00051059

BOMBAY BRANCH
OF THE
ROYAL ASIATIC SOCIETY.
TOWN HALL, BOMBAY.

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 15 June, 2016

BIBLIOTHECÆ ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANÆ

TOMI TERTII

PARS PRIMA

DE

SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS.

BIBLIOTHECA ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANA

IN QUA

Manuſcriptos Codices Syriacos, Arabicos, Perſicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Æthiopicos, Græcos, Ægyptiacos, Ibericos, & Malabaricos,

JUSSU ET MUNIFICENTIA

CLEMENTIS XI. PONTIFICIS MAXIMI

Ex Oriente conquiſitos, comparatos, avectos, & Bibliothecæ Vaticanæ addictos

UNA CUM IIS,

QUOS SAC A CONGREGATIO DE FIDE PROPAGANDA

In eandem Bibliothecam inferri juſſit:

Recenſuit, digeſſit, excerpſit, & genuina ſcripta à ſpuriis ſecrevit,

PRÆMISSA SINGULORUM AUCTORUM VITA,

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

SYRUS MARONITA

Sacroſanctæ Baſilicæ Vaticanæ Presbyter Beneficiatus, Sacræ Theologiæ Doctor, atque in eadem Bibliotheca Vatican[æ] Linguarum Syriacæ & Arabicæ Scriptor.

TOMI TERTII PARS PRIMA

51059

DE SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS.

ROMÆ, MDCCXXV. Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide.

SUPERIORUM FACULTATE.

00051059

SANCTISSIMO PATRI

BENEDICTO XIII.

PONTIFICI MAXIMO

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

PERPETUAM FELICITATEM.

CLEMENS UNDECIMUS *Pontifex Maximus*, SANCTITATIS TUÆ *deceſſor*, *optimus ille omnium bonarum artium Mecœnas*, *quum ſapientiſſimè cogitaret*,

per-

peregrinam librorum Orientalium copiam, ac eorum præſertim, in quibus de religione, dogmatibus, conciliis, ritibus ſacris, hiſtoria eccleſiaſtica, & hæreſibus diſſeritur, non modò communi amplificando literarum bono; verùm etiam catholicæ propagandæ fidei magno adjumento fore; qua via & cura potuit, adhibitis doctorum virorum ſtudiis, Bibliothecam Apoſtolicam Vaticanam inſigni voluminum ex Græcia, Ægypto, & Syria collectorum numero locupletavit. Ratus autem abſolutiſſimum tot codicum delectum, niſi confectâ Synopſi publici juris fieret, vix ullam literariæ Reipublicæ opem laturum, eam provinciam mihi detulit, mandavitque, ut tractatum aggrederer, in quo exacto atque perſpicuo catalogo quid unuſquiſque codex complecteretur, referrem; Auctorum omnium ætatem, geſta, lucubrationeſque deſcriberem, quodque in iis ſive ad ſacram, ſive ad profanam eruditionem magis facere videretur, adnotarem. Res erat molis immenſæ, & infiniti laboris. Quamobrem in partes materiam diviſi, præfixo Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ titulo: & priorem quidem Tomum, in quo Syros orthodoxos Scriptores complexus ſum, ſub feliciſſimis ejuſdem Pontificis auſpiciis evulgavi. Alter, in quo Syrorum Monophyſitarum ſcripta, mores, erroreſque deſcripſi, etſi lucem eodem vivente Pontifice videre non meruit, qui jam ad debitum Apoſtolicis laboribus præmium, ut credimus, evocatus fuerat; nomine tamen, & patrocinio Innocentii XIII. ſapientiſſimi ejuſdem ſucceſſoris decoratus prodiit. Nunc igitur quum tertium ejuſdem operis Tomum abſolverim, in quo de Chriſtianorum Chaldæorum ſcriptoribus & eccleſiaſticis rebus tractationem inſti-

tuo,

tuo, ſingulari Diſſertatione, quæ alteram ejuſdem Tomi Partem conſtituet, conſummandam; rationes omnes ſuadent, ut illum Tibi, BEATISSIME PATER, *nuncupem, qui tantorum Pontificum Sedem imples, ſimulque in literarum amorem, quibus egregiam à puero operam dediſti, & in literatorum virorum, quos eximiis ſingularis benevolentiæ ſignificationibus ſemper complexus es, patrocinium ſucceſſiſti.*

Accedit ex ipſo, quod in manibus habetur, opere petitum peculiare argumentum. De Chaldæis enim, ſeù Aſſyriis, finitimiſque Perſis atque Indis Chriſtianis ſermo eſt, deque eorundem ritibus ſacris, eccleſiaſtica hiſtoria, religione, atque erroribus. Nullus autem dubitandi locus mihi relinquitur, quin opus hujuſmodi æquè Tibi, SANCTISSIME PATER, *debeatur, atque gratum jucundumque futurum ſit. Quis enim neſciat; Te doctiſſimos quoſque hiſtoriæ eccleſiaſticæ ſcriptores nocturna diurnaque manu verſare; in Theologicis diſciplinis mirificè excellere; ſacras denique eccleſiæ cerimonias non modò ex ipſis Ritualibus libris, refertiſque omnigenâ eruditione Auctorum commentariis optimè perſpectas habere; verùm etiam longo annorum ſuprà quinquaginta ſpatio, non magis imitando, quàm admirando labore exercuiſſe, illaſque nullis propè non diebus, vel inter maximas Summi Pontificatus curas, exercere? Chaldæorum verò gens, de qua agitur, tantum præſtantiſſimis inclyti Prædicatorum Ordinis viris, per quos exculta fuit, ſe debere profitetur, quantum ſibi à Te præſidium polliceri gaudet; eo maximè nomine, quod & ejuſdem laudatiſſimi Ordinis inſtitutum colis, & ſanctiſſimos ex eadem Familia ad ſupremam Petri*

ca-

Cathedram evectos Pontifices, de univerſis Orientalibus optimè meritos, repræſentas.

Et quidem quæ fuerint in Chaldæos collata ab Alumnis ſancti Dominici beneficia, ex hiſtoria eccleſiaſtica libenter commemorabo. Chaldæorum eccleſias, quas olim Apoſtoli fundaverant, aliique deinceps catholici Paſtores ab extremis Romani Imperii finibus uſque ad vaſtas Perſarum, Indorum, atque Tartarorum terras propagaverant, à quinto ad tertium decimum Chriſti ſeculum Neſtoriana hæreſi fœdatas, primi omnium ex Dominicano[a] *Inſtituto Apoſtolici Operarii in ipſo naſcentis ſacri Ordinis exordio, hoc eſt, anno MCCXLVII. ſub Innocentio IV. excolendas ſuſcepere, adeo felici ſucceſſu, ut paucorum annorum labore univerſam Neſtorianorum gentem ad bonam frugem revocarint, errores ejurare, & fidem orthodoxam colere docuerint. Facti tàm admirandi teſtem habemus Chaldæorum per id tempus Antiſtitem ſupremum & Patriarcham Jaballaham in*[b] *Epiſtola, quam anno MCCCIV. per P. Jacobum Ordinis Prædicatorum, Summo Pontifici ejuſdem Ordinis Benedicto XI. reddidit. Suboleſcente deinde majore ſemper atque frequentiore catholicorum numero, Joannes XXII. Archiepiſcopatum*[c] *Soltanienſem in Perſide eam ob cauſam anno MCCCXVIII. erectum, viro optimo Franco Peruſino ex eadem S. Dominici Familia, delecto commiſit; auctâque rerum gerendarum mole atque copia, alios ex eodem ſacratiſſimo cœtu*[d] *adjutores identidem ſubmiſit, non Chaldæis tantùm, ſed etiam Armenis opitulaturos. Quum*

verò

a Raynald. Ann. 1247. à num.57.
Spondan. Ann. 1253. num.3.

b Raynald. Ann. 1304. num. 33.
Genebrard. in Chron.
Spondan. eod. ann. num.22.

c Raynald. Ann. 1318. à num. 1.

d Raynald. Ann. 1329. n. 96. & Ann. 1339. num.57.
Bzovius Ann. 1321.
Spondan. eod. Ann. num.3.

verò ſextodecimo medio Chriſti ſeculo Joannes[a] *Sulaka ex Aſſyria Romam veniſſet, atque à Julio III. Chaldæorum Patriarcha creatus fuiſſet, additi fuere eidem in patriam propediem redituro comites ex*[b] *Sancti Dominici filiis duo: Antonius, inquam, & Ambroſius Theſeus: quorum hic Epiſcopatum Arienſem adeptus, eundemque Patriarcham ſequutus, Meſopotamiam primùm circumluſtravit; deinde Sulaka rebus humanis ſublato, ad Chaldæos in India commorantes profectus, diuturnam, immenſique laboris pro catholica religione curam ſuſcepit: Antonius*[c] *verò Aſſyriorum atque Malabarum rebus compoſitis, novas pro demandata ſibi provincia ſuppetias petiturus, Romam regreſſus, à S.Pio V. ad Epiſcopatum Vici Æquenſis provectus eſt.*

Aſt hujus generis, & ex privato velut cenſu collatæ opes, etſi magnæ, etſi plurimæ ſint; exiguæ tamen, & ferè nullæ videbuntur, ſi cum illis conferantur, quas Chaldæi, & univerſa Syrorum natio acceptas numerat à Summis Pontificibus, quos B. Patris Dominici Familia, magnorum Heroum fecunda mater, Romanæ Cathedræ dedit. Et primus quidem occurrit[d] *Innocentius V., qui in Concilio Lugdunenſi ſub Gregorio X. Eccleſiarum Orientalium cum Romana unionem tanto ſtudio, tantaque cum felicitate procuravit; factus deinde Pontifex Maximus, adversùs Barbaros Orientale invadentes Imperium expeditionem moliri cœpit, ſicut datæ ad Imperatorem Michaëlem Palæologum literæ teſtantur: feciſſetque, niſi cœptum ab amantiſſimo parente conſilium fata rupiſſent. Intempeſtivo nihilominus celerique Innocentii obitu dejectam*

a Onuphrius Panvin. in Jul. III. Aubert. Miræus in Biblioth. Eccleſ.
b Thomas à Jeſu de converſ. omnium gentium procuranda lib.7. Par.1. c.3. p.356.
c Ughell. Ital. Sac. Tom.6. pag.790.
d Spondan. Ann. 1276. num.3.

Chriſtianorum Orientalium ſpem mox erexit ejuſdem Prædicatorum Ordinis alumnus [a] *Benedictus Undecimus, bellumque ſacrum adversùs Saracenos Chaldæorum Syrorumque terris incubantes indixit: nec Pontifici animus, aut opes, aut collectæ ex univerſa Europa copiæ defuere, ſed anni*: dum enim pacat domi res, *ut de eo ſcribit Ægidius* [b] *Cardinalis Viterbienſis*, dum vocat Principes, dum pecuniam, dum viaticum, dum exercitum parat, dum die laborat, noctu non quieſcit, in ſancta expeditione procuranda moritur. *Iratus nempe Deus iis gentibus, quæ debitam Eccleſiæ obedientiam unàcum ſana doctrina per ſummum ſcelus abjecerant, optimi illius Pontificis aliorumque ejus ſucceſſorum curas cogitationeſque in irritum abire paſſus eſt. Sed non omnino vanos eſſe voluit labores Pii V. ſanctiſſimi ex eadem Dominicana Familia Pontificis, pro vindicandis Orientis nationibus ſuſceptos, quos hìc fuſius exponere nec facile, nec verò neceſſum eſt, quum ex propria magnitudine, & ex recenti memoria ſeſe affatim prodant.*

Urſinorum [c] *verò Principum in Chriſtianos Orientis merita laudare etſi mihi ubique jucundiſſimum ſit; ut id tamen hìc loci faciam*, SANCTITATIS TUÆ *modeſtia non modò non patitur, ſed planè vetat. Quare ſilere cogor contractas ab Avis tuis cum Orientis dynaſtis nobiliſſimas affinitates, & fortia clariſſimaque Tuorum geſta in bellis ſacris pro Syria liberanda communi omnium Principum Chriſtianorum fœdere ſuſceptis.*

Hæc, BEATISSIME PATER, *commemora*

a Spondan. ann. 1304. num. 2.
b Apud Ciacon. tom. 2. pag. 342.
c Schelner. in Roſa Urſina.

buit, ut conſilii mei rationem exponerem, cur hunc tertium laboris mei Tomum SANCTITATI TUÆ *nuncupandum eſſe judicaverim: nempè ſic à natura comparati homines ſumus, ut arbores, quas noſtrâ, aut noſtrorum operâ conſitas eſſe meminimus, reviſere nobis jucundum accidat, earumque poma præ aliarum quarumcumque arborum pomis palato noſtro maximè ſapiant.*

Pulchrè Hierotheus ille divinus, divinaque, teſte [a] *Dionyſio, pati ſolitus, Dei naturam cogitabat* [b] unam eſſe ſimplicem virtutem, quæ ſeipſam ad unitivam quandam mixtionem ex ſummo bono ad extremum uſque eorum quæ exiſtunt, deduceret; indeque rurſus per omnia ad bonum ipſum ſeipſam ex ſeipſa, per ſeipſam, & in ſeipſa perpetuò revolveret, atque ad ſeipſam eodem modo remearet. *Primum ſiquidem Agens idem eſt & ultimus ſuorum effectuum finis, quia* non agit ex indigentia, *inquit* [c] *S. Thomas. Quum ergo Deus pro bonitatis ſuæ magnitudine omnia amet, omnia perficiat, conſequens eſt, ut omnia ad ſe convertat, & ad ſeipſum quodammodo reciprocet, & reducat,* tamquam ſempiternus circulus, *ut ait* [d] *Dionyſius,* propter bonum, ex bono, in bono, & ad bonum indeclinabili converſione circumiens, in eodem, & ſecundùm idem, & procedens ſemper, & manens, & remeans. *Quod elegantiſſima ſimilitudine ſanctus* [e] *Auguſtinus expreſſit. Proceram, inquit, Deus ſevit arborem, quam mundum appellamus. Hanc ille duplici providentia excolendam ſuſcepit: elementorum nempè, atque Angelo-*

a Dionyſ. de divin. nominibus cap. 2. §. 9.
b Idem cap. 4. §. 17.
c Par. 1. quæſt. 44.
d Cap. cit. § 14.
e Lib. 8. in Geneſ. ad lit. §. 17.

rum hominumque operâ. Ac proinde etſi null. rei conditæ indigeat ope, futurum nihilominus ea arbore proventum ſibi redhiberi jubet, & ga det. Atque hoc ſummæ illius naturæ ingenium e hi mores. Unde pronum fit, ut hoc ipſum hom à ſuo conditore inſitum fuiſſe credamus, quum ill. ad divinam imaginem & ſimilitudinem procreatum fateamur. Hinc Doctor gentium Paulus de Corinthiorum profectu tantopere gaudebat, & Philippenſes gaudium & coronam ſuam appellabat: ipſos quippe populos, ſacras velut arbores ſuo labore plantatas, cogitabat, fructuſque bonorum operum inde collectos ſibi jucundiſſimè gratulabatur.

Quum itaque Chaldæorum natio ſanctiſſimi Patris Dominici filiorum operâ, ſudoribus, ſanguine, velut ſacra quædam arbor, reſtituta primum ſit, dein exculta, poſtremo ad eam, quam dixi, proceritatem provecta; nullus ambigebam, quin SANCTITATI TUÆ jucundum futurum eſſet de ejuſdem rebus ſtatuque diſſerentem me audire. Equidem arbitror, Cæſarem non adeò victoriis ſuis delectatum fuiſſe, quum vinceret, quàm quum eaſdem ipſe in commentarios referret, aut ab aliis deſcriptas perlegeret, aut Poetarum carminibus celebrari audiret. Is autem eſt, SANCTISSIME PATER, tuus in præclarum Prædicatorum Ordinem, quem in ipſo Summi Pontificatus apice non ſine maxima omnium admiratione profiteris, amor, ea benevolentia, ut quidquid in hoc libro de ejuſdem Ordinis erga Chaldæos meritis dicere aggredior, id porrò totum in tuis rationibus computandum eſſe jure exiſtimem.

Quoniam verò eam à natura legem accepimus mortales, ut ægrè feramus iis carere bonis, quibus

ma-

majores noſtros, aut familiares abundaſſe didicimus: quorum enim patres, aut majores, inquit Tullius, in aliqua gloria præſtiterunt, eorum plerique in hoc genere laudis ſtudent excellere: nullus dubito, quin SANCTITAS TUA *majorum ſuorum, quam ſuprà laudavi, gloriam æmulata, univerſas Chriſtiani Orientis nationes, gentiles nempe meos, in partem curarum ſuarum benignè admittat.*

Faxit ergo Deus, ut agrum à Tuis olim tantopere excultum, nunc verò, ut humanarum rerum vices ferunt, ſpinis obſitum, ac propè deſertum, ipſe reſtituas, ſegnemque futuris novalibus eruas ſilvam. Jacet nimirùm, jacet, BEATISSIME PATER, *Chaldæorum hoc tempore natio, magno olim clara imperio, clarior etiam plurimorum Martyrum triumphis: periere propemodùm cuncta, gnatique, atque parentes cinere permiſto jacent. Interim verò dum meliora fata tuis ſibi ſpondent auſpiciis, propria gentis monumenta, ſuorum nempe majorum lucubrationes velut uno comprehenſas volumine, ſui in Te, Tuoſque amoris, gratique animi teſtimonium exhibent. Ea itaque ad pedes* SANCTITATIS TUÆ *deponens, Deum optimum maximum etiam atque etiam precor, ut Te diutiſſimè ad quam natus & delectus es orbis univerſi felicitatem, ſervet, ac tueatur.*

CENSORUM JUDICIA.

PRIOREM hanc partem Tomi Tertii Bibliothecæ Orientalis Clementinæ Vaticanæ à viro clariſſimo Joſepho Simonio Aſſemano docte accurateque conſcriptam, quam Rmus P. F. Gregorius Selleri Ord. Præd. S. Palatii Magiſter mihi ad præſcriptas excudendorum librorum leges cognoſcendam exquirendamque demandavit; nulla in re bonis moribus ſanæque doctrinæ repugnantem, impune typis imprimi poſſe cenſeo. Nec dubito, quin eruditi viri, quotquot ſacræ antiquitatis, Theologicarum controverſiarum, hiſtoriæque literariæ ſtudio ducuntur, acceptas erudititiſſimo auctori ſint relaturi Orientalium Eccleſiarum in lucem erutas & explicatas ex vetuſtis monumentis incredibili laboris contentione ac judicii maturitate diſciplinam, hierarchiam, pugnas, diſceſſiones, errores, vices, & antiquos recenteſque ritus; tum etiam Scriptorum, qui fere hactenus Græcis Latiniſque latuerunt, opera, ætatem, vitæque rationem; aliaſque inſignes Eccleſiaſticæ eruditionis partes. Intereſſe proinde ſacrorum ſtudiorum hujuſce operis editionem ſentio.

E Vaticana Bibliotheca Pridie Nonas Maji Anno MDCCXXIV.

Carolus Majellus Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus.

PRIMAM partem Tertii Tomi Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ, demandante Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro, perlegi; eamque non modo ad præſcriptas morum, ſanæque doctrinæ regulas exactam, verum etiam tanta diligentia elaboratam, tantaque doctrina refertam eſſe comperi, ut non minus Chriſtianæ, quam Literariæ Reipublicæ plurimum interſit, publici juris fieri. Maxima ſiquidem & ſacræ, & profanæ Orientalium Gentium hiſtoriæ lux inde affulget; quum deliteſcentes uſque nunc Manuſcriptos Codices clariſſimus Author recenſeat, atque in medium proferat: ex quibus ii, qui interiores, & reconditas literas ſcrutantur, tanquam ex perenni penitioris eruditionis fonte, ſitim ſuam explere nullo negotio poſſunt.

Franciſcus Antonius de Simeonibus ab Honorario
SS. D. N. Cubiculo.

TERTIUM Bibliothecæ Orientalis Tomum Authore clariſſimo viro Joſepho Aſſemano, juſſu Reverendiſſimi Patris Gregorii Selleri Palatii Apoſtolici Magiſtri, accuratè perlegi. Certuſque de ſanitate doctrinæ, publica luce dignum eſſe tutè affirmo ex Domo Profeſſa 2. Maji 1724.

Petrus Benedetti Societatis Jeſu.

Im-

Imprimatur,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſtolici.

N. Baccarius Epiſcopus Bojanen. Viceſgerens.

Imprimatur,

Fr. Gregorius Selleri Ordinis Prædicatorum, Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

INDEX

INDEX CAPITUM
TOMI TERTII.

	Anno Christi.	Pagina.
PRÆFATIO *in Catalogum Ebedjeſu Sobenſis.*		1
CATALOGI *ejuſdem Sobenſis Procœmium.*		4
CAPUT I. *Teſtamentum Vetus, & quædam Hebræorum ſcripta.*		5
CAP. II. *Teſtamentum Novum.*		8
CAP. III. *Tatiani & Ammonii Diateſſaron.*	172. 220	12
CAP. IV. *Dionyſius Areopagita.*	50	13
CAP. V. *Clemens Romanus.*	65	13
CAP. VI. *Africanus* (Julius) *Epiſcopus Emmaus.*	220	14
CAP. VII. *Hippolytus Epiſcopus & martyr.*	220	15
CAP. VIII. *Damaſus Papa.*	366	16
CAP. IX. *Ignatius Antiochenus.*	101	16
CAP. X. *Symmachus.*	201	17
CAP. XI. *Euſebius Cæſareenſis.*	315	18
CAP. XII. *Athanaſius Alexandrinus.*	326	19
CAP. XIII. *Baſilius Magnus.*	370	20
CAP. XIV. *Gregorius Nyſſenus.*	370	21
CAP. XV. *Gregorius Nazianzenus.*	370.	22
CAP. XVI. *Joannes Chryſoſtomus.*	398	24
CAP. XVII. *Methodius Epiſcopus Olympi.*	290	27
CAP. XVIII. *Diodorus Tarſenſis.*	378	28
CAP. XIX. *Theodorus Mopſveſtenus.*	400	30
CAP. XX. *Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus.*	428	35
CAP. XXI. *Theodulus diſcipulus Theodori.*	400	37
CAP. XXII. *Aquilinus.*	400	37
CAP. XXIII. *Baſilius Cilix.*	497	38
CAP. XXIV. *Cyrus Epiſcopus Hierapolis.*	480	38
CAP. XXV. *Irenæus Tyrius.*	444	38
CAP. XXVI. *Philotheus,* Liber Theodoriti ſic inſcriptus.		39
CAP. XXVII. *Theodoritus Cyri.*	423	39
CAP. XXVIII. *Socrates.*	439	41
CAP. XXIX. *Titus Boſtrenſis.*	362	41
CAP. XXX. *Eraniſtes,* Liber Theodoriti ſic inſcriptus.		41
CAP. XXXI. *Theophilus Perſa.*	440	42
CAP. XXXII. *Eutherius Tyanenſis.*	431	42

	Anno Chriſti.	Pagina
CAP. XXXIII. *Epiphanius.*	368	42
CAP. XXXIV. *Zenobius.*	370	43
CAP. XXXV. *Iſidorus, Lucius, Abraham, & Job.*	412	43
CAP. XXXVI. *Euſebius Emeſſenus.*	340	44
CAP. XXXVII. *Macarius Ægyptius.*	370	44
CAP. XXXVIII. *Marcus.*	400	45
CAP. XXXIX. *Joannes monachus.*	370	45
CAP. XL. *Evagrius Ponticus.*	380	45
CAP. XLI. *Iſaias Abbas.*	370	46
CAP. XLII. *Ammonas monachus & Epiſcopus.*	340	47
CAP. XLIII. *Macarius Alexandrinus.*	370	47
CAP. XLIV. *Xyſtus.*	196	48
CAP. XLV. *Nilus monachus.*	440	48
CAP. XLVI. *Palladius, & Hieronymus.*	378. 400	49
CAP. XLVII. *Joannes Apameenſis.*	510	50
CAP. XLVIII. *Jacobus.*	510	50
CAP. XLIX. *Simeon, &*	330	51
Acacius.	420	51
CAP. L. *Milles Epiſcopus & martyr.*	330	51
CAP. LI. *Jabachues.*	200	51
Epiſtola Synodica Patrum Occidentalium ad Orientales miſſa.		52
CAP. LII. *Ephræm Syrus.*	370	61
CAP. LIII. *Narſes.*	480	63
CAP. LIV. *Barſumas Niſibenus.*	460	66
CAP. LV. *Abrahamus Beth-Rabanenſis.*	600	71. 631
CAP. LVI. *Joannes Beth-Rabanenſis.*	610	72, 631
CAP. LVII. *Maruthas Epiſcopus.*	415	73
CAP. LVIII. *Mar Abas Patriarcha.*	550	75
CAP. LIX. *Hananus Adjabenus.*	570	81
CAP. LX. *Aphraates Perſa.*	320	85
CAP. LXI. *Hibas, Cumas, & Probus.*	430	85
CAP. LXII. *Diſcipuli Mar Abæ.*	560	86
CAP. LXIII. *Thomas Edeſſenus.*	550	86
CAP. LXIV. *Sergius Rheſinenſis.*	520	87
CAP. LXV. *Paulus Niſibenus.*	550	87
CAP. LXVI. *Babæus Magnus Archimandrita.*	600	88
CAP. LXVII. *Dadjeſus Abbas.*	580	98
CAP. LXVIII. *Joſeph Huzita.*	580	100
CAP. LXIX. *Joannes Daliathenſis.*	550	103
CAP. LXX. *Iſaac Ninivita.*	580	104
CAP. LXXI. *Jeſujabus Gadalenſis.*	630	105
CAP. LXXII. *Jeſujabus Arzunita.*	580	108

CAP.

	Anno Chriſti.	Pagina.
Cap. LXXIII. *Cyprianus Epiſcopus Niſibis*.	567	111
Cap. LXXIV. *Jeſajabus Adjabenus*.	650.	113
Cap. LXXV. *Ananjeſus monachus*.	645	144
Cap. LXXVI. *Michaël Epiſcopus Huzitarum*.	852	147
Cap. LXXVII. *Theodorus Epiſcopus Maru*.	540	147
Cap. LXXVIII. *Gabriel Epiſcopus Hormuzi*,	540	147
Cap. LXXIX. *Elias Epiſcopus Maru*,	650	148
Cap. LXXX. *Georgius Patriarcha*.	660	149
Cap. LXXXI. *Gabriel Arius*.	580	153
Cap. LXXXII. *Ananjeſus Hagbira Patriarcha*.	685	154
Cap. LXXXIII. *Aba, hoc eſt, Abraham Caſcarenſis*.	502	154
Cap. LXXXIV. *Ananjeſus II. Patriarcha*.	774	155
Cap. LXXXV. *Mar Aba II. Patriarcha*.	742	157
Cap. LXXXVI. *Timotheus Patriarcha*.	778	158
Cap. LXXXVII. *Ephræm Epiſcopus Elamitarum*.	780	163
Cap. LXXXVIII. *Honainus medicus, filius Iſaaci*.	870	164
Cap. LXXXIX. *Joſue Bar Nun Patriarcha*.	820	165
Cap. XC. *Eliſæus Commentator, Patriarcha*.	530	166
Cap. XCI. *Simeon Garmæus*.	600	168
Cap. XCII. *Surinus Commentator, Patriarcha*.	754	168
Cap. XCIII. *Barhadbeſciaba Arabs*.	640	169
Cap. XCIV. *Michæas*.	450	169
Cap. XCV. *Cyrus*.	550	170
Cap. XCVI. *Paulonas*.	370	170
Cap. XCVII. *Sergius*.	550	171
Cap. XCVIII. *Mares Perſa*.	430	172
Cap. IC. *Abraham Mabuzita*.	630	172
Cap. C. *Paulus Anbaræ Epiſcopus*.	740	172
Cap. CI. *Gabriel Catarenſis*.	740	172
Cap. CII. *Jacobus Calatenſis*.	740	173
Cap. CIII. *Barſumas Charchenſis*.	740	173
Cap. CIV. *Ebedjeſus Aſſyriæ Epiſcopus*.	1028	173
Cap. CV. *Daniel Epiſcopus Tahal*.	1028	174
Cap. CVI. *Abraham Epiſcopus Baſſoræ*.	990	175
Cap. CVII. *Job Catarenſis*.	990	175
Cap. CVIII. *Ibas, aliis Denha*.	740	175
Cap. CIX. *Scialita Epiſcopus Rheſinæ*.	740	176
Cap. CX. *Babæus Perſarum Epiſcopus*.	780	176
Cap. CXI. *Sciaadoſtus Tirbanæ Epiſcopus*.	748	177
Cap. CXII. *Abibus Monachus*.	800	177
Cap. CXIII. *Babæus Niſibenus*.	720	177
Cap. CXIV. *Simeon Taibutha*.	690	181
Cap. CXV. *Joannes Azrak, Hirtæ Epiſcopus*.	690	182

	Anno Chriſti.	Pag
CAP. CXVI. *Joannes Dilumita.*	690	182
CAP. CXVII. *Marjabus*, &	590	186
Aphnimaranus.	630	186
CAP. CXVIII. *Jeſuphana Catarenſis.*	660	188
CAP. CXIX. *Babæus Maarenſis.*	630	188
CAP. CXX. *Sciubchalmaranus Seleucienſis.*	661	189
CAP. CXXI. *Joannes Bar-Phincaje.*		189
CAP. CXXII. *Abraham Netpharenus.*		191
CAP. CXXIII. *Gregorius Abbas.*	390	191
CAP. CXXIV. *Ebedjeſus monachus.*	940	191
CAP. CXXV. *Achudemes Metropolita.*	570	192
CAP. CXXVI. *Abraham Bardaſcendad.*	720	194
CAP. CXXVII. *Jeſubochtus Perſarum Metropolita.*		194
CAP. CXXVIII. *Jeſudenba Epiſcopus Koſræ.*	700	195
CAP. CXXIX. *Abraham Bar-Liphe.*	750	196
CAP. CXXX. *Alexander Epiſcopus Hierapolis.*	430	197
CAP. CXXXI. *Proclus Patriarcha Conſtantinopolitanus.*	434	197
CAP. CXXXII. *Ebedmeſſias Hirtenſis.*	540	198
CAP. CXXXIII. *Theodorus Bar-Choni.*	890	198
CAP. CXXXIV. *Ebedjeſus I. Patriarcha.*	963	199
CAP. CXXXV. *Andreas Epiſcopus Samoſatæ.*	430	202
CAP. CXXXVI. *Gabriel Epiſcopus Baſſoræ.*	884	202
CAP. CXXXVII. *Joannes Garmachita.*	650	203
CAP. CXXXVIII. *Abraham Beth-Halenſis.*	670	205
CAP. CXXXIX. *Salomon Epiſcopus Hadathæ.*	760	205
CAP. CXL. *Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ.*	852	210
CAP. CXLI. *Abu Noë.*	810	212
CAP. CXLII. *Candius.*	893	213
CAP. CXLIII. *Joannes Ninivita.*	893	213
CAP. CXLIV. *Dadjeſus Patriarcha.*	430	214
CAP. CXLV. *Cyriacus Epiſcopus Niſibis.*	630	215
CAP. CXLVI. *Simeon Caſcarenſis.*	754	215
CAP. CXLVII. *Meſſias-Zacha, ſeù Jeſus-Zacha.*	590	216
CAP. CXLVIII. *Mar Atkenus monachus.*	590	216
CAP. CXLIX. *Georgius Neſræus.*	690	217
CAP. CL. *Enos Epiſcopus Anbaræ.*	890	219
CAP. CLI. *Bud Periodeutes.*	570	219
CAP. CLII. *Daniel Rheſinæ.*	550	223
CAP. CLIII. *Abraham Bar-Kardache.*	570	223
CAP. CLIV. *Nathanaël.*	690	224
CAP. CLV. *Eliſæus Bar-Saphanin.*	550	224
CAP. CLVI. *Abraham Katina.*	580	225

CAP.

	Anno Christi.	Pagina.
CAP. CLVII. *Simeon Abbas.*	760	225
CAP. CLVIII. *Jazidades Abbas.*	435	226
CAP. CLIX. *Bar-Jacob, ſeù Bar-Sabak.*	1000	227
CAP. CLX. *Domnius.*		227
CAP. CLXI. *Suſæus Suſenſis.*		227
CAP. CLXII. *Abraham Saba.*	600	227
CAP. CLXIII. *Gregorius Suſtrenſis.*	770	228
CAP. CLXIV. *Barſobedes Charchæus.*	735	228
CAP. CLXV. *Jacobus Edeſſenus.*	700	228
CAP. CLXVI. *Simeon Charchæus.*	800	229
CAP. CLXVII. *Ara, & Pacorus.*		230
CAP. CLXVIII. *Bar-Koſinus, ſeù Bar-Koſra.*	570	230
CAP. CLXIX. *Daniel Mariæ filius.*	650	231
CAP. CLXX. *Zachæus Surenſis.*		231
CAP. CLXXI. *Joannes Bar-Kainæus.*	1111	232
CAP. CLXXII. *Joannes Bar-Abgari, Patriarcha.*	900	232
Ejuſdem Canones de Altari & Eucharistia.		238
Quæſtiones Eccleſiaſticæ.		249
CAP. CLXXIII. *David Beth-Rabanenſis, Epiſcopus.*	800	254
CAP. CLXXIV. *Joannes Stylita.*	830	256
CAP. CLXXV. *Joannes Chamiſii, Epiſcopus.*	1100	256
CAP. CLXXVI. *Joſue Bar-Bahlul.*	963	257
Joſue Bar-Ali.	885	257
Joſue Maruzæus: &	860	258
Gabriel Bochtjeſu.	870	258
CAP. CLXXVII. *Elias Epiſcopus Anbaræ.*	920	258
CAP. CLXXVIII. *Ananjeſus Bar-Saruſvæus, Epiſcopus Hirtæ.*	900	261
CAP. CLXXIX. *Abzud Scholaſticus.*	870	261
CAP. CLXXX. *Elias Epiſcopus Caſcarenſis.*	980	262
CAP. CLXXXI. *Elias I. Patriarcha.*	1028	262
CAP. CLXXXII. *Joannes Bar-Chaldon.*		265
CAP. CLXXXIII. *Elias Epiſcopus Niſibenſis.*	1330	266
CAP. CLXXXIV. *Behjeſus Camulæus.*	780	275
CAP. CLXXXV. *Moyſes Charchenſis Epiſcopus.*	540	276
CAP. CLXXXVI. *Joannes Hermes.*	630	276
CAP. CLXXXVII. *Emmanuel Doctor.*	963	277
CAP. CLXXXVIII. *Gabriel Epiſcopus Perſarum.*	963	277
CAP. CLXXXIX. *Synodi Occidentalium.*		277
CAP. CXC. *Statuta Imperatorum.*		278
CAP. CXCI. *Synodi Orientalium.*		279
CAP. CXCII. *Collectores Canonum.*		279

CAP.

	Anno Christi.	Pagina
CAP. CXCIII. *Libri Anonymi.*		28
CAP. CXCIV. *Elias III. Patriarcha,*	1176	28
CAP. CXCV. *Jeſujabus Epiſcopus Niſibis,*	1190	29
CAP. CXCVI. *Joannes Zugbi Presbyter, & monachus,*	1200	307
CAP. CXCVII. *Salomon Epiſcopus Baſſoræ.*	1222	309
CAP. CXCVIII. *Ebedjeſus Metropolita Sobenſis Catalogi hujus auctor,*	1300	325
CAP. CIC. *Epilogus.*		361

APPENDIX AD CATALOGUM

Ebedjeſu Sobenſis de Scriptoribus Syris Neſtorianis.

CAP. I. *Iſaac Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	400	363
CAP. II. *Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	411	368
CAP. III. *Jaballaha Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus,*	415	370
CAP. IV. *Maanes Perſa.*	420	376
CAP. V. *Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	485	378
CAP. VI. *Babæus Neſtorianorum Patriarcha,*	498	395 427
Chronologia Regum Perſarum ab Jezdegerde I. ad Jezdegerdem poſtremum ejus gentis Regem: hoc eſt, ab anno Chriſti 399. ad annum 651,		396
CAP. VII. *Job monachus.*	550	431
CAP. VIII. *Joſeph Patriarcha,*	552	432
CAP. IX. *Ezechiel Patriarcha.*	570	435
CAP. X. *Paulus Perſa.*	570	439
CAP. XI. *Bautha monachus.*	595	439
CAP. XII. *Sergius monachus.*	600	440
CAP. XIII. *Sabarjeſus Patriarcha,*	596	441
CAP. XIV. *Gregorius Patriarcha.*	605	449
CAP. XV. *Sabadunas Epiſcopus Garmæorum,*	630	453
CAP. XVI. *Sabarjeſus Roſtamus monachus,*	650	454
CAP. XVII. *Georgius Epiſcopus Niſibis.*	660	456
CAP. XVIII. *Gabriel Taurata monachus,*	650	456
CAP. XIX. *Barita monachus.*	670	458
CAP. XX. *Salomon Bar-Garaph monachus.*	689	4[illegible]5

CAP.

	Anno Chriſti.	Pagina.
CAP. XXI. *Gabriel Rakoda Epiſcopus Garmæorum.*	720	460
CAP. XXII. *Saliba Presbyter Manſurenſis.*	778	463
CAP. XXIII. *Thomas Epiſcopus Margenſis,*	800	463
Hiſtoria monaſtica Thomæ.		464
CAP. XXIV. *Joannes Meſve.*	840	501
CAP. XXV. *Sabarjeſus, cognomento Damaſcenus, Patriarcha.*	832	504
CAP. XXVI. *Abraham Patriarcha.*	836	508
CAP. XXVII. *Abraham Auni.*	850	509
CAP. XXVIII. *Theodoſius Patriarcha.*	852	509
CAP. XXIX. *Sapores Sabeli.*	864	512
CAP. XXX. *Iſraël Epiſcopus Caſcaræ.*	870	512
CAP. XXXI. *Elias Damaſci Metropolita.*	893	513
CAP. XXXII. *Joſeph Saber Presbyter.*	907	517
CAP. XXXIII. *Matthæus Jonæ.*	930	517
CAP. XXXIV. *Cyriacus.*	950	517
CAP. XXXV. *Georgius Arbelæ & Moſuli Metropolita.*	950	518
CAP. XXXVI. *Jeſujabus Arbelæ Metropolita.*	980	540
CAP. XXXVII. *Abdjeſus Sciahari.*	963	540
CAP. XXXVIII. *Abuſahelus medicus.*	988	540
CAP. XXXIX. *Sabarjeſus filius Pauli.*	1000	541
CAP. XL. *Abulpharagius Abdalla Benattibus.*	1040	544
CAP. XLI. *Jahia Giazalæ filius.*	1080	548
CAP. XLII. *Machicha Patriarcha.*	1092	549
CAP. XLIII. *Sabarjeſus Epiſcopus Caſcaræ.*	1111	554
CAP. XLIV. *Mares Salomonis filius.*	1135	554
CAP. XLV. *Hebatolla Ebn-Talmid.*	1160	555
CAP. XLVI. *Saëdus Abulhaſanus, & Maras Abulchaïrus Archidiaconus.*	1180	556
CAP. XLVII. *Jahia Saïdi filius.*	1193	557
CAP. XLVIII. *Joannes Zabarum & Nili Epiſcopus.*	1200	557
CAP. XLIX. *Michaël Amidæ & Majapharchini Epiſcopus.*	1190	557
CAP. L. *Georgius Varda.*	1220	561
CAP. LI. *Maſudus Kaſcia.*	1240	561
CAP. LII. *Simeon Presbyter & monachus.*	1240	562
CAP. LIII. *Denha Patriarcha.*	1265	564
CAP. LIV. *Gabriel Metropolita Moſulanus.*	1282	566
CAP. LV. *Chamiſius Kardachi.*	1290	566
CAP. LVI. *Timotheus II. Patriarcha.*	1318	567
CAP. LVII. *Amrus Matthæi.*	1340	580
CAP. LVIII. *Thomas, Jaballaha, Jacobus, &*		

Denha

	Anno Chriſti.	Pagina.
CAP. CXCIII. *Libri Anonymi.*		280
CAP. CXCIV. *Elias III. Patriarcha.*	1176	287
CAP. CXCV. *Jeſujabus Epiſcopus Niſibis.*	1190	295
CAP. CXCVI. *Joannes Zugbi Presbyter, & monachus.*	1200	307
CAP. CXCVII. *Salomon Epiſcopus Baſſoræ.*	1222	309
CAP. CXCVIII. *Ebedjeſus Metropolita Sobenſis Catalogi hujus auctor.*	1300	325
CAP. CIC. *Epilogus.*		361

APPENDIX AD CATALOGUM

Ebedjeſu Sobenſis de Scriptoribus Syris Neſtorianis.

CAP. I. *Iſaac Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	400	363
CAP. II. *Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	411	368
CAP. III. *Jaballaha Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	415	370
CAP. IV. *Maanes Perſa.*	420	376
CAP. V. *Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	485	378
CAP. VI. *Babæus Neſtorianorum Patriarcha.*	498	395 427
Chronologia Regum Perſarum ab Jezdegerde I. ad Jezdegerdem poſtremum ejus gentis Regem: hoc eſt, ab anno Chriſti 399. ad annum 651.		396
CAP. VII. *Job monachus.*	550	431
CAP. VIII. *Joſeph Patriarcha.*	552	432
CAP. IX. *Ezechiel Patriarcha.*	570	435
CAP. X. *Paulus Perſa.*	570	439
CAP. XI. *Bautha monachus.*	595	439
CAP. XII. *Sergius monachus.*	600	440
CAP. XIII. *Sabarjeſus Patriarcha.*	596	441
CAP. XIV. *Gregorius Patriarcha.*	605	449
CAP. XV. *Sabadunas Epiſcopus Garmæorum.*	630	453
CAP. XVI. *Sabarjeſus Roſtamus monachus.*	650	454
CAP. XVII. *Georgius Epiſcopus Niſibis.*	660	456
CAP. XVIII. *Gabriel Taurata monachus.*	650	456
CAP. XIX. *Barita monachus.*	670	458
CAP. XX. *Salomon Bar-Garaph monachus.*	689	459

CAP.

	Anno Chriſti.	Pagina.
CAP. XXI. *Gabriel Rakoda Epiſcopus Garmæorum.*	720	460
CAP. XXII. *Saliba Presbyter Manſurenſis.*	778	463
CAP. XXIII. *Thomas Epiſcopus Margenſis.*	800	463
Hiſtoria monaſtica Thomæ.		464
CAP. XXIV. *Joannes Meſve.*	840	501
CAP. XXV. *Sabarjeſus, cognomento Damaſcenus, Patriarcha.*	832	504
CAP. XXVI. *Abraham Patriarcha.*	836	508
CAP. XXVII. *Abraham Auni.*	850	509
CAP. XXVIII. *Theodoſius Patriarcha.*	852	509
CAP. XXIX. *Sapores Saheli.*	864	512
CAP. XXX. *Iſraël Epiſcopus Caſcaræ.*	870	512
CAP. XXXI. *Elias Damaſci Metropolita.*	893	513
CAP. XXXII. *Joſeph Saber Presbyter.*	907	517
CAP. XXXIII. *Matthæus Jonæ.*	930	517
CAP. XXXIV. *Cyriacus.*	950	517
CAP. XXXV. *Georgius Arbelæ & Moſuli Metropolita.*	950	518
CAP. XXXVI. *Jeſujabus Arbelæ Metropolita.*	980	540
CAP. XXXVII. *Abdjeſus Sciahari.*	963	540
CAP. XXXVIII. *Abuſahelus medicus.*	988	540
CAP. XXXIX. *Sabarjeſus filius Pauli.*	1000	541
CAP. XL. *Abulpharagius Abdalla Benattibus.*	1040	544
CAP. XLI. *Jahia Giazalæ filius.*	1080	548
CAP. XLII. *Machicha Patriarcha.*	1092	549
CAP. XLIII. *Sabarjeſus Epiſcopus Caſcaræ.*	1111	554
CAP. XLIV. *Mares Salomonis filius.*	1135	554
CAP. XLV. *Hebatolla Ebn-Talmid.*	1160	555
CAP. XLVI. *Saëdus Abulhaſanus, & Maras Abulchaïrus Archidiaconus.*	1180	556
CAP. XLVII. *Jahia Saidi filius.*	1193	557
CAP. XLVIII. *Joannes Zabarum & Nili Epiſcopus.*	1200	557
CAP. XLIX. *Michaël Amidæ & Majapharchini Epiſcopus.*	1190	557
CAP. L. *Georgius Varda.*	1220	561
CAP. LI. *Maſudus Kaſcia.*	1240	561
CAP. LII. *Simeon Presbyter & monachus.*	1240	562
CAP. LIII. *Denha Patriarcha.*	1265	564
CAP. LIV. *Gabriel Metropolita Moſulanus.*	1282	566
CAP. LV. *Chamiſius Kardachi.*	1290	566
CAP. LVI. *Timotheus II. Patriarcha.*	1318	567
CAP. LVII. *Amrus Matthæi.*	1340	580
CAP. LVIII. *Thomas, Jabalaha, Jacobus, &*		

Denha

	Anno Christi.	Pagina.
Denha Indiarum Epiſcopi.	1504	589
CAP. LIX. *Abraham Epiſcopus Seleuciæ.*	1526	599
CAP. LX. *Elias Patriarcha.*	1559	599
CAP. LXI. *Simeon Epiſcopus Amidæ.*	1584	
Gabriel Epiſcopus Heſnæ.	1590	600
Elias Patriarcha.	1500	
CAP. LXII. *Joſephus II. Patriarcha.*	1693	603
CAP. LXIII. *Scriptores incertæ ætatis.*		
Omarus Baſſorenſis.		608
Joannes Scholaſticus, qui & Philoponus, Monophyſita.		609
Jahia, ſeù Joannes Hariri Tagritenſis filius, cognomento Abul-Naſrus, Jacobita.		609
Theodorus Abucara Epiſcopus Haran.		609
Andreas Edeſſenus.		609
Elias Edeſſenus Epiſcopus.		610
Abraham Baſſorenſis.		610
Abulezzus Chedri filius, Presbyter.		610
PATRIARCHÆ *Chaldæorum ſeù Neſtorianorum, à S. Thoma Apoſtolo ad præſentem uſque diem.*		611
PATRIARCHÆ *Chaldæorum ordine Alphabetico.*		624
INDEX *Syriacus Alphabeticus Patriarcharum Chaldæorum.*		627
ADDENDA, *& Corrigenda.*		631, 708
CODICES *manuſcripti Syriaci, Coptici, Arabici, & Armenici typis impreſſi, ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ex Oriente tranſmiſſi, ejuſdemque Decreto in Bibliothecam Vaticanam illati.*		635
INDEX *Rerum.*		656

INDEX

INDEX SCRIPTORUM ALPHABETICUS.

A

ABA. Vide Mar-Aba.
Aba Caſcarenſis. 154.
Abdalla Abulpharagius Benattibus. 544.
Abdjeſus Sciahari. 540.
Abibus monachus. 177.
Abraham monachus. 43.
Abraham Beth-Raban. 71. 631.
Abraham. Vide Aba Caſcarenſis.
Abraham Mahuzita. 172.
Abraham Baſſoræ. 175.
Abraham Netpharenus. 191.
Abraham Bardaſcenadad. 194.
Abraham Bar-Liphe. 196.
Abraham Beth-Hale. 205.
Abraham Bar-Kardache. 223.
Abraham Katina. 225.
Abraham Saba. 227.
Abraham Patriarcha. 508.
Abraham Auni. 509.
Abraham Beth-Seleuciæ. 599.
Abraham Baſſorenſis. 610.
Abucara Theodorus. 609.
Abulchairus Mara Archidiaconus. Vide Mara.
Abulezzus Chedri. Vide Chedri.
Abulhaſanus Saëdus. 556.
Abulpharagius Abdalla. V. Benattibus.
Abulnaſrus Jahia Hariri. Vide Jahia.
Abu-Noë. 212.
Abuſahelus. 540.
Abzud Scholaſticus. 261.
Acacius Amidæ. 51.
Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis. 378.
Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis. 368.
Achudemes. 192.
Africanus Julius. 14.
Alexander Hierapolis. 197.
Ammonas monachus & Epiſcopus. 47.
Ammonius Alexandrinus. 12.
Amrus Matthæi. 580.
Ananjeſus monachus. 144.
Ananjeſus I. Patriarcha. 154.
Ananjeſus II. Patriarcha. 155.
Ananjeſus Bar-Saru. 261.
Andreas Samoſatæ. 202.
Andreas Edeſſæ. 609.
Anonymi libri. 280.
Antiochena Synodus. 278.
Aphnimaranus. 186.
Aphraates Perſa. 85.
Apoſtolorum Synodus. 278.
Aquilinus. 37.
Athanaſius Alexandrinus. 19.
Atkenus. Vide Mar-Atkenus.

B

BABÆUS magnus. 88.
Babæus Perſa. 176.
Babæus Niſibenus. 177.
Babæus Maarenſis. 188.
Babæus Patriarcha. 395. 427.

Bar-Ali. 257. Vide Joſue.
Bar-Bahlul. 257. Vide Joſue.
Bar-Bahriz. Vide Ebedjeſus-
Bar-Chaldon. 265. Vide Joannes.
Barhadbeſciaba Arabs. 169.
Bar-Jacob, ſeù Bar-Sahak. 227.
Bar-Iſaac, ſeù Bar-Sahak. 227.
Barita monachus. 458.
Bar-Koſinus, ſeu Bar-Koſra. 230.
Bar-Sahak. Vide Bar-Jacob.
Bar-Saru. Vide Ananjeſus.
Barſohedes Charchæ. 229.
Barſuma Niſibis. 66.
Barſumæ Synodus. 279.
Barſuma Charchæ. 173.
Baſilius magnus. 20.
Baſilius Cilix. 38.
Bautha monachus. 439.
Behjeſus, ſeù Brichjeſus, Camulæ. 275.
Benattibus. Vide Abdalia.
Bud periodeutes. 219.
Byzantina Synodus. 278.

C

Calchedonensis Synodus. 278.
Candius. 213.
Canonum collectores. 279.
Chamis Kardachi. 566.
Chedri Abulezzus. 610.
Clemens Papa. 13.
Conſtantini Codex. 278.
Cumas. 85.
Cyprianus Niſibis. 111.
Cyriacus Niſibis. 215.
Cyriacus. 517.
Cyrus Hierapolis. 38.
Cyrus. 170.

D

Dadjesus Abbas. 98.
Dadjeſus Patriarcha. 214.
Damaſus Papa. 16.
Daniel Tahal. 174.
Daniel Rheſinæ. 223.
Daniel Mariæ. 231.
David Beth-Raban. 254.
Denha ſeù Ibas. 175.
Denha Patriarcha. 564.
Denha Epiſcopus Indiæ. 589.
Diodorus Tarſi. 28.
Dionyſius Areopagita. 13.
Domnius. 227.
Diſcipuli Marabæ. 86.

E

Ebedjesus Bar-Bahriz, Aſſyriæ ſeù Moſul. 173. 279.
Ebedjeſus monachus. 191.
Ebedjeſus Patriarcha. 199.
Ebedjeſus Sobenſis. 325.
Ebedmeſſias Hirtæ. 198.
Elias Maru. 148.
Elias Anbaræ. 258.
Elias Caſcaræ. 262.
Elias primus Patriarcha. 262. 279.
Elias Niſibis. 266. 279.
Elias tertius Patriarcha. 287.
Elias Damaſci. 513.
Elias Patriarcha. 599.
Elias Patriarcha. 600.
Elias Edeſſæ. 609.
Eliſæus Commentator, Patriarcha. 166.
Eliſæus Bar-Saphanin. 224.
Emmanuel Doctor. 277.
Enos Anbaræ. 219.
Epheſina Synodus. 278.

Ephræm

Ephræm Syrus. 61.
Ephræm Elamita. 163.
Epiphanius Cypri. 42.
Eraniſtes. 41.
Evagrius. 45.
Euſebius Cæſareæ. 18.
Euſebius Emeſæ. 44.
Eutherius Thyanæ. 42.
Ezechiel Patriarcha. 435.
Ezechielis Synodus. 279.

G

GABRIEL Hormuzi. 147.
Gabriel Arius. 153.
Gabriel Catarenſis. 172.
Gabriel Baſſoræ. 202. 279.
Gabriel Bochtjeſu. 258.
Gabriel Perſidis. 277.
Gabriel Taurata. 456.
Gabriel Rakoda. 460.
Gabriel Moſul. 566.
Gabriel Heſnæ. 600.
Gangrenſis Synodus. 278.
Georgius Patriarcha. 149.
Georgius Neſræus. 217.
Georgius Niſibis. 456.
Georgius Arbelæ & Moſul. 518. 279.
Georgius Varda. 561.
Gregorius Nyſſenus. 21.
Gregorius Nazianzenus. 22.
Gregorius Abbas. 191.
Gregorius Suſtræ. 228.
Gregorius Patriarcha. 449.

H

HANANUS Adjabenus. 81.
Hariri. Vide Jahia.
Hebatolla Ebn-Thalmid. 555.
Hibas. 85.
Hibas, ſeu Denha. 175.
Hieronymus. 49.
Hippolytus. 15.
Honainus filius Iſaac. 164.

I

JABACHUES. 51.
Jaballaha Patriarcha. 370.
Jaballaha Epiſcopus Indiæ 589.
Jacobus. 50.
Jacobus Calatenſis. 173.
Jacobus Edeſſenus. 228.
Jacobus Epiſcopus Indiæ. 589.
Jahia Giazalæ. 548.
Jahia Saidi. 557.
Jahia Hariri. 609.
Jazidadus Abbas. 226.
Ibas. Vide Hibas.
Jeſubochtus Perſidis. 194. 279.
Jeſudadus Hadathæ. 210.
Jeſudena Koſræ. 195.
Jeſujabus Arzunita. 108.
Jeſujabi Synodus. 279.
Jeſujabus Gadalenſis. 105.
Jeſujabus Adjabenus. 113.
Jeſujabus Niſibis. 295.
Jeſujabus Arbelæ & Moſul. 540.
Jeſuphana Catarenſis. 188.
Jeſuzacha, ſeu Meſſia-Zacha, 216.
Ignatius Antiochenus. 16.
Joannes Chryſoſtomus. 24.
Joannes Thebæus. 45.
Joannes Apameenſis. 50.
Joannes Beth-Raban. 72. 631.
Joannes Daliathenſis. 103.
Joannes Azrach, Hirtæ. 182.
Joannes Dilumita. 182.
Joannes Bar-Phincaje. 189.
Joannes Garmachita. 203.
Joannes Ninivita. 213.

Joannes Bar-Kainæus. 232.
Joannes Bar-Abgari, Patriarcha. 238.
Joannis Synodus. 279.
Joannes Stylita. 256.
Joannes Chamiſii. 256.
Joannes Bar-Chaldon. 265.
Joannes Hermes. 276.
Joannes Zugbi. 307.
Joannes Meſve. 501.
Joannes Zabarum & Nili. 557.
Joannes Scholaſticus. 609.
Job Abbas. 43.
Job Catarenſis. 175.
Job monachus. 431.
Joſephus Flavius. 7.
Joſeph Huzita. 100.
Joſeph Patriarcha. 432.
Joſephi Synodus. 279.
Joſeph Saher. 517.
Joſeph II. Patriarcha. 603.
Joſue Barnun, Patriarcha. 165.
Joſue Synodus. 279.
Joſue Abulhaſanus Bar-Bahlul. 257.
Joſue Bar-Ali. 257.
Joſue Maruzæus. 258.
Irenæus Tyri. 38.
Iſaac Ninivita. 104.
Iſaac Patriarcha. 363.
Iſaaci Synodus. 279.
Iſaias Abbas. 46.
Iſidorus Peluſiota. 43.
Iſraël Caſcaræ. 512.

L

Leonis Imperatoris Codex. 278.
Lucius Abbas. 43.

M

Maanes Perſa. 376.
Macarius Ægyptius. 44.
Macarius Alexandrinus. 47.
Machicha Patriarcha. 549.
Mara Abulchairus Archidiaconus. 556.
Mar-Aba I. Patriarcha. 75.
Mar-Abæ diſcipuli. 86.
Mar-Abæ Synodus. 279.
Mar-Aba II. Patriarcha. 157.
Mar-Atkenus monachus. 216.
Marcus eremita. 45.
Mares Perſa. 172.
Mares Salomonis. 554.
Marjabus monachus. 186.
Maruthas Epiſcopus. 73.
Maruzæus. Vide Joſue.
Maſudus Kaſcia. 561.
Matthæus Jonæ Abu-Baſciar. 517.
Meſſia-Zacha. Vide Jeſu-Zacha.
Methodius Olympi. 27.
Michæas. 169.
Michaël Huzitarum Epiſcopus. 147.
Michaël Amidæ & Majapharchin. 557.
Milles Suſæ. 51.
Moyſes Charchæ. 276.

N

Narses Doctor. 63.
Nathanaël. 224.
Neſtorius Conſtantinopolitanus. 35.
Nicæna Synodus. 278.
Nilus monachus. 48.

O

OMARUS Baſſorenſis, 608.

P

PACORUS. 230.
Palladius. 49.
Paulus Niſibis. 87.
Paulus Anbaræ. 172.
Paulus Perſa. 439.
Paulonas. 170.
Philotheus. 39.
Probus. 85.
Proclus. 197.

S

SABARJESUS I. Patriarcha. 441.
Sabarjeſus II. Patriarcha, cognomento Damaſcenus. 504.
Sabarjeſus Pauli. 541.
Sabarjeſus Roſtamus. 454.
Sabarjeſus Caſcaræ. 554.
Saëdus Abulhaſanus. 556.
Sahadunas Epiſcopus. 453.
Saliba Manſurenſis. 463.
Salomon Hadathæ. 205.
Salomon Baſſoræ. 309.
Salomon Bar-Garaph. 459.
Sapores Saheli. 512.
Sciaadoſtus Tirhanæ. 177.
Scialita Rheſinæ. 176.
Sciubchalmaranus Seleuciæ. 189.
Sergius Rheſinenſis. 87.
Sergius Doctor. 171.
Sergius monachus. 440.
Simeon Bar-Sabaë. 51.
Simeon Perſidis. 279.
Simeon Garmæus. 168.
Simeon Taibutha. 181.
Simeon Caſcaræ. 215.
Simeon Abbas Cardelianenſis. 225.
Simeon Charchæ. 229.
Simeon Presbyter. 562.
Simeon Amidæ. 600.
Socrates. 41.
Statuta Imperatorum. 278.
Suſinus Commentator, Patriarcha. 168.
Suſæus Suſæ. 227.
Symmachus. 17.
Synodi Occidentalium. 277.
Synodi Orientalium. 279.

T

TATIANUS. 12.
Teſtamentum vetus. 5.
Teſtamentum novum. 8.
Theodorus Commentator, Mopſveſtenus. 30.
Theodorus Maru. 147.
Theodorus Bar-Choni. 198.
Theodorus Abucara. 609.
Theodoritus Cyri. 39.
Theodoſius Patriarcha. 509.
Theodoſii Imperatoris Codex. 278.
Theodulus. 37.
Theophilus Perſa. 42.
Thomas Edeſſenus. 86.
Thomas Margenſis. 463.
Thomas Epiſcopus Indiæ. 589.
Timotheus I. Patriarcha. 158.
Timothei Synodus. 279.
Timotheus II. Patriarcha. 567.
Titus Boſtrorum. 41.
Traditio Seniorum. 6.

X

XYSTUS. 48.

Z

ZACHÆUS Suræ. 231.
Zenobius. 43.

INDEX
SYRIACUS ALPHABETICUS
SCRIPTORUM.

ܐ

ܐܒܐ . ܚܙܝ ܡܪܝ ܐܒܐ .
ܐܒܐ ܟܫܟܪܝܐ 154.
ܐܒܪܗܡ ܕܢܬܦܪ 43.
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܪܒܢ 71.
ܐܒܪܗܡ ܟܫܟܪܝܐ . ܚܙܝ ܐܒܐ .
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܡܚܘܙܐ 172.
ܐܒܪܗܡ ܕܟܪܟܐ 175.
ܐܒܪܗܡ ܢܬܦܪܝܐ 191.
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܕܫܢܕܕ 194.
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܠܝܦܗ 196.
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܚܠܐ 205.
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܡܪܘܝܐ 223.
ܐܒܪܗܡ ܡܓܝܢܐ 225.
ܐܒܪܗܡ ܡܚܐ 227.
ܐܒܪܗܡ ܦܛܪܝܪܟܐ 508.
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܟܝܢ ܕܗܘ ܒܪ ܢܘܚ 509.
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܫܠܘܡ 599.
ܐܒܪܗܡ ܕܟܪܟܐ 610.
ܐܒܘܠܚܣܢ ܙܠܒ 556.
ܐܒܘܠܟܝܪ ܡܪܐ ܐܘܪܫܠܡܝܐ . ܚܙܝ ܡܪܐ .
ܐܒܘܠܚܪܓ ܡܫܝܚܝܐ ܢܣܛܘܪܝܐ . ܚܙܝ ܡܫܝܚܝܐ .
ܐܒܘܠܟܪܡ ܚܢܢܝܫܘܥ ܡܩܡܐ . ܚܙܝ ܚܢܢܝ .
ܐܒܘܠܦܪܓ ܥܒܕܐܠܠܗ ܒܪ ܛܝܒ .
ܚܙܝ ܒܪ ܛܝܒ .
ܐܒܘܢܘܣ 212.
ܐܒܘܠܦܪܓ ܒܪ ܥܒܪܝܐ 540.
ܐܦܘܠܝܢܪܝܣ ܠܐܘܕܘܩܝܣ . ܚܙܝ ܠܐܘܕܘܩܝܣ .
ܐܒܘܕ ܐܦܣܩܘܦܐ 261.
ܐܘܓܪܝܣ 45.
ܐܘܣܒܝܘܣ ܕܩܣܪܝܐ 18.
ܐܘܣܒܝܘܣ ܚܡܨܝܐ 44.
ܐܘܬܪܝܘܣ 42.
ܐܚܘܕܐܡܗ 192.
ܐܚܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 368.
ܐܛܢܐܣܝܘܣ 16.
ܐܝܘܐܢܝܣ . ܚܙܝ ܝܘܚܢܢ .
ܐܝܣܚܩ ܕܢܝܢܘܐ 43.
ܐܝܣܚܩ ܕܐܢܛܝܟܝܐ 175.
ܐܝܣܚܩ ܕܢܝܢܘܐ 431.
ܐܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ 279, 363.
ܐܝܫܘܥ ܕܢܝܢܘܐ 104.
ܐܝܫܘܥܕܕ 43.
ܐܝܣܪܐܝܠ ܕܟܫܟܪ 512.
ܐܝܣܛܡܛܘܣ 15.
ܐܢܛܝܠܐܘܣ ܕܓܘܙ 38.
ܐܢܛܘܦܛܘܣ 49.
ܐܢܛܝܦܛܪܘܣ 41.
ܐܠܝܐ ܕܡܪܘ 148.
ܐܠܝܐ ܕܐܢܒܪ 258.

ܐܠܝܐ

ܐܠܝܐ ܒܪܫܝܢܝܐ ܕܢܨܝܒܝܢ 262.
ܐܠܝܐ ܩܕܡܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 279. 282.
ܐܠܝܐ ܬܠܝܬܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 287.
ܐܠܝܐ ܒܪ ܚܒܝܐ ܕܢܝܚܡ 279. 266.
ܐܠܝܐ ܕܕܪܡܣܘܩ 513.
ܐܠܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 599.
ܐܠܝܐ ܐܚܪܢܐ 600.
ܐܠܝܐ ܕܐܘܪܗܝ 609.
ܐܠܝܫܥ ܡܩܫܝܢܐ 166.
ܐܠܝܫܥ ܒܪ ܩܘ̈ܩܝ 224.
ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܕܐܦܪܘܕܝܣ 197.
ܐܡܘܢܝܣ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 12.
ܐܡܘܢܝܣ ܕܪܘܡܐ 47.
ܐܢܕܪܐܘܣ ܕܫܡܝܫܛ 202.
ܐܢܕܪܐܘܣ ܕܐܘܪܗܝ 609.
ܐܢܫ ܕܐܝܬ ܕܗܘ ܦܛܪܝܪܟܘܬ 219.
ܐܦܝܦܢܝܘܣ ܕܩܘܦܪܘܣ 42.
ܐܦܪܘܛ ܡܠܝܟܐ ܕܦܘ̈ܫܩܐ 85.
ܐܦܪܝܡ ܪܒܐ ܕܐܬܩܪܝ ܢܒܝܐ ܕܣܘܪ̈ܝܝܐ 61,
ܐܦܪܝܡ ܕܐܡܝܕ 163.
ܐܦܪܝܡܐܢܘܣ ܕܐܡܕܐܘܣ 14.
ܐܝܣܚܩ ܕܐܡܕ 51.
ܐܝܣܚܩ ܦܛܪܝܪܟܐ 378.
ܐܙܐ 230.
ܐܚܕܐ ܕܪܘܡܐ 46.
ܐܬܐܢܣܝܘܣ ܪܒܐ 19.
ܐܬܘܢ . ܚܠܦ ܡܪܝ ܐܬܘܢ .

ܒ

ܒܒܝ ܪܒܐ 88.
ܒܒܝ ܦܪܣܝܐ 176.
ܒܒܝ ܒܪ ܢܨܝܒܢܝܐ 177.
ܒܒܝ ܣܦܪܐ ܕܡܟܬܐ 188.
ܒܒܝ ܩܬܘܠܝܩܐ 395. 427.
ܒܘܣܝܡܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ 275.

ܠܘ ܦܪܨܘܦܐ 219.
ܛܠܡܝܘܣ ܪܒܐ 20.
ܛܠܡܝܘܣ ܕܩܠܘܕܝܐ 38,
ܟܒܐ ܕܪܘܡܐ 439.
ܒܪ ܐܒܓܪܐ . ܚܠܦ ܡܘܣܝ ܩܬܘܠܝܩܐ.
ܒܪ ܐܡܣܝܣ 227,
ܒܪ ܒܘܠܘܣ . ܚܠܦ ܡܝܟܐ .
ܒܪ ܒܘܪܝܐ . ܚܠܦ . ܠܒܘܝܫܘܥ ܕܐܬܘܪ.
ܒܪ ܒܘܟܬܝܫܘܥ . ܚܠܦ ܓܒܪܐܝܠ .
ܒܪ ܒܪܝܟܐ . ܚܠܦ ܠܒܘܝܫܘܥ ܕܨܘܒܐ.
ܒܪ ܒܪܝܨܝ ܓܒܝܠܘ . ܚܠܦ ܡܪܝ
ܐܒܐ ܬܪܝܢܐ.
ܒܪ ܕܘܫܝ . ܚܠܦ ܒܪ ܫܘܫܢܐ .
ܒܪ ܗܒܠܒܝ . ܚܠܦ ܡܘܣܝ .
ܒܪ ܚܘܒܒܐ ܠܒܝܬܐ 169.
ܒܪ ܛܒܝܬܐ . ܚܠܦ ܫܡܥܘܢ ܕܒܫܒܪ .
ܒܪ ܛܝܒ . ܚܠܦ ܠܥܒܕܐܠܠܗ
ܐܒܘܠܦܪܓ .
ܒܪ ܟܘܢܫ . ܚܠܦ ܡܟܐܝܠ .
ܒܪ ܟܠܒܘܢ . ܚܠܦ ܒܪ ܐܡܣܝܣ .
ܒܪܟܘܢ . ܚܠܦ ܬܐܘܕܘܪܘܣ .
ܒܪ ܟܠܒܝ . ܚܠܦ ܡܘܣܝ .
ܒܪ ܟܡܝܣ . ܚܠܦ ܡܘܣܝ .
ܒܪ ܡܕܢܚܝ . ܚܠܦ ܝܘܚܢܢܘܢ .
ܒܪ ܡܥܡܕܢܐ . ܚܠܦ ܡܪܝ .
ܒܪ ܡܟܐܝ . ܚܠܦ ܠܡܪܝ .
ܒܪ ܣܘܪܝܐ ܕܒܪܕܐ 229.
ܒܪ ܣܪܘ ܘܒܪ ܣܪܘܫܘܝ . ܚܠܦ
ܝܫܘܥ .
ܒܪ ܥܒܪܐ. ܚܠܦ ܠܒܘܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ.
ܒܪ ܦܠܘܣ . ܚܠܦ ܫܒܪܝܫܘܥ .
ܒܪ ܦܢܟܝܐ . ܚܠܦ ܡܘܣܝ .
ܒܪ ܨܘܒܐ . ܚܠܦ ܥܒܕܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ.
ܒܪ ܙܘܥܒܐ ܕܢܝܚܡ 279. 66.

ܒܪ

ܒܪ ܙܘܚܐ ܕܒܪܙܠܐ 173.
ܒܪ ܩܘܫܛܐ . ܚܙܝ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ .
ܒܪ ܩܢܝܐ . ܚܙܝ ܩܘܢܝ .
ܒܪ ܩܘܪܝܐ . ܚܙܝ ܒܪܝܣܘܣ . ܘܩܘܪܝܣ
ܒܪ ܒܪܝܣܘܣ . ܘܐܒܘܗܝ .
ܒܪ ܫܡܐ ܘܒܝܬܫܡܐ . ܚܙܝ ܫܡܥܘܢ .
ܒܪ ܥܘܙܐ . ܚܙܝ ܒܥܠܕܒܒܐ .
ܒܪ ܥܠܝܐ . ܚܙܝ ܥܙ̈ܝ .
ܒܪ ܬܠܡܝ . ܚܙܝ ܗܒܪܘܠܠܗ .

ܓ

ܓܒܪܐܝܠ ܕܗܘܪܡܝܙܕܓܪܕ 147.
ܓܒܪܐܝܠ ܐܪܒܐ 153.
ܓܒܪܐܝܠ ܩܛܪܝܐ 172.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܒܨܪܐ 279. 202.
ܓܒܪܐܝܠ ܒܪ ܒܘܟܬܝܫܘܥ 257.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܣܢܓܪ 277.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܩܛܪ 460.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܩܘܪ 566.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܫܝܓܪ 600.
ܓܪܝܓܘܪܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ 149.
ܓܪܝܓܘܪܝܣ ܢܘܣܐ 217.
ܓܪܝܓܘܪܝܣ ܕܢܘܣܐ 456.
ܓܪܝܓܘܪܝܣ ܕܐܪܡܢܝܐ ܘܣܘܪܝܐ ܕܗܘ
ܓܪܝܓܘܪܝܣ ܕܐܬܘܪ 279. 519.
ܓܪܝܓܘܪܝܣ ܩܘܦܪܐ 561.
ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܐܡܕ 21.
ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܐܪܒܝܠ 22.
ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܡܪܕܐ 191.
ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܣܡܣܛܐ 228.
ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ 449.

ܕ

ܕܘܝܕ ܩܘܪܢܝܐ 98.
ܕܘܝܕ ܩܬܘܠܝܩܐ 214.
ܕܘܡܛ ܕܩܪܛ 254.
ܕܘܪܘܬܐܘܣ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ 28.
ܕܘܣܬܝܘܣ 13.

ܕܝ̈ܢܐ ܕܡ̈ܠܟܐ ܡܕܝܢܐ 278.
ܕܝ̈ܢܐ ܣܘܢܗܘܕܝܩܐ 279.
ܕܝܐܬܝܩܝ ܥܬܝܩܬܐ 5.
ܕܝܐܬܝܩܝ ܚܕܬܐ 8.
ܕܡܢܝܣ 227.
ܕܡܣܩܘܣ 16.
ܕܝܢܐ . ܚܙܝ ܡܘܬܒܐ .
ܕܝܢܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 564.
ܕܝܢܐ ܕܗܪ̈ܛܝܩܐ 589.
ܕܝܠܗ ܕܐܦܘܟܠܝܦܣܐ ܕܝܠܗ 174.
ܕܝܠܗ ܕܪܝܫ ܟܢܫܐ 223.
ܕܝܠܗ ܕܒܪ ܡܪܝܡ 231.

ܗ

ܗܒܪܘܠܠܗ ܒܪ ܬܠܡܝ 555.
ܗܝܟܠܐ 85.
ܗܝܟܠܐ ܕܗܘ ܕܝܢܐ 175.

ܘ

ܘܐܠܢܛܘܣ . ܚܙܝ ܡܩܕܘܢܝܐ .
ܘܦ ܪܘܚܐ 231.
ܘܠܢܛܝܢܘܣ 43.

ܚ

ܚܕܝܟ ܡܫܝܚܐ 177.
ܚܘܪܝ ܐܒܠܟܪ ܩܫܝܫܐ 610.
ܚܕܬܐ . ܚܙܝ ܕܝܐܬܝܩܝ ܚܕܬܐ .
ܚܘܠܡ ܒܪ ܐܝܣܝ 164.
ܚܝܠܐ ܚܘܝܟܐ 81.
ܚܠܝܩܘܬܗ ܥܘܕܪܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܒܬܪܥܐ
ܣܟܪܐ 154.
ܚܠܝܩܘܬܗ ܠܓܝܪ ܩܬܘܠܝܩܐ 155.
ܚܠܝܩܘܬܗ ܒܪ ܦܪܘܩܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܥܡܪܐ 261.
ܚܪܚܪܝ . ܚܙܝ ܚܣܝܣܐ .

ܛ

ܛܝܛܘܣ 12.
ܛܝܛܘܣ ܕܒܘܨܪܐ 41.
ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ ܥܘܕܪܐ 279. 158.

ܛܝܡܬܐܘܣ

ܡܢ ܕܗܘܐ ܡܫܝܚܐ ܕܫܠܡܘ 557.
ܡܢ ܕܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ ܡܣܪܗܒܐ
ܠܒܪܢܫܐ 609.
ܡܘܫܐ ܠܟܗܢܐ 50.
ܡܘܫܐ ܡܠܟܐ 173.
ܡܘܫܐ ܐܘܪܗܝܐ 229.
ܡܘܫܐ ܕܡܪܕܝܢܐ 589.
ܡܠ ܟܘܪܝ ܡܗܝܡܢܐ 279. 165.
ܡܠ ܐܒܠܝܘܬܗ ܒܪ ܓܘܫܡܐ 257.
ܡܠ ܒܪ ܠܠܐ ܐܢܫܐ 257.
ܡܠܠ ܡܬܪܥܝܢܐ 257.
ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ 279. 194.
ܡܠܟܘ ܕܝܘܢܝܐ 210.
ܡܠܟܝܢ ܕܦܪܣ 195.
ܡܠܟܐ ܕܗܘܐ ܐܬܡܠܟ ܘܡܬܡܢܥܐ 216.
ܡܠܟܘܬܐ . ܚܙܝ ܡܠܟܘܬܐ .
ܡܠܟܝܢ ܐܪܬܘܕܘܟܣܝܐ 279. 108.
ܡܠܟܝܢ ܟܢܫܐ ܡܗܝܡܢܐ 105.
ܡܠܟܝܢ ܢܨܪܝܐ ܡܗܝܡܢܐ 113.
ܡܠܟܝܢ ܒܪ ܡܠܟܐ ܕܢܨܪܝܐ 295.
ܡܠܟܝܢ ܕܐܪܡܝܐ ܘܥܪܒܝܐ 540.
ܡܠܟܝܢ ܕܦܪܣ 188.

ܢ

ܢܘܚ 85.
ܢܘܚ ܒܪ ܠܡܟ 566.
ܢܝܢܘܐ 213.
ܢܣܛܘܪܝܣ 48.
ܢܣܛܘܪܝܢܐ . ܚܙܝ ܡܫܝܚܐ ,
ܢܦܫܐ . ܚܙܝ ܐܦ ܢܦܫܐ .
ܢܗܪܐ ܕܓܢܬܐ ܘܕܝܘܕܐ . ܚܙܝ
ܕܢܗܪܐ .
ܢܗܪܐ ܕܠܐ ܡܬܡܢܝܢ ܡܢܗܘܢ
ܕܡܬܩܪܝܢ 280.

ܢܫܬܘܫܐ ܕܡܬܩܪܐ ܐܪܬܘܕܘܟܣܐ 567.

ܣ

ܣܘܟ ܐܣܘܬܐ 51.
ܣܘܟܠܐ ܕܡܗܝܡܢܐ 370.
ܣܘܟܠܐ ܕܝܘܒܠܐ 589.
ܣܘܦܐ . ܚܙܝ ܫܘܠܡܐ .
ܣܘܦܐ ܕܥܠܡܐ . ܚܙܝ ܫܘܠܡܐ .
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ 24.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܢܝܩܝܐ 45.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܐܦܣܘܣ 50.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܟܠܗ ܥܠܡ 72.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܟܠܩܝܕܘܢ 103.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ 182.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ 182.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܪ ܦܠܛܐ 189.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܩܪܘܣܐ 203.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܪܘܡܐ 213.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܪ ܦܛܪܐ 232.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܪ ܐܠܟܣܢܕܪܐ ܡܗܝܡܢܐ 279.
238.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܐܦܛܪܝܐ 256.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܪ ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܪ ܦܛܪܝܐ 256.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܪ ܣܠܝܒܝ 265.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܦܪܢܩܝܣ 276.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܒܪ ܗܢܢܝܐ 307.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܡܘܕܝܐ ܕܗܘܐ ܒܐܝܡܘܣܝܢܘ 501.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܪܘܡܐ 557.
ܣܘܢܗܕܘܣ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܗܘܐ ܒܩܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ
609.
ܣܘܩܘܡܝܐ ܡܟܬܒܢܐ 7.
ܣܘܛܘܪ ܬܘܢܐ 100.
ܣܘܛܘܪ ܡܗܝܡܢܐ 279. 432.
ܣܘܛܘܪ ܣܘܪܝܐ ܕܗܘܐ ܒܐܬܘܪ 517.
ܣܘܛܘܪ ܠܐܘܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 603.
ܣܛܘܝܘ 226.
ܣܡܝܐ ܕܗܘܐ ܡܫܝܚܐ ܕܫܠܡܘ 548.

ܢܝܠܘܣ 224.

ܦ

ܦܛܪܝܩܘܣ ܩܕܡܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 441.
ܦܛܪܝܩܘܣ ܕܣܠܝܩܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܐܪܡܝܐ 504.
ܦܛܪܝܩܘܣ ܒܪ ܦܘܠܘܣ ܦܫܝܛܐ 541.
ܦܛܪܝܩܘܣ ܕܚܝܪܬܐ ܕܡܪܘܐ 454.
ܦܛܪܝܩܘܣ ܕܒܨܪ 554.
ܦܦܘܕܐ 453.
ܦܘܡܦܘܣ 17.
ܦܘܠܝܩܪܦܘܣ ܕܡܠܝܛܝܢܐ . ܘܐܢܘܟܝܢ
ܘܡܠܝܛܐ . ܘܐܢܛܝܘܟܝܐ . ܘܐܦܣܘܣ .
ܘܩܣܪܝܐ . ܘܒܝܪܘܬ . ܘܠܘܕܝܩܝܐ .
ܘܢܝܩܝܐ 277.
ܦܘܠܘܩܪܘܢ ܕܡܒܘܓ . ܗ̇ . ܘܐܝܣܘܣ .
ܘܒܪܘܡܐ . ܘܣܠܡܝܣ . ܘܡܘܣܝܐ .
ܘܡܝܣܝܢ . ܘܦܘܠܝܡܘܢ . ܘܩܪܝܢ
ܐܒܐ . ܘܐܦܝܦܐܢܝܘܣ . ܘܦܝܠܘܣ
ܒܪܘܢ 279.
ܦܘܠܘܩܪܘܢܐ . ܐܘܟܝܢ ܕܬܠܐ ܕܡܢܒܓ
ܘܦܘܠܘܩܪܘܢ ܕܦܪܣ .
ܘܠܘܩܝܡܝܘܣ ܘܦܘܠܘܢܝܘܣ
ܘܐܢܛܘܢ . ܘܒܚܪܝܘܣ ܕܒܘܪܐ . ܘܠܐܠܐ
ܘܢܝܩܝܢ . ܘܠܐܠܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܩܪܝܢܐ 279.
ܦܘܠܘܣ ܫܡܫܐ 227.
ܦܘܪܦܘܪܝܘܣ 41.
ܦܘܠܝ ܡܦܫܩܢܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 168.
ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܡܠܟܝܬܐ 87.
ܦܝܠܝܦܘܣ ܡܠܦܢܐ 171.
ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܚܝܪܐ ܡܫܝܚ ܐܠܗܐ 440.

ܩ

ܩܘܪܝܠܘܣ ܕܐܘܪܫܠܡ ܘܐܬܘܪ 279.
173.
ܩܘܪܝܠܘܣ ܕܚܝܪܐ ܘܗܘ ܠܡܒܥܐ 191.
ܩܘܪܝܠܘܣ ܒܪܟܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 199.

ܠܐܘ ܡܠܟܐ 278.
ܦܘܠܘܣ ܕܚܝܪܬܐ 43.

ܨ

ܨܘܡܐ ܪܒܐ 276.
ܨܠܐ ܡܠܟܘܬܐ 169.
ܨܝܕܢܐ ܕܦܘܠܝܐ 187.
ܨܠܝܒܐ ܕܐܡܪ ܘܡܢܣܪܢܝ 557.
ܨܝܕܘܢ ܕܚܘܣ 51.
ܨܒܝܬܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 549.
ܨܘܡܠܘܢ ܒܝܬܩܝܐ 561.
ܨܒܝܐ ܦܪܣܝܐ 376.
ܨܦܣܢܐ ܕܐܘܪܒܐ 188.
ܨܦܪܝܘܣ ܡܪܘܬܐ 44.
ܨܦܪܝܘܣ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 47.
ܨܢܪܐ ܐܒܘܠܠܝܪ ܒܪܡܣܝܚܐ
ܐܪܒܝܩܝ 556.
ܨܪܝ ܐܒܐ ܪܒܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܩܕܡܝܐ
ܠܐܒܝܩܘܪܘܣ 279. 75. 86.
ܨܪܝ ܐܒܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܪܡܝܐ ܕܗܘ
ܐܒܐ ܒܪ ܒܪܝܟ ܝܫܘܥ 157.
ܨܪܘܐܐ . ܚܙܝ ܝܫܘܥ .
ܨܪܘܬܐ ܕܡܢܩܘܪܣ 73.
ܨܪܝ ܐܬܝ ܕܚܝܪܐ 216.
ܨܪܝ ܦܪܣܝܐ 172.
ܨܪܝ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ 554.
ܨܪܝܘܒ ܕܚܝܪܐ 186.
ܨܪܩܘܣ ܡܫܝܚܐ 45.
ܨܡܫܝܐܐ . ܚܙܝ ܫܡܘܐܝܠ .
ܨܡܠܟܬܐ ܫܡܝܐ 6.
ܨܠܘܦܝܘܣ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ 27.
ܨܠܝ ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܝܘܚܢܢ 517.

ܪ

ܪܠܘܣ ܕܚܝܪܐ 48.
ܪܛܘܪܝܘܣ 35.
ܪܗܘܡ ܡܠܟܐ 63.

ܩܘܪܝܠܘܣ

ܙܘܣܝܡܐ ܕܦܠܣܛܝܢܐ 177.
ܚܠܩܝܕܘܢ ܗܠܘܢܝܐ 189.
ܛܠܐ ܕܪܗܛܝܐ 176.
ܝܘܚܢܢ ܕܚܣܝܐ 205.
ܝܘܚܢܢ ܕܐܠܗܐ ܕܣܦܪܐ ܕܡܕܝܢ ܕܐܡܝ
ܦܘܬܐ 309.
ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܟܘܪܣ 459.
ܟܘܢ ܒܪ ܙܟܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ 51.
ܟܘܢ ܕܦܪܣ 279.
ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܡܕܝܢܬܐ 168.
ܝܥܩܘܒ ܕܐܦܪܗܛ 181.
ܝܥܩܘܒ ܒܪ ܐܚܐ ܕܡܪܝ 215.
ܝܥܩܘܒ ܡܦܪܫܢܐ 225.
ܝܥܩܘܒ ܒܪܕܥܝ 229.
ܝܥܩܘܒ ܡܫܟܢܐ 562.
ܝܥܩܘܒ ܕܐܡܕ 600.
ܠ
ܠܐܘܢܛܝܘܣ 37.
ܠܐܘܢܛܝܘܣ ܡܠܟܐ 278.
ܠܐܘܢܛܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ 509.
ܠܐܘܪܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ .
30.
ܠܐܘܪܘܣ ܕܐܡܕ 187.
ܠܐܘܪܘܣ ܒܪ ܩܘܢ 198.
ܠܐܘܪܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܘܪܢ 609.
ܠܐܘܪܝܛܘܣ ܕܩܘܪܘܣ 39.
ܠܐܡܐ ܐܘܪܗܝܐ 86.
ܠܐܡܐ ܕܡܪܝܢ 463.
ܠܐܡܐ ܕܐܝܢܘܬܐ 589.
ܠܐܦܝܠܘܣ ܦܪܣܝܐ 42.
ܠܐܡܝܪܐ ܕܡܪܝ ܐܚܐ 86.
ܠܐܡܝܪܐ ܫܡܪ ܡܢ ܡܐܬܐ 285.
ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܒܪ ܚܣܢܘܝܐ ܕܐܘܪܚܝܐ
ܘܐܪܡܢܝܐ 325.
ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܣܓܝܐܐ 198.
ܢܣܛܘܪܝܐ ܡܠܟܝܐ ܒܪ ܫܘܪܝ 277.
ܢܩܕܘ ܒܪܡܩܝ 580.
ܢܝܩܘܠܘܣ ܕܐܪܡܐ 144.
ܢܣܛܘܪܐ . ܚܙܝ ܢܣܛܘܪܝܘܣ .
ܢܛܝܛܐ . ܚܙܝ ܕܢܛܝܛܐ .
ܦ
ܦܘܠܘܣ ܕܐܝܩܘܢܝܘܢ 87.
ܦܘܠܘܣ ܕܐܢܐܙܪ 172.
ܦܘܠܘܣ ܦܪܣܝܐ 439.
ܦܘܠܘܢܐ 170.
ܦܠܦܠܝܢܘܣ . ܚܙܝ ܦܪܘܩܠܝܢܘܣ .
ܦܠܐܒܝܘܣ 39.
ܦܠܘܛܝܢܘܣ 49.
ܦܛܪܘܣ 230.
ܦܪܘܒܐ 85.
ܦܪܘܩܠܘܣ 197.
ܨ
ܨܐܒܝ ܐܦܠܘܢܝܘܣ 556.
ܨܠܝܒܐ ܡܚܝܢܐ 463.
ܩ
ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ 278.
ܩܘܪܝܠܘܣ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 111.
ܩܘܪܝܠܘܣ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 215.
ܩܘܪܝܠܘܣ 517.
ܩܘܪܐ ܡܘܬܐ ܕܐܪܩܐܕܝܘܣ 38.
ܩܘܪܐ 170.
ܩܠܘܕܝܘܣ 13.
ܫ
ܫܒܘܪ ܕܗܪܡܙܕ 212.

BIBLIOTHECÆ ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANÆ

TOMUS TERTIUS.

De Scriptoribus Syris Neſtorianis.

PRÆFATIO

In Catalogum Ebedjeſu Epiſcopi Sobenſis.

INſtituti operis ratio poſtulat, ut quod in ſuperiori Tomo de Monophyſitis feci, Scriptores Syros Neſtorianos ab initio exortæ hæreſeos, attributo unicuique Auctori ſingulari Capite, ex ordine temporis recenſeam. Et hoc quidem argumentum Ebedjeſu Epiſcopus Sobenſis in eo libro, quem *Scriptorum Eccleſiaſticorum Catalogum* inſcripſit, in gentilium ſuorum gratiam ſermone Syriaco eruditè doctèque tractavit. Eum verò Tractatum Latinè converſum, Notiſque illuſtratum Vir de Orientalibus literis optimè meritus Abraham Ecchellenſis anno Domini 1653. Romæ Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide publicavit. Verùm tùm adverſa, qua conflictabatur, valetudo: tùm graviora, quibus per id tempus diſtinebatur, ſtudia effecerunt, ne opus illud numeris omnibus abſolutum prodierit. Exemplar præterea, quod ex Bibliotheca S. Crucis in Hieruſalem ab Hilarione Rancato Abbate Ciſtercienſi acceperat, non adeò exactum erat, nec tàm emen-

datè conſcriptum, [illegible] curatam editionem polliceri vi[illegible]retur. Hinc plura ſpalmata typographica, multique Scriptores per incuriam prætermiſſi: alii perperàm intruſi, vel pro Auctoribus operum uſurpati, quæ ipſis tamquam patronis nuncupata ſunt: quorundam depravata nomina, aut patria corrupta: plures voces malè in Latinum converſæ: quodque ſatis mirari nequeo, talis tantuſque Vir Catalogum illum metrica oratione compoſitum nuſquam animadvertit.

Quamobrem novam ejuſdem Operis editionem recudere non inutile fore exiſtimo, in qua ex optimo manuſcripto Vaticano lectione genuina reſtituta, Carminis heptaſyllabi ſeu Ephræmitici ratio, quo Catalogum ſuum Sobenſis compoſuit, Syriacè deſcripta repræſentabitur, novaque Latina verſio, additis ad eandem illuſtrandam in Textu titulis & in margine Notis, è regione reſpondebit: Ætas inſuper Scriptorum, quam nullibi Sobenſis indicavit, geſtaque nonnulla breviter commemorabuntur: Quæ verò Auctorum lucubrationes ab eodem Sobenſi recenſentur, & in Vaticana aliiſve Bibliothecis manu ſcriptæ exſtant, vel jam typis prodiere, quæque ab ipſo prætermiſſæ ſunt, ſuis ubique locis adnotabuntur. Denique ut plena hujuſce gentis (Neſtorianorum ſcilicet) Scriptorum, de quibus in hoc Tomo tractare inſtitui, notitia habeatur, poſt Sobenſis Catalogum hiſtoriam eorum, quos ille prætermiſit, Appendicis I ſubjiciam: indicatis operum uni cujuſque Auctoris titulis, produ[illegible] que de more teſtimoniis, quæ cognoſcendos ejus ſectæ errores, tus, ſtatumque conducere videbi tur.

Quod verò ad Catalogum ipſi à Sobenſi editum ſpectat, neq omnes continet Syros Scriptor neque omnia eorum, quorum mina referuntur, opera, ut rectè vertit Ecchellenſis in Præfatio Prætereà Canonici utriuſque Fœ ris libri, Patreſque è Græco vel Latino in Syriacum converſi priorem ejuſdem partem occupant; poſterio rem potioremque Syri Neſtoriani. Demùm ordo temporis ſæpenumerò à Sobenſis negligitur, qui priores Scriptores cum poſterioribus conjungere ſolet, aut ipſos etiam recentioribus poſtponere.

Quo autem anno compoſitus ſit, ex ipſius Auctoris verbis colligitur, qui in fine ejuſdem Catalogi inter edita à ſe opera recenſet *Librum Margaritarum*, & *librum Carminum*, cui titulus *Paradiſus*. Atqui primum quidem Jaballahæ Patriarchæ nuncupavit, qui ab anno Chriſti 1281. ad annum 1317. Neſtorianæ ſectæ præfuit, ut dixi tom. 2. pag. 456. Librum verò Paradiſi compoſuit anno 1291. ſcholiiſque idem illuſtravit anno 1316. (hoc eſt biennio ante ſuum obitum) ut ipſe in Præfatione affirmat, cujus verba tom. 1. pag. 538. retuli.

ܡܐܡܪܐ ܕܥܒܕܝܫܘܥ

ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܨܘܒܐ ܘܕܐܪܡܢܝܐ

ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܢܝܢܐ

ܕܟܠܗܘܢ ܟܬܒܐ ܥܕܬܢܝܐ.

[1] CARMEN [2] EBEDJESU

METROPOLITÆ SOBÆ [3] ET ARMENIÆ

CONTINENS [4] *CATALOGUM*

Librorum omnium Eccleſiaſticorum.

NOTÆ IN CATALOGUM

EBEDJESU EPISCOPI SOBENSIS.

1 *Carmen*. ܡܐܡܪܐ *Mimra*, ut Syri Orientales proferunt, ſeù *Mimro*, ut Syri Occidentales, à verbo ܐܡܪ *Emar* derivatur, quod *dixit* ſignificat. Igitur *Mimra*, cui Græcorum λόγος reſpondet, *ſermo* eſt, ſeù *Oratio*: eaque tàm metrica, quàm ſoluta numeris: Orationes enim, ſeù Homiliæ Patrum, Syris ܡܐܡܪ̈ܐ *Mimre* dicuntur, ut & Tractatus quilibet, in quos Libri Auctorum dividi ſolent. Carmina etiam, ſeù Opera metro alligata, *Mimre* appellantur, ut ſunt pleræque compoſitiones Ephræmi, Balæi, Iſaaci, Jacobi: verſibus ſcilicet *Heptaſyllabis*, *Pentaſyllabis*, & *Dodecaſyllabis*, quorum primi Ephræmo & Iſaaco tribuuntur, alteri Balæo, poſtremi Jacobo Sarugenſi. Sobenſis Catalogum ſuum metro heptaſyllabo alligavit: quamobrem vocem *Mimra*, quæ in Titulo eſt, *Carmen* vertimus.

2 *Ebedjeſu*: hoc eſt, *Servus Jeſu*: nomen compoſitum ex ܥܒܕ *Ebed* Servus, & ܝܫܘܥ *Jeſu*. Arabicè عبد يسوع *Abdjeſu* dicitur. Abraham Ecchellenſis præfixa aſpiratione ubique habet *Hebedjeſu*. Fuit autem Ebedjeſu, Catalogi hujus Auctor, cognomento ܒܪ ܒܪܝܟܐ *Bar-Bricha*, ideſt, *filius Benedicti*, gente Chaldæus, ſecta Neſtorianus, dignitate Epiſcopus: floruitque ſub Jaballaha Chaldæorum Neſtorianorum Patriarcha, à quo Metropolita Sobæ & Armeniæ ordinatus eſt. Obiit ſub initium menſis Novembris anni Græcorum 1630. Chriſti 1318. ut tom. 1. Bibl. Orient. pag. 539. demonſtravi. Quod hic notandum fuit, nequis ejuſdem Abrahami Ecchellenſis errorem ſequutus, Sobenſem hunc cum altero juniore Ebedjeſu confundat, qui jam ſenex ſub Julio III. Summo Pontifice Romam profectus, ejurata Neſtoriana hæreſi in Patriarcham Chaldæorum ordinatus eſt. Ebedjeſu noſtri meminit Amrus in vita Jaballahæ Patriarchæ, ut tom. 2. Bibl. Orient pag. 456. notavi.

3 *Metropolitæ Sobæ & Armeniæ*. Primùm fuerat Epiſcopus *Sigaræ & Arabiæ* circa annum Chriſti 1285. ut adnotatur in elegantiſſimo Syriaco Evangeliorum Codice, qui extat in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide: deinde ad Archiepiſcopatum Sobæ & Armeniæ evectus eſt, ut ſuprà dixi. *Soba* autem Syris eadem eſt, ac *Niſibis*, quam olim *Achar* etiam dictam fuiſſe, affirmat S. Ephræm comment. in Geneſ. cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 26. retuli. Inter Archiepiſcopatus Patriarchæ Chaldæorum ſubjectos, *Niſibenus* ſeù *Sobenſis* ſecundo loco recenſetur in Tabula Amri, & Eliæ tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 458. & pag. 459. eidemque *Armenia* ſubjacere dicitur; quia nimirùm is Archiepiſcopus Chaldæis Neſtorianis præerat, qui in tota Armenia morabantur.

4 *Catalogum Librorum omnium Eccleſiaſticorum*. Abraham Ecchellenſis titulum Libro Ebedjeſu hunc fecit. ܡܐܡܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܢܝܢܐ ܕܟܬܒܐ ܟܠܕܝܐ ܥܕܬܢܝܐ ܘܒܪܝܐ ܕܣܝܡ ܠܡܪܝ ܥܒܕܝܫܘܥ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܨܘܒܐ. *Tractatus continens Catalogum Librorum Chaldæorum tàm Eccleſiaſticorum, quàm profanorum, auctore Hebedjeſu Metropolita Sobenſi.* Verùm Sobenſis de Eccleſiaſticis dumtaxat, non de profanis libris acturum ſe pollicetur in præfatione, agitque, ut infrà patebit. Sobenſis ſtudium in concinnando Scriptorum Catalogo (ut de Græcis Latiniſque ſileam) æmulatus eſt Abulbarcatus Cabari filius,

PROŒMIUM.

<table>
<tr><td>

1 Virtute 1 auxilii tui, Deus,
Et precibus omnis Juſti inſignis,
2 Ac Matris 2 celeberrimæ,
Scribere aggredior Carmen admirabile:

In quo Libros Divinos,
3 Et omnes Compoſitiones 3 Eccleſiaſticas
Omnium priorum & poſteriorum
Proponam Lectoribus.

4 Nomen Scriptorum 4 commemorabo,
Et quænam ſcripſere, & qua ratione.
In Deo autem confidens,
5 En à Moyſe 5 initium duco.

</td><td>

ܒܚܝܠܐ ܕܥܘܕܪܢܟ ܐܠܗܐ
ܘܒܨܠܘܬܐ ܕܟܠ ܟܐܢܐ ܡܫܡܗܐ
ܘܐܡܐ ܕܟܠ ܫܘܒܚܐ
ܡܫܪܐ ܐܢܐ ܡܐܡܪܐ ܬܡܝܗܐ:
ܕܒܗ ܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ
ܘܟܠ ܣܝܡܐ ܥܕܬܢܝܐ
ܕܟܠ ܩܕܡܝܐ ܘܐܚܪܝܐ
ܡܚܘܐ ܐܢܐ ܩܕܡ ܩܪܘܝܐ.
ܫܡ ܡܟܬܒܢܐ ܡܥܗܕ ܐܢܐ
ܘܐܝܠܝܢ ܐܟܬܒܘ ܘܒܐܝܢܐ ܙܢܐ.
ܘܟܕ ܥܠ ܐܠܗܐ ܬܟܝܠ ܐܢܐ:
ܡܢ ܡܘܫܐ ܗܐ ܡܫܪܐ ܐܢܐ.

</td></tr>
</table>

CA-

lius, Presbyter Ægyptius, in libro Arabico, cui titulus مصباح الظلمة وإيضاح الخدمة *Lampas Tenebrarum, & Declaratio Officiorum:* ubi cap. 6. & 7. tàm Canonicos Scripturæ Sacræ, quàm Eccleſiaſticos Patrum, aliorumque cujuſvis ſectæ Orientalium Auctorum libros recenſuit. Suos etiam Mahometanos Scriptores Haphidus ſupremus ejus ſuperſtitionis Antiſtes tùm per materias, tùm per librorum titulos ex ordine Alphabetico in tribus prolixis voluminibus Arabicè numeravit.

1 *Virtute auxilii tui.* Apud Ecchellenſem Catalogus his verbis incipit: ܒܚܝܠܐ ܕܥܘܗܕܢܟ ܐܠܗܐ: *Ope memoriæ tuæ, Deus.* Verùm pro ܥܘܗܕܢܟ *memoriæ tuæ*, haud dubium, quin legendum ſit ܥܘܕܪܢܟ *auxilii tui*, uti habetur in manuſcripto Codice Vaticano, quem præ manibus ipſe Ecchellenſis habuit: ex domeſtica enim illius Bibliotheca in Vaticanam tranſiit. Sed quoniam antiquis Syrorum literis, quas *Chaldaicas* ſeù *Neſtorianas* vocant, is exaratus eſt, quarum lectioni vir cæteroquin eruditus haud aſſuetus erat, pro literis ܕ *Daleth* & ܪ *Reſc*, ܗ *He* & ܕ *Daleth* ſubſtituit. Hallucinationes hujuſmodi in eodem Catalogo per ipſum edito non raro occurrunt.

2 *Matris celeberrimæ.* Neſtorianus ſcriptor titulum *Deiparæ* ex profeſſo impugnat in libro Margaritarum Part. 3. cap. 6.

3 *Compoſitiones Eccleſiaſticas.* Hinc emendandus titulus ille ab Ecchellenſi Libro præfixus, *Catalogus Librorum Chaldæorum tàm Eccleſiaſticorum, quàm profanorum.* Nam Sobenſis ipſe *compoſitiones Eccleſiaſticas* tantùm ſe recenſere affirmat.

4 *Scriptarum.* Singulariter habet Ecchellenſis ſic: *Nomen Scriptoris proponam, & quæ conſcripſit, & quo modo.* Sed hæc verſio textui Syriaco, quem idem Ecchellenſis edidit, nequaquam reſpondet, ibi enim ſic legitur. ܫܡ ܡܟܬܒܢ̈ܐ ܡܚܘܐ ܐܢܐ ܘܐܝܠܝܢ ܐܟܬܒܘ ܘܒܐܝܢܐ ܙܢܐ. *Nomen Scriptoris proponam, & quæ conſcripſerunt, & quo modo.* Duo puncta nomini ܡܟܬܒܢ̈ܐ *Scriptoris* appoſita, quibus hoc è ſingulari in plurale mutatur, Ecchellenſis minimè obſervavit.

5 *A Moyſe initium duco.* Ordo Librorum Veteris Teſtamenti, qui à Sobenſi traditur, alius eſt in manuſcriptis Codicibus, & alius apud Syros Scripturæ Interpretes. Nam Gregorius Barhebræus in Horreo Myſteriorum poſt Pentateuchum in ſacris Libris exponendis hunc ordinem ſervat: *Joſue, Judicum, Samuelis* 1. & 2., *Pſalmi, Regum* 1. & 2., *Proverbia, Eccleſiaſticus, Eccleſiaſtes, Cantica, Sapientia, Ruth, Suſannæ hiſtoria, Job, Iſaias, Duodecim prophetæ minores, Jeremias cum Threnis, Ezechiel, & Daniel cum hiſtoria Beli & Draconis.* Omittit autem libros *Paralipomenon, Eſdræ, Judith, Eſther, Tobiæ, Macabæorum, & Epiſtolam Baruch.* Vide Tom 2. Bibl. Orient. pag. 282. Jacobus Edeſſenus poſt Pentateuchum libroſque Joſue & Judicum, hoſce enumerat: *Job, Samuelis* 1. & 2., *Davidis, hoc eſt Pſalmos: Regum* 1. & 2., *Iſaiæ, XII. Prophetarum minorum: Jeremiæ: Threnos: Baruch: Ezechielis:*

Da-

CAPUT I.

Teſtamentum Vetus, & quædam Hebræorum ſcripta.

Lex 1 quinque Libri,	ܐܘܪܝܬܐ ܚܡܫܐ ܣܦܪ̈ܐ
Geneſis, Liber Exodi,	ܒܪܝܬܐ ܘܣܦܪ ܡܦܩܢܐ
Liber 2 Sacerdotum, Numeri,	ܘܣܦܪ ܟܗܢ̈ܐ ܘܡܢܝܢܐ
Et Liber Deuteronomii.	ܘܣܦܪ ܐܬܢܝܢܢܡܘܣܐ .
Dein Liber Joſue filii Nun,	ܘܦܢ ܟܬܒܐ ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ
Poſt hunc Liber Judicum,	ܒܬܪ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܫܦܛܐ
Et Samuel 3, & Liber 4 Regum,	ܘܫܡܘܐܝܠ ܘܣܦܪ ܡܠܟܐ
Et Liber 5 Dabarjamin, & Ruth.	ܘܣܦܪ ܕܒܪܝܡܝܢ ܘܪܘܬ .
Et Pſalmi David Regis:	ܘܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ
Et Proverbia Salomonis, & 6 Cohelet:	ܘܡܬܠܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ ܘܩܘܗܠܬ
Et Sirat 7 Sirin, & 8 Bar-Sira:	ܘܫܝܪܬ ܫܝܪܝܢ ܘܒܪܣܝܪܐ .
Et Sapientia 9 magna, & Job.	ܘܚܟܡܬܐ ܪܒܬܐ ܘܐܝܘܒ .
Iſaias	ܐܫܥܝܐ

Danielis: *Proverbia*: *Sapientiam*: *Cantica*: *Ruth*: *Eſther*: *Judith*: *Eccleſiaſticum*: ut in Onomaſtico cit. tom. 2. pag. 499. In Codice manuſcripto Syriaco Vaticano num. VI. & VII. *Pentateuchus* tomo priori deſcriptus eſt: tomo verò poſteriori *Joſue*, *Judicum*, *Samuelis* 1. & 2., *Regum* 1. & 2., *Proverbia*, *Eccleſiaſticus*, *Eccleſiaſtes*, *Ruth*, *Canticum Canticorum*, *Job*, & *hiſtoria Suſannæ*. Et Codice Syriaco XXIII. Prophetæ majores minoreſque hoc ordine: *Iſaias*, *Hoſee*, *Joël*, *Amos*, *Abdias*, *Jonas*, *Michæas*, *Nahum*, *Habacuch*, *Sophonias*, *Aggæus*, *Zacharias*, *Malachias*, *Hieremias*, *Threni*, *Ezechiel*, & *Daniel*. Mitto Apoſtolicum & Laodicenum Canones, qui à Barhebræo, & Benaſſalio citantur.

1 *Lex quinque Libri*. ܐܘܪܝܬܐ *Vraitha* Syris, תורה *Torah* Hebræis, *Pentateuchus* Græcis, hoc eſt, quinque libri Moyſis. Ecchellenſis rationem metri in textu Syriaco non obſervans, copulativam particulam o *Vau* in ſequentibus verſibus expunxit. Indicem præterea Librorum Veteris Teſtamenti ſecùs atque in Catalogo Sobenſis habetur, alioque prorsùs ordine publicavit, ut legenti paginam ejus editionis quintam, eamque cum noſtra verſione conferenti apparet.

2 *Liber Sacerdotum*. Id eſt, Leviticus.

3 *Samuel*. Hoc eſt, Liber I. & II. Regum, quos Syri unico libro ſub Samuelis nomine comprehendunt.

4 *Liber Regum*. Nimirùm Tertius, & Quartus.

5 *Liber Dabarjamin*. Ita primum & ſecundum Librum Paralipomenon vocant ex corrupta Hebraica voce דברי הימים *Dibre-Hajamim*, quæ *verba dierum* ſignificat. Arabes adhuc corruptius dicunt سفر بريامين *Sepher Barjamin*. Græco titulo inhærentes Syri alicubi librum illum appellant ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢ̈ܐ, hoc eſt, *Librum Paralipomenon*.

6 *Cohelet*. Id eſt, *Eccleſiaſtes*. Vox Hebraica, quæ *Congregantem* ſignificat.

7 *Sirat Sirin*, ex Hebraico שיר השירים, ideſt, Canticum Canticorum. Aliàs Syris ܬܫܒܚܬ ܬܫܒܚ̈ܬܐ, vel ܙܡܝܪܐ ܕܙܡܝܪ̈ܬܐ, eodem ſenſu.

8 *Bar-Sira*, hoc eſt, *filius Siræ*. Communiùs dicitur Syris ܒܪ ܐܣܝܪܐ *Bar-Aſira*: Jeſus ſcilicet, ſeù Joſue, filius Sirach, auctor libri *Eccleſiaſtici*, de quo conſule Fabricium lib. 3. Biblioth. Græc. cap. 19. pag. 727.

9 *Sapientia magna*. Quinque Salomonis libros

Iſaias, [illegible]
Amos, [illegible] Jonas,
Mic[illegible], Nahum, Habacuc,
Sophonias, Aggæus, Zacharias,

Malachias, & Hieremias,
Ezechiel, & Daniel:
1 Judith, Eſther, Suſanna [1],
2 Eſdras [2], & Daniel minor.

3 Epiſtola [3] Baruch: & liber [4]
4 Traditionis Seniorum.

Jo-

ܐܫܥܝܐ ܘܗܘܫܥ ܘܝܘܐܝܠ
ܘܥܡܘܣ ܘܥܒܕܝܐ ܘܝܘܢܢ
ܡܝܟܐ ܘܢܚܘܡ ܘܚܒܩܘܩ
ܨܦܢܝܐ ܘܚܓܝ ܘܙܟܪܝܐ.
ܡܠܐܟܝ ܘܐܪܡܝܐ
ܘܚܙܩܝܐܝܠ ܘܕܢܝܐܝܠ
ܝܗܘܕܝܬ ܘܐܣܬܝܪ ܘܫܘܫܢ
ܘܥܙܪܐ ܘܕܢܝܐܝܠ ܙܥܘܪܐ.
ܐܓܪܬܐ ܕܒܪܘܟ. ܘܟܬܒܐ
ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ.

ܘܝܘܣ

libros ex Canone Apoſtolico Benaſſalius in ſuo Nomocanone cap. 2. ſic enumerat.

حكمة سليمان خمس كتب . الامثال . قوهلت . سبح التسابيح . الحكمة . حكمة باغور .

Sapientia Salomonis quinque libri. Proverbia, Cohelet ſeu Eccleſiaſtes, Canticum Canticorum, Sapientia, & Sapientia Bagur. Mox ſubjungit.

الرابع والخامس غير معدودين في هذه الكتب عند العبرانيين وبعض النصارى .

Horum quartus & quintus nequaquam inter iſtos libros (hoc eſt, Canonicos) *recenſentur apud Hebræos, & apud quoſdam Chriſtianos.* Barhebræus in Nomocanone cap. 7. ſect. 9. quum eundem Apoſtolicum Canonem retuliſſet, hanc animadverſionem ſubjicit.

ܘܟܬܒܘܗܝ ܐܪܒܥܐ ܒܠܚܘܕ ܝܕܥܝܢܢ: ܕܡܬܠܐ.
ܘܩܘܗܠܬ. ܘܬܫܒܘܚܬ ܬܫܒܚܬܐ. ܘܚܟܡܬܐ
ܪܒܬܐ. ܘܡܫܟܚܐ ܕܚܡܫܝܬܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ
ܕܫܠܝܡܘܢ ܟܬܝܒܐ ܕܐܪܙܐ ܡܬܩܪܐ.

Salomonis quatuor dumtaxat libros novimus: Proverbiorum ſcilicet, Eccleſiaſtæ, Cantici Canticorum, & Sapientiæ magnæ. Quintus fortaſsè is eſt, qui arcanæ Salomonis Parabolæ inſcribitur. Nimirùm Proverbia apud Syros & Ægyptios in duos olim libros diviſa erant, quæ in unum poſteà coaluere. Priori titulus ܡܬܠܐ *Proverbia*, ejuſque initium à cap. 1. vulgatæ editionis, *Parabolæ Salomonis* &c. Poſterior continet duo poſtrema ejuſdem libri capita, quorum primum incipit, *Verba Congregantis filii Vomentis:* ubi Textus Hebraicus habet, *Verba Agur filii Jache*, ex quo Benaſſalius *Sapientiam Bagur* dixit. In eodem Nomocanone refert Barhebræus ſententiam Athanaſii *de libris Sapientiæ, Eccleſiaſtici, Eſther, Judith, Tobiæ, Conſtitutionum Apoſtolicarum, & Paſtoris*, quos è Canonicorum numero expungit: quæ etiam fuit quorundam antiquorum opinio. Verùm ſi duos poſtremos libros excipias, aliter de cæteris ſentiunt Ægyptii, ut Benaſſalius in Nomocanone cap. cit. & Abulbarcatus in Lampade Tenebrarum cap. 6. qui eos veluti canonicos recipiunt, atque ut tales in Eccleſia Syrorum leguntur.

1 *Suſanna: Daniel minor.* Ea nimirùm Danielis pars, quæ continet *hiſtoriam Suſannæ, orationem Azariæ cum Cantico trium puerorum, Bel idoli, & Draconis:* in quam commentaria ſcripſiſſe S. Hippolytum teſtatur idem Sobenſis infrà. Suſannæ autem duplex verſio apud Syros exſtat: antiquior altera, quam hîc reſpicit Sobenſis: altera recentior à Thoma Heracleenſi elaborata. Utraque prodiit in Polyglottis Londinenſibus tom. 4. Jacobus Edeſſenus hiſtoriam Suſannæ commentatus eſt, ut notavi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 490.

2 *Eſdras.* Tres Eſdræ libri apud Syros leguntur, quorum primus & tertius nomini ejus inſcripti ſunt, ſecundus Nehemiæ dicitur. At duo priores ex Hebraico fonte translati ſunt: tertius ex verſione Græca. Prodiere tom. 1. & 4. Polyglott. Londinen.

3 *Epiſtola Baruch.* Unam agnoſcit Sobenſis cum Græcis Latiniſque. Duæ ſermone Syriaco in Polyglott. Londin. tom. 4. publicatæ ſunt, quarum poſterior cum verſione Græca concordat. De priore hæc Fabricius tom. 2. Biblioth. Græc. pag. 741. *Exſtat in Polyglottis ſub Baruchi nomine quædam Epiſtola à libro, de quo jam dixi, diverſa, eique ab Anglis præmiſſa: verùm exſtat non Græcè, ſed Syriacè, & illuſtri Huetio judice, ita de futuro judicio, & futuræ vitæ pœnis ac cruciatibus diſſerit, ut Chriſtiani eſſe hominis fœtus videatur, alicujus fortè ex his monachis, qui Syriæ deſerta primis Eccleſiæ temporibus incoluerunt. Poſſit & Epiphanius videri perſpectam habuiſſe hanc Epiſtolam, quoniam* Epiſtolas Baruchi, *non* Epiſtolam *commemorat.* Sed potiùs Jeremiæ tributas literas ſimul intellexit.

4 *Liber Traditionis Seniorum.* Sobenſis inter ſacros Teſtamenti veteris libros non-

nullas

Joſephi 1 autem Scribæ exſtant Proverbia 2, & Hiſtoria filiorum 3 Samonæ.

Liber etiam 4 Macabæorum,

Et Hiſtoria Herodis Regis,

Et liber poſtremæ 5 deſolationis Hieroſolymæ per Titum.

Et liber 6 Aſiathæ uxoris Joſephi juſti filii Jacob.

ܘܕܝܘܣܦ ܕܝܢ ܣܦܪܐ ܡܬܝܕܥܢ
ܡܬܠܐ ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܒܢܝ ܫܡܘܢܝ.
ܟܬܒܐ ܐܦ ܕܡܩܒܝܐ:
ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ:
ܟܬܒܐ ܕܚܘܪܒܐ ܐܚܪܝܐ
ܕܐܘܪܫܠܡ ܕܒܝܕ ܛܝܛܘܣ.
ܟܬܒܐ ܕܐܣܝܬ ܐܢܬܬܗ
ܕܝܘܣܦ ܙܕܝܩܐ ܒܪ ܝܥܩܘܒ.

Et ܟܬܒܐ

nullas etiam Hebræorum compoſitiones recenſens, ut *Traditionem Seniorum*, & *opus Joſephi*, quæ hic commemorantur, non eandem utriſque auctoritatem tribuere cenſendus eſt, ſed Hebræorum dumtaxat opera recenſere velle, ſive ea Canonica ſint, ſive non. Ut enim novi Teſtamenti libris ſcriptores Chriſtianos ſubjungit, ſic veteri Teſtamento Hebræos. Nulla ergo res Ecchellenſem movere debebat, ut poſt ſacrorum Librorum ſynopſim hæc verba adjiceret, quæ in Textu Sobenſis deſiderantur: ܘܡܢ ܟܬܒܐ ܕܝܢ ܕܥܒܪܝܐ ܩܕܡܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܟܬܒܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ: *Ex libris autem antiquorum Hebræorum eſt liber Traditionum Seniorum* &c. Nomine autem Traditionis Seniorum Liber משנה *Miſcnah*, hoc eſt *Repetitio* deſignatur, eſtque potiſſima pars Talmud, ſeu doctrinæ Rabbinorum: quem librum Babylonii Judæi in Syriacam linguam pro captu populi tranſtulere.

1 *Joſephi Scribæ*. De Flavio Joſepho Matthatiæ ſeù Matthiæ filio Antiquitatum Judaicarum Auctore hìc loquitur Sobenſis, etſi eum modò cum Æſopo Phryge, modò cum Joſepho Gorionide per errorem confundat, ut ex ſequentibus palàm fit.

2 *Proverbia*. Fabulas Æſopicas intelligit, quas Orientales recentiores Syri Arabeſque Joſepho Hebræo perperàm adſcribunt: utrumque enim vocant ܝܘܣܦܘܣ *Joſipum*, hoc eſt, Joſephum.

3 *Hiſtoria filiorum Samonæ*. Malè Ecchellenſis ܕܒܢܝ ܥܡܘܢܝ *filiorum Ammonis*. Samonam autem vocant Syri matrem Macabæorum martyrum, quæ in Menologio Græcorum 1. Auguſti *Salomone* dicitur, Genebrardo *Salome*, Joſepho Gorionidi *Anna*, ut notat Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 240. ubi prolatis Euſebii, Philoſtorgii, Nazianzeni, Hieronymi aliorumque teſtimoniis, Flavio Joſepho Antiquitatum Judaicarum ſcriptori illud opus adjudicat, quod *Sermo de imperio rationis in laudem ſeptem Macabæorum* inſcribitur, quodque hìc à Sobenſi indicatur.

4 *Liber Macabæorum*. Tres Macabæorum libros Syri Ægyptiique in Canone Scripturæ ſacræ admittunt, ut ex Barhebræi & Beneſſalii Nomocanone apparet. Prodierunt Syriacè in Polyglott. Londin. tom. 4. Quum autem Sobenſis Joſephum dicat libri Macabæorum auctorem, non de tribus iis canonicis libris loquitur, ut exiſtimavit Ecchellenſis, qui hæc Catalogi verba ex hoc loco in præcedentem paginam ad calcem Librorum Veteris Teſtamenti tranſtulit; ſed de opere, quod ſub nomine *Joſephi Gorionidis* Hebraice, Latinè, Arabicè, Gallicè, & Germanicè publicatum fuit, de quo Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 249. Joſephus autem Gorionides ſeù Gorionis filius, is eſt, quem Arabes corrupto vocabulo ابن كريون *Ebn-Carbun* appellant. Ergo ne *Macabæorum libros* Sobenſis pro Canonicis non habuit, quum eorum nullibi meminerit? Minimè nequaquam: ſed eos vel hoc commate ܟܬܒܐ ܐܦ ܕܡܩܒܝܐ *Liber etiam Macabæorum* incluſos voluit: vel metri neceſſitate adactus, aut memoriæ lapſu omiſit: vel, quod vero propius exiſtimo, ideò non recenſuit, quia in antiqua vulgataque Syrorum verſione non exſtabant: quod & de Apocalypſi Joannis factum infrà obſervabo: aut certè in Syrorum Neſtorianorum Eccleſiis in Liturgia & in Officiis divinis minimè legebantur, ut ex Eccleſiaſticis eorum libris, quæ in Biblioth. Vaticana exſtant, apparet. Contrà Syri alii tùm orthodoxi, tùm Jacobitæ libros Macabæorum non modò ut canonicos recipiunt, ſed etiam in Eccleſia legunt: idque ante Ephræmi tempora, ut liquet ex ejuſdem Sancti Doctoris Teſtamento, cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 144. protuli.

5 *Liber Deſolationis Hieroſolymæ*. Librum ſingulariter vocat, etſi Joſephus *de bello Judaico & everſa Hieroſolyma ſeptem libros* edidit. Ex hoc loco, & ex iis, quæ ſuprà *de hiſtoria filiorum Samonæ* dicta ſunt, conſtat Sobenſem de Flavio Joſepho loqui.

6 *Liber Aſiathæ*. Ecchellenſis intra paren-

iæ & Tobith ܛܘܒܝܐ ܘܛܘܒܝܬ ܘܦܘܩܕܢܐ
litarum, ܐܘܪ̈ܚܐ ܐܝܣܡܥܠܝ̈ܐ.

CAPUT II.

Teſtamentum Novum.

Nunc abſoluto Veteri, ܗܐ ܕܫܠܡܢ ܥܬܝܩܬܐ:
2 Aggrediamur jam 2 Novum *Teſtamentum*: ܢܦܢܐ ܡܟܝܠ ܠܚܕܬܐ.
3 Cujus caput eſt 3 Matthæus, qui Hebraicè ܕܪܫܗ ܡܬܝ ܕܒܥܒܪܐܝܬ
In Palæſtina ſcripſit. ܒܦܠܣܛܝܢܐ ܐܟܬܒ ܗܘܐ.

Poſt ܘܒܬܪܗ

rentheſim nomen *Aſnæ* reponit. *Aſeneth* in Scriptura legitur Geneſ. 41. v. 50. Hujus libri, quem Sobenſis Joſepho tribuit, nemo veterum meminit: nec quale fuerit opus, divinare poſſumus, quum nulla id Bibliotheca, quod ſciam, repræſentet. Suſpicor, hiſtoriam eſſe originis geſtorumque Aſenethæ uxoris Joſephi filii Jacob Patriarchæ, ex fabuloſis Judæorum narratiunculis conſarcinatam, Flavioque Joſepho, aut certè Gorionidi tributam.

1 *Liber Tobiæ & Tobith*. Utrumque, tàm patrem ſcilicet, quàm filium, *Tobiam* Latinus interpres appellat: Syri cum Græcis patrem quidem *Tobiam*, filium verò *Tobith* dicunt. Inter Canonicos libros habetur ab Ægyptiis Syriſque, ut ex Nomocanone Benaſſalii & Barhebræi liquet, à quibus poſtremus ſub Apoſtolorum nomine Canon de eo refertur, etſi Barhebræus de eodem dubitare videtur ex fide Athanaſii, qui eum è Canone Scripturæ ſacræ unàcum aliis libris expungit. Prodiit Syriacè in Polyglott. Londinen. tom. 4. Sobenſis Joſephum exiſtimavit ejuſdem libri auctorem, ut ex citatis Catalogi verbis colligitur, quæ idcircò Abraham Ecchellenſis ex hoc loco tranſlata, poſt Prophetas minores Eſdramque poſuit pag. 5.

2 *Novum Teſtamentum*. In recenſendis Novi Teſtamenti Libris vulgatum apud Syros ordinem ſequitur Sobenſis, quo Evangeliis ſubjunguntur Actus Apoſtolorum, deinde Epiſtolæ Catholicæ Jacobi, Petri, & Joannis, mox Epiſtolæ Pauli. Hunc ordinem & Codices antiqui manuſcripti repræſentant, quo etiam Barhebræus novum Teſtamentum commentariis illuſtravit in ſuo Horreo myſteriorum, ut notavi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 282. Jacobus verò Edeſſenus in libro, cui titulus ܟܘܪܣܛܐ ܕܫܡܗ̈ܐ *Onomaſticon*, cit. tom. 2. pag. 499. primo loco Actus Apoſtolorum ponit, deinde Epiſtolas Catholicas Jacobi, Petri, & Joannis: poſtea Epiſtolas Pauli, poſtremò quatuor Evangelia.

Apocalypſim Joannis nec Sobenſis recenſuit, nec Barhebræus aut Jacobus Edeſſenus expoſuere, duabus de cauſis: vel quia ab ipſis inter libros Canonicos minimè admiſſa fuit: vel, quod vero ſimilius cenſeo, quia ea in Syriaca ſimplici quam vocant Scripturæ Verſione haud exſtabat: etſi enim aliæ ſacrorum Codicum Syriacæ Verſiones præter Simplicem apud Jacobitas Neſtorianoſque laudantur, ut puta Heracleenſis, & Verſio Marabæ, de qua infrà; quum tamen Scripturam nominant aut citant, Simplicem tantùm Verſionem intelligunt. Cæterùm Apocalypſim tamquam Canonicum librum à S. Ephræmo agnitam fuiſſe liquet ex ejus carmine in illud Pſalmi, *Pone Domine cuſtodiam ori meo*, de quo dixi tom. 1. pag. 141.

2 *Matthæus Hebraicè, Marcus Romanè, Lucas & Joannes Græcè*. Hæc eſt communis Syrotum ſententia de ſermone, quo primùm Evangelia conſcripta dicuntur: Matthæi ſcilicet Hebraicè in Palæſtina; Marci Romanè, hoc eſt, Latinè Romæ; Lucæ Græcè Alexandriæ, & Joannis item Græcè Epheſi. In eandem ſententiam adnotatum legitur ad calcem omnium quotquot vidi Syriaco ſermone exaratorum tùm recentium, tùm antiquorum Evangeliorum: nec diſſentiunt Barſalibæus & Barhebræus in Præfatione ad Evangelia. Quod autem Hebraica lingua, qua Matthæus ſcripſiſſe dicitur, non ſit illa, quæ revera Hebræorum propria eſt, ſed Chaldaica, ſeù Syriaca, quæ Judæis poſt captivitatem Babylonicam, Chriſti Apoſtolorumque temporibus, vernacula erat, docet idem Barſalibæus Præfat. in Matthæum, ubi quum dixiſſet hunc Evangeliſtam Hebraicè ſcripſiſſe, ſubjungit. ܣܘܪܝܐܝܬ ܐܬܟܬܒ ܐܘܢܓܠܝܘܢ: ܐܠܐ ܡܣܒܪܢܐ ܥܒܪܝܐ ܗܘܐ. *Syriacè conſcriptum eſt Evangelium, ſed Evangeliſta Hebræus erat:* & infertur ex Evangelio

Poſt hunc Marcus, qui Romanè
Loquutus eſt in celeberrima Roma:
Et Lucas, qui Alexandriæ
Græcè dixit ſcripſitque:

Et Joannes, qui Epheſi
Græco ſermone exaravit Evangelium.
Actus quoque Apoſtolorum,
Quos Lucas Theophilo inſcripſit.

1 Tres etiam 1 Epiſtolæ, quæ inſcribuntur
Apoſtolis in omni Codice & lingua, Ja-

ܘܒܬܪܗ ܡܪܩܘܣ ܕܪܗܘܡܐܝܬ.
ܡܠܠ ܒܪܗܘܡܝ ܡܫܡܗܪܬܐ:
ܘܠܘܩܐ ܕܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
ܝܘܢܐܝܬ ܡܠܠ ܘܐܟܬܒ.
ܘܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܒܐܦܣܘܣ
ܒܝܘܢܝܐ ܟܬܒ ܡܣܒܪܢܘܬܗ.
ܘܦܪܟܣܝܣ ܬܘܒ ܕܫܠܝܚܐ
ܕܠܘܩܐ ܟܬܒ ܠܬܐܘܦܝܠܐ.
ܘܬܠܬ ܐܓܪܢ ܕܡܬܟܬܒܢ
ܠܫܠܝܚܐ ܒܟܠ ܣܦܪ ܘܠܫܢ
ܕܡܬܩܪܝܢ

lio Joannis cap. 19. ubi legitur: *ſedit pro tribunali, loco, qui dicitur Lithoſtrotos, Hebraicè autem Gabbata*. Et paulò inferius: *qui dicitur Calvariæ locus, Hebraicè autem Golgotha*. Hæc enim nomina quum non Hebraica ſint, ſed Syriaca, ut patet; nihilominus hebraica dicuntur, quia Syriaca lingua poſt reditum è captivitate Babylonica ita facta fuerat Hebræorum propria, ut Hebraica diceretur: quemadmodum Joannes Druſius notat in Commentar. ad voces Hebraicas novi Teſtamenti cap. 1. ubi, *inſcriptionem feci*, inquit, *huic libro à vocibus Hebraicis; quod latè intelligendum eſt. Nam pleræque voces merè Syriacæ ſunt. Tu, me magiſtro, diſce, Hebræam linguam vocari etiam Syriacam, hoc eſt, quæ ætate Chriſti & Apoſtolorum in Judæa vernacula erat; clarè doceo ex interpretamentis duarum vocum GABBATA, & GOLGOTHA Jo. 19. Eccè ait HEBRAICE, quum ſint voces linguæ Syræ*. Hebraica etiam appellabatur, quia Hebraicis utplurimùm literis ſcribebatur, ut obſervat Bellarminus: quod & S. Hieronymus innuit, quum de libris Danielis & Eſdræ ſcripſit: *Sciendum quippe eſt, Danielem maximè & Eſdram Hebraicis quidem literis, ſed Chaldaico ſermone conſcriptos, & unam Hieremiæ pericopen*. Atque hac ratione Hebraicè ſcriptum eſſe vult Barſalibæus Evangelium Matthæi, hoc eſt, Syriaco ſeù Hieroſolymitano ſermone, qui Hebræis vernaculus erat, ut liquet ex iis vocibus, quæ uti à Chriſto Apoſtoliſque prolata ſunt, adhùc in Teſtamento novo leguntur, *Epphetah* nimirùm, quod eſt adaperire, *Talitha Cumi* puella ſurge, *Eloi Eloi lammaſabactani*, Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me, *Maran atha* Dominus noſter advenit, *Hacel dama* ager ſanguinis. Vel lingua quidem Syriaca, characteribus autem Hebraicis: quemadmodum R. Saadias, teſte Waltono in Prolegomenis, Arabicum Pentateuchum literis Hebraicis conſcripſit circa annum Chriſti 900., & Elias Huterus quatuor Syriaca Evangelia ob defectum typorum Syriacorum Hebraicis characteribus edidit Norimbergæ anno 1599. utque demùm Arabicum idioma literis Syriacis à Chriſtianis Orientalibus in præſentem uſque diem conſcribi ſolet. Vide Naironum Præfat. in Novum Teſtamentum Syriacum & Arabicum impreſſum Romæ typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide anno 1703. cujus tamen ſententia quoad tres alios Evangeliſtas, quos Syriacè ſcripſiſſe contendit, utpotè Syris ipſis, Latinis Græciſque omnibus contraria, meritò videtur rejicienda. An verò Syriaca Matthæi Verſio, quæ hodie manibus Syrorum teritur, ſit ipſius Evangeliſtæ autographum, nec ne: item an vera ſit Syrorum opinio de Evangelio Marci, quod Latinè à S. Evangeliſta conſcriptum affirmant; alterius erit loci expendere. Interim conſulendus Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ à pag. 126.

1 *Tres Epiſtolæ*. Jacobi ſcilicet, Petri, & Joannis. Ita habet Sobenſis in manuſcripto noſtro Codice. At Ecchellenſis in Catalogo impreſſo p. 8. & 9. hunc locum ſic edidit.

ܘܐܓܪܬܐ ܕܡܬܟܬܒܢ ܠܫܠܝܚܐ ܒܟܠ ܣܦܪ ܘܠܫܢ
ܕܝܥܩܘܒ ܘܕܫܡܥܘܢ ܘܕܝܘܚܢܢ ܘܕܝܗܘܕܐ
ܘܗܠܝܢ ܩܬܘܠܝܩܝܣ ܡܬܩܪܝܢ

Epiſtolæ conſignatæ ab Apoſtolis omni charactere & lingua: nempe Jacobo, Petro, Joanne, & Juda: & ideò Catholicæ vocantur. Ubi nomen *Judæ*, ut mihi videtur, de ſuo adjiciens, vocem illam ܘܬܠܬ ܐܓܪܢ *Tres Epiſtolæ*, in hanc ܘܐܓܪܬܐ *Epiſtolæ* commutavit, contra metri Syriaci rationem, & contra ipſius Sobenſis mentem, qui ex communi Syrorum ſententia tres tantùm Canonicas epiſtolas recenſet, quarum ſcilicet de auctoritate Syri nunquam dubitarunt, quæque ab initio inter Canonicos libros in Syriaca Verſione Simplici collocatæ ſunt. *Sanè* (ut verbis utar Fabritii tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 145.) *in antiquis Codicibus & pi-*

ſcilicet, & Petro, & Joannis:	ܘܝܥܩܘܒ ܘܦܛܪܘܣ ܘܝܘܚܢܢ
Et Catholicæ nuncupantur.	ܩܬܘܠܝܩܘܣ ܡܬܩܪܝܢ .
1 Apoſtoli autem 1 Pauli magni	ܗܘ ܕܫܠܝܚܐ ܦܘܠܘܣ ܪܒܐ
Epiſtolæ quatuordecim.	ܐܓܪ̈ܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ .
Epi-	ܐܓܪܬܐ

primis editionibus Verſionis Syriacæ novi Teſtamenti Epiſtola ſecunda & tertia Joannis, & poſterior Petri, & Judæ illa etiamnum deſideratur. Dionyſius Barſalibæus apud Pocockium Præfat. ad Epiſtolas Judæ, 2. Petri, 2. & 3. Joannis monet, *Epiſtolas haſce non fuiſſe verſas in linguam Syram cum libris, qui diebus antiquis redditi ſunt, ideoque non inveniri, niſi in Translatione Thomæ Epiſcopi Heracleenſis*. Hinc apud Jacobum Edeſſenum in Onomaſtico tres tantùm Catholicæ, non ſecùs atque hic in Catalogo Sobenſis, numerantur: nimirùm *Jacobi*, *Petri*, & *Joannis*, ut recenſui tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 499. Cur autem Epiſtola Jacobi primum locum occupet, Petri ſecundum, & Joannis tertium, exponit Beda in Prologo ad ſeptem Epiſtolas Canonicas, quem ex ms. Codice Biblioth. Cantabrigienſis publicavit Gulielmus Caveus tom. 1. hiſtor. liter. pag. 335. eo conſilio, ut vel ipſe primatum S. Petri verbis Bedæ deſtrui poſſe exiſtimaret: vel certè eos qui Bedæ opera abſque eo Prologo ediderunt, doli fraudiſque argueret, perinde ac ſi datâ operâ eum Prologum ſuppreſſiſſent: ſic enim ſcribit loc. cit. *Cur lucem* Prologus ille *non viderit, dicant alii, quin & ipſe prudens & æquus lector facilè divinabit*. Verùm quidquid ſit de ejuſdem ſynceritate, nullam video talis tantæque ſuſpicionis cauſam. Verba Bedæ hæc ſunt. *In quibus* (ideſt, in Epiſtolis Canonicis) *ideo prima Epiſtola Jacobi ponitur, quia ipſe Jeroſolymorum regendam ſuſcepit Eccleſiam. In Catalogo enim Apoſtolorum priores ſolent nominari Petrus & Joannes. Verùm fons & origo Evangelicæ prædicationis incipiens ab Hieroſolyma, per Orbem diffuſa eſt univerſum, cujus Cathedræ dignitatem etiam Paulus Apoſtolus in eo nominando venerans ait, Jacobus, Cephas, & Joannes, qui videbantur columnæ Eccleſiæ*. Pergit duas alias rationes referre, cur Jacobi epiſtola primo loco ponitur: nimirùm *vel quia ipſe duodecim tribubus Iſraëlis, quæ primæ crediderunt, ſuam epiſtolam miſit: vel quia primum Jacobi ſcripta eſt epiſtola, deinde cæterorum Apoſtolorum*. Ex quibus verbis quid, rogo, inferri poteſt ad extollendum ſuprà Petrum Jacobum? Eſto enim, ab Hieroſolyma incepit fons & origo prædicationis Evangelicæ, & Paulus Cathedræ ejus dignitatem venerans, Jacobum nominavit ante Cepham & Joannem. At Petrus præerat fidelibus Hieroſolymæ commorantibus, quum primùm cœpta fuit Evangelica prædicatio, non Jacobus: neque enim hic regendam eam Eccleſiam ſuſcepit, niſi poſtquam Petrus eandem reliquit, & ad Antiochenam urbem ſe contulit. Ut verò poſtmodum ea Cathedra habuerit, habeatque ad hanc diem venerationem, Chriſti myſteriorumque ibidem patratorum cauſa id factum: addo & propter Petrum Apoſtolorum principem, qui poſt aſcenſionem Domini ea in urbe aliquandiu ſederat: ut enim Antiochiam, ita & Hieroſolymam Sede ſua decoravit. Syri longè plus, quàm Bedas Jacobum & Hieroſolymitanam Eccleſiam extollunt; hanc quidem *matrem omnium Eccleſiarum* appellantes, Jacobum verò *principem Epiſcoporum*, ut videre eſt in eorum Liturgia edita per Renaudotium to. 2. Liturg. Orient. pag. 34. & 37. & tamen Jacobum Petro, & Hieroſolymitanam Eccleſiam Antiochenæ inferiorem agnoſcunt, ut de Romana ſileam, quam ex recepto apud ipſos Canone primam omnium Eccleſiarum fatentur. Vide eundem Renaudotium tom. cit. pag. 95. qui ex cap. 7. Nomocanonis Gregorii Abulpharagii ſeu Barhebræi hunc Canonem profert: *Quatuor erunt Patriarchæ, juxta numerum quatuor partium mundi. Princeps verò ſummus omnium eſt Patriarcha Romanus: poſt eum Alexandrinus: tùm Conſtantinopolitanus, quia ab Epheſo ad urbem Conſtantinopolitanam Patriarchatus translatus eſt, quæ etiam nova Roma vocata eſt: Poſt eum ſequitur Patriarcha Antiochenus, qui in totum Orientem juriſdictionem obtinet. Quum verò Hieroſolymitanus Epiſcopatus conſtitutus ſub auctoritate Metropoleos Cæſareæ Philippi* (imò Stratonis) *dudum foret, honor quinti Patriarchatus illi defertur, ſed ſalva auctoritate Metropolitæ Cæſareæ & Antiocheni Patriarchæ*.

1 *Pauli Epiſtolæ quatuordecim*. Ubinam ſcriptæ, & per quos miſſæ, ad calcem manuſcriptorum Codicum diligenter adnotatum eſt tàm in Verſione Syriaca, quàm in Græcis exemplaribus, unde quæ hìc à Sobenſi affirmantur, deſcripta ſunt. Vide Fabricium tom. 3. Bibl. Græcæ à pag. 153. Fallitur autem Sobenſis, quum *Epiſtolam ſecundam ad Theſſalonicenſes*, & *primam ad Timotheum ex Laodicea Piſidiæ* ſcriptas dicit. Non *Piſidiæ*, ſed *Phrygiæ* Laodiceam dicere debuit.

Ecchellenſis pag. 11. & 13. pro Tychico *Tuchicum*, pro Epaphrodito *Apophroditum*, & pro Oneſimo *Anſimum* vertit: & pag. 15. poſt epiſtolam Pauli ad Hebræos, hæc verba de Apocalypſi Joannis addit, quæ in Textu Sobenſis deſiderantur: ܓܠܝܢܐ ܕܝܘܚܢܢ ܝܘܢܐܝܬ ܐܬܟܬܒܬ ܒܓܙܪܬܐ ܕܦܛܡܘܣ *Revelatio Joannis Græcè ſcripta eſt in inſula Patmi*. Præter argumenta quæ ſuprà adduxi, vel ipſa metri heptaſyllabi ratio, quæ hìc nulla eſt, hanc appendiculam è genuino Sobenſis Catalogo excludit.

Epiſtola ad Romanos, | ܐܓܪܬܐ ܗܝ ܕܪܗܘܡܝܐ
Quæ ex Corintho ſcripta eſt. | ܕܡܢ ܩܘܪܢܬܘܣ ܐܬܟܬܒܬ .

Epiſtola ad Corinthios | ܘܐܓܪܬܐ ܕܩܘܪܢܬܝܐ
Prima ex Epheſo | ܩܕܡܝܬܐ ܕܡܢ ܐܦܣܘܣ
Scripta & miſſa | ܐܬܟܬܒܬ ܐܦ ܐܫܬܕܪܬ
Per manus Timothei. | ܥܠ ܐܝܕܝ ܛܝܡܬܐܘܣ .

Ad Corinthios verò ſecunda | ܘܩܘܪܢܬܝܐ ܕܬܪܬܝܢ
Scripta Philippis | ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܦܝܠܝܦܘܣ
In Macedonia magna, | ܕܡܩܕܘܢܝܐ ܪܒܬܐ
Et miſſa per manus Titi. | ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܐܝܕܝ ܛܝܛܘܣ .

Epiſtolam autem ad Galatas | ܘܐܓܪܬܐ ܕܓܠܛܝܐ
Ex urbe Roma ſcripſit Paulus, | ܕܡܢ ܪܗܘܡܐ ܟܬܒܗ ܦܘܠܘܣ
Eamque miſit per manus Titi | ܘܒܐܝܕܝ ܛܝܛܘܣ ܫܕܪܗ ܗܘܐ
Vaſis electi ac probati. | ܡܐܢܐ ܓܒܝܐ ܘܒܚܝܪܐ .

Epiſtola ad Epheſios | ܘܐܓܪܬܐ ܕܐܦܣܝܐ
Romæ conſcripta eſt, | ܗܝ ܕܡܢ ܪܗܘܡܐ ܐܬܟܬܒܬ
Et per manus Tychici | ܘܥܠ ܐܝܕܐ ܕܛܘܟܝܩܘܣ
Ab ipſo Paulo tranſmiſſa. | ܐܫܬܕܪܬ ܡܢܗ ܕܦܘܠܘܣ .

Ad Philippenſes etiam epiſtola | ܘܕܠܘܬ ܦܝܠܝܦܣܝܐ
Romæ ſcripta fuit, | ܕܐܦ ܗܝ ܒܪܗܘܡܐ ܐܬܟܬܒܬ
Et per Epaphroditum | ܘܥܠ ܐܝܕܝ ܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ
Fratrem dilectum miſſa. | ܐܚܐ ܕܪܚܝܡܐ ܐܫܬܕܪܬ .

Epiſtola quoque ad Coloſſenſes | ܘܗܝ ܕܠܘܬ ܩܘܠܣܝܐ
Romæ ſcripta eſt, | ܕܒܗ ܕܪܗܘܡܐ ܐܬܟܬܒܬ .
Et per diſcipulum veritatis | ܘܥܠ ܐܝܕܝ ܬܠܡܝܕ ܩܘܫܬܐ
Tychicum tranſmiſſa. | ܛܘܟܝܩܘܣ ܐܫܬܕܪܬ ܗܘܬ .

Epiſtola verò ad Theſſalonicenſes | ܘܗܝ ܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ
Prima ex urbe Athenis | ܩܕܡܝܬܐ ܡܢ ܐܬܢܘܣ
Scripta fuit, miſſaque | ܐܬܟܬܒܬ ܐܦ ܐܫܬܕܪܬ
Per manus Timothei. | ܥܠ ܐܝܕܝ ܛܝܡܬܐܘܣ .

Ad Theſſalonicenſes autem | ܘܬܣܠܘܢܝܩܝܐ
Secunda ſcripta fuit | ܬܪܬܝܢܝܬܐ ܐܬܟܬܒܬ
Laodiceæ Piſidiæ, | ܒܠܕܩܝܐ ܕܦܝܣܝܕܝܐ .

E[illegible] 1 Timotheo. [illegible]

Epiſtola ad Timotheum
Prima ex Laodicæa
Piſidiæ urbe ſcripta eſt,
Perque Lucam tranſmiſſa.

[illegible]

Ad Timotheum verò ſecunda
Romæ ſcripta fuit,
Miſſaque per eundem Lucam
Medicum & Evangeliſtam.

[illegible]

Epiſtola ad Titum
Scripta fuit Nicopoli,
Miſſaque & delata
Per Epaphroditum.

[illegible]

Epiſtola ad Philemonem ſcripta fuit
Romæ, tranſmiſſaque
Per Oneſimum,
Philemonis ipſius ſervum.

[illegible]

Epiſtola ad Hebræos
Scripta fuit in Italia,
Perque Timotheum
Filium ſpiritualem tranſmiſſa.

[illegible]

CAPUT III.

Tatiani & Ammonii Diateſſaron.

Evangelium, quod compilavit
Vir Alexandrinus
Ammonius 1, qui & Tatianus,
Illudque Diateſſaron appellavit.

[illegible]

CA-

NOTÆ.

1 *Ammonius, qui & Tatianus.* Tatianus Juſtini Philoſophi ac Martyris diſcipulus unum ex quatuor Evangeliis librum digeſſ[illegible], quem *Diateſſaron* inſcripſit. Hujus ſtudi[illegible] æmulatus Ammonius Alexandrinus al[illegible] Monoteſſaron compilavit. Sobenſis Ammonium cum Tatiano confundens, ex duobus unum

CAPUT IV.

Dionyſius Areopagita.

Libri quoque, quorum Auctores ſunt Diſcipuli 1 Apoſtolorum. Liber 2 Dionyſii Philoſophi cœleſtis.	ܘܟܬܒ̈ܐ ܕܣܝܡܝܢܘܢ ܬܠܡܝܕܝܗܘܢ ܕܫܠܝܚ̈ܐ. ܟܬܒܐ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܦܝܠܣܘܦܐ ܫܡܝܢܐ.

CAPUT V.

Clemens Romanus.

3 Et 3 Clementis unius ex ſeptuaginta.	ܘܩܠܝܡܝܣ ܚܕ ܡܢ ܫܒܥܝܢ
Et	ܘܐܠܟܣܐ

unum hominem facit. Syriacum Tatiani Diateſſaron, commentariis illuſtravit Sanctus Ephræmus teſtibus Barſalibæo & Barhebræo, quorum verba retuli tom. 1. Bibl. Orient. pag. 57. & 58. Arabicum ex Ægypto in Bibliothecam Vaticanam nuper illatum fuit, ut tom. cit. pag. 576. notavi. Ammonio id opus tribuunt nonnulli, de quo conſule Gulielmum Caveum in hiſt. liter tom. 1. p. 53. & Fabricium tom. 5. Bibl. Græcæ p. 83.

1 *Diſcipuli Apoſtolorum*. Dionyſium Areopagitam & Clementem Romanum intelligit Sobenſis, ut ex ſequentibus liquet.

2 *Dionyſii*. Opera Dionyſiana, quæ nonnulli recentiores ad Dionyſium Corinthium, alii ad Apollinarem Laodicenum, aut ad Dionyſium quendam Apollinaris diſcipulum, vel ad Petrum Fullonem referunt, Areopagitæ Athenienſi conſtanter adſcribunt Syri, eaque illuſtrarunt ex antiquis Phocas Edeſſenus, Rabanus, Joſeph Videns, Joannes Darenſis, aliique. Monophyſitæ eorundem meminere in Collatione Conſtantinopolitana an. Chriſti 533. Syriacum exemplar *Tractatus Dionyſiani de divinis nominibus* cum ſcholiis anonymi, exſtat in pervetuſto Codice Nitrienſi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 569. *Commentarius* verò *Joannis Darenſis in Dionyſii libros de cœleſti & Eccleſiaſtica Hierarchia* in pergameno exaratus, quem Moſes Scetenſis Abbas in Meſopotamia anno Chriſti 932. unàcum aliis biſcentum & quinquaginta libris emerat, quique ad domeſticam Abrahami Ecchellenſis Bibliothecam pertinuerat, nunc in Vaticana habetur. Quod autem idem Ecchellenſis not. in hunc locum Catalogi Ebedjeſu pag. 132. Joannem Darenſem Dionyſii commentatorem ſcribit *quarto ſæculo floruiſſe*, jam à nobis exploſum eſt to. 2. Bibl. Orient. p. 118.

Barhebræus in Nomocanone c. 7. ſect. 9. inter libros, qui apud Syros recepti ſunt, opera S. Dionyſii primo loco recenſet in hæc verba.

ܘܟܬܒ̈ܐ ܕܡܠܦܢ̈ܐ ܗܠܝܢ ܕܡܬܩܪܝܢ ܒܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ
ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ. ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܕܐܬܢܝܐ
ܡܐܡܪ̈ܐ ܬܠܬܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܥܣܪ:

Libri Doctorum, qui in Sancta Eccleſia leguntur, hi ſunt. Dionyſii Athenarum Tractatus tres, & Epiſtolæ decem. In Codice Nitr. 19. exſtat Syriacè *Epiſtola ejuſdem Dionyſii nomine ad Timotheum de martyrio SS. Apoſtolorum Petri & Pauli*, tom. 1. Bibl. Orient. p. 568. quæ citatur à Barſalibæo tom. 2. ejuſdem Biblioth. pag. 158. *Fragmentum ex epiſtola de ſolis regreſſu ſub Ezechia*, Tom. 1. pag. 607. *Anaphora Syriaca* eidem inſcripta prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 202. Initium, *Domine Deus, qui es ſimplex;* cujus meminit Edenenſis cap 2. de Catholicis Anaphorarum Auctoribus num 9. Ejuſdem nomine edita fuit in Miſſali Chaldaico Liturgia, quæ incipit, *Charitatem & concordiam: ſed quæ* (ut advertit idem Renaudotius tom. cit. pag. 213.) *præter titulum, cum iſta commune nihil habet, quum in Miſſali tribuatur Dionyſio Barſalibi Amideno Jacobitæ famoſiſſimo:* quod & ante Renaudotium obſervaverat Edenenſis loc. cit.

Abulbarcatus ſcriptor Ægyptius in libro de divinis Officiis cap. 7. laudat Dionyſii Areopagitæ *Libros de cœleſti & Eccleſiaſtica Hierarchia: nec non Epiſtolam ejuſdem ad Timotheum de morte ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli*.

3 *Clementis*, ſubintellige *Liber*: nimirùm *Conſtitutionum Apoſtolicarum libri octo*,

quos

Et 1 hiſtoria Petri & Pauli,
Et Joannis, & Apoſtolorum:
Et Canones 2 eorumcum Tracta-
tibus.

C A P U T [illegible]

Africanus Epiſcopus E[illegible]

3 Beatus 3 Africanus
Epiſcopus Emmaus
Habet Commentaria
In Novum *Teſtamentum*, & Chro-
nicon.

[illegible]ܐܦܣܩܦܐ ܕܐܡܐܘܣ
ܐܝܬ ܠܗ ܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܚܕܬܐ ܘܟܪܘܢܝܩܘܢ.

CA-

quos Syri tamquam genuinum Clementis Romani fœtum agnoſcunt: *Clementis*, inquam, cujus meminit Paulus in ſuis Epiſtolis, quique idcircò *Unus ex ſeptuaginta* dicitur à Sobenſi. Quos enim, præter duodecim Apoſtolos, in Evangeliis, in Actis Apoſtolorum, & in Epiſtolis Pauli nominatos legunt Syri, eos inter ſeptuaginta diſcipulos recenſere ſolent, ut advertit Bellarminus lib. de Eccleſ. Scriptor. ubi de Dorotheo Tyrio. Harum Conſtitutionum fit mentio in Canone ultimo, qui Apoſtolis tribuitur. Ejuſdem Clementis nomine *Liturgia Syriaca* exſtat in Codice Nitr. 3. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. cujus initium, *Deus, qui es mare ineffabile*: quam è Græco (ex octavo nimirùm Conſtitutionum libro) in Syriacum tranſtuliſſe dicitur Thomas Heracleenſis in Catalogo Anaphorarum Syriacarum apud Schultingium num. 5. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Litur. Orient. pag. 186. Abulbarcatus in libro de divinis Officiis cap. 7. *duas Clementis Epiſtolas* apud Coptos receptas eſſe affirmat: nec non *Librum Arcanorum*, de quo infrà ſermo erit, & *Canones*. Quod autem idem Abulbarcatus de citatis epiſtolis addit, eas nimirùm à Patribus Nicænis inter canonicos libros recenſitas fuiſſe, memoriæ lapſus eſt, quum Canonem Apoſtolis inſcriptum indicare vellet, quod & in ſuperiori capite dixerat. *Epiſtola Clementis* adversùs eos, qui matrimonium rejiciunt, citatur à Barſalibæo Commentar. in Evangel. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 158.

1 *Hiſtoria Petri, Pauli, Joannis, & Apoſtolorum.* Nimirùm *Recognitionum Libri X.* Clementi adſcripti, de quibus Fabricius to 5. Biblioth. Græcæ pag. 35. *neque aliud, puto, eſt Itinerarium Apoſtolorum, quod ab Iconoclaſtis jactatum rejicitur Concil. VII. Act. 5. Plerique* πράξεις *Petri, vel Clementis, alii* κηρύγματα, περὶ Σίμωνα τὸν μάγον διαλέξεις, πράξεις, *ſive Acta vocant.*

2 *Canones eorum cum Tractatibus.* Apoſtolicos Canones LXXXI. vel ſecundùm alios LXXXV. intelligit Sobenſis, quorum ipſe epitomen in ſua Canonum Synodalium collectione publicavit. Exſtant Syriacè in Codice 18. ad calcem Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 498. Per *Tractatus* verò *Didaſcaliam* videtur deſignare iiſdem Apoſtolis inſcriptam, quæ Syrorum manibus teritur, à Canonibus, à Conſtitutionibus, & à libris Recognitionum planè diverſa. Hujus meminit Barhebræus in ſuo Nomocanone frequenter. Exſtat autem Syriacè ms. in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide.

Arabico ſermone in Bibliotheca Vaticana Tomo 1. Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ habentur ſub Apoſtolorum nomine *Acta, Canoneſque XXX. Canones alii per Clementem LXXXII. Conſtitutiones Apoſtolorum de Sacerdotio & Eccleſia VI. Conſtitutiones Apoſtolorum per Clementem LXXI. Conſtitutiones aliæ Apoſtolorum per Clementem LVI. Didaſcalia, ſeù doctrina Apoſtolorum in capita XXXIX.* (quæ etiam habetur in Cod. Arab. Vat. 38.) *Clementis Canones, ſeù Epiſtola S. Petri ad Clementem. Canones denique Apoſtolorum ex Teſtamento vetere deſumpti.* Tomo verò ſecundo *Conſtitutionum Apoſtolicarum per Clementem libri octo.* Denique ſub Clementis nomine *Libri octo, Arcani* appellati. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 587. & 619. & Tom. 2. pag. 507. & 508.

3 *Africanus.* Temporibus Antonini Helagabali & Alexandri Severi claruit. Sub *Julii* nomine (nam & hoc prænomen gerebat) citantur ejus Commentaria in Joannem à Moſe Barcepha in libro de Paradiſo, ut obſervavi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 129. & rectè notavit Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ p. 270. Ex ejuſdem Chronico multa Dionyſius Patriarcha mutuatus eſt, quæ in [illegible] deſiderantur. Exſtat *Græc*[illegible] *ejus* [illegible]*logus in hiſtoriam Suſannæ* [illegible] *Epiſtola ad ipſum* in pervetuſto Codice Græco ms. ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 513.

CAPUT VII.

Hippolytus Epiſcopus & Martyr.

1 Sanctus 1 Hippolytus martyr	ܩܕܝܫܐ ܐܦܘܠܝܛܘܣ ܣܗܕܐ
2 Et Epiſcopus compoſuit 2 librum	ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܣܡ ܟܬܒܐ
De diſpenſatione : & expoſitionem	ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ : ܘܦܘܫܩܐ
3 Danielis 3 minoris & Suſannæ.	ܕܕܢܝܐܝܠ ܙܥܘܪܐ ܘܫܘܫܢ :
4 Et 4 capita adverſùs Cajum :	ܘܪ̈ܫܐ ܠܘܩܒܠ ܓܐܝܘܣ :
5 Et 5 Apologiam pro Apocalypſi	ܘܡܦܩܢ ܒܪܘܚܐ ܥܠ ܓܠܝܢܐ
Et Evangelio Joannis	ܘܣܒܪܬܐ ܕܝܘܚܢܢ
Apoſtoli & Evangeliſtæ.	ܫܠܝܚܐ ܘܐܘܢܓܠܝܣܛܐ .

CA-

NOTÆ.

1 *Hippolytus*, Portus Romani, non ad Oſtia Tyberina, ſed celebris in Arabia hoc nomine Emporii Epiſcopus, ut Stephanus le Moyne conjicit. *Abulidum Romæ Epiſcopum* ابوليدس اسقف رومية vocant recentiores Chriſtiani Arabes. Claruit circa annum Chriſti 220. *Canones Arabicos duodequadraginta* ſub ejus nomine collegit tomoque primo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ inſeruit Macarius Preſbyter ac monachus monaſterii S. Macarii in Codice Arabico ſcripto anno Chriſti 1372. Tom. 1 Bibl. Orient. pag. 619. Laudantur ab Abulbarcato in libro de divinis Officiis cap. 7. ubi Scriptorum Eccleſiaſticorum opera recenſet. *Æthiopicos* memorat Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 208. ubi & *Græcæ ipſius didaſcaliæ* mentionem facit, quæ eadem eſt, ac *conſtitutio Sanctorum Apoſtolorum per Hippolytum*, de qua Lambecius in Biblioth. Vindobon. lib. 8. pag. 429. Exſtat Syriacè in pervetuſto Codice 18. ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 408. Ejuſdem Hippolyti *homilia de Antichriſto*, *de ſecundo Chriſti adventu*, & *de fine mundi* Græcè ms. habetur in Codice Græco 12. ad calcem Tomi 1. Bibl. Orient. pag. 603. & in Cod. 39. p. 597. Item Græcè *Expoſitio in Canticum Canticorum* Tom. 1. ejuſdem Bibl. Orient. pag. 601. & 603. *Vitę XII. Apoſtolorum*, & *LXX. Diſcipulorum*, Ibidem. Syriacè fragmenta *de quatuor animalibus in Jeremiam*, *in Cantica Canticorum*, & *de quinque illis*, *quos Matthæus in Chriſti genealogia prætermiſit* To 1. Bibl. Orient. pag. 607.

2 *Librum de diſpenſatione*, ſeù ut vertit Ecchellenſis, *de Regimine*: Hoc eſt, *de œconomia Chriſti in carne*, ſeù *de myſterio Incarnationis*. Laudatur à Fabricio tom. cit. pag. 206. ſub hoc titulo: *De Deo trino & uno*, & *de myſterio Incarnationis contra hæreſim Noëti*.

3 *Danielis minoris & Suſannæ*, de quibus Fabricius loc. cit. Vide quæ ſuprà notavi pag. 6. Exſtat Græcè bene longum fragmentum in pervetuſto Codice ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 513.

4 *Capita adverſùs Cajum*. *Hæreticum puta, de quo Irenæus I. 35.* inquit Fabricius tom. cit. pag. 210.

5 *Apologiam pro Apocalypſi & Evangelio Joannis*. Conſule eundem Fabricium tom. cit. pag. 209. De Apocalypſi Joannis dubitatum olim fuit, an inter Canonicos libros eſſet; maximè *apud Orientales Eccleſias*, teſte Junilio Africano. Dubitaſſe videtur & Barhebræus in ſuo Nomocanone cap. 7. ſect. 9. ubi hanc Dionyſii, Alexandrini ſententiam refert. ܓܠܝܢܐ ܕܪܫܝܡ ܒܫܡ ܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ . ܠܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܐܠܐ ܐܘ ܕܩܪܝܢܬܘܣ ܗܘ . ܗܘ ܕܡܠܦ ܐܟܘܬ ܡܐܟܘܠܬܐ ܘܡܫܬܝܬܐ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܒܬܪ ܩܝܡܬܐ . ܐܘ ܕܝܘܚܢܢ ܐܚܪܢܐ . ܬܪܝܢ ܓܝܪ ܩܒܪ̈ܝܢ ܐܝܬ ܒܐܦܣܘܣ ܕܡܬܩܪܝܢ ܒܫܡܐ ܗܢܐ :

Apocalypſis, quæ nomine Joannis Apoſtoli prænotatur, non ejus eſt, ſed vel Cerinthi, qui cibum & potum ſimiliter ſuper terram poſt reſurrectionem docet: vel Joannis cujuſpiam alterius: Duo enim ſunt Epheſi monumenta, quæ hoc nomine noſcuntur. Certè Syri tùm Jacobitæ, tùm Neſtoriani lectionem nullam ex Apocalypſi in Eccleſia recitant: & tàm in manuſcriptis Syriacis Teſtamenti novi Codicibus, quàm in eo exemplari, quod Moſe

Mar-

CAPUT VIII.

Damaſus Papa.

1 Damaſus 1 Epiſcopus
2 Romæ ſcripſit 2 de re
3 Fidei, & 3 Canones.

[illegible] ܘܡܠܟ [illegible]

CAPUT IX.

Ignatius Antiochenus.

4 Et 4 Ignatius ſimiliter. [illegible]

CA-

Mardeno Ignatii Jacobitarum Patriarchæ oratore procurante, à Joanne Alberto Widmanſtadio Viennæ anno Chriſti 1555. typis editum fuit, *Apocalypſis* deſideratur. Quod tamen non ideò factum exiſtimo, quia Apocalypſim è Canone ſacrorum librorum rejiciant; ſed quia hæc in Simplici ſeù Vulgata apud ipſos editione minimè contineatur, ut ſuprà indicavi. Vide Fabricium tom. 3. Bibl. Græcæ pag. 147. & ſeqq. qui pag. 172. *Apocalypſes apocryphas* recenſet *Sancti Petri: S. Pauli: S. Joannis* à canonica diverſam: *Cerinthi: S. Thomæ: S. Stephani:* & aliorum. Exſtant autem in Bibliotheca Vaticana Apocalypſes *S. Petri ſub nomine Clementis* Arabicè Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 585. & 587. *S. Joannis* Cod. Arab. Vat. 41. 123. & 141. *Athanaſii Alexandrini* Arabicè eodem To. 1. pag. 587. & Cod. Arab. ms. Vatic. 39. & 127. *S. Pauli* Syriacè cum præfixa eidem Apologia anonymi Tom. 1. pag. 585. & Tom. 2. pag. 488. *Clementis libri octo* à Conſtitutionibus diverſi, qui *Arcani* appellantur, & *Chronicon Patrum*, *Petrique Revelationes* apocryphas continent, Arabice eodem Tom. 2. pag. 508. de quibus hæc Abulbarcatus lib. de divinis Officiis cap. 7. وكتاب يدعى بكتاب الاسرار يتضمن بداية الخليقة وتكوين العالم وخلق ادم واخباره واخبار ذراريه اولا فاول الى نوح ثم الى ابراهيم ومن يليه الى ظهور المسيح وصعوده واخبار الرسل والملوك الذين اتوا وياتون مستانفا وغير ذلك *Liber, qui Arcanorum inſcribitur, agit de rerum mundique origine, deque Adami creatione, primæque ejuſdem ſobolis hiſtoriam texit uſque ad Noë: & ab hoc ad Abraham: ab hujus verò poſteris uſque ad nativitatem aſcenſionemque Chriſti. Geſta denique Apoſtolorum & Regum, qui fuerunt olim, eruntque in poſterum: & alia hujuſmodi.* Huc potiùs, quàm ad libros Recognitionum reſpexiſſe videtur Sozomenus lib. [illegible] cap. 1. quum Clementem inter Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptores principe loco nominat: niſi cum Fabricio tom. 5. pag. 35. dicere malimus, alium à S. Clemente Romano per Sozomenum deſignatum fuiſſe Clementem hiſtoricum & Chronographum, Svidæ, Joanni Malalæ, Etymologo, & Anonymo Combefiſiano in originibus Conſtantinopolitanis laudatum, qui de Imperatoribus Romanis ſcripſit, & ſæculo quartò vixiſſe videtur. Cæterùm ut ad Apocalypſim Joannis revertar, Ægyptii eam conſtanter admittunt, ut ex Canone Abulbarcati liquet, eandemque doctis Commentariis illuſtravit Benaſſalius, quorum exemplar Arabicum exſtat in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe.

1 *Damaſus* obiit exeunte an. Chriſti 384. Opera ejus genuina & ſuppoſititia recenſet Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 129.

2 *De re fidei*. Videtur hoc Damaſi Opus idem eſſe, ac *Confeſſio fidei Catholicæ ad Paulinum Epiſcopum Antiochenum*, de qua Caveus loc. cit.

3 *Canones*. Quatuordecim è Syriaco in Arabicum converſi exſtant in Cod. [illegible] ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. [illegible] quos Sobenſis deſignat: [illegible] ex *Epiſtola Synodica Damaſi Papæ ad Epiſcopos Orientis*, de qua idem Caveus loc. cit. Horum prior eſt de diſciplina Eccleſiaſtica: reliqui de ſancta Trinitate.

4 *Ignatius* Apoſtolorum diſcipulus, quem Syri ܢܘܪܢܐ *Nurana*, hoc eſt, *Igneum* appel-

lant

CAPUT X.

Symmachus.

1 Symmachus, cujus Commentator (*nempe Theodorus*)
In expoſitione Davidis mentionem facit,
Habet libros, quorum unus
Nuncupatur de diſtinctione præceptorum.

ܣܘܡܟܘܣ ܕܡܦܫܩܢܐ
ܒܦܘܫܩܗ ܕܕܘܝܕ ܥܗܕ ܠܗ .
ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ
ܡܬܩܪܐ ܕܦܘܪܫ ܦܘܩܕܢܐ .

CA-

lant, latinum etymon reſpicientes: unde Arabibus نوراني *Nurani* dicitur ex eadem Syriaca radice, non ex Arabico themate نور, quod *lucem* ſignificat, non *ignem*. Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 38. *Nuranienſis* cognomentum, quod S. Ignatio ab Orientalibus tribuitur, è *Nura Sardiniæ civitate* perperàm arceſſit. Quod autem *Sobenſis* ſcribit, *Ignatium de re fidei & canones edidiſſe*, *nibil aliud videtur reſpicere* (ut verbis utar Fabricii tom. cit. pag. 41.) *quàm ejus epiſtolas, quas Syriacè ſecum ex Oriente attulit alter Ignatius Antiochenus Patriarcha junior* (Nehemes ſcilicet Syrorum Jacobitarum Patriarcha, de quo dixi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 229.) *qui Romæ Gregorio XIII. Pontifice reformationi Calendarii interfuit, ibique diem obiit*. Idem Ignatius Nehemes auctor eſt Arabici Catalogi Anaphorarum Syriacarum, quem Cornelius Schultingius in Latinam linguam per Antonium Trancoſum converſum tomo tertio de divinis Officiis inſeruit: de quo idem Fabricius loco cit. *In Catalogo Liturgiarum Chaldaicarum, ſive Syriacarum, quem habuit idem Patriarcha, memoratur Liturgia S. Ignatii Græcè compoſita Antiochiæ anno vigeſimo ſeptimo poſt Aſcenſionem Domini, quam Chaldæam fecit S. Jacobus Epiſcopus Robenſis, ſcilicet Edeſſenus*. Hæc Fabricius. Exſtat ea Liturgia in Codicibus Syriacis Nitrienſibus 3. & 4. & in aliis manuſcriptis impreſſiſque: initium, *Deus Pater ſancte*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. & 574. Prodiit Latinè per Renaudotium to. 2. Liturg. Orient. pag. 215. cujus judicium de eadem placet hic deſcribere. *Longa oratione*, inquit Tom. cit. pag. 226. *non opus eſt ad ipſius Liturgiæ novitatem probandam, quum ſatis ipſa ſe prodat. Stylus enim ſynonymus & epithetis inflatus ultra modum, natæ infelicibus ſæculis eloquentiæ magis convenit, quàm primævæ Apoſtolicorum temporum ſimplicitati, quam genuina Ignatii martyris ſcripta repreſentant*. Et paucis interjectis. *At nulla præter Jacobiticam Antiochenam Eccleſiam* (adde & Maroniticam) *habuit hucuſque Liturgiam Ignatio attributam: neque de illa quidquam aliud cogitare poſſumus, niſi quod ab aliquo ſcripta quum ſingularem titulum non præferret, eſſetque Antiochenæ Eccleſiæ propria, Ignatii nomen, tamquam illius inſignis Epiſcopi acceperit. Potuit etiam ab aliquo Ignatio ſcripta fuiſſe, qui illam Sedem tenuerit* (fortaſſe ab Ignatio primo, vel ſecundo hujus appellationis.) *aliquot enim ita appellati ſunt inter Jacobitarum Patriarchas: & librariorum culpa ad Martyrem referri, quæ novi hominis foret*: uti ad Dionyſium Areopagitam relata fuit in Miſſali Chaldaico impreſſo anno 1592. Liturgia Dionyſii Barſalibæi, & ad Joannem Chryſoſtomum Liturgia Joannis Epiſcopi Haran, Niſibis, & Chaboræ. Nimirùm ſolemne fuit Jacobitis non Liturgica modo, ſed etiam Theologica opera ſanctis Patribus tribuere, ut liquet ex iis quas citant, Homiliis Epiſtoliſque Xyſti, Julii ac Cæleſtini Summorum Pontificum, quibus & Anaphoras Syriacas ſuppoſuere, quæ habentur in Codicibus Syriacis Nitrienſi 3. & Ecchellenſi 5. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. & 574. prodieruntque Latinè per Renaudotium tom. cit. pag. 134. & 227. Vide quæ de operibus Patrum à Monophyſitis depravatis vel confictis notavi Tom 2. Bibl. Orient. pag. 289. Idem ferè dicendum de Liturgiis Clementis Romani, & Dionyſii Areopagitæ, de quibus ſuprà: niſi quod hæ videntur ex libris Clementi Dionyſioque tributis deſumptæ; illæ verò, Xyſti ſcilicet, Julii, Cœleſtini, Ignatii aliorumque id genus, ex recentioris cujuſpiam Syri Scriptoris cerebro compoſitæ: quidquid in contrarium dicat cl. Edenenſis, cujus ſententiam alibi expendemus. Sed ut ad Ignatium regrediar, *Acta martyrii ejus* imperfecta Syriacè exſtant Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 606. Copticè integra eodem Tom. pag. 618.

1 *Symmachus* genere Samaritanus, ſecta Ebionita, auctor Verſionis veteris Teſtamenti, quam è Syris ſæpè laudat Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum, ut obſervavi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 278. & ſeqq. Claruit circa annum Chriſti 200. Ad confirmandam Ebionitarum ſectam ſcripſit *Commentarios in Matthæi Evangelium*, in quibus Chriſti genealogiam præcipuè oppugnat.

CAPUT

Euſebius Cæſareen

1	Euſebius 1 Cæſareæ compoſuit	ܐܘܣܒܝܘܣ
2	Librum 2 hiſtoriæ Eccleſiaſticæ	ܟܬܒܐ
3	Duobus tomis: & 3 librum	ܒ ... ܟܬܒܐ
	De divina apparitione	
4	Et 4 Chronicon: & 5 librum	ܘܟܬܒܐ
5	Solutionis contradictionum,	ܕܫܘܪܗܒܐ
	Quæ ſunt in Evangelio, cum	ܕܐܝܬ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܥܡ ܩܢܘ̈ܢܘܗܝ :
6	Canonibus 6 ejuſdem:	
7	Et 7 librum de figura mundi.	ܘܟܬܒܐ ܕܨܘܪܬܐ ܕܥܠܡܐ
8	Et hiſtoriam 8 Conſtantini:	ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ :
9	Et Martyrum 9 Occidentalium:	ܘܕܣܗ̈ܕܐ ܡܥܪ̈ܒܝܐ :

Et ܘܡܐܡܪܐ

Hos videtur indicare Sobenſis, quum ait, *Symmachum ſcripſiſſe librum, cui titulus de diſtinctione præceptorum*. Fortaſsè enim præcepta Evangelica, quæ ſparſim apud Matthæum leguntur, in unum collegit: quemadmodùm Joannes Thebæus Tractatum edidit inſcriptum, ܦܘܩܕ̈ܢܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܦܪܝܫܐ ܘܡܦܫܩܐ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܝܘܚܢܢ ܚܙܝܐ ܘܢܒܝܐ ܬܐܒܐܝܐ :

Præcepta ſancti Evangelii diſtincta & expoſita à ſancto Joanne Vidente & Propheta Thebaidis, Syriacè tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585.

1 *Euſebius*, cognomento *Pamphili*, Cæſareæ in Palæſtina Epiſcopus, obiit anno Chriſti 340. ut ſcribit Dionyſius in Chronico.

2 *Librum hiſtoriæ Eccleſiaſticæ duobus tomis* apud Syros; uno Tomo in decem libros diſtributum ab auctore.

3 *Librum de divina apparitione*. Is eſt, qui apud Gulielmum Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 95. inſcribitur, περὶ Θεοφανείας libri V.

4 *Chronicon* à Dionyſio Jacobitarum Patriarcha magna ex parte deſcriptum: quod & Simeon Garmachita illuſtraſſe dicitur in hoc Catalogo.

5 *Librum ſolutionis contradictionum, quæ ſunt in Evangelio*: hoc eſt, *de diſſonantia Evangeliorum ad Stephanum*, de quo Caveus loc. cit.

6 *Cum Canonibus ejuſdem*. Canones X. Evangeliorum intelligit Sobenſis, qui unàcum præfixa Euſebii ad Carpianum epiſtola, Ammonii Harmoniæ Evangelicæ præponi ſolent. Exſtant Syriacè, & Arabicè, antiquiſſimis Evangeliorum Codicibus præfixi, de quibus Barſalibæus & Barhebræus in præfationibus ad Evangelia.

7 *Librum de figura mundi, ſeu Coſmographia; Topographia ſcilicet Judææ*, quæ ejuſdem Euſebii libro περὶ τῶν τοπικῶν ὀνομάτων olim præfixa fuerat, ut obſervat Fabricius tom. 6. Biblioth. Græc. pag. 94.

8 *Hiſtoriam Conſtantini* libris quatuor comprehenſam.

9 *Hiſtoriam Martyrum Occidentalium*, nimirùm Palæſtinæ, Syriæ, Ægypti, aliorumque locorum. Orientalium nomine Chaldæos Perſaſque Sobenſis intelligit: Occidentales verò appellat quoſcumque populos à Meſopotamia verſus Occidentem diſſitos. Collectio Martyriorum, quæ in Palæſtina cæteriſque Occidentis partibus contigerunt, Euſebio Cæſareenſi tribuitur à Syris. In Bibliothecam Vaticanam nuper illata ſunt pervetuſta *Martyria Theoduli & Agathopi. Theodoræ & Didymi. Babylæ Epiſcopi Antiocheni. Quadraginta Martyrum. Theodotæ meretricis. Philemonis, Apollonii, Arriani, & ſociorum. Luciani, Thyrſi, & Callinici. Agnetis Virginis. Theodotæ & ... Victorini, Victoris, Nicephori, & ... Luciani & Marciani. Procopii. Alphæi, Zacchæi, & Romani. Timothei Gazæ. Appiani. Ædeſii. Agapii. Fidei, Spei, & Charitatis, matriſque earum Sophiæ. Septem Martyrum Samoſatenorum. Phocæ. Eleutherii Epiſcopi, Antiæ ejus matris, & Carpi præſidis. Mamæ, ſeù Mamantis. Theodoſiæ Virginis. Petri Abſelami. Ignatii Epiſcopi & martyris. Creſcentis*.

Et orationem 1 de laudibus eorum:
Et orationem 2 de defectu pluviæ.
Et librum 3 Apologeticum
Pro quodam Origene,
Qui exponit (*Scripturas*) Allegoricè,
Et coarguitur à Theodoro.

ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܫܘܒܚܗܘܢ܀
ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܚܘܣܪܢܐ ܕܡܛܪܐ܀
ܘܟܬܒܐ ܕܡܦܩܒܪܘܚܐ
ܚܠܦ ܐܢܫ ܐܘܪܝܓܢܣ
ܗܘ ܕܡܦܫܩ ܦܘܐܠܠܐ
ܡܬܟܣܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܐܘܕܘܪܘܣ܀

CAPUT XII.

Athanaſius Alexandrinus.

Athanaſius 4 magnus
Præſul Alexandriæ
Edidit Epiſtolas, & Orationes
De orthodoxa fide.

ܐܬܢܐܣܝܘܣ ܪܒܐ
ܪܫܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
ܐܦܩ ܠܗ ܐܓܪ̈ܬܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ
ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܬܪܝܨܬܐ܀

Et ܐܘܪܬܘܕܘܟܣܝܐ

tis. Dioſcori. Sergii & Bacchi. Pantaleonis. Chriſtophori & ſociorum. Paphnutii & ſociorum. Stratonicæ & Seleuci. Febroniæ Virginis. Theonillæ. Julittæ Virginis. Gordii. Mimi cujuſdam. Quirici & Julittæ. Georgii, Antonini & Alexandræ. Syriacè tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 606. & 607. An hæc omnia ad collectionem Euſebianam pertineant, aliis judicandum relinquo. In Bibliotheca cœnobii Scetenſis S. Mariæ Syrorum in deſerto Nitrienſi vidi duos pervetuſtos Codices Syriacos, quorum prior haſce Sanctorum Vitas continebat: *Abrabæ nimirùm Chedonitæ, auctore S. Ephræmo Syro. Juliani Sabæ eodem Ephræmo auctore. Viri Dei* (hoc eſt, Alexii) *temporibus Rabulæ Edeſſeni. Pauli Epiſcopi & Joannis Presbyteri: & Puerorum Epheſi.* Poſterior verò complectebatur *martyrium SS. Petri & Pauli à Dionyſio conſcriptum in epiſtola ad Timotheum. Hiſtoriam S. Joannis Evangeliſtæ. Adæi Apoſtoli. Thomæ Apoſtoli. Polycarpi. Eleutherii. Judæ Epiſcopi Hieruſalem. Achudemæ Primatis Orientis. Maruthæ Primatis Tagritenſis. Pauli Epiſcopi. Epiphanii Epiſcopi. Severi Patriarchæ. Joannis Epiſcopi. S. Ephræm Syri. Abibi Epiſcopi. Malchi monachi. Danielis Ægyptii. Phinees martyris. Joannis Dilamitæ. Cyri martyris. Sarbelii martyris. Simeonis Barſaboë Epiſcopi & martyris. Puſicis martyris. Saadoſt Epiſcopi & martyris. Centum viginti martyrum. Barbaſemini Epiſcopi & martyris. Abdæ Epiſcopi. Narſetis Epiſcopi. Barbadbeſciabæ. Bademi Archimandritæ. Barſebiæ. Abdalmeſſiæ. Paphnutii. Philemonis. Theoduli. Acacii. Alexandri. Creſcentis. Euphemiæ. Theodotæ. Theodoræ Virginis. Theodotæ meretricis. Eudoxii. Leontii. Procopii. Alphæi & Zacchæi. Timothei Gazæ. Agapii. Petri martyris. Victorini. Ammonii. Appiani. Theodoſię Virginis. Marię Virginis. Luciani. Oneſimi. Cypriani. Euſebii. Et Mar Ab-Hai.* Horum martyriorum pleraque ad Euſebium referri non poſſe, certum eſt. Græcè, Copticè, & Arabicè martyria nonnulla Vitæque Sanctorum exhibentur Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 586. 595. 603. 605. 617. & 618. ut alia omittam, quæ Græcè, & Arabicè exſtant mss. in Bibliotheca Vaticana, quæque olim ad Bibliothecam Palatinam ſpectabant.

1 *Orationem de laudibus eorum*, nimirùm Martyrum; quæ alia eſt à *ſermone de laudibus martyrum Orientalium*, qui exſtat Tom. 1. Biblioth. Orient pag. 606. Vide quæ de hoc Sobenſis loco diſſerui Tom. cit. pag. 184.

2 *Orationem de defectu pluvię*, cujus neque Græcorum, neque Latinorum quiſquam meminit.

3 *Librum Apologeticum pro Origene*. Libros ſcilicet ſex Apologiæ pro Origene, de quibus Caveus loco cit. Quod autem ait Sobenſis, Origenem tamquam allegoricum ſcripturarum expoſitorem coargui à Theodoro, alludit ad *opus ejuſdem Theodori Mopſveſteni adversùs Allegoricos*, cujus idem Sobenſis infrà mentionem facit.

4 *Athanaſius*. Obiit anno Chriſti 371. vel ut firmior fert opinio 373. Vita ejus præfigitur Codici Græco manuſcripto Tomo 1. Bibliot. Oriental. pag. 593. ubi pleraque ejuſdem opera proſtant, ut & eodem Tom. pag. 596 598. 603. 604. & 607. *Copticè* habentur *homilię tres de Abraham*,

Et Apologiam de ſua fuga : [illegible]
Et hiſtoriam Sancti Antonii. [illegible]
Et librum inſcriptum [illegible]
Ad Epictetum. [illegible]

CAPUT XI[illegible]

Baſilius Magnus.

1 Baſilius [1] Magnus

Com- [illegible]

de Iſaac, *& de Jacob*, eod. Tom. 1. pag. 618. *Syriacè* verò *Liber de Incarnatione Dei Verbi* exaratus anno Chriſti 564. in eodem Tom. 1. pag. 612. qui prodiit Græcè & Latinè in noviſſima Benedictinorum editione Tom. 1. pag. 47. *Symbolum*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 631. & *Anaphora Syriaca*, cujus initium, *Domine Deus fortis*, de qua Cornelius Schultingius tom. 3. in Catalogo Liturgiarum num. 15. & Edenenſis num. 11. quæ ad Anthimum Alexandrinum perperàm refertur in Codice Nitrien. 3. Tom. cit. Bibl. Orient. pag. 562 nullus enim Anthimus fuit, qui Alexandrinam vel Orthodoxorum, vel Jacobitarum Sedem occupavit. Citantur autem ejuſdem Athanaſii *Orationes de Cruce*, *& de ortu corporali* à Moſe Barcepha Par. 1. & 3. de Paradiſo Tom. 2. Bibl. Orient. p. 129. *Homilia ſeù Oratio quadrageſima tertia* à Dionyſio Barſalibæo tom. cit. pag. 158. *De Incarnatione Domini*: *Epiſtola ad Jovianum Imperatorem*: *Homilia de Epiphania Domini*: *Commentaria in Cantica*, *& in epiſtolam ad Coloſſenſes* à Gregorio Barhebræo in opere Theologico Tom. cit. pag. 295. qui in Nomocanone, & in Commentariis in Scripturam ſæpè Athanaſii teſtimoniis utitur. *Oratio de anima*, *& oratio adversùs Apollinarem* à Joanne Marone in libello fidei Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 516. *Arabicè* denique habentur ſub nomine ejuſdem Athanaſii *liber adversùs Judęos*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 634. qui idem eſt, ac *Interrogationes Judęorum & hęreticorum*, *& reſponſiones Chriſtianorum de iis*, *quę ad divinam Chriſti diſpenſationem ſpectant*, Græcè eod. tom. pag. 603. *Canones ſeptem ſuprà centum*, & *Symbolum* in Tomo ſecundo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ, quos Macarius Presbyter & monachus compilavit, Tom. 2. Bibl. Orient. p. 619. & Cod. Arab. Vat. 129. pag. 49. *Homilię duę in Pentecoſten*, Cod. Arab. Vat. 45. & *Apocalypſis apocrypha*, Cod. Arab. Vat. 39. & 55. de qua ſuprà dictum eſt. Quæ autem à Sobenſi laudantur hic Athanaſii opera, typis omnia prodiere, ſatiſque nota ſunt.

Abulbarcatus in libro de divinis officiis cap. 7. hoſce commemorat Athanaſii libros.

Commentarium in Pſalmos [illegible]

[illegible] تتضمن تفصيل المزامير
[illegible] واغراضها .

Ex quo (inquit) *deſumpta eſt* [illegible] *continet diviſionem Pſalmorum*, [illegible] *referendi ſunt*, *& quam unuſquiſque* [illegible] *habeat*. (Exſtat hæc Præfatio in Pſalmis Syriacis manuſcriptis paſſim.) *Quęſtiones ad Antiochum de Trinitate*, *Incarnatione*, *& Fide*: *& Canones* 107. De quibus vide poſtremam editionem Benedictinorum Congregationis S. Mauri.

[1] *Baſilius mag*[illegible] juxta communiorem ſententiam anno Chriſti 378. Opera ejus *Gręca* unàcum Vita per Amphilochium ſcripta, habentur in mss. Codd. Clem. Vat. To. 1. Bibl. Orient. pag. 593. 595. 596. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 631. & Tom. 2. pag. 5[illegible] *Copticè* Baſilii *homilia in B. V. Mariam* Tom. [illegible] pag. 618. *homilia altera* ſine titulo, pag. [illegible] *Copticè & Arabicè* Baſilii *Liturgia* Tom. [illegible] pag. 617. 624. & Tom. 2. pag. 517. & in [illegible] Vatic. Coptico 12. & 21. & Arab. Vatic. [illegible] *Arabicè* ejuſdem Baſilii *Liturgia ex* [illegible] converſa, Cod. Arab. Vat. 42. & 157. *Baſilii & Gregorii Dialogus*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. & Cod. Arab. Vat. 170. qui idem eſt ac *Interrogationes Reſponſioneſque ejuſdem Baſilii atque Gregorii Theologi*, quæ exſtant Græcè Tom. 1. pag. 605. *Canones duodecim*, *& alii centum & ſex*, ex tribus canonicis Baſilii epiſtolis ad Amphilochium decerpti, eodem Tom. 1. pag. 619. *Canones XXII.* Cod. Arab. Vat. 23. pag. 363. *Oratio exhortatoria ad Baptiſmum*, Cod. Arab. Vat. 44. quæ eadem eſt ac *ſermo pręparatorius in ſanctum Baptiſma* Græcè Tom. 1. pag. 596. *Adhortatio ad juvenes Chriſtianos*, *ut ad comparandas ſcientias animum intendant*, Cod. Arab. Vatic. 69. *Homilia de continentia cogitationum*, Cod. Arab. Vatic. 167. *Epiſtola ad Eunomium*, Cod. Arab. Vatic. 28.

Denique *Syriacè* exſtat 1. Baſilii *Liturgia*, cujus initium, *Æterne Deus*, *qui in principio homines creaſti*, Tom. 1. pag. 614. edita primùm ab Andrea Maſio, & noviſſimè à Renaudotio Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 548.

qui

Compoſuit librum in 1 Hexaëmeron:
Quæſtiones 2 varias: & 3 Orationes:
Et plures longaſque 4 Epiſtolas.

ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܫܬܐ ܝܘܡܝܢ :
ܘܫܘܐܠܐ ܡܫܚܠܦܐ : ܘܡܡܠܠܐ :
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܪܘܪ̈ܒܬܐ.

Caput XIV.

Gregorius Nyſſenus.

5 Gregorius 5 Nyſſenus Ha-

ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܗܘ ܕܢܘܣܐ ܐܚܘ

qui eodem Tomo pag. 562. advertit eandem Liturgiam etiam S. Gregorio Theologo conjunctim tribui in pervetuſto Codice Colbertino: & Tom. 1. pag. 1. alteram ejuſdem Baſilii Liturgiam ex Coptico & Arabico recudit, quam anno 1604. unàcum Liturgiis Gregorii & Cyrilli, ex Arabico converterat Victorius Scialac Maronita; & pag 57. novam ipſe Renaudotius ejuſdem Liturgiæ editionem ex Codice Græco Arabico fecit. 2. *Liturgia altera*, ex Græco in Syriacum converſa, qua Syri Melchitæ olim utebantur, Tom. 1. pag. 615. quæ eadem eſt, ac prior Syriaca, poſteriorque Coptica & Arabica; ſed uberior, & in ordine precum dumtaxat diverſa. 3. *Liturgia Syriaca Preſanctificatorum* nomen Baſilii præfert, Tom. cit. pag. 615. quæ à Græcis ad S. Gregorium Papam communiter referri ſolet. Baſilianæ autem Anaphoræ meminit Edenenſis cap. 2. num. 15. & Cornelius Schultingius num. 15. ex fide Ignatii Jacobitarum Patriarchæ, illius Catalogi auctoris, qui tamen falſus eſt, quum ait, eam à S. Baſilio anno Chriſti 390. compoſitam: nam vita Sancti Doctoris ad eum annum nequaquam producta eſt. 4. *Liber de inſtitutione monaſtica*, cui titulus: *Quæſita monachorum ad Baſilium magnum Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopum de re monaſtica CCCLX.* quibus continentur Aſcetica ferè omnia, quæ in Regulas fuſius breviuſque diſputatas dividuntur; ordine tamen ab editis diverſo: quædam etiam in eis ſunt, quæ in impreſſis deſiderantur. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. & 611. atque huc reſpexit Sobenſis, quum ait, *Baſilium compoſuiſſe quæſtiones varias*. 5. *Epiſtola ad Gregorium Nyſſenum fratrem, & Paræneſes duæ*, quæ in cit. tom. 1. p. 611. inſtitutionibus monaſticis ſubjunguntur.

Citantur autem à Syris Scriptoribus hæc Baſilii opera. *Adverſùs Eunomium caput octogeſimum* à Joanne Marone in libello fidei Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516. *Oratio in illud, in omni re gratias agite*, à Moiſe Barcepha Par. 1. de Paradiſo cap. 13. Tom 2. Biblioth. Orient. pag. 129. *In Hexaëmeron & adverſùs Eunomium* à Gregorio Barhebræo in libro de fundamentis Eccleſiaſticis Tom. cit. pag. 295. *Canones* ab eodem Barhebræo in Nomocanone pag. 302. & in Ethicis p. 306. Fragmentum *de Virginitate*, ubi de *Loth ejuſque filiabus*, Tom. 1. pag. 607. Item à Petro Callinicenſi in opere adverſùs Damianum, & à Barhebræo in Commentariis in Scripturam, Tom. 2. pag. 80. & 283.

Idem Barhebræus in Nomocanone cap. 7. ſect. 9. inter receptos apud Syros notoſque Patrum libros, hoſce Baſilii recenſet: *Orationes undetriginta: & in Hexaëmeron homilias novem*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 302. & 303.

Abulbarcatus lib. de divinis officiis cap. 7. laudat *Baſilii magni Liturgiam*: *Librum de inſtitutione monaſtica*: *Interrogationes & reſponſiones cum Gregorio*, quem fratrem Baſilii per errorem vocat: *Canones de ordinibus Eccleſiaſticis 106. In Hexaëmeron libros novem*, quibus ſubjunctum eſſe decimum affirmat à Gregorio ejuſdem Baſilii fratre, rogatu Petri Epiſcopi Sebaſteni, compoſitum. Fragmenta ex Baſilio in libro de Fide Patrum exhibet Paulus Ebn Regia, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 624.

1 *In Hexaëmeron* librum, homiliis novem conſtantem, ut mox dixi.

2 *Quæſtiones varias*. Aſcetica nimirùm Baſilii, quæ tempore Photii duobus conſtabant libris, quorum primus continebat breves illos *ſermones de judicio Dei*, *de fide* &c. qui Ethicis præponi ſolent; ſecundus *ethica* ſeu *moralia*, item Regulas Aſceticas fuſiores 55. per modum Interrogationum & reſponſionum explicatas: deinde breviores alias numero 313. prout hodie exſtant Syriacè deſcriptæ in Codice ſuprà laudato.

3 *Orationes*. Univerſim à Barhebræo numerantur XXIX. quæ nimirùm in Syrorum ſermonem converſæ ſunt: nam Græcè habentur Homiliæ XXXI.

4 *Epiſtolas*. Sunt numero 428. diverſi argumenti, de quibus vide Gul. Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 136. Eas Jacobus Edeſſenus conjunctim cum epiſtolis Nazianzeni recenſuit in Onomaſtico Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 499.

5 *Gregorius Nyſſenus* Baſilii Magni frater natu minor, Concilio Conſtantinopolitano I. anno Chriſti 381. interfuit. *Græca* ejus opera habentur in Codicibus mss. Clementino-Vaticanis Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 593. 595. & 605.

Syriaca verò in optimo Codice Nitrienſi,

1 Habet quamplures 1 quæſtiones:
Et expoſitionem in Pater noſter:
Et de Beatitudinibus Evangelicis;

2 Et librum 2 magnum Orationum:
3 Et de reſurrectione 3 & ad ſororem:
Et de hominis opificio.
4 Et de rebus 4 naturalibus.

5 Et librum adversùs 5 Ethnicos;
Et commentaria
In Canticum Canticorum, quæ diviſit
6 In duos tomos: & librum 6 de anima.

Gre-

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ſi, quem Moſes Niſibenus pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum monaſterio anno Chriſti 932 comparaſſe dicitur, hæc proſtant. *Epiſtola ad Theophilum Alexandrinum adversùs Apollinarium. De Oratione Dominica Homiliæ V. De Beatitudinibus Homiliæ VIII. De hominis opificio ad Petrum fratrem. In Canticum Canticorum explanatio*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 569. Ejuſdem *Liturgia Syriaca* laudatur à Corn. Schultingio num. 12. quam & apud Coptos exſtare, & quidem à Liturgiis Baſilii, Gregorii Theologi atque Cyrilli diverſam, teſtatur Abulbarcatus loco mox citando.

Arabicè ſub nomine S. Gregorii Nyſſeni *Canones quinque* exſtant in tomo ſecundo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 619. & *Encomium in Sanctum Ephræmum*, Tom. cit. pag. 622. & 632. Fragmenta quædam ex Nyſſeno Arabicè profert Paulus Ebn Regia in libro de fide Patrum, Tom. cit. pag 624.

Joannes Maro in libello fidei citat *Nyſſeni epiſtolam ad Olympium*, quem amanuenſis *Philippum* perperàm vocat, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516. Joannes Darenſis lib. 4. de reſurrect. corporum cap. 24. prolixum ejuſdem Nyſſeni fragmentum exhibet Orat. in Macrinam ſororem, quod Abr. Ecchellenſis Not. in hunc Ebedjeſu Catalogum pag. 171. ſub Darenſis nomine protulit. Moſes Barcepha in libro de Paradiſo utitur ejuſdem Nyſſeni auctoritate ex libris *de hominis opificio, & de oratione Dominica*, Tom. 2. p. 129. Gregorius Barhebræus in opere Theologico de fundamentis Eccleſiaſticis præter Nyſſeni *Orationes* de conſtitutione hominis, de opere ſex dierum, & adversùs Apollinariſtas, laudat ejuſdem *Apologiam pro S. Baſilio Magno*, Tom. cit. pag. 295. Abulbarcatus denique in libro de divin. Offic. cap. 7. num. 4. hæc S. Gregorii Nyſſeni opera commemorat. 1. *Liturgia ad Filium*. 2. *Hexaëmeri à Baſilio inchoati complementum*: decima ſcilicet, & undecima Homilia, quæ novem Baſilianis ſubjunguntur. 3. *Epiſtola ad Petrum fratrem, in qua de creatione hominis diſſerit*: ſeu liber de hominis opificio ad Petrum. 4. *Expoſitio in Canticum Canticorum*. 5. *Liber de hominis natura, quem Honainus medicus Iſaaci filius è Græco in Arabicum transtulit*. Nimirùm *de natura humana libri octo*, qui Nemeſii Philoſophi eſſe dicuntur. Vide Gulielm. Caveum in hiſtor. liter. tom. 1. pag. 138. & 139. Nemeſii autem de arbore vitæ tractatus citatur à Barcepha in libro de Paradiſo. 6. *Iſagoge, ſeù Introductio in Categorias Ariſtotelis*. Ejuſdem Nemeſii fœtus eſſe videtur.

1 *Quamplures quæſtiones*. Fortaſſe *contra Eunomium libri* XIII. vel, *ad Ablabium, tres Deos dici non oportere*: de quibus vide Caveum loc. cit.

2 *Librum magnum Orationum*, quarum numerum ex editis facile eſt colligere.

3 *De reſurrectione & ad ſororem*. In impreſſis titulus eſt, *de anima & reſurrectione Dialogus*, quem ex occaſione mortis Macrinæ ſororis conſcripſit. Ejus meminit Abulbarcatus loc. cit. num. 7. ſub nomine *Sanctæ Macrinæ*.

4 *De rebus naturalibus*. Ecchellenſis vertit, *de imbecillitate naturalium* [illegible]. Sed vox [illegible] *imbecillitas* non eſt in textu Sobenſis, neque illam eſſe metri ratio patitur. *Rerum autem naturalium* nomine deſignat Sobenſis Tractatum S. Gregorii Nyſſeni in *Hexaëmeron*, ſeu de opere ſex dierum, à libro *de hominis opificio* diverſum.

5 *Librum adversùs Ethnicos*. In impreſſis titulus eſt, *Tractatus de communibus notionibus adversùs Græcos*.

6 *Librum de Anima*. Is eſt, qui in impreſſis ſubjungitur Tractatui de communibus notionibus. Differt autem à Dialogo de Anima & reſurrectione, de quo ſuprà dixi.

CAPUT XV.

Gregorius Nazianzenus.

1 Gregorii 1 Magni Epiſcopi Nazianzeni Ex-

ܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܗܘ ܪܒܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܙܝܢܙܘ
ܐܝܬ

NOTÆ.

1 *Gregorii Nazianzeni*, cognomento Theologi. Obiit anno Chriſti 389 *Græca* ejus opera cum interpretationibus Nicetæ & Eliæ Cretenſis, habentur in mss. Codicibus Clementino-Vaticanis Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 601. 602. 603. & 605 & Tom. 2. pag. 515. quibus ſubjungitur ejuſdem *Vita* ſcripta à Gregorio Presbytero: & *Anthologium* ex orationibus ejuſdem Sancti Doctoris ab anonymo collectum, & in capita 60. diviſum.

Copticè exſtant homiliæ duæ: quarum altera *de Abraham & Iſaac*: & altera *de Annunciatione B. Virginis Mariæ*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 618. Copto-Arabicè *Liturgia*, Tom. 2. pag. 517. & in Codicibus Copticis Vaticanis 12. 14. 21. & 24. de qua ſuprà dixi, ubi de S. Baſilio Magno.

Arabicè in libro de Fide Patrum, *Anathematiſmi XII.* ſub Nazianzeni nomine, & quidem ab Anathematiſmis Gregorii Thaumaturgi diverſi, Tom. 1. pag. 625. *Homilia de S. Cruce*, Tom. cit. pag. 630. & *Dialogus ejuſdem cum S. Baſilio*, de quo ſuprà.

Syriacè denique *Carmina CXXX.* in Codice membranaceo, quem Moſes Niſibenus Anno Chriſti 932. pro Scetenſi Syrorum monaſterio comparaſſe dicitur, Tom. 1. pag. 612. *Liturgia*, cujus initium, *Deus Pater beatiſſime*, Tom. cit. pag. 562. de qua vide Edenenſem cap. 2. num. 16. & Corn. Schultingium in Catalogo Anaphorarum Syriacarum n. 10. *Interrogationes & reſponſiones*, Tom. citat. pag. 502. & 503. & *Viſio*, quam à Joſepho Vidente expoſitam fuiſſe teſtatur Sobenſis in Catalogo.

Gregorius Barhebræus exſtare affirmat apud Syros *Nazianzeni opera Tomis duobus, quibus Orationes XLVII. & Epiſtolæ XXXI. comprehenduntur*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 302. Idem Tom. cit. pag. 295. citat Nazianzeni *Orationes de Cæſario fratre, de Sancto Athanaſio, de Baptiſmo, de nativitate Domini, de Filio, de grandine, & librum adverſus Julianum*. Et pag. 307. ſcribit: *duas eſſe ejuſdem Nazianzeni apud Syrorum gentem Translationes: alteram antiquiorem Neſtorianorum; recentiorem alteram à Jacobo Edeſſeno elaboratam*.

Jacobus Edeſſenus in Onomaſtico To. 2. Bibl. Orient. pag. 499. *duas* quidem *Theologi partes* recenſet; ſed *Orationes XCV.* iis contineri teſtatur, quibus *epiſtolas Baſilii & Gregorii* ſubjungit.

In Scetenſi S. Mariæ Syrorum monaſterio vidi tres optimos Codices Syriacos in pergameno, quorum prior exaratus erat anno Chriſti 845. ſub Dionyſio Jacobitarum Patriarcha & Davide Urimæ Epiſcopo: alter anno Græcorum 1101. Chriſti 790. tertius nota temporis carebat. In duobus autem prioribus continebatur Prima Pars Operum Theologi, orationibus triginta comprehenſa, quas è Græco in Syriacum tranſtuliſſe dicitur Paulus Cypri Epiſcopus anno Græcorum 935. Chriſti 624. ut obſervavi Tom. 1. pag. 172. Tertius verò Codex alteram Theologi partem complectebatur in orationes duodecim diſtributam: & epiſtolas præterea triginta: nimirùm à ſexageſima ſexta uſque ad nonageſimam ſextam: ex quo liquet, plures in Syrorum ſermonem epiſtolas translatas fuiſſe, quàm quas Barhebræus numerat.

Senorinus Chididatus Amidenſis anno Græcorum 976. Chriſti 665. *Carmina Nazianzeni* è Græco in Syriacum convertit, ex quibus fragmentum habetur ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 502.

Theodoſius Presbyter, deinde Epiſcopus Edeſſenus, Dionyſii Jacobitarum Patriarchæ frater, operum Theologi interpretationem inchoaſſe dicitur menſe Junio anni Græcorum 1113. Chriſti 804. abſolviſſe verò menſe Decembri anni ſequentis: cujus interpretationis *homilia de miraculis Eliæ* exſtat ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 502. Ab eodem Theodoſio *librum Carminum Nazianzeni* è Græco Syriacum factum fuiſſe teſtatur & Barhebræus Tom. cit. pag 345. additque in vita Joannis Jacobitarum Patriarchæ eodem Tom. pag. 338. & 339. Eliam Sigaræ Epiſcopum *Priorem Theologi Tomum* doctis Commentariis illuſtraſſe: quod & ex Neſtorianis Cyprianum Niſibenſem feciſſe ſcribit Sobenſis in Catalogo.

Moſes Barcepha Tom. cit. pag. 129. laudat Nazianzeni Orationes *de Chriſti natalibus, de patientia, in Dominicam novam, & de Virtute*.

Abulbarcatus in lib. de divin. offic. cap. 7. num. 3. ex Codice Arabico, quem Juſabus ſeù Joſephus Phuæ in Delta Ægypti Epiſcopus circa annum Chriſti 1230. exaraverat, Orationes haſce Nazianzeni recenſet. 1. *Ad Julianum, ubi & de Nativitate*. Julianum tributorum exæquatorem intelligit. 2. *De nativitate Domini*. 3. *De ſanctis luminibus*. 4. *Exhortatio ad Baptiſmum*. 5. *De amore pauperum*. 6. *De Gregorio Epiſcopo Nyſſeno*. 7. *De*

1 Exſtant quinque ¹ Tomi:
2 Et opera ² verſu Jambico.

Quæſtiones 3 ad Cæſarium:
3 Et liber 4 Tragediæ:
4 Et liber, quem compoſuit
5 Adversùs 5 Theopaſchitas.

CAPUT X.

Joannes Chryſoſtomus.

6 Joannes ⁶ Chryſoſtomus

Edi-

7. *De Paſchate*. 8. *Altera de Paſchate*. 9. *In Dominicam novam*. 10. *De adoratione Trinitatis*: quæ eadem eſt ac de Pentecoſte (quam quum Joannes Moſulanus Metropolita ad populum recitaſſet, à Neſtorianis in Patriarcham acclamatum eum fuiſſe refert Barhebræus Par. 3. Chronici Syriaci, cujus verba Tom.2. Bibl. Orient. pag.440. protuli) 11. *De Theologia*. 12. *Oratio de Filio, quam tranſtulit Abraham Joannis filius*. 13. *Item de Filio*. 14. *De Spiritu Sancto*. 15. *Ad cives gravi timore perculſos*. 16. *Epiſtola prior ad Cledonium*. 17. *Altera ad Cledonium*. 18. *In caput Evangelii Matthæi*. 19. *De Eulalio Epiſcopo*. 20. *Oratio poſtquam ad Presbyteratum vocatus eſt*. 21. *In Sanctos Macabæos*. 22. *De virtute, ordine Alphabetico*. 23. *Doxologia*. 24. *De adventu centum quinquaginta Epiſcoporum*. 25. *De ſilentio patris, & in plagam grandinis*. 26. *De Sacerdotio*. 27. *De S. Athanaſio Alexandrino*. 28. *De S. Baſilio Magno*. 29. *De S. Cypriano*. 30. *Vita S. Gregorii ſcripta à cognomine Presbytero Cappadoce*.

Idem Abulbarcatus pro Nectario, qui Theologo ſponte abdicanti in Sede Conſtantinopolitana ſucceſſit, *Neſtorium* ſcribit, eumque Gregorii præceſſorem fuiſſe oſcitanter affirmat.

1 *Quinque Tomi*. In Translatione ſcilicet Neſtorianorum. Nam altera, quæ apud cæteros Syros circumfertur, opera Theologi in duobus Tomis comprehendit, ut ſuprà dixi. Quinimò Sobenſis ipſe in Catalogo affirmat, Denham duos tomos S. Gregorii dilucidaſſe, ut infrà dicam.

2 Opera *Verſu Jambico*: quorum Indiculum habes ad calcem Tomi 1. pag.612.

3 *Quæſtiones ad Cæſarium*. Nimirùm Dialogi IV. ſeù *Quæſtionum quarundam graviſſimarum explicationes*, quas Photius Cod.210. affirmat, à nonnullis Gregorio Nazianzeno adſcriptas fuiſſe, à pleriſque Cæſario. Prodiere Græcè ſub nomine Cæſarii in Auctuario Frontonis Ducæi anno 1624. Exſtant autem mss. in Codice Græco Clementino-Vaticano To[illegible] Bibl. Orient. pag. [illegible] hoc titulo: *Cæſar[ii] [illegible] S. Gregorii Nazianzeni interrogationes [&] [re]ſponſiones*. Echelienſis pro Cæſario [illegible] red[d]it.

4 *Liber T[ragœdiæ]*: ſeu *Chriſtus patiens*, quem à pleri[ſque] [illegible] Apollinario ſeniori tribu[tum] tum eſſe obſe[rvat] [illegible] Caveus tom. [illegible] hiſtor. liter. pag.141.

5 *Liber adverſùs Theopaſ[chitas]* [illegible] *Orationes* ſeù *Epiſtolę duę ad* [illegible] *adverſùs Apollinar[i]um*, qu[æ] à Syri[s] [illegible] controverſiam de myſterio Incarnati[onis] frequenter citantur. Sobenſem [illegible] riſtis *Theopaſ[chitas]* dixiſſe puto: alioquin li[bri] hujus adv[ersùs] Theopaſchitas à Nazianzeno compoſiti nemo Græcorum Latinorumve meminit.

6 *Joannes Chryſoſtomus* Syrus Antioch[e]nus, primùm ejus Eccleſiæ Presbyter, [inde] Conſtantinopolitanæ Epiſcopus. Obi[it] [anno] Chriſti 407. *Græca* ejus opera mss. [illegible] Codicibus Clementino-Vaticanis [illegible] pag. 594. 595 [illegible] 597. 598. 600. [illegible] 603. 604. & 6[illegible].

Copticè exſtant *Homilię XLIV*. quarum una inſcribitur *de S. Michaële Ar[changelo]*, altera *in Pſalmum ſextum*, terti[a] [in] *Pſalmum trigeſimum octavum*, & quarta [in] *Pſalmum quinquageſimum*. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag.617. 618. & 619.

Arabicè Homilię XXXIV. *in Epiſtolam Pauli ad Hebręos*. Cod. Arab. [illegible] Vatic. [illegible] *Homilia de Joſue filio Nun, & q[uod] [illegible] [ſ]ferit [fi]guram Chriſti*, Ibidem. *Qu[od]* [illegible] *triſtia & laborem, quàm* [illegible] n. *Quod omnes Sancti per triſti[tiam]* [illegible] *tranſegerunt*. Ibid. *Quod be[illegible]* [illegible] *bet unum talentum*. Ibid. [illegible] *quod humilitas multùm prode[ſt]* [illegible] *moſyna: & quod nihil* [illegible] *fit*. Ibid. *Quod* [illegible] *utilior* [illegible]. Ibid. *Quod magnum opus eſt diligentia ad conſervandam gratiam Dei*. Ibid *Homilia in Pſalmum ſextum*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. *Epiſtola ad Theodorum monachum lapſum*, Ibidem,

dem, & Cod. Arab. Vatic. 69. ubi Theodorus Chryſoſtomi diſcipulus, & relicto monaſtico inſtituto nupſiſſe dicitur: quem unum eundemque cum Theodoro Mopſveſtiæ poſteà Epiſcopo fuiſſe teſtatur Heſychius Hieroſolymitanus in Actis Concilii V. collat. 5. *Canones duodecim*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 619. *Homiliæ duodenonaginta in Joannem*, Ibid pag. 634. *Homiliæ quadraginta quatuor in Joannem*: ſeu Pars ſecunda expoſitionis in Joannem ab Homilia quadrageſima quinta uſque ad octogeſimam octavam, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 517. quas è Græco in Arabicum tranſtuliſſe dicitur Antonius Abbas monaſterii S. Simeonis Thaumaſtoritæ apud Antiochiam. *Homiliæ duæ de nativitate Domini*, Cod. Arab. Vatic. 44. *Homiliæ tres de Baptiſmo Chriſti*, Ibidem, & Cod. Arab. Vatic. 45. *De Thoma Apoſtolo & Dominica nova*, Cod. Arab. Vatic. 45. *De Pentecoſte*, Ibid. *Sermones diverſi ejuſdem*, Cod. Arab. Vatic. 46. *De Pœnitentia*, Cod. Arab. Vat. 55. *De Peccatrice, & Juda proditore*, Cod. Arab. Vat. 67. *De iis, qui non interſunt divinæ Liturgiæ*, Cod. Arab. Vat. 168. *Liturgia Arabica* ad uſum Syrorum Melchitarum Cod. Arab. Vat. 67. & 142. *Eadem Græco-Arabica* Cod. Arab. Vatic. 142. *Liber Demonſtrationis* Chryſoſtomo tributus, quem tamen recentioris cujuſdam Chriſtiani Arabis fœtum eſſe exiſtimo: in capita octo diviſus, Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 512. in quo agitur de Deo trino & uno: de Incarnatione & paſſione: Vaticinia de Chriſto è ſcriptura deſumpta: de Euchariſtia: de lucta Diaboli cum hominibus: de die Dominica obſervanda: de jejunio Feriæ quartæ & ſextæ: de Jejunio Quadrageſimæ. *Annales* ſub Joannis Chryſoſtomi nomine laudati ab Elmacino, de quibus vide Hottingerum in Biblioth. Orientali pag. 82.

Item *Arabico ſermone* in urbe Alepo anno Chriſti 1707. ſumptibus Athanaſii Græcorum Antiocheni Patriarchæ typis prodiit *Liber* inſcriptus الدر المنتخب ليوحنا فم الذهب *Margarita electa Joannis Chryſoſtomi*, in quo triginta quatuor ſelectæ ſancti Doctoris homiliæ continentur: videlicet: 1. *Ad parentes adhortatio de educatione liberorum*. 2. *Ad eos, qui mulierum formam concupiſcunt*. 3. *quod non ſit contemnenda Eccleſia Dei, cum reliquis Sacramentis*. 4. *In illud Pſalmi, ne timueris, quum dives factus fuerit homo*. 5. *de amore pecuniæ*. 6. *de ſuperbia & inani gloria*. 7. *In illud Pſalmi, In vanum conturbatur omnis homo vivens: & de eleemoſyna*. 8. *de futuro judicio: deque pœnis gehennæ, quibus nullus finis*. 9. *de confeſſione & pœnitentia*. 10. *de invidia & odio*. 11. *de ira & inimicitia*. 12. *de injuriarum oblivione*. 13. *de amore in genere, & de charitate fraterna*. 14. *de eleemoſyna*. 15. *In ſancta Theophania Domini: deque iis, qui Eccleſia excedunt, antequam divina Liturgia perficiatur: & in eos, qui tremenda ſacramenta indignè percipiunt*. 16. *de oratione*. 17. *de virtute & vitio*. 18. *de juramentis*. 19. *de pœnitentia, deque iis, qui ſerò veniunt ad Eccleſiam: deque divina menſa, & judicio*. 20. *de perpetua concione*. 21. *de morte & conſummatione ſæculi*. 22. *de humilitate & juſtitia*. 23. *de anima & ſpe*. 24. *de pœna æterna, deque juſto Dei judicio*. 25. *de divitiis & paupertate*. 26. *de præſcientia & providentia Dei*. 27 *de pœnitentia, deque David & uxore Uriæ*. 28. *de pœnitentia & jejunio: deque Jona propheta & tribus Pueris*. 29. *de pœnitentia*. 30. *de oratione & precibus*. 31. *de pœnitentia & eleemoſyna*. 32. *de morbis & medicina*. 33. *de decem Virginibus*. 34. *de Pſeudoprophetis, & falſis doctoribus, deque ſignis conſummationis ſæculi*. Quæ inter editas Chryſoſtomi homilias ſunt, etſi diverſis titulis prænotentur. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 631. Cod. Arab. 88. & Cod. 90. in quo cum ſexaginta ſex Athanaſii Hieroſolymitani homiliis habetur etiam una Chryſoſtomi *de Paſchate reſurrectionis*.

Syriacè exſtant *Commentaria S. Joannis in epiſtolas Pauli, & in quatuor Evangelia* in compendium redacta, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 607. *Homilia de annunciatione Zachariæ, quando ei revelata fuit ab Angelo nativitas S Joannis Baptiſtæ*, Tom. cit. pag. 563. & 566. *In S. Stephanum protomartyrem*, Ibid. *De paſſione Domini*, Ibid. pag. 564. *De nativitate Domini*, Ibid. pag. 566. *De luminibus*, Ibid. *De tentatione Domini*, Ibid. *De hoſannis ex commentario in Matthæum*, Ibid. *In illud, Pater ſi poſſibile eſt, tranſeat à me calix iſte*, Ibidem. *De Juda proditore*, Ibid. *De paſſione Domini*, Ibid. *De cruce & latrone*, Ibid. *De Dominica reſurrectionis ex homilia octogeſima quinta in Joannem*, Ibid. *De Cruce, Adam, & Eva*, Ibidem pag. 567. quæ eadem eſt ac *homilia de venerabili cruce & tranſgreſſione Adami* Tom. 6. operum Chryſoſtomi editionis Morellianæ Pariſienſis, & Tom. 7. Savilianæ, prodiitque ſub nomine Joannis Epiſcopi Hieroſolymitani per Petrum Waſtellum Carmelitarum Ordinis Provincialem Belgicum Bruxellis anno 1643. *Homiliæ tres de filio prodigo* Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 612. *De Turture ſive Eccleſia*, Ibidem: quæ prodiit ſub nomine Joannis Hieroſolymitani in citata editione Bruxellenſi, de qua vide Gulielm. Caveum tom. 1. hiſtor. liter. pag. 164. *In illud Pſalmi, ſicut deſiderat cervus ad fontes aquarum* Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 612. *De paupertate & divitiis*, Ibid. *Quod parentibus obtemperandum ſit*, Ibid. *De mortuis non amarè flendis*, Ibid. quam inter Dubias collocat Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 184. *Quod tentatio æquo animo ferenda ſit*, Ibid. *In illud Pſalmi, dixi, cuſtodiam vias meas, ut non delinquam*, Ibid. *De Juramentis & Baptiſmo* Cod. Syr. Vat. 39. *De paſſione Domini*, Ibid. *De mendacio*, Ibid. *In illud Apoſtoli, propter fornicationem autem unuſquiſque uxorem ſuam habeat*, Ibid. *In illud, ſi peccaverit in te frater tuus, corripe eum inter te & ipſum*, Ibid. *In illud, Pater meus uſque modo operatur*, Ibid. *Homilia de die Dominica*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 487. *Homilia de Pœnitentia, de humilitate & ſuperbia*, fragmentum, Ibidem pag. 502. *Liturgia* denique *Syriaca*, cujus initium, *Domine Deus omnipotens*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 562. de qua Edenenſis cap. 2. num. 18. & Corn. Schultingius num. 14. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Li-

1 Edidit expoſitionem [1] in Matthæum,
Et expoſitionem in Joannem,
Unamquamque duobus tomis comprehenſam.
2 Commentaria quoque in [2] Apoſtolum:
3 Et librum de [3] Sacerdotio:
4 Et alterum de [4] Baptiſmo:
5 Et tractatum adversùs [5] Judæos.

6 Librum etiam de monachis [6] Ægypti:
Et

[illegible Syriac text]

turg. Orient. pag. 242. *Altera Liturgia Syriaca* nomen Chryſoſtomi præfert tàm in Miſſali impreſſo anno 1594. pag. 69. quàm in Codice ms. Ecchellenſi 5. pag. 39. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 574. cujus initium, *Deus magne & æterne*, prodiitque latinè per eundem Renaudotium tom. cit. pag. 256. Verùm ea Chryſoſtomi non eſt, ſed Joannis Epiſcopi Haran, Niſibis & Chaboræ, cujus nomen disertè præfert in Codice Syriaco Nitrienſi 3. pag. 269. & in Cod. Syr. ms. Vatic. 33. pag. 21. ut oſtendi Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 230. quod & Renaudotius animadvertit Tom. cit. pag. 254. & 260. & ante ipſum notaverat Edenenſis loc. cit. *Tertia Liturgia Syriaca* è Græco exemplari ad verbum expreſſa, qua Syri Melchitæ utuntur, exſtat in Codicibus Syriacis 37. & 40. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 615. Eademque Græcè habetur Tom. 1. pag. 596. & Tom. 2. pag. 517.

Joannes Maro in libello fidei citat Chryſoſtomi *epiſtolam ad Cæſarium monachum*, de qua pluribus Caveus tom. 1. hiſt liter. p. 186. *Homiliam de baptiſmo Chriſti deque ejuſdem lucta cum Diabolo*: & *Homiliam de Aſcenſione Domini*: Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516.

A Moſe Barcepha laudatur *S. Joannis Oratio, cui titulus, cur arbor illa appellata ſit arbor ſcientiæ boni & mali, & quid ſibi velit illud Chriſti, hodie mecum eris in Paradiſo. Oratio ad Stagirium monachum. Et Oratio contra eos, qui mundum à Dæmonibus gubernari putant.* Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 129.

Gregorius Barhebræus in horreo myſteriorum, commentaria Chryſoſtomi in Scripturam frequenter commemorat. In Nomocanone verò Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 303. affirmat, in Eccleſia Syrorum per anni circulum legi *Homilias centum quinquaginta quinque, quæ pro majori parte ſunt S. Joannis Chryſoſtomi, & Cyrilli, & Theodoti, & Architei, & aliorum.* Et paulò inferius: *Commentaria Sancti Ephræm, & Sancti Joannis Chryſoſtomi.* Cyrillum autem Alexandrinum intelligit, Theodotum Ancyranum, & Architeum, ſeù Arcadium Cypri Epiſcopum, de quo vide Caveum Tom. 2. hiſtor. liter. in Appendice, differt. 1. pag. 5. quorum Homiliæ in vetuſt[illegible] Syriacarum Lectionariis ſæp[illegible]

Quum i[illegible] Chryſoſtomi opera Syriacè [illegible] tur, miror, [illegible] logo Scriptorum [illegible] mentionem f[illegible] nus in Homi[illegible] ſuam contule[illegible]

1 *In Matt*[illegible] mis. In Mat[illegible] in Joannem v[illegible] ntur à Syris paſſim. Xe[illegible] tate incarnato & [illegible] pag. 28. laud[illegible] *in Pſalmos*.

2 *In Apoſ*[illegible] Homil[illegible] quarum rece[illegible] vide apud C[illegible] tom. 1. pag. 1[illegible]

3 *De Sace*[illegible] tionis More[illegible] Citantur à Xen[illegible] tate incarnato [illegible] pag. 28.

4 *De Bap*[illegible] nullus exſtat [illegible] homiliæ dum[illegible] quas ſuprà indica[illegible] retulit Soben[illegible] *de bapti*[illegible] quos Baſilius [illegible] compoſi[illegible]

5 *Adversùs* [illegible] libri [illegible] ſtant Tom. 1. edit. [illegible]

6 *De monachis Ægypti* [illegible] ber inter Chryſoſtomiana [illegible] alius enim vid[illegible] tur, *adversù*[illegible] &, *Comparat*[illegible] *Regulares fœm*[illegible] *& in eos, qui* [illegible] *bent*: [illegible] edit. Morell. [illegible] nomine [illegible] nis Epiſcopi [illegible] *tione primorum* [illegible] *lege veter*[illegible] *ortorum, & in* [illegible] *ad Caſ*[illegible] *ſium monachum*, [illegible] lus Ord. Carm[illegible] Chryſoſtomia[illegible] eundemque eſſe, [illegible] homiliæ lucubrationeſque fere omnes, quæ ibi Hieroſolymitano Joanni tribuuntur, Chryſoſto-

Et librum [1] conſolationum: — ܘܟܬܒܐ ܠܗܘ ܕܒܘܝܐܐ :
Et epiſtolam [2] de Pœnitentia: — ܘܐܓܪܬܐ ܕܥܠ ܬܝܒܘܬܐ :
Et alteram [3] ad Juſtinianum. — ܘܐܚܪܬܐ ܠܘܬ ܝܘܣܛܝܢܝܢܘܣ

CAPUT XVII.

Methodius Epiſcopus Olympi.

Methodii [4] Epiſcopi — ܘܕܡܝܬܘܕܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
Liber [5] de ſucceſſione generationum, — ܗܘ ܕܫܘܚܠܦܐ ܕܫܪ̈ܒܬܐ :
Et — ܘܐܓܪ̈ܬܐ

ſoſtomi ſunt, ut ex ſuprà laudata homilia *de Turture*, & ex cæteris ad Chryſoſtomianos ſermones collatis apparet. Vide Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 163. & ſeq.

1 *Conſolationum*. Nimirùm, *quod nemo læditur, niſi à ſeipſo*, liber Olympiadi mulieri nobiliſſimæ, & ob Chryſoſtomi cauſam graviſſima quæque paſſæ inſcriptus, Tom. 4. ed[illegible]rell.

2 *Epiſtolam de Pœnitentia*. Ad Theodorum lapſum, Tom. 4. edit. Morell.

3 *Epiſtolam ad Juſtinianum*. Fortaſsè *ad Innocentium*, cujus nomen in *Juſtinianum* commutari potuit à Sobenſi, vel ab Amanuenſi. Extant autem Chryſoſtomi *epiſtolæ duæ ad Innocentium Papam*, Tom. 4. edit. Morell. *Ad Juſtinianum* verò nulla.

4 *Methodii Epiſcopi*, Quæ hic de Methodio tamquam auctore à Chryſoſtomo diverſo dicuntur, Ecchellenſis cum antecedentibus ita conjunxit, ut non Methodii opera recenſeri, ſed Chryſoſtomi ad Methodium [illegible] epiſtolam primùm, deinde librum de [illegible]ealogia, poſtremò epiſtolas diverſi argum[illegible] exiſtimaverit: ſic enim vertit pag. 23. *Epiſtola* Chryſoſtomi *de Pœnitentia*, & *illa*, *quæ eſt ad Juſtinianum*, & *ad Methodium Epiſcopum*, *item ille* (*liber*) *qui eſt de traductione generationum*, & *plures aliæ epiſtolæ variis de rebus compoſitæ*. Verùm de Methodio in his verſibus agi, non de Chryſoſtomo, liquet ex ipſo *libri de genealogia* titulo, cujus auctor Methodius in omnibus tàm Syriacis, quàm Græcis Codicibus dicitur: quod & ex litera *Dalet* nomini Methodii præfixa confirm[illegible]r: non enim habet Sobenſis ܘܠܘܬ ܡܝܬܘܕܝܘܣ *Ad Methodium*, ſed ܕܡܝܬܘܕܝܘܣ *Methodii*: cujus nimirùm, non ad quem hic liber eſt, quem hoc loco commemorat Sobenſis. Ut autem Ecchellenſis verſus iſtos ad Chryſoſtomum referret, effecit particula copulativa ܘ *Vau* quæ tàm nomini Methodii quàm ejus libro præfixa eſt in Textu Sobenſis, etiam in Codice Vaticano, hunc in modum: *Et Methodii Epiſcopi*, & *ille* (liber) *de ſucceſſione generationum* &c. ſed utrobique ea redundat, videturque ab amanuenſi oſcitanter obtruſa. Fuit autem *Methodius Olympi in Lycia Epiſcopus*, quo titulo laudatur apud Barhebræum & Joannem Darenſem *Oratio ejus de reſurrectione* & *adverſùs Origenem*, Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 120. & 295. *Martyr* etiam dicitur in Codice Syriaco 29. ad calcem Tomi citati pag. 507. Græci *Paturorum* itidem in Lycia Epiſcopum vocant, ut liquet ex menologio die 20. Junii. *Tyri* quoque Epiſcopatum geſſiſſe perhibent, ibidemque martyrium ſubjiſſe ſub Diocletiano circa annum Chriſti 311. tametſi Baronius in notis ad Martyrol. Rom. 14. Junii Methodium Patarenſem à Tyrio diſtinguat. Vide Tillemontium Tom. 5. hiſtor. Eccleſ. Par. 3. Allatium diatriba de Methodiis: Gulielmum Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 75. & Fabricium tom. 5. Biblioth. Græcæ pag. 255.

5 *Liber de ſucceſſione generationum*. In Codice Syriaco 29. ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 507. hoc titulo prænotatur:

ܡܐܡܪܐ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܡܝܬܘܕܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܠܘܡܦܘܣ ܘܣܗܕܐ ܥܠ ܫܘܚܠܦ ܡ̈ܠܟܐ ܘܥܠ ܫܘܠܡܐ ܕܥܠܡܐ

Sermo beati mar Methodii Epiſcopi Olympi & martyris de ſucceſſione Regum & de fine mundi.

Initium: ܢܕܥܘܢ ܗܟܝܠ ܩܕܡ ܟܠ ܡܕܡ ܚܟܝܡ̈ܐ ܕܩܪܝܢ ܕܐܕܡ ܘܚܘܐ ܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܦܪܕܝܣܐ ܒܬܘ̈ܠܐ ܗܘܘ . ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܕܒܬܪ ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܦܪܕܝܣܐ ܝܠܕܘ ܠܩܐܝܢ ܘܠܩܠܝܡܬ ܚܬܗ :

Ante omnia igitur ſciant prudentes lectores, Adamum & Evam, quum de Paradiſo exierunt, virgines fuiſſe. Anno autem trigeſimo poſtquam è Pa-

Et [1] complures epiſtolæ
Variis de rebus conſcriptæ.

ܐܦ ܐܓܪ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
[illegible]

CAPUT XVIII.

Diodorus Tarſenſis.

Diodorus [2] Tarſenſis Com-

ܕܝܘܕܘܪܘܣ ܗܘ ܕܛܪܣܘܣ ܣܡ.

Paradiſo egreſſi ſunt, cognovit Adam Evam uxorem ſuam, quę concepit & peperit Cain &c. Deſinit in hæc verba: [illegible]

Ingredietur enim hic filius perditionis (de Antichriſto loquitur) *Hieroſolymam, & ſedebit in templo Dei, facietque ſeipſum tamquam Deum. Formabitur autem hic homo peccati ex ſemine viri & gignetur ex muliere conjugata de tribu Dan. Quum autem hic perditionis filius peſſimis moribus ſit, in errorem inducet omnes, ſi fieri poteſt: propterea nimirùm quod dæmoniorum omnium habitaculum erit, omniſque eorum operatio in ipſo perficietur. Adveniente verò de cœlo Domino noſtro, tradetur gehennæ ignis tenebriſque exterioribus, ibique erit in fletu & ſtridore dentium, undcum omnibus, qui in ipſum credituri ſunt. Nos autem dignos efficiat Dominus noſter Jeſus Chriſtus regno ſuo cœleſti cum omnibus, qui voluntatem ejus perfecere, eique extollamus gloriam, & honorem, & adorationem, & magnitudinem nunc & ſemper in ſæculum ſæculorum. Amen.* Idem ſermo exſtat Græcè manuſcriptus in Codice Clementino-Vaticano 11. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 594. hoc præfixo titulo: *Methodii Patarenſis Epiſcopi de regno gentium, & in ultima tempora accurata demonſtratio:* & pag. 602. hunc alium titulum præfert: *Methodii Patarenſis Epiſcopi de Saracenorum i-ruptione in Romanos, deque eorundem ex-minatione, & de fine mundi.* Prodiit G & Latinè in editione Orthodoxographo Baſil. 1569. tom. 1. & Latinè in Biblioth Patrum tom. 3. Titulus, *Methodii Pata- ſis Epiſcopi & martyris de rebus, quæ ab tio mundi contigerunt, quæque deinceps co- gere debent, Revelationes, per paraph- translatæ, incerto auctore. Per paraphra-*, inquam: nam in ea translatione multa ſi quæ Syriacè deſiderantur, ut duo priora pita *de Prævaricatione Angelicæ natura illius de cœlo dejectione: deque iniqua ſer- tis perſuaſione & primorum parentum tr- greſſione*: & diviſiones capitum, titul ſingulis capitibus præfixi, atque duo po ma capita quæ videntur textui Methodi ab amanuenſibus vel ab interprete adjun quum in antiquiſſima ejuſdem Operis S ca verſione haud exſtent. An genuinum thodii Patarenſis opus ſit, in dubium cant Eruditi: eò præſertim, ut inqu Caveus tom 1. hiſt. liter. pag. 75. & Fa cius tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 258. quod ta in ipſo de Saracenis, de Turcis, de Romanis prædicuntur (quæ tamen in lis, non in textu ſunt, ut modò obſerva quamobrem Methodio Confeſſori & P archæ Conſtantinopolitano, qui obiit c annum Chriſti 846. communiter adjudica Quod autem ſubjungit Caveus loc. cit. *monem hunc forſan alteri Methodio Patriar Conſtantinopolitano qui claruit circa an* 1240. *adſcribendum*, mihi nullatenus pr tur, quum Sobenſis, qui anno Chriſti 1 vita functus eſt, ejuſdem ſermonis jam rorum manibus circumlati Methodioque tiquo Scriptori tributi mentionem faciat Catalogo.

1 *Complures Epiſtolæ*. Inter opera, Methodio ſivè Patarenſi ſivè Conſtanti politano tribuuntur, nullus *Epiſtolis* lo apud citatos Auctores. Quamobrem vel cendum eſt, eas apud Syros conſervatas quæ Græcè interciderint; vel hunc loc ad Chryſoſtomum, non ad Methodium p tinere. Nam Sobenſis librum Methodii regno gentium & fine mundi, tamquam tra parenteſim, Chryſoſtomianis operi interſeruiſſe videtur. Sunt autem *Epiſt Chryſoſtomi ad diverſos* CCXXV. de qui conſule Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 180.

2 *Diodorus Tarſenſis*, magiſter Neſtorii,

cujus

Compoſuit 1 libros numero ſexaginta,
quos Ariani combuſſerunt.
Remanſerunt verò ex illis qui ſequuntur.
Liber 2 de diſpenſatione:
3 Et 3 liber ſolutionis Aſtrologiæ:
4 Et liber 4 adversùs Eunomianos:
Et alter adversùs hæreticos.

5 Et quem ſcripſit 5 adversùs Judæos:
6 Et 6 adversùs Manichæos:
7 Et 7 adversùs Apollinarium:
8 Et expoſitio 8 in partem Matthæi.

Theo-

ܣܳܡ ܟܬ̈ܳܒܶܐ ܫܬܺܝܢ ܒܡܶܢܝܳܢܳܐ
ܕܐܳܪ̈ܝܳܢܶܐ ܐܰܘܩܕܽܘ ܐܶܢܽܘܢ:
ܦܫܰܘ ܗܳܠܶܝܢ ܕܡܕܰܟܪ̈ܳܢ ܐܶܢܶܝܢ.
ܟܬܳܒܳܐ ܕܡܦܰܪܢܣܳܢܽܘܬܳܐ.
ܘܗܘ ܕܫܪܳܐ ܟܰܠܕܳܝܽܘܬܳܐ.
ܘܕܠܘܩܒܰܠ ܐܶܘܢܽܘܡܝ̈ܳܢܶܐ.
ܘܐ̱ܚܪܶܢ ܕܠܘܩܒܰܠ ܚܪ̈ܽܘܫܶܐ.
ܘܗܘ ܕܣܳܡ ܠܘܩܒܰܠ ܝܽܘܕ̈ܳܝܶܐ.
ܘܗܘ ܕܠܘܩܒܰܠ ܡܳܢܝ̈ܳܢܶܐ.
ܘܠܘܩܒܰܠ ܐܰܦܘܠܺܢܳܪܝܽܘܣ.
ܘܦܽܘܫܳܩܳܐ ܡܢܳܬܳܐ ܕܡܶܢ ܡܰܬܰܝ.

ܬܐܘܕܘܪܘܣ

cujus hæreſi in libris ſuis nimiùm favere deprehenſus eſt: quam ob cauſam à Neſtorianis quidem ſummis laudibus tamquam ipſorum doctor & pater unàcum Theodoro Mopſveſteno & Neſtorio Conſtantinopolitano effertur; à reliquis verò Syris tùm Orthodoxis, tùm Jacobitis rejicitur, ut Tom. I. pag. 348. ex Simeone Beth-Arſamenſi oſtendi. Interfuit Concilio Œcumenico Secundo quod Conſtantinopoli anno Chriſti 381. adversùs Macedonianos habitum eſt. Vide Tillemont. tom. 8. & Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 152.

1 *Libros ſexaginta, quos Ariani combuſſerunt*. Meletio enim Antiocheno ſub Valente in exilium miſſo, Diodorus gregis catholici curam geſſit, & graſſantibus Arianorum inſidiis animosè reſtitit, ut Eccleſiaſtica docet hiſtoria. Hinc ortum eorumdem hæreticorum in ipſum, ejuſque libros odium.

2 *Liber de diſpenſatione*, ſeù Œconomia, hoc eſt, de Incarnatione Verbi. Ecchellenſis vertit *liber Politicorum*, haud rectè. Citatur à Joanne Darenſi lib. 4. de reſurr. corporum cap. 21. Vide tom. 2. pag. 120.

3 *Liber ſolutionis Aſtrologiæ*. Contra Aſtronomos, Aſtrologos, & Fatum libros octo ſcripſiſſe Diodorum, teſtatur Photius in Biblioth. Cod. 223. ubi ampliſſima eorum excerpta nobis conſervavit. Aſtrologos vulgò ܟܰܠܕ̈ܳܝܶܐ *Chaldæos*, & Aſtrologiam ܟܰܠܕܳܝܽܘܬܳܐ *Chaldaiſmum* appellant Syri ipſi Chaldæique Scriptores: Ephræmus, inquam, in libris adversùs hæreſes, & Sobenſis hoc loco, aliique paſſim.

4 *Adversùs Eunomianos & adversùs hæreticos*. *Contentioſum* vertit Ecchellenſis ſingulariter, pluralis numeri ſignum duo puncta huic voci appoſita non advertens. *Contentioſi* ſeù *contradicentes* ܚܪ̈ܽܘܫܶܐ, vel *Scrutatores* ܒܳܨܽܘ̈ܝܶܐ hæretici paſſim vocantur à Syris Scriptoribus, ut hìc apud Sobenſem, & apud S. Ephræmum in libris de fide, & adversùs hæreſes. Baſilius Magnus epiſt. 167. affirmat Diodorum libros duos adversùs hæreticos compoſuiſſe.

5 *Adversùs Judæos*. Inter Diodori opera recenſetur à Svida. Vide Caveum tom. cit. pag. 152.

6 *Adversùs Manichæos*. Actis diſputationis Archelai cum Manete circa annum Chriſti 277. habitæ præfigitur ejuſdem Archelai *Epiſtola ad Diodorum*, de qua dixi to. I. Bibl. Orient. pag. 555. quem tamen à Diodoro Tarſenſi diverſum eſſe ex dictis apparet, quum centum & ampliùs anni inter eam diſputationem & obitum Tarſenſis interceſſerint.

7 *Adversùs Apollinarium*, ſeù πρὸς τὰς Συνουσιαστάς: *ex quo*, inquit Caveus loc. cit. *excerpta ſelegit Proclus Conſtantinopolitanus; quæ & ipſe in epiſtola ad Armenos, & Cyrillus tribus libris jam deperditis datâ operâ refutarunt*.

8 *In partem Matthæi*. In totum Vetus & Novum Teſtamentum ſcripſit Diodorus, teſtibus Svida & Photio cod. 102. ſed quum plurimos ex ejus libris Ariani, ut mox dixi, combuſſerint, pars dumtaxat Commentariorum in Matthæum apud Syros ejuſdem aſſeclas remanſit.

Ecchellenſis Not. in Catalogum Ebedjeſu pag. 135. *Liturgiam Diodori* Syriacè ſe legiſſe teſtatur. In Synodo Diamperenſi, nequis illâ uteretur, disertè vetitum fuit: ut neque aliis duabus, quæ Theodori & Neſtorii nomen præferunt: quidquid in contrarium ſcribat Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622. qui quum eam in Codicibus Syrorum Neſtorianorum, quos præ manibus habuit, non viderit, confidenter pronunciat, nunquam extitiſſe, ſed cenſores Diamperenſes nominum ſimilitudine deceptos, Diodorum cum Theodoro, cujus Liturgia apud Neſtorianos celeberrima eſt,

con-

CAPUT XIX.

Theodorus Mopſveſtenus.

Theodorus [1] Commentator Compoſuit [2] quadraginta & unum tomum Qui

ܬܐܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ
ܣܡ ܚܕܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܦܢܩܝܬܐ
ܕܗܘܢ

confudiſſe. *Iſtius verò* (inquit de Diodori Liturgia) *nulla apud Neſtorianos memoria eſt: unde ſuſpicari licet deceptos nominis ſimilitudine cenſores fuiſſe, quum facilis fuerit unius nominis in alterum tranſmutatio, præſertim in Syriaca ſcriptura, quę ut Arabica, Gręcis nominibus exprimendis parùm commoda eſt, nec magis quàm Gręca, ubi Orientales voces exprimendę ſunt.* Id ut aſſereret, Miſſalium Chaldaicorum auctoritate motus eſt, in quibus tres dumtaxat Liturgiæ Neſtorianorum exhibentur, *Apoſtolorum* ſcilicet, *Theodori*, atque *Neſtorii*, ut liquet ex catalogo manuſcriptorum ad calcem tomi 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583. Verùm præter haſce tres Liturgias, apud Neſtorianos alias quoque exſtare, quarum tamen uſus in eorum Eccleſia vel rarus, vel nullus eſt, ex ejuſdem Sobenſis catalogo palàm fit, in quo Narſes & Barſumas compoſuiſſe Liturgias dicuntur, ut infrà patebit.

1 *Theodorus* patria *Antiochenus*, dignitate *Mopſveſtię in Cilicia Epiſcopus*, apud Syros, maximè Neſtorianos per excellentiam ܡܦܫܩܢܐ *Mphaskana*, hoc eſt, *Commentator* ſeù *Interpres* dictus, quia multis in ſacram Scripturam commentariis inclaruit, *qui licet ab eo homine profecti* (inquit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622.) *cujus fides corrupta erat opinionibus illis, quas Neſtorius publicavit, ipſis Orthodoxis non contemnendi viſi ſunt, adeò ut in Catenis gręcis multa illorum fragmenta occurrant.* Auditores habuit Neſtorium & Theodoritum, qui lib. 5. hiſt. Eccleſ. cap. 4. hoc magiſtrum ſuum Theodorum encomio exornat, *totius Eccleſię doctor, & qui adversùs omnes hæreticorum catervas ſtrenuè decertavit:* in plurimos tamen ipſe errores delapſus, maximè Pelagianorum & Neſtorianorum, quorum pater rectè appellatur: eamque ob cauſam in Quinta Synodo poſt mortem damnatus fuit. In Chronico Edeſſeno notatur epocha temporis, quo Scripturam exponere aggreſſus eſt: *Anno Gręcorum* (inquit Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 400.) *ſeptingenteſimo decimo quarto*, (Chriſti 403.) *Theodorus Mopſveſtię Epiſcopus ſacram Scripturam commentari cœpit.* Is erat nonus Theodori Epiſcopatus annus, ut loc. cit. oſtendi: obiit autem Theodorus anno Chriſti 429. quum triginta ſex annis Mopſveſtenam Eccleſiam rexiſſet, ut Theodoritus notat. Ejus libros è Græca in Syriacam linguam olim converſos, teſtatur Liberatus in Breviario cap. 10. Ibam Edeſſenum Epiſcopum eam verſionem procuraſſe conqueruntur ejuſdem accuſatores Samuel, Cyrus, Maras, & Eulogius Presbyteri Edeſſeni in Concil. Berytenſi ac Tyrio Act. 9. & 10. Concil. Chalced. ut tom. 1. Bibl Orient. pag. 200 notavi. Cum Iba Probum & Cumam in iis libris transferendis operam ſuam conjunxiſſe, affirmat Sobenſis infrà in Catalogo. Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum, ad calcem epiſtolæ Simeonis Beth-Arſamenſis ſcribit Narſetem, Jazidadem, & reliquos Scholæ Edeſſenæ diſcipulos Neſtorianos unàcum Barſuma Niſibeno ex eadem Schola ejectos, tuliſſe ſecum libros Theodori ac Neſtorii, & in Perſarum dominium ſeceſſiſſe, cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 350. retuli. Idem ferè Barhebræus ſcribit in Chronico Syriaco in vita Maanæ Seleucienſis Primatis tom. 2. Bibl. Orient. pag. 402. In Synodis, quæ ſub Catholicis Neſtorianorum Sabarjeſu & Gregorio celebratæ ſunt, Commentaria Theodori tamquam fidei normam, ſuſcipienda eſſe decernitur. Ex tot autem Theodori libris, quos apud Syros Neſtorianos exſtare affirmat Sobenſis, habemus in Bibliotheca Vaticana *Liturgiam* Cod. Syr. Vat. 18. pag. 162. & tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583. *Quęſtiones in Scripturam*, Tom. 2. pag. 487. *Quęſtiones & Reſponſiones*, Ibidem: & *Hymnum*, tom. cit. pag. 488. Prodiit autem *Liturgia* latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 616. Initium, *Domine Deus fortis*. Abulbarcatus in lib. de divin. Offic. cap. 7. hæc Theodori Commentaria recenſet.

تاودورس المفسقان من ملافنة السريان لـه شرح
لبعض الرسايل البولصية والقصص المليحية
والمذكور عند طايفتـه مربـه كثيرة فى علمـه

Theodorus, inquit, *Commentator Syrorumque* (puta Neſtorianorum) *doctor, habet expoſitionem quarundam epiſtolarum Pauli & Actuum Apoſtolicorum: magnamque obtinet apud gregales ſuos doctrinę famam. Tale exemplar eſt* (ſubjungit in hunc Abulbarcati locum Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622.) *niſi vehementer fallimur, quod exſtat in Seguieriana Bibliotheca: nam in illo quod dogmatibus Neſtorianis faveat occurrit omninò nihil.* Nimirùm *à Jacobitis reformata eſt illa verſio Commentariorum in teſtamentum Novum, rejectis illis, quę ad Neſtorianam hæreſim ſpectabant, ut à ſuis hominibus ſine offendiculo legi poſſent.*

2 *Quadraginta & unum Tomum.* Ope Theo-

Qui ſunt Prophetæ centum & quinquaginta,
Quorum unuſquiſque capitibus triginta comprehenditur.
Commentarium in librum [1] Geneſeos
Tribus edidit tomis
Ad magnum Alphæum
Summa elaboratum methodo & ſpeculatione.
Davidem [2] quinque tomis
Expoſuit ad Cerdonem fratremque ejus.
Duodecim [3] Prophetas commentatus eſt
Duobus tomis ad mar Tyrium.
Samuelem [4] uno tomo
Commentatus eſt ad Mamarianum.
Jobum [5] duobus tomis
Ad Cyrillum Alexandrinum.

Ec-

ܕܗܢܘܢ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܢܒܝ̈ܐ
ܟܠ ܚܕܐ ܪ̈ܫܐ ܬܠܬܝܢ.
ܦܘܫܩ ܣܦܪܐ ܕܒܪܝܬܐ
ܣܡܗ ܒܬܠܬ ܦܢܩܝܬܐ
ܠܘܬ ܪܒܐ ܐܠܦܐ.
ܦܠܝܚ ܒܝܢܐ ܘܬܐܘܪܝܐ.
ܘܕܘܝܕ ܒܚܡܫ ܦܢܩܝܬܐ
ܦܫܩ ܠܘܬ ܩܪܕܘܢ ܘܐܚܘܗܝ.
ܘܠܬܪܥܣܪ ܢܒܝ̈ܐ ܦܫܩ
ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝ̈ܢ ܠܡܪܝ ܛܘܪܝܣ.
ܘܫܡܘܐܝܠ ܒܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ
ܦܫܩܗ ܠܘܬ ܡܡܪܝܢܐ
ܘܐܝܘܒ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝ̈ܢ
ܠܘܬ ܩܘܪܠܐ ܡܨܪܝܐ.

ܠܐܘܣܛܬ

Theodori ſunt univerſim tomis quadraginta & uno comprehenſa; conſtant autem libris quinquaginta, ut ex eorundem recenſione liquet; tantæ verò molis ſunt, ut centies & quinquagies libros Prophetarum majorum minorumque ſuperent. Citantur paſſim ejus commentaria in Scripturam in Catenis Græcis, & à Greg. Barhebræo in Horreo myſteriorum tom. 2. Bibl. Orient. pag. 283.

1 *In librum Geneſeos* tribus tomis: quorum primum ſeptem libros complexum memorat Photius in Biblioth. Cod. 38. Fragmenta nonnulla ſub titulo libri *de creatura producta* ſunt collatione quarta Synodi quintæ. Non in *totum Pentateuchum* ſcripſit Theodorus, ut indicat Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 211. ſed in *Geneſim* dumtaxat, ut afferit hic Sobenſis. In verſione Ecchellenſis pag. 25. delendum *item*, quod huic tetraſtycho præmittitur ſic: *item commentarium in librum Geneſeos* &c. Hoc enim primum Theodori opus eſt ex recenſione Sobenſis, non ſecundum. Item in textu Syriaco pag. 24. pro voce ܠܥܡܠܐ, quam *laborem* reddit, reſtituenda ܬܐܘܪܝܐ *contemplatio* ſeu *ſpeculatio*, quæ in Codice ipſo Ecchellenſis probat.

2 *Davidem quinque tomis*, non *ad Cedronem*, ut apud Ecchellenſem, ſed *ad Cerdonem*. Fragmenta in Pſalmos ex commentariis Theodori occurrunt in Græca Catena Danielis Barbari, in conſtituto Vigilii Papæ, in Concilio V. collat. 4. & 5. & apud Facundum Hermianenſem lib. 9. cap. 1. Huc refer quod Noë Libaniota Jacobitarum Patriarcha in laudibus ſectæ ſuæ de Theodoro ſcribit, Pſalmum *illum* ei adjudicans, quem canunt Syri Maronitæ in Officio matutino, *Lux quæ orta eſt juſtis* ܢܘܗܪܐ ܕܢܚ ܠܙܕܝܩܐ: qua de re vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 60.

3 *Duodecim Prophetas* duobus tomis ad *Tyrium*, ſeu *Turim*, ut habet Ecchellenſis pag. 27. Fragmenta commentariorum in XII. minores Prophetas habentur latinè in collatione 4. Synodi quintæ. *Exſtare tamen dicuntur integri in Bibliotheca Imperatoria Viennę*, inquit Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 211. & tom. 2. pag. 82. Anſelmus Bandurius in conſpectu operum S. Nicephori Patriarchæ Conſtantinopolitani in Præfat. apud Fabricium tom. 6. Bibl. Græcæ pag. 642. promittit ſe alia quamprimum literarum monumenta in lucem emiſſurum, *in quibus Theodori Mopſveſteni commentaria in duodecim Prophetas*.

4 *Samuelem*, hoc eſt, priores duos Regum libros tomo uno *ad Mamarianum*. Mamrinum legit Ecchellenſis.

5 *Jobum* tomis duobus ad Cyrillum Alexandrinum Neſtorianæ hæreſeos acerrimum impugnatorem, quem proinde Sobenſis tamquam Neſtorianus in libro Margaritarum Par. 3. cap. 4. diſertè anathematizat, ejuſque nomen per contemptum hic diminuit: non enim ſcribit ܩܘܪܝܠܘܣ *Cyrillus*, ut in libro Margaritarum loc. cit. ſed ܩܘܪܠܐ quaſi dicas, *Cyrillulus*: quod & advertit Ecchellenſis in notis ad Catalogum pag. 157.

Eccleſiaſten uno libro expoſuit
Deprecante Porphyrio.
Iſaiam quoque [1] & Ezechielem,
Et Jeremiam & Danielem,

Singulos ſingulis tomis
Commentatus eſt & dilucidavit.
Quibus finem impoſuit
Labori ſuo in Teſtamentum vetus.

Matthæum [2] uno tomo
Explicavit ad Julium.
Lucam [3] & Joannem [4]
Duobus tomis ad Euſebium.

Actus [5] Apoſtolorum ad Baſilium
Uno commentatus eſt tomo.
Epiſtolam quoque ad Romanos
Ad Euſebium expoſuit.

Binas ad Corinthios
Epiſtolas [6] tomis duobus
Dilucidavit & illuſtravit
Rogatu Theodori.

Euſtratius [7] poſtulavit expoſitionem
Quatuor epiſtolarum, quas ſum
commemoraturus:

Epi-

ܩܘܗܠܬ ܦܫܩ ܒܚܕ ܡܐܡܪܐ .
ܒܒܥܘܬܐ ܕܦܘܪܦܘܪܝܘܣ .
ܘܐܦ ܠܐܫܥܝܐ ܘܠܚܙܩܝܐܝܠ
ܘܠܐܪܡܝܐ ܘܠܕܢܝܐܝܠ .
ܠܚܕ ܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ
ܦܫܩ ܗܘܐ ܘܢܗܪ ܐܢܝܢ .
ܘܫܘܠܡܐ ܣܡ ܠܗܝܢ
ܠܥܡܠܗ ܕܒܥܬܝܩܬܐ .
ܠܡܬܝ ܒܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ
ܦܫܩ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܘܠܝܢܘܣ .
ܘܠܠܘܩܐ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܢ ܠܐܘܣܒܝܘܣ .
ܦܪܟܣܝܣ ܠܘܬ ܒܣܝܠܝܘܣ
ܒܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ ܦܫܩ .
ܐܓܪܬܐ ܕܝܢ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܠܘܬ ܐܘܣܒܝܘܣ ܦܫܩ .
ܐܓܪܬܐ ܕܩܘܪܢܬܝܐ
ܬܪܬܝܢ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܢ
ܢܗܪ ܘܦܫܩ ܦܘܫܩܐ
ܒܒܥܘܬܐ ܕܬܐܘܕܘܪܐ .
ܐܣܛܪܛܝܘܣ ܬܒܥ ܦܘܫܩܐ
ܕܐܪܒܥ ܐܓܪܢ ܕܥܬܝܕ ܐܢܐ .

ܘܐܓܪܬܐ

NOTÆ.

1 *Iſaiam, Ezechielem, Jeremiam, & Danielem* quatuor tomis. Univerſim in Teſtamentum Vetus ſunt commentariorum Theodori *libri duodeviginti*. In Teſtamentum Novum *libri novem*.

2 *Matthæum*. Fragmenta habentur in Vigilii conſtituto, in collatione 4. Synodi quintæ, & apud Facundum Hermianenſem lib. 3. cap. 4. & lib. 9. cap. 2.

3 *Lucam*. Fragmenta in conſtituto Vigilii, in coll. 4. Synodi quintæ, & in Catena in Lucam.

4 *Joannem*. Fragmenta exſtant in Catena Græca in Joannem, in Vigilii conſtituto, & in coll. 4. Synodi quintæ, & apud Facund. Hermian. lib. 9. cap. 3.

5 *Actus Apoſtolorum*. Fragmenta apud Vigilium in conſtituto, & in Quinta Synodo collat. 4.

6 *Epiſtolas Pauli* omnes à Theodoro fu[iſ]ſè explicatas eſſe, teſtatur Theodoritu[s] Præfat. in comment. in eaſdem. Fragment[a] proferuntur à Vigilio PP. in conſtituto, i[n] collat. 4. Synodi V. & apud Facund. Her[mi]mianen. lib. 3. cap. 6.

7 *Euſtratius*. Sobenſis habet *Eſtratius*. *Eſtrateam* reddit Ecchellenſis, eundemque facit auctorem reliquorum operum, quæ hic in Catalogo recenſentur uſque ad caput de Neſtorio: ſic enim vertit pag. 29. *Eſtratea proſecutus eſt expoſitionem quatuor Epiſtolarum, quas ſum commemoraturus* &c. perinde ac ſi Eſtratea manus ad Commentaria ibi admoviſſet, ubi Theodorus deſierat. Sed deceptus eſt vir doctus, quum verbum Syriacum ܬܒܥ, quod *poſtulavit* ſeù *efflagitavit* ſignificat, latinè expoſuit *proſecutus eſt*. Hæc enim omnia quæ ſequuntur, non ad Eſtrateam

ſed

Epiſtolæ ad Galatas,	ܘܐܓܪܬܐ ܕܓܠܛܝܐ :
Et ad Ephesios,	ܘܐܓܪܬܐ ܕܐܦܣܝܐ .
Ad Philippenſes,	ܘܗܝ ܕܦܝܠܝܦܣܝܐ :
Et ad Coloſſenſes.	ܘܐܓܪܬܐ ܕܩܘܠܣܝܐ .
Binas autem ad Theſſalonicenſes	ܠܬܪܬܝܢ ܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ
Jacobo efflagitante expoſuit.	ܒܥܘܬܗ ܕܝܥܩܘܒ ܦܫܩ .
Epiſtolam ad Timotheum	ܠܐܓܪܬܐ ܕܛܝܡܬܐܘܣ
Utramque explicavit ad Petrum.	ܬܪܬܝܢ ܦܫܩ ܠܘܬ ܦܛܪܘܣ :
Cyrino etiam deprecante expoſuit	ܘܒܥܘܬ ܩܘܪܝܢܐ ܦܫܩ
Epiſtolam ad Titum, & ad Philemonem.	ܗܝ ܕܛܝܛܘܣ ܘܕܦܝܠܡܘܢ .
Item Epiſtolam ad Hebræos	ܘܐܓܪܬܐ ܗܝ ܕܥܒܪܝܐ
Ad eundem Cyrinum dilucidavit.	ܠܘܬܗ ܕܗܘ ܩܘܪܝܢܐ .
Quinque autem tomis finem impoſuit	ܘܚܡܫܐ ܦܢܩܝܢ ܫܠܡܘ
Commentariis ſuis in totum Apoſtolum.	ܠܦܘܫܩܐ ܕܟܠܗ ܫܠܝܚܐ .
Exſtat etiam ejus liber 1 de Sacramentis:	ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܐܪ̈ܙܐ :
Et qui de 2 Fide inſcribitur:	ܘܗܘ ܠܘܬ ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ .
Ac tomus unus de 3 Sacerdotio:	ܘܦܢܩܝܬܐ ܕܥܠ ܟܗܢܘܬܐ .
Duo verò de Spiritu Sancto.	ܘܬܪܬܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ .
Tomus unus de 4 Incarnatione.	ܘܦܢܩܝܬܐ ܕܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ :
Duo adverſùs 5 Eunomium.	ܘܬܪܬܝܢ ܕܠܘܩܒܠ ܐܘܢܘܡܝܘܣ :
Ac	ܘܬܪܬܝܢ

Sed ad Theodorum referenda ſunt, quem epiſtolas Pauli omnes expoſuiſſe, ex Theodorito ſuprà notavi; eaque verba convincunt, quæ mox ſubjunguntur decimo quinto abhinc verſu: *Quinque autem tomis finem impoſuit commentariis ſuis in totum Apoſtolum*. Præterquàm quod *libros de Fide*, *de Incarnatione*, *contra Eunomium*, *pro Baſilio*, *adverſùs magiam*, *& contra aſſerentes peccare homines naturâ*, nemo eſt, qui Theodori Mopſveſteni opus eſſe ignoret.

1 *Liber de Sacramentis*. In idem argumentum ſcripſere Narſes, Jeſujab Arzunita, & ipſe Sobenſis in libro Margaritarum Par. 4. Huc ſpectat *ad baptizandos liber* Theodoro auctore, qui citatur collat. 4. Synodi V. & à Facundo Hermianenſi lib. 9. cap. 3. nec non *Liturgia*, quæ apud Syros Neſtorianos celeberrima eſt, tametſi diſertam ejus mentionem haud facit Sobenſis.

2 *De Fide*. *Symbolum*, ſive *expoſitio Fidei* à Theodoro compoſita exſtat Græco-Latinè Act. 6. Concilii Epheſini. Fragmentum *Expoſitionis Symboli Nicæni* habetur in Conſtituto Vigilii, & collat. 4. Synodi quintæ.

3 *De Sacerdotio*. Scripſere de eodem argumento complures tùm orthodoxi, tùm hæretici, ut S. Ephræm, S. Joannes Chryſoſtomus, Joannes Darenſis, Gregorius Barhebræus, & Sobenſis ipſe in lib. Margaritarum Par. 4. cap. 2.

4 *De Incarnatione* tomus unus libris XV. comprehenſus, de quibus vide Gennadium de Scriptor. Eccl. cap. 12. & Caveum tom. 1. hiſtor. liter. pag. 211.

5 *Adverſùs Eunomium tomi duo* libris XXVIII. comprehenſi, quibus, ut inquit Photius, Eunomium non tantùm externarum diſciplinarum, ſed & Chriſtianæ Theologiæ imperitum eſſe pluribus oſtendit. Alii ſunt à libris XXV. quos idem Theodorus pro S. Baſilio adverſùs eundem Eunomium ſcripſit, ut mox dicam.

Ac duo alii adversùs 1 aſſerentem,
Peccatum in natura inſitum eſſe,
Duo adversùs 2 Magiam,
Unus ad monachos,
Unus de obſcura loquutione,
Et unus de perfectione operum,

ܘܬܪܝܢ ܠܘܩܒܠ ܡܢ ܕܐܡܪ
ܕܒܟܝܢܐ ܣܝܡܐ ܚܛܝܬܐ .
ܘܬܪܝܢ ܠܘܩܒܠ ܡܓܘܫܘܬܐ .
ܚܕ ܠܘܬ ܕܝܪܝܐ .
ܚܕ ܕܥܠ ܡܡܠܠܐ ܥܡܛܢܐ .
ܘܚܕ ܕܥܠ ܓܡܝܪܘܬ ܣܘܥܪܢܐ .

Quinque prætereà tomos compoſuit
Adversùs 3 Allegoricos.
Et unum pro 4 Baſilio,

ܚܡܫܐ ܦܢܩܝܬܐ ܣܡ
ܠܘܩܒܠ ܐܠܝܓܘܪܝܣܛܐ .
ܘܚܕ ܕܚܠܦ ܒܣܝܠܝܘܣ .

Unum ܘܚܕ

NOTÆ.

1 *Adversùs aſſerentem, peccatum in natura inſitum eſſe* Tomi duo, libris quinque comprehenſi, de quibus Photius Cod. 177. Libros hoſce à Theodoro Mopſveſteno contra Originalis peccati dogma ejuſque propugnatorem S Auguſtinum ſcriptos fuiſſe affirmat Marius Mercator. *Longè verò probabilius eſt*, inquit Caveus tom. 1. hiſtor. liter. pag. 212 *Theodorum his libris Hieronymum, quàm Auguſtinum oppugnaſſe*; cujus rationes omninò conſule. Hinc Theodorus meritò Pelagianorum pater audit: ejuſque ſectatores Chaldæi Neſtoriani de originali peccato uſque in præſentem diem malè ſentiunt. Certè in Synodo ſub Catholico Sabarjeſu habita inter hæreſes deputarunt doctrinam orthodoxam de peccato originali. اجمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت. *Congregata fuit hæc Synodus* (ut legitur in Cod. 36. ad calcem tom. 2. pag. 507.) *propter quoſdam cœnobitas, qui inter cæteras pravas opiniones hanc aſſerebant, inſitum ſcilicet eſſe in natura humana peccatum, & Adamum creatum natura immortalem*. Et Pueros abſque Baptiſmo defunctos cum precibus & canticis ſepeliunt, non ſecùs atque baptizatos, ut ex eorum Rituali liquet Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. qui ritus & ad Syros Jacobitas promanavit, ut auctor eſt Gregorius Barhebræus in Nomocanone cap. 6. ſect. 1. Non eadem tamen utriſque ratio: nam Neſtoriani Pelagianum dogma expreſsè docuere, ut probat Pagius ad annum 428. num. 16. hac in re à magiſtro ſuo Neſtorio deſciſcentes, qui de peccato Originali rectè ſenſerat, teſte S. Cœleſtino Papa in epiſtola ad eundem: Jacobitæ verò puerorum illorum exequias celebrant vel propter fideles eorum parentes, vel quia exiſtimant eos in altero ſæculo baptizandos fore. Audi Barhebræum loco citato.

ܥܘܠܐ ܕܡܫܬܕܐ ܐܢ ܓܡܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܒܨܠܘܬܐ ܡܬܩܒܪ. ܘܐܢ ܠܐ ܠܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܢ ܠܡܫܬܡܥܘ ܠܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ. ܕܠܐ ܠܡܨܠܝܘ ܥܠܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܥܡܕ. ܐܠܐ ܠܡܨܠܝܘ. ܡܛܠ ܕܒܪܐ ܗܘ ܕܡܗܝܡܢܐ. ܘܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܚܪܬܐ. ܕܒܗ ܡܬܥܡܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܐܬܥܡܕܘ ܬܪܝܨܐܝܬ:

Fœtus (inquit) *quem abortivum mulier ... dit, ſi quidem perfectam formam habet, ... precibus ſepelitur: aliàs nequaquam. N... audiendi ſunt, qui ajunt: non eſſe orandum ... eo, propterea quod baptizatus non eſt. ... orandum eſt: tùm quia filius fidelium eſt; ... quia alium habemus Baptiſmum, quo bapti... buntur, qui hìc baptizatè non ſunt.* In C... nico Edeſſeno ad annum Græcorum ... Chriſti 428. adnotatur, *emerſiſſe hæreſim ... rentium peccatum naturæ inſitum eſſe*: verba ex Pelagianorum ſententia dicta ſ... peccatum Originale profligantium. Eo ... autem errore nonnullos Syrorum per id ... pus infectos fuiſſe, ex Marii Mercatoris com... monitorio demonſtravi tom. 1. Bibl. Or... pag. 402. & ſeq.

2 *Adversùs Magiam* Tomi duo. *L... tres Maſtubio Armeno & Chorepiſcopo in... ptos de Perſarum Magia* memorat Ph... Cod. 81. quorum primo, inquit, nefan... Perſarum dogma, quod Zaſrades (ho... Zoroaſtres) induxit, exponit & refe... duobus poſterioribus de fidei pia doctri... ab ipſo mundi exordio tractat.

3 *Adversùs Allegoricos*: hoc eſt, O... nem aſſeclaſque, qui in exponendis Scr... ris ſenſum allegoricum, non literalem ... quuntur. Vide ſuprà pag. 19.

4 *Pro Baſilio* apologia adversùs E... mium libris XXV. comprehenſa, de q... Photius Cod. 4. Alia profectò ab eju... Theodori libris XXVIII. adversùs eund... Eunomium, de quibus ſuprà: quod & in... cat Photius Cod. 4. & 177. Quare non ... tior Caveo, qui tom. 1. hiſtor. liter. pag ... de hoc Theodori opere ſcribit: *Contr... nomium pro Sancto Baſilio libri XXV. ve... alibi habet Photius) XXVIII.* nam Ph...

n...

Unum etiam de aſſumente [1] & aſſumpto.	ܗܘ ܕܢܣܒܐ ܘܡܬܢܣܒܐ .
Item librum Margaritarum,	ܘܟܬܒܐ ܕܡܪ̈ܓܢܝܬܐ
In quo epiſtolæ [2] ejus collectæ ſunt.	ܕܐܓܪ̈ܬܗ ܠܩܝܛܢ ܒܗ .
Demùm Sermonem de [3] Legiſlatione,	ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܣܝܡ ܢܡܘܣܐ :
Quo finem ſuis lucubrationibus impoſuit.	ܗܘ ܕܒܗ ܫܠܡ ܠܡܟܬܒܢܘܬܗ .

CAPUT XX.

Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus.

Neſtorius [1] Patriarcha	ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ
Plu-	ܣܡ

non de uno eodemque opere, ſed de diverſis loquitur.

1 *De aſſumente & aſſumpto*, ut videtur, adversùs Apollinarium: unde fragmenta habentur in Collat. 4 Synodi V. Præfatio verò apud Facundum Hermianenſem lib. 10. cap. 1.

2 *Epiſtolæ*. Ex quibus ſibi conſtitiſſe ait Photius Cod. 117. Theodorum Antiochenum, cujus nomen præferunt pleraque ex ſupra recenſitis operibus, eundem eſſe ac Theodorum Mopſveſtenum. Fragmentum ex epiſtola ad Domnum citatur in collectione Teſtimoniorum ſub nomine Damaſceni. Vide Labb. conſpect. oper. Damaſc. pag. 50. num. 3.

3 *De Legiſlatione*, ſeu *Legiſlatore*. Inter opera S. Joannis Chryſoſtomi in editionibus Saviliana & Morelliana tom. 6. exſtat ſermo eidem Chryſoſtomo inſcriptus, cui titulus: *Unum & eundem eſſe Legiſlatorem utriuſque Teſtamenti*: quem Fronto quidem Ducæus ſpurium cenſet; Pearſonus verò Vindic. Ignat. par. 1. cap. 9. pag. 132. genuinum eſſe pluribus contendit. Si Theodori librum *de legiſlatore*, quem hìc Sobenſis commemorat, haberemus, lis dirempta eſſet. Titulus certè pro Ducæo militat. Verùm pro Pearſono reſponderi poteſt, diverſos ſæpiſſimè auctores in idem argumentum ſcripſiſſe, quale eſt ipſius Theodori *opus de Sacerdotio*, de quo & Chryſoſtomum tractaſſe certiſſimum eſt. Quin etiam Theodulus Presbyter Theodori ipſius diſcipulus (teſte Gennadio de Script. Eccleſ. cap. 91) *librum ſcripſit de conſonantia divinæ Scripturæ*, in quo, ut ait Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 261. *oſtendit unum eundemque Deum utriuſque ſcripturæ, utriuſque diſpenſationis auctorem eſſe*: quæ omnia Chryſoſtomiano ſermoni mirificè conveniunt.

4 *Neſtorius* ex Germanicia Syriæ Euphrateſiæ urbe ortus, Diodori Tarſenſis ac Theodori Mopſveſteni auditor, ex Presbytero Eccleſiæ Antiochenæ anno Chriſti 428. Epiſcopus Conſtantinopolitanus electus, quum hæreſim, quæ ex ejus nomine Neſtoriana dicta eſt, propalaſſet, à Patribus Synodi Epheſinæ anno 431. damnatus, periit in exilio circa annum 450. ſi fides habenda eſt Xenajæ in epiſt. ad monachos Senunenſes, & Zachariæ Rhetori in hiſt. Eccleſ. quorum verba retuli tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 40. & 55 quibus & Evagrius lib. 2. cap. 2 quoad annum interitus Neſtorii conſonare videtur, tametſi utrumque rejiciat quoad fabulam illam, qua dicitur Neſtorius à Marciano Imperatore ad Synodum Chalcedonenſem per Joannem Tribunum evocatus, quum ab exilio Oaſitano redux in Deiparam blaſphemias evomeret, morte præreptus fuiſſe, ne Synodo intereſſet. Alii mortem ejus ad annum 436. vel 439 conſignant: quod tamen Socrati repugnat, qui lib. 7. cap. 34. de Neſtorio hæc ſcribit: *Etiamnum depoſitus, & in exilium miſſus, Oaſim incolit*: hoc eſt, in vivis erat Neſtorius anno Chriſti 439. quo Socrates hiſtoriam ſuam clauſit. De ejus tumulo quid dicant Syri Jacobitæ Neſtorianique, vide Gregor. Barhebræum citatum tom. 2. Bibl. Orient. pag. 315. Quod autem Neſtorius à recentioribus Orientalibus *Pauli Samoſateni nepos* dicitur, commentum inde ortum arbitror, vel quia eadem utriuſque patria fuit, nimirùm Germanicia: vel quia eadem hæreſis, ut oſtendit Simeon Beth-Arſamenſis in epiſtola de Neſtorianorum primordiis & progreſſionibus tom. 1. Bibl. Orient. pag. 347. 348. & 349. Theodorus Presbyter Raithuenſis in libello de Incarnatione, qui exſtat in Bibliotheca Patrum, non modò Neſtorium *Pauli Samoſateni nepotem*, ſed etiam *Theodori filium* appellat. Nimirùm *non generis ac ſanguinis, ſed doctrinæ erroriſque cognatio verbis illis exprimitur*, ut Petavius lib. 1. de Incarn. cap. 7. & Pagius ad annum 428. num. 12 adversùs Eminentiſſimum Annalium Parentem docent.

Opera Neſtorii Græca recenſentur à Caveo tom. 1. pag. 230. Syriaca, quæ in Bibl. Vatic. exſtant, hæc ſunt. *Capita*, ſeu *Anathe-*

plures libros 1 compo-	ܣܡ ܟܬܒܐ ܒܡܢܝܢܐ ܣܘܓܐܐ :
Quos e medio blaſphemi ſuſtulere,	ܘܐܘܒܕܘ ܐܢܘܢ ܡܓܕܦܢܐ .
Qui autem ex illis remanſerunt, hi ſunt,	ܘܐܝܠܝܢ ܕܦܫܘ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ .
Liber 2 Tragœdiæ:	ܟܬܒܐ ܕܛܪܓܘܕܝܐ .
Et liber 3 Heraclidis:	ܘܟܬܒܐ ܕܗܪܩܠܝܕܘܣ .
Et epiſtola ad Coſmam:	ܘܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܩܘܣܡܐ .
Quæ tempore 4 Pauli translata ſunt,	ܘܗܠܝܢ ܢܦܫܩ ܒܙܒܢܗ ܕܦܘܠܘܣ .
Prolixa ejuſdem 5 Liturgia,	ܩܘܕܫܗ ܕܐܘܪܟܐ
Quam Thomas & Mar-Abas tranſtulere:	ܬܐܘܡܐ ܦܫܩܘ ܘܡܪ ܐܒܐ .
Et liber unus 6 epiſtolarum:	ܘܟܬܒܐ ܚܕ ܕܐܓܪܬܐ :
Et alter Homiliarum 7 & Orationum.	ܘܗܘ ܕܬܘܪܓܡܐ ܐܦ ܡܐܡܪܐ :

CA-

thematiſmi XII. Cyrilli anathematiſmis oppoſiti, Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 497. *Fragmenta tria*, quorum primum eſt, *an Chriſtus ſit Deus:* Alterum, *de eo qui ambulavit ſuper aquas maris*: tertium, *in illud, Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me*: Ibidem. *Liturgia*, tom. 1. pag. 581. & 583. & Cod. Syr. Vatic. 18.

1 *Plures libros compoſuit, quos blaſphemi è medio ſuſtulere.* Poſtremis verbis, quæ apud Ecchellenſem deſiderantur, Sobenſis *legem Theodoſianam de Neſtorii libris comburendis* carpit: de qua vide Pagium ad annum 435.

2 *Liber Tragœdiæ*: qui ſub Irenæi Tyrii nomine ab Eruditis citatur; ſed Neſtorio reſtituendus eſt ex auctoritate Ebedjeſu Neſtoriani ſcriptoris. Vide Gul. Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 248.

3 *Liber Heraclidis*. Qua de re, non explicat Sobenſis. Videtur eſſe *de vitis Patrum*, qui aliàs *Paradiſus* inſcribitur, & *Heraclidis* nomen gerit, de quo latè Gul. Caveus tom. cit. pag. 205.

4 *Tempore Pauli translata ſunt*. Paulus Mar-Abæ Neſtorianorum Patriarchæ præceſſor, obiit, teſte Amro, anno Græcorum 846. Chriſti 535. de quo dixi tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 411.

5 *Liturgia*. Ecchellenſis in Notis ad hunc locum, poſtquam Catalogum Liturgiarum Syriacarum texuiſſet, de Euchariſtia latè diſſerit. Liturgiam vocat Sobenſis ܩܘܕܫܐ *Kudaſcia*, ideſt, *Sacrum, Conſecrationem*, ſeu *ſanctificationem*: unde Arabicè قداس *Koddas* dicitur. Neſtorium autem Liturgiam condidiſſe, præter Sobenſem teſtatur Leontius Byzantinus, qui lib. 3. adversùs eundem hæc ſcribit: *Audet & aliud malum non ſecundum ad ſuperiora: aliam enim Miſſam* (in Textu Græco, Ἀναφορὰν, hoc eſt, Liturgiam) *effutivit, præter illam, quæ à Patribus tradita eſt Eccleſiis, neque reveritus illam Apoſtolorum, nec illam magni Baſilii in eode ſpiritu conſcriptam. In qua Miſſa blaſphemii non precationibus Euchariſtiæ myſterium oppi vit.* Græca Leontii verba recitat Renaud tius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 582. ſed m moriæ vel calami lapſu, ea de Theodo Mopſveſteno, non de Neſtorio intelligi Eadem Neſtorii Liturgia prodiit latinè p eundem Renaud. tom. cit. pag. 626. Qui ve eam è Græco in Syriacum tranſtulere, M rabas quidem Neſtorianorum Patriarcha fi ab anno Chriſti 535. ad annum 552. *Thom* verò *Edeſſenus* ejuſdem Marabæ præcepto de quibus dixi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 4 & 412. Ex quo antiquitas Liturgiæ Neſt rianæ comprobatur, quam uſque in præſe tem diem ejus ſectæ homines uſurpant.

6 *Liber Epiſtolarum*. Exſtant Neſto *epiſtolæ duæ* Græco-Latinæ, tom. 3. Conc pag. 316. 321. Latinè *aliæ duæ, ad Cœleſ num Papam, & ad Cœleſtium hæreticum* inter opera Marii Mercatoris. *Epiſtolæ qu tuor* Latinè, inter Epheſinas à Lupo edit num. 3. 8. 15. 25. Fragmentum *ex epiſtola Alexandrum Hierapolitanum*, Græc. Lati in Concil. Tom. 6. pag. 319. *ex duabus epiſto ad Thebaidis præſidem ſcriptis*, apud Ev grium lib. 1. cap. 7. Denique fragmentum S riacum *ex epiſtola Neſtorii ad ſuos ſectar Conſtantinopoli commorantes* refertur à X naja Mabugenſi in epiſt. ad monachos Sen nenſes tom. 2. Bibl. Orient. pag. 40. & 41.

7 *Liber Homiliarum & Orationum*. E chellen. pag. 33. *item ille alter* (liber) *vari rum interpretationum, ac ſermonum*. Qu per vocem ܡܐܡܪܐ *Mimra* Syri intelligant dixi ſuprà pag. 3. Vox autem ܬܘܪܓܡܐ *Turgama*, quam Sobenſis frequenter uſu pat in Catalogo, à verbo ܐܬܪܓܡ *Targhem* derivata, *Interpretationem*, ſeu *Expoſition* in

CAPUT XXI.

Theodulus diſcipulus Theodori.

Theodulus 1 diſcipulus
Theodori Commentatoris
Fecit commentaria in Iſaiam
Prophetam duobus tomis.

Congeſſit etiam Tractatum de proprietatibus
Pſalmorum Davidis Regis:
Qua ſcilicet ratione, & quam ob cauſam
Singuli ſunt recitandi.

ܬܐܘܕܘܠܘܣ ܬܠܡܝܕܗ
ܕܬܐܘܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ
ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ ܠܐܫܥܝܐ
ܢܒܝܐ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܬܐ.
ܣܡ ܦܘܢܝܣ ܕܝܠܝܬܐ
ܕܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ
ܘܐܝܟܢܐ ܗܢܐ ܘܡܛܠ ܐܝܕܐ ܥܠܬܐ
ܦܠܝܓܝ ܢܩܫ ܕܢܬܐܡܪ.

CAPUT XXII.

Aquilinus.

Aquilinus 2 compoſuit librum
Commentariorum in Matthæum,
Et in Joannem filium Zebedæi,
Juxta traditionem Antiquorum.

ܐܩܘܠܝܢܐ ܣܡ ܟܬܒܐ
ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܬܝ
ܘܕܝܘܚܢܢ ܒܪ ܙܒܕܝ
ܐܝܟ ܫܘܠܡܐ ܕܩܕܡܝܐ.

CA-

in genere ſignificat; ſed eam hoc loco deſignat, quæ ab Epiſcopis poſt Evangeliorum lectionem in Eccleſia fiebat: nimirùm *Homiliam ſeù Sermonem* in Evangelium. *Fragmenta XX. ex Quaternionibus*, ſivè *Libro ſermonum Neſtorii* deſumpta, & à Petro Notariorum primicerio, Concilio Epheſino oblata, Græc. Lat. pag. 520. *Alia fragmenta XXII.* à S. Cyrillo collecta exſtant apud Marium Mercatorem in editione Garneriana Par. 2. pag. 103. *Fragmenta II. ex ſermonibus ſecundo & quarto de Baptiſmo*, Concil. tom. 6. pag. 317. *Sermo integer*, *atque excerpta trium aliorum ſermonum adverſùs Pelagianos*, apud eundem Mercatorem in edit. Garner. Par. 1. pag. 85. quorum duo poſteriores ſermones eum conſtituunt, qui à Savilio ſub nomine S. Joannis Chryſoſtomi editus eſt tom. 7. titulo, *In illud Matthæi*, *ſi Filius Dei es*, *projice teipſum*. Sermo *de Incarnatione Dominica* ad plebem habitus, aliique *Sermones XII.* ejuſdem ferè argumenti, apud Mercatorem in cit. edit. Garner. Par. 2. Denique *Homilias binas de Reſurrectione & Aſcenſione Chriſti*, quas ſub Athanaſii nomine Græc. Lat. edidit Combefiſius, Neſtorio deberi ſuſpicatur idem Garnerius.

1 *Theodulus diſcipulus Theodori Mopſveſteni*, dignitate Presbyter, quem Sixtus Senenſis *Epiſcopum* vocat, Honorius verò Auguſtodunenſis cap. 90. *Theodorum*, obiit anno 492. triennio antequam Gennadius Catalogum ſuum clauſiſſet, ut idem Gennadius in lib. de Scriptor. Eccleſ. cap. 91. affirmat. Scripſit, eodem Gennadio teſte, *librum de conſonantia divinæ Scripturæ*, de quo ſuprà dixi pag. 35. Commentaria ejuſdem in Scripturam citantur aliquando in Catenis Græcis, quæ eadem videntur ac *interpretatio in Iſaiam Prophetam*, de qua hìc Sobenſis. Quid verò ſentiendum de ea, quæ ſub Theoduli nomine circumfertur, *Enarratione in epiſtolam ad Romanos*, conſule Gul. Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 261. Amrus in vita Acacii Seleucienſis Metropolitæ, Theodulum Diodori Tarſenſis diſcipulum appellat, eique Narſetem, inſignem apud Neſtorianos Chaldæos Scriptorem, familiaritate conjunctum refert.

2 *Aquilinus*, cujus notitiam ſoli Ebedjeſu debe-

CAPUT XXIII.

Baſilius Cilix:

1 Baſilius 1 edidit 2 Interpretationes,
2 Ac varia 3 documenta.
3

ܒܣܝܠܝܘܣ ܣܡ ܬܘܪ̈ܓܡܐ
ܘܡܠܟ̈ܘܬܐ ܕܙܢ̈ܝܢ ܐܢ̈ܝܢ.

CAPUT XXIV.

Cyrus Epiſcopus Hierapolis.

4 Cyrus 4 Jonius habet tractatum
5 De diſtinctione 5 Religionum:
6 & 6 Orationes.

ܩܘܪܐ ܝܘܢܝܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܦܘܪܫ ܕܚ̈ܠܬܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ.

CAPUT XXV.

Irenæus Tyrius.

7 Irenæus 7 Tyrius

ܐܪܢܐܘܣ ܨܘܪܝܐ

Com-

ܣܡ

debemus, unus videtur fuiſſe ex primis illis ſectatoribus Theodori atque Neſtorii, qui quinto in ſextum vergente ſæculo vixere: idque ſuadetur ex iis, quæ antea de Theodulo, & poſteà de Baſilio, Cyro atque Irenæo dicuntur.

1 *Baſilius*, gente Cilix, ex Presbytero Antiochenæ Eccleſiæ circa annum Chriſti 500. Irenepolis in Cilicia Epiſcopus. Scripta ejus recenſet Photius in Bibliotheca Cod. 42. 95. & 107. In quibus notat ab eodem Diodorum; ac Theodorum tamquam dogmatis ſui auctores paſſim laudari: ac præſertim *in libris adversùs Joannem Scythopolitanum, & adversùs Archelaum Coloneæ Preſbyterum*. Scripſit etiam *hiſtoriæ Eccleſiaſticæ libros tres* ab anno 450. uſque ad imperium Juſtini, cujus res geſtas poſtremo libro complexus eſt.

2 *Interpretationes*: hoc eſt, *Homilias* ſeu *ſermones* in Evangelium, ut ſuprà dixi p. 36.

3 *Documenta varia*: nimirùm de re aſcetica: in quibus Baſilius Cilix æmulatus eſt cognominem Cæſareenſem, ut teſtatur Suidas. Vide Caveum tom. 1. pag. 267.

4 *Cyrus*, *Kajuram* legit Sobenſis: qui ejuſdem nominis alterum *Kajuram* ſeù *Cyrum* memorat infrà. Verùm ille Chaldæus erat; Iſte verò *Jonius*, ideſt *Græcus*, Græcèque ſcripſit. Ex Ægea enim urbe oriundus, Hierapolitanam in Syria Euphratenſi Eccleſiam occupavit uſque ad annum circiter 485. quo quum deceſſiſſet, à Petro Gnapheo Patriarcha Antiocheno ſucceſſor in ejus locum ſubſtitutus fuit Xenajas ſeu Philoxenus, ut dixi tom. 2. pag. 11. Neſtorianæ autem labe infectum eum fuiſſe, liquet ex hiſtoria Eccleſiaſtica: eoque de nomine Xenajas anathema ipſi dici unàcum Diodoro, Theodoro, Neſtorio, Theodorito, Iba, Eutherio & Joanne toties poſtulavit, teſtibus Evagrio lib. 3. cap. 31. & Theophane ad annum Anaſtaſii Imperatoris 16. quorum verba retuli tom. 2. Bibl. Orient. pag. 14. & 15. Eundem & Jacobitæ, unàcum Joanne Ægeate anathematizant in Profeſſione fidei, quam Ordinandus coram Pontifice Jacobita emittit, ut dixi in diſſertat. de Monophyſitis in Catalogo Epiſcopatuum, verbo *Hegon*. Fuit & alter *Cyrus* arte medicus, dein ex Philoſopho monachus circa annum 460. quem Gennadius de Scriptor. Eccleſ. cap. 81. ſcripſiſſe ait adversùs Neſtorium fortiter atque eleganter; nimio tamen diſputationis æſtu in Eutychianum dogma abreptum, Concilii Chalcedonenſis decreta repudiaſſe. Verùm à Sobenſi Cyrum Neſtorianum, non Eutychianum laudari, res ipſa loquitur.

5 *De diſtinctione Religionum* ſeù *Sectarum* Ecchellen. pag. 35. *Numinum*, minùs rectè.

6 *Orationes*, ſeù ſermones. Ecchellenſis pag. cit. addit *& quæſtiones*: quæ tamen vox in textu Sobenſis deſideratur.

7 *Irenæus Tyrius*, dignitate Comes Sacri Imperii, à Theodoſio Imperatore anno 431 Epheſum miſſus, ut vice ſua, Synodo Œcumeni-

Compoſuit Eccleſiaſticæ [1] hiſtoriæ libros quinque
De perſecutione ſancti Neſtorii
Deque [2] omnibus iis, quæ eo tempore geſta ſunt.

ܥܒܕ ܚܡܫܐ ܡܟܬܒܢܘܬܐ
ܥܠ ܪܕܘܦܝܐ ܕܩܕܝܫ ܢܣܛܘܪܝܘܣ
ܘܥܠ ܕܐܬܥܒܕ ܒܗܘ ܙܒܢܐ.

CAPUT XXVI.

Philotheus.

Philotheus [3] commentatus eſt Ezechielem duobus tomis.
Exſtat etiam ejuſdem liber, qui nuncupatur,
Sanans [4] ex ſuo ſenſu.

ܦܝܠܬܐܘܣ ܦܫܩ ܗܘܐ
ܚܙܩܝܐܝܠ ܒܬܪܝܢ ܦܠܓܘܢ.
ܘܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܡܬܩܪܐ
ܡܐܣܝܢܐ ܡܢ ܣܘܟܠܗ.

CAPUT XXVII.

Theodoritus Cyri.

Theodoritus [5] Cyri

ܬܐܕܘܪܝܛܘܣ ܕܩܘܪܘܣ

Com- ܥܒܕ

menicæ intereſſet, quum Neſtorii partibus tàm in ipſa Synodo, quàm poſtea apertè faviſſet, ab eodem Imperatore aula ejectus, in Syriam ſeceſſit, ubi Epiſcoporum Phœniciæ decreto anno 444. bigamus licet, Tyri Epiſcopus à Theodorito ordinatus fuit. Sedem tenuit uſque ad annum circiter 448. quo ejuſdem Imperatoris edicto depoſitus, ad ſcribendum libros animum applicuit. Inter hæreticos Neſtorianos recenſetur in Profeſſione fidei, quam Ordinandus coram Pontifice Jacobita emittit, & *bigamus* diſertè appellatur. Ei *Tragœdia* à pleriſque tribuitur, quam Sobenſis ſuprà ad *Neſtorium* retulit.

1 *Eccleſiaſticæ hiſtoriæ libros quinque*, de quibus hæc Guliel. Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 248. *Scripſit Commentarium de rebus in Synodo Epheſina ac in Oriente toto per viginti plus minus annos ab ea proximè elapſos ex occaſione controverſiæ Neſtorianæ geſtis. Opus iſtud in plures diviſum erat libros; (quorum unus ex. gr. inſcribebatur* de hiſtoria, *) nec tam perfecta erat hiſtoria, quàm farrago Actorum Synodalium, Epiſtolarum, Reſcriptorum Imperialium, aliorumque ejuſcemodi ſcriptorum cauſam Epheſinam ſpectantium: quibus ipſe pro re nata hiſtoricas paſſim notas adjunxit, Cyrillum & orthodoxos ſugillans, Neſtorium verò ejuſque ſectarios collaudans. Interiit quidem opus iſtud: partem tamen illius non contemnendam è Græco in Latinum ſermonem verſam nobis conſervavit, quiſquis ille fuerit, autor certè ſatis antiquus, Compilator Epiſtolarum Epheſinarum, quas in lucem emiſit Chriſtianus Lupus* Lovanii 1682. 4. *Tota enim illa* Epiſtolarum & Actorum Synodalium Sylloge, *quanta quanta eſt, ex majori Irenæi opere deſumpta olim videtur. In his Lupi epiſtolis, præter quamplurima ſcholia & notas illi ab Interprete Latino diſertè aſcripta, exſtat* Irenæi epiſtola unica ad Epiſcopos Orientales *anno* 431. *ſcripta, num.*21. *quæ Græcè etiam habetur Concil. Tom.*3. *pag.*717.

2 *Deque omnibus iis, quæ eo tempore geſta ſunt.* Ecchellenſis legit ܘܥܠ ܕܐܬܥܒܕ ܒܗܘ ܐܬܪܐ *de omnibus iis, quæ in illis regionibus geſta ſunt.* Sed in eo, quem præ manibus habebat, Codice non dicitur ܒܗܘ ܐܬܪܐ *in illa regione*, ſed ܒܗܘ ܙܒܢܐ *in illo tempore.*

3 *Philotheus.* Fortaſsè Epiſcopus, Neſtoriique ſectarius, ut ex antecedentibus & conſequentibus colligitur. Fuit & Philotheus quidam Synaita monachus, cujus *ſermo*, & *capita aſcetica XXX.* Græcè habentur tom.1. Bibl. Orient. pag.604. & tom.2. p 514. ejuſdemque *ſermo de mandatis Domini Noſtri Jeſu Chriſti*, Græc. Lat. prodiit in Theſauro Poſſini Pariſ. 1684. pag. 326. de quo Caveus tom. 2. in Appendice pag. 15. Sed adduci nequeo ut credam, Sobenſem de hujuſmodi homine hìc loqui.

4 *Sanans*, hoc eſt, Ιατρικὸς, ſeù *medicinalis*: liber ſcilicet de re medica. Ecchellenſis habet, *ſanans ex ſua intelligentia*, quaſi hunc liber titulum præferat. Verùm Sobenſis cauſam hìc reddit, cur liber ille *ſanans*, hoc eſt, *medicinalis* dicatur: *ex ſuo* ſcilicet *ſenſu*: nimirùm quia in eo Auctor *de ſanitate* conſervanda vel reſtituenda agit.

5 *Theodoritus* patria Antiochenus, Theo-

dori

librum [1] Philothei.
ii eſt adversùs [2] Ori-
m de [3] diſpenſatione.
Et Commentarium in [4] Danielem.
Et exactiſſimam hiſtoriam [5] Eccleſiaſticam.
Et Apologiam [6] pro juſtis Patribus noſtris in duos tomos diviſam.
Et ſolutionem [7] capitum Cyrilli.
Et librum adversùs [8] Philoſophos.
Et plures [9] epiſtolas
Diverſi argumenti.

ܘܟܬܒܐ ܕܦܝܠܬܐܘܣ.
ܗܘܝܘ ܕܠܘܩܒܠ ܐܘܪܝܓܢܝܣ.
ܗܘܝܘ ܐܦ ܕܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ.
ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܢܝܐܝܠ.
ܘܬܫܥܝܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܚܬܝܬܐ.
ܘܡܦܩܒܪܘܚ ܕܠܘܬ ܟܐܢܐ
ܐܒܗܝܢ ܕܒܬܪܝܢ ܦܠܝܓܐ.
ܘܫܪܝܐ ܕܩܘܪܝܠܘܣ.
ܗܘܝܘ ܕܠܘܩܒܠ ܦܝܠܣܘܦܐ.
ܘܐܓܪܬܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܘܡܫܟܚܢ ܡܥܢܝܢܐ ܫܚܠܦܐ.

So- ܣܘܦܪܢܘܣ

dori Mopſveſteni & Joannis Chryſoſtomi auditor, à Porphyrio Patriarcha Antiocheno Lector, ab Alexandro Porphyrii ſucceſſore Diaconus, demùm anno Chriſti 420. juxta Garnerium, vel 423. juxta Baronium à Theodoto Alexandri ſucceſſore, Cyri provinciæ Euphrateſiæ urbis Epiſcopus in locum Iſidori recens defuncti conſtitutus eſt. Anno 431. ad Synodum Epheſinam evocatus, unàcum Joanne Antiocheno reliquiſque Orientalibus Epiſcopis cauſam Neſtorii adversùs S. Cyrillum Patreſque Epheſinos defendit. Paulò poſt, concordia Cyrillum inter & Joannem factâ, Theodoritus quoque reconciliatus fuit. Anno 449. in Latrocinio Epheſino à Dioſcoro Alexandrino damnatus atque depoſitus, in Synodo Chalcedonenſi anno 451. abſolutus, ſedique ſuæ reſtitutus, poſtquam diſertum Neſtorio anathema dixiſſet, obiit anno 458. Scripta adversùs Sanctum Cyrillum & ſacram Epheſinam Synodum, quæ pro Neſtorio publicaverat, in quinto Concilio generali damnata ſunt. Theodoriti memoriam Monophyſitæ perpetuo execrati ſunt, execranturque adhuc Jacobitæ in Profeſſione Fidei, quam coram Pontifice ordinandus emittit. Neſtoriani eum colunt, eò quod aliquando ipſis faviſſet. Opera, quæ Græcè in Codicibus Clementino-Vaticanis exſtant, hæc ſunt. *Epiſtola ad monachos Euphrateſiæ, Oſrhoënæ, Syriæ, Phœniciæ, & Ciliciæ*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 599. *Reprehenſio in XII. anathematiſmos S. Cyrilli, totidemque ejuſdem Cyrilli defenſiones*, Ibidem. *Homilia in illud, ad imaginem & ſimilitudinem Dei*, tom. cit. pag. 601. *Expoſitio in XII. Prophetas minores, & in Iſaiam*, tom. cit. pag. 605. *Epitome ſive Excerpta in XII. Prophetas minores, in Iſaiam, & in Ezechielem*, Tom. 2. Bibl Orient. pag. 513. Quæ apud Syros circumferuntur, Sobenſis hoc loco enumerat. Quod verò Ecchellenſis in Notis ad Catalogum Ebedjeſu p. 135. affirmat, *Liturgiam à Theodorito conditam*, nominis ſimilitudine deceptus Theodoritum pro Theodoro Mopſveſteno poſuiſſe mihi videtur.

1 *Librum Philothei*. Nimirùm *Hiſtoria Religioſa*, Aſcetarum ſanctiſſimorum vitas continens.

2 *Adversùs Origenem*. De quo hæc Caveus tom. 1. pag. 226. *Theodoriti opus adversùs Origenem apud gentiles ſuos exſtare prodit Ebedjeſu. Verùm tale quid ſcripſiſſe Theodoritum, parùm probabile eſt*. Imò nil probabilius, quum Theodori Neſtoriique aſſeclæ, qualis aliquandiu fuit Theodoritus, Origenem ejuſque errores inſectati ſint.

3 *De diſpenſatione*, ſeù, ut vertit Ecchellenſis, *de Politia*: ideſt, *de Incarnatione Verbi*. Fragmentum libri ſecundi de hoc argumento Græcè exhibet Garnerius in Auctuario idemque Latinè habetur apud Marium Mercatorem.

4 *In Danielem*. Prodiit inter ejus opera Gr. Lat.

5 *Hiſtoriam Eccleſiaſticam* libris V. comprehenſam, ab anno 322. ad annum 427. deductam. In compendium redegit Zacharias Rhetor, ut dixi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 55.

6 *Apologiam pro Patribus noſtris*, nempè Neſtorio ejuſque aſſeclis: quibus verbis qualis fuerit Ebedjeſu Catalogi hujus auctor, ſatis perſpicuum redditur. Quod autem ſubjungit Ecchellenſis in notis ad hunc locum pag. 157. *Ebedjeſu* ſcilicet *ætate provecta reſipuiſſe*, jam ſuprà à nobis exploſum eſt. Per *Apologiam* intelligitur *Pentalogium, ſive libri V. Theodoriti de Verbi Incarnatione adversùs Cyrillum, & Patres Concilii Epheſini pro Neſtorio Conſtantinopolitano & Joanne Antiocheno cæteriſque Orientalibus*: quorum fragmenta edidit Marius Mercator.

7 *Solutionem capitum Cyrilli*: nimirùm *Reprehenſio XII. Anathematiſmorum ſeù Capitum Cyrilli*, unàcum præmiſſa ad Joannem Antiochenum epiſtola.

8 *Adversùs Philoſophos*. Hoc eſt, *de curandis affectionibus Græcorum libri XII.* contra Julianum Imperatorem ſcripti.

9 *Epiſtolas*. Prodiere inter ejus opera *Epiſto-*

CAPUT XXVIII.

Socrates.

Socrates [1] duos tomos
Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ* compoſuit.
Nec non hiſtoriam Conſtantini,
Et Joviniani Imperatorum.

ܣܘܩܪܛܝܣ ܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ
ܕܐܟܠܝܣܝܣܛܝܩܐ ܣܡ ܗܘܐ.
ܘܐܦ ܬܫܥܝܬܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ
ܘܕܝܘܒܝܢܝܢܘܣ ܡܠܟܐ.

CAPUT XXIX.

Titus Boſtrenſis.

Titus [2] inſtituit Diſputationem
Adversùs pugnacem illum Manetem.

ܛܝܛܘܣ ܥܒܕ ܠܕܪܫܐ
ܕܠܘܩܒܠ ܡܐܢܝ ܗܘ ܚܠܝܨܐ.

CAPUT XXX.

Eraniſtes.

3 Eraniſtes [3] compoſuit
Aliam ſimilem Diſputationem.

ܐܪܢܝܣܛܬܐܘܣ ܣܡ
ܕܪܫܐ ܐܚܪܢܐ ܐܟܘܬܗ.

Theo- ܬܐܘܦܝܠܘܣ

ſtolæ CXLVI.alięque XV.in Auctuario Garnerii. Supra quingentas penes ſe fuiſſe, te atur Nicephorus lib. 14. cap. 54. *Diverſi argumenti*. Ecchellenſis haud rectè vertit, *mul s refertas eruditionibus*.

1 *Socrates*, patria Conſtantinopolitanus, aruit circa annum 440. quo ad *hiſtoriam Eccleſiaſticam* ſcribendam ſe accinxit, eamque in libros VII. diviſam à Conſtantini Magni imperii primordiis uſque ad annum 39. deduxit. Eandem in compendium regit Zacharias Rhetor, ut obſervavi tom. . Biblioth. Orient. pag. 55. Quod addit Soenſis, Socratem præterea ſcripſiſſe *hiſtoriam onſtantini & Joviniani Imperatorum*, quum æc Socrati à nemine hactenus tributa ſit, aldè ſuſpicor, eum anonymas Conſtantini & Joviniani hiſtorias, quas apud Syros circumferri viderat, ad Socratem conjectando etuliſſe.

2 *Titus* Boſtrenſis Epiſcopus claruit ſub Juliano apoſtata & Joviano Impp. Obiit ſub Valente circa annum 371. Exſtant latinè interprete Turriano *libri III. contra Manichæos*: quorum Hieronymus de Script. Eccl. cap. 102. & Sobenſis hoc loco meminere. Fragmentum ex libro 1. repræſentat Photius Cod. 232. De aliis Titi operibus conſule Caveum tom. 1. hiſt. liter. p. 128. & tom. 2. pag. 44. *Adversùs pugnacem illum Manetem*. Ecchellen. pro *pugnaci* reddit *ſtultum*, haud rectè. Pugnacem porrò Manetem Sobenſis dixit, ut ad celeberrimam ejus cum Archelao Epiſcopo diſputationem alluderet.

3 *Eraniſtes*. Sobenſis legit *Eraniaſtetheus*, Ecchell. *Arniaſtathæus*. Ita Græca vocabula corrumpi ſolent, quum in Syriacum vel Arabicum ſermonem convertuntur. Quis autem fuerit *Eraniſtes*, cujus diſputatio hic memoratur, neque Sobenſis prodit, neque ex aliis Scriptoribus Eccleſiaſticis colligere potui. Hoc unum in mentem mihi ſubiit libros eorum, qui diſputationes adversùs hæreticos ſcripſerunt evolventi; Sobenſem ſci-

CAPUT XXXI.

Theophilus Perſa.

1 Theophilus [1] Perſa — ܬܐܘܦܝܠܘܣ ܦܪܣܝܐ
Scripſit adversùs Doſitheum, — ܟܬܒ ܠܘܩܒܠ ܕܘܣܝܬܐܘܣ.
Alterum etiam compoſuit librum, — ܥܒܕ ܐܦ ܐܚܪܢܐ ܟܬܒܐ
Quo ſolvit capita Cyrilli. — ܕܫܪܐ ܒܗ ܪ̈ܫܐ ܕܩܘܪܝܠܠܘܣ.

CAPUT XXXII.

Eutherius Tyanenſis.

2 Eutherius [2] edidit [3] Diſputationem — ܐܘܬܪܝܘܣ ܥܒܕ ܗܘܐ ܕܪܫܐ
3 Adversùs Theopaſchitas. — ܠܘܩܒܠ ܡܚܫܫܝ ܐܠܗܐ.
4 Nec non Homilias [4] variaſque interpretationes: — ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܘܦܘܫܩ̈ܐ ܡܫܚܠܦ̈ܐ.
5 Et expoſitionem [5] Evangelii. — ܘܦܘܫܩܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ:

CAPUT XXXIII.

Epiphanius.

6 Epiphanius [6] compoſuit librum — ܐܦܝܦܢܝܘܣ ܥܒܕ ܟܬܒܐ

De — ܥܠ

licet his verbis deſignare *libros quatuor Theodoriti*, quibus titulus *Eraniſtes* ſeù *Polymorphus*, quorum tres priores Dialogi formam habent, quartus verò inſcribitur *demonſtratio per ſyllogiſmos*. Omnia certè in hunc Catalogi locum videntur convenire.

1 *Theophilus Perſa* vixit poſt Synodum Epheſinam, Neſtorianæ factionis adversùs S. Cyrillum propugnator, cujus Capita ſeù anathematiſmos, non ſecus atque Theodoritus, confutavit. Scripſit etiam *adversùs Doſitheum* textus Samaritani corruptorem, de quo vide Ecchellenſem in notis ad hunc locum à pag. 157. ad pag. 164. De Doſitheo agit & S. Epiphanius lib. 1. adversùs hæreſes.

2 *Eutherius* Tyanorum in Cappadocia ſecunda Metropolita, Neſtorii familiaris, & S. Cyrilli hoſtis infenſiſſimus, cujus damnationem in conciliabulo Epheſino anno 431. ſuffragio ſuo ratam fecit. In Synodo Conſtantinopolitana ſub Maximiano depoſitus, Scythopolim relegatus, inde etiam fugatus, tandem Tyri obiit. Apud Evagrium hiſt. Eccl. lib. 3. cap. 31. *Eleutherius*; apud Theophanem verò ad annum 16. Anaſtaſii *Eucherius* perperàm appellatur, ut obſervavi tom. 2. Bibl. Orient. p. 14. & 15. Quinque ejus Epiſtolæ inter Epiſtolas Lupi Epheſinas exſtant num. 73. 74. 116. 117. & 201.

3 *Diſputationem adversùs Theopaſchitas*, hoc eſt, Eutychianos, libris XXI. comprehenſam, cujus operis meminit Photius Cod. XLVI. etſi illud Theodorito adſcribat. Vide Caveum tom. 1. pag. 226.

4 *Homilias variaſque Interpretationes*, De quibus Caveus tom. cit. pag. 234. *Græco-Latinè Sermones XVII. in varias hæreſes, unàcum epiſtola præmiſſa, motuum Eccleſiaſticorum Tragœdiam deſcribente: qui à nonnullis Athanaſio adſcribuntur (inter cujus proinde opera haberi ſolent) ab aliis Maximo monacho: à Photio (Cod. 46.) denique Theodorito adſcripti. Hos verò Marii Mercatoris authoritate nixus, Eutherio rectè vindicat doctiſſ. Garnerius.*

5 *Expoſitionem Evangelii*: cujus ſolus Sobenſis meminit.

6 *Epiphanius* Palæſtinus, Salaminæ ſeu

Con-

De divina [1] apparitione	ܕܓܠܝܢܐ ܐܠܗܝܐ .
Nec non de diſtinctione [2] hæreſum	ܐܦ ܗܐ ܕܥܠ ܦܘܪܫܢ ܗܪ̈ܣܝܣ
Ab initio uſque ad ſuam ætatem.	ܘܡܢ ܕܫܘܪܝܐ ܠܥܕܢܐ ܕܝܠܗ :

CAPUT XXXIV.

Zenobius.

Zenobius [3] contra Marcionem ,	ܙܢܘܒܝܘܣ ܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ
Scripſit & contra Pamphylium.	ܟܬܒ ܘܠܘܩܒܠ ܦܡܦܝܠܝܘܣ .

CAPUT XXXV.

Iſidorus, Lucius, Abraham, & Job.

Nec non epiſtolæ [4] Iſidori ,	ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܐܝܣܝܕܘܪܘܣ
Lucii	ܠܘܩܝܘܣ

nſtantiæ in Cypro Epiſcopus , obiit anno riſti 402. Epiſcopatus trigeſimo ſexto. Vi n ejus à Joanne Presbytero Conſtantinen i exaratam Arabicè habemus in Codice pervetuſto tom. 2. Bibl. Orient. pag. 510. Extant Græcè in Codicibus Clementino-Vaticanis hæc ejus opera. *Sermo de feſto Palmarum*, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 595. & 596. *De duodecim lapidibus ad Diodorum Tyri*, (ſecundùm alios Tarſi) *Epiſcopum* Ibid. pag. 597. & 601. *Sermo in ſepulturam corporis Chriſti & Joſeph ab Arimathæa*, Ibid. pag. 598. 600. 603. *Ad Xenodochum de S. Deipara*, Ibid. pag. 601. *De nativitate Domini, & Epiphania*, Ib. pag. 602. *In obdormitionem Deiparæ* Ibid. g. 603. Syriacè fragmenta *de Vitis Prophetum*, & *de ponderibus ac menſuris*, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 607. *de Punctis & de ſignificatione literarum*, Tom 2. pag. 499. Arabicè *Hiſtoria Epiphanii* laudatur apud Elmacinum, de qua vide Hottingerum in Bibl. Orientali pag. 75.

1 *Librum de divina apparitione*, ſeù *Theophania*, quo fortaſſe de generatione, vel Incarnatione Chriſti agit, inquit Caveus to. 2. pag. 45. Probabilius exiſtimo his verbis à Sobenſi vel Homiliam de nativitate & Epiphania Domini ſupra laudatam deſignari , vel certè *Ancoratum* celebrem non Græcis modò Latiniſque , ſed etiam Syris atque Arabibus librum : quem Ægyptii كتاب الهوجـــل *Chetab-al-Haugal*, ſeù كتاب المرسى *Chetab al-Marſa* vocant, teſte Abulbarcato lib. de divin. Offic. cap. 7. qui præterea meminit Epiphaniani operis *in Hexaëmeron*, quod in Bibliotheca Bodlejana Cod. 185. fol. 8. ſub titulo, *de XXII. operibus Dei, quæ fecit in primis ſex diebus*, extare ms. notat Caveus loc. cit.

2 *De diſtinctione hæreſum*. Hoc eſt, *Panarium*, ſivè *liber adversùs hæreſes* tribus comprehenſus voluminibus, de quo vide Caveum tom. 1. pag. 131.

3 *Zenobius* ſancti Ephræmi diſcipulus, & Iſaaci Doctoris magiſter, de quo dixi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 168. Græcos inter Scriptores à Sobenſi recenſetur, etſi auctor Syrus, Eccleſiæque Edeſſenæ Diaconus fuerit. In Codice noſtro Vaticano, qui olim ad Ecchelleſem pertinuerat, ܙܘܒܝܣ *Zobius* pro Zenobio legitur, ut puto, per errorem amanuenſis. In Teſtamento S. Ephræmi ܙܝܢܘܒ *Zinub* dicitur; idque , quod additur, *Fiat ſermo tuus igni ſimilis, & inanium religionum dumeta abſumat: qualis flamma, ubi corripuit ſilvam; talis oratio tua ſit, quum invaſerit ſectas;* ſcripta Zenobii reſpicit, quæ eum *adversùs Marcionem & Pamphylium* edidiſſe teſtatur Sobenſis.

4 *Epiſtolæ Iſidori* : Ecchellenſis legit , *Item Epiſtolam Iſidori, Lucii, Abrahami, & Jobi*, ad Zenobium epiſtolas haſce referens. Ita & ego ipſius verba recitavi loc. cit. ubi de Zenobio. Verùm quum *Iſidori* triumque ſequentium nomina in genitivo , non in accuſandi caſu efferantur, horum potiùs, quàm Zenobii epiſtolas hìc commemorari crediderim. Et de Iſidoro quidem *Peluſiota* res ipſa loquitur, cujus *Epiſtolarum libri V.* Gr. Lat. prodiere Pariſ. 1638. Libri verò duo Græcè mss.

1 2 3 rahami 2, & Jobi 3. | ܠܠܘܩܝܠܠܘܣ ܘܐܒܪܗܡ ܘܐܝܘܒ .

CAPUT XXXVI.

Euſebius Emeſſenus.

4 Euſebius 4 Emeſſenus compoſuit | ܐܘܣܒܝܘܣ ܚܡܨܝܐ ܣܡ
5 Librum adversùs 5 Judæos. | ܟܬܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܝܗܘܕܝܐ .
6 Et quæſtiones 6 in Vetus *Teſtamentum*. | ܐܦ ܫܘܐܠܐ ܕܥܬܝܩܬܐ .
7 Et Homiliam 7 de Stephano. | ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܐܣܛܦܢܘܣ

CAPUT XXXVII.

Macarius Ægyptius.

8 Abbas Macarius 8 ſcripſit | ܐܒܐ ܡܩܪܝܣ ܐܟܬܒ

De | ܥܠ

exſtant in Cod. Clementino-Vaticano 27. tom 1. *Bibl.* Orient. pag. 596. citantur autem Syriacè à Joanne Marone in libello fidei tom. cit. p. 516. & fragmenta quædam habentur in Cod. Syr. 3. ad calcem ejuſdem tomi p. 607.

1 *Lucius*, qui addita litera ܠ *Lamed* in Codice noſtro *Lucillus* dicitur, is eſt, qui in Apophthegmatibus Patrum Cod. Berœen. 2. Meſſalianos quoſdam monachos opus manuum faſtidientes menſâ prohibuiſſe perhibetur. In Cod. Arab. Vat. 167. extſtat *Lucii Abbatis epiſtola ad Evagrium Ponticum*, hujuſque ad Lucium reſponſio, ad quem Tractatum aſceticum de octo vitioſis cogitationibus tranſmittit. Sed ille in Codicibus Græcis & Syriacis *Eulogius*, non *Lucius* appellatur.

2 *Abrahamus* vel S. Ephræmi diſcipulus, de quo dixi tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 38. vel potius celeberrimus ille monachus, cujus ſententiæ referuntur in Apophthegmatibus Patrum apud Coteler. tom. 3. Monument. Eccleſiæ Græcæ.

3 *Jobus* denique, qui iiſdem Apophthegmatibus *Job*, & *Anub* dicitur.

4 *Euſebius* patria Edeſſenus, dignitate *Emeſſæ* in Phœnicia Epiſcopus, obiit Antiochiæ circa annum 360.

5 *Adversùs Judæos*, Exſtat Græcè ms. in Biblioth. Vindobon. Cod. Theolog. 176. ejuſque meminit S. Hieronymus de Script. Eccleſ. cap. 91.

6 *Quæſtiones in Vetus Teſtamentum*. In Epiſtolam ad Galatas Hypotheſeon libros X. & in Evangelia Homilias breves, ſed plurimas laudat S. Hieronymus loc. cit. Quæſtionum verò in Teſtamentum Vetus, ſolus Jobenſis meminit.

7 *Homiliam de Stephano*. Quid ſentiendum de reliquis homiliis, quæ ſub Euſebii Emeſſeni nomine prodiere, vide Caveum tom. 1. pag. 111. & tom. 2. pag. 43. Xenaias in libro de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo, auctoritatem Euſebii noſtri profert ex *lib. de fide*, *ex Homil. de novis mutationibus*, & *ex Homil. habita Beryti*: Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 28.

8 *Macarius* Ægyptius, *Senior* & *Magnus* nuncupatus, Antonii monachorum Patriarchæ Diſcipulus, de quo Socrates lib. 4. cap. 13. Sozomenus lib. 3. cap. 14. Theodoritus lib. 4. cap. 21. Palladius hiſt. Lauſ. cap. 17. Nicephorus hiſt. Eccleſ. lib. 5. cap. 14. Obiit circa annum 392. quum annum ætatis nonageſimum ageret, ſuſceptæ verò ſolitariæ vitæ ſexageſimum, teſte Palladio hiſt. Lauſ. cap. 20. Vita ejuſdem auctore Serapione Thmuis Epiſcopo habetur in pervetuſto Coptico Codice 8. exarato anno Chriſti 915. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 618. Altera in Cod. Coptico 13. Ibid.

Præter *Homilias ſpirituales L.* quæ ſub Macarii nomine prodiere, *plura* ejuſdem *ad monachos reſponſa* inter Apophthegmata Patrum exhibentur. Alia *Opuſcula* ex mss. Codicibus Bibliothecæ Vindobonenſis recenſet Caveus tom. 2. p. 47. *Sententiæ* quædam habentur in Cod. ms. Græco tom. 1. Biblioth. Orient. p. 604.

Arabicè in Codice ſcripto anno Mundi 6563. Chriſti 1055. exſtant *Macarii Abbatis*

1 De [1] regimine tomos tres. ܘܥܠ ܕܘܒܪܐ ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ .

CAPUT XXXVIII.

Marcus.

2 Et Marcus [2] librum capitum [3]. ܘܡܪܩܘܣ ܟܬܒܐ ܕܩܦܠܐ .
3

CAPUT XXXIX.

Joannes Monachus.

4 Et Joannes [4] ſcriptum [5]. ܘܝܘܚܢܢ ܡܟܬܒܢܘܬܐ .
5

CAPUT XL.

Evagrius Ponticus.

6 Evagrius [6] tres compoſuit tomos. ܐܘܓܪܝܣ ܣܡ ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ .

Abbas ܐܒܐ

tis epiſtolæ & ſermones ad monachos XXVI. Tom. 2. Bibl. Orient. p. 511. *Ejuſdem ſermo de Oratione & epiſtola ad monachos* in altero Codice Arabico ſcripto anno Chriſti 885. Ib.

Syriacè in Codice Nitrienſi 18. exarato anno Chriſti 769. & in Berœenſi ſcripto anno 1578. *Sermones III. & epiſtolæ VIII.* In Codice verò Syriaco 6. exarato anno 1223. *Sermones V. & epiſtolæ X.* Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 610.

1 *De regimine*, hoc eſt, de re aſcetica.

2 *Marcus* eremita, *Exercitator* nuncupatus, centenario major erat, quum Palladius anno circiter 392 in Nitriæ ſolitudine monachum agens, eundem adiit, hiſt. Lauſ. cap. 21. Græcè & Latinè prodiere opuſcula ejuſdem octo in Auctuario Pariſ. 1624. tom. 1. Nonum memorat Photius Cod. 200. *adversùs Melchiſedechianos*. Decem apud Galeum mss. recenſet Caveus tom. 2. pag. 81. nimirùm, *de jejunio. De ingenito. Capita moralia. De oratione. Capita gnoſtica. De ſpirituali praxi & theoria. Oratio in Melchiſedech. De vitiorum & virtutum oppoſitione. Parænesis aſcetica alphabetica. Oratio in S. Crucem*: è quibus tertium, quartum, quintum, octavum, & nonum ſub Nili nomine publicavit Suareſius Romæ 1673. *Capita 29.* Græcè mss. exhibentur ad calcem tom. 2. Bibl Orient. p. 514. *Sermones V.* tom. 1. p. 604. qui tamen ab editis haud differunt.

Syriacè exſtant ſermones octo tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 611. nimirùm: *Capita parænetica de lege ſpirituali. Adverſùs eos, qui putant, ſe ex operibus juſtificari. Conſultatio intellectus cum ſua ipſius anima. Parænesis*, cujus initium, *Alius eſt Chriſtianorum mundus*: quæ Macario Ægyptio tribuitur homil. 5. *De Baptiſmo. De Pœnitentia. Diſputatio cum Scholaſtico. Adversùs Melchiſedechianos*. Marci ſermones commentariis illuſtratos fuiſſe à Babæo magno & à Bardaſcenadad Chaldæis Scriptoribus, teſtatur Sobenſis in hoc Catalogo.

3 *Librum capitum*, ideſt capitibus diſtinctum: qualia ſunt *Capita parænetica*, *capita moralia*, *capita gnoſtica*, & reliqua Marci opera, quorum ſingula in parvas ſectiones ſeù ſententias dividuntur. Ecchellenſis hunc locum Ebedjeſu perperàm reddit, *Marcus compoſuit librum de Arcanis*.

4 *Joannes* Thebæus, de quo Palladius hiſt. Lauſ. cap. 61. plures literas, & admonitiones ad Thebaidis monachos per Presbyterum miſit, ut eos in virtutum exercitio torpentes, ad perfectionis fervorem excitaret. Diſcipulus fuit Abbatis Ammoës, & Eſaiæ æqualis. Syriacè opus ejus *de præceptis Evangelicis*, *deque humilitate* habetur in Cod. Berœenſi 1. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 585.

5 *Scriptum*, Sobenſis ܡܟܬܒܢܘܬܐ, quæ vox *opuſculum*, *ſcriptum*, ſeù *libellum* ſignificat. Malè apud Ecchellenſem pag. 39. *Joannes de Proſcriptionibus*.

6 *Evagrius* Ponticus, à S. Baſilio Cæſarcenſis Eccleſiæ Lector ordinatus, poſt ejus mor-

CAPUT XLI.

Iſaias Abbas.

1 Abbas Iſaias 1 unum librum. ܐܒܐ ܐܫܥܝܐ ܟܬܒܐ .

CA-

mortem à Gregorio Nazianzeno Diaconus ſactus, Hieroſolymam primùm, deinde in Ægyptum ſeceſſit, ubi in Nitrienſi deſerto ſub utroque Macario monachum egit. Vide Sozomen. lib. 6. cap. 30. Pallad. hiſt. Lauſ. cap. 86. & Pratum Moſchi cap. 173. Scripta quæ Græcè vel Latinè prodierunt, recenſet Caveus tom. 1. pag. 159. *Capita Aſcetica* duo mss. exſtant tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604.

Arabicè in Cod. Vat. 167. *Sermones* 16. *ad Lucium Abbatem cum præmiſſa Lucii ad Evagrium & Evagrii ad Lucium epiſtola. De octo vitiis & virtutibus iis oppoſitis Sermones* 8. *De ſolitudine & oratione. Parænesis. De octo vitioſis cogitationibus* Tractatus ex ſacris Scripturis collectus. *De iiſdem*, ſine Scripturæ teſtimoniis. *Ad imitationem Eccleſiaſtæ, Cantici Canticorum, & Proverbiorum Salomonis. Epiſtola ad Evagrium Antiochenum de patientia. De modo vivendi monachorum Ægypti & Syriæ. Expoſitio in orationem, Pater noſter.*

Syriacè in Paradiſo Patrum, *Sermones XXIV.* nimirùm *Apophthegmata de octo cogitationibus capita* 8. *In idem capita* 21. *De blaſphemia capita* 34. *Ad Eulogium monachum præfatio & Sententiæ* 245. *Ad monachos in cœnobiis degentes capita* 139. *De monaſtico inſtituto capita* 51. *De ſilentio capita* 13. *De octo vitiis capita* 8. *De ſolitudine capita* 23. *In idem capita* 12. *Parænesis capita* 10. *Ad præceptorem & auditores capita* 14. *De pace monaſtica capita* 9. *Parænesis capita* 5. *Parænesis altera, capita* 9. *Queis rebus mens immergitur, & quibus non, capita* 7. *Parænesis capita* 23. *Parænesis altera, capita* 47. *Altera, capita* 71. *De oratione capita* 31. *Diſcipuli ad præceptorem interrogationes* 3. *Parænesis ad Virginem quandam, capita* 45. *De cujuſvis generis cogitationibus capita* 26. To. 1. Bibl. Orient p. 609. *Caput de acidia* exſtat in Cod. Syr. Nitr. 17. p. 183. tom. cit. p. 567. quod eſt ex Tractatu Evagrii de ſeptem vitioſis cogitationibus.

Atque hìc obſervandum, pleraque Evagrii opera ſub Nili nomine prodiiſſe: nimirùm *De octo vitioſis cogitationibus liber* editus à Combefiſio in Auctario noviſſimo 1672. & à Joſepho Maria Suareſio Romæ 1673. *Alius de eodem argumento Tractatus* apud Coteler. tom. 3. monument. Eccl. Græcæ pag. 185. *Ad Eulogium monachum Tractatus aſceticus* apud Suareſium Romæ 1673. *Ad eundem de vitiis, quæ virtutibus ſunt oppoſita*. Ibid. *De diverſis malignis cogitationibus liber*, ibid.

1 *Iſaias*, ſeu Eſaias, Scetenſis Abbas, æqualis fuit Macarii Ægyptii, Pœmenis, Joannis, Job ſeu Anub, Paphnutii, Ammunis, Loth, Petri, Agathonis, Abrahæ, Siſois, Martyrii, Hor, & Atris ſeu Aris, ut ex ipſius ſermonibus, & ex Apophthegmatibus Patrum liquet: adeoque claruit exeunte ſæculo quarto. Sub ejus nomine prodiere *Sermones* 29. *ad fratres in eremo degentes* in Biblioth. Patrum, & *Capitula* 19. in Theſauro Poſſini, de quibus Caveus tom. 1. pag. 144. qui in Appendice ad tom. 2. pag. 8. recenſet *capita tria aſcetica ejuſdem de novitiis & monocellitis, deque iis, qui habitare volunt in cœnobio*, quæ exſtare mss. teſtatur in Biblioth. Vindobon. Cod. Theol. 179. Græcè *ſententiæ* 3. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604. & *capita* 5. tom. 2. pag. 514.

Arabicè *ſermones* 2. in eodem tom. p. 511. & *ſententiæ* 14. in Paradiſo Arabico, tom. 1. pag. 585. in Cod. 2. Berœenſi.

Syriacè in Cod. Nitr. 18. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 567. *Sermones* 10. videlicet: *de recta vivendi forma & de fide perfecta. Colloquium duodecim ſenum. Quomodo fratres adinvicem gerere ſe debeant: De humilitate. Præcepta ad eos, qui mundo abrenunciant. De iis, quæ vidit & audivit apud ſenes. De perfectione. De impaſſibilitate. Parænesis. De operoſis cogitationibus*. In Cod. Nitr. 19. tom. cit. pag. 568. *alii ſermones* 4. videlicet: *De tribus virtutibus. De inſtitutione fratrum tyronum ſivè in cœnobio habitare velint, ſivè ſolitariam vitam ducere. De iis, qui ſimul habitare volunt. De conſideratione & intelligentia*. In Cod. Syr. 6. tom. cit. pag 609. *Sermones univerſim viginti*; qui tamen à ſuprà memoratis differunt, videlicet. *De pura mente. Præcepta & admonitiones ad fratres qui ſecum habitabant. De converſatione eorum, qui in Cella habitant. Ad Petrum ſuum diſcipulum. De iis, qui volunt pacem mutuam habere, quos oportet cautè obſervare, queis ſe ſe ſociis adjungant. De pœnitentia ad Abbatem Petrum. De gaudio, quo fruitur anima, quæ ſeipſam Deo ſubjicere conatur. De ramis nequitiæ. De caſtarum operationum perfectione.*

CAPUT XLII.

Ammonas Monachus & Epiſcopus.

1 Ammonas [1] edidit epiſtolas. ܐܡܘܢܣ ܥܒܕ ܐܓܪ̈ܬܐ.

CAPUT XLIII.

Macarius Alexandrinus.

2 Et Macarius [2] alter ſermones. ܘܡܩܪܝܣ ܐܚܪܢܐ ܡܐܡܪ̈ܐ

CA-

NOTÆ.

1 *Ammonas* Abbas Scetenſis, Antonii Magni diſcipulus, quem adjiſſe legitur in Apophthegmatibus Patrum Cotelerianis pag. 385. In Scetenſi eremo per annos 14. manſit, ut narratur ibid. pag. 383. demùm ad Epiſcopatum evectus fuiſſe perhibetur ibidem pag. 385. ubi adeò in virtutibus profeciſſe dicitur, *ut præ multa bonitate non amplius noſſet molitiam*. Et infrà. *Itaque quum ad Epiſcopatum evectus fuiſſet, obtulerunt ei puellam prægnantem, & dixerunt: ille hoc patravit: injunge illis peccati ſui pœnam &c.* Palladius hiſt. Lauſ. cap. 7. 70. 72. & 74. horum quatuor meminit: nempe *Ammonæ* ſeù *Ammun* Abbatis Nitriotæ & monachorum Nitrienſium parentis, cujus mentio in Apophthegmatibus Patrum Coteler. p. 392. apud Socratem lib. 4. cap. 23. & Sozomen. lib. 1. cap. 14. *Ammonii alterius* item Nitrienſis: *Ammonis* Presbyteri in eremo propè Diolcon: & *Ammonæ* diſcipuli ac ſucceſſoris S. Antonii, qui idem cum noſtro videtur. Ad primum Ammonam Abbatem Nitriotam referuntur *Capita aſcetica* 19. per Gerardum Voſſium edita tom. 2. operum ſancti Ephræmi pag. 277. quæ habentur Græcè mss. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 514. & in Bibl. Vindob. Cod. Theolog. 188. num. 36. & *Capita* 22. Cod. Theol. 293. num. 19. De poſtremo verò Ammona Sobenſem loqui, conſtat ex Codicibus Syriacis tom. 1. Bibl. Orient. pag 567. & 610. in quibus ejudem *Epiſtolæ XV. ad monachos leguntur*, hoc titulo, *Ammonæ Abbatis & Epiſcopi*. Ejuſdem *Sermones* 3. Græcè exſtant in Cod. ms. 13. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604.

2 *Macarius alter*, ideſt, Alexandrinus Ægyptii æqualis, de quo Socrates lib. 4. cap. 23. Sozomen. lib. 3. cap. 14. Theodoritus lib. 4. cap. 22. Rufinus in Vitis Patrum cap. 28. & Palladius hiſt. Lauſ. cap. 17. obiit anno circiter Chriſti 395. Prodiit ſub ejus nomine *Regula monaſtica capitibus 30. comprehenſa* per Petrum Roverium Soc. Jeſu in hiſt. monaſterii Reomænſis p. 14. Item *ſermo de exitu ſtatuque animarum poſt hanc vitam* apud Caveum tom. 1. pag. 146. qui tamen eundem veluti ſpurium meritò rejicit. In Bibl. Vindob. Cod. Theol. 84. habetur fragmentum Græcum ms. ſub nomine *Macarii Alexandrini ex quæſtionibus ad magnum Euſebium Epiſcopum Alexandrinum*, de quo idem Caveus tom. 2. pag. 48.

Syriacè exſtant Macarii Alexandrini *Sermones V.* videlicet: *De operibus Chriſtianorum. Ad eos, qui mundo abrenuciant, ut diligenter ſibi caveant. De Lege Chriſti. Pareneſes duæ.* Item *Epiſtolæ IX.* quarum poſtrema eſt *ad quandam Sanctimonialem*. Vide tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 610.

CAPUT XLIV.

Xyſtus.

1 Xyſtus [1] edidit librum [2] ſermonum, ܩܣܘܣܛܘܣ ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܡܐܡܪ̈ܐ
2 Et illum, qui eſt de amantibus [3] ܘܗܘ ܠܗܘܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܐܠܗܐ.
3 Deum.

CAPUT XLV.

Nilus Monachus.

4 Nilus [4] monachus lucubravit ܢܝܠܘܣ ܕܝܪܝܐ ܥܡܠܝܗ
Duos admirabiles tomos. ܬܪܝܢ ܦܠܓܝ̈ܢ ܠܬܗܪ̈ܬܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Xyſtus*, de quo dixi tom. 1. pag. 429. Hujus nominis Epiſcopum quendam laudat Sigebertus Gemblacenſis in Catalogo cap. 47. ad annum 470. eumque ſcripſiſſe *librum de vita hominis perfecta* teſtatur. Roſweidus in vitis Patrum Prolegom. 4. pag. 24. ex S. Hieronymo Rufinum arguit, quod *Xyſti ſivè Sexti Pythagoræi Philoſophi opera ſub Xyſti martyris nomine publicaverit*: quæ prodiere Baſileæ 1520. Coloniæ 1522. Lovanii 1618. & alibi. Rufini fraude factum arbitror, ut Sigebertus ad Xyſtum Epiſcopum librum ſuprà memoratum referret: ex quo, ni fallor, deſumpti ſunt tres illi ſermones, quos ſub Xyſti Papæ nomine edidit Jacobus Salvator Solanius in Biblioth. Patrum Pariſ. tom 5. pag. 781. Ut enim Rufinus ex Philoſopho Xyſto Epiſcopum & Martyrem finxit; ita Solanio facilè fuit Romanum eum Pontificem exiſtimare. Eâdem Rufini impoſturâ Syros quoque deceptos credo, Sobenſem ſcilicet, & compilatorem Paradiſi monachorum, qui *Xyſtum Romanum Epiſcopum* operis illius auctorem faciunt, quod revera Xyſti Pythagoræi fœtus eſt. Idem ferè ſentiendum de *Anaphora Syriaca*, quæ *Xyſti Papæ* nomen præfert: eam nimirùm à quodam Epiſcopo Syro concinnatam & Xyſto Romano Pontifici ſuppoſitam.

2 *Librum Sermonum*. Tres Syriace extant in Paradiſo monachorum tom. 1. Bibl. Orient. pag. 610. licet falsò ſub nomine *Xyſti Papæ Romani*. Sunt autem ab iis diverſi, quos edidit Solanius, ut obſervavi eod. tom. pag. 560.

3 *De amantibus Deum*. Idem videtur, cum *libro de vita hominis perfecta*, quem laudat Sigebertus.

4 *Nilus*, quem amanuenſis perperam ܢܛܠܘܣ *Netlum* appellat, S. Joannis Chryſoſtomi diſcipulus, deinde monachus in deſerto Nitriæ, obiit ſub Marciano Imp. *Opera eius aſcetica* Gr. Lat. prodierunt per Suareſium Romæ 1673. in Auctuario Ducæano Pariſ. 1624. per Petrum Poſſinum Pariſ. 1639. & per Cotelerium tom. 3. monument. Eccl. Gr. pag. 185. quorum tamen partem maximam Evagrio reſtituendam eſſe ſuprà indicavi. *Epiſtolæ* per Poſſinum Pariſ. 1657. & per cl. Leonem Allatium, addita de Nilo diſſertatione, Romæ 1668. Quædam opuſcula adhuc inedita memorat Caveus tom. 2. p. 86. Mss. extant *Capita XLV. de Oratione. Sermo ad Eulogium. Capita varia*. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 604. & tom. 2. pag. 514.

Arabicè habetur *Nili Abbatis Paræneſis ad Virginem Sanctimonialem*, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. *Paræneſis ad Thomam monachum, & ſermo de pravis conſuetudinibus*, tom. 2. pag. 511.

CAPUT XLVI.

Palladius & Hieronymus.

1 2 Palladius [1] & Hieronymus [2]
Scripſerunt librum Paradiſi:
Et

ܦܠܕܝܘܣ ܘܐܝܪܘܢܘܡܘܣ
ܐܟܬܒܘ ܟܬܒܐ ܕܦܪܕܝܣܐ
ܘܡܫܡܠܐ

NOTÆ.

1 *Palladius*, *&* *Hieronymus*. Dicta monachorum & geſta tàm eorum, qui in Ægypto, quàm qui in Syria, aut alibi religioſam vitam duxerunt, multi ſcripſere. Ut collationes Caſſiani, Collectanea Rufini, Philotheum Theodoriti, Joannis Moſchi *Pratum*, & Anaſtaſii Synaitæ monaſtica omittam; celebratur potiſſimùm apud Syros *Paradiſus* ſeu *Hortus monachorum*: quo nomine intelliguntur quidem aliquando *Sophronii ſeù Moſchi Pratum*, *Anaſtaſii Synaitæ libri tres de dictis & geſtis monachorum*, & *Apophthegmata Patrum*, ut ex Cod. Arab. Berœen. 2. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. liquet; hoc verò loco Sobenſis eum librum deſignat, qui *Palladio & Hieronymo* inſcribitur, extatque Syriacè tom. cit. pag. 608. in quatuor partes diviſus, quarum prima, ſecunda, & quarta Palladio, tertia verò Hieronymo tribuitur. In hiſtoria monaſtica Orientis, quam Thomas Epiſcopus Maragenſis condidit, lib. 2. cap. 15. perhibetur Ananjeſu monachus ſub Georgio Chaldæorum Patriarcha circa annum Chriſti 670. *Paradiſum hunc*, cujus hìc meminit Sobenſis, concinnaſſe. *Ananjeſu monachus* (ut ex eodem Thoma retuli tom. 2. Bibl. Orient. pag. 493) *ſub Jeſujabo Patriarcha Canones Officii Eccleſiaſtici per anni circulum compoſuit. Sub Georgio autem Paradiſum in duas partes diſtributum, quarum prior Palladii & Hieronymi nomen præfert: altera geſta Patrum & dicta complectitur*. Alterum *Paradiſum* habent Chaldæi, quem *minorem* vocant, à Davide monacho compoſitum, in quo geſta monachorum Chaldæorum narrantur teſte eodem Thoma Maragenſi lib. cit. cap. 24. Quod autem *Paradiſus* juxta Sobenſem quidem in tres tomos diviſus dicatur, juxta Thomam Maragenſem in duos, ſecundùm Codicem verò noſtrum Syriacum in quatuor, cauſam hanc fuiſſe arbitror; exemplarium ſcilicet manuſcriptorum diverſitatem, in quibus aliquando ſub uno tomo Palladius & Hieronymus comprehenſus eſt, ſub altero dicta Patrum, ut Thomas ſcribit; aliquando ſuum ſibi tomum tàm Palladius, quàm Hieronymus vendicavit, ut vult Sobenſis: aliquando denique tomi duo priores Palladio, tertius Hieronymo & quartus eidem Palladio inſcribitur, ut in Codice noſtro Syriaco, in quo dicta Patrum, quæ tomum poſtremum occupant, ad Palladium referuntur.

Palladius, gente Galata, ſub Evagrio Pontico aliiſque Aſcetis in Nitria & Thebaide monachum egit ab an. 388. uſque ad an. circiter 400. quo Epiſcopus Helenopolitanus renunciatus fuit. Scripſit *librum de Vitis Patrum Ægyptiorum ad Lauſum cubiculi præfectum*, unde *Lauſiaca hiſtoria* appellatur: quem olim Rufinus in latinum convertit. Prodiit Gr. Lat. in Auctuario Frontoris Ducæi 1624. & cum ſupplemento Cotelerii tom. 2. monument. Eccl. Græc. pag. 341. & tom. 3. p. 117. & 158. *Syriacè* pars extat in Cod. Nitr. 20. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 568. nimirùm à cap. 1. uſque ad cap. 35. hoc præfixo titulo.

ܬܫܥܝܬܐ ܕܕܘܒܪܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܡܨܪ̈ܝܐ :

Hiſtoria Actuum Patrum Ægyptiorum. Integrum verò, & in libros duos diviſum idem opus habetur in Cod. Syr. 6. tom. cit. p. 608. quorum primus liber continet capita 65. alter capita 42. Ex utroque autem & plures lacunæ Græcæ ſuppleri poſſunt, & quæ Palladii ſunt, ab aſceticis aliorum tractatibus cognoſci. nam, ut notant Cotelerius tom. 3. monument. pag. 566. & Voſſius de hiſt. Græc. lib. 2. cap. 19. hiſtoria Lauſiaca, quæ Græcè vel Latinè lucem vidit, ex diverſis auctorum libris conflata eſt: eàque de cauſa in impreſſis quidem modò *Heraclidis*, modò *Palladii*, modò utriuſque nomen præfert; in manuſcriptis verò quatuor hiſce titulis prænotari ſolet. 1. *Hiſtoria monachorum Ægypti*. 2. *Hiſtoria Ægypti quæ Paradiſus aliàs dicitur*. 3. *Paradiſus*. 4. *Hiſtoria Vitarum Sanctorum Patrum Ægyptiorum, ſcripta à Hieronymo monacho & Presbytero ex Dalmatia*; quum certum ſit Heraclidis & Hieronymi hiſtoriam à Palladiana differre.

2 *Hieronymus* Dalmata, Eccleſiæ Doctor egregius: obiit in Bethlehemitico cœnobio anno Chriſti 420. ætatis 91. *Liber de Vitis SS. Patrum* ſub ejus nomine latinè prodiit Lugduni 1536. Antuerpiæ 1615 628. & alibi. *Syriacè* ms. extat tom. 1. Bibl. Orient. p. 609. capita 30. complectens.

1 …am 1 Seniorum cum
…iis.
Quæ tribus tomis digeſta ſunt.

ܡܡܠܠܐ ܕܩܫܝܫܐ ܥܡ ܡܠܟܐ
ܒܬܠܬܐ ܦܢܩܝܬܐ ܣܝܡܝܢ.

CAPUT XLVII.

Joannes Apameenſis.

2 Joannes 2 Apameenſis
Tres compoſuit tomos: nec non epiſtolas,
De regimine ſpirituali,
De paſſionibus, & de perfectione.

ܝܘܚܢܢ ܐܦܡܝܐ
ܣܡ ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ ܘܐܓܪܬܐ
ܘܥܠ ܕܘܒܪܐ ܪܘܚܢܝܐ
ܘܥܠ ܚܫܐ ܘܥܠ ܓܡܝܪܘܬܐ.

CAPUT XLVIII.

Jacobus.

3 Jacobus 3 diſcipulus fecit
Commentarium in Matthæum,
In Apoſtolum, & in Hieremiam
Compendioſo ſermone.

ܝܥܩܘܒ ܬܠܡܝܕܐ ܥܒܕ
ܡܦܩ ܒܪܘܩܐ ܕܡܬܝ
ܘܕܫܠܝܚܐ ܘܕܐܪܡܝܐ
ܒܡܠܬܐ ܦܣܝܩܬܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Colloquium ſeniorum cum conſiliis.* Hoc eſt, *Apophthegmata* Patrum, quæ à Palladio collecta & in capita 18. diſtributa, librum quartum Paradiſi conſtituunt, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 609. Alia autem ſunt à Patrum Apophthegmatibus, quæ Gr. Lat. publicavit Cotelerius tom. 3. Monument. Eccleſiæ Græcæ, quæque *Arabicè* exſtant mss. tom 1. Bibl. Orient. pag. 585. in capita 897. diviſa; *Syriacè* verò ex parte habentur eodem tom. pag. 568. Ecchellenſis vocem Syriacam ܡܠܟܐ *melche*, quæ *conſilia* ſignificat, perperàm legit ܡܠܟܐ *malche*, *Reges*, huncque Sobenſis locum ſic interpretatur: *& colloquium ſeniorum cum Regibus.*

2 *Joannes Apameenſis*, cujus de ætate & ſcriptis dixi tom. 1. pag. 430. & ſeqq. citatur ejus ſermo *de mundo novo* à Moiſe Barcepha in lib. de Paradiſo Par. 1. cap. 1. & 10. Ipſe verò in epiſt. ad Leontium laudat Iſaiam Abbatem, & Xyſtum, quem Romanum Pontificem appellat. Ejus ſcripta damnavit Timatheus Neſtorianorum Patriarcha, ut infrà dicam, quum de Hanano Adiabeno ſermo erit.

3 *Jacobus diſcipulus*, nimirùm Joannis Apameenſis, cujus modo facta eſt mentio: unde ejus ætas ex dictis de magiſtro colligitur.

CAPUT XLIX.

Simeon, & Acacius.

Nunc quando lucubrationes	ܡܟܝܠ ܕܝܢ ܕܡܢܝܢ ܟܬܒܐ
1 Patrum[1] Græcorum recenſuimus;	ܕܐܒܗܬܐ ܝܘܢܝܐ܃
Enumerare aggrediamur lucubrationes	ܢܫܪܐ ܠܡܡܢܝܘ ܟܬܒܐ
2 Patrum[2] Syrorum.	ܕܐܒܗܬܐ ܣܘܪܝܝܐ.
3 Simeonis 3 Bar-Saboë exſtant	ܠܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ ܐܝܬ
4 Epiſtolæ: & ſancti 4 Acacii.	ܐܓܪܬܐ. ܘܠܩܕܝܫ ܐܩܩ.

CAPUT L.

Milles Epiſcopus & martyr.

5 Milles 5 etiam compoſuit Epiſtolas,	ܡܝܠܣ ܐܦ ܣܡ ܐܓܪܬܐ
Et Orationes in varia argumenta.	ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܡܕܡ ܡܕܡ.

CAPUT LI.

Jabachues.

6 Sanctus 6 Jabachues Epiſtolam	ܡܪܝ ܝܗܒ ܐܚܘܗܝ ܐܓܪܬܐ
Scri-	ܟܬܒ

NOTÆ.

1 *Patrum Græcorum*, non omnium quidem, quorum opera in Syriacum ſermonem tranſlata ſunt, ſed eorum dumtaxat, quorum notitiam, vel libros Sobenſis penes ſe habuit.

2 *Patrum Syrorum*, tàm Orthodoxorum, qui ante Neſtorianam, & Monophyſiticam hæreſim floruere, quàm Neſtorianorum. ſed Neſtorianos potiſſimùm recenſet Sobenſis, ut ſuprà notavi.

3 *Simeonis Bar-Saboë*. Præter *Epiſtolas*, exſtare etiam duo ejuſdem *Cantica*, adnotatur in Divinis Chaldæorum Officiis in feria 6. hebdomadæ ſextæ æſtatis. Fuit autem Simeon Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, glorioſumque martyrium ſub Sapore Perſarum Rege conſummavit, ut dixi tom. 1. pag. 1. & ſeqq. & tom. 2. pag. 399. Ejuſdem Paſſio Syriacè habetur eodem Tom. 1. p. 185. & 606.

4 *Sancti Acacii* Epiſcopi Amidæ in Meſopotamia, qui ſub Theodoſio Juniore circa annum Chriſti 420. claruit, ut notavi tom. cit. pag. 195. Ejuſdem *Epiſtolas* à Mari Perſa commentariis illuſtratas, infrà docet Sobenſis.

5 *Milles* Suſæ Epiſcopus & martyr, coronam adeptus ſub Sapore Perſarum Rege. Vide tom. 1. pag. 12. & 186.

6 *Jabachues*, ſeù, ut Ecchellenſis legit *Jababui*, quod nomen latinè redditur, *dedit frater ſuus*: octavus eſt in catalogo Primatum Seleuciæ & Cteſiphontis, quem Gregorius Barhebræus, & Amrus Matthæi in ſerie Patriarcharum Orientis, *Achadabuem*, hoc eſt, *fratrem patris ſui* appellant, ut tom. 2. pag. 396. obſervavi. Hic Epiſtolam ad Patriarcham Antiochenum ſcripſit, in qua eum rogabat, ut electionem Archiepiſcopi Seleucienſis à ſuffraganeis Epiſcopis fieri permitteret; nam hæc ad Antiochenum Præſulem ex antiquo jure pertinebat, peractaque hoc modo fuerat uſque ad tempora ipſius Jabachuæ, ſeù Achadabuæ: magno tamen cum eorum Archiepiſcoporum vitæ diſcrimine, non tam propter locorum diſtantiam, quàm propter inimicitias, quas Reges Perſarum cum Romanis Imperatoribus exerce-

bant: qui proinde ſubditos ſuos Chriſtianos cum aliis ejuſdem religionis in Romani Imperii terris commorantibus communionem habere ſub pœna capitis vetabant: Romani viciſſim Chriſtianos e Perſarum ditione advenientes tamquam ſuſpectos habebant: ut ipſe Jabachues expertus didicit. Quum enim ille à Jacobo præceſſore ſuo morti proximo unàcum Kamjeſu ſeu Jabjeſu Antiochiam miſſus fuiſſet, ut quem eorum vellet Antiochenus Epiſcopus ordinaret, ambo apud ejus urbis præfectum veluti exploratores Perſarum accuſati ſunt: & Jabachues quidem Hieroſolymam fuga ſe ſurripuit, ubi Epiſcopali dignitate initiatus eſt, conſentiente Antiocheno Epiſcopo, qui literas ea de re ad Hieroſolymitanum dederat; Kamjeſu verò cum hoſpite ſuo in crucem ad portam civitatis actus fuit. Rem fusè narrant Syri tùm Neſtoriani, tùm Jacobitæ Scriptores. Jabachues igitur ut ſucceſſoribus ſuis conſuleret, poſtquam ſalvus & incolumis Seleuciam pervenit, Antiochenum Antiſtitem per literas rogavit, ut Chriſtianis in Perſarum ditione conſtitutis poteſtatem faceret, mortuo Seleucienſi Archiepiſcopo ſucceſſorem ſubſtituendi. Annuit Jabachuæ precibus Antiochenus: *& ex eo tempore* (inquit Barhebræus cit. tom. 2. pag. 396.) *Occidentales Epiſcopi* (nempè Antiochenæ diœceſeos) *Orientalibus* (ideſt, Chaldæis, Aſſyriis, Perſiſque) *permiſerunt, ut quum eorum caput obiiſſet, ipſi manum electo imponerent, ne pergendi ampliùs Antiochiam opus haberet: & Syſtaticon quidem hac de re ſcripſere, utque magnus ille Orientis Metropolita, Catholici & Patriarchæ nomine decoraretur*. Id enim ſibi volunt, quæ hic apud Sobenſem de Jabachue ſubjunguntur: *cujus temporibus ſcripta fuit epiſtola Occidentalium, qua Patriarchalem dignitatem conceſſerunt huic Sedi Orientali, & per Agapetum Elamitam perhonorificè miſſa eſt*. Hæc non videram, quum tom. 1. pag. 13. Jabachuem ſcripſi *eo tempore floruiſſe, quo Nicæna Synodus celebrata eſt; Nicænos enim Patres nomine Occidentalium deſignari*. Sed nunc Barhebræi, Amrique auctoritate didici, quis ille Jabachues fuerit, cujus urbis Epiſcopus, quo tempore vixerit, quis nomine *Papæ Occidentis*, & Patrum *Occidentalium* deſignetur, quam denique apud Elamitas Eccleſiam Agapetus obtinuerit: quæ omnia nunc primùm clareſcunt, præſertim ex *Collectione Canonum Synodalium* à Sobenſi ipſo elaborata, in qua Tractatu IX. cap. 5. exemplar ejuſdem *Epiſtolæ Occidentalium* exhibetur in Codice Syriaco 14. exarato anno Chriſti 1332. (hoc eſt, decimo quarto ab obitu Sobenſis) ad calcem tomi 2. Biblioth. Orient. pag. 497. in hæc verba.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

EPISTOLA SYNODICA

Patriarcharum Occidentalium, quæ ad Orientales miſſa eſt.

Fratribus & membris noſtris Chriſtianis, qui in Oriente ſunt, fratres veſtri in Chriſto, cœtus Paſtorum, qui perſecutionem patiuntur: in Jeſu Salvatore noſtro pax iis multiplicetur. Nos etſi indigni, ſumus tamen patres veſtri, qui noſtri filii eſtis, & Patrum fratres, qui vobis præſunt. Volumus ergo ſolvere debitum, quod tamquam patres vobis debemus: bonas ſcilicet conſtitutiones vobis fratribus filiiſque noſtris in Chriſto ſancire; hac præſertim tempeſtate, qua propter utriuſque Imperii diſcordiam perſecutio in nos commota eſt. Nos itaque Paſtores perſecutione, quam patimur, admoniti, verbum ſcripturæ recolimus dicentis: tribulationi nullum fore modum, præſertim noſtræ, qui Chriſtiani ſumus: adeo ut uno tempore duorum Patrum ſanguis innocenter effuſus fuerit: qua res univerſam terram commovit, & communi, eoque amaro luctu Eccleſiam Dei in Occidente atque in Oriente implevit. Poſtquam verò illi duo Patres, alter ex Occidente, & ex Oriente alter perierunt, (ambo enim ad fores Eccleſiæ Apoſtolorum urbis Antiochiæ ſuſpenſi fuere,) placuit fratribus noſtris atque nobis, ne videlicet fratres noſtri Chriſtiani, qui Orientem incolunt, orphani remaneant; ut quandocumque magnus Metropolita, qui Seleuciæ in urbe regia Arſacidarum in magna Eccleſia Cochenſi totius Orientis principatum tenet, deceſſerit, nullus Metropolita Antiochiam aſcendat ad ſuſcipiendam juxta priſcum morem ordinationem, ne ob regum inter ſe diſcordias & odia innocens Pontificum ſanguis in poſterum effundatur, quemadmodum noſtra hac ætate contigit: vidimus enim ſpectaculum luctuoſum atque terribile; duos nempè Patres è totidem crucibus nudos pendere, propptereàque perſecutionis tempeſtatem in Oriente juxta ac in Occidente fuiſſe excitatam. Idcircò decrevimus facultatem concedere, per quam ab effuſione humani ſanguinis deinceps immunes ſerventur. Quemadmodum verò olim Spiritus ſuffragio, & Apoſtolorum ſorte illi conceſſum eſt, ut univerſæ Eccleſiæ Dei, quæ illic eſt, magnus Metropolita foret; ſimiliter illi tradita eſt poteſtas, & auctoritas ſuper omnes mundi Metropolitas. Quamobrem ejus Thronus quatuor orbis Patriarchas ſubſequitur, tenentes quatuor Thronos juxta Evangeliſtarum numerum, Matthæi videlicet, Marci, Lucæ & Joannis. Dataque itidem illi facultas, ut Epiſcopos ipſe inſtituat totius Orientis, & ultrà, Aſſyriæ nimirùm, Mediæ, atque Perſidis; & gubernationem Chriſtianorum obtineat: univerſus inſuper Sacerdotum ordo ab impoſitione manus illius procedat. Decedente autem hoc magno Metropolita, ejus ſucceſſor ab Antiocheno Patriarcha conſtituatur: quia Spiritus Paraclitus non permittit, ut filii patrem ſibi per impoſitionem ſuarum manuum generent: ſed neque in ſæcularibus poteſtatibus majores à minoribus creantur. Idque ab antiquis Patribus noſtris definitum fuit juxta illud, minorem à majori benedici oportere, ſicut Abraham gentium Pater benedictionem accepit à rege Salem Melchiſedeco ſacerdote veritatis & rege juſtitiæ, cui Chriſtus ſecundùm humanitatem ſuam aſſimilatus & comparatus fuit. Eadem de cauſa nos quoque, quibus credita eſt magna Dei Domus, quæ eſt ſancta Eccleſia, per juſſionem Dei Patris, & per gratiam Filii ejus Jeſu Chriſti, & per conceſſionem Spiritus Paracliti, orando petimus, & per virtutem ſanctæ Trinitatis & per immortale verbum concedimus Patriarchalis dignitatis chariſma ſanctæ Sedi magni Metropolitæ, quæ eſt in magna Eccleſia Cochenſi Seleuciæ regiæ Arſacidarum civitatis in Oriente. Hic porrò conſenſus, & hoc ſpirituale donum, nempè Patriarchica dignitas, cuſtodiatur apud Rectores, qui deinceps in illa Sede collocabuntur, uſque ad diem revelationis Chriſti;

ſtis noſque perpetua conſenſione eiſdem aſſentimur in omnibus, quæ ab ipſis in Patriarchica gubernatione fient. Interim oramus, ut Throni illius Rectores, quorum ſanguis vivi & vivifici ſanguinis Chriſti Domini particeps factus eſt, quique conſortes fieri paſſionis & reſurrectionis ejuſdem deſideraverunt, ab eodem Chriſto cuſtodiantur & liberentur ab omnibus, qui tribulant eos, eorumque judicium ad victoriam perducatur, & forti brachio ſuſtenteutur, ſanctique Spiritus virtute muniantur, ne coram hoſtibus ſuis cadant. Ita, quæſumus, Domine, cuſtodi famulis tuis Patriarchis gratiam iſtam Patriarchatus, eoſque in ea tuere, noſtramque cum illis in hoc negotio conſenſionem conſerva, ſicut fœdus fidele, quod cum Abraham, Iſaac, & Jacob, & cum univerſa Sancta Eccleſia tua pepigiſti. Etiam, Amen. A te, Domine, perfectio & complementum ſit in ſæcula. Hic itaque magnus Metropolita, qui Patriarchicam dignitatem ſuper univerſum Orientem accepit, poteſtatem ſimul habeat creandi Metropolitas, ubicumque ipſi libuerit quotque noverit eſſe neceſſarios: eos verò ab illo inſtitui oportebit ſecundùm Eccleſiaſticum morem per ſuffragium conſenſumque duorum Epiſcoporum cum ipſo præſentium, ut numerus ternarius non minuatur: ponaturque Evangeliorum codex ſuper caput ejus, & lectio Petri recitetur, quando cœli terræque poteſtatem accepit. Quumque ordinatus fuerit, manum ſuam Patriarcha ſuper caput ejus imponat, & orationem recitet. Per hunc modum ab ipſo ordinentur, & per manus ejus impoſitionem perficiantur omnes, qui Metropolitanæ dignitatis gratiam ſuſcepturi ſunt. Patriarchâ autem defuncto, congregentur Metropolitæ & Epiſcopi, ut per tempus licuerit: & Patriarcha à nobis per manus ipſorum conſtituatur per virtutem Spiritus Paracliti, & per ſuffragium noſtrum perficiatur ipſe Patriarcha gratia & dono Spiritus Sancti: ſciantque ipſum exinde fore ſpiritualem Patrem datum in Eccleſia per Spiritum Paraclitum. Hæc porrò noſtris literis ſignificavimus, ut hoc modo id negotium peragatur. Omnes verò Eccleſiaſticæ dignitates infrà ipſum ſunto, quoniam ipſe eſt omnium Pater, & ab eo generantur. Epiſcopi autem, qui à Metropolitis ſuarum provinciarum inſtituuntur, locum Epiſcoporum tantummodò teneant, & orationem faciant in medio fratrum ſuorum; non tamen illis liceat accedere ad Sacerdotum ordinationem & ad Epiſcopale opus, donec ad Patrem poteſtatum, qui eſt Patriarcha, accedant & ab eo perficiantur per conceſſionem & epiſtolam ab ipſo acceptam. Quemadmodum verò ipſe Pater poteſtatum Patriarcha jus habet ad ordinationem Metropolitarum & Epiſcoporum, & ad perfectionem Epiſcoporum; ſimiliter jus habet ad ſententias judiciales, & abſolutiones, atque abrogationes & reſervationes: quandoquidem illi hæc credita ſunt, & circa ea poteſtatem auctoritatemque habet. Quicumque autem illo inferiores ſunt, nullam in eum poteſtatem habent ſecundùm divinum mandatum. Quodſi aliquam adverſùs eum cauſam quiſpiam habeat, aut quidquam ab illo repetere oporteat, Patriarchæ judicium Patriarchis reſervetur, & ab iſtis ejus cauſa, non ab ejus diſcipulis cognoſcatur: quia neque Eccleſiaſticæ leges id permittunt, neque leges naturæ. Quodſi contigerit aliquando, Imperium (Perſarum *) nobiſcum habere pacem, ipſum Imperium (* ideſt, ipſe Perſarum Rex *) judicium indicat, & de Regis mandato Patriarchæ cauſa decidatur; diſcipuli autem ejus nullam in eum poteſtatem in verbo Dei habeant, ne qui membra & partes ſunt, magiſtris coæquentur, neve dicere audeant, ſe judices illius eſſe. Hæc ſtatuta à nobis & per manus noſtras, vobis, Fratres, decreta ſunt. Deſcribite illa vobis in tabulis cordis veſtri. Eorum memoria ſine oblivione apud vos ſervetur. Univerſa, quæ apud nos eſt Eccleſia, vos in Domino ſalutat.*

Hæc autem Epiſtola à Patriarchis Occidentis miſſa fuit per Agapetum Epiſcopum Beth-Lapetæ, quæ eſt Sedes Elam. Quam ob cauſam ipſe primus ordinatus & electus fuit Metropolita in terra & in Eccleſia Orientis, honoremque conſequutus eſt, ut primus in electione Patriarchæ ſuffragium ferat.

Meminit hujus Epiſtolæ præter Sobenſem ſæculi decimi quarti ſcriptorem, Timotheus Patriarcha, qui anno Chriſti 780. claruit; etſi in conſignanda ejuſdem epocha valdè hallucinatur, quum apud eundem Sobenſem loc. cit. ſic ſcribat: ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܗܟܝܠ
ܟܬܝܒܐ ܗܘܬ ܡܢ ܐܒܗܝܢ ܡܥܪܒܝܐ ܝܪ̈ܬܘܬܐ ܕܫܠܝ̈ܚܐ
ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܝܢ ܒܬܪ ܣܗܕܘܬܐ ܕܛܘܒܢܐ ܫܠܝ̈ܚܐ
ܦܛܪܘܣ ܘܦܘܠܘܣ. ܩܕܡ ܕܝܢ ܠܟܢܘܫܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝܬܐ
ܕܐܒܗܬܐ ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܒܫܢܬ ܡܐܬܝܢ
ܘܬܡܢܝܢ ܠܘܬ ܦܘܚܡܐ.

Hæc igitur epiſtola à Patribus noſtris Occidentalibus Apoſtolorum ſucceſſoribus ſcripta fuit anno quadrageſimo poſt martyrium beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli: ante œcumenicam verò Synodum Patrum trecentum decem & octo anno circiter ducenteſimo octogeſimo. Qua in ſupputatione multa peccat Timotheus. Inprimis quod ait, eam epiſtolam ſcriptam fuiſſe *anno quadrageſimo poſt martyrium Petri & Pauli:* nam annus ille incidit in annum à nativitate Chriſti circiter centeſimum octavum, quum Apoſtoli paſſi dicantur anno Chriſti ſexageſimo octavo. Atqui Jabachues, ſub quo id factum à Chaldæis narratur, poſtquam annos quindecim ſediſſet, obiit ſecundùm Gregorium Barhebræum anno Chriſti circiter centeſimo quadrageſimo; ſecundùm Amrum verò, anno Græcorum quingenteſimo trigeſimo primo, Chriſti ducenteſimo vigeſimo, ut liquet ex Tom. 2. pag. 397. Deinde Nicæna Synodus ex omnium Syrorum ſententia anno Græcorum 636. Chriſti 325. celebrata fuit. Falſum eſt igitur, quod Timotheus ſcribit, epiſtolam illam, quæ anno Chriſti circiter centeſimo octavo juxta ipſum, ut mox oſtendimus, exarata eſt, Synodo Nicæna priorem fuiſſe *annis circiter bis centum & octoginta*: ſic enim ea Synodus habita fuiſſet non anno 325. ſed 388.

Idem Sobenſis in Epitome Canonum Synodalium loc. cit. poſtquam Timothei verba, quæ ſuprà deſcripſi, retuliſſet, ad conci-

cilian-

ciliandam eidem epiſtolæ fidem fragmentum alterius ſubjungit, quam occaſione diſſidii ſub Papa Seleuciæ Primate in Eccleſia Chaldæorum orti de Privilegiis ejuſdem Seleucienſis Throni à Patribus Occidentalibus ſcriptam affirmat: ubi prioris illius epiſtolæ diſerta fit mentio. [illegible]

[illegible]

Poteſtatem prætereà, (inquit) *honorem, & majeſtatem Patriarchæ oſtendit alia Epiſtola à Patribus noſtris Occidentalibus ſcripta ad conſolationem Papæ Patriarchæ: quæ ſic habet.*

Occidentales. Quod autem à Patribus noſtris ſpiritualibus dictum eſt, Judicium videlicet Patriarchæ Orientis noſtris Patriarchis eſſe reſervatum; quia habita exacta inquiſitione compertum fuit, Patriarchæ accuſatores in ſuis delationibus fuiſſe falſitatis convictos, & Patriarchas illatorum criminum omnino immunes: nunc definimus in poteſtate & verbo vivo Dei, nullum deinceps habere jus Metr. & Epiſcopos, ſed nec Chriſtianos Orientis, ad accuſationes criminationeſve inſtruendas adversùs proprium Patriarcham, eaſque ad Patres noſtros Occidentales verbo aut ſcripto deferendas. Quodſi rursùs aliud quidpiam objiciant, ſicut hactenus fecerunt, ipſis reſpondemus: Patriarcham omnium Chriſtianorum Orientis eſſe judicem; ipſius autem Patriarchæ judicem eſſe Chriſtum. Et poſt alia. *Exiſtimavimus Eccleſiæ Dei noſtræ veſtræque regionis illud utile eſſe, quod veteres Patres noſtri æquum & juſtum cenſuerunt, quando veſtræ Sedi, quæ eſt in magna Eccleſia Cochenſi, conceſſerunt, ut ipſe Metropolitas inſtitueret, ſicut idem utile eſſe judicaſſet; ut nimirùm ipſe ſuper eos poteſtatem haberet, eoſque pro merito conſtitueret, vel propter illorum delictum deponeret: ſimiliter & ſuper omnes Epiſcopos Orientis: & ipſe Patriarcha judex & vindex fieret in univerſa Eccleſia Orientis, idemque regeret & gubernaret. Id igitur nos quoque ſuſcipimus & ſequimur.*

Subjungit Timothei, & Dadjeſu auctoritates, qui ejuſdem epiſtolæ mentionem faciunt. Utriuſque verba ex eodem Sobenſi accipe. TIMOTHEI. [illegible]

[illegible]

Hæc igitur, quæ in iſta epiſtola continentur, (Loquitur Timotheus de ſecunda epiſtola Occidentalium, quam mox retuli) *non vulgares homines, ſed Patriarchæ Occidentis cæterique Epiſcopi conſcripſere: Cajus, inquam, Patriarcha Romæ, Petrus Patriarcha Alexandriæ, Paulus Patriarcha Antiochiæ, & Flavianus Patriarcha Epheſi: (nondum enim Patriarchalis dignitas Eccleſiæ magnæ Conſtantinopolitanæ conceſſa fuerat) ſed & una cùm præfatis Patriarchis Alexander Epiſcopus Hieruſalem, & Gregorius Thaumaturgus.*

DADIESU. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Dicimus ergo, quod etiam ſcripſerunt Patres noſtri Occidentales, non licere Metropolitis & Epiſcopis, ſed nec ulli ordini Chriſtianorum Orientis judicio contendere coram Patribus noſtris adversùs ſuum Patriarcham: quandoquidem omnium Orientalium judex eſt Patriarcha; ipſius autem judex Chriſtus. Idcircò definivimus & confirmavimus canonem iſtum nunquam abolendum aut abrogandum: definitus quippe eſt in Trinitate. Itaque in verbo Trinitatis, quæ eſt Domina ſæculorum, nemini liceat adversùs Catholicum Synodum cogere, aut diſſidium, ſchiſmata, factioneſque conflare, aut adversùs eundem accuſationum capita & querelas ſcribere, ſicut antiqui fecere, aut libellos capitulorum hujuſmodi per provincias divulgare, ſicut adversùs Papam auſi ſunt: aut in domos ſubrepere ad habenda adversùs eum colloquia: nec quiſquam ex quavis cauſa exiſtimet, aut dicat, Catholicum Orientis judicari poſſe ab ipſius ſubditis. Ejus enim judicium Chriſto, qui eum elegit ſuæque Eccleſiæ præpoſuit, reſervatur &c. Claruit Dadjeſu ſub Theodoſio juniore, Sedemque Seleuciæ tenuit ab anno Græcorum 741. ad annum 776. hoc eſt, ab anno Chriſti 430. ad annum 465. teſtibus Amro, & Barhebræo in ſerie Patriarcharum Chaldæorum: cujus proinde Canon in Synodo editus magnum epiſtolæ citatæ pondus addere videtur.

Verùm ut ab hac ſecunda epiſtola incipiam, in qua *Privilegium Seleucienſi Primati à Patribus Occidentalibus conceſſum dicitur, ut neque ab Orientalibus judicari poſſit, neque ad Occidentales ejus cauſa deferatur, ſed judicium illius Chriſto dumtaxat reſervetur*; in primis non aſſentior Timotheo, qui eam circa annum Chriſti 300. ſcriptam vult à Patriarchis Occidentis: Romano, ſcilicet, Alexandrino, Antiocheno, Epheſino, & Hieroſolymitano: tùm quia non poteſt deſignari locus, in quo Patriarchæ citati convenerint: tùm etiam quia diverſis temporibus claruere, quos Timotheus æquales facit. Ut enim accurati hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptores tradunt, Cajus Pontificatum Romanum inijt exeunte anno Chriſti 283. quem annis duodecim geſſit. Petrus Alexandrinus ab anno 300. ad annum 312. ſedit. Paulus Samoſatenus Antiochenam Eccleſiam occupavit ab anno 260. ad annum 272. quo depoſitus fuit. Alexander Hieroſolymitanam Sedem rexit ab anno 199. ad annum 253. Gregorius Thaumaturgus circa annum 265. obiit. Flavianus Epheſinus ignotus eſt. Deinde quum Eccleſiæ Orientalis regimen ad Antiochenum Patriarcham ſpectet, nulla erat cauſa, cur Archiepiſcopo Seleucienſi id Privilegium ab omnibus ſimul Patriarchis concederetur, neque Seleucienſis Præſul apud idoneum Scriptorem legitur ſupplicationem ſuam in aliqua Synodo exhibuiſſe: in quo dumtaxat caſu cæteri Patriarchæ de Privilegiis Epiſcopalium Sedium ſibi minimè ſubjectarum judicantes, ea vel ampliare ſoliti erant, vel coarctare, ut ex Actis Synodorum Nicænæ, Conſtantinopolitanæ, & Chalcedonenſis liquet. Denique ſi id Privilegium verum fuiſſet, nequaquam dixiſſent Patres in Canone Arabico Nicæno 38. de Primate Seleuciæ, *ex nunc permittatur ei conſtituere Metropolitanos*: nec Canone 40. de Epiſcopis Perſidis ſubjunxiſſent, *non permittit magna Synodus, ut congregentur in provincia Perſidis, ne conſtituant leges ullas ſine licentia Patriarchæ Antiocheni: quia quamvis eorum dominus* (idest Epiſcopus Seleuciæ) *factus ſit in dignitate Patriarchæ, in hoc tamen conſultum eſt eorum utilitati, & exemptioni à damno & nocumentis, atque eorum paci & tranquillitati proviſum. Non propterea tamen ipſis licet ſolvere, aut ligare, vel conſtituere ullas Eccleſiaſticas leges, vel addere eis, vel diminuere quidquam propria auctoritate, ſed potius in omnibus ſint obedientes principibus & Patriarchæ*: vel ut vertit Turrianus Can. 35. *ſed potius in omnibus ſint Metropolitanis Patriarchæ obedientes*. Quum enim dicitur, *ex nunc permittatur ei conſtituere Metropolitanos*, ſignificatur, id antea ipſi permiſſum non fuiſſe: quumque ſubjungitur, *non permittit magna Synodus, ut congregentur in provincia Perſidis, ne conſtituant leges ullas ſine licentia Patriarchæ Antiocheni*, oſtenditur commentitium eſſe Privilegium illud, de Appellationibus à Seleucienſi ad Antiochenum minimè faciendis. Ut voces illas *Metropolitæ* & *Patriarchæ* ante Nicænum Concilium minimè uſurpatas omittam.

Idem ferè dicendum de epiſtola illa Synodica, qua Patriarchalis dignitas Throno Seleucienſi conceſſa perhibetur. Suppoſitionis vitio eam laborare vel id unum evincit, quod dicitur de Primate Seleuciæ loc. cit.

[illegible]

Ejus Thronus quatuor Orbis Patriarchas ſubſequitur tenentes quatuor Thronos: nam titulus *Patriarchæ*, & numerus *quatuor Patriarcharum* deſumptus eſt ex Canone Arabico Nicæno, quem mox laudavi, ut & ſequentia ejuſdem epiſtolæ verba. [illegible]

ܕܟܠܗ ܡܕܢܚܐ ܗܘ ܕܢܣܒ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܢܥܒܕ ܗܘ
ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܗܘ ܘܕܣܢܝܩ ܠܗ ܕܢܥܒܕ .

Hic itaque magnus Metropolita, qui Patriarchicam dignitatem ſuper univerſum Orientem accepit, poteſtatem ſimul habeat creandi Metropolitas ubicumque ipſi libuerit, quotve noverit eſſe neceſſarios: quæ nullo apice mutato in citato Canone Arabico Nicæno leguntur.

Hæc aliaque argumenta, quæ hic brevitatis cauſa miſſa facio, ſuadere mihi videntur, utramque epiſtolam, uti à nobis ſuprà relata eſt, ex uno eodemque fonte promanaſſe; nimirùm ex Canonibus Nicænis, quos Arabicos vulgò appellamus: *quum enim in iis de dignitate Primatuque Seleucienſis Eccleſiæ quædam ſtatuta reperiantur, ea ſtatim Neſtoriani arripuerunt* (ut rectè advertit Renaudotius tom. 1. Lit. Orient. pag. 367.) *atque eo adminiculo antiquitatem Catholicorum ſuorum ad Nicæna tempora* (imò longè antea) *promoverunt: qui conatus inutilis planè futurus apud antiquæ hiſtoriæ peritos viros fuiſſet, ſed apud ignaros Eccleſiaſticarum originum, quales tunc erant Orientales Chriſtiani, ſucceſſu non caruit. Huic primo ædificio, ex fictis & inconditis narrationibus faſtigium impoſitum eſt, ut Eccleſia Neſtoriana Seleucienſis, Apoſtolicæ ſucceſſioni conjungeretur*; & ab Antiocheni Throni juriſdictione exempta, pari cum illo auctoritatis dignitatiſque prærogativa, Patriarchali ſcilicet, cumularetur.

Fateor, à primis Eccleſiæ ſæculis Seleucienſem Præſulem in Oriente, hoc eſt, in Aſſyria & Babylonia Primatum, ſub Antiocheno tamen Patriarcha, tenuiſſe, ut liquet ex Actis ſynceris Martyrum Orientalium & ex Sozomeni hiſtoria Eccleſiaſtica, in qua S. Simeon *Archiepiſcopus* disertè appellatur. Id enim *Archiepiſcopi* titulus per ea tempora ſignificabat, quod poſteà *Catholici* & *Patriarchæ* nomen à Seleucienſibus Epiſcopis uſurpatum. At neque Syrorum, neque Græcorum Latinorumque Scriptor ullus antiquus literis conſignavit, Patriarchalem dignitatem Seleucienſi Epiſcopo à reliquis Patriarchis conceſſam, aut hunc à poteſtate Antiocheni Antiſtitis abſolutum. Hoc purum putum eſt Neſtorianorum commentum, qui quum ab Eccleſia Catholica, & à Patriarchæ Antiocheni obedientia defeciſſent, Privilegium illud excogitarunt, quo defectionem ſuam cohoneſtarent. A Neſtorianis decepti Jacobitæ, eadem de eo privilegio tradunt. Hinc Barhebræus quum Orientales dixiſſet ab Epiſcopo Antiocheno Privilegium obtinuiſſe, *ut quum eorum caput* (ideſt, Metropolita Seleucienſis) *obiiſſet, ipſi manum electo imponerent, ne pergendi ampliùs Antiochiam opus haberet*, ſubjungit de Antiochenæ Diœceſeos Epiſcopis loquens: *& Syſtaticon quidem hac de re ſcripſere, utque magnus ille Orientis Metropolita, Catholici & Patriarchæ nomine decoraretur*. E re ſcilicet Jacobitarum erat, fabulam illam à Neſtorianis confictam tamquam Delphicum oraculum amplecti, quòd ſuos ipſi quoque Maphrianos haberent, quos veluti legitimos Seleucienſium Epiſcoporum ſucceſſores jactant: & Barhebræus ipſe, etſi aliis in rebus ingens fabularum confutator eſſe ſoleat; in hac tamen narratione, à qua tota ſua dignitas pendebat, (fuit enim Maphrianus,) ſcrupulum nullum movit.

Sed quis utramque Epiſtolam excogitavit? Si rectè conjicio, Joſephus fuit Neſtorianorum Patriarcha, qui ſub Chosroë Perſarum Rege anno Chriſti 552. electus, tribus poſt annis dignitate amotus, obiit anno 566. ut ex Amro & Barhebræo dixi tom. 2. pag. 413. Hic enim, eodem Barhebræo teſte, poſtquam depoſitus fuit, Epiſtolas nonnullas temporibus Papæ, qui eandem depoſitionis ſententiam ab Epiſcopis acceperat, ſcriptas confinxit, inter quas & illas fuiſſe, de quibus hìc ſermonem inſtituimus, haud improbabilis eſt conjectura. *Exſtant Epiſtolæ conſolatoriæ* (inquit Barhebræus de damnatione Papæ tom. cit. pag. 398.) *à S. Jacobo Niſibeno & à S. Ephræm ad hunc Papam conſcriptæ ob dexteræ ejus impedimentum, quibus Epiſcopos reprehendunt, quod in ipſum temerario auſu inſurrexiſſent. Nonnulli verò exiſtimant, Joſephum Catholicum, quum ab Epiſcopis damnatus eſſet, eas Epiſtolas compoſuiſſe.*

At, inquies, Dadjeſu Patriarcha, qui ſæculo integro Joſephum anteceſſit, meminit Epiſtolæ Occidentalium, in qua *præcipitur Metropolitis, Epiſcopis, cæteriſque Chriſti fidelibus in Oriente conſtitutis, ne Patriarcham ſuum apud alios Patriarchas Occidentales accuſent*: citatque exemplum Papæ, qui ab Orientalibus accuſatus fuerat; ut palàm fiat, nil aliud ipſum ſpectaſſe, quàm Epiſtolam illam occaſione depoſitionis Papę conſcriptam, cujus ſuprà facta eſt mentio. Reſpondeo, Auctoritas Dadjeſu ſic intelligenda eſt, ut poſt factum illud Papæ, ex quo diſſidium in Aſſyria graviſſimum exarſit, præceptum Occidentalium, hoc eſt, Antiocheni Præſulis ſubjectorumque Epiſcoporum, conſequutum fuerit, de cauſa Seleucienſis Epiſcopi à nemine inferiorum Antiſtitum judicanda, & quod non temerè ſit ille à ſuis apud Patriarchas Occidentales accuſandus, uti Papas accuſatus fuerat, neque adversùs illum Synodus Provincialis abſque auctoritate Antiocheni Patriarchæ cogenda, uti adversùs Papam coacta eſt; ſed ipſe tamquam judex omnium Orientalium agnoſci debeat, judiciumque ejus, quantùm ad ſubditos, Chriſto reſervandum. Id præceptum ex ea quidem occaſione Orientalibus impoſitum fuerat, non ſecùs atque iidem Orientales privilegium ordinandi Metropolitam ſuum propter factum illud Jabachuæ à Patriarcha Antiocheno acceperant. Non inde tamen ſequitur, à Dadjeſu Epiſtolam illam, quam ex Sobenſi ſuprà retuli, citari, aut pro genuina haberi: quæ centum poſt annis à Joſepho, ut modò dicebam, compoſita fuit.

2 Scripſit 1 ad Papam 2 Occidentis:
Cujus temporibus ſcripta fuit
3 Epiſtola 3 Occidentalium,
4 Qua Patriarchalem 4 dignitatem conceſſerunt
Huic Sedi Orientali,
Et

ܟܬܒ ܠܘܬ ܦܦܐ ܕܡܥܪܒܐ.
ܘܒܙܒܢܘܗܝ ܐܬܟܬܒܬ:
ܐܓܪܬܐ ܕܡܥܪܒܝܐ
ܕܒܗ ܝܗܒܘ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ
ܠܟܘܪܣܝܐ ܗܢܐ ܕܡܕܢܚܝܐ
ܘܐܠܗܝܢ

5 NOTÆ.

1 *Epiſtolam ſcripſit*. Ecchellenſis pag. 43. pluraliter legit ܐܓܪ̈ܬܐ *Epiſtolas*: ſed minus rectè, quum in eo, quo uſus fuit, exemplari Syriaco unam, non plures epiſtolas Jabachues ſcripſiſſe dicatur.

2 *Ad Papam Occidentis*. Nimirùm *ad Antiochenum Patriarcham*, quem Sobenſis metri neceſſitate *Papam Occidentis* nuncupavit. Ubi Auctor *Orientales*, ideſt, Chaldæos, *Occidentalibus*, hoc eſt, Syris propriè dictis opponit, ut obſervavi tom. 2. pag. 397. Non enim aſſentior Ecchellenſi, qui pro ܦܦܐ ܕܡܥܪܒܐ *Papa Occidentis*, perperàm obtruſit ܦܦܐ ܕܡܕܢܚܐ *Papam Orientis*, contra manuſcripti Syriaci veritatem, quod idem præ manibus habebat: neque placet ejuſdem Annotatio, quam pag. 164. in hunc Sobenſis locum fecit his verbis: *Hic nomine Papæ Orientis intelligit Babylonis Catholicum, ſeù Patriarcham*. Quum enim Babylonis Catholicus ſeu Patriarcha, idem eſſet ac Seleucienſis Archiepiſcopus, ut tom. 1. pag. 10. demonſtravi, eamque dignitatem Jabachues ex dictis obtineret; ad quemnam alium *Orientis Papam* tranſmittere epiſtolam is poterat?

3 *Epiſtola Occidentalium*, cujus exemplar ſuprà retuli. Sobenſis à majoribus ſuis Neſtorianis, qui eam epiſtolam confinxerant, deceptus, eandem non in hoc Catalogo dumtaxat recenſuit, verùm etiam Nomocanoni ſuo integram inſeruit, additis quorundam Patriarcharum auctoritatibus, qui de eadem loqui videbantur. Verùm temporibus Jabachuæ ejuſmodi epiſtola ab Occidentalibus ad Orientales nullatenus ſcribi potuit, quum Jabachues id unum rogaſſet, ut Archiepiſcopum Seleucienſem à ſuis Suffraganeis ordinari liceret, ne adire Antiochenum Præſulem propter eam ordinationem cogeretur; non verò ut Sedes Seleucienſis in Patriarchalem erigeretur.

4 *Patriarchalem dignitatem conceſſerunt huic Sedi Orientali*, nimirùm Seleuciæ & Cteſiphontis, quæ poſteà Babylonem ſeù Bagdadum tranſlata eſt. Circa Patriarchatus ſui inſtitutionem ſibi minimè conſentiunt Neſtoriani. Alii id factum volunt ante Concilium Nicænum ſub Jabachue, ut ſcribit hoc loco Sobenſis; vel ſub Sciachlupha, aut Papa, uti adnotatur in Pontificali Syriaco Neſtorianorum: alii verò poſt ejuſdem Concilii tempora, ut ex Canone illo Arabico ſtatuit Ecchellenſis pag. 164. inquiens: *Dignitatem autem illam* (hoc eſt Patriarchalem) *collatam ipſi* Seleucienſi Epiſcopo *fuiſſe legimus Can.* 38. *Arabico Concilii Nicæni*. Sed quum de auctoritate eorum Canonum litem moveant eruditi, nec ſit hìc locus controverſiam definiendi, quæ certa ſunt probatiſque Scriptoribus conſonant, proferam. In primis certum eſt, Seleucienſem Epiſcopum, qui poſtea Catholicus ſeù Patriarcha Orientis appellatus fuit, ante Nicænum Concilium Archiepiſcopali honore fulſiſſe, Primatemque Epiſcoporum Aſſyriæ atque Babyloniæ fuiſſe, ut ex Sozomeno & Actis Martyrum Orientalium ſuprà oſtendi. Certum eſt II. eundem non ſecus atque reliquos Metropolitanos, ſub Patriarchæ Antiocheni poteſtate vixiſſe, donec Chaldæi Neſtorianam ſectam amplexi ſunt: tunc enim ut ab Eccleſia Catholica, ita ab Antiocheno Præſule deficientes, Patriarcham ſibi conſtituerunt, qui abſolutam in ipſos juriſdictionem exerceret. Primus is fuit Acacius, qui Barſumæ Niſibeni & Maanæ Perſæ vexationibus hæreſim Neſtorianam anno Pherozis Perſarum Regis vigeſimo ſeptimo, Chriſti circiter 484. profiteri compulſus eſt, ut ex Simeone Beth-Arſamenſi to. 1. p. 354. palàm fit. Certum eſt III. ante Concilium Nicænum ab Epiſcopo Antiocheno conceſſum fuiſſe privilegium Seleucienſibus Epiſcopis, ut à ſuis Suffraganeis ordinarentur, quod rogante Jabachue factum conſtanter ſcribunt Chaldæi: idque ſibi volunt recentiores illius gentis Orthodoxi, quum ajunt, primos Seleuciæ Epiſcopos à Romano Pontifice, poſteriores à ſuis Epiſcopis ordinatos. Nam quum in Pontificali dicatur eorum Catholicus ordinari *permiſſu Sanctiſſimorum Patrum Occidentalium*, putarunt Romanum Pontificem Latinamque Eccleſiam per ea verba deſignari, quæ de Antiocheno Præſule haud dubie intelligenda ſunt, ut notavi tom. 2. pag. 397. & tom. 1. pag. 10 Certum eſt IV. ſub Papa Epiſcopo Seleucienſi propter controverſiam, quæ ipſum inter & Epiſcopos ſubditos exarſerat, Synodum celebratam fuiſſe, cui ſanctus Milleſius interfuit, ut ex ejus Actis tom. 1. pag. 186. retuli: in qua quidem Synodo quum nonnulli Papæ cauſam defenderent, plerique damnationi ejus ſe ſubſcriberent, coactus is fuit Vicarium ſibi, dum viveret, Simeo-

Et per Agapetum Elamitam 1 Perhonorificè miſſa eſt.

[illegible]

CA-

nem ſubſtituere. Tùm verò haud improbabile eſt, cognitâ ab Antiocheno Præſule eâ causâ, præceptum Orientalibus impoſitum, ne adverſùs proprium Metropolitam conventus facerent, neve ipſum criminationibus impeterent. Hinc Epiſtola illa de Primate Seleucienſi à nemine mortalium judicando conficta. Certum eſt denique ſub Jezdegerde Saporis filio Perſarum Rege, & Theodoſio juniore Imperatore Concilium in urbe Seleucia à S. Marutha, & Iſaaco ejuſdem civitatis Epiſcopo coactum, in quo Primatus illius Eccleſiæ diſertis verbis aſſeritur. Sic enim legitur apud Sobenſem. [illegible]

Ex Canonibus Iſaaci. De honore, qui convenit debeturque Catholico ſedenti ſuper ſedem Seleuciæ. Placuit omnibus nobis cunctarum Orientalium Regionum Præſulibus, univerſiſque Chriſtianis, qui in eis conſtituti ſunt, Catholico magno Seleuciæ & Cteſiphontis Metropolitæ uſque ad Chriſti adventum ſubjacere in omnibus quæ conveniunt præceptaque ſunt: nimirùm cuilibet Epiſcopo Patriarchæ, qui ſuper hunc magnum Cochenſis Eccleſiæ Thronum ſedebit. Hæc poſtrema verba, ut & titulus hujus Canonis, à Sobenſi expoſitionis causâ adjecta ſunt. Cæterùm Canon iſte ordine duodecimus ita habet in verſione Arabica Cod. 36. ad calcem tom 2. pag. 507.

في ان اساقفة جميع المشرق نحن ومن ياتي بعدنا
نطيع الجاثليق المطران الكبير الجالس في
اسليق الى ان ياتي المسيح ونسمع اوامره :

Nos cuncti Orientis Epiſcopi, ſucceſſoreſque noſtri, obedientes erimus Catholico Metropolitæ magno ſedenti in urbe Seleucia, ejuſque præceptis obtemperabimus, uſque ad Chriſti adventum. Sed ſuboritur hìc difficultas circa nomen *Catholici*, quod in hoc Canone Metropolitæ Seleucienſi tribuitur. Nam id Concilium celebratum fuit anno Jezdegerdis undecimo, Chriſti circiter 410., quo tempore titulum *Catholici* nequaquam uſurpatum fuiſſe viri docti contendunt. Sub Juſtiniano, centum viginti poſt annis, eam dignitatem inſtitutam ſcribit Renaudotius: *omnes Neſtoriani* (inquit tom. 1. Liturg. Orient. pag. 366.) *ex Romano Imperio pulſi, ad Perſarum limites, aut in eorum Provinciis ſedes fixerunt. Hinc poſt annos ſatis multos quum Eccleſiam Seleuciæ Parthorum invaſiſſent, quæ quidem ex nuper inſtituta ſub Juſtiniano CATHOLICI dignitate novam auctoritatem conſequuta erat, eam ſuæ Religionis Cathedram primariam eſſe voluerunt.* Ad hoc confirmandum, auctoritatem Procopii adducit, qui de Chriſtianis ſub Perſarum ditione conſtitutis lib. 2. de Bello Perſico cap. 25. loquens, diſertam *Catholici* mentionem facit, eamque dignitatem ſuo ævo inſtitutam indicat. Verùm ſi verba Procopii benè expendantur, ex iis potiùs probatur, titulum *Catholici* Juſtiniano antiquiorem eſſe, non ſub ipſo inſtitutum: ſic enim ait Procopius loc. cit. *Chriſtianorum Antiſtitem Græco vocabulo Catholicum idcircò appellant, quod unus univerſæ præſit regioni.* Ubi de re ſuo ævo uſitata, non inſtituta loquitur, ut rectè obſervat Thomaſinus in veteri & nova Eccleſiæ diſciplina de Beneficiis lib. 1. Par. 1. cap. 24. num. 4. *Docuit nos certè Procopius* (inquit) *ſuo jam ævo uſitatum fuiſſe Catholici nomen, ubi dixit, Chriſtiana fide imbutos Perſas uni ſubeſſe Epiſcopo, quem Græce nomine vocabant Catholicum.* Id nomen in Politicis ſub Conſtantino Magno ad ſignificandum Procuratorem Cæſaris, qui univerſas ejus rationes in tota diœceſi tractaret, uſurpatum fuiſſe demonſtrat ipſius Conſtantini epiſtola ad Euſebium Cæſareenſem apud Socratem lib. 1. cap. 9. his verbis: *miſſæ autem ſunt literæ à manſuetudine noſtra,* πρὸς τὸν τῆς διοικήσεως καθολικὸν, *ad Catholicum diœceſeos*, ſeu univerſæ provinciæ generalem rationalem. Hinc ad Primates Eccleſiaſticos, qui majoribus diœceſibus in Oriente præerant, translatus paulò poſt ejus tituli uſus.

1 *Agapetum Elamitam*, hoc eſt, Lapethæ Elamitarum Metropoleos Epiſcopum. Quod autem de Eccleſiæ Lapethenſis prærogativa ad calcem Synodicæ Occidentalium adnotatum ſuprà retuli, id ex Marabæ Timotheique Synodicis, à Sobenſi in epitome Canonum Par. 9. cap. 2. & 3. productis confirmatur, in quibus Archiepiſcopus Lapethenſis ſeu Elamitarum, primus poſt Seleuciæ Catholicum inter Metropolitas Orientis conſtituitur.

Caput LII.

Ephræm Syrus.

Ephræm [1] magnus, qui appellatus eſt
Syrorum Propheta, edidit
Commentaria in libros
Geneſis [2], Exodi [3],
Sa-

ܐܦܪܝܡ ܪܒܐ ܕܐܬܟܢܝ
ܢܒܝܐ ܕܣܘܪܝܝܐ ܦܫܩ
ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܣܦܪܐ
ܕܒܪܝܬܐ ܘܡܦܩܢܐ :
ܘܕܟܗܢܐ

NOTÆ.

1 *Ephræm magnus*. Quæ de patria ejus, dignitate, obituque Græci Latinique tradunt, vide in Actis Sanctorum Tom. 1. Februarii à pag. 49. & apud Fabricium Tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 319. Syrorum ſententiam Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 26. 43. & 54. retuli affirmantium, ſanctum Doctorem *Niſibi* natum, *Diaconatu* in Edeſſena Eccleſia functum, obiiſſe autem *anno Græcorum* 684. hoc eſt, ſecundùm nonnullos anno Chriſti 372. juxta alios anno 373. vel 375. idque *menſe Junio* die nona, decimaquinta, vel decima nona. Ita enim variant circa annum Chriſti, diemque menſis Junii, etſi quoad annum Græcorum concordant. Et quoad patriam quidem conſentit Gregorius Barhebræus, qui Par. 2. Chronici Syriaci in Vita Flaciłli Patriarchæ Antiocheni Ephræmum *Niſibenum* diſertè appellat: ſed circa annum diemque menſis, quo S. Doctor ad Superos evolavit, à reliquis Syris diſcrepat, quum in Vita Euzoii dicat, eum *die* 18. *Junii anni Græcorum* 682. obiiſſe. Utraque tamen opinio difficultatem habet inextricabilem, ſi Græca Baſilii Vita ab Amphilochio ſcripta, & Syriaca Ephræmi à nobis tom 1. publicata admittantur, in quibus Baſilio Ephræmus ſaltem menſibus aliquot, ſupervixiſſe dicitur; Baſilius autem juxta receptam Scriptorum ſententiam ante initium anni Chriſti 378. vivere non deſiit, ut tom. cit. pag. 52. oſtenſum eſt.

2 *Commentaria in libros Geneſis, Exodi* &c. Catalogum operum omnium ſancti Ephræmi, tàm eorum, quæ Græcè vel Latinè prodierunt, quàm quæ Syriacè, Arabicè, & Ægyptiacè in Bibliotheca Vaticana exſtant, vide Tom. 1. à pag. 55. ad pag. 164. & Tom. 2. p. 295. 303. 398. 499. 502. & 506. Unde liquet, Sobenſem non omnia Ephræmi opera recenſuiſſe; ſed quæ ipſe legit, vel ad manus habuit: longè enim plura ſunt, quæ ab antiquiſſimis auctoribus citantur, vel in pervetuſtis Codicibus Syriacis proſtant. Fabricius tom. cit. pag. 320. quædam addit, quæ in Bibliothecis Angliæ, Belgii, & Germaniæ Syriaco ſermone haberi teſtatur. Ex his ait penes ſe fuiſſe *unam alteramque Homiliam Ephræmi Syriaca lingua deſcriptam ex Codice Bibliothecæ Bodlejanæ, quam mecum* (inquit) *& haud paucas Græcas communicavit doctiſſimus vir, qui Oxoniæ è ms. Codicibus deſcripſit, Jo: Adolphus Hofmannus Plœnenſis. Illas ego Syriacè & Latinè, ut ederentur, miſi Lipſiam ad Rev. D. Godfridum Olearium, neque ingratum ſpero fore viris eruditis videre, quatenus Syriaca verſio ſacrorum librorum, præcipuè Novi Teſtamenti, diſtet ab illa, qua S. Ephraimus uſus eſt*. Nam Andreas Mullerus de verſionibus Syriacis ſacrorum librorum (ut idem Fabricius obſervat ad marginem pag. 321. tom. cit.) *rectè non audet affirmare verſionem Syriacam N. T. quam hodie habemus, illam ipſam eſſe, in quam Ephraim Syrus & Jacobus Niſibenſis olim commentati ſunt*. Verùm dubitationem eximunt Codices Syriaci à nobis relati tom. 1. à pag. 63. in quibus juxta ſimplicem, ut vocant, Syrorum verſionem productis Scripturæ verbis libros Teſtamenti Veteris Sanctus Doctor exponit: idemque quoad Evangelia factum docent Barſalibæus, & Barhebræus eodem tom. pag. 57. qui tamen monent, in iis illuſtrandis ordinem τῶ Diateſſaron Tatiani à S. Ephræmo ſervatum. Neque obſtant verba ejuſdem Barhebræi tom. 2. pag. 282. poſtquam Syriacam cum Græca verſione comparaſſet, ajentis: *Sed & Syrorum Sol Ephræm noſter ſermonem compoſuit in illud*, extolletur impius, ut non videat gloriam Domini. In gloriam Domini *dixit glorioſus Iſaias: in ſimplici verò verſione nulla exſtat hujus loci memoria, ſed loco ejus legitur*, Domine in altitudine manuum tuarum non videant. Nam Commentaria Ephræmi in Iſaiam, quæ etiamnum exſtant, Syriacam, non Græcam verſionem repræſentant, ut liquet ex Cod. Syr. 3. ad calcem cit. tom. 2. pag. 607. Barhebræus verò quum Græcam verſionem ex teſtimonio ſancti Doctoris, qui illam in eo ſermone concinnando uſurpavit, præ Syriaca extollit, nil aliud probat, quàm Ephræmum aliquando Græca verſione uſum fuiſſe, quod & ex commentariis ejus in Jonam tom. cit. pag. 71. demonſtravi.

3 *In libros Geneſis, Exodi, Sacerdotum*, hoc eſt Levitici. Etiam in Numeros, Deuteronomium & Job commentatus eſt Ephræmus. Vide tom. 2. pag. 67. & ſeq.

Sacerdotum, Joſue filii Nun,	ܘܕܟܗ̈ܢܐ ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ
Judicum, Samuelis,	ܘܕܫܦ̈ܛܐ ܐܦ ܕܫܡܘܐܝܠ
In librum Regum, Davidis,	ܘܣܦܪ ܡܠܟ̈ܐ ܕܕܘܝܕ
Iſaiæ, duodecim (*Prophetarum*,)	ܘܕܐܫܥܝܐ ܐܦ ܕܬܪܥܣܪ.
Jeremiæ, Ezechielis,	ܘܕܐܪܡܝܐ ܘܕܚܙܩܝܐܝܠ
Et beati Danielis.	ܘܕܛܘܒܢܐ ܕܢܝܐܝܠ.
Habet etiam libros & epiſtolas	ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܟܬܒ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ
De fide 1 Eccleſiæ.	ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܥܕܬܐ.
Exſtant inſuper ejus orationes 2 metricæ,	ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܡܫܘܚܬܐ
Hymni 3 cum 4 canticis,	ܘܡܕܖ̈ܫܐ ܥܡ ܡܥܢܝܬܐ
Cantuſque 5 omnes defunctorum,	ܘܩܠ̈ܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܢܝ̈ܕܐ
Et	ܘܡܟܝܠ

NOTÆ.

1 *De Fide Eccleſiæ*. Legendum puto ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܥܠ ܥܕܬܐ *De Fide*, *&* *Eccleſia*. Nam de duobus hiſce argumentis exſtant Ephræmi hymni CXXXIX. Vide tom. 2. pag. 86. & 98.

2 *Orationes metricæ:* nimirùm *heptaſyllabæ*, de quibus hæc Barhebræus tom. 2. pag. 303. *Sancti Ephræm & Sancti Iſaac ſermones CCXIV.* nonnullos recenſui tom. 1. à pag. 139. Eodem tomo pag. 60. monui Hymnos Heptaſyllabos, qui in Divinis Syrorum officiis occurrunt, propter metri imitationem Ephræmiticos dici, etſi non omnes ad Ephræmum referantur: cujuſmodi ſunt *Precationes binæ*, quæ in Severi libello de ritibus Baptiſmi & ſacræ Synaxis per Fabricium Boderianum edito Syriacè & Latinè repræſentantur: de quibus Fabricius Bibl. Græcæ tom. 5. pag. 321. Ecchellenſis de origine nominis Papæ & ejuſdem Primatu pag. 362. Hottingerum jure arguit, quod S. Ephræmi ſententias, quæ in Carmine heptaſyllabo de amore doctrinæ continentur, ad Mahometanos quoſdam Scriptores referat.

3 *Hymni cum Canticis*. Pro Hymnis *Adhortationes* legit Ecchellenſis pag. 45. Sed minus rectè: Vox enim Syriaca ܡܕܖ̈ܫܐ *Madraſcia*, *Diſputationem*, *Quæſtionem*, *Hymnum*, *Odam*, *Meditationem* ſignificat, non *Adhortationem*, ut dixi tom. 1. pag. 61. Idem Ecchellenſis in Tractatu de Origine nominis Papæ pag. 253. ſub Ephræmi nomine citat Hymnum quemdam de obitu Beatæ Virginis, qui apud Syros in officio Aſſumptionis Deiparæ canitur, prodiitque Syriacè in Par. 2. Æſtiva. Verùm is recentioris cujuſpiam fœtus eſt, ut ex ſtylo arguitur. Fabricius tom. 5. Biblioth. Græcæ pag. 331. intercidiſſe dolet, *Ephræmi* εἰς τὸν παράδεισον ἀσ-ματικὰ, *quæ allegat Syncellus pag.* 15. *& Syra lingua legiſſe Moſes Mardenus videtur*. At duplex ejus operis exemplar Syriacè in Biblioth. Vatic. exſtat, de quo vide Tom. 1. pag. 84.

4 *Cum Canticis*. Cantica ad Hymnorum formam compoſita ſunt: ſed Hymni dogmatici vel morales, ut illi qui *de Paradiſo*, *de nativitate Domini*, *& de Pœnitentia* inſcribuntur: Cantica verò *de Sanctis*: nimirùm de Deipara & Martyribus, quæ Sozomenus & Theodoritus in Encomiis Sanctorum à Syris recitari conſueviſſe teſtantur. *Scalas* ܡܥܠܬ̈ܐ vocant Syri, & ex quingentis nunc quadraginta dumtaxat ſupereſſe, notavi ex Cod. Vaticano tom. 1. pag. 62.

5 *Cantuſque omnes Defunctorum*: quos ex Vaticanis Codicibus recenſui tom. 1. pag. 132. Ecchell. *Officia defunctorum omnia*. In textu Sobenſis ܩܠ̈ܐ *Kole*; eſt autem Kola, *vox*, *tonus*, *cantus*: pars ſcilicet Officii Syriaci, non officium ipſum. Ephræmus Odas, Cantus, & Carmina de Defunctis ſcripſit, quæ in Officio Syriaco tàm apud Catholicos, quàm apud hæreticos etiamnum uſurpantur: non autem officium ipſum, uti Ecchellenſis videtur intellexiſſe, ordinavit. Idem Ecchellenſis Not. in hunc Sobenſis locum à pag. 165. ex Ephræmi auctoritate, & ex communi Eccleſiarum Orientalium praxi doctrinaque Purgatorium Ignem rectè adſtruit: quod argumentum & Theologi noſtri Syri, Græci, Latinique adversùs novaturientes hæreticos urgent. Quas Hottingerus adversùs Ecchellenſem in Bibliothecario Quadripartito lib. 2. cap. 2. pag. 238. ratiunculas profert, nugæ ſunt. Quidquid enim ſit de Purgatorii nomine (quod tamen vocabulum apud S. Gregorium Nyſſenum, à Joanne Darenſi lib. 4. de reſurrect. mortuorum cap. 24. laudatum disertè occurrit,) preces illæ Vivorum pro Defunctis, quibus rogatur Deu

ut

Et lucubrationes 1 ordine alphabetico. | ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܐܠܦ ܒܝܬ .
Et diſputatio 2 cum Judæis: | ܘܕܪܫܐ ܕܥܡ ܝܗܘܕܝܐ
Necnon adversùs 3 Simonem & Bardeſanem, | ܘܠܘܩܒܠ ܫܡܥܘܢ ܘܒܪܕܝܨܢ
Et contra Marcionem atque Ophitas. | ܘܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ ܘܐܘܦܝܛܘܣ .
Denique ſolutio 4 impietatis Juliani. | ܘܫܪܝ ܪܫܥܘܬܗ ܕܝܘܠܝܢܘܣ .

CAPUT LIII.

Narſes.

5 6 Narſes 5 *Sancti* Spiritus 6 Cythara Edi- | ܢܪܣܝ ܟܢܪܐ ܕܪܘܚܐ ܕܒܝ

ut condonet delicta ſervorum ſuorum pie in Chriſto quieſcentium, ut rorem ſuper eos in Foveis triſtibus Sceol, ideſt, Inferni, aſpergat, ut denique impetum ignis & flammæ ab eis diſſipet: hæ, inquam, preces, quas ex libris Syrorum producit Ecchellenſis, non de pœna futura, qualem Hottingerus ſomniavit, intelligi poſſunt, ſed omninò de præſenti, quam fideles defuncti ob leves culpas, quibus inquinati deceſſere, ſuſtinent. Sed de his alibi.

1 *Lucubrationes ordine Alphabetico*, ita nimirùm, ut primus verſus ſeù ſtropha initialem habeat literam Aleph, ſecundus Beth, tertius Ghimel, & ſic de reliquis: cujuſmodi generis ſunt apud Hebræos Lamentationes Jeremiæ, & Pſalmi XXXIII. CX. & CXVIII. & apud Ephræmum Carmen de Amore doctrinæ Latinè editum à Ger. Voſſio tom. 2. pag. 8. cujus initium: ܐܠܗܐ ܗܒ ܠܝ ܡܠܦܢܘܬܐ *Deus largire doctrinam*. Ecchellenſis vertit *Appoſitiones Alphabeti*, & in Notis ad hunc locum à pag. 176. ad pag. 248. *de Punctis vocalibus Syrorum* id intelligens, exiſtimat, Ephræmum fuiſſe Punctorum vocalium apud Syros inventorem, Bootiumque oppugnat, qui ad ſequiora id inventum tempora rejecit. Jure ne, an injuria, alterius erit loci expendere. Sed Sobenſis nullatenus de Punctis vocalibus hìc loquitur, ut demonſtravi tom. 1. pag. 58.

2 *Diſputatio cum Judæis*. Citatur à Philoxeno Mabugenſi in lib. de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo Cod. Syriaco Nitrienſi XXVI. fol. 124. Vide Tom. 1. pag. 56. col. 2. Extat autem in Cod. Syr. Nitr. VII. inter Hymnos *de Fide*, & *adversùs Hæreſes*, in quibus frequenter agitur de Chriſto adversùs Judæos, & hæreticos, ut tom. 1. à pag. 88. liquet: idem enim ſonat hic ܕܪܫܐ *Draſcia*, *Diſputatio*, ac ܡܕܪܫܐ *Madraſcia*, *Hymnus*, de quo ſuprà dixi. Certè Philoxenus quum Ephræmi hoc opus laudavit, *Tomum adversùs Judæos & Hæreſes* appellat. Nec aliud intelligere videtur S. Gregorius Nyſſenus, quum in Encomio S. Ephræmi citat ejuſdem *Diſputationes cum Novato & Apollinario*, quæ ſunt, ut opinor, hymni illi dogmatici *de Fide*, & *adversùs hæreſes* à nobis recenſiti tom. 1. pag. 98. & 118. in quibus modò hæreticos in genere, modò nominatim hos aut illos redarguit.

3 *Adversùs Simonem, Bardeſanem, Marcionem, atque Ophitas*. Idem opus ac ſuperius: de Fide ſcilicet, & adversùs hæreſes. Ecchellenſis pag. 43. pro Simone legit ܡܐܢܝ *Manetem*: Et quidem rectè: nam inter hæreticos, quos Ephræmus vel in opere adversùs hæreſes, vel in Teſtamento nominat, Simon magus nuſquam, Marcion ubique recenſetur. Hymno 22. adversùs hæreſes nominantur *Valentiniani*, *Bardeſanitæ*, *Cuchitæ*, *Marcioniſtæ*, *Manichæi*, *Ariani*, *Aëtiani*, *Pauliniani*, *Sabelliani*, *Photiniani*, *Borboritæ*, *Cathari*, *Audiani*, & *Meſſaliani*. In Teſtamento, *Ariani*, *Eunomiani*, *Cathari*, *Ophitæ*, *Marcioniſtæ*, *Manichæi*, *Bardeſanitæ*, *Cuchitæ*, *Paulianiſtæ*, *Valentiniani*, *Sabbatici*, & *Borboritæ*, quibus addit Græcus Interpres apud Voſſium *Vitalianos* & *Euchitas* ſeù Meſſalianos. Vide tom. 1. pag. 128. & 145.

4 *Solutio impietatis Juliani*. Carmen ſcilicet heptaſyllabum, quo conſtantiam Edeſſenorum extollit, Julianique impietatem accuſat. Vide tom. 1. pag. 51.

5 *Narſes*, cognomento ܓܪܒܐ *Garbana*, hoc eſt, *Leproſus*, in Schola Edeſſena ſacris literis operam dedit, ubi ſocios habuit Barſumam Niſibenum, Acacium, Maanem, cæteroſque Neſtoriani erroris propugnatores, quos ex Simeone Beth-Arſamenſi tom. 1. pag. 352. recenſui. Inde cum ſociis ſub Rabula Epiſcopo Edeſſeno, ut Barhebræus ſcribit, vel ſub Cyro, ut vult Betharſamenſis, ejectus, Niſibin petiit, in qua celeberrimam ſche-

ſcholam inſtituens, auditores Neſtoriana hæreſi imbuebat. Vide tom. 1. pag. cit. & tom 2. pag. 402. ubi de utraque Schola, Edeſſena ſcilicet & Niſibena, fusè diſſerui.

Idem Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom 2. pag. 407 refert, Narſetem Edeſſæ annos viginti, Niſibi quinquaginta commoratum fuiſſe; obiiſſe verò circa annum Græcorum 807. Chriſti 496. paulò ſcilicet, poſtquam impius Barſumas interiit, quem inter & Narſetem contentio propter quandam ejuſdem Barſumæ concubinam exarſerat. Barhebræo quoad doctrinæ tempus exercitaſque cum Barſuma inimicitias conſentit Amrus, additque, nomen ei concubinæ Mammæam fuiſſe: quædam præterea de Narſetis laudibus ſubjungit, quæ etſi fabuloſa & planè commentitia ſint, hic tamen deſcribenda duxi, ut quem ille honoris locum apud Neſtorianos ſuos obtineat, Catholicus lector agnoſcat. Hæc igitur Amrus in Vita Acacii de Narſete ſcribit.

وفى هذه الايام كان المعلم العجيب مار نرسى من اهل معلثايا ولقى ثاودولوس تلميذ مار ديودورس وباركه وسمّاه لسان المشرق وشاعر النصرانية ونقله برصوما من الرها الى نصيبين وفسّر بها عشرين سنة واجلسه برصوما مكان وبولا الملفان فكان يفسّر ويقرى ويعلّم ولا يتجاوز اتباع مار تادورس . وقصد الناس من الامصار ليسمعوا علمه . وقيل انه قال ثلثماية خمسة وستون ماًمرا . وبقى يفسّر بنصيبين خمسون سنة . وعند كونه بالرها كان يسبّ قورللوس . فصعب ذلك على قيورى اسقفها وعلى ساورى ويعقوب فاحتالوا فى تلفه بان يحرقوا قلايته وهو فيها فيتلف . فاشعره بعض قسانهم ممن يحب الامانة الصحيحة باطنًا بذلك . فهرب الى بعض الجزاير وقال .

ܥܝ̈ܢܝܟ ܡܪܝܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ .
ܘܡܫܝܚܐ ܕܒܡܐܬܝܬܗ ܫܝܢܐ ܐܝܬܝ .

وكان معه ابراهيم ابن اخته وكان قديما اسمه نرسى. وكان يقاوم من يقول بالجوهر . وكان برصوما يزور مار نرسى يومًا فى الجمعة . واجتازت ماموية يومًا بباب مار نرسى ورات الزحمة عليه . فحسدته واغرت بينه وبين برصوما . فتباغضا . ويعقوب السروجى تشبّه بمار نرسى فى انشا الميامر . وكثر الموت العظيم بنصيبين لما كان عليه اهلها . وبصلوة مار نرسى كشف . ويقال انه اذا فسّر يحضر مجلسه ملايكة متجسدين . وكان يتبع مار ثاودورس فى اقاويله . ولما استناح مار نرسى دفن فى البيعة التى على اسمه . وكان جلوسه فى الملفنة ستين سنة . وجلس بعده ابراهيم ابن اخته . وبعده يوحنا تلميذه . وبعده يوسف الاهوازى وهو صاحب الفهام بتسعة نقط .

Per hæc tempora (hoc eſt, ſub Acacio Seleucienſi, & Barſuma Niſibeno,) *floruit Doctor admirabilis Mar Narſes Maaltajenſis. Is aliquando à Theodulo Mar Diodori diſcipulo repertus, ab eodem fuit benedictus, & Orientis lingua, Chriſtianæque religionis Poëta appellatus. Edeſſâ demùm à Barſuma Niſibin accitus, per annos viginti ibidem ſacras literas eſt interpretatus. In locum quippe Rabulæ Doctoris ſuffectus, ſcripturas expoſuit, lectionemque & ſcientias docuit, Mar Theodori ſententiam preſsè ſequutus. Ejus doctrinæ fama plures ad illum audiendum undique excivit. Ferunt ab illo quinque & ſexaginta ſuprà tercentum ſermones fuiſſe dictatos. Et Niſibi quidem annos quinquaginta commoratus eſt. Quia verò quum Edeſſæ doceret, in Cyrillum invectus eſt, Cyrum ejus urbis Epiſcopum, Severum & Jacobum graviter offendit, adeò ut de eo perimendo deliberaverint: illumque in cella ſedentem concremaſſent, niſi opportunè commonitus à quibuſdam illorum Presbyteris, orthodoxam animo fidem retinentibus, ad quaſdam inſulas profugiſſet. Qua occaſione geminos illos hymnos compoſuit, quorum initia ſunt:* Oculi tui Domine ſuper fidem: Chriſtus qui adventu ſuo pacem attulit. *Narſetem ea quam dixi de cauſa profugum ſequutus eſt ejuſdem ex ſorore nepos Abrahamus. Is Narſes olim dictus eſt, & unius ſubſtantiæ aſſertores oppugnavit. Narſetem ſemel per hebdomadam amicè inviſebat Barſumas. Accidit interea ut Mammæa illuc, ubi Narſes morabatur, delata, hominum ingentem ad ejus fores concurſum conſpicaretur. Quod quum invida mulier ægerrimè ferret, Barſumam à Narſete confictis muliebri actu criminibus avulſit. Narſetem Jacobus Sarugenſis in pangendis carminibus eſt imitatus. Quumque per eadem tempora Niſibin lues corripuiſſet, & in dies malum gliſceret, Mar Narſetis precibus tandem extinctum eſt. Fama eſt, ei ſacras literas interpretanti Angelos in ſpecie corporea adfuiſſe: qua in parte, ut dixi, Narſes Theodori doctrinam ſequutus eſt. Poſt obitum in Eccleſia ejus nomini dicata conditus fuit. Cathedram Narſes tenuit annos ſexaginta* (imò quinquaginta, ut ſuprà Amrus dixit, cui & Barhebræus tom. 2. pag 407. conſonat.) *Eique ſucceſſere Abrahamus ipſius ex ſorore nepos, deinde Joannes ejus diſcipulus: poſt Joſephus Huzita auctor carminum enneaſyllaborum.*

Hucuſque Amrus, vera falſis permiſcens. Nam verum quidem eſt, Narſetem Theodori, Diodori, Neſtoriique erroribus patrocinantem, cum Theodulo Diodori, vel potiùs Theodori, ut Sobenſis auctor eſt, diſcipulo familiaritatem iniiſſe, hancque ob cauſam à Cyro Epiſcopo Edeſſeno ejectum fuiſſe: At falſum omninò, quod de Severo & Jacobo narrat, eos ſcilicet Narſetis cellam incendere conjunctâ cum Cyro operâ voluiſſe: Severus enim in Eccleſiis Meſopotamiæ, qualis Edeſſena erat, non anteà innotuit, quàm Patriarchatum Antiochenum inierit; hunc autem iniit anno Chriſti 513

ut

Edidit Commentaria in 7 Geneſim,	ܥܒܕ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܒܪܝܬܐ.
Exodum, Leviticum,	ܘܕܡܦܩܢܐ ܘܕܟܗܢܐ
Numeros, *Joſue* filium Nun,	ܘܕܡܢܝܢܐ ܘܕܒܪ ܢܘܢ:
In libros Judicum, & Eccleſiaſtæ:	ܘܕܫܦܛܐ ܘܕܩܘܗܠܬ
In Iſaiam, & Duodecim,	ܘܕܐܫܥܝܐ ܘܬܪܥܣܪ:
In Jeremiam, & Ezechielem,	ܘܕܐܪܡܝܐ ܘܕܚܙܩܝܐܝܠ:
Et in prophetiam Danielis.	ܘܕܒܢܒܝܘܬܗ ܕܕܢܝܐܝܠ.
Duodecim prętereà tomos Orationū,	ܘܬܪܥܣܪ ܦܢܩܝܢ ܡܐܡܪܐ
Quæ ſunt numero tercentum 8 & ſexaginta.	ܬܠܬܡܐܐ ܡܢܝܢ ܘܫܬܝܢ.
Edidit etiam Liturgiam 9,	ܘܐܦ ܛܘܟܣ ܩܘܪܒܢܐ
Et expoſitionem 10 Sacramentorum, & Baptiſmum 11.	ܘܦܘܫܩ ܐܪ̈ܐܙܐ ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ.
Item	ܘܟܡܐ

ut ex hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptoribus liquet: Cyrus verò Edeſſenam Eccleſiam rexit ab anno Chriſti 471. ad annum 498. quo obiit, ut in Chronico Edeſſeno refertur tom. 1. pag. 405. & ſeq. Severi igitur cum Cyro opera in exagitando Narſete conjungi nullatenus potuit: ſed neque Jacobi Sarugenſis, quem Amrus Epiſcopum tùm fuiſſe ſupponit, quum ait, *quoſdam eorum, hoc eſt, Cyri, Severi, & Jacobi, Presbyteros de ſtructis ipſi inſidiis Narſetem admonuiſſe*: Jacobus ſiquidem anno Chriſti 503. Presbyter adhuc erat, nec Epiſcopatum ante annum Chriſti 519. ſuſcepit, ut tom. 1. pag. 289. & ſeq. oſtenſum eſt. Hinc etiam rejicitur, quod idem Amrus de Jacobo Sarugenſi paulò anteà ſcripſerat, *eum ſcilicet Neſtorianorum opinioni initio adhæſiſſe; poſtquam verò Anaſtaſium Imperatorem Severo plurimùm tribuere & in ejus ſententiam conſenſiſſe intellexit, unius naturæ fidem profeſſum fuiſſe, illamque acriter defendiſſe*: Non enim Anaſtaſius Severum, ſed hic Anaſtaſium ſequutus eſt errantem, à quo ad Sedem Antiochenam promotus fuit: nec Jacobus unquam Neſtorianus fuit, aut Monophyſita, ut tom. 1. à pag. 292. demonſtravi. Denique ut ad Narſetem regrediar, Barhebræus ei in Schola Niſibena ſubrogatum fuiſſe Joſephum Huzitam ſcribit tom. 2. pag. 407. Amrus verò Joſepho in eadem Schola præceſſiſſe teſtatur Abrahamum Narſetis ex ſorore nepotem, & Joannem ejuſdem diſcipulum.

6 *Sancti Spiritus Cythara*. Hoc elogio, quod Ecchellenſis è ſua editione expunxit, apud Syros Neſtorianos Narſes celebratur, tùm quia *hexaſyllabi carminis* inventor fuit, non ſecùs atque pentaſyllabi Balæus, heptaſyllabi Ephræmus, & dodecaſyllabi Jacobus, ut tom. 1. pag. 352. notavi: tùm quia elegantiſſima reliquit omnis generis omniumque ſcientiarum volumina, in quibus præter hæreſim Neſtorianam, *nihil* reprehendas: ſacrarum verò literarum ſtudia adeò promovit, ut Scholam etiam pro gente ſua Niſibi primus inſtituerit. Exſtant in Codice Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtorianæ, duo ſuprà viginti Canones è Syriaco in Arabicum converſi, quos Narſes pro bono ejus Scholæ regimine condidit. Alios viginti & unum Hananus Adjabenus ejuſdem Scholæ Rector adjecit: proſtant autem in Cod. Arabico 36. ad calcem tom. 2. pag. 507.

7 *In Geneſim* &c. Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito lib. 2. cap. 2. pag. 276. Commentaria Narſetis in Scripturam ex Abrahami Ecchellenſis editione deſcribens, expoſitionem in *Numeros*, & *Eccleſiaſten* omittit; in libros verò *Samuelis*, *Regum*, & *Davidis* de ſuo addit.

8 *Orationes tercentum & ſexaginta*. Amrus loc. ſuprà cit. *quinque ſuprà ſexaginta & centum Orationes* Narſetis recenſet: juxta numerum ſcilicet dierum anni. Sunt autem metro ut plurimùm Hexaſyllabo. Barhebræus tom. 2. pag. 295. citat unum de Incarnatione Verbi.

9 *Liturgiam*. Quæ alibi ܩܘܕܫܐ *Kudaſa*, *Sacrum*, hic à Sobenſi appellatur ܩܘܪܒ ܩܘܪܒܢܐ *Kurab Kurbana*, ideſt, *Oblatio Oblationis*. Ecchellenſis verò ſenſui, non verbis inhærens, interpretatur, *Liturgia de Sacrificio Miſſæ*: unde Hottinger. loc. cit. *Liturgia de Sacrificio Sacrificiorum*. Solus autem Narſes quum Presbyter eſſet, Liturgiam ſeu Anaphoram condidit: cæteri tàm orthodoxi, quàm Jacobitæ & Neſtoriani, id fecere Epiſcopi: ut Baſilius, Chryſoſtomus, Jacobus Zanzalus, Barſumas Niſibenus. Vide ſuprà, ubi de Diodoro Tarſenſi.

10 *Expoſitionem Sacramentorum*: quo nomine tùm cætera Eccleſiæ Sacramenta, tùm præcipuè *Liturgiam* intelligunt Syri: Euchariſtiam enim abſolutè vocare ſolent ܪ̈ܐܙܐ *Raze*, *Sacramenta*, propter utramque, panis ſcilicet & vini, ſpeciem.

11 *Baptiſmum*. Incertum, an Narſes *Rituale*

1 Item ſermones Paracleticos 1, Gloſſas 2, — ܐܦ ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܒܘܝܐܐ ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ

2 3 Cantica 3, Conciones 4, — ܬܫܒ̈ܚܬܐ ܘܟܪ̈ܘܙܘܬܐ.

4 Adhortationes 5, & librum 6, — ܘܡܪ̈ܬܝܢܘܬܐ. ܘܟܬܒܐ

5 6 Qui inſcribitur, de Turpitudine morum. — ܗܘ ܕܥܠ ܫܟܝܪܘܬܐ ܕܕܘܒܪ̈ܐ.

CAPUT LIV.

Barſumas Niſibenus.

7 Barſumas 1 compoſuit ſermones Paracleticos, — ܒܪܨܘܡܐ ܣܡ ܒܥܘ̈ܬܐ

Gloſſas, & Hymnos: — ܐܦ ܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ:

Liturgiam quoque, & Orationes — ܘܐܦ ܠܗ ܩܘܕܫܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ

Paræneticas, & Epiſtolas. — ܕܡܪ̈ܬܝܢܘܬܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ.

CA-

tuale Baptiſmi, ut Ecchellenſis interpretatur, an verò commentaria ſeu expoſitionem in Baptiſmum ediderit. Utrumque ſenſum verba Sobenſis habere poſſunt: Et primum quidem, ſi nomen ܥܡܕܐ *& Baptiſmus* abſolutum ſit, & ad vocem ܦܘܫܩܐ *Expoſitionem* minimè referatur; tunc enim ſenſus eſſet, *edidit etiam Narſes oblationem oblationis, & expoſitionem Sacramentorum, & Baptiſmum*: alterum verò ſenſum reddit eadem vox in genitivo caſu accepta, ſic: *& expoſitionem Sacramentorum, & Baptiſmi*.

1 *Sermones Paracleticos*. Ecchell. *Epiſtolas conſolatorias*: Syriacè ܒܘܝܐܐ *Bujâje*: qua voce orationes intelliguntur, quæ in Officio Defunctorum recitari ſolent. In Cod. Amid. 3. *Hymni Paracletici CLIV.* de Defunctis habentur anonymo auctore. Vide tom. 1. pag. 581.

2 *Gloſſas*. Syriacè ܬܘܪ̈ܓܡܐ *Turgame*, id-eſt, interpretationes. Eſt autem *Turgama* Homilia in Evangelium, ſeu Feſtum diei currentis, ſolutâ numeris oratione.

3 *Cantica*. Ecchellenſis, *Hymni*. Syriacè ܬܫܒ̈ܚܬܐ *Laudes, Odæ, Cantica*: inſtar Pſalmorum ſcilicet Davidis, cujuſmodi bina extant in Cod. Syr. 8. ad calcem tom. 2. p 488.

4 *Conciones*, Syriacè ܟܪ̈ܘܙܘܬܐ, in Divinis Officiis tàm apud Syros, quàm apud Græcos ſatis familiares: quas nimirùm Diaconus intonat, inquiens, *in pace Dominum oremus* &c. ubi graduum omnium Eccleſiaſticorum, ac præcipuè Epiſcopi & Patriarchæ mentio fieri ſolet.

5 *Paræneſes*, ſeu *Adhortationes*: nimirùm ſermones aſcetici, ut plurimùm ſoluta numeris oratione.

6 *Librum de turpitudine morum*. Is forté, cujus initium, ܡܣܟܢܐ ܕܙܒܢܐ *Pauper temporis*: in quo corruptos ſæculi ſui mores deplorat, & in Barſumam præſertim Niſibenum invehitur. Vide tom. 2. pag. 407.

7 *Barſumas*, Maræ Carduenſis ſervus, teſte Beth-Arſamenſi, cujus verba retuli tom. 1. pag. 351. quum in Edeſſena Schola ſacris literis operam dediſſet, inde ſub Rabula Epiſcopo ejectus, in Aſſyriam ſe recepit, ubi annô Græcorum 746. Chriſti 435. Metropolita Niſibis ordinatus fuit, ut ex Cod. Syr. Vat. 39. obſervavi tom. 1. pag 351. & tom. 2. pag. 407. idque ſub Dadjeſu Catholico Seleuciæ, ut diſertè Amrus notat in fine Vitæ ejuſdem, his verbis:

وكان فى هذا الزمان عدة من العلما منهم مار ابا
تلميذ مار افريم وبرصوما مطران نصيبين واقق
اسقف امد الذى صار جاثليقا وبرحدبشبا .

Per id tempus (hoc eſt, diebus Dadjeſu) *florebant plures Doctores, ut Mar Aba diſcipulus Sancti Ephræmi, & Barſumas Metropolita Niſibis, & Acacius Epiſcopus Amidæ, qui ad Catholici dignitatem evectus eſt, & Barhadbeſciaba*. Vixit autem Dadjeſu ab anno Græcorum 741. ad annum 776. hoc eſt, ab anno Chriſti 430. ad annum 465. ut idem Amrus citatus tom. 2. pag. 403. auctor eſt, qui tamen fallitur, dum Acacium Amidenſem, cujus ſcripta ſuprà retuli pag. 51. cum Aramæo Babuæi Seleucienſis Catholici ſucceſſore unum eundemque facit.

Barhebræus in Vita Babuæi narrat, Barſumam, Narſetem, Maanemque nonmodò Neſtorianam hæreſim in Chaldæam, Aſſyriam, Perſidemque, verùm etiam perditiſſimos mores invexiſſe. *Ajebant enim*, (inquit,) *Epiſcopis, Presbyteris cæteriſque Clericis fas eſſe uxores ducere, in eam ſententiam detorquentes illud Apoſtoli*, melius eſt

nu-

nubere, quàm uri. *Et ii quidem id docebant: Barſumas verò palàm & publicè cum muliere quadam cohabitabat, quam ſuam legitimam uxorem appellare haud verebatur.*

Id quod etiam Amrus, Neſtorianus licet Scriptor & in Barſumam propenſiſſimus, ingenuè fatetur. Quum enim ortam Babuæum inter & quoſdam Epiſcopos controverſiam de conjugio Clericorum retuliſſet, hæc ſubjungit: وعملوا قوانين غير هذا وقاومهم

بابويه باساقفة معه وحرم كل منهم صاحبه .

وكتب برصوما مطران نصيبين سنهودس اطلق

فيه تزويج الكهنة والديرانيين الذين لا

يمكنهم ضبط نفوسهم احتجاجا بقول فولوس .

Condideruntque (Epiſcopi ſcilicet Babuæo contrarii) *alios Canones* (nimirùm contrarios iis quos Babuæus poſuerat.) *Reſtitit autem eis Babuæus unàcum Epiſcopis ſuis: & alter in alterum anathema intentavit. Barſumas verò Niſibenus Metropolita Synodicam ſcripſit, in qua Sacerdotibus, monachiſque, qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat, dictum Pauli uſurpans.* Et infrà.

وبرصوما تزوج بماموية الراهبة

واطلق للابا والكهنة التزويج .

Barſumas Mammææ ſanctimoniali nupſit, Patribus Sacerdotibuſque nubendi facultatem concedens.

Hanc impuram legem tulit Barſumas, confirmaruntque decreto & opere Catholici quinque, qui poſt Babuæum & Acacium Neſtorianis præfuere, Babuæus ſcilicet, Silas, Eliſæus, Narſes, & Paulus. Eam tamen ex parte correxit Aba, ſeù Mar-Aba Pauli ſucceſſor, qui Amro teſte, *vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet.* Vide tom. I. pag. 412. Atque hæc Neſtorianorum praxis fuit à Mar-Abæ temporibus uſque ad ætatem Amri, qui quum hinc factum Barſumæ negare non poſſet, inde contraria temporum ſuorum, imò verò omnium temporum & omnium Chriſtianorum conſuetudo occurreret, ſacrilegas Barſumæ nuptias excuſare nititur in vita Acacii, in hæc verba.

واصل تزويج برصوما بماموى الراهبة ان محلة

عند فيروز الملك وقدره عظيم وامره ان يتزوج

اكراما له على عادتهم . فاجابه خوفا . وهكذا

لحق بابويه من هرمزداد ابن بهرام وانه احضره

امراة حسنا وامره ان يتزوجها . فاخذها وسلمها

الى اهله سرا . وقيل ان فيروز امر ان توخذ

ضياع من لا زوج لها . ولما خرج الى نصيبين

تلقا المطران وعقدت له القباب ونثر عليه دراهم .

فاقتضاه بذلك يعني التزويج . فاعلمه انه في

الطلب . وان ماموية الراهبة كانت حسنا وذات

ضياع ويسار . فخافت ان يوخذ ذلك بعدها .

فسالت المطران ان يوقع اسمه عليها ليكون

ذلك للبيع . ففعل . وانه لما حضر مجلس الملك

اعلمه ذلك واستدعاها . فلبست فوق الصوف

البياض . فاستحسن ذلك منها ومن عقلها .

وقيل انه لم يعرف منها ما يعرف الرجال من

النسا وانما هذا شرطت عليه . ويقال انه فعل

ذلك ليسهل للكهنة التزويج بعد موت ازواجهم

خلافا على مذهب اليعقوبي لما كان يرتكبونه

من القبايح . واستحسن هذا الفعل المومنون .

Occaſio verò, quæ Barſumam ad nuptias cum Mammæa moniali impulit, fuit ejuſdem apud Pherozem Regem magna auctoritas, & exiſtimatio: qua ne excideret, ſuggerenti Regi ſibi placere, ut ille juxta Perſarum morem uxorem duceret, aſſenſus eſt. Simile quid Babuæo cum Hormiſda filio Beherami accidit: juſſus enim pulchram mulierem, quam ipſe Rex præſentabat, ducere, ficto conjugio illam propinquis ſuis habendam ſecretò tradidit. (Id factum non à Babuæo, ſed à Jeſujabo Gadalenſi ſub Siroë Perſarum Rege narrat Barhebræus. Vide Tom. 2. pag. 417.) *Ferunt etiam Pherozem lata lege præcepiſſe, ut cœlibes feminæ bonis omnibus ſpoliarentur. Quum verò Niſibin veniſſet, Epiſcopum ipſi obviam factum, qui Pherozem regio cultu exceperat, de conjugio interpellavit, indicavitque ibidem Mammæam virginem Deo ſacram adeſſe feminam formoſam atque locupletem. Hæc verò latæ contra feminas celibes legis ſeveritatem verita, Metropolitam rogavit, ut nomen ſuum ipſi commodaret* nuptiaſque fingeret, *ne bona ſua ab Eccleſiis diſtraherentur. Annuit Barſumas, idque quum quadam die Regi aſſideret, eidem ſignificavit, & Virginem ad ſe venire juſſit: quæ laneam tunicam candidis veſtibus obtegens ad Regem venit. Factum approbavit uterque, & mulieris prudentiam laudavit. Fama eſt, Barſumam quovis conjugii opere abſtinuiſſe: nam & inter ipſos hoc pactum conventum fuerat. Dicitur etiam id à Barſuma tentatum fuiſſe, ut Sacerdotibus ad ſecundas poſt conjugum obitum nuptias viam ſterneret: quod Jacobitarum ſecta* (imò univerſa Orientalis Eccleſia) *minimè probabat: ratus hac ratione plura in hoc genere flagitia ab illis perpetrari ſolita ſublatum iri. Quod à fidelibus* (nimirùm impuris Neſtorianis) *cum approbatione exceptum eſt.* Ita ſcilicet ſacrilegos Mammææ Barſumæque amores excuſare contendit Amrus, qui tamen in vita Silæ flagitia ejus mulieris haud diſſimulat, inquiens. وكانت زوجته اي

زوج شيلا تحمله على جمع المال والعدول عن

الحق كما فعلت ماموية ببرصوما في طرد مار

نرسي . والنسا لهم عادة مثل ذلك وان كان

فيهن من كانت سببا لخير مثل مارة ورفقتها

وهالانا والدة غريغوريوس صاحب نازينزو .

وتسلم برصوما على صرف مار نرسي

حين قرا ميمرين له ܡܣܟܢܐ ܕܙܒܢܐ . ܚܘܐ ܡܒܘܥܐ . ورده واكرمه طول ايام حياته .

Ejus autem, hoc eſt, Silæ uxor eundem ad colligendas per fas nefaſque opes, & ad omnem nequitiam propellebat; quod etiam Mammæa Barſumæ ſuadebat, quum eundem in Mar Narſetem concitavit, utque eum expelleret, induxit. Hi ſcilicet, & hujuſmodi ſunt feminarum mores, etſi inter eas non defuerunt, quæ multorum bonorum cauſa exſtitere, ut Sara, Rebecca, Helena, atque Gregorii Nazianzeni mater. Quamvis poſteà Barſumas de Narſetis expulſione doluerit, lectis ejuſdem duobus carminibus, quorum alterum incipit ܡܣܟܢܐ ܕܙܒܢܐ Pauper temporis, *alterum* ܚܘܐ ܡܒܘܥܐ Heva fons; *eumque reſtituerit, & uſque ad obitum in honore habuerit*. Nimirùm facile fuit Barſumam & Narſetem reconciliari, quos eadem hæreſis eademque morum turpitudo conjunxerat.

At ſuſceptas cum Babuæo inimicitias, donec is in vivis fuit, nunquam adduci potuit Barſumas ut deponeret. Ferunt Syri hiſtorici cùm orthodoxi, tùm Monophyſitæ, Babuæum à Pheroze Perſarum Rege propter Barſumæ calumnias interfectum. *Accuſavit Barſumas Babuæum Catholicum coram Rege Pheroze* (inquit Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum citatus tom. 1. pag. 351.) *hæc auribus illius clam & doloſè inſuſurrans: Iſti Romanorum fidem tenent, eorumque exploratores ſunt. Da igitur mihi poteſtatem in eos, ut illos comprehendam. Fecit itaque Pherozes Rex Barſumam Niſibis Epiſcopum, collatâ eidem, quam popoſcerat, facultate*. Qua autem id ratione ab impio Barſuma executioni mandatum, & quomodo is in Babuæum primùm debacchatus ſit, deinde immanitatem ſuam adversùs Garmæos, Nuhadrenſes, Ninivitaſque exercuerit, ex Barhebræi Chronico Syriaco breviter deſcripſi tom. 2. pag. 403.

Paulò aliter hæc narrant Neſtoriani, qui necem Babuæi ex accuſatione quidem Barſumæ conſequutam fuiſſe ſcribunt, ſed dolo cujuſdam medici Monophyſitæ, quem alicubi Gabrielem Singarenſem, alibi Eſaiam appellant. Amri verba retuli cit. tom. 2. p. 404. Sed audi eundem de occaſione & auctore mortis Babuæi alio loco ſic differentem.

والزم فيروز النصارى السجود للشمس والنار والكواكب . فامتنع قوم فقتلوا وجرى عليهم المكروه واجاب قوم . وكتب بابويه الى زينون ملك الروم يشكى الحال وعرض بما قاله بنوا حنانيا فى بخت نصر وهو اسلمنا الله الى المملكة الفاجرة . وانفذ الكتاب . فاحتال برصوما مطران نصيبين واخذه وانفذه الى فيروز . فصعب عليه واستدعا الجاثليق واعترف له به واعتدم . فلم يسمع منه . فساله ان يسجد للشمس . فعل . فعلقه باصبعه التى شان الخاتم ان فيها حتى مات . واخذ جسده قوم من الحيرة ودفنوه عندهم وقدم اسمه فى سفر الموتى الشهادة . وقيل ان الفيروز التمس من رجلا حصيفا يرقى اليه اخبار الروم ... برصوما . فلما وقع بينهما . افسد برصوما حال بابويه عند فيروز وكتب بالشرح الى الروم وبما هو فيه . فتلطف الى ان اخذ الكتاب وانفذه وكان برصوما حاضرا . فقراه . واشعيا الذى طرده بابويه . يفسره باقبح مخرج وان برصوما بادر ندما . فسرق الكتاب وقال ان اشعيا حرق . فامر فيروز بقتل بابويه .

Pherozes autem Chriſtianos ad cultum Solis & Ignis ac Stellarum compellere aggreſſus eſt: quoſque edicto adverſantes comperit, vexavit; quoſdam etiam occidit: multi verò Regi obſequuti ſunt. Qua de re Babuæus ad Zenonem Romanorum Imperatorem ſcripſit, illud Ananiæ & ſociorum ejus in Nabuchodonoſorem dictum uſurpans: Tradidit nos Deus in manum regni impii. Hanc epiſtolam Barſumas Metropolita Niſibenus aſtu interceptam, ad Pherozem tranſmiſit. Quamobrem Rex indignatus, Catholicum acciri, convictumque, Solem adorare juſſit. Quod quum ille facere recuſaſſet, anulari digito vinctum è trabe pendere juſſit: quo ſupplicio interiit. Ejus cadaver Hirtenſes quidam apud ſe tumularunt, ejuſque nomen in Diptychis defunctorum primo loco ob martyrium deſcripſere. Produnt Pherozem à Babuæo hominem ſagacem petiiſſe, qui ipſum de rebus Romanorum edoceret, eique Barſumam à Babuæo oblatum fuiſſe. Quum autem poſtea inter eos ſimultates prædictæ exortæ fuiſſent, Babuæum Barſumas apud Pherozem accuſavit, Epiſtolamque à Babuæo ad Romanos ſcriptam ſurripuit, & Pherozi obtulit: qui & ipſo Barſuma præſente illam aperuit, Syriacas voces Eſaia, quem Babuæus expulerat, ad conciliandam auctori invidiam in deteriorem ſenſum trahente & interpretante. Barſumas verò factum poſteà doluit, epiſtolamque clam ſublatam, ab Eſaia mutatam fuiſſe affirmavit. Babuæus itaque per hunc modum à Pheroze interfectus eſt.

Amrum in hac narratione ſibi minimè cohærere, jam obſervavi tom. cit. pag. 406. & 408. ubi ex ipſius Auctoris confeſſione demonſtratum eſt, Barſumam bis excommunicatum fuiſſe; nimirùm ſemel ſub Babuæo propter aſſertum ſacrorum miniſtrorum conjugium ductamque in uxorem Mammæam; & iterùm ſub Acacio propter illatam Babuæo necem. Etſi poſteà ſub Gregorio Catholico Jeſujabi Gudalenſis præceſſore abſolutus fuit, ut in Synodo diebus ejuſdem Gregorii habita narratur his verbis: اجتمعت هذه السونهدس فى وقت عقد غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسر الكبير

الكبير واجرت ذكر برصوما مطران نصيبين
وزكته ولكتبه لاجل ماكان فيه المحال
وحرمت من لا يفعل ذلك .

Hæc Synodus coacta fuit, quum primum Gregorius Catholicus factus eſt, (hoc eſt, circa annum Chriſti 607.) *& communibus ſuffragiis in ea definierunt, Symbolum quidem Nicænum retinendum eſſe; Commentariis verò magni Commentatoris inhærendum; Barſumæ autem Metropolitæ Niſibeni memoriam reſtituendam, cujus proinde perſonam libroſque juſtificarunt adverſùs eos, qui contra ſentiebant, anathemate in contradicentes intentato.*

Quæ verò Barſumam inter & Acacium interceſſerint ſimultates, idem Amrus literarum monumentis tradit, etſi propenſiori, ut ſolet, in Barſumam calamo, commentiſque ad excuſandum ejus flagitia excogitatis.

وبرصوما قرف اقاق بالزنا والفجور وذلك زاد
على اقاق . فجمع جمعًا من الاساقفة والمومنين
وادخلهم مخدعا كرها واكشف سوته وارام واذا
عضو التناسل منه لا يكون مثل النواه .
فتحيروا وعلموا يقينا براه ساحته مما حكى عنه .
وعلم ذلك برصوما وخجل واعتذر وبدا يتلافى
زلته بتربية الايتام والافاضة على المساكين .
وعمل دار المرضى وكان يقيم بهم . والزم القسان
التزويج وكان يعيبهم لانهم كانوا يحتجون اذا حضروا
البيعة بانهم شربوا ماء فلا يدخلون المذبح ويعلم
سبب ذلك . وانصلحت الحال بينه وبين اقاق .
وانفذ فيروز الملك اقاق برسالة الى ملك الروم .
واجتاز بنصيبين وصحبه برصوما ومضيا فاكرمهما
الملك واعترض امانتهما ورضى بها والابا .
ولما عاد اقاق الى نصيبين ضج اهلها من برصوما
وعددوا مساويه وخاف برصوما منه . فقال لا
اكافيك على شي فعلته . فقال لهم اقاق .
احضروني خيرا منه لاصرفه . فهذا بلد لا يحتمل
ان يبقى بلا ريس . واصلح بينهم . وصعد
برصوما وخطب واطال فى ذكر التوبة .

Barſumas (inquit) *Acacium fornicationis & ſtupri accuſavit. Quod quum Acacius tolerare non poſſet, Epiſcoporum & fidelium coacto conventu, in conclave quoddam intrare coëgit univerſos, ubi nudato corpore, virilibus membris carere ſe demonſtravit, calumniaſque in ipſum conjectas palam convicit. Id quum Barſumas reſciviſſet, facti eum pœnituit puduitque, crimenque ſuum diluere aggreſſus eſt corrogatis in orphanorum educationem aliorumque miſerabilium hominum opem eleemoſynis. Noſocomium etiam conſtruxit, & ægrotis in eo ſuſtentandis curandiſque pecuniam ſubminiſtravit. Coëgitque Presbyteros nubere, eoſdemque ridebat, quod ad Eccleſiam accedentes, ſanctuarium minimè ingrederentur, cauſantes ſe aquam bibiſſe, hujus rei cauſam indicans. Poſtquam verò ſibi mutuò reconciliati fuere Acacius & Barſumas, ille à Pheroze rege ad Romanorum Imperatorem cum epiſtola allegatus fuit. Quumque per urbem Niſibin iter cepiſſet, eidem ſe viæ comitem adjunxit Barſumas, & ambo ad Imperatorem profecti ſunt, à quo perhonorificè excepti, fidem ſuam expoſuerunt, & à Patribus approbata eſt* (imò diſertè reprobata, ut ex Barhebræo infrà oſtendam.) *Quum verò Niſibin reverſus fuiſſet Acacius, populus in Barſumam tumultuari cœpit, ejus ſcelera exaggerans. Quod quum Barſumas timeret: non ego, inquit Acacius, à te quam actibus tuis commeruiſti pœnam repetam. Tùm ad populum converſus: afferte, ait, mihi virum iſto meliorem, antequam ipſum hinc abire jubeam. Eſt enim hæc regio, quæ Præſule carere non poteſt. Et per hunc modum populum cum ſuo Epiſcopo reconciliavit. Tunc Barſumas ſuggeſtum conſcendens, orationem ad populum habuit, in qua de pœnitentia prolixè diſſeruit.* Et paucis interjectis. وعاد اقاق
من بلد الروم على ان يقترس برصوما مطران
نصيبين لان الابا والفطرك ببلاد الروم
والاساقفة خاطبوه وقالوا لم امسكت عن برصوما
لما سعى ببطركه حتى قتل . فوعدهم بالكشف .
فلما استقر بالمداين وافق ذلك موت برصوما .
فامسك وكان عذره عند فطرك الروم اننا
فى سلطان من لا يطلق لنا الانتصاف منه .

Acacius ex Romanorum ditione reverſus, Barſumæ Metropolitæ Niſibeni depoſitionem meditabatur: Nam Patres, & Patriarcha, & Epiſcopi Romani Imperii illum incuſaverant, quod Barſumæ faveret, qui in ſuum Patriarcham (Babuæum) *conſpiraverat, ejuſque necem procuraverat: quibus pollicitus eſt, ſe in hoc factum ſeverè inquiſiturum. Nihilominus quum Modainam* (hoc eſt, Seleuciam) *ingreſſus eſt, accepto de Barſumæ obitu nuncio, ſibi ab eo judicio abſtinendum cenſuit; & Patriarchæ Romanorum reſpondit, ſe ſub ejus Domini imperio vivere, qui à Barſuma pœnam exigere non permitteret.*

Id factum paulò aliter narrat Barhebræus. *Acacius* (inquit tom. 2. pag. 407.) *quum* Pherozis *regis Perſarum legatione apud* Zenonem *Imperatorem Romanorum fungeretur, ab Occidentalibus Epiſcopis reprehenſus eſt, quod Barſumæ Niſibeni, viri ſacrilegi & Babuæi interfectoris ſcelera diſſimularet. Hunc, ajebant, niſi pontificia dignitate dejeceris, noſtræ communionis undcum ipſo expers eris. Pollicitus eſt ille, ubi in Perſidem rediiſſet, ſententiam depoſitionis in Barſumam ſe laturum. Quod verò ad Neſtorianam hæreſim attinet, cujus ab iiſdem accuſabatur, reſpondit, ſe neque Neſtorium noſſe, neque hæreſim ejus: Xenajam Orientalium hoſtem illud nomen ipſis affinxiſſe. Quum autem in Orientem regreſſus fuiſſet, reperit Barſumam jamdiù interiiſſe. Ferunt, Sanctimoniales montis Abdini in Eccleſia ipſum aggreſſas, clavibus cellarum interemiſſe. Quidam tumulum ejus in Eccleſia S. Jacobi Niſibi oſtendunt. Succeſſorem ſedis & impie-*

impietatis habuit Hoſee Metropolitam. Hæc breviter ex Barhebræo.

Unde palàm fit, Æthiopem à Neſtorianis dealbari, quum Barſumam tot criminibus inquinatum totieſque à ſuis Primatibus, dum viveret, damnatum, & niſi vivere desiiſſet, etiam pontificia dignitate dejiciendum, in Synodo tamen, quam Babæus Acacii ſucceſſor & Gregorius celebrarunt, non modò eum à ſententiis, quæ in ipſum latæ fuerant, abſolutum decreverint, ſed etiam illius memoriam inter S. Doctores Syros unàcum Ephræmo ſexta feria poſt Dominicam quintam Epiphaniæ in divinis officiis colant.

Amrus poſtquam ea, quæ ſuprà retuli, de præclaro Barſuma narraſſet, elogium ſubjungit, quo is unàcum Narſete & Acacio à Theodulo celebratus fuit.

وعند توجه اقاق الى بلد الروم التقا وبرصوما ونرسى وثاودولوس تلميذ ديودوروس وكان قد اطال الزهاد حتى ان شعره كان على وجهه . فلما حضر الى عنده سماهم باسمايهم من غير ان يراهم . ودعا اقاق عمود المشرق وبرصوما بضيا المشرق ونرسى بلسان المشرق . وتباركوا منه .

Quum Acacius (inquit) *in Romanorum ditionem veniſſet, convenit aliquando unàcum Barſuma, Narſete, & Theodulo. Erat autem Theodulus Diodori diſcipulus: eoque in vita aſcetica provectus fuerat, ut faciem pilis opertam haberet. Quumque ad ejus colloquium veniſſent, ſuo ſingulos nomine, etſi numquam antea ſibi viſos, compellavit: & Acacium quidem Orientis columnam, Barſumam Orientis lumen, & Narſetem Orientis linguam nominavit: qui ab illo viciſſim benedictionem petierunt*. Sed hæc cum ſupradictis conciliari nequeunt: Barſumas enim & Narſes Niſibi erant, quum Acacius ad Imperatorem Romanorum legatione functus eſt: neque hic ſocium itineris eum adhibere potuit, quem Epiſcopis Occidentalibus pollicitus fuiſſe dicitur, *Epiſcopatu ſe dejecturum, ubi in Perſidem rediiſſet; quemque in Orientem reverſus, reperit jamdiù interiiſſe*.

Eutychius Alexandrinus tom. 2. Annalium, & ex eo Naironus Evopl Par. 1. p. 12. *Barſumam Niſibenum Metropolitam* ſcribunt *ſub Juſtiniano Imperatore innotuiſſe*. Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 100. ex manuſcripta Neſtorianorum hiſtoria refert, *eumdem poſt mortem anathemate damnatum fuiſſe: ſtatutumque in perpetuam ejus contumeliam, & per annos multos obſervatum, nequis ex Metropolita Niſibenſi ad ſupremam Catholici dignitatem aſſumeretur*. Verùm ex Amri Barhebræique teſtimoniis conſtat, neque Barſumam tempora Juſtiniani attigiſſe, neque eum poſt mortem anathemate damnatum: quin potiùs à Babæo in Synodo abſolutum, impuroſque ejus canones impiè ſancitos, majore impietate fuiſſe confirmatos, quorum & Sobenſis meminit in Catalogo, ubi de Synodis Orientalium. Vide tom. 2. pag. 404. & 408.

Exſtant tres Barſumæ Canones in Cod. Arab. 36. & 37 tom. 2. pag. 507. & 508. quorum primus eſt adversùs monachos, qui [urbes] pagoſque circumcurſantes, contrariam Neſtorianis doctrinam circa myſterium [In]carnationis tradebant: ſecundus de iiſdem quod Epiſcopis locorum Parochiſque ſubjacere debeant, vel in eremum ſecedere: tertius de conjugio ſacrorum miniſtrorum, etiam poſt ſuſceptos ordines. *Ad* calcem verò ejus Conciliabuli, quod *in* utroque cit. Codice Arabico nomen Acacii præfert, de concordia Acacium inter & Barſumam inita hæc ſubjunguntur. في ايام هذا الاب انصلح امر برصوما مطران نصيبين . فانهما اجتمعا في مجمع الاساقفة في عذارى قرية في معلثايا واعترف بالخطا الذى عمله في جنديسابور هو واساقفته وانه يحضر مجمع الاساقفة بالمداين ويبطله . واصطلحا وعملا الرازين وكتب ببطلان كلما عمله بجنديسابور واعترف انه ضد راى البيعة وان الراى الردى حمله عليه وانه ظلم مار بابويه الجاثليق . وكتب الى اهل جنديسابور بذلك . وان فعله اذى الى ان حل في نصيبين ما حل من الاذى . وانه موافق لجميع ما يعقد بالمداين بمجمع من السونودس .

Hoc Patre (ideſt Acacio) *adhuc in vivis agente, Barſumæ Niſibeni Epiſcopi cauſa feliciter confecta eſt. Convenere ſiquidem in Synodo Epiſcoporum in Adri pago Maaltajæ: ibique Barſumas peccatum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis in Gandiſapor urbe perpetraverat, confeſſus eſt, aſſenſuſque fuit, ut Modainæ* (hoc eſt, Seleuciæ) *Concilium Epiſcoporum cogeretur, quo ipſius Barſumæ acta reſcinderentur. Hoc pacto exortum inter eos* (Acacium ſcilicet & Barſumam) *diſſidium ſublatum eſt, ſacraque ſimul myſteria peregerunt. Scripto itaque quidquid in urbe Gandiſapor attentaverat, Barſumas damnavit, irritumque declaravit, illudque Eccleſiæ judicio contrarium, perverſaque ſe opinione ad id perpetrandum actum fuiſſe confeſſus eſt, & in Babuæum Catholicum iniquum ſe fuiſſe. Quibus de rebus ad Gandiſaporenſes epiſtolam quoque ſcripſit, teſtatus quæcumque antea perpetrarat, iniquè à ſe geſta, donec ea Niſibi abrogata ſunt; ſeque inſuper ſuſcepturum quidquid Synodus Modainæ cogenda decreviſſet, promiſit*. De eodem Conciliabulo loquitur Barhebræus in Vita Acacii, quum ait tom. 2. pag. 406. *hunc Barſumæ Niſibeni & Maanæ Perſæ vexationibus Neſtorianam hæreſim profiteri compulſum fuiſſe*. Et paucis interjectis. *Quamobrem & Synodum congregavit, in qua Neſtoriana dogmata palàm ſtabilita ſunt*.

Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito pag. 231. ſcripta Barſumæ recenſens, *librum de Regimine*, cujus nulla apud Sobenſem mentio, commemorat; Liturgiam verò, hymnos, orationes paræneticas, epiſtolaſque omittit.

C 4

CAPUT LV.

Abrahamus Beth-Rabanenſis.

1 Abrahamus 1 Beth-Rabanenſis fecit
Librum commentarii
In Joſue filium Nun, in Judices,
In librum Regum, in Siracidem
(*ſeu Eccleſiaſticum*).

In Iſaiam duobus tomis:
In duodecim *prophetas minores*,
in Danielem,
Et in Canticum Canticorum. Nec
non *ſcripſit* de cauſa 2
2 Seſſionum: & definitos 3 Hymnos.
3

Joan-

ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܪܒܢ ܥܒܕ
ܟܬܒܐ ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܕܫܦܛܐ:
ܘܕܣܦܪ ܡܠܟܐ ܘܒܪ ܣܝܪܐ:
ܘܐܫܥܝܐ ܒܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ:
ܘܬܪܥܣܪ ܘܕܢܝܐܝܠ:
ܘܫܝܪܐ ܫܒܝܚܐ. ܐܦ ܥܠܬܐ
ܕܡܘܬܒܐ. ܘܥܘܢܝܬܐ ܡܣܟܡܬܐ.

ܝܘܚܢܢ

NOTÆ.

1 *Abrahamus Beth-Rabanenſis*, è Schola Edeſſena, ubi ſacris literis operam dederat, ejectus, Medorum Epiſcopus initiatus eſt, ut ſcribit Simeon Beth-Arſamenſis, cujus verba tom. 1. pag. 352. & 354. retuli. Amrus *diſcipulum Narſetis* eum appellat, & ſub Juſtino juniore Imp. Perſarumque Rege Choſroë claruiſſe teſtatur in vita Joſephi Patriarchæ. وعند قام الصلح بينه وبين كسرى استدعى منه عدة من علما المشرق . فانفذهم وباحضره وادعن بالجوهرين وصرفهم مكرمين . ثم تغير وحرم ديودورس . وقيل ان ابراهيم ويوحنا تلميذي مار نرسي كانا في القوم ووقعا منه اجل موقع واستحسن علمهما وعبارتهما .

Pace autem ipſum inter (de Juſtino juniore loquitur) *& Choſroëm compoſita, aliquos ex Orientis doctoribus ſibi mitti rogavit, à quibus adductus eſt, ut duas ſubſtantias confiteretur. Iis verò cum honore dimiſſis, ſententiam iterùm mutavit, & Diodorum anathematizavit. Produnt Abraham & Joannem, ambos Narſetis diſcipulos in eo conventu adfuiſſe, & ab illo ſummo cum honore exceptos, eorumque doctrinam & ingenium eundem laudaſſe.* Hæc Amrus, doctorum ſectæ ſuæ ultrà modum laudator, qui aſſertam à catholicis *duarum ſubſtantiarum*, hoc eſt, *naturarum* veritatem, ad hæreticum Neſtorianorum dogma duas in Chriſto perſonas ponentium trahere conatur: quod & Monophyſitæ aliquando ſomniarunt, quum Neſtorianiſmum à ſacro Concilio Chalcedonenſi ſtabilitum fuiſſe commenti ſunt, ut præ cæteris Barſumas archimandrita & Xenajas Mabugenſis, de quibus tom. 2. pag. 3. & 41. Ita enim nihil volebant medium eſſe inter duas Chriſti naturas, duaſque perſonas, ut unum ex altero ſecundùm ipſos neceſſariò ſequeretur. Quod tamen falſum eſſe non modò catholica fides docet, verùm & qui inter ipſos aliqua doctrinæ laude claruere, norunt: nec id latere debuit legentes Acta Synodi Chalcedonenſis, vel ſcripta Patrum orthodoxorum, in quibus uterque error ſimul profligatur, tàm Monophyſitarum ſcilicet, quàm Neſtorianorum. Nugas igitur agit Amrus, quum Juſtinum Imperatorem ſcribit in ſententiam Neſtorianorum primùm conceſſiſſe, deinde eâ mutatâ Diodorum anathematizaſſe: perinde ac ſi unum idemque eſſet duas in Chriſto ſubſtantias, hoc eſt naturas, & duas perſonas ſeu ſubſiſtentias confiteri.

2 *De cauſa ſeſſionum*. Quæ Græcis καθίσματα, Syris ܡܘܬܒܐ *Mauthe*, hoc eſt, *ſeſſiones* dicuntur. Ut enim obſervat Balſamon in Can. 17. Concilii Laodiceni, *quum Pſalmi uno contextu ex antiqua traditione legerentur, & populus qui congregabatur & moleſtiâ afficeretur, & labore propterea confectus, nullam ejus curam gereret, & ab Eccleſia exiret, ſtatuerunt Patres non eſſe Pſalmos in Eccleſiaſticis congregationibus uno contextu dicendos, ſed aliquo intercedente, lectionem eſſe faciendam, ut aliquantulum quieſcat populus, & rurſùs canat. Propterea enim & in diverſas ſeſſiones diſtributum eſt Pſalterium*. Vide cl. Allatium in diſſertat. de libris Eccleſiaſticis Græcorum apud Fabricium tom. 5. Biblioth. Græc. pag. 40. De ſeſſionibus, quæ Pſalterio apud Chaldæos interponuntur, agit Auctor Declarationis Officiorum Eccleſiaſticorum Par. 2. de Officio Veſpertino cap. 3. & Par. 3. de Nocturno & Matutino cap. 1. 2. & 3. Ecchellenſis hunc locum perperàm vertit, *de cauſa judiciorum*.

3 *Et definitos Hymnos*, ſeu *Odas*. Ecchellenſis

CAPUT. LVI.

Joannes Beth-Rabanenſis.

1 Joannes 1 item Beth-Rabanenſis
Librum commentariorum
In Exodum, Leviticum,
Numeros, & Job compoſuit.

Nec non in Jeremiam, in Ezechielem,
Et in Proverbia. Ad hæc adverſus
2 sùs 2 Magos:
3 Quæſtiones adverſùs 3 Judæos,
Et adverſùs Hæreticos.
4 Habet inſuper Orationes 4 Rogationum,
5 Et Orationem de morte 5 Choſroæ,
6 Ac de peſte 6, quæ contigit Niſibi.
7 Sermones quoque 7 Paracleticos de unoquoque ordine.
Exſtat prætereà ejus liber Quæſtionum
In Vetus & Novum *Teſtamentum*.

Et

lenſis legit *per determinata capita*, idque ad ſuperiorem tractatum refert. Verùm Sobenſis habet *definitos Hymnos*, quos à Tractatu *de cauſa ſeſſionum* diſtinguit.

1 *Joannes Beth-Rabanenſis*, Abrahami, quem mox dixi, ſocius & Narſetis diſcipulus, ut ex Amri teſtimonio liquet.

2 *Adverſùs Magos*. De origine, auctore & nomine ejus ſectæ differit Ecchellenſis not. in Ebed. pag. 265. Præter Aſtrologiam, cui Magi præcipuè addicti erant, hunc eis errorem Joſue Stylites tribuit, quod *promiſcuum feminarum uſum* in Perſarum regno docuerint. Vide tom. 1. Bibl Orient. p. 265.

3 *Adverſùs Judæos* ζήτημα, hoc eſt, *quæſtionem*, non, ut Ecchell. pag. 49. *contra Judæorum criminationes*.

4 *Orationes Rogationum*, non ut Ecchell. loc. cit. *Orationes de ratione Precum*. Sunt autem *Rogationes* publicæ preces in Eccleſia Syrorum ad avertendas communes calamitates olim indictæ, de quibus exſtant Ephræmi & Iſaaci carmina tom. 1. pag. 57. & 224. Eas, temporibus Joannis Beth-Rabanenſis apud Syros Neſtorianos indixiſſe perhibetur Ezechiel Patriarcha, ut dixi tom. 2. pag. 413. *Jejunium Niniviticum* vulgò appellantur, earumque diſerta fit mentio in Officio Chaldæorum. Vide tom. cit. pag. 427.

5 *De morte Choſroæ*, Perſarum Regis, cognomento *Anuſcervani*, quæ contigit anno Chriſti 579. poſtquam is per octo & quadraginta annos regnaſſet, ut ex Agathia & Theophylacto probat Pagius ad annum prædictum num. 3.

6 *De peſte*, *quæ contigit Niſibi* ſub Joſepho & Ezechiele Patriarchis, quæque cauſa fuit, ut Rogationes, de quibus ſuprà, in Eccleſia Chaldæorum inſtituerentur, ſeu potiùs reſtituerentur. Vide Tom. 2. pag. 413.

7 *Sermones Paracleticos de unoquoque ordine*; de defunctis ſcilicet Patriarchis, Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, Monachis, viris, mulieribus, & pueris, quorum indicem vide tom. 1. pag 581. Ecchellenſis vertit, *conſolatoriæ epiſtolæ cujuſque ordinis*; quod de defunctis, non de vivis intelligendum, ut ſuprà dixi pag. 66. ubi de hac voce *Bujaja*, quam Chaldæi pro *hymnis Paracleticis defunctorum* uſurpant.

1 Et Cantica 1 cum Hymnis, ܘܬܫܒ̈ܚܬܐ ܥܡ ܡܕܖ̈ܫܐ:
2 Et compoſitio 2 Tonorum Cantuum. ܘܣܘܟܡ ܩܝ̈ܢܐ ܕܥܘܢܝ̈ܬܐ.

CAPUT LVII.

Maruthas Epiſcopus.

3 Maruthas 3 Epiſcopus ܡܪܘܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
4 Majphercatæ, & medicus 4 peritus ܕܡܝܦܪܩܛ ܘܐܣܝܐ ܡܗܝܪܐ
5 Compoſuit librum 5 de martyriis, ܣܡ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܕܣܗܕܘ̈ܬܐ
Et ܘܥܢܝ̈ܢܐ

NOTÆ.

1 *Cantica cum Hymnis*. Recole quæ ſuprà obſervavi pag. 66. Ecchellenſis pro canticis habet *hymnos*, & pro hymnis *diſputationes*.

2 *Compoſitio tonorum cantuum*, non, ut Ecchell. pag. 51. *Tractatus de componendis carminibus & hymnis*. Toni cantuum apud Chaldæos ſunt duodetriginta, & in tres ſuprà quadraginta alios ſubdividuntur. Vide Cod. I. Amiden. tom. I. Bibl. Orient. p. 581.

3 *Maruthas* Majphercatæ celebris in Meſopotamia urbis, de qua latè in Differt. de Monophyſitis diſſerui, Epiſcopus, claruit Theodoſio ſeniore, Arcadio, ac Theodoſio juniore Imperatoribus; Cajuma verò, Iſaaco, Achæo & Jaballaha Seleuciæ Epiſcopis. Interfuit ſecundæ Synodo Oecumenicæ adversùs Macedonium Conſtantinopoli habitæ; Antiochenæ ſub Flaviano Patriarcha adversùs Meſſalianos: Seleucienſi primæ, ſecundæ ac tertiæ ſub Cajuma, Iſaaco & Jaballaha. Vide Tom. I. à pag. 174. & Tom. 2. pag. 400. & ſeq. ubi & de ejus ſcriptis, tàm quæ à Sobenſi hic memorantur, quàm de *Anaphora*, & *Commentariis in Evangelium*, quæ Syrorum manibus circumferuntur.

4 *Medicus peritus*. Amrus in Vita Cajumæ à medicinæ quoque peritia Marutham commendat, inquiens: ولما مضى لــه اي
لقايوما خمس سنين وقع الصلح بين ملك
الروم وبين يزدجرد ملك الفرس فسال يزدجرد
ملك الروم ان يوجه اليه متطبب . فوجه اليه
باسقف ميفارقين واسمه مار ماروثا وكان عالما
بالطب جميل المذهب . وساله في اطلاق بنا
البيع وردّ النصارى الى رسومهم واظهار دينهم فاجابه

Evolutis ædem, Cajumæ videlicet, annis quinque, compoſita pax eſt inter Romanorum Imperatorem & Perſarum Regem Iſdegerdem, qui etiam ab illo medicæ artis peritum poſtulavit. Ita ad Iſdegerdem miſſus fuit Epiſcopus Majapharchinenſis Maruthas, vir in ea arte excellens & Orthodoxus, qui ab Iſdegerde conſtruendi Eccleſias facultatem impetravit, utque Chriſtianis (in Perſica ditione commorantibus) *liceret ſuis vivere legibus, ſuamque palàm profiteri religionem.* Nimirùm poſtquam Maruthas dæmonem, quo Iſdegerdis filius vexabatur, depuliſſet, ut idem Amrus narrat, Socrati hac in re adamuſſim conſentiens, quem de Maruthæ geſtis lib. 7. cap. 8. diſſerentem conſule.

5 *Librum de martyriis*: Martyrologium ſcilicet, ut vertit Hottingerus in Bibliothecario Quadripart. pag. 235. hoc eſt, Acta Martyrum Orientalium, qui in Perſide paſſi ſunt, de quibus Amrus in vita Iſaaci:

وجمع ماروثا من عظام الشهدا الذين استشهدوا
بالمشرق شيا كثيرا ونسخ كل كتاب وجده لهم
وحمل ذلك معه . فخلف بميفرقين في كرسيه
بعضه وذلك معروف هناك الى هذا الوقت يتبرك
به ومضى بالباقي الى المغرب وفرقت في البيع :

Porrò Maruthas martyrum qui in Oriente paſſi fuerant, lipſana quamplurima collegit, & Acta literis olim conſignata deſcripſit: quorum partem in ſua Majapharchinenſi Eccleſia depoſuit, factique hujus memoria hactenus ſupereſt, confluentibus ad recipiendam ab iis benedictionem populis: reliqua per varias Occidentis Eccleſias diſtribuit. Idem ferè in Synaxario Coptorum: de quo vide tom. I. pag. 178. Excerpta Actorum Martyrum Orientalium, quæ haud improbabili conjectura à Marutha collecta videntur, exhibui eodem tom. à pag. 181. Simile opus ab Achæo Seleuciæ Epiſcopo ſub Maruthæ temporibus compoſitum teſtatur idem Amrus, cujus verba tom. 2. pag. 401. retuli. Nec mirum, illam eandem rem à pluribus eodem tempore tractatam, quum Sozomenus lib. 2. cap. 14. aſſerat, geſta eorum Martyrum à *Perſis*, *Syris*, atque *Edeſſenis* conſcripta fuiſſe.

1 Et Cantus [1] Tonoſque Marty-
rum,
2 Idem tranſtulit & Canones [2]
Patrum trecentorum decem & o-
cto,
Scrpſitque totam hiſtoriam
Illius ſanctæ Synodi.

ܥܢܝܢܐ ܘܩܠܐ ܕܣܗܕܐ .
ܐܦ ܦܫܩ ܩܢܘܢܐ
ܕܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ
ܘܟܬܒ ܟܠܗ ܬܫܥܝܬܐ
ܕܗܢܐ ܣܘܢܗܕܘܣ ܩܕܝܫܐ .

CA-

NOTÆ.

1 *Cantus, Tonoſque Martyrum*: Hymnos & Encomia vertit Ecchellenſis. Exſtant in Cod. Syr. Vat. 27. *Hymni*, ſeù *Cantus de Martyribus* per totam hebdomadam diſtributi, qui nullius auctoris nomen præferunt. Alios à Chamiſio, à Georgio Vard, ab Hormiſda, à Cyriaco, à Saliba, à Mara, aliiſvè compoſitos recenſui tom. 1. pag. 581. & ſeqq.

2 *Canones Patrum CCCXVIII. & hiſtoria Synodi Nicænæ à Marutha conſcripta*. In Codice Synodico tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507. exſtant *Canones Nicæni* 73. è Syriaco in Arabicum converſi, quos Maruthas Epiſcopus rogatu Iſaaci Catholici Seleuciæ è Græco tranſtuliſſe dicitur. Vide notata ad hunc Sobenſis locum to. 1. p. 195. Elias Neſtorianus Damaſci Metropolita in ſua Canonum collectione, quæ exſtat tom. 2. pag. 507. eadem de Marutha tradit. كان الذى جاء بالسنن والقوانين التى وضعها اساقفة الروم فى زمان بعد زمان الى ناحية المشرق ونقل منن الاساقفة الثلثماية والثمانية عشر الذين اجتمعوا بمدينة نيقية من اليونانية الى السريانية ماروثا اسقف امد وميافارقين حين قدم على يزدجرد ملك الفرس بكتابه الى ملك الروم فى توجهه اليه . وكان الجاثليق ببلاد المشرق ايامه. اسحق الخ *Fuit Maruthas Epiſcopus Amidæ & Majapharchin* (loquitur Elias ex temporum ſuorum conſuetudine, quibus Amidæ & Majapharchino urbibus unus præerat Neſtorianus Epiſcopus: At verò quum Maruthas Majapharchini eſſet Epiſcopus, Amidenſem Eccleſiam Acacius regebat, ut Eccleſiaſtica docet hiſtoria) *Fuit*, inquam, *Maruthas Epiſcopus Amidæ & Majapharchin, qui leges & Canones ab Epiſcopis Romanæ ditionis variis temporibus conſtitutos ad Orientales provincias tranſtulit: Nicænorumque Patrum trecentorum decem & octo decreta ex Græco in Syriacum vertit, quum ab Iſdegerde Perſarum Rege ad Romanorum Imperatorem cum epiſtola miſſus, apud eundem verſaretur. Præerat verò ea tempeſtate provinciis Orientis Catholicus Iſaac &c.* Idem Sobenſis in epitome Canonum Synodalium cap. 3. excerpta hiſtoriæ Concilii Nicæni profert, quæ ex Maruthæ narratione ſe deſumpſiſſe teſtatur: ſubditque, apud Chaldæos Neſtorianos ex præfati Concilii conſtitutionibus *nihil aliud exſtare, præter ſeptuaginta & tres canones, quos idem Maruthas tranſtulit, & præter alios viginti, qui nuper editi fuerunt.* Ecchellenſis in notis ad hunc Catalogi locum pag. 248. de Marutha loquens, *is*, inquit, *poſt D. Jacobum Niſibenſem, qui eidem Concilio* Nicæno *interfuit, ſuam Syris novam tradidit Canonum & Conſtitutionum verſionem unàcum Actis, & Hiſtoria, quæ omnia hactenus Syris, Arabibus, aliiſque nationibus Orientalibus integra exſtant, ut aliàs in Præfatione ejuſdem Concilii, & Epitome diximus.* Quod & Gregorius Barhebræus indicat in Chronico Syriaco Par. 3. in vita Iſaaci inquiens; ܒܫܢܬ ܫܬܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܚܕܐ ܐܬܟܢܫܬ
ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ
ܒܝܘܡܝ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܣܒܐ ܥܠ ܡܩܕܘܢܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܬܡܢ
ܕܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ . ܘܐܡܪ ܕܒܪܝܬܐ ܗܝ
ܘܬܘܒ ܡܪܘܬܐ ܡܝܦܪܩܛܝܢܝܐ ܥܡ ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܝܙܕܓܪܕ
ܐܫܬܠܚ ܒܫܢܬܐ ܚܕܥܣܪܐ ܕܝܠܗ . ܘܐܥܝܪܗ ܠܐܝܣܚܩ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܥܠ ܥܠܬܐ ܕܣܘܢܗܕܘܣ . ܗܘ ܕܝܢ ܐܪܒܥܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܦܪܟܝܘܬܗ ܟܢܫ . ܘܗܢܘܢ ܒܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ
ܐܬܢܩܦܘ ܘܩܒܠܘ ܚܪܡܗ ܕܡܩܕܘܢܝܘܣ . ܘܡܪܘܬܐ
ܩܢܘܢܐ ܫܦܝܪܐ ܣܡ ܠܡܕܢܚܝܐ ܘܐܠܦ ܐܢܘܢ
ܟܠܗ ܛܟܣܐ

Anno ſexcenteſimo nonageſimo primo Græcorum congregata fuit Synodus centum quinquaginta Epiſcoporum Conſtantinopoli ſub Theodoſio ſeniore adversùs Macedonium ejuſdem urbis Epiſcopum, qui contrà Spiritum Sanctum blaſphemavit, affirmans illum eſſe creaturam. Iterùmque Maruthas Maipheractenſis cum literis ad Iſdegerdem legatus fuit anno ejuſdem undecimo. Qua occaſione Iſaacum Catholicum de cauſa Synodi admonuit. Is verò quadraginta Epiſcopos ſuarum provinciarum congregavit, qui Conſtantinopolitanæ Synodi decreto adamuſſim inhærentes, Macedonii damnationem ratam habuerunt. Idemque Maruthas Canones admirabiles Orientalibus præſcripſit, eoſque docuit eutaxiam omnem. Quum nempè ſtatuta Conciliorum Occidentalium, Nicæni ſcilicet & Conſtantinopolitani, in Syrorum ſermo-

CAPUT LVIII.

Mar-Abas Patriarcha.

1 Mar-Abas [1] magnus expoſuit
Interpretatuſque eſt totum *Teſtamentum* Vetus [2]
2 Ex Græca lingua
in hanc Syriacam.

ܡܪܝ ܐܒܐ ܪܒܐ ܦܫܩ
ܘܐܦܫܩ ܠܟܠܗ ܥܬܝܩܬܐ
ܡܢ ܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ
ܠܠܫܢܐ ܗܢܐ ܣܘܪܝܝܐ

Edi- ܘܐܦ

monem tranſtuliſſet: quæ Orientalium communis eſt ſententia à nobis infrà expendenda, ubi de Synodis Occidentalium & Orientalium, quarum Sobenſis ad calcem hujus Catalogi meminit.

1 *Mar-Abas*, quem Syri *Abam* ſimpliciter appellant, ſub Choſroë Anuſcervano Perſarum Rege Neſtorianam Chaldæorum rexit Eccleſiam: cujus geſta ex Gregorio Barhebræo tom. 2. pag. 411. deſcripſi. Magus olim fuit, deinde ad Chriſtianam religionem converſus, mox Chaldæorum Patriarcha poſt Pauli obitum anno Græcorum 847. Chriſti 536. electus, obiit demùm anno Grecorum 863. Chriſti 552. ut Amrus in ejus Vita refert, cujus ſummarium vide in cit. tom. 2. pag. 412. *Magni & Martyris* cognomento à Neſtorianis Scriptoribus decoratur, tùm ut ab altero Aba Patriarcha, de quo infrà ſermo erit, diſtinguatur; tùm quia eum ferunt multa ſub Perſarum Rege pro Chriſti fide paſſum fuiſſe, etſi vitam in tormentis non reliquit.

2 *Interpretatus eſt Teſtamentum Vetus ex Græca lingua in Syriacam.* Tàm Barhebræus, quàm Amrus teſtantur Abam, ſeù Mar Abam libris è Græco in Syriacum convertendis operam dediſſe. Barhebræus: ܘܒܬܪ ܦܘܠܘܣ
ܐܒܐ ܩܡ. ܗܢܐ ܕܡܢ ܡܓܘܫܘܬܐ ܗܘܐ ܟܪܣܛܝܢܐ ܘܐܬܥܡܕ
ܘܐܙܠ ܠܢܨܝܒܝܢ ܘܝܠܦ ܣܘܪܝܐܝܬ. ܘܟܕ ܪܓ ܐܦ ܝܘܢܝܐܝܬ
ܠܡܐܠܦ ܐܙܠ ܠܐܘܪܗܝ ܘܐܬܠܡܕ ܠܬܐܘܡܐ ܣܦܪܐ. ܘܐܬܠܡܕ
ܘܡܢ ܬܡܢ ܐܙܠ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܘܐܠܦ ܐܦ ܗܘ
ܠܗ ܕܝܢ ܗܘܐ ܝܘܢܝܐ ܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܡܦܫܩ
ܘܡܬܪܓܡ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ.

Illique, nempe Paulo, Abas ſucceſſit, qui ex Mago Chriſtianus factus eſt, & baptiſmo ſuſcepto Niſibin profectus, Syriacas literas ibidem didicit. Quumque Græcam quoque linguam addiſcere cuperet, Edeſſam ſe contulit, ubi Thomæ viro Jacobitæ operam dedit, à quo Græcas literas ſatis edoctus, unacum magiſtro Alexandriam petiit, ipſoque aſſiſtente, Scripturas ex Græco in Syriacum vertit. Amrus.

مار ابا الكبير كان مجوسيا متمسكا بدينـه . وسبب ايمانه انه اراد يومـا العبور فى زورق فى دجله وكان على الشط اسكولانيا اسمه يوسف فسال ان يعبر به معه فلم يفعل . فلما خرج من الشط : هب ريح فمنعـه من العبور وعاود على السوال . وكلما امتنع لحقه مثل الاول حتى اخذه وعبر بغير ريح . فساله عن المذهب الذى يعتقده . فاعلمه انه نصراني وعرّفـه اصول الدين وتعمّد بالحيرة ومضى الى نصيبين وتعلّم فيها وخرج إلى الروم واتصل بثوما الرهاوى فتعلم منه اليونانيـة وكان هو يترجم بالسريانية وثوما باليونانية وجمعا كتب مار ثاودورس وحصلا بالقسطنطينية والزمـا حرم الاپا الثلثة ولم يفعلا وكاد ان يقتلا وهربـا الى نصيبين وتقل اهلها على مار ابـا وسالوه التعليم عندهم فاجاب . فكان كلامه حسنـا وكشف عوار زرادشت . فاجتمع الاپا بعد فولوس وعقدوا له الجثلقة . فاحسن التدبير ونصـب الاسكول فى المداين وفسّر عدة كتب واقام ايشى الملفـان وراميشوع بعده الخ .

Mar Abas magnus, Magus fuit ſuæ ſectæ tenaciſſimus. Ejus verò ad Chriſtianam religionem converſionis cauſa exſtitit, quod Tigrim cymba tranſmiſſurus, à Joſepho quodam Scholaſtico ad fluminis ripam tunc fortè conſidente, ut navigium ſecum conſcendere ſibi permitteret, rogatus fuit. Quum Abas abnueret, eoque relicto ſolveret, exortis repentè flatibus repulſus, iterùm à Joſepho ut ſecum trajicere ſe ne gravetur, rogatur. Abas recuſans, tranſmiſſione iterùm iterùmque in caſſum tentata, quum Joſepho demùm, ut ſibi jungeretur conceſſiſſet,

 amnem

1 Edidit quoque Commentaria 1	ܘܡܟܬܒܢܘܬܐ
In Geneſim, in Pſalmos,	ܐ ܘܡܙܡܘܪܐ
In Proverbia, in Epiſtolam ad Romanos,	ܘܪܗܘܡܝܐ
In duas ad Corinthios,	ܬܪܝܢ ܘܩܘܪܢܬܝܐ :
In tres alias, quæ ſequuntur:	ܘܥܠ ܬܠܬ ܕܒܬܪܗܝܢ
Et in epiſtolam ad Hebræos.	ܘܐܦ ܕܥܒܪܝܐ ܘܡܐܡܪܐ .
2 Habet etiam Orationes 2, & Interpretationes,	ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪܐ ܘܬܘܪܓܡܐ :
3 Et Canones 3 in totum Davidem.	ܘܩܢܘܢܐ ܕܟܠܗ ܕܘܝܕ .
4 Nec non Epiſtolas Synodicas 4	ܘܐܓܪܬܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝ
De rebus Eccleſiæ ordinandis:	ܕܥܠ ܛܘܟܣ ܥܕܬܐ ܕܒܝܬܐ .

Item ܘܦܘܫܩܐ

amnem ſine vento trajecit. Factum demiratus Abas, Joſephum de ipſius religione ſciſcitatur: quam quum Chriſtianam eſſe didiciſſet deque ejus fundamentis inſtructus fuiſſet, baptiſmum in Hirta ſuſcepit: indeque Niſibin profectus, literis operam dedit. Ad Romanos poſteà migratione facta, Edeſſenum Thomam audivit, à quo Græcam linguam didicit. Et ipſe quidem Syriacè exponebat, quæ Thomas ex Græco vertebat. Per hunc modum conjunctis ſtudiis Mar Theodori libros collegerunt. (Neſtorii Liturgiam à Mar Aba Syriacè redditam, Sobenſis ſuprà notavit.) *Ambo deinde Conſtantinopolim profecti, quum ad anathematizandos tres Patres cogerentur, illique recuſarent, tantùm non interfecti fuere. Clam itaque inde fugam meditati, Niſibin ſeſe proripuere, ubi Mar Abas literas docere, Niſibenis id enixè expoſcentibus, exorſus eſt. Vir autem fuit eloquentiſſimus, & Zoroaſtris turpia & nefaria dogmata retexit. Quo tempore congregatis poſt Pauli obitum Patribus in Catholicum electus fuit: eaque in dignitate præclarè ſe geſſit. Scholam itidem in Modaina* (Seleucia) *aperuit, multoſque libros expoſuit: eique ſucceſſere Iſai doctor, & Ramjeſu &c.* Subjungit excitatam in eum à Magis perſecutionem, quorum operâ à Choſroë graviſſima quæque perpeſſus, obiit feria ſexta hebdomadæ ſecundæ Jejunii quadrageſimalis. Cadaver à Kajura, ſeu Cyro, ejus diſcipulo Hirtam delatum, ibidem conditum eſt, cœnobiumque ſuprà illud erectum.

Quod verò ad Syriacam Teſtamenti Veteris Verſionem à Mar Aba factam ſpectat, rectè obſervat Ecchellenſis pag. 249. in Notis ad hunc Catalogi locum, ea antiquiorem fuiſſe aliam Verſionem è Græco item ſermone olim elaboratam, cujus S. Ephræmus commentariis ſuis in ſacram Scripturam meminit, ac præſertim in Jonam, ut dixi tom. 1. pag. 71. utrâque autem antiquiorem Syriacam alteram Verſionem ex Hebraicis fontibus immediatè deductam, quæ *Simplex* ſeu *Vulgata* dicitur, inque iiſdem Ephræmi commentariis producitur & exponitur.

1 *Commentaria in Geneſim &c.* Ecchellenſis in Latina Catalogi Verſione pag. 51. Commentarium Mar Abæ *in epiſtolam ad Romanos*, quod pag. 50. Syriacè deſcriptum eſt, omiſit. Ejuſdem Commentarii mentio & apud Hottingerum in Bibliothecar. Quadripart. pag. 235. deſideratur, ut hinc palàm fiat, eruditum illum virum in recenſione Scriptorum Syrorum nil aliud, quàm purum latinæ Catalogi verſionis ab Ecchellenſi publicatæ deſcriptorem egiſſe.

2 *Orationes & Interpretationes*: de quibus Amrus citatus tom. 2. pag. 412. *Scripſit librum Homiliarum* (ſeu Interpretationum) *Syriacè, & librum Paracleticum, multoſque Sermones.*

3 *Canones in totum Davidem*, hoc eſt, Scholia in Pſalmos, deque iis in Eccleſia recitandis regulæ. In Synodo Seleucienſi ſub Iſaaco Primate & S. Marutha celebrata ſancitum fuerat Canone 13. في ان الصلوات تجرى على ما يجرى عليه فى بيعة اسليق والشمامسة يكرزون الكواريز على ما يكرز ويقرون الكتب يقرب القربان على المدبح فى كل البيع *Ut preces ea ratione fierent in* cæteris Chaldæorum Eccleſiis, *quomodo in Seleucienſi mos erat Eccleſia: & Diaconi Proclamationes intonarent quomodo ibi intonantur: lectioneſque Scripturæ legerentur, & Euchariſtia demùm ſuper altari conficeretur una eademque in omnibus Eccleſiis ratione.* Hinc ſinguli ferè Seleucienſes Præſules in condendis circ... mentorum adminiſtrationem ve... modiam canonibus operam ſtudi... contulerunt.

4 *Epiſtolas Synodicas de rebus* ... *dinandis.* Fragmentum Synodic... de electione Catholici ſeu Patria... in Pontificali Chaldæorum Cod. ...

dei

…en. XI. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. & ſeq. …efertur à Sobenſi in Epitome Canonum …nodalium Par. IX. cap. 2. in hæc verba.

[illegible]

[illegible]

Mar Abas itaque ille magnus Catholicus & Martyr in ſua Epiſtola Synodica ita præcepit. Ne, inquit, Canones multo ſudore ac labore conſtituti confundantur, & Eccleſia perturbetur; definivimus atque ſtatuimus ego Abas Patriarcha, & nos Metropolitæ & Epiſcopi, ligavimus atque anathematizavimus in virtute Patris adorandi & principii expertis, & in verbo Filii ejus æterni, & in poteſtate Spiritus ejus Sancti, nequis cenſura, aut Eccleſiaſtico alio vinculo innodatus, aut criminis alicujus reus, aut primatum ambiens, aut ſui ipſius amator, vel pecuniæ cupidus, & ſuis ſerviens deſideriis, eaque charitati Dei præferens, præficiatur poſt obitum meum, & in throno meo ſedeat, & grande opus Patriarchatus obtineat. Volumus autem, ut ab Epiſcopis ejuſdem Patriarchicæ Sedis de conſenſu omnium Epiſcoporum, & ambarum urbium, admoneantur Metropolita Beth-Lapetæ, ſi canonicè fuerit conſtitutus, deinde Metropolita Perath-Maiſan (hoc eſt, Boſræ:) *deinde Metropolita Arbelæ: deinde Beth-Seleuciæ. Et iſti quatuor ad has urbes accedant, ternos ſecum ducentes ex ſingulis quatuor prædictis provinciis Epiſcopos: ſimulque congregati, de conſenſu utriuſque urbis eligant virum à qualibet infamiæ nota liberum, qui valeat perfectam fidem cautè cuſtodire, & rectam confeſſionem prædicare, & Eccleſiaſticorum Canonum obſervantiam vitæ ſuæ anteferre, & ſapienter gubernare in omni caſtitate & puritate. Hac porrò lege electum ad Eccleſiam Cochenſem deferant ſecundùm Sanctorum Patrum traditionem, & in Sede Catholica collocent, ut locum noſtrum poſt obitum noſtrum obtineat: quem Sanctæ Trinitatis, quæ eſt ſuper omnia, quæſumus, miſericordia cuſtodiat, confortet, & corroboret, ut præſit populo Chriſtianorum ad laudem Dei Patris & Chriſti ejus, ejuſque Spiritus ſancti. Si verò poſt obitum noſtrum aliter fiat præter ea, quæ diximus & decrevimus, & defi-*

definivimus; ira Dei veniat de cœlo ſuper eos, qui ſecùs fecerint, & ſuper omnes eos, qui cum illis partem habuerint, in nomine univerſi Chriſtianorum cœtus. Hæc itaque docuimus, & decrevimus in verbo Domini noſtri, ut poſt obitum noſtrum cuſtodiantur. Si autem poſtquam ego Patriarcha deceſſero, non ſicut hoc ſcripto à nobis conſtitutum eſt, alter pro me Patriarcha creetur, irrita & inanis hujuſmodi electio ſit, eandemque cenſuram incurrant, qui eam fecerint. Sique Patriarchæ electio non fiat intra magnam Eccleſiam Cochenſem, ſed extra ipſam magnam Eccleſiam, aut ab Epiſcopis & Metropolitanis contra hoc conſtitutum noſtrum; ab hoc magno miniſterio, & à quocumque gradu Sacerdotii excidiſſe declaramus & eum qui electus fuerit, & qui eum elegerint anathemati ſubditos fore uſque in ſæculum ex mandato glorioſæ Trinitatis, Patris & Filii, & Spiritus ſancti. Amen. Aliud bene longum fragmentum Synodicæ Mar Abæ ab eodem Sobenſi profertur in cit. Epitome Canonum Synodalium Par. VIII. cap. 19. in quo de poteſtate & juriſdictione Patriarchæ, Metropolitæ, & Epiſcopi diſſerit.

Elias Neſtorianus Damaſci Metropolita in ſuo Nomocanone, cujus ſupra memini, cauſam refert occaſionemque, quibus Mar-Abas ad eas Synodicas ſcribendas impulſus eſt.

وكان لمار بابي اهل وولد . فلما استنــاح جثلق
بعده شيلا وكان له ايضا اهل وولد . ثم استناح .
ثم صارت الجثلقة بعد شيلا الى رجـلـيـن
مختلفين يقال لهما نرسى واليشع . ثم جثلـق
بعدهما فولوس لم يعش الا سنتين توفـا فجثلق
بعده مار ابا الاول فى سنة تسع من ملك كسرى
انوشروان وكان امر الجثلقة قبلة مضطربـا نحو من
خمسة عشر سنة لتحارب النصارى فيها ومصيرها
بتحاربهم واختلافهم الى نرسى واليشع وتصييرهما
فى كل مدينة لها مطران مطرانين وفى كل مدينـة
لها اسقف اسقفين من قبل كل واحد منهـمـا
واحد . واشتعل الشر والشغب بين النـصـارى
المشرقيين بهذا السبب ودخـل عليهم الاضطراب
فى امر بيعهم وديارهم وجميع امورهم . فرفع اللـه
عنهم بمكان مار ابا وصلواته الشركـة بينهم فى
الجثلقة والمطرنة والاسقفة وتفرد التدبير والسياسة
فتجدد لاصلاح الفساد وتقويم الاولاد واقامـة
الدين على ايمان الرسل وسننهم وسنن الابـا
الاولين من المغربيين والمشرقـيـيـن
واعتنى بذلك اشد العناية وبث فيـه الكتب
والرسل الى كل ناحية . ثم سار بنفسه الى كشكر
فاجتمع اليه بها عدة من الاساقفة يسقف عليها
اسقفا خيرا فاضلا وشخص فى من اجتمع عنده
من الاساقفة الى كور دجلـه ثم الى كور الاهواز
الى بلاد فارس . فاصلح امر النصرانـيـة فى
جميع تلك الكور وجمع الفة اهلها واختار لهـا
علما المطارنة والاساقفة وصلاحـهـم فصيرهم
واخرجهم اليها واخرج عنها اهل الدغل والشغب
والمخالـفـيـن من المطارنة والاساقفـة
والعالمين . وبلغ من ذلك افضـل مـا كان
عليـه رايـه ونـيـتـه .

Habuit autem Mar Babæus (inquit) *uxorem & liberos. Eoque mortuo Catholicus factus eſt Silas, qui itidem nec uxore, nec prole caruit. Quo defuncto, Catholici dignitatem inter ſe diviſere Narſes & Eliſæus: eoſque Paulus excepit, qui poſt biennium extinctus eſt: eique ſuffectus fuit Mar Abas primus anno nono regis Choſroæ Anuſcervani. Et hactenus quidem per quindennium Catholicorum ſucceſſio perturbata eſt propter Chriſtianorum de ea dignitate diſſidium, ex quo factum eſt, ut eadem à duobus, Narſete ſcilicet & Eliſæo, ſimul occuparetur. Diviſa itaque inter duos Catholicos prima Sede, reliquæ inter duos Metropolitas, vel inter duos Epiſcopos diſciſſæ ſunt, dum ſuam quiſque factionem tuetur. Quamobcauſam odia atque ſchiſmata inter Chriſtianos Orientales exorta ſunt, omniaque ſuſque deque permiſta atque perturbata fuere, & Eccleſiæ monaſteriaque in factiones ſciſſa. Auctoritate tamen Mar Abæ ejuſque precibus dualitas Catholicorum, Metropolitarum, & Epiſcoporum ſublata eſt, & Eccleſiarum regimen ad unum rediit. Abas itaque operam dedit, ut omnia illa vitia tollerentur, & Eccleſiæ filii ſuos emendarent mores, atque religio juxta fidem legeſque Apoſtolorum, & Canones antiquorum Patrum Occidentalium atque Orientalium reſtitueretur. Atque hoc negotium urgere inſtitit datis per omnes regiones epiſtolis & miſſis legationibus. Nec his contentus, Caſcaram profectus, affluentibus ad ipſum Epiſcopis rogatus eſt, ut bonum & præſtantem eidem urbi Antiſtitem præficeret. Inde undecum illa Epiſcoporum Synodo provinciam Tigris, poſtea Huzitas, mox etiam Perſidem circumluſtravit: & ubique res Chriſtianorum compoſuit, & incolas ad pacem & concordiam reduxit, doctoſque Metropolitas & Epiſcopos, & Eccleſiæ regimini idoneos inſtituit, ejectis diſſidiorum & errorum auctoribus tùm Metropolitis, tùm Epiſcopis, tùm etiam laicis: multoque plura in hoc negotio, quàm ipſe cogitaverat optaveratque, conſequutus eſt.*

Synodo Mar Abæ, quæ è Syriaco in Arabicum converſa exſtat Cod. 27. ad calcem tom. 2. pag. 507. præmittuntur excerpta Epiſtolarum ejuſdem in hæc verba.

من بعد جهد ابطل التباينة التى ادخلها نرسى
واليشع فى الجثلقة ورتب القوانين ولـه رسايـل
عجيبة تدل على ما فعلـه . والرسالـة الاولى
تتضمن زوال التباينة فى الجثلقة المشبهة للتزويـج
واستقرارها على الرياسـة الواحـدة .

ومن رسالته العاشرة الى الجموع فى بلاد المشرق ان يسير الناس على قوانين البيعة وبعد ابطال التباينة فى الجثلقة ولا يتجاسر احد على التعصّب وطوف البيوت وعقد المحاضر . وان يجرى امر التزويج على القانون الصحيح ولا يتزوّج انسان بامراة ابيه ولا امراة عمه ولا بعمته ولا بخالته ولا باخته ولا بكنّته ولا بشى مما يجرى مجرى ذلك البتّة كالمجوس واليهود او بغير مومنة كالحنفا ولا يجرى الانسان فى ترويجه على غير السنّة ولا يتزوّج باثنتين . ومن اخطا بهذه الخطايا يفسح له الكهنة مدّة من الزمان للتوبة ويقبل . وان اقام على حالة يُمنع من البيعة . والقطع على الرجال يكون مثله على النسا . ومن فعل شيا من ذلك بصيرة يبصر ليتوب . ومَن لم يتب يُنفى من الجماعة ولا يجنّز ولا يسعى الناس قدام جنازته .

وفى رسالة اخرى انه من لم يقرّ بلاهوت المسيح وناسوته يكون محرومًا . ومَن لا يقرّ بالامه وموته وبان اللاهوتية ما انفعلت بذلك فهو محروم . ومن لا يختم الصلاة باسم الاب والابن وروح القدس فهو محروم .

اجتهد فى تقرير امر الكراسى وازالة ذلك منها وقرّرت على اب اب يدبرها واحرم من استحق الحرم بان سار الى بلد باسد وقرّر وحرم مَن كان على الخطاء ودخل على كرسى اخيه وابطله ومن تاب منهم امره على درجة القسانية : حتى استقر امر البيعة . ونرسى نوفا واليشع استعفى من اسم الجثلقة وجميعًا اسقطا لما جرى فى ايامهما من ابطال القوانين ومن البدعة فى التباينة واقرّ من الاساقفة الذين ثبتوا فى البلاد اقدمهم فى الاسقفة واشدّهم طريقة والاخر جعله قسًّا . واذا مات الاول كان يرتّبه فى موضعه او ينقله الى موضع اخر . ومن كان منهم فاسد الطريقة اسقطه .

ورسالته الخامسة تتضمن ما يجب على المومن من طاعة الاسقف والاساقفة من طاعة الفطرك وانه لا ينبغى ان يخرج الناس عن القوانين البيعية والحدود التى حدّها غراها الى السليحين .

رسالة عامّة الى جماعة من اهل البلاد فى ابطال الجثلقة المماه وانه ليس للاساقفة ان يجمعوا لعمل مطران الكرسى الا مع الفطرك وان لا تدخل المطارنة والاساقفة الى كرسى الفطركة الا باذن الفطرك وان دخلوه لضرورة ليس لهم ان يجمَعوا جمعا او يفعلوا شيا او يلقوا الخصام . ومَن فعل هذا فهو مبعد من البيعة وجماعة الشعوب لا تقربه . ومن الان فانا اقطع وجماعة الاساقفة ان اناسا من المحرمّين والمبعدين والذين يحبّون نفوسهم والمال والشهوات وشهوات العالم لا يتسلطوا ان يجلسوا على كرسى بعدى لكن بعد موتى يكتب اساقفة الهوفركيا الى مطران جنديسابور ان كان مسامًا على القانون والى مطران البصرة والموصل والكرخ ويكون اربعتهم او ثلثة منهم ومع كل منهم ثلثة اساقفة ويختارون باجتماع اهل المدينتين رجلا امانته كاملة بلا كذب ولا نفاق ويعمل بالقوانين البيعية طاهرًا عفيفًا ويجلس على الكرسى بعدنا والله تعالى يقوّيه ويحفظه . ومَن يفعل غير هذا فغضب الله يحلّ عليه . وجماعة الشعب والاسكوليين يفعلون كذلك ولا يلتفت الى قول المفسدين والذين سقّطتهم كداود المروزى ومن يخالطه وتمعون اسقف الانبار . ومن استام على غير هذا الوجه فهو باطل ومحروم .

Grandi opera Mar Abas *Præſulum diſſidium à Narſete & Eliſæo in Catholica Sede inductum ſuſtulit, Canoneſque reſtituit. Habetque admirabiles Epiſtolas ejus geſta continentes, quarum prima de abrogando Præſulum in eadem Catholica Sede diſſidio differit, quod Polygamiæ comparat, Monarchiamque ſtatuit. Sategit autem, ut Epiſcopales Sedes eo vitio liberarentur, unumque Epiſcopum ſingulæ haberent: quique Eccleſiaſtica cenſura plecti commeruerant, in eos ſeverè animadvertit. Singulas quippe provincias circumluſtrans, in reos inquiſivit, eoſque convictos Eccleſiaſticis cenſuris coërcuit, & qui fratrum ſuorum cathedras invaſerant, deturbavit, reſipiſcenteſque in Presbyterorum ordine manere permiſit, donec Eccleſiaſtica res in ſumma pace conſtituta eſt. Et Narſes quidem obierat; Eliſæus verò Catholici nomen abdicaverat: utrumque autem* Mar Abas *ob ea, quæ illorum temporibus adversùs Canones innovata fuerant, & propter inductam in Eccleſiam polyarchiam, gradu ſuo excidiſſe declaravit: præcepitque, ut ex Epiſcopis, qui Eccleſiis præfecti fuerant, antiquior & melior Eccleſiam teneret, & alter in Preſbyterorum ordine maneret, donec Epiſcopo defuncto, vacantem Eccleſiam ſuſciperet, aut ad aliam transferretur: quos verò corruptis moribus & vitioſos novit, omninò excluſit, & omni Eccleſiaſtico gradu carere voluit.*

Epiſtolâ quintâ diſputat de obedientia, quam Chriſtianus quiſque Epiſcopo ſuo debet, & Epiſcopi Patriarchæ: quodque nemini fas eſt, Eccleſiaſticos Canones & terminos ab Apoſtolis ſtatutos prætergredi. (Fragmentum ex-

ſtat

ſtat apud Sobenſem in Epitome Canonum Par.8. cap.19.)

Epiſtolâ Encyclicâ ad provinciales de abroganda prædicta in Catholica Sede Præſulum pluralitate agit, quodque nefas ſit Epiſcopis ad electionem Metropolitæ alicujus Sedis convenire abſente Patriarcha: neque liceat Metropolitis & Epiſcopis ad Patriarchæ Sedem ipſo inconſulto accedere; quodve ſi neceſſitate urgente eò acceſſerint, Synodum inter ſe habere, aut aliquid agere, aut turbas excitare non præſumant. Quicumque id auſus fuerit, ab Eccleſia & ab omni cœtu fidelium populorum alienus eſto. Et amodo ego, & Epiſcoporum Synodus ſub anathematis pœna cautum volumus, ne quiſpiam excommunicatus & à fidelium cœtu ſegregatus, aut ſui ipſius amator, & pecuniæ cupidus, ſæculive voluptatibus deditus, in Throno meo poſt obitum meum collocetur; ſed eo vacante, provinciæ Epiſcopi Metropolitam Gandiſapor (ſeu Lapethenſem) *ſi tamen canonicè fuerit electus, & Metropolitam Boſræ* (aliàs Perath-Maiſan) *& Moſul* (idest, Arbelæ atque Adjabenes) *& Carchæ* (ipſa eſt Beth-Seleucia) *admoneant. Atque omnes iſti quatuor, vel ſaltem tres* (Auctor verſionis hujuſce Arabicæ ex more temporum ſuorum tam Metropolitarum nomina, quàm numerum exprimit) *ad electionem proceſſuri, ternos Epiſcopos ſecum adducant, & cum ambarum urbium indigenis convenientes, eligant virum orthodoxum, ſine malitia, & ſine dolo, Canonum Eccleſiaſticorum tenacem, purum, caſtum, qui poſt obitum noſtrum ſuper Thronum ſedeat, quem Deus excelſus corroboret, oramus, atque tueatur. Qui ſecus fecerit, ira Dei deſcendat ſuper eum. Et congregatio populi, & Scholaſtici ſimiliter agant, neve convertantur ad fabulas pravorum hominum, & eorum, qui à me dejecti fuere, cujuſmodi ſunt David Maruzita* (idest, Epiſcopus Maru, cujus mentio tom.2. pag.412.) *& fautores ejus, & Simeon Epiſcopus Anbaræ* (Ibidem pag. 413.) *Quicumque verò ordinatus fuerit contra hanc conſtitutionem, anathema ſit, & ejus ordinatio inanis cenſeatur.* (Fragmentum hujus Epiſtolæ ex Ebedjeſu Nomocanone Syriacè ſuprà produxi pag. 77.)

In altera autem Epiſtola Encyclica ad populos Orientales ſimilia quædam continentur. Primum ut omnes Eccleſiaſticis Canonibus inſiſtant, & poſt abrogationem Polyarchiæ in Catholica Sede nemo audeat conſpirationes facere, ſive conventus habere, aut circuire per domos. Matrimonia etiam juxta rectum Canonem fiant, neve quiſpiam patris ſui aut patrui uxori jungatur, neve amitæ vel materteræ, vel ſorori, vel nurui: neve quidpiam hujuſmodi audeat omninò quiſquam, ſecundùm conſuetudinem nempè Magorum, & Judæorum: neve ducat infidelem, ſicut Ethnici: neve quiſpiam illegitimè conjugii negotium tractare audeat: neve duas uxores ducat. Quicumque in hæc ſcelera lapſus fuerit, illi à Sacerdotibus pœnitentiæ ſpatium concedatur. Et ſi quidem reſipuerit, ſuſcipiatur. Sin autem in ſuo propoſito perſtiterit, ab Eccleſia arceatur. Eadem quæ viris, feminis lex eſto. Et quicumque aliquid hujuſmodi perpetraverit, omninò ſatagat, ut per pœnitentiam Deo ſatisfaciat. Qui verò reſipiſcere noluerit, ab Eccleſia expellatur, officioque funereo careat, & ejus cadaver nemo efferre audeat.

Aliâ vero Epiſtolâ hoc etiam habet, quod qui Chriſti divinitatem & humanitatem non confitetur, anathema ſit: & qui non confitetur ejuſdem paſſionem & mortem, & quod hæc divinitati non acciderint, anathema ſit; & qui orationem non claudit in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, itidem anathema ſit.

Hucuſque excerpta ex nonnullis Epiſtolis Mar Abæ, qui quum anathema iis dicat, *qui Chriſti divinitatem & humanitatem non confitentur, aut negant Chriſtum paſſum & mortuum, aut paſſionem mortemque ad Divinitatem referunt;* duas quidem hæreticorum factiones per ea tempora in Meſopotamia & Aſſyria finitimiſque locis frequentes ſugillat; Eutychianos ſcilicet, & Manichæos, quorum poſtremi Chriſtum paſſum mortuumque negabant; primi verò unam ex divinitate & humanitate Chriſti naturam conflantes, paſſionem mortemque ad ipſam divinitatem referre convincebantur, præſertim quum ad Triſagium hymnum appendiculam illam, *Qui crucifixus es pro nobis*, adjicerent. Non tamen à Neſtoriana hæreſi recedit, quam ab ipſo ad extremum uſque ſpiritum retentam fuiſſe liquet ex canone quadrageſimo, quo doctrinæ Theodori Mopſveſteni inſiſtendum definit: liquet & ex Barhebræo, qui Choſroën Perſarum Regem eidem Mar Abæ hanc hæreſim objicientem inducit his verbis. [illegible]

[illegible]

Abam Catholicum Choſroës Anuſcervanus ſapiens Rex aliquando arceſſens, de fide cum ipſo diſputavit, inquiens. Cedo numerum gentium, quæ Mariam Deiparam dicunt, & Cy... ſuſcipiunt, earumque, quæ illam vocer... puunt & Neſtorium admittunt, Obmut...

Item Canones [1] de regimine, ܘܩܢܘܢܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܀
Et Conſtitutiones Eccleſiaſticas. ܘܬܘܩܢܐ ܥܕܬܢܝܐ ܀

CAPUT LIX.

Hananus Adjabenus.

Hananus [2] quoque Adjabenus ܚܢܢܐ ܐܦ ܚܕܝܒܝܐ

Li- ܟܬܒܐ

hæc Catholicus: qui quum hinc mentiri non poſſet, inde veritati cedere cogeretur, tandem in anguſtias redactus: omnes, inquit, Chriſtianorum gentes vocem illam dicunt Cyrillumque ſuſcipiunt, nobis exceptis, qui id dicere recuſamus, & Neſtorium admittimus. Tùm verò increpans ipſum Rex, ait. Ergone mentiri omnes dicemus, voſque ſolos veritatem enunciare? Enimverò palàm ſit, vos à Chriſtianorum cœtu non fide dumtaxat, ſed & operibus immenſum quantum diſtare. Ubinam gentium Catholicus aut Epiſcopus mulierem cohabitatricem habet, ut vos habetis? Reliqua vide tom.2. pag.412.

Denique quod ait Mar Abas in ſua Synodica de Patriarchæ electione, *quicumque ordinatus fuerit contra hanc conſtitutionem, anathema ſit, & ejus ordinatio inanis cenſeatur*; error Neſtorianorum eſt illicitam ordinationem ab invalida minimè diſtinguentium. Qua in re notandus Canon Joannis illius ſectæ Patriarchæ, à Sobenſi in Epitome Canonum Synodalium Par.6. cap. 6. num.14. relatus, quo Presbyteri & Diaconi ſi poſt apoſtaſiam reſipuerint, iterùm ordinari ab Epiſcopo jubentur. ܐܢ ܩܫܝܫܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ
ܢܟܦܘܪ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܬܐܒ ܘܗܦܟ
ܘܬܒ: ܙܒܢܐ ܐܪܝܟܐ ܢܗܘܐ ܒܬܝܒܘܬܐ. ܘܡܢ ܒܬܪ
ܕܬܫܠܡ ܬܝܒܘܬܗ. ܢܬܩܒܠ ܘܠܐ ܢܫܡܫ: ܐܠܐ ܐܝܟ
ܥܠܡܝܐ ܢܩܘܡ. ܘܐܢ ܒܟܠܗ ܚܝܠܗ ܗܘ ܡܢ ܟܠܗ
ܠܒܗ: ܬܝܒܘܬܐ ܢܚܘܐ ܢܩܒܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ:

Si quis Presbyter (inquit) *aut Diaconus Jeſum Chriſtum abnegaverit, deinde pœnitentia ductus reſipuerit, longo tempore in pœnitentia maneat. Peracta autem pœnitentia, ſuſcipiatur. Non tamen in ordine ſuo miniſtret, ſed laicorum gradum teneat. Quodſi ex tota virtute ſua pœnitentiam exhibuerit, manus impoſitionem ab Epiſcopo iterùm accipiat.* Hic error ei ſimilis eſt, quo Græci ſchiſmatici recentiores Chriſtianum quemcumque ad eorum ritus tranſeuntem niſi iterato baptiſmate non admittunt. Sed ad Mar Abam regredior.

1 *Canones de regimine, & Eccleſiaſticas conſtitutiones.* Sunt univerſim quadraginta, de quibus infrà ſermo erit, ubi de Synodo Mar Abæ, cujus meminit Sobenſis ad calcem Catalogi. Amrus notat, Mar Abam edito canone vetuiſſe, *ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet: nam id inductum fuerat à Rege Perſarum ſub Barſuma Niſibeno, coactique fuerant Patres ad nubendum.* Vide tom.2 pag.412.

2 *Hananus* Adjabenus, (non *Hadiaboja*, ut Ecchellenſis pag.53. neque *Chadibajo*, ut Hottingerus pag. 233.) Scholæ Niſibenæ magiſtrum agebat circa annum Chriſti 570. ſub Ezechiele Patriarcha, ut ſcribit Amrus in hujus vita. وكان بنصيبين من الملافنة ايشوعيب وابراهيم بن الحداد وحنانا . وكان لحنانا ثمانماية تلميذ .

Erant (inquit) *Niſibi Doctores Jeſujabus, & Abraham fabri ferrarii filius, & Hananus. Habebat autem Hananus octingentos auditores.* Vixit uſque ad tempora Sabarjeſu Patriarchæ, qui anno Græcorum 917. Chriſti 606. obiit, ut ex Amro tom.2. pag.415. obſervavi, idemque ſcripta Hanani damnavit, quod Theodorum Mopſveſtenum in exponendis Scripturis nequaquam ſequutus fuiſſet, ut teſtatur Timotheus Patriarcha in epiſtola Synodica, quæ in prima Synodo anno Hegiræ 174. ſcripta fuit, & in altera Synodo anno 189. confirmata: ubi quum de libris in Eccleſia recipiendis vel repudiandis diſſeruiſſet, hæc de Hanano, Sahaduna, Eſaia, Joanne Apameenſi, Joſepho Huzita, Joanne Daliathenſi, Ephræmo Elamita, Moyſe, & Abu-Noë apud Sobenſem in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap. 5. ſubjungit.
ܚܢܢܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܢܫ ܗܘܐ ܥܘܕܐ ܕܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ
ܕܠܐ ܐܝܟ ܡܢ ܡܦܫܩܢܐ ܡܠܦܢܘܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܪܘܚܐ
ܢܩܘܡ ܘܠܐ ܟܕ ܗܘ ܕܦܘܫܩܐ ܢܛܪܝܢ ܘܠܐ ܟܠܐ ܗܘ
ܕܦܘܫܩܐ ܢܚܡ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܦܘܫܩܐ ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܗܘ
ܕܐܢܫ ܐܚܪܢܐ ܕܡܬܕܢܚܐ ܕܟܘܢܫܐ ܕܟܬܒܐ. ܘܡܦܫܩܢܐ
ܡܕܝܢ ܡܠܦܢܘ ܐܢܫܝܢ ܕܦܘܫܩܐ ܐܚܪܢܐ ܘܡܦܫܩܢܐ
ܡܦܫܩܢ. ܡܦܫܩܐ ܒܪܢܫ ܕܡܬܦܫܩܝܢ ܗܘܘ: ܘܐܬܚܪܝܘ
ܘܦܘܫܩܐ ܘܐܬܚܪܝܘ ܥܡ ܟܬܒܢܝ ܗܘܘ: ܡܢ ܩܕܡ

[illegible]

Antiquus invaluit mos, qui etiamnum in Dei Eccleſia viget, ut nemò magiſtri munus ſua ſponte ſibi præſumat, neve interpretem agere, aut libros componere, abſque permiſſu & præcepto illius, qui univerſalis Eccleſiæ regimen & gubernacula obtinet. Et hac quidem lege quicumque commentaria tractatuſve elucubrarunt, ſeſe continuere. Libros enim, quos componebant, expoſitiones & interpretationes, quas elaborabant, antequam ad vulgi manus venirent, ad Patriarcham aut tranſmittebant, aut ipſi per ſe deferebant: qui ſi ad id idoneus foret, ſuo ipſe ingenio intelligentiaque eorum libros examinabat: factaque inquiſitione, ſi quidem eæ lucubrationes approbationem & coronas mererentur, approbabantur & coronabantur. Sin verò approbatione illa indignas Patriarcha cenſuiſſet, rejiciebat velut Eccleſiaſticis legibus contrarias, damnabatque: quemadmodum Sabarjeſu Catholicus HANANI Adjabeni ſcripta condemnavit, & Jeſujabus Sabadunæ fabulas, commentaque Eſaiæ Tabalenſis. Nos que ſimiliter blaſphemias illius Apameenſis & Joſephi, atque Joannis Daliathenſis proſcripſimus. Si verò Patriarcha ob defectum ſcientiæ examen perficere non ſufficeret, ad id operis Epiſcopos eruditos, & Doctores exercitatos advocabat; & collatâ operâ definiebant, utrùm libri ſuſcipiendi vel rejiciendi viderentur. Et hæc ſanè fuit antiquorum regula, quæ noſtris quoque temporibus obtinet. Nam Ephræmus qui cathedram & thronum Elamitarum tenet & ille alter pudicus caſtuſque Raban Moſes Presbyter & Doctor, tertius etiam doctus & acutus Abu Noë, lucubrationes ab ipſis elaboratas, antequam à quopiam viderentur, ad nos tranſmiſere, ſcripſeruntque in hæc verba: Cognitionis tuæ fornace eas explorato, & ſapientiæ tuæ igne expurgato. Et ſiquidem in Eccleſiæ archiva recipiendas judicaveris, eaſdem recipi jubeto. Sin hoc honore indignas cenſueris, fac ut in mare projiciantur, aut igni abſumantur. Et iſti quidem viri Dei amantes ſic fecerunt: Hæc Timotheus, ſententiam à Sabarjeſu Catholico in opera Hanani latam referens. Atque huc reſpexit Sobenſis quum ait de eodem Hanano, *alios plures libros edidit, qui propter Commentatorem repudiati ſunt:* eò ſcilicet, quia in ſacrarum Scripturarum expoſitione, à Theodori Mopſveſteni ſententia receſſit.

In libro Canonum Eccleſiæ Neſtorianæ tom. 2. Bibl Orient. pag. 507. exſtant hujus *Hanani Canones XXI. de Schola Niſibis*, Canonibus Narſetis ſubjuncti; quibus hæc præfatio præmittitur.

قام بعده اى بعد يوسف الاهوازى
يوحنا المعروف ببيت ربن وابراهيـــم ونرسى :
يشوعيب الجدالى وصـــار جاثليقا وواحد بعد
خر . وجددت القوانين فى الاسكول فى ايام مار
حادابويه مطران نصيبين والملفان حنانا اتباعا
لقوانين المقررة فى ايام مار نرسى ومار ابراهيم
مسلة الاسكلانييـــن لتجرى امورهم على السداد
تقرا فى كل سنة ويرتدع بها من هو على الباطل .
القوانين المقررة اولا كانت فى ايام هوشع مطران
صيبين وقبله فى ايام برصوما لما انتقـــل اسكول
لرها الى نصيبين ورضا الاسكولانيين بـــهـــا .
والمقرر لها مار نرسى ومن كان معـــه وخط المطران
فيها بالصحة واشهاد الاسكولانيين على نفوسهم
انهم متى عدلوا عنها فهم غربا من الـــبـــيعة .

Eique ſucceſſit; (ideſt, Joſepho Huzitæ & Joanni cognomento Bethrabanenſi, & Abrahamo, & Narſeti) Jeſiljabus Gadalenſis (non hic, ſed Arzunita, de quo tom. 2. pag. 412.) *qui poſtea Catholici dignitatem tenuit, ſicut & reliqui*

Libros [1] hos compoſuit dilucidavitque.
Commentaria in Davidem,
In Geneſim, in Jobum, in Proverbia;
In Eccleſiaſten, in Canticum Canticorum,
Et in duodecim Prophetas ſimul.
Item expoſitionem in Marcum,
Et in epiſtolas Pauli Apoſtoli,
Declarationem [2] Fidei,
Et Sacramentorum, & Quæſtionum.
De cauſa [3] ſolemnitatis Hoſannarum:
De cauſa feriæ [4] ſextæ Auri:
Et

ܣܦܪ̈ܐ ܡܩܒ̈ܠܐ ܣܡ ܘܦܫܩ .
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܘܝܕ
ܘܕܒܪܝܬܐ ܘܐܝܘܒ ܘܡܬܠܐ .
ܘܩܘܗܠܬ ܘܫܝܪ ܫܝܪ̈ܝܢ
ܘܬܪ̈ܥܣܪ ܢܒܝ̈ܐ ܐܟܚܕܐ .
ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ :
ܘܕܐܓܪ̈ܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ :
ܘܦܘܫܩܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܕܐܪ̈ܙܐ ܘܕܫܘܐ̈ܠܐ .
ܘܥܠܬܐ ܕܥܐܕܐ ܕܐܘܫܥܢ̈ܐ
ܘܥܠܬܐ ܕܥܪܘܒܬܐ ܕܕܗܒܐ .
ܘܕܒܥܘܬܐ

liqui alter poſt alterum. Temporibus porrò Achadabuæ Metropolitæ Niſibeni, & Hanani Doctoris, Scholæ leges reſtitutæ fuerunt ſecundùm Canones ſub Mar Narſete & Mar Abrahamo pro bono Scholarium regimine ſancitos, edictumque eſt, ut quotannis legerentur ad correctionem errantium. Qui verò confirmati ſunt Canones, recepti primùm fuerant ſub Hoſee Niſibis itidem Metropolita, & ſub ejus anteceſſore Barſuma, poſtquam ex urbe Edeſſa Niſibin Schola tranſlata fuerat: illique à Scholaribus ſuſcepti ſunt: approbati autem fuere à Mar Narſete, & ab aliis, qui cum ipſo interfuere: ſubſcriptionemque Metropolitæ præferunt ad faciendam rei fidem, necnon Scholarium teſtimonium profitentium ſe quandocumque ab illis declinaſſent, ab Eccleſia alienos fore.

1 *Libros hos compoſuit dilucidavitque*. Echellenſis, ܣܦܪ̈ܐ ܡܩܒ̈ܠܐ ܣܡ *hos compoſuit receptos libros*. Hottingerus: *cujus libri* ܡܬܩܒܠܝܢ (imò ܡܩܒ̈ܠܐ) *grati, accepti, commemorantur*. Sed in Textu Sobenſis totum hoc deſideratur.

2 *Declarationum Fidei*, hoc eſt, Symboli Nicæni, ut rectè apud Ecchellenſem, quem injuriâ carpit Hottingerus pag. 233.

3 *De cauſa ſolemnitatis Hoſannarum*. Amrus hujuſmodi feſtum in Eccleſia Syrorum Neſtorianorum ſub Babæo Patriarcha Acacii ſucceſſore inſtitutum fuiſſe ſcribit.

وعقد لهوشع مطرنة نصيبين . وفي ايامه عمل الشعانين بنصيبين والمداين .

Hic, inquit, *Hoſee Metropolitam Niſibis inſtituit, cujus diebus feſtum Hoſannarum Niſibi & Modainæ* (hoc eſt Seleuciæ) *celebratum fuit*. Vixit autem Babæus ad annum Græcorum octingenteſimum decimum quartum, ut refert idem Amrus citatus tom. 2. pag. 408. Iiſdem ferè temporibus apud Græcos Syroſque tùm Orthodoxos, tùm Jacobitas id Feſtum celebrari cœptum fuerat, teſtibus Severo in Homil. 125. & Joſue Stylita ad annum Chriſti 498. Vide tom. 1. p. 23.

4 *De cauſa feriæ ſextæ Auri*. Ita appellant Syri feriam ſextam infrà octavam Pentecoſtes, quod in ea legatur ex Actibus Apoſtolorum illud miraculum S. Petri ajentis ad claudum in ſpecioſa templi porta poſitum, *Argentum & aurum non eſt mihi*. In idem argumentum ſcripſit Sabarjeſu cognomento Roſtamus, de quo Thomas Maragenſis in hiſtoria monaſtica lib. 2. cap. 17. In officio Chaldæorum Codice Syr. Amiden. 1. tom. 1. pag. 581. adnotatur ܥܪܘܒܬܐ ܕܕܗܒܐ ܐܝܟ ܥܐܕ̈ܐ ܡܥܐܕܝܢ *Feriam ſextam Auri inſtar Feſtorum celebrari*, hoc eſt, ut ad Latinum morem loquar, *ſub Ritu Duplici*. Inter Severi homilias binæ ea de Feria habitæ ſunt, videlicet ſeptuageſima quarta, & nonageſima ſecunda: & priori quidem hic titulus præfigitur: *Homilia 74. habita feria ſexta hebdomadæ poſt Pentecoſten, quum Jejunium de more celebraretur, in illud quod legitur ex Actibus Apoſtolorum: Petrus autem & Joannes aſcendebant ad Templum hora Orationis nona: & vir quidam claudus ex utero matris ſuæ efferebatur &c.* Unde liquet tàm hanc, quàm Hoſannarum, de quibus mox dixi, ſolemnitatem ex Eccleſia Antiochena ad Seleucienſem Syrorum Neſtorianorum promanaſſe.

Et Rogationis [1], & Inventionis [2].
Et Orationem de feſto Hoſannarum.
Alios denique plures libros edidit,
Qui propter Commentatorem repudiati ſunt.

ܘܕܒܥܘܬܐ ܘܕܫܟܚܬܐ.
ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܐܕܐ ܕܐܘܫܥܢܐ.
ܐܦ ܠܗ ܟܬܒܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܐܣܬܠܝܘ ܡܛܠ ܡܦܫܩܢܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Rogationis*. Ecchell. *de Litaniis*: Hottingerus, *Preces: publicæ* nimirùm ſupplicationes, ſub Ezechiele Patriarcha, atque adeò temporibus ipſius Hanani, indictæ, de quibus tom. 2. pag. 413. & hoc tom. pag. 72.

2 *Inventionis*. Ecchell. *de Inventione (nempè Crucis.)* & quidem rectè: vox enim *Crucis* ſubintelligitur, cujus de Inventione Hananus diſſeruit. Unde Hottingerus reprehendendus, qui quum eſſet Syriacorum Rituum planè ignarus, Ecchellenſem tamen hac in re arguere auſus eſt, inquiens: *quod de Inventione Crucis Ecchellenſis explicat, illud nimis eſt tortum*. In Officio Chaldæorum poſt Feſtum Crucis, quod menſe Septembri celebratur, quatuor Dominicæ ſequentes, *Inventionis* nomen habent, ſic: ܚܕܒܫܒܐ ܩܕܡܝܐ ܕܫܘܟܚܐ ܕܨܠܝܒܐ

Dominica prima Inventionis &c.

3 *Alios plures libros edidit, qui propter Commentatorem repudiati ſunt*. Ecchell. *Sed neglecti ſunt cauſa Commentatoris*. Hottingerus, *cætera, incuria Scriptorum paulatim neglecta ſunt*, mentem Sobenſis haud aſſequutus. Neglecti ſunt, ſeu potiùs repudiati alii libri Hanani, eò quod cum Theodori commentatoris doctrina minimè cohærerent, ut ſuprà dixi. Nam in Conciliis Neſtorianorum ſub Mar-Aba, Jeſujabo, Sabarjeſu, & Gregorio definitum fuit doctrinam Theodori uſquequaque amplectendam eſſe. Mar Abas Canone 40. اراوتنا كلنا نحن اساقفة الشرق مبنية على الامانة التى وضعها الثلثماية وثمانية عشر وفى تفاسير الكتب على منار ثياذورس

Sententiæ omnium noſtrum Epiſcoporum Orientis fundatæ, ſunt ſuper fidem Patrum trecentorum decem & octo; in expoſitione autem Scripturarum, ſanctum Theodorum ſequimur. Jeſujabus Can. 2. فى اتباع تفاسير ثاذورس المفسر والاعتماد على كتبه وان الذى يخالفها ويتبع غيرها فهو محروم كما فعل من عانده فى اتباع يوحنا فم الذهب.

Quod Commentaria Theodori Commentatoris ſequenda ſunt, ejuſque libris ſtandum; qui verò iis contradixerit; alia ſcripta amplexus, anathema ſit: quemadmodum fecit, qui eum (hoc eſt, Theodorum,) *impugnavit, Joannem Chryſoſtomum ſequutus*. Sabarjeſu. اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت ويبطلون جوهرى المسيح وانهما اثنان وتفاسير ثاودورس المفسر:

Hæc Synodus congregata fuit propter quoſdam cœnobitas, qui inter cæteras pravas opiniones hanc aſſerebant, inſitum ſcilicet eſſe in natura humana peccatum, & Adamum creatum natura immortalem: duas autem Chriſti ſubſtantias negant; & Theodori Commentatoris Commentaria impugnant. Et infrà: وفى تصحيح تفاسير المفسر الكبير وان من خالف على شى من ذلك كان محروما ومن قال بسواهما

Commentariis igitur Commentatoris magni omnino inhærendum: qui verò iis quoquomodo repugnaverit, aut aliter ſenſerit, anathema ſit. Et paucis interjectis. والعهد الذى فى اخرها بالاقرار من رهبان عمر بن برقيطى بالثالوث المقدس والاتحاد المعظم الذى لا انفصال له وادامة الدرس فى كتب المفسر.

Id autem in fine Synodi *communibus monachorum cœnobii Baritæ* (cujus mentio to. 2. Bibl. Orient pag. 496.) *ſuffragiis concluſum fuit: ut ſcilicet in ſanctam Trinitatem, & magnam indiviſibilemque Unionem firmiter crederetur, librique Commentatoris aſſiduè evolverentur*.

Gregorius denique: هذه السنودس اجتمعت فى وقت عقد غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسر الكبير.

Hæc Synodus coacta fuit, quum Gregorius Catholicus electus eſt. In hoc autem ſententiæ omnium convenere, ut Fides magna (ideſt, Symbolum Nicænum) *& Commentaria magni Commentatoris ſervarentur*.

CAPUT LX.

Aphraates Perſa.

1 Beatiſſimus Aphraates 1
Sapiens Perſa
2 Duos 2 compoſuit tomos:
3 Nec non orationes 3 ordine alphabetico digeſtas.

ܐܦܪܗܛ ܣܒܐ ܛܘܒܢܐ
ܗܘ ܚܟܝܡܐ ܦܪܣܝܐ.
ܥܒܕ ܗܘܐ ܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܬܐ.
ܥܡ ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܐܠܦ ܒܝܬ.

CAPUT LXI.

Hibas, Cumas, & Probus.

4 Hibas 4, & Cumas 5 & Probus
5 E Græco in Syriacum
Tranſtulerunt libros Commentatoris
6 Atque Ariſtotelis 6 Scripta.

ܗܝܒܐ ܘܩܘܡܝ ܘܦܪܘܒܐ
ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ
ܬܪܓܡܘ ܟܬܒܝ ܡܦܫܩܢܐ
ܘܡܟܬܒܢܘܬܗ ܕܐܪܣܛܘ.

Ad ܥܡ

NOTÆ.

1 *Aphraates*, Barhebræo ܦܪܗܕ *Pharhades*, Ecchellenſi *Aphrahet*, cognomento *Sapiens Perſa*, ſeu *Sapiens Perſarum*, claruit ſub Papa Epiſcopo Seleuciæ circa annum Chriſti 320. Jacobo Niſibeno & Ephræmo Syro æqualis. Vide tom. 2. p. 398.

2 *Duos compoſuit tomos*, Adhortationum ſcilicet, ut ſcribit Barhebræus loc. cit.

3 *Orationes ordine alphabetico*. Duas ſuprà viginti epiſtolas vocat Barhebræus, quæ exſtant Cod. Syr. 45. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 617. Ecchellenſis vertit, *Orationes de literis Alphabeti*, minus rectè: non enim Aphraates de literis Alphabeti diſſeruit, ſed carmina moralia juxta ordinem literarum alphabeti compoſuit.

4 *Hibas* ܗܝܒܐ Sobenſi, Syris ܐܝܒܐ *Ibibas*, hoc eſt, *Donatus*, Edeſſenam Eccleſiam rexit ab anno Chriſti 435. ad annum 457. quo obiit die 28. Octobris, ut latè dixi tom. 1. à pag. 199 Eum Theodori libros in Syriacam linguam tranſtuliſſe, præter Sobenſis auctoritatem teſtantur Presbyteri Edeſſeni ejuſdem accuſatores in quatuor Conciliis Antiochiæ, Tyri, Beryti, atque Chalcedone. Hinc *Interpretis* titulum aſſequutus eſt apud Syros Neſtorianos, qui ipſum etſi à Neſtorii erroribus patrocinioque reſipiſcentem, ſuorum tamen Doctorum in numerum accenſent, propterea quod initio motæ propter Neſtorium quæſtionis, hujus partibus impensè faviſſet, ſcriptâ ad Marim Perſam famosâ illa epiſtolâ, quæ poſtea in quinta Synodo damnata fuit. Vide Tom. cit. pag. 203.

5 *Cumas & Probus*. Ecchell. *Cumi* & *Pharuba*. Doctores erant in Schola Edeſſena, ubi adhibito Hiba ſocio, libros Theodori Commentatoris atque Ariſtotelis è Græco in Syriacum tranſtulere, ut plana ſunt Sobenſis verba, quæ tamen Hottingerus p. 231. quum non intellexiſſet, pro libris *Commentatoris*, hoc eſt, Theodori, expoſitiones quaslibet Ariſtotelicas poſuit, ſic: *Cumæus adhibitis ſociis Hiba & Pharuba, ex Græco idiomate in Syriacum tranſtulit ſcripta Ariſtotelis, aliaque* ἑρμηνευτικά. Inter operum Ariſtotelicorum interpretes numeratur idem Probus apud eundem Hottingerum in Bibl. Orient. p. 222. 223. 230. etſi فروبس *Phubrius*, vel *Phubræus* per literarum tranſpoſitionem dicatur. De Probo altero, quem Petrus Junior Monophyſitarum Patriarcha Antiochenus damnaſſe dicitur in hiſtoria Dionyſii, vide obſervata tom. 2. pag. 72.

6 *Ariſtotelis ſcripta*. Hinc patet, apud Syros tùm Orthodoxos, tùm Neſtorianos Philoſophiam Ariſtotelicam prius coli cœptam fuiſſe, quàm apud Monophyſitas. Verſionem Dialecticæ Ariſtotelis Jacobus Edeſſenus

Ad hæc compoſuit Hibas interpres
Commentarium in Proverbia:
Et Interpretationes, & Hymnos,
Atque diſputationem adversùs
contentioſum.

ܥܒܕ ܐܦ ܗܝܒܐ ܡܦܫܩܢܐ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܬܠܐ܀
ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܐܦ ܡܕܪ̈ܫܐ
ܘܕܪܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܚܪܝܢܐ܀

Caput LXII.

Diſcipuli Mar Abæ.

1 Diſcipuli 1 quoque Mar Abæ
Compoſuerunt libros, quos ſumus commemoraturi:
Librum *ſcilicet* commentariorum
2 In Danielem: & 2 Hymnos.

ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܦ ܕܡܪܝ ܐܒܐ
ܥܒܕܘ ܗܘܘ ܟܬ̈ܒܐ ܕܢܥܗܕ܀
ܟܬܒܐ ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܕܢܝܐܝܠ ܐܦ ܡܕܪ̈ܫܐ܀

Caput LXIII.

Thomas Edeſſenus.

3 Thomas 3 Edeſſenus 4 ſcripſit
4 De cauſa Nativitatis 5 & Epipha-
5 niæ.

ܬܐܘܡܐ ܐܘܪܗܝܐ ܟܬܒ ܥܠ
ܥܠܬܐ ܕܒܝܠܕܐ ܘܕܢܚܐ܀

Epi-

ſenus fecit. Nicolai autem librum de Summa Ariſtotelicæ Philoſophiæ è Græco in Syriacum tranſtulit Honainus Iſaaci filius, ut dixi tom. 1. pag. 493. & tom. 2. pag. 310. De reliquis Syris, Arabibuſque operum Ariſtotelicorum interpretibus vide Hottingerum in Biblioth. Orient. cap. 2. à pag. 219. ad pag. 241. De varia verò Philoſophiæ Ariſtotelicæ tàm apud Græcos, quàm apud Latinos fortuna conſulendus Launojus in ſingulari libro hac de re edito, cujus ſummam exhibet Fabricius Bibl. Græc. tom. 2. à pag. 178.

1 *Diſcipuli Mar Abæ*. Amrus citatus tom. 2. pag. 412. hoſce enumerat Mar Abæ diſcipulos: *Narſetem* ſcilicet *Epiſcopum Anbaræ: Jacobum Metropolitam Beth-Garmæ: Paulum Metropolitam Niſibis: Ezechielem Epiſcopum Zuabiæ*, qui poſteà ad Patriarchalem dignitatem evectus fuit: *Kajuram Doctorem Hirtæ*, qui præceptoris ſui cadaver humandum curavit: *Ramjeſu*, & *Iſai*, qui Scholæ Seleucienſi præfuere: *Moyſen Epiſcopum Carchæ: Barſabam Epiſcopum Sciaakerdæ: Davidem Metropolitam Maru*, qui ab eodem Mar Aba depoſitus fuiſſe dicitur: *Sciubchalmaranum Epiſcopum Caſcaræ: Sergium Doctorem Hazæ*, hoc eſt, Scholæ Adjabenicæ: *Jacobum Doctorem* ejuſdem fortaſſe Scholæ: *& Thomam Edeſſenum*. Ex his verò nonnullos ſingulari capite in Catalogo laudat Sobenſis, ut Paulum, Ezechielem, Kajuram, Sciubchalmaranum, Sergium, & Thomam: alios tacitus præteriit.

2 *Hymnos*. Ecchellenſ. *Colloquia*, minus rectè.

3 *Thomas Edeſſenus*, non Iacobita quem Heracleenſem vocant Syri, ut conjicit Barhebræus citatus tom. 2. pag. 411. Sed Neſtorianus, qui Mar Abam ſermonem Græcum docuit & in convertendis Theodori operibus in linguam Syriacam adjuvit, ut refert Amrus, qui tamen ſibi repugnat, quum eundem Thomam nunc Mar Abæ præceptorem dicit, nunc inter diſcipulos numerat.

4 *Edeſſenus*. ܐܘܪܗܝܐ *Orrhoita*. Celeberrimam illam Meſopotamiæ urbem, *Orrhoam*, *Arach*, & *Edeſſam* Syris appellari, ſæpiùs notavi tom. 1. & 2. Vide Ecchell. in not. ad hunc locum pag. 249. ubi Seldenum meritò reprehendit, quòd vocem Arabicam الرهاوية, quæ *Edeſſenam* ſignificat, *Rheavienſem* reddidit, hac addita nota; *ſed interim loci unde ſic dicatur, plane nimis ignari*. Neſtorianos ſub Choſroë Anuſcervano Eccleſiam Edeſſenam pulſis orthodoxis occupaſſe, Cedrenus ſcribit.

5 *De cauſa Nativitatis & Epiphaniæ*.

In

Epiſtolam 1 adversùs Tonos.	ܐܓܪܬܐ ܠܘܩܒܠ ܩܠܐ:
Solutionem Aſtrologiæ.	ܘܫܪܝܐ ܕܐܣܛܪܘܢܘܡܝܐ.
Prolixos ſermones Paracleticos:	ܘܡܡܠܠܐ ܒܘܝܐܝܐ
Et diſputationes 2 adversùs hæreſes.	ܘܕܪܫܐ ܠܘܩܒܠ ܗܪܣܝܣ.

CAPUT LXIV.

Sergius Rheſinenſis.

Sergius 3 Rheſinenſis compoſuit	ܣܪܓܝܣ ܕܪܝܫܥܝܢܐ ܥܒܕ
Commentarios in Dialecticam.	ܦܘܫܩܐ ܠܕܝܠܩܛܝܩܐ.

CAPUT LXV.

Paulus Niſibenus.

Paulus 4 Niſibenus ſcripſit	ܦܘܠܘܣ ܢܨܝܒܝܢܝܐ ܐܟܬܒ
Commentaria in 5 Scripturam:	ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܣܘܪܬܐ:
Et	ܘܕܪܫܐ

In Ægypto & reliquis Orientalibus Eccleſiis Feſtum Nativitatis & Epiphaniæ Domini uſque ad tempora S. Joannis Chryſoſtomi ſimul celebratum fuit, ut idem Chryſoſtomus homil. 72. tom. 5. quæ eſt *in Natalem diem Salvatoris noſtri* teſtatur, affirmans, quum illam recitaſſet Orationem, nondum decem elapſos fuiſſe annos, quum primùm dies ille, Nativitatis nimirùm, innotuiſſet Eccleſiæ Orientali. Utrumque Feſtum Armeni in præſentem uſque diem conjungunt. Vide Svicerum in Lexico, verbo ἐπιφάνεια.

1 *Epiſtolam adversùs Tonos*: in qua ſcilicet cantus diverſis tonis exeuntes, qui in Eccleſia Syrorum uſurpantur, minus probat. Ecchell. & ex eo Hottingerus habent, *Epiſtolam de componendis hymnis*, minus rectè.

2 *Diſputationes adversùs hæreſes*. Ecchellenſis cum præcedenti opere conjungit, hunc in modum; *prolixas conſolatorias literas diſputationis adversùs hæreſes*: nam literam ܕ Daleth pro ܘ Vau in textu voci ܕܪܫܐ, quæ *diſputationem* ſignificat, præfixit.

3 *Sergius* Rheſinenſis (non Rashinius, aut Raſchinæus, ut apud Ecchell. & Hottingerum: eſt autem *Rheſina* ſeù *Reſaina* urbs Meſopotamiæ circa Aborum fluvium, ut dixi in Diſſertatione de Monophyſitis) Archiater apud Syros celeberrimus, qui primus libros Philoſophicos & medicos ex Græco in Syriacum traduxit, teſte Gregorio Barhebræo, cujus verba tom. 2. pag. 315. citavi. Idem Sergius ab Ephræmo Patriarcha Antiocheno Romam miſſus dicitur ad S. Agapitum Papam adversùs Anthimum Conſtantinopolitanum, ut ex eodem Barhebræo notavi tom. cit. pag. 323. Laudatur in hiſtoria Dynaſtiarum pag. 94. 99. & 172. Alius fuit à Sergio Scholæ Adjabenicæ præceptore, qui ab Amro inter Mar Abæ diſcipulos recenſetur, quemadmodum ſuprà dictum eſt. An autem unus idemque ſit cum Sergio illo interprete, qui ſub Choſroë Perſarum Rege ac Juſtiniano Imperatore claruit, Regumque Perſarum ſeriem & geſta in linguam Græcam deprecante Agathia Scholaſtico convertit, non auſim definire. Ætas utriuſque, locus, ſtudium, linguarumque peritia conveniunt. Vide Agathiam lib. 4. pag. 141.

4 *Paulus* Niſibenus Epiſcopus, Mar Abæ diſcipulus, interfuit Synodo, quam Joſephus ejuſdem Mar Abæ ſucceſſor indixit, ut in fine ejuſdem Synodi legitur his verbis:

وحضر هذا السنودس عدة من الاباء ومنهم فولوس مطران نصيبين في عدد من حضر وذكر الرتب وان رتبة نصيبين الثانية .

Huic Synodo complures Patres interfuere, quos inter Paulus Niſibis Metropolita: decretuſque fuit Sedium ordo, utque Niſibenus Thronus ſecundas obtineret: Primum enim à Patriarcha locum Epiſcopus Lapethæ ſeù Gandiſapor, occupat, ut ex Tabulis Amri & Eliæ tom. 2. pag. 458. obſervavi. Præfuit autem Joſephus Patriarcha ab anno Græcorum 863. ad annum 875.

5 *In Scripturam*. Syriacè ܣܘܪܬܐ *Surta*, quæ

Et diſputationem adverſus 1 Cæſarem : | ܘܕܪܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܩܣܪ܆

Et Epiſtolas diverſi generis. | ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܙܢܝ̈ ܙܢܝ̈ܐ܂

CAPUT LXVI.

Babæus magnus, Archimandrita.

Babæus 2 magnus compoſuit | ܒܒܝ ܪܒܐ ܣܡ ܟܬܒ̈ܐ

Tres | [illegible]

quæ vox quum aliàs *imaginem* ſignificet, hìc pro *Textu* (Sacræ nimirùm Scripturæ) ſumitur : & frequenter apud Syros Expoſitores occurrit.

1 *Diſputationem adverſùs Cæſarem*. Ita in Textu Sobenſis. Hottingerus pag. 236. ſuſpicatur legendum eſſe *adverſùs Choſroëm*. Barhebræus Mar Abam Pauli præceptorem cum Choſroë Perſarum Rege diſputantem inducit tom 2. pag. 411.

2 *Babæus*, cognomento magnus, celeberrimi in monte Izla apud Niſibin cœnobii, quod Abrahamus ſub Babæo Patriarcha fundaverat, monachus ejuſdemque Abrahami diſcipulus, & in præfectura cœnobii poſt Dadjeſu obitum ſucceſſor, claruit ſub Patriarchis Neſtorianorum Ezechiele, Jeſujabo Arzunita, Sabarjeſu, & Gregorio ab anno circiter Græcorum 880. ad annum 939. ut ſcribit Thomas Maragenſis in hiſtoria Monaſtica lib. 1. cap. 7. & ſeqq. ubi monachos quoſdam incontinentes ab ipſo ejectos refert ſub Jeſujabo Patriarcha anno Græcorum 901. Poſt obitum verò Gregorii Patriarchæ, quum Choſroës Hormiſdæ filius Chriſtianis vetuiſſet, nequem Patriarcham ſibi præficerent, vacuam Sedem eundem Babæum rexiſſe uſque ad annum Chriſti 628 Hegiræ 6. quo Siroës interfecto Choſroë Regnum Perſarum occupavit, & Jeſujabus Gadalenſis in Patriarcham Neſtorianorum electus fuit. Verba Maragenſis hæc ſunt.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Beatus autem iſte Mar Babæus ex Beth-Ainata Zebedeæ (inſulæ) *pago oriundus, diſcipulus fuit, ſicut de ipſo proditum eſt, quemadmodum & pater noſter Jacobus, Mar Abrahami viri docti & ſapientis. Inerat autem illi, velut vitium à natura inditum, in loquendo imperandoque aſperitas & impetus quidam. Idem Patrum libros luculentis commentariis illuſtravit. Quum verò Dadjeſu deceſſiſſet, eidem ſuffectus eſt Mar Babæus, Congregationiſque regimen obtinuit, ordine tertius. Quo tempore Diabolus in illo benedicto agro electi tritici à diligentibus piiſque agricolis ſati maledicta fœdæ doctrinæ ſuæ zizania diſſeminare exorſus eſt &c.*

Quoſdam quippe ex eodem grege monachos fornicationis ſpiritu implevit, carniſque concupiſcentiâ, quæ luxuriæ mater eſt, mentes eorundem confudit, eoque audaciæ impulit, ut ſibi mulieres raperent, atque ut fama eſt, ad cellas exterioris atrii, in quo morabantur, eas exciperent. Et in hoc quidem execrabili turpique opere aliquantiſper perſeverarunt. &c.

Aderat autem in ſacro illo cœnobio beatus quidam nomine reque ipſa Elias. Et hic quidem ſeculari generatione ex magna Arabum Tajorum urbe Hirta oriundus erat: literis autem operam dederat in urbe Niſibi: aſceticæ demùm vitæ moribus in illo ſancto cœnobio imbutus fuerat &c. Jam verò quemadmodum beati Eliæ operâ Deus omnium dominus prophetas Baal perdidit peremitque: ita eidem univerſitatis Domino placuit per hunc antiqui illius Eliæ cognominem ejuſdemque prophetæ in ſimili opere ſocium malas ſpinas ignis incendio diſpoſitas atque præparatas, iſtorum ſcilicet hominum flagitia turpemque converſationem diſſipare. Narrant quidam, Eliam id ex divina revelatione didiciſſe, & ab Angelo illi præceptum fuiſſe, ut intempeſta nocte è cella ſua ad illorum hominum cubicula clam proreperet. Alii contra affirmant, Eliam caſu illuc veniſſe, ſtrepitumque teli liciatorii mulierum texentium audiviſſe. Alii demùm produnt ab Elia pueros illorum monachorum *filios circa parentum cellas luſitantes repertos fuiſſe: ſciſcitantique, quinam forent, & unde illuc adveniſſent, eos reſpondiſſe, in eodem loco ſe natos, ſuoſque patres ibidem ſe habere, ſingulorum item nomina indicaſſe &c. Eo itaque deprehenſo ſcelere Elias obſtupuit, hæſitque attonitus &c.*

Mos erat in eo ſacro monaſterio receptus, ne ex quacumque cauſa ſignum Congregationis pulſaretur, niſi jubente Cœnobiarcha; id verò ſi unquam eo inconſulto fieret, indicabat ipſius Cœnobiarchæ exauctorationem. Illuxerat jam dies, quum beatus Mar Elias interiorem monaſterii ædem ingreſſus, Æditvo præcepit, ut è ſuperiori loco ſignum Congregationis pulſaret. Quod audiens Æditvus, præcipientis auctoritatem dignitatemque reveritus, reſiſtere non eſt auſus, nec illud opponere, quod id fieri inconſulto cœnobii præfecto minimè liceret; ſed extemplo dicenti paruit, quodque Beatus imperaverat, promptè exequutus eſt: continuoque omnes ad Eccleſiam convenerunt. Sanctus verò Mar Babæus, qui eo tempore monaſterio præerat, mirabatur, quod ſe inconſulto, nullâque quam ipſe sciret urgente cauſa, Congregationis ſignum datum fuiſſet. Æditvum itaque interrogat, cujuſnam juſſu ſignum pulſaſſet. Elias, reſpondit, zelotes hoc ut facerem, imperavit. Tùm verò quum Cœnobiarcha rei tam inſolitæ cauſam ab Elia ſciſcitaretur: qui fieri poſſe dicam, reſpondit Elias, Pater & magiſter noſter, ut quæ in locis à nobis maximè remotis geruntur, te minimè lateant; ea verò quæ domi tuæ & apud te flagitioſè perpetrantur, te latere potuerint? Huccine res noſtræ reciderunt, ut qui tibi ſubditi non ſunt, te revereantur tuique præſentis juxtà atque abſentis aſpectum fugiant & latebras quærant. In hac tamen Dei hæreditate Sodoma revixerit, & Gabaa inſtauretur? Quinam fieri potuit, ut cancer ſerpens & ulcus corruptionis membra ſancti corporis, filios inquam, tuæ ſanctitatis, invaſerit? Ubinam eſt benedictio patris noſtri Abrahami, & inſtitutio Mar Dadjeſu, & doctrina fluvii Gehon, quæ eſt doctrina tua? Quoniam veſtra inſtitutio maledicta reptilia ſerpentis homicidæ ſobolem procreavit. Quidam itaque ex nobis, ex his, qui coram te adſunt, quorum oculi hæc vident & aures audiunt, injuſtitiam conceperunt & pepererunt iniquitatem, & aquas turbidas biberunt, & labruſcas comederunt, & cum filiabus Moab fornicati ſunt conſilio Balaam intelligibilis, & Deum Abraham & Iſaac & Jacob obliti ſunt. Tuum itaque, Pater, eſt, ut zelotem Phinees æmulatus, zeli tui haſta reos confodias, & viſcera diſpergas immundorum iſtorum hominum, qui paterno cœtui omnium filiorum Orientis hanc notam inuſſerunt. Tuum eſt, ut eos, quos hiſce oculis egomet vidi, perdas, & de Bethel ex domo Domini Dei Patrum tuorum abigas.

Quum hæc & hujuſcemodi ſacrum illud os loqueretur, atque in omnes qui aderant, timor ac tremor irruiſſet, ſanctus Mar Babæus ad Eliam converſus: rem, inquit, ita ſe habere, ut affirmas, tantùm oſtende; tùm ego quæ mei officii ſunt, faciam. Tunc verò Elias ſceleſtos illos digito oſtendit & publicavit. Hi ſunt, ajebat, homines illi, qui palantes ex ovili vitæ exierunt, ut ſpinas paſcerent. Hi ſunt, qui Hieruſalem reliquerunt, & inter ſerpentes ruinarum Hiericuntinarum ambulare maluerunt. Hi ſunt, qui fecerunt vitulum in Horeb, & adoraverunt ſculptile, & mutaverunt gloriam ſuam in ſtercus & in corruptionem immundam. Et ecce mulieres in cellis eorum, & unà cum ipſis filii. Hi ſunt quorum nequitia me coëgit, ut iſta præciperem, & facerem inconſultâ tuâ ſanctitate.

Quum autem hæc ex zelo dicta & ſignificata fuiſſent à ſecundo Elia, vehementer ingemuere ſancti illi, ſceleſtoſque monachos monaſtico habitu exuerunt, & in tonſura capitis illorum hiatum fecerunt: eoſque atque mulieres filioſque eorum inde ejectos expulerunt, & excitato igne cellas eorum concremarunt. Pergit referre, ejectos è cœnobio Izlenſi monachos, in locum, quem Phughitam vocant, pœnitentiæ cauſa ſeceſſiſſe; eoſque inter à Babæo archimandrita etiam Jacobum cœnobio expulſum, perinde acſi flagitiorum eorum monachorum conſcius & particeps eſſet: quo in montes Cardoos primùm, deinde in Beth-Abe, ubi maximum cœnobium ædificavit, abeunte, reliquos Izlenſes cœnobitas adversùs eundem Babæum tumultuantes, in diverſas Aſſyriæ partes ſponte commigraſſe. Mox quum Gregorii Caſcarenſis electionem præter Choſroïs Regis juſſum, qui Gregorium alterum Niſibenum in Patriarcham eligi præceperat, factam narraſſet, ſubjungit. [illegible Syriac text]

[illegible Syriac text]

[illegible Syriac text]

[illegible Syriac text]

[illegible Syriac text]

[illegible Syriac text]

[illegible]

[illegible]

Hæc igitur quum Rex audiiſſet, didiciſſetque, non Gregorium illum, quem Catholicum fieri præceperat, à Chriſtianis ordinatum fuiſſe, ſed Gregorium alterum ejus loco per fraudem ſuffe-ctum; benevolentiæ amoriſque immemor, queis Chriſtianos univerſos, ac præſertim Sabarjeſu proſequebatur, iraque excandeſcens, collatâ Gregorius poteſtate ne uteretur, effecit. Juravit prætereà per ſolem Deum ſuum, quoad ipſe vixiſſet, non paſſurum ſe, ut in regione Orientis Patriarcha fieret: quod & præſtitit, quum ope-

operâ omni diſcipulus Satanæ in id incumberet, ut ſacrum Sacerdotium Chriſtianis in ditione ſua conſtitutis adimeretur : deficiente ſcilicet qui generat patre, filios etiam, qui generati erant, paulatim deficere oportebat. Atque ita donec is Chriſtianorum Orientis gladio cæſus eſt, ſancta Eccleſia (Neſtorianorum nimirum ſecta) *Patriarchatu caruit, quum neque Metropolitæ neque Epiſcopi ordinarentur. Quamobrem luctus mærorque fideles omnes occupaverat, quod Præſule, Rectore, ac Patrum Patre Patriarcha deſtituti eſſent.*

Per idem tempus doctrina virtutumque operibus clarebat in ordine monachorum beatus Mar Babæus magnus. Ad hunc igitur literas dederunt Metropolitæ, qui finitimis diœceſibus præerant : Mar Cyriacus ſcilicet Niſibis, Mar Jonadab Adiabenus, & Mar Gabriel Charchæ (ſeù Oppidi) *Beth-Seleuciæ : qui quum ſacra cœnobia per eos dies frequenter ædificari cernerent vererenturque, ne impia Meſſalianorum doctrina cum paucis aliorum hæreticorum opinionibus in illis regionibus ab Agricolis diaboli diſſeminaretur, nec ipſi Eccleſias viſitare poſſent, Regem veriti, ne ſcilicet Rex Choſroës ipſos calumniaretur, quod Patriarcham ordinaſſent, atque ita in diſcrimen capitis adducerentur : his, inquam, de cauſis ſanctum Mar Babæum Eccleſiæ doctorem, quem omnibus conſtabat monachum, non Epiſcopum eſſe, rogarunt, donec feliciora Eccleſiæ ſuæ tempora Dominus largiretur, ut cœnobia, & Anachoretarum monaſteria viſitaret, defectuſque omnes ſuppleret ; infirmos verò impietatique mancipatos ex Eccleſia deturbaret. Et illi quidem literas ea de re poteſtatem hujuſmodi continentes ſcripſere. Babæus verò tamquam diligens operarius ſollicituſque miniſter Eccleſiam adminiſtravit, & incorruptam ſervavit uſque ad obitum impii Regis Choſroïs. Quum autem Catholicus ordinatus eſt, tunc ille in cœnobium ſeceſſit &c.*

At Choſroës Rex Hormiſdæ filius quum in extrema ſenectute colligendis per fas nefaſque opibus intentus eſſet ; mortuo beato Mar Jazdino fidelium principe, quem ſeculari magnitudini coronam gloriamque cœleſtem conjunxiſſe, & in thalamum ſupernæ felicitatis admiſſum fuiſſe præclara ipſius geſta teſtatum faciunt ; beneficiorum, quæ ab eo acceperat, immemor, opes ejus omnes bonaque abſtulit, & Samatam Curtamque ipſius filios, benedictione dignos veroſque fideles, è divitibus pauperes effecit & ex ſummo illo gloriæ dignitatiſque faſtigio in abjectam privatorum conditionem redegit. Quum verò beatus Samatas unà cum ſtulto Rege Choſroë malitiam conſenuiſſe & in dies augeri cerneret, Mahuzam regiam urbem clam petens, quatuor ſupra viginti Choſroïs filiis, qui ibi educabantur, gladio peremptis, Siroëm ejuſdem filium, qui & Cavades dicitur, inde eductum in oppidum eorum adduxit, & reſeratis carceribus, quotquot vinculis detinebantur ſolutos equiſque impoſitos, armis ad bellum committendum aptis communivit : atque ita Siroëm reluctante patre in regnum immiſit, levi negotio, quum ob Choſroïs avaritiam ingluviemque copias ejus fudiſſet diſſipaſſetque. Ingreſſus autem honorabilis Samatas cum ſervis ſuis palatium Choſroïs, haſta Regem confodit. Quo interempto, pax & tranquillitas omnibus ubique locorum Eccleſiis affulſit, & Samatæ juſſu ſpes bona hominibus à Siroïs copiis annunciata eſt. Siroës verò continuò præcepit, ut Catholicum Chriſtiani ordinarent : ordinatuſque eſt Mar Jeſujabus Baladæ Epiſcopus, qui Gadalenſis ex Gadala Arabiæ pago nuncupatur. Coacta enim Synodo quum Patres omnes ſanctum Mar Babæum rogaſſent, ut Catholicus fieret, renuit ille : ajebat enim malle ſe in cella cœnobii ſui dies claudere, quàm cum labore præeſſe. Catholicus igitur & nonnulli Epiſcopi Babæum honoris cauſa uſque ad cœnobium deduxere.

Hucuſque Thomas Maragenſis: qui narrationi ſuæ duo etiam falſa intermiſcet miracula : alterum cap. 29. à Jacobo Beth-Abenſi, cujus ſuprà facta eſt mentio, perpetratum ; quum ſcilicet ejus cœnobium à Babæo viſitaretur, qui lectiones è Scriptura in Dominicis & Feſtis à Cœnobitis legi ſolitas abrogari juſſerat, ut tom. 2. pag. 491. indicavi : alterum cap. 35. in ejuſdem Babæi laudem confictum, his verbis :

[Syriac text illegible]

Quamque dirempto colloquio (Jeſujabus Catholicus & Epiſcopi, qui Babæum ad ſuum cœnobium honoris cauſa deduxerant,) *ſibi mutuo valedixiſſent, abjiſſentque, repente Mar Babæo ſanctus Dei Angelus apparuit ſpecie equitis igneam haſtam ferentis & equo albo inſidentis, qui in atrio cellæ ipſius ſtans, in hunc modum eum eſt alloquutus. Quoniam verò Patriarchatum recuſaſti, & alter ad eam dignitatem evectus eſt, ſine me, ut ad illum me conferam. Tu verò, inquit Mar Babæus, qui ſis effare. Sum, ait ille, Angelus à Deo rerum omnium Domino in miniſterium Patriarchici Throni Orientis deſtinatus : idcirco toto eo temporis intervallo, quo Catholici vices geſſiſti, à primo die hucuſque à te nunquam receſſi. Nunc verò neceſſe eſt, ut ad ei miniſtrandum, qui hoc*

munus

munus ſuſcepit, abſcedam. Atqui ſi te mihi adeſſe in hoc magno munere adminiſtrum noviſſem, reſpondit magiſter noſter, quovis profectò impendio illud ſuſcepiſſem. Nunc verò cum pace abito, & apprecare bona mihi. Extemplò Angelus magiſtri noſtri oculis videri deſiit. Fabulæ ſunt; ex quibus tamen velut è ſterquilinio aurum, colligitur, à Neſtorianis credi, ſingulis gentium principatibus tàm Eccleſiaſticis, quàm ſecularibus Angelos præeſſe: quæ etiam ſanctorum Patrum ſententia eſt, à S. Ephræmo Syro expreſsè tradita in expoſitione Danielis, ut tom. I. p. 78. obſervavi.

Eadem quoad ſuſceptum à Babæo Eccleſiæ Neſtorianæ regimen, ſcribit Amrus in Vita Gregorii Patriarchæ. ومات الجاثليق ودفن بالمداين واخذ كسرى ما خلّفه وقبض على تلاميذه وحبسهم الى ان اظهروا مـــالــه . وتغيّر رايه فى النصارى وعدل عن الاحسان اليهـــم وامر الّا يروس النصارى عليهم جاثليقـــا وبقيت البيعة سبعة عشر سنة بغير جاثليق فدبّرهـــا مارابا الاركدياقن ومار بابى الكبير من عمر مار ابراهيم . وبقيت البـــيـــعـــة بغير راس الى ان افضت المملكـــــــــة الى شيرويـــــــــه .

Quum Gregorius *Catholicus* (inquit) *obiiſſet & in Modaina* (Seleucia) *ſepultus fuiſſet, relictam ab ipſo auri ſummam Choſroës abſtulit, poſtquam diſcipulos ejus comprebendi & in vincula conjici juſſiſſet, donec opes ejus prodidere. Ad hoc mutata in Chriſtianos ſententia, ſævire in eos cœpit, præcepitque ne ullus ipſis Catholicus præficeretur. Manſit itaque Eccleſia abſque Catholico annos ſeptemdecim* (juxta Barhebræum, duodeviginti) *quo tempore Mar Abas Archidiaconus, & Mar Babæus magnus ex cœnobio ſancti Abrahæ illam adminiſtrarunt: donec ſcilicet Regnum ad Siroëm delatum eſt.*

Quod verò ad Choſroïs cædem ſpectat, eam ex Theophane paulò aliter Pagius refert ad ann. Chriſti 627. num. 9. *Quum Siroës*, inquit, *de fratre in Regem coronando, patris Choſroïs conſilium comperiſſet, quia ipſe primogenitus erat, animo commotus, legatum miſit ad Imperatorem* (Heraclium) *à quo petiit Heraclius, ut Siroës cuſtodias reſeraret, vinctos in eis Romanos liberaret, & cum eis moveret adversùs Choſroën. Siroës in patrem arma movet, qui captus gravibuſque catenis onuſtus, conjectus eſt in carcerem: filius, quem nuper Regem coronare conſiliabatur, & reliqui omnes ejus liberi ſub ejus conſpectu è medio ſublati, & Siroïs juſſu Choſroës ſagittis confoſſus.* Id contigit an. Chriſti 628. Hegiræ 6. non 5. ut Elmacinum emendat idem Pagius. Auctor Chronici Alexandrini Siroëm vocat *Cabatam Siroëm Sadaſadacem*, Elmacinus قبـاد *Cobadum*; ideſt, *Cabadem*, ſeù *Cavadem*, ut rectè notat Thomas Maragenſis ſuprà citatus. Idem Chronici Alexandrini Auctor Samatæ quidem, à quo Siroës ad regnum Perſicum evectus eſſe dicitur apud Thomam, haud meminit; *Curtam* verò Samatæ fratrem *Gurdanaſpam Perſici exercitus ductorem* appellat.

Quod autem Thomas Maragenſis de impuris illis monachis à Babæo cœnobio ejectis refert, tria maximè perpendenda ſunt: primum unde tanta peſtis eruperit: alterum qua ratione tandiù in cœnobio illo latuerit, (liberos enim genuiſſe dicuntur, quos Elias quum interrogaſſet quinam eſſent, ii ſe in eodem loco natos reſponderunt ſuoſque patres ibidem ſe habere; quæ omnia tres aut quatuor ad minus annos duraſſe in eo monaſterio peſtem illam arguunt:) quo denique pacto Babæus rem adeò patentem ignorare potuerit. Sed ſi Neſtorianorum Annales evolvantur, pronum eſt demonſtrare, unde ſacrilega monachorum connubia initium duxerint: ex Barſumæ ſcilicet Niſibeni decreto, *qui*, Amro teſte, *Synodicam ſcripſit, in qua ſacerdotibus monachiſque qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat*: quæ impura lex à quinque poſteà illius ſectæ Patriarchis, Babæo ſcilicet, Sila, Eliſæo, Narſete, & Paulo, confirmata fuit, ut ſuprà obſervavi pag. 67. Hinc paſſim monachi cum mulieribus cohabitabant, quas & legitimas ſuas uxores appellare haud verebantur. Eam diſciplinæ Eccleſiaſticæ corruptelam exterminare aggreſſi ſunt Mar Abas Patriarcha, & Abraham monachorum pater. Et Mar Abas quidem Clerum ſecularem in ordinem redigere volens, coacta Synodo, quam ex Amro tom. 2. pag. 412. laudavi, *vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet*. Abraham verò ut monachos ad priſtinum inſtitutum reduceret, poſtquam in Scetenſi deſerto monaſticum habitum induiſſet, in Aſſyriam reverſus, cœnobium in monte Izla apud Niſibin fundavit, in quo cœnobitarum Ægyptiorum mores omnes, atque adeò continentiam, adamuſſim obſervari præcepit, ut in ejuſdem Abrahæ vita ſcribunt Joannes & Roſtamus apud Maragenſem lib. I. cap. 4. in hæc verba.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Tres ſuprà ¹ octoginta libros: [illegible]
Equi-

[illegible]

Quum Abraham *Scetenſem eremum petiiſſet, inquiunt* Joannes & Roſtamus hiſtorici, *aſceticæ vitæ ſchema*, hoc eſt, habitum, *ibi accepit. Tùm divino juſſu* in Aſſyriam *regreſſus, abditam ſpeluncam incoluit in monte Izla apud Niſibin urbem, ubi ſtatim hominibus cœpit innoteſcere: nam ad hunc finem ab æterna præſcientia deſtinatus fuerat, ut multis cauſa communium bonorum fieret; perque ipſum Patres inſtituerentur, qui primi omnium celeberrima in regionibus Perſarum, Aſſyriorum, Babyloniorumque cœnobia erant fundaturi. Quum igitur velut electorum aromatum odor, fama virtutum ejus in univerſam terram pervulgata eſſet, convenerunt ad ipſum plures Aſcetæ: & diſtinctum nobis ſchema ipſe oſtendit, atque inſtar coronæ præcepit caput eorum diſcipulorum tonderi, qui ſacrum hujuſmodi inſtitutum amplectuntur.* Etſi enim præter cœnobium hoc Izlenſe alia erant in Orientalibus regionibus monaſteria, & quidem eo longè antiquiora, quæ in hiſtoria martyrum Orientalium & in Annalibus Neſtorianorum occurrunt; ut illud, cui SS. Barſebias & Bademus præfuere tom. 1. Bibl. Orient. p. 188. & 193. & quod Sanctus Eugenius apud Niſibin ſub Papa Epiſcopo Seleucienſi fundaſſe dicitur tom. 2. pag. 398. monachi prætereà complures apud Neſtorianos per ea tempora viſebantur, antequam Abraham monaſterium ſuum fundaſſet; non alibi tamen, quàm in Aſceterio Izlenſi monaſticum inſtitutum incorruptum vigebat, quum in reliquis vel uxorum, ſeu veriùs concubinarum contubernia, ut mox dicebam, licerent; vel ſchema ſeu ſacer habitus deſideraretur. Hinc rectè Maragenſis loc. cit. Izlenſe cœnobium præ cæteris extollens: [illegible]

[illegible]

Quemadmodum, inquit, *qui olim externam Græcorum Philoſophiam addiſcere & comparare cupiebat, Athenas celebrem Philoſophorum urbem petebat; ita qui ſpirituali philoſophiæ operam navare ſatagebat, ad ſacrum magiſtri noſtri Mar Abrahæ cœnobium proficiſcebatur, ſeque filium ejus profitebatur.* Duravit ibi monaſticæ diſciplinæ vigor toto tempore, quo Abraham, ejuſque ſucceſſor Dadjeſu vixere. Sub Babæo remiſſo priſtino fervore, nonnulli ex iis monachis ſeminas in exteriori cœnobii atrio excepere, initio quidem, ut videtur, propter ejuſdem cœnobii miniſterium, quemadmodum in pleriſque Orientalium monaſteriis hodieque cernitur; ſed inde itum eſt, quo cæteri pſeudocœnobitæ, qui ſacrilegis connubiis utebantur. Quam ob rem nefaria hujuſmodi facinora, oculatiſſimum licet Babæum, diu latere potuerunt, quum feminæ illæ ſeparatim à monachis habitarent: hi quippè in interiori, illæ verò in exteriori cœnobii atrio morabantur. Interim ex hoc facto adverſùs Novatores obſervandum, etiam apud Neſtorianos, antiquæ ſcilicet diſciplinæ in hac parte corruptores, fornicariis & ſacrilegis comparari monachos, qui poſtquam habitum monaſticum induerunt, uxores ducunt. Sed ad Babæi ſcripta.

1 *Tres ſuprà octoginta libros*. Maragenſis in hiſt. monaſt. Par. 1. cap. 28. quum Babæum ab Epiſcopis Cyriaco, Jonadabo, & Gabriele in Vicarium Patriarchalem electum fuiſſe narraſſet, cauſam ſubjungit, cur ipſi potius, quàm aliis ea provincia demandata ſit: ubi & de libris ab eodem ſcriptis diſſerit.

[illegible]

Si quis ergo aut rixandi ſtudio, aut veritatis tantummodo amore pacatoque animo quærat, utrùm licuerit iſtis magnis Metropolitis ſine Mar Babæo exortum in loco ipſorum jurisdictioni ſubjecto malum auferre? Utique licuiſſet, ſi quidem conſequens eſſet, ut omnis Metropolita & Doctor omnes quæſtiones ſciret, aut omnibus ſectis occurreret. Sed è contrario accidit, ut quis nempè rem aliquam habeat, alter alteram. Apud Sanctum verò Mar Babæum omnia illa inveniebantur: Diſputationes ſcilicet contra hæreſes, expoſitiones Scripturarum, commentaria ad illuſtrandos Patrum tractatus & ad intelligendas eorum quæſtiones: tibique

obvium

1 E quibus *liber* de [1] cauſa Hoſannarum,	[illegible]
2 Liber [2] de Unione:	[illegible]
3 Expoſitio libri 3 Centuriarum,	[illegible]
Ac	[illegible]

obvium eſt omnes omnis generis ſcientias diſcere, compoſitos ab eo libros perlegenti. Quatuor nimirùm ſuprà octoginta de rebus variis tomos Sancta Eccleſia ab illo accepit, & cum honore obtinet.

1 *De cauſa Hoſannarum*. Simile opus per idem tempus ſcripſit Hananus Adjabenus, ut ſuprà notavi pag. 83.

2 *Liber de Unione*, ideſt de Verbi Incarnatione. Exſtat ad calcem Codicis Syriaci X. tom. 2. pag. 489. hoc titulo prænotatus:

[illegible]

Oratio adverſus eos, qui dicunt: ſicuti anima & corpus una perſona ſunt, ſic Deus Verbum & homo una perſona: auctore Raban Mar Babæo archimandrita cœnobii magni. Ubi Neſtorianus ſcriptor capitibus duodecim oſtendere fruſtrà conatur, Chriſtum duabus naturis duabuſque perſonis conſtare: & poſtremis potiſſimùm duobus capitibus quum [illegible] *Knumam*, hoc eſt, *hypoſtaſim*, à [illegible] *parſopa*, ſeù *proſopo*, hoc eſt, *perſona* diſtinguat, hanc in Chriſto unam, hypoſtaſes verò duas ex gentis ſuæ doctrina collocat: ſed mirum quantum à veris rerum definitionibus aberrat. Denique in utroque etiam exemplo peccat, quod cap. 3. & 11. ad ſuum dogma confirmandum profert. Primum de Anima Chriſti, quam à corpore ſeparatam, cogitationis actionisque omnis expertem fuiſſe ſcribit, donec iterum cum corpore conjuncta fuit: [illegible]

Quum (inquit) *animam ſuam Domino noſtro tradente, ejus divinitas corpori in ſepulcro & animæ in paradiſo conjuncta eſſet, manſit quidem corpus abſque vita & abſque ſenſu; anima verò cogitatione actioneque caruit*. Putat enim ſolutas corporibus animas nihil agere, donec in reſurrectione iis iterùm copulentur. Alterum de Corpore Chriſti in Euchariſtia, quod ab eodem in cœlo differre exiſtimat:

[illegible]

Et quemadmodum (ait) *corpus, quod in Eccleſia eſt, & corpus, quod in cœlo, unum corpus ſunt in duabus quidem differentiis & in duabus naturis, in una verò virtute, in una propitiatione, & in uno pane, non in duobus: ita unus filius & unus Dominus Jeſus Chriſtus in duabus naturis & in uno proſopo, in quo duæ hypoſtaſes noſcuntur, divinitatis ſcilicet & humanitatis, in una ſequela, in una virtute, in una adoratione, poteſtate, dominatione, & majeſtate*. Quod verò Knuma ſeu hypoſtaſis à parſopa ſeu perſona ſecundùm Neſtorianos diſtinguatur, teſtis eſt Adam Archimandrita, qui prolixum ea de re Tractatum ſcripſit apud Strozzam in diſputat. de Dogmatibus Chaldæorum. Vide tom. 1. pag. 550.

3 *Expoſitio libri centuriarum*. Ita & Hottingerus in Bibl. Quadripart. pag. 230. Ecchellenſis vertit, *libri Centenariorum*, minus rectè. Sunt autem *Centuriæ* opera aſcetica Evagrii Pontici capitibus centum diſtincta, quorum expoſitionem à Babæo Archimandrita elaboratam habemus in Cod. Syr. 10 ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 489. Titulus:

[illegible]

Expoſitio Capitum Scientiæ Sancti Mar Evagrii, quæ Centuriis comprehenduntur, auctore Raban Mar Babæo archimandrita montis Izlæ, ad quendam amicum, qui ipſum rogaverat: Gregorium nempè, quem idem Babæus in præfatione ad primam Centuriam nominat. Liber in duas Partes diviſus: quarum prior continet expoſitionem trium priorum Centuriarum Evagrii, altera trium poſteriorum, nec non ſexaginta capitum, quæ extra numerum centuriarum ſunt. Capita igitur ſcientiæ, ſeu gnoſtica, ut ajunt, Evagrii, ſunt univerſim ſecundùm Babæum ſexcentum & ſexaginta: quorum expoſitioni idem Babæus Præfationem præmittit capitibus novem comprehenſam, in qua de Centuriarum auctore, methodo & ratione diſſerens, Evagrium ab errore Origeniſtarum vin-

1 Ac libri 1 Abbatis Marci: — ܘܟܬܒܐ ܕܐܒܐ ܡܪܩܘܣ :
2 Hiſtoria 2 Diodoritarum: — ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܕܝܘܕܘܪܝܛܐ :
3 De cauſa feſti 3 Crucis. — ܘܥܠܬܐ ܕܥܐܕܐ ܕܨܠܝܒܐ.

Li- ܘܟܬܒܐ

vindicare conatur. Titulus Præfationis: ܡܡܠܠܐ ܕܩܕܡ ܕܢܬܦܫܩܘܢ ܪ̈ܫܐ ܕܡܐܘ̈ܬܐ ܘܐܬܚܘܝ ܒܗ ܡܛܠ ܢܝܫܗ ܕܩܕܝܫܐ ܐܘܓܪܝܣ ܃ ܘܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܥܡ ܡܟܣܢܘܬܐ ܕܡܢ ܡܠܘܗܝ ܡܠܦܢܘܬܗ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܡܨܥܪܝܢ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܠܗ ܡܢܗ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܗܘ ܕܐܘܪܝܓܢܝܣ ܠܐ ܡܫܚܠܦܐ ܕܐܘܪܝܓܢܣ ܗܪܛܝܩܐ : ܕܥܒܝܕ ܠܪܒܢ ܡܪܝ ܒܒܝ ܪܝܫ ܕܝܪܝܐ ܕܥܘܡܪܗ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܝܙܠܐ.

Sermo expoſitioni Capitum Centuriarum præmittendus, in quo ſcopus Sancti Evagrii declaratur, nec non apologia atque reprehenſio ex verbis doctrinæ ejus deſumpta continetur adversùs eos, qui ipſum calumniantur, ajentes, ſententiam doctrinamque ejus ab Origeniana hæretica nihil differre: auctore Raban Mar Babæo Archimandrita cœnobii Sancti Mar Abraham in monte Izla. Centurias Evagrii præter Babæum commentati ſunt Daniel Tobonita Epiſcopus Talachenſis, & Jeſuphana Catarenſis, quorum in hoc Catalogo fit mentio.

1 *Libri Abbatis Marci*: quem & Abrahamus Bardaſcenadad expoſuit, ut infrà Sobenſis. Hottingerus *liber de Abbate Marco*: non rectè: Babæus enim librum Abbatis Marci, inſtar Centuriarum Evagrii, explicavit; non verò de Abbate Marco librum ſcripſit.

2 *Hiſtoria Diodoritarum*. Neſtorianorum ſcilicet, qui Diodorum Tarſenſem cum Theodoro Mopſveſteno, atque Neſtorio ſequuntur. In idem argumentum ſcripſit Barhadbeſciaba Arabs, cujus infrà meminit Sobenſis: Jacobus verò Calatenſis Diodorum aſſeclaſque hymnis celebravit, eodem Sobenſi teſte.

3 *De cauſa feſti Crucis*. Babæi temporibus lignum Crucis, quod Choſroës in Perſidem tulerat, ab Heraclio Imperatore Hieroſolymam reportatum fuit anno Chriſti 629. ut Pagius ad annum 627. & 628. probat, ubi de Crucis Inventione & Exaltatione diſſerit. Sub Siroë Choſrois filio, quem & Cavadem nuncupatum ſuprà oſtendi, id factum communiter narratur. Nicephorus verò ait, Sarbarazam, qui Adeſerum *Siroïs* filium exceperat, lignum Crucis Heraclio Imperatori reſtituiſſe. At Amrus media via incedens, Ardaſciro quidem, ſeù Adeſero id tribuit; Sarbarazæ verò nullum inter Perſarum Reges locum dat: ſic enim ſcribit in vita Jeſujabi Gadalenſis. وفي ايامه تقلد اردشير مكان ابيه شيرويه ويقال ان شيرين احتالت في قتله بالسم لقتله ابنها مردانشاه . واردشير رد خشبة الصليب التي كان اخذها كسرى . ثم قتل اردشير وجلست بوران بنت كسرى في الامر لانه لم يبق من نسل الملوك غيرها .

Ejus (ideſt, Jeſujabi) *temporibus Ardaſcirus Siroï patri ſucceſſit. Ferunt, Siroëm à Sirina veneno ſublatum, quod filium ejus Mardanſaam* (Mardenſes aliis dicitur) *interemiſſet. Ardaſcirus autem lignum Crucis, quod Choſroës acceperat, reſtituit. Ardaſciro extincto, regnavit Borane Choſroïs filia, quæ ex regio ſemine ſola remanſerat &c.* Sarbarazam tamen Theophanes commemorat apud Pagium ad annum Chriſti 628. ubi Perſicorum Regum ſeriem uſque ad ejus Imperii excidium deſcribit. *Quum Hierapolim* (inquit) *veniſſet* Heraclius, *Siroën Perſarum Regem obiiſſe, & Adeſer* (Ardaſcirum) *ejus filium Perſarum regnum conſequutum intellexit. In eum poſt Imperii menſem ſeptimum* (ſeù quintum juxta Elmacinum) *Sarbarazas rebellavit, & Principe deleto Perſis imperavit menſes duos. Eo ſublato Boranem Choſroïs filiam in Regem ſibi præfecere: quæ regnum adminiſtravit menſes ſeptem. Huic ſucceſſit Hormiſdas, qui demùm à Saracenis ſolio depulſus eſt: ac tandem Perſicum regnum Arabibus ſubjectum fuit.* Barhebræus quoque Sarbarazæ meminit in prima parte Chronici Syriaci in vita Mahometis pſeudoprophetæ, quem & *Siroëm* in 2. part. in vita Maruthæ Maphriani appellat: ſed à Theophane tùm in Regum ſerie, tùm in annis, quos regnarunt, diſſentit: Sic enim ſcribit. ܫܝܪܘܝ ܕܝܢ ܒܬܪܗ ܕܩܘܐܕ ܗܘ ܐܪܕܫܝܪ ܡܠܟ ܫܢܬܐ ܚܕܐ . ܘܐܪܕܫܝܪ ܒܬܪܗ ܐܘܪܡܝܙܕ ܡܠܟ ܫܢܐ ܘܚܡܫܐ ܝܪ̈ܚܐ . ܘܒܬܪܗ ܦܘܪܢ ܡܪܕܢܫܐ ܗܘ ܕܟܣܪܐ ܘܐܪܕܫܝܪ ܗܘ ܫܢ̈ܝܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܒܬܪܗ ܘܡܠܟܘ . ܘܩܛܠܘܗܝ ܡܪܕܢܫܐ ܠܡܪܕܢܫܐ ܘܡܠܟ ܒܗ ܫܢܬܐ ܘܦܘܪܢ ܠܡܠܟܘܬܐ [illegible]

1 Liber 1, in quo ordine diſponit	ܘܟܬܒܐ ܗܘ ܕܛܟܣ ܒܗ
Per anni circulum triumphos	ܢܨܚܢܐ ܚܘܕܪܢܝܐ
Sanctæ Mariæ, & Joannis,	ܕܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܘܕܝܘܚܢܢ
Et reliquas ſolemnitates atque commemorationes.	ܘܫܪܟܐ ܕܥܐܕܐ ܘܕܘܟܪܢܐ.
2 Item liber 2 ad Tyrones:	ܐܦ ܗܘ ܕܠܘܬ ܫܒܘܩܐ:
3 Epiſtolæ ad 3 Joſephum Videntem:	ܘܐܓܪܬܐ ܕܝܘܣܦ ܚܙܝܐ.
Canones de monachis:	ܘܩܢܘܢܐ ܕܥܠ ܕܝܪܝܐ:
4 Expoſitio in totam 4 Scripturam.	ܘܦܘܫܩܐ ܕܟܠܗ ܣܘܪܛܐ.
5 Compoſuit quoque librum cauſarum 5	ܣܡ ܐܦ ܟܬܒܐ ܕܥܠܬܐ
6 De Matthæo 6 Vago,	ܗܘ ܕܥܠ ܡܬܝ ܡܫܝܢܢܐ:
7 De Abraham 7 Niſibeno,	ܘܥܠ ܐܒܪܗܡ ܢܨܝܒܝܢܐ:
8 Et de Gabriele 8 Catarenſi.	ܘܥܠ ܓܒܪܐܝܠ ܩܛܪܝܐ.

Siroës Choſroæ filius quum regnaſſet menſes novem, obiit: regnavitque poſt eum Ardaſcirus annum cum menſibus decem. Hunc interfecit Sciabarbarazas, qui apud Heraclium fuerat, regnavitque ipſe & fœdus pactumque cum eodem Heraclio confirmavit &c. miſit autem Sciabarbarazas ad Heraclium, à quo copias quum accepiſſet, Cardanganum interfecit, regnavitque annum unum. Deinde regnum Perſarum obtinuit Borane Choſroæ filia, quæ quum paucis menſibus regnaſſet, obiit. Boranæ ſoror Zadimandocta ſucceſſit: atque ita biennii ſpatio plures regnarunt &c. Anno primo Omarus Chettabi filius quum Perſas in factiones diviſos cerneret, in Perſidem copias miſit. Nam alii Jezdegerdem Choſroæ filium ſequebantur, alii Hormiſdam: huncque in modum Arabes in eos prævaluere. Hormiſda autem interempto Jezdegerdes regnavit, ſub quo Perſicum regnum Arabibus ceſſit. Hinc Pagii hallucinatio deprehenditur, qui quum Hormiſdam à Theophane, Jezdegerdem ab aliis poſtremum Perſarum Regem dictum legiſſet, ex duobus unum Regem fecit.

1 *Liber, in quo ordine diſponit per anni circulum triumphos Sanctæ Mariæ, & Joannis, & reliquas ſolemnitates atque commemorationes.* Ideſt, Hymni per anni circulum de laudibus Deiparæ, Joannis Baptiſtæ, cæterorumque Sanctorum; nec non de Dominicis & Feſtis diebus, juxta ordinem Officii Eccleſiaſtici Chaldæorum. Ecchellenſis, *liber in quo ordine narrat triumphos circulares Dominæ Mariæ, & Joannis, ac reliquarum ſolemnitatum & commemorationum.*

2 *Item liber ad tyrones: & Canones de monachis.* Fuit enim Babæus Archimandrita, & Regulas tàm pro novitiis, quàm pro monachis profeſſis ſcripſit. Extant autem *Canones XXV.* è Syriaco in Arabicum converſi in Cod. Arab. 36. qui Babæi nomen diſertè præferunt.

3 *Epiſtolæ ad Joſephum Videntem*, Scholæ Niſibenæ magiſtrum, de quo infrà ſermo erit.

4 *Expoſitio in totam Scripturam.* Ecchell. *Expoſitio in omnes figuratas Scripturæ elocutiones.* Hottinger. *Expoſitio in univerſam Tropologiam.* Jam dictum eſt ſuprà, vocem ܣܘܪܛܐ *Surta*, quæ *imaginem & figuram* aliàs ſignificat, pro *Textu*, Scripturæ nimirùm Sacræ, à Sobenſi uſurpari.

5 *Librum cauſarum*, ܟܬܒܐ ܕܥܠܬܐ ideſt, Apologeticum, in quo de Matthæo, Abrahamo, & Gabriele monachis tractat. Ecchell. & Hottinger. duos Babæi libros faciunt, *alterum de cauſis*, *alterum*, ut vertunt, *de Matthæo Meſcianiono, de Abrahamo Niſibenſi, ac de Gabriele Cataria.* Sed verba Sobenſis plana ſunt.

6 *Matthæo Vago*, Syris *Meſcianiono*. Vagi appellabantur monachi, qui certas cellas non habebant.

7 *Abraham Niſibeno.* Is fortaſſe fuit, qui cœnobium in monte Izla apud Niſibin condidit, cui & Babæus poſt Dadjeſu ſucceſſit.

8 *Gabriele Catarenſi*: ex Catara nimirùm Meſopotamiæ oppido, quam *Chartam*, *Chartaram*, & *Chataram* vocant. Vide Cellar. in Geograph. antiq. tom. 2. pag. 723.

CAPUT LXVII.

Dadjeſu Abbas.

1 Dadjeſu [1] probatus [2] expoſuit Pa- | ܕܕܝܫܘܥ ܒܚܝܪܐ ܦܫܩ
2 ܦܘܫܩܐ

NOTÆ.

1 *Dadjeſu* Abrahami diſcipulus & in præfectura cœnobii Izlenſis ſucceſſor, cujus vitam Thomas Maragenſis in hiſtor. monaſt. par. 1. cap. 4. deſcribit his verbis:

[illegible]

Beatus itaque Mar Dadjeſu, qui in præfectura magiſtro noſtro Mar Abrahamo ſucceſſit, quemadmodum ex ejus Actis didicimus, unàcum magno, illuſtri, & per totum Orientem celeberrimo magiſtro noſtro Silvano, in monaſterio Riſciæ in hac regione Maragæ primùm habitavit. Poſtquam verò per ſeptennium apud eum aſceticam vitam duxiſſet, ad magiſtrum noſtrum Abrahamum commigravit; & ipſe primus, ut fertur, ad eum venit, eique multò tempore miniſtravit. Quum autem ille ex hac vita mortali ad vitam requiei abiiſſet, ipſe Mar Dadjeſu ejus locum obtinuit, & monaſterium gubernavit. Et verò ab illo omnes ſui temporis homines humilitate, ſuique deſpectione, caſtitate, religioſaque continentia ſuperatos fuiſſe, ſcriptores magnificè tradunt. Nomenque ejus, & divinorum morum gloria, quemadmodum & ejuſdem magiſtri, ad omnes manavit. Proptereàque ſanctum illud monaſterium ejus operâ non modò opibus auctum fuit, ſed etiam ſanctis viris ipſius diſciplinæ alumnis excrevit. Babæo nempè, qui eundem in præfectura cœnobii excepit, & Jacobo, qui monaſterium in Beth-Abe fundavit, aliiſque cœnobitis, quos idem Maragenſis laudat.

In Epitome Canonum Sobenſis Par. 7. cap. 4. poſt undecim Abrahami, cujus ſuprà facta eſt mentio, Regulas, referuntur tredecim ejuſdem Dadjeſu Canones, quos pro laudati cœnobii regimine condidit. Titulus.

[illegible]

Canones Mar Dadjeſu Abbatis cœnobii magni, qui Mar Abrahamo ſucceſſit. Primus Canon circa fidem verſatur. [illegible]

[illegible]

Omnis frater, qui deprehenſus fuerit mente cor-

Paradiſum 3 Occidentalium:
3 Dilucidavit Abbatem 4 Iſaiam:
4 Libros etiam compoſuit de 5 re-
5 gimine,
6 Orationem 6 de conſecratione Cellæ,
Flebiles ſermones 7 Paracleticos;
7 Epiſtolas quoque & quæſtiones
8 Edidit de ſilentio 8 in corpore & ſpiritu.

ܦܪܕܝܣܐ ܕܡܥܪܒܝܐ.
ܘܦܫܩ ܠܐܒܐ ܐܫܥܝܐ.
ܘܣܡ ܟܬܒܐ ܕܥܠ ܕܘܒܪܐ.
ܘܡܐܡܪܐ ܕܩܘܕܫ ܩܠܝܬܐ.
ܘܡܐܡܪܐ ܐܒܝܠܐ ܕܒܘܝܐܐ.
ܘܐܦ ܐܓܪܬܐ ܘܫܘܐܠܐ.
ܘܣܡ ܥܠ ܫܬܩܐ ܒܦܓܪ ܘܪܘܚ.

corruptus, fidem Eccleſiæ Catholicæ minimè ſequi, neque orthodoxos Patres ſuſcipere, illa præſertim ſplendida luminaria, ſanctos atque beatiſſimos, ſanctum nempè Diodorum, & ſanctum Theodorum, & ſanctum Neſtorium, eorundemque ſpirituales filios, ex quorum doctrinâ Eccleſia univerſa inſtitutionem, baptiſmum, & mores accepit; convictuſque fuerit contemnere aut reprehendere ſtatuta illorum doctrinæ fundamenta: ſive ſequi atque ſuſcipere aliquem ex iis doctoribus, qui ſancto Theodoro poſteriores ejuſdem veſtigiis minimè adhæſerunt, ſed diverſas & alienas ab ejus ſenſu interpretationes & ſententias amplexi ſunt: ſive etiam Patres & monachos à Patribus noſtris antiquis probatos & ſuſceptos parvipendere atque deſpicere: aut Meſſalianorum, (ſeu Euchitarum) *nomen iſtud ſibi falsò arrogantium hæreſim tenere: aut deteſtabili hoc errore infectos ſequi & ſuſcipere, neque eoſdem potiùs anathematizare & deteſtari: hunc volumus ſine mora à noſtra congregatione ſegregari.* Reliqui canones de moribus ſunt.

2 *Probatus.* Deeſt in editione Ecchell.

3 *Paradiſum Occidentalium*, de quo vide quæ ſuprà notavi pag. 49.

4 *Abbatem Iſaiam*. Inter libros Chaldaicos ab Archiepiſcopo Goënſi in Synodo anni 1599. damnatos, ſecundo loco recenſetur *Expoſitio Abbatis Eſaiæ*. Vide Thomam à Jeſu de converſ. gent. lib. 7. Par. 1. cap. 2. pag. 354.

5 *De regimine*, ideſt, de re aſcetica, ſeu de inſtitutione monaſtica.

6 *Orationem de conſecratione Cellæ*. Monachus quum annos probationis explevisset, antequam cellam ad habitandum acciperet, ex præſcripto cœnobii Izlenſis precibus à Dadjeſu compoſitis ea benedicebatur. Cellam autem vel ipſe ædificare, vel ædificatam redimere tenebatur, ut ex ſequentibus Canonibus liquet. ܠܐ ܗܘ ܕܝܢ ܐܢܫ ܕܡܢ ܐܚܐ
ܘܡܬܟܬܫܝܢ: ܕܐܚܝܢܢ ܐܝܟ ܩܢܘܢܐ
ܩܕܡܝܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܐܝܟ ܕܥܒܕܝܢ ܐܒܗ̈ܬܢ: ܢܥܒܕܘܢ
ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܕܚܫܝܚ ܠܗܘܢ ܩܠܝܬܐ. ܘܡܢܗ
ܕܩܢܘܢ ܚܠܦ ܩܠܝܬܐ ܕܡܩܒܠ ܐܢܫ ܐܝܟ ܚܣܝܪܐ.

ܥܠ ܐܚܐ ܕܐܬܝܢ ܘܡܬܩܒܠܝܢ: ܕܢܬܒܚܪܘܢ
ܬܠܬ ܫܢܝܢ. ܘܐܢ ܫܦܝܪ ܐܬܕܒܪܘ: ܢܬܝܗܒ
ܠܗܘܢ ܩܠܝܬܐ ܘܢܬܥܕܪܘܢ ܒܡܘܗܒܬܐ.

Canon X. Abrahami. *De Fratribus quum veniunt & ſuſcipiuntur. Intra cœnobium per triennium probentur. Tùm demùm ſi probè pièque converſati fuerint, liceat illis cellas ſibi conſtruere, & quantum per facultates Conventus licuerit, juxta morem adjuventur: & ſi cellæ vacaverint, ipſis concedantur. Si verò ſecùs ſe geſſerint, rejiciantur, & cum pace abeant.*

يلزم الراهب ان يخدم في قنوبين ثلث سنين •
ثم يعطى من الجاور خمسة استانير فضة ليبنى
قلاية • ويعينه كل الاخوة بذلك • فان كان في
العمر قلاية فارغة : يخدم اربع سنين ويعطاها •
وان كان حدثا وله قوة فيخدم اكثر • وان
بنى الانسان القلاية من ماله فيخدم سنتين •

Canon VII. Babæi. *Monachum oportet per triennium in cœnobio miniſtrare. Illi deinde quinque argenti ſtateres ex communi arca ad cellæ conſtructionem dentur, & fratres univerſi eundem in prædicto opere adjuvent. Quodſi in monaſterio cella vacaverit, expleto quadriennali miniſterio illam accipiat. Si juvenis fuerit, & ſuppetant vires, diutiùs miniſtret. Si quis ære ſuo cellam ædificaverit, per biennium miniſtret.*

7 *Flebiles ſermones Paracleticos*. Ecchell. ܘܡܐܡܪܐ ܐܒܝܠܐ ܕܒܡܘܫܚܬܐ

Sermones lamentabiles oratione ligata. Hottingerus, *ſermones flebiles metricè*. Sed loco ܕܡܘܫܚܬܐ *oratione metrica*, Sobenſis habet, ܕܒܘܝܐܐ *Conſolationum*, ideſt, Paracleticos ſermones: nimirùm de Defunctis.

8 *De ſilentio in corpore & ſpiritu*. Ita in textu Sobenſis. Ecchell. legit ܥܠ ܫܬܩܐ ܘܕܘܒܪܐ ܕܪܘܚ *de ſilentio & regimine ſpiritus*.

CAPUT LXVIII.

Joſeph Huzita.

Joſeph 1 Videns item *ſcripſit*

ܝܘܣܦ ܚܙܝܐ ܗܘܙܝܐ

Mille

ܐܠܦ

NOTÆ.

1 *Joſeph*, patria ܗܘܙܝܐ *Huzita*, dignitate Presbyter tertiuſque à Narſete Scholæ Niſibenæ Rector ac Magiſter, magnam doctrinæ laudem editis mille nongentis tractatibus apud Syros Neſtorianos conſequutus eſt, adeò ut cognomento ܚܙܝܐ *Videntis*, ſeù *Prophetæ* fuerit decoratus. Claruit ſub Patriarchis Ezechiele, Jeſujabo Arzunita & Sabarjeſu ab anno Chriſti 580. cum Babæo Archimandrita, cujus ſuprà memini, familiaritate conjunctus. Auctor fuit carminis Syriaci enneaſyllabi, hoc eſt ex novem ſyllabis compoſiti, ut ex Amro ſuprà notavi, ubi de Narſete. Barhebræus citatus tom 2. pag. 407. refert, ab eodem Joſepho inductum hodiernum Syriacas voces proferendi Neſtorianorum morem, qui ab Edeſſenis cæteriſque Occidentalibus Syris diſcrepantes, vocali ܘ *O* quam Edeſſeni in quibuſdam vocibus pronunciant, vocalem ܐ *A* perpetuò ſubſtituunt, ut cætera omittam, quæ Grammatici Syri de differentia utriuſque lectionis obſervant. Verùm, ut loc. cit. notavi, non Syrorum Orientalium, qui Neſtoriani audiunt, ſed Occidentalium tàm Maronitarum quàm Jacobitarum lectio novitatis arguitur, quæ cum priſca Syrorum Chaldæorumque lectione minimè convenit. Quemobrem nil aliud videtur Barhebræus iis verbis indicaſſe, quàm Chaldæos Perſaſque è Schola Edeſſena Niſibin commigrantes, Edeſſenorum legendi morem ibidem retinuiſſe uſque ad Joſephi tempora, qui eo ſublato, communiorem eandemque antiquiorem Chaldæorum lectionem reſtituit:

Joſephi errores recenſet Auctor collectionis Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtorianæ Cod. Arab. 36. tom. 2. pag. 507. his verbis:

طيماثاوس الجاثليق قترس يوحنا المعروف بدلياثه
ويوحنا افاميا ويوسف بمجمع من الابـــا . ولما
اجتمعوا فاوضهم احوال الزمان والظلمة المشتملة
عليه وانه لولا رحمة الله : للحق الناس ما لحق
في ايام الطوفان . وذكر ان قوما من الرهـبـان
يتزيون بزي الملايكة ويروون من العالم ويجري
على ايديهم ضلالات عجيبة ومنهم يوحـنـــا
دلياثه فانه قال بقول مقليوس واعتقد في الابن
والروح انهم قوى لا اقانيم وان الكلمة دعي ابنًا
لا لانه من الاب بل لان بيده خـلـق الاب
الكل وان الخليقة تبصر خالقها . ومن هولا رجل
يدعى بيوسف قـال في بعض اقاويلـه ان
احببتم ان تقبلوا موهبـة الروح فلا تعطفوا الى
الصلاة والخدمة لكن اهربوا واستتروا في المواضع
المظلمة بحيـث لا يسمعون ولا صوت عصفور ولم
يعلم ان الروح حلت على السليحيين بشكل النور
وفي النهار . وقال في بعض المواضع اذا بلـغ
الانسان الى الكمـال لم يحتاج الى الصلاة ولا
الى المزامير ولا الى القراة ولا الى التعب فـقـد
كمل . ومعلوم ان جسم المسيح ودمـه يتقدس
بالروح بتوسط الصلاة الدايمة . وقال في النفس
انها ليس خلقت مع الجسم وانها كانت مع الله
قديمة . وكان يفتري على اللاهوت ويقول انهـا
تبصر . والاب يقول لا يبصرني انسـان فيحيى
والابن بانه هو الذي ابصر الاب حسب والروح
كما قال فولوس ان انسان لم يبصره في هذا العالم
ولا يستطيع ان يبصره . ولهذا قطع هولا الابا
من جسم البيعة مثل اريوس واونـمـيـوس
وماقدونيوس وافولينياريس وفوريليس وسـاويري
ولم يقبلوا كاثاناسيوس وباسيليـوس وغريغوريوس
وديادوروس وفم الذهب وثادوروس ونسطوريوس :
وحرموا مجمع افسوس ومجمع كلقيدونيا لاجماع
اهله في القنومين انهما واحد . وهولا الابـا
المجتمعين مع مـار طيماثاوس حرموا من يقول
بان ناسوت سيدنا يبصر لاهوته ولا مخلوق من
المخلوقات وان النفوس لا تحس بعد المفارقـة
الى ان يعود الى اجسامها وانه ليس ناسوت بلغ
الكمال في هذا العالم الا ناسوت المسيح . وحرموا
من يقرا في كتب يوسف الذي ذكرنـاه وفي كتب
يوحنا دلياثه ويوحنا افاميا ومن يقبلها في خزانة
عمر او في قلايته فهو محروم وان لم يبتـدى في
الصلاة بابون دبشـمـيـا ونختم بـه .

Timo-

Timotheus Catholicus Joannem cognomento Daliathenſem, & Joannem Apameenſem, atque Joſephum in Synodo condemnavit: in qua Patribus de illorum temporum ſtatu, deque errorum, quibus involvebantur tenebris diſſeruit: quodque niſi Dei miſericordia interceſſiſſet, ea mortales calamitas obruiſſet, quæ tempore diluvii eoſdem oppreſſit. Deinde ſubdidit, Monachos quoſdam perſonam Angelorum induere, & hominibus illudere, & mirum in modum illis errores varios propinare; ex quibus eſſe Joannem Daliathenſem, qui Sabellium ſequutus credidit Filium & Spiritum ſanctum non eſſe perſonas, ſed virtutes tantummodò: & Verbum Filium appellari non quod à Patre ſit, ſed quod Pater per ipſum mundum condidiſſet: adjecitque à creatura Creatorem ipſius videri. Alium præterea ex eodem grege JOSEPHUM dictum inter cætera dixiſſe: ſi donum Spiritus accipere cupitis, nolite ad orationem & miniſterium vos convertere, ſed hominum congreſſum fugite, atque tenebricoſa loca petite, ubi ne aviculæ quidem vox audiatur: nec illum animadvertere, Spiritum ſanctum in Apoſtolos deſcendiſſe ſub ſpecie ignis, & adulto jam die. Alicubi etiam ab eodem JOSEPHO hæc præterea jactari. Quum quiſpiam ad perfectionem pervenerit, illum oratione minime indigere, neque Pſalmis, neque lectioni, neque labore manuum, *quia jam perfectus eſt. Compertum autem eſſe Domini Corpus & Sanguinem, Spiritus operâ per continuam orationem conſecrari. Illum quoque aſſirmare, Animam unàcum corpore nequaquam creatam fuiſſe, ſed eandem cum Deo præexſtitiſſe: eundem inſuper adversùs divinitatem blaſphemaſſe, quum aſſirmaret, eam eſſe viſibilem. Contrarium verò à Patre dictum fuiſſe, dum ait:* Non videbit me homo, & vivet: *& à Filio, dum ait:* ipſe eſt qui Patrem vidit: *quemadmodùm etiam à Spiritu, Paulo prædicante:* quem nullus hominum vidit in hoc ſæculo, ſed neque videre poteſt. *Propterea que à Patribus hos ab Eccleſiæ corpore abſciſſos fuiſſe, ut & Arium, Eunomium, Macedonium, Apollinarium, Cyrillum, Severum: nec ab illis fuiſſe ſuſceptos, ut ſuſcepti ſunt Athanaſius, Baſilius, Gregorius, Diodorus, Chryſoſtomus, Theodorus, & Neſtorius: præterea anathematizatas fuiſſe Synodos Epheſinam & Chalcedonenſem, ex eo quod duas perſonas in unam coaluiſſe docuerint. Prædicti itaque Patres cum Timotheo congregati, anathemati ſubjecerunt aſſerentem ab humanitate Domini divinitatem ipſius videri, aut ab alia quacumque creatura: decreveruntque Animas poſt ſeparationem omni ſenſu carere, donec ad ſua corpora regrediantur; neque ullam præter Chriſti humanitatem, perfectionem attigiſſe in hoc ſæculo: eos præterea condemnarunt, qui JOSEPHI prædicti, & Joannis Daliathenſis, & Joannis Apameenſis libros legerent; aut in Bibliotheca monaſterii, ſeù in cella ſua haberent: præceperuntque, ut Canonicæ præces Oratione Dominica & inchoarentur & terminarentur.*

Exſtat apud Sobenſem in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap. 6. *Epiſtola Synodica Timothei Patriarchæ* ſcripta in Synodo, quam is habuit anno Hegiræ 174. & confirmata in altera Synodo, quæ anno Hegiræ 189. celebrata fuit: in qua quum Hanani Adiabeni, Sahadunæ, & Eſaiæ Tahalenſis errores à Sabarjeſu & Jeſujabo Patriarchis præceſſoribus ſuis damnatos retuliſſet, ipſe Timotheus blaſphemias, ut vocat, Joſephi; Joannis Apameenſis, & Joannis alterius Daliathenſis explodit. Fragmentum ejus Synodicæ ſuprà retuli, ubi de Hanano Adiabeno,

Quod verò ad Joſephi errores ſuprà recenſitos ſpectat, obſervandum eſt, primum alterumque ex immoderato zelo ortos fuiſſe, quo Joſephus graſſantem per ea tempora in Aſſyriæ cœnobiis Meſſalianorum hæreſim inſectabatur: quum enim Meſſaliani totam hominis perfectionem in *Oratione* ſeù *oralibus precationibus* ita collocatam vellent, ut Sacramenta Eccleſiæ, jejunia, caſtigationes corporis, cæteraſque pias exercitationes reſpuerent; Joſephus ad alterum extremum abreptus, oratione rejecta, (vocali utique, ſeù orali, quæ in Pſalmodia lectionibuſque conſiſtit,) ſolam contemplationem ſeù orationem mentalem tamquam Spiritus ſancti donum, hominiſque perfectionem commendavit, cujus exercitationi abditos receſſus locaque obſcura & tenebricoſa apprimè accommodata eſſe dictitabat. Id enim ſibi volunt ea ipſius verba, *ſi donum Spiritus accipere cupitis, nolite ad orationem & miniſterium vos convertere, ſed hominum congreſſum fugite, atque tenebricoſa loca petite, ubi ne aviculæ quidem vox audiatur*. Et infrà. *Quum quiſpiam ad perfectionem pervenerit, Oratione minimè indiget, neque Pſalmis, neque lectione, neque labore manuum*. Qua in re non vocalem tantùm orationem à Meſſalianis unicè commendatam proſcripſit, ſed laborem etiam, ideſt, pia opera religioſaſque corporis exercitationes, quas tùm Catholici, tùm Neſtoriani adversùs Meſſalianos propugnabant. Quibus deliramentis proluſiſſe videtur poſtremis hujus temporis Hæreticis, qui ſimilibus propemodùm involucris, ſpecioſo nempè Contemplationis & altiſſimæ Orationis titulo, nefaria dogmata obtegere nituntur, quibus reipſa omnibus vitiis impunè graſſandi via aperitur, & egregiè communitur. Quod verò Animam dixit corpore priorem eſſe, ex Origenianis fabulis hauſit. Quod autem ait, *Divinitatem videri non poſſe*, quæſtio fuit temporibus Timothei mota, de qua hæc Barhebræus citatus tom. 2. pag. 287. *Ex his faciiè diluitur ex pingui craſsâque minerva nata quæſtio, in quam offenderunt Neſtoriani ſub Timotheo eorum Catholico, aliis Divinitatem Domini noſtri ab ejus Humanitate videri aſſerentibus, aliis negantibus. Quod ſi ad hoc directi fuiſſent, ut oculos corporeos, qui incorporeum quidquam videre nequeunt, ab oculis animæ, quibus id permiſſum eſt, diſtinguerent, non adeò adversùs invicem exarſiſſent, ut ſe mutuò citra cauſam anathematizarent.* Joſephus ab anima, non à corpore Deum videri poſſe affirmaverat. Timotheus igitur quoad hoc, non Joſephus damnandus fuit. Uterque tamen in eo erravit, quod Animas corporibus ſolutas ſenſu actioneque carere dixit uſque ad reſurrectionis diem: qui fuit etiam Babæi error, ut ſuprà notavi.

De-

51053

Mille nongentos tractatus,
Ex quibus 1 hæ utiles lucubrationes ſunt.
De Theoria 2 & modo.

Liber Theſaurarii, in quo
Solutio abditarum quæſtionum.
De caſibus (adverſis) 3 & flagellis.
Expoſitio libri 4 mercatoris.

Liber hiſtoricus
De Paradiſo 5 Orientalium
In duos tributus tomos,
Cui Eccleſiaſtica immixta eſt hiſtoria.

ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܪ̈ܘܫܡܐ.
ܕܡܢܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܘܬܪ̈ܢܘܬܐ:
ܕܥܠ ܬܐܘܪܝܐ ܘܙܢܐ.
ܟܬܒܐ ܕܓܙܒܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ
ܫܪܝܐ ܕܫܘܐ̈ܠܐ ܟܣ̈ܝܐ.
ܘܥܠ ܓܕ̈ܫܐ ܘܥܠ ܡܪ̈ܕܘܬܐ.
ܘܦܘܫܩܐ ܕܟܬܒܐ ܕܬܓܪܐ.
ܟܬܒܐ ܕܬܫ̈ܥܝܬܐ
ܕܦܪܕܝܣܐ ܕܡܕܢܚ̈ܝܐ
ܠܬܪ̈ܝܢ ܦܠܝܓ ܗܘ ܟܬܒܐ
ܕܡܠܝܟ ܒܗ ܐܩܠܣܝܣܛܝܩܝ.

Ex- ܘܦܪܟܣܝܣ

Denique quod ſtatuit Timotheus de Oratione Dominica initio & in fine Precum recitanda, id ampliatum poſtea ab Ebedjeſu Patriarcha, qui circa annum Chriſti 1080. inſtituit, ut binis quibuſque Precibus Oratio Dominica intermiſceretur. Vide tom. 2. pag. 448. ubi diſſidium hac de re natum refertur inter quoſdam Neſtorianos, & inter Machicham Patriarcham, qui inductum à præceſſore ſuo Ebedjeſu morem abrogare conatus fuerat.

Ecchellenſis in Not. ad hunc Catalogum pag. 156. quandam Joſephi precationem laudat, quam is in ſacra Liturgia recitabat: & ad calcem Eutychii Vindicati in Indice Auctorum num. 40. affirmat eandem Syriacè extare in Biblioth. ſanctæ Crucis in Hieruſalem.

1 *Mille nongentos tractatus, ex quibus hæ utiles lucubrationes ſunt*. Ecchell. ܣܝܡ ܚܙܝܐ ܗܘܐ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܪ̈ܘܫܡܐ ܕܡܢܗܘܢ ܕܡ̈ܝܬܪܐ ܡܥܒܕ̈ܢܘܬܐ : *Joſeph Videns conſcripſit mille nongentos libros, ex quibus ſunt* (liber) *de præſtantia Jejuniorum:* haud rectè; non enim habet Sobenſis ܕܡܢܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܘܬܪ̈ܢܝܬܐ ܡܥܒܕ̈ܢܘܬܐ : *ex quibus* (liber) *de præſtantibus Jejuniis*, ſeù de præſtantia Jejuniorum: ſed ܕܡܢܗܘܢ ܡ̈ܝܬܪܬܐ ܡܥܒܕ̈ܢܘܬܐ *ex quibus* (hæ) *utiles, ſeù præſtantes lucubrationes ſunt*. Ubi Sobenſis ex mille nongentis tractatibus à Joſepho editis hoſce dumtaxat à Neſtorianis probari oſtendit, quos ipſe commemorat: reliquos enim Timotheus Patriarcha, ut ſuprà dixi, tamquam hæreticos damnavit.

2 *De Theoria, & modo*: ideſt, de ſpeculatione & praxi. Hottingerus hunc Joſephi librum cum ſequenti ſic comparat pag. 235. *Theoria, in qua methodus eadem, quæ in libro Theſaurarii*: deceptus editione Catalogi ab Ecchellenſi facta, in qua *Theoriæ & modo* particula *de*, quæ proponi debuerat, ex typographorum oſcitantia poſtponitur, & cum libro Theſaurarii conjungitur hunc in modum: ܬܐܘܪܝܐ ܘܙܢܐ ܕܥܠ ܟܬܒܐ ܕܓܙܒܪܐ ܘܫܪܟܐ: quod ita vertas: *Theoria & modus de libro, ſeù juxta librum Theſaurarii &c.* ſed ex ipſa Ecchellenſis interpretatione error typographorum deprehendi potuerat: ait enim pag. 61. *de Theoria & modo; liber Theſaurarii* &c.

3 *De caſibus & flagellis*. Nimirùm de peſte, quæ ſub Joſepho & Ezechiele Patriarchis in toto Oriente graſſata eſt; deque perſecutione à Choſroë Rege in Neſtorianos mota, quam ſuprà deſcripſi, quum de Babæo archimandrita diſſerui. Ecchellenſis vocem ܡܪ̈ܕܘܬܐ *marduotho*, quæ flagella pluraliter ſignificat, pro *defectione* ſeù rebellione uſurpat. Hottingerus librum Joſephi de calamitatibus ſui temporis, unum eundemque facit cum libro Theſaurarii, in quo ſolutio abditarum quæſtionum continetur: ait enim: *Theoria, in qua methodus eadem, quæ in libro Theſaurarii, in quo quæſtiones ſolvuntur abditæ de accidentibus & caſtigationibus*. Quod autem ſubjungit, Ecchellenſem notans, *neſcio cur habeat Ecchellenſis de defectibus*, videtur in corruptam editionem incidiſſe, in qua pro *defectionibus* de defectibus legitur.

4 *Expoſitio libri mercatoris*: malè Hottingerus, *liber mercatoris*. Videtur eſſe Eſaias Abbas, quem *Mercatorem* fuiſſe affirmat Palladius in hiſtoria Lauſiaca cap. 14.

5 *Liber hiſtoricus de Paradiſo Orientalium, in duos tributus tomos, cui Eccleſiaſtica immixta eſt hiſtoria*. Haud rectè Ecchellenſis; *liber*

Expoſitio viſionis Ezechielis. | ܘܦܘܫܩܐ ܚܙܘܐ ܕܚܙܩܝܐܝܠ.
De cauſis celebriorum feſtivitatum. | ܘܥܠܠܬܐ ܕܥܐܕܐ ܡܥܕܢܐ.
Explanatio 1 capitum ſcientiæ, | ܘܦܘܫܩ ܪܫܐ ܕܝܕܥܬܐ:
Cum 2 expoſitione Dionyſii. | ܥܡ ܦܘܫܩ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ.

Præterea expoſitio 3 Viſionis, | ܘܐܦ ܠܗ ܦܘܫܩܐ ܕܚܙܘܐ
Quam vidit S. Gregorius. | ܕܚܙܐ ܡܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ.
Epiſtolæ denique de ſublimi | ܘܐܓܪܬܐ ܕܥܠ ܕܒܘܪܐ
Regimine monachatus. | ܡܥܠܝܐ ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ.

CAPUT LXIX.

Joannes Daliathenſis.

Joannes 4 Daliathenſis | ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܕܠܝܬܐ
Duos | ܬܪܝܢ

Liber enarrationum Paradiſi Orientalium in duos tributus tomos, unus liber miſcellaneorum de Eccleſiaſtica hiſtoria. Dicitur *Paradiſus Orientalium*, ut à Paradiſo Occidentalium, quem Ananjeſu monachus ſub Georgio Patriarcha in Syriacum è Græco convertit, & à Paradiſo minore, quem David monachus concinnavit, diſtinguatur. Vide ſuprà pag. 49.

1 *Explanatio capitum ſcientiæ*: ideſt, capitum gnoſticorum Evagrii, de quibus ſuprà pag. 95.

2 *Cum expoſitione Dionyſii*. Syris, Græciſque quotquot Dionyſium Areopagitam expoſuere, antiquior videtur eſſe Joſephus, qui ſexto exeunte ſæculo claruit. Fragmenta autem Syriaca quæ hoc titulo ܕܪܒܢ ܣܘܦܝܣܛܐ ܡܢ ܦܘܫܩܐ ܕܥܠ ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ *Raban* (hoc eſt magiſtri noſtri) *Sophiſtæ* (ſeù diſputantis) *ex commentariis in Dionyſium*, prænotantur, fortaſsè ad hunc Joſephum referenda ſunt: nam titulus ille *Raban*, monachis apud Syros tribuitur: qualem Joſephum fuiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Vide tom. 1. pag. 468.

3 *Expoſitio Viſionis S. Gregorii*. In codice Arabico Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe Syriacis literis exarato anno Græcorum 1861. Chriſti 1550. extat *apocrypha Viſio S. Gregorii Nazianzeni*, Quæſtionibus ejuſdem S. Doctoris & Baſilii Magni ſubjuncta, hoc titulo: معراج غريغوريوس القديس صعد هذا القديس الروحانى وخطفت روحه واحد وعشرين يوم باذن الله تعالى. *Aſcenſus S. Gregorii. Aſcendit hic ſanctus ſpiritualis, raptuſque fuit ejus ſpiritus uno & viginti diebus permiſſu Dei &c.* Initium: انا غريغوريوس العبد الخاطى المقتر على نفسى بكل اثم الخ *Ego Gregorius ſervus peccator, qui me peccatorum omnium maximum confiteor &c.* Narrat autem quiſquis eſt auctor hujus falſæ Apocalypſeos, S. Gregorium ad tertium cœlum raptum, vidiſſe loca in Paradiſo cœleſti præparata ſanctis Epiſcopis, Sacerdotibus, Diaconis, orphanis, viduis, pauperibus, regibus, captivis, injurias & calumnias pro Chriſti nomine paſſis, pueris fidelium, cæcis, claudis aliiſque corporis defectibus affectis: item loca in Inferno deſtinata peccatoribus, regibus, divitibus, ariolis, magis, veneficis, Annæ, Caiphæ, Judæ, Herodi, obtrectatoribus, mendacibus, mulieribus abortum procurantibus, Patriarchis, Metropolitis, Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, & Apoſtatis. In hoſce enim titulos diviſa eſt Revelatio, quam ſub S. Gregorii nomine ab otioſo aliquo monacho in Syria ſcriptum, Joſephus Huzita tamquam genuinum Nazianzeni fœtum commentariis illuſtravit.

4 *Joannes*, cognomento *Saba*, ſeù *ſanctus ſenex*, ex loco, ubi monachum egit, *Dilaita* juxta nonnullos, ſeù *Dilaitenſis* appellatus; veriùs id nomen ex patria *Daliatha* accepit. Eſt autem *Daliatha*, ſeù Arabicè الدالية *Al-Daliato*, urbecula Meſopotamiæ ad Occidentalem Euphratis ripam poſita, longitudinis gradus habens 65. 30. latitudinis 34. teſte Abulpheda in Tabulis geographicis num. 250. Claruit medio ſexto ſæculo,

Iſaa-

Duos [1] item libros edidit:
Cum Epiſtolis [2] compunctoriis
De inſtitutione monaſtica.

ܐܘܦ ܟܬܒ̈ܐ ܬܪ̈ܝܢ ܗܘ ܡܦܩ :
ܥܡ ܐܓܪ̈ܬܐ ܡܥܝܩܢܝ̈ܬܐ
ܘܥܠ ܕܘܒܪܐ ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ .

CAPUT LXX.

Iſaac Ninivita.

Iſaac [3] Ninivita ſeptem tomos [4].
Compoſuit de regimine ſpiritus,
De divinis myſteriis,
De judiciis, & de politia.

ܐܝܣܚܩ ܢܝܢܘܝܐ ܫܒܥܐ ܦܢܩ̈ܝܢ
ܣܡ ܥܠ ܕܘܒܪܐ ܕܪܘܚܐ :
ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܐܠܗܝ̈ܐ :
ܘܕܝ̈ܢܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ .

Iſaaco Ninivitæ & Joſepho Huzitæ æqualis. Ejus ſcripta damnavit Timotheus Neſtorianorum Patriarcha, tamquam Sabellianum errorem olentia, & quod Deum à creaturis videri poſſe dixiſſet, ut ſuprà obſervavi pag. 101. Verùm tàm Syriaca, quàm Arabica Joannis opera, quæ in Vaticana Bibliotheca habemus, mihi evolventi, nullus circa myſterium Trinitatis error occurrit; ſed ubique de Patre, de Filio, & de Spiritu ſancto rectè ſentire deprehenditur, ac præſertim ſerm. 17. qui *de contemplatione ſanctæ Trinitatis*, *ſeù trium adorabilium Perſonarum* inſcribitur, ubi Filium & Spiritum ſanctum æquè ac Patrem *Perſonas*, non *Virtutes* appellat. Vide tom. 1. pag. 439. Quod verò Deum aſſerit à creaturis videri poſſe, in hoc Timotheus, non Joannes erravit, ut ſuprà dixi pag. 101. Videtur itaque Joannes ideò à Timotheo damnatus, non quia Sabellianus fuit, ut Timotheus ad conciliandam ei invidiam temerè affirmat; ſed quia à Neſtorianis erroribus, inſtar Iſaaci Ninivitæ & Sahadunæ Garmæorum Epiſcopi, abhorruit: Orthodoxos enim fuiſſe Joannem, Iſaacum, & Sahadunam (etſi in Aſſyria vixerint,) liquet ex dictis tom. 1. pag. 433. & tom. 2. pag. 492.

1 *Duos libros edidit.* Unus dumtaxat in Bibliotheca Vaticana exſtat, Sermones XXX. continens, quos recenſui tom. 1. à pag. 435. Ex his verò nonnullos in Græcis exemplaribus ad Iſaacum Ninivitam malè referri, obſervavi ibidem pag. 436. 437. 440. 456. & 457.

2 *Cum Epiſtolis compunctoriis*. Duodequinquaginta Arabicè recenſui cit. tom. 1. à pag. 441.

3 *Iſaac Ninivita*, in cœnobio S. Matthæi apud Niniven primùm monachus, mox Ninivitarum Epiſcopus, demùm abdicata dignitate in Scetenſem eremum ſeceſſit, ubi vita functus eſt. Claruit exeunte ſæculo ſexto, Simeoni juniori Stylitæ æqualis, ad quem literas ſcripſit. Opera ejus è Syriaco ſermone non modò in Arabicum translata ſunt, ſed etiam in Græcum à Patricio & Abrahamio monachis S. Sabæ, qui tamen non integros *ſeptem Iſaaci tomos*, ſed *ſermones* dumtaxat XCVIII. interpretati ſunt: exſtant autem mss. in Biblioth. Vaticana, ex quibus quinquaginta tres, licet mutili, confuſi, & continua oratione ſub titulo *libri de contemptu mundi*, latinè prodierunt in Bibliotheca Patrum tom. XI. edit. noviſs. idque perperàm ſub nomine *Iſaaci Presbyteri Antiocheni*, ut notavi tom. 1. à pag. 444. ad pag. 463. ubi geſta ejus & ſcripta recenſui, monuique noſtrum hunc Iſaacum Ninivitam à cognomine ſancti Ephræmi diſcipulo, & ab altero qui propè Spoletum diem clauſit; differre.

4 *Septem tomos*. Ex his unum Syriacè & quatuor Libros Arabicè habemus in Bibliotheca Vatic. Vide tom. 1. à pag. 446. Laudantur autem ab Iſaaco præter Antonium magnum, Macarium, Evagrium, Marcum, Iſaiam Abbatem, Joannem Thebæum, & Athanaſium in vita S. Antonii, *Dionyſius Areopagita* in libro de cœleſti Hierarchia, & *Jacobus Sarugenſis*.

CAPUT LXXI.

Jeſujabus Gadalenſis.

ܝܫܘܥܝܗܒ ܓܕܠܝܐ ܥܒܕ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܘܝܕ܆
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܘܡܫܬܥܝܢܘ̈ܬܐ܆
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܠ ܨܒܘ̈ܬܐ ܡܫܚܠ̈ܦܬܐ܀

Jeſujabus [1] Gadalenſis fecit
Commentarium in Davidem:
Et Epiſtolas: & Narrationes:
Et Orationes variis de rebus.

NOTA.

1 *Jeſujabus* in Gadala Arabiæ pago natus, literis in Schola Niſibena operam dedit: mox ad Epiſcopatum Baladæ promotus, demùm Catholici dignitatem poſt obitum Gregorii Neſtorianorum Patriarchæ obtinuit ineunte regnum Perſicum Siroë, ut ex Thoma Maragenſi oſtenſum eſt tom. 2. pag. 417. hoc eſt, anno Chriſti 629. ut Pagius probat. Non enim Barhebræo aſſentior, qui Jeſujabi ordinationem *ad annum Græcorum* 937. *Arabum* 7. confert: nam annus Græcorum 937. in Chriſti annum 626. convenit, quo Choſroës Siroïs pater in vivis adhuc erat: annus verò Arabum ſeù Hegiræ ſeptimus non anno Græcorum 937. ſed 940. reſpondet.

Idem Barhebræus ſcribit Jeſujabum à Siroë pro pace cum Romanis facienda allegatum, à ſuis Neſtorianis tamquam avitæ ſectæ proditorem accuſatum fuiſſe, teſtemque citat Barſumæ Epiſcopi Suſæ Epiſtolam, in qua ſic ille hominem reprehendit: *niſi tria Eccleſiæ luminaria, nempè Diodorum, Theodorum, ac Neſtorium damnaſſes, & Cyrillum ſuſcepiſſes, eamque vocem, DEI GENITRIX MARIA, protuliſſes; haudquaquam tibi permiſiſſent Græci, ut Liturgiam ad eorum Altaria celebrares. Ecquam igitur ad eos Apologiam producis, quibus præes, & quorum Sedem occupas?* Hinc nomen Jeſujabi ſtatim, atque in Aſſyriam rediit, ex Diptychis expunctum fuit. *Sed facta poſtmodùm ab eo Apologia* (inquit idem Barhebræus) *quod Græcis haudquaquam conſenſiſſet, & quia Siroës Perſarum Rex eum adjuvabat, contradicere ei nequivere. Eum itaque ſuſceperunt, iterùmque nomen ipſius proclamatum fuit.*

Amrus non à Siroë miſſum Jeſujabum tradit, ſed à Borane Siroïs ſorore, quæ in alio exemplari *Morane* dicitur tom. 2. p. 418. Quum enim Ardaſciri, qui poſt Siroëm patrem regnaverat, cædem deſcripſiſſet, de Borane ſubjungit. ثم قتل اردشير وجلست بوران بنت كسرى في الامر لانه لم يبق من نسل الملك غيرها . وسر الناس بها وضربت الدنانير وانفذت ايشوعيهب الجاثليق برسالتها الى ملك الروم وصادفه بحلب وادى الرسالة وقبلت الهدايا . وكثر تعجب ملك الروم من تعقل امراة وفرح بالجاثليق وسر بعلمه وما اوضحه من الامانة وشفعه فيما قصد من قضا حوايجه وسال ان يقدس القربان ليتقرب من يده . ففعل وسلم اليه نسخة الامانة وتقرب وجماعة بطارقته من يده .

Ardaſciro extincto, regnavit Borane Choſroïs filia, quæ ſola ex regia ſtirpe ſupererat, cunctis lætitiæ ſigna edentibus, nummiſque ejus nomine cuſis. At illa Jeſujabum Catholicum datis ad Romanorum Imperatorem literis miſit. Jeſujabus verò quum Alepi Imperatorem reperiſſet, literas ei & dona reddidit. Qui mulierem regno præfectam vehementer admiratus, Catholicum lautè excepit, doctrina fideque hominis, quam is expoſuerat, oblectatus: & quidquid Patriarcha ab ipſo poſtulaverat, impetravit. Viciſſim rogavit, ut Jeſujabus Liturgiam faceret, confectamque ſibi Euchariſtiam porrigeret. Quod ille exequutus eſt, traditoque ipſi fidei ſuæ libello, Imperatorem Patricioſque ejus ſacra Euchariſtia refecit.

At Thomas Maragenſis ab Amro diſſentiens, Barhebræo quidem conſonat, quum Jeſujabum à Siroë miſſum dicat; verùm Neſtorianos errores non à Jeſujabo, ſed à Sahaduna Garmæorum Epiſcopo illius legationis ſocio deſertos teſtatur lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 4. his verbis: ܟܕ ܕܝܢ ܫܕܪ
ܫܝܪܘܝ ܒܡܠܟܘܬܐ ܠܘܬ ܗܪܩܠ ܡܠܟܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ ܗܘܐ
ܒܡܠܟܘܬܗ ܘܐܬܘܣ ܥܡ ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ ܘܡܝܛܪ̈ܦܘܠܝܛܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܗ ܡܫܬܡܗܝܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ܀
ܘܡܦܫܩܢܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܥܒܕܘ ܗܘܐ ܥܡܗ
ܟܬܒܐ ܕܟܬܝܒ ܕܐܝܟ ܐܪܬܘܕܘܟܣܘܬܐ ܕܩܘܫܬܐ܆
ܘܐܠܨܗ ܫܗܕܘܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ܆
ܕܢܩܒܠ ܟܬܒܐ ܗܘ ܕܟܬܝܒ ܫܗܕܘܢܐ ܕܢܦܩ
ܡܢ ܐܪܬܘܕܘܟܣܘܬܐ ܐܡܪ ܕܒܬܪ ܡܫܝܚܐ
ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ܆ ܘܩܢܘܡܐ ܘܐܦܢ ܕܝܠܗ ܕܡܠܟܐ

[illegible]

*Quum autem Siroës rerum potitus, impensè cuperet pacatum habere regnum, atque turbas, diſſidia, rapinas, malaque omnia, quæ ſub Choſroë rege parente ſuo rempublicam perturbarant, removere; quumque ejus juſſu atque gratia, ut qui tranquillitatem amaret, omnibus Eccleſiis in Perſarum ditione conſtitutis pax reddita fuiſſet; Jeſujabum Arabem Patriarcham pridem creatum rogavit, ut cum Metropolitis & Epiſcopis, quos ipſe ex Orientali ditione ſelegiſſet, ad terras Romanorum regiis cum literis, regiiſque itidem impenſis proficiſceretur. Sperabat enim eorum operâ ſapientiaque omnia diſſidia & ſimultates, quæ Perſas inter & Romanos hactenus exarſerant, diſſipatum iri, pacemque inter utrumque Imperium perfectè coalituram. Jeſujabus itaque Siroïs clementiſſimi Principis mandato obſequutus, itineris ſocios elegit Cyriacum Niſibis, Paulum Adjabenes, & Gabrielem oppidi Beth-Seleuciæ Metropolitas, & Epiſcopos alios viros exercitatos, judicio ſapientiaque præditos: qui omnes Metropolitæ & Epiſcopi Catholicum unàcum ſancto noſtro Jeſujabo Ninives Epi*ſcopo, *& Sabaduna in ea legatione ſequuti ſunt. Chriſti itaque Domini noſtri ope, qui ſæcula cuſtodit & utraſque terras, ſed & univerſum curat & gubernat, factum eſt, ut prædictis Paſtoribus ea legatio feliciter cederet, & à Romanis perhumaniter ſuſciperentur velut Angeli Dei; & per hunc modum omnes curæ & labores graviſſimi, quibus in itinere tam longo afflicti fuere, ſanctis illis in profectum proſperè evenirent, & ad ſuam quiſque Sedem ſoſpites poſtliminio reverterentur.*

Subjungit clam ablatam à Jeſujabo Ninivita Patriarchæ ſocio Arcam, in qua Sacra Apoſtolorum lipſana cuſtodiebantur: & in cœnobium Jacobi in Beth-Abe advectam.

[illegible]

Accidit itaque (inquit) *ut prædicti Sancti viri Antiochiam venirent, & in quadam Eccleſia ad multos dies ibidem manerent: quando noſter iſte Jeſujabus* (qui ex Archimandrita cœnobii Jacobi in Beth-Abe ad Epiſcopatum Ninives, deinde ad Patriarchatum Neſtorianorum evectus fuit) *Arcam pario marmore fabrefactam & adorandæ Crucis ſigno decoratam vidit, geminoſque Cherubim, qui ſimul conjuncti currum gloriæ eidem formare videbantur. Quum verò per eam Arcam multa ibi patrari miracula videret, atque Beatorum Apoſtolorum lipſana ibidem aſſervari didiciſſet; eo theſauro fruendi deſiderio vehementiſſimè exarſit, multiſque precibus Deum rogare cœpit, ut illa benedictio in has terras ipſius operâ transferretur. Poſtquam autem omnes quas excogitare poterat obſecrationes preceſque*

adhi-

adbibuiſſet, ignoraretque quid tandem conſilii caperet, rem Deo committere ſtatuit, ut quod Jeſujabus humano conſilio agebat, Chriſtus divina pietate tegeret, ipſique condonaret: quod & fecit, Arcamque furatus, ſecum huc aſportavit cum omni honore, qualis ſanctæ Margaritæ in eadem incluſæ debebatur. Rem autem ita ſe habuiſſe, certo documento comperimus, quod ad hanc uſque diem Antiochiæ hujus facti frequens & celebris fama manet, ita ut ad nos etiam manaverit nobis à noſtris in hoc cœnobio ſenioribus tradita. Ubi Sacrarum Reliquiarum cultum non modò apud Catholicos, verùm etiam apud ipſos Neſtorianos antiquiſſimum fuiſſe, obiter obſerva.

Demùm de Sahadunæ, quam vocat, apoſtaſia, hoc eſt, ab erroribus Neſtorianis ad Catholicam veritatem converſione, hæc idem Maragenſis. [illegible]

[illegible]

Quum autem prædicti Sancti terras Romanorum ingreſſi, circa Apameam per aliquot dies commorari decreviſſent, aliquam ex præterito labore relaxationem & quietem habituri; occurrit cœnobium quoddam hominum hæreſi infectorum (ita orthodoxos ſcriptor Neſtorianus traducit) *& ab orthodoxa fide diſſidentium. Placuit itaque illos cœnobitas adire, & cum ipſis de præſentibus controverſiis diſputare. Adfuit inter cæteros ſanctus & beatus Joannes Epiſcopus Chriſtianorum, qui in agro Damaſceno diſperſi habitant, vir eximius & divinus, qui ſigna & prodigia Apoſtolica in illis regionibus patrarat, ita ut ad hunc uſque diem ejus continentiæ & excelſæ ſanctitatis mores cum laude referantur. Illique additus eſt comes Mar Jeſujabus noſter & Sabadunas. Obviam itaque illis venientes cœnobitæ, cœptâque diſputatione cum iſtis tribus lucidiſſimis luminaribus, obſtupuere, ſtatimque intellexerunt, feſtucam propriæ doctrinæ, quanta quanta erat, nec ad modicum reſiſtere poſſe igni rectæ ſapientiæ, aut validis demonſtrationibus Orientalium. Victi igitur diſcipuli ſenem quendam ejuſdem monaſterii præfectum ſuumque magiſtrum adeuntes: noſtrum, ajunt, laborem curamque omnem in addiſcendis noſtris dogmatibus poſitam, tres Epiſcopi, qui à Rege Perſarum miſſi ad nos modò diverterunt, vicere & inanem fuiſſe oſtenderunt. Erat impius ille ſenex, ſicut ab aliis delapſa per manus narratione intellexi, magicis artibus deditus. Mandat itaque diſcipulis, ut homines ad ſe introducant, illos videndi deſiderium præſeferens, reipſa ut de mota quæſtione eos audiret. Hîc verò quum beati Jeſujabus & Joannes ſenem adituros ſe negaſſent, ex aſpectu (nam Diabolum referebat,) ejuſdem impietatem ſuſpicati; Sabaduna eruditioni intelligentiæque ſuæ confiſus, ad ſenem accedere auſus eſt, rogatuſque à ſociis, ne id committeret, minimè aſſenſus fuit. Ferunt,*

CAPUT LXXII.

Jeſujabus Arzunita.

1 Jeſujabus 1 Arzunita
Scripſit adverſùs Eunomium :
nec

ܝܫܘܥܝܗܒ ܐܪܙܘܢܝܐ
ܣܡ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠ ܐܘܢܘܡܝܘܣ :
ܘܠܘܩܒܠ

runt, quum Sabadum ad illum ingreſſus fuiſſet, ejuſque ſenectutem & canitiem aſpexiſſet, ipſius dexteræ caput illum ſubmiſiſſe : atque credunt, hoc facto Sabadunæ mentem ab orthodoxa fide, quam hactenus tenuerat, alienatam fuiſſe ; atque inde factum, ut paulatim ac temporum proceſſu Sabaduna libros compoſuerit orthodoxæ fidei duarum naturarum & duarum hypoſtaſeon in unam Perſonam Filii coeuntium contrarios. Quamobrem Sanctus Mar Jeſujabus Adjabenus Catholicus poſteà creatus (nimirùm poſt Maremem Jeſujabi Gadalenſis ſucceſſorem,) *Sabadunam ab Eccleſia ejecit, juxta vaticinium de ipſo redditum à Barita monacho veritatis.* Hucuſque Maragenſis de Jeſujabo Gadalenſi, deque Jeſujabo Ninivita & Sahaduna, quos ille ſuæ legationis ſocios adhibuerat.

Barhebræus loc. cit. quum Mahometum Arabum pſeudo-prophetam temporibus Jeſujabi Gadalenſis innotuiſſe narraſſet, hunc cum Saido Nagranenſium Chriſtianorum principe hominem adjiſſe ſcribit, oblatiſque ingentibus donis diploma impetraſſe, quo Mahometus Chriſtianos Arabibus commendabat.

Eadem leguntur apud Amrum in vita Jeſujabi. ثم ملك على الفرس يزدجرد . وظهر عند نظره في السما كالرمح من التيمن الى الشمال وانبسط في المشرق والمغرب ومكث خمسة وثلثين يوما . وقيل ان ذلك لظهور ملك العرب . وكانت ايام ملك الفرس اربع ماية وثمانين سنة . ثم ظهر الاسلام . فكان هذا الفطرك يكاتب صاحب شريعة الاسلام ويهدي له ويساله الوصاة برعيته في نواحيه . فاجابه الى ذلك وكتب لاصحابه كتبا بليغة موكدة وبره صاحب الشريعة ببر كان فيه عدة من الابل وثياب عدنية . وتبادى ذلك الى ملك الفرس فانكر علي الفطرك فعله ومكاتبته وخاصة عند ورود هداياه . فداراه الى ان سلم منه وعاش الى ايام عمر ابن الخطاب فكتب له كتابا موكدا بالحفظ والحياطة وان لا توخد من اخوانه وخدمه الجزية واشياعه ايضا . ونسخة الكتاب محتفظ الى هذه الغاية .

Deinde, inquit, *regnum Perſarum tenuit Jezdegerdes, cui in cœlum aliquando ſuſpicienti viſa eſt haſta ab auſtro in aquilonem vergens, & ab Oriente uſque ad Occaſum porrecta: idque ſpatio quinque ſuprà triginta dierum. Ferunt Arabum regnum per ea tempora exortum eo monſtro indicatum fuiſſe. Duravit autem Perſarum regnum annos* 480. (in alio exemplari, annos 385. Imò annos 410. vel 411. nam Regnum Perſarum cœptum fuit juxta Dionem & Agathiam anno Alexandri Macedonis 538. quem Pagius in annum Chriſti 226. Syri verò in annum ſequentem conferunt; deſiit verò ſecundùm Scriptores Orientales anno Hegiræ 16. qui anno Chriſti 637. reſpondet.) *mox Islamiſmus* (hoc eſt, Mahometica lex) *apparuit. Literas verò hic Patriarcha* (Jeſujabus) *ad auctorem legis Islamiticæ dabat, miſſiſque ad eum donis rogavit, ut ſubditos ſuos in ipſius terris commorantes commendatos habere vellet. Annuit ille, ſcripſitque hac de re egregium diploma, additis inſuper camelis, veſtibuſque Adeniticis, quas Jeſujabo dono dedit. Quod quum ad Regem Perſarum delatum eſſet, conqueſtus ille eſt de Patriarcha, quod nimirùm ad hominem illum ſcripſiſſet, donaque ab eo accepiſſet. At Jeſujabus factum excuſando, iram Regis lenivit: vixitque uſque ad tempora Omari Ben-Alchettabi, à quo diploma cautionis accepit, utque ipſe fratreſque ejus ac famuli ſectatoreſque à tributo immunes eſſent. Servatur autem hujuſmodi diploma uſque in præſentem diem.* Hæc Amrus.

Obiit Jeſujabus anno Græcorum 958. Chriſti 647. quum annos undeviginti, hoc eſt incompletos, ſediſſet, ut auctor eſt Amrus laudatus tom. 2. pag. 416. qui pag. 418. tres ejus libros commemorat: *Primum in capita diviſum, quo hæſitantes in fide reprehendit. Alterum de nominibus ac rebus, quæ ſcripturâ quidem conveniunt, ſed voce differunt; deque iis, quæ voce conveniunt, & ſenſu differunt. Tertium de Sacramentis Eccleſiæ in duas ſuprà viginti interrogationes totidemque reſponſiones diſtributum*: quem tamen Sobenſis ad Arzunitam Jeſujabum refert, ut cap. ſeq. palàm fit.

1 *Jeſujabus* ex Arzunitarum Epiſcopo poſt Ezechielis obitum in Patriarcham Neſtorianorum ſub Hormiſda Perſarum Rege electus, quum Naamanem Arabum Chriſtianorum regem adjiſſet, ut eum ſi fieri poſſet, ad ſuam ſectam è Jacobitica pertraheret, obiit in tabernaculis Maaddenorum ſub Chosroë Abruizo Hormiſdæ filio anno regni ejus ſex-

Nec non adversùs quemdam Epiſcopum Hæreticum diſputationem inſtituit:

ܘܠܘܩܒܠ ܐܢܫ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܪܛܝܩܐ ܥܒܕ ܕܪܫܐ.

Item

ܘܫܐܠܐ

ſexto. Cadaver in cœnobio Hendæ Naamanis filiæ, quæ monaſticum habitum induerat, conditum. Sedit annos quindecim. Hæc ſummatim Barhebræus.

Amrus Jeſujabi Vitam fuſius deſcribens, hunc ait non modò Perſarum Regibus Hormiſdæ & Choſroï, ſed etiam Mauricio Imperatori acceptum fuiſſe; Naamanem verò non Jacobiticam, ut Barhebræus aſſerit, ſed Neſtorianam ſectam coluiſſe: Hendam denique Naamanis ſororem, non filiam fuiſſe. Verba ejus, etſi quoad Jeſujabi aliorumque Neſtorianorum virtutes & miracula fidem nequaquam merentur, accipe.

ايشوعيهب الارزني الجاثليق من اهل باعربايا وكان فاضلا وتعلم بنصيبين على ابراهيم المفسر واسيم اسقفا على ارزن وكان هرمزد الملك يحبه ويكرمه لانه كان يكاتبه باخبار جيوش الروم. فلما مات حزقيال ووقع التشاجر في معناه ومعنى ايوب المفسر وانتهى الامر الى الملك امر باجلاس ايشوعيهب وحضر الابا وعقدوا له الرياسة ودخلوا كلهم على الملك فاكرمهم ورد الابا الى كراسيهم بكرامة وتقدم الى عماله باخذ رايهم في الامور وغلظ ذلك على المجوس. وعمل قوانينا وفسر الرازين. وكان الحد بين مملكتى الروم والفرس نصيبين. وظهر في ايامه جماعة من الرهبان وبنى كل منهم عمرا واقام اسكولا.

ونقلد ملك الفرس كسرى ابرويز بن هرمز عند خلع الناس لهرمز ابيه. وكان حدث السن جميل الطريقة وعاونه موريقى ملك الروم على بهرام صاحب جيش ابيه وتزوج بابنة موريقى واسمها مريم ويقال انها كانت تسمى ايضا شيرين.

وفي ايامه تمجس قس لمحبة الدنيا واحب الملك ان يعلم هل ذلك منه عن نية والتمس منه ان يقدس كما كان يفعل فافرد بيتا وقام ليقدس. فلما بلغ وقت نزول روح القدس راى كسرى البيت مملوا نورا وملايكة. ولما خرج القس تعرى من جميع ذلك النور. فانفذ كسرى الى مار ايشوعيهب الجاثليق يشاوره في بابه. فقال الامر اليك. فصلبه. وزاد في اكرام النصارى.

والنعمان ابن المنذر ملك العرب كان شديد التمسك بدين الحنفا يعبد العزى وهو كوكب الزهرة. فلحقته ضربة من الشيطان لم ينفعه كهنته شى. فشفاه شمعون اسقف الحيرة وسبريشوع اسقف لاشوم وايشوع زخا الراهب فتنصر واعتمد وولداه المنذر والحسن بعده. وكان الحسن اشدهم تمسكا بالنصرانية وكان لا يمنع تقدم المساكين اليه اذا دخل البيعة.

وانفذ ملك الفرس الى موريقى ملك الروم بهدايا ورسايل واشيا التمسها. فقبلت منه الهدايا واكرم ايشوعيب وعظمت مرتبته. وقال له الملك ان من المجمع الذى كان بخلكيدونية انقطعت بيننا الكتب وبينكم ولسنا ندرى مقالتكم ثابتة كما لم تزل او غيرتم منها شيا. فاريد ان تكتب الى مقالتكم لاقراها وانظر كيف هى. فكتب له المقالة المشرقية فلما قراها استصوبها هو والفطرك الذى كان بحضرته وساله ان يقدس القربان في بيعتهم ليتقربوا منه ويتقرب هو من القربان الذى يقدسه فطركهم. ففعل ذلك وقال انما ننكر عليكم انكم حرمتم رجلا لا يجب تحريمه فانقلبتم الى الخلاف والى الامانة الضعيفة. فقال له الملك ان كان نسطوريوس يقول بهذه المقالة التى كتبتها فليس هو محروم وان كان يقول بغيرها فهو محروم فلا معنى لذكره. انتم لنا ونحن لكم وانصرف على هذا. وتوفى بعد خمسة عشر سنة ودفن بالحيرة في دير هند اخت النعمان.

Jeſujabus Arzunita Catholicus ex Ba-Arbaja (ſeu Beth-Arabia, hoc eſt, Arabum pago) *oriundus, vir præſtantiſſimus, Niſibi ſub Abrahamo Commentatore* (ideſt, Scholæ Niſibenæ Doctore) *literis operam dedit: mox Arzuni Epiſcopus creatus fuit. Illum Rex Hormiſdas amavit atque in honore habuit, eo quod frequenter ad ipſum de copiis Romanorum ſcriberet. Quum ergo Ezechiel obiiſſet, & exorta fuiſſet quæſtio de eo, & de Job Commentatore, cauſaque ad Regem delata fuiſſet, Jeſujabum ad Thronum promoveri juſſit. Quamobrem congregati Patres Jeſujabo principatum detulerunt, & univerſi ad regem intromiſſi; ab eodem præcipuo honore affecti ſunt, & ad*

pro-

Item quæſtiones duas ſuprà viginti ܘܫܐܠܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ

De

propriasſinguli Sedes remiſſi : ita tamen, ut ad intima quandoque regni conſilia admitterentur : quod Magis permoleſtum accidit. Jeſujabus Catholici dignitatem adeptus, Canones edidit, & Sacramenta expoſuit. Porrò Romanos inter & Perſicum imperium per id temporis terminus erat Niſibis. Sub Jeſujabo multi floruere profeſſione monachi, à quibus plura condita ſunt monaſteria, & conſtructæ Scholæ &c. Vide tom. 2. Bibl. Orient. pag. 415. ubi nomina eorum recenſui.

Perſicum interim imperium Choſroës Abruizus Hormiſdæ filius occupat, quum patrem populus regno ſe abdicare compuliſſet. Erat autem juvenis probus : quamobrem à Mauricio Romanorum Imperatore adverſùs Beheramum (Varamum alii vocant) patris Archiſtrategum valida auxilia impetravit, ejuſdemque filiam Mariam duxit, quam alii Sirinam appellant.

Eodem Choſroë regnante accidit, ut presbyter quidam ſæculi amore captus, Magorum ſectam amplecteretur. Id verò utrum ex animo feciſſet, Rex exploraturus petiit, ut Presbyter ille transfuga apud ipſum ſacram liturgiam, uti antea facere ſolebat, perficeret. Quum ergo deſtinatam huic functioni ædem intraſſet, & inchoato ſacrificio ad illapſum Spiritus ſancti perveniſſet, vidit Choſroës domum infuſa luce compleri, & Angelos frequentes. Quum verò Rex peracto ſacrificio Presbyterum inde egreſſum ſimul omni illa luce nudatum animadvertiſſet, factum Mar Jeſujabo Catholico renunciari jubet, utque doceret, quid in cauſa illius Presbyteri ſtatuendum putaret, rogavit. Rem, ille reſpondit, ad ipſum Regem pertinere. Quare hominem Rex in crucem agi juſſit, & Chriſtianos deinceps in majori honore habuit.

Regnabat inter Arabas Naamanes Monderi filius ethnicæ ſuperſtitionis tenaciſſimus. Ozzam enim, Venerem nempè Stellam, colebat. Interea Diabolus eum invaſit, cui quum mederi ejus ſacrificuli in caſſum tentaſſent, à Simeone Hiratæ, & Sabarjeſu Laſcimæ Epiſcopis, atque Jeſuzacha monacho curatus fuit. Quamobrem baptiſmum ipſe, & ejus filii Monderus, & Haſanus ſuſceperunt. Haſanus tamen cæteros pietate ſuperabat, & ritibus Chriſtianis magis addictus erat, ut Eccleſiam ingreſſus, inopum & egentium occurſum minimè faſtidiret.

Perſarum autem Rex & literis & donis aliiſque quas ipſe conducere judicavit rationibus, Mauricii Romanorum Imperatoris amicitiam benevolentiamque expetivit fovitque : ejuſque legatus Jeſujabus ab Imperatore cum honore exceptus eſt, & munera ab eo delata ſuſcepta fuere. Quam ob cauſam maximam apud omnes exiſtimationem adeptus eſt. Per eam occaſionem Imperator cum Jeſujabo ſermonem hujuſmodi habuit : à Chalcedonenſis, inquit, Synodi tempore intermiſſum fuit literarum commercium inter utramque gentem, nec jam reſciri poteſt, utrum in communi ſententia atque fide ipſi (Orientales) perſiſterent, an contra ab illa deſciviſſent. Quare pergratum ſibi futurum edixit, ſi fidei ſuæ profeſſionem Jeſujabus ſcripto legendam & explorandam traderet. Quod & fecit, Orientalium fidem exponens : quam quum Imperator legiſſet, probavit ; nec non & Patriarcha, qui aderat : rogaruntque, ut in ipſorum Eccleſia ſacram liturgiam celebraret, illiſque ex peracta oblatione Hoſtiam porrigeret, & viciſſim à Patriarcha conſecratam ſuſciperet. Quod quum Jeſujabus feciſſet, ſubjecit: hoc unum in vobis reprehendimus, quod homini anathema dixeritis, quem anathematizari non licuit, & à vero averſi, ad infirmam fidem deviaveritis. Cui Imperator : ſi quidem, ait, Neſtorius hanc quam ſcripſiſti fidem tenuit, non ego illum anathematizo ; ſin autem aliam, anathema ſit. Illum itaque commemorare non refert. Veſtri nos ſumus, voſque viciſſim noſtri. His dictis abeundi licentiam petiit Jeſujabus, anniſque poſt quindecim rebus humanis deceſſit, ſepultuſque eſt Hiratæ in cœnobio Hendæ ſororis Naamanis. Hæc Amrus.

Verùm ut à congreſſu Jeſujabi cum Mauricio Imperatore incipiam; verum quidem eſt, Choſroën juniorem Hormiſdæ filium occiſo patre regnum ineuntem; oratores ad Mauricium Imperatorem, ut ſibi adverſùs Varami Perſarum Ducis tyrannidem ſuppetias ferret, anno Chriſti 592. allegaſſe (id enim Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 8. & lib. 4. cap. 13. teſtatur his verbis, *Vere ineunte Choſroæ oratores ad Imperatorem advenerunt*, qui Choſroën per Domitianum Melitinenſem, & Georgium Antiochenum antiſtites vitæ ſanctitate illuſtres donis & ſolatio proſequutus eſt, ut ex eodem Theophylacto refert Pagius ad annum 592.) locum autem inter eos oratores Jeſujabum habuiſſe, ut hic Amrus narrat, haud inveriſimile puto, quum ille Chriſtianis omnibus in ditione Perſarum commorantibus præeſſet, ejuſque apud Chriſtianum Imperatorem præſentia acceptior, quàm Magorum exiſtimaretur. At falſum omninò eſt, quod idem Amrus ſubjungit de Neſtorianorum fide à Mauricio Græcorumque Patriarcha approbata, & quod ii de Neſtorio notiſſimo totoque orbe exagitato hæreſiarcha ſententiam illam pronunciaverint, aut Euchariſtiam à Jeſujabo accipere voluerint. De Mauricii enim Imperatoris, Græcorumque Patriarchæ ſive Conſtantinopolitani, ſive Georgii Antiocheni fide nemo hactenus dubitavit ; quantum nempè à Neſtoriano errore, Neſtorianorumque communione alieni fuerint. Quàm meritò autem Neſtorium Eccleſia Catholica in tribus Synodis œcumenicis, Epheſina, Chalcedonenſi & Conſtantinopolitana damnaverit, iidem optimè norant, & manifeſtè convincere poterant non ſolùm eorumdem Conciliorum acta; ſed & ipſa Neſtorii ſcripta in Synodo

Ephe-

1 De Sacramentis 1 Eccleſiæ: | ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܕܥܕܬܐ.
2 Et Apologiam 2 : & Epiſtolas: | ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ:
3 Et Canones 3 Synodicos. | ܘܩܢܘ̈ܢܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝ.

CAPUT LXXIII.

Cyprianus Epiſcopus Niſibis.

Cyprianus 4 Niſibis | ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܕܢܨܝܒܝܢ
Expoſuit Theologiam | ܦܫܩ ܠܬܐܘܠܘܓܝܐ

Gre- | ܓܪܝ-

Epheſina recitata. Unde conſequens eſt, vel Amrum Jeſujabi laudatorem ad ſuæ gentis gloriam, iſta commentum fuiſſe; vel Jeſujabum ad captandam Mauricii gratiam ſuum errorem reticuiſſe, ſuamque ſententiam, quod hæretici paſſim facere ſolent, tempori accommodaſſe: quod & poſteà Gadalenſi Jeſujabo cum Heraclio Imperatore accidit, quemadmodum Barſumas Neſtorianus Suſæ Epiſcopus apud Barhebræum eidem objicit iis verbis: *niſi tria Eccleſiæ luminaria, nempè Diodorum, Theodorum, ac Neſtorium damnaſſes, & Cyrillum ſuſcepiſſes, eamque vocem DEI GENITRIX MARIA protuliſſes; haudquaquam tibi permiſiſſent Græci, ut liturgiam ad eorum altaria celebrares.*

Quod verò ait, Choſroën Abruizum Mariam Mauricii filiam, aliàs Sirinam appellatam, connubio ſibi copulaſſe, commentum eſt, quod Pagius ad annum 628. num. 5. his verbis explodit. *Perperàm autem ſcribit Elmacinus, Siroën*, quem Choſroës ex Sirina ſuſcepit, *filium fuiſſe Mariæ filiæ Mauricii Imperatoris, quam fabulam ab Arabibus ſcriptoribus hauſit Gulielmus Tyrius lib. 1. cap. 2. quum de eo matrimonio Mariæ cum Choſroë altum ſit apud hiſtoriæ Byzantinæ ſcriptores ſilentium, & ea fabula confićta ſit ab Arabibus, quod inaudiſſent, Choſroën habuiſſe uxorem Chriſtianam, quam* SIRAM *nuncupatam fuiſſe habent Theophylactus lib. 5. cap. 13. & Evagrius lib. 4. cap. 27.*

1 *De Sacramentis Eccleſiæ.* Fragmentum de modo Euchariſtiæ infirmis adminiſtrandæ; de confećtione hoſtiæ Euchariſticæ; de baptiſmo in Eccleſia, ubi baptiſterium deſideratur, conferendo; deque Liturgia à ſolo Sacerdote minimè celebranda, extſtat pag. 93. in Cod. Syr. 3. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. pag. 487. Amrus loc. cit. ſcribit, Jeſujabum *Sacramenta expoſuiſſe*: & in alio exemplari, quo tom. 2. pag. 415. uſus ſum, addit, eundem *Pſalmos* interpretatum fuiſſe, nec non *Homilias* & *Epiſtolas* ſcripſiſſe. In laudato Codice Syriaco 3. ad calcem referuntur quædam *Jeſujabi Quæſtiones*, ſeu *Ænigmata* metro dodecaſyllabo de Chriſto, de dilećtione, de ſpe, de Euchariſtia, de Cruce, de diluvio, de prophetia, de mente, de regno &c. Arzunitæ ne, an alterius Jeſujabi ſint, haud exprimitur.

2 *Apologiam.* Ea fortaſſe eſt, quam à Jeſujabo ad Mauricium Imperatorem de ſua fide conſcriptam, ex Amro ſuprà dićtum eſt.

3 *Canones Synodicos.* Jeſujabus anno Epiſcopatus quarto, Hormiſdæ Regis Perſarum oćtavo, Chriſti 588. coaćta Epiſcoporum Synodo *Canones XXX.* (non XXII. ut ex depravato Amri exemplari tom 2. Bibl. Orient. pag. 415. dixi,) condidit, qui exſtant ad calcem ejuſdem tomi 2. pag. 507. Summamque eorum exhibet Elias Damaſci Neſtorianorum Epiſcopus tom. cit. pag. 508. quorum vigeſimo nono Canone Simeoni Niſibis, & Gregorio Gandiſaporis Metropolitis, qui ad concilium venire detrećtaverant, niſi intra illius anni ſpatium mandatis obtemperarent, ſententiam depoſitionis intentat. Canonibus ſubjunguntur ejuſdem *Reſponſa XX.* ad totidem Jacobi Epiſcopi inſulæ Dadianæ quæſtiones: de quibus infrà, quum de Synodis Orientalium ſermo erit.

4 *Cyprianus* Niſibis Metropolita clarebat ſub Jacobo Neſtorianorum & Georgio Jacobitarum Patriarchis anno Chriſti 767. Hegiræ 150. quo Eccleſiam à Neſtorianis occupatam Paulo Jacobitarum Maphriano eum reſtituiſſe, affirmat Barhebræus in vita ejuſdem Pauli his verbis: ܘܒܫܘܠܡܗ ܕܝܫܘܥܝܗܒ
ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܡܦܪܝܢܘܬܐ ܕܡܕܢܚܐ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܥܕܬܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܬܓܪܝܬ.
ܘܟܠ ܐܦ ܠܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܚܕܐ ܦܠܓܘܬܗ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ
ܘܐܦܣܩܘ ܕܢܦܩ ܕܢܚܫܘܢ ܥܡܗܘܢ ܢܣܛܘܪܝܢܐ
ܠܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܒܥܘܢܝܐ ܐܡܪ. ܕܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܠܟܠ ܟܠ ܩܘܫܬܐ ܠܗܘܢ: ܐܠܐ ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ
ܘܐܬܩܢܢܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܡܠܟ ܐܢܐ ܠܟ ܕܐܦ
ܠܡܕܢܚ ܘܐܦܩ ܠܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܐܢܫ ܕܢܘܫܦܘܢ

[illegible]

Sub Jacobo Catholico ædificata fuit Tagriti Eccleſia Neſtorianis curâ & operâ Saliba-Zachæ Epiſcopi Tirbanenſis: qui Tagritum profectus, Paulum Maphrianum rogavit, ut Neſtorianis permitteret ſibi Eccleſiam Tagriti conſtruere. Cui ille reſpondit, ſibi quidem nihil illo negotio deperire; ſed à Patriarcha & Tagritenſibus periculum inſtare. Quare conſultius eſſe, ut ipſe Saliba-Zacha Niſibin ad Neſtorianos accederet, efficeretque ut ab ipſis Eccleſia, quam Jacobitis abſtulerant, reſtitueretur: hoc pacto Tagritenſes Neſtorianis conceſſuros, ut Eccleſiam apud ipſos conderent. Quum ergo Saliba-Zacha Niſibin veniſſet, & CYPRIANUM Senem Metropolitam, & Neſtorianos Niſibitas exoraſſet, ut populo noſtro (Jacobitico) *celebrem Eccleſiam S. Domitii reſtituerent, viciſſim de Jacobitis mercatores decem, qui Niſibi morabantur, Tagritum venerunt, ſupplicaruntque, ut ibidem Neſtorianis Eccleſia conſtrueretur. Adiit ſimul Patriarcham Georgium Bagdadi adhuc cuſtodiæ incluſum Saliba-Zacha, literaſque ab eo obtinuit, quibus conceſſionem ratam ſe habere ſignificabat. Quum verò fervidi quidam juvenes reclamarent, ſenex minimè ceſſit, ſed Neſtorianis locum attribuit in parte exteriori murorum urbis ad ripam Tigris: eiſque ibidem conſtructa fuit parva Eccleſia, in qua ad hoc uſque tempus miniſtrant. Cœptum fuit ædificium anno Arabum centeſimo quinquageſimo.*

Idem Cyprianus Theodoritum Græcorum, Georgium Jacobitarum, & Jacobum Neſtorianorum Patriarchas è carcere, in quem juſſu Chaliphæ Bagdadenſis conjecti fuerant, dimitti curavit, ut in vita Joannis Chionitæ idem Barhebræus narrat in hæc verba. [illegible]

[illegible]

Quo tempore Joannes Chionita Maphrianus præfuit, Georgius noſter Patriarcha apud Chalipham delatus, Bagdadi ejuſdem juſſu in carcerem conjectus eſt. Simili pœna Theodoritus Græcorum item Patriarcha, & Jacobus Neſtorianorum Catholicus affecti ſunt. Ea occaſione quidam medicus, Iſa appellatus, ab omnibus Epiſcopis munera ſe conſequuturum ſperabat. Scripſit itaque ad CYPRIANUM Niſibis Epiſcopum *in hæc verba: Vaſa aurea & argentea plurima in Eccleſia Niſibena extare, ſubodoratus eſt Chalipha. Huc igitur ea tranſmitte, ut ſiqua ipſi placuerint, in ſuum uſum accipiat. Si tibi mens & conſilium eſſet, ſubjungebat, honorem mihi deferres, & ego te præſenti jactura liberare poſſem. An forte ignoras, hujus regni ſpiritum in meis manibus eſſe poſitum, ut quo mihi libuerit, illum convertam? His acceptis literis CYPRIANUS Niſibenus ſine cunctatione Bagdadum profectus, cujuſdam ex magnatibus qui Rabias dicebatur, operam imploravit, à quo ad Chalipham Manſurum intromiſſus, Iſam medicum accuſavit, epiſtolamque ab eo ſibi miſſam oſtendit. Eam ob rem Chalipha adverſus Iſam indignatus, omnibus bonis ejus fiſco addictis illum ejecit; Catholicum verò liberum dimiſit, poſtquam per novennium in cuſtodia detentus fuiſſet: cum quo ambo etiam Patriarchæ, noſter ſcilicet & Græcorum, libertatem conſequuti ſunt.*

Gregorii magni :	ܘܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܪܒܐ
Et compoſuit ordines 1 Chirotoniæ.	ܘܣܡ ܛܟܣܐ ܕܣܝܡ ܐܝܕܐ.

CAPUT LXXIV.

Jeſujabus Adjabenus, Patriarcha.

2 Jeſujabus 2 Adjabenus	ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܚܕܝܒܝܐ
Li-	ܟܬܒܐ .

Barhebræo conſonat Amrus, qui de Cypriano in vita Jacobi Neſtorianorum Patriarchæ hæc ſcribit. وكتب عيسى الى قوفريانا مطران نصيبين امره بالمصير اليه وحمل البرك والالت البيع ويقول فى كتابه ان نفس الخليفة فى يدى ان اثرت ابراته وان اثرت اعلته . فحمل الكتاب مع جماعة من الابا وتظلم الى المنصور واوقفه على الكتاب . فاستحضره وانكر عليه فجحد الكتاب وثبت عليه بالشهادة العادلة فقال فوضت اليك امر القوم لتصلحها او لتصادرهم ونفاه وازوجته الى الهند الخ ومال المنصور الى قوفريانوس المطران فاحسن الى الرهبان وروسا البيع .

Scriptis autem Iſa ad CYPRIANUM Metropolitam Niſibenum literis mandavit, ut Eccleſiæ ſacrum inſtrumentum ſibi afferret: deinde ſubdidit: Chaliphæ vitam in poteſtate ſe habere, ejuſque ſanitatem & ægritudinem ab arbitrio ſuo pendere. Hujuſmodi epiſtolam Cyprianus unàcum aliis Patribus ad Manſurum attulit, eique legendam exhibuit. E veſtigio Iſa arceſſitur. Interrogatus negavit ſuam eſſe epiſtolam. Sed quum eum idoneis teſtibus Chalipha conviciſſet: te ne ego, inquit, publicæ rei accommodavi, ut eam componeres, an contra ut homines opprimeres? (Iſam Manſurus Chriſtianis præfecerat, ut inſurgentem Surini Antipatriarchæ adverſus Jacobum Neſtorianorum Catholicum factionem comprimeret.) *Hæc fatus, Iſam cum conjuge apud Indos exulare juſſit &c. CYPRIANUM deinceps Manſurus amavit, & monachis atque Eccleſiarum Præſulibus plura beneficia contulit.*

1 *Ordines Chirotoniæ*: hoc eſt, rituum impoſitionis manuum, ſeu ordinationis Clericorum, Sacerdotum & Pontificum. Ante Cyprianum id præſtiterat Jeſujabus Adjabenus Patriarcha, ut Sobenſis cap. ſequenti teſtatur. Utriuſque nomen, nec non Mar Abæ Patriarchæ, & Gabrielis Metropolitæ Baſſoræ, præferunt Rituales & Pontificales Neſtorianorum libri, in quibus ordinationes Lectoris, Hypodiaconi, Diaconi, Archidiaconi, Diaconiſſarum, Presbyteri, Chorepiſcopi, Epiſcopi, Metropolitæ, & Catholici, ſeu Patriarchæ continentur, ut in Codd. mss. Syriacis Vaticanis 18. & 19. & Cod. XI. Amiden. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 583.

2 *Jeſujabus* Adjabenus, Baſtumagi filius, in Schola Niſibena quum literis operam dediſſet, monaſticum inſtitutum in cœnobio Jacobi in Beth-Abe amplexus eſt: mox Ninives Epiſcopus, deinde Moſul & Arbelæ Metropolita, demùm Neſtorianorum Patriarcha poſt Maremæ obitum electus, maximam apud gregales ſuos doctrinæ famam obtinuit, quibus, teſte Amro, præfuit ab anno Chriſti 650 ad annum 660. De ejus electione in Patriarcham, hæc idem Amrus tradit: ايشوعيهب الحزى وهو من جملة من خرج من اسكول نصيبين مع جريغور القديس مطرانها وصار اسقفا على نينوى ثم مطران الموصل ولما توفى مارامه حضر مع الابا للاختيار ولم يكن فيهم اميز منه فخافوه ان يتغلب على الامر لقوة علمه وفضله وميل الناس اليه . فقالوا له قد فوضنا الامر اليك فاختر من شيت فاخذ خطوطهم بذلك استظهارا عليهم وقال لهم المستشار مومن وما ارى فى الجماعة احق منى بهذا الامر ولا اختر عليكم فاعطوه الطاعة واسيم بالمداين فطركا فى السنة الخامسة من خلافة عثمان .

Jeſujabus Hazenſis (Adiabenus.) *Hic ex eorum numero fuit, qui ex Schola Niſibena prodiere: Gregorium autem ejuſdem civitatis Metropolitam condiſcipulum habuit: mox Ninives Epiſcopus, deinde Moſuli Metropolita ordinatus eſt.* (in altero exemplari ſic legitur, ايشوعيهب الحزى كان مطرانا على حزة والموصل *Jeſujabus Hazenſis Metropolita Hazæ & Moſuli erat.*) *Quum autem Maremes obiiſſet, ipſe ad electionem novi Patriarchæ unàcum Patribus convenit: & quia nullus eo doctior habebatur,*

batur, veriti ſunt, ne thronum invaderet, doctrinæ ſuæ, virtutibus, hominumque erga ipſum propenſioni fretus. Ajunt igitur ad eum: Rem tibi committimus, ut quemcumque volueris, eligas. At ille quum ſubſcriptiones eorum in teſtimonium accepiſſet, hoc, inquit, fidele eſt conſilium, quod vobis do: nemo ex præſenti cœtu æquè dignus videtur, ut hanc dignitatem obtineat, & cum honore adminiſtret, atque ego. Itaque præſtita illi ab omnibus obedientia ordinatus eſt Patriarcha Modainæ anno quinto Othmani Chaliphæ: qui in annum Chriſti 650. incidit, ut ex Dionyſii Chronico tom. 2. Bibl. Orient. pag. 103. liquet.

Quum adhuc Epiſcopus eſſet, Jeſujabum Gadalenſem Patriarcham Sirois Perſarum Regis legatione ad Heraclium Imperatorem fungentem unacum Cyriaco Niſibis, Paulo Adiabenes, Gabriele oppidi Seleuciæ, & Sahaduna Garmæorum Epiſcopis comitatus eſt: quo in itinere Arcam oſſium Apoſtolorum furatus, in cœnobio Beth-Abenſi repoſuit, ut ex Thoma Maragenſi retuli ſuprà pag. 106. Idem Jacobitis reſtitit, ne in urbe Moſulenſi Eccleſiam ædificarent, quemadmodum ſcribit Barhebræus in vita Maruthæ Tagritenſis. [illegible]

Poſt eum (inquit) *ideſt, poſt Maremem ſuffectus fuit Jeſujabus tertius, qui Moſulenſis Metropolita fuerat. Hic ut orthodoxos* (hoc eſt, hæreticos Jacobitas, è quorum grege erat Scriptor) *Eccleſiam Moſuli ædificare volentes cohiberet, ingentem pecuniæ ſummam donaque Judicibus obtulit, cœptumque ædificium interrupit.* Rem fuſius narrat Jeſujabus ipſe in epiſtola, quam ad Gabrielem oppidi Seleuciæ Metropolitam per 'Ananjeſu archimandritam direxit: ubi Tagritenſium urbem ad frangendam Jacobitarum potentiam ſe ſe petiiſſe ſcribit in hæc verba: [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quam peccata mea meruerunt, ſortem nactus ſum, Pater, ut propè Diaboli nidum habitem, ubi quovis anno baſiliſci ova ille parit, atque lethiferos ex iis angues excludit ad cunctorum hominum perniciem. Rem utpote omnibus compertiſſimam noſſe te arbitror &c. Hi nempe quos memini, impii & blaſphemi propriæ ſtultitiæ æſtu in ſpem diabolicam abrepti, tempus rei bene gerendæ pluribus de cauſis nacti ſunt. Prima quidem & potiſſima fuit eorum, qui modò præſunt, indulgentia, ad quos illis facilem aperuere aditum argento auroque inſtructæ preces. Altera, improborum ſociorum numerus, qui eorum hæreſim olim imbiberunt; nunc verò in cenſu eorum, qui præſunt, numerantur. Tertia, gratia & auctoritas civium Tagritenſium apud Principes & Præfectos locorum. Quarta denique, Diaboli vis, quæ in filiis inobedientiæ operatur: in iis, ſcilicet, qui in vera charitate non ſuſtinent, ut per eam vivant. Abierunt itaque, quomodo eos abiiſſe credibile eſt, & more ſuo ad aulam *prorepſerunt. Quumque nec ullum quod ſapientem deceret, verbum prompſiſſent, neque rationi conſentaneas preces obtuliſſent, aut aliquam ex Domini noſtri diſciplina probationem produxiſſent, neque omninò quidquam eorum, quæ ad alloquium Principum ſapientum afferri juſtum eſt, præſtare valuiſſent; negotium nihilominus ex voto confecerunt, indeque ad nos perturbandos reverſi ſunt. Præfectum quippe hujus loci invenerunt ſibi maximè propitium & ad ipſorum vota paratiſſimum. Quare egreſſi ſunt ad latrinas ante noſtræ urbis portam poſitas, utpote qui Eccleſiæ ſtercus ſunt; domumque irriſionis & deſpectionis, nomine Eccleſiæ conſtruxerunt: proximam nempe latrinæ, ad quam omnes exonerandi ventris cauſa de more ſecedere coguntur. Inde etiam perturbationis cauſas quotidie excitant, ob perpetuas præſertim blaſphemias, quas adversùs Dei Eccleſiam impudentiſſimè effutiunt. Porrò qui in populo noſtro proceres cenſentur, ex eorum hæreſi originem trahunt: quare & ipſis ſuffragantur, & ad ipſos pertinent non minus naturâ, quàm voluntate. Sed & ille, qui inter omnes primatum tenere putatur, eique omnia ſatis proſperè fluunt, ex patre quidem Chriſtiano Orthodoxo natus eſt,* (ita Neſtorianus Neſtorianum appellat.) *matrem tamen hæreticam habuit* (hoc eſt, Jacobiticam) *Et quum à matris religione cœpiſſet, & ad paternam deinde aliquantiſper fidem declinaſſet, poſtea etiam in putum ethniciſmum lapſus fuiſſet: (quod quidem pluribus compertiſſimum eſt:) poſtremò etiam cum ethnica ſuperſtitione communionem hæreticorum conjunxit. Tandem tùm ſæculi infamia, tùm conſcientiæ verbere coactus, ad Eccleſiam Dei tantiſper remigravit: donec mortis metu, & principum timore liberatus, nunc velut canis ad vomitum rediit, & ad amaras radices ab ipſo per matrem pullulantes, nequitiæ æſtu abreptus, relapſus eſt, columenque ſpei ſe præbuit procuratoribus iniquitatis, quæ deſiderantur ſuppleturus. Proptereà extolluntur & ſuperbiunt, ut à nobis vix jam tolerari poſſe videantur &c. Attamen viſum mihi eſt noſtra intereſſe, populo fidei amanti ſolita adhortatione aliquam quietem ab illius concuſſione procurare, & ad ſeculares Poteſtates me conferre, etſi corporis ægritudo id prohiberet, quæ tamen mentis perturbatione æſtuque haud minor erat: jamque Dei ope iter ingreſſus ſum, ſciens me Tagriti in medio, velut in theatro nequiſſimorum hominum, verſaturum.* Et in altera ad eundem Gabrielem epiſtola, rem ſibi è ſententia ceſſiſſe gratulatur, inquiens:

[illegible]

[Syriac text]

Reverendiſſimo Patri noſtro Gabrieli Epiſcopo Metropolitæ Jeſujabus in Domino noſtro ſalutem. Dudum quum impiorum bello confligeremur, ad vos, Pater, velut ad firmas orthodoxæ fidei columnas mentem cogitationemque extemplo convertimus: quodque per tempus illud licebat à nobis fieri, noſtræque valebant vires, ſincera fide vobis per literas ſignificavimus. Neque multo poſt illorum ſeditionem, ſed ipſa adhuc gliſcente ſub ipſum noſtræ expeditionis initium effuſa eſt repente ſuper nos miſericordia gratiæ Dei incredibili miraculo, quæ impiorum bellum à nobis depulit: & alios quidem procul abjecit, alios verò ad ſaxorum hiatus, ubi latere ſolebant, abegit: nobiſque ingenti prodigio, quod fateri & laudare æquum eſt, priſtinam pacem reſtituit. Neque hoc ſolum; ſed inſuper ſperamus corroboratum iri oſtenſionem virtutis Domini noſtri ad comprimendam quamprimùm audaciam Impii, ut ſe efferre & gloriari deſinat, ſicut etiam pridem hoc ipſum ejus amici *pati cœperunt. Gaudeat itaque felici rerum ſucceſſu Paternitas tua, & Domino, ut juſtum & æquum eſt, gratias agat pro præſentibus; pro futuris verò oret, ut per gratiam Dei ad gloriam ſanctæ Eccleſiæ & ad fidelium lætitiam feliciter ſuccedant. Mihi autem viſum eſt, illam quoque epiſtolam, quam paulò ante ex media tempeſtate tribulationum Sanctitati tuæ ſcripſeram, unàcum his literis ad te tranſmittere: ut miniſtrorum Diaboli pugnam clarius intelligas, ſimulque divinæ virtutis admirabilem operationem cognoſcas, & celerem rerum viciſſitudinem & in melius converſionem ex miſericordia illa ineffabili nobis redditam; & iſta agnoſcens, magis admirere, & admirans, Dominum laudes & glorifices, ſimulque pro mea imbecillitate ores, ut qui mihi ſuperſunt, dies, cum moribus divinæ voluntati conſentaneis tranſigam.* Hæc Jeſujabus.

Ex Epiſcopo ad Metropolitæ dignitatem evectus, Sahadunam, cujus ſuprà mentionem feci, à Neſtoriana hæreſi ad catholicam fidem converſum acriter exagitavit. Exſtant quinque Jeſujabi de hoc argumento epiſtolæ. Prima *Clericis & populo Eccleſiæ* [Syriac text] *Mabuzæ Ariuni*, hoc eſt, Metropolitanæ Garmæorum, cui Sahadunas præerat; in qua dolet, hominem Epiſcopali dignitate à ſe ornatum, in hæreſim, ut inquit, incidiſſe: quæ autem ut eum ad priſtinam religionem reduceret, ab ipſo geſta ſcriptaque ſint, exponit his verbis:

[Syriac text]

[illegible]

[illegible]

*Errorem venia dignum admiſimus, fratres charisſimi, ego & vos. Et quoniam nunc error ille ſponte patefactus eſt, quem ego quidem dudum animadverti, & obtegere cogitaveram, ſed magna cum ſeditione erupit, & confuſionis ſuæ larvâ abjectâ, impudenter in publicum prodiit; ideò coactus ſum vos convenire, & communi conſilio inter nos diſceptare, quibuſnam remediis gliſcenti malo occurrendum ſit. Enimvero noſtra nos fefellit opinio, quando hominem ſtolidum, & in ſententia minimè conſtantem, quod non ſemel experti fueramus, ob externi habitus apparentem probitatem, & ex fama vulgi, ad præfecturæ faſtigium proveximus, ejus ab orthodoxa fide defectionem minimè præſentientes, quæ paucis abhinc diebus in ſecreto conclavi contigit, quando præfecturæ ambitu ad deturpandam imperitis ſuis commentationibus veritatis confeſſionem abreptus eſt ..... Poſtquam verò veſtri primatus adminiſtrationem ſuſcepit, quoniam ad urbem veſtram orta ex juſſione principum ſecularium occaſio nos omnes adduxerat, ego ex recenti fama rem ſuſpicatus, illum rogavi, num quid ſcripſiſſet, ſicut ipſe audieram. Quum ſe quædam ſcripſiſſe faſſus fuiſſet, inſtiti rogans, cur me iſtud celaſſet. Tùm verò quum rem ipſam attigiſſem, illeque factum excuſare incaſſum conaretur, urgebam, ut quæ ſcripſerat, mihi proferret. Quumque attuliſſet, eaque ego minimè ſana deprehendiſſem, illum acriter increpui; ſecretò tamen remotiſque arbitris. Et ille velut acri ea reprehenſione permotus, ſpopondit, ſe quæ malè ſcripſerat, correcturum. Mentienti equidem fidem adhibui, arbitratus hominem recens deceptum fuiſſe, credidique illum non ex mentis pravitate, ſed ex pravo ambitu fidem ſuam corrupiſſe. Tempus itaque ad corrigenda ea quæ malè exaraverat, conſtitui diuturnius, quàm ipſa operis neceſſitas poſtularet: atque inde diſceſſi, ejus errorem alto tegens ſilentio. Ille verò non modò quæ ſpoponderat, minimè præſtitit; verùm etiam ad fautores ſuos profectus, ab iis in ſpem magnam variis pollicitationibus erectus incitatuſque eſt, ut quorumdam præſidio, quod ipſe ſuffecturum eſſe ſperabat, commenta ſua confirmaret. Ejus itaque fraudem, qua veritatem prodiderat, aſſequutus, adhortationem preceſque fraterna ex charitate conceptas ad eum ſcripſi, & geminos fratres (*monachos cœnobii Beth-Abenſis*) quibus occultum ejus flagitium expoſueram, utpote communis mihi & illi diſciplinæ optimæ alumnis, ad eum ſtatim allegavi, præcepique, ne cui veſtrum negotium illud patefacerent, ne mali occaſionem præberem quærenti. At ille quum ea quæ ipſe ſcripſeram, legiſſet, & quæ ab illis fratribus Deum amantibus ſuggeſta fuerant, audiviſſet, tùm verò reſipuiſſe videri voluit, prolatoque erroris codice, ſexdecim capitula expunxit, eiſdem fratribus præſentibus, & ut id præſtaret, adhortantibus. Hunc in modum illos cum amoris ſignificatione dimiſit, epiſtolamque ad me perferendam eiſdem tradidit: qua velut pro accepto beneficio gratias ſe mihi habere ſignificabat. Quum ergo fratres illi Deum aman-*

tes

tes ad me rediiſſent, & fatui illius viri obedientiam repræſentaſſent, equidem gaviſus ſum, & Domino gratias egi, ut qui abjectum famulum ſuum à ſpe orthodoxæ fidei minime excidere permiſiſſet. Cogitans autem vir ille inſanus me redarguere, vanamque de ſeipſo ſpem meam exſtitiſſe oſtendere, atque omnibus palam facere, ſibi deliberatum jam eſſe Diabolo obſequi atque obtemperare; è veſtigio poſt fratrum illorum Deum amantium diſceſſum meam ad ipſum epiſtolam ad venerabilem præſidem ſtudiosè pertulit; ut qui ejus præſidio confiſus, in eam inſanæ mentis perverſitatem prolapſus fuerat. Idque ille dolo malo, & ſatanica nequitia machinatus eſt, ut nimirùm præſidem adversùs me concitaret, & bellum adversùs nos accenderet. Hæc nempe exſtitit cauſa, ſicut pridem audiſtis, excitatæ adversùs me ſeditionis, ex qua omnia ea mala profluxerunt, quæ univerſum perturbarunt &c. Cum his porrò literis tranſmittendum vobis putavi exemplar epiſtolæ, qua fatui illius errores corrigere conatus ſum, quum de ejus ſalute adhuc bene ſperarem: quam epiſtolam ille velut homo ſeditioſus rixarumque avidus, ſuam patefacturus ignominiam mentiſque ſtultitiam, ad illum, quem noſtis, perverſo conſilio detulit.

Altera *ad eundem Sahadunam*, quum primùm de mutata illius fide edoctus eſt, per Paulum cœnobii Beth-Abenſis archimandritam tranſmiſſa; cujus idem Jeſujabus in præcedenti epiſtola mentionem facit: ubi doctrinam Sahadunæ ab Eſaia Tahalenſi olim Chaldæis traditam, ab Ananjeſu, Jacobo & Babæo Neſtorianis exploſam fuiſſe ſcribit.

[illegible]

Recole quomodo te prior Eſaias Tahalenſis fatuus & imperitus eadem eodem modo eodemque ſcopo & iiſdem vocibus conſcripſit: quove modo primùm ab homine Dei & Spiritus ſancti athleta Mar Ananjeſu viro pleno divini zeli ſcripto libello refutata fuere; poſtea verò ab homine divina charitate incenſo & humilitatis fonte Patre noſtro Mar Jacobo coram rejecta; poſtremò etiam à ſecundo Elia & igneo Propheta ſanctiſſimo Mar Babæo ſcripto ſimiliter libello damnata fuere. Et hunc in modum ab omnibus, qui uſquam fuerunt, viris religioſis deinceps reprobata fuerunt, donec ipſe quoque homo fatuus eorum auctor & inventor divino verriculo in ſterquilinium Eccleſiæ, hoc eſt, in indubitabilem hæreticorum cœtum, projectus eſt.

Tertia *ad Hormiſdam Epiſcopum*, in qua eum monet, ut Sahadunæ communionem devitet, utpote qui Neſtorianos palàm hæreticos appellaverit. [illegible]

[illegible]

Adſunt nobis etiam teſtes fide digni, ipſum quoque adversùs eorum religionem in terris Romanorum unàcum ipſis diſceptaſſe, illoſque Paulianiſtas & duorum Filiorum aſſertores ab eo fuiſſe appellatos: ipſum præterea alta voce impudentiſſimè & concitatiſſimè anathematizaſſe negantes unam Chriſto ineſſe hypoſtaſim: & alia præter hæc ejuſmodi plura effutiiſſe. Interrogatum verò ab iis, cum quibus diſputabat, qua mente ad Perſarum regiones, hujuſmodi tenens fidem, profectionem meditaretur; magna animi præfidentia ſuperbè reſpondiſſe: venio utique, illos fidem docturus. Et tunc, ut videtis, ſicut [illegible] eſt, venit. Noſtrum verò [illegible] ejus doctrinam ſuſcipere, vel reſpuere.

Quarta [illegible] dam, ut inconſulto Jeſuj[illegible] cauſa Sahadunæ, quæ à Patriarcha Mareme in conventu Epiſcoporum examinanda erat.

[illegible]

[illegible]

Sed quoniam nunc à tabellario, qui epiſtolam tuam mihi reddidit, comperi, Patrem noſtrum Catholicum in cœnobio S. Simeonis undcum fatuo Sabaduna verſari, vóſque univerſos, omnes nempe veſtræ provinciæ Epiſcopos, ad ipſum eſſe venturos: hæc modo ad Sanctitatem tuam tantummodo ſcribo, non rogans, ut antea ſolebam, ſed monens, ne quippiam in cauſa Sabadunæ nobis inconſultis agatis, ne quod agitur in hujuſmodi negotio ſine communi conſenſu, in perniciem ſanctæ Eccleſiæ cedat: neve ſine nobis in eadem cauſa quippiam ſtatuatis, quando vel ab ipſo Catholico vos advocari contingat.

Quinta denique *ad Epiſcopos regionis Garmæorum*, quos Patriarcha congregaverat, ut Sahadunam Sedi ſuæ reſtitueret. Hortatur eos Jeſujabus, ne hominem, qui multa adverſus Neſtorianos ſcripſerat illoſque tamquam hæreticos paſſim traduxerat, Neſtoriani ipſi quovis pacto admitterent. Utque illos in hæreſi magis confirmet, putidum commentum ſubdit; Romanos nimirùm & Græcos ejurata priſca religione, ad Neſtorianorum partes tranſiiſſe. Integram epiſtolam, etſi conviciis in Eccleſiam Catholicam & Sanctum Cyrillum refertam, accipe: ex qua ſtylum hominis non inelegantem, immoderatum pro ſecta Neſtoriana zelum, vehemenſque in orthodoxos odium deprehendere licet. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Imminens metus, inquit, *ô Beati, invitum me cogit ſcribere quæ nolebam. Ut autem iſthæc ſcribere cogerer, plures tentationes, quæ antehac acciderunt, me docuere. Pauca igitur de pluribus dicam. Dudum ſcilicet quum ad vos ve-*

veniſſem, intellexi; poſtea iſtud ipſum etiam audivi, Catholicum ad vos frequenter ſcribere; & nunc rurſùs accepi, eundem propediem ad vos eſſe venturum. Et hæc omnia, tùm epiſtolarum ſcriptionem, tùm Catholici acceſſum, eò collimare, ut religioſitati veſtræ perſuadeant, Sabadunam ad Dei Eccleſiam vi deductum recipere: quum nimirùm nec Sabadunas, nec Dei Eccleſia id velint. Sabadunas enim quum hactenus nec ad tempus ad Eccleſiam accedere voluerit, quid? exiſtimatis ne illum ſe adduci paſſurum, ut ab iis, quæ præpoſterè impièque loquutus eſt, & adversùs veram fidem ſcripſit, diſcedat? minimè verò: ſed & nunc in perverſitate ſuæ religionis perſiſtit, noſtramque anathematizat fidem, atque pleno ore blaſphemiis inſectatur, infirmo fultus præſidio ab urbe, quam Diabolus Eccleſiæ ereptam, illi tradidit. Neque modo Dei Eccleſiæ communionem ſincerè petit. Sed nec Dei Eccleſia unquam voluit, aut modo vult in ſuam communionem illum recipere, qui ejus fidem anathematizat, & ejus dogmata depravat, & perſonas ejus blaſphemat. Quum ergo nec Sabadunas ingreſſum in Eccleſiam quærat, neque Sabadunæ ingreſſum Eccleſia optet, equidem non intelligo, quanam cogitatione agantur, qui ſe hac cura onerarunt ſcribendi, aut legendi, aut loquendi, aut petendi ingreſſum hominis hujus indolis & ingenii. Quidnam porrò, ò Beati, Sabadunas intentatum reliquit, ut nobis probaret, à noſtra religione ſeſe abhorrere, at illud modo efficiens credatur alienus & ſegregatione dignus? At quiſpiam fortaſſe, Domino ſcilicet noſtro & Paulo mitior, nobis objiciet illud ſeptuagies ſepties. Sed, ò Beati, Hæreticis certus ſtatuitur terminus, & quidem ſatis cognitus: neque vulgare delictum eſt, quod contra fidem admittitur crimen. Etenim Dominus quidem per oculum dexterum, & manum dexteram, & per celerem utriuſque ſectionem, ejus qui fidem depravat, abſciſſionem circumſcripſit. Paulus verò Domini interpres prima & ſecunda vice Hæretici ſegregationem definivit, ſubdiditque ſtatim cauſam celeris reſciſſionis: ut qui nempe non ignorabat futuros nos ipſo mitiores & meliores, eundemque proinde de præcipiti feſtinatoque judicio ſine miſericordia incuſaturos. Scitote, inquit, quod qui hujuſmodi eſt, ſubverſus eſt, & delinquens, & ſuo judicio eſt condemnatus. Age verò, quando Apoſtolicæ legi ſtare nolimus, præſtitutum ſeptuagies ſepties numerum evoluto quinquennio jam longe exceſſimus: & ut hoc prætermittam, quod ego ſeorſim, quemadmodum & ſinguli veſtrum, frequenter illum corripuimus, ea tantùm, quæ in conventibus Synodicis, & Catholico præſente acta ſunt, commemorabo. Octies ſiquidem Sabadunas Eccleſiæ fidem ſuſcepit, ſuumque errorem in univerſali Synodo anathematizavit; ter quidem propria cum ſubſcriptione & ſigillo; quinquies verò confeſſione oris coram Synodo: & totidem vicibus ad ſuam impietatem reverſus eſt, velut canis ad vomitum; quando nec ipſe defecit negando & confitendo, & rurſùs quod confeſſus fuerat abjurando; neque nos viciſſim defecimus illum quotidie ſtulto cum labore ſuſcipiendo. Poſtremum verò videns Deus, qui per Paulum loquutus fuit, ſtolidam noſtram commiſerationem à multiplici Sabadunæ inconſtantia minimè ſuperatam fuiſſe, ſtatu ſuo hominem abduxit disjecitque procul: ad partes nempè hæreticorum, ubi ille Beelphegor initiatus, omnibus nequitiæ modis pravam eorum communionem approbans, plures libellos blaſphemiarum plenos adverſus nos, noſtram fidem, noſtroſque Doctores in omnibus heterodoxorum Synodis ſcripſit divulgavitque. Quumque ipſe nullam ad pravitatem ſuam indicandam omiſerit rationem, quin eam in publicum proferret, eumque noſter quoque Deus & Dominus Jeſus Chriſtus procul à republica incolatus noſtri abegerit; illum nihilominus miſſo nuncio revocamus & deducimus adversùs Dei nutum, & adversùs ſuam ipſius providentiam. Venitque ille prædicans à Jeruſalem uſque ad Illyricum, coram Throno ſcilicet Catholico orthodoxorum, condemnationem noſtram: profeſſus, ſe veniſſe, ut nos ad ſuam fidem traduceret. Quum autem res in eo ſtatu reperiſſet, in quo reperit, deſpexit nos, & ad locum abiit, quo abiit; ad populum nempe pauperem, quem Diabolus ab Eccleſia diſtractum ipſi tradiderat. Illud verò magis mirandum eſt, quod poſt talia flagitia, qualia ſunt quæ retuli, quum Sabadunas dedignatus fuerit ad Catholicum & ad ejus fidem, honorem, & communionem accedere, illumque cum deſpecta reliquerit, & ad populum ſuum ſe receperit; quum, inquam, hæc Sabadunas auſus fuerit, miror, qua ratione nunc pro illo ad vos ſcribatur, ut eum revocetis, velut quibus poteſtas & jus eſt illum revocandi: libellus etiam vobis mittatur continens eà, quæ ab illo ſubſignari oporteat: voſque ſimiliter ſcribatis, de ejus revocatione in ſpecie tractantes, revera defectionem procurantes, ajenteſque, cunctari oportere, & expectari Catholici adventum. Unum itaque poſt hæc reſtat, ut ſi Sabadunas aliquod obedientiæ ſpecimen præbeat, ſicut ſæpius præbuit, continuò admittatur ad Sanctorum communionem. At ego gratias interim habeo Sabadunæ, [illegible]inæ potius dicam providentiæ, quod ipſ[illegible] pr[illegible] ſe adduci paſſurus eſt, ut ju[illegible]. Secùs intra Sanctam Eccleſ[illegible]bimus venerabilem Epiſcopu[illegible] univerſus orbis plenus eſt ad[illegible]ram conſcriptis, in quibus [illegible], & duorum Filiorum aſſerto[illegible]: & quidem dudum ille nos nec E[illegible] nec Orthodoxos cenſet, ſed quotidie [illegible]ripto anathematizat quoſcumque [illegible] ineſſe Chriſto hypoſtaſes, & negantes [illegible]tummodo hypoſtaſim eſſe Chriſtum. Id verò qu[illegible] ejus dicta exceperunt teſtantur, & vulgata ubique ejus ſcripta confirmant. Scripſit enim & obtulit plures libellos in omnibus terris Romanorum prædicans, ſe à nobis expulſum fuiſſe, quod nobiſcum communem fidem haudquaquam haberet, ſibique ipſorum religio placeret. Nihilominus placemus nobis adhuc & inſtamus, ut talem hominem tamquam unum ex nobis cenſeamus, & putamus adhuc homines nos eſſe, & hominum mentem nos habere. Aſt nunc parco verbis, ne acerbus videar, & ultra progredior; & gratias ago quamplurimas Dei clementiæ, quod minimè permiſerit Sabadunæ, ut nos falleret, ſicut antehac ſolebat. Alioquin haberemus, ut modo dicebam, egregium Epiſcopum,

cujus

cujus adverſus nos ſcripta libros, quos Xenajas (Philoxenus Mabugenſis) *adverſùs Patres conſcripſit, exſuperant. Idcircò miſerabiliter clamo ad vos, & oro obteſtorque, ut à ſchiſmate caveatis, ne ſcilicet Eccleſia perturbetur, ò beati viri. Porrò etſi exiguum quippiam vobis videatur, quod unus, qualem me eſſe comperio, à veſtra Synodo diſſideat in ſuſceptione hominis, qui fidem corrupit; at parvi profectò non ſunt, qui ad mortem uſque pro veritate decertant: quamvis abſit, ut unus ſit, quemadmodum aliquàndo fuit; ſed orthodoxæ veritatis nomen per Altiſſimi gloriam ubique triumphat. Qua de re audite quod vobis narro novum miraculum, quod Deus in Eccleſia ſua nunc in fine temporum ad confirmandum teſtimonium fidei ſuæ in mundo edidit, ut Deus hominum amator, qui nunquam reliquit, aut relinquet ſe abſque teſtimonio. Dæmonas nimirùm illos, qui à trecentis circiter annis à Cyrilli tempore & deinceps fidei verbum depravabant in terris Romanorum illâ aſſertione unius hypoſtaſis, unius ſcilicet naturæ, eorumque ſimiles, virtutis ſuæ potentiâ modo illinc expulit, & unàcum ipſis ex diptychis & ex univerſa Eccleſia Romani Imperii abraſit Cyrillum, inquam, & Severum, atque alios quoſcumque, qui non diſſimili, ac illi fato in impietate periere; illi verò, qui in vivis ſunt, & communem cum prædictis tenent ſententiam, in varias Romani Imperii partes projecti, crimen exilio luunt, ſive Patriarchæ, ſive Epiſcopi, ſive quavis alia dignitate ſpectandi. Cujus rei teſtes oculatos apud nos habemus fratres monachos noſtros, qui univerſo orbe luſtrato ad nos poſtliminio redierunt. En itaque magna Roma, & ſocia ejus Ravenna, & univerſa Italia, atque omne Regnum Longobardorum, & Francorum, Africa quoque & Sicilia, Thracia univerſa & Creta, Rhodus etiam & Chius, & omnes Inſulæ, atque Conſtantinopolis & univerſa ejus ditio, Aſia quoque & Bithynia, & Lycaonia & Pamphylia, Galatia & Iſauria, & univerſa Græcia, & Jeruſalem & Cyprus, & plurimi ex Palæſtina & Phœnicia duas hypoſtaſes, & duas operationes & proprietates Chriſti unanimi conſenſu profitentur. Sed & omnes Epiſcopos aliter ſentire convictos in exilium pellunt. Cyrillum inſuper impium, qui doctrinam de unica hypoſtaſi & proprietate atque operatione Chriſti primus invexit, anathematizarunt & ex diptychis Eccleſiaſticis expunxerunt. En verò miraculi ſpeciem habet, quod illi, qui per tria circiter ſæcula errorem ſequuti fuerant, ex Dei gratia ad veritatis agnitionem redierint; nos contra, qui per ſex fere ſecula in vera fide & doctrina firmi perſtitimus, nunc in errorem imprudentes impellamur, operâ iſtorum Dæmonum, qui à Romanorum ditione abacti fuere: & quum illi Cyrillum fidei ipſorum depravatorem è ſacris Diptychis poſt tria ſecula modo abraſerint, nos inanimem Cyrilli abortivum, nempe Sabadunam fatuum hominem, in Eccleſiam Dei cum honore ſanctorum admittendum eſſe contendamus; quum præſertim ille contra quotidie clamet, ſe de noſtra communione haudquaquam eſſe, noſque univerſos in errore verſari, ſeque ſatagere, ut nos ad ſuam fidem traducat, & ad hunc ſcopum è terris Romanorum huc revertiſſe. Hæc proinde intuemini, ò Sancti Sacerdotes, & ſedulo ſatagite, ut cuſtodiatis intemeratam noſtram fidem, & viriliter ſtate in cuſtodia Domini, in qua fuiſtis conſtituti, ne Dæmones illi, qui ex Occidente virtute Dei abacti fuere, per cuniculos in Orientem noſtrum irrepant, viliſſimi hominis operâ qui Sabadunas appellatur, noſque in fine mundi infamia hujuſmodi laboremus. Recolite, ut viros doctiſſimos decet, quæ ſcripta ſunt: per exiguos nimirùm & faciles aditus nequitiam hujuſmodi in Romanorum terras intromiſſam fuiſſe, & viros admirandos atque inclytos doctores cecidiſſe atque naufragium paſſos fuiſſe, & ſeipſos fleviſſe demùm, quum ad indigna perpetranda inducti fuiſſent; ad anathematizandam videlicet fidem Patrum & benefactorum ſuorum, quorum memoria literis conſignata manet in ſempiternum ad noſtram doctrinam & admonitionem: quoniam finis ſeculorum pervenit ſuper nos. Ecquis verò norit non eſſe iſta initia dolorum adventus ſatanæ? Quodſi ſub initium dolorum naufragium patimur, quæ nobis ſpes ſupereſt ad ea, quæ ventura ſunt? Satagamus ergo, ſicut boni Antiſtites, ut ſimus exemplaria virtutum Eccleſiæ Dei, ad cujus miniſterium ſegregati fuimus. Ipſe autem miſericors & bonus Deus, qui in poteſtate habet, ut omnem in timentibus ſe gratiam abundare faciat, infirmitatem noſtram ſua miſericordia corroboret, ut faciamus voluntatem ejus omni tempore cunctis diebus vitæ noſtræ. Amen.* Hæc Jeſujabus in Sahadunam & Catholicos univerſos præter omnem modum infenſus.

Quod verò *Latinos Græcoſque* ſcribit, *rejecta unius hypoſtaſis aſſertione, duas hypoſtaſes duaſque operationes & proprietates Chriſti unanimi conſenſu in toto Romano Imperio ſuæ ætate profiteri; teſteſque hujus rei monachos quoſdam Neſtorianos advocat, qui luſtratis Romanorum terris in Aſſyriam poſtliminio redierant*: id, inquam, putum mendacium eſt, ad confirmandos in erroribus ſuis ſectarios excogitatum. Hanc autem illius commenti cauſam fuiſſe exiſtimo: quod per ea tempora, quibus Jeſujabus ſcribebat, Romani Pontifices, orthodoxique per Orientem Epiſcopi adverſùs Monothelitas docebant, *duas Chriſto voluntates operationeſque ineſſe*. Nam ſicuti Monophyſitæ eos, qui unam Chriſti voluntatem operationemque aſſerebant, perinde ſe habere exiſtimabant, acſi unicam naturam profiterentur; ita Neſtoriani aſſertionem duarum voluntatum operationumque ad duas Chriſti perſonas hypoſtaſeſque falsò detorquebant. Atque idcircò ſibi blandiebantur, Romanos Græcoſque ab avita religione recedentes, ad doctrinam Neſtorianorum de duabus Chriſti perſonis hypoſtaſibuſque tranſiiſſe: quod tamen quàm à veritate diſtet, neceſſe non eſt ut oſtendatur. Sic & olim Monophyſitæ Concilium Chalcedonenſe calumniati fuerant ut de Zacharia Rhetore ſcribit Evagrius lib. 2. hiſt. Eccleſ. cap. 2. quaſi duas Chriſti naturas definiendo, geminas etiam hypoſtaſes perſonaſque aſſeruerit: quum tamen in eo utraque veritas diſertè declarata fuerit, tàm ſcilicet duarum naturarum adverſùs Monophyſitas, quàm unius perſonæ & hypoſtaſis adverſùs

verſùs Neſtorianos. Jeſujabum autem exortam ſeculo ſexto Monothelitarum hæreſim, propugnatamque adverſùs eos à Catholicis duarum voluntatum operationumque veritatem reſpexiſſe, liquet primùm ex enumeratione terrarum Romani Imperii, quæ in eandem fidem conſentiebant: deinde ex eo quod de Patriarchis & Epiſcop. ſubdit, aliter ſentire de duabus Chriſti operationibus convictis; eos nimirùm *in varias Romani Imperii partes projectos, crimen exilio luere*: quod Epiſcopis Monothelitis apprimè convenit. Poſtremò quum tria ferè ſecula à Sancti Cyrilli ætate ad id quo ſcribebat, tempus enumeret, vergens Chriſti ſeculum ſeptimum clarè deſignat, quo hæreſis Monothelitarum erupit. Quod verò *ſancti Cyrilli nomen* ſub[illegible]*t unàcum Severo ex Diptychis & ex univer*[illegible] *Eccleſia abraſum*; id mala fide à Monophyſitis accepit, qui Severum [illegible] cum S. Cyrillo Catholicæ fidei pro[illegible]tore ita conjunctum vo[illegible], ut alter [illegible] damnari, vel [illegible] eumdem quum Severum ab orthodoxis rejici intelligerent, Cyrillum quoque ab iiſdem [illegible]diari dictitabant; perinde ac ſi eadem utriuſque fides fuiſſet, quum tamen alia fuerit Cyrilli, & alia Severi doctrina, ut compertum eſt. Hinc ex communem Monophyſitarum fraude Jeſujabus *Cyrillum* affirmat *doctrinam de unica hypoſtaſi & proprietate atque operatione Chriſti tradidiſſe*. & paulò antea ex eorundem mente *naturam & hypoſtaſim* pro una eademque re uſurpat. Sed ad ejus geſta progrediamur.

Ex Metropolita in Patriarcham ordinatus Jeſujabus, *promovendis ſcientiis operam dedit*, ut ex Amro notavi tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 421. Quo in negotio quum in cœnobio Beth-Abenſi excitatum à ſe templum dedicaſſet, Scholamque ibi ædificare decreviſſet, diſſidium ipſum inter & ejuſdem cœnobii monachos exarſit, quod à Thoma Maragenſi in hiſtor. monaſtica lib. 2. cap. 7. 8. 9. & 10. deſcribitur in hæc verba.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Beatus autem Mar Jeſujabus factus Catholicus Patriarcha, quum univerſam plenitudinem ſacrorum accepiſſet, quæ datur ad ſanctæ Eccleſiæ gloriam, profectum & perfectionem per electionem Spiritus Sancti, qui univerſa ejus decora efficit & largitur atque ad perfectionem perducit; omnem operam curamque contulit, ut eo munere fungeretur ea diligentia, quam juſtum eſt à filiis exhiberi circa hæreditatem paternam domûs, in qua enutriti fuerunt: conſtruxitque in iſto cœnobio (Jacobi in Beth-Abe) *magnificum & ſumptuoſum templum collatâ operâ cum ſanctis & beatiſſimis Sabarjeſu Epiſcopo Metropolita Beth-Garmæ, & cum Georgio ipſius diſcipulo Metropolita Adjabi, de quo infra etiam nobis ſermo futurus eſt: & cum*

cum omnibus Epiſcopis hujus provinciæ Athur (ideſt, Niniviticæ regionis) *& Adjabi. Templum verò mox conſecratum & omni ſacro inſtrumento inſtructum ornatumque fuit.*

Paulo poſt Scholam exſtruere decrevit in loco, ubi ejuſdem cella exſtabat, eamque neceſſaria ſupellectili inſtruere, atque ad eandem arceſſere magiſtros, doctores, & expoſitores, & quamplures ſcholares colligere, eiſque de omnibus providere. Ita ipſi deliberatum erat, ſtatueratque id operis, nempe Scholam, ad eruditionem & ſcripturarum ſcientiam ibidem excolendam conſtruere, ſitumque talem deſignaverat, ut monaſterium Scholæ contiguum unam cum ipſa ædem componeret: ut illa quidem filios pareret & educaret; monaſterium verò adoleſcentes ſic educatos ad pietatem & aſceticæ vitæ inſtitutum informaret. Quocirca operas & Architectos ad deſignatum opus conduxit.

At verò ſanctus magiſter noſter Kamjeſu Archimandrita unàcum plurium fratrum cœtu ejuſdem cum ipſo ſententiæ & conſilii, rati Catholici molitionem laborem ipſis & ſtrepitum intolerabilem allaturam, quodque poſthac neceſſum foret ſilentii & quietis utilitates & delicias relinquere, omnemque monaſticæ vitæ converſationem, cujus gloria & decus omne ex cuſtodia oris, oculorum, auriumque pendebat; Catholicum ſimul omnes adeunt, eumque modeſtis humilibuſque precibus orant, ut iſtiuſmodi opus ipſis in pluribus moleſtiſſimum miſſum faceret. Neque enim, ajebant, eſt hoc Monachorum opus, ut in cellis noſtris ſedentes, audiamus cantiones, & ſonos, & tripudia puerorum, & nocturnos vigilantium adoleſcentium ludos. Profectò nec in libris reperimus, nec ex auditu accepimus id factum in ullo monaſterio Patrum: nos enim ad fletum & luctum vocati ſumus in receſſu cellarum noſtrarum ſecundùm doctrinam, quam à ſcripturis didicimus: quod etiam à Patre noſtro Mar Jacobo traditum accepimus. Neque enim dum ſuperſtes viveret, neque morti proximus mandavit nobis, ut alter alterum doceremus, aut alium quempiam literis imbueremus; multoque minus, ut Scholares iterùm evaderemus: ſed potiùs ut in receſſu cellæ & ſolitaria lectione unuſquiſque ageret. Quodſi placet tibi Scholam conſtruere, habes omnes urbes & earundem pagos, tibique univerſa Perſarum regio ſubeſt. Scholam ædificato, ubi libuerit. Enimverò in hoc cœnobio Schola omninò non ædificabitur, niſi poſtquam omnes hinc migraverimus.

Quibus Catholicus in hæc verba reſpondit. Haud æquum eſt vos offendi opere, quod vobis honori futurum eſt, & monaſterii hujus decus amplificabit & augebit: ſed quum geminæ ſint virtutes velut geminæ operationes, altera activa, quæ conſiſtit in divinarum Scripturarum ſcientia, & altera contemplativa, quæ ex actibus mentis & cogitationibus conſtat; ambæ in hoc loco complebuntur, & hoc Patrum noſtrorum monaſterium, ſpeculum rerum pulcherrimarum evadet viris prudentibus & perfectis, & monachorum numero augebitur advenientibus iis, qui in Schola ad ſcientias excoluntur. Cæterùm ex duplici cauſa, quibuſlibet objectis præponderante id in meá poteſtate eſſe video: altera, quod ego hoc monaſterium fundis & opibus ad hanc amplitudinem extuli: altera quæ ad ſpiritum attinet, quia omnibus ego ſacris ædibus & monaſteriis præſideo: & quandoquidem omnium univerſim curam habere meum eſt; hanc præ aliis ædem, utpotè quæ mea peculiari nomine eſt, juſtum & æquum fuerit decorare & amplificare. Quare verbo Domini conſtrictos vos eſſe intelligatis, ne opus iſtud, in quo bona voluntas univerſorum Domini eſt, impediatis.

Quum verò animadverterent Raban Kamjeſu, & Baraz-Surinus ſacri cœtus Prior, qui & Raban Kamjeſu poſtea ſucceſſit, ad illas ædes deſerendas omni vi ſe cogi, quandoquidem Mar Jeſujabo reſiſtere non valebant; communicato conſilio cum aliis ſeptuaginta monachis ejuſdem cœnobii, Catholico inſcio, minimè advertente, Martyrium ingreſſi, arcam ſancti Mar Jacobi patris ſui ſpiritualis ſuſtulerunt, eamque ſecum aſportantes, cum lacrymis & gemitibus & ingenti ploratu, quaſi nunquam poſthac monaſterium iſtud eſſent viſuri, ſed ab illo migrarent nunquam in ævum redituri; abierunt univerſi ad locum quemdam ſuprà Herpham pagum Saphſaphæ, deliberatione facta ibidem ædificandi cœnobium, atque in eodem Magiſtrum noſtrum (Jacobi corpus) *deponendi, ſuamque converſationem vitamque in iiſdem ædibus ad exitum uſque traducendi. Lapides itaque evolvere & convehere cœperunt, & materias ad templi cellarumque conſtructionem præparare; quum ignorarent beati illi, à Domino ſe propediem reducendos eſſe ad hæreditatem Jacobi patris ſui &c.*

Eadem qua illi diſceſſere nocte, Catholico inter ſomnum & vigiliam in ſuo lectulo cubanti apparuit aquilæ magnæ & fortis cum ingentibus ampliſque alis ſpecies plurimos dorſo pullos ferentis. Videbatur autem ex Martyrio, ubi poſitus erat magiſter noſter Jacobus, egreſſa volare, & Boream verſus tendere: ſimul viſum eſt illi audire [illegible] *ntes & obmurmurantes ſur*[illegible]*n. Catholicus interim exte*[illegible]*s, ſomnium attonitus miraba*[illegible]*uum per diſcipulum ſuum a*[illegible]*. Sed ant*[illegible]*quam interrogaret, audit ex*[illegible]*tem, quod paulo antea Archimandrita &* [illegible]*nior Baraz-Surinus unàcum ſeptuagin*[illegible] *monachi Magiſtrum ſuſtuliſſent & abiiſſent: ſub*[illegible]*itque: & nunc ecce univerſus mon*[illegible]*chorum*[illegible]*tus hinc migrare & illos ſub*[illegible]*. Quæ quum audiiſſet beatus M*[illegible]*intellexit non placere Deo quod*[illegible]*: eademque die ad eos qui*[illegible]*, ut*[illegible] *locum ſuum redirent,* [illegible] *in Colaphanam oppidum ſuum*[illegible]*olam quam in hoc cœnobio d*[illegible]*truxit: ſimul beati illi ad cell*[illegible]*remigrarunt.*

Hæ[illegible]n monachis Beth-Abenſib[illegible]graviorem cum Epiſcopis Pe[illegible]enſiumque controverſiam habuit. A[illegible]nt illi, ſe Catholico Seleuciæ, hoc eſt, Primati ſeu Patriarchæ Neſtorianorum, nequaquam ſubjectos eſſe: Metropolitam magnum ſe habere, qui Perſidis Catholicus diceretur, quique Seleucienſi Primati minimè ſubeſſet. Contra Jeſujabus poteſtatem omnem Eccleſiaſticam ex Throno Seleucienſi tamquam ex fonte ad

ipſos

ipſos promanaſſe contendens, per epiſtolas legatoſque adhortatur, ut ad Eccleſiæ illius unitatem redirent, neve Neſtorianorum Maruanitarum, hoc eſt urbis Maru incolarum, veſtigiis inhærerent, qui quum à Patriarchæ Seleucienſis obedientia deſeciſſent, fidem quoque Chriſtianam abjecerant.

Amrus refert, Jeſujabum in Perſidem profectum, Simeonem Metropolitam ſuæ poteſtati ſubjeciſſe. وكان رجلا معروفا يوجب
له ولاة الناحية وكتب لـه بعضهم سجلا بترك
التعرض له في دياراته وكرسيه وخراجه وبراءات
اصحابه وقوطع على ذلك شي يسير وكان في كل
جمعة يسل حوايجه وما تصلح معه امور النصارى
وخرج بنفسه لاصلاح امر شمعون مطران فـارس
وردّه لطاعته . فان من تقدمه من مطارنة فارس
لم يدخل تحت طاعـة جاثليق المشرق .

Erat (inquit) *Jeſujabus vir notus ac celebris, cui Præſides locorum multum deferebant, adeò ut quidam ex illis diploma eidem conceſſerit, quo cavebatur, nequis negotium ipſi quoad ejus monaſteria & Sedem, aut tributa ab ipſo vel ejus familiaribus exigenda faceſſeret: Penſionem enim admodum exiguam his pro rebus taxaverat: ſingulis verò hebdomadis quid ipſi opus eſſet, & quomodò Chriſtianorum res ſe haberent, rogabat. Jeſujabus autem ut res Simeonis Perſarum Metropolitæ componeret, in Perſidem abiit, cumque ad ſuam obedientiam adduxit. Nam qui Simeonem præceſſerant Perſidis Metropolitæ, Catholici Orientis poteſtati nequaquam ſe ſubjecerant.*

Barhebræus id factum non Jeſujabo Adiabeno, ſed Timotheo Patriarchæ, qui ſæculo integro Jeſujabo poſterior fuit, tribuit. Sic enim in 3. par. Chronici Syriaci ſcribit in Vita Joannis Chionitæ Maphriani.

ܡܬܐܡܪܐ ܕܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ ܕܗܢܐ ܠܛܝܡܬܐܘܣ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܬܪܐ ܕܦܪܣ ܚܘܪܐ ܠܒܫܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟ
ܩܫܝܫܐ ܥܠܡܝܐ ܘܒܣܪܐ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܘܢܫܐ ܢܣܒܝܢ
ܗܘܘ ܢܗܐ ܘܠܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܠܩܬܘܠܝܩܐ
ܕܣܠܝܩ . ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܬܠܡܝܕܐ ܚܢܢ ܕܬܐܘܡܐ
ܕܫܠܝܚܐ ܚܢܢ ܘܠܝܬ ܠܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܥܡ ܟܘܪܣܝܐ
ܕܡܪܝ . ܘܟܕ ܐܬܪܥܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܥܡܗܘܢ ܘܢܩܦ
ܥܡܗ ܘܣܡ ܠܗܘܢ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܚܕ ܕܫܡܥܘܢ
ܫܡܗ . ܘܦܩܕ ܠܗ ܕܠܐ ܢܐܟܘܠ ܒܣܪܐ
ܘܠܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ ܘܢܠܒܫ ܥܡܪܐ ܚܘܪܐ ܒܠܚܘܕ .
ܘܐܦܣ ܠܗ ܕܗܘ ܢܣܡܘܟ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܢܓܡܪ
ܐܢܘܢ ܘܠܐ ܢܬܚܝܒܘܢ ܕܢܐܬܘܢ ܠܘܬ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܠܫܘܡܠܠܝܗܘܢ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܗܘܦܟܝܢ

ܠܫܘܡܠܠܗ . ܘܗܟܢܐ ܩܐܡ ܥܝܕܐ ܗܢܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ .

Ferunt, uſque ad tempora hujus Timothei Epiſcopos regionis Perſarum veſtibus albis inſtar Presbyterorum ſecularium uſos fuiſſe, & carnes comediſſe, uxoreſque duxiſſe, nec Catholico Seleuciæ ſubjectos fuiſſe. Ajebant enim: nos Thomæ Apoſtoli diſcipuli ſumus, & nihil nobis cum ſede Maris commune eſt. Timotheus igitur quum eos conciliaſſet ſibique conjunxiſſet, Metropolitam quendam, Simeonem nomine, iis ordinavit, cui injunxit, ne carnem comederet, neve nuberet, utque albis laneis tantùm uteretur: permiſitque ei, ut Epiſcopos ipſe conſecraret perſiceretque: ne ſcilicet, inſtar Epiſcoporum cæterarum Diœceſeon, cogerentur adire Catholicum, ut ab eo perſicerentur. Quæ quidem conſuetudo uſque in præſentem diem viget. Hæc Barhebræus.

Verùm ut ex Epiſtolis ipſius Jeſujabi conſtat, neque is in Perſidem, ut Amrus ſcribit, ſe contulit, neque Perſæ Epiſcopi omnes uſque ad Timothei tempora, ut vult Barhebræus, à Catholici Seleucienſis poteſtate ſe ſubtraxerant. Erant enim Lapethæ Huzitarum metropoleos Epiſcopi iidemque Catholico ſubjecti Hormiſdas, & Maremes, ad quos Jeſujabus epiſtolam in Epiſcopatu quinquageſimam primam & in Archiepiſcopatu ſecundam dedit. Prætereà morienti eidem Jeſujabo adfuit Elias Metropolita Maru, teſte Amro tom. 2. Bibl. Orient. pag. 420. qui eodem tom. pag. 412. Davidem quoque ejuſdem urbis Metropolitam Mar Abæ Patriarchæ diſcipulum fuiſſe, & pag. 420. Maremem Jeſujabi ipſius præceſſorem, civitati Gandiſaporenſi, quæ Elamitarum metropolis erat, antea præfuiſſe refert. Denique non Jeſujabus ipſe in Perſidem abiit, ſed Epiſcopos illuc cum epiſtolis miſit; binos quidem ex provincia Huzitarum ad Perſas, totidemque ex provincia Meſenenſium ad Catarenſes; ut idem affirmat in epiſtolis 14. 16. 17. & 18. quas Patriarcha ſcripſit. Sed audiamus ipſum Jeſujabum.

Igitur in epiſtola 14. ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܪܝܘܐܪܕܫܝܪ

Ad Simeonem Epiſcopum Metropolitum Ravardſciri, hoc eſt, Primatem Perſarum in urbe Ravardſciro commorantem, qui per nuncios de Jeſujabi ſalute & quonam ipſum loco convenire poſſet, rogaverat; Jeſujabus poſita ob ejus oculos Chriſtianorum illius regionis calamitate, qui propter interruptam Præſulum cum Sede Seleucienſi communionem vel Sacerdotibus & Epiſcopis deſtituti erant, vel à fide chriſtiana defecerant, ita eum alloquitur. ܐܡܪܬ ܐܢܬ ܠܝ
ܚܣܝܢ ܠܐ ܐܢܐ ܡܢܝܬܐ . ܐܝܟܐ ܗܘ ܐܬܪܐ ܕܚܕ ܕܢܬܚܙܐ
ܗܘܝܘ ܕܡܢ ܠܐ ܫܦܝܪ ܗܘܐ ܘܠܐ ܢܦܩ ܘܠܐ ܥܐܠ ܡܫܝܚܝܐ :
ܟܪܝܗܘܬܐ ܕܥܡܟ ܕܦܓܥܬ ܒܢܝܢܢ ܕܐܬܪܘܢ ܐܝܟ
ܡܢܐ ܘܟܠܗ ܐܝܟ ܡܢ ܗܠܝܢ ܒܢܝܢܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ

ܘܐܬܪܘ -

[illegible]

[illegible]

ܙܒܢܐ

[illegible]

Ubinam ſunt (inquit) *filii tui, ò Pater filiis deſtitute? Ubinam ingens Maruanitarum* (Maru, ſeù Meruæ urbis in Choraſana incolarum) *populus, qui quum neque gladium, neque ignem, aut tormenta vidiſſent, ſolo medietatis bonorum ſuorum amore capti, velut amentes, è veſtigio in barathrum perfidiæ, hoc eſt, in æternam perniciem, ruerunt, & ad nihilum prorsùs redacti ſunt, duobus dumtaxat nomine tenùs Sacerdotibus, inſtar præuſtorum titionum, ex flamma impietatis evadentibus. Proh dolor! Ex tot hominum millibus, qui Chriſtiani appellabantur, ne una quidem minima hoſtia per proprii cruoris effuſionem Deo pro vera fide conſecrata eſt. Ubinam ſunt etiam Carmaniæ, totiuſque Perſidis ſanctuaria? quæ non per adventum Satanæ, aut juſſu Regum terræ, aut mandatis Præſidum provinciarum exciſa corruerunt; ſed exiguo unius viliſſimi dæmo: flatu, qui neque dæmonum honore dignus habitus fuit ab illis, qui ipſum allegarunt, dæmonibus, neque virtutem diabolicæ deceptionis à Satana corruptore accepit, ut eam in veſtra regione oſtenderet; ſed ſolo imperii ſui nutu univerſas veſtræ Perſidis Eccleſias à fundamentis evertit. Vos autem Perſæ, qui cæteris hominibus virtute ingeniique ſublimitate antecellere, in eoque rerum ſtatu conſtituti eſſe vobis videmini, ut neque Eccleſiæ Dei, imò Dei ipſius auxilio indigeatis; in hoc tamen Eccleſiarum veſtrarum excidio tàm humiles, tàm mites, tàm manſueti fuiſtis, ut neque manus aut vires corporis adversùs templorum veſtrorum ſubverſores moveritis, neque robur oſtenſionemque fidei veſtræ adversùs ejuſdem fidei perſecutores exhibueritis; neque inſtar hominum, qui in Eccleſia Dei precibuſque Sanctorum confidunt, ad eandem Eccleſiam converſi fueritis, ut veſtram ipſi calamitatem ſignificaretis, opemque precum à ſanctis Domini noſtri imploraretis; ſed ſtupidi, & inſenſati in eo, quod vobis accidit, infortunio uſque in præſentem diem manſiſtis. Nunc verò, quum haſce ad me literas miſiſti, ne verbum quidem de hujuſmodi rerum ſtatu mihi ſignificaſti. Equidem miratus ſum, valdeque miror: quodſi quum nondum Satanas in homine peccati, quemadmodum de eo ſcriptum eſt, advenerit; hæc tamen omnia Chriſtianis in Perſide totoque Auſtri tractu commorantibus contigerint; quid igitur in adventu ipſiuſmet Satanæ fiet? Nonne vobis ſuboritur ſuſpicio, cur hæc primùm vobis ante omnes ita evenerint? An non inter vos eſt, qui ſocio ſuo dicat, quare iſthæc omnia nobis tantùm acciderunt? An non inter vos ſunt viri zelatores, qui ob mali gravitatem dolore mœroreque tabeſcant? Numquid malum præ oculis veſtris malum non eſt? Profectò ſi ingenuam adhuc cogitationem, oculoque diſcretionis illuſtratam haberetis, optimè cognoſceretis, quænam ſit infirmitatis fidei veſtræ origo. Clarè utique deprehendere vobis liceret, cauſam infirmitatis fidei veſtræ in hac tentationis tempeſtate ex ipſo Chriſtianitatis fonte provenire. Fons enim Chriſtianitatis, virtus eſt Sacerdotalis; virtus autem Sacerdotalis per canonicam & legitimam manus im[illegible]onem traducitur. Si enim manus impo[illegible]nè fiat, nequaquam virtus S[illegible]ſa per traditionem à ſumm[illegible]emadmodum è cœlo [illegible]ſt, & ex Apoſt[illegible] eorum ſ[illegible] ad conſummat[illegible]ſæculi [illegible]varicatione volu[illegible]re, nomen quide[illegible]mine haudquaqua[illegible]onat nobis religioſit[illegible] Domini noſtri per [illegible]nunciationem ſequutura[illegible] in regione veſtra mini[illegible] eam refulgere videm[illegible] vocatum eſt nomen [illegible] noſtri Jeſu Chriſti à finibus terræ uſque a[illegible] veſtram Perſidem[illegible]. Nam ille ipſe, qui vos [illegible] veſtraſque Eccleſias ſubvertit, apud nos[illegible] in regione Radanenſi, ubi major ethnicorum eſt, quam Chriſtianorum numerus, apparuerat; & tamen propter gloriam operum Chriſti fidelium ne ipſi*

qui-

quidem ethnici ab illo ſeducti ſunt; ſed cum dedecore hinc repulſus, non modò Eccleſias non evertit, ſed ipſe potiùs everſus fuit: quem tamen regio veſtra Perſica cum Ethnicis Chriſtianiſque ſuis excepit, nutibus illius obſequuta, Ethnicis quidem ipſis conſentientibus, Chriſtianis verò tacentibus nihilque contra reluctantibus. Atqui Tajr (Arabes) *iſti, quibus terrarum imperium hac tempeſtate largitus eſt Deus, en apud nos ſunt, ut noſtis: nec tamen Chriſtianam religionem impugnant, ſed potiùs fidem noſtram commendant, Sacerdotes Sanctoſque Domini honorant, & in Eccleſias cœnobiaque beneficia conferunt. Quî igitur Maruanitæ veſtri fidem ſuam eorum causâ deſeruere? Idque quum Taii, ut ipſi Maruanitæ aſſerunt, non eos compulerint ut ſuam religionem deſererent, ſed ut ea ſalva integráque, dimidio duntaxat bonorum ſuorum cederent. At illi fide quæ in æternum prodeſt derelictâ, medietatem bonorum hujus caduci ſæculi tenuere: eam verò fidem, quam univerſi populi proprio effuſo cruore emerunt & in hanc uſque diem emunt, perque eam vitæ ſempiternæ hæreditatem capiunt, Maruanitæ veſtri ne cum medietate quidem bonorum ſuorum commutare voluerunt. Cur igitur hæc omnia contigerint, ſapientibus notum eſt. Quod ſi quis aliter hæc interpretetur, aceto, ut ajunt, chordas aſpergit, timoremque Domini unà cum prudentia abjicit. Hoc etiam in memoriam revoces, velim, frater Deum diligens: quod ſicuti fores impoſitionis manus Epiſcopatus coram multis Indiæ populis occluſiſtis, donum Dei propter corruptibile lucrum ad alendam corporis libidinem prohibentes; ita & ſuperi fores doni Domini coram veſtra indigentia occluſere. Quàm enim deſperata ſit nunc publica apud vos res, ipſimet optimè noſtis. Contra quum per legitimos traductores perque Canonum ſemitas donum Dei fluxerit fluatque; en plenus eſt terrarum Orbis Epiſcopis, Sacerdotibus, & fidelibus, qui tamquam ſtellæ cœli de die in diem augentur. At in veſtra regione, ex quo ab Eccleſiaſticis canonibus defeciſtis, interrupta eſt ab Indiæ populis Sacerdotalis ſucceſſio; nec India ſolum, quæ à maritimis regni Perſarum finibus uſque ad Colon* (inſulam trans Malabaricas terras, quæ hodie Chilao appellatur) *ſpatio ducentarum ſupra mille paraſangarum extenditur, ſed & ipſa Perſarum regio veſtra, divinæ doctrinæ lumine, quod per Epiſcopos veritatis refulget, orbata, in tenebris jacet. Et hanc quidem perniciem plerumque ex hujuſmodi inobedientia malum deprehendere vobis licebit in tremendo illo* Judicii *die, quando nihil proderit pœnitere. Hæc igitur recole, frater, attentèque conſidera præſens noſtrum, imò veſtrum periculum. Tu verò, qui à mundanis affectibus liber es, quique, ut ferunt, virtutis amore flagras, pro viribus tuis enitere, ut vetuſtam recentemque legum Eccleſiaſticarum corruptelam, quæ inter vos perque vos jamdiu inducta eſt, emendes &c. Equidem novi, frater, ſalutatorias à tua religioſitate ad præceſſores meos Catholicos & ab iis viciſſim ad te epiſtolas tranſmiſſas fuiſſe; idemque à te officium mihi quidem exhibitum ſcio. Verùm non in hoc ſtat canonum Sacerdotalium, qui ſunt fidei fundamentum, obſervantia; neque per hoc fidei ipſius, quæ vita Chriſtianorum eſt, infirmitas adjuvatur; aut virtutum opera, quæ alimentum vitæ Chriſtianorum ſunt, perficiuntur; hac præſertim tempeſtate, & apud nos ipſos, quibus prædictus a beato Paulo mundi finis jam jam imminet. Itaque veritatis amore inflammatus, frater Deum diligens, revertere ad fontem Sacerdotalis vitæ, ex quo olim vivificum chirotoniæ ſpiritualis fluentum ad vos per gratiam Dei promanavit. Hæc agens, ſicque credens, flues ipſe, fluetque ad te iterùm vivificum illud fluentum, quod canonicè in loco, quem fixit Dominus, manat, quodque imbrem communium Eccleſiæ Dei precum, auxilia ſcilicet Dei, tamquam aquas hauriens, fontem ſpiritualis vitæ ad eandem Dei Eccleſiam juxta cæleſtem diſpoſitionem refundit, quum per indignos mei ſimiles præſtantia illius minimè deturpetur; Deo nimirùm, ut ſcriptum eſt, virtutem ſuam in infirmis perfici volente. Itaque ſi libuerit tibi, frater, quemadmodum ſcripſiſti, ad me accedere, & locum noſſe deſideras, ubi meam tenuitatem convenire, ut etiam ſignificaſti, in poſterum queas; noveris, me æſtivos hoſce menſes in regione priſci incolatus mei* (hoc eſt, Ninivitica) *tranſacturum eſſe, ſi vita comes erit, Dominuſque voluerit. Quum verò autumnale tempus inſtabit, ad Catholicæ Sedis urbem* (Seleuciam) *regrediar, ibique & hiemali tempore commorabor, vita item comite Deoque volente. Poſthæc quod voluerit Dominus, fiet. Quod autem tibi renunciatum eſt, me excurſionem huc & illuc facere paraturum; id quidem decreveram; ſed ne exequerer, effecit tùm antiqua corporis infirmitas, quæ nunc magis invaluit; tùm nova ſuperveniens ſenectus, quæ membra virtuteſque corporis debilitavit. Atque idcircò quæ fieri oportet ago, non corporeis quidem viribus, ſed Sanctorum Dei, totiuſque Eccleſiæ precibus adjutus, quibus & à potentia mortis ſæpè liberatus ſum, & ſpero me per divinam erga me bonitatem liberatum iri. Quod igitur fraternitati tuæ libuerit, fac. Tantùm ob oculos divinum ſcopum ponito. Ipſe autem miſericors ac benignus Dominus noſter, qui potens eſt omnem gratiam in timentibus ſe abundare facere, adjuvet te, moneatque, ut quod coram eo rectum eſt, id ſemper cunctis diebus vitæ tuæ perficias. Amen. Salutant te Patres Epiſcopi & fratres ſancti, qui apud nos ſunt. Saluto univerſam, quæ apud vos eſt, ſanctam Eccleſiam. Gratia vobiſcum omnibus. Amen.*

In epiſtola 16. ܠܘܬ ܗܿܘ ܫܡܥܘܢ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܘܠܘܬ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܡܗܝܡܢܐ ܕܐܬܪܐ ܕܦܪܣ

ad eundem Simeonem Metropolitam, & ad Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos, & fideles regionis Perſarum, aſſirmat Jeſujabus, ſe binos in Perſidem Epiſcopos allegaſſe; Theodorum ſcilicet Hormuzi, & Georgium Suſatræ: iiſque præcepiſſe, ut Perſas ad Sedis Seleucienſis obedientiam revocarent, nulla lucri temporalis habita ratione. Hoc enim quum Perſæ in eo Unitatis negotio à Jeſujabo

bo

bo intentum fuiſſe ſuſpicati eſſent, à Sede Seleucienſi ſimul & à fide Chriſtiana eos defeciſſe. [illegible]

[illegible]

Ego (inquit) *Frater, tùm ex opinione, quam de te antea concepi; tùm ex iis, quæ dudum ad me ſcripſiſti, viciſſim ad te pridem reſcribere vehementer optavi: quare etiam reſcripſi, velut viro Deum timenti, adhortationes ſpiritualis charitatis plenas, docens ea quæ ex divinæ legis præſcripto ab unoquoque noſtrum conferri juſtum & æquum eſt ad magnum Eccleſiæ Dei miniſterium, cui ipſe præfectus es. Quam per occaſionem tibi intimum animi mei dolorem expreſſi flebili ſtylo, cauſamque itidem adjunxi, ob quam iſta vobis hoc tempore acciderunt: voſque inſuper adhortatus ſum, ut ad ſacerdotalem fontem pie poſtliminio redeatis, unde ſpiritualis vitæ fluenta ad univerſum Domini populum per omnem Orientem noſtrum commorantem deducuntur &c. Video autem vos velut homines, qui fidei ægritudine conflictamini, quam illegitimæ Ordinationes pepererunt, ita repente contra Dei Eccleſiam decreto bello vos ipſos obarmaſſe, dum ex perverſa veſtrâ conſuetudine noſtra metientes, creditis eum, qui Eccleſiaſtico Primatui ſeſe ſubdit, non id facere ad ſuſcipiendam Spiritûs gratiam, ſed ad pendendum corporale tributum, quod ipſi impiè non modo ab invicem accipere conſueviſtis, ſed à remotiſſimis gentibus Indorum exigere. Hac perverſa opinione occupati, quæ à Sacerdotibus & à Chriſtianis aliena eſt, à legitimo Eccleſiæ Dei Primatu olim defeciſtis, voſque metipſos ſacerdotali virtute privaſtis, quæ ad vos per legitimam manus impoſitionem ab ipſo fonte Eccleſiæ Dei canonicè manabat: veſtræ inſuper fidei robur detriviſtis, quemadmodum hoc tempore exitus monſtravit. Nunc verò quum ego vobis ſcripſiſſem, ſuadens, ut ad fidei, à qua excidiſtis, præſidium vos reciperetis; habitâ inter vos accuratâ deliberatione, ſcripto veſtram à fide defectionem confirmaſtis, ea ratione, qua à vobis id factum noſtis. Sed & ad laicos præſides ſyngrapham impietatis veſtræ per ſummam ſtultitiam detuliſtis, ut eos accuratè doceretis, vos Chriſtianos non eſſe, nec cor mentemve habere, quemadmodum vobis dictum ab eo ipſo, ad quem miſiſtis, vos ipſi audiſtis: quod quidem divino conſilio providentiaque factum eſt. Si ergo quod audiſtis fatemini, reſipiſcite miſeri. Quid enim, oro vos, prætereà habet Diabolus, quod vobis inferat malum ſuprà id, quod vobis ipſi intuliſtis? Profectò ſi quis vobis velut ſceleſtis, dignum veſtris flagitiis ſupplicium inferre velit, iſtud ipſum, quo vos ipſos plexiſtis, inferret: vos ſcilicet ab Eccleſia alienos efficiendo, atque eo adducendo, ut in veſtris adverſariis, in Principibus nempe hujus ſeculi, ſpem veſtram collocaretis. Nobis itaque etſi adjiciendum his jam nihil ſupereſt præter lacrymas, quas etiam pro ſociis veſtris Maruanitis effudimus; viſum eſt nihilominus velut ad ſepulcra mortuorum, quales vos eſſe video, geminos hoſce Dei Sacerdotes ad vos allegare: Theodorum videlicet Epiſcopum Hormuzdadſcir, & Georgium Epiſcopum Suſatræ: ut ſi quidem in vobis ſpiritum vitæ Eccleſiaſticæ supereſſe repererint, ſpemque eſſe, ut ad primum fontem, unde Chriſtiani vitæ animæ radices hauriunt, redeatis, noſtram de veſtra ſalute ſolicitudinem curamque vobis ſignificent; noſque ſatagere, ut vobis Dei gratiam impertiamur, non utique ut nequitiam, quam ipſi tenetis, à vobis recipiamus; fœda nempe vectigalia, quibus aſſueti eſtis: & ut, ſi neceſſum fuerit ad id vobis perſuadendum, per mores, quibus nos omnes Chriſtiani aſſueti ſumus, jurent, vobiſque certam fidem faciant, nos non modo veſtra haudquaquam quærere, ſed noſtra potiùs vobis, ubi æquitas poſtulaverit, largituros: idque tantummodò optare, ut vos in Chriſtiana religione permaneatis, neve ab Eccleſia Dei alieni eſſe velitis, & Sacerdotii virtutem deinceps à Theſauro Domini ſuſcipiatis, quem Dei gratia per Apoſtolicos canones nobis tradidit.*

Epiſtola 17. [illegible] *Ad Epiſcopos Catarenſium*, (hoc eſt Chriſtianorum in Catara ſeu Socotora inſula adjacentibuſque Arabiæ locis commorantium, quorum in hiſtoriis Luſitanicis fit mentio,) intentatum iis à Synodo anathema Jeſujabus confirmaturum ſe affirmat, niſi reſipiſcant, & ad Sedis Seleucienſis obedientiam redeant.

[illegible]

[illegible]

[illegible] *Legimus* (inquit) *in E-vangelio Dominum iis qui verbum audituri erant, dixiſſe. Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. Vitam autem veritatis agnitionem appellat, ſicut ipſe illis verbis expoſuit: hæc eſt vita æterna, ut cognoſcant te ſolum Deum, & quem miſiſti Jeſum Chriſtum.. Id autem, quod abundantius dixit, deſignat gratiam Spiritus, quam accepturi erant, qui erant baptiſmum in nomine ejus ſuſcepturi: donum inſuper honoris ejus in hac ipſius Eccleſia, quæ in terris eſt, & in altera, quæ in cœlis. Quidpiam hujuſmodi ad vos pridem ſcripſi, voſque ut ad me accederetis, invitavi, ut non modo virtutem & perfectionem ab Eccleſia Dei acciperetis, illi profecto quam commemoravi, vitæ affinem; ſed & ampliorem honorem, illi utique ſimilem, quem Dominus poſtremis illis verbis ſignificavit, conſequeremini. Vos autem illis, ad quos olim iſtud verbum directum fuit, ſimiles effecti, vos ipſos condemnantes, judicaſtis vos excelſo illo honore verbis Domini indicato haudquaquam dignos eſſe, aut divina communione, quæ per vitam à Domino ſignificata eſt. Quare vos ipſos præpediviſtis, ne ad Eccleſiam Dei accederetis, & ad defectionis veſtræ principem* (nempe ad Simeonem Metropolitam Perſidis) *inconſulto impetu profecti, veſtram adversùs Deum perduellionem ſtultè conſcripſiſtis & ſignaſtis: quid? quod & libellum defectionis veſtræ ad tribunal ſecularium principum detuliſtis, omniaque effeciſtis, ut nulla omnino ſpes jam ſuperſit fore, ut ad Eccleſiaſticam vitam quandoque redeatis. Dei itaque Eccleſia, hæc nimirùm ſancta Synodus, quæ hoc tempore in urbe Cathedræ Catholici* (Seleucia) *congregata eſt, vobis dudum fecit, quod ipſi vobis præſumpto antea judicio feceratis, vos ſcilicet ab honore & gradu, cujus nomen præfertis, dejiciens. Juſtum enim eſt, eos qui ſe à fonte vitæ Sacerdotalis è cœlo fluente exciderunt, ſibique ſolam inanem Sacerdotii appellationem ſufficere arbitrati ſunt, ſibi invicem illud conferentes, ipſa inani appellatione omnino privari, ne populis harum rerum ignaris cauſam erroris præbeant. Nihilominus ego, qui frequenter expertus ſum à Deo mortuos ad vitam revocari poſſe, ſuperſedendum tantiſper à lata adverſum vos ſententia judicavi, donec vos per hanc epiſtolam inviſerem, ut ſi quidem mors veſtra à vera ſpe ad corruptionem interitus minimè appropinquavit, ſicut de Lazaro ab ejus ſorore dictum fuit, vos Domini virtus, ſicut illum, ad vitam forsaſſe revocet, & ad Eccleſiaſticam vitam redeatis, quemadmodum & ille revixit. Sin aliter res ſe habeat, morſque veſtra ab Eccleſia Dei ſpem omnem vitæ excuſſit, nos veſtrum exitium deinceps lugeamus, ſicut ſociorum veſtrorum Maruanitarum dudum luximus. De veſtra itaque ſententia nos quamprimum docete: nec per ſimplicem tantummodo epiſtolam id fiat, quemadmodum hactenus feciſtis; ſed certa ſinceraque operis teſtificatione. Interim oro, ut Dominus id efficere vobis gratiâ ſuâ tribuat, quod è veſtra ſalute futurum eſt. Valete.*

Demù[illegible] [illegible]

Ad Cataren[illegible] [illegible]arrat ſe primùm Epiſcopos [illegible]atarenſiumque per literas nun[illegible]nitatem invitaſſe [illegible]: mox paren[illegible]tes intentato anathemate terruiſſ[illegible]apertam defectionem prorumpe[illegible]ccleſiaſtica dignitate dejeciſſe. [illegible]c quos vellent, ipſorum loco [illegible] poſtularent, & ad ſe conſecran[illegible]rent. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Epiſcopos Perſas (inquit) *ad congregationem Eccleſiæ Dei invitavi , ad accipiendam è Domini theſauro ſpiritualem gratiam ſecundùm Synodalem Canonem à SS. Patribus noſtris in Spiritu Sancto conſtitutum. Epiſcopos itidem veſtros* (Catarenſes) *multa cum charitate & altioris honoris pollicitatione advocavi . Iſti verò Eccleſiæ Dei beneficium nihili pendentes , aut honorem ex virtute Sacerdotali provenientem , neque Chriſtianam religionem reverentes , viam vitæ , quæ ad Eccleſiam Dei ducit , reliquerunt , & viam mortis Perſidem versùs arripuere , ad perduellionis principem Eccleſiaſticarum legum adverſarium* (Simeonem Perſidis Metropolitam) *profecti ; Chriſtianamque religionem blaſphemo libello & impio chirographo abjurarunt , ut hoc pacto à communione Eccleſiæ Dei in ſempiternum deficerent . Et iſta quidem auſi ſunt . Id verò impudenter ſtultèque agentes , Diaboli votum ſuperarunt . Diabolo ſiquidem ſat erat fortaſſe eorum à fide defectio , ſicut & Maruanitarum . At Epiſcopi Perſidis & Catarenſium ſoliciti quomodo pluſquam Diabolus optaſſet , Chriſtianam religionem libellis ſtultitiæ & chirographis impietatis abnegarent , abjurationem communionis cum Eccleſia Dei , cum Chriſtiana videlicet religione , ſcripſere , ſignatamque obtulerunt : ut ſcilicet non in ipſis tantummodò ſiſteret fidei abnegatio , quod Maruanitæ fecere ; ſed ad poſteros promanaret , ſi tamen poſteros ſibi impietate pares habituri ſunt . Ego verò omnem ſpem abjicere nolens fore ut ab iſtius impietatis morte quandoque reviviſcant , duos Epiſcopos Huzitarum ad eos qui in Perſide commorantur , rurſus allegavi , totidemque Epiſcopos Meſenenſium ad veſtros , cum meis univerſæque Synodi literis : illiſque mandavi , ut zelo ſpiritus agant cum iſtis animarum ſuarum interfectoribus , donec formetur in eis Chriſtus : quodque ſi iſti abjecta ſpe reſurrectionis auſi fuerint adhuc adversùs Chriſti Eccleſiam pugnare , ipſi pulverem pedum ſuorum , quaſi ſuper hominum perditorum ſepulcra , excutiant , & ad nos revertantur , prædicantes ſuper ſepulcris illorum ſegregationem eorum ab Eccleſia Dei in hoc ſeculo & in futuro . Hæc nos ſic fieri mandavimus . Et illi quidem , qui ad Perſas miſſi fuerunt , per ſeipſos illuc profecti ſunt . Qui verò ad vos deſtinabantur , alios ſubſtituerunt . Nunc verò qua cum ignominia & dedecore atque blaſphemia è Perſide & Catara prodierint ſacerdotes Dei , qui ab Eccleſia Dei ad homines , quos Chriſtianos eſſe putabamus , miſſi fuerant , vos melius quàm nos didiciſtis , ſi tamen id noſſe vobis curæ fuit &c. Vos itaque , fratres chariſſimi , noſſe volumus , ſententiam illam , quam adverſus ſeipſos in ſua ab Eccleſia Dei defectione ſtultiſſimi protulerunt Judæ damnationi ſimillimam , à nobis approbatam fuiſſe ſapientiâ ab Apoſtolorum & Domini judicio minimè diſſentiente . Neque enim juſtum eſt , aut fieri poteſt , ut nos mitiores ſimus , hoc eſt ſapientiores Sanctis Apoſtolis , aut ipſo Domino ; ſed contra , eorum exemplo , ab Eccleſiæ communione projiciamus oportet eos , qui Judæ ſimiles , ſeipſos ab Eccleſiæ Dei communione laqueo ſuſtulerunt : & hanc contra eos definitionem æquitate , & virtute Sacerdotii confirmavimus , ipſos nomine & honore Epiſcopatus , cujus titulum hactenus uſurparunt , privantes , & à communione ſanctorum myſteriorum removentes , donec pœnitentiam injunctam agant , & agnita veritate reſipiſcant , animaſque ſuas à laqueo Diaboli , quo capti ſunt ad faciendam ejus voluntatem , expediant . Cavete itaque , fratres chariſſimi , cavete vobis , ſancti , à communione virorum iſtorum , ut gratia Dei digni efficiamini , cujus ſacramento obſignati fuiſtis . Si quod autem Sacerdotalis miniſterii actum poſt literarum noſtrarum publicationem audeant attentare , admonemus vos , quodcumque hujuſmodi ab ipſis attentatum fuerit , vacuum omnino eſſe Spiritus Sancti gratia , idque per audaciam & ſtultitiam committi , & omni Chriſtianæ religionis virtute carere . Satagite itaque , ut fidem veſtram incontaminatam per timorem Dei cuſtodiatis : & qui verbum Domini contempſerit , ira de cœlo veniat ſuper eum . Vos autem Presbyteri & Diaconi Eccleſiaſticum miniſterium legitimis cum ritibus peragite abſque communione iſtorum , qui appellabantur Epiſcopi veſtri , donec ab Eccleſia Dei vobis conſtituatur Cathedra Sacerdotalis juxta ritum & ordinationem ſpiritualium canonum . Vos itidem Fideles , in quorum poteſtate ſunt Inſulæ* (Ca[illegible] ſcilicet ſeu Socotora eique affines) & [illegible] (Arabiæ juxta ſinum Perſic[illegible] ſcilicet , *& Maſamig , & Talon , &* [illegible]*agar , ſatagite hoc tempore qua*[illegible] *cuſtodia veſtræ fidei , & de le*[illegible]*tione Sacerdotii , per quod ſancti*[illegible] *hanc curam ſecularibus negotiis* [illegible]*igite & mittite ad nos aut iſtos ip*[illegible] *Epiſcopos , ſi quidem judicatis eo*[illegible]*va deſignatione ad Sacerdotale m*[illegible] *promoveantur : aut alios , quos illis dig*[illegible] *æſtimaveritis magno opere excelſi miniſterii Eccleſiæ Dei , ut hoc pacto ungantur , & conſecrentur , & perficiantur , & tùm demum à primo fonte virtutis Sacerdotalis ſecundùm legem Chriſti ad vos remittantur .*

Huc-

Librum 1 de converſione cogitationum — ܟܬܒܐ ܕܗܘܦܟ ܡܚܫܒܬܐ

Com- — ܥܒܕ

Hucuſque Jeſujabus. Ex quibus ejus Epiſtolis liquet, quod ſuprà dicebam, neque eum in Perſidem per ſeipſum abiiſſe, ut Simeonem Metropolitam ſibi ſubjiceret; neque Perſas Epiſcopos uſque ad Timothei Patriarchæ tempora, qui diù poſt Jeſujabum floruit, à Sede Seleucienſi disjunctos fuiſſe. Antiquiores enim Perſarum Epiſcopi haud interruptam cum ea Sede communionem habuerant. Simeon verò, quem Amrus ad Jeſujabi obedientiam adductum affirmat, amicitiam quidem Jeſujabi aliquandiu coluit; non tamen eam, quam ille volebat, ſubjectionem Sedi Seleucienſi exhibuit, quemadmodum ex laudata ad eundem Simeonem Epiſtola liquet; confirmaturque ex prima ipſius Jeſujabi ad monachos Catarenſes Epiſtola, quæ inter eas, quas Patriarcha ſcripſit, vigeſima eſt: ubi Simeonem potiùs à Sedis Seleucienſis obedientia unàcum Catarenſibus Perſiſque Epiſcopis omnino defeciſſe teſtatur, his verbis. [illegible]

Communem quam ad univerſos Clericos fideleſque regionis veſtræ (Catarenſium) *dedi, epiſtolam legite diligenter coram univerſo Clericorum fideliumque cœtu, eiſque viam veritatis legemque Eccleſiaſticam oſtendite. Similiter & Synodicam Epiſtolam, quæ ad vos veſtroſque Epiſcopos pridem ſcripta fuit: nec non & illam, quæ ad Simeonem Rivardſcirenſem exarata eſt. Earum enim exempla ſigillo meo obſignata tranſmitto: ſed & exemplar epiſtolæ, quam olim ad Simeonem, qui Epiſcopus Rivardſciri dicitur, ſcripſeram: ut quum legeritis, intelligatis, illum ex bono conſilio, quod ipſi dedi, & ex adhortatione ad Dei cultum, quam ad eundem habui, commonefaciens ipſum, ut quæ ad ſuam ipſius, totiuſque Eccleſiæ Dei utilitatem ducunt, hac tempeſtate faceret, occaſionem ad abnegandum Chriſtianiſmum arripuiſſe, vileſque Epiſcopos veſtros ad idem flagitium pertraxiſſe. Præterea mitto exemplar epiſtolæ alterius, quam ad eundem* Simeonem *poſtea ſcripſi, ut hac in re quid vos oporteat facere clarè cognoſcatis.* Hæc Jeſujabus.

Quod autem Perſas Catarenſeſque Epiſcopos *Chriſtianiſmum abnegaſſe* ſcribit, non eo ſenſu intelligendum eſt, quo Maruanitas populos à fide Chriſtiana defeciſſe ſuprà dixerat; ſed quia communionem Sedis Seleucienſis abjecerant, quos proinde tamquam Chriſtianæ fidei deſertores ubique Jeſujabus traducit.

Denique refert Maragenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 14. Georgium Jeſujabi ſucceſſorem ad Catarenſes profectum fuiſſe, ut eos cum Sede Rivardſciri, hoc eſt, Perſidis, à qua defecerant, conjungeret, eumque ipſi laborem è ſententia ceſſiſſe. Sub Georgio igitur diſſidium illud compoſitum fuit, quod Jeſujabum inter, & eos populos exarſerat.

Nunc ad ſcripta Jeſujabi.

1. *Librum de converſione cogitationum*: quem Amrus tom. 2. pag. 421. citatus, Arabicè interpretatur عكس الاراء, hoc eſt, *de converſione ſententiarum*, ſeu *de verſutiis & fallaciis opinionum*. Ecchell. *De converſione mentis & cogitationum*. Hottingerus, *De converſione mentis*. Hujus libri meminit Jeſujabus ipſe in Epiſtolis 6. & 7. quas Metropolita ſcripſit; ubi qua eum occaſione, quem in ſcopum, & quibus hortantibus compoſuerit, declarat in hæc verba. *Epiſt. 6. ad Clericos & populum Eccleſiæ Mabuzæ Ariuni Garmæorum.* [illegible]

En

Compoſuit: ediditque adhortationem
Ad Tyrones [1] quoſdam.

[illegible]

Nec-

En igitur (inquit) *per gratiam Dei habetis librum, cui titulus DE CONVERSIONE COGITATIONUM, qui multis abhinc annis adversùs fatuam hanc opinionem* (ita Catholicam unius in Chriſto perſonæ hypoſtaſiſque veritatem fatuus ipſe appellat) *hortantibus piis omnibus compoſitus eſt: tùm ſcilicet, quum primùm error hujuſmodi, operâ nonnullorum* (Sahadunæ nimirùm & Eſaiæ Tahalenſis, quos ibidem Jeſujabus carpit) *in publicum prodire cœpit. Et eorum quidem ſeductorum ſtultitiam per rationalium cogitationum converſionem* (ſeù oppoſitionem) *ſatis redarguit.* Et epiſt. 7. ad Sahadunam Epiſcopum. [illegible]

Recole igitur, ſi lubet, & librum illum, qui DE CONVERSIONE COGITATIONUM appellatur, qui hortatu rogatuque venerabilis Patris noſtri ſanctæ memoriæ Mar Joannis Epiſcopi Metropolitæ magni Beth-Lapethæ, omniumque nominatorum ac venerabilium Eccleſiæ filiorum, adversùs eos, qui tunc & modo confuſam hanc opinionem ſub diverſis formis oſtentare conantur, conſcriptus eſt, & nunc Deo dante, Syrorum, Aramæorum, Huzitarum, Perſarumque manibus, quemadmodum audiſti, circumfertur.

2 *Adhortationem ad Tyrones*: quam Jeſujabus tùm fortaſſe compoſuit, quum monachus cœnobii Beth-Abenſis eſſet. Sed & Metropolita Adjabenus electus, monachis in ordinem redigendis animum applicuit. Exſtat ejus Epiſtola III. inter eas quas Metropolita ſcripſit, in qua monachos ſuæ diœceſeos hortatur ad laborem manuum, utque ſub unius Archimandritæ præfectura ſimul congregarentur, nevè è cœnobio in alterum abſque ſuperiorum facultate commigrarent. [illegible]

[illegible]

Congregamini (inquit) *ex diſperſione, in qua hactenus fuiſtis, & unuſquiſque veſtrum in cœnobium ſuum, ubi monaſticum inſtitutum edoctus eſt, regrediatur. Quod ſi quis ſponte ſua, nulloque magiſtro in juſtum repente transformatus ſibi videatur, amodo cœnobium ſibi quodcumque placuerit, eligat, ibique legitimis Superioribus ſubjaceat, qui communibus ſuffragiis electi, ad miniſterium hujuſmodi deputati ſunt: ipſi verò Superiores paternis legibus communitatem regant.* Et paucis interjectis. [illegible]

Necnon ordinavit ¹ Tomum circuli,

Et

[illegible]

[illegible]

Quamobrem infame iſtud dedecus, ô miſeri, fugite, & comedite labores manuum veſtrarum, ut digni ſitis beatitudinis Prophetæ, & legem Apoſtoli cuſtodiatis, Patrumque benedictionis hæredes efficiamini. Ipſum verò opus tale ſit, ut loco & tempori conveniat, nec ab inſtituto aut habitu alienum ſit, aut cum frequentibus repetitiſque exactionibus conjunctum; ſed in quiete factum, neceſſarium fratri victum comparare queat. De communi autem benedictione unuſquiſque æqualiter participet ſecundùm uniuſcujuſque indigentiam, hoc eſt, prout ad victum ſingulorum requiritur, ſicut ſcriptum eſt. Qui verò infirmi ſunt, nec opus facere queunt, quo victum ſibi comparent, eorum victus ex communi benedictione ſuppleatur. Quodſi communis benedictio ad communem uſum indigentiamque minime ſatis ſit, Oeconomus Epiſcopum adeat, eique rem ſignificet: qui commendatitias ipſi literas tradat, ad fideles eos directas, qui valeant neceſſitatibus ejus abſque ſcandalo, & ſine invidia conſulere. Cæteri verò in ſilentio maneant, ſuamque ingenuitatem purè cuſtodiant &c. Luxus autem ille, cui hactenus indulſiſtis, Dei ope omninò tollatur: & nemini in poſterum fas eſto, de cœnobio in cœnobium migrare abſque Superioris juſſu literiſque commendatitiis.

1 *Ordinavit Tomum circuli.* Hottinger. *Ordinem* τάξεις ἐγκυκλίυ. Ecchell. *Ordinem Codicis Circuli*, & in Not. pag. 251. *Hoc nomine*, inquit, *intelligendum venit Kalendarium Feſtorum per anni circulum*. Hæc ille. Verùm non de Kalendario, ſed de Officio Divino, quod vulgò Breviarium dicimus, Sobenſem hìc loqui, Syriacorum Rituum quiſque peritus intelligit. Syri enim Officium Divinum, quod tàm de Tempore, ut ajunt, quàm de Sanctis per anni circulum in Eccleſia recitatur, abſolutè appellant ܦܢܩܝܬܐ *Phenkita*, hoc eſt, *Codicem* ſeu *Tomum*; vel cum addito ܦܢܩܝܬܐ ܕܚܘܕܪܐ *Phenkita d-Hudra*, ideſt, *Codicem Circuli*, cujus accuratiſſimum exemplar, prout à Syris Neſtorianis obſervatur, anno Chriſti 1538. exaratum exſtat in Biblioth. Vatic. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. Quod autem Jeſujabus Adjabenus Officium iſtud ordinaverit, teſtatur & Thomas Maragenſis in hiſt. monaſt. lib. 2. cap. XI. in hæc verba. [illegible]

[illegible]

Quum autem Mar Jeſujabus Catholicus in Metropolitam Arbelæ electus eſſet, velletque Codicem Canonum, (hoc eſt, Codicem horarum Canonicarum) *ordinare, quem poſtea ad omnes regiones miſit, quum Patriarcha factus eſt; in ea Canonum ordinatione uſus fuit operâ ejuſdem ſapientis Patris Ananjeſu, quem propter lucubrationes & opera quæ ediderat, ſummopere diligebat.* Et cap. 15. [illegible]

Hic verò Pater Ananjeſu paulò ante à nobis memoratus, cujus memoria in benedictione eſt, quum tempore horum duorum ſacrorum Patriarcharum floreret, ambobus obedientiam exhibuit; Mar Jeſujabo quidem, ordinans Canones Circuli; Mar Georgio verò, librum Patrum componens &c. Ejuſdem operis meminit Auctor libri Syriaci, qui inſcribitur, *Declaratio Officiorum Eccleſiaſticorum & cauſa Feſtorum Dominicorum*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 489. qui Ordinationes Jeſujabi de Divinis Officiis frequenter laudat, ſed præſertim Par. 4. de Liturgia cap. 1. inquiens. [illegible]

Cur præcepit Beatus Jeſujabus, ut hora diei tertia Sacramenta conficiamus. Et Par. 6. de Eccleſia cap. 1. [illegible]

Quare, quum Eccleſiæ Conſecratio officia omnia ipſumque Baptiſmum præcedat, nihilominus idem Beatus Jeſujabus ordinavit initium Phenkitæ (Codicis Officii) *Annunciationem, & in Reſurrectione Baptiſmum induxit, & demùm*

1 Et 1 Baptiſmum, & Indulgen-
2 tiam 2,
3 Et conſecrationem 3 Eccleſiæ novæ,
4 Et ordinationes 4 ſingulorum Ordinum.
5 Cantus 5 quoque & Orationes concinnavit,
6 Et 6 Epiſtolas, & hymnos,
Et Paracleticos ſermones elegantiſſimos.
Et diſputationes adversùs nonnullos.

ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܥܡ ܚܘܣܝܐ :
ܘܩܘܕܫܐ ܕܥܕܬܐ ܚܕܬܐ :
ܘܣܝܡܝ̈ܕܐ ܕܟܠ ܛܟ̈ܣܝܢ .

ܥܘܢܝ̈ܬܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܬܩܢ
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܥܡ ܡܕܪ̈ܫܐ
ܘܒܘܝ̈ܐܐ ܕܝܠܗ ܫܦܝܪ̈ܝܢ
ܘܕܪ̈ܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܐ̱ܢܫܝܢ .

CA-

mùm abſoluto toto circulo conſecrationem Eccleſiæ conſtituit?

1 *Baptiſmum*, ideſt, Ritum adminiſtrandi hoc Sacramentum. Exſtat Cod. Amid. 12. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 584.

2 *Indulgentiam*: Hoc eſt, *expiationem peccatorum*, ut vertit Hottingerus: ubi Sobenſis intelligit Ritum adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ ſeù Confeſſionis, qui à Jeſujabo Patriarcha ordinatus exſtat Cod. Amid. X. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. Hunc in locum vide Annotationem Abrahami Ecchelenſis à pag. 251. ad pag. 265. ubi Sacramentum hoc apud Neſtorianos, Jacobitas, & Coptos vigere probat auctoritate ejuſdem Sobenſis ex lib. Margaritarum cap. 1. & 7. nec non ex Conſtitutionibus Jacobitarum cap. 22 ex Gregorio Barhebræo, & ex nomocanone Benaſſali cap. 51. Quod autem dicitur Jeſujabus *Indulgentiam* ſeu *Ritum adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ* ordinaſſe, non ita intelligendum eſt, quaſi id Sacramentum apud Syros Neſtorianos antea non fuerit; ſed quia vel antiquum ipſe Ritum novis additis precibus auxit; vel quia novum Ritum, ab antiquo tamen quoad ſubſtantiam minimè diſcrepantem, compoſuit. Sic idem Jeſujabus Ritum Baptiſmi, conſecrationis Eccleſiæ, & Ordinationum hoc loco compoſuiſſe dicitur; aliique Syri tùm orthodoxi, tùm Jacobitæ Neſtorianique Liturgias, diverſoſque adminiſtrandorum Sacramentorum Ritus tradidiſſe leguntur. Exſtat in Codice ms. Syriaco Vaticano 28.

ܛܟܣܐ ܕܚܘܣܝܐ ܕܠܟܦܘܪ̈ܐ ܠܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ
ܡܥܒܕܢܘܬܗ ܕܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ :

Ordo Abſolutionis Apoſtatarum, auctore Mar Jeſujabo Catholico Patriarcha, utique Adjabeno, de quo hìc ſermo fit.

3 *Conſecrationem Eccleſiæ novæ*. In Codice ms. Syriaco Vaticano 27. exſtat:

ܛܟܣܐ ܕܩܘܕܫ ܡܕܒܚܐ ܒܡܫܚܐ ܕܥܒܝܕ ܠܡܪܝ
ܡܥܒܕܢܘܬܗ ܕܩܬܘܠܝܩܐ ܚܕܝܐܒܢܝܐ :

Ordo Conſecrationis Altaris cum Chriſmate, compoſitus à Mar Jeſujabo Catholico Adjabeno: idemque habetur in Cod. Amidenſi XI. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 583.

4 *Ordinationes ſingulorum Ordinum*. Exſtant in laudatis Codd. Syr. Vat. 27. & Amiden. XI. Vide ſuprà pag 113.

5 *Cantus, Orationes, Hymnos, & Sermones Paracleticos*. Inſerti ſunt, ſuppreſſo licet Jeſujabi nomine, in Officiis Chaldæorum tàm feſtivis, ferialibus & de Sanctis, quàm de Defunctis. Et in officio quidem Defunctorum Cod. Amid. 3. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 581. quinque Hymni de Defunctis nomen *Jeſujabi Metropolitæ Arbelæ*, hoc eſt, Adjabeni præferunt: quem cum noſtro Jeſujabo eundem eſſe exiſtimo.

6 *Epiſtolas*. Catalogum Epiſtolarum, quas Jeſujabus Epiſcopus, Metropolita, & Patriarcha ſcripſit, ex vetuſtiſſimo Codice Syr. 16. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 497. accipe.

ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܝܫܘܥܝܗܒ ܟܕ ܐܦܝܣܩܘܦܐ .

Epiſtolæ quas Jeſujabus Epiſcopus ſcripſit. Deſiderantur quatuor priora folia.

1. *Babæo Archimandritæ* cœnobii montis Izalæ. Zelum fidei ejus commendat.

2. *Sergio medico*. Dolet de ejus infirmitate.

3. *Ananjeſu* ܕܝܪܝܐ *monacho*: de calamitatibus Syrorum Neſtorianorum: quum ſcilicet Georgio Patriarcha defuncto, Choſroës Perſarum Rex præcepit, nequis in ejus locum Patriarcha ſufficeretur.

4. *Danieli Arbelæ Doctori*; qui Confeſſorum in carc[illegible]bus detentorum curam gerebat.

5. *Sabar[illegible]* [illegible]. In idem argumentum; hoc eſt, d[illegible] per[illegible]tione Chriſtianorum in Perſide. [illegible] eum Epiſtolam Jeſujabus dederat, [illegible] hic de[illegible]deratur.

6. *Hormiſdæ Sy[illegible] ſu[illegible], qui in Schola Niſibena morabatur*.

7. *Sabarjeſu Archiman[illegible] cœnobii Mar Salibæ, de tribulationibus poſt [illegible] Jazdini*: ejus fortaſſe, de quo Thomas Mar[illegible]enſis in hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 35. Vide tom. 2. Bibl. Orient. pag. 492.

8. Sa-

8. *Sergio Amico, poſt bellum Romanorum*, cum Choſroë Perſarum Rege commiſſum, de quo ſuprà pag. 105.

9. *Ebedjeſu monacho de morte Ananjeſu* ܚܢܢܝܫܘܥ *ejus præceptoris*.

10. *Abibo, cæteriſque fratribus montis Izalæ monachis, de morte Babæi eorum Archimandritæ*.

11. *Iiſdem, de dilatione reſponſionis, & de infauſto nuncio*: quod nimirùm diſſenſio inter ipſos de electione Archimandritæ orta eſſet.

12. *Paulo monacho in Archimandritam* cœnobii Jacobi *electo*. Vide tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 492.

13. *Ananiæ Presbytero & Doctori, de infirmitate & paupertate*.

14. *Jeſujabo Patriarchæ Gadalenſi*: *Apologia de fuga ſua*.

15. *Theodoro Epiſcopo*.

16. *Monachis cœnobii Abrahæ in monte Izala, Abibo*, ܕܙܘܢܝ *Dazunuæo, Gregorio, Lucæ*, ܪܐܙܝܫܘܥ *Razjeſu, Stephano, Jazdino*, ܒܪܕܘܟ *Barduco, & Simeoni*, quos inter alioſque ejuſdem cœnobii monachos, inſtigante quodam Iſaaco, diſſenſio exarſerat, adeò ut è cœnobio illos ejecerint.

17. *Monachis cœnobii* Jacobi *in Bethabe, Simeoni, Joanni, Kamjeſu*, ܒܪܕܢܗܐ *Bardenhæ, Danieli*, ܒܪ ܐܙܣܘܪܝܢ *Baraz-Surino, Barnun, Jeſuzachæ, Aphnimarano, aliiſque, de novi Archimandritæ electione*. Jacobus ejus cœnobii fundator tùm Jeſujabo, tùm fratribus moriturus præceperat, ut Joannem ſibi in præfectum cœnobii ſubſtituerent, qui ſeptuaginta annos monachum egerat, è quibus triginta annos anachoreticam vitam, & quadraginta annos cœnobiticam cum Jacobo coluerat.

18. *Kamjeſu monacho, in Archimandritam cœnobii Bethabenſis electo, Adhortatoria*. Hic Jeſujabum per epiſtolam rogaverat, ut geſta Jacobi cœnobii illius fundatoris conſcriberet. Reſpondet Jeſujabus in hæc verba.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Quam autem ut ſcriberem rogaſti, religioſorum operum benedicti Patris noſtri hiſtoriam, nunc aggredi non licet, quum id quotidianæ occupationes, quibus diſtineor, minimè permittant; ſcriptio autem hujuſmodi animum curis omnibus vacuum poſtulet. An Jeſujabus id poſteà præſtiterit, non liquet. Conſtat tamen Jacobi vitam à Sahaduna, Gabriele, Aphnimarano, & Salomone Bar Garaph conſcriptam fuiſſe, ut teſtatur Thomas Maragenſis in Hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 24.

19. *Jazdeſapori* ܝܙܕܣܦܘܪ, qui Joannis nomine epiſtolam ad ipſum ſcripſerat.

20. *Eidem*.

21. *Jezdegerdi*. Tributas ſibi laudes rejicit.

22. *Jeſuſabrano* [illegible].

23. *Jeſujabo Patriarchæ*. De reſtituta Sapori cuidam communione, quæ ob ejus flagitia ipſi interdicta fuerat.

24. *Eidem*.

25. *Monachis montis Lephepha* [illegible], ut monachum, qui inde exceſſerat, reducerent. In hac epiſtola Jeſujabus hunc ſibi titulum præfigit: [illegible] *Jeſujabus Eccleſiæ Dei, quæ in Ninive eſt, miniſter*.

26. *Moyſi Presbytero*.

27. *Juliano* ܝܘܠܝܢܐ. Ita Julianum Syri appellant.

28. *Joanni*.

29. *Narſeti, & Maremæ* ܡܪܥܡܗ.

30. *Sabarjeſu Epiſcopo*, qui Sergium Presbyterum & Doctorem ad ipſum miſerat.

31. *Samueli Presbytero*.

32. *Joanni Presbytero*, qui ſibi per Sergium doctorem ſalutem dixerat.

33. *Patriarchæ Catholico* (nimirùm Jeſujabo) à quo literas quinque acceperat: cujus de ſtatu per Jeſujabum Presbyterum edoctus fuerat.

34. *Hormiſdæ*.

35. *Allazachæ* ܐܠܠܐܙܟܐ *Presbytero & Doctori*.

36. *Patriarchæ*.

37. *Mar-Abæ Epiſcopo*.

38. *Patriarchæ*. Narrat perſecutiones à barbaris & hæreticis motas, quas Deum ſedaſſe affirmat.

39. *Eidem*. De Semjeſu ܫܡܥܝܫܘܥ, & Narſete, quos Machicha Adjabenus Metropolita Epiſcopos illegitimè ordinaverat, qui & Epiſcopum quendam Adorbiganæ conſecrarunt.

40. *Moyſi Presbytero*.

41. *Cyriaco Metropolitæ* (Niſibeno, ut dicitur Tom. 2. Bibl. Orient pag. 416.) Rogat, ut Maruzanum ܡܪܘܙܢ Epiſcopum præficiat Eccleſiæ Baladæ.

42. *Jazed-Chanæ* ܝܙܕܟܢ *principi*, exhortatoria, ut hæreticos coërceat, & Sacerdotes benignè tractet, Miſſa per Ananjeſu ܚܢܢܝܫܘܥ Archimandritam.

43. *Gabrieli Metropolitæ* (Beth-Seleuciæ) de Jacobitarum Tagritenſium petulantia. Miſſa per Ananjeſu Archimandritam. Vide ſuprà pag 114.

44. *Clericis & populo civitatis Baladæ*. Eos commendat, quod Epiſcopum ſibi delegiſſent: hortatur, ut hac de re tùm Metropoli-

politam ſuum, tùm Patriarcham certiorem faciant.

45. *Ad quemdam amicum*. Rogat ſuo totiuſque Niniviticæ Eccleſiæ nomine, ut quemdam civibus pernecesſarium virum in urbem reduci curet, quem nonnulli relegari fecerant.

46. *Cyriaco Metropolitæ* (Niſibis): ad quem Jeſujabus & ad Niſibenam Eccleſiam fame laborantem mittit mille coros hordei, & unam menſuram dactylorum.

47. *Kamjeſu*, *Saniæ* ܣܢܝܐ, *Babuſæ* ܒܒܘܣܐ, *Ananjeſu* ܚܢܢܝܫܘܥ, *Iſaaco*, *Barſabdæ* ܒܪܨܒܕܐ, & *Dadjezdæ* ܕܕܝܙܕ; Jeſujabus, qui ſe Ninives Epiſcopum nominat, ingreſſum Eccleſiæ communionemque interdicit, donec reſipiſcant. In errores enim Jacobitarum opera cujuſdam monachi montis Lepheph abrepti, Eccleſiam caſtri ܕܒܝܬ ܒܒܝ *Babæi* polluerant. Recolere eos jubet geſta ſuorum conſanguineorum Simeonis, & Kamjeſu Epiſcoporum, quos pro Neſtoriana ſecta adversùs Jacobiticam acriter decertaſſe affirmat.

48. *Gabrieli Metropolitæ* Beth-Seleuciæ, narrat felicem exitum certaminis ſui cum Jacobitis Tagritenſibus. Vide ſuprà p. 115.

49. *Joanni Presbytero & Archidiacono*, & *Tani* ܛܢܝ *principi fidelium Arbelæ*, cæteriſque, qui ad ipſum Jeſujabum ſcripſerant, eumque ſibi in Metropolitam poſtulabant.

50. *Abibo*, *Dazanvæo*, *Narſeti*, *Maremæ*, cæteriſque monachis monaſterii Izalenſis.

51. *Gabrieli Metropolitæ* Beth-Seleuciæ, *Hormiſdæ Epiſcopo*, *Mariabæ* ܡܪܝܐܒ, & *Epiſcopo Lapetenſi*.

ܐܓܪܬܐ ܕܝܫܘܥܝܗܒ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ.

Epiſtolæ quas Jeſujabus Metropolita ſcripſit.

1. *Clero & populo Eccleſiæ Lapetæ metropoleos Huzitarum*. De morte Joannis eorum metropolitæ, & de electione Maremæ.

2. *Maremæ metropolitæ* Lapetæ.

3. *Monachis ſuæ diœceſeos*. Ut in unum cœnobium conveniant, & abſque commendatitiis Epiſcopi literis ne mendicent. Vide ſuprà pag. 138.

4. *Triſjeſu* ܬܠܝܬܝܫܘܥ *Chorepiſcopo*. Ut præſcriptam monachis in præcedenti Epiſtola regulam diligenter obſervari curet.

5. *Jacobo Epiſcopo*. Ut duos Clericos, qui ad ejus diœceſim invito metropolita ſeſe receperant, compellat ſub pœna interdicti ad proprium metropolitam redire.

6. *Clericis & populo Eccleſiæ Mahuzæ Ariuni*. De Sahaduna eorum Epiſcopo. Vide ſuprà pag. 116.

7. *Sahadæ Epiſcopo* Mahuzæ Ariuni Garmæorum, quem Neſtoriani per contemptum *Sahadunam* appellant. Reprehenditur à Jeſujabo, quod ſectam Neſtorianam deſeruerit. Ut ad eam redeat hanc epiſtolam cum Paulo cœnobii Beth-Abenſis archimandrita aliiſque monachis ad eum mittit. Vide ſuprà pag. 118.

8. *Guriæ* (fortaſsè Epiſcopo Niſibis.) Queritur quod epiſtolam ſine nomine & ſubſcriptione auctoris ad ipſum ſcripſerit, & quod Niſibi Synodum habuerit canoneſque pro libitu ſuo condiderit.

9. *Presbyteris*, *Clericis*, & *populo Niſibis*.

10. *Ad Nuhadrenſes*. Epiſcopus Nuhadræ, qui per annos ferè quinquaginta cœnobio Abrahæ in monte Izala præfuerat, eidem cœnobio quendam Carduenſem, quem Patriarcha excommunicaverat, præficere volebat. Jeſujabus id factum reprobans, hortatur, ut unus è cœnobitis Abbas cœnobio præficiatur; res verò cœnobii œconomus ſecularis adminiſtret.

11. *Ardaſiro* ܐܪܕܫܝܪ, *Niſaniæ* ܢܝܣܢܝܐ, *Bochtjezdo* ܒܘܟܬܝܙܕ, *Abrahæ*, & *Sergio*, qui perſecutiones patiebantur, conſolatoria.

12. *Enoch Epiſcopo*. Ut matrimonium cujuſdam cum uxore fratris matris ſuæ tamquam illegitimum rejiciat, hominemque illum ab hæreditate uxoris hujuſmodi, quæ defuncta fuerat, excludat.

13. *Barhadbeſciabæ Archimandritæ*, *cæteriſque monachis*. Commendat eos, quod fratrem quemdam hæreticum è cœnobio ejeciſſent.

14. *Moyſi Presbytero*. De ſua & Patriarchæ ſalute eum docet.

15. *Abrahæ archimandritæ*, & fratribus monachis hortatoria.

16. *Hormiſdæ Epiſcopo*. Laudat eum, quod Babæum Epiſcopum exceperit.

17. *Mar-Abæ Epiſcopo*. De quodam Preſbytero hæretico, quem is excommunicaverat.

18. *Sabarjeſu metropolitæ*, qui de Jeſujabi valetudine ſolicitus fuerat.

19. *Hormiſdæ Epiſcopo*.

20. *Sergio Epiſcopo*.

21. *Barſumæ Epiſcopo*. Gratulatur, quod hæretici ex Oriente diſſipati, in Occidentem fugerint. Quibus verbis Sahadunam deſignat, qui à Neſtorianis exagitatus, Edeſſam confugerat.

22. *Siroi* ܫܝܪܘܝ *catechumeno*.

23. *Joanni*, increpatoria: quod de ſe & de Mareme Patriarcha conqueſtus ſit.

24. *Ad quemdam*, increpatoria, quod quum ab ipſo Jeſujabo & à Patriarcha arceſſitus eſſet, is verò evocatum ſe ideò exiſtimaret, ut ad Epiſcopalem dignitatem promoveretur, inanem excuſationem adduxiſſet.

25. *Ad quendam fidelem*, conſolatoria de obitu fratris.

26. *Ad Maremem Patriarcham*, cujus binas epiſtolas feria quarta, ineunte menſe Februario in Magorum oppido ܒܝܬ ܡܓܘܫܐ acceperat.

ܐܓܪ̈ܬܐ acceperat, quibus ad aliam eum metropolitanam Sedem transferre ſe velle ſignificabat. Jeſujabus à metropoli Adjabena ſe nunquam diſceſſurum proteſtatur.

27. *Ad Joannem Catarenſem*, hortatoria.

28. *Ad Hormiſdam Epiſcopum de Sabaduna*. Vide ſuprà pag. 118.

29 *Ad eundem in idem argumentum*. Vide pag. 118.

30. *Ad Epiſcopos Garmæorum de eodem Sabaduna*. Vide pag. 119.

31. *Ad Ninivitas, de peſte*.

32. *Ad Iſaac Niſibenum, de Hieroſolymitis*, qui quæſtûs gratiâ in Aſſyriam venerant.

. ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܗܘ ܩܬܘܠܝܩܐ

Epiſtolæ, quas Jeſujabus Catholicus ſcripſit.

1. *Ad Iſaac Niſibenum*, de ſua in Catholicum, hoc eſt Patriarcham, electione.

2. *Ad monachos cœnobii Izalenſis* in idem argumentum.

3. *Ad Magnates Niſibenos*, de hæreticis, hoc eſt, de Jacobitis.

4. *Ad Clericos Niſibenos*, in idem.

5. *Ad Brichuæum* ܒܪܝܟܘܥ *de Mahuzitis*, hoc eſt, Garmæis, quos Sahadunas, ut Jeſujabus affimat, ſeduxerat, ſed reverâ ad fidem Catholicam adduxerat.

6. *Ad Archimandritam recens electum, & monachos cœnobii* ܕܒܥܪܒܝ *Baarbenſis*.

7. *Ad Jacobum Epiſcopum Sirzurenſem* ܕܫܝܪܙܘܪ. Hortatur, ut adversùs Magos ſtrenuè decertet, à quibus ille graviſſimis ſe moleſtiis affici querebatur. Exemplum Avi ejuſdem, qui in eadem urbe Epiſcopus fuerat & ob fidem Chriſtianam à Magis in crucem actus, ob oculos ponit.

8. *Monachis montis Izalenſis*.

9. *Merovæo* ܡܪܘܝ *Presbytero & medico Huzitæ*.

10. *Ad doctorem Scholæ Niſibenæ*.

11. *Ad quemdam Niſibenum*.

12. *Ad Sabam Epiſcopum Mahuzæ Ariuni*.

13. *Ad Hieroſolymitas, Eliam Presbyterum & ſyncellum, Paulum Archidiaconum, Theodorum Diaconum, & reliquos Clericos:* qui Procopium & Coſmam legatos miſerant, ut eleemoſynas colligerent.

14. *Ad Simeonem metropolitam Rivardſciri*, hoc eſt, totius Perſidis. Vide ſuprà pag. 127.

15. *Ad Doctorem Rivardſcirenſem*.

16. *Ad Simeonem metropolitam, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos & fideles Perſidis*. Vide pag. 131.

17. *Ad Epiſcopos Catarenſes*. Vide pag. 133.

18. *Ad Catarenſes*. Vide pag. 134.

19. *Ad eoſdem*, de Abrahamo Epiſcopo Maſamig urbis Catarenſium, qui monachos expulerat: ut ejus communionem devitent.

20. *Ad Monachos Catarenſes*; quorum de virtutibus Georgius Meſenenſium Metropolita Jeſujabum certiorem fecerat. Mittit ad eos exemplar Epiſtolarum, quas ad Simeonem Rivardſcirenſem, & ad Epiſcopos Catarenſes ſcripſerat.

21. *Ad eoſdem*: qui rogaverant, ut permitteret ſibi, communicare cum Epiſcopis Catarenſibus. Redarguit eos Jeſujabus, jubetque ab illorum communione prorsùs abſtinere; affirmans, plusquam viginti Epiſcopos, & Metropolitas duos in Oriente ſibi ſubjectos vivere. Mandat præterea, ut à Namphruch Bar-Duſtar Cathenſi

ܢܡܦܪܘܟ ܒܪ ܕܘܫܬܐܪ ܕܩܛܪ ܢܫܐܠܘܢ

tradi ſibi poſtulent exemplaria Epiſtolarum omnium, quas ipſe Jeſujabus ad Perſas Catarenſeſque ſcripſerat, quaſque Namphruchus occultaverat.

22. *Joanni Archipresbytero* ܩܫܝܫܐ, *Theodoro Archidiacono* ܐܪܟܕܝܩܢܐ, *Andreæ principi fidelium* ܪܝܫ ܡܗܝ̈ܡܢܐ, *& omnibus Clericis, & fidelibus Eccleſiæ Edeſſenæ*. Gratias agit, quod ſibi profugo ſubvenerint: & de fide in Chriſtum adversùs hæreticos hæreticus ipſe diſſerit. Deſideratur finis hujus epiſtolæ; nec non aliæ, quas Jeſujabus Patriarcha ſcripſit.

CA-

CAPUT LXXV.

Ananjeſus Monachus.

Ananjeſus [1] ſcripſit de varietate [2], Et diſtinctione lectionum.

ܚܢܢܝܫܘܥ ܥܒܕ ܫܘܚܠܦܐ
ܘܦܘܪܫܐ ܕܩܪ̈ܝܢܐ.

CA-

NOTA.

1\. *Ananjeſus*, cognomento [illegible] [illegible] *Auctor libri Paradiſi*, monachus cœnobii Abrahæ in monte Izalenſi primùm, deinde Jacobi in Beth-Abe, floruit ſub Jeſujabo Gadalenſi, Mareme, & Jeſujabo Adjabeno Patriarchis circa annum Chriſti 645. cujus de geſtis, ſcriptiſque hæc Thomas Maragenſis in hiſtor. monaſt. lib. 2. cap. XI.

[illegible]

[illegible]

Beatus autem iſte Ananjeſus, & frater ejus Jeſujabus ex Adjabenorum regione oriundi fuere: & ambo in urbe Niſibi beati Jeſujabi (Adjabeni) *condiſcipuli, amici, & familiares fuerunt, quum ibidem literis operam darent. Eruditi itaque fuere in magno monaſterio* (hoc eſt, Abrahæ in monte Izalenſi) *quemadmodum legitur in Codicibus, qui in Archivo hujus monaſterii proſtant, & eorum manu illic deſcripti dicuntur. Abbas autem Ananjeſus quum ſe humili mente lectione librorum Patrum aliquandiu exercuiſſet, ſacra Hieroſolymæ loca inviſere & adorare decrevit: indeque Scetenſe deſertum petiit; didicitque omnes mores Patrum Anachoretarum, quorum geſta & dicta in libris deſcripta habentur; nec non loca & terras, in quibus illi habitarunt. Inde in patriam rediturus, apud ſanctum Mar Joannem Epiſcopum Mobadre* (hoc eſt, diſperſorum per Syriam Neſtorianorum) *cujus paulò ante mentionem fecimus* (Vide ſuprà pag. 107.) *è via divertit, ab ejuſdem ſanctitate benedictionem accepturus, ipſiuſque converſatione potiturus. In cœnobium tandem ſuum poſtliminio reverſus, fratrem ad hoc monaſterium* (Jacobi ſcilicet in Beth-Abe) *ſecum adduxit, excitatas ibi diſſenſiones turbaſque declinaturus; quum videlicet homines quidam invidi & ſanctorum adverſarii contra ſanctum magiſtrum noſtrum Narſetem Babæi diſcipulum inſurrexiſſent eumque inde expuliſſent, qui poſtea Archimandrita fuit, & omni virtutum genere claruit: pro quo etiam ſanctus Mar Jeſujabus Ninives Epiſcopatum gerens epiſtolam ad magnum cœnobium* (Abrahæ in monte Izalenſi) *ſcripſit, & monachos reprehendit, quod per ſummam injuriam virum illum è ſuo cætu expuliſſent. Poſtquam verò ad hoc monaſterium veniſſent, & juxta Aſcetarum regulam quieti & ſilentio vacarent, Magiſter noſter Ananjeſus tanta mentis perſpicacia librorum* Patrum *ſenſa perſequutus eſt, ut intelligentia atque eruditione omnes, qui ante eum fuerunt eumque ſubſequuti ſunt, ſuperaverit: adeo ut quum Mar Jeſujabus Catholicus metropolitanum Arbelæ ageret, & Canonum Codicem* (ideſt, librum horarum Canonicarum) *coordinare cogitaret, cujus poſtea exemplar, quum in Patriarcham electus eſt, ad omnes provincias tranſmiſit, ſapientem hunc Patrem Ananjeſum, quem unicè amabat, cujuſque familiaritate ſuaviſſima delectabatur ob tractatus & libros ab ipſo compoſitos, ad illam Canonum editionem ſocium aſſumpſerit; utpote unum tanto operi parem ob ingenii perſpicaciam, & mentis acumen, & in dicendo copiam. Præſtantiſſimus autem, & à Deo electus Jeſujabus* (frater Ananjeſu) *factus fuit Epiſcopus Cardaliabedæ, quæ eſt Sena urbs Beth-Ramanæ. Exſtant autem ſapientiſſimi Ananjeſu diviſiones & definitiones variæ, quas quum in ejuſdem cellæ parietibus deſcriptas vidiſſet frater ejus Jeſujabus, auctorem rogavit, ut earum expoſitionem ſibi traderet: quod & Ananjeſus præſtitit, ſcripſitque prolixum commentarium: quem quiſquis legerit, auctoris eximiam ſapientiam deprehendet. Epiſtola, quam ad fratrem ſcripſit, ſic incipit. Præſtanti & ſancto Mar Jeſujabo Epiſcopo Ananjeſus in Domino ſalutem. Scripſit etiam Ananjeſus expoſitionem nominum, & lectionum obſcurarum, quæ in libris Patrum occurrunt, exſtatque ad uſum Archivi hujus monaſterii: quæ duo opera omnes aliorum collationes correctioneſve proculdubio antecellunt, ſicut à primis ſenioribus didici, qui me etiam reliqua omnia ad ipſum ſpectantia docuerunt, aſſeruntque ea opera ab ipſo confecta ſibique tradita fuiſſe.*

Idem Maragenſis cap. 14. & 15. de libro *Paradiſi*, quem Ananjeſus Georgio Patriarcha jubente compoſuit, hæc ſubjungit.

[illegible]

ܒܡܢܝܢܐ ܐܡܝܢܐ ܕܗܘ ܘܪܓܐ ܠܡܩܦܘ ܒܡܫܐ ܐܘ
ܠܩܢܘܢ ܡܕܒܪܐ ܠܪܒܘܬܐ ܕܡܕܒܪܐ ܠܗ ܀ ܡܢܬܪܬܐ
ܬܫܥܝܬ ܡܟܬܒܐ ܕܐܡܪ ܕܢܐܘ ܣܒ ܫܡܥܝܢ ܒܦܫܩܐ
ܡܟܬܒܐ : ܘܠܟܝ ܠܟܝ ܡܫܬܘܬܐ ܡܢ ܐܘܟܣܝܢܗ
ܘܡܫܬܪܝܢ : ܐܦ ܕܢܩܡܘܢ ܡܬܒܥܐ ܥܠ ܡܫܘܬܐ ܕܣܦܪܗ.
ܘܐܬܟܬܒܬ ܘܐܬܠܡܝܢ ܐܣܦܩܐ ܐܘܟܝܢ ܕܦܠܓܝܐ
ܡܬܩܢܝܢ ܥܠ ܟܠ ܐܢܝ ܕܡܬܦܪܫܬܐ : ܘܐܣܦܩܐ ܦܘܫܩܐ
ܐܘܟܝܢ ܕܠܐ ܟܬܒܐ ܠܗܘܢ ܡܬܝܢܐ ܘܠܐ ܢܦܩܘ ܠܗܘܢ
ܗܘܝܐ . ܘܡܬܩܪܐ ܡܢ ܦܬܓܡܐ ܕܣܒܐ ܡܣܟܢ
ܐܘ ܠܡܬܩܢܘ ܡܫܟܚܐ ܕܟܬܒܐ ܠܡܦܠܓܘ ܡܬܐܪܬܐ ܥܠ
ܬܫܒܚܬܐ ܕܐܚܝܐ ܕܡܕܒܪܢܐ : ܘܫܘܐܠܐ ܡܢ ܦܬܓܡܐ
ܡܢ ܐܟܢܘܫ ܢܟܬܘܒ : ܘܐܣܟܡܝܐ ܕܡܟܬܒ ܟܡ
ܢܩܕܐ ܐܚܝܢܐ ܕܟܡܗ ܡܢ ܬܟܐ ܕܐܒܗܬܐ ܗܘ ܡܢܗ
ܚܝܡܘܗܝ . ܘܠܡܣܡܘ ܒܦܠܓܝܬܐ ܐܝܟܐ ܒܟܠܗ
ܟܬܒܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܐܒܗܬܐ ܡܫܪܝܐ : ܕܡܫܡܫ
ܠܡܦܠܓܝܘܗܝ ܘܠܐܪܫܘܡܘܗܝ ܒܡܣܟܢܬܐ ܡܫܬܝܫܬܐ :
ܘܟܠܗܝܢ ܕܐܝܟ ܐܢܘܢ ܫܘܐܠܐ ܘܡܫܬܟܚܐ ܕܐܒܗܬܐ ܘܐܡܫ
ܠܗܘܢ . ܘܡܩܕܡܘܗܝ ܠܟܬܒܐ ܗܘܢ ܦܪܕܝܣܐ . ܘܗܘܝܢܐ
ܐܡܬܝ ܘܐܡܬܝ ܕܒܬܪܘܗܝ ܒܡܫܪܐ ܕܡܦܫܢܐ : ܦܝ
ܘܡܫܝܚܐ ܒܢܝܢ ܒܝܬ ܕܝܪܐ ܘܒܢܝ ܡܫܝܚܐ :

Inde (hoc eſt , ex Inſula Catarenſium) *Georgius Catholicus reverſus , ad hoc ſanctum monaſterium* (Jacobi in Beth-Abe) *venit , ſecumque ſacras veſtes pro Altari attulit , ipſi confectas in Dirino inſula Catarenſium : & rogavit ſapientem & ſanctum Patrem Ananjeſum , ut hiſtorias & præclara geſta , interrogationes quoque & reſponſa Patrum Anachoretarum quodam libro comprehenſa , cui titulus , Apophthegmata Seniorum , deſcriberet , & capita & quæſita in eo libro ſparſim expreſſa & confusè inſerta , in partes certaque capitula diſtingueret atque coordinaret ; quæſtiones denique ad idem argumentum pertinentes in unum locum conferret . Pater itaque Ananjeſus , cujus memoria in omnibus benedictionibus eſt , ille nimirùm , cujus paulo ante meminimus , utpote qui duobus iſtis ſacris Patriarchis æqualis fuit , & utrique ſuæ obedientiæ argumenta præbuit ; Jeſujabo quidem in coordinatione Canonum per anni circulum ; Georgio autem in compoſitione libri Patrum , quam conficiendam rogatus in ejus gratiam ſuſcepit . Quum ergo à Catholico , & ſanctis ſuæ congregationis ſenioribus benedictionem poſtulaſſet , commiſſum opus aggreſſus eſt atque perfecit , omnes ejus partes aptâ propriâque methodo , atque convenienti ordine clarè , nitidè & ſapienter digerens , Spiritu mirum in modum ſuis ipſum chariſmatibus adjuvante . Diviſit autem univerſum opus in ſexcenta & quindecim capitula , quatuordecim canonibus & diſtinctionibus comprehenſa , ut quodlibet capitulum convenientem proprio argumento quæſtionem ſubjunctam contineat : adeo ut Frater quacumque tandem tentatione impugnatus , cupiens conſolationem , aut conſilium in ea , qua conflictatur , difficultate capere , id expeditè invenire poſſet , quum omnes ſententiæ ad eam materiam pertinentes perſpicuo ordine in unum locum congeſtæ occurrant ; & ſtatim conſolationem in ſua tribulatione inveniat & ſui doloris medicinam . His alios quadringentos & triginta Canones adjecit , qui de omnibus virtutum generibus generalem doctrinam complectuntur : & alios inſuper complures , quibus nec ordinem nec numerum adjunxit . His addidit ex commentario ſancti Joannis* (Chryſoſtomi) *in beatum ſanctum Evangeliſtam homiliam de laudibus monachorum Ægyptiorum , & ex beato Mar Abrahamo Netphareno quæſtiones quaſdam , & demonſtrationes , quibus collectanea proprio labore ex Patribus confecta ipſe Ananjeſus ſubtexuit : compegitque in duas partes univerſum opus , ut prior Hiſtorias ſanctorum Patrum à Palladio & Hieronymo ſcriptas contineret , altera quæſtiones & geſta Patrum , quæ ipſe Ananjeſus ſubjunxit , compleeretur : librumque PARADISUM appellavit . Atque ſub hoc titulo receptus atque vulgatus fuit in omnibus Orientis monaſteriis , auctoris mentem & laborem cujuſvis loci Patribus collaudantibus . Ego verò* (concludit Thomas Maragenſis) *ejus amore inflammatus , ipſius venerabilem memoriam Hiſtoriæ Sanctorum , qui communem cum illo converſationem congregationemque habuerunt , inſerui .* Hæc Thomas de Paradiſo Patrum ab Ananjeſu collecto. Idem opus paucis adjectis demptiſve exſtat Cod. Syr. 6. ad calcem tom. 1. Biblioth. Orientalis pag. 608. Vide ſuprà hoc tom. pag. 49.

2 *De varietate & diſtinctione lectionum .* Nimirùm *de ſignificatu & uſu vocum difficiliorum apud Patres* , ut exponit Maragenſis loc. ſuprà cit. quibus verbis non *Paradiſus* , de quo mox dixi , intelligitur , ſed aliud opus ab Ananjeſu compoſitum , eique ſimile , quod Jacobus Edeſſenus eadem ferè ætate exaravit . Vide Tom. 2. pag. 499. Exſtant eodem tom. pag. 487. Cod. Syr. 4. haud expreſſo Auctoris nomine , *Expoſitio locorum obſcuriorum Evangelii , ex libro , cui titulus , Paradiſus voluptatis . Expoſitio quorumdam locorum Geneſeos & Exodi . Et vocum [illegible] interpretatio .* An hujus Ananjeſu [illegible] auſim definire .

CAPUT LXXVI.

Michaël.

1 Michaël 1 edidit Quæſtiones	ܡܝܟܐܝܠ ܥܒܕ ܫܘܐܠܐ
2 In Textum 2 Scripturæ, tribus tomis.	ܕܨܘܪܬ ܟܬܒ ܒܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ.

CAPUT LXXVII.

Theodorus Epiſcopus Maru.

3 Theodorus 3 Metropolita Maru	ܬܐܘܕܘܪܐ ܡܝܛܪܦ ܕܡܪܘ
4 Verſibus compoſuit hiſtoriam 4	ܥܒܕ ܒܡܫܘܚܬܐ ܬܫܥܝܬܐ
Sancti Eugenii & Græcorum:	ܕܡܪܝ ܐܘܓܝܢ ܘܝܘܢܝܐ:
Et Commentarium in Davidem:	ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܘܝܕ.
Et alios Tractatus: nec non ſolutionem	ܘܡܐܡܪܐ ܐܚܪܢܐ: ܘܫܪܝܐ
5 Decem Quæſtionum 5 Sergii:	ܕܥܣܪܐ ܫܘܐܠܝܢ ܕܣܪܓܝܣ:
Ac librum varii argumenti, exigente	ܘܟܬܒܐ ܕܥܠܬܐ ܕܫܐܠܗ
Mar Aba Catholico.	ܡܪܝ ܐܒܐ ܩܬܘܠܝܩܐ.

CAPUT LXXVIII.

Gabriel Epiſcopus Hormuzi.

6 Gabriel 6 ejus frater, qui fuit Epi-	ܓܒܪܐܝܠ ܐܚܘܗܝ ܕܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ

NOTÆ.

1 *Michaël* fortaſſe Epiſcopus Huzitarum, cujus meminit Amrus in vita Theodoſii Neſtorianorum Patriarchæ circa annum Chriſti 852. citatus à nobis tom. 2. Bibl. Orient. pag. 436.

2 *In Textum Scripturæ*. Ecchellenſis, & ex eo Hottingerus, *de figurata elocutione Sacræ Scripturæ*, minus rectè: nam vox ܨܘܪܬܐ quæ *figuram & imaginem* abſolutè ſignificat, quum ad Scripturam Sacram refertur, pro *Textu*, non pro *figurata elocutione* à Syris uſurpatur: quod & ſuprà monui pag. 97.

3 *Theodorus* Maru ſeu Meruæ in Choraſana urbis Metropolita, vixit ſub Mar Aba Patriarcha circa annum Chriſti 540. forte in locum Davidis Metropolitæ ſuffectus; quem idem Mar Aba Epiſcopatu dejecit, ut ſuprà dixi pag. 80.

4 *Hiſtoriam S. Eugenii & Græcorum*. Exſtat metro heptaſyllabo, ordine verò alphabetico in Cod. Syriaco Amiden. 8. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. haud expreſſo tamen Auctoris nomine, *Carmen de ſancto Eugenio & Sociis*, in quo dicitur Eugenius cum ſeptuaginta ſociis ex Ægypto in Aſſyriam profectus, cœnobium apud ܒܝܬ ܡܥܪܐ *Beth-Maare* vicum exſtruxiſſe, ibique dies ſanctiſſimè clauſiſſe. Laudantur præterea in eodem carmine *Joannes Tajus* (hoc eſt, Arabs) *Abraham Caſcarenſis* monachorum in Aſſyria pater, *Babæus Niſibenus*, *Joannes & Acha* fratres Ægyptii. Quo autem anno Eugenius floruerit, neque in laudato Carmine, neque apud alium auctorem Syrum notatum legi.

5 *Sergii:* medici nimirùm Rheſinenſis, de quo ſuprà pag. 87.

6 *Gabriel* Theodori, cujus mox facta eſt men-

Epiſcopus Hormuzi,	ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܗܘܪܡܝܙܕܐܪܕܫܝܪ:
Scripſit adverſùs Manichæos,	ܥܒܕ ܠܘܩܒܠ ܡܢܝܢܐ.
Et alium librum contra Chaldæos.	ܘܐܚܪܢܐ ܠܘܩܒܠ ܟܠܕܝܐ.
Nec non documenta & elucidationes	ܡܠܦܢܘܬܐ ܘܦܘܫܩܐ
Variarum rerum ex ſcripturis,	ܕܨܒܘ ܨܒܘ ܡܢ ܟܬܒܐ
Quæ ſunt tercentum circiter capita	ܕܗܘܝܢ ܐܝܟ ܬܠܬܡܐܐ ܪ̈ܝܫܢ
Juxtà recenſionem Sapientum.	ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܚܟܝܡܐ.

CAPUT LXXIX.

Elias Epiſcopus Maru.

1 Elias 1 Metropolita Maru	ܐܠܝܐ ܡܝܛܪܢ ܕܡܪܘ
Edidit Interpretationes, & Paracleticos ſermones:	ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ ܘܒܘܝܐܐ.
2 Et doctrinam veterum 2	ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܕܩܕܡܝܐ
In totum Evangelium.	ܕܟܠܗ ܐܘܢܓܠܝܘܢ.
3 Epiſtolas quoque, & de cauſa 3 ſeſſionum:	ܐܓܪ̈ܬܐ ܘܥܠܬܐ ܕܡܘܬܒ̈ܐ:
Et commentarium in Proverbia,	ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡ̈ܬܠܐ:
In Geneſim, in Davidem, in Eccleſiaſten,	ܘܕܒܪܝܬܐ ܘܕܘܝܕ ܘܩܘܗܠܬ:
In Canticum Canticorum, in Siracidem:	ܘܫܘܒܚܐ ܫܘ̈ܒܚܝ ܘܒܪܣܝܪܐ.
In Iſaiam, in Duodecim,	ܘܐܫܥܝܐ ܘܬܪܥܣܪ:
Et in Epiſtolas Pauli Apoſtoli.	ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ:
Unum denique librum	ܘܟܬܒܐ ܚܕ ܚܬܝܬܐ
4 Exactiſſimæ Hiſtoriæ 4 Eccleſiaſticæ.	ܕܡܟܬܒܢܘܬ ܙܒܢܐ ܥܕܬܢܝܬܐ.

CA-

mentio, frater, Hormuzi celeberrimæ in Carmania juxta ſinum Perſicum urbis Epiſcopatum geſſit circa annum Chriſti 540.

1 *Elias* Maru urbis metropolita claruit circa annum Chriſti 660. ſub Jeſujabo Adjabeno Patriarcha, cui morienti adfuit, ut Amrus refert citatus tom. 2. pag. 420.

2 *Doctrinam veterum in totum Evangelium*: Catenam ſcilicet inſtar earum, quas Græci Syrique confecere. Echellenſis & Hottingerus perperàm legunt ܡܠܦܢܘܬܐ [illegible] *nec non de doctrina lectionum totius Evangelii.*

3 *De cauſa ſeſſionum*, non *Judiciorum*, ut malè Ecchellen & Hottinger.

4 *Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ*. Sub Jeſujabo Adjabeno Eccleſiaſticam hiſtoriam à Syris Neſtorianis ſcribi cœptam fuiſſe, teſtatur Amrus in vita ejuſdem Jeſujabi, inquiens: وكان في ايامه [illegible] *Floruere ſub ejus tempora compoſit[illegible]nes, cœptaque fuit Eccleſiaſtica conſcrib[illegible]* ab Elia nimirùm, de quo hic agitur [illegible] niele Mariæ filio, à Roſtamo, al[illegible] rano, ab Atkeno, aliiſque, quorum mentio in hiſt. monaſt. Thomæ Margenſis.

Caput LXXX.

Georgius Patriarcha.

Georgius [1] Catholicus Com-

ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ ܥܒܕ

NOTA.

1 *Georgius* Jeſujabi Adjabeni diſcipulus, primùm Moſulanus Epiſcopus, deinde Metropolita Adjabenus (non Gandiſaporenſis, ut perperàm ſcribit Amrus in ejus vita) demùm Neſtorianorum Patriarcha, eidem Jeſujabo ſucceſſit anno Chriſti 660. Res ejus geſtas ex Thoma Maragenſi lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 12. & ſequentibus, accipe:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sanctus iſte Mar Georgius (his aliiſque laudibus Neſtorianum hominem Neſtorianus Scriptor cumulat) *ex Caphra in tractu Beth-Gavajæ in regione Garmæorum oriundus, parentes habuit locupletes & nobiles, qui in hac regione duos pagos poſſidebant, Telam Zale, qui alio nomine Tel-Zala appellatur, & Beth-Habam. Miſſus itaque à parentibus fuit ad explorandas & componendas res illorum pagorum. Quum autem ad hoc cœnobium* (Jacobi in Beth-Abe) *orationis cauſa divertiſſet, ut à monachis in eo habitantibus benedictionem acciperet, eorum converſatione vehementer delectatus, decrevit ſeipſum quoque ſigno divini illorum inſtituti ornare. Quemadmodum autem ab ejuſdem conſanguineis, apud quos res ejus geſtæ deſcriptæ proſtant, didici, poſt obitum Magiſtri noſtri* (Jacobi) *monachus factus eſt. Et quidem hoc ipſum temporum ratio indicat: ab illo videlicet per id temporis necdum monaſticum habitum ſuſceptum fuiſſe. Vero propius mihi videtur, antequam Raban Kamjeſu in archimandritam electus fuiſſet, Georgium tonſuram monachatus accepiſſe. Quum autem pater ejus è ſæculo migraſſet, Georgius fratres rogavit, ut pro parte paternæ hæreditatis ipſi aſſignanda, pagus Beth-Haba illi concederetur: quem Georgius huic monaſterio dedit, quum eadem tempeſtate beatus Jeſujabus Ninives Epiſcopus eſſet, qui Georgii adhuc juvenis prudentiam morumque ſuavitatem atque animi demiſſionem contemplatus, eum unicè dilexit, ſicut beatus Nectarius Evagrium,* (imò Baſilius Magnus, vel Gregorius Nazianzenus, quorum prior Evagrium Lectorem, poſterior Diaconum ordinavit, ut ſuprà pag. 45.) *ſibique diſcipulum adjunxit. Quum verò poſteà idem Mar Jeſujabus Adjabenus Metropolita creatus fuiſſet, eximium & humilem Georgium ſecum adduxit. Factus deinde Catholicus* (Patriarcha Syrorum Neſtorianorum,) *in Metropolitam huic loco Georgium ſibi ſuccedere juſſit. Porrò quum idem Mar Jeſujabus Patriarcha ob locorum diſtanciam ad generalem eorum gubernationem diſcipulos & familiares elegiſſet, inter cæteros Georgium Metropolitam Euphratis ad Meſenen* (hoc eſt, Boſræ) *creavit, & alterum etiam Georgium à noſtro diverſum Niſibis Metropolitam inſtituit, qui auctor eſt cantici conſecrationis Eccleſiæ, cujus initium, Laus miſerationibus tuis Chriſte Rex noſter, Fili Dei, ab omnibus adorande.* (Iiſdem verbis incipit

pit Hymnus, qui canitur in Feriali Officio Syrorum Maronitarum ad matutinum Feriæ V.) Et ambo quidem hi Georgii genere Perſæ erant. Antequam verò Dominus ſanctum Mar Jeſujabum è vivis evocaret, adſtantes Patres morientem Catholicum rogarunt, quem juberet ſibi in Eccleſiæ regimine ſubſtitui. At ille humiliter reſpondit, eam electionem haudquaquam ſibi competere, ſed Patribus Epiſcopis: interim tamen ſibi eâ dignitate omnium quotquot eo tempore aderant, digniſſimum Georgium videri: quod & factum eſt, & ſecundùm præceptum ſancti magiſtri ſui Catholicus electus eſt Georgius.

Interea Georgius alter Perſa Epiſcopus Niſibenus in ſua erat legatione. A Jeſujabo quippe adhuc in vivis agente in Perſidem miſſus fuerat. Quum autem veniſſet audiſſetque, Catholicum præcepiſſe, ut ſibi Georgius ſubſtitueretur, nec inter Georgios quem optaret nominaſſet, ſeductus à quibuſdam adulatoribus ajentibus, ipſi uni Patriarchalem dignitatem convenire, & à moriente Catholico idcirco proculdubio fuiſſe deſignatum; ex Perſide reverſus, & Aramæorum urbes ingreſſus, ad novum Catholicum minimè acceſſit, ſed ſuperbè illo contempto Niſibin feſtinavit. At Catholicus quandoquidem à pueritia Chriſtianæ humilitatis jugo ſeipſum ſubdere aſſueverat, nec ad aliquid boni agendum in comparatione aliorum idoneum ſeipſum, ſed omnium minimum eſſe ſentiebat, adverſarium minimè judicare auſus eſt, neque cogitavit ſe eſſe Catholicum, ſibique licere contemnere eum, à quo deſpectus fuerat, & contumeliam pro contumelia rependere. Quumque poſſet ab officio illum ſuſpendere, & Eccleſiaſticæ cenſuræ ſubjicere, donec reſipiſceret & ſuperbiæ ſuæ pœnitentiam oſtenderet, ex nullo horum ad iram commotum eſt humile illud caput, nec aperta Præſulis illius defectio clementiam ipſius ſuperavit. Quumque in culmine Eccleſiæ locatum ſe cerneret, & ab ipſo tamquam à fonte ad omnes ordines conſecrationes profluere intelligeret, æquitatem, quæ Deo univerſorum Domino ſoli competit, minimè adhibuit, ſed ſapienter cogitavit, & clementer judicavit, quia Dominum audierat dicentem: Qui vult inter vos eſſe major, omnium fiat minimus & omnium miniſter. Surrexit itaque cum charitate, & Niſibin profectus eſt, ut Metropolitam Georgium placaret ſibi immeritò infenſum. In hunc finem decreta fuit Catholici Niſibin profectio, contigitque ejus in urbem ingreſſus, dum Georgius & civitas univerſa in die Dominica in Eccleſia congregati ſacra myſteria celebrarent. At Metropolita, qui tùm in Cathedra Pontificali ſedebat, quum vidiſſet Catholicum introeuntem, confeſtim deſcendit, & ab Eccleſia ſeſe proripiens, in cellam ſe abdidit. Quod factum Niſibenſibus vehementer diſplicuit, eoſque adverſus ſuum Metropolitam haud mediocriter irritavit. Quare è veſtigio ad illum progreſſi, ita loquuti ſunt. Quomodo non te pudet? aut quomodo te paſtorem & principem cenſebimus, quando tu omnem laborem & incommodum atque ſubmiſſionem erga te à Catholico exhibitam aſpernaris, & flocci pendis? Pro certo habeas modo, niſi eidem ſatisfeceris atque de hac acerbitate tua remiſeris, & niſi pœnitentiam de utroque crimine egeris, quod videlicet Catholicum in Mahuza & nunc in urbe noſtra contempſeris, nec nos tuos deinceps futuros, nec te noſtrum. His minis fractus Metropolita, coactus eſt deſcendere & pœnitentiam exhibere, genua ambobus flectentibus & ſe invicem ſalutantibus. Subdidit deinde Catholicus. Eccur paternæ obedientiæ vincula excuſſiſti, & confracto humilitatis jugo, ordinem paternæ Sedi debitum perturbaſti? Cui Metropolita: me ſiquidem, reſpondit, magnus ſanctæ memoriæ Mar Jeſujabus juſſit in Patriarcham ſibi ſuccedere: quandoquidem eidem ſervieram, & univerſam Perſidem ab ipſo legatus circumluſtraveram. Tùm Catholicus: tu quidem, repoſuit, ob debitam illi obedientiam ea legatione functus fuiſti: Ego verò in ſinu ipſius educatus fui, idemque me ſacra doctrina imbuit, & metropolitam patriæ ſuæ creavit, manuſque meas ſuper oculos ejus poſui, quemadmodum Joſeph defuncti patris Jacob oculos clauſit. Cæterùm ſi tu illi ſerviiſti, retributionem etiam ab eodem accepiſti Sobenſem diœceſeon omnium præſtantiſſimum Metropolitatum. Hic ſufficit tibi, & meritum duplo ſuperat. Quam itaque ob rem etiam Patriarchatum tibi conceſſiſſet? Aut quare, quum me, ſicut jubemur, humilem reperiſti, tu contra voluiſti adverſus nos extolli, quod Core & Datan adverſus Moſen fecerunt? Verumtamen ſcito, nos Domini atque Patrum præceptum impleviſſe; te verò his contraria oſtendiſſe in hac ſuperbia, quam religioſitas tua in ſuo opere monſtravit. Deum univerſorum Dominum interea oro, ut nobis omnibus propitius fiat, Amen. Hujuſmodi animi demiſſione atque manſuetudine illum ſibi benevolum placatumque effecit, ſibique victoriæ coronam, repoſitamque manſuetis beatitudinem in cœlis comparavit. Hæc porrò omnia, cariſſime Mar Ebedjeſu, ex hiſtoria Eccleſiaſtica caſti Mar Atken, cognomento Maakar Dakneh (hoc eſt, vellentis barbam ſuam) ex magno cœnobio didici &c.

Per hunc modum compoſita cum Georgio Niſibenſi pace, videns Diabolus profundam humilitatem, quam eidem Georgio oſtenderat Catholicus, & longum iter, incommoda, & ærumnas ab eo toleratas, non eſt paſſus beatum illum ſine dolore & anxietate conquieſcere, ſed cito aliam attulit. Enimverò quum Catholicus ad urbes Aramæorum deſcendiſſet, intellexit Georgium Epiſcopum Euphratis ad Meſenen (hoc eſt, Boſræ) apud Ethnicos de ipſo varia divulgare crimina, & rebellionem defectionemque parare. Et quoniam non exigui laboris opus iſtud erat, deſcendit hac vice etiam ad compeſcendam & diſſipandam Diaboli nequitiam. Illuc igitur, ubi Georgius morabatur, quum Catholicus veniſſet, ille ſimiliter eo relicto ad Akulam (Cupham Arabiæ urbem) migravit. Ille porrò ſanctus quum ſe adverſus omnes Satanæ impetus obarmaſſet, confugit ad virum pium, ſancti Antonii & Macarii verum imitatorem, & laude dignum Raban Codahuem, cœnobii Beth-Halenſis archimandritam, qui omni cum obſequio, quod videlicet Eccleſiæ (Neſtorianæ) capiti exhiberi par erat, Catholici voto commodè reſpondit, adeo ut ipſius Raban Codahuæ interceſſione, & Mar Catholici manſuetudine Georgius ad pacem demùm ſe flexerit.

Rebus

Et Conciones [1] Rogationum,	ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܒܥܘܬ݂ܐ
Et nonnullas Orationes, atque [2] Canones.	ܘܨܠܘ̈ܬܐ ܩܠܝܠ ܘܩܢܘ̈ܢܐ.

CAPUT LXXXI.

Gabriel Arius.

3 Gabriel [3] Arius, affinis Mar Iſaaci Ninivitæ ſcripſit Commentarium in Textum (*ſacræ Scripturæ*:) Sed in ſelecta ejus capita, non in totum.	ܓܒܪܐܝܠ ܐܪܝܐ ܐܚܝܢܗ ܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܕܢܝܢܘܝܐ ܟܬܒ ܦܘܫܩܐ ܕܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܫܪܝܪܬܐ: ܒܓܘܒܝܐ ܡܢܗ ܘܠܐ ܟܠܗ.

CA-

Rebus hiſce compoſitis ad Catarenſes Mar Catholicus profectus eſt, qui à Sede Rivardſciri, hoc eſt, Perſidis defecerant: & Dirinum inſulam ingreſſus, per hunc modum ipſos ſimiliter ad pacem adduxit. Inde ad hoc ſacrum cœnobium reverſus, veſtes ad altaris ornatum in Dirino inſula Catarorum textas attulit. Tùm pium & doctum Patrem Ananjeſum rogavit, ut hiſtorias & præclara geſta, quæſtiones præterea & reſponſa Patrum monachorum, libro, cui titulus Apophthegmata Seniorum, comprehenſa, in ordinem redigeret: ut nempè quæſtionum capita confuſa & diſperſa ſeligeret, & in has partes apta facilique methodo diſtribueret. Reliqua vide ſuprà pag. 146.

Sicut didici ex Eccleſiaſticis hiſtoriis circa ea omnia, quæ hìc ſcribuntur, & alia quidem ex codicibus, alia verò ex traditione, & hiſtoria Eccleſiaſtica excellentis Mar Atken, hoc præterea in hiſtoria de eodem Mar Georgio Catholico ſcriptum reperio: ejus nimirùm temporibus regnaſſe inter Arabas Haſanum filium Ali. Narrat enim Hiſtoricus, eodem anno Haſanum ad regnum, & Georgium ad Patriarchatum fuiſſe provectos: & ambos poſt duos & viginti annos è vita migraſſe. Mortuus eſt itaque Mar Georgius in Hirta Arabum urbe, & cum Mar Aba Catholico & martyre conditus fuit cum honore, quem ipſe meruerat ob laborem & ærumnas, quibus eſt conflictatus mari terraque pro ſancta Eccleſia, & pro populis ipſi à Domino commiſſis.

Quod ad ejus eruditionem & doctrinæ altitudinem ſpectat, id facilè intelligimus ex illa Concione Rogationum ab ipſo compoſita, cujus initium eſt: Deus, qui à ſæculo eſt, qui in ſempiternum bonus eſt, neque ex ſua bonitate mutatur. Quot in ea ſuavium Cantuum mutationes cernere eſt, & quot pulcherrimo ordine ſuccedentes ſibi ſtrophus & modos!

Hæc Maragenſis: cujus ex ſententia deceſſiſſe Georgium Patriarcham neceſſe eſt anno Hegiræ ſexageſimo completo, & ſexageſimo primo inchoato, quo & Hoſainus Ali filius, quem idem auctor Haſanum corruptè appellat, à Jazido Maviæ filio cæſus fuit: hoc eſt, exeunte anno Chriſti 679. & ineunte anno 680. ut oſtendi tom. 2. pag. 422.

Quod verò idem Maragenſis ait, tàm Georgium, quàm Hoſainum annos duos ſuprà viginti præfuiſſe; in primis Barhebræo Amroque repugnat, qui viginti dumtaxat Epiſcopatus annos Georgio aſſignant, ut dixi tom. 2. pag. 421. deinde Iſmaëli Sciahinſciæ, Abulualido Sciochnæ, aliiſque accuratis Arabicæ hiſtoriæ Scriptoribus haud convenit, qui ſcribunt, poſt mortem Ali patris ſui Haſanum quidem natu majorem anno Hegiræ 40. Chaliphatum iniiſſe eumque paucis menſibus tenuiſſe; à Mavia enim tyranno abdicare coactum, privatam vitam Medinæ egiſſe uſque ad annum Hegiræ 49. quo obiit: Hoſainum verò natu minorem, poſt ejuſdem Maviæ interitum à ſectariis anno Hegiræ 60. Chalipham inauguratum, anno ſequenti die 10. menſis Moharrami, juſſu Jazidi, qui Maviæ patri ſucceſſerat, interfectum fuiſſe. Niſi dicatur Maragenſis, totum illud ſpatium ab obitu Ali patris uſque ad cædem Hoſaini, hoc eſt, ab anno Hegiræ 40. ad annum 61. incluſivè, quo viginti duo anni lunares comprehenduntur, Hoſaini regno tribuiſſe.

1 *Conciones Rogationum*. Unius meminit Maragenſis ſuprà.

2 *Canones* undeviginti, in Synodo conditi, quos laudat Sobenſis in epitome Canonum Synodalium Par. 8. cap. 16. extant autem in Arabicum ſermonem tranſlati Cod. 36. tom. 2. pag. 507.

3 *Gabriel* Arius (quem Ecchell. *Ariam* appellat,) hoc eſt, ex Aria regione Perſarum, quæ hodie Choraſana dicitur: ſexto exeunte ſæculo claruit: quippe qui Iſaaco Ninivitæ affinis erat, de quo vide ſuprà pag. 104.

CAPUT LXXII.

Jeſujabus Arzunita.

Jeſujabus [1] Arzunita
Scripſit adverſus Eunomium :
nec

ܝܫܘܥܝܗܒ ܐܪܙܘܢܝܐ
ܟܬܒ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠ ܐܘܢܘܡܝܘܣ :
ܘܠܘܩܒܠ

runt, quum Sabadunam ad illum ingreſſus fuiſſet, ejuſque ſenectutem & canitiem aſpexiſſet, ipſius dexteræ caput illum ſubmiſiſſe : atque credunt, hoc facto Sabadunæ mentem ab orthodoxa fide, quam hactenus tenuerat, alienatam fuiſſe ; atque inde factum, ut paulatim ac temporum proceſſu Sabaduna libros compoſuerit orthodoxæ fidei duarum naturarum & duarum hypoſtaſeon in unum Perſonam Filii coeuntium contrarios. Quamobrem Sanctus Mar Jeſujabus Adjabenus Catholicus poſteà creatus (nimirùm poſt Maremem Jeſujabi Gadalenſis ſucceſſorem,) *Sabadunam ab Eccleſia ejecit, juxta vaticinium de ipſo redditum à Barita monacho veritatis.* Hucuſque Maragenſis de Jeſujabo Gadalenſi, deque Jeſujabo Ninivita & Sahaduna, quos ille ſuæ legationis ſocios adhibuerat.

Barhebræus loc. cit: quum Mahometum Arabum pſeudo-prophetam temporibus Jeſujabi Gadalenſis innotuiſſe narraſſet, hunc cum Saido Nagranenſium Chriſtianorum principe hominem adiiſſe ſcribit, oblatiſque ingentibus donis diploma impetraſſe, quo Mahometus Chriſtianos Arabibus commendabat.

Eadem leguntur apud Amrum in vita Jeſujabi.

ثم ملك على الفرس يزدجرد . وظهر
عند نظره في السما كالرمح من التيمن الى الشمال
وانبسط في المشرق والمغرب ومكث خمسة وثلثين
يوما . وقيل ان ذلك لظهور ملك العرب . وكانت
ايام ملك الفرس اربع مائة وثمانين سنة . ثم
ظهر الاسلام . فكان هذا الفطرك يكاتب صاحب
شريعة الاسلام ويهدي له ويساله الوصاة برعيته في
نواحيه . فاجابه الى ذلك وكتب لاصحابه كتبا بليغة
موكدة وبره صاحب الشريعة ببر كان فيه عدة من
الابل وثياب عدنية . وتادى ذلك الى ملك
الفرس فانكر على الفطرك فعله ومكاتبته
وخاصة عنه وروده هداياه . فداراه الى ان سلم
منه وعاش الى ايام عمر ابن الخطاب فكتب له
كتابا موكدا بالحفظ والحياطة وان لا توخذ من
اخوانه وخدمه الجزية واشياعه ايضا .
وهذا الكتاب محفظ الى هذه الغاية .

Deinde, inquit [1], *regnum Perſarum tenuit Jezdegerdes, cui in cœlum aliquando ſuſpicienti viſa eſt haſta ab auſtro in aquilonem vergens, & ab Oriente uſque ad Occaſum porrecta; idque ſpatio quinque ſuprà triginta dierum. Ferunt Arabum regnum per ea tempora exortum eo monſtro indicatum fuiſſe. Duravit autem Perſarum regnum annos 480.* (in alio exemplari, annos 385. Imò annos 410. vel 411. nam Regnum Perſarum cœptum fuit juxta Dionem & Agathiam anno Alexandri Macedonis 538. quem Pagius in annum Chriſti 226. Syri verò in annum ſequentem conferunt; deſiit verò ſecundùm Scriptores Orientales anno Hegiræ 16. qui anno Chriſti 637. reſpondet.) *mox Iſlamiſmus* (hoc eſt, Mahometica lex) *apparuit. Literas verò hic Patriarcha* (Jeſujabus) *ad auctorem legis Iſlamiticæ dabat, miſſiſque ad eum donis rogavit, ut ſubditos ſuos in ipſius terris commorantes commendatos habere vellet. Annuit ille, ſcripſitque hac de re egregium diploma, additis inſuper camelis veſtibuſque Adeniticis, quas Jeſujabo dono dedit. Quod quum ad Regem Perſarum delatum eſſet, conqueſtus ille eſt de Patriarcha, quod nimirùm ad hominem illum ſcripſiſſet, donaque ab eo accepiſſet. At Jeſujabus factum excuſando, iram Regis lenivit: vixitque uſque ad tempora Omari Ben-Alchettabi, à quo diploma cautionis accepit, utque ipſe fratreſque ejus ac famuli ſectatoreſque à tributo immunes eſſent. Servatur autem hujuſmodi diploma uſque in præſentem diem.* Hæc Amrus.

Obiit Jeſujabus anno Græcorum 958. Chriſti 647. quum annos undeviginti, hoc eſt incompletos, ſediſſet, ut auctor eſt Amrus laudatus tom. 2. pag. 416. qui pag. 418. tres ejus libros commemorat: *Primum in capita diviſum, quo hæſitantes in fide reprehendit. Alterum de nominibus ac rebus, quæ ſcripturâ quidem conveniunt, ſed voce differunt; deque iis, quæ voce conveniunt, & ſenſu differunt: Tertium de Sacramentis Eccleſiæ in duas ſuprâ viginti interrogationes totidemque reſponſiones diſtributum:* quem tamen Sobenſis ad Arzunitam Jeſujabum refert, ut cap. ſeq. palàm fit.

1 *Jeſujabus* ex Arzunitarum Epiſcopo poſt Ezechielis obitum in Patriarcham Neſtorianorum ſub Hormiſda Perſarum Rege electus, quum Naamanem Arabum Chriſtianorum regem adiiſſet, ut eum ſi fieri poſſet, ad ſuam ſectam è Jacobitica pertraheret, obiit in tabernaculis Maaddenorum ſub Choſroë Abruizo Hormiſdæ filio anno regni ejus

ſex-

Nec non adverſus quemdam Epiſcopum
Hæreticum diſputationem inſtituit:

Item

ܘܠܘܩܒܠ ܐܢܫ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܗܪܛܝܩܐ ܥܒܕ ܕܪܫܐ.

ܘܬܘܒ

ſexto. Cadaver in cœnobio Hendæ Naamanis filiæ, quæ monaſticum habitum induerat, conditum. Sedit annos quindecim. Hæc ſummatim Barhebræus.

Amrus Jeſujabi Vitam fuſius deſcribens, hunc ait non modò Perſarum Regibus Hormiſdæ & Choſroï, ſed etiam Mauricio Imperatori acceptum fuiſſe; Naamanem verò non Jacobiticam, ut Barhebræus aſſerit, ſed Neſtorianam ſectam coluiſſe: Hendam denique Naamanis ſororem, non filiam fuiſſe. Verba ejus, etſi quoad Jeſujabi aliorumque Neſtorianorum virtutes & miracula fidem nequaquam merentur, accipe.

ايشوعيهب الارزني الجاثليق من اهل باعربايا وكان فاضلا وتعلم بنصيبين على ابراهيم المفسّر واسيم اسقفا على ارزن وكان هرمزد الملك يحبّه ويكرمه لانه كان يكاتبه باخبار جيوش الروم . فلما مات حزقيال ووقع التشاجر في معناه ومعنى ايوب المفسّر وانتهى الامر الى الملك امر باجلاس ايشوعيهب وحضر الابا وعقدوا له الرياسة ودخلوا كلهم على الملك فاكرمهم وردّ الابا الى كراسيهم بكرامة وتقدم الى عماله باخذ رايهم في الامور وغلظ ذلك على المجوس . وعمل قوانينا وفسّر الرازين . وكان الحد بين مملكتي الروم والفرس نصيبين . وظهر في ايامه جماعة من الرهبان وبنى كل منهم عمرا واقام اسكولا .

وتقلد ملك الفرس كسرى ابرويز بن هرمز عند خلع الناس لهرمز ابيه . وكان حدث السن جميل الطريقة وعاونه موريقى ملك الروم على بهرام صاحب جيش ابيه وتزوّج بابنة موريقى واسمها مريم ويقال انها كانت تسمى ايضا شيرين .

وفي ايامه تمجّس قس لمحبة الدنيا واحبّ الملك ان يعلم هل ذلك منه عن نية والتمس منه ان يقدس كما كان يفعل فافرد بيتا وقام ليقدس . فلما بلغ وقت نزول روح القدس راى كسرى البيت مملوّا نورا وملايكة . ولما خرج القس تعرى من جميع ذلك النور . فانفذ كسرى الى مار ايشوعيهب الجاثليق يشاوره في بابه . فقال الامر اليك . فصلبه . وزاد في اكرام النصارى .

والنعمان ابن المنذر ملك العرب كان شديد التمسك بدين الحنفا يعبد العزّى وهو كوكب الزهرة . فلحقته ضربة من الشيطان ولم ينفعه كهنته شى . فشفاه شمعون اسقف الحيرة وسبريشوع اسقف لاشوم وايشوع زخا الراهب فتنصّر واعتمد وولداه المنذر والحسن بعده . وكان الحسن اشدهم تمسّكا بالنصرانية وكان لا يمنع تقدم المساكين اليه اذا دخل البيعة .

وانفذ ملك الفرس الى موريقى ملك الروم بهدايا ورسايل واشيا التمسها . فقبلت منه الهدايا واكرم ايشوعيهب وعظمت مرتبته . وقال له الملك ان من المجمع الذى كان بخلكيدونية انقطعت بيننا الكتب وبينكم ولسنا ندري مقالتكم ثابتة كما لم تزل او غيرتم منها شيا . فاريد ان تكتب الى مقالتكم لاقراها وانظر كيف هي . فكتب له المقالة المشرقية فلما قراها استصوبها هو والفطرك الذى كان بحضرته وساله ان يقدس القربان في بيعتهم ليتقرّبوا منه ويتقرّب هو من القربان الذى يقدسه فطركهم . ففعل ذلك وقال انما ننكر عليكم انكم حرمتم رجلا لا يجب تحريمه فانقلبتم الى الخلاف والى الامانة الضعيفة . فقال له الملك ان كان نسطوريوس يقول بهذه المقالة التى كتبتها فليس هو محروم وان كان يقول بغيرها فهو محروم فلا معنى لذكره . انتم لنا ونحن لكم وانصرف على هذا . وتوفي بعد خمسة عشر سنة ودفن بالحيرة في دير هند اخت النعمان .

Jeſujabus Arzunita Catholicus ex Ba-Arbaja (ſeu Beth-Arabia, hoc eſt, Arabum pago) *oriundus, vir præſtantiſſimus, Niſibi ſub Abrahamo Commentatore* (ideſt, Scholæ Niſibenæ Doctore) *literis operam dedit: mox Arzuni Epiſcopus creatus fuit. Illum Rex Hormiſdas amavit atque in honore habuit, eo quod frequenter ad ipſum de copiis Romanorum ſcriberet. Quum ergo Ezechiel obiiſſet, & exorta fuiſſet quæſtio de eo, & de Job Commentatore, cauſaque ad Regem delata fuiſſet, Jeſujabum ad Thronum promoveri juſſit. Quamobrem congregati Patres Jeſujabo principatum detulerunt, & univerſi ad regem intromiſſi ab eodem præcipuo honore affecti ſunt, & ad*
pro-

CAPUT LXXXII.

Ananjeſus Haghira, Patriarcha.

Ananjeſus 1 Haghira compoſuit	ܚܓܝܪܐ ܥܒܕ
Scripſitque Interpretationes, & Epiſtolas:	ܦܘܫܩܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ :
Et Paracleticos ſermones, & documenta:	ܘܡܒܝܐܢܘ̈ܬܐ :
Et complures quæſtiones, orationeſque.	ܘܫܘ̈ܐܠܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ .
Edidit etiam gratiarum actiones:	ܘܬܘܕܝ̈ܬܐ :
2 Et hiſtoriam 2 Sergii Dudæ:	ܘܬܫܥܝܬܗ ܕܕܘܕܐ .
3 Nec non de duplici 3 Scholæ uſu,	ܬܪܬܝܢ ܕܐܣܟܘܠܐ :
Et elucidationem Analyticorum.	ܘܦܘܫܩ ܐܢܠܘܛܝܩ̈ܐ .

CAPUT LXXXIII

Abraham Caſcarenſis.

4 Abbas 4 Caſcarenſis edidit	ܐܒܐ ܟܫܟܪܝܐ ܥܒܕ
Expoſitiones, cum Epiſtolis:	ܦܘܫܩܐ ܥܡ ܐܓܪ̈ܬܐ .
Et elucidationem in univerſam	ܘܦܘܫܩܐ ܕܟܠܗ
Ariſtotelis Dialecticam.	ܠܘܓܝܩܘܢ .

NOTÆ.

1 *Ananjeſus*, cognomento *Haghira*, hoc eſt, claudus, hujus nominis primus Syrorum Neſtorianorum Patriarcha, poſt Joannem Marthæ filium ordinatus fuit anno Hegiræ 67. Græcorum 996. Chriſti 685. obiit in cœnobio Jonæ apud Niniven anno Græcorum 1010. Chriſti 699. quum annos 14. ſediſſet, multaque à Joanne Leproſo, qui Sedem Patriarchalem invaſerat, paſſus fuiſſet, ut ex Amro & Barhebræo fusè retuli tom. 2. à pag. 423. *Compoſuit*, eodem Amro teſte tom. cit. pag. 425. *ſeptem ſuprà quadraginta Interpretationes*, *&* *librum ſermonum*, *&* *librum Epiſtolarum*, *&* *librum de Conſolatione* (hoc eſt, Paracleticos ſermones) *&* *quatuor libros de expoſitione ſectionum Evangelii*, *quarum unamquamque ſingulari homilia* *&* *appoſita interpretatione dilucidat : denique viginti Canones edidit de Judiciis*, *ſub unoquoque Canone plures complectens*. Claudum idcircò à Sobenſi dictum exiſtimo, tùm quia Joannis Leproſi æmuli ſui operâ è faſtigio montis præceps actus fuit, ut Barheb tom. cit. pag. 424. tùm ut ab al diſtinguatur, de quo mox ſerm

2 *Sergii Dudæ*. Ecchell rus in vita ejuſdem Ananje tom. cit. pag. 425. hunc Serg eodem Ananjeſu vixiſſe. *Eju re*, inquit, *Sergius Duda ex torio Caſcaræ :* *&* *Joannes Di*

3 *De duplici Scholæ uſu*: 1 literas bonaſque artes, quàr mores comparandos, ut Jeſuj in ſua ad monachos Beth-Al apud Maragenſem lib. 2. cap. 8 verba ſuprà retuli pag. 126.

ܥܠ ܬܪܬܝܢ ܥܠܠ̈ܐ ܕܣܘܟܠ̈ܐ :

& *de duabus cauſis intelligend* tionum, hoc eſt, de duplici ſenſu allegorico. Sed nihil horum in benſis.

4 *Abbas Caſcarenſis*. In Co Vaticano manuſcripto, [illegible]

Caput LXXXIV.

Ananjeſus II. Patriarcha.

Ananjeſus [1] Catholicus
Compoſuit Epiſtolas, & Paracleticos ſermones,
Et

ܚܢܢܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܣܡ ܐܓܪ̈ܬܐ ܘܦܘ̈ܝܣܐ :
ܘܡܣܟܢ

Et Magnus Caſcarenſis. Nimirùm *Abraham*, cognomento *Magnus*, ex Caſcara oriundus, monaſticæ diſciplinæ apud Neſtorianos propagator, qui vixit ſub Babæo Neſtorianorum Patriarcha circa annum Chriſti 502. fundavitque cœnobium in monte Izala apud Niſibin urbem, teſte Maragenſi in hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 4. Ejus geſta deſcripſere Joannes & Roſtamus, ex quibus Maragenſis hiſtoriam ſuam à nobis ſuprà pag. 94. relatam concinnavit. Amrus in Vita Babæi hæc breviter de Abrahamo. وفى هذا الايام ظهر مار ابرهيم الكشكراني اب الرهبان الافاضل وعاد الى نصيبين واقام بالاسكول مع ابرهيم تلميذ مار نرسى وخرج من بعد وقصد الحيرة وتلمذ اهلها ورد من كان بها يعبد الوثن . وقصد مصر وطور سينا للتبرك من الرهبان . وقصد جبل الازل وانفرد عن الناس واقام فى مغارة وتقوت الحشيش وصنع الايات واجتمع اليه الرهبان وهو اول من فرض السفار وغير زى الانسان .

Per ea tempora innotuit Mar Abraham Caſcarenſis, præſtantium monachorum pater: qui Niſibin profectus, in Schola habitavit unàcum Abrahamo Mar Narſetis diſcipulo &c. Deinde Hirtam migravit, cujus incolas ab idolorum cultu reduxit. Mox Ægyptum, & montem Sinai petiit, ut à monachis illis benedictionem acciperet. Demùm in montem Izalam ſeceſſit ab hominum commercio remotus, habitavitque in ſpelunca quadam, ubi herbis ſponte naſcentibus vitam ſuſtentavit. Eum miracula patraſſe ferunt, ob quæ ad illum plures Monachi confluxere, ipſeque primus fuit, qui tonſuram monaſticam apud eam gentem *præſcripſit*, *hominiſque habitum mutare juſſit &c.*

Duo hic miracula ab ipſo patrata comminiſcitur: alterum de filia cujuſdam Niſibeni à dœmonio liberata: alterum, de locuſtis benedictâ ab eodem aquâ fugatis.

Præter ſcripta, quæ hìc Sobenſis recenſet, Regulas pro monachorum regimine ab eodem Abrahamo conditas idem Sobenſis deſcribit in Epitome Canonum Par. 7. cap. 3.

1 *Ananjeſus* hujus nominis ſecundus, Jacobo Neſtorianorum Patriarchæ ſucceſſit anno Græcorum 1085. Chriſti 774. Hegiræ 157. ut dixi tom. 2. pag. 432. Ejus geſta ex Amro accipe. حنانيشوع الثاني . هذا الاب كان عالما ماهرا وكان اسقفا على لاشوم التى هى داقوق . وسال عيسى المتطبب المهدى اجلاس جاثليق وكتب يوما اسقف كشكر الابا بالحضور وحضروا . فاختار ماروى الاركيدياقن واهل الحيرة حنانيشوع والجرامقة . وخالفهم يعقوب بن يزدين الكشكرى واختار جيورجيس الراهب من عمر باحالا وكان فهما بالسريانية والعربية والفارسية . وصاروا الى بغداد واجتمعوا فى دير مار فثيون . وانتهى الامر الى المهدى . فاحضرهما وعرض عليهما الاسلام . فجيورجيس امسك وحنانيشوع احتج انه لا يعرف العربية . وراى المهدى حسن عبادة جيورجيس فقال له بحضرة الجمع . عصا موسى التى صنع بها العجايب من اى اصناف الخشب كانت . فقال هذا لم يذكر فى التوراة ولا فى شى من الانبيا . فعدل الى حنانيشوع فقال من شجر اللوز . واستدل بان بنى قورح وداثان وابيرام لما خالفوا على هارون ادخلت عصيهم الخيمة فاثمرت عصا هارون لوزا واعجب بقوله وقال . فما الدليل على ان عصا هرون هى عصا موسى . قال ان موسى قال لهرون ارفع عصاك وبعصا موسى كانت الايات والعجايب تعمل . فحكم المهدى بالعلم لجيورجيس وبالبها لحنانيشوع والشيبة والوقار . وناقض جيورجيس لحنانيشوع وتقدم الى الربيع بان ينكل بالمخالف على كلامه مناقضة استحسنها المهدى واجلس حنانيشوع وتقدم الى الربيع بان ينكل بالمخالف فما امكن المخالف . فاجتمع الابا واسيم . وكان يعقوب الجاثليق رهن الدوقرة عند ابى العباس الطوسى . وطالبه حنانيشوع بردها وغالطه وتظلم منه . فعاتبه ابو العباس على تظلمه وقال لو

اردت ان اضيف لك شيئا من املاكى فعلـت
وما اظنك تختار رجوع الضيعة اليك واصير لـك
عدوا . فاستحيا منه وصار يهاديـه بـالثيـاب
والطعام والشراب ويظهر لـه المودة . فخادعـه .
واعتل حنانيشوع فـاشـار بـالحجامة . واظهر
ابو العباس لغيظه بعلته وبعث اليه غـلامـا
لحجمه وفى محاجمه السم . ولـما شرط انتفخت
رقبته ثلثة ايام ومات وجثلقته اربع سنين ودفن
بالمداين وخرجت الدورة من املاك الكرسى .

Ananjeſus ſecundus. Hic Pater doctrina & eruditione excelluit. Laſciumæ, quæ & Dakuka, Epiſcopus fuit. Quum verò Iſa medicus ab Al-Mobdio Chalipha *impetraſſet, ut novum Catholicum creari fas eſſet, Epiſcopus Caſcarenſis continuò datis aď provinciarum Epiſcopos literis, ad comitia eos invitavit, in quibus Marvæus Archidiaconus unàcum Hirtenſibus & Garmachitis Ananjeſum elegit. His reſtitit Jacobus Caſcarenſis, Jazdini filius, Georgium eligens, cœnobii Ba-Halæ monachum, virum Syriacis, Arabicis, & Perſicis literis eruditum.* In duas idcircò factiones diviſi electores, *Bagdadum pergunt*, atque in *cœnobio Mar Phetionis congregati*, quum inter ſe neutiquam convenirent, *ad* Chalipham *Al-Mohdium cauſa devolvitur. Ab eo itaque ambo accerſiti Georgius & Ananjeſus, ut ad Mahometanorum ſectam tranſeant, invitantur. Et Georgius quidem apertè reſtitit, negavitque ſe id facturum; Ananjeſus verò cauſatus eſt Arabici ſermonis inſcitiam. Ad Georgium itaque, qui Arabicam linguam callebat, converſus Chalipha, ejuſque in fide conſtantiam admiratus, coram cœtu ſubdit. Age nunc, ediſſere nobis, ex quanam arboris ſpecie exciſa fuerit Moſis virga, per quam tot miracula patrata fuere. Id ſanè, reſpondit Georgius, nec in Pentateucho, nec in Prophetis uſquam indicatum memini. Tùm verò Ananjeſus de eadem quæſtione rogatus reſpondit, ex amygdalo: idque ex illo oſtendit, quod quum filii Core, & Dathan, atque Abiron Aaronis adverſarii virgas ſuas unàcum ejuſdem Aaronis virga in Tabernaculum intuliſſent, Scriptura narrat, Aaronis virgam amygdalinos flores protuliſſe. Reſponſum laudavit Chalipha: mox ſubdidit. Unde verò oſtendis Aaronis virgam eandem ac Moſis fuiſſe? Reſpondit Ananjeſus; ex eo quod eadem Scriptura narrat Moſen Aaroni dixiſſe, tolle virgam tuam: eam nempè, qua Moſes ſigna & portenta faciebat. Laudavit itaque Al-Mobdius in Georgio quidem* linguarum *peritiam, in Ananjeſu verò venerandam canitiem, & decorem, atque gravitatem. Georgius nihilominus Ananjeſum oppugnare non deſtitit. Quapropter & ad Rabium contendit, ut verba Ananjeſu impugnaret, quæ Al-Mobdius approbaverat. At Ananjeſus coram eodem Rabio ita Georgium convicit, ut amplius muſſitare non auſus fuerit. Congregati itaque Patres electionem ejus per manus impoſitionem confirmarunt. Accidit poſtea, ut Ananjeſus pagum quendam (Dokram appel-*
labant,) quem Jacobus Catholi
Abbaſo Tuſitæ oppigneraverat,
quadam etiam acerbitate repe
ægerrimè tulit Abu-Abbaſus,
Equidem ſi è rebus meis quidpia
laſſes, dediſſem utique. Nec
gum repetendum fore, meque
bendum. Ejus itaque indigna
Ananjeſus, hominem ſibi recon
eſt, oblatis frequenter veſtibus,
nona, aliiſque muneribus ac p
& exiſtimationis argumentis.
mè eſt aſſequutus, ab Abu-Abb
malo captus. Nam quum Ana
tudinem lapſus, ex conſilio med
gum petiiſſet, qui per medicas
guinem è cervice eliceret, Ab
ægritudini vehementer indole
chirurgum ſuum eidem ad id op
præmonitum, ut ferrum, quo
ægroti erat uſurus, veneno pr
quod ille hero obſequutus fecit
inciſione peractâ, ægroti cervix
muit: & poſt triduum mors e
eſt. Catholici dignitatem Ana
drienniuum tenuit, & Modaina
conditus eſt. Per hunc modum
dominium à Sede ablatum fuit.
Obiit itaque Ananjeſus, ju
exeunte anno Græcorum 108
ineunte anno 1089. hoc eſt, ann
vel 778. Nam Patriarchatum i
Amro teſte, anno Græcorum
annos quatuor tenuit, ut pr
eſt. Quod ex vita Timothei I
eodem Amro conſcripta conf
qua Timotheus in locum Ana
tus fuiſſe dicitur anno Hegiræ
Chriſti 778. Græcorum 1089.
Amro Barhebræus conſen
Ananjeſum ſcripſiſſet annis qu
ſubjungit ſuffectum ipſi Timo
ſiſſe anno Hegiræ 204. poſtqua
ſuprà quadraginta Patriarchale
xiſſet. Atqui annus Hegiræ 20
eſt exeunte menſe Junio anni
Græcorum 1130. eodemque me
anni completus. Si igitur ab
ſti 820. Græcorum 1131. tres
ginta annos Patriarchatus Tim
cedendo numeres, habebis ina
ejuſdem anno Chriſti 777. Græc
Sub eodem Ananjeſu erect
Sinarum regione celeberrimum
mentum lapideum Sinicis & C
teris exaratum anno Græcorum
ſti 781. in quo Chriſtiana lex
gelii præconibus jam ab anno C
regnum Sinarum illata fuiſſe fer
verba Stronghilis ſeù Chalda
literis expreſſa ex Vaticano e
ſcripſi tom.2. pag.255. Eadem u
ratione eorum, quæ Sinicis l
nentur, exhibet Athanaſius Kirkeri
Prodromo cap.3. à pag. 53. Verùm præ
quam quod in Syriacæ inſcriptionis ex
tione non paucos vir doctus error admit-
tit, quos alibi notabo; in eo max
cinatur, quod pag. 77. *Ananjeſum Patriar-*
cham in eo monumento memoratum

Et quinque tomos Interpretationum (*id eſt*, *homiliarum*)
Et Orationes [1], & decem quæſtiones.

ܘܚܡܫܐ ܦܘܫܩ̈ܐ ܕܡܬܘܪ̈ܓܡܐ ܀
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܀ ܘܥܣܪ ܫܘ̈ܐܠܐ ܀

CAPUT LXXXV.

Aba II. Patriarcha.

Aba [2] filius Brich Sebianeh Com-

ܐܒܐ ܒܪ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܗ
ܥܒܕ

dit non Chaldæum Neſtorianorum Præſulem fuiſſe, ſed Alexandrinum Coptorum; inque hujus ſententiæ confirmationem verba Ludovici Guſmani de Indicis expeditionibus lib. 2. cap. 37. detorquet, qui Archiepiſcopum, Epiſcopos, & Presbyteros è Syria in Indiam allegari ſolitos ſcripſerat *à Patriarcha Orientali Babylonis*, non à *Patriarcha Alexandrino*, ut citatam Guſmani auctoritatem idem Kirkerius pag. 113. & 115. perperàm interpolavit.

Scio non deeſſe, qui monumentum illud à miſſis Apoſtolicis confictum putant, vel ex ea potiſſimùm ratione, quod idem monumentum anno Græcorum 1092. ſub Ananjeſu Patriarcha erectum perhibetur, quum idem Ananjeſus duobus circiter ante annis diem clauſiſſet, ut ex Syriacis Neſtorianorum Jacobitarumque hiſtoriis ſuprà demonſtratum eſt. Verùm ut argumenta hìc miſſa faciam, quæ pro veritate illius Epigraphes afferri poſſunt, id fieri potuit propter immenſam Sinarum ab Aſſyria diſtantiam; eò ſcilicet quod fama obitus Ananjeſu ad Chriſtianos illos in regione Sinarum commorantes nondum perveniſſet, ſed eum adhuc in vivis eſſe exiſtimarent, quando lapideam illam epigraphen excitarunt. Ita Georgius, Jacobus, & David Epiſcopi ab Elia Neſtorianorum Patriarcha anno Græcorum 1813. ex Aſſyria in viciniores Malabarum terras miſſi, ad eundem Eliam anno 1815. epiſtolam ſcripſere, quæ exſtat Cod. Syr. 5. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 488. quum tamen eo anno Simeon Eliæ jam defuncti ſucceſſor Patriarchatum teneret. Sed de his alibi.

1 *Orationes*, *& decem quæſtiones*. Ita in exemplari Vaticano. At Ecchellenſis legit *Orationes decem*, *& quæſtiones*.

2 *Aba*, ſeù *Mar Aba*, ut Amrus appellat, hujus nominis ſecundus Neſtorianorum Patriarcha, cognomento ܒܪ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܗ *Bar-Brich-Sebianeh*, hoc eſt, filius Brich Sebianeh, quod Latinè *Benedicta voluntas ejus* interpretatur, in Chronico Syriaco Barhebræi ܐܒܐ ܒܪ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܗ *Aba Brich-Sebianeh* nuncupatus, poſt Phetionis obitum anno Hegiræ 124. Chriſti 742. Græcorum 1053. in Patriarcham renunciatus fuit, obiitque annos natus decem ſuprà centum, quum decennium ſediſſet. *Doctus erat*, inquit idem Barhebræus citatus tom. 2. pag. 431. *in libris Eccleſiaſticis*, *& in Dialectica: ediditque expoſitionem Theologiæ*, *cunctoſque ſuos dies in evolvendis codicibus expendebat*. Audi Amrum de ejus geſtis ſcriptiſque.

مار ابا بر بريخ صبيانه من اهل كشكر وتعلم في اسكول المداين وفسر تاولوغوس وبعض كتب المنطق وعمل التراجيم . وحضر لنظارة الكرسي لانه اسقف كشكر . ووقعت المشاجرة بين الناس فيه وفي مطران جنديسابور واستقر الامر له . وكان يوسف بن عمر يتقلد العراق . وكان باغضا للنصارى . فكره مار ابا ان يقيم بالمداين الا بعد لقاه . فقصد الكوفة . فلما راه : اعجب به وساله عن اسبابه وعن اشيا استحسن جوابه فيها . ومضى الى الحيرة . وتلقاه يوحنا الازرق لانه لم يحضر اسيامية بل كتب خطه له : والمومنين بالاكرام والاعظام . وسر بما فعلوه ورزق من العلم وانبساط اللسان شي كثير . وعمل عدة كتب افسدها تلاميذه بما خلطوه فيها . واثر هذا الانسان ان يسمى بابا من دون مار حتى لا يتشبه بمار ابا الكبير . ولم يوثر المقام بالمداين وابغض اهلها لسو افعالهم وتوثب احد الافلارقيين على مال الاسكول واخذه . واستخلف ميلاس اسقف الطيرهان وشهدوست اسقف الزوابي . ومضى الى اهله بكشكر ليقيم بدار واسط . ثم قصد الكوفة . ومدته عشر سنين وشهر وكان عمره مائة وعشر سنين ودفن بالمداين .

Mar Aba, (inquit) *ortu Caſcarenſis*, *in Schola Modainæ* (Seleuciæ) *literis imbutus*, *Theologum nonnulloſque Dialecticæ libros expoſuit*, *Interpretationeſque ſcripſit*. *Sedem* Patriarchalem Paſtore viduatam *vicaria poteſtate rexit*, *quum Epiſcopus Caſcarenſis eſſet*. *Orto autem*

Compoſuit librum 1 de Strategis,
Et expoſitiones, cum interpretationibus
Varia refertis eruditione.

ܐܦ ܐܣܛܪܛܓܝܩܘܢ
ܥܡ ܦܘܫܩܐ
ܡܫܟܠܠܐ ܒܝܕܥܬܐ.

CAPUT LXXXVI.

Timotheus Patriarcha.

Timotheus 2 fecit librum
De ...

ܛܝܡܬܐܘܣ ܥܒܕ ܟܬܒܐ
ܕܢܡܘܣܐ :

autem circa ipſum & Metropolitam Gandiſaporenſem diſſidio, in ejus tandem electione ſuffragia omnium convenere. Regioni Arak (Aſſyriæ) *Joſephus Omari filius tunc temporis præerat, qui Chriſtianos ſummo odio proſequebatur. Quamobrem decrevit Mar Aba non ante Modainæ habitare, quàm hominem ſalutatum iviſſet. Cupham itaque profectus, Joſephum adiit, à quo benignè exceptus, poſtquam propoſitis quæſtionibus ſatisfeciſſet, Hirtam perrexit: ubi Joannes Azrak* ejuſdem urbis Epiſcopus *undcum fidelibus cum pompa & honore ei occurrit: quandoquidem ordinationi ipſius nequaquam interfuerat, ſed eam ſubſcripto dumtaxat libello ratam habuerat. Quod Abæ pergratum fuit: qui quum doctrina & facundia ſumma præditus eſſet, complures libros compoſuit, quos ejuſdem diſcipuli interpolantes corrupere. Voluit autem Aba abſolutè, dempto Mar titulo, appellari, ut ſcilicet à Mar Aba magno diſtingueretur. Quum verò pravos Modainenſium* (hoc eſt, Seleucienſium) *mores ferre non poſſet, eo præſertim quod nonnulli Clerici res ſcholæ occupaverant, Seleuciâ relictâ, ſubſtitutiſque in locum ſuum Milleſio Tirbanæ, & Sciaadoſto Zuabiæ Epiſcopis, Caſcaram apud ſuos migravit, in cœnobio Vaſetæ ſedem figens. Mox Cupham petiit.* (In alio exemplari,quod tom.2. p.431. deſcripſi, addit Amrus, expunctum è Diptychis à Seleucienſibus Abæ nomen, nec ante reſtitutum, quàm Seleuciam repetiit, ubi dies clauſit.) *Sedit annos decem & menſem, ſepultuſque fuit Modainæ, quum annum ætatis ageret centeſimum decimum.*

Hæc Amrus: ex quo liquet, hunc Abam non eum eſſe, quem Sobenſis cap.83. *Abam,* ſeù *Abbatem Caſcarenſem* appellat, ut tom 2. pag. 431. dixi; ſed alterum, qui ab eodem Sobenſi cap. 85. *Aba Bar-Brich-Sebianeh* dicitur.

1 *Librum de Strategis*: hoc eſt, de militiæ Ducibus, ſeu Præfectis rei bellicæ. Ecchell. *de Magiſtratibus*, minus rectè.

2 *Timotheus* poſt Ananjeſum ſecundum circa annum Græcorum 1089. Chriſti 778. in Patriarcham Syrorum Neſtorianorum electus, obiit anno Chriſti 820. poſtquam tres ſuprà quadraginta annos ſediſſet, ut ſuprà dictum. Quæ de ejus i... geſtiſque refert Barhebræus, pag.433. & ſeq.

Thomas Maragenſis lib. 4 cap.3. & 4. ſcribit, Timothei fuiſſe Abrahamum monachu...
[illegible]
Baſoſa Saphſaphæ pago ludim... bat; Georgium verò ejuſdem ... truum, conſentiente Marana Metropolita, Epiſcopatum urb... in Arbelæ montibus ſitæ, eid... veni ceſſiſſe. Defuncto auten... cundo Patriarcha, quum om... in Jeſujabum cœnobii Beth-... mandritam inclinare cernere... dem Jeſujabo Archiepiſcopal... Timotheum ſibi Patriarchatu...
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܕܝܢ ܡܥ ܐܚܪܢܐ . ܘܟܠܗ ܡܘܬܒܐ ܢܨܝܚܐ : ܟܕ ܗܘ
ܘܚܢܝܫ ܗܘܐ ܕܢܬܒܥ ܡܢܗܘܢ ܡܕܢܚܝ̈ܐ ܠܫܘܠܛܢܘܬܐ
ܘܐܬܟܠܠ : ܡܢܗܘܢ ܠܟܘܪܝܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܐܬܡܣܪܘ
ܠܟܪܣܝܐ ܕܪܝܫ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܘܠܚܠܩܘܗܝ
ܐܬܬܪܣܝ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܚܕܝܐܒ :

Quum autem (inquit) *alter iſte religioſſim"s Mar Aenjeſus Catholicus obiiſſet, Synodus ad creationem Catholici coacta omnium Epiſcoporum, Metropolitarum, & procerum plebis Chriſtianæ, beatum Mar Jeſujabum in Patriarcham depoſcebat ...... Interea Timotheus Electorum pro hoc noſtro Mar Jeſujabo conſtanti voluntate comperta, hominem remotis arbitris ſecretò aggreſſus: Tu verò, inquit, ſenex es, nec obſiſtere poteris adverſariis tuis, Ephræmo videlicet Elamitidis, & Joſepho Bar-Mari, aut horum aliorumque æmulorum impetum ſuſtinere. Quare amice ſuadeo, ut dignitatem iſtam Catholici recuſes, & ad meam factionem transeas, & ego Metropolitam Adja!enum te faciam. Hac arte, ut rem uno verbo expediam, Timotheus Catholicus Patriarcha creatus eſt, & ab Epiſcopis proclamatus. Paucis deinde evolutis diebus defuncto Maranamhe Arbelæ Metropolita, Timotheus Jeſujabum Adjabenes & regionum adjacentium Epiſcopum Metropolitam inſtituit.*

At Amrus non Jeſujabum Archimandritam, ſed Georgium vel Jacobum monachum, & Ephræmum Elamitarum Metropolitam Timothei æmulos fuiſſe teſtatur, inquiens.

طيماثاوس الجاثليق من وجوه اهل حزه عالم ملفان وصار اسقفا على بابغش . وكان ابو موسى ابن مصعب واليًا على الموصل وابو نوح الانبارى كاتبه . فحسن الى النصارى واختص بمحبة طيماثاوس ورد اليه جباية خراج كرسيه . فلما مات حنانيشوع ورد كتب توما اسقف كشكر بالحضور فى سنة اثنين وستين ومائة واجتمع الابا فى دير مار فثيون وتاخّر افريم مطران جنديسابور واساقفته . وجمع بيروى الاركدياقون المومنين وتكلم الكشاكرة واهل صوب من اجل جيورجيس الراهب وانفذ اليه بمساعدة له ابو قريش عيسى المتطبب . فصادفوه ميتًا . وذكر ابو نوح طيماثاوس والاسكلانيين مطران جنديسابور وضمن طيماثاوس لبيروى وللاسكلانيين مالًا . واراهم مخاليًا فيها حجارة وحصا على انها دراهم ودنانير حيلةً . فعاونوه وعضده ابو نوح الكاتب وحضر مطران باجرمى وحلوان ودمشق ومرو وعدة من الاساقفة واساموا طيماثاوس بعد ثمانية اشهر . فطالبه القوم بالمال فقال الكهنوت لا تباع بالمال . واظهر لهم ... الى انها حصا وحجارة فامسكوا لان الح...

وكتب طيماثاوس الى اهل جنديسابور والموصل واطاعه اهل الموصل . واقام مطران جنديسابور واساقفته واشليمون اسقف الحديثة على خلافه . وكان يوسف مطران مرو بهيًا حسن العبادة ويعرف بالعربية والسريانية والفارسية . وكان طيماثاوس ضمن له شيًا . فنكث به . واجتمع مع اشليمون اسقف الحديثة وسرجيس اسقف معلثايا فى دير يعرف بدير الطين بقرب الحديثة واساموا رجلًا يقال له رسطم على الموصل برضا اهلها مكان ايشوعيب الذى اسامه طيماثاوس وقترموا طيماثاوس . ولم يزل طيماثاوس بالطف والمومنين على يوسف مطران مرو . ولما اقام على عادته فترسه . فكتب يوسف يعاتبه ويذكره حسن معاونته . وكتب له يقول ان هذا لم يتم بك وحدك ونقضت ما فعلته بما اقدمت عليه من قراءة القاثاراسيس فى التوبة واسيام رسطام فى دير يشاكل اسمه وهو دير الطين والان ان ارادك اهل مرو فليحضر خمس نفر منهم وجربغوير المطران عليهم لننظر بينكم وبالعاجل فلست مطرانهم . فلما انقطع رجا يوسف سعى به الى المهدى ليهلكه ولم يتم له : اسلم على يد المهدى . فاسنى جايزته وقلده بعض اعمال البصرة واقام مدة وخرج الى بلد الروم . وصعب على النصارى ما جرى وعاتبوا عليه طيماثاوس . وكتب الى جنديسابور يتعذر لهم ويعلمهم ان ياخذ عنهم ما جرى على البيع ويحثهم على طاعته باسوة ساير البيع وانه لا يثبت فى الرياسة ما دام اهل هذا البلد على الخلاف . فوافى افريم مطران جنديسابور ومعه ثلثة عشر اسقفًا بغداد ونزلوا دير مار فثيون وحرموا طيماثاوس . وجمع طيماثاوس خمسة عشر اسقفًا وحرمهم . ووقعت الخصومات بين الناس والضرب والحبس . وعاتب ابو قريش لافريم على ما فعل . وتقرر الامر مع افريم على حمل طيماثاوس الى بيعة عباد ووقوفه بين يدية والصلوة عليه من صلاة الاسيام . وبذل ذلك طيماثاوس تواضعًا ولقطع الشرور . وقال افريم عليه
ܕܬܐܒ ܠܚܛܝܐ ܡܩܒܠܝܢܢ
تقبل الخاطى الذى يتوب . ولما راى صبره ابتدى بها ثانيًا وقطعها . ثم سجد بين يديه ورفعه الى الصدر . ووقع الصلح بينهما وحين اعطاه الطاعة واذ عزله بالرياسة اخرجه طيماثاوس من

من البلد واسافقته . ولما ازعجه راملة وقال
انما قلت عليك
[illegible]
فقال ليس تمامها يكفيني الحروف التي في اخره .
وسكنت البيعة . ودعى طيماثاوس خاقان ملك
الترك الى الامانة وغيره من الملوك ووردت
عليه كتبهم وتلمذ خلقا . . . . . واستناح
طيماثاوس في سنة دخول المامون بغداد اي في
سنة اربع ومائتين بعد ان دبر الجثلقة ثلث
واربعون سنة وعمره جمعه وتسعون سنة وكان في
ايام المهدي والهادي والرشيد والامين والمامون
ولم يبق ملك الا وكاتبه وجذبه الى الايمان
وتلمذه . ودفن في دير كليليشوع الذي جدد
بناه واقام فيه وقبله كان مقيما في قطيعة ام
جعفر ولاجله سميت البيعة دير الجاثليق .

Timotheus iſte Catholicus in Haza (hoc eſt, Adjabene) *nobili genere natus, doctrina & eruditione illuſtris, Ba-Bagaſæ Epiſcopus primùm fuit, quo tempore Abu Muſa Maſaabi filius Niniven tenebat, & Abu-Noë Anbarenſis eidem à Secretis erat. Is verò & Chriſtianos beneficiis affecit, & Timotheum ſingulari benevolentia complexus eſt, ut vectigalia ex bonis ipſius Epiſcopatus exigi ſolita eidem gratuito condonaret. Interea Ananjeſus moritur, & Thomas Epiſcopus Caſcarenſis datis ad provinciarum Epiſcopos literis, Synodum Patrum convocavit anno* Hegiræ 162. Chriſti 778. *in cœnobio Mar Phetionis: ad quam tamen Ephræmus Metropolita Gandiſaporenſis & ejus Epiſcopi minimè acceſſere. Beroës verò Archidiaconus congregatis Chriſtianis cum Caſcarenſibus & Sobenſibus Georgium monachum* (in margine Jacobus monachus legitur) *in Catholicum depoſcebat, cujus electionem & Iſa Abucoraiſus medicus per literas procurabat. Eorum tamen conſilia monachi mors abrupit. Cæterum Abu Noë quidem ſcriba Timothei, Scholaſtici verò Metropolitæ Gandiſaporenſis mentionem in hoc negotio interſerunt. Quum autem Timotheus Beroi & Scholaſticis magnam pecuniæ ſummam pollicitus fuiſſet, ſaccoſque ſaxis plenos velut auro argentoque refertos oſtendiſſet, ad ejus partes undcum Abu Noë pertracti fuere, eorumque molitione & artibus factum eſt, ut Metropolitæ Ba-Germæ, Halavanæ, Damaſci, Maru, aliique non pauci Epiſcopi coacta Synodo Timotheum octo poſt menſes Catholicum crearent: qui promiſſam pro conſecratione pecuniæ ſummam repetentibus reſpondit, ſacerdotium venumdari nequaquam licere, & arcas glareâ refertas oſtendit. Sic comperta fraude deſiſtere coacti ſunt. Tùm verò Timotheus datis ad Gandiſaporenſes & Moſulanos literis, ad ſuas partes utroſque trahere conatus eſt. Et Moſulani quidem obſequuti ſunt. Gandiſaporenſis contra Metropolita cum ſuis Epiſcopis, & Salomon Hadithæ Epiſcopus Timotheo reſtiterunt: quibus conſenſit favitque*

Joſephus Maruenſis Metropoli-
lis, pius, Arabicæque & Sy-
ſicæ linguæ peritus, quem Ti-
ipſi olim pollicitus, demùm fe-
obrem cùm Salomone Epiſcopo
Sergio Maaltajæ monaſterium
Hadithum, (Tinum, hoc eſt
lant, (Syris Beth-Hale di-
ibidem Roſtamum quendam M-
tentibus Epiſcopum pro Jeſuje-
theus præfecerat, ſubſtituer-
Maragenſis lib. 4. cap. 5. Roſ-
hoc eſt, Adjabenes Metropo- [illegible]
ne & Joſepho ordinatum a- [illegible]
theum inſuper excommunicar- [illegible]
Chriſtianis Joſephum Maruenſ- [illegible] *ad bonam fru-*
gem revocare nihilominus co- [illegible] *donec*
deſperata ejus ſalute ipſum à [illegible] *ſe-*
gregare atque dejicere coactus [illegible]
rò ille Timotheo præſtitam eid- [illegible]
& præteritam in eum bene- [illegible]
braret, reſcripſit Timotheus: [illegible]
non ipſe ſolus præſtitiſti, ſed [illegible]
lecumque beneficium iis, quæ [illegible]
me attentaſti, corrupiſti, qui [illegible]
communicare auſus fuiſti, & [illegible]
tiali ſubjicere tentaſti, Roſtamum [illegible]
Epiſcopatum promovere non [illegible]
cœnobio, quod Tinum, hoc eſt [illegible]
nempè illi qui ibidem factus e- [illegible]
mine appellamus. Nunc ver- [illegible]
places, viros quinque ad nos [illegible]
cum ipſis Gregorius eorum Me- [illegible]
Timotheus in locum dejecti [illegible]
verat) *accedat. Ita demùm* [illegible] *expe-*
mus quam celerrimè: interim [illegible]
metropolitam haudquaquam e- [illegible]
has anguſtias redactus, quum n- [illegible]
recuperandæ dignitatis affulge- [illegible]
apud Chalipham *Al-Mohdium* [illegible]
tamen artificio quum nihil e- [illegible]
ejuſdem Al-Mohdii operâ Ma- [illegible]
ctam amplexus eſt, & quibuſdam [illegible]
ris præfectus fuit, unde demùm ad Rom- [illegible]
rum ditionem emigravit. (Joſephi apoſtaſi-
memorat & Maragenſis lib. 4. cap. 7.) [illegible]
verò à Timotheo per hunc m- [illegible]
ægerrimè tulerunt Chriſtiani, & [illegible]
tropolitæ facta conqueſti ſunt. [illegible]
datis ad Gandiſaporenſes literi- [illegible]
ſavit, & mala Eccleſiis illata [illegible]
hortatuſque eſt, ut aliarum Eccleſ- [illegible] *conſi-*
lium ſequuti, ſibi obedientiam pr- [illegible]
enim reſiſtentibus dignitatem ſu- [illegible]
re non poſſe. His nihilominus [illegible]
Ephræmus Gandiſaporenſium M- [illegible] *una*
cum tredecim Epiſcopis Bagda- [illegible] *venit, co-*
actaque in monaſterio Mar Ph- [illegible] *Synodo*
Timotheum à fidelium communione unâ omnes
voce ſegregarunt. Timotheus contra convo-
cato quindecim Epiſcoporum concilio [illegible]
excommunicavit. Inde inter Chriſtianam ple-
bem turbæ, cædes, & multorum [illegible] *in-*
carcerationes conſequutæ ſunt. [illegible]
Abu-Coraiſus cum Ephræmo ac- [illegible]
eſt. Res tandem hunc in modum comp- [illegible] *fuit,*
ut Timotheum Ephræmus ad Eccleſiam Abadi
deduceret, & ſuper eo preces cum impoſitione
manus recitaret; quod Timotheus pro bono pa-
cis cum animi demiſſione acceptavit. [illegible]

autem

autem Ephræmus ſuper eo illa verba, Peccatori pœnitentiam agenti &c. *ejuſque patientiam admiratus, eandem precationem iterùm reſumens, finire noluit, ſed in genua procidens, Timotheum adoravit, & jacentem erexit: & per hunc modum pax inter utrumque compoſita eſt. At Timotheus, quum ei Ephræmus ſe ſubdidiſſet, & hoc pacto firmatam poteſtatem gratulatus fuiſſet, illum cum ſuis Epiſcopis è provincia expulit: Quamobrem Ephræmus ab eo his modis vexatus, eidem reſcripſit in hæc verba. Equidem ſuper te illam precationem recitavi, dicens*, Deus laudem meam ne &c. *nec tamen integram. Nunc verò rem apud me recogitans, ajo ſufficere mihi illius precationis poſtremas literas. Ita demum Eccleſiæ ſtatus ſublato diſſidio conquievit. Timotheus intereà Chacanum Turcarum regem aliosque reges ad fidem adduxit, à quibus Epiſtolas etiam accepit, plurimoſque mortales docuit, & Chriſtianæ diſciplinæ ſubjecit .... Mortuus autem eſt Timotheus anno quo Mamon* Chalipha *Bagdadum venit, anno videlicet* Hegiræ *biſcenteſimo quarto* (in alio exemplari, anno Hegiræ 205. Græcorum 1134. ſed mendum eſt: nam annus Hegiræ 205. non cum anno Græcorum 1134; ſed cum anno 1131. convenit.) *quum Catholici dignitatem tenuiſſet annos tres ſuprà quadraginta, ætatis ſuæ anno nonageſimo quinto: vixitque toto ſpatio, quo imperavere Al-Mohdius, Hadius, Raſcidus, Aminus, & Mamon. Nec fuit Rex, ad quem Timotheus non ſcripſerit, quemque ad fidem & ad Chriſtianos mores non traduxerit. Ejus cadaver conditum fuit in cœnobio Caliljeſu, cujus ædes ipſe inſtauraverat, & pro ſuo ordinario domicilio ſelegerat; nam antea in Catiba, aut Giapharo habitavit: indeque monaſterium illud Catholici ædes appellari cœptum eſt.*

Hæc Amrus. Subjungit primò Timothei Patriarchæ, & Raſcidi Chaliphæ temporibus claruiſſe *Gabrielem medicum*, *Theophilum Aſtronomum*, *Aunum Geverenſem*, & *Bochtjeſum*; de quibus eadem ferè Abulpharagius Vide Tom. 2. pag. 315. Secundò *Haranitas* Manichæos ſub eodem Raſcido Chalipha humanum caput ſacrificare deprehenſos, nefarii ritus pœnas luiſſe, quorum factum ex Chronico Dionyſii Patriarchæ fuſiùs à nobis relatum eſt tom. 2. pag. 112. Tertiò Hamdunam quendam Chriſtianorum inimicum eidem Raſcido ſuggeſſiſſe, mortuorum oſſa à Chriſtianis adorari: quamobrem edictum promulgatum, ut Templa ubique excinderentur, donec Raſcidus certior factus eſt, Sànctorum Reliquiis, non quorumcumque hominum oſſibus cultum à Chriſtianis exhiberi

وكان حمدونه بحضرة الرشيد . فخبره لبغضه النصارى بانهم يعبدون ويسجدون لعظام الموتى وهى فى بيعهم . فامر بهدم البيع . فهدم بيع البصرة والايلة وغيرها . واجتمع النصارى الذين فى خدمة الرشيد وعرفوه ان النصارى لا يعبدون ولا يسجدون لعظام الموتى وانما يكرمون اجساد الاشهاد والصالحين والحواريين كما يفعل لقبور الانبيا واجسادهم فتحقق ما قالوه وامر باعادة بنا البيع .

Hamdunas quidam, inquit, *Raſcidi Chaliphæ familiaris quum Chriſtianos, quos impensè oderat, apud eum detuliſſet, mortuorum ajens eos oſſa promiſcuè adorare atque in ſuis templis aſſervare; Raſcidus Chriſtianorum Eccleſias diruendas edixit: quod & factum eſt Baſſoræ, & Ailæ, aliiſque in locis. Quamobrem Chriſtiani, qui in aula ad obſequium Raſcidi verſabantur, congregati, Hamdunæ calumnias apud Principem refellere coacti ſunt, oſtenderuntque, Chriſtianos mortuorum oſſa colere aut adorare neutiquam conſueviſſe, ſed Martyrum & Juſtorum atque Apoſtolorum corpora tantummodò honorare ea prorſus ratione, qua Prophetarum ſepulcra eorumque corpora honorari ſolent; Raſcidus quum rem ita ſe habere ex certis documentis deprehendiſſet, Eccleſias reædificari juſſit.* Quartò denique cauſam refert, cur Timotheus Raſcidi Chaliphæ gratiam inierit: nimirùm propter Zabaidam ejuſdem Raſcidi uxorem, quam quum is repudiaſſet, nec eam ex impuræ Mahometanæ legis præſcripto, niſi alteri prius illa nuberet, repetere fas eſſet; rationem Timotheus excogitavit, qua Raſcidus & uxoris ſuæ pudori, & Mahometanæ ſuperſtitionis integritati conſuleret; ſummo tamen cum Religionis Chriſtianæ contemptu.

وجرت فى ايام طيماثاوس امور كثيرة شرحها يطول . منها ان الرشيد لما ندم على اليمين بطلاق زبيدة واجتمع الفقها على تزويجها لمن يستحلها به وعرف طيماثاوس صعوبة ذلك على الرشيد اشار بان تتنصر على يديه فيوجب عليها القتل وترجع تسلم فتحل له . وامضى ذلك الفقها . وبهذا حظى عندها وعاونته على ساير اموره وما يحتاج اليها فيه واعطته الات الذهب والفضة والديباج وغيره .

Plura autem ſub Timothei Epiſcopatu contigere, quæ ſingula literis conſignare ſatis prolixum fore reor. Unum ex multis accipe. Raſcidus Zabaidam uxorem ſe repudiaturum juraverat. Quum verò poſtea mutata ſententia factum damnaret, à ſuis Doctoribus quærebat rationem, qua ſe ab illo juramento, ſalva ſibi uxore ſua, liberaret. Quum hanc unam illi ſuggererent, ut Zabaida ei prius, quemcumque ipſe elegiſſet, copularetur; Timotheus Raſcidum ab ea difficultate moleſtiaque ſoluturus, reſpondit: Siquidem Zabaida Chriſtianam religionem amplecteretur, & hoc nomine capitis rea fieret, atque rursùs Mahometaniſmum repeteret; tùm verò Raſcido illam retinère impune futurum. Timothei reſponſum Mahometani Doctores probavere. Hac arte Timotheus feminæ gratiam iniit, à qua validam & præſentem opem in omnibus ſuis negotiis & inter maximas Epiſcopatus difficultates atque diſcrimina eſt conſequutus. Multa inſuper ex auro argen-

1 De 1 Aſtris. Et Diſputationem 2
2 cum Mohdio.
3 Et de judiciis 3 Eccleſiaſticis,
Et tomos Synodicos.

[illegible]
[illegible]
[illegible] .

Ha- [illegible]

argentoque, & veſtibus auro textis ſupellectili muneratus eſt. De turpiſſima illa mulierum repudiatarum lege juxta impuram Mahometanorum doctrinam, conſule Lud. Maraccium in Confutatione Alcorani Sura 2. pag. 88.

Quod verò de Regibus à Timotheo ad Chriſtianam fidem adductis ſcribit Amrus, id ex hiſtoria monaſtica Thomæ Maragenſis confirmatur, ubi lib. 4. cap. 20. & lib. 5. cap. 4. 7. 10. & 14. miſſi ab eodem Timotheo ad prædicandum Gentibus Evangelium dicuntur Epiſcopi *Subchaljeſu*, *Jaballaha*, & *Cardagus* in regionem Galanitarum & Dilamitarum, ad oram ſcilicet Caſpii maris, quæ Perſidem reſpicit, *Elias* in Mukan, civitatem in finibus Dilamitarum poſitam, *Narſes* in Senam Arabiæ urbem, *Petrus* in Jaman & Sanaa, hoc eſt, in Arabiam Felicem, & *David* in Sinarum regnum.

Barhebræus ab eodem Timotheo Simeonem Perſidis Metropolitam unàcum Epiſcopis Comprovincialibus juriſdictioni Patriarchali, à qua ad illam uſque diem defecerant, ſubjectos fuiſſe teſtatur; ſed de his vide, quæ ſuprà de Jeſujabo Adjabeno p. 127.

1 *Librum de Aſtris*. Ecchell. *librum Planetarum*. De Timothei ſcriptis hæc Barhebræus citatus tom. 2. pag. 434. *Multos*, inquit, *libros compoſuit*, *& Homilias de feſtis Dominicis per anni circulum*, *& expoſitionem Theologi*, *& librum de Aſtronomia*, *& librum Diſputationum*, *quas habuit cum Georgio Jacobitarum Patriarcha*. Amrus obſervat Timotheum pro concione nihil dicere potuiſſe, plura tamen omnis generis opera, & librum præſertim de Aſtronomia, edidiſſe.

لم يكن طيماثاوس يقدر ان يخطب بحضرة الناس
بل له رسايل في كل فن وكتاب الكوكب .

Nec poterat, inquit, *Timotheus coram hominibus orationes habere*, *ſed plures de qualibet facultate ſcripſit Tractatus*, *nec non librum de Sideribus*.

2 *Diſputationem cum Mohdio*, hoc eſt, ab ipſo Timotheo cum Mohdio Chalipha habitam. Amrus in Cod. Arab. cujus memini tom. 2. p. 509. *Hadium* pro Mohdio legit his verbis:

وكان الخليفة الهادي في اكثر الايام يحضره اليه
ويحاوره في الدين ويبحث معه في اشيا كثيرة
ويطرح عليه من المسايل المشكلات والايرادات
المعضلات وكان يجاوبه باجوبة محكمة . ولـه
معه مباحث يطول شرحها وقد ضمنها
جميعها في كتاب كبير لـه حسن وقف
عليه اذعن لفضايله وغزارة علمه .

Cæterùm Hadius frequentiſſimè Timotheum ad ſe venire jubebat, *& plurib*[illegible] *cum eo diſputabat*, *varias e*[illegible] *quæſtiones*, *atque difficiles &* [illegible] *ille adeò aptè atque perſpicuè* [illegible]*iebat*, [illegible] *Hadius nihil contra poſſet ex*[illegible] *porrò Timotheus cum Hadio pr*[illegible] *tiones*, *quas ipſe magno volun*[illegible] *dit*: *quod ſi cui legere vacaveri*[illegible] *viri doctrinam atque eruditior*[illegible]

3 *De Judiciis Eccleſiaſticis* [illegible] *dicos*: Amrus de Synodo à Ti[illegible] gata, & canonibus in ea cond[illegible]

[illegible] با ثمانية وتسعين قانونا في
[illegible] والاحكام وفي كل قانون
[illegible] مسلة وجواب .

Condidit in Patrum Synodo Ca[illegible] *nonaginta de conſtitutionibus* [illegible] *quoque canone quæſtionem reſ*[illegible] *comprehendens*. In Codice C[illegible] ſiæ Syro-Neſtorianæ *centum* [illegible] *nones* Timotheo tribuuntur t[illegible] Orient. pag. 507. de quibus in[illegible] Epitome Canonum Synodalit[illegible] binas à Timotheo Synodos [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] .

Timotheus igitur, inquit, *qui* [illegible] *virtutibus omnibus excelluit*, [illegible] *nit in epiſtola Synodica ſcripta in* [illegible] *anno Arabum centeſimo ſeptua*[illegible] 786.) *congregavit*, *& confirma*[illegible] *in altera Synodo*, *quam idem anno Ar*[illegible] *centeſimo octogeſimo nono* (Chriſti 804.) *habuit*. Continet autem Decretum de libri[illegible] ſine Patriarchæ permiſſu minimè publicandis, quod ſuprà retuli hoc tom. pag 81. Idem Sobe[illegible] in eadem Epitome nonnullas Timothei conſtitutiones laudat: videlicet Par. 8. cap. 14. *de translatione Epiſcoporum ex una Sede in alteram*, ubi S. Proclum damnat, quod è Cyzici Eccleſia ad Conſtantinopolitanam tranſierit. Ibid. cap. 16. *de ordinatione Metropolitæ*, cujus electionem ſibi primùm, deinde Regi denunciandam eſſe a[illegible]t. Ibid. cap. 18. *de Epiſcopo ad Archiepi*[illegible] *moto*, *deinde ad ſuam priorem* [illegible] *greſſo*, fragmentum Epiſtolæ T[illegible] ad Sabarjeſum Epiſcopum Callinici. Par. 9. cap. 4.

Habet præterea biſcentum circiter [1] Epiſtolas
In duos tomos diſtributas:
Et quæſtiones [2] uno comprehenſas volumine
De variis capitulis: unàcum hiſtoria.

[illegible]

CAPUT LXXXVII.

Ephræm Epiſcopus Elamitarum.

Ephræm [3] Elamitidis (*Epiſcopus*) compoſuit librum
De re Fidei.

[illegible]

Nec

cap. 4. *de electione Patriarchæ*, Conſtitutio à Timotheo tùm facta, poſtquam diſſidium quod propter ſuam ipſius ordinationem ipſum inter & Metropolitam Gandiſaporenſem exortum fuerat, ſedatum eſt. Ibidem cap. 5. *de inſtitutione Patriarchatus Seleucienſis*, animadverſio ejuſdem Timothei in Epiſtolam Synodicam à Patriarchis Occidentalibus ad Orientales Epiſcopos tranſmiſſam, de qua ſuprà pag. 55.

1 *Epiſtolas*: quas Maragenſis lib. 4. hiſto. monaſtic. cap. 20. laudat, inquiens: [illegible]

Et David Sinarum Metropolita, cujus mentionem in Epiſtolis Mar Timothei habes. Idem Maragenſis lib. 5. cap 7. quum Cardagum Galanitis, & Jaballaham Dailamitis Epiſcopos à Timotheo ordinatos retuliſſet, fragmentum Epiſtolæ ejuſdem Timothei deſcribit in hæc verba. [illegible]

Epiſtolam ſiquidem Mar Timothei Catholici ad Mar Jaballaham reſponſivam epiſtolæ ab eodem acceptæ legi. Scripſerat autem Jaballaha in hæc verba. Veſtris Domine Pater precibus & Chriſti gratia factum eſt, ut complures populi ad rectam fidem converſi ſint, quibus præficere nos oportet Epiſcopos ex monachis, qui nobiſcum in has terras venerunt. Jaballahæ ſociiſque Timotheus ita reſpondit. Quandoquidem Epiſcopi ordinatio trium Epiſcoporum præſentiam omninò exigit; vos autem in iis terris eſtis, in quibus habere hunc Epiſcoporum numerum non poteſtis; hæc facultas vobis à verbo Domini noſtri, quo omnia conſtant & gubernantur, conceditur: Epiſcopum nempe quemcumque elegeritis, tibi ſimul & Epiſcopo Cardago fas ſit conſecrare, & pro tertio Epiſcopo Codex Evangeliorum ſuper ſella ad dexterum latus collocetur: & hoc ritu per virtutem Dei primi Epiſcopi conſecrationem perficitote. Alius autem nonniſi à tribus Epiſcopis conſecretur. Divinus autem ſpiritus in vobis conſecrationes ſuas, oro, diſpertiat, quemadmodum in beatis Apoſtolis olim eſt operatus.

2 *Quæſtiones uno comprehenſas volumine de variis capitulis, unàcum hiſtoria*. Ita Codex noſter. At Ecchellenſis legit: [illegible] *Quæſtiones uno digeſtæ volumine, & diſputationes adversùs contentioſum*: nimirùm adversùs Georgium Patriarcham Jacobitarum, de quibus ſuprà ex Barhebræo pag. 162.

3 *Ephræm* Gandiſaporis Elamitarum

Me-

Nec non de præceptorum [1] ordinatione compoſuit
Librum unum in duos tributum tomos.

ܛܘܟܣܐ ܕܦܘܩܕ̈ܢܐ ܥܒܕ
ܚܕ ܟܬܒܐ ܠܬܪ̈ܝܢ ܦܢ̈ܩܝܢ.

CAPUT LXXXVIII.

Honainus Medicus.

Honainus [2] Iſaaci medici filius
Ca-

ܚܘܢܝܢ ܒܪ ܐܣܝܐ ܐܝܣܚܩ
ܢܗܪܐ

Metropoleos Epiſcopus, ſub Timotheo Patriarcha innotuit; cum quo diſſidium mox relatum habuit. Laudatur ab eodem Timotheo in Conſtitutione de libris ſine permiſſu Patriarchæ minimè promulgandis, in hæc verba. ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܒܗܠܝܢ ܙܒܢ̈ܐ ܗܠܝܢ ܐܦܪܝܡ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܪܫܐ ܗܘ ܘܩܕܡ ܬܪܘܢܘܣ ܕܥܝܠܡܝ̈ܐ:
ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܗܘ ܢܟܦܐ ܘܩܕܝܫܐ ܕܝܪܝܐ ܩܫܝܫܐ
ܘܡܠܦܢܐ: ܬܠܝܬܝܐ ܕܝܢ ܗܘ ܡܗܝܪܐ ܘܡܪܕܝܢܐ
ܐܒܘ ܢܘܚ ܠܥܡܠ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܟܕ ܥܕܡܐ ܥܡ
ܩܕܡ ܕܠܐܚܪ̈ܢܐ ܢܬܚܙܘܢ: ܫܕܪܘ ܠܘܬܢ ܟܬܒܝܢ
ܘܐܢܬ ܕܝܢ: ܒܟܘܪܐ ܕܚܟܡܬܟ ܒܩܝܘܗܝ ܒܚܘܪ.

Similiter & per hæc tempora Ephræmus ſupremus antiſtes primamque tenens Cathedram Elamitarum: ſed & alter pudicus & caſtus monachus *Raban Moſes Presbyter & Doctor: tertius quoque doctus & eruditus Abu Noë lucubrationes ſuas, antequam ab aliis viderentur, ad nos miſerunt, ſcribentes: Tu verò eas in fornace ſapientiæ tuæ explorato.* Cætera vide ſuprà pag. 82.

1 *De præceptorum ordinatione librum unum in duos tributum tomos.* Ita Codex noſter, in quo ad Ephræmum Elamitam hoc opus refertur. Ecchellenſis pro ܛܘܟܣܐ ܕܦܘܩܕ̈ܢܐ *ordinatione præceptorum*, legit ܛܘܪܝܣ ܕܝܪܝܐ *Turis monachus*, quem auctorem libri in duos tomos diſtributi facit, inquiens:
ܛܘܪܝܣ ܕܝܪܝܐ ܥܒܕ ܚܕ ܟܬܒܐ ܠܬܪ̈ܝܢ ܦܢ̈ܩܝܢ:
Turis monachus compoſuit librum unum in duos tributum tomos. Verùm prior lectio retinenda, quum *Turis monachus* neque in monaſtica Maragenſis hiſtoria, neque in cæteris, quæ hactenus evolvi, Neſtorianorum monumentis occurrat.

2 *Honainus*, ſeu Joannes (ſic enim Arabes nomen Joannis diminuunt) patre Iſaaco medico in Hirta Arabum urbe natus, ſecta Neſtorianus, Bagdadi ſub Joanne Meſve elementa medicinæ hauſit; inde in Romæorum ditionem profectus, quum Græcam linguam didiciſſet, Bagdadum regreſſus eſt, ubi eidem Joanni, Gabrieli filio Bochtieſu, cæteriſque doctis viris, qui tùm ſub Chaliapharum patrocinio florebant, charus in primis & acceptus, librorum ſcriptioni animum applicuit. Obiit menſe Decembri anno Græcorum 1188 Chriſti 876. Hegiræ 263. (non 260. ut habet mendoſus Codex Chronici Syriaci Barhebræi, ex quo geſta Honaini deſcripſi tom. 2. à pag. 270.) *Duos autem liberos Honainus reliquit*, (ut inquit Barhebræus citat. tom. 2. pag. 272.) *Iſaacum, & Davidem. Et Iſaacus quidem Codices plurimos interpretatus eſt*, quos memorat Hottingerus in Biblioth Orient. à pag. 212 *Honainus verò quinque ſuprà viginti libros edidit, præter eos, quos è Græco in Syriacum & Arabicum tranſtulit. Habebat autem ſororis filium, nomine Hobaiſum Bar-Haſan, manu altera mutilum, qui & librorum medicorum admirabilis fuit interpres: ſed bono Honaini fato accidit, ut plerique libri, quos Hobaiſus interpretatus fuerat, ab imperitis lectoribus Honaino tribuerentur; & amanuenſes quoque literas, quibus utriuſque nomen conſtat, confundentes, Hobaiſo expuncto Honainum ſcriberent. Atque hac de cauſa pauci quidem ſuperfuere libri ſub nomine Hobaiſi; reliqui verò ferè omnes Honaini nomen præferunt.*

Hæc Barhebræus: qui Par. 2. Chronici Syriaci, & in hiſtoria Arabica Dynaſtiarum pag. 173. refert, Honainum à Neſtorianorum Patriarcha excommunicatum fuiſſe, quod Sacrarum Imaginum cultum reſpueret. Vide Tom. 2. pag. 438.

Idem Barhebræus teſtatur Honainum è Græco in Syriacum tranſtuliſſe *librum Nicolai de ſumma Philoſophiæ Ariſtotelicæ*: nec non *Syntagma medicum Pauli Æginetæ*. Quæſtiones autem Honaini in Epitomen redactas, commentariis illuſtravit, Tom. cit. pag. 270. & 272. quas & Abu-Sadecum commentatum fuiſſe perhibet Hottingerus in Bibl Orient. pag. 214.

Apud eundem Hottingerum ll. citat. hæc Honaini opera laudantur. Pag 217.
كتاب نوادر الفلاسفة الحكما

Liber

Capita 1 de timore Dei
Compoſuit: nec non Grammaticam 2,
Et compendioſum 3 Lexicon.

ܘܪ̈ܫܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ
ܣܡ : ܘܗܘ ܓܪܡܛܝܩܘܣ :
ܘܡܟܢܫܢܘܬܐ ܕܠܫܢܐ .

CAPUT LXXXIX.

Joſue Bar Nun, Patriarcha.

Joſue 4 Bar-Nun ſcripſit librum,
Qui Theologia nuncupatur:
Et

ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܣܡ ܟܬܒܐ
ܘܡܬܩܪܐ ܕܐܠܗܘܬܐ .
ܘܗܘܐ

Liber de Aphoriſmis Philoſophorum. Pag. 221. & 222. *Commentarius in Categorias*, & *librum Perihermenias Ariſtotelis*, quæ è Græco in Syriacum idem Honainus tranſtulit. Pag. 222. *Arabica Analyticorum priorum translatio à Theodoro facta & ab Honaino emendata*, *qui Syriacam præterea ejuſdem libri verſionem*, *ſed non integram*, *elaboravit*. Pag. 222. 233. 236. 238. & 240. *Syriaca verſio librorum Ariſtotelis*, *Analyticorum poſteriorum*, *de phyſico auditu*, *de generatione & corruptione*, *Metaphyſicorum*, & *de Anima*; *quem etiam librum Honainus Arabici juris fecit*. Fragmentum Syriacum Honaini *de medicina* extat, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 630.

1 *Capita de timore Dei*. Ecchellenſis ܟܬܒܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ *Librum de timore Dei*. Sobenſis ex tot Honaini libris, de quibus ſuprà dictum eſt, tres dumtaxat commemorat, quos fortaſſe ſolos legit: nimirùm *de timore Dei*, *Grammaticam*, & *Lexicon*.

2 *Grammaticam*: quæ citatur à Barhebræo. Vide tom. 2. pag. 308.

3 *Lexicon*. De quo Iſa filius Ali in præfatione Lexici Syro-Arabici ad Abrahamum apud Hottinger. in Bibl. Orient. pag. 297.

ܐܕܟܪܬܢܝ ܠܟ ܐܚܝ ܠܡܟܢܫܢܘܬܐ ܗܝ ܕܥܒܝܕܐ ܠܪܒܢ ܚܢܢܝܫܘܥ : ܘܠܗܝ ܕܟܢܫ ܝܫܘܥ ܡܪܘܙܝܐ ...

In memoriam, inquit, *mihi revocaſti Lexicon*, *quod à Raban Honaino compoſitum fuit*: *alterum item Lexicon*, *quod Joſue Maruzæus collegit* &c.

4 *Joſue Bar-Nun* in Beth-Gabare vico Niniven inter & Moſul ſito natus, Abrahami claudi auditor, Timotheo Patriarchæ, quondam condiſcipulo ſuo, ſucceſſit anno Hegiræ 205. Chriſti 820. Obiit anno ætatis 84. cum quadriennium ſediſſet, in cœnobio Caliljeſu, quod *Catholici*, hoc eſt, Timothei, nuncupatur, conditus. Dum vixit, Timotheum præceſſorem ſuum dictis ſcriptiſque impugnare non deſtitit, quem etiam ܠܛܝܡܬܐܘܣ *Tolemtheum*, hoc eſt, Deo injurioſum vocitabat. Sed morti proximus ſcripta ſua, quibus hominem proſciderat, comburi juſſit. Audi Amrum.

ولما حصل فى كرسيه باكليليشوع كشف ما فى
نفسه على طيماثاوس وامر باسقاط اسمه من سفر
الاحيا فبان بغضه . وانكر ذلك الابا والروسا
ويوزاداق الملفان قال كيف يجوز هذا وجميع
الابا الان من اسياميذه شمامسة وقسان
واساقفة . واجتمعوا للتشغيب عليه . واصلح
الامور جبريل وميخايل الطبيبان وكتب يوزادق
اليهما يعلمهما بصحة علم طيماثاوس ويعاتب
فيها ايشوع برنون وقد سجد بين يديه وقبل
منه اسياميذ الشمسة حيث كان بهذا الصفة لم
قبل منه ذلك . وان كان قبل الكهنوت برشوة
فكهنوته باطلة : لانه قبلها ممن اسامه
طيماثاوس وهو دبر البيعة اثنين واربعين سنة
على الاستوا على مذهب ديودوروس وثادورس
ونسطوريوس ويعاتب على ما ثبت ايشوع برنون
له . وندم فى علته على ما فعله بطيماثاوس
وامر تلميذه باحراق الكراريس التى كتب
فيها ما كتب فى معنى طيماثاوس .

Poſtquam, inquit, *ſedem ſuam obtinuit in* (cœnobio) *Caliljeſu*, *ſuum adversùs Timotheum animum patefecit*, *ejuſque nomen ex libro vivorum* (ex diptychis) *abradi juſſit*, & *ſuum in illum odium declaravit*. *Facto tamen contradixere Patres*, & *Antiſtites*; *ſed & Jozadachus Doctor prædicabat id neutiquam licere*, *quandoquidem omnes*, *qui tunc temporis cenſebantur*, *Patres ab illo Diaconatum*, *Presbyteratum*, *atque Epiſcopatum per manus impoſitionem acceperant*. *Cunctis itaque adversùs Joſue per hunc modum commotis*, *diſſidium tandem turbaſque iſtiuſmodi compoſuere Gabriel & Michaël*, *ambo profeſſione medici*,

ad

1 Et Quæſtiones 1 in totum *Scripturæ* Textum, ܘܫܘܐܠܐ ܕܥܠ ܟܠܗ ܟܬܒܐ
In duas partes diſtribuit. ܒܬܪܬܝܢ ܦܠܓܘܬܐ ܦܠܓ.
2 Item deciſiones 2 judiciorum & cauſarum. ܘܦܣܩ ܕܝ̈ܢܐ ܘܒܥ̈ܠܕܝܢܐ:
Conſolationes *ſeu Paracleticos ſermones*, & Epiſtolas. ܘܒܘܝ̈ܐܐ ܐܘ ܦܪܩܠܝܛܐ.
3 Scripſit etiam de diſtinctione 3 officiorum, ܘܣܡ ܦܘܪܫ ܬܫܡܫ̈ܬܐ:
Nec non Interpretationes, & de virtute Hymnorum. ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܚܝܠܐ ܕܥ̈ܘܢܝܬܐ.

CAPUT XC.

Eliſæus Patriarcha.

Eliſæus 4 commentator compoſuit Expoſitionem in Job, ܐܠܝܫܥ ܡܦܫܩܢܐ ܣܡ ܡܦܩܢܘܬܐ ܕܐܝܘܒ:

Et ܘܫܘܐܠܐ

ad quos Jozadachus epiſtolam ſcripſerat, in qua Timothei fidem & ſanam doctrinam laudans, Joſue filium Nun reprehendit: & ipſe quidem, ait, Joſue Timotheo inſerviit, atque ab eo Diaconus fuit ordinatus. Profectò ſi in hoc loco ille fuiſſet, non utique ab ipſo prædictum ordinem accepiſſet. Quodſi ex eo quod ille ſacerdotium pecunia obtinuit, Sacerdotium ejus inane eſt; hoc igitur idem de Joſue affirmandum erit; quandoquidem is, à quo ordinem ſuſcepit, à Timotheo fuerat ordinatus. Porrò Timotheus Eccleſiam duos ſuprà quadraginta annos integros gubernavit ſecundùm fidem Diodori, Theodori, atque Neſtorii: & reprehendendus eſt Joſue filius Nun ob ea, quæ Timotheo objecit. Quod factum poſteà ipſe quoque Joſue doluit in fine vitæ, ſuoque diſcipulo mandavit, ut quæcumque adversùs Timotheum ab ipſo ſcripta fuerant, cremanda curaret.

Cauſam tanti in Timotheum odii Amrus haud exprimit. Exprimunt tamen Auctor Collectionis Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtorianæ, & Barhebræus, quorum verba ſuprà retuli pag. 100. & ſeq. Nimirùm ob motam ſub Timotheo quæſtionem *de Viſione Dei*. Nam Joſephus Huzita olim rectè docuerat, quod & Joſue Barnun acriter propugnabat, *Divinitatem Chriſti ab ejus Humanitate videri*. Contrà Timotheus coacta Epiſcoporum Synodo, *anathemati ſubjecit aſſerentem ab humanitate Domini divinitatem ipſius videri, aut ab alia quacumque creatura*. Decrevit præterea adversùs utrumque, *Animas corporibus ſolutas omni ſenſu carere, donec ad ſua corpora regrediantur*, quod à nobis alibi indicatum & rejectum eſt.

1 *Quæſtiones*. Cod. Syriaco 4. tom. 2. pag. 487. exſtant hujus Joſue Quæſtiones & Reſponſiones nonnullæ in Scripturam Sacram.

2 *Deciſiones judiciorum & cauſarum*: nonnullæ *de hæreditate* referuntur in Cod. Arabico tom. 2. pag. 507. *Synodus* Joſue Bar-Nun laudatur à Sobenſi ad calcem hujus Catalogi. *Canones* XXII. ejuſdem Synodi è Syriaco in Arabicum converſi exſtant Cod. Arab. cit. tom. 2. pag 507.

3 *De diſtinctione Officiorum*. Exſtat Cod. Syr. XI. tom. 2. pag. 489. Tractatus anonymus, inſcriptus, *Declaratio Officiorum Eccleſiaſticorum, & cauſa Feſtorum Dominicorum*, in quo agitur 1. de Diſpenſatione Domini in carne. 2. de Veſpertinis horis. 3. de horis Nocturnis & Matutinis. 4. de divina Liturgia. 5. de Baptiſmo. 6. de Eccleſia. 7. de Exequiis Defunctorum. An hujus Joſue ſit, non liquet.

4 *Eliſæus*, cognomento *Commentator* ſeù *Interpres*, Silæ Patriarchæ Neſtorianorum gener, ſocero ſucceſſit ſub Cavade Perſarum Rege, ut tom. 2. pag. 409. dictum eſt. Ejus cum Narſete diſſidium, in hæc verba deſcribit Amrus. نرسى واليشع الجاثليقان اسقطا لسو فعلهما . بعد موت شيلا وقع الخصام بين الناس بسببهما . وتوسط الامر بوزاق اسقف الاهواز وكان طبيبا وعالج زوجة الملك من مرض كان بها وشفيت على يديه . فاختار نرسى لانه كان خبيرا ملازما للصوم والصلاة وقراة الكتب وكتب الناس خطوطهم بالرضا به بحضرة الانجيل فى بيعة اسفانير واستدعى الابا اسياميد

وخرج

Et in Epiſtolas ad Corinthios,
1 Et in tres ſequentes [1] Epiſtolas.

2 Item de cauſa ſeſſionum [2], & martyrum:
3 Et gratiarum [3] actiones, & orationes.

ܘܠܘܬ ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܩܘܪ̈ܢܬܝܐ :
ܘܠܬܠܬ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܒܬܪܗܝܢ .
ܘܥܠܬܐ ܕܡܘܬܒ̈ܐ ܘܕܣܗ̈ܕܐ :
ܘܬܘܕܝ̈ܬܐ ܘܨܠܘ̈ܬܐ .

وخرج يوزاق الى الملك بحلوان بمبادنه . فـالتفى لفيف من القسان والمومنين مع اليشع ولم يرضوا باختيـار نرسى : وكان اليشع من اهـل المدايـن ومال اليه قبـاد لمعرفته بصنـاعة الطب وزوجـه لاجل ذلك شيلا بـابنته ووصّى ان يعقـد لـه الجثلقة بعده . وصار معه قوم من الابـا وعقدوا له الفطركة بامفانير وهذا بخلاف العـادة . وعنى به بيروى متطبب الملك . والخوف نـرسى ان يـتم اليشع : حظى فى بيعة المدايـن وجمع من اجتمع له من الابا وصـار كل منهم يميم الى كل بلـد اسقف وكان فى كل بيعة مذبحين وتفرق النـاس وصاروا فضيحة عند المخـالفين . واغتم بذلـك الابرار . وطـاف اليشع البـلاد وصـار يميم الاساقفة ولم يقبل اهل كشكر الاسقف من قبله وجرت فتن عظيمة . ومات نرسى . وحرم الابـا اليشع . وكانت مدة الخصومـات المتصلة خمسة عشر سنة . وفى هذه الايام اجتمع الابا اليونانيون فى كل صقع وحرموا سـاورى وشيعتـه . واسيـامية نرسى كان فى الجمعة التى يعمل فيها الشعـانين الصغير . والمعنى باليشع كان بيروى المتطبـب . واسقـط اسمهمـا لتجـاذبهمـا فى الريـاسـة وافسـادهمـا البـيـعـة .

Narſetis & Eliſæi, qui ambo Catholici Cathedram occuparunt, merito nomina ex Catholicorum albo expuncta fuere. Sila quippe extincto, illis auctoribus ingens diſſidium inter Chriſtianos conflatum eſt: qua in re ſuas egit partes Jozachus Huzitarum Epiſcopus. Erat autem Jozachus medicæ artis peritus, Regiſque uxorem ex difficili morbo liberaverat. Narſetem ille elegit, ejuſdem doctrinam, eruditionem, orandi ſtudium, abſtinentiam, multamque lectionem admiratus. Jozachi ſuffragium complures ſequuti, electionem Narſetis in Eccleſia Spaniræ (in urbe Cteſiphonte) *interpoſito Evangeliorum Codice confirmarunt, cum Jozachus* Cavadis Perſarum *Regis conſenſum Halavanæ obtinuiſſet. Porrò adversùs Narſetem inſurrexere non pauci laici & ſacerdotes, ad eam dignitatem provehere conati Eliſæum ex urbe Seleucia oriundum, cui etiam favebat Cavades ob ejus in medendo peritiam: quam ob cauſam Silas filiam ſuam eidem ducendam tradiderat, mandaveratque, ut poſt ipſius obitum Catholicus crearetur. Eliſæi factionem ſuſtinuere non pauci ex Patribus, à quibus in prædicta Eccleſia Spaniræ Patriarcha conſecratus eſt, quod attento veteri more haudquaquam licuit. Eliſæi inſuper partes acriter tutatus eſt Beroës medicus regius. Veritus itaque Narſes, ne Eliſæus omnia occuparet, ipſe Seleucienſem Eccleſiam primus invaſit, & ex Patribus non paucos, quos nempe ſibi obſequuturos ſperabat, collegit. Inde factum eſt, ut ſuæ factionis Epiſcopum quiſque ſubjectis locis præficeret, & in quavis Eccleſia duo conſurgerent altaria; Chriſtianique in duas ſectas funeſto ſchiſmate diſciſſi, adverſariis quidem riſum, juſtis verò lacrymas cierent. Eliſæus intereà provincias circumluſtrans, Epiſcopos ubique inſtituebat. Caſcarenſibus tamen ut Epiſcopum ab ipſo datum acciperent, perſuadere non potuit: quod ingentium malorum cauſa fuit. Demùm Narſes extinctus eſt, & Eliſæus à Patribus è fidelium cœtu expulſus fuit. Tenuit porrò prædictum diſſidium annos quindecim. Sub hæc fermè tempora Patres Græci coactâ œcumenicâ Synodo Severum ejuſque Symmyſtas & gregales condemnarunt. Narſetis ordinatio incidit in feriam ſextam, qua feſtum parvum Hoſannarum celebrari ſolet. Præcipuus Eliſæi fautor Beroës medicus fuit. Amborum poſteà nomina ex Catholicorum tabulis deleta ſunt ob Primatus ambitum, & inductas in Eccleſiam diſſenſiones & ſchiſmata.*

1 *In tres ſequentes Epiſtolas.* Nimirùm, ad Galatas, ad Epheſios, & ad Philippenſes.

2 *De cauſa ſeſſionum, & martyrum:* hoc eſt, de cauſa commemorationis martyrum, & de cauſa ſeſſionum in Pſalmodia. Vox Syriaca ܡܘܬܒ̈ܐ *Mautbe*, idem valet ac Græca Καθίσματα. Significat autem, ut benè obſervat Ducangius, diviſiones ſeu ſectiones Pſalmorum, tùm etiam Cantica illa, quæ ſedendo recitari ſolent. Vide ſuprà pag. 71. Ecchell. minus rectè, *de cauſa judiciorum & teſtium.*

3 *Gratiarum actiones*, quæ in fine Liturgiæ recitari ſolent: cujuſmodi preces à Mara Archidiacono, ab Atia Bar-Oteli Presbytero, ab utroque Ebedjeſu Epiſcopo, Sobenſi ſcilicet & Gazartenſi, compoſitæ exſtant in Cod. Syr. Amiden. XI. Vide tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 583.

CAPUT XCI.

Simeon Garmæus.

Simeon [1] Garmæus interpretatus eſt Chronicon Euſebii.

ܫܡܥܘܢ ܓܪܡܝܐ ܦܫܩ ܟܪܘܢܝܩܘܢ ܕܐܘܣܒܝܘܣ.

CAPUT XCII.

Surinus Patriarcha.

3 Surinus [2] Commentator [3] ſcripſit So-

ܣܘܪܝܢ ܡܦܫܩܢܐ ܐܟܬܒ ܣܘܪ

NOTÆ.

1 *Simeon Garmæus* (*Giarmachitam* Ecchellenſis reddit,) hoc eſt, ex Mahuza Ariuni Garmæorum urbe oriundus, incertæ ætatis ſcriptor, Chronicon Euſebii è Græco in Syriacum convertit.

2 *Surinus* Seleucienſis, ex Niſibis Epiſcopatu, quem malis artibus occupaverat, ad Eccleſiam Halavanæ translatus, poſt Abæ II. obitum Sedem Patriarchalem operâ Abani Seleuciæ Præfecti invaſit anno Græcorum, ut inquit Barhebræus, milleſimo ſexageſimo quinto, hoc eſt, Chriſti 754. quam ſex ſuprà quinquaginta diebus tenuit, Jacobo in ejus locum ordinato, ut refert Amrus in hæc verba. سورين المقترس بَـذَل لابان امير المداين حتى وَكل بالناس يوم خميس الفصح والزمهم امبامية فتقرب بعضهم وافطر بعضهم ووكل بمن بقى واخذهم اصحاب ابان وهم على باب المذبح بالسلاح قهرًا حتى اساموه وهم يبكون ويعقوب مطران جنديسابور ثنى عليه ويده الى السما يسل ان لا يصلح له شان واستغاث الابا الى السفاح وعرفوه الحال . فضربه ابان وردّهم الى اختيارهم فقترس بالحيرة فى الاحد الذى بعد السلاق وانصرفوا الى المداين مع يحيى بن ابراهيم المقلد واساموا يعقوب . وواصل سورين واهله النصر صاحب الجيش عليه حتى حبسه المنصور فلما اطلق ساله المومنون ان ينفذ سورين الى البصره لان مطرانها مات ففعل ولشدة بغض اهل البصرة قبله نفر منهم وكرهه البعض وتقدم المنصور بحبسه لما تحقق امره وهرب به عيسى ابن شهلافا وظفر به امير المداين فحبسه ومات ودفن فى دير شمعون وكتب اسمه مع مطرنة البصرة . *Surinus exauctoratus. Hic Abanum Seleuciæ Præfectum induxit, ut Chriſtianos feria quinta Paſchatis ex inopinato adortus compelleret, ut ipſum per manus impoſitionem conſecrarent. Quumque in eo tumultu alii ceſſiſſent annuiſſentque, alii contrà ſacrilegum facinus averſati diffugiſſent; quicumque in Eccleſia remanſere, à ſatellitibus Abani nudo ferro inſtantibus & ipſas Altaris fores occupantibus, coacti ſunt Surinum ordinare: quod non ſine lacrymis fecerunt, quos inter Jacobus Gandiſaporenſis Metropolita aderat, qui conſecratorias preces ſuper eum recitans, manibus interim in cœlum ſublatis orabat, ne id quod agebatur, Surino uſquam bene cederet. Tùm verò Patres Saphabum Chriſtianæ diſciplinæ jura & illius cauſæ ſtatum edocuerunt: qui cæſo Abano, pro arbitrio decernendi facultatem Epiſcopis conceſſit. Surinum itaque exauctorarunt in urbe Hirta Dominica poſt Aſcenſionem Domini. Poſtea cum Jabia Abrabami Mokledi filio Seleuciam profecti, Jacobum conſecrarunt: adversùs quem Surinus & ejus cognati Naſrum Archiſtrategum inſtigarunt, eorumque inſidiis Jacobus ab Al-Manſore* Chalipha *captus, in arctam cuſtodiam conjectus eſt* (unàcum Patriarchis Jacobitarum & Melchitarum, ut ex Barhebræo retuli tom. 2. pag. 432. quod & Amrus infrà in vita Jacobi fuſiùs narrat.) *Inde demùm* poſt novem annos *ereptus, & à fidelibus rogatus, Surinum Baſſoram dimiſit, Epiſcopo dudum defuncto ſucceſſorem futurum. Dum verò Baſſorenſes de novi Epiſcopi electione inter ſe digladiantur, ecce Al-Manſorem adeſſe nunciatur, ut hominem caperet. Tùm verò Surinus ab Iſa* medico *Sciaclaphæ filio eo periculo ſubita fuga ereptus, à Præfecto Seleuciæ demùm captus & cuſtodiæ mancipatus interiit, & in cœnobio Simeonis conditus eſt. Ejus nomen in Catalogum Metropolitanorum Baſſoræ relatum fuit.*

3 *Commentator*. Inter eos, qui operum Ariſtotelicorum è Græca in Arabicam, vel Syriacam linguam interpretes fuere, recenſetur

Solutionem opinionis Hæreticorum, ܫܪܐ ܕܪ̈ܥܝܢ ܗܪ̈ܛܝܩܘܣ :
Græci ſermonis [1] ſtructurâ ܒܣܘܟܠ ܡܡܠܠܐ ܝܘܢܝܐ
Et demonſtrationibus & quæſtionibus. ܘܬܚܘܝܬܐ ܘܒܥܘܩܒܐ .

CAPUT XCIII.

Barhadbeſciaba Arabs.

2 Barhadbeſciaba [2] Arabs [3] ܒܪܚܕܒܫܒܐ ܥܪܒܝܐ
3 Scripſit librum Theſaurorum ܟܬܒ ܟܬܒܐ ܕܣܝ̈ܡܬܐ
In tres tomos diſtributum: Et diſputationes ܒܬܠܬ ܦܢܩܝ̈ܬܐ : ܘܕܪ̈ܫܐ
Adversùs omnes ſectas, earumque confutationem. ܘܠܩܘܒܠ ܟܠ ܕ̈ܝܢܝܢ ܘܫܘܪܝܗܘܢ .
4 Eccleſiaſticam 4 præterea *Hiſtoriam*; nec non de cauſa ܘܐܩܠܝܣܝܣܛܝܩܝ ܡܟܝܠܬܐ
Sectatorum Mar Diodori; ܘܥܠܬܗ ܕܡܪܝ ܕܝܘܕܘܪܘܣ .
Commentarium denique in Marcum ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ
Evangeliſtam, & Davidem. ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܘܕܘܝܕ .

CAPUT XCIV.

Michœas.

5 Michæas 5 Doctor confecit Quin- ܡܝܟܐ ܡܠܦܢܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܚܡܫܐ

ſetur Surinus à Mohammad filio Iſaac apud Hottingerum in Bibliotheca Orientali pag. 241. ubi loquens *de libro Elementali ſeù Metaphyſicorum*, hæc ait:

ونقل اسحق بن حنين عدة مقالات وفسر سوريانوس مقالة البا وخرجت عربي رأيتها مكتوبة بخط يحيى بن عدي في فهرسة كتابه .

Sed & Iſaac Honaini filius aliquot libros tranſtulit. Surianus verò (lege, *Surinus*, quem Hottingerus in eadem Bibl. Orient. pag. 236. *Severinum* malè appellat,) *interpretatus eſt librum B, qui & Arabicè prodiit, prout vidi ſcriptum manu Jabiæ filii Adi in indice libri ſui.* Surinus, ſeù Baraz-Surinus monachus laudatur à Margenſi lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 9. Vide tom. 2. pag. 492. & hoc tom. pag. 126.

1 *Græci ſermonis ſtructurâ*. Ecchell. pro ܫܘܐܠܐ legit ܒܣܘܟܠ ܡܡܠܠܐ ܝܘܢܝܐ, quod ita interpretatur, *tàm collatione Græci ſermonis, quàm demonſtrationibus inveſtigatis*. Hottingerus, *cum collatione Scholaſticorum Græcorum, & demonſtrationibus examinis*.

2 *Bar-hadbeſciaba*: nomen compoſitum ex *Bar*, *Had*, & *Beſciaba*, hoc eſt, *filius unius in Sabbato*, ſeù filius diei Dominicæ, quem Cyriacum Græcè, Dominicum Latinè dixeris. Qui enim die Dominico naſcuntur, eos Syri Barhadbeſciabas appellare ſolent, ſicut eos qui in jejunio quadrageſimali, Barſumas, teſte Barhebræo in libro Splendorum.

3 *Arabs*. Nimirùm, ex ܒܝܬ ܥܪܒܝܐ *Beth-Arbaje*, ſeù *Ba-Arbaja* pago apud Niſibin, ex quo Jeſujabus Arzunita ortum duxit, ut ſuprà dictum eſt pag. 109. Diverſus proinde ab eo Barhadbeſciaba videtur, qui Jacobo Beth-Abenſis cœnobii fundatori æqualis fuit, teſte Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 15. & 21. Vide tom. 2. pag. 490.

4 *Eccleſiaſticam hiſtoriam*. Hinc liquet, Barhadbeſciabam hunc poſt annum Chriſti 660. floruiſſe; Eccleſiaſtica enim apud Syros Neſtorianos hiſtoria conſcribi cœpta eſt ſub Jeſujabo Adjabeno Patriarcha, qui anno Chriſti 660. obiit, ut ex Amro obſervatum hoc tom. pag. 148.

5 *Michæas* Barſumæ Niſibeni, Acacii, Narſetis, aliorumque Neſtorianorum in Schola Edeſſena ſocius & æqualis, poſtquam inde

Quinque cauſas Seſſionum: ܥܠܠܬܐ ܚܡܫ ܕܡܘܬܒܐ :
1 Et Orationem de [1] Cantropo: ܘܡܐܡܪܐ ܗܘ ܕܥܠ ܩܢܛܪܘܦܘܣ :
2 Et de Mar Sabarjeſu [2] Laſciumæ. ܘܥܠ ܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ ܕܠܫܘܡ .

Nec non commentarium in librum Regum filiorum Iſraël. ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܣܦܪ ܡܠܟܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ .

CAPUT XCV.

Cyrus.

Cyrus [3] habet cauſas, Expoſitiones, & interpretationes. ܩܝܘܪܐ ܥܠܠܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܦܘܫܩܐ ܐܦ ܬܘܪܓܡܐ .

CAPUT XCVI.

Paulonas.

4 Paulonas [4] compoſuit Hymnos, ܦܘܠܘܢܐ ܣܡ ܡܕܪ̈ܫܐ
Et diſputationes adversùs ſcrutatores: ܘܕܪ̈ܫܐ ܠܘܩܒܠ ܒܨܘ̈ܝܐ
Et diſceptationes adversùs Marcionem, ܘܕܘܪ̈ܫܐ ܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ
Nec non de fidelibus, ac fide. ܘܥܠ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ

CA-

inde ejectus fuiſſet, in Aſſyriam commigravit, & Laſciumæ Garmæorum urbis Epiſcopatum obtinuit, circa ſæculi quinti finem, teſte Simeone Beth-Arſamenſi, quem vide tom. 1. à pag. 352.

1 *De Cantropo.* Utrumque Michæas oratione laudavit, Cantropum ſcilicet & Sabarjeſum. Hottingerus ex duobus unum facit in Bibl. Orient. pag. 235. quem & à Michæa rejectum, non laudatum affirmat, inquiens: *Michæas confecit ſermonem contra Kontropium Sebarjeſu Dalſum.*

2 *De Sabarjeſu Laſciumæ*, quæ aliàs *Dakuka* dicitur, ut ſuprà pag. 156. Ecchell. perperàm, *Sbarjeſu Dalſum*, literam ܕ *Daleth*, quæ genitivi caſus nota eſt, non animadvertens. Hujus *Sabarjeſu* geſta narrantur à Gabriele Moſulano in carmine Syriaco, quod extat Cod. 7. ad calcem tom. 2. p. 488. In eundem Sabarjeſum & in Hormiſdam Perſam habetur carmen anonymi tom. 1. p. 582. Fuit & alter Sabarjeſu Laſciumæ Epiſcopus, quem Amrus ſub Jeſujabo Arzunita claruiſſe teſtatur, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 110. Carmen Michææ, quod de laudibus cujuſdam, fortaſsè *Cantropi*, aut *Sabarjeſu* compoſitum fuerat, in cœnobio Beth-Abenſi in commemoratione Jacobi illius cœnobii fundatoris cani ſolitum fuiſſe affirmat Margenſis lib. 2. hiſtor. Monaſtic. cap. 33. donec Gabriel Rakoda aliud proprium de Jacobo edidit.

3 *Cyrus*, ſeù *Kajura*, cognomento *Doctor*, Mar Abæ Patriarchæ diſcipulus, claruit circa annum Chriſti 550. de quo vide Amrum citatum tom. 2 pag 412.

4 *Paulonas*, (Ecchell. *Paulinus*) Sancti Ephræmi diſcipulus, ab eodem Sancto Doctore tamquam à recta fide deficiens rejicitur in Teſtamento: ܦܘܠܘܢܐ ܠܛܝܬܐ ܐܡܟ :
ܘܝ ܠܗ ܠܟܪܣܐ ܕܛܥܢܬܟ . ܕܒܟܠܗܝܢ ܗܪ̈ܣܝܣ ܐܙܠܬ
ܐܦ : ܘܒܟܠܗܝܢ ܒܥ̈ܝܬܐ ܒܥܐ ܐܢܬ . ܘܟܠܗ ܥܡܠܟ
ܢܐܒܕ ܐܝܟ : ܐܝܟ ܗܘ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ .
ܒܚܪܢܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ : ܢܦܠ ܒܚܘܒܐ ܕܐܒܕܢܐ .
ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܫܬܡܥܢܐ ܕܩܢܝܢܐ :
ܘܡܬܒܣܡܢ ܠܗܘܢ ܒܕܝܢ ܠܒܘܬܐ .

Paulona, inquit, *maledicta mater tua: væ ventri, qui te portavit: quoniam ſectas omnes ſectaris, & quæſtiones omnes inveſtigas. Operam omnem perdes, quemadmodum vir ille* (in alio exemplari Syriaco, *Judas*, nimirùm Iſca-

CAPUT XCVII.

Sergius.

1 Sergius 1 commentarium
In Hieremiam compoſuit confecitque,
Necnon in Ezechielem, & Danielem,
Juxta traditionem Antiquorum.

ܣܪܓܝܣ ܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܐܪܡܝܐ ܣܡ ܘܓܡܪ
ܘܕܚܙܩܝܐܝܠ ܘܕܢܝܐܝܠ
ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܕܡܝܐ.

CAPUT XCVIII.

Mares Perſa.

2 Mares 2 Perſa habet
Commentarium in Danielem:

ܡܪܐܣ ܦܪܣܝܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܢܝܐܝܠ.

Et ܘܦܘܠܘܣ

Iſcariotes) *negotiationes ſuas perdidit. Columna, quam dereliquiſti, prodigium in tuo corpore oſtendet: confiſus quippe es in arundine conquaſſata, baculum Crucis derelinquens.* Quæ verba ex Græca verſione, ſeù potius paraphraſi, Ger. Voſſius tom. 3. operum S. Ephræmi pag. 296. latinè ſic reddit. *Væ tibi Paullona: cujus mater ex mulieribus maledicta. Væ ventri, qui te peperit: quoniam perditionis omnium hæreſum particeps factus es, & prædonum janua ingrederis.* (In alio exemplari, *& prædonum omnem prædam cogis.*) *Opera enim tua omni nequitia atque flagitio plena ſunt. Denudatus, projectus es à gratia: & tamquam Judas Iſcariotes proditor factus; & ex cunctis tuis ſtudiis confuſus. Columna enim hujus, ſedes eſt, quam tu dereliquiſti: horribile verò prodigium ipſe in tuo oſtendet corpore*, (in alio exemplari, *Columna enim ſedis hujus, quam tu deſeruiſti, prodigium oſtendet in corpore tuo,*) *qui cœlum ſuſtinet, & in quo omnis creaturæ natura conſtituta eſt atque firmata: quoniam quælibet in ipſo creatura fundata eſt, mare & plenitudo ejus. Confiſus quippe es in arundine fracta, derelinquens Chriſti baculum, atque armaturam; quæ infirmos conſolidat, & omnem paſſionem ac morbum tùm animi, tùm corporis curat ſanatque.*

Ejuſdem Paulonæ meminere Sozom. lib. 3. cap. 15. Nicephorus lib. 9. cap. 16. & Gennadius de viris illuſtribus cap. 3. ubi eum *Paulinum* appellat: *Paulinus*, inquit, *Preſbyter, diſcipulus beati Ephræm Diaconi, homo acris valdè ingenii, & in divinis doctus valdè Scripturis: ſed vivente magiſtro clarus in doctoribus Eccleſiaſticis fuit, & maximè ex tempore declamator. Poſt illius autem obitum, amore primatus & nominis, ſeparans ſe ab Eccleſia, ſcripſit contraria fidei multa. Huic moriturus beatus Ephræm aſtanti ſibi dixiſſe fertur: vide, Pauline, ne te ſubmittas cogitationibus tuis, & eleveris: ſed quum te ad purum comprehendiſſe Deum putaveris, crede nec intellexiſſe. Præſenſerat enim illum ex ſtudiis vel ſermonibus nova inveſtigare, & in immenſum intellectum hæreſeon tendere: unde & frequenter Bardeſanem novellum eum vocabat.*

Hanc Gennadii auctoritatem idem Voſſius in notis ad laudatum Ephræmitici Teſtamenti locum ideò recitat, ut Paulonam à Paulino alium fuiſſe oſtendat. Quum enim ex Sozomeno, & Nicephoro, Ephræmi diſcipulos Abam, Zenobium, Maram, Abraham, Simeonem, Paulonam, & Aranad recenſuiſſet, ſubjungit: *Addit porrò jam dictis diſcipulis adhuc alium S. Patris Ephræm diſcipulum Gennadius, etiam in tranſverſum à doctrina Magiſtri actum, nimirùm Paulinum.* Et paulò poſt. *Ita de illo Gennadius in lib. de viris illuſtribus cap. 3. Cujus tamen Paulini in ſuo hic Teſtamento ipſe Ephræm non meminit: fortè quod meliora de illo ſperaret, licet ſecius poſt obitum ſuum de illo acciderit, quando Magiſtri jugo ac fræno liberatus, jam virus, quod mente dudum conceperat, evomere liberius cœpit.* Hæc ille. Verùm ſi Gennadii verba attentè penſentur, eum ad Ephræmi Teſtamentum alludere palàm fit; adeoque Paulinum cum Paulona unum eundemque eſſe.

1 *Sergius*, Scholæ Hazenſis, ſeù Adjabenicæ Doctor, ſub Mar-Aba Patriarcha innotuit circa annum Chriſti 550. cujus & diſcipulus fuit, teſte Amro. Vide tom. 2. pag. 412.

2 *Mares Perſa*, in urbe Perſidis Hardaſciro

1 Et expoſitionem in Epiſtolas 1 Acacii,
2 Et *librum* adversùs Magos 2 Niſibenos.

ܘܦܘܫܩܐ ܠܐܓܪ̈ܬܐ ܕܐܩܩܝ
ܘܠܘܩܒܠ ܡܓܘ̈ܫܐ ܕܢܨܝܒܝܢ .

CAPUT XCIX.

Abraham ex Mahuza.

Abraham 3 ex Mahuza
3 Edidit ſermones 4 Paracleticos,
4 & Epiſtolas,
Et cauſas feſtorum omnium,
5 Et librum 5 Interpretationum.

ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܡܚܘܙܐ
ܥܒܕ ܒܘܝ̈ܐܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ :
ܘܥܠܠ̈ܬܐ ܕܥܐܕ̈ܐ ܟܠܗܘܢ :
ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܕܬܘܪ̈ܓܡܐ .

CAPUT C.

Paulus Anbaræ Epiſcopus.

Paulus 6 Anbaræ Epiſcopus
6 Complures edidit Epiſtolas,
Et ſermones Paracleticos cum 7
7 Interpretationibus:
Et Diſputationem adversùs quoſdam.

ܦܘܠܘܣ ܗܘ ܐܦܣܩܦܐ ܕܐܢܒܪ
ܐܦ ܗܘ ܐܓܪ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܘܒܘܝ̈ܐܐ ܥܡ ܬܘܪ̈ܓܡܐ
ܘܕܪܫܐ ܠܘܩܒܠ ܐ̱ܢܫܝܢ .

CAPUT CI.

Gabriel Catarenſis.

Gabriel 8 Catarenſis confecit
8 Ora-

ܓܒܪܐܝܠ ܩܛܪܝܐ ܥܒܕ
ܡܐܡܪ̈ܐ

ſciro (ab Artaſiro, ſeù Artaxerſe Rege ſic appellata) natus, ejuſdemque Epiſcopus, temporibus Concilii Epheſini primi claruit, ad quem exſtat famoſa Ibæ Edeſſeni Epiſtola, de qua vide tom. 1. Bibl. Orient. p. 203. & 350.

1 *Acacii*. Fuit is Amidæ Epiſcopus ſub Honorio & Theodoſio Impp. circa annum Chriſti 422. Vide tom. 1. pag. 195. & hoc tom. pag. 51.

2 *Magos Niſibenos*. De Magorum nomine & origine diſſerit Ecchell. in Notis ad hunc locum pag. 265.

3 *Abraham ex Mahuza*. Choſroës Anuſcervanus Perſarum Rex anno regni octavo quum Antiochiam Syriæ vaſtaſſet, ejus incolas captivos in Perſidem abducens, urbem *Mahuzam* in provincia Garmæorum condidit, teſte Barhebræo in Chronico Syriaco. Vide tom. 2. Bibliothecæ Orientalis pag. 410. Id factum vergente anno Chriſti 539. vel ſaltem ineunte anno 540. nam Choſroës regnare cœpit anno 531. ut probat Pagius ad ann. 530. num. XI. In ea urbe celebrem habuere Scholam Hebræi, ut in Præfatione ad 1. Tom. obſervavi.

4 *Sermones Paracleticos*, & *Epiſtolas*. Ita Codex noſter. At Ecchellenſis legit ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܒܘܝܐܐ *Epiſtolas conſolatorias*.

5 *Librum Interpretationum*, ideſt homiliarum in Evangelicas lectiones. Ecchell. malè interpretatur, *de ratione interpretandi*.

6 *Paulus* Anbaræ quæ & Pheroz-Sapor dicitur, Epiſcopus, ſub Phetione Patriarcha claruit circa annum Chriſti 740. ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 431. Hunc Scriptorem neſcio qua ratione ex Catalogo ſuo Ecchellenſis expunxit.

7 *Interpretationibus*. Exſtat Homilia Pauli *de Pentecoſte* tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 583. & tom. 2. pag. 486.

8 *Gabriel* Catarenſis Epiſcopus ſub eodem Phetione Patriarcha vixit circa ann. Chriſti 740.

Orationem de unione: | ܡܐܡܪܐ ܚܕ ܕܥܠ ܚܕܝܘܬܐ:
Et ſolutionem quæſtionum | ܘܫܪܝܐ ܠܒܥܘܬܐ ܕܫܘܐܠܐ
De re fidei. | ܕܥܠ ܫܪܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.

CAPUT CII.

Jacobus Calatenſis.

1 Jacobus 1 Calatenſis habet | ܝܥܩܘܒ ܩܠܛܝܐ ܐܝܬ ܠܗ
Commentarium in Proverbia: | ܡܬܪܓܡܢܘܬܐ ܕܡܬܠܐ:
2 Et hymnos 2 in Diodoritas, | ܘܡܕܪܫܐ ܕܥܠ ܕܝܘܕܘܪܘܣ:
Et de fide Eccleſiæ. | ܘܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ.

CAPUT CIII.

Barſumas Charchenſis.

3 Barſumas 3 Charchæ habet | ܒܪܨܘܡܐ ܕܟܪܟܐ ܐܝܬ ܠܗ
4 Librum nuncupatum 4 de Hepate: | ܟܬܒܐ ܚܕ ܕܡܬܩܪܐ ܕܟܒܕܐ:
Et complures gratiarum actiones: | ܘܬܘܕܝܬܐ ܣܓܝܐܐ:
Et ſermones Paracleticos; cum Interpretationibus. | ܘܒܘܝܐܐ ܥܡ ܬܘܪܓܡܐ.

CAPUT CIV.

Ebedjeſu Aſſyriæ Epiſcopus.

5 Ebedjeſu 5 Bahrizi filius Me- | ܥܒܕܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪ ܒܗܪܝܙܐ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ

NOTÆ.

1 *Jacobus*, cognomento *Arabs*, Chalatenſium Epiſcopus, ſub eodem Phetione Patriarcha claruiſſe refertur apud Amrum. Vide tom. 2. pag. 431. Eſt autem *Chalata* urbs Armeniæ, quam Abulpheda in Tabulis geographicis num. 409. & 410. ad occaſum Argiſæ poſitam, ab ejuſque urbis lacu itinere diei abeſſe teſtatur. Ecchell. & Hottingerus pro Calatenſi *Cletiam* reddunt.

2 *Hymnos*. Ecchell. *Exercitationes Dioditarum*. Hottingerus, *diſputationes familiæ Diodori*, *ideſt*, *contra Diodorum*, haud recte. De voce Syriaca ܡܕܪܫܐ *Madraſce*, recole quæ ſuprà dixi hoc tom. pag. 62.

3 *Barſumas Charchæ* Epiſcopus ejuſdem Jacobi ſynchronus. Eſt autem Charcha urbs apud Seleuciam & Cteſiphontem in Aſſyria, quam pleno nomine ܟܪܟܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܟ *Charcham*, ſeu oppidum *Beth-Seleuciæ* appellant. Aliam in finibus Arabiæ & Syriæ *Charcam* nominat Abulpheda num. 172. quæ in ſacro Francorum bello apud Gulielmum Tyrium aliosque Scriptores occurrit.

4 *Librum nuncupatum de hepate*. Ecchell. legit, ܟܬܒܐ ܚܕ ܕܡܬܩܪܐ ܕܕܘܒܪܐ *librum nuncupatum de Regimine*, contra metri heptaſyllabi rationem, quæ lectionem Codicis noſtri confirmat.

5 *Ebedjeſu Metropolita Athur*, hoc eſt, *Aſſyriæ*, Ninives nimirùm, & Moſuli, ut ex Amro liquet tom. l. pag. 458. Ejuſdem Ebedjeſu

Metropolita Athur	ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܬܘܪ
1 Scripſit de diviſione 1 hæreditatum,	ܟܬܒ ܦܘܠܓ ܝܪ̈ܬܘܬܐ
2 Et expoſitionem 2 Officiorum.	ܘܦܘܫܩܐ ܕܬܫܡܫ̈ܬܐ.

CAPUT CV.

Daniel Epiſcopus Tahal.

3 Daniel 3 Tobonitæ 4	ܕܢܝܐܝܠ ܕܛܘܒܢܝܬܐ
4 Epiſcopus Tahal 5	ܗܘ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܛܚܠ
5 Compoſuit librum Florum,	ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܦܪ̈ܚܐ:
Et ſermones Paracleticos & Interpretationes.	ܘܡܡ̈ܠܠܐ ܕܒܘܝܐܐ ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ.
Et ſolutionem quæſtionum Textus (*Scripturæ*,)	ܘܫܪܝܐ ܕܫܘ̈ܐܠܐ ܕܟܬܒܐ
Et variorum ænigmatum.	ܘܕܐܘܚܕ̈ܬܐ ܕܙܢ ܙܢ:
Habet etiam gratiarum actiones:	ܐܝܬ ܠܗ ܬܘܕܝ̈ܬܐ
Et orationes metricas.	ܘܨܠܘ̈ܬܐ ܡܫ̈ܩܠܢ ܒܡܘܫܚܬܐ.
Prætereà edidit ſolutionem quæſtionum	ܐܝܬ ܠܗ ܫܪܝܐ ܕܫܘ̈ܐܠܐ
Quinti divini tomi	ܕܦܢܩܝܬܐ ܕܚܡܫܐ
Sancti Iſaac Ninivitæ:	ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܢܝܢܘܝܐ:
6 Et explicationem 6 capitum ſcientiæ.	ܘܦܘܫܩܐ ܕܪ̈ܝܫܐ ܕܝܕܥܬܐ.

CA-

jeſu meminit infrà Sobenſis, ubi de Synodis Orientalium. Amrus in vita Eliæ I. Patriarchæ, eum monachum fuiſſe affirmat cœnobii Eliæ, quod Saidi appellatur, deinde ad metropolim Athur, hoc eſt, Moſuli promotum circa annum Chriſti 1028.

1 *De diviſione hæreditatum*. Ecchell. habet ܦܘܠܓ̈ܐ ܕܝܪ̈ܬܘܬܐ *diviſiones hæreditatum*.

2 *Expoſitionem officiorum*. Hunc titulum præfert liber anonymus, de quo tom. 2. pag. 489. & hoc tom. pag. 166. Ecchell. pro ܦܘܫܩܐ ܕܬܫܡܫ̈ܬܐ *Declaratione ſeu expoſitione Officiorum*, legit ܦܘܪ̈ܫܐ ܕܬܫܡܫ̈ܬܐ *Diſtinctiones Officiorum*.

3 *Daniel* Epiſcopus Tahalenſis, Moſulano Metropolitæ Ebedjeſu, cujus cap. præced. facta eſt mentio, ſi bene conjicio, ſynchronus: nam Ebedjeſu librum ſuum *Declarationis Officiorum* inſcriptum, Danieli nuncupavit, ut liquet ex Cod. Syr. XI. tom. 2. pag. 489.

4 *Tobonitæ*. Patria Danielis, per quam ab altero Daniele cognomento ܒܪ ܡܪܝܡ *Bar-Mariam*, hoc eſt, Mariæ filio, & à Daniele Rheſinenſi diſtinguitur, de quibus Sobenſis in hoc catalogo.

5 *Tahal*. Ita habet Sobenſis, & auctor vitæ Xenajæ tom. 2. pag. 10. Ecchell. legit ܛܠܚ *Talah*. Eſt autem Tahal urbs Garmæorum in finibus Perſidis ſita, unde Xenajas, ſeù Philoxenus, famoſus Monophyſitarum anteſignanus prodiit.

6 *Capitum ſcientiæ*, hoc eſt, capitum gnoſticorum Evagrii, de quibus ſuprà. Ecchell. malè *principiorum ſcientiæ*.

CAPUT CVI.

Abraham Epiſcopus Baſſoræ.

1 Abraham 1 Metropolita 2 Baſſoræ
2 Compoſuit Epiſtolas, & librum
3 Expoſitionis verborum 3 præſtantium
Theodori Commentatoris.

ܐܒܪܗܡ ܡܝܛܪܢ ܕܒܨܪܐ
ܣܡ ܐܓܪ̈ܬܐ: ܘܟܬܒܐ
ܕܦܘܫܩ ܡܡܠܠܐ ܝܬܝܪ̈ܬܐ
ܕܬܐܘܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ.

CAPUT CVII.

Job Catarenſis.

4 Job 4 Catarenſis elaboravit
Elucidationem totius novi *Teſtamenti*,
Necnon Legis (*ideſt*, *Pentateuchi*,) & omnium Prophetarum,
Præter elucidationem Judicum.

ܐܝܘܒ ܩܛܪܝܐ ܣܥܪ
ܦܘܫܩܐ ܕܟܠܗ ܚܕܬܐ:
ܘܕܐܘܪܝܬܐ ܘܕܟܠܗܘܢ ܢܒܝ̈ܐ
ܣܛܪ ܡܢ ܦܘܫܩ ܕܣܦܪ ܕܕܝ̈ܢܐ.

CAPUT CVIII.

Ibas.

5 Ibas 5 compoſuit elucidationem
Pſalmorum totius Davidis:
Sermones Paracleticos, alioſque tractatus
De Judiciis Eccleſiaſticis.

Habet præterea elucidationem tomorum
Duorum Gregorii (*Nazianzeni*)
Et

ܗܝܒܐ ܣܡ ܗܘܐ ܦܘܫܩܐ
ܕܡܙܡܘܪ̈ܐ ܕܟܠܗ ܕܘܝܕ:
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܦܪܩܠܝܛܝܩܐ ܘܐܚܪ̈ܢܐ
ܕܥܠ ܕܝ̈ܢܐ ܥܕܬܢܝ̈ܐ.
ܘܐܝܬ ܠܗ ܦܘܫܩ ܦܢܩܝ̈ܬܐ
ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ.

ܘܦܘܫܩܐ

NOTÆ.

1 *Abraham* ex Epiſcopo Schiaharzur poſt Joſephi obitum ad Baſſoræ metropolim à Mari Bar-Tobi Patriarcha promotus, vivebat anno Chriſti 990. Vide tom. 2. p. 443.

2 *Metropolita*. Syriacè ܡܝܛܪܢ *Mitran*, quæ vox ex Græca μητροπολίτης, & Syriaca ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ diminuta, Arabibus familiaris eſt.

3 *Verborum præſtantium*. Ecchell. legit ܡܠܐ ܐܘܟܡ̈ܬܐ *verborum obſcuriorum*.

4 *Job Catarenſis*. Ecchell. ܐܚܘܒ *Abub*, litera ܝ *Jod*, in ܚ *Het* permutata. Sub eodem Mari Patriarcha vixit circa annum Chriſti 990.

5 *Ibas*. Ita in noſtro Codice. At Ecchell. & ex eo Hottingerus habent, ܕܢܚܐ *Denha*: quorum fidem ſequutus, dixi ſuprà pag. 24. Denham duos Tomos S. Gregorii Nazianzeni dilucidaſſe. Sub Phetione Patriarcha circa annum Chriſti 740. claruit, Paulo Anbaræ, Jacobo Arabi, & Abæ, qui poſtmodum ad Patriarchalem dignitatem evectus fuit, ſynchronus.

Et commentarium in Dialecticam Magni Ariſtotelis. — ܘܦܘܫܩܐ ܕܡܠܝܠܘܬܐ ܕܐܪܣܛܘܛܠܝܣ ܪܒܐ .

CAPUT CIX.

Scialita Epiſcopus Rheſinæ.

1 Scialita [1] Epiſcopus — ܫܠܝܛܐ ܐܦܣܩܘܦܐ
2 Rheſinæ compoſuit [2] Interpretationes, — ܕܪܝܫܥܝܢܐ ܣܡ ܬܘܪܓܡܐ :
Paracleticos ſermones, Preces, — ܒܘܝܐܐ ܘܨܠܘܬܐ :
Canones, & de cauſis. — ܘܩܢܘܢܐ ܥܠ ܥܠܠܬܐ .

Edidit etiam metrica capita, quæ canuntur — ܐܦ ܥܒܕ ܪܝܫܐ ܕܡܬܐܡܪܝܢ
3 Ad portam [3] cancellorum: — ܥܠ ܬܪܥ ܩܢܟܐ ܒܡܫܘܚܬܐ .
Nec non capita ſoluta oratione: — ܐܦ ܪܝܫܐ ܕܠܐ ܡܫܘܚܬܐ :
4 Et expoſitionem [4] duorum canticorum. — ܘܦܫܩ ܬܪܝܢ ܬܫܒܚܬܐ .

CAPUT CX.

Babæus Perſa.

5 Babæus [5] Perſa, qui fuit — ܒܒܝ ܦܪܣܝܐ ܕܗܘܐ
Epiſcopus Rivardſciri, — ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܪܝܘܐܪܕܫܝܪ
Compoſuit librum, quo continetur ſolutio — ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܪܝܐ
Variarum quæſtionum. — ܕܫܐܠܐ ܕܡܢ ܡܢ .

CA-

NOTÆ.

1 *Scialita* Rheſinæ in Meſopotamia urbis Epiſcopus, Paulo Anbaræ Præſuli æqualis, anno Chriſti 740. apud Syros Neſtorianos innotuit.

2 *Interpretationes*. Homiliæ duæ *de Beata Maria*, & altera *de Feria tertia Rogationum*, exſtant Codd. Amid. 1. 8. & 10. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583. & Cod. Syr. 1. tom. 2. pag. 486.

3 *Ad portam cancellorum*. Perſoluto Miſſæ ſacrificio Syrus Neſtorianus Sacerdos ad portam cancellorum Altaris deſcendens, converſa ad populum facie, Benedictiones quaſdam metricas, vel ſine metro canere ſolet, quarum exemplar vide Cod. Syr. Amiden. XI. tom. 1. pag. 583.

4 *Duorum Canticorum*: quorum alterum incipit, ܝܕܥ ܡܚܫܒܬܐ *cognitor cogitationum*, alterum, ܐܦܢ ܡܫܠܚܝܢ *quamquam exuatis*: utrumque autem S. Simeoni Barſaboë Seleucienſium Archiepiſcopo & martyri inſcribitur, ut dixi tom. 1. pag. 12.

5 *Babæus* Perſa, Rivardſciri Perſarum metropoleos Epiſcopus; ſub Ananjeſu Secundo Patriarcha claruit circa annum Chriſti 780.

CAPUT CXI.

Sciaadoſtus Tirhanæ Epiſcopus.

1 Sciaadoſtus 1 Tirhanæ Epiſcopus compoſuit
Orationem Synodicam:
Necnon Epiſtolas, Canones,
Oratiunculas, & Interpretationes.

ܫܘܥܕܘܣܛ ܚܣܝܐ ܕܛܝܪܗܢ ܣܡ
ܡܡܠܠܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝܐ :
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܥܡ ܩܢܘ̈ܢܐ :
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܙܥܘܪ̈ܐ ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ .

CAPUT CXII.

Abibus Monachus.

2 Abibus 2 Monachus compoſuit
Meditationes de regimine (*monaſtico.*)
3 Et Capita 3 Scientiæ: & Cantus 4
4 Hymnoſque.

ܐܒܝܒ ܝܚܝܕܝܐ ܣܡ
ܗܘ̈ܓܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ .
ܘܪ̈ܫܐ ܕܝܕܥܬܐ : ܘܩܠ̈ܐ
ܕܥܘܢܝܬܐ ܘܬܫܒ̈ܚܬܐ .

CAPUT CXIII.

Babæus Niſibenus.

5 Babæus 5 Niſibenorum filius
Edi-

ܒܒܝ ܗܘ ܒܪ ܢܨܝܒܢܝܐ
ܐܝܟ

N O T Æ.

1 *Sciaadoſtus* Tirhanæ Epiſcopus unàcum Milleſio Zuabiæ Antiſtite, quum Abas ſecundus Patriarcha Seleuciam reliquiſſet, Sedem Patriarchalem Vicaria poteſtate rexit anno Chriſti 748. ut ex Amro notavi tom.2. pag.431.

2 *Abibus* monachus in monte Janan unàcum Jacobo fratre claruit ſub Timotheo Patriarcha, Jeſujabo Adjabenorum Metropolita, & Salomone Hadathæ Epiſcopo, circa annum Chriſti 800. ut refert Thomas Margenſis lib. 6. hiſt. monaſt. cap. 8. in vita Gabrielis Abbatis, ubi quædam ejuſdem Abibi geſta perſtringit.

3 *Capita Scientiæ*: hoc eſt, gnoſtica, ad imitationem eorum, quæ Evagrius olim compoſuerat. Ecchell. & Hottingerus, *de principiis ſcientiarum*. Vide ſuprà cap. 105.

4 *Cantus Hymnoſque*. In textu ad verbum, *& voces cantuum hymnorumque*. Sed vox ܩܠܐ, quæ alibi *vocem* ſignificat, quum canticis hymniſque conjungitur, pro cantus modulatione uſurpatur, ut ex libris Eccleſiaſticis Syrorum patet. Ecchell. & Hottinger. perperàm vertunt, *de componendis hymnis & canticis*, perinde acſi Abibus tractatum de modo componendi hymnos & cantica ediderit, quod à Sobenſis mente alienum eſt.

5 *Babæus* Niſibenus, ſub Salibazacha Patriarcha innotuit circa annum Chriſti 720. Ejus geſta & ſcripta refert Margenſis lib. 3. hiſtor. monaſtic. cap. 1. 2. & 3. his verbis.

ܩܕܝܫܐ ܕܝܢ ܒܒܝ ܡܠܦܢܐ ܡܫܒܚܐ ܗܘܐ ܣܓܝ
ܢܗܝܪܐ : ܣܓܝܐܬܐ ܟܬܒ̈ܘܗܝ : ܡܫܠܡܢܐ ܕܟܬܒܘܗܝ
ܘܡܬܪ̈ܓܡܢܘܬܐ ܕܪܘܚܢܝܘܬܗ . ܐܝܟ ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟ ܕܐܦ
ܘܕܠܐܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܝܡܐ ܘܝܒܫܐ ܡܠܝܐ ܫܘܒܚܐ : ܠܟܘܢ
ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟ ܢܒܝܐ ܘܕܝܢܐ ܘܫܠܝܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܡܬܢܣܝܢܐ ܫܦܝܪܐ : ܐܝܟ ܗܢܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܕܥܒܪܐ ܠܡܥܒܕ ܐܝܟ ܡܟܬܒܢܐ ܕܗܘܐ ܥܒܕ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sanctus Magiſter noſter Babæus Doctor, vir fuit multa eruditione inſignis, complexione robuſtus, corpore & membrorum ſtructura validus. Habebat, ut ferunt, ſuavem & ſonoram vocem, velut tubæ. Has præter naturæ dotes inerat illi caſtitas, & puritas, atque charitas, ſuavitaſque morum, animi demiſſio, multaque comitas & urbanitas: quas ob virtutes noviſſimis hiſce temporibus eâ, qua Doctores priorum ſæculorum, famâ inclaruit. Sed præ cæteris nomen ejus illuſtre reddidere excellentia facta, & omnes leges & ſtatuta Scholarum, quæ ob

ſegnitiem & neglectum exoleverant, & ab eò reſtituta atque ad priſtinum vigorem nitoremque revocata fuere. Babæus urbem Gabiltham in provincia Tirbana patriam habuit, in qua ſpiritualis operis prima fundamenta jecit, filioſque procreavit præſtantes, qui parentis ſui veſtigiis inſiſtentes, ſapientiſſimi patris hæredes ſeſe probavere. Compertum autem eſt, Babæum floruiſſe ſub Catholico Patriarcha Saliba-Zacha: id enim teſtantur ejuſdem Babæi ad Saliba-Zacham quæſtiones diverſæ. Quemadmodum verò Iſraeliticus populus Babylonico ſub jugo gemens, divinarum laudum oblitus fuiſſe viſus eſt, quoniam, ut Scriptura loquitur, haudquaquam illis fas erat in terra aliena cantare cantica Domini: ita pariter temporibus Sancti Magiſtri noſtri Babæi confuſi fuiſſe videbantur ritus Eccleſiaſtici ſacrarum proceſſionum, & Cantus, modi, & hirmi, & pſalmodia univerſa ea, quæ ad Pſalmum, Domine clamavi ad te, peragi ſolet: necnon & clauſulæ precum, & pſalmorum modulationes, & ſtationes, & cantiones, & hymni, qui alta voce recitantur; ita ut unaquæque regio, urbs, cœnobium, & ſchola ſuos haberet canendi modos, & ſacrarum ſupplicationum ritus. Quamobrem factum fuerat, ut externus quiſque, literis licet excultus & in ſcholis exercitatus, extra propriam Scholam manere velut imperitus & rudis cogeretur. Et quemadmodum quum Judæi in urbem Hieruſalem poſtliminio rediiſſent, univerſa pſalmodia reſtituta eſt, & priſtinam gloriam recuperavit: & quemadmodum ante Mar Jeſujabum Catholicum Adjabenum ſacrarum ordinationum ritus confuſi fuerant, illius autem operâ & auctoritate conveniens omnibus Eccleſiis ritus & communis factus eſt: ſimiliter Spiritus ſanctus beatum hunc neceſſariâ ſapientiâ inſtruxit, docuitque modos ſuaves, & compoſitiones jucundas Eccleſiaſticæ muſicæ, ſuiſque chariſmatibus implevit, & ſuis theſauris locupletatum, ſuæ doctrinæ organum & ſpiritualem cytharam fecit. Quapropter factus eſt pater doctorum, & magiſter ſapientum, poſtquam ejus cor ſuſcitavit Dominus eo ardore, quo Zorobabelis animum inflammavit. Ita demùm Gabiltham & ſcholam ibidem erectam, quam excellentibus diſcipulis commiſit, deſerens, ad hanc Adjabi provinciam venit; & primùm quidem magnam ac celebrem Scholam fundavit in oppido nobilium piorumque incolarum, Chaphar-Uzel nuncupato, operâ uſus venerabilis Zadanphruchi, qui pater fuit Phruczadi nobilis patris bonæ memoriæ Lavarſaphi, & Maſalmæ, eam ſedem tenente Sancto Mar Joanne Epiſcopo Metropolita (cujus geſta vide apud eundem Margenſem lib. 2. à cap. 30. tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 494.) *Poſtquam verò in ea Schola ad plures annos idem beatus magiſter noſter Babæus moram produxiſſet, inde ad terras Margæ profectus, ibidem quatuor & viginti Scholas ex parte reſtituit, & ex parte à fundamentis erexit. Et quoniam quidam fortaſsè iſta, quæ ſcribimus legentes, falſa & commentitia eſſe exiſtimare poſſent, prædictarum Scholarum nomina hic ſubtexere non incongruum arbitramur, etſi prolixa & inſulſa inde fieri oratio noſtra videri poſſit.*

Provinciam itaque Margenſem ingreſſus beatus, Scholares primùm congregavit, conſtructoque gymnaſio, codicum lectionem emendavit & reſtituit in oppido Saphſaphæ, quod Baſoſam vocant. Mox etiam in monaſterio Buſeli in Caſtro Gherino: deinde aliam Scholam condidit in monaſterio .... & aliam in monaſterio Cyri, aliamque in Akra, & aliam in Hardaſo, ac aliam in Salmata: item aliam in Beth-Edre; aliamque in Chatra, & aliam in Makabta: ac aliam in Nirema paſtorum; aliam ſimiliter in Kuph: aliam quoque in Nirabrazaja, atque aliam in Gubis, & aliam in monaſterio Sancti Achæ, aliamque in monaſterio Sancti Ephræm: aliam itidem in Maja Karire (ſeù Aquis Frigidis;) *aliam ſimiliter in Beth-Aſa: atque aliam in Beth-Sati. Item aliam in Beth-Kardag: aliam itidem in Haueſo: aliam ſimiliter in Beth-Roſtako: aliam etiam in Beth-Narko: aliam denique in Beth-Tarmeſa. Omnes has Scholas ſapiens Paradiſi cultor plantavit, vel reſtituit in Provincia Margenſi. Proditum eſt autem, è Babæi Schola ſexaginta prodiiſſe doctos diſcipulos, & ab eodem totidem gymnaſia fundata fuiſſe, ſuumque ab illo datum habuiſſe Rectorem, & proprios reditus & prædia, operâ & ſtudio fidelium Dei amantium, quibus videlicet curæ erat divina doctrina. Poſtremò ad oppidum Caphar-Uzelum regreſſus, inde quotannis Scholas univerſas bis viſitabat: ne videlicet quæ optimè ſtatuta & decreta ab ipſo fuerant ſuiſque diſcipulis tradita, aliorum incuria interirent. Ab auctore itaque, Babæi conſtitutio nuncupata fuit.*

(Nimirùm [illegible] Cantus, ſeù Muſica Babæi.)

Ne verò quis credat Babæum in muſica tantummodo verſatum, Scripturarum verò atque literarum ſcientia caruiſſe, addo, ab illo varios & multiplices tractatus nobis relictos fuiſſe. Edidit ſiquidem Orationes, & Inſtitutiones quamplures, quas quum lector percurrerit, comperiet profectò illum in ſcientiis, quæ circa ſpeculationem verſantur, admodum fuiſſe exercitatum. Inter cæteras ejus lucubrationes ſunt duæ & viginti Interpretationes (hoc eſt, Homiliæ) *ordine alphabetico digeſtæ, quæ à pueris in Feſto Hoſannarum cantantur. Paracleticæ præterea, & Benedictiones eodem ſimiliter Alphabeti ordine conſcriptæ: & liber variarum ad varios epiſtolarum: prolixæ inſuper ſuper ſponſos ſponſaſque benedictiones. Sed & quum ad memoriam ſancti Mar Jacobi in Beth-Abe frequenter adire ſoleret, de eodem ſancto Jacobo cantiones magnis myſteriis refertas juxta elementarem ſeriem diſpoſitas conſcripſit duas & viginti. Et cantus mutationem adjecit hymno, cujus initium, Ecce avolarunt dies mei. Et ad hymnum, qui incipit, Ecce mortuis, cantiones duodecim. Et de Mar Neſtorio cantionem adjecit, quæ incipit, In ſemita juſtorum. Alias præterea beatus Doctor lucubrationes edidit, quas ſicui quærere libuerit, eas in ſancto Beth-Abenſi cœnobio reperiet.*

Poſt univerſa hæc præclarè geſta, dum videlicet plantaret & irrigaret, procrearet atque educaret, produceret ad juventam, & ad ſenium deduceret; has demùm terras reliquit, & in urbem ſuam ſe recepit, ibique in profunda ſenectute à laboribus ſuis & divinis

curis

1 Edidit 1 Orationes, Epiſtolas,
2 Cantica, Hiſtorias 2,
3 Adhortationes, & inſtitutiones 3.

ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ:
ܘܬܫܒܚ̈ܬܐ ܘܬܫܥܝ̈ܬܐ:
ܘܡܬܥܝܪ̈ܢܘܬܐ ܘܡܪ̈ܕܘܬܐ.

CAPUT CXIV.

Simeon Taibutha.

4 Simeon 4 Taibutha edidit
5 Librum 5 de regimine;
Et alterum de medicina:
Necnon expoſitionem myſteriorum Cellæ.

ܫܡܥܘܢ ܕܛܝܒܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܟܬܒܐ ܚܕ ܕܥܠ ܕܘܒܪܐ.
ܘܐܚܪܢܐ ܕܥܠ ܐܣܝܘܬܐ.
ܘܦܘܫܩ ܐܪ̈ܙܐ ܕܩܠܝܬܐ.

CA-

euris Domino ſuo gratiſſimis requiem accepit, & in pulvere patrum ſuorum conquievit. Ejus caſtum ſanctumque cadaver conditum fuit in Eccleſia, in qua didicerat & docuerat, repoſitam expectans glorioſam in revelatione Domini retributionem, ſocius effectus Cyri, Narſetis, Joannis, & Abrabæ, (de quibus ſuprà cap. 53 55. 56. & 95.) *a quorum videlicet doctrina lumen accepit, aliiſque tradidit, & quorum geſta moreſque imitatus fuit.*

Ferunt, quum Babæus in Caphar-Uzel commoraretur, Mar Abrahami cognomento Claudi matrem ex Beth-Sajada filium ad eum adduxiſſe, atque cum lacrimis ab eo petiiſſe, ut puero benediceret. En, ajebat, dimidium hominis tibi ſiſto. Cui Babæus, puerum manu utraque complexus: non hic dimidium hominis eſt; imò verò ſcias hunc patrem patrum; & doctorum principem futurum, atque per univerſum Orientem nomen ipſius eruditionemque celebratum iri. Vera Babæum nunciaſſe exitus demonſtravit. Nec illud prætereundum, quod cæteroquin omnibus notum compertumque eſt, Babæum, quum jam ſenex ad urbem ſuam rediiſſet, & quæſtionem quandam in frequente diſcipulorum ſuorum conventu propoſuiſſet, cui ex præſentibus nemo reſpondere, nodumque ſolvere ſuffecit, flere cœpiſſe, genas palmis inceſſere, & capillos vellere, quum diceret: Væ mihi ob mea ſcelera obcæcato: quoniam quum putarem hæredes in Eccleſia doctos me relicturum, ſimile quid mihi accidit, ac illi, qui ſerit, & ad meſſem non pervenit. Ita profectò mihi infelici & imperito contigit, quia non ſum lætatus in opere meo. Aderat inter alios puer perſpicaciſſimi ingenii, quem Guriam vocabant. Et quoniam divina gratia ſuos prævenire ſolet, & ſpiritualem ſapientiam quærentes ſibi ſecernere, eâdem gratia excitante puer magiſtro noſtro, num fortaſſe, reſpondit, quæſtionis propoſitæ nodus hac ratione ſolvitur? ſubjecitque ſolutionem. Ad hæc ſenex gaudio exiliens. Ohe, inquit, ecquiſnam hic eſt? cui adſtantes: Gurias. Quem quum accedere juſſiſſet, manum oſque capiti pueri applicans, cum magna animi lætitia, bene, ait, huic puero precamini. Hic enim Gurias (ideſt, catulus) *in magnum moloſſum evadet. Quod & factum eſt juxta verbum benedicti ſenis: adeo ut poſt magiſtri noſtri obitum, Raban Gurias doctor evaſerit, ſuamque ob doctrinam & mores præceptoris ſui imitator fuerit. Uterque autem in illa ſancta Eccleſia conditus jacet.* Hæc Margenſis.

1 *Orationes, Epiſtolas, Cantica &c.* De quibus ſuprà Margenſis loco mox citato.

2 *Hiſtorias.* Fortaſsè carmina de rebus geſtis Neſtorii hæreſiarchæ, & Jacobi fundatoris cœnobii Beth-Abenſis, quorum mentio apud eundem Margenſem.

3 *Inſtitutiones*, ſeù præceptiones morales. Ecchell. *de bonis moribus.* Hottinger *moralia.*

4 *Simeon*, cognomento *Taibutha*, ſub Ananjeſu primo Patriarcha vixit circa annum Chriſti 690. ut de ipſo ſcribit Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom. 2. pag. 425. in hæc verba. *Ejus* (hoc eſt, Ananjeſu Patriarchæ) *temporibus vivebat Simeon Taibutha. Hic medicus egregius erat, & monaſticam profeſſionem adamavit. Ex libri verò ab ipſo editi titulo, TAIBUTHA* (hoc eſt, Gratia) *appellatus fuit.* Laudatur ab eodem Barhebræo Syros inter medicos tom. cit. pag 315.

5 *Librum de regimine*, vel corporis, hoc eſt, de re medica, vel potiùs animi, ſeù de monaſtico inſtituto, ut de Abibo monachi ſcriptis ſuprà dictum eſt pag. 177.

CAPUT CXV.

Joannes Azrak, Hirtæ Epiſcopus.

1 Joannes [1] Azrak, Hirtæ (*Epiſcopus*)
Compoſuit librum adhortationum,
Et alterum de directione,
Et ducentas octoginta Epiſtolas.

ܝܘܚܢܢ ܐܙܪܩ ܕܚܝܪܬܐ
ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܡܬܒܥܝܢܘܬܐ .
ܘܚܕ ܠܘܬ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ :
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܬܡܢܐܝܢ ܘܡܐܬܝܢ .

CAPUT CXVI.

Joannes Dilumita.

2 Joannes [2] Dilumita
Octo

ܝܘܚܢܢ ܕܝܠܘܡܝܐ
ܬܡܢܝܐ

NOTÆ.

1 *Joannes*, cognomento *Azrak*, hoc eſt, cæruleus, Hirtenſium Epiſcopus, ejuſdem Simeonis Taibuthæ æqualis, ſub eodem Ananjeſu primo Patriarcha claruit, ſub quo Jejunium, quod Syri Neſtoriani *Virginum* appellant, inſtituiſſe dicitur apud Barhebræum citatum tom. 2. pag. 425. idque à Joanne Patriarcha confirmatur in Reſponſione Canonica apud Eliam Damaſcenum ejuſdem ſectæ Epiſcopum cit. tom. 2. pag. 429. Vixit uſque ad tempora Phetionis, & Abæ ſecundi Patriarcharum, ut refert Amrus in vita ejuſdem Phetionis in hæc verba. فثيون من اهل باجرمى اسامة صليبازخا اسقفا على الطيرهان . . . . ولما امتناح صليبا زخا حضر ماراباسقف كشكر ويوحنا الازرق اسقف الحيرة . فقال يوحنا الازرق فى وسط الجمع بتواضعه لمار ابا سلمت اليك . فامتنع عبدالمسيح الحيرى من ذلك واتصلت الخصومات وانتهى الامر الى السلطان . فعمل الناس صلوة وشرعوا فى مداراة اهل الحيرة . وفى اليوم الثانى انفذ امير المومنين يامر بنصب فثيون جاثليقا فامتثلوا امره واماسوة فى الوقت . *Phetionem Ba-Germenſem Salibazacha Patriarcha Epiſcopum Tirbanæ creavit: cujus poſt obitum quum indicto pro ſucceſſoris electione Concilio Abas Caſcaræ Epiſcopus inter alios, & Joannes Azrachus Hirtæ adfuiſſent, & hic audiente univerſa Synodo, Abæ ſe accedere humiliter profeſſus fuiſſet, dicto reſtitit Abdalmeſſias Hirtenſis. Unde exorto inter electores diſſidio, ad Soltanum totum illud negotium devolutum eſt. Interim habito altero conventu, Chriſtiani cauſam Hirtenſibus adjudicarunt. Sed altera die Emir-al-mumeninus* (hoc eſt, Imperator fidelium, ſeu Soltanus) *Phetionem Catholicum creari mandavit. Principis juſſioni paruere univerſi, ſimulque Phetionem Catholicum proclamarunt.* Et in vita Abæ: *Cupham*, inquit, *Aba profectus, Joſephum Aſſyriæ præfectum adiit, à quo benignè exceptus, poſtquam propoſitis quæſtionibus ſatisfeciſſet, Hirtam perrexit, ubi Joannes Azrak unàcum fidelibus cum pompa & honore ei occurrit: quandoquidem ordinationi ipſius nequaquam interfuerat, ſed eam ſubſcripto dumtaxat libello ratam habuerat.* Reliqua ſuprà p. 158. Hinc Joannem in vivis fuiſſe neceſſe eſt anno Chriſti 748. quo Abas ſecundus Cupham, ut ſuprà dixi, profectus eſt, teſte Amro cit. tom. 2. pag. 431. Ananjeſus autem Patriarcha, ſub quo Jejunium Virginum ab eodem Joanne inſtitutum fuit, obiit, eodem Amro teſte, anno Græcorum milleſimo decimo, hoc eſt, Chriſti 699. Vide cit. tom. 2. pag. 424.

2 *Joannes* patria *Hadathenſis*, monachus cœnobii Jeſu-Zachæ, quod Beth-Raban appellatur, *Dilumitæ* cognomen adeptus eſt, quod à Dilumitis in captivitatem ductus, apud eam gentem dies clauſit. Sunt autem *Dilumitæ* populi in litore Hyrcani, ſeu Caſpii maris in Media magna, ad occaſum habentes Adorbiganam, ad auſtrum Cazuinum urbem, ad ortum Rajam & Tabreſtanam, ad boream Caſpium mare, teſte Abulpheda in Tabulis geographicis num. 163. qui regionem eorum ديلم *Dailam* Arabicè vocat, eoſque cum Galanitis conjungit: ipſos verò Galanitas, nunc provinciæ *Cheilan* incolas, Arabicè جيل *Gil*, & جيلان *Gilan*, ſeu كيل *Chil* & كيلان *Chilan* appellari affirmat.

Sunt

Sunt autem antiqui *Gelæ*, de quibus Plinius lib. XI. Vide Cellarium lib. 3. Geograph. antiqu. cap. 20. pag. 826. Porrò Joannes claruit temporibus Ananjeſu primi Patriarchæ circa annum Chriſti 690 ut ex Amro dixi tom. 2. pag. 425. Ejus geſta ex Abu-Noë celebri apud Neſtorianos auctore deſcripta, in ſuam monaſticam hiſtoriam tranſtulit Margenſis lib. 2. cap. 22. 23. 24. & 25.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Tandem verò, inquit, *beatus Georgius Patriarcha ex Perſarum & Catarorum terris rediit*, ut ſuprà dictum eſt pag. 153. *Nam & ibidem diu fuerat commoratus. Quæ ei evenere omnia, ex parte gaudium, & ex parte dolorem huic ſancto cœtui attulerunt. Porrò quum ejus ad paternam Sedem, quæ apud Aramæos erat, adventum omnes ſancti ſenes accepiſſent, mittendos eſſe idoneos viros ad conſalutandum Patrem patrum decrevere Caput itaque iſtud venerabile Patrem Simeonem* (cognomento Sanutam, cujus geſta idem Margenſis cap. præcedenti deſcripſerat,) *rogarunt omnes, ut communi nomine debitum illius Paternitati honorem ſancto illi Antiſtiti exhiberet. Quod & facturum ſe ſanctus ſenex pro ſua charitate ſpopondit. Quamobrem cum quibuſdam aliis ad Patriarchæ curiam perrexit. Accidit intereà, ut Hadatham urbem ingreſſus, hoſpitio exciperetur à quodam viro pio & religioſo, qui unàcum uxore ſterili hactenus vixerat ſine liberis, ſicut olim Sulamitis illa pia femina cum viro ſuo, qui Eliſæum Prophetam hoſpitio ſuſceperunt, ejuſque precibus filium à Domino impetrarunt. Rogante autem Abbate Simeone, quomodo res eorum ſe haberent, reſponderunt ſenes, ſe hactenus caruiſſe ſuæ ſenectutis hærede. Ad hæc Simeon cruce, quam ferebat, in aquam immiſſâ, eâdemque hoc ritu conſecratâ eos uti juſſit, ſubdens futurum ut Deus ipſis propediem filium daret, quem Joannem appellarent. Hæc fatus, ad curiam Patris patrum profectus eſt.*

Divina enimverò virtus, quæ ſe timentes proſequitur, atque per omnes generationes admiranda per ſervos ſuos patravit, ſed & nunc patrare non deſinit, ſicut olim circa Saram; & Rebeccam, Annam & Sulamitidem, ita & erga pios illos conjuges opus ſuum cœpit, & ad exitum perduxit: adeo ut recurrente anno juxta orationem & vaticinium ſancti ſenis, filium ſenes ſuſceperint, quem ſecundùm magiſtri noſtri juſſionem Joannem nominarunt &c. Parentes itaque pii & veritatis amatores, qui puerum tamquam vitalem ſui pectoris ſpiritum diligebant, & ex eo maximam capiebant & jucundiſſimam voluptatem, ut quem unicam vitæ ſuæ lucem & ſolamen haberent; ſimul ac per ætatem licuit, filium ſuum literarum ſtudiis addicere ſategerunt.

runt. Et quoniam novit Dominus qui ſunt ejus, utque à ſuis agnoſcatur, ad perfectionem conſummationemque opus perducit; exiguo temporis ſpatio Pſalterium & reliqua puerorum propria rudimenta didicit. Per hunc itaque vitæ ordinem ad eam ætatem perductus, quando nec dum corporis pravas impreſſiones, nec turpium affectionum impetus ſentire cœperat, abdicatis omnibus, nec non ſenibus illis bona memoria dignis, ſanctum hoc cœnobium ingreſſus eſt.

Et quoniam de hoc beato viro multi, & præ cæteris Abu Noë, qui cum juſtis requievit, ſcripſerunt, pauca ego ſubjiciam. Veriſimile videtur, Joannem Sancto Abrahamo cœnobii Zachajeſu (ſeù Jeſuzachæ, ut habetur apud Margenſem lib. 2. cap. 17.) *præfecto ſupparem fuiſſe, & ejus ſub præfectura ad cœnobium veniſſe, ſicut in fine oſtendam.* (De hoc Abrahamo agit idem Margenſis citato lib. 2. cap. 19.) *Divina verò gratia, quæ illum ſancti patris Simeonis precibus donavit, ad ejuſdem cellæ limen poſt deduxit, ut ille qui pueri ortûs fuerat interceſſor, idem ipſi adoleſcenti rector & præceptor ad ſublime perfectionis monaſticæ faſtigium contingeret. Poſtquam ergo à puero ipſius conditionem, & cauſam ſui ad monaſterium adventus intellexiſſet, enimverò in ejus amorem exarſit, & intimo animi ſui ſenſu eum complexus eſt, ſicut olim Jacob quum primùm dilectum ſuum Joſeph reviſit. Quæ quum ſancti ſenes audiiſſent, & pueri conditionem modumque ejuſdem nativitatis intellexiſſent, ſancti ſenis auctoritatem atque teſtimonium reveriti, quin ſtatim tonderetur, haudquaquam prohibuerunt, etſi ob defectum ætatis id minimè licere videretur. Exacto demùm tyrocinio quum diſcipulatum accepiſſet,* (hoc eſt, monaſticum habitum tonſus induiſſet,) *in communi illo vitæ genere, communis vineæ apud Doram pagum in valle Regis cura illi demandata eſt: quam & multo tempore excoluit, magnos in virtute progreſſus faciens, ut ſenibus in monaſtica diſciplina à puero exercitatis comparandus videretur. In eadem vinea caſam parvulam ſibi adornavit, in qua Deo inſerviebat, vigiliaſque & alios monaſticos labores exercebat longo quo ibi commoratus eſt tempore: ubi ad hanc diem ejuſdem ſancti viri precibus virtutes fieri ægrorumque curationes, tradunt pagi illius incolæ Fideles Dei amantes.*

(Subjungit duo miracula: alterum, quod Eliſæum quendam monachum, qui eidem vineæ cuſtodiendæ præfectus fuerat, latrones Cartuæi noctu aggreſſi, ab eodem Joanne, qui Eliſæo videndum ſe præbuerat, repulſi ſunt: Alterum de nuce, quam idem Joannes plantaverat, fructus admirabiles proferente. Quæ omnia ex vulgo nimis credulo, & miracula virtuteſque ſuis tribuere ſolito, Margenſis in ſectæ ſuæ laudem abſque ullo examine accepiſſe cenſendus eſt: neque enim ab exoſis Deo Neſtorianis hæreticis vera miracula patrari queunt. Eâdem cenſurâ notandæ ſunt laudes, quæ eidem Joanni Dilumitæ aliiſque illius ſectæ Scriptoribus, à Margenſi, aut Amro tributæ hic, vel alibi occurrunt.)

In eo libro, quem religioſiſſimus David compoſuit, & Paradiſum parvum nuncupavit, cujus primum caput geſta continet magiſtri noſtri Georgii Bar-Sajadæ Abbatis, in ea libri parte, in qua Abbatis Salibæ Aramæi acta congeſſit, tradit hanc provinciam graviſſima fame aliquando vexatam fuiſſe. Hinc ergo verò propius apparet beatum Joannem à Mar Abrahamo tonſuram accepiſſe. Illo enim famis tempore beatus Abrahamus interierat. Quum verò fames invaluiſſet, nec ullum remedium alicunde appareret, Abbas Simeon, qui ternos eo tempore habebat diſcipulos, quos inter beatum iſtum Joannem numerabat, eoſdem ſic eſt alloquutus. Eja, filii, migremus hinc, & ad loca montana pergamus, ubi arborum foliis vitam ſuſtentare facile erit. Hæc præfatus ad Nirbam Beth-Gazæ undecum iis profectus eſt, etſi alii eum ad terras Seleucianas profugiſſe tradant. Per hunc modum dum in iis locis arborum pomis veſcuntur, & à ſene benedicto in viam ſalutis diriguntur, magni Simeonis migrationis tempus advenit. Quamobrem convocatis ad ſe diſcipulis, velut olim Jacob filiis ſuis, ita loquutus eſt. Accedite ad me, diſcipuli mei, & dicam vobis quæ ſingulis veſtrum eventura ſunt poſt meum à vobis diſceſſum. Quumque primus acceſſiſſet, dixit ei: te quidem lupus rapiet. Et alteri: tuam verò, fili, viam nemo viſurus eſt, aut cogniturus, qua de ſeculo exibis. Et te, fili mi Joannes, te, inquam, magnificabit Dominus virtutibus & ſignis, caput te ac principem faciet in diſciplina gentium barbararum, & in congregationibus fratrum monachorum. Quæ omnia ſecundùm ſancti viri vaticinium ſingulis evenere, ſicut ejus Acta teſtantur.

Nam poſt obitum ſancti illius ſenis, quum tres ipſius diſcipuli in ejus antro remanſiſſent, alter quidem codices à beato magiſtro deſcriptos diſtracturus in vicinos pagos deſcendit, cogitans pecuniâ inde collectâ aliquid pro communi fratrum victu mercari. Sed mundi illecebris captus, ad nuptias cum femina quadam convolavit: & hic eſt, quem lupus rapuit. Quem quum alii duo aliquandiu fruſtra expectaſſent, deſcendit ſocius alter, amiſſum fratrem requiſiturus: ſed nec iſte eſt reverſus, nec aliquando reſcitum fuit quo tandem abiiſſet. Ferunt illum Lugentis habitu (Anachoretas Syri ܐܒܝܠܐ Abile, *hoc eſt*, Lugentes appellant: quod nomen tùm in hiſtoria monaſtica, tùm in Eccleſiaſticis officiis paſſim occurrit) *ad interiores montes ſeceſſiſſe. Bonus itaque Joannes à duobus ſociis derelictus, ipſe quoque fratres conſequi ſe poſſe ratus, deſerta exceſſit, exploraturus quidnam tandem illic eveniſſet. Sed caſu, aut potiùs ex divina providentiâ factum eſt, ut complerentur quæ de eo prædicta fuerant. Quum enim eodem tempore Dilumitæ graſſatores in ea loca, ubi beatus morabatur, irrupiſſent, ipſum quoque ceperunt, & ad ſuas terras abduxere. Et hæc de Sancto Joanne dicta ſufficiant: quandoquidem ab aliis multa & magnifica de illo prodita literiſque conſignata fuerunt.* Hucuſque Margenſis.

Octo [1] orationes confecit. ܬܡܢܝܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܥܒܕ ܗܘܐ .

CAPUT CXVII.

Marjabus, & Aphnimaranus monachi.

2 Marjabus [2] ſcripſit Epiſtolam, Quam

ܡܪܝܗܒ ܟܬܒ ܗܘܐ ܐܓܪܬܐ ...

[illegible]

Ego verò conſtitutæ narrationi præmittendam putavi hoc in opere hiſtoriam, quam Salomon Bar-Garaphus de beato Marjabo, & Virgine quadam lugente (ita Syri appellant monachos monialeſque, qui pœnitentiæ cauſa in eremum ſecedunt, abdicatiſque ſæculi deliciis perpetuo luctu occupantur, ut ſuprà dixi p. 185.) *conſcripſit: unde nobis compertum eſt, Mar Jacobum ad cellam ſuam in hoc cœnobium poſtliminio rediiſſe. Sic autem ſe habet. Quidam Sanctorum de beato & inter juſtos illuſtri atque admirabili Marjabo, cujus mentionem in diſerto & eleganti libro Mar Aphnimaranus magiſter noſter facit* (in eo nimirùm opere, quo epiſtolam Marjabi expoſuit, ut Sobenſis in textu affirmat,) *audiviſſe ſe narrabat Marjabum iſta referentem. Quum, inquit, in montem ſubiiſſem, Deum omnia loca occupantem, nullo tamen loco circumſcriptum quæſiturus, ſanctam quandam feminam reperi tunicâ amictam ex paleis & ſtipula, ut licuit, contextâ, cui victum radices & ſilveſtria poma præbebant. Accidit autem aliquando, ut infantulam ab ubere pendentem, & lac ſugentem ſimul viderem. Ex noſtræ quippe naturæ vitio mulier lapſa fuerat. Enimverò poſt exactam per quadraginta annos in ſumma morum innocentia atque integritate vitam, hominum ne dicam, an Angelorum in modum, Diaboli tandem dolis capta corruerat. Quonam autem pacto id contigerit, non eſt, cur ediſſeram. Ejus porrò filiam ſummus ille omnium mortalium Rector velut Mariam pro Heva, pro humo cœlum, pro mortis genitrice parentem vitæ conſtituit. Paulo quippe poſt ſancta ejus mater piâ Deoque grata*

NOTÆ.

1 *Octo orationes*. Ecchell. legit ܬܫܥܐ ܡܐܡܪ̈ܐ *novem orationes*.

2 *Marjabus* (vox compoſita ex ܡܪܝܐ *Dominus*, & ܝܗܒ *dedit*) Jacobo cœnobii Beth-Abenſis fundatori æqualis, floruit circa annum Chriſti 590. de quo hæc Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſtic. cap. 18. & 19.

[illegible]

Quam Aphnimaranus [1] expoſuit. [illegible]

CA-

grata converſatione vitam clauſit, divinamque illam prolem pietatis & virtutis ſuæ hæredem reliquit. Beatam hanc feminam, velut matrem ejus, identidem inviſere ſanctus Marjabus ſolebat, de qua quum aliquando ſermo incidiſſet, hæc ajebat. Enimverò in mundo degens, extra mundum agere videbatur. Equidem penitus ignoro, an unquam oculos ſuſtulerit, aut faciem cujuſpiam ſpectaverit. Dei quippe contemplatione mens illius continuo tenebatur. Quum autem rogarem, num à me ipſa, ut olim mater ejus, viſitari vellet? Ut placet, reſpondit.

Subjungit, admonitum ab ea Virgine Jacobum, qui è cœnobio Izlenſi ejectus, in montana ſeceſſerat, ad cœnobium Beth-Abenſe relictâ eremo ſe recepiſſe: idque factum anno quinto Choſroæ Perſarum Regis Græcorum 906. (*Chriſti* 595.) ut idem Margenſis ex monaſticis hiſtoriis Jeſuzachæ & Baritæ demonſtrat eodem lib. 1. cap. 20. 21. 22. & 23.

1 *Aphnimaranus* (vox compoſita ex *convertit*, & *Dominus noſter*) monachus, diſcipulus Kamjeſu Abbatis, qui cœnobio Beth-Abenſi quartus à Jacobo illius fundatore præfuit, præter commentarium in Epiſtolam Marjabi, cujus hic in Sobenſis Catalogo fit mentio, ſcripſit *vitam ejuſdem Jacobi Beth-Abenſis*, *ejuſque diſcipulorum Joſephi & Abrahami*, teſte Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 24. & 32. Vixit ſub Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha circa annum Chriſti 630. cumque ab æmulis in crimen Meſſalianiſmi vocatum fuiſſe, idem Margenſis refert lib. 2. cap. 3. in hæc verba.

[illegible]

E Schola prædicti Kamjeſu magiſter noſter ſanctæ memoriæ Aphnimaranus prodiit ex oppido Beth-Seleucia in provincia Beth-Garmenſi oriundus. Is à puero ſanctorum Patrum in hoc cœnobio filius & hæres factus, virtutem plene perfecteque excoluit, ad regnum cœlorum ejuſque felicitatem à magiſtro noſtro Kamjeſu eruditus & directus: ejus enim proprius & prædilectus diſcipulus fuit. Dedit autem illi Deus ſapientiam, & intimam ſacrarum Scripturarum intelligentiam. Eapropter complures Tractatus, & doctos commentarios, omniſque generis Cantica, velut ſpiritualis Philoſophus, compoſuit ſcripſitque diſertiſſimè, ut ex ejus ventre, ſecundùm Domini oraculum, aquarum viventium flumina profluere viderentur. Quare columnæ lucis Hebræorum caſtris prælucenti in hac parte ſimilis effectus eſt, Deoque in eo complacuit, ut & ipſe refugium fieret multorum fratrum uno in loco converſantium. Inſurrexere nihilominus in eum invidi homines, illumque in lectulo mortuorum poſuere, & veluti Meſſalianiſmi convictum reum infami hoc nomine è mundo cum defunctorum canticis eduxerunt, eòque provecti ſunt, ut aſinis accenſerent, & aſinorum more tractarent. Intereà tamen Aphnimaranus ſanctum hoc cœnobium, quod hoc tempore ejus nomen memoriamque retinet, conſtruxit exornavitque.

Amrus eundem Aphnimaranum ſub Georgio Patriarcha circa annum Chriſti 662. claruiſſe teſtatur, conditoremque cœnobii Zapharanenſis in ditione Moſulana appellat, ut tom. 2. pag. 422. obſervavi. Margenſis verò lib. 6. cap. 8. Bardairam laudat Abbatem cœnobii Aphnimarani, & lib. 2. cap. 41. Maranzacham affirmat ex monacho Bethabenſi Hadathæ Epiſcopum, ejuſdem Aphnimarani diſcipulum fuiſſe. Denique Jeſujabus Adjabenus, in epiſtola, quam monachis cœnobii Beth-Abenſis ſcripſit, Aphnimaranum diſertè nominat. Vide ſuprà pag. 141.

CAPUT CXVIII.

Jeſuphana Catarenſis.

1 Jeſuphana [1] Catarenſis	ܝܫܘܥܦܢܗ̇ ܩܛܪܝܐ
Fecit orationes paræneticas:	ܥܒܕ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܡܬܢܚܡܢܘܬܐ.
2 Et expoſitionem [2] Centuriarum:	ܘܐܦ ܟܬܒܐ ܦܘܫܩܐ ܡܐܘܬܐ.
3 Et librum de Philoſophia [3] ſpirituali.	ܘܗܘ ܕܦܝܠܣܘܦܘܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ.
Habet præterea Orationes, Interpretationes,	ܘܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ:
4 Epiſtolas [4] cum Paracleticis ſermonibus;	ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܥܡ ܒܥܘ̈ܬܐ:
5 Et flebilia [5] cantica	ܘܐܦ ܐܠܝ̈ܬܐ ܡܢܝܚܢܝ̈ܬܐ
Ordine alphabetico digeſta.	ܘܩܠ̈ܐ ܐܠܝ̈ܐ ܕܐܠܦܒܝܬ ܡܣܕ̈ܪܢ.

CAPUT CXIX.

Babæus Maarenſis, Interpres Turcarum.

6 Babæus [6] ſcriba Maaræ	ܒܒܝ ܣܦܪܐ ܕܡܥܪܐ
Librum *edidit* de diſtinctione preceptorum.	ܟܬܒܐ ܕܦܘܪܫ ܦܘܩܕ̈ܢܐ:
7 Interpres [7] Turcarum compoſuit	ܡܦܫܩܢܐ ܕܛܘܪ̈ܟܝܐ ܣܡ
8 Librum Horti [8] deliciarum.	ܟܬܒܐ ܕܓܢܬ ܒܘܣܡܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Jeſuphana* (id eſt, *Jeſu exaudi eam*) patria Catarenſis, ejuſdem Aphnimarani, de quo proximè dictum eſt, æqualis, ſub Jeſujabo Adjabeno & Georgio Patriarchis claruit. Pro Jeſuphana *Jazdephanam* legit Amrus, eundemque ad Caſcaræ Epiſcopatum evectum fuiſſe teſtatur, & unàcum Elia Maruenſi, Iſaaco Niſibeno, Sergio Hirtenſi, & Moyſe Ninivita poſt obitum Jeſujabi Adjabeni vixiſſe. Vide tom.2. pag.420.

2 *Expoſitionem Centuriarum*. Ecchellenſ. malè, *Centenariorum*.

3 *De Philoſophia ſpirituali*. Perperàm Ecchell. & Hottinger. *de Philoſopho ſpirituali*.

4 *Epiſtolas cum Paracleticis ſermonibus*.
ܐܓܪ̈ܬܐ ܥܡ ܡܠ̈ܐ ܕܒܘܝܐܐ

Minus rectè Ecchell. ܐܓܪ̈ܬܐ ܥܡ ܒܥܘ̈ܬܐ *Epiſtolas conſolatorias*, quod reddere debuiſſet, *Epiſtolas cum Rogationibus* (ſeu, *Epiſtolas & Preces*, ut habet Hottingerus, lectionem ipſius ſequutus.

5 *Flebilia cantica*, ſeu carmina Elegiaca.

6 *Babæus ſcriba Maaræ*, quod oppidum apud Niſibin ſitum eſt, prædicto Jeſuphanæ, & Aphnimarano æqualis, circa annum Chriſti 600. claruit. Hunc Hottingerus omittit.

7 *Interpres Turcarum*. Ita Ecchell. & Hottingerus, qui hunc anonymum faciunt auctorem *libri Horti deliciarum*, à Babæo Maarenſi cæteriſque in hoc Catalogo recenſitis Scriptoribus diverſum: idque ex Sobenſis textu colligunt. Quis autem fuerit, aut qua ætate vixerit, ex Neſtorianorum Syrorum monumentis nondum apparet. Verùm Sobenſis verba hunc etiam ſenſum patiuntur, *Babæus ſcriba Maaræ librum de diſtinctione præceptorum, Interpretem Turcarum compoſuit, librum Horti deliciarum*, ita ut ad unum eundemque auctorem tria hæc opera referantur, nimirùm *liber de diſtinctione præceptorum*, *liber nuncupatus Interpres Turcarum*, hoc eſt vocabularium Turcico-Syriacum, & *liber horti deliciarum*. Turcarum autem nomine Scytas Orientales intelligunt Syri Neſtoriani, quos vicinos habebant, & à quibus frequentes irruptiones à quinto uſque Chriſtiano ſæculo patiebantur.

8 *Librum Horti deliciarum*. Exſtant Cod. Syr.

CAPUT CXX.

Sciubchalmaranus Seleucienſis.

1 Mar Sciubchalmaranus 1 Seleuciæ 2 — ܡܪܝ ܫܘܒܚܐܠܡܪܢ ܕܡܢ ܣܠܝܩ
2 Compoſuit librum 3 Centuria-
3 rum, — ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܡܐܬ̈ܐ
4 Et definita capita 4 ſcientiæ, — ܘܪ̈ܫܐ ܡܬܚܡ̈ܐ ܕܝܕܥܬܐ
Et perutiles Epiſtolas. — ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܡܥܕܪܢܝ̈ܬܐ.

CAPUT CXXI.

Joannes Bar-Phincaje.

5 Joannes 5 Bar-Phincaje — ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܦܢܟ̈ܝܐ،

Se- — ܣܝܡ

Syr. 4. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 487. *Excerpta expoſitionis locorum obſcuriorum Evangelii ex libro, cui titulus Paradiſus voluptatis*, quem eundem cum ܟܬܒܐ ܕܓܢܬ ܒܘܣܡܐ *libro Horti deliciarum* eſſe, ſuſpicor.

1 *Sciubchalmaranus* (vox compoſita ex ܫܘܒܚܐ *Sciubcha* gloria, & ܠܡܪܢ *Lmaran* Domino noſtro: quam Syri occidentales ſic proferunt, *Sciubholmoran*, ut habent Ecchell. & Hottinger.) ſub Georgio Patriarcha vixit circa annum Chriſti 661. ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 422. Aphnimarano monacho æqualis. Alius proinde à Sciubchalmarano Caſcaræ Epiſcopo, Mar Abæ Patriarchæ diſcipulo, de quo ex eodem Amro tom. cit. pag. 412. Ex titulo autem *Mar* (hoc eſt, *Dominus meus*) quo hic à Sobenſi decoratur, & ex adjecto *Seleuciæ* nomine conjici poteſt, eum ex monacho Epiſcopum illius urbis fuiſſe. Etſi enim in hoc catalogo idem titulus *Mar* monacho Atkeno præfixus legatur, non tamen urbis nomen adjicitur, ſed potius hæc vox ܝܚܝܕܝܐ *monachus* ſeù ſolitarius, ut infrà videbimus.

2 *Seleuciæ* ܣܠܝܩ: non quidem illius, quæ metropolis Babyloniæ eſt, Sedeſque olim Primatis Orientis, quam Syri ܣܠܝܩ *Selik* appellant, Cteſiphonti proximam; ſed alterius in eadem regione poſiti oppidi, quod pleno nomine ܒܝܬ ܣܠܘܟ *Beth-Seluc* dicitur, & hoc tomo frequenter occurrit. Ecchell. & Hottinger. pro Seleucienſi *Saluchitam* reddunt.

3 *Librum centuriarum* ܟܬܒܐ ܕܡܐܬ̈ܐ. Ita emendavi Codicem noſtrum, in quo legitur ܟܬܒܐ ܕܡܢܘ̈ܬܐ *librum partium*, literâ ܢ *Nun* pro ܐ *Aleph* perperàm ſubſtitutâ: quam lectionem Ecchell. & Hottingerus ſecquuti, ſic habent, *librum de partibus*. Plures autem in hoc Catalogo occurrunt, qui *Centurias*, Evagrium Ponticum æmulati, ſcripſere, ut Jeſuphana Catarenſis, & Babæus archimandrita, de quibus ſuprà.

4 *Capita ſcientiæ*. Ecchell. & Hottinger. *de determinatis ſcientiarum principiis*, minus rectè. Nam Sciubchalmaranus *definita capita ſcientiæ*, hoc eſt, capita gnoſtica definitionibus rerum aſceticarum comprehenſa, inſtar Evagrii Pontici, edidit, non librum de determinatis ſcientiarum principiis.

5 *Joannes* monachus, cognomento *Bar-Phincaje*, hoc eſt, *filius figulorum*, ſeù *urceariorum*, incertæ ætatis ſcriptor. Ecchell. pro ܒܪ ܦܢܟ̈ܝܐ *Bar-Phincaje*, legit ܒܪ ܦܪܢܓ̈ܘܝܐ *Bar-Frangoje*, hoc eſt, *Francorum filius*: quo nomine Stephanus Edenenſis citatus tom. 1. pag. 510. Joannem Maronem intelligit, qui primus fuit Syrorum Maronitarum Patriarcha, cui & recenſita hoc loco à Sobenſi opera ſupponit. Verùm ex dictis tom. 2 p. 283. 306. & 350. liquet Joannem hunc Maronem tùm à Joanne Bar-Phincaje, cujus hic mentio, tùm ab altero Joanne Marone, quem Gregorius Barhebræus circa annum Chriſti 1017. in Meſopotamia obiiſſe refert, diverſum fuiſſe. Quod autem Joannes Bar-Phincaje monachus Neſtorianus fuerit, teſtatur idem Barhebræus in libro Ethicorum Par. 1. cap. 9. de ſacra peregrinatione in urbem Hieroſolymam, ubi fragmentum Epiſtolæ ex eodem profert in hæc verba: ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܦܢܟ̈ܝܐ ܝܚܝܕܝܐ ܢܣܛܘܪܝܐ ܡܬܟܪܟܢܐ

ܠܗ

1 Septem 1 tomos compoſuit;
2 De 2 puerorum *ſcilicet* diſciplina,
3 Progymnaſmata 3 in voces: Epi-
4 ſtolas 4:
5 Librum adverſùs 5 ſectas:
De ſeptem oculis Domini;
6 De vinculis 6, & de perfectione.
Habet prætereà librum quæſtionum,

ܫܒܥܐ ܦܢܩܝ̈ܬܐ ܣܝܡ ܗܘܐ.
ܗܢܝܢ ܕܡܪܕܘܬܐ ܕܛܠܝܐ:
ܦܪܘܓܘܣ ܡ̈ܠܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ.
ܘܗܘ ܕܥܒܕ ܠܘܩܒܠ ܕܚ̈ܠܬܐ:
ܘܗܘ ܕܥܠ ܫܒܥ ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ.
ܘܕܐܣܘܪ̈ܐ ܘܕܫܘܡܠܝܐ:
ܐܝܬ ܠܗ ܡܟܬܒ ܕܫܘܐ̈ܠܐ.

CA-

ܠܘܬ ܚܕ ܕܝܪܝܐ ܪܚܡܗ ܕܝܘܚܢܢ ܒܪ ܦܢܟܝܐ:

Joannis Bar-Phincaje monachi Orientalis (hoc eſt, Chaldæi, ſeù Neſtoriani) *ad quemdam monachum amicum*. Ejuſdem meminit & Sobenſis in libro Margaritarum Par. 3. cap. 5. ubi ſententiam ex ipſo adducit ad probandum, duas Chriſto Domino hypoſtaſes perſonaſque ineſſe.

1 *Septem tomos*. Edenenſis cit. tom. 1. pag. 510. octo libros Joanni adſcribit, ex uno *de vinculis & de perfectione* libro duos faciens.

2 *De puerorum diſciplina* ܡܪܕܘܬܐ ܕܛܠܝܐ. Ecchell. ܡܪܕܘܬܐ ܕܛܠ̈ܝܐ *de erudiendis pueris*, ſeù de puerorum regimine.

3 *Progymnaſmata*, ſeù exercitationes *in voces*. Hottingerus interpretatur, *progymnaſmata Rhetoro-Logica, vel Grammatica*. Edenenſis *expoſitionem vocum Sacræ Scripturæ, cujus meminit Barhebræus in Horreo myſteriorum*. Verùm Barhebræus loc. cit. non Joannis Bar-Phincaje meminit, ſed Joannis Maronis ſæculi undecimi ſcriptoris, cujus expoſitionem in librum Sapientiæ laudat.

4 *Epiſtolas*. In Cod. noſtro pro ܐܓܪ̈ܬܐ *Epiſtolis*, mendosè legitur ܬܓܪܐ *mercator*. Unam ex epiſtolis Joannis laudat Barhebræus, ut mox dixi. Edenenſis binas hìc Joannis epiſtolas deſignari putat, alteram de duabus Domini naturis, alteram de duabus ejuſdem voluntatibus. Verùm, ut modo ajebam, hæc de Joanne Marone, non de Bar-Phincaje intelligi queunt.

5 *Librum adverſùs ſectas*. Ecchell. *& quem compoſuit contra falſos cultus*. Hottinger. *contra falſa numina, ſeù falſam religionem*. Vox ܕܚܠܬܐ, *cultum*, *timorem*, *ſuperſtitionem*, *numen*, & ſectam quamcumque ſignificat. Hunc Joannis adverſùs ſectas ſeù hæreſes librum citat Sobenſis in lib. Margaritarum, in quo Neſtorianum dogma adſtruit. Edenenſis Bar-Phincaje cum Marone confundens, per hæc Catalogi verba librum intelligit *de ſectis adverſùs hæreſim Neſtorii duas in Chriſto Domino perſonas ſtatuentis, nec non contra blaſphemiam Petri Fullonis de Triſagio*. Atqui ſuprà vidimus, Joannem Bar-Phincaje pro Neſtoriana potiùs hæreſi ſcripſiſſe.

6 *De vinculis & de perfectione*. Hottingerus librum de perfectione memorat, de vinculis non item. Ecchellenſis pro libro de vinculis, habet *de cingulis*. Edenenſis ex uno duos libros facit, alterum *de obligationibus ſeù interdictis*, alterum *de perfectione*, qua voce Miſſam ſignificari arbitratur, & Chirotoniam, quarum meminit Abraham Ecchellenſis in ſuis libris. Verùm qui de Miſſa, & Chirotonia tractatus ab Ecchellenſi memorantur, ii Joanni Maroni, non Joanni Bar-Phincaje tribuuntur: & quidem illos non Maronis, ſed Darenſis Joannis & Barſalibæi Dionyſii genuinum fœtum eſſe, demonſtravi tom. 2. pag. 123. & 176. Itaque hoc loco per vocem ܐܣܘܪ̈ܐ intelligi exiſtimo vel tractatum *de vinculis*, hoc eſt, de interdictis Eccleſiaſticis, aliiſque pœnis, quibus reus innodari ſolet; vel *de particulis orationis*, quas Grammatici Syri ea voce deſignant, quum partes orationis dividunt in ܫܡܐ *nomen*, ܡܠܬܐ *verbum*, & ܐܣܘܪܐ *ligamen ſeù conjunctionem*, hoc eſt, cæteras particulas, quæ neque nomen ſunt, neque verbum. Sed primum magis ad rem facere videtur. Per vocem autem ܫܘܡܠܝܐ, vel deſignari tractatum moralem *de perfectione*, vel *de abſolutione à vinculis*, deque collatione poteſtatis Eccleſiaſticæ, quæ antea reſtricta erat & limitata. Solent enim Syri Neſtoriani Epiſcopos à Metropolitanis ſuis ordinatos, ad Patriarcham poſtremò remittere, ut eos ܢܫܡܠܐ *perficiat*, quemadmodum in Synodica legitur à nobis ſuprà relata hoc tomo pag 55. Vel demùm *de ſacra ordinatione*: nam ſicuti Dionyſius & alii Græci Patres ſacram ordinationem, ſeù Chirotoniam paſſim Τελείωσιν, hoc eſt, conſummationem perfectionemque appellant; ita Græcam vocem Syri auctores, qui de ſacris ordinationibus ſcripſere, prædicto nomine ܫܘܡܠܝܐ à themate ܫܡܠܝ, quod *perfectionem conſummationemque* ſignificat, exprimere interpretarique ſolent, ut rectè obſervat Morinus in notis ad ſacras Syrorum ordinationes num. 1. pag. 489.

CAPUT CXXII.

Abraham Netpharenus.

1 Abraham 1 Netpharenus — ܐܒܪܗܡ ܗܘ ܢܬܦܪܝܐ
2 Varias 2 habet compoſitiones. — ܐܝܬ ܠܗ ܣܘܓܐ ܡܫܡܠܝܬܐ.

CAPUT CXXIII.

Gregorius Abbas.

3 Gregorius 3 monachus — ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܝܪܝܐ
4 Unum librum 4 compoſuit, & epiſtolas. — ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܣܡ ܘܐܓܪܬܐ.

CAPUT CXXIV.

Ebedjeſu Monachus.

5 Ebedjeſu 5 Adhortationem — ܥܒܕܝܫܘܥ ܡܬܪܥܝܢܘܬܐ

Com- ܣܡ

NOTÆ.

1 *Abraham Netpharenus*, aliis Nephtarenus, vel Nephratenus monachus orthodoxus, fortaſſe ante exortas Neſtorianorum & Monophyſitarum hæreſes in Oriente floruit: colitur enim tùm à Jacobitis, ut dixi tom. 1. pag. 463. tùm à Neſtorianis, ut ex hiſtoria monaſtica Margenſis liquet, in qua lib 2. cap. 17. veluti Sanctus à Sabarjeſu Roſtamo laudatur: quo certè cultu apud utramque ſectam caruiſſet, ſive is Monophyſita, ſive Neſtorianus fuiſſet. Si geſta ejus ab eodem Sabarjeſu Roſtamo deſcripta, ut Margenſis loc. cit. teſtatur, exſtarent, ad ſtatuendum, quo ille ſæculo claruerit, nullis opus eſſet conjecturis. Illud autem ex ejuſdem Margenſis auctoritate conſtat, Abrahamum Netpharenum ante annum Chriſti 630. vixiſſe: Ananjeſus enim, qui anno Chriſti 645. vivebat, nonnullos tractatus ex eodem Abrahamo in librum ſuum, Paradiſum inſcriptum tranſtulit, ut ſuprà dixi pag. 146. & Roſtamus ipſe Narſetis Babæi Archimandritæ diſcipuli auditor, poſt Jeſujabi Adjabeni obitum, rogante Kardago ejuſdem Jeſujabi ſyncello, res geſtas Jeſu-Zachæ, Abrahæ, Jeſujabi, Abrahæ Netphareni, Job Perſæ, & Sabarjeſu, hoc eſt, circa annum 661. publicavit. Vide tom. 2. pag. 493.

2 *Varias compoſitiones*. Exſtant octo tractatus aſcetici, de quibus vide tom. 1. p. 464.

3 *Gregorius* Palæſtinus, monachorum in inſula Cypro Abbas, S. Epiphanii æqualis, circa annum Chriſti 390. claruit: de quo vide tom 1. pag 170.

4 *Unum librum, & Epiſtolas*. Codex Sobenſis, quo utimur, ſic habet: ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܣܡ ܘܐܓܪܬܐ *Fecit librum, compoſuit & Epiſtolas*.

5 *Ebedjeſu* monachus cœnobii *Kuni*, quod Syris dicitur ܕܝܪܐ ܕܩܘܢܝ *Daira-d-Kuni*, Arabicè دير قنى *Dur* (ſeù potiùs *Dair*) *Koni*, aliàs *Badraja*, haud procul ab urbe Seleucia, ubi Schola fuit, & locus ſepulturæ Epiſcoporum Seleuciæ, ut ex Amro dixi tom. 2. pag. 394. Vixit ſub Emmanuele Neſtorianorum Patriarcha circa annum Chriſti 940. ut ex eodem Amro tom. cit. pag. 442.

Pro ܥܒܕܝܫܘܥ Ebedjeſu, Ecchellenſis mendosè legit ܥܩܒܫܡܐ *Akebſcema;* quem Hottingerus ſequutus, hæc ejus ſcripta enumerat in Bibliothecar. quadripartito pag. 230. *Epiſtolæ*, *gloſſæ*, *ænigmata*, *Proverbia*, *methodo problematico*. Sed in textu Sobenſis & *Ebedjeſu* dicitur, & *Epiſtolarum* ejus nulla fit mentio.

Compoſuit, & Paracleticos ſermones, & Interpretationes:
1 2 Et Capita, & [1] Ænigmata, & [2] Verba
Modo allegorico.

ܣܡ ܘܟܡܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܦܪܩܠܝܛܝܩܐ: ܘܦܘܫܩܐ ܘܪ̈ܫܐ ܘܐܘܚܕ̈ܬܐ ܘܡ̈ܠܐ ܓܢܝܙܬܐ ܦܠܐܬܐ.

CAPUT CXXV.

Achudemes Metropolita.

3 Achudemes [3] compoſuit librum
Unum adversùs Philoſophos:
Et

ܐܚܘܕܐܡܗ ܣܡ ܟܬܒܐ ܚܕ ܠܘܩܒܠ ܦܝܠܣܘܦܐ: ܘܟܬܒܐ

NOTÆ.

1 *Ænigmata*. Exſtant anonymi ænigmata Cod. Syr. 3. ad calcem tom. 2. pag. 487.

2 *Verba* ܡ̈ܠܐ. Ecchell. legit ܡ̈ܬܠܐ *proverbia*.

3 *Achudemes* (hoc eſt, frater matris ſuæ, quem Ecchell. appellat ܐܚܘܗܝ ܕܐܡܗ *Abuemeh*, Hottingerus *Achuhideemeh*,) ſub Choſroë Anuſcervano Perſarum Rege Epiſcopus Syrorum Orientalium fuit, qui à Neſtorianis ſeparati hæreſim Monophyſitarum tenebant, à Jacobo Baradæo ſeu Zanzalo ordinatus, Barhebræo teſte, qui geſta ejus in Chronico Syriaco deſcribit in hæc verba. [illegible]

[illegible]

Eodem tempore (hoc eſt, temporibus Choſroæ Perſarum Regis, & Abæ, Joſephi, & Ezechielis Patriarcharum Neſtorianorum) *claruit Jacobus cognomento Baradæus, ſic appellatus propter veſtimentorum ejus ſimplicitatem*, (laceris enim pannis utebatur, ut dixi tom. 2. pag. 67.) *Ab exulibus autem Patriarchis, qui in carceribus regiæ urbis* (Conſtantinopoleos) *incluſi erant*, (Severum intelligit Barhebræus alioſque Monophyſitas Epiſcopos, qui à Juſtino Imperatore ſedibus deturbati fuerant) *Metropolita œcumenicus ordinatus eſt pro omnibus orthodoxis tàm in Occidente, quàm in Oriente conſtitutis* (Monophyſitis ſcilicet, quos Barhebræus & ipſe Monophyſita orthodoxos conſequentèr appellat. Vide tom. 2. p. 63. Ubi commentitiam hanc Jacobi Baradæi dignitatem Dionyſio accurato rerum Syriacarum ſcriptori repugnare oſtenſum eſt, eumque hominem non Patriarcham, non Metropolitam Œcumenicum, ſed Edeſſenum duntaxat Archiepiſcopum fuiſſe.) *Qui quum in Orientem veniſſet, ſanctum Achudemem ei regioni Metropoli-*

1 Et librum adverſus [1] Magos:	ܘܟܬܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܡܓܘܫܐ܆
2 Et definitiones [2] rerum omnium.	ܘܬܚܘܡܐ ܐܢܘܢ ܕܟܠ ܨܒܘ.
Necnon librum de Logica,	ܘܟܬܒܐ ܕܡܠܝܠܘܬܐ܆
3 Et orationes 3 de compoſitione perſonarum.	ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܠ ܪܘܟܒ ܦܪ̈ܨܘܦܐ܆
Et,	ܘܟܢ

politam instituit. Poſt Orthodoxorum Orientis perſecutionem (ideſt, poſtquam Monophyſitæ Orientales Epiſcopi è Sedibus ſuis ſub Juſtino, & Juſtiniano Imperatoribus ejecti eſſent, de quibus vide tom. 2. pag. 327.) *Achudemes Orientis Metropolita claruit, ab eodem Jacobo anno Græcorum* 870. *ordinatus. Ferunt, eum à Chriſtophoro Armenorum Catholico* (de quo vide Galanum in Conciliat. Eccl. Arm. cum Romana tom. 1. cap. 10. pag. 85.) *Epiſcopum Arabum anteà initiatum fuiſſe; à Jacobo autem Metropolitæ Orientis dignitatem accepiſſe. Quum autem ipſe Mar Achudemes ad populos Tajos* (Arabas) *Scenitas perrexiſſet, plurimos eorum ſacra doctrina imbuit, miraculis & virtutibus à Deo per ipſum patratis, multoſque ſacerdotes & monachos instituit,* (nota verbum Syriacum ܐܦܪܝ *Aphri*, quod idem eſt, ac producere, fœcunditatem tribuere, inſtituere, & ordinare; unde Primates Orientis dicti ſunt Maphriani. Vide præfixam Tomo 2. diſſertationem de Monophyſitis num. 8.) *quibus duo condidit cœnobia: alterum appellatum In-Kena, apud Tagritum urbem alterum Gavicatha nuncupatum. Sed & in ipſa Tagritò plures Magos convertit, nec non puerum quendam ex regia Perſarum ſtirpe, quem baptiſmatis ſacro fonte tinctum, Georgium appellavit. Quamobrem indignatus Rex, ſancti Achudemæ caput amputari juſſit feria ſexta die 2. Auguſti anno Græcorum 886.* (Chriſti 575.) *Cadaver à fidelibus conquiſitum, ſindone involutum, & in Eccleſia Mabuzæ ſepultum fuit. Quum autem ſanctus Pater & martyr Achudemes martyrio coronatus eſſet, manſerunt orthodoxi* (hæretici Monophyſitæ Orientales) *tres annos abſque capite* (Metropolita), *donec Choſroës Anuſcervanus, qui ſanctum Achudemem interfecit, è vivis deceſſit anno Græcorum octingenteſimo octogeſimo nono*, Chriſti 578.

Hæc Barhebræus. Subjungit ſuffectum Achudemæ metropolitam Kamjeſu, deinde Samuelem, poſtremò Marutham, qui primus Primatialem Orientis dignitatem (Maphrianum Jacobitæ Syri appellant) in urbe Tagrito fixit, quum reliqui ejus prædeceſſores nullam certam Sedem habuerint, ſed diſperſis per totum Orientem ſectariis Primatiali jure præfuerint. Vide to. 2. à pag. 414. & in Diſſertatione de Monophyſitis à num. 8.

Achudemæ velut martyris meminit Dionyſius in chronico, eumque ſub Juſtiniano Imp. & Choſroë Perſarum Rege vixiſſe teſtatur his verbis. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Choſroës Perſarum Rex. Juſtinianus Romanorum Imperator. Arethas chriſtianus Tajorum Rex. Abraham fidelis Homeritarum Rex. Aidog chriſtianus Æthiopum Rex. Clarebat & Achudemes Catholicus Perſidis & martyr: & Joannes Armenorum Catholicus: nimirùm vigeſimus ſecundus in ſerie Patriarcharum Armenorum, cognomento *Capieghinus*, de quo vide Galanum tom. 1. cap. XI. pag. 105.

Idcirco autem Dionyſius Achudemem Perſidis Catholicum appellat, quia cum apud Monophyſitas in Oriente locum tenuit, qualem apud ſuos Neſtoriani Patriarchæ, qui & Seleuciæ Primates & Perſarum Catholici dicuntur.

1 *Adverſùs Magos*: quibuſcum in urbe Tagrito diſputavit, plurimoſque eorum ad Chriſtianam fidem adduxit, ut ſuprà ex Barhebræo retuli.

2 *Definitiones omnium rerum*. Ecchell. & Hottinger. legunt ܬܚܘܡܐ ܐܢܘܢ ܕܟܠ ܨܒܘ *Præterea definitiones variarum rerum*.

3 *Orationes de compoſitione perſonarum*. Ecchell. ſingulariter habet *Orationem*. Hottingerus eundem Ecchellenſem reprehendit, quod vocem Syriacam [illegible] *compoſitionem perſonarum* interpretatus ſit. *Ecchellenſis*, inquit pag. 230 *vertit compoſitionem perſonarum, quod planè eſt* ἀδιάλογον. *Rectius, de inſitione, quam* ἐγχώρησιν *Græci appellant Perſonarum. Eſt enim* [illegible] *Syris* ἐγκεντρισμός*. Vide Lexicon noſtrum Harmonicum*. Hæc ille, neque vim vocis Syriacæ, neque Syrorum Jacobitarum aut Neſtorianorum mentem aſſequutus. Nam vox Syriaca ܪܘܟܒܐ, ubique pro *compoſitione*, & *conſtructione* ſumitur, numquam pro *inſitione*; præſertim in myſterio Incarnationis, in quo nihil illâ frequentiùs tùm apud catholicos, tùm apud heterodoxos Scriptores. Quod autem *compoſitionem perſonarum* rem à Theologis alienam vocat, oſtendit ſe neque Jacobitarum, neque Neſtorianorum Theologiam noſſe. Vocem illam à catholicis minimè u-

ſur-

1 Et, an voluntas 1 poteſtatem habeat	ܘܗܘ ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܨܒܝܢܐ
In naturam, Orationes duas.	ܥܠ ܟܝܢܐ ܬܪܬܝܢ ܡܐܡܪܐ .
Et librum unum de anima,	ܘܟܬܒܐ ܚܕ ܕܥܠ ܢܦܫܐ
Et homine microcoſmo.	ܘܕܒܪܢܫܐ ܥܠܡܐ ܙܥܘܪܐ .
Habet præterea varia documenta	ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܡܠܦܢܘܬܐ
Eleganti & claro ſtylo.	ܡܫܚܠܦܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܡܨܒܬܬܐ .

CAPUT CXXVI.

Abraham Bardaſcendad.

2 Abrahamus 2 Bardaſcendad	ܐܒܪܗܡ ܒܪܕܫܢܕܕ
Compoſuit librum Adhortationis:	ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܡܪܬܝܢܘܬܐ :
Et expoſitionem Abbatis Marci,	ܘܦܘܫܩܐ ܕܐܒܐ ܡܪܩܘܣ :
Et diſputationem cum Judæis.	ܘܕܪܫܐ ܕܥܡ ܝܗܘܕܝܐ .
Et librum de via Regia:	ܘܟܬܒܐ ܕܐܘܪܚܐ ܡܠܟܬܐ :
3 Item Orationes 3 de Pœnitentia,	ܐܦ ܡܐܡܪܐ ܕܬܝܒܘܬܐ :
Et Epiſtolas varias	ܘܐܓܪܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ
Variis de rebus ſcripſit.	ܕܥܠ ܨܒܘܬܐ ܫܘܢܝܐ ܟܬܒ .

CAPUT CXXVII.

Jeſubocht.

4 Jeſubocht 4 compoſuit librum	ܝܫܘܥܒܘܟܬ ܣܡ ܗܘܐ ܟܬܒܐ
Qui	ܗܘ

ſurpari ſcio. At Neſtoriani nihil frequentius habent in ore, quàm Chriſtum Dominum *eſſe compoſitum ex duabus naturis & duabus perſonis*. Jacobitæ verò etſi à duabus perſonis duabuſque naturis abhorrent, dicunt tamen Chriſtum Dominum *unam habere perſonam ex duabus perſonis compoſitam*, *unamque naturam ex duabus naturis*. Ita disertè loquutos fuiſſe notavi Patriarchas eorum Theodoſium, Joannem, & Athanaſium to. 2. pag. 125. & 137. Atque in eundem ſenſum ſcripſiſſe Achudemem Orationes ſuas *de compoſitione perſonarum*, probabile eſt, quum Monophyſita fuerit, ut ex Barhebræo ſuprà demonſtravi.

1 *An voluntas poteſtatem habeat in naturam*: hoc eſt, de libero hominis arbitrio, ejuſque uſu.

2 *Abrahamus Bardaſcendad*, cognomento *Claudus*, ex Beth-Saiada pago oriundus, Babæo Niſibeno æqualis vivebat circa annum Chriſti 720 de quo vide Margenſem in vita ejuſdem Babæi lib. 3. hiſt. monaſt. cap. 3. citatum ſuprà pag. 181.

3 *De pœnitentia*. Codex noſter mendosè habet ܡܐܡܪܐ ܕܪܓܬܐ *Orationes de deſiderio*, pro ܕܬܝܒܘܬܐ *de pœnitentia*, literâ ܬ *tau* in ܝ *Jod* & ܐ *Aleph* permutatâ.

4 *Jeſubocht* (quem Ecchell. & Hottingerus *Jeſuſ-Buchat* appellant) Perſidis metro-

1 Qui nuncupatur 1 de hoc omni. ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܕܥܠ ܗܘܐ ܟܠ.

2 Nec non librum 2 de judiciis Eccleſiaſticis: ܘܗܘ ܕܕܝܢܐ ܥܕܬܢܝܐ:

3 Et tractatum 3 de ſignis aëris. ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܐܬܘܬܐ ܕܐܐܪ.

CAPUT CXXVIII.

Jeſudenha Epiſcopus Koſræ.

4 Mar Jeſudenah 4 Koſræ compoſuit Tomos tres Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*: Expoſitionem Logicæ: Paracleticos ſermones, & Interpretationes.

ܡܪܝ ܝܫܘܥܕܢܚ ܕܟܪܟܐ ܣܡ
ܬܠܬܐ ܦܢܩܝ̈ܢ ܡܟܬܒܢܘܬܐ:
ܘܦܘܫܩܐ ܕܡܠܝܠܘܬܐ:
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܠܗܘܢ ܬܘܪ̈ܓܡܐ.

Ha- ܘܐܦ

tropolita fuit, ut Sobenſis infrà teſtatur, ubi de Synodis & Statutis Orientalium. Quo autem anno vixerit, mihi non liquet. Id ſolùm ex eodem Sobenſi colligitur, ipſum Simeone Perſarum itidem metropolita poſteriorem fuiſſe. Fuit autem Simeon Jeſujabi Adiabeni æqualis, ut dixi hoc tom. pag. 127. vel certè ſub Timotheo Patriarcha claruit circa annum Chriſti 800. ut ex Barhebræo notavi tom. 2. pag. 433. & hoc tom. pag. 127. & 162. Laudantur ab Amro quatuor celebres apud Neſtorianos viri, qui nomen *Bochtjeſu*, ſeù *Jeſubocht* geſſere. Alter monachus & cœnobii apud Hadatham urbem fundator, qui ſub Saliba-Zacha Patriarcha circa annum Chriſti 720. claruit. Alter medicus filius Georgii, tertius item medicus Gabrielis filius, quos Abulpharagii interpres latinus in hiſtoria Dynaſtiarum *Bachtiſua* appellat. Quartus Tirhanæ Epiſcopus ſub Joanne Iſa Patriarcha anno Chriſti 900. de quibus vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 311. 315. 430. & 440. Denique floruit apud Syros Jacobitas *Sabochtes* ſeù *Jeſubocht*, qui ad Epiſcopatum Kenneſrinenſem evectus, Severi nomen aſſumpſiſſe dicitur, & circa annum Chriſti 640. vixiſſe; teſte Barhebræo, qui ipſum à philoſophicis, mathematicis, & Eccleſiaſticis ſtudiis commendat. Vide tom. 2. pag. 335.

1 *De hoc omni*, hoc eſt, de Univerſo, ſeù de mundo & cœlo. Tractatus, ut videtur, philoſophicus; non concionatorius, ut perperàm exiſtimat Hottingerus pag. 234. inquiens, *Jeſchubuchbat dedit tractatum concionum* ܕܥܠ ܗܘܐ ܟܠ *de hoc omni*.

2 *De judiciis Eccleſiaſticis* ܘܗܘ ܕܕܝܢܐ ܥܕܬܢܝܐ. Sobenſis infrà, ubi de ſtatutis Orientalium hæc de eodem Jeſubocht. ܘܕܝܢܐ ܘܩܢܘܢ̈ܐ

ܘܩܢܘܢ̈ܐ *Judicia quoque* (ſeù Statuta) *Simeonis*, *& Jeſubocht* &c. Ecchell. pro ܕܝܢ̈ܐ quæ vox *judicia* ſignificat, in Syriaco Sobenſis textu habet ܪ̈ܫܐ, hoc eſt, *capita*, quam vocem latinè *judicia* perperàm interpretatur. Hottingerus corruptum Ecchellenſis textum, non verſionem ſequutus, reddit, *de capitibus Eccleſiaſticis*.

3 *Tractatum de ſignis aëris*, hoc eſt *de internoſcendis aëris ſignificationibus*. Arabes opus hujuſmodi appellant تقويم *Takuim*, hoc eſt, directionem, cujuſmodi Tractatus ſermone Perſico exſtat tom. 1. pag. 591.

4 *Jeſudenah* (hoc eſt, Jeſus exortus eſt,) Koſræ Epiſcopus, poſt annum Chriſti 700. vixit: nam in ſua Eccleſiaſtica hiſtoria, quæ à Barhebræo laudatur, meminit Ananiæ Mardæ & Caphartutæ Epiſcopi, qui à Cyriaco Jacobitarum Patriarcha anno Græcorum 1104. Chriſti 695. ordinatus fuit.

ܘܒܗܘܢ ܡܬܬܥܗܕ ܠܚܢܢܝܫܘܥ ܗܘ ܕܟܦܪܬܘܬܐ ܕܗܘܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܠܗ ܩܘܪܝܩܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܢ ܕܝܠܗܘܢ
ܡܛܠ ܕܝܘܢܝܐ ܘܐܟܘܬ ܐܦܣܩܘܦܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܟܦܪܬܘܬܐ.
ܗܢܐ ܗܘܐ ܥܠܡ ܡܫܬܘܕܥ ܢܣܛܘܪܝܢܐ: ܘܡܢܗܘܢ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܐܦܣܩܘܦܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܘܡܪܕܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܐܬܪܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܟܪܟܐ
ܘܐܝܟܢܐ ܥܡ ܗܘ ܕܝܘܢܝܐ ܘܠܐ ܩܢܘܢܐ ܘܐܟܘܬܐ:
ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܗܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܐܟܘܬ ܩܢܘܢܐ
ܠܫܢܬܐ ܕܡܫܬܘܕܥܢ ܘܠܘܬ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܐܝܬܘܗܝ ܘܡܬܟܢܫܐ:

 ܘܕܝܢܐ

Habet præterea Orationes metricas:
1 Et librum 1 de caſtitate,
In quo hiſtorias congeſſit
Omnium Sanctorum, & fundatorum.

ܐܦ ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܡܫܘܚܬܐ܃
ܘܟܬܒܐ ܗܘ ܕܢܟܦܘܬܐ
ܕܟܢܫ ܒܗ ܫܪ̈ܥܬܐ
ܕܟܠ ܩܕ̈ܝܫܐ ܘܫ̈ܬܐܣܐ.

CAPUT CXXIX.

Abraham Bar-Liphe.

2 Abraham 2 Bar-Liphe confecit Ex-

ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܠܝܦܐ ܥܒܕ
ܦܘܫܩܐ

ܘܡܚܕܐ ܕܐܬܩܝܡ ܡܪܝ ܩܘܪܝܩܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ. ܣܡ ܠܚܢܢܝܐ
ܡܢ ܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܡܬܝ ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܠܦܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܡܪܕܐ ܘܠܟܦܪܬܘܬܐ
ܡܛܠ ܗܢܐ ܟܬܒ ܝܫܘܥܕܢܚ ܢܣܛܘܪܝܐ܃

Statim atque Mar Cyriacus Patriarcha inſtitutus fuit, (inquit Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom. 2. pag. 342. hoc eſt, anno quo ſuprà,) *Ananiam quendam ex cœnobio Sancti Matthæi in monte Elphephio Epiſcopum Mardæ & Caphartutæ ordinavit*, de quo hæc ſcribit Jeſudenah Neſtorianus. *Ananias Jacobita Severianorum Epiſcopus quum juxta Marden, caſtrum quoddam è ſectis lapidibus tempore Romanorum conſtructum reperiſſet, pretio illud ſibi comparavit, cœnobiumque in eo fecit, in quo vineam olivaſque plantavit, poſtquam ingentem auri ſummam præfectis regionis dediſſet, ſuorumque inimicorum indignationem ſapientiâ ſuâ compeſcuiſſet. Eccleſiam quoque ibidem, & altare erexit, & complures monachos congregavit, quorum diligentem curam gerebat. Id quod ab illo non propter inanem fallacemque gloriam, ſed propter ſupernam retributionem factum eſt.* Hæc Barhebræus ex Jeſudenah. Eccellenſis & Hottingerus nomen Jeſudenhæ ſic corrumpunt ܝܫܘܥ ܕܢܚ ܠܝܥܒ ܕܒܣܪܐ *Jeſus Dnabliabbeſra*, ſeù, ut legit Hottingerus pag. 234. *Jeſchu denah leiabeb de beſro*. Ubi vox quidem ܠܝܥܒ *Leïab*, omninò redundat, eamque in textum Sobenſis perperàm intruſam fuiſſe vel ipſa metri heptaſyllabi ratio demonſtrat. Vox autem ܕܒܣܪܐ *Dbeſra*, vel Ecchellenſis hallucinatione, vel typographorum oſcitantia in locum ܕܟܘܣܪܐ *D-Koſre*, obrepſit. Eſt autem *Koſra* Epiſcopalis Syrorum Neſtorianorum urbs inter eas, quæ ad Patriarchalem diœceſim peculiariter ſpectant, ut tom. 2. pag. 459. tùm ex Pontificali, tùm ex Tabula Eliæ obſervavi: cujus loci Epiſcopos laudat Amrus Joannem, & Jeſujabum Ezechielis filium, qui ad Patriarchalem dignitatem poſtmodùm evectus eſt. Vide cit. tom. 2. pag. 446. & 449.

1 *Librum de caſtitate, in quo hiſtorias congeſſit omnium Sanctorum & Fundatorum*, ſeù Plantatorum, ut vertit Hottingerus: hoc eſt, eorum, qui monaſteria plantarunt. Hunc librum deſignare videtur Barhebræus, quum Jeſudenhæ verba de Anania Mardæ Epiſcopo refert. Is enim cœnobium apud Marden ædificavit, ut mox dixi.

2 *Abraham* cognomento *Bar-Liphe*, Timothei Patriarchæ, de quo ſuprà, præceptor fuit, ut Margenſis teſtatur in hiſt. monaſt. lib. 4. cap. 3. his verbis. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ

ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܐܝܠܝܢ ܡܢܝܢܐ ܡܬܝܠܐ ܕܣܝܒܘܬܐ ܣܒܐ
ܕܫܡܗ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܝܢ. ܘܗܘ ܛܝܡܬܐܘܣ
ܕܝܢ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܕܗ ܓܝܘܪܓܝܣ. ܗܘܐ ܕܝܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘܐ ܕܒܝܬ ܒܓܫ ܘܠܛܝܡܬܐܘܣ
ܡܟܝܠ ܛܠܝܐ ܠܡܦܫܩܢܐ ܗܘ ܕܪܒܢ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܕܒܗ
ܕܝܢ ܒܣܘܣܐ ܕܫܦܣܦܐ ܥܡܪ ܗܘܐ ܫܕܪܗ
ܒܝܘܠܦܢܐ ܟܕ ܕܝܢ ܒܥܘܡܪܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ.

Erat in hoc cœnobio (Iacobi in Beth-Abe) *quidam monachus provectæ ætatis ſenex, cujus mihi nomen haud conſtat. Timotheus autem patruum habebat Georgium nomine, qui regionis Beth-Bagas Epiſcopatum tenebat; puerum autem Timotheum inde ad Raban Mar Abrahamum commentatorem, qui in Baſoſa Saphſaphæ pago morabatur, ſtudiorum cauſa miſit.* Et infrà, quum in cœnobio Beth-Abenſi

puer

Expoſitionem 1 Officiorum. ܦܘܫܩܐ ܕܬܫܡܫܬܐ.

CAPUT CXXX.

Alexander Epiſcopus Hierapolis.

2 Alexander 2 compoſuit librum ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܣܡ ܟܬܒܐ
3 Solutionis 3 nugarum Juliani. ܕܫܪܝܐ ܒܘܕܝܘ ܕܝܘܠܝܢܘܣ.

CAPUT CXXXI.

Proclus Epiſcopus Conſtantinopolitanus.

4 Proclus 4 duos compoſuit libros 5 ܦܪܘܩܠܘܣ ܣܡ ܬܪܝܢ ܟܬܒܐ
5 De Sacro commemorationis. ܕܩܘܕܫ ܡܬܕܟܪܢܘܬܐ.

CA-

puer Timotheus diverſatus fuiſſet, interrogatus ab illo ſene, de quo ſuprà dictum eſt, quiſnam eſſet, & quo pergeret, ſic reſpondiſſe dicitur: ܒܪܐ ܐܢܐ ܕܐܚܘܗܝ ܕܓܝܘܪܓܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܒܓܫ ܘܫܕܪܢܝ: ܠܐܣܟܘܠܐ ܠܘܬ ܪܒܢ ܐܒܪܗܡ ܒܒܣܘܣ ܩܘܪܝܬܐ. *Ego filius ſum fratris Georgii Epiſcopi Beth-Bagas, qui me ad Scholam miſit ad magiſtrum noſtrum Abrahamum in Baſoſa pago.* Itaque Abraham in Schola Baſoſæ ludimagiſtrum agebat circa annum Chriſti 750. nam Timotheus in Patriarcham electus fuit anno Chriſti 778. ut ſuprà dixi pag. 158.

1 *Expoſitionem Officiorum;* Eccleſiaſticorum ſcilicet: unde Abrahamo cognomentum ܡܦܫܩܢܐ *Commentatoris*, ſeu *Expoſitoris*, inditum fuit, ut ex Margenſi mox dictum eſt.

2 *Alexander* Hierapolis in Provincia Euphratenſi Epiſcopus, Neſtorii amicus integerrimus, Cyrilli verò hoſtis infenſiſſimus, adeo ut Joannis Antiocheni aliorumque Orientalium ob pacem cum S. Cyrillo initam communioni renunciaverit, claruit anno Chriſti 431. De ejus Scriptis vide Caveum in hiſt. liter. tom. 1. pag. 233. Sobenſis tàm Alexandrum, quàm Andream & Proclum, de quibus mox ſermo erit, loco non ſuo, (inter Syros ſcilicet Scriptores, qui Syriacè ſcripſerunt) refert: idque eo factum opinor, quod ipſe, quinam ii fuerint, ignoravit, ſcriptaque eorum, quæ è Græco in Syriacum converſa ſunt, Syriacè primùm exarata fuiſſe exiſtimavit.

3 *Librum ſolutionis nugarum Juliani.* Echell. pro ܒܘܕܝܘ *nugarum*, perperàm legit ܒܘܪܝܘ *erroris*. Alexander S. Cyrillum, ut videtur, æmulatus, hunc librum, cujus nulla apud Caveum alioſque literariæ hiſtoriæ Scriptores mentio, adversùs Julianum Apoſtatam compoſuit. Simile opus ſcripſit & Theodoritus, alter S. Cyrilli æmulus, de quo vide Caveum tom. 1. pag. 226. In idem argumentum Orationes aliquot à Chryſoſtomo habitas laudat Damaſcenus lib. 3. de Imagin. de quibus Caveus tom. cit. pag. 187. Ephræm quoque Syrus impium Julianum ſcriptis ſuis exagitavit, ut ſuprà dixi pag. 63. Quid? Si libros X. S. Cyrilli Alexandrini adversùs Julianum è Græco in Syriacum converſos, Neſtoriani ejuſdem S. Doctoris hoſtes infenſiſſimi, Alexandro ſuo ſuppoſuerunt?

4 *Proclus*, qui tàm in noſtro Codice, quàm apud Ecchellenſem ex facili Syriacorum elementorum permutatione ܦܘܒܠܝܘܣ *Puplius* perperàm dicitur, S. Joannis Chryſoſtomi in Eccleſia Conſtantinopolitana Lector, Attici Diaconus, à Siſinio Epiſcopus Cyzici ordinatus, tandem anno Chriſti 434. in Maximiani locum Patriarcha Conſtantinopolitanus creatus, obiit anno 446.

5 *Libros duos de Sacro commemorationis.* Ecchell. ܕܩܘܪܒܢܐ ܘܕܘܟܪܢܐ *de Sacrificio miſſæ, & commemoratione*. Hottingerus pag. 236. *Publius duos ſcripſit Tractatus* περὶ τῆς ἀγίας (*Cœnam Domini intelligit*) *& commemoratione*. Sed lectio Codicis noſtri omninò retinenda, qua ad verbum ſignificatur ܩܘܕܫ ܡܬܕܟܪܢܘܬܐ *Sacrum*, ſeu conſecratio *commemorationis*, hoc eſt, *ſacra commemoratio*, ſeu divina liturgia. Proclum autem præter cætera, quæ Caveus tom. 1. pag. 237. enumerat, ſcripſiſſe quoque *Tra-*

cta-

CAPUT CXXXII.

Ebedmeſſias Hirtenſis.

1 Ebedmeſſias 1 Hirtenſis edidit 2 Librum 2 multæ eruditionis.	ܥܒܕܡܫܝܚ ܚܝܪܬܝܐ ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܣܓܝ ܝܘܠܦܢܐ.

CAPUT CXXXIII.

Theodorus Bar-Choni.

3 Theodorus 3 Bar-Choni 4 4 Confecit librum Scholiorum. Habet præterea Eccleſiaſticam *hi-ſtoriam*:	ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܒܪܟܘܢܝ ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܐܣܩܘܠܝܘܢ. ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܥܕܬܢܝܬܐ :
Et	ܡܟܬܒܢܘܬܐ

ſtatum de traditionibus miſſæ divinæ, quem hoc loco Sobenſis intelligit, nemo eſt qui neſciat. Ejuſdem Procli *epiſtolam ad Armenios* laudat Barhebræus in ſua Theologia tom. 2. pag. 295. *Liturgiam* Gabriel Sionita in epiſt. ad Nihuſium, Edenenſis in expoſitione miſſæ Syriacæ cap. 2. de orthodoxis Anaphorarum auctoribus num. 21. & Auctor Catalogi Anaphorarum Syriacarum apud Cornelium Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 20. Denique Jacobus Edeſſenus in epiſt. ad Adæum Presbyterum meminit *Procli cujuſdam urbis Cypri inſulæ Epiſcopi*, quem auctorem facit Orationis Benedictionis aquæ, cujus initium, *magnus es Domine*. Ubi probabile eſt amanuenſem pro ܩܘܙܝܩܘܣ *Cyzico*, ܩܘܦܪܘܣ *Cyprum inſulam* oſcitanter poſuiſſe. Vide tom. 1. pag. 487.

1 *Ebedmeſſias* (hoc eſt, ſervus Chriſti, Arabicè عبد المسيح *Abdalmeſſias*) ex Hirta urbe ortus, claruit ſub Mar Aba magno Patriarcha circa annum Chriſti 540. ut ex Amro liquet in Vita S Maris, qui poſt S. Adæum Sedi Seleucienſi præfuit: ubi Mar Abas dicitur Eccleſiam Cochenſem ab eodem Mari fundatam, ſumptibus *Ebedmeſſiæ Hirtenſis* ampliaſſe. Idem Amrus in Vita S. Barbaſemini, qui Saadoſto, ſeu Jeſudoſto martyri ſucceſſit, teſtatur, Ebedmeſſiam hunc in cœnobio Jonæ, quod ipſe apud Anbaram urbem inſtauraverat, in ſacello ad lævam altaris templi conditum fuiſſe. Duo alii Ebedmeſſiæ apud eundem Amrum occurrunt. Alter ſub Phetione Patriarcha circa annum Chriſti 732. ut ſuprà notavi pag. 182. ubi is Joanni Azracho Hirtæ Epiſcopo reſtitiſſe dicitur, Patriarchalem dignitatem Abæ Caſcarenſium Præſuli offerenti. Alter ab Emmanuele Patriarcha circa annum Chriſti 950. ex Hirtæ Epiſcopatu ad Baſſorenſem Eccleſiam translatus.

2 *Librum multæ eruditionis*. Ecchellen. *omni eruditione refertiſſimum*. Hottingerus pag. 232. *profundæ & multiplicis eruditionis*. Exſtat ms. in Cod. Syr. 12. Vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 489. ubi ſingula ejus libri capita recenſui. Ejuſdem Ebedmeſſiæ *Epiſtola ad Bochtjeſum doctorem* habetur Cod. Syr. 3. tom. cit. pag. 487. Quæ verò inter aſceticos ipſius tractatus infertæ ſunt Epiſtolæ. I. *ad Domitium*. II. *ad Stephanum*. III. *ad Simeonem Presbyterum*. IV. *ad Bacchum*. V. *ad Buzaidum*. VI. *ad Sergium monachum*. VII. *ad Abraham monachum*. VIII. *ad Xyſtum*. Deniquein poſtremis citati libri tractatibus laudat. 1. *hiſtoriam Moyſis Beth-Sajade*, *& Abrahæ magni*, qui ſcilicet Izlenſe cœnobium fundavit. 2. *Librum cui titulus Margarita*, *de re aſcetica*. 3. Caput integrum profert ex Joanne Daliathenſi de vitando puerorum, hominumque diſſolutorum conſortio.

3 *Theodorus filius Choni*, fratris Joannis Patriarchæ, à patruo Epiſcopus Laſciumæ ordinatus fuit circa annum Chriſti 893. Vide tom. 2. pag. 440.

4 *Bar-Choni*. Codex noſter, ܬܐܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ *Theodorus Mephaskana*, ideſt, commentator: ita dictus tamquàm alter Theodorus Mopſueſtenus, quem vulgò commentatorem vocant Neſtoriani; ob edita ſcilicet in Scripturam commentaria ſeu *ſcholia*, quæ hic à Sobenſi laudantur.

Do-

Et Documenua [1], & Paracleticos Sermones. ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܘܡܒܝܐܢܘܬܐ.

CAPUT CXXXIV.

Ebedjeſu I. Patriarcha.

2 Ebedjeſu [2] Bar-Akre fecit In- ܥܒܕܝܫܘܥ ܒܪ ܥܩܪܐ ܥܒܕ ܬܘܪܓܡܐ

NOTÆ.

1 *Documenta, & Paracleticos ſermones.* Ecchell. *Documenta & Epiſtolas conſolatorias* Hottingerus διδασκαλικὰ καὶ παρακλητικά: hoc eſt, Sermones aſceticos de re monaſtica, & Paracleticos de defunctis.

1 *Ebedjeſu*, cognomento *Bar-Akre*, hoc eſt, filius ſterilium, hujus nominis primus Neſtorianorum Patriarcha, Iſraëli ſucceſſit anno Chriſti 963. Obiit anno 986. Vide tomo 2. pag. 442.

Ejus geſta ex Chronico Syriaco Barhebræi accipe. [illegible]

[illegible]

Anno Arabum tercenteſimo quinquageſimo (Græcorum 1172. non 1173. ut Amrus ſcribit citatus tom. 2. pag. 442) *ordinatus eſt Iſraël Catholicus poſt Emmanuelem Catholicum. Quidam autem Gabrielem Perſidis Metropolitam propoſuerant. Verùm Epiſcopi reſtitere. Ajebant enim: frater hujus Hagarenus factus eſt, ſuamque religionem* (Chriſtianam) *ejuravit: nobis verò infamiæ erit, hominis hujuſmodi fratrem nobis præficere. Itaque in præfatum Iſraelem ſuffragiis omnium conſpirantibus, Seleuciæ Catholicus ordinatus fuit. Erat autem ſenex probus, præſtans, & continens. Eodemque quo ordinatus eſt, anno obiit poſt centum & ſex dies* (Amrus, poſt 110. dies) *quum annum ætatis nonageſimum ageret. Tùm quidam medicus Presbyter ſecularis, nomine Phetion, ad præſidem accedens, tercentum mille denarios obtulit, ſi ab ipſo Catholicus* (Patriarcha) *crearetur. Quod quum Epiſcopi audiiſſent, arreptâ fuga latebras quæſivere, ne* ad conſecrandum eum *vis ſibi infer-*

ferretur. Interpoſitis autem Epiſcopos inter & præſidem ſcribarum officiis, illi centum ac triginta millium denariorum ex cella Patriarchali erogandorum pacta ſumma obtinuerunt, ut eum quem vellent, quique dignus foret, Catholicum præficerent. Ferunt centum millia denariorum, quum Emmanuel Catholicus obiit, in cella relicta fuiſſe, (Amrus, وقيل ان تركة عمنوايل كان مقدارها سبعون الف دينار وستماية الف درهم .

Ferunt, inquit, ab Emmanuele relictos fuiſſe denariorum ſeptuaginta millia, & drachmarum ſexcenta millia:) *Ut verò hæc ſumma occultaretur, acceperunt præfecti ex cimeliarchio Eccleſiarum vaſa aurea & argentea, iiſque confractis venditiſque, pactam præſidi pecuniam ſolverunt*. (Amrus صاحب جنديسابور استدعى الناس الى مجلس الوزير لاقامة العوض عما بذله فثيون وتقرر الامر على ماية الف درهم والوزير ثلثين الف درهم .

Gandiſaporis Epiſcopus convocata populi concione, communi ſententia cauſam ad Viziri tribunal detulit, à quo decretum fuit, ut pro ſumma à Phetione promiſsâ, denarii centies mille Soltano Moezzaddaulæ ſolverentur, Viziro verò denariorum tricena millia.) *Tùm verò convenere, ut ſortes jacerent. Quumque Epiſcoporum quatuor nomina in ſchedulis ſcripſiſſent, nomen Ebedjeſu Epiſcopi Maaltajæ extractum fuit. Hunc itaque ab omnibus approbatum, reluctantem licet, eamque dignitatem ſerio recuſantem, per vim ordinarunt anno Arabum tercenteſimo quinquageſimo ſecundo*, (Chriſti 963.) *Erat autem in lectione librorum apprimè verſatus, & Eccleſiaſticis doctrinis imbutus: præceptoremque in Dialectica habuerat Naſicham religioſiſſimi Moſis Barcephæ diſcipulum, quorum uterque* (Naſicha ſcilicet & Barcepha) *è noſtra ſecta* (hoc eſt, Jacobitica, ex qua & ipſe Barhebræus,) *fuerat. Porrò ad ejus uſque Catholici tempora qui intra altare erant, in divina Liturgia verſum ex ſymbolo Fidei recitabant, & qui extra altare in templo, verſum alterum. Similique verſuum alternatione orationem Dominicam pronunciabant. Ipſe verò conſtituit, ut omnes ſimul recitarent, quemadmodum & noſtri* (ideſt, Jacobitæ) *faciunt. Quumque annos viginti tres ſediſſet, obiit octoginta octo annos natus, die 2. Junii anno Arabum tercenteſimo ſeptuageſimo ſexto* (Chriſti 986.) *quum Epiſcopos centum triginta quatuor ordinaſſet.*

Hæc Barhebræus. Amrus Ebedjeſum ſediſſe affirmat ثلثة وعشرون سنة وعشرة اشهر قمرية *annos viginti tres, menſeſque lunares decem:* hoc eſt, annos 23. cum menſe diebuſque undecim; nam die 22. Aprilis anni Chriſti 963. ordinatus fuit, obiitque die 2. Junii anni 986. ut dixi tom.2. pag.442.

Idem Amrus de patria, parentibus, ſtudiis, dignitate, doctrinaque Ebedjeſu, hæc ſcribit. عبديشوع من اهل كرخ جدان من ناحية بانيسا وهرب ابواه وهو صغير الى الموصل بسبب العرب وماتا وربته خالته وتعلم فى اسكول الدير الاعلى وتعلم المنطق على ابن ناصحيا تلميذ ابن كافا وترهب واسيم قسا وخدم فى بيعة البوارى بالموصل وكان محمود الطرايق واسيم اسقفا على معلثايا من اسرايل مطران الموصل وتممه عمنوايل الجاثليق واستحسن الناس ما سمعوه من ترجماته وكلامه .

Ebedjeſu ex oppido Gedan ditionis Baniſæ (quæ in regione Garmæorum eſt, ut in alio Cod. Amri legitur,) *quum adhuc puer eſſet, parentibus ad urbem Moſul Arabum metu profugientibus ibique defunctis orbatus fuit, & à ſua matertera educatus. Literis operam dedit in Schola ſuperioris monaſterii*, (quod ſanctorum Gabrielis & Abrahæ appellatur;) *Dialecticam verò hauſit à Ben-Naſicha Barcephæ diſcipulo; deinde monaſticum habitum induit, ac Presbyter ordinatus, in Eccleſia, quam Buariam appellant, in urbe Moſul ſacro miniſterio functus eſt. Quumque honeſtis moribus eſſet, Epiſcopus Maaltajæ* (& Nuhadræ, ut in alio Cod. legitur,) *ab Iſraele Moſulenſi Metropolita inſtitutus eſt, eumque Emmanuel Catholicus perfecit:* (de perfectione Epiſcoporum per Catholicos recole quæ ſuprà dicta ſunt pag.190.) *Auditoribus verò ob ſuas interpretationes ſermoneſque pergratus erat.*

De ejuſdem per ſortem electione.

واشار ابو عمرو على المطران بان يدخل مع اخوته فى البنادق وقبل واسمى هو وجيورجيس مطران الموصل وايشوعزخا مطران باجرمى وجبريل مطران فارس . واعترض فى باب جبريل انسان بان له ابن مسلم . فقال اخر مات وامقط اسمه . وذكر ابو الحسن ابن البهلول اسقف معلثايا وانه من القوم الذين يصلحون للرياسة وشيد كلامه عمنوايل الشهار . وكتب اسمه وجعلت البنادق فى حق وختمت على احوط ما يكون واقيمت الصلاة الاثنين والثلاثاء والاربعاء اول ايام الصوم الكبير وتقرب الناس فيها من المذبح الصغير . والتمس حضور مطران جنديسابور وكان فى دار ابى عمرو وابن ادى ليخرج هو البنادق فابى ورضى بابرهيم اسقف همدان الذى نقله عبديشوع الى كشكر وقدمه ثم رده الى همدان وكان قديما فاخرج الحق واشهرها وتناول بندقة . فصاح الناس قبل فتحها اسقف معلثايا واخرجت فكانت اسمه .

Metropolitam verò, inquit, (Georgium ſcilicet Gandiſaporenſem, non Abdelmeſſiam Baſſorenſem, ut in textu Amri perperàm ha-

habetur,) *Abu-Amrus monuit, ut unàcum fratribus ſuis* Epiſcopis *per ſchedularum ſortem rem definiri juberet. Placuit Abu-Amri conſilium. Quamobrem ſuum Metropolita nomen, unàque Georgii Metropolitæ Moſulani, atque Jeſuzachæ Metropolitæ Beth-Garmenſis* (in alio Cod. ms. Jeſu-Rachme appellatur, Vide tom. 2. pag. 442.) *& Perſidis Metropolitæ Gabrielis nomina in ſchedulas retulit. Quum verò Gabrieli à quodam objecta fuiſſet fratris à Chriſtiana fide ad Mahometanam ſectam apoſtaſia; etſi alius hunc jam è vivis deceſſiſſe affirmaret; Gabrielis nihilominus nomen expunctum fuit.* (Barhebræus quæ de Gabriele hìc narrantur, in electione Iſraëlis Patriarchæ, non Ebedjeſu contigiſſe affirmat, ut ex ſuprà dictis liquet.) *Accidit intereà ut Abulhaſanus Bahluli filius de Maaltajæ Epiſcopo Ebedjeſu ſermonem injiceret, illumque præfectura dignum affirmaret: cujus ſuffragium ſequutus Emmanuel Sciabarus effecit, ut ejus nomen conſcriberetur. Schedulæ itaque in urnam relatæ, maxima cum diligentia obſignantur. Canonica interim pſalmodia agi cœpta à feria ſecunda, ad tertiam & quartam ineuntis quadrageſimalis jejunii continuata eſt. Tùm demùm quum populus ad minorem aram Euchariſtiam ſumpſiſſet, Metropolita Gandiſaporenſis ut accederet rogatus, (diverterat enim in ædes Abu-Amri, & Ben-Adæi) atque ipſe ſchedulas reſignaret; minimè aſſenſus eſt, ſimulque probavit, ut id fieret ab Abrahamo Epiſcopo Hamdanita, quem Ebedjeſu ad Epiſcopatum Caſcaræ poſteà tranſtulit, mox ejecit, tùm demùm Eccleſiæ ſuæ reſtituit: eratque vir pius & religioſus. Is porrò urnam extractam populo oſtendit, dumque unam ex ſchedulis reſignandam manu teneret, Epiſcopi Maaltajæ nomen inclamavit turba. Reſignata tandem ſchedula relectaque, ejuſdem Epiſcopi nomen prodidit.*

Subjungit, Ebedjeſum nihil tale cogitantem, imò Epiſcopatum ſuum dimittere volentem, à Denha Viziri Secretario unàcum Metropolita (utique Gandiſaporenſi) cæteriſque Epiſcopis in ædibus ſuis detentum fuiſſe, donec de ipſius electione Soltanique mandato certior factus eſt. Tùm verò arreptâ clam fugâ, mutato etiam habitu delituiſſe uſque ad feriam quartam diei 6. Rabii prioris anni Arabum 352. qua Catholicus ordinatus fuit: nimirùm die 22. Aprilis anni Græcorum 1274. ut in alio Cod. ms. ejuſdem Amri legitur.

Denique de ejuſdem Ebedjeſu conſtitutionibus, publiciſque operibus hæc addit.

ورسم ان توضع جنايز الكهنة والشمامسة بباب
المذبح دون دكة الصليب لان ابتدا درجاتهم من
ثم . وان تقال الامانة فى دكارين ساير الناس
وكانت لا تقال الا فى دكارين الكهنة والشمامسة .
وان يقول الناس تسبحة الامانة كلهم لا حرفا
وحرفا . ورسم عمل الموتب فى ثوالث الدفن . وفى
ايامه تقلد ابو الفضل الشيرازى الوزير وصادره
دفعة على مايتى الف درهم . وجدد بيعة شمالى
ووسعها . وعمل بصلون فى الدار الكبيرة . وعمل
موسى الصيدلانى وجه المذبح الساج الذهب الذى
فى صدره . ووسع هيكل النسا وعمل صفة فى
غربى الدار الصغيرة . وعمل عبديشوع الغرفة
التى قدام وجه المذبح وعلق عليها سترين تمنع
مشاهدة المذبح ايام الرموش . واسام عبديشوع
عدة مطارنة واساقفة ويقال ماية واربعة وثلثون
اسقفا ومطرانا . ولم يبق كرسى لم يسيم اليه سوى
كرسى البصرة والموصل ومرو على ان عبد المسيح
مطران البصرة مات قبل موته بشهرين .

Conſtituit, ut Sacerdotum Diaconorumque feretra ad portam Altaris ſub crucis Sedem collocarentur: ibi ſcilicet, unde ſuorum graduum originem traxere. Utque Fidei Symbolum recitaretur in exequiis omnium promiſcuè fidelium, quod antea in funeribus Sacerdotum Diaconorumque dumtaxat legebatur. Utque omnes Symbolum fidei ſimul & una voce, non alternatim & per verſus recitarent. Decrevit præterea, ut ſeſſio fieret in tertia die defunctorum. Eius autem tempore Abulphadlus Sciraʒenſis Vizirus præfecturam obtinuit, à quo vexatus, vexationem penſione biſcentum millium denariorum deprecatus eſt. Inſtauravitque Eccleſiam ad boream poſitam, eamque ampliavit. Fecit etiam Oratorium in atrio majori, cujus altaris faciem Moſes Saidalenſis velis auro textis obtexit. Sed & mulierum templum ampliavit, & aliud ipſi ſimile ad Occidentalem partem atrii minoris exſtruxit. Prominentes denique cancellos Altari obverſantes fecit, duoque vela ex iis pendere juſſit, ut ab altaris aſpectu, veſperarum feriis, (veſpertinis ſcilicet horis dierum ferialium,) *populum arcerent. Metropolitas autem & Epiſcopos, quos ordinavit, centum ac triginta quatuor fuiſſe ferunt, ita ut nulla ſedes fuerit, quæ novum ab ipſo Antiſtitem non acceperit, præter Baſſorenſem, Moſulanam, & Maruenſem: Nam Abdelmeſſias Baſſoræ Metropolita duobus ante ipſius obitum menſibus deceſſerat.*

1 *Interpretationes & cauſas.* Ecchell. & Hottinger. *fecit gloſſas ſcripſitque de cauſis.* Interpretationes ſunt *Homiliæ in Evangelium* ad populum habitæ, de quibus Amrus loco ſuprà cit. Opus autem *de cauſis*, id eſt, de judiciis. In Epitome Canonum Synodalium, quam Sobenſis congeſſit, Canon Ebedjeſu ſecundi, cognomento filii Aredi, *de exemptione & privilegiis monaſteriorum* producitur, in quo Ebedjeſu noſter *cœnobio Beth-Sajade* conceſſiſſe dicitur, ut ab Epiſcopi poteſtate exemptum, Patriarchali dumtaxat juriſdictioni ſubjaceret.

Cc

CA-

CAPUT CXXXV.

Andreas Epiſcopus Samoſatæ.

1 Andreas 1 compoſuit Interpretationes, ܐܢܕܪܐܘܣ ܣܡ ܦܘܫܩ̈ܐ
2 Et librum 2 antirrheticum. ܘܟܬܒܐ ܕܦܘܚܡ ܣܝ̈ܡܐ.

CAPUT CXXXVI.

Gabriel Epiſcopus Baſſoræ.

3 Gabriel 3 Baſſoræ congeſſit ܓܒܪܐܝܠ ܕܒܨܪܐ ܟܢܫ

Ca- ܩܢܘܢܐ

NOTÆ.

1 *Andreas* Samoſatæ Epiſcopus, Joannis Antiocheni mandato cauſam Neſtorii adversùs S. Cyrillum propugnavit circa annum Chriſti 429. Epiſtolas ejus octo vulgavit Lupus inter Epiſtolas Concilii Epheſini. Fragmenta 1. & 2. libri contra Cyrilli anathematiſmos exſtant apud eundem Cyrillum apologetico pro 12. anathematiſmis adversùs Orientalium objectiones ſive Andreæ librum, & apud Anaſtaſium in Hodegi cap. 22. A Sobenſi inter Syros Scriptores laudatur ea, quam ſuprà dixi ratione, ubi de Alexandro Hierapolitano. Vide pag. 197.

2 *Librum antirrheticum*, ſeù *librum comparationis*, ſive collationis, hoc eſt, examinis *compoſitionum*: nimirùm quo Andreas compoſitiones, ideſt, opera, ſive anathematiſmos Cyrilli confutavit. Ecchell. & Hottinger. perperàm, *librum de ratione punctandi*.

3 *Gabriel Baſſoræ*, ſive Boſtrorum in Arabia Epiſcopus anno Græcorum 1195. Chriſti 884. in ordinatione Joannis Narſetis Patriarchæ, munus Diaconi exercuit, Amro teſte in hæc verba. وبعد موت انوش وقع فى قلب عبدون ابن مخلد وسلمه ابن سعيد اجلاسهم اى اجلاس يوحنا بن نرسى اسقف الانبار وكانامقيمين بسرمن راى ومتمكنين من السلطان واختارا ان يكون الاجتماع للاختيار عندهما، فاجتمع الابا بالمطيره . وكان فى عمر الكرسى راهب فاضل بنسيب عبدون فاختاره قوم بسبب عبدون وكتب اسميهما وغيرهما فى بنادق وعمل السهر ومع الفراغ من الرازين حضر الابا وروسا المومنين فخرج اسم يوحنا واسم الاحد الثالث من قداس البيعة سنة احدى وسبعين ومائتين للعرب وقرا الانجيل يوم الاسياميد جبريل مطران البصرة وتكلم فاحسن . *Poſt Enos obitum, Abdon Mochalladi filius, & Salama Ben-Saidi, Joannem Narſetis Anbaræ Epiſcopum Patriarcham conſtituere deliberabant. Iſta molientes ambo, in Sarmanraja degebant, auctoritate, quam apud Soltanum habebant, freti: ibidemque electionem fieri poſtularunt. Patres igitur ad Synodum in Matæra convenere. Aderat inter alios in cœnobio, ubi Patriarchæ reſidere ſolent, monachus eximiæ religionis atque probitatis, Abdoni affinis: & hic ob eam cum Abdone affinitatem à quibuſdam Patriarcha deſignabatur. Utriuſque itaque, Joannis ſcilicet & monachi illius, necnon aliorum candidatorum nomina in ſchedulas retulere. Peractis mox vigiliis, celebratiſque divinis myſteriis, apertæ in publico Patrum & procerum conventu ſchedulæ, Joannis nomen prodidere: qui Dominica conſecrationis Eccleſiæ tertiâ* (quatuor Dominicas conſecrationis ſeù dedicationis Eccleſiæ nuncupatas ante Adventum celebrant Neſtoriani, ut ex Officio liquet, cujus mentio tom. 1. pag. 581.) *Patriarcha inauguratus fuit anno Arabum 271.* (Chriſti 884.) *Evangelium die ordinationis à Gabriele Metropolita Baſſoræ lectum, & homilia ad populum habita fuit, quæ omnium approbatione plauſuque excepta eſt.*

In vivis erat anno Chriſti 893. quo Joannem Patriarcham Theodoſii ex fratre nepotem, qui Joannem Narſetis excepit, ordinaſſe dicitur eodem Amro teſte his verbis:

وانفق عيد القطيقوسطى وترجم يوانيس مطران الموصل بعد سواله ذلك بميامر ثاولوغوس واستحسن الناس ما اورده وكتب له بالرضا

واسم

Canones [1] Synodicos
Omnes in duos tomos,
Additis [2] ipſius quæſtionibus.

ܩܢܘܢܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝܐ
ܟܠܗܘܢ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܬܐ
ܒܥܘܗܕܢ ܫܘܐܠܐ ܕܝܠܗ :

CAPUT CXXXVII.

Joannes Garmachita.

3 Joannes 3 Garmachita compoſuit

ܝܘܚܢܢ ܓܪܡܩܝܐ ܣܡ

Ca- [illegible]

[illegible]

واتم يوم فطر سابوع السليحين وهو النصف من تموز سنة ثمنين ومائتين واسامه جبريل مطران البصرة وعمل له فرحا.

Intereà Pentecoſtes adſuit dies, in qua Joannes Moſuli Metropolita rogatus, ad populum verba fecit ex Theologi orationibus; ejuſque ſermo omnium plauſum approbationemque promeruit. Quapropter communi electorum ſuffragio creatus eſt Patriarcha ipſo die ſolutionis Jejunii hebdomadæ Apoſtolorum, hoc eſt, medio menſe Julio, anni Arabum *octogeſimi ſupra ducenteſimum* (Chriſti 893.) & *à Metropolita Baſſarenſi Gabriele magna cum celebritate conſecratus fuit.*

1 *Canones Synodicos*. Ejuſdem operis meminit Sobenſis infrà, ubi de Synodis & Statutis Orientalium.

2 *Additis ipſius quæſtionibus*, ſive obſervationibus. Ecchell. *addita ipſius inveſtigatione*. Hottingerus, *addito examine*.

3 *Joannes Garmachita*, ſeu Garmachæus, hoc eſt, ex regione Garmæorum oriundus, cognomento *Senior*; Jacobi Beth-Abenſis diſcipulus, & in præfectura cœnobii per aliquot menſes ſucceſſor, claruit circa annum Chriſti 650. de quo Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 31. hæc ſcribit. [illegible]

1 Capita 1 quæ de ſcientia appellantur. | ܘܪ̈ܫܐ ܕܡܬܩܪܝܢ ܕܝܕܥܬܐ.

Habet præterea inſtitutionem tyronum, | ܘܐܝܬ ܠܗ ܬܘܒ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܘܦܐ:

Et breve Chronicon. | ܘܟܪܘܢܝܩܘܢ ܒܦܣܝܩܬܐ.

2 Nec non hiſtoriam 2 Mar Chodavæ, | ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܡܪܝ ܚܘܕܐܗܘܝ:

Cum | ܥܡ

[illegible]

Cæterùm ſub magiſtri noſtri Mar Jacobi diſciplina adolevere eruditique ſunt viri complures, ut ejus Acta produnt. Octoginta fuiſſe ferunt, quorum nomina ſcripta ſunt in libro vitæ. Eorum primus, ſicut nobis compertum eſt, exſtitit ſanctus Abbas Joannes ſenex, laboris in primis patiens, è provincia Beth-Garmenſi oriundus, æqualis ejuſdemque cum patre ſuo ſancto Abbate Jacobo inſtituti ſectator. Qui univerſo laudatiſſimæ vitæ curſu peracto, omnibus ſui temporis hominibus omnium virtutum exemplar evaſit. Illum idcircò ſibi ſucceſſorem ſanctus Mar Jacobus deſignavit, cujus ſuffragium monachi ſequuti, eumdem invitum ſerioque reluctantem coëgere demum, ut monaſterii hujus gubernationem ſuſciperet; eiſdemque cœnobitis ſuffragaturus Mar Jeſujabus Ninives tunc temporis Epiſcopus, pro laudati Joannis electione literas dedit, quum à quibuſdam monachis ejuſdem propoſitum intuentibus alius pro eo cœnobio præfectus poſtularetur. De hoc Joanne Sabadunas ſecundam ſcripſit Homiliam, quæ incipit, Quum pridem patris noſtri deceſſum proſequuti ſimus. Cæterùm evolutis ſex ferè menſibus, ſicut à ſenioribus accepi, quos adhuc ſuperſtites in hoc loco reperi, Joannes monaſterium iſtud reliquit, & clanculum ad provinciam Beth-Garmenſem aufugit, montemque ortum inter & auſtrum urbis Dakukæ poſitum tenuit: locum nempe quieti maximè accommodatum, in quo poſteà cœnobium conſtructum fuit, quod Ezechielis monaſterium appellant, accepto ab Ezechiele ejus fundatore nomine, qui Magiſtri noſtri Chodavæ Beth-Halenſis diſcipulus fuit, atque Abbatem Joannem jam ſenem aſſequutus eſt, multumque ejuſdem doctrina, probitate, converſatione, aſpectuque profecit, adeo ut operâ magiſtri noſtri Ezechielis, & Joannis Abbatis precibus ſanctum illud cœnobium ædificatum fuerit, in quo magiſter noſter Joannes poſtremum vitæ ſuæ diem clauſit, & in pace deceſſit. Ipſe autem magiſter noſter Ezechiel literas ad hoc cœnobium (Beth-Abenſe) *dedit, quibus optare ſe ajebat, ut duo iſta monaſteria mutuam inter ſe charitatem ſocietatemque uſque ad ultimum mundi diem excolerent ac tuerentur. Id verò coram Deo aſſirmo teſtorque, hoc ipſum accepiſſe me à Narſete ſene, qui Bar-Dadjeſu cognominabatur ex oppido Ain-Barke: itemque à ſene altero monaſterii Ezechielis, quum puer literas exararem, ad ſolium Patriarchale ſancti Mar Abrahæ Catholici Patriarchæ* (qui ſcilicet ab anno Hegiræ 222. ad annum 238. ſedit.) *Porrò inſtituta eo ſub tempore inter ambo illa monaſteria ſocietas permanſit adeo, ut Fratres ſuæ regionis proprios in ſuo ſolo tantùm naſcentes fructus aliaque ſimilia donaria inter ſe invicem tranſmittere in mutuæ charitatis argumentum ſolerent: in gratiam videlicet Abbatis Joannis, & ſancti Mar Jacobi, quoniam uterque ex eo loco originem traxerat.*

Ex Epiſtola Jeſujabi Adjabeni ad monachos cœnobii Beth-Abenſis, cujus & Margenſis mox citatus meminit, conſtat, Jacobum illius cœnobii fundatorem, tàm Jeſujabo ipſi, quàm cæteris fratribus, quum morti proximus eſſet, præcepiſſe, ut Joannem hunc ſibi in præfectum cœnobii ſubrogarent, quem idem Jeſujabus teſtatur, ſeptuaginta annos ad eum uſque diem monachum egiſſe. Vide ſuprà pag. 141.

Alius ab hoc Joannes Garmachita in epiſtola Simeonis Beth-Arſamenſis memoratur, Barſumæ Niſibeno, Acacio, Narſeti, aliiſque Scholæ Perſarum Edeſſenæ alumnis ſynchronus, qui poſteà Epiſcopus Beth-Sori in regione Garmæorum fuit: ille enim circa annum Chriſti 500. vivebat: noſter verò Joannes Jeſujabo Adjabeno & Georgio Patriarchis æqualis uſque ad annum 660. vitam produxit. Vide tom 1. pag. 352.

1 *Capita quæ de ſcientia appellantur.* Ecchell. perperàm, *capita de lectione ſcientiarum*; vocem ܕܩܪܝܢ Dkerion, quæ *lectionem* ſignificat, pro ܕܩܪܝܢ Dakren, hoc eſt, *quæ appellantur*, interpretatus.

2 *Hiſtoriam Mar Chodavæ.* Ecchell. *hiſtoriam D. Cudæ Hovoi.* Hottinger. *Hiſtoriam Mor-Coudæ*, *Chodaves* ܚܘܕܐܗܘܝ vox Perſica eſt, *Divinumque* ſignificat, à themate خدای Chodai Deus. Fuit autem Chodaves celeberrimus in Aſſyria monachus, cœnobii Beth-Halenſis fundator, cujus operâ uſus eſt Georgius Patriarcha, ut Georgium Baſſorenſem Metropolitam ſibi conciliaret, Margenſi teſte, cujus verba ſuprà protuli pag. 152.

Unde

Cum oratione 1 ejus & hymnis. ܥܡ ܨܠܘܬܗ ܕܝܠܗ ܘܡܕܪ̈ܫܐ.

Caput CXXXVIII.

Abraham Beth-Halenſis.

Abraham quoque 2 ex Beth-Hale ܐܒܪܗܡ ܕܝܢ ܕܡܢ ܒܝܬ ܚܠܐ

3 Diſputationem 3 adversùs Tajos. ܕܪܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܛܝ̈ܝܐ.

Caput CXXXIX.

Salomon Epiſcopus Hadathæ.

4 Mar Salomon 4 Epiſcopus Hadathæ. ܡܪܝ ܫܠܝܡܘܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܚܕܬܐ

Unde liquet Joannem, qui vitam Chodavæ ſcripſit, uſque ad initium Patriarchatus Georgii, hoc eſt, uſque ad annum Chriſti 660. vixiſſe. Jam verò quum Jacobus cœnobii Beth-Abenſis fundator obiit, & Jeſujabus Adjabenus Georgii ipſius præceſſor Epiſcopatum Ninives adhuc teneret, Joannes noſter annos ſeptuaginta in monaſtica vita egerat, eodem Jeſujabo teſte in epiſt. ad monachos Beth-Abenſes, cujus ſuprà memini. Præterea inter epiſtolas, quas idem Jeſujabus adhuc Epiſcopus ſcripſiſſe fertur, decima octava eſt ad Kamjeſum Abbatem, qui Paulo ipſius Joannis ſucceſſori in præfectura illius cœnobii ſubſtitutus fuit. Jeſujabus verò per annos ſaltem tres, quo Maremes Patriarcha ipſius præceſſor ſedit, Metropolita Moſulanus fuit; Eccleſiam autem Patriarchalem novem annos cum menſibus tribus rexit. Quum igitur Chodavæ hiſtoriam Joannes ſcripſerit, qui anno Chriſti ſexcenteſimo ſexageſimo ſub Georgio Patriarcha Jeſujabi Adjabeni ſucceſſore, ut mox dixi, vivebat; ſi annis ſeptuaginta, quibus idem Joannes monachum egerat, antequam Jeſujabus ex Ninivenſi Epiſcopo Moſulanus Metropolita fieret, adjiciantur tres anni, quibus idem Jeſujabus Moſulenſibus præfuit, novemque alii, quos in Patriarchatu egit, vixiſſe eum neceſſe eſt annos ſaltem duos ſuprà octoginta, ex quo monaſticum inſtitutum amplexus fuerat, adeoque ferè centenarium obiiſſe. Hinc *Senioris* cognomentum ipſi inditum fuiſſe exiſtimo. Amrus in vita Ananjeſu I. Patriarchæ, qui Joannem Georgii ſucceſſorem excepit, quum vexationes retuliſſet, quas idem Ananjeſus à Joanne Leproſo ſibi illatas ſubiit, eas à *Chodave* Abbate eidem Ananjeſu antea prædictas fuiſſe obſervat.

1 *Cum oratione ejus*, hoc eſt, Joannis de Chodave Abbate; *& hymnis*, de eodem Chodave. Exſtat Cod. Syr. Amiden. 7. *Carmen de S. Chodave in monte Izla, cujus cœnobium ſitum eſt in Maare vico*, opus fortaſsè Joannis Garmachitæ. Vide tom. 1. pag. 582.

2 *Abraham* cœnobii Beth-Halenſis, quod apud Haditham urbem haud procul à Moſulo ſitum eſt, monachus, Chodavæ ejuſdem loci Archimandritæ, cujus ſuprà memini, diſcipulus, circa annum Chriſti 670. claruit. Id verò cœnobium, quod Syris ܒܝܬ ܚܠܐ *Beth-Hale* dicitur, Arabicè دير الطين *Dair-Al-Tin*, hoc eſt, cœnobium luti appellari, ex Amro ſuprà obſervavi pag. 160.

3 *Diſputationem adversùs Tajos*, hoc eſt, Arabas: non *Mahometanos*, ut Ecchell. & Hottinger. perperàm interpretantur. Etſi enim Taji, ſeu Arabes, iidem poſteà cum Mahometanis fuerint; vox tamen illa gentem, non ſectam ſignificat; & fortaſsè Abrahamus Arabas Ethnicos, quales ante Mahometem & longo poſt tempore fuere, non Mahometanos confutavit. Idem Hottingerus pro voce ܛܝ̈ܝܐ, quæ apud Syros cum duplici ܝ Jod ſcribitur, טיי hebraicis elementis cum ܚ Het habet, nullo ſenſu.

4 *Salomon Epiſcopus Hadathæ*, quam Arabes حديثة *Haditham*, hoc eſt, *novam urbem* appellant, claruit ſub Patriarchis Jacobo, Ananjeſu, & Timotheo ab anno Chriſti 760. ad annum 780. de quo hæc Amrus in vita Jacobi Patriarchæ, qui Surino deturbato ſubſtitutus fuit. واعتل المنصور علة عظيمة واحضر اليه جيورجيس الجنديسابوري فانتفع واسنى جوايزه واقام ببغداد سنتين واعتل واستاذن بعد ان خلف تلميذه عيسى عنده وكان ماهرا . فامتحنه المنصور فوجده كما ينبغي . فطالب المنصور بزيادة في الخراج ورد ما يتعلق بروسا البيع الى عيسى . وكان شماسا . وحضره يعقوب ومعه ستة وثلثون اسقفا ولم يفكر بهم وكان يعطيهم يده حتى يقبلونها . فلما تكرر هذا :

هذا : خوفه شليمون اسقف الحديثة بالله وقال
انه شماس ويصنع هذا بالابا . فزبره وتوعّده
بالمكروه . فقال له شليمون . بايهودا الثاني
ستري ما يلحقك . فانهوا حالهم الى ابن الطبّاخ
الكشكري صاحب بيت المال . وسال المنصور
عمّا بين النصاري واعلمه ان يعقوب وسوريين
متجاذبان الرياسة . فامر بحبسهما . فحبس يعقوب
وهرب سورين وسلط المنصور عيسى بن شهلافا
على اهل ملته واطلق يده . فحمله جهله حتى
انه كاتب الاساقفة بحمل البرك اليه وان يقطعوا
كاروزة يعقوب وازال جماعة عن كراسيهم
بمخالفتهم له والباقون يحملون اليه ولا يخاف
الله جل اسمه . وانبسطت ايدي العمال على
النصارى وفارق بعضهم دينه . وطالب ابرهيم
ابن يحيى عامل الحديثة اهلها بكل ظلم وقلق مار
شليمون الاسقف لذلك وعزم على التظلم منه .
فقبض عليه خوفًا من شكايته وضربه اثنين
واربعين سوطا وحلق راسه ولحيته وندم على ما
فعله وصالحه وازال ما طالب به اهل الحديثة .
وكان شليمون حرم بعض اهل الحديثة لاسباب
اوجبت ذلك . ومضوا الى عيسى بن شهلافا
وذكروا عنه العظايم وادّعوا ان مروان بن محمد
لما هرب من بين يدي السفّاح خلّف امواله
في معسكره على الزاب وان الاسقف اخذ حملين
دنانير وانهى ذلك الى المنصور عيسى واغراه واحضر
الاسقف وساله فانكر وقال ان المسيح امر ان لا
تقتني ذهبًا ولا فضّة ولا اواني فلماذا احمل
بالمال . فلم يصدّقه . فضُرب بالسياط في عُمر مار
شمعون بالسن بتوصل عيسى ابن شهلافا المتطبب
وجحد الله على ما لحقه . ولما اجتمع المنصور عند
اجتيازه بعمر باجالا بالرهبان تعجّب من حسن
صبرهم واستحسن تدبيرهم ورفع عنهم الخراج وامر
بمعاونتهم لضعفهم لانهم يضيفون
المجتازين من المسلمين . فاجتمع الى المنصور
الرووسا والاساقفة يسلونه في امر يعقوب واطلاقه
واغاظه اذ راى فيهم شليمون اسقف الحديثة فامر
باعتقاله وفطركي اليعقوبية والملكية . وبقي
شليمون محبوسا ثم امر باطلاقه واخراجه وان يقيم
في عمر باجالا واقام ثلث سنين ولما مال ابرهيم
المتطبب فيهم : امر المنصور بردهم يعني الاساقفة
الى كراسيهم . وعاد شليمون الى كرسيه . ثم قصد
عمر ابّا هارون ببلد . فاقام سبع سنين ومات

ودُفن فيه ونقل من بعد الى عمر ربّان افنيمر ان .

Graviſſimo morbo correptus aliquando Al-Manſores Chalipha, *Georgium Gandiſaporenſem Epiſcopum medicum adhibuit: cujus operam utilem expertus, honorarium eidem in aula liberaliter conſtituit. Eo munere per biennium Georgius Bagdadi perfunctus, poſtmodum & ipſe morbo tentatus, miſſionem à Principe petiit, utque ipſius diſcipulus Iſa eodem in officio ſibi ſubſtitueretur, impetravit. Erat Iſa ſua in arte in paucis peritus. Ejuſque peritiam Al-Manſores explorari juſſit, factoque examine patuit eum talem eſſe, qualem oportebat eſſe Principis medicum. Chriſtianos nihilominus Al-Manſores graviſſimis exactionibus tributiſque vexavit: quodque ad Epiſcopos pertinebat, prædicto Iſæ, qui Diaconus erat, tradidit. Is verò poteſtate abuſus, Jacobum* Patriarcham, *qui cum Epiſcopis ſex & triginta ipſum ſalutatum advenerat, ne ſuo quidem conſpectu dignatus, accedentibus ad ſe Pontificibus manum deoſculandam porrigere auſus eſt. Compertam hominis ſuperbiam Salomon Hadithæ Epiſcopus divini judicii comminatione compeſcere tentavit, rem indignam eſſe inquiens, Epiſcopos à Diacono ita tractari. Quumque ab inſolentiſſimo Iſa indignis modis repulſus fuiſſet, additis inſuper ni linguam contineret minis; Epiſcopus, ohe alter Judas, repoſuit, ſequuturam propediem pœnam ipſe experieris. Cauſam interim ad Ben-Tabbachum Caſcarenſem ærarii præfectum Epiſcopi detulere: qui Almanſori de rebus Chriſtianorum percontanti ſuggeſſit, Jacobum & Surinum primatum inter ſuos ambire. Quamobrem mandavit, ut uterque in carcerem truderetur. Et Jacobus quidem captus, arctæ cuſtodiæ mancipatus fuit; Surinus verò lictorum manus fugâ prævenit. Iſa deinceps Scialaphæ filius genti ſuæ ſumma cum poteſtate præfectus fuit, qui eo inſolentiæ dementiæque provectus eſt, ut Epiſcopos publico decreto cogeret Eccleſiaſticas benedictiones* (decimas) *ſibi ſolvere, & Jacobi nomen è ſacris Diptychis expungere. Quidquod & non paucos Epiſcopos ipſius molitionibus obſiſtentes è propriis ſedibus amovit: reliqui ejus ſuperbiæ ſuccubuere. Adeò ſupremi Numinis metum inſanus homo exuerat. Inde itaque arrepta occaſione Mahometani locorum Rectores, Chriſtianos vexare cœperunt, ut complures à fide deſciverint religionemque mutare coacti fuerint. Sub eos dies Abrahamus Jahiæ filius Hadithæ gubernator iniquis vectigalibus miſeros cives exhauſit. Cujus inſolentiſſimam avaritiam quum Salomon ejuſdem urbis Epiſcopus ægerrimè ferret eamque frænare conaretur, Gubernator veritus, ne crimen ad Principis aures ejus operâ manaret, Epiſcopum rapi ad cuſtodiam juſſit: mox fuſtibus ſubjecit, producta ad duas ſupra quadraginta plagas fuſtigatione. Capillos inſuper barbamque hominis raſit. Paulò poſt facti Gubernatorem pœnituit: & Epiſcopo reconciliatus, Chriſtianos ejuſdem ſubditos injunctis vectigalibus abſolvit. Alia poſt aliunde Salomoni moleſtia accerſita fuit. Nam quum Hadithenſium quoſdam à fidelium communione jure ſegregaſſet, ſceleſti homines ab ejus judicio ad Iſam Scialaphæ filium appellavere, & Epiſcopo graviſſimum crimen impe-*

impegerunt ; quod, ſcilicet, præteritis annis quum Meruanus Mahometis filius è Sapphabi Chaliphæ manibus evaſiſſet, ingentes opes in caſtris apud Zabam (fluvium in Adjabene, de quo Cellarius Geograph. antiq. tom. 2. pag. 766. & oppidum ejuſdem nominis, de quo vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 459.) *depoſuiſſet, è quibus Epiſcopus duo jumenta pecuniis onuſta ad ædes ſuas abduxiſſet. Enimverò Iſa hujuſmodi occaſionem nactus, nihil prætermiſit, quo Al-Manſorem adversùs hominem ſibi infeſtiſſimum concitaret. Quocirca Epiſcopum Chalipha arceſſit, quæſtionique ſubjici jubet. Negavit ille id à ſe committi potuiſſe, ut qui à Chriſto mandatum accepiſſet, ne quidquam haberet, & auro argentoque & quovis divitiarum genere abſtinere juberetur: nihil enim in his fortunæ bonis utilitatis commodive ſibi eſſe ajebat. Chalipha his minimè perſuaſus, Epiſcopum in monaſterio ſancti Simeonis fuſtibus cædi juſſit eodem Iſa medico Scialaphæ filio auctore atque inſtigatore. Epiſcopus tamen hæc paſſus, Deo gratias egit. Cæterùm quum aliquando Al-Manſores ad monaſterium Ba-Halenſe divertiſſet, monachorum ibidem degentium patientiam non parùm demiratus collaudatis eorumdem moribus, vectigalia quibus premebantur, non modo ſuſtulit, ſed & reditus ex publico ærario ad eorum inopiam ſublevandam ipſis aſſignari juſſit, eò quod Moslemanos* (Mahometicæ ſectæ profeſſores) *illac prætereuntes hoſpitio recipere ſolerent. Quum verò Al-Manſorem Pontifices & Epiſcopi adiiſſent, Jacobo abſolutionem libertatemque petituri, Chalipha Salomonem Epiſcopum Hadithenſem unàcum aliis præſentem conſpicatus, hominis temeritate commotus, illum unàcum Jacobitarum & Melchitarum Patriarchis ad carceres rapi juſſit:* (vide ſuprà p. 112. ubi de Cypriano Niſibis Epiſcopo, qui Jacobum Neſtorianorum, Georgium Jacobitarum, & Theodoritum Melchitarum Patriarchas è carcere dimitti curavit.) *ibidemque tandiu detentus fuit, donec eodem Chalipha jubente dimiſſus, & in monaſterium Ba-Halenſe relegatus eſt: indeque evoluto triennio, Abrahamo medico apud Chaliphaam agente, tùm ipſe, tùm reliqui Epiſcopi ad ſuas ſinguli Eccleſias poſtliminio rediere. Poſtremo ad cœnobium Abbatis Aaronis apud Baladam profectus, ibidem poſt ſeptennium vivere deſiit, ibique conditus, poſteà ad monaſterium Raban Aphnimaſani translatus fuit.*

Eadem quoad ſeceſſum Salomonis in cœnobium Aaronis refert Margenſis lib. 4. hiſt. monaſt. cap. 5. 6. & 7. idque ſub Timotheo Patriarcha, non ſub Jacobo contigiſſe teſtatur: quod & Amrus ipſe confirmat in vita ejuſdem Timothei citatus ſuprà pag. 160. ubi Salomonem ſcribit cum Ephræmo Gandiſaporis, Sergio Maaltajæ, & Joſepho Maruenſi Epiſcopis Roſtamum Adjabenum metropolitam ordinaſſe. Sed Margenſem audiamus. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Sciabriganus itaque ex caſtro Vzel, inquit, *oppidique Bet-Arughenſis accolæ quum intellexiſſent, ipſis inconſultis, perinde ac ſi in rerum natura non exiſterent, à Patriarcha proprium Epiſcopum Metropolitam inauguratum fuiſſe; jurarunt univerſi, ſe Jeſujabo nunquam obtemperaturos, ut qui ipſis minimè rogatis datus fuiſſet Epiſcopus. Eapropter Hadatham ad Mar Salomonem ejuſdem urbis Epiſcopum venere: adfuitque unàcum illis Joſephus Maris filius, nequiſſimus Maru Metropolita. Et quoniam Salomon devexam in ſenium ætatem cauſatus ad Synodum minimè acceſſerat, credidit Joſephus Maris filius illum facilè adverſùs Timotheum concitatum iri: proferebatque exemplum Ephræmi Elamitæ, qui Epiſcopos & Metropolitas ſuos, qui Timothei electioni minimè interfuerant, ad depoſitionem electi Patriarchæ in plena Synodo ſollicitabat. Prædictorum itaque Epiſcoporum auctoritate Sciabriganus ad ſuam nequitiam abuſus, ſanctum Mar Salomonem ſeduxit, quemadmodùm olim Sibas Davidem, & mendax propheta Prophetam Dei, qui ex Judæa in Bethel venerat, decepere. Roſtamum ergo Honitæ Epiſcopum ambo adorti, ſuadent, ut Metropoleos Arbelæ Epiſcopatum occupet: quod factum eſt in cœnobio ad Tigrim poſito ſub caſtro, quod Hebræum dicunt, in tractu Ninivitico. Novum Epiſcopum Sciabriganus honorificè deductum, in cathedra Pontificali ſancti Kardagi collocavit, & in ejuſdem Eccleſiæ ejuſque proventuum & redituum poſſeſſionem propria auctoritate immiſit. Roſtamus Eccleſiæ opibus in omnem licentiam luxumque abuſus, compotationibus conviviiſque indulgere, & vitam quammaximè voluptuoſam agere inſtituit. Nec enim noverat infelix plagam capiti ſuo imminere nullo pharmaco ſanandam. Quum verò per eos dies Jeſujabus ad pagum Haiglam, mox Streniam profectus, Roſtami facinus didiciſſet, ad Timotheum ſcripſit in hæc verba. Hiccine, ajebat, tuus in amicum tuum amor, ut me hunc in modum deciperes, atque illuderes? A Cathedra quippe Ninivitica, quam tenebam, me eduxiſti: & iſta, quam mihi deſtinaveras, en privatus ſum. Quod re-*

liquum

Hadathæ [1] apud Moſul, ܕܚܕܬܐ ܕܥܠ ܓܢܒ ܡܘܨܠ

Hi- ܠܡܟܣܐ

liquum eſt, ſacerdotium à te mihi traditum recipito; ego verò ad monaſterium meum, finem ibidem vitæ meæ poſiturus, regredior. Reſpondit ad hæc Timotheus. Vide, ne animo concidas, neve paveas à facie duarum iſtarum caudarum titionum fumigantium, qui inconſulto Patriarcha Metropolitam inſtituerunt. Adjabum interim pergito, & quæcumque te ſuſceperint, loca ingredere, ibique habitato. Siqua tibi obſtiterint, fac, ne tu cum illis contendas. Nec enim longe abeſt dies contritionis impiorum, ſed superventurum ipſis malum feſtinat: quia judicabit Dominus populum ſuum, & in ſervis ſuis conſolabitur. Hæc quum legiſſet beatus Mar Jeſujabus, animo confirmatus eſt, & ad provinciam ſuam perrexit. Quum verò nec Sciahriganus ipſi occurriſſet, nec Arughitha, juxta quod inter eos convenerat, ad Banichitas aſcendit, à quibus ſummo cum honore & lætitia pro merito ac dignitate ſuſceptus eſt: nec modo ab iſtis, ſed etiam ab omnibus Chriſtianis, qui montes Adjabenos incolunt, & à Chephtonitis eandem charitatem expertus, inde Margam progreſſus eſt; ibique manſit, Chriſtianos illic degentes identidem viſitans, ab iiſdem viciſſim cum lætitia exceptus & honorificè tractatus. Interea Roſtamus commeſſationibus operam dabat, convivas & compotatores adhibens primores pagi Uzel, crebroque ad eorum pagum ab ædibus ſuis ventitans, ubi mutuo ſe conſpectu colloquioque recreabant, conſtitutaſque compotationes ad omnem luxum inſtruebant. Inter hæc deliberabant, ut beatum Mar Jeſujabum ab iis, quæ tenebat, locis abigerent, ignari, ſe propediem ab ea ſpe atque deſtinatione maximo ſuo malo dejectum iri. Quum ergo Dei circa ſe longanimitate Roſtamus ad duritiem cordis abuteretur, neque cogitaret dicens: quanam tandem lege mihi fas eſſe putem Metropolitæ dignitatem obtinere, quum à Catholico ipſe minimè fuerim inſtitutus, aut ab eodem perfectus? quod autem à me per ſummam audaciam uſurpatum fuit, quo jure retineam? ſed velut alter Abſalom auſus eſt conſurgere adversùs patrem ſuum Orientis Primatem, confiſuſque conſiliis Achitophelis, Davidem perdere cogitabat. At enim dum hæc Roſtamus molitur, excitatus eſt tamquam dormiens Dominus, & percuſſit inimicos ſuos in poſteriora, & elegit Jeſujabum ſervum ſuum, & conſtituit eum, præpoſitum ſuper univerſam domum ſuam. Accidit enim, ut Roſtamus per eos dies dum ſuperbo ſui faſtus mulo vectus ab obſcœno ſeceſſu, epuliſque impudicitiam redolentibus exſaturatus, domum ſuam repetit, ad ædes ſancti Kardagi diverteret. Hic verò adventantis hoſpitis conſpectu exciti undique viciniæ canes, hominem adoriuntur, unoque impetu è jumento deturbatum proſtratumque agmine facto invadunt, morſibus petunt, lacerant, & tantum non perimunt. Sic nempe olim Jezabelem impiiſſimam Prophetarum perſecutricem canes itidem dilaniarunt. Quod Roſtami infortunium longè lateque diffamatum admiratione metuque complevit univerſos: fautoreſque ejus inprimis confudit, conſiliaque & conſpirationem impiorum diſſipavit, qui cadis vino plenis aſſidentes, interim de nece juſti conſultabant. Sed & Mar Salomon cauſam ſcripſit, & Epiſcopatum dimiſit, & in cœnobium Raban Aaronis ſecedens, ibidem uſque ad finem vitæ permanſit. Joſephus verò Maris filius, impius Chriſtianæ religionis deſertor factus, ad ethnicos transfugit. Per hunc modum completa ſunt, quæ illis dudum fuerat comminatus religioſiſſimus Mar Timotheus: diem nempe contritionis illorum haud procul abeſſe, pœnamque commeritam eos minimè claudo ſequi pede.

Pergit Margenſis referre, Sciahriganum & Arughenſes ex iis quæ Roſtamo acciderant, pœnitentiâ ductos, poſt hujus interitum ad Jeſujabum ſimul perrexiſſe, eumque ad Metropolitanam Adjabenicam Sedem ingenti cum pompa reduxiſſe.

Quæ verò Margenſis hìc Salomoni Hadathenſi, & Joſepho Maruenſi contigiſſe ſcribit; ob prædictum ſcilicet Roſtami infortunium eorum alterum dignitatem Epiſcopalem, alterum Chriſtianam fidem abdicaſſe; id, inquam, Amro repugnat, qui in vita quidem Jacobi Patriarchæ aliam cauſam refert, propter quam Salomon Al-Manſoris Chaliphæ juſſu primum in cœnobio Beth-Halenſi triennium, deinde in monaſterio Aaronis ſeptennium exegit, donec mortuus eſt; in vita autem Timothei affirmat Joſephum propter quaſdam cum eodem Timotheo ſimultates ipſiuſque Timothei acerbitatem, eò ſcilicet quod Epiſcopatu à Timotheo dejectus fuiſſet, à Chriſtiana religione defeciſſe. Vide ſuprà pag. 160. & pag. 207.

1 *Hadathæ apud Moſul*, nimirùm ad Tigrim fluvium; de qua Abulpheda in Tabul. geograph. num. 262. Alteram ejuſdem nominis urbem ad Euphratem idem Abulpheda memorat num. 258. & de priori quidem hæc ſcribit. ومنه الحديثة يقال لها حديثة الموصل .
وهي بلية على شاطي دجلة بالجانب الشرقي
قرب الزاب الاعلى وقيل انها كانت قاعدة بلاد
الموصل ... قال العزيزي ومن تحت حديثة
الموصل يصب الزاب الاكبر الى دجلة وبينها
وبين الموصل اربعة عشر فرسخا .

Hæc porrò Haditha ad Moſul appellatur: eſt enim urbecula ad ripas Tigris Ortum ſolis versùs propè Zabam ſuperiorem. Ferunt, priſcis temporibus Moſulanæ provinciæ eam caput fuiſſe. Scribit Azizius, ſub Haditha Moſulana Zabam majorem in Tigrim influere: eamque à Moſul urbe quatuordecim paraſangis diſtare. De Haditha verò ad Euphratem.
والحديثة موضعان احدهما هذه الحديثة التي من
بلاد الجزيرة ويقال لها الحديثة على الفراة .

Hiſtorias edidit | ܬܫܥܝܬܐ ܥܒܕ ܠܗ :
Et de monaſtico[1] inſtituto. | ܘܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ .

CAPUT CXL.

Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ.

Jeſudadus[2] ejuſdem[3] loci | ܝܫܘܥܕܕ ܕܝܠܗ ܕܕܘܟܬܐ

Com- | ܗܘ

والثانية حديثة الموصل . والحديثة بلد على فراسخ من الانبار فى وسط الفراة والما محيط بها ويقال لها حديثة النورة .

Hadithas, inquit, *duas eſſe comperio: alteram, de qua hìc ſermo, quæ ad Geziram* (hoc eſt, Meſopotamiam) *ſpectat, diciturque Haditha ad Euphratem; alteram ad Moſul. Porrò Haditha oppidum eſt aliquot paraſangis ab Anbara diſtans, in medio Euphratis alveo poſitum, aquis circùm alluentibus cinctum. Haditham Nuræ appellant.*

1 *De monaſtico inſtituto* ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ : ad verbum, *de via monachatus.* Ecchellenſis perperàm legit ܥܠ ܬܘܪܚܐ, literas ܬ Tau, & ܘ Vau pro ܐ Aleph, & ܪ Reſc ſubſtituens: idque interpretatur *de pœnitentia monachali.* Hottingerus eandem vocem ܬܘܪܚܐ ex Ecchellenſi quidem deſcribit, ſed interpretari non audet: ſic enim de Salomone pag. 236. *Mor Schalomon Epiſcopus Hadethenſis* (*urbis novæ*) *ad latus Mauzolæ, hiſtoriam conſcripſit,* ܘ ܬܘܪܚܐ *monachatus.*

2 *Jeſudadus* (hoc eſt, Jeſus dedit) Hadathæ Epiſcopus, ſub Theodoſio Patriarcha anno Chriſti 852. innotuit, cujus & in Patriarchatu competitor fuit, teſte Amro in Vita ejuſdem Theodoſii in hæc verba:

ثاذاسيوس من باجرمى واسامه سبريشوع اسقفا على الانبار ونقله الى مطرنة جنديسابور ورام تغيير كرخهم ولم يساعدوه ووقع بينهم وانصرف الى باجرمى . فلما مات ابراهيم حضر بابى اسقف كشكر للحفظ على الرسم فحضر ثاذاسيوس وقال انا احق منك وتنازعا وابطلت القوانين قول ثاذاسيوس فعاد الى باجرمى واجتمع الناس على الرسم لاختيار جاثليق . فاختار بختيشوع وابن ماسوية وابن الطيفورى يوحنا مطران دمشق وكان شيخا عالما ولما حضر فلج يوم احد القيامة فى الرازين وحمله تلميذه الى عمر ابا هارون ومكث اربع سنين ومات وكان يقول طول علته [illegible] . واختير بعده ميخايل اسقف الاهواز وكان من كشكر عالم حسن الفهم . فلما حضر لحقته علة فى حلقه ومات . واختار ابراهيم بن نوح الانبارى وعثمان ابن سعيد صاحب بيت المال ابرهيم اسقف تسر وكان عالما وانفذ الرسل لاحضاره وقبل وصولهم لحقته علة فى حلقه ومات . وعجب الناس من ذلك . وطالت المدة وردت الجماعة الاختيار الى ابراهيم بن نوح . فاختار ايشوعداذ اسقف الحديثة . فسال بختيشوع المتوكل بسبب ثاذاسيوس فامر بتقليده . وسر النصارى بانعطاف المتوكل . واجتهد ابراهيم بن نوح فى ازالة المتوكل عن ذلك ولم يمكن . وامتنع من كان راضيا بايشوعداذ من المساعدة فبرم بختيشوع ورفق بهم واسيم فى السنة الخامسة من خلافة المتوكل وهى سنة ثمان وثلثين ومائتين للهجرة فى يوم الاحد الثانى من سابوع الصيف واقام ابراهيم بن نوح وشيعته على الكراهة وشكوا الى المتوكل حاله وحيله بختيشوع فى بابه فبغضه المتوكل وامر بالاستبدال به وانفذ الى بغداذ بعد شهر من تقلده وحبسه وجده فى هدم البيع والدير بسرمنراى وعامل النصارى باقبح معاملة ومنع من استعمالهم فى الاعمال السلطانية وصبروا على ذلك . وقيل ان السبب فى ذلك امتناع بختيشوع من ايشوعداذ مع فضله ان ثاذاسيوس وضع فى نفسه انه يحومه لتسريه . وحضر اسيامه ثاذاسيوس توما مطران باجرمى ومطران حلوان . ولما جلس رفق بدانيال مطران البصرة وسرجيس مطران نصيبين ويعقوب مطران الرى واخذ خطوطهم ولم

يبق

Compoſuit elucidationem 4 novi *Teſtamenti*, ܗܘ ܢܘܗܪܐ ܕܚܕܬܐ .

Et ܘܡܟܠܐ

يبق الا ايشوعداذ . وتصور انه يصطلح ابن ابو نوح وابراهيم بن نوح وشيعتهما مع الزمان

Theodoſius Ba-Germæ natus eſt, qui quum à Sabarjeſu Epiſcopatum Anbaræ obtinuiſſet, mox ad Gandiſaporenſem Cathedram translatus fuit. Hic verò Cellam eorum (hoc eſt, Sedem) *mutare adorſus, reclamantibus ejus loci chriſtianis & reſiſtentibus, exorta ſeditione Ba-Germam profugere coactus eſt. Interea Abrahamus* (Patriarcha) *moritur, cujus vices quum Babæus Caſcaræ Epiſcopus ſecundùm canones depoſceret, obſtitit Theodoſius ejuſdem dignitatis competitor. Coorta inde inter utrumque pugna, Theodoſius causâ cecidit, ſacrorum canonum auctoritate convictus. Illo itaque Ba-Germam reverſo, coacta eſt Synodus ſecundùm canones pro electione Catholici. Joannem Damaſci Metropolitam Bochtjeſus, & Joannes Meſvæ filius, atque Iſraël Tiphurenſis elegere, virum ſenem & doctum. Adfuit ille conſtituto die dignitatem initurus, quum repente inter divina myſteria apoplexiâ correptus concidit ipſo Dominicæ Reſurrectionis die. Inde à diſcipulo ad monaſterium Abbatis Aaronis deportatus, ibidem quadriennium cum morbo luctatus eſt, inter ægritudinis labores illud frequenter ingeminans, Juſtus es Domine, & recta judicia tua valdè. Eo ſublato, Michaël Huzitarum Epiſcopus Caſcarâ oriundus electus fuit; vir doctrinâ & ingenii acumine atque perſpicaciâ ſpectabilis: qui quum ad inaugurationem veniſſet, ſchirantiâ extemplo ſuffocatus interiit: ſucceſſoremque habuit Abrahamum Teſræ Epiſcopum* (in al. cod. *pro* تسر Teſra, legitur كشكر Caſcara: ſed retinenda hæc lectio: nam Babæus, non Abraham Caſcarenſem Eccleſiam tunc regebat, quum hæc contigere, ut ex ſupradictis liquet.) *virum doctum & eruditum, ejus electionem procurantibus Abrahamo filio Noë Anbarenſi, & Othmano Saidi filio ærarii præfecto. Sed & hunc mox ſchirantiæ morbus ſuſtulit, antequam miſſi ad eum novæ dignitatis nuncii perveniſſent. Res omnibus portento ſimilis viſa eſt. Inde metus ac trepidatio. Diu propterea novi Patriarchæ electio dilata. Demùm communi omnium Chriſtianorum ſuffragio Abrahamo filio Noë commiſſa fuit, ut quem vellet, nominaret. Nominavit ille Jeſudadum Hadithæ Epiſcopum:* (ex al. codice وكان من اهل مرو لعلمه وفهمه ايضا وحسن صورته *ejuſdem eruditionem, ſapientiam, & egregiam corporis formam admiratus: erat is ex Maru urbe oriundus.*) *Huic tamen electioni reſtitit Bochtjeſus, effecitque pro ea, qua valebat apud Chalipham Motuacchelum gratiâ, ut ad eam dignitatem Theodoſius regio mandato proveheretur. Quæ res chriſtianis gratiſſima accidit, quod ſibi reconciliatum Chalipham arbitrarentur. Uni Abrahamo filio Noë minimè placuit, qui Motuacchelum à ſententia dimovere fruſtra conatus eſt: quin & ab ipſis ſuæ factionis hominibus, qui Jeſudadi electioni faverant, adnitente in primis Bochtjeſu, deſertus fuit. Theodoſius itaque ordinatus eſt Patriarcha anno quinto Motuaccheli Chaliphæ; Hegiræ ſcilicet trigeſimo octavo ſuprà ducenteſimum* (ex al. cod. *Græcorum anno centeſimo ſexageſimo quinto poſt milleſimum*, hoc eſt, Chriſti 854. Verùm annus Hegiræ 238. anno Chriſti 852. non 854. reſpondet.) *Die dominica ſecunda Hebdomadæ Æſtatis* (hoc eſt, octava poſt Pentecoſten.) *Hæc tamen Abrahamum ejuſque factionem haudquaquam fregere, ſed per fas nefaſque adverſarios opprimere cogitarunt. Cauſa ad Chalipham devoluta, Bochtjeſum falſi inſimulant, quaſi dolo & falſis delationibus eam electionem extorſiſſet. Confictis deinde criminibus Principis animum adversùs Theodoſium adeò immutarunt, ut è veſtigio juſſerit hominem amoveri, & poſt unum à ſua electione menſem Bagdadum adduci, ibique publicæ cuſtodiæ mancipari. Edicta inſuper adversùs Chriſtianos promulgavit, quibus Eccleſias cœnobiaque in Sarmanraja excindi mandabat: eoſdemque ſumma cum acerbitate tractavit, & ab officiis publicis amoveri juſſit. Quod Chriſtiani moderatè patienterque pertulerunt. Tanti mali cauſam fuiſſe exiſtimatum eſt Bochtjeſu adversùs Jeſudadum, virum cæteroqui probum, odium; quodvè Theodoſius ipſe illum* (Bochtjeſum) *chriſtianorum communione tamquam concubinarium privare cogitabat. Cæterùm ordinationi Theodoſi interfuere Thomas Ba-Germenſis Metropolita, & Metropolita Halavanæ; poſtquam autem cathedram tenere cœpit, ſibi adjunxit Danielem Metropolitam Baſoræ, & Sergium metropolitam Niſibis, atque Jacobum metropolitam Rajæ, utque ipſius electioni ſubſcriberent, obtinuit. Unus Jeſudadus ſupererat; ſperabatque Theodoſius, filium Abu Noë, & Abrahamum Noë filium temporis beneficio undecum illorum factione, concepta odia ſimultateſque eſſe depoſituros.* Reliqua ex Barhebræo retuli tom. 2. pag. 436 Quæ verò de Bochtjeſu hic narrantur ab Amro, in alio codice ad tempora Abrahæ Patriarchæ perperàm rejecta fuiſſe ibidem obſervavi.

3 *Ejuſdem loci*, ideſt Hadathæ Epiſcopus, cujus urbis mentio in capite præcedenti habita fuerat, ubi de Salomone. Codex noſter pro ܕܠܒܕܘܟܬܐ *Dilob-d-ducto*, perperàm habet ܕܕܠܒ ܪܕܝܢܬܐ *D-dileb radinto*, nullo ſenſu. Ecchell. & Hottingerus, perinde ac ſi Jeſudadi id cognomentum, vel patria fuerit, latinè reddunt, *Diladructa*, ſeù *Deleb-dructa*.

4 *Elucidationem novi Teſtamenti*. Gabriel

Et librum [1] ſeſſionum
Brevi & conciſo ſermone.

ܘܟܬܒܐ ܐܦ ܕܫܡܗ ܡܘܬܒܐ
ܒܡܠܐ ܟܪܝܐ ܘܦܣܝܩܬܐ.

CAPUT CXLI.

Abu Noë.

2 Abu-Noë [2] ſolutionem Corani [3]
3 4 Fecit [4] tempore ſuo: necnon diſputationem
Adverſùs Hæreticos:
5 Aliaſque [5] perutiles lucubrationes.

ܐܒܘܢܘܚ ܫܪܝܐ ܕܩܘܪܐܢ
ܥܒܕ ܒܙܒܢܗ: ܐܦ ܕܪܫܐ
ܗܘ ܕܠܘܩܒܠ ܗܪ̈ܛܝܩܐ:
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܡܘܬܪ̈ܢܐ.

CA-

Sionita Præfat. in Pſalterium Syriacum ab ipſo typis vulgatum hanc Jeſudadi, ſeù, ut ipſe vocat, Soadedi, auctoritatem de Syriaca Bibliorum verſione refert. ܠܡܦܩܢܘܬܐ ܕܝܢ ܠܣܘܪܝܝܐ ܕܟܬ̈ܒܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܗܢܐ ܛܘܟܣܐ. ܐܘܪܝܬܐ ܠܘܩܕܡ ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܕܝ̈ܢܐ ܘܪܥܘܬ ܘܫܡܘܐܝܠ ܘܕܘܝܕ ܘܡܬܠܐ ܘܩܘܗܠܬ ܘܫܝܪ ܫܝܪ̈ܝܢ ܘܐܝܘܒ ܐܬܦܫܩܘ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܫܠܝܡܘܢ ܒܒܥܘܬܐ ܕܚܝܪܡ ܡܠܟܐ ܕܨܘܪ ܪܚܡܗ. ܫܪܟܐ ܕܝܢ ܕܥܬܝܩܬܐ ܘܕܚܕܬܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܐܘܪܗܝܐ ܒܝܨܝܦܘܬܐ ܕܐܕܝ ܘܫܪܟܐ ܕܫܠܝ̈ܚܐ. *Sacrorum Voluminum in Syriacum ſermonem translatio hunc ordinem eſt adepta Pentateuchus, & Joſue Bar nun, & Judices, & Ruth, & Samuel, & David, & Proverbia, & Eccleſiaſtes, & Canticum Canticorum, & Job, translati fuerunt tempore Salomonis rogatu Hirami Regis Tyri ejus amici. Reliqui verò libri Veteris pariter, ac novi Teſtamenti, tempore Abgari Regis Edeſſæ, curâ ac ſollicitudine Thaddæi, aliorumque Apoſtolorum.* Vide Barhebræum citatum tom. 2. pag. 279. & Waltonum in Prolegomenis ad Biblia Polyglotta pag. 89. ubi hanc Syrorum opinionem examinat.

1 *Librum ſeſſionum.* Ecchell. & Hottinger. perperàm, *Libros de judiciis.* Ex dictis ſuprà pag. 201. liquet, Patriarcham Ebedjeſum inſtituiſſe, *ut in tertia Defunctorum die ſeſſio fieret;* hoc eſt, preces unâ ſeſſione comprehenſæ recitarentur.

2 *Abu-Noë* diſcipulus Abrahæ claudi, de quo ſuprà dictum eſt pag 194. Timothei & Joſue Patriarcharum æqualis, claruit anno Chriſti 810. ab eodem Timotheo in epiſt. Synodica de librorum receptione laudatus his verbis: *Et hæc ſanè fuit antiquorum regula, quæ noſtris quoque temporibus obtinet. Nam Ephræmus qui cathedram & thronum Elamitarum tenet, & ille alter pudicus caſtuſque Raban Moſes Presbyter & Doctor, tertius etiam doctus & acutus Abu-Noë lucubrationes ab ipſis elaboratas, antequam a quopiam viderentur, ad nos tranſmiſere.* Reliqua vide ſuprà pag. 82. & 164.

3 *Solutionem Corani.* Arabibus cum articulo القرآن *Al-coran* appellatur: impura ſcilicet Mahometanorum Lex, ſuris ſeù capitibus quatuordecim ſuprà centum comprehenſa, quem librum ex Arabico ſermone in Latinum accuratè convertit doctiſque confutationibus impugnavit vir clariſſimus Marraccius, qui hoc in opere omnes tàm antiquos quàm recentiores Scriptores meo judicio ſuperavit.

4 *Tempore ſuo.* Ecchell. *eodem quoque tempore*, nimirùm eadem ætate qua vivebat Jeſudadus, cujus mentio proximè habita fuerat. Ita & Hottingerus: utrumque autem ſenſum textus Sobenſis patitur. Nam ex ſuprà dictis, Jeſudadus anno Chriſti 852. quo Theodoſius Patriarcha inauguratus fuit, Hadathenſem Eccleſiam tenebat. Abu-Noë verò, qui Timothei & Joſue Patriarcharum, ut mox dicebam, æqualis erat, Theodoſii tempora attigiſſe potuit; quum ab initio Patriarchatus Timothei ad Theodoſium anni ferè ſeptuaginta duo effluxerint; Timothei ſcilicet anni 43. cum menſibus 7. Joſue 4. Georgii 7. Sabarjeſu 4. & Abraham 12. cum menſibus 10. Prætereà ut Abu-Noë Jeſudado ſynchronus dicatur, ſatis erat, ut unacum ipſo ſub præfatis Abraham, vel Sabarjeſu, aut Georgio Patriarchis vixerit; non neceſſum eſt, ut idem ad Theodoſii uſque tempora, quibus Jeſudadus ſenex erat, pervenerit. Nam ex iis, quæ ex Amro ſuprà retuli, veroſimilius videtur, Abu-Noë è vivis ante deceſſiſſe, quàm Theodoſius in Patriarcham inauguraretur, quum in hujus inauguratione *filius Abu-Noë*, non Abu-Noë ipſe memoretur.

5 *Aliaſque perutiles lucubrationes.* Inter quas *Geſta Joannis Dilumitæ* ab hoc Auctore ſcripta teſtatur Margenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 23. cujus verba ſuprà retuli pag. 185.

CAPUT CXLII.

Candius.

1 Candius [1] fecit ingens volumen 2 Diſputationis [2] & Fidei.	ܩܢܕܝܫ ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܕܪܫܐ ܘܕܗܝܡܢܘܬܐ.

CAPUT CXLIII.

Joannes Ninivita.

3 Joannes [3] Ninivita edidit Tomum unum Diſputationum.	ܝܘܚܢܢ ܕܢܝܢܘܐ ܐܝܟ ܟܬܒ ܦܢܩܝܬܐ ܚܕܐ ܕܕܪܫܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Candius*, qui & Amro ابن كندا *Ebn-Canda*, hoc eſt, *Candæ filius*, ſub Joanne IV. Neſtorianorum Patriarcha Theodoſii nepote claruit anno Chriſti 893. Alius à *Candiis*, ſeù *Chindæis* duobus; Jacobo ſcilicet, & Mohammad, de quibus Abulpharagius in hiſt. Dynaſtiarum pag. 179. & Gelaleddinus Aſiutenſis in chronico Ægypti. Nam Jacobus quidem, qui pleno nomine appellatur ابو يوسف يعقوب بن اسحق الكندي *Jacob pater Joſeph, Iſaaci filius, Chindæus*, ſeù *Al-Cendi*, ut vertit Pocockius, Mahometanus fuit, Abulpharagio teſte in hæc verba: *Jacobus Medicinæ, Philoſophiæ, Arithmeticæ, Dialecticæ, Muſicæ, Geometriæ, & Aſtronomiæ peritus fuit, ac in pleriſque harum ſcientiarum libros celebres & tractatus longos compoſuit:* (Hottingerus in Biblioth. Orient. à pag. 221. ad pag. 232. ex Mohammad Iſacide refert ejuſdem Jacobi, quem Chindæum vocat, commentaria in Ariſtotelis Categorias, Perihermenias, Analytica priora & poſteriora, Sophiſtica & Poëtica: & pag. 240. Euſtathium ſcribit, quædam ex libro metaphyſicorum in gratiam ejuſdem Chindæi tranſtuliſſe.) *nec fuit inter Mohammedanos qui Philoſophiæ ſtudio apud homines adeò claruerit, ut Philoſophus nominaretur, præter Jacobum iſtum*. Mohammad verò, quem Aſiutenſis inter Hiſtoricos, qui in Ægypto claruere, memorat, ejuſdem Jacobi fuit ex filio nepos, Joſephi ſcilicet filius. Utrique autem *Chindæi* ſeù *Al-cendi* cognomentum inditum eſt ex ܟܢܕܐ *Chenda* vel *Chinda* Cuphæ vico, de quo idem Hottingerus in Bibliothecar. Quadripart. pag. 293. *Chendæ* Reges memorantur & in chronico Iſmaëlis Sciahinſchia, ex quo Abraham Ecchellenſis catalogum eorum in ſuum chronicon Orientale tranſtulit: ubi initium regni ipſorum paulò ante tempora Cavadis Perſarum Regis, Pherozis filii, fuiſſe fertur. At verò *Candius*, cujus hic meminit Sobenſis, Neſtorianus, non Mahometanus fuit, nec Arabicè, ſed Syriacè ſcripſit.

2 *Ingens volumen diſputationis & Fidei*: nimirùm, quæſtionum de re fidei. Ecchell. *ingens volumen Diſputationum, & Profeſſionem Fidei*, haud rectè. Non enim Fidei Profeſſionem, ſed tractatum de Fide ſcripſit Candius. Fortaſſe litera Vau, ܘ pro ܕ Daleth irrepſit.

3 *Joannes*, patre Bochtjeſu medico natus, Ninives & Moſul Epiſcopus creatus fuit à Patriarcha Joanne IV. Theodoſii nepote, anno Græcorum 1204. Chriſti 893. ut ex Amro retuli tom. 2. pag. 440. De ejus natalibus hæc Barhebræus in chronico Syriaco fol. 77.

ܗܢܐ ܕܝܢ ܒܘܟܬܝܫܘܥ ܒܪ ܓܒܪܐܝܠ ܐܬܛܠܡ ܠܗ
ܢܡܘܣܐ ܥܕܬܢܝܐ ܘܐܬܢܣܒ ܠܬܪܬܝܢ ܐܡܗܬܐ ܐܟܚܕܐ
ܘܐܘܠܕ ܡܢܗܝܢ ܬܪܝܢ ܒܢܝܐ: ܚܕ ܓܒܪܐܝܠ
ܘܐܚܪܢܐ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܗܘܐ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܡܘܨܠ

Hic verò Bochtjeſu Gabrielis filius Eccleſiaſticis legibus conculcatis, duas ſimul ancillas ſibi copulavit, ex quibus duos itidem filios ſuſcepit; alterum Gabrielem, (de quo vide to. 2. p. 315.) *Joannem alterum, qui Moſulanus Metropolita*

fuit

CAPUT CXLIV.

Dadjeſu Patriarcha.

1 Dadjeſu [1] fecit in Danielem
Commentarium admirabilem,

ܕܕܝܫܘܥ ܥܒܕ ܒܕܢܝܐܝܠ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ

Et ܘܐܝܬ

fuit. Joannis mentionem facit & Amrus in Vita Joannis V. cognomento Bar-Abgare, & Abrahami, quorum prior ab anno Chriſti 900. ad annum 905. ſedit; poſterior verò obiit anno Hegiræ 325. hoc eſt, Chriſti 936.

1 *Dadjeſu* Patriarcha Babuæi præceſſor, ab anno Chriſti 430. ad annum 465. Seleucienſem Eccleſiam rexit, de quo hæc breviter Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. ubi de Primatibus Orientis. ܒܬܪ ܡܪܐܒܘܟܬ

ܕܕܝܫܘܥ . ܗܢܐ ܗܘ ܓܒܪܐ ܟܐܢܐ ܘܩܕܝܫܐ
ܘܓܒܘܗܝ . ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܬܐ ܗܘܐ ܘܐܣܡܟܘܗܝ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܡܢܝܘܗܝ ܒܣܠܝܩ ܕܡܕܝܢܬܐ ܩܪܝܒܐ
ܘܐܟܠܘ ܩܪܨܘܗܝ ܩܕܡ ܡܠܟܐ . ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ
ܐܬܚܒܫ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܐܝܙܓܕܐ
ܕܬܐܘܕܘܣܝܣ ܡܠܟܐ ܕܝܘܢܝܐ ܘܐܫܪܝܗ ܡܢ ܐܣܘܪܐ
ܘܒܥܐ ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܫܒܩܘܢܝܗܝ ܕܢܫܬܒܩ
ܡܢ ܪܝܫܢܘܬܐ ܘܠܐ ܐܫܬܡܥܘ ܠܗ . ܐܠܐ ܒܥܘ
ܡܢܗ ܒܟܠ ܚܝܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܫܒܘܩ ܥܕܬܐ
ܘܐܬܪܦܝ . ܘܕܒܪ ܥܕܬܐ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܗ .

Poſt Marabochtum Dadjeſu. (Quod nomen Chaldaicum eſt, & Amicum Salvatoris ſignificat.) Hic autem vir erat juſtus & ſanctus: quem congregati Epiſcopi, in Spiritu ſancto electum de more in urbe Seleucia ordinarunt. Paulò poſt apud Regem accuſatus, in carcere aliquamdiu detruſus jacuit, donec Theodoſii Græcorum Imperatoris legatus Regem Perſarum pro ipſo deprecatus, eundem dimitti curavit. Cumque Epiſcopos rogaſſet, ut ſibi poteſtatem facerent dignitatem abdicandi, illi votis ejus minimè acquieverunt, ſed ſummis precibus exoravere, ne Eccleſiæ regimen dimitteret. Annuit ille, & Eccleſiam uſque ad obitum gubernavit.

Eadem fuſius narrantur apud Amrum.

داديشوع الجاثليق بعد فترة مرابخت سال
سموبال اسقف طوس بهرام ان يمكن النصارى
من نصب جاثليق . وكان بهرام يحب هذا
الاسقف . فاجتمع الابا والمومنون على نصبه

داديشوع . ونصب ودبر الامر احسن تدبير [1] ووشى
به بعض الاساقفة المخترمين لانه منعهم من
المقام فى كراسيهم وحرمهم وقرفوه بالقبايح عند
بهرام فامر بحبسه وضربه . وعند وقوع الصلح
بينه وبين ثاداسيوس ملك الروم سال فى بابه
فاطلق ومضى . فاقام بدير القبوث واستعفى
من العود . فساله المومنين . وبعد جهد عاد
وصفح لكل احد معى فى مكروهه سوى الاساقفة
المخترمين وجدد حرمهم وثبت القوانين وجرت
ايامه على سداد ومات ودفن بالحيرة كما وصى .
ومدته خمسة وثلثون سنة

Dadjeſu Catholicus, inquit. *Poſtquam Marabochtus dejectus fuiſſet, Samuel Tuſæ Epiſcopus Beheramum* (ſeù Vararanem Jezdegerdis filium Perſarum Regem) *rogavit, ut Chriſtianis Catholicum inſtituendi poteſtatem faceret. Hunc autem Epiſcopum Beheramus diligebat.* (cauſam in al. Cod. idem Amrus hanc reddit:

لانه كان قد حفظ بحسن تدبيره حدود البلاد فى
طوس وخراسان من تطرف الاعدا
ودخولهم ارض فارس

Quoniam, inquit, *prudentia conſilioque ſuo fines regionum Tuſæ & Chorasanæ ab incurſionibus hoſtium defenderat, eoſque ne Perſidem invaderent, prohibuerat.*) *Congregati igitur Epiſcopi & fideles, Dadjeſum elegerunt: qui ordinatus eſt* (in al. Cod. *anno Græcorum* 741. *Beherami* 4. Chriſti ſcilicet 430.) *optimique Rectoris partes in gubernanda Eccleſia implevit. Nihilominus Epiſcopi quidam ab ipſo Sedibus dejecti & à fidelium communione ſegregati*, (propter ſchiſma ſcilicet, quod in Eccleſiam unàcum Marabochto induxerant) *graviſſimum ei crimen apud Beheramum impegere: qui illum in carcerem detrudi fuſtibuſque ſubjici juſſit. Pace tandem Beheramum inter & Theodoſium Romanorum Imperatorem factâ*, legato ejuſdem Theodoſii apud Beheramum agente, *è carcere* Dadjeſu *dimiſſus, in cœnobium Chibotæ*, hoc eſt, *Arcæ ſe recepit*: (monaſterium Arcæ in ſummitate montis Cardoi ſeù Ararat ubi Arca Noë conſederat, à Syris Neſtorianis inhabitatum, memorat Dionyſius in chro-

nico

Et librum Regum, & Siracidæ
Tribus [1] tomis expoſuit.

ܘܠܣܦܪ ܡܠܟܐ ܘܒܪ ܣܝܪܐ
ܒܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ ܦܫܩ ܗܘܐ .

CAPUT CXLV.

Cyriacus Epiſcopus Niſibis.

2 Cyriacus [2] fecit expoſitionem
3 Fidei [3], & Sacramentorum.
4 Et cauſam Nativitatis [4] & Epiphaniæ.
Et Commentarium in Paulum.

ܩܘܪܝܩܘܣ ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܕܐܪ̈ܙܐ :
ܘܥܠܬܐ ܕܝܠܕܐ ܘܕܢܚܐ :
ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܦܘܠܘܣ .

CAPUT CXLVI.

Simeon Caſcarenſis.

5 Simeon [5] Bar-Tabache fecit
Librum Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*.

ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܛܒܚܐ ܥܒܕ
ܟܬܒܐ ܕܐܩܠܣܝܣܛܝܩܝ .

CA-

nico ad annum Græcorum 1077. Vide tom. 2. pag. 113.) *& dignitatem abdicare omninò conſtituit. Verùm à fidelibus exoratus, ægrè tandem paſſus eſt ad ſuam Sedem redire, omnibus qui ipſum vexaverant, data erroris venia: præter Epiſcopos olim dejectos, in quos ſententiam anathematis confirmavit, & ſacrorum canonum robur firmum manere juſſit. Quumque reliquos vitæ dies tranquillè egiſſet, deceſſit* (al. Cod *anno Græcorum* 776. Chriſti 465.) *Hirtæ conditus, quemadmodum præceperat. Sedit annos quinque ſuprà triginta.* Hæc Amrus.

Synodum à Dadjeſu habitam refert Elias in Nomocanone, cujus memini tom. 2. pag. 508. Ejuſdem Synodi Canones è Syriaco in Arabicum converſi exſtant inter Orientalium Synodos tom. cit. pag. 507 de quibus infrà ſermo erit.

1 *Tribus tomis*: quorum altero Danielem, altero librum Regum, tertio Siracidem, hoc eſt, Eccleſiaſticum, expoſuit.

2 *Cyriacus* Niſibis Epiſcopus, mortuo Gregorio Patriarcha, auctor fuit Babæo archimandritæ, ut Eccleſiam regeret, donec novus Præſul eligeretur, ut ex Margenſi retuli ſuprà pag. 92. Idem circa annum 630. unàcum Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha aliiſque Epiſcopis à Siroë Perſarum Rege pro pace cum Romanis facienda allegatus fuit, eodem Margenſi teſte, cujus verba protuli pag. 106. Alter Cyriacus cœnobii Beth-Abenſis archimandrita, à Timotheo Patriarcha Epiſcopus Baladæ creatus fuit, de quo vide Margenſem lib. 4. hiſt. monaſt. à cap. 15. ad cap. 25.

3 *Expoſitionem Fidei*, hoc eſt, Symboli. Exſtat anonymo auctore (Neſtoriano tamen) Cod. Syr. 15. Vide tom. 2 pag. 497.

4 *Cauſam Nativitatis & Epiphaniæ*. In idem argumentum ſcripſit ante Cyriacum Thomas Edeſſenus, de quo Sobenſis in hoc catalogo. Vide ſuprà pag. 86.

5 *Simeon Caſcarenſis*, cognomento *Bar-Tabache*, ſeù ut Ecchell. legit, *Bar Tabobe*, (malè Hottinger. pag. 236. *Bar-Zabobo*,) hoc eſt, *filius laniorum*, ſivè *coquorum*, ut vertit Amrus, qui ejuſdem Simeonis meminit in Vita Jacobi Patriarchæ, publico ærario præfectus erat ſub Al-Manſore Chalipha anno Chriſti 754 ut dixi ſuprà pag. 206. Nam Babylonii Chaliphæ ſeù Mahometanorum in Aſſyria Imperatores, ut ex Amro aliiſque Scriptoribus liquet, Chriſtianos cujuſcumque gentis & ſectæ, ſed Neſtorianos potiſſimùm, medicos, ſecretarios, & præfectos tàm publico ærario regiiſque ædibus, quàm civitatibus totique etiam regno adhibebant. Unum pro exemplo affero quod de Motadedo Calipha ſcribit idem Amrus in Vita Joannis IV. Patriarchæ. وظهر من نعم الله على النصارى بحسن راى المعتضد فيهم ما شكروه.

CAPUT CXLVII.

Meſſias-Zacha, ſeù Jeſu-Zacha.

ܡܫܝܚܐ ܙܟܐ ܣܡ ܕܝܢ ܐܟܘܬܗ
ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ.

1 Meſſias-Zacha 1 compoſuit ſimiliter
2 Exactam *Hiſtoriam* 2 Eccleſiaſticam.

CAPUT CXLVIII.

Mar-Atkenus monachus.

ܡܪܝ ܐܬܩܢ ܡܫܒܚܢܐ
ܘܕܝܪܝܐ

3 Mar-Atkenus 3 monachus

Diſ-

شكروه فان جماعة من المسلمين كتبوا سعاية فى عبدالله ابن سليمن الى المعتضد واغروا به وحكوا ميله الى النصارى . واتصل الخبر بعبدالله فجزع ودخل على المعتضد فدفع اليه الرقعة . فاعتذر وقال . ما وليت نصرانيا سوى عمر ابن يوسف للانبار والجهابذة يهود ومجوس واعتمدت عليهم لثقتهم لا ميلا اليهم لكن لتقتى بهم . فقال له المعتضد . اذا وجدت نصرانيا يصلح لك فاستخدمه . فهو امن من اليهود لان اليهود يتوقعون عود الملك اليهم . وامن من المسلم لانه بموافقته لك فى الدين يروم الاحتيال على منزلتك وموضعك . وامن من المجوس لان المملكة كانت فيهم . ووصاه بالاحسان اليهم وخرج مسرورا .

Enimverò, inquit, *Dei beneficio, optimoque Motadedi conſilio factum eſt, ut Chriſtianis id accideret, de quo gratias Deo retulere. Nam quidam Moslemani* (ſectæ Mahometicæ profeſſores) *Abdallam Salomonis filium apud Motadedum detulerunt, quod in Chriſtianos plus juſto propenderet. Quumque Abdalla id reſcivisſet, fidentèr Motadedum adjit. Porrigit ille legendum Abdallæ ſupplicem libellum,* quo à Mahometanis accuſabatur. *Tùm verò Abdalla factum excuſans, nullum*, inquit, *Chriſtianum præfeci, excepto Omaro Joſephi filio, quem Anbaræ præfectum conſtitui,* & *præter Giababedos* (ideſt *Giababad*, ſeù *Giugabad* ditionis Niſibenæ incolas, unde Machicham Patriarcham ortum duxiſſe obſervavi to.2. p.455.) *Judæos Magoſque, quorum operam idcircò adhibui, quod fideles ipſos judicarem, non quia erga illos propenſior eſſem. Cui Motadedus: imò verò, inquit, quemcumque tibi utilem Chriſtianum deprehenderis, ejus operâ utere. Eſt enim fides ejus, quàm Judæorum, Moslemorum, Magorumque major. Nam Judæi quidem regnum ad ipſos deventurum præſtolantur; Moslemi verò quum in eadem tecum religione ſint, locum tuum dignitatemque uſurpare ſatagent: Magi deñique regnum ad ipſos olim pertinuiſſe ajunt. Præcepit itaque Abdallæ Motadedus, ut Chriſtianis benevolum ſe præberet, eumque pro confecto negotio lætum dimiſit.* Hec Amrus. Eadem fuit & Soltanorum Ægypti cum chriſtianis illius Regni conſuetudo, quos à Proceribus & Soltano ipſo in aulico miniſterió adhibitos fuiſſe colligitur ex Hiſtoria Patriarcharum Alexandriæ, & ex Mahometanis ipſis Scriptoribus.

1 *Meſſias-Zacha* (Hottingero *Meſicho-Zacho*,) hoc eſt, *Chriſtus vicit*, monachus fuit cœnobii Izlenſis, qui quum ſub Babæo archimandrita circa annum Chriſti 590. ejus monaſterii cœnobitę in diverſas Aſſyriæ partes diſperſi fuiſſent, in locum quem Daſen ܕܣܢ dicunt, unàcum Abrahamo perrexit, ibique cœnobium condidit, quod ex ejus nomine ܕܝܪܐ ܕܪܒܢ ܙܟܐܝܫܘܥ *cœnobium Raban Zacha-Jeſu*, vel abſolutè ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܪܒܢ *cœnobium Beth-Raban*, hoc eſt, *magiſtri noſtri*, appellatum fuit. Ejus meminit Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 14. & lib. 2. cap. 19. Geſta ejuſdem ſcripſit Sabarjeſu cognomento Roſtamus rogatu Abbatis Kardagi Syncelli Jeſujabi Adiabeni Patriarchæ, eodem Margenſi teſte lib. 2. cap. 17. ubi modò ܙܟܐܝܫܘܥ *Zacha-Jeſus*, modò ܝܫܘܥ ܙܟܐ *Jeſu-Zacha*, appellatur.

2 *Hiſtoriam Eccleſiaſticam:* cujus meminit Margenſis lib. 1. cap. 23. ubi ex eâdem Jeſu-Zachæ hiſtoria narrat, Jacobum cœnobii Beth-Abenſis fundatorem, qui unàcum Jeſu-Zacha in Izlenſi monaſterio vixerat, anno Græcorum 906. Choſroæ Perſarum Regis 5. ex Izla in Beth-Abe adveniſſe.

3 *Mar-Atkenus* (ideſt, *Dominus diſpoſuit*

ſuit

1 Diſputationem [1] Fratris ſapientis, ܘܕܪܫܐ ܕܐܚܐ ܚܟܝܡܐ܀
2 Pluresque [2] Epiſtolas ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
Compoſuit de regimine: aliaque [3]. ܥܒܕ ܥܠ ܕܘܒܪܐ ܘܫܪܟܐ ܐܚܪ̈ܢܐ.
3

CAPUT CXLIX.

Georgius Neſræus.

4 Georgius [4] Neſræus compoſuit Librum de obedientia. ܓܝܘܪܓܝܣ ܢܫܪܝܐ ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܡܫܬܡܥܢܘܬܐ.

CA-

ſuit,) cognomento ܡܢܬܦ ܕܩܢܗ *Vellens barbam*, Izlenſis cœnobii primùm monachus, in Aphnimarani poſtea monaſterio ſub eodem Aphnimarano dies clauſit. Ejus mentio apud Margenſem lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 13. 16. & 29 ubi ex Eccleſiaſtica ejuſdem hiſtoria quædam profert de rebus geſtis Georgii Patriarchæ, & Joſephi Abbatis. Hæc autem ſunt Margenſis verba. Poſtquam cap. 13. de manſuetudine Georgii Patriarchæ diſſeruiſſet, qui cognominem Niſibenum Epiſcopum adiit, ut ſibi ipſum conciliaret, [Syriac text illegible]

Hæc omnia, inquit, *dilecte Mar Ebedjeſu, ex Eccleſiaſtica accepi hiſtoria caſti Mar-Atkeni, cognomento Vellentis barbam, qui ex magno cœnobio fuit*. Cap. 16. ex ejuſdem Mar-Atkeni hiſtoria oſtendit, Georgium Patriarcham eodem anno ſedere cœpiſſe, quo regnum Arabum iniit Haſanus Ali filius, eodemque, quo ille, anno deceſſiſſe. Vide ſuprà pag. 153. Denique cap. 29. quum Joſephum Abbatem ſcripſiſſet ſub Saliba-Zacha Patriarcha è cœnobio Beth-Abenſi profugiſſe, aliudque monaſterium apud Baladam urbem condidiſſe, ſubjungit: [Syriac text illegible]

Ego autem hæc omnia accepi ex hiſtoria ejuſdem Sancti (Joſephi) quam ſcripſit caſtus Mar-Atkenus aſceta ex ſacro magiſtri noſtri Aphnimarani cœnobio.

1 *Diſputationem Fratris ſapientis*. hoc eſt, titulo *Fratris ſapientis* inſcriptam.

2 *Epiſtolas de regimine*: ideſt, de inſtitutione monaſtica.

3 *Aliaque*; nimirùm *Eccleſiaſticam hiſtoriam*, & *Vitam Joſephi Abbatis*, de quibus ſuprà. Ecchell. & Hottinger. perperàm legunt, *Epiſtolas de regimine aliiſque*.

4 *Georgius Neſræus* (Ecchell. *Naſraia*: Hottinger. *Naſchraita*,) ex vico Adiabenes, quam *Neſram* ܢܫܪܐ, hoc eſt, *Aquilam* appellant, cognomento ܒܪ ܨܝܕܐ *Bar-Saiade*, hoc eſt, *filius piſcatorum*, ſub Ananjeſu Patriarcha, de quo ſuprà pag 154. circa annum Chriſti 690. cœnobio Beth-Abenſi præfuit: de quo hæc Margenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 20. [Syriac text illegible]

De aliis Archimandritis, qui huic cœnobio (Beth

(Beth-Abénſi) *præfuere. His, quæ hactenus ſcripta ſunt, ſubjungere volebam præclarè geſta ſanctorum Patrum, qui eos in hoc ſacro cœnobio exceperunt: Raban, inquam, Georgii Adiabeni, cognomento Bar-Sajadæ, & Samæ ejuſdem fratris, & Abbatis Natanaëlis, & Abbatis Salibæ, & Raban Gabrielis cognomento Sephrunæ: quorum ſacra corpora in triclinio condita ſunt. Verùm quum ante nos Mar-David Epiſcopus, ejuſdem cœnobii olim monachus, de iis aliiſque rogatu Cuznabiri fidelis ex Bajoſa pago jam ſcripſerit, ad reliquos accedo, quorum hiſtoriæ nondum literarum monumentis conſignatæ ſunt.* Idem Margenſis conſcriptum à Davide Epiſcopo de Georgio cæteriſque monachis librum, titulo *Paradiſi* prænotatum fuiſſe teſtatur, in eoque primum locum hiſtoriam ipſius Georgii tenere.

[illegible]

In eo libro, inquit cap. 24. *quem religioſiſſimus David compoſuit & Paradiſum parvum nuncupavit, cujus primum caput geſta continet magiſtri noſtri Georgii Bar-Sajadæ Abbatis.* Reliqua vide ſuprà pag. 185. In vita verò Babæi Archimandritæ, quum lib. 1. cap. 27. narraſſet, Cyriacum Niſibenum, Jonadabum Adiabenum, & Gabrielem Beth-Seleucienſem Epiſcopos eidem Babæo præcepiſſe, ut Diœceſim Patriarchalem viſitaret regeretque, donec novus Patriarcha eligi poſſet, quem Choſroës Perſarum Rex fieri vetabat; ſubjungens cauſam, cur id munus ab iis Epiſcopis Babæo commiſſum fuerit, hæc de Georgio Abbate ſcribit cap. 28.

[illegible]

Idem contigit & in ſacro cœnobio Raban Salibæ, quod apud Haiglam pagum ad fluvium Deglatam (Tigrin) *ſitum eſt. Nam quum cœnobii illius fratres monachi, & aſcetæ Abas, Thomas atque Barita apud ſanctum Mar Ananjeſum Catholicum* (Patriarcham) *in cœnobio ſancti Jonæ Prophetæ apud Niniven commorantem ab æmulis quibuſdam, qui ipſis morum probitatem aſceticumque in clauſtris vivendi genus invidebant, falsò delati fuiſſent, quod Meſſalianorum errores tenerent; Ananjeſus rem hujuſmodi maturo examine perpendendam ratus, per literas illos arceſſit: quumque adfuiſſent, quoniam, inquit, iis, fratres, quæ ad Aſcetarum regimen ſpectant, me immiſcere haud conſuevi, ideo comperta mihi minimè ſunt, de quibus arguimini; ſed ea ad ſodales veſtros ejuſdem inſtituti ſectatores referri oportet. Eos itaque ad noſtrum hoc Beth-Abenſe cœnobium miſit; datis etiam hac de re ad cœnobitas literis. Erat autem ejus cœnobii Archimandrita ſanctus Mar Georgius Bar-Sajade; cœnobitarum verò ſenior Abbas Natanaël, & Abbas Saliba, & Abarues, & Gabriel cognomento Sephruna, aliique complures: qui quum illos benignè examinaſſent, operationeſque divinæ gratiæ quibus agebantur ab omni errore alienas deprehendiſſent, abſolutos ad Mar Catholicum remiſere. Ita tandem ejuſdem Catholici juſſu ad cellas ſuas, tamquam à pravis opinionibus immunes, beati illi redierunt.* Hæc Margenſis.

Ca-

CAPUT CL.

Enos Epiſcopus Anbaræ.

1 Enos [1] quoque Pheroz-Sapor (*edidit*)
Orationes Paracleticas, aliaque id genus.

ܐܢܘܫ ܐܦ ܕܦܝܪܘܙ ܫܒܘܪ ܥܒܕ
ܡܘܬܒܐ ܕܒܥܘܬܐ ܘܡܕܡܐ.

CAPUT CLI.

Bud Periodevtes.

2 Bud [2] Periodevtes edidit
Orationes de fide:
Et adversùs Manichæos, [3]
3 Et adversùs Marcioniſtas:

ܒܘܕ ܦܪܝܕܘܛܐ ܥܒܕ ܗܘ
ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ:
ܘܠܘܩܒܠ ܡܐܢܝܢܐ:
ܘܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢܝܐ.

Item ܐܦ

NOTÆ

1 *Enos* Epiſcopus *Pheroz-ſapor*, ſeù *Anbaræ* (de qua vide differt. de Monophyſitis præfixam tom. 2.) ſub Joanne Narſetis filio Patriarcha claruit circa annum Chriſti 890. Alius fuit ejus nominis *Enos* Patriarcha, Joannis Narſetis præceſſor, de quo vide tom. 2. pag. 439.

2 *Bud*, ſivè Buddas, *Periodevtes*, hoc eſt, *Presbyter Circuitor* ſeù *Viſitator* (Echell. & Hottinger. malè reddunt, *Periodita*,) ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. vivebat: Chriſtianorum in Perſide finitimiſque Indiarum regionibus curam gerens. Hinc ſermonem Indicum calluiſſe dicitur, ex quo librum Calilagh & Damnagh Syriacè reddidit. Chriſtianos autem in Perſide & India ab antiquis temporibus viguiſſe, docent Chaldæorum hiſtoriæ. Munus verò *Periodevtarum* in Eccleſia Syriaca ad hanc uſque diem vigere, liquet ex ejus gentis Pontificali. Morinus in lib. de ſacris Ordinationibus Par. 2. de Ordinationibus Syrorum Maronitarum, nomen ܦܪܝܕܘܛܐ *Periodevtæ*, cujus ordinationis ritus à pag. 410. deſcribitur, ubique *Archipresbyterum* interpretatur, & pag. 497. hanc adnotationem ſubjicit. *Dictio* ܦܪܝܕܘܛܐ, aut ܦܪܝܣܘܛܐ, *Syris Archipresbyterum ſignificat: ſignificatio petita videtur à* ܦܪܝܐ, *quod vigilantem ſignificat, quia ipſius munus eſt Presbyteris invigilare. Archipresbyterum ſignificare, ex verbis ritus lector facilè colliget.* Hæc ille. Verùm non advertit vir doctus vocem eſſe Græcam, non Syriacam: quod enim Græcis eſt Περιοδευτής, hoc eſt, *Circuitor*, id Syris ܣܥܘܪܐ *Saura*, ſeù *Viſitator*. Sed de his alibi.

Tres alii *Buddæ* à noſtro diverſi occurrunt. Primus *Buttas* ſivè *Buddas*, cujus meminit Clemens Alexandrinus Strom. lib. 1. Philoſophorum Indiæ præceptor, quem propter inſignem virtutem ut Deum honorarunt. Alter *Budda* ſeù *Terbinthus*, Scythiani diſcipulus, & Cubri ſivè Manetis præceptor, qui in Perſide periit, poſtquam ſcripta magiſtri ſui, tamquam à ſe compoſita, in vulgus emiſiſſet: Evangelium ſcilicet, Myſteria, Theſauros, & Capita, de quibus S. Epiphanius, Theodoritus, & Socrates. Tertius denique *Buddas*, ſeù *Baddas*, vel *Addas*, Manetis diſcipulus, in Syriam à præceptore miſſus ad inficiendos Manichæorum erroribus populos. Vide Caveum in hiſtor. liter. tom. 2. pag. 34. & ſeqq.

3 *Adversùs Manichæos & Marcioniſtas*: in Aſſyria, Perſide, & India frequentes olim hæreticos. Nam *Scythianus* quidem Manichæorum pater ex Arabia in Indiam profectus, ibi venenum doctrinæ ſuæ propinavit, antequam in Ægyptum regrederetur. *Buddas* verò ſeù Terbinthus ejuſdem Scythiani ſervus, diſcipulus, & hæres, mortuo Hieroſolymæ præceptore, in Perſidem abiit, ubi periiſſe fertur. *Manes* denique Buddæ di-

Item quæſtiones Græcas	ܐܦ ܫܘܐܠܐ ܝܘܢܝܐ
1 Nuncupatas Aleph 1 Mighin.	ܕܡܬܩܪܝܢ ܐܠܦ ܡܝܓܝܢ :
Ipſe quoque interpretatus eſt ex Indico *ſermone*.	ܗܘ ܦܫܩ ܡܢ ܗܢܕܘܝܐ
2 Librum Calilagh 2, & Damnagh.	ܟܬܒܐ ܕܟܠܝܠܓ ܘܕܡܢܓ .

CA-

diſcipulus, genere Perſa, in Aſſyriam & Meſopotamiam ſe recepit, ubi celeberrimam cum Archelao Epiſcopo diſputationem habuit. Hinc adversùs eam ſectam (præter Græcos & Latinos Patres) Syri complures ſcripſere, ut S. Ephræm, Paulonas, Daniel Rheſinæ, Natanaël, & Bud Periodeutes, de quibus Sobenſis in hoc Catalogo. Manichæorum cauſa in Chriſtianos perſecutio aliquando efferbuit, ut narrat Amrus in Vita Papæ, qui S. Simeoni Barſaböæ martyri præceſſit. وكان فى ايـــام هذا الاب عدة من الملافنة يقاومون اهل سيمون ومرقيون وماني وغيرهم . والملك فلما شاهد الجثالقة والاساقفة لا يتزوجون والمانوية على مذهب مـــاني لا يتزوجون ايضا : امر بقتل المانويـــــة وتعدى الامـــر الى النصارى ولحق مار فافا الفطريرك اذية عظيمـــة . وتظلم النصارى الى الملك . واوجب ان يعرف الفرق فاجاب مار فافا بان المانوية يعتقدون الاهين والارض ذات حياة والانفس تنتـــقـــل من جسم الى اخر ويرون ان التزويج نجس . والنـــصــــارى يعترفون باله واحـــد ويرون التزويج . وانـــمـــا يمتنع الروسا سياسة ليواظبوا على الصلوات ولا يكون لهم شى يشغلـــهـــم . فاستحسن الملك الجـــــواب وكـــف عـــنـــهـــم .

Sub hoc autem Patre, inquit, *plures erant Doctores, qui aſſeclas Simonis, Marcionis, & Manetis alioſque impugnabant. Rex verò*(Perſarum Beheramus, ut in hoc Codice adnotatur; vel certè Sapores, ut ex antecedentibus & conſequentibus colligitur;) *quum vidiſſet tam Catholicos & Epiſcopos, quàm Manicheos Manetis ſectarios à nuptiis abſtinere; in Manichæos quidem ſententiam mortis tulit; ad Chriſtianos verò idem edictum manavit, ejuſque cauſa ſanctus Papas Patriarcha multa paſſus eſt. Quum igitur Chriſtiani ad Regem confugiſſent, juſſit ille diſcrimen, quale inter utroſque eſſet, ſibi exponi. Tùm verò ſanctus Papas: Manichæi*, inquit, *duos Deos credunt, terramque vita præditam, & animas ex uno corpore in aliud migrare; nuptias denique averſantur. Contra Chriſtiani unum Deum credunt, & nuptias probant, etſi eorum Præſules ab iis religionis cauſa abſtinent, ut ſcilicet precibus vacare poſſint, nec habeant quod ipſos diſtrahat. Quod Papæ reſponſum quum Rex probaſſet, præcepit, nequid moleſtiæ iis deinceps crearetur.*

1 *Quæſtiones Græcas, nuncupatas Aleph mighin*. Ecchell. & Hottinger. *Alpha mighin*. Puto pro litera ܓ ſubſtituendam literam ܠ, legendumquè ſic: ܐܠܦ ܡܝܠܝܢ *Aleph milin*, hoc eſt, mille milliaria: vel potius dempto priori ܝ, ܐܠܦ ܡܠܝܢ *Aleph melin*, ideſt, mille verba; totidem fortaſsè quæſtiones.

2 *Librum Calilag & Damnagh ex Indico ſermone interpretatus eſt*. Ecchell. *Calaileg. & Damneg*: & in notis ad hunc locum pag. 269. *Clilah & Damnah*. Hottingerus p. 231. *Kalileh & Damneh*. Titulus in Arabico eſt كليلة ودمنة *Colaila & Damna*, quem alii aliàs proferunt. Fabricius tom. 2. Biblioth. Græc. pag. 461. *Culila & Dimna*. Saphadius commentar. ad carmen Tograi apud Hydeum de ludis Oriental. *Culeila & Dimna*. Chriſtianus Ravius in ſpolio Orient. centur. 1. nu 20. *Clila & Dimna*. Herbelotius in Biblioth. Orient. *Calilah*, ſeù *Kalilah*, *& Damnah*. Verſio Italica impreſſa Venetiis anno 1552. *Doni*, ſuppreſſo Calilæ nomine. Altera verſio Italica edita Ferrariæ anno 1583. *Lelo Demno*. Sunt autem *Colaila & Damna*, ut inquit Fabricius pag 461 *duo Thoum nomina, quæ ſect. 1. & 2. loquentes inducuntur. θῶες genus animalis vulpi ſimile, & in Aſia atque Africa non infrequens, de quo Bocbartus III. 8. & 12. Hieroz. pag. 794. 801. ſeq.* 804.

Liber ethicus & politicus, per fabulas lepidè & ingenioſè compoſitas humanos mores inſtituens; malitiam ſcilicet, fraudes & ſtultitiam hominum in vita communi, & in aula potiſſimùm ad vivum exprimens; lingua Indica primùm compoſitus; deinde in Perſicam, Syriacam, Arabicam, Turcicam, Græcam, Latinam, Hebraicam, Italicam, Gallicam, Hiſpanicam, & Germanicam translatus. Dialogum continet *Gymnoſophiſtam inter &* دبشليم *Dabſelimum Indiæ Regem*, quem Abeſſalomum, Abſalonem, & Iſamum alii appellant. In Capita XV. (al. XIV.) dividitur, quæ Poſſinus *Diſſertationes Parabolicas*, Simeon Sethus Τμήματα, hoc eſt, ſectiones vocat; ſingula autem capita plures fabulas comprehendunt miro artificio contextas. Tercentum & quadraginta in ms.

Co-

Codice noſtro Arabico numerantur, cujus mentio tom. 1. pag. 629. ubi liber in Capita XVI diſtributus dicitur; Præfationem ſcilicet Interpretis Perſæ inter capita recenſendo.

Ecchellenſis loco ſuprà cit. ſcribit, Iſamum Regem hujus libri auctorem, trecentis ante Alexandrum annis floruiſſe. *Liber iſte*, inquit, *tribuitur Iſamo quinto Indorum Regi, de quo ſic Iſmael Sciabinſciah in hiſtor gentium.*

يسام وهو الـــذي وضع كتـــاب كليله ودمنـــه •

Iſamus, & eſt ille, qui compoſuit librum Clilah & Lamnah. Idem affirmat alibi, librum hunc Arabici juris factum fuiſſe trecentis ante Alexandrum Macedonem annis. Eadem ex Ecchellenſis teſtimonio tradunt Hottingerus & Fabricius. Verùm tantùm abeſt, ut verſio Arabica ejus libri ante Alexandri tempora elaborata fuerit, ut nec autographum Indicum ante Alexandri mortem compoſitum eſſe teſtetur idem Iſmaël Sciahinſciah, qui quum tres primum Indorum Reges numeraſſet, *Brachmanum* ſcilicet البرهمن, & *Lasbum* ſeu *Babajor* لهـــب وهو الباهيور, & *Ramanum* رامان; de Poro Iſami præceſſore, qui Ramanum excepit, hæc ſcribit: فور وهو الذى قتلـــه الاسكـــنـــدر ملـــك مـــايـــة واربـــعـــين ســـنـــة :

Porus (Phur Arabes vocant) *is nimirùm, quem Alexander interfecit: regnavit annos quagraginta ſupra centum.* Deinde ſubjungit de Iſamo Pori ſucceſſore. ولما مات ملك بعده يسام وهو الذى وضع كتاب كليلـــه ودمـــنـــه ونقله بن المقنع وملك مايـــة وعشـــر ســـنـــين :

Quum autem Porus *mortuus eſſet, regnavit poſt eum Iſamus, qui livrum Coiaila & Damna compoſuit, quem Ben Moknaa tranſtulit. Regnavit autem annos decem ſuprà centum.* Quidquid ſit de cæde Pori, quem accurati ſcriptores ab Alexandro non interfectum, ſed bello devictum & regno poſteà reſtitutum affirmant, deque eorum Regum ſerie & annis; certè ex allatis Iſmaëlis verbis, quæ ipſe Ecchellenſis legerat deſcripſeratque, liquet librum illum poſt Alexandrum compoſitum fuiſſe. Et quidem non ab Iſamo ſeù Abeſſalomo Rege, cujus nomine in vulgus prodiit, ſed à Philoſopho بيدبا *Baidba*, ſeù *Bidpai*, quem Regis ipſius Vizirum, hoc eſt, conſiliarium vocat Herbelotius in Bibl. Orient. pag. 206. Verſio Italica edita Venetiis anno 1552. *Sendebaro* id opus tribuit. At Sendebarus non ſub Iſamo claruit, ſed ſub Chuſo, qui ſæculo integro poſterior eſt, ut ex Iſmaële conſtat, qui loc. cit. inter Iſamum & Chuſum ponit يلهيت *Jalhitum* Regem eumque annos octoginta vel centum ac triginta regnaſſe refert: Sendebari autem, quem Sendebadum appellat, ſcripta recenſens, nullam libri Colailæ & Damnæ mentionem facit. كوش ولما ملك احدث للهـــنـــد ارا فى الديارات على ما راى وخرج من مذهب من سلف • وكان فى ايامه سندباد الحكيم وله كتـــاب الوزار السبعة والمعلم والغلام وامراة الملـــك وهو الكتاب المعروف بكتاب السندباد وعمل الكتاب الاعظم فى معرفة العلل والادوا والعـــلاجـــات واشكال الحشايش وصفتها ومنافعها ومضـــارهـــا •

Chus, inquit, *quum regnare cœpiſſet, novas pro libitu ſuo opiniones Indis excogitavit, antiqua præceſſorum religione contemptâ. Ejus autem temporibus floruit Sendevadus ſapiens, auctor libri de ſeptem Conſiliariis, & magiſtro, & doctore, & matre Regis, qui liber Sendebadi appellatur. Fecit præterea librum ingentis molis de cognitione cauſarum, deque morbis, & remediis, & figuris herbarum earumque qualitatibus, & utilitate & damnis.*

Herbelotius pag. 206. quorundam opinionem refert, qui Huſcengum primum monarchiæ primæ Perſarum Regem libri ejus auctorem faciunt, idque ex eo colligunt, quod idem liber وصيـــة اوشهنج *Teſtamentum Huſcengi* appellatur. At idem Herbelotius pag. 465. tantam antiquitatem meritò explodit his verbis. *Il eſt encore auſſi peu vraiſemblable, que ce Prince* (Huchenk ipſe vocat, & ſecundum Perſarum Regem primæ monarchiæ; ſed Iſmaël Sciahinſciah cap. de Regibus Perſarum, primum monarchiæ primæ Huſcengum ſcribit eumque ducenteſimo poſt Diluvium anno regnaſſe,) *Soit l'auteur d'un livre intitulè* Giavidan Kird, *la ſageſſe eternelle ou de tous tems, au quel on a donnè auſſi le nom de Teſtament de Huſcenk; mais l'anciennetè & la reputation de ce monarque ont fait emprunter ſon nom pour donner plus d'autoritè à cet ouvrage, qui eſt d'ailleurs fort eſtimable, & le quel eſt parvenu juſqu' à nous ſous le titre de Humajon Nameh.* Adde librum hunc Indico primùm ſermone, non Perſico publicatum fuiſſe: idque centum ferè poſt Alexandrum annis, ſi Iſmaëli credendum eſt.

Ad verſiones quod ſpectat, prima omnium *Perſicè* elaborata eſt, linguâ quam پهلويـــان *Pehelevianam*, hoc eſt, antiquam Perſicam vocant, à برزويه *Barzua*, ſeù Barzuæo medico ſub Choſroë Anuſcervano, Cavadis filio, Perſarum Rege, qui ab anno Chriſti 531. ad annum 579. regnavit. *Perozem* alii, *Perzoëm*, & *Buzrovieh* appellant: alii *Stephanum Edeſſenum* interpretem faciunt. Sed in verſionibus, quæ exſtant, Barzuæ nomen, non Stephani legitur. Quin & Barzuas ipſe duas Præfationes bene longas libro præmittit; alteram *de hiſtoria deportationis ejus libri ex India in Perſidem*, quæ Pertzetzemchari regio ſcribæ tribuitur; alteram *de proprio ipſius Barzuæ genere, ortu, educatione, & ſtudiis*. Utraque prodiit per Poſſinum poſt adnotationes ad tomum I. Pa-

chy-

chymeræ pag. 547. & 555. Sed tàm in Græca, quàm in Latina earum Præfationum verſione mendum in Choſroïs nomine obrepſit, qui *Davidis filius* pro Cavade dicitur. *Choſroës*, inquit interpres pag. 547. *Perſarum Rex, qui & Anaſuranus* (Anuſcirvanus ſeu Nuſcirvanus,) *nominatus eſt, Davidis filius* (imò Cavadis ſeu Cabadis) *quum audiſſet de quodam libro conſcripto in regione Indiæ ab eruditis & ſapientibus illarum gentium, continente fabulas valdè utiles omni hominum generi &c.* Binæ aliæ Perſicæ verſiones eæque recentiores circumferuntur. Altera, quam Naſerus Saidus Abulhaſanus Achmetis filius, è Samanidarum ſtirpe, Choraſanæ Soltanus

السعيد نصر ابو الحسن ابن احمد
السماني صاحب خراسان

ex Arabico in recentiorem Perſarum ſermonem transferri juſſit circa annum Hegiræ 320. quam poſteà ipſius Soltani celeberrimus Poëta *Rudekius* (in catalogo Scriptorum, verbo كليله ودمنه *Colaila & Damna*, quem Haphidus publicavit, appellatur دوركى حسن *Durkius Haſanus:*) metro alligavit: altera item ex Arabico ſub Beheramo Soltano Maſudi filio, Gaznevidarum Regum penultimo prodiit auctore *Neſralla Abulmaali ben Mohammad ben Abdal-Hamid*

ابوالمعالي نصرالله بن محمد بن عبد الحميد

quæ poſtrema editio omnium terſiſſima cenſetur.

Syriacam verſionem proximè poſt primam Perſicam fecit *Bud Periodeutes*; & quidem ex fonte Indico ſub eodem Choſroë Perſarum Rege, ut ſuprà dictum eſt.

Arabica prodiit per *Abdallam Abulhaſanum Ben Mokna* عبدالله ابوالحسن بن المقفع, quem Mocannam Herbelotius vocat, ſub Almanſore Abugiapharo Chalipha, Abbaſidarum ſecundo, qui ab anno Hegiræ 136. ad annum 158. regnavit. Ejus exemplar habemus in Bibl. Vat Vide tom 2. Bibl. noſtræ pag. 629 Alteram recentiorem eamdemque elegantiorem memorat Herbelotius, quam ſub titulo انوار سهيلي *Anuar Sohaili*, id eſt, *lumina aſtri Sohaili ſive Canopi*, publicaſſe refert *Hoſainum Ben Ali cognomento Caſcephium Concionatorem* المولى حسين بن على الواعظ الكاشفي, quem ipſe *Hoſainum Vaëz Kaſcephium* appellat: idque in gratiam *Sohaili* ſupremi Ducis exercitus Hoſaini filii Manſur filii Baicra Soltani Choraſanæ ex ſtirpe Tamerlani circa finem ſæculi noni Hegiræ. Verùm circa hanc editionem Herbelotius ſibi non conſtat: nam pag. 118. ait, *Haſanum Ben Sohail Vizirum Chaliphæ Al-Mamonis* ex Perſico eam traduxiſſe: pagina verò 456. verbo *Homajun Nameh*, ejuſdem auctorem facit *Hoſainum Caſcephium* rogatu Sohaili Ducis ſub Hoſaino Rege Choraſanæ. Prætereà Haphidus in Catalogo Scriptorum Arabum, Turcarum & Perſarum, qui ex apographo Bibliothecæ Inſtituti Scientiarum Bononiæ pro noſtra Vaticana deſcriptus eſt, verbo *Colaila & Damna*, dicitur Hoſainus Caſcephius non ex Perſico Arabicam, ſed ex Arabico Perſicam verſionem adornaſſe. Verba ejus hæc ſunt: ثم امر
ابو الحسن نصر بن احمد الساماني لواحد من
علما عصره . فنقله من العربية الى الفارسية
ونظمه شاعره دوركى حسن بالفارسية . ثم امر
ابو المظفر بهرام شاه بن مسعود الغزنوى الى ابى
المعالى نصرالله بن محمد بن عبد الحميد فنقله
ثانيا من نسخة ابن المقفع وهذا الترجمة هى
المشهورة بكليلة ودمنه فى هذا الزمان لكنه
اطنب واسهب بأيراد الفاظ المغلقة . ثم جدد
هذه الترجمه ولخقها وهذبها المولى حسين بن على
الواعظ الكاشفى للامير سهيلى حسين من امرا
السلطان بيقرا وسماه انوار السهيلى .

Rurſus Abu-Haſanus Naſerus Achmetis filius Samanides cuidam ſui temporis Doctori eam verſionem commiſit, qui librum ex Arabico in Perſicum ſermonem tranſtulit. Perſicam verò editionem Durchius Haſanus ad Perſici carminis metrum compegit. Ea nihilominus verſione minimè contentus Abu-Modhaffarus Beheramus Rex Maſudi filius Gaznevides, eandem recudere juſſit Abumaali Neſrallam filium Mahometis filii Abdal-Hamid. Is verò alteram verſionem ex autographo Ben Moknai adornavit, quæ hoc tempore omnium manibus teritur, titulumque Calilæ & Damnæ præfert, eademque reliquis elegantia & exoticarum vocum perſpicua expoſitione merito antefertur: quam recenſuit, auxit, & coordinavit Mula-Hoſainus Ali filius, concionator Caſcephius, in gratiam Ducis Sohaili Hoſaini ex Ducibus Imperatoris Baikræ, titulumque adjecit, Lumina Sohaili, ideſt, *Canopi*. Denique Herbelotius ipſe fatetur Caſcephium Perſicæ verſioni à Neſralla Abulmaali elaboratæ ultimam manum impoſuiſſe: ſic enim ait pag. 118. *Aboul Mauli mit cette traduction* (primam ſcilicet quam Barzuas fecerat) *en langue Perſienne moderne: mais ſon travail fut retouché & enrichi par Houſſain Kaſchefi*. Non igitur Caſcephius novam verſionem Arabicam fecit, ſed Perſicam ab aliis publicatam emendavit.

Turcicas duas ex Perſica edidere *Ali Ben Saleh*, & *Gemaleddinus Ben Mohammad Cazuinenſis*, quas *Jahia* commentatus eſt, ut idem Haphidus ſcribit loco ſuprà citato.

ثم ترجم المولى على بن صالح انوار السهيلى من
الفارسى الى التركى بانشا لطيف همايون
نامه . وترجم جمال الدين بن محمد البك القزوينى
بلغة التركى . وملخص همايون نامه
للمولى يحيى افندى المفتى .

Lumina Sohaili ex Perſica editione Turcicè

vertit

CAPUT CLII.

Daniel Rheſinæ.

1 Daniel [1] Rheſinæ edidit
Orationes adversùs Marcioniſtas,
2 Et adversùs Manichæos [2]
Hæreticos, & Chaldæos.

ܕܢܝܐܝܠ ܕܪܝܫܥܝܢܐ ܥܒܕ
ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ:
ܘܠܘܩܒܠ ܡܢܝܢ̈ܐ
ܗܪ̈ܛܝܩܐ ܘܟܠܕ̈ܝܐ.

CAPUT CLIII.

Abraham Bar-Kardache.

3 Abraham [3] Bar-Kardache
Com-

ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܩܪܕܚܐ
ܥܒܕ

vertit elegantiſſimè Mula Ali Salechi filius, titulum verſioni præfigens, Homajun Nameh, ideſt, Regius liber. Alteram itidem Turcicam ſub eodem titulo Homajun Nameh Gemaleddinus Mahometis Bechi filius Cazuinenſis publicavit, quam Mula Jahia Afandi Almoſti interpretatus eſt. Herbelotius binas quoque verſiones Turcicas memorat pag. 118. & 456. alteram ſoluta oratione in gratiam Solimani Turcarum Imperatoris; alteram metro alligatam à Gemali oblatamque Bajazeto hujus nominis ſecundo.

De *Græca*, *Latina*, *Italica*, *Hebraica*, *Gallica*, *Hiſpanica*, & *Germanica* verſionibus, conſule Fabricium cit. tom. 6. pag. 460. & ſeqq.

Ex tot diverſarum linguarum verſionibus, quindecim titulos idem liber ſortitus eſt. Inprimis *Colaila* & *Damna* dictus fuit, quem titulum præferunt verſiones *Arabica* Mocnæ, *Syriaca* Buddæ, *Perſica* Neſrallæ Abulmaali. II. Στεφανίτης, καὶ Ἰχνηλάτης, ideſt, *Coronatus*, & *Inveſtigator*. Ita verſio *Græca* Simeonis Sethi: qui vocem Arabicam كليلة *Colaila*, à themate اكليل *Eclil*, quod coronam ſignificat, accerſivit, & دمنة *Damnah* à verbo دمن *Damana*, quod frequentem eſſe in aliqua re denotat. Ex Græco Στεφανίτης deceptos puto, qui *Stephanum Edeſſenum* ſcripſere ejus verſionis interpretem. III. همايون نامه *Homajun Nameh*, ideſt, *liber Auguſtus*, ſeù *regius*. Verſio *Perſica* Barzuæ, & *Turcica* Ali Ben Saleh, & Gemaleddini. IV. انوار سهيلي *Anuar Sohaili*, hoc eſt, *lumina aſtri Sohaili*, quod Canopum dicunt; *Perſica* Hoſaini Caſcephii, & *Gallica* Paris. 1644. *Livre de lumieres, ou la conduite des Roys*. Herbelot. pag. 399. V. *Teſtamentum Huſcengi* وصية اوشهنج, Herbelot. pag. 206. VI جويدان كرد *Giavidan Kerd*, ideſt, *Sapientia æterna*. Idem. VII *Specimen ſapientiæ Indorum veterum*. Latina Poſſini. VIII. *Directorium humanæ vitæ*. Latina Joannis de Capua. IX. *Les Fables de Pilpay*. Galli a Gilb. Gaulmini Paris. 1698. X. *La Moral Filoſofia del Doni tratta dagli antichi Scrittori, ò vero la Filoſofia de Sapienti antichi ſcritta da Sendebar moraliſſimo Filoſofo*. Italica Venet. 1552. XI. *Lelo Demno del governo de regni*. Italica Ferrar. 1583. XII. *Exempla veterum Sapientum de familia in familiam*. Germanica Ulm. 1483. XIII. *Liber Sapientiæ, ubi oſtenditur curſus mundi*. Eadem Argentor. 1525. XIV. *Veterum Sapientum exempla, dicta, & inſtructiones*. Eadem an. 1548. XV. *Liber Sapientiæ veterum Sapientum ab initio mundi de familia in familiam*. Eadem Francof. 1565. Vide Fabricium cit. tom. 6. pag 405.

1 *Daniel* Rheſinæ Epiſcopus, ſub Mar-Aba I. Patriarcha circa annum Chriſti 550. innotuit, Scialita ejuſdem urbis Epiſcopo, de quo ſuprà pag. 176. dictum eſt, prior.

2 *Adversùs Marcioniſtas & Manichæos hæreticos, & adversùs Chaldæos*. Ita Codex noſter. At Ecchell. & Hottinger. *adversùs Marcioniſtas, & Manichæos, & Hæreticos, & Chaldæos*. Chaldæorum nomine Aſtrologos intelligit, quos & ſanctus Ephræm unàcum Marcioniſtis & Manichæis confutavit. Vide tom. 1. pag. 118. & 122.

3 *Abraham Bar-Kardache*, ideſt, filius fabrorum ferrariorum, quem Amrus Arabicè ابن الحداد *Ebn-Alcheddad* eodem ſenſu appellat, (malè Ecchell. *Barcadadbe*, & Hottinger. *Bar-Kadbba*,) ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. in Schola Niſibena præceptorem agebat, eodem Amro teſte,

Compoſuit Homilias, & Sermones paracleticos,
Et Orationes, & documenta,
Et Epiſtolam adversùs Scisbanum.

ܣܡ ܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܒܘܝ̈ܐܐ :
ܘܨܠܘ̈ܬܐ ܥܡ ܡܠܟܘ̈ܬܐ :
ܘܐܓܪܬܐ ܕܠܘܩܒܠ ܫܫܒܢ .

CAPUT CLIV.

Natanaël.

1 Natanaël 1 fecit diſputationem
2 Adversùs 2 Severianos,
3 Et Manichæos, 3 & Canathæos,
Et Monderæos: & expoſitionem Davidis.

ܢܬܢܐܝܠ ܥܒܕ ܕܪܫܐ
ܗܘ ܕܠܘܩܒܠ ܣܘܝܪ̈ܝܢܐ :
ܘܡܢܝ̈ܢܝܐ : ܘܟܬ̈ܒܐ :
ܘܡܥܕܪ̈ܢܐ : ܘܦܘܫܩ ܕܕܘܝܕ .

CAPUT CLV.

Eliſæus Bar-Saphanin.

4 Eliſæus 4 Bar-Saphanin
Com-

ܐܠܝܫܥ ܒܪ ܣܦܢܝܢ
ܡܫܠܡܢܘܬܐ

teſte, cujus verba ſuprà retuli pag. 81. ubi de Hanano Adjabeno ejuſdem Abrahæ ſynchrono.

1 *Natanaël* Cœnobii Beth-Abenſis monachus ab Ananjeſu I. Patriarcha circa annum Chriſti 690. unàcum Georgio ejuſdem cœnobii Archimandrita aliiſque monachis, in Abam, Thomam, & Baritam Meſſalianiſmi accuſatos inquirere juſſus fuit, teſte Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 28. Vide ſuprà pag. 218. ubi de Georgio Neſræo.

2 *Adversùs Severianos*. Ecchell. & Hottinger. perperàm legunt, ܣܘܪ̈ܝܝܐ *Surianos*, *ideſt*, *Jacobitas*. Severiani certè iidem cum Jacobitis erant, quos & *Surianos*, hoc eſt, Syros hodieque appellamus: ſed textus Sobenſis *Severianos* habet, à Severo famoſo Monophyſitarum anteſignano & Jacobi Zanzali præceptore dictos. Gabriel cognomento Tauratha, monachus cœnobii Abrahæ in monte Izlenſi, Severianos cœnobii Cartaminenſis monachos edita diſputatione & ipſe confutavit, Margenſi teſte lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 18.

3 *Et Manichæos*, *& Canathæos*, *& Monderæos*. Ecchellenſis & Hottinger. *Mandaræos*. In Codice noſtro vitiose legitur, ܘܡܢܝ̈ܢܝܐ ܘܟܬ̈ܒܐ ܘܡܥܕܪ̈ܢܐ. *& Manichæos*, *& Scribas*, *& Maadrenos* (hoc eſt, auxiliatores.) Fortaſsè legendum, pro ܟܬ̈ܒܐ *Cotbbe*, ſeù ܟܬܘܒ̈ܐ *Chotbube*, Scribis, ܟܢܕ̈ܝܐ *Candæi*; & pro ܡܥܕܪ̈ܢܐ *Maadrone* auxiliatoribus, ܡܥܕ̈ܝܐ *Maadoje*, *Maaddeni*, ſeù, ut habet Ecchell. ܡܢܕܪ̈ܝܐ *Mondroje*, *Monderæi*. Sunt autem *Candæi*, *Maaddeni*, & *Monderæi*, ſive *Mandaræi*, Arabum gentes; Candæi quidem regionis Candæ incolæ; Maaddeni verò juxta Sinum Arabicum ſub ditione Homeritarum poſiti; Monderæi denique ſub Hirtenſium regum dominio, quibus *Monderi*, ſeù Al-Monderi (Alamundarum alii ſcribunt,) nomen impoſitum. Videatur de Maaddenis Procop. lib. 1. de bell. Perſic. cap. 19. De Candæis & Monderæis Iſmael Sciahinſciah in Chronico cap. *de initio regni Lachemitarum Hirtæ regum*, في ذكر ابتدا ملك اللخميين ملوك الحيرة : & cap. في ذكر ملوك كندة . *de regibus Candæ*.

4 *Eliſæus*, cognomento *Bar-Saphanin*, (vitiosè in Codice noſtro, ܒܪ ܣܦܝ̈ܢܝܢ *Bar-Saphinin*) ideſt, filius nautarum, ſub Mar Aba magno Patriarcha Abrahamum Caſcarenſem unàcum Jobo & Eſaia in monte Izlenſi vitæ monaſticæ inſtitutorem habuit, teſte Amro in vita ejuſdem Mar-Abæ.
Alius

Commentarium in Davidem — ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܘܝܕ
1 Compoſuit, & varias [1] ſententias, — ܣܡ ܘܕܝ̈ܢܐ ܡܫܚܠ̈ܦܐ
2 Et capita [2] Ænigmatum. — ܘܪ̈ܫܐ ܕܐܘܚܕ̈ܬܐ.

CAPUT CLVI.

Abraham Katina.

3 Abraham [3] Katina compoſuit — ܐܒܪܗܡ ܩܛܝܢܐ ܣܡ
4 Sententias [4] & quæſtiones. — ܕܝ̈ܢܐ ܐܦ ܫܘ̈ܐܠܐ.

CAPUT CLVII.

Simeon Abbas.

5 6 Simeon [5] Cardelianenſis [6] compoſuit — ܫܡܥܘܢ ܩܪܕܠܝܢܐ ܣܡ

Ora- — ܡܐܡܪ̈ܐ

Alius ejuſdem nominis Epiſcopus Niſibenus Barſumæ ſucceſſor, Barhebræo *Hoſee* appellatus, apud eundem Amrum occurrit, qui librum de fide ſcripſiſſe dicitur, rogatu Acacii Patriarchæ, Cavadi Perſarum Regi oblatum, quum ille de Chriſtianæ religionis doctrina ejuſque à Magorum Manichæorumque ſectis diſcrimine edoceri voluit. Ecchelenſis pro *Bar-Saphanin* legit ܒܪ ܣܒܝܬܐ *Barſabitam*: Hottingerus *Barſalitam*.

1 *Varias ſententias*. Ecchell. & Hottinger. malè, *de variis opinionibus*.

2 *Capita ænigmatum*. Ecchell. & Hottinger. *Ænigmata, & Parabolas*, minus rectè.

3 *Abraham*, cognomento *Katina*, ideſt, ſubtilis, Jeſujabi Arzunitæ Patriarchæ præceptor fuit, ut dictum eſt ſuprà pag. 109.

4 *Sententias & quæſtiones*. Ecchell. perperàm, *de opinionibus variiſque quæſtionibus*.

5 *Simeon* ex Cardeliabed ſeu Sena urbe oriundus, apud eandem urbem celebre monaſterium condidit, cujus meminit Margenſis lib. 5. hiſt. monaſt. cap. 12. & ſeqq. in vita Narſetis Epiſcopi. Obierat, antequam idem Narſes à Timotheo Patriarcha Epiſcopus Senæ ordinatus fuiſſet: hoc eſt, ante annum Chriſti 790. Nam Timotheus quidem Patriarchalem Neſtorianorum Sedem ab anno Chriſti 780. ad annum 823. rexit: Margenſis autem quum res Narſetis geſtas narrat, de Simeone Abbate tamquam pridem defuncto loquitur. Sic enim ait cap. 12. ſe vitam Narſetis didiciſſe ab Euſtathio Abrahæ Patriarchæ Archidiacono, ܐܪܟܕܝܩܘܢܐ ܗܘܐ ܕܒܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܒܐ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܕܒܗ̇ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܨܝܢܐ ܣܝܡ: *& à monachis ſacri cœnobii Abbatis Simeonis, quod in eadem urbe Sena poſitum eſt*: & cap. 15. quædam ſibi de eodem Narſete relata refert à Mari monacho ejuſdem cœnobii: ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܒܐ ܫܡܥܘܢ ܕܒܗ̇ ܒܨܝܢܐ ܡܕܝܢܬܐ ܣܒܐ ܚܕ ܕܡܪܝ ܫܡܗ ܗܘܐ ܕܗܠܝܢ ܥܠ ܗܘ ܩܕܝܫܐ ܢܪܣܝ ܡܫܬܥܐ ܗܘܐ.

Erat, inquit, *in cœnobio ſancti Abbatis Simeonis in eadem Sena urbe ſenex quidam, Mares nomine, qui hæc mihi de eodem ſancto Narſete narrabat*. Denique cap. 16. cœnobio Simeonis ſub eodem Narſete præfuiſſe teſtatur Subchalmaranum, quem à latrone quodam interfectum ſcribit: ܗܘ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܒܝܫܐ ܓܝܣܐ ܥܠ ܠܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܒܐ ܫܡܥܘܢ ܠܩܠܝܬܐ ܕܪܒܢ ܣܘܒܚܠܡܪܢ ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܒܛܘܫܝܐ ܘܩܛܠܗ ܘܠܩܛܠܗ ܐܬܝܕܥ ܠܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܢܪܣܝ ܒܓܠܝܢܐ ܐܠܗܝܐ.

Hic verò hominum nequiſſimus latro, inquit, *cœnobium ſancti Abbatis Simeonis ingreſſus, in cellam magiſtri noſtri Subchalmarani Archimandritæ clanculùm ſe proripuit, eumque interfecit: cujus cædem beatus Mar Narſes ex divina revelatione cognovit*. Cœnobium autem illud inter, & Senam urbem Tigrim fluvium poſitum fuiſſe, liquet ex eodem Margenſi cit. lib. 5. cap. 16. ubi quemdam Arabem de eodem Narſete Epiſcopo ſic lo-

quen-

7 Orationes 7 ſimul & Interpretationes. ܡܐܡܪ̈ܐ ܐܟܚܕܐ ܘܦܘܫܩ̈ܐ.

CAPUT CLVIII.

Jazidades Abbas.

8 Abbas Jazidades 8 edidit Librum, cui titulus, Collectanea. ܐܒܐ ܝܙܕܝܢ ܐܣܡ ܟܬܒܐ ܟܬܒܐ ܕܦܘܫܩܐ ܕܟܢܘܫܝܐ.

CA-

quentem inducit. ܡܕܒܪܢܐ ܐܢܫܐ ܐܚܕܐ ܥܡ ܐܢܐ ܕܟܕ ܛܠܝܐ ܗܘܝܬ ܥܡ ܐܒܝ ܨܝܕܝܢ ܗܘܝܢ: ܚܙܝܢ ܗܘܝܢ ܠܗ ܐܡܝܢܐܝܬ ܕܐܙܠ ܡܢ ܡܕܝܢܬܗ ܠܕܝܪܐ ܕܪܒܢ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡܥܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܥܠ ܡܝ̈ܐ ܘܗܘܐ ܥܒܪ ܒܠܠܝܐ ܠܡܕܝܢܬܐ:

Quam ego puer unàcum parente meo ibi (hoc eſt, ad Tigrim) *piſcaremur*, *eum* (Narſetem) *conſpiciebamus aſſiduè ex urbe ſua* (Sena) *in cœnobium magiſtri noſtri Simeonis*, & *ex cœnobio in urbem ſuper aquas noctu tranſeuntem*.

6 *Cardelianenſis*. Amanuenſis, & ex eo Ecchellenſis perperàm ܩܘܪܕܠܒܢܝܐ *Curdlabnia*, litera ܚ Het pro ܝ Jod ſubſtituta. Primitivum eſt ܩܪܕܠܝܒܕ *Cardlibad*, ſeù *Cardeliabed*, unde derivatur ܩܘܪܕܠܝܢܝܐ *Curdlainaja* Cardelianenſis, rejectis nonnullis literis aliiſque additis; quemadmodum ex ܦܛܪܝܪܟܐ *Patriarcha* fit verbum ܐܬܦܛܪܟ, ex ܐܦܝܣܩܘܦܐ *Epiſcopus*, fit ܐܬܦܣܩ, & cætera hujuſmodi, quæ niſi per apocopen, Grammaticæ Syriacæ regulas ſequi nequeunt. Porrò Cardeliabed eandem eſſe ac Senam urbem, teſtatur Margenſis lib. cit. cap. 13. & 14. ubi Narſetem vocat ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܩܪܕܠܝܒܕ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܣܝܢܐ ܕܒܝܬ ܪܡܢ:

Epiſcopum Cardeliabed urbis, *quæ eſt Sena in Beth-Raman*. De Sena verò hæc Abulpheda in Tabulis Geographicis num. 265.

السن بلدة على دجلة فى اعلا تكريت والسن ايضا موضع من اعمال الرى والسن ايضا بليدة بين الرها وبين امد ذات مياة وبساتين وكان لها قلعة خربها الاشرف بن العادل ، قال فى العزيزى ومدينة السن على شاطى دجلة وهى عامرة وعندها يصب الزاب الاصغر الى دجلة وبينها وبين الحديثة عشرة فراسخ .

Sena oppidulum eſt apud Tigrim ſuprà Tacritum. *Alia Sena eſt locus in regione Rajæ*. *Alia quoque eſt urbecula Edeſſam inter* & *Amidam*, *aquis hortiſque abundans*, *quæ arcem habebat*, *ab Aſrapho Adeli filio poſtea deſtructam*. De priori Sena *hæc in Azizio referuntur*: *Sena urbs ad ripas Tigris poſita*, *civibus frequens*, *apud quam Zaba minor in Tigrim influit*. *Abeſt ab Haditha decem paraſangis*.

7 *Orationes*. Exſtat *Simeonis Carmen Paracleticum pro ſecunda die à depoſitione defuncti recitandum*, è Syriaco in Arabicum ſermonem converſum, Tom. 2. Bibliot. noſtræ pag. 486. Eodem tomo pag. 487. habetur *Simeonis Suncalabarenſis Carmen morale*, *quod Ebedjeſu Sobenſis rogante Abrahamo Presbytero commentariis illuſtravit*: & pag. 498. *Simeonis*, ut falsò inſcribitur, *Cephæ quæſita de Sacramentis*, & *de Baptiſmo per modum interrogationis* & *reſponſionis*. An hujus Simeonis Abbatis Senenſis ſint, haud liquet.

8 *Jazidades* Abbas è Schola Edeſſena Niſibin profectus, unàcum Barſuma & Narſete hæreſim Neſtorianam propagavit; teſte Anonymo in Catalogo Patriarcharum Chaldæorum Cod. Syr. XI. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 612. his verbis: ܒܪܨܘܡܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܘܗܘ ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܪܫܝܥܐ ܠܐܬܪܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܐܥܠ ܘܢܪܣܝ ܡܠܦܢܐ ܘܝܙܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܥܡ ܒܪܨܘܡܐ ܡܢ ܐܣܟܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ ܐܬܛܪܕܘ ܒܝܕ ܪܒܘܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܟܬܒ̈ܐ ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܘܕܬܐܕܘܪܘܣ ܥܡܗܘܢ ܢܣܒܘ ܒܝܘܡܝ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ:

Barſumas, *qui fuit Epiſcopus Niſibis*, & *doctrinam impii Neſtorii in Perſarum regionem invexit*: & *Narſes doctor*, & *JAZIDADES*: *qui unàcum Barſuma ex Edeſſena Schola*, *Rabulæ Epiſcopi Edeſſeni operâ expulſi*, *libros impii Neſtorii ac Theodori*, *diebus Pherozis Regis*, *ſecum tulere*. Vide quæ ſuprà de Narſete pag. 63. & de Barſuma pag. 66.

CAPUT CLIX.

Bar-Jacob.

1 Bar-Jacob 1 compoſuit librum. — ܒܪ ܝܥܩܘܒ ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ.

CAPUT CLX.

Domnius.

2 Domnius 2 habet orationes. — ܕܘܡܢܝܘܣ ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ.

CAPUT CLXI.

Suſæus Suſenſis.

3 Suſæus 3 Suſenſis compoſuit — ܫܘܫܝܐ ܫܘܫܢܝܐ ܥܒܕ
4 Librum 4 gratiarum actionum. — ܟܬܒܐ ܕܬܘܕܝ̈ܬܐ.

CAPUT CLXII.

Abraham Saba.

5 Abraham 5 Saba habet — ܐܒܪܗܡ ܣܒܐ ܐܝܬ ܠܗ
Librum variarum quæſtionum. — ܟܬܒܐ ܕܫܘ̈ܐܠܐ ܡܫܚܠ̈ܦܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Bar-Jacob*, ideſt, filius Jacobi. Auctor obſcurus & incertæ ætatis, ſi Codicis noſtri lectionem ſequamur. At Ecchellenſis pro ܒܪ ܝܥܩܘܒ *Bar-Jacob*, legit ܒܪ ܣܒܩ *Bar-Sabak*; quod nomen ex ܒܪ ܐܝܣܚܩ *Bar-Iſaac* corruptum videtur. Fuit autem *Bar-Iſaac*, ſeu filius Iſaaci, ſcriba inſignis apud Neſtorianos ſub Joanne Patriarcha Maris Bar Tobi ſucceſſore circa annum Chriſti 1002. ut ex Amro liquet in vita ejuſdem Joannis.

2 *Domnius*. Ecchell. & Hottinger. *Damnes*; quod tamen metri ratio non patitur. Auctor mihi ignotus.

3 *Suſæus Suſenſis*, hoc eſt, ex Suſa urbe, quæ *Suſan* in Scriptura appellatur. Ecchell. ܫܘܫܝ ܫܘܫܢܝܐ *Suſai Sciuſciania*. Hottinger. *Suſai Schuſchanita*.

4 *Librum gratiarum actionum*, quæ nimirùm in fine Liturgiæ recitantur. Ecchell. & Hottinger. malè, *librum de gratiarum actionibus*.

5 *Abraham Saba*, hoc eſt, ſenex, diſcipulus Jacobi fundatoris cœnobii Beth-Abenſis, de quo hæc Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 32. ܠܗܢ ܐܦ ܡܫܡܫ ܘܪܒܝ ܐܒܪܗܡ ܐܣܟܝܡܐ. ܠܚܘܪܐ ܡܕܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܠܝ ܫܡܥܘܢ ܠܛܘܒܐ ܐܚܝܕܐ ܢܦܠܗ. ܠܗܘ ܠܡ ܟܬܒܐ ܕܫܘ̈ܐܠܐ ܕܡܢ ܐܠܗܘܬܐ ܘܫܠܡܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܐܡܪ ܐܢܫ ܢܦܠ ܟܬܒܐ ܡܢ ܐܪܐ ܫܡܝܐ ܐܝܟ ܐܡܪ ܕܐܠܡ ܕܟܬܒܘܗ ܕܬܘܕܝܬܐ ܡܫܡܫܢܐ.

CAPUT CLXIII.

Gregorius Suſtrenſis.

1 Gregorius 1 Suſtræ compoſuit librum,

ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܫܘܫܛܪܐ ܥܒܕ ܟܬܒܐ

2 Adverſùs omnes 2 ſectas,

ܕܠܘܩܒܠ ܟܠܗܘܢ ܕܚ̈ܠܬܐ܀

Et

[illegible]

[illegible]

De magiſtris noſtris Joſepho, & Abrahamo ejus fratre. Par fratrum iſtorum benedictum, quorum par eſt gloria, quibus laudibus proſequemur? Iſtas lucis columnas ſolaribus radiis ſplendidiores quis digna meritis corona donaverit? Ambos ex uno patre unaque matre progenitos ille fortaſsè pro merito laudaverit, qui ab eiſdem, velut à filiis beatæ Samonæ, fuerit colluſtratus. Simul educati, pari cura enutriti, eandem Spiritus doctrinam hauſere. Beati porrò iſti viri ex oppido Gophita originem traxere, quod ad boream hujus monaſterii poſitum, ab eodem quatuor mille paſſuum ſpatio diſtat. Ab ipſa verò pueritia ſub divini Jacobi diſciplina in hoc cœnobio adolevere, atque ab eodem beato viro univerſam philoſophiam, & ſcientias cum illa conjunctas edocti fuerunt. Sanctus verò pater Joſephus ſimul ac è cœnobio deceſſit, ad hæc loca venit, atque in iis ſolitariam vitam egit, adeò ut nec ipſo ſacræ ſynaxeos die ad Eccleſiam conveniret. Sub veſperam verò, & profunda nocte, ut hominum notitiam fugeret, veniebat: clam Sabbaticum intrabat per magnam quandam feneſtram, quam ego quoque poſt vidi in Sabbatico veteri. (Sabbaticum, ſeu domum Sabbati, locum refectionis, hoc eſt triclinium vocabant Syri monachi.) *Narrabant mihi etiam ejuſdem loci ſeniores, reliquias & nigra panis fruſtula ex vicino furno illuc conjecta, Joſephum colligere quantum ad neceſſarium victum ſufficere credebat, indeque in ſuam ſpeluncam ſe referre, conſueviſſe. Quum autem beatus Mar Jacobus è vivis exceſſiſſet; fratrem ſuum Joſephus ſecum aſſumpſit, & ambo in montem Zinæum feceſſere, ibique laborioſam vitam & naturæ vires ſuperantem egerunt. Et quoniam illorum geſta viri ſancti, magiſter nempe noſter Aphnimaranus, & magiſter noſter Sabarjeſus cognomento Reſtamus, literis prodiderunt; ſupervacaneum mihi viſum eſt, de illis prolixiùs ſcribere: tantùm precor lecturos eorum certamina ac triumphos, ut pro me orent. Quare ab illorum hiſtoria tranſitum facio.* Hucuſque Margenſis.

1 *Gregorius Suſtræ*, Perſarum urbis Epiſcopus, ſub Jacobo Patriarcha claruit circa annum Chriſti 770. Ecchell: Suſtram urbem appellat *Suſaſtram*, Hottinger: *Schuſchaſtram*. Fallitur autem Caſtaldus, qui Suſam Suſianæ metropolim hodie Suſtram appellari ſcribit. Suſam enim à Suſtra differre, liquet ex Geographis Orientalibus.

2 *Adverſùs omnes ſectas*. Ecchell. *adverſùs omnes falſas religiones*. Hottinger. minus rectè, *contra omnia falſa numina*.

1 Et Demonſtrationes 1 phyſicas,
Et ſermones paracleticos cum Interpretationibus.
Et hiſtoriam Abrahæ Suſtrenſis:
Et librum unum hiſtoriæ Eccleſiaſticæ:
Et de cauſis Feſtorum: & Canti-
2 cum 2
Quod incipit, Parati eſtote in operibus veſtris.

ܘܬܘܚܝܬܐ ܟܝܢܝܐ :
ܘܡܡܠܠܐ ܥܡ ܦܘܫܩܐ .
ܘܫܪܒܐ ܕܐܒܪܗܡ ܕܫܘܫܛܪܐ :
ܘܚܕ ܟܬܒܐ ܥܕܬܢܝܐ :
ܘܥܠܠܬܐ ܕܥܐܕܐ . ܘܩܠܐ
ܕܐܬܛܝܒܘ ܒܥܒܕܝܟܘܢ .

CAPUT CLXIV.

Bar-Sohedes Charchæus.

3 Bar-Sohedes 3 Charchæus compoſuit
Librum Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*:
Et librum adversùs Magos
Sectatores doctrinæ Zaradoſti, *hoc eſt*, *Zoroaſtri*.

ܒܪܣܗܕܐ ܟܪܟܝܐ ܣܡ
ܟܬܒܐ ܕܐܟܠܣܝܣܛܝܩܐ :
ܘܟܬܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܡܓܘܫܐ
ܒܢܝ ܝܘܠܦܢܗ ܕܙܪܕܘܫܬ .

CAPUT CLXV.

Jacobus Edeſſenus.

4 Jacobus 4 Orrhoënſis ſcripſit
5 Annales 5 & Chronicon.

ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ ܟܬܒ
ܥܠ ܐܒܢܐ ܘܟܪܘܢܝܩܘܢ .

CA-

NOTÆ.

1 *Demonſtrationes phyſicas*. Ecchell. & Hottinger. malè, *geometricas*.

2 *Canticum*, *quod incipit*, *Parati eſtote*. Ecchell. & Hottinger. pluraliter *Cantica*, minus rectè.

3 *Bar-Sohedes*, ideſt, filius martyrum, Charchæ Epiſcopus, Phetioni Patriarchæ ſynchronus anno Chriſti 735. innotuit. Alter Barſohedes Epiſcopus Ninives fuit, quem à Barſuma Niſibeno interfectum fuiſſe narrat Bar-hebræus. Vide tom. 2. pag. 403.

4 *Jacobus Orrhoënſis*, hoc eſt, Edeſſenus Epiſcopus, obiit anno Chriſti 710. juxta Dionyſium, vel 708. juxta Barhebræum. Vide tom. 1. p. 426. & 488. & tom. 2. p. 336. & ſeq. Hic, etſi Neſtorianus non fuerit, à Sobenſi tamen Scriptoribus Syris in Catalogo accenſetur, quemadmodum & de Achudeme Monophyſita aliiſque factum ſuprà obſervavi.

5 *Annales & Chronicon*. Barhebræus tàm in Chronico Arabico, quàm in Syriaco laudat hoc Jacobi opus. Vide tom. 2. pag. 310. & 313.

CAPUT CLXVI.

Simeon Charchæus.

1 Simeon 1 Charchæus & ipſe
Annales confecit.

ܫܡܥܘܢ ܕܒܪܟܐ ܐܦ ܗܘ
ܥܒܕ ܡܟܬܒܢܘܬ ܙܒܢܐ .

CAPUT CLXVII.

Ara, & Pacorus.

2 Ara 2 compoſuit adversùs Magos
Librum: & *alterum* adversùs Bardeſanem,
3 Cui titulus, 3 Scarabæi:
4 Et librum, quem compoſuit 4 Pacorus.

ܐܪܐ ܣܡ ܠܘܩܒܠ ܡܓܘܫܐ
ܟܬܒܐ : ܘܠܘܩܒܠ ܒܪܕܝܨܢ
ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܚܦܘܦܫܝܬܐ :
ܘܟܬܒܐ ܕܣܡܗ ܦܩܘܪ .

CAPUT CLXVIII.

Bar-Koſinus, ſeù Bar-Koſra.

5 Bar-Koſinus 5 compoſuit adversùs
Chaldæos duos tomos

ܒܪ ܩܘܣܝܢܘܣ ܣܡ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠ
ܟܠܕܝܐ ܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ

In ܒܝ

NOTÆ.

1 *Simeon* Charchæ Epiſcopus, Timothei Patriarchæ temporibus circa annum Chriſti 800. claruit. Ecchell. pro ܕܒܪܟܐ perperàm legit ܒܪܟܝܐ *Barachia*, Hottinger. *Barukia*.

2 *Ara* incertæ ætatis ſcriptor; antiquus tamen, ut ex libris adversùs Bardeſanitas compoſitis liquet: nam Bardeſanis ſecta ante ſextum Chriſti ſæculum extincta videtur.

3 *Scarabæi*. Hic Ecchellenſis ſuas in Sobenſis Catalogum obſervationes claudit.

4 *Librum quem compoſuit Pacorus*. Hæc apud Hottingerum deſiderantur. Ecchellenſis legit, *& librum quem compoſuerat Thakur*. At Codex Sobenſis, quo idem Ecchellenſis uſus eſt, habet ܦܩܘܕ *Pakud* cum litera ܕ Daleth, non ܦܩܘܪ *Pachur*. Pacori tamen frequentius eſt apud Syros nomen, quàm Pacodi. Vide tom. 1. pag. 419. ubi de Pacoro Edeſſæ Rege. Quis autem is fuerit Pacorus, quem Ara confutaſſe dicitur, non liquet. Sed neque conſtat, Aram adversùs Pacorum ſcripſiſſe: imò Sobenſis verba hunc ſenſum commodiùs reddunt,

ܘܐܝܬ ܟܬܒܐ ܕܣܡܗ ܦܩܘܪ

Exſtat quoque Liber, quem Pacorus compoſuit.

5 *Bar-Koſinus*, (Ecchell. & Hottinger. *Bardukſin*) aliàs, ܒܪ ܩܘܣܪܐ *Bar-Koſra*, cœnobii Moſulenſis fundator, ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. vixit.

Jeſu-

In unum librum digeſtos: nec non alterum *librum* adverſùs	ܚܕ ܟܬܒܐ: ܘܐܚܪܢ ܠܘܩܒܠ
1 Parpharonem 1 hæreticum.	ܦܪܦܪܘܢ ܗܪܛܝܩܐ.

CAPUT CLXIX.

Daniel Mariæ filius.

2 Daniel 2 Bar-Mariam compoſuit	ܕܢܝܐܝܠ ܒܪ ܡܪܝܡ ܣܡ
Eccleſiaſticam *hiſtoriam*	ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ
Quatuor tomis comprehenſam: & librum	ܒܐܪܒܥܐ ܦܢܝܢ: ܘܟܬܒܐ
Expoſitionis Chronici.	ܕܦܘܫܩܐ ܕܟܪܘܢܝܩܘܢ.

CAPUT CLXX.

Zachæus Surenſis.

3 Zachæus 3 Surenſis compoſuit	ܙܟܝ ܨܘܪܝܐ ܣܡ
Ad-	ܠܘܩܒܠ

Jeſujabum Bar-Koſram appellat Amrus, qui in Vita ejuſdem Ezechielis hæc de ipſo narrat. وفى هذه الايام ظهر ربن برقوسرا واصله من نينوى ولازم القراة وتزهد وتقشف . وقيل انه اجتاز على رعاة ياكلون لحما مع راهبين . فلما وصل الشط حلفوه الرعاة بالمسيح ان ياكل . فاكل ثلثة لقم . فانكر ذلك الراهبان . فطرح كساه على الما وعبر عليه وعبر الراهبين فلما راه الحرس الذين على باب المدينة تصوروه بصورة اله . وبنا هيكلا حسنا بالحسينة وجذب عليه احد العرب فى طريق سيفا فجفت يده واستشفى القديس فشفاه . وكان فى الصوم لا ياكل الا البقل حسب وامتناح ودفن فى ديره ويسمى دير ربن برقوسرا وهو كرسى مطران الموصل .

Per hæc tempora innotuit magiſter noſter Bar-Koſra (al. Cod. *Jeſujabus cognomento Bar-Koſra*. Vide tom. 2. pag. 414.) *ex Ninive oriundus, qui quum literis operam dediſſet, monaſticam demùm eamque religioſam rigidamque vitam adamavit. Hic, ut fama eſt, unà cum duobus monachis aliquando iter faciens, quum in paſtores ad ripam præterfluentis amnis conſidentes caſu incidiſſet, perque Chriſti nomen adjuratus fuiſſet, ut carnes comederet,* (*carnibus enim menſam inſtruxerant,*) *ternos bolos ſumpſit. Sociis factum improperantibus, pallium flumini impoſuit, eoque velut navigio uſus unà cum illis ad alteram ripam appulit. Quod milites ad urbis portam excubantes conſpicati, illum pro Deo habuere. Templumque pulcherrimum in Hoſaina conſtruxit. Sed & quum alibi iter ageret, & Arabs quidam nudato ferro illum fuiſſet aggreſſus, latronis dexteram narrant extemplo areſactam, ab eodem exoratum* Bar-Koſram *reſtituiſſe. Quotidianus ejus victus parciſſimus ex modica olerum quantitate conſtabat. Poſt obitum in ſuo monaſterio conditus eſt, quod magiſtri noſtri Bar-Koſræ cœnobium appellatur, eſtque Sedes Metropolitæ Moſulenſis.* Hæc Amrus. Porrò tàm in Bar-Koſræ ſeù Bar-Koſini, quàm in Bar-Kainæi, (de quo infrà cap. CLXXI.) nomine, litera ܕ *Daleth* ſignum genitivi caſus eſt, etſi nomen ܒܪ *Bar* contractum ſit, ut Syri Grammatici ajunt. Quamobrem *Bar-Koſinus* & *Bar-Kainæus* latinè reddidi; non Bar-d-Koſinus, aut Bar-d-Kainæus.

1 *Adverſùs Parpharonem hæreticum.* Echell. ܦܦܪܘܢ *Phaphronem*. Fortaſſe legendum, ܒܪ ܙܦܪܘܢ *Bar-Zaphron*, cujuſmodi nomen apud Syros occurrit. Vide tom. 1. pag. 419.

2 *Daniel Bar-Mariam*, hoc eſt, Mariæ filius, Jeſujabi Adiabeni Patriarchæ temporibus claruit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag 420.

3 *Zachæus Surenſis*, ideſt, ex Sura Ba-

1 Admirabilem 1 demonſtrationem mundi. — ܐܣܟܡܐ ܡܚܘܝܢܐ ܕܥܠܡܐ

CAPUT CLXXI.

Joannes Bar-Kainæus.

2 Bar-Kainæus 2 compoſuit Orationes Metricas ad ſolatium mœrentium. — ܒܪ ܩܝܢܝܐ ܣܡ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܠܒܘܝܐܐ ܕܟܪ̈ܝܐ .

CAPUT CLXXII.

Joannes Bar-Abgari Patriarcha.

3 Joannes 3 Bar-Abgari — ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܐܒܓܪܐ

Com- — ܣܡ

bylonïæ urbe Bagdadum inter & Cupham poſita, de qua Abulpheda in deſcriptione Arak. Ecchell. perperàm legit ܨܘܦܢܝܐ Supania: nec melius Hottingerus pag. 237.

1 *Demonſtrationem mundi*, hoc eſt, Coſmographiam.

2 *Bar-Kainæus*, hoc eſt, filius fuſorum, (malè apud Ecchell. & Hottinger. ܒܪܕܩܢܢܐ *Bardaknana*,) Amro in Vita Machichæ & Eliæ Patriarcharum appellatur يوحنا ابن الحداد *Joannes ebn-al-Cheddad*, ideſt, filius fabrorum ferrariorum; Moſulanam autem Neſtorianorum Eccleſiam Metropolita regebat anno Chriſti 1111. ut ex eodem Amro liquet.

3 *Joannes* Syrorum ſermone nuncupatus ܒܪ ܐܒܓܪܐ *Bar-Abgari*, ſeu ܒܪ ܥܓܝܪܐ *Bar-Haghbiri*, Arabicè ابن الاعرج *Ebn-al-Aarag*, hoc eſt, filius claudi, aliàs *Bar-Iſa*, ex Epiſcopo Zuabiæ in Patriarcham Neſtorianorum electus fuit anno Chriſti 900. ut dixi tom. 2. pag. 440. De ejus conſecratione & geſtis hæc Amrus. يوحنا ابن عيسى تربى في قطيعة النصارى ببغداد على يدي اخيه خداهي الاعرج قس البيعة وصار فيها واسامه ابن نرسي اسقفا على الزوابي يعني النعمانية وورد بعد

يوانيس لحفظ الكرسي لان واسط لم يكن لها اسقف واستعمل مداراة الناس ليتم له الامر ورضي به جماعة الابا والمومنين وراموا تقديم تسليم الامر اليه قبل موافاة يوحنا ابن بختيشوع وكان ثاديرس مطران جنديسابور يطلبها واجتمع الناس على الجمع بين اسميهما في رقعتين وتراضيا بذلك لطهارتهما وخرج اسم يوحنا . فقال المطران ان حيله تمت وخالف وتعصب على يوحنا قوم من قطيعة النصارى ودرب القراطيس كانوا يعرفون منشاه وتربى بينهم فالنبي في مدينته لا يكرم . وانضم اليهم غيرهم . ووافا يوحنا بن بختيشوع ومعه اساقفة من الموصل ولا يشك ان الجثلقة له . واجتمع ثادورس مطران جنديسابور ويوسف مطران مرو وكان يظهر التقشف ليشهد له الناس بالصلاح واجتمع معهم جماعة وحرضوا على الكلام وخاطبوه بالجثلقة وقبل ذلك منهم وتحزب الناس وتعزز ابن بختيشوع بالسلطان وكتب رقعة الى الخليفة وله حق خدمة عليه يشرح الحال فتقدم الى بدر بالنظر في الامر وكان بدر خيرا فتقدم الى مالك بن الوليد كاتبه وابن اسلم طبيبه بالنظر في ذلك فاجتمع الناس في الاحد السابع من سابوع السليحين

ذلك تندموا • فقال ابن بختيشوع لبدر يسمعوي
في مجلسك ولو كانوا في غيره لقابلتهم . فقال
هولا كتّاب الخليفة واطباوه وهم اخوتك فان
كانوا قالوا حقا فالخلفا من آما ولا عيب عليك
وان كانوا قالوا باطلا فقد اساوا الا اننا نطلقهم
مع سنتهم . وتقدم اليهم بالمقام في داره لينهى
الحال واعد لهم الطعام وكان شهر رمضان •
فاحتجوا بالصيام وانهم ياكلون وقت الفطار •
فلما ادرك المسا صلوا ودعوا لامير المومنين وله
وقدم لهم الطعام ومن غد تقدم بحملهم الى دار
الخليفة مكرمين وكاتب وشرح للمعتضد الحال
فقال هذا باب ساقط الفكر فيه عنا لانه لا
يتعلق بالمملكة • فقال المعتضد بل يجب علينا
ان نصلح احوالهم لانهم خدمنا • واطلق الناس
ان يختاروا ربّما من يحبّون • وعرّف بدر الجماعة
الحال وسكن يوحنا في دار لبني اسلم في
الزعفرانية وسال بدر لمالك كاتبه عما يحتاج اليه
الجاثليق ليقوم به واعلمه اعدادهم هذا والتمس
منه ثوب ديباج لاكرامه وعكازه ومعفر فضاعف
بدر وحمل الجميع على يد مالك مع ماية دينار
وبغلة مختارة •

واحدر يوحنا ليلة الاربعه وابن بختيشوع في
حوافة واساقفته ووصلوا على ساعتين من يوم
الاربعا واتوا الى الجاثليق من كان تقدم
بالاكرام والتبجيل وعمل الرازين وصعد الى
الموتب واخذ الدواة وكتب خطا بالسريانية
يضمن فيه ان يسير بحسب الانجيل وقوانين
الرسل ويحفظ الامانه الصحيحة والسونهدسات
المشرقية والمغربية والابا الثلثة ديودوروس
وثادوروس ونسطوريوس وان لا يتناول الرشا على
الكهنوت والاحكام ويستعمل الطهارة والتقى
ولايسيم بمال ولا يسلك الطريقة السيمونية ولا
يثقل على المرعيين والبيع ويودى الجوالى ويراعى
من يموت من الغربا وما يسّهله الله تعالى يوزّعه
على المساكين والايتام والمحتاجين ويعمّر البيع
ولايقفل البيع بل يسلّمها الى الانقيا ولا يسيم
قسّا ولا شماسًا الا على القانون القس بعد قراة
الاحدثا والشماس بعد قراة الداود ولايسيم فنيا
لا يصلح ولا يطرح مسكينًا يصلح وانه ان عدل
عن ذلك فلا حظ له في الرياسة ولا النصرانيه •
وسلّم الخط الى الناس وقال لست محتاجًا الى هذا
الشرط على نفسي لكن ليصير سنّة لمن ياتي بعدى •

السليحين وحضر من عند يوحنا ابن عيسى ومن
معه من المطارنة والاساقفة والمومنين وحضر من
عند يوحنا ابن بختيشوع وعند حضور يوحنا
ابن عيسى اذن له في الدخول على بدر ومن
معه • فدعوا للامير وله واعلمهم ما تقدم به من
النظر في امرهم فقالوا نحن عبيد هذه المملكة •
وسالهم عن المنازعة وعلتها . فقالوا رضينا
بيوحنا ابن عيسى وابن بختيشوع يطرح الشر بيننا
والخصومات واستغاثوا اليه منه . وعاتب يوحنا
ابن بختيشوع على ذلك وقال انت من اولاد
النعمة والروسا ويجب ان تحرص على مصلحة
دينك لا مفسدته وهو احسن بك عند الله وعند
امير المومنين وعندى وما اشبه ذلك • فقال
للنصارى سنّة وهو ان يجمعوا على الاختيار وانا
واصحابى ما اجمعنا على اختيار هذا وفى اختياره
نقض للسنن • فقال اصحاب يوحنا هذا الكلام
بما يشاكله من ان الاختيار قد صحّ على واجبه •
واحتج بدر بمطران جنديسابور وهو رئيس
المطارنة • فقال اصحاب يوحنا الاختيار للمطارنة
والاساقفة يميمون ولو حضر ثلثة منهم تم
الامر ولو تاخّر صاحب جنديسابور على اننا قد
علمنا انه معتقل عند بن بختيشوع • وقام ابن
اخى يوسف مطران بردعه وسط الجمع وحكى
اعتقال عمه وهو شيخ يصوم الدهر ولا يذوق
الدسم عند ابن بختيشوع وكان غرضه صفات عمه
ليختار • وحضر مطران مرو وجنديسابور وجرى
كلام طويل اشار بدر فيه على بن بختيشوع بقطع
الكلام ومساعدة القوم على يوحنا • وكان القسم
ابن عبيد الله حاضرًا فقال لابن بختيشوع صفات
الجاثليق ماذا ينبغى ان تكون • فابتدا وقال
عالما • فقال مالك ابن الوليد وداود بن فلم .
فهو اعلم منك • فامسك • فركبته الحجة • ورفع
صوته ايشوعزخا اسقف عكبرا وقال لا يصلح لنا
جاثليقا يلعب بالكلاب والقرود • وشرح بعد
حال الرقاع المكتتبة اوّلا وخروج اسم يوحنا .
فقال لهم اخاف ان تذعنوا لابن بختيشوع كرهًا .
فقالوا نحن عبيد امير المومنين وهو لا يغيّر
علينا سنّتنا • فقال اى شى تكرهون منه • فقال
ولادته من سرّية على سبيل الزنا ومثل هذا لا
يومن على الصلوات والقرابين • فقال لهم القسم
بن عبيدالله فلم جعلتموه على الموصل مطرانًا .
فقال اختاره اهل الموصل وهم لا يعلمون ولما علم

واستراح

واستراح الابا فى ذلك اليوم وعملوا الرمش للاسياميد ليلة الخميس . ولم يحضر ابن بختيشوع الرمش ولاصعد الدير . فلماكان من غد وحضر الاسياميد وهو ليلة عشر ليلة خلت من شهر رمضان سنة سبع وثمانين ومائتين . وقدم ابراهيم تلميذ ليسيمه على الزوابى فلم يحضر يوحنا بن بختيشوع وتقرب وانصرف وقرا الانجيل وتكلم وقدّس واكل الناس الفاثور وحصل الاسياميد عشرون من الابا بالمطارنة والاساقفة منهم تادورس مطران جنديسابور ويوحنا بن بختيشوع مطران الموصل ورتّب معهم سنهودس فى كل شى من الامور الدينية والعالمية وقارب فى ما فرضه من المواريث فرايض المسلمين لكوننا بينهم وخوفا من عدوله اليهم .

وشكا بن بختيشوع امر عبديشوع اسقف الحديثة وخلعه الطاعة . فكتب كتابا جامعا انه لا يجوز لاسقف ترك طاعة مطرانه ويجب عليهم طاعتهم وان اسقف الحديثة متى خالف وجب قطعه .

وثادورس مطران باجرمى كان ابن اخى يوانيس الجاثليق وابى ان يجعله مطرانا وانما فعل ذلك بعد الحاح ايشوعبرنون اخيه واسحق ابن دليل وقال ممتثلا يقول حزقيال قد نصبت ولكن ايشوعبرنون يفلج . واتصل بيوحنا اخبار فضايحه وانه يهوى مغنية وانها وابنتها عنده على سبيل قبيح فاحضره ووبّخه وقال له ان رجعت عن هذه الخصال فانت الجاثليق وخرج ولم ينتبه وعاود امره واستغاث المومنون منه . فلما راى داه لا دوا له قطعه من جسم البيعة وكتب اليه الثاثاراسيس . وقيل انه دخل بغداذ فى السفعتين وكانت الملعونة معه وشعر بها الجيران وحملوها الى السلطان واستغاث بوقاحته بالحسن ابن وهب فى تخليصها وغرم جملة كثيرة ولم يقلع وقيل انه راى فى منامه كانّه قايما على شاطى نهر وكانّ يده اليمنى قد قطعت ووقعت فى النهر وطفت فوق الما وهو يصيح ويطلبها وهذا هو فقده الكهنوت . وقريت الثاثاراسيس ببغداذ فى البيع وحملت الى باجرمى وبقى حتى حلّه ابراهيم الجاثليق وانتهى امره من بعد الى الاسلام ويقال انه كان حسن الوجه والفهم والعلم والصوت . وذكر اليا اسقف الانبار انه شاهده بعد اسلامه يعمل الطب بباب النوبى وانه شاهده فى بيعة الميتة واقفا يبكى فى الدياقن ومات على ظهر الطريق نسال الله سترا جميلا .

ودبّر يوحنا الجثلقة احسن تدبير ورحم المساكين والضعفا واعان المحتاجين ولم ياخذ على الاسياميد رشوة ومات لثمان خلون من رجب سنة اثنين وتسعين ومائتين ودفن فى بيعة دار الروم بالجانب الشرقى بجنب يوانيس الجاثليق وكانت مدته خمس سنين .

Joannes Iſæ filius in ea urbis Bagdadi parte, quæ regio Chriſtianorum dicitur, educatus fuit à germano fratre ſuo Chodabe Claudo Eccleſiæ Presbytero, cui ipſe quoque poſtea præfuit. Inde a Joanne Patriarcha *Narſetis filio Zuabiæ, hoc eſt Naamaniæ urbi Epiſcopus eſt datus. Unde poſt* eundem *Joannem ad cuſtodiam Sedis vocatus fuit, eò quod Vaſeta tunc temporis Epiſcopo careret:* (id munus ad Caſcarenſem Epiſcopum ſpectabat, ut ſæpè dictum eſt: ſed Caſcarenſis Eccleſia cum Vaſetenſi per id tempus conjuncta erat.) *Eam dignitatem adeptus, populi benevolentiam ſibi conciliare ſtuduit, ut ſibi quod moliebatur, pro voto ſuccederet: quod & evenit. Nam ex populo & Patribus non pauci illum Patriarcham deſignarunt; idque ad exitum perducere ſatagebant ante Joannis filii Bochtjeſu* Metropolitæ Moſulani *adventum. Sed quum Theodorus Gandiſaporenſis Metropolita eam ſimul dignitatem ambiret, communi omnium electorum ſuffragio decretum fuit, ut quoniam amborum par & æquale meritum credebatur, eorum nomina in ſchedulis deſcripta in urnam referrentur. Sors Joannis nomen extulit. Sorti reſtitit Metropolita* Theodorus, *fraude & dolo factum incuſans; Joanniſque electionem reſcindere cogitavit, eique ſuffragati ſunt non pauci ex regione Chriſtianorum, & ex via Chartariorum, ut qui hominis originem educationemque perſpectam haberent, utpote qui apud eos adoleviſſet. Nullus autem Propheta acceptus eſt in patria ſua: pluresque alios in ſuam factionem contraxere. Poſtremo Joannes Bochtjeſu filius è Moſul unàcum ſuis Epiſcopis advenit, ratus Catholici dignitatem ſibi facile tutoque obventuram. Quum ergo Theodorus Metropolita Gandiſaporenſis, & Maruæ Metropolita Joſephus conveniſſent (Joſephus autem ut ſibi populum conciliaret, religioſam auſterioremque vitæ rationem affectabat:) convocata Patrum populique concione, communi decreto Joannem Bochtjeſu Catholicum proclamarunt: qui ut novam ſibi dignitatem adverſùs æmulum conſtabiliret, Chaliphæ ſupplicem libellum porrexit, in quo exhibitam ipſi à ſe* & Bochtjeſu patre *ſervitutem referebat. Sed antea Badrum de toto hoc negotio conſulendum judicavit. Erat Badrus vir probus in paucis. Quare antequam quidquam ſtatueret, Malechum Validi filium ſuum à ſecretis, & filios Aslami medici ſui convenire juſſit, & inter ſe de ea cauſa deliberare. Quod quum ad vulgus manaſſet, convenere Dominica ſeptima hebdomadæ Apoſtolorum ambæ factiones, Joannes ſcilicet Iſæ filius unàcum ſuis Metropolitis, Epiſcopis, &*

Chri-

Chriſtianis ipſi conſentientibus; ex altera parte Joannes filius Bochtjeſu cum ſuis. Quum verò veniſſet Joannes Iſæ, permiſſum eſt ei, ad Badrum intrare cum ſuis. Qui Imperatori (Chaliphæ ſcilicet, quem Arabes Amir-al-Mumenin, hoc eſt, Imperatorem fidelium appellant:) *ipſique Badro bene precati conticuere. Badrus è contrario quæ in eorum cauſa acta fuerant, expoſuit. Cui filii Iſæ fautores reſponderunt: Nos hujus Imperii ſervi ſumus. Rogati rurſus, ut ſtatum & cauſas retexerent intentatæ litis: Joannem Iſæ, reſponderunt, elegimus. Infeſtus contrà Bochtjeſu filius cauſas diſſenſionum & diſcordiarum ſerere inter nos orſus eſt. Badrique opem adversùs eundem implorare perrexerunt. Quare Badrus Joannem Bochtjeſu incuſare cœpit: at tu quidem, inquiens, ex filiis gratiæ & è numero præſulum es, oppidoque conſentaneum officio tuo erat, ut religionis tuæ negotium ageres, provideresque, ne illud contrario quovis aſſultu peſſumdaretur. Et hoc quidem non parùm tua intereſt non modò apud Deum, ſed & apud fidelium Imperatorem, & apud me. Hæc & hujuſmodi Badrus. Cui ille. Chriſtianis ſancta lex eſt, ut ad electionem conveniant univerſi. Nunc verò nec ego, nec meæ ditionis Epiſcopi hominis iſtius electioni interfuimus. Quare jure merito clamamus in illius electione ſacros Canones fuiſſe violatos. Joannis Iſæ fautores contra hæc & hujuſmodi ajebant: objecta commenta ſunt & nugæ: conſtat enim electionem Canonicam fuiſſe. Quum verò Badrus abſentiam objiceret Metropolitæ Gandiſaporenſis, ut qui Metropolitanorum eſſet primus; quare nec eo abſente electionem conſtare potuiſſe; Joannis fautores reſponderunt: electionem ad Metropolitas & Epiſcopos pertinere, & hanc conſtare atque legitimam fore, quando vel tres dumtaxat Epiſcopos adeſſe contigerit: neque Metropolitæ Gandiſaporenſis præſentiam requiri.* (Vide tom. 2. pag. 459.) *Compertum præterea fuiſſe illum apud Bochtjeſu filium detineri. Hic Joſephi Metropolitæ Bardaenſis* (& Maruenſis, ut ſuprà dictum eſt) *nepos in mediam concionem prodiens, patruum quoque ſuum eadem de cauſa apud Bochtjeſu filium impeditum fuiſſe narrabat: orſuſque eſt prædicare illius abſtinentiam, adeò ut jam devexa in ſenium ætate condimentum quodlibet ad menſam recuſaret: quæ omnia eò tendere viſa ſunt, ut bonus ſenex in Catholicum promoveretur. Poſtremum præſentibus Metropolitis Maruæ, & Gandiſaporis Badrus diſertè & graviter filium Bochtjeſu admonuit, ut in poſterum linguæ parceret, nevè populum adversùs Joannem concitare pergeret. Aderat inter alios Caſemus Obaidallæ filius, qui ad filium Bochtjeſu converſus, ediſſere nobis, inquit, quaſnam putes eligendi in Catholicum dotes eſſe oportere? Cui ille dicere orſus, doctum, ait, eum in primis eſſe oportet. Plura dicere cogitantem interpellavere Malechus Validi filius, & David Phalemi.* (ܒܪ ܕܝܠܡܝ Dailami filium vocat Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. in vita Athanaſii Maphriani) *At ille, ajunt, te doctior eſt. Ad hæc ille manifeſta veritate convictus conticuit, plura hiſcere haudquaquam auſus. Hic verò Jeſu-Zacha Ocbaræ Epiſcopus ſibi temperare non potuit, quin alta voce inclamaret: At enimverò haudquaquam nos decet habere Catholicum, quem canibus ſimiiſque colludere non pudet: adjecitque ſchedularum ſcriptionem, quam ſuprà factam retulimus, & Joannis per eas deſignationem. Ad hæc Badrus* conventum interpellans, *vereor, inquit, ne vel inviti electionem filii Bochtjeſu ratam habituri ſitis. Cui quum illi contra repoſuiſſent, Imperatoris ſe eſſe ſervos, ſperareque leges ſuas ab eo haudquaquam mutatum iri; Badrus, ecquidnam tandem, ait, in eo vobis non placet? Id potiſſimùm, reſponderunt, quod ex concubina ſpurius natus eſt: cujuſmodi hominum genus neque precibus, neque oblationibus præfici ſolet. Interceſſit Caſemus filius Obaidallæ: Eccur ergo, inquiens, Moſuli Metropolitam eum creaſtis? Cui illi: illum nempè, ajunt, Moſulani optarant imprudentes. Admonitos, factæ electionis pœnituit ſerò. Hic filius Bochtjeſu ad Badrum converſus, hæc iſti quidem adversùs me, te præſente, effutiunt. Aſt ego ſi eadem alio in loco deblaterarent, utique confutare ac revincere ſatagerem. Cui Badrus; iſti, inquit, ut bene noſti, Imperatoris à ſecretis ſunt, ejuſque medici, iidemque tui ſunt fratres. Qui ſi quidem vera protulerint, ſcito Chaliphas ancillarum eſſe filios, neque hujus ſtirpis te pudere decet. Si verò falſa, iniqui ut ſint, attamen eos ſuis vivere legibus ſinamus oportet. Badrus interim dum litem deſinire parat, utramque factionem, ut ad ſuas ædes diverteret, humaniſſimè invitat: prandiumque univerſis apparari juſſit. Contigere hæc menſe Romadano. At illi jejunii* (Saracenici) *legem cauſarti, ſibi ante conſtitutam cœnæ horam comedere nefas eſſe dixere. Ad veſperam itaque preces* (Canonicas) *recitarunt, & Fidelium Imperatori* (Chaliphæ Mahometanorum) *atque Badro bene precati ſunt. Deinde ad cœnam ab eodem Badro apparatam accubuere. Poſtero die ad Chaliphæ ædes ſecum venire cum honore juſſit: cauſamque Motadedo Chaliphæ expoſuit, adjecitque, negotium hujuſmodi ad Imperium minimè pertinere. Sapienter tamen Chalipha, At noſtri, inquit, officii eſt, res eorum componere, quoniam nobis ſerviunt. Tu verò ſine iſtos, quem voluerint, ſibi præſulem præficere. Chaliphæ reſponſa Badrus conventui quum retuliſſet, Joannes in ædes filiorum Aslami in ea parte urbis, quæ Zapharania dicitur, ſeceſſit. Badrus verò Malechum ſuum à ſecretis familiarem rogavit, ecquam Catholico ſupellectilem neceſſariam eſſe putaret. Quum autem neceſſarii inſtrumenti apparatum Malechus indicaſſet, veſtemque inſuper auro textam, utpote dignitati convenientem petiiſſet, & Paſtorale pedum, atque pallium; Badrus dupla omnia ad Catholicum per eundem Malechum, adjectis inſuper centum denariis, tranſmiſit. Selectam ex ſuo ſtabulo mulam præterea duci juſſit.*

Rebus ita pro voto compoſitis Joannes Iſæ, ejuſque fautores, Joanne Bochtjeſu & Epiſcopis ejus nequidquam frementibus, feria quarta ſub noctem receſſere, atque hora ſecunda ejuſdem feriæ ad locum functioni deſtinatum pervenere. Congregatis porrò ibidem viris primariis Chriſtianorum proceribus, myſteria Catholicus celebravit, cathedram conſcendit, poſtu-

Poſtulatoque atramento ſyngrapham Syriacè exaravit, in qua profeſſus eſt, ſe juxta Evangelium, & canones Apoſtolorum mores ſuos compoſiturum, ſuamque orthodoxam fidem, & Synodos Orientales atque Occidentales, Patreſque ternos, Diodorum nempe, Theodorum, & Neſtorium, obſervaturum: item nec pro ſacrorum Ordinum collatione, neque pro ferendis in judicio ſententiis mercedem ullam accepturum: caſtitatem & pietatem culturum: pecuniam in manus impoſitione neutiquam exacturum, ſimoniamque proſcripturum: Chriſtianum gregem, aut Eccleſias contributionibus nullatenus gravaturum: tributa Chriſtianis impoſita religionis profitendæ cauſa *ſoluturum: peregrinis morientibus adfuturum: & ex iis, quæ Deus ipſi elargiri dignatus fuiſſet, eleemoſynas in pauperes orphanos atque inopes erogaturum: ſacras ædes ſartas tectas ſervaturum; eaſdemque claudi minimè permiſſurum, ſed piis viris traditurum: nec Presbyterum, aut Diaconum præter canones ad ſacros ordines promoturum, ſed Presbyterum quidem poſt lectionem novi Teſtamenti, Diaconum verò poſt lectionem Davidis: neque in Clerum cooptaturum locupletes eo gradu indignos, neque pauperes dignos neglecturum. Quod ſi à regula iſta unquam declinaſſet, profeſſus eſt nullam ſibi fore partem in Epiſcopatu, aut in Chriſtiana religione. His verbis ſcriptum chirographum conventui tradidit, adjecitque: equidem hoc ego pacto convento haudquaquam indigeo; ſed ſyngrapham iſtam ſcribo, ut ſucceſſoribus meis pro regula ac lege maneat.*

Hac ergo, quam retuli, via Patribus reſtituta eo die pace, ad veſpertinas preces conſecrationi præmittendas convenere univerſi nocte præcedente feriam quintam, Joanne Bochtjeſu excepto, qui neque officium veſpertinum celebravit, neque ad monaſterium acceſſit. Poſtero die decima nocte menſis Romadani anni Hegiræ *ducenteſimi octogeſimi ſeptimi* (Chriſti 900. die 8. Septembris) *conſecrationi interfuit, eaque peracta Catholicus Abrahamum diſcipulum ſuum Zuabiæ Epiſcopum deſignavit, Joanne Bochtjeſu abſente, (nam poſt communionem receſſerat,) legitque Evangelium, verba ad populum fecit, & Miſſam celebravit: qua finita populus ad menſam accubuit. Catholici porrò conſecrationi interfuere Patres viginti, Metropolitæ & Epiſcopi, atque inter cæteros Theodorus Metropolita Gandiſaporenſis, & Joannes Bochtjeſu Moſulanus itidem Metropolita* (in alio Codice adfuiſſe præterea dicuntur Emmanuel Metropolita Halavanæ, Theodorus Bagermæ, Joſeph Bardaæ, Jeſuzacha Ocbaræ, & Bochtjeſu Tirhanæ) *quorum interventu Synodum celebravit de rebus tùm ad religionem, tùm ad civilem gubernationem pertinentibus: & in ea quidem parte, quæ hæreditates ſpectat, Moſulmanorum (Mahometanorum) legibus canones accommodavit: quandoquidem inter eos vivimus, verebaturque, ne apud eos violatæ legis arceſſeretur.* (De hac Synodo infrà ſermo erit; celebrata autem fuit non eo die, quo Joannes conſecratus eſt, ſed menſe Octobri ejuſdem anni Chriſti 900. quo annus Alexandræus 1212. inchoatus, ut ex Sobenſi colligitur.)

Quum verò Joannes Bochtjeſu Epiſcopum Hadithæ Ebedjeſum negatæ obedientiæ accuſaſſet, Catholicus canonem generalem condidit, non licere Epiſcopo obedientiam Metropolitæ negare, quum ea ex jure Metropolitis debeatur. Epiſcopum itaque Hadithenſem ſi in poſterum id minimè præſtitiſſet, depoſitione plectendum dixit.

Theodorus Metropolita Bagermenſis nepos ex fratre Joannis Catholici (qui Joannem Iſæ præceſſit,) *fuit, quem quum patruus ad Epiſcopatum provehere omninò recuſaret, inſtantibus Jeſubarnun fratre, & Iſaaco Dalili filio, eorum importunitate victus, poſtremò Theodorum ad Metropolitanam dignitatem promoverat, factum Ezechielis Prophetæ verbis uſus excuſans, quum diceret, ſe quidem plantaſſe, Jeſubarnun verò plantam in poſterum excolendam ſuſcepturum. Theodorus poſt patrui obitum propudioſorum flagitiorum apud Joannem* Iſæ *accuſatus fuit, quod mimam amaret, eamque unàcum filia apud ſe turpiter commorari permitteret. Quocirca hominem Catholicus ad cauſam dicendam arceſſitum acriter objurgavit: deinde adjecit: Aſt ſi tu quidem ab hoc flagitio reſipueris moreſque tuos compoſueris, Catholicum te futurum ſcito. Abiit ille, nec reſipuit. Hinc novæ adversùs eum querelæ: rurſus Chriſtiani contra proprium Epiſcopum Catholicum interpellant, qui pertinaci morbò præſcripta remedia minimè profuiſſe animadvertens, ægrotum ab Eccleſiæ corpore abſcidit, miſſo ad eundem depoſitionis chirographo. Fama eſt Theodorum bis Bagdadum intraſſe unàcum illa maledicta. Quum verò vicini fœminam agnoviſſent eamque ad Chaliphæ tribunal appellaſſent, Theodorum non puduiſſe cum Haſano Vehebi filio pro ejus liberatione agere, magnamque in eo negotio pecuniarum ſummam conſumpſiſſe, operam tamen perdidiſſe amiſſa cauſa. Ferunt præterea ſomnium hujuſmodi ipſi dormienti olim objectum fuiſſe: velut ſi ipſi ſtanti ad ripam fluminis dextera manus ſimul abſciſſa in profluentem decidiſſet, quam aquis ſupernatantem idem ſublato clamore requireret. Somnium ſcilicet Sacerdotii amiſſionem præmonſtrabat. Depoſitionis porrò libellus in urbe Bagdado in Eccleſiis lectus, ad Bagermenſes tranſmiſſus fuit. Manſitque in eo ſtatu Theodorus, donec ab Abrahamo Catholico* (Joannis Iſæ ſucceſſore) *abſolutionem impetravit. Poſtremo tamen in Mahometiſmum prolapſus eſt. Proditum eſt, Theodorum forma, voce, ingenio, & doctrina excelluiſſe. Elias porrò Epiſcopus Anbarenſis narrat ſe vidiſſe Theodorum poſt Mahometiſmi profeſſionem medicinæ operam dare apud portam Nubiam: poſtea eundem offendiſſe in Diaconio Eccleſiæ Dominæ* (Beatæ Virginis) *ſtantem, & flentem. Periit medio in itinere. Nos interim Dei opem & protectionem piè imploremus.*

Cæterùm Joannes Eccleſiam optimè gubernavit, pauperum & ægrotorum curam geſſit, egenos ſublevavit, & pro ordinatione mercedem accipere prorſùs recuſavit: deceſſitque octavo die menſis Regebi anni Hegiræ ducenteſimi nonageſimi ſecundi (Chriſti 905.) *& conditus fuit in Eccleſia ædium Romæorum ad orientalem partem ad latus Joannis Catholici* (ejus præceſſoris,) *rexitque Eccleſiam ad quinquennium.*

Huc-

Hucuſque Amrus: quem Barhebræus videtur exſcripſiſſe: eadem enim nullo ferè mutato apice de Joannis electione tradit, additque de ejus obitu: ܡܫܬܥܐ ܕܠܐܘ ܢܣܒ ܐܝܕܐ ܡܢ ܣܝܡܘܬ ܐܝܕܐ ܘܚܝܐ ܡܨܛܪܢܝܬܐ . ܘܟܕ ܡܐܬ ܗܘܐ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܗ ܕܗܐ ܡܐܬܝܢ ܘܫܬܝܢ ܙܘܙܐ ܕܣܝܡܢ ܒܕܘܟܬܐ ܦܠܢܝܬܐ ܕܡܛܝܘ ܠܝ ܡܢ ܝܪܬܘܬܐ ܕܐܒܗܝ . ܣܒ ܐܢܘܢ . ܦܩܕ ܘܐܦܩ ܐܢܘܢ ܒܠܘܝܐ ܕܡܝܬܝ :

Fama eſt, Joannem nullam prorſus ex manus impoſitione mercedem accepiſſe, vitamque admodum parcam egiſſe: quumque moriturus eſſet, diſcipulo dixiſſe; en tibi ducentos & ſexaginta argenteos in loco tali repoſitos, qui mihi ex parentum hæreditate obtigere: ſume illos, & in meo funere expende.

Porrò exemplar Syngraphæ, quam Joannes fertur in ſua ordinatione Epiſcopis & populo tradidiſſe, è Syriaco ſermone Arabicè redditum, ab eodem Amro refertur in hæc verba. (*Cod. ms. 41. Tom. 2. Bibl noſtræ pag. 509.*)

اقررت انا يوحنا المعروف بابن الاعرج بين جماعة الابا المطارنة والاساقفة والقسان والشمامسة والمومنين المقيمين بمدينة السلم الذين اختاروني لتدبير امورهم والجلوس على كرسيهم الذى هو منبر الفطركة بعد ان سالوني ذلك فاجبتهم بالطاعة لامر الله جل وعز وانقدت للخدمة فى بيعته وضمنت على نفسى لهم انني اسير بحسب قوانين الرسل بعد حفظى الايمان الصحيح الذى لفظ به الثلثماية والثمانية عشر وعقدى عليه راىى واعترافى بلساني من غير تحريف . وقبول جميع السنهودسات المشرقية والمغربية التى عمل عليها الابا الفطاركة والمعلمون المحقون فى ارض الفرس . وبعد اقرارى بصحة تفاسير الماهر فى المعلمين مار تادورس وقبول قداسه وقداس مار نسطوريوس وقوله فى الاتحاد البنوى والجواهر والاقانيم . وقطعت على نفسى ان لا احظى بتناول رشوة ولا اداجى فى الله ولا استعمل الغش فى بيعة الله وشعبه بل اصور نفسى عند كل انسان فى الطهارة والنقى قولا وفعلا وفى الاحكام البيعية بصورة مار فولوس . ولا اثقل على الرعية والبيع ولا اتناول شيا اكثر من الواجبات المعهودة ولا اتعرض لجمع المال ولا اضطهد ابنا البيعة فى خدمتى . واذا مهل الله شيا وزعته على المساكين والمحتاجين والمضطرين والايتام والارامل كما يلزمنى . فان والعياذ بالله لم اف بشى مما بذلته باختيارى وتمادت على مخالفته فانا معرض للحكم والانتقام والتوبيخ بالعدل وان بدلت فى ايمان البيعة شيا او زدت او نقصت فليكن ذلك زلة لى وانا مخلوع من الفطركة ولست بنصراني بالجملة . وضمنت القيام بجميع ما عاد بعمارة البيع ودفع الشرور عنها وتكميل الوصايا الحسنة واذا الجوالى عن الضعفا والاجتهاد فى تخليصهم بالقول والعمل متى حصلوا فى الحبوس كما يجب على الاخوة والمسيحيين واعنى بامر من يموت من الغربا بالقيام بتجهيزه ودفنه اذ كان عضو من اعضا المسيح . ولا اجوز فى تقبيل البيع طالبا لازيادات بل اسلمها الى الاتقيا الذين يخافون الله جل اسمه وازيل العار بالاسياميذات السيمونية الذى يوخذ عليها الرشى واقاطع بسببها ولا اقبل على ذلك رغبة من احد ولا اسلم رتبة الكهنوت الا الى مستحقها بعد البحث والاستقصا فى امره . ولا اسيم قسا ولا شماسا الا على موجب القانون اما الشماس فبعد قراته المزامير والمضاف اليها فى كتاب الداود والقس فبعد قراته الحديثة . ولا اسيم غنيا لا يصلح ولا اطرح مسكينا اذا صلح . وهذه صورة ما كتب به خطه بيده وكتب على طرفه هذا يتعين اخذ نسخته من كل فطرك ينتصب لكرسى المشرق ويشهد عليه المسيمون له ولا يمرح فى كباش المسيح فالحكم صعب شديد والتحرير خطر .

Ego Joannes cognomento Bar-Abgari, ſeù Ebn-Aragi, profiteor coram Synodo Patrum Metropolitarum, Epiſcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, & fidelium commorantium in urbe pacis Bagdado, qui me elegerunt, ut ipſos regerem, & ſuper eorum ſedem, ideſt, thronum Patriarchalem ſederem: poſtquam ſcilicet ab iis rogatus, Deo ipſiſque obtemperandum duxi, & miniſterium Eccleſiæ ſuſcepi: profiteor, inquam, & promitto, me juxta canones Apoſtolicos mores meos compoſiturum, rectamque fidem, quam Patres trecenti decem & octo definierunt, cordis aſſenſu oriſque confeſſione illibatam obſervaturum, Synodoſque omnes tùm Orientales tùm Occidentales ſuſcepturum, quas Patres Patriarchæ verique doctores in Perſide ſequuti ſunt: item amplexurum commentaria ſapientiſſimi Doctoris ſancti Theodori, ejuſque Liturgiam, necnon alteram Mar Neſtorii, ejuſque ſententiam circa Unionem Filii & ſubſtantias atque perſonas. Præterea firmiter propono, nec munera me accepturum, nec Deum, aut Eccleſiam ejus populumve ulla ratione decepturum, ſed meipſum coram omnibus verbo & opere & in judiciis Eccleſiaſticis Paulo Apoſtolo pietate & caſtitate conformaturum: ſubditos, aut Eccleſias nullatenus gravaturum, nihilque præter debitum

Compoſuit Canones [1], & Admonitiones [2],

ܣܡ ܩܢܘܢܐ : ܘܡܪܬܝܢܘܬܐ :

Et

[Syriac text]

tum & conſuetum accepturum: pecuniæ corrogandæ operam non daturum, neque filios Eccleſiæ in meo miniſterio perſequuturum; ex iis quæ Deus largiri dignatus fuerit, eleemoſynas in pauperes, inopes, afflictos, orphanos viduaſque, ut decet, erogaturum. Si pactum ſponte conventum (quod Deus avertat,) minimè obſervavero, reus ero judicii, vindictæ juſtæque reprehenſionis. Si verò quidquam à ſide Eccleſiæ mutavero, aut adjecero, aut detraxero, id mihi in crimen vertatur, dignitatiſque Patriarchalis, ſed & Chriſtianæ religionis prorsùs expers ero. Inſuper promitto, me daturum operam, ut Eccleſiæ ædificentur, malaque ab iis avertantur, ut pia legata perficiam, tributa pro infirmis ſolvam, in carceribus detentos verbo & opere inde extrahi curem, quemadmodum fratres Chriſtianoſque decet: peregrinorum morientium curam geram, ut ſcilicet exequiæ iis celebrentur, eorumque cadavera tumulo mandentur, quum membrum ſint ex membris Chriſti. In tradendis autem Eccleſiis non plus offerentium rationem habebo, ſed eas viris probis Deumque timentibus commendabo, & in manus impoſitione ſimoniacum crimen, quod in munerum acceptatione dignitatumque ſacrarum pro certo pretio oblatione conſiſtit, omninò proſcribam, neque interventionem cujuſquam hac ſuper re admittam, nec niſi dignis gradum Sacerdotii conferam, idque prævio examine & diligenti inquiſitione. Preſbyterum, aut Diaconum non ordinabo niſi juxta canonem: Diaconum quidem poſt lectionem Pſalmorum eorumque quæ ad Pſalmos in libro Davidis referuntur; Presbyterum verò poſt lectionem novi Teſtamenti: neque in clerum cooptabo locupletes indignos, neque dignos pauperes repellam. Hoc eſt exemplar chirographi ab eo ſcripti, cujus ad calcem hæc adjecit. Exemplar hujuſmodi exigi debet ab unoquoque Patriarcha, quum ad Sedem Orientis promovetur: teſteſque ſuper eum advocandi ſunt ordinantes ipſum, ne oves Chriſti negligat: nam judicium quidem diſtrictum eſt; periculoſa autem ſubſcriptio.

1 *Canones* conditi in Synodo, de qua ſuprà ex Amro. Sobenſis in epitome Canonum Synodalium Par. 4. cap. 1. eam Synodum coactam ſcribit anno Græcorum 1212. hoc eſt, exeunte anno Chriſti 900. ut ſuprà dictum eſt. Idem Sobenſis Par. 5. cap. 6. 7. 10. 15. 16. 22. 24. & Par. 6. cap. 6. novem canones ejuſdem Synodi profert. Sunt autem univerſim *Canones XXVIII.* quos è Syriaco in Arabicum translatos habemus in Cod. ms. Arabico, de quo tom. 2. Bibl. noſtræ p. 507. De his infrà ſermo erit, quum de Synodis Orientalium diſſeram.

2 *Admonitiones.* Exſtant à pag. 96. in Codice Syriaco 3. ad calcem tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 5. hoc titulo prænotatæ

ܩܢܘܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܡܕܒܚܐ

Canones miniſterii Altaris. Sunt autem XXVIII. quorum quintus canon Syriacè deſideratur: Arabicè verò tres ſuprà viginti habentur in laudata Canonum collectione, de qua tom. 2. cit. pag. 507. cæteri uno avulſo folio exciderunt. Diſſerit hic Joannes de Altari, & de Euchariſtia: de materia ſcilicet utriuſque, de uſu, munditie, adminiſtratione, & cæteris hujuſmodi. Quum autem ex hoc Tractatu fides illorum Chriſtianorum, praxis & diſciplina circa auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum cognoſcatur, haud inutile viſum eſt eos Canones in medium proferre, & ſubjectis obſervationibus illuſtrare.

Canones Joannis Patriarchæ
De Altari, & Euchariſtia.

Canon I.

[Syriac text]

Quod non decet ligneo Altari uti. Placuit Spiritui ſancto, præcepitque, ut in urbibus, caſtellis, & locis, in quibus perfecta pax obtinet, nec barbarorum perſecutio obeſt, & diligenter cuſtodiri queunt, Altaria fixa habeantur. Super ligneis autem non permittit Spiritus ſanctus Liturgiam celebrari, neque ea permittit fieri, aut nominari. Et hæc in verbo Domini Patres noſtri definivere. Ex hoc Canone colligitur promiſcuum fuiſſe apud Chaldæos ad decimum uſque ſæculum Altarium tàm ex lapide, quàm ex ligno uſum. Id & in Eccleſiis Syrorum tùm Maronitarum, tùm Jacobitarum hodieque cernere eſt. Græcis eandem conſuetudinem placuiſſe, refert cl. Edmundus Martene de antiquis Eccleſiæ Ritibus lib. 1. cap. 3. art. 6. ubi & de antiqua, ac recenti Eccleſiæ Romanæ circa Altarium materiam diſciplina diſſerit.

Canon II.

[Syriac text]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Quod non decet Altare nudari. Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut quod ſacro oleo delibutum eſt Altare, aqua nullatenus abluatur, quum figitur, niſi forte id poſtulet neceſſitas inſtaurationis. Quod ſi qui voluerint illud aromatibus honorare ad typum aromatum, quæ mulieres ad Domini ſepulcrum attulere, id præcipimus, ne Altare ſuo tegumento omninò nudetur. Illud tantummodò licebit, ut altare proprio apparatu ornatum, aqua roſacea aſpergatur, atque aliorum odoramentorum ſuffitus eidem adhibeatur, & præter hæc aliud non licet. Alia eſt Syrorum Maronitarum & Jacobitarum diſciplina, qui Altare nudant feria ſexta majoris hebdomadæ, illudque vel ſimplici aqua, vel aqua roſacea ſolent abluere. Notus eſt Græcorum Ritus *in ablutione ſanctæ menſæ* feria 5. quem Latinè & Græcè publicavit Goar à pag. 623. ubi ſacra menſa denudari dicitur, ſpongiis abſtergi, aqua ferventc ablui, mappulis lineis perſricari, aquâ roſacea aſpergi, ſpongiis detergi, operimentis demùm ornari.

Canon III.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Quod qui Xatbam (ideſt, Panem Euchariſticum) *miſcent* (hoc eſt, qui farinam in panis conſecrandi uſum aqua ſubigunt,) *laici non ſint, ſed Sacerdotes. Placuit Spiritui ſancto & præcepit per manus ſanctorum Patrum noſtrorum, ut qui Xatbam miſcent, Sacerdotes ſint, aut Diaconi. Ad illam autem accedere ne cuiquam liceat, qui vel Sacerdos, vel Diaconus non ſit, nec ſeculari, nec monacho ſimplici. Si ſecùs fecerit, ſubjectus eſto anathemati verbi Domini etiam Amen.* Ritus ſubigendæ in Euchariſtici panis uſum farinæ appellatur Syris Neſtorianis ܚܘܕܬܐ ܕܚܡܝܪܐ *Innovatio*, ſeù conſecratio *fermenti ſancti*. Seù ܚܘܕܬܐ ܕܡܠܟܐ *Innovatio Malchæ*, hoc eſt, Regis, panis nimirùm convertendi in corpus Chriſti Regis. Ex eorundem Miſſali eundem deſcripſit Martene lib. 1. de antiquis Eccleſiæ Ritibus pag. 321. ubi ad Sacerdotem id munus ſpectare dicitur. Idem Martene eodem lib. 1. pag. 315. obſervat, conficiendæ à Presbyteris aut Diaconis Oblatæ conſuetudinem tùm apud Græcos, tùm apud Latinos aliquando viguiſſe. Honorius lib. 1. de Gemma animæ cap. 66. ait: *Fertur, quod olim Sacerdotes à ſingulis domibus & familiis farinam accipiebant, quod adhuc Græci ſervant, & inde Dominicum panem faciebant, quem pro populo offerebant, & hunc conſecratum eis diſtribuebant.* Sed in hoc varia fuit gentium, temporum, & locorum praxis, quam idem Martene pag. 315. & 316. deſcribit. Syris & Ægyptiis conſtans diſciplina placuit à ſolis Presbyteris aut Clericis Panis Euchariſtici formandi. Apud Græcos verò hodieque viget conſuetudo, ut Hoſtia *manibus virgineis, vel Sacerdotum conjugibus, modo ſint à muliebri profluvio mundæ, paretur*, ut notat Goar pag. 116. etſi Gabriel Philadelphienſis in Apologia pro Eccleſia Orientali nil aliud in ſubigendo & fermentando pane exigat, quàm *ut quis id cum magna reverentia faciat, ut cum aliis nihil habeat commercii, ut Græcus quidem origine ſit, gratia autem Chriſtianus orthodoxus.*

Canon IV.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut præter farinam frumenti electi, & aquam puram, atque oleum ex oliva expreſſum, ac ſalem, nemini eorum qui Xatbam miſcent (hoc eſt, qui farinam in uſum ſacrandi panis ſpiſſant,) *liceat quidquam addere, aut demere. Et hæc in Canone verbi Domini.* In ritu *Innovationis ſacri fermenti*, de quo in canone præcedenti dictum eſt, præſcribitur Sacerdoti, ut adhibeat *ſimilam puram, & ſalem, & oleum olivæ, & tres guttas aquæ: deinde commiſceat iſta ſuper tabulæ ad id ornatæ extremitatem: mox oret ſuper maſſam, eamque cruce ſignet; demùm abſolutis precibus lectoque Evangelio, ſumat ex vetere fermento, eoque maſſam conſpergat, inquiens: Conſignatur hæc maſſa fermento hoc ſancto, quod traditione accepimus à Patribus noſtris ſanctis Mar Adæo, & Mar Mari, & Mar Thoma beatis Apoſtolis, doctoribus regionis hujuſce Orientalis, in confeſſione vera omnium Apoſtolorum beatorum, Patrumque noſtrorum ſanctorum Doctorum verorum Græcorum & Syrorum, in nomine Patris &c.* Hinc liquet, Indos Caranganoram incolentes (Chaldæos ſcilicet Neſtorianos in partibus Indiarum commorantes,) quos Joſephus Indus Navigat. in novo orbe cap. 134. apud Martene lib. 1. de antiq. Eccleſ. Ritibus p. 314. ſcribit *in Azymis, hoc eſt, in pane non fermentato conſecrare*, ab antiquo Eccleſiæ ſuæ ritu receſſiſſe. Nimirùm Latini Epiſcopi, in

Sy-

Synodo præſertim Diamperenſi, hoc & multa alia à Chriſtianis illis exegerunt, ut Romano Ritui magis conformes eſſent. Sale fermentatum panem condiunt & Græci, & Ægyptii, hoc eſt, Chriſtiani Monophyſitæ, vulgò Copti, qui Alexandrinæ Eccleſiæ ritum ſequuntur, quidquid dicat Leo Bulgariæ Archiepiſcopus apud Allatium lib. 3. de conſenſu utriuſque Eccleſiæ cap. 14. qui Ægyptios Armenis Azyma probantibus adjungit. Oleum verò Oblatæ, præter Neſtorianos & Jacobitas Syros, nulla Chriſtiana gens admiſcet. Quamobrem gravis quæſtio inter Syros & Ægyptios Monophyſitas, erroribus cæteroqui conjunctiſſimos, exarſit, de qua vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 144. & 153. & Renaudot. tom. 2. Liturg. Orient. pag 64.

Canon V.

القس او الشماس الذى يخبز القربان يراعى
نظافة التة ويكون له مصفى للما والزيت ولا
يمسه علماني ويكون مشدود الوسط وفى رجليه
تمشك ووجهه الى الشرق وقد لثّف على وجهه
المنديل ويشمس بالمزامير وذلك بكلمة الرب .

Presbyter, aut Diaconus, qui oblationis panem præparat, ſui inſtrumenti munditiem curet, habeatque vas ad ſecernendas aquæ & olei fæces: caveatque, ne à laico contingatur. Habeat prætereà lumbos ſuccinctos, & calceamenta in pedibus ſuis, faciem ad Orientem, & amictu velatam. Miniſtret autem cum Pſalmis. Et hoc in verbo Domini. Hic Canon in Syriaco exemplari deſideratur. Ex Arabico tamen illum ſupplevimus. Nota, quod Arabicus Interpres Canones Joannis Patriarchæ in compendium redigit, & verba illa potiſſimùm, *placuit Spiritui ſancto & præcepit*, quibus Canones omnes incipiunt, brevitatis cauſa reſecat. Ritus autem præparandi panis, quem hìc Joannes præſcribit, ei ferè conſonat, qui à Cardinali Humberto in Reſponſ. ad Michaëlem Cerularium exponitur. *Diaconi*, inquit, *cum Subdiaconis, ſeù ipſi Sacerdotes ſacris amicti veſtibus cum melodia Pſalmorum, azyma conſperſum, & in ferro paratum ex Secretario proferebant*. Et Anſelmus Havelbergenſis lib. 3 Dial. cap. 18. *Apud religioſos Latinos*, inquit, *per manus Diaconorum, & ex electis granis, & ex mundiſſima ſimila, in ſacrario ad futuram hoſtiam cum decantatione pſalmodiæ reverenter præparantur*.

Canon VI.

ܫܦܪ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܦܩܕܬ ܕܒܬܪ
ܕܡܬܐܦܝܐ ܚܛܐ ܠܐ ܢܫܬܩܠ ܡܕܡ ܘܠܐ ܒܢܡܘܣܐܝܬ
ܐܘ ܢܬܝܗܒ ܡܢܗ ܡܕܡ ܡܢ ܩܕܡ ܕܠܡܕܒܚܐ
ܢܬܩܪܒ ܘܗܘ ܡܕܡ ܕܡܬܩܪܒ ܠܡܬܩܕܫܐ
ܢܬܦܪܫ. ܘܗܠܝܢ ܒܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ.

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut poſtquam Xatha (panis conſecrationi deſtinatus) *cocta fuit, nihil ex ea illegitimè tollatur, aut ex ea aliquid detur, antequam ad Altare offeratur, & id, quod offerendum & conſecrandum eſt, ex ea ſeparetur. Et hæc in verbo Domini*. In ritu *Innovationis fermenti*, cujus ſuprà memini, præſcribitur, peractâ fermenti veteris cum nova maſſa commiſtione, partem quidem ex ea in ſacrario ſervari debere, quæ ad innovandum ſequentibus diebus fermentum adhibeatur; maſſam verò ſic compactam in Hoſtias conſecrationi deſtinatas formari, ita tamen ut nihil ex iis remaneat, quin ad altare deferatur. Presbyteri autem munus erat, tot hoſtias retinere, quot pro ſua populique communione ſufficere credebat. De iis, quæ ſupererant, quid faciendum eſſet, docent ſequentes canones.

Canon VII.

ܫܦܪ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܦܩܕܬ ܕܠܐ ܢܗܘܐ
ܡܘܡܐ ܒܗܘ ܡܐ ܕܡܬܦܪܫ ܡܢ ܩܘܪܒܢܐ ܠܐܪ̈ܙܐ.
ܘܐܦܠܐ ܒܢܡܘܣܐ ܥܬܝܩܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܕܚܓܝܪܐ ܘܣܡܝܐ
ܐܘ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܕܡܫܬܟܚ ܒܗ ܡܘܡܐ ܢܩܪܒܘܢ: ܟܡܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܚܘܒܐ ܕܐܝܟ ܗܕܐ ܠܐܠܗܝܐ ܐܪ̈ܙܐ ܢܗܘܐ ܙܘܗܪܐ
ܢܦܩ ܗܘܐ. ܘܗܠܝܢ ܒܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ.

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut macula non ſit in eo, quod ex Hoſtia (pane conſecrationi deſtinato) *ſeparatur ad myſteria. Et verò neque in veteri lege fas erat, claudum & cæcum, aut infirmum, aut in quo inveniretur macula offerri. Quanto igitur magis convenit, ut ſimilis cura ad divina myſteria adhibeatur? Et hæc in verbo Domini*. Huc ſpectat Reſponſum Georgii Moſulani & Arbelenſis Metropolitæ in cit. Codice Syriaco 3. pag. 33.

ܫܘܐܠܐ ܠܝ ܐܘ ܕܢܩܪܒܘܢ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܦܪܝܣܬܐ.
ܘܡܕܡ ܡܢܗ ܕܒܩ ܒܬܢܘܪܐ ܐܘ ܒܟܠ ܡܘܡܐ
ܕܐܬܠܛܘ ܢܟܝܠܐ. ܦܘܢܝܐ. ܠܐ ܐܘ ܕܢܩܪܒ ܥܠ ܡܕܒܚܐ
ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܒܗ ܘܡܙܗܪ ܡܘܡܐ ܟܠܗ ܫܡܫܐ.

Quæſtio. Licet ne offerri ſuper altari Hoſtiam perforatam, aut cujus pars aliqua furno adhæſit, aut quacumque labe affectam? Reſponſio. Non licet ad Altare deferri quodcumque aliqua labe affectum eſt, idque æditaus omninò caveat. Et quæſt. ſequenti affirmat Altare pollui, ſi æditaus Hoſtiam quocumque defectu notatam ſciens & prudens ad Altare deferat.

Canon VIII.

ܫܦܪ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܦܩܕܬ ܕܠܐ ܢܗܘܐ
ܡܫܬܐܠܐ ܒܡܫܡܫܢܐ ܕܐܢܘܢ ܕܦܛܝܪܐ ܘܡܢܗܝܢ ܘܕܡܗ ܘܠܐ
ܒܗܘܢ ܡܬܢܫܐܠܝܢ ܢܩܕܐ ܥܠ ܦܛܝܪܐ ܕܩܘܪܒܢܐ ܘܕܡܝܢ
ܠܐ ܢܗܘܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܚܫܝܚܐ ܕܩܘܪܒܢܐ ܘܕܦܘܪܫܢܐ.
ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ: ܘܡܢ ܩܕܡ ܢܗܘܐ ܠܩܘܪܒܢܐ:
ܐܝܟ ܥܕܬܐ ܗܕܐ: ܕܩܘܪܒܢܐ ܐܝܟ ܬܚܠܝܬܐ ܗܕܐ ܐܝܟ ܡܢ ܕܡܫܡܫ
ܬܚܠܝܬܐ

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut myſteriorum Corporis & Sanguinis Domini appetitio immoderata tollatur, ne quis cum iſtiuſmodi impudentia temere ad ſanctum Domini corpus accedat, ſed particulæ Primitiarum & Oblatæ (ſic Hoſtiam vocant,) *ſint in parva menſura ordinatæ, itaut Hoſtia duodecim drachmas non excedat; ſinguli verò Carbones* (unius Hoſtiæ quum in crucis formam frangitur, particulæ quatuor vocantur carbones, ſymbolo ex Iſaiæ viſione deſumpto:) *tribus drachmis conſtent, ut in nomine Trinitatis pars illa benedicatur, quæ in Trinitate conſignatur. Pro pueris autem ætate parvulis parvulæ præparentur placentæ* (hoſtiæ) *quas ii non coguntur in particulas frangere, unde contingit frequenter, fragmenta, hoc eſt, micas excuti in phialam* (patenam) *& ex incuria decidere, & pedibus proculcari, & hoc modo ſanctum corpus cum negligentia tractari. Et hæc in verbo Domini.* Formam Hoſtiæ Syrorum expreſſam habes apud Martene lib. 1. de antiq. Eccl. ritibus pag. 319 Quantitas uniuſcujuſque, hìc à Joanne præſcribitur. Quod autem pro pueris parvulæ coquantur Hoſtiæ, in hoc à Græcis Neſtoriani differunt, & ad Latinos accedunt, apud quos Hoſtia, qua Sacerdos communicat, in majori forma eſt, quàm ea, quæ populis communicantibus porrigitur.

Canon IX.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, ne in Pane conſecrando *duæ farinæ adhibeantur, altera ex ſimila, & altera ex farina nigra, ſed ut unus Panis uno die ex una farina candida & munda conficiatur. Non enim eſt in corpore & ſanguine Domini Æthiops aut Græcus* (ideſt, niger & albus) *Et hæc in verbo Domini.* In hoc & ſequenti Canone de munditie hoſtiæ agitur, quod ſcilicet tota candida ſit, & ex electis granis & mundiſſima ſimila confecta.

Canon X.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, nequis Presbyter aut Altaris miniſter ſeoſitum ad oblationem panem ex ſimila nigra *faciat, quum Malcha* (ideſt, Rex: ita Fermentum vocant Chaldæi, quo novas Oblatas fermentare ſolent,) *ex tritico albo ſit. Enimverò indecens quoque eſt, ut Fermentum quum formatur, nigrum ſit inſtar Æthiopis ſervi, & album inſtar Romæi. Et hæc in verbo Domini definiuntur* Idem Canon Arabicè ſic redditur:

المراعى فى القربان ان يكون ابيض اللـون •
فاما اميه خالص لانه اشرف الادقة
واسود فلا يراى بالقانون •

Hoc circa Oblatam obſervandum eſt, ut ſcilicet colore candida ſit. Quod verò partim ex pura ſimila, utpote meliori farinæ parte, conficiatur, & partim ex nigra, id utique Canone neutiquam permittitur.

Canon XI.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut Altaris miniſter illud excutiat, & ſanctuarium verrat ſingulis diebus, quibus ſacrum ſuper Altari celebratur, antequam ſacra myſteria inferat. Debet præterea totum ſanctuarium ejuſque parietes ſemel in hebdomada componere. Georgius Metropolita Arbelenſis & Moſulanus in Quæſitis de miniſterio Altaris, ad hunc Canonem addit, pulverem, qui ex altari aut templo colligitur, in Tigrim fluvium projiciendum eſſe, aut in locum pedibus ambulantium minimè obvium: ſimiliter & cineres thuribuli.

Canon XII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne qui farinam in uſum ſacri panis ſubigunt, duo ſervent fermenta, alterum quidem ſacrum, alterum verò ſimplex (ideſt, commune & conſecrationis expers,) *Sacrum autem eſſe debet, quod ad ſeparatas* (hoc eſt, oblatas pro ſacrificio ſeparandas) *exigitur. Et hæc in verbo Domini.* Sacrum fermentum vocat Joan-

nes quod à Sacerdote precibus in Rituali aſſignatis benedictum eſt: commune verò, quod benedictione caret. Et hoc quidem nonnulli conficiebant ad uſum puerorum & infidelium, quibus nefas erat ſacrum, hoc eſt, benedictum fermentum tradere, ut ex ſequenti Canone colligitur.

Canon XIII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut nemini ex Presbyteris, aut Diaconis altaris miniſterium obtinentibus fas ſit, oblationem ſacro fermento panis ſacrificiò deſtinati permiſtam cuivis ethnico externo tradere, aut Mago, aut cuilibet cujuſvis ſectæ: ſed neque pueris parvulis filiis Chriſtianorum. Et hæc in verbo Domini. Georgius Metropolita Arbelenſis hunc Canonem ſic illuſtrat. [illegible]

Vidi æditos, inquit, qui veſpertino tempore farinæ maſſam fermento communi ſubigunt; partem verò farinæ ſic ſubactæ tempore nocturni officii in communes panes redigunt, & partem alteram ſacro fermento conſignatam ſuper altari coquunt. Hanc autem cauſam adducunt; quod communes illos panes dant ethnicis & pueris, qui illorum dignitatem minimè agnoſcunt, nec de particulis ex iis decidentibus ſolliciti ſunt, ſed quandoque etiam poſt cibum potumque eos manducant.

Canon XIV.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut lampas accenſa habeatur ante altare, & nutriatur ex puro oleo olivæ omnibus diebus per diem ſimul & noctem, caveaturque, ne ea extinguatur, ſive Liturgia celebretur, ſive minimè: Sicubi verò duo exſtiterint altaria fixa, totidem omnino accendantur lampades de die & de nocte. Similiter autem ſi altaria fuerint pluſquam duo, altarium numero lampadum numerus reſpondeat. Permittitur autem in locis, in quibus puri olei copia non ſuppetit, ut aliquid aliud, quod olei vicem convenienter ſupplere queat, ad nutriendam lampadem adhibeatur. Ad Oblationem verò præter oleum non aliud omnino inferatur. Et hæc in verbo Domini. Quod de oleo dicit ad oblationem ſolummodo inferendo, communi Eccleſiarum Orientis & Occidentis praxi adverſatur: deſumptum tamen videtur ex prava intelligentia Canonis 3. Apoſtolorum juxta interpretationem Gentiani Herveti: *Ne liceat aliquid aliud ad altare offerre, quàm oleum ad luminare, & incenſum tempore ſanctæ oblationis.*

Canon XV.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut qui Altaris miniſterium obtinet, poſtquam Panem altari intulerit, antequam dividat ſeparatas, (Hoſtias pro ſacrificio ſeponendas,) *ex reliquo ſeparet aliquid ex Primitiis & Oblatis, quas cuſtodire ſatagat. Et, ſi neceſſitas poſtulet, & ipſo die cogatur demum Liturgiam celebrare, ex illis quas poſtremo ſeparavit, in ſuum uſum iterùm ſumat. Et hæc in verbo Domini.* Jacobus Edeſſenus apud Barhebræum in lib. Directionum cap. 1. ſect. 1. hunc Canonem de Oblatis ſtatuit. [illegible]

Panem, qui ex Oblatione ſupereſt, hoc eſt, farinam, ſacerdotibus ſociis ſuis ſacerdotes abſque reprehenſione vendere poſſint. Sed idem

Bar-

Barhebræus notam hanc ſubjicit. [illegible]

[illegible]

Totam farinam, quæ à fidelibus ad Eccleſiam defertur, ſimul miſceri oportet, & ex miſto oblatam coqui. Id verò, quod ex ea maſſa remanet, ut in ſuum cibum convertant Sacerdotes, convenientius judico, quàm ut illud vendant.

Canon XVI.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ne Panis ſacrificio deſtinatus *ad duos dies coquatur, neve ex pane eodem quidpiam ſervetur in craſtinum diem, & conſecretur pro hoc & pro altero die ſequenti, neve conſecratio agatur ad biduum. Qui bis temerè contravenerit, à gradu ſuo arceatur in verbo Domini.* Syri quoque, & Ægyptii & Armenii nonniſi recentem panem in Euchariſtia adhibent, ut tom. 2 pag 183. obſervavi. Quod verò Euchariſtia in craſtinum non ſervetur, antiqua fuit Eccleſiæ Orientalis conſuetudo, cujus veſtigium exſtat lib.8. Conſtitutionum, quæ Apoſtolis tribuuntur, cap. 31. idemque tradit Evagr. lib.4. cap.36. de Eccleſia Conſtantinopolitana loquens, in qua reliquiæ Panis Euchariſtici pueris tradebantur: quod & in aliquibus Latinis Eccleſiis quandoque factum obſervat Martene lib 1. de antiq. Eccl. Rit pag.432. Ex hoc tamen minimè infertur Orientales circa Euchariſtiam id ſentire, quod nonnulli recentiores hæretici, qui Sacramentum Euchariſtiæ in ſolo uſu conſiſtere volunt, negantque ſervari licere: nam Græci quidem, quorum conſuetudinem indicat loc cit. Evagrius, ſolent etiam Euchariſtiam feria quinta majoris hebdomadæ conſecratam in annum integrum ſervare, & in Quadrageſima Dominico die quinque Hoſtias pro ſequentibus diebus conſecrant: quod & Syri faciunt; Neſtoriani verò Euchariſtiam in alterum diem ſervari ex neceſſitate permittunt, ut ex ſeqq Joannis Canonibus liquet.

Canon XVII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne ſuper Altari conſecrentur minus, quàm tres Primitiæ, (hoſtiæ,) *& ad minus duæ, ut unum ſit ſignum, & unum ſignatum. Unam verò duntaxat conſecrari nullatenus licet. Et hæc in verbo Domini.* De numero Hoſtiarum apud Latinos vide Martene lib.1. à pag 382. *Græci*, ut notat Goar pag. 119. *in Protheſi plures panes quandoque oblatos apponunt, quandoque unum tantùm, à quo particulas omnes ſumunt.* Syri Jacobitæ recentiores impare Hoſtiarum numero gaudent, ut notavi tom 2. pag. 181. Chaldæi verò idcircò duas ſaltem Hoſtias requirunt, ut unam ſumat Sacerdos, & alteram Diaconus: Sic enim Georgius Arbelenſis hunc Canonem illuſtrat. [illegible]

[illegible]

Ajunt nonnulli, nefas eſſe pares hoſtias ad Altare inferre. Eſt ne hoc verum, nec ne? Reſponſio. Modo ſupra tres ſint, infer quot libet. Quæſtio. Quum pauci admodum communicantes ſunt, quot hoſtias fas eſt offerre? Reſponſio Minus quàm tres ne offerant Quæſtio. Quum præter Presbyterum & Diaconum nullus alius adeſt, qui communicet, quot offerri licet? Reſponſio. Duas, ut unum ſit ſignum, & unum ſignatum. Minus autem, quam duas nefas eſt offerri.

Canon XVIII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne liceat miniſtrantibus myſteria altaris, myſteria deſerere, & ſedere, aut lumbos diſcingere, aut calceamenta; aut egredi, aut rei cuiquam vacare, præterquam miniſterio ſacrorum myſteriorum, quæ illis immerentibus credita fuerunt. Et hæc in verbo Domini. Non modo id cavetur, quum ſacra liturgia celebratur, ſed etiam quum Euchariſtiam contingat in alium diem ſervari, ut ex ſeq. can. 23. colligitur.

Canon XIX.

[illegible]

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne liceat cuiquam miniſtrantium myſteria altaris, Sanctum (panem conſecratum) *extra atria Eccleſiæ deferre, niſi ad vinctum, aut ægrotos gravi morbo laborantes die feſto Reſurrectionis nocturno tempore ex mandato Præſulis & Rectoris. Qui illis exceptis, quaſi hominibus placere volens, temerè divina myſteria ludibrio habere præſumpſerit, eadem è ſanctuario efferendo, nefas eſto illi iſtud attentare in verbo Domini.* Jeſujabus Arzunita modum tradit deferendæ ad infirmos Euchariſtiæ.

[illegible]

Siquis autem infirmus eſt (inquit Cod. 3. Syr. pag.93. de quo tom.2. Bibl. noſtræ pag.48[illegible].) *aut aliqua neceſſitas id cogat, ſumunt* Euchariſtiæ *Particulam, eamque in calicem mergunt, & ponit eam Sacerdos in abſterſorio calicis, & pergit diluculo, quum adhuc tenebræ ſunt, ad infirmum, pſalmos ſecretò canens, quamdiù Particulam geſtat, & porrigit: interim non ſedet. Mox pſalmos eadem ratione canens ad Eccleſiam regreditur.* Hinc explicandus Canon Georgii Arbelenſis Cod. Syr. cit. pag.20. quo Euchariſtiam vetat extra Eccleſiam deferri; niſi ſcilicet id neceſſitas poſtulet. Sic autem ait: [illegible]

[illegible]

Quæſtio. An licet Sanctum ad infirmos extra Eccleſiam deferri, aut ad fidelium ædes deportari. Reſponſio. Nefas eſt Sanctum extra Eccleſiam deferri, & per loca immunda tranſire, excepta neceſſitate, ſed uſque ad exteriorem portam Eccleſiæ, idque cum luminibus & thuribulis. Extra verò portam exteriorem Eccleſiæ omnino nefas eſt

Canon XX.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne Theſaurus (Sacramentum) *ſuper Altari ad biduum relinquatur. Corpus enim ſuper Altari ad diem ſequentem relinquere, nec vetus nec nova lex permittit. Scriptum eſt enim in lege Moyſis* (Exod. cap. 12.) *néc remanebit quidquam ex eo uſque mane. Qui ſecus attentaverit, & hoc mandatum tranſgreſſus fuerit, anathema eſto à Spiritu ſancto per manus Patrum noſtrorum. Et hæc in verbo Domini.* Antiquiorum Chaldæorum nonnulli Euchariſtiam ad triduum uſque ſervari permittebant, ut docet Joſue Barnun Patriarcha in cit. Codice Syr. 3. his verbis, [illegible]

[illegible]

Interrogatio. Fas eſt remanere in craſtinum ſacrum Chriſti corpus, nec ne? Solutio. Plerique Doctores id nullatenus probant. Aliqui tamen permittunt, ut quum neceſſitas poſtulat, ad tres uſque dies ſervetur. Græcorum morem repoſitam per annum integrum ſervandi Euchariſtiam ad viaticum infirmorum, reprehendit Innocentius IV. anno 1254 datis ad Epiſcopum Tuſculanum Apoſtolicæ Sedis Legatum in regno Cypri literis. Idem mos apud Syros nonnullos obſervatus cenſurâ notatur à Jacobo Edeſſeno, qui exeunte ſæculo ſeptimo claruit. [illegible]

[illegible]

Reprehenſione digni ſunt, inquit, apud Barhebræum in lib. direct. cap. 5. ſect. 5. *qui poſcunt oblationem feriæ quintæ myſteriorum, & Sabbati annunciationis* (ideſt, Sabbati ſancti) *oblationibus cæterorum dierum eam præferentes. Quoniam tam eorum, quàm reliquorum die-*

dierum oblationes pares ſunt, nec altera eſt altera præſtantior aut inferior, quum idem miniſterium in omnibus peragatur. Quamobrem non decet eas in annum conſervari.

Canon XXI.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut qui ſacra myſteria ordinant, ideſt, ſumunt, duo ſint, ſicut & qui conſecrant, duo itidem ſint. Nec fas eſto ordinanti (communicanti) *ſumere plus quàm carbones* (ideſt, particulas) *quatuor, quæ integras Primitias* (Hoſtiam integram) *faciunt. Quum urgens cauſa, quæ profecto illegitima eſt, ac temeritatem audaciamque ſapit, id poſtulaverit, quinque particulas ſumere licebit. Plures autem ſumere nequiquam fas eſt. Quicumque verò iſta temerario auſu fuerit tranſgreſſus, divinæ juſtitiæ animadverſionem feret: ſatagant itidem, ne calix irreverenter ſumatur, neve in ipſa ſumptione effundatur, neve quidquam ſubjaceat intemperantiæ ac impudentiæ in iis myſteriis, quæ populo per gratiam tradita fuerunt. Ferunt quippe Salvatorem noſtrum modicis hauſtibus calicem bibiſſe, atque diſcipulis obtuliſſe. Qui verò temerè atque intemperanter erga Domini Corpus & Sanguinem ſe geſſerit, alienus eſto à ſacris myſteriis, atque ſuſpenſus & excommunicatus à Spiritu ſancto. Et hæc in verbo Domini.* Hunc Canonem Georgius Arbelenſis ita interpretatur, [illegible]

Quæſtio. Scriptum eſt in Admonitionibus (in his ſcilicet Joannis Canonibus) *non licere Presbytero ordinare* (hoc eſt, ſumere) *pluſquam quinque Particulas, & miniſtrare tres. Nunc verò videmus æditu os tradere populo duas & tres particulas, & Diacono pluſquàm tres, & Presbytero pluſquàm quinque. Reſponſio. Hic Canon in Cœnobio obſervatur, ubi æditu us numerum accedentium* (ideſt, communicantium) *præter propter novit. At in Eccleſiis civitatum indefinitus numerus eſt; quandoque enim communicant centum, & quandoque biſcentum. Quoniam verò nequeunt Sacerdotes cuſtodire Theſaurum, qui ipſis remanet, populo eam diſtribuunt.* Eandem cauſam reddit, cur in Paſchate, hoc eſt, feria quinta majori plures Hoſtias Diaconus & Clerici ſumunt: [illegible]

Propter eam, inquit, quæ Corpori Chriſti debetur, reverentiam: ne ſcilicet quidquam ex eo remaneat in ſequentem Paſſionis diem. Joannes verò Telenſis apud Barhebræum in lib. Direct. cap 5. ſect. 1. eos reprehendit, qui majores Hoſtias jejunis porrigebant: [illegible]

Iis, inquit, *qui à vino & pane abſtinent, majores margaritas* (Hoſtias) *ex ſimplicitate tradunt Sacerdotes. Verùm id minimè convenire, liquet ex eo, quod corpus myſticum non corporalis, ſed ſpiritualis eſt cibus. Homines verò hujuſmodi à religioſiſſimo Rabula Canes Voratores Domini ſui appellantur.*

Canon XXII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut ſi quiſpiam Presbyter aut Diaconus audeat ipſe ſolus

ſacra

ſacra myſteria Corporis & Sanguinis Domini ordinare (hoc eſt, ſumere,) *à miniſterio ſuo ſuſpenſus maneat in verbo Domini*. Hunc Canonem Gregorius Barhebræus in libro Directionum cap. 4. ſect. 2. ſic interpretatur.

[Syriac text]

Non licet Presbytero ſeculari abſque Diacono offerre, ideſt, miſſam celebrare. Huc ſpectabat S. Laurentius, quum Xyſto Papæ & martyri diceret: *Tu numquam ſine miniſtro ſacrificium offerre conſueveras*. Quod & in Miſſalibus libris, & in Canonibus Synodorum diſertè præſcribitur.

Canon XXIII.

[Syriac text]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut ſi neceſſaria, & minimè voluntaria cauſa exigat, ut ſacra myſteria ſuper altari in diem craſtinum ſerventur, eo quod non adſit, qui undècum eo, qui myſteria celebravit, eadem ſumere valeat, alterum ex duobus fiat: & ſi quidem Chriſtianus, vel Chriſtiana inveniatur, qui ſimul Sanguinem amboque myſteria conſumat, id faciat, ſciens ea quæ ſuperſunt ad communionem myſteriorum pertinere. Si autem Sanguinem dumtaxat ſumat, Corpus autem propter ſuam quantitatem conſumi nequeat, ſervetur in diem craſtinum ſuper altari, curaque eidem adhibeatur, ut lampades coram eo ardeant, & nocturnum officium peragatur. Quod ſi contigerit, ambo myſteria (Corporis & Sanguinis) *remanere, eò quod non adſint, qui ea ſumant, noverit quicumque eorum miniſter erit, oportere ipſum pedibus ſuis inſiſtere uſque ad horam Ordinationis* (Communionis,) *ſive de nocte, ſive de die, nec ipſi licere illorum miniſterium, quin alius ejus vices ſuppleat, deſerere. Et hæc in verbo Domini decrevimus*. Jacobus Edeſſenus apud Barhebræum in lib. Directionum cap. 5 ſect. 8. caſum refert, in quo licet Sanguinem ſervari: [Syriac text]

[Syriac text]

Relinquitur, inquit, *Calix aut propter infirmos in mortis articulo conſtitutos, quos viaticum ſumere oportet, antequam decedant; aut propter jejunos, qui ad profundam uſque veſperam jejunant. Præter hos duos caſus, Calicem ſervari in craſtinum nefas eſt. Quum enim ſacrum Corpus aderit, pronum eſt ei* (Sacerdoti) *Calicem conſignare*. Ex hoc ritu, conſignandi ſcilicet Calicis, orta eſt nonnullorum veterum opinio, exiſtimantium Vinum ex contactu Corporis Chriſti ſub ſpecie Panis ſanctificari & conſecrari, de qua vide Mabillonium in prævio Commentario ad Ordinem Romanum, & Martene lib. I. de antiq. Eccl. Ritib. pag. 427. Syri Jacobitæ eundem errorem tenent, ut ex eorum Rituali liquet apud eundem Barhebræum loc. cit in hæc verba: [Syriac text]

[Syriac text]

Tum accipit Hoſtiam, eâque Calicem conſignat tribus crucibus, inquiens. Ut uniat, & ſanctificet, & convertat miſtum quod in hoc Calice eſt, in ſalutarem ipſius Chriſti Dei noſtri ſanguinem in remiſſionem peccatorum &c.

Canon XXIV.

[Syriac text]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut qui venerabile Corpus ordinat (ſumit,) *ſatagat particulas ſuſcipere unàcum ſumptione particularum Phialæ* (Patenæ) *aut abſterſione Calicis, aut omninò palmis manuum; neve Corporis par-*

particulam manu ori inferat, ſed ore capiat, quia cœleſtis eſt cibus. Simili modo calix propitiatorius porrigatur. Et hæc in verbo Domini. Euchariſtiam à communicantibus manu olim exceptam fuiſſe, compertum eſt omnibus viris eruditis; & quidem eo qui in hoc Canone deſcribitur, modo, hoc eſt, hoſtiam manibus impoſitam ori admovendo, ut videre eſt apud Allatium de conſenſu utriuſque Eccleſiæ cap. 15. Eundem ritum tradit & S. Cyrillus Hieroſolymitanus Catecheſi 5. *Accedens autem*, inquit, *ad communionem, non expanſis manuum volis accede, neque cum disjunctis digitis, ſed ſiniſtram veluti ſedem quandam ſubjicias dextræ, quæ tantum Regem ſuſceptura eſt, & concava manu ſuſcipe corpus Chriſti dicens Amen &c.*

Canon XXV.

ܫܦܪ ܠܗ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܦܩܕܬ ܕܢܗܘܐ
ܡܘܙܓܐ ܕܢܘܣܟܐ ܢܗܘܐ ܡܢ ܫܘܝܐ ܕܚܡܪܐ . ܟܬܝܒܘ
ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܕܦܪܘܩܢ ܕܡܐ ܘܡܝܐ ܡܢ ܣܛܪܗܘ
ܕܦܪܘܩܢ ܘܫܘܝܘ ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܗܟܢܐ ܕܫܘܝܘܬܐ
ܒܟܡܝܘܬܐ ܡܢ ܬܪܝܢ ܘܗܘܐ . ܘܡܛܠ ܐܝܬ
ܕܣܢܝܩܘܬܐ ܚܡܪܐ : ܡܫܬܒܩܢܘܬܐ ܕܢܗܘܐ ܚܕܐ ܡܢܬܐ ܚܡܪܐ
ܘܬܪܬܝܢ ܡܝܐ . ܘܥܠ ܣܘܦܐ ܘܠܥܠ ܡܢ ܣܘܦܐ ܚܕܐ
ܚܡܪܐ ܘܬܠܬ ܡܝܐ . ܘܠܒܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܠܡܦܣܐ
ܟܠ ܟܠܗ ܘܠܐ ܫܠܝܛ . ܘܗܠܝܢ ܒܡܠܬܗ ܕܡܪܢ .

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut miſtum libaminis fiat ex partibus æqualibus vini, & aquæ. Scriptum eſt enim ex Salvatoris noſtri latere ſanguinem & aquam in æquali quantitate fluxiſſe: quare æquum eſt, ut miſtum libaminis ex partibus æqualibus conſtet vini, & aquæ. Quodſi ob vini raritatem neceſſitas id poſtulet, permittitur, ut vini pars ſit, & duæ partes aquæ. Ad ſummum verò, imò & ſuprà ſummum, pars vini ſit, & tres aquæ. Ultra progredi, nullatenus nullo pacto fas eſto. Et hæc in verbo Domini. Apud Barhebræum in lib. Directionum cap. 5. ſect 1. exſtat de quantitate vini & aquæ hic Canon Joannis Telenſis. ܒܟܣܐ ܦܠܓܗ ܚܡܪܐ ܘܦܠܓܗ ܡܝܐ ܢܬܡܙܓ : *In calice dimidium vini & dimidium aquæ miſceatur.* Quòd verò addit: ܘܐܢ ܡܣܬܦܩ ܟܣܐ ܫܠܝܛ ܗܘ ܠܟܗܢܐ : ܠܡܘܣܦܘ ܥܠܘܗܝ ܡܢ ܚܡܪܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܩܕܫ . *Si calix non ſufficiat, fas eſt Sacerdoti ex vino non conſecrato ei ſuperaddere*, id de communione populi intelligendum eſt, quum ſcilicet conſecrati vini quantitas multitudini communicantium non ſufficit. Tunc enim vinum non conſecratum in calicem ſacrum infundebant, ut notat etiam Martene lib. 1. p. 426. Quoad quantitatem aquæ & vini in ſacrificio celebris eſt locus Conc. Triburienſis anno Chriſti 895. congregati, quod Canone 19. præcipit, *ne ullus ſine commixtione vini & aquæ myſteria ſacra conficiat: ſed ut duæ partes ſint vini, quia major eſt majeſtas ſanguinis Chriſti, quàm fragilitas populi; tertia aquæ, per quam intelligitur fragilitas humanæ naturæ.* Sed, ut obſervat doctiſſimus Cardinalis Bona lib 2. rerum Liturgicar. cap. 9. *quum aqua myſterii cauſa apponatur, vel minima gutta ſufficiens eſt.* Hinc S. Pius V. in Conſtitutione ad Tarraconenſem Archiepiſcopum nonnullos arguit, qui plus aquæ, quàm vini, aut tantundem aquæ, quàm vini in calicem infundebant. Id autem, ut exiſtimo, Syros induxit, ut vel tantundem aquæ quàm vini, vel etiam plus aquæ quàm vini in ſacrificio adhiberi permitterent, quia generoſiſſimum vinum in Syria & Chaldæa ſit, quod ex admiſtione potioris partis aquæ minimè corrumpitur; vel potiùs ob penuriam vini, in iis præſertim locis, ubi plures Mahometani degunt, quàm Chriſtiani, quum ex Mahometanorum lege vinum omninò prohibitum ſit.

Canon XXVI.

ܫܦܪ ܠܗ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܦܩܕܬ ܕܠܐ
ܢܫܠܘܛ ܐܢܫ ܡܢ ܐܚܝܕܝ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܕܒܚܐ ܕܠܒܪ
ܡܢ ܐܢܢܩܐ ܢܩܪܒ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܩܕܝܫܐ ܚܡܪܐ
ܡܚܒܠܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܘܡܐ ܐܝܟ ܡܫܒܩܘ ܚܡܪܐ ܛܒܐ
ܘܡܚܒܠܐ ܚܡܪܐ ܡܚܒܠܐ ܒܢܘܣܟܐ ܕܕܡܗ ܕܡܪܢ .
ܘܐܢܫ ܕܡܬܡܪܚ ܘܥܒܕ ܠܘܩܒܠ ܗܠܝܢ : ܢܬܟܠܐ
ܡܢ ܕܪܓܗ ܘܢܗܘܐ ܥܠܡܝܐ ܫܚܝܡܐ ܡܛܠ ܕܦܫܛ
ܠܐܪܙܐ ܐܠܗܝܐ . ܘܗܠܝܢ ܒܡܠܬܗ ܕܡܪܢ .

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ne liceat altaris miniſterium obtinentibus, præter neceſſitatem ſuper ſacro altari vinum corruptum, vel aliqua labe infectum offerre, adeò ut bonum vinum relinquentes, corruptum ad libamen ſanguinis Domini noſtri immiſceant. Qui his contravenire auſus fuerit, ſuſpenſus eſto à gradu ſuo, & ſimplex laicus *fiat, quia divina myſteria inquinavit* (vel, *quaſi ſimplicia ſymbola tractavit*: utrumque enim ſignificare poteſt verbum ܦܫܛ) *Et hæc in verbo Domini.* In libello Samuelis & aliorum Edeſſæ Presbyterorum adversùs Ibam Epiſcopum inter alia accuſationum capita decimum eſt, *quia dum memoria fieret Sanctorum Martyrum, non eſt datum vinum ad ſacrificium altaris ad ſanctificationem & populi diſtributionem, niſi admodum exiguum, & vitioſum, & lutoſum, & quaſi eo tempore vindemiatum: ut ex hoc cogerentur, qui deputati fuerant miniſtrare, de tabernis omnino vitioſi comparare ſex ſextarios, qui nec ſufficerent: itaut his, qui ſanctum Corpus diſtribuebant, innueret, ut ingrederentur quia Sanguis non inveniretur.*

Canon XXVII.

ܫܦܪ ܠܗ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܦܩܕܬ ܕܠܐ ܐܢܫ ܡܢ
ܟܗܢܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ ܢܩܪܒ ܕܢܫܩܘܠ ܒܡܕܒܚܐ
ܡܢ ܟܠܗ ܡܕܒܚܘܬܐ ܐܘ ܗܕܐ ܠܝ ܡܢ ܡܫܡܫܢܐ ܕܠܐ
ܦܘܩܕܢܐ

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne Preſbyteris, aut Diaconis liceat attingere altare poſt cibum; id verò attentare, quum ſancta ſacramenta jam ſunt poſita, omninò nefas eſto: adeò ut neque eiſdem fas ſit accedere ad limen ſanctuarii. Si autem ſuper altari myſteria non ſint, & neceſſitas id exigat, fas eſto uſque ad exteriorem lampadem dumtaxat ipſis accedere. Illuc verò ingreſſi, infrà lampadem conſiſtant. Si verò quis ebrius eſt, neque quum ſacra myſteria ſunt poſita, neque quum percipiuntur, fas eſto hujuſmodi hominem accedere ad partem ſanctuarii, nedum illuc intrare; quia nequitia eſt maxima, & crimen irremiſſibile. Quandoquidem in veteri quoque lege idipſum mandavit Deus Moyſi: præcepit enim ei, dicens: Vinum & ſiceram non bibes tu, & filii tui tecum, quum ingredimini ſanctuarium, ne propter hoc moriamini. Quodcumque verò præter iſta fiat, illicitum eſt in verbo Domini. Qui jejunium ſolvunt, eos Syri ut & reliquæ Chriſtianæ gentes è communione arcent. Jacobus Edeſſenus apud Barhebræum in lib. Direct. cap. 5. ſect. 2. [illegible]

Nemini licitum eſt, inquit, *cibum aliquem aut potum quemcumque capere ante ſacramentorum ſumptionem, niſi urgente morbi neceſſitate, aut in mortis periculo*. Chaldæi verò Neſtoriani tanta religione Altaria & Euchariſtiam cuſtodiunt, ut ea niſi à jejunis, & Clericis tangi non permittant, ſed pollutam Patenam vel Calicem exiſtiment, ſi vel à laicis contingantur. Audi Georgium Moſulanum in Quæſtionibus de Altaris miniſterio.

[illegible]

Quæſtio. Mulieres, quum Calicem iis porrigunt, tegunt ſe, ne videantur, & ambabus manibus calicem tenent ſumuntque. Indica mihi, pollutuſne eſt calix, eumque fas eſt à Sacerdote ad altare referri? Reſponſio. Quum calix communibus (ideſt, laicorum) *manibus contrectatur, haud dubium quin polluatur. Id verò quum contigerit, oportet, ut Sacerdos antequam illum ad altare referat, particulam ex menſa accipiat, eâque ipſum juxta Diaconum conſignet, inquiens: conſignatur calix iſte ſacro Corpore in nomine Patris &c. Si autem Sacerdos abſit, Diaconus ſolus propter neceſſitatem illum conſignet.* Idem docet quæſt. ſequenti, in qua Sacerdotem monet, ut Patenam velo tegat, ne à communicantibus tangi queat.

Canon XXVIII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut nefas ſit Preſbyteris & Diaconis intrare ad celebrandum divina myſteria, aut ad faciendum in ſanctuario miniſterium graduum ſuorum circa divina myſteria, quando in Eccleſia veſpere, nocte, & mane minimè miniſtrant. Et hæc in verbo Domini decreta ſunt. Ex duplici Orientalium conſuetudine ortus eſt hic canon, ſemel ſcilicet in die, & unam dumtaxat eamque ſolemnem ſuper altari miſſam celebrandi. Hinc enim fiebat, ut Preſbyteri per vices ſacrum peragerent, & qui Liturgiam celebraturus eſſet, idem veſpertinis, nocturnis, & matutinis in Eccleſia officiis vel præeſſet, vel adeſſet. Canon Cyriaci Jacobitarum Patriarchæ apud Barhebræum in libro Directionum cap. 5. ſect. 2.

[illegible]

Non

Et quæſtiones 1 Eccleſiaſticas; Et — ܘܫܘܐܠܐ ܥܕܬܢܝܐ: ܘܡܠܐ

Non licet per Deum Epiſcopo, aut Presbytero bis in die celebrare, neque ſuper eodem Altari ſeù Tabula bis eodem die Liturgiam offerri. Eadem & Maronitarum olim diſciplina fuit, de quibus rectè Morinus de ſacris Ordinationibus pag. 383. *Semel tantùm ſingulis diebus Miſſam in Eccleſia celebrant, nec ſine urgente neceſſitate, & Epiſcopi licentia, bis in die ſuper uno & eodem altari ſacrificant:* etſi hodie nullam hujuſce Canonis rationem habeant, Latinorum ſcilicet Presbyterorum in morem, quos in hiſce aliiſque imitari ſtudent. Et apud Neſtorianos quidem ipſos ante Joannis Iſæ tempora definitio de una duabuſve Liturgiis ſuper uno eodemque altari in die celebrandis arbitrio Doctorum permittebatur. Sic enim ait Joſue Barnun Patriarcha, qui ſæculo nono Neſtorianis præfuit, in Quæſtionibus ad Abbatem Macarium.

ܫܘܐܠܐ. ܐܢ ܕܢܩܕܫ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܬܪܬܝܢ
ܙܒܢܝܢ ܐܘ ܬܠܬ. ܦܘܢܝܐ. ܐܢܫ
ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܠܗ ܘܡܦܣܝܢ.

Interrogatio. Licet ne ſuper altari bis terve conſecrare? Reſponſio. Quidam Doctores id probant & permittunt.

1 *Quæſtiones Eccleſiaſticas.* Reſponſio Joannis Patriarchæ ad Quæſitum Abulabbaſi Alphadli de Jejunio, quod Ninivitarum appellant, ex Elia Damaſceno relata à nobis eſt to. 2. p. 426. ubi quæſtio illa mota dicitur *die XI. Januarii anno Græcorum milleſimo ducenteſimo decimo quarto*, hoc eſt, Chriſti 903. Apud eumdem Eliam Damaſcenum exſtant *Quæſtiones* ejuſdem Joannis Patriarchæ, quas Sobenſis *Eccleſiaſticas* vocat, hoc titulo prænotatæ: نسخة كتاب نقل من ابينا يوحنا ابن عيسى الجاثليق حفظنا الله بصلواته الى رجل من اهل اليمن فى جواب ما كتب به:

Exemplar libelli à Joanne Iſæ Catholico, cujus precibus nos Deus adjuvet, ad quendam in Jamana (hoc eſt, *Arabia Felice*) *commorantem tranſmiſſi, cujus Quæſitis reſpondet.* Sunt autem Quæſita XXVIII. totidemque Reſponſa, quibus hæc Joannis Epiſtola præfigitur, ab eodem Arabicè exarata.

لاخينا المومن المحب ما يقربه الى الله عز وجل الحسن بن يوسف النصرانى القس حاطه الله وكلاه من يوحنا الجاثليق . اسعدك الله بطاعته وحاطك بكلايته وتولاك برافته ودفع عنك المكاره برحمته وجمع لك من الخير الدارين ونعيم المصلين وشرف المزلفين بسعة جوده ورحب كرمه . كتابى اسعدك الله ونحن بحال سلامة والله محمود وعلى كل حال مشكور. ووصل كتابك مد الله فى عمرك وسرنى ما تضمن من خبر سلامتك وسلامة جميع اخواننا فى ناحيتك حاطهم الله ورغبت الى الله فى توحدكم بالكفاية وحراستكم من الافات بيمين حياته وفضل بركاته. فاما ما سالت من تعريفك ما توجبه قوانيننا فى المسايل التى ذكرتها فى كتابك فقد بينت ذلك فى اخر كتابى هذا واقتصصت مسلة مسلة من مسايلك وذكرت الجواب عنها وارجوا ان ينفعك الله بها ويوفر حظك من الاجر فيما رغبت فيه من طلبها وانا اسال الله البار الرحيم ان يزيد فى نينار جماعتكم ويوفقكم لرشادكم ولا يحرمكم اجر اجتهادكم. ويوهلكم للعمل بطاعته والسعى فى مرضاته ويحوطكم بحياطته ويجعلكم ممن يرضى سعيه ويحمد عمله ويحفظكم بصلوات مارت مريم الطاهرة والسليحين والاخيار وساير الابا الابرار الى ابد الدهر امين وكتب يوم الثلثا لاحدعشر ليلة بقين من شوال سنة ثمان وثمانين ومايتين :

Fideli fratri, qui diligit ea, quæ ipſum Deo propiorem efficiunt, cui honor & gloria, Haſano Joſephi filio, chriſtiano Sacerdoti; protegat ipſum Deus & ad perfectam ſalutem perducat: Joannes Catholicus. Secundet, oro, Deus vota tua per obedientiam mandatorum ſuorum, teque protectione ſua tueatur, ſed & ſua te miſericordia defendat, ſuaque te clementia à malis eripiat: ſæculi utriuſque tibi bona largiatur; poſtremò liberalitatis ſuæ largitate atque beneficentiæ ſuæ amplitudine utriuſque manſionis felicitatem ac celſitudinem loci utriuſque tibi concedat. Secundet, etiam oro, Deus vota tua, quandoquidem nos rectè valemus, pro quo Deo gratias agimus, & in omni ſtatu hymnum laudis perſolvimus. Literas tuas accepi, (ſic tibi diuturnam vitam tribuat Deus:) ex quibus non modicam hauſi lætitiam, factus certior bene valere te atque univerſos fratres noſtros in iſtis locis commorantes. Protegat, oro, illos Deus, quem precor vobis in omnibus adeſſe, & ab omni calamitate vos cuſtodire ſecundùm abundantiam benedictionum ſuarum, & per vivam dexteram ſuam. Quod porrò ſpectat ad Quæſtiones, quas propoſuiſti, cupiens diſcere, quid ad ſingula quæ retuliſti, noſtrorum canonum leges præſcribant; id verò ad præſentium literarum calcem à me expoſitum accipies, ubi ad ſingulas quæſtiones tuas planè diſtinctèque reſpondeo: idque tibi profuturum confido, Dei bonitate fretus, quem oro, ut tibi amplam mercedem reddat pro tua in iis proponendis bona voluntate, veſtroque cætui majorem ſemper in dies affundat lucem, voſ-

que dirigat, & *ſollicitudinis veſtræ præmio vos carere nuſquam ſinat: ſed dignos efficiat ſibi obtemperare*, & *in voluntate ſua ambulare, ſuaque cuſtodia circumdet, eiſque accenſeat qui rectè ambulant* & *agunt:* & *intemeratæ Dominæ Mariæ electorumque Apoſtolorum* & *omnium ſanctorum Patrum precibus in ſempiterna ſæcula defendat* & *protegat. Datum feria tertia, nocte undecima menſis Scivali anno ducenteſimo octogeſimo octavo:* hoc eſt, Chriſti nongenteſimo primo.

Quæſitum I. De eo, qui pejeravit.

II. De Sacerdote, qui rixam habens cum altero, altare ingreditur.

III. De pueri, aut puellæ communione poſt Baptiſmum. لسايړ من يعمـــه من الصبيان والصبايا الصغار ان يدخلوا الى المذبح محمولين فى وقت الاعماذ ويقربوا بعــد الفراغ من العماذ من حيــث لا يقدموا الى صندوف المذبح ولا يمسونه بايديهم ولا لشى من لباس المذبح . وان كان المعمد رجلًا كاملًا له ان يدخل المذبح على هذه السبيل ويكون فى رجليه خف ويطلق له ان يمشى . وان كانت امراة كامــلــة لم تدخل المذبح وقربــت على الـــبـــاب :

Parvulis, inquit, *maſculis ſeu fæminis convenit, ut baptiſmum ſuſcepturi, ad altare deferantur, eoque peracto communicentur. dummodo ad altaris arcam non accedant, aut illam ſive ejuſdem tegumenta manibus non contingant. Si verò baptiſmo initiandus fuerit vir adultus, illi eodem pacto ad altare procedere fas eſto, atque calceamenta ferre* & *ſuis incedere pedibus permittatur. Si verò fæmina fuerit, nefas eſto hujuſmodi ad altare progredi, ſed pro ejus foribus conſiſtens, communionem percipiat* Fæminis ad altare prohibitus eſt acceſſus ex antiquis etiam Canonibus, quos Martene congeſſit tom. 1. de antiquis Eccl. Ritibus pag 336. ſed potiſſimùm ex canone 44. Concilii Laodiceni, *quod non oportet mulierem ad altare ingredi*.

IV. De Presbytero ſimoniacè ordinato, qui ordinantem Epiſcopum commemorare recuſat.

V. De Presbytero à proprio Epiſcopo excommunicato.

VI. De Tabula Altaris ab Epiſcopo conſecrata, & ab eodem profanata. Licet ne Presbyteris Liturgiam ſuper eadem celebrare?

هذا قد منعنا كل مدينة يامن الناس فيها على انفسهم ويتهيا لهم ان يقدسوا مذبحًا ان يتخذوا اللوح البتة اللهم الا ان يكون الموضع لا يتهيا ان يجد فيه مذبح فيستعمل اللوح عند الضرورة واما الحل للاسافقة فى كراسيهم ان يحلوا المذبح والالواح اذا شاوا بعد ان يكون العلة فى ذلك ظاهرة . وليس لاحد من الكهنه ان يقدس على مذبح او لوح قد احلّــه الاسقف . ومن يقدس على ما قد حلّه الاسقف فــهـــو تــكــن الـــقـــانون والـــقـــربـــان محـــلـــول :

Hoc jam probibuimus, inquit: *nec enim ullatenus fas eſt, ut in urbe, in qua bomines liberi ac vitæ periculo obnoxii non ſunt, altare proinde ſibi conſtruere* & *conſecrare valent, id ex Tabulis compingere. Quodſi locus, in quo commorantur, haudquaquam admittat, ut in eo altare habeant, neceſſitate id exigente ligneo utantur. Quod verò ad diſſolutionem altaris pertinet, Epiſcoporum jus eſto altare ſeù lapideum ſeù ligneum, quum ipſis viſum fuerit, deſtruere, modò cauſa manifeſta id faciendi accidat. Nec deinceps ulli Sacerdoti fas erit in Altari ſeù Tabula poſt Epiſcopi interdictum liturgiam celebrare. Qui ſecus fecerit, canoni ſubjaceat*, & *ejus Oblatio eſt diſſoluta*. Ne altare ligneum deinceps eſſet, canone 1. decrevit Joannes, quem ſuprà retuli. Quod verò ait, *Oblationem ejus diſſolutam eſſe*, qui in Altari ſeù Tabula poſt Epiſcopi interdictum liturgiam celebravit, id dupliciter intelligi poteſt: vel quod oblatio irrita & nulla ſit, qualis eſſet quam laicus conſecrare præſumeret: vel quod valida quidem, ſed illicita & interdicta. Sed ſi vim verborum attendimus, prior ſenſus menti Joannis videtur eſſe conformior. Nam ſicut Mar-Abas, & Joannes Patriarchæ, aliique Neſtoriani ordinationes illicitè & illegitimè etiam ab Epiſcopis factas tamquam irritas, nullas & invalidas habuere, ut notavi hoc to. pag.81. ita & de Liturgia illicitè & contra canones celebrata non modò Joannes iſte, ſed etiam Georgius Moſulanus Metropolita ſenſiſſe deprehenditur in ſuis Quæſtionibus de Euchariſtia, ut infrà dicam.

VII. De Presbytero, qui Epiſcopum contemnit.

VIII. De eo, qui ſororem uxoris ſuæ, aut filiam ſororis uxoris ſuæ ducit. هــذا لا يجوز وهو غير مطلق ومن اقدم عليه فهو محروم من البيعة الى ان يقلــع عنه اللهم الا ان يكون فى بلدكم من قد تزوج متقدما مثلــمـــا ذكرت فــان هذا لا يوخذ بـــاخراج امـــراتـــه عن منزله بل يـــمـــنـــع من المـــســتــقـــبـــل من يـــــروم ذلك او يحـــاولـــــه :

Hoc verò minimè licet, nec permittitur. Quicumque autem illud attentaverit, ab Eccleſia arcendus eſt, donec reſipiſcat. Quodſi in Provincia veſtra exiſtat, qui prædictas nuptias jam contraxerit, nolumus hunc cogi uxorem ſuam domo expellere; curandum tamen, ne in poſterum quiſpiam id attentare præſumat.

IX. De puero, à parentibus cum puella deſponſato, qui adulta ætate quum à ſponſa abhorreret, alteram duxit. Licet ne puellæ illi cum viro altero nubere?

X. Licet ne Diacono Oblationem ad altare deferre, præſente Presbytero? الـــذى يجوز فى هذا ان يحمل القس الفيلاس والشماس الكاس

الكاس . فان لم يكن القس فى المذبح فللشماس
ان يصعد ذلك جميعًا اذا تشاغل القس عنــه
بــامــر الصلوة . فــامــا اذا كان
القس حاضرًا فــلــيــس لــه ذلك :

Quod in hoc legitimum judicamus, eſt, ut Sacerdos quidem Diſcum, Diaconus verò Calicem deferat. Quodſi ab Altari Sacerdos abfuerit, Diacono competit utrumque ſimul inferre, quum, inquam, orationis cauſa Sacerdotem præpediri contigerit. Hoc verò præſente, Diacono id facere nefas eſto.

XI. Licet ne Diacono communionem porrigere præſente Presbytero? للشمامسة
المرسومين بخدمة البيعة اذا تهيا لهم ذلك مع
القسان . فاما ان يستبل الشماس بالقربان
ويستخف بالقس فليس له ذلك اذا كان
القس متقدمًا على الشماس :

Diaconis ſacra ordinatione Eccleſiæ ſervitio addictis hoc una ſimul cum Presbyteris facere fas eſto. Sed oblationm adminiſtrare, & Sacerdotem parvipendere, id verò Diacono non licet: quandoquidem Presbyter Diacono ſuperior eſt.

XII. Licet ne Sacerdoti ingredi Altare cum calceis, quibus in foro utitur. الجميل
ان يفرد للكهنة ثيابًا وخفافًا لخدمة البيعة اذا
تهيا لهم ذلك . فان دعت الضرورة ولم يكن فى
حال الكاهن فضل فله ان يدخل بخفه وثوبه
الذى يتصرف بهما من سوقه ومعاشه :

Æquum ſanè & juſtum foret, ut Sacerdotes peculiaribus veſtibus & calceamentis ad Eccleſiæ ſervitium acceſſuri uterentur. Si verò aliud neceſſitas ſuadeat, nec Presbyteri fortuna tenuis hoc patiatur, fas eſto illi ad miniſterium ſuum accedere cum calceamentis ac veſtibus, quibus in ſua officina atque opificio utitur. In idem differit infrà Quæſito XXV. Syri Neſtoriani diſcalceatos ab Eccleſiæ ingreſſu prohibent, imò Eccleſiam pollui cenſent, ſi quis nudis pedibus eam ingreditur; ſic enim definit Georgius Moſulanus. ܫܘܐܠܐ . ܩܫܝܫܐ ܐܘ
ܡܫܡܫܢܐ ܒܛܥܝܘ ܥܠ ܠܡܕܒܚܐ ܚܦܝܐ . ܡܢܐ
ܡܬܥܒܕ ܠܗ . ܫܪܝܐ . ܡܕܒܚܐ ܢܬܩܕܫ :

Interrogatio. Presbyter aut Diaconus per errorem diſcalceatus ad altare ingreſſus eſt. Quid igitur de altari? Solutio. Altare conſecrandum eſt. Contra Ægyptii, quos Coptos appellamus, niſi diſcalceatos ad Eccleſiam non admittunt, ut liquet ex canone 2. Chriſtoduli Patriarchæ, quem refert Renaudotius in Hiſtor. Patriarcharum Alexandrinorum pag. 421.

XIII. كاهنان لم يتخلف فى المذبح غيرهما
فقرب احدهما الاخر ثم اتى بعض المومنين
يريد ان يتقرب . للكاهن ان يقربه مما فى يده
ام لا . الجواب فى ذلك هذا غير جايز لان الذى
رفع الى الكاهن هو قربان له وليس له ان يدفع
الى احد منه شيا وليس ينبغى لاحد هذين
الكاهنين ان يقرب الاخر مما فى الفيلاس
والكاس ويتصرف ويتركه ليقرب ذلك منه من
يريد وانما يجب ان يكونا جميعا ملازمين
للقربان واذا لم يبق احد يتقرب قرّب احدهما
الاخر وانصرفا بعد ان لا يبقى من القربان شى :

Accidit duos Sacerdotes nullo alio præſente ſolos ad altare adeſſe: quare alter alteri porrigit communionem. Contingit poſt advenire fidelium quempiam, & communionem expetere. Quæritur, liceat necne Sacerdoti communionem petenti porrigere ex ea, quam manu tenet, Hoſtia? Reſpondetur, hoc minimè licere: nam quod pro Sacerdote offertur, ejus oblatio eſt, nec ei fas eſt quidpiam ex eo alteri cedere, nec duorum Sacerdotum prædictorum cuivis licet communionem ex diſco & calice alteri porrigere, deinde abire, & relinquere, ut ex eodem percipiat communionem quiſquam pro ſuo arbitratu: ſed id tantummodo juſtum & ſanctum eſt, ut ſimul ambo Sacrificium peragant. Et, ſi nemo adſit, qui communionem expetat, alter alteri porrigat communionem, eoque peracto recedant, modò ex Oblatione nihil remaneat. Non modò Sacerdotes aſſiſtentes, ſed etiam Diaconi, Subdiaconi, & fideles ex eadem cum celebrante Sacerdote Hoſtia communicant apud Græcos & reliquos Orientales; Neſtorianis exceptis, qui, ut ex hoc Joannis Reſponſo colligitur, deſtinatam Sacerdoti vel celebranti vel etiam aſſiſtenti Hoſtiam porrigere aliis nefas ducunt. In Eccleſia Romana ex eadem Sacerdotis celebrantis Hoſtia fideles aliquando communicaſſe obſervat Martene tom. 1. de antiquis eccl. Ritibus pag. 426.

XIV. لقس ولشماس ان يقدّسا على يدى
شماس . الجواب فى ذلك ان هذا لا يجوز الا عند
الضرورة وفى بلد لا يتهيا فيه مذبح ولا لوح
وبعد ان يستاذن اسقف الناحية فى اطلاقه فى
الوقت الذى يحتاج الى ذلك فيه وليس لاحد
ان يفعله الا باذن الاسقف :

Quæritur utrùm Presbytero & Diacono liceat ſacrum facere ſuper manibus Diaconi? Reſpondetur, id minimè licere, niſi id exigat neceſſitas, & in locis, in quibus nec Altare, nec Tabula haberi queat, & nonniſi ex facultate accepta ab Epiſcopo loci, neceſſitate actu urgente. Quare nemini id facere permittatur, niſi Epiſcopo annuente & permittente. Celebre eſt Theodoriti Cyrenſis Epiſcopi factum, qui in cella Maris recluſi monachi, ſacratis vaſis ex proximo pago allatis, pro altari uſus Diaconorum manibus, Liturgiam celebravit, ut ipſe narrat in Hiſt. Relig. cap. 20. Lucianus etiam martyr Antiochenus, omni

ex parte vinculis conſtrictus, pectore pro altari in ſacra Liturgia uſus fuiſſe perhibetur.

XV. الاركذياقن لــــه ان يقدس المذبح

الجواب فى ذلك انه ان كان الاسقف قد اطلـــق

له ذلك فله ان يفعل . وان لم ياذن له الاسقف

فيه فليس له ان يقدم عليه بـــتة الا باذنه .

Quæritur, utrùm Archidiacono liceat Altaris conſecratio? Reſpondetur, etiam licere, ſi quidem Epiſcopus id facere conceſſerit. Invito autem Epiſcopo, ſeù minimè permittente, Archidiacono haudquaquam licet id attentare.

XVI. An filius illegitimus poſſit eſſe hæres patris, qui abſque liberis legitimis deceſſit, ſed alios conſanguineos legitimos habet?

الجواب فى ذلك ليس يطلق لاحد اتخاذ جارية

الا بعد ان يعتقها ويتزوجها بالمهر والبركة بحضرة

القسان والجماعة ويكون واحده يقوم مقام الحرة

بل لا فرق بين الحراير وبينهن فى النكاح اذ كان

لا يجوز الا بعد العتق والتزويج . واما هذا الولد

فان شهدت له جماعة مقبولـــة ان المتوفى اتخذ

امة من غير تزويج على ما ذكرنا وولد هذا الولد

منها فليورث نصف تركة ابيـــه ان كان لا ولد

لابيه غيره والنصف الباقى على قرابات الميت .

وان كان له ولد من الحرة فليعطى ابن الامـــة

نصف العـــشر من تركـــة ابيـــه

ويـــاخــذ البـــاقى بن الحـــرة :

Reſpondetur, nemini licere ancillam ducere, niſi poſt reſtitutam eidem libertatem, eamque eſſe ducendam cum dote & benedictione, Presbyteris populoque præſentibus, gradumque liberæ obtinere. Nec verò ullum eſt diſcrimen, quod ad matrimonium pertinet, inter fæminas liberas, ac ſervas: quandoquidem illud illegitimum eſſe conſtat, niſi emancipatio, & nuptiarum ſolemnitas præcedat. Quod verò ad puerum ſpurium attinet, ſi quidem teſtes fide digni affirment virum defunctum ancillam duxiſſe abſque ullo conjugii vinculo, ſicut diximus, atque ex ea hunc filium ſuſcepiſſe, ſemiſſem, ſeu dimidium paternæ hæreditatis habeto, modò nullam aliam legitimam prolem pater defunctus reliquerit. Reliquum mortui propinquis cedito. Quodſi defunctus alium filium ex legitima uxore ſuperſtitem habeat, ſpurius dimidium decimæ partis univerſæ paternæ hæreditatis habeto: in reliquum legitimæ proli jus eſto. De hæreditatibus prolixum tractatum edidit idem Joannes, de quo infrà.

XVII. De Presbyteris ſive laicis, quorum culpâ Eccleſia deſtruitur. Qua pœna multandi ſunt? Excommunicari debere, ait, ab Epiſcopo.

XVIII. صبية حبسها ابواها اى رهباها لهـــا

ان ترجع عن الرهبنة ام لا الجواب نعم لها ذلك

ولوكانت هى ايضا وهبت نفسها ثم اختـــارت

الرجوع كان ذلك لها الا انه قبيح بمن يفعلـــه

انما يعاهد الله به عهدًا ولا يحسن به ان يرجـــع

عنه . وان تهيا مـــثـــل هذه وارادت التزويج ولا

يشهر امرها كما يشهر امر من لا علة به وتتولى

الكهنة تزويجها متترا هذا وللرجال المحبسين مثله

ولا جميل بهم ان يرجعوا عما عاهدوا الله عليه :

Accidit puellam à parentibus ſuis includi, id eſt, monialem fieri. Quæritur, an eidem liceat à propoſito monaſtico reſilire. Reſpondetur etiam permitti, etiamſi ipſa ſe ſponte tradiderit, deinde à propoſito reſilire voluerit. Reſpondetur, inquam, hoc ei eſſe permiſſum: turpe tamen id facere propter promiſſionem Deo factam: nec verò decet obligatam Deo fidem frangere. Quodſi quidpiam hujuſmodi contigerit, & puella nuptias quæſierit, res hujuſcemodi minimè publicetur, ſicut cum cæteris fieri ſolet nullam cauſam crimenve habentibus. Presbyteri verò nuptiarum ejus curam ſibi ſolis ſeponant, publicitatem caventes. Hoc verò, quod de fæminis dictum eſt, viris etiam commune jus eſto ſimili modo incluſis: non tamen ii decere putent, pactam Deo fidem frangere. Syri Neſtoriani ex impio Barſumæ Niſibeni canone fas eſſe olim putabant Epiſcopis, Sacerdotibus, & Monachis uxores ducere, ut ſuprà dictum pag. 93. Mar-Abas Patriarcha eum poſtea abuſum edito contrario canone ſuſtulit, ut hoc tom. obſervavi pag 67. & 81. Itaque ut Joannem Patriarcham à Mar-Aba minimè diſſentire dicamus, de monachis monialibuſque minimè profeſſis hoc ejus Reſponſum intelligi cenſendum eſt. Cæterùm iidem Neſtoriani Ancyranos & Nicænos canones admittunt, in quibus Virginitatem profeſſis nuptiæ omninò interdicuntur. Sic enim definit Ancyranum Concilium Canone juxta Syriacam Verſionem, XVIII., juxta Græcam verò & Latinam XIX. ܐܝܠܝܢ

ܕܡܫܬܘܕܝܢ ܒܬܘܠܘܬܐ ܘܡܒܛܠܝܢ ܫܘܘܕܝܗܘܢ : ܬܚܘܡܐ

ܕܕܝܓܡܘܣ ܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܠܡܝܢ ܐܟܝܬ ܬܪܝ ܙܘܓܝ ܢܫܡܠܘܢ :

Quicumque virginitatem promittentes ſponſionem ſuam irritam faciunt, ii digamorum definitionem impleant. Et Concilium Nicænum canone, ut vocant, Arabico juxta Syriacam eorumdem Neſtorianorum verſionem.

ܗܢܘܢ ܕܫܒܩܘ ܚܕ ܙܒܢ ܠܥܠܡܐ

ܘܗܦܟܘ ܠܘܬܗ . ܥܣܪ ܫܢܝܢ

ܢܗܘܘܢ ܒܬܝܒܘܬܐ .

Qui ſemel mundo abrenunciarunt, deinde ad eum regreſſi ſunt, decennium in pœnitentia maneant. Hinc Joannes Syrorum Jacobitarum Patriarcha de monachis & monialibus hujuſmodi ſic decernit apud Bar-hebræum in lib. Directionum cap. 7. ſect. 10.

ܕܝܪܝܐ ܘܕܝܪܝܬܐ ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܕܝܪܐ ܠܡܫܩܠ ܢܫܐ

ܢܬܚܪܡܘܢ

ܘܢܗܦܘܟ ܗ̇ܘ ܠܐܣܟܡܐ ܩܕܝܫܐ ܠܐܣܟܝܡܐ :

Monachus, qui habitum deponens, uxorem duxit, ſi pœnitentiam egerit, permittatur ei, ut relicta ea muliere, ad ſchema, ideſt, ſacrum habitum, *redeat*.

XIX. امراة تقربت ومعها ولد صغير يجوز لها ان تقربه وقد رضع الليل كله الجواب هذا يجوز للصبيان في يوم اعمادهم فانه ساعة يعمد الصبي يقرب . واما بعد ذلك فلا يقرب الا اذا تهيا ان يمنع من الثدي . فليس يضره ذلك اذا الزمت امه اخذ القربان :

Quæritur, utrum mulier de communione, quam ipſa percepit, infanti, qui tota nocte ubera ſuxit, impertiri queat, nec ne? Reſpondetur, parvulis die, quo baptizantur, id licere, quia tunc quando parvuli Baptiſmum ſuſcipiunt, ſimul communicantur. (ut ex Ritualibus Græcorum, Syrorum, & Ægyptiorum liquet.) *Poſtea verò infantibus communio concedenda non eſt, niſi quando ab uberibus arceri ac abſtinere valeat. Tunc autem nil officit eum, quum mater communionem petit, unà cum ipſa ad communionem admitti*. De communione infantium vide cl. Martene de antiquis Eccleſiæ Ritibus lib. 1. pag. 430.

XX. مذبح مقدسة في بلد مخيف يجوز ان يقلع ويدفن في وقت ثم ترد ويقدس عليها . الجواب هذا لا يجوز . لان المذبح ان نزع من مكانه فضلا عن نقله فيحتاج ان تقدس ثانية . وان دخل الى بيت المذبح قوم من المخالفين للملة ولم يقلعوا الصندوق فليقام فيه صلوة لذلك السبب ويرسم البيت من الجانب الشرقي دون الصندوق باليد لا بالدهن وهذا هو مطلق للقس دون حضور الاسقف . فاما ان نزع الصندوق اونحي عن مكانه فيحتاج ان تقدس ثانية . وذلك للاسقف وبامره دون غيره :

Accidit Altare conſecratum in loco hoſtilibus incurſionibus obnoxio reperiri. Quæritur, an illud tollere & condere liceat, poſtea loco ſuo refigere, atque in eo Sacrum facere? Reſpondetur, id minimè licere. Nam ſi Altare è loco, cui fixum fuit, convelli contingat, ne dicam aliò transferatur, nova conſecratione indiget. Quodſi accidat fidei noſtræ hoſtes Sanctuarium intrare, nec Altaris arcam convellere, communes Eccleſiæ preces inibi celebrari hoc minimè obſtante licebit, modò Sanctuarii pars Orientalis cruce ſignetur manu, non autem chriſmate, citra Arcam. Id verò Presbytero, abſente Epiſcopo, permiſſum eſt. Si verò Arca è loco, in quo fixa eſt, moveatur, aut alio aſportetur, iterùm eam conſecrari oportet; & quidem ab Epiſcopo aut ex ejus delegatione, privativè quoad alios. De ſimili Græcorum Ritu motam ſacram menſam repa rantium, vide Goar in Euchologi. pag. 617.

XXI. امراة زوجها ابوها ثم ارادت ان تحتبس يجوز لها ذلك . الجواب فيه ان كانت هذه المراة في الوقت الذي زوجها ابوها فيه بالغ وصبرت على ذلك ورضيت به فلا يجوز لها ان كانت قد مضت الى بيت زوجها . وان كانت مملكة واختارت هذا فليسال زوجها واذا اجاب جاز لها على ان يشترط عليها الا تعاود فتتزوج غيره وان كان ابوها زوجها وهي صبية صغيرة فلما بلغت اختارت الحبس فلها ان تحتبس .

Accidit mulierem à patre ſuo in matrimonium tradi, religionem deinde optare. Quæritur, utrum id prædictæ mulieri liceat? Reſpondetur, ſi hæc mulier, quando à parente ſuo tradita fuit, erat adulta, & ſtatum illum ſponte acceperit, ab eo reſilire minimè ei licebit, ſi ad mariti domum ducta jam fuerit. Quodſi deſponſata fuerit, & religioſum ſtatum deinde optaverit, rogetur maritus; ſique annuerit, ad eum ſtatum tranſire fas eſto, dummodo ſpondeat ſe alias cum altero viro nuptias nunquam inituram. Si verò eadem à patre matrimonium contrahere juſſa eſt, antequam ad pubertatis annos perveniſſet, & poſtea adultior effecta includi optaverit, id verò ipſi permittitur.

XXII. De vitando Presbytero ab Epiſcopo excommunicato.

XXIII. De vitandis clericis & laicis ab Epiſcopo excommunicatis eò quod ipſum contempſerint.

XXIV. De viro adultero, qui ejectâ uxore alteram duxit. Si poſteà reſipuerit, licet ne ei ſuam uxorem revocare?

XXV. لشماس ان يخدم ما يجب عليه في البيعة بنعل . الجواب ليس للشماس ولا للقس ان يتكلفا شيا من خدمة البيعة الا بحف :

Quæritur, an Diacono, quæ ſui ſunt muneris in Eccleſia peragere liceat cum calceis? Reſpondetur, nec Diacono, nec Presbytero licet ſine ſandaliis ullum ſui ordinis miniſterium obire.

XXVI. كاهنين احدهما اقدم اسياميد من الاخر له ان يرتفع عليه في البيم والمذبح . الجواب ليس له ذلك الا انه يقدمه الذي تقدمه .

Accidit duos ſimul eſſe Sacerdotes alterum altero ordinationis tempore priorem. Licebit ne Presbytero juniori alterum in Bemate & Altari antecedere, nec ne? Reſpondetur, minimè id licere: ſed juniorem ſeniori cedere oportere.

XXVII. نصراني يقصر بالقربان ويقول انه منة . الجواب لا يقرب حتى يرجع عن خطاه ويظهر التوبه ويعترف بفضل القربان وجلالته مقداره وانه جسد المسيح ودمه الذي يمحو الخطايا ويغفر الذنوب :

Chri-

Et Judicia 1, & de hæreditatum diviſione.

ܕܝ̈ܢܐ ܘܦܘܠܓܐ ܕܝܪ̈ܬܘܬܐ.

CAPUT CLXXIII.

David Beth-Rabanenſis, Epiſcopus.

2
3 Mar David 2 Beth-Rabanenſis 3 Fe-

ܡܪܝ ܕܘܝܕ ܗܘ ܕܒܝܬ ܪ̈ܒܢ ܥܒܕ.

Chriſtianus quidam de Oblatione minus rectè ſentiens dicit eam eſſe meram legem, ſeù ritum quendam. Reſpondetur, communione privandum eſſe, donec à peccato ſuo reſipiſcat, & pœnitentiam oſtendat, atque confiteatur Oblationis excellentiam, & convenientem eidem honorem, illamque eſſe Corpus, & Sanguinem Chriſti, quo peccata delentur, & debita remittuntur. Locus inſignis de reali præſentia Corporis Chriſti in Euchariſtia. Quod autem Xenajas citatus tom. 2. pag. 38. Neſtorianos accuſat, Chriſtum in Euchariſtia ut nudum hominem, non ut Deum exiſtere ſentientes; id ex eorum errore circa Incarnationem conſequitur, & contra ipſum Xenajam retorqueri poteſt argumentum, quod ipſe quum Monophyſiſmum adſtruat, unam tantùm in Euchariſtia Chriſti naturam agnoſcat.

XXVIII. كاهن يخبز القربان فى منزله خوفا من المبيت فى البيعة ثم يحمله الى البيعة الجواب فى ذلك انكان هذا يخاف ان يبيت فى البيعة فليبيت فى منزله ويصلى ما يجب عليه ثم يبكر الى البيعة فيخبز القربان فيها . فان لم ينهيا له ذلك وكان متعذرا عليه فليخبز القربان فى بيته فى تنور لا يدخله شيا غير القربان ولا يتولى ذلك غيره وغير نظرايه من الكهنه خبز القربان فانه لا يجوز لمن لم يكن قس او شماس ان يتقدم الى شى من امر القربان :

Contingit, ut Sacerdos metuens pernoctare in Eccleſia, Oblationis panem domi ſuæ coquat, deinde coctum ad Eccleſiam deferat. Quæritur, utrùm id rite ab eo fiat? Reſpondetur, ſi iſte Sacerdos in Eccleſia pernoctare metuit, domi ſuæ pernoctare eidem fas eſſe, modò preces, ad quas tenetur, peragat, deinde lucem præoccupans, ad Eccleſiam veniat, ibique panem oblationis coquat. Aut ſi id facere nequeat ex juſta cauſa, Oblationis panem domi ſuæ coquat in clibano ad hunc tantummodo uſum deſtinato, adeo ut præter oblationis panem nihil aliud in illum immiſſum fuerit. Id autem ipſe per ſe Sacerdos perficiat, aut per alios Sacerdotes ſui ſimiles, nec aliis præter iſtos id operis committat. Nec enim licet ei, qui nec Sacerdos, nec Diaconus eſt ad aliquid ſacram Oblationem attinens procedere.

1 *Judicia, & de hæreditatum diviſione.* Canones hac de re edidit Joannes Iſæ in Synodo celebrata anno Græcorum 1212, Chriſti 900. exeunte, ut ex Amro ſuprà dictum eſt. Exſtant nonnulli Arabicè in Nomocanone Cod. Arab. ms. 36. pag. 189. (De quo To. 2. Bibl. noſtræ pag. 507.) hoc titulo prænotati:

جوامع مواريث المسلمين لبعض المحبين للتعب :

Collectanea de Hæreditatibus juxta placitum Moſulmanorum, auctore quodam philopono: nimirùm Joanne Iſæ, de quo hæc Amrus ſuprà; *Synodum* Joannes *celebravit de rebus tùm ad religionem, tùm ad civilem gubernationem pertinentibus: & in ea quidem parte, quæ Hæreditates ſpectat, Moſulmanorum legibus canones accommodavit &c.*

1 *David* ex monacho cœnobii Beth-Rabanenſis, ad Epiſcopalem dignitatem evectus (locum hucuſque reperire non potui,) ſub Neſtorianorum Patriarchis Timotheo & Joſue Barnun vixit ſæculo octavo, ut ex Thoma Margenſi colligitur lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 24 ubi Davidem ſcripſiſſe affirmat de geſtis monachorum dictiſque librum *Paradiſi parvi* titulo prænotatum, *cujus primum caput*, inquit, *geſta continet magiſtri noſtri Georgii Barſajadæ Abbatis*: & cap. 20. idem Margenſis ait, *quum ante nos Mar David Epiſcopus ejuſdem cœnobii olim monachus* (Beth-Rabanenſis ſcilicet primùm, deinde Beth-Abenſis) *de iis* (hoc eſt, Georgio, Sama, Natanaële, Saliba, & Gabriele) *aliiſque rogatu Cuznahiri fidelis ex Baſoſa pago jam ſcripſerit, ad reliquos accedo, quorum hiſtoriæ nondum literarum monumentis conſignatæ ſunt.* Atqui Georgius quidem Barſajade, Sama, Natanaël, Saliba, & Gabriel monachi circa annum Chriſti 690. ſub Ananjeſu Patriarcha floruere, ut oſtendi ſuprà p. 217. Thomas verò Margenſis ſub Abrahamo Patriarcha, qui ab anno Hegiræ 222. ſedere cœpit, puer literas exarabat, ut relatis ex lib. 1. cap. 32. ejus verbis notavi pag. 204. David itaque intra ſpatium illud temporis, quod ab anno Chriſti 690. ad annum Hegiræ 222. effluxit, ſuam monaſticam hiſtoriam concinnavit.

2 *Beth-Rabanenſis*. Jeſuzacha, Zachajeſu ſeù Meſſias-Zacha monachus (ſic enim eum appel-

Fecit Tractatus de menſuris [1]

Cli-

[illegible]

appellatum invenio, ut dixi ſuprà pag. 216.) Jacobi & Babæi æqualis, cœnobium illud condidit exeunte ſæculo ſexto, ut narrat Thomas Margenſis in hiſtor. monaſt. Quum enim ejectum à Babæo Archimandrita Jacobum cum nonnullis monachis retuliſſet, à Zachajeſu conditum in Daſena monaſterium commemorat lib. 1. cap. 14. [illegible]

[illegible]

Quum hæc, inquit, *eis tribulatio contigiſſet, ſanctus magiſter noſter Mar Elias, & Mar Ananjeſus illius ex ſorore nepos Niniven migrarunt ad beatum Abbatem Joannem Sabam,* (Seniorem) *qui à ſancto magiſtro noſtro Mar Abrahamo illuc miſſus fuerat, treſque iſti ſacrum illud cœnobium conſtruxere. Atque ita Abbas Benjaminus, & Petrus & Paulus, & Joannes, & Adadas, & Iſai venerunt in collem Beth-Abe: & Abbas Jacobus alter perrexit ad Abam incluſum: & Abbas Joannes in Nechel: & Ucbamas, & Sabochtes in Beth-Zabdam: & Abbas Sabarues in Arzun, ædificavitque ibi cœnobium: & magiſter noſter Sabarjeſus profectus eſt ad cœnobium Abæ Saphiræ (ideſt,* ſilvæ pulchræ,) *& Abbas Joannes Adramab ad Daſenam, & Abbas ZACHA-JESUS & magiſter noſter Abraham itidem abiit in Daſenam, ædificaveruntque ſacra cœnobia.* Et lib. 2. cap. 19. de hoc poſtremo Abrahamo præfecto cœnobii *Beth-Raban Zachajeſu* differens, [illegible]

[illegible]

[illegible]

Hic, inquit, *jam ſenex propter nimium regionis Daſenæ frigus, ad hoc ſacrum cœnobium* (Beth-Abenſe) *venit, vixque pedem huc intulerat, quum fratres propter nominis ejus famam morumque eximiam probitatem ſibi ipſum præficere . . . . erat igitur ipſe utriuſque cœnobii præfectus: & hujus ſcilicet* Beth-Abenſis, *& illius conventus Raban Zachajeſu, ex quo venerat. Utriuſque autem conventus unum œconomum, rectorem, proviſoremque eſſe voluit, ita ut neque illi abſque juſſu œconomi, qui ex hoc cœnobio eligebatur, quidquam agerent; neque hi mandatis œconomi, qui ex illo conventu deſignabatur, obſiſterent: id verò ad laudem Dei univerſos excitabat, ejuſque rei fama in cunctis hujuſce regionis cœnobiis vulgata eſt. Nam uterque, Raban ſcilicet Jacobus, & Raban Zachajeſu, ex ſacro illo montis Izlenſis cœnobio prodierat: neque in hoc negotio diſſenſio ulla aut diſſidium inter cœnobitas erat. Quum itaque tempore ſuo beatus quoque Mar Abrahamus exactâ præfecturâ ex hoc mundo decedens conditus fuiſſet, idem ordo poſt ipſum diu manſit, ut ſcilicet unus idemque œconomus & Rector ambo illa ſacra cœnobia gubernaret.* Ejuſdem cœnobii Beth-Rabanenſis fit mentio in hoc Sobenſis Catalogo cap. 55. & 56. ubi de Abrahamo & Joanne monachis.

1 *De menſuris climatum, & de variationibus*

nibus

Climatum, & de variationibus Dierum noctiumque. | ܘܡܫܘܚܬܐ : ܘܥܠ ܫܘܚܠܦܐ ܕܐܝܡܡܐ ܘܠܠܝܘܬܐ.

CAPUT CLXXIV.

Joannes Stylita.

1 Joannes [1] Stylita | ܝܘܚܢܢ ܐܣܛܘܢܝܐ
2 Fecit & ipſe [2] Grammaticam. | ܥܒܕ ܐܦ ܗܘ ܓܪܡܛܝܩܐ.

CAPUT CLXXV.

Joannes Chamiſii, Epiſcopus.

3 Joannes [3] quoque Chamiſii filius, Epi- | ܐܦ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܟܡܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ

nibus dierum & noctium. Carmen Syriacum metro heptaſyllabo *de ſeptem mundi climatibus* exſtat tom.2. Bibl. noſtræ p.499. initium: ܥܠ ܡܫܘܚܬܐ ܕܩܠܝܡܐ ܫܐܠܬܢܝ ܐܘ ܚܒܝܒܐ ܠܝ :

De menſuris Climatum rogaſti me Chariſſime &c. Sed in eo præter nudam ſeptem Climatum deſcriptionem, latitudinem nempe & longitudinem, urbeſque ac provincias nonnullas, quæ iis continentur, nihil *de variationibus dierum & noctium* legitur. Præterea ejus carminis auctor quum de quinto Climate diſſerit, in quo Roma comprehenditur, de hac Urbe aliud à ſe carmen compoſitum teſtatur, idque fortaſſe commentis reſperſum, ut ex iis, quæ hoc loco de eadem Urbe ſcribit, colligitur. ܘܐܦ ܒܗ

ܪܗܘܡܝ ܡܫܡܗܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܡܝ̈ܠܝܢ ܡܬܚܕܪܐ : ܬܡܢ
ܦܛܪܘܣ ܐܦ ܦܘܠܘܣ ܣܝܡܝܢ ܒܗ ܐܝܟ ܥܡܘܕܐ.
ܬܡܢ ܨܒܬܐ ܕܪ̈ܝܫܢܐ ܘܐܣܛܠܘܣ ܕܒܝܬ ܐܒܪܗܡ.
ܬܡܢ ܫܘܦܪܐ ܕܐܣܛܘܢܐ ܘܦܐܝܘܬܐ ܕܛܪ̈ܩܠܝܢܐ.
ܫܘܦܪܐ ܕܗ̈ܝܟܠܐ ܘܕܒ̈ܠܢܐ ܒܫܘܝܐ ܕܝ̈ܘܡܝ ܫܢܬܐ.
ܘܥܠܘܗ ܫܘܦܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܒܡܐܡܪܐ
ܐܚܪܢܐ ܡܦܩܢ ܠܗ.

Eo quoque (ideſt, quinto Climate) *continetur*, inquit, *celeberrima Roma, quæ quadraginta milliarium circuitu clauditur. Ibi Petrus & Paulus tamquam duæ columnæ repoſiti ſunt. Ibi Principum ornatus, & ſtolæ Abrahamiticæ. Ibi columnarum decor, & tricliniorum venuſtas: ibi templorum balneorumque pulchritudo, quæ anni dies æquant. De ejus autem Urbis decore alibi diſſeruimus.* Ex quibus arguitur Davidis carmen de mundi Climatibus aliud ab hoc eſſe.

1 *Joannes*, Ecchellenſi *Eſtunojo*, Hottingero *Eſtionæus*, (*Stylitam* Syri ſic vocant,) ex patria potiùs, vel ex cœnobio, ubi monachum egit, appellatus, quàm quod ſuper columnam, Simeonis inſtar, vixerit: nam Styliticam vitam apud Syros quidem tam Catholicos, quàm Monophyſitas cultam fuiſſe, ex utriuſque gentis monumentis liquet; Neſtorianos verò nullibi legitur id religionis inſtitutum amplexos fuiſſe. Monaſteriis autem inditum *Columnæ* nomen occurrit etiam in hiſtoria Jacobitica, ut videre eſt tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 341. & 344. Floruit ſub Sabarjeſu, Abrahamo Margenſi, & Theodoſio Patriarchis ab anno Chriſti 830.

2 *Grammaticam*. Primus omnium Grammaticam Syriacam ſcripſiſſe dicitur Jacobus Edeſſenus, quum occupata ab Hagarenis Syria ſermo Arabicus pro Syriaco uſurpari cœpiſſet: ut dixi tom.1. pag.475. At Joannes Barzugbi Cod. Ecchell. 27. (de quo tom. 1. pag. 578.) Syros hoſce Grammaticos laudat pag.19. *Jeſudenah* Epiſcopum, *Acbudemem*, *Joſeph* Huzitam, *Joannem* Medicum, *Eliam* Niſibenſem, & pag. 42. *Eliam* primum Patriarcham: ex quibus certè *Joſeph* Huzita, ut cæteros omittam, anno Chriſti 580. floruit, atque adeò Jacobum Edeſſenum uno ſaltem ſæculo anteceſſit.

3 *Joannes Bar-Chamis*, hoc eſt, filius Chamiſii, Epiſcopus Themanonæ præerat ſub Machicha Patriarcha anno Chriſti 1100. ut refert Amrus in vita ejuſdem Machichæ, ubi eum appellat ابن الحداد *Ebn-al-Cheddad*, hoc

Epiſcopus [1] Themanonæ, *Grammaticam ſcripſit.* ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܬܡܢܘܢ.

CAPUT CLXXVI.

Joſue Bar-Bahlul, Joſue Bar-Ali, Joſue Maruzæus, & Gabriel Bochtjeſu.

2 Bar-Bahlul [2] compoſuit Lexicon ܒܪ ܒܗܠܘܠ ܟܬܒ ܠܟܣܝܩܘܢ

Ex multis collectum libris: ܡܟܢܫܐ ܕܡܢ ܣܦܪܐ ܣܓܝܐܐ.

3 Et Joſue [3] Bar-Ali medicus, ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܥܠܝ ܐܣܝܐ:

Et ܘܡܪܘܙܝܐ

hoc eſt, fabrorum ferrariorum filium: & ſub Barſuma, qui Eliam Machichæ ſucceſſorem excepit, ad Metropolim Moſulanam ex Themanonæ Epiſcopatu evectum teſtatur: idque ſub eodem Elia Barſumæ præceſſore contigiſſe, ex eo colligitur, quod idem Barſuma ex Themanonæ Epiſcopo in Patriarcham Neſtorianorum electus dicitur; atque adeò ipſi Joanni ad Metropolim Moſulanam promoto ſuffectus videtur. Porrò cognomentum *Ebn-al-Cheddad* ex Chamiſio patre traxit. Chamiſius enim Syris ܒܪ ܩܪܕܚܐ *Bar-Kardahe*, hoc eſt, filius fabrorum ferrariorum, dicitur, quod Arabicè *Ebn-al-Cheddad* interpretatur. Fuit autem Chamiſius & ipſe haud ignobilis Scriptor, cujus carmina retuli tom. 1. pag. 582. & tom. 2. pag. 489.

1 *Epiſcopus Themanonæ.* Ecchell. *Tamnun.* Hotting. *Tamnin, de qua*, inquit, *urbe vide Smeg. Orient. pag.* 252. De Themanona hæc Abulpheda in deſcriptione Meſopotamiæ.

قرية ثمانين وهى شرقى دجله على اقل من مسيرة يوم وقرية ثمانين فى جهة الشمال عن العمادية .

Oppidum Themanin ad orientem ſolem Tigris poſitum eſt, indeque itinere diei minus abeſt; Amadiam ad boream habens. Ibidem de Amadia.

العمادية وهى قلعة عامرة عن ثلث مراحل من الموصل فى الشرق والشمال . . . وهى فى جهة الشمال عن اربل .

Amadia arx eſt hominibus frequens, tres ſtationes à Moſul diſſita ad orientem & boream... Arbelam habet ad boream. Quam verò hìc Abulpheda *Themanin*, Amrus in vita Eliæ ſecundi Patriarchæ ثمانون *Themanun* appellat: ejuſque urbis Epiſcopus apud eundem laudatur Ebedjeſus ſub Ebedjeſu & Elia Patriarchis.

2 *Bar-Bahlul*, hoc eſt, filius Bahluli, *Ablulhaſanus*, ſeù Haſani pater Amro dicitur in vita Ebedjeſu primi Patriarchæ, cujus verba ſuprà retuli pag. 201. Vivebat anno Chriſti 963. Syris ܝܫܘܥ *Jeſum* ſeù Joſue, Arabibus عيسى *Iſam* appellatum fuiſſe, liquet ex titulo *Lexici Syro-Arabici* ab ipſo compoſiti, quod olim ad Thomam Erpenium pertinebat, nunc in Bibliotheca publica apud Cantabrigiam ſervatur. Vide catalogum librorum manuſcriptorum ejuſdem Bibliothecæ num 2492 pag. 274. Idem Lexicon exſtat ms. in Bibliotheca ſecreta Medicea. De quo hæc Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito pag. 230. *Exſtat hoc Lexicon Cantabrigiæ ms. quod magnum partem Lexico jam Londinenſi inſeritur.*

3 *Joſue*, ſeù *Iſa*, filius Ali, medicus & Philologus, ſub Enos & Joanne Patriarchis claruit circa annum Chriſti 885., Honaino Iſaaci filio poſterior, quippe quem in Præfatione ſui Lexici laudat, ut ſuprà pag. 165. obſervavi. Obiit autem Honainus anno Chriſti 876 ex Barhebræi Chronico, cujus verba pag. 164. retuli. Ali autem, ſeù Heli pater Iſæ, filius fuit Davidis, idemque cum Iſa fratre à Sabarjeſu Patriarcha circa annum Chriſti 830. conditæ apud Bagdadum urbem Scholæ præfectus fuit, teſte Amro in vita Sabarjeſu. *Lexicon* Syro-Arabicum à Joſue collectum, & Abrahamo cuidam inſcriptum exſtat in Bibliothecis Vaticana (Cod. Ecchell. 27. ad calcem tom. 1 Biblioth. noſtræ pag. 578.) Medicea ſecreta, & Dublinienſi in Hibernia (num. 998. & 999. p. 52.) *Præfationis* ejuſdem ſpecimen Syriacè, Arabicè, & Latinè exhibet Hottingerus in Biblioth. Orientali à pag. 295. ſed menda plurima tàm in textu, quàm in verſione obrepſere. Ejuſdem Joſue Bar-Ali *Explanatio vocum exoticarum è Syriaco in Arabicum* exſtat in Cod. Arab. 81. Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 630. ubi *Honaini diſcipulus* appellatur.

1
2 Et 1 Maruzæus, & 2 Gabriel. ܡܪܘܙܝܐ ܘܓܒܪܐܝܠ.

CAPUT CLXXVII.

Elias Epiſcopus Anbaræ.

3 *Elias* 3 Anbaræ 4 compoſuit — ܐܠܝܐ ܕܐܢܒܪ ܥܒܕ
4 Tres tomos 5 ligata oratione. — ܬܠܬܐ ܦܘܢܩܐ ܕܡܫܘܚܬܐ.
5 Et ſermones paracleticos, cum Epiſtolis, — ܘܡܐܡܪܐ ܒܘܝܐܐ ܥܡ ܐܓܪܬܐ:
Et Apologiam, & Interpretationes. — ܘܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܘܬܘܪܓܡܐ:

CA-

NOTÆ.

1 *Maruzæus*, (Ecchell. *Maruazita*) *Joſue* itidem, ſeù *Iſa* appellatus, ut ex Præfatione Lexici Bar-Ali liquet, fuit ipſo Bar-Ali prior tempore: nam ille ſuum ex ipſo Maruzita & Honaino Lexicon congeſſit. Maruzæus autem ex Maru urbe dicitur; de qua ſæpe ſuprà.

2 *Gabriel* medicus, filius Bochtjeſu, filii Georgii, filii Bochtjeſu, genere Elamita, ſub Aarone Raſcido Chalipha claruit, non medicinæ tantùm, ſed etiam linguarum Syriacæ, Arabicæ & *Perſicæ doctus*, Honaini filii Iſaac ſynchronus, de quo ex Gregorii Barhebræi Chronico nonnulla deſcripſi tomo 2. pag. 271. & 315. Ejuſdem meminit Amrus in vita Timothei Patriarchæ, à quo reprehenſus dicitur, quod concubinas, Mahometanorum more, teneret.

3 *Elias* ſub Abrahamo Patriarcha Emmanuelis præceſſore Epiſcopatum Anbaræ urbis circa annum Chriſti 920. gerebat: quem inter & ipſum Abrahamum nonnullas contentiones fuiſſe notat Amrus, ejuſdemque ex narratione infelicem Theodori Bagermenſis Epiſcopi apoſtatæ exitum, in vita Joannis Iſæ deſcribit. Idem Amrus alterum Eliam laudat à Mari Patriarcha poſt annum Chriſti 987. Epiſcopum ejuſdem loci ordinatum, cujus memini tom. 2. pag 443.

4 *Anbaræ*, aliàs *Pheroz-Sapor*. Urbs eſt à Bagdado paraſangis decem diſſita, ut ex Abulpheda in Diſſertat. de Monophyſitis tomo 2. præfixa obſervavi. Ecchellenſis & Hottingerus literam ܕ Daleth, quæ genitivi caſus nota eſt, cum ipſo Anbaræ nomine perperàm conjungunt ſic: ܐܠܝܐ ܕܐܢܒܪ *Elias Danbar*.

5 *Tres tomos Carminum*. Liber unus in tres tomos ſeu Partes diviſus, exſtat ms. in Biblioth. Vaticana, Cod. Syr. 20. (Tom. 2. Biblioth. noſtræ Oriental. pag. 498.) nitidiſſimis literis exaratus à Cauſaba Diacono filio Danielis Presbyteri, filii Eliæ Presbyteri, filii Presbyteri Danielis, in Alcus pago, quam Prophetæ Nahum patriam fuiſſe perhibent, apud cœnobium Hormiſdæ Perſæ, ſub Elia Neſtorianorum Patriarcha, die 20. Februarii, Sabbato ante Dominicam tertiam Jejunii Quadrageſimalis, anno Græcorum 2014 (hoc eſt, Chriſti 1703) uti ad calcem ejuſdem Codicis fol. 366. adnotatur. Partes ſingulæ in ſermones diviſæ ſunt, & ſermones in Centurias, hoc ordine.

Pars I. Sermones III. *Sermo I.* continet Centurias X. quarum unaquæque complectitur Strophas C. ſingulæ verò Strophæ Verſus IV. *Sermo II* continet Centurias V., centuria quælibet Strophas C. unaquæque Stropha Verſus VIII. *Sermo III.* Centurias IV. quarum unaquæque Stropha Verſus XII.

Pars II. Sermones III. *Sermo I.* (qui eſt ordine præcedentium Sermonum quartus,) continet Centurias III. quarum Strophæ conſtant Verſibus XVI *Sermo II.* (qui & quintus) Centurias II. quarum Strophæ conſtant Verſibus XX. *Sermo III.* (qui & ſextus) Centurias item II., quarum Strophæ conſtant Verſibus XXIV

Pars III. Sermones IV. *Sermo I* (qui eſt ordine ſeptimus) conſtat Centuria I. cujus Strophæ Verſibus XXVIII. *Sermo II.* (qui & octavus) Centuria item I. cujus Strophæ Verſibus conſtant XXXII *Sermo III.* (qui & nonus) Centuria ſimiliter I. cujus Strophæ conſtant Verſibus XXXVI. *Sermo IV.* (qui & decimus) continet Centuriam I., cujus ſingulæ Strophæ conſtant Verſibus XL. Adduntur extra numerum Strophæ V. quarum unaquæque conſtat Verſibus XL. Singuli autem Verſus ſunt heptaſyllabi, quos Ephræmiticos Syri appellant.

Opus ſanè admirabili artificio contextum, ſententiis ex Scriptura & Patribus undequaque conquiſitis refertum, in quo tam vetus, quàm novum Teſtamentum percurrens, de Deo, de Chriſto, de Eccleſia, de Sacramentis, de virtutibus & vitiis, deque cæteris hujuſmodi differit; Neſtoriano tamen quoad Verbi Incarnationem ubique ſenſu. Duas enim Chriſti naturas, duaſque hypoſtaſes ſeù perſonas in uno Proſopo agnoſcit. ܟܝܢ̈ܐ ܬܪܝܢ ܘܩܢܘ̈ܡܐ ܡܫܝܚܝܘܬܐ ܐܝܬ
ܕܚܘܪܬܐ

[illegible]

Duæ (inquit Part. 1. ſerm. 1. centur. 1. ſtropha 12) *Chriſti naturæ*, *in Filiatione* (hoc eſt, Filio: Syris enim familiare eſt, abſtractum, ut ajunt, pro concreto uſurpare) *uniuntur*. *Duæ Filiationis hypoſtaſes* (ſeù perſonæ) *unum habent Proſopon*. Et Par. 2. ſerm. 1. centur. 1. ſtropha 16. [illegible]

[illegible]

Nequaquam in tres Deos Deitatem dividimus, quum Deum tres eſſentiæ perſonas confitemur. Chriſtum etiam in duos ſeparatos Filios nequaquam dividimus, quum naturas hypoſtaſeſque duas in unione confitemur. Credimus naturam abſconditam unum eſſe in Uſia Deum treſque in proprietate perſonas, Patrem & Filium & Spiritum ſanctum. Credimus quoque in Chriſto naturam Verbi, & naturam hominis, duas in unione perſonas, unum Filiationis Proſopon. Quod exemplo unionis animæ cum corpore humano confirmare nititur in hæc verba:

[illegible]

Ut homo abſque anima & corpore minimè conſtat, ſic nec Redemptoris unio ſine Verbo & Homine. Corpus & anima in compoſitione unum hominis Proſopon ſunt. Verbum & homo in unione unum Chriſti Proſopon. Nec Verbum eſt homo, nec homo Verbum, ſicuti nec corpus anima eſt, nec anima corpus. Duo ſunt anima & corpus, unuſque homo dicuntur. Duo quoque ſunt Verbum & homo, unuſque Redemptor creduntur. Hæc ille, perſonam, hypoſtaſim & ſubſiſtentiam à Proſopo diſtinguens: qui communis eſt Neſtorianorum recentium explicandi myſterium Incarnationis modus, de quo latè Stroza in lib. de Dogmatibus Chaldæorum. Vide ſuprà hoc tom. pag. 95.

Prætereà dum in Meſſalianorum ſectam invehitur, in duplicem ipſe impingit errorem, quorum alter eſt de Divina natura, quam negat ab hominibus, ab Angelis, ab ipſa Chriſti humanitate intuitivè videri poſſe; qui communis Armenorum Neſtorianorumque error eſt, ut de primis latè Galan. in Conciliatione Eccleſiæ Armenæ cum Romana Par. 2 quæſt. 8. pag. 157. & de Neſtorianis dictum eſt ſuprà hoc tom. pag 101. Alter de Animabus, quas corporibus ſolutas, ſenſu actioneque omni carere affirmat: quod & Babæum Archimandritam ſenſiſſe, obſervavi hoc eod. tom. pag. 95. Hæc ſunt Eliæ verba quoad ſtatum Animarum, Par. 2. ſerm. 2. centur. 1. ſtropha 29. [illegible]

[illegible]

Anima itaque, inquit, *quum ex corpore ſeparata recedit, ſuam voluntatem amittit, propriaque exuta libertate nec bonum velle poteſt, neque malum cogitare; quemadmodum & corpus bonum malumque operari nequit*. De Viſione verò Divinæ naturæ, eâdem Centur. ſtroph 86. ponit primum adverſùs Meſſalianos, Deum oculis corporeis videri non poſſe.

[illegible]

Ajunt quidam imperiti mentiſque oculo capti, Deitatem per corporeos oculos humanitati patere. Quod deinde Meſſalianorum aſſumptum Strophâ ſequenti dum convellit, pari furore & ipſe abreptus, Deum negat ab ulla creatura etiam ſpirituali videri poſſe.

[illegible]

Nequit creatura, inquit, *oculo Creatorem corporeo intueri, quum ſit ille inſenſibilis, nec ſub ſenſum rerum creatarum cadat. Quodſi mentis etiam & intellectus cognitionem fugit, quî igitur fieri poteſt, ut quod infinitum eſt, à ſenſu definiatur? Quidquid videtur, definitum eſt. Deus verò infinitus. Si igitur infinitum videri nequit, neque Verbum videri poterit*.

Propterea Verbum ſibi ex humano genere amictum aſſumpſit, quo Angelis ſimul & hominibus, quantum fieri poteſt, manifeſtaretur. Et Stropha 89. proſequitur. [illegible]

[illegible]

Quod ſpirituale eſt, à corporeis videri oculo carnis nequit: nec Angelum homo videre niſi mente & intellectu poteſt: neque oculorum ſenſus Angelum aut Dæmonem definire, quum carnis natura naturam ſpiritus comprehendere nequeat. Præterea neque animam anima videt, quemadmodum naturæ teſtimonio comprobatur: neque corpus ſeipſum undequaque viſu definire poteſt. Si igitur res creatas Creator ita diſpoſuit, ut creaturam creatura videre nequeat, qua ratione fieri poterit, ut Creatorem creatura viſu definiat? Falſa eſt itaque dementium Meſſalianorum doctrina, nec natura aſſumpta naturam Verbi aſſumentis intueri poteſt. Pergit Deum aſſerere nulli creaturæ rationali, non hominibus, non Angelis, non ipſi Humanitati Chriſti unquam in propria natura viſum fuiſſe, ſed ſolùm in ſpecie, ut ait, & figura.

Denique de Primatu Petri inſignem habet locum Par. 2. ſerm. 3. centur 2. ſtroph. 59.

[illegible]

[illegible]

Quærunt, inquit, *eruditi non ignari veritatis: cur Simonem Bar-Jona Salvator Cepham* (hoc eſt, Petram) *appellavit? Quum Chriſtus ipſe Redemptor magnus ſit Petra veritatis, quare ergo alterum Petram & Caput ædificii nuncupavit? Eâdem appellatione, eodemque nomine Simonem Petræ cognomento decoravit; quemadmodum Chriſti Salvatoreſque populi in Lege plures dicti ſunt; unus autem eſt Chriſtus verus idemque Salvator magnus, qui cæteris tamen pro ſuo cuique tempore nomen iſtud accommodatum dedit. Quia nimirùm futurum erat, ut Chriſtus Petra veritatis in cœlum ſe reciperet, ibique ab humanis ſeſe oculis abſconderet: propterea Vicarium ſuum in terra conſtituit, eumque Petram ædificii appellavit. Is igitur Magiſtri Dominique ſui in terris gerit imaginem & perſonam, & mediator eſt inter nos & Filium, & Pontifex prototypo ſuo ſimilis. Et quidem ſummus & magnus Pontifex eſt Chriſtus, & noſtri Patrijque mediator, atque in cœleſti Sancto Sanctorum ad dexteram Patris ſacerdotio fungitur, Deumque cognatis ſuis hominibus propitiat, atque noſter eſt apud Patrem Advocatus. Is verò elegit & conſtituit in terris Epitropum* (Procuratorem) *Eccleſiarum Simonem ſenem Jonæ filium fidei fundamentum. Illum porrò ex propria appellatione Petram nominavit: non enim antea Petra quiſquam vocabatur: ipſe verò futurus erat Eccleſiæ fundamentum, & caput ædificii. Non eum Chriſtus Salvatorem, ſuo nempe nomine, appellavit: quoniam plures fuerant in populo Salvatores. At enimverò Bar-Jonæ poteſtatem haudquaquam ceſſare fecit Chriſtus, quemadmodum illorum poteſtatem abrogaverat. Sed neque Simonem Chriſtum appellavit, quia plures in Juda fuerant Chriſti, quos Dei Filius abſtulit. Cepham verò haudquaquam undecum ipſis excidere fecit.*

Laudantur ab Elia ſcriptores *Xyſtus*, quem ipſe in margine Par. 1. ſerm. 3. Cent. 1. Romanum Pontificem appellat, *Marcus* Abbas, *Baſilius* magnus, *Theodorus* Mopſveſtenus, *Ephræm* Syrus, & *Barſaruſuæus*, de quo mox ſermo erit.

CAPUT CLXXVIII.

Ananjeſus Barſaruſvæus, Epiſcopus Hirtæ.

1 Ananjeſus [1] Epiſcopus
2 Hirtæ, cognomento [2] Bar-Saru,
3 Edidit Quæſtiones [3] in Textum *Scripturæ*,
4 Et Vocabularium [4] cum Interpretationibus.

ܚܢܢܝܫܘܥ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܚܐܪܬܐ ܕܡܬܟܢܐ ܒܪ ܣܪܘ
ܐܦܩ ܠܗ ܫܘ̈ܐܠܐ ܕܩܪ̈ܝܢܐ
ܡܫܡܗܢܘܬܐ ܥܡ ܬܘܪ̈ܓܡܐ.

CAPUT CLXXIX.

Abzud Scholaſticus.

5 Abzud [5] Scholaſticus compoſuit
Demonſtrationes de variis rebus
Ordine Alphabetico diſpoſitas,
Ad amicum quendam nomine Kurtam.

ܐܒܙܘܕ ܐܣܟܘܠܣܛܝܩܐ ܣܡ
ܬܚܘ̈ܝܬܐ ܕܥܠ ܣܘ̈ܓܐܐ
ܕܡܬܬܕܪ̈ܟܢ ܥܠ ܐܠܦܒܝܬ
ܠܘܬ ܚܕ ܪܚܡܐ ܕܫܡܗ ܩܘܪܛܐ.

CA-

N O T Æ.

1 *Ananjeſus* Hirtæ Epiſcopus, cognomento ܒܪ ܣܪܘܫܘܝ *Bar-Saruſvæus*, circa annum Chriſti 900. claruit, Elia Anbarenſi prior, à quo laudatur in libro Carminum Par 2. ſerm. 1. Centur. 2. in commentar. ad Stropham 32. in hæc verba. ܥܣܘܪܩܠܐ ܐܠܨ ܒܪ ܣܪܘܫܘܝ. ܗܘ ܕܐܘܪܚܐ ܒܥܣܘܪܩܐ. ܒܐܘܪܚܐ ܕܥܣܘܪܩܐ ܠܐ ܬܗܠܟ. ܗܘ ܥܒܕ̈ܐ ܕܐܝܬ ܒܗܘܢ ܬܘܩܠܬܐ ܠܐ ܬܥܒܕ. *Vox* ܥܣܘܪܩܐ, *juxta Bar-Saruſvæum, eſt locus aſper & difficilis. In via aſpera ne incedas: hoc eſt, opera, in quibus offenſio eſt, ne facias.*

2 *Bar-Saru.* Ita in textu Sobenſis, qui metri gratia nomen Barſaruſvæi contraxit. Ecchellenſis tamen legit ܒܪ ܣܪܘܫܘܝ, quod *Barſaraſui* interpretatur. Hottingerus verò in ſuo Catalogo Ananjeſum omittit.

3 *Quæſtiones in Scripturam.* Exſtant Codice Syriaco 3. à fol. 107. (tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 487.) Quæſtiones in vetus & novum Teſtamentum, auctore anonymo; ſed fabulis falſiſque traditionibus inquinatiſſimæ. Citantur in iis præter Nazianzenum, Chryſoſtomum, Ephræmum & Theodorum, Jeſujabus & Jeſudadus Neſtoriani. Ex Quæſtione verò 14 in novum Teſtamentum, quæ eſt de ſacris Ordinibus, colligitur, auctorem opus ſuum cuidam Presbytero ܥܙܝܙܐ *Azizæ* nuncupaſſe.

4 *Vocabularium.* Ejus meminit Elias Anbarenſis in commentar. ad ſuum librum Carminum, ut ſuprà memoravi. Porrò tàm hujus Ananjeſu, quàm aliorum Syrorum Vocabularia ab amanuenſibus ita permiſta ſunt, ut vix diſcerni queant. Exſtat Codice Syriaco 4. (tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 487.) *Vocum Syriacarum interpretatio*, quam huic Ananjeſu haud immerito adſcripſerim.

5 *Abzud Scholaſticus* (malè apud Ecchellenſem, & Hottingerum *Scholiaſtes*) Scholæ, quam Sabarjeſus Patriarcha apud Bagdadum fundaverat, ſub Sergio, qui eundem Sabarjeſum tertius excepit, præfectus fuit circa annum Chriſti 870.

CAPUT CLXX.

Elias Epiſcopus Caſcarenſis.

Elias [1] Bar-Canus fecit
Benedictiones [2], & Orationes:
Diſſeruitque
De uſu Pſalmorum
Deque Sacramentis Eccleſiaſticis.

[illegible]

CAPUT CLXXI.

Elias primus Patriarcha.

Mar Elias [3] primus [4]
Ordi-

ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܩܕܡܝܐ [illegible]

NOTÆ.

1 *Elias Bar-Canus*, Caſcaræ Epiſcopus, obiit triduo antequam Synodus ad electionem Maris Bar-Tobi Patriarchæ habita fuiſſet, teſte Amro in vita ejuſdem Maris, hoc eſt, anno Hegiræ trecenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo, Græcorum 1298. Chriſti 987. & in cella Patriarchali in Ædibus Romæorum ſepultus fuit. Ejuſdem meminit idem Amrus in vita Saadoſti Epiſcopi Seleuciæ & martyris, ubi hæc de ſcriptis S. Gregorii Nazianzeni. ولثاولوغوس خطب كثيرة وفسرها جماعة منهم ايشوع برنون ومار اليا الكشكراني. *Theologus plures edidit orationes, quas multi commentariis illuſtr... , ut Joſue Bar-Nun, & Mar Elias Caſcarenſis*.

2 *Benedictiones* Variæ exſtant anonymo auctore in Ritualibus libris Chaldæorum: ut tom 2. Bibl noſtræ pag. 583. *Benedictiones menſæ, vini, puerorum, infirmorum*; pag 584. *Benedictiones ſeminum* &c.

3 *Elias* hujus appellationis primus Neſtorianorum Patriarcha anno Chriſti 1028. ordinatus, ſedit unum ſuprà viginti annos: de quo hæc Gregorius Barhebræus in Chronico Syriaco Par. 3. in Vita Ignatii Bar-Kiki Maphriani. [illegible]

Ei, hoc eſt Jeſujabo, ſuffectus fuit [El]ias primus, olim Tirbanæ Epiſcopus, vir ætate ſenex & apprimè doctus. Hic ordinavit genuflexionem in Pentecoſtes Dominica. Nam antea Neſtoriani genuflexionem minimè celebrabant. In fine verò vitæ, debilitatis paralyſi artubus in lectulo decubuit. Ordinatus eſt autem die Dominica, tertia Apoſtolorum (hoc eſt, ſecunda poſt Pentecoſten,) *ſeptima menſis tertii Arabum, anno quadringenteſimo undevigeſimo, in Ædibus Romæorum; ſorte electus. Quum verò annum unum ſuprà viginti miniſtraſſet, obiit, ſepultuſque fuit in Ædibus Romæorum, ſabbato, die ſexta Maii poſt Aſcenſionem, anno Arabum quadringenteſimo quadrageſimo*. Mendum in numeris. Nam anno Hegiræ 419. Dominica ſecunda poſt Pentecoſten, qua Eliam ordinatum affirmat Barhebræus, non *in diem ſeptimam menſis tertii Arabum*, ſed in diem 19. menſis quinti incidit; quum is annus inchoatus fuerit die 30. Januarii anni Chriſti 1028. quo Paſcha celebratum die 14. Aprilis, & ſecunda Dominica poſt Pentecoſten incidit in diem

17. Ju-

17. Junii: Anno verò Hegiræ 440. Sabbatum poſt Aſcenſionem Domini *die ſeptima*, non ſexta Maii fuit: Paſcha enim anno Chriſti 1049. quo annus Hegiræ 440. adhuc currebat, die 26. Martii celebratum fuit; ac proinde Aſcenſio Domini in diem 5. Maii incidit. Feria itaque ſexta exeunte, & Sabbato ineunte, ut ex Mari & Amro mox videbimus, Eliæ obitus contigit, quæ erat ſexta Maii, ut omnes in aſſignanda emortuali die conveniunt.

Maris Salomonis filius, & Amrus Matthæi, res geſtas Eliæ fuſiùs perſequuntur.

Et Maris quidem hæc ſcribit. اليـــا الاول

هذا الاب كان شيخًا كبيرًا قديمًا فاضلا مبيدًا
فى علما زمانه من اهل كرخ جدان وكان اسقفـًا
على الطيرهان . ولما استناح ايشوعيـــاب حضر
حزقيال اسقف النعمانيـة لنطارة الكرسى لخلو
كشكر من اسقف ونطر مدة ثلثة سنين . والسبب
فى تاخر الامـــر كان الاضطراب والخـــلـف فى
المملكة . فلما استتام امر الملك ودخـل جلال
الدين الى بغداذ وملك العراق وكان ابن الطيب
فى اعلى منزلة جمع الابـــا الى بيعة دار الروم فى
يوم الاحد الرابع من عيد القيامة . وكان يومـــًا
مشهودًا . وجرى خوض طويل فاختير حزقـيـــال
اسقف النعمانية واليا اسقف الطيرهـــان وابو
سعيد ربص دير مار اليا وكتبت البنـــادق وفيها
اسمايهم وعمل الباعوث ثلثة ايام وفى اليـــوم
الثالث حضر المطارنة والاساقفة وجميع الشعب
ببغداذ ولم يتخلف منهم احد . واخرجت البنادق
فخرج اسم مار اليا ولم يكن حاضرا واكرز له فى
الحال والوقت وكتبوا اليـــه بالحضور فحضر ولم
يكن يملك سوى سبعة عشر دينارًا وبعد اربعين
يومًا من خروج بندقته اسيم فطركًا بالمداين وعليه
بيرونًا بنفسجيًا فى يوم الاحد الثالث من صوم
السليحين سادس عشر حزيران سنة الف وثلثماية
تسعة وثلثون يونانية فى دولة القادر . وانحدر الى
دير مار مارى الرسول وعمل القبال واصـعـد الى
بغداذ وكان مقامه بقلاية دار الروم . وعمل كتابًا
مختصرًا باجتماع الابا فيه قوانينًا فى الفرايـــض
والاحكام الدينية . وعمل كتاب اخر مختـــصرًا
ايضًا اثنان وعشرون بابًا فى اصول الدين . ووضع
قداس المذبح . وهو الذى زاد فى كاروزة الرمـــش
الطويلة على تذكار ابايـنا واخوتنا . وهو ايضـــا
رتب السجدة يوم الفنطيقوسطى ببيعة العتيقة .
واقعد فى اخر عمره حتى انه اسام اسقف الرحبة
جالسا فى خفه . ثم اضر واستناح ليلـة السبت

السادس من ايار سنة الف وثلثماية وستين يونانية
ودفن فى اول سكينة بالبداقن ببيعة السيدة بدار .
الروم . وكانت مدة رياسته احد وعشرون سنـة :
وخلا الكرسى بـعـده سـبـعـة اشـهـر
وخـمـسـة عـشـر يومـــًا :

Elias primus. Hic Pater (quum Patriarcha creatus fuit) *ſenex erat grandævus, probitate aliiſque virtutibus ſpectatiſſimus, atque ſui ſæculi ſapientum facilè princeps. Patriam habuit oppidum, quod Gedanum appellant. Tirbanenſem antea Eccleſiam obtinuerat. Quo verò temporis intervallo deceſſit Jeſujabus, (quoniam Caſcarenſis Eccleſiæ Epiſcopus quoque obierat,) ad Patriarchalis throni cuſtodiam vocatus fuit Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, quam ad triennium tenuit. Cauſa autem, cur novi Patriarchæ electio tamdiù dilata eſt, fuere ſubortæ eodem tempore de Imperio diſſenſiones & bella: Quibus compoſitis Gelaloddinus Bagdadum occupavit, univerſamque Arak obtinuit. Benattibus qui ſummum honoris gradum apud novum Principem tenebat, Patres in Eccleſia apud Ædes Romæorum ad Synodum vocavit quarta à feſto Reſurrectionis Dominica, quæ exinde celebris manſit. Poſt multas altercationes electi fuere Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, & Elias Epiſcopus Tirbanenſis, atque Abu-Saidus S. Eliæ Abbas: quorum nomina poſtquam in ſchedulas relata fuiſſent & glandulis inſerta, per triduum publicæ in Eccleſia habitæ ſunt preces. Tertio poſtmodum die Bagdadum convenere omnes Metropolitæ, Epiſcopi, & populus univerſus, ut neminem ab eo conventu abfuiſſe memorent. In ea Synodo extracta ſchedula, Eliæ nomen prodidit. Quare continuò proclamatus fuit, & miſſo nuncio acceſſitus: Nam Synodo minimè intererat. Ferunt autem Eliam adeò paupertatem amaſſe, ut nihil præter decem & ſeptem denarios tunc poſſidere repertus fuerit. Quadrageſimo ab extractione ſchedularum die, Patriarcha per manus impoſitionem creatus fuit Modainæ, Pontificia veſte violacei coloris indutus, Dominica ter[tia] [J]ejunii Apoſtolorum die 16. Junii anno milleſimo trecenteſimo trigeſimonono Græcorum ſub dynaſtia Kaderi. Inde ad cænobium S. Maris Apoſtoli profectus, ibique ſolemni ritu exceptus, Bagdadum paulò poſt acceſſit ſuumque ibidem fixit domicilium in cella Ædium Romæorum: & Patribus conſentientibus volumen breve compoſuit, in quo Canones collegit, conſtitutiones & judicia ad Religionem ſpectantia continentes. Alterum quoque eadem brevitate ſcripſit librum in viginti duo capita diſtinctam de Fundamentis, ſeu principiis Religionis. Altaris quoque conſecrationem adjecit. Iſte etiam Elias fuit, qui in prolixa Concione veſperarum, commemorationem patrum & fratrum noſtrorum addidit. Adorationem itidem die Pentecoſtes peragendam decrevit, atque in veteri Eccleſia etiam celebravit. Sub finem porrò vitæ tantum virium defectum paſſus eſt, ut Epiſcopum Rababæ conſecraturus, non niſi ſellæ inſidens calceiſque communibus uſus, id efficere*

value-

valuerit. Poſtremum morbo proſtratus, obiit nocte in Sabbatum declinante, ſexta Maii, anno Græcorum milleſimo trecenteſimo ſexageſimo, ſepultuſque fuit in prima tumba in Diaconio in Eccleſia Dominæ in Ædibus Romæorum, quum Eccleſiam rexiſſet per annos unum & viginti. Sedes ab ejus obitu ad ſeptem menſes & quindecim dies vacavit. Hucuſque Maris.

Amrus verò quum in altero Codice Marim exſcripſiſſet, in altero de Elia ſic ait.

اليا من كرخ جدان دخل بغداذ صبيًا ونشا فى الاسكول فى المداين واسيم قسا وتحقق بسبب الجمل فصار يعرف بهم . فاسامه يوانيس اسقفا على الطيرهان لما عُرف من علمه واشتهر من فضله وسداده وانفب نفسه وكدّ جسمه فى قراة الكتب ودرس العلوم . واستدعى الابا لحمل ببغداذ فى اول شهور سنة تسع عشره واربعماية مطران البصرة ومعه اسقف نهر الدير ومطران الموصل ومعه اسقفى حفتون والبريسة ومطران باجرمى وجماعة من اساقفة الهوفركيا منهم اليا اسقف النعمانية وقد نظر ثلث سنين قديمًا ومنذر اسقف الانبار واساقفة عكبرا والنيل وبادرايا وباكسايا والراذان والبوازيج وغيرهم وكانت لهم اجتماعات كثيرة مع المومنين للاختيار . واختير هذا الاسقف واسقف الحيرة وعبدايشوع الراهب من عمر مار اليا المعروف بدير سعيد وصار مطرانا على الموصل . وكتبت اسماهم وجعلت تحت الختم على الرسم فى مثلها واجتمع الناس ثلثة ايام على الباعوث والطلبة بحسن الاختيار فخرج اسمه واكرز له والحدر والجماعة معه الى المداين واسيم يوم الاحد لاحدعشر ليلة بقيت من جمادى الا[illegible] سنة المذكورة والسادس عشر من حزيران سنة [illegible] وثلاثين وثلثماية والف للاسكندر اليوناني واسام فى الحال بالمداين يوحنا المعروف بابى نصر ابن الطرغال الكاتب من اهل دار الروم اسقفًا على القصر والنهروانات وتمم بعده اسقفى نهر الدير وحفتون وعاد الى بغداذ وعمل له القبال فى بيعة اصبغ بيوم الاحد لاربع بقين من الشهر وطالت مدّته ولم يكن فى ايامه عالم ولا ريس مقدم مع سلطان . ولم يزل يكاتب مطران نصيبين حتى انحدر اليه وخرج الى حزى واجتمع معه فى العمر وازال ما كان فى نفسه وعاد فتبسط ثقة منه بان ليس معترض وطلق جماعة . فاستناح اخر الليل من ليلة السبت انسلاخ ذى القعده سنة اربعين واربعماية والسادس من ايار سنة الف وثلثماية وستين

للاسكندر وكان ثالث السلاق . وكانت مدّته فى الجثلقة احد وعشرين سنة وستة اشهر وتسعة عشر يومًا هلالية وعشرون سنة وعشرة اشهر وعشرون يومًا شمسية .

Elias ex oppido Gedano oriundus, Bagdadum adoleſcens venit, & in ea urbe, quam Modainam vocant, in Schola educatus, Presbyter demùm factus eſt Mox filiorum Giamali conſuetudine ac familiaritate celebritatem nominis adeptus, à Joanne Patriarcha *Epiſcopus Tirbanæ creatus fuit, poſtquam doctrina, probitate & prudentia clarere cœpiſſet. Nam & mentem corpuſque vehementer exercuit, improbo labore libros perlegendo, & varias ſcientias diſcendo. Intereà Synodus Patrum indicta eſt. Bagdadum itaque primo menſe anni* Hegiræ *undevigeſimi ſuprà quadringenteſimum convenit Metropolita Baſſoræ, & unà cum eo Epiſcopus Nabardairæ; adfuit etiam Moſulanus Metropolita, ſecum ſimul adducens duos Epiſcopos, Hephtonenſem ſcilicet, & Barienſem: Metropolita quoque Bagermæ, & alii non pauci ex Epiſcopis Provinciæ* (hoc eſt, Dicœceſeos Patriarchalis) *quos inter Elias Epiſcopus Naamaniæ, qui Patriarchalem Sedem olim per triennium cuſtodierat, & Monderus Epiſcopus Anbarenſis, & Epiſcopi Orbaræ; & Nili, & Badarajæ, & Bacaſujæ, & Radani, & Bavazichæ, atque alii: ubi poſt multas collationes ab Epiſcopis cum fidelium primoribus habitas, electi fuere demùm iſte Epiſcopus, & Epiſcopus Hirtæ, & Ebedjeſus* (cognomento Abuſaidus, ut ſuprà ex Mari) *monachus monaſterii S. Eliæ, quod alio nomine Saidi monaſterium appellatur, factuſque poſtea fuit Moſulanus Metropolita. Deſcripta itaque eorum nomina, & ſingulæ ſchedulæ ſecundùm morem aliàs obſervatum eodem ſigillo ſignatæ fuerunt. Deinde publicæ ad triduum indictæ ſupplicationes pro electione futuri Patriarchæ. Extracta demùm ſchedula Eliæ nomen extulit, & continuò in Patriarcham proclamatus eſt: qui unà cum Synodo Modainam progreſſus, ibidem conſecratus fuit dominico die, nocte undecima ante exitum menſis Gemadi prioris anni prædicti, die nempe ſextadecima Junii anni trigeſimi noni ſuprà milleſimum trecenteſimum Alexandri Græci. Continuò Modainæ Joannem cognomento Abi-Naſrum Targali filium ſcribam ex incolis Ædium Romæorum præfecit Epiſcopum Koſræ & Nabarvanæ; & poſt illum alios duos Epiſcopos perfecit, Nahardairenſem videlicet, & Hephtonenſem: deinde Bagdadum reverſus, ſolemni pompa exceptus eſt in Eccleſia* ſancti Simeonis *Sabaæ, Dominica die quarta ante ejuſdem menſis exitum. Diu autem Eccleſiam rexit: nec erat ejuſdem ætate vir doctus, nec princeps Soltano gratioſus. Niſibis verò Metropolitam* Eliam *non deſtitit per literas compellare, donec Hazam ad ipſum profectus, ibidem in cœnobio congreſſi, poſitaque ſimultate ambo reconciliati ſunt: & nullum exinde Elias adverſarium expertus, complures gradu amovit. Demùm requievit ſub finem noctis Sabbati, exeunte menſe Dil-cbede, anno* Hegiræ *quadrageſimo ſuprà quadringenteſimum, ſexta*

Maii

Ordinavit confecitque Deciſio- ܘܬܩܢ ܘܥܒܕ ܦܣܩ ܕܝܢܐ .
5 nem 5 Judiciorum: ܘܫܘܐܠܐ ܥܕܬܢܝܐ.
6 Et Quæſtiones 6 Eccleſiaſticas: ܘܡܐܡܪܐ ܕܓܪܡܛܝܩܝܐ .
7 Et Tractatus 7 Grammaticos.

Caput CLXXXII.

Joannes Bar-Chaldon.

8 Joannes 8 Bar-Chaldon compoſuit Ma- ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܟܠܕܘܢ ܣܡ.
ܡܟܠܐ

Maii anno Alexandri milleſimo trecenteſimo ſexageſimo, tertia poſt Aſcenſionem: quum dignitatem Catholici tenuiſſet annos unum ſuprà viginti, menſes ſex, dies undeviginti lunares, annos verò ſolares viginti, menſes decem, dies viginti.

Sub eodem Elia direptam Patriarchalem Cellam ſcribit Maris, ſeù quiſquis eſt amanuenſis in margine Codicis 41. (de quo tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 509.) وفى تلك الايام نهبت دار الروم والقلاية وذلك سنة ثلثة وعشرين واربعمائة للهجرة : *Per ea tempora*, inquit, *hoc eſt, anno Hegiræ vigeſimo tertio ſuprà quadringenteſimum direptæ ſunt Ædes Romæorum unà cum Cella:* graſſantibus nimirùm in urbe Bagdado diſſenſionibus, de quibus ſupra.

Abulpharagium præctereà Benattibum, quem idem Maris Synodum pro electione Patriarchæ convocari curaſſe ſuprà dixit, ſub eodem Elia obiiſſe, ex hac nota ad marginem ejuſdem Codicis 41. appoſita liquet.

وفى ايام هذا الاب توفى الشيخ العالم والفيلسوف الفاضل مفسر الكتب الالهية القسيس ابو الفرج عبدالله ابن الطيب ودفن ببيعة درتا سنة اربع وثلثين واربعمائة للهجرة :
Hujus Patris diebus vita functus eſt doctus ſenex, præſtantiſſimus Philoſophus, divinorum librorum commentator, Presbyter Abulpharagius Abdalla Benattibus, ſepultuſque fuit in Eccleſia Darthæ (hoc eſt, in Ædibus Romæorum) *anno Hegiræ milleſimo trigeſimo quarto.* Hic autem Benattibus ejuſdem Eliæ Patriarchæ à Secretis fuerat, ut ex approbatione libro ſeſſionum Eliæ Niſibeni ſubjuncta, de qua cap. ſeq. ſermo erit, colligitur.

4 *Elias primus*. Ita Sobenſis, hunc Eliam ab aliis ejuſdem nominis Patriarchis, ac præfertim ab Elia tertio, de quo infrà in eodem Catalogo, diſtinguere volens. Ecchellenſis & Hottingerus perperàm vertunt *Elias Antiquus*.

5 *Deciſionem judiciorum*. Canones nimirùm in Synodo conditi, de quibus idem Sobenſis infrà, ubi de Synodis Orientalium, & Maris loco ſuprà cit.

6 *Quæſtiones Eccleſiaſticas*: Librum ſcilicet *de Fundamentis Fidei* in capita XXII. diſtributum, de quo ex Amro tom. 2. pag. 447. Ejuſdem libri priora quatuor capita Arabicè deſcribuntur ab eodem Amro in libro, cui titulus *Turris*, (de quo tom. 2. pag. 509.) ſunt autem cap. 1. *De Deo uno & Trino*. 2. *De Chriſto ut Deo*. 3. *De Chriſto ut homine*. 4. *De Chriſto Deo ſimul & homine*. Reliquorum duodeviginti capitum titulos dumtaxat recenſet idem Amrus: videlicet: الشهادات من الانبيا وغيرهم على ظهور سيدنا المسيح وولادته من مريم العذرى وتدبيراته فى العالم . وعلى عماده . وعلى تواضعه وركوبه الحمار . وعلى فصحه . وعلى صلبه ودفنه . وعلى قيامته . وعلى صعوده الى السما . وعلى نزول الروح القدس . وعلى وجود الصليب . وعلى مجى المسيح وصحة دين النصرانية وعلى الغسل والصلاة . وعلى الصوم . وعلى الصلاة . وعلى الصدقه . وعلى النار المعده للاشرار . وعلى القيامة وغير ذلك .
Teſtimonia ex Prophetis aliiſque de Apparitione Domini noſ[illegible]Chriſti, ejuſque nativitate ex Virgine Mar[illegible]onverſatione in mundo e de ejuſdem bap[illegible]pſius humilitate, quum ſedit ſuper aſinum: de [illegible] aſcnate ab ipſo celebrato: de crucifixione & ſepultura ejuſdem: de reſurrectione: de aſcenſione in cœlum: de illapſu Spiritus ſancti: de inventione Crucis: de altero Chriſti adventu: de veritate fidei Chriſtianæ: de ablutione & oratione: de jejunio: de oratione: de eleemoſyna: de igne impiis præparato: de reſurrectione, & de aliis.

7 *Tractatus Grammaticos*. Exſtat unus *de Punctis* ſub Eliæ Catholici nomine, quem Joannes Bar-Zugbi ſuæ Grammaticæ inſeruit. Vide Cod. Syr. Ecchellen. 27. pag. 42. (de quo tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 578.)

8 *Joannes Bar-Chaldon* monaſticam vitam coluit ſub Moyſe Abbate cœnobii Beth-Sajare, cujus commemoratio à Neſtorianis celebratur feria ſexta hebdomadæ ſextæ, ut vocant, Æſtatis, ut liquet ex his verbis Cod. Syr. Amid. 1. pag. 439. (tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 581.) ܘܕܘܟܪܢܐ ܕܝܘܚܢܢ ܕܡܬܩܪܐ . ܘܕܘܟܪܢܐ ܗܘ ܕܐܒܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܥܠ ܬܪܝܢ ܘܕܒܘܢ

1 Magnum librum 1 Quæſtionum; [illegible]
2 Item alterum 2 Pulchritudinis pulchritudinum: [illegible]
Et Mercaturæ monachatus. [illegible]

CAPUT CLXXXIII.

Elias Epiſcopus Niſibenſis.

3 Elias 3 Bar-Sinæus [illegible]
Metropolita Sobæ [illegible]
Compoſuit Annales: [illegible]
4 Et 4 Orationes: & Grammati-
5 cam 5. [illegible]

Item [illegible]

[illegible]
Feria ſexta ſextæ hebdomadæ Æſtatis, commemoratio magiſtri noſtri Moyſis Beth-Sajare, qui fuit magiſter Joannis Bar-Chaldon. Sub quo Patriarcha vixerit, mihi nondum liquet. Illud tamen conſtat, ipſum Neſtorianæ hæreſi addictum fuiſſe: nam ejus opera damnata fuere in Synodo Diamperenſi, de quibus hæc Thomas à Jeſu in lib. de converſione omnium gentium procuranda pag. 354. *Sane in ea viſitatione* (quam anno Chriſti 1599. Goënſis Archiepiſcopus ſuſcepit,) *à Patribus Societatis partim combuſti, partim expurgati ſunt ſequentes libri. Hudca, & Gaza; hoc eſt, Breviarium, & Theſaurus &c. Liber Joannis Bar-Chaldon.*

1 *Magnum librum Quæſtionum*, ideſt, Theologico-Polemicum, in [illegible]uo controverſias fidei examinat. Is fo[illegible], qui in Diamperenſi concilio ab A[illegible]ſcopo Goënſi proſcriptus fuit, ut mox [illegible]cebam. Ecchellen. & Hottinger. ex vitioſo Codice legunt [illegible] *Ingens illud volumen inſcriptum Buſania*, nullo ſenſu.

2 *Pulchritudinis pulchritudinum.* Carmina Joannis Bar-Chaldon exſtant in ms. Codice Syr. Amiden. 8. (Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 583) hoc præfixo titulo fol. 143.

[illegible]

Virtute Dei ſcribo ſtrophas carminum, quas compoſuit Joannes Bar-Chaldon, cujus animæ requiem Dominus noſter cum juſtis donet. Amen. Sunt autem Epigrammata moralia quatuor ſuprà triginta, omnia metro dodecaſyllabo, præter vigeſimum nonum, quod quinque ſyllabis conſtat. Plura Joannem edidiſſe, liquet ex eodem Codice, in quo poſt Epigramma decimum deprehenditur unum folium excidiſſe.

3 *Elias Bar-Sinæus* (Ecchell. & Hotting. *Bar-Sciania*) in cœnobio S. Michaëlis apud urbem Moſul ſub Joanne Archimandrita monachum egit, ut de ſeipſo narrat in epiſt. ad Saëdum Abulalam Seſs. 4. A Joanne Bar-Nazuch Patriarcha Epiſcopus Sobæ ſeu Niſibis ordinatus, Jeſujabo Ezechielis filio, qui poſt ejuſdem Joannis obitum anno Græcorum 1332. die 11. Decembris Sedem illegitimè occupaverat, fortiter reſtitit, datâ etiam ad Bagdadenſes epiſtolâ, in qua illum velut ſimoniacum traducit, irritamque ac nullam fuiſſe ipſius ordinationem, productis Synodorum ac Patrum teſtimoniis demonſtrat. Subſtituto in locum defuncti Jeſujabi Elia primo, anno Hegiræ 419. Diſputationem habuit cum Hoſaino Abulcaſemo mahometano, quam in ſeptem Seſſiones diſtributam, Saëdo Abulalæ nuncupavit, adjectâ ad ejus calcem Abdallæ Abulpharagii Benattibi Presbyteri approbatione. Obiit magnam apud ſuos doctrinæ famam adeptus, poſt ejuſdem Eliæ primi obitum, hoc eſt, poſt annum Græcorum 1360. ut ex ipſius Præfatione in libros de Deciſione judiciorum eccleſiaſticorum, quam ex Ebedjeſu Sobenſi mox referimus, colligitur: ibi enim idem Elias de Elia primo Patriarcha tamquam de pridem defuncto loquitur, dum requiem animæ ipſius apprecatur. Elias autem primus deceſſit Sabbato poſt Aſcenſionem Domini die 7. Maii anno Græcorum 1360. Chriſti 1049. ut ex Amro pag. 263. & ſeq. ſuprà retuli. Morerius in Dictionario Eliam Barſeniam Sobæ Archiepiſcopum ab Elia Niſibeno Grammatico perperàm diſtinguit.

4 *Orationes.* Eliæ Niſibeni *precatio* ordine alphabetico exſtat Cod. 7. Amid. (tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 582.) Ejuſdem *Homiliæ VI. feria tertia & quarta Rogationum recitandæ*,

Cod.

6 Item quatuor libros [6] continentes Deciſionem judiciorum eccleſiaſticorum.

ܘܐܪܒܥܐ ܟܬܒ̈ܐ ܕܡܫܡܠܝܢ ܦܣܩ ܕܝܢ̈ܐ ܥܕܬ̈ܢܝܐ.

Nec

ܘܐܦܠܐ

Cod. 8. & 10. eodem to. 1. pag. 583. & Cod. 1. Syr. tom. 2. pag. 486.

5 *Grammaticam.* Exſtat ms. in Cod. Syr. Ecchell. 27. (tom. 2. Bibl. Orient. pag. 578.) cujus initium citatur ab Ecchellenſi in notis ad Catalogum Ebedjeſu pag. 176. Ejuſdem meminit & Morerius in ſuo Dictionario, verbo, *Elie de Niſibe*: Ambo tamen verba Eliæ haud rectè expreſſerunt, dum pro Medis *Madianitas* obtrudunt. Elias enim ſic habet:

[illegible]

At Hebræi, Syri, Perſæ, Æthiopes, Elamitæ, Medi, Phœnices, Alani, Arabes, aliique nobis ignoti, non habent literas, quæ ſufficiunt ad expreſſionem dictionum, quæ ab ipſis ſcribuntur &c. Ubi Ecchellenſis pro Medis, habet *Madianitæ*, & pro Alanis *Elanitæ*. Tota autem Eliæ Grammatica, prout in laudato Cod. 27. deſcribitur, circa literas & puncta verſatur, titulis decem comprehenſa, quorum 1. *de literis Alphabeti.* 2. *de literis quæ moventur, & de quieſcentibus.* 3. *de literis radicalibus & ſervilibus.* 4. *de caſibus.* 5. *de aſperis & lenibus.* 6. *de literis, quæ occultantur: hoc eſt, ſcribuntur quidem, non tamen proferuntur.* 7. *de literis, quæ invicem permutantur.* 8. *de punctis, quæ pluralem numerum indicant.* 9. *de pronunciatione literarum.* 10. *de ſpecie nominum.* Unde liquet, Grammaticam Syriacam uſque ad Eliæ tempora admodum imperfectam & rudem fuiſſe. Primus, qui eam methodo accuratiori tradidit, Joannes Bar-Zugbi fuit; poſt hunc Gregorius Barhebræus: deinde recentiores Georgius Amira, Iſaac Sciadrenſis, & Abraham Ecchellenſis.

Grammaticæ ſubjungitur ejuſdem Eliæ *Nomenclator Syro-Arabicus* non ordine quidem alphabetico, ſed per materias & capita XXX. diſpoſitus. Exſtat ms. in cit. Cod. Ecchell. 27. Eundem addita Latina interpretatione edidit typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide, ſuppreſſo licet Eliæ nomine, F. Thomas à Novaria in 8. anno Chriſti 1636. Ejuſdem duplex exemplum proſtat in Biblioth. Bodlejana, ut liquet ex Tom. 1. Catalogi librorum manuſcriptorum Angliæ num. 310. & 3069. ubi tacito itidem Eliæ nomine, his verbis deſcribitur pag. 16. *Nomenclator Syro-Arabicus, dictus Turjeman, ſeù Interpres, literis Syriacis.* Et pag. 155. *Turjeman Syriaco-Arabicum, ſeù Vocabularium Syriacum Arabicè explicatum, quod typis mandavit vitioſiſſimè Thomas à Novaria, 8.*

6 *Quatuor libros continentes Deciſionem judiciorum eccleſiaſticorum.* De his Ebedjeſu infrà, ubi de Synodis Orientalium. Ejuſdem Eliæ *Tractatum de hæreditatibus* ex Arabico Syriacè reddidit, ſuoque operi inſeruit idem Ebedjeſu in epitome Canonum Par 3. cui hanc præfationem præmiſit.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Tractatus tertius de hæreditatum diviſione. Quum ſponſalium atque matrimoniorum res diviſionem hæreditatum naturâ antecedat, merito illam huic præmittimus. Sed quoniam leges circa diviſionem hæreditatum à Patribus, qui Canones condiderunt, eorumque ſucceſſoribus in plurima capita digeſtæ fuere, inde perperàm colligunt indocti, ordinem dividendarum hæreditatum in ſancta Eccleſia confuſum atque perturbatum. Recta quippe diviſio unam ſequitur regulam. Propterea operæ pretium erit indicare, quinam fuerint legum conditores, quinam verò collectores & tractatores, qui illarum inter ſe diſcordiam & contradictionem conciliare atque componere ſtuduerunt, ut una omnem Orientis Eccleſiam regula contineat. Patres itaque Eccleſiaſtici, qui ſtatuta & leges poſt ſanctos Apoſtolos ſcribere aggreſſi ſunt, trecenti decem & octo Oecumenici fuerunt, (Ante Nicænos Patres in Conciliis Ancyrano & Neocæſarienſi, quæ apud Orientales nota ſunt communiterque recepta, Canones conditos fuiſſe, miror quod Sobenſis ignoraverit.) ſicut Maruthas Epiſcopus Maipheractæ tradit: pauloque poſt conſequuta Synodus centum quinquaginta Patrum Conſtantinopoli congregata. Sequiori adhuc ævo alias adjecit leges Ambroſius Mediolanenſis Epiſcopus, ab Imperatore Valentiniano juſſus ſcribere ſtatuta præfectis locorum. (Undenam id hauſerit Sobenſis, incertum. Leges, quæ Valentiniani nomen præferunt, non alia videntur ratione Ambroſio tributæ, quàm quod ei æquales fuerint; & aliqua negotia juſſu Valentiniani ſuſcepiſſe Ambroſium, ex hiſtoria Eccleſiaſtica compertum ſit.) Inter Chriſtianos præterea Principes, leges & jura ſcripſere Conſtantinus ille Magnus, Theodoſius, & Leo: idque ſicut nobis traditum eſt, in Occidente præſtitere. In Oriente verò noſtro idipſum aggreſſi ſunt Jeſubochtus Metropolita Perſidis, Timotheus & Joſue Bar Nun Catholici; nec non Simeon Perſidis, & Ebedjeſu Aſſyriæ Metropolita. Et hi quidem compoſuere atque ſcripſere judiciorum leges ampla & univerſali methodo. Fuerunt porrò alii, qui ſummatim & per compendium eandem materiam pertractarunt: quemadmodum videre eſt in Canonibus Mar Abæ, & Jeſujabi, ac Joannis, atque in Epiſtola Mar Ananjeſu Catholici. Et hi quidem legum & Canonum fuere auctores, ſicut ex libris Synodicis didicimus. Priſci autem Canonum legumque collectores fuere Gabriel Baſſoræ Metropolita, qui prædictorum auctorum omnium ſenſa uno volumine collegiſſe contentus, Canones uſu receptos ab exoletis & antiquatis minimè diſtinxit. Alter verò religioſiſſimus Mar Elias Patriarcha beatiſſimus exſtitit, qui idem opus aggreſſus, prædictorum ſententias unico eoque admirabili tractatu fusè retulit: deinde poſtquam decretorum varietatem & contradictionem demonſtravit, ita demùm ſicut ſapiens Pictor ex variis diverſiſque coloribus unicam pulcherrimam atque elegantiſſimam imaginem efformat, ſic beatus hic ſplendoribus & radiis ex illorum ſanctorum Patrum doctrina micantibus lucidiſſimam lampadem conflatam ſuper Eccleſiæ candelabro collocavit, quæ per devia errantes in hac materia de diviſione hæreditatum ad hanc regiam & offendiculis præpurgatam viam manuduceret. Adeò ut etiam religioſiſſimo ELIÆ Sobenſi, viro nempe accuratiſſimo & acutiſſimo, viſum fuerit præcipere, ut omiſſis cæteris de diviſione hæreditatum tractatibus, omnes qui veritatem amarent, hanc unam ſequerentur ſemitam. Ego verò ut Lectorem inutili labore liberem, Deciſiones illas deſcribam, quas religioſus Elias Sobenſis diligenter & accuratè collegit ex opere ſanctæ memoriæ Eliæ Patriarchæ: ipſamque ejuſdem Epiſtolam, quæ in quinque & viginti capita dividitur, integra fide in Syriacum ſermonem ex Arabico vertam: ita ut harum rerum veritas certa & ſtabilis innoteſcat, judiciaque non ex arbitraria deliberatione perturbatoque juris ordine peragantur. Ad rectam quippe rationis regulam & certam juris normam Judiciorum ordo exactus eſt, atque ita in poſterum exigendus in univerſa Orientis Eccleſia. Studio itaque diligentiaque geminorum horum beatorum Patrum, Eliæ, inquam, & Eliæ, requiem accepere Eccleſiarum Rectores, ne impoſterum ob ſententiarum varietatem anxii hærerent, neve à recto itinere aberrarent. Quæ ut planiora fiant, Sobenſis (Eliæ) verba hic attexenda duximus. Siquis, inquit, leges olim conſtitutas circa diviſionem hæreditatum examinaverit, quæ videlicet à majoribus noſtris inventæ ſunt, ab Ananjeſu, inquam, Timotheo, Joſue Bar Nun, & Joanne Catholicis, atque à Simeone, Jeſubocto, & Ebedjeſu Metropolitis; vel eas, quæ à Conſtantino, Theodoſio ac Leone Romanis Imperatoribus latæ fuerunt, atque eaſdem accuratè expenderit; animadvertet profectò collatione facta eas in pluribus variare, ſeque invicem oppugnare & convellere: quum nimirùm nec naturæ, nec rationis ordinem ſequantur. Quare neceſſe eſt, Lectorem inde perplexum anxiumque manere, & in varios errores impingere, dum ignorat, quamnam ex illis teneat & ſequatur, quamnam verò deſerat & rejiciat. Quum verò Deus ſpirituali Patri Mar Eliæ Patriarchæ, cujus animæ requiem oramus, (Ex quo liquet hunc Tractatum ab Elia Niſibenſi poſt obitum Eliæ Patriarchæ compoſitum fuiſſe: atque adeò quod tom 2. pag. 447. ex quodam Amri ms. Codice de obitu ejuſdem Eliæ Niſibeni ſub cognomine Patriarcha dictum eſt, libenter emendamus.) hanc contuliſſet gratiam, iſtorum beatorum Patrum de ea materia ſententias exploravit, & diligenter expendit: divina mox virtute fretus, poſt diligentiſſimum earundem examen, atque ſingulorum inter ſe

textuum

1 Nec non Epiſtolas [1] ſcriptas Syriacè & Arabicè.

ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܐܦ ܕܡܟܬ̈ܒܢ ܣܘܪܝܐܝܬ ܘܥܪܒܐܝܬ.

CA-

textum collationem, prædictas leges ad rationis normam exegit, & ſingulas coordinavit, prout juſtum & æquum viſum fuit, & naturali ſpiritualique legi conſentaneum, ac præſentibus temporibus accommodatum; prudentiam intelligentibus adjiciens, & ſapientiam quærentibus ſemitam demonſtrans. Illam itaque legum prolixitatem intra unius Tractatus compendium contraxit, quod ſanctæ Eccleſiæ theſaurus præſtantiſſimus cenſetur. Id porrò quanta cum veritate dicatur, is planè intelliget, qui laudati Auctoris librum ſemel inſpexerit: ex quo ſimul deprehendet ejuſdem acumen, magnam eruditionem, ſpeculationum profunditatem, ſenſuum & ſententiarum gravitatem, doctrinæ & ſapientiæ amplitudinem & copiam, cæteraque divina chariſmata à Spiritu ſancto eidem collata, nec non ſublime donum Eccleſiæ conceſſum, quum talem Præſulem accepit. Ego verò quum ejuſdem tractatum accuratè & multo ſtudio evolviſſem atque examinaſſem, liquidò perſpexi, quàm oppido rationi conſentaneum eſſet, univerſa illius decreta ſequi, omneſque canones in eo ſcriptos in praxim deduci. Quamobrem prædictum Eliæ tractatum huic meæ lucubrationi velut fundamentum ſubjeci, eumque in varia capita diſtinxi, ut doctis quidem commentarium, diſcentibus verò inſtitutionem, theſaurum poſtremo, ad quem tuto confugerent, noſtris pararem. Hæc Sobenſis Ebedjeſu de Elia ſuo in eâdem Sede præceſſore.

1 *Epiſtolas ſcriptas Syriacè, & Arabicè.* Arabicè quidem habentur Eliæ Niſibeni *Epiſtolæ ſeu Tractatus ſex*: videlicet,

I. *De cælibatu & caſtitate, ad fratrem Manſorem Abi-Said filium Iſæ* في فضيلة العفاف الى اخيه الشيخ ابى سعيد منصور بن عيسى .

Exſtat Cod. Arab. Vatic. 29. pag. 179. & Cod. 128. pag. 72.

II. *De Deo Trino & Uno* في التثليث والتوحيد : Tom.2. Biblioth. noſtræ pag. 487.

De his duobus Tractatibus hæc Abulbarcatus in Synopſi Scriptorum cap. 7. *Lampadis tenebrarum, & Declarationis Officiorum.*

مار اليا مطران نصيبين له رسالة في العفاف ارسلها الى اخيه ابى سعيد منصور وصنعها باخبار نادرة ومآثر عن الحكما والرهبان صادرة وابلغ في تاليفها واحسن في تصنيفها . ورسالة في التثليث والتوحيد . وله عدة رسايل وهو يعد من ذوي الفضايل .

Mar Elias Metropolita Niſibis edidit Epiſtolam de caſtitate ad fratrem Abi-Said Manſorem, quam egregiis Philoſophorum Monachorumque factis dictiſque exornavit, & ſtylo quidem elegantiſſimo. Item Epiſtolam de Trinitate & Unitate. Præterea plures alias Epiſtolas: quibus aliiſque ſcriptis merito inter præſtantes doctoſque viros recenſetur.

III. *Præſidia ad expellendam animi mæſtitiam* كتاب المعونة على دفع الغم

Cod. Arab. Vat. 39. pag. 25. Cod. 49. pag. 1. & Cod.128. pag. 1.

IV. *De veritate fidei, Opus in quatuor Partes, & decem Capita diviſum,* كتاب البرهان في تصحيح الايمان المشتمل على اربعة اجزا وعشرة فصول .

Fragmentum hujus libri exſtat apud Amrum. Vide tom.2. pag.487.

V. *Seſſiones ſeptem: ſeu Diſputatio habita cum Viziro Hoſaino Abilcaſemo filio Ali Africano, Mahometicæ ſectæ profeſſore, præfixa ad Abulalam Saëdum Saheli filium epiſtola.*

رسالة الى الاستاذ ابو العلا صاعد بن سهل الكاتب يذكر فيها المجالس التي جرت بينه وبين الوزير ابى القاسم الحسين بن على المغربي :

Cod. Arab. Vat. 24. pag. 110. Cod. 49. p. 70. Cod. 51. pag.1. Tom.1. Bibl. noſtræ pag.634. & Tom.2. pag 508. Id opus, æquè ac Georgii monachi Lauræ S. Simeonis apud Antiochiam Diſputatio (de qua tom. 1. pag. 633.) apud Chriſtianos Orientis celeberrimum eſt: continet autem Capita, ſeù Seſſiones ſeptem.

المجلس الاول في التوحيد والتثليث . الثاني في الاتحاد . الثالث في اقامة الدليل على توحيد النصارى من القران . الرابع على تثبيت مذهب النصارى من موجب العقل والمعجز . الخامس في براة النصارى من كل مذهب يخالف الحق . السادس في النحو واللغة والخط والكلام . السابع في اعتقاد النصارى في احكام النجوم وفي المسلمين وفي النفس .

Seſſio I. De Unitate & Trinitate. II. De Unione, hoc eſt, Incarnatione Verbi: ubi Neſtorianorum dogma de duabus Chriſti perſonis exponit. *III. Demonſtratur ex Alcorano, Chriſtianos unum Deum colere. IV. Veritas Chriſtianæ Religionis ex ratione & miraculis demonſtratur.* Hic affirmat Elias Chriſtianam Religionem ſuo ævo coli من الروم والافرنج والبلغر والقبط والنوبة والارمن

والسريانيين

والعربانيين والفرس والترك واهل الصين وغيرهم من الامم .

à Græcis, *Francis*, ſeù Latinis, *Bulgaris*, *Coptis*, *Nubis*, *Armenis*, *Syris*, *Perſis*, *Turcis*, *Sinis*, *aliiſque gentibus*. De Joanne autem Claudo cœnobii S. Michaëlis apud Moſul Abbate ſuoque præceptore quaſdam mirabiles prædictiones refert. *V. Chriſtianos ab omni errore liberos eſſe*. Hic fidei ſuæ profeſſionem deſcribit, quam ab Hoſaino approbatam fuiſſe affirmat, aiente, nullum Chriſtianos inter & Mahometanos diſcrimen eſſe, quàm quod illi Mahometum veluti prophetam minimè recipiant. *VI De Grammatica*, *charactere*, *& vocibus*. Hoſaino Arabicæ linguæ Grammaticam & characterem ſupra Syriacam extollenti, oſtendit Elias hujus præ illa lingua præſtantiam: laudat Mohammadi Abubacri filii Zachariæ Razenſis librum inſcriptum

الطب الروحاني

de medicina ſpirituali, cap. 5. & Honaini filii Iſaac librum في نحو العرب *de Grammatica Arabum* ſect. 3 *VII. Quid Chriſtiani ſentiant de Aſtrologia, de Mahometanis, & de Anima.* Ad calcem hujus Seſſionis narrat Elias, Hoſainum Niſibi in urbem Maipherkin profectum, ibi die ſolis, undecima menſis Romadani anni Hegiræ 418 periiſſe, quum Buſaidus medicus ejuſdem Eliæ frater, viſu quodam territus, ejus ægritudinem curare recuſaſſet. Porrò Hoſainus (ut in prima ſeſſione refertur) ex urbe Diarbechir ſeù Amida in Fedlis profectus, ibique morbo correptus, Maipheractam ſeù Maipherkin petierat: inde magnis itineribus Niſibin cogitans, in cœnobium S. Maris divertit, ubi recuperata valetudine, eam demum urbem ingreſſus eſt feria 6. die 26. Gemadi prioris anno Hegiræ 417. (ut habetur in pervetuſto Codice Arabico 38. de quo Tom. 2. Bibl. noſtræ pag 508., non anno Hegiræ 419. ut perperàm legitur in aliis Codicibus) & die ſequenti Elias quum ſalutatum eum adiiſſet, primam cum ipſo ſeſſionem habuit, ſecundam feria 6. ſequentis hebdomadæ, tertiam feria 3. die 1. Gemadi poſterioris, quartam feria 5. ejuſdem hebdomadæ, quintam Sabbato die quinta ejuſdem menſis, ſextam feria 3. hebdomadæ ſequentis, ſeptimam denique feria 5. die decima ejuſdem menſis. Diſputatio autem literis mandata anno Hegiræ 418. ut ex initio Seſſionis 1. colligitur.

اتفق دخول الوزير رحمه الله الى نصيبين يوم الجمعة السادس والعشرين من جمادى الاول من السنة الماضية وهي سنة اربعماية وسبعة عشر .

Accidit Viziri, cui divinam miſerationem apprecamur, in urbem Niſibin ingreſſus feria ſexta, die vigeſima ſecunda Gemadi prioris, anni præteriti, hoc eſt, anni quadringenteſimi decimi ſeptimi. Quum autem ex antiqua conſuetudine, decreto etiam Timothei Patriarchæ confirmatâ, (ut ſuprà dixi pag. 82.) nefas eſſet libros in vulgus prodire, qui à Doctoribus approbati non fuiſſent; Elias antequam Diſputationem ſuam publicaret, eandem judicio Abdallæ Benattibi Presbyteri, qui Patriarchæ à Secretis erat, ſubjectam voluit. Sic enim ad Abulalam ſcribit.

وبعد اتمامي هذه الرسالة ايها الاخ الجليل ادام الله حراستك رايت انفادها قبل وقوفك وغيرك عليها الى الشيخ الجليل القسيس الملفان الفيلسوف ابي الفرج عبدالله بن الطيب كاتب قلاية الجاثليق ادام الله تاييده ومسلته تاملها وذكر ما عنده فيها . وعند وصولها اليه وتاملها مضمونها كتب خطه في اخرها بما هذه حكايته . قراتها ودعوت لبقا قدس ابونا المعظم صلواته على العالم وهي على الحسن والصحة والموافقة في معناها بما يستحقه للكتب البيعية ولا يمكن من يحب الحق ان يرفع كلمة منها . وكتب عبدالله ابن الطيب بخطه واجاب عن الكتاب الصادر اليه .

Quumque huic Epiſtolæ, illuſtris à Deo cuſtodite frater, finem impoſuiſſem, priuſquam in tuas, vel aliorum manus incideret, neceſſarium duxi illam ad illuſtrem ſenem Presbyterum, Doctorem & Philoſophum, Abulpharagium Abdallam Benattibum, Cellæ Catholici à ſecretis, à Deo confirmatum, dirigere, eundem rogans, ut ipſam inſpiceret ſuumque de ea judicium ferret. Qua ille perlecta, ad ejus calcem propria manu hunc in modum ſubſcripſit. Perlegi eam, preceſque ad Deum fudi, ut ſanctiſſimum Patrem noſtrum pro publico bono cuſtodiat. Eſt autem ſanæ doctrinæ cohærens, ſenſuſque continet Eccleſiaſticis libris conſentanea. Quamobrem fieri nequit, ut qui veritatis amator eſt, verbum ullum ex ipſa detrahendum cenſeat. Ita ſubſcripſit ſe propria manu Abdalla Benattibus, tranſmiſſo ſibi libello in hæc verba reſpondens. Sequitur prolixa ipſius Benattibi approbatio, quam hic referre ſupervacaneum cenſeo.

VI. *Expoſitio Symboli Nicæni*. Exſtat ad calcem Codicis Arab. 38. (Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 508.) Titulus. كتاب تفسير الامانة الكبيرة التي اجمع على عقدها الثلثماية والثمانية عشر ابا مما اختارهم قسطنطين قيصر الروم.

Liber expoſitionis magni Symboli Fidei, quod unanimi conſenſu compoſuere Patres trecenti decem & octo, à Conſtantino Romanorum Cæſare delecti. Initium. النص ܡܗܝܡܢܝܢܢ ܒܚܕ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܐܚܝܕ ܟܠ . التفسير نومن بالواحد الله الاب الذي في قبضته كل شي . التاويل . قولهم الله الاب يعنون عين جوهر الخالق المتولدة منه كلمته والغاية منه وروحه الخ .

Textus

Textus Syriacus. *Credimus in unum Deum Patrem omnitenentem. Expoſitio* Arabica. *Credimus in unum Deum Patrem, qui omnia continet. Declaratio. Deum Patrem inquiunt: id eſt, ipſam ſubſtantiam Creatoris, à quo Verbum ejus generatur, & ex quo Spiritus ejus procedit &c.* Atque ita reliquos Symboli (ejus ſcilicet, quod in Liturgia à Syris Neſtorianis recitari ſolet) articulos, Syriaco textu ubique præmiſſo, exponit: & quidem Catholico tàm quoad auguſtiſſimæ Triadis myſterium, quàm quoad Incarnationem ſenſu: nam Jacobitas confutare contentus, duas Chriſti naturas rectè cum Melchitis orthodoxiſque confitetur; quæſtionem verò de una vel pluribus Perſonis, conſulto declinat, ne vel à Neſtorianis ſuis recedere, vel ad Catholicos accedere videatur. Errat tamen in Expoſitione eorum verborum,

[illegible]

Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum, Filium Dei Unigenitum, Primogenitum omnium creaturarum, quum neque Angelos, neque ſanctos homines regno cœlorum adhuc fruitos fuiſſe, aut fruituros eſſe ſcribit uſque ad communem reſurrectionem. والخصلة الثالثة

انه بكر من دخل ملكوت السماء فما دخلها
بعد الى هذا الوقت ملك مقرّب ولا نبي مرسل
فضلا عن غيرهما . وانما دخلها سيدنا وحده
وهو جالس فيها على كرسي مجده وكرامته : فاذا
كان يوم البعث اصعد الى هناك من قد رضي الله
عنه واهله لمجاورته والتنعم في ملكوته .

Tertia ratio, inquit, *cur Primogenitus dicatur, eſt, quod primus ipſe regnum cœlorum ingreſſus eſt. Neque enim illud ad hanc uſque diem Angelus quiſquam Dei familiaris, aut Propheta à Deo miſſus intravit, multoque minus alii; præter ſolum Dominum noſtrum, qui in eo ſuper ſedem gloriæ majeſtatiſque ſuæ ſedet. Quum autem dies reſurrectionis advenerit, tum demùm aſcendere illuc faciet quos Deus ſibi gratos, acceptoſque habebit, ſuâque dignos familiaritate, & regni ſui deliciarum participes.*

Syriacè verò exſtat *Epiſtola Eliæ ad Bagdadenſes de illegitima Jeſujabi Patriarchæ ordinatione*, (Tom. 2 Bibl. noſt p. 497.) ſcripta, ut videtur, exeunte anno Chriſti 1020. (nam Jeſujabus menſe Decembri anno Græcorum 1332. Sedem Patriarchalem invaſit, Amro teſte.) Hæc autem Elias de Jeſujabo.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Epiſtola Eliæ Metropolitæ Niſibis ad Epiſcopos Provinciæ magnæ (Patriarchalis) *& ad cives Bagdadenſes in cauſa Jeſujabi Catholici. Qui in adorandum myſterium Trinitatis Perſonarum unius glorioſæ Eſſentiæ orthodoxè credunt & confitentur, atque Proſopicam* ſeù Perſonalem *unionem duarum naturarum, ac duarum perſonarum Chriſti* (juxta Neſtorianam hæreſim) *rectè prædicant & docent: ſed & Synodicos Canones Apoſtolorum & beatorum Patrum obſervant, norunt, & intelligunt: Chriſtianæ religionis gloria, & orthodoxæ fidei decus, ſancti Patres Epiſcopi Provinciæ magnæ, & Sacerdotes illuſtres, & Diaconi im-*

maculati, ſcribæ & ſcribarum principes, & fideles electi, qui in regia urbe Bagdad commorantur, & de Eccleſiaſticorum Canonum cuſtodia ſolliciti, cæteros ad eorundem obſervantiam adhortantur, & ipſi eos cuſtodiunt, & viciſſim cuſtodiuntur atque ſuſtentantur perenni miſericordia Domini Dei fortis & omnipotentis. Humilis Elias, qui ex gratia & citra meritum, Chriſti Eccleſiæ in urbe Niſibi deſervit, ſalutem dicit magnitudini veſtræ in Chriſto, qui honorem veſtrum magnificat, principatum veſtrum illuſtrat, veſtroſque gradus extollit: orans, ut per preces veſtras veſtramque ſollicitudinem quæ noſtra ſunt, quæque apud nos geruntur, ſicut cœleſtibus nutibus placet, dirigantur, & ſicut nobis proficuum eſt, reperiantur, utque ſub alis Domini protegi mereamur, & juxta ipſius beneplacitum vitam noſtram componamus, ejuſque ſancto nomini placeamus Amen. Auditum eſt in his partibus, Patres beatiſſimi & ſpirituales fratres (cuſtodiat, oro, Dominus vitam veſtram, veſtraſque fortunas augeat,) negotium electionis & ordinationis Patriarchæ non ſecundùm æquitatem Canonibus Apoſtolicis præſcriptam peractum fuiſſe, neque ſecundùm Deum divinum Pontificatum accepiſſe eum, qui accepit, ſed illegitimè occupaſſe, & latronum furumque more rapuiſſe. Quæ res incredibili dolore affecit univerſos orthodoxos, qui apud nos ſunt, omneſque honorabiles fideles, inter quos verſamur. Quum verò ancipites hæreremus circa ea, quæ audieramus nobiſque fuerant ſignificata, allata fuit nobis beati Patris Mar Eliæ Metropolitæ Aſſyriæ (Moſulani ſcilicet & Ninivitæ) à Deo confortati Epiſtola, in qua oſtendebat, haud juſtam fuiſſe electionem, nec æquam ordinationem: quumque ipſe reprehenſibili illi electioni minimè acquieſceret, pecuniam quibuſdam ſicariis oblatam fuiſſe multoties, ut eundem interimerent: quin & apud Senatores & curiam regiam illum fuiſſe delatum quaſi multorum criminum reum, & iniquæ electioni conſentire coactum. Quumque improbum facinus pro viribus impedire conatus fuiſſet, conſpirationem peſſimam conflatam fuiſſe adversùs nobiliores & primores fideles veſtros, ut caperentur, & magna pecuniæ ſumma multarentur, ut qui illud negotium diſturbare tentaſſent. Quare fideles benedictos, qui iſta cernebant, eundem religioſiſſimum Eliam rogaſſe, ut Poteſtati aſſentiretur, & per eum modum capitalem ſententiam ipſi evaderent. Pecuniam prætereà ab eo, qui horum omnium auctor exſtiterat, externis, ipſius nempe fautoribus, datam fuiſſe ſuprà ſummam trium millium denariorum probatæ monetæ. Hæc, inquam, & alia hujuſcemodi perlata ſunt, quæ nos quidem maximè perturbarunt. Prætereà intelleximus quendam ex Metropolitis, qui Concilio adfuere, peculiari mandato obligatum fuiſſe à defuncto Mar Joanne Catholico, (cognomento Bar-Naxuch, ipſius Jeſujabi præceſſore) cujus memoria in benedictione eſt, quoniam indebitè fuerat ordinatus, & Canoni ſubjectum, ne ad Catholici ordinationem accederet: prædictum inſuper Metropolitam interpoſito anathemate & jurejurando confeſſum fuiſſe, haud ſibi fas eſſe accedere, omnemque Catholici ordinationem, ad quam ipſe veniret, irritam ac nullam fore, ſeque excommunicationem certo incurſurum, ſi quidem ordinationi intereſſet. At enimverò quum hæc, & alia quamplurima hujuſmodi intellexiſſemus, divino zelo commoti propoſuimus animam noſtram in mortem tradere, quàm huic facinori connivere, quod omnium malorum eſt cauſa, ac fœdum in Eccleſia Chriſti exemplum. Nec profectò ſcimus, quare diſſimulaſtis, & quam ob cauſam rem hanc neglexiſtis. Noſtis enim, quum hæc, quæ ſunt lux mundi & ſal terræ, hoc pacto peraguntur, reliqua quonam tandem ſint abitura. Non itaque, Domini, non, inquam, bonum eſt quod apud vos actum fuit. Nec juſta eſt coràm Deo conniventia veſtra, quum exigua indulgentia multorum flagitiorum ſit cauſa. Nos verò perſpectum habemus, ſanctorum Patrum noſtrorum ævo Eccleſiaſticos Canones accuratè obſervatos fuiſſe, & idcirco Eccleſiæ res omnes cum omni honore & magna cum dignitate proceſſiſſe: hoc autem tempore, quo Canones conculcati ſunt, en Eccleſia navi inter undas fluctuanti ſimilis effecta eſt. Quum verò conſideramus quæ à nobis fiunt & perpetrantur, atque apud nos peraguntur & diſponuntur, reperimus nos duntaxat deſides eſſe, & negligenter pertractare Canones nobis præſcriptos atque traditas leges, præ cæteris alios ritus peregrinaſque ſectas colentibus. Propterea etiam exagitant & ſequuntur nos flagella, & calamitates multo graviores illis, quas gentes & populi cæteri inanium numinum cultores uſquam patiantur. Cujus rei ineluctabile teſtimonium certumque argumentum ſunt Eccleſiarum perturbationes, ſacrarum ædium atque monaſteriorum egeſtas, literarum ſtudia imminuta, ſcientiæ penè radicitus convulſæ, fides quæ in laicis ferè defecit, juſtitia quæ à nobis univerſis aufugit, veritas quæ ſuccedentibus tenebris obruta eſt, iniquitas quæ à nobis omnibus quaſi domina laudatur, & munera quæ manibus noſtris quaſi res ſanctiſſima palàm & cum pompa circumferantur: fideles quorum numerus adeò eſt imminutus, quorum perſecutores in tantum ſuccreverunt, quorum facultates conſumptæ diſſipatæque ſunt, & adverſarii vehementer invaleſcunt: honor qui nobis omnibus deperiit, & gloria quæ à populo noſtro ablata eſt: & plura alia multis lacrymis gemitibuſque comploranda. Et porrò ſi hæc clarè cognoſcere ac tutò perſpicere velitis, intuemini, oro vos, urbem veſtram, urbem pacis, & orbis urbium reginam, ſapientiæ fontem, & principum atque nobilium domicilium, ſapientum & literatorum ſedem: deinde comparate gloriam & ornatum, majeſtatemque ejuſdem Eccleſiarum, & harum ſupellectilem, & curatores, atque venerabiles ordines populorum ad eandem confluentium: vota inſuper illis conſecrata, oblationes & donaria, & cætera hujuſmodi ex pietatis & religionis officio ipſis addicta: comparate, inquam, iſta quæ nunc videtis, cum illis, quæ ætate Mar Ebedjeſu Catholici, cujus anima inter juſtos habitat, & memoria ſuaviſſimum odorem ſpirat; & inſpicite ad qualem abjectionem deſcendimus, & quantum ex quanto defecimus infra quadraginta annorum intervallum, facta ab illo uſque ad præſens tempus ſupputatione &c. (Ebedjeſus Patriarcha Iſraëlis ſucceſſor obiit anno Chriſti 986. Jeſujabus autem, cujus electio-

nem

Caput CLXXIV.

Behjeſus Camulæus.

1 Behjeſus [1] Camulæus compoſuit
2 Librum [2] de inſtituto monaſtico.

ܒܚܝܫܘܥ ܩܡܘܠܝܐ ܣܡ
ܟܬܒܐ ܕܥܠ ܕܘܒܪܐ.

CA-

nem impugnat Elias, ordinatus fuit anno Hegiræ 411. hoc eſt, exeunte anno Chriſti 1020. Rectè igitur Elias ab Ebedjeſu ad id, quo hæc ſcribebat, tempus annos ſupputat infrà quadraginta.)

Pergit ſimoniacam Jeſujabi ordinationem redarguere, malorum omnium præſentium futurorumque eam eſſe cauſam dictitans, non modo quoad temporalem illius ſectæ Chriſtianorum felicitatem, verùm etiam quoad ſpiritualem eorum populorum regimen. Bagdadenſes dein hortatur, ut ejuſmodi intruſi Patriarchæ communionem pro viribus devitent. Canones demùm adversùs ſimoniacos profert ex Apoſtolis, Patribus, & Conciliis: nimirùm *Apoſtolorum* XXVIII. & XXIX. *Petri*, ut dicitur, & *Pauli*, quod oporteat, in quo quiſque gradu locatus eſt, permanere & ordinem ſervare, nec fines ſuos tranſilire. (quod eſt Caput 46. & poſtremum libri 8. Conſtitutionum Apoſtolicarum.) *Synodi Nicænæ* XVII. (qui eſt Canon Arabicus 53. ex verſione cl. Abr. Echellenſis apud Labb. tom. 2. pag. 331.) *Lapethenſis* XIII. *Mar Abæ*, *Joſephi*, & *Ezechielis* Patriarcharum Orientis: aliosque, qui ex noſtro Codice, deperditis poſtremis aliquot foliis, exciderunt.

1 *Behjeſus*, ſeù potiùs [illegible] *Bricbjeſus* (hoc eſt, benedictus Jeſus) cœnobii *Camulenſis* monachus, Timothei Patriarchæ & Ephræmi Elamitarum Epiſcopi æqualis perhibetur, quorum de ætate ſuprà pag. 158. & 163. Porrò Camulenſe cœnobium ſub Sapore Perſarum Rege conditum dicitur temporibus S. Barbaſimæ, ſeù Barbaſimeni Epiſcopi Seleuciæ & martyris, ut dixi tom. 2. pag. 400. & ab Uchama Abrahæ magni diſcipulo poſteà inſtauratum. Audi Amrum in Vita ejuſdem Barbaſimæ.

وفى هذه الايام بنى عمر كمول بالجزيرة وسببه
ان بعض خواص سابور كان يتقلد
نصيبين فلما راى العجايب والنور الذى ظهر
من السما عند قتل شهدومت صار يمنع
سابور من قتل النصارى واطلق منهم خلقا

ووشى به الى سابور ولم يصدق وكان يسل الله
اعانته وترك مملكته ومضى الى دير مار اوجين
وتعمد وسمى يوحنا . فطلبه سابور فلم يجده
وحصل فى مغارة بقرب قرية كمول وظهرت على
يده معجزات ومات ودفن فى مغارته . ووافا من
بعده ربن اوكاما تلميذ مار ابراهيم
وبنى فى الموضع عمرا :

Per hæc tempora conditum fuit cœnobium Camulenſe in Gezira. Cauſa autem illius condendi hæc fuit. Niſibi præerat quidam Saporis domeſticus, qui quum miracula fulgentemque cœlo lucem poſt Saadoſti necem vidiſſet, Saporem hortari cœpit, ut à Chriſtianorum ſanguine fundendo deſiſteret: ipſe etiam plures eorum qui detenti erant, dimiſit. Id quum ad Saporem delatum fuiſſet, fidem tamen accuſatoribus is minimè adhibuit. Ille interim Divino implorato ſubſidio, præfecturam abdicans, ad cœnobium S. Eugenii perrexit, ibique baptiſmum ſuſcepit, aſſumpto Joannis nomine. Sapores de ejus fuga certior factus, perquiri diu hominem juſſit; nec tamen eum invenire potuit. Nam in ſpecu quodam apud Camul pagum ſeſe abdiderat, ibique plurimis patratis miraculis, vita functus, & ſepultus fuit. Ibidem poſtea magiſter noſter Uchama ſancti Abrahæ diſcipulus cœnobium condidit. Hæc Amrus. Porrò Uchamam cœnobium Camulenſe inſtauraſſe, teſtatur & Margenſis in hiſt. monaſtica lib. 1. cap. 14. ubi quum monachos ex Izlenſi Abrahæ cœnobio in diverſa Aſſyriæ & Meſopotamiæ loca diſperſos fuiſſe ſcripſiſſet, Uchamam & Sebochtem refert conjunctâ operâ monaſterium in Beth-Zabda ædificaſſe. Beth-Zabdam autem, ſeù Zebedæam inſulam, eandem cum Gezira eſſe, ubi Camulenſis pagus, liquet ex tom. 2. pag. 103. 108. 251. 419. 450. Camulenſem verò pagum epiſcopali etiam apud Neſtorianos dignitate ornatum fuiſſe, liquet ex tom. 2. pag. 455. & ſeq.

2 *Librum de inſtituto monaſtico*. Hottingerus perperàm, *Tractatum de monachis*.

CAPUT CLXXXV.

Moyſes Charchenſis Epiſcopus.

1 Moyſes [1] Charchenſis compoſuit
2 Librum [2] de ſuo nuncupatum nomine.

ܡܘܫܐ ܟܪܟܝܐ ܣܡ ܗܘܐ
ܟܬܒܐ ܕܒܫܡܗ ܡܫܬܡܗ.

CAPUT CLXXXVI.

Joannes Hermes.

3 Joannes [3] Hermes edidit Sermones ligata oratione.

ܝܘܚܢܢ ܗܘܪܡܝܣ ܥܒܕ
ܡܐܡܪ̈ܐ ܟܪܝܐ ܕܡܫܘܚܬܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Moyſes Charchenſis*. hoc eſt, Charchæ urbis Epiſcopus, Mar-Abæ Patriarchæ auditor, claruit circa annum Chriſti 540. teſte Amro, cujus verba retuli tom. 2. pag. 412. *Carachiam* Hottingerus & Ecchellenſis habent, haud rectè. Fuit & Moyſes alter, cujus ſcripta laudat Timotheus Patriarcha ejuſdem æqualis, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 82.

2 *Librum de ſuo nuncupatum nomine*. Moſis liber ܫܘܦܪܐ ܕܥܒ̈ܕܐ *de bonis moribus* laudatur ab Elia Metropolita Damaſceno in Nomocanone, Cod. Arab. 37. pag. 80. (Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 507.) ex quo canon de Euchariſtia hic profertur.

وقد قال مار موشى فى هذا الامر فى كتاب حسن الاعمال الذى يسمى بالسريانية ܫܘܦܪܐ ܕܥܒ̈ܕܐ الشعب الذين يهربون من يد القس الثانى يقدس وحده لا يتقربوا ايها الشعب من يده فانه قربانه ليس بتام ولا مقدس ولا حلت عليه روح القدس وليس يحل اخراج القربان من الهيكل الى خارج الا لمريض او مضطر الى ذلك ممن لا يقدر على اتيان البيعة يحمل اليه فى التة ويغطا بلباسه ومعه السرج والمجامر والتشمسه فيقرب منه المضطر ولا يجلس احد من الذين يحملونه على الارض حتى يعيدونه الى موضعه من المذابح:

Hac de re Mar Moſes hæc habet in libro de rectis operibus, qui Syriacè ܫܘܦܪܐ ܕܥܒ̈ܕܐ *de bonis moribus inſcribitur, de populo Preſbyterum devitante, qui Liturgiam ſolus celebrat. Nolite communionem de ejus manu accipere: nam oblatio ejus haud perfecta eſt, nec ſancta, nec ſuper eam Spiritus ſanctus deſcendit. Præterea nefas eſt Euchariſtiam ex Eccleſia extrahere, niſi propter infirmum, aut neceſſitate aliqua impeditum, qui ad Eccleſiam accedere nequeat. Quum verò id neceſſitas poſtulaverit, deferatur oportet ad eum Euchariſtia cum inſtrumentis ſuis, & cooperiatur veſtimentis ſuis, comitantibus Diaconis cum cereis, & thuribulis, atque ita infirmo porrigatur. Nequis autem eorum, qui ipſam deferunt, humi ſedeat, donec ad locum ſuum ſuper Altari reducatur.* Quod verò ait, irritum ac nullum eſſe ejus Preſbyteri Sacrificium, qui Liturgiam ſolus ſine Diacono & populo celebrat, locutio eſt, ſeù potiùs falſa antiquorum quorundam Theologorum opinio, qui eccleſiaſticis canonibus talem tantamque auctoritatem deferri volebant, ut quidquid præter eos fieri contingeret, pro irrito ac nullo haberent, illicitum, ut ajunt, ab invalido minimè diſtinguentes: ut rectè obſervat eruditus vir Morinus de ſacris Ordinationibus Par. 3. exercitat. 5. per totam, ſed maximè cap. 9. & tribus ſequentibus.

3 *Joannes*, cognomento ܗܘܪܡܝܙܕ ܪܒܢ *magiſter noſter Hormiſda*, ſeù ܗܘܪܡܝܣ *Hermes*, gente Perſa ſub Jeſujabo Gadalenſi circa annum Chriſti 6·0. cœnobium condidit ab Ninive milibu[illegible]aſſuum ferè octo diſſitum, quod etiamnum celebre eſt. Vide

tom. 1.

CAPUT CLXXXVII.

Emmanuel Doctor.

1 Emmanuel 1 Doctor
Scripſit librum de opere ſex dierum
Ligata numeris oratione:
Et documenta, & commentaria.

ܥܡܢܘܐܝܠ ܡܠܦܢܐ
ܟܬܒ ܡܐܡܪܐ ܕܫܬܐ ܝܘܡ̈ܐ
ܒܡܐܡܪ̈ܐ ܐܫܠܡ ܒܡܫܘܚܬܐ
ܘܡܠܦܢܘ̈ܬܐ ܘܦܘܫܩ̈ܐ.

CAPUT CLXXXVIII.

Gabriel Epiſcopus Perſarum.

2 Gabriel 2 Epiſcopus
Sabochoſtæ edidit Quæſtiones,
Documenta, Diſputationes,
Interpretationes, & Paracleticos ſermones.

ܓܒܪܐܝܠ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܫܒܘܟܘܣܬ ܟܬܒ ܫܘܐ̈ܠܐ.
ܡܠܦܢܘ̈ܬܐ. ܕܪ̈ܫܐ.
ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܐܦ ܒܘܝ̈ܐܐ.

CAPUT CLXXXIX.

Synodi Occidentalium.

3 Synodi 3 Occidentalium,
Apo-

ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܡܥܪ̈ܒܝܐ:
ܕܫܠܝܚܐ

Tom. 1. pag. 525. & tom. 2. pag. 418. Encomium ejus unà cum Sabarjeſu Kokenſi habetur Cod. Syr. Amid. 7. tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 582. De eodem carmen metro heptaſyllabo exſtat in Cod. Syr. Amid. 1. fol. 155. (tom. 1. pag. 581.) ubi plurima ab ipſo patrata miracula perhibentur.

1 *Emmanuel Doctor*, hoc eſt, magiſter Scholæ S. Gabrielis in cœnobio Moſulano, cognomento الشهار *Sciabarus*, ſub Ebedjeſu I. Neſtorianorum Patriarcha claruit an. Chriſti 963. ut ex Amro obſervatum hoc tom. pag. 201. Scripſit Carmina duodetriginta partim heptaſyllabo, partim dodecaſyllabo metro: quorum primum eſt de Verbi Incarnatione in illud, *in Principio erat Verbum*, ubi Neſtorianum dogma de duabus Chriſti perſonis tradit: quatuordecim ſequentia *de opere ſex dierum*. ſextum decimum *de libero hominis arbitrio*. 17. *de Chriſti adventu*. 18. *de Viſione Moyſis in monte Synai*. 19. 20. 21. 22. 23. *de diſpenſatione*, *miraculis*, *verbis*, & *doctrina Chriſti*. 24. *de veritate Chriſtianæ fidei*. 25. *de reſurrectione corporum*. 26. *de anima*. 27. *de vita æterna*. 28. *de Baptiſmo*. Exſtat hic liber nitidiſſimis literis exaratus à Joanne Diacono ſub Elia Patriarcha feria 3. die 18. Februarii anni Græcorum 2018. (Chriſti 1707.) ut ad calcem ejuſdem adnotatur. Vide tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 499.

2 *Gabriel Sabochoſtæ* in Perſide Epiſcopus, ab Amro & Barhebræo laudatur in Vita Ebedjeſu Patriarchæ, cujus ordinationi interfuiſſe perhibetur, ut ſuprà dixi hoc to. pag. 199. & 201. Ecchellenſis & Hottingerus nomen *Sabochoſtæ*, ubi Sedes erat Metropolitæ Perſarum anno Chriſti 960., perperàm reddunt *Dasbuchuſt*, literam ܕ Daleth, quæ genitivi caſus nota eſt, cum Sabochoſta conjungentes.

3 *Synodi Occidentalium*. Occidentales vocat Sobenſis Syros, Græcos, Latinos, alioſque, quos Orientalibus Chaldæis Chaldæorumque Neſtoriano Patriarchæ ſubjectis *Perſis* atque Indis opponit.

Apoſtolorum, Nicæna,
Byzantina, Gangrenſis,
Epheſina [1] iniqua,
Calchedonenſis, & Antiochena.

ܕܫܠܝܚܐ ܘܕܢܝܩܝܐ .
ܩܘܣܛܢܛܝܢܝܐ . ܘܓܢܓܪܐ .
ܘܐܦܣܘܣ ܗܝ ܠܐ ܟܐܢܬܐ .
ܘܕܟܠܩܝܕܘܢܐ . ܘܐܢܛܝܘܟܝ .

CAPUT CXC.

Statuta Imperatorum.

Item [2] Judicia *ſeù Statuta* Imperatorum Græcorum,
Quæ ſanxere Conſtantinus, & Leo,
Et Theodoſius invicti.

ܘܕܝܢܐ ܕܡܠܟܐ ܝܘܢܝܐ
ܕܣܡܘ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܘܠܐܘܢ
ܘܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܙܟܝܐ .

CA-

NOTÆ.

1 *Epheſina iniqua*. Id epitheton in editione Ecchellenſis deſideratur. Iniquam autem Neſtorianus auctor eam Synodum appellat, quod Neſtorius, cujus ipſe hæreſim ſequitur, in ea damnatus ſit.

Ad Synodos quod ſpectat, de iis quæ apud Orientales Syriacè, & arabicè circumferuntur, ſingularem Diſſertationem ad calcem hujus Catalogi ſubjiciam. Hìc verò notandum, nec omnes à Sobenſi enumerari; Ancyrani enim, Neocæſarienſis, Laodiceni, Sardicenſis & Carthaginenſis Conciliorum nulla fit mentio, ut de reliquis œcumenicis Orientalibus ſileam, quæ poſt Calchedonenſem celebratæ ſunt: nec quas ipſe hìc recenſet, à Neſtorianis omnes receptas eſſe. Nam Neſtoriani duas tantùm Synodos ex œcumenicis admittunt, Nicænam ſcilicet, & Conſtantinopolitanam primam: Epheſinæ tamen, & Calchedonenſis Canonibus utuntur, quod in iis de diſciplina eccleſiaſtica, non de re fidei ipſos inter & Catholicos controverſæ agitur.

Quod autem *Synodos* dicit, non Acta, ſed Canones Synodorum intelligit. Quidquid enim ſit, an Acta Conciliorum generalium, prout Græcè & Latinè habentur, apud Syros etiam Arabaſque integra extiterint; ea certè nulla hodie quod ſciam, Bibliotheca vel in Oriente, vel in Occidente repræſentat; ſed Canones dumtaxat, Definitiones, & Epiſtolas quaſdam, de quibus tàm Sobenſis, quàm alii Scriptores Orientales loquuntur. Franciſcus Turrianus in Præfatione ad Canones Concilii Nicæni ex Arabica lingua in Latinam converſos, ſcribit Codicem Patriarchæ Alexandrini, ex quo Baptiſta Romanus canones Arabicos deſcripſit, etiam Acta Concilii Nicæni continuiſſe. Sed illum ego ipſum codicem in celebri Ægypti urbe Cairo nactus, pro Vaticana Bibliotheca comparavi, duobus Tomis diſtinctum, quem tom. 1. Biblioth. noſtræ Orientaſ. pag. 619. recenſui; nec tamen in eo Acta Concilii Nicæni, quæ Græcè deperdita dicuntur, legere eſt, ſed hiſtoriam quandam hæreſeon, quæ ſub Conſtantino Imp. vigebant, Diſputationiſque Alexandrum inter Patriarcham Alexandrinum & Arium Preſbyterum, quæ in Synodo habita dicitur, à Macario Presbytero & Monacho illius libri collectore ac deſcriptore ex diverſis Orientalium recentiorum monumentis conſarcinatam, auctam, fabuliſque reſperſam. In Syriæ urbe Alepo quum anno Chriſti 1716. commorarer, Athanaſius Græcorum olim Patriarcha Antiochenus, tùm illius urbis Archiepiſcopus, ex Latina Conciliorum editione Arabicam à quibuſdam doctis viris adornari curabat, quæ ad Calchedonenſem uſque Synodum perducta jam fuerat. Tantum abeſt, ut Syriacè vel Arabicè Acta Conciliorum genuina habeantur, quæ Græcè vel Latinè deperdita ſint, ut potiùs ad Latinam Græcamve editionem Orientales ipſi recurrendum iis cenſeant, quibus curæ eſt ſyncera Acta in patriam linguam transferre.

2 *Statuta Imperatorum*. Jus Chriſtianorum Orientalium, quo tùm eccleſiaſticæ, tùm civiles cauſæ definiuntur, tribus conſtat: Canonibus nempè Conciliorum, Reſponſis Patrum, & Statutis Imperatorum. Collectiones hujuſmodi obviæ ſunt, de quibus infrà in differt. de Synodis.

CAPUT CXCI.

Synodi Orientalium.

Item Synodi [1] Orientalium, *videlicet*,
Mar Iſaaci, & Barſumæ,
Et Mar Abæ, & Ezechielis,
Et Joſephi, & Jeſujabi,
Et Mar Timothei,
Et Joſue Bar Nun, & Joannis.

ܘܣܘܢܗܘܕܘܣ ܕܡܕܢܚܝܐ ܀
ܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ. ܘܕܒܪܨܘܡܐ.
ܘܕܡܪܝ ܐܒܐ ܘܚܙܩܝܐܝܠ.
ܘܝܘܣܦ. ܘܝܫܘܥܝܗܒ.
ܘܗܘ ܠܗܘܢ ܕܡܪܝ ܛܝܡܬܐܘܣ.
ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܝܘܚܢܢ.

CAPUT CXCII.

Collectores Canonum.

Conſtitutiones [2] quoque Simeonis, & Jeſubochti
Metropolitarum Perſidis.
Et Ebedjeſu ac Georgii
Metropolitarum Aſſyriæ.

Nec non duo tomi collectionis
Gabrielis Metropolitæ Baſſoræ:
Atque alius *Tomus* Mar Eliæ
Primi Catholici:
Et quatuor *Tomi* Eliæ Sobenſis
Cognomento Bar Sinæi.

ܘܩܢܘܢܐ ܕܫܡܥܘܢ ܘܝܫܘܥܒܘܟܬ
ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܦܪܣ.
ܘܕܥܒܕܝܫܘܥ ܘܓܝܘܪܓܝܣ
ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܐܬܘܪ.
ܘܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ ܕܟܢܘܫܝܐ
ܕܓܒܪܐܝܠ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛ ܕܒܨܪܐ.
ܘܐܚܪܢܐ ܕܡܪܝ ܐܠܝܐ
ܩܕܡܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ.
ܘܐܪܒܥܐ ܕܐܠܝܐ ܕܨܘܒܐ
ܕܡܬܩܪܐ ܒܪ ܫܝܢܝܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Synodi Orientalium*. Præter hìc enumeratas, aliæ plures Synodi ab Orientalibus, hoc eſt, Chaldæis & Neſtorianis habitæ ſunt: nimirùm Synodus *Jaballahæ*, *Dadjeſu*, *Georgii*, *Sabarjeſu*, *Ebedjeſu*, *Theodoſii*, *Abrahæ*, *Gregorii*, & *Timothei* junioris Patriarcharum: de quibus infrà. Quæ verò hic recenſentur, eorum Canones exſtant in Codice Arab. 36. & 37. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 507. & ſeq.

2 *Conſtitutiones* Simeonis, Jeſubochti, Ebedjeſu, Georgii, Gabrielis, & Eliæ Metropolitarum, atque Eliæ Patriarchæ. De his Canonum collectoribus, eorumque ætate recole quæ ſuprà hoc tom. pag. 173. 194. 201. 202. Georgium verò Moſulanum ſeù Aſſyriæ Metropolitam, plura alia, quàm quæ à Sobenſi hìc memorantur, ſcripſiſſe ex infrà dicendis patebit.

CAPUT CXCIII.

Libri Anonymi.

1 Exſtant nobis libri [1] quorum ignota ſunt
Auctorum nomina: *videlicet*,
Liber Dilucidationis
Et liber de Unione.

ܐܝܬ ܠܢ ܟܬܒܐ ܕܠܐ ܝܕܝܥܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ
ܕܡܣܝܡܢܝܗܘܢ.
ܟܬܒܐ ܕܡܢܗܪܢܘܬܐ.
ܘܟܬܒܐ ܕܥܠ ܚܕܝܘܬܐ.

Sunt ܘܐܝܬ

NOTÆ.

1 *Libri, quorum ignota ſunt Auctorum nomina.* Anonymi, & Pſeudonymi Syriaci ſeù Arabici libri, qui in Bibliotheca Vaticana aliisve exſtant, hi ſunt.

1. *Tractatus de Fide.* ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ. Codice Syr. 15. (Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 497.) Ac primùm *Expoſitio Symboli Niceni*, *pag.* 1. Titulus: ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܐܬܟܢܫܘ ܒܢܝܩܝܐ ܩܕܡ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ ܙܟܝܐ. *De Fide trecentorum Patrum, qui in urbe Nicæa convenerunt ſub Conſtantino inclyto Imperatore.* Initium: ܐܡܪܘ ܐܒܗ̈ܬܐ. ܡܗܝܡܢܝܢܢ. ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܢ ܬܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܥܠ ܐܠܗܐ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܐ ܘܫܪܟܐ. *Dixerunt Patres: Credimus. Fides eſt confeſſio in Deum ex toto corde &c.* Ubi advertendum quod Syri Neſtoriani in Symbolo poſt ea verba, *Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum Filium Dei Unigenitum*, addunt, ܒܘܟܪܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܪ̈ܝܬܐ: *Primogenitum omnium creaturarum*: & poſt *incarnatus eſt de Spiritu ſancto*, dicunt, *&* *homo factus eſt*, *& conceptus & natus eſt ex Maria Virgine*, *& paſſus*, *& crucifixus &c.* Quum autem Neſtorianus ſit expoſitionis hujuſce auctor, non modò Incarnationem Verbi ex mente Doctorum illius ſectæ declarat, ſed etiam Tractatus hoſce ad eam hæreſim confirmandam ſubjungit; videlicet, pag. 32. ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܚܕܝܘܬܐ ܘܥܠ ܙܢܝ̈ܗ: *Sectio de Unione, ejuſque modis*: ubi Chriſto duas naturas duaſque hypoſtaſes tribuit; unum verò Proſopon, unamque voluntatem atque operationem. Pag. 38. ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܥܡܘܪܘܬܐ: *Sectio de Inhabitatione*: quo ſenſu ſcilicet Verbum in aſſumpta humanitate inhabitat; voluntate nimirùm & affectu, ut inquiunt Neſtoriani, non naturaliter aut perſonaliter: id quod tamen etſi re ipſa hæreticum ſit, orthodoxo planè ſenſu declarare auctor contendit. Pag. 44. ܠܘܩܒܠ ܗܢܘܢ ܕܡܥܫܩܝܢ ܠܢ ܕܐܝܟ ܬܪܝܢ ܒ̈ܢܝܢ ܡܫܡܥܝܢܢ: *Adverſùs eos, qui nos accuſant tamquam duorum Filiorum aſſertores*: id enim ex doctrina Neſtorianorum duas in Chriſto perſonas ſtatuentium ſequitur, etſi ipſi ab hac voce abhorreant. Pag. 49. ܥܠ ܕܟܡܐ ܙܢ̈ܝܢ ܡܬܐܡܪ ܡܘܬܐ. *Quot modis mors dicatur.* Pag. 51. ܠܘܩܒܠ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܚܫ ܐܠܗܐ ܒܒܣܪ ܘܡܝܬ ܒܒܣܪ. *Adverſùs eos, qui dicunt, Deum in carne paſſum, & in carne mortuum.* Summa hujus ſectionis eſt, & paſſionem & mortem perinde in Verbum humanæ naturæ unitum cadere, atque cadunt in animam corpori conjunctam. Pag. 58. ܠܘܩܒܠ ܗܢܘܢ ܕܡܫܥܝܢ ܥܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܠܩܢܘܡ̈ܐ ܣܓܝܕ̈ܐ ܕܬܠܝܬܝܘܬܐ ܩܢܘܡܐ ܐܚܪܢܐ ܡܘܣܦܝܢܢ. *Adverſùs eos, qui falſo nos calumniantur, dicentes, adorandis ſanctæ Trinitatis Perſonis quaternitatem à nobis induci*; eò ſcilicet, quod præter Perſonas Patris & Filii & Spiritus ſancti, perſonam Jeſu à Filio ſeù Verbo diſtinctam agnoſcant Neſtoriani. Verùm id ex ſuorum doctrinâ minimè conſequi, probare nititur anonymus Neſtorianus, ex eo, inquit, quod perſona Jeſu ut hominis, nihil commune habet cum perſonis divinis, nec earum numerum auget, ſed eſt merè humana perſona, à divinis quidem prorsùs diſtincta, etſi conjuncta cum perſona Verbi propter unionem, ut vocat affectivam. P. 66. ܥܠ ܨܒܝܢܐ

ni,

De Deo: brevis confeſſio Dei Unius ac Trini. Pag. 67. [illegible] *De Baptiſmo.* P. 69. [illegible]

De reſurrectione univerſali. Pag. 70. [illegible]

Adverſùs eos, qui dicunt, Deiparam appellandam eſſe Mariam Virginem, non Chriſtiparam. Pag. 71. [illegible]

Adverſùs Severianos in idem argumentum, de quo ſuprà. Pag. 72. [illegible]

Adverſùs eos, qui dicunt, in duos Filios nos credere. Pag. 74. [illegible]

Adverſùs contentioſos hæreticos, qui unam naturam, unamque perſonam in Domino noſtro Jeſu Chriſto confitentur. Pag. 75. [illegible]

De anima; hoc eſt, de ejus exiſtentia, eſſentia, ſubſtantia, &c. ubi anonymus de animæ creatione ſibi ipſi repugnat, dum illam unà cum corpore creatam primò aſſerit, deinde mutatâ ſententiâ in Origeniſtarum errorem propenſior eſſe videtur: ſic enim ait pag. 76. [illegible]

Unà cum corpore creatur, juxta illud Scripturæ, creavit ſpiritum hominis in ipſo homine, & inſpiravit in faciem ejus ſpiraculum vitæ: non autem ſecundùm eorum opinionem, qui ajunt, animam poſt certum temporis ſpatium creatam fuiſſe. Tu verò quod tibi placet, admitte. Porrò illius natura in ipſa rerum creatione exſtitit virtute Dei, qui cuncta creavit: nihil enim ſub ſole novum. Quum verò corpori unitur, nullam ſubit ejuſdem natura mutationem &c. Hæc ille. Verùm quoad ſtatum animarum corporibus exutarum, rectiùs ſentit, quàm cæteri Neſtoriani, qui eas in eo ſtatu ſenſu deſtitutas affirmant. [illegible]

Oſtendimus, inquit, animæ ineſſe memoriam, intellectum, & cogitationem: hæc enim in natura ejus exiſtunt: naturales autem operationes ab ea abeſſe nequeunt, ſed ſalva manet & integra illius natura, poſtquam ex corpore recedit, quum immortalis ſit ac ſimplex &c. P. 79. *De duabus Chriſti naturis & hypoſtaſibus, & uno proſopo,* argumenta ex Scriptura. Pag. 89. *Reſponſio ad objectiones Severianorum,* in illud, *Verbum caro factum eſt &c.* Ubi quædam ex Diodoro Tarſenſi producuntur. Pag. 97. *Adverſùs eos, qui unam in Chriſto hypoſtaſim dicunt.* Pag. 98. [illegible]

De differentia & modis Unionis, ex Raban Joanne Bhenchenſi: de quo ſuprà. Pag. 101. *Duodecim capita Neſtorii.* Pag. 104. ex eodem tria fragmenta. Pag. 105. *Hiſtoria hæreſeon, quæ in Occidente ortæ ſunt.* Ubi multa anonymus de Concilio Epheſino effutit.

2. *Spelunca Theſaurorum.* [illegible] Cod. Syr. 17. à fol. 1. ad fol. 64. (de quo vide Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 498.) id eſt, Chronicon ab orbe condito ad Chriſtum Dominum, è Scriptura deſumptum, ſed fabulis ubique reſperſum; præſertim verò in ea parte, in qua de Patribus ante diluvium, vel de Chriſti Domini ejuſque beatiſſimæ Matris genealogia agitur. Quæ enim Eutychius Patricides ex apocryphis recentiorum Orientalium inſomniis circa ſpeluncam theſaurorum, in qua aurum, thus & myrrha cum corpore Adæ repoſita dicuntur, & circa montem, ubi filii Seth ſeparatim à filiis Cain agebant, aliaque hujuſmodi in ſuis Annalibus retulit, hæc omnia cum pluribus aliis Cabaliſtarum commentis in hoc libro legere eſt. Præterea quum B. Virginis genus deſcribere aggreditur, à Seth Adæ filio ad ipſam uſque, portentoſa feminarum nomina tradit, ex quibus genitos aſſerit Patres Chriſti à Matthæo & Luca memoratos. Dividitur autem in VI. Partes, quarum unaquæque res geſtas per mille annos complectitur: videlicet, Pars I. millenarium I. ab Adam ad Jared. Pars II. millenarium II. à Jared ad diluvium. Pars III. millenarium III. à diluvio ad Reu. Pars IV. millenarium IV. à Reu ad Ahod Judicem. Pars V. millenarium V. ab Ahod ad Cyrum Regem. Pars VI. millenarium VI. à Cyro ad Chriſtum. Id opus Ephræmo ſupponit in eodem Codice ms. Simeon Presbyter Neſtorianus in Tractatu *de Euchariſtia & Baptiſmo:* ubi de Fermento utriuſque Sacramenti ab Apoſtolis ad Chaldæos Neſtorianos, ut perhibent, derivato differens, hoc utitur exordio. [illegible]

ܐܝܟܢܐ ܠܢ ܡܟܬܒ ܟܬܒܐ ܗܘ ܕܡܦܫܩܢܐ
ܕܟܬܒ̈ܐ . ܘܡܦܫܩ ܠܢ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ
ܒܟܬܒܐ ܕܡܥܪܬ ܓܙ̈ܐ ܘܫܪܟܐ

Quemadmodum literis mandavit Mar Theodorus divinorum Codicum commentator, nobiſque iſta expoſuit in libro, qui Arcanorum inſcribitur: idemque teſtatum reliquit nobis S Ephræmus in libro Speluncæ Theſaurorum &c.

3. *Eſdræ ſcribæ*, ut falſo inſcribitur, *Viſio de Regno Iſmaëlitarum*. ܚܙܘܐ ܕܥܙܪܐ ܣܦܪܐ ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܫܡܥܐܝܠܝ̈ܐ .

In eodem Cod. Syriaco 17. fol. 69. Titulus: ܫܐܠܬܐ ܕܫܐܠ ܥܙܪܝܐ ܣܦܪܐ ܟܕ ܗܘ ܒܡܕܒܪܐ ܘܬܠܡܝܕܗ ܥܡܗ ܘܫܡܗ ܩܪܦܘܣ ܬܠܡܝܕܗ ܕܥܙܪܐ ܣܦܪܐ .

Poſtulatio, quam poſtulavit Azarias ſcriba, quum eſſet in deſerto, unàque cum ipſo diſcipulus ejus, nomine Carpus, diſcipulus Eſdræ ſcribæ. Hæc viſio, ſeù potius hoc ſomnium, recentioris cujuſpiam impoſtoris fœtus videtur, quum nomen urbis Conſtantinopolitanæ occurrat, deque Imperio Mahometanorum ſermo fiat eo prorsùs modo, quo id poſt captam eam urbem propagatum eſt. Non igitur liber iſte inter eos Apocryphos recenſendus, quos ab antiquis hæreticis compoſitos fuiſſe conſtat, quales ſunt Apocalypſes Petri, & Pauli, Evangelia Thomæ & Bartholomæi &c.

4. *Adæ monitum, Vaticinium, & Teſtamentum*. Hoc otioſi cujuſpiam Syri putidum opus extat in eodem Cod. Syr 17. Videlicet, fol. 73. *De duodecim horis noctis*: quænam ſcilicet uniuſcujuſque creaturæ tàm corporeæ, quàm incorporeæ in iis ſint exercitationes. Fol. 75. *Vaticinium de Chriſti adventu ad filium Seth*. Fol. 76 *Teſtamentum* de Angelorum officiis, ab eodem Seth, ut dicitur, deſcriptum, & in ſpelunca Theſaurorum repoſitum: quod etiam Arabicè habetur in Cod. Arab. Vatic. 170. & Cod. 29. tom. 2 Bibl. noſtræ pag. 503.

5. *Prophetarum Vaticinia de Chriſto*, pleraque apocrypha: Ubi multæ de Adam, de Nemrod, aliiſque nugæ. Extiant in eodem Cod. 17. à fol. 77. ad fol. 107.

6. *Evangelium Infantiæ Chriſti*. Exſtat Syriacè & Arabicè Cod. 1. Berœen. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag 585 Hic, & ſequentes libri Apoſtolis falsò inſcripti, in Synodo Romana ſub Gelaſio Papa velut apocryphi repudiantur.

7. *Apocalypſis*, ut falsò inſcribitur, *Petri Apoſtoli per Clementem*. Arabicè, Cod. Arab. Vaticano 157. & 170. & Cod. Berœen. Arab. 1. & 13. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 585. & 587.

8. *Apocalypſis Joannis Apoſtoli*, alia ab ea, quam Eccleſia Catholica ſuſcipit. Arabicè, Cod. Vat. Arab. 41. 123. & 141.

9. *Apocalypſis Pauli Apoſtoli*. Arabicè, Cod. Berœen. Arab. 1. de quo tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 585. & Syriacè, Tom. 2. pag. 488. Cod. Syr. 7. præfixa eidem Gabrielis Moſulani Metropolitæ Apologia.

10. *Clementis Libri VIII.* qui *Arcani* appellantur, ab octo libris Conſtitutionum Apoſtolicarum planè diverſi. Arabicè, Codice 39. Tom. 2. pag 508 Ex his priores quatuor Chronicon continent ab Adam ad Chriſtum: poſteriores verò, Revelationes Petri & aliorum Apoſtolorum.

11. *Apocalypſis Athanaſio Romano Pontifici*, qui nullus extitit, *inſcripta*. Habeo penes me exemplar Syriacè ſcriptum à quodam Ebedjeſu Presbytero Neſtoriano pro Eccleſia S. Cyriaci in oppido Tel-Chepha, die 14. Martii, anno Græcorum 1989. hoc eſt, Chriſti 1678. Initium: ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܒܪ ܦܝܠܝܦܘܣ ܡܩܕܘܢܝܐ ܟܕ ܟܢܫܐ ܪܒܐ ܟܢܝܫ ܗܘܐ ܒܗܝܟܠܐ ܕܪܗܘܡܝ ܗܘ ܕܡܫܡܗ ܥܠ ܫܡ ܕܦܛܪܘܣ ܘܦܘܠܘܣ ܗܢܘ .

Anno Alexandri Philippi Macedonis milleſimo centeſimo quadrageſimo, quum turba plurima in Templo Romæ conveniſſet, quod Petri & Pauli nomini dicatum eſt &c. Revelationis hujuſce, ſeù potiùs fabellæ auctor inducit ab Angelo demiſſam Epiſtolam, in qua Dominicæ diei potiſſimùm obſervantia inculcatur. Eadem exſtat Arabicè Cod Arabico Vat. 52. 55. & 127.

12. *Apocalypſis Athanaſii Alexandrini*. Exſtat Arabicè Cod. Vat. Arab. 39. hoc titulo prænotata: ورويا ابونا البطريرك اثاناسيوس بطريرك الاسكندرية الذى اظهرها له دانيال النبى بامر الاله لما كان منفيا بالديار المصرية ما يكون من امور الدنيا والملوك وملوك بنى اسمعيل وغيرهم .

Viſio Patris noſtri Athanaſii Patriarchæ Alexandrini, quam Dei juſſu revelavit ei Daniel Propheta, quum in regionibus Ægypti exularet, de iis, quæ in mundo eventura ſunt, deque Regibus, & Principibus filiorum Iſmaël, aliiſque.

13. *Samuelis Abbatis Vaticinium*. Exſtat Arabicè Cod. Vat. Arab 30. hoc titulo præfixo. مقالة لابينا انبا صاموئيل ريس دير القلمون فيها اقوال يسيرة على الامور التى تكون فى ارض مصر فى ملك الهجرة .

Sermo Patris noſtri Abbatis Samuelis præfecti cœnobio Calamonis, in quo breviter de iis diſſerit, quæ eventura ſunt in terra Ægypti ſub regno Hagarenorum.

14. *Quæſtiones X. inter Diſcipulum & Magiſtrum*: العشر مسايل التى سال التلميذ المعلم .

De Deo Uno & Trino, de Incarnatione & crucifixione, & de reliquis præcipuis Chri-

ſtianæ

ſtianæ fidei articulis. Arabicè, Cod. Arab. Vat. 30. 41. 123. & 141.

15. *Magiſtri & Diſcipuli Interrogationes & reſponſiones de octo quæſtionibus*: videlicet de Trinitate, de Incarnatione, de divinis officiis, de miſſa, de jejunio, de eleemoſyna, de hominum potiùs quàm dæmonum redemptionis cauſa, & cur Deus incarnari & pati voluit pro eorum ſalute, quum alio eos modo redimere potuiſſet. Arabicè, Cod. Syriaco 29. Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 503. *Liber Magiſtri & Diſcipuli*, ſermone Arabico literis Syriacis laudatur in Catalogo libror. mss. Angliæ vol. 2. Cod. 1257.

16. *Dialogi XVI. inter Diſcipulum ac Magiſtrum de modo, quo quis à nexibus peccati expedire ſe poteſt*. مقالات بين المعلم والتلميذ في الخلاص من الخطية . De Baptiſmo, Pœnitentia, & Euchariſtia. Arabicè, Cod. Vat. Arab. 154.

17. *Quæſita reſponſaque Magiſtri & Diſcipuli de recta confeſſione*. مسائل وتفسير من قول المعلم والتلميذ على الاعتراف المستقيم . Arabicè, Cod. Vat. Arab. 123.

18. *Demonſtratio Fidei Chriſtianæ de Trinitate & Unitate Dei*. تبيين اعتقاد دين النصرانية في الثالوث وتوحيده . Arabicè, eodem Cod. Vat. Arab. 123.

19. *Liber de Baptiſmo, & de ſignis Evangelii & Crucis, deque Trinitate, & ſeptem Candelabris*. كتاب في المعمودية ودلايل الانجيل والصليب والتثليث والمصابيح السبعة . Arabicè, Cod. Vat. Arab. 124. qui exaratus dicitur à Dominico Sirleto anno Domini 1580.

20. *Liber de medicina ſpirituali, hoc eſt, de morum directione, & de introductione ad Philoſophiam, in viginti capita diviſus*. كتاب الطب الروحاني وهو اصلاح الاخلاق والمدخل الى الفلسفة وهو عشرون فصلا . Arabicè, Cod. Vat. Arab. 153.

21. *Pœnitentialis liber*, Capita LII. complectens, de pœnitentiis injungendis pro ſingulis peccatis: inſcriptus الطب الروحاني *Medicina ſpiritualis*. Exſtat Arabicè literis Syriacis exaratus anno mundi 7040. Græcorum 1843. hoc eſt, Chriſti 1532. Cod. Arabico 78. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 630. Hujus libri frequens mentio apud cl. Stephanum Edenenſem in Apologia nationis Maronitarum, quæ ms. exſtat in Bibliotheca Collegii ejuſdem nationis de Urbe.

22. *Canones Pœnitentiales XVIII.* Arabici, quibus præmittuntur alii *Canones Syriaci XL*. Cod. Syr. 29. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 503.

23. *Kalendarium & Lunarium, ad inveniendum Feſta mobilia, Epactam &c.* Codice Vat. Syr. 16. 21. & 30. Cod. Arab. Vatic. 67. Cod. Amiden. 8. & Arab. 81. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 583. & 630. Cod. Syr. 8. 27. 28. 29. & 30. Tom. 2. pag. 488. 502. 503. & 504.

24. *Aſtrologia* anonymi Syriacè. Item *Danielis ſapientis*, ut dicitur, *Tractatus Arabicus de ſignis Zodiaci &c.* Cod. Arabico 81. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 630. Ubi & *Hiſtoria animalium* Syriacè, & Tractatus Arabicus *de leguminibus, plantis, & herbis*.

25. *Hermetis ſapientis Epiſtola* رسالة هرمس الحكيم, Codice Arabico Vaticano 153. de qua hæc Abulbarcatus in libro, cui titulus *Lampas tenebrarum, & declaratio officiorum*, cap. 7. de Scriptoribus Eccleſiaſticis. الفاضل هرمس الحكيم له رسالة يخاطب فيها النفس تشتمل على حكم فلسفية وعظات روحانية ومقاييس عقلية ابوابها اربعة عشر وتسمى رسالة المعاني . *Præſtantiſſimus Hermes ſapiens habet Epiſtolam, qua Animam alloquitur: continet autem capita quatuordecim, philoſophicis ſententiis, ſpiritualibus adhortationibus, mentiſque ratiociniis referta. Epiſtolam ſententiarum appellant*. Abulpharagius in hiſtoria Dynaſtiarum, cujus verba tom. 2. pag. 310. retuli, auctor eſt, *Hermetis*, ut vocat, *Triſmegiſti ſermones ad diſcipulum Tatium per modum interrogationis & reſponſionis Babylonica lingua compoſitos apud Syros Syriacè exſtare*.

26. *Expoſitio Evangeliorum*, quæ leguntur apud Syros Neſtorianos per anni circulum in Dominicis, Feſtis, & Feriis, à Dominica I., ut vocant Annunciationis, uſque ad Dominicam 4. Dedicationis Eccleſiæ: ubi propoſitis Evangelici textus verſiculis, accurata in ipſos commentaria ſubjunguntur, Arabicè, literis tamen Syriacis, in Cod. 19. qui nitidiſſimo charactere exaratus eſt à Diacono Abdalcarimo Moſulano ſub Elia Patriarcha Marvagii Presbyteri filio anno Græcorum 1993. Chriſti 1682. Vide Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 498.

27. *Carmina, & Cantus de diverſis*. Videlicet, I. Codice Syriaco Vaticano 25. ܩܠܐ ܕܥܘܢܝܬܐ ܘܕܡܕܪܫܐ . *Cantus ſuffragiorum pro Defunctis*. II. Cod. Syriaco Vaticano 27. ܬܟܫܦܬܐ ܕܥܢܝܕܐ ܕܡܢ ܐܬܡܠܟܬܐ ܕܫܒܥܐ ܕܡܫܒܚܬܐ : *Hymni Martyrum à feria ſecunda ad feriam primam*. III. Codice Syriaco Vaticano 28. ܥܘܢܝܬܐ ܕܣܗ̈ܕܐ ܕܫܒܘܥܐ . *Ordo Canticorum*, ſeu hymnorum de Feſtis & Sanctis per anni circulum. IV. Cod. Syr. Vatic. 35. ܩܠܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܘܬܫܒ̈ܚܬܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܐ̈ܕܐ ܘܕܩܕ̈ܝܫܐ .

Cantus, Carmina, Scalæ, Hymni, & Cantica, hoc eſt, Hymni de Sanctis & Defunctis. V. Cod. Syr. Amid. 1. & 2. Tom. 1. Bibl. noſtr. p. 581.

[illegible]

Cantus ſimplicium (hoc eſt, dierum ferialium) *ſeu ſuffragiorum, viginti octo juxta ordinem Circuli* (nimirum per annum) *ſecundum Ritum monaſterii ſuperioris ſancti Gabrielis & ſancti Abrahæ, ſinguli cum ſubalternis tonis*. Primus ſcilicet cantus continet ſubalternos tonos ſex. Secundus ſubalternos quinque. Tertius, quartus, ſeptimus, octavus, duodecimus, decimus ſeptimus, undevigeſimus, vigeſimus primus, vigeſimus ſecundus, vigeſimus tertius, vigeſimus ſextus, vigeſimus ſeptimus; & vigeſimus octavus, nullum ſubalternum. Quintus, decimus, tertius decimus, decimus quartus, decimus quintus, vigeſimus quartus, & vigeſimus quintus, unum ſubalternum. Sextus, & decimus ſextus, tres ſubalternos. Nonus, decimus octavus, & vigeſimus, quinque ſubalternos. Undecimus, quatuor ſubalternos. VI. Cod. Amid. 1. pag. 581. *Hymni de Mar. Aba Catholico, de Raban Hormiſda, de Samona ejuſque filiis Macabæis, & de Cyriaco*. VII. Codice Amidenſi 3. Tom. 1. pag. 581.

[illegible]

Cantus decem de Defunctis cum tonis ſubalternis: videlicet, cantus primus, tertius, & ſeptimus cum duobus ſubalternis; quartus cum tribus; quintus cum quatuor; ſextus, & nonus cum uno; ſecundus, octavus, & decimus cum nullo ſubalterno. Ibidem [illegible]

Hymni de omnibus Defunctorum ordinibus: ſunt autem centum quinquaginta quinque; nimirum, [illegible] *De Catholicis* 4. [illegible] *De Epiſcopis & Metropolitis* 3. [illegible] *De Sacerdotibus* 20. [illegible] *De Monachis* 13. [illegible] *De Diaconis* 11. [illegible] *De Eccleſiaſticis* 5. [illegible] *De Doctoribus* 1. [illegible] *De quolibet* 33. [illegible] *De divitibus* 4. [illegible] *De ſenibus* 3. [illegible] *De medicis* 1. [illegible] *De occiſis* 3. [illegible] *De ſuffocatis* 2. [illegible] *De ſponſis* 2. [illegible] *De adoleſcentibus* 2. [illegible] *De ſcribis* 1. [illegible] *De ſponſabus* 2. [illegible] *De mulieribus* 18. [illegible] *De virginibus & monialibus* 1. [illegible] *De pueris* 14. [illegible] *Ad ſepulcrum* 4. [illegible] *Ad Liturgiam* 4. Ibidem [illegible] *Cantus alii de Defunctis* 5. Denique, [illegible]

Cantus Paracletici de defunctis ſecunda & tertia à depoſitione die 5. VIII. Cod. Amiden 7. Tom. 1. pag. 582. *Carmen de Chodave Abbate in monte Izla, cujus cœnobium ſitum eſt in Maare vico*. IX. Eodem Cod. Amid. 7. *Carmen de Sabarjeſu Kokenſi, & de Hormiſda Perſa Abbate*. X. Eodem Cod. *Carmen de Patriarchis Orientis*, quorum ſeries texitur ab Adæo & Mari uſque ad Timotheum Jaballahæ ſucceſſorem: prodiit autem Syriacè & Latinè Tom. 2. pag. 389. XI. Ibid. *Carmen de Diacono apoſtata ex pago Meſcaleg territorii Arbelenſis*. XI. Cod. Amidenſi 8. Tom. 1. pag. 583. *Carmen de ſancto Eugenio & ſociis* [illegible] XII. Ibid. [illegible]

Carmen de Oneſima filia Antiochi Regis. XIV. Cod. Syr. 15. Tom. 1. pag. 613. *Precationes tonis octo expreſſæ*, in præcipuas anni feſtivitates, de Deipara, de Sanctis, de Defunctis, & pro qualibet neceſſitate. XV. Cod. Arabico 81. Tom. 1. pag. 630. *Carmen Syriacum metro heptaſyllabo de inventione corporis Joſeph Patriarchæ*, ut dicitur, *ſub Arcadio & Honorio Imperatoribus*. Idem carmen extat etiam Cod. 28. Tom. 2. pag. 503. XVI. Ibidem, *Carmen Syriacum metro heptaſyllabo de ſeptem Climatibus*: quod & extat Cod. 22. Tom. 2. pag. 499. XVII. Cod. Syr 5. Tom. 2. pag. 488. *Carmen morale* metro dodecaſyllabo, *& Cantus de Paſſione Domini*. XVIII. Cod. Syr. 8. Tom. 2. pag. cit. *Cantus, & Cantica pro diebus ferialibus*. XIX. Cod. Syr. Vatic. 19. [illegible] *hymni pro diebus feſtis*. XX. Cod. Syr. 8. Tom. 2. pag. 488. *Cantus duodecim de martyribus*. XXI. Eodem Cod. *Hymni duo de Euchariſtia*. XXII. Cod. 26. Tom. 2. pag. 502. *Carmen morale* dodecaſyllabum. XXIII. Eodem Cod. *Carmen de jejunio*, metro dodecaſyllabo. XXIV. Cod. 30. Tom. 2. pag. 504. *Carmen de conſtitutione corporis humani*, metro dodecaſyllabo. XXV. Cod. Syriaco Vaticano 16. [illegible]

Carmina diverſa, ſeu Epigrammata. XXVI. Cod. Nitr. 5. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 565. *De urbe Antiochia ad Chriſti fidem converſa à Petro, Joanne, & Paulo Apoſtolis*, metro dodecaſyllabo. XXVII. Ibidem, *De Thoma Apoſtolo & Rege Indorum*, metro dodecaſyllabo. XXVIII. Ibid. *De Andrea Apoſtolo*, metro dodecaſyllabo.

28. *Precationes, & Benedictiones diverſæ*, Cod. Syr. 1. Tom. 2. pag. 486. nimirum, in Nativitate & Epiphania Domini: pro plu-

Sunt quoque duo 1 Hiſtoriarum volumina,
Quibus pluſquam trecentæ hiſtoriæ continentur:

ܐܦ ܬܪܝܢ ܦܘܢܩܝ̈ܐ ܕܬܫ̈ܥܝܬܐ
ܕܐܝܬ ܒܗܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܠܬܡܐܐ ܬܫ̈ܥܝܬܐ.

Præ- ܡܛܪܐ

pluvia, pro ſeminibus, pro energumenis, pro puero ſuper vino, & oleo: quum quid legitur: pro fidelibus: pro iter agentibus: pro navigantibus &c.

29. *Formulæ Epiſtolarum ad Catholicum ſeù Patriarcham, Metropolitas, Epiſcopos, Doctores, Diaconos, Monachos, Fideles, Medicos, Presbyteros, Principes viros, alioſque cujuſvis ordinis.* ܦܘܫܩܐ ܕܐܓܪ̈ܬܐ ܠܘܬ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܘܟܝܬ ܦܛܪܝܪܟܐ: ܡܝܛܪܦܘܠܝܛ̈ܐ: ܐܦܝܣܩܘܦ̈ܐ: ܡܠܦ̈ܢܐ: ܡܫܡܫ̈ܢܐ: ܕܝܪ̈ܝܐ: ܡܗܝܡ̈ܢܐ: ܐܣ̈ܘܬܐ: ܩܫ̈ܝܫܐ: ܪ̈ܫܢܐ: ܘܠܟܠ ܐܢܫ. Cod. Syr. Vat. 16.

30. *Ænigmata, & Quæſtiones Eccleſiaſticæ* de rebus ad Sacramenta, divinaque Officia ſpectantibus. ܐܘܚܕ̈ܬܐ ܘܫܘ̈ܐܠܐ ܥܕ̈ܬܢܝܐ Cod. Syriaco 3. Tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag 487.

31. *Expoſitio locorum obſcuriorum Evangelii ex libro, cui titulus, Paradiſus voluptatis*. Cod. Syr 4. Tom. 2. pag. 487. Ibidem, *Expoſitio quorundam locorum. Geneſeos & Exodi*.

32. *Homiliæ, & Orationes Arabicæ*, dicendæ tùm ad monumentum, tùm tertia à depoſitione die pro Defunctis Patriarcha, Epiſcopo, Presbytero, Diacono, principe viro, & pro quolibet defuncto. Cod. Syr. 5. Tom. 2. pag. 487.

33. *Homilia de S. Behenamo martyre*, Arabicè, Cod. 30. tom. 2. pag. 504.

34. *Cœleſtini Papæ*, ut dicitur, *Homilia* è Syriaco in Arabicum translata. Cod. 40. Tom. 2. pag 508 inter eos libros recenſendas, quos à Monophyſitis confictos fuiſſe Patribuſque ſuppoſitos obſervavi eodem Tomo pag. 289.

35. *De virtutum exercitia*, Capita 71. Item *Quæſtiones* 80. de diverſis, Codice 50. Tom. 2 pag 512.

36. *Tractatus de Trinitate, & Incarnatione*, initio & fine mutilus. Cod. Syriaco Vatic. 44. Ubi Anonymus utriuſque myſterii veritatem deſumptis ex vetere Teſtamento auctoritatibus probat.

37. *Liber Theologicus de ſuperbia ejuſque remediis*, Syriacè, in Catalogo librorum mss. Angliæ vol. 2. Cod 1020.

38. *Liber Paſtoris & gregis*, ſententiæ morales, Vol. cit. Cod. 1256.

1 *Duo hiſtoriarum volumina, quibus plus quam trecentæ hiſtoriæ continentur*. Hiſtoriæ & vitæ Patrum, Prophetarum, Apoſtolorum & Sanctorum, quæ Anonymis auctoribus Syriacè vel Arabicè in Vaticana Bibliotheca aliiſve magnam licet partem fabulis reſperſæ exſtant, hæ ſunt.

Syriacè quidem, *Prophetarum & Apoſtolorum vitæ*, Tom. 1 Bibliothecæ noſtræ pag. 585. & Tom. 2. pag. 499. *Vita S. Ephræm Syri*, Cod Nitrien. 5. Tom. 1. pag. 564. *Vita S. Abæi Epiſcopi Nicæni, qui ſub Arcadio, Honorio, ac Theodoſio Impp. claruiſſe dicitur*, à Michaële magno Patriarcha Jacobitarum viſa & emendata, Cod 32 Tom. 2. pag. 505. quæ ex Syriaca in latinam linguam per Dudlejum Loftuſium translata dicitur in Catalogo librorum mss. Angliæ, vol. 2. Cod. 864. *Vita ſancti Achæ, qui ſub Marciano Imperatore vixiſſe fertur*, Ibidem. *Vita Moyſis Barcephæ*, Ibidem. *Vita Joannis Epiſcopi Mardæ, Daræ, & Caphartutæ*, Ibidem. His adde *Acta Martyrum Orientalium & Occidentalium*, quæ Cod. Syr. 1. & 2. recenſui Tom. 1. pag. 606. quorum ad calcem habetur *Vita Jeſuſabrani monachi & martyris* ſcripta à Jeſujabo Adjabeno Patriarcha, quam Sobenſis inter opera ejuſdem Patriarchæ in Catalogum ſuum minimè retulit. In Catalogo librorum mss Angliæ volum. 1. Codice 4037. *Vita S. Antonii*. Volum. 2. Cod. 1017. *Vita S. Ephræmi*. Cod. 1018. *Narratio de Mar Jacob*.

Arabicè verò, I. *Vitæ Duodecim Apoſtolorum* Cod Vat. Arab. 39. II. *Suſannæ ex Daniele*, Cod. Arab. Vat. 54. & 55. III. *Trium puerorum*, Cod Arab. Vat 54. IV. *Hiſtoria Patrum trecentorum decem & octo*, qui adversùs Arium Nicææ convenerunt, Codice eodem: ubi auctor vulgatam ab Eutychio Alexandrino aliiſque Orientalibus de numero Nicænorum Patrum hiſtoriam, quos bis mille & duodequinquaginta Epiſcopos fuiſſe, & ex his Patres trecentum duodeviginti delectos memorant, convellit. Excerpta videtur ex Tractatu Severi Aſmonæorum Epiſcopi de Synodis, in quo Eutychium Alexandrinum ex profeſſo impugnat. Vide Codice Arab. Vat. 24. V. *Maronis, uxoris, & filiorum ejus*, Cod. Arab Vat. 55. VI. *Abraham, Iſaac, & Jacob*, ibid. VII. *Alexii Viri Dei*, quem مار ريشا *ſanctum Principem* vocant, duplex hiſtoria, quarum prima dicitur ex ea deſcripta, quam Ædituus Eccleſiæ Edeſſenæ Syriacè exaraverat: altera ex Romanis exemplaribus: & in priori quidem refertur S. Alexius in urbe Edeſſa diem clauſiſſe; in poſteriori verò Romæ in domo paterna, Codice Arab. Vat. 55. Tertia & quarta ejuſdem vita exſtat Cod. Arab. Vat. 152. & Cod. Beroen. 6. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 586. VIII. *Aſer filii Levi*, qui ex Judaica ſuperſtitione ad Chriſtianam fidem converſus, *Abdalmeſſiæ* nomen aſſumpſit, Cod. Arab Vat. 55. IX. *Sergii & Bacchi martyrum*, ibid. X. *Marinæ*

Vir-

Virginis, quæ monachi habitum induit, ibid. & Cod. Arab. 77. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 630. XI. *Iſaac filii Abraham Patriarchæ*, quum ad immolandum ductus fuit, Cod. Arabico Vatic. 55. XII. *Joannis ab Evangelio aureo*, hoc eſt, Calybitæ. Ibid. & Cod. Arab. Vatic. 152. XIII. *Pauli monachi*, qui Dæmonem in balneo alloquutus fuit, Cod Arab. Vat. 55. XIV. اماني والقديسه الساذج

Ammonis, & *ſanctæ ſimplicis*, Ibidem. XV. *Cyrilli monachi*, ibid. XVI. *Martiniani eremitæ*, ibid. XVII. *Archelidis*, *ſeu Joannis Romani*, ibid. XVIII. *Petri & Pauli Apoſtolorum prædicatio*, ibid. Abraham Presbyter & monachus, qui Codicem Arabicum Vaticanum 55. anno Græcorum 1856. Chriſti 1545. deſcripſit, hunc ſpecioſum titulum prædicationi Apoſtolorum præfigit. قصة بولس

وبطرس الرسولين وما نالهم في الكرازة

الالهية على ما شرح افرام السرياني

الرهاوي بحضرة باسيليوس الكبير.

Hiſtoria Petri & Pauli Apoſtolorum, & *quid ipſis contigit in divina prædicatione*, *prout expoſuit Ephræm Syrus Edeſſenus coram Baſilio magno*. Eorundem Apoſtolorum Petri & Pauli martyrium ex Epiſtola Dionyſii, ut dicitur, Areopagitæ ad Timotheum, Syriacè & Arabicè habetur tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag 568 & 630. XIX. *Dionyſii Areopagitæ*, Cod. Arab. Vatic. 55. XX. *Simeonis cognomento Sali*, qui ſe ſtultum propter Chriſtum ſimulavit, ibid. XXI. *Hiſtoria Hicari ſapientis*, & *quæ ipſi contigere cum Nadan ſororis ſuæ filio*, & *cum Rege Ægypti*, ibid. De Hicaro eadem ferè narrantur, quæ de Æſopo Phryge. Ejuſdem Hicari, qui Philoſophus Moſulanus appellatur, præcepta Arabicè exſtant Codice 40. Tom. 2. pag. 508.

XXII. *Hiſtoria Sceddadi filii Adi* شداد ابن عاد

& *quæ ipſi contigere cum Salomone*, ibidem. XXIII. *Hiſtoria Nativitatis B. Mariæ Virginis ex Anna*, ibid. XXIV. *Hiſtoria*, *ſeu potius fabula*, *Æditui*, & *Claudii Dæmonis*, *cognomento Servi inconſtantis*, qui reſipuiſſe dicitur, & monaſticam vitam coluiſſe, ibidem. XXV. *Hiſtoria pueri regii*, *qui parentes à ſe venditos redemit*, & *regnum ſuum poſtremò recuperavit*, ibid. XXVI. *Hiſtoria Pilati Hieroſolymæ Præſidis*, qui in Chriſtum credidiſſe dicitur, & martyrium ſubiiſſe, ibid. XXVII. *Vita Cyriaci martyris*, deſcripta à Dominico Sirieto anno Chriſti 1577. Cod. Arabico Vatic. 56. XXVIII. *Danielis incluſi*, Codice Arab. Vatic. 67. XXIX. *Abgari Regis Edeſſæ*, *quum imaginem Chriſti exprimendam curavit*, ibid. XXX. *Hiſtoria Fugæ B. Mariæ Virginis in Ægyptum*, ibid. & Cod. 70. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 517. & Cod. ms. Arab. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. XXXI. *Hiſtoria ſancti Siſinii*, *ejuſque fratris*, Cod. Arab. Vat. 67. XXXII. *Vita S. Pachomii Cœnobiarchæ*, Cod. Arab. Vatic. 115. & 152. XXXIII. *Vita ſancti Pephemi Auſimitæ*

martyris الشهيد الاوصيمي بفام منار

Cod. Arab. Vatic. 115. XXXIV *Hiſtoria cujuſdam mulieris Conſtantinopolitanæ*, quæ anachoriticam vitam coluit, Cod. Arab. Vat. 152. XXXV. *Vita S. Mariæ Ægyptiacæ*, quæ ſcripta dicitur anno Martyrum 1001. hoc eſt, Chriſti 1286. ibid. XXXVI. *Hiſtoria Job juſti*, ibid. Et Cod. 1. Beroæen. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 585. XXXVII. *Hiſtoria Joſeph filii Jacob Patriarchæ*, triplex, Cod. Arabico Vatic. 152. XXXVIII. *Martyrium S. Abucaltæ medici ex urbe Antinoo* شهادة القديس

ابوقلته الطبيب من اهل مدينة انصنا.

ibid. XXXIX. *Hiſtoria Abbatis Antonii martyris*, ibidem. XL. *Hiſtoria Feſti patris Clementis diſcipuli S. Petri Apoſtoli*, ibidem. XLI. *Hiſtoriæ quatuor quorundam Sanctorum*, خبر بعض القديسين, ibid. XLII. *Hiſtoria ſancti Cyriaci monachi*, ibid. XLIII. *De cranio hominis*, qui Stephanum (aliàs Macarium) alloquutus eſt, ibid. XLIV. *Hiſtoria Chairlani*, *ſeù Namuſæ monachi Indi* خبر خيرلان

وهو ناموسا الهندي التبريشي

ibid. XLV. *Hiſtoria Joſephi monachi Ægyptii*, ibid. XLVI. *Hiſtoria Theodoſii*, *qui ex Tiberiade venit ad Euſtratium anachoritam Epiſcopum Cypri*, ibid. XLVII. *Hiſtoria S. Juſtinæ martyris*, ibid. XLVIII. *Hiſtoria S. Eugeniæ ejuſque patris Philippi*, ibid. XLIX. *Hiſtoria Regis publicani*, *ejuſque filiæ*, ibid. L. *Hiſtoria Armenii Patriarchæ* ارمانيوس البطرك

ibid. LI. *Hiſtoria ſanctæ Annæ*, *ejuſque viri Joſeph filii Zachariæ*, ibid. LII. *Martyrium S. Mercurii*, ibid. LIII. *Hiſtoria monachi cujuſdam ſub Heraclio Imperatore*, ibid. LIV. *Vita Marci eremitæ*, Cod. Beroæen. 1. & 6. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag 585. & 586. LV. *Abraham Patriarchæ*, ibid. LVI. *Jonæ Prophetæ*, Cod. Beroæen. 1. Tom. 1. pag. 585. & Cod. 5. Tom. 2. pag. 488. LVII. *Pauli Apoſtoli*, Tom 1. pag. 585. & pag. 586. LVIII. *Joſeph Sponſi Beatæ Mariæ Virginis*, Tom. 1. pag. 585. LIX. *Joannis Eleemoſynarii Patriarchæ Alexandrini*, Cod. Beroæen. 6. Tom. 1. pag. 586. LX. *Barbaræ & Julianæ ſororum*, ibid. LXI *Marinæ ſeù Margaritæ virginis & martyris*, ibid. LXII. *Catharinæ virginis & martyris*, ibid. LXIII. *Baſilii Magni*, ibid. LXIV. *Pelagiæ Antiochenæ*, ibidem. LXV. *Samonæ & ſeptem filiorum Macabæorum*, ibid. LXVI. *Arethæ & ſociorum martyrum Homeritarum*, *qui in urbe Nagran paſſi ſunt*, ibid. LXVII. *Domitii martyris*, ibid. LXVIII. *Pauli monachi in Samaria*, ibid. LXIX. *Cypriani & Juſtinæ martyrum*, ibid. LXX. *Theclæ virginis & martyris*, ibid. LXXI. *Hiſtoria*, & *miracula Imaginis B. Mariæ Virginis in Saidanaja*, qui locus eſt in Syria haud procul ab urbe Damaſco, ubi monialium Græci ritus cœnobium. De eadem Imagine habetur fragmentum latinè in Cod. ms. Vaticano

Lat.

Præter eas, quæ ſcriptæ ſunt
In duobus [1] libris Paradiſi.

ܣܛܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬܝܒܢ
ܒܟܬܒܐ ܬܪܝܢ ܕܦܪܕܝܣܐ.

CAPUT CXCIV.

Elias III. Patriarcha.

Mar Elias [2] tertius

ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܬܠܝܬܝܐ

Fecit

ܥܒܕ

Lat. 44. quod ſic incipit: *De admiranda Icone Beatæ Mariæ Virginis apud Damaſcum in loco Sardany*. (Sed legendum, *Saidany*, vel potiùs *Saidanaja*, de qua præfatus ſum in Præfat. ad Tom. 1. §. 11.) *LXXII. Vita S. Archelai*, Cod. Arab. 77. Tom. 1. pag 630. *LXXIII. Vitæ Prophetarum*, Cod. 29 Tom. 2. p 503. *LXXIV Hiſtoria Sybillæ*, ibid. *LXXV. Hiſtoria Jacobi Ægyptii incluſi in cœnobio Salachæ in regione Turabdinenſi*, Cod 32 Tom. 2. p 505. *LXXVI. Hermiani, ejuſque conjugis & filiorum*, ibidem *LXXVII. Vita Barſumæ Ægyptii*, quem Nudum appellant, Cod. ms. Arab. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. *LXXVIII. Hiſtoria Dormitionis, & Aſſumptionis B. Mariæ Virginis*, Joanni Evangeliſtæ falſo inſcripta, ibid *LXXIX. Prædicatio Mathiæ Apoſtoli, & Beatæ Virginis Mariæ miracula*, Cyrillo Hieroſolymitano falſo inſcripta, ibid. *LXXX. Hiſtoria Nativitatis, & Genealogiæ Beatæ Virginis Mariæ*, Jacobo Apoſtolo fratri Domini adſcripta, ibidem. *LXXXI. Vita S. Zoſimi Abbatis*, Cod. Arab. ms. Bibliothecæ Conventus Fratrum Minorum S. Petri Montis aurei. *LXXXII. Prædicatio, & martyrium S Bartholomæi Apoſtoli*, ibid. *LXXXIII. Martyrium S. Euſtachii, ſeù Placidi, ejuſque uxoris, & duorum filiorum*, ibid. *LXXXIV. Vita S. Georgii*, Cod. 1262. vol. 2. Catalog. librorum mss. Angliæ.

1 *In duobus libris Paradiſi* Sobenſis cap. 46. hujus Catalogi, *Unum Librum Paradiſi* memoravit in tres tomos diviſum, ut ſuprà pag. 49. & ſeq. dictum eſt. Quod igitur *duos* hic *Paradiſi libros* dicat, hinc factum puto, quia compertos ſibi rei monaſticæ tractatores omnes uno verſu comprehendere voluit. Duo autem opera ſunt, quæ *Paradiſi* nomen apud Syros Chaldæos potiſſimùm præferunt: Hiſtoria nimirùm monaſtica Palladio & Hieronymo inſcripta, quæ *Paradiſus* abſolutè dicitur: & Liber Davidis ex monacho Epiſcopi, cui *Paradiſi minoris* titulum auctor præfixit. Cæterùm tàm Palladii, Hieronymi & Davidis hiſtoria, quàm Joannis Moſchi & Anaſtaſii Synaitæ Pratum, communi *Paradiſi* nomine apud Orientales appellantur: quin etiam plures hujuſmodi collectiones cernere eſt tùm Syriacas, tùm Arabicas, eaſque ab hiſce, quas modò memoravi, planè diverſas, quæ tamen *Paradiſi* titulo prænotantur: cujuſmodi ſunt I. *Paradiſus monachorum*, ſeù Patrum dicta & geſta, liber in capita 313. diviſus, quo continentur Apophthegmata ferè omnia, quæ Cotelerius edidit. Cod. Arab. Amid. 17. To. 1. Bibl. Orient. pag. 584. II. *Apophthegmata Patrum* in capita 897. quæ à Coteierianis parùm differunt, Arabicè Cod. Berœen. 2 Tom. cit. pag. 585. III. *Excerpta ex Paradiſo Patrum noſtrorum monachorum*: مختصر من البراديسوس الذى لابايـنـا الرهبان : Cod. Arab. Vat. 152.

2 *Elias* hujus nominis tertius Neſtorianorum Patriarcha cognomento *Abu-Halim Hadithenſis*, ex Metropolita Niſibeno ad Patriarchalem Sedem anno Chriſti 1176. evectus eſt, quam annos quatuordecim tenuit. Ejus geſta ſummatim deſcribit Amrus in hæc verba. اليا الثالث . هذا الاب كان كهلا حسن الخلقة تام القامة حييًا كريمًا عالمًا فاضلًا من اهل ميافارقين وكان مطرانًا على نصيبين ويعرف بابو حليم . ولما استناح ايشوعياب ورد بغداذ مع الاباء للاختيار واتفق عليه الجمهور لان الجماعة الواردين لم يكن منهم من يماثله علمًا وحكمًا وكرمًا وحسنًا وبلاغة وفصاحة . فاختير فى خلافة المستضى واسيم فطركا بدير المداين وعليه بيرونا فستقيا يوم الاحد الثالث بعد الدنح ... سنة الف واربعماية سبعة وثمانين يونانية والسايوم كان ايوانيس مطران جنديسابور ومطارنة الهوفركيات واساقفتهم معه حاضرين . واسام وقت اسيامه اربعة وعشرين شماسًا ولما عاد من المداين الى القلاية بدار الروم راى قد استولى عليها الخراب فشرع فى عمارتها وعمارة البيعة ووفقه الله واجرى الخيرات على يده واسام جماعة من المطارنة والاساقفة ... طوس شبلا

شبلان ديو بافوقا مطرانًا على الموصل وحزة •
وببلاها اسقف ماردين مطرانًا على نصيبين
ويوحنا الموصلي مطرانًا على همذان وايوانيس
اسقف اخلاط مطرانًا على كاشغر ومن بعده
صبريشوع الجصلوني اسقف قيمر مطرانًا على كاشغر •
وجدد بنا هيكل مار ماري الرسول بدير قنى
وغيره من البيع والاديرة • وكان مع اوصافه
الجميلة بحسن الخلق والخلقة سخيًا متلافًا للمال
فى عمل الخير مع الناس واقامة جاه دين
النصرانية مرتاضا بالعلوم النحوية واللغوية
السريانية والعربية والعلوم الحكمية ومن جملة
موضوعاته كتاب تراجيم الاعياد والدكارين وخطب
كثيرة ومواعظ وكتاب الصلوات الحليميات
ورسايل كثيرة فى الامانة والاعتقاد واثبات دين
النصرانيه . ودبر الكرسى تدبيرًا حسنًا واستناح
يوم الخميس ثانى عشر نيسان سنة الف واحدى
وخمسماية يونانيه وعمره يوميذ اثنى وستين سنة
وشهرين وسبعة عشر يومًا شمسية وصلى عليه
ليلة الجمعة الثالثة من سابوع عيد القيامة ودفن
فى الباصلوت ببيعة سوق الثلثا مجاور قبر
ايشوعياب الجاثليق نيّح الله انفسهما وذكرنا
بصلاتهما وكانت مدة رياسته اربعة عشر سنة
وشهرين وتسعة عشر يومًا

Elias tertius. *Hic Pater*, quum Patriarchatum iniit, *ſenex erat*, *oris form i*, *totiuſque corporis habitudine apprimè venerabilis*, *modeſtus*, *liberalis*, *doctus*, *&* *multis ornatus virtutibus*. *Urbem Majaphari in patriam habuit*, *& Niſibenſi Eccleſiæ præfuit*, *alio etiam nomine Abu-Halimus dictus*. *Quum verò poſt Jeſujabi obitum Bagdadum unà cum Patribus ad electionem novi Patriarchæ veniſſet*, *unanimi Electorum conſenſu ipſe in Patriarcham deſignatus fuit*: *in univerſa quippe Synodo Patrum ad eam electionem convocatorum nullus ipſi par viſus fuit aut doctrina*, *aut prudentia*, *aut liberalitate*, *aut forma*, *aut facundia*, *aut dicendi copia*. *Electus itaque fuit ſub Al-moſtadio Chalipha*, *conſecratuſque Patriarcha in cœnobio Modainæ*, *pallio amictus ſubflavo Dominica tertia poſt Epiphaniam*, *cujus officium incipit*, *Venite admiremur*, *anno Græcorum octogeſimo ſeptimo ſupra milleſimum & quadringenteſimum*. *Ejus conſecrator fuit Joannes Metropolita Gandiſaporenſis*, *præſentibus Metropolitis Provinciarum eorumque Epiſcopis*. *Simul autem à ſua conſecratione ordinavit quatuor ſuprà viginti Diaconos*. *Inde ad cellam in Ædibus Romæorum poſitam profectus*, *eandemque dirutam contemplatus*, *reædificari unà cum Eccleſia juſſit*: *favitque ejus conatibus Deus*, *operâque ipſius uſus*, *multa contulit Eccleſiæ beneficia*. *Porrò Elias plures Metropolitas & Epiſcopos ordinavit*, *atque inter cæteros Titum cœnobii Kokenſis directorem*, *Moſuli & Hazæ Metropolitam præfecit*; *& Jaballaham Mardini Epiſcopum ad Metropolitanam Niſibis Eccleſiam promovit* (Hic Eliam ipſum in Patriarchatu excepit eodem Amro teſte, qui eundem ex Maipheractæ Epiſcopo Niſibenum Metropolitam factum infrà affirmat; ex quo liquet unum eundemque Epiſcopum Mardenſi ſimul & Maipheractenſi Eccleſiæ apud Neſtorianos per ea tempora præfuiſſe:) *& Joannem Moſulanum Hamdanæ Metropolitam creavit*: *Joannem inſuper Epiſcopum Chalatenſem ad Eccleſiam metropolitanam Caſgaræ tranſtulit*, *eique defuncto Sabarjeſum Geslunenſem Epiſcopum Kimaræ in eadem Sede Caſgaræ ſucceſſorem dedit*. *Eccleſiam præterea S Maris Apoſtoli in Dair-Kena inſtauravit*, *aliaſque Eccleſias & cœnobia reſtituit*. *Præter cæteras autem laudes comitate & urbanitate excelluit*, *& liberalitatem exercuit*, *pecunias ad ſublevandam hominum inopiam & chriſtianæ religionis tuendum honorem profundere ſolitus*. *Variarum inſuper linguarum peritia ornatus fuit*, *& Syriacam præſertim atque Arabicam calluit*: *ſed & medicas ſcientias excoluit*. *Inter cætera ejus opera circumferuntur ejuſdem in feſta & commemorationes Homiliarum liber*, *plurimæque orationes*, *& adhortationes*: *nec non liber Precum Halimiarum* (quæ nimirùm ad matutinum & inter ſeſſiones recitantur, ſic dictæ à nomine Auctoris, qui Abu-Halim appellatur,) *& Epiſtolæ bene multæ de fide ejuſque profeſſione deque Chriſtianæ Religionis veritate*. *Quum autem Eccleſiam optimè rexiſſet*, *deceſſit feria quinta*, *die duodecima Aprilis*, *anno Græcorum quingenteſimo* [illegible] *ſuprà milleſimum*, *ætatis agens ſuprà an*[illegible] *ſexageſimum ſecundum menſes duos*, *dies decem & ſeptem*. *Ejus exequiæ celebratæ fuere nocte feriæ ſextæ*, *hebdomadæ tertiæ à feſto Reſurrectionis*: *ſepultuſque fuit in Oratorio Eccleſiæ regionis tertiæ juxta ſepulchrum Jeſujabi Catholici*: *requiem animabus eorum concedat Deus*, *illorumque nos orationibus adjuvet*. *Eccleſiam porrò rexit annos quatuordecim*, *duos menſes*, *& dies undeviginti*. Anno Græcorum 1487. Chriſti 1176., quo Elias in Patriarcham electus fuit, Dominica tertia poſt Epiphaniam incidit in diem 25. Januarii: Anno verò Græcorum 1501. Chriſti 1190 quo idem Elias obiit, Paſcha celebratum fuit die 25 Martii. Rectè igitur obitus ejuſdem Eliæ ab Amro ponitur die 12. Aprilis feria 5. hebdomadæ tertiæ à Paſchate, idemque Elias rectè ſediſſe dicitur annos 14. menſes 2. dies 19. Totidem enim anni, menſes, dieſque effluxere à die 25. Januarii anni Chriſti 1176 ad diem 12. Aprilis anni 1190. adeoque emendandus Renaudotius, qui Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 577. Eliæ ordinationem ad annum Chriſti 1175. conſignat.

Amro conſentit Gregorius Bar-hebræus, qui Par. 3 Chronici Syriaci in Vita Joannis Sarugenſis Jacobitarum Maphriani, de Elia III. Neſtorianorum Patriarcha hæc ſcribit. [illegible]

[illegible]

Anno Arabum ſeptuageſimo primo ſupra quingenteſimum, Dominica, cujus Officium incipit, venite admiremur, hoc eſt, Dominica tertia poſt Epiphaniam, ordinatus eſt Elias Neſtorianorum Catholicus, qui & Abu-Halim, auctor ſcilicet Homiliarum Arabicarum de Feſtis Dominicis, quas perpolito eoque admirabili ſermone conſcripſit. Vir fuit corporis habitudine perfectus, lingua promptus, verecundus, liberalis, eccleſiaſticarum rerum ſcientiæ apprimè inſtructus, & in Saracenorum ſermone ſingulari peritia præditus: idque planè teſtatur ejuſdem oratio, qua exornantur feſta Jacobitarum ſimul & Neſtorianorum in Oriente. Ex urbe Maipheracta ortundus fuit, primùmque Epiſcopus eſt factus, deinde Niſibis Metropolita, poſtremò Catholicus: idemque Cellam inſtauravit habitabilemque fecit. Adminiſtravit autem rexitque Eccleſiam annos quindecim, deceſſitque noctè feriæ ſextæ, dici tertiæ Aprilis, anno Arabum quingenteſimo octogeſimo ſexto, & ſepultus fuit in Eccleſia regionis tertiæ in urbe Bagdado. Huc uſque Barhebræus: qui quum Eliam *annos quindecim* ſediſſe dicat, de lunaribus Arabum annis intelligendus eſt: ab anno enim Chriſti 1176. quo Elias Patriarchalem dignitatem conſequutus eſt, ad annum 1190. quo in vivis eſſe deſiit, anni Hegiræ fluxere quindecim, minus aliquot menſibus Quod verò ait eundem Eliam deceſſiſſe *nocte feriæ ſextæ, dici tertiæ Aprilis*, mendum eſt amanuenſis, qui pro *die decima tertia Aprilis*, tertiam ſcripſit. Nam anno Arabum *quingenteſimo octogeſimo ſexto*, qui erat Chriſti 1190. Græcorum 1501. feria ſexta qua Eliam deceſſiſſe Barhebræus, Amrus ſepultum fuiſſe narrat, in decimam tertiam, non tertiam Aprilis incidit.

Golius apud Hottingerum in Biblioth. Orient. pag. 62. de ſtylo, ætate, & ſcriptis hujus Auctoris differens; *Continuæ*, inquit, *Orationis exercitiis jam præmiſſis, pro coronide accedat etiam aliquid ex Chriſtianorum ſcriptis depromptum. Et quidem ex iis, quæ ſtyli ab Hariræo uſurpati formam imitentur Tales ſunt Homiliæ, Paræneſes, & Liturgiæ quædam, in Academiæ noſtræ Bibliotheca extantes, authore Patriarcha Antiocheno Elia III. qui circa annum Chriſti 1180., quo tempore bellum ſacrum in Palæſtina gerebant Franci, ſe vixiſſe haud uno loco teſtatum fecit. In codice illo hæc prima occurrit in Natalem Domini brevis homilia, ſive allocutio ad Chriſtianos; quam etiam unà cum aliis illis progymnaſmatis olim interpretatus fui. Non tamen pro genuino adeò Arabicæ linguæ fœtu cenſenda eſt, quàm ſi à mero & vero Arabe concinnatam conſtaret. Nam licet Arabicam pro vernacula habuerit idem Patriarcha, tùm & culturæ ejuſdem curam operamque dederit, utriuſque tamen ſpeciminis facta comparatione diſcrimen facilè apparebit: ſcilicet accuratam minus hîc eſſe dictionem; quandoque etiam Syris, aut Meſopotamiis, nec non Chriſtianis peculiarem.* Hæc ille. Verùm de ſtylo Eliæ longè aliter ſentiunt Amrus & Barhebræus, non contemnendi hujuſce rei cenſores: nec elegantiæ ſermonis Arabici detrahit uſurpata quandoque Syrorum Chriſtianorum peculiaris loquutio; præſertim verò quum de rebus Theologicis juxta chriſtianam religionem philoſophandum eſt: ut enim Mahometani, ita & Chriſtiani ſuas hac in re dictiones habent, quæ apud antiquiſſimos Arabas æquè deſiderantur, vel aliter ac hodierno tempore ſumuntur. Quod verò Golius Eliam *Antiochenum Patriarcham* dicit, parcendum eſt homini in rebus ad chriſtianarum Orientis gentium diſcrimen atque hierarchiam ſpectantibus prorſùs hoſpiti. Syri enim Melchitæ, Maronitæ & Jacobitæ Antiochenos quidem Patriarchas ſuos vocant; nequaquam verò Neſtoriani, ut ex horum commentariis ſatis perſpicuum eſt.

Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 644. Eliam hunc Patriarcham cum cognomine Niſibeno Metropolita confundit. Sic enim ait: *Ita Elias Catholicus eo nomine tertius in expoſitione fidei, quam ſcripſit cum eſſet Metropolita Niſibenus, & in Diſputatione cum Viziro Abulkacimo.* Atqui auctor Diſputationis cum Viziro Abulcaſemo non Elias Catholicus fuit, ſed Niſibenus alter Metropolita cognomento Barſinæus, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 270. quem inter & Eliam tertium Patriarcham anni ſuprà centum effluxere.

Denique quod Amrus & Barhebræus Eliam quidem patria *Maipheractenſem* faciunt, ipſe verò Elias vulgo *Haditbenſis* dicatur, inde factum exiſtimo, quod Haditbenſi patre Maipheractæ natus educatuſque ſit.

1 Fecit Interpretationes 1, & Epi-
2 ſtolas 2:

Item

ܥܒܕ ܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ .

ܘܬܘܒ

N O T Æ.

1 *Interpretationes.* ܬܘܪ̈ܓܡܐ, hoc eſt, Homiliæ, ſeù Conciones Arabicæ ab Elia ad populum habitæ, de quibus ſuprà diſſerui. Exſtant tùm in Bibliotheca Leidenſi teſte Hottingero in Bibl. Orient. pag 62. tùm in Vaticana Cod. Arab. 47. hoc titulo prænotatæ.

كتاب تراجم الاعياد المارانية تاليف الاب الجاثليق البطرك القديس مار اليا الثالث

Liber Homiliarum de Feſtis Dominicis, auctore Patre Catholico Patriarcha ſancto Mar Elia Tertio. Sunt autem ſequentes XX. videlicet.

I. ترجام عيد الميلاد *Homilia de feſto Nativitatis:* de qua hæc Hottingerus in Biblioth. Orient. pag. cit. ترجام عيد الميلاد الاب القديس الجاثليق الفطريرك اليا الثالث المعروف بابن الحديثي

Explicatio feſti Nativitatis facta à Patre ſancto, Catholico Patriarcha Elia III. cognomento Ibn Hadithbio. Prodiit ante hac & Latinè & Arabicè ſeparatim; nunc textum cum Verſione dedit celeb. D. Golius, mantiſſam Grammat. Erpen. recens editæ, pag. 249. Hæc Hottingerus. Eandem ex Arabico latinam fecit & Thomas Gravius, ut liquet ex Catalogo librorum mss. Angliæ Volum. 1. num. 38 7. *Expoſitio, ſeù ſermo in Chriſti nativitatem Patris Catholici Eliæ Patriarchæ, Latinè ex Arabico per Thomam Gravium.* II ترجام عيد السيدة الواقع بين الميلاد والدنح *Homilia de feſto Dominæ (B. Virginis) quod occurrit inter feſtum Nativitatis & Epiphaniam.* III. ترجام عيد الدنح *Homilia de feſto Epiphaniæ.* IV ترجام نصف الصوم *Homilia de medio Jejunii quadrageſimalis.* V. ترجام احد الشعانين *Homilia de Dominica Hoſannarum.* VI ترجام خميس الفصح *Homilia de feria quinta Paſchatis.* VII. ترجام السبت الكبير *Homilia de Sabbato magno.* VIII. ترجام عيد القيامة وهو القربان الاول. *Homilia prima de feſto Reſurrectionis.* IX. ترجام عيد القيامة *Homilia altera de feſto Reſurrectionis.* X. ترجام عيد السلاق *Homilia de feſto Aſcenſionis.* XI ترجام عيد الفنطيقوسطي *Homilia de feſto Pentecoſtes.* XII. ترجام عيد السيدة الواقع في اليوم الخامس عشر من شهر اب *Homilia de feſto Dominæ, quod occurrit die 15. menſis Auguſti.* XIII. ترجام عيد الصليب *Homilia de feſto Crucis.* XIV. ترجام مار فثيون الشهيد *Homilia de S. Paetione martyre.* XV. ترجام الحاكم والارملة *Homilia de Judice & Vidua,* Luc. 18 XVI. ترجام مريم الخاطية والمعتزلي *Homilia de Maria peccatrice & Phariſæo.* XVII. ترجام ابن الشاطر ويقرا في باعوث نينوى والتوبة ايضا *Homilia de filio prodigo, quæ legitur in Rogatione Ninivitica: nec non de pœnitentia.* XVIII خطبة وعظية عملها في جمادى الاخر سنة خمس وثمانين *Oratio parænetica habita menſe Gemadi poſteriore, anno Hegiræ octogeſimo quinto ſuprà quingenteſimum.* XIX. خطبة وعظية قالها بماردين في بيعة العتيقة سنة خمس وسبعين *Oratio parænetica habita in urbe Mardin in Eccleſia vetere, anno Hegiræ ſeptuageſimo quinto ſuprà quingenteſimum.* XX خطبة للملاك *Oratio ad Sponſalia.* Aliæ ejuſdem argumenti *Orationes* Arabicæ exſtant cod 5. 8. & 30 Tom 2 Bibl noſtræ pag. 488. & 504. *Orationes II. dicendæ ad monumentum,* cod. 5. Tom. . pag. 487. *Parænеſis,* ibid.

2 *Epiſtolas* Epiſtola perænetica ad Maarinentes exſtat cod. 30. Tom. 2. pag 503. hoc titulo prænotata: وعظة تصنيف اليا ابن الحديثي لاهل معرين بظاهر نصيبين *Adhortatio auctore Elia Hadithenſis filio ad incolas Maarini extra Niſibin.* Initium: يا اخوتنا بالجسد المسيح واولادنا في نسبة الايمان الصحيح جماعة المومنين الاطهار

وشعب

Item emendavit fecitque Preces [1] Quæ inter Seſſiones, & ad Matutinum *recitantur*

ܘܬܘܒ ܬܩܢ ܘܥܒܕ ܨܠܘܬܐ ܕܒܝܬ ܡܘܬܒܐ ܘܕܨܦܪܐ .

CA-

وشعب الله وجيلة المختار المبتاعين بالدم الثمين والقاطنين في القريه المباركة معرين

Fratres noſtri in corpore Chriſti, & filii noſtri in orthodoxa fide, cœtus fidelium electorum, populus Dei ejuſque generatio electa, redempti pretioſo ſanguine, incolæ benedicti oppidi Maarini &c. Adhortatoria eſt de contemptu mundi, deque obſervantia diei Dominicæ, in qua Elias affirmat Annunciationem B. M. Virginis contigiſſe; Maarinenſibus autem præcipit, ut à ſervilibus operibus abſtineant, diviniſque officiis atque ſacræ Liturgiæ interſint.

1 *Preces inter ſeſſiones, & ad matutinum.* Ecchellenſis & Hottingerus perperàm, *Orationes deciſionum judiciorum, & matutini.* Sunt autem preces ab Elia Syriacè compoſitæ, quæ à Syris Neſtorianis ad Officium nocturnum, & matutinum recitantur. Nam in Officio Neſtorianorum, quo Horas Canonicas perſolvunt, triplicis generis Preces Pſalmis Hymniſque interſertæ conſpiciuntur: quædam ſcilicet ad Veſperas, aliæ ad officium Nocturnum, & reliquæ ad Matutinum. Exſtant autem in Cod. Syr. Amid. 8. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. Et Nocturnæ quidem Preces, quæ *interſeſſiones* à Sobenſi appellantur, hoc titulo prænotatæ ſunt. [illegible]

Orationes nocturnæ, & laudationes, & jaculatoriæ, & interſeſſiones. Singulis verò ſive hymnis, ſive Pſalmis totidem ſubjunguntur preces hoc ordine. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Primum, ad principium Officii, poſt verſum qui incipit *Ego dormivi*, dicitur hæc oratio, cujus initium: *Tibi dormientium expergefactor. Ad* verſum alterum, *media nocte*, ſubjungitur hæc precatio, *media nocte ſurgimus Domine. Ad principium Officii nocturni, Surgamus Domine abſconditâ Divinitatis tuæ virtute. Altera, Corrobora Domine Deus noſter imbecillitatem noſtram. Tertia, Abſcondita Domine Divinitatis tuæ virtus.* SESSIO PRIMA *Ad* Pſalmum, *Beatus vir*, precatio, *Dignos nos effice Domine Deus noſter, ut virtutum opera perſequamur. Ad, Verba mea auribus percipe, Intende Domine verbis precum noſtrarum. Ad, Domine Dominus noſter, Tibi Domine Dominus noſter. Ad, In Domino ſperavi, Spem tuam confirma in nobis Domine. Ad, Domine quis, Dignos nos effice Domine Deus noſter. Ad, Diligam te, Uberibus miſerationibus. Ad, Cœli enarrant, Tibi, qui omnibus in eſſentia abſconditus es Ad, Deus Deus meus, Divinitati tuæ glorioſæ. Ad, Ad te Domine, Ad te Domine Deus noſter Ad, Tibi Domine, Te Domine invocamus. Ad, In te Domine, Tibi ſpes & refugium noſtrum. Ad, Laudate juſti, Tibi qui à juſtis glorificaris. Ad, Judica Domine, Tibi Judex, cujus rectum judicium. Ad, Noli æmulari, Tibi bone & ſuavis. Ad, Domine ne in furore tuo, Ne corripias nos Domine in ira tua. Ad, Beatus qui, Tibi dives in charitate. Ad, Deus audivimus, Tibi creator, & benefactor noſter. Ad, Omnes gentes, Tibi Rex decore. Ad, Deus deorum, Tibi Deus deorum. Ad, Dixit impius, Tibi impiorum perditor. Ad, Miſerere mei, Miſerere noſtri Domine Deus noſter. Ad, Eripe me ab homine, Eripe nos Domine Deus noſter. Ad, Dominum expectat, Te Domine expectant animæ noſtræ. Ad, Te decet, Tibi Domine laudem offerimus. Ad, Exurgat Deus, Exuberent Domine Deus noſter miſerationes. Ad, Salvum me fac Domine, Tibi qui vitam noſtram tua clementia cuſtodis. Ad, In te Domine ſperavi, In te Domine ſperamus. Ad, Deus bonus, Tibi longanimis. Ad, Gratias agimus tibi, Gratias agimus Domine noſter miſerationi gratiæ tuæ. Ad, Popule meus attende, Tibi ſapiens director. Ad, Deus venerunt, Salvum fac populum tuum Domine. Ad ſeſſionem, Tibi theſaurus beneficiorum. Poſt concionem, Qui juſtorum preces audis. Altera, Tibi precum exauditor* SESSIO SECUNDA. *Ad, Deus ſtetit, Tibi Rex regum. Ad, Benedixiſti Domine, Placeat tibi Domine precatio ſervorum tuorum. Ad, Fundamenta ejus, Confirma Domine fundamenta Eccleſiæ tuæ. Ad, Miſericordiam Domini, Effunde ſuper nos Domine miſerationes tuas. Ad, Domine refugium, Tibi omnipotens. Ad, Dominus regnavit, Tibi adorande & glorioſe. Ad, Laudate Dominum, Canticum Domine novum. Ad, Dominus regnavit iraſcantur, Tibi qui ſedes ſuper currum Cherubim Ad, Domine exaudi, Qui debita peccatorum dimittis. Ad, Benedic anima mea, Tibi creator naturarum omnium Ad, Confitemini Domino, Tibi confitemur Deus noſter bone. Ad, Confitemini Domino, in ſæculum, Confitemur gratiæ tuæ. Ad, Confitemini Domino, dicant, Gratia tua Domine quæ à ſæculo eſt. Ad, Deus laudis meæ, Libera Domine populum tuum ab impiis. Ad, Beatus vir, Concede nobis Domine, ut tui ſimus. Ad, Dilexi, ut audiat, Miſerere noſtri Domine Deus noſter. Ad, Beati, Tibi bone qui bonis benefacis. Ad Canticum, Deprecatio noſtra placeat tibi. Ad Feriales, Placeat tibi Domine Deus noſter deprecatio tenuitatis noſtræ. Poſt Concionem, A te qui plenus miſerationibus es Altera, Benedictæ, adorandæ, ſuperexaltatæ, & incomprehenſibiles miſerationes. Inter Seſſiones, Qui januam tuam pulſantibus aperis.* SESSIO TERTIA, *quæ Catholici appellatur. Ad, In ſæculum es, Tibi Ens principii & finis expers. Ad, Ad Dominum quum tribularer, Te Domine in tribulationibus noſtris invocamus. Ad, In convertendo, Converte nos ad te. Ad, Memento, Tibi ſpes juſtorum. Ad, Confitemini Domino, quoniam bonus, Deus noſter bone. Ad, Domine probaſti me, Tibi ſcrutator cogitationum. Ad, Voce mea ad Dominum, Te Domine invocamus. Ad, Exaltabo te, Tibi*

Rex regum. Ad, Lauda Jeruſalem, Exaudi Domine Eccleſiam tuam. Ad, Tunc, Tibi qui in altiſſimis habitas. Ad, Attende cœlum, Attende Domine verbis precum noſtrarum. Ad, Ego quoque, Tibi juſte æmulator. Ad Antiphonas Jejunii, quæ in hebdomadis dicuntur, in quibus nullæ lectiones ſunt, prima, Naturæ tuæ abſconditæ & incomprehenſibili. Altera, Tibi qui eſſentia tua omnibus abſconditus es. Tertia, Tibi qui eſſentia tua abſconditus es.

Quæ verò Preces *ad Officium Veſpertinum* recitantur, in eodem Cod. Syr. Amid. 8. nocturnis præmittuntur in hunc modum.

[illegible]

[illegible]

Primùm ad Veſperas uniuſcujuſque diei, Confiteamur Domine divinitati tuæ, & adoremus dominationem tuam. In primis feriis, & feſtis Dominicis, Confiteamur Domine divinitati tuæ in laudibus. Orationes ad, Sicut incenſum, in primis feriis, Nomini magno & terribili. In commemorationibus, Tibi bone & ſuavis. Ad, Tibi Domine, Et pro omnibus beneficiis tuis. Poſt, Tibi Domine, Tu es Domine. Ad, Domine invocavi te, miſerationi tuæ Domine Deus noſter. Poſt, Domine invocavi te, Exaudi Domine Deus noſter. Poſt concionem, Tibi Domine Deus fortis commendamus. Orationes ad, Sanctus, in primis feriis & feſtis, Tibi ſancte qui natura ſanctus es. In diebus ferialibus, Sanctus, & glorioſus & fortis. Poſt, Inclinate capita veſtra, Quumque animæ noſtræ uni fidei conſentiant Orationes principii poſt Cantum, ab Annunciatione ad Jejunium, Admirabili tuæ Domine diſpenſationi. In diebus ferialibus, in jejunio, & in æſtate, Propitius eſto nobis clementiſſime. In hebdomada Apoſtolorum, & in commemoratione, Deprecatio Domine ſanctorum Apoſtolorum. Pro Cruce, Maneat Domine tranquillitas tua in omnibus mundi partibus. In dedicatione Eccleſiæ, Confirma Domine fundamenta Eccleſiæ tuæ. Pro S. Maria, Deprecatio Domine ſanctæ Virginis. Pro Joanne Baptiſta, Deprecatio Baptiſtæ. Pro Patre noſtro, Oratio, deprecatio, ſupplicatio & interceſſio Patris noſtri. Pro Defunctis, Suſcita Domine defunctos noſtros. Pro Martyribus & Confeſſoribus, Precibus Martyrum Domine qui dilexerunt te. In fine Officii Veſpertini, Nomen tuum ſanctum Domine Deus noſter glorificetur. Altera, Benedicta Domine tua divinitas. Poſt Martyres, Tibi qui Eccleſiam tuam exaltas. Altera, Precibus Sanctorum tuorum Domine noſter. Pro ſuffragio, Suffragium Domine miſerationum tuarum. Abſolutiones, Benedictiones, ſeu Clauſulæ, quæ in fine Officii dicuntur, *Dextera dominationis tuæ Pater noſter, qui es in cœlis. Altera, Glorificetur nomen Dei. Altera, Deo gloria. Altera, Deus univerſorum Dominus, qui laudes ſuas in ore noſtro dedit. Altera; Deus univerſorum Dominus, cujus in domo congregati ſumus..*

Quæ denique *ad Officium matutinum* ſive ab Elia Tertio, ſive ab aliis compoſitæ dicuntur, exſtant in eodem Codice Syriaco 8. Amidenſi, hoc titulo & ordine,

[illegible]

Preces ad Matutinum Feſtorum, editæ à Patre noſtro ſancto Mar Elia tertio Catholico. Primùm in Feſto Nativitatis, initium, *Tibi Fili abſcondite à ſæculo, qui natus es ex Patre ſine tempore &c.* Altera de Nativitate, ab eodem emendata. *Tibi Fili æterne ac temporalis.* In commemoratione Sanctæ Mariæ, ejuſdem Mar Eliæ. *Tibi magna ac æterna lux.* Altera de Sancta Maria, auctore Mar Scialita Rheſinenſi *Deus univerſorum Domine, qui ineffabili gratia tua.* In feſto Epiphaniæ, emendata à Mar Elia. *Tibi Rex Regis filius, & lumen de lumine.* Altera de Epiphania. *Tibi magna luminarium lux* Feria ſecunda Rogationis Ninivitarum ad primam Seſſionem, ejuſdem religioſiſſimi Mar Eliæ. *Tibi fons bonitatis.* Altera ejuſdem. *Tibi mare exundans & immenſum.* Ad ſecundam Seſſionem feriæ ſecundæ Rogationis, ejuſdem Mar Eliæ. *Virga tua, Domine Deus noſter.* Altera. *Surſum attolle Domine Deus noſter deprecationem tenuitatis noſtræ ad cœlum ſanctuarii tui.* Ad primam Seſſionem feriæ tertiæ Rogationis, auctore Mar Scialita. *Eja Domine Deus miſericordiæ.* Altera auctore Mar Georgio Arbelenſi. *Deus Deorum, quare dereliquiſti nos.* Ad ſecundam Seſſionem feriæ tertiæ Rogationis, auctore Mar Elia Niſibeno. *Tibi, oſtium magnum, quod pereuntibus apertum eſt.* Altera *Deus univerſorum Domine.* Ad primam Seſſionem feriæ quartæ Rogationis, auctore eodem Elia Niſibis Epiſcopo. *Tibi magnum ſcientiæ mare.* Altera. *Exaudi*

affi-

CAPUT CXCV.

Jeſujabus Epiſcopus Niſibis.

1 Mar Jeſujabus 1 Bar-Malchon Sobenſis habet Quæſtiones Grammaticas, & Orationes 2, Et

ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܒܪ ܡܠܟܘܢ
ܨܘܒܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܐܠܐ
ܓܪܡܛܝܩܝܐ : ܘܨܠܘܬܐ :
ܘܒܥܘܬܐ :

afflictorum clamorem. Ad ſecundam Seſſionem feriæ quartæ Rogationis. *Fons miſerationum indeficiens*. Ad abſolutionem & benedictionem quæ incipit his verbis, *Amen*, *Benedic Domine*, auctore Mar Elia Niſibis. *Benedic Domine populo tuo te invocanti*. In commemoratione Sanctorum, ejuſdem Mar Eliæ Catholici. *Tibi Sol minimè ſphæricus*. Altera, ejuſdem Mar Eliæ. *Tibi lux & filius lucis*. Ad feriam ſextam Defunctorum, ejuſdem Mar Eliæ. *In die illa magna ac tremenda Domine*. Altera. *Quum mundus ceſſabit*. Item Preces pro Dominica ingreſſus Jejunii. *Tibi Deus noſter bone & Rex noſter miſericordiarum plene*. Altera. *Deus univerſorum Domine, qui propter magnam tuam charitatem*. Pro feria ſecunda majoris hebdomadæ. *Suſcipe Domine Deus noſter*. Altera. *Lux glorioſa*. Altera pro Dominicis Jejunii auctore Mar Georgio Arbelæ Epiſcopo. *Concede nobis Domine Deus noſter*. Altera religioſiſſimi Eliæ Catholici. *Suſcipe Domine Deus noſter purum ſervorum tuorum jejunium*. In feſto Hoſannarum, Mar Eliæ. *Tibi Rex æterne*. Altera ejuſdem *Tibi Rex decore & glorioſe*. In magno feſto Reſurrectionis, ejuſdem Mar Eliæ. *Tibi Sol æterne qui à ſæculo*. Altera ejuſdem. *Tibi lux æterna & nequaquam humana*. In feſto Aſcenſionis, ejuſdem Mar Eliæ. *Tibi oriens glorioſe ex alto*. Altera ejuſdem. *Tibi glorioſe & fortis*. In feſto Pentecoſtes, ejuſdem. *Tibi, abſcondita & beata natura*. Altera, auctore religioſiſſimo Paulo Anbaræ. *Tibi ens æternum Deus*. Oratio Adorationis in Liturgia, auctore Mar Elia. *Tibi natura abſcondita & excelſa*. Altera ejuſdem. *Benedictus es qui in terreſtri Eccleſia tua adoraris*. In feſto Transfigurationis, emendata à Mar Elia. *Eja Domine Deus noſter, aperiantur fores*. Altera. *Suſcipe Domine Deus noſter tenue noſtrum miniſterium*. In feſto Crucis, religioſiſſimi Mar Eliæ. *Tibi mare abſconditum & immenſum*. Altera ejuſdem. *Tibi Sol loco nequaquam definitus*. In dedicatione Eccleſiæ, auctore Presbytero Abulezzo Chadri. *Tibi mare myſteriis imperceptibile*. Altera ejuſdem. *Domine Deus virtutum, qui ſedes ſuper Cherubim*. *Abſolutæ ſunt ope, Domini ac Dei noſtri Jeſu Chriſti Preces Abu-Halimi*, hoc eſt, Eliæ III. *Et laudes Deo*. Hactenus ex Cod. Syr. Amid. 8. Porrò eædem ferè Preces exſtant in Codicibus Syriacis Amid. 1. & 10. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. & 583. & in Cod. Syriaco 1. Tom. 2. pag. 488.

1 *Jeſujabus* Malchonis filius, Sobæ ſeu Niſibis Epiſcopus à Jaballaha hujus nominis ſecundo Patriarcha, qui Sobenſem Eccleſiam antea rexerat, ordinatus fuit anno Græcorum 1501. Chriſti 1190. idemque trigeſimo ſecundo poſt anno Sabarjeſum ejuſdem Jaballahæ ex fratre nepotem ac in Sede Patriarchali ſucceſſorem anno Græcorum 1533. Chriſti 1222. ordinavit unà cum cæteris Metropolitis & Epiſcopis, quos ex Amro enumeravi Tom. 2. pag. 453. Sub altero Sabarjeſu Meſſiæ Bagdadenſis filio deceſſit, ſubſtituto in ejus locum Machicha, quem anno Græcorum 1568. Chriſti 1257. ex Metropolita Niſibis in Patriarcham electum fuiſſe ex eodem Amro dixi Tom. cit. pag. 455. Fuit & Jeſujabus alter ejuſdem Niſibenæ Sedis Metropolita, quem Amrus refert anno Græcorum 1403. Chriſti 1092. ordinationi Machichæ Patriarchæ interfuiſſe. Vide Tom. 2. pag. 448.

2 *Orationes*. Jeſujabi *Fides* refertur ab Amro in libro Theologico, cui *Turris* titulum impoſuit. Exſtat autem Arabicè in cod. 41. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 509. quæ quum planè orthodoxa ſit, à nobis nequaquam prætermittenda eſt, ut hinc pateat, in exponendo Incarnationis myſterio mirum quantum Neſtoriani inconſtantes fuerint. Sic autem ſe habet. امانة يعتقدها النصارى السريانيون المشارقة من انشا الاب القديس ايشوعياب مطران نصيبين المعروف بابن ملكون قدس الله نفسه وطهر روحه ورزقنا بركة صلاته امين . اقول انا البايس ايشوعياب المطران برهم نصيبين وهوفركياها ان اعتقادى وامانتى فى السيد المسيح انه الاه كامل وانسان كامل ابن واحد هو ابن الله وابن البشر شخص واحد . وانه لم يكن انسانا ثم اتحد باللاهوت لكن كل جزء من البشرية لم يوجد الا متحدا باللاهوتية وان مريم العذرى ولدت الاها كاملا وانسانا كاملا ابنا واحدا هو الرب المسيح . وان هذا الاتحاد

الاتحاد لم يكن عرضيا يمكن فيه المفارقة لكن باق دايما . وان خواص الطبيعة اللاهوتية وخواص الطبيعة الناسوتية موجودة فى المسيح الواحد فما بناسوته المتحدة . ولم يزل الاتحاد باقيا فيه . لانه كان متحدا وهو على الصليب وفى المقبرة المقدسة . وفارقت النفس الجسد فى الموت ولم تفارق اللاهوت الناسوت لكن كان الاتحاد باقيا باللاهوت فى النفس المفارقة للبدن وفى البدن الذى قبل الالام . ومبدا الاتحاد انما كان اذ بشر ملاك الرب لمريم السيدة واذعنت له وامنت الى قوله وقالت ليكن لى كقولك . فوقع الاتحاد بين لام ليكن الى كاف كقولك . ومع قولنا ان مريم ولدت المسيح معناه انها ولدت الله الابن احد اقانيم الثالوث المتحد بالبشرى الذى قال فيه الانجيل المقدس انه ابن داود وابن ابراهيم وهو ابن واحد لمريم العذرى ولله الاب . وقولنا مريم ولدت المسيح هو قولنا مريم ولدت الله ولكن بشرط انه الله الابن المتحد بالبشرية . واللفظ عبارة عن المعاني . ولفظة المسيح عبارة عن الاله الكامل والانسان الكامل . واما لفظة الله تعالى فتطابق الثالوث المقدس وتتضمن الابن وتتضمن روح القدس . فاذا قلنا مريم ولدت الله يتخيل الجاهل انها ولدت اما الثالوث المقدس او روح القدس ما لم نفسر بانها ولدت الله الابن المتحد بالبشرية . واذا احتاج الى التفسير فالله الابن المتحد هو المسيح بلفظ واحد . فصار قولنا مريم ولدت المسيح لفظة واحدة وجيزة مطابقة للاهوت والناسوت مثل مطابقة لفظة الله للثالوث المقدس . فالمسيح اذن مسيح واحد ابن واحد ذو طبيعتين لاهوتية وناسوتية شخص واحد فرصوف واحد . هذا ما نعتقده ونراه انا وجميع اهل ملتى النصارى المشارقة . ولله المجد والحمد والتسبيح امين

Fides, quam profitentur Chriſtiani Syri Orientales, conſcripta à ſancto Patre Jeſujabo Metropolita Niſibeno, cognomento Ben-Malchon, cujus animam ſanctam efficiat ſpiritumque purificet Deus, nobiſque precum ejus benedictionem largiatur, Amen. Ego pauper Jeſujabus Niſibenſis Eccleſiæ ejuſque provinciæ Metropolita hanc profiteor fidem in Chriſtum Dominum, & credo eum eſſe Deum perfectum & hominem perfectum, unum Filium, eundemque filium Dei & filium hominis, unam perſonam. Neque verò hominem antea fuiſſe, deinde unitum Divinitati; ſed quamlibet humanitatis partem nunquam exſtitiſſe, [illegible] divinitati. Mariam porrò Virginem Deum perfectum hominemque perfectum, Filium unum, qui eſt Dominus Chriſtus, peperiſſe. Hanc autem unionem non fuiſſe accidentalem ſeparationi obnoxiam, ſed permanentem atque perpetuum. Proprietates etiam naturæ Divinæ atque proprietates naturæ humanæ in uno Chriſto exiſtere; quæcumque videlicet inſunt humanitati ejus unitæ. Neque verò aliquando Unionem defeciſſe: quoniam Unionem retinuit etiam in cruce, & in ſancto ſepulcro. Et animam quidem à corpore per mortem ſeparatam fuiſſe; Divinitatem autem ab humanitate minimè ſeparatam; ſed Unionem Divinitatis cum anima à corpore ſejuncta, & cum corpore quod paſſionem ſuſceperat, perſeveraſſe. Initium porrò Unionis factum fuiſſe, quum Angelus Domini Dominæ Mariæ nunciavit, ipſaque eidem annuit, ejuſque verbis conſenſit, dicens, Fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Unionem itaque contigiſſe eo ſpatio, quo cæpta & abſoluta ſunt prædicta verba, Fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Quod autem dicimus Mariam Chriſtum peperiſſe, id hunc facit ſenſum, illam nempè peperiſſe Deum Filium unum ex perſonis Trinitatis unitum humano (hoc eſt, humanitati, ut ex antecedentibus & conſequentibus liquet, videturque mendum Amanuenſis, qui البشرى *humanum*, pro البشرية *humanitate* ſcripſerit.) *de quo ſanctum Evangelium dixit, eſſe filium David & filium Abrahæ: idem enim eſt unuſque filius Mariæ Virginis & Dei Patris. Quod itaque dicimus Mariam peperiſſe Chriſtum, idem eſt ac ſi dicamus Mariam peperiſſe Deum, quatenus tamen Deus Filius eſt humanitati unitus. Et voces quidem ſenſus indicant. Vox autem CHRISTUS ſignificat Deum perfectum & hominem perfectum: vox verò DEUS excelſus, ad ſanctam Trinitatem communiter refertur, & Patrem atque Filium ac Spiritum ſanctum complectitur. Quare quando dicimus Mariam peperiſſe Deum, ſuſpicabitur inſipiens illam peperiſſe aut ſanctam Trinitatem, aut Patrem aut Spiritum ſanctum: nec planè ſignificamus eam peperiſſe Deum Filium unitum humanitati. Quare expoſitione indiget. Deus autem* Filius *unitus, Chriſtus eſt unico vocabulo expreſſus. Hinc factum eſt, ut dicamus Mariam peperiſſe Chriſtum unico vocabulo complectente divinitatem & humanitatem, ſicut vocabulum Deus ſanctam Trinitatem complectitur. Chriſtus itaque eſt unus Chriſtus, unus Filius, habens duas naturas divinam & humanam, una perſona, unum proſopon. Hoc tandem eſt, quod profitemur & credimus ego, & omnes gentiles mei Chriſtiani Orientales: Deo autem ſit gloria, laus, & hymnus Amen.* Nimirùm doctiores Syri ſive Monophyſitæ ſive Neſtoriani, Theologicarum rationum pondere convicti, catholicam veritatem ſine ambagibus aliquando confeſſi ſunt. Quod autem in eadem illa fide ſeipſum, ſuoſque ſectarios ſemper & ubique vixiſſe Jeſujabus ait, id verò non modo certis documentis demonſtrare nequit, ſed etiam ex propriis ipſius ſcriptis contrarium oſtenditur: Neſtorianum enim dogma

in

Et 1 Epiſtolas, cum Canticis. ܘܐܓܪ̈ܬܐ : ܥܡ ܩܝܢ̈ܬܐ.

CA-

in Apologia adversùs Ignatium Jacobitarum Patriarcham ex profeſſo defendit, ut ex ſequentibus liquet.

1 *Epiſtolas*. *Epiſtola* Arabica *ad Saidum Diaconum*, ſeu Apologia pro Neſtorianis *adversùs Ignatium Syrorum Jacobitarum Patriarcham*, exſtat in Cod. Arab. Vat. 49. à fol. 222. cujus ſcribendæ occaſio hæc fuit. Ignatius David, qui ex Maphriano in Jacobitarum Patriarcham anno Græcorum 1533. Chriſti 1222. electus fuit, epiſtolam dederat ad Saidum Neſtorianum Diaconum & in Bagdadenſi aula ſcribam, in qua Syros Neſtorianos tamquam ſectam nuper exortam traducebat. Saido verò Ignatii literas ſibi tranſmittenti reſponſionemque ad ejus objecta poſtulanti, Apologiam hanc Jeſujabus conſcriptam mittit, hoc uſus exordio.

بسم الله الحى المحيى

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ورد الكتاب الكريم الصادر عن الريس الاجل الشماس المومن المقدم فى الامانة الارتدكسية المخصوص بالعقيدة الصادقة الفطرومية وجيه الدولة فخر الكتاب سعيد حرس الله فى درجات العلى علوه وادام دوام عالم السما سموه واسبغ عليه نعمه وكمل لديه قسمه بصلوة السيدة الطاهرة والدة السيد المسيح وشفاعة رسول المشرق مار مارى السليح امين . فقبلته وقبلته وفى محل كتب التنزيل انزلته ووقفت من فحواه على جميع معناه وشكرت همة جميعه على صادق امانته وسالت الله مزيده من فضله واحسانه بطوله وامتنانه وكان ورد معه المكتوب الى سيادته من الاب الفطرك الكبير العالم الفاضل القديس مار اغناطيوس اليعقوبى ادام الله قدسه ونور ببوارق الحق نفسه ليضمن ما اقتضاه راى افضله وتبيينه . ولما وقفت على مضمون اسطره : اخذنى العجب من معانيه ومصادره كيف صدرت تلك الالفاظ والمعاني الضعيفة عن مثل مثله من ارباب الرتب الشريفة . وهو بسعادته التمس من يوسى الكلام بما عندى مما قذف به هذا الاب القديس اهل مذهبنا خبطًا وبهتانًا وادعاه فيهم ظلمًا وعدوانًا وان اورد فيه ما تصل فيه المعرفة اليه وان لم يكن المقصود بذلك الرد عليه اذ

ليس للاصغر من المتكهنين الرد على الاكبر فى قوانين الدين الخ

In nomine Dei vivi & vivificantis. Jeſujabus humilis Metropolita Sobæ & Armeniæ ſalutem dicit caſtitati tuæ, precaturque, ut firmus & immobilis perſiſtas in veritate fidei tuæ Amen: Pervenit dulciſſima epiſtola tranſmiſſa à nobili principe, fideli Diacono, Orthodoxæ fidei vindice, veræ Petri religionis cultore, primario Aulæ miniſtro, Scribarum decore, Saido. Conſervet, oro, Deus excelſam ipſius dignitatem, perpetuamque ac ſtabilem inſtar cæleſtis ſæculi reddat, ſuaque ſuper eum beneficia effundat, ſuorumque ipſum chariſmatum ubertate cumulet atque perficiat, precibus Dominæ immaculatæ matris Chriſti Domini, & interceſſione Apoſtoli Orientis ſancti Maris Apoſtoli, Amen. Epiſtolam, inquam, accepi, & complexus ſum inſtar divinitus inſpiratæ Scripturæ: quumque eam perlegiſſem, comprehenſoſque in ipſa ſenſus percepiſſem, in laudes auctoris prorupi propter ſinceram ipſius fidem, Deum enixè rogans, ut uberiores eidem gratias largiatur. Simul autem accepi & tranſmiſſam ad ejus Dominationem epiſtolam à Patre Patriarcha magno, docto, præſtante, ſancto, Domino Ignatio Jacobita, cujus ſanctitatem Deus conſervet, animamque radiis veritatis illuſtret, ut quod ſibi ejus præſtantia demonſtrandum ſuſcepit, id aſſequatur. Quum verò incluſos ejus verſibus ſenſus attentè inſpexiſſem, miratus ſum, quod talia tamque inepta verba tanto tantaque dignitate prædito viro exciderint. Ejus itaque, quem ſuprà laudabam, viri beatitudo imbecillitatem meam rogavit, ut quæ ab hoc ſancto Patre adversùs noſtræ religionis homines injuria & ex ſola ſimultate oppoſita ſunt, ad ea pro viribus, & quantum facultas ingenii mei patitur, reſponderem: quam certè provinciam non eo fine ſuſcepi, ut homini contradicerem, quum inter eos, qui Sacerdotio initiati ſunt, per ſacros canones nequaquam liceat minori majorem inſtituta diſputatione impugnare &c.

Pergit referre, Saidi precibus ſe victum, ad conſcribendam præſentem Apologiam animum applicuiſſe: Adverſarii verò objectiones ad tres claſſes reducit; inquiens:

ولان مداده كثر التماس المطلوب وجعله من المرغوب فيه المحبوب اقتضى قانون المحبة الشروع فيه طاعة لمحبته ولو انكشف ما ستره الله من مناقصى برحمته . بل ليس نص الكتاب مما يحسن وضع لفظه ليوخذ حينيذ فى نقضه . لكنى القى من معانيه ما رايته معراه واتكلم فيه بايد من الرب ما اعطاه . فمنها قوله ان امانة النساطرة متجددة وليست قديمة مليحية

ومنها ان ليس للنساطرة ولا دير واحد لان الاديرة قديمة ومذهبهم حادث متجدد . ومنها ان قول النساطرة بالجوهرين والقنومين في المسيح يوجب زيادة في الثالوث . والثالوث لا يقبل الزيادة .

Quoniam verò id à me ejus (id eſt, Saidi) *præſtantia, tamquam ſibi maximè exoptatum, etiam atque etiam popoſcit, charitatis præcepto motus, parendum viro officioſiſſimo duxi ; etſi quos Deus imbecillitatis meæ defectus miſericorditer contexerat, hoc pacto in propatulum prodituros cernerem. Verùm non is eſt Epiſtolæ illius* (ab Ignatio conſcriptæ) *textus, ut hìc ad verbum referri mereatur, eique confutationem ſubjungi neceſſe ſit: ſed ſummam illius decerpam, meamque Deo juvante reſponſionem, quæcumque tandem ſit, apponam. Ait igitur ille primùm, Fidem Neſtorianorum novam recentemque eſſe, non antiquam & Apoſtolicam. Deinde Neſtorianos nullum habere monaſterium, quum monaſteria quidem antiqua ſint, eorum verò ſecta nuper exorta. Denique Neſtorianos, quum duas in Chriſto ſubſtantias duaſque perſonas dicunt, Trinitati additamentum facere ; Trinitas verò additamentum nequaquam admittit.*

Quid ad hæc Jeſujabus dicat, audiamus. Etſi enim multa jactanter, ut ſolent Hæretici, & ſine ullo veritatis fundamento de ſua ſecta ejuſque auctore Neſtorio effutiat ; non alienum tamen puto ab inſtituto noſtro ejus verba referre, ut quales ſint populares Neſtorianorum traditiones, ſeu potius errores, Chriſtianus lector agnoſcat, & quantum à centro veritatis aberret qui ab Eccleſiæ catholicæ doctrina recedit. Ad primam igitur Ignatii objectionem ita reſpondet :

اما قوله ان امانة النساطرة متجددة فان كان يشير الى المومنين بالنسطورية التابعين مقالة القديس مار نسطوريس في عصره فليس ذلك متجددًا بالقياس الى الموسومين باليعقوبية . لان زمان نسطوريس اقدم من زمان يعقوب بتسعين سنة . فالنسطورية بذلك اقدم من اليعقوبية . وان اخذ قوله مطلقًا فنسطوريس له نحو ثمانماية سنة . وما هذا عصره لم يكن الان حادثًا وقد كان ايضا معاصرًا لقورلّوس المناقض له . فهما متساويان اذن في القدم والحدوث . وان كان يشير الى تسميتنا نحن المشارقة بالنسطورية فانه ان كانت التسمية على زعمه تجددت لنا فالامانة والعقيدة المسيحية معنا قديمة جدًا من عهد المسيحيين الذين تلمذوا المشرق لم يغيّرها مغيّر . والدليل على ذلك انه لم يظهر بالمشرق من المنسوبين الى التمسّك بمذهب النصرانية من ابدع بدعة في الدين ولا من ادعى دعوى مخالفة جعلها به مذهبا للمومنين ولا ظهر فيه مخالف ديني اجمعت عليه لصدّه مجامع البيعة واحتيج له الى مدوسات تحدث بها قوانين الشريعة كما جرى ذلك بالمغرب في سالف الازمان وتغيّرت فيه على التراخي اصول الايمان لكن الذي تسلمه المشارقة عن السادة المسيحيين ما زالوا عليه الى الان ثابتين . فهو اذن اقدم من ساير المذاهب المنسوبة الى اشخاص بسمه غير السيد المسيح . ومع ذلك فنحن المشارقة لم يكن القديس مار نسطوريس فطركًا لنا . لان فطركنا في ذلك العصر كان مار داديشوع وهو السادس عشر من مار ماري احد السبعين تلميذ مار ادي الذي هو تدي احد الاثنيعشر . وهذا مار ماري هو ناصب كرسي المشرق عن رايه تادي الموافق في تلمذ الجهات المشرقية لمار توما احد الاثنيعشر ايضا . وفطاركة المغرب قبل ساير المجامع الكاينة به واختلاف المذاهب فيه لما تحققوا صحة امانة المشارقة وكثرة المومنين المحتاجين الى قبول درجات الكهنوت منهم وافقوهم وسلّموا اليهم في اقامة الفطرك بالمشرق واعطا مواهب الاسياميذية وكتبوا اليهم بامضا ذلك وقالوا اننا معكم فيه بالروح . وكان سبب هذا التسليم نكاية جرت على قوم من الابا توجّهوا الى المغرب لقبول الاسياميذ فاتهموا بالتجسيس لاختلاف الممالك فصُلب اثنان من الابا . فاوجبت الشفقة الالهية والمحبّة المسيحية اعفا المومنين من اقتحام المشاق والتعرّض للهلاك . فحمّلوا الى الجاثليق بالمشرق ان يكون فطركًا ايضًا . وما زال فطاركة المشرق منذ ذاك ياخذ احدهم عن الاخر هذه الامانة ويتسلّمها من بعده الى يومنا هذا . فهي اذن تسليمة قديمة جدًا . واما حال نسطوريس فانه لما رُتب فطركًا على القسطنطينية كتب المغاربة الى المشارقة اخبروا بولايته وصحة امانته وان روح القدس تحل على قدامه حلولا جليًا . فكرمه المشارقة وقبلوه للاخبار بهذه الحال . ولما وقعت المشاجرة بينه لقورلّوس فيما بعد احرم كل واحد منهما واسافقته . ومقالة نسطوريس لما وقف عليها مار يوحنا فطرك انطاكية الذي كان اختير ان يكون حاكمًا في المقالتين استحسنها وصوّبها واطلقه من الحرم . ومقالة قورلّوس لما وقف عليها استخشنها

وخطاها

وخطاما واوثقه بالحرم . ونسطوريس لشخوصه عن
منصبه رغبة فى الزهد وهربا من الشغب صار
كالمنفى وان كان مستعفيا . وقورللوس بمعاونة
الملكة دام فى منصبه مقيما على دعوى مذهبه .
ومن بعد ذلك لما بلغت المشارقة المقالة المنسوبة
الى نسطوريس شاهدوها مطابقة لما تعلّموه من
السادة السليحيين . ولعلّها غير ما تدعيه
اليعقوبية الان فى النسطورية . لاننا شاهدنا
اشخاصا ذو ميزة فى اليعقوبية وكتبا منسوبة الى
ايمة منهم وهم يقولون معتقدين بان النسطورية
تقول ان اتحاد اللاهوت بالناسوت فى السيد
المسيح وقع بعد العماد عند حلول الروح وصوت
الاب . وهذا ما لا نقوله نحن المشارقة ولا
رايناه فى الكتب المنسوبة الى نسطوريس ونحن
نحرم فيمن يقول هذا القول ويتخذه عقيدة وانما
نحن نعتقد ونقول ان الاتحاد وقع منذ البشارة
من ملاك الرب للسيدة مريم بظهور السيد المسيح
منها عندما اذعنت وامنت وصدقت وقالت ها
انا امة الرب فليكن لى كقولك . وهذه عقيدة لنا
قديمة سليحية غير متجددة .

Quod autem ait, novam eſſe recentemque Neſtorianorum fidem, ſi quidem de Neſtorianis loquitur doctrinam ſancti domini Neſtorii ſectantibus ejuſque coævis, ea ſanè nequaquam nova appellanda eſt, comparatione præſertim facta cum illis, qui Jacobiticam ſectam tenent: Neſtorii enim ætas Jacobi tempora annis nonaginta antecedit, adeòque Neſtorianiſmus hac ratione Jacobitiſmo antiquior eſt. Abſolutè autem loquendo, jam elapſi ſunt Neſtorio anni circiter octingenti: qui verò ætatem hujuſmodi habet, nequaquam recens dici poteſt. Præterea fuit Neſtorius æqualis Cyrillo ipſius adverſario. Ambo igitur & antiquitate & novitate pares ſunt. Si verò loquitur de Neſtorianiſmi appellatione nobis Orientalibus impoſita, etſi hoc nobis nomen ex ejus ſententia ſerò tandem & nuper adhæſit, fides tamen & Apoſtolica religio antiquiſſima nobis eſt jam inde ab ævo Apoſtolorum, qui Orientem docuerunt, nec ab ullo unquam mutata. Idque ex eo probatur, quod nemo ex iis, qui chriſtiana religione cenſentur, hæreſim ullam in Oriente excogitavit, aut novam contrariamque doctrinam pro vera fidelibus propinavit: nec ullus hæreſiarcha exſtitit, adversùs quem Concilia Eccleſiæ congregari, ejus ſcilicet impugnandi cauſa, opus fuerit, aut Synodos haberi ad inſtaurandos legis canones, quemadmodum exactis temporibus in Occidente contigiſſe deprehendimus, in quo fundamenta fidei propter relaxationem immutata ſunt: ſed quod Orientales à dominis Apoſtolis traditum accepere, id invariatum uſque in præſentem diem retinent. Hæc itaque ipſorum religio cæterarum omnium antiquiſſima eſt, quæ nomini cujuſpiam inſcribuntur, ſi Chriſtum Dominum excipias. Adde, quod ſanctus dominus Neſtorius nequaquam nobis Orientalibus Patriarcha præfuit: noſter enim per ea tempora Patriarcha erat dominus Dadjeſus, ſextus decimus ſcilicet à domino Mari, qui fuit unus ex Septuaginta idemque diſcipulus domini Adæi, ſeu Thaddæi unius ex Duodecim. Hic autem dominus Maris fundator eſt Sedis Orientis, acceptà poteſtate à magiſtro ſuo Thaddæo, qui unà cum domino Thomà, uno itidem ex Duodecim, Orientalibus regionibus Evangelium annunciavit. Ad hæc Patriarchæ Occidentis, antequam Concilia ibi congregari, aut ſchiſmata exoriri cœpta fuiſſent, quum veritatem fidei Orientalium compertam haberent, numerumque fidelium eò creviſſe cernerent, ut Sacerdotii Ordines ab eis illos accipere neceſſe eſſet, indulſerunt eiſdem conſenſeruntque, ut Patriarcham in Oriente conſtituerent, qui chirotoniæ munera largiretur: literaſque ad eos hac de re dederunt, quibus ſe ajebant in ſpiritu cum ipſis conſentire. Cauſa autem hujus conceſſionis, calamitas fuit, quam Patres quidam ſubiere, quum Occidentem, ſacros Ordines accepturi, petiiſſent: intercedente enim inter utrumque Imperium ſimultate, velut exploratores delati fuere, & ambo in crucem acti. Tum verò divina commiſeratio chriſtianaque charitas poſtulavit, ut fideles ab hujuſmodi vitæ diſcrimine inpoſterum eximerentur; ne ſcilicet in pericula ipſi ſponte ruere, vel ab aliis conjici viderentur. Catholico itaque Orientis conceſſere, ut Patriarchalibus ipſe quoque privilegiis gauderet. Nec deſtitere Patriarchæ Orientis ab illo tempore hanc fidem alter ab altero traditam accipere ſucceſſorique veluti hæreditatem relinquere uſque in præſentem diem. Antiquiſſima igitur traditio eſt. Jam ad Neſtorium quod ſpectat, ubi ille Conſtantinopoleos Patriarcha ordinatus eſt, datis ad Orientales literis, collata ſibi dignitate ipſum de fide rectè ſentire, ſanctum præterea Spiritum viſibili ſpecie ſuper ejuſdem Liturgiam deſcendere, Occidentales ſignificarunt. Quamobrem ab Orientalibus ſummo in honore habitus fuit. Quum autem diſſidium poſthæc ipſum inter & Cyrillum exortum fuiſſet, alter alteri anathema dixit. Similiter & utriuſque factionis Epiſcopi. Porrò dominus Joannes Patriarcha Antiochenus, qui Judex illius controverſiæ delectus fuerat, poſtquam Neſtorii atque Cyrilli doctrinam inſpexiſſet, illum quidem laudavit abſolutumque ab excommunicatione cenſuit; Cyrillum verò tamquam falſi dogmatis auctorem, anathemati ſubjecit. At verò Neſtorius, qui à Sede ſua aberat, ſolitudinis amore captus, ut diſſenſiones evitaret, velut exulem ſe habebat, etſi ſponte abdicaſſet. Contrà Cyrillus Imperatricis ope Sedem cum doctrina retinuit. His ita geſtis, quum ad Orientales Neſtorianum dogma perveniſſet, ipſum compererunt iis prorsùs conſentaneum, quæ à dominis Apoſtolis tradita acceperant: & quidem ab eo alienum, quod modò Jacobitæ Neſtorianis affingunt. Nam doctos quoſdam Jacobitas ejuſque ſectæ primarios viros deprehendimus in libris ſuis affirmantes, Unionem Divinitatis cum humanitate in Chriſto Domino ex Neſtorianorum ſententia poſt baptiſmum, quum ſcilicet Spiritus de-

deſcendit & vox Patris intonuit, contigiſſe. Hoc autem nos Orientales nequaquam dicimus, neque id in libris Neſtorio adſcriptis uſquam legimus, ſed anathematizamus eos qui hujuſmodi doctrinam tradunt aut profitentur: dicimuſque & profitemur, Unionem tunc contigiſſe, quum Angelus Domini, Dominæ Mariæ naſciturum ex ipſa Chriſtum Dominum annunciavit, ipſaque eidem annuit, credıditque ac dixit, Ecce ancilla Domini fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Atque hæc noſtra antiqua eſt, & Apoſtolica fides, non nova aut nuper excogitata.

Alterum objectionis caput his verbis refellit.

واماقوله ان ليس لنا اى النسطورية ولا
دير واحد لان الاديرة قديمة سليحية وان
ايماننا متجدّد . فان قدم الامانة السليحية لنا
قد تبيّن ووضح وبقوله ان الاديرة قديمة قد
اوجبها لذوى قدم الايمان الذين هم نحن
المشارقة . ومما يناقض دعواه بان الاديرة ليس
للنساطرة ولا واحد منها هو ما نقوله وذاك ان
من ورد الى المشرق وابتنى الاديرة والاعمار
للرهبان انما كان القديس اوكين القبطى . وكان
قبل ظهور نسطوريس وقورلس وقبل ظهور البدع
والمجامع بالمغرب وجمع القديسين بالمشرق
كانوا من تلاميذه وتلاميذ تلاميذه وجميعهم كانوا
على امانة واحدة وعقيدة واحدة قديمة سليحية
تداولها الخلف عن السلف وتداولها التلميذ عن
رايه . ومع ظهور البدع بالمغرب واختلاف
المذاهب به وتشعّب العقايد فيه لم تزل ولا
تتقلقل عقيدة واحد من الذين تبعوا ذا اتباع
القديس مار اوكين الذين ديّرت الاديرة لهم
وعمّرت الاعمار الى اسمايهم لكنهم ثبتوا على
هذه العقيدة السليحية التى حققوها عن رايهم
ايضا ونحن المشارقة عليها . ومع ذاك فان
لاكثرهم مكتوبات ترد على المخالفين لهذا
المذهب المشرقى الذين من جملتهم مار بابى
القديس صاحب هذا العمر الذى كان المسبب
فى هذه الرسالة . فجميع الاديرة المشرقية اذن انما
بنيت من اهل هذا المذهب على اسما القديسين
ذوى العقيدة السليحية فيه الراجعين الى فطاركة
المشرق فى اوامر الدين المدعوين بالتسمية فى
هذا الزمان الى النسطورية الذين عقيدة ايمانهم
عن السليحيين . وما زال الرهبان من ايام مار اوكين
والى الان على هذه العقيدة وما زالت الفطاركة
واحد بعد اخر يجلس على كرسى المشرق وتمضى
فيه وفى هذه الاديرة والاعمار الاوامر الدينية
تسلّم الى سكانها هذه الامانة وتثبت هذه العقيدة
لابرثاذوكسية وما زال المطارنة منذ اختير مار
يعقوب من القديس مار اوكين ومن ساير
المومنين لمطرنة نصيبين وحضر فى مجمع الثلثماية
والثمانية عشر واتى معه بامانتهم الصحيحة الموافقة
لما نحن عليه وسلّمها الينا يرث احدهم درجة
الاخر ويبشّر المومنين بايمانه الى يومنا هذا .
وذكر اسما الفطاركة والمطارنة الذين تناول
الايمان احدهم عن الاخر موجود فى التواريخ الى
الان . فمن هذا ومن حيث لم يقع خلف فى
المشرق ولا ظهر به صاحب بدعة فى الايمان قد
تبيّن بان الذى قبله المشارقة من صحة الامانة
عن السادة السليحيين باق على حاله الى الان
بغير تغيّر . ومن حيث ان سكان هذه الاديرة
والاعمار ما زالوا يقبلون درجات الكهنوت
والامور الدينية عن فطرك المشرق وما زالت
الخطبة له فى هذه البلاد المشرقية من نصيبين قد
يستدل على انها قديمة لاهل هذا المذهب
المتقادم . فبطل اذن قوله بتجدّد الامانة وخاب
ظنه بان هذه الاديرة ليست لهذا المذهب المشرقى
الموسوم بالنسطورية اذ قد تبيّن انها قديمة لهم .

Quod verò negat, nos, hoc eſt Neſtorianos, ullum habere monaſterium, eò quod monaſteria quidem antiqua ſint & Apoſtolica; noſtra verò fides nova ac recens: jam ſuprà demonſtratum eſt, antiquam nos ſervare & Apoſtolicam fidem: adeoque quum ille monaſteriorum antiquitatem ponit, ea neceſſario illis tribuit, qui antiquam habent fidem, hoc eſt, nobis Orientalibus. Quod autem ait, ne unicum quidem Neſtorianis eſſe monaſterium, hinc refellitur, quod monachorum pater cœnobiorumque fundator ſanctus Eugenius Ægyptius fuit, qui in Orientem venit, floruitque ante Neſtorii ac Cyrilli tempora, & priuſquam in Occidente hæreſes exortæ fuiſſent, aut Concilia congregari cœpiſſent. Et ejus quidem diſcipuli diſcipulorumque auditores fuere quotquot in Oriente ſanctitatis gloria refulſerunt: iidemque fidem unam doctrinamque unam, antiquam ſcilicet & Apoſtolicam tenebant, ſucceſſori à præceſſore traditam, & à magiſtro ad diſcipulum derivatam. Quumque in Occidente hæreſes emerſiſſent, variaque in eo dogmata ac diverſæ ſectæ prodiiſſent, firmi tamen in illa una fide conſtanteſque permanſere, qui veſtigia ſancti Domini Eugenii ſectabantur, quibus ea cœnobia condita ſunt, nominibuſque eorum inſcripta; eandemque Apoſtolicam doctrinam, quam à magiſtro ſuo acceperant, illibatam conſervarunt, quam & nos Orientales tenemus. Quin etiam plerique eorum ſcripta lucubrationeſque ediderunt, quæ adhuc exſtant, adverſùs eos qui hanc Orientalem fidem impugnant: & int. cæteros ſanctus Dominus Babæus cœnobii hujuſce patronus, cujus gratia hanc epiſtolam co

ſcri-

ſcribimus. Cuncta itaque Orientalia cœnobia ab hujuſce religionis hominibus condita fuere, nominibuſque Sanctorum nuncupata Apoſtolicam fidem tenentium, qui in rebus ad religionem ſpectantibus Patriarchas Orientis conſulebant, quibus modo Neſtorianorum nomen impoſitum eſt, quorumque fides ab ipſis Apoſtolis deſcendit. Hæc autem fuit monachorum fides à diebus Domini Eugenii uſque in præſentem diem: quo quidem temporis intervallo Thronum Orientis Patriarchæ continuata ſerie rexere, à quibus promulgatæ de religione conſtitutiones Orienti univerſo monachiſque in cœnobiis hiſce commorantibus tradebantur, quo pura omnique errorum contagio purgata fides orthodoxa conſervaretur: ſed & Metropolitæ, ex quo Dominus Jacobus à ſancto Domino Eugenio & ab omnibus fidelibus ad Metropolitanam Niſibis Eccleſiam promotus fuit (qui poſteà Concilio trecentorum decem & octo Patrum interfuit, rectamque eorum fidem, quæ à noſtra minimè diſcrepat, ſecum ferens, nobis cuſtodiendam tradidit,) in Metropoliticis Sedibus alterum alter excipere fidelibuſque fidem annunciare haud deſtitit uſque in hanc diem. Catalogum tùm Patriarcharum, tùm Metropolitarum, quorum alter ab altero fidem accepit, ad præſentem uſque diem in chronicis deſcriptum habemus. Hinc itaque, & ex eo quod nulla in Oriente hæreſis emerſit aut hæreſiarcha exſtitit, palàm fit, Orientales ab accepta ex Dominis Apoſtolis recta fide nunquam receſſiſſe. Quod verò cœnobiorum iſtorum monaſteriorumque incolæ ordines Sacerdotii reſque ad religionem ſpectantes ab Orientis Patriarcha ſemper ſuſceperint, & Patriarchæ ipſius nomen in regionibus hiſce Orientalibus ultra Niſibin proclamatum fuerit, ex hoc, inquam, oſtenditur, eadem cœnobia ad homines hujus antiquæ religionis ab antiquo pertinuiſſe. Falſitatis igitur convincitur quod ait, novam eſſe recentemque Orientalium Neſtorianorum fidem, nec ad eos iſthæc monaſteria ullo pacto ſpectare: quum è contrario demonſtratum fuerit, hæc omnia ab antiquis temporibus ipſos habere.

Subjungit de unione Verbi tractatum, quam ait, non poſt Chriſti baptiſmum, ut Jacobitæ Neſtorianos calumniantur, contigiſſe, ſed eo temporis momento, quo Beata Virgo Angelo nuncianti conſenſum præbuit. Mox de titulo *Deiparæ*, & *Chriſtiparæ* iiſdem ferè verbis diſſerit, ac ſuprà in edita ab ipſo fidei profeſſione. Demùm ad tertium objectionis caput reſpondet, non ex Neſtoriana, ſed ex Jacobitica ſententia Quaternitatem perſonarum ſequi. Hujus tamen reſponſionis priores tantùm lineæ ſuperſunt: cætera avulſis ex laudato Codice Vaticano poſtremis foliis exciderunt.

Porrò multa ſunt, quæ in hac Jeſujabi Epiſtola obſervemus. Primum, quod quum tota Epiſtola Arabicè conſcripta ſit, titulus tamen Syro ſermone exaratus eſt. Sic hodie ſcribere ſolent Patriarchæ & Epiſcopi Syri Maronitæ, Jacobitæ ac Neſtoriani. Et Ignatius quidem Jacobitarum Patriarcha, quem hic Jeſujabus impugnat, Epiſtolam ſuam ad Saidum, quæ tota Arabica eſt, Syriacis verbis inchoat & claudit, præmiſſo Arabicè, quod & Jeſujabus facit, Dei nomine, hunc in modum. Titulus Epiſtolæ.

بسم الله الحي المحيي .

ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܣܟܢܐ ܫܠܡܐ ܩܕܝܫܐ ܘܚܘܒܐ ܐܠܗܝܐ
ܘܨܠܘܬܐ ܕܡܢ ܠܒܐ ܡܩܪܒ ܠܣܒܐ ܐܒܪܗܡܝܐ ܢܨܝܚܐ
ܓܒܝܐ ܘܡܫܒܚܐ: ܕܡܫܬܡܟ ܘܡܬܥܕܪ ܠܐܠܗܐ ܐܡܝܢ .

Arabicè. *In nomine Dei vivi ac vivificantis.* Syriacè. *Humilis Patriarcha ſanctam ſalutem, divinam charitatem, preceſque ex animo offert ſeni Abrahamitico* (Saido) *inclyto, electo, & glorioſo, quem Deus, oro, fulciat & adjuvet, Amen.* Tenor ejuſdem Arabicè,

خدمة تعرض الى المجلس السامي .

Munus ſublimi throno ſiſtatur &c. Finis Syriacè. ܒܫܠܡܐ ܩܕܝܫܐ ܢܚܕܐ ܦܐܕܠܘܢ
ܚܒܝܒܗ ܘܫܪܟܐ ܕܥܡܐ ܘܒܢܝ ܥܕܬܗ
ܒܫܬܡܐܐ ܫܠܡܝܢ ܥܡ ܨܠܘܬܐ ܘܒܘܪܟܬܐ .

Salute ſancta gaudeat Phedlon dilectus ejus, & reliqui populi & filii Eccleſiæ ipſius, cum ſexcentis ſalutationibus, precibus atque benedictionibus. Eundem ſcribendi morem ſervant Melchitæ, Copti, & Armeni, quando Arabicè ſuos alloqui per literas volunt; nomen enim ſuum Græcè, vel Ægyptiacè, vel Armenicè præponunt: aut certè ſigillo inſculptum, in Epiſtola imprimunt. Quando autem mos hìc cœperit, facile eſt conjicere: ex quo ſcilicet Arabica lingua in Oriente & Ægypto pro vernacula uſurpari cœpta eſt.

II. Rectè ait Jeſujabus, Neſtorii tempora Jacobum Baradæum anteceſſiſſe annis nonaginta. Nam Neſtorius anno Chriſti 431 in Synodo Epheſina depoſitus fuit; Jacobus verò Baradæus Severi diſcipulus, magiſtri ſui errores propagare cœpit circa annum 520.

III. Quamquam Jeſujabus dicat, ſe textum Epiſtolæ Ignatii nequaquam referre, ſed ſummam dumtaxat objectionum ejus decerpere; integra tamen Ignatii Epiſtola ad Saidum exſtat in eodem Cod. Vat. Arab. 49., Epiſtolæ Jeſujabi præmiſſa; ſed ſermone Arabico planè rudi & agreſti: ut hinc pateat, Neſtorianos Jacobitis in cultu illius ſermonis longè politiores fuiſſe.

IV. Ait Jeſujabus, quum hæc ſcriberet, à Neſtorio ad ſuam ætatem fluxiſſe annos circiter octingentos: qui ſi addantur anno Chriſti quadringenteſimo trigeſimo primo, quo Neſtorius dejectus fuit, ſummam efficiunt annorum 1231. Ignatius autem Jacobitarum Patriarcha, quem Jeſujabus oppugnat, ab anno Chriſti 1222. ad annum 1253. ſedit, ut dixi tom 2 pag.480.

V. Ad nauſeam uſque repetit, ſuam Neſtorianam fidem antiquiſſimam eſſe & Apoſtolicam: quod & reliqui hæretici jactare ſolent, ſed oſtendere planè nequeunt, quum novitatis convinci facili negotio poſſint, ex eo ſcilicet quod uniuſcujuſque ſectæ initium poſt Apoſtolica tempora aſſignetur. Neſtoriani certè omnium, qui nunc extant, Orientalium hæreticorum, antiquiſſimi ſunt; ſed ab ævo Apoſtolorum longè diſtant, nec eorum doctrinam, quamvis id ſibi fidentius licen-

licentiuſque arrogent, ullo pacto tenent. Contendit quoque Jeſujabus de antiquitate cum Jacobitis: at quod ſectam ſuam ab Apoſtolicis temporibus arceſſit, nullamque Chriſtianam gentem Neſtorianis antiquiorem dicit, id verò omninò falſum eſt: Nam Palæſtina & Syria ab Apoſtolis ad fidem converſæ ſunt, antequam Chaldæis Evangelium annunciatum fuiſſet. Præterea Chaldæi ab Antiocheno Patriarcha, ut ipſi Neſtoriani fatentur, & Jeſujabus hìc diſertè tradit, Epiſcopos ſuos accipiebant: is igitur ipſis antiquior eſt, & dignitate major. Demùm Catholica fides, quæ ab ipſis Apoſtolis ad noſtram ætatem traducta eſt, Neſtorianos errores poſt annum Chriſti quadringenteſimum excogitatos omnino antecedit.

VI. Ait, nullum in Oriente, hoc eſt, apud Chaldæos, extitiſſe unquam hæreticum, qui fidem orthodoxam corruperit, aut quem ſacra Concilia damnarint. Idem argumentum urget multis in locis Sobenſis Ebedjeſus, aliique Neſtoriani ſcriptores: contra quos dicimus, Manetem, & Bardeſanem errores ſuos in Chaldæa, Aſſyria atque Meſopotamia promulgaſſe. Item Meſſalianos, Cuchitas, Marcioniſtas, Arianos, Aëtianos, Sabellianos, Photinianos, Borboritas, Catharos, & Audianos iis in regionibus plurimos fuiſſe, teſtis eſt S. Ephræm in Hymnis adversùs hæreſes, & in Teſtamento. Deinde falſum eſt, Neſtorianos nihil in rebus fidei innovaſſe: nam præter eum, quem à Neſtorio, & Theodori ac Diodori ſcriptis hauſerant, errorem, plures alios ab ipſis poſtea excogitatos fuiſſe, liquet ex Tractatu Adæ Archimandritæ & Eliæ Patriarchæ apud Petrum Strozam in Synodalibus Chaldæorum, & ex iis, quæ in hoc tomo paſſim obſervavi. Item falſum eſt, nullum Concilium adversùs eos coactum fuiſſe: Neſtoriani enim omnes, atque adeò Chaldæi ipſorum ſectatores, diſertè damnati ſunt in Conciliis Œcumenicis tertio, quarto, quinto, & ſexto: nec fuit neceſſe, eorum mentionem amplius in Eccleſia Latina vel Græca fieri, qui à Catholicis penitus defecerant, & in angulum Orientis ſe receperant; ſed damnata hæreſi, quam profitebantur, ipſos quoque damnari conſequens erat.

VII. Aſſerit, Dadjeſum, qui tempore Neſtorii Chaldæis præerat, inter ejus gentis Patriarchas ſextum decimum locum obtinere, quum fuerit, juxta recenſionem Amri & Maris, decimus nonus, aut vigeſimus. Sed excuſari poteſt Jeſujabus, quod nonnullos tamquam illegitimos è numero Patriarcharum, ſeù potius Primatum Seleuciæ expunxerit, ut Maanem & Maraboctum ipſius Dadjeſu præceſſores: & quod Thomam Apoſtolum, *Sedis illius*, ut volunt Chaldæi, unàcum Adæo fundatorem, Achæumque ipſius Adæi ſocium, quos Amrus & Barhebræus tamquam Orientis Primates recenſent, ex Maris ſententia omiſerit.

VIII. Marim Orientis Apoſtolum, Adæi ſeù Thaddæi diſcipulum, & unum ex ſeptuaginta Diſcipulis facit. Idem affirmant Chaldæi ſcriptores omnes: quibus & Jacobitæ hac in re adſtipulantur, ut ex Tom. 2. pag 392. & 394. liquet. Ejuſdem Maris mentio unàcum Adæo & Aghæo occurrit & in optimo vetuſtiſſimoque Codice Mediceo collectionis Canonum Syriacæ, quam Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 95. & 599. laudat & in membrana ante annos ſeptingentos exaratam teſtatur. Græcis tamen & Latinis tàm Maris, quàm Aghæi nomina ignota ſunt, nec ea in Synopſi Diſcipulorum Chriſti apud ipſos cernuntur.

IX. Adæum ſeù Thaddæum Maris magiſtrum, affirmat eſſe unum ex duodecim Apoſtolis. At Maris, Amrus, Barhebræus, & quod caput eſt, Euſebius ex fide archivi Edeſſeni, tradunt eum ex numero Diſcipulorum, non Apoſtolorum fuiſſe. Sed hæc levioris momenti ſunt.

X. Affirmat, Patriarchas Occidentis, ante Synodorum tempora, dignitatem Patriarchalem Chaldæis conceſſiſſe; idque ob eandem cauſam, quæ refertur in ſuppoſititia eorum Epiſtola, de qua ſupra hoc tom. p. 54. Verùm epiſtolam illam purum putum eſſe Neſtorianorum figmentum, demonſtravi tomo cit. à pag. 57.

XI. Nugatur, quum Spiritum ſanctum ſcribit viſibili ſpecie ſuper Neſtorii oblationem apparuiſſe: hoc ſcilicet commento auctoritatem Liturgiæ Chaldaicæ conciliare contendit, quæ Neſtorii nomen gerit. Verùm de ea Liturgia longè aliter ſentiendum ex Leontio Byzantino, cujus verba produxi hoc tom. pag. 36. Item quod ait Jeſujabus, Joannem Patriarcham Antiochenum delectum fuiſſe judicem cauſæ Neſtorium inter & Cyrillum, hunc autem Imperatricis ope Sedem retinuiſſe; Neſtorium verò ſponte Patriarchatu ſe abdicaſſe; id merum eſt Neſtorianorum commentum ex ſuo ipſorum cerebro excogitatum, à nullo idoneo teſte literis traditum.

XII. Negat Neſtorianos aſſerere unionem Verbi cum humanitate poſt Chriſti baptiſmum contigiſſe: hanc eſſe ait meram Jacobitarum calumniam, nec ejuſce rei veſtigium ullum in libris Neſtorii exſtare: ſed omnes, qui Neſtorianum dogma tenent, credere, eo temporis momento unionem factam, quo Beata Virgo ait, Ecce Ancilla Domini &c. Hac certè in re Jacobitæ Neſtorianos impudentiſſimè calumniantur: nec is Neſtorio, error tributus legitur in Concilio Epheſino.

XIII. Ait, S. Eugenium Ægyptium Syris Chaldæis monaſticum inſtitutum tradidiſſe, & cœnobia in regionibus Orientalibus condidiſſe ante Synodorum & hæreſeon tempora, & ante diſſidium, quod Neſtorium inter & S. Cyrillum exortum eſt. Ab eodem, & ab ejus diſcipulis Orientales, & fidem & monaſticam vitam accepiſſe. Eugenii meminere & Maris, & Amrus in vita Papæ, qui S. Simeonis Epiſcopi Seleuciæ & martyris præceſſor fuit. ejuſque diſcipulos in vita Barbaſimæi laudant Joannem & Acham fratres, Jonam, Sabam, & Scialitam. Georgius quoque Varda de eodem Eugenio & ſociis Carmen edidit, quod exſtat Cod. Syriaco Amiden. 7. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 582. & Cod. Syr. Amid. 2. Tom. cit. pag. 581. in Officio Feriæ 3. hebdomadæ 1. Annunciatio

legi-

legitur à Chaldæis hymnus de Sanctis, qui anachoriticam vitam in monte Izlenſi coluere, eorumque pater dicitur Eugenius, idemque cum ſociis 72. ex Ægypto illuc adveniſſe. Verùm certum eſt primò, ante S. Antonium monachorum patrem, nec cœnobia, nec cœnobitas in Ægypto aut alibi exſtitiſſe: item certum eſt, Hilarionem in Palæſtinam, & Aonem in Syriam atque Meſopotamiam, alterum Antonii magni diſcipulum, alterum imitatorem, monaſticæ vitæ rationem invexiſſe, ut ex S. Hieron. in vita Hilarionis, & ex Sozom. lib.6. hiſt. Eccl. c.33. patet. Ex his vero propius eſt, ad Aſſyrios & Chaldæos inſtitutum hujuſmodi fluxiſſe, quàm ex ſancto Eugenio, Græcis Latiniſque ignoto monacho, quem ſanè aut Theodoritus in hiſtoria Religioſa, aut Sozomenus cit. lib.6. cap.32 33 & 34. id elogii tribuiſſent, ſi talis tantuſque fuiſſet, uti à Neſtorianis prædicatur. Adde, quod Thomas Margenſis, qui ſæculo nono Chriſtiano hiſtoriam monaſticam Orientis diligentiſſimè perſcripſit, & Izlenſis potiſſimùm atque Bethabenſis cœnobiorum conditum incrementaque accuratè narravit, de Eugenio monachorum Chaldæorum, ut dicitur, patre & Izlenſis ipſius monaſterii primo conditore ne verbum quidem facit, ſed Abrahæ Archimandritæ id totum acceptum refert. Quamobrem Eugenium, ejuſque diſcipulos Joannem, Acham, Jonam, Sabam, Scialitam, alioſque monachos extitiſſe quidem & religioſa vita claruiſſe, libenter Chaldæis aſſentior; eorum enim nominibus inſcripta vetuſtiſſima monaſteria in Aſſyria & Meſopotamia, ab antiquis ſcriptoribus memorantur, & adhuc viſuntur: quod argumento eſt, eadem ab illis condita, vel certè eos ibidem vitam religioſam duxiſſe, ut docti norunt. At verò illum cum ſociis ſub Papa Seleucienſi Epiſcopo ante Nicæni Concilii tempora monaſticam vitam primum apud Chaldæos juxta Niſibin in monte Izlenſi inſtituiſſe, ſuo loco diſcutiam. Theodoritus profectò Eugenii non meminit, etſi ejuſdem loci ac temporis celeberrimum monachum S. Jacobum Magnum, poſteà Niſibis Epiſcopum, ſummis laudibus exornat, quum tamen Jeſujabus Eugenium ipſius Jacobi magiſtrum appellat, ejuſque ad Niſibenſem Epiſcopatum promotorem.

XIV. Affirmat, antiquos illos monachos Eugenium ſcilicet cum ſociis, eorumque diſcipulos, eandem coluiſſe fidem ac Neſtorianam: id ex libris ab ipſis conſcriptis demonſtrari, quos adhuc exſtare ait: & inter cæteros Babæum memorat, cœnobii illius fundatorem, de quo tota Jeſujabum inter & Ignatium diſſenſio. Verùm ſi Eugenius ſociique ex Jeſujabi ſententia ſub Papa Epiſcopo Seleuciæ ante Nicænum Concilium floruere, nullo pacto ad Neſtorianam ſectam ſpectare poſſunt, quæ centum poſt annis emerſit. Poſt Neſtoriana tempora quum Barſumas Niſibenus ſociique Eccleſias Orientis atque cœnobia hujuſmodi peſte infeciſſent, tùm verò Epiſcopi & monachi illi errorem ſuum editis libris propugnare cœperunt, ut ex catalogo Sobenſis liquet. Babæus Archimandrita pro Neſtoriana quidem hæreſi ſcripſit, ut dictum eſt ſuprà hoc tom. à pag.88. at nequaquam fundator fuit cœnobii Izlenſis apud Niſibin poſiti, de quo Ignatius Jacobitarum Patriarcha litem Jeſujabo movebat, ſed in ejus præfectura tertius ab Abrahamo fundatore ſucceſſerat ut ex Thoma Margenſi obſervavi hoc tom. pag.89.

Hæc de Epiſtola Jeſujabi dicta ſint ſatis.

Eidem Epiſtolæ in laudato Codice Arabico Vaticano 49. præmittitur *Tractatus Anonymi adverſùs Mahometanos, Judæos, Jacobitas, & Melchitas*, inſcriptus: كتاب البرهان على صحيح الايمان. *Liber Demonſtrationis de vera fide*. Auctorem Neſtorianum fuiſſe, & poſt annum Chriſti milleſimum vixiſſe, colligitur tùm ex toto libri contextu, in quo Neſtorianam ſectam propugnat; tùm etiam ex eo quod Eutychium Patricidem Alexandrinum Melchitarum Patriarcham, & Severum Mokaffæum Coptum ſeu Ægyptium Aſmonæorum Epiſcopum pluribus in locis memorat: Eutychius autem anno Chriſti 950. obiit, & Severus anno 978. in vivis erat, ut ex Hottingero, Pocockio, & Caveo conſtat. Prætereà Francorum ſeù Latinorum meminit, qui in Syria & Chaldæa ſub Francorum nomine poſt annum Chriſti centeſimum ſupra milleſimum innoteſcere cœperunt. Quamobrem aut Jeſujabo Malchonis filio, aut certè Eliæ ipſius in Sede Niſibena præceſſori librùm hunc adjudicaverim; tùm quia eandem materiam uterque Arabicè tractavit; tùm etiam quia Tractatus iſte inter Eliæ & Jeſujabi opera in laudato Codice Vaticano collocatur. Sed ſi operis hujuſce ſtylum accuratiùs obſerves, ad Jeſujabum magis accedere videbis. Quid? quod Jeſujabi, non Eliæ ætas cum Francis, quorum in hoc libro fit mentio, convenit. Nam Elias quidem circa annum Chriſti 1060. atque adeò ante Francorum in Syriam adventum obiit, quum ſucceſſor ejus in Niſibena Sede Ebedjeſus ad annum Græcorum 1374. Chriſti 1063. ab Amro memoretur, ut dixi tom. 2. pag. 447. Jeſujabus verò in vivis erat anno Chriſti 1222. quo Ignatius Jacobitarum Patriarcha ab ipſo per literas impugnatus, illius ſectæ regimen ſuſcepit. Niſi priora ejus libri folia excidiſſent, conjecturis hujuſmodi opus non fuiſſet.

Porrò totum opus in quatuor Partes dividitur: quarum *Prima complectitur capita duo*: الفصل الاول يتضمن اقامة الدليل على ان الثالوث المقدس الاه واحد وليس ثلثة الهة وردا على المسلمين. *Caput I. Demonſtratur ſanctam Trinitatem unum Deum eſſe, non tres Deos. Reſponſio ad Moſulmanos*, hoc eſt, Mahometanos. Deſideratur initium. الفصل الثاني يتضمن الكلام في السيد المسيح وردا على اليهود. *Caput II. De Chriſto Domino, adverſùs Judæos.*

Ca-

Pars II. complectitur capita quatuor. Caput I. oſtenditur Melchitas & Jacobitas duas eſſe recentes ſectas. الجزء الثاني يشتمل على اربعة فصول . الفصل الاول يتضمن اقامة الدليل على ان الملكية واليعقوبية فرقتان محدثتان .

Hic de Eutychio Patricide Melchita deque Severo Mokaffæo Jacobita præfatus, quos multas ait in Neſtorianos calumnias congeſſiſſe, ſubjungit hiſtorica ferè methodo infinitas propemodùm ineptias de fide Chriſtiana ad Græcos, quos ubique Melchitas & aliquando Romæos appellat, invecta; de primis quatuor Conciliis generalibus; de initio, ut ait, Græcorum & Jacobitarum ab Eccleſia defectionis ſub Conciliis Epheſino & Chalcedonenſi; de Maronitis, & Armenis: denique de Mahometanis, quorum tyrannidem ſuprà Romanum Græcumque Imperium viliſſimus aſſentator extollit. الفصل الثاني في احتجاج قورلوس واشياعه بمواضع من الانجيل والجواب عن ذلك .

Caput II. Reſponſio ad objectionem Cyrilli ejuſque ſectariorum ex locis Evangelii petitam, nimirùm expendit illud Joannis, *Verbum caro factum eſt*. الفصل الثالث في الرد على اليعقوبية . *Caput III. Confutatio Jacobitarum*. الفصل الرابع في الرد على الملكية .

Caput IV. Confutatio Melchitarum. Multa adversùs utroſque congerit, circa perſonam Chriſti, naturas, ſubſtantias, operationes, & voluntates. Sed tria potiſſimùm notanda, quæ ipſis opponit. Primum, ait Melchitas & Jacobitas locum hunc Apoſtoli ad Hebr. c. 2.

هو من دون الله عوض جميع الناس ذاق الموت .

Ipſe præter Deum pro omnibus hominibus guſtavit mortem, corrupiſſe hoc pacto,

هو الله عوض جميع الناس ذاق الموت .

Ipſe Deus pro omnibus hominibus guſtavit mortem. Verùm ad hanc Neſtorianorum objectionem reſponſio Barhebræi allata eſt à nobis Tom. 2. pag 290. Et in Concilio Diamperenſi corruptio multorum locorum Teſtamenti novi Neſtorianis potiùs opponitur, ut refert Thomas à Jeſu in libro de converſione omnium gentium procuranda pag. 355. Secundo aſſerit in Liturgia Jacobi Fratris Domini, quam ipſe velut legitimam nequaquam agnoſcit, hæc verba Sacerdotis ad Deum haberi: اذكر مريم التي ولدتك بنعمة ايشوع المسيح .

Memento Mariæ, quæ te genuit per gratiam Jeſu Chriſti. At neque apud Græcos, neque apud Syros ea verba in Liturgia Jacobi exſtant. Quamobrem vel pura puta calumnia eſt; vel Jeſujabus in aliquem corruptum codicem incidit. Tertio de Ægyptiis tùm Jacobitis tùm Melchitis fabulam hanc nar-

rat. Alexandriæ, inquit, idc æneum, quod ميكايل *Mich*- ſumma religione colebant Æg- ſteà nomini Michaëlis Archang- tum venerari cœperunt, quun- fidem amplexi ſunt. Ità nim- de Angelio, ſeù Templo An- quod ſub Theophilo Patriarch- dicitur: de quo vide in Diſſert- phyſitis Tomo 2. præfixa §. 4. -*litæ*.

Pars III. Caput unicum, *noſtrorum Orientalium, qui Ne- tur: & quod ii*, ut aſſerit, *in- conſtantes fuerint, ut nullam h- mutationem aut corruptionem ſul- de rebus tùm ad religionem, t- nam ſpectantibus iidem ſentiant*.

-ل يتضمن فضايل اصحابنا المشارقة -طور وانهم مقيمون على ايمان -عرض فيه تغير ولا فساد -ليهم في فرايض المذهب .

Gentiles ſuos Jeſujabus cæter- nationibus præſtare affirmat tù- tùm moribus. Primum oſten- ex eo, quod Orientales Chriſt- bulis primi omnium adoraverin- ab Apoſtolis fidem nullo alio n- perint, non inſtar Jacobitaru- tarum, quibus religionem ait- gum præſcriptam, non Apoſto- catione traditam: quod nulla h- reſis emerſerit: quod denique p- fide ſervanda martyrium dat- ſubierint: atque hic martyr- laudat, qui ſub Perſis paſſi ſ-

- نصارى باجرمى ماية الف وثلثة -ان قبلوا الشهادة في وقت واحد .

inter alios martyres, Chriſtiano- tarum, hoc eſt, Garmææ reg- rum *centum ſexaginta tria millia- uno eodemque momento martyrio* perinde ac ſi glorioſiſſimi illi - ſub Sapore aliiſque antiquis Pe- bus paſſi ſunt, ad Neſtorianos a- ſpectent. Alterum probare ni- ſtianarum virtutum exercitati- rando, quas omnes apud ſuos e- ter affirmat: nimirùm legitim- ſuorum electionem, altarium - jejuniorum puritatem, (ubi ſu- quadrageſimali differit:) laicor- torum continentiam, (ubi quo- ſectarum Chriſtianos ſugillat, - titulo, vel ancillas concubina- inſtar Mahometanorùm, ducer- corum in perſolvendis Horis C- ſervantiam, (atque hic ſeptem modi recenſet: صلاة الليل . صلاة -ة . السادسة و صلاة العتمة . صلاة نصف الليل . *Preces ſcilicet Veſp*-

ctis, *Matutini*, *Nonæ*, *Sextæ*, *Tenebrarum*, *& mediæ noctis*; quum tamen ex ipſis Neſtorianorum Officiis conſtet, eos præter Veſperas, Nocturnum, & Matutinum, nullas alias Horas celebrare, ut ſuo loco dicam: nec ſatis intelligi queat, quid ſint & quàm inter ſe diſtinctæ *Preces Noctis*, *Tenebrarum*, *& mediæ noctis*, & cur *Tertiam Horam* in recenſione ſeptem Canonicarum omiſerit: Primam enim *Matutini* nomine intelligunt Syri. Denique ſuos ſectarios ait Chriſti Domini Apoſtolorumque veſtigiis inhærere, quum Circumciſionem colunt: واتباعنا فعل سيدنا وتلاميذه الاطهار فى استعمال الختانة لا مثل من فسح لهم وسهل عليهم فى معناها رغبة فى نقلهم عن عبادة الاوثان الى معرفة الله والايمان. *Nos*, inquit, *Dominum noſtrum ſanctoſque ejus Diſcipulos in uſu Circumciſionis ſequimur, non ita tamen, ut eos imitemur, quibus illa idcircò permiſſa fuit, ut facilius libentiuſque ab idolorum cultu ad Dei fideique agnitionem adducerentur*. Hinc liquet, non modo Ægyptios Æthiopaſque Monophyſitas, ſed etiam Neſtorianos Chaldæos Circumciſionem aliquando exercuiſſe.

Pars IV. continet tria Capita. Caput I. Reſponſio ad eum, qui minimè probat, quod nos à communione Melchitarum & Jacobitarum abhorremus. الجزو الرابع يشتمل على ثلثة فصول. الفصل الاول منها جواب من ينكر امتناعنا من اخذ قربان الملكية واليعقوبيه.

Errores, ut aſſerit, Melchitarum & Jacobitarum hos in ſumma recenſet. Primo Sacerdotes, ait, nudis pedibus Altare ingrediuntur. 2. Ipſi communicant, aliiſque communionem porrigunt abſque Calice. 3. Communionem præbent, quum cibum ſumpſerint jejuniumque ſolverint. 4 Communionem mulieribus puerиſque per vicos & domos deferendam tradunt: mulieribus quoque, & iis qui nullo ordine initiati ſunt permittunt, ut Communionem aliis præbeant. 5. Euchariſtiam tamdiù repoſitam conſervant, ut corruptioni, & muribus ipſis obnoxia ſit. 6. Apud Romæos in fine ſacræ Liturgiæ Euchariſtiam primùm, deinde aquam fervidam in calicem immittunt: quo fit, ut Euchariſtia ſolvatur. 7. In jejunio Liturgiam celebrant feria prima pro tota [illegible]da, & ex Euchariſtia illa ſingulis [illegible]erunt quod ſumant, contra ſa[illegible]nones, quibus præcipitur, ne Euchariſtia vel una nocte maneat. 8. Aliquando Euchariſtiam in calice ſic immiſcent, ut panis vinolentus videatur. 9. Quandoque etiam plures Hoſtias quis uno die ſumit, ex oblatione ſcilicet illius diei, & ex ea, quæ antea repoſita fuerat. 10. Oblatio eorum ex foro emitur, eamque mulieres ſubigunt, & [illegible] ipſi aut hæretici coquunt. 11. Li[illegible] uſurpant Jacobo Fratri Domini in[illegible] quæ tamen ejus eſſe nequit, ſed [illegible]tiùs Jacobo Baradæo tribuenda eſt propter multos quos complectitur, ut aſſerit, errores: ut puta quum Eliæ prophetæ commemorationem agunt, qui tamen vivus eſt; oblatio autem, ut inquit, & commemoratio pro defunctis dumtaxat peragitur. Item Eccleſiam Sion commemorant, quæ Jacobi Apoſtoli temporibus necdum ad fidem converſa fuerat. Ajunt præterea in quadam Secreta, Deum alloquentes, *Memento Mariæ quæ te genuit per gratiam Jeſu Chriſti*. 12 Quum Euchariſtiam porrigunt, dicunt ad eos qui ipſam ſumunt, *Hoc eſt corpus Dei*, &, *hic eſt ſanguis Dei*. 13. Munditiem adeò non curant, ut contingat quempiam eorum in ſacra Liturgia à dextris & ſiniſtris altaris exſpuere. 14. Aquâ ſe minimè abluunt, Manichæos imitati, qui id religioni ducebant. 15. Imagines in Eccleſiis multiplicant, ajuntque eas omnes venerandas eſſe; quum tamen Chriſti Dominæque imaginem deſpiciant: nam in balneis aliiſque immundis locis eam collocant. 16. Sacerdotes abſque Diaconis ſacrum faciunt. 17. Sumpto cibo Altare ingrediuntur. 18. Ibidem manducant & bibunt. 19. Pueris, mulieribus, cæteriſque laicis patet acceſſus ad Altare: quin & Judæis ipſis in regione Romæorum, & apud Ægyptios. 20. Patriarchæ, Epiſcopi, & Monachi apud ipſos & Ægyptios ſandaliis minimè utuntur. 21. Eccleſias claudunt vergente die, noctemque ipſi in deliciis tranſigunt uſque ad matutinum tempus: exiſtimant enim nocturnas preces opus Diaboli eſſe. 22. In jejunio piſces manducant, & vinum bibunt, contra ipſius jejunii præſcriptum: nec id tantùm faciunt, ſed etiam abſtinentes à vino & piſcibus condemnant. Eò demùm progreſſi ſunt Ægyptii, ut lacte præterea in jejunio veſcantur, filiiſque ſuis ante Baptiſmum ova & carnes dent 23. Sabbato & Dominica Jejunium ſolvunt, jejunanteſque his diebus damnant. 24. Franci, hoc eſt, Latini, jejunium inchoant feria quarta; duobus ſcilicet poſt Orientales diebus. Solvunt præterea jejunium ſingulis Dominicis: & feria quinta Paſchatis, ſeù majoris hebdomadæ, agnos aſſos manducant. 25. Epiſcopi & monachi Ægyptii carnibus veſcuntur, præter regulam: lineas etiam veſtes ſub laneis gerunt. 26 Romæi ſtatuas idolorum in templis adhuc retinent. 27 Iidem hebdomadam ante initium jejunii quadrageſimalis jejunant propter Heraclii Imperatoris, ut ajunt, jusjurandum, quo ſe obſtrinxerat, ſe Judæis Palæſtinæ parſurum. Mirum ſanè, inquit, quod indicto unius hebdomadæ jejunio jusjurandum illius quotannis rediмunt, quem ipſi veluti hæreticum Monothelitam anathematizant, & tamquam tyrannum vita privarunt. Sed magis mirandum, quod Ægyptii rigidiore, quàm Romæi, jejunio hebdomadam illam colunt: hi ſiquidem in ea lacticiniis veſcuntur; Ægyptii verò nullum, jejunium quadrageſimale inter & ipſam, diſcrimen agnoſcunt. 28. Romæi Sabbatum non ſecùs atque Judæi colentes, in ipſo ſacram Liturgiam pro mortuis faciunt, in eo dumtaxat acceptam eſſe pro mortuis Oblationem exiſtimantes. 29. Jacobitæ exiſtimant ſecundas nuptias à Sacerdotio & Diaconatu impedire;

dire; ſecùs fornicationem, quam Epiſcopi eorum ſcientes volenteſque ipſis permittunt. 30. Ægyptii duas uxores uni viro concedunt: ancillas prætereà & concubinas, quot voluerit. Æthiopes verò, ſeù Habiſſini, quot placuerint, uxores ducunt. Epiſcopi autem in regione nigrorum, hoc eſt, in Nubia, inſtar laicorum, conjuges habent. 31. Eunuchos & Spadones ad ſacros ordines admittunt. Has, inquit, ob cauſas Jacobitarum ſimul & Melchitarum communionem devitant Neſtoriani, quorum contrarias prædictis conſuetudines opponit. Deo nimirùm ita diſponente, ut quo ferè tempore Michaël Cerularius Græcorum Patriarcha conquiſitis diverſarum criminationum capitibus Orientem in Latinos excitare contenderat, Neſtoriani aliique Orientis hæretici adversùs Græcos ipſos conſurgerent.

Caput II. Adversùs Romæos ſeù Græcos, qui de Patribus & Locis ſanctis gloriantur.

الفصل الثاني فى نقض ما يفتخر به الروم من الاباء والافخار .

Ut Orientales ſuos Græcis præſtare oſtendat, hæc Orientis privilegia enumerat. Primum, ait, Paradiſus ſitus eſt in Oriente. 2. Orientales primi omnium gentium Chriſtum agnovere, eumque oblatis muneribus adorarunt. 3. Inſtituta eſt ab Apoſtolis ad Orientem adoratio. 4. Patres generis humani tùm ante, tùm poſt diluvium in Oriente fuerunt: Adam ſcilicet & Eva, eorumque filii uſque ad Noë; deinde Noë cum deſcendentibus ſuis uſque ad Abraham: Abraham verò ex Oriente in Palæſtinam profectus eſt: Chriſtus denique ex ſemine Abrahæ Orientalis fuit: & Apoſtoli ipſi fidei noſtræ ſatores ad Orientem ſpectant. At Græci, inquit, Occidentaleſque neque de Patribus, neque de Prophetis gloriari poſſunt, ſed tantùm de Saturno, Jove, Marte, Mercurio, Venere cæteriſque prophanis numinibus, deque hæreſiarchis Simone Mago, Valentino, Ario, Macedonio, Origene, Paulo, Photino, Apollinario aliiſque; ſubjungit de Hieroſolyma:

فان افتخروا ببيت المقدس انه فى ايديهم فما صدقوا . فانما هو فى ايدى العرب وملكهم . ولعمرى ان القدس قد كان فى ايديهم اذ كان ايمانهم صحيحًا وامرهم مستقيمًا . فلما مرقوا عن صحيح الايمان لم يزلوا موليين بين ايدى اعدايهم منقلبين من المواضع المقدسة التى كانت فى ايديهم .

Quodſi Hieroſolymam, inquit, *ſe poſſidere jactent, mentiuntur: Eſt enim ſub Arabum poteſtate & regno. Eam ſanè poſſidebant, quum orthodoxam fidem tenebant. At poſtquam à vera religione defecerunt, hoſtibus ſuis ſubjecti fuere, à Locis ſanctis, quæ olim in eorum dominio erant, exules facti.* Hinc patet librum hunc à Jeſujabo compoſitum, poſtquam Arabes Hieroſolymam pulſis Latinis recuperarunt: hoc eſt, poſt annum Chriſti centeſimum octogeſimum ſeptimum ſuprà milleſimum; nam Latini eam urbem, quam anno Chriſti 1099. expugnaverant, quum annos octo ſupra octoginta tenuiſſent, anno demùm 1187. amiſere. Demùm ſancta ſanctis comparans, in eo ſe errore verſari declarat, ut exiſtimet, Animas ſanctorum in Paradiſo terreſtri commorari. وان افتخروا بكون بيت المقدس فى الغرب فعندنا فى المشرق الفردوس الذى لا يدانيه بيت المقدس الذى اليه بعث المسيح نفس اللص ولم يتركها فى بيت المقدس . وان قالوا عندنا جسد فطروس وفولوس قلنا عندنا فى الفردوس احنوخ واليا لم يموتا : وانفس فطروس وفولوس وجميع الانبيا والسليحين والصالحين . والانفس اكرم من الجثث والاجساد . وعندنا ايضا ما ليس بدون جثة فطروس وفولوس وهو جثة حزقيال النبى فى الزاب . وجثة دانيال النبى بالسوس وجثة مار ثوما السليح بالهند ومار تادى بالرها . ونثنايل بارمينية ومار مارى السليح بدير قنى وجماعة لا احفظ اسماوهم .

Si gloriantur, inquit, *Hieroſolymam in Occidente ſe habere, reponimus nobis eſſe in Oriente Paradiſum, cui Hieroſolyma comparari nequit: in eum quippe Chriſtus animam Latronis miſit, non Hieroſolymæ illam reliquit. Quodſi ſubjungant, apud ipſos corpus Petri & Pauli exſtare, ſubjungimus & nos, in Paradiſo apud nos Enochum & Eliam adhuc vivos degere: ſimiliter & animas Petri & Pauli, omniumque Prophetarum, Apoſtolorum, Sanctorumque. Animæ autem cadaveribus corporibuſque præſtant. Præterea habemus & nos quod cadavere Petri & Pauli haud inferius eſt: nimirùm cadaver Ezechielis Prophetæ in Zaba, cadaver Danielis Prophetæ in Suſan, cadaver ſancti Thomæ Apoſtoli in India, ſancti Thaddæi in urbe Edeſſa, Nathanaëlis* (hoc eſt, Bartholomæi, ut putant Chaldæi) *in Armenia, ſancti Maris Apoſtoli in Dair-Kona, aliorumque plurimorum, quorum nomina mihi nunc in promptu non ſunt.* Hæc ille, falſa quidem, ſed ad Neſtorianæ ſectæ penitiorem cognitionem habendam hic à nobis commemorata.

Caput III. Epilogus. الفصل الثالث يتضمن كلامًا جليًا فى معنى الكتاب .

Summam exhibet eorum, quæ de Neſtorianis à nonnullis tradita refellit. Quoſd[...] affirmare, Neſtorianos à trecentis [...]ginti Patribus Nicænis damnatos f[...] quum tamen Neſtorius, ut ſubjungit, ſexaginta annis poſt Nicænum Concilium natus ſit. Alios ad Arium Alexandrinum eos referre. Alios exiſtimare, Neſtorianos profiteri Chriſtum Dominum imperfectum fuiſſe uſque ad Baptiſmum, quo à Joanne accepto perfectionem conſequutus ſit. Nonnullos dicere ipſos Beatæ Virginis adverſarios, cujus neque commemorationem in ſta[...]cibus peragant, neque imaginem in E[...] teneant. Eutychium Melchitam, & Seve-

rum

CAPUT CXCVI.

Joannes Zugbi Presbyter & monachus.

1 Joannes [1] Zugbi collegit ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܙܘܥܒܝ ܟܢܫ

2 Compoſitiones [2] Grammaticas, ܣܘܢܬܐܟܣܝܣ ܓܪܡܛܝܩܝܬܐ.

Eaſque ܘܐܢܝܢ

rum Mokaſſæum Ægyptium multas calumnias in Neſtorium ſectarioſque congererent: de Neſtoriana denique ſecta hanc ſententiam ferre, ut eam narrent pridem extinctam, deinde per Barſumam Niſibenum Metropolitam inſtauratam fuiſſe.

1 *Joannes Zugbi filius* monachus ac Presbyter fuit in cœnobio Kokenſi, quod Sabarjeſu nuncupatum eſt, in regione Arbelenſi: ubi auditorem habuit Jacobum Severum Tagritenſem Epiſcopum, teſte Gregorio Barhebræo in Chronico Syriaco Par. 3. in Vita Joannis Aaronis Bar-Maadani Maphriani. Floruit ineunte tertio decimo chriſtiano ſæculo, ut dixi Tom. 2. pag 455.

2 *Compoſitiones Grammaticas in unum volumen congeſſit.* Duplex Joannis Grammatica, tàm metro alligata, quàm ſoluta oratione cum diverſis variorum de eadem re Tractatibus exſtat ms. in Biblioth Vatic. Cod. Syr. Ecchell. 27. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag 578.) *qui deſcriptus dicitur ex Codice exarato à Joſue Presbytero Joannis filio in urbe Bagdadenſi ſub Sabarjeſu hujus nominis quintò Patriarcha cognomento Bar-Meſſia, feria 4. die 10 Novembris anno Græcorum 1558. die 26 Gemadi prioris anno Hegiræ 644.* (Chriſti 1246) qui modo in Bibliotheca S. Petri Montis Aurei in Urbe conſervatur. In eo autem Codice ſequentes Tractatus à Joanne Zugbi vel collecti, vel compoſiti habentur. Videlicet. I. [illegible]

Eliæ Metropolitæ Niſibis de literis. De literis genitivis (hoc eſt, radicalibus,) *& additiis. De literis, quæ caſus appellantur. De literis lenibus, & aſperis. De literis, quæ corripiuntur,* (hoc eſt, ſcribuntur quidem, ſed non pronunciantur.) *De literis, quæ mutuò permutantur. De punctis, quæ appoſitiones ſeù affixa vocantur: apponuntur autem dictionibus pluralibus, ut eas à ſingularibus diſtinguant. De ſyllabica dictionum Syriacarum comprehenſione.* II. [illegible]

Hucuſque Grammatica Mar Eliæ; ſequitur Mar Joannis cognomento Bar Zugbi. Videlicet: *De Partibus Orationis, quot ſint. De Nomine, quod eſt prima Pars Orationis, deque ejus diviſionibus. De iis, quæ Nomini accidunt, nimirùm Genus, Species, Numerus, Figura, Qualitas, Caſus. De Subſtantia, & Accidentibus:* Ubi Joannes philoſophicè tractat de Decem, ut Logici ajunt, Prædicamentis. *De Verbo, quod eſt ſecunda Pars Orationis.* Hic fusè diſſerit de Verbo Dei & de Incarnatione, ſenſu tamen prorsùs Neſtoriano. *De iis, quæ Verbum conſequuntur, id eſt, opus, cogitatio, vox, ſcriptura. De Verbi definitione, & diviſione. De iis, quæ Verbo accidunt, hoc eſt, Genus, Numerus, Tempus, Perſona, Qualitas, Species, Modi.* III. [illegible]

Eliæ Metropolitæ Niſibis, de Specie. IV. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Joannes Zugbi de Pronomine, quod eſt pars tertia Orationis. De Participio, quod eſt pars quarta Orationis. De Adverbio, quod eſt pars quinta Orationis. De Præpoſitione, quæ eſt pars ſexta Orationis. De Conjunctione, quæ eſt pars ſeptima Orationis. De Vocalibus, ſeu Punctis. V. [illegible]
[illegible]

Nomina Punctorum diſcernentium (hoc eſt, unam dictionem ab altera diſtinguentium.) *quæ magna dicuntur, interprete Mar Elia* (primo) *Catholico*. Vide ſuprà pag 265. VI. [illegible]
[illegible]

Joannis Zugbi de literis ſervilibus *Aleph, Mim, Nun, Tau. De literis lenius, vel aſperius pronunciandis*. VII. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Explicit aptus Grammaticæ artis contextus auctore monacho probato, cœnobita perfecto, aſceta admirabili, Presbytero vero, directore ſuſpiciendo, manuductore gratiæ, magiſtro noſtro Joanne cognomento Bar-Zugbi, è ſacro cœnobio ſancti Mar Sabarjeſu in Koka. Item ejuſdem *carmen* metro heptaſyllabo *de ſeptem partibus Orationis, quo veluti compendio tota Grammatica continetur*. Initium: *Perfecto ſapientiæ amatori, virtutumque ſtudioſo &c.* VIII. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Joſephi Epiſcopi Mardæ cognomento Bar-Malchon, carmen metro dodecaſyllabo *de Punctis, inſcriptum Rete Punctorum:* Initium,

In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, trium perſonarum, unius ſubſtantiæ, unius Dei, uniuſque eſſentiæ &c. IX. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Diſtinctio vocum ſcriptura quidem ſimilium, ſed ſenſu differentium, quæ per Puncta diſtinctiva noſcuntur & diſcernuntur. Initium: *Abba, Pater, ex paternitate* naturali, *juxta illud, non habemus patrem in terra:* & cætera ordine Alphabetico. Auctor hujus Tractatus videtur eſſe Eudochus, ſeu Eudoxius Presbyter Melitinenſis, de quo dixi tom. 2. pag. 308.: ejus enim diſertum nomen præfertur in aliis mss. Codd. qui circumferuntur. Specimen do in hac voce [illegible] *Tharſis*.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Tharſis, inquit, *id eſt, lapis albus ſplendens inſtar lucis, ut* Exod. 28. 20. *Tharſis & Iaſpis* (in Vulgat. Lat. & Græc. Chryſolitus, Onychinus & Beryllus.) *Tharſis verò urbs eſt & portus, juxta illud*, Pſalm. 72. 10. *Reges Tharſis, hoc eſt, Sinarum*. Eadem leguntur in Lexico Bar-Pahlul. Unde liquet, ex horum Auctorum ſententia naves Salomonis in Indiam Orientalem & uſque ad Sinarum regionem navigaſſe. X. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Carmen metro heptaſyllabo *de quatuor Punctis radicalibus, quæ diſtinctiva & magna dicuntur, auctore quodam Philoſopho*. Initium: *Acue mentem tuam, Lector, vagaſque cogitationes collige*. Abſolutus dicitur hic liber [illegible]

anno Græcorum 1770. hoc eſt Chriſti 1459. XI. *Eliæ Niſibeni Nomenclator* Syro-Arabicus, de quo ſuprà pag. 267. XII. Denique *Joſue Bar Ali medici Lexicon* Syro-Arabicum, de quo ſuprà hoc tom. pag. 257.

Porrò à Joanne Zugbi in citato Codice Ecchellen. 27. laudantur hi Grammatici.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Eaſque in unum volumen congeſſit.
Præterea edidit Orationes [1] metricas.

ܘܟܢܫ ܐܢܘܢ ܒܚܕ ܦܢܩܝܬܐ ܀
ܐܦ ܡܐܡܪܐ ܥܒܕ ܕܡܫܘܚܬܐ ܀

CAPUT CXCVIII.

Salomon Epiſcopus Baſſoræ.

2 Salomon [2] Chalatenſis Baſſoræ [3]
3 Fecit librum [4] Apis:
4

ܫܠܝܡܘܢ ܚܠܛܝܐ ܕܒܨܪܐ
ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܕܒܘܪܝܬܐ ܀

Fe- ܥܒܕ

Jeſudenah Epiſcopus: Achbudemes: Joannes Stylita: Joſeph Huzita: Joannes (ſeu Honainus) *medicus: & Elias Metropolita Niſibis.*

1 *Orationes metricas*. Extat penes me *Carmen* metro heptaſyllabo *de Baptiſmo & Euchariſtia*, ex pervetuſto Codice in urbe Moſul deſcriptum mihique tranſmiſſum: in quo Joannes Zugbi falſam popularium ſuorum opinionem de Fermento Euchariſtiæ & Baptiſmi ab Apoſtolis ad ipſos continuata, ut ſibi perſuadent, & nunquam interrupta ſerie derivato, ex apocrypho quodam libro Simonis Petri nomine inſcripto, & ex Simeonis cujuſdam Presbyteri ſibi æqualis auctoritate confirmare nititur. Sacro præterea Occidentalium, ut vocat, Chriſmati ex oleo, balſamo, aliiſque aromaticis ſpeciebus compoſito, purum ſimplexque oleum, quo Neſtoriani pro Chriſmate utuntur, longe præferendum exiſtimat: ſuos quidem tamquam antiquiſſimi & Apoſtolici ritus tenaces commendans; cæteros verò velut novitatis ſtudioſos traducens. Et de utroque quidem Fermento hanc fabellam tradit. Baptizato, inquit, in Jordane Chriſto Domino, Joannes Baptiſta ex aquis de ſacro ipſius corpore defluentibus vaſculum implevit, conſervatumque uſque ad diem decollationis ſuæ, diſcipulo ſuo Joanni Evangeliſtæ cuſtodiendum tradidit. Eidem Joanni Evangeliſtæ, ſubjungit, quum Chriſtus in cæna Euchariſtiam inſtituiſſet, partemque unam ſingulis Apoſtolis diſtribuiſſet, duplicem præbuit, quarum alteram ille ſumpſit, alteram non ſecùs atque Vaſculum aquæ, repoſitam cuſtodivit. Et in ipſum quidem vaſculum Aquam poſteà, quæ de latere Chriſti in cruce pendentis effluxit, immiſit, ſanguinem verò Euchariſtico pani commiſcuit. Hoc ait Euchariſtiæ, illud Baptiſmi fermentum fuiſſe. Nam Apoſtolos poſt acceptum Spiritum ſanctum, antequam in eam, quæ ſibi obtigerat, orbis terrarum partem ad prædicandum Evangelium proficiſcerentur, Aquam illam & Panem Euchariſticum inter ſe diviſiſſe, quibus tamq uam Fermento in utroque illo Sacramento adminiſtrando uſi fuerint. Hæc nimirùm Fermenti origo eſt, de quo tantoperè gloriantur Neſtoriani, ut graves cæteroquin illius ſectæ Scriptores, Jeſujabum & Ebedjeſum Niſibenos Archiepiſcopos, non puduerit affirmare, nullam aliam præter Neſtorianos Chriſtianam gentem Apoſtolicas traditiones quoad utriuſque illius Sacramenti materiam ſartas tectaſque ſervaſſe.

2 *Salomon Chalatenſis* (non *Chalatia*, ut perperàm Ecchellenſis & Hottingerus,) hoc eſt, ex urbe Chalata oriundus, Jeſujabi Malchonis, cujus ſuprà facta eſt mentio, æqualis, *Baſſorenſem Eccleſiam Metropolita* regebat anno Chriſti 1222. quo ordinationi Sabarjeſu Patriarchæ interfuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 453. Eſt autem Chalata urbs Mediæ non ignobilis, cujus Epiſcopus Neſtorianus Joannes laudatur ab Amro in Vita Eliæ III. Patriarchæ Tom cit. pag. 450. Eadem terræmotu corruiſſe narratur in Chronico Noë Jacobitarum Patriarchæ anno Chriſti 1245. & 1434., hoc eſt, anno 251. & anno 62. ante annum Græcorum 1802. quo Chronici ſui Breviarium idem Noë conſcripſit, ut liquet ex eodem Tom 2. pag. 470. & 471.

3 *Baſſoræ*. Ejus urbis Metropolita Neſtorianus hoc etiam nomine appellari ſolet,

ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܦܪܬ ܕܡܝܫܢ

Metropolita Perat-Maiſan, hoc eſt, Meſenæ inſulæ, de qua in Diſſertatione de Monophyſitis, Tomo ſecundo præfixa verbo *Baſſora*.

4 *Librum Apis*. Titulus libri eſt, ܟܬܒܐ

ܕܠܩܘܛܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܒܘܪܝܬܐ ܕܣܝܡ ܠܡܪܝ
ܫܠܝܡܘܢ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܦܪܬ ܕܡܝܫܢ ܗܢܘ
ܕܝܢ ܒܨܪܐ ܠܘܬ ܡܪܝ ܢܪܣܝ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܚܕܝܬܐ ܘܕܐܬܪܐ

Liber Spicilegii, Apis inſcriptus, auctore Mar Salomone Metropolita Perat-Maiſan (hoc eſt,

Et alterum de figura cæli & terræ: Et Oratiunculas: & Preces.

[illegible]

CA-

Baſſoræ) *ab eodem nuncupatus cuidam ſocio ſuo, ideſt, Domino Narſeti Epiſcopo Coniſapor in Vazich*, ut ex Præfatione ejuſdem libri colligitur. Binum exemplar habemus in Bibliotheca Vaticana: alterum imperfectum, quo priora capita quadraginta dumtaxat continentur, Cod. Syr. 9. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 488. Alterum integrum, Libro Margaritarum & Catalogo Sobenſis ſubjunctum in Codice ms. Ecchell. 17. To. 1. Bibl. Orient. p. 576. cui hæc inſcriptio præfigitur:

[illegible]

Liber iſte Apis, & Margaritarum eſt ſancti & inclyti martyris Domini Cyriaci in oppido Salach regionis Baruar, à fidelibus proprio ejuſdem ſancti ære emptus. Ad calcem verò notatur tempus ſcripti Codicis in hæc verba.

[illegible]

Abſolutus eſt ope Domini noſtri liber iſte Spicilegii, qui Apis inſcribitur, & Deo laus & gratiarum actio in trinitate perſonarum æqualium & indiviſibilium Amen. Scriptus autem fuit liber iſte anno milleſimo centeſimo octogeſimo ſeptimo Alexandri filii Nectibi Regis Græci, menſe Februario, die decimaquarta, feria quarta abſolutus fuit. Exaravit librum hunc vir miſer, peccator, humilis, pollutus, implicitus omnibus adverſis praviſque operibus, & gravibus peccatis inquinatus, Gabriel neque ſchemate, quo indutus eſt, neque memoria inter homines dignus. Rogat itaque precaturque quotquot in hoc libro legerint, aut ex ipſo deſcripſerint, ſi quidem erratum aut mendum offenderint, ut id chriſtiana charitate corrigant, nec maledictionis lapides in me jaciant, ſed dicant: Deus univerſorum Dominus debita & peccata miſeri amanuenſis dimittat, ſicut publicano & meretrici pro gratia ſua condonavit, Amen Amen. Exarandi autem hujus libri hæc cauſa fuit; in gratiam ſcilicet ſpiritualis in Domino fratris, dilecti ac venerabilis Sacerdotis veri, qui Sacerdotio coram Domino ſuo purè fungitur, Preſbyteri Joannis filii Preſbyteri Jonæ. Dignos, oro, efficiat eos Dominus, ut indeficientibus felicitatibus cum ipſo fruantur Amen. Benedictus Deus in ſæculum, & laudabile nomen ejus in generationem generationum. In regione Baz, in oppido benedicto Beth-Selom, quod Dominus cum incolis ſuis cuſtodiat. Sed loco Nectibi, cujus Alexander filius dicitur, nomen *Philippi* reſtituendum, & in Epocha ejuſdem Alexandri pro anno 1187. annus 1787. reponendus. Nam annus 1187. anno Chriſti 876. reſpondet, quo nec Ebedjeſus Sobenſis nec Salomon Baſſorenſis, quorum hic opera deſcribuntur, nati fuerant. Anno verò Alexandri 1787. Chriſti 1476. dies decimaquarta Februarii in feriam quartam incidit.

Totum opus in Partes duas, & in capita ſexaginta dividitur. *Præfatio* incipit.

[illegible]

[illegible]

Non debent filii parentibus theſaurizare, inquit beatus Paulus, ſed parentes filiis ſpiritualibus. Nos igitur tibi retribuere debemus, dilecte frater noſter, baculus ſenectutis noſtræ, religioſiſſime Dei, Domine Narſes Epiſcope Coniſapor in Beth-Vazich. Recolimus enim tuam in nos ſollicitudinem &c.

Pars I. Capita 32 De rebus ad Teſtamentum Vetus ſpectantibus. *Caput 1.* [illegible]

De æterna Dei mente, condendi creaturas. Ideam Intelligit condendarum creaturarum, quæ in mente Dei ab æterno fuit. Quum autem omnia propter Adam creare Deus ſtatuiſſet, hinc, inquit, Adamus creaturas omnes in mente Dei anteceſſit, etſi reipſa creaturæ ante Adamum conditæ fuiſſent.

2. *De creatione ſeptem naturarum in ſilentio.* [illegible] nimirùm, cæli, terræ, aquæ, aëris, ignis, Angelorum ac tenebrarum: ubi tenebras non lucis privationem, ſed quid exiſtens eſſe putat: quod & infrà cap. 6. docet. In ſilentio autem naturas prædictas à Deo creatas ait, quod abſque voce, (rationem ipſe ſibi excogitavit,) conditæ ſint: [illegible]

quoniam, inquit, nondum erat qui vocem audiret, rectè eas in ſilentio creavit.

3. *De creatione terræ, aquæ, aëris, & ignis.* [illegible]

Hìc Theodori doctrinam ſequutus, ſpiritum Dei, qui ſuper aquas ferebatur, ventum fuiſſe affirmat, indoctos reputans, qui de Spiritu ſancto locum illum interpretati ſunt. Ita nimirùm vir Neſtorianus cum primariis etiam Eccleſiæ Doctoribus, Baſilio inquam & Ephræmo, agit, quum à Theodori Mopſveſteni doctrina recedunt.

4. *De cælo.* [illegible] Quoſdam arguit, qui aquas ſuprà cælum poſitas ſanctos Angelos eſſe dicunt, aut Chriſti Domini humanitatem.

5. *De Angelis* [illegible] Novem quidem Choros, ſed hoc ordine ponit. [illegible]

Angeli, inquit, novem chori ſunt, & tres ordines, ſeù Hierarchiæ. Superni, medii, & infimi. Superni ſunt, Cherubim, Seraphim, & Throni. Hi Pontifices appellantur, & ſummi Pontifices, & geſtatores throni Dei. Medii, Dominationes, Virtutes, & Poteſtates. Hi Sacerdotes dicuntur, quod ab iis, qui ſuprà ipſos ſunt, revelationes accipiunt. Infimi, Principatus, Archangeli, & Angeli. Hi miniſtri ſunt, qui creaturis adminiſtrant. Omnium principem ait eſſe Gabrielem: [illegible]

Princeps, inquit, & primus omnium, & ſupremus eſt Gabriel, idemque mediator Dei & creaturæ. De Angelis verò ad hominum cuſtodiam deſtinatis hæc habet. [illegible]

Cum unoquoque noſtrum eſt unus ex hoc choro Angelus, qui Angelus Providentiæ appellatur; idque ab hominis conceptu uſque ad communem reſurrectionem. Exutas enim corporibus animas & corpora ipſa ſepulcris mandata ab iiſdem Angelis cuſtodiri exiſtimat, donec iterùm in communi reſurrectione conjungantur. De numero denique uniuſcujuſque chori ſic definit. [illegible]

Unuſquiſque Angelorum chorus numerum omnium hominum æquat ab Adamo uſque ad reſurrectionem.

6. *De tenebris.* [illegible].

7. *De creatione lucis.* [illegible] Angelos affirmat veſpere feriæ primæ creatos, lucem verò matutino ejuſdem feriæ tempore.

8. *De creatione Firmamenti.* [illegible].

9. *De creatione arborum & plantarum: deque conditu marium & fluminum.* [illegible]

[illegible]

10. *De conditu luminarium.* [illegible]

11. *De creatione draconum, & piſcium, & volucrum, & reptilium, quæ in mari ſunt.* [illegible]

12. *De creatione animalium & pecorum.* [illegible]

13. *De formatione Adæ.* [illegible]

[illegible] Quod Geneſ. 2. de animantibus terræ & volatilibus cæli dicitur, *adduxit ea Deus ad Adam, ut videret, quid vocaret ea* &c. id Baſſorenſis ſic interpretatur. [illegible]

Regiam ei poteſtatem dedit ſuper omnes creaturas, præcepitque ei, ut ſingulis earum nomen imponeret: non quod omnia jumenta, & natantia in mari, & volatilia cæli congregaverit Deus ad Adam, ut nomina iis imponeret; ſed quia accepit in ea dominium, & poteſtatem, ut pro libitu ſuo iis uteretur, ipſiſque nomina, tamquam dominus ſervis imponeret. Baſſorenſi conſonat Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum, commentar. in Geneſ. [illegible]

Adduxit ea, inquit, *ad Adam, ut videret, quid vocaret ea. Nimirùm ea in mentem ejus revocavit, non corporaliter ad eum adduxit. Pleraque enim animalia aquatilia, quum ex aqua recedunt, vivere nequeunt.*

14. *De Eva.* [illegible].

15. *De Paradiſo.* [illegible]. Quum diverſas de ſitu Paradiſi ſententias retuliſſet, ſuum de eodem errorem his verbis exponit. [illegible]

Nunc Paradiſus habitaculum eſt animarum juſtorum. Ejus autem cuſtodes Henoch, & Elias. Animæ verò peccatorum extra Paradiſum jacent in profundo loco, qui Eden vocatur. Poſt reſurrectionem autem tam juſtorum, quàm peccatorum animæ corpora ſua reſument: & juſti quidem cælum intrabunt, fietque cælum juſtorum terra; peccatores autem ſuper terram manebunt. Hæc ille. Errorem errori addit infrà, quum homines peccatores & malos ipſos dæmones tandem aliquando pœnitentiam acturos & in cœlum recipiendos fore juxta Origenianam hæreſim aſſirmat.

16. *De peccato Adæ.* [illegible]

Arborem ſcientiæ boni & mali ficum fuiſſe arbitratur.

17. *De exitu Adæ & Evæ de Paradiſo.* [illegible]

Fabulam narrat de Baculo, quem Adam ex arbore ſcientiæ boni & mali præciſum, quum è Paradiſo ejectus eſſet, ſecum tuliſſe refert. Hunc ait per Patrum manus uſq; ad Moyſen tranſiiſſe, & à Moyſe uſque ad Chriſtum, cujus crucis pars fuerit. Id commentum perinde ac ſi non ſatis fuiſſet hìc indicatum, uberiùs exponit infrà cap. 30.

18. *Quod Adam Evam cognoverit.* [illegible] Hìc Adæ generationes deſcribit uſque ad Noë, non Hebraicum textum in ſupputatione annorum, ſed Græcam verſionem ſequutus. Poſtquam enim Mar-Abas, cognomento Magnus, Neſtorianorum Patriarcha, Teſtamentum Vetus ex Græco ſermone in Syriacum tranſtulit, variare cœperunt ejuſdem ſectæ Syri, Patrum annos ſupputantes vel juxta Hebraicum fontem verſionemque ejus Syriacam vulgatam, vel ſecundùm Græcam ſeptuaginta interpretum editionem. Idem & Jacobitis contigit poſt ſextum Chriſti ſæculum. Quod autem Baſſorenſis de Caini & Abelis ſororibus ſcribit, quas fuiſſe in cauſa ait, cur Cainus in Abelem inſurrexerit, id ex Cabaliſtarum promptuariis deſumptum, apud Eutychium Patricidem aliosque tùm Mahometanos, tùm Chriſtianos cujuſcumque gentis in Oriente ſequioris ævi Scriptores, ut & alia innumera hujuſmodi commenta, paſſim legere eſt.

19. *De inventione organi*, hoc eſt, inſtrumenti ferrarii. [illegible].

20. *De Noë, & Diluvio.* [illegible]

[illegible] Themanonæ urbis in Niſibena diœceſi

ceſſi hanc tradit. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Homines ex Arca egreſſi, octo animæ erant: ædificaruntque oppidum Themanon, de nomine Themane, hoc eſt, octo animarum dictum: eſt autem hodie Sedes Epiſcopalis in Provincia Sobenſi.

21. *De Melchiſedech.* [illegible]

Hunc ait filium fuiſſe [illegible] *Malee* fratris Saleh, qui fuit filius Cainani, filii Arphaxad, filii Sem. Matrem verò ejuſdem, ex apocryphis neſcio quibus libris tradit [illegible] *Jozedecam* appellatam: à Semo autem proavo adductum Melchiſedechum in eum locum, ubi Hieruſalem condita fuit; in monte, qui poſtea Gogoltha dictus eſt, corpus Adæ ex Arca deſumptum, ſepeliiſſe, & ſacerdotio per ejuſdem Semi manus impoſitionem accepto ibidem functum fuiſſe.

22. *De generationibus Noë.* [illegible] hoc eſt, de populis qui ex Sem, Cham, & Japhet deſcenderunt.

23. *Genealogica ſeries à diluvio deinceps*, hoc eſt, uſque ad Abrahamum. [illegible]
[illegible]

Quemadmodum ſuprà cap. 18. ab Adamo ad Noëmum, ita hìc à Noëmo ad Abrahamum, ſeriem Patrum genealogicam ex Græca ſeptuaginta Interpretum verſione traducit. Annos autem colligit ab Adamo ad Diluvium 2242. A Diluvio ad Abrahamum 1081. Ad hunc ab Adamo 3323. Sed majorem ſummam ex annis Patrum, quos idem ponit, conſurgere certum eſt: nam ipſe codicem vitioſum ſequutus, nec Hebraico fonti, nec Græcæ Verſioni conformem, ab Adamo ad Abrahamum ſic Patrum genealogiam ducit. Adam, inquit, anno ætatis ſuæ 230. genuit Seth. Seth anno 250. genuit Enos. Enos anno 290. genuit Cainan. Cainan anno 170. genuit Malaleel. Malaleel anno 165. genuit Jared. Jared anno 162. genuit Henoch. Henoch anno 165. genuit Mathuſalem. Mathuſalem anno 187. genuit Lamech. Lamech anno 182. genuit Noë. Noë anno 500 genuit Sem. Sem anno 100. genuit Arphaxad. Arphaxad anno 130. genuit Cainan. Cainan anno 139. genuit Saleh. Saleh anno 130. genuit Heber. Heber anno 134. genuit Phaleg. Phaleg anno 130. genuit Reu. Reu anno 132. genuit Sarug. Sarug anno 130 genuit Nachor. Nachor anno 79. genuit Thare. Thare anno 70. genuit Abraham. Summa annorum ab Adamo ad nativitatem Abrahæ 3475. Confer hæc cum ſumma, quam ipſe Salomon ſuprà colligit, nec non cum textu Hebraico & verſione Græca, & videbis illum non ab illis modo, ſed etiam à ſeipſo diſſentire. Quod autem ſubjungit de Textus Hebraici corruptione, antiqua eſt nonnullorum Interpretum divinatio.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Scitote, inquit, *fratres lectores, multum diſcriminis eſſe inter ſupputationem Ptolemæi*, (hoc eſt, Verſionis Græcæ juſſu Ptolemæi Regis à ſeptuaginta interpretibus editæ) & *inter ſupputationem Hebræorum atque Samaritanorum. Quoniam Judæi ab initio annorum uniuſcujuſque generationis centum annos diminuentes, eos in fine prædictarum generationum addidere, ut confuſa hoc pacto ſupputatione, homines deciperent, Chriſtique adventum falſum redderent, evincerentque, Chriſtum in fine ſæculi & in noviſſimis temporibus adventurum eſſe.* Eadem Gregorii Barhebræi conjectura fuit in Horreo myſteriorum in Tabula genealogica Patrum ab Adamo ad Moyſen, quam Pentateucho ſubnectit. [illegible]
[illegible]
[illegible]

Fortaſſe, inquit in ſupputatione annorum Adæ, *ut tempus nativitatis Chriſti nondum adveniſſe oſtenderent, detraxere Judæi centum annos ex ſingulorum Patrum ætate.* Hęc nimirùm Syri de Hebraico fonte deque vulgata ſua Syriaca Verſione ſentire & ſcribere cœperunt, Neſtoriani quidem poſt publicatam à Mar Aba Veteris Teſtamenti ex Græca interpretatione editionem; Jacobitæ verò, poſtquam Græcos Patres in ſuam linguam tranſtulere. Cæterùm S. Ephræmus in commentariis in Geneſim Hebraico textui adeoque Syriacæ vulgatæ Verſioni preſſè inhærens, Græcam interpretationem non modò non ſequitur; ſed ne commemorat quidem, ut obſervavi tom. 1. pag. 65.

24. *De conſtructione Turris, & diviſione linguarum.* [illegible]

Syri pro patrio ſermone certantes, linguam Syriacam omnium matrem faciunt. Id probare contendit Baſſorenſis cap. 22. hoc argumento. [illegible]
[illegible]

[illegible]

Hebero, inquit, nati ſunt duo filii: quorum alteri nomen Phaleg, quoniam diebus ejus diviſa eſt terra. Atque hinc patet, linguam Syriacam apud Heberum manſiſſe: nam confuſis linguis diviſaque terra, natus eſt appellatuſque Phaleg Syriaco nomine. Et cap.24. [illegible]

Ab Adamo ad Turris conſtructionem una erat in mundo lingua, hoc eſt, Aramæa, ſeu Syriaca. Sunt qui dicant, fuiſſe linguam Hebraicam. At Hebræi hoc nomine appellati non ſunt, niſi poſtquam Abrahamus trajecto Euphrate fluvio, in Haran (imò in terra Chanaan; nam Haran eſt intra Tigrim & Euphratem) *habitavit. Ex tranſitu enim Abrahami, Hebræi dicti ſunt* Eadem habet Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum, comment. in cap.11. Geneſ. [illegible]

Erat autem univerſa terra lingua una, & loquela una. Græca editio: labium unum, & vox una. Syriacam fuiſſe primam linguam, non Hebraicam, ut quidam exiſtimarunt, ex eo patet, quod Abrabam qui primum ex tranſitu Euphratis fluminis Hebræus dictus fuit, ex Ur trat Chaldæorum Syrorum. Quomodo autem is linguâ uſus fuiſſet, in qua educatus minimè fuerat? Scripturæ verò Hebraico ſermone traditæ ſunt, non propter ejus linguæ præſtantiam, aut ubertatem; (multum enim inops eſt, & ex pluribus linguis conflata;) ſed quia eam callebant quibus ſcripturæ commiſſæ ſunt. Ita & alii ſentiunt, quos longum eſſet hic referre. Sed Sobenſis ex S. Ephræmo mediam quandam viam aperuit, qua & … guam omnium primam facit, antiquitatem tuetur: utramq… eandemque olim fuiſſe: Sic Scholio in Præfationem libri quem *Paradiſum Eden* inſcripſi… [illegible]

Ait ſanctus Ephræmus, lingua… guarum omnium primam eſſe, qu… noſtrum Adam alloquutus ſit, e… Heberum manſiſſe, & ad Abra… ctam fuiſſe; quum verò hic fluvi… Hebraicæ nomen ipſi impoſitum. … his alibi.

25. *De Abrabam.* [illegible]

Arbelam urbem conditam ſcrib…

26. *De tentatione Jobi* [illegible]

27. *Benedictiones Iſaaci.* [illegible]

De Iſaaco, Jacobo, ejuſque filiis.

28. *De Joſeph* [illegible]. Aſſi…

ctum Ephræmum duodecim carm… ſepho edidiſſe; ejus autem ve… mo 1. pag.57.

29. *De Moyſe, deque filiis Iſ…*

[illegible]

30. *De Virga Moyſis.* [illegible]. Putidam de ea fabula…

prà cap. 17. tetigerat, quum fi… raſſet, de loco, ubi duodecim… ſeptuaginta palmæ erant, I… raël manſionem habuere, h…

[illegible]

[illegible]

Venerunt, inquit, *in locum, ubi erant duodecim fontes & ſeptuaginta palmæ. Dadjeſus* (cujus ſuprà facta eſt mentio pag. 98. & 99.) *in Expoſitione Paradiſi ait, ibi habitaſſe Jannem & Jambrem magos, qui Moyſi olim ſeſe oppoſuere. Erat autem, inquit, ibi puteus, & ſupra ipſum ſitula & catena ænea, dæmoneſque ibidem habitabant, quoniam locus ille Paradiſo ſimilis erat: profectuſque eo Beatus Macarius, viſitavit eum; non tamen habitare ibi potuit præ nequitia illorum dæmonum. Sed ne iidem ſupra genus humanum gloriarentur, quod ibi habitare nequiret, duobus quibuſdam anachoritis, quorum nomina nullus hominum novit, præcepit Deus, ibique uſque ad mortem commorati ſunt.*

31. *De Joſue filio Nun, deque annis Judicum, & Regum filiorum Iſraël ſummatim.* [illegible]

32. *De morte Prophetarum, quo quiſque modo vita functus & ſepultus eſt.* [illegible]

Vitam deſcribit Eſaiæ, Hoſee, Joelis, Amos, Abdiæ, Eliæ, Eliſæi, Jonæ, Michææ, Nahum, Habacuc, Sophoniæ, Haggæi, Zachariæ, Malachiæ, Hieremiæ, Ezechielis, Danielis, Ahiæ, Eſdræ. Atque hiç primam libri ſpicilegii Partem abſolvit.

Pars II. De divina diſpenſatione, quæ in novo Teſtamento peracta eſt. [illegible]

Capita 28. quorum primum eſt in ordine præcedentium trigeſimum tertium, ut ſequitur.

33. *De genealogia Chriſti* [illegible] quam ex Matthæo & Luca deſcribit.

34. *De annunciatione Angeli ad Jonachir de nativitate Mariæ.* [illegible] Qui vulgò Joachimus Deiparæ pater appellatur, hunc Baſſorenſis Jonachirum & Sadochum nuncupat; Annam autem ejuſdem Deiparæ matrem alio nomine Dinam dictam fuiſſe affirmat. [illegible]

Hic, inquit, *Sadoch, qui & Jonachir dicebatur, cum Dina uxore ſua juſtus erat coram Deo: nec filios habebat . . . . Quare idem Jonachir in deſertum perrexit . . . . Angelus autem ipſi annunciavit . . . . & reverſus eſt Sadoch in domicilium ſuum, & concepit Dina uxor ejus, & peperit Mariam: & ex illa die Anna pro Dina vocata eſt, quod Dominus miſertus ejus eſſet.* Pergit Mariæ præſentationem in templum educationemque referre, uſque ad tempus, quo Angelo nunciante Chriſtum Dominum concepit. Sexto, inquit, ab ejus ortu menſe cum victimis oblata eſt ſacerdoti: biennio autem expleto quum ablactata fuiſſet, in Templum à parentibus præſentata eſt, & à Sacerdotibus educanda matronis commendatur, quæ apud Templum habitabant, ubi unàcum aliis virginibus uſque ad annum ætatis duodecimum manſit. Tùm verò ab iiſdem Sacerdotibus Joſepho, quem Baſſorenſis viduum dicit, nuptui traditur, poſtquam ſuper virgam ejuſdem Joſephi, quæ cum virgis aliorum plurium viduorum probitate inſignium in Templo poſita fuerat, candida columba requieviſſet. Oranti denique in Templo Mariæ Archangelus Gabriel ſpecie viri apparens, de Verbi incarnatione annunciavit. Hæc videtur Baſſorenſis ex libro, qui de Genealogia Beatæ Virginis inſcriptus à Jacobo Edeſſeno citatur, deſcripſiſſe.

35. *De annunciatione Gabrielis ad Mariam de conceptione Domini noſtri.* [illegible]

Hanc contigiſſe ait feria prima, die 25. Martii, vel juxta alios Kalendis Aprilis, anno Græcorum 307 Subditque fabulam de aquis Zelotypiæ, ſeù probationis, ut Syri vocant, à Sacerdotibus Joſepho & Deiparæ propinatis, ut conceptum virgineum experirentur: qua in re Baſſorenſis à vulgato commento de aquis illis Deiparæ à Joſepho traditis recedit, de quo vide obſervata à nobis Tom. 1. pag. 140.

36. *De nativitate Domini noſtri in carne.* [illegible]

Hic narrat Joſephum Bethlehem unàcum Beata Virgine petentem, quum cerneret partûs ejus tempus imminere, obſtetricem quandam Hebræam, Salomem nomine, arceſſiiſſe: ingreſſos tamen in ſpelæum, reperiſſe Puerum à matre virgine jam in lucem editum, pannis involutum, & in præſepe poſitum. Mox in hæreticos quoſdam, ut vocat, invehitur, qui obſtetrici nomen [illegible] *Hadiocham*, non [illegible] *Salomem* fuiſ-

ſe ſcribunt. Verùm aërem verberat Baſſorenſis: nam Jacobitæ, quos hìc ſugillat, non obſtetricem illam Hadiocham vocatam affirmant, ſed aromatarium, à quo Maria Magdalena unguentum emit, ut ex eorum libris conſtat, ac præſertim ex Officio Feriæ quintæ in cœna Domini. Quo autem id fundamento ab utriſque dicatur, non liquet. Sed mirari eſt, homines illos relictis graviſſimis Scripturæ quæſtionibus, de nugis hujuſmodi tàm ſollicitos eſſe.

37. *De Vaticinio Zaradoſtæ, ſeù Zoroaſtri de Domino noſtro.* [illegible]

Mira de hoc Zoroaſtro Syri Arabeſque tradunt. Ejus diſcipulos fuiſſe Guſnaſaphum Regem, Saſanem, & Mahaimadum Perſas, affirmat Baſſorenſis, quibus ille Chriſti nativitatem prænunciaverit, ipſorumque poſteros adhortatus ſit, ut munera ad ipſum deferrent, ubi ſtellam ejus oriri vidiſſent. Id & Gregorius Barhebræus refert lib.5. Dynaſtiarum in Cambyſe, cujus verba deſcribit Ecchellenſis in notis ad Catalogum Ebedjeſu pag.266. Sed quod addit Baſſorenſis, Zoroaſtrum non alium fuiſſe, quàm *Baruch ſcribam*, id verò ſingulare ipſius commentum eſt.

38. *De Stella, quæ apparuit in Oriente in die nativitatis Domini noſtri.* [illegible]

[illegible]

39. *De adventu Magorum ex Perſide.* [illegible] De numero ac dignitate Magorum hæc Baſſorenſis.

[illegible]

Duodecim Reges, inquit, *filii Perſarum, quorum hæc ſunt nomina. Zarvandades filius Artabani. Hormiſdas filius Sitruchi. Guſnaſaphus filius Gunaphari. Arſaces filius Miruchi. Quatuor iſti aurum attulerunt. Zarvandades filius Varzudi. Orrhoes filius Choſroæ. Artaxeſtes filius Hulaiti. Eſtunabudanes filius Siſronis. Quatuor iſti myrrham attulere. Maruchus filius Chuami. Aſſuerus filius Aſbani. Sardalachus filius Baladani. Merodachus filius Baldad. Hi quatuor thus attulere.* Eadem Magorum nomina, nonnullis apicibus mutatis, occurrunt in pluribus manuſcriptis Codicibus tùm Syriacè, tùm Arabicè: qui etiam à Mahir-Sapore Perſarum Rege ad Chriſtum adorandum miſſi dicuntur in Cod.30. Tom.2. pag. 504. Duodenarium etiam numerum confirmat Jacobus Edeſſenus apud Barhebræum in Horreo myſteriorum, commentar. in Evangelium Matthæi, etſi ex numero munerum tres eos fuiſſe, vero propius cenſeant plerique Interpretes. Audi Barhebræum loc. cit. [illegible]

Venerunt Magi ab Oriente. Nonnulli affirmant tres Principes cum mille viris adveniſſe. Jacobus verò Epiſcopus duodecim ait Principes eos fuiſſe, qui relictis ſeptem millibus ad Euphratem, cum mille viris Hieroſolymam advenerint. Sed mirum eſt, quod Baſſorenſis, qui fabulas penè omnes in ſuum Spicilegium congeſſit, hanc unam rejiciat, quam cæteri Neſtoriani admittunt: de illis ſcilicet Magorum muneribus, ab Adamo in ſpelunca Theſaurorum, ut ajunt, olim repoſitis. [illegible]

Quidam ajunt, inquit, *munera ab Adamo in ſpelunca theſaurorum repoſita fuiſſe; Adamum verò Setho præcepiſſe, ut ab uno ad alterum ea transferenda curaret, uſque ad Chriſti adventum. Verùm id nequaquam ab Eccleſia receptum eſt.* Nimirùm aliquando vigilat bonus Salomon: qui tamen dum cauſam cædis Infantium deſcribit, Longinum neſcio quem obtrudit, inquiens.

[illegible]

Scripſit Longinus ſapiens ad Auguſtum Cæſ rem in hæc verba. Venerunt Magi filii Perſ rum, tuumque imperium ingreſſi, puero cuida in Judæa nato munera obtulere. Quis aute ille ſit, aut cujus filius, nobis incompertun

Cui

Cui Auguſtus Cæſar; Sapienter, inquit, egiſti, hæc nobis ſignificando. Ad Herodem autem ſcribens, de puero præcepit ut ſe certiorem faceret. Quum itaque Herodes de puero ſcrutatus fuiſſet, ſeque à Magis deluſum vidiſſet, iratus eſt, & mittens occidit omnes pueros &c.

quorum de numero ſubdit: [illegible]

Pueri numero fuere bis mille; vel juxta alios, mille octingenti. Atque hinc ad Joannem Baptiſtam digreditur, quem ait à Zacharia patre, poſtquam in templo per manus impoſitionem ſacerdotium accepiſſet, in deſertum, vitandæ cædis cauſa amandatum, ibidem vixiſſe uſque ad trigeſimum ætatis annum, quo in Jordane baptizare cœpit: Zachariam verò patrem ea de re, ob occultatum ſcilicet filium, inter templum & altare, Herodis juſſu interemptum fuiſſe: quæ communis eſt Syrorum opinio, etſi à S. Hieronymo improbata.

40. *De deſcenſu Domini noſtri in Ægyptum.* [illegible]

Multa hìc ex apocrypho Infantiæ Evangelio, & ex hiſtoria de fuga Chriſti in Ægyptum, mutuatur Baſſorenſis: de duobus ſcilicet latronibus, in quos Joſephus cum Beata Virgine & puero Jeſu in itinere incidit, qui denuum in crucem cum Chriſto Domino acti ſunt: de Hermopoleos idolo, quod Chriſtum præſentem demonſtravit: de Lazaro Regis Ægyptii, ut dicitur, amico, qui pro eodem Chriſto fidem ſuam obligavit: denique de balſamo, quod in Ægypto natum perhibetur in loco, ubi Beata Virgo ablutis Chriſti pannis aquam effundebat. Horum quædam apud graves auctores legere eſt, ut notat Baron. ad ann. 1. à num. 43.

41. *De Joanne Baptiſta, deque baptiſmo Domini noſtri.* [illegible] Chriſtum natum aſſerit feria quarta, & feria quinta baptizatum. Duos autem diſcipulos, à Joanne ad Chriſtum miſſos, Stephanum Protomartyrem fuiſſe, & Ananiam, qui Paulum Apoſtolum poſteà baptizavit. Sed Patres ſextæ Synodi tàm nativitatem, quàm baptiſmum Chriſti feria prima contigiſſe affirmant. Vide Emin. Baron. in Apparatu num. 122.

42. *De Jejunio Domini, deque ejus lucta cum Satana.* [illegible] Cætera hìc perſtringit, quæ à Chriſto Domino peracta ſunt uſque ad paſſionem.

43. *De Paſchate Domini.* [illegible]

Dadjeſum citat in Expoſitione libri Abbatis Eſaiæ: deque jejunio feriæ quintæ in cœna Domini hæc habet. [illegible]

S. Baſilius in ſuis Quæſitis permittit, ut Chriſtiani oleo veſcantur, vinum bibant, & jejunium ſolvant hoc veſpere, quo vetus quidem Teſtamentum impletum eſt, populuſque Judaicus ſanctitate exutus, nova verò lex incœpit, genteſque ſanctitatem & reconciliationem adeptæ ſunt. Verùm etſi hic ſanctus id permiſerit, cæteri tamen Patres nequaquam bujuſce rei poteſtatem faciunt, neque id per nos licet, aut per noſtræ fidei alumnos.

44. *De paſſione Domini.* [illegible]

Hìc etiam plura ex apocryphis congerit. 1. Die 9 Aprilis, ait, Chriſtum cruci affixum fuiſſe. 2. Caipham, à quo damnatus eſt Chriſtus, eundem cum Joſepho facit, antiquitatum nimirùm Hebraicarum ſcriptore. 3. Bar-Abæ, hoc eſt, filii Abæ nomen fuiſſe Joſue. 4. Militem, qui lanceâ latus Chriſti aperuit, Longinum nomine, eum fuiſſe dicit, qui in faciem Chriſti exſpuit, qui alapa eundem percuſſit, qui demùm per annos duodequadraginta languerat. 5. Quinque ait fuiſſe ſepulcri Dominici cuſtodes, quorum & nomina ipſe Hebraica hæc recitat, Iſſachar, Gad, Matthias, Barnabas, Simeon. Alios verò opinari quindecim viris eam cuſtodiam demandatam. 6. Lapidem ſepulcro impoſitum ex nonnullorum ſententia refert Petram illam fuiſſe, ex qua aquæ filiis Iſraël in deſerto erupere. 7. Sepulcrum Chriſti, contra expreſſam Evangelii auctoritatem, ſcribit, Joſue filio Nun olim paratum fuiſſe. 8. Purpuram, qua per ludibrium indutus eſt Chriſtus, à Græcis Syriæ Regibus dono miſſam ad Machabæos, ab his in Templi ornatum converſam. 9. Triginta argenteos, quibus Chriſtum Judas vendidit, ſexcentos ſui temporis & patriæ æquare. Eorum autem originem à Thare Abrahæ patre deridiculè arceſſit. Hæc tamen fabula de argenteis hiſce, ut & alia de virga Moyſis, in mss. Syrorum libris frequenter occurrit. 10. De inconſutili Chriſti tunica aliam item fabellam texit. 11. Denique de Beatæ Virginis obitu hæc habet. [illegible]

[illegible]

Ex illa hora duxit Joannes Mariam in ſua, eique miniſtrabat. Vixit autem illa poſt aſcenſionem Domini annos duodecim. Annos univerſim in mundo vixit quinquaginta octo, vel ſecundùm alios, ſexaginta & unum. Nec in terra ſepulta eſt, ſed Angeli in Paradiſum eam intulere, funus ejus cum pompa celebrantes. Convenerunt autem in die obitus ejus, Apoſtoli omnes preceſque ſuper eam fuderunt, & benedictionem ab eadem accepere. Thomas verò quum in India eſſet, ab Angelo adductus, Angelos vidit lectulum ejus in aëre circumferentes: quo ad ipſum demiſſo, oravit & ipſe, benedictionemque ab eadem accepit. Ita nimirùm ex præconcepta de Paradiſo terreſtri opinione, communem deſcribit Eccleſiæ catholicæ traditionem de Aſſumptione Beatæ Virginis, quam S. Joannes Damaſcenus orat. 2. de Dormitione Deiparæ antiquam vocat, & ex ipſo Dionyſio Areopagita ſe referre teſtatur: eademque in Officio Syrorum leguntur tàm apud Maronitas, quàm apud Jacobitas: ut mirari ſit, Gregorium Barhebræum, nulla cæteroquin auctoritate in contrarium adducta, à vulgata ſuæ ipſius ſectæ opinione receſſiſſe, quum in comment. in Matth. hæc ſcribat. [illegible]

Joannes frater Jacobi, idemque Evangeliſta, Hieroſolyma profectus eſt, comite Maria matre Domini, & ſimul relegati ſunt in inſulam Pathmon. Revocatus autem ab exilio, prædicavit in Aſia, & fundavit Eccleſiam Epheſi. Eidem miniſtrarunt Ignatius, & Polycarpus. Idemquè beatam Mariam ſepelivit, nec quiſquam novit, ubi eam poſuerit. Porrò deridiculum eſt argumentum, quo Jeſujabus Niſibenus, vel quiſquis eſt auctor libri Demonſtrationis de recta fide, utitur Par. 2. cap. 3. ad probandum juxta hæreſim Neſtorianam, Beatam Virginem non eſſe Deiparam dicendam.

وايضا فلو كانت العذرى ام الله كما يزعم الجاهل لسكان قد رفعها الى السما ولم يتركها في الارض بعد المسيح تسعة عشر سنة .

Item, inquit, *ſi Virgo Mater Dei fuiſſet, ut imperitus exiſtimat, ſuſtuliſſet eam in cœlum, nec in terra reliquiſſet poſt Chriſtum annis undeviginti.* Hinc tamen velut aurum ex ſterquilinio colligitur, auctorem illius libri cenſuiſſe, Beatam Virginem decimo nono poſt Chriſti aſcenſionem anno, in cœlum aſſumptam fuiſſe.

45. *De reſurrectione Domini.* [illegible]

46. *De Aſcenſione Domini.* [illegible] Refert Joſue Barnun Neſtorianorum Patriarcham exiſtimaſſe, cœnaculum, ubi Chriſtus Paſcha celebravit, Nicodemi fuiſſe.

47. *De illapſu Spiritus ſancti in cœnaculum.* [illegible]

Quod ſuprà Joannem Zugbi alioſque Neſtorianos de Fermento Euchariſtiæ ab Apoſtolis ad ipſos derivato comminiſci obſervatum eſt; hic à Salomone paucis mutatis traditur. Ait enim, Adæum quidem & Marim id Fermentum ad Orientem detuliſſe; reliquos verò Apoſtolos eo nequaquam uſos fuiſſe. [illegible]

Joannes, inquit, *particulam illam Euchariſtiæ* (à Domino in Cœna conſecratæ, quam idem Joannes repoſitam cuſtodiiſſe dicitur) *miſcuit cum illa particula* (quam Apoſtoli in die Pentecoſtes conſecraſſe perhibentur,) *Orientales autem Dominus Adæus & Dominus Maris eandem accipientes, Fermentum inde conſecrarunt, quod ad nos delatum eſt. At verò cæteri Diſcipuli nequaquam ex ea acceperunt, ajentes, nos ipſi conſecrabimus, quotieſcumque voluerimus.* Ecce Salomon Apoſtolos omnes, præter Adæum & Marim, Fermento illo caruiſſe fatetur, quod cæteri Neſtoriani ſcriptores ab iis omnibus perſanctè cuſtoditum, fidelibuſque traditum fabulantur. Idem Salomon circa Fermentum olei, quo baptizandi unguntur, ab aliis illius ſectæ auctoribus diſcrepat. Cæteri enim recentiores oleum illud aſſerunt ex oliva expreſſum, & aquæ ex corpore Chriſti, quum in Jordane baptizatus eſt, & ex latere ejuſdem, quum lanceâ apertum fuit, defluenti permiſtum fuiſſe: Salomon verò hanc aliam ejuſdem olei originem tradit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Oleum Baptiſmi, inquit, *ſunt qui dicant, ex oleo quo Reges ungebantur, deduci: alii ex miſtura aromatica, qua Domini noſtri corpus conditum fuit: quam quidem ſententiam plerique tenent: Alii denique ajunt, acceptam in manum à Joanne Euchariſtiæ in Paſchate conſecratæ particulam ita incaluiſſe, ut adverſa palmæ manus pars ſudore manarit: ſudorem autem illum ab eodem Joanne in ſignaculum Baptiſmi repoſitum. Id nobis à quodam eremita & periodeuta ex ore in aures traditum eſt.* Hæc eò à nobis relata ſunt, ut Chriſtianus lector intelligat, in iis, in quibus Neſtoriani ab Eccleſiæ Catholicæ traditione recedunt, ſibi etiam ipſis repugnare.

48. *De prædicatione Apoſtolorum, & de loco uniuſcujuſque eorum, deque ipſorum morte.* [illegible]

Non de Apoſtolis tantùm duodecim hìc loquitur Salomon; ſed etiam de ſeptuaginta, ut vocat, Diſcipulis, quos recenſet in hæc verba. *Simon Petrus. Andreas. Joannes Zebedæi. Jacobus ejuſdem Joannis frater. Philippus. Thomas. Matthæus. Bartholomæus. Judas Jacobi qui & Thaddæus & Lebbæus. Simon Cananæus. Jacobus Alphæi, Judas Iſcariotes. Jacobus frater Domini. Joannes Baptiſta. Ananias qui & Paulum baptizavit. Paulus Apoſtolus*, cujus caput ſub Xyſto Papa repertum ait. *Lucas medicus & Evangeliſta. Marcus Evangeliſta. Adæus*, qui Edeſſæ ſub Abgaro Evangelium prædicavit. *Aghæus*, quem Abgari purpurarium fuiſſe dicit, & ſub filio ejuſdem ſucceſſore martyrio coronatum. *Thaddæus*, quem aſſerit poſt Aghæum in urbe Edeſſa prædicaſſe Evangelium, & ſub eodem Abgari filio martyrium ſubiiſſe. *Zacchæus publicanus. Simon Leproſus. Joſeph ab Arimathæa. Nicodemus Phariſæus. Nathanaël. Simeon Cyrenenſis. Simeon Cleophæ. Stephanus. Joannes Marcus. Cephas. Titus. Soſthenes. Creſcens. Juſtus. Andronicus. Rufus. Patrobas. Hermes Paſtor. Aſyncritus. Ariſtobolus. Oneſimus. Apollo electus. Olympas. Stachys. Stephana. Junias* .... deeſt nomen quod legi nequit. *Simeon Niger. Lucius. Alexander. Linus*, qui perperàm hìc dicitur Milus. *Sylvanus. Rhodion. Timotheus. Manaël*, ſeu Manahen. *Eunuchus Candacis Reginæ. Jaſon. Soſipater. Demas. Hymenous. Tertius. Ariſtarchus*, qui corrupte dicitur Biſtarchus. *Ephræm. Nicetas*: deſunt duo nomina. *Joannes. Herodion*, qui vitiosè hìc dicitur Thedodion. *Aquila*, qui inverſis literis [illegible] Auqſilion. *Simeon. Ephræm. Juſtus.* Ubi vides plures hìc in cenſum diſcipulorum Chriſti referri, quorum nuda nomina in Actibus Apoſtolorum, vel in Epiſtolis Pauli exſtant: nonnullos, qui Græcis Latiniſque etiam ignoti ſunt: pleroſque non à Chriſto Domino electos, ſed ab Apoſtolis eorumve Diſcipulis ad fidem converſos & baptizatos. Quod verò de jejunio Apoſtolorum ait, [illegible]

Quum Apoſtoli donum Spiritus ſancti accepiſſent, ſequenti die jejunium hoc, quod Apoſtolorum dicitur, inchoarunt: etſi Melchitæ affirment, Apoſtolos exactis ab hinc octo diebus jejunaſſe; id verò Salomon ex ſæculi ſui moribus divinat, in quo Jejunium illud, etſi in Eccleſia Orientali antiquiſſimum, poſt Pentecoſten celebratur. Cæterùm Apoſtolos ante Pentecoſten, hoc eſt, ab Aſcenſione Domini uſque ad illapſum Spiritus ſancti jejunaſſe, ſancti Patres affirmant ex iis Chriſti Domini verbis Matth. 9. 15. *Venient autem dies, quum auferetur ab eis Sponſus: & tunc jejunabunt.*

49. *Nomina Apoſtolorum XII. & Diſcipulorum LXX.* [illegible]

Septuaginta Diſcipulos dicit, quum tamen nec omnes ipſe ſeptuaginta recenſeat, nec quos recenſet, aut cum iis, qui in ſuperiori capite ab eodem relati ſunt, cohæreant, aut verè inter electos à Chriſto Diſcipulos numerari debeant. Plures enim ipſorum conſtat ab Apoſtolis poſt Chriſti in cœlos aſcenſum vel ex Hebræis, vel ex Gentibus ad Chriſtianam fidem adductos fuiſſe. Sed Orientales tùm Græci, tùm Syri Arabeſque in Diſcipulorum Chriſti cenſum omnes referre ſolent, quorum nomina vel in Actibus Apoſtolorum, vel in Epiſtolis S. Pauli ſcripta legunt, ut ex Dorotheo in Synopſi, ex Menæis Græcorum die 4. Januarii, ex Barhebræo in Theſauro myſteriorum Commentar. in Matthæum, ex Synopſi anonymi Syri quæ exſtat in Cod. Berœen. 1. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 585., ex Amro & Mari, & ex hac Salomonis recenſione liquet. SYNOPSIS DISCIPULORUM ex Salomone, & ex Codice Berœenſi 1. *Jacobus Joſephi filius. Simeon filius Cleophæ. Cleophas. Joſes. Simeon. Judas. Barnabas. Stephana*; qui in Codice Berœen. dumtaxat legitur. *Manaus* [illegible] *Ananias, qui Paulum baptizavit. Cephas, qui Antiochiæ docuit. Joſeph conſiliarius, ſeu ab Arimathea. Nicodemus Judæorum princeps. Nathanaël Scribarum princeps. Juſtus, qui & Jo-*

& Joſeph, & Barſabas. Silas. Judas. Joannes, qui & Marcus. Jaſon Pauli hoſpes, qui Mnaſon perperàm dicitur. *Manaël collactaneus Herodis. Simeon, qui & Niger. Jaſon alter, qui in Actibus nominatur. Rufus. Alexander. Simeon Cyrenenſis. Lucius Cyrenenſis. Judas alter, cujus mentio in Actibus. Judas, qui & Simeon.* ܐܘܪܣܘܢ ܦܫܝܛ ܪ̈ܓܠܐ *Eurſon latis pedibus. Theorus* ܬܐܘܪܘܣ. *Tertius.* qui vitiosè dicitur ܛܘܪܢܝܣܘܣ Torneſus. *Caſtor*, in Cod. Berœen. dumtaxat. *Zabdon* ܙܒܕܘܢ. *Zachron* ܙܟܪܘܢ. *Septem Diaconi, videlicet: Philippus, qui filias habebat prophetiſſas: Stephanus: Prochorus: Nicanor: Timon: Parmenas: & Nicolaus. Andronicus. Junias. Titus. Timotheus. Quinque iſti, qui cum Petro Romæ fuere, Hermes, Phlegon, Patrobas, Aſyncritus, Hermas. Sex iſti, qui cum Petro ad Cornelium profecti ſunt, Creſcens, Milichus* ܡܝܠܝܟܘܣ, *Cheriton* ܟܪܝܛܘܢ, *Simeon*, *Cajus Pauli hoſpes, Aquila vir Priſcillæ*, in Cod. Berœenſi. *Abrazon* ܐܒܪܙܘܢ, ſeù *Abdon*, ut in Cod. Berœenſi. *Apelles. Duodecim iſti ex numero ſeptuaginta Diſcipulorum exciderunt propter hæreſim Cherinti, quam ſequuti ſunt: videlicet, Simeon, Levi, Barcoba* ܒܪܟܘܒܐ, *Cleon* ܩܠܐܘܢ, *Hymeneus, Candrus* ܩܢܕܪܘܣ, *Coleton* ܟܠܛܘܢ, *Demas, Narciſſus, Siliciſpus* ܣܝܠܝܩܝܣܦܘܣ, *Thaddæus, & Maruthas: quorum loco ab Apoſtolis hi ſuffecti ſunt, Lucas medicus, Apollo electus, Amplias, Urbanus, Stachys, Publius, Ariſtobulus, Adæus, Maris.* Trium reliquorum nomina obliterata ſunt. SYNOPSIS DISCIPULORUM ex Barhebræo 1. *Adæus*. 2. *Aghæus*. 3. *Ananias*. 4. *Lazarus qui ad vitam revocatus eſt*. 5. *Malea* ܡܠܝܐ. 6. *Cephas*. 7. *Barnabas*. 8. *Soſthenes*. 9. *Creſus* ܩܪܣܘܣ, fortè Creſcens. 10. *Joſeph ab Arimathæa*. 11. *Nicodemus*. 12. *Nathanaël*. 13. *Juſtus*. 14. *Silas*. 15. *Judas Barſabas*. 16. *Marcus*. 17. *Amonius* ܐܡܘܢܝܘܣ 18. *Niger*. 19. *Jaſon*. 20. *Manaël*. 21. *Rufus*. 22. *Alexander*. 23 *Simeon Cyrenenſis*. 24. *Lucius*. 25. *Cleophas*. 26. *Simeon filius Cleophæ*. 27. *Joſes*. 28. *Jacobus ejuſdem frater*. 29. *Termus* ܬܪܡܘܣ fortè Tertius. 30. *Quartus*. 31. *Zabarion* ܙܒܪܝܘܢ. 32. *Mamtus* ܡܡܛܘܣ. 33. *Andronicus*. 34. *Junias*. 35. *Titus*. 36. *Patrobas*. 37. *Aſyncritus*. 38. *Hermas*. 39. *Cyriacus*. 40. *Ariſtobulus*. 41. *Demas*. 42. *Timotheus*. 43. *Lucas*. 44. *Levi*. 45. *Ephræm*. 46. *Nicetas*. 47. *Herodion*. 48. *Silvanus*. 49. *Joannes*. 50. *Vaſidius* ܘܣܝܕܝܘܣ. 51. *Enghius* ܐܢܓܝܘܣ fortè Cajus. 52. *Martolus* ܡܪܛܘܠܘܣ fortè Martialis. 53. *Liſon* ܠܝܣܘܢ. 54. *Zacharias*. 55. *Filius viduæ*. 56. *Simeon leproſus*. 57. *Olympas*. 58. *Stephana*. 59. *Stachys*. 60. *Apollo*. 61. *Theocriſtus* ܬܐܘܩܪܝܣܛܘܣ. 62. *Anabeſtion* ܐܢܒܣܛܝܘܢ. 63. *Simeon*. 64. *Stephanus*. 65. *Philippus*. 66. *Prochorus*. 67. *Nicanor*. 68. *Timon*. 69. *Parmenas*. 70. *Nicolaus*. SYNOPSIS AMRI ET MARIS. *Jacobus Joſephi filius, frater Domini. Simeon filius Cleophæ fratris Joſephi. Joſes filius Joſephi. Simeon filius Joſephi. Judas filius Joſephi. Barnabas. Meneus. Ananias. Cephas. Joſeph ab Arimathæa. Nicodemus. Silas. Nathanaël. Juſtus. Jaſon. Judas cognomento Niger. Simeon Barſes. Simeon Cyrenenſis. Hermas. Philologus. Judas, cujus mentio in Actibus. Arion latis pedibus, ſocius Cleophæ. Tertius. Caſtor. Rhodion. Philippus, Prochorus. Stephanus protomartyr. Parmenas. Philippus. Timon. Philippus Antiochenus pater filiarum, diſcipulus Pauli. Andronicus. Junias. Titus. Patrobas. Aſyncritus. Hermes auctor libri Paſtoris. Creſcens. Priſcas. Aquila. Narciſſus. Lucas Evangeliſta. Apollo. Ariſtobulus. Stephana. Herodion.... Rufus. Carpus. Amplias. Urbanus. Ariſtarchus. Philemon. Marcus Evangeliſta. Legatus Regis Edeſſæ. Adæus. Aghæus. Maris. Demas. Timotheus.* SYNOPSIS EX DOROTHEO. *Jacobus frater Domini. Timotheus. Titus. Barnabas. Ananias. Stephanus. Philippus. Prochorus. Nicanor. Timon. Nicolaus. Parmenas. Cleophas, qui & Simeon conſobrinus Domini. Silas. Silvanus. Creſcens. Epænetus. Andronicus. Amplias. Urbanus. Stachys. Appelles. Ariſtobulus. Narciſſus. Herodion. Rufus. Aſyncritus. Hermas. Patrobas. Agabus. Linus. Gajus. Philologus. Olympas. Rhodion. Jaſon. Soſipater. Lucius. Tertius. Eraſtus. Phigellus. Hermogenes. Demas. Quartus. Apollo. Cephas. Soſthenes. Epaphroditus. Cæſar. Marcus conſobrinus Barnabæ. Joſeph juſtus, qui & Barſabas. Artemas. Clemens. Oneſiphorus. Tychicus. Carpus. Evodius. Philemon. Zenas. Aquila. Priſcas. Junias. Marcus, qui & Joannes. Ariſtarchus. Pudas. Trophimus. Marcus Evangeliſta. Lucas Evangeliſta. Eunuchus Candacis Reginæ.* In menæo Græcorum inter ſeptuaginta Diſcipulos hi inſuper recenſentur: *Matthias. Terpnus. Thaddæus. Thaumaſius. Achaicus. Fortunatus.* In Synaxario Arabico Maronitarum, quod ex Græco translatum eſt, die 30 Junii, Apoſtolorum duodecim prædicatio obitusque ſummatim deſcribitur: deinde horum Diſcipulorum nomina leguntur: videlicet, *Jacobi fratris Domini, qui filius Joſephi dicitur. Simeonis Cleophæ, ejuſdem Jacobi fratris. Barnabæ, qui & Joſeph. Marci Evangeliſtæ, qui filius Simonis Petri dicitur. Lucæ Evangeliſtæ. Philippi Diaconi, patris filiarum prophetiſſarum, qui Eunuchum Reginæ Candacis baptizavit. Ananiæ, qui Paulum baptizavit. Joſeph,*

qui

qui & Juſtus & Barſabas. Stephani protomartyris. Trochori. Nicanoris Parmenæ. Nicolai. Die 18. Maji *Epaphroditi*. Die 16. Febr *Oneſimi*. Die 16. Jul. *Oneſiphori*. Die 17. Jul. *Aquilæ*. 26. Maji *Alphæi*. 17 Maji *Andronici*. 25 Novembris *Clementis*. 16. Maji *Ariſtobuli*. 21. Jun. *Tertii*, *Marci conſobrini Barnabæ*, *Jeſu cognomento Juſti*, & *Artemæ*. 22. Jan. *Timothei*. 25 Aug. *Titi*. 28 Apr. *Jaſonis & Soſipatri*. 26. Maji *Carpi*. 9. Jun *Rufi*: qui omnes Diſcipuli & Apoſtoli vocantur. Epiphanius in Panar. lib 1. præter ſeptem Diaconos, numerat *Matthiam*, *Marcum*, *Lucam*, *Juſtum*, *Barnabam*, *Apellem*, *Rufum*, & *Nigrum*. Euſebius lib. 1. hiſt. Eccleſ. cap 12. *Barnabam*, *Soſthenem*, *Cepham*, *Matthiam*, & *Thaddæum*. Papias apud eundem Euſebium lib 3. hiſt. Eccleſiaſt. cap. 33. *Ariſtionem*, & *Joannem alium ab Evangeliſta*. Denique lib. 7. Conſtitutionum Apoſtolicarum cap. 47. hi ab Apoſtolis Epiſcopi ordinati dicuntur, *Jacobus*, *Simeon*, & *Judas Hieroſolymæ*. *Zacchæus*, *Cornelius*, *ac Theophilus Cæſareæ in Palæſtina*. *Evodius & Ignatius Antiochiæ in Syria*. *Anianus*, & *Abilius Alexandriæ in Ægypto*. *Linus*, & *Clemens Romæ*. *Timotheus*, & *Joannes Epheſi*. *Ariſton*, *Strateas*, & *Ariſton alter Smyrnæ*. *Gajus Pergami*. *Demetrius Philadelphiæ*. *Lucius Cenchræ*. *Titus Cretæ*. *Dionyſius Athenarum*. *Marathon Tripolis in Phœnicia*. *Archippus Laodiceæ in Phrygia*. *Philemon Coloſſenſis*. *Oneſimus Berœenſis in Macedonia*. *Creſcens Eccleſiarum Galatiæ*. *Aquila*, & *Niceta parœciarum Aſiæ*. *Criſpus Eccleſiæ Æginenſis*. Ex his, ut vides, & ex Actibus præſertim Apoſtolicis Epiſtoliſque Paulinis Catalogum quiſque Diſcipulorum Chriſti pro arbitrio contexuit, quem tamen Euſebius adhibita quantalibet diligentia integrum reperire ſe non potuiſſe, confeſſus eſt lib. 1. hiſt. Eccleſ. cap. 12.

50. *Quæſtiunculæ diverſæ* ܫܘ̈ܐܠܐ ܦܘ̈ܪܫܐ

quæ nimirùm ad diſcipulos Chriſti pertinent. Ait autem Salomon, I. ex ipſis uxores duxiſſe, Petrum Apoſtolorum principem, Philippum Diaconum, & Paulum Apoſtolum. Sed quod de conjugio Pauli ſcribit, ex Clemente Alexandrino deſumptum videtur, cui Paulus ipſe repugnat, quum ait 1. Cor. 7. *Volo enim omnes vos eſſe*, *ſicut meipſum*. Vide Emin. Baron ad ann. 57. à num. 59. II. Nathanaëlem eundem cum Bartholomæo Apoſtolo facit: quod & plures alii Syri affirmant. Verùm Salomon ſibi ipſi contradicit, qui duobus præcedentibus capitibus Nathanaëlem inter Diſcipulos ſeptuaginta retulerat. III. de S. Ignatio Antiocheno hæc notat. ܛܠܝܐ ܕܩܪܝܗ ܡܪܢ ܘܐܩܝܡܗ ܘܐܡܪ.
ܐܢ ܠܐ ܬܬܗܦܟܘܢ ܘܫܪܟܐ. ܗܘܐ ܐܝܓܢܛܝܘܣ
ܗܘ ܪܒܐ ܕܗܘܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܚܙܐ ܠܡܠܐܟܐ
ܕܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܒܥܘܢܝܐ ܘܦܩܕ ܕܗܟܢܐ ܢܫܡܫܘܢ
ܒܥܕܬܐ. ܘܟܕ ܐܬܒܛܠ ܗܘܐ ܒܬܪܟܢ
ܗܢܐ ܛܟܣܐ. ܗܘ ܠܗ ܕܝܘܕܘܪܘܣ ܥܡ ܐܒܘܗܝ
ܐܙܠ ܐܝܙܓܕܐ ܠܦܪܣ ܘܚܙܐ ܬܪܝܢ ܓܘܕܝܢ ܕܡܫܡܫܝܢ
ܟܕ ܗܦܟ: ܐܬܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܠܐܬܪܗ ܘܚܕܬ
ܗܘ ܕܢܬܡܙܡܪܘܢ ܒܬܪܝܢ ܓܘܕܝܢ ܡܙܡܘܪܐ.

Puer, quem advocans Dominus noſter erexit, dicens, Niſi converſi fueritis &c. Ignatius eſt magnus, qui fuit Patriarcha Antiochiæ, viditque Angelos alternis choris miniſtrantes, & ſtatuit, ut ſimiliter in Eccleſia miniſtraretur. Quum autem ordinatio iſthæc poſtea obſolevisſet, Diodorus unàcum patre in Perſidem Legatus profectus, videnſque duobus choris miniſtrari, Antiochiam in regionem ſuam regreſſus, innovavit ut choris duobus pſallerent. Hæc Salomon. Porrò quod de Ignatio puero à Chriſto in medium ſtatuto affirmat, ab aliis etiam Syris & Græcis refertur, ac præſertim à Nicephoro lib. 2. hiſt. cap. 3 Item quod ſubdit de viſione Angelorum, deque inſtitutione ab ipſo Ignatio Eccleſiæ Antiochenæ traditâ, ut choro in duas partes diviſo Pſalmi canerentur, id Socrates etiam confirmat lib. 6. hiſtor. Eccleſ. cap 8. & Barhebræus in 3. Par. Chronici Syriaci in vita S Simeonis Epiſcopi Seleuciæ ac martyris disertè tradit, eum ritum ex imitatione Eccleſiæ Antiochenæ in Orientem ab eodem Simeone invectum, ut obſervavi Tom. 2. pag. 399. Verùm quod aſſerit Diodorum neſcio qua legatione in Perſide functum, ritum eundem, qui in Eccleſia Antiochena jampridem obliteratus fuerat, ex Oriente didiciſſe, & in eandem Eccleſiam revocaſſe; allucinatum fuiſſe Salomonem puto ex malè intellectis Theodoriti verbis in hiſtor Eccleſ. lib. 2. cap. 24 de Diodoro & Flaviano hunc in modum ſcribentis. *Hi duo quamquam annumerati laicis, tamen noctu & interdiù ad pietatis ſtudium omnes ſedulò excitarunt. Hi pſallentium Choro in duas partes diviſo Hymnos Davidicos alternis canendos tradiderunt.* Et paulò poſt. *Quæ res primùm incœpta Antiochiæ, ubique pervaſit, & ad ultimas orbis terræ partes pervagata eſt.* Ubi Theodoritus non ita intelligendus eſt, quaſi Diodorus & Flavianus eam primùm conſuetudinem alternis choris Pſalmos canendi abſolutè inſtituerint; ſed quod laicis & reliquis Clericis poteſtatem fecerint, ut choro in duas partes diviſo hymnos Davidicos alternatim canerent, quos anteà ſoli Cantores ex primæva S. Ignatii inſtitutione pſallebant, ut rectè advertit Thomaſinus de vetere & nova Eccleſiæ diſciplina Tom. 1. Par. 1. lib. 2. cap. 82. pag 458. IV. Timotheum ait ac Titum eos fuiſſe pueros, qui ad Chriſtum Dominum adducti ſunt, ut manus eis imponeret: ſed abſque ullo antiquorum teſtimonio. V. Marcum Evangeliſtam aſſerit Petri Apoſtoli & Mariæ eſſe filium.

51. *Nomina Catholicorum Orientis* ܫܡܗ̈ܐ
ܕܩܬܘܠܝܩ̈ܐ ܕܡܕܢܚܐ

Hoc caput Syriacè & Latinè prodiit Tom. 2. pag. 387.

52. *Nomina Regum, qui regnarunt in mundo à Diluvio*. [illegible]
[illegible]

Hic recenſet I. Reges Medorum à Dario Hyſtaſpis ad Darium Arſami: II Reges Ægyptiorum ab Alexandro Magno & Ptolemæo Lagi ad Ptolemæum Dionyſium: quumque annos Ptolemæi Philadelphi collegiſſet, de Græca Scripturæ verſione, ejus juſſu à ſeptuaginta duobus Interpretibus adornatâ diſſerit, quorum & nomina ex Ariſtæa deſcribit, ſed ex codice, ut videtur, emendatiori, quàm qui in Bibliotheca Patrum vulgatus eſt. Videlicet: *Ex Tribu Ruben*, *Joſephus*, *Ezechias*, *Zacharias*, *Joannes*, *Ezechiel*, (in Bibliotheca Patrum, Ezechias,) *Eliſæus*. *Ex Tribu Simeon*, *Judas*, *Simeon*, *Samuel*, *Adæus*, *Mathathias*, *Selemias* (ibi Eſchemias.) *Ex tribu Levi*, *Nehemias*, *Joſeph*, *Theodoſius*, *Baſeas*, *Adonias* (ibi Ornias) *Datis*. *Ex tribu Juda*, *Jeſus*, (ibi Auxeus) *Ananias*, *Jonathas*, *Eliſæus*, *Chabrias*, *Helcias* (ibi Sachus,) *Ex tribu Iſſachar*, *Iſaac*, *Jacob*, *Jeſus*, *Sabbateus*, *Simeon*, *Levi*. *Ex tribu Zabulon*, *Judas*, *Joſephus*, *Simeon*, *Zacharias*, *Samuel*, *Selemias*. *Ex tribu Gad*, *Sabbateus*, *Sedecias*, *Jacob*, *Iſaac*, *Jeſſe*, *Matthias*. (ibi Sabbateus, Jaſan, Jeſu, Theodorus, Joannes, Jonathas.) *Ex tribu Aſer*, *Theodoſius*, *Jaſon*, *Jeſus*, *Joannes*, *Theodotus*, *Jonathas*. *Ex tribu Dan*, *Abraham*, *Theophilus*, *Arſamus*, *Jaſon*, *Jeremias*, (ibi Endemias) *Daniel*. *Ex tribu Nephtali*, *Jeremias*, *Eleazarus*, *Zacharias*, *Banaias*, *Eliſæus*, *Dathæus*. *Ex tribu Joſeph*, *Samuel*, *Joſephus*, *Judas*, *Jonathan* (ibi Joathas) *Doſitheus*, *Caleb*, (ibi Cabel.) *Ex tribu Beniamin*, *Iſaelus* (ibi Iſraelus) *Joannes*, *Theodoſius*, *Arſamus* (ibi Arſamenus) *Onias* (ibi Abietas) *Ezechiel* (ibi Azecelus.) III. Imperatores Romanorum à Caio Julio Cæſare ad Conſtantinum Magnum. IV. Reges Perſarum, à Sapore Hormiſdæ, ad Choſroëm Hormiſdæ, cujus anno decimo quinto expugnatam Daram urbem affirmat, colligitque ab initio regni Saporis ad hanc expugnationem annos ſex ſuprà tercentum; univerſim verò ab Adamo ad hunc Choſroę Regis annum, qui Græcorum erat juxta ipſum annus nongenteſimus decimus ſextus, annos 5861. Ab Adamo verò ad Paſſionem Chriſti annos 5280. Ab exitu filiorum Iſraël de Ægypto ad excidium Hieroſolymæ ſub Tito annos 1601. Ab Abrahamo ad hoc excidium, ann. 2031. ſed mirùm quantum in hac ſupputatione ab aliis auctoribus diſcrepat.

53. *De fine temporum, & mutatione regnorum* [illegible]

Vaticinium de iis, quæ ante conſummationem ſæculi contingent, deſcribit ex Methodio, ut perperàm vocat, Romano Epiſcopo: ſed reverà ex Oratione Methodii Epiſcopi Olympi de reſurrectione, quam etiam à Darenſi laudari, Tom. 2. pag. 120. obſervavi.

54. *De Gog, & Magog.* [illegible]

Mira de his populis fabulantur Syri & Græci ſequioris ævi, dum illos ajunt ab Alexandro Magno in aquilonis fines recedere coactos; muroque æneo ac vaſtiſſimis montibus, ne in Orientalem plagam excurrerent, incluſos, è latebris tandem ſuis prodituros orbemque univerſum devaſtaturos fore. Addit hic Salomon, poſtquam populi illi omnia ſuſque deque verterint, ictu oculi ab Angelo exterminandos fore: deinde Antichriſtum regnaturum: poſtremo homines univerſos reſurrecturos, & ad Chriſti tribunal properaturos. Quod verò de Gog & Magog dicitur, illos nimirùm montibus muroque æneo intercluſos aquilonarem partem degere, de Tartariæ majoris incolis finitimiſque gentibus commodè intelligi poteſt: commentumque illud de muro æneo ab Alexandro Magno extructo, deſumptum videtur ex celeberrimo muro à Sinarum Regibus Tartaros inter ac Sinas erecto: vel certe de Pylis Caſpiis, quam urbem ipſius Alexandri, ut ajunt, opus, hodieque Portam ferream ſeu Derbent dici compertum eſt.

55. *De adventu Antichriſti, filii perditionis.* [illegible]

Nonnulla ex hoc capite delibavit Fauſtus Naironus in Evoplia Par. 3. cap. 17. pag. 401. ſed pro Salomone libri Apum auctore nomen Ebedjeſu perperàm obtruſit, & pro capite 55. quadrageſimum quintum.

56. *De morte, deque animæ è corpore migratione*. [illegible]

Primùm ex Eſaiæ Abbatis ſermone deſcribit Salomon ſtatum animarum ſimul atque corporibus exuuntur, quas ait Angelis deducentibus coram Deo ſiſti, ſuiſque operibus, vel malis confuſas, vel bonis ſublevatas, in loco ſibi deſtinato manere uſque ad communem reſurrectionem: quo quidem temporis ſpatio nec præmium admittis, nec pænas, ſed tantùm bonorum vel malorum, quæ quiſque geſſerit, cognitionem atque recordationem. Deinde de loco animarum in ſimplici hujuſmodi recordatione communem reſurrectionem expectantium, hęc ſubjungit:

[illegible]

[illegible]

Ubinam autem locorum habitent animæ, quum è corporibus ſuis migraverint, uſque ad reſurrectionem; quidam ajunt, eas in cælum ferri, hoc eſt; in regionem ſpiritus, ubi ſupernæ virtutes morantur. Alii affirmant, eas in Paradiſum migrare, in locum ſcilicet deliciis refertum myſticarum Dei revelationum; animas verò peccatorum extra Paradiſum in profundo Eden, tenebris obrui. Alii dicunt, eas unà cum corporibus ſuis ſepultas jacere: nimirùm quæ in Deo per baptiſmum conſepultæ ſunt, in eodem nunc manere uſque ad diem reſurrectionis. Nonnulli exiſtimarunt, illas ad oſtium monumentorum ſtare, Salvatorem ſuum expectantes: ut quæ ſcilicet ſuorum reſurrectionem corporum norunt. Alii denique ajunt, eas ita ſe habere, quemadmodum qui ſomno capti ſunt; eâ ſimilitudine brevitatem temporis ſignificantes, quod etſi nobis longum videatur, iis tamen, veluti momentaneus nutus, breve eſt. Hæc Salomon ex Joanne Saba mutuatus videtur, cujus verba produxi Tom. 1. pag. 438. Denique Beatorum animas pro vivis orare, auctoritate Theodori Mopſveſteni *Orat. in B. Theclam* oſtendit.

57. *De communi reſurrectione, deque fine mundi elementaris, & initio ſæculi novi.* [illegible]

58. *Qua forma, & qua figura reſurgent homines in die reſurrectionis.* [illegible]

59. *De fœlicitate Juſtorum, & pæna peccatorum.* [illegible]

60. *An Dæmones & peccatores, qui in Gehenna ſunt, poſtquam purgati, paſſique fuerint ſtatutamque pœnam perſolverint, miſericordiam tandem conſequentur, nec ne: & quandonam id continget.* [illegible]

Inferni pœnas tandem aliquando finem habituras eſſe, ex Origenis errore complures hæretici in Oriente docuere. Stephanum Edeſſenum hujus erroris reum confutarunt S. Jacobus Sarugenſis & Xenajas Mabugenſis, ut obſervavi tom. 1. pag. 303. & tom. 2. pag. 33. Theodorus Mopſveſtenus ac Diodorus Tarſenſis, Neſtorianorum parentes, etſi ab Origene abhorrentes, eandem tamen hæreſim tradidere, quorum ſententiæ hìc ſubſcribens Salomon, verba hæc profert.

Theodori *commentar. in Evangel.* [illegible]

In futuro ſæculo, inquit, *qui bona hìc elegerunt, cum laude fruitionem bonorum recipient: mali verò, qui toto vitæ ſuæ tempore mala perpetrarunt, poſtquam pœnarum vi atque metu reſipuerint, bonaque eligentes, in malis, dum peccaverunt, non in bonis ſe perſtitiſſe didicerint, perque hæc ſcientiam optimæ doctrinæ timoris Dei conſequuti fuerint, bonâ illam voluntate apprehendere inſtructi; tùm demùm fruitionem divinæ liberalitatis merebuntur. Nunquam enim dixiſſet, donec reddas noviſſimum quadrantem, niſi fieri poſſet, ut pro peccatis pœnas ſolventes, ab iis liberemur: neque dixiſſet, vapulabit multis, & vapulabit paucis, niſi pœnā peccatis commenſam ſolventes finem tandem habituri eſſent.* Diodori [illegible] *in libro de œconomia.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

Perpetua merces bonis pro ipſorum laboribus paratur, digna Remuneratoris juſtitiâ & æquitate; pœna verò iniquis, non tamen perpetua, ne immortalitas ipſis præparata eiſdem inutilis fiat, ſed ut aliquo exiguo tempore juxta meritum & menſuram delicti & impietatis eorum, & ſecundùm quantitatem malitiæ operum ipſorum torqueantur. Tormentum itaque & pœnam ad exiguum tempus patientur: beatitudo autem immortalitatis, nullum habitura finem, illos manet. Enimverò ſi bonorum operum præmia tantum excedunt, quantum æternitatis ipſis paratæ ſpatium, certaminum præſentis ævi curriculo circumſcriptorum ſpatia ſuperat; pœnæ profectò pro gravibus multiſque criminibus infligendæ multo magis à magnitudine miſericordiæ ſuperantur. Non itaque pro bonis dumtaxat Reſurrectionis gratia computatur, ſed etiam pro malis. Gratia enim Dei Bonos quidem magnificè copioſeque honorat; miſericorditer verò & clementer malis ſupplicia decernit. Hæc Salomon ex Diodoro ac Theodoro. In eandem ſententiam detorquere nititur dicta quædam Iſaaci Ninivitæ, & anonymi auctoris libri commentariorum. Sed quæ ſi attentè conſiderentur, contrarium potiùs evincunt. Hæc ſunt Salomonis verba.

[illegible]

Quidam Patres ſuprà virtutem noſtram nos perterrefaciunt, & in deſperationem dejiciunt: & illorum quidem ſententia pueris ſenſu, & prævaricantibus legem utilis eſt. Sunt alii, qui nos recreant, & divinæ miſericordiæ confidere jubent. Iſtorum verò opinio perfectis, & bene conſtitutæ mentis, ac operi gnaviter incumbentibus proficua & conſentanea eſt. In libro commentariorum ſic legitur. Sæculum hoc, ſæculum eſt pœnitentiæ: futurum autem ſæculum, ſæculum eſt vindictæ. Quemadmodum enim in præſenti ſæculo pœnitentia ad extremum uſque ſpiritum ſalvat; ita in ſæculo futuro juſtitia ultimum exigit quadrantem. Et ſicut hic non eſt videre judicium æquum, quod miſericordia temperatum non ſit; ita non eſt illic invenire judicium juſtum miſericordiâ permiſtum. Et S. Iſaac ſic habet. Qui apud Gehennam torquentur, charitatis cruciantur tormentis. Aſpera autem & magis amara ſunt tormenta quæ à charitate inferuntur iis, qui ſentiunt ſe in charitatem deliquiſſe, tormentis à timore. Rurſus ait. Peccatorum retributio hæc futura eſt, ut pro juſtitiæ retributione reſurrectio ipſa illis retribuatur, & corpora quæ leges ejus conculcaverunt, ipſe in noviſſimo gloriâ perfectionis induet. Major ſanè eſt gratia iſta, quæ poſtquam deliquimus, nobis tribuitur, quàm illa, per quam è nihilo conditi ſumus. Hæc quoque habet. In futuro ſæculo Gratia erit judex, non Juſtitia. Quæ ſanè omnia nil aliud probant, quàm Beatis quidem ſuprà meritum gloriam, Damnatis verò citra meritum pœnas à Deo retribui; non tamen gloriæ, aut pœnis finem aliquando imponendum eſſe, ut perperàm contendit Salomon. Nec mirum, quod ille in ſuum errorem auctores hoſce detorqueat. Nam *Dialogum* etiam *S. Gregorii Nyſſeni ad Macrinam ſororem de Anima* ab hæreticis interpolatum fuiſſe & Origenianis dogmatibus inſperſum, eo præſertim conſilio, ut futuram aliquando Diaboli ſalutem, & dæmonum hominumque impiorum ſuppliciis finem imponendum eſſe propugnarent, teſtatur S. Germanus Patriarcha Conſtantinopolitanus in libro, qui inſcribitur *Retribuens & Legitimus*, apud Photium in Bibliotheca Cod. 233. & Nicephorus lib. 2. hiſt. Eccleſ. cap. 19 Quod verò Theodorus Mopſveſtenus inter cæteros, quibus poſt obitum convictus fuit, errores, hunc etiam de fin

CAPUT CXCVIII.

Ebedjeſus Metropolita Sobenſis.

Libri autem, quos compoſui ego
1 Ebedjeſus [1] humilis Sobæ *Epiſcopus*, hi ſunt:
2 Liber [2] expoſitionis in Textum Scripturæ
Veteris & Novi Teſtamenti.
3 Liber 3 Catholicus
De admirabili Diſpenſatione.
4 Liber 4 Carminum,
Inſcriptus, Paradiſus Eden.

ܘܟܬܒܐ ܕܣܡܬ ܐܢܐ
ܥܒܕܝܫܘܥ ܡܚܝܠܐ ܕܨܘܒܐ :
ܟܬܒܐ ܕܦܘܫܩ ܨܘܪܬ ܟܬܒ
ܕܥܬܝܩܬܐ ܘܚܕܬܐ .
ܘܟܬܒܐ ܩܬܘܠܝܩܘ
ܕܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ
ܘܟܬܒܐ ܗܘ ܕܡܕܪ̈ܫܐ
ܘܫܡܗ ܦܪܕܝܣܐ ܕܥܕܢ .

Epito- ܡܦܘܢܝܐ

Gehennæ docuerit, conſtat ex Leontio *de Neſtorianorum impietate ſecreto tradita*. Vide Natal. Alexand. ſæcul 6. pag. 606.

1 *Ebedjeſus* Catalogi hujus auctor, patre *Bricha* hoc eſt, Benedicto, Sigaræ & Arabiæ primùm Epiſcopus præfuit circa annum Chriſti 1285. deinde ad metropolim Sobæ ſeù Niſibis poſt obitum Jeſuzachæ à Jaballaha Patriarcha circa annum 1290. evectus eſt. Obiit menſe Novembri anno Chriſti 1318. ſub Timotheo ejuſdem Jaballahæ ſucceſſore, cujus ipſe Ordinationi menſe Februario ejuſdem anni & Synodo ab eodem habitæ interfuerat. Vide obſervata Tom. 1 pag. 539. Tom. 2. pag. 456. & 497. & hoc Tom. p 3. ubi abundè oſtenſum eſt, hallucinari Ecchellenſem, Renaudotium, Naironum, alioſque, Sobenſem hunc Neſtorianum decimi quarti ſæculi Scriptorem cum juniore Ebedjeſu confundentes, qui ſub Pio IV. Summo Pontifice in Urbem profectus fidemque Orthodoxam profeſſus, in Chaldæorum Patriarcham conſecratus fuit. Eam eruditionis famam tùm apud ſectarios ſuos, tùm apud reliquos Syros obtinuit, ut nemo alius ſermone Syriaco tàm ſoluta, quàm vincta numeris oratione elegantius ſcripſiſſe exiſtimetur. Et quidem Doctoribus Syris Ephræmo, Iſaaco, & Jacobo comparandus eſſet, niſi dicendi copiam, ſtyli nitorem, ſacram denique eruditionem, Neſtorianorum erroribus contaminaſſet.

2 *Liber expoſitionis in Textum Scripturæ Veteris & Novi Teſtamenti*. Hottingerus perperàm pag. 232. *Commentarium Allegoricum in V. & Novum Teſtamentum*. Theodorus Mopſveſtenus, ejuſque ſectarii Neſtoriani in exponendis ſacris Scripturis mirum quantum ab Allegoria abhorreant. Sobenſis in hoc Catalogo Theodorum teſtatur, *quinque Tomos adversùs Allegoricos* ſcripſiſſe. Idem Sobenſis ſua ipſius ſcripta recenſens, in Textum Scripturæ ſeſe commentaria ediſſe affirmat, nihil *de commentario Allegorico* habet. Id Hottingerus de ſuo addit, voce illa ܨܘܪܬ ܟܬܒ *Surat Chtab* deceptus, quam ipſe *figuram libri*, hoc eſt, figuratam ſeù allegoricam dictionem interpretatus eſt, quum hic, & ubique apud Syros, pro *Textu Scripturæ* accipienda ſit.

3 *Liber Catholicus de admirabili diſpenſatione*, ideſt, de œconomia, ſeù Incarnatione Verbi geſtiſque Chriſti Domini juxta catholicam, ut Sobenſis arbitratur, Neſtorianorum ſententiam. Ecchell. & Hottinger. *de admirabili regimine*.

4 *Liber Carminum*, *inſcriptus*, *Paradiſus Eden*. Ecchell. *Paradiſus voluptatis*. Hottinger. *Paradiſum voluptatis*, *carmine*. Extat in Bibliotheca Vaticana apographum deſcriptum ex optimo codice Bibliothecæ cœnobii monachorum Maronitarum Romæ commorantium apud Eccleſiam SS. Marcellini & Petri, qui olim ad Joſephum I. Patriarcham Chaldæorum pertinuerat. In eo binas haſce notas legere eſt: alteram quidem initio codicis præfixam manu Abdjeſu ſeù Ebedjeſu Gazartenſis, qui poſtmodùm à Pio IV. ut mox dicebam, in Patriarcham Chaldæorum inauguratus fuit, qua teſtatur librum illum ſpectare ad Presbyterum Abrahamum, & ſubſcribit in hæc verba:

ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܝ ܟܬܒܬ ܐܢܐ ܡܚܝܠܐ ܥܒܕܝܫܘܥ ܓܙܪܝܐ .
ܡܢ ܕܩܪܐ ܢܨܠܐ ܥܠ ܡܣܟܢܘܬܝ ܡܢ ܠܒܐ
ܕܡܪܝܐ ܢܚܘܣ ܥܠܘܗܝ .

Propria manu ſcripſi ego humilis Abdjeſus Gazartæ. Qui legit, preces pro mea vilitate ex

cor-

corde fundat propter Dominum noſtrum: Alteram ad calcem ejuſdem codicis à Salomone Presbytero amanuenſi appoſitam : [illegible]

[illegible]

Inchoatus & abſolutus fuit liber iſte anno Alexandri Græcorum Regis milleſimo octingenteſimo quinquageſimo primo : finis autem ipſi impoſitus eſt menſe Teſri poſteriore (Novembri) *die quinta , feria ſexta , diebus Patris Patrum, & Principis Paſtorum, qui Pontifices ungit, talenta diſtribuit, baculos in manus tradit, & cingula nectit, Domini noſtri, vitæque noſtræ dominatoris Domini Simeonis Catholici Patriarchæ Orientis : ac tempore Patris noſtri benedicti, ſancti, religioſi, & unici, domini Ananjeſu Metropolitæ. Exaravit eum vir humilis & peccator, ſacerdotii quidem ſpeciem præ ſe ferens, operibus autem ſacerdotio dignis omninò vacuus, nomine Salomon filius Presbyteri Abrahæ, ex benedicto oppido Tela Zacbipha in regione Moſulana, quam Dominus, oro, cuſtodiat, Amen.* Is erat annus Chriſti 1539. quo dies 5. Novembris in feriam ſextam incidit. Simeon verò Patriarcha, quem amanuenſis hic memorat, cognomento Mama, ille eſt, qui apud Panvinium in Vita Julii III. & apud Maſium in epiſtola ad Augerium Busbeckium anno Chriſti 1551. periiſſe dicitur ejuſque in locum Sulaka vir orthodoxus electus fuiſſe. Ananjeſus autem *Metropolita unicus* idcircò appellatur, quod reliqui Metropolitæ Neſtoriani omnes ſub Simeone Mama Patriarcha obierant, nec ille viduatis ipſorum Eccleſiis Paſtores præfecerat: *quum autem* (inquit Maſius loc. ſuprà cit.) *anno poſt Chriſtum natum* 1551. *eveniſſet, ut mortuo* Simeone Mama *ipſorum Patriarcha, atque alio Sulacha ſive Siud nomine electo, ne unus quidem eſſet Metropolitanus reliquus, propterea quod defunctus ille improba ambitione amplificandi ſuam ipſius familiam & genus, nullum jamdiu novum creaviſſet &c.*

Totum opus in duas Partes & Carmina L. dividitur. Parti primæ, quæ priora Carmina XXV. complectitur, *Henochi* nomen auctor impoſuit; ſecundam, qua totidem poſteriora Carmina continentur, *Eliam* appellavit, ut liquet ex hac nota ad calcem Carminis vigeſimi quinti appoſita : [illegible]

Abſolutus eſt ope Domini noſtri liber primus Paradiſi Eden, quæ eſt pars beati Henoch. Item Deo adjuvante ſcribimus librum alterum Paradiſi Eden, quæ eſt pars zelatoris Eliæ. Et in Præfatione inquit Sobenſis : [illegible]

Ipſum autem librum *in duos diviſimus, in partes ſcilicet duorum virorum, Henochi, & Eliæ.*

Præfatio libri, cujus initium [illegible] *Deus lux vera*, cauſam ſuſcepti operis continet. Hanc autem fuiſſe narrat Sobenſis; quod ſcilicet Arabes Mahometani linguam Arabicam Syriacâ elegantiorem eſſe jactarent, & ad carmina conſcribenda magis opportunam. [illegible]

[illegible]

Ex Arabum gente, inquit, *quidam ſermonis quidem ornatu Poëtis, verborum autem copia Grammaticis accenſendi, Syriacam linguam quaſi minus copioſam, incultam, & rudem imperitè ſtultèque vituperant; ſuæ verò linguæ copiam ac venuſtatem hoc tempore vindicare nituntur, perpetuoque & obviis quibuſque ad faciendam dictis fidem producunt librum, quem*

[illegible]

Rythmos appellant. (Rythmicas orationes intelligit, quas celeberrimus apud Arabas Hariræus compoſuit.) *Omnes proinde externorum Poëtarum, Rhetorumque cujuſvis linguæ lucubrationes ſuis poſthabendas contendunt. Fabulas itaque quinquaginta commentitiis textas narrationibus, quas quidem caulis male compactis & ſepulcris dealbatis viri ſapientes ſimul ac legerint, ſimiles eſſe deprehendunt, laudant, extollunt, magnificant, & gloriabundi oſtentant. Hinc nata occaſio eſt mihi Syrorum poſtremo, & Chriſtianorum humillimo adversùs illorum præpoſterum faſtum inſurgendi, ſuperbas criminationes convellendi, & antiquo ſermoni noſtro victoriam aſſerendi, ejuſque accuſatores veris argumentis refellendi: præſertim poſtquam præſtantiſſimorum virorum gloria, & inter glorioſos viros præſtantiſſimus noſtrorum caſtrorum Dux* (Neſtorianorum Patriarcha) *& noſtræ religionis ſol, optimus, felix, ſapientiſſimus ac beatiſſimus pro poteſtate mandavit, atque vehementer incitavit, ut illorum objecta confutarem, & aliquod Syriacæ elegantiæ ſpecimen exhiberem ad retundendas eorum obtrectationes faſtumque comprimendum: elucubrationem nempè aliquam ederem, ſententiarum luminibus perſpicuam, verbis copioſam, ad Poëtices leges exactè efformatam, atque Rhetorum regulas clarè exquiſiteque docentem & complectentem, vinctâque oratione geſta admiranda, & hiſtorias multiplices retexerem: doctrinas etiam, atque ad componendos mores utiles parœneſes jungerem: precationes inſuper adjicerem ad ciendam gemituum & lacrymarum copiam idoneas, nec non orationes obſecrationibus permiſtas: Ænigmata præterea per parabolas expoſita colligerem, & hymnos & cantica ad laudes Dei prædicandas artificiosè elaborata, & cantiones ad lætitiam & gaudium excitandum augendumque compoſitas: profundas denique parœmias, & ſapientiæ arcana in compendium contracta, ſecundùm menſuram meæ parvitatis, & imbecillem inſcitiæ meæ intelligentiam conſcriberem*. Hæc Sobenſis. Et ipſum quidem in hoc opere multos Arabas oratores ſuperaſſe, comparatione facta facile ſibi quiſque perſuaſerit. At Syriacam linguam, ut contendit, Arabicæ præferendam eſſe, nemo profectò, niſi utriuſque imperitus dixerit. Conſtat enim meridiana luce clarius, Arabicam vocabulorum copiâ non modo Syriacam, ſed & Græcam antecellere; elegantia verò & phraſis concinnitate omnibus Orientalibus linguis eſſe anteponendam: qua de re legeſis Pocockii de laudibus ejuſdem orationem. Ea ſanè fuerat ſermonis Syriaci dignitas, quam hic prædicat Sobenſis, ſub latiſſimo Aſſyriorum & Chaldæorum imperio. Sed hæc quid ad præſentem illius ſtatum?

Singulis porrò Carminibus expoſitionem verborum obſcuriorum idem Auctor adjecit; idque ſeptimo decimo anno, poſtquam librum ſuum publicaverat, ut Sobenſis ipſe in Præfatione Scholiorum teſtatur in hæc verba.

[illegible]

Quum ab anno Græcorum ſexcenteſimo ſecundo poſt milleſimum, hunc ego Ebedjeſus Sobæ & Armeniæ Metropolita librum compoſuiſſem, uſque ad hunc annum milleſimum ſexcenteſimum vigeſimum ſeptimum ſuperſtes & vivus rogabam obvium quemque, qui meum hunc librum legerat aut deſcripſerat, an quæ legiſſet, in-

intelligeret; quumque ſine magiſtro haudquaquam illum intelligi poſſe audirem; viſum mihi eſt, expoſitiones & declarationes vocum & ſententiarum obſcuriorum, quas ad marginem prioris editionis adjeceram, in hac poſteriori in ipſum textum inducere propter commodum atque utilitatem legentium Dei amantium: cui honor, & ſuper nos miſericordia ejus in ſæcula. Amen. Ex quo uno loco tùm Sobenſis ætas, editique hujuſce operis tempus, tùm hallucinatio eorum, qui ipſum cum juniore Ebedjeſu ſæculis duobus poſteriore unum eundemque faciunt, apertè demonſtratur.

Quo autem artificio Carmina conſcripta ſint, ex ſequenti Syllabo liquet.

Liber I. Paradiſi Eden. Carmen I. De Trinitate, & Unione (ſeù Incarnatione) *ordine Alphabetico: ſingulis autem Alphabeti literis binæ Strophæ attributæ ſunt.* [illegible]

[illegible]

Metrum heptaſyllabum: unaquæque autem Stropha verſibus quatuor conſtat. Initium: [illegible]

Carmen II. Doctrina, & Parænesis. Unaquæque Alphabeti litera continet decem verſus: Singuli autem verſus in iiſdem elementis deſinunt, quibus incipiunt. [illegible]

Speciminis ergo priores iſtos verſus accipe.

[illegible]

Stropha Aleph. [illegible]

Ubi uterque verſus elemento Aleph, quo incipit, in eodem deſinit. Metrum dodecaſyllabum.

Carmen III. Ænigmata Eccleſiaſtica, quæ eadem manent etiam, dum voces ordine retrogrado leguntur. [illegible]

Metrum octoſyllabum: ſingulæ ſtrophæ verſibus quatuor conſtant: in ſtrophis autem ordo alphabeticus ſervatur. Pro paradigmate primam ſtropham accipe: [illegible] Ubi eaſdem voces habes, ſive à dextera ad ſiniſtram hos verſus legas, ſive à ſiniſtra ad dexteram ordine retrogrado.

Carmen IV. De Sapientia. Singulæ hujus carminis voces elemento Aleph terminantur: quod autem elementum ante Aleph in fine verſuum eſt, idem ſtropham ipſam incboat. [illegible]

Exempli gratia. [illegible]

Ubi in hac ſtropha, quæ verſibus quatuor heptaſyllabis conſtat, ſingulæ voces elementum Aleph finale habent, & penultima litera uniuſcujuſque verſus, eadem eſt ac prima ſtrophæ, nimirùm Aleph. Et ſic in ſequentibus ſtrophis de litera Beth, & reliquis.

Carmen V. De mente, & contemplatione. Omnes verſus deſinunt in Aleph: quæ verò litera eſt ante Aleph, ordinem alphabeticum exhibet à Tau uſque ad Aleph. [illegible] metro heptaſyllabo.

Carmen VI. De divinis judiciis. Triplici metro legitur: nimirùm, cum literis quidem minio exaratis, juxta metrum ſancti Ephræmi, ideſt, heptaſyllabum: *iis verò demptis, juxta metrum Narſetis & Balæi,* hexaſyllabum ſcilicet & pentaſyllabum. [illegible]

Carmen VII. Querelæ filii ſenioris adverſùs filium Prodigum, de quo in Evangelio. [illegible] metro dodecaſyllabo: ſinguli verſus deſinunt in [illegible] *Mar.*

Carmen VIII. Reſponſio filii Prodigi ad fratrem ſeniorem, eodem metro. [illegible] Verſus omnes deſinunt in [illegible].

Carmen IX. De bono Perfectionis tempore, & ſimilitudine menſis Niſan. Litera initii ſtrophæ (quæ ſcilicet ordinem alphabeticum exhibet) *eſt ante literam Aleph, quæ habetur in fine verſuum. Omnis autem ſtropha* (ideſt, quodlibet tetraſtichon) *deſinit in Het.* [illegible]

[illegible] . metro heptaſyllabo.

Carmen X. Revelatio mentalis de ordine contemplationis corporeorum & incorporeorum: & de purificatione, deque modo illuſtrationis. [illegible] metro heptaſyllabo, ordine alphabetico, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XI. De humanis affectibus, Dialogus inter corpus & animam. Verſus omnes deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, quæ ordinem alphabeticum ſequuntur. [illegible] metro heptaſyllabo.

Carmen XII. Hymnus de Reſipiſcentia. Omnes verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, juxta ordinem alphabeticum. [illegible] metro hexaſyllabo, quod Narſetis appellant.

Carmen XIII. Narratio & parænesis ex perſona Defuncti. Didactica eſt, ædificationem afferens, impetumque cupiditatum comprimens. Triplici ordine alphabetico. [illegible] metro heptaſyllabo.

Carmen XIV. Parabola myſtica de revelatione Jeſu Chriſti in mundo carnis ad eos, qui viam regiam premunt. [illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico.

Carmen XV. Deprecatio, & laudatio. Nullum in eo eſt Aleph, & omnes verſus deſinunt in Nun, ipſumque Nun antecedunt literæ ex alphabetico ordine. [illegible] metro heptaſyllabo.

Carmen XVI. Parænesis. [illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, & ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XVII. De reſurrectione, & de futuro ſæculo. Omnes verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ juxta Alphabeticam ſeriem. [illegible] metro heptaſyllabo.

Carmen XVIII. In illud ſapientum, homo eſt microcoſmus, & mundus eſt magnus homo. [illegible] metro heptaſyllabo, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XIX. De amaritudine ſeparationis, tàm ſenſibilis, quàm intelligibilis: & de temporis infelicitate. [illegible] metro dodecaſyllabo, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XX. Capita gnoſtica, & ænigmata eccleſiaſtica atque aſcetica. Omnes verſus deſinunt in Jod poſt Aleph. [illegible] metro heptaſyllabo, ordine alphabetico.

Carmen XXI. Parænesis, & Exercitatio. Singuli verſus continent duas ac viginti literas Alphabeti, nec plures nec pauciores. [illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, omnes verſus deſinunt in [illegible]. Sit pro exemplo. [illegible]

Carmen XXII. Doctrina & parænesis ad quemlibet. [illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXIII. De invidia, deque avis ejus moribus, quos in omni generatione ſeruit.

[illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXIV. De Adam. Narratio parabolica, & demonſtratio myſtica de omni regimine ſpirituali. [illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico quater repetito, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXV. Sapientia, doctrina, & exercitatio de correptione. [illegible] metro heptaſyllabo, ordine alphabetico ter repetito, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Liber II. Paradiſi Eden. [illegible] *Carmen XXVI De fide orthodoxa. Singuli verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, quibus ordo alphabeticus exhibetur. Nullum verò in hoc Carmine eſt* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible]. [illegible] metro heptaſyllabo, ordine alphabetico.

Carmen XXVII. De fide Eccleſiæ. Nulla vox caret Aleph: quæ autem litera ipſum Aleph finale præcedit, ordinem alphabeticum ſequitur. [illegible] metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in [illegible].

Carmen XXVIII De filio Prodigo. Omnes voces habent Aleph; quæ autem litera in fine trium priorum verſuum ponitur, ordinem alphabeticum reddit. [illegible] metro heptaſyllabo, ſingula tetraſticha deſinunt in [illegible].

Carmen XXIX. Reprehenſio pravorum morum: & de temporis malitia. Nulla vox caret Beth. [illegible] metro heptaſyllabo, verſus omnes deſinunt in Aleph.

Carmen XXX. De ſapientia filii Jachi: & precatio. Nullum in hoc carmine eſt [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible]: *ſed in unaquaque voce eſt* [illegible]. *Quæ verò litera in trium priorum verſuum fine ponitur, ordinem alphabeticum ſequitur.* [illegible] metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in [illegible].

Carmen XXXI. De Providentia Dei ab initio & uſque in ſæculum. Omnes voces habent Daleth. Per literam autem, quæ in fine eſt trium priorum verſuum, ordo alphabeticus ſervatur. [illegible] Metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon deſinit in [illegible].

Carmen XXXII De myſteriis Incarnationis. Omnes voces habent He, in quo & ſinguli verſus deſinunt. Quæ verò litera ante He poſtremum in unoquoque verſu occurrit, ordinem alphabeticum reddit. [illegible] metro heptaſyllabo.

Carmen XXXIII. Laudatio, & Precatio. In unaquaque voce adeſt Vau. Poſtrema verò uniuſcuiuſque verſus litera ordinem alphabeticum reddit. [illegible] metro octoſyllabo, ſeù tetraſyllabo bis repetito.

Carmen XXXIV. De temporis malitia. In unaquaque voce adeſt Zain; nullum verò [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible]. *Initialis litera uniuſcujuſque ſtrophæ, ordinem alphabeticum ſequitur.* [illegible]

metro

metro heptaſyllabo verſus omnes deſinunt in [illegible].

Carmen XXXV. De Amore. In unaquaque voce legitur Het: nullum verò Ain. Finalis verò trium priorum verſuum litera, ordinem alphabeticum reddit. [illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon deſinit in [illegible].

Carmen XXXVI. De Evangelio & Evangeliſtis. Singulæ voces habent Teth, nullum verò Sade; ſinguli autem verſus deſinunt in Nun & Aleph. [illegible]

metro dodecaſyllabo.

Carmen XXXVII. De diſſolutione hujus mundi, & de vanitate ſæculi temporalis. In unaquaque voce legitur Jod. [illegible]

metro heptaſyllabo, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXXVIII. Adhortatio de bonis moribus. In unaquaque voce eſt Coph, in quo & ſinguli verſus deſinunt. Quæ autem litera ipſum antecedit, ordinem alphabeticum exhibet. [illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XXXIX. Deprecatio & Laudatio. In unaquaque voce eſt Lamed: ſinguli autem verſus deſinunt in Nun, cui litera juxta ordinem alphabeticum præponitur. [illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XL. De Virtute. In unaquaque voce eſt Mim; ſinguli autem verſus deſinunt in Aleph, cui præponuntur literæ ordinem alphabeticum à Tau ad Aleph reddentes. [illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XLI. De tempore malo: & diverſitate virtutum, & multiplicitate vitiorum. In unaquaque voce adeſt Nun, ſinguli autem verſus deſinunt in Nun & Aleph. [illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XLII. Precatio, & Pænitentia. In unaquaque voce eſt Semcath; nullum verò [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*. Litera autem finalis trium priorum verſuum, ordinem alphabeticum reddit.* [illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon deſinit in [illegible].

Carmen XLIII Enarratio de mundi caducitate. In unaquaque voce legitur Ain, nullum verò Het. Quæ autem litera tres priores ſtrophæ verſus terminat, ordinem alphabeticum ſequitur. [illegible]

metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in [illegible].

Carmen XLIV. Precatio & Pænitentia In unaquaque voce eſt Phe. [illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XLV. Oratio ad divinam Eſſentiam, & Precatio pro natura humana. In unaquaque voce habetur Sade; nullum verò [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*. Singuli autem verſus deſinunt in He.* [illegible]

metro dodecaſyllabo.

Carmen XLVI. Parænesis, & conſilia utilia. Legitur in unaquaque voce [illegible]*, nullum verò* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*. Singuli autem verſus deſinunt in Nun & Aleph.* [illegible]

Epitome 1, ſeù brevis collectio, Canonum Synodicorum.

[illegible]

Liber

[illegible]

[illegible]

metro dodecaſyllabo.

Carmen XLVII. De præſtantia & ſublimitate Sanctorum. In unaquaque voce eſt ܝ; *omnes autem verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, quæ ordinem alphabeticum à Tau ad Aleph reddunt,*

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XLVIII. De anima, ejuſque facultate cogitativa. In unaquaque voce eſt Scin: nullum verò ܝ, *nec* ܘ, *nec* ܐ. *Litera autem finalis in tribus prioribus uniuſcujuſque ſtrophæ verſibus ordinem alphabeticum exhibet.*

[illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon deſinit in ܠܐ.

Carmen XLIX. De Pœnitentia & Maria peccatrice. In unaquaque voce eſt Tau. Singuli autem verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, quæ in tribus prioribus uniuſcujuſque ſtrophæ verſibus ordinem alphabeticum referunt.

[illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon deſinit in ܬܐ.

Carmen L. de reſurrectione, deque perfectione & mundo novo. In unaquaque voce habes Tau: ſinguli autem verſus deſinunt in Tau & Aleph.

[illegible]

metro heptaſyllabo.

In expoſitione hujus poſtremi Carminis, notandus Sobenſis error, ubi ait, Damnatos poſt communem *Reſurrectionem* terram habitaturos. [illegible]

Fovea, inquit, *animi dolore incendens eſt Gehenna, terra ſcilicet tenebroſa: nam deficiente luminarium curſu, ſublataque luce ac ſplendore, tenebrarum mare terra fiet, & caliginis chaos juxta ſermonem S. Narſetis Doctoris ajentis: Terra fiet terræ filiis Gehenna, & qui terram dilexere, in eadem punientur, juxta ea quæ amaverunt.* Idem Sobenſis dum paucis interjectis Sanctorum Beatitudinem in lumine, in revelationibus divinis, in viſione Humanitatis Chriſti collocat, errorem Neſtorianorum naturam divinam intuitivè videri poſſe negantium, haud obſcurè prodit: de quo ſuprà hoc tom. pag. 95 & 259.

Porrò artificium, quod in carminibus Sobenſis hucuſque prolixiùs fortaſſe quàm oportebat, obſervavimus, idem adnotarunt viri docti apud Poëtas Græcos & Latinos; & illorum quidem exempla non pauca habes Epigrammatum Græcorum lib. 6 cap. 4. Latinorum verò apud Stephanum Menochium tom. 2. miſcellaneorum cap. 64. & alibi in eodem opere.

1 *Epitome Canonum Synodicorum.* Bina exemplaria exſtant in Bibliotheca Vaticana. Alterum Cod. Syr. Vat. 14. priorem hujuſce Collectionis partem continens, exaratum anno Chriſti 1557. Alterum integrum, Cod. Syr. 4. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 497. ſed prioribus foliis laceris, quæ tamen ex priori codice ſuppleri poſſunt, exaratum anno Chriſti 1332. quatuordecim ſcilicet annis ab obitu Auctoris. Et priori quidem codici ad calcem hæc adnotatio appoſita legitur:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Domini Deique noſtri ope finitus fuit hic codex feria 5. die 17. menſis benedicti Canun prioris (Decembris) *an.* 1868. *Græc.* (Chr. 1557.) *Deo autem ſit gloria, & miſeratio & gratia ejus ſuper nos deſcendant nunc & ſemper & in ſæcula ſæculorum Amen. Deſcriptus eſt prædictus codex ſub umbra & protectione beati & illuſtris ſancti SAN* (ita habetur in textu ,) *Franciſci, quem ſermone noſtro Mar Franſe appellamus : ubi eſt ſanctitatis domicilium, perfugium peregrinorum & pauperum, portus beneficiorum, & afflictorum refugium, in urbe benedicta Baſain, quæ ab urbe magna ac celebri Goa ſexaginta leucis diſtat, cujus habitatores, oro, cuſtodiantur ab omnibus noxis occultis & manifeſtis per Dominum Spiritum, etiam Amen. Nomini porrò iſtius ſancti celeberrimi beati San Franciſci, quem Mar Franſe interpretamur, in hoc loco benedicto ſanctique Petri fide prædito Indiarum, addictæ ſunt ſeptem Ædes* (Conventus) *magnificæ & glorioſæ : atque in iſtis ſeptem Ædibus commorantur centum ferè cœnobitæ moribus ſuis comparandi Patri Antonio, & Patri Macario, & Patri Paulo : quorum orationes, precor, ſint murus & antemurale univerſo munda etiam Amen. Eſt autem in hac urbe benedicta Baſain alia eccleſia admodum glorioſa & excelſa, quæ S. Mariæ appellatur : & aliud cœnobium, cujus magnificentiam nulla poteſt lingua eloqui, quod S. Pauli dicitur. Præterea in eadem urbe*

urbe aliud viſitur cœnobium, quod S. Sebaſtiani nuncupatur, cui ſimile ædificium oculus non vidit: atque alia Eccleſia, quæ Miſericordiæ & Gratiæ appellatur. Habetque inſuper hæc benedicta regio Indiarum altaria, ſacras ædes, eccleſias, & cœnobia, quorum numerum nemo novit. Prædictæ porrò ædes, & eccleſiæ plenæ ſunt cœnobitis morum gravitate atque ſanctitate inſignibus, quorum converſatio atque acta creatas voces & linguas virtute & numero ſuperant. Illorum orationes, precor, proſint mihi, atque infirmis mei ſimilibus etiam Amen. In iſtis porrò altaribus, ædibus, eccleſiis, & cœnobiis perpetuo & quotidie oblatio Corporis & Sanguinis Domini noſtri diligenter peragitur. Eorum, oro, preces ſint nobiſcum Amen. Metropolis autem Indicæ regionis omnis eſt Goa, atque in ea reſidet Syncletus, hoc eſt, ſupremus præfectus Regis magni & victoris, Regis Portugalliæ, qui appellatur Don Guan, & lingua noſtra dicitur Rex, hoc eſt Soltanus Jochanan, nimirùm Joannes: *Dominus tribuat illi regnum in terris & in cælo etiam Amen: atque auferat ab iſta urbe ſancta & benedicta atque S. Petri fide prædita Goa correptiones malas & virgas furoris Amen. Conſpurcavit, hoc eſt, corrupit chartas iſtas infimus peccator, vilis & infelix, abjectus & contemptus, piger & ignarus, iners & confuſus, imbecillus, fæx & peripſema, furni verriculum, abominationum operarius, & vitiorum luto inquinatus, à virtutibus alienus, mandata ſolvens & turpia perpetrans, ſtercus & purgamentum omnium filiorum Adam: cujus nec nomen omnino memorandum foret coram hominibus, niſi forte ut mereatur orationem illorum omnium, qui verſus iſtos viles lecturi ſunt, pauper & miſer JOSEPHUS Epiſcopi & Metropolitæ nomen gerens, ab operibus verò remotus & vacuus, quantum diſtat oriens ab occidente, & boreas ab auſtro, ac cœlum à terra, & initium rerum conditarum à fine ipſarum.*

Poſteriorem codicem pag. 169. amanuenſis hac nota abſolvit. [illegible]

[illegible]

*Explicit Dei ope & auxilio miſerationum ejus Pars altera Sylloges Canonum Synodicorum Occidentalium atque Orientalium, die 15. menſis Ab (*Auguſti*) anni Græcorum* 1543. *qui incidit in annum Arabum* 731. (Chriſti 1332.) *in urbe munita, & fidei pulchritudine prædita juſtitiæque operibus abundante Bagdado, quam Dominus noſter, oro, ædificet. Codicem verò hunc exaravit peccator, & populi Chriſtiani abjectio Saidus filius Iſæ, filii Abulbarcati, filii Barchæ: illumque ſcripſit in gratiam principis excelſi, & fructus benedictionum, galea juſtitiæ induti, mitis & ſuavis, & ab omni perturbatione remoti, humilis & in ſua converſatione compoſiti, amoris & charitatis pleni erga omnes homines, & ab omni malitia alieni veri fidelis & ſapientis Hormiſdæ filii Jeſu, filii Chamiſii: Deus univerſorum Dominus ipſi longam ætatem tribuat, eique concedat habere mores voluntati ejus placentes, precibus ſanctæ beatæ Mariæ, & orationibus ſanctorum Apoſtolorum, & omnium Sanctorum Domini, Amen Amen.*

Opus duos Tomos complectitur, quorum prior in quinque, poſterior in quatuor Partes dividitur. Et primo quidem Tomo Sobenſis Epitomen Canonum Conſtitutionumque Apoſtolicarum, alteri verò Synodum Timothei junioris Patriarchæ ſuis temporibus coactam præmittit: & quid unaquæque Pars contineat, his verbis exponit:

[illegible]

Cano-

Canones omnes Synodicos religioſam vitam complectentes in duas Partes diviſi: & in priori quidem omnia quæ laicis univerſim generatimque præcepta ſunt, recto ordine digeram, ſive quæ ad ſponſalia ac matrimonia, & hæreditatum diviſiones, & deciſiones judiciales circa ea omnia, quæ inter eos contingere ſolent; ſeu ea, quæ ſpectant ad fidem, & probitatem atque morum converſationiſque decorem. Altera autem Parte canones comprehendam ſingulis Ordinibus convenientes, aliquod in ſancta Eccleſia officium obtinentium: ubi de electione, & ordinatione omnium Ordinum diſſeram, & canones ad eorum officium pertinentes indicabo, nec non cætera, quæ eiſdem conſentanea & convenientia ſunt.

In *Præfatione*, quæ incipit [illegible] *Tatianus philoſophus*, Sobenſis ſcribit, ſe Tatiani, qui Evangelia quatuor in unum digeſſit, exemplum ſequutum, Synodorum Canones Patrumque ſtatuta in unum volumen collegiſſe, idque opus in dignitate Archiepiſcopali am conſtitutum perfeciſſe; Eliam verò Patriarcham, qui de Hæreditatum diviſione Tractatum, ut ſuprà dictum eſt, compoſuerat, Presbyterum tùm fuiſſe, quum eam Collectionem publicavit.

Tomi primi Pars Prima, De iis, quorum cognitio omnibus neceſſaria eſt. Caput I. Undenam Synodi nomen deſumptum, & quid ſignificet. [illegible]

Caput II. Quod Canones ab Epiſcopo, vel Doctore extra Synodum ſanciti, Synodales minimè vocandi ſunt. [illegible]

Excipit Sobenſis [illegible]

Si verò, inquit, *eos* Canones *Catholicus recipit, & ipſe Patriarcha eorum cauſa Concilium cogit, in quo recipiantur, tum verò Synodici appellantur, ut ſunt Judicia Timothei, & Joſue Barnun, quæ à Synodo Patrum recepta ſunt, & Synodica appellata.*

Cap. III. Hiſtoria Oecumenicorum (hoc eſt, Nicæni œcumenici Concilii Patrum) *ex Marutha Maipheractæ Epiſcopo, rogatu Iſaaci Catholici.* [illegible]

Fabuloſa nimirùm, & Maruthæ ſuppoſita, ut ſuo loco oſtendam, ubi de Synodis.

Cap. IV. Fides Patrum CCCXVIII. cum brevi expoſitione Synodi Jeſujabi. [illegible]

Hæreſim ſuam in hac Expoſitione minimè produnt Neſtoriani ejus Synodi Epiſcopi: ſed ſi eorum doctrina circa myſterium Incarnationis attentius expendatur, anguis in herba latere deprehenditur. Ajunt enim: [illegible]

Et factus eſt homo Jeſus Chriſtus in unione ſuarum naturarum, & in apparitione ſua in carne, & in incarnatione ſua. Naturæ enim unio Divinitatem & humanitatem indicat. Ea autem verba, deſcendit, & incarnatus eſt, & homo factus eſt, Primitiarum noſtrarum aſſumptionem abſque contentione ſignificant. Et infra. [illegible]

Hæc eſt incorrupta fides, atque hæc ſummatim illius ſententia juxta verborum conſequentiam: perfectè ſcilicet Nicæni Patres *prædicarunt Chriſti Proſopon, ejuſque Divinitatis atque Humanitatis naturas tùm adverſus eos, qui Divinitatem negantes, confitentur eum purum hominem eſſe, aut ſanctorum cuipiam ſimilem faciunt.* Nam *apparitio in carne, aſſumptio primitiarum noſtrarum, unum Proſopon duæque naturæ*, voces ſunt, quibus Neſtoriani unionem Verbi hypoſtaticam negantes, affectivam intelligunt.

Cap. V. Nomina Epiſcoporum Synodi œcumenicæ, provinciarumque eorum & civitatum, ut nobis invenire licuit. [illegible]

[illegible]

Longum eſſet errores in deſcriptione tàm Epiſcoporum, quàm Epiſcopatuum hìc commiſſos referre. Sed, ut bene advertit Severinus Binius in notis ad ſubſcriptiones Patrum Nicænorum, *nihil eſt in auctoribus temporum injuriæ & librariorum erroribus magis expoſitum, quàm propria locorum perſonarumque nomina.*

Pars II. De matrimoniis, deque canonibus & regulis Sponſaliorum Chriſtianorum, & quomodo hæc peragenda ſint, deque cæteris ad hanc rem ſpectantibus. [illegible]

Caput I. Quot & quales ſint perſonæ, quibus nubere nefas eſt. [illegible]

Sexaginta quinque gradus virorum, totidemque feminarum enumerat, quibus nubere apud Neſtorianos fas eſſe negat: ſed ab Eccleſiæ Catholicæ ritu mirum quantum recedit.

Cap. II. De ritu & regulis ſponſaliorum. [illegible]

Statutum Patrum illius ſectæ deſcribit, in quo ſponſalia æquè ac matrimonia, quæ præter Ritum Chriſtianum abſque Presbytero & teſtibus celebrantur, irrita ac nulla declarantur.

Cap. III. Siquis in regione fuerit, ubi nullus eſt Sacerdos, quid ipſi agendum, quum feminam ſibi ſponſare voluerit? [illegible]

Quinque nimirùm, aut quatuor ad minus teſtibus adhibitis matrimonium tùm contrahi fas eſſe affirmat, ſubditque, benedictionem poſtea à Sacerdote ſuppleri debere.

Cap. IV. Quot annorum eſſe debeat ſponſa? [illegible]

Cap. V. Quis mulieris fidejuſſor deſponſatorque eſſe debeat. [illegible]

Cap. VI. Quomodo deſponſanda ſit puella, quæ propinquos vel affines non habet? & idem de viro extraneo. [illegible]

[illegible]

Cap. VII. An liceat poſt ritè celebrata ſponſalia, ſponſis ab invicem ſeparari, & ſponſalia ſolvere? [illegible]

Jeſubochti auctoritatem adducit docentis matrimonium ratum, non conſummatum, ex pari utriuſque conſenſu dirimi poſſe.

Cap. VIII. Quantum temporis expectare debeat ſponſa, cujus ſponſus abiit in longinquam regionem. [illegible]

Cap. IX. De eo, qui repugnantibus Parentibus feminam deſponſavit. [illegible]

Cap. X. De eo, qui feminam deſponſavit, deinde eam fraudulenter dimittit ſub obtentu vitæ monaſticæ, qua demùm abjectâ, aliam ducit. [illegible]

Cap. XI. De monachis & virginibus, fœdus profeſſionis violantibus. [illegible]

Epiſcopo id permittente, monachis nuptias monialibuſque concedit Sobenſis: ex impura nimirùm Barſumæ doctrinâ, de qua vide Tom. 2 pag. 403. Verba Sobenſis hæc ſunt.

[illegible]

ܐܠܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܕܐܦܣܩܘܦܐ .

Monachus aut monialis ſi à proprio inſtituto exciderint, & ad nuptias ex infirmitate deſcenderint, abſque Epiſcopi juſſu nullatenus matrimonio jungantur, neque in Eccleſia, & coram populo benedicantur. Sed ſi Epiſcopus juſſerit, privatim domi. Si autem conſtiterit pactum inter virum & feminam à tempore monachatus initum fuiſſe, benedictionem conjugii nullatenus accipiant, neque illud ipſis permittatur, donec publicam ac diuturnam pœnitentiam in cilicio & cinere peregerint, vir quidem cum viris, & femina cum feminis, ſicut Rector illis præceperit. Neque Anachorita quiſpiam, qui à ſtatu ſuo exciderit, orare præſumat in capite Eccleſiæ, aut ſacrum peragere, niſi annuente Epiſcopo. Rem novam & Orientalium Canonibus ac rectæ diſciplinæ prorsùs contrariam hìc Auctor profert, de qua ſuo loco pro merito diſſerendum erit.

Cap. XII. De mulieribus & ſponſabus, quæ vi rapiuntur. ܕܥܠ ܢܫܐ ܘܡܟܝܪܬܐ ܕܡܬܚܛܦܢ ܒܩܛܝܪܐ .

Cap. XIII. De mulieris dote, ejuſque quantitate. ܕܥܠ ܦܪܢܐ ܕܐܢܬܬܐ ܘܟܡܐ ܗܘ ܫܘܩܠܗ .

Citat *Ambroſium*, quem *Epiſcopum & martyrem* perperàm vocat; *Græcos Imperatores*, Theodoſianum ſcilicet Codicem; *Timotheum & Joſue Barnun* Patriarchas Neſtorianorum.

Cap. XIV. Quod oporteat, fideles ex omni ſecta uxores ducere. ܕܡܢ ܟܠ ܥܡ ܙܕܩ ܠܡܗܝܡܢܐ ܠܡܣܒ ܢܫܐ .

Adducit Canonem Nicænum Syriacè, qui eſt Arabicus 57. juxta interpretationem Abr. Ecchellenſis.

Cap. XV. Quod non oporteat, Chriſtianam infideli viro tradi. ܕܠܐ ܙܕܩ ܠܡܬܠ ܟܪܝܣܛܝܢܝܬܐ ܠܓܒܪܐ ܚܢܦܐ .

Cap. XVI. Quanto tempore ſervare debet mulier honorem defuncti mariti, antequam ab alio ducatur? Et idem de viro reſpectu uxoris. ܕܟܡܐ ܙܒܢܐ ܙܕܩ ܠܐܢܬܬܐ ܕܬܛܪ ܐܝܩܪܐ ܕܒܥܠܗ ܕܡܝܬ ܘܟܢ ܬܣܒ ܐܚܪܢܐ . ܘܟܘܬܗ ܐܦ ܠܓܒܪܐ . Hìc quoque Sobenſis *Ambroſium*, cujus teſtimonio utitur, *martyrem & Epiſcopum* appellat.

Cap. XVII. Quot ob cauſas dimittitur uxor à viro, & ſponſa à ſponſo? ܕܡܛܠ ܟܡܐ ܥܠܠܢ ܡܫܬܒܩܐ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܒܥܠܗ ܐܘ ܟܠܬܐ ܡܢ ܚܬܢܐ . Laudantur *Timotheus*, *Joſue Barnun*, & *Græci Imperatores*.

Cap. XVIII. De muliere contentioſa, & viro contumelioſo. ܕܥܠ ܐܢܬܬܐ ܚܪܝܢܐ ܘܓܒܪܐ ܨܥܘܪܐ .

Cap. XIX. Quot modis deprehenditur adulterium, & quot teſtes ad id probandum requiruntur. ܕܒܟܡܐ ܐܕܫܝܢ ܡܬܦܫܩ ܓܘܪܐ ܘܟܡܐ ܣܗܕܐ ܙܕܩܝܢ ܠܫܘܪܪܗ .

Cap. XX. De viro teſtante, ſe vidiſſe uxorem adulterantem; teſtes verò adducere nequit. ܕܥܠ ܓܒܪܐ ܕܡܣܗܕ ܕܚܙܐ ܠܐܢܬܬܗ ܕܓܝܪܐ . ܘܣܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܝܬܝܘ .

Cap. XXI. De viro & muliere, quorum alter in captivitatem abducitur. ܕܥܠ ܓܒܪܐ ܘܐܢܬܬܐ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ ܐܫܬܒܝ .

Cap. XXII. De eo, qui corrumpit virginem, aut matrimonio junctam. ܕܥܠ ܡܢ ܕܡܚܒܠ ܒܬܘܠܬܐ ܐܘ ܡܟܝܪܬܐ .

Cap. XXIII. De ſtatuto tempore pœnitentiæ fornicariis, iiſque, qui illegitimo matrimonio fœdantur, deinde convertuntur. ܕܥܠ ܙܒܢܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܕܙܢܝܐ ܘܕܡܬܛܘܫܝܢ ܒܙܘܘܓܐ ܠܐ ܢܡܘܣܝܐ ܘܗܦܟܝܢ .

Ex Synodo Nicæna Can. 72. de ducente duas uxores.

Cap. XXIV. De eo, qui ancillam ſuam ducere vult in uxorem. ܕܥܠ ܡܢ ܕܨܒܐ ܕܢܣܒ ܐܡܬܗ ܠܐܢܬܘܬܐ .

Cap. XXV. De matrimonio ſervorum & ancillarum Chriſti fidelium. ܕܥܠ ܙܘܘܓܐ ܕܥܒܕܐ ܘܐܡܗܬܐ ܕܟܪܝܣܛܝܢܐ .

Cap. XXVI. Quantum temporis ſuſtinere debet mulier, quam vir relinquens, in longinquas regiones proficiſcitur. ܕܟܡܐ ܙܒܢܐ ܙܕܩ ܠܐܢܬܬܐ ܕܬܣܝܒܪ ܕܒܥܠܗ ܫܒܩܗ ܘܐܙܠ ܠܐܬܪܘܬܐ ܪܚܝܩܬܐ .

Cap. XXVII. De ſententia & pœna ferenda ab Eccleſia in eos, qui illegitimis matrimoniis polluuntur, & perſeverant in peccato uſque ad mortem abſque pœnitentia. ܕܥܠ ܦܣܩ ܕܝܢܐ ܘܡܪܬܝܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܡܬܛܘܫܝܢ ܒܙܘܘܓܐ ܠܐ ܢܡܘܣܝܐ ܘܡܩܘܝܢ ܒܚܛܝܬܐ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ ܕܠܐ ܬܝܒܘܬܐ . ex Synodo Marabæ.

Pars III. De diviſione Hæreditatum.
ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ ܥܠ ܦܘܠܓܝ ܝܪ̈ܬܘܬܐ.

Præfatur de Synodis & Statutis Imperatorum, qui leges hac de re ſanxerunt: deinde Syros enumerat Canonum collectores, Patriarchas quidem Ananjeſum, Timotheum, Joſue Barnun, Joannem & Eliam; Epiſcopos verò Jeſubochtum, Simeonem, Ebedjeſum & Eliam. Verba Sobenſis recitata ſunt hoc tom pag. 267. Quæ autem ſequuntur capita XXV., Eliæ Niſibeni ſunt à Sobenſi Ebedjeſu ex Arabico ſermone in Syriacum translata.

Cap. I. De hæredibus eorumque ordine juxta affinitatem & conſanguinitatem. ܩܕܡܝܐ ܦܘܣܩܐ. ܥܠ ܝܪ̈ܬܐ ܘܛܟܣܗܘܢ ܕܒܩܪܝܒܘܬܐ ܘܐܚܝܢܘܬܐ.

Cap. II. De numero eorum, qui ab hæreditate excluduntur. ܒ. ܡܢܝܢܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܝܪ̈ܬܝܢ.

Cap. III. De marito & uxore, & quantum hæreditatis alteri ex altero contingat. ܓ. ܥܠ ܒܥܠܐ ܘܐܢܬܬܐ. ܘܟܡܐ ܡܢܬܐ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢ ܚܒܪܗ.

Cap. IV. De filiis & filiabus: & quantum hæreditatis eis ex parentibus contingat. ܕ. ܥܠ ܒܢܝܐ ܘܒܢܬܐ. ܘܟܡܐ ܡܢܬܐ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܐܒܗ̈ܝܗܘܢ.

Cap. V. De patre & matre: & quantum eis hæreditatis ex filiis contingat. ܗ. ܥܠ ܐܒܐ ܘܐܡܐ. ܘܟܡܐ ܡܢܬܐ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܒܢܘܗܝ.

Cap. VI. De fratribus & ſororibus: & quantum hæreditatis alteri ex altero contingat. ܘ. ܥܠ ܐܚܐ ܘܐܚܘܬܐ. ܘܟܡܐ ܡܢܬܐ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܚܒܪܗ.

Cap. VII. De avis, & aviis: & quantum hæreditatis eis ex filiis filiorum contingat. ܙ. ܥܠ ܣܒܐ ܘܣܒܬܐ. ܘܟܡܐ ܡܢܬܗܘܢ ܡܢ ܒܢܝ ܒܢܝܗܘܢ.

Cap. VIII. De fratribus & ſororibus patris; deque fratribus & ſororibus matris; & qualis eis hæreditas ex filiis fratrum ſororumque ſuarum contingat. ܚ. ܥܠ ܕܕܐ ܘܕܕܬܐ ܘܚܠܐ ܘܚܠܬܐ. ܘܐܝܕܐ ܡܢܬܐ ܡܛܝܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܒܢܝ ܐܚܝܗܘܢ ܐܘ ܒܢܝ ܐܚܘܬܗܘܢ.

Cap. IX. Quod hæreditas avis paternis cum fratribus ſororibuſque matris minimè contingat, neque avis maternis cum fratribus & ſororibus patris. ܛ. ܥܠ ܗܝ ܕܣܒܐ ܕܐܒܐ ܠܐ ܝܪܬܝܢ ܥܡ ܚܠܐ ܘܚܠܬܐ. ܘܠܐ ܣܒܐ ܕܐܡܐ ܥܡ ܕܕܐ ܘܕܕܬܐ.

Cap. X. De viro & muliere conſanguineis: & quantum hæreditatis alteri ex altero propter conjugium & affinitatem contingat. ܝ. ܥܠ ܓܒܪܐ ܘܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܒܝܢܬܗܘܢ ܩܪܝܒܘܬܐ. ܘܟܡܐ ܡܢܬܐ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܚܒܪܗ ܡܛܠ ܙܘܘܓܐ ܘܚܬܢܘܬܐ.

Cap. XI. De ſponſo & ſponſa: & quod nulla alteri ex altero hæreditas contingat. ܝܐ. ܥܠ ܡܟܝܪܐ ܘܡܟܝܪܬܐ. ܘܕܠܐ ܝܪ̈ܬܝܢ ܠܚܕܕܐ.

Cap. XII. De monacho, an poſſit conſanguineorum hæres eſſe, aut illos hæredes inſtituere? ܝܒ. ܥܠ ܝܚܝܕܝܐ ܐܢ ܝܪܬ ܐܘ ܡܘܪܬ ܠܩܪܝܒܘܗܝ.

Cap. XIII. De Teſtamento. ܝܓ. ܥܠ ܕܝܬܝܩܐ.

Timothei Patriarchæ Canon de teſtamentis.

Cap. XIV. De dimiſſa & dimiſſo; & quod nulla ab invicem hæreditas contingat. ܝܕ. ܥܠ ܡܫܒܩܬܐ ܘܡܫܒܩܐ ܘܕܠܐ ܝܪ̈ܬܝܢ ܠܚܕܕܐ.

Cap. XV. De Apoſtata: & quod neque hæres eſſe, neque hæredes inſtituere poteſt, niſi pœnitentiam egerit, & ad fidem redierit. ܝܗ. ܥܠ ܟܦܘܪܐ ܘܕܠܐ ܝܪܬ ܘܠܐ ܡܘܪܬ ܐܠܐ ܐܢ ܬܐܒ ܘܗܦܟ ܠܗܝܡܢܘܬܐ.

Cap. XVI. Quod qui hæredes non habet, ejus hæreditas Eccleſiæ contingit. ܝܘ. ܥܠ ܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܝܪ̈ܬܐ: ܕܝܪܬܘܬܗ ܠܥܕܬܐ.

Cap. XVII. De filio ſpurio. ܝܙ. ܥܠ ܒܪܐ ܕܙܢܝܘܬܐ.

Cap XVIII. De filio, cujus pater ad aliam ſectam tranſiit. ܝܚ. ܥܠ ܒܪܐ ܕܐܒܘܗܝ ܗܦܟ ܠܚܘܣܝܐ ܐܚܪܬܐ.

Cap. XIX. De filio, qui naſcitur patre longè abſente. ܝܛ. ܥܠ ܒܪܐ ܕܡܬܝܠܕ ܟܕ ܐܒܘܗܝ ܒܐܬܪܐ ܪܚܝܩܐ.

Cap. XX. De filio ex baptiſmo, & ex educatione. ܟ. ܥܠ ܒܪܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ ܘܕܡܪܒܝܢܘܬܐ.

Cap.

Cap. XXI. *De filio contumace.* [illegible] Citat Jeſubochtum Metropolitam Perſidis, nec non Timotheum & Eliam Patriarchas.

Cap. XXII. De filia, quæ fornicatur vivente patre. [illegible]

Ex Jeſubochto, & Elia Patriarcha.

Cap. XXIII. De defuncto, qui relinquit mancipia manumiſſa, & non manumiſſa. [illegible]

Cap. XXIV. De mancipiis defunctis tàm manumiſſis, quàm non: cuinam hæreditas eorum contingat? [illegible]

Cap. XXV. De filiis illegitimis. [illegible]

Hucuſque Elias Niſibenus.

Pars IV. De Judiciis & cauſis, quæ inter Chriſtifideles contingunt. [illegible]

Cap. I. Quod nefas ſit Chriſtifidelibus adire extraneos judices. [illegible]

Ex Timotheo Patriarcha, & ex Synodo Joannis Bar-Abgari habita anno Græcorum 1212.

Cap. II. De Chriſtiano, qui ſocium percutit: deinde qui percuſſus eſt, judicem adit, vindictæ cauſa. [illegible]

Ex Timotheo.

Cap. III. De iis, qui ſimul in judicio contendunt. [illegible]

Ex Jeſubochto, Joſue Barnun, & Codice legum Imperialium.

Cap. IV. De chirographo certo, & dubio. [illegible]

Ex Jeſubochto.

Cap. V. De teſtimonio certo, & dubio. [illegible]

Ex eodem.

Cap. VI. De poſſeſſione bonorum certa & dubia. [illegible]

Ex eodem, & ex Timotheo.

Cap. VII. De mutuo, & debito. [illegible] Ex Jeſubochto, & Codice legum Imperialium.

Cap. VIII. De uſura & fœnore. [illegible] Ex Gabriele Baſſorenſi, ex Codice Imperiali, & ex Jeſubochto.

Cap. IX. De pignore. [illegible]

Ex Jeſubochto.

Cap. X. De commodato ſi forte perierit. [illegible]

Ex eodem.

Cap. XI. De depoſito ſi id perire contigerit. [illegible] Ex eodem, & ex Codice Imperiali.

Cap. XII. De venditione & emptione. [illegible]

Ex iiſdem, & ex Joſue Barnun.

Cap. XIII. De ſocietate mercaturæ. [illegible]

Ex Jeſubochto.

Cap. XIV. De ædibus multiplici contignatione conſtantibus, de via, de foro, de aquæductu, & ædificiis. [illegible] Ex eodem.

Cap. XV. De participatione in rebus inventis cum ſociis. [illegible] Ex eodem, & ex Codice Imperiali.

Cap. XVI. De Procuratore. [illegible] Ex Synodo Jeſujabi, ex Timotheo, ex Simeone, & ex Jeſubochto.

Cap. XVII. De juramento: uter ex litigantibus illud præſtare debeat. [illegible]

Cap. XVIII. De Clericorum, Scribarum, & Medicorum immunitate à vectigalibus; & quinam nequeunt eſſe Procuratores orphanorum. [illegible]

Ex Codice Imperiali.

Cap. XIX. De eo, qui judiciis audiendis præeſt, & munerum acceptione corrumpitur. [illegible]

Ex Synodo Nicæna.

Pars V. De iis, quæ omnibus univerſim Chriſtianis canonicè impoſita ſunt. [illegible]

Cap. I. Ad quot, & quas preces tenentur ſinguli Chriſtianorum ordines? [illegible] Clerici & monachi, inquit Sobenſis, ad ſeptem horas canonicas tenentur; laici verò ad quatuor, nimirùm [illegible] *ad veſperas, ad eas quæ recitantur antequam quis cubitum eat, ad nocturnum, & ad matutinum.*

Cap. II. An hæc quatuor laicorum officia ordinem eundem habeant, an diverſum? [illegible]

Cap. III. Quænam harum quatuor horarum primum locum habeat? [illegible]

Cap. IV. Quidnam recitare debeant laici, qui Pſalterium legere neſciunt? [illegible]

Cap. V. Quaſnam preces recitare debeant ſenes, ruſtici, paſtores, & nautæ, qui nihil diſcere queunt? [illegible]

Cap. VI. Quod non liceat laicis in officio divino præcipere. [illegible]

Ex Synodo Joannis.

Cap. VII. De veneratione diei Dominicæ. [illegible]

Ex Conſtitutionibus Apoſtolorum, ex Jeſujabo, & ex Joanne Patriarchis.

Cap. VIII. De adoratione ad Orientem, & quandonam hæc incepta eſt? [illegible]

Ex Conſtitutionibus Apoſtolorum, & ex Canonibus Nicænis.

Cap. IX. De adoratione Crucis, & undenam incepta eſt. [illegible]

Cap X. De jejunio feriæ quartæ & ſextæ. [illegible]

Ex Conſtitutionibus Apoſtolorum, & ex Joanne Patriarcha.

Cap. XI. Quod non liceat jejunare die Dominica. [illegible]

Ex Synodo Gangrenſi, & ex ſtatutis Orientalium.

Cap. XII. De honore Martyribus debito. [illegible]

Ex Canonibus Synodi Nicænæ.

Cap. XIII. Quod non liceat Chriſtianis, filios aut filias ſuas ab ethnicis ad Eccleſiam deducendas mittere: [illegible]

Cap. XIV. Quibus ornamentis ſe ornare debeant Chriſti fideles, quum Eccleſiam adeunt diebus Dominicis & Feſtis. [illegible]

Cap. XV. Quod non liceat mulieres ethnicas filiorum Chriſtianorum nutrices eſſe. [illegible] Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XVI. De nocturnis pollutionibus, & menſtruis. [illegible] Ex eodem.

Cap. XVII. Quod non liceat fidelibus comedere cum Judæis. [illegible] Ex eodem.

Cap. XVIII. Quod non liceat Chriſtifidelibus converſari cum cantatricibus, aut bibere cum eis. [illegible]

Ex eodem.

Cap.

Cap. XIX. An laici ex canone tenentur jejunare hebdomada Apoſtolorum, Eliæ, & Annunciationis? [illegible] Ex Gabriele Baſſorenſi id jejunium arbitrio laicorum permittit.

Cap. XX. De viſitandis carceribus. [illegible]

Ex Canonibus Arabicis Synodi Nicænæ.

Cap. XXI. De Xenodochiis. [illegible] Ex Canonibus Nicænis Arabicis, ex Synodo Antiochena, & ex Chalcedonenſi, cujus convocationis annum diemque his verbis notat, [illegible]

Chalcedonenſis Synodus congregata eſt die 25. Octobris anno Alexandri milleſimo ſexageſimo tertio. Sed pro *milleſimo* annus *ſeptingenteſimus* reponendus, qui reliquis ſervatis anno Chriſti 451. reſpondet.

Cap. XXII. De iis, qui magos & incantatores conſulunt. [illegible] Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XXIII. De ablutione corporum defunctorum. [illegible]

Ex Canonibus Nicænis Arabicis.

Cap. XXIV. De conducentibus lamentatrices, & Pſaltas. [illegible] Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XXV. Quod non liceat quemquam in Eccleſia ſepeliri. [illegible] Martyres excipit & Epiſcopos; & illos quidem ſub altari, Epiſcopos verò in Eccleſia ſepeliri fas eſſe docet.

Cap. XXVI. Quod non liceat feretra intra cancellos altaris inferri. [illegible] Ex libro Synodico, in quo Severiani & Jacobitæ ſugillantur, qui feretra clericorum intra altare inferebant.

Cap. XXVII. De commemorationibus defunctorum. [illegible]

Cap. XXVIII. An liceat defunctorum commemorationes celebrare diebus Dominicis & feſtis ſolemnioribus. [illegible]

Ex libro Synodico.

Timothei Patriarchæ Synodus habita menſe Februario anno Græcorum 1629. (*Chriſti* 1318.) cui ſubſcripſere præter Timotheum, *Joſephus* Metropolita Elamitarum, *Ebedjeſus* Metropolita Niſibis, *Simeon* Metropolita Moſul, *Simeon* Metropolita Garmæorum, *Simeon* Epiſcopus Tirhanæ, *Simeon* Epiſcopus Baladæ, *Joannes* Epiſcopus Beth-Vazich, *Joannes* Epiſcopus Singaræ, *Ebedjeſus* Epiſcopus Honitæ, *Iſaac* Epiſcopus Beth-Daron, & *Jeſujabus* Epiſcopus Telæ & Barbeliæ. *Ejuſdem Synodi* Canones XIII. Atque hic deſinit Tomus I. hujuſce Collectionis. Quæ ſequuntur, exſtant ſolùm in Cod. Syr. 14. de quo vide Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 497.

Tomus II. Collectionis Canonum Synodicorum. [illegible]

Pars VI. Quæ communiter Eccleſiaſticis omnibus, propriè verò Diaconatui ac Presbyteratui conveniunt. [illegible]

Cap. I. De Ordinibus Eccleſiaſticis, & diviſione talentorum. [illegible]

Hoc caput, quod in hoc Codice imperfectum eſt, integrum habetur in Cod. Syr. Vat. 14. fol. 198.

Cap. II. De honore eccleſiaſticis ordinibus à laicis debito; deque eccleſiaſticorum erga laicos amore exhibendo. Ex Synodo Jeſujabi. Deeſt initium hujus capitis.

Cap. III. Quem quiſque Diſcentium ordo librum legere & meditari debeat. [illegible]

Quinque Canones citantur. I. Apoſtolorum poſtremus de numero ſacrorum Librorum. II. Canon Scholæ Niſibenæ de puerorum exercitationibus per tres priores ſtudiorum annos. III. Canon Sabarjeſu Patriarchæ cognomento Damaſceni, de eadem re editus anno Hegiræ 220. quo ſe viſitaſſe ait Scholas regionis Aramæorum, Theodori, ſcilicet, Maris, & Mahuzæ, nec non Scholas regionis Elamitarum, Meſenæ, Perſidis, & Choraſanæ: iiſque omnibus methodum in tradendis diſciplinis præſcribit. IV. Canon Theodoſii Patriarchæ, quo præfatæ Sabarjeſu conſtitutioni inhærens, hæc ait: [illegible]

[illegible]

Qui medendi ſcribendive artibus incumbunt, neutiquam negligant attentè legere expoſitionem Novi Teſtamenti, & codicem Sacramentorum auctore Mar Theodoro magiſtro magiſtrorum & interprete interpretum. Siqui verò Presbyterorum locum in Eccleſia obtinent, ſedulo etiam percurrant Homilias totius anni, opus Mar Ananjeſu Catholici, & Joſue Barnun, atque Pauli: & Paracleticas orationes Barſumæ, & Joſue Barnun, ac Pauli. V. denique Canon Abrahæ Patriarchæ, quod ſenes, & qui annum ætatis quinquageſimum attigere, [illegible]

perlegant librum Paradiſi, & libros Abbatis Eſaiæ, & Mar Evagrii, & Patrum monachorum ſcripta: ut puta Macarii, Ammonæ &c.

Cap. IV. De electione, & conſecratione Lectorum, Hypodiaconorum, & Diaconorum: & quo quiſque ætatis anno ſeparandus (hoc eſt, conſecrandus) *eſt.* [illegible]

Quatuor canones Synodi Orientalium adducit Sobenſis. I. quod in Eccleſia & coram altari ordinatio Clericorum peragenda eſt; Diaconiſſarum verò ante fores cancellorum. II. de ætate Lectorum, Hypodiaconorum, Diaconorum, & Presbyterorum: in quo tamen Neſtoriani à ſtatutis Conciliorum paulùm recedunt. III. de doctrina, quæ in Diaconis & Presbyteris requiritur. IV. de numero Diaconorum & Presbyterorum in civitatibus, & pagis.

Cap. V. De electione & ordinatione Preſbyterorum. [illegible]

quinque canones Synodi Orientalium profert.

Cap. VI. Canones de Presbyteris, & Diaconis, & de univerſo Clericorum Ordine. [illegible]

Undeviginti canones profert, quorum primus ex Concilio Nicæno, reliqui ex Synodo Joannis Patriarchæ, qui can. 14. præcipit, ut Presbyter ſive Diaconus, qui poſtquam fidem abnegaſſet, reſipuerit, denuò ordinationem accipiat.

Cap. VII. De electione, & ordinatione Chorepiſcopi, hoc eſt, Periodeutæ ſeu Viſitatoris: deque regulis Viſitationis. [illegible]

Sex Canones profert ex Nicæna Synodo; ex iis ſcilicet, quos Arabicos appellant.

Cap. VIII. De electione & ordinatione Archidiaconi, deque ordine miniſterii ejus. [illegible]

Canones duo, alter ex Synodo Jeſujabi, ex Nicæna alter.

Cap. IX. De Oeconomo, & Procuratore, deque ejus adminiſtratione. [illegible]

Canon primus ex Synodo Jeſujabi, poſteriores duo ex Nicæna.

Pars VII. De regulis & canonibus monachatus, deque perfectis operibus, religioſiſque moribus angelicum hujuſmodi inſtitutum amplectenti convenientibus. [illegible]

Cap. I. Undenam deducitur hoc monachatus inſtitutum, & à quo initium habuit. [illegible]

Cap. II. Canones & regulæ monachis præſcriptæ à Patribus tercentum decem & octo. [illegible]

Septem canones deſcribit Sobenſis, qui ſunt ex interpretatione Abr. Ecchellenſis 1. 4. 8. 10. 11. & 13. ex XV. decretis, quæ *de monachis & anachoritis* inſcribuntur: Vide Labb. collect. concil. tom. 2. à pag. 343.

Cap. III. Regulæ præſcriptæ à Mar Abrahamo magno, monachorum totius Perſidis patre. [illegible]

Canones XI. de quibus ſuprà pag. 155.

Cap. IV. Regulæ. Mar Dadjeſu Præfecti cœnobio magno, qui Abrahæ ſucceſſit. [illegible]

[illegible]

Canones XIII. de quibus ſuprà pag. 98. [illegible]

Cap. V. De iis, qui Orationem negligunt, & perceptionem Sacramentorum Chriſti minimè curant, & falſum habitum præferentes, abſque cœnobio vagantur ſecumque mulieres circumducunt, & in uno eodemque monaſterio viri ſimul ac mulieres commorantur. [illegible]

[illegible]

Ex Synodo Jeſujabi. Deeſt finis hujus capitis.

Cap. VI. De privilegiis monaſteriorum, eorumque exemptionibus & poteſtate epiſcoporum. Deeſt initium hujus capitis. Quæ autem cœnobia à Patriarchis Neſtorianorum exempta fuerint, & in quo ſita ſit hujuſmodi exemptio, liquet ex hac Ebedjeſu Patriarchæ conſtitutione, quam Sobenſis hoc capite deſcribit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

*EBEDJESU CATHOLICI. Æqua & juſta ratio poſtulat, ut Patriarcha cum omni timore Dei, & certitudine veritatis inveſtigare & explorare ſtudeat omnia communia & particularia negotia, eaque ſecundùm rectam gubernationem diſponere. Nos igitur veſtigiis Patriarcharum ſanctæ memoriæ prædeceſſorum noſtrorum inhærere volentes, & quemadmodum illi, prout unicuique viſum eſt utile & profuturum ædificationi, aliquas eccleſias & monaſteria exempta fore decreverunt: ita nos etiam conſiderantes monaſterium ſancti & Angelorum comitis Mar Michaëlis prope urbem Moſul ab antiquo ordine excidiſſe, coacti ſumus exemptionis privilegium illi concedere: ſicut olim Apoſtolo Adæo placuit eccleſiam Sciabargardæ exemptam declarare, & Apoſtolo ſancto Mari monaſterium & Scholam in eodem poſitam in Dora-Konæ. Similiter Mar-Aba Catholicus ab eccleſiæ Nübadrenſis jurisdictione monaſterium Abunæ exemptum decrevit: & Mar Sabarjeſus Catholicus monaſterium ſuum, in quo jacet ejuſdem ſanctum corpus, eodem privilegio decoravit: & Jeſujabus Gadalenſis Catholicus monaſteria Bar-turæ, & Mar Jacobi in Beth-Abe exempta itidem voluit. Timotheus quoque Catholicus ſuperius monaſterium (*Izlenſe ſcilicet*) & Scholam ibidem conſtructam exemit. Joſue item Barnun Catholicus monaſterium ſancti Eliæ vindicavit; idemque Moſulum Metropolitæ Aſſyriæ & Adiabi tradidit, & Niniven epiſcopatu ſpoliavit, & Aſſyriæ univit. Emmanuel verò Catholicus monaſterio Abbatis Joſephi in Balada idem exemptionis privilegium conceſſit: quo etiam Iſraël Catholicus cœnobium ſancti Gabrielis in Charſa ornandum putavit. Ebedjeſus Catholicus eodem jure monaſterium Beth-Saiarenſe exemptum fore ſanxit. Joannes Catholicus cœnobium Jeſujabi Scezenſe ſimiliter exemit, idemque privilegium conceſſit monaſterio ſancti Ezechielis Kokenſi, & ſancti Jacobi incluſi, & magiſtri noſtri Aphnimarani Churcomenſi, & monaſterio magiſtri noſtri Hormiſdæ. Hæc porrò eſt conſtitutio cœnobii exempti, ut ad Patriarcham propriè & privativè pertineat, nomenque Patriarchæ dumtaxat in illo prædicetur: neve liceat cuiquam ex Metropolitis & Epiſcopis provinciæ illius, aut aliarum provinciarum ullo pacto ejus rebus ſeſe immiſcere: neve itidem cuipiam Presbyterorum, Diaconorum, monachorum, & laicorum illud monaſterium feſtis diebus aut quovis alio die frequentantium, nomen cujuſpiam ex Metropolitis aut Epiſcopis recitare, neque iſtis fas ſit petere, ut ſuum nomen in eccleſia monaſteriorum exemptorum proclametur, niſi nomen Patriarchæ ſolummodo. Inſtante autem neceſſitate fratribus monachis prædicti monaſterii, conſecrandi novum altare oleo, ſive ordinationis faciendæ Presbyterorum aut Diaconorum, conceditur iiſdem invitare quem elegerint Metropolitam ſive Epiſcopum. Quum autem venerit qui hujuſmodi functiones peracturus eſt, conceditur Directoribus, Præſidentibus, & Senioribus monaſterii, offerre illi habitum Pontificum, utque Pallium, & Amictum, Pedum, que paſtorale ſeu baculum ferat, ejuſque nomen poſt noſtrum recitetur, dum ipſe ſtat in ordine Patrum in capite eccleſiaſtici cœtus. Permittere verò, ut quilibet Metropolitanorum aut Epiſcoporum in hoc monaſterio recipiatur, definitivo canone interdicitur. Sin autem contigerit, aliquem ex Metropolitis & Epiſcopis ex cauſa primatum eccleſiæ abdicare, haudquaquam fas illi eſto cubiculum & cellam in iſto monaſterio ſibi coëmere, ſive is monachus loci fuerit, ſive extraneus quiſpiam. Quum verò ad monaſterium venire illum contigerit, velut peregrinus & hoſpes excipiatur. Prælato autem ſeu Directori monaſterii conceditur conſecrare altare in monaſterio, ſi caſu illud prophanari contigerit, neque conſecratione per Chriſma indiguerit. Sin autem ipſe Prælatus id per ſe efficere nequiverit, cuipiam ex Presbyteris ſociis ſuis id committere & delegare poterit, ut nimirùm functionem illam ritè peragat.*

Quas Syri monaſteriorum [illegible] *exemptiones* vocant, Græcis σταυροπήγια, hoc eſt, crucis Patriarchalis fixiones dicuntur, de quibus eruditè Goar. in not. ad Euchołog. à pag. 612.

Cap. VII. De cœnobiis, ſtudio antiquorum conditis, & negligentia poſteriorum collapſis. [illegible]

[illegible]

ex Synodo Jeſujabi.

Cap. VIII. De eccleſiis & cœnobiis, quæ noviter excitantur. [illegible]

[illegible]

Ex eadem Synodo.

Cap. IX. De cœnobiis & monaſteriis deſtructis: & quis eorum hæres inſtituendus eſt. [illegible]

Pars VIII. De electione & ordinatione Metropolitanorum & Epiſcoporum: deque iis, quæ ab ipſis aut erga ipſos debentur: deque canonibus ſummi eorum Sacerdotii. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Cap. I. De electione & ordinatione Epiſcoporum per Metropolitanos. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Cap. II. De iis, qui ex monaſtico inſtituto ad Epiſcopatum aſſumuntur. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Cap. III. Quod quum Epiſcopus à Metropolitano ordinatur, convocet ipſe Metropolitanus plures Epiſcopos ad ordinationem. [illegible]

[illegible]

Ex Synodo Nicæna, can. Arab. 5.

Cap. IV. Quod non liceat Epiſcopo, dum in vivis eſt, præcipere, ut quis in locum ſuum poſt obitum ſubrogetur, ſive ex diſcipulis ſuis, ſive ex conjunctis, aut ex primoribus civitatis. [illegible]

[illegible]

Ex eadem Synodo, can. 52.

Cap. V. De eo, qui criminis cujuſpiam accuſatus eſt, nec pœnitentiam publicam exhibuit, ſed ad domeſticos aut exteros recurrit, ut chirotoniam Epiſcopatus accipiat. [illegible]

[illegible]

Ex eadem Synodo.

Cap. VI. De eo, qui munera dat provincialibus, aut Metropolitano, ut Epiſcopus eligatur. [illegible]

[illegible]

Ex eadem.

Cap. VII. De eo, qui ad Epiſcopatum vocatus, minimè conſentit. [illegible]

[illegible]

Ex eadem.

Cap. VIII. Quod quum quis Epiſcopus ordinatur, non debet per ſeipſum ſedem ſuam inire. [illegible]

[illegible]

Ex eadem can. 36.

Cap. IX. Quod neceſſariò obſervandus eſt canon, ut Epiſcopi à Patriarcha perficiantur: & quod qui à Metropolitano ordinatur, antequam Patriarcham adeat ab eoque perficiatur, non audeat Pontificalia exercere. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ex Synodo Iſaaci, Occidentalium, & Ezechielis.

Cap X. De Synodo clericorum locorum cum proprio Epiſcopo quotannis celebranda. [illegible]

[illegible]

Ex Synodo Nicæna can. 60.

Cap. XI. De Synodo Epiſcoporum cum proprio Metropolitano celebranda. [illegible]

[illegible]

Ex eadem can. 45.

Cap. XII. [illegible]

Quantum temporis abeſſe poſſit Epiſcopus à propria ſede. Ex eadem.

Cap. XIII. [illegible]

Quod debeant ſeparari bona Eccleſiæ à bonis Epiſcopatus. Ex Synodo Antiochena habita in Encæniis Eccleſiæ, can. 24.

Cap. XIV. [illegible]

Si mortuo Epiſcopo alter Epiſcopus ſedem illam ambierit, provincialeſque ſubornarit, ut ſibi conſentiant; an is transferri poteſt, nec ne. Ex Nicæna, & ex conſtitutionibus Timothei Patriarchæ, in quibus ait à temporibus Apoſtolorum ad ſuam ætatem Synodos quadraginta & amplius habitas fuiſſe, in iiſdemque definitum, quod non liceat Epiſcopis ab una ad aliam Eccleſiam tranſire; Socratem tamen Novatianum ex præconcepto, ut aſſerit, in Neſtorium odio, & ex nimio in Proclum amore; hunc ait ritè ex Cyzicena in Conſtantinopolitanam Sedem tranſiiſſe, quum is tranſitus, ut inquit, illegitimus fuerit.

Cap. XV. [illegible]

[illegible]

Quot ſunt Provinciæ, quibus Metropolitani præſunt: & à quonam unaquæque inſtituta. Loquitur Sobenſis de gentis ſuæ Metropolitanis, quorum de inſtitutione & primatu hæc habet. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Cauſa primatus Sedium inter ſe ex prioritate temporum deſumitur, quibus earum fundatores Patriarchæ vixerunt. Quare hunc inter ſe ordinem temporis habent. Primus qui Metropolitas diſcreverit Papa Patriarcha fuit, qui Patriarchalem dignitatem ad annos circiter octo & ſexaginta tenuit, atque ante omnes Metropolitam Elamitidis diſcrevit, & paulò poſt etiam Niſibis, tùm tertium Perath-Meſenes (hoc eſt, Baſſoræ) *& poſt hunc Aſſyriæ. Quatuor hi Metropolitæ à Papa conſtituti fuere. Sub tempora verò trecentorum decem & octo Patrum Synodi œcumenicæ, Garmachitæ Metropolitas à Simeone Barſabaë poſtularunt: & Ardabadeni quidem ajebant, patriæ noſtræ dignitas Metropolitana debetur: Beth-Seleucienſes verò ſimiliter dicebant, in patria noſtra Metropolitanus conſtituendus eſt. Præcepit itaque Simeon Barſabaë, utriuſque Epiſcopi examinari in docendo diligentiam, uter utri numero diſcipulorum præſtaret, idemque Metropolita crearetur. Compertum autem fuit in hac parte Epiſcopum Sciabargardæ Ardabadenſi eſſe anteponendum. Sic itaque Garmæis Metropolita datus eſt à Simeone Barſabaë. Iſtos porro Metropolitas alterum poſt alterum confirmavit Synodus Iſaaci. Mentionem quoque faciunt Synodi Iſaaci Patres & Perſidis, & Maruæ, non autem quaſi Metropolitanorum, ſed quaſi celeberrimarum Sedium Epiſcoporum. Metropolitanam poſtmodum dignitatem ſexta Sedes Perſidis, tùm ſeptima Maruæ à Jaballaba legitimè acceperunt. Octavam verò Sedem Jeſujabus Gadalenſis Hulunæ*(hoc eſt, Halavanæ) *conſtituit. Heriæ verò, & Samarcandæ & Sinarum Metropolitas creavit Saliba-Zacha. Ajunt verò quidam, Achæum & Silam illos conſtituiſſe: ſed ordine Sinenſem antecedunt Metropolitæ Heriæ, & Indiæ, & Sinenſis Samarcandenſem. Poſtea Timotheus alias ſex Sedes inſtituit, quarum quatuor interiere, reliquæ duæ manent: Armeniæ nimirùm, quæ eſt tertia decima, & poſt iſtam Sciamæ* (hoc eſt, Syriæ) *quæ eſt quartadecima. Atque hæ ſunt Sedes primariæ Provinciarum, & hæc ratio, unde petenda eſt prærogativa primatus earum, & ipſarum ordo.* Alias prætereà Neſtorianorum Metropolitanas Sedes fuiſſe, quàm quæ hìc à Sobenſi memorantur, liquet ex Tabula Amri, & Eliæ, quam retuli tom. 2. pag. 458.

Cap. XVI. [illegible]

De electione & ordinatione Metropolitani. Ex Synodo Georgii Patriarchæ canones duo: & ex Epiſtola Timothei, qua eos redarguit, qui Regi primùm, deinde Patriarchæ factam ab ipſis Metropolitani electionem ſignificaverant.

Cap. XVII. [illegible]

[illegible]

Quænam Metropolitanis debentur, & quæ exercere poſſunt in Sedibus Epiſcopornm ſuorum: quæ verò canonicè ipſis prohibentur. Ex Synodo Iſaaci canones duo; item ex Synodo Nicæna.

Cap. XVIII. [illegible]

[illegible]

Si quis Epiſcopus ſponte voluerit Metropolitanus ordinari, deinde hac dignitate abdicata, in priorem regionem ſuam redierit, Metropolitanus ne appellandus eſt, an Epiſcopus. Ex Epiſtola Timothei Patriarchæ ad Sabarjeſum Epiſcopum Callinici, [illegible] *quæ eſt Raca.*

Cap. XIX. [illegible]

[illegible]

Canones de Epiſcopis ſimul & Metropolitanis. Ex Nicæna, & ex Ezechiele, Theodoſio, Maraba, atque Jeſujabo Patriarchis, de Synodo Epiſcoporum & Metropolitanorum cum Patriarcha celebranda. Quod enim in Nicæna Synodo ſtatutum fuerat de Conciliis Epiſcoporum quotannis celebrandis; id Patriarchæ Neſtorianorum Ezechiel ac Theodoſius in quartum quemque annum diſtulere. Ait autem Ezechiel: [illegible]

Placuit Synodo, ut quarto quoque anno ſimul congregentur Metropolitani & Epiſcopi apud Patriarcham, de communibus negotiis tractaturi &c. Et Theodoſius: [illegible]

[illegible] *Iſtarum ſex Metropolitanarum Sedium Antiſtites, Elamitidis ſcilicet, & Niſibis, & Perath, & Aſſyriæ, & Beth-Garmæ, & Halachæ, qui cum honorem obtinent, ut mediatores ſeù electores ſint in creatione Patriarchæ, neque adeo diſtant, ſicut cæteri, conveniant ad Synodum apud Patriarcham quolibet quadriennio: quod ſimiliter Epiſcopi Provinciæ magnæ facient. Alii porrò Metropolitæ, Sinarum nempe, & Indiæ, & Perſidis, & Maruzitarum, & Sciamæ, & Raziehitarum, & Heriunitarum, & Samarcanditarum, in longinquis diſſiti regionibus, quibus obſtant montium juga latronibus infeſta, & maria naufragiis ac tempeſtatibus funeſta, ne ſicut cæteroquin cuperent, venire ad nos valeant; iſtiuſmodi curent conſenſionis unioniſque literas ad Patriarcham quolibet ſexennio ſemel mittere, atque in eiſdem communia negotia locorum ſuorum opportuno remedio indigentia exponere: dabuntque operam, ut ex omnibus urbibus majoribus atque minoribus mittatur ad Patriarcham quod juſtum eſt ſecundùm cujuſque facultates & Patrum canones pro expenſis Domus Patrum (ideſt Patriarchalis.) Quicumque verò iſta tranſgreſſus fuerit, præcepit Synodus, ut ab Synodica congregatione corripiatur. Quod ſi quaſi contumax ac rebellis admonitionem auſu temerario contempſerit, judiciali ſententiæ ſubjaceat.*

Cap. XX. [illegible]

[illegible]

Canones & pœnæ diverſæ, unicuique delicto ſtatutæ. Ex Nicæna canones duo, & ex Synodo Iſaaci canones 6.

Cap. XXI. [illegible]

[illegible]

De terminis qui Reo & Actori præſcribuntur, ad innocentiam, vel crimen probandum.

Cap. XXII. [illegible]

[illegible]

[Syriac text]

Quodnam diſcrimen ſit inter excommunicationem, & ſuſpenſionem: Et quis ex Præſulibus habeat facultatem deponendi: & quænam depoſitio irrita ſit ac nulla. Ex Nicæna.

Pars IX. De iis, quæ ſpectant ad magnam Patriarchatus dignitatem, deque ejus ſublimitate, & quæ honori ipſius congruunt atque debetur. [Syriac text]

Cap. I. Quot Patriarchæ ab Apoſtolis inſtituti ſunt in univerſo mundo. [Syriac text]

Quinque Patriarchas enumerat, Romanum ſcilicet, Alexandrinum, Antiochenum, Conſtantinopolitanum, & Seleucienſem ſeu Babylonium; eorumque inſtitutionis cauſam refert, in hæc verba. [Syriac text]

Loca itaque, in quibus à ſanctis Apoſtolis dignitas Patriarchalis inſtituta fuit, urbes iſtæ ſunt quinque, in orbe ſcilicet univerſo maximè celebres & conſpicuæ, quas & urbium eſſe matres novimus. Primo loco eſt Babylon: ea quippe metropolis eſt materque urbium, & idcircò caput regni Aſſyriorum fuit, ſicut primogenitus Prophetarum (Moyſes in Geneſi) *docuit: Secunda eſt Alexandria, quæ ab Alexandro magno condita fuit. Tertia Antigone, quæ ab Antigono ædificata, ab Antiocho poſtea aucta & exornata, ex ejus nomine Antiochia appellata fuit. Quarta eſt magna Roma, quæ à Romulo condita, ab eodem nomen accepit. Quinta Byzantium, quæ urbs ab Imperatore Conſtantino Conſtantinopolis dicta eſt. In his ergo quinque urbibus poſt revelationem Dei Verbi in carne à beatis Apoſtolis conſtituti fuere quinque Epiſcopi metropolitæ, qui & Patriarchæ nominantur. Et quoniam prædictis civitatibus non ex principatu & antiquitate ſolummodo Patriarchalis dignitas & prærogativa*

ſiva acceſſit; ſed etiam propter Apoſtolum, qui in ea docuit, & regem, qui in ea regnavit; magnæ Romæ data fuit propter geminas columnas in eadem poſitas, Petrum, inquam, Apoſtolorum principem, & Paulum Doctorem gentium: ipſaque eſt Sedes prima & caput Patriarcharum. Secunda autem Sedes eſt Alexandrina. Tertia Epheſina. Quarta Antiochena. Et verò cauſa propria hujus rei eſt excellentia Apoſtolorum, qui iſtas Sedes condidere atque erexere: Simonis, inquam, Petri; Marci Evangeliſtæ, Lucæ & Joannis Evangeliſtarum. Quinta autem Sedes eſt Babylon, ob reverentiam trium Apoſtolorum, qui terras ditioni illius ſubjectas ad Chriſtianam fidem traduxere: fuerunt autem Thomas Indorum & Sinenſium Apoſtolus, & Bartholomæus qui & Nathanaël, Aramæorum, & Adæus unus ex ſeptuaginta, qui fuit magiſter Aghæi & Maris, & Apoſtolus Meſopotamiæ & univerſæ Perſidis. Plena autem Patriarchicæ dignitatis prærogativa, qua nomine tenus Apoſtolicus Seleuciæ & Cteſiphontis Thronus, ut diximus, fruebatur, ex hac cauſa poſtmodum conceſſa eſt, nimirùm ex occaſione turbarum, quæ Eccleſiæ acciderunt ex calumnia ſervorum Diaboli crucifixorum, (Judæorum) atque Manichæorum. Duo quippe Patriarchæ cruci affixi fuere ante fores Eccleſiæ Antiochiæ, alter Aramæorum, Antiochenus alter, & factus eſt luctus unus Orienti & Occidenti communis: atque horum Patrum ſanguine duplicata illi poteſtas eſt inſtar Patriarcharum: & primum, qui Patriarchicam prærogativam accepit, quidam ajunt Sciachlupham fuiſſe, alii Papam. Hæc Sobenſis. Subjungit in confirmationem eorum, quæ ſuprà dixit, Canones Nicænos duos, qui reſpondent Arabicis per Ecchellenſem editis 37. 38. & 39. Verùm multa hic peccat auctor, quæ non vacat ſingula expendere. Duo tamen ſilentio minimè prætereunda ſunt, quæ Seleucienſi ſeu Babyloniæ Sedi ab ipſo perperàm tribuuntur: nimirùm quod Patriarchalis ejus dignitas ad Apoſtolorum tempora referatur; & quod quintus ipſi locus inter Eccleſias Patriarchales adjudicetur. Nam ex Nicænis ipſis Canonibus, quos hic Sobenſis laudat, utrumque planè tamquam falſum refellitur, palamque fit, à Nicænis Patribus eam dignitatem tùm primùm Seleucienſi Eccleſiæ attributam fuiſſe, nec quintum, ut ipſe perperàm ſcribit, ſed ſeptimum eidem locum aſſignatum, poſt Romanum ſcilicet, Conſtantinopolitanum, Alexandrinum, Antiochenum, Epheſinum, & Hieroſolymitanum Pontifices. Verba Canonis Arabici 39. hæc ſunt: *Et ſit ejus* (hoc eſt, Seleucienſis Epiſcopi) *ſeſſio in ordine ſeptima poſt Epiſcopum Hieroſolymitanum*: quæ à Sobenſi dolo malo omiſſa ſunt, quod aſſerto Babyloniis Patriarchis privilegio repugnarent. Verùm de his alibi.

Cap. II. [illegible] *De electione & ordinatione Patriarchæ, quo pacto, & à quo peragenda ſit.* Citat Epiſtolas Synodicas Marabæ, & Jeſujabi: Et Marabæ quidem Epiſtolam habes ſuprà pag. 77. De Jeſujabi verò Epiſtola alibi ſermo erit.

Cap. III. [illegible] *Si res publicæ turbatæ fuerint, aut Eccleſiæ perſecutio contigerit, quo pacto inſtante neceſſitate ordinatio Patriarchæ peragenda ſit.* Ex Maraba & Iſaaco.

Cap. IV. [illegible]

Si Metropolitanus Elamitidis unàcum aliis vocatus ad ordinationem accedere recuſaverit, quid faciendum erit? Ex Synodo Mar-Timothei, quæ præcipit, ut Patriarcha è vivis ſublato, Epiſcopus Caſcarenſis ad electionem ſucceſſoris per literas invitet Metropolitanos Elamitidis, Niſibis, Baſſoræ & reliquos, quorum nomina deſcripta ſunt in Epiſtola Pragmatica, hoc eſt, Synodica Mar-Abæ. Si Patriarcha per tumultum eligatur, antequam iſti advenerint, aut invitati fuerint, irritam ac nullam hujuſmodi electionem declarat: ſin autem invitati advenire diſtulerint, vel recuſaverint, eos quidem cenſuræ eccleſiaſticæ ſubjicit, factam verò ipſis abſentibus electionem ratam habet probatque. Verba Synodi accipe: [illegible]

[illegible]

Canon ex Synodo Timothei. Ne in poſterum contingat, quod noſtris hiſce diebus accidit, & ex quorundam negligentia, ſeù ex aliorum feſtinatione in Eccleſia ſchiſma oriatur & diſſenſiones augeantur: canonem etiam iſtum ſanximus, atque verbo Dei cœlum terramque ſua poteſtate continentis firmavimus, præcipientes in verbo Dei omnipotentis & cuncta gubernantis, nequis illum tranſgrediatur. Quum ergo contigerit Patriarcham vita deceſſiſſe, accedat Epiſcopus Caſcarenſis undcum fratribus ſuis Epiſcopis Provinciæ magnæ ad civitates Catholicas (Seleuciam ſcilicet ac Cteſiphontem) *atque de conſenſu civitatum literas ſcribant, quas primùm mittent ad Metropolitam Elamitidis, & ad ejus Epiſcopos: deinde ad Niſibenum, poſtea ad Baſſorenſem, & ad reliquos deſcriptos .. epiſtola Pragmatica* (hoc eſt, in Epiſtola Mar-Abæ Patriarchæ, de qua ſuprà pag. 77.) *moneantque eos, ut ad fratres ſuos accedant ad ordinationem Patriarchæ. Sin verò Epiſcopi, & habitatores Civitatum* (ideſt, Seleuciæ & Cteſiphontis cives) *electionem & conſecrationem Patriarchæ facere præſumpſerint antequam Metropolita Elamitidis, & reliqui ſuprà deſcripti Metropolitæ undcum tribus Epiſcopis ex ſingulis provinciis acceſſerint, aut ſuum ſuffragium propria manu ſubſcriptum per legatos ad ipſos miſſos tranſmiſerint; dicimus in verbo Dei, cujus poteſtas cœlum & terram continet, iſtud attentare illis nullatenus licuiſſe. Si verò temerè hoc præſumpſerint, definitionem iſtam tranſgredientes, alienos fore declaramus & interdictos ab Eccleſia, quæ in cœlis eſt, & ab Eccleſia quæ eſt in terris, undcum filio, hoc eſt abortivo temeritatis quem peperere: Ita in verbo Domini noſtri. Ipſi autem Metropolitæ Elamitidis, ac Metropolitis ſuprà nominatis & Epiſcopis præcipimus, ne poſtquam literas acceperint ab Epiſcopis Provinciæ magnæ, & habitatoribus Civitatum, accedere per ſe cunctentur, ſive ſuffragium ſuum tranſmittere ad fratres ſuos: & hoc dicimus in verbo Dei, cujus poteſtas cœlum & terram continet, illis neutiquam licere. Quare ſi neque ſuffragio ſcripto, neque per ſeipſos cum primis legatis ad eos miſſis, cum fratribus ſuis communicare voluerint, alienos fore declaramus & interdictos ab Eccleſia quæ eſt in cœlis, & ab Eccleſia quæ eſt in terris, in verbo Domini omnipotentis. Tùm verò licebit illis, qui ſecundùm canonem congregantur, omnia perficere legitimè & juxta ordinem. Qui porrò virtutibus minus ornatus fuerit, neque munda mente fulſerit, neque orthodoxæ fidei ſplendoribus nituerit, neque divinarum Scripturarum ſcientia claruerit; hunc verò nolumus eligi, aut promoveri ad miniſterium iſtud tremendum ac divinum. Qui dotibus hujuſmodi carentem eligere præſumpſerint, terribilis judicii ſententiam merebuntur: qui verò animam ſuam dederit, quum ſit prædictorum ornamentorum expers, ſeſe flammis devotum noverit.*

Cap. V. [illegible]

Quinam ſint canones, quibus oſtenditur poteſtas Patriarchæ ad univerſa Chriſtianorum negotia: deque honore, qui ab univerſis ipſi debetur. Profert Sobenſis 1. Epiſtolam Synodicam, ut ait, Occidentalium ad Orientales tranſmiſſam de inſtitutione Patriarchatus Seleucienſis. 2. Timothei Patriarchæ in eandem Epiſtolam notas, quibus eam ſcriptam aſſerit anno quadrageſimo poſt obitum SS. Apoſtolorum Petri & Pauli, & anno ante Nicænum Concilium duceenteſimo octogeſimo.

3. Al-

3. Alteram Occidentalium Epiſtolam in cauſa Papæ Seleucienſis exaratam, in qua illum Patriarcham declarant ſupremum Orientalium judicem, ipſumque ſolius Chriſti judicio ſubjectum eſſe. 4. Ejuſdem Timothei Patriarchæ obſervationem in eandem Epiſtolam, cui ſubſcripſiſſe ait Cajum Romæ, Petrum Alexandriæ, Paulum Antiochiæ, Flavianum Epheſi, Alexandrum Hieroſolymæ, & Gregorium Thaumaturgum. 5. Canonem Synodi Dadjeſu Patriarchæ eadem de re: hoc eſt, de auctoritate Seleucienſis Patriarchæ, & quod is à nemine judicari poſſit. 6. Canonem Synodi Iſaaci Patriarchæ de primatu ejuſdem Seleucienſis Eccleſiæ, & quod Orientales omnes Epiſcopatus ipſam tamquam matrem agnoſcere debeant. 7. Denique Canonem Nicænum de Patriarchæ auctoritate in ſubjectos Epiſcopos, qui eſt ex Arabicis per Ecchellenſem editis quadrageſimus quartus. Verùm de his vide quæ ſuprà obſervavi hoc tom. à pag. 57.

Cap. VI. ܥܠ ܣܘܥܪܢܐ ܕܟܬ̈ܒܐ *De librorum auctoribus.* Exſcribit Synodicam Timothei Patriarchæ Epiſtolam, de libris abſque Patriarchæ approbatione minimè publicandis, quam exaratam ait in Synodo habita anno Arabum 174. & confirmatam in altera Synodo habita anno Arabum 189. Vide ſuprà hoc tom. pag. 162. Subjungit hunc ܕܩܕ̈ܡܝܐ *Antiquorum*, ut vocat, Canonem. ܐܢ ܐܢܫ

ܡܢ ܡܠܦ̈ܢܐ ܐܘ ܡܢ ܪ̈ܝܫܢܐ ܕܥܕܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܡܫܚܠܦܝܢ ܡܣܩ̈ܢܘܗܝ ܘܠܐ ܬܪܝܨܝܢ : ܐܘ ܥܠܘܗܝ ܡܢ
ܡܫܬܟܚܢܐ : ܘܐܠܗܘܗܝ ܣܘܥܪܢܐ ܟܝܢܐ . ܒܝܬܢܝܐ
ܟܢܘܫܝܐ ܗܘܐ ܡܬܠܒܟܘ . ܘܡܢܐ ܕܐܬܟܫܦܘܢ
ܕܠܗ ܚܕܐ ܐܝܬ ܠܗ : ܐܢ ܡܬܦܢܐ ܘܡܬܟܫܦܢ ܘܦܫܐ
ܠܐܘܪܚܐ ܡܠܟܝܬܐ : ܘܡܣܬܠܩ ܩܕ̈ܡܝܬܗ : ܢܬܩܒܠ
ܘܚܬܡ ܒܟܬܒܐ ܕܝܠܗ ܬܝܒܘܬܗ ܘܡܫܪܪ . ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܗܦܟ
ܡܢ ܛܘܥܝܬܗ ܐܠܐ ܩܘܝ ܒܒܝܫܘܬܗ
ܢܬܚܪܡ ܗܘ : ܘܢܬܦܩ ܡܢ ܥܕܬܐ ܥܡ
ܟܬܒܗ .. ܐܢ ܕܝܢ ܡܥܒܕܢܐ ܐܢܘܢ ܠܘܬ ܡܫܢܝܘ :
ܟܬܒܘܗܝ ܢܗܘܘܢ ܬܚܝܬ ܚܪܡܐ . ܗܘ ܕܝܢ
ܢܐܙܠ ܠܗ ܠܘܬ ܕܝܢܗ ܕܡܫܝܚܐ .

Doctores, aut Eccleſiæ Antiſtites, aut monachi, ſiquid non rectum ac reprehenſione dignum elucubraverint, ſi quidem auctor in vivis eſt, habeatur de eo commune conſilium, ſique non rectè ſcripſiſſe fuerit convictus, ſi ſponte reſipuerit, & ad regiam viam redierit, & priora damnaverit, ſuſcipiatur, proprioque ſcripto pœnitentiam ſuam ſignet & confirmet. Sin autem ab errore ſuo minimè converſus fuerit, ſed in ſua nequitia temerè perſtiterit, excommunicetur, & ab Eccleſia unàcum ſuo ſcripto ejiciatur. Si autem auctor è vivis jam exceſſit; ejus quidem ſcripta damnationi ſubjaceant; ipſe verò ad Chriſtum judicem ſuum abiit.

Cap. VII. ܥܠ ܩܝܡܐ ܘܫܘܕܥܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܥܠ ܢܛܘܪܘܬܐ ܕܩܢܘ̈ܢܐ ܗܠܝܢ . *Pactum & fœdus à Patribus initum, de canonum iſtorum obſervatione.* Ex Synodo Jeſujabi poſtremum caput profert, quo Patres quæcumque in ea Synodo definita fuerant, ſe accuratè obſervaturos profitentur, utque ii Canones ſemel in anno in conventibus legantur, curaturos.

Cap. VIII. ܒܘܪ̈ܟܬܐ ܕܒܟܢܘ̈ܫܝܐ ܣܘܢܗ̈ܕܝܩܝܐ ܐܬܣܝܡ̈ܝ . *Benedictiones in conventibus Synodicis appoſitæ.*

Auctores, qui in hac Sobenſis Epitome citantur, hi ſunt. I. *Patriarchæ* Chaldæorum Neſtorianorum, *Iſaac* cap. 9. 17. 20. Par. 8. & cap. 3 5. Par. 9. *Dadjeſus* cap. 5. Par. 9 *Maraba* cap. 27. Par. 2. cap. 19. Par. 8. cap. 2. 3. Par 9. *Ezechiel* cap. 9. & 19. Par. 8. *Jeſujabus* cap. 16. Par. 4 cap. 1. 2. 8. 9. Par. 6. cap. 5. 7. Par. 7. cap. 19. Par. 8. cap. 2. 7. Par. 9. *Sabarjeſus* cap. 3. Par. 6. *Georgius* cap. 16. Par. 8. *Timotheus* cap. 1. 2. 6. 16. Par. 4. cap. 14. 16. 18. Par. 8. cap. 4. 5. 6. Par. 9. *Joſue Barnun* cap. 3. 12. Par. 4. *Abraham* cap. 3. Par. 6. *Theodoſius* cap. 3. Par. 6. cap. 19. Par. 8. *Joannes Abgari* cap. 1. Par. 4. cap. 6. 7. 8. 13. 15. 16. 17. 18. 22. 24. Par. 5. cap. 6. Par. 6. *Ebedjeſus* cap. 6. Par. 7. *Timotheus junior* in fine Par. 5. II. *Epiſcopi & monachi* ejuſdem gentis, *Jeſubochtus Perſidis*, à cap. 3. ad 17. Partis 4. & cap. 7. Par. 5. *Simeon Perſidis* cap. 16. Par. 4. *Gabriel Baſſoræ* cap. 8. Par. 4. & cap. 19. Par. 5. *Elias Niſibis* auctor Præfationis & capitum 25. Partis 3. *Abraham archimandrita* cap. 3. Par. 7. *Dadjeſus archimandrita* cap. 4 Par. 7. *Regulæ Scholæ Niſibenæ* cap. 3. Par. 6. *Synodicorum*, ſeù *Orientalium Canones* cap. 11. 23. 25. 26. 28. Par. 5. *Liber Traditionum ſeù Commentariorum* cap. 8. & 9. Par. 5. III. *Canones Occidentalium*: hoc eſt, *Apoſtolorum* cap. 1. 7. 8. 10. Par. 5. & cap. 3. Par. 6. *Nicænæ Synodi* cap. 23. Par. 2. cap. 19. Par. 4. cap. 8. 12. 20. 21. 25. Par. 5. cap. 6. 7. 8. 9. Par. 6. cap. 2. Par. 7. cap. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 10. 12. 14. 17. 19. 20. 22. Par. 8. *Chalcedonenſis* cap. 21. Par. 5. *Antiochenæ* cap. 21. Par. 5. cap. 13. Par. 8. *Gangrenſis* cap. 11. Par. 5. *Occidentalium*, ut dicitur, *Epiſtolæ duæ* de Patriarchæ Seleucienſis inſtitutione & primatu, deque Epiſcoporum per ipſum perfectione, cap. 9. Par. 8. & cap. 5. Par. 9. *Codex Imperatorum Græcorum*, hoc eſt, Statuta, quæ Conſtantino, Theodoſio ac Leoni tribuuntur, quæque à Sobenſi ad *Ambroſium* referuntur, cap. 13. 16. Par. 2. cap. 3. 7. 8. 11. 12. 15. 18. Par. 4. & in Præfatione Partis 3.

Li-

Liber ¹ Sciah-Marurid, Quem Arabicè compoſui.	ܟܬܒܐ ܕܫܐܗܡܪܘܪܝܕ܆ ܕܥܪܒܝܐ ܣܡܬܗ܀
Liber ² Margaritæ De veritate Fidei,	ܟܬܒܐ ܕܡܪܓܢܝܬܐ ܥܠ ܫܪܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ܀

Li- ܡܐܡܪܐ

N O T Æ.

1 *Liber Sciah-Marvarid, quem Arabicè compoſui*: hoc eſt, liber de rebus geſtis *Sciah*, ſeu *Regis Maruenſis* in Choraſana. Ita habet Codex Vaticanus, qui olim ad Abrahamum Ecchellenſem pertinuerat. At idem Ecchellenſis, neſcio quo uſus Codice, legit, [Syriac text]. *Et librum Babmarurid, Arabicè* [Arabic text] *locatio ejus*. Nec meliora Hottingerus, qui Ecchellenſem ſic exſcribit, *Liber Babmarurid, Arabicè* [Arabic text]: perinde ac ſi id nomen libro impoſitum fuiſſet. Atqui Sobenſis habet [Syriac text] *compoſui eum*, non [Syriac text] *locatio ejus*: nec iis verbis titulum libri indicat, ſed quo ipſum ſermone compoſuit, nimirùm Arabico.

2 *Liber Margaritæ de veritate Fidei*. Ecchell. & Hotting. *Liber Margaritarum de confirmatione & veritate fidei*. Laudatur ab eodem Ecchellenſi ad calcem Eutychii Vindicati in Indice Auctorum, unàcum Epitome Canonum, cujus ſuprà facta eſt mentio, in hæc verba: *Ejuſdem Auctoris*, Sobenſis ſcilicet Ebedjeſu, *extat etiam inter alia Collectio Canonum, quam nos in hoc noſtro laudavimus opere, cujus exemplar Chaldaicum in Vaticana extat Bibliotheca. Item alium ejuſdem citavimus* (Eutych. Vindic. pag. 223.) *librum, qui* [Syriac text] *Margaritarum inſcribitur, cujus bina extant nobis exemplaria Chaldaica; unum ex Bibliotheca S. Crucis in Jeruſalem, quod olim nobis commodaverat Reverendiſſimus Abbas D. Hilarion Rancatus, vir toti orbi literarum & pietatis ſtudio notiſſimus; alterum nuper cum aliis ex Oriente Codicibus comparavimus nobis*. Ejuſdem operis meminit & Fauſtus Naironus in Evoplia pag. 117. & in Indice Auctorum eidem Evopliæ præmiſſo, de Sobenſi ejuſque lucubrationibus hæc habet. *Plura erudita conſcripſit opera, & præcipuè Collectionem Canonum, & librum, cujus titulus eſt Liber Margaritarum: primum* (hoc eſt primi libri) *exemplar extat in Bibliotheca Vaticana: ſecundi bina ſunt exemplaria, unum Romæ in Bibliotheca S. Crucis in Jeruſalem; alterum inter libros Abrahami Ecchellenſis*, quod tandem Bibliothecæ Vaticanæ acceſſit, ut dixi Tom. 1. pag. 576. Quum autem initio mutilum eſſet, alterum exemplar pro eadem Vaticana Bibliotheca nuper comparatum eſt, de quo Tom. 2. pag. 488. eique ad calcem hæc nota temporis ab amanuenſi appoſita legitur:

[Syriac text]

Finem accepit abſolutuſque eſt hic liber Margaritæ menſe benedicto Niſan (Aprili) *die undecima, ſabbato, ad Veſperas ineunte Dominica nova anno Græcorum bis milleſimo vigeſimo quarto* (Chriſti 1713.) *Exaratus fuit in benedicto oppido Alcus in patria ſcilicet Nahum Prophetæ . . . . diebus Patris Patrum, & Principis Pontificum & Paſtorum Mar Eliæ Catholici Patriarchæ Orientis, matris partium orbis terræ . . . Exaravit autem, ſeu potius corrupit hæc folia humilis, peccator & miſer Presbyter Humus filius defuncti Presbyteri Danielis filii Eliæ Alcuſæi.*

In utroque Codice titulus libri hic eſt: [Syriac text]

Liber Margaritæ de veritate Chriſtianæ religionis, auctore Mar Ebedjeſu Metropolita Sobæ & Armeniæ.

In Præfatione, cujus initium, [Syriac text] *Deus univerſorum cauſa, mentiumque omnium illuminator*, aſſerit Sobenſis, hoc à ſe opus, jubente gentis ſuæ Patriarcha conſcriptum fuiſſe, poſtquam librum Paradiſi Eden publicaverat, hoc eſt, poſt annum Chriſti 1291.

[Syriac text]

[illegible]

Poſtquam doctrinæ noſtræ Antiſtes noſtræque gentis Pater (hoc eſt, Jaballaha Neſtorianorum Patriarcha) *librum, cui titulus Paradiſus Eden, à me omnis generis metris compoſitum approbaſſet, rurſus mihi mandavit, ut alterum conſcriberem de firmitate Chriſtianæ religionis, & fidei noſtræ veritate, ad uſum ipſius diſcipulorum, ſperans fore ut ex eo materiam meditandi excolendique ingenii haberent, nec minus ad utilitatem & profectum ſuorum ſubditorum Chriſti amantium conferret: ſibi verò inde apud poſteros, paſtoralis vigilantiæ laudiſque argumentum conſtaret. Ego verò utili ejus præcepto velut ſervus obſequentiſſimus parui, atque brevi methodo & ſimplici ſtylo exiguum quidem mole, ſed virtute & rerum notitia magnum librum hunc confeci. Quamobrem eum Margaritæ de veritate Chriſtianæ religionis titulo inſignivi. In hoc porrò de fundamentis Eccleſiaſticæ doctrinæ deque articulis ab eadem velut ramis pluribus una ex arbore provenientibus breviter diſſervi: & opus univerſum in quinque Tractatus diſtinxi, & ſingulos Tractatus in plura capita.*

Pars I. Contemplatio de Deo. [illegible]

Cap. I. Quod Deus eſt, mundus autem factus, creatus ac temporalis. [illegible]

Cap. II. Quod Deus unus eſt, non plures. [illegible]

Cap. III. De ejus æternitate. [illegible]

Cap. IV. De ejus incomprehenſibilitate. [illegible]

Cap. V. De Trinitate. [illegible]

Pars II. Contemplatio de creatura. [illegible]

Cap. I. De creatione mundi. [illegible]

Cap. II. De peccato primi hominis. [illegible]

Breviter diſſerit de lapſu Adæ, deque hominum corruptione ab orbe condito ad Noë.

Cap. III. De legibus & judiciis divinis, deque Prophetis. [illegible]

Nimirùm de lege tradita Noëmo, Abrahæ, & Moyſi.

Cap. IV. Prophetiæ de Chriſto. [illegible] Ex Pentateucho, ex Pſalterio, ex Iſaia, Zacharia, & Daniele.

Pars III. Contemplatio de diſpenſatione Chriſti. [illegible]

Cap. I. De adventu Chriſti, deque unione. [illegible]

Verbi Incarnationem ex Neſtorianorum mente Neſtorianus ipſe Sobenſis ita exponit.

[illegible]

[illegible]

Propterea hominem in ſuum habitaculum aſſumpſit, ac templum & domicilium ſuum effecit, & cum divinitate ſua mortalis naturæ participem univit unione ſempiterna & indiſſolubili, ſibique conſortem conſtituit in dominatione & poteſtate ac regno. Nempe natura divina humanam naturam illuminavit per adhæſionem, ſicut margarita optima & pura lumine ſolis ſibi affulgente colluſtratur: adeò ut illuminati natura naturæ illuminantis fiat ſimilis, indeque micantibus radiis & fulgoribus ſpeciem naturæ ſuſcipiens præbeat, qualem natura effectrix, ut factor nullam mutationem ex factura patientis ſubeat. Et quemadmodum verbum intra animam conceptum ſcripturæ ſenſibili unitur per intellectualem conſenſum, & ex uno loco in alterum mittitur, ut locum ſuum minimè deſerat: ita Verbum ex Patre homini ex nobis per intellectum unitum fuit, atque in mundum venit, ita ut à Patre ſuo in ſua eſſentia minimè receſſerit. Verbum enim caro factum eſt, & habitavit in nobis.

Cap. II. de diſpenſatione Chriſti. [illegible]

Brevem Dominicæ œconomiæ enarrationem texit à Chriſti nativitate ad Pentecoſten. Ubi duo notanda: primum, quod de Verbi incarnatione ſcribit in hæc verba: [illegible]

Simul cum voce Angeli ad Beatam ajentis, Dominus noſter tecum, Benedicta inter mulieres, proculdubio unitus eſt Deus Verbum ei, quem in utero ſanctæ Virginis extemplo abſque humano ſemine formavit: atqui Theologi omnes, & Neſtoriani ipſi, teſte Jeſujabo Niſibeno ſuprà pag. 300. docent, eo temporis momento Unionem Verbi cum humanitate factam fuiſſe, non quo Angelus B. Virginem primùm ſalutavit, ſed quum illa dixit, *ecce ancilla Domini* &c. Alterum, quod Chriſtum ait anno Græcorum 347. baptizatum fuiſſe, adeoque natum anno 311. quæ eſt communis Syrorum opinio: [illegible]

Quumque eſſet, inquit, *quaſi annorum triginta, ad Joannis baptiſmum acceſſit anno quintodecimo Tiberii Cæſaris*, *qui erat Alexandri annus trecenteſimus quadrageſimus primus.*

Cap. III. De veritate chriſtianæ fidei. [illegible] ex doctrina, & miraculis.

Cap. IV. De ſectarum diviſione. [illegible]

Hic Epheſinæ & Chalcedonenſis Synodorum geſta quum ex mente Neſtorianorum narraſſet, de tribus chriſtianorum opinionibus hæc ſubjungit. [illegible]

[illegible]

Inde factum eſt, ut Chriſtianorum cœtus in tres ſectas diviſus fuerit. Prima quidem unam naturam & unam perſonam in Chriſto confitetur, quam Copti, & Ægyptii, atque Æthiopes ex traditione Cyrilli ſui Patriarchæ tenent, & Jacobitarum appellatur, ex eo quod Jacobus quidam vir doctus inter Syros ad ſtabiliendam Cyrilli confeſſionem apud Syros & Armenos plurimum contulit. Altera, quæ duas naturas & unam perſonam aſſerit, Melchitarum dicitur, quippe quæ ab Imperatore vi ſtabilita eſt: & hanc ſuſcepere Romani, qui Franci appellantur, & Conſtantinopolitani Græci, & omnes populi boreales, Rutheni ſcilicet, Alani, Circaſſi, Aſiani, Georgiani, & reliqui ipſis finitimi. Franci verò ab illis diſcedunt in eo, quod Spiritum ſanctum à Patre Filioque procedere dicunt, & azyma ad ſacrificium uſurpant. Et geminæ quidem prædictæ ſectæ illam vocem, Deipara, ſuſceperunt: Jacobitæ verò in Canone Triſagii adjecerunt illud, Qui crucifixus eſt pro nobis. Tertia autem ſecta, quæ duas naturas & duas perſonas in Chriſto confitetur, Neſtorianorum appellatur. Orientales namque veritatem ſuam minimè immutarunt, ſed ſicut ab Apoſtolis accepere, ſine variatione ſervarunt. Neſtoriani tamen per injuriam & immerito nuncupati ſunt; quandoquidem nec Neſtorius eorum Patriarcha fuit, nec ejus linguam intelligebant: ſed quum audiſſent duas naturas & duas perſonas unum Filium Dei, unum Chriſtum ab illo prædicari, orthodoxam ab eo fidem aſſeri ſuo teſtimonio confirmavere; quoniam & ipſi eandem ſententiam tenebant. Quare Neſtorius eos ſequutus eſt, non ipſi Neſtorium. Hæc Sobenſis. Nec meliora cæteri ferè Neſtoriani Scriptores, qui nomen iſtud, quo ipſi hæreſeos novitatiſque convincuntur, à ſe amoliri nequidquam contendunt.

Cap. V. Objectiones adverſus ſectas iſtas. [illegible]

Argumenta tria profert, quibus oſtendere fruſtrà conatur, duas eſſe in Chriſto naturas perſonaſque. Unionis verò exponendæ modum ex Joanne Phinchenſi hunc tradit.

[illegible]

Mar Joannes, inquit, *Phinchenſium filius demonſtrationem producit de Unione commiſtionis, quam ii (Jacobitæ) aſſerunt, deque Unione adherentiæ, quam nos affirmamus; ex nomine Chriſti, quod atramento ſimul & minio hunc in modum ſcribi contingat. Unio commiſtionis erit velut Chriſti nomen minio & atramento ſimul commiſtis exaratum. En tibi corruptio, en confuſio, neque atramentum eſt, neque minium. Unio adherentiæ. Nomen Chriſti atramento exaratum in charta minio tincta. En venuſtas, en lux: & atramentum eſt, & minium.*

Cap. VI. De Dei genitrice. [illegible]

[illegible] B. Virginem non Deiparam, ſed Chriſtiparam dicendam eſſe, Neſtorianus auctor contendit.

Cap. VIII. De quaternitate perſonarum. [illegible]

Adversùs Jacobitas probat non ſequi in Deo quaternitatem perſonarum *ex eo*, quod dicant Neſtoriani, Chriſtum duabus perſonis conſtare.

Cap. VIII. De Eccleſia. [illegible]

Eccleſiaſticos ordines Angelicis ſic comparat.

[illegible]

Nomen itaque Eccleſiæ, cœtum & celebritatem ſignificat, atque ſupernos ordines repræſentat: quemadmodum enim novem ſunt chori Majeſtati divinæ deſervientes, quos in tres ordines diſtinguimus, ita & Eccleſia choros novem enumerat: Patriarchæ enim, & Metropolitæ, & Epiſcopi ordinem Cherubim, & Seraphim, & Thronorum ſupplent. Archidiaconi verò, Periodeutæ, & Preſbyteri in ordine Virtutum; & Poteſtatum, & Dominationum conſiſtunt. Diaconi autem, & Hypodiaconi, & Lectores in ordine Principatuum, & Archangelorum atque Angelorum adminiſtrant. Ubi Archidiaconis poſt Epiſcopos primum locum tribuit: ex corruptâ nimirùm Neſtorianorum diſciplinâ, quorum Archidiaconi eò temeritatis devenere, ut non Preſbyteris modò ſuperiores videri vellent, ſed etiam Pontificalia munia exercere auderent, ut alibi dicam.

Pars IV. Contemplatio de Sacramentis Eccleſiæ. [illegible]

[illegible]

 Cap. I.

Cap. I. Numerus ſacramentorum eccleſiæ. [illegible]

Initium hujus capitis citatur ab Ecchell. in notis ad hunc Catalogum pag. 252. Et Sobenſis quidem ſeptem Eccleſiæ ſacramenta agnoſcit: verùm pro extrema Unctione *Signum ſanctæ Crucis*, & *Fermentum* prò matrimonio perperàm obtrudit, in hæc verba.

[illegible]

Sacramenta eccleſiæ ſeptem ſunt juxta mentem divinarum Scripturarum. Primum eſt Sacerdotium, quod perficit omnia ſacramenta. Secundum, ſanctum Baptiſma. Tertium, Chriſma unctionis. Quartum, Oblatio Corporis & Sanguinis Chriſti. Quintum, Remiſſio peccatorum. Sextum, ſacrum Fermentum. Septimum, Signum vivificæ Crucis. Subjungit, uniuſcujuſque ſacramenti neceſſitatem, naturam, materiam, formamque exponens.

[illegible]

Hæc autem neceſſaria eſſe, ex iis quæ homo ad vitam carnalem exigit, demonſtratur. Homo ſiquidem primo indiget, ut ſit & in rerum natura locum obtineat: ut nimirùm ex matre corporea per patrem carnalem generetur, etſi forma & complementum à Patre luminum impertiantur: ita & ad ævum immortalitatis ex alvo ſpirituali Baptiſmi per Sacerdotem, qui pater eſt ſpiritualis, generatur, etſi forma ſpiritualis & complementum à Spiritu ſancto & virtute Altiſſimi concedantur. Rurſus qui in mundum intravit, temporario cibo & terreno potu ad vitæ ſuſtentationem indiget: ita & ſpiritualis cibus & divinus potus baptizato æternæ in Deo vitæ ſuſtentationem præbent. Et quemadmodum ſtatus corporis ex tempeſtatum viciſſitudine & pravo regimine in morbos & ægritudines incidit, atque inde medicorum curatione indiget, ut priſtinam recuperet ſanitatem, quando juxta eorum præſcripta ſe ſe continet: ita & homo Dei ex errore, & peccatorum ſordibus morumque depravatione morbos peccati contrahit, atque à medicis ſpiritualibus, qui ſunt Sacerdotes eccleſiæ, curatur, quando eorum præceptis vitæ ſuæ regimen accommodat. Oleum verò Unctionis, generationem ex baptiſmo ingreditur: & ſanctum Fermentum cibum Corporis Chriſti componit. Signum autem Crucis vivificæ perpetua eſt Chriſtianorum cuſtodia, & omnium ſacramentorum perfectio & perficiens. Qui verò ex Chriſtianis

Fer-

Fermentum non habent, Matrimonium juxta legem Chriſti initum pro ſeptimo ſacramento enumerant, in quo pro perſona, quæ è vivis deceſſit, alius ipſi ſimilis ſubſtituitur. Si quis autem ex externis ſciſcitetur, quo pacto ſingula prædicta ſeptem Sacramenta ſanctitatem & ſacramenti rationem obtinent. Reſpondemus, tria ad confectionem cujuslibet Sacramenti concurrere: primum quidem eſt ipſe Sacerdos verus, ad quem eccleſiaſticâ viâ traductum eſt ſacerdotium: alterum verò eſt verbum & præceptum Domini Sacramentorum, quod de ſingulis ſacramentis mandavit: tertium conſcientiæ minimè hæſitantes ſuſcipientium & forti fide roboratæ, pro certo habentes ea quæ in Sacramentis ſignificantur, virtute cœleſti fieri.

Cap. II. De Sacerdotio. [illegible]

Illud dividit Sobenſis in Sacerdotium legis naturæ, Moſis, & Chriſti; & hujus quidem poſtremi conditiones ex Apoſtolo recenſet.

Cap. III. De Baptiſmo. [illegible]

Septem Baptiſmi ſpecies notantur. 1. Baptiſma commune & vulgare, hoc eſt, ablutio quælibet. 2. Baptiſma legale, hoc eſt, purificationes juxta legem Moſaicam. 3. Baptiſma juxta traditionem ſeniorum: nimirùm ablutiones calicum, vaſorum &c. 4. Baptiſma Joannis. 5. Baptiſma Chriſti, de cujus materia & forma hæc habet auctor.

[illegible]

Ejus autem materia eſt aqua munda, juxta illud, niſi quis renatus fuerit ex aqua, & ſpiritu, non poteſt intrare in regnum cœlorum. Forma verò, baptiſmus in nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, juxta verbum Salvatoris noſtri. 6. Baptiſmus ſanguinis. [illegible]

Quemadmodum ſignificavit Dominus, inquiens, & baptiſmum habeo, quo baptizer, & multum coarctor, donec perficiatur. 7. Denique Baptiſma lacrymarum [illegible]

de quo, inquit, *Patres loquuti ſunt: atque hæc duo Baptiſmata ſpecies ſunt quinti, quod eſt figura mortis & reſurrectionis.* Eadem ferè de ſpeciebus, & materia ac forma Baptiſmi tradunt reliqui Scriptores Syri tùm orthodoxi, tùm hæretici: ut hinc pateat, antiquam eſſe & ex traditione Eccleſiæ derivatam illam Theologorum doctrinam de tribus Baptiſmi Chriſtiani ſpeciebus, fluminis ſcilicet, ſeu Aquæ, Sanguinis ſeu martyrii, Flaminis ſeu in voto.

Cap. IV. De Chriſmate Unctionis. [illegible]

Eius inſtitutionem, materiam formamque his verbis deſcribit Sobenſis. [illegible]

Chriſma Unctionis, Apoſtolica traditio eſt, & ex illo, quod ab Apoſtolis conſecratum fuit, uſque in præſentem diem in Eccleſia Dei traducitur....... Ejus autem materia, oleum puræ olivæ eſt: forma verò, benedictio Apoſtolica. Hæc ille. Verùm de Neſtorianorum erroribus circa Sacramentum Confirmationis, alibi ſermo erit.

Cap. V. De Oblatione, ideſt Euchariſtia. [illegible]

Fragmentum ex hoc capite profert Ecchellenſis in notis ad hunc Catalogum pag. 155. Quod verò Neſtoriani circa Sacramentum Euchariſtiæ cum Eccleſiæ catholicæ doctrina conſentiant, ex ſequentibus Sobenſis verbis liquet. [illegible]

[illegible]

Oblatio, inquit, *eſt miniſterium, quod per res ſenſibiles ab Infimis Superis offertur in ſpem veniæ peccatorum, & precum exauditionis. Et oblationes quidem antiquorum mutis animantibus cæſarumque hoſtiarum cruore conſtabant: apud nos verò Unigenitus Dei, qui ſervi formam aſſumpſit, corpus ſuum hoſtiam Patri ſuo pro mundi vita obtulit: quapropter Agnus Dei, qui tollit peccatum mundi, à Joanne fuit appellatus, ejuſque Sanguis in novum teſtamentum pro multis in remiſſionem peccatorum effuſus fuit. Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium ſuum unigenitum daret, qui hoſtia viva & rationalis pro omnibus Patri ſuo oblatus eſt, mundumque cum majeſtate ſua reconciliavit, ſalutemque Angelis & hominibus operatus eſt. Quoniam verò fieri non poterat, ut mactatio ejus in cruce pro omnium ſalute, in omni loco atque tempore, & apud quemlibet hominem in ſua ſubſtantia ſine mutatione repræſentaretur; miſericorditer reſpexit & clementer atque ſapientiſſimè providit, ac illa nocte, in qua tradebatur pro mundi vita, accepit panem in ſanctas & immaculatas manus ſuas, & benedixit ac fregit deditque diſcipulis ſuis dicens: Hoc eſt corpus meum, quod pro mundi vita frangitur in remiſſionem peccatorum. Similiter ſuper calicem gratias egit, deditque eis dicens: Hic eſt ſanguis meus novi teſtamenti, qui pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum: accipite ergo omnes, manducate ex hoc pane, & bibite ex hoc calice, atque ita facite, quotieſcumque convenietis in meam commemorationem. Hoc itaque præcepto Dominico mutatur panis in ſanctum ejus Corpus, & vinum in pretioſum ejus Sanguinem, & fiunt in remiſſionem peccatorum, & in emundationem, & illuminationem, & propitiationem, & ſpem magnam reſurrectionis à mortuis, & in hæreditatem regni cœlorum, & in vitam novam illis, qui in fide ſine hæſitatione hæc percipiunt. Quotieſcumque enim ad hæc myſteria accedimus, in ipſum Chriſtum occurrimus, ipſumque in manibus noſtris geſtamus & oſculamur, & eorundem perceptione cum ipſo unimur. Miſcetur enim ſanctum ejus Corpus cum noſtris corporibus, ejuſque pretioſus Sanguis noſtro cum ſanguine contemperatur. Unum namque corpus atque idem per fidem novimus illud quod in cœlo, & hoc quod eſt in Eccleſia. Tradidit porrò illud in materia tritici, & vini, quia valdè affinia ſunt ſanguini & corpori. Formam autem impertit vivo verbo ſuo & per illapſum Spiritus ſancti.* Hæc Sobenſis. Quod autem ait, Formam Euchariſtiæ eſſe *vivum verbum Chriſti*, prolata à Chriſto, Eccleſiæque tradita verba hæc intelligit, *Hoc eſt corpus meum &c.* Quod verò ſubjungit *de illapſu Spiritus ſancti*, Græcorum recentiorum errorem, in invocatione Spiritus ſancti formam conſecrationis agnoſcentium, redolere videtur, de quo vide quæ obſervavi tom. 2. pag. 200. de iis, qui ex verbis Chriſti, & Invocatione Spiritus ſancti formam completam Euchariſtiæ conſtare contendunt.

Cap. VI. De ſacro Fermento. [illegible]

Scriptor Neſtorianus hæretico faſtu jactat, dum aſſumit quod minimè probat nec probare poteſt, S. Thomam & S. Bartholomæum Apoſtolos, deinde Adæum & Marim ambos ex ſeptuaginta Chriſti Diſcipulos, Fermentum, ut vocat, conſecratum tradidiſſe, ejuſdemque uſum docuiſſe Chriſtianos Orientales. Ad tuendam autem hanc hypotheſim, pari temeritate & audacia S. Petrum alioſque Apoſtolos Chriſtianis Occidentis idem præſcripſiſſe ſubdit; hæreticorum tamen Principum potentiâ fuiſſe deinde ſublatum, & Latinos quidem azymis, Græcos verò fermentatis panibus, ſed non ex veteri fermento confectis, uti cœpiſſe. Verùm ad confutandum putidum illud Sobenſis commentum, ſatis eſt Salomonis Baſſorenſis ex eadem Neſtorianorum ſecta Scriptoris teſtimonium, à no-

nobis ſuprà pag. 318. relatum, ubi ait, ſolos Adæum & Marim fictitio illo fermento uſos fuiſſe; cæteros Apoſtolos non item.

Cap. VII. De Remiſſione peccatorum, & de Pœnitentia. ܙ . ܥܠ ܚܘܣܝܐ ܘܬܝܒܘܬܐ .

Integrum hoc caput Syriacè & Latinè publicavit Ecchellenſis in notis ad Catalogum Ebedjeſu à pag. 254.

Cap. VIII. De matrimonio, & virginitate. ܚ . ܥܠ ܙܘܘܓܐ ܘܒܬܘܠܘܬܐ .

Pars V. Contemplatio eorum, quæ futurum ſæculum ſignificant. [illegible]

Cap. I. De adoratione ad Orientem. ܐ . ܥܠ ܣܓܕܬܐ ܕܠܘܬ ܡܕܢܚܐ .

Laudat commentaria S. Ephræmi, his verbis: [illegible]

In commentariis ſancti Ephræmi dicitur, Angelus Gabriel Virgini ſæculorum ex Oriente apparuiſſe &c.

Cap. II. De adoratione Dominicæ Crucis. ܒ . ܥܠ ܣܓܕܬܐ ܕܨܠܝܒܐ ܡܪܢܝܐ .

Naironus in Evoplia Par. 3. cap. 5. pag. 332. ad retundendam Wicleſiſtarum, Calvinianorum, & Magdeburgenſium adorationem Crucis deteſtantium petulantiam, exempla profert ex Ritibus Syrorum Maronitarum, Jacobitarum, & Melchitarum. Neſtorianos addere potuiſſet, ſi librum hunc Sobenſis, quem certè præ manibus, ut ſuprà dixi, habuerat, attentè legiſſet. In eo ſiquidem debita Cruci adoratio disertè probatur, menſque fidelium in eo cultu quænam ſit, verbis iſtis exponitur. [illegible]

Chriſti humanitatem propter Deum in eo exiſtentem adoramus. Ita etiam in Cruce Deum Salvatorem noſtrum veneramur. Crucifixus enim nomen eſt Chriſti, ſicut & occiſus, & adoratus. Neque enim ligno, argento, aut æri iſtud nomen congruit. Fundamentum quippe magnum Chriſtianæ religionis hoc eſt, quod innovationem & ſalutem communem per Crucifixum partam fateamur. Et Crucis figura, quam habemus, eſt ſignum Salvatoris noſtri, quod ante ipſius revelationem in cœlo apparebit, ſicut ipſe ait. Quum enim ſignum ſalutis noſtræ contemplamur, & in eo Salvatorem noſtrum crucifixum cogitamus, ſolutionem debiti noſtri, & univerſi innovationem putamus nos intueri; atque hanc ob cauſam fervidam adorationem cum gratiarum actione offerimus: neque verò materiam ſenſibilem, ſed illum, qui cruci ſuffixus fuit, meditamur; imò Deum, qui Filium ſuum tradidit, ut pro nobis crucem ſubiret: hic autem per ſuam in cruce mortem nobis innovationem peperit, ſalutem, ac vitam ſempiternam in cœleſti regno, quantumvis immerentibus, impertivit.

Cap. III. De ſacra Dominica die, deque Feſtis Domini. [illegible]

Ab operibus ſæcularibus in iis ceſſandum ait, ſacriſque dumtaxat exercitationibus vacandum.

Cap. IV. De Feria ſexta. ܕ . ܥܠ ܥܪܘܒܬܐ . ܘܕܐܪܒܥܒܫܒܐ . Item de feria quarta. Eſum carnium in utraque feria vetitum eſſe.

Cap. V. De jejunio, oratione, & eleemoſyna. ܗ . ܥܠ ܨܘܡܐ ܘܨܠܘܬܐ ܘܙܕܩܬܐ .

Hìc ex apocryphis S. Thomæ Apoſtoli actis profert hiſtoriam, ſeù potiùs fabulam illam de ædibus, quas Indorum Rex eidem Apoſtolo exſtruendas mandavit. Id commentum in Eccleſiaſticis etiam Græcorum Syrorumque officiis obrepſit. Acta autem illa à ſancto Gelaſio Pontifice olim proſcripta, Arabicè exſtant in Vaticana Bibliotheca, ut ex Indice Codicum manuſcriptorum ad calcem hujus Tomi appoſito liquet.

Cap. VI. De Cingulo. ܘ . ܥܠ ܙܢܪܐ .

Ex illa Chriſti Domini ſententia, *ſint lumbi veſtri præcincti &c.*, Syri, Arabes, & Ægyptii Chriſtiani religioni ducunt, ad Eccleſiam abſque zona accedere.

Cap. VII. De reſurrectione, & de futuro judi-

1 Liber abditorum [1] Arcanorum Philoſophiæ Græcorum.	[illegible]
2 Liber [2] Scholaſticus Solutionis hæreſeon omnium.	[illegible]
3 Liber ordinationis [3] judiciorum, Et legum Eccleſiaſticarum.	[illegible]
4 Liber continens [4] Orationes duodecim Complectentes omnes ſcientias.	[illegible]

In- [illegible]

judicio, deque vita æterna. [illegible]

Eundem errorem, quem ſuprà in lib. Carminum pag. 332. tradiderat, hìc etiam de Paradiſo & Gehenna repetit, inquiens: [illegible]

Surgent incorrupti: & boni quidem ad cœleſte regnum aſcendent, & cum Domino ſuo ſupernos in thalamos intrabunt, & contemplationibus, revelationibus, ejuſdemque luce colluſtrati, beatiſſimam ducent vitam cum ſummo atque ineffabili gaudio: & hæc eſt vera beatitudo. Mali verò ſuper terram manebunt, tenebroſa caligine compediti, igne doloris ac pœnitentiæ cremati cruciatique, reminiſcentes opera ſua, & quomodo ſempiternam felicitatem ob imaginariam ac momentaneam voluptatem perverſa commutatione amiſerint, & veram poſſeſſionem terreno ſtercori poſthabuerint: & hæc eſt vera gehenna, cujus ignis non extin[illegible] *mis non morietur . . . Tùm d*[illegible] *humanum corpus reſurget, &* [illegible] *tum recuperabit ad menſuram* [illegible] *dinis Chriſti. Præmia verò at*[illegible] *merita ſuſcipientium retribuen*[illegible] *dem ad tormentum ſempiternum*[illegible] *vitam immortalem abibunt.*

Eundem *Margaritæ* librum [illegible] ditum idem Sobenſis publicav[illegible] in libro Turris, qui ejus titulum [illegible] his verbis refert. [illegible] اصول الدين وسماه [illegible] فرايد الفوايد فى اصول الدين والعقايد [illegible] التى وستماية وثلثة وعشرين يونانية [illegible] وثلثماية وثلثة عشر مسيحية [illegible] الاصول الدينية فى مذاهب [illegible] الاول فى ان العالم محدث الخ.

Liber de fundamentis Fidei, cu[illegible] *Liber ſingularium utilitatum* [illegible] *fidei & religionis, anno Græcorum* [illegible] poſitus, *hoc eſt, anno Chriſti* 13[illegible] *in quo ſtatuit ſeptem fidei Chriſti*[illegible] 1. *Quod mundus creatus eſt &c.*

1 *Liber abditorum arcanor*[illegible] *Græcorum*. Ita Ecchellenſis [illegible] rus. Verùm in Codice Vatic[illegible] [illegible]

Et Liber Sacramentorum Ec[illegible] *phiæ Græcorum*: quibus verb[illegible] tractatus exiſtimo, alterum [illegible] Eccleſiæ, de Philoſophia G[illegible] rum.

2 *Liber Scholaſticus ſolu*[illegible] *omnium*. Ecchell. & Hottin[illegible] legunt, *Liber Scholaſticorum* [illegible] *tur omnes hæreſes*.

3 *Liber ordinationis judici*[illegible] *Eccleſiaſticarum*. Eâdem me[illegible] ſiùs, quàm in Epitome Canc[illegible] Synodicorum, de qua ſuprà.

4 *Liber continens Oratione*[illegible] Carmina) *duodecim, complectentes om*[illegible] Sobenſis Barhebræum æmulat[illegible] qui Carmine Syriaco ſcientias trad[illegible]

1 Interpretationes [1], & ſermones [2] ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܠܒܪ ܦܪܩ̈ܠܝܛܐ :
2 Paracletici,
3 Et Orationes [3] de diverſis rebus. ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܠ ܨܒܘ̈ܢ ܨܒܘ̈ܢ .

4 Explicatio Epiſtolæ [4] magni ܘܦܘܫܩ ܐܓܪܬܗ ܪܒܬܐ
Et admirabilis Ariſtotelis, ܕܐܪܣܛܘܛܠܝܣ ܬܡܝܗܐ :
Quam ſcripſit ad Alexandrum ܗܝ ܕܟܬܒ ܠܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
De magna Arte. ܥܠ ܐܘܡܢܘܬܐ ܪܒܬܐ .

5 Epiſtolæ [5] diverſæ ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܡܫܚ̈ܠܦܬܐ
Varii ac multiplicis argumenti. ܕܥܠ ܢܣ̈ܒܐ ܡܫ̈ܚܠܦܐ ܣ̈ܓܝܐܝܢ :
6 Solutio denique [6] quæſtionum difficilium: ܘܫܪܝ ܫܘ̈ܐܠܐ ܥܣ̈ܩܐ :
7 Et Ænigmata, & Capita, [7] & Parabolæ. ܘܐܘܚܕ̈ܬܐ ܘܪ̈ܫܐ ܘܡܬ̈ܠܐ .

CAPUT CIC.

Epilogus.

8 Hæc [8] quemadmodum invenimus, ܗܠܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܟܚܢ :
Librorum Catalogum deſcribendo, ܟܬܒܢ ܡܢܝܢܐ ܕܐܪܫܢ :
Me- ܠܟܬܒܐ

vit, ut obſervavi tom. 2. pag. 308. Obiit autem anno Chriſti 1286., duobus ſcilicet ac triginta ante Sobenſis obitum annis.

1 *Interpretationes:* id eſt, Homiliæ. Quinque exſtant in Cod. Syr. Amidenſi XI. Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 583. quarum duæ priores Abdjeſu Gazartæ tribui ſolent: in fine autem Liturgiæ Syriacæ ad populum recitari ſolent.

2 *Sermones Paracletici:* nimirùm de Defunctis.

3 *Orationes* metricæ *de diverſis rebus*. Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 631. exſtant Carmina Sobenſis *de peregrinatione*, *&* *de S. Cyriaco*, metro dodecaſyllabo: & pag. 632. Carmen heptaſyllabum *de vocibus æquivocis*. Tom. 2. pag. 487. & 504. *Carmina* diverſa, quorum nonnulla ex libro ejuſdem Auctoris, qui Paradiſus Eden inſcribitur, deſumpta ſunt.

4 *Explicatio Epiſtolæ, quam ſcripſit Ariſtoteles ad Alexandrum de magna arte:* hoc eſt, de arte Chimica. Syri Arabeſque plures tractatus de hac arte reliquerunt, quam Ægyptiorum inventum eſſe nonnulli conjiciunt ex ipſo *Chimiæ* nomine: nam XHMH ſermone Coptico ſeu Ægyptiaco, Ægyptum ſignificat, unde *Chimia*, & cum articulo Arabico *Alchimia* derivatur. De ipſa verò Ariſtotelis ſuppoſititia Epiſtola conſule cl. Fabricium Tom. 2. Biblioth. Græc. pag. 167. & 168. ubi diverſos illius titulos Arabicè, & Latinè refert.

5 *Epiſtolæ diverſæ*. Laudatur apud Amrum Epiſtola Arabica Sobenſis *de Trinitate & Unitate*, *deque Verbi incarnatione*: ſed cujus titulus dumtaxat in Codice noſtro ſupereſt, de quo Tom. 2. Bibl. Orient. pag 510.

6 *Solutio quæſtionum difficilium*. Huc revocatur *Elucidatio Carminis Simeonis Sancalabarenſis* Sobenſi auctore ad Abrahamum Presbyterum, quæ habetur Tom. 2. Bibliot. noſtræ pag. 487.

7 *Ænigmata, capita, & parabolæ*. Ænigmata octo metro dodecaſyllabo, ſine auctoris nomine, exſtant Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 617.

8 *Hæc*. Ecchellenſis totum hoc caput ſic contraxit. ܗܠܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܟܚܢ : ܣܡܢ ܘܦܪܫܢ ܘܬܪܨܢ : ܘܦܬܚܢ ܬܪܥܐ ܕܪ̈ܢܝܢܐ : ܠܚ̈ܒܝܒܝ ܝܘܠܦܢܐ .

Hæc quemadmodum invenimus, propoſuimus, recenſuimus, & correximus (imò, deſcripſimus) *& portam meditandi amatoribus ſcientiæ nos quoque aperuimus.*

Atque hic adnotationibus noſtris in Catalogum Sobenſis finis eſto.

Meditationi hominum
Doctrinæ amantium nos quoque
ordinatim diſpoſita exhibuimus.
Omnes porrò per Spiritum loquuti
ſunt,
Sicut ait Paulus Apoſtolus.
Preces eorum oves Chriſti,
Et nos quoque cuſtodiant & glo-
riâ induant.
Sit memoria eorum in ſæculum,
Quoniam doctrina ſua Eccleſiam
ornarunt,
Ejuſque filios profectu ſuo dita-
runt:
Laus Spiritui, qui eos ditavit.

ܠܗܘܓܝܐ ܕܐܢܫܐ ܐܦܝܣܢ :
ܠܪܚܡܝ ܝܘܠܦܢܐ ܣܕܪܢ :
ܟܠܗܘܢ ܡܠܠܘ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ :
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ .
ܨܠܘܬܗܘܢ ܠܥܢܗ ܕܡܫܝܚܐ :
ܘܠܢ ܢܛܪ ܘܢܠܒܫܢ ܫܘܒܚܐ .
ܢܗܘܐ ܠܥܠܡ ܕܘܟܪܢܗܘܢ
ܕܐܨܒܬܘ ܠܥܕܬܐ ܒܡܠܦܢܘܬܗܘܢ
ܘܥܬܪܘ ܠܒܢܝܗ ܒܡܘܬܪܢܗܘܢ .
ܫܘܒܚܐ ܠܪܘܚܐ ܕܥܬܪܢܗܘܢ .

APPEN-

APPENDIX
AD CATALOGUM
EBEDJESU SOBENSIS
De Scriptoribus Syris Neſtorianis.

Absoluto Sobenſis Catalogo, ſupereſt, ut quos ille Syros Scriptores prætermiſit, ſervata temporum ratione recenſeam, ſive ii orthodoxi fuerint, ſive hæretici: utrique enim ad eos populos ſpectant, quos Chaldæos, Aſſyrios, Orientales, ſeù Neſtorianos appellamus. Et potiorem quidem hujus Appendicis partem Neſtoriani occupant, quorum notitiam Thomæ Margenſi, Mari, Amro, Eliæ, Barhebræo, Abulbarcato, & Eccleſiaſticis ejus gentis libris debemus. Catholicos paucos Scriptores habemus, quorum ſcripta ex nuper illatis in Bibliothecam Vaticanam Codicibus comperta ſunt: Iſaacum, ſcilicet, Achæum, & Jaballaham, qui ante exortam Neſtorii hæreſim Seleucienſi Eccleſiæ præfuere; & Sahadunam Garmæorum Epiſcopum, qui ejuratis gentis ſuæ erroribus orthodoxam fidem amplexus eſt; Joſephum denique hujus nominis ſecundum Chaldæorum Patriarcham, cujus operâ plures ex ea ſecta ad Eccleſiam Catholicam adducti ſunt.

CAPUT I.
Iſaac Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Iſaaci Archiepiſcopi geſta ex Amro.

Isaac quintus poſt S. Simeonem martyrem, Jezdegerde Perſarum Rege, ac Theodoſio Imperatore, Seleucienſem rexit Eccleſiam, de quo hæc Amrus.

اسحق نسيب تومرصا وكان زاهدا رحيما عاقلا يصنع المعجزات . ولما راى قيوما ما هياه الله من اجتماع النصرانية واستقامة الامور : كتب الى كل مطران واسقف فى مدن المشرق . فصاروا اليه فى بيعة المداين واجتمعوا بحضرته مع ماروثا المتطبب اسقف ميفرقين قال لهم انتم تعلمون انني لا اصلح لهذه الرياسة لضعفى وخطاى واننى وهبت نفسى لله جل وعز لما لم اجد احدا يبذل نفسه لله تبارك وتعالى وتخوفى من دروس النصرانية من المشرق ودروس بيعها والرياسة منها . والان فقد كشف الله ما كنا نحاذره بالملكين المباركين وهذا الاسقف المبارك . فانا اسالكم ان تعفونى من هذه الرياسة وتبصروا لها غيرى ممن يختاره الله جل اسمه لكم وعلى ايديكم . فبكوا وقالوا له كيف نستحل هذا وقد وهبت نفسك لله جل ذكره وصبرت على الشدايد ووجب علينا ان نكون عبيدا لك . فلم يزل يضرع اليهم حتى عقدوا معه رياسة الفطركة لاسحق هذا المذكور بالمداين على الرسم واشترطوا عليه ان يكون شبيها بالولد

بين يدى قيوما الشيخ المبارك ولا يمضى شيئا
الا عن رايه . ففعل اسحق ذلك ووفاه اكثر مما
شرط عليه الي وفاة قيوما . فلما توفي دُفن
بالمداين . ولم يزل ماروثا الاسقف المتطبب
يعرّف اهل المشرق كل سنّة وحكم اهل المغرب
كان اتفقوا عليه وقت اجتماعهم وثبت ذلك منه ،
فقبلوه منه واثبتوه عندهم واعلموه ان المغربيين
اخوتهم وشركاوهم . وجمع مروثا من عظام الشهدا
الذين استشهدوا بالمشرق شيًا كبيرًا ونسخ كل
كتاب وجده لهم وحمل ذلك معه . فخلف
ميفرقين في كرسيه بعضه وذلك معروف هناك
الي هذا الوقت يتبرّك به ومضى بالباقى الي
المغرب وفرقه في البيع . واجتمع مار مروثا مع
مائة وخمسين اسقفا كانوا اجتمعوا بقسطنطينية
فوصف لهم صحّة امانة اهل المشرق وديانتهم
وصبرهم على الشهادة وقال ان ذهابه كان سببًا
للخير . لانه راى هولا القوم وتواضعهم وخلوص
نياتهم ما صاروا في نفسه بمنزلة الروحانيين
فان ليس في مداينهم ولا في بيعهم خلف في
المقالات ولا نحل ولا ميل الى غير ما جاء به
الانجيل ورسايل فولوس السليح وما دوّنه لوقا
السليح من اخبار السليحين . واستاذن الملك
في الرجوع الى المشرق والتبرّك به . فاذن له ،
فعاد ومعه اسقف آمد الذى كان يقال له اقاق .
وكان في ايام هذا الاسقف بطريق من بطارقة
الروم قد سبى قوم من باعربايا ونواحى الجزيرة
زها اربعة الف انسان منهم اساقفة مثل النولحى .
فقال هذا الاسقف . لا يجمل بنا ولا تقبل
صلاتنا واخوتنا هولا قد سبوا من بلدهم وتراهم
على هذا الحال ولا نخلصهم . فباع كل حلية
لساير بيع بلده من ذهب وفضة فاجتمع من
ذلك ستة عشر الف درهم . فاشتراهم وردّهم الى
اوطانهم . فوقع ذلك من فطرك المشرق اجمل
موقع . وتوفي اسحق الفطرك ودفن بالمداين
وكانت مدته احد عشر سنة .

Iſaac Tomarſæ conſanguineus. Hic mundi contemptu, miſericordia in pauperes, prudentia & miraculorum patratorum numero clarus fuit. Quum verò Cajumas Chriſtianos rebus divina ope bene compoſitis perfecta pace concordiaque frui videret, univerſos Orientis Metropolitas & Epiſcopos convocavit: (Id factum anno primo Jezdegerdis Perſarum Regis, Chriſti 399. vel 400., ex dicendis patet.) *qui ad ipſum continuo profecti, Synodum illo & Marutha medico Epiſcopo Majapharchinenſi præſentibus in Eccleſia urbis Modainæ* (Seleuciæ) *celebrarunt: ubi aſſurgens Cajumas, his verbis Patres eſt alloquutus. Optimè noſtis, me hac præfectura & dignitate ob imbecillitatem & peccata mea planè indignum eſſe, quodque Deo, cui honor & gloria, animam meam dederim, quum neminem, qui Dei cauſam periculo ſuo tueri vellet, invenirem, extremamque timerem nominis Chriſtiani in Oriente perniciem, Eccleſiarum itidem excidium, & univerſæ Eccleſiaſticæ hierarchiæ ruinam. Nunc verò quum Deus tandem nobis quod expectabamus exhibuerit, geminorum Regum benedictorum* (Arcadii & Jezdegerdis) *& hujus benedicti Epiſcopi* (Maruthæ) *beneficio atque opera; oro vos, ut me ab iſta præfectura amoto, alium, quem Deus, cujus nomini gloria, vobis unà ſimul convenientibus elegerit, conſtituatis. Cui Patres in hunc modum obortis lacrymis reſponderunt. Quomodo id nobis permiſſum arbitrabimur, quum tu animam tuam Deo, cujus nomini honor & laus, commiſeris, totque ærumnas & incommoda fortiter pertuleris, noſque proinde obligaveris tibi ſervorum loco in poſterum fore? Attamen quum ille porrò inſtaret, compulſi ſunt demùm prædictum Iſaacum ipſi in eadem Patriarchali dignitate ſucceſſorem juxta ordinem creare in Modaina, adjecta conditione, ut in morem pueri ſeniori benedicto Cajumæ obſequeretur, neve quidpiam ipſo inconſulto decerneret. Quod & Iſaac ſanctè perfecit, & plus quam ſpoponderat, etiam præſtitit uſque ad obitum Cajumæ, qui mortuus, in urbe Modaina ſepultus eſt. Intereà Maruthas Epiſcopus medicus Orientales Chriſtianos univerſos leges & canones ab Occidentalibus in Synodis conditos docere pergebat, eiſque perſuaſit, ut eos reciperent. Quamobrem eos quidem*

rece-

receperunt; Maruthæ autem compertum fecere, Chriſtianos Occidentis fratrum & ſociorum loco ab ipſis haberi. Per eam occaſionem Maruthas plurima martyrum, qui in Oriente paſſi fuerant, lipſana collegit, eorumque hiſtorias quas reperire licuit, deſcripſit: eaque ſecum abſtulit, quorum partem in ſua Majapharchinenſi Eccleſia depoſuit; (quod quidem uſque ad hæc tempora ibidem notiſſimum eſt, confluentibus ad ſanctarum reliquiarum venerationem Chriſtianis:) reliqua in varias Occidentis Eccleſias diſtribuit. Interfuit porrò laudatus Epiſcopus Conſtantinopolitanæ Synodo centum quinquaginta Patrum, eiſdemque narravit Orientalium Chriſtianorum fidem, religionem, & in martyrio patientiam: adjecitque ſuum illuc iter ſalutis cauſam fuiſſe: quoniam viderat eos populos, illorumque humilitatem, & ſinceritatem cordis; Angelos proinde illos ſe credere, neque in eorum locis, aut Eccleſiis eſſe aliquam in fidei articulis diſſenſionem, aut in quopiam capite illos declinare ab iis, quæ in Evangelio, aut in Pauli Epiſtolis, aut Lucæ de Actibus Apoſtolorum libro leguntur. Impetrata itaque ab Imperatore facultate, in Orientem regreſſus eſt, unàcum Epiſcopo Amidæ, qui Acacius [1] dicebatur. Accidit porrò ſub ejuſdem Acacii *Epiſcopatu, ut Patricius quidam ex Romanorum gente Ba-Arbajam & Meſopotamiæ fines populatus, quatuor ferè hominum millia in ſervitutem abduceret, inter quos illorum locorum quidam Epiſcopi erant. Dixit autem iſte Epiſcopus: nequaquam nos decet fratres noſtros negligere, nec Deus noſtras preces exaudiet, niſi iſtos, qui modo patria ſua abacti ſunt, redimamus. Quam ob cauſam aurea & argentea ornamenta omnium Eccleſiarum ſuarum diſtraxit denariis ſexdecim millibus, quibus à ſervitute ereptos, patriæ ſuæ eoſdem reſtituit. Quod præclariſſimum* Acacii *facinus, Orientis Patriarchæ* Iſaaco *ſummam* apud Regem Perſarum *gratiam conciliavit. Mortuus eſt autem Iſaac Patriarcha, & in urbe Modaina ſepultus, quum annos undecim ſediſſet.* Hucuſque Amrus.

Verùm quæ de S. Marutha narrantur, præpoſtero ordine contigere. Nam ille primum Concilio Conſtantinopolitano anno Chriſti 381. ſub Theodoſio magno interfuit: deinde ſub Arcadio iterùm in urbem Regiam profectus, inde in Syriam regreſſus, habitæ in urbe Seleucia Synodo, in qua Iſaacus Cajumæ ſubrogatus eſt, interfuit; mox à Theodoſio Arcadii filio ad Jezdegerdem Perſarum Regem allegatus, anno ejuſdem Jezdegerdis undecimo Concilium unàcum Iſaaco Seleuciæ & Cteſiphontis Primate celebravit: Conſtantinopolim denique reverſus, non longo poſt tempore ab eodem Theodoſio legatus iterùm miſſus eſt ad Perſas anno vigeſimo primo & poſtremo Jezdegerdis, quo alteram Synodum cum Jaballaha Seleuciæ Primate & Acacio Amidæ Epiſcopo habuit, de qua mox ſermo erit. Vide Tom. 1. Bibliothecæ Orientalis pag. 175. & ſeq.

Chronologia Amri emendatur.

In altero Amri Codice, quem Anonymus interpolavit, quoque in recenſendis Seleuciæ Primatibus Neſtorianorumque Patriarchis Tomo 2. Bibliothecæ noſtræ uſus ſum, de obitu Iſaaci hæc adnotantur.

وامتناح اسحق فى السنة الثانية عشر ليزدجرد
وهى سنة ثمان وعشرين وسبعماية يونانية ودفن
بالمداين وكانت مدة رياسته احد عشر سنة .
وفى ايامه كان يوحنا فم الذهب وبيلاهيا
من عمر عبدا صاحب العجايب .

Requievit Iſaacus anno duodecimo (in

Tom. 2.

NOTA.

1 *Acacius.* Socrates lib. 7. cap. 21. refert Romanorum in Azanenam irruptionem, captivos autem Perſas fuiſſe *circiter ſeptem hominum millia.* Dionyſius verò in Chronico ad annum Græcorum 735. depopulata, inquit, à Romanis Arzunitide, *familias decem mille* in captivitatem abductas, & à S. Acacio redemptas.

Tom. 2. pag. 401. irrepſit annus decimus octavus) *Jezdegerdis, hoc eſt, anno Græcorum ſeptingenteſimo vigeſimo octavo, & Modainæ ſepultus fuit, quum annos undecim ſediſſet. Sub eo floruere Joannes Chryſoſtomus, & Jaballaha ex cœnobio Abdæ Thaumaturgi.* Quum autem Jezdegerdes Perſarum Rex ab anno Græcorum 710. Chriſti 399. regnare cœpiſſet, ut Pagius ad annum Chriſti 420. num. 14. oſtendit, ſequitur duodecimum ipſius annum, quo Iſaacus obiiſſe dicitur, in annum Græcorum 722. Chriſti 411. incidiſſe, non in annum Græcorum 728. Chriſti 417. ut perperàm ſcribit Amri interpolator.

III. Iſaaci Synodus & Canones.

Synodus Iſaaci laudatur à Sobenſi in Catalogo ſuprà pag. 279. & in Epitome Canonum Synodalium citantur ex eadem canones XI. Par. 8. c. 9. 17. 20. & Par. 9. c. 3. 5. Ejuſdem Synodi meminere Simeon Beth-Arſamenſis, cujus verba tom. 1. p. 194. protuli, & Renaudotius tom. 2. Liturg. Oriental. pag. 272. qui ejus Canones ſe legiſſe teſtatur in vetuſtiſſimo ms. Codice Syriaco Bibliothecæ Florentinæ. Amri interpolator occaſionem legationis Maruthæ celebrateque ab Iſaaco Synodi his verbis exponit. وكان قد عرض ليزدجرد ملك الفرس مرضًا اعيا اطبّا الفرس علاجه . وكان اطبّا النصارى قد قتل اكثرهم فى ايام سابور ومن تخلف منهم هرب . فارسل الى ملك الروم يطلب منه طبيبًا حاذقًا . فارسل اليه ماروثا اسقف ميافارقين عالمًا فاضلًا وطبيبًا حاذقا مشهورًا بمخافة الله وعمل الخير . وكان قد اتّصل بارقاديوس ملك الروم ما يلحق النصارى فى بلاد الفرس من العذاب والنفى والقتل . فاحزنه ذلك واغمّه ولم يكن له سبيلًا الى اعانتهم بشى . فوجد بذلك فرصة وكتب الى يزدجرد كتابًا يقول فيه الخ . وانفذ الكتاب مع ماروثا الاسقف . فلما وصل الى يزدجرد وعالجه وابراه من علته اعرض عليه الكتاب . ففرح وسرّ به واجاب عنه وانفذ له هدايا وعمل ما ساله . واشتمل السكون على النصارى وزال عنهم ما كانوا فيه . واحبّ مار اسحق الفطرك ان يعمل قوانينًا مفيدة فى الفرايض والاحكام الدينية . فارسل الى الابا الذين له فى البلدان واحضر منهم اربعون اسقفا ومطرانا فى السنة الحادية عشر لملك يزدجرد . واجتماعهم كان يوم عيد الميلاد . وكان ماروثا معهم حاضرًا . وعمل اسحق باتفاق الجميع اثنان وعشرون قانونًا ممّا يحتاج اليه فى تدبير البيعة بالمشرق . وحسن ذلك فى عين ماروثا واستصوبه . ثم انه اورد لديهم القوانين التى كتب الابا المغربيون جميعها . فعند ذلك احضروا له جميع ما وجد من القوانين والتفاسير عند الابا المشارقة التى ليست موجودة عند اليونانيين .

Accidit, ut Jezdegerdes Perſarum Rex in morbum incideret, quem quum Perſæ medici curare non potuiſſent, (nam medici chriſtiani plerique ſub Saporis regno interfecti fuerant, reliqui in alienas terras profugerant,) Rex Imperatorem Romanorum, ut peritum medicum ad ſe mitteret, etiam atque etiam rogavit. Miſſus eſt Maruthas Epiſcopus Majapharchinenſis, vir doctrina & pietate clariſſimus ac peritiſſimus medicus. Venerat jampridem ad aures Arcadii Imperatoris Romanorum, quæ mala in Perſarum regionibus Chriſtiani paterentur, & alios quidem ſæviſſimis quæſtionibus fuiſſe ſubjectos, alios verò interfectos, aut exulare compulſos. Id enimverò vehementer Imperator ægrè ferebat, angebaturque, quod nulla occurreret via ferendæ opis. Ea igitur oblata occaſione, ad Jezdegerdem hanc ſcripſit epiſtolam &c. eamque Maruthæ Epiſcopo ut ad Regem perferret, præcepit. Quum ergo Maruthas ad Regem veniſſet, eumque curaſſet & morbum feliciter depuliſſet, epiſtolam eidem legendam porrexit. Qua perlecta Rex vehementer lætatus eſt, poſtulatiſque annuit, & munera inſuper Imperatori perferenda adjecit. Eo modo ſublata perſecutione, quam hactenus Chriſtiani paſſi fuerant, & pace reſtituta, ſimul patefacta via eſt Iſaaco Patriarchæ perſiciendi quod olim in votis habuerat, condendique canones ad tuendam religionem utiles. Quamobrem

obrem

obrem Synodum quadraginta Epiſcoporum & Metropolitarum ex variis locis convocavit anno undecimo Regis Jezdegerdis: eaque in feſto Natalis Domini celebrata fuit, Marutha etiam præſente. Duos itaque & viginti canones unanimi omnium Patrum ſuffragio conſtituit de iis, quæ ad gubernationem Eccleſiæ Orientalis neceſſaria judicavit: quos quum legiſſet Maruthas, mirificè probavit: dein viciſſim omnes Patrum Occidentalium canones ejuſdem Synodi Patribus obtulit, & illi rurſùs canones 1 *& expoſitiones apud Orientales Patres repertas exhibuere, quas nimirùm apud Græcos minimè exſtare conſtabat.*

IV. Epocha ejuſdem Synodi.

Hæc ille. Sed quum Synodus Iſaaci habita dicatur anno Jezdegerdis undecimo, ſtare nequit quod de Arcadio Imperatore narratur: hic enim obiit an. Chr. 408. Jezdegerdis autem annus undecimus in Chriſti annum 410. incidit, ut ſuprà dictum eſt. Non igitur ſub Arcadio, ſed ſub Theodoſio Arcadii filio ea Synodus celebrata. Prætereà quod de Marutha ab Arcadio ad Perſarum Regem miſſo refertur, de prima Maruthæ in Perſidem profectione intelligendum eſt, quando relicta urbe regia, in qua conciliabulum adversùs S. Joannem Chryſoſtomum agebatur, in Meſopotamiam ſeſe recepit, & Synodo, quæ Seleuciæ pro ſubrogando in Cajumæ locum Iſaaco anno Chriſti 399. congregata fuerat, interfuit, ut ſuprà ex Amro retuli.

V. Quid de eadem Elias Damaſcenus.

Eandem Synodum deſcribit Elias Damaſci Metropolita in Nomocanone, quem è Syriaco Arabicum fecit Cod. 37. Tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 507. in hæc verba. كى الذى جاء بالسنن والقوانين التى وضعها اساقفة الروم فى زمان بعد زمان الى ناحية المشرق ونقل سنن الاساقفة الثلثماية والثمانية عشر الذين اجتمعوا بمدينة نيقية من اليونانية الى السريانية ماروثا اسقف امد وميافارقين حين قدم على يزدجرد ملك الفرس بكتابه من ملك الروم فى توجّهه اليه وكان الجاثليق ببلاد المشرق ايامئذ اسحق. فلما التقا هو وماروثا بالمداين: استاذنا الملك فى جمع اساقفة المشرق لينظروا فى تلك السنن ويرفعوها ويتفقوا على الاخذ بها فاذن لهما فى ذلك. فاجتمع الى اسحق وماروثا من المطارنة والاساقفة اربعون انسانا. وذلك فى سنة احدى عشرة من سنى يزدجرد. فقرى عليهم ما قدم به ماروثا من تلك السنن والايمان التى اتفقت عليه اساقفة الثلثماية والثمانية عشر. فقبلوا ذلك ورضوا به وسلموا واتفقوا عليه وحرموا كل من يخالفه وكتبوا به فيما بينهم كتابا اثبتوا فيه الايمان والسنن بابا بابا وشيا شيا واثبتوا فيه اسماهم رجلا برجلا المطارنة والاساقفة واسم البلد الذى يلى وختموه بخواتمهم الخ. *Auctor editionis Canonum Epiſcoporum Occidentalium, quæ Orientalium manibus teritur, Maruthas fuit* 2 *Amidæ & Majapharchin Epiſcopus, qui Patrum trecentorum decem & octo Nicænorum canones ex Græco Syriacos fecit ea tempeſtate, quum ad Jezdegerdem Perſarum regem, Romanorum Imperatoris literas attulit: quo tempore Catholici locum tenebat Iſaacus. Ambo itaque iſti Antiſtites in urbe Modaina communi conſilio facultatem*

NOTÆ.

1 *Canones apud Patres Orientales*. Quum ante Iſaacum nulla alia fuerit Orientalium Synodus, ut Orientales ipſi in recenſione Synodorum teſtantur, non conſtat, quos *canones* exhibere potuerint Maruthæ, qui apud Orientales, hoc eſt, Chaldæos Patres, non apud Græcos exſtarent. Hæc anonymus interpolator ſcripſiſſe videtur, ut Synodalibus Orientalium canonibus auctoritatem conciliaret, perinde acſi ab Iſaaco & Marutha ſanctiſſimis Epiſcopis collati & approbati fuerint: ſed immani anachroniſmo, quo vitio recentiores Neſtoriani paſſim laborare ſolent.

2 *Amidæ & Majapharchin Epiſcopus*. Quo tempore Maruthas Majapharchinenſem Eccleſiam tenebat, Amidenſi Acacius præerat, ut conſtat ex Syrorum Græcorumque auctoritate. Elias itaque Damaſcenus ex more temporum ſuorum loquitur, dum Marutham utriuſque urbis Epiſcopum vocat: nam ſequiori ævo unus apud Neſtorianos Epiſcopus Amidæ ſimul & Majapharchinæ præfici conſuevit.

tatem à Rege petierunt convocandi Synodum Epiſcoporum Orientalium, in qua prædicti canones diſcuterentur, & de eorum receptione tractaretur. Annuente Rege, quadraginta Epiſcopi 1 *& Metropolitæ ad Iſaacum & Marutham convenere anno undecimo regni Jezdegerdis. In eo conſeſſu quum Maruthas prædictos Concilii Nicæni canones Patribus audientibus legiſſet, & fidei regulam ab illo traditam expoſuiſſet, Patres omnes eadem probavere communi ſuffragio & unanimi conſenſu, & contradicentes anathematizarunt. Inde in volumen redacti canones & fidei formula, ab omnibus & ſingulis Metropolitis & Epiſcopis juxta cujuſque gradum manu propria ſubſcripti & proprio nomine ac ſigillo ſignati fuere.* Pergit Elias ſummam canonum ejuſdem Concilii Seleucienſis referre, de quibus alibi ſermo erit.

CAPUT II.

Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Achæi ætas & geſta ex Amor.

ACHÆI geſta ſummatim deſcribuntur ab Amro in hæc verba.

احى عقدت له الرياسة باتفاق المومنين وكان لا يطعم غير الخبز والبقل فى الوقت بعد الوقت اليسير من الطبخ وانه سافر قبل ان يتجثلق فطاف قبور المستشهدين بسبب المهج ايام سابور وكتب قصصهم وعمل كتابًا فى اخبار الشهدا وما فى سبب قتل كل واحد منهم وشرح قصة مار عبدا المستناح . ومدته سبع سنين واشهر . وفى ايامه وجدت عظام اسطفانوس الشاهد وجمعت ببيت المقدس . واعتمد هرمزداد وعمر البيع وصان النصارى . وبنى على عظام اسطفانوس بيعة كبيرة وظهرت فيها العجايب . وكانت ايامه طيبة ودفن بالمداين .

Achæus communi fidelium conſenſu cathedram conſcendit, vir abſtinentiæ ſingularis, adeo ut præter panem & olera nihil guſtaret, coctum quidpiam idque modicum adjicere quandoque ſolitus. Antequam ad Catholici dignitatem eveheretur, multas peregrinationes ſuſcepit, & martyrum, qui pro Chriſto paſſi fuerant ſub Sapore, monumenta viſitavit, eorumque acta ſcripſit, & integrum de eo argumento volumen edidit, in quo ſingulorum martyrum geſta perſequitur & cædis cauſam. Scripſit itidem ſancti Abdæ hiſtoriam. Seditque ſeptem annos, & aliquot menſes. Sub ejus Epiſcopatu inventæ ſunt reliquiæ 2 *S. Stephani martyris & in ſancta urbe* (Hieruſalem) *repoſitæ. Hormiſdates* 3 *præterea ſuſcepta chriſtiana fide baptizatus fuit, & eccleſias ædificavit, Chriſtianoſque contutatus eſt. Eccleſia autem ampliſſima S. Stephani reliquiis excitata fuit, in qua plura miracula patrata ſunt. Feliciſſima itaque Achæo tempora fluxerunt, mortuuſque in urbe Modaina humatus fuit.*

II. Eadem ex ... ri interp... re.

Amri interpolator, ex quo vitam Achæi tom. 2. pag. 401. deſcripſi, addit, eum Abdæ diſcipulum fuiſſe & in cœnobii præfectura ſucceſſorem;

NOTÆ.

1 *Epiſcopi & Metropolitæ*. Sobenſis in epitome canonum Par. 8. cap. 15. refert, quinque Metropolitas huic Concilio Seleucienſi ſubſcripſiſſe, nimirùm Elamitidis, Niſibis, Baſſoræ, Aſſyriæ, & Garmæorum: duos præterea Antiſtites, qui Metropolitanorum quidem nomine, ſed non privilegiis carebant, hoc eſt Perſidis & Maruæ: reliquos tres ſuprà triginta Epiſcopos fuiſſe. Vide ſuprà pag. 346.

2 *Reliquiæ S. Stephani*. De inventione reliquiarum S. Stephani protomartyris, deque Eccleſia in ejus honorem ædificata & miraculis à Deo precibus ejuſdem patratis, vide Emin. Baron. ad annum Chriſti 415.

3 *Hormiſdates*. Alius fuit ab Hormiſda Abbate, qui ſub Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha circa annum Chriſti 630. vixit, cujuſque cœnobium millibus paſſuum ferè octo ab Ninive abeſſe, ex Chaldæorum monumentis refert Maſius laudatus tom. 1. Bibl. Orient. pag. 525.

rem; Jezdegerdis autem Perſarum Regis ad Bihurum fratrem legatione functum: ſediſſe demum annos quatuor.

احى . هذا كان من دور قدى وهو
تلميذ مار عبدا القديس وكان قد جعله رئيسًا
على ديره وفوّض اليه تدبير الاسكولانيين فيه .
ولما توفّى اسحق : اجتمع اصحاب الاختيار
واختاروه واقيم على الرسم بالمداين سنة تسعة
وعشرين وسبعمائة يونانية . واحبّه يزدجرد
ومال اليه وبعد مدة من تقلّده ارسله الى فارس فى
مهمة كانت له لامور حدثت بينه وبين بهور ابن
سابور اخيه المتقلد لفارس واعمالها . ولما وصل
هذا الاب الى فارس واصلح الامور التى توجّه
لاجلها : مال عن قبور الشهدا الخ . وكانت مدة
رياسته اربع سنين واستناح ودفن بالمداين .

Achæus, inquit, *iſte Dorkenam patriam habuit, præceptorem verò ſanctum Abdam, à quo proprio monaſterio præfectus fuit, & rector Scholarium ejus loci conſtitutus. Mortuo autem Iſaaco, in publico Chriſtianorum conventu omnium electorum ſuffragio electus eſt & in urbe Modaina de more ordinatus anno Græcorum vigeſimo nono ſuprà ſeptingenteſimum. Achæum Jezdegerdes ſingulari benevolentia complectebatur, & paulò poſt aſſumptum Epiſcopatum in Perſidem eum ablegavit ad componenda quædam magni momenti diſſidia, quæ ipſi Jezdegerdi cum Biburo Saporis filio ſuoque germano Perſidis principe emerſerant. Illuc itaque profectus Achæus, negotium pro quo legatus fuerat, ex ſententia expedivit: tùm ad perquirenda martyrum lipſana ſe convertit.* (Reliqua vide Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 401.) *Quum autem annos quatuor ſediſſet, obiit, & Modainæ ſepultus fuit.*

III. Annus ſedis & obitus Achæi ſtatuitur.

At quum ſuperiori capite oſtenſum fuerit Iſaacum Achæi præceſſorem anno Chriſti 411. obiiſſe, quumque ex infrà dicendis conſtet, Jaballaham Achæi ſucceſſorem poſtquam annos quinque ſediſſet, poſtremo Jezdegerdis anno, hoc eſt, Chriſti 420. è vivis migraſſe; palàm quoque fit, Achæum anno Chriſti 411. ſedere cœpiſſe, & anno demùm circiter quadringenteſimo decimo quinto ex hac luce migraſſe: adeoque Amrus quidem in ea parte corrigendus eſt, quum ſeptem annos ei tribuit; Amri verò interpolator, quum eumdem ab anno Græcorum 729. Chriſti 418. Sedem iniiſſe ſcribit.

IV. Hiſtoriæ martyrum & ſancti Abdæ ab Acheo deſcriptæ.

Ad Hiſtorias Martyrum quod ſpectat, quas Achæum ſcripſiſſe Amrus teſtatur, dubium moveri poteſt, an eædem ſint, ac illæ, quas ex duobus præſtantiſſimis Codicibus Syriacis Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 606. recenſui. Verùm quum Sobenſis in Catalogo affirmet, Marutham opus hujuſmodi aggreſſum fuiſſe; Sozomenus verò lib. 2. hiſtor. Eccleſiaſt. cap. 14 dicat, Syros, Perſas, atque Edeſſenos operam ſuam in eorumdem martyrum geſtis percenſendis poſuiſſe, liquido apparet eandem quidem materiam ab utroque auctore, à Marutha ſcilicet, & Acheo, tractatam; non tamen conſtat, utri potius tribuendæ ſint hiſtoriæ eorum Martyrum qui ſub Sapore paſſi ſunt. Quum verò Maruthas perſecutioni ab Jezdegerde & Vararane Perſarum Regibus poſt Achæi obitum motæ ſupervixerit, martyrumque in eadem coronatorum certamina in laudatis Codicibus unàcum geſtis eorum, qui ſub Sapore paſſi fuerant, contineantur; haud improbabili argumento utraſque hiſtorias uni eidemque Maruthæ adſcripſi tom. 1. à pag. 181.

Abdas autem, qui Achæi magiſter dicitur, cujuſque acta idem Achæus literis mandavit, non is fuit Suſæ Epiſcopus, cujus cauſa motam ab Jezdegerde perſecutionem Theodoritus lib. 5. hiſtor. Eccleſ. cap. 39. refert; ille enim poſt Achæi mortem vivebat, ut tom. 2. pag. 401. dixi, & ex ſupra relatis Amri verbis colligitur, quibus ait, Achæum, antequam perſecutio in Chriſtianos excitaretur, diem clauſiſſe; ſed alter patria Dorkonenſis, qui ſub Tamuza Cajumæ, Iſaaci, & Achæi præceſſore cœnobium apud Sarſaram fluvium

vium condidit, ut dixi tom. 2. pag. 400.

CAPUT III.

Jaballaha Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Jaballaha Achæi ſucceſſor, Abdæ diſcipulus, Jezdegerde Perſarũ Rege Seleucienſem Eccleſiam regit.

ACHÆO ſucceſſit Jaballaha, qui extremis Jezdegerdis annis Seleucienſem eccleſiam rexit, ut Amrus in ſua hiſtoria refert his verbis. واقيم بعده اى بعد احى يبلاها تلميذ لمار عبدا. وكان زاهدًا قديسًا فاضلًا عالمًا. وانفذه مار عبدا الى دسكره ابيشوع بالقرب من دير حزقيال النبى لينصّرهم ففعل واحبّ التفرّد. فبنى ديرًا بقرب الفراة واجتمع اليه الاخوة. ولما كثروا فرّقهم ثلثة فرق كلما خرجت واحدة من صلاة عدان دخلت الاخرى والذى تخرج من الصلاة تتشاغل بخدمة الضعفا والغربا ومصالح الدير. وكان مار عبدا يطوف المواضع. وانقطع الغيث فى بعض السنين وبصلاة يبلاها ورد. وعند موت مار احى اجتمع الناس لاختيار اب. وكان يزدجرد يعرف فضله. فوقع الاختيار عليه بمساعدته. واقام ابنا لملك الفرس بعد موته وحضر ماروثا الاسقف وانهى ذلك الى الابا المغربيين. فعظم محله عندهم وجعلوا اسمه فى جملة روسايهم. وبعد ثلث سنين من جلوسه انفذ ثاداسيس ملك الروم باسقف امد الى يزدجرد. فاجتمع مع ماريبلاها وجدّد القوانين التى تصلح لتدبير البيعة واتفقا على قوانين الثلثماية والثمانية عشر وجدّد القوانين التى تصلح للبيعة. وفى هذا الوقت اقيم قورللوس الاسكندراني مكان ثاوفيلا. واحبّ يزدجرد مكافاة ثاداسيس على انفاد افاق. فانفذ يبلاها بهدايا جليلة وكاتب اصحابه باكرامه. ولما وصل سرّ به ثاداسيس وساله عن امور النصارى بالمشرق واعلمه سلامتهم من الاختلاف ودفع اليه مالًا وطرفا. ولما عاد بادى الرسالة جدّد بيعة المداين وبنى بيعة كبيرة من جملة ما حمله. وتغيّرت نية يزدجرد فى النصارى فهدم البيع. فعاد الصداع عليه. واستدعى يبلاها فصلّى عليه فبرى وعوفى وعاد الى احسن عنايته وامر ببنا البيع. ولعلم يبلاها بما سوف يجرى على النصارى مال قبضه واستناح ودفن بالمداين. وكانت مدته سبع عشر سنة. وبعد موته عاد يزدجرد هدم البيع وقتل النصارى وفعل معهم امرًا عظيمًا. وكان فى جملة المقتليين مار عبدا اسقف الاهواز. لان قسًا من اصحابه تعرّض ببيت ناركان يجاور البيعة وكان النصارى يتاذى به. وكان هذا مما ايقظ يزدجرد ففعل ما فعله. وبشفاعة اسحق بطريق ارمنية كفّ وهو جعل للارمن فى طاعة يزدجرد.

In ejus, ideſt, Achæi locum Jaballaha diſcipulus ſancti Abdæ ſubrogatus fuit, vir monaſticæ vitæ ſtudioſus, probitate morum, pietate doctrinaque ſpectatiſſimus. Hic à ſancto Abda ad Abjeſum in Doſcoram apud cœnobium Ezechielis Prophetæ miſſus, eam ut gentem ad chriſtianam religionem traduceret, quum commiſſum ſibi negotium expediiſſet, ſolitariam vitam adamavit. Quamobrem monaſterium ad Euphratis ripas conſtruxit, confluentibus ad eum undique fratribus. Aucto paulatim monachorum numero, eos in tres ordines [1] *partitus eſt, eo conſilio, ut in ſacra Pſalmodia alteri alteris ſuccederent, atque iſtis pſallentibus, illi poſt conſtitutam ſibi Pſalmodiam, ægrotorum & peregrinorum obſequiis interim vacarent, reſque monaſterii procurarent. Solebat inter hæc ſanctus Abda loca circumobire. Quo tempore imbribus anno quodam minimè cadentibus, hunc defectum ſuis precibus Jaballaha ſupplevit-*

NOTA.

1 *In tres ordines partitus eſt.* Acœmetarum inſtitutum his verbis deſcribitur, cujus parens S. Alexander & ipſe Syrus dicitur, qui per eadem tempora florebat, ut ex ejus vita liquet apud Bollandum die 15. Januarii. *Jugem Pſalmodiam*, & *Laudem perennem* monachi Benedictini appellavere, de quibus eruditè Mabillonius Præfat. II. Sæcul. IV. Ordinis S. Benedicti à num. CCIV.

pleviſſe dicitur, & pluviam impetraſſe. Achæo defuncto conventus indictus eſt pro electione ſucceſſoris: atque adnitente Jezdegerde, qui Jaballahæ virtutem optimè noverat, aliis in electione prælatus fuit. Per eam tempeſtatem defunctum Perſarum regis filium ad vitam revocavit, præſente Marutha, qui id miraculum Patribus Occidentalibus ſignificavit: atque idcirco magno honore ab eiſdem Jaballaha habitus eſt, ejuſque nomen Epiſcoporum ſuorum Catalogo inſcripſere. Anno tertio Jaballahæ, à Theodoſio Romanorum Imperatore Epiſcopus Amidæ (Acacius) *ad Jezdegerdem legatus, Jaballaham amicè convenit, qui eodem ſuggerente, canones pro eccleſiæ gubernatione atque diſciplina reſtituit, admiſſis Nicænorum Patrum canonibus. Hoc tempore Cyrillus* [1] *Alexandrinus Theophilo ſuffectus eſt. Jezdegerdes verò volens Theodoſio pro Acacii ad ipſum legatione gratiam rependere, Jaballaham ad eundem legavit, ejque dona & literas honorificas ad ipſum ejuſque familiares perferendas tradidit. Legatum Theodoſius libentiſſimè excepit, deque Chriſtianorum in Oriente ſtatu multa ſciſcitatus eſt. Cui quum Jaballaha plenè ſatisfeciſſet, eoſque ab omni diſſenſione liberos eſſe affirmaſſet, ab Imperatore pecuniæ ſubſidia & præclara munera conſequutus eſt. Ea verò legatione perfunctus, eccleſiam Modainæ inſtauravit, atque alteram ampliſſimam corrogato ære à fundamentis excitavit. Paulò poſt Jezdegerdes adversùs Chriſtianos indignatus, eccleſias dirui juſſit. Quam ob cauſam capitis dolore divinitùs iterùm correptus, Jaballaham rursùs arceſſivit: cujus precibus revaleſcens, Chriſtianos amare cœpit, & eccleſias reſtituit. At Jaballaha imminentia prope Chriſtianis mala divinitus edoctus, mortem optavit, & à Deo impetravit, atque in urbe Modaina ſepultus fuit. Sedit autem annos ſeptemdecim. Ejus poſt obitum rurſus Jezdegerdes eccleſias diruere & Chriſtianos vexare adorſus eſt, atque atrociſſimè in eoſdem deſæviit: qua in perſecutione cæſus etiam fuit ſanctus Abda Huzitarum Epiſcopus, eò quod ex ejus clero Presbyter contiguam eccleſiæ Ignis domum, chriſtianis infeſtam, diruendam procuraſſet. Hanc ob cauſam ad iram concitatus Jezdegerdes, perſecutionem illam commoverat, quam poſteà Iſaaco* [2] *Armeniæ Patricio intercedente, qui Armenos ut eidem parerent induxerat, ſuſtulit.*

II. Amri hallucinationes in hiſtoria Jaballahæ.

Multa hìc affirmat Amrus, quæ mihi haud probantur. Primum ait, Jaballaham, poſtquam in locum Achæi electus fuit, filium Regis Perſarum ad vitam revocaſſe. Atqui Socrates lib. 7. hiſt. eccleſ. cap. 8. filium Jezdegerdis non ad vitam revocatum, ſed à dæmonio, quo vexabatur, liberatum ſcribit: idque miraculum, nulla Jaballahæ facta mentione, ad Marutham & Abdam epiſcopos refert. II. Eundem Jaballaham teſtatur Amrus tertio epiſcopatus anno unàcum Acacio Amidæ Epiſcopo, quem Theodoſius ad Jezdegerdem allegarat, Concilium celebraſſe. Verùm quum Achæus, ex ſupradictis, anno Chriſti 415. deceſſerit, ſequitur tertium Jaballahæ annum incidiſſe in annum Chriſti 418. qui erat Jezdegerdis decimus nonus; quod non modò illius Synodi actis ex Elia Damaſceno mox recitandis repugnat, ſed etiam Socrati, qui Acacium Amidenſem à Theodoſio ad Jezdegerdem extremis hujus Regis annis miſſum fuiſſe ſcribit, poſtquam milites Romani Azanenam ſeù Arzunitidem vaſtaverant, ideſt, paulò ante Jezdegerdis obitum: hic autem anno Chriſti

ſti

NOTÆ.

1 *Cyrillus Alexandrinus*. Ejus ordinatio contigit ex Socrate lib. 7. cap. 7. anno Chriſti 412. Ex chronico verò Edeſſeno & ex Dionyſio Jacobitarum Patriarcha, anno 410. Vide tom. 1. pag. 401.

2 *Iſaaco Armeniæ Patricio*. Armenos ſub Jezdegerde partim Perſis, partim Romanis ſubjectos fuiſſe, oſtenditur ex Pagio ad annum Chriſti 420.

ſti 420. deceſſit, quum annos unum ſuprà viginti regnaſſet, ut oſtendit Pagius ad annum prædictum nu. 14. Etſi enim Socrates lib. 7. cap. 21. illam Acacii legationem ad conſulatum Honorii 13. & Theodoſii 10. hoc eſt, ad annum Chriſti 422. referat, & Dionyſius Jacobitarum Patriarcha præclarum ejuſdem Amidenſis Epiſcopi facinus anno Chriſti 424. deſcribat; quum tamen conſtet id ſub Jezdegerde contigiſſe, & Jezdegerdem ipſum anno 420. in vivis eſſe deſiiſſe, palàm fit, utrumque auctorem eam hiſtoriam loco non ſuo narraſſe. III. Ait Amrus, Jaballaham poſt celebratam illam Synodum, à Jezdegerde ad Theodoſium allegatum fuiſſe: quod nullus Scriptorum Græcorum refert. IV. Jezdegerdem, quum poſthæc perſecutionem in eccleſiam moviſſet, in morbum incidiſſe, à quo per Jaballaham curatus, pacem Chriſtianis reſtituerit. Atqui ex Socrate lib. 7. cap. 8. liquet id factum ad S. Marutham referendum eſſe, qui in prima legatione, qua ſub Theodoſio ad Jezdegerdem anno regni ejus undecimo, Chriſti 410. functus eſt, *diuturnum capitis dolorem*, *quo Magi Jezdegerdem liberare non potuerunt*, *precibus ſuis curavit*: quo quidem tempore non Jaballaha, ſed Iſaacus Seleucienſem Eccleſiam regebat, ut ex ſuprà dictis palàm fit. V. Denique ſtare nequit, quod ſcribit idem Amrus, Jaballaham nempe, quum annos ſeptemdecim ſediſſet, antequam perſecutio ab Jezdegerde iterum moveretur, obiiſſe; eo autem vita functo, Chriſtianos ab Jezdegerde propter famoſum Abdæ factum vexatos fuiſſe. Nam primo certum eſt, Jezdegerdem, ut ſuprà dixi, anno Chriſti 420. periiſſe: quum autem Jaballaha epiſcopatum anno 415. inierit, ſi annos decem & ſeptem illum tenuiſſet, ſequeretur, eum Jezdegerdi annos ſeptem ſupervixiſſe. Deinde perſecutio ab Jezdegerde ob factum Abdæ, teſtibus Theophane ac Theodorito, poſtremo illius anno mota eſt, adeoque circa finem epiſcopatus Jaballahæ, non poſt ejus obitum cæpta fuit. Quare dicendum eſt, Jaballaham annos quinque duntaxat ſediſſe, ab anno ſcilicet Chriſti 415. ad annum 420.

III. Ejuſdem Jaballahæ geſta ex Amri interpolatore.

Eaſdem ferè hallucinationes deprehendere eſt apud Amri interpolatorem, qui Jaballaham anno Græcorum 734. electum fuiſſe ſcribit, & anno 739. obiiſſe, quum annos quinque ſediſſet. يبلاها اختير للفطركة فى السنة
السادسة عشر ليزدجرد واسيم بالمداين سنة
اربعة وثلثين وسبعماية . وفى ايامه وصل اقاق
مطران امد وماروثا اسقف ميافارقين برسالة
تاداسيوس ملك الروم الى يزدجرد ملك الفرس .
وكان ابنه مريضا وقد اشرف على الموت . فانفذ
يبلاها اليه ليستعين بصلاته ومع دخوله اليه
انطفا ابنه ومات وكان حاضرا مع يبلاها اقاق
وماروثا . فتقدم هذا الاب وصلى . فعادت روح
الصبى اليه وعاش . فارتفع قدره وزال الجور عن
النصارى بسببه وعظم فى عين الاسقفين المذكورين
وكتبوا اسمه معهم فى سفر الحياة . وفى السنة
الثالثه من رياسته انفذه يزدجرد الى ملك الروم
للجواب عن رسالته . فسر ملك الروم وساله عن
الامانة . فاجابه بما عنده : فاستحسن امانته
واقبل عليه غاية القبول ورجع بهدايا كثيرة
عالية القدر . وهو الذى جدد بنا بيعة المداين
وسال الله ان يقبضه قبل ان يرا مكروه فى
النصارى . فاستناح ودفن بالمداين وكانت مدة
رياسته خمس سنين سنة تسع وثلثين وسبعماية .
ومن بعد وفاته امر يزدجرد بهدم بيع النصارى
ونفيهم ولحقهم مكروه عظيم منه
وقتل منهم خلقا كثيرا الخ .

Anno, inquit, *ſexto decimo Jezdegerdis Jaballaha electus fuit Patriarcha*, & *anno trigeſimo quarto ſuprà ſeptingenteſimum in urbe Modaina conſecratus eſt. Ejus tempore Acacius Amidæ Metropolita & Maruthas Epiſcopus Majapharchinenſis à Theodoſio Romanorum Imperatore ad Jezdegerdem Perſarum Regem legati venerunt. Accidit inter hæc, ut Regis filius ingraveſcente periculoſo morbo, propè de vita deſperaret. Arceſſitus* eſt

eſt eam ob cauſam Jaballaha, ut ſuis precibus puero valetudinem impetraret. Is verò vix pedem in regias ædes intulerat, quum ægrum extremam efflaſſe animam nunciatur. Progreſſus nihilominus Jaballaha ad defuncti cubiculum, præſentibus Acacio & Marutha oravit, & confeſtim puer revixit. Quo miraculo Rex virum in magna exiſtimatione habuit, & gliſcentem adversùs Chriſtianos perſecutionem cohibuit: ſed & à duobus illis epiſcopis magni fieri cœpit: quare ejus etiam nomen in librum vitæ (hoc eſt, in Diptycha) *retulerunt. Anno porrò Epiſcopatus ſui tertio ab Jezdegerde ad Imperatorem Romanorum viciſſim legatus eſt, à quo magna cum lætitiæ ſignificatione exceptus fuit, atque de ſua fide ac religione interrogatus, quum fidem quam tenebat expoſuiſſet, eamque Imperator approbaſſet, eum perhonorificè tractavit & magnificis* [1] *donis muneratus eſt. Idem Jaballaha collabentem urbis Modainæ eccleſiam inſtauravit. Tùm demùm Deum rogavit, ut ſpiritum ipſius in pace ſuſcipere dignaretur, ne imminentia Chriſtianæ rei mala ſpectare cogeretur: annuitque votis ejus Deus, & mortuus in eadem urbe Moduina conditus fuit anno trigeſimo nono poſt ſeptingenteſimum, quum annos quinque ſediſſet. eo defuncto Jezdegerdes eccleſias ſolo æquari juſſit, Chriſtianoſque expulit & vehementèr afflixit, atque ex illis quamplurimos morte affecit.* Pergit referre interfectum Jezdegerdis juſſu Abdam Huzitarum Epiſcopum, eò quod Hoſee Presbyter delubrum Ignis deſtruxit: eam autem perſecutionem operâ Iſaaci Armenorum Ducis ſedatam fuiſſe, qui eam gentem Jezdegerdi ſubegerat: quæ ſunt eadem ferè Amri verba à nobis ſuprà relata.

IV. Perſecutio Abdæ cauſa ab Jezdegerde Chriſtianis mota circa finem regni ejuſdem; ſopita autem poſt præclarum Acacii Amidēſis facinus vivente adhuc Jaballaha.

Et Jezdegerdem quidem Agathias lib. 4. pag. 136. & Procopius lib. 1. de bello Perſico cap. 2. affirmant, *dum vixit, nullum adversùs Romanos bellum ſuſcepiſſe, nec Chriſtianos ulla moleſtia affeciſſe*. Sed contrarium tradunt præter Syros ſcriptores, Marcellinus in Chronico, Theodoritus lib. 5. cap. 39. Theophanes ad annum 10. Theodoſii, & Cyrillus in vita S. Euthymii Abbatis, idque Socrates ipſe lib. 7. cap. 21. confirmat, dum Romanas copias in Azanenam Perſis ſubjectam provinciam hoſtiliter irrupiſſe ſcribit, & ſeptem circiter hominum millia abduxiſſe, quos Acacius Amidæ Epiſcopus venditis Eccleſiæ vaſis redemit. Horum itaque auctorum ſententiam ſic conciliabis, ſi dicas, motam quidem ab Jezdegerde fuiſſe Abdæ cauſa perſecutionem, ſed mox ſopitam, quum præclarum illud Acacii facinus contigit: idque totum *circa finem regni ejuſdem Jezdegerdis* factum, ut notat Cyrillus in vita S. Euthymii Abbatis, cujus verba tom. 1. p. 182. deſcripſi, hoc eſt, circa annum Chriſti 419. Quod enim ait Pagius eam perſecutionem ab anno 414. ad annum 420. ideſt, uſque ad obitum Jezdegerdis, ſine ulla interruptione duraſſe, quodque addit Amrus, eandem ſemel initio Epiſcopatus Jaballahæ, & iterùm poſt ejuſdem obitum motam fuiſſe; id verò ſine ullo idoneo teſte affirmatur; imò iis ipſis Scriptoribus repugnat, qui Jezdegerdem Chriſtianos vexaſſe teſtantur.

Syno-

N O T A.

1 *Magnificis donis muneratus eſt.* Amrus in Vita Maanæ, qui poſt Jaballaham Sedem Seleuciæ invaſit, de perſecutione à Vararane Jezdegerdis filio ac ſucceſſore in Chriſtianos excitata differens, hæc habet.

فهدم البيع ورمى عظـــام الشهدا فى الما وقتل
الناس وتناول ما كان صحب ببلادهـــا من الات
المـــدابح عند نـــفـــوده الى الـــروم .

Eccleſias evertit, oſſa martyrum in profluentem projecit, plures interfecit, & quæ altarium inſtrumenta à Jaballaha, quum ad Romanos profectus eſt, comparata fuerant, abſtulit. Munera ſcilicet, quæ Theodoſius Imperator Jaballahæ largitus fuerat.

V. Synodus Jaballahæ.

Synodus à Jaballaha præſentibus Marutha Majapharchinenſi & Acacio Amidenſi Epiſcopis celebrata fuit anno Jezdegerdis vigeſimo primo, Chriſti 420. de qua hæc Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico ad annum Græcorum 725.

ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܐܬܟܢܫܬ ܣܘܢܗܕܘܣ
ܦܪܣܝܬܐ ܘܫܪܪܬ. ܠܗ ܠܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܢܝܩܝܐ. ܘܪܫܢܝܗ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܡܪܘܬܐ ܕܡܝܦܪܩܛ ܘܝܗܒܐܠܗܐ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܩܛܝܣܦܘܢ. ܐܬܟܢܫܬ
ܕܝܢ ܒܗ̇ ܒܩܛܝܣܦܘܢ.

Per idem tempus (non quidem anno Græcorum 725. ſed 731. ut ex infrà dicendis apparebit,) *celebrata fuit Synodus Perſica, quæ fidem Nicænam ſtatuit. Præfuerunt illi Synodo Maruthas Maipheractæ, & Jaballaha Catholicus Cteſiphontis. Habita verò fuit in ipſa urbe Cteſiphonte.* Ejuſdem Synodi acta ſummatim deſcriſcribuntur in Collectione Arabica Canonum Synodalium Codice manuſcripto 36. Tom. 2. Bibliothecæ Orientalis pag. 507. his verbis.

سونهدوس يبلاها الجاثليق اجتمع فى الوقت الذى
ورد فيه اقاقيوس اسقف امد للصلح بين
المملكتين . وكان فيها عدة من المطارنة
والاساقفة وفى الجملة هوشع مطران نصيبين .
ولم تحدّد قانونًا سوى ان اجتمعت واتفقت على
العمل بالقوانين المغربية وبما حدّده مار اسحق
الجاثليق وماروثا اسقف ميافارقين وانها لا
تخالف على ذلك . وطاعة الاب الكبير الجالس
فى كرسى اسليق وقطيسفون وامتثال اوامره .

Synodus Jaballahæ Catholici coacta fuit, quum Acacius Amidæ Epiſcopus pro pace inter utrumque imperium concilianda advenit. Adfuere porrò in ea plures Metropolitæ & Epiſcopi, quos inter Hoſee Niſibis Metropolita. Nullos autem Canones condidit, ſed ſolùm in ea unanimi conſenſu decretum fuit, obſervandos eſſe Occidentalium Patrum Canones, & quidquid ſanctus Iſaacus Catholicus & Maruthas Majapharchinenſis Epiſcopus definierunt, accuratè cuſtodiendum nec ullà ratione violandum eſſe: præſtandam prætere a Patri magno ſuper Seleuciæ & Cteſiphontis thronum ſedenti obedientiam, ejuſque præceptis obſequendum.

VI. Canones nullos condidit.

Amrus cauſam reddit, cur nulli in ea Synodo Canones conditi ſint: Maane nimirùm, qui poſt Jaballaham ſedem occupavit, id prohibente.

ويقال ان فى جملة من اجتمع لعمل القوانين
مع يبلاها معنا مطران فارس . فاشار ان لا
تعمل القوانين وكان فاضلا . فلم يلتفت عليه
يبلاها . فسقط الجاثليق مغشيًا عليه ومات
فجاه . وهمّوا الناس فى اجلاس معنا .

Ferunt, inquit, *ex Patribus ad condendos Canones cum Jaballaha congregatis Maanem Perſidis Metropolitam fuiſſe virum præſtantiſſimum, eundemque Jaballahæ ſuggeſſiſſe, ne Canones conderet. Quum autem Jaballaha Catholicus nullam ejus dictorum rationem haberet, apoplexia correptus interiit. Maanes itaque in locum ejus ſubrogatus fuit.* At quis & qualis fuerit Maanes iſte, quem Amrus immeritis laudibus extollit, videbimus cap. ſequenti.

VII. Ejus Acta ex Elia Damaſceno.

Elias Damaſcenus ejuſdem Synodi geſta fuſiùs proſequitur, ejuſque celebrandæ occaſionem Acacii Amidenſis adventum fuiſſe ſcribit, nulla Maruthæ mentione facta.

فلما استناح اسحق الجاثليق صلواته تحفظنا
جثلق بعده يبلاها ووجّه يزدجرد الملك فى سنة
تسع عشره من ملكه يبلاها الجاثليق الى ملك
الروم ليعقد المواعيد والصلح بينهما . ففعل
يبلاها ذلك وصلح الامر على يديه وبصلواته
وسعيه . فلما كان فى سنة احدى وعشرين من
ملك يزدجرد وجّه ملك الروم اليه اقاقيوس
اسقف امد . فلما التقى يبلاها مع اقاقيوس
بباب يزدجرد فى مدينة نهر سير : اجتمع اليهما
مطارنة بلاد المشرق واساقفتها للتسليم على
الجاثليق والنظر الى اقاقيوس فسلّموا عليهما
وقضوا حقهما وقالوا للجاثليق بحضر من
اقاقيوس . اما اذا قدم اخوك اقاقيوس وجمعكما

الله هاهنا وحضر كهنة مداين فارس الاطهار
فقد ينبغى لك ان يحدث النظر فى السنن
والقوانين التى وضعها الابا الذين اجتمعوا
بالروم فى زمان بعد زمان ويجى ذكرها بحضر
منكما ونكتبها وتتفق عليها ونختمها بخواتيمنا
ليصلح المسيح لاخذنا بها وامتثالنا اياها امر
بيعته ويرفع غبط الشعوب والاختلاف الذى لا
يزل يعرض فيها بكيد الشيطان وحبله ويلزمها
من تخلف بعدنا ويوثق ويحرم كل من خالفها
وتعداها ولم يعمل بها الى ابد الدهر . فقال
يبلاها . انا الاول من يجيب الى هذا التى سالتم
ويوجب على نفسه العمل بتلك السنن ويحرم من
يتعداها . فكتبوا جميع تلك السنن التى وضعت
ببلاد الروم على ما وضعت عليه فى مدينة مدينة
وزمان بعد زمان وتعاهدوا وتوافقوا على اسنانها
والعمل بها وحرم من خالفها . واثبتوا اسمام
فيها وختموا الكتاب بخواتيمهم واخذ
كل واحد منهم نسخة .

Iſaaco, inquit, *Catholico, cujus preces nos cuſtodiant, è vivis ſublato, eam dignitatem obtinuit Jaballaha, qui anno Jezdegerdis undevigeſimo ab eodem ad Imperatorem Romanorum pro pace legatus miſſus fuit. Quod & ille feliciter confecit, reſque utriuſque Imperii ſuis precibus atque prudentia egregiè compoſuit. Anno autem Jezdegerdis vigeſimo primo ad eundem venit legatus Acacius Amidæ Epiſcopus, ab Imperatore Romanorum deſtinatus. Per eam occaſionem accidit Jaballahæ cum Acacio in ipſa Jezdegerdis aula in urbe Nahar-Sira congreſſus & colloquium. Quumque ad ſalutandum Catholicum videndumque Acacium Orientis Metropolitæ & Epiſcopi illuc conveniſſent, eo officio perfuncti, Catholicum his verbis alloquuti ſunt Acacio præſente. Quandoquidem hic frater tuus Acacius huc acceſſit, voſque ambos conjunxit Deus, & adſunt præterea Perſicarum urbium ſancti Sacerdotes; juſtum & æquum videtur, ut leges & Canones à Romanis Patribus variis temporibus atque in variis Synodis ſancitos vobis præſentibus examinemus, poſtque accuratam diſcuſſionem eoſdem approbemus, noſtriſque chirographis ſubſignemus. Speramus enim fore, ut poſtquam eos ſuſceperimus & ad eorum normam mores noſtros exegerimus, Chriſtus Eccleſiæ ſuæ res ſtatumque componat, atque perturbationes diſſidiaque populorum Diaboli aſtu ſuſcitata compeſcat: ita ut poſteri quoque noſtri prædictos Canones obſervare teneantur, adjecto anathemate in perpetuum manſuro adverſus omnes eorundem tranſgreſſores aut contemptores. Primus ego, reſpondit Jaballaha, quæ poſtulatis faciam, & prædictos Canones obſervandos amplectar, atque tranſgreſſores anathemati ſubjiciam. His dictis univerſos illos Canones in ditione Romanorum variis in locis atque temporibus editos deſcripſerunt, communique ſuffragio approbatos, ſibi in poſterum obſervandos ſuſceperunt, lata in tranſgreſſores excommunicationis ſententia. Cadicemque proprio ſigillo & chirographo ſignarunt, ſingulis proprium exemplar inde deſcriptum ſecum auferentibus.* Hucuſque Elias. Eo Canonum Codice, qui primum in Synodo Iſaaci & Maruthæ, deinde in hac Jaballahæ deſcriptus approbatuſque fuiſſe dicitur, utuntur hodieque Chaldæi, ejuſdemque authenticum exemplar Syrorum ſermone expreſſum, poſtea à Benattibo Abulpharagio, ab Amro, ab Elia Damaſceno aliiſque in Arabicam linguam tranſlatum, multis interpolationibus infectum eſt, ut ſuo loco oſtendam.

CA-

CAPUT IV.

Maanes Perſa.

I. Maanes Edeſſenæ Perſarum Scholæ alumnus, Hardaſciri primùm Epiſcopus, deinde Seleuciæ, demùm in Perſidem relegatus.

MAANES genere Perſa, Hardaſcirum urbem patriam habuit, & in ſchola Edeſſena ſub Rabulæ [1] Epiſcopatu ſocius fuit Acacii, Barſumæ, Abſotæ, Joannis, Michææ, Pauli, Abrahæ, Narſetis, Ezeliæ, Jazidadis, aliorumque, quos memorat Simeon Beth-Arſamenſis in Epiſtola de Barſuma Niſibeno deque hæreſi Neſtoriana per ipſum in Orientem invecta. In Perſidem circa annum Chriſti 415. regreſſus, quum patriæ Epiſcopatum per aliquot annos geſſiſſet, poſt Jaballahæ Catholici obitum anno Chriſti 420. Sedem Seleucienſem invaſit, ex qua paulò poſt exturbatus, Eccleſiam Hardaſcirenſem repetiit, ibique uſque ad tempora Pherozis Regis Perſarum vixit. Hæc ſummatim ex Beth-Arſamenſi & Barhebræo, quos laudavi tom. I. p. 352. & tom. 2. pag. 402. Porrò Barhebræus hallucinatus fuiſſe mihi videtur, dum Maanem cum prædictis ſociis ex Edeſſena [2] Perſarum Schola à Rabula ejectum ſcribit: nam Rabulas adversùs Neſtorii Theodorique ſectatores ita animari cœpit poſt annum 431. ut notavi Tom. I. pag. 198. Maanes autem quum ſub Jezdegerde Epiſcopatum Seleuciæ poſt Jaballaham tenuerit, hoc eſt anno Chriſti 420., palàm fit, eum multis ante ſociorum expulſionem annis ex ea Schola & urbe diſceſſiſſe.

Sub J[...] ger- de Se[...] cupat[...] ponit[...]

Geſta ejuſdem ex Amri interpolatore deſcripſi pag. cit. Eadem ex Amro accipe. معنا كان مطران فارس
وكان ماهرًا بالسريانية والفارسية ونقل كتبًا
كثيرة من السريانية الى الفارسية واعجب بيزدجرد
لما دخل عليه مع يبلاها . وبعد موت يبلاها
كما ذكرناه اختارته الجماعة وسالت صاحب
جيش يزدجرد سوال الملك في بابه فاجابها
وخاطب الملك واعلمه انه فارسي ويصلح لخدمته
فاسيم وظن الناس ان الامور تتجدد على يديه .
فلم يكن كما ظنوا . ودخل يومًا الى يزدجرد ومعه
جماعة من الابا . فلما بصر به ذكر هدم بيت
النار وظهر اثار الغضب في وجهه . فقال كما ان
قيصر مسلط في مملكته ان يفعل ما احبّ هكذا
انا . فاجابه نرسي القس ذلك مسلط على ان
ياخذ الجزية والخراج فاما ان يلزم الناس
الانتقال عن مذاهبهم فلا . فاغتاظ الملك
وامر بقتله . فقال الجاثليق انما اجاب عن
السوال . فخرقت ثياب معنا وقتل القس بعد
ان عرض عليه الكفر فلم يفعل . ونفى معنا الى
فارس . فاتصل بيزدجرد انه يدبر رعيته . فامر
بحبسه . وبعد مدة استنقذه بعض الروسا وخرج
وجرم من تسمية جاثليقًا في حياته وبعد موته .
Maanes Perſidis Metropolita fuit. Sy-

N O T Æ.

1 *Sub Rabulæ Epiſcopatu*. Rabulas Edeſſæ Epiſcopatum iniit anno Chriſti 412. obiit autem die 8. Auguſti anni 435. ut ex Chronico Edeſſeno obſervavi Tom. I. pag. 197. 401. & 403.

2 *Ex Edeſſena Perſarum Schola*. Duplicem Perſarum ex Edeſſena Schola & urbe expulſionem fuiſſe, oſtenſum eſt Tom. 2. pag. 402. Alteram ſcilicet ſub Rabula Epiſcopo ac Theodoſio Imperatore circa annum Chriſti 431. Alteram ſub Cyro ac Zenone Imperatore circa annum Chriſti 489. De hac poſteriori loquuntur Theodorus Lector lib. 2., Simeon Beth-Arſamenſis in cit. Epiſtola de Neſtorianis, Dionyſius Patriarcha Jacobitarum, & auctor Chronici Edeſſeni ad annum prædictum. Priorem deſcribit Barhebræus in tertia parte Chronici Syriaci, cujus narrationis ſummam exhibui Tomo 2. pagina citat. etſi in eo hallucinationis convincitur, quod operâ Xenajæ ſeu Philoxeni Mabugenſis id factum dicat, & ſimul à Rabula Epiſcopo Edeſſeno Perſicam Scholam extirpatam fuiſſe, & unàcum reliquis Maanem quoque inde ejectum: nam Scholares quidem Perſæ præter Maanem, qui jam inde diſceſſerat, ſub Rabula propter nefariam Theodori ac Neſtorii doctrinam exturbati ſunt, ſed Schola illa à Cyro, non à Rabula everſa eſt, ut ex auctoribus Cyri ferè æqualibus liquet, Theodoro ſcilicet Lectore & Simeone Beth-Arſamenſi. Xenajas autem Rabulæ temporibus necdum natus fuerat: Rabulas enim obiit anno 435.; ille verò Juſtini juſſu in exilium pulſus fuit anno 518. ut dixi tom. 2. pag. 19.

Syriaci atque Perſici ſermonis peritiſſimus, plures ex Syriaco libros in Perſicum convertit. Jezdegerdi porrò innoteſcere cœpit, cujus etiam gratiam promeruit, quando ipſi unàcum Jaballaha Regem adire atque alloqui contigit. Jaballaha poſtea defuncto, ut ſuprà narravimus, eidem unanimi Eccleſiæ ſuffragio ſuffectus eſt, ejuſdemque Eccleſiæ rogatu regius Archiſtrategus pro electi confirmatione interceſſit, allegans eum genere Perſam eſſe, regiiſque negotiis non inutilem futurum. Quamobrem ordinatus eſt: exiſtimatumque à multis, Chriſtianorum rem ejus operâ reſtitutum iri. At ſpei ſucceſſus minimè reſpondit. Enimverò quum aliquando unàcum aliis Patribus Jezdegerdem Maanes adiiſſet, ut primùm hominem Rex conſpexit, ſacri Ignis ædem à Chriſtianis everſam, vultu indignationem prodente, ſtatim commemoravit, ſubdens: ſibi utique in ditionibus ſuis negandum non eſſe quidquid in ſuis Cæſari liceret. Cui Narſes Presbyter: At illi, reſpondit, licet tributa & vectigalia exigere; cogere verò mortales propriam religionem deſerere, haudquaquam licet. Excanduit ad hæc verba Rex, & hominem extemplo juſſit ad ſupplicium duci. Quum autem Maanes Presbyterum excuſaturus ſuggeſſiſſet, nihil ab eo extra propoſitam quæſtionem dictum, ejuſdem veſtes ignominiosè conſciſſæ fuere. Presbyter verò data optione ſi mallet vitam apoſtaſia redimere, quum negaſſet id ſe facturum, interfectus eſt. Maanes autem in Perſidem eſt relegatus. Et rurſus quum Jezdegerdes illum Chriſtianorum regimen haudquaquam reliquiſſe intellexiſſet, in carcerem rapi juſſit: unde tamen quorundam Antiſtitum operâ eductus atque liberatus fuit. Hanc ob cauſam & vivus & mortuus Catholici titulo carere coactus eſt.

III. Idque uno eodemque anno, qui fuit Jezdegerdis poſtremus, & Chriſti 420.

Hæc Amrus. Ex quo liquet uno eodemque anno Maanem Eccleſiam Seleuciæ invaſiſſe atque inde exturbatum fuiſſe: juſſu nimirùm Jezdegerdis Perſarum Regis, qui eodem anno, hoc eſt, Chriſti 420. interiit. Idem Amrus quum dicat Marabochtum ſub Beheramo ſeù Vararane Jezdegerdis filio ac ſucceſſore ſedi illi impoſitum ac ſtatim depoſitum, Dadjeſum verò anno Græcorum 741. Chriſti 430. communi Epiſcoporum ſuffragio, annuente eodem Vararane electum fuiſſe; ſignificat Sedem annos novem vacaſſe, nimirùm ab anno 421. ad annum 430. idque propter excitatam ab eodem Vararane in Chriſtianos perſecutionem, de qua Tom. 1. pag. 181.

IV. Cauſa depoſitionis Maanæ.

Cur autem Maanes depoſitus fuerit, veram cauſam diſſimulat Amrus, obtruditque factam de Pyreo deſtructo mentionem & frigidum neſcio quod Maanæ reſponſum, quo Jezdegerdes irritatus, hominem in Perſidem relegaverit. Barhebræus ſcribit, *quum Neſtoriano morbo laborare deprehenſus fuiſſet*, eum damnatum ac depoſitum fuiſſe. Addere potuiſſet, quod *Theodori libros* è Græco in Syriacum ſermonem converterat. Verùm anno Chriſti 420., quo Maanes ſimul intruſus & depoſitus fuit, Neſtorius adhuc privatam in Syria vitam monachus agebat, nec dum ſuam hæreſim publicaverat: de Theodori quoque ſcriptis nondum controverſia nata fuerat in Oriente: eo enim anno, hoc eſt, Chriſti 420. Theodorus in vivis erat, ut liquet ex dictis tom. 1. pag. 400. & Rabulas Edeſſenus ſcripta Theodori Mopſveſteni ac Diodori Tarſenſis exagitare cœpit poſt annum Chriſti 431. ut oſtenſum eſt eodem Tom. pag. 198. Veram itaque cauſam depoſitionis Maanæ cenſeo, quod illegitimè Sedem invaſerit, ſubornatis ſcilicet Jezdegerdis, cui pergratus fuerat, miniſtris: id enim ægrè ferentes Epiſcopos, ad quos jus electionis ſpectabat, apud eundem Jezdegerdem curaſſe probabile eſt, ut inde exturbaretur; atque inter alios Acacium Amidenſem, & Marutham Majapharchinenſem, qui eodem anno cum Jaballaha Synodum celebraverant & Jezdegerdi ipſi non

minus quàm Maanes accepti erant, contrariam ſacris Canonibus iniqui hominis intruſionem nequaquam tuliſſe. Hoc pacto in ordinem redactum Maanem, imbibitum ex Theodori Diodorique libris venenum palàm poſteà, conjuncta præſertim cum Barſuma aliiſque in Schola Edeſſena olim ſociis opera, poſt annum Chriſti 431. Aſſyriis Perſiſque propinare cœpiſſe.

V. Libros Theodori Mopſveſteni è Græco Syriacos facit. Locum Maanæ inter Scriptores ex Barhebræo tribuimus, qui eum refert Theodori Mopſveſteni commentaria in Schola Edeſſena è Græco in Syriacum convertiſſe, & ex ea librorum interpretatione magnam ſibi apud Perſas doctrinæ famam comparaſſe. Ibam quoque Edeſſenum Epiſcopum, quum adhuc ſub Rabula Presbyterum ageret, nonnullos ejuſdem Theodori libros Syriacè vertiſſe, eoſque per omnem Orientem diſſeminaſſe, teſtantur Presbyteri Ibæ ipſius accuſatores in Actis Concilii Chalcedonenſis: Teſtantur & Simeon Beth-Arſamenſis in epiſtola de Neſtorianis, cujus verba tom. 1. pag. 350. deſcripſi, & Sobenſis in Catalogo pag. 85. de Iba, Cumi, & Probo. Auctor denique Catalogi Patriarcharum Chaldæorum ad calcem laudatæ Simeonis Epiſtolæ, non uni Maanæ verſionem commentariorum Theodori adſcribit, ſed aliis etiam Edeſſenæ Scholæ ſociis, de quibus hæc notat. ܗܠܝܢ ܕܥܡܗ

ܕܒܪܨܘܡܐ ܠܒܪ ܡܢ ܐܣܟܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܡܢ ܝܕ ܪܒܘܠܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܐܦܩܘ ܠܟܬܒܐ ܕܪܫܝܥܐ ܢܣܛܘܪܝܘܣ
ܘܬܐܘܕܘܪܘܣ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܦܝܪܘܙ
ܦܪܣܘ ܡܠܟܐ.

Hi unàcum Barſuma ex Schola Edeſſena à Rabula Edeſſæ Epiſcopo ejecti, ſecum tulerunt ediderúntque libros impii Neſtorii ac Theodori diebus Pherozis Regis. Sed manifeſta eſt in hac narratione contradictio. Nam Rabulas quidem anno Chriſti 435. in vivis eſſe deſiit; Pherozes autem regnum Perſarum ante annum 462. non iniit. Prætereà Maanes, ut ſuprà vidimus, anno 420. Epiſcopus jam erat, quo tamen Neſtorii hæreſis nequaquam publicata fuerat, quinimò Neſtorius ipſe Conſtantinopolitanam Eccleſiam non ante annum 428. adminiſtrare cœpit. Dicendum eſt itaque, auctorem paucis verbis, non tamen ſervato temporum ordine, tria illorum hæreticorum facinora perſtringere voluiſſe: primum, quod ſub Rabula Edeſſeno nonnulli ipſorum anno Chriſti 415. alii verò circa annum 430. ejecti fuerint: alterum, quod in Aſſyriam & Perſidem regreſſi, Diodori, Theodori ac Neſtorii libros erroreſque poſt annum 431. propagarint: tertium denique, quod ſub Pheroze rege poſt annum 480. conciliabulum Barſumas cum iis qui ſuperſtites erant, habuerit, in quo palàm ab Eccleſia Catholica, Neſtorianis adhærentes, defecere.

CAPUT V.

Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Acacius Babuæi ſucceſſor & affinis. POſtquam Babuæus, qui Dadjeſum anno Chriſti 465. exceperat, Barſumæ Niſibeni inſidiis anno Epiſcopatus vigeſimo, Chriſti 485. è medio ſublatus fuit; Acacius ejuſdem affinis communibus electorum ſuffragiis eodem anno in Synodo Seleuciæ eſt ordinatus: quumque annos quinque ſediſſet, obiit anno Chriſti 489. de quo hæc Amri interpolator ſcribit.

اقاق شيخًا خيّرًا فاضلًا وهو قرابة بـابوى وكان
بالرها . ولما صار بابوى فطركًا استدعاه وجعلـه
ملفانًا اى معلمًا بالمداين . ولما استشهد بـابوى
اختير فاسيم بالمداين وهو لابس بيرون اخضـر

صوفة

سنة مئة وتسعين وسبعماية يونانية ودبّر احسن تدبير وقاوم المجوس وناظرهم فى دينهم . فاذوه وحبسوه مدة من الزمان . واراد فيروز ملك الفرس ان يردّ جواب زينون ملك الروم فى امر الصلح والمهادنة . فارسل اقاق الفطرك ومعه هدايا جليلة القدر . لانه كان عالمًا ماهرًا متكلما وحضر عند زينون ملك الروم وقبله احسن قبول وساله ان يردّ الاساقفة الذين كان نفاهم . وعمل ميمرًا على الامانة كشف فيه عوار من يعتقد جوهرًا واحدًا فى المسيح وثلثة ميامر اخر فى الصوم . وشهد له الروم والفرس بالذكا والخيرية . وفى ايامه مات برصوما مطران نصيبين . وفى ايامه كان مار نرسى الملفان واليشع مطران نصيبين . وفى زمانه زادوا السيوريانية فى ܩܕܝܫܐ ܕܐܨܛܠܒܬ ܡܛܠܬܢ . واستناح اقاق ودفن بالحيرة سنة سبعة وثمانماية .

Acacius ſenex bonus, pius, Babuæi conſanguineus, ab eodem ſimul ac Patriarchatum iniit, ab urbe Edeſſa accitus fuit, & in urbe Modaina Doctor & magiſter creatus: eidemque Babuæo ob Chriſtianæ fidei teſtimonium interfecto, ſuffectus fuit, & in urbe Modaina conſecratus, viridi amictus pallio, anno Græcorum nonageſimo ſexto ſupra ſeptingenteſimum. Hic porrò Eccleſiam optimè gubernavit; & quoniam Magis reſtitit ipſorumque religionem oppugnavit, ab iiſdem vexatus & in carcerem conjectus eſt: unde poſtremum Rege Perſarum Pheroze jubente eductus fuit. Quum enim legatum ad Zenonem Romanorum Imperatorem pro pace quæreret, Acacium Patriarcham ad eam legationem maximè idoneum arbitratus, illum cum magnificis donis allegavit. Erat quippe vir doctus, eruditus, & diſertus. Quamobrem à Zenone benè exceptus eſt, quem & rogavit, ut Epiſcopos exules revocaret. Orationem de fide compoſuit adverſùs eos, qui unam in Chriſto ſubſtantiam credunt, treſque alias orationes de Jejunio. Romanis Perſiſque ejus prudentiam atque probitatem laudantibus. Ejuſdem tempore Barſumas Niſibis Metropolita deceſſit, atque Severiani additamentum illud ad Triſagium hymnum, Qui crucifixus es pro nobis, invenerunt. Quum autem Acacius obiiſſet, in Hirta conditus fuit anno ſeptimo ſupra octingenteſimum.

II. Quot annis ſedit: & quo anno obiit.

Amrus Modainæ ſepultum Acacium ſcribit, eumque annos quindecim ſediſſe. واستناح مار اقاق ودفن بالمداين وكانت مدته خمس عشر سنة . *Mortuus eſt*, inquit, *ſanctus Acacius, & Modainæ* (hoc eſt, Seleuciæ) *conditus, quum annos quindecim ſediſſet*. Unde, quum Epiſcopatum Acacius anno Chriſti 485. iniit, ſequeretur, ipſum obiiſſe anno 499. vel 500. quod tamen iis repugnat, quæ Amrus ipſe de eodem Acacio legatione Pherozis Perſarum Regis ad Zenonem Imperatorem perfuncto narrat. Nam Pherozes juxta Pagium anno Chriſti 481. obiit: vel certè ultra annum 488. vitam minimè produxit, ut ex eo probatur, quod Obolam ſeu Balaſcem Perſici Imperii ſucceſſorem habuit, quem annos quatuor regnaſſe teſtatur Agathias lib. 4. eique ſucceſſiſſe Cavadem poſtremo Zenonis anno, hoc eſt, Chriſti 491. ineunte, affirmat Joſue Stylites illius temporis ſcriptor, cujus verba retuli tom. 1. p. 265. Anno autem ſecundo Obolæ ſeù Balaſcis Regis, hoc eſt, Chriſti 489. Babæum Acacio ſucceſſiſſe & Synodum habuiſſe, omnia Neſtorianorum monumenta clamant. Eo igitur anno Acacium deceſſiſſe oportet, quum ſediſſet annos quinque, non quindecim, ut vult Amrus, nec undecim, ut Amri ejuſdem interpolator affirmat. At inquies Zacharias Rhetor Tom. 1. pag. 57. citatus ſcribit, *bellum Perſarum cum Hunnis ſub Pheroze rege commiſſum anno Anaſtaſii Imperatoris decimo tertio, in quo Pherozes ipſe periit, & Cavades in locum ejus ſubſtitutus, in fines Romanorum invaſit*; adeoque quum Anaſtaſius imperium anno Chriſti 491. inierit, in annum 503. interitus Pherozis ex Zachariæ ſententia conferendus erit. Sed obſcurus ille Za-

Zachariæ locus *de Amidæ expugnatione*, quæ prædicto anno Chriſti quingenteſimo tertio Anaſtaſii 13. contigit, intelligendus eſt, ut ex contextu liquet; non de morte Pherozis, aut initio regni Cavadis, ut verba ſignificare videntur. Certum enim eſt, Cavadem regnum iniiſſe eodem anno quo Zeno Anaſtaſii præceſſor deceſſit, ut ait Joſue Stylites cit. tom. 2. pag. 265. *Cavades regno potitus, legatos cum ingenti elephante ad Zenonem mittit, poſtulans pactam auri ſummam ſibi tranſmitti. Sed quum illi Antiochiam perveniſſent, comperiſſentque Zenone defuncto Anaſtaſium Romani Imperii gubernacula ſuſcepiſſe, monent Cavadem de novi Imperatoris inauguratione*. Atque adeo annus Anaſtaſii decimus tertius non ad Pherozem, qui dudum obierat, ſed ad Cavadem, qui poſt Balaſcem Pherozis ſucceſſorem regnum Perſicum adminiſtrabat, referendus eſt, ut ſequentia verba indicant, *Cavades in locum ejus ſubſtitutus, in fines Romanorum invaſit*: non enim primo regni ſui anno Cavades Amidam, de qua ibi ſermo eſt, obſedit, ſed decimo tertio, qui idem Anaſtaſii Imperatoris tertius decimus erat.

III. Neſtoriani erroris accuſatur.

Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum ad calcem Epiſtolæ Simeonis Beth-Arſamenſis de Neſtorianæ hæreſeos primordiis, Barſumam Niſibenum refert Acacio vim intuliſſe, donec eum ad ſuſcipiendum Neſtorianum errorem compulit.

ܡܢ ܕܐܬܟܠܠ ܒܒܘܝ ܣܗܕܐ : ܗܘܐ
ܒܬܪܗ ܐܩܩ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܡܗܝܡܢܐ .
ܘܐܠܨܗ ܒܪ ܨܘܡܐ ܠܐܩܩ ܒܨܘܡܐ
ܘܫܠܡ ܠܗ . ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝܘ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܢܗܘܘܢ
ܒܐܬܪܐ ܕܦܪܣܝܐ :

Poſtquam; inquit, *Babuæus martyrio coronatus eſt, in ejus locum ſubrogatus fuit Acacius fidelium Catholicus, quem Barſumas vexare non deſtitit, donec eum in ſuam ſententiam pertraxit. Exinde verò cœperunt Catholici* (ideſt Primates Seleuciæ) *in regione Perſarum Neſtorianam hæreſim profiteri*.

Eadem habet Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. in Vita ejuſdem Acacii, & addit Barſumæ Niſibeni & Maanæ Perſæ vexationibus Neſtorianam hæreſim profiteri compulſum fuiſſe. ܗܝܕܝܢ ܐܬܟܢܫܘ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܢܘܢ ܕܥܪܝܩܝܢ ܗܘܘ
ܡܢ ܩܕܡ ܒܪܨܘܡܐ ܠܣܠܝܩ
ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܗܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܫܡܗ
ܐܩܩ . ܗܘ ܕܝܢ ܒܪܨܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ
ܘܡܥܢܐ ܕܦܪܣ : ܫܕܪܘ ܘܐܝܡܝܘܗܝ
ܠܐܩܩ ܕܐܢ ܠܐ ܢܫܠܡ ܠܡܠܦܢܘܬܗܘܢ
ܢܩܛܠܘܢܝܗܝ ܐܝܟ ܠܗܘ ܕܩܕܡܘܗܝ
ܘܫܩܠܘܗܝ . ܗܘ ܕܝܢ ܕܚܝܠ ܫܠܡ ܠܗܘܢ :
ܡܛܠܬܗ ܕܝܢ ܚܡܝܪܐ ܥܬܝܩܐ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ . ܚܒܪܐ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܕܝܠܗ ܕܒܪܨܘܡܐ ܘܕܡܥܢܐ ܘܕܢܪܣܝ
ܒܐܣܟܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܥܡܗܘܢ ܥܪܩ .
ܡܛܠܗܕܐ ܘܠܐ ܒܥܡܠܐ ܫܠܡ ܠܗܘܢ .

Tùm Epiſcopi, inquit, *quos Barſumæ terror in fugam converterat, Seleuciam congregati* (poſtquam ſcilicet Babuæus interfectus fuerat,) *Catholicum ſibi Acacium nomine ordinarunt. Quod quum Barſumas Niſibis & Maanes Perſidis* Epiſcopi *accepiſſent, miſſis ad Acacium literis comminati ſunt, niſi ad eorum ſententiam accederet, illum ſe interfecturos, quemadmodum & ejus præceſſorem è medio ſuſtulerant. Is igitur timore correptus, eorum quidem placitis adhæſit: maximè verò propter vetus fermentum, quod ipſi inerat. Socius enim fuerat ejuſdem Barſumæ atque Maanæ Narſetiſque in Schola Edeſſena, indeque cum ipſis fugerat. Quamobrem non multo labore opus fuit, ut iis conſentiret*.

Ve-

IV. An Maanes Acacii ſocius fuerit in Schola Edeſſena, eumque ad hæreſim Neſtorii amplectendam adegerit.

Verùm quod à Barhebræo de Maane dicitur, haudquaquam probare poſſum, quum ille ante annum Chriſti 420. Metropolita Perſidis fuerit; eo verò anno, ut ſuprà dictum eſt, ex Epiſcopatu Seleuciæ, quem invaſerat, dejectus ſit: adeoque uſque ad annum 485. quo Acacius dignitatem Catholici iniit, vitam ipſum produxiſſe vix credibile videatur. Præterea Maanæ, Barſumæ, Narſetis & Acacii ex Edeſſena Schola expulſio non uno eodemque tempore contigit, ut idem Barhebræus aſſerit, ſed planè diverſo: nam Acacium Amrus teſtatur in Schola Edeſſena commoratum fuiſſe uſque ad initium Epiſcopatus Babuæi, qui illum in Aſſyriam arceſſitum, Seleucienſis Scholæ magiſtrum inſtituit: Babuæus autem anno Chriſti 465. epiſcopatum iniit, hoc eſt quadrageſimo quinto anno poſtquam Maanes depoſitus fuerat, & trigeſimo quinto poſtquam Barſumas Niſibenam Eccleſiam occupaverat: hic enim Metropolita Niſibenus ordinatus eſt anno 435. Maanes verò è Seleucienſi throno dejectus an. 420. ut ex Syrorum monumentis conſtat. Non igitur unàcum Maane & Barſuma contingere potuit Acacii expulſio, etſi eos habere potuit in illa Schola ſocios, adoleſcentulus nimirùm adultos, puer viros. Quid enim obſtat, quo minus Acacius puer Edeſſam ſtudiorum cauſa miſſus fuerit circa annum Chriſti 412. ibique emenſo ſtudiorum curriculo magiſtrum gentilium ſuorum egerit uſque ad annum 465. quo ab affini Babuæo Catholico in patriam revocatus eſt: eoque temporis ſpatio, quo Edeſſæ morabatur, Barſumam, Maanem, Narſetem alioſque ſocios habuerit? Nihil enimvero probabilius eſſe poteſt; ſi Simeoni Beth-Arſamenſi, ſi Amro, ſi Barhebræo fides adhibenda eſt, qui in hoc ſibi conſentiunt, dum ſcribunt, illos omnes in ea Schola ſocios fuiſſe.

V. Acacius Barſumæ infeſtus juxtà Scriptores ipſos Neſtorianos.

Item quod de Acacio Scriptores Syri tùm Neſtoriani, tùm Jacobitæ tradunt, *eum ſcilicet Barſumæ vexationibus compulſum fuiſſe Neſtorianam hæreſim amplecti*, non video; quomodo cum iis cohæreat, quæ ab utriuſque ſectæ hiſtoricis de Acacio & Barſuma narrantur. Nam ex Neſtorianis quidem Amrus res ab Acacio ante epiſcopatum geſtas his verbis refert: اقاق قريب لبابويه الجاثليق وتعلم مع برصوما فى اسكول الرها وكان فاضلا ولما وقعت المشاجرة بين بابويه وبين برصوما خرج من الرها وصار الى المداين وبقى فيها ملفانا مدة ايام بابويه ونقض رسالة لبرصوما .

Acacius Babuæo Catholico affinitate conjunctus, in Schola Edeſſena unàcum Barſuma literis vacavit, ſpectatæ vir probitatis. Quum autem Babuæum inter & Barſumam contentio orta fuiſſet, urbe Edeſſa excedens, Modainam petiit, ibique magiſtri munus cunctis Babuæi diebus exercuit, & Barſumæ epiſtolam acriter oppugnavit. Quum autem Catholici dignitatem obtinuit, ſcribit eum inter & Barſumam graviſſimas ſimultates intercesſiſſe. واختير للجثلقة وعقدت له بالمداين على الرسم بالاجتماع عليه وقاوم المجوس وحبسوه الخ وبرصوما قرف اقاق بالزنا والفجور وذلك زاد على اقاق فجمع جمعا من الاساقفة والمومنين وادخلهم مخدعا كرها واكشف سوته واراهم واذا عضو التناسل منه لا يكون مثل النواة فتحيروا وعلموا بقينا براة ساحته مما حكى عنه . وعلم ذلك برصوما وخجل الخ .

In Catholicum, inquit, *communibus ſuffragiis electus, Modainæ de more conſecratus eſt: & Magos oppugnavit, qui ut in carcerem detruderetur, egerunt &c. Barſumas autem Acacium fornicationis & ſtupri accuſavit. Quod quum Acacius tolerare non poſſet, Epiſcoporum & fidelium coacto conventu, in conclave quoddam intrare coëgit univerſos: ubi nudato corpore, virilibus membris carere ſe demonſtravit, calumniaſque in ipſum conjectas palam convicit. Id quum Barſumas reſcoviſſet, facti eum pœnituit*

tuit puduitque. Poſtquam verò ex legatione Regis Perſarum ad Românorum Imperatorem rediiſſet, teſtatur eum Barſumæ depoſitionem cogitaſſe: وعاد اقاق من بلد الروم على ان يقترص برصوما مطران نصيبين لان الابا والفطرك ببلاد الروم والاساقفة خاطبوه وقالوا لم امسكت عن برصوما لما سعى ببطركه حتى قتل فوعدهم بالكشف . فلما استقر بالمداين وافق ذلك موت برصوما فامسك وكان عذره عنده فطرك الروم اننا في سلطان من لا يطلق لنا الانتصاف منه . *Acacius* (verba ſunt Amri) *ex Romanorum ditione reverſus, Barſumæ Metropolitæ Niſibeni depoſitionem meditabatur: nam Patres, & Patriarcha, & Epiſcopi Romani Imperii illum incuſaverant, quod Barſumæ faveret, qui in ſuum Patriarcham* (Babuæum) *conſpiraverat, ejuſque necem procuraverat: quibus pollicitus eſt, ſe in hoc factum ſeverè inquiſiturum. Nihilominus quum Modainam ingreſſus eſt, accepto de Barſumæ obitu nuncio, ſibi ab eo judicio abſtinendum cenſuit; & Patriarchæ Romanorum reſpondit, ſe ſub ejus Domini imperio vivere, qui à Barſuma pœnam exigere non permitteret*. Denique in Vita Babæi, qui Acacio ſucceſſit, diſertè affirmat, Barſumam ab Acacio excommunicatum fuiſſe, eamque excommunicationem poſt utriuſque, hoc eſt Barſumæ & Acacii obitum, à Babæo in pſeudo-Synodo tandem abrogatam. Verba Amri deſcripſi tom. 2. pag. 408. Conſtat itaque ex Amro Acacium nequaquam Barſumæ ſuggeſtionibus ceſſiſſe, ſed eum potiùs anathematizaſſe, ejuſque depoſitionem cogitaſſe, & ad exitum perducturum fuiſſe, niſi ille morte præreptus fuiſſet.

VI. Idem ex Jacobitis probatur. Amro Barhebræus conſonat, Neſtoriano hiſtorico Scriptor Jacobita. Acacium enim refert, quum legatione Pherozis Perſarum Regis apud Zenonem Imperatorem fungeretur, ab Epiſcopis Occidentalibus reprehenſum, quod Barſumæ Niſibeni viri facrilegi & Babuæi interfectoris ſcelera diſſimularet, & quod Neſtorianam hæreſim foveret; reſpondiſſe, in Barſumam quidem, ubi in Perſidem rediiſſet, ſententiam depoſitionis illico ſe laturum; à Neſtoriana verò hæreſi alienum ſe eſſe, neque quis aut qualis fuerit Neſtorius, ſe noſſe: quum autem in Perſidem regreſſus fuiſſet; reperiſſe Barſumam jamdiu è vivis ſublatum.

ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܐܫܬܕܪ ܗܘܐ ܐܩܩܝ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܠܘܬ
ܡܠܟܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܡܥܪ̈ܒܝܐ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܘ ܠܗ.
ܕܫܡܥܢ ܕܚܕ ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܝܠܟ
ܩܛܠ ܠܩܬܘܠܝܩܐ ܕܩܕܡܝܟ ܘܢܡܘܣܐ
ܛܢ̈ܦܐ ܕܙܢܝܘܬܐ ܣܡ ܘܐܢܬ
ܠܐ ܐܟܣܬܗ. ܗܫܐ ܡܘܕܥܝܢܢ
ܠܟ. ܕܡܐ ܕܡܛܝܬ ܠܐܬܪܟ
ܠܡܫܪܝܘܬܗ: ܘܐܠܐ ܐܢܬ ܥܡܗ ܡܫܬܪܐ
ܡܢ ܕܪܓܗ. ܘܐܫܬܘܝ ܠܗܘܢ ܐܩܩܝ
ܕܢܥܒܕ ܗܟܢ. ܘܡܛܠ ܗܪܛܝܩܘ
ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܕܐܬܡܠܠ: ܦܪܩ
ܢܦܫܗ ܘܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܐܦܠܐ
ܠܢܣܛܘܪܝܘܣ ܡܢܘ. ܘܟܕ ܐܬܐ
ܠܦܪܣ ܐܫܟܚ ܠܒܪܨܘܡܐ ܕܡܝܬ.

Per idem, inquit, *tempus* (quo ſcilicet Barſumas Niſibenus tamquam ferus aper eccleſiam Dei devaſtabat) *quum Acacius à Rege Perſarum ad Imperatorem Romanorum allegatus fuiſſet, convenientes eum Epiſcopi Occidentales, dixerunt: Accepimus, quemdam ex tuis Epiſcopis præceſſori tuo Catholico necem iniquè intuliſſe; impuros item fornicationis canones innovaſſe, quin à te reprehenderetur. Tibi itaque indicimus, ut quum ad patriam tuam redieris, hominem gradu deiicias: alioquin unàcum illo à no-*

nobis deiicieris. Pollicitus eſt eis Acacius, ſe dictis eorum obtemperaturum. Quumque de hæreſi Neſtorii interrogatus fuiſſet, negavit omnino, ſibi neque hominem illum, neque ejus hæreſim compertam eſſe: Xenajam [1] *ipſorum inimicum illud nomen ipſis affinxiſſe. Quum autem Acacius in Orientem regreſſus fuiſſet, reperit Barſumam jamdiu interiiſſe.*

Si itaque Acacius à Neſtorii erroribus alienum ſe, Barhebræo teſte, coram Patribus Græcis profeſſus eſt: ſi Barſumam, ut Amrus ſcribit, excommunicavit: ſi denique eundem ab epiſcopali etiam dignitate deiicere meditabatur, dejeciſſetque, niſi illum mortuum reperiſſet; non igitur ſtare poteſt, quod ab auctoribus Jacobitis affirmatur, Acacium nempe à Barſuma ad amplectendum Neſtorianum dogma impulſum fuiſſe.

VII. Neſtorianorũ mendacium de apoſtaſia Acacii.

Neſtorianorum fraude doloque malo id factum ſuſpicor, geſtaque Acacii aliter narrari ac contigere. Nam ex ſupra dictis liquet, Acacium Barſumæ uſque ad obitum infenſum fuiſſe, hæreſimque Neſtorii ab eodem Barſuma propagatam in publico Patrum Græcorum conventu deteſtatum. Acació tamen Scriptores Neſtorianos tribuiſſe exiſtimo, quæ ejus diebus ab impio Barſuma geſta ſunt: ut ejus ſcilicet nomine auctoritatem impuris illius apoſtatæ canonibus conciliarent. Hinc Synodus illa, quam Barſumam habuiſſe certum eſt, Acacii nomen in Synodicis ejus ſectæ libris præfert, ut mox dicam. Hinc etiam Amrus Acacium cum Barſuma, & Niſibenos etiam cum impio ſuo Antiſtite reconciliatos ſcribit, inquiens: والصلحه الحال بينه وبين اقاق . وانفذ فيروز الملك اقاق برسالة الى ملك الروم واجتاز بنصيبين وصحبه برصوما ومضيا فاكرمهما الملك واعترض امانتهما ورضى بهـا والابـا . فلما عاد اقاق الى نصيبين ضج اهلها من برصوما وعددوا مساويه . وخـاف برصوما منه . فقال لا اكافيك على شى فعلته . فقال لهم اقاق احضروني خيرًا منه لاصرفه . فهذا بلد لا يحتمل ان يبقا بلا ريس واصلح بينهم . *Poſtquam ſibi mutuo reconciliati fuere Barſumas & Acacius, hic à Pheroze rege ad Romanorum Imperatorem cum Epiſtola allegatus fuit. Quumque per urbem Niſibin iter cepiſſet, eidem ſe viæ comitem adjunxit Barſumas, & ambo ad Imperatorem profecti ſunt, à quo perhonorificè excepti, fidem ſuam expoſuerunt, & ab ipſo atque à Patribus approbata eſt. Quum verò Niſibin reverſus fuiſſet Acacius, populus in Barſumam tumultuari cœpit, ejus ſcelera exaggerans. Quum autem Barſumas Acacium timeret; non ego, inquit Acacius, à te quam actibus tuis commeruiſti, pœnam repetam. Tùm ad populum converſus: afferte, ait, mihi virum iſto meliorem, ut hunc abire hinc jubeam. Eſt enim hæc regio, quæ Præſule carere non poteſt. Et per hunc modum populum cum ſuo Epiſcopo reconciliavit.* Sed nugæ hæ ſunt, commentaque ad excuſandum impium Barſumam excogitata. Nam primum tam ex Barhebræo, quàm ex Amro locis ſuprà citatis conſtat, Acacium ſolum legatione Regis Perſarum ad Romanorum Imperatorem functum fuiſſe, nullumque in ea locum Barſumam habuiſſe. Deinde ſi præſens cum Acacio Barſumas fuiſſet, ipſum ûtique Occidentales Epiſcopi videntèm audientemque damnaſſent, non autem Acacio præcepiſſent, ut quum in Orientem rediiſſet, in hominem

NOTA.

1 *Xenajam*. Beth-Arſamenſis in epiſt. de Neſtorianis, quam tom. I. publicavi, Xenajam iis accenſet, qui in Aſſyria ac Perſide conatibus Ibæ, Barſumæ Niſibeni ſociorumque Neſtorianæ hæreſi faventium fortiter reſtitit. Sed quum ille nullum diſcrimen Catholicos inter duarum naturarum, & hæreticos duarum perſonarum aſſertores agnoſceret, eoque nomine ſolis Monophyſitis & Petro Cnapheo inprimis Antiochenæ Sedis invaſori, à quo Epiſcopus Mabugenſis ſeu Hierapolitanus ordinatus fuit, placeret; merito conqueritur Acacius, ab ipſo nomen Neſtorianum Chaldæis & Aſſyriis adhuc Orthodoxis duarum naturarum uniuſque Chriſti perſonæ aſſertoribus affictum fuiſſe.

minem tot ſcelerum reum inquireret: neque ejus fidem præſentis, ut hìc Amrus mentitur, approbaſſent, quem Neſtorianis erroribus infectum perditiſſimiſque moribus imbutum noverant. Demum poſtquam ex ea legatione rediit Acacius, eodem Amro teſte loco ſuprà citato, Barſumam reperit jamdiu interiiſſe. Falſum eſt itaque, quod hìc narrat de pace Barſumam inter & Niſibenum populum, operâ Acacii ex ea legatione revertentis, inita.

Nec minus falſum eſt, quod idem Amrus ſubjungit, de Acacio, Barſuma, Narſete, ac Theodulo diſſerens: *Quum Acacius* (textum Arabicum deſcripſi ſuprà pag. 70.) *in Romanorum ditionem veniſſet, convenit aliquando unacum Barſuma, Narſete, & Theodulo &c.* Nam Barſumas & Narſes Niſibi erant, quando Acacius ad Romanorum ditionem miſſus fuit: adeoque eos convenire non potuit in Romanorum ditione, quos Niſibi in urbe Perſis ſubjecta reliquerat. Adeo hujus Scriptoris fides in iis quæ ad ſectæ Neſtorianæ primordia ſpectant, vacillat, ut ſibi ipſi paſſim repugnet.

VIII. Item de Jacobo Sarugenſi, deque Severo, & * Jacobo altero Baradæo.

Repugnat etiam veritati quod idem Amrus hoc loco de Monophyſitarum primipilis Severo & Jacobo Baradæo narrat, quibus & Jacobum Sarugenſem per ſummam injuriam adjungit. Ejus verba, etſi pleraque veritati minus conſona, ſubdam: in deſerto quippe arentique ſolo lutulentam frequenter aquam bibere cogimur. وفي هذه الايام انتشر اصحاب ساوري
ويعقوب بالمشرق وعمل قوانينا وقوى امره بيلوس
انسطوس الملك لانه كان على مذهبه وزاد في
قديشا الخير مايت مصلوب من اجلنا وشغب
الناس على انسطوس الملك في نسب الله الى ذلك
وخرج عليه صاحب جيشه وكان صحيح الامانة
واستصفح مدة وعاود . وبقى جماعة من
الديرانيين والاساقفة معاونة لساوري وكان ساوري
اقام في دير بناه قوم من اصحاب اوطاخي وكانوا
لا يقبلون العماد الا فيه لانهم اعتقدوا ان
الامانة فسدت باعتقاد الجوهرين في المسيح على
ما قرره جميع قلكيدونية .
ولما دنت ريس هذا الدير الوفاه حاروا وقالوا
ممن نقبل الكهنوت بعدك . فاعطاهم مغفره
وقال اتركوه على راس السام . فقطعوا يده
وجعلوها مع المغفر واقام ساوري في هذا الدير
وراى اساقفة هذا المذهب نصرة له . فجعلوه
فطركا على انطاكية وجمع ساوري اساقفة وحرم
من قال بالجوهرين واستعان بانسطوس الملك
وكتب الى البلاد والى فارس بمقالته . ويعقوب
السروجي كان قديما صحيح الامانة وتربى مع
برصوما في اسكول الرها . فلما راى ميل الملك
الى ساوري قال بمقالته ونصرها وعمل ميامره
واثبت المسيح جوهر واحد وان الالام حل بجوهر
اللاهوت . وطلب فيروز الملك اليعاقبة وقتلهم
وقتل منهم بتكريت خلق وتمجس الباقون .
ويعقوب البرادعي هرب بان لبس بردعة على شكل
المتصوفين ومضى الى سروج واسام ثم نحو ثمنين
الف قس وشماس . ويقال ان فيروز الملك ظفر
منهم بعد ذلك بقوم يلبسون الحديد فتنكر
لباسهم وقتلهم وقتل من اليعاقبة
في شرقي الموصل خلق .

Per eam tempeſtatem Severi & Jacobi gregales per Orientem ſeſe circumfudere, novique canones conditi ſunt Anaſtaſii Imperatoris favore, qui Severi hæreſim tenebat: additumque fuit Triſagio, Sanctus immortalis qui crucifixus es pro nobis. Quæ res populum adversùs Anaſtaſium vehementer concitavit, ut qui mortalem Deum faceret. Quumque ejuſdem Archiſtrategus in eum arma moviſſet, factum excuſavit & veniam petiit: poſteà tamen errorem reſumpſit, conſentientibus & faventibus Severo non paucis ex utroque ordine monachorum & Epiſcoporum. Is porrò in quodam cœnobio ab Eutychianis ædificato commoratus fuerat, in quo illius hæreſis ſectatores baptiſmum ſuſcipere ſolebant, ajentes, orthodoxam fidem ubique terrarum defeciſſe illorum fraude & perfidia qui duas in Chriſto ſubſtantias ſecundùm decreta Calchedonenſis Concilii affirmabant. Quum verò prædicti cœnobii præfectus propediem moriturus crederetur, ſectarii deli-

deliberare cœperunt, rogaruntque morientem antiſtitem, à quonam hominum ſacros ordines ipſos deinceps ſuſcipere oporteret. Quibus tradito pallio: hoc, reſpondit, ſuper caput ordinandi imponite. Illi itaque demortui antiſtitis reſectam manum unàcum pallio, Severi capiti ſuperimpoſuerunt: eoque pacto Severus in illo monaſterio antiſtes factus, deinde ab Epiſcopis illius erroris fautoribus, magnum ſuæ ſectæ columen in eo reperiſſe ſe ſibi gratulantibus, Patriarcha Antiochenus eſt renunciatus. Porrò Severus convocatis ad Synodum ſuæ factionis Epiſcopis, duarum in Chriſto ſubſtantiarum aſſertores condemnavit, Anaſtaſio Imperatore novo dogmati ſuffragante: & pro erroris defenſione tùm ad provincias Romanæ ditioni ſubjectas, tùm etiam ad Perſidis incolas literas dedit. Et Jacobus Sarugenſis olim quidem orthodoxus fuerat, & in Schola Edeſſena unàcum Barſuma eruditus: at poſtea Imperatorem Severo favere intelligens, ejus errorem amplexus eſt, ſcriptiſque ſermonibus unam Chriſto ineſſe ſubſtantiam, & Divinitatem paſſam fuiſſe affirmavit. Pherozes verò Perſarum Rex Jacobitas acriter eſt inſectatus, & ex illis bene multos Tagriti necavit, reliquis in Magorum ſectam commigrantibus. In ea perſecutione Jacobus Baradæus fuga mortem evaſit, ſtraguloque 1 *laneo indutus Sophæorum more, Sarugum urbem profugit: ubi octoginta millia Presbyterorum & Diaconorum ordinavit. Ferunt autem Pherozem regem quum comperiſſet Jacobitarum quoſdam ferreis thoracibus uti, ſimulato hujuſmodi habitu indutum eos deprehendiſſe, pluresque eorum interfici juſſiſſe: ſed & ex iiſdem Jacobitis non paucos in locis Orientalibus urbis Moſulenſis ultimo ſupplicio affeciſſe.* Hæc ille: Addit in Vita Silæ, qui ſecundus poſt Acacium Seleucienſi Eccleſiæ prçfuit, de rebus Monophyſitarum ſic differens.

وكان اقاق الجاثليق حرم انقيمس فطرك القسطنطينية لما زاغ عن مذهب الحق ومال الى مذهب الملك وملك بعده يوسطوس الملك على الروم واظهر الامانة والاقرار بالجوهرين وفى ايامه اجتمع مائة وثلثة واربعين اسقفا وحرموا ساوري وشيعته وجميع من يقول بجوهر واحد واخرج المخالفين والهراطقة من ارض الروم وكان فى ايامه انقطع المطر والثلج والجراد مدة . واجتمع مع يوحنا فطرك اورشليم ثلثين اسقفا وحرموا ساوري . واجتمع ايضا بصور اربعون اسقفا وحرموه وتشرّد فى البلاد وحصل فى برية مصر ومات واكل الذباب جسده . ولما مات يعقوب السروجى قوّى مذهب ساوري يعقوب البرادعى وهذا قصد المشرق ومال الى قوله اهل تكريت وكرمى والحصاصه وانتشر من دعا باسمه وعاش ثلثة وسبعين سنة وصحح جيورجيس وجيورجيس وجعلهما اسقفين وجعلاه جاثليقا . ونفى يوسطوس الملك جميع الهراطقة وحبسهم وهرب كثير منهم الى الشام وكتب بنفى من يعتقد غير الجوهرين ووافا بعضهم الحيرة . وخرج شيلا الجاثليق اليهم وفضح اعتقادهم وكتب يوسطوس الى النعمان باخراج المنفيين عنه ففعل ومن بقا ردّه مارعبدا ابن حنيف عن مذهبه وجمع يوحنا فطرك قسطنطينية ثلثة واربعين اسقفا وحرم ساوري ويعقوب واشياعهما واعاد عظام مافدونس الفطرك ودفنها وبقى سنتين وكان بعده افيفنيس وكان ملفانا وجمع الابا وحرموا فطرا وساوري ويعقوب بامر يوسطوس.

Porrò Acacius Catholicus cognominem Acacium Conſtantinopolitanum Patriarcham anathematizavit, quod vera religione poſthabita ad Imperatoris ſectam

NOTA.

1 *Stragulo laneo*. Arabicè بردعة *Bardaa*, unde Jacobo *Baradæi* cognomentum. Hæc vox, quæ *clitellam* etiam *lacerumque pannum* ſignificat, pro *ſtragulo laneo* juxta Amrum hìc deſumitur, quo *Sophæi* Mahometanæ religionis Pſeudo-monachi utuntur: ex laneo enim habitu, quem صوف *Suph* Arabes dicunt, *Suphiorum*, ſeù *Sophæorum* appellationem natam eſſe conſtat. Hinc تصوف *Suphiorum* aſceticam vitam profitentium inſtitutum, & متصوف vir illius inſtituti cultor.

ſectam tranſiiſſet. Poſt eum autem (ideſt, poſt Anaſtaſium) *Juſtus* (ita Juſtinum ubique appellat) *Imperator Romanum Imperium tenuit, qui* orthodoxam *fidem confeſſionemque duarum ſubſtantiarum promulgavit. Hujus diebus congregati centum quadraginta tres epiſcopi, Severum ſectamque ejus anathematizarunt & quotquot unam ſubſtantiam affirmabant. Ipſe verò Imperator refractarios hæreticoſque ex Romana ditione excedere juſſit. Per idem tempus* 1 *imber & nix defecit, & locuſtæ terram infeſtarunt. Convenientes autem cum Joanne Hieroſolymorum Patriarcha triginta Epiſcopi, Severum condemnarunt, Altera item Synodus epiſcoporum quadraginta Tyri habita, in eundem anathematis ſententiam tulit, qui quum diverſas regiones vagus profuguſque obiiſſet, in Ægypti deſertum tandem ſecedens, ibi interiit; defuncti cadaver lupi abſumpſere. Defuncto verò Jacobo Sarugenſi, Jacobus alter Baradæus Severi ſectam propagavit. Hic quum Orientem petiiſſet, Tagritenſes, Charmenſes, & Haſſaſſinos in ſuam ſententiam pertraxit, ſectariis nomine ipſius impoſito. Vixit autem annos tres ſuprà ſeptuaginta, ſocioſque habebat Georgium & Georgium alterum, quos ipſe quidem Epiſcopos ordinavit, ii verò ipſum viciſſim Catholicum crearunt. At Juſtus Imperator indicto hæreticis omnibus bello, quoſdam relegari juſſit, alios in carcerem detrudi, omnes denique exilio plecti, qui duas ſubſtantias nequaquam profiterentur. Plerique igitur eorum in Syriam ſeſe recepere: nonnulli Hirtam profecti ſunt, quos Sila Catholicus adortus, acriter impugnavit, errores eorum detegens. Juſtus verò datis ad Naamanem literis, eos inde exturbari curavit, quos ipſe è ſua ditione ejecerat. Quod quum Naamanes feciſſet, reliquos qui remanſerant, ſanctus Abdas Hotaiphi filius ab errore revocavit. Joannes autem Conſtantinopolitanus Patriarcha coacto quadraginta trium Epiſcoporum concilio, Severum, Jacobum eorumque gregales excommunicavit; Macedonii* 2 *autem Patriarchæ oſſa*, in urbem regiam *reduxit tumuloque condidit quumque biennium ſediſſet, ſubrogatus ei fuit Epiphanius vir doctrina clarus, qui coacta Patrum Synodo, Petrum, Severum, & Jacobum, Juſto jubente, damnavit.*

IX. Amri hallucinationes circa originẽ & progreſſus Monophyſitarum.

Hucuſque Amrus. Sed in hac narratione, ut ſummatim dicam, nullus temporum ordo, locorum perſonarumve diſtinctio nulla, perpetua nominum rerumque geſtarum confuſio.

Ut verò ſingula expendam, hæc ſunt, quæ Amrus circa origines Monophyſiticas peccat.

Ait primo, Anaſtaſium Imperatorem ad Triſagium hymnum appendicem illam, *Qui crucifixus es pro nobis*, adjeciſſe. Atqui ea particula ſub Zenone Anaſtaſii præceſſore primum Antiochiæ à Petro Fullone addita fuerat, ut omnes norunt. Sub Anaſtaſio poſtea anno Chriſti 512. quo Severus Sedem Antiochenam invaſit, Marini ſeu Maximi cujuſdam ſuggeſtione id Conſtantinopoli tentatum, quod jam Antiochiæ invaluerat: unde & tumultus contigit, quem ex Zacharia Rhetore deſcripſi Tom. 2. pag. 59. & ſeq.

Ait ſecundo, Severum ſacerdotio initiatum fuiſſe, in quodam Eutychianorum monaſterio, non quidem per legitimum Epiſcopum, ſed defuncti Abbatis manu pallioque ipſius

ſius

NOTÆ.

1 *Per idem tempus*. Id non ſub Juſtino Imp. ſed ſub Anaſtaſio anno Chriſti 500. accidiſſe, oſtenſum eſt To. 1. pag. 27. & 407.

2 *Macedonii oſſa*. In Synodo Conſtantinopolitana ſub Joanne Patriarcha anno 518. habita, plebs catholica Severi aliorumque hæreticorum conclamata damnatione, Euphemii & Macedonii reſtitutionem ſupplicibus votis poſtulavit. *Euphemium*, ajebant, *& Macedonium Eccleſiæ reſtitue. Reliquias Macedonii Eccleſiæ reſtitue*. Vide Baron. an. 518. num. 15. & Pagium an. 519. num. 3.

ſius capiti impoſitis. Quum autem Antiochenam Sedem invaſiſſet, indeque poſtea ejectus fuiſſet, in Ægypti deſerto interiiſſe, ejuſque cadaver à lupis devoratum fuiſſe. Sed temerè de Severi ordinatione deque ejus cadaveris exitu affirmat Amrus, quod nemo Scriptorum orthodoxorum, qui res ejus geſtas accuratè perſequuti ſunt, de homine illo, cæteroquin flagitioſiſſimo hæretico, literis mandavit. Videtur autem idem Amrus ad Severum oſcitanter traduxiſſe quod ex Dionyſio Jacobitarum Patriarcha de illegitima Æthiopum, Homeritarum, Indorumque ordinatione deſcripſi Tom. I. pag. 385.

Ait tertio, Jacobum Sarugenſem initio catholicam fidem coluiſſe, à qua poſtea ad errores Anaſtaſii Imperatoris tranſierit, libroſque ediderit de una Chriſti ſubſtantia, & quod paſſio in ſubſtantiam Divinitatis Chriſti ceciderit. Hunc Amri locum profert Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 367. ut oſtendat, Jacobum hunc hæreticorum Monophyſitarum anteſignanum fuiſſe, nedum hæreticum. Verum ad iſtud Renaudotii objectum adversùs ſanctiſſimum Syrorum Doctorem occurri Tom. I. pag. 293. nec Amri teſtimonium hac in re tanti faciendum eſt, qui Neſtorianorum adverſarios omnes, ſive Catholicos ſive Monophyſitas uno eodemque loco habere ſolet. Quod autem de editis ab eo libris ſubjungitur, vel uno ſancti Doctoris carmine falſitatis convincitur, cui titulum fecit *Corpus Chriſti paſſibile fuiſſe ac mortale ante reſurrectionem*; ubi doctrinam catholicam diſertè tuetur. Vide To. cit. p. 325.

Ait quarto, Pherozem Perſarum Regem in Jacobitas animadvertiſſe, eorumque ingentem multitudinem Tagriti interemiſſe: eos præſertim, qui thoracibus ferreis novitio ritu utebantur. At ſub Pheroze, qui ante obitum Zenonis Imperatoris, hoc eſt, ante annum Chriſti 491. interiit, nulli in Perſarum ditione Jacobitæ erant, nec hujus ſectæ nomen ante annum 560. auditum eſt, aut in Oriente cognitum. Quotquot Pherozes vexavit, catholicam fidem adversùs Neſtorianos profitebantur. Barſumas Niſibenus Pherozis juſſu in eos animadvertit, qui Neſtorianum dogma reſpuebant. Ita nimirùm Amrus Jacobitas oſcitanter dicit, qui Neſtorianis minimè conſentiebant.

Ait quinto, Jacobum Baradæum quum ex ea Pherozis perſecutione ementito Sophæorum habitu ſe ſubduxiſſet, Sarugum urbem petiiſſe, ibique poſt obitum Jacobi Sarugenſis Severianos errores plurimum propagaſſe; octoginta millia Presbyterorum & Diaconorum ordinaſſe; in Orientem poſtea regreſſum, Epiſcopos Georgium & Georgium alterum conſecraſſe, ab ipſis viciſſim in Patriarcham ipſum conſecratum fuiſſe; Tagritenſes, Charmenſes, & Haſſaſſinos populos in ſuam ſententiam pertraxiſſe; obiiſſe denique, quum annos ſeptuaginta tres vixiſſet, hæreſimque de ſuo appellatam nomine reliquiſſet. Hæc totidem ferè verbis deſcripſit Renaudotius To. 2. Liturg. Orient. pag. 342. Georgii alterius, qui Baradæi ſocius dicitur & ab ipſo Epiſcopus conſecratus, nomine in Gregorium mutato. Sed, ut adverti Tom. 2. pag. 63., nugæ ſunt Neſtorianorum, qui Jacobum hunc, Jacobitis ipſis reclamantibus, Patriarcham faciunt, quum merus Edeſſæ Epiſcopus deceſſerit: ei præterea tot facinora affingunt, qualia nec Jacobitæ ſomniarunt.

Ait ſexto, ab Acacio Seleucienſi, Catholico cognominem Patriarcham Conſtantinopolitanum anathematizatum fuiſſe, quod à recta fide ad Imperatoris ſententiam declinaſſet: ditque, ei Imperatori mortuo Juſtum (imò Juſtinum) ſucceſſiſſe. At Juſtino Anaſtaſius præceſſit, qui imperare cœpit anno Chriſti 491. obiitque anno 518. Acacius autem, Conſtantinopolitanus Patriarcha ſub Zenone Anaſtaſii præceſſore interiit, nec à cognomine Acacio Seleucienſi,

ſi, ſed à Romanis Pontificibus reprehenſus legitur.

Ait ſeptimo, quinque Synodos adversùs Severum ejuſque aſſeclas, Juſtino imperante, coactas fuiſſe: primam nimirùm in urbe regia, in qua adfuere Epiſcopi centum quadraginta tres: alteram ſub Joanne Hieroſolymorum Patriarcha, in qua Epiſcopi triginta convenerunt: tertiam Tyri quadraginta Epiſcoporum: quartam Conſtantinopoli ſub Joanne Patriarcha, in qua Epiſcopi fuere quadraginta tres: quintam denique in eadem urbe ſub Epiphanio Joannis ſucceſſore. Sed mirum quantum fallitur in hac Synodorum recenſione. In quibus enim Severus damnatus fuit, hæ Synodi memorantur. I. Tyria ſub Epiphanio illius urbis Metropolita habita anno Chriſti 518. II. Hieroſolymitana eodem anno ſub Joanne ſanctæ urbis Patriarcha, in qua adfuere Epiſcopi tres ſuprà triginta. III. Conſtantinopolitana eodem quoque anno ſub Joanne regiæ urbis Patriarcha in qua Epiſcopi fuere quadraginta. IV. item Conſtantinopolitana ſub Menna anno 536. Epiſcoporum quinquaginta. V. poſtremò Hieroſolymitana eodem anno 536. ſub Petro Patriarcha, in qua Epiſcopi convenere quadraginta tres. In ea autem, quæ ſub Epiphanio anno 520. Conſtantinopoli congregata fuit, nulla Severi mentio: quemadmodum nec in Quinta Oecumenica habita anno 553. in qua Patriarchæ tres, & Epiſcopi centum quadraginta quinque interfuere. Prætereà non unus idemque Imperator fuit, cujus diebus Synodi ab Amro ſupra relatæ coactæ fuerunt, quemque ipſe Juſtum perperàm vocat, ſed duo; Juſtinus ſcilicet, qui ab anno 518. ad annum 527. imperavit; & Juſtinianus, qui anno 527. imperium iniit, obiit autem anno 565.

Ait poſtremo, Juſtum, (imo Juſtinum ſeu potius Juſtinianum) Imperatorem Naamani Hirtæ regulo præcepiſſe, ut relegatos ab ipſo unius ſubſtantiæ aſſertores, finibus ſuis excedere juberet. Quis autem fuerit Naamanes iſte, aut cujus religionis, non exprimit Amrus. Colligitur tamen ex Evagrio lib. 4. cap. 12. & 13. & ex Theodoro Lectore lib. 2. pag. 564. qui Alamundarum ſeù Monderum Saracenorum Phylarchum ſcribunt anno Chriſti 513. ſub Anaſtaſio Imp. baptizatum, Severianos Epiſcopos à vero fidei ſenſu eum divertere machinantes mira arte coarguiſſe. Hujus an alterius Alamundari filius Naamanes fuit eodem Evagrio teſte, qui lib. 6. cap. 22. eum affirmat ſub Mauricio Imperatore fidem Chriſtianam amplexum eſſe, hoc eſt circa annum Chriſti 585. Certè Barhebræus & Amrus in Vita Jeſujabi Arzunitæ Tom. 2. pag. 415. & hoc tom. pag. 110. teſtantur Naamanem Monderi filium ſub Mauricio relicta ethnica ſuperſtitione baptiſmum ſuſcepiſſe; etſi alter ipſorum contendat, illum Neſtorianis erroribus, alter Monophyſiticis faviſſe: quod tamen ex immoderato ſectæ ſuę amore ab utroque dictum exiſtimo, quo ſcilicet Reges Arabum ad Chriſtianam religionem converſos, ſuæ quiſque hæreſi ſtuduiſſe comprobaret. Sed quidquid ſit de hujus Naamanis fide, Catholica ne fuerit, an Neſtoriana, aut Monophyſitica; Juſtinianus certè, & Juſtinus, quibus imperantibus ille adhuc ethnicus erat, ſiquidem eorum tempora attigit (nam Juſtini imperium deſiit anno 527. Juſtiniani verò anno 565. Mauricius autem imperare cœpit anno 582.) Juſtinianus, inquam, & Juſtinus Imperatores neque Monophyſitis, neque Neſtorianis faverunt, ſed Catholicam fidem propugnavere. Aſſertio autem duarum ſubſtantiarum ſeù naturarum in Chriſto, quam Amrus velut teſſeram Neſtorianiſmi prædicat, æquè à Catholicis atque à Neſtorianis defenditur: à ſolis Monophyſitis impugnatur. Diſcrimen Catholicos inter ac Neſtorianos non eſt in numero naturarum Chriſti, ſed in perſo-

na

na atque hypoſtaſi, quam unam eſſe veritas orthodoxa docet, error Neſtorianus negat. Jure igitur Imperatores exagitarunt Monophyſitas unius ſubſtantiæ atque naturæ aſſertores: non tamen ex hoc facto ullum Neſtoriani adminiculum ad ſuos ſtabiliendos errores trahere queunt.

X. Acacii ſcripta.

Sed ad Acacium regredior, cujus ſcripta ab Amro his verbis recenſentur. وعمل عدة ميامر على الصوم والامانة ورد على القايلين بان الجوهر واحد .

Plures compoſuit Orationes de Jejunio, & Fide: eoſque impugnavit, qui unam ſubſtantiam aſſerunt. Et paulò antea. ونقض رسالة لبرصوما

Idem Epiſtolam Barſumæ impugnavit.

Eadem Acacii ſcripta laudat Amri interpolator, cujus verba initio hujus capitis deſcripſi. *Orationem*, inquit, *compoſuit de Fide, in qua eorum errores detegit, qui unam in Chriſto ſubſtantiam credunt. Tres præterea orationes de Jejunio*.

Idem Amrus translatum Perſicè ab Acacio librum memorat, quem Eliſæus Niſibenus de fide ediderat.

اليشاع مطران نصيبين عمل كتابا في الامانة لما التمس قباد ان يكتب الناس اعتقاداتهم ونقله اقاق الى الفارسية وعرض عليه فاستحسنه .

Eliſæus, inquit, *Niſibis Metropolita librum de Fide compoſuit, quum Cavades præcepit, ut ſinguli fidem ſuam exponerent. Acacius verò illum Perſicè redditum, eidem* Cavadi *obtulit, à quo & probatus fuit*.

XI. Synodus Acacio tributa.

Synodum ab Acacio habitam Neſtoriani & Monophyſitæ ſcriptores referunt: de qua hæc Barhebræus, poſtquam Acacium affirmaſſet Barſumæ & Maanæ comminationibus ad Neſtorianorum partes tranſiiſſe.

ܘܟܢܫ ܐܦ ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܢܫܪܪ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ. ܡܢ ܗܪܟܐ ܫܪܝܬ
ܢܣܛܘܪܝܢܘܬܐ ܠܡܫܠܛ ܥܠ ܟܠܗ ܡܕܢܚܐ:

ܘܦܫܬ ܐܦ ܙܢܝܘܬܐ ܕܐܦܝ
ܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܘܥܠܡܝܐ ܥܕܡܐ ܠܡܗܘܐ ܕܐܝܟ
ܡܨܝܕܬܐ ܦܪܝܣܬܐ ܗܘܘ ܡܬܚܙܝܢ
ܕܦܪܚܬܐ ܥܠ ܩܩܠܬܐ ܘܥܠ ܫܘ
ܩܐ: ܘܡܢ ܒܢܝܐ ܕܟܪܝܣܛܝܢܐ
ܡܫܬܕܝܢ ܗܘܘ ܠܟܠܒܐ ܘܐܠܨܝܘܗܝ
ܠܐܩܩ ܠܡܒܢܐ ܒܬܐ ܕܢܟܢܫ
ܗܘܘ ܒܗܝܢ ܝܠܝܕܐ ܘܡܪܒܝܢܝܬܐ
ܠܙܪܥܐ ܕܙܢܝܘܬܐ ܘܡܬܦܪܢܣܝܢ
ܡܢ ܕܝܠܗܘܢ ܗܘܘ ܡܢ ܛܢܦܘܬܐ:

Congregavit, inquit, *& Synodum, ut fidem Neſtorii ſtabiliret. Exinde verò cœpit Neſtorianiſmus in toto Oriente dominari. Sed & Epiſcoporum, Sacerdotum, Diaconorum, atque laicorum ſcortationes eo uſque crevere, ut veluti expanſa ad capiendas aves retia ſuper ſterquilinia & per compita viarum projectos Chriſtianorum filios cernere eſſet, quorum plerique à canibus diſcerpebantur. Quamobrem Acacius compulſus fuit ædes exſtruere, in quibus nothi colligerentur: nutricibus præterea alimenta præbuit, quæ ſemina immunditiæ educarent*. Quibus verbis alludere videtur Barhebræus ad impios canones, quos in eo Conciliabulo conditos dicunt de conjugio Monachis, Presbyteris, Epiſcopis, & Patriarchæ ipſi permittendo.

Ejuſdem Synodi meminit Elias Damaſcenus in Nomocanone.

فلما كان في المئة الثانية من ملك بلاش والجاثليق يوميذ اقاق اجتمع اليه المطارنة والاساقفة فجددوا بينهم الاقرار بايمان الاولين ومن خلف بعدهم والسنن والقوانين التي وضعوها بالمشرق والمغرب وتعاهدوا وتوافقوا على لزوم ذلك والتمسك به وترك تعديه الى غيره . وحرموا كل من يلزم اللاهوت سيدنا المسيح الالام والصلب الخ .

Anno, inquit, *ſecundo Balaſcis* Perſarum

ſarum *Regis*, *quum Acacius Catholicus eſſet*, *convenere ad eum Metropolitæ & Epiſcopi*: *qui fidem priorum poſteriorumque ſe tenere profeſſi ſunt*, *eorumque ſtatuta & canones obſervare*, *quos in Oriente ſive in Occidente condiderant*: *communique ſuffragio decrevere*, *id ſibi in poſterum accurate obſervandum eſſe nec ulla ratione violandum*. *Præterea ſententiam excommunicationis in eos omnes tulerunt*, *qui Chriſti Domini Divinitatem paſſibilem & mutabilem affirmant &c.*

Denique in libro Synodico, qui è Syriaco Arabicè redditas Synodos complectitur, titulus ei Concilio hic præfigitur: سنهودس اقاق وكان فيها برصوما مطران نصيبين والجماعة من الابا .

Synodus Acacii, *cui Barſumas Niſibis Metropolita interfuit*, *aliique Patres*. Tres verò ipſius Canones deſcribuntur, quorum primus eſt adversùs quoſdam monachos, qui conjugium ciboſque nonnullos damnabant, unam autem in Chriſto ſubſtantiam profitebantur. Alter in eoſdem, ut per vicos & civitates ne diſcurrerent, neque munia Epiſcoporum aut Parochorum in ſacramentis adminiſtrandis exercerent, ſed ſubditi Epiſcopis eſſent, & in cœnobiis ſuis manerent. Tertius de conjugio laicis & clericis omnibus permittendo, cujus hæc ſunt verba:

من الان لا يمنع اسقف لاحد من التزويج . فيكفى ما مضى من البلايا فى الرعية من الفجور والزنا حتى سمع به الغربا . لكن يكون هذا مباحا فى الاقليرس والعلمانيين بحسب الواجب . فالمسيح قال وليس كل احد يقتدر على هذه الكلمة والسليح يقول حسن بالانسان الا يدنوا الى امراة لكن بسبب الزنا يتمسك بزوجته واريد الناس ان يكونوا مثلى وان لم يصبروا فليتزوجوا والانسان ينبغى له ان يبعد من العالم بالجملة او يتصل به بتقوى وان يكون الكاهن هو الذى له زوجة واحدة على ما فى رسالة السليح الى طيماثاوس . ومن الان لا يضع الاسقف يده على احد بالشمسة الا بعد البحث عنه ويكون له زوجة ناموسية ويامر بان من يختار ترك التزوج فليطلب مسكنا بعيدا من الناس . فان عطف على شى من امور الدنيا تزوج وغيره يودب ويعزل ان كان كاهنا من درجته الى ان يتوب . والمتزوج يكون له زوجة واحدة . ومن تعدى هذا يبعد من البيعة ومن درجة الكهنوت . والكاهن غير المتزوج او الذى ماتت امراته لا يمنعه الاسقف من التزوج الناموسى ان شا قبل الكهنوت او بعده . ومن خالف هذا كان تحت الحرم ان كان عالميا ومقطوع الكهنوت ان كان كاهنا .

Nequem Epiſcopus in poſterum nubere prohibeat: *ſatis enim ſint mala calamitateſque*, *quæ Chriſtianis contigere*, *adulteria*, *inquam*, *& ſcortationes*, *quæ ad externorum etiam aures pervenerunt*: *ſed id fas eſto clericis æquè ac laicis*, *quemadmodum ratio poſtulat*. *Nam Chriſtus ait*: *non omnes capere poſſunt hoc verbum*: *& Apoſtolus*: *Bonum eſt*, *inquit*, *homini ad mulierem non accedere*; *ſed propter fornicationem uxorem ſuam teneat*: *&*, *volo homines ſimiles mei eſſe*: *ſin autem ſe minimè contineant*, *nubant*. *Unuſquiſque itaque debet vel à ſæculo ſe omninò ſeparare*, *vel ei cum pietate adhærere*; *Sacerdos autem is eſſe*, *qui unam uxorem habet*, *ut in Epiſtola Apoſtoli ad Timotheum dicitur*. *Nunc itaque Epiſcopus non amplius cuiquam Diacono manus imponat*, *niſi poſtquam diligenter de illo inquiſierit*, *conſtiteritque eum uxorem legitimam habere*; *eum verò*, *qui conjugio abſtinere decreverit*, *jubeat ſemotum ab hominum conſuetudine domicilium habitare*. *Quodſi ad ſecularia poſthac converſus fuerit*, *ut ad nuptias aut alia id genus*, *pœnis ſubjaceat*, *&*, *ſi quidem Sacerdos ſit*, *à gradu ſuo amotus eſto*, *donec reſipiſcat*. *Qui autem nubit*, *unam uxorem habeat*. *Quiſquis verò id tranſgreſſus fuerit*, *ab Eccleſia ſegregetur*, *& ab ordine ſacerdotii*. *Sacerdos autem conjugii expers*, *aut cujus uxor vita defuncta eſt*, *ſi legitimas nuptias optaverit*, *ne prohibeatur ab Epiſcopo*, *ſive ante*, *ſive poſt Sacerdotium nubere voluerit*. *Qui his contradixerit*, *ſi laicus fuerit*, *anathe-*

ma-

matizatus eſto; ſi Sacerdos, à gradu Sacerdotii deponatur.

Poſtremò de concordia Acacium inter & Barſumam inita hæc ſubjunguntur. في ايام هذا الاب انصلح امر برصوما مطران نصيبين . فانهما اجتمعا في مجمع الاساقفة في هذري قرية في معلثايا واعترف بالخطا . الذي عمله في جنديسابور هو واساقفته وانه يحضر مجمع الاساقفة بالمداين ويبطله . واصطلحا وعملا القرابين وكتب ببطلان كلما عمله بجنديسابور واعترف انه ضد راى البيعة وان الراى الردى حمله عليه وانه ظلم مار بابويه الجاثليق وكتب الى اهل جنديسابور بذلك وان فعله اذى الى ان حل في نصيبين ما حل من الاذى وانه موافق لجميع ما يعقد بالمداين بمجمع من السنهودس .

Hujus Patris diebus Barſumæ Niſibeni Metropolitæ cauſa feliciter confecta eſt. Convenere ſiquidem in Synodo Epiſcoporum in Adri pago Maaltajæ, ibique Barſumas peccatum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis in Gandiſapor urbe perpetraverat, confeſſus eſt, aſſenſuſque fuit, ut in Concilio Epiſcoporum Modainæ cogendo, ſua præſentis volentiſque acta reſcinderentur. Hoc pacto exortum inter eos (Acacium & Barſumam) *diſſidium ſublatum eſt, ſacraque ſimul myſteria peregerunt. Scripto itaque quidquid in urbe Gandiſapor attentaverat, Barſumas damnavit irritumque declaravit, illudque Eccleſiæ judicio contrarium, perverſaque ſe opinione ad id perpetrandum actum fuiſſe confeſſus eſt, & in ſanctum Babuæum Catholicum iniquè ſe geſſiſſe. Quibus de rebus ad Gandiſaporenſes epiſtolam quoque ſcripſit, teſtatus, quæcumque antea perpetraverat, iniquè à ſe geſta, donec ea Niſibi contigere, quæ iniquè facta ſunt; ſeque inſuper ſuſcepturum quidquid Synodus Modainæ cogenda decreviſſet, promiſit.* Hucuſque libri Synodici collector, ſeù interpres de Concilio Acacii.

XII. Barſumæ Niſibeni fuit, non Acacii.

Verùm eam Synodum nullo pacto ad Acacium referendam eſſe, nec ab eo approbatam aut congregatam, ſed à Barſuma Niſibeno, argumentis pluribus evincitur. Nam Sobenſis Ebedjeſus in recenſione Synodorum Orientalium, quam ſuprà pag. 279. deſcripſi, Barſumæ Synodum memorat, non Acacii. Barſumam etiam in Adri oppido aliiſque locis conciliabula tenuiſſe impuroſque Canones in iis condidiſſe, omnia Syrorum monumenta docent. Simeon Beth-Arſamenſis in Epiſtola ſæpius citata de Neſtorianis. ܘܟܕ ܕܝܢ ܗܘܘ ܗܘ̈ܙܝܐ ܘܦܪ̈ܣܝܐ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܘܬܐܕܘܪܘܣ ܐܝܟ ܕܩܒܠܘ ܘܡܩܒܠܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܗܝܒܐ : ܠܡܫܪܪܘ ܒܟܢܘܫܝ̈ܐ ܡܣܬܓܝܐ ܒܒܝܬ ܦܪ̈ܣܝܐ . ܩܕܡܝܬ ܕܝܢ ܒܒܝܬ ܠܦܛ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܗܘ̈ܙܝܐ ܕܒܝܬ ܗܘܙܝ̈ܐ . ܒܫܢܬ ܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ ܕܦܝܪܘܙ ܡܠܟ ܡ̈ܠܟܐ ܗܘܬ ܗܕܐ . ܘܬܘܒ ܒܣܠܝܩ ܘܒܩܛܝܣܦܘܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܐܬܘܪܝܐ . ܘܬܘܒ ܒܒܝܬ ܐܕܪܝ ܩܪܝܬܐ ܕܒܦܠܚܢܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ :

Quumque Huzitæ, inquit, *ac Perſæ traditam ſibi ab Iba Neſtorii atque Theodori doctrinam confirmare vellent, plures in regione Perſarum Synodos collegerunt: ac primum quidem in Beth-Lapeta Huzitarum Metropoli anno Pherozis regis regum vigeſimo ſeptimo: deinde in Seleucia & Cteſiphonte urbibus Aſſyriorum: item in Beth-Adri oppido ditionis Nuhadrenſis.* Barhebræus in vita Babuæi Catholici in Chronico Syriaco Parte 3. facinora Barſumæ deſcribens:

ܘܐܡܪ ܒܪܨܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܠܟܗ̈ܢܐ ܡܕܒܪ̈ܐ : ܕܠܐ ܢܬܢܛܪܘܢ ܠܒܬܘܠܘܬܐ ܘܕܡܫܡܫܢܐ ܘܕܟܠܝܠܬܐ ܡܢ ܒܬܘܠܘܬܐ ܘܕܡܫܡܫܢܐ ܘܕܟܠܝܠܬܐ ܘܕܝܕܝܕܐ : ܠܐ ܢܬܐܣܪܘܢ ܒܟܘܪܗܘܢ ܘܒܡܫܘܗܝ ܠܡܛܪ .

ܠܡܕܒܪܢ . ܟܕ ܕܝܢ ܐܫܬܘܝ ܟܪܘܙܘܬܐ
ܟܠܗ ܠܐܘܪܚܬܗ ܕܫܡܝܐ ܐܬܡܣܪܘܗܝ
ܘܗܝܪ ܐܢܘܢ ܠܐܪ̈ܡܝܐ ܘܡܚܒ ܐܢܘܢ
ܒܚܝܠܐ ܕܬܘܕܝܬܐ ܐܦ . ܘܢܫܒ ܗܘܐ
ܒܢܫܡܐ ܘܥܡܠܐ ܒܒܝܪܐ ܘܚܫܝܫܘܬܐ
ܠܗܠܝܢ ܟܕܝܢܐ ܦܪܘܩܐ . ܘܚܘܝܢ
ܒܩܘܡܐ ܗܘܐ ܟܠ ܠܡܫܬܝܢܐ ܘܠܐ
ܢܠܡܘܢ ܠܬܘܕܝܬܗ . ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܐܠܐ
ܠܐܠܗܐ ܕܒܪܐ ܢܗܘܘܢ ܘܚܕ ܠܡܫܡܫ
ܠܦܘܪܩܢܗ ܘܡܢܗ ܡܫܡܠܝܐ : ܘܡܢ
ܘܟܠܐ ܐܠܗܝܬܐ ܒܟܠܢܫ ܟܪܝܣܛܝܢܘ
ܘܡܫܝܚܐ . ܘܗܘܦܟ ܐܦܠܐ ܠܡܫܝܚܐ
ܘܡܢܗ ܒܒܝܬ : ܘܟܕ ܒܗ ܒܢܘܡܘܣܐ
ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܘܡܛܘ ܡܢܒܐ ܘܐܦ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܢܐܘܕܝ ܐܦ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܐܘܦ ܠܝ ܢܬܒܠ ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܟܢܐ .
ܘܡܢܗ ܐܡܝܪܐ ܕܡܫܡܠܝܐ ܠܟܠܝܢܐ
ܘܡܫܡܠܝܐ ܗܟܢ ܡܢܝܢܐ ܘܡܫܡܠܐ
ܘܡܫܠܐ ܒܪܘܣܐ ܠܟܠܝܬܐ ܘܢܪܝܫ .
ܒܟܝ ܕܝܢ ܐܘܦ ܠܗܝܢ ܒܢܘܡܘܣܐ : ܚܘ
ܒܡܫܡܫܝ ܘܐܣܪܐ ܒܦܘܪܝܐ ܘܒܝܬ
ܗܟܢ ܒܒܝܬܗ ܘܚܙܘܝ ܡܢܡܘܣܐ .
ܘܗܟܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܫܡܝܐ ܒܢܝܗ . ܘܦܩܕ
ܐܢܘܢ ܦܪܝܫܐ ܐܘܡܢܐ ܟܠܗܘܢ ܕܟܠ
ܘܙܘܓܐ . ܘܡܢ ܗܟܢ ܒܟܠܗ ܐܠܗܐ ܘܒܝܬ
ܢܗܘܘܢ : ܡܫܡܠܝܐ ܡܫܒܚܐ ܘܐܘܪܚܐ
ܘܒܗܝܢ ܠܦܬܓܡܐ ܠܐܬܪܘܬܗ ܘܡܫܒܚܘܗ
ܟܐܡܝܢܘܢ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܟܕ ܢܬܦܢܘܢ
ܢܬܡܠܝ ܘܡܢܗ . ܘܗܘܢܐ ܐܠܗܐ ܡܢ
ܡܫܡܠܝܐ ܘܠܐܘܪܚܐ ܘܐܡܝܪ ܡܢ
ܗܘܢܐ ܐܦ ܐܝܟ ܡܫܡܠܝܐ ܗܘܐ
ܘܦܘܪܩܢܐ . ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ
ܟܠܗܘܢ ܘܡܫܠܡܝܢ ܠܟܪܘܙܘܬܐ

ܘܐܘܚܕܝ ܦܪܘܩܐ ܠܡܕܝܢܬܗ ܘܩܒܠ ܠܗ
ܘܢܚܙܐ ܡܢܗ ܕܢܚܝܐ . ܘܡܢܘܢ ܐܘܦ
ܟܪܘܙܘܬܐ ܠܦܪܘܩܐ ܘܦܘܪܫܢܐ ܠܟܠ
ܐܝܟ ܗܘܐ ܠܡܫܝܚܐ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܘܡܠܟܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܢܬܦܫܛܘܢ ܘܡܫܡܠܝܐ
ܘܢܚܝ ܗܘܐ ܠܦܪܘܩܐ ܘܐܬܩܢܗ ܡܠܟܐ
ܗܘܐ ܠܡܫܝܚܐ ܘܐܡܪ ܗܘܐ : ܐܝܟܢܐ
ܘܒܡܫܝܚܐ ܐܢܫܝ : ܒܐܘܪܚܐ
ܘܡܫܝܚܐ ܙܘܗ ܘܡܫܘܕܥܐ ܘܡܫܡܠܝܐ ܚܝܘ
ܠܟܠܗܘܢ ܒܟܠܒܪ̈ܢܫܐ ܘܪܚܡܗ ܠܐ
ܘܢܗܘܘܢ ܕܟܠܗܘܢ ܠܗܘܢ . ܘܚܘܝܐ ܒܟܠܗ
ܡܠܐܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܘܡܫܘܐܘܗܝ ܡܢ
ܒܦܘܪܩܢܗ . ܘܠܝ ܡܢܘܢ ܐܝܟ ܟܠ
ܡܫܠܐ : ܐܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܡܫܡܠܝܐ
ܘܒܐܬܘܬܐ : ܟܠ ܐܬܪܘܬܗ ܘܒܥܒܕܐ .
ܗܘ ܟܕ ܐܢܐ : ܕܝܢ ܢܫܒܚܘܢ ܡܢ
ܡܫܝܚܐ . ܘܡܫܬܐ ܗܘܐ ܠܦܪܘܩܐ . ܘܕܒܪ
ܟܪܘܙܘܬܐ ܦܠܚܐ ܦܪܘܫܐ ܘܢܦܩ ܡܢ
ܗܟܢ ܘܡܢܐ ܒܟܠܗ ܒܝܬܗܘܢ ܘܘܒܐ
ܡܫܝܚܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܐܝܟ ܐܠܗܐ . ܘܐܦ ܐܠܐ
ܘܢܒܠ ܠܟܠ ܠܬܪܬܝܢ ܘܐܬܦܪܫܘ
ܠܦܘܪܩܢܗ ܐܠܗܝܬܐ ܘܟܪܘܙܘܬܗܘܢ
ܘܐܪܟܒܝ ܠܗܘܢ ܡܢܗܘܢ
ܦܪܘܩܐ ܘܢܦܫܗܘܢ ܘܢܫܬܘܕܥܘܢ .
ܒܟܠ ܘܒܠܐ : ܡܫܒܚ ܐܢܘܢ . ܘܐܦ ܐܠܐ
ܠܐܘܪܚܐ . ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܦܘܪܩܢܗܘܢ
ܡܫܝܚܐ ܦܘܪܩܢܗ ܘܐܘܪܚܐ ܠܒܝܬܐ
ܘܦܘܪܩܢܐ ܘܗܘ ܠܡܫܝܚܐ ܘܡܢܗ ܡܠܟܐ
ܘܒܗܝܢܐ ܘܠܟܠܗ . ܘܐܦ ܐܠܐ ܟܪܘܙܘܬܐ
ܡܠܐܘܗܝ ܠܡܫܝܚܐ . ܘܟܪܘܙܘܬܐ ܘܐܘܪܚܐ
ܡܢ ܦܘܪܩܢܐ ܘܐܬܡܠܝܘ ܒܟܠܗܘܢ
ܘܒܗ ܒܚܝܠܐ . ܘܟܪܘܙܘܬܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܘܒܫܡܝܐ ܠܐ ܐܬܒܪܝ

ܡܥܪ̈ܒ

Ait Barſumas Niſibenus ad Pherozem Regem: niſi Chriſtianorum in ditione tua commorantium fides ab ea diſcrepet, quam Chriſtiani ditionis Græcorum tenent, numquam erunt ſyncero in te cordis affectu animati. Cujus dictis Pherozes aſſenſus, præcepit, ut quod vellet ageret. Ille verò ad Regem: quidam, inquit, Patriarcha Græcorum erat, vir ſapiens & doctus, Neſtorius nomine, qui genio quidem Perſas amabat, Græcos verò hortari non deſiſtebat, inquiens: Si Chriſtiani eſtis, Chriſti veſtigia ſectamini, & demiſſionem animi ſubjectionemque inimicis veſtris exhibete, preceſque pro iis fundite, qui vobis maledicunt. Quamobrem à Græcis odio habitus, ſedeque ſua exturbatus eſt. Si itaque poteſtatem mihi dederis, univerſos ditionis tuæ Chriſtianos, ut hominis illius ſententiam ſequantur, compellam: quo fiet, ut à Græcis odio habeantur. Placuit Pherozi conſilium. Barſumas verò Perſis militibus ſtipatus, Seleuciâ egreditur, regionemque Beth-Garmæ perluſtrans, multum ibi fidelium ſanguinem effundit. Inde Tagritum cogitat. Verùm Tagritenſes in eum inſurrexere, comminati, ſe Pherozem regem adituros, ejuſque flagitia detecturos, effecturoſque, ut ab eodem puniretur. Quibus ille perterrefactus, ab eis receſſit, Arbelam petens. Quod quum Arbelæ Metropolita accepiſſet, citatâ fugâ in cœnobium Cuchtæ, hoc eſt, S. Matthæi in monte Elphephio, ſe recepit. At Barſumas monaſterium ingreſſus, quum monachi indè aufugiſſent & in cavernis illius montis ſeſe abſcondiſſent, Barſobedem ejuſdem loci Metropolitam, qui fuga ſe proripere nequiverat, unàcum duodecim monachis ejuſdem diſcipulis comprehenſum, Niſibin miſit, in domo cujuſdam Judæi cuſtodiendum. Tum verò Niniven deſcendens, nonaginta Sacerdotes in cœnobio Biznithæ interficit, multoſque etiam alios in vicinis pagis, qui ejus ſententiæ contradixerant. Inde in regionem Nuhadræ profectus, cellam ſancti Samuelis adire meditabatur; ſed quum jumentum, quo vehebatur, precibus illius ſancti interiiſſet, regreſſus eſt in oppidum, quod Adri vocant, ubi & coacta Epiſcoporum Synodo, canones condidit, ut tàm Epiſcopis, quàm Catholico uxorem ducere fas eſſet, ſi ipſis liberet. Ferunt interfectorum à Barſuma Niſibis tyranno numerum ad ſeptem millia & ſeptingentos exceſſiſſe. Binas etiam alias Synodos habuit, alteram Cteſiphonte, in oppido Seleuciæ alteram in domo Jazdini publicani, in quibus canones condidit ſuæ libidini conſentaneos, quos tamen duobus editis prægrandibus voluminibus ſanctus (imò hæreticus Monophyſita) *Xenajas impugnavit. Quumque univerſam Nuhadræ regionem obiiſſet, audientes Satrapæ Armenorum, ipſum in ſuas terras iter moliri, miſerunt ad eundem, addito jurejurando comminantes, ſe ſanguinem ejus effuſuros, ubi primum eum viderent. Atque ita ab itinere ad Armenios ſuſcipiendo abſtinuit: iique ex ejus hæreſi evaſerunt, etſi ſub Perſarum ditione eſſent. Niſibin itaque repetiit, & Barſobedem Ninives Metropolitam ſocioſque ejus monachos, quod conſentire ipſi recuſarent, interfecit. Judæus verò ille, cujus in domo ſanctus incluſus fuerat, quum ipſe cum tota familia credidiſſet & baptizatus fuiſſet, unguentis delibutum ſancti corpus & in arca repoſitum, in cœnobium Biznithæ tranſtulit, ibique illud condidit, quemadmodum ſanctus ipſe præceperat.* Amrus quoque in vita

ejuſ-

ejuſdem Babuæi, Conciliabulum ab eodem Barſuma habitum memorat, in quo Clericis omnibus conjugii poteſtas facta. وكان المومنون يدبرون البيع ويعملون القربان فى بيوتهم ويعمدون خارج البيعة وكان النسا يدخلون بيت العماد باذن الاساقفة لشاهدة المعمودية • وكثر الزنا والتزويج على غير السنة واجتمع الابا لمعاتبة بابويه وحظروا التزويج بامراة الاب والاخ وبامراتين وعملوا قوانين غير هذه وقاومهم بابويه باساقفة معه وحرم كل منهم صاحبه وكتب برصوما مطران نصيبين سنهودس اطلق فيه تزويج الكهنة والديرانيين الذين لا يمكنهم ضبط نفوسهم احتجاجا بقول فولوس • *Fideles*, inquit, *adminiſtrabant eccleſias, & Oblationem in ædibus ſuis faciebant, & baptizabant extra eccleſiam: mulieres autem, permiſſu Epiſcoporum, baptiſterium ingrediebantur, videndi baptiſmi cauſa. Hinc multiplicata eſt fornicatio & illegitimæ nuptiæ. Quamobrem congregatì ſunt Patres, ut Babuæum* 1 *reprehenderent: decreveruntque, nefas eſſe ducere uxorem patris & fratris, aut duas ſimul feminas; condideruntque alios canones. Reſtitit autem eis Babuæus unàcum Epiſcopis ſuis; & alter in alterum anathema intorſit. Barſumas verò Niſibenus Metropolita Synodicam ſcripſit, in qua ſacerdotibus monachiſque, qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat, dictum Pauli uſurpans.*

Quum igitur Sobenſis, Beth-Arſamenſis, Barhebræus, & Amrus teſtentur, Barſumam Synodum illam coëgiſſe, in qua præter Theodori ac Neſtorii errores impurum etiam de ſacerdotum monachorumque connubio canonem edidit; quumque ea, quæ Acacii nomen præfert, Synodus nil aliud præter id, quod à Barſuma geſtum decretumque dicitur, contineat; quum denique impuræ illius Barſumæ Synodi acta canoneſque idem Sobenſis ſuo tempore non ſecus exſtare affirmet, atque canones aliarum Synodorum, quæ à Patriarchis & Epiſcopis Neſtorianis celebratæ ſunt quæque ab eodem Sobenſi in Catalogo memorantur; ſatis apertè colligitur, Acacio perperam tributam eſſe quæ revera Barſumæ Synodus fuit. Cur enim in Synodico Neſtorianorum omitteretur Barſumæ Synodus, quæ à Sobenſi memoratur, quæque fundamentum ejus ſectæ fuit?

Conjecturam noſtram confirmant ipſa Acta, à nobis ſuprà relata, quæ illi Synodo ſubjunguntur. In iis enim multa veritati contraria affirmantur. Primum dicitur Adrenſe conciliabulum ab Acacio ſimul & Barſuma celebratum. Deinde in eo Conciliabulo Barſumas peccatum ſuum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis in

NOTA.

1 *Ut Babuæum reprehenderent*. Neſtorianus ſcriptor quum Barſumam Babuæo infeſtum fuiſſe ejuſque necem procuraſſe, hinc negare non poſſet: res enim lippis & tonſoribus nota erat, de qua ipſe Barſumas gloriabatur, cujuſque mentio in ipſis Neſtorianorum Synodorum actis occurrit; inde verò quum Babuæi pro catholica fide martyrium vitio aliquo inficere conaretur; Babuæo hæc crimina affinxit, ob quæ Barſumam in eum inſurrexiſſe ait. Primum, quod corrogandæ per ſummam avaritiam pecuniæ intentus, ſacramenta plus offerentibus venderet. Alterum, quod ſub ejus Præſulatu diſciplina Eccleſiæ relaxata eſſet, adeo ut ſacramenta Liturgiæ & Baptiſmi in ædibus privatis celebrarentur, & mulieres etiam intra baptiſterium admitterentur. Tertium deniqne, quod illicita connubia cum duabus ſimul uxoribus, aut cum uxore patris vel fratris permitteret. Ita nimirùm veram cauſam ejus diſſidii reticens, Barſumæ quidem flagitia diſſimulat, totam verò culpam in Babuæum rejicit. Pura puta calumnia, eſt quod de ſimoniaco crimine deque illicitis illis connubiis aſſeritur. Quod verò in ædibus privatis per id tempus ſacra celebrarentur, id perſecutio à Pheroze in Chriſtianos mota, ſiquidem verum eſt, effecit. Scortationes autem & conjugia illegitima ex impuro Barſumæ canone ſequuta ſunt, quo Clericis omnibus & monachis ipſis nubendi poteſtatem fecit. Id in Conciliabulo illo definitum, id à Babuæo impugnatum, id denique unàcum inducto Neſtorii dogmate, cauſa fuit diſſidii inter Babuæum & Barſumam: reliqua omnia à ſectariis confıcta.

in Gandiſapor urbe adverſus Babuæum perpetraverat, confeſſus fuiſſe, aſſenſúſque, ut in Concilio Epiſcoporum Modainæ cogendo ſua ipſius acta reſcinderentur. Poſtremo his peractis exortum inter Acacium & Barſumam diſſidium ſublatum fuiſſe; ſacraque ſimul Liturgia peracta, & Barſumas epiſtolam ad Gandiſaporenſes ſcripſiſſe, in qua quidquid apud ipſos in Babuæum attentaverat, damnabat irritumque declarabat. Verùm nihil horum in Adrenſi conciliabulo geſtum, ſed potiùs impios canones circa fidem & mores à ſolo Barſuma & ſectariis conditos, vicinus eorum temporum Beth-Arſamenſis, & ex ſynceris Syrorum monumentis Barhebræus teſtantur, quibus major fides adhibenda eſt, quàm Neſtorianis ſcriptoribus, qui ut Barſumæ flagitia excuſarent, fabulis hiſtoriam reſperſere. Barſumam autem nec de illata Babuæo nece doluiſſe, nec cum Acacio ejuſdem Babuæi ſucceſſore reconciliatum fuiſſe, ſed potiùs ab utroque anathematizatum, conſtat ex dictis ſuprà pagina 68. Quemadmodum igitur Adrenſe Conciliabulum quod anno Pherozis vigeſimo ſeptimo, hoc eſt, Chriſti 488. juxta Beth-Arſamenſem habitum eſt, Acacio tribuitur, quod certè ſolius Barſumæ ejuſque ſectariorum fuit; ita & Seleucienſe, quod Elia Damaſceno teſte, congregatum dicitur anno Balaſcis Perſarum Regis ſecundo; hoc eſt, Chriſti 489. Ut enim conciliabulis ſuis fucum Neſtoriani facerent, ea ſub nomine Acacii Patriarchæ venditarunt, quæ à Barſuma furioſo Epiſcopo vel à ſectariis coacta fuerant.

His adde, in epocha ejus Conciliabuli mendum eſſe manifeſtum. Tàm enim Collector libri Synodici, quàm Elias Damaſcenus ei Barſumam & Acacium interfuiſſe ſcribunt. Atqui Barſumas Niſibenus ex omnium ſententia poſtremo Pherozis regis anno interiit; hoc eſt, Chriſti 488. quo Adrenſe Conciliabulum, aliaque à Barhebræo & Beth-Arſamenſi memorata habuerat, ut liquet etiam ex Amro, qui docet regreſſum ex legatione Pherozis ad Imperatorem Romanorum Acacium, quum in Barſumam animadvertere moliretur, reperiſſe eum jam è vivis ſublatum. Non igitur Seleucienſi Concilio idem Barſumas intereſſe potuit, quod coactum dicitur anno Balaſcis ſecundo, hoc eſt, altero ab obitu Pherozis: nam Balaſcem Pherozi ſucceſſiſſe, & Balaſci Cavadem, certum eſt ex Agathia lib. 4. & ex Theodoro Lectore lib. 2. pag. 566.

Itaque hoc Conciliabulum, cujus tres Canones exſtant quodque Acacio perperàm adſcribitur, non aliud eſſe exiſtimo à Lapethenſi, Adrenſi & Seleucienſi, in quibus illos ipſos Canones Barſumas publicavit. Titulum ejus, Epocham & aliaſque adnotationes, Neſtorianorum additamenta eſſe, qui res ab impio Barſuma ſub Acacii Præſulatu geſtas, eidem Acacio perperàm aſſingunt.

CAPUT VI.

Babæus Neſtorianorum Patriarcha.

ACACIO, cujus ſuprà memini, anno Chriſti 496. defuncto, poſtquam Sedes biennium vacaſſet, Babæus à Neſtorianis Epiſcopis anno Chriſti 498. ſubſtitutus, quum annos quinque ſediſſet, obiit anno Græcorum 814. Chriſti 503. I. Babæus quo anno Sedem iniit, & quo obiit.

Ex Epiſcoporum Seleucienſium, & Regum Perſarum ſerie hæc demonſtranda ſunt, in quibus neque Græcos ſcriptores, neque Syros ſecum convenire video. Statutâ autem Regum Perſarum, qui per eam tempeſtatem regnarunt, chronologiâ, Seleucienſium quoque Pontificum ſucceſſio reſtituitur.

CHRONOLOGIA

REGUM PERSARUM

Ab Jezdegerde I. ad Jezdegerdem poſtremum ejus gentis Regem.

Jezdegerdes I. AB Jezdegerde I. Saporis filio, initium ſumo, quem ab anno Chriſti 399. ad annum 420. per integros annos 21. regnum tenuiſſe, demonſtratum eſt ſuprà in hac Appendice cap. 1. numero [illegible] ex [illegible] conſtat a[illegible] 420. [illegible] ma[illegible] Tom[illegible] hic San[illegible] *corum* 732. [illegible] *ia ſexta, anno* [illegible] *rſarum Regis:* [illegible] ſunt [illegible] anni Chriſti 421. [illegible] autem [illegible] Vararanis annus anno Chriſti 421. currebat, neceſſario ſequitur, Jezdegerdem ejuſdem Vararanis patrem ac præceſſorem vel eo anno ineunte, vel præcedenti exeunte obiiſſe. Hinc Amri ſententia cum Græcis, Syris, Arabibuſque facilè conciliatur, à quibus in eo diſſentit, quod in vita Maanæ annos Jezdegerdi *duos ſuprà viginti* tribuit; de anno enim vigeſimo ſecundo inchoato loqui cenſendus eſt.

Vararanes V. Vararanes ſeù Varamus hujus nominis quintus (nam tres alii poſt Hormiſdatem Saporis filium & ante Saporem Hormiſdatis regnarunt; quartus verò Jezdegerdis, de quo proximè dictum eſt, pater fuit, teſte Agathia,) quem Perſæ Arabeſque بهرام Beheramum appellant, Jezdegerdi patri anno Chriſti 420. ſucceſſit: quumque annos 20. ſecundùm eundem Agathiam regnaſſet, obiit anno Chriſti 440. Ita & Pagius. At Amrus eum regnaſſe ſcribit *annos duodeviginti*: ومات بهرام بعد ان ملك ثمنية عشر سنة وملك بعده يزدجرد. *Mortuus eſt* (inquit in vita Dadjeſu) *Beheramus, poſtquam annos decem & octo regnaſſet, eique in regno ſucceſſit Jezdegerdes.* Conciliatur tamen cum Agathia, ſi annum, quem Jezdegerdi patri addidit, ad Vararanem filium referas; menſes præterea aliquot, quibus annus ejuſdem Vararanis vigeſimus, Chriſti verò 440. inchoatus ſit. Verùm Auctor Hiſtoriæ Arabicæ, cui titulus جهينة الاخبار *Compendium narrationum*, aliique Perſicarum rerum Arabes ſcriptores, Beheramum *annos quatuor ſuprà viginti* regnaſſe teſtantur, ex quorum ſententia ſequitur, illum anno Chriſti 444. obiiſſe. Barhebræus verò in Chronico Syriaco Par. 1. in vita Theodoſii Junioris, Vararanem annos viginti duos regnaſſe ſcribit. Idem Amrus in vita Maanæ, paſſionem S. Jacobi Interciſi, quam anno Chriſti 421. contigiſſe diximus, *ad annum Græcorum* 730. refert: ſed fallitur: nam is annus Chriſti fuiſſet 419. quo Jezdegerdes, non Beheramus regnabat. Pergit narrare, ſub Beheramo Acheballaham عقب الالها Bagermæ metropolitam cla[illegible], qui ſub Sapore fidem confeſſus, [illegible] monachus & ſacerdos factus, B[illegible]rmæ demùm Metropolita conſecratus, plures Ethnicos tùm prædicatione, tùm miraculis ad Chriſtianam religionem adduxit: quumque filiam ipſius Beherami à morbo curaſſet, excitatam ab eo adversùs Chriſti fideles perſecutionem ſedavit. Sed mox orto Perſas inter & Romanos bello, Beheramum in Chriſtianos ſuæ ditionis deſæviiſſe, ipſumque Acheballaham interfici juſſiſſe; qui quum vaſa Eccleſiæ prodere nollet, in pellibus ea abſcondit, ut Magos laterent, quæ poſtea à Joanne tertio poſt Acheballaham Bagermæ Metropolita

polita inventa, in magnæ eccleſiæ ædificium expenſa ſunt. Reddita demùm ab eodem Beheramo Eccleſiæ pace, aç depoſito Marabochto, qui poſt Maanem Sedem invaſerat, Samuelis Tuſenſis Epiſcopi operâ, eodem Rege permittente, Dadjeſum Seleucienſis throni gubernacula ſuſçepiſſe. Id anno Chriſti 430. contigiſſe, ex eodem Amro liquet, qui Dadjeſum addit anno 465. obiiſſe, quum annos triginta quinque ſediſſet.

Jezdegerdes II. Jezdegerdes ſecundus, Varanis quinti filius, regnavit, teſte Agathia, annos 17. & menſes circiter 4. Adeoque ex dictis obiit anno Chriſti 457. Amrus initio regni ejus ſuſceptum ab Jezdegerde adversùs quemdam rebellem in Choraſana feliciterque confectum bellum ſcribit: ea autem victoria elatum, in Chriſtianos deſæviiſſe; martyrum autem corpora in oppido Jazdino condita: atque inter alios ſanctum Phetionem claruiſſe, qui in urbe Halavana ortus, ex Mago in oppido Gedan Chriſtianus & monachus factus, quum Jazdinum patruum ad Chriſti fidem convertiſſet, eandemque in Badraja, Baxaja, & Baſendana annunciaſſet, filiam quoque præſidis Halavanæ, quam à dæmonio curaverat, unàcum patre baptizavit, ſimulque omnes martyrium ſub eodem Jezdegerde ſubiere. Cœnobium poſtea ad tumulum S. Phetionis conditum. Jezdegerdem verò pace cum Romanis inita, à vexandis deinceps Chriſtianis abſtinuiſſe.

Hormiſdates. Hormiſdates Jezdegerdi ſucceſſit, ex laudato Auctore Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, qui & *annos ſeptem* ei tribuit; adeoque ex ejus ſententia ab anno 457. ad 464. regnaſſe eum oportet, donec Pherozes eo dejecto regnum occupavit. Hormiſdatem memorat & Amrus, qui illum poſt Jezdegerdis obitum de regno cum Pheroze contendiſſe teſtatur: واختصم هرمزد وفيروز بعد يزدجرد بن بهرام وحصلت المملكة لفيروز. *Altercati ſunt* (inquit in vita Dadjeſu) *Hormiſdates & Pherozes poſt Jezdegerdem Beherami filium: ſed Pherozes regnum occupavit.* Non tamen quot annis id diſſidium duraverit, exprimit. Hormiſdatis hujus neque Agathias meminit, neque Barhebræus, aut alii, quod ſciam, ſcriptores. Jezdegerdem tamen inter ac Pherozem aliquot fluxiſſe annos, ex dicendis de initio regni Cavadis liquet. Verùm Auctori Chronologiæ Arabicæ aſſentiri nequeo, qui ſeptem annos Hormiſdatem regnaſſe affirmat. Quum enim Cavades anno Chriſti 491. regnum inierit, & ante ipſum Balaſces annos quatuor ſaltem incompletos, & ante Balaſcem Pherozes annos viginti ſeptem regnaverint; ſequitur, Hormiſdatem quatuor dumtaxat annos regnaſſe, anno verò Chriſti 462. eodem in ordinem redacto aut interfecto, Pherozem regnare cœpiſſe.

Pherozes. Pherozes, ſeù Perozes ab anno 462. ad annum 488. per annos 27. regnum tenuit, teſtibus Simeone Beth-Arſamenſi & Auctore Chronologiæ Arabicæ regum Perſarum, quorum auctoritatem produxi Tom. 1. pag. 354. Agathias annos 24. dumtaxat ei tribuit: Pagius verò ab anno 457. ad annum 481. eum regnaſſe ſcribit. At Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. diſertè affirmat, Pherozem anno Chriſti 488. periiſſe.

ܘܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ
ܡܝܬ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܗܘܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܛܪܘܢܝܐ ܠܒܪܨܘܡܐ. ܘܐܡܠܟ
ܒܬܪܗ ܒܪܗ ܒܠܐܫ ܐܪܒܥ ܫܢܝܢ.

Anno Græcorum *ſeptingenteſimo nonageſimo nono* (in Tom. 2. pag. 407. obrepſit annus Græcorum 798.) *obiit Pherozes Rex, qui Barſumæ tyrannicam poteſtatem dederat; regnavitque poſt eum Balaſces ejuſdem filius annos quatuor.* Amrus poſtquam Hormiſdate dejecto Pherozem regnaſſe dixiſſet, ſubjungit: وقصد بلاد الترك

١٠ واخذه

واخذا مدنا كثيرة وفى الدفعة الثانية قطع به الزاد فى بعض المفازات التى ملكها بحيلة عملها عليه وزير ملك الترك واخذ اسيرًا . فاستجاش الفرس فى تخليص ملكهم بمرقيانوس ملك الروم قال يجب علينا معاونتهم لانهم لجوا الينا ولان ارقاديس استعان دفعة بيزدجرد فانفذ اليه احد قواده وتنصّر ذلك القايد واهله . وكتب الى ملك الترك فى اطلاق فيروز وقصده فخلاه وانصرف الى المداين وشرط عليه ان لا يعاود .

Hic Turcorum regionem invadens, plures urbes occupavit. Cumque iterùm eam expeditionem ſuſcepiſſet, exercitumque in deſerta loca duxiſſet, commeatum Duce regis Turcorum prohibente, captus eſt. Perſæ itaque ut Regem ſuum liberarent, ad Marcianum Romanorum Imperatorem profugere: qui annuit, inquiens: æquum eſt, ut opem illis feramus, quoniam ad nos confugerunt, & quoniam Arcadius olim quum Jezdegerdem rogaſſet, ab eodem obtinuit, ut copias ei mitteret, quorum Dux cum tota familia chriſtianam fidem amplexus eſt. Scripſit igitur ad Regem Turcorum, ut Pherozem liberum dimitteret. Dimiſſus autem, Modainam repetiit, poſtquam fidem obſtrinxerat, in illorum fines non ampliùs ſe incurſurum. Eadem ab Agathia, à Procopio, & à Joſue Stylita narrantur: ſed quos hìc *Turcos* Amrus appellat, illi vocant *Hunnos*, *Nephtalitas*, & *Ephtalitas*, ideſt, Hunnos albos: & quod Amrus ſub Marciano geſtum refert, illi Zenoni tribuunt; & quidem rectè: nam Marcianus anno 457. obiit; Zeno autem ab anno 474. ad annum 491. imperavit; Pherozes verò, ut ſuprà dictum eſt, anno 462. regnum iniit. Quod denique in ſecunda adversùs Hunnos expeditione Pherozem captum narrat, id à Joſue Stylita confirmatur, qui aſſerit Pherozem ter Hunnis bellum moviſſe, & in prioribus quidem duabus expeditionibus ab iis captum, deinde dimiſſum; in tertia verò interfectum. At Procopius lib. 1. de bello Perſico cap. 3. & 4. & Theophanes ad annum 1. & 2. Zenonis, duas tantùm Pherozis expeditiones memorant, in quarum ultima eum ſcribunt cum triginta filiis & univerſo Perſarum exercitu periiſſe. Idem Amrus ſubjungit motam à Pheroze in Chriſtianos perſecutionem, in qua Barſumæ operâ Babuæus Catholicus interfectus. Sed hæc fuſiùs narrata ſunt ſuprà. De ejuſdem verò Pherozis interitu hæc ſcribit. وبعد عود فيروز من بلد الترك قدّر ان سلامته كانت بنفسه عاد الى شرّه ورام ابطال دين النصرانية وعاود الترك وتقدم الى مرزبان كان له ان يهدم البيع والديارات الى حين عوده فهدم اسكول مار عبدا وهرب النصارى وفى يوم واحد قتل فى اجتيازه ثلثماية رجل من النصارى . ولما راى الترك رجوعه اليهم حاربوه وهزموه وقتلوا خلقاً من اصحابه وخاف ان يوخذ اسيرًا فقتل نفسه بسيفه وكفى الدنيا شرّه واراح الله البيعة من يده .

Pherozes è Turcorum regione regreſſus, ſuamque ſalutem propriæ virtuti adſcribens, nihilo melior evaſit, ſed chriſtianam religionem penitus delere ſtatuit. Rurſus itaque Turcos bello adoritur. Priùs autem quàm eam expeditionem ſuſciperet, Marzabani quidem (ita Duces appellant Perſæ) *præcepit ut eccleſias & cœnobia ſolo æquaret, donec ipſe ex acie rediret: ipſe verò Scholam ſancti Abdæ deſtruxit, Chriſtianis fugam inde arripientibus, quorum & trecentos una die interfecit, quos obvios habuit. At Turci inſtauratum ab eo adversùs ipſos bellum conſpicati, arma capiunt, Regem cum Perſarum exercitu profligant, multoſque ex ejus domeſticis interimunt. Ille verò ne ab hoſtibus caperetur, veritus, ſuo ſeipſum gladio interficit: atque ita ab ejus tyrannide Eccleſiam Deus liberavit.* Sed Barhebræus cauſam poſtremi Hunnici belli, in quo Pherozes periit, ex Zacharia Rhetore aliter refert: ait enim in Chron. Syr. Par. 1. in Vita Anaſtaſii Imperatoris. ܒܫܢ̈ܝܘܗܝ ܐܢܘܢ ܕܝܢ ܗܘܐ ܩܪܒܐ ܠܗܘܢ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ

ܘܗܘܢܝܐ ܫܕܪܘ ܠܗ ܕܠܐ ܡܣܦܩܐ ܠܗܘܢ
ܡܕܐܬܐ ܕܦܣܩ ܠܗܘܢ ܘܥܘܦܐ ܥܠ ܐܦܐ
ܪܗܘܡܝܐ ܫܩܠܝܢ. ܐܘ ܐܝܟ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܢܬܠܘܢ. ܐܘ ܩܪܒܐ ܢܬܛܝܒܘܢ. ܗܘ
ܕܝܢ ܦܝܪܘܙ ܕܢܟܠ ܠܗܘܢ ܐܡܪ
ܕܝܗܒ. ܘܟܕ ܐܙܠ ܗܦܟܘ ܗܘܢܝܐ.
ܦܝܪܘܙ ܕܝܢ ܟܕ ܐܟܢܫ ܚܝܠܘܬܗ
ܠܗܘܢܝܐ ܕܡܟܬܪܝܢ ܗܘܘ ܕܢܣܒܘܢ
ܡܕܐܬܐ ܩܛܠ ܠܗܘܢ ܘܕܐܙܠܘ. ܘܪܕܦ
ܐܢܘܢ. ܐܢܫ ܐܦܡܝܐ ܬܓܪܐ ܕܥܡ
ܗܘܢܝܐ ܗܘܐ: ܠܒܒ ܐܢܘܢ ܘܡܠܟ
ܕܢܣܡܘܢ ܒܣܡܐ ܒܕܘܟܬܐ ܕܗܘܬ ܒܗ
ܡܘܡܬܐ: ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܡܘܒܕ ܠܦܪܣܝܐ
ܕܕܓܠܘ. ܘܟܕ ܥܒܕܘ ܗܘܢܝܐ ܐܪܥܘ
ܠܦܪܣܝܐ ܘܩܛܠܘ ܠܦܝܪܘܙ ܘܚܒܠܘ
ܠܦܪܣ ܘܗܦܟܘ ܠܐܬܪܗܘܢ.

Sub Zenone miſerunt Hunni ad Pherozem Perſarum regem, aientes, ſtipendium ſibi ab ipſo pactum nequaquam ſufficere; duplo plus à Romanis ſolvi. Aut igitur Perſæ tantundem ſolverent, aut bellum pararent. Quos Pherozes decipere volens, reſpondit, ſe utique quod petebant, daturum. Eo pacto Hunni rediere. Pherozes verò eductis copiis, Hunnos quidem qui ſtipendii recipiendi cauſa remanſerant, interfecit, cæteros verò qui abierant, inſequutus eſt. Tùm Apameenſis quidam Græcus mercator, qui cum Hunnis erat, æquo animo eos eſſe juſſit, conſuluitque, ut ubi jusjurandum factum fuerat, thus adolerent: Deum enim perjuros Perſas deleturum. Quumque id illi feciſſent, Perſis obviam facti, Pherozem occiderunt, depopulataque Perſide, in regionem ſuam rediere.

Balaſces. Balaſces, quem alii Blaſen, Blaſſum, Balbam, & Obolam vocant; Pherozis frater ſecundùm Joſue Stylitam ac Theodorum Lectorem, vel filius juxta Barhebræum, regnum iniit anno 488. quumque illud annos quatuor utrinque incompletos tenuiſſet, ineunte anno 491. excæcatus fuit à Cavade, regnoque exturbatus. Ita Agathias lib. 4. Theodorus lib. 2. pag. 566. Joſue Stylites citatus à nobis Tom. 2. pag. 264. & Barhebræus, cujus verba ex Chron. Syr. Par. 3. ſuprà retuli, ubi de Pheroze. Hic tamen auctor in eodem Chron. Par. 1. quum de Zenone Imp. loquitur, duo de Balaſce affirmat, quæ neque ſecum, neque cum iis, quæ Par. 3. ſcribit, ſtare poſſunt: ait enim: ܘܒܫܢܬ ܬܫܥ ܕܙܢܘܢ
ܐܡܠܟ ܒܦܪܣܝܐ ܒܠܐܫ ܫܢܝܢ
ܐܪܒܥ. ܘܒܫܢܬ ܚܕܥܣܪܐ ܕܝܠܗ
ܐܡܠܟ ܒܬܪ ܒܠܐܫ ܩܒܐܕ ܒܪ
ܦܝܪܘܙ ܫܢܝܢ ܚܕܥܣܪܐ.

Anno Zenonis nono regnavit in Perſide Balaſces annos quatuor. Anno autem ejuſdem (utique Zenonis) *undecimo poſt Balaſcem regnavit Cavades Pherozis filius annos undecim.* Si Balaſces regnavit annos quatuor regnumque anno Zenonis undecimo iniit, Cavades itaque non anno Zenonis undecimo, ſed tertio decimo regnare cœpit. Præterea idem Barhebræus Par. 3. refert, Pherozem anno Græcorum 799. Chriſti 488. periiſſe, à quo ſi initium regni Balaſcis ducatur, eum regno exturbatum conſtat anno Græcorum 802. Chriſti 491. vel ſaltem anno Græcorum 801. Chriſti 490. ut idem Barhebræus affirmat in eadem Par. 3. poſt citata de Pherozis interitu & Balaſcis inauguratione verba, inquiens:

ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܩܒܐܕ ܐܚܘܗܝ ܒܫܢܬ
ܬܡܢܡܐܐ ܘܚܕܐ ܕܝܘܢܝܐ.

Et regnavit poſt eum (Balaſcem) *Cavades ipſius frater anno Græcorum octingenteſimo primo.* Atqui Zeno Imperium iniit anno Chriſti 474. obiitque die 9. Aprilis anni 491. ut eſt

eſt certum. Nonus itaque & undecimus illius annus in annos Chriſti 483. & 485. confertur, quibus necdum Pherozem interiiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Pagius, qui obitum Pherozis ad annum 481. conſignaverat, eodem quoque anno Balaſcem regnaſſe, anno verò 485. dejectum fuiſſe affirmat. Procopius verò lib. 1. de Bello Perſico cap. 5. ab omnibus diſcrepat, quum ait, Pherozi Cavadem ſucceſſiſſe; Cavadi verò ob legem de promiſcuo feminarum uſu ejecto Balaſcem ſubſtitutum fuiſſe. Sed ejecto ob eam cauſam Cavadi, ex omnibus Scriptoribus liquet Zamaſphem, de quo mox ſermo erit, non Balaſcem ſuffectum. Amrus nullam Balaſcis mentionem facit, ſed Pheroze mortuo Cavadem gubernacula regni ſuſcepiſſe ſcribit: paucos nimirùm annos, quibus is regnaverat, Cavadi tribuens. Cauſam ejectionis Balaſcis ejuſque excœcationis, Joſue Stylites accuratè deſcribit. *Balaſces*, inquit, *quum exercitum ob pecuniæ defectum alere non poſſet, à ſuis ſpretus, Magorum etiam factione oculis orbatus, regno exuitur, eique Cavades Pherozis filius, qui obſes apud Hunnos fuerat, ſubſtituitur. Magorum autem in Balaſcem odii cauſa erat, quod eorum leges parvipenderet, & balneas ædificare cogitaret.* Perſarum Reges quum idolorum cultores eſſent, nunc Zoroaſtrianorum Magorumque ſectam, nunc Manichæorum profitebantur. Cavadem Zoroaſtrianis faviſſe, Choſroëm verò ipſius filium Manichæis, ex Amro mox videbimus.

Cavades. Cavades, ſeù Cabades, Pherozis filius ineunte anno 491. Zenone adhuc vivente inauguratus, ob latam de communi uxorum uſu legem à Satrapis ad necem quæſitus, ad regem Hunnorum profugit, eique Zamaſphes ſubſtituitur. Vide Tom. 1. pag. 265. Tom. 2. pag. 407. & hoc Tom. pag. 384. Pagius, qui initium regni Cavadis ab anno 485. ducit, ejus abdicationem ad annum 496. refert: idque ex eo, quia communis fert Scriptorum opinio Cavadem *annos undecim* regnaſſe, antequam ad Hunnos profugiſſet, ut Agathias lib. 4. diſertè affirmat, inquiens: *conſpiratione facta omnibuſque inſurgentibus, eum* (Cavadem) *abdicant, undecimo ex quo regnarat, anno, & in Lethes caſtellum conjiciunt: regni verò poteſtatem in Zamaſphem transferunt, qui & ipſe Perozi filius erat.* Verùm quum ex una parte certum ſit Cavadem anno poſtremo Zenonis, hoc eſt, ineunte Chriſti 491. regnum iniiſſe, ut ſuprà oſtenſum pag. 384., ex altera verò parte conſtet tùm Zamaſphem Cavadi ejecto ſubſtitutum, tùm etiam Cavadem ipſum recuperato regno circa finem menſis Auguſti anni Chriſti 502. in Romanorum ditionem irrupiſſe & anno ſequenti Amidam cepiſſe; neceſſariò ſequitur, ipſum antequam regno exturbatus fuiſſet, minus annis undecim regnaſſe: alioquin nullus Zamaſphi locus relinqueretur; maximè ex eorum ſententia, qui annos quatuor Zamaſphi tribuunt: ſequeretur enim Cavadem anno 501. ejectum, & Zamaſphen quarto poſt anno, hoc eſt, Chriſti 505. regnum abdicaſſe: adeoque non ſub Cavade, ſed ſub Zamaſphe memoratam Scriptoribus omnibus in Romanorum fines Perſici exercitus irruptionem contigiſſe: quæ omnia Græcis, Latinis, Syris, Arabibuſque Hiſtoricis repugnant. Quamobrem undecim illos Cavadis annos exiſtimo intelligendos eſſe de toto temporis ſpatio, quod ab ejus inauguratione uſque ad recuperatum regnum effluxit, complectendo illos etiam annos, quos Zamaſphes, Cavade apud Hunnos commorante, regnavit. Conjecturam meam duo Barhebræi loca confirmant. Primus in Chron. Syr. Par. 1. in Vita Anaſtaſii Imperatoris.

ܘܒܫܢܬܐ ܚܕܥܣܪܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܡܪܕܘ ܒܗ ܦܪ̈ܣܝܐ
ܘܐܣܪܘܗܝ ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܩܣܛܪܐ ܕܛܥܝܘܬܐ
ܘܐܩܝܡܘ ܒܕܘܟܬܗ ܠܙܡܣܦ ܐܚܘܗܝ ܘܐܡܠܟ ܬܪܬܝܢ
ܫܢܝܢ

ܟܠ ܐܢܫܘܗܝ ܘܐܙܟܝܘܗܝ ܘܩܛܠܗ
ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܟܢ ܫܢܝܢ ܬܠܬܝܢ.

Anno ejus (hoc eſt, Anaſtaſii, inquit) *octavo rebellavit adverſùs Cavadem Zamaſaphes ejus frater, qui annis duobus regnavit. Cavades verò quum fugiſſet, collectis copiis cum fratre congreſſus, eum vicit interfecitque: atque ita poſthæc regnavit annis triginta*. Atqui octavus Anaſtaſii annus incidit in annum Chriſti 498. cui ſi duos annos regni Zamaſphis adjicias, habebis reditum Cavadis anno Chriſti 500. exeunte, & 501. ineunte: ab anno verò 491., quo idem Cavades inauguratus fuit, uſque ad annum 501. quo regnum recuperavit, ſunt *undecim anni*. Alter Barhebræi locus in eodem Chron. Syr. Par. 3. in Vita Babuæi Epiſcopi Seleucienſis. ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܩܡ
ܙܡܣܦ ܒܪ ܦܝܪܘܙ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪܣܝܐ
ܘܐܚܕܗ̇ ܡܢܗ ܡܠܟܘܬܐ ܒܬܪܗ ܘܐܡܠܟ
ܗܘ ܩܘܐܕ ܬܘܒ ܫܢܝܢ ܒܬܪܗ
ܒܬܪ ܐܢܫܘܗܝ. ܘܡܝܬ ܒܗ ܗܘ

ܩܘܐܕ ܠܘܬ ܗܘܢܝܐ ܘܒܚܝܠܗܘܢ
ܗܦܟ ܘܐܚܕܗ̇ ܠܗ ܒܡܠܟܘܬܐ
ܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܣܛܪ ܡܢ
ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܕܐܡܠܟ
ܙܡܣܦ ܐܚܘܗܝ.

Per idem tempus inſurrexit Zamaſaphes Pherozis filius adverſùs Cabadem, eumque regno dejecit, poſtquam idem Cabades poſt Balaſcem fratrem annos undecim regnaſſet. Tùm verò Cabades ad [1] *Hunnos profectus, eorum ope regnum recuperavit, quod & tenuit annis* [2] *quadraginta duobus præter duos annos, quibus Zamaſaphes ejus frater regnavit*. Etſi prior hujus loci pars, in qua dicitur Cavades regno dejectus poſtquam illud annos undecim tenuiſſet, videatur contrarium aſſerere; ex ſequentibus tamen exponenda eſt, ubi idem Cavades poſt Balaſcem univerſim regnaſſe narratur annos quadraginta duos, præter duos annos, quos Zamaſphes eodem ejecto regnaverat. Ab anno igitur 491. quo Cavades regnare cœpit, uſque ad ejuſdem obitum ſi annos 42. (utique incompletos,) numeres,

NOTÆ.

1 *Hunnos*. In textu pro ܗܘܢܝܐ, quæ vox *Hunnos* ſignificat, perperàm legitur ܝܘܢܝܐ hoc eſt, *Jones*, ſeu *Græci*. Neque enim Cavades ad Græcos, ſed ad Hunnos confugit. Videtur tamen hic error Barhebræo, non amanuenſi tribuendus, quum de eodem Cavade apud Jones exule ſubjungat:
ܬܡܢ ܝܠܦ ܥܠ ܕܟܪܣܛܝܢܐ ܘܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܒܫܘܠܛܢܗ
ܕܦܠܝܓܝܢ ܠܘܬ ܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܘܕܠܐ
ܠܐ ܡܩܒܠܝܢ ܠܗܘܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ.

Ibi intellexit res Chriſtianorum, & Neſtorianorum ſuæ ditionis, hos ſcilicet ab omnibus fidelibus diſſentire, eoſque ſectari ac recipere, quos cæteri omnes rejecerunt damnaruntque: Nam apud Græcos potuit Cavades diſcrimen inter Catholicos & Neſtorianos diſcere, non apud Hunnos agreſtem & à chriſtiana religione alienam gentem.

2 *Annis quadraginta duobus*. Ita emendavi errorem amanuenſis, qui habet ܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܫܢܝܢ *quadraginta ſex*. Pro lectione noſtra ſtat ipſe Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. in ejuſdem Babuæi vita, ubi de initio regni Cavadis ait: ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܩܘܐܕ ܐܚܘܗܝ ܒܫܢܬ
ܬܡܢܡܐܐ ܘܚܕܐ ܕܝܘܢܝܐ.

Et regnavit frater ejus Cavades poſt eum (Balaſcem) *anno Græcorum octingenteſimo primo*.
De obitu verò ejuſdem: ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ
ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ ܡܝܬ ܩܘܐܕ ܒܪ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ:

Anno Græcorum octingenteſimo quadrageſimo tertiò mortuus eſt Cavades Pherozis filius Rex Perſarum. A primo autem ſuprà octingenteſimum anno uſque ad quadrageſimum tertium ſunt anni duo, non ſex ſuprà quadraginta.

res, habebis eum obiiſſe anno Chriſti 531. quo & Pagius ejus obitum conſignat. In his autem annis biennium regni Zamaſphis comprehenditur à Barhebræo: adeoque ex illius ſententia priores undecim anni Cavadis totum illud ſpatium complectitur, quod ab initio regni ejuſdem uſque ad ejectionem Zamaſphis reditumque ipſius Cavadis excurrit, hoc eſt, ab ineunte anno Chriſti 491. uſque ad annum 501. exeuntem.

Zamaſphes Pherozis filius.

Zamaſphes Cavadis frater, quem Joſue Stylites ܙܡܣܦ *Zamſaphem*, Barhebræus ܙܡܐܣܦ *Zamaſaphem*, & Elias Damaſcenus جاماسب *Giamaſabem* appellant, ab anno Chriſti 498. ad annum 501. quibus Cavades apud Hunnos commoratus eſt, regnum adminiſtravit. Poſtquam enim Cavades Hunnorum ope ad ſua remiſſus fuit, *ſua ſponte*, inquit Agathias, *regio ſolio exceſſit, regnumque potiùs relinquere cenſuit*. Idem Agathias ſubdit, *eum annos quatuor regno potitum fuiſſe*: utrinque ſcilicet incompletos, ut ex ſuprà dictis conſtat. Pagius initium regni Zamaſphis ducit ab anno 496. finemque in annum 501. collocat: ut nimirùm undecim annis Cavadis locum daret, quos ab anno 485. inchoat. Sed jam demonſtratum eſt, & Cavadem non ante annum 491. regnum iniiſſe, & in undecim ejus annis tempus quoque regni Zamaſphis comprehendi. Hinc Zamaſphes in ſerie Arabica Regum Perſarum omittitur, ejuſque anni ad Cavadem referuntur.

Cavades Pherozis filius iterùm.

Cavades, abdicante Zamaſphe, iterùm regnum occupat ab an. 501. ad annum 531, quo moritur. Quoad triginta iſtos poſteriores Cavadis annos conveniunt Scriptores omnes: non tamen quoad annum, quo mortuus eſt. Nam Baronius obitum ejus ad annum Chriſti 530. conſignat. Barhebræus mortuum affirmat Cavadem *anno Græcorum* 843. qui in annum Chriſti 532. incidit. Sed verior ſententia mihi videtur, quæ mortem ejus ad annum 531. collocat: nam Agathia teſte, annus Juſtiniani quintus erat, quum Cavades deceſſit: hoc eſt, Chriſti 531. Vide Pagium ad annum 530. num. XI. Barhebræus ſibi non conſtat, dum in Par. 3. Chronici Syriaci in vita Babuæi ſcribit Cavadem *anno Græcorum* 843. hoc eſt, Chriſti 532. obiiſſe; in prima verò Par. in vita Juſtiniani Imp. de Choſroë Cavadis filio ac ſucceſſore ait, ܘܒܫܢܬܐ ܐܪܒܥ ܕܝܠܗ ܐܡܠܟ ܥܠ ܦܪܣܝܐ ܟܘܣܪܘ ܒܪ ܩܘܐܕ. *Anno ejus* (Juſtiniani) *quarto regnavit Perſis Choſroës Cavadis filius*: nam quartus Juſtiniani annus in Chriſti annum 530. competit. Amrus oſcitanter ſcribit dejecto ob legem de promiſcuo feminarum uſu Cavadi, ſtatim filium ejus Choſroëm Anuſcervanum ſubſtitutum fuiſſe.

ولما ملك قباد بن فيروز استخرج المياة وبنى
المدن وراى ان يقوى مذهب زرادشت في اباحة
النسا والرجال اباحة البعض مع البعض وغلظ
ذلك على المجوس لاجل نسايهم واجتهدوا الى
ان خلع وملك بعده انوشروان وكان متفلسفا
محبا للنصارى فظهر مذهب ماني وعدل عن
مذهب زرادشت وهو الذي بنى الايوان باسفانيره

Quum Cavades, inquit in Vita Acacii, *Pherozis filius regnum ſuſcepiſſet, aquas duci urbeſque ædificari juſſit; Zaradoſti verò* (hoc eſt, Zoroaſtri) *ſectam de communi feminarum virorumque commercio ſtabilire conatus eſt. Cujus rei cauſa propter ſuas uxores Magi indignati, depoſitionem ejus procurarunt. Regnavit autem poſt eum Anuſcervanus, Philoſophiæ & Chriſtianorum ſtudioſus, qui ſectam Manetis Zoroaſtrianæ prætulit, palatiumque in Spanira* (Cteſiphonte) *exſtruxit*. Sed inter Cavadis dejectionem, & Anuſcervani inaugurationem anni integri duo ſuprà triginta ex dictis effluxere. Cavadis

dis geſta ab anno Chriſti 502. ad annum 507. ex Joſue Stylita & ex Zacharia Rhetore deſcripta habes Tom. 1. pag. 272. & Tom. 2. pag. 56. & ſeqq. ubi de Amidæ expugnatione, Edeſſæ obſidione, & Daræ urbis conditu. Quod autem Zacharias cit. tom. 2. pag. 57. Cavadi refert Chriſtum Dominum dixiſſe, ne Amidæ obſidionem ſolveret, id ab Amro quoque narratur in hæc verba:

وفي هذه الايام فتح قباد لامد وانه سمع
شخصًا يقول له توقف فانك تفتحها فلما دخلها
راى صورة سيدنا في البيعة فقال هذا رايت وهو
يقول لي توقف فانني افتحها على يديك فسجد
للصورة وكف من النصارى ؛

Per eadem tempora Cavades Amidam obtinuit. Audiverat autem quemdam ſibi dicentem: mane, donec eam expugnes. Ingreſſus verò urbem, videnſque imaginem Domini noſtri in Eccleſia, Hunc, ait, vidi dicentem mihi, mane, quoniam urbem tibi expugnandam tradam. Adoravit itaque Imaginem, & à Chriſtianorum cæde abſtinuit. Idem Amrus in vita Silæ addit, Cavadem Chriſtianis faviſſe, cauſamque ad Jozachum Huzitarum Epiſcopum refert, inquiens:

وكان قباد يكرمه بسبب يوزق اسقف الاهواز
لانه شفاه من علة كان به وكان النصارى لاجل
ذلك على سكون وبنيت البيع ؛

Eum (hoc eſt, Silam) *Cavades honorabat propter Jozachum Huzitarum Epiſcopum, qui ipſum à morbo curaverat. Quam ob rem Chriſtiani pace fruebantur, & eccleſias ædificarunt.* Sed Cavadem chriſtianis Catholicis; non Neſtorianis propenſum fuiſſe, Barhebræus disertè affirmat in Vita Babuæi, etſi eum Regis favorem ad Monophyſitas detorquere videtur.

ܘܝܠܦ ܬܡܢ ܨܒܘܬܗܘܢ ܕܡܫܝܚܝܐ
ܘܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܒܐܬܪܗ ܘܡܠܟܘܬܗ ܕܠܐ ܠܚܘܕ
ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܦܠܝܓܝܢ ܐܠܐ
ܠܗܢܘܢ ܕܟܠܗܘܢ ܕܚܩܘ ܘܐܚܪܡܘ ܢܩܦܝܢ
ܘܡܩܒܠܝܢ. ܐܦ ܟܕ ܡܢܝܚ ܗܘܐ ܐܡܝܢܐ
ܡܘܕܒ ܦܝܪܘܙ ܐܟܘܣ ܡܠܟܐ ܕܗܘܢܝܐ
ܠܪܘܡܝܐ. ܘܟܠܝܐ ܡܢ ܡܫܝܚܝܐ
ܢܣܛܘܪ ܠܡܗܝܡܢܐ ܡܢ ܐܬܪܗܐ
ܘܡܫܡܫܐ ܠܒܝܬ ܐܒܗܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ.
ܟܪܙܘ ܗܢܐ ܐܝܟ ܠܡܫܝܚܝܐ:
ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܢ ܗܘܐ ܠܐܒܗܬܗܘܢ ܕܟܠ
ܢܦܠ ܡܢ ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܠܟܠ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܕܝܢܐ ܘܠܐ ܡܢ
ܣܘܪܝܐ ܟܢܘܫܝܗܘܢ. ܐܝܟ ܗܘܐ ܕܝܢ
ܒܝܘܡܐ ܐܢܐ ܡܢܝܐ ܐܝܟ ܕܫܡܥܘ
ܫܡܥܘܢ ܡܢ ܟܠ ܢܦܩ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ
ܟܕ ܡܠܟ ܟܢܝ ܠܐܪܡ ܫܘܒܐ.
ܗܢܐ ܕܝܢ ܐܣܛܘܠ ܢܦܫܗ ܘܡܠܟܘܬܐ
ܫܘܟܪ ܟܠ ܠܟܠܗ ܘܢܦܩ ܒܢܝܗ
ܫܘܦܢܐ ܘܢܦܘܩ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܘܫܡܥܢ
ܘܒܟܠܗ ܟܠ ܦܪܣ ܘܢܝܚܐ ܠܐܘܪܗܝܐ
ܘܒܟܬܒܐ ܢܦܫܗ ܒܢܝܐ ܘܡܠܟܘܬܗ
ܡܢ ܦܘܠܐ ܘܕܝܢܐ ܡܕܡ
ܡܟܢ ܗܘܢܐ. ܘܟܠ ܐܝܟܐ ܕܢܦܩ:
ܢܦܩ ܒܝܬܐ ܐܪܥܐ ܡܢ ܐܘܡܢܐ ܘܡܠܟܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܡܢܝܢܝܢ ܡܢ ܐܬܪܗܐ
ܘܢܣܛܘܪܝܢܐ. ܘܐܡܪ ܐܝܟ ܠܟܠܡܫܝܚܐ
ܟܠܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܢ ܐܢܫܝܢ ܟܗܢܐ
ܡܫܝܚܝܐ ܘܡܠܟܘ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ
ܘܐܠܦ ܘܐܠܗܡܫܝܚܝ ܟܠܦܘܪܣܐ
ܘܗܘ ܕܝܢ ܟܠܝܗܘܢ ܐܡܝܢܐ
ܡܢ ܣܓܝܐܘ ܕܒܪܨܘܡܐ.

Ibi compertas habuit (inquit, hoc eſt, poſtquam è Perſide ad Hunnos fugit, quos Barhebræus Græcos perperàm appellat.) *res Chriſtianorum, & Neſtorianorum ſuæ ditionis: hos ſcilicet ab omnibus fidelibus diſſentire, eoſque ſectari ac recipere, quos ceteri omnes rejecerunt damnaruntque. No-*

verat etiam, quomodo Pherozes ipſius pater poteſtatem Barſumæ dederat, qui vim fidelibus intulit, ut à fide patrum Occidentalium recederent. Quamobrem eos vehementer oderat, maximè verò quod Patres eorum, cerneret nefariis nuptiis pollui, Catholicum, inquam, & Epiſcopos; fornicationem autem ab ipſis nihili pendi. Erat autem per id tempus Presbyter quidam, Simeon nomine, ex Beth-Arſam pago apud Seleuciam ſito, vir orthodoxus. Hic quum regis Cavadis animum comperiſſet, eum adiit, juſſionemque ab eodem obtinuit, ut totam terram Sennaar, Perſidemque univerſam perluſtraret, atque Orthodoxos excitaret, ut liberè conventus facerent, impetumque Neſtorianorum retunderent. Hæc igitur peregit. Quacumque autem pertranſiit, chirographum ex Armenis, Græcis Syriſque accepit, profitentibus ſe à fide Neſtorianorum alienos eſſe; literaſque ſubſcriptionibus ſingulorum firmatas ad Regem attulit, qui ſigillo regio eaſdem confirmavit: appellatæque ſunt Codices confeſſionis, & in eccleſia Tagriti urbis repoſitæ, quæ ſola corruptionem Barſumæ evaſerat.

Choſroës Anuſcervanus.

Choſroës, cognomento Anuſcervanus, ſeù Nuſcervanus, Cavadis filius, poſt diem 19. Februarii anno Chriſti 531. regnum iniit, quumque illud per annos 48. tenuiſſet, obiit anno 579. Initium regni Choſroæ ex dictis de obitu Cavadis colligitur: conſtat etiam ex martyrio ſanctæ Siræ, quæ anno 559. paſſa dicitur anno ejuſdem Choſroæ vigeſimo octavo, ut rectè obſervat Pagius ad annum 530. num. XI. idemque deducitur ex Amro, qui Tom. 2. pag. 412. obitum Marabæ Neſtorianorum Patriarchæ conſignat ad annum Græcorum 863. Chriſti 552, eumque annum dicit eſſe regni Choſroæ vigeſimum primum. Annos verò 48. eum regnaſſe liquet tùm ex Agathia & Procopio, quos idem Pagius citat; tùm etiam ex Arabe Auctore Chronologiæ regum Perſarum: ex quorum ſententia ſequitur, ipſum anno 579. deceſſiſſe. Barhebræus ab his diſſentit, dum inaugurationem Choſroæ ad annum Græcorum 843. obitumque ad annum 889. refert:

ܘܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ
ܕܝܘ̈ܢܝܐ ܡܝܬ ܩܘܐܕ ܒܪ ܦܝܪܘܙ
ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܘܐܡܠܟ ܟܣܪܘ
ܐܢܘܫܪܘܢ ܒܪܗ ܚܠܦܘܗܝ:

Anno Græcorum (inquit in 3. Par. Chron. in vita Babuæi) *octingenteſimo quadrageſimo tertio mortuus eſt Cavades Pherozis filius Rex Perſarum, eique in regno ſucceſſit Choſroës Anuſcervanus ipſius filius.* Et in vita Kamjeſu. ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ
ܘܬܫܥ ܡܝܬ ܟܣܪܘ ܐܢܘܫܪܘܢ
ܘܡܠܟ ܚܠܦܘܗܝ ܗܘܪܡܝܙܕ.

Anno Græcorum *octingenteſimo octogeſimo nono obiit Choſroës Anuſcervanus, quem Hormiſdates filius excepit.* Et in prima Par. ejuſdem Chronici in vita Juſtiniani: ܘܒܫܢܬ
ܐܪܒܥ ܕܝܠܗ ܐܡܠܟ ܥܠ ܦܪ̈ܣܝܐ
ܟܣܪܘ ܒܪ ܩܘܐܕ ܫܢ̈ܝܢ ܡܙ.

Anno ejus (Juſtiniani) *quarto regnum iniit Choſroës filius Cavadis, idque annos ſeptem ſuprà quadraginta tenuit.* Sed præterquàm quod falſum eſt Choſroëm anno Græcorum 843. hoc eſt Chriſti 532. inauguratum fuiſſe, Barhebræus hìc in tribus ſibi repugnat: primum quod annum quartum Juſtiniani, quo initium regni Choſroæ collocat, fuiſſe Græcorum ait octingenteſimum quadrageſimum tertium: nam Juſtinianus imperare cœpit anno Chriſti 527. adeoque annus Græcor. 843. idemque Chriſti 532. ſextus, non quartus Juſtiniani annus eſſet. Deinde ab anno Græcorum 843. ad annum 889. anni fluxere triginta ſex, non triginta ſeptem. Demùm quum in vita Babuæi dicat, eum anno Græcorum 889. obiiſſe, in prima Parte Chronici

nici in vita Tiberii Imperatoris ſcribit id factum anno poſt: [illegible]

Eodem anno, quo Tiberius imperium iniit, hoc eſt, Græcorum 890. (Chriſti 579.) *mortuus eſt Choſroës*: atqui Tiberius imperare cœpit à die 26. Septembris anni Chriſti 578. ut ex Auctore Chronici Alexandrini demonſtrat Pagius ad annum prædictum numero 3. Idem Barhebræus Choſroæ geſta annis non ſuis refert. Nam ut Procopius lib. 2. de Bello Perſico cap. 9. & ſeqq. Continuator Marcellini, Marius in Chronico, Agathias lib. 2. Auctor Chronici Edeſſeni, aliique narrant, Choſroës anno Chriſti 540. Juſtiniani 13. primam expeditionem adversùs Romanos ſuſcepit, in qua Antiochiam captam diripuit: & per quatuor ſequentes annos cum Romanis pugnavit: Anno 545. inducias quinquennales cum Juſtiniano fecit: quas in alios quinque annos poſtea inſtauravit. Anno 556. pacem, quæ rupta fuerat, per aliud quinquennium firmavit, eoque abſoluto eandem anno 561. iterùm ſtatuit obſervavitque uſque ad annum 572. quo indictum Romanis bellum uſque ad obitum, hoc eſt, uſque ad ann. 579. geſſit. At Barhebræus initium expeditionis Choſroæ ad annum regni ejus octavum, Juſtiniani undecimum ponit; nec pacem aliquando cum Romanis factam memorat, niſi poſt obitum Juſtiniani, quam poſtea propter Armenos, qui ad Romanos confugerant, ruptam affirmat.

[illegible]

[illegible]

Et pax fuit (poſtquam ſcilicet regnum iniit Choſroës, inquit in vita Juſtiniani) *Romanos inter ac Perſas per annos ſeptem. Anno autem undecimo Juſtiniani rupta eſt: eodemque anno aſcendit Choſroës, & Callinicum* (Amro aliiſque Arabibus ſcriptoribus الرقة *Raka* appellatur) *totamque Meſopotamiam diripuit. Item Edeſſam invaſit, quam quum expugnare nequiviſſet, Batnas depopulatus abiit. Poſthæc Antiochiam petiit, expugnavit, incendit, & univerſim populatus eſt, Perſis ipſos marmoreos parietum ſtipites inde in Perſidem aſportantibus. Rurſùs Perſæ in univerſam Limitis* (confinium ſcilicet utriuſque Imperii) *regionem irrumpunt, & Callinicum atque Beth-Balas devaſtant, oſſa ſancti Bacchi martyris aurumque, quo ſancti Sergii arca tegebatur, auferentes*. Et in vita Babuæi:

[illegible]

ܘܠܐ ܐܡܪ ܠܡܕܡܥܡܘ : ܐܬܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝ
ܐܬܪܐ ܘܒܙ ܟܡܕܢܬܐ ܘܐܘܩܕ ܠܥܡܗ
ܟܡܐ ܫܢܝܐ . ܘܫܒܐ ܐܘܬܒܗ
ܠܡܒܘܓ . ܒܫܢܬ ܕܐܘܪܗܝ ܗܘܐ ܒܫܢܝܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܫܒܐ ܟܠܗܘܢ ܫܒܝܐ ܡܢ
ܠܦܪܣ ܐܬܚܦܝܘ ܘܣܓܝܐܐ ܗܘܘ .

Poſt annos octo Antiochiam petiit, incenditque, ejuſque incolas captivos duxit, quibus habitandam Mabuzam 1 *condidit, Antiochiæ nomine urbi impoſito. Quarto poſt anno, hoc eſt,* Græcorum 885. *quum Edeſſam fruſtrà tentaſſet, habitatores ejus regionis quotquot ceperat, in Perſidem tranſtulit. Tùm verò multiplicati ſunt in Oriente orthodoxi. Verùm nullus erat in Oriente Epiſcopus præter Carem Sigaræ Epiſcopum.* Cætera deſcripſi Tom. 2. p. 411. Pergit Choſroæ prælia ſub Juſtino juniore deſcribens.

ܘܒܫܘܪܝܐ ܡܢ ܒܫܝܢܐ ܗܘܘ
ܐܡܪܐ ܬܪܝܗܘܢ ܘܡܘܗܒܬܐ ܫܕܪ
ܝܘܣܛܝܢܘܣ ܒܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܠܟܣܪܐ ܒܐܝܕ ܝܘܚܢܢ ܦܛܪܝܩܝܣ
ܩܠܘܢܝܩܝܐ . ܟܕ ܕܝܢ ܦܪܣܝܐ ܐܠܨܘ
ܠܐܪܡܢܝܐ ܕܢܣܓܕܘܢ ܠܢܘܪܐ
ܐܝܟ ܡܓܘܫܐ : ܡܪܕܘ ܐܪܡܢܝܐ ܘܠ
ܦܪܣܝܐ ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܪܗܘܡܝܐ .
ܘܫܠܡܐ ܐܬܦܣܩ ܗܘܐ :

At primum quidem pacem uterque colebat, (Choſroës ſcilicet & Juſtinus) *ita ut munera etiam Juſtinus anno imperii ſui ſecundo eidem Choſroi per Joannem Patricium Callinicenſem mitteret. Quum autem Armenos ad ignem inſtar Magorum adorandum compellere Perſæ cœpiſſent, ab his Armeni deficientes, ad Romanos confugerunt: atque ita pax rupta eſt.* Eo in bello refert, obſeſſam à Romanis fruſtrà Niſibin, Daram 2 verò à Perſis dolo captam, poſtquam Juſtinus Marcianum Ducem injuria amoviſſet, in eaque expeditione interfectos affirmat viros centum quinquaginta millia, captos nonaginta millia: mox Antiochiæ, Beth-Balas, & Kenneſrini regiones, & Apameam ipſam direptam, captivis biſcentum nonaginta duobus millibus in Perſidem tranſmiſſis, duobus verò virginum millibus Turcorum genti dono datis, quæ in rapidum flumen ſervandæ caſtitatis cauſa præcipites ſe egere. Choſroëm denique rupta iterùm pace, quæ à Juſtino per Zachariam legatum cum ipſo firmata fuerat; quum Sebaſten, & Melitenen incendiſſet, anno primo Tiberii Imperatoris, Græcorum 890. periiſſe. Amrus Anuſcervanum ſcribit Neſtorianis impensè faviſſe, adeo ut Abam ſeu Marabam ejus gentis Patriarcham, quem antea Magorum inſtigatione in carcerem detrudi juſſerat, in deliciis poſtea habuerit ejuſque colloquio, conſiliis, & operâ, maximè in expeditione adversùs filium, qui in Gandiſaporenſi regione rebellaverat, uſus fuerit; Joſephum verò, quem olim ob medicinam ſibi acceptiſſimum, Marabæ ſubſtituendum curaverat, ut ejuſdem ſectæ Epiſcopis faceret ſatis, Narſe medico Niſibeno procurante, Epiſcopatu dejici juſſerit; Ezechielem autem, qui

NOTÆ.

1 *Mabuzam*. Amrus in vita Joſephi Patriarchæ de conditu hujus urbis hæc habet.

وجرت في ايامه امور كثيرة مذمومة منها قصد
كسرى انطاكية وسبيه اهلها وبنايه لهم مدينة
على شكلها تسمى الرومية .

Ejus, hoc eſt, Joſephi, *diebus multa infauſta contigere, ut quum Choſroës Antiochiam petiit ejuſque incolas captivos abduxit, quibus aliam urbem Antiochiæ ſimilem condidit, quam Romæam appellant*: Romanorum ſcilicet civitatem.

2 *Daram*. Ejus, & Apameæ urbis expugnatio, necnon hiſtoria duorum millium Virginum, quæ hic à Barhebræo narratur, totidem ferè verbis legitur in Cod. Syr. Vat. de quo Tom. 2. pag. 62.

qui Joſepho defuncto ſucceſſerat, itineris, quod ipſe Choſroes in urbem Niſibin ſuſcepit, comitem habere voluerit. Eundem Anuſcervanum non modo Neſtorianorum ſtudioſum fuiſſe, ſed reliquos Chriſtianos etiam in Perſide ad eorum ſectam amplectendam coëgiſſe, affirmat Renaudotius Tom. 1. Liturg. Orient. pag. 360. & Tom. 2. in Præfat. idque ex his Theophanis verbis colligit. *Edeſſam*, (inquit Theophanes ad annum eræ Alexandrinæ 620.) *profectus Heraclius, eccleſiam ſub Choſrois temporibus à Neſtorianis occupatam, orthodoxis reſtituit*. Hinc deducit vir doctus, Neſtorianos ſub Choſroë Anuſcervano orthodoxis eccleſias eripuiſſe. *Choſrois Nuſchiſruani* (loquitur de Neſtorianis) *poteſtate abutentes, orthodoxos expulerunt Edeſſena ſchola & Eccleſia, quam Heraclius pace cum Perſis facta, primis poſſeſſoribus reſtitui curavit*. Verùm ut de Edeſſena Eccleſia primum diſſeram, quum Romanis Edeſſa ſub Juſtiniano ſubjecta eſſet, nec unquam in ditionem Choſroïs Anuſcervani deveniſſet, ut Procopius, Evagrius, Theophanes, auctor Chronici Edeſſeni, Barhebræus aliique docent; non apparet, quo pacto Neſtoriani ſub catholicis illius urbis præfecto & Epiſcopo Eccleſiam orthodoxis eripuiſſe potuerint. Renaudotius ad Anuſcervani tempora perperam refert, quæ ſub juniore Choſroë, cognomento Abruizo, poſt Mauricii Imperatoris obitum contigere: tunc enim Edeſſa cum aliis Meſopotamiæ ac Syriæ urbibus in poteſtatem Perſarum devenit, donec poſt ejuſdem Choſroïs Abruizi interitum ab Heraclio recuperata, Eccleſia etiam, quæ à Neſtorianis occupata fuerat, ab eodem Imperatore catholicis eſt reſtituta. De hoc juniore Choſroë loquitur Theophanes, non de Anuſcervano. Et hunc quidem Regem in orthodoxos, quàm in Neſtorianos propenſiorem fuiſſe. Barhebræus teſtatur, quum ejuſdem cum Maraba illius ſectæ præſule diſceptationem his verbis deſcribit.

ܟܕ ܐܬܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܡܪܝ ܐܒܐ ܩܕܡ ܟܣܪܘ
ܐܢܘܫܪܘܢ ܡܠܟܐ ܢܩܦܗ ܘܦܩܕ
ܠܡܩܡ ܡܢܗ ܠܬܘܒܐ ܘܐܡܪ ܠܗ .
ܡܛܠ ܕܝܢ ܒܥܐ ܐܢܬ ܠܥܡܡܐ ܕܬܪܝܨ
ܡܠܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܡܪܝܢ ܘܠܡܓܘܫܐ ܠܟܘܢ
ܡܥܠܝܢ ܘܥܡܡܐ ܐܝܟ ܘܠܐ ܐܡܪܝܢ
ܘܠܡܫܝܚܝܘܬ ܡܥܠܝܢ . ܘܐܬܚܙܝ ܗܘ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܒܗܝ ܕܠܡܥܡܕܘ ܠܘܬܗ ܠܐ
ܡܩܒܠ ܗܘܐ ܘܡܢ ܗܕܐ ܡܚܡܝܬ
ܗܘܐ . ܘܟܕ ܐܬܐ ܦܓܥ ܕܢܗܘܘܢ
ܠܡܠܟܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗܘ
ܠܡܪܐ ܟܠܐ ܘܠܡܓܘܫܐ ܠܟܘܢ
ܡܥܠܝܢ : ܘܐܢ ܠܡܫܘ ܠܐ ܐܡܪܝܢ
ܘܠܡܫܝܚܝܘܬܟܘܢ ܡܥܠܝܢ . ܘܥܠܐ
ܗܘ ܡܠܟܐ ܘܐܡܪ . ܕܟܠܗܘܢ ܡܓܘܫܐ
ܡܬܕܠܝܢ ܘܐܬܘ ܠܢܚܘܪܝܗܘܢ
ܡܥܕܝܢ . ܒܫܪܪܐ ܕܦܬܓܡܐ ܘܢܨܚܢܗܘܢ
ܡܢ ܡܫܝܚܝܐ ܒܩܘܪܒܢܗܘܢ
ܘܒܘܥܝܐ ܕܝܢܝܗܘܢ . ܐܡܪܐ ܡܠܟܐ
ܕܩܬܘܠܝܩܐ ܐܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܝܬܝܟ
ܐܝܟ ܕܥܡܪܐ ܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܕܝܠܟ :
ܐܘ ܕܝܢ ܠܡܘܬܐ ܐܝܬܝܟ : ܡܟܝܪܐ
ܐܣܝܪܐ ܢܦܩ ܘܐܡܪ ܐܣܝܪܐ ܐܝܬܝܟ
ܐܢܫܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܘܠܡܟܣ ܡܠܟܝܢ .
ܘܩܘܠܝܐ ܩܕܡ . ܘܐܢ ܠܡ ܡܬܒܥܐ
ܠܗ ܡܢ ܡܪܝܡ ܢܦܩ ܦܘܩܕܢܐ ܠܡܠܟܐ
ܡܠܟܐ : ܠܐ ܐܡܪܝܢ ܡܠܟܐ ܠܡܠܟܘܬܐ .
ܘܡܪܕܘܬܐ ܕܡܠܟܐ : ܗܘܐ ܐܢܫܐ ܠܡܠܟ ܠܟ
ܐܝܬܝܟ ܐܦܠܐ ܗܘܐ ܠܟ ܡܟܝܪ . ܘܗܘܢܝ
ܘܡܘܕܥ ܡܢ ܡܠܟܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܢܦܩܗ
ܠܦܘܩܕܢܐ ܘܐܡܪ : ܘܐܦ ܠܡܫܝܚܝܐ
ܐܝܬܝܟ ܡܢ ܕܟܠܗܘܢ ܕܝܢܐ .

ܘܟܠ

[illegible]

Abam Catholicum Choſroës Anuſcervanus ſapiens Rex aliquando arceſſens, de fide cum ipſo diſputavit, inquiens. *Cedo numerum gentium, quæ Mariam Deiparam dicunt, & Cyrillum ſuſcipiunt, earumque, quæ illam vocem reſpuunt & Neſtorium admittunt. Obmutuit ad hæc Catholicus: qui quum hinc mentiri non poſſet, inde veritati cedere cogeretur, tandem in anguſtias redactus: omnes, inquit, Chriſtianorum gentes vocem illam dicunt Cyrillumque ſuſcipiunt, nobis exceptis, qui id dicere recuſamus & Neſtorium admittimus. Tùm verò increpans ipſum Rex, ait. Ergone mentiri omnes dicemus, voſque ſolos veritatem habere? Enimverò palam fit, vos à Chriſtianorum cœtu non fide dumtaxat, ſed & operibus immenſum quantum diſtare. Vbinam gentium Catholicus aut Epiſcopus mulierem cohabitatricem habet, ut vos habetis? aut mortua Clericus uxore, alteram ducit, & poſt hanc aliam, ut Clerici veſtri faciunt? Catholicus reſpondit. Quod Deus Verbum ex Maria initium nequaquam ſumpſit, ideo nos Deiparam non dicimus. Quod verò ad feminas ſpectat, en ego mulierem non habeo, neque unquam habui. Mei verò præceſſores ex divino Apoſtolo id uſurparunt ajente, melius eſt nubere, quàm libidine uri. Quod autem Clerici plures ducunt uxores, unam poſt alteram, nihil prohibet. At Rex; futiles, inquit, hæ cauſæ ſunt inaneſque: ipſe enim Paulus ait, ſe eſſe Apoſtolum non ex hominibus, neque per hominem, ſed per Jeſum Chriſtum. Magi verò patres noſtri niſi illum Deum noſſent ex Virgine in Bethlehem natum, nequaquam ex Oriente ad eum adorandum abiiſſent aut munera ei obtuliſſent. Illud autem, melius eſt nubere, de ſecularibus ab Apoſtolo dictum eſt, quos carnis libido ſtimulat. Qui enim Apoſtolorum gradum obtinet, amore Dei, non conjugii deſiderio flagrare eum decet. Quod verò ait, Presbyter ſit unius uxoris vir, ſi laico duas ſimul uxores habere permiſiſſet, credibile eſſet, eum id Presbyteris negare voluiſſe. Tibi igitur conſulo, ò Aba Catholice, ut ab hac ſecta recedens, reliquis Chriſtia-*

ſtianis populis te adjungas, quo fiet, ut honorem tùm apud me, tùm apud ipſos conſequaris. Quum autem ille Regi obtemperare recuſaret, ab eodem Seleucia ejectus, in Adorbiganam abiit, ibique commoratus eſt. Paulò poſt exiſtimans Choſroëm Regem facti oblitum fuiſſe, Seleuciam repetiit. Id verò quum Rex accepiſſet, catenis vinctum Abam in cuſtodia detineri juſſit, quo in carcere dies clauſit. Etſi hæc Choſroæ cum Aba diſputatio Chriſtianorum potiùs, quàm ipſius Choſroæ fætus videtur; ex iis tamen quæ eam conſequuta ſunt, palàm fit, Regem illum Neſtorianis infenſum fuiſſe: nam ſcriptores ipſi Neſtoriani fatentur, Abam ſeu Marabam regis juſſu in vincula conjectum fuiſſe, & Seleuciâ in Adorbiganam relegatum. Amrus verò addit, non in Abam dumtaxat, ſed etiam in alios illius Epiſcopos Regem deſæviiſſe,

فامر الملك بشدّه بالحديد فمكث مدّة معذّبا
وامر الملك بقتل جماعة من الاساقفة وصلبهم
للمخالفة جرت بينهم وبين ملك الروم .

Juſſit Rex, inquit in vita Marabæ, *eum*, hoc eſt, Abam, *vinculis ferreis vinciri, qui diù id tormentum paſſus eſt. Plures quoque Epiſcopos idem Rex interfici & cruci affigi præcepit propter diſſidium ipſos inter & Imperatorem Romanorum ortum.* Si itaque Abam Choſroës tamdiù vexavit, ſi ejuſdem Epiſcopos interfici juſſit, nequaquam verum eſt, ipſum Neſtorianis faviſſe. At Chriſtianos omnes, inquies, ditionis ſuæ Choſroës perſequebatur, quum bellum Romanis moveret: quamobrem in pace, quæ anno 561. cum eodem à Juſtiniano firmata eſt, Chriſtiani Perſis ſubjecti diſertè comprehenſi ſunt, impetratumque ab illo Rege, ut iis permitteret ſuis legibus vivere. Verùm hinc potius argumentum deſumitur ad oſtendendum, Neſtorianos à Choſroë odio habitos fuiſſe. Nam quum ille adverſus Romanos expeditionem ſuſcepiſſet, eos ditionis ſuæ Chriſtianos vexabat, quos ejuſdem cum Romanis fidei eſſe noverat, id-eſt, Catholicos; non Neſtorianos, qui Romanos, quoſque viciſſim Romani execrabantur: adeoque quum aliunde conſtet Choſroëm Neſtorianos vexaſſe, ſequitur id non ex infenſo illius in Romanos animo, ſed potiùs ex innato in eam ſectam odio proceſſiſſe. In ea verò pace, quæ anno 561. facta eſt, non Neſtorianorum, ſed Catholicorum cauſam Juſtinianus tutatus eſt, ut ex ejus conditionibus liquet, quæ referuntur à Menandro Protectore in Excerpt. de Legat. apud Pagium ad annum prædictum num. IX. *Pacta ſunt interpoſita*, inquit, *de Chriſtianis, ut illis liceret templa conſtruere, & ſine ullo timore ſacra peragere, & gratiarum actiones per hymnos Deo, ſicut apud nos fieri conſuevit, canere, neque cogi Magicis ceremoniis intereſſe, aut invitos colere & venerari Deos, qui apud Medos Deorum numero habentur. Neque tamen ideo Chriſtiani auderent conari Magica ſectantes in ſuam ſententiam pertrahere. Obtinuit quoque* (Petrus prætorianarum cohortium præfectus, Juſtiniani ad Choſroëm legatus) *ut Chriſtianis poteſtas eſſet mortuos ſepulcris condere, & illis ad noſtrum morem juſta perſolvere.* Juſtinianus, qui Neſtorianos æquè ac Monophyſitas perſequebatur, de ſolis Catholicis in regno Perſarum commorantibus ſollicitus erat. Denique circa Anuſcervani doctrinam, quam Amrus, Barhebræus aliique Syri, Arabes ac Perſæ celebrant, audiendus Agathias lib. 2. pag. 66. *Deprædicant illum*, inquit, *atque admirantur ſuprà ipſius meritum non tantùm Perſæ, ſed & nonnulli Romanorum veluti literarum amatorem, quique ad Philoſophiæ noſtræ culmen evaſerit, quum ei Græcanica ſcripta ab interprete quopiam in Perſicam linguam eſſent converſa.* Et infrà. *Ego verò eum doctrina præditum fuiſſe & quidem ſumma nequaquam crediderim. Qui enim fieri poterat, ut puritas illa veterum nominum & nativa gratia, & præterea rerum ipſarum naturæ congruens valdeque accommo-*

data, in agreſti quadam & ineptiſſima lingua conſervaretur? quo verò etiam pacto vir regio faſtu à puero, multaque aſſentatione delibutus, & barbarum inprimis vitæ genus ſectatus, & bella ſemper præliaque ſpirans, quo pacto, inquam, qui ita vitam inſtituit, videatur aliquid magni ac memorabilis fructus ex hiſce diſciplinis reportare, & in iis exercitatus eſſe poſſe? Quod autem ait Amrus, Anuſcervanum *Philoſophos amaſſe*, idem Agathias lib. citat. oſtendit, quales Philoſophi cum Rege illo conſuetudinem habuerint: Uranius ſcilicet quidam Syrus, artem quidem medicam profitens, ex Philoſophiæ verò dogmatibus nullum perfectè noſcens: Damaſcius præterea Syrus, Simplicius Cilix, Eulamius Phryx, Priſcianus Lydius, Hermias & Diogenes Phœnices, & Iſidorus Gazeus, quibus quum opinio de Deo, quæ apud Romanos vigebat, non ſatis probaretur, exiſtimarentque Perſicam diſciplinam longè eſſe præſtantiorem, in Perſidem ſeſe contulere. Sed barbaros illius gentis mores pertæſi, ad Romani Imperii terras tandem rediere, poſtquam collatis cum ipſo etiam Rege ſermonibus ſpe ſua eſſent fruſtrati, hominemque comperiſſent Philoſophiæ quidem ſtudium jactantem, qui tamen nihil adhuc ſublimiorum audierat, ſed ne opinione quidem cum ipſis conveniebat.

Hormiſdas Choſroæ filius. [1] Hormiſdas [1], qui & Hormiſdates, Choſroi Anuſcervano patri ſucceſſit anno 579. quumque annos duodecim incompletos regnaſſet, exeunte anno 590. à Varamo & Pherozane exercitus Perſici ducibus è ſolio exturbatus atque in carcerem conjectus, juſſu Choſroæ filii, qui ab iis Rex conſtitutus fuerat, uſque ad necem fuſtibus contuſus eſt, quòd quum ille patrem in cuſtodia poſitum benignè tractaret, Hormiſdas contra injuriis filium laceraret. Hormiſdam annis duodecim regnaſſe affirmat & Barhebræus in Tiberio Imp.

ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܕܐܡܠܟ ܛܝܒܪܝܘܣ
ܘܐܝܬܝܗ ܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ
ܕܝܘܢܝܐ ܡܝܬ ܟܣܪܘ ܘܐܡܠܟ ܗܘܪܡܝܙܕ
ܒܪܗ ܥܠ ܦܪܣܝܐ ܫܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ.

Eodem (inquit) *anno, quo Tiberius imperium iniit, hoc eſt Græcorum* 890. (Chriſti 579.) *mortuus eſt Choſroës, & regnum Perſarum tenuit Hormiſdas ejus filius, qui regnavit annis duodecim.* Sed de illius nece diſcrepat ab aliis. ܘܒܫܢܬ ܬܡܢܝܐ ܕܡܘܪܝܩܝܘܣ
ܡܪܕܘ ܦܪܣܝܐ ܥܠ ܗܘܪܡܝܙܕ ܡܠܟܗܘܢ
ܘܐܚܕܘܗܝ ܒܢܟܠܐ ܘܥܘܪܘܗܝ ܠܥܝܢܘܗܝ
ܘܡܝܬ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܥܣܪܐ ܝܪܚܝܢ ܗܢܘܢ
ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘܗܝ ܡܛܠ ܣܘܓܐܐ
ܘܒܝܫܬܗ: ܐܬܟܢܫܘ ܓܒܘ ܠܟܣܪܘ
ܘܐܡܠܟܘܗܝ ܒܕܘܟܬܗ ܕܐܒܘܗܝ
ܘܐܡܠܟ ܫܢܝܐ ܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܐ:

Anno Mauricii octavo (verba ſunt Barhebræi in Chron. Syr. Par. 1. in Mauricio) *deficientes Perſæ ab Hormiſda Rege ſuo, illum dolo comprehenſum excæcarunt, mortuuſque eſt. Poſt decem autem menſes illi ipſi, qui eum propter multa ipſius flagitia interfecerant, Choſroëm filium ejus eligentes, regnum ei detulere, qui annis octo ſupra triginta regnavit.* Quæ autem fuerint Hormiſdæ ſcelera, ob quæ cæſus fuit, non exprimit. Sed ab Evagrio lib. 6. cap. 15. & à Theophylacto lib. 4. cap. 2. hæc cauſa refertur, quod ſcilicet quum Varamus ſeù Beheramus Perſarum Dux infeliciter in Colchide cum Romanis pugnaſſet, Hor-

NOTA.

1 *Hormiſdas*. Perſicè هرمزد, & هرمزداد, quod *Hormizd*, & *Hormizdad* profertur. Arabes & Syri corruptè etiam dicunt هرميزدان *Hormizdan*, & هرميزان *Hormizan*.

Hormiſdas ignominiæ cauſa veſtem ad eum muliebrem miſit, ejuſque rebellantis in locum Pherozanem copiarum Ducem creavit. Addit idem Theophylactus lib. 3. cap. 16. *Hormiſdam morum ſævitia paternam impietatem ſuperaſſe, hominemque fuiſſe violentum ac furentem, & inexplebilis avaritiæ.* Quod verò Barhebræus annum octavum Mauricii cum depoſitione Hormiſdæ conjungit, ea confirmat quæ ſupra diximus: hoc eſt, Hormiſdam exeunte anno Chriſti 590. depoſitum fuiſſe. Nam ex Auctore Chronici Alexandrini conſtat Mauricium menſe Auguſto anni Chriſti 582. Imperium iniiſſe: quod & pluribus demonſtrat Pagius ad annum prædictum à nu. 8. & ex allato Barhebræi loco confirmatur. Idem Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. in vita Kamjeſu ſcribit:

ܗܘܪܡܝܙܕܐ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܠܟ ܬܪ̈ܬܥܣܪܐ ܫܢ̈ܝܢ
ܩܡܘ ܥܠܘܗܝ ܦܪ̈ܣܝܐ ܘܫܩܠܘܗܝ .
ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܟܘܣܪܘ ܒܪܗ
ܕܡܬܩܪܐ ܐܒܪܘܝܙ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ
ܘܚܕܐ. ܐܡܠܟ ܕܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܠܚ :

Quum Hormiſdates annis duodecim regnaſſet, inſurgentes in eum Perſæ, è medio illum ſuſtulere: regnavitque poſt eum Choſroës ejus filius, cognomento Abruizus, anno Græcorum *nongenteſimo primo* (Chriſti 590.) *Regnum autem tenuit annis octo ſupra triginta.* Amrus de Hormiſdate nil aliud refert, quàm quod Chriſtianis faveret, ipſique tùm Ezechiel, tùm Jeſujabus Arzunita Neſtorianorum Patriarchæ accepti eſſent.

Choſroës Abruizus Hormiſdæ filius.

Choſroës, cognomento Abruizus ſeù Barvizus, patre Hormiſda in ordinem redacto, Rex Perſarum acclamatur exeunte anno 590. ut ſupra dictum eſt. Anno ſequenti Varamum tyrannum alioſque rebelles Perſas, Mauricii Imperatoris ope, debellat, & S. Sergio martyri crucem ex auro fabrefactam pro munere offert. Anno dehinc proximo *Siram* ſeù Sirinam genere Romanam & religione Chriſtianam, quam ætate florentem connubio ſibi copularat, Reginam publicitùs appellat, & tertio anno pro filio ex ea ſuſcipiendo, eidem S. Sergio ſupplicat, nec ita diù poſt quam filium ſuſcepiſſet, dona ad ſanctum martyrem mittit, adjunctâ epiſtola, quæ apud Evagrium lib. 6. cap. 20. & Theophylactum lib. 5. cap. 14. recitatur. Anno 603. ulturus necem Mauricii, in Phocam bellum movet, quod & reliquo regni ſui tempore tùm ſub Phoca, tùm ſub Heraclio Imperatoribus proſequutus eſt. Anno 624. exeunte quum ab Heraclio victus fuiſſet, furore percitus, miſit qui donaria ſupellectilemque omnem à cunctis per univerſam Perſidem erectis eccleſiis auferrent; & ut Imperatori ægrè faceret, Chriſtianos ad amplexandam Neſtorii hæreſim adegit. Anno 628. à Siroë filio interficitur die 28. Februarii, quarto ex quo in caſtellum incluſus fuerat die. Ita Evagrius, Theophylactus, Theophanes, Cedrenus, auctor Chronici Alexandrini, aliique. Amrus à Choſroë ad Mauricium Imperatorem binas legationes indictas deſcribit, quarum altera perfunctum ait Jeſujabum Arzunitam Patriarcham, altera Milleſium Senæ Epiſcopum, & hunc quidem à Mauricio ad Sabarjeſum Patriarcham muneris loco particulam Crucis dominicæ attuliſſe: Sabarjeſu verò defuncto, quum Gregorium Neſtoriani præter ipſius Choſroæ voluntatem in Patriarcham elegiſſent, indignatum Regem cunctos ditionis ſuæ Chriſtianos vexare cœpiſſe: Gregorio autem è vivis ſublato, diſcipulos ejus comprehendi juſſiſſe, ſuppliciiſque affici, donec relictam à magiſtro auri ſummam prodidere; Chriſtianis prætereà interdixiſſe, nequem Patriarcham crearent: per eam denique occaſionem, qua ineunte regnum Choſroë rebellantem adversùs eum Varamum Romanus exercitus compreſſit, cum Romanis conjunctos Jacobitas Metropolita-

nam Sedem in urbe Tagritenſi condidiſſe. Sed quum Varamus anno 591. adverſùs Choſroëm defecerit eodemque anno in ordinem redactus fuerit, nullo pacto ſtare poteſt, quod de Jacobitis eo anno Sedem Tagritenſem fundantibus affirmatur: tùm quia Romani Jacobitas æquè ac Neſtorianos oderant: adeoque nullum ei genti ad ſtabiliendam illam Sedem auxilium præbuiſſent, quin potiùs Catholicis opem tuliſſent, ut adverſùs utramque ſectam prævalerent; tùm etiam quia ex certis illius Metropolitanæ Jacobiticæ tabulis Barhebræus docet, id anno Græcorum nongenteſimo quadrageſimo, hoc eſt, Chriſti 629. contigiſſe, poſtquam ſcilicet Choſroë interfecto, Siroës filius pacem cum Romanis firmavit, ut dixi tom.2. pag.419. Idem Amrus Choſroëm ſcribit à Mauricio in regnum, devicto Varamo tyranno, reſtitutum, Mariam, aliàs Sirinam filiam ejuſdem Imperatoris uxorem duxiſſe: quod etiam Barhebræus affirmat in vita Mauricii. ܘܒܥܐ ܟܣܪܘ
ܡܢ ܡܘܪܝܩܝ ܕܢܬܠ ܠܗ ܡܪܝܐ
ܒܪܬܗ ܒܢܫܐ ܘܐܫܠܡܗ ܠܡܠܟܘ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܒܢܐ ܟܣܪܘ ܬܠܬܐ
ܗܝܟܠܐ ܪܘܪܒܐ ܠܝܠܕܬ ܐܠܗܐ
ܘܠܫܠܝܚܐ ܘܠܡܪܝ ܣܪܓܝܣ ܣܗܕܐ
ܘܩܕܫ ܐܢܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝ.
ܘܐܬܦܫܛܬ ܟܪܣܛܝܢܘܬܐ
ܒܟܠܗ ܦܪܣ.

Choſroës, inquit, *Mauricium rogavit, ut filiam ſuam Mariam ſibi in matrimonium daret; quumque Mauricius annuiſſet, Epiſcopi eam deduxere. Ædificavit autem Choſroës tria ampliſſima templa, alterum Deiparæ, Apoſtolorum alterum, tertium S. Sergii martyris, quæ & Patriarcha Antiochenus* (Gregorius) *conſecravit. Per hunc itaque modum in tota Perſarum regione Chriſtiana religio propagata eſt.* Conſonat & Elmacinus in hiſtor. Saracen. pag. 12. & Gulielmus Tyrius lib.1. cap.2. Sed, ut advertit Pagius ad annum 628. num. 5. hæc fabula ex eo conficta eſt, quod Choſroës Chriſtianam uxorem habuiſſe dicatur, quæ ſi Mauricii filia fuiſſet, id utique Evagrius & Theophylactus eorum temporum ſcriptores expreſſiſſent. Choſroæ geſta Barhebræus Par. 1. Chron. Syr. diligenter perſequitur. Anno,[1] inquit, quo Mauricium Phocas interfecit, Choſroës bellum Romanis indicens, Daram cepit, & Turabdinum, & Heſen-Cepham. Anno Græcorum 918. Marden, & Caphartutam (cujus Epiſcopus Baſilius erat) & Amidam. Biennio[2] poſt, Euphrate tranſmiſſo, Mabugum expugnavit, & Kenneſrinum, & Berhoeam, & Edeſſam, & Antiochiam. Anno[3] primo Heraclii

NOTÆ.

1 *Anno quo Mauricium Phocas interfecit*. Mauricii cædes contigit die 27. Novembris anni Chriſti 602. Phocas verò tyrannidem eodem menſe iniit, die 23. à Cyriaco Patriarcha Conſtantinopolitano inauguratus, ut auctor Chronici Alexandrini refert. Adeoque rectè Barhebræus initium belli Perſici cum anno cædis Mauricii copulat; ſed ineunte anno Chriſti 603. non eodem anno 602. Nam bellum iniri non potuit, niſi poſt aliquot menſes à cæde Mauricii.

2 *Biennio poſt*: hoc eſt, anno Chriſti 605. Verùm Theophanes ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 599., qui menſe Auguſto anni Chriſti 607. abſolvitur, eo anno qui Phocæ quintus erat refert, *Perſas Euphratem tranſgreſſos, Syriam univerſam & Palæſtinam atque Phœniciam populatos eſſe, ingentemque ſtragem atque prædam in Romanorum ditione feciſſe*. Idem Theophanes anno præcedenti, quem Phocæ quartum vocat, Perſas narrat *Daram urbem cepiſſe, Meſopotamiamque univerſam & Syriam excurrentes prædam haud facile numerandam ſecum avexiſſe*: Anno demùm Phocæ 3. *Cardarega & Ruſmiaza ducibus, Romanorum urbes plurimas devaſtaſſe*.

3 *Anno primo Heraclii*. Phocas cæſus fuit die 6. Octobris anno Chriſti 610. Heraclius verò die præcedenti Imperator inauguratus. Quum autem ex Theophane conſtet, menſe Majo Perſas de Romanis in Syria triumphaſſe, ſequitur, Antiochiam à Choſroë expugnatam anno 611. quo primus He-

raclii Antiochiam expugnavit. Anno [1] ſequenti *Varamus* ejus archiſtrategus Cæſaream Cappadociæ cepit. Anno quarto [2] Heraclii *Romizanes cognomento Sarbarzas, hoc eſt, aper ferus* ܪܘܡܝܙܢ ܕܐܬܟܢܝ ܫܗܪܒܪܙܐ ܐܘܟܝܬ ܚܙܝܪܐ ܒܪܐ : ejuſdem Choſroæ Dux, Damaſcum expugnavit, & ſequenti [3] anno Galilæam totamque Jordanis regionem occupavit; annoque poſt Hieroſolymam, quarto [4] verò anno (hoc eſt, Heraclii ſeptimo) Alexandriam, Ægyptum, & Libyam uſque ad fines Æthiopiæ. Eodem [5] anno *Sainus* ܫܐܝܢ Perſa Chalcedonem cepit: atque ita regiones omnes ceperunt Perſæ ab Euxino Ponto ad Orientem. Anno [6] Arabum primo Sarbarzas Ancyram Rhodumque cepit. Anno

Heraclii annus adhuc currebat, ut rectè Pagius ad annum 610 num. 8. & ad ann. 611. num. 2. Cedrenus ad ann. 1. Heraclii: *Eo anno*, inquit, *Perſæ occupaverunt Apameam Syriæ, Edeſſam, & uſque ad Antiochiam pervenerunt*: quod & totidem verbis apud Theophanem. Quod igitur ad annum 605. idem Barhebræus dixit, *Perſas Euphrate tranſmiſſo, Mabugum, Kenneſrinum, Berhœam, Edeſſam & Antiochiam expugnaſſe*, iis repugnat, quæ hoc anno, hoc eſt, Heraclii 1. Chriſti 611. de Antiochia ab ipſis Perſis expugnata ſubjungit.

1 *Anno ſequenti*: hoc eſt, Heraclii 2. (Chriſti 61?. ineunte.) Theophanes & Cedrenus Cæſaream Cappadociæ eodem anno à Perſis captam deſcribunt: ſed Varami Ducis mentionem non faciunt.

2 *Anno quarto Heraclii*. Damaſcum hoc anno expugnatam teſtantur & Theoph. atque Cedren. nulla tamen Romizanis ſeù Sarbarzæ mentione facta.

3 *Sequenti anno*: nimirùm Heraclii 5. Theophanes ad eundem annum: *Hoc anno Perſæ Jordanis loca, Palæſtinam & ſanctam civitatem armorum vi ſubegerunt: & manibus, ut quidam aſſerunt, Judæorum, plurimos, ad nonaginta videlicet millia, trucidarunt. Singuli etenim pro ſuis quique facultatibus, Chriſtianos ementes, confeſtim occidebant. Capto verò Hieroſolymorum Patriarcha Zacharia, pretioſo etiam & vivifico Crucis ligno locis illis erepto, captivorum hominum multitudinem innumeram in Perſidem abduxerunt*. Eadem Cedrenus. Anno igitur Chriſti 614. in quem quintus annus Heraclii die 5. Octobris inchoatus competit, Sarbarzas Perſarum Dux poſt captam Damaſcum in Jordanis loca invadit, & ſequenti Chriſti anno, quo adhuc annus quintus Heraclii currebat, Hieroſolymam capit, ut recte Barhebræus. Quum autem Heraclius anno 628. quo Choſroë perempto Siroës filius regnum iniit, ab eodem Siroë ſacrum lignum Crucis accceperit, ſecumque in urbem regiam eodem anno tulerit, anno verò ſequenti, hoc eſt Chriſti 629. idem Crucis vivificæ lignum ex urbe regia Hieroſolymam reduxerit, ut oſtendit Pagius ad ann. 627. num. 23.; rectè dicitur idem Heraclius Crucem dominicam decimoquarto, quo inde ablata fuerat anno, Hieroſolymæ repoſuiſſe: totidem enim anni effluxere ab anno 615. ad annum 629.

4 *Quarto anno, hoc eſt, Heraclii ſeptimo*. Nimirùm exeunte anno Chriſti 616. quo ſeptimus Heraclii annus inchoatus fuerat. Pagius Ægypti & Africæ expugnationem ad vernum tempus anni 616. refert; ſed tunc ſextus erat Heraclii annus, non ſeptimus. Baronius eandem ad annum 615. collocat. Theophanes verò & Cedrenus ad annum Heraclii 6. *Hoc anno*, inquit Theophanes, *Perſæ Ægyptum, Alexandriam, & Libyam ad uſque fines Æthiopiæ ſubegerunt*. Quum Hieroſolyma anno 615. ex dictis capta fuerit, uno eodemque anno Ægyptus & Africa uſque ad fines Æthiopiæ nequaquam ſubigi potuere, ſed toto ſaltem anno 616. opus fuit.

5 *Eodem anno*: hoc eſt, exeunte anno Chriſti 616. Theophanes ad annum Heraclii 6. *Chalcedonem quidem*, inquit, *occupare non valuerunt, ſed præſidio ad eam obſidendam relicto ſeceſſerunt*. Et ad annum 7. Heraclii: *Hoc anno Perſæ expeditionem in Chalcedonem inſtruentes, bello eam ceperunt*. Auctor Chronici Alexandrini: *Sain Perſarum exarchus Chalcedonem uſque populabundus excurrit agrumque Chryſopolitanum infeſtavit*. Cedrenus itaque fallitur, dum ad annum Heraclii 6. poſtquam Perſarum irruptionem in Ægyptum Africamque deſcripſit, *Carchedonem* ſeù Carthaginem ab iis obſidione fruſtrà tentatam refert. Non enim de Carchedone ſeù Carthagine, ſed de Chalcedone Bithyniæ urbe obſidio illa intelligenda eſt. Sainum autem, quem alii Saëm & Saitum vocant, colloquio de pace cum Heraclio habito, tres ejuſdem Imperatoris legatos ſecum in Perſidem duxiſſe, ibique detracta pelle, Choſroæ juſſu, interiiſſe, teſtatur Nicephorus in Breviario pag. 7. Sed eum adhuc in vivis fuiſſe anno Heraclii 13. hoc eſt, Chriſti 622. exeunte, conſtat ex Theophane, qui ipſum unàcum Sarbaraza ad fines Romanorum invadendos ſummiſſum fuiſſe ſcribit. Idem Theophanes ad annum Heraclii 16. Chriſti 625. de Saini exitu hæc habet. *Saës quum decertaſſet contra aciem, quam Theodorus Heraclii frater regebat, & victus fuiſſet, præ mærore atque deſperatione in languorem incidens, miſerè interiit. Cadaver ejus ſale multo conditum, ad ſe advehi Choſroës juſſit, & mortuum licet ac ſenſu privatum, verberibus & injuriis lacerari imperavit*.

6 *Anno Arabum primo*: qui inchoatus fuit

1 Anno Arabum [1] quarto idem Sarbarzas & [2] *Cardiganus* ܩܪܕܝܓܢ in Thraciam moverunt, & Conſtantinopolim arcta obſidione cinxere: Sed quum Choſroës literas ad Cardiganum miſiſſet, ut Sarbarzam interficeret, hic de imminente ſibi cæde ab Heraclio [3] admonitus, qui
3 tabellario comprehenſo regias literas interceperat, in ipſum Choſroëm unàcum Cardigano rebellans, ejus quidem urbis obſidionem ſolvit, ſuis ipſius & Cardigani filiis obſidibus Heraclio datis; Heraclius verò pactis cum Chazarorum rege initis, ut auxiliares ſibi copias mitteret, eique viciſſim filiam ſuam Eudoxiam nuptui ſe traditurum pollicitus, adversùs Choſroëm arma movet. Choſroës quum in Sarbarzæ rebellis locum
4 *Ruzbihanem* [4] ܪܘܙܒܝܗܢ Ducem creaſſet, collatis cum Heraclio ſignis victus, fugam capit. Heraclius regio theſauro potitus, à Siroë ejuſdem Choſroi filio literas accipit, quibus ſignificabat, ſe è cuſtodia, in quam à patre conjectus fuerat, eductum regemque acclamatum, fugienti Choſroi necem intuliſſe. Itaque juxta Barhebræum nomina Ducum, quos Choſroës adversùs Romanos miſit, hæc ſunt: *Varamus*: *Romizanes* qui & *Sabarzas*: *Sainus*: *Cardiganus*, & *Ruzbihanes*.

Pagius ad annum 622. ex Græcis ſcriptoribus ſex Ducum nomina hæc refert; *Raxates*: *Sais* ſeu *Saitus*: *Sarbarus* qui & *Sarbanazus* & *Sarbarazas*: *Sarablancas*: *Sais* alter: & *Raxates* alter. Quum autem apud Leontium in vita S. Joannis Eleemoſynarii legat *Raſmitzum* dictum fuiſſe, qui Hieroſolymam cepit, hanc verò urbem à *Sarbaro* ſecundùm Theophanem expugnatam, erraſſe putat eum auctorem, qui Raſmitzi nomen pro Sarbaro poſuit: non videns, unum eundemque eſſe *Raſmitzum* ſeù *Romizanem*, qui & *Sarbarzas* ſeù Sarbarus appellatus fuit, ut ex Barhebræo ſuprà dictum eſt. Atqui unum Sainum ſeù Saëm fuiſſe, non duos; *Perozitem* præstereà ſeù Pherozanem à Pagio prætermiſſum ex Theophane liquet, qui anno Heraclii 14. *Sarablagam* ſeù Sarabalgam (Pagio Sarablancam) ſimul cum Perozite à Choſroë adversùs Heraclium in Albaniam miſſum teſtatur. Quoad initium regni Choſroæ ejuſque interitum legendus Thomas Margenſis in hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 23. & 35. ubi ait eum anno Græcorum 901. regnare cœpiſſe; quumque annos 38. regnaſſet, & cœnobium quod rogatu Sirinæ uxoris ſuæ in regione Balſaphar exſtruxerat, codicibus ex urbe Edeſſa à Samata Jazdini filio allatis locupletaſſet, ab eodem Samata, quem bonis paternis ſpoliaverat, filiis Choſroæ omnibus in-

Chriſti 622. die 16. Julii, anno Heraclii 12. exeunte: quod & Cedrenus confirmat: Theophanes verò id factum ad ann. Heraclii 13. narrat. *Hoc anno*, inquit, *menſis Martii die 15. Indictione undecima* (ideoque ſequenti Chriſti anno) *ſolvens ab urbe regina Imperator magnis itineribus in Armeniam contendit. Perſarum verò rex Choſroës Sarbanazam ad fines Romanorum invadendos ſummiſit . . . . Imperator menſis Aprilis die 20. in Perſiam irruptionem fecit: quod ubi reſcivit Choſroës, Sarbarazam revocat, & collectis ex universa Perſide copiis, iiſque Sai Duci commiſſis, quàm citius Sarbarazæ adjungeret ſe, ut viribus unitis in Imperatorem progrederentur, edixit.*

1 *Anno Arabum quarto*, qui inchoatus fuit die 13. Junii anno Chriſti 625. Quæ hìc narrat Barhebræus uſque ad Siroæ inaugurationem, contigere ab anno 625. ad annum 628.

2 *Cardiganus*. Cardaregam vocat Theophanes.

3 *Ab Heraclio admonitus*. Heraclius tùm erat in Perſide, non in urbe regia. Rectius igitur Theophanes, *Is qui literas ferebat*, inquit, *à Romanis comprehenſus, Conſtantinopoli Imperatoris filio coram ſiſtitur. Hic Sarbarazam ad ſe confeſtim vocat, qui lecta illa epiſtola, cum Imperatoris filio & Patriarcha pactum init. Adulteratis deinde Choſroæ literis, ſibi occidi juſſo quadringentos alios adjunxit optimates ac duces, & ipſum Cardaregam.* Cætera ut apud Barhebræum.

4 *Ruzbihanem*. Theophanes *Rhazatem* vocat. Elmacinus *Zurabbarem*. Cedrenus *Razaſtem*.

interfectis, Siroëm Cavadem qui eam cædem evaſerat, Choſroë patre cæſo, regnum adeptum fuiſſe. Thomæ verba ſuprà retuli hoc tom. pag. 92. Sed alios præthereà Choſroæ filios filiaſque eam cædem evaſiſſe, ex dicendis conſtabit.

1 Siroës Cavades, Choſroæ filius.

Siroës, qui & [1] Cavades, die 24. Februarii anno Chriſti 628. Rex acclamatus, cæſo quatuor poſt diebus, ut ſuprà dictum eſt, Choſroë patre, Choſdaëm ſecretarium cum aliis dynaſtis ad Heraclium miſit, qui nuncium de ſua inauguratione ferret: alterum prætérea legatum, Phajacum nomine, deſtinavit, qui pacem inter utrumque imperium firmaret: quorum primum Heraclius die 30. Martii, alterum die 3. Aprilis ejuſdem anni 628. admiſit, quum in caſtris ad Canzacum poſitis commoraretur. Pax inita eſt eâ conditione, ut Siroës reſtitueret quidquid pater ejus eripuerat Romanis. Quamobrem Heraclius Theodorum proprium fratrem cum literis & à Rege Perſarum viris delegatis miſit, qui Perſas Edeſſæ, in Palæſtina, Hieroſolymis & in cæteris Romanorum civitatibus repertos, cum pace in Perſidem reducerent. Quum verò paucis poſt menſibus ex urbe Edeſſa, ubi eccleſiam ſub Choſroæ Abruizi temporibus à Neſtorianis occupatam Orthodoxis reſtituerat, Hierapolim veniſſet, Siroëm obiiſſe, & Ardaſirum ejus filium Perſarum regnum conſequutum intellexit. Hæc Theophanes & auctor Chronici Alexandrini ex ipſis Siroæ ad Heraclium & Heraclii ad Conſtantinopolitanos epiſtolis. Quoad initium regni Siroæ convenit inter omnes, uno excepto Elmacino, qui in hiſtor. Saracen. ſcribit, eum regnare cœpiſſe *anno quinto Hegiræ, qui decimus octavus erat Heraclii, Alexandri verò nongenteſimus quadrageſimus*: qua in epocha triplex mendum: alterum, quod Siroës regnum iniiſſe dicitur *anno Hegiræ quinto* qui cœpit die 2. Junii anno Chriſti 626. Alterum, quod annus Hegiræ quintus cum anno Alexandri 940., hoc eſt, Chriſti 629. copuletur. Tertium quod annus Heraclii 28. in annum Alexandri 940. & Hegiræ 5. confertur. De ejus verò regni tempore, diſſentiunt Scriptores. Amrus in Vita Gregorii Patriarchæ, Siroëm regnaſſe teſtatur menſes ſex. Elmacinus in hiſt. Sarac. & Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, menſes tantùm octo ei aſſignant. Barhebræus verò ſibi non conſtat: nam in 1. Par. Chronici Syriaci in vita Heraclii, Siroëm novem menſes regnaſſe ſcribit: ܫܝܪܝܢ ܕܝܢ ܒܪܗ ܕܟܣܪܘ ܗܘ ܕܟܠܝܠ ܐܒܘܗܝ ܚܒܝܫ ܗܘܐ ܢܦܩ ܟܕ ܚܒܝܫܐ ܘܩܪܒ ܠܗ ܟܣܪܘ ܐܒܘܗܝ ܘܩܛܠܗ ܘܐܡܠܟ ܚܠܦܘܗܝ ܝܪܚܐ ܬܫܥܐ. ܘܗܘ ܫܠܡ ܥܡ ܗܪܩܠ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܪܗܘܡܝܐ : ܫܝܪܘ ܫܝܪܝܢ ܐܘܕܥܗ ܟܠ ܩܛܠܐ ܕܐܒܘܗܝ ܘܡܢܝ ܠܡܠܟܐ ܫܢܝܐ ܕܢܦܩܘܢ ܦܪܣܝܐ ܡܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܪܗܘܡܝܐ. ܫܝܪܝܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܠܟ ܝܪܚܐ ܬܫܥܐ ܡܝܬ. *Sirinus* (ita eum appellat) *Choſroæ filius, qui à patre in cuſtodia detinebatur*,

N O T A.

[1] *Cavades*. Nunc uno, nunc utroque nomine apud Scriptores appellatur: quin etiam pro Cavade, *Cabades* & *Cabata* à quibuſdam dicitur. Additur apud alios & tertium nomen *Sadaſadaces*. Sed hic titulus eſt, non proprium nomen: ſignificat enim *Regis filium*, & Perſicè ſic effertur شاه زاده *Sciah-Zadah*, ex quo corruptum *Sadaſadaces*. Quod verò Perſicè شيرويه *Sciruaih* dicitur, id Syriacè ܫܝܪܘܝ *Scirui*: pro quo etiam Barhebræus ܫܝܪܝܢ *Scirin* habet. Fallitur autem Scaliger, qui lib. 3. de emen. temp. *Siroëm* & *Sciabriarum* unum eundemque facit.

batur, è carcere elapſus, Choſroëm patrem inſequutus, interfecit, regnavitque poſt eum menſibus novem. Quum verò Heraclius [1] *Edeſſam ad hyemandum rediiſſet, miſſis ad eum literis Sirinus, patris cædem ſignificavit, pacemque cum eo iniit, ea conditione, ut Perſæ ex regionibus Romanorum excederent. Sirinus autem quum novem menſibus regnaſſet, mortuus eſt.* At in 3. Par. in vita Maruthæ, annum ei tribuit. ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ ܐܬܩܛܠ ܟܣܪܐ ܐܒܪܘܝܙ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܘܐܡܠܟ ܩܒܐܕ ܒܪܗ ܫܢܬܐ ܘܡܝܬ.

Anno Græcorum *nongenteſimo trigeſimo nono interfectus eſt Choſroës Abruizus Perſarum Rex, regnavitque Cavades filius ejus annum, & mortuus eſt.* Verùm annus mortis Siroæ ex Theophane colligitur ajente, Heraclium Hierapoli nuncium obitus ejus accepiſſe: hoc eſt, circa menſem Octobrem, vel Novembrem anni 628. Thomas Margenſis ab eodem Siroë ad Heraclium pro pace firmanda miſſum narrat Jeſujabum Gadalenſem Neſtorianorum Patriarcham, qui ſocios itineris elegerit, Cyriacum Niſibis, Paulum Adiabenes, Gabrielem Beth-Seleuciæ, Sahadunam Garmæorum, & Jeſujabum Ninives Epiſcopos. Verba ejus hoc tom. pag. 106. retuli. Id & Barhebræus confirmat in 3. par. Chronici Syriaci, additque eundem Jeſujabum catholicam fidem apud Imperatorem profeſſum fuiſſe, etſi poſteà ad ſuos reverſus, palinodiam cecinit. Verùm Amrus ea legatione Jeſujabum ſub Borane Siroæ ſorore, quæ poſt ipſum filiumque ejus Ardaſcirum regnavit, non ſub Siroë perfunctum teſtatur, ut ex ejus verbis oſtenſum eſt ſuprà pag. 105. Siroës autem apud probatos Scriptores triplicem legationem ad Heraclium miſiſſe refertur: in prima, ut Heraclii ipſius verbis utar in epiſtola ad Conſtantinopolitanos apud auctorem Chronici Alexandrini, *à Siroë miſſus Secretarius Choſdaës cum aliis dynaſtis unàcum libello & monitorio ad nos, unàcum duobus viris, Perſa uno, & altero Armenio,* quos idem Heraclius admiſſos fuiſſe teſtatur die 30. Martii anni 628. nuncium ferentes de obitu Choſroæ & inauguratione Siroæ. In ſecunda legatione, Heraclio in caſtris ad Canzacum poſitis die 3. Aprilis ejuſdem anni hibernante, *advenit Phaiacus regi à ſecretis, quem Rhaſnanem vocant, die Dominico circa horam ſecundam, qui nobis literas Cabatæ Siroæ reddidit, quæ inaugurationem ejuſdem continebant, quibuſque pollicebatur ſe nobiſcum pacem colere.* De tertia denique loquitur Theophanes, dum ad annum 18. Heraclii ait: *Hoc anno* (ſcilicet Chriſti 628. poſtquam Heraclius ex Perſide in Meſopotamiam redierat,) *pacis fœdere Romanos inter ac Perſas firmato, Imperator Theodorum proprium fratrem cum literis, & à Rege Perſarum Siroë viris delegatis miſit, qui Perſas Edeſſæ, in Palæſtina, Hieroſolymis, & in cæteris Romanorum civitatibus repertos, cum pace in Perſiam reducerent.* Jeſujabum Patriarcham ejuſque Epiſcopos ſuprà memoratos in hac tertia legatione regiis miniſtris à Siroë adjunctos, haud improbabile eſt.

Arda-

NOTA.

1 *Edeſſam*. Heraclius in Canzacis, qui locus eſt in Perſarmenia, hyemavit, ibique legatos Siroæ accepit de ipſius inauguratione patriſque cæde nuncium afferentes, ut ex ipſius Heraclii literis in chronico Alexandrino relatis conſtat. Alios tamen videtur Siroës legatos miſiſſe, quum in Meſopotamiam Heraclius veniſſet, qui unàcum Theodoro ipſius Heraclii fratre Palæſtinam, Syriam aliaſque provincias obiere, ut Perſas in ditione Romanorum repertos in Perſidem reducerent, teſte Theophane.

1 Ardaſcirus Siroæ filius.

Ardaſcirus, 1 ſeù Artaxares, Siroi Cavadi patri eodem anno 628. exeunte ſucceſſit, ut ſuprà dictum eſt. Elmacinus in hiſt. Sarac. pag. 12. menſes quinque dumtaxat Ardaſiro tribuit: ex cujus ſententia Pagius ad ann. 628. num. 5. affirmat Ardaſirum menſe Aprili anni 629. periiſſe. Sed eum aliquot ſaltem menſibus plus regnaſſe, teſtantur reliqui Scriptores. Nam Theophanes quidem, *in eum*, inquit, *poſt imperii menſem ſeptimum Sarbarazas rebellavit, & Principe deleto Perſis imperavit menſes duos*. Auctor verò Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, Ardaſirum 2 hujus nominis quartum vocans, eum imperaſſe ſcribit annum cum dimidio. Barhebræus denique in Chronico Syriaco Par. 3. indefinitum quidem ejus regni tempus relinquit, inquiens: ܐܪܕܫܝܪ ܙܥܘܪܐ

ܘܡܠܟ ܩܒܐܕ ܒܪܗ ܫܢܬܐ ܘܡܝܬ. ܐܪܕܫܝܪ ܐܘܪܫܡܘ

ܒܬܪܗ ܒܪܗ. ܘܟܕ ܩܛܠܗ ܚܕ

ܡܢ ܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܫܡܗ ܫܗܪܝܪ

ܘܐܚܕܗ ܐܪܕܫܝܪ ܗܘ.

Et regnavit Cavades eius (Choſroæ) *filius annum mortuuſque eſt. Regnavit autem poſt eum Ardaſcirus filius ejus, quem quum quidam magnatum, Sciahriarus nomine, conſpiratione facta occidiſſet, regnum ejus occupavit*. Sed Par. 1. ejuſdem Chronici annum cum menſibus decem regnaſſe eum teſtatur. ܐܪܕܫܝܪ ܒܪܗ ܕܫܝܪܘܝ

ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܘܝܪ̈ܚܐ ܥܣܪܐ ܡܠܟ

ܡܠܟ ܒܬܪܗ ܫܝܪܘܝܐ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪܗ.

Poſt eum (Cavadem Siroëm) *regnavit Ardaſcirus an. 1. menſeſq; 10. Hoc interfecto regnavit Sarbarzas*. Quamob. rem ut mediam teneamus viam, dicendum eſt, Ardaſirum exeunte anno 629., quum annum circiter regnaſſet, interiiſſe. Amrus in vita Jeſujabi Gadalenſis, cauſam cædis ejus deſcribit.. وفى ايامه تقلد اردشير مكان

ابيه شيرويه ويقال ان شيرين احتالت فى قتلـه

بالسم لقتله ابنها مردانشاه .

Ejus (Jeſujabi) *tempore imperio potitus eſt Ardaſcirus pro Siroë patre. Ferunt autem Sirinam veneno eum ſuſtuliſſe, quod filium ſuum Mardanſciahem interfeciſſet*. Sed Theophani id repugnat, qui Ardaſciri cædem in Sarbarazam rebellem reiicit. Mardanſchiahes autem, quem Latini *Medarſem* & Græci *Merdaſum* vocant, à Siroë fratre natu majore, non ab Ardaſciro Siroæ filio, unàcum Choſroe interfectus fuit, quod ab eodem Choſroe ſocius regni, ſpreto Siroë, deſignatus fuiſſet ut teſtatur Theophanes ad annum Heraclii 17. Addit Amrus de eodem Ardaſciro. واردشير رد خشبة الصلبوت التى كان

اخذها كسرى .

Ardaſcirus autem lignum Crucis reſtituit, quod Choſroës ceperat. Verùm ex probatis auctoribus liquet, dominicæ Crucis lignum ab Heraclio ſub Siroë Rege Ardaſciri patre recuperatum, etſi illud Hieroſolymam non ante retulit, quàm Ardaſcirus

NOTÆ.

1 *Ardaſcirus*. Perſicè اردشير *Ardaſcir*. Sed quum litera ذ *d* ſæpe cum ت *t* permutetur, & ش *ſcin* cum س *ſin*; hinc aliis dicitur *Ardaſirus* ſeù *Ardſirus*, aliis *Artaſirus*: unde vulgatum nomen *Artaxares*, *x* pro *s* ſubſtituto. Apud Theophanem *Adeſer* pro *Ardeſer* ſeù *Ardaſir* perperàm obrepſit.

2 *Hujus nominis quartus*. Primus *Artaxares* ſeù *Ardaſcirus* eſt ille, qui in Scripturis *Artaxerſes* & *Aſſuerus* dicitur. Tres alii poſt reſtitutum ſub Alexandro Mammææ f. Perſarum Imperium occurrunt, de quibus Agathias lib. 4. Horum primus Imperii illius reſtitutor, ex quo regia Saſanitarum ſtirps deſcendit: alter Saporis illius, qui ſeptuaginta annis regnavit, filius, idemque à primo Artaxare nonus: tertius denique hic Artaxares Siroæ filius.

ſcirus regno potitus fuiſſet: nam ex Theophane loc. ſuprà cit. conſtat Heraclium Hierapoli obitum Siroæ accepiſſe: adeòque priuſquàm Hieroſolymæ vivificam Crucem reponeret: quam à Siroë acceptam, anno quidem 628. in urbem regiam ſecum tulit, anno verò ſequenti ex eadem urbe Hieroſolymam reduxit, ut probat Pagius ad ann. 627. num. 23. meritòque Nicephorum refellit ajentem, *Sarbarum*, qui poſt Siroëm ejuſque filium tyrannidem in Perſide ſumpſit, vivificam Crucem ad Imperatorem miſiſſe, huncque è Perſide redeuntem, illam ſecum detuliſſe, & Hieroſolymæ repoſuiſſe. Denique Baronius hallucinatur, dum ad annum 628. num. 3. *Siroëm ſcribit è medio ſublatum à Sarbara ſeu Adeſero, & hunc poſt ſeptem menſes ſimiliter interfectum, eique Barrazam ſubſtitutam*. Nam Adeſerus ſeù Ardaſirus alius à Sarbara fuit, nec ipſe Siroëm patrem ſuſtulit, ſed Sarbaras exercitus Perſici dux, poſtquam Siroes obiiſſet atque Adeſerus ſubſtitutus fuiſſet, Adeſerum ipſum interfecit, ut mox ſermo erit.

Sarbarzas, ſeù Sciahriarus. [1]

Sarbarzas [1] Ardaſiro ſublato, regnum iniit excunte anno 629. Sarbarazam vocat Theophanes, eique menſes duos aſſignat: Barrazas dicitur Cedreno. Elmacinus & Amrus eo prætermiſſo Boranem Ardaſiro ſubſtitutam affirmant. Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum

شهريران قــتــل يوم لــبــس الــتــاج :

Sciahriranus, inquit, *quo die coronam obtinuit, cæſus fuit*. Barhebræus nunc Sarbarzam, nunc Sciahriarum & Siroëm appellat. Nam in 3. par. Chron. Syr. ait: [illegible]

[illegible]

Inſurrexit in eum (Ard[illegible]irum) *quidam magnatum, Sciah[illegible]arus nomine, alias Siroes, eoque interfecto regnavit, pace cum Romanis inita, quibus civitates omnes reſtituit, quas Perſæ ceperant, uſque ad Daram termini utriuſque Imperii urbem. Eodem anno, hoc eſt,* Græcorum *nongenteſimo quadrageſimo* (Chriſti 629.) *quum pax firmata eſſet, Athanaſius* Jacobitarum *Patriarcha, cognomento Camelarius, diſcipulum ſuum Joannem Diaconum ex Beth-Elaja pago ad Regem Perſarum propter domeſtica negotia allegavit*: reliqua vide Tom. 2 pag. 419. In prima verò Par. hæc de Sarbarza ſcribit. [illegible]

Hunc (Ardaſcirum) *Sarbarzas interficiens, regnum occupavit, pacisque fœdera firmavit*. Et infrà in vita Abubecri, qui Mahometem excepit. [illegible]

NOTA.

1 *Sarbarzas*, ſeù Sarbarazas. Aliàs *Sarbarus*, *Sarbaras*, *Barrazas*, *Sciahriarus*, & *Siroës*, non is quidem, [illegible]roæ filius fuit, ſed Perſici exerc[illegible]tor, de quo ſuprà in Abruizo.

ܘܐܡܠܟ ܗܘ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܘܐܬܩܛܠ.

Sarbarzas Heraclium rogavit, ut auxiliares ſibi copias mitteret: quibus adjutus, Cardiganum interfecit: quumque ipſe annum regnaſſet, interfectus eſt: anno nimirùm 630. Ex hoc Barhebræi teſtimonio colligere eſt, Sarbarzam hunc & Cardiganum non alios fuiſſe, quàm Choſroæ Abruizi olim Duces, qui in obſidione Conſtantinopolitana ad Heraclium defecerant, ut ſuprà dixi. Quamobrem vel delenda eſt hæc adnotatio, quam Tom. 2. pag. 418. in margine ad vocem *Siroës* appoſui: *communis fert opinio Siroëm fuiſſe Choſroæ filium, non unum aliquem ex optimatibus*: vel addenda hæc altera: *Sed Barhebræus hoc loco de altero Siroë ſeù Sarbarza, non de primo Choſroæ filio loquitur. Sarbarzas autem, quem Sciabriarum auctores appellant, unus fuit ex optimatibus, ut modo oſtenſum eſt. Quod verò Elmacinus Jezdegerdem poſtremum Perſarum regem filium Sciabriari vocat, non de Sarbarza iſto loquitur, ſed de Sciabriaro Choſroæ filio, quem Siroës unàcum patre & Merdaſa fratre interfecit, ut refert Theophanes ad ann. Heraclii 17.*

Borane Choſroæ Abruizi filia.

Borane Choſroæ Abruizi filia, Sarbarza tyranno ſublato, anno 630. in reginam præficitur: de qua hæc Amrus in vita Jeſujabi Gadalenſis. *Ardaſciro extincto* (& poſt ipſum Sarbarza) *regnavit Borane Choſroæ filia, quæ ſola ex regia ſtirpe ſupererat, cunctis lætitiæ ſigna edentibus, nummiſque ejus nomine cuſis. At illa Jeſujabum Catholicum datis ad Romanorum Imperatorem literis miſit. Jeſujabus verò quum Alepi Imperatorem reperiſſet, literas ei & dona reddidit. Qui mulierem regno præfectam vehementer admiratus, Catholicum lautè excepit.* Reliqua vide ſuprà hoc tom. pag. 105. Addit Jeſujabum ab eadem Borane pro pace ad Heraclium miſſum. Sed id factum ſub Siroë, ut ſuprà dixi. Theophanes, *Sarbarza ſublato*, inquit, *Boranem Choſroïs filiam in Regem ſibi præfecere: quæ regnum adminiſtravit menſes ſeptem*. Barhebræus: ܘܒܬܪܗ ܐܡܠܟܬ ܥܠ ܦܪ̈ܣܝܐ ܒܘܪܢ ܒܪܬ ܟܣܪܘ ܘܟܕ ܐܡܠܟܬ ܝܪ̈ܚܐ ܩܠܝܠܐ ܘܡܝܬܬ. *Poſt eum* (hoc eſt, Sarbarzam) *regnum Perſarum obtinuit Borame Choſroæ filia, quæ quum paucos menſes regnaſſet, mortua eſt.* Fallitur itaque Baronius, qui ad ann. 628. num. 3. ex Borane ſeù Borame femina Choſroæ filia, Baraanum marem facit.

Choſanſades: Zadimidochta. Choſroës. Pherozes. Pharaxades. & Hormiſdas.

Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, بوران ملكت سنة وثلثا وماتت. *Borane regnavit annum cum tertia parte* (hoc eſt, cum quatuor menſibus) *& mortua eſt*. Idem Auctor addit, poſt Boranem regnaſſe quemdam *Choſanſadem*: deinde *Azadmidochtam*, poſteà *Choſroëm*, & *Pherozem*, & *Pharaxadem*, demùm *Jezdegerdem*. خشنشده ملك اقل من شهر. ازدميدخت ملكت ستة اشهر وقتلت. كسرى ملك اياما وعاجلا قتلوه. فيروز الثاني ملك ولبس التاج. ثم تكلم بما اوجب الانزعاج. فتطيروا من كلامه وقتلوه قبل ان يقوم من مقامه. فرخ زاد قتل بعد ستة شهور. يزدجرد الثالث ملك مستغنيا بخدامه وضعفت المملكة في ايامه وغزا المسلمون بلاده وزلزل المتحرك ركنه وعماده. ثم قتل بعد اربع في خلافة عثمان والله تعالى الدايم على توارد الاباد والازمان.

Choſanſades à ſuſcepto regno menſem minimè implevit. Azadmidochta regnavit ſex menſes, & interfecta eſt. Choſroës regnavit aliquot dies, & ſtatim cæſus fuit. Pherozes ſecundus ſtatim atque regium diadema induit, quod prætorianos milites increpare orſus fuiſſet, ab ipſis prius occiſus eſt, quàm è throno aſſurgeret. Pharaxades ſeptimo poſt menſe ſublatus fuit. Jezdegerdes tertius regnavit, ſervis ſuis fultus. Sed regnum ſub eo debilitatum, Moſulmani (Mahometani) bel-

bello adorti everterunt. Quarto itaque anno interfectus fuit ſub Othmano Chalipha. Solus autem Deus manet in æternum. Barhebræus in vita Abubecri, poſtquam Boranæ obitum retuliſſet, ſubdit de iis qui poſt ipſam regnarunt. ܘܐܡܠܟܬ ܚܬܗ ܐܙܪܡܝܕܘܟܬ. ܘܒܬܪܗ ܐ̈ܢܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܒܬܪܬܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܐܡܠܟܘ. *Regnavitque ſoror ejus* (Boranæ) *Zadimidochta* (Azadmidochta,) *& intra biennium plures regnarunt*: deinde in vita Omari, eo biennio expleto, de regno certaſſe ſcribit *Hormiſdam*, & *Jezdegerdem*; hunc autem ſublato Hormiſda regnaſſe, donec à Saracenis vita regnoque ſpoliatus fuit. Igitur poſt Boranem, quam anno 630. inauguratam dixi, Choſanſades, Azadmidochta, Choſroës, Pherozes, & Pharaxades toto eo tempore tumultuantibus populis regnarunt, quod uſque ad initium anni 632. effluxit. Anno verò 632. inter Hormiſdam & Jezdegerdem certatum fuit, & victoria penes hunc ſtetit, ut mox dicam.

[1] Jezdegerdes ultimus Perſarum Rex.

Jezdegerdes filius [1] Sciahriari, filii Choſroæ Abruizi, extinctis tyrannis, quos modo recenſui, duobus poſt Boranem annis, Abubecri ope regnum Perſicum obtinuit anno Hegiræ undecimo, die 22. Rabi prioris, hoc eſt, Chri[illegible] 16. Junii, unde epocha [illegible] [2] *dica* initium ducit. De [illegible] inauguratione hæc Elma[illegible] *venerunt Perſæ anno Heg*[illegible] *mo, imperante Abubecro* [illegible] *ad eum acceſſiſſent, ob ſ*[illegible] *& necem Regum ipſorum & qui ipſi* [illegible] *perveneratdefectum, pet*[illegible] *Choſroæ nomine Jazdeg*[illegible] *qui fugerat à Siroë: atque eu*[illegible] *regem ſuper ſe conſtituerunt, quum annos haberet quindecim*. Theophanes poſtquam de Borane ſermonem inſtituit, ſubdit de Hormiſda: *Huic* (hoc eſt, Boranæ) *ſucceſſit Hormiſdas, qui demùm à Saracenis ſolio depulſus eſt: ac tandem Perſicum regnum Arabibus ſubjectum eſt, & in hanc uſque diem* (hoc eſt, ad initium ſæculi noni, quo Theophanes hæc ſcribebat) *ſub ipſis remanſit*. Ex hoc Theophanis loco, & ex iis, quæ ſuprà ex Elmacino retuli, infert Pagius, unum eundemque eſſe *Hormiſdam* ac *Jezdegerdem*: regibus quippe Perſarum pluribus nominibus appellari familiare fuiſſe. Verùm hæc viri docti conjectura huic uni fundamento ſubnixa eſt, quod Theophanes loco citato nullam Jezdegerdis mentionem facit; & quod idem auctor ad annum eræ Alexandrinæ 631. Chriſti 639. Hormiſdam appellat, quem Elmacinus aliique Jezdegerdem. Atqui Theopha-

NOTÆ.

1 *Filius Sciahriari*. Hinc Jezdegerdes iſte ab Haitone corrupto nomine vocatur *Aſob Arior*, & *Aſcaiorth*; à Georgio verò Chryſococca Ιαζδαχίρτης Αρίορ. Nam شاهريار *Sciahriar* eſt nomen compoſitum ex شاه *Sciah*, & اريار *Ariar*, hoc eſt, *Rex Ariar*. Theophanes aliique habent *Saliar* pro Sciahriar. Iſaacius Argyrus in fragmento citato à Chriſmano in Alfragano Jezdegerdem *Sarier* appellat, & tabulæ Aſtronomicæ primo Jezdegerdis anno publicatæ vocantur *tabulæ Schahriar*. Unum autem ex filiis Choſroæ Abruizi ita appellatum fuiſſe liquet ex eodem Theophane ad annum 17. Heracli, ubi teſtatur à Siroë interfectos fuiſſe ſimul cum Choſroë Merdaſam *& Saliarum* illius ex Sirina filios. Fallitur itaque Scaliger dum lib. 3. de emend. temporum pag. 210. Siroëm ab Arabibus *Shabliarum* appellatum fuiſſe affirmat.

2 *Epocha Jezdegerdica*. Albategnius, Alfraganus, Abulfeda Iſmaël, Chryſococca, aliique Orientales docent, hanc epocham initium habuiſſe *à die 16. menſis Junii, feria 3. initio anni, quo primùm regnavit Jezdegerdes filius Sciahriari*, hoc eſt an[illegible] Chriſti 632. Hallucinantur itaque Scalig[illegible] Petavius, & Calviſius, qui ex Haiton[illegible] Albumaſaro hanc epocham à morte [illegible]is deducunt. Nam hunc poſt an[illegible] adhuc in vivis fuiſſe, bellumque ſæ[illegible] Saracenis geſiſſe, ex hiſtoricis O[illegible]s tùm Chriſtianis tùm Mahometani[illegible]

phanes poſt Boranem ideò Hormiſdam recenſens, Jezdegerdem reticet, quia quum Hormiſdas tyrannidem ſumpſit, Perſicum imperium, à Saracenis nondum ſubactum fuerat: ab his enim Jezdegerdes, Hormiſda expulſo, inauguratus fuit: quamobrem quum illius regnum Saracenis ſubjectum eſſet, ipſe inter reges Perſas haudquaquam recenſeri meruit: tributarius quippe potiùs, quàm abſolutus rex fuit. Quod autem de Jezdegerdis in interiorem Perſidem ſeceſſu loquens, eum Hormiſdam vocat, librarii error eſt, aut ipſius Theophanis lapſus. Nam Scriptores omnes, qui Syriacè, Arabicè, aut Perſicè res Orientales perſequuti ſunt, id factum de Jezdegerde narrant ad annum Hegiræ 22. Hormiſdam autem cæſum fuiſſe affirmant anno Hegiræ undecimo. Scio Hormizanem quemdam ſeù Hormiſdatem ab Iſmaël Sciahinſciah in chronico Arabico ad annum Hegiræ 17. qui die 23. Januarii anni Chriſti 638. inchoatus eſt, memorari. Sed is Perſicarum copiarum Dux fuit, non Rex, victuſque à Saracenis atque ad Omarum adductus, hujus hortatu ſectam Mahometicam profeſſus, vitam privatam ad obitum uſque duxit. Biennio poſt idem Iſmaël deſcribit prælium à فيروزان *Pherozane* 1 ſeù Pherozade Perſarum Duce cum Saracenis commiſſum, quo victis Perſis Pherozanes ipſe apud Hamdanam cæſus fuit. Igitur tàm *Pherozanes*, quàm *Hormizanes* ſeù Hormiſdas Duces fuere Jezdegerdis, non Reges. Jezdegerdem autem quem anno Hegiræ undecimo, Chriſti 632. regnum iniiſſe ex Elmacino ſuprà demonſtratum eſt, quarto poſt anno de Hormiſda æmulo triumphaſſe affirmat Barhebræus in vita Omari. [illegible]

Omarus Chettabi filius regnavit *annos decem. Hic Arabiam diripuit, & Boſram populatus eſt. Anno poſt,* (hoc eſt Hegiræ 15. qui die 13. Febr. anni Chriſti 636. inchoatus fuit,) *miſit copias in Perſidem, quum Perſæ in factiones ſciſſi eſſent: quidam enim Jezdegerdi filio Choſroæ* (hoc eſt, nepoti) *favebant, alii Hormiſdæ partes ſequebantur. Atque ita Arabes adversùs eos prævaluerunt. Hormiſda autem interfecto regnavit Jezdegerdes*: hoc eſt regnare perrexit. Idem Barhebræus commiſſum Saracenos inter & Perſas Romanoſque bellum ſubjungit, in quo Sarbarzæ filius, qui ad Romanos confugerat, cæſus fuit; Jezdegerdes autem amiſſo regno in Turcorum regionem ſe ſe recepit, ibiq; quinquennio poſtquam ibidem delituerat, interiit. [illegible]

NOTA.

1 *Pherozane*. Inter Duces, qui ſub Choſroë adverſus Heraclium militarunt, *Perozites* fuit, quem Theophanes anno Heraclii 1. unàcum Sarablaga in Albaniam miſſum teſtatur. Hunc cum Pherozane ſeù Pherozade de quo hìc ſermo eſt, unum eundemque fuiſſe, & muneris & temporis ratio ſuadet.

ܘܡܠܟܝܢ : ܒܝܘܡ ܫܒܬܐ ܠܫܒܛ .
ܘܐܬܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܒܝܘܡ ܕܫܒܐ . ܘܫܡܥ
ܟܕ ܗܘܐ ܗܟܢ ܐܬܐ ܠܗܘܢ . ܘܫܪܝ ܫܘܪܘܗ
ܡܢܝܢܐ ܐܪܡܢܝܐ ܦܪܢܓܝܐ ܘܐܬܢܨܚܘ ܒܩܪܒܐ
ܠܡܫܡܫܢܘܬܗ ܘܠܐ ܢܦܠܘܢ . ܘܒܬܪ
ܫܢܝܢ ܣܓܝܐܐ ܘܦܪܢܓܝܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܒܬܪ
ܡܥܠܝܗܘܢ ܘܙܒܢ ܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܦܠܐ
ܠܩܘܫܛܐ ܕܡܩܕܘܢܝܐ ܘܐܬܝܗܒ ܠܦܘܠܝܛܐ
ܐܬܐ . ܗܘ ܕܒܬܪ ܟܢ ܠܡܟܬܒ ܗܘ
ܘܙܒܢ ܗܘܐ ܕܡܠܟܝܢ ܘܩܒܠ ܟܕܝܫܐ
ܟܠܗܘܢ : ܟܠ ܗܠܝܢ ܦܪܢܓܝܐ ܘܫܡܥܘ ܗܘܘ :
ܕܐܡܝܪܐ ܐܝܬ ܗܘ ܠܡܠܟܐ ܐܝܬ ܦܪܢܓܝܐ
ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܝܠܐ ܗܘܘ ܘܟܠܗܘܢ : ܡܢ ܩܕܡ
ܕܡܠܟܝܢ ܒܐܝܕܗ ܘܠܐ ܫܩܠܗ ܢܦܫܗ
ܘܫܠܡ . ܗܘ ܕܝܢ ܦܪܢܓܝܐ ܐܬܦܢܝ
ܠܐܒܢܝܐ ܐܝܟ ܠܟܢܫ ܥܕܬܐ . ܘܒܪ
ܐܢܫܐ : ܘܫܩܠ ܒܡܕܪܟܐ ܘܐܬܦܢܝ .
ܘܐܡܪ ܕܐܪܡܢܝܐ ܩܛܠܘ ܠܒܢܝܐ ܘܢܦܠܐ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܣܝܣ : ܘܐܬܩܛܠܘ ܠܐܢܫܐ
ܒܩܘܪܝܗܘܢ ܡܢ ܩܪܝܒ ܗܘܐ ܐܝܟ
ܕܒܪܝܐ . ܘܐܬܘ ܒܢܘܫܐ ܕܐܪܡܢܝܐ
ܕܝܢ ܛܘܪܝܐ ܘܟܕܝܢ ܒܦܪܢܓܝܐ ܟܠ
ܗܠܝܢ . ܘܐܬܝ ܦܪܢܓܝܐ . ܘܟܠܗ
ܠܡܫܡܫܢܘܬ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ
ܘܐܫܬܘܝܘ . ܘܐܬܘ ܘܩܛܠܘ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܝܢ
ܕܝܘܠܐ ܩܕܝܫ ܒܦܪܢܓܝܐ ܘܐܪܡܢܝܐ .
ܘܐܬܘ ܘܐܪܡܢܝܐ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܝܢ ܕܒܬܪܐ
ܘܡܠܟ ܩܕܝܫ ܒܦܪܢܓܝܐ ܘܐܬܐܬܝܢ .
ܘܟܠܗ ܐܪܡܢܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܣܝܣ ܥܠܝܗ .
ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܗܘ ܛܘܪܢܝܐ :
ܕܝܢ ܠܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܐܣܟܡܐ ܕܐܬܘܬܐ
ܘܡܢܝܢܘܬܐ ܘܟܠܗ ܢܦܫܗ ܒܢܝܢ
ܘܐܬܚܫܒ ܐܝܠܝܢ ܐܬܦܢܝ .

ܘܐܪܡܢܝܐ ܘܦܪܢܓܝܐ ܘܐܪܡܢܝܐ ܠܐܦܝܗܘܢ
ܐܬܕܒܪܘ ܡܢܗܘܢ . ܟܕ ܗܘܢ ܐܬܟܢܫܘ ܗܘܘ
ܕܒܘܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܐܬܢܨܚܘ . ܒܪ
ܡܘܣܪܐ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܚܙܝ ܕܡܢܐ :
ܥܒܕ ܒܗ ܟܘܠܗ ܘܩܕܡ ܚܝܠܐ ܐܬܐ
ܐܬܩܪܒ ܠܟܘܪܣܝܐ : ܒܢܝܗܘ ܕܝܢ
ܘܟܢܫܗ ܕܟܠܝܠܐ ܕܦܪܢܓܝܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܗܘܘ : ܐܬܕܒܪ ܠܟܘܠܗ ܡܢܗܘܢ ܕܒܫܢܬ
ܡܣܘܪܩܐ ܘܡܠܟܘܬܗ ܠܟܘܪܣܝܐ ܘܐܬܟܢܫܘܢ .
ܘܡܬܕܒܪܐ ܐܢܘܢ ܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܠܝܐ ܗܘܘ .
ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܟܘܪܣܝܐ ܡܬܟܢܫܝܢ : ܗܘܐ
ܠܫܡܥ ܘܡܠܟܘܬܗ ܘܡܣܘܪܩܐ ܟܠ ܐܢܫܐ
ܘܟܕ . ܐܬܐ ܠܡܣܘܪܩܐ ܘܫܘܒ
ܡܠܟܐ ܠܡܣܘܪܩܐ ܘܡܢܗ ܠܗܘܢ
ܠܬܪܝܢ . ܘܡܢ ܐܡܪ ܥܒܕ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܟܕ
ܫܠܡ ܠܐܬܪܐ ܘܢܦܩ ܘܐܬܦܢܝ ܘܦܪܢܣ
ܕܝܠܗܘܢ ܠܐܒܘܗ . ܐܝܟ ܒܐܝܕ ܘܡܕܝܢܬܐ
ܘܡܢܝܢ ܡܢܗܘܢ ܘܐܬܦܢܝܘ ܟܕ ܒܢܝܢ
ܒܢܝܐ ܘܢܫܐ ܘܛܠܝܐ ܘܐܬܟܢܫܘ ܕܝܠܗ
ܐܝܬܝܗ ܠܡܠܟܘܬܗ ܘܡܢܗ ܠܟܘܪܣܝܐ . ܘܟܕ
ܒܐܬܪܐ ܐܝܟ ܗܢܐ ܢܦܩ ܡܢ ܫܡܥܘܢ
ܘܢܦܩ ܡܢܗܘܢ ܟܠ ܒܪܘܢ ܗܘܢ
ܘܗܘܐ ܠܡܠܟܐ . ܘܐܝܟ ܛܘܪܢܝܐ ܫܠܡ .
ܫܢܝܐ ܘܥܒܕ ܥܒܕܗܘܢ ܟܠ ܗܢܐ .
ܘܫܡܥ ܦܪܢܓܝܐ ܡܠܟܐ ܐܪܡܢܝܐ
ܘܢܦܩ ܠܡܕܝܢܬܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܗܘ
ܡܢ ܫܢܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ ܕܐܬܝ ܠܟܠ
ܕܝܠܗܘܢ ܘܟܠܗܘܢ ܠܫܡܥܐ ܐܡܪ ܠܗ
ܡܠܟܐ ܕܟܠܗ ܐܪܡܢܝܐ ܘܡܢܐ ܠܟܠ
ܐܝܬ . ܘܡܕܝܢܬܐ ܦܢܝ . ܘܗܘܐ ܐܝܟܢܐ
ܘܚܙܐ ܐܝܬ ܡܢܗ ܐܢܐ ܠܡܠܟܐ ܘܡܠܟܐ
ܐܢܐ ܚܘܪܐ . ܘܡܢ ܘܗܘܐ ܐܝܟ
ܠܦܪܢܓܝܐ . ܘܟܕ ܐܬܐ ܡܠܟܘܬܗ

Anno

Anno Omari [1] *quarto Baanes Romanorum archiſtrategus, & Sarbarzæ filius genere Perſa, qui poſt parentis cædem ad Romanos profugerat, nec non Imperatoris Sacellarius in urbe Edeſſa cum ſexaginta equitum millibus in agro Emiſſeno cum Arabibus inito prælio vincuntur, millibus quadraginta ex ſuis amiſſis, quorum plerique Jarmuchæ fluminis aquis abſorpti periere. Sarbarzæ porrò filius ei cladi ſuperſtes ad Omarum miſſo nuncio Perſidem ejus ditioni ſe ſubmiſſurum, ſi copias mitteret, ſpopondit. At quum Omarus à Choſroæ filiabus, quas apud ſe captivas habebat, doctus fuiſſet quæ Sarbarzas ejuſque filius, Choſroæ & natis ejus mala intulerat, monituſque eſſet, ne proditoris dictis fidem haberet, miſſis Emiſſam militibus, Sarbarzæ filium cruci ſuffixit. Poſt contendit Damaſcum, habitoque cum primoribus urbis congreſſu perſuaſit, ut urbem ſibi traderent. Exinde Chaledus ab Omaro Alepum & Antiochiam cum copiis miſſus, multos mortales perdidit, ſed & S. Simeonis Stylitæ cœnobium adortus, ingentem virorum, mulierum, puerorum puellarumque turbam, qui ad feſtum eo die confluxerant, abduxit. Sub idem tempus Saadus [2] ex urbe Jatreba ad Cupham, quæ & Acula, caſtra movit. Jezdegerdes contra Euphratis ripas copias occupare juſſit. Inde miſſus à Perſis explorator genere Arabs ad Saracenorum caſtra, Maadenum quendam reperit mejentem & panem comedentem: qui rogatus quid ibi ageret; ago, reſpondit, quod ipſemet vides: vetus nem-

NOTÆ.

1 *Anno Omari quarto*, hoc eſt, Chriſti 638. Alterum hoc fuit Omari cum Baane prælium, idemque à primo diverſum, quod à Theophane ad annum æræ Alexandrinæ 625. Heraclii 24. hoc eſt, Chriſti 633. deſcribitur. Quum enim Omarus Abubecro ſublato principatum Arabum primùm obtinuit, *Boſram*, inquit Theophanes de prælio anni æræ Alexandrinæ 625. *& plures alias civitates expugnavit: & ad Gabetha uſque penetravit. Theodorus autem Imperatoris frater cum iis conſerta pugna victus eſt, & ad Imperatorem Edeſſam rediit. Imperator Ducem alium Baanem nomine præficit, & Theodoſium Sacellarium, & ambos cum armata multitudine adversùs Arabes inſtruit. Is Emeſam profectus, obviam Saracenorum agmen habuit: quibus deletis, Ameræ principatu fungentem* (Omarum ſcilicet Arabum Ameram ſeù Ducem) *& reliquos univerſos Damaſcum uſque fugat: ibique ad Bardaneſium amnem caſtra fixit..... Imperator Baanem Damaſco Emeſam reverti jubet*. De altero autem prælio, quod anno æræ Alexandrinæ 626 commiſſum fuit, quodque à Barhebræo ad annum Omari 4. Chriſti 638. refertur, idem Theophanes hæc habet. *Hoc anno Saraceni copiarum penè immenſarum exercitu collecto irruptionem in Arabiam juxta Damaſci agrum fecere. Eo cognito Baanes Imperialem Sacellarium, ut cum univerſis copiis in auxilium ſuum acceleret, per literas monet: erat quippe Arabum innumerus exercitus. Ambo Emeſa ſolventes, Arabibus occurrunt: præliumque commiſſum eſt ipſo primo die, qui fuit hebdomadis tertius, Julii verò menſis tertius & viceſimus, quo Sacellarii acies omninò profligata. Baanis verò milites, Baane in Imperatorem ſubvecto, Heraclium reſpuunt. Sub id tempus Sacellarii copiæ caſtris diſceſſere: qua occaſione Saracenis oblata, prælium ab eis conſeritur. Validis autem flatibus in Romanorum faciem vento notho ſpirante, motoque & elato per aërem pulvere, ipſam hoſtibus in prælio dare non valebant: ſuccumbunt eam ob rem, & prælio cedunt: tùm verò ſeipſos in Jermochthæ fluminis anguſtias præcipitantes, illic omnes ferè periere. Aderant utrique duci copiæ hominum quadraginta millium numerum conſtantes. Saraceni motis inde caſtris, Damaſcum bene compoſito exercitu aggrediuntur & capiunt, necnon Phœniciæ provincias, in quibus proprias ſibi ſedes conſtituunt*. Eadem apud Cedrenum anno Heraclii 25 Sed anno æræ Alexandrinæ 625. & 626. (quorum initium à Kalendis Septembris anni Chriſti 633. & 634.) Omarus nondum princeps Arabum inauguratus fuerat: hic enim regnum iniit anno Hegiræ 14. qui die 25. Februarii anni Chriſti 635. inchoatus fuit. Quum igitur ex Theophane primum Saracenorum prælium commiſſum dicatur anno Omari primo, & alterum anno ejuſdem ſecundo, neceſſe eſt id factum an. Chriſti 635. & 636. quibus anni Hegiræ 14. & 15. reſpondent. Atqui anno 636. *dies viceſimus tertius Julii*, quo id prælium commiſſum, in feriam ſecundam, non in tertiam incidit. Ex Barhebræo itaque emendandus Theophanes & Cedrenus idque prælium non anno æræ Alexandrinæ 626. Heraclii 25. ſed an. Heraclii 29. æræ Alexandrinæ 630. hoc eſt, Chr. 638. commiſſum dicendum eſt, & pro menſe Julio *Junius* ſubſtituendus, cujus dies viceſimus tertius anno 638. in feriam tertiam incidit.

2 *Saadus ex urbe Jatreba*, hoc eſt, Medina, ubi Mahometis pſeudoprophetæ ſepulcrum, peregrinatione Mahometanorũ ſatis celebre. *Jaſdum* vocat Theophanes ad ann. Umari 3. & 5. *Jadum* Cedrenus ad an. Heraclii 26. & 29.

nempè egero, & novum ingero. Continuò explorator ad Perſas regreſſus, renunciat gentem ſe vidiſſe inermem quidem & nudam; alacrem nihilominus & promptam: ſimulque archiſtratego à Maadeno audita retulit, & à Deo victoriam ipſis certo conceſſam pronunciat. Collatis itaque ſignis Perſæ terga verterunt, uſque Cteſiphontem ad Tigrim hoſtibus inſequentibus. Per eam occaſionem Dux quidam Perſa infeſtum Maadenum fugiens, vicinum pagum ingreſſus ab homine ruſtico intra proprias ædes exceptus eſt. At ille Maadenum nudum, & arundine dumtaxat armatum conſpicatus, Perſæ ignaviam exprobrare cœpit, ut qui armatus inermem fugiſſet. Quin, ajebat, hominem tutè adortus obtruncaſti? Cui Perſa: cedo mihi, reſpondit, velum: quod quum emiſſo telo trajeciſſet, ſubdidit, ſæpè hoc quem ſpectaſti modo Maadenum illum trajicere niſus fui: is verò tela omnia velut muſcas intra manicas excipere ac recondere mihi eſt viſus. Rurſus ad Euphratem ab Jezdegerde adversùs Arabas pugnatum eſt. Sed victo Rege victores Arabes Cteſiphontem occuparunt, regiſque theſauros diripuere: familiares & domeſtici omnes capti abductique fuere. Tertium ad Gaulam prælium commiſſum eſt, in quo ſimiliter Perſæ ſuperati ſunt. Quartum ad montem Mediæ, in quo Perſæ penitus profligati debellatique fuerunt. Hæc quatuor prælia uno eodemque anno confecta ſunt. Tot cladibus affectus Jezdegerdes proſtratuſque, recuperandique regni ſpe omni amiſſa, intra Turcarum fines, in Segeſtanam nimirùm regionem profugiens, quum ibidem quinquennio delituiſſet, poſtremum interfectus eſt. Rursùs in vita Othmani de Jezdegerdis interitu hæc ſubdit;

ܗܢܐ ܫܕܪ ܠܣܥܕ ܒܪܗ ܕܢܪܕܘܦ ܠܡܠܟ
ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ. ܝܙܕܓܪܕ ܕܝܢ ܡܢ ܡܠܟ
ܫܢ̈ܝܢ ܚܡ̈ܫܐ ܕܡܬܛܫܐ ܗܘܐ
ܒܣܓܣܬܢ: ܢܦܩ ܘܐܬܐ ܠܟܘܦܐ،

ܘܣܥܕ ܐܙܠ ܠܡܪܘ ܒܬܪ ܕܟܒܫ
ܟܠܗ ܦܪܣ: ܝܙܕܓܪܕ ܕܝܢ ܟܕ ܕܚܠ
ܕܠܐ ܢܫܬܠܡ ܠܗܘܢ: ܢܦܩ ܐܬܛܫܝ
ܒܪܚܝܐ. ܘܐܢܫ ܛܘܪܟܝܐ ܩܛܠܗ.

Hic (Othmanus) *Saadum filium ſuum miſit, ut regem Perſarum inſequeretur. Jezdegerdes verò quinto poſtquam in Segeſtana delituerat anno, è latebris egreſſus Cupham petiit. Saadus autem in Maruam contendit, poſtquam totam Perſidem ſubegiſſet. At Jezdegerdes veritus, ne hoſti proderetur, in molendino ſe abſcondit, ubi à quodam Turco interfectus fuit.* Itaque juxta Barhebræum Jezdegerdes, qui anno Chriſti 632. regnum inierat, cum Hormiſda uſque ad annum Hegiræ 15. Chriſti 636. Omari 2. de regno certavit. Hormiſda cæſo, anno Omari 4. Hegiræ 17. (qui die 23. Januarii anni Chriſti 638. inchoatus fuit,) cum Saracenis quater confligens poſtquam victus fuiſſet, in Segeſtanam ſe recepit; ibique per ſequentes quinque annos delituit, hoc eſt, uſque ad annum Hegiræ 22. qui die 30. Novembris anni Chriſti 642. incepit. Tertio autem poſt anno, hoc eſt, Græcorum 956. Chriſti 645. à molendinario cæſus fuit. At Theophanes Jezdegerdis pugnam cum Saracenis anno 639. non 638. commiſſam teſtatur: *Hoc anno* (inquit, hoc eſt, eræ Alexandrinæ 631. Heraclii 30. qui anno Chriſti 639. reſpondet:) *Saraceni in Perſiam arma & expeditionem movent: manibuſque cum Perſarum acie collatis ſuperiores evadunt, & Perſas univerſos armorum vi ſibi ſubjiciunt. Perſarum verò Rex Hormiſdas* (imo Jezdegerdes) *fuga ſalutem quærens, in interiorem Perſiam & in occultiorem regiam, ſecedit. Saraceni captivas Hormiſdæ* (Jezdegerdis) *filias & regium omnem ejus apparatum Umaro obtulerunt.* Elmacinus verò in Hiſtor. Saracen. interitum Jezdegerdis ad annum Hegi-

ræ 31. collocat, qui die 24. Auguſti anni Chriſti 651. inchoatus fuit. quod & Iſmaël Sciahinſciah in Chronico Arabico confirmat: ubi ait, anno Hegiræ 15. bellum ſub Omaro Saracenos inter & Perſas Jezdegerde regnante exarſiſſe. Anno ſequenti Jezdegerdem victum, ex Halavana, in quam ſeſe receperat, profugiſſe. Anno 17. Huzitarum provinciam à Saracenis occupatam, & Hormizanem Perſarum ducem adactum ſectæ Mahometanæ nomen dare. Anno Hegiræ 21. Pherozanem alterum Perſici exercitus ductorem in Nahavanda ſuperatum, apud Hamdanam occubuiſſe. Anno 22. à Saracenis expugnatas Adorbiganam, Rajam, Gergianam, Kazuinum, Tabreſtanam, & Rihanam.

وفيها غزا الاحنف ابن قيس خراسان وحارب يزدجرد وافتتح هراة عنوة . ثم سار الى مرو وكتب يزدجرد الى ملك الترك يستمدّه والى ملك الصغد والى ملك الصين وانهزم يزدجرد الى بلخ ثم سار اليه المسلمون فهزموه وعبر يزدجرد نهر جيحون . ثم ان يزدجرد اختلف هو وعسكره . فانه اشار بالمقام مع الترك واشار عسكره بمصالحة المسلمين والدخول فى حكمهم . فابا يزدجرد ذلك فطرده عسكره واخذوا خزاينه . وسار يزدجرد مع الترك وحاشيته واقام بفرغانه زمن عمر كله وبقى عسكره فى اماكنهم وصالحوا المسلمين .

Eodem anno (hoc eſt, Hegiræ 17. inquit idem Iſmaël,) *Achnaphus Caiſi filius Choraſanam invaſit, confertaque cum Jezdegerde manu, Haram vi cepit, dein Maruam verſus arma movit. Jezdegerdes autem quum Turcorum regis & Saphæ, & Sinarum opem per literas imploraſſet, Balacham profugit. Quem Moſulmani* (Saraceni Mahometanæ ſectæ cultores) *inſequuti, Gehonem fluvium tranſmittere coegerunt. Inde Jezdegerdem inter & milites diſſidium natum eſt. Ipſe enim ſuos hortabatur, ut cum Turcis cohabitarent: illi contra pacem cum Moſulmanis facere iiſque ſubeſſe malebant. Quum verò Jezdegerdes minime acquieſceret, ab iiſdem ejectus eſt, ejuſque apparatus univerſus direptus: is verò cum ſuis domeſticis Turcos ſequutus, toto vitæ ſuæ tempore* (hoc eſt, uſque ad annum Hegiræ 31.) *in Phargana commoratus eſt. Milites autem pace cum Moſulmanis inita, ad propria rediere.* Denique de ejus interitu hæc idem Iſmaël ad annum Hegiræ 31. ſubdit.

ذكر مهلك يزدجرد ابن شهريار ابن برويز وهو اخر ملك الفرس . فى هذه السنة هلك يزدجرد . وقد اختلف فى ذلك فقيل انه نزل مرو فثار عليه اهلها وقتلوه . وقيل قامت الترك وقتلوا اصحابه فهرب يزدجرد الى بيت رجل ينقر الارحا فقتله واتبع الفرس اثر يزدجرد الى بيت النقار فضربوا النقار وعذّبوه فاقرّ بقتله فقتلوه .

De interitu Jezdegerdis filii Sciahriaris, filii Barvizi (Choſroæ Abruizi,) *qui fuit poſtremus Perſarum rex. Hoc anno periit Jezdegerdes: cujus de exitu non una eſt auctorum ſententia. Alii enim ajunt, eum in Maruam profectum, ibi conſpiratione Maruenſium interfectum fuiſſe. Alii verò ſcribunt, quum Turci in ipſum inſurrexiſſent, ejuſque domeſticos ſuſtuliſſent, Jezdegerdem in domo cujuſdam molendinarii deliteſcentem, ab eodem cæſum fuiſſe: Perſas verò veſtigia ſui Regis ad illam domum ſequutos, molendinarium quæſtioni ſubjeciſſe, confeſſumque, quod Jezdegerdi necem intuliſſet, morte multaſſe.* Itaque ſecundùm Elmacinum & Iſmaëlem anno Chriſti 651. Jezdegerdes periit. Theophanes, qui anno Chriſti 639. Heraclii 30. amiſſum à Jezdegerde Perſarum regnum refert, quum eundem annos undecim regnaſſe pluribus locis dicat, initium regni ejus ad annum Chriſti 628. confert: quod tamen, ex ſuprà dictis, ſtare nequit, quum eo anno Choſroë cæſo Siroës filius regnare cœperit pluresque poſt ipſum apud Perſas ante Jezdegerdem regnaverint; hunc verò conſtat ante annum 632. nequaquam regnum iniiſſe.

Jezdegerde ſublato, quem Theophanes ac Cedrenus Hormiſdam appellant, regnum Perſarum corruiſſe, ſcriptores omnes teſtantur. Quo au- **Initium & finis Regni Perſarum.**

tem id anno contigerit, non una eſt ſententia. Scaliger lib.3. de emend. temporum, Petavius lib.3. de Doct. temp. cap. 9. & Calviſius in Iſagoge Chronologica Par. 2. cap. 10. ex Haitono in Paſſagio Terræ Sanctæ cap. 15. & ex Albumaſaro aſtrologo, putant Regnum Perſicum die 16. Junii anni Chriſti 632. deſiiſſe, quo nimirùm Jezdegerdes ex illorum ſententia periit. Sed eum plures adhuc annos ſuperſtitem fuiſſe ex ſupra dictis liquet. Iſmaël Siahinſciah fugam Jezdegerdis, & reportatam à Saracenis de eo victoriam anno Hegiræ 16. Chriſti 637. refert. Theophanes & Cedrenus anno Heraclii 30. Eræ Alexandrinæ 631. Chriſti 639. Jezdegerde, quem Hormiſdam vocant, à Saracenis ſolio depulſo, quum Arabibus ſubjectum eſt, Perſicum tandem regnum ſublatum ſcribunt. Barhebræus finem illius Regni ad annum Græcorum 956. Chriſti 645. conſignat. Elmacinus verò & ex eo Pagius, ad annum Hegiræ 31. Chriſti 651. Quum autem ab anno Græcorum 538. juxta Dionem, Agathiam alioſque cœptum fuerit, (quem anno Alexandri Mammææ quarto, Chriſti 227. Syri reſpondere affirmant;) inde levi negotio colligitur, quot annis idem Perſicum regnum duraverit: nimirùm juxta Scaligerum, Petavium & Calviſium, annos 405. Ex mente Iſmaëlis annos 410. Secundùm Theophanem & Cedrenum annos 412. Juxta Barhebræum annos 418. Juxta Pagium (qui illud inchoatum vult anno Chriſti 226. & anno 651. ſublatum) annos 425. Denique ſecundùm Elmacinum, (qui initium illius anno Chriſti 227. collocat,) annos 424. Hinc primo Barhebræus rectè ait in Chron. Syr. Par. 1. in vita Alexandri Mammææ: ܘܫܢܬܐ ܐܪܒܥ ܕܝܠܗ ܘܐܝܬܝܗ ܫܢܬ ܬܩܠܚ ܕܝܘܢܝܐ ܐܪܕܫܝܪ ܠܦܪ̈ܣܝܐ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪ ܒܐܒܟ. ܘܫܪܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܣܐܣܢܝܬܐ. ܘܩܡܬ ܫܢܝܐ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܥܣܪ ܥܕܡܐ ܕܩܡܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܥܪ̈ܒܝܐ ܘܫܒܩܬܗ. *Anno ejus* (Alexandri) *quarto* [1], *hoc eſt, Græcorum* 538. *Ardaſcirus Babechi filius Perſis imperavit: cœptumque fuit poſtremum Perſarum regnum, quod Saſanitarum appellatur: duravit autem annos* 418. *donec exorto Arabum regno extinctum eſt*. Et in vita Omari Chaliphæ. ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ ܕܐܬܛܫܝ ܬܡܢ ܐܬܩܛܠ. ܘܐܬܚܪܒܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܣܐܣܢܝܐ ܫܪܝܐ ܗܘܬ ܕܝܢ ܗܘܬ ܡܢ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪ ܒܐܒܟ ܒܫܢܬ ܬܩܠܚ ܕܝܘܢܝܐ ܘܫܠܡܬ ܒܫܢܬ ܛܢܘ ܕܝܘܢܝܐ. *Quinto poſtquam ibi* (Jezdegerdes) *delituit anno, interfectus fuit. Tùm verò deletum eſt regnum Perſarum, quod Saſanitarum vocatur; cœperat autem auctore Arduſciro* (Artaxare) *Babechi filio anno Græcorum* 538. *deſiitque anno* 956. *Græcorum*. Secundò Amrus refellitur, qui in vita Jeſujabi hæc de Jezdegerde anniſque Perſici regni ſcribit. *Deinde regnum Perſarum* (Textum Arabicum retuli ſuprà pag. 108.) *tenuit Jezdegerdes, cui in cœlum aliquando ſuſpicienti viſa eſt* [2] *haſta ab auſtro in aquilonem* ver-

NOTA

1 *Anno Alexandri quarto, Græcorum* 538. Ita emendavi duplicem amanuenſis errorem, qui pro quarto *tertium*, & pro 538 *quingenteſimum quadrageſimum ſecundum* perperam ſcripſit, ipſo Barhebræo reluctante, qui ſummam *annorum* 418. colligit, quique in altero loco annum Græcorum 538. disertè poſuit.

2 *Viſa eſt haſta*. Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico Syriaco ad annum Græcorum 937. Chriſti 626. *Viſus eſt*, inquit, *cometa in trabis formam, Arabum prænuntians imperium*. Sed eo anno nondum Jezdegerdes inauguratus fuerat. Quare Theophani ac Cedreno magis aſſentior, id portentum anno Heraclii 23. Chriſti 632 referentibus: quibus & Barhebræus conſonat, dum initio regni Jezdegerdici illum cometam per 30. dies viſum ſcribit.

vergens, & ab oriente uſque ad occaſum porrecta: idque ſpatio quinque ſupra triginta dierum. Ferunt Arabum regnum per ea tempora exortum eo monſtro indicatum fuiſſe. Duravit autem Perſarum regnum annos quadringentos octoginta: (In alio exemplari, annos 385.) Nam in nulla Auctorum ſententia id Regnum plus annis 425. & minus annis 405. duravit. Tertio denique confutatur Iſmael Schahinſciah, qui in Præfatione Chronici cap. 3. de Regni Perſici initio ac duratione ſcriptoribus omnibus & ſibi ipſi quoque repugnat. Ait enim: فاما اردشير ابن بـابـك فبـين ملكه وبين الاسكندر خمساية واثنتا عشرة سنة تقريبـا . وبينـه وبـين الهجـرة اربعـمـايـة واثـنـتـان وعـشـرون سـنـة .

At verò inter regnum Ardaſciri Babechi filii, & Alexandri, fluxere anni circiter quingenti duodecim. Ipſum autem inter & Hegiram anni ſunt quadringenti viginti duo. Atqui nec prima aſſertionis Iſmaëlis pars vera eſt, nec altera: non prima, quia conſtat, regnum Perſicum anno Græcorum 538. cœptum fuiſſe: non altera, quia ſi anno Græcorum 538. (qui erat Chriſti 227.) addantur anni 422. quot ad Hegiram uſque fluxiſſe dicuntur, ſequeretur initium Hegiræ ab anno Chriſti 649. deſumi; quod nemo dixerit.

Nunc ſtatutâ, quantum fieri potuit, Regum Perſarum Chronologiâ, ad id, unde oratio deflexit, calamum reduco.

Babæus Patriarcha.

II. Babæi geſta ex Amro.

BABÆI Patriarchæ, quem ab anno Chriſti 498. ad annum 503. ſediſſe dixi, res geſtas in hæc verba deſcribit Amrus.

بـابـاى كان شيخـا كـبـيـرا خيرا تقيا حسن الامانة والديـانـة من اهـل
المداين ولـه امراة واولاد . ولـمّا اجتمع الابـا
للاختيـار لم يوافق بعضهم بعض على اختيـار
واحد معين وصار كلمن يريد المرتبة لنفسه وطال
الكلام بينهم حتى ضجروا . فبعد ذلـك وقـع
الاتفاق على عمل الصلاة بقلب واحد ويطلبون
من المسيح ان يقيم من يختار على رعاية بيعته
وبينما هم يصلون سمعوا صوت هاتف ينـادى ان ١
الفطركة لبابى الشيخ الفاضل . فاجتمع الابـا
والمومنين على اختياره فامتنع عليهم واصرّ على
الامتناع . فاخذوه قسرًا واساموه قهرًا وهو لابس
بيرون اخضر وذلك فى السنة الرابعة لزاماسـاف
ملك الفرس وهى سنة تسع وثمانماية ومن بعـد
ما اسيم جمع الابا وعمل سنهادوسا وابطـل الحروم
التى كانت بين بابوى وبرصومـا واتـفاق وامر ان
يتزوج خدم البيعة سايرهم ولا يكون بغير زوجة
وهو بين العالم ليحفظ نفسه من الوقوع فى الخطية
ويكون لكل واحد امراة واحدة ظاهرًا جليًا كامـر
الناموس . وفى ايامه كان القديس ابراهيم الكبير
وهو من اهل كشكر . وامر ان يجتمع الابا الى عند
الجاثليق فطركهم فى تشرين الثاني كل اربعة سنين
مرة واحدة للنظر فى امور البيعة وما يحتاج اليـه فى
مصالحها . وساله زاماساف ملك الفـرس يومـًا
وقد دخل اليه مع مموى قرابتـه وقـال لـه .
الاجسام تؤول الى الجيفة والتراب فلماذا تكرمون
عظام موتاكم وتعظمونها ولا تطرحونها فى النار
مثل المجوس . فقال نحن نعلم ان اجسام الناس
تبطل وتصير الى البلى والتراب . ولكنا نعتقد
عودتها بحسن وبهـاء احسن مما كانـت عليـه .
وهكذا علمنا من كتب ديننا ان الاجسـاد تقوم
ويبعث الناس كلهم فى طرفة عين ويصيرون غير
مايتين وكمـا قدم المسيح من بين الاموات كذا
نقوم نحن وكما ان الحبة تزرع فى الارض [illegible]
حسنها لم تعدم [illegible] ما كانت عليه هكذا
[illegible] تصديق ما قلته فكـر
فى [illegible] الانسان وانه من نطفة ماء يحصل
فى [illegible] الاحشا ثم تصير له عظام وعروق واعضـا
[illegible] بصورة تامة بهيئة الصورة .
فاستحسن زاماساف ملك الفرس ما سمعه منه
وخرج من عنده مسرورًا فرحًا . واستقامت الامور
لبابـاى وكانـت رياستـه خمس سنين
واستنـاح ودفـن بالمـدايـن .

Babæus quum Patriarcha eſt inauguratus,

ratus, devexa in ſenium ætate erat, vir cætera bonus, pius, fide & religione inſignis, ex urbe Modaina oriundus, habebatque uxorem & filios. Quum autem Patres ad electionem conveniſſent, & ſinguli primatum ambirent, & idcirco electio longius protraheretur, tandem morarum pertæſi, decreverunt communem ab univerſa Synodo fieri ad Chriſtum ſupplicationem, ut ipſe quem ſuæ Eccleſiæ præficiendum vellet, deſignaret. Illis ergo orantibus vox audita eſt, quæ pium ſenem Babæum Patriarcham proclamabat. Quamobrem Patrum & fidelium omnium conſenſu idem electus, quum unus ipſe reſiſteret, invitus ad ordinationem adactus eſt, quam pallio 1 *viridi tectus ſuſcepit anno* 2 *quarto Zamaſaphæ regis Perſarum, anno ſcilicet nono ſuprà octingenteſimum. Per hunc modum Babæus eccleſiaſtici regiminis potitus, Synodum Epiſcoporum convocavit, in qua ſublatis cenſuris à Babuæo, Barſuma & Acacio latis; ſanxit, ut Eccleſiæ miniſtri univerſi nuberent, neve quiſquam in poſterum cælibatum in ſæculari converſatione coleret: ne videlicet in peccatum prolaberetur: haberentque ſinguli propriam uxorem palàm & publicè ſecundùm legis præſcriptum. Ejus ætate Abrahamus magnus Caſcarenſis inclaruit. Babæus verò in memorata Synodo conſtituit, ut Patres ad ſuum Catholicum Patriarcham quolibet quadriennio ſemel menſe Novembri venirent, de rebus Eccleſiaſticis cum illo tractaturi. Rogavit aliquando Babæum Rex Perſarum Zamaſaphes, quum ſcilicet ipſum adiit unàcum Meſve* 3 *affine ſuo. Quandoquidem, ajebat, corpora corrumpuntur & in cinerem abeunt, quare vos veſtrorum mortuorum oſſa honoratis atque magnifacitis, neque ea Magorum more flammis traditis? Cui Babæus: Nos* 4 *quidem, reſpondit, humana corpora corrumpi & in pulverem reduci ſat novimus: credimus tamen eadem cum longè ampliori claritate & gloria quandoque revictura. Hoc enim nos docent religionis noſtræ ſcripturæ: corpora nempe omnia ſurrectura, omneſque homines eſſe ſuſcitandos in ictu oculi, & immortalitatem induturos: & ſicut Chriſtus à mortuis reſurrexit, ita & nos reſurrecturos: & quemadmodum granum frumenti in terram jactum, ibidem moritur, & omnem ſpeciem amittit, tùm verò germinat, & ſpecioſiorem formam induit; ita & filios Adæ poſt mortem aliquando ad vitam redituros. Sique adhuc dubitas, cogita principium generationis humanæ: quomodo ſcilicet ex limphæ gutta inter tenebras materni ſinus concreſcit homo: deinde oſſibus, nervis membriſque compingitur, atque poſt novem menſes in hac, quam videmus, pulcherrima ſpecie producitur. Babæi orationem ſibi vehementer arriſiſſe Zamaſaphes Rex ſignificavit, illeque ab eo congreſſu lætus diſceſſit, rebus exinde*

NOTÆ.

1 *Pallio viridi*. Veſtis Pontificia, quam recens conſecratus induitur, Syris ܒܝܪܘܢܐ *Biruna* dicitur, unde Arabicum بيرون *Birun*. Eſt autem inſtar Phenolii Græcorum, ſed ante pectus ad talos uſque aperta in modum Pluvialis Latini: de qua vide Morinum in Adnotat. in Syrorum Ordinationes num. 95. pag. 501. Ejuſdem Pallii colores diligenter ab Amro notantur: videlicet, ابيض *Albus*, اخضر *Viridis*, احمر *Rubeus*, وردى *Roſaceus*, بنفسجى *Violaceus*, ازرق *Cæruleus*, اصفر *Flavus*, زنجارى *Ferrugineus*, نارنجى *Citrinus*, &c. Quo verò unuſquiſque Patriarcha colore uſus fuerit, ex eodem Amro alibi adnotabitur.

2 *Anno quarto Zamaſaphæ, Græcorum* 809. Fallitur Amrus: Nam Zamaſphes ex ſuprà dictis regnum iniit anno Græcorum 809. Chriſti 498. abdicavitque anno Chriſti 501. Primus igitur Zamaſphæ annus, non quartus in Græcorum annum 809. confertur.

3 *Meſve*. Alius fuit à Joanne Meſve celeberrimo medico, qui claruit circa annum Chriſti 826. Vide Tom. 2. pag. 436.

4 *Nos quidem*. Hæc oratio, quam Amrus Babæo tribuit, ad Meſve medicum in aliis exemplaribus refertur.

inde ipſi proſperè ſuccedentibus. Sedit annos quinque, mortuuſque [1] *in urbe Modaina ſepultus fuit.* Hæc Amrus, impii illius ſacrorum canonum violatoris laudator potiùs, quàm rerum geſtarum narrator.

Eadem de tempore quo Babæus ſediſſe dicitur, deque facta ab impuro Catholico Clericis omnibus nubendi poteſtate Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. ܡܝܬ ܕܝܢ ܐܩܩܝ
ܩܬܘܠܝܩܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܐܩܝܡܘ ܠܗܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܢܫ
ܕܫܡܗ ܒܒܝ ܓܒܪܐ ܚܕ ܥܠܡܢܝܐ
ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܢ̈ܬܬܐ ܘܒܢ̈ܝܐ ܘܗܕܝܘܛ
ܗܘܐ ܒܩܪܝܢܐ ܘܒܣܘܟܠܐ ܕܟܬ̈ܒܐ.
ܘܒܝܕ ܟܢܘܫܝܗܘܢ ܐܚܝܕ ܒܟܠܢܫܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܕܩܝܡܝܢ ܒܬܪܗ
ܢܣܒܘܢ ܠܗܘܢ ܢܫ̈ܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ. ܘܗܘܝܘ
ܐܦ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ ܟܠܡܐ
ܕܡܝܬܐ ܐܢܬܬܗ: ܢܣܒ ܐܚܪܬܐ. ܟܕ
ܓܝܪ ܐܬܦܪܫܘ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܢ
ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܕܫܪܟܐ: ܟܠܡܐ ܕܨܒܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܫܠܡܘ ܪ̈ܓܝܓܬܗܘܢ ܘܠܐ
ܒܗܬܬܐ ܘܠܐ ܕܚܠܬܐ. ܘܟܕ ܫܡܫ
ܗܘ ܒܒܝ ܫܢܝܢ ܚܡܫ. ܡܝܬ.

Mortuo Acacio Catholico, inquit, *convenerunt Epiſcopi, ſibique Catholicum ordinarunt Babæum quendam virum laicum uxorem filioſque habentem, lectionis & intelligentiæ ſcripturarum prorsùs expertem. Qui coacta Synodo ſub pæna ſuſpenſionis & interdicti ſanxit, ut omnes ſui ſucceſſores Catholici uxores ducerent: item ut Epiſcopus & Presbyter, quoties contingeret uxores eorum decedere, alias acciperent. Nimirùm poſtquam à reliquis Chriſtianis in fide ſeparati ſunt, quidquid ipſis libebat, ad explendam libidinem palàm abſque pudore ac metu faciebant. Quum autem Babæus annos quinque Epiſcopatum geſſiſſet, mortuus eſt.*

III. Babæi Synodus.

Synodus à Babæo celebrata, in qua Barſumam Niſibenum ab excommunicatione abſolutum declarantes, nefaria Neſtorii dogmata impii Epiſcopi confirmarunt, memoratur etiam in Synodico (Codice 36. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507.) ejuſque Acta ab eo, qui Synodos Orientales è Syriaco Arabicè interpretatus eſt, deſcribuntur in hæc verba.

سنهودس مار بابى وكان فيها جماعة من الابا
وفيهم هوشع مطران نصيبين . اجتمعت هذة
السونودس ان التزويج يكون بامراة واحدة للايلاد
وان جميع ما جرى بين برصوما واقاق ومكاتبتهما
فبطل بما تجدّد من الصلح وانه ليس لاحد ان
يتمسك بما فى يديه من ذلك والتمسك بطاعة
كرسى سليق الذى فى كوخى ولمار بابى الجاثليق
ومن ينفرّد عن هذا الراى يعاتب وان اقام على
حاله تلك فلا سهم له بين اخوته . وان يكون
بدل الاجتماع من الاساقفة الى مطارنتهم
دفعتين فى السنة دفعة واحدة وبدل الاجتماع الى
الفطرك فى كل سنتين دفعة يكون فى كل اربع
سنين فى تشرين الا ان يعرض ما يحتاج الفطرك
ان يستدعى فيه الاساقفة فتقع المبادرة فان
اتفق مرض وقطع لبعض الاساقفة ينفذ عوضه
احد الاقليرس ومعه كتاب بالرضا وان الذين
اساموا اساقفة فى وقت الشقاق الذى كان بين
الكراسى ان لم يكن برضا الرعية فيهم منيفظون
وخطوط الجمع الحاضرين بالرضا بذلك ومن
لا يحضر كتب عنه من انفذا عوضه .

Synodus Mar Babæi, in qua plures Epiſcopi interfuere, & Hoſee [2] *Niſibis*

NOTÆ.

1. *Mortuus*. Amri interpolator mortem Babæi ad annum Græcorum 814. Chriſti 503. conſignat. واستناح سنة اربعة عشر وثمانماية *Requievit*, inquit, *anno decimo quarto supra octingenteſimum*. Sedem autem inierat anno 809. Rectè igitur annos quinque ſediſſe dicitur.

2. *Hoſee Niſibis Metropolita*: qui Barſumæ nimirùm ſucceſſit, ut dixi tom 2. p. 407. Alter Barſumæ præceſſor in eadem Sede fuit, qui unàcum Dadjeſu concilium celebraſſe dicitur in Synodico.

bis Metropolita. Decrevit hæc Synodus matrimonia cum una dumtaxat femina ad procreationem prolis celebranda, omniaque quæ inter Barſumam & Acacium interceſſerant, & mutuas epiſtolas actaque cætera caſſavit, pacemque inſtaurare volens interdixit, ne quis quam antea tenuerat ſententiam in hac parte in poſterum tueretur. Præcepit itidem, ut omnes Throno Seleucienſi, qui in Coche eſt, & Mar Babæo Catholico parerent: hujus verò Canonis tranſgreſſorem redarguendum eſſe dixit. Sin verò in ſua contumacia perſtiterit, noverit nullam ſe inter fratres partem in poſterum habiturum. Præterea ſtatuit, ut Epiſcoporum apud ſuos Metropolitas conventus non bis, ut anteà ſiebat, ſed ſemel dumtaxat quolibet anno haberetur. Similiter & altera, quæ apud Patriarcham fieri conſueverat Synodus ſemel quolibet biennio, ad quadriennium protraheretur ad menſem Octobrem, niſi aliqua neceſſitas Patriarcham cogeret Epiſcopos convocare. Quodſi eo tempore contingat aliquem Epiſcopum ægritudine aut quavis alia cauſa impediri, Clericum teneatur mittere, qui in Synodo eius vices gerat habeatque ſuæ miſſionis ſyngrapham. Qui verò ſchiſmatis tempore inter Sedes Epiſcopales orti Epiſcopus ordinatus eſt, ſi ei quidem diœceſani conſenſerint, ſubſcriptas ab ipſis præſentibus literas proferat, abſentiumque vicem productis deputationis teſtimoniis præſentes impleant.

Elias Damaſcenus, Neſtorianus Epiſcopus in Nomocanone, quem Arabicè edidit (Cod. 37. Tom. cit. pag. 507.) eam Synodum anno Zamaſphæ Perſarum Regis ſecundo habitam refert, cauſamque illius cogendæ hanc fuiſſe memorat: ut ſcilicet nuptiæ Catholico, Epiſcopis, ſacerdotibus & monachis permitterentur.

فلما كان فى السنة الثانية من ملك جاماسب
والجاثليق يوميذ مار بابى اجتمع اليه المطارنة
والاساقفة لامر الملك اياه بجمعهم وحملهم على
الاتفاق فى الاذن بجميع ما فى سلطانهم من
الرهبة فى التزويج الحلال وطلب الولد وبكثر
النسل . وسنّوا ان يودن للجاثليق فمن دونه
من الكهنة والرهبة فى تزويج امراة واحدة وطلب
ولدها على ما جا فى الكتب والسنّة وحلوا لما
سنّه الابا الاطهار واوجبت من توقير الجاثليق
الذى يكون ببيعة كوخى والخضوع له الخ
وحلوا لما سنّ الابا الاولون من اجتماع
اساقفة كل سقع الى مطرانهم مرتين فى كل سنة
وزادوا فيما سنّوا من اجتماع المطارنة وغيرهم الى
الجاثليق فى سنتين مرة واحدة ان يكون
اجتماعهم فى كل اربع سنين مرة واحدة فى تشرين
الاول الخ وكتبوا بهذا وغيره مما سنّوا واتفقوا
عليه كتابا اثبتوا فيه اسماهم وختموه بخواتيمهم .

Anno [1] ſecundo Giamaſabæ regis Catholicus, qui eodem tempore Eccleſiæ præerat, Babæus Metropolitanorum atque Epiſcoporum Synodum habuit facultate accepta à Rege illos convocandi: iiſque perſuaſit, ut univerſis ſub ſua iuriſdictione degentibus monachis legitimas nuptias permitterent liberoſque procreare ſinerent. Conſtituerunt itaque ut Catholico & inferioribus ſacerdotibus atque monachis unicam uxorem ducere & liberis operam dare ſecundum ſcripturas & legem in poſterum concederetur. Rursùs confirmarunt ſanctorum Patrum decreta ſtatuentia debitam Catholico in Eccleſia Cochenſi præſidenti obedientiam & honorem &c. Confirmavere præterea quæ antiqui Patres decreverunt de Synodo ab Epiſcopis omnium locorum apud proprium Metropolitam ſingulis annis [2] bis habenda. Synodum verò à Metropolitis apud Catholicum haben-

NOTÆ.

1 *Anno ſecundo Giamaſabæ regis*. Ita Zamaſphem vocat Elias. Ex quo loco colligitur Conciliabulum Babæi anno Chriſti 499. habitum: Zamaſphes enim ex ſupradictis anno 498. Rex inauguratus fuit. Amri præterea mendum corrigitur ſcribentis, Babæum *anno Zamaſphæ quarto* Patriarchalem dignitatem iniiſſe.

2 *Singulis annis bis habenda*. Deeſt aliquid apud Eliam. Nam in Babæi Conciliabulo (ut ex Synodicis ſupra relatis verbis apparet,) decretum fuit, ut Epiſcoporum con-

bendam, quam veteres quovis biennio ſemel cogendam ſtatuerant, ad quadriennium prorogarunt & menſi Octobri affixerunt, &c. Hæc & alia decreta communi ſuffragio recepta & in unum volumen redacta ſuis ſinguli ſubſcriptionibus & ſigillis firmarunt.

CAPUT VII.

Job Monachus.

I. Job monachi ætas & commentaria.

JOB monachus Neſtorianus Abrahæ Caſcarenſis diſcipulus, ſub Mar Aba, Joſepho, Ezechiele, & Jeſujabo Arzunita ſectæ Neſtorianæ Patriarchis ab anno Chriſti 550. ad annum 580. innotuit. Aſcetica Abrahæ Netphareni opera, nec non Regulas à cognomine Abrahamo præceptore ſuo editas, Perſicè interpretatus eſt, teſte Amro, qui in vita Mar Abæ de eodem Job, deque Abraham Caſcarenſi hæc tradit.

وفى ايامه كان ابراهيم الكشكراني الراهب وكان
فيلسوفا عالما زاهدا وفى ايامه عرفت قوانين
الرهبنة فى بلد الفرس وخالف بين زىّ الرهبان
والهراطقة وطكّس الاعمار والقلالى وكانت من
قبل كالديارات واقام فى مغارة فى بلد حزة مدة
وقصد بيت المقدس ولقى القديسين بمصر وعاد
واقام مكانه الاول ثلثين سنة يقتات الخبز
البمير مع البقل وقصد الجربى يعنى بلاد الشمال
وتلمذ اهلها ونقلهم من عبادة الاصنام بعد ان
لقى منهم العذاب الكبير وبالايات اهادهم
وزدم وبنى عدة بيع وكتب كتبا فى تدبير الرهبنة
ومات بحزة وسرق تابوته ليلا ودفن فى قريته
وجعل ايوب تلميذه مغارته عمرا ويعرف الى الان
بعمر ايوب . وكان ايوب هذا من اهل مدينة
اردشير وكان له اب كثير المال والمتجر وله
بيمارستان . ولما اعتل ايوب هذا افكر فى الدنيا
فنذر تطليقها فعوفى فقصد ابراهيم وتسفر عنده
وعرف طقوس الرهبنة وقصد عمر مار ابراهيم
النتفرابى وترجم ميامر مار ابراهيم هذا وقوانين
مار ابراهيم الكشكرى من السرياني الى الفارسى
واجتمع اليه رهبان بعد موت رفقته اشعيا واليشع
الذين علماه طقوس الرهبنة قديما وابرا عدة
مرضى قبل موته ولما كشف له من الله ان وفاته
قد دنت اشعر الناس بالحضور عنده فى الوقت من
غير ان يعرّفهم الحال وكان يوم الاربعه اخر سابوع
مار اليا فى الاحد الذى قبل هذا اكل مع
الرهبان بعد الرازين وباركهم ومضى الى قلايته .
ولما حضر الناس يوم الاربعه وقفوا على باب
كرخه ثلث ساعات وصعدوا الى القلاية
فوجدوه ملفوفا مطروحا قدام الصليب .

Diebus ejus, (hoc eſt, Mar Abæ) *floruit Abraham Caſcarenſis monachus, philoſophicis ſcientiis, & virtutibus aſceticis conſpicuus, cujus tempore Regulæ monaſtices in Perſide innotuere. Hic enim diſcrimen poſuit monachorum inter*[1] *habitum & hæretico-*

conventus, qui apud Metropolitanum quolibet anno bis anteà fiebat, ſemel dumtaxat in poſterum haberetur.

1 *Monachorum inter habitum & hæreticorum*. Barhebræus in vita *Barbaſemini* ſeù Barbaſimæ Epiſcopi Seleuciæ ac martyris, refert, eum præcepiſſe, ut Epiſcopi, clerici & monachi habitum mutarent declinandæ perſecutionis cauſa. *Poſtea verò*, inquit, *quum perſecutio ceſſaſſet, Orienſque Neſtorianiſmo infectus eſſet, cum habitu etiam fides mutata fuit, & qui veſtimentorum formam abjecerant, priſtinum ſacrum ſchema reſumere recuſarunt, quo potiſſimùm Antoniani monachi apud cæteras Chriſtianorum gentes diſcernuntur*. Margenſis citatus ſupra pag. 93. de hoc Abrahamo Caſcarenſi diſſerens, illum ſcribit *ex eremo Scetenſi in Aſſyriam regreſſum, aſceticæ vitæ ſchema ſeù monaſticum habitum, quo ibi indutus fuerat, ſuis alumnis reſtituiſſe, atque inſtar coronæ præcepiſſe eorum diſcipulorum caput tonderi, qui ſacrum hujuſmodi inſtitutum amplecterentur*. Id & Amrus fatetur non hoc ſolum loco, quem modò deſcribimus, ſed etiam in vita Sabæi, ubi ait, *ipſum primum fuiſſe, qui tonſuram præſcripſit, hominiſque habitum mutari juſſit*: quum ſcilicet monaſticam vitam profitetur. Vide ſuprà hoc tom. pag. 155. Ex his conſtat Neſtorianos, non Jacobitas aut alios Orientales monaſticum ſchema abjeciſſe. Amrus itaque calumnioſè Jacobitas traducit, quum ait, *Abrahamum monachorum inter & hæreticorum habitum diſcrimen poſuiſſe*: non enim inter Neſtorianos & Jacobitas monachos ille diſcrimen poſuit, ſed inter monachos Neſtorianos & laicos ejuſdem ſectæ: & quidem per ſchema, quod ab ipſis monachis Ægyptiis, Jacobiticæ ſectæ ſociis ac fautoribus, acceperat.

ticorum: cœnobia prætereà cellaſque ordinavit, quæ olim inſtar communium *ædium erant. Quum autem in ſpelunca quadam in regione Hazæ aliquandiù habitaſſet, Hieroſolymam petiit, inde ſanctos in Ægypto viſitavit: demum in priſtinum locum ſuum regreſſus, ibi triginta annos commoratus eſt, modico pane oleribuſque vitam ſuſtentans. Denique in boreales terras progreſſus, incolas ab idolorum cultu ad Chriſtianam fidem adduxit, poſtquam multa ab iis populis ſupplicia paſſus fuiſſet, doctrinamque ſuam editis miraculis confirmaſſet. Porrò multas exſtruxit eccleſias, librumque conſcripſit de monaſtico regimine, mortuuſque eſt in Haza. Cadaver in arca incluſum noctu ſurreptum fuit, & in oppidum ejus* (Caſcaram) *deportatum. Jobus ejuſdem diſcipulus ſpeluncam ipſius in cœnobium convertit, quod etiamnum cœnobium Jobi appellatur. Hic autem Jobus ex Ardaſciro urbe oriundus, patrem habuit mercatorem admodum locupletem, qui Xenodochium exſtruxerat. Quumque in morbum aliquando incidiſſet, ſæculi vanitatem contemplatus, ei ſe abrenunciaturum vovit, ubi convaluiſſet. Itaque recuperata valetudine, Abrahamum adiit, apud quem tonſuram accipiens, regulas monaſticæ vitæ didicit. Tùm cœnobium ſancti Abrahami Netpharenſis petiit, & hujus Abrahæ ſermones, nec non regulas ſancti Abrahæ Caſcarenſis è Syriaco in Perſicum ſermonem tranſtulit. Convenere porrò ad eum plures monachi poſt obitum Eſaiæ & Eliſæi ſociorum, à quibus inſtitutum monaſticum olim didicerat: multoſque infirmos ante obitum curavit. Quumque mortem ſibi inſtare à Deo accepiſſet, homines confeſtim adeſſe juſſit, cauſam reticens. Erat autem* (quando is obiit,) *feria quarta poſtremæ hebdomadæ ſancti Eliæ. Dominico verò die ante hanc feriam cum monachis poſt Liturgiam conveſcens, eiſque bona apprecans, in cellam ſuam recedit. Feria autem quarta quum illi ad januam ejus cellæ tres horas ſubſtitiſſent, cellam demum ingreſſi, invenerunt eum provolutum & coram Cruce proſtratum.* Hæc Amrus, miracula divinaſque revelationes monachis ſuis Neſtorianis de more affingens.

Ejuſdem Jobi meminit idem Amrus in vita Jeſujabi Arzunitæ Patriarchæ, ubi eum المفسر *Commentatorem*, ipſiuſque Jeſujabi competitorem vocat. Verba ejus ſuprà retuli pag. 109.

CAPUT VIII.

Joſeph Patriarcha.

I. Joſephi geſta ex Amro.

JOSEPHUS ex medico poſt Mar-Abæ obitum an. Græcorum 863. Chriſti 552. in Patriarcham Neſtorianorum electus, tertio poſt anno depoſitus, obiit an. Græcorum 878. Chriſti 567. quum duodecim ab ejus depoſitione annis Sedes vacaſſet, ut refert Amrus in hæc verba. يوسف المقترس كان يتهم الطب وتعلمه فى بلد اليونانيين فاقام بها فى دير هناك واتصل بمرزبان كان بهسا ووصف لانوشروان عند علته وحضر ووفق على يديه واجتمع النـــاس بظهاره . ولما امتناح مار ابا عقدت له الفطركة باذن انوشروان وعمل فى السنة الثانية لـقـعوده اثنى وعشرين قانونا ودبر الامر ثلث سـنــين . وتغير واعتضد بمرزبان كسرى وطرد الاساقفـة وشد القسالي على المعـــالــف فكان يمتهنهم ويعتمد صرفهم وحبس القديس شمعون اسقـــف الانبار ومع طول المدة اتخذ الاسقف لنفسـه مذبحا فى الحبس ليقدس عليه . فدخل يوسف وداس القربان ومات الاسقف فى حبسه . وصرف اسقف الزوابى عن كرسيه يعنى اسقف النعمانية وكان هذا يعرف الطب واللغة الفارسية فتوصـل الى الملك وخف على قلبه وقصده مــار مـلاخ اسقف داربجرد فنجز له كتاب الملك بالصيانة فصعب ذلك على يوسف وخرق الكتـاب . ولما سمع هذا اهل فارس قطعوا خطبته ولما تزايدت قبايحه منها شهادته على المومنين بالزور وانـــم

مرق

ـرق من خزانة الملك عقدًا جليلًا اجتمع الابـا والمومنين وراسلوه فامتهن رسالتهم فتقدّم الملك لمحاكمته فامتنع احتجاجًا بانه جاثليق وحرمـه الابا الحاضرون باجتماع الغايبين ولم يلتفت اليهم وكان يصيم ويقدس . وشكوا امره الى الملك وضرب ترمى النصيبى للملك فى معناه مثلاً بان ملكا وهب لبعض المساكين فيلا فلما صـار الى داره وفكر فى مونته استعفى الملك منه . فعلم الملك ما اراد المثل واعفاهم من يوسف الجاثليـق . وكانت مدته خـمـسـة عـشـر سـنـة .

Joſephus dejectus. Hic medicinam callebat, quam in Græcorum ditione didicerat. Niſibin autem regreſſus, ibique in quodam monaſterio commoratus, in Marzabani cujuſdam gratiam ſe inſinuavit, cujus operâ ad Chofroëm *Anuſcervanum adductus, morbum quo Rex laborabat, depulit. Externâ itaque probitatis, quam præſeferebat, ſpecie homines decipiens, in Mar Abæ defuncti locum, Anuſcervano ſuffragante, Patriarcha ſubrogatur, annoque poſtquam Sedem inierat ſecundo canones duos ſuprà viginti condidit. Quum autem eccleſiam triennio rexiſſet, animum & mores mutavit, atque Marzabani Choſroæ favore ſuffultus, epiſcopos expulit, Presbyteros* 1 *præſepibus alligavit, & utroſque vexare eorumque perniciem & ruinam moliri exorſus eſt. Quumque S. Simeonem Epiſcopum Anbarenſem in carcerem conjeciſſet, itque aliquandiu poſt ſibi* 2 *altare in carcere liturgiam celebrandi cauſa conſtruxiſſet, illuc ingreſſus Joſephus, oblationem pedibus protrivit, & Epiſcopum ibidem uſque ad finem vitæ detinuit. Epiſcopum præterea Zabarum, hoc eſt, Naamaniæ, è throno dejecit: qui quum medicæ artis atque Perſicæ linguæ peritus eſſet, ſupplex ad Regem appellavit, utque eo gravamine relevaretur, impetravit: eâdemque viâ Mar Malechus Epiſcopus Darebgerdenſis à Rege pro ſuâ incolumitate diploma obtinuit. Quod Joſephus ægerrimè ferens, diploma illud conſcidit. Percrebeſcente verò tot malorum famâ apud Perſas, Joſephi nomen è ſacris officiis expunctum fuit. Quum autem ille nihilominus in ſuis ſceleribus perſiſteret, & flagitia flagitiis accumularet, (accuſabatur quippe, quod adversùs fideles falſum teſtimonium dixiſſet, quodque ex regio theſauro pretioſiſſimum monile ſurripuiſſet:) Patres & fideles congregati, ſcriptâ ad eum epiſtola conqueſti ſunt. At querelas ille Synodique auctoritatem contempſit. Ad Regem itaque illum ut cauſam diceret, appellarunt. Reſpondit ſe Catholicum* 3 *eſſe. Poſtrem quum*

NOTÆ.

1 *Presbyteros præſepibus alligavit.* Barhebræus Par. 3. Chr. Syr. ܘܟܕ ܐܢܫ ܡܢ ܥܡܐ ܥܐܠ ܗܘܐ ܠܘܬܗ ܦܩܕ ܗܘܐ ܠܡܫܡܫܢܘܗܝ ܕܢܐܣܪܘܢ ܠܗ ܥܠ ܐܘܪܝܐ ܘܢܣܝܡܘܢ ܦܓܘܕܐ ܒܪܫܗ ܐܝܟ ܕܠܚܡܪܐ

Quum enim (Joſephum) *quidam ex vulgo adiret, ille miniſtris ſuis præcipiebat, ut hominem præſepi alligarent, ejuſque capiti capiſtrum tamquam aſino imponerent.*

2 *Altare in carcere.* Amri interpolator flagitia Joſephi deſcribit in hæc verba.

وفى ايامه حدث فى بلاد الفرس موتان لم يرمثله حتى خلت البلاد جملة ودام ذلك الى ان مات يوسف كل هذا وهو مرتكبا لشر التدبير واهانة الاساقفة والكهنة والاساءة اليهم حتى انه حبس شمعون اسقف الانبار واتى عليه الخميس الكبير [ولم] يمكنه ان يخرج ليتقرب فوقف فى الحبس وقد اعد له خبزا وخمرا ليقدس ويتقرب فعلم [يوسف] ودخل الحبس وبدد ما كان عنده .

Ejus (hoc eſt, Choſroæ) *diebus accidit in regione Perſarum mors, qualis nunquam antea viſa fuerat, ita ut provinciæ penitus deſolatæ fuerint: duravitque uſque ad Joſephi obitum, qui nihilominus pravo regimini inſiſtens, Epiſcopos & Sacerdotes vexare perrexit, eo ſævitiæ progreſſus, ut Simeonem Anbarenſem Epiſcopum in carcerem conjecerit. Is verò quum feria quinta majoris hebdomadæ eſſet, nec inde ad communionem percipiendam exire poſſet, panem & vinum in carcere præparavit, ut ſacrum faceret & Euchariſtiam ſumeret. Quod ubi Joſephus reſcivit, illuc ingreſſus, oblata in terram projecit.*

3 *Reſpondit ſe Catholicum eſſe.* Hinc, ut arbitror, originem habet confictum illud

quum à Synodo communione eccleſiaſtica privatus, contempto Patrum judicio ordinationes facere & liturgiam celebrare pergeret, ejus cauſam ad Regem detulere: qua occaſione Narſes [1] *Niſibenus de Joſepho hanc parabolam intulit. Rex quidam pauperi cuidam elephantem dono dedit. Quum verò ad pauperis ædes elephas ductus eas intrare nequiret, beſtiam præterea pauper alere ſe poſſe deſperaret, Regem conſuluit, à quo relevari eo ſe onere etiam atque etiam rogavit. Intellexit ſtatim Rex parabolæ ſenſum, ſimulque ut Joſephum Catholicum amoverent, conceſſit. Sedit autem Joſephus annos quindecim.*

Hinc Amri interpolator rejicitur, qui duodecim univerſim annos Joſepho tribuit. فاجتمع الابا والمومنون واسقطوه من جميع درج الكهنوت وبقى بعد ذلك تسع سنين ومات ودفن بالانبار وكانت مدته اثنى عشر سنة . *Convenerunt*, inquit, *Patres & fideles, eumque* (hoc eſt, Joſephum) *omni ſacerdotii gradu amoverunt. Vixit autem poſthæc annos* [2] *novem, mortuuſque, Anbaræ ſepultus fuit, quum annos duodecim ſediſſet.* Atqui Ezechiel Joſephi ſucceſſor juxta eundem anno Græcorum 878. Sedem iniit, neque hæc poſt ejuſdem Joſephi obitum vacaſſe dicitur. Quindecim igitur annis, non duodecim Joſephus Neſtorianis præfuit: quot ſcilicet ab anno 863. ad annum 878. effluxere.

II. Ejuſdem Synodus.

Synodi à Joſepho habitæ meminit Sobenſis in Catalogo ſuprà pag. 279. De eadem hæc Elias Damaſcenus. ولما استشهد مارابا صلواته تحفظنا اجتبى للجثلقة بعده رجل يقال له يوسف . فدبر الجثلقة تدبير السلطان فى الغلظة والشدة والضرب والحبس ونحو ذلك مما لا يجوز فى النصرانية . فلما تثبت اسمه بعد وفاته جمع اسما الجثالقة الماضيين وكان المطارنة والاساقفة اجتمعوا اليه مرة بعد اخرى وسنة بعد سنة سالوه ان يجدد ذكر سنن الابا المغربيين والمشرقيين ويكتب بها كتابا كما كان جثالقة المشرق قبله يفعلون ليقفوا عليها اجمعون وياخذوا بها ولا تدوس وتعطل . فاجابهم الى ذلك وسن سننا لم يجاوز فيها شيا مما سن اوليك الابا المباركون . فسنته مقبولة اذ كانت موافقة لسنتهم وان كان على غير طريقتهم . *Quum martyrio coronatus obiiſſet Mar Aba, cujus, oro, preces nos cuſtodiant, eidem ſuffectus eſt quidam Joſephus, qui Epiſcopatum in tyrannidem vertit, & in ſubditos ſuos inſolentiſſimè debacchatus eſt uſque ad verbera & vincula, chriſtianæ manſuetudinis atque modeſtiæ prorſus oblitus. Ejus tamen nomen poſt obitum è catalogo reliquorum Patriarcharum, quem ipſe compoſuit, minimè expunctum fuit. Quum vero Metropolitæ & Epiſcopi ad ipſum ſæpius conveniſſent, eumque rogaſſent, ut canones Patrum Occidentalium atque Orientalium confirmaret, & pro more præceſſorum ſuorum Catholicorum in unum codicem contraheret, quem univerſi apud ſe haberent & ſequerentur; ne videlicet conculcarentur eccleſiaſticæ leges*

Catholici Seleucienſis privilegium, *ut neque ab Orientalibus judicari poſſit, neque ad Occidentales ejus cauſa deferatur, ſed judicium illius Chriſto dumtaxat reſervetur.* Vide ſuprà hoc tom. pag. 58.

1 *Narſes Niſibenus*. In altero codice, quo Tom. 2. pag. 413. uſus ſum, pro نرسي *Narſe*, legitur موشى *Moſes*. Parabolam verò elephantis habet & Amri interpolator; ſed fuſiùs diſertiuſque deſcriptam.

2 *Annos novem*. Barhebræus tertio poſt dejectionem anno Joſephum periiſſe ſcribit.

[illegible]

Congregati Epiſcopi eum quidem depoſuerunt: verùm præ timore Regis neminem in ejus locum ſub[illegible] *donec tertio poſt depoſitionem* [illegible] Sed haud dubium, quin pro [illegible] leg[illegible] eſt anno duodecimo;

leges & in oblivionem abirent; annuit ille, atque canones condidit canonibus à benedictis illis Patribus ſtatutis omninò conſentaneos. Quo circa Joſephi canones recepti ſunt, utpote prædictorum Patrum legibus conformes, etſi ipſe ab eorum moribus oppidò quantum diſcreparet.

Duos ſuprà viginti canones ejuſdem Synodi loco ſuprà citato recenſet Amrus. Verùm in Synodico tres ſuprà viginti habentur, quibus Præfatio hæc præmittitur. قوانين يوسف الجاثليق وهى ثلثة وعشرون قانونًا . كان مار ابا هذب البيعة وعلى عادة الشيطان نصب له قوما اكثروا الكلام فيه وحصل فى الاعتقال والاسر ومات واضطربت احوال البيعة فكتب ماريوسف هذا الى الاساقفة ليجتمعوا على تجديد القوانين . وقبل تجديدها اجتمعوا على ثلاثة الاقانيم ووحدانية الجوهر وبالاتحاد البنوى مع بقا الجوهرين والقنومين . فبعد الاتحاد يقال مسيح واحد وابن واحد ولا يقال جوهر واحد ولا قنوم واحد .

Canones Joſephi Catholici viginti tres. Poſtquam Mar Aba rem eccleſiaſticam optimè conſtituiſſet, conſueta Diaboli fraude aſtuque factum eſt, ut quidam perverſi homines adversùs Patriarcham inſurgerent, confictiſque criminibus oppreſſum, in carcerem & vincula, in quibus etiam deceſſit, detrudi curarent. Propterea perturbato eccleſiæ ſtatu, Joſephus ut canones reſtitueret, epiſcopos ad Synodum convocavit, in qua in eam fidei confeſſionem univerſi conſenſere, ut videlicet tres in Deo perſonas & unicam ſubſtantiam prædicarent, necnon Filii unionem manentibus duabus ſubſtantiis & perſonis: poſt Unionem autem unicum Chriſtum & unicum Filium dici oportere, neque unam ſubſtantiam, aut unam perſonam. Ad calcem verò de Patribus, qui in eo conciliabulo adfuere, hæc Synodi collector adnotat. وحضر هذه السنهودس عدة من الابا ومنهم فولوس مطران نصيبين فى عدد من حضر وذكر الرتب وان رتبة نصيبين الثانية .

Interfuere huic Synodo complures Patres, quos inter Paulus Niſibis metropolita: decretuſque fuit Sedium ordo, utque Niſibenus thronus ſecundas obtineret.

Barhebræus in vita Papæ epiſcopi Seleucienſis quorumdam opinionem refert ajentium, *Epiſtolas Sanctorum Jacobi Niſibeni & Ephræmi Syri ad eundem Papam ab hoc Joſepho compoſitas fuiſſe.* Verba ejus retuli tom. 2. pag. 398. Elias Damaſcenus loc. ſuprà cit. affirmat, *Seriem Epiſcoporum Seleucienſium à primo illius eccleſiæ Præſule ad ſua uſque tempora ab eodem perductam.* Nimirùm poſtquam gradu amotus fuit, ad texendum Catalogum præceſſorum ſuorum animum applicuit: utque dejectionem ſuam exemplo præceſſorum ſolaretur, irritamque ac inanem fuiſſe oſtenderet, epiſtolas nomine Doctorum Syrorum Jacobi & Ephræmi ad Papam ab Epiſcoporum Synodo olim dejectum confinxit; Synodicam præterea Occidentalibus Patribus ſuppoſuit, qua aſſertum Seleucienſi Catholico Privilegium conceditur, de quo vide ſuprà pag. 58. III. Epiſtolæ quædam, & ſeries Epiſcoporum Seleucienſium Joſepho tributæ

CAPUT IX.

Ezechiel Patriarcha.

EZECHIEL poſt Joſephi obitum an. Græcorum 878. Patriarcha electus, quum Neſtorianis annos tredecim præfuiſſet, obiit anno Græcorum 891. Chriſti 580. de quo hæc Barhebræus in chron. I. Ezechiel quot annis Neſtorianos rexerit ex Barhebræo.

Syr. Par. 3. ܘܩܡ ܒܕܘܟܬܗ ܚܙܩܝܐܝܠ
ܕܐܬܬܠܡܕ ܠܡܫܒܚܐ ܕܐܒܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܘܣܡܟܐ ܕܦܛܪܝܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܬܟܢܫ
ܒܟܠ ܒܬܪܗ. ܘܗܢܐ ܗܘܐ ܙܒܢܐ
ܠܡܕܝܢܐ ܘܐܬܐܣܝ ܘܡܝܬ ܗܘܐ
ܠܐܦܣܩܘܦܐ ܘܫܠܚ ܦܬܓܡܐ ܐܝܟ ܗܘܐ
ܘܫܠܡ

ܘܥܘܝܪܐ ܐܬܥܒܕ ܗܘ
ܒܚܪܬܐ ܕܚܝܘܗܝ .

Ei, hoc eſt, Joſepho, *ſubſtitutus fuit Ezechiel Abæ Catholici diſcipulus & Pauli item Catholici gener. Hic ob regis gratiam, quam ſibi conciliaverat, elatus, quum cæcos epiſcopos ſuos cæcorumque ductores appellaſſet, cæcus ipſe in fine vitæ ſuæ factus eſt*. Et in vita Kamjeſu Primatis Orientis.

ܘܒܝܘܡܘܗܝ ܕܗܘܪܡܝܙܕ ܒܪ ܟܣܪܐ
ܚܙܩܝܐܝܠ ܩܬܘܠܝܩܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܗܘܐ
ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܥܘܝܪܐ ܐܬܥܘܝܪ . ܘܒܬܪ
ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܐܬܢܝܚ ܘܩܡ
ܚܠܦܘܗܝ ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܘܓܘ .

Regnante Hormiſda Choſroæ filio Ezechiel Catholicus, qui cæcos Epiſcopos appellabat, cæcus factus, duobus poſt annis deceſſit, eique Jeſujabus ſubrogatus fuit &c. Hormiſdates ex ſuprà dictis anno Chriſti 579. regnum iniit: adeoque Ezechielis obitus juxta Barhebræum in annum ejuſdem Hormiſdatis ſecundum, Chriſti 580. confertur: quum eo regnum adepto cœcus factus, biennio poſt deceſſiſſe dicatur.

At Amrus cira annum quidem, quo Ezechiel in Patriarcham electus eſt, cum Barhebræo convenit; non tamen circa annum mortis. Ait enim eum ſediſſe annos undecim, adeoque obiiſſe anno Græcorum 889. Chriſti 578. Ejus verba accipe.

حزقيال الجاثليق كان تلميذ مار ابا وعقدت لـه الفطركة بعد يوسف وبعد مشاجرة جرت بين الابا فى معنى ملفان كان بالمداين اسمه مارى . وكان الملك يميل الى حزقيال واستوذن فى بابه واذن واستقامت الاحوال على يديه . واقرّ كهنة يوسف على حالهم بعد ان حسّى لهم . وعجب النـاس من مار ابا فضل عجب فى اختياره خبازًا وكان اسقفًا على الزوابى . ثم جمع جمعًا وعمل تسعة وثلثين قانونًا . ثم مات اخلاقه مع الابا قليلا . ولما خرج مع كسرى الى نصيبين استقبله بكوس مطرانها استقبالًا جميلًا ومدحه على البـام فى الخطبة وحث الناس على بره . ونسب ذلك منـه الى الملق . ووعد الجاثليق عند عوده ان يحمله واخلص نيته مع المسيح فقبضة اليه قبـل العوْد من فتح دارا . وكان بنصيبين من الملافـنـة ايشوعيب وابراهيم بن الحدّاد وحنانا وكان لحنانا ثماثماية تلميذ . وكان حزقيال بعيّر من بعينـه ادني سوّ . فنزل بعينه الما . وكانت مدتـه احدى عشر سنة . وتوفى ودفن بالحيرة وقال قوم بالمداين .

Ezechiel Catholicus Mar Abæ diſcipulus electus fuit Patriarcha Joſephi ſucceſſor poſt varias Patrum contentiones, quibuſdam Doctorem quemdam Marim nomine Modainæ civem promovere ſtudentibus. Novo Patriarchæ favit Rex, cujus conſenſum quum petiiſſent, facile impetrarunt, ejuſque opera eccleſiaſticæ rei optime ceſſit. Joſephi [1] *autem Presbyterorum negotium compoſitum fuit, venia à Patriarcha impetrata. Non paucis interim factum vehementer mirantibus, quod ſcilicet Mar Aba hominem piſtorem epiſcopum creaſſet & Eccleſiæ Zabarum præfeciſſet, Ezechiel itaque Patriarcha factus in plena Synodo novem & triginta canones condidit. Ceterùm Epiſcopis minus æquus fuit. Accidit intereà, ut unà cum Choſroë Niſibin Patriarcha veniret. Præerat illi eccleſiæ ea tempeſtate Bacchus Metropolita, qui Patriarcham perhonorificè excepit, etiam ab altari publica in concione laudavit, atque de ejus probi-*

NOTA.

1 *Joſephi Presbyterorum*. Quos ſcilicet Joſephus Ezechielis præceſſor Presbyteros ordinaverat, vel in odium ipſius Joſephi, vel tamquam illius flagitiorum participes ab Epiſcoporum Synodo ſuſpenſos & interdictos Ezechiel, ubi primùm Patriarcha renunciatus eſt, reconciliavit. Id enim ſibi vult vox hæc Syriaca Arabicè uſurpata ܚܣܐ *Haſſa*, hoc eſt, *veniam* ſeu *indulgentiam conceſſit*.

probitate ad auditores ſermonem habuit. Hæc tamen ab eo dicta ad captandam dumtaxat benevolentiam Patriarcha interpretatus, poſtquam illi abſolutionem ſpopondiſſet poſt ſuum ab ea excurſione reditum tutè impendendam, mox compoſita cum Chriſto conſcientia ſua, ante ſuum ab expugnatione Daræ 1 *urbis reditum ad Deum migravit. Sub Ezechiele floruere in urbe Niſibi Doctores*2 *Jeſujabus, & Abrahamus*3 *fabri ferrarii filius, & Hananus,* 4 *qui octingentos in ſua Schola auditores numerabat. Quandoquidem verò Ezechiel quemlibet vel minimum in oculis defectum diſſimulare minimè ſolebat, quin ſtatim vitium exprobraret, Deo diſponente factum eſt, ut ipſe defluente in oculos humore vitio ſimili peſſimè laboraret. Præfuit verò annos* 5 *undecim ſepultuſque fuit in urbe Hirta, vel, ut alii malunt, in urbe Modaina.*

III. Ejuſdem Ezechielis geſta ex Amri interpolatore.

Amri interpolator annum quidem ordinationis mortiſque Ezechielis notat: ſed tàm à Barhebræo, quàm ab Amro diſcrepat, quum undecim annos Ezechieli aſſignans, eum ànno Græcor. 888. Chriſti 577. deceſſiſſe ſcribit. حزقيال شيخًا طويل القامة عارفًا بامور العالم فهمًا فى العلوم ومفهمًا. وكان خبازًا لماراباً ثم تلميذًا له وصار اسقفًا للزوابى. ولما قترس يوسف اختير هذا الاب. وكان الملك يميل اليه لانه انفذه فى مهمّ كان له مرّة ما فعاد بما يسرّه. فاسر اكرامه. واستاذن المروزى الطبيب فى ترتيبه فطركًا فاذن له فى ذلك وعقدت له الفطركة بالمداين وكان لابسًا بيرون اخضر سنة ثمانية وسبعين وثمانماية يونانية واستقامت له الامور وعمل باجتماع الابا سنة وثلثين قانونًا فى تدبير البيعة. وفى ايامه بطل الموت الذى كان حدوثه فى ايام يوسف المكنى بالجاثليق من الطاعون المسمى الشرعوط وعادته كانت ان يظهر فى كف الانسان ثلثة نقط سود وفى حال ما يبصرها يموت حتى خلت مدن وقرى كثيرة من الناس وبقى الذهب والفضة والامتعة بلا اصحاب وليس لها من ياخذها. واكترى كسرى رجال لدفن الموتى فى مدينة كان بها فى تلك الايام وعيّن لهم من كل ميت شى معلوم فحصل لهم فى يوم واحد اربعماية وخمسين دينار وعند المسا جلسوا ليقتسموا فماتوا على المكان وبقى المبلغ على الارض. وسبب ارتفاع الموت المذكور كان ان مطران باجرمى واسقف نينوى اتفق رايهما على عمل الباعوث الخ ثم ان حزقيال استخف ببعض الاساقفة وقال لهم يا عميان، فابلاه الله بنزول الما فى عينيه وعمى سنتين واستناح ودفن بالحيرة سنة ثمانية وثمانين وثمانماية يونانية وكانت مدة رياسته احد عشر سنة.

Fuit Ezechiel, quum Patriarchatum iniit, ſenex procera ſtatura in ſecularibus negotiis exercitatus, literis affatim eruditus, juxtaque ad eas docendas idoneus ac diſertus. Primum Mar Abæ piſtor, dein diſcipulus factus, ab eodem Zabarum tandem Epiſco-

NOTÆ.

1 *Ab expugnatione Daræ urbis.* Dara à Choſroë Anuſcervano Perſarum rege expugnata fuit anno Chriſti 573 ut dixi Tom 2. pag. 62 & hoc tom pag 406 Altera ejuſdem urbis expugnatio contigit ſub Choſroë Abruizo anno Chriſti 603. ut hoc eo[d]em tom. pag. 412. Quum autem Ezechiel ex dicti[s] hoc cap. num. 1. neque anno 573. obier[it] neque annum 603. at[tigerit]; (obiit en[im] anno 580.) ſequitur hæc verba, *ante ſ[uum] ab expugnatione Daræ urbis reditum migravit,* de Bacchi [N]iſibeni Metropolitæ, non de ejuſdem Ezechielis obitu intelligenda eſſe.

2 *Jeſujabus*, cognomento, *Bar-Koſra*, de quo ſuprà hoc tom. pag. 230.

3 *Abraham fabri ferrarii filius*, Syris appellatus *Bar-Kardache*, de quo ſuprà pag. 223.

4 *Hananus* patria *Adiabenus*, de quo ſuprà pag. 81.

5 *Annos undecim.* Idem Amrus de anno [se]dis obituſque Ezechielis paucis interjectis [h]æc ſubdit. وكانت مدة حزقيال فى الرياسة عشر سنين ومات ودفن فى المداين.

Præfuit Ezechiel annos decem; mortuuſque Modainæ ſepultus fuit. Sed utrumque ex dicendis emendandum.

piſcopus ordinatus eſt. Mox Joſepho 1 *dejecto, Patriarcha etiam creatus. Regis porrò favorem conſequutus eſt, quod commiſſum ab eo negotium non levis momenti pro ejuſdem voto confeciſſet. Quamobrem intercedente etiam Maruzæo* 2 *medico facile conſenſit, ut Patriarcha crearetur: quod & factum eſt in urbe Modaina anno ſeptuageſimo octavo ſuprà octingenteſimum* Græcorum. *Pallium autem viride geſtabat. Rebus porrò conſtitutis, Synodum Patrum convocavit, in qua ſex ſupra triginta* 3 *canones pro Eccleſiæ regimine edidit. Sub ejus præfectura epidemicus* 4 *ille morbus ceſſavit, qui ſub Joſepho Catholico appellato exortus, vulgari vocabulo* شرعوط Sciarut *dicebatur. Præſentis jam mali indices in vola apparebant ternæ maculæ nigricantes quas ſubita mors ſequebatur, tanta hominum ſtrage, ut urbes & loca quamplurima habitatoribus prorsùs vacua manſerint; projectumque aurum & argentum opeſque extinctis dominis nullus ſupereſſet qui caperet. Qua occaſione quum Choſroës in ea urbe, ubi per eam tempeſtatem morabatur, plures ſandapilarios ad morientium ſepulturam conſtituta mercede deputaſſet, accidit, ut quinquaginta ſuprà quadringentos denarios uno die iidem lucrarentur. Quum verò ſub veſperam univerſi ad pecuniam inter ſe diſpertiendam conveniſſent, repente omnes exanimati conciderunt: pecuniarum marſupium ipſo in loco humi projectum manſit. Cauſa autem, cur prædicta peſtis ſublata fuerit, hæc eſt: quod ſcilicet Bagermæ Metropolita, & Ninives epiſcopus communi conſilio Rogationes fieri decreverunt.* (Reliqua vide Tom. 2. pag. 415.) *Quandoquidem porrò Ezechiel Epiſcopos quoſdam increpans, cæcos appellavit, creditur acri humore pupillas paulatim exedente utrumque oculum juſto Dei judicio amiſiſſe. Manſit itaque ad biennium cæcus: tantumdem nimirùm ſupervixit: mortuuſque, in urbe Hirta humatus fuit anno Græcorum octogeſimo octavo ſuprà octingenteſimum, ſeditque annos undecim.*

Ve-

NOTÆ.

1 *Joſepho dejecto.* Non ſtatim atque Joſephus dignitatem abdicare coactus fuit, Ezechiel Patriarcha ordinatus eſt, ſed nono poſt anno, quo ſcilicet ille deceſſit, ut dixi ſuprà pag. 432.

2 *Maruzæo medico.* Hic يشوع *Jeſus* ſeù *Joſue* appellabatur; Lexicon autem Syriacum edidit, ex quo ſuum Abulhaſanus Bar-Bahlul collegit, ut ex Sobenſis Catalogo dixi hoc tom. pag. 258. Hinc verò ætas ejus colligitur, quam loc. cit. indefinitam reliqui: clarus ſcilicet habebatur ſub Choſroë Anuſcervano quo anno Ezechiel Patriarchalem dignitatem iniit, hoc eſt, anno Chriſti 567.

3 *Canones ſex ſuprà triginta.* Imò *triginta novem*, ut ex dicendis patebit.

4 *Epidemicus morbus.* De quo hæc Amrus in vita Joſephi. وحدث في ايامه وبا مفرط حتى كان الذي يحفر ليدفن الميت يموت على القبر وفي هذا الوقت توفي مار يوحنا قرابة مار نرسي وعرض لانوشروان الطاعون ولاهل الاسكندرية وزاد الموت على الحد حتى لم يبق من يدفنهم وبقي الموتان هكذا ثلاث سنين ونصف وقيل ان يوسف صرف همته الى دفن الموتى ولم يعرف له جميلا غيره . ولما انقطع الموتان وقع على الناس الجوع فكانوا ياكلون ولا يشبعون وبعض المدن صارت قبرا لاهلها وانخسفت .

Ejus (ideſt Joſephi) *diebus accidit dira peſtis, ita ut qui tumulum mortuos ſepeliendi cauſa effodiebant, ibidem exanimati caderent. Quo tempore obiit Mar Joannes affinis Mar Narſetis. Eâdem peſte Anuſcervanus unàcum Alexandriæ incolis correptus fuit: eoque is morbus crevit, ut qui mortuos tumularent, deficerent. Duravit autem annos tres cum dimidio. Ferunt Joſephum ſepeliendis mortuis ſedulam operam navaſſe; neque enim aliud de ipſo bene factum narrant. Quum autem peſtis illa ceſſaſſet, fames ſupervenit: quo enim plus homines comedebant, eo minus explebantur, ut habitatoribus civitates tumulus fierent.* Ea peſtis initium duxit ab anno Chriſti 532. Juſtiniani 5. perque diverſas orbis terrarum partes ſpatio quinquaginta duorum annorum graſſata eſt, teſtibus Procopio lib. 2. de bello Perſ. cap. 22. Agathia lib. 4. Theophane ad annum Incarn. ſecundùm Alexandrinos 534. Evagrio lib. 4. cap. 29. & Joanne epiſcopo in chronico Syriaco apud Dionyſium Patriarcham ab anno Græcorum 855. ad annum 858. Vide tom. 2. pag. 85.

Verùm ſi anno Græcorum 878. (juxta hunc auctorem) inauguratus fuit Ezechiel, idemque annos undecim ſedit; non igitur anno 888. ſed anno 889. obiit. Atqui anno Græcorum 889. Chriſti 578. (ut mox dicebam) Hormiſdates, ſub quo Ezechielem obiiſſe tùm Amrus, tùm ejus Interpolator in vita Jeſujabi Arzunitæ affirmant, nondum regnum Perſarum inierat: is enim ex dictis ſuprà pag. 410., ab anno Chriſti 579. ad annum 590. poſt Choſroëm Anuſcervanum patrem Perſis imperavit. Itaque cum Barhebræo dicendum eſt, Ezechielem anno Chriſti 580. Hormiſdatis ſecundo deceſſiſſe, quum annos tredecim, non undecim ſediſſet.

IV. Synodus ab Ezechiele celebrata, ejuſque Canones.

Synodum Ezechielis memorat Sobenſis in Catalogo ſuprà pag. 279. ex eaque duos Canones producit in Epitome Canonum Synodalium Par. 9. cap. 9. & 19. Ejuſdem Synodi *Canones triginta novem* exſtant in Synodico à pag. 58. totidemque laudantur ab Amro loco ſuprà citato; etſi ejus Interpolator pro XXXIX. perperàm ſcribit XXXVI. quem errorem & nos tom. 2. pag. 413. ſequuti ſumus. Epocham ejuſdem notat Elias in Nomocanone his verbis.

ولما كان في سنة خمس واربعين من سني كسرى في
شهر شباط والجاثليق يوميذ مار حزقيال اجتمع
المطارنة والاساقفة الى المداين فسالوا الجاثليق
ان يجدد لهم ذكر ايمان الرسل والابا الغربيين
ومنهم كما كانت الجثالقة قبل تصنع الخ :

Anno Choſroæ quadrageſimo quinto, menſe Februario, quum Mar Ezechiel Catholicus eſſet, Modainæ congregati Metropolitæ & Epiſcopi, Catholicum rogarunt ut fidem legeſque Apoſtolorum Patrumque Occidentalium ipſis rurſùs exponere & confirmare dignaretur, quemadmodum prædeceſſores ejus Catholici facere conſueviſſent &c. Annus Choſroæ 45. in annum Chriſti 577. incidit: is enim poſt diem 19. Febr. anni 531. regnare cœpit, ut dixi ſuprà pag. 404.

CAPUT X.

Paulus Perſa.

Paulus Perſa Iſagoges auctor.

SUB Ezechiele Neſtorianorum Patriarcha, de quo ſuprà dixi, circa annum Chriſti 570. claruit Paulus Perſa, cujus notitiam ſoli Barhebræo debemus.

ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܡܫܬܡܗ ܗܘܐ ܒܡܠܦܢܘܬܐ
ܥܕܬܢܝܬܐ ܘܒܦܝܠܘܣܘܦܘܬܐ ܕܒܪ̈ܝܐ
ܦܘܠܘܣ ܦܪܣܝܐ . ܗܢܐ ܣܡ ܠܗ
ܡܥܠܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܒܡܠܝܠܘܬܐ . ܗܢܐ
ܡܛܠ ܕܪܓ ܗܘܐ ܕܢܗܘܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܕܦܪܣ . ܘܥܡܐ ܠܐ ܩܒܠ ܠܗ ܠܥܡܐ :
ܐܬܦܢܝ ܠܡܓܘܫܘܬܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܘܬܗ .

Per idem tempus (inquit in Chron. Syr. Par. 3. in vita Ezechielis) *tùm eccleſiaſtica eruditione, tùm externorum Philoſophia clarus habebatur Paulus Perſa, qui admirabilem Iſagogen in Dialecticam compoſuit. Hic quum Perſidis Metropolitanus fieri cuperet, nec populi ſuffragia obtinere potuiſſet, ad Magorum ſectam tranſiit.*

CAPUT XI.

Bautha Monachus.

Bauthæ monachi carmina.

INTER monachos, qui ſub Jeſujabo Arzunita Ezechielis ſucceſſore circa annum Chriſti 595. floruere, Bautha monachus ab Amri interpolatore recenſetur. Ejus verba retuli tom. 2. pag. 415.

Exſtant *Bauthæ Carmina II. de Chriſto Domino* in Cod. Amidenſi 8. Tom. 1. pag. 583.

CAPUT XII.

Sergius Monachus.

I. Sergius monachus.

SErgius monachus, Kamjeſu Garmæi & Jacobi Beth-Abenſis cœnobii fundatoris diſcipulus, ſeptimo ineunte ſæculo claruit, ex libro, quem hortatu ejuſdem Jacobi præceptoris de laudibus virorum illuſtrium, qui in regione Garmæorum floruerunt, compoſuit, *Subverſor*, ſeù *deſtructor Potentum* appellatus.

II. Ex libro, quem cōpoſuit, *Subverſor Potentum* appellatus.

Ejus geſta Thomas Margenſis in hiſt. monaſtica lib. 1. cap. 33. deſcribit in hæc verba. [illegible]

Beatiſſimus iſte Sergius in Beth-Garma natus, diverſas ſcholas frequentavit; præcipuè verò Scholam Roſtachi pagi in regione Margenſi, quum illic interpretem ageret Kamjeſus Garmachita ex Haſcia pago: quumque idem beatus Kamjeſus Mahuzam urbem profectus, ibidem deceſſiſſet, Sergius ſancti Mar Jacobi diſciplinæ ſe tradidit: eoque adhuc ſuperſtite inde commigrans, habitare cœpit in Nirba (Clivo) *Beth-Gazæ in cellis, quas Beth-Ainata appellant. Ubi à magiſtro noſtro Jacobo rogatus, librum compoſuit de egregiis geſtis atque laudibus hominum ſanctorum, qui in provincia Beth-Garmæ floruerunt: qui liber ubique obvius omnium manibus teritur. Quæ enim in eo leguntur, admiranda ſunt, & legentes ad laudandum Deum vehementer accendunt. Cur autem libro ſuo novum titulum inſcripſerit, Subverſoremque Potentum nominaverit, ea ratio perhibetur, quod omiſſis magnis viris, qui in Eccleſia hactenus inclaruerant, de iis dumtaxat agit, qui in paterna domo, & in eccleſiis pagorum ſuorum in ſeculari habitu & ſimplicitate viventes, ſingularem ex virtute famam fuerant adepti. Libri nomen Auctori etiam adhæſit, appellatuſque fuit Subverſor Potentum.*

CA-

CAPUT XIII.

Sabarjeſus Patriarcha.

I. Sabarjeſus Jeſujabi Arzunitæ ſucceſſor.

SABARJESUS Jeſujabo Arzunitæ, quem ſuprà pag. 108. anno Chofroæ Abruizi ſexto (Chriſti 596.) obiiſſe dixi, ſucceſſit, quumque annos octo ſediſſet, deceſſit anno ejuſdem Choſroæ decimo quarto (Chriſti 604.) ut ſcribit Thomas Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 25. ܒܪܫܗܘܢ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ
ܡܬܢܨܚ ܗܘܐ ܪܫܐ ܕܥܕܬܐ
ܩܬܘܠܝܩܝܬܐ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ.
ܩܬܘܠܝܩܐ. ܗܢܐ ܕܒܪ ܦܘܠܚܢ ܘܡܛܝܒܘܬܐ
ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܠܫܢܝܐ ܐܝܟ ܬܡܢܐ
ܫܡܫ ܘܫܢܝ ܡܢ ܥܠܡܐ ܒܢܨܝܒܝܢ
ܐܪܒܥܣܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܟܣܪܐ ܐܒܪܘܝܙܝܢ
ܡܠܟܐ. ܘܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ ܪܝܫ
ܕܝܪܐ ܒܫܢܬ ܬܠܬܥܣܪܐ ܢܚ ܡܢ
ܚܝܐ ܙܒܢܝܐ. ܟܕ ܟܒܫܗ ܠܕܪܐ ܟܣܪܐ
ܟܣܪܐ ܙܟܘܬܢܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܪܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܬܚܘܡܐ ܠܬܪܬܝܗܝܢ: ܐܬܒܥܝ
ܡܢܗ ܡܫܝܚܝܐ ܫܘܠܛܢܐ ܩܬܘܠܝܩܐ:

Ea igitur tempeſtate, inquit, *clarebat caput Eccleſiæ Catholicæ* (imò hæreticæ Neſtorianæ) *beatus Mar Sabarjeſus Catholicus, qui quum Patriarchalem dignitatem annis circiter octo geſſiſſet, migravit ex hoc ſæculo in urbe Niſibi anno Choſroæ regis decimo quarto. Jeſuzacha verò archimandrita anno ejuſdem decimo tertio deceſſerat. Quum autem potentiſſimus rex Choſroës anno regni ſui decimo quinto Daram urbem utriuſque imperii terminum expugnaſſet, eundem Chriſtiani rogarunt, ut eligendi Catholici poteſtatem ſibi faceret.* Pergit referre Margenſis, Ch[...] eodem quidem præcepiſſe, ut Gregorius Niſibis Metropolita in Patriarcham eligeretur; Epiſcopos verò hujus loco Gregorium alterum patria Caſcarenſem, profeſſione Scholæ Mahuzæ Rectorem, ordinaſſe. ܘܦܩܕ ܡܠܟܐ
ܕܢܗܘܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܓܪܝܓܘܪܝܘܣ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܕܡܪܝܫܘܥ
ܗܘ ܕܐܚܪܕܗ ܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܠܓܠܘܬܐ ܕܠܐ ܟܐܢܘܬܐ. ܘܟܝܬ
ܒܗܢܐ ܙܒܢܐ ܡܬܬܢܚ ܒܥܕܬܐ.
ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܘܡܗܝܡܢܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܒܐܝܕܝܗܘܢ ܡܫܬܡܠܝܐ ܗܘܐ ܨܒܘܬܐ
ܕܒܘܚܪܢܐ: ܐܬܢܟܠܘ ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ
ܕܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܛܢܢܗ ܕܠܐ ܡܫܘܚܬܐ
ܘܥܒܕܘ ܗܘܐ ܛܘܒܢܐ ܗܘ. ܐܝܟ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܡܦܫܩܢܐ ܡܠܦܢܐ ܚܕ ܕܡܚܘܙܐ
ܗܘܐ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ. ܠܗܢܐ ܐܬܪܡܝܘ
ܘܥܒܕܘܗܝ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Catholicum creari juſſit Rex beatum Gregorium Metropolitam Niſibenum, quem Mar Sabarjeſus in exilium injuſtè pepulerat: adeo ut hoc quoque tempore de iniqua ſententia in Eccleſia complures paſſim conquerantur. Quidam enim Doctores & fideles, per quos electionis negotium perficiebatur, beato Gregorio dolum ſtruxere, quod immodicum ejus zelum pertimeſcerent, ejuſque loco Interpretem ſeu magiſtrum quemdam Mahuzæ, nomine itidem Gregorium, fraudulenter ad eam dignitatem extulere. Reliqua, quæ inde ſubſequuta ſunt, ex eodem Margenſi deſcripta habes ſuprà à pag. 90.

Itaque ſecundùm Margenſem Sabarjeſus *anno Choſroæ Abruizi decimo quarto* deceſſit, hoc eſt, Græcorum 915. Chriſti 604. (nam ex dictis ſuprà pag. 411. Choſroës regnum iniit exeunte anno Chriſti 590.) quumque Sedes annum vacaſſet, in ejus locum Gregorius Caſca-

ſcarenſis ſubſtitutus fuit anno ejuſdem Choſroæ decimo quinto, (ineunte ann. Chriſti 605. Græcor. 916.) qùo anno Daram urbem expugnatam fuiſſe idem Margenſis affirmat.

Verùm ut à Daræ expugnatione incipiam, id factum à Barhebræo biennio ante, hoc eſt anno Chriſti 603. & à Theophane anno poſt, hoc eſt, anno 606. narratur, ut dixi ſuprà pag. 412.

Gregorium autem Caſcarenſem poſt Sabarjeſu obitum *anno Græcorum* 918. (Chriſti 607.) ordinatum ſcribit Amri interpolator citatus tomo 2. pag. 416. idemque Sabarjeſum inauguratum teſtatur *feria quinta majoris hebdomadæ anno Græcorum* 909. (Chriſti 598.) obiiſſe verò *feriâ prima, die* 18. *Septembris anno Chôſroæ* 15. *Græcorum* 917. Sed annus Choſroæ 15. in annum Græcorum 916. non 917. competit. Præterea dies 18. Septembris in feriam quidem primam anni Chriſti 606. incidit; ſed eo Chriſti anno annus Choſroæ 16. erat, non 15.

Denique Barhebræus, qui in 1. Par. Chronici Syriaci expugnationem Daræ ad annum Græcorum 914. Chriſti 603. ut modò dicebam, conſignaverat, in 3. Par. in vita ejuſdem Sabarjeſu ad annum ſequentem eam differt, eodemque anno Sabarjeſum quoque vita functum teſtatur.

ܘܒܝܘܡܬܗ ܢܚ ܝܫܘܥܝܒ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܩܡ ܒܬܪܗ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܡܢ ܩܪܝܬܐ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܦܝܪܘܙܒܕ. ܒܫܢܬ
ܬܫܥܡܐܐ ܘܚܡܫܬܥܣܪ ܟܕ ܩܛܠ
ܟܣܪܐ ܐܒܪܘܝܙ ܕܡܬܠܒ ܘܩܛܠܘ
ܠܡܘܪܝܩܝ ܚܡܘܗ: ܫܪܐ ܒܫܢܬܐ
ܘܐܬܟܬܫ ܥܠ ܕܪܐ ܡܕܝܢܬܐ ܬܫܥܐ
ܝܪܚܝܢ. ܘܐܬܢܝܚ ܗܘܐ ܒܟܪܗ
ܗܘ ܣܒܪܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܐܬܢܝܚ
ܬܡܢ ܒܬܪ ܕܡܠܐ ܫܢܝܐ ܬܡܢܐ:

Ejus (Choſroæ) diebus obiit Jeſujabus Catholicus, quem excepit Sabarjeſus ex Pherozebâd pago regionis Garmæorum. Anno Græcorum *nongenteſimo decimo quinto quum Mauricium ſocerum ſuum à Romanis interfectum Choſroës Abruizus accepiſſet, rupto pacis fœdere apud Daram caſtra metatus, eam urbem novem menſium obſidione cinctam expugnavit. Aderat cum Choſroë Sabarjeſus Catholicus, qui ibidem mortuus eſt, poſtquàm annos octo ſediſſet.* Obiit itaque Sabarjeſus ex Barhebræo in obſidione Daræ urbis, adeoque exeunte anno Chriſti 603. nam ea urbs juxta eundem auctorem expugnata fuit anno Græcorum 915. Chriſti 604. Hinc quod tom. 2. pag. 415. & ſeq. de anno inaugurationis Sabarjeſu deque Gregorii ejuſdem ſucceſſoris obitu ſcripſi, libenter emendo: non enim Sabarjeſus anno Græcorum 915. ordinatus fuit, ſed obiit: adeoque Gregorius ejuſdem ſucceſſor anno 916. non 923. ſedem iniit, obiitque anno 920. non 927. Errandi anſam præbuit mendoſum Chronici Barhebræi exemplar, quo uſus ſum; in eo enim ſine interpunctione hæc de Jeſujabi obitu & Sabarjeſu electione leguntur. ܘܩܡ ܒܬܪܗ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܡܢ ܩܪܝܬܐ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܦܝܪܘܙܒܕ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ
ܘܚܡܫ ܟܕ ܩܛܠ ܟܣܪܐ ܐܒܪܘܝܙ
ܕܡܬܠܒ ܘܩܛܠܘ ܠܡܘܪܝܩܝ ܚܡܘܗ.

(Jeſujabo) ſucceſſit Sabarjeſus ex regione Garmæorum ex pago, quem Pherozebad appellant, anno 915. *quum Choſroës Abruizus accepiſſet à Romanis cæſum Mauricium &c.* ubi annum Græcorum 915., qui ex dictis ad Choſroæ factum obitumque Sabarjeſu referendus eſt, de ejuſdem Sabarjeſu electione ob puncti defectum intellexi: eaque ſuppuratione admiſſa, quum Sabarjeſus annos 8. federit, Gregorium ipſius ſucceſſorem anno 923. electum, & anno 927.

mor-

mortuum fuiſſe, (quatuor enim annis ſedit,) conſequenter ſcripſi. Verùm Barhebræi mens ex iis, quæ infrà de Jeſujabo Gadalenſi Gregorii ſucceſſore narrat, apertè colligitur: quum enim poſt Gregorii obitum annis duodeviginti Sedem vacaſſe dixiſſet, de Jeſujabi electione hæc ſubjungit. ܒܬܪ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܐܣܪܚܘ ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܝܫܘܥܝܗܒ ܬܪܝܢܐ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ ܕܗܝ ܫܢܬܐ ܕܫܘܪܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܛܝܝܐ ܒܝܬܪܒ ܕܗܝ ܡܕܝܢ ܕܐܬܒܢܝܬ܆ ܕܐܫܬܡܗ ܡܕܝܢ ܒܪܗ ܪܒܝܥܝܐ ܕܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܩܛܘܪܐ ܦܠܓܫܬܐ ܠܗ ܡܬܝܠܕܐ ܗܘܐ.

Poſt Gregorium ordinarunt Seleuciæ Catholicum Jeſujabum ſecundum anno nongenteſimo trigeſimo ſeptimo, qui erat ſeptimus ab initio regni Arabum in Jatreba, ſeù Medina, quæ urbs exſtructa fuit, atque nuncupata nomine Median, qui quartus Abrahæ Patriarchæ filius fuit ex Centura concubina genitus. Si quatuor Sedis Gregorii annis annos duodeviginti adjicias, quibus Sedes poſt illius obitum vacavit, habebis univerſim annos duos ſupra viginti: quos ab anno Græcorum 915. quo Sabarjeſus obiit, ſupputando, in annum 937. electio Jeſujabi cadit. Sed pro anno ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ 937. ſubſtituendus annus ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ *nongenteſimus trigeſim[us] nonus*, in quem annus *Hegiræ ſeptimus*, Chriſti 628. competit: hoc enim anno Jeſujabum poſt Choſroæ ca[illegible]li-natum fuiſſe obſervavi[illegible] pagina 105.

II. Ejus geſta ex Amro.

Geſta Sabarjeſu Patriarchæ etſi confictis ab Amro miraculis interpolata, accipe. سبريشوع الجاثليق كان من اهل باجرمى ... ابوه يرعا غنمًا وراى ملاك الله جل اسمه فى منامه يبشره به وما يكون منه من الرياسة على البيعة ببلاد الفرس ومدينته وتاتى الامم على يديه . فاخبر زوجته فحمدت الله وحملت وراتْ فى منامها قبل ولادته كانّ الامم فى هيكل الله ساجدة له واكليلا على راسه وولدته . ولما صار ابوه الى الهيكل بكا فقدّ بيته اليه . فزجره احد الرهبان الافاضل وقال . قدّم يديك الى كاهن الله الكبير . وقصد نصيبين للتهجر والتعلم ومنع جسمه لذات العالم . وكان يقتات الحبوب . واقام فى العمر مع الرهبان وتلزّم معهم نفقة الماكول من حيث لا يعلمون . ثم بنى كرخًا فى جبل شعران واقام فيه خمس سنين . وقصده رجل كان يموت اولاده وساله ان يصلى عليه ليعيش له ولد . ففعل وعاش ولده المولود له بعد ذلك وانتشر خبره . وراى فى منامه ملاكين يبشرانه بالرعاية وقربا على راسه شيئًا وسلما اليه عصا الرعاية . واسامه ايشوعياب اسقفا على لاشوم يعنى داقوقا . واتفق ليلة الشعانين مطر عظيم عاق عن العيد . واغتمّ الشعب وخرج بالصلاة ورفع يده . فزال المطر والرعد ومضى العيد حسنًا . وحلق بهيبته رجل كذبًا فانتفخ ومات . وسالته امراة مجوسية مسلة الله عز وجل يرزقها ولدًا . فغسل يديه وشربته . فولدت ولدين ذكرين . فامنت واهلها . ولما خرج كسرى لمحاربة بسطام مع جيوشه التى جمعها راى وهو مفكر متفزع لكثرة العساكر شيخ راهب بيده عصا قصير القامة قابضًا لجام دابته يشجعه للحرب ويعده بالمعاونه . فظنّ ان الذين يقربون منه يشاهدون ذلك واشعرهم فقالوا هذا جدّك . فعلم انه احد اصحاب المسيح ... غاب الشخص عن عينه وراه فى منامه واستخبر ... نفسه فقال انا سبريشوع اسقف لاشوم ولما ... حدّثت شيرين زوجته وكانت مومنة فاعلمته اياته واعتقد ان يجعله جاثليقا . واستناح ايشوعياب الارزنى الجاثليق فى السنة السادسة من ملك كسرى فحمد الله كسرى اذ مات ميتة نفسه وذكر الرويا وامر بضرب النواقيس وتقدم الى النصارى باختيار سبريشوع وشرح روياه لهم فسرّوا بذلك واجتمع الناس فى الجمعة الثالثة من الصوم على الاختيار وامرهم بان يكون اختيارهم اليه واختير خمسة فعرضوا على الملك فقال ما ارى بينهم سبريشوع

صبريشوع اسقف لاشوم . فقالوا له هو شيخ ومتاع
ولم نحشمه . فقال قد عدلتم عن الاختيار الصحيح
ونحن نختاره . وفي تضاعيف ذلك راى صبريشوع
في منامه غلامين في زي غلمان الفرس يقولان
له قم فملك الملوك يستدعيك فامتنع مستصغرًا
لنفسه فجذباه وحملاه الى البيعة قدام المذبح
ووجد المرسلين بهما مكللين بالاكاليل فقال
الرسولان له احضرناه قال احدهما وهو شيخ لا
يصلح للفروسية وقال الاخر بل هو يصلح سبع
سنين ويتراه بتقليله النصرانية من ملك
الملوك . وانتبه . وانفذ كسرى واستدعاه وورد
يوم الاثنين ثاني الشعانين وانزله قصر شيرين
ليستريح . وفي يوم الفصح احضر الاساقفة وتقدم
الى طيمريه بان يقيمه في راسهم وقال هذا
ريسكم فاصنعوا به سنتكم . فقبلوا الارض
ودعوا للملك من الساعة الرابعة الى الثامنة
واسيم وعمل الرازين وخرج ليصير الى باب الملك
وازدحم الناس وكاد ان يتلف ورُفع الخبر الى
الملك وانفذ فرسًا ليركبها فابا وقال يريد الملك
ان يصنع بي العجايب وقهر على ذلك . فمنعها
من المسير بكلمة الله وقال قلت للناطقين ولم
يسمعوا . الان لك اقول ان تكفى عن المسير .
وسمع الملك بذلك وعجب وساير المخالفين
وقالوا . الطوبا لمن كنت ريسًا عليهم . وبعد
جهد وصل الى حضرة الملك والدار مستنيرة
بالشموع والبخور وسر الملك وقال . انت صانع
العجايب بما فعلته في وقت فتحنا المدن والان
بمركبنا الذي يشبه البراق . ولقد صح قول
كتابكم ان الحجر الذي نفاها البناوون صار
راس البنا . وعاد من غد الى باب الملك ودخل
دار شيرين واخلى الموضع وحضر الملك ومنعه
من القيام وقبل راسه وقال . مَن تقدمك كانوا
عبيدًا لابايِنا وانا ابنك ومنة ابنتك ودارنا لك
وحوايجك مقضية وشيرين تتقدم اذن تنصب ثقة
يرفع اليها القربان او تتولاه انت بنفسك
وصَلِ على مملكتنا . وامر الملك الاساقفة
بالتفرق وان يقام احدهم للنيابة عن الجاثليق .
فاقام ميلاس اسقف السن . وبقى الاساقفة
عنده شهرًا لتقرير مصالح البيعة بشفاعته . وكانت
تتضمن كتب كسرى الى موريقى اخبار فضايل
هذا الاب واشتاق مشاهدته . وانفذ بمصور
حاذق ليصوِر صورته بعد السجود بين يديه .

فامتنع من ذلك مار صبريشوع حتى ساله كسرى
فاجاب وكتب اليه يساله انفاد قلنسوته بركة .
فابى . فقال له الرسول هذا مما تتوى به امانة
المومنين . فوسمها بالصليب وانفذها . فسرّ بها
موريقى واعظمها . وكانت المكاتبات بينه وبين
الجاثليق متصلة . وساله انفاد جز من صليب
المسيح اليه . ففعل بعد ان وضعه في صليب
عظيم ذهب صياغة . وانفذه مع ثوب من ثيابه
الا انه لما وقع بيد كسرى وشيرين اخذا ذلك
الجز من صليب المسيح . وساله اطلاق من عنده
من اسارى ارزن ونصيبين وغيرهما ليكون ذلك
سببًا لاطلاق مَن في اُسر الفرس من الروم .
ففعل . وورد فروا الاسقف الى كسرى والجاثليق
بكتب ورسايل . فتلقاه طيمريه بامر الملك
وثادورس اسقف كشكر ومار عبدا اسقف بادرايا
ويختيشوع ريس الاسكول . واستاذن في المصير
الى الجاثليق . فاذن له وشاهده جالسًا بثياب
زرية على مسح . فعجب لما كان يعرفه من زي
فطاركة الروم . ولم يعرفه عند دخوله عليه حتى
عُرّفه . فقال فروا . الملوك والفطاركة يحتاجون
الى الزي والتجمّل . فقال له الجاثليق . ان بَهاء
بنت الملك من داخل . والفَطركة تحب ان تكون
باطنًا . وبينما فروا وجماعة الاساقفة في مجلسه
اذ دخل رجل معه ابنه صارخًا باكيًا . فذكر ان
ولدًا له اربعة عشر سنة انصرف من الاسكول
فلقيه مرقيونيا فشتمه ومد يده الى شفته وبصره
فذهب بصره وبطل كلامه ووقف مكانه . فقال
له لا تخف فاني بصلوة فروا يبصر ابنك ويتكلم
ويبهت الشيطان واصحابه وامدّ يده على عينيه
وادخل سبابته في فيه ورسم عليه علامة الصليب .
فابصر الصبى وتكلّم وقال قل كلما فعل بك
الشيطان . فخبّر ان هكذا فعل بى المرقيوني
وخرج من فيه غراب اسود فضربني على عينى .
فعجب فروا وقال . لعمرى ان بَهاء الجاثليق
من داخل . واعتذر مما استزراه من زيّه . وشكر
الناس الله . واقام فروا عنده شهرين ودخل الى
الاسكول وشاهد حسن التعلـ[illegible]
للاسكوليين شيًا كبيرًا . وخرج [illegible]
موريقى بما شاهد . فسرّ واهل مملكته . واحب
كسرى ان ينفذ الى موريقى اسقفًا كما انفذ .
فاختار الجاثليق ميلاس اسقف السن وكتب معه
الجاثليق الى الملك والفطرك بالقسطنطينية .

فوصل

فوصل واكرم وخطب ودعى للملك والقواد واهل المملكة . وعند العود اخذ معه جزا من الصليب عوضا من الماخوذ الى الكانلبق . والزمه ملك الفرس الخروج معه الى دارا للمطالبة بثار موريقى ملك الروم . فركب حمارا . فقيل يحمل اليه بغله وطيه . فقال . الامر قريب . فمضى على حمار وتعود على جمل . فمات في الطريق . واعيد تابوته على جمل . وكان اوصى ان يدفن في دير كان له بباجرى . فدفن هناك كما رسم والدير يعرف به الى هذا الوقت .

*Sabarieſus Catholicus paſtoris Bagermenſis filius fuit, qui ab Angelo in ſomnis didicit, quantus ſibi filius eſſet naſciturus, quemque in eccleſia eſſet habiturus primatum in Perſide, quove pacto ipſe rerum eſſet potiturus. Quod à viro mater edocta, gratias Deo egit, poſtque dies concepit: interea vidit in ſomnis natum in templo à populo adorari, & coronam in capite geſtare. Natus tandem infans quum quadam die in templum à patre illatus fuiſſet, ibique puerorum more fleret, paterque librata in ictum dextera flentem compeſcere tentaſſet, à præſtantiſſimo quodam monacho his verbis interpellatus fuit. Tu ne, ait, in magnum Dei ſacerdotem manum extendere minimè vereris? Simul ac pueritiam exceſſit, Niſibin ſtudiorum cauſa profectus eſt, ubi pietatem excolere orſus, corpus à ſeculi voluptatibus arcere ſtuduit, leguminibus dumtaxat veſci ſolitus. Quidquod & monachorum convictum expetiit, quotidiani victus expenſis unde nuſquam intellectum eſt, corrogatis. Tugurium poſteà in monte Sciabarano conſtruens, quinquennio ibidem habitavit: ubi quum illum adiiſſet viciniæ incola, & de natorum acerba morte conqueſtus petiiſſet, ut vitalem ſibi prolem à Deo impetraret, beneficium quod poſtularat, protinus conſequutus, virtutem ejus in vul*aem or[illegible] *latèque diſſipavit. Intereà* ſuprà p[illegible] *vidit in ſomnis duos Angelos paſtoralem ſibi dignitatem nunciantes, & capiti ejus quippiam imponentes, poſtremum eccleſiaſtici regiminis baculum tradidiſſe. Ita demum à Jeſujabo Epiſcopatum Laſciumæ alio nomine Dacuchæ accepit. Quo tempore quum nocte feſti Hoſannarum turbulentiſſimus imber ſolemnem diei celebritatem impediturus crederetur, idque populus ægerrimè ferret, Sabarjeſu orante diſcuſſa tempeſtas eſt, feſtumque ritè peractum fuit. Ferunt quendam per dexteram Sabarieſu pejerantem, extemplo tumefactum & exanimatum fuiſſe. Rogatus aliquando à femina Magi cujuſdam uxore, ut ſibi prolem à Deo impetraret, manus abluit, aquam deinde mulieri porrexit, quam quum illa hauſiſſet, geminos conſtituto tempore filios peperit: eoque miraculo Chriſtianam fidem cum univerſa familia amplexa eſt. Sed & proditum eſt, quum Choſroës adversùs Baſtamum* Turcorum tyrannum apud Rajam *exercitum promoviſſet, viſiſque hoſtium copiis trepidus ſecum ipſe deliberaret, ſenem monachum Regi repente apparuiſſe, baculum manu geſtantem, ſtatura puſillum, qui apprehenſo equi fræno ad pugnam eundem adhortans, bene ſperare juberet. Quumque Rex ratus circumſtantes idem ſpectrum videre, quid illud nam monſtri eſſet, percontatus fuiſſet, illos reſpondiſſe: Regis ſortem eam eſſe. Regem igitur cum Chriſti amicum credidiſſe; partaque poſt victoria hominem videre deſiiſſe: ſed mox eundem Regi in ſomnis ſpectandum ſe obtuliſſe; rogatum verò ut nomen proderet, Sabarjeſum ſe eſſe reſpondiſſe Laſciumæ Epiſcopum. Regem denique expergefactum, Sirinæ conjugi viſum aperuiſſe, ab eaque, utpote Chriſtiana, viri miracula didiciſſe: & exinde de eo ad Catholici dignitatem promovendo cogitare cœpiſſe. Accidit intereà Jeſujabi Arzunitæ Catholici obitus Choſroë ſextum regni annum agente: qui ratus eam occaſionem à Deo ſibi oblatam, quod ſcilicet Jeſujabus naturali morte obiiſſet, ac præteritæ viſionis memor, ligna pulſari juſſit, atque Sabarjeſu electione Chriſtianis propoſita, viſionem ſibi de eo oſtenſam narravit. Qua de re univerſi ſummo gaudio affecti, quum hebdomada tertia Jejunii ad electionem*

con-

conveniſſent, & viros quinque Regi obtuliſſent, Rex, at in hoc, inquit, numero Sabarjeſum Laſciumæ Epiſcopum non lego. Quum verò electores ſenem eum eſſe reponerent, illumque proinde eo onere gravari minus æquum ſe ſuiſſe arbitratos: Rex, quandoquidem, inquit, à recta electione deflexiſtis, nos illum eligimus. Id porrò firmavit viſum eidem Sabarjeſu in ſomnis oblatum. Vidit enim geminos juvenes, Perſico habitu indutos, audiitque dicentes: age dum, te Rex regum confeſtim adeſſe jubet. Quumque ille imbecillitatem corporis cauſaretur, videbatur ab illis abduci, & ad eccleſiam deportatus ante altare deponi: ibique comperiſſe nuncios coronatos; tùm audiiſſe geminos illos juvenes dicentes, En hominem repræſentamus; quumque alter ſenem eum eſſe dixiſſet, adeoque equitandi labori minus idoneum videri, ſocium reſpondiſſe, ad ſeptennium utique eundem idoneum fore: hiſque dictis Chriſtianorum gubernationem ipſi à rege regum demandatam ambos renunciaſſe. Interea à Choſroë miſſis nunciis arceſſitur, venitque ad aulam feria poſt feſtum Hoſannarum altera, juſſuſque in palatium Sirinæ divertere, atque ibidem ab itineris labore feſſum tantiſper conquieſcere, donec die Paſchatis (hoc eſt, feria quinta majoris hebdomadæ anni Græcorum 909. ut ait Amri interpolator:) convocatâ Tagerbadus Epiſcoporum Synodo, ex Regis juſſione Sabarjeſum in ſupremo loco collocatum Patriarcham univerſa concione audiente proclamavit his verbis: Hunc quidem vos Antiſtitem habere jubeo: reliqua verò veſtris vobis legibus præſcripta circa eum, ut libet, peragite. Ad hæc univerſa Synodus humum deoſculata, Regi acclamavit ab hora quarta ad octavam uſque, ſimulque Sabarjeſus Patriarcha factus Liturgiam celebravit. Ea peracta functione, Regi ſe ſiſtere cogitabat, quum confluente undique ſpectantium turba parùm abfuit, quin opprimeretur. Interea Rex de Patriarchæ adventu monitus, equum è regio ſtabulo miſerat: quod ægrè ferens Sabarjeſus, num Rex, ait, à me miracula patrari exigit? Continuoque in verbo Dei jumentum naturali motu privavit, hæc fatus: Quandoquidem meis dictis homines ratione præditos minus obſequentes video, tibi ajo, immotus hic perſtato. Quod ubi rex, univerſique hæretici reſcivere, vehementer hominem admirati: ò beatum, ajebant, populum, qui te præſidem & antiſtitem habet. Denique, nec verò ſine labore, ad regem deductus eſt, accenſis funalibus circumquaque ædibus collucentibus, & incenſi thuris ſuffitu aërem implente. Rex Patriarcham intuitus: Tu ne, ait, ille es, qui patrare miracula ex vero diceris, quique nobis in urbium expugnatione adfuiſti, & modo equum noſtrum fulgure celeriorem obſtupefeciſti? Hinc porrò comperio verum eſſe quod in veſtris ſcripturis legitur, lapis quem reprobaverunt ædificantes, factus eſt in caput ædificii. Poſtero die ad aulam reverſus, Sirinæ reginæ ædes intravit, ubi remotis arbitris Rex quoque adeſſe voluit: & Patriarcham ſtantem conſpicatus, ſedere juſſit: mox caput ejus exoſculatus, præceſſores, ſubdidit, tui parentum noſtrorum ſervi fuerunt: at ego tuus filius, & hæc filia tua ſumus, ſed & noſtra domus tua eſto, reſque tuas ambo curabimus: Sirinæ verò pium ſacerdotem conſtitue qui oblationem deferat, ſin tu ipſe deferto: & pro imperio noſtro grata. Tùm Rex Epiſcopos domum redire juſſit, & Vicarium Catholici creare. Creatus autem fuit Milles Senæ Epiſcopus. Manſere nihilominus apud Patriarcham Epiſcopi ad menſem, ut ejuſdem apud Regem interceſſione eccleſiaſtica negotia componerent. Quum verò Mauricius à Choſroë de Patris iſtius geſtis ac moribus ſæpe per literas certior factus, hominem præſentem habere cuperet, peritiſſimum pictorem in Perſidem miſit, qui Patriarcham ſalutaret, ejuſque imaginem ad ſe reportaret. Sed quum Sabarjeſus id negaret, Choſroë interveniente tandem annuit, pictorique indulſit, ut injunctum ab Imperatore opus perficeret: ſimul-

ſimulque exorari ſe permiſit, ut quod Mauricius per literas expetierat, cucullum pro benedictione ad illum mitteret. Ajebat quippe pictor id ad confirmandam Chriſtianorum fidem apprimè conducere. Crucis ergo ſigno prius notatum cucullum miſit, quod Mauricius gratiſſimum ſibi eſſe ſignificavit, ſemperque magni fecit. Inde cœptum eſt Imperatorem inter & Catholicum literarum commercium. Quùmque aliquando Catholicus ab eo Crucis Chriſti particulam quæſiviſſet, Imperator illam magnæ aureæ cruci incluſam continuo Patriarchæ tranſmiſit, & inſuper ex veſtiario ſuo veſtem adjecit. Sed quum Crux in manus regis & Sirinæ incidiſſet, ſtatim intercepta eſt, ejuſque loco Patriarcha rogavit regem, ut Arzanitas & Niſibenos alioſque Romanæ ditionis captivos liberos dimitteret, ut viciſſim Romani è Perſico imperio capta mancipia reſtituerent: quod etiam à Rege facile impetravit. Interim ad Choſroëm & Catholicum venit cum literis legatus Peroës [1] Epiſcopus. Occurrerunt legato ex regis mandato Tagerbadus, Theodorus Epiſcopus Caſcarenſis, Mar Abda Epiſcopus Badrajæ, & Bochtjeſus Scholæ rector. Legatus, ut Catholicum ſibi adire liceret, oravit: regeque annuente, Patriarchæ ædes ingreſſus, quum vili amictu, & in cilicio ſedentem eſſet intuitus, Romanæ ditionis Patriarcharum moribus aſſuetus, mirabatur: quumque diceret, Regiam & Patriarchalem dignitatem conſentaneum habitum ornatumque exigere, reſpondit Catholicus: pulchritudo filiæ regis ab intus; Patriarchicam proinde etiam dignitatem & decorem indidem conſtare oportet. Accidit porrò, ut Peroa & frequenti Epiſcoporum cœtu præſentibus quidam illuc intraret, puerum ejulantem flentemque bajulans. Narrabat autem illum eſſe filium ſuum & quartum decimum annum ætatis agere: quumque è gymnaſio egreſſus in Marcionitam quendam malo ſuo incidiſſet, ab eodem non modò verbis peſſimè exceptum, ſed etiam oculorum & linguæ uſu malefico ſuarum manuum attactu repentè privatum, inſuper attonitum ſtupidumque & ad omnem motum ineptum factum fuiſſe. Cui Catholicus: pone metum, ait; etenim confido fore ut præſentis Peroæ precibus viſus & loquela filio tuo reſtituantur, atque Diabolus & ſatellites ejus confundantur. Tùm dexteram pueri oculis imponens, immittenſque indicem digitum ori ejus, & cruce eum ſignans, viſum & loquelam adoleſcenti reſtituit. Dein jubet eundem edicere quæ ſibi à Diabolo accidiſſent. Reſpondit: hæc & hujuſmodi ab illo Marcionita ſum paſſus, vidique ex ipſius ore aterrimum corvum emiſſum, os meum verberare. Hominis Dei virtutem miratus Peroës: equidem animadverto, ait, Catholici pulchritudinem eſſe ab intus: ſimulque ſe externa viliſſimi habitus ſpecie deceptum excuſavit, cæteris adſtantibus Deo gratias agentibus. Manſit porrò Peroës apud Patriarcham ad bimeſtre, ſcholamque aliquando ingreſſus & docendi ordinem atque methodum admiratus, Scholaribus plura eſt elargitus. Poſt ad Imperatorem Mauricium regreſſus, quæque ipſe viderat referens, Aulam ac Romanorum terras ſummo gaudio affecit. Petente deinde rege Epiſcopum ad Mauricium legatum mittere, Milleſium Senæ antiſtitem Catholicus deſignavit: cui etiam literas Imperatori atque Patriarchæ Conſtantinopolitano deferendas tradidit. Legatus lautè exceptus eſt, habuitque ibidem luculentam orationem ad Imperatorem in frequenti procerum & aulicorum corona: acce-

NOTA.

1 *Peroës Epiſcopus*. Hujus legationis mentio nulla apud Theophylactum Simocattam, diligentiſſimum Mauricianæ hiſtoriæ ſcriptorem. Domitianum Melitenenſem Epiſcopum fortaſsè Chaldæi & Perſæ mutato vel corrupto nomine فروا *Pheruam*, ſeu *Peroëm* appellarunt. In Codice Amri, quo uſus ſum, pro Peroa nomen *Maruthæ* deſcriptum erat, ſed alia eaque recentiori manu *Peroës* ſubſtitutus.

accepitque ab eodem Crucis. alterum particulam Catholico deferendam pro alia, quam ipſi à rege & regina ſublatam fuiſſe ſuprà memoravimus. Accidit poſt, ut Rex Perſarum Sabarjeſum in expeditione Darenſi comitem optaret: Mauricii quippe cædem ſe bello ulciſci velle ajebat. Jumentum ergo ſibi apparari juſſit: Quum verò Rex mulam offerret: brevis, inquit, via eſt; præſtat nunc jumento vehi, camelo mox revehendum. Deceſſitque in ipſo itinere: ejuſque corpus arcæ incluſum, camelo reportatum eſt. Quoniam verò teſtamento caverat, ut in ſuo Bagermenſi cœnobio conderetur, ibidem ſepultus fuit: quod hactenus quoque ejus nomen retinet. Hæc Amrus.

Plura de Sabarjeſu vide in Carmine Syriaco, quod de ipſius & Hormiſdæ laudibus conſcriptum exſtat Cod. Syr. Amiden. 7. Tom. 1. pag. 582. Ejus verò feſtum celebratur à Chaldæis Neſtorianis Dominica prima Octobris, ut liquet ex Codice Syr. Amid. 1. fol. 473. eodem Tom. 1. pag. 581.

III. Ejuſdem hiſtoria Eccleſiaſtica, & Synodus.

Scripſit *Hiſtoriam Eccleſiaſticam*, cujus fragmentum *de Mauricio Imperatore* exſtat Cod. Syr. 20. Tom. 2. pag. 499.

Quo autem anno Sedem iniit, hoc eſt, Choſroæ regis ſexto, *Synodum* habuit, de qua hæc Elias Damaſcenus in Nomocanone Arab. p. 74.

ولما كان فى سنة ست من سنى كسرى ابن هرمز فى شهر ايار والجاثليق يوميئذ صبريشوع اجتمع اليه مطارنة بلاد الشرق واساقفتها فتذاكروا بينهم ان اناسا ممن يتزيا بزى الرهبان يشكون فى ايمان الحق الذى اخذ عن الرسل واتفق عليه الابا الثلثماية والثمانية عشر الخ.

Anno ſexto Choſroæ filii Hormiſdæ, menſe Jaro (hoc eſt, Majo) *ſedente Patriarcha Sabarieſu, convocata eſt Synodus Metropolitanorum & Epiſcoporum Orientalium, in qua actum eſt de quibuſdam pſeudomonachis de Apoſtolorum atque Patrum trecentorum decem & octo ſymbolo veræ fidei dubitantibus &c.* Ejuſdem Synodi acta deſcribuntur in Synodico Neſtorianorum pag. 70. his verbis: سنهودس صبريشوع الجاثليق اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت ويبطلون جوهرى المسيح وانهما اثنان وتفاسير تادورس المفسر واولها اثبات امانة الثلثماية والثمانية عشر فى اثبات التثليث وناسوت المسيح ولاهوته وانهما ما امتزجا ولا اختلطا ولا قبل الجوهر الالهى الالام الانسية: ابن واحد ومسيح واحد وان اللاهوت لم يفارق الناسوت منذ الولادة. وفى تصحيح تفاسير المفسر الكبير. وان من خالف على شى من ذلك كان محروما ومن قال بسواها. وفيها حرم من قال الخطية بالطبع وليست بالارادة. وفى منع الاخوة والاخوات بالمسيح من الاجتماع معا. ومن فعل ذلك كان محروما بعد وعظه اولا. ومن اسقط من الرهبان والكهنة فى البيعة او فى قلاليه شيا من قوانين الصلاة التى تتمس فى بيعة كوخى كما قيل ان قوما يسقطون الدالة على ثنايية الابن: يرشدون. فان سمعوا والا أدبوا وأحرموا ومنعوا من اخذ القربان الى ان يعودوا الى ذلك. وانه ليس لنا سلطان ان نفعل الا هذا. والعهد الذى فى اخرها بالاقرار من رهبان عمر بن برقيطى بالتثليث المقدس والاتحاد المعظم الذى لا انفصال له وادامة الدرس فى كتب المفسرين وادامة الصلاة بمزامير داود ولزوم الصوم الطاهر وضمان الرهبان ملازمة قلاليهم واعمارهم من دون طوف المواضع الخارجة عن اعمارهم وضمان الرهبان ملازمة الزاربين فى ايام الاحاد والاعياد يحضرون الجميع للزاربين وقراة الكتب الالهية. ومن فعل غير هذا يكثر وعظه. فان تاب والا بعد من الجماعة. ومن فعل غير هذا فهو محروم من الاب البطريرك الى ان يتوب ويقوم.

Synodus Sabarjeſu Catholici. Hæc congregata fuit ob quoſdam monachos, qui pravas opiniones diſſeminabant docentes peccatum naturæ humanæ eſſe inſitum, Adamum verò natura immortalem fuiſſe: negabant præterea duas Chriſto ineſſe ſubſtantias, Theodorique Commentatoris expoſitiones repudiabant. Synodus itaque primum confirmavit fidem trecentorum decem

& octo

& octo Patrum circa divinarum perſonarum Trinitatem Chriſtique divinitatem atque humanitatem, docens utramque ſubſtantiam citra omnem permiſtionem & confuſionem manſiſſe, neque divinam ſubſtantiam humanas ſuſcepiſſe paſſiones: Filium proinde unum eſſe & unum Chriſtum, neque divinitatem ab humanitate ex ipſo hujus exortu unquam ſeparatam fuiſſe. Expoſitiones inſuper magni Commentatoris ſuſcepit & approbavit: contraria opinantes, aut à prædictis articulis recedentes anathematizavit: eademque anathematis ſententia involutos declaravit aſſerentes peccatum naturæ eſſe, non liberi arbitrii. Cohabitationem etiam convictumque Fratrum & Sororum in Chriſto ſub excommunicationis pæna poſt primam admonitionem incurrenda interdixit. Monachos verò & ſacerdotes omittentes in eccleſia ſive in propria cella eccleſiaſtici Officii canones juxta ritum Eccleſiæ Cochenſis recitari ſolitos, (ajebant enim quoſdam ſupprimere canones continentes dogma de dualitate ſubſtantiarum in uno Filio Dei:) juſſit Synodus admoneri: & ſi quidem pertinaces deprehenſi fuiſſent, eccleſiaſticæ correctioni ſubjacere voluit & excommunicari atque ab Euchariſtiæ ſumptione ſuſpendi, donec reſipiſcerent: proteſtatique ſunt Patres ſibi ſecus agendi poteſtatem non eſſe. Poſtremo legitur profeſſio monachorum cœnobii Barchitæ confitentium ſanctam Trinitatem & Unionem magnam & inſeparabilem; continuo inſuper ſtudio ſe operam daturos expoſitionibus Commentatoris, & Pſalmodiam ſanctumque jejunium obſervaturos. Subditur denique, ut monachi ſtabilem in propriis cellis ac monaſteriis commorationem minimè abrumpant otioſis evagationibus extra propria clauſtra: ſacra inſuper myſteria frequentent diebus Dominicis & feſtis, ita ut omnes celebrationi Liturgiæ divinarumque ſcripturarum lectioni intereſſe teneantur. Tranſgreſſores ſæpius moneantur: ſin verò reſipiſcere voluerint, à conventu arceantur. Qui hos canones tranſgreſſus fuerit, à Patre Patriarcha excommunicetur, ſuſpenſuſque maneat, donec reſipiſcat & reſurgat. Neſtorianos ex Theodori Mopſveſteni errore peccatum originale impugnare, obſervavi ſuprà pag. 34. Quod de monachis & monialibus dicitur, ex corrupta ejus gentis diſciplina eruperat mos ille, ut ſimul cohabitarent, quemadmodum narrat Margenſis in hiſtor. monaſt. lib. 1. cap. 8. & ſeqq. Quod verò affirmatur, eccleſiaſticos libros à nonnullis in ea parte depravatos, ubi duæ Chriſto Domino perſonæ tribuuntur, non modo Jacobitæ, ſed etiam Catholici monachi ſacerdoteſque ſugillantur, ac præſertim Sahadunas, qui poſtea Garmæorum Epiſcopus factus, orthodoxam fidem palàm profeſſus eſt, ut dictum ſuprà, ubi de Jeſujabo Adjabeno. Denique Canon ille de jejunii, pſalmodiæ, ac Liturgiæ frequentatione, pſeudomonachos quoſdam Meſſalianiſmo infectos reſpicit, quos in Meſopotamia & Chaldæa per eam tempeſtatem plurimos fuiſſe, ex Neſtorianis & Monophyſitis ſcriptoribus liquet.

CAPUT XIV.

Gregorius Patriarcha.

I. Gregorii Caſcarenſis vita ex Barhebræo.

GREGORIUS Caſcarenſis Sabarjeſum Patriarcham excepit anno Chriſti 605. quumque annos quatuor ſediſſet, obiit anno 608. Vacavit Sedes uſque ad annum 628. quo Siroës Perſarum Rex, & Jeſujabus Gadalenſis Neſtorianorum Catholicus electi fuere.

Barhebræus in 3. par. chron. Syr. in vita Kamjeſu Primatis Orientis.

ܘܩܡ ܒܕܘܟܬܗ ܐܢܫ ܕܫܡܗ
ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܡܢ ܩܫܩܪ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܕܢܨܝܒܝܢ ܘܡܠܟ . ܫܢܝܢ ܐܪܒܥ ܘܡܝܬ

ܫܦܝܪܐ ܐܣܟܡܐ . ܘܪܕܘ ܠܗ ܠܡܠܟܬܐ
ܫܝܪܝܢ ܡܠܟܬܐ . ܘܡܬܚܫܒܐ ܗܘܬ
ܡܛܠܬܗܘܢ ܠܗ ܒܟܠܫܘ ܩܕܡ ܡܠܟܐ
ܠܡܠܟܐ ܐܠܐ ܘܟܢ ܪܘܕܝܐ ܕܦܘܫܩܢܐ .
ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܐܘܟܠ ܫܡܥܗ
ܘܐܬܥܒܕ ܒܫܠܝܐ : ܘܐܬܡܢܝܘ
ܦܘܫܩܢܐ ܒܡܠܟܘܬܗܘܢ ܕܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ
ܕܗܘ ܕܠܗ ܡܬܚܘܐ ܕܦܘܫܩܢܐ
ܕܒܝܫ ܗܘܐ ܪܒܘܗܝ . ܒܗ ܒܐܒܘܢܐ
ܐܬܟܘܢ ܗܘܐ ܐܣܝܐ ܕܡܠܟܐ ܒܦܢܘܗ
ܐܒܪܗܡ ܐܢܫ ܐܘܪܗܝܐ ܕܦܫܛܘܗ
ܠܩܕܡܝܐ ܡܢ ܦܪܘܓ ܩܦܘܢܝܬܐ .
ܘܡܛܠ ܐܦܢܐ ܕܟܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
ܥܡ ܡܠܟܐ ܐܝܪܝܕ ܕܫܬܒܐ ܡܬܩܪܐ
ܗܘܐ ܠܗ . ܘܐܬܟܘܢ ܗܘܐ ܣܢܝܐ
ܠܢܣܛܘܪܝܢܐ ܘܦܣܝܩ ܘܣܬܘܪܐ
ܘܡܩܛܪܓܢܐ ܘܡܘܒܕ ܐܦܝܣܩܘܦܝܗܘܢ . ܘܒܬܪ
ܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܦܝܫ ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܠܐ
ܪܫܐ ܫܢܝܢ ܬܡܢܥܣܪ . . . .
ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܝܢ ܒܬܪ ܐܬܬܪܡܠܬ ܥܕܬܗܘܢ
ܘܐܬܩܒܠܬ ܠܝܫܘܥܝܗܒ ܓܕܠܝܐ
ܕܐܬܬܣܝܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܬܪܐ ܕܡܬܟܢܐ
ܠܡܬܟܢܘ ܐܬܪܐ ܒܣܠܝܩ .

Ei porrò (hoc eſt Sabarjeſu) *ſuffectus eſt Gregorius Caſcarenſis doctor Eccleſiæ Molikenſis, qui pecuniæ cupidus & libidini deditus deprehenſus eſt, habuitque diſcipulos famæ minus bonæ, ob quos non modo à ſuis, ſed etiam à Perſarum proceribus notatus ſugillatuſque fuit. Et poſt quadriennium mortuus eſt atque Seleuciæ ſepultus. Poſt obitum diſcipuli ejus à Perſis quæſtioni ſubjecti diuque torti fuere, donec opes à magiſtro collectas protulere. Eadem tempeſtate floruit medicus Choſroæ Abruizi Gabriel ex Sigara urbe vir orthodoxus* (imò hæreticus Jacobita), *qui ob ſummam apud Regem exiſtimationem Airid Daſtaba dicebatur. Hic validus Neſtorianorum inimicus fuit, & Antiſtitum eorum ſubverſor & accuſator. A Gregorii obitu Neſtoriani acephali ad duodeviginti annos manſere. . . . . Quo evoluto ſpatio ſuo viduata Paſtore eorum Eccleſia, Jeſujabum ſecundum Catholicum Seleuciæ ordinatum tandem accepit.*

II. Eadem ex Thoma Margenſi.

Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 25. Choſroëm refert anno regni ſui decimo quinto præcepiſſe, ut in Sabarjeſu locum Gregorius Niſibenus metropolita eligeretur; Epiſcopos verò pro hoc Gregorio, quem propter privatas ſimultates ſibi infenſum reddiderant, alterum cognominem Scholæ Mahuzæ rectorem ordinaſſe: regem proinde indignatum, cunctos ditionis ſuæ chriſtianos vexare cœpiſſe, mortuoque Gregorio, ne quis alius Patriarcha ſufficeretur, juſſiſſe. Ejus verba deſcripta habes ſuprà pag. 90.

III. Et ex Amro.

Amrus quoad diſſidium in ordinatione Gregorii exortum Margenſi conſonat; ſed in Sirinam reginam, non in epiſcopos rejicit, quod Caſcarenſis Gregorius Niſibeno prælatus fuerit: & Caſcarenſis quidem vitia iiſdem ferè verbis ac Barhebræus prodit. جريغور من اهل ميشان
وكان ملفانا مليح القامة والصورة تعلّم بالمداين على
ايشى. واستاذن النصارى كسرى فى اقامة جاثليق
عند عوده من فتح دارا. وكان مار مبريشوع ومتى
باقامة برحديشبا الراهب بجبل شعران واختار
المومنون جريغور مطران نصيبين لحسن طريقته
فاجاب الملك اليه. واختارت شيرين جريغور
الملفان وقالت بهذا امر الملك. ومال اليه
الاطبا واسيم وكانت مدته اربع سنين. فلما دخل
على الملك علم ان حيلة تمت فقال ما تقدمت
بنصب هذا. فقيل ان شيرين امرت باختيارة
لانه من اهل بلدها ولم تشك ان الملك ابمه امر
وهو مع هذا ذو فهم وحكمة. فقربه كسرى
واعجبه حسن صوته. ولما بحث عنه وجد باطنه
يخالف ظاهره. فوبّخ شيرين على فعلها.
والجاثليق مال الى جمع الدراهم وانتقل فرح
النصارى

النصارى به الى الحزن . وواصل الطب الطعن
عليه . وكان كسرى اخذ من دارا كتبا كثيرة .
فطرحها عليه وطالبه عنها بعشرين استار فضة
وجمع ذلك من البيع . ومات الجاثليق ودفن
بالمداين واخذ كسرى ما خلفه وقبض على
تلامذته وحبسهم الى ان اظهروا ماله . وتغير
رايه في النصارى وعدل عن الاحسان اليهم
واخذ في الاساءة الى الناس واضعاف الخراج .
وامر الا يولي النصارى عليهم جاثليقا وبقيت
البيعة سبعة عشر سنة بغير جاثليق . فدبرها
مارابا الاركدياقن ومار باوي الكبير من عمر مار
ابراهيم وبقيت البيعة بغير رئيس الى ايام افضت
المملكة الى شيرويه .

Gregorius Meſenà oriundus, doctoris officio, forma oris corporiſque egregio habitu nobilis, in urbe Modaina literis operam dedit apud Iſai magiſtrum. Chriſtiani itaque à Choſroë tunc temporis ab expugnatione Daræ revertente impetrata facultate eligendi novum Catholicum, etſi Mar Sabarjeſus ante obitum monachum quendam Barhadbeſciabam in Saborano monte habitantem in Catholicum ſuo ſuffragio deſignaſſet, huic Gregorium prætulere, externa ejuſdem morum ſpecie decepti: conſenſitque electioni Rex. Sirina quippe Gregorio ſuffragari cupiens dixerat ex Regis juſſione id fieri. Conſentientibus itaque medicis Gregorius electus fuit, seditque ad quadriennium. Fraus nihilominus poſt paulo detecta eſt, quum Gregorius ad Regis conſpectum adductus, ejus electionem ſibi minimè compertam fuiſſe Rex dixit. At enim quum Catholici fautores reſpondiſſent, Sirinæ juſſu electionem eſſe factam, ut ipſe hominem concivem ſuum [1] ſi aliquis prætuliſſet, ſeque proinde minimè dubitaſſe, quin & hoc ex ipſius regis voluntate fieret: virum præterea eſſe eruditum & doctum; Choſroës factum ratum ſe habere hominemque ſibi placere ſignificavit, & in familiari illo congreſſu loquentem audiens, vocis ſuavitatem laudavit. At verò quum poſtea perquiſitione facta comperiſſet externæ oris corporiſque ſpeciei ingenium hominis moreſque minimè reſpondere, Sirinæ præpoſterum factum exprobravit. Enim verò Catholicus ad colligendas opes converſus, chriſtianorum gaudium in luctum ſimul convertit, medicorum præſertim operâ, qui ejus flagitia continuo ad Regem deferebant. Quamobrem quum Choſroes ex Darenſi expugnatione ingentem codicum copiam collegiſſet, Catholico obtulit, proque eorum pretio viginti pondera argenti regio ærario illum pendere coëgit: quæ ille, pecuniâ qua patuit via, ex eccleſiis collectâ perſolvit. Catholico poſt paulo mortuo & in urbe Modaina ſepulto, Choſroës ejus facultates fiſco addixit, diſcipuloſque inſuper in carcerem conjectos magiſtri opes prodere compulit. Inde in Chriſtianos mutatus Regis animus, & benevolentia, qua hactenus eoſdem proſequutus fuerat, in odium converſa eſt, Chriſtianoſque vexare, atque tributis gravare perrexit. Et quoniam Rex eiſdem Antiſtitem inpoſterum habere prohibuerat, eccleſia ad annos ſeptemdecim Catholico caruit: quo temporis intervallo ab Archidiacono Mar Aba, & Mar Babæo magno ex monaſterio ſancti Abrahæ gubernata eſt; manſit autem ſine Rectore uſque ad Sirois regni primordia.

IV. De anno obitus Gregorii.

Siroës, ut ſuprà pag. 415. dixi, die 24. Februarii anno Chriſti 628. regnum iniit, idemque permiſit, ut Chriſtiani Catholicum ordinarent. Quum igitur Gregorius anno Choſroæ decimo quinto electus, annos quatuor ſederit, obiiſſe eum neceſſe eſt anno ejuſdem Choſroæ decimo octavo, qui erat Chriſti 608. adeoque Sedem poſt ejus obitum non annis 17. ut Amrus ſcribit, neque an-

nis

NOTA.

1 *Concivem ſuum*. Amrus ſibi non conſtat. Nam Gregorium, quem hic patria Caſcarenſem fuiſſe ſcribit, concivem facit Sirinæ reginæ, quam ſuprà Mauricii filiam adeoque Conſtantinopolitanam dixerat.

nis 18., ut Barhebræus; ſed annis 20. vacaſſe, quot ſcilicet ab anno 608. ad annum 628. effluxere.

V. Ejus Synodus.

Synodus à Gregorio celebrata anno Chriſti 605. Choſroæ 15. memoratur in Synodico pag. 71. his verbis: سنهودس غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسر الكبير واجرت ذكر برصوما مطران نصيبين وزكته ولكتبه لاجل ما كان فيه المخالفون. وحرمت من لا يفعل ذلك. وقرر في هذه السونهدس ضمان الكهنة الذين ليس لهم بيعة او دير معروف ولا يطاعون المدبرين ولا يكونون في الاسكول لكن يسكنون مفردين ويطوفون البيوت. واخوات لا رجل لهم يطوفون البيوت ويفسدون. وقوم من كمالي الرهبان يبتاعون اكراها في اوساط القرى وعلى جوانب المدن والديارات ويفسدون الناس. فاجتمعت السونهدس ان القس والشماس الذي ليس له بيعة معروفة وكل امراة لا رجل لها ولا تكون في الدير او اخ يطوف معه اخوات او اخوات يطفن مع اخوة او راهب يجلس في كرح واحد في القرية او على جانب المدينة كلهم محرومون. والاسقف الذي يغفل عنهم يوبخه الكل. وقيل في الجمع ان قومًا من سكان الديارات لفساد رايهم يسقطون من الصلوات المحيية. وهولا محرومون. وقيل في الجمع ان قومًا بنوا بيعًا وديارات وافرد لها شيًا ووصّوا اقاربهم بالمراعاة لها فاكلوها من بعدهم. قطع الجمع بان كتب هذه تكون عند الاسقف وتدبيره يتم دخلها وخرجها. *Gregorii Catholici Synodus. Hæc Synodus magnum fidei ſymbolum confirmavit, tùm etiam magni Commentatoris expoſitiones approbavit. Memoriam præterea deinceps fieri juſſit Barſumæ Metropolitæ Niſibis, eumque cum ſuis ſcriptis à quorumdam ſectariorum calumniis vindicavit. Qui ſecus feciſſent, excommunicationi ſubjecit. In hac itidem Synodo confirmata fuere quæ olim ſtatuta fuerant ad coërcendos Sacerdotes certa eccleſia aut certo monaſterio carentes, qui nec Rectoribus parebant, nec in Schola manebant, ſed ſolitarii habitabant & per domos vagabantur: eaque decreta extendi voluit ad Sorores, quæ virum non habentes & per domos circumeuntes, mores hominum corrumpebant: nec non ad negligentes monachos, qui in pagis vel in ſuburbiis ædes conducebant, homineſque depravabant. Unanimi ergo Patrum conſenſu decrevit Synodus, Presbyterum & Diaconum certa eccleſia carentes, & feminam quamcumque nec virum habentem nec in monaſterio commorantem, nec non Fratrem cum Sororibus vagantem, aut Sorores cum Fratribus vagantes, ſeù monachum in ſolitaria domo in pagis aut ſuburbiis habitantem, à communione arcendos. Epiſcopum verò hominum hujuſmodi correptionem negligentem, ab omnibus admonendum. Dictumque fuit in Synodo monachos quoſdam ob perverſas opiniones quædam de ſacris & vivificis precibus omittere. Hos etiam excommunicatione coërcendos Patres decrevere. Relatum præterea fuit in Synodo, quoſdam eccleſias & monaſteria ædificaſſe eiſdemque reditus aſſignaſſe, eoſque conſanguineis ſuis ex teſtamento commiſiſſe, quos illi poſt fundatorum obitum in ſuos uſus convertiſſent. Sanxit Synodus ſcripturas ad hujuſmodi negotia pertinentes apud Epiſcopum ſervari oportere, & ad hunc ſpectare expenſarum atque redituum prædictorum locorum adminiſtrationem.*

Ejuſdem Synodi meminit Elias Damaſcenus in Nomocanone p. 75. فلما امتنع سبريشوع الجاثليق امر كسرى ابن هرمز الملك بالكتاب الى جميع من في مملكته من المطارنة والاساقفة في القدوم الى المداين لاختيار رجل يجعلونه عليهم. فاجتمعوا واختاروا كريكور وجعلوه وذلك في سنة خمسة عشرة من ملك كسرى في شهر نيسان. ثم تذكروا الايمان والسنن التي سنّها الاباء وقوانينهم وراوا ان يكتبوا في ذلك بينهم كتابًا كما كان الجثالقة في ما مضى اذا اجتمع المطارنة والاساقفة عندهم يفعلون بتجديد ايمانهم واحيا سننهم واقامة دينهم ففعلوا مثل الذي كان سبريشوع ومن حضره من المطارنة والاساقفة فعلوا

فعلوا وحرموا ما كان اوليك حرموا الخ .

Poſt obitum Sabarjeſu Catholici publicis literis Choſroës Hormiſdatis filius mandavit, ut univerſi Metropolitæ & Epiſcopi ſuæ ditionis ad urbem Modainam ad electionem novi Catholici convenirent. In hac porrò Synodo Gregorius electus fuit anno quintodecimo ejuſdem Choſroæ menſe Niſan, hoc eſt, Aprili. *Deinde relatum eſt de fide & eccleſiaſticis legibus atque canonibus Patrum: viſumque fuit hæc omnia in unum volumen referri juxta morem præteritorum Catholicorum, qui hactenus conſueverant in Metropolitanorum & Epiſcoporum Synodo fidem ſuam iterare, leges ſancire, & propriam religionem conſtabilire. Fecerunt itaque quod Sabarjeſus ejuſque Metropolitani & Epiſcopi una congregati fecerant, & quæcumque illi damnaverant, condemnarunt &c.*

CAPUT XV.

Sahadunas Epiſcopus Garmæorum.

I. Sahadas, ſeu Sahadunas Garmæorum epiſcopus ex hæreſi Neſtoriana ad fidem catholicam converſus.

SAHADAS, hoc eſt, Martyrius, quem Neſtoriani diminutivè *Sahadunam* appellant, ſub Jeſujabo Gadalenſi Garmæis Epiſcopus præfuit, eundemque Jeſujabum Siroæ Perſarum Regis legatione ad Heraclium Imp. anno Chriſti 628. fungentem comitatus eſt, ut ſuprà dixi pag. 114. Ea occaſione colloquio cum catholicis in Romanorum ditione de fide habito, Neſtorianam hæreſim quum abjuraſſet, à Jeſujabo Adiabeno, à quo ad metropoliticam dignitatem evectus fuerat, acriter exagitatus fuit, ut ex ejuſdem Jeſujabi literis pag. 116. & ſeqq. ſuprà oſtendi.

II. Ejus geſta, & ſcripta ex Margenſi.

Ejus geſta ex Thoma Margenſi lib. I. hiſt. monaſt. cap. 34. accipe.

ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܟܠ ܩܢܘܢܐ ܕܟܬܒܘ.
ܗܢܐ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܕܩܒܠ ܫܠܝܚܘܬܐ
ܘܕܝܢ ܕܢܟܝܢܬܐ ܡܟܬܒܝܢ: ܟܕ ܩܒܠܘܗܝ
ܡܢܗܬܐ ܕܟܠܗ ܢܗܘܪܐ ܐܣܟܝܡܘܗܝ
ܗܘܐ. ܟܕ ܐܦ ܗܘ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܬܪܘܗܝ
ܒܡܕܒܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ ܠܟܘܡܪܐ ܡܟܬܒܢܘܬܗ
ܟܕ ܙܒܢܝܢ ܘܐܬܬܢܝܚ ܒܗܘܢ ܡܫܝܚܐ
ܡܟܬܒܢܘܬܗ: ܡܛܠ ܐܣܟܝܡܐ ܕܒܝܬܘܬܐ
ܘܐܬܬܟܝܠ ܒܟܠܝܠܐ ܕܐܘܪܚܐ ܠܟܘܡܪܐ
ܡܫܡܫܢܘܬܗ ܒܝܬܐ ܐܪܘܡܐ ܘܡܫܘܪܐ
ܘܟܢܫܬܐ: ܟܕ ܩܕܡܘܗܝ ܕܝܕܝܢ ܩܫܝܫܐ
ܗܘܐ. ܘܡܫܡܫܢܐ ܗܘܐ ܕܐܦ ܐܬܩܢܝ
ܒܫܠܡܘܬܐ ܕܢܦܫܗ ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܗܘܐ
ܕܥܡܠܐ ܘܢܟܦܘܬܐ ܕܡܢ ܐܘܪܚܐ: ܩܕܡ
ܡܫܡܫܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܟܠܗ ܟܠ ܕܡܟܬܒ
ܢܟܦܐ ܘܡܫܝܚܘܬܐ. ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ
ܠܐ ܩܕܡܘܗܝ ܒܟܠܠܐ ܘܒܝܬܘܬܐ ܕܥܘܡܪܐ
ܩܕܝܫܐ. ܐܝܬ ܠܗ ܣܦܪܐ ܐܦ ܟܘܠܗ
ܡܐܡܪܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܟܠ ܡܫܝܚ ܡܫܝܚܐ.
ܟܬܒ ܐܦ ܐܣܟܝܡܐ ܕܪܘܚܐ ܘܡܫܝܚܢܐ
ܘܒܝܬܐ ܕܥܘܡܪܐ ܘܡܫܝܚܐ. ܟܬܒ ܕܝܢ
ܐܘܪܚܬܐ ܗܘ ܕܟܠ ܡܫܡܫܢܘܬܗ ܘܕܟܠ
ܡܫܡܫ ܗܘ ܕܡܫܡܫܗ: ܘܫܡܐ ܕܟܠ
ܢܦܠ ܩܕܡ ܒܗܝܢ ܟܬܒܐ ܡܫܡܫܢ. ܘܟܠ
ܕܦܫܩ ܠܗ: ܩܕܡܘܗܝ ܕܫܡܐ ܡܫܡܫܢܐ
ܐܝܟ ܗܢܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܗ ܘܡܫܡܫܢ
ܘܟܬܒܗ: ܘܡܫܡܫ ܠܗ ܕܒܝܬܐ ܡܫܝܚܐ
ܐܢܫܘܬ ܗܘܐ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ: ܕܟܠܗ
ܕܟܬܒܐ ܕܚܙܐ ܕܢܦܫ ܡܢ ܡܬܟܬܒܗ.
ܕܐܢܫܐ ܕܡܢ ܐܢܫܟܠ ܡܫܝܚܗ: ܟܬܒܐ
ܒܪܘܚܐ ܕܐܬܬܠ ܡܫܝܚܗ ܡܫܡܫܢܐ ܐܢܐ

De Sahaduna ejuſque lucubrationibus. *Sahadunas, ſicut ex narratione magiſtri noſtri Baritæ didicimus, ex Halmona*

mona regionis Nuhadrenſis pago ortum habuit. Hic poſtquam in urbe Niſibi divinarum Scripturarum ſtudio plenè ſeſe exercuiſſet atque in eo multum profeciſſet, monaſticum habitum aſſumpſit, & in continentia, jejunio, & vigiliis divinos mores ſub diſciplina magiſtri noſtri (Jacobi Beth-Abenſis *) affatim hauſit. Patet autem dulcedinem etiam ſanctæ converſationis, quam animus guſtare ſolet, ipſum expertum fuiſſe: id nimirum ejus de caſtis moribus Religioſæ vitæ Tractatus ſatis oſtendunt. Scripſit enim de univerſo opere monaſticæ vitæ libros duos, quibus adjecit quædam Paracletica, atque varios tractatus, tùm etiam hiſtoriam magiſtri noſtri (* Jacobi *) & præclare geſta monachorum in partibus Orientis: atque Orationem in funere magiſtri noſtri Jacobi, quæ incipit: Magnum nobis caput abſtulit mors, chariſſimi: quam orationem ſi quis legerit, intelliget profectò ſublime genus ſtyli ipſius, & orationis vehementiam, comperietque magnum eum exſtitiſſe ſcriptorem, niſi quod in fine deſipuit, àtque è propria ſcientia excidit. Quomodo autem mens ejus poſtremo depravata fuerit, ſuo loco, ubi de eo nobis iterùm agendum erit, dicemus.* Nimirùm lib.2. hiſtor.monaſt. cap. 6. quod deſcripſi ſuprà pag. 107. ab iis verbis: *Quum autem prædicti ſancti terras Romanorum ingreſſi, circa Apameam per aliquot dies commorari decreviſſent &c.*

Idem Margenſis lib.cit. cap.31. teſtatur *Sabadunum de Joanne Abbate Jacobi Beth-Abenſis diſcipulo ac ſucceſſore orationem habuiſſe, quæ inter ejus orationes ſecundum locum occupat.*

CAPUT XVI.

Sabarjeſus Roſtamus monachus.

DE Sabarjeſu R[illegible] geſtis ſcr[illegible] Thomas Margenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 17. Sabar- Roſt[illegible] & In Marg[illegible]

ܬܘܒ
ܡܫܪܝܢܢ ܗܪܟܐ ܕܢܫܬܥܐ ܗܘܐ
ܬܫܥܝܬܗ : ܗܢ ܚܣܝܐ ܘܢܨܝܚܐ
ܕܐܬܩܪܝ ܩܕܝܫܐ ܕܗܘܝܘ ܒܐܬܪܐ ܗܢܐ
ܩܪܝܬܐ ܘܪܘܣܛܩܐ ܘܐܬܟܢܝܘܗܝ : ܗܢ
ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ ܕܢܣܒ ܐܣܟܡܗ ܗܘܐ
ܒܕܝܪܐ ܪܒܐ ܘܩܕܝܫܐ : ܘܡܢ ܬܠܡܝܕܘ
ܐܬܬܠܡܝܕ ܒܕܝܪܐ ܗܢ ܠܐܒܪܗܡ
ܩܕܝܫܬܐ ܕܫܠܡܘܬܐ ܕܒܝ ܢܘܗܕ.
ܒܬܪ ܕܝܢ ܐܬܐ ܠܕܘܟ ܡܘܫ : ܠܐܠܦܘ
ܕܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ. ܘܠܗܘܢ ܕܐܬܚܪܒ ܚܟܡܬܐ
ܒܣܘܟܠܐ ܕܪܘܚܐ . ܕܟܕ ܕܝܢ ܐܝܟ
ܦܢܐ ܩܪܝܒ ܡܫܟܠܠ : ܘܟܕ ܡܢ
ܒܝܬ ܕܝܪܝܐ ܕܟܣܢܝܐ ܘܐܘܪܚܬܐ :
ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܐ ܘܚܕܐ ܠܡܫܬܐ ܕܡܪܢ
ܘܐܬܐ ܠܟܫܛܐ ܘܡܠܬܐ ܘܫܒܚܐ.
ܘܟܕ ܐܬܐ ܗܢܐ ܠܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܕܝܠܢ.
ܘܒܬ ܝܘܡܐ ܡܢܟܠ ܐܝܟ ܗܘܢܐ ܫܦܝܪ :
ܐܬܘ ܒܫܘܒܚܗ ܡܫܒܚܐ ܡܢ ܥܘܡܪܐ
ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ : ܘܡܫܬܡܫܢܐ
ܘܗܘܐ ܡܒܛܠܐ ܘܦܩܚ ܘܡܫܡܫܢܐ ܗܘ
ܩܕܝܫܐ ܗܢܐ ܕܝܢ ܗܘܢܐ ܕܝܠܗ ܟܢܫܐ
ܠܗ. ܫܡܥ ܕܝܢ ܠܗܢ ܐܝܟ ܡܠܟܐ
ܐܚܪܢܐ ܒܥܝܢܐ ܕܐܬܡܪܐ ܥܠ ܟܠܢܗ
ܡܪܕܘܬܗ ܕܝܢ ܘܠܘܟܢܐ ܕܐܬܘܬܐ
ܘܐܬܚܝܒ ܠܗܘܢ ܟܕܝܢܐ : ܘܥܠ ܢܦܩܬܐ
ܘܩܘܕܫܐ

ܘܪܚܡܬܐ ܠܗܘܢ ܕܡܫܒܚܢܘܬܐ. ܗܘ ܠܗܘܢ
ܕܥܘܡܪܐ ܘܗܕܐ ܩܕܝܫܐ ܘܐܒܐ: ܡܫܬܠܡ
ܕܝܢ ܘܐܝܟ ܕܐܦ ܒܪ ܡܠܝܚܘܬܗ
ܘܩܕܝܫܐ ܡܢܗ ܡܬܚܫܒܘܢ: ܠܡܕܝܢܬܐ
ܘܕܟܢ ܡܢܗ ܡܬܚܪܐ ܘܕܢܚܐ ܕܚܙܐ.
ܘܡܢܗ ܡܬܚܫܒܘܢ: ܘܕܟܢ ܡܢܗ
ܐܒܘܗܝ ܕܡܢ ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ. ܗܘ
ܕܐܬܐ ܠܥܘܡܪܐ ܡܢ ܒܥܘܡܪܐ ܕܕܟܢ
ܐܬܚܫܒܬ: ܘܕܟܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ. ܗܘ
ܕܝܢ ܐܦ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܡܢܗ ܐܒܘܗܝ
ܢܦܫܗ: ܘܕܟܢ ܡܢܗ ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ.
ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܕܟܢ ܡܬܚܫܒܘܬܐ. ܘܗܘܝܐ
ܩܕ ܢܦܫ ܐܒܘܗܝ ܘܕܝܢܐ ܠܥܘܡܪܐ
ܘܕܝܢܗ ܘܡܫܝܚܐ: ܚܝܐ ܡܢ ܠܥܠܡܐ
ܐܬܬܢܝܚ ܢܦܫܗ. ܘܐܦ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܠܚܘܒܗ ܕܠܘܬ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܘܕܝܢ
ܗܘܐ ܒܟܬܒܘܗܝ ܘܒܝܬܐ ܗܘܐ ܩܕܝܫܐ.
ܥܒܕܬ ܠܟ ܕܐܬܬܥܗܕܘ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܗܘܐ ܒܥܘܗܕܢܐ ܛܒܐ ܘܠܩܪܝܢܐ.

Magiſter noſter Sabarjeſus cognomento Roſtamus, filius charitatis & dilectionis ſanctorum patrum hujus ſacri monaſterii & vitarum ipſorum ſcriptor, ex oppido Herem Adiabenes oriundus fuit, vir apprimè caſtus & ſanctus, atque à pueritia in hoc monaſterio à ſanctis manibus magiſtri noſtri Abbatis Narſetis monaſticum habitum ſuſcepit: quumque ibidem ad aliquod tempus commoratus fuiſſet, ab ejus loci Patribus rogatus, Feriæ ſextæ Auri nuncupatæ cauſam confecit. Scripſit præterea prolixum volumen, in quo partim contra hæreticos diſputat, partim obſcuras diverſi generis ſententias explanat, perpolita oratione & acri judicio. Exinde ad hoc noſtrum cœnobium migravit, ubi aliquantiſper itidem commoratus, à monachis ſacri cœnobii Kokenſis ſollicitatus, ipſorum rogatu & illius monaſterii ſeniorum conſilio hinc invitus diſceſſit. Alterum quoque librum compoſuit in octo ſermones diſtinctum de univerſa Domini noſtri Oeconomia, atque diverſarum provinciarum per beatos Apoſtolos converſione, deque continentia, & monaſticæ vitæ moribus. Scripſit præterea, à ſanctis illius loci ſenioribus, ac præcipuè à Patre Cardago ſancti Jeſujabi ſyncello rogatus, hiſtoriam magiſtri noſtri Jeſuzachæ ex cœnobio Gaſa: cui adjecit vitas Mar Jeſujabi, & magiſtri noſtri Mar. Abrahami cœnobii hujus præfecti, qui ex monaſterio magiſtri noſtri Zachajeſu huc acceſſit, & magiſtri noſtri Kamjeſu: hiſtoriam quoque Mar Abrahæ Netphareni, & magiſtri noſtri Mar Jobi Perſæ, & magiſtri noſtri Sabarjeſu. Atque hunc in modum ſudans in cultura vineæ Chriſti, ex hoc ſæculo migravit, & animæ requiem adeptus eſt. Ego verò ejus erga hanc ſanctam Domum (Beth-Abenſem) *charitatem ex ipſius ſcriptis intelligens, hanc hiſtoriam ſancta ejuſdem probitatis memoria lectori reddere jucundiorem optavi.*

II. Ejuſdem ætas.

Quum Roſtamus Narſetis diſcipulus fuerit, qui Babæo in præfectura cœnobii Izlenſis poſt annum Chriſti 628. ſucceſſit; quumque ſub Jeſujabo Adiabeno rogatu Cardagi ejuſdem Syncelli hiſtorias monachorum conſcripſerit; ſequitur eum circa annum 650. floruiſſe.

III. Alia ſcripta ex eodem Margenſi.

Præter enumeratas monachorum vitas aliæ ab eodem Roſtamo compoſitæ in memorata Margenſis hiſtoria laudantur: videlicet, lib. 1. cap. 4. *Abrahæ* cognomento *Magni*, Izlenſis cœnobii fundatoris: & cap. 32. *Joſephi & Abrahæ fratrum*, Jacobi Beth-Abenſis diſcipulorum.

CA-

CAPUT XVII.

Georgius Epiſcopus Niſibis.

I. Georgius Niſibis Metropolita.

GEORGIUS genere Perſa, dignitate Niſibis Metropolita à Jeſujabo Adjabeno ordinatus, cum Georgio ejuſdem Adjabeni ſucceſſore de Patriarchatu contendit, ut fusè narrat Margenſis in lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 12. & 13. cujus verba ſuprà deſcripſi pag. 151. & ſeq.

II. Ejuſdem hymnus.

Scripſit Hymnum, cujus initium,

ܫܘܒܚܐ ܠܪ̈ܚܡܝܟ ܡܫܝܚܐ ܡܠܟܢ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܟܠ ܣܓܝܕܐ .

Laus miſerationibus tuis, Chriſte Rex noſter Fili Dei ab omnibus adorande, eodem Margenſi teſte loc. cit.

CAPUT XVIII.

Gabriel Taurata monachus.

I. Gabrielis Tauratæ vita, & ſcripta.

GABRIEL cognomento *Taurata*, hoc eſt, Vacca, Jeſujabi Adjabeni Patriarchæ & Sahadunæ Garmæorum Metropolitæ æqualis, ſexto in ſeptimum vergente ſæculo claruit, cujus de ætate & ſcriptis hæc Margenſis lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 18. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

De magiſtro noſtro Gabriele cognomento Taurata. Dicendum etiam eſt in hac noſtra hiſtoria, chariſſime magiſter noſter Mar Ebedjeſu, de caſto Gabriele, viro ad ferendum laudabilium operum pondus paratiſſimo. Iſte in provincia Sarzura natus, patrii ſoli barbariem inſcitiamque pertæſus, Niſibin urbem petiit, ibique literis operam dare exorſus, brevi ſacrarum Scripturarum ſcientiam adeptus eſt. Mox monaſticum habitum induit in magno cœnobio Mar Abrahæ, & lectioni continuo intentus, plurimos evolvit codices: præcipuè verò enituit in diſputationibus adversùs monachos Severianos raſos 1 *cœnobii Cartaminenſis. Exſtat quippe ejuſdem adversùs illos Diſputatio, & ad illorum objecta Reſponſio, quibus eorum improbitatis & inſcitiæ vepres ſuccendit. Poſtquam verò Sahadunas ab eccleſia ejectus eſt, eundem Edeſſam uſque inſequutus fuit, quemadmodum ipſe Gabriel in ſuis ſcriptis teſtatur his verbis. Eo tempore, quo infelix Sahadunas ab eccleſia expulſus eſt, ego Gabriel ardenti zelo ſuccenſus, ad eum Edeſſam uſque profectus ſum. Ibi verò cum illo congreſſus, eundem convicit. Idem Gabriel, quum ex hac caduca fluxaque vita ad ſempiternam ſanctus Mar Narſes illius ſacri cœnobii præfectus migraſſet, rerum ab eo præclarè geſtarum hiſtoriam conſcripſit, ad ejuſdem calcem iſta ſubjungens. Equidem ſatis magiſtrum noſtrum Mar Abrahamum ejuſque ſacrum cœtum laudaviſſe me puto, ſi dicam ex illo prodiiſſe ſanctum magiſtrum noſtrum Jacobum monaſterii Beth-Abenſis fundatorem. Condidit enimvero Deus ejus operâ monaſteriorum primum: Sic enim ubique nominatur monaſterium Beth-Abenſe. Præfuit autem* Narſes *ei cœnobio per aliquod tempus, indeque ad hoc cœnobium commigravit. Quum verò magiſter noſter Kamjeſus ad ſuum monaſterium rediiſſet, ſuffectus eſt in ejus locum*

N O T A.

1 *Monachos Severianos raſos cœnobii Cartaminenſis*. De hoc cœnobio, quod Severiani Monophyſitæ incolebant, vide in Diſſertatione de Monophyſitis Tomo 2. Bibliothecæ noſtræ præfixa, verbo *Cartamina*; ubi ex ejuſdem ſectæ monumentis oſtendi, monachis illis circa annum Chriſti 680. ſub Severo Bar-Maske ejuſdem gentis Patriarcha Ananiam Epiſcopum præfuiſſe. *Raſos* autem eos monachos appellat Margenſis, quod coronam in tonſura minimè deferrent, ſed totum caput raſum haberent, præter antiquum monachorum Neſtorianorum morem, cujus idem Margenſis citatus ſuprà pag. 431. meminit.

locum Barz-Surinus: quumque iſte quoque hinc diſceſſiſſet, eidem beatus Mar Barſumas ſucceſſit, ad quem exſtat epiſtola Mar Ananjeſu ſub exordium ſui Patriarchatus (hoc eſt, circa annum Græcorum 997. Chriſti 686.) *eoque defuncto, præfecturam ſacri hujus cœnobii idem Gabriel aſſumpſit. Sermonem præterea de Lavipedio conſcripſit, qui in die Paſchatis Domini legitur. Compoſuit etiam hiſtoriam triumphorum ſanctorum martyrum montis Braini, & hiſtorias diverſas. Qui autem in commemoratione magiſtri noſtri Jacobi ſermo recitatur, hujus Gabrielis fœtus non eſt, ſed alterius Gabrielis Metropolitæ oppidi Beth-Seleuciæ, cognomento Rakodæ, de quo ſuo loco nobis dicendum erit.* Vide infrà cap. 21.

CAPUT XIX.

Barita Monachus.

I. Baritæ monachi ætas.

BARITA [1] in cœnobio Salibæ, quod juxta Haiglam pagum ad Tigrim ſitum eſt, monachum egit ſub Jeſujabo Adjabeno & Ananjeſu Neſtorianorum Patriarchis ab anno Græcorum 962. ad annum 996. Meſſalianiſmi accuſatus, juſſu ejuſdem Ananjeſu Patriarchæ unàcum ſociis Aba & Thoma à Georgio cœnobii Beth-Abenſis præfecto examinatus fuit innocenſque declaratus, ut refert Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 28. qui lib. 2. cap. 6. addit, ipſum Sahadunæ à Neſtoriana hæreſi defectionem prædixiſſe, & cap. 28. memorat monaſterium nomini ejuſdem inſcriptum, in quod Joſephus archimandrita relicto Beth-Abenſi ſub Saliba-Zacha Patriarcha Ananjeſu ſucceſſore ſe recepit.

II. Hiſtoria monaſtica.

Idem Margenſis lib. 1 cap. 23. & 34. laudat Baritæ *hiſtoriam monaſticam*, ex qua teſtimonium profert de Jacobo Beth-Abenſi & Sahaduna. Ejus verba de Sahaduna produxi ſuprà pag. 453. De Jacobi verò in Beth-Abenſem locum adventu accipe.

[illegible]

Regnum itaque iniit Choſroës filius Hormiſdatis anno Græcorum nongenteſimo primo, atque annos triginta octo regnavit. Anno vero quinto ejuſdem, quemadmodum ſcribit magiſter noſter Jeſu-Zacha qui Jeſujabo juniori novæ eccleſiæ paſtori æqualis fuit, contigit adventus magiſtri noſtri Jacobi ad hunc conventum; quod poſt accuratam perquiſitionem ex vero dictum fuiſſe comperi in hiſtoria magiſtri noſtri Baritæ.

CAP.

NOTA.

[1] *Barita.* Syris ܒܪܥܕܬܐ, *ideſt, filius eccleſiæ.*

CAPUT XX.

Salomon Bar-Garaph Monachus.

. I. Salomon filius Garaphi monachus.

SALOMON cognomento Bar-Garaph, in cœnobio Barturæ ſub Ananjeſu Patriarcha circa annum Græcorum 1000. Chriſti 689. claruit, de quo hæc Margenſis lib. 1. hiſtoriæ monaſt. cap. 18.

ܥܠ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܓܪܦ ܡܢ ܒܪܬܘܪܐ
ܘܥܠ ܬܫܥܝܬܐ ܕܥܠ ܐܒܝܠܐ ܘܐܝܚܝܕܝܐ.
ܗܘܐ ܐܢܫ ܡܫܝܚܝܐ ܕܫܡܗ ܗܘܐ
ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܓܪܦ ܡܢ ܒܪܬܘܪܐ ܕܒܪ
ܙܒܢܐ : ܕܚܢܢܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܝܘܠܦܢܗ ܘܡܢ ܫܪܒܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܡܗܝܡܢܐ
ܩܕܡܝܐ . ܗܘ ܗܢܐ ܒܥܘܗܕܢܐ
ܫܦܝܪܐ ܘܡܦܪܫܐ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܐܟܬܒ
ܕܒܟܬܒܘܗܝ ܘܡܢ ܥܠܡܐ ܘܕܫܡܥ ܘܡܢ
ܦܪܘܫܘܬܗܘܢ ܕܐܒܝܠܐ ܐܝܚܝܕܝܐ
ܘܗܕܝܘܛܐ ܕܒܐܬܪܘܬܐ ܡܫܚܠܦܐ ܥܠ
ܐܢܫܝܢ ܐܒܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܕܗܘܘ ܡܢ
ܩܕܡܘܗܝ ܒܐܬܪܘܬܐ . ܘܒܗܘܢ
ܡܫܬܠܛܐ ܥܠ ܬܫܥܝܬܐ ܕܝܥܩܘܒ ܕܡܢ
ܒܝܬ ܥܒܐ . ܘܗܘ ܐܝܚܝܕܝܐ ܗܘܐ
ܘܐܡܪ ܒܟܠܗܘܢ ܡܫܬܥܝܢܐ ܡܢ ܝܘܒܠܐ
ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܢܦܩ ܡܢ ܕܝܪܐ ܪܒܐ
ܕܐܝܙܠܐ ܠܛܘܪܐ ܩܪܕܘ ܐܙܠ : ܘܡܢܗ
ܡܬܗܦܟ ܗܘܐ ܠܗ ܠܐ ܡܬܟܫܦܢܘ
ܘܦܘܫܩܗ ܕܒܐܬܪܐ ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ .
ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܩܕܡ ܬܫܥܝܬܐ ܗܕܐ
ܟܬܒ ܐܢܐ ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ ܬܫܥܝܬܐ
ܐܚܪܬܐ ܕܟܬܒ ܗܘ ܫܠܝܡܘܢ ܥܠ
ܛܘܒܢܐ ܡܪܝܗܒ ܘܥܠ ܒܬܘܠܬܐ ܚܕܐ
ܐܒܝܠܬܐ ܘܡܢܗ ܡܬܝܕܥܐ ܠܢ ܥܠ
ܗܦܟܬܗ ܕܝܥܩܘܒ ܠܩܠܝܬܗ ܒܕܝܪܐ ܪܒܐ .

De Salomone Bar-Garaph ex cœnobio Barturæ, deque hiſtoriis ab ipſo conſcriptis. Fuit monachus quidam, nomine Salomon Garaphi filius ex cœnobio Barturæ, quem conſtat ſub Ananjeſu Catholico vixiſſe. Monachus iſte proprio ſtudio & ex relatione hominum fide dignorum atque majorum traditione hiſtorias quorundam Lugentium & Anachoritarum, qui ante ejus ætatem variis in locis vixerant, eleganti & nitido ſtylo compilavit: quibus de noſtro Jacobo Beth-Abenſi hiſtoriam inſerit. Ex præfata porrò de illo narratione patet, illum poſtquam ex magno Izalenſi *cœnobio profectus eſt, ad montes Carduos progreſſum fuiſſe, exinde verò in eum* Beth-Abenſem *locum rediiſſe. At ego in hoc libro aliam hiſtoriam præmittendam duxi, quam idem Salomon ſcribit de beato Marjabo deque virgine quadam Lugente, ex qua nobis Jacobi ad cellam ſuam in magno cœnobio reditus innoteſcit.* Reliqua vide ſuprà pag. 186. ubi de Marjabo & Aphnimarano.

II. Ejus hiſtoria monaſtica.

Eandem Salomonis hiſtoriam laudat Margenſis lib. cit. cap. 24. ubi de Jacobi vita à Sahaduna conſcripta loquens, multa ab eo fuiſſe omiſſa dicit, quæ à Gabriele, Aphnimarano & *Salomone filio Garaphi* narrantur.

CAPUT XXI.

Gabriel Rakoda, Epiſcopus Garmæorum.

I. Gabriel Rakoda Epiſcopus Seleuciæ Garmæorum.

GABRIEL, cognomento Rakoda, hoc eſt, Saltator, ex monacho cœnobii Beth-Abenſis à Salibazacha Patriarcha, qui Neſtorianis anno Chriſti 720. præerat, oppidi Seleuciæ in regione Garmæorum Epiſcopus ordinatus, in eodem cœnobio dies clauſit, Margenſi teſte, qui lib. 2. hiſtoriæ monaſticæ cap. 33. ejus geſta & carmen ab eodem de Jacobo Beth-Abenſi conſcriptum refert his verbis.

[illegible]

[illegible]

ܐܦ ܕܝܢ ܠܐ : ܘܠܐ ܚܕ ܡܢ ܩܕܝܫܝܐ
ܪܘܚܢܝܬܐ ܢܦܠ ܗܘܐ ܒܟܠܗܘܢ ܟܡܠܐ
ܕܢܪܓ ܒܡܕܝܢܬܐ . ܐܦ ܡܗܘܕܢܐ
ܒܬܫܡܫܬܗ ܘܕܢ ܡܫܠܚܘ ܡܫܠܡ
ܘܡܗܘܪ ܘܡܡܫܚ ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܘ
ܩܕܝܫܬܐ : ܘܗܘ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܗܘܐ
ܒܠܐ ܝܘܡܢܐ ܗܘ . ܐܦ ܗܘܐ ܡܘܬܒܢ
ܕܗܘܐ ܡܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ ܒܗ ܒܝܬܐ
ܡܫܝܚܝܬܐ ܢܦܫܗ ܠܗܘܢܐ ܕܝܢ
ܡܬܚܫܒ ܘܩܕܝܫܐ ܡܢܗ ܒܬܫܡܫܬ
ܘܕܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܢܫܐ
ܘܕܢܚ ܡܫܡܫ : ܘܗܘܐ ܘܡܫܝܚܐ
ܘܡܬܒܪܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ . ܘܠܐ ܡܢ ܐܘ
ܡܟܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ ܒܢܘܡܐ ܕܩܘܪܐ .
ܘܠܘܬ ܐܡܪ ܒܒܪܬܐ ܕܝܢ ܪܒܢܐ
ܠܬܘܕܝܬܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ : ܡܕܪܫܐ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܡܕܪܫܬܗ : ܟܕ ܡܢ
ܦܪܘܩ ܡܪܢ ܠܡܩܕܫ ܐܡܪ . ܠܐ
ܐܘܦ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܥܠܡܐ ܡܢ ܥܡܠܐ .
ܗܢܘܢ ܠܡܫܝܚܐ . ܘܗܠܝܢ ܗܢܘܢ
ܗܘܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܡܢ ܫܠܡܘܬ ܗܢܘܢ
ܠܐܘܪܚܐ ܕܐܒܗܬܐ ܐܝܟ ܐܒܘܗܝ
ܡܢ ܢܦܫܗ ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܕܝܢܬܗ
ܩܬܘܠܝܩܐ . ܘܠܘܬ ܐܡܪ . ܠܐ ܐܝܬ
ܕܐܝܟ ܡܢ ܫܠܡ ܡܢܗ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܘܠܗܘܢ : ܘܡܢ ܠܟܠܐ : ܗܢܘܢ
ܡܕܠ ܡܫܟܚܐ ܐܘܪܚܐ ܡܬܝܕܥܐ : ܘܟܠܗ
ܟܘ ܡܠܟ ܕܐܠܗܐ ܟܕ . ܠܐ ܕܝܢ
ܠܐܪܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ ܘܩܒܠ
ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ . ܗܟܢ ܕܝܢ
ܐܦ ܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܢܐ .

De Gabriele Metropolita oppidi Seleuciæ, cognomento Rakoda, ſeu Saltatore. Natus eſt Gabriel in urbe Niſibi, atque inde poſt peracta in ea ſancta Schola literarum ſtudia ad hoc monaſterium acceſſit, ubi monaſticæ vitæ exercitationibus divinarum ſcripturarum meditationem adjunxit. Quum verò in abſtinentiæ laude, ſicut didici, excellere ſtuderet, ex inedia, accedente temperamenti ſiccitate, perturbatis animæ facultatibus, in mentis defectum incidit. Hunc morbum nimirùm contraxit ex immoderata jejunandi conſuetudine atque laborum immenſo pondere. Fama itaque ejuſdem abſtinentiæ & humilitatis exciti Seleuciæ & Beth-Garmæ Chriſtiani, eundem ſibi præfici poſtularunt. Quamobrem à Saliba-Zacha Catholico eiſdem Metropolita creatus fuit, accepitque conſecrationem unàcum Mar Joanne Adjabeno ſanctæ memoriæ. Poſtea jam ſenex huc orationis cauſa acceſſit, benedictionem nimirùm ex patrum ſuorum ſpiritualium ſepulcris petiturus. Per eam occaſionem quum die commemorationis magiſtri noſtri Jacobi *Scholares quoſdam inter ſe diſputantes audiiſſet, & in hæc verba vociferantes: An non conſentaneum foret hujus celeberrimi conventus honori, ut ex tot monachis doctus quiſpiam proprium de ſancto Jacobo hymnum componeret, neque Carmen iſtud à Michæa Doctore de alia perſona, de pauperibus inquam, ſcriptum Jacobo noſtro accommodarent? ipſe Gabriel, qui ex ſua arrogantia intemperantiaque Saltator eſt appellatus, extemplo in Diaconicon ingreſſus in primo ſcamno in tabellas involat, atque iſtum hymnum, qui hoc tempore de magiſtro noſtro canitur, exarare aggreſſus eſt. Siquis verò ejus carminis texturam & ſtyli rationem examinet, haud profectò in eo elegantem illum characterem inveniet, quem Artis præcepta depoſcunt. Præmiſſa enim in exordio Precatione, ita proſequitur. Unum quempiam ex ordine Domini amantium age in medium proferamus. Poſt in ſanctum Babæum & univerſum ejus conventum, ex quo Jacobus diſceſſerat, inſurgens, ſubdit:* Impii homines *ſuopte ingenio impietatem præ cæteris omni-*

omnibus ſectantes, adverſùs illum (Jacobum) *invidia odioque exarſere &c. Enimverò neutiquam exiſtimamus præter Dei voluntatem factum, ut Mar Babæus pluribus cauſam præbuerit monaſterium illud deſerendi. Secus nemo ſanctorum virorum operoſiſſimum negotium aſſumere vellet monaſteria condendi. Quid? quod & Sabadunas in ſua de noſtro magiſtro* Jacobo *hiſtoria ſanctum illud cœnobium ſummis laudibus proſequitur & extollit, qui prædictæ monachorum contentioni diſcordiæque tempore propior fuit. Sed & illud ſciendum, ex iſto cœnobio eadem ex cauſa, nempe enata inter monachos ſciſſione, ſeceſſiſſe beatum magiſtrum noſtrum Kamjeſum, & ſanctum Mar Jacobum, & magiſtrum noſtrum Aphnimaranum, & Amaleontium Zinæum, & magiſtrum noſtrum Joſephum: qui aliis monaſteriis deinceps præfecti fuere, eaque egregiè gubernarunt: nec verò illis venit in mentem cœnobium iſtud accuſare, ut illud Impiorum cœtum appellarent. Pergit Gabriel, & volens hoc monaſterium laudare, ex perturbatione & ſtultitia ſua ejuſdem habitatores vituperat. Quare de Jacobo loquens ſubdit: Nullas eis* (*monachis ſuis*) *opes in terris reliquit: & quoniam eas poſſidere maluerunt, en amiſere omnia.* (*Agros intelligit, quos eis Patres ipſorum legaverunt, Mar Jeſujabus, videlicet, & Mar Gregorius Catholici.*) *Proſequitur monachos iterùm ſugillans: Nullus illis egentior; laborem nihilominus inutilem patiuntur.* (*Ingreſſum nempe & exitum, ſementem & meſſem.*) *Hunc auctor hymnum, ſeu Carmen, haudquaquam emendavit, & hactenus ſine ulla correctione legitur. Obiit autem & beatus in hoc cœnobio.*

II. Ejus Carmen de Jacobo. Ejuſdem Carminis meminit idem Margenſis lib. 1. cap. 24. ubi quædam obſervat à Sahaduna vitæ Jacobi Beth-Abenſis ſcriptore prætermiſſa fuiſſe, quæ apud Gabrielem hunc in laudato Carmine alioſque ſcriptores leguntur. ܡܘܫܐ ܕܡܣܬܠ ܡܟܬܒܢܘܬܐ

ܘܐܫܬܒܩܘ ܕܝܢ ܣܒܕܘܢ ܟܬܘܒܐ
ܕܬܫܥܝܬܐ ܕܪܒܢ ܝܥܩܘܒ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܟ
ܡܐܬܝܬܗ . ܕܪܒܢ ܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ ܠܘܬ
ܩܕܝܫܐ ܗܢܐ ܘܕܥܟܐ ܢܘܪܐ ܕܝܩܕܐ :
ܗܘ ܕܡܘܩܕ ܗܘܐ ܠܥܘܡܪܐ ܘܕܐܟܠܝ
ܢܗܪܐ ܕܒܬܪܬܝܢ ܦܩܥܬܐ ܘܓܐܐ ܗܘܐ
ܕܢܣܚܘܦ ܥܡ ܗܝܟܠܐ ܠܥܘܡܪܐ .
ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܡܥܗܕ ܓܒܪܐܝܠ ܒܡܐܡܪܐ
ܕܥܠ ܪܒܢ . ܐܫܬܐ ܕܐܚܕܬ ܗܘܬ
ܠܩܠܝܬܐ ܕܥܘܡܪܐ ܥܡ ܫܘܓܐ :
ܕܟܒܫ ܘܟܒܫ ܠܡܝܐ ܕܡܬܚܫܒ ܗܘܐ
ܕܡܚܒܠ ܠܥܘܡܪܐ : ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܪܒܢ ܐܦܢܝܡܪܢ ܒܬܫܥܝܬܐ ܙܥܘܪܬܐ
ܕܥܒܕ ܥܠ ܣܘܥܪܢܘܗܝ . ܘܐܦ ܗܝ
ܕܐܬܡܠܠܬ ܥܠܘܗܝ ܘܠܐ ܐܬܟܬܒܬ
ܠܩܕܡ ܒܪܝܫܐ ܕܦܘܫܩܐ .

Sabadunas itaque hiſtoriæ magiſtri noſtri Jacobi ſcriptor, plura de eodem omiſit tacituſque præteriit, ut adventum magiſtri noſtri Mar Jeſuzachæ ad eundem ſanctum Jacobum, *& quod hic incendium extinxit, quo cœnobium conflagrabat, quodque idem torrentem in utraque valle exundantem, ne monaſterium unàcum templo dirueret, cohibuit. Hæc enim commemorat Gabriel in carmine, quod de magiſtro noſtro compoſuit, inquiens: Ignem, quo cellæ monaſterii correptæ fuerant, continuò extinxit, alluvionemque compreſſit, quæ cœnobium illud obrutura credebatur. Sed & alia de eodem refert magiſter noſter Aphnimaranus in parva hiſtoria, quam de ejus præclarè geſtis conſcripſit: nec non & illud factum de eodem narratur, quod in proximè ſuperiori* capi-

capite ex Salomone Garaphi filio deſcripſimus.

CAPUT XXII.

Saliba Presbyter Manſurenſis.

Saliba Presbyter.

SALIBA Presbyter Manſurenſis ex Inſula Euphratis, quã Zebedæam appellant, vixit ſub Timotheo Patriarcha, octavo in nonum vergente ſæculo. Ananjeſum hujus nominis ſecundum Timothei prçceſſorem flebili carmine defunctum laudavit, quod exſtat Cod. Syr. Amid. 3. (Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 581.). obiit autem Ananjeſus anno Græcorum 1092. Chriſti 781.

II. Ejus carmina.

Ejuſdem *Carmen de doctoribus Græcis*, & *Carmina III. de pœnitentia & compunctione* exſtant in Codd. Syr. Amiden. 7. & 8. (eod. Tom. Biblioth. noſtræ pag. 582. & 583.)

CAPUT XXIII.

Thomas Epiſcopus Margenſis.

I. Thomas epiſcopus Margenſis.

THOMAS ex monacho cœnobii Beth-Abenſis, urbis Margæ in ditione Moſulana Epiſcopus, ſub Abrahamo ac Theodoſio Patriarchis nono ſeculo ineunte claruit, ejuſdem Abrahæ olim à Secretis, ut idem de ſeipſo pluribus in locis teſtatur.

II. Ejus Hiſtoria monaſtica cœnobii Beth-Abenſis.

Scripſit *Hiſtoriam monaſticam*, quam paſſim laudavimus, *Libris ſex* comprehenſam. Exſtat autem in Bibliotheca Vaticana, Tom. 2. Biblioth. noſtræ Orientalis pag. 490. hoc titulo prænotata. ܒܚܝܠ ܡܪܢ

ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܫܪܝܢܢ ܠܡܟܬܒ
ܬܫܥܝܬܐ ܘܬܢܝܬܐ ܡܘܬܪܢܝܬܐ ܕܥܠ ܐܢܫܐ
ܩܕܝܫܐ ܘܡܫܝܚܝܐ ܕܗܘܘ ܒܥܘܡܪܐ
ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ ܕܥܒܝܕܢ ܡܢ
ܚܣܝܐ ܡܪܝ ܬܐܘܡܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܪܓܐ.

Ope Domini noſtri Jeſu Chriſti ſcribere aggredimur Hiſtorias utileſque narrationes de ſanctis monachis ſacri cœnobii Beth-Abenſis, auctore religioſo Mar Thoma epiſcopo Margæ. Ad calcem verò hæc ab amanuenſi adnotantur. ܫܠܡ ܠܡܟܬܒ ܟܬܒܐ
ܗܢܐ ܕܡܬܩܪܐ ܟܬܒܐ ܕܪ̈ܝܫܢܐ
ܘܐܝܬܘܗܝ ܬܫܥܝܬܐ ܘܬܘܪ̈ܨܐ ܘܡܘܬܪܢ̈ܝܬܐ
ܕܥܠ ܐܢ̈ܫܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܘܡܫܝ̈ܚܝܐ
ܕܗܘܘ ܒܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ
ܥܡ ܪ̈ܫܐ ܡܦܪ̈ܫܐ ܕܡܐܡܪ̈ܐ ܕܟܠܗܘܢ
ܡܢܗܘܢ ܕܬܫܥܝܬܐ ܦܠܝܓܝܢ. ܕܟܠܚܕ
ܟܬܒܐ ܕܝܠܗ ܘܦܣܩܐ ܕܗܘܢ
ܡܢ ܐܬܪܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܡܕܝܢܬܐ.
ܕܟܬܒܗ ܘܐܫܠܡܗ ܡܢ ܝܕ
ܠܟܬܒܐ ܘܩܪܝܢܐ ܘܐܝܟ
ܕܡܬܚܙܝܢ ܬܘܒ ܗܘܐ ܘܗܝ ܠܟܠܗܘܢ
ܕܘܟܪܢܐ. ܐܝܟ ܕܝܢ ܒܟܬܒܐ
ܗܢܐ ܕܩܕܡܝܐ ܘܕܬܪܝܢܐ ܘܕܬܠܝܬܝܐ
ܟܬܒ ܗܘ ܒܟܬܒܐ ܕܟܠܗܘܢ ܘܟܠ
ܕܡܬܩܪܝܢ ܒܫܡܐ ܕܡܪܝܐ ܐܦ ܒܫܡܗ
ܕܝܠܗ ܘܡܫܬܒܚܐ ܘܡܫܒܚܢ
ܘܐܡܝܢ ܠܥܠܡܝܢ.

Abſolutus eſt liber iſte, qui appellatur Liber Præfectorum, continetque hiſtorias, præclare geſta, utileſque narrationes de ſanctis monachis, qui in ſacro Beth-Abenſi cœnobio fuere, cum diſtinctis capitibus uniuſcujuſque Libri, quibus ſingulæ hiſtoriæ indicantur.

tur, Auctor libri eſt religioſus Dei & Philoſophus ſpiritualis Mar Thomas (Hic oſcitanter ab amanuenſi additur ܫܠܝܚܐ *Apoſtolus*) *Epiſcopus Margæ, cujus preces necnon magiſtri ejus Mar Jacobi ſanctorumque, quorum præclara facinora deſcripſit, ſint excelſus cunctis fidelibus murus...... Abſolutus eſt autem liber iſte feria ſexta hebdomadæ æſtatis poſt Dominicam, cujus Antiphona incipit: Manſionem deliciis plenam, menſe benedicto Ab* (Auguſto) *anno Græcorum milleſimo nongenteſimo ſeptuageſimo quarto,* Chriſti 1663. Hæc ſcilicet epocha eſt ſcripti codicis. At verò ætas Auctoris ex libro 4. c. 40. colligitur, de ſeipſo ita ſcribentis.

ܡܛܠ ܕܟܕ ܥܠܝܡ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܐܬܝܬ
ܠܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܒܫܢܬ ܡܠܟܘ
ܬܐ ܕܛܝܝ̈ܐ ܡܐܬܝܢ ܘܫܒܥܣܪܐ ܥܕ ܠܐ
ܕܐܟܬܘܒ ܗܠܝܢ ܫܡܥ ܗܘܝܬ ܬܫܥܝܬܐ
ܗܘܝܬ ܠܡܫܬܥܝܘܬܐ ܕܐܢܫܝܢ ܡܢ ܩܕܝܫܐ:
ܒܪܓܬܐ ܘܡܬܚܪܓ ܗܘܐ ܒܝ ܡܕܡ
ܗܘܝܬ ܠܡܫܐܠܘ ܘܠܡܥܩܒ ܗܘܝܬ ܥܠ
ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܣܒܐ ܕܬܡܢ
ܘܕܘܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗܘܢ.

Quoniam puer quum eſſem, ad hoc ſacrum monaſterium (Beth-Abenſe) *anno regni Arabum ducenteſimo decimo ſeptimo acceſſi, antequam hæc ſcriberem, audiebam hiſtorias quorundam à Sanctis referri. Itaque vehementi deſiderio incenſus de uniuſcuiuſque geſtis ſenes ibi commorantes diligenter interrogabam* &c. Annus Arabum 217. in annum Chr. 832. confertur, quo Sabarjeſus, aliàs Ananjeſus, Abrahæ præceſſor, Neſtorianis Patriarcha præerat, ut dixi To. 2. pag. 435.

Etſi autem ex hac Thomæ hiſtoria ad calcem tomi 2, à pag. 490. & hoc paſſim tomo nonnihil delibavi; ejuſdem tamen hic ſummam per ſingulos libros librorumque capita deſcribere juvat: plurimum enim ad univerſalem non monachorum modo, ſed etiam Clericorum ſectæ Neſtorianæ ſtatus cognitionem confert.

HISTORIA MONASTICA.

LIBER I. ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝܐ continet capita XXXV.

Caput 1. *Apologia Auctoris ad eum, à quo rogatus fuerat, ut hanc hiſtoriam literis mandaret.* ܬܘܢܝܐ
ܩܕܡܝܐ. ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܘܡܬܒܥܝܢܐ
ܠܗ ܗܘ ܕܒܥܐ ܡܢܗ ܕܢܟܬܘܒ ܬܫܥܝܬܐ
ܗܕܐ ܒܟܬܒܐ.

Ebedjeſum alloquitur cœnobii Beth-Abenſis monachum, cui & hanc hiſtoriam inſcribit, ut liquet ex Præfatione hujus & ſequentium librorum. Occaſionem autem eam ſcribendi, hanc fuiſſe Thomas commemorat;

ܗܘ ܠܥܠ ܫܠܝܚܐ ܘܡܠܦܢܐ ܗܘܐ ܐܚܝ
ܐܚܝ ܟܕ ܚܙܘܐ ܕܡܫܟܢܝ ܗܘܝܬ
ܕܡܫܟܢܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕܝܫܐ ܘܕܝܠܗܘܢ
ܕܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܬܒܝܢ ܗܘܘ:
ܠܡܫܟܢܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܘܥܕܬܐ ܕܒܗܘܢ ܡܦܢܝܢ
ܕܚܝܠ ܗܘܝܬ ܐܝܟ ܕܐܫܬܥܝ:
ܚܙܘܐ ܕܡܕܡ ܗܘܐ ܘܐܢܐ ܡܠܘܟܐ
ܠܡܫܬܥܝܘ ܘܫܠܐ ܡܢܝܢܘܬܗܘܢ ܕܩܕܡܝܐ
ܠܡܫܬܥܝܘܬܗܘܢ: ܕܡܫܩܠܐ ܠܡܟܬܒ ܘܡܫܩܠܐ
ܡܠܟܐ ܠܚܘܪܢܐ ܘܠܐܘܬܐ ܡܫܩܠܐ ܗܘܐ
ܡܫܬܥܝܢ ܠܡܫܬܥܝܘ ܕܚܟܡܬܐ ܐܚܪܢܐ
ܘܕܟܠܗܘܢ ܘܐܢܫܐ ܠܐܟܣܢܝܐ ܗܘܐ
ܢܚܘܬܝ ܘܡܫܬܥܝ ܠܡܫܬܥܝܘܬܐ ܘܠܐ
ܡܫܬܥܝ: ܐܠܐ ܘܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܫܪܒܐ
ܘܡܫܬܥܝܢܐ ܡܢ ܡܠܘܐܝܐ ܐܠܐ ܟܣܝܐ
ܡܫܬܥܝܐ ܘܕܟܠܗܘܢ ܘܐܠܗܐ ܕܡܘ
ܡܫܬܥܝܢ ܘܐܠܗܐ ܕܡܘ ܠܐܘܟܣܢܝܐ
ܠܐܘܬܐ. ܡܢ ܡܫܬܥܝܐ ܘܗܢܝܢ ܠܐ ܗܟܢܐ
ܡܢܝܢ

[illegible]

[illegible]

Quum inter nos frequenter, ut ſit, confabularemur, tibique, frater Ebedjeſu, ſanctorum virorum, quorum præclara geſta memorabamus, hiſtorias & egregia facta retexerem, videbam mentem tuam veritate colluſtrari, indeque in laudes divinæ illius virtutis, quæ ſanctos ſuos ad magna gerenda corroborat, erumpere. Mox verò ad me converſa ſapientia tua etiam atque etiam rogare, atque vehementer inſtare cœpit, ut divinorum virorum illuſtria facinora literis conſignarem, ne quæ de illis ex fama tradebantur, temporum proceſſu, ut ſit, hominum memoriæ omninò perirent. Urgebas itaque, ut eorum hiſtoriam velut opulentam hæreditatem atque oppido quantum profuturum theſaurum tibi ſcripto traderem, ut ſanctitas tua divinaque mens tua nobiliſſima virtutum exempla continuò revolvens, ad inſignem ſanctimoniam aſſequendam tam utili cogitatione juvaretur. Quoniam verò ardens iſtud animi tui deſiderium longa annorum mora minimè deferbuit, ſed viva modo voce, modo ſcriptis ad me, qui longiùs aberam, pro-

prolixis literis continenter opus iſtud ſollicitare pergebas, tuis ego pridem opponebam precibus modo meam in dicendo inopiam, laboris modo ſuſcipiendi prorſùs inutile pondus, quum dicerem, catholicam eccleſiam velut locupletiſſimum pomarium hujuſmodi hiſtoriarum copia abundare. Quid enim, ajebam, pro mea hac ego tenuitate proferre unquam valeam, cum iis, quæ de Sanctorum vitis à doctiſſimis viris vulgata ſunt, comparandum? His nihilominus rationibus minimè ceſſit animus tuus, nec ardor refrixit, ſed interceſſores quæſiviſti, tuque ipſe vir laudatiſſime unàcum illis ad monaſterium, ubi degebam, utrique comparati meditatique veniſtis, maximè verò doctiſſimus & ſapientiſſimus atque Philoſophus magiſter noſter Paulus. Ita demum mentis meæ ſaxeam duritiem placidis precum veſtrarum aquis emolliiſtis. Ego verò divinæ mentis conſilio voluntatique ſtudium hoc veſtrum attribuens, charitatis veſtræ mandatum omni cum alacritate poſtremo ſuſcepi: divinaque fretus ope, votis tuis, meæque erga te obſervantiæ officioque perquam accurate ſatisfacere decrevi. En ergo præclara geſta ſanctorum monachorum ſancti monaſterii tui in Beth-Abe Alumnorum ſcribere aggredior: & quandoquidem de iſtis dumtaxat ut agerem poſtulaſti, de aliis tdutummodo dicam, quum id exigere videbitur inſtitutum & ordo hiſtoriæ eorum ſanctorum, quorum acta literis à me conſignari ſanctitas tua rogavit. Tu verò in charitate & præparatione mentis, in voluntate & dilectione Dominum orare pergito, ut mihi ad perficiendum pro divini ſui nominis gloria inſtitutum opus, vires animumque largiatur.

Cap. 2. *Hujus hiſtoriæ cauſa, ſive occaſio.* [illegible]

[illegible]

Ait margenſis ſe in cœnobio Beth-Abenſi diu olim commoratum fuiſſe, ejuſque loci monachorum præclarè geſta tùm ex aliorum ſcriptis, tùm ex ſeniorum narrationibus hìc referre: ab Izalenſis autem monaſterii conditore Abrahamo initium ducere.

[illegible]

[illegible]

Præcepere mihi ſancti fratres ſacri cœnobii in Beth-Abe, in quo pluribus annis miniſtravi, ut hiſtoriam & narrationes utiles ſanctorum virorum, qui in eo cum aliqua virtutis fama vixerunt, conſcriberem: & eorum quidem vitas, quorum acta jam literis mandata fuerant, ſiquis occurreret defectus, ipſe ſupplerem; aliorum verò, de quibus nihil ſcriptum fuerat, geſta compendio colligerem tùm ex iis, quæ à ſenioribus, teſtibus fide dignis piiſque in eodem monaſterio repertis audiviſſem, tùm ex aliis veterum ſcriptorum monumentis & eccleſiaſticis hiſtoriis didiciſſem, ac brevi methodo in unum volumen referrem &c. Contendam porrò, ne res rebus & narrationes narrationibus imperitè permiſtæ confuſæque legentium mentem ſimul confundant atque perturbent, ſed ſingula ſuo loco compendioſa, ut dixi, methodo componam, ut inde hiſtoriam univerſalem habeas. Hunc verò ordinem tenebo, ut per capita ſingulas narrationes proprio numero diſtinguam, ſumpto exordio à Mar Abrahamo magno, patre patris ſanctorum, quorum laudatiſſima geſta retexere inſtitui: præmittendam enim duxi cauſam ſuis effectis & genus ſuis ſpeciebus, ſicut præponi ſolet beatus pater Abraham cunctis gentibus, atque Iſraël omnibus Iſraëlitis, & ſacerdotum choro pater Aaron.

Cap. 3. *Iſagoge in eandem hiſtoriam.* [illegible]

Monaſticam vitam per Moſen, Eliam, Eliſæum, alioſque prophetas, necnon per Joannem Baptiſtam traductam fuiſſe, perque Apoſtolos monachis demum traditam.

[illegible]

[illegible]

Virginitas, inquit, & *religio in omnes gentes velut per manus tradita propagata fuit; præcipuè verò in ſacros ubique terrarum degentium monachorum ordines. Et quoniam in montibus adumbrata eſt indeque traducta, per Moyſen quidem in monte Sina, per Eliam verò in Carmeli jugis, per beatum Eliſæum & filios Prophetarum ſanctumque Joannem in ſolitudine: tùm etiam per Simonem & ſocios ejus in monte Thabor, atque per ipſum Prophetarum Dominum, quando in deſerto jejunavit, & in monte Olivarum in cælum aſcendit: iſti ſimiliter Patres anachoritæ ad tuendam virginitatem ac religionem ad ipſos per Apoſtolos tranſmiſſam, ſolitudinem monteſque petierunt.*

Cap. 4. *De magiſtro noſtro Mar Abrahamo Magno, cœnobii in monte Izalenſi præfecto.* [illegible]

Hujus geſta deſcripta fuiſſe teſtatur [illegible]

ܘܕܥܠ ܝܘܚܢܢ ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܟܬܒ ܫܪܒܐ
ܕܡܠܦܢܢ ܒܪܝܬܐ ܘܡܢ ܪܒܢ ܪܘܣܛܡ ܕܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܒܝܬ ܩܘܩܐ
ܘܕܥܠ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܪܝܫ ܕܝܪܐ
ܘܕܥܠ ܪܒܢ ܙܟܝܫܘܥ ܘܥܘܡܪܐ
ܕܒܝܬ ܥܒܐ :

à Joanne Abbate, qui hiſtoriam magiſtri noſtri Baritæ ſcripſit, & à magiſtro noſtro Roſtamo ex cœnobio Beth-Rokenſi, in hiſtoria magiſtri noſtri Mar Abrahæ præfecti cœnobio magiſtri noſtri Zachajeſu & cœnobio Beth-Abenſi. Ex horum hiſtoriis ſuam Margenſis concinnavit, cujus ſummam vide ſuprà pag. 93. & ſeq.

Cap. 5. *De Mar Dadjeſu*.

ܗ. ܥܠ ܡܪܝ ܕܕܝܫܘܥ :

Hic Abrahamo in præfectura cœnobii ſucceſſit. Ejus verò vitam hìc à Margenſi deſcriptam, vide ſuprà pag. 98.

Cap. 6. *De magiſtro noſtro Mar Jacobo in Beth-Abe*, cœnobii nimirum Beth-Abenſis fundatore.

ܘ. ܥܠ ܪܒܢ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܘܕܒܢܐ ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ :

Hic, ut ait Margenſis, ex Laſcîuma Garmæorum urbe oriundus, quum ſacrorum librorum lectioni operam dediſſet, primùm docendi munus exercuit, deindè anachoriticam vitam in diverſis locis coluit, à memorato Dadjeſu edoctus, ſub quo monaſticum habitum induit, poſtquam, teſte Sahaduna, ſeptennium in cella S. Jacobi Epiſcopi Niſibeni egiſſet. Sub Babæo denique, qui Dadjeſum in cœnobii Izalenſis præfectura excepit, continentia animique demiſſione enituit.

Cap. 7. *De beato Mar Babæo Magno*, Abrahæ diſcipulo. ܙ. ܥܠ
ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܒܒܝ ܪܒܐ :

Hoc, & quatuor ſequentia capita vide ſuprà à pag. 88.

Cap. 8. *De impuris quibuſdam, qui Babæi tempore in eo ſacro cœnobio exorti ſunt*. ܚ. ܥܠ ܐܢܫܝܢ ܡܣܝܒܐ
ܕܒܝܘܡܘܗܝ ܕܒܒܝ ܒܥܘܡܪܐ ܗܘ
ܩܕܝܫܐ .

Cap. 9. *De ſancto magiſtro noſtro Mar Elia*, qui eorum monachorum incontinentiam deprehendit.

ܛ. ܥܠ ܩܕܝܫܐ ܪܒܢ ܡܪܝ ܐܠܝܐ .

Cap. 10. *Quæ beatus Mar Elias eluceſcente die egerit*. ܝ.
ܘܐܝܟܢ ܗܟܢ ܢܓܗ ܢܘܓܗܐ ܡܪܝ
ܐܠܝܐ ܢܩܫ ܢܩܘܫܐ ܘܟܢܫܗ .

Signum ſcilicet congregationis pulſavit, eoſque impuros coram Babæo convicit.

Cap. 11. *Quæ egerit Mar Babæus patreſque univerſi*. ܝܐ. ܘܐܝܟܢ
ܗܟܢ ܡܪܝ ܒܒܝ ܘܐܒܗܬܐ ܟܠܗܘܢ .

eos ſcilicet pſeudomonachos cum filiis & uxoribus è cœnobio ejecere.

Cap. 12. *De injuria ſancto Mar Jacobo noſtro Beth-Abenſi facta, & quod iniquè condemnatus eſt*.

ܝܒ. ܥܠ ܥܘܠܐ ܕܗܘܐ ܥܠ ܩܕܝܫܐ
ܘܡܢܐ ܕܐܬܚܝܒ ܫܠܝܛܐ ܘܐܝܟܢ
ܐܬܛܪܕ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܘܕܒܢܐ ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ :

eo nimirum quod cellam habitaret iis pſeudomonachis vicinam, nec eorum flagitia revelaſſet, unàcum ipſis cœnobio ejectus fuit, tamquam criminum eorum particeps. Inde verò expulſus, unà cum diſcipulo ſuo Barnun in montes Cardoos ſe recepit.

Cap. 13. *Quæ acciderint in eo ſac. cœnobio poſt Mar Jacobi diſceſſum*.

ܝܓ. ܘܐܝܟܢ ܗܘܐ ܒܥܘܡܪܐ ܗܘ
ܩܕܝܫܐ ܒܬܪ ܡܦܩܬܗ
ܕܡܪܝ

ܘܥܠ ܫܓܘܫܝܐ ܕܕܝܪ̈ܝܐ:

Deſcribitur monachorum tumultus adversùs Babæum archimandritam propter injuſtam Jacobi expulſionem, de qua citatur à Margenſi Epiſtola ad eundem Jacobum ſcripta à Jeſujabo Baladæ tùm Epiſcopo, qui poſtremò Patriarcha Neſtorianorum fuit.

Cap. 14. *De diſperſione ſanctorum Patrum in diverſas regiones, quæ etſi ex humano affectu contigiſſe videtur, divino tamen conſilio peracta eſt.*

ܝܕ. ܥܠ ܒܘܕܪܗܘܢ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕܝ̈ܫܐ
ܠܕܘܟܝ̈ܬܐ ܕܐܦܢ ܒܝܕ ܝܨܦܐ ܐܢܫܝܐ
ܡܬܚܙܝܐ ܗܘܬ ܕܐܫܬܡܠܝܬ: ܐܠܐ ܒܝܕ
ܗܘܬ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ.

Hanc diſperſionem olim à Barita monacho prædictam quum Margenſis affirmaſſet, ſubdit: ܘܥܠ ܗܢ̈ܝܢܐ

ܐܡܪ ܡܟܬܒܢܐ ܩܕܡܝܐ ܘܡܬܘܕܥ ܗܘ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܥܡܪܐ ܗܢܐ: ܩܕܝܫܐ ܕܝܢ
ܡܪܝ ܐܝܠܝܐ ܘܡܪܝ ܚܢܢܝܫܘܥ ܒܪ
ܚܬܗ ܐܙܠܘ ܠܢܝܢܘܐ ܠܘܬ ܛܘܒܢܐ ܐܒܐ
ܝܘܚܢܢ ܣܒܐ ܗܘ ܕܡܢ ܩܕܝܫܐ ܪܒܢ
ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܐܫܬܕܪ ܠܬܡܢ
ܘܒܢܐܘܗܝ ܠܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ
ܠܬܠܬܝܗܘܢ. ܘܗܟܢܐ ܐܦ ܒܢܝܡܝܢ
ܘܦܛܪܘܣ ܘܦܘܠܘܣ ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܕܕ
ܘܐܝܫܝ ܐܬܘ ܠܒܝܬ ܥܒܐ:
ܘܐܒܐ ܝܥܩܘܒ ܐܚܪܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ
ܚܒܝܫܐ ܐܙܠ. ܘܐܒܐ ܝܘܚܢܢ ܠܢܚܠ.
ܘܥܘܟܒܡܐ ܘܣܒܘܟܬ ܠܒܝܬ ܙܒܕܝ.
ܘܐܒܐ ܣܒܪܘܝ ܠܐܪܙܘܢ ܘܒܢܐ ܬܡܢ
ܥܘܡܪܐ. ܘܐܦ ܪܒܢ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܠܥܘܡܪܐ ܕܐܒܐ ܫܦܝܪܐ. ܘܐܒܐ
ܝܘܚܢܢ ܐܕܪܡܐ ܠܕܫܢ. ܘܐܒܐ
ܙܟܝܫܘܥ ܘܪܒܢ ܐܒܪܗܡ ܠܕܫܢ
ܘܒܢܘ ܥܘܡܪ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ
ܗܟܢܐ ܠܐܬܪ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ. ܘܗܘܘ ܒܢ̈ܝ
ܚܝܠܐ ܠܐܘܡܢܘܬܐ ܡܕܒܪܢܝܬܐ ܘܢܨܒܘܗ̇
ܒܥܘܡܪ̈ܐ ܘܚܕܝܘܬܐ ܕܡܢ ܒܬܪ ܛܝܒܘܬܐ
ܗܘܐ ܫܓܫܐ ܘܡܥܪܒܠܘܬܐ: ܡܢ ܒܪ ܗܘܘ
ܒܪܝܬܐ ܗܘܐ ܒܫܘܡܠܝܐ ܘܒܫܝܢܐ
ܘܡܠܘܗܝ ܠܐܪܥܐ ܘܡܕܢܚܐ ܒܥܘܡܪ̈ܐ
ܘܩܠܝ̈ܬܐ ܘܗܝܟܠ̈ܐ ܘܒܝܬ ܕܝܪ̈ܝܐ.

Paucis poſt annis, ſubdit auctor, ab exorta videlicet, quam dixi, vexatione, ſanctus magiſter noſter Mar Elias, & Mar Ananjeſus ejus ex ſorore nepos Niniven profecti ſunt ad beatum Abbatem Joannem ſeniorem, qui à ſancto magiſtro noſtro Abrahamo illuc miſſus fuerat, treſque viri iſti collata opera ſacrum hoc cœnobium condiderunt. Abbas ſimiliter Beniaminus, & Petrus, Paulusque, ac Joannes, & Adadus, & Iſai ad conventum Beth-Abenſem venerunt. Abbas verò Jacobus alter ad Abbam Habiſam (ſeu incluſum) *perrexit; Abbas autem Joannes ad Nechel; & Uchamas & Sebochtes ad Beth-Zabde. Abbas Sabaroës Arzunum profectus, ibidem monaſterium conſtruxit. Magiſter quoque noſter Sabarjeſus abiit in cœnobium Abæ Sapphiræ* (ideſt, Silvæ pulchræ:) *& Abbas Joannes Adramas in Daſen. Abbas itidem Zachajeſus, & magiſter noſter Abrahamus in Daſen pariter profecti, ſacra cœnobia condidere. Alii ſimiliter in alias partes migrantes, aſceticum inſtitutum monaſteriis conſtructis propagarunt. Ita factum eſt, ut divina adjuvante gratia, prædictorum monachorum diſceſſus atque diſſipatio, quæ perturbationem & contentionem externa ſpecie præferebat, ad ſinceram concordiam poſtremo & communionem reflueret, omneſque Orientis terræ ſacris ædibus, cœnobiis, & monachorum cellis complerentur.*

Cap. 15. *De magiſtro noſtro Barhadbeſciaba.* ܝܗ. ܥܠ ܪܒܢ ܒܪܚܕܒܫܒܐ

Qui per eam memoratæ ſeditionis occaſionem ex cœnobio magno (hoc eſt, Izalenſi) profectus; in Beth-Abe unàcum aliis pluribus monachis aliquandiu habitavit: mox ܒܦܓܠܐ ܕܠܥܠ ܡܢ ܚܕܘܕ ܩܪܝܬܗ *in valle ſuprà Hodud pagum, unde ipſe oriundus erat*, exſtructo monaſterio præfuit, ibique deceſſit. Porrò illud monaſterium diù ſtetiſſe affirmat Margenſis: ſubditque: ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܕܝܠܢ ܚܪܒ ܗܢܐ ܕܝܪܐ ܓܡܝܪܐܝܬ ܘܐܫܬܩܠ ܦܓܪܗ ܩܕܝܫܐ ܘܐܬܬܣܝܡ ܒܒܝܬ ܣܗܕܐ ܕܗܢܐ ܥܘܡܪܐ ܥܡ ܐܒܗܬܐ ܩܕܝܫܐ: *Ante noſtram verò ætatem idem monaſterium prorſus excidit, tranſlatumque ſacrum ipſius* (Barhadbeſciabæ) *corpus, in martyrio hujus* (Beth-Abenſis) *cœnobii cum ſanctis patribus repoſitum fuit*. Hunc fuiſſe Barhadbeſciabam Saharani montis incolam, quem Sabarjeſus ſucceſſorem ſibi deſignaverat, ipſius Sabarjeſu ætas ſuadere videtur. Recole quæ ſuprà ex Amro deſcripſi pag. 451.

Cap. 16. *De iis, qui è magno cœnobio pulſi fuerant: & quo abierint, quave ratione Deo placuerint.* ܝܘ. ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܛܪܕܘ ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܪܒܐ: ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠܘ: ܘܐܝܟܢܐ ܫܦܪܘ ܠܐܠܗܐ.

In locum quemdam, quem ܦܘܓܝܬܐ *Phughitam* appellant, pœnitentiæ cauſa ſecedentes, prioris vitæ maculas jejunio & abſtinentia eluerunt.

Cap. 17. *Quod Abbas Jonas cœnobii magni monachus eos ſecutus eſt:* ܝܙ. ܥܠ ܕܐܦ ܡܪܝ ܝܘܢܢ ܪܝܫܕܝܪܐ ܕܥܘܡܪܐ ܪܒܐ ܘܕܒܪ ܐܢܘܢ ܘܪܝܫܐ ܗܘܐ. *iiſque præfuit*.

Cap. 18. *De Salomone Bar-Garaph ex cœnobio Barturæ, deque hiſtoriis quas ſcripſit.* ܝܚ. ܥܠ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܓܪܦ ܕܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܒܪܬܘܪܐ ܘܥܠ ܬܫܥܝܬܐ ܕܟܬܒ.

Ex hujus hiſtoria refert Margenſis, Jacobum ex cœnobio Izalenſi in montes Cardoos primùm, deinde in Beth-Abe profectum fuiſſe. Vide ſuprà pag. 459. ubi totum hoc caput deſcripſi.

Cap. 19. *De beato Marjabo, & virgine quadam moniali.* ܝܛ. ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝܥܒ ܘܥܠ ܒܬܘܠܬܐ ܚܕܐ ܒܪܬ ܩܝܡܐ.

Hoc caput deſcripſi ſuprà pag. 186.

Cap. 20. *De magiſtro noſtro Jacobo Beth-Abenſi:* ܟ. ܥܠ ܪܒܢ ܝܥܩܘܒ ܕܗܘ ܘܕܝܢ ܒܝܬ ܥܒܐ.

A Marjabo, & ab illa Virgine, de quibus ſupra, admonitus fuit Jacobus, ut relicta eremo ad Beth-Abenſem locum abiret, ubi cœnobium magnum condendum fore prædixerant.

Cap. 21. *De ejus adventu in cœnobium:* ܟܐ. ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܠܥܘܡܪܐ

Ex eremo, ut ſuprà dixi, in cœnobium Izalenſe rediit Jacobus; hinc orta ipſum inter & Babæum contentione, cum ſociis novem in Beth-Abe perrexit, ubi cœnobium condidit, in quo Barhadbeſciaba aliquandiu cum Jacobo manſit; poſtea verò ſuum monaſterium repetiit.

Cap. 22. *De gaudio, exultatione, & lætitia, quibus affecti fuere monachi, qui illuc ante ipſum venera[nt].* ܟܒ. ܥܠ ܚܕܘܬܐ ܘܪܘܙܐ ܕܚܕܝܘ ܕܝܪܝܐ ܘܠܡܬܢܚܘܬܐ ܕܩܕܡܘܗܝ ܐܬܘ ܘܥܡܪܘ.

[illegible] .

Benjaminus ſcilicet, & reliqui, qui ſuprà cap. 14. recenſentur. Huic, & præcedenti capiti titulus hic in indice præfigitur .. [illegible]

[illegible]

21. *De adventu ejus* (Jacobi) *ex eremo in cœnobium magnum.* 22. *Quod inde in cœnobium Beth-Abenſe migravit.*

Cap. 23. *De tempore, quo magiſter noſter* (Jacobus) *huc venit: & de Choſroë Rege, Hormiſdæ filio.*

[illegible]

Id factum anno Choſroæ quinto colligit Margenſis ex hiſtoria Jeſuzachæ, & Baritæ, inquiens: [illegible]

[illegible]

Choſroës itaque rex Hormiſdatis filius regnum iniit anno Græcorum nongenteſimo primo, illudque tenuit annis duodequadraginta. Anno ejuſdem Choſroæ quinto, ut ſcribit magiſter noſter ſanctus Jeſuzacha, qui ſub Mar Jeſujabo juniore vixit novi templi conditore, contigit adventus magiſtri noſtri Jacobi in hunc conventum. Ego quoque quum de tempore illo accuratè inveſtigaſſem, ex hiſtoria magiſtri noſtri Baritæ rem ita ſe habere deprehendi, ut à beato illo narratur. Quum verò Choſroës rex monaſterium conjugi ſuæ Sirinæ in regione Baleſpharæ moliretur, beatæ memoriæ Samatam beati Mar Jazdini filium Edeſſam urbem petere juſſit, atque inde ſacros Codices, & Ordinem officii eccleſiaſtici, *& Lectionaria afferre, eaque in illo cœnobio reponere: Quod & ille fecit, atque Edeſſam profectus, non modo commiſſum ſibi negotium confecit, ſed & magiſtro noſtro operam ſuam cumulatiſſimè accommodavit, atque ita demùm precibus ejus munitus, patriam ſuam repetiit. Quare omnes codices, quos magiſter noſter manu ſua exaravit, ex opera ipſi à venerabili Samata collata prodierunt:*

runt: quod etiam legere eſt in epigraphe in pleriſque codicibus adjuncta in hæc verba. Hanc nobis operam contulit Mar Samatas filius Jazdini viri inter fideles primarii. Sed quod de codicibus à Samata ex urbe Edeſſena allatis hìc narratur, paulò aliter ab Amro refertur in vita Gregorii Patriarchæ, quam ſuprà deſcripſi pagina 451.

Cap. 24. *De venerabili Baſtumago patre Mar Jeſujabi Catholici:*

ܟܕ. ܥܠ ܡܫܒܚܐ ܒܣܛܘܡܓ
ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ
ܩܬܘܠܝܩܐ.

Sabadunas, inquit Margenſis, multa in vita Jacobi tacitus præteriit, quæ à Gabriele Rakoda, ab Aphnimarano, & à Salomone Garaphi filio narrantur: quæ inter idem Margenſis hiſtoriam hanc Baſtumagi memorat. Hic, ait, Adjabenus erat, prædiaque multa quum poſſideret, quotieſcumque ea adire neceſſum foret, in Jacobi cœnobio divertere conſueverat: ܟܕ ܥܒܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܓܫܪܐ
ܕܡܠܟܐ ܕܬܚܝܬ ܡܢ ܩܪܝܬܗ ܗܘ
ܕܐܦ ܥܩܒܬܐ ܠܡܚܙܝܐ ܩܝܡܢ ܥܕܡܢܝܗ
ܘܥܒܪ ܗܘܐ ܥܠ ܐܣܛܘܐܢ ܩܪܝܬܐ
ܕܠܘܩܒܠ ܙܒܐ.

Tranſmiſſo enim ponte Malchæ (regis) *infra prædium ſuum poſito, cujus veſtigia hodieque exſtant, per vicum Eſtuan appellatum, qui juxta Zabam eſt, tranſibat.* Ibi mulieres veneficas conſpicatus, quum ex iis cantionem quandam didiciſſet, qua prolata dæmones ad obſequium paratos haberet, crucis ſigno à Jacobo notatus, cantionem illam prorsùs dedidicit.

Cap. 25. *De Gregorio aromatario.*

ܟܗ. ܥܠ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܒܣܡܐ.

Sabarjeſus Patriarcha quum annos circiter octo ſediſſet, obiit Niſibi anno Choſroæ regis decimoquarto. Anno hujus 13. obiit Jeſuzacha archimandrita. Anno 15. quum Daram urbem Choſroës expugnaſſet, à Chriſtianis rogatus ut Patriarcham eligendi poteſtatem ſibi faceret, juſſit Gregorium eligi Niſibis Metropolitam, quem Sabarjeſus æmulorum inſtigatione in exilium pelli curaverat. At doctores & fideles ad quos jus electionis ſpectabat, immodicum Gregorii zelum formidantes, Gregorium alterum elegerunt, qui in Mahuza interpretem agebat; Niſibenum verò apud Regem per libellum multorum criminum detulere. Vide ſuprà pag. 441.

Cap. 26. *De eccleſiæ perturbatione poſt obitum Mar Sabarjeſu Catholici.*

ܟܘ. ܥܠ ܫܓܘܫܝܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ
ܫܘܢܝܗ ܕܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܩܬܘܠܝܩܐ. Choſroës indignatus, quod Chriſtiani Patriarcham illum præter ſuum mandatum elegiſſent, juſſit, nullum ſe vivente eligi aut agnoſci debere Patriarcham. Hoc & ſequens caput deſcripſi ſuprà à pag. 90.

Cap. 27. *De Mar Babæo, deque miniſterio eccleſiaſtico, ab eodem ſuſcepto.*

ܟܙ. ܥܠ ܡܪܝ ܒܒܝ ܘܥܠ
ܡܦܪܢܣܢܘܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܕܩܒܠ.

Cyriacus Metropolita Niſibis, Jonadabus Adjabenæ, & Gabriel Beth-Seleuciæ, præceperunt Babæo, ut diœceſim Patriarchalem viſitaret, regeretque, donec novus Patriarcha eligeretur: quo ille munere perfunctus fuit uſque ad obitum Choſroæ regis.

Cap. 28. *Apologia auctoris:*

ܟܚ. ܡܦܩܢ ܪܘܚܐ ܕܡܟܬܒܢܐ
ܥܠܬܐ ܗܝ ܕܡܛܠܬܗ ܠܐ.

Cauſam profert, cur Babæi po[ti]quàm aliorum operâ Patres uſi fuerint: ubi ab eodem Babæo quatuor ſupra octoginta libros compoſitos fuiſſe teſtatur, & quædam etiam inter-

termiſcet de S. Macario, qui Melchiſedechianos hæreticos confutavit, deque Georgio cœnobii Beth-Abenſis Abbate, qui Abam, Thomam, & Baritam cœnobii Salibæ monachos Meſſalianiſmi accuſatos, juſſu Hananjeſu Patriarchæ examinavit. Vide ſuprà pag. 94. & 218.

Cap. 29. *De adventu Mar Babæi in hoc* (Beth-Abenſe) *cœnobium, deque miraculo, quod coram ipſo in templo patratum eſt.* [Syriac text] Hic comminiſcitur Margenſis paralyticum quendam precibus Jacobi coram Babæo ſanatum fuiſſe. Quum enim (ut ait) Babæus inſtaret, monachos in divinis officiis lectiones è ſcriptura petitas minimè recitare debere; contra Jacobus ritum ſui cœnobii propugnare quidem vellet, ſed homini auctoritate Patriarchica fungenti reſiſtere nequaquam auderet; litem miraculo ſanati paralytici diremit. Margenſis verba accipe. [Syriac text]

Quum verò beatus Mar Babæus vicos & monaſteria viſitaret, & à ſingulis monachis & cœnobiorum præfectis, ad quos veniebat, orthodoxæ fidei profeſſionem exigeret, & in cujuſque conſcientiam inquireret, hoc etiam cœnobium noſtrum inviſit. Quoniam verò neque de fide, neque de cogitationum proceſſu à magiſtro noſtro Jacobo quidpiam eſt ſciſcitatus, ut qui bene noſſet ejuſdem doctrinam & pios mores .... petebat ab eo, ut laudabilem Ordinem Lectionum, qui in Dominicis ad honorem vivificorum myſteriorum obtinebat, in poſterum abrogaret: quum diceret, non eſſe iſtud opus monachorum, ſed clericorum dumtaxat, & ſecularium. Monachos nimirùm doctores eſſe, & in meditatione ſtudioque Scripturarum perpetuo verſari: quamobrem Lectionum ordines ipſis ſupervacaneos eſſe, ut qui præceptorum aut divinæ diſpenſationis præteritorumque ſeculorum gubernationis notitia minimè indigerent. Iſtud præterea negotium diſputationes, quæſtiones & ſolutiones habere, nec omnes mentem & linguam frænare didiciſſe &c. Hæc eò produxi, ut palàm fiat, recentiores Neſtorianos antiquum Jacobi Beth-Abenſis ritum ſequi, quum nullas in divina liturgia è ſcriptura le-

lectiones, ſive clerici ſint, ſeù monachi, exceptis Dominicis diebus ac ſolemnioribus feſtis recitant.

Cap. 30. *De religioſis viris, magiſtri noſtri Jacobi in hoc cœnobio diſcipulis*. ܥܠ . ܓܒܪ̈ܐ ܐ̈ܢܫܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܪܒܢ ܝܥܩܘܒ ܕܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ . Octoginta eos fuiſſe memorat.

Cap. 31. *De Abbate Joanne ſeniore*. ܥܠ . ܐܒܐ ܝܘܚܢܢ ܣܒܐ . Hic fuit primus Jacobi diſcipulus ejuſdemque in præfecturâ cœnobii Beth-Abenſis ſucceſſor: eo autem cœnobio relicto, apud Dakukam urbem ſolitariam vitam coluit in loco, ubi poſtea monaſterium Ezechielis conditum fuit. Porrò meminere Joannis, inquit Margenſis, tùm Jeſujabus Adjabenus in epiſtola, quam ad monachos Beth-Abenſes, quum Baladæ epiſcopus eſſet, conſcripſit; tùm Sahadunas in ea oratione, quæ ſecundum locum inter ipſius orationes occupat: ejuſque geſta idem Margenſis teſtatur ſe hauſiſſe ex Narſe Bar-Dadjeſu, & ex quodam cœnobii Ezechielis monacho: ܟܕ ܛܠܝܐ ܗܘܝܬ ܟܬܒܬ ܥܠ ܦܬܩܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ . *Quum puer*, inquit, *literas exararem ad ſolium Patriarchale ſancti Mar Abrahæ Catholici Patriarchæ*. Vide ſuprà pag. 204. ubi hoc caput deſcripſi.

Cap. 32. *De magiſtris noſtris Joſepho & Abrahamo ejus fratre*. ܥܠ . ܪܒܢ ܝܘܣܦ ܘܪܒܢ ܐܒܪܗܡ ܐܚܘܗܝ . Vide ſuprà p. 227.

Cap. 33. *De magiſtro noſtro Sergio, qui Subverſor potentium appellatur*. ܥܠ . ܪܒܢ ܣܪܓܝܣ ܗܦܘܟ ܥܫܝ̈ܢܐ .

Vide ſuprà pag. 440. Præter memoratos Jacobi diſcipulos, Joannem, inquam, Joſephum, Abrahamum & Sergium, Jeſujabus etiam & Kamjeſus numerantur, de quibus hæc Margenſis in fine hujus capitis. ܐܦ ܠܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܩܕܝܫܐ . ܘܪܒܢ ܟܡܝܫܘܥ ...

Ipſum item magiſtrum habuere ſanctus Mar Jeſujabus, & magiſter noſter Kamjeſus. Quum verò horum hiſtoriæ exſtent, de iis unàcum ipſorum fratribus nequaquam hìc agam, ſed in decurſu operis, ubi eorum mentionem fieri neceſſum erit, commodius loquar.

Cap. 34. *De Sahaduna, deque libris ab ipſo compoſitis*. ܥܠ . ܣܗܕܘܢܐ ܘܥܠ ܟܬܒ̈ܐ ܕܥܒܕ .

Vide ſuprà pag. 453.

Cap. 35. *De cæde Choſroæ Regis*. ܥܠ . ܩܛܠܗ ܕܡܠܟܐ ܟܣܪܘ .

Vide ſuprà pag. 91. & 92.

LIBER II. ܡܐܡܪܐ ܕܬܪܝܢ continet Capita 44.

Cap. 1. *De Abbate Paulo*. ܥܠ ܐܒܐ ܦܘܠܘܣ . Hic poſt Joannis fugam cœnobio Jacobi præfuit: Kamjeſus autem Paulo ſucceſſit: ſub Kamjeſu & Jeſujabo tercentum & amplius cœnobitæ ibidem numerabantur.

Cap. 2. *De magiſtro noſtro Jacobo Nuhadrenſi*. ܥܠ ܪܒܢ ܝܥܩܘܒ

ܢܘܗ

[illegible]

Hic ſub Kamjeſu in cœnobio Beth-Abenſi monachum egit; literas autem didicerat in Schola, quæ eſt [illegible] *in Harbat Galal*. Quumque Jeſujabus Patriarcha exſtructam in cœnobio Jacobi novam eccleſiam in conventu Metropolitanorum & Epiſcoporum dedicaret, ejus juſſu elegantem Orationem habuit. Demùm ex eo cœnobio profectus eſt in monaſterium Jeſujabi, [illegible] *quod in Reſcia regionis Garmæorum pago ſitum erat*, cui & poſt ejuſdem Jeſujabi obitum præfuit temporibus Ananjeſu Patriarchæ, cujus auctoritate adduci non potuit, ut ad prius ſuum cœnobium rediret.

Cap. 3. *De magiſtro noſtro Aphnimarano*. [illegible]

Vide ſuprà pag. 186.

Cap. 4. *De profectione Mar Jeſujabi* Gadalenſis *ejuſque ſociorum Epiſcoporum ad ditionem Romanorum*.

[illegible]

Initium hujus capitis accipe. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quum Jeſujabus Gadalenſis ad Catholici dignitatem evectus eſſet, Ninivitæ quidem fideles poſt Maræ Epiſcopi ſui obitum in rectorem præſulemque diœceſeos ſuæ urbis totiuſque illius regionis elegerunt beatum Mar Jeſujabum magiſtri noſtri Jacobi *diſcipulum, filium nempe venerabilis æternaque memoria digni nobilis viri Baſtumagi ex Cuphlana Adiabenæ vico oriundi; Mabuzitæ verò in Epiſcopum Ariunæ Garmæorum civitatis poſtularunt Sabadunam, magiſtri noſtri* Jacobi *item diſcipulum, cujus paulò ante meminimus. Quum autem Siroës rerum potitus, impensè cuperet pacatum habere regnum*. Reliqua vide ſuprà pag. 105.

Cap. 5. *De arca oſſium Apoſtolorum, quam Mar Jeſujabus ex urbe Antiochia ſecum attulit, & in hoc* Beth-Abenſi *cœnobio repoſuit*.

[illegible]

Vide ſuprà pag. 106.

Cap. 6. *Quomodo Sabadunas ab orthodoxa fide excidit* [illegible]

Vide ſuprà pag. 107.

Cap. 7. *De Mar Jeſujabo* Adjabeno *Catholico, deque Schola, quam in hoc cœnobio fundare decreverat*.

[illegible]

ܘܡܛܠ ܕܪܓܐ ܕܒܩܒܪ ܐܫܬܩܠܬ ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ.

Hoc, & tria ſequentia capita deſcripſi ſuprà pag. 124. & ſeqq.

Cap. 8. *De magiſtro noſtro Kamjeſu cœnobii præfecto, qui Mar Jeſujabi conatibus reſtitit.* ܡܛܠ ܪܒܢ ܩܡܝܫܘܥ ܕܡܕܒܪܢܐ ܕܥܘܡܪܐ ܘܐܬܥܫܢ ܠܘܩܒܠ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ.

Cap. 9. *Quod magiſter noſter Kamjeſus unàcum fratribus ex cœnobio in Herpham Saphſaphæ pagum migravit.* ܡܛܠ ܕܫܢܝ ܪܒܢ ܩܡܝܫܘܥ ܘܐܚܐ ܥܡܗ ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܠܚܪܦܐ ܩܪܝܬܐ ܕܨܦܨܦܐ.

Cap. 10. *De ſomnio, quod vidit Mar Jeſujabus ea nocte, qua fratres magiſtrum noſtrum* (arcam Jacobi) *ſuffurati cœnobio exceſſere.* ܡܛܠ ܚܠܡܐ ܕܚܙܐ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܕܒܗ ܓܢܒܘܗܝ ܐܚܐ ܠܪܒܢ ܘܢܦܩܘ.

Cap. 11. *De magiſtro noſtro Ananjeſu doctore & monacho, qui librum Paradiſi ordinavit.* ܡܛܠ ܪܒܢ ܚܢܢܝܫܘܥ ܡܠܦܢܐ ܘܝܚܝܕܝܐ ܡܛܟܣܢܗ ܕܟܬܒܐ ܕܦܪܕܝܣܐ.

Vide ſuprà pag. 144.

Cap. 12. *De beato Mar Georgio Catholico.* ܡܛܠ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Hoc, & ſequentia quatuor capita vide ſuprà à pag. 149.

Cap. 13. *De humilitate ac manſuetudine Georgii Catholici.* ܡܛܠ ܡܟܝܟܘܬܗ ܘܢܝܚܘܬܗ ܕܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ. qui Georgium Niſibenum metropolitam ſibi conciliavit.

Cap. 14. *De Georgio altero Boſræ epiſcopo, qui & ipſe adverſùs Catholicum defecerat.* ܡܛܠ ܓܝܘܪܓܝܣ ܐܚܪܢܐ ܕܦܪܬ ܡܝܫܢ ܘܐܦ ܗܘ ܐܬܦܠܓ ܥܪܓܐ ܘܪܕܡ ܒܟܘܡܪܐ ܠܘܩܒܠ ܡܪܝ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Cap. 15. *De ordinatione libri, qui Paradiſus appellatur.* ܥܠ ܬܘܩܢܗ ܕܟܬܒܐ ܕܡܬܩܪܐ ܦܪܕܝܣܐ.

Vide ſuprà pag. 145.

Cap. 16. *De obitu ejuſdem Georgii Catholici.* ܡܛܠ ܫܘܢܝܗ ܕܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Cap. 17. *De magiſtro noſtro Sabarjeſu, qui Roſtamus appellatur.* ܡܛܠ ܪܒܢ ܣܒܪܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܪܘܣܛܡ.

Vide ſuprà pag. 454.

Cap. 18. *De magiſtro noſtro Gabriele, qui Taurata appellatur.* ܡܛܠ ܪܒܢ ܓܒܪܐܝܠ ܕܡܬܩܪܐ ܬܘܪܬܐ.

Vide ſuprà pag. 456.

Cap. 19. *De Mar Abrahamo præfecto cœnobii magiſtri noſtri Zachajeſu.* ܡܛܠ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܪܫܐ ܕܥܘܡܪܐ ܕܪܒܢ ܙܟܝܫܘܥ.

Vide ſuprà pag. 255.

Cap. 20. *De aliis præſulibus, qui huic cœnobio præfuere.* ܡܛܠ ܪܝܫܢܐ ܐܚܪܢܐ ܕܗܘܘ ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ.

Georgio nimirum, Sama, Natanaele, Saliba, & Gabriele Sephrùna. Vide ſuprà pag. 217.

Cap. 21. *De Abbate Simeone Sanuta.* ܡܛܠ ܐܒܐ ܫܡܥܘܢ ܨܢܘܥܐ.

Hic ſub Georgio Patriarcha Jeſujabi Abia-

Adiabeni ſucceſſore, in cœnobio Beth-Abenſi claruit, *Sanuta*, hoc eſt, imberbis appellatus.

Cap. 22. *De profectione* ejuſdem *magiſtri noſtri Simeonis ad Georgium Catholicum.* ܥܠ ܡܦܩܢܗ ܕܪܒܢ ܫܡܥܘܢ ܠܘܬ ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Hoc, & tria ſequentia capita deſcripſi ſuprà à pag. 183.

Cap. 23. *De Mar Joanne Dilumita.* ܥܠ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܕܝܠܘܡܝܐ.

Cap. 24. *De fame, quæ diebus eorum hanc regionem invaſit, deque Joannis ejuſque magiſtri profectione in Nirbam Beth-Gazæ.* ܥܠ ܟܦܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܝܗܘܢ ܒܗܢܐ ܐܬܪܐ ܘܥܠ ܡܦܩܢܗܘܢ ܕܝܘܚܢܢ ܘܪܒܗ ܠܢܪܒܐ ܕܒܝܬ ܓܙܐ.

Cap. 25. *Quomodo Joannes à barbaris in captivitatem abductus eſt.* ܥܠ ܗܘ ܕܐܝܟ ܐܫܬܒܝ ܝܘܚܢܢ ܡܢ ܛܝܝܐ.

Cap. 26. *De magiſtro noſtro Joſepho præfecto cœnobii in Beth-Abe.* ܥܠ ܪܒܢ ܝܘܣܦ ܪܫ ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ.

Hic ex regione ܣܒܪܙܘܪ *Sabarzur* ortum habuit, Gabrieli Rakodæ affinitate conjunctus, à quo & monaſticam diſciplinam hauſit: cœnobio demùm Beth-Abenſi per annos quatuor præfuit.

Cap. 27. *De Saliba-Zacha Catholico, ejuſque in hoc cœnobium adventu.* ܥܠ ܨܠܝܒܐ ܙܟܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܡܐܬܝܬܗ ܠܕܝܪܐ ܗܢܐ.

Hic Ananjeſum Patriarcham excepit; quumque in cœnobium Beth-Abenſe adveniſſet, evangeliorum codicem eleganter exaratum auroque coopertum, quod ei cœnobio Jeſujabus Patriarcha legaverat, abſtulit: ſed à monachis deprehenſus, illum reſtituere compulſus fuit.

Cap. 28. *De profectione magiſtri noſtri Joſephi in cœnobium Baritæ.* ܥܠ ܡܦܩܢܗ ܕܪܒܢ ܝܘܣܦ ܠܕܝܪܐ ܕܒܪܝܬܐ.

Videns enim, quæ monachi adverſùs Patriarcham moliti fuerant, abdicata ejus cœnobii præfecturâ, ad monaſterium Baritæ ſe contulit, cui & præfuit.

Cap. 29. *De Ajaſo Sibanita, qui voluit magiſtrum noſtrum Joſephum interficere, & quomodo hic fugâ ſibi conſuluit.* ܥܠ ܐܝܣܘ ܣܝܒܢܝܐ ܓܒܪܐ ܕܨܒܐ ܠܡܩܛܠܗ ܠܪܒܢ ܝܘܣܦ ܘܥܠ ܠܥܪܘܩܗ ܕܗܘ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ.

Hic Ajaſus *vir Dubalenſis ex tribu, quæ Sibanitarum appellatur* ܣܝܒܢܝܐ. ܘܗܘܟܢܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ. ܘܡܛܠܝܐ ܘܫܦܝܥܝܢܐ.

camporum cœnobii Baritæ cuſtos fuit: quumque agros monaſterii paulatim uſurpaſſet, orta ipſum inter & monachos rixa, œconomum quidem interfecit, & Joſephum etiam Abbatem è medio tollere moliebatur. Ille verò compertis inſidiis, *apud Baladam urbem ſe recepit in ditionem Avanæ, qui Nuhadræ pagus eſt.* ܘܩܢܐ ܠܡܥܡܘܪܬܐ ܕܒܠܕ ܡܕܝܢܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܐܘܢܐ ܩܘܪܝܬܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ:

Ibi cœnobium fundavit, quod Joſephi nomine nuncupatur. Hæc Margenſis ex hiſtoria Mar Atkeni monachi in cœnobio Aphnimarani ſe hauſiſſe teſtatur.

Cap. 30. *De Mar Joanne epiſcopo Metropolita Adjabeno.* ܥܠ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܚܕܝܐܒ.

ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܚܕܝܐܒ ܘܢܝܢܘܐ.

Hic nepos ex fratre fuit ܕܚܢܢܝܫܘܥ *Ananjeſu* (de quo ſuprà cap. 11. & 15.) & ab eodem in hoc Beth-Abenſi cœnobio inſtitutus. Poſt obitum autem Ananjeſu ejuſque fratris Jeſujabi, in cella ejuſdem Ananjeſu manſit, quum ipſius & Jeſujabi libros ex teſtamento ſibi relictos in Bibliothecam intuliſſet. Mox eidem cœnobio præfuit: deinde epiſcopus Beth-Bagas ordinatus fuit, demùm Metropolita Adiabenus à Saliba-Zacha Patriarcha conſecratus poſt obitum Simeonis ejus loci Metropolitæ. Quoad vixit nec vinum bibit, nec carnem aut lacticinia comedit. Quum autem Burenſes ܒܘܪ̈ܝܐ (hoc eſt, incolæ ܕܒܝܬ ܒܘܪܐ ܩܪܝܬܐ ܕܒܝܬ ܢܝܢܘ̈ܝܐ Burarum, qui vicus eſt in regione Ninivitica) templum novum in cœnobio Beth-Abenſi exſtruxiſſent, illud Joannes unàcum Ephræmo Ninivitarum epiſcopo dedicavit. In eodem cœnobio etiam poſtquam ad Epiſcopatum promotus eſt, commorari conſuevit, ibique obiit & ſepultus fuit. ܩܒܪܗ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܡܠܦܢܘܬ
ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܗܘ ܗܘ ܕܠܟܢܟܠܐ
ܕܦܠܓܝܢ ܠܒܝܬ ܣܗܕܐ . ܡܛܠ ܕܟܕ
ܘܒܝܬ ܣܗܕܐ ܕܩܒܝܪ ܗܘܐ ܒܗ ܥܡ
ܐܒܗܬܐ: ܐܬܚܒܠ ܒܒܢܝܢܐ ܕܗܝܟܠܐ
ܚܕܬܐ ܗܘܐ ܕܐܬܒܢܝ: ܗܘ ܘܐܚܪ̈ܢܐ
ܩܕܝܫܐ ܡܝܛܪ̈ܘܦܘܠܝܛܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܐܫܬܟܚܘ ܒܓܘܫܡܝܗܘܢ ܕܠܐ
ܡܬܬܙܝܥܢܘܬܐ . ܘܐܢ ܐܝܟ ܫܪܝܪܐ ܠܗ
ܡܢ ܗܢܘܢ ܩܫܝܫܐ: ܚܡܫܐ
ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܣܡܝܟܝܢ ܠܗܘܢ ܒܒܝܬ
ܣܗܕܐ ܗܘ ܩܕܝܫܐ :

Ejus autem ſepulcrum, ſicut à ſenioribus didici, juxta januam cancellorum, qui Martyrium dividunt, poſitum eſt. Quum verò Martyrium, in quo cum Patribus conditus fuerat, occaſione ædificii novæ hujus eccleſiæ convulſum fuiſſet, ipſius atque reliquorum ſanctorum metropolitanorum & epiſcoporum lipſana ſuis in loculis intacta relicta ſunt. Id ſi ex vero ab illis ſenioribus proditum eſt, colligitur quinque metropolitas atque decem & octo epiſcopos in illo ſacro Martyrio jacere.

Cap. 31. *De Mar Dindoë epiſcopo Maaltæ.* ܥܠ ܡܪܝ ܕܝܢܕܘܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܥܠܬܐ:

Hic Syncellus erat præfati Joannis, in eodemque cœnobio monachus: poſtea ab eodem Joanne ordinatus fuit epiſcopus Maaltæ & Honitæ.

ܣܓܝ̈ܐܐ ܦܢܩ̈ܝܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܗܘ
ܒܒܝܬ ܐܪܟܝܘܢ ܗܢܐ

Multos autem libros in hoc Archivo repoſuit. ſucceſſorem in Sede Maaltæ habuit Sergium, de quo infrà ſermo erit cap. 42. Ambo in eodem cœnobio conditi fuere.

Cap. 32. *De Mar Jeſuzacha epiſcopo Seleuciæ.* ܥܠ ܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܠܝܩ.

Hic ex Aſſyria ܡܢ ܒܝܬ ܐܬܘܪܝܐ ortus, in cœnobio Beth-Abenſi monachum egit, ubi ea abſtinentia fuiſſe perhibetur, ut ſeptem bolos dumtaxat per diem comederet. Cellam habuit in ܒܓܪܟܒܢܐ in Garcabana, ut ſe didiciſſe Margenſis teſtatur à Rabban Matthæo ſeniore, qui à magiſtro ſuo Abbate Maranzacha id hauſerat. Quum autem Joannes factus fuiſſet Adjabenus Metropolita, in locum defuncti

functi Seleuciæ epiſcopi Jeſuzacha ſubrogatus eſt. Subdit Margenſis tria ab ipſo patrata prodigia. Primum, quod quum *in Seleucia ulteriore, quæ Narſe & Bananas appellatur,*

(ܒܣܠܝܩ ܒܪܝܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܢܪܣܐ
ܡܫܬܡܗܐ ܕܝܢ ܐܦ ܕܒܢܢܣ)

Phruchandades quidam lautum convivium epiſcopo & ſcholaribus ejus loci in commemoratione Rabban Franſæ ܦܪܢܣܐ paraſſet, primumque vini calicem Jeſuzachæ obtuliſſet, quod vinum acre eſſet, epiſcopus vineæ, unde expreſſum erat, male precatus, eam areſecit. Alterum, quod annoſam arborem, quam ethnici dæmoniis dicaverant, ſimili maledicto aridam reddidit. Id factum ſibi à Jacobo patre ſuo narratum fuiſſe affirmat Margenſis:

ܡܫܬܥܐ ܗܘܐ ܠܝ ܒܒܣܪܐ ܝܥܩܘܒ ܐܒܐ
ܕܩܒܠ ܦܓܪܢܝܐ ܕܥܬܝܩܐ ܡܢ ܐܒܗܘܗܝ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܪܘܣܬܩܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܕܝܠܢ ܕܡܬܩܪܝܐ ܒܝܬ ܣܪܘܢܝܐ ܐܝܠܢܐ
ܚܕ ܪܒܐ ܘܥܬܝܩܐ ܘܩ:

Referebat mihi, inquit, *meus in carne pater Jacobus ſe à parentibus ſuis accepiſſe, antiquam ingentemque arborem exſtitiſſe in ſuburbio oppidi noſtri, quod Beth-Saronitarum appellant &c.* Tertium denique, quod *in citeriore Seleucia in pago, quem Golen dicunt*

(ܒܣܠܝܩ ܩܕܡܝܬܐ ܒܩܪܝܬܐ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܓܘܠܢ)

nuces à quibuſdam fidelibus ex Magorum ſecta ad chriſtianam fidem converſis eccleſiæ relictas, quas eorum filii uſurpare contendebant, idem Jeſuzacha precibus loco movit, eccleſiæque adjunxit. Nimirùm Margenſis quod ab aliis ſanctis viris factum legerat, id Neſtorianis ſuis vulgi etiam fortaſſe more ſuo affingit fama deceptus ſine ullo examine.

Cap. 33. *De Gabriele Metropolita Beth-Seleuciæ, qui Rakoda dicitur.*

ܥܠ ܓܒܪܐܝܠ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܒܝܬ
ܣܠܘܟ ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܪܩܘܕܐ.

Vide ſuprà pag. 400.

Cap. 34. *De beato Mar Acha Arbelæ Metropolita.* ܥܠ ܛܘܒܢܐ
ܡܪܝ ܐܚܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܪܒܠ.

Hic ex Avach ortum duxit, qui pagus eſt in ſuburbio Talanæ in regione Margenſi

(ܡܢ ܐܘܟ ܩܪܝܬܐ
ܕܒܪܘܣܬܩܐ ܕܬܠܢܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ)

ubi ferunt (ut inquit Margenſis) *ſeptuaginta Presbyteros ejus loci eccleſiæ ſimul miniſtraſſe*

(ܬܡܢ ܐܡܪܝܢ ܫܒܥܝܢ
ܒܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܒܢܝܐܘܗܝ ܘܡܫܡܫܝܢ
ܒܚܕܐ ܥܕܬܐ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܐܟܚܕܐ)

mortuo patre, cœnobium Beth-Abenſe cum fratre ܫܘܒܚܠܡܪܢ Subchalmarano adiit: ibique codices quidem ipſe exarabat; Subchalmaranus verò exaratos compingebat: eaque ratione non ſibi tantum, ſed etiam pauperibus, matrique ſuæ victum compararunt, quæ ipſos ad id cœnobium ſequuta fuerat.

Cap. 35. *De electione beati Mar Achæ in præfectum hujus ſac. cœnobii.*

ܥܠ ܓܘܒܝܗ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܚܐ
ܠܪܝܫܢܘܬܐ ܕܕܝܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ.

Poſtquam Joannes ex cœnobii præfecto ad Epiſcopatum Beth-Bagas evectus eſt, atque à Saliba-Zacha Catholico perfectus; in ejus locum ex ejuſdem Joannis cœnobitarumque conſilio Acha obſiſtens reluctanſque eligitur, cujus vitæ tenorem deſcribens Margenſis, pane affirmat, pulte & aqua eum contentum fuiſſe, idque veſpere dumtaxat, nec unquam ex cœnobio excedere conſueviſſe, ſed quum neceſſitas exigeret,

ret, per ſubſtitutos monachos ejus loci negotia apud principes ſeculares egiſſe.

Cap. 36. *De electione ejuſdem Mar Achæ cœnobio præfecti in Metropolitanum Adjabenum.* ܥܠ ܓܒܝܬܗ ܕܠܡܝܛܪܦܘܠܝܛܘܬܐ ܕܚܕܝܐܒ ܕܡܠܟܘܗ ܕܡܪܝ ܐܚܐ ܘܪܫ ܕܝܪܐ. Poſt Joannis obitum, Adjabeni, qui Metropolitanos ſibi ex cœnobio Beth-Abenſi olim poſtulare conſueverant, habuerantque Jeſujabum, Georgium, Simeonem & præfatum Joannem, ad Mar Abam Patriarcham profecti, literas ſuſpenſionis ab eo impetrarunt ad Acham, niſi oblatam dignitatem admitteret.

Cap. 37. *De Jeſujabo cœnobii præfecto.* ܥܠ ܡܩܝܡܢܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܠܪܝܫܢܘܬܐ. Quum Acha Adjabenus Metropolita ordinatus eſſet, in ejus locum Jeſujabus cœnobio præfectus fuit, quem idem Acha poſt Abrahæ Nínives Epiſcopi obitum Epiſcopum creavit. De eodem Jeſujabo infrà ſermo erit lib. 4. cap. 1.

Cap. 38. *De ſigno, quod Mar Acha patravit.* ܥܠ ܐܬܐ ܕܥܒܕ ܡܪܝ ܐܚܐ. Hic Auctor de ſuo Acha multa garrit, quæ proinde hoc loco indigna viſa ſunt. Tantùm indico Neſtorianos eccleſiaſticarum Cenſurarum vim merito & credere atque pertimeſcere. Ex hac enim perſuaſione natum puto, quod Auctor in hoc capite de quodam Adjabeno perditiſſimo homine narrat, qui ob excommunicationis eccleſiaſticæ contemptum exanimatus repente corruit. Quod ſi verum eſt, non ſanctitatem in judice ſententiam ferente indicat, ſed impietatem tantummodò ſceleſtiſſimi hominis arguit.

Cap. 39. *De revelatione* (ut dicitur) *& præſcientia, quam habuit Mar Acha de ſuo exitu, & quomodo dies clauſurus eſſet.* ܥܠ ܓܠܝܢܐ ܘܡܩܕܡܘܬ ܝܕܥܬܐ ܕܗܘܬ ܠܗ ܠܦܘܢܝܐ ܕܡܪܝ ܐܚܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܫܠܡ ܝܘܡܘܗܝ ܘܐܬܬܢܝܚ. Somnium in hoc capite narrat, ex quo Acha ſibi mortem vicinam conjectabat. Subdit, Acham in templo Salmathæ pagi conditum fuiſſe, quod à Simeone illius loci ludimagiſtro excitatum fuerat. De Simeone verò hæc addit. ܡܢ ܒܬܪ ܫܘܢܝܗ ܕܣܦܪ ܕܡܪܝ ܐܚܐ: ܩܡ ܒܬܪܗ ܒܛܘܒܢܐ ܡܪܢܐܡܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܠܩ ܘܗܘ ܣܡܗ ܠܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܒܝܬ ܒܓܫ ܘܫܠܡ ܫܢܝܢ ܬܠܬ ܒܬܪ ܐܠܐ ܫܢܝ ܘܐܬܬܢܝܚ ܒܥܕܬܐ ܕܒܝ ܡܘܬܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܒܓܫ. ܘܗܠܝܢ ܝܠܦܬ ܡܢ ܪܡܐ ܩܫܝܫܐ ܣܒܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܕܬܐ ܕܩܪܝܬܐ: ܘܡܢ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ ܗܘ ܕܐܡܪܢ ܠܥܠ ܕܡܫܡܠܝܐ ܘܡܢ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܐܬܬܣܝܡ ܠܥܕܬܐ ܕܣܠܝܩ. *Nam eidem Mar Achæ defuncto ſucceſſit beatus Maranames Seleuciæ Epiſcopus, à quo Mar Simeon Beth-Bagas Epiſcopus ordinatus, triennio poſt dies clauſit, & in eccleſia Bajæ, ubi Sedes Epiſcoporum Beth-Bagas eſt, conditus fuit. Hæc porrò didici ex Rama antiquo ſene ac presbytero ejuſdem eccleſiæ Salmathæ pagi, & ex ſancto Mar Jeſuzacha, quem ſuprà diximus* (cap. 32. hujus libri) *à Mar Joanne Metropolita ordinatum fuiſſe Seleucienſis Eccleſiæ antiſtitem.*

Cap. 40. *De Abbate Anania, qui olera comedebat & cum feris paſcebat: in hoc autem cœnobio temporibus ſancti Mar Achæ fuit.* ܥܠ ܐܒܐ ܚܢܢܝܐ

ܫܢ̈ܝܐ ܕܬܠܬ ܙܘܒܢܐ ܗܘܟܢܐ ܟܕ
ܛܝ̈ܝܐ ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܒܟܢܘܫܝܐ ܗܘܝܬ
ܒܐܘܚܕܢܗ ܕܩܘܪܝܐ ܡܪܝ ܐܢܫܐ.

Ait Margenſis, ſe adhuc puerum in cœnobium Beth-Abenſe anno Hegiræ ducenteſimo decimo ſeptimo veniſſe, & à Matthæo monacho geſta Maranzachæ Hadathenſis, & Jeſuzachæ Seleucienſis Epiſcoporum, & Ananiæ Abbatis didiciſſe. Jeſuzacham autem refert, cœnobitam in Beth-Abe olim fuiſſe cellamque in Gar-Cahana habuiſſe: ſubditque, apud Jeſuzacham habitaſſe Ananiam Abbatem cognomento ܕܬܪܘܟܬܗ *Taruchata*, hoc eſt, *capellam*, longævum ſenem virumque abſtinentiæ admirabilis, qui oleribus veſcebatur, noctuque ſub dio cum feris degebat. Hunc Ananiam à monachis accuſatum, quod jejunium mane ſolveret, quum ad Acham metropolitam vinctus adduceretur, ex eorum manibus elapſum fuiſſe, locaque ignota petiiſſe, ibique deceſſiſſe. Citatur ab auctore *liber Paradiſi* de eo monacho, qui feras & ignem ipſum ita ſibi conciliavit familiareſque reddidit, ut nullo inde nocumento afficeretur; nec non *hiſtoria Simeonis ſenioris*, cui leo famulatus dicitur: denique Anachoritæ cujuſdam, quem *in vita S. Milleſii* perhibent cum dracone habitaſſe.

Cap. 41. *De beato Maran-Zacha, & de Epiſcopo, qui camelos paſcebat.* ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܡܪܢܙܟܐ ܘܥܠ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܪܥܐ ܓܡ̈ܠܐ.

Quum Acha Adjabenus Metropolita eſſet, eccleſiam Hadathæ urbis epiſcopus regebat Maranzacha Aphnimarani diſcipulus. Hic aliquando in jejunio quadrageſimali in deſertum ſecedens, offendit ſenem quendam, qui gregem camelorum paſcebat: ſciſcitantique quiſnam eſſet, reſpondit ſenex, ſe quadrageſimo abhinc anno epiſcopum fuiſſe Neſtorianorum per Ægyptum diſperſorum, ܘܫܒܝܐ ܕܛܝ̈ܝܐ ܠܡܕܒܪܐ & à Scenitis Arabibus captivum abductum, quum in ſolitudinem ad publicas pro petenda pluvia ſupplicationes cum populo proceſſiſſet. Poſt Hoſannarum feſtum ad eum regreſſus Maranzacha, reperit jam defunctum tumuloque mandatum. Quum autem de eo ad populum orationem habuiſſet, proceſſerunt ſimul ad locum ſepulturæ, tumuloque aperto nil aliud præter duas tunicas invenerunt.

Cap. 42. *De beato Mar Sergio Epiſcopo Honitæ.* ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܣܪܓܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܢܝܬܐ.

Poſt obitum Dindoæ Epiſcopi Maaltæ, quem Joannes Metropolita ordinaverat, Sergius ab Acha ejuſdem Joannis ſucceſſore conſecratus fuit. Hic in Beth-Abe monachum egerat. Dilumitis autem in Seleuciam & Honitam invadentibus, libros ſuos jam Epiſcopus in idem cœnobium intulit, ibique obiit.

Cap. 43. *De Hughiro nobili viro, deque cœnobio quod exſtruxit.* ܥܠ ܗܘܓܝܪ ܡܗܝܡܢܐ ܕܒܢܝܗܝ ܘܥܠ ܕܝܪܐ ܕܒܢܐ. Exſtructo Baſoſam inter & Salmatham ܒܝܢܬ ܒܣܘܣ ܠܣܠܡܬܐ ܠܥܘܡܪܐ monaſterio, Hughirus nobilis Chriſtianus Acham Metropolitam invitavit, ut illud dedicaret. Id verò quum ille facere detrectaſſet, nec alius quiſpiam Epiſcopus ipſum conſecrare voluiſſet, nullum in eo cœnobio eccleſiaſticum miniſterium peractum fuit.

Cap. 44. *De obitu beati Mar Achæ Metropolitæ.* ܥܠ ܫܘܢܝܗ ܘܕܡܢ ܚܝ̈ܐ ܘܐܚܐ ܘܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܚܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܘܣ. Orto Jacobum inter & Surinum ſchiſmate, Acha Jacobi

cobi partes ſequutus eſt. Quum autem diœceſim viſitaret, ubi ad Salmatham pagum pervenit, levi morbo correptus, ibi deceſſit, in ejuſque eccleſia conditus fuit.

LIBER III. ܡܐܡܪܐ ܕܬܠܬܐ

Prologus Auctoris ad Haſunum filium Sabarjeſu Toparchæ Adjabenæ & Aſſyriæ, qui ipſum rogaverat, ut geſta Babæi, & Maranamæ deſcriberet. ܡܩܕܡܘܬܐ ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ܠܘܬ ܚܣܢ ܒܪ ܣܒܪܝܫܘܥ ܫܠܝܛܐ ܕܚܕܝܒ ܘܐܬܘܪ.

Cap. 1. *De beato magiſtro noſtro Babæo doctore*. ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܪܒܢ ܒܒܝ ܡܠܦܢܐ. Hoc, & duo ſequentia capita deſcripſi ſuprà à pag. 177.

Cap. 2. *De Scholis, quas idem magiſter noſter Babæus fundavit, deque earum nominibus*. ܥܠ ܐܣܟܘܠܐ ܕܒܢܐ ܗܘ ܪܒܢ ܒܒܝ ܘܥܠ ܫܡܗܝܗܝܢ.

Cap. 3. *De lucubrationibus, quas magiſter noſter Babæus ſcripſit, deque eiuſdem obitu*. ܥܠ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܐܟܬܒ ܪܒܢ ܒܒܝ ܘܥܠ ܫܘܢܝܗ.

Hiſtoria ſancti Mar Maranamæ Metropolitæ. ܬܫܥܝܬܐ ܕܡܪܢܥܡܗ ܩܕܝܫܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ.

Cap. 1. *Prologus auctoris*. ܡܩܕܡܘܬܐ ܘܡܦܩܢܘܬܐ.

Cap. 2. *Unde genus duxit Maraname, & quomodo divinam doctrinam hauſit & à quo*. ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘܐ ܡܪܢܥܡܗ ܘܐܝܟܢ ܘܡܢ ܡܢ ܝܠܦ ܡܠܦܢܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ

ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘ. Ortum habuit ex urbe ܚܬܪܐ *Chatara* regionis Tirhanæ, quam ſuo tempore dirutam fuiſſe ait Margenſis. Sub Babæo autem, cujus paulò ante facta eſt mentio, in Gabiltha unàcum aliis ſexaginta diſcipulis, literis operam dedit, & ab eodem Scholæ Caphar Uzal præfectus fuit.

Cap. 3. *De Epiſcopatu Seleuciæ, quem beatus ſuſcepit, deque patratis ibi* (ut dicitur) *ab ipſo miraculis*. ܥܠ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܕܣܠܝܩ ܛܘܒܢܐ ܘܥܠ ܐܬܘܬܐ ܕܣܥܪ ܬܡܢ: ܡܛܠ ܕܐܬܐܡܪ ܕܥܒܕ.

ܒܬܪ ܕܫܢܝ ܝܫܘܥܙܟܐ. Poſt Jeſuzachæ obitum, Maraname Epiſcopus Seleucienſis ab Acha Adjabeno ordinatus, diæceſim viſitavit, in qua hi numerantur pagi, ܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ *Beth-Nua*, ܒܝܬ ܘܪܟ *Beth-Varch*, & ܢܒܫܘܢ *Nebeſſon*. Chriſtianos autem quoſdam, quos ܨܪܝܓܢܝܐ *Sariganos* appellant, Chriſtum purum hominem confitentes, ad ejus divinitatem agnoſcendam adegiſſe fertur. ܐܝܬ ܗܘܐ ܓܝܪ ܐܡܪ ܒܐܬܪܘܬܐ ܗܠܝܢ ܓܢܣܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܕܨܪܝܓܢܝܐ ܡܬܩܪܝܢ ܗܘܘ: ܟܕ ܫܡܐ ܕܟܪܝܣܛܝܢܐ ܠܒܝܫܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܦܫܝܛܐ ܘܥܪܛܠܝܐ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝܐ ܩܕܡܝܐ ܡܘܕܝܢ ܗܘܘ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܐܬܪܘܬܐ ܗܠܝܢ ܥܡܠܘ ܠܐ ܡܕܡ ܫܘܠܡܐ ܠܐ ܫܟܚܘ ܕܢܦܢܘܢ.

Erat, inquit Thomas, *in iis locis hominum genus, quos vulgus Sariganos vocat. Iſti etſi Chriſtianum nomen præferunt, Chriſtum tamen ſimplicem nudumque hominem antiquis Prophetis parem eſſe prædicant. Utque eos ab hoc errore liberarent, illorum locorum Epiſcopi diu, fruſtra tamen, labora-*

boraverant. Pergit deinde narrare quomodo illuc profectus Maraname, prædictam gentem ab ea inſania revocaverit. Ubi notanda eſt profeſſio fidei à Maraname illis propoſita, Neſtorii ſententiæ profecto minus conſona. Sic enim Maraname prædicabat. ܡܘܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܥܡܢ ܕܡܪܢܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܐܘ ܕܚܘܝܐ ܡܬܒܥܐ ܠܟܘܢ ܘܐܚܪܢܝܬܐ
ܐܚܪܢܐ . ܥܢܘ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ :
ܡܗܝܡܢܝܢ ܚܢܢ ܐܒܘܢ : ܡܗܝܡܢܝܢ
ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܗܘ ܕܐܠܗܐ
ܘܐܠܗܐ ܗܘ . ܘܒܬܪ ܕܗܕܐ ܩܕܝܫܐ
ܡܪܢܥܡܗ ܐܢܘܢ ܒܪܐܙܐ ܡܩܕܫܐ
ܐܫܘܝ ܐܢܘܢ ܒܢܝܐ ܚܒܝܒܐ ܠܥܕܬܐ ܐܡܗܘܢ . *Confitemini nobiſcum Jeſum Chriſtum eſſe Dominum Deum; aut aliam demonſtrationem exigitis? Cui populus ille: Credimus, reſpondit, Pater, credimus Jeſum Chriſtum eſſe Filium Dei, ipſumque eſſe Deum. Hac ergo confeſſione audita Maraname ſanctorum myſteriorum hora eoſdem reconciliavit, factique ſunt filii chariſſimi eccleſiæ matris eorum*. Eorumdem Sariganorum iterùm meminit Margenſis in fine hujus capitis, ubi de vectigalium, quæ Sarigani exigebant, gravitate conquerentibus chriſtianis Maraname prædixiſſe dicitur, Hatemum Salechi filium ܚܐܬܡ ܒܪ ܙܪܟܝܢ, aliquando rerum potiturùm fore, qui Sariganos ipſos everteret. Hìc verò Margenſis ܣܒܪܓܢܝܐ *Sabirganos* appellat, quos ſuprà Sariganos dixerat. Ii autem, ni fallor, non alii ſunt, quàm quos ſequior ætas *Chriſtianos ſancti Joannis* nuncupavit.

Cap. 4. *Quomodo ordinatus eſt ſanctus Mar Maraname Epiſcopus Metropolita Adjabenus, deque primo miraculo, quod ibi patravit*. ܐܝܟܢܐ
ܐܬܬܣܝܡ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܡܪܢܥܡܗ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕ
ܚܕܝܐܒ : ܘܥܠ ܐܬܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ
ܕܣܥܪ ܒܗ ܒܐܬܪܐ :

Quum Acha in Salmatha Margenſis ditionis pago deceſſiſſet, Maraname rogatu Luharſaphi, Maſalmæ eorumque fratrum à Jacobo Catholico in ejus locum ordinatus, molarem lapidem, quem Arabes uſurpaverant, Metropoliticæ Sedi reſtituiſſe narratur.

Cap. 5. *Quæ loca Sedi Adjabenæ vendicavit ex aliis Provinciæ Sedibus, & quæ eorum loco ceſſit*. ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܬܪ̈ܘܬܐ ܡܢ ܟܘܪܣܘܬܐ
ܕܐܦܪܟܝܐ ܢܣܒ ܠܡܝܛܪܦܘܠܝܢ ܘܐܝܠܝܢ
ܕܟܘܪܣܝܐ ܕܚܕܝܐܒ : ܘܐܝܠܝܢ ܚܠܦ
ܫܘܚܠܦܝܗܘܢ . Ex hòc capite ſtatus Eccleſiæ Adjabenæ ſubjectarumque Epiſcopalium Sedium illuſtratur. Verba Margenſis accipe. ܡܢ ܐܬܪܐ ܗܘ ܕܢܦܠ
ܘܡܛܠ ܕܢܦܠ ܕܐܬܪܐ ܗܘ ܕܐܒܝܫܘ
ܥܠ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕ
ܐܦܝܣܩܘܦܝ ܕܠܘܬܗ ܕܚܕܝܐܒ ܘܠܐ
ܥܠ ܕܡܛܠ ܕܠܘܬܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ . ܐܚܝܕ ܘܡܢ ܕܘܠܐ
ܢܗܘܐ ܫܩܠܗ ܚܣܝܪܐ ܡܢ ܟܘܪܗ .
ܫܩܠ ܕܝܢ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܐܪܙܘܢ
ܡܛܠ ܕܒܗ ܐܝܬ ܘܐܡܪܘ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܡܛܠ ܗܠܝܢ ܘܐܬܪܐ ܗܘ ܕܐܪܙܘܢ .
ܘܐܫܬܠܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ
ܢܘܗܕܪܐ ܘܕܗܝܐ ܘܕܒܝܬܐ ܘܕܗܝܐ
ܘܐܬܪܐ ܕܢܝܠܐ ܘܡܠܟܝܐ ܘܐܬܗܘܢ
ܗܘܐ ܡܢ ܐܬܘܪܝܐ ܘܡܕܝܢܬܐ : ܘܒܬܪ
ܟܘܪܣܝܐ ܘܠܐ ܢܟܠܗ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܘܡܢ ܒܬܪܗ ܘܢܗܪܐ ܘܢܫܒܝܗܘܢ

ܡܢ ܚܘܕܪܐ ܕܐܬܪܐ ܕܣܠܘܟ . ܘܡܢ
ܢܣܒܗ ܘܟܪܘܓܪܦܐ ܟܬܒ ܗܠܡܫܬܡܣ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܣܝܡܐ ܢܗܘܐ ܕܗܢܐ ܘܕܗܘܐ
ܘܡܘܒܠܗ ܠܐܬܪܐ ܩܘܪܝܐ ܡܢ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܫܘܠܛܢܐ ܕܥܠܝܗܘܢ ܒܟܬܒܐ ܘܡܟܝܠ .
ܘܦܩܕ ܦܪܝܫܐܝܬ ܘܐܣܪܫܘܗܝ
ܕܢܘܗܪܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܬܪܛܢ ܐܘ ܐܬܟܫܠ ܥܠ
ܡܠܟܝ : ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ
ܩܒܝܠܝܢ ܘܢܛܝܪܝܢ ܗܘܘ ܦܘܩܕܢܘܗܝ : ܚܣܝܪܘܬܐ
ܡܬܡܠܠ ܗܘܐ . ܗܘܐ ܠܗ ܚܘܒܐ
ܠܥܠܡܐ ܟܠܗܘܢ ܦܩܕܘ ܕܢܛܪܘܢ .

Ex territorio itaque Seleuciæ pagum Daburæ ſuſtulit, & chirographum ſcripſit, quod in Epiſcopio aſſervandum edixit, in quo Epiſcopo Seleucienſi omnem in prædictum pagum juriſdictionem abſtulit, prohibens, ne illius Epiſcopi nomen in ulla prædicti loci Eccleſia in poſterum prædicare quiſpiam præſumeret. Abſtulit contra ex finibus Adorbiganæ Seleuciam interiorem, & Seleucienſi Epiſcopo pro ſupradicto pago tradidit. Stephano autem Epiſcopo Daſenenſi magnum cœnobium totumque agrum Nechelæ ac Tallonæ ad Margenſis Epiſcopi juriſdictionem attinentem adjecit; ſcriptoque chirographo edixit, nunquam in poſterum licere Metropolitis ſucceſſoribus quovis prætextu Sedi Daſenenſi quidpiam auferre. Præterea ſancto ac religioſo Mar Salomoni Epiſcopo Hadathenſi abſtulit cœnobium Barkæ, & pro compenſatione duo loca ex Adjabena eidem ſubjecit Cameloluchamnbsp;& Marden. Quodque notandum eſt, nemo de hac diſpoſitione conqueſtus eſt aut fuit obloquutus, ob ſummam ejus virtutis & ſanctimoniæ exiſtimationem, ſed velut ab Angelo Domini omnia ejus mandata factaque libentiſſimè ſuſcepta, & hucuſque conſtantiſſimè obſervata ſunt.

Cap. 6. *De revelatione, quam* (ut perhibet) *per Angelum Domini accepit, fore ut ſemen pravum corruptionisq; filios in regione Margæ ipſe perderet.* ܠܒܢܝܐ ܕܩܛܠ ܒܝܕ ܐܬܐ
ܘܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܘܢܚܙܐ ܕܐܝܟܢܘܗܝ ܙܪܥܐ
ܡܚܒܠܐ ܘܫܒܝܩܐ ܡܫܬܟܚ ܕܒܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ .

Narrat, ſeù potiùs comminiſcitur Margenſis, Maranamæ apparuiſſe Angelum quem vocat Sedis Arbelenſis præfectum, eique prædixiſſe, fore ut Deus per ipſum Maranamem de flagitiis, quæ in regione Margenſi à Neſtorianis admittebantur, pœnas ſumeret: Maranamem autem Angelo reſtitiſſe, quum diceret, iniquum eſſe, ut ex paſtore mactator ovium fieret; id negotium Angelis potiùs, quàm Epiſcopo committendum eſſe.

Cap. 7. *Quomodo relicto Epiſcopio fugam arripuit, deque Angelica operatione, qua redire compulſus eſt.*

ܥܠ ܗܘ ܕܐܝܟܢܐ ܫܒܩܗ ܠܟܘܪܣܝܗ
ܐܦܣܩܘܦܘܬܗ ܘܥܪܩ ܘܥܠ ܡܥܒܕܢܘܬܐ
ܡܠܐܟܝܬܐ ܕܡܛܠܬܗ ܗܦܟ ܗܘ ܘܐܬܕܒܪ .

Acceptá, quam ſuprà Margenſis deſcripſit, revelatione, fugam Epiſcopus molitus eſt, ne per ipſum grex ſibi commiſſus periret. Quumque longam viam confeciſſet, ab Angelo, qui ipſi iterùm apparuiſſe dicitur, acriter objurgatus, & erumpentibus undique flammis terrefactus, ad Epiſcopium reverti juſſus eſt. Ita nimirùm quæ de Moyſe & Jona prophetis in Scriptura leguntur, ad Maranamem ſuum Margenſis detorquet.

Cap. 8. *De profectione beati Mar Maranamæ in regionem Margæ, deque miraculis* (ut fabulatur) *ibi per ipſum patratis.* ܥܠ ܡܐܙܠܬܗ ܕܛܘܒܢܐ .
ܡܪܝ ܡܪܢܥܡܗ ܠܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ ܘܥܠ
ܐܬܘܬܐ ܕܣܥܪ ܒܗ ܒܐܝܕܘܗܝ .

Loca Margenſis ditionis recenſet auctor, quibus Maraname Epiſcopus malè precatus, excidium intulit. Primo loco villa *Birtha* ܒܝܪܬܐ de-

deſcribitur, quæ ultra Zabam fluvium ad ortum Margæ ſupra collem eminebat. Deinde *Beth-Tachonai* ܒܝܬ ܬܚܘܢܝ, cujus incolæ Sarigani erant, ubi & monialium cœnobium. 3. *Beth-Ainata* ܒܝܬ ܥܝܢܬܐ pagus apud Baſoſam. 4. *Hebſoſta* ܚܒܣܘܣܬܐ haud procul à Baſoſa. 5. *Edre* ܐܕܪܐ pagus, unde ortum duxit Sapores Abrahæ Catholici pater, ejuſque frater Kenarag ܩܢܪܓ: cujus loci Preſbyter quidam nomine Emmanuel ſolem adoraſſe fertur, ibique Schola exſtitiſſe perhibetur, in qua duodecim ſcholares literis vacabant. 6. *Maja-Karire*, hoc eſt, aquæ frigidæ ܡܝܐ ܩܪܝܪܐ, ubi Schola inſignis, & 70. ſcholares. 7. *Beth-Kardag* ܒܝܬ ܩܪܕܓ, ubi Stylita quidam Jacobita ſuprà columnam ܕܓܨܐ Gaſæ ſeù Gypſi ſedens, quod Maraname irridere voluiſſet, grandine obrutus dicitur; idque quum Serzares Mairuchi filius ex Haneſo pago ܣܪܙܪܣ ܒܪ ܡܝܪܘܟܝ ܡܢ ܚܢܝܣ ܩܪܝܬܐ vidiſſet, abdicato ſæculo, cœnobium Beth-Abenſe petiiſſe, ibique mutato Serzaris in Georgium nomine monachum egiſſe, deinde quum Elamitis Metropolita per annos quinque ſuprà viginti præfuiſſet, Catholicus poſt Joſue Barnun obitum electus fuiſſe. 8. Denique *Chatara* ܚܛܪܐ vicus.

Cap. 9. *De fame, quæ temporibus Maranamæ accidit.* ܬܘܒ ܟܦܢܐ ܕܗܘܐ ܒܫܢܝ̈ܘܗܝ ܕܡܪܢܥܡܗ. Anno Arabum ducenteſimo quarto fames illa accidiſſe dicitur, & Maraname in caſtro Hebræo ܒܚܨܢܐ ܥܒܪܝܐ eleemoſynas pro pauperibus colligiſſe.

Cap. 10. *De poſtremâ, in quam incidit Maraname, ægritudine: deque ejus ex hac temporaria ad æternam vitam tranſitu.* ܬܘܒ ܟܘܪܗܢܐ ܕܐܚܕܗ ܠܡܪܢܥܡܗ ܘܥܠ ܫܘܢܝܗ ܕܡܢ ܚܝ̈ܐ ܙܒܢܢܝ̈ܐ ܠܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ: Ex cœnobio Barkæ, quod ad Tigrim ſitum eſt, in Beth-Revam ܒܝܬ ܪܘܡ pagum delatus, inde à Luharſapho in eccleſiam, ubi ordinatus fuerat, deportatus, paulò poſt obiit, & intra cancellos altaris ad latus dextrum conditus fuit.

Carmen de eodem Maraname metropolita Adiabeno, compoſitum à Thoma epiſcopo Margenſi. ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܡܪܢܥܡܗ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܚܕܝܐܒ ܘܣܝܡ ܠܘܬ ܬܐܘܡܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܡܪܓܐ. Eadem Maranamæ geſta, quæ ſoluta oratione Thomas ſuprà deſcripſit, metro dodecaſyllabo repetit.

LIBER IV. ܡܐܡܪܐ ܕܐܪܒܥܐ continet capita XXV.

Cap. 1. *Iſagoge in eundem librum.* ܡܥܠܢܘܬܐ ܕܟܠܗ ܕܡܐܡܪܐ.

Cap. 2. *De magiſtro noſtro Jeſujabo cœnobii præfecto, undenam ortum duxerit, quibuſve parentibus natus & quomodo educatus fuerit.* ܬܘܒ ܕܥܠ ܡܠܦܢܢ ܝܫܘܥ ܪܝܫܕܝܪܐ ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘܐ ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ ܐܒܗ̈ܘܗܝ ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܪܒܝ. Hic Jeſujabi Patriarchæ affinis erat: natus eſt autem in Tela Birthæ ditionis pago in regione Margenſi. Puer in cœnobio Beth-Abenſi Joannem præceptorem habuit, quum hic cœnobio

nobio præeſſet. Poſtquam autem Acha ex ejuſdem monaſterii poſt Joannem præfecto in metropolitam Adiabenum electus fuiſſet, Jeſujabus ejus locum occupavit, diuque ejus cœnobii regimen tenuit, donec ab eodem Acha epiſcopus Ninives defuncto Abrahæ ſubſtitutus fuit: demùm in Synodo poſt Ananjeſu Patriarchæ mortem ad eam dignitatem evectus fuiſſet, niſi ipſum Timotheus feſelliſſet.

Cap. 3. *De Mar Timotheo epiſcopo Beth-Bagas*. ܥܠ ܡܪܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܒܓܫ.

Timotheus à patruo Georgio Beth-Bagas epiſcopo adhuc puer ad Scholam Abrahami, qui in Baſoſa Saphſaphæ pago ludimagiſtrum agebat, miſſus eſt. Peracto autem ſtudiorum curriculo ad patruum regreſſus, conſentiente Maraname Adjabeno metropolitano, reſignatam ſibi à patruo dignitatem adeptus fuit.

Cap. 4. *Quomodo Timotheus Patriarchatum fraudulenter obtinuit*. ܥܠ ܗܝ ܕܐܝܟܢܐ ܢܣܒܗ ܛܝܡܬܐܘܣ ܠܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܒܢܟܠܐ.

Jeſujabum autem in locum defuncti Maranamæ metropolitam Adjabenum creavit. Vide ſuprà pag. 158.

Cap. 5. *De Roſtamo Honitæ epiſcopo*. ܥܠ ܪܘܣܛܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܢܝܬܐ.

Hoc, & duo ſequentia capita deſcripſi ſuprà à pag. 207.

Cap. 6. *De adventu Jeſujabi noſtri in Adjabenen*. ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܠܚܕܝܐܒ.

Cap. 7. *De judicio Dei, quod Roſtamum confeſtim involvit: & quomodo confuſi fuerunt, qui ipſum ordinaverant*. ܥܠ ܕܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܕܪܟܗ ܠܪܘܣܛܡ ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܒܗܬܘ ܗܢܘܢ ܕܣܡܘܗܝ.

Cap. 8. *De pœnitentia Adjabenorum, & quod infirmis precibus Jeſujabum rogarunt, ut Sedem ſuam repeteret*. ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ ܕܚܕܝܐܒܝܐ ܘܕܒܬܟܫܦܬܐ ܡܪܝܪܬܐ ܒܥܘ ܡܢ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܕܢܗܦܘܟ ܠܟܘܪܣܝܗ.

Cap. 9. *Qua ratione motus Jeſujabus, cogitavit eccleſiam malè materiatam, à mar Jeſujabo Catholico exſtructam, diruere, ejuſque loco alteram ſolidiori opere exſtruere: monachis contra ſuadentibus, ne id opus aggrederetur*. ܥܠ ܗܝ ܕܐܝܟܢܐ ܐܬܬܙܝܥ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܠܡܣܬܪܘ ܗܝܟܠܐ ܕܒܢܐ ܗܘܐ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܠܡܒܢܐ ܐܚܪܢܐ ܒܥܒܕܐ ܚܝܠܬܢܐ ܘܐܝܟ ܕܡܠܟܘ ܗܘܘ ܠܗ ܕܠܐ ܢܬܚܪܐ ܒܥܒܕܐ ܗܢܐ.

Cap. 10. *Qua ratione Deus univerſorum Dominus nonnullos excitavit, ut Jeſujabum in hoc magno opere adjuvarent*. ܘܐܝܟܢܐ ܐܠܗܐ ܡܪܐ ܟܠ ܡܥܝܪ ܗܘܐ ܠܐܢܫܝܢ ܕܢܥܕܪܘܢܝܗܝ ܒܥܒܕܐ ܗܢܐ ܪܒܐ.

Cap. 11. *De pecunia, quam invenit Jeſudadus hujus cœnobii ſenex*. ܥܠ ܟܣܦܐ ܕܐܫܟܚ ܗܘܐ ܝܫܘܥܕܕ ܣܒܐ ܕܗܢܐ ܕܝܪܐ.

Hic Jeſudadus dicitur magiſter Georgii Catholici, qui fuit magiſter Abrahæ Patriarchæ, ſub quo auctor vivebat.

Cap. 12. *De altero theſauro*. ܥܠ ܣܝܡܬܐ ܐܚܪܬܐ.

Nimirùm in fabricam templi convertit depoſitum quoddam ibidem à religioſis feminis peregrinationem Hie-

Hieroſolymitanam ſuſcepturis relictum.

Cap. 13. *In hoc capite nihil prorſus occurrit*. Nugas enim exſcribere non vacat.

Cap. 14. *Quod Eccleſiæ ædificium ad finem perductum fuit: deque obitu Jeſujabi*. ܥܠ ܫܘܡܠܝܗ
ܫܘܟܠܠܗ ܕܒܢܝܢܐ
ܘܫܘܢܝܗ ܕܝܫܘܥܝܗܒ.
Quum Eccleſiæ ſtructuram Jeſujabus perfeciſſet, illudque unàcum Martyrio, quo Jacobi, Jeſujabi Catholici aliorumque Patrum oſſa tranſtulerat, dedicaſſet, feria ſexta poſt Dominicam novam, cujus Antiphona incipit ܒܨܠܝܒܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
Per crucem Domini noſtri Jeſu Chriſti, obiit, in tumulo præceſſorum Adjabenæ Metropolitarum, hoc eſt, in templo ſancti Kardagi, conditus.

Cap. 15. *Hiſtoria Cyriaci Gabilthenſis, præfecti cœnobio in Beth-Abe, & Baladæ urbis Epiſcopi*.
ܬܫܥܝܬܗ ܕܩܘܪܝܩܘܣ ܓܒܠܬܝܐ
ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ
ܘܐܦܣܩܘܦܐ ܕܒܠܕ ܡܕܝܢܬܐ.
Prologus hiſtoriæ.

Cap. 16. *De genere Cyriaci, deque ejus in hoc cœnobium adventu*.
ܥܠ ܗܘ ܕܡܢ ܐܝܢܐ ܒܝܬ ܢܫܐ ܗܘ
ܩܘܪܝܩܘܣ ܘܥܠ ܡܬܐܬܝܗ ܠܕܝܪܐ.
In Gabiltha urbe regionis Tirhanæ natus, in eccleſia ejuſdem loci à Rabban Guria doctore Babæi Niſibeni diſcipulo literis imbutus, in cœnobio Beth-Abenſi ſub Acha Archimandrita monachum egit, vitæque cœnobiticæ peracto experimento in cellam ſolitarius ſeceſſit. Atque hìc Margenſis ex relatione Ananjeſu ejuſdem loci cœnobiarchę ܕܚܢܢܝܫܘܥ
ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܐܬܩܪܝ ܒܫܡܗ ܗܘܐ:
cujus tempora ſe attigiſſe teſtatur, de Cyriaci abſtinentia & auſtero vivendi genere fusè diſſerit.

Cap. 17. *Quod pater noſter Rabban Cyriacus ad cœnobii præfecturam vocatus eſt*. ܥܠ ܩܪܝܬܗ ܕܠܪܝܫܢܘܬܐ
ܕܐܒܘܢ ܪܒܢ ܩܘܪܝܩܘܣ.
Poſtquam Jeſujabus ex ejus loci præfecto ad Ninives epiſcopatum ab Acha metropolita Adjabeno evectus eſt, Cyriacus ei ſubrogatus fuit.

Cap. 18. Vetus hæreticorum mos, miracula in catholica eccleſia à viris ſanctiſſimis patrata, ſuis gregalibus affingere. Quare nec mirum Neſtorianos & Jacobitas, (quod hoc atque altero tomo ſæpe notavi,) ſuis ſymmiſtis facta dictaque naturæ vires excedentia, miracula, inquam, & prophetias attribuere, ut in hoc capite & ſequenti facit Margenſis. Ubi duo notanda: primum, quod Crux qua Jacobus cœnobii Beth-Abenſis fundator uſus fuerat, ibidem religioſiſſimè ſervabatur, & ſi quando neceſſitas poſtulaſſet, in aquam immerſa virtutem ei elemento conferre credebatur. Alterum, quod Maranzacha Ninives epiſcopus Cyriaci æqualis dicitur: Thomæ verò auctori pares perhibentur Jeſujabus cognomento Aricha ſeù longus, Thomanas, Ananjeſus cognomento Sumaka hoc eſt rubeus, & Salomon Bar-Sabta, cœnobii Beth-Abenſis monachi, quos ille de Cyriaci geſtis ſe conſuluiſſe affirmat.

Cap. 20. Ex hoc capite duo excerpenda credidi. Primum, quæ de Beth-Abenſis cœnobii quondam florentiſſimi caſu narrantur, quando ob ſummam monachorum ejus loci inſcitiam coactus eſt Abbas externum preceptorem conducere, qui miſeros illos cœnobitas primis Grammaticæ elementis imbueret, & ad Pſalmorum cantum exerceret. Alterum, quod de monachis dicitur ex eo cœnobio ad epiſcopatum evectis. Hæc quum ad Neſtorianarum rerum hiſto-

hiſtoriam apprimè conducant, hoc loco deſcribere juvat. [illegible]

[illegible]

Salomonem itaque (inquit Margenſis) *Garmachitam virum apprimè eruditum, cognomento Mohdium, pacta mercede conduximus aliquando, qui Fratres elementa & cantum pro cujuſque captu doceret. Bautham deinde virum itidem impensè doctum eandem ob cauſam coacti ſumus advocare. Epiſcopos verò, quos ait duos ſupra quadraginta ex hoc cœnobio aſſumendos fore, quos egomet vidi, quoſque ab aliis didici, ex ordine recenſitos*

tos accipe. Primus Rabban Cyriacus, de quo hactenus ſermo, urbi Baladæ præfectus fuit, ſicut in fine dicemus. Rabban Georgius Elamitarum primum metropolita, deinde Patriarcha factus eſt. Abrahamus primum Hadathæ epiſcopus, *mox etiam Patriarcha.* (Hic à Margenſi ſeù amanuenſi oſcitanter prætermittitur Jeſujabus Adjabenus Ninives primùm epiſcopus, deinde Adjabenus metropolita, poſtremo Patriarcha.) *Mar Subchalieſus, mar Jaballaha, & mar Kardagus Ghelanitarum & Dilumitarum Paſtores creati fuere: aliique epiſcopi illis adjuncti, Thomas videlicet Hadudita, & Zacchæus Beth-Mujalenſis, & Sem Bar-Arlaitarum, & Ephræm, & Simeon, & Ananias, & David, qui unàcum illis ex hoc cœnobio diſceſſere, atque illis locis epiſcopi dati fuere. Mar Elias, de quo infrà dicturi ſumus, Mukani epiſcopatum accepit. Sinenſibus verò metropolitam datum fuiſſe Davidem, ex epiſtolis mar Timothei didici. Petrus ejuſdem diſcipulus, quum ego mar Abrahæ à ſecretis eſſem, adhuc ſuperſtes, Jamanæ & Senaæ* in Arabia *epiſcopatum obtinebat. Jeſuzacha epiſcopus metropolita oppidi Beth-Seleuciæ. Borz-Jeſus, Cyriacus, Babæus, & Joſue iſte, qui Margam venit, ſucceſſivè omnes Garmæorum eccleſiæ præfecti fuere. Joſue, qui & Maranzacha, Suſan Elamitarum urbem rexit. Rabban Diodorus, & Ebedjeſus civitatem Beth-Bagas alter poſt alterum gubernarunt. Lazarus, Gabriel, & Jacobus Margam. Cyriacus Uchita Niniven. Mar Narſes Senam, cujus elogium infrà dabimus. Eliſæus poſtremò & Georgius Coniſaporem, quæ & Beth-Vazicha, obtinuerunt. Aliorum verò memoriam longa ætas abſtulit. Sed & ego, ut qui divinare non poteram me ad narranda præclara geſta ſancti Domini mei* (Cyriaci) *vocatum iri, de prædictorum epiſcoporum geſtis quidpiam antea diſquirere neglexi à ſenioribus, qui ejuſdem vitam & converſationem mihi narrare propoſuerant.*

Cap. 21. *De ingreſſu Amrani Mohammadi filii in hanc regionem, & quomodo quum perplures fundos interfectis dominis occupaſſet, ſanctum etiam* Cyriacum *è medio tollere cogitavit, ut cœnobium iſtud ſibi arrogaret.*

ܥܠ ܡܥܠܬܗ ܕܥܡܪܢ ܒܪ ܡܚܡܕ
ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ. ܘܐܝܟ ܕܟܕ ܩܘܪܝܩܘܣ
ܣܓܝܐܐ ܐܚܕ ܘܩܛܠ ܠܡܪܘܬܗܘܢ:
ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܢܩܛܠܝܘܗܝ ܠܩܕܝܫܐ
ܡܛܠ ܕܢܐܪܬܝܘܗܝ ܠܕܝܪܐ ܗܢܐ.

Amrani hujus mentionem ſe facturum affirmat Thomas in vita Rabban Gabrielis: eum autem agros hoſce Saphſaphæ uſurpaſſe; nempè Beth-Buziam, Bircham, Helephtam, Chataram, Baſoſam, & Herpham:

ܒܝܬ ܒܘܙܝ ܘܒܝܪܬܐ ܘܚܠܦܬܐ
ܘܟܬܪܐ ܘܒܣܘܣ ܘܚܪܦܐ. ܨܦܨܦ
ܕܫܡܫܐ:

Cap. 22. *Quod poſthæc Amranus quinque Arabes miſit, ut inſidias circum Rabban Cyriaci cellam tenderent, hominemque interficerent, ejuſque caput ad Amranum afferrent.*

ܥܠ ܕܒܬܪ ܗܠܝܢ ܫܕܪ ܥܡܪܢ ܚܡܫܐ
ܛܝܝܐ ܕܢܟܡܢܘܢ ܚܕܪ
ܩܠܝܬܗ ܕܪܒܢ ܩܘܪܝܩܘܣ
ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ ܘܢܝܬܘܢ
ܪܫܗ ܠܘܬ ܥܡܪܢ:

Quomodo miſſi ab Amrano latrones reveriti Cyriacum, re infecta ad eundem rediere: & quod Amranus morti proximus mandavit filiis, ne ullam cœnobio Beth-Abenſi moleſtiam inpoſterum crearent. Defuncti tamen cadaver juſto Dei judicio ter ſepultum totidem exhumatum repertum.

Cap. 23. *Quomodo altera viſione monitus, non dubitavit, ut Epiſcopatum brevi ſpatio eſſet obtenturus, deinde ex hac vita deceſſurus,*

[Syriac]

Pro quinquaginta annis, quibus monachum egerat, totidem diebus epiſcopum ſe futurum didiciſſe ait Margenſis: mox ſubdit: [Syriac]

Arrepto calamo in cellæ ſuæ pariete quod ei oblatum fuerat viſum ſcripſit, eamque epigraphen poſt ejus obitum fratres repertam legerunt; mihique ſenex Rabban Eliſæus aſſeruit, ſcriptum illud à ſe fuiſſe lectum, quum in eo cœnobio commoraretur: & adhuc in defuncti Cyriaci cella idem exſtare.

Cap. 24. *Quod Baladenſes in hoc cœnobium ingreſſi, Cyriacum poſtularunt atque literas religioſi mar Timothei* Catholici *attulerunt, quibus ſub interdicti pœna jubebatur ille è cœnobio ſtatim excedere:* [Syriac]

Ad Timotheum adductus Cyriacus, ab eodem epiſcopus Baladæ ordinatus eſt: inde navigio exceptus per caſtrum Hebræum & Moſulum urbem, Baladam feria ſexta ante Pentecoſten intravit.

Cap. 25. *De Cyriaci obitu in urbe Balada.* [Syriac]

Ait Margenſis, Cyriaco familiaritate conjunctum fuiſſe quemdam epiſcopum Severianum, cum quo cœnobia Phetionis, Joſephi, & Aaronis adire conſuevit. Id ſibi narraſſe Necuarum Presbyterum eccleſiæ Baladenſis, ubi Cyriaci oſſa jacebant, quum auctor in urbe regia, hoc eſt, Bagdado, Abrahami Catholici à ſecretis eſſet; idemque ab Othmano Choſroæ filio Jacobita confirmatum, quum Rabban Georgius cœnobii Beth-Abenſis præfectus ipſum Othmanum in urbe Moſulana adiiſſet, legentemque Jeſujabi Adjabeni de converſione cogitationum librum reperiſſet. Cyriacum autem quinquageſimo Epiſcopatus die obiiſſe feria ſexta commemorationis Apoſtolorum, & in eccleſia Baladæ conditum fuiſſe.

LIBER V. [Syriac] continet capita XVII.

Cap. 1. *De Rabban Mar Subchaljeſu.* [Syriac]

Prologus Auctoris, in quo ait tàm Subchaljeſu, quàm Jaballahæ & Kardagi epiſcoporum geſta ex literis ad Timotheum Patriarcham ſcriptis ſe deſumpſiſſe. [Syriac]

Hæc autem pronum eſt intelligere ex epiſtola, quam Mar Timotheo mercatores Regiſque legati ob ſua vel principis negotia ultro citroque commeantes ſcripſere.

Cap. 2.

Cap. 2. *De genere beati Subchaljeſu, deque ejus adventu ad hoc cœnobium.* ܥܠ ܓܢܣܗ ܕܛܘܒܢܐ ܣܒܟܠܝܫܘܥ: ܘܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܠܗܢܐ ܥܘܡܪܐ:

Iſmaelitas parentes ex Hirta Naamanis oriundos habuit Subchaljeſus: natus eſt autem in caſtro Hebræo ܒܫܡܥܘܢܐ ܕܒܝܬ ܥܪܒܝܐ. ubi & literas Arabicas didicit: iis verò mortuis paterna hæreditate ipſum inter & ſororem diviſa, ad monaſterium Beth-Abenſe perrexit, cui & villam ſuam ܒܝܬ ܚܒܒ Beth-Habam legavit. Quum denique à quibuſdam latronibus ad necem quæreretur, eo cœnobio excedens ad Timotheum Patriarcham confugit. Id ſe didiciſſe teſtatur Margenſis à Jeſujabo monacho, cui Aricha, ideſt, Longo cognomentum.

Cap. 3. *De pœna huic cœnobio juſte inflicta ob expulſionem Subchaljeſu.* ܥܠ ܐܠܘܬܐ ܕܡܛܝܬ ܠܥܘܡܪܐ ܒܥܠܬܐ ܗܝ ܕܐܦܩܘܗܝ ܠܣܒܟܠܝܫܘܥ ܡܢ ܥܘܡܪܐ.

Locuſtæ poſt Subchaljeſu ejectionem villam Beth-Habam cæteroſque cœnobii Beth-Abenſis agros abſumpſere.

Cap. 4. *De impoſitione manus, quâ Subchaljeſus Ghelanitarum & Dilumitarum metropolita creatus fuit.* ܥܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܕܣܒܟܠܝܫܘܥ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܠܓܝܠܝܐ ܘܕܝܠܘܡܝܐ.

Quod Syriacè, Arabicè, & Perſicè doctus eſſet, à Timotheo Catholico epiſcopus ordinatus, ad Ghelanitas & Dilumitas apud mare Caſpium prædicandi Evangelii cauſa miſſus fuit: ubi plurimos dicitur ad chriſtianam fidem adduxiſſe. ܠܟܪܝܣܛܝܢܘܬܐ

ܡܕܝܢܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܐܠܦ ܘܐܥܡܕ ܘܩܪܒ ܠܝܘܠܦܢܐ ܕܚܝܐ ܐܠܗܝܐ. ܘܥܕܬܐ ܒܢܐ ܘܟܗܢܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܒܗܝܢ ܐܩܝܡ. ܘܫܒܩ ܬܡܢ ܐܚܐ ܡܢ ܐܚܘܗܝ ܕܢܠܦܘܢ ܠܗܘܢ ܡܙܡܘܪܐ. ܘܗܘ ܐܙܠ ܠܬܚܘܡܐ ܓܘܝܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܘܟܪܙ ܒܝܬ ܥܡܡܐ ܘܡܪܩܝܘܢܝܐ ܘܡܢܝܟܝܐ ܘܥܡ ܟܠ ܝܘܠܦܢܐ ܡܣܪܩܐ ܐܬܟܬܫ.

Perplures urbes & loca docuit & baptizavit atque ad doctrinam vitæ divinæ adduxit. Eccleſias ædificavit, atque ſacerdotes & miniſtros in illis inſtituit. Inde quibuſdam ex ſociis fratribus ad neophytos illos ſacra pſalmodia imbuendos ibidem relictis, ipſe ad extremos Orientis fines penetravit, chriſtianæ religionis doctrinam longè latèque circumferens inter Ethnicos, Marcionitas, & Manichæos, pugnans adversùs omnes ſectas atque immundas religiones. Subdit Thomas eas in regiones ab Apoſtolorum temporibus neminem penetraſſe. Nimirùm maris Caſpii accolas intelligit Thomas, eorumque finitimos populos boream inter & Orientem ſitos ſolem uſque ad Catajum, & Sinas. Nam Sinenſibus ante Timothei tempora prædicatum fuiſſe evangelium, alibi demonſtratum eſt.

Cap. 5. *De cæde Subchaljeſu.* ܥܠ ܩܛܠܗ ܕܣܒܟܠܝܫܘܥ.

Illatam Subchaljeſu à Barbaris necem refert. Nam quum in Aſſyriam ad viſendum Patriarcham ſuoſque cœnobitas rediret, à Barbaris in itinere cæſus fuit. Sacram ſupellectilem, quam ſecum deferebat, Timotheus accepit, partemque cœnobio Beth-Abenſi tradidit.

Cap. 6. *De Jaballaha, ejuſque fratre Kardago.* ܥܠ ܝܗܒܐܠܗܐ ܘܥܠ ܩܪܕܓ ܐܚܘܗܝ:

Genus duxere ex Rheſina Saphſaphæ pago in regione Margenſi ܡܢ ܪܫܝܢ ܟܦܪܐ ܡܢ ܕܣܦܣܦܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܡܪܓܢܝܐ: Monaſticam autem vitam in cœnobio Beth-Abenſi coluere, ubi Kardagus codices ſcribebat, Jaballaha ſcriptos compingebat. Poſt obitum verò Subchaljeſu, à Timotheo ad epiſcopatum vocati ſunt.

Cap. 7. *De electione horum virorum, qui in regiones illas miſſi fuere.* ܥܠ ܓܒܝܬܐ ܕܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܕܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܗܢܝܢ ܐܫܬܕܪܘ.

Kardagus Ghelanitis, & Jaballaha Dilumitis metropolitæ ordinati, quindecim monachos ex cœnobio Beth-Abenſi ſecum aſſumpſerunt, è quibus poſtea Epiſcopos ordinarunt Thomam, Zacchæum, Semum, Ephræmum, Simeonem, Ananiam ſeù Hananum, & Davidem. Vide ſuprà pag. 163. ubi fragmentum epiſtolæ Timothei ad Jaballaham deſcripſi. Pergit Margenſis ex Abrahamo Patriarcha, Ananjeſu, & Eliſæo monachis referre, Jaballaham bis ad cœnobium ſuum rediiſſe: multis verò apud barbaros exantlatis laboribus, ibi deceſſiſſe. Atque hìc meminit *Abibi Rajæ metropolitæ* ܚܒܝܒ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܪܝ ܡܕܝܢܬܐ quem æqualem fuiſſe aſſerit eidem Eliſæo monacho, ex quo auctor ſe accepiſſe teſtàtur, in illis regionibus neque frumentum, neque hordeum naſci, ſed ſolam oryzam, ex qua panem quoque conficiunt.

Cap. 8. *De Elia Epiſcopo Mukan.* ܥܠ ܐܠܝܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܘܩܢ.

Ortum duxit ex Ain-Barke ܥܝܢ ܒܪܟܐ vico regionis Margenſis, & in cœnobio Beth-Abenſi aſceticam vitam ſumma cum abſtinentia & paupertate conjunxit.

Cap. 9. *De precandi Eliæ modis.* ܥܠ ܙܢܝܐ ܕܨܠܘܬܐ ܕܐܠܝܐ.

Hìc adnotandum, non unum & communem omnibus monachis fuiſſe Pſalmodiæ ritum. Nam ex relatione Abrahami Catholici ſcribit Thomas, Eliam ad ſingulos uniuſcujuſque Pſalmi verſus adjungere conſueviſſe ܗܠܠܘܝܐ ܫܘܒܚܐ ܠܟ ܐܠܗܐ *Alleluja, Laus tibi Deus*: quumque literarum rudis eſſet, *Pſalmos* dumtaxat, & *Canticum diei*, *ſimplicemque lectionem* ܡܙܡܘܪ̈ܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܕܝܘܡܐ ܘܩܪܝܢܐ ܦܫܝܛܐ recitaſſe: neque verò totum Pſalterium, ſed partem dietim perſolviſſe, etſi alii monachi ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܒܝܘܡ ܟܠ ܐܡܬܝ *bis intra noctis luciſque ſpatium Pſalterium Davidis percurrerent.*

Cap. 10. *Quod Elias electus fuit Epiſcopus Mukan civitatis barbarorum* ܥܠ ܓܒܝܬܗ ܕܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܕܐܠܝܐ ܠܡܘܩܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܪ̈ܒܪܝܐ. Quum Timotheus Ghelanitis & Dilumitis Epiſcopos Jaballaham & Kardagum ordinaſſet, Eliam Mukanitis Antiſtitem deſignatum, præſente Neſtorio Adjabeno Metropolita in templo cœnobii Beth-Abenſis die Pentecoſtes conſecravit, eoque cum mercatoribus deſtinavit. De Mukan urbis ſitu hæc Thomas. ܐܝܬ ܡܕܝܢܬܐ ܚܕܐ ܕܫܡܗ ܡܘܩܢ ܘܐܝܬܝܗ ܒܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܓܪܒܝܐ ܘܡܕܢܚܐ ܘܗܝ ܠܘܬ ܕܝܠܘܡܝܐ ܕܐܢܫܝ ܕܝܠܗ: ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܒܪ̈ܒܪܝܐ ܘܡܫܡܫܝܢ ܠܒܪ̈ܝܬܐ ܚܪ̈ܫܬܐ. *Urbs Mukan boream inter & orientem ſita eſt, Dilumitis finitima, cujus cives barbari mutarumque creaturarum cultores.* Subdit de antiquo crucis pectoralis defe-

deferendæ more. [illegible]

[illegible]

De eo mihi beatus Mar Abrahamus Catholicus referebat, quod vice Crucis, quam è collo pendentem geſtare mos eſt, integrum Evangeliorum textum exiguo codice deſcriptum ad pectus ſuſpenſum gerebat: æneam quoque crucem ſecum habebat, quam ſtatum divini officii penſum in diverſorio, ubi erat pernoctandum, perſoluturus, viatorii baculi ſummitati fixam erigebat, ſtanſque ante eam orabat.

Cap. 11. *De adventu Eliæ in Mukan, deque ejuſdem in ea urbe prædicatione.* [illegible]

Narrat Thomas, Eliam Mukanitas plurimos, qui arbores adorabant, ad Chriſti fidem adduxiſſe: inde in Aſſyriam ad ſuum cœnobium regreſſum, quum regionem Margenſem juſſu *Jacobi Epiſcopi*, monachis Beth-Abenſibus ſibi adjunctis viſitaſſet, in eodem monaſterio deceſſiſſe. Idolum verò, quod Mukanitæ colebant, *Jazad*, & *Jazdad* appellat, de quo hæc idem Thomas. [illegible]

[illegible]

Quum autem Deum mundi conditorem, & Chriſti Domini noſtri adventum illis prædicaſſet, placere ſibi ajebant ipſius doctrinam, & Deum; ſed habere ſe Jazdadum, quem patres & avi hactenus coluerant, vererique, ne modo contemptus deſertuſque pro accepta injuria pœnas ab ipſis exigeret, & perderet univerſos. Et ubinam, reſpondit Elias, ſedet iſte Jazadus ſpurius Deus à vobis ac majoribus veſtris cultus? cedo locum oſtendite. Quumque Eliam ad vicini collis cacumen Barbari deduxiſſent, in ſubjecta valle

le ingentem arborem, Adram ſeù ilicem ſilvæ reginam vocabant, quæ temporis proceſſu & incolarum cura ad immanem altitudinem & molem excreverat, ramiſque longè latèque enormem in modum expanſis addenſatiſque, miram oculis ſpectantium ſpeciem præferebat. Tùm verò Elias ſecurim afferri rogat, ſimulque in vallem deſcendit: arborem, imò verò Diabolum huic inſidentem petens: arreptoque manu utraque ferro ad tertium ictum infamem truncum proſternit, arboremque duriſſimam, denſiſſimam, antiquiſſimamque ternis ictibus ſubvertit dejecitque: ſurculos verò circum ſoboleſcentes, quos Jazadi filios Barbari appellabant, eodem ferro ſuccidit. Jazad, & Jazdad ſermone Perſico Deum ſignificat. Hinc apparet Dei nomen cultumque à Perſis ad cæteros ultra Perſidem populos olim traductum, in idololatriam poſteà deflexiſſe.

Cap. 12. *Hiſtoria beati mar Narſetis epiſcopi Senæ civitatis.*

ܬܫܥܝܬܐ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܢܪܣܝ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܫܢܐ ܡܕܝܢܬܐ.

Hanc ex Euſtathio Abrahæ Patriarchæ Archidiacono, ex monachis cœnobii Abbatis Simeonis apud Senam, ex cœnobitis Beth-Abenſibus, aliiſque ſe didiciſſe affirmat Thomas. Et Euſtathium quidem Burzadi primarii Senæ viri filium poſt Narſetis obitum, hujus geſta collegiſſe, & ad Rabban Abibum doctorem cœnobii mar Gabrielis miſiſſe, ut inde hiſtoriam texeret: Abibum autem metro tetraſyllabo ea alligaſſe.

Cap. 13. *De genere beati mar Narſetis, deque ejus in hoc cœnobium adventu.* ܕܡܢ ܐܝܕܐ ܫܪܒܬܐ ܗܘ
ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܢܪܣܝ ܘܡܬܐܠܬܗ
ܕܠܗܢܐ ܥܘܡܪܐ.

Natus eſt in ܙܪܢ *Zaran* Beth-Bagaſenſis regionis vico: fratrem autem habuit Salomonem virum ferocis ingenii & indocilis, ſororemque Saadoſto nuptam & Naamanis matrem Moſulenſis totiuſque oræ borealis principis. In cœnobio verò Beth-Abenſi monachum egit, quo tempore Cyriacus ibidem morabatur.

Cap. 14. *Quod idem mar Narſes electus eſt epiſcopus Cardaliabedæ, alio nomine Senæ civitatis.*

ܥܠ ܕܒܗܕܐ ܕܐܬܓܒܝ ܡܪܝ ܢܪܣܝ
ܠܐܦܣܩܘܦܘܬܐ ܕܟܪܕܠܝܒܕ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܗܝ ܫܢܐ.

Subchalmarani cœnobio Senæ præfecti operâ à Senenſibus Narſes epiſcopus poſtulatus, à Timotheo Catholico ordinatus fuit.

Cap. 15. In hoc capite Narſes à Subchalmarano interrogatus, breviter exponit, quid myſticè ſignificent Eccleſia, bema, Altare, Crux, Evangelium, Sacerdotum chorus, & Ordines, via bema inter & cancellos, tres gradus ante cancellos, cancelli, velum, naos ſeù ſanctum ſanctorum, luminaria ſuprà cancellos, thuribulum, cleri populique conventus, pſallendi alternis choris ritus, & alia hujuſmodi, ex quibus tùm Neſtorianorum ritus, tùm ſtructuræ eccleſiæ eorum forma intelligitur.

Cap. 16. *De ejuſdem Narſetis geſtis & obitu.* ܕܐܠܝܢ ܣܘܥܪ̈ܢܘܗܝ
ܡܢܗܘܢ ܕܡܪܝ ܢܪܣܝ :
ܘܥܠ ܫܘܠܡ ܚܝܘܗܝ :

Hìc Thomas ex Euſtathii Archidiaconi, & Cypriani Presbyteri relatione multa de Narſete ſuo fabulatur hoc loco indigna. In iis notandum, quod ad exitum memorati Subchalmarani cœnobio Simeonis præfecti ſpectat: hic enim à Jaale quodam Arabe latrone Hamrani filio ex Taimla Adjabenæ pago oriundo, qui cœnobia Jobi, Neſtorii, & Marganæ everterat, cæſus fuiſſe dicitur. Præterea apud Senam urbem præter memora-

moratum Simeonis cœnobium laudatur alterum, quod ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܓܘܡܫ *monaſterium Beth-Gomes* appellant. Denique Narſes perhibetur in urbe Sena obiiſſe, in eaque eccleſia cum epiſcopis præceſſoribus ſuis ſepultus fuiſſe.

Cap. 17. *Hiſtoria Abbatis Joſephi*. ܬܫܥܝܬܐ ܕܪܒܢ ܝܘܣܦ ܚܙܝܐ.

Hic ex Beth-Meſainane ܒܝܬ ܡܫܝܢܢܐ regionis Garmæorum pago ad Zabam minorem amnem ſito genus duxit, & in cœnobio Beth-Abenſi monaſticum inſtitutum amplexus, ibidem obiit, in communi cœmeterio apud Oratorium conditus. Eum porrò Thomas ſe vidiſſe teſtatur eoque illum anno deceſſiſſe, quo ipſe in illud cœnobium intravit. Nonnulla verò de eodem narrat ex relatione Hachimæ epiſcopi Gauchenſis ܕܚܟܝܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܓܘܟܝ.

LIBER VI. *Hiſtoria Cypriani & Gabrielis Abbatum cœnobii Birthæ pagi in regione Margenſi*. ܡܐܡܪܐ ܫܬܝܬܝܐ. ܬܫܥܝܬܐ ܕܪܒܢ ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܘܓܒܪܐܝܠ ܕܒܢܘ ܕܝܪܐ ܕܒܝܪܬܐ ܒܡܪܓܐ.

Hiſtoria Cypriani Abbatis. ܬܫܥܝܬܐ ܕܪܒܢ ܩܘܦܪܝܢܘܣ.

Cap. 1. *Prologus ejuſdem hiſtoriæ*. ܫܘܪܝܐ ܕܝܠܗ ܕܬܫܥܝܬܐ.

Hic Thomas monaſteria enumerat in ditione Margenſi à diverſis monachis olim condita. Quæ ſequuntur, libentiſſimè exſcribo: nam, ut ex poſtrema pericope intelliges, quæ hic leguntur, ad Neſtorianos minimè pertinent, ſed excerpta certiſſimè ſunt ex aliqua eccleſiaſtica hiſtoria de iis, quæ Ariana perſecutione graſſante in Oriente acciderunt. Margenſis ergo textum accipe.

ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܥܠ ܕܝܪܐ ܕܒܪܝܫܝܬܐ [illegible]

[illegible]

[illegible]

Dicam autem de ſacro cœnobio Riſciæ. In hoc cœnobio, ſicut ab hiſtoriographis temporum ac regum proditum eſt, ſeptem Epiſcopi ab initio habitarunt: monachis ſequiori etiam ætate frequentiſſimum fuit. Huic accedit alterum cœnobium ſancti Ephræmi monachi in valle fluvii in eo loco ſitum, quem Amika, ideſt Profundum appellant, in ſpelunca duplici, ubi prædictus Ephræmus per totam vitam procul ab omni hominum conſortio habitavit. Beatus itidem Ananjeſus, illuſtris ille ac celeberrimus, monaſterium condidit ſuprà Chataram. Item cœnobium ſancti Aitallahæ ſuprà pagum Laghes, qui in anguſta fovea vitam tranſegit. His accenſendus quoque beatus Jeſurochmes, cujus nomini ob famam ipſius pietatis & ſanctimoniæ nuncupatum fuit cœnobium Bethmæ, ideſt, Terebinthi: nec non beatus Habiſâ (incluſus) *cujus tuguriolum apud Haneſum pagum ſpectatur: arca verò reliquiarum ipſius ſanctorumque ejuſdem ſociorum hac noſtra ætate piorum hominum opera reperta eſt. Et verò illuc ingreſſus merito miraberis cruces in duriſſimo ſilice ſculptas intra ſpeluncam magnificè concameratam in teſtimonium ſanctimoniæ illorum monachorum: ubi videre eſt in tabulis, ſingulorum arculas operientibus, parva foramina propter ſuavem odorem ex eorum lipſanis ſpirantem. Atque in hunc cenſum venit etiam ædes ſancti mar Adæi, monaſterium Ramæ nuncupata: cujus viri erga ſolitariam vitam amorem ædi-*

culæ

culæ ejus anguſtia teſtatur ..... *Iſtorum porrò anachoritarum agmen ſequuti ſunt etiam S. Gregorius, cujus monaſterium apud Barbelium pagum aſſurgit: & beatus mar Iſaac aſceta, qui in territorio Harbi pagi habitavit, vitam ducens ab omnibus rebus ſub aſpectum cadentibus remotiſſimam: & beatus mar Joannes, qui in loco Nirba Barzi dicto in ſpelunca velut in ſepulcro vixit, & ſigna atque prodigia inſtar Apoſtolorum patravit, Kuphæ pagi incolis ad Chriſti fidem adductis, ut infrà dicam. Beatus etiam mar Aba; qui apud pagum Zotum, alio nomine Beth-Soti, in cujuſdam rupis cacumine in Riſcia exteriore ædem conſtruxit, ubi in ſenectute bona & converſatione ſecularium curarum experte vitam traduxit. Beatus etiam mar Abrahamus, cujus ſacrorum membrorum cineres uſque in præſentem diem mira operantur: & ſanctus mar Acha hoc quoque inſtitutum amplexus eſt, qui in parva ſpelunca in Nirba apud Zabam monaſticæ vitæ certamen abſolvit, factuſque eſt omnibus circumjacentibus locis fons beneficiorum. Iſti, ſicut veteres Scriptores tradunt, Epiſcopi fuere & monachi: atque eo tempore, quo Arianæ hæreſis incendio Oriens conflagrabat, Valente aliiſque ejuſdem impietatis ſociis imperantibus, & orthodoxos ipſorum dogmatibus reſiſtentes acerbiſſimè vexantibus, ſæviſſimam perſecutionem declinantes & profanum Græcorum conſortium fugientes, ad iſtas Orientis oras venerunt, atque procul à patria & cognatione ſua in terra aliena inter ærumnas & incommoda vivere decreverunt*. De Acha, & Joanne fusè Amrus in vita S. Barbaſemini epiſcopi Seleuciæ & martyris, ubi eos ſcribit S. Eugenii diſcipulos fuiſſe, & ex Ægypto in Aſſyriam unàcum aliis pluribus ſociis veniſſe.

Cap. 2. *De genere beati Cypriani, deque in ſchola ſtudio, & profectione in urbem Hieruſalem.* ܥܠ ܫܪܒܬܗ ܕܛܘܒܢܐ ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܘܥܠ ܝܘܠܦܢܗ ܕܒܐܣܟܘܠܐ ܘܡܦܩܬܗ ܠܐܘܪܫܠܡ. Natus eſt in Magorum vico ܒܩܪܝܬܐ ܕܡܓܘܫܐ oppidi Birthæ in regione Margenſi: literis verò operam dedit in Schola Macabtæ pagi ܕܡܩܒܬܐ ܩܪܝܬܐ emenſo autem ſtudiorum curriculo Hieroſolymitanam peregrinationem ſuſcepit: inde in montem Sinai ſe contulit, deinde Alexandriam, & deſertum Ægypti ad viſenda S. Antonii, Pachomii, Macarii aliorumque Patrum monaſteria, ubi in quodam cœnobio religioſam vitam aliquandiu egit.

Cap. 3. *De profectione Cypriani ex deſerto in inſulam Javan.* ܥܠ ܡܦܩܬܗ ܕܡܢ ܡܕܒܪܐ ܕܡܨܪܝܢ ܠܓܙܪܬܐ ܕܝܘܢ.

Relicto Ægypti cœnobio, in inſulam quandam navigavit, quam Javan appellant: ibique ab omni hominum conſortio remotus, per annos quadraginta conſedit.

Cap. 4. *De adventu Rabban Cypriani in regionem hanc Margæ: & quomodo hìc agnitus fuit.* ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܪܒܢ ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ ܕܡܪܓܐ: ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܝܕܥ ܬܡܢ ܗܘܐ.

Ex Javan inſula in regionem Margæ regreſſus, quum Magorum vicum, in quo natus fuerat, deſolatum vidiſſet, in ſilvam quandam ſe recepit: ubi aliquandiù delituit, donec à quibuſdam venatoribus caſu deprehenſus, ab incolis pagi Nirem, ab epiſcopo illius regionis & ab univerſis Scholæ Sauræ ܕܣܘܪܐ doctoribus & audi-

auditoribus rogatus fuit, ut cœnobium ibi conderet,

Cap. 5. *Quod Cyprianus hoc ſacrum cœnobium* Birthæ *exſtruxit,* ܥܠ ܒܢܝܢܗ ܕܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ ܕܗ̇ܘ ܛܘܒܢܐ.

Eo autem exſtructo, quinquaginta monachis, qui illuc convenerant, per annos viginti præfuit,

Cap. 6. *Geſta Gypriani in monaſterio Birthæ.* Ubi à Thoma hæc loca memorantur, ex quibus ad illum Monachos confluxiſſe refert: *Marga*, ſcilicet, *Beth-Bagas*, *Birtha*, *Beth-Kadiſa*, *Sian*, *Beth-Talai*, *Samrach*, *Gherin*, *Saura*, *Barbele*, *Nahar-maſi* (hoc eſt, fluvius Maſius) & *Beth-Maruth*. ܡܪܓܐ. ܒܝܬ ܒܓܫ. ܒܝܪܬܐ. ܒܝܬ ܩܕܝܫܐ. ܨܝܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܒܝܬ ܬܠܝܐ. ܫܡܪܟ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܓܘܪܝܢ ܕܒܪܒܠܝ. ܢܗܪܐ ܕܒܠܫܢܢ ܡܣܝܢ ܡܬܩܪܐ. ܕܗܘ ܡܣܝܢ. ܒܝܬ ܡܪܘܬܐ ܡܕܝܢܬܐ.

Cap. 7. *De obitu Cypriani.* ܥܠ ܫܘܢܝܗ ܕܩܘܦܪܝܢܘܣ:

Expleto vigeſimo, ex quo cœnobium in Birtha condiderat anno, ibidem deceſſit ſepultuſque fuit. Eum autem Presbyterum fuiſſe colligitur ex hac nota ad calcem ipſius hiſtoriæ appoſita: ܫܠܡܬ ܬܫܥܝܬܗ ܕܩܘܦܪܝܢܘܣ ܩܫܝܫܐ ܘܝܚܝܕܝܐ ܫܬܐܣܢܗ ܕܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܦܪܘܐܣܛܝܐ ܕܒܝܪܬܐ.

Explicit hiſtoria Cypriani Presbyteri & monachi, fundatoris ſacri cœnobii in ſuburbio Birthæ.

Hiſtoria Gabrielis Abbatis cœnobii ejuſdem Cypriani.

ܬܫܥܝܬܐ ܕܓܒܪܐܝܠ ܪܝܫ ܥܘܡܪܐ ܕܝܠܗ ܕܩܘܦܪܝܢܘܣ.

Cap. 1. *Prologus auctoris.* ܡܩܕܡܘܬܐ ܕܡܟܬܒܢܐ.

Aſſerit ſe Gabrielis ejuſque fratris Pauli geſta ab iis accepiſſe, qui ipſos viderant.

Cap. 2. *De genere Gabrielis ejuſque fratris Pauli.* ܕܡܢ ܐܝܢܐ ܐܬܪܐ ܗܘܘ ܓܒܪܐܝܠ ܘܦܘܠܘܣ ܐܚܘܗܝ ܕܠܘܬ ܗܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܕܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܘ.

Nati in Luz pago regionis Garmæorum, inde in Sauram Birthenſis ditionis locum unàcum matre poſt patris obitum profecti, in Schola ejuſdem loci per annos quindecim ſtudiis vacarunt.

Cap. 3. *Quod Gabriel & Paulus monaſticam vitam amplexi ſunt in cœnobio Rabban Cypriani,* ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܬܗܘܢ ܕܓܒܪܐܝܠ ܘܦܘܠܘܣ ܒܥܘܡܪܐ ܕܪܒܢ ܩܘܦܪܝܢܘܣ.

Hic notanda monachorum ejus gentis ac temporis diſciplina, Quum enim in monaſterium quis admiſſus fuiſſet, triennio primum cœnobiticam ſeù communem vitam agere debebat, tùm verò ei cella tradebatur, interdicto quovis hominum conſortio. ܟܕ ܕܒܗ ܫܘܡܠܝܐ ܕܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܬܕܒܪܘ ܒܐܚܘܬܐ: ܒܬܪܟܢ ܩܠܝܬܐ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܘܫܘܕܥܝܢ ܒܗ ܬܫܡܫܬܐ ... ܘܟܕ ܫܠܡܘ ܠܡܠܟܘܬܐ ܘܫܘܕܥܝܢ ܗܘܐ ܘܥܠܝܗܘܢ ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܬܘܬܦ ܗܘܐ ܒܡܕܡ ܕܫܪܝܪܘܬܐ: ܢܦܩܘ ܗܘܘ ܠܥܒܕܐ

[illegible]

Poſtquam ſeniorum conſenſum poſtulaſſent, atque fratrum collegio annumerati fuiſſent, triennium in cœnobio ſumma cum obedientia impleverunt … Eo autem vitæ cœnobiticæ labore expleto, ſine quo nemo ad perfectionem anachoriticæ converſationis pervenire poteſt, cellis incluſi ſolitariam vitam agere cœperunt.

Cap. 4. *Quod Gabriel anachoriticæ vitæ ſtudio in regionem Cardoam abiit, deinde huc*, hoc eſt, in cœnobium Cypriani, *rediit*. [illegible]

Cap. 5. *De beato Mar Joanne, deque ejus conventu in cœnobio Barzi.* [illegible] Quo tempore Valens Imperator in Catholicos deſæviebat, Joannem hunc Epiſcopum cum ſex aliis declinandæ perſecutionis cauſa, in locum, quem Nirbam Barzi appellant, veniſſe teſtatur Thomas, ibique cœnobium exſtruxiſſe, vicinoſque Kuphæ pagi incolas ex Magorum ſecta ad Chriſtianam religionem adduxiſſe. [illegible]

[illegible]

Hoc in loco, (inquit) *fama eſt, vixiſſe Barzum quendam, qui iſtud cacumen montis communivit, atque foſſas ſeu puteos ingentes ad aquam excipiendam continendamque fodit: ſpeluncas præterea adjecit in duriſſimo ſaxo excavatas: unde loco nomen adhæſit, dictuſque fuit Barzi Nirba ſeu mons à To-*

 par-

parcha, qui primus propugnaculum illud conſtruxit. Ad hunc itaque montem unàcum ſociis ex Romanæ ditionis terris beatus Mar Joannes Metropolita venit comes & collega illorum ſeptem Epiſcoporum, qui in ſacro cœnobio Riſciæ toto vitæ ſpatio ſimul habitarunt. Sanctus verò Mar Joannes monachorum conventum eo in loco inſtituit. Ipſe verò quum in ſepulcrum ſe abdidiſſet, nec lucem vidit unquam, nec homines eſt alloquutus, niſi ſemel ad ſummum, aut in ſuſceptione ſacrorum myſteriorum. Eos porrò univerſos viros fuiſſe perfectos & divinos teſtatur ſpelunca, in qua corpora eorum jacent, quorum nomina in libro vitæ deſcripta ſunt: eademque legere eſt ipſorum urnis inſcripta, etſi quædam temporum injuria obliterata prorſus exciderint ..... Idem porrò ſanctus Mar Joannes oppidi Kuphæ incolas ad Chriſtianam fidem traduxit: nec enim eatenus Chriſtianam diſciplinam ſuſceperant, ſed fatui & ebrii ſaxa & arbores colebant. Hunc in modum Kuphitas ad ſanctum lavacrum adduxit, atque ad fruendum propitiatoriis myſteriis invitavit: dirutoque Pyreo, ſeu Ignis delubro, hanc quam ſpectamus Eccleſiam ædificavit: præceptorem inſuper conduxit, ſcholamque intra oppidum condidit.

Cap. 6. *De adventu Gabrielis in cœnobium Nirbæ Barzi, cui & præfectus fuit: deque obitu Pauli ejus fratris.* ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܓܒܪܐܝܠ ܠܕܝܪܐ ܕܢܝܪܒܐ ܕܒܪܙܝ ܘܥܠ ܕܪܝܫܢܘܬܐ ܕܥܒܕ. ܘܥܠ ܫܘܢܝܗ ܕܦܘܠܘܣ ܐܚܘܗܝ. Quum Gabriel ex Cardoa ſolitudine in illud cœnobium veniſſet, quadraginta monachos ibi eum reperiſſe affirmat Thomas, à quibus in præfectum electus fuit: ſubditque, à Malbado quodam apud Sauram monaſterium conſtructum fuiſſe, quod paulò poſt corruit: Paulum verò Gabrielis fratrem cœnobio Cypriani præfuiſſe.

Cap. 7. *Quod Gabriel cœnobio Cypriani* poſt Pauli fratris obitum *præfectus fuit.* ܥܠ ܕܪܝܫܢܘܬܐ ܕܥܒܕ ܠܕܝܪܐ ܕܩܘܦܪܝܢܘܣ.

Cap. 8. *De monachis religioſiſque viris, qui Gabrielis tempore in diverſis locis habitabant.* ܘܥܠ ܝܚܝܕܝܐ ܘܐܢܫܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܫܬܟܚܝܢ ܗܘܘ ܒܕܘܟ ܕܘܟ ܒܙܒܢܘܗܝ ܕܓܒܪܐܝܠ. Hi à Thoma laudantur. In cœnobio Beth-Abe Abbas Domitius. In cœnobio Rabban Baritæ Jeſuſabranus Bar-Mami, qui poſtmodum Niniyes Epiſcopus factus, eccleſiam illius cœnobii inſtauravit, quemadmodum & Paulus cœnobium Birthæ exornaverat. In Nirba Beth-Gazæ Comana & Maanes. In Nirba Saphi ܕܨܦܝ Phetion anachorita, cujus cadaver in pagum Riſciam ܪܝܫܥܐ translatum fuit. In monte Janan ܝܢܢ Abibus & Jacobus fratres. In cœnobio Kokæ ܕܒܝܬ ܩܘܩܐ Abbas Sabarjeſus cognomento Caphipha ܟܦܝܦܐ hoc eſt, gibbus, & Abbas Ebedjeſus Cartuæus ܩܪܕܘܝܐ, & Abbas Gabriel. In monte Zainæo ܙܝܢܐ Abbas Ammonius. Metropolitæ autem Arbelæ Acha, & Maranames & Jeſujabus, quorum conſuetudine idem Gabriel eſt potitus. Epiſcopus Hadathæ Salomon, de quo multa hic garrit Thomas. In Sede regionis Sigaræ ܕܫܝܓܪ Subchalmaranus, qui ordinatus fuit in magna Niſibis eccleſia, & ex Balada in Bagdadum urbem profectus eſt, ut à Patriarcha perficeretur. In regione Honitæ Maruaes ܡܪܘܥܗ monachus. Epiſcopus Seleuciæ Jeſuzacha ex regione Aramæorum. In cœnobio

nobio Aphnimarani Abbas [illegible] Bardaira. In cœnobio Barturæ Abbas Marcus. Ananjeſus [illegible] cœnobii apud Hadatham urbem conditor. Simeon denique Epiſcopus Beth-Bagas, qui Eccleſiam Salmathæ pagi ædificavit.

Cap. 9. In hoc & ſequenti capite nihil obſervatu dignum occurrit, præter hæc ditionis Margenſis pagorum nomina: *Jazdinbad*, *Tela*, *Beth-Kavaz ad Zabam majorem*, *Nirem*, *Chatara ad fluvium Hazar*, *Amulchir* & *Beth-Timai*. [illegible]

Præterea quum Thomas *Jejunii Apoſtolorum* meminiſſet, ſubdit Cyprem [illegible] Sabarjeſu filium monachum, Birthæ cœnobio præfectum fuiſſe.

Cap. 11. *De obitu Rabban Gabrielis*. [illegible] Ejus cadaver ad auſtrum Martyrii conditum fuit apud Cyprianum ejus in præfectura cœnobii Birthenſis præceſſorem. Subdit amanuenſis, Gabrielem Presbyterum fuiſſe.

Hæc ſummatim in gratiam antiquitatis eccleſiaſticæ ſtudioſorum excerpta ſunt ex monaſtica Thomæ hiſtoria, in qua ab Auctore laudantur aſcetica opera, epiſtolæ, & tractatus *Antonii magni*, *Macarii*, *Marci*, *Eſaiæ*, *Ammon ex monacho Epiſcopi*, *Evagrii*, *Nili*, *Baſilii magni*, *Dionyſii de cœleſti & eccleſiaſtica Hierarchia*, *Palladii in hiſtoria quam Lauſiacam appellant*, & *Xyſti*, quem Thomas ex communi recentiorum Orientalium errore *Epiſcopum* vocat.

CAPUT XXIV.

Joannes Meſve.

JOANNES [1] cognomento ماسويه *Maſvæus*, vulgò *Meſve*, hoc eſt, *Moſes*, patre Georgio [2] Meſue, matre Reſala Sclava natus eſt vergente octavo Chriſti ſæculo in villa apud Niniven urbem, quam خوز *Chuzam* appellant. Inde Bagdadum urbem ſtudiorum cauſa petiit ſub Timotheo Neſtorianorum Patriarcha, à quo Clericus fieri volebat, ut Joannes Leo [3] Africanus in vita ejuſdem ſcribit in hæc

I. Joannes Meſve Neſtorianus medicus. 1

2

3

NOTÆ.

1 *Joannes Maſuæus, vulgò Meſue*. Leo Africanus in vita ejuſdem apud Hottingerum in Bibliothecario Quadripartito p. 249. *Nota, inquit, quod Joanna nomen eſt Hebræum: Joannes ſcilicet dicitur apud Latinos: & Meſuah, qui dicitur Moſes ſecundùm regulam diminutivorum Chaldæorum* Hæc ille. Sed *Joanna* Arabicum eſt ex Hebræo *Johanan* formatum, & *Meſuah* Arabum Perſarumque diminutivum, qui ex موسى *Muſa* faciunt موسويه *Muſavaih*, & ماسويه *Maſuaih*, unde corruptum *Meſue*. Fallitur ergo Hottingerus loc. cit. quum ait: *Puto Meſuah eſſe Meſchichojo, ut Chriſtianus ſignificetur: amant enim Syri ejuſmodi agnomina* Nam Syri Arabeſque longè diverſis elementis *Chriſtianum*, & *Moſen* ſeu *Meſue* ſcribunt, ut peritus utriuſque linguæ novit.

2 *Patre Georgio Meſue, matre Reſala Sclava*. Ita de ſeipſo Joannes teſtatur apud Abulpharagium in hiſtor. Dynaſt. pag. 168. ابوه ماسويه الخوزى وامه رسالة الصقالبية *patrem ſuum Maſuæum Chuzitam appellans, matrem verò Reſalam Sclavam*, eamque pretio redemptam, ex mancipio uxorem Maſuæi fuiſſe. Maſuæo autem Georgii nomen fuiſſe, ſcribit Amrus in vita Joſue Bar Nun Neſtorianorum Patriarchæ.

3 *Leo Africanus*. Titulum vitæ Joannis Meſue apud Hottingerum in Biblioth. Quadrip. pag. 246. hunc facit: *De Meſuach Chalipha medico*: quem locum Hottingerus ita emendat: *Vitioſa eſt inſcriptio, pro Meſua medicus ſub Chalipha Raſchido*. Sed ſimplicius ſic emendaverim, *De Meſua Chaliphæ medico*.

hæc verba. *Exivit de patria ſua ad civitatem Bagdad, ut inveniret eorum* (hoc eſt, Neſtorianorum) *Patriarcham, ab eoque volebat fieri Clericus. Quum igitur introiret civitatem prædictam, videbatur ſibi novum inveniſſe mundum, quum multos Chriſticolas Muhamedanoſque liberalibus artibus operam dantes animadverteret. Qui tunc decrevit ſtudii gratia ibi conſiſtere: cognoſcebat enim, vile eſſe in propria morari patria ob ſuæ gentis ſimplicitatem: ideoque illic moratus eſt, brevi tempore addiſcens quicquid floruit in Medicina, Philoſophia, & Aſtrologia.*

II. Diſcipulus Joſue Bar Nun, ſub Timotheo Patriarcha claruit.

Bagdadi præceptorem habuit Joſue Bar Nun, qui Timotheum Patriarcham excepit, ut Amrus teſtatur in vita ejuſdem Joſue: ubi quum hunc narraſſet in cœnobio Abrahæ monaſticum inſtitutum profeſſum fuiſſe, ſubjungit: ثم وقع بينه وبين قوم من العمر فخرج عنه وعاد الى بغداد واقام في منزل جيورجيس المسمى ماسويه شهورا يعلم ابنه يوحنا. *Mox orta ipſum* (Joſue) *inter & nonnullos cœnobitas rixa, inde receſſit, Bagdadum petens, ibique in domo Georgii cognomento Meſue aliquot menſes egit, Joannem ejus filium docens.*

III. Raſcido, Mamoni aliiſque Chaliphis acceptus.

Sub Joſue aliiſque magiſtris quantum Joannes in reliquis ſcientiis, ſed præſertim in medicina profecerit, ex eo colligitur, quod idem Leo Africanus refert; Mamonem ſcilicet Raſcidi Chaliphæ filium præ cæteris præſtantibus viris, qui Græcè, Perſicè, Chaldaicè, & Arabicè noverant, Joannem unum tamquam linguis ſcientiiſque omnibus abundè inſtructum elegiſſe, ſecumque in Choraſanam provinciam, cujus regimen à patre ſuſceperat, cum loco præceptoris prærogativa duxiſſe.

IV. Medicos, & philoſophicos libros ex linguis Græca, Chaldaica, & Perſica in Arabicam, juſſu Mamonis, tranſtulit.

Raſcido Chalipha anno Hegiræ 193. die 3. Gemadi poſterioris defuncto, quum Aminus filius natu major regnum uſque ad annum Hegiræ 198. tenuiſſet, Mamonem ex Choraſana evocatum optimates Amino interfecto ſubrogarunt. *Ille verò* (ut verbis utar Leonis Africani) *deſiderio immortali deſiderabat intelligere antiquorum ſcientia. quoniam tunc nulla erat ſcientia Arabicè deſcripta: adeoque dictus Mamon congregavit ingentem numerum Doctorum diverſarum linguarum, & interrogavit Auctorum nomina atque librorum, quæ ſcripta fuerunt in nobilibus lingua Græca, Perſica, Chaldaica, atque Ægyptia, adeoque multa conſona nominata ſunt volumina. Miſit tunc multos ex familiaribus ſuis in Syriam, Armeniam, atque Ægyptum, ut illos emerent libros, de quibus ſarcinas infinitas & tulerunt, & conduxerunt. Tunc ſegregati ſunt boni & utiles, ſicut in Medicina, in Phyſica, in Aſtronomia, in Coſmographia, & Chronica deſcriptis; & poſuit ſuprà traductionem linguæ Græcæ Joannem filium Meſuah prædictum: quoniam in illo tempore Chriſticolæ Græcis ſtudebant literis. Poſuit etiam ſuprà traductionem Græcam alios quamplures ſub eodem Joanne, & ſupra linguam Perſicam Mahan, dictumque Meſuah: qui traduxerunt librum Galeni in medicina; poſtea omnia opera Ariſtotelis Arabicè traduxerunt, multis etiam aliis magiſtris auxiliantibus. At dictum fuit Mamoni: quare confidis hoc opus uni Chriſtiano? Reſpondit Mamon: ſi quidem committo ei gubernationem corporis mei, ubi inhabitat ſpiritus & anima; quomodo ei non confidam aliquorum ad aliquos verba, in eo maximè, quod neque ad noſtram, neque ad ſuam pertinet fidem?* Hæc Leo Africanus.

V. Id factum ſub Raſcido Mamonis patre Abulpharagius ſcribit.

Eadem de Mamone tradunt reliqui Scriptores, qui ſub eo literas potiſſimùm floruiſſe teſtantur, ut obſervat Hottingerus Hiſt. Eccleſ. ſæculo 9. pag. 645. 654. & Analect. pag. 248. Quamobrem Abulpharagium hallucinatum fuiſſe puto, quum in hiſtor. Dynaſt. pag. 153. Raſcido Mamonis patri id factum tribuit, inquiens: *Joannes filius Maſuaihi, hoc eſt, Meſue, cui commiſit Raſcidus*

in-

interpretandos libros medicos antiquos.

VI. Ex eodem Abulpharagio Joannis ſtudia, & doctrina.

Pergit idem Abulpharagius loc. cit. de Joannis ætate, ſtudiis, doctrinaque diſſerens. *Raſcido*, inquit, *ejuſque ſucceſſoribus inſervivit uſque ad tempora Motüaccheli* (qui Saracenis imperavit ab anno Hegiræ 232. ad annum 247.) *magnus habitus fuit Bagdadi ſummæque auctoritatis. Libros compoſuit elegantes. Scholam inſtituit diſceptandi gratia, in qua de omni ſcientiarum antiquarum genere, optimè eas explicans, diſſeruit. Prælegebat etiam, & ad ipſum congregati ſunt diſcipuli quàm plurimi*. Et infrà pag. 166. quum Salmavæum سلمويه Motaſemi Chaliphæ medicum anno Hegiræ 225. obiiſſe ſcripſiſſet, ejus locum apud eundem Motaſemum à Joanne occupatum fuiſſe ſubjungit. Demùm æquales eidem Joanni laudat Gabrielem Bochtjeſu filium, Joannem Ebn Batrik, Sahelum Saporis filium, Iſam Hachimi, & Zachariam Tiphurenſem. Vide pag. 153. 154. 159. 163. 164. 167. 168. 172.

VII. Ejuſdem obitus.

Obiit ætatis ſuæ anno octogeſimo, ut Leo Africanus loc. cit. ſcribit, quum juſſiſſet corpus ſuum in villa, in qua natus fuerat, ſepeliri: idque ſub Motuacchelo Chalipha circa annum Hegiræ 241. Chriſti 855. ut ex Abulpharagio ſuprà notatum eſt. Amrus in vitis Patriarcharum Neſtorianorum affirmat, Joannem Meſue unàcum Bochtjeſu Gabrielis filio, & Iſraele Tiphurenſi anno Hegiræ 238. Græcorum 1163. Chriſti 852. adhuc in vivis fuiſſe, quum Theodoſius ex Metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham electus fuit: triennio autem poſtquam idem Theodoſius Sergii cujuſdam medici ſuggeſtione in carcerem juſſu Motüaccheli Chaliphæ detruſus fuiſſet, obiiſſe, ejuſque funus ab eodem Theodoſio Patriarcha, quem Motuacchelus ab exilio ejus rei gratia revocaverat, ſolemni pompa curatum fuiſſe. وعمل سرجيس مطران نصيبين على اطلاق ثاداسيوس . واتفق موت يوحنا بن ماسويه وكان عزيز عليه اى على المتوكل وعلى اصحابه فامر بتجبيله واكرامه فى تجنيزه . واعلمه ان الجاثليق والقسان والشايين يقوموا بالصلوة مطرودون من سرمن راى . فامر بردّهم واطلاق الجاثليق ولا يمامون بعة الخروج من المدينه وجرى موت يوحنا على اتمّ وقار . *Sergius Niſibis Metropolita operam ſuam* apud Motuacchelum *adhibuit, ut Theodoſius è carcere dimitteretur. Accidit interea, ut Joannes filius Meſue, qui Motuacchelo ipſi ejuſque domeſticis charus erat, diem obiret. Præcepit itaque Motuacchelus, ut ſolemnes ei exequiæ celebrarentur. Cui Sergius; at Catholicus, inquit, & Presbyteri, quique funus curare debent, ex urbe Sarmanraja ejecti ſunt. Tùm Motüacchelus eos quidem Sarmanrajam revocari juſſit; Catholicum verò liberum dimitti, modo ex urbe pedem non efferrent. Atque ita Joannis funus ſolemni pompa celebratum fuit*: nimirùm anno circiter Chriſti 854. Nam Theodoſius, Amro teſte, ſedem iniit anno 852. quumque annos tres cum dimidio in cuſtodia egiſſet, obiit anno 857. poſtquam ſediſſet annos 5. menſes 3. dies 14.

VIII. Hottingeri, & Konigii hallucinatio.

Hinc vulgaris opinio rejicitur, quam de anno obitus Joannis Meſue ex Leone Africano hauſere recentiores, ut Hottingerus in Bibliothec. Quadripart. pag. 249. & Georgius Matthias Konigius in Biblioth. vet. & nova: qui affirmant ipſum *anno Hegiræ* 204. *Chriſti* 826. deceſſiſſe. Nam primo annus Hegiræ 204. non in annum Chriſti 826. cadit, ſed in annum 819. adeoque hallucinatur Hottingerus, quum ea Leonis Africani verba, *Teſtamentum verò anno ducenteſimo quarto de Elhegira* (*hoc eſt, ſecundùm milleſimum*) *Maumedanorum*, ita corrigit, *error eſt: cadit enim annus Hegiræ* 204. *in Chriſti annum* 826. Deinde Leo Africanus de Joannis teſtamento, non de obitu loquitur. Demum in Arabico textu, ex quo Leo Africanus ſuum exemplar anno Chriſti 1527. deſcripſit, non annum Hegiræ *ducenteſimum*

quar-

quartum, ſed *ducenteſimum quadrageſimum* poſitum fuiſſe valde ſuſpicor: annus autem 240. inchoatus fuit die 1. Junii, anno Chriſti 854. quo Joannem Meſue obiiſſe ex certis ſcriptorum documentis ſuprà oſtendi.

IX. Duo alii Meſuei.

Alius Meſue apud Amrum laudatur in vita Babæi circa annum Chriſti 550. de quo ſuprà dixi p.428. Tertium memorat Leo Africanus apud Hottingerum pag. 261. quem refert in civitate Maridin, ſeù Marde natum, religione Jacobitam fuiſſe, *operaque compoſuiſſe utiliſſima in rebus potabilibus: alium quoque librum de componendis medicinis, ſyrupis videlicet, unguentis, emplaſtris, & de ſimilibus*: in Ægypto demùm obiiſſe anno ætatis circiter nonageſimo, Hegiræ quadringenteſimo ſexto, Chriſti 1028.

X. Quartus Meſue Damaſcenus, cujus opera tùm manuſcripta, tùm edita indicantur.

Exſtat in Biblioth. Vatic. Cod. mss. Lat. 2440. 2441. & 4460. opus medicum, inſcriptum, *Joannis Meſue de conſolatione medicinarum ſimplicium & ſolutivarum*. Et Cod. 2448. *Additiones ex ejuſdem libro*. Prodiere Jacobo Sylvio medico interprete *Joannis Meſue Damaſceni de re medica libri tres*, Lugduni apud Joannem Tornæſium & Gulielmum Gazejum 1548. 8. Utrobique auctor appellatur *Joannes filius Meſuæ, filii Hamech, filii Hely, filii Abdela Regis Damaſci*. Ejuſdem *Receptarium Antidotarii* publicarunt Angelus Palea Juvenatienſis, & Bartholomæus Urbevetanus, Ordinis Minorum Obſervantiæ, Provinciæ Romanæ, præmiſſa *in Antidotarium ipſum cenſura*, Lugduni apud Joannem Frullonium 1550. 8. Idque opus quum Joannes Manardus, Leonardus Fuchſius aliique neoterici medici reprehendiſſent, Apologiam pro Joanne Meſue Guilhelmus Puteanus Blangiacus medicus civiſque Gratianopolitanus conſcripſit, cui titulum fecit, *Defenſio Meſue contra Manardum & Fuchſium*, Lugduni apud Germanum Roſe 1537. 8. De hoc Meſue ita præfatur Jacobus Sylvius. *Sunt qui Græcè putent ſcripſiſſe, quo tempore Godefredus Lotharingorum Rex Syriam, & in ea Damaſcum* (Damaſcenum enim Joannem Meſue ubique vocat) *& Hieruſalem expugnavit. Sunt qui ſub Hadriano Pontifice anno Chriſti milleſimo centeſimo quinquageſimo octavò floruiſſe contendunt. Alii Arabicè omnia [illegible] exiſtimant, quæ mihi ſenten[illegible]gis arridet, quum & verſio vet[illegible] olita quidem, ſed (ut conjectar[illegible] licet) [illegible]delis, voces Arabicas non pau[illegible] varit, non ſubſtituerit.*

XI. Joannes Meſue Damaſcenus ab Hottingero aliiſque cum Mardenſi Jacobita, & cum S. Joanne Damaſceno perperàm confunditur.

Hottingerus pag. 249. duos quidem diſtinguit Meſueos, [illegible]orem hunc, quem cum Damaſceno Joanne confundit; & ſeniorem, de quo ſuprà dictum eſt. *Atque hi* (de Meſue loquitur, quem obiiſſe affirmat anno Chriſti 826.) *dubio p[illegible] prior ille Meſue, de quo Andreas Bellunenſis: Duos enim & ille commemorat Meſueos: ſeniorem, cuju[illegible] tantùm Arabicè extant; & [illegible]eriorem noſtris notum, cujus libr[illegible] negat ſe apud Arabes invenire potuiſſe. Recentiores quidam eundem cum Damaſceno, aut ei contemporaneum [illegible] fuiſſe putarunt: quod utique à vero non abludit. Alii enim Damaſcenum collocant ſub anno Chriſti 740. alii 830. (longiſſimè recedit Trithemius, qui ponit anno Chriſti 390.) Meſue verò mortuus anno 826.* Hæc Hottingerus: nec meliora Konigius in Biblioth. *Meſue*, inquit, *Joannes Damaſcenus, fide Neſtorianus, profeſſione medicus, anno 1028. obiit, teſte Hottingero in Biblioth. Quadripar. pag. 261. Reliquit duos libros Arabicè ſcriptos. Prior continet canones univerſales: poſterior agit de ſimplicibus*. Sed uterque auctor plurimum hallucinatur. Nam primum Meſue ille prior, de quo Andreas Bellunenſis, a[illegible], quem poſteriorem & Dama[illegible] vocant, alius eſt: adeo [illegible] laborat Hottingerus, [illegible] utrumque contemporaneum [illegible]. Deinde Damaſcenus, cujus ætatem anno 740. vel 830. ponit, non is eſt, qui Joannes Meſue Damaſcenus audit, cujuſque opera ſub nomine Joannis

annis Meſve filii Hamech filii Heli filii Abdella regis Damaſci prodiere; ſed ſanctus Joannes, cognomento Manſur, Græcis Latiniſque notiſſimus ſcriptor, quem Trithemius immani anachroniſmo ad annum Chriſti 390. detrudit. Præterea Meſve Joannes, quem Konigius fide Neſtorianum anno Chriſti 1028. obiiſſe ſcribit, neque Damaſcenus fuit neque Neſtorianus, ſed Jacobita Mardæ natus & Cairi defunctus, ut ex ſuprà allatis Leonis Africani verbis palàm fit. Denique an Meſve ille Mardenſis, de quo Leo Africanus apud Hottingerum pag. 261. loquitur, Joannes etiam appellatus fuerit, mihi non conſtat: conſtat tamen Joannem filium Meſve filii Hamech filii Heli filii Abdella, tùm editorum tùm manuſcriptorum operum, quorum ſuprà facta eſt recenſio, auctorem, à tribus Meſveis differre: nimirùm à ſeniore Babæi Neſtorianorum Patriarchæ affine, qui anno Chriſti 500. vivebat; à Joanne Meſve item Neſtoriano, qui anno 854. obiit; & à Meſve Jacobita Mardenſi, qui anno 1028. defunctus eſt: &, ſi vera eſt operum illius inſcriptio, vel Melchitam illum fuiſſe, hoc eſt, Syrum Græci ritus, conjicio; vel potiùs Mahometanæ ſectæ cultorem, quum *filius Abdellæ regis Damaſci* dicatur: Damaſci enim poſt occupatam à primis Chaliphis Syriam, Mahometani, non Chriſtiani dominabantur.

CAPUT XXV.

Sabarjeſus Patriarcha.

I. Sabarjeſus Damaſcenus, Neſtorianorum Patriarcha.

SABARJESUS, cognomento Damaſcenus, Nuhadræ natus, Haranitarum primùm Epiſcopus, deinde Metropolita Damaſci, demùm poſt Georgii obitum Patriarcha Neſtorianorum renunciatus eſt anno Hegiræ, juxta Amrum, ducenteſimo decimo ſeptimo. Ejus geſta ex eodem Amro accipe. صبريشوع من اهل
بانهودرا اسامه برانيس مطران نصيبين اسقفا
على حران ونقله طيماثاوس الى مطرنة دمشق .
وكان عالما باخبار البيعة كتب من غير فهم
ولحمن خدمة المامون واعوانه وجماعة النصارى
الذين كانوا معه لما حصل بدمشق فى وقت
الغزو واعتقدوا فيه الجميل . وانفقت له الامور
واقيم سنة سبعة عشرة ومائتين ونزل الدير
الكبير وجدد ابنية دير مار فثيون وهذا كان
قديما فى ايام الفرس . ولما بنى المنصور مدينته
ونزلها الناس هدم صبريشوع تلك الابنية لاجل
من تغلب عليها ولم يتعرض للهيكل والمذبح
وجدد بنا بيت الاشهاد والاروقة ونصب اسكول
وجمع المتعلمين وكان على وعيسى ابنى داود
يقومان بامرهم واقام الجاثليق فيه ورسم ان يدفع
من دخله الى رهبان عمر مرمر وهو المعروف بعمر
صليبا وهم الناقلة من هذا الدير اربع دنانير فى
كل شهر وعمر الضياع وضيق على نفسه وتوفر
النفقة على الاكول والبيع وافتقاد الغربا ومات
ودفن فى دير الكليشوع وجثلقته اربع
سنين وعشرة

Sabarjeſum [1] *patria Nuhadrenſem Joannes Metropolita Niſibenus urbis Haran Epiſcopum inſtituit, Timotheus verò Damaſci Metropolitam: qui etſi in rebus eccleſiaſticis eſſet verſatus, ſublimioribus tamen ſcientiis omninò carebat. Quum autem Da-* 1

maſci

NOTA.

1. Sabarjeſum monaſticam vitam in cœnobio Abrahæ profeſſum fuiſſe teſtatur Amri interpolator.

maſci alluvio contigiſſet, Mamonis ejuſque aulæ atque inſervientium eidem Chriſtianorum gratiam, præſtita quantum potuit opera ſua, iniit, famamque ſibi apud omnes ea ex re comparavit. Communi igitur ſuffragio in
1 *Patriarcham* 1 *electus, conſecrationem accepit anno decimo ſeptimo ſuprà ducenteſimum. Inde ad magnum cœnobium profectus, monaſterii ſancti Phetionis ædes inſtauravit. (Antiquum hoc erat cœnobium Perſis regnantibus olim conditum.) Quum verò Manſores urbem ſuam excitaſſet, confluentibus illuc incolis & ſacras ædes occupare molientibus, Sabarjeſus illas diruere maluit: Sanctuarium tamen & Altare intacta reliquit; Martyrium autem, & porticus inſtauravit, Scholamque ædificavit, & Scholarium collegium inſtituit, cui Alim & Iſam Davidis filios præfecit ſuamque ibi ſedem fixit. Monachis præterea Sarſarenſis*
2 *cœnobii, Salibæ* 2 *nuncupati, quibus interpretandi munus commiſſum erat, ex ejuſdem Scholæ redditibus annua ſubſidia, quatuor ſcilicet denarios per ſingulos menſes, conſtituit. Pagos quoque ædificavit; ſibique parcus, pecuniam in Scholæ, eccleſiarum, peregrinorumque ſubſidium profudit. Mortuus* 3 *demùm, in cœnobio Caliljeſu*
3 *ſepultus fuit, quum per quadriennium & menſem ſediſſet.*

II. Ejus conſtitutio de ſcholis, ſtudiorumque methodo.

A Sobenſi in Nomocanone Par. 6. cap. 3. refertur ejus Conſtitutio de Scholis ſtudiorumque methodo, edita anno Hegiræ 220. qua Sabarjeſus ſe viſitaſſe ait Scholas regionis Aramæorum, Theodori, ſcilicet, Maris & Mahuzæ: necnon Scholas regionis Elamitarum, Meſenę, Perſidis & Choraſanæ. Verba Sabarjeſu hæc ſunt.

[illegible]

NOTÆ.

1 *In Patriarcham electus*, poſt Georgii obitum anno Hegiræ, ut vult Amri interpolator, ducenteſimo decimo ſeptimo, qui tamen in annum Græcorum 1143., non in annum 1146 (ut idem exiſtimat) confertur. Nam annus Hegiræ 217. cœptus fuit die 6. Februarii anni Chriſti 832. qui reſpondet anno Græcorum 1143. non 1146. Atqui Georgius, Sabarjeſu præceſſor, qui anno Hegiræ 210. Chriſti 825. electus fuerat, ex eodem Amri interpolatore ſediſſe dicitur annos dumtaxat quatuor: adeoque obiit anno Hegiræ 214. Chriſti 829. Vacavit itaque Sedes ex ejus ſententia annos tres.

2 *Salibæ* nuncupati. Erat id cœnobium monaſterio ſancti Phetionis contiguum, ut ex Amri interpolatore liquet.

3 *Mortuus*, anno Hegiræ 222. ineunte, ut ex Abrahami illius ſucceſſoris inauguratione liquet. Annus verò Hegiræ 222. inchoatus fuit die 14. Decembris anni Chriſti 836. adeoque Amri interpolator emendandus, qui Sabarjeſu obitum confert ad annum 2. Motaſemi Chaliphæ: hic enim regnum iniit anno Hegiræ 218. Chriſti 833. Græcorum 1144.

[illegible]

Anno Arabum vigeſimo ſuprà ducenteſimum quum Aramæorum terras perluſtrarem, omnia caſtella pagoſque doctis clericis indigere perſpexi, adeo ut in Schola quoque Mar Theodori, & in altera Mar Maris, atque in iſta Mahuzæ, præter aliquot ſenes, qui ex tanta doctorum hominum copia pauci remanſerant, ex junioribus nullum literatum reperire contigerit. Tyrones quippe iſtos neque diei canticum tenere comperi. Animadverti præterea ſeniores illos Scholæ magiſtros faſtidioſis diſcipulis inſtare coactos, ut lectiones, aut penſum ediſcerent, ea ferè importunitate, qua medici ægros ad abſynthium aut myrrham, aut ſocotorinam aloën exhauriendam urgere cogereque ſolent. Quare viſi mihi ſunt illi Scholares tantum à literis abhorrere, quantum ægrotus quiſque amariſſimi alicujus ſucci potionem faſtidire conſuevit. Illos nempe ad Scholam non doctrinæ amor, ſed ventris eſuries vocaverat. Quin & eundem ſtatum eſſe comperi regionis Elamitarum, atque Meſenæ, & Perſidis, & Choraſanæ. Quæ res me ſummo dolore affecit; videbarque mihi ſimilis homini, qui ex claro die in tenebricoſum quoddam ſpelæum intraſſet, verebarque, ne temporis proceſſu (neglectis nimirùm literarum ſtudiis) *atrior & luctuoſior nox eccleſiæ incumberet. Quamobrem Hymnorum diebus Dominicis per anni circulum canendorum ordinem compoſui, quem etiam in Patriarchio reliqui: ſcholæque magiſtrum inſuper admonui, ut deſcripta ex eo codice exemplaria Presbyteris locorum, aliiſque in Chriſtianorum domibus miniſtrantibus diſtribueret. Quoniam verò juxta antiquum morem poſtquam pueri Pſalmos legere didicerant, docebantur Pentateuchum, & Cathiſmata, poſtremò Prophetas juxta Scholarum ſtylum percurrere; quumque ad novi Teſtamenti lectionem progreſſi fuiſſent, ad opificium quodpiam addiſcendum dimittebantur: Ego Sabarjeſus Patriarcha mandatum canonicum conſtitui, ut in poſterum poſtquam pueri Pſalmos & Cantica officii legere didicerunt, Evangelium & Apoſtolum perlegant, tùm demum ex veteri Teſtamento ſibi addiſcenda ſeligant capitula, ſeu ſectiones lectionum Dominicis, Feſtis, & Commemorationibus aſſignatarum; quæ videlicet ex Bemate legi ſolent: hiſque abſolutis, ita demùm ad opificia pro libitu addiſcenda abire permittantur.*

Ex his colligitur I. luctuoſus literarum Syriacarum ſtatus ſub Sabarjeſu Patriarcha; anno ſcilicet Chriſti 834. Hegiræ 220. II. Compoſitus ab

ab eodem Sabarjeſu Hymnorum per anni circulum canendorum ordo. III. Antiqua, recenſque ab eodem inſtituta ſtudiorum in Scholis ratio. Sed de his alibi.

CAPUT XXVI.

Abraham Patriarcha.

I. Abraham Margenſis, Neſtorianorum Patriarcha.

SABARJESUM Patriarcham Abrahamus Margenſis excepit, cujus ab epiſtolis Thomam fuiſſe ſuprà dixi pag. 463. & 474. De hujus geſtis hæc Amrus.

ابراهيــــم من اهـــــل المـــــــرج وترهّب فى عمرباعابا وصار رئيسًا وجعل اسقفًا على الحديثة . ولعقله وتواصله ورحمته للضعفا اختاره اهل الحيرة والكشاكرة وسلمويه الطبيب واخوه ابراهيم صاحب بيت المال . واختار بختيشوع واهل الاهواز لمارابا مطران جنديسابور . واجابه الابا طاعة له لانه كان يكرمهم . وانحدروا لاسياميته . واخبر سلمويه المعتصم بالخبر فكتب الى الطاهرى صاحب بغداد برد مارابا واسيامية ابراهيم . فردّ من الطريق واسيم ابراهيم . ولطف سلمويه فى اصلاح ما بين الجاثليق والابا الذين كانوا تباعدوا عنه بسبب مارابا واستقامت الامور . ومطران البصرة ثوبحالماران توفى بعد ثلثة اشهر . ومارابا مطران جنديسابور وقع بينه وبين الاسكوليين وورد مع الاسكوليين ووجوه اهل جنديسابور الى قرمن راى الى ابراهيم الجاثليق . فجذب بعض الشهارين للمطران عن فعله . فسقط واعتل ومات وتمزّق ما خلفه فى كرسيه . وردّ ابراهيم الامور الى افريم ابن اخته وحنوخ تلميذه وحوربشاه ابن عمه فضيّقوا على الاسكوليين واساوا اليهم بحمل المال . وشهد على حنوخ بالاسلام والتزم عنه مال حتى يتخلص وصار مكانه راهب من المن واجتمع مع افريم على تدبير الامور على قبح حال ولم يكن فى الجاثليق فضل لتدبير شى ولا لتغيير ما يفعله اصحابه .

Abrahamus Margenſis, monachus primùm Beth-Abenſis cœnobii, deinde Abbas, poſtremò Hadithæ epiſcopus fuit: quem ob prudentiæ laudem, & erga egenos caritatem Hirtenſes atque Caſcarenſes, nec non Salmavæus medicus ejuſque frater Abrahamus regii ærarii præfectus in Patriarcham eligerunt. Ejus tamen electioni contradixere ſtatim Bochtjeſus & Huzitæ, atque Mar-Abam Gandiſaporenſem metropolitam oppoſuere: quem Patres ob ipſius in eos ſtudium libenter ſuſceperunt: jamque ad ejus conſecrationem ſe comparabant, quum Motaſemus Chalipha à Salmavæo ſolicitatus, Tahero Bagdadi prætori reſcripſit, ut Mar-Aba repulſo Abrahamum promoveret. Quare Mar-Aba ad ſuam eccleſiam redire coacto, Abrahamus [1] *Patriarchatum obtinuit. Salmavæus interim novo Catholico Patres conciliavit, qui ab eo, partes Mar-Abæ ſequuti, deſciverant: unde eccleſiæ pax*

NOTA.

1 *Abrahamus Patriarchatum obtinuit.* Id factum anno Hegiræ 222. narratur ab Amri interpolatore in hæc verba.

هذا الاب كان عاقلًا متواضعًا كثير الرحمة قليل العلم من بلد الموصل من المرج وكان اسقفًا على مدينة الحديثة واختير واسيم فطركًا بالمداين وعليه البيرون بنفسجى سنة اثنى وعشرين ومائتين للهجرة واستقامت له الامور ودبّر تدبيرًا جيدًا .

Hic pater prudens erat, humilis, ac miſericors, ſed indoctus. Ortum duxit ex Marga ditionis Moſulenſis urbe: Hadithæ autem epiſcopus præfuit; deinde in Patriarcham conſecratus eſt Modainæ, quum pallio violaceo uteretur, anno Hegiræ ducenteſimo vigeſimo ſecundo (qui die 14. Decembris anni Chriſti 836. inchoatus fuit.) *Reſque ei proſperè ceſſerunt, & eccleſiam optimè rexit.* Subjungit idem auctor de Sedis illius tempore.

ومدة رياسة هذا الاب كانت اثناعشر سنة وعشر شهور واستناح ودفن بالحيرة بدير يزدفنه .

Præfuit hic Pater annos duodecim cum menſibus decem: mortuuſque, Hirtæ ſepultus fuit in cœnobio Jazdephanæ. Obiit igitur Abramus anno circiter Hegiræ 235. hoc eſt, Chriſti 849. Quum autem Theodoſius ejuſdem ſucceſſor anno Hegiræ 238., ut mox dicam, inauguratus fuerit, triennio ſedes vacaverit neceſſe eſt.

pax & concordia ſequuta eſt. Circa hæc tempora Subchalmaranus Baſſoræ metropolita, poſt tres nempe ab electione Patriarchæ menſes, deceſſit; & exorta inter Mar-Abam metropolitam Gandiſaporenſem atque Scholares diſcordia, iſti unàcum primoribus Gandiſaporæ ad urbem Sarmanrajam profecti, Mar-Abam ad cauſam dicendam apud Abrahamum Catholicum appellarunt: qui quum cauſâ cecidiſſet, adversùs ipſum quibuſdam Cantoribus agentibus, in morbum incidit, quo etiam extinctus eſt. Quas autem eccleſiæ ſuæ facultates collegerat, direptæ fuere. Abrahamus porrò rerum adminiſtrationem Ephræmo ex ſorore nepoti, & Enocho ſuo diſcipulo, atque Horabſaæ patrueli ſuo commiſit, qui Scholares in magnas anguſtias adduxerunt, & ingentem pecuniæ ſummam pendere immeritos coëgerunt. Quum verò Enochus Islamiſmi, ſeu ſuſceptæ Mohamedanicæ ſuperſtitionis reus idoneis teſtibus convictus fuiſſet, ſoluta auri ſumma, ea ſe vexatione quidem redemit, ſed locum cedere coactus eſt monacho cuidam Senenſi, qui Ephræmo conjunctus, rem eccleſiæ peſſumdedit; Catholico interim ex vecordia familiarium atque adminiſtrorum delictis connivente.

II. Ejus conſtitutio.

Sobenſis in Nomocanone Par. 6. cap. 3. profert Abrahæ conſtitutionem de libris, quos ſenes, quique quinquageſimum ætatis annum attigere, percurrere debent. Vide ſuprà hoc tom. pag. 342.

CAPUT XXVII.

Abraham Auni.

I. Abraham filius Noë, ſeù Auni.

ABRAHAM بن نوح *Ben Noë*, ſeù بن عون *Ben Aun*, cognomento الاسكاف *ſutor*, quum Bochtjeſus medicus Theodoſium anno Hegiræ 238. in Patriarcham Neſtorianorum ipſo reluctante ordinari curaſſet, Motuacchelum Chalipham, cui in primis acceptus erat, inſtigare non deſtitit, donec Bochtjeſum quidem exilio multaret, Theodoſium verò in carcerem detruderet, in quo uſque ad obitum Joannis Meſve manſit, ut ſuprà dictum eſt. Tùm verò Motuacchelus eam in Chriſtianos perſecutionem excitavit, quæ ab Amro in vita Theodoſii deſcribitur.

II. Ejus liber adversùs Judæos.

Scripſit adversùs Judæos Tractatum, de quo hæc Abulbarcatus cap. 7. de eccleſiaſticis Scriptoribus.

ابرهيم بن عون الاسكاف لـه كـتـاب حل الشكوك التى اوردها بعض اليهود على ان كتب النصارى متناقضة وابطال ما زعـمه اوليك من ذلك عـدّة ابـوابـه ١٢٧ بـابـًا.

Abraham Auni filius, ſutor, edidit librum in capita 127. diſtributum, in quo ſolvit dubia, quæ à Judæis proponuntur, ut probent, Chriſtianorum libros ſibi repugnare. Exſtat in Biblioth. Vat. cod. ms. Arab. 31. & 172. hoc titulo prænotatus: كـتـاب حل الشكوك والرد على اليهودى المخالف تاليـف ابـراهـيـم بن عـون الـنـسـطورى.

Liber ſolutionis Dubiorum, & Apologiæ adversùs repugnantem Judæum, auctore Abrahamo Ben Aun Neſtoriano. Opus in tres partes dividitur: quarum prior continet capita 36. altera item capita 36. tertia denique capita 55.

CAPUT XXVIII.

Theodoſius Patriarcha.

I. Theodoſius Garmæus, Neſtorianorum Patriarcha.

THEODOSIUS Garmæus, ex metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham Neſtorianorum an. Hegiræ 238. Chr. 852. electus, paulò poſt in carcerem juſſu Motuaccheli Chaliphæ conjectus, inde tribus annis cum dimidio exactis dimiſſus, obiit ſexto ineunte Patriarchatus anno. Quæ in ejus inauguratione contigere, ex Amro deſcri-

ſcripta habes ſuprà hoc to: pag. 210. & 211. Quæ verò ſubſequuta ſunt apud Neſtorianos diſſidia, ex eodem auctore accipe. وتغيّر المتوكل على بختيشوع لاجل ما كان يستعمله من مكايدته وقبض عليه واعتقله وحبس الجاثليق بعد شهر ببغداد وحمل الى سرمن راى . وهدم دير بدورقنه واقطعه لمحمد بن جميل صاحب الشرطة ليبنيه منزلا . واخرجت عظام مار ابراهيم ورميت فى دجله وامر باخراج القسان والشمامسة من سرمن راى حتى لا يجدون النصارى ولا يعملون لهم قربانا ولا يكرزوا اسم الجاثليق . ومنع النصارى من ركوب الخيل وان يلبسوا المصبوغ ويجعلون على دراريعهم القوارات ولا يرى احدهم يوم الجمعة فى السوق ويخرب قبرر موتاهم ولا تعلم اولادهم فى مكاتب العربى ويوخذ خراج منازلهم للمساجد وينصب على ابوابهم صور الشياطين من خشب ولا يسمع لهم صوت صلاة ولا يدع موضع قربان . وهدم عدة بيع واعمار منها دير مار قرياقوس بالانبار وفيه يعمل الشعانين وهيكل مار يونان . وتفتحت على النصارى المحن من كل وجه تاديبا من الله وتمكن الحساد منهم بتغير النية فى بختيشوع . وكان بسرمن راى طبيب اسمه سرجيس لخصومة جرت بينه وبين بعض المتطببين خرج عن النسطورية واعتقد مذهب اريوس وقصد الجاثليق وكذب بانه يكاتب ملك الروم ويدعوا له ويرفع اخبار المملكة . فاحضره المتوكل وساله عن الحال فانكرها وامامه اليمين فابا خوفا ليلا يخالف كتاب الشريعة واتكل على المسيح . واشار من فى الخدمة من الروسا عليه بان يحلف فلم يفعل وصبر على الحبس مدة ثلث سنين وستة اشهر واخوه توما مطران باجرمى مقيم عنده يونسه . وبلغ كل شرير من النصارى ما يريده . ولما سار المتوكل الى دمشق طرح سرجيس مطران نصيبين فى طريقه الرياحين وعقد القباب فلما اجتاز تحتها استحسنها وحمل الى خدمته جميع ما يحتاج اليه من الخيرات والفاكهة والشراب . فسال المتوكل الفتح بن خاقان عن الفاعل لذلك . فاعلمه ان هذا فعله مطران النصارى . فامر بايصاله اليه اذ احضر مكرما واشعره النصارى بذلك وحضر المعسكر فوصل مكرما . واطلق له عشرة الف درهم وخف ما فى قلبه على النصارى . ففرقها وامثالها على الحواشى . وعظم ذلك عند المتوكل لما سمعه . واكد وصاه الامير والقاضى بنصيبين فى بابه وقضى حوايجه . وقال المتوكل للفتح . بماذا نكافى هذا الرجل . فقال له اذا مات الجاثليق تجلسه . فعمل على ازاحة تاداسيوس . فاعلمه ان هذا لا يجوز فى ملة النصارى . فوصاه ان يشعره بذلك اذا مات تاداسيوس . واتفق موت يوحنا بن ماسويه الخ وجرى موت يوحنا بن ماسويه على اتم وقار . واستاذن الكتاب والمتطببون فى انحدار الجاثليق الى بغداد ومقامه فى قلايته . فوقع الى امير بغداد باطلاقه وادخاله الى بغداد مكرما . وخرج من سرمن راى احسن خروج وادخل بغداد احسن دخول بالاكرام العظيم والتبجيل . وكانت مدة حبسه ثلثة سنين وستة اشهر ولم تطل مدته واعتل ومات اول احد قداس البيعة ودفن فى الدير مع طيماثاوس وكانت مدته خمس سنين وثلثة اشهر واربعة عشر يوما .

Interea Motuacchelus Chalipha adversùs Bochtjeſum indignatus, quod ejus voluntati quadam occaſione reſtitiſſet, eundem comprehendi, atque in vincula conjici juſſit: Catholicum præterea poſt menſem Bagdadi carceri mancipari, inde Sarmanrajam deportari: ſed & cœnobium Dor-Kenenſe diruit, eoque in loco Mohammado Gemaili filio ſpiculatorum præfecto conceſſit, ut hoſpitium exſtrueret. Per eam occaſionem mar Abrahami oſſa è loculo extracta, in Tigrim projecta fuere..... Sacerdotes etiam & Clericos Sarmanraja expulit, ne Chriſtianorum cadavera ſuo more efferrent, neque ipſis Liturgiam facerent, aut Catholici nomen proclamarent. Chriſtianis quoque equorum uſum interdixit; præcepitque, ut coloratis veſtibus uterentur, utque brachiis ſuis ſegmenta panni appenderent; vetuitque, ne feria ſexta ineunte in forum prodirent. Edixit prætereà, ut Chriſtianorum ſepulchra ſubruerentur, eorumque filios Arabicas literas ediſcere prohibuit. Vectigalia inſuper pro ſin-

ſingulis illorum domibus pendi ſolita Meſchitis aſſignavit, appendique juſſit eorum foribus ligneas dæmonum imagines. Oratoria quoque & deſtinatas ſacræ oblationi ædes publico edicto ſuſtulit. Plurimas proinde eccleſias & monaſteria ſolo æquavit: & inter cætera cœnobium S. Cyriaci in urbe Anbara, in quo Hoſanna celebrari conſueverant, & ſancti Jonæ eccleſiam: ita ut undique mala in Chriſtianos irruerent Deo illorum ſcelera vindicante, poſtquam Chaliphæ in Bochtjeſum voluntas invidorum operâ immutata fuiſſet. Circa hæc tempora vivebat Sarmanrajæ Sergius quidam profeſſione medicus. Hic ab aliis ejuſdem profeſſionis chriſtianis provocatus, abdicata Neſtorianorum ſecta, Arianiſmum amplexus eſt, acceptaſque ulturus injurias, Catholicum falſo crimine apud Chalipham inſimulavit, quaſi Romanorum Imperatori faveret eidemque publica regni negotia referret. Quare ad cauſam dicendam à Motuacchelo vocatus eſt: quumque conſtanter factum negaret, & Chalipha, ut jurejurando ſe purgaret, inſtaret, Catholicus id ſibi nefas eſſe, reſpondit ex Chriſti lege, cui ſuam ſalutem ſe malle committere affirmabat. Suadentibus verò viris primariis in Chaliphæ aula famulantibus, ut ſe præſtito juramento redimeret, recuſavit, maluitque ad triennium & ſex menſes carceris ærumnas tolerare: quo ſpatio Thomas, [1] ipſius frater metropolita Bagermenſis illi omnia charitatis officia exhibere non deſtitit. Adeo ſceleſtiſſimo cuique adversùs chriſtianos omnia licuerunt. Accidit intereà, ut Motuacchelus Chalipha Damaſcum peteret. Ea occaſione uſus Sergius Niſibis metropolita viam myrto conſtravit, & tabernacula conſtruxit, quæ Chalipha conſpicatus laudavit: commeatum præterea adjecit poma & varia potionum genera. Quærens porrò Chalipha à Phatho filio Chachali auctorem, audiit Chriſtianorum hunc eſſe metropolitam. Hominem ergo introduci juſſit, & humaniſſimè tractavit: decem inſuper mille denariis illum eſt muneratus, conceptamque adversùs Chriſtianos indignationem tantiſper mitigare viſus eſt. Eam verò pecuniæ ſummam Sergius Chaliphæ familiaribus protinus diſtribuit, ac tantumdem de ſuo adjecit: quam liberalitatem Chalipha reſcivit ac vehementer probavit: ſimul gubernatori & judici Niſibenſibus præcepit, ut hominem impensè commendatum haberent, ejuſque negotia diligenter expedirent. Ad Phathum verò idem Chalipha converſus, quas, rogat, gratias viro ſibi adeò benevolo referendas cenſeret. Quumque ille reſpondiſſet, Patriarchatu hominem eſſe munerandum, & Chalipha Theodoſium exauctorare cogitaret; monuit Phathus id per Chriſtianorum legem neutiquam licere. Mandavit itaque Chalipha, ut de obitu Theodoſii ſuo tempore Phathus ſe faceret certiorem. Illis itaque officiis Motuacchelus delinitus, Chriſtianis favere cœpit, atque de abſolvendo dimittendoque Theodoſio deliberare. Interea Joannes Meſve è vivis exceſſit (Reliqua vide ſuprà pag. 503.) cujus cadaver honorificentiſſimè elatum fuit. Tùm verò Scribæ & Medici auſi ſunt Catholici dimiſſionem petere, utque illi liceret Bagdadum venire propriaque in cella manere. Juſſus eſt ergo Bagdadi gubernator hominem dimittere, & ut cum honore in eam urbem intraret permittere. Sarmanrâja itaque cum pompa dimiſſus, Bagdadum honorificentiſſimè ingreſſus eſt. Manſit in carcere annos tres, & menſes ſex. Nec diu poſt in morbum incidit, obiitque Dominica prima Dedicationis eccleſiæ, in cœnobio unàcum Timotheo ſepultus, quum annos quinque, menſes tres, dieſque quatuordecim ſediſſet. Bi-

NOTA.

[1] *Thomas ipſius frater metropolita Bagermenſis*. Auctor nimirùm hiſtoriæ monaſticæ, toties à nobis laudatus, de quo ſuprà dixi à pag. 463. quem videtur Theodoſius Patriarcha ipſius frater ex Margenſi eccleſia ad Bagermenſem metropolim evexiſſe.

II. *Ejus conſtitutiones.*

Binæ Theodoſii Conſtitutiones laudantur in Nomocanone Sobenſis Par.6.cap.3. & Par.8. cap.19. Utramque retuli hoc tomo pag.341.& 347.

CAPUT XXIX.

Sapores Saheli.

Sapores filius Saheli, medicus.

SAPORES Saheli filius صابور بن سهل *Noſocomii Gandiſaporenſis præfectus fuit* (ut Abulpharagius ſcribit in hiſtoria Dynaſtiarum p. 176.) *ſæculo ſuo clarus: libros compoſuit celebres, è quibus eſt Liber medicamentorum compoſitorum, quem in noſocomiis & pharmacopæis ſequuntur, viginti duo capita continens. Mortuus eſt religione chriſtianus, die lunæ ſeptimo ante finitum menſem Dil-Hegge anno Hegiræ* 250. Chriſti 864.

CAPUT XXX.

Iſraël Epiſcopus Caſcaræ.

I. Iſraël Caſcaræ epiſcopus.

ISRAEL à Sergio Patriarcha, qui Theodoſio ſucceſſit Sedemque ab an. Græcorum 1171. ad annum 1183. hoc eſt, ab anno Chriſti 860. ad annum 872. tenuit, Epiſcopus Caſcaræ ordinatus fuit, ut Tom. 3. p. 439. notavi. Sergio defuncto, de Primatu cum Enoſo Moſulano metropolita contendit uſque ad annum Græcorum 1188. *Chriſti* 877. quo obiit, ut fusè Amrus in vita Enoſi Patriarchæ in hæc verba. انوش امامة مرجيس مطران على الموصل . ولما مات حضر اسحق بكشكر
اسرايل على الرسم وكانت الابا بالحضور ورضى به جماعه من المومنين واختاروه للجثلقه وكان مستحق ذلك لعلمه وفضله وميل اصحاب المذهب اليه . ووافى انوش مطران الموصل واحب الجثلقة وكان ايضا عالما طاهرا فرضي به جماعة من المومنين وتعصب له خلق وانقسم الناس معهما ووقعت الخصايم والشرور وانبسط الاصاغر على الاكابر واعتضدت كل طايفة باحد اسباب السلطان وكانت المملكة مضطربة بالعلوي البصري وانفذ امير بغداد من احدر اسرايل من سرمن راى الى بغداد وامره ان لا يذكر الجثلقة البتة لمسلمة النصارى له ذلك . واعتماد بعض من تعصب لانوش . وقد نزل اسرايل من البيم في عنية الرازين ومد في الزحام الى مذاكره . فعصرها بغير مخافة الله وحمل مغشيا عليه وبقى عليلا اربعين يوما ومات ودفن في دير مار فثيون في بيت الشهدا في العتيقة . ووقع بين الحيربيين والكشكريين في بيعة اصبغ بدار الروم بسبب الحقوق فقرر الحقوق ورتب الصلوات لكل منهم وكتب به تقزيبا يعتمد وحرم من ينقضه . واكد ذلك جمع بعد جمع اخرها ايسام ايسن على الخازن . وبعد موت سرجيس بقى الخلف مدة اربع سنين وثلثة اشهر واحد وعشرين يوما . واجتمع الابا بالمداين واسيم يوم الاحد بعد الدنح سنة الف ومابة وثمان وثمانين للاسكندر وسنة ثلثة وستين ومايتين للهجرة .

Enos à Sergio Patriarcha Moſulanæ eccleſiæ præfectus fuerat: quum eodem Sergio defuncto Iſraël epiſcopus Caſcarenſis Patres ad Synodum de more convocavit: in qua ipſe à quibuſdam chriſtianis in Patriarcham eſt electus: eoque profectò honore haudquaquam indignus erat ob ſpectatam ipſius doctrinam & mores, chriſtianorumque erga ipſum propenſam voluntatem. Adfuit interea Enos Moſulanus metropolita, vir cætera doctus & probus, qui Patriarchatum ambiens, magnas in eccleſia turbas excitavit, diviſoque in duas factiones populo, magna animorum contentione diu pugnatum fuit, utrique factioni ſuffragantibus pro ſuo quiſque ſenſu aulicii: Sed & publicæ Imperii res ſciſſæ per-

tur-

turbatæque erant ob Alavidem [1] *Baſſorenſem. Eam tempeſtatem pacaturus Bagdadi prætor, Iſraëlem ex urbe Sarmanraja Bagdadum arceſſit, perpetuumque eidem ſilentium indicit & mandat, ne cum quoquam chriſtiano de Patriarchatu verba deinceps facere aut deliberare præſumat. Accidit poſt hæc, ut aliquando Iſraël è ſuggeſtu deſcenderet ſacra myſteria peracturus, quum media in turba proſiliens ſceleſtus quidam ex factione Enoſi, atque ejus virilia occupans, nec hominem nec Deum veritus, tanta vi illa compreſſit, ut miſer ille deficiente ſpiritu ſemianimis ſubito conciderit, indeque domum deportatus, vix ad quadrageſimum diem ſupervixerit. Mortuus, in cœnobio S. Phetionis in ſacello antiquo martyrum ſepultus eſt. Hic porrò quum viveret, exorta inter Hirtenſes & Caſcarenſes in Eccleſia* Sancti Simeonis *Saböe in ædibus Romæorum de proëdria quæſtione, canonicas preces utriſque conſtituit, certumque earumdem ordinem ſanxit in poſterum obſervandum, lata contra tranſgreſſores excommunicationis ſententia: idemque ordo in poſterioribus Synodis confirmatus fuit uſque ad ætatem filii Ali Gazenii. Ab obitu itaque Sergii prædictum inter chriſtianos diſſidium ad quatuor annos, menſes tres, dieſque unum & viginti continuatum fuit. Tum demùm Patres in urbe Modaina congregati, Enoſum Patriarcham crearunt die Dominica poſt Epiphaniam anno Alexandri milleſimo centeſimo octogeſimo octavo, Hegiræ ducenteſimo ſexageſimo tertio.*

II. Ejus ſucceſſor Ananjeſus.

Pergit referre Enoſum, poſtquam cœnobium Dorkenæ viſitaſſet, Bagdadum urbem petiiſſe, ibique triginta metropolitas & epiſcopos ordinaſſe: die verò Dominica poſt Aſcenſionem Domini, ſecunda menſis Dil-Hegge, Maii 31., anni Hegiræ 270. Græcorum 1195. Chriſti 884. obiiſſe, quum ſediſſet annos 7, menſes 4. dies 19. وحضر حنانيشوع اسقف كشكر للنظارة. *Vicaria denique poteſtate Ananieſum Caſcaræ epiſcopum*, qui in Iſraëlis locum jam ſubrogatus fuerat, *Sedem Patriarchalem rexiſſe.*

III. Ejus liber.

Iſraëlem Scriptoribus accenſet Abulbarcatus cap. 7. de Officiis eccleſiaſticis. اسرايل اسقف كشكر له كتاب في اصول الديانة. *Iſraël Caſcaræ epiſcopus edidit librum de fundamentis fidei.*

CAPUT XXXI.

Elias Damaſci Metropolita.

I. Elias Hieroſolymæ & Damaſci Neſtorianorum Metropolita.

ELIAS cognomento جوهرى Geveri, ex Hieroſolymitano Neſtorianorum Epiſcopo à Joanne Patriarcha die 15. Julii anno Græcorum 1204. Chriſti 893. Damaſcenus ejuſdem ſectæ Metropolita ordinatus fuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 440. Vitam protraxit ad tempora Joannis Iſæ Patriarchæ, cujus Reſponſa Canonica Nomocanoni ſuo inſeruit. Joannes autem hic ab anno Chriſti 900. ad ann. 905. Neſtorianis præfuit, ut dixi ſuprà hoc tomo pag. 236.

II. Ejus Nomocanon.

Exſtat ejus *Nomocanon Arabicus* à nobis ſæpe laudatus, in duas partes diſtributus, quarum prior Canones Occidentalium, ut inquit, complecti-

NOTA.

[1] *Ob Alavidem Baſſorenſem.* Is fuit Ali quidam ex urbe Baſſora oriundus, qui anno Hegiræ 254. in Chalipham rebellavit, ſuum genus ad Alim referens ſeque ipſum appellans Alim filium Mohammad, filii Achmed, filii Iſæ, filii Zaidi, filii Ali, filii Hoſaini, filii Ali Ben Abitaleb. Vide Iſmaëlem in chronico ad ann. Hegiræ 255.

ĉtitur; hoc eſt, *Vitas* Apoſtolorum & Diſcipulorum: *Canones Apoſtolicos*, *Ancyranos*, *Neocæſarienſes*, *Nicænos*, *Conſtantinopolitanos*: nec non *Catalogum hæreſeon*, quæ ab Eccleſiæ exordio ad Conſtantini imperium exortæ ſunt. Altera parte continentur Canones Orientalium hoc ordine: 1. *Synodus Iſaaci & Maruthæ*. 2. *Jaballahæ & Acacii* anno 21. Jezdegerdis. 3. *Dadjeſu* anno quarto Beherami. 4. *Acacii* anno tertio Balaſcæ. 5. *Marabæ* ſub Choſroë Anuſcervano. 6. *Joſephi*. 7. *Ezechielis* anno 45. Choſroæ. 8. *Jeſujabi* anno 8. Hormiſdæ. 9. *Ejuſdem Jeſujabi Epiſtola Canonica* ad Jacobum Epiſcopum. 10. *Sabarjeſu* anno 6. Choſroæ filii Hormiſdæ. 11. *Gregorii*, qui Sabarjeſum excepit. 12. *Georgii*. 13. *Ordo Sedium Epiſcopalium* in Synodo. 14. *Jeſujabi* ſtatutum de Euchariſtia. 15. *Moſis* in idem, nec non de Baptiſmo. 16. *Catalogus Patriarcharum Orientis* ab Adæo Apoſtolo ad Timotheum Jaballahæ ſucceſſorem. 17. *Catalogus Epiſcopatuum* ditionis Patriarchæ Orientis. 18. *Joannis Iſæ Patriarchæ* Reſponſum de Jejunio Ninivitico, & de Jejunio Virginum. 19. *Ejuſdem Joannis Iſæ* Epiſtola Canonica ad Haſanum Presbyterum. Denique ad calcem Codicis ab amanuenſi adjectus eſt tractatus Abulpharagii Benattibi de Matrimonio & Repudio. Vide Tom. 2. pag. 507.

III. Ejuſdem Tractatus de Concordia Fidei.

Quum Neſtorianis Hieroſolymæ commorantibus Epiſcopus præeſſet, *Tractatum* edidit, quo tres Syrorum factiones, Neſtorianos ſcilicet, Melchitas & Jacobitas, in ſubſtantia, ut inquit, fidei convenire, & in modo loquendi dumtaxat differre, contendit. Habeo exemplar deſcriptum à Chedro Hormiſdæ filio Diacono menſe Majo anni Græcorum bis milleſimi tertii, hoc eſt Chriſti 1692. cui titulus hic præfixus eſt. كتاب اجتماع الامانة بين السريانية المكنيين بالنسطورية والملكية واليعقوبية تاليف مار اليا المكنى الجوهري مطران القدس الشريف وكرسي الادني.

Liber de concordia Fidei inter Syros, qui Neſtoriani, Melchitæ, & Jacobitæ appellantur, auctore Mar Elia Gevero nuncupato, ſanctæ urbis Metropolita, poſtremæ Sedis antiſtite.

In hoc Tractatu hæc obſervatu digna occurrunt. Primum quod univerſos Orientis Chriſtianos in hiſce fidei articulis conſentire affirmat.

وايتهم مجتمعين على القيام بالاحاد والاعياد المسيحية ومتفقين على امر القيام بامر القربان انه جسد المسيح ودمه ومقرين بالامانة التي امر بها الثلثماية وثمانية عشر الابا الذين اجتمعوا بمدينة نيقية وهي تقرا عند الجميع في كل وقت القداس وهم ايضا مجتمعين على صحة الكهنوت على مراتبها ومراتب الفطركية والاسقفية والقسوس والشمامسة وايضا بما المعمودية ولم يكن فيهم فرق في الدين ولا في الايمان ولكن في الهوى.

Illos quidem, inquit, *ſe'um convenire deprehendo in religioſa Dominicorum dierum, Feſtorumque Chriſtianorum obſervatione: nec non in oblatione Euchariſtiæ, quam Chriſti corpus & ſanguinem eſſe profitentur: ſed & conſentire in fide Patrum trecentorum decem & octo Nicææ congregatorum, quæ apud omnes in ſingulis Liturgiis recitatur: demùm in ſacerdotii veritate ejuſque ordinibus conſonare, Patriarchatu ſcilicet, Epiſcopatu, Presbyteratu, & Diaconatu, & in aqua Baptiſmatis: in eo verò dumtaxat differre, quod partium ſtudio abripiuntur, non quia diverſam fidem colunt.* Et infrà.

ونحن نرى جميع اهل دين النصرانية متفقين بالانجيل كتاب الله الحق : وكتاب فولوس والابركسيس : والكتب العتيقة التوراة والانبيا : والامانة والقربان والمعمودية والاعياد والاحاد والصوم والكهنوت والصليب والاقرار بيوم القيامة والبعث والنشور من القبور والحلال والحرام والجنة والنار.

Cunctos Chriſti fideles concordare cernimus in Evangelio, quod ut verum Dei librum venerantur: & in libro

Pau-

Pauli, & in Actibus Apoſtolorum, & in libris veteris Inſtrumenti, Pentateucho ſcilicet, & Prophetis: & in Symbolo Fidei, in Euchariſtia, in Baptiſmo, in Feſtis, in Dominicis, in Jejunio, in Sacerdotio, in Cruce, in confeſſione reſurrectionis à mortuis, in iis quæ faſve nefaſve ſunt, in Paradiſo denique & Igne. Hinc quum expoſuiſſet, quo ſenſu Neſtoriani quidem in Chriſto duas naturas duaſque perſonas admittunt, matremque Dei Mariam dicere detrectant; Melchitæ verò & Deiparam dicunt, & Chriſto Domino duas naturas unamque perſonam tribuunt; Jacobitæ autem unam Chriſti naturam unamque perſonam profitentur, matremque Dei unàcum Melchitis appellant; idque totum, in quo diſcordare videntur, ad concordiam revocare contendiſſet; concludit:

فمن حيث اختلفوا فى القول ، اتفقوا فى المعنى ،
ومن حيث تناكروا فى الظاهر اجتمعوا فى
الباطن . وكلهم الى ايمان واحد ينقادون وبرب
واحد يامنون ولرب واحد يعبدون . لا فرق
بينهم فى ذلك ولا انفصال الا من
جهة الهوى والعصبية :

Verbo quidem diſcrepant, ſed ſenſu conveniunt, quodque exteriori ſpecie negant, reipſa admittunt. Ad unam ſcilicet omnes fidem reducuntur, in unum Dominum credunt, unum Dominum colunt: nec ullum hac in re ipſos inter diſcrimen cernere eſt, niſi ex partium ſtudio, odioque, quo ſe invicem proſequuntur. Alterum quod de ſigno Crucis ſcribit, quo Melchitæ, Jacobitæ, ac Neſtoriani frontem ſignare ſolent. واما اختلافهم
بالصليب بعضهم يعمل الصليب باصبعه الواحد
وياخذ من شماله الى يمينه . وبعضهم باصبعيه
وياخذ من يمينه الى شماله. فهذا امر ليس فى
حالة توجب الفرق وهو من ما وصفته من
الطبيعة الواحدة والطبيعتين . وذلك ان اليعقوبية
تعمل الصليب بالاصبع الواحد وتاخذ من
الشمال الى اليمين وغرضها بذلك الايمان بمسيح
واحد على الصليب خلصهم بصلبه من جهة
الشمال الذى هو الخطية الى ناحية اليمين التى هى
المغفرة . وايضا النسطوريه والملكية عملوا
بالاصبعين واخذوا من اليمين الى الشمال وغرضهما
بذلك الايمان لوجود اللاهوت والناسوت جميعا
على الصليب لان الخلاص بذلك . وظهر الايمان
من جانب الايمن ودفع الكفر من جانب
الشمال الذى هو الظلالة . هذا امر ليس فيه
فرق يوجب على احد الكفر عند المخالف
له . لان الايمان واحد .

Quod autem in formando Crucis ſigno ſibi invicem minimè conſentiant, id profectò nihil officit. Alii nimirùm crucis figuram uno digito deſcribunt deducta manu à ſiniſtra corporis parte ad dexteram: alii digitis duobus contrario ductu à dextera ad ſiniſtram ejuſdem crucis formam exprimunt. Id, inquam, conſenſioni concordiæque minimè officit, & eo ſenſu exponendum eſt, quo unius duarumve naturarum dogma intelligendum eſſe jam dixi. Jacobitæ ſcilicet uno digito cruce ſe ſignant, à ſiniſtra ad dexteram abeuntes, quo profiteantur, ſe credere in unum Chriſtum, qui in cruce moriens, à ſiniſtra parte, hoc eſt, à peccato ereptos, ad dexteram, hoc eſt, ad gratiam tranſtulit. Similiter Neſtoriani & Melchitæ dum duobus digitis contrario ductu à dextera ad ſiniſtram crucis figuram deſcribunt, profitentur ſe credere, in cruce divinitatem atque humanitatem ſimul unitas exſtitiſſe: hæc enim cauſa noſtræ ſalutis fuit: indeque fides à dextera parte exorta eſt, & infidelitas, nempe error, à ſiniſtra depulſa eſt. Hoc autem haudquaquam eam differentiam inducit, ob quam ab adverſariis contrario ritu utentibus impietatis quiſpiam accuſetur: quandoquidem una utrorumque fides & ſenſus eſt. Tertium, quum Neſtoriani Deiparam negant, eadem eos ſentire declarat, quæ Melchitæ & Jacobitæ affirmant. واما
امتناع النسطورية وانكارهم ان يقولوا ان
مريم والدة الله فليس ذلك جحودا للاهوت المسيح
ولا انكار حلول كلمة الله فى السيدة مريم والدة
المسيح وهو الاه العالمين . ويمتنعون عن قولهم
مريم

مريم والدة الله وذلك قصدهم ان عز وجل اسمه يعم
الثلاثة اقانيم الاب والابن وروح القدس والمسيح
اسم يخص الابن دون الاب وروح القدس . واذا
ان قلنا والدة الله ادخلنا الولادة على الاب
والابن وروح القدس . واذا قلنا والدة المسيح
وهو اله العالمين فهو الابن وحده من حيث لا
نجحد انه الله . كذلك قول اليعقوبية والملكية
ان مريم والدة الله ليس هذا انكار لناسوت المسيح
ولا اظهار لولادة الاب وروح القدس : بل هو
اقرار بلاهوت المسيح محبول به ومولود . وفي كل
الاحوال فليس في ذلك عند الايمان فرق ولا
تباعد عن الحق .

Quod autem Neſtoriani negant Mariam Deiparam dici oportere; non hoc eſt negare Chriſti Divinitatem, aut Verbi Divini in dominam Mariam Chriſti matrem deſcenſum, qui idem eſt rex ſæculorum. Recuſant autem Neſtoriani Mariam Dei genitricem appellare, quia excelſum & glorioſum Dei nomen Trinitatem perſonarum Patris & Filii & Spiritus ſancti ſignificat: Chriſti contra nomen Filium tantùm, non Patrem, nec Spiritum ſanctum propriè connotat. Quare ſi Mariam Dei genitricem dicamus, videmur generationem nativitatemque Patri & Filio & Spiritui ſancto attribuere. Si autem Mariam matrem Chriſti, qui ſæculorum eſt Deus, nuncupemus, ſolum Filium ab ea natum affirmamus: id autem affirmare utique non eſt negare Chriſtum eſſe Deum. Pari pacto quum Jacobitæ & Melchitæ Mariam Deiparam appellant, non hoc eſt negare Chriſti humanitatem, neque Patri ac Spiritui ſancto nativitatem affingere; ſed eſt affirmare Chriſtum in ſua divinitate exiſtentem conceptum natumque fuiſſe. Nuſquam verò in his dictis fidei differentiam, aut ullum à veritate diſſenſum eſt invenire. Demùm diverſitatem Rituum, qualem inter Chriſtianas Orientis gentes ſuo tempore obſervabat, unitati fidei nequaquam officere teſtatur.

واذا كان الايمان واحدا فمن اين يدخل الخلف
والاختلاف واما اختلافهم في الصلوات مما
يقررونه ويلقصونه : ورتبة الاعياد وتقديم اوقات
الصلاة وتاخيرها وزيادة الصوم بعضهم على
بعض : ذلك انه ليس يفرق في الديانة ولا في
الايمان وانما هي منة من شرعت لبلد دون بلد
ولاهل لسان دون اخر : وكل امة من امم الدنيا
قد دخلت في دين النصرانية وتمسكت فيه
بالاجتهاد والحرص وقد فهمهم الله جل ذكره ما
يصلح ان يستعملوا في بلدهم من السنن المسيحية .

Quum una ſit omnium fidei regula, quis locus diſſenſioni & diſcordiæ fuerit? Quod autem in precum numero, aut feſtorum ordine, aut eccleſiaſtici officii tempore, aut jejuniorum obſervantia alii alios ſuperent, aut abinvicem diſſentiant; id profecto nec in religione, aut in fide ullam differentiam diſcordiamve arguit: quum pro diverſitate varietateque regionum & linguarum diverſi variique ritus invaluerint, & cuilibet genti ex tot quin pluribus, quæ Chriſtianam religionem amplexæ eandem diligenter firmiſſimèque tenent, ſuggeſſerit Deus, cujus nomini honor & gloria, certos Chriſtianæ pietatis ritus propriis locis accommodatos. Hæc Elias. Nimirùm pro publica Paſtorum uniuſcujuſque ſectæ pace ac tranquillitate multum intererat, Chriſtianos in civitatem Hieroſolymitanam ex univerſis orbis terrarum partibus confluentes ad concordiam conſenſionemque, quantum fieri poteſt; in iis potiſſimùm quæ ad religionem ſpectant, revocari. Verùm an firmis manentibus ſingularum gentium in errores ſuos errorumque auctores patronoſve ſtudiis, id Elias aliuſve præſtiterit aliquando, aut præſtare queat, alterius eſt loci expendere.

CAPUT XXXII.

Joſeph Saher Presbyter.

Joſeph Saher, cognomento Al-Kaſs.

SUB Moctapho Chalipha, qui anno Hegiræ 295. Chriſti 907. obiit, claruiſſe refertur ab Abulpharagio in Hiſtor. Dynaſt. pag. 186. *Joſephus Saherus medicus, qui* القس *Al-Kaſſ, hoc eſt, Presbyter appellatus eſt, vir fama celebris, medicinæ ſtudio incumbens, magna diligentia in congerendis quæ utilia eſſent. Ideo appellatus eſt* الساهر *Al-Saher, hoc eſt, vigilans, quod nonniſi quartam noctis partem, vel paulò ampliùs dormiret, deinde ſcientiæ acquirendæ invigilaret. Dicunt alii, ideo nomen Al-Saher illi inditum fuiſſe, quod cancer ipſi in anteriori capitis eſſet, qui ſomnum impediret. Quod ſi quis attentè librum ipſius perpenderit, reperiet in eo aliqua, quæ indicio ſunt ipſum hoc morbo affectum fuiſſe.* Hæc Abulpharagius.

CAPUT XXXIII.

Matthæus Jonæ.

I. Matthæus Abu Baſciar, Jonæ filius.

MATTHÆUS cognomento ابو بشر ابن يونس المنطقي *Abu Baſciar, Ebn-Junes Dialecticus*, hoc eſt, Baſciari pater, Jonæ filius, claruit anno Chriſti 930. de quo hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum pag. 200. ex verſione Pocockii. *Fuit Bagdadi in Chaliphatu Al-Radii poſt annum* Hegiræ *trecenteſimum viceſimum, & ante triceſimum, Matthæus filius Juneſi Dialecticus Chriſtianus, artis Logicæ peritus, quam explicans, ſæpius eundem ſermonem repetebat, quum ipſi propoſitum eſſet docere, & ut intelligeretur efficere. Fuit*

من اهل ديرقني عملبشى في اسكول مار مـــارى
قري على روفيل وبنيامين الراهبين اليعقوبيـــين .

ex incolis Dir-Kanæ, ubi educatus eſt in Schola Mar Mari: ſtuduit etiam apud Ruphilum & Beniaminum monachos Jacobitas, ipſe ſecta Neſtorianus. Mentionem eius faciens Mohammad Ebn Iſaac النديم *Al-Nadim* 1 *in libro ſuo: illi, inquit, debebatur principatus inter Dialecticos ſeculi & regionis ſuæ.* 1

II. Ejus opera.

Plura Ariſtotelis opera commentariis illuſtravit, teſte Hottingero in Biblioth. Orient. à pag. 221. ut *Categorias, Peribermenias, Analytica priora, & poſteriora, Topica, librum de Auditu naturali, de cœlo, &c.* è Syriaco autem Arabicè reddidit *Analytica poſteriora, Poëtica, librum de cœlo, de generatione & corruptione, de meteoris, de ſenſu & ſenſibili, & metaphyſicorum.* Demùm in Syriacam linguam tranſtulit *Sophiſtica, & librum de Auſcultatione naturali.* Ubi pro *Abu-Baſciar Matthæo filio Jonæ*, perperàm ab Hottingero appellatur modò *Abu Scharmatæus*, & modò *Matthai Abuſcharmatæus*, ſeù *Abi-Scharmatæus.*

CAPUT XXXIV.

Cyriacus.

I. Cyriaci ætas.

CYRIACUS Neſtorianus ſcriptor Jahiæ Ben-Adi Jacobitæ æqualis, vivebat anno Chriſti 950.

II. Ejuſdem ſcripta.

Exſtat Cod. ms. Arab. Vat. 29. pag. 210. *ejus Reſponſio*

N[illegible]TA.

1 *Al-Nadim*, [illegible], [illegible]r; non *compotator*, ut perperàm vertit Abulpharagii interpres.

ſio ad diſſertationem ejuſdem Jahiæ adverſùs Neſtorianos. Jahia autem, teſte Abulpharagio in hiſtor. Dynaſt. pag. 209. obiit die 13. Auguſti anno Græcor. 1285. Chriſti 974. annos natus 81. plenoque nomine appellatur

يحيى افريهى بن عدى بن حميد
بن زكريا التكريتي

Jahia (hoc eſt, Joannes) *ſeù Aphriha, filius Adi, filii Hamid, filii Zachariæ, Tagritenſis*.

Ejuſdem Cyriaci hymnus Syriacus *de Macabæis* habetur Codice Syr. Amiden. 1. Vide Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 581.

CAPUT XXXV.

Georgius Arbelæ & Moſuli Metropolita.

I. Georgius Arbelenſis & Moſulenſis Metropolita.

GEORGIUS Arbelæ & Moſul Metropolita in Lucæ locum ab Emmanuele Neſtorianorum Patriarcha ſubrogatus fuit circa annum Chriſti 945. Emmanuele verò anno Hegiræ 349. Chriſti 960. defuncto, de Patriarchatu cum Iſraële, Ebedjeſu, & Mari contendit, quorum prior anno Chriſti 962. conſecratus eſt, alter anno 963. tertius denique anno 987. Sub eodem Mari deceſſit, ſucceſſoremque in Moſulana Sede habuit Jeſujabum, de quo mox ſermo erit. Vide Amrum in geſtis Iſraëlis, Ebedjeſu, & Maris Patriarcharum, ex quo de Georgio quædam delibavi Tom. 2. pag. 442. & ſeq. & hoc tom. 3. pag. 201.

II. Ejus conſtitutiones.

Georgii *Conſtitutiones* laudantur à Sobenſi, cujus verba ex Catalogo Scriptorum retuli ſuprà p. 279. ubi eum *Athur*, ſeù *Aſſyriæ* metropolitam vocat; etſi enim ſub prioribus Neſtorianorum Patriarchis Arbelæ ſeù Adjabenæ Metropolitanus à Moſulano ſeù Aſſyrio diverſus eſſet, ſequiori tamen ætate unus idemque utramque ſedem occupare conſuevit, ut ex Amri hiſtoria liquet.

III. Homiliæ, ſeu [illegible]

Ejuſdem binæ *Homiliæ* ſeù *Precationes* exſtant Cod. Syr. Amid. 8. & 10. & Cod. Syr. 1. (Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 583. & Tom. 2. pag. 486.) quæ à Neſtorianis recitari ſolent *Feria tertia Rogationum* ſeù Jejunii Ninivitici, *& Dominicis Jejunii quadrageſimalis*.

IV. Liber declarationis officiorum Eccleſiaſticorum.

Denique Librum edidit in ſeptem Tractatus diſtributum, cui titulus,

ܢܘܗܪܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܟܠܗܝܢ
ܘܥܠܠܬܗܝܢ ܘܦܘܫܩ ܡܫܘܡ ܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ ܘܥܐܕܐ ܡܪܢܝܐ:

Declaratio omnium eccleſiaſticorum officiorum, & cauſa eorundem, necnon enarratio divinæ œconomiæ, feſtorumque dominicorum. Exſtat ſine auctoris nomine, imperfectus quidem Codice Syr. Vatic. 31. perfectus verò Cod. Syr. 11. Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 489. nitidiſſimo charactere exaratus in Tel-Chepha ſub Elia Patriarcha à Georgio Presbytero anno Græcorum 2018. Chriſti 1707. ut ex hac ad calcem codicis adjecta epigraphe liquet. ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ

ܘܐܫܬܠܡ ܒܝܘܡܐ ܕܥܪܘܒܬܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܠ
ܒܗ ܒܫܒܘܥ ܐܪܒܥܣܪ ܒܝܪܚܐ
ܕܐܕܪ ܕܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܬܡܢܬܥܣܪ
ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܝܘܢܝܐ...
ܒܐܬܪܐ... ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܒܥܕܬܐ
ܕܬܠܟܦܐ... ܕܥܠ ܫܡ ܡܪܝ
ܓܝܘܪܓܝܣ ܣܗܕܐ ܘܡܪܬ ܡܪܝܡ ܒܬܘܠܬܐ...
ܒܝܘܡܝ ܐܒܐ ܪܫܝܐ ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܘܡܕܒܪܢܐ... ܘܟܬܒ ܕܝܢ ܘܐܫܠܡ
ܘܐܬܦܢܝ ܐܝܕܐ ܡܚܝܠܬܐ ܕܟܬܒܬ ܗܢܐ
ܐܚܘܟܘܢ ܒܟܘܪܐ ܡܣܟܢܐ ܡܚܝܠܐ ܟܗܢܐ
ܓܝܘܪܓܝܣ ܒܪ ܟܗܢܐ ܐܝܫܘܥ
ܒܪ ܟܫܝܫܐ [illegible] ܡܢ ܒܝܬ

[Syriac text]

Cœptus eſt abſolutuſque liber iſte menſe benedicto Jar (Majo) die 21. feria quarta, veſpere feſti Aſcenſionis Domini noſtri in cœlum, anno Græcorum bis milleſimo decimo octavo.... Exaratus autem fuit in benedicto & à Deo cuſtodito oppido Tel-Chepha in ditione Moſulanæ urbis.... diebus Patris, principis dominique Patrum... Mar Eliæ Catholici Patriarchæ Orientis... Scripſit hunc librum, ſeù potiùs corrupit, deturpavit, vitiavit deformavitque vilis, humilis, abjectus miſerque Georgius Presbyter, filius Iſraëlis Presbyteri, filii Hormiſdæ Presbyteri, filii Iſraëlis quondam Presbyteri Alcuſæi: qui modò memorati benedicti oppidi Tel-Chephæ incola eſt... Deſcribi autem curavit librum hunc Declarationis Officiorum, poſſeditque tamquam proprium ſacerdos electus, Preſbyter Abdalnurus filius electi ſacerdotis Presbyteri Adæ Moſulani, fraterque Presbyteri Hadajæ, juveniſque benedicti Abdalreſchi ex urbe Moſul: Paramonarius celeberrimi Collegii quatuor eccleſiarum ſancti Eſaiæ (imò Jeſujabi, ut ex Tom. 2. p.414. conſtat) Bar-Koſre, ejuſque ſociorum.

Opus ad i[illegible]ſtrandum Neſtorianorum ri[illegible]te: præmiſſis enim de [illegible] Dominicæ tempore quæſtionibus, agitur de Ritibus Liturgiæ, Baptiſmi, divinæ Pſalmodiæ, dedicationis Eccleſiæ, & officii Defunctorum, hoc ordine.

TRACTATUS I. *De diebus diſpenſationis Domini.* [Syriac text]

Continet Capita XXIII.

Prologus ad Danielem, cujus rogatu auctor hunc librum compoſuit. [Syriac text] Plures ait Doctores divina Syrorum Neſtorianorum officia commentariis illuſtraſſe: eum verò ſe ordinem ſequi, quem Jeſujabus Patriarcha conſtituit.

Cap. 1. *Quæ conſcribendi Chronici, ſeù annorum ſupputationis, cauſa fuerit: & quæ ejus in eccleſia utilitas.* [Syriac text]

Patrum Nicænorum juſſu, inquit, Euſebius Cæſarienſis Aureum decennovennalem numerum, Cyclumque ſolis duodetrigeſimum invenit, unde Lunæ curſus cum ſolari componeretur, feſtaque mobilia ſuis locis alligarentur. Nimirùm Euſebio recentiores Syri tribuere ſolent quidquid ad chronica martyrumque acta ab anonymis conſcripta pertinet.

Cap. 2. *Quare initium anni à menſe Teſri priore* (Octobri) *duci voluit Euſebius, non à Niſan* (Aprili), *quo mundus conditus fuit?* [Syriac text]

Cap. 3. *Cur anni computum per menſes Solis, ac Lunæ, perque hebdomadarum numerum ordinavit Euſebius,*

bius, non una ſupputatione, ſed triplici uſus? ܠܡܢܐ ܫܡܫܢܐ ܘܡܢܝܢܐ
ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܢܬܐ ܟܠܗ ܕܥܕܬܐ ܘܡܢܝܢܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܬܠܬܝܗܘܢ : ܘܠܐ ܗܘܐ ܚܕ ܡܢܝܢܐ
ܐܝܟܢ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ ܐܠܐ ܠܬܠܬܐ .

Cap. 4. *Quare, quum initium anni ab Octobri menſe ducatur, neque ab hoc menſe ad Canun* (Decembrem) *ullum Feſtum occurrat; beatus nihilominus Jeſuiabus Annunciationem Codicemque divini officii ad Decembrem diſtulit, nec ab anni initio eadem inchoavit?* ܠܡܢܐ ܗܘ ܕܪܫ ܫܢܬܐ
ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܩܕܝܫܐ ܠܣܘܒܪܐ ܘܠܟܫܟܘܠ ܡܢ
ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܠܟܢܘܢ ܠܒܪܝܬܐ : ܘܫܡܫܢܐ
ܡܫܡܫܢܘܬ ܕܗܢܘܢ ܠܫܘܪܝܗ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܦܢܩܝܬܐ ܠܟܢܘܢ ܩܕܝܡ : ܘܠܐ ܠܪܝܫ
ܫܢܬܐ ܗܘ ܕܪܫ ܫܢܬܐ .

Quatuor initia in eccleſia Neſtorianorum celebrari obſervat: ܪܫܝܢ
ܥܕܬܐ ܐܪܒܥ ܐܢܝܢ ܕܪܫܝܢ ܦܢܩܝܬܐ
ܘܫܘܪܝܗ ܕܟܬܒܐ ܘܫܘܪܝܗ ܕܡܕܒܪܢܐ .
ܫܘܪܝܗ ܕܫܢܬܐ ܬܫܪܝܢ ܩܕܝܡ . ܫܘܪܝܗ
ܦܢܩܝܬܐ ܟܢܘܢ ܩܕܝܡ . ܫܘܪܝܗ ܕܟܬܒܐ
ܕܪܫ ܫܒܘܥܐ ܕܚܫܐ ܕܒܨܘܡܐ . ܘܫܘܪܝܗ
ܡܕܒܪܢܐ ܕܪܫ ܫܒܘܥܐ ܕܩܝܡܬܐ .

Initium, ſcilicet, anni, Initium Codicis (officii eccleſiaſtici) *Initium Bibliorum, & Initium Rectorum. Et quidem anni initium October menſis eſt. Initium verò Codicis, December. Initium autem Bibliorum, hebdomada Paſſionis in Jejunio*, quum ſcilicet legi incipit Pentateuchus. *Denique initium Rectorum ſeù Præſidum*, ideſt, libri Judicum &c. *hebdomada Reſurrectionis*, qua legi incipit liber Joſue & Pſalterium, & Epiſtolæ Pauli.

Cap. 5. *Quomodo oſtenditur menſem Octobrem eſſe principium anni, Novembrem verò principium regiminis Moyſis, hebdomadam autem Moyſis eſſe omnium hebdomadarum primam?* ܐܝܟܢܐ ܡܬܚܘܝܐ ܕܬܫܪܝܢ
ܘܬܫܪܝܢ ܩܕܝܡ ܪܫ ܫܢܬܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܘܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝ
ܡܕܒܪܢܘܬܗ ܕܡܘܫܐ . ܘܫܒܘܥܐ ܕܡܘܫܐ
ܕܡܘܫܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܩܕܡܝܐ ܕܫܒܘܥܐ .

Duodecim Dominicas ab ineunte anno uſque ad Nativitatem Domini, peculiari nomine nuncupatas, celebrant Neſtoriani: nimirùm menſe Octobri quatuor, quas ܫܒܘܥܐ ܕܡܘܫܐ *hebdomadas Moſis* appellant: ſignificant autem quatuor Hebraici populi ſtatus à Moſe ad Chriſtum, ſub ipſo ſcilicet Moſe in deſerto, ſub Judicibus, ſub Regibus, & ſub Sacerdotibus atque Macabæis: menſe Novembri quatuor alias, quæ ܕܩܘܕܫ ܥܕܬܐ *Conſecrationis* ſeù *Dedicationis* dicuntur, exprimuntque quaternas Legis antiquæ dedicationes; hoc eſt, Tabernaculi ſub Moyſe; ejuſdem in Silo; Templi ſub Salomone, & hujus inſtaurationem ſub Zorobabele & Jeſu filio Joſedec. Demùm menſe Decembri quatuor alias Dominicas, quæ ܕܣܘܒܪܐ *Annunciationis* vocantur, populumque Chriſtianum ad excipiendum Chriſti adventum diſponunt. Atque hìc pergit Georgius exponere reliqua, quæ per anni circulum recoluntur Chriſti myſteria, & *Abrahami Bar-Liphæ* meminit, à quo Tractatum de officii divini expoſitione compoſitum teſtatur.

Cap. 6. *Quando, & qua die contigit Annunciatio Joannis? & quando natus eſt? & quot annis duravit vetus Teſtamentum, & legalia ſacrificia in Hieruſalem?* ܐܝܟܢ ܗܘܐ

ܣܘܒܪܗ

[illegible]

Annos colligit ab Joſue filio Nun ad excidium Hieroſolymitanum ſub Tito mille quingentos nonaginta ſex: Joannem verò conceptum affirmat die 26. Septembris, natum die 18. Julii; Chriſtum denique natum anno Græcorum 306. & paſſum anno 339. [illegible]

[illegible]

Anno, inquit, *Alexandri tercenteſimo quinto annunciatus natuſque eſt Joannes. Anno tercenteſimo ſexto natus eſt Chriſtus. Anno verò tercenteſimo trigeſimo ſexto baptizatus fuit, & anno tercenteſimo trigeſimo nono in crucem ſublatus. Anno demùm tercenteſimo ſeptuageſimo nono exciſa fuit Hieruſalem. Id confirmatur ex hiſtoria eccleſiaſtica* Danielis *Bar-Mariæ, & ex libro de Genealogia, aliiſque: nec non ex Synodo Apoſtolorum, in qua dicitur Chriſtus anno tercenteſimo trigeſimo nono Græcorum paſſus fuiſſe...... Annunciatus autem fuit Joannes die decima lunæ ſeptimæ, hoc eſt, menſis Octobris lunaris, qui in ſolarem Elul* (Septembrem) *incidit, die ejuſdem vigeſima ſexta, feria quinta. Zacharias verò manſit uſque ad diem vigeſimam ſextam lunæ, qua impleti ſunt dies miniſterii ejus. Conceptuſque eſt Joannes initio lunæ menſis Novembris, qui idem erat ac ſolaris October, die hujus decima ſeptima, feria ſexta: manſitque in utero menſes lunares Novembrem, Decembrem, Januarium, Februarium & Martium. Menſe autem ſexto, initio lunæ Aprilis, die vigeſima nona ſolaris Martii conceptus fuit Chriſtus Dominus noſter. Natus denique eſt Joannes die decima octava menſis ſolaris Julii, qui idem erat lunaris Auguſtus, die hujus quinta, feria quarta.*

Cap. 7. *Quando, & qua die contigit Annunciatio Domini? & quando natus eſt? & utrùm die vigeſima quinta Decembris natus eſt?*

ܐܡܪ ܕܗܘܐ ܗܒܛܢܘܬܗ ܒܚܕܒܫܒܐ ܘܒܫܘܪܝ
ܣܗܪܐ ܕܢܝܣܢ [illegible]
[illegible] ܐܬܝܠܕ.

Conceptum ſcribit Dominum die Dominica, ineunte luna menſis Aprilis, die menſis ſolaris Martii vigeſima nona; manſiſſe in utero dies biſcentum ac ſeptuaginta; natum denique anno Græcorum 306. menſe Decembri die vigeſima quinta, feria ſexta.

Cap. 8. *Cur variant Evangeliſtæ in genealogia Joſephi viri Mariæ, & hic quidem à Nathan filio David, ille verò à Salomone Davidis item filio illius genus deducit?* ܠܡܢܐ
ܡܫܚܠܦܝܢ ܐܘܢܓܠܝ̈ܣܛܐ ܒܫܪܒܬܗ
ܕܝܘܣܦ ܓܒܪܗ ܕܡܪܝܡ. ܘܗܢܐ ܡܢ
ܢܬܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܡܝܬܐ ܠܫܪܒܬܗ:
ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܕܘܝܕ.

Ex Joſepho, & Africano genealogiam Joſephi à Davide per Nathan & Salomonem deſcribit: ſed Joſephum ex recentiorum Syrorum errore eundem cum Caipha Pontifice facit, inquiens: ܝܘܣܦܘܣ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܒܪ ܡܬܝ ܕܗܘ ܩܝܦܐ ܗܘ
ܕܐܬܢܒܝ ܥܠ ܚܫܗ ܕܡܪܢ: ܘܐܦܪܝܩܢܘܣ
ܡܢ ܩܪܝܒܝ ܒܫܪܒܬܐ ܠܝܘܣܦ.

Joſephus, inquam, Matthæi filius, qui & Caiphas idemque de paſſione Domini prophetavit: & Africanus ejuſdem Joſephi genere affinis.

Cap. 9. *Cur Angelus Zachariam quidem cum objurgatione, Mariam verò pacificè alloquutus eſt? & illum quidem, quod dixiſſet, quomodo id cognoſcam, loquela privavit; Mariam autem placidè docuit?* ܠܡܢܐ
ܡܠܐܟܐ ܠܗܢܐ ܒܪܘܓܙܐ ܒܡܟܣܢܘܬܐ ܐܡܠܟ
ܡܠܟܘܗܝ: ܘܠܗܕܐ ܡܪܝܡ ܒܫܝܢܐ.
ܘܕܢܝܐ ܕܐܡܪ ܕܐܝܟܢܐ ܐܕܥ ܗܕܐ:
ܟܠܝܗ ܡܢ ܡܡܠܠܐ. ܠܡܪܝܡ
ܕܝܢ ܒܫܝܢܐ ܐܠܦܗ:

Cap. 10. *Cur Matthæus dicit, Joſephum in civitate Nazareth habitaſſe, eò quod in Judæa Archelaus regnaret: Lucas verò in ipſa Annunciatione ait, Gabrielem miſſum fuiſſe in civitatem, cui nomen Nazareth?*
ܡܛܠ ܡܢܐ ܡܬܝ ܐܡܪ ܕܡܛܠ
ܕܐܪܟܠܐܘܣ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܝܗܘܕ: ܥܡܪ
ܝܘܣܦ ܒܢܨܪܬ. ܠܘܩܐ ܕܝܢ ܡܢܗ
ܕܣܘܒܪܐ ܐܡܪ ܕܐܫܬܠܚ ܓܒܪܐܝܠ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܗ ܢܨܪܬ.

Joſephus, ait, regnante Herode Archelai patre aliquot ante Annunciationem Deiparæ annis ex Bethlehem in Nazareth, ut genus ſuum celaret, migraverat: Herodem enim regio Davidis ſanguine natos ad necem quæſiiſſe. Poſt Herodis autem obitum, quum ex Ægypto, quo juſſu Angeli fugerat, in Judæam, ac præcipuè in patriam ſuam Bethlehem redire cogitaſſet, quod Archelaum Herodis filium regnaſſe cognovit, mutato conſilio in civitatem Nazarerh, ubi diu habitaverat, iterùm ſe contulit.

Cap. 11. *Utrùm Dominus noſter, quum in mundo eſſet, carnes manducaverit, necne?* ܐܟܠ ܡܪܢ
ܒ̈ܣܪܐ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܥܠܡܐ ܐܘ ܠܐ ܐܟܠ.

Agnum Paſchalem Chriſtum comediſſe, ex Evangelio demonſtrat.

Cap. 12. *Undenam cognoſcitur, ſextâ Januarii Dominum fuiſſe baptizatum? & qua id die factum? & quando Joannes venit ad Jordanem?*
ܡܢ ܐܝܟܐ ܡܬܝܕܥܐ ܕܒܫܬܐ ܒܟܢܘܢ
ܐܬܥܡܕ ܡܪܢ ܘܐܝܢܐ ܝܘܡܐ ܗܘܐ.
ܘܐܡܬܝ ܐܬܐ ܝܘܚܢܢ ܠܝܘܪܕܢܢ.

Jo-

Joannes, inquit, baptizare cœpit anno Græcorum 335. die 10. Aprilis, feria ſecunda: Chriſtus autem ab eodem baptizatus fuit in Jordane anno Græcorum 336. die 6. Januarii, ſabbato.

Cap. 13. *Quando Dominus jejunavit? quo anni tempore? quo menſe? & quantum temporis interceſſit baptiſmum ejus inter ac jejunium?*

[illegible]

Exiſtimat Georgius, Chriſtum in deſertum abjiſſe ibique jejunaſſe quadraginta diebus & quadraginta noctibus, non quidem ſtatim atque in Jordane baptizatus fuit, ſed poſt Judaicam illius anni Pentecoſten: quum inter baptiſmum ejus & jejunium plura, ut inquit, interceſſiſſent, quæ in Evangeliis narrantur, nimirùm Simonis & Andreæ aliorumque Apoſtolorum ac diſcipulorum vocatio, nuptiæ in cana Galilææ, Paſchatis demùm legalis ac Pentecoſtes celebratio. In diebus autem Jejunii à Neſtorianis quoque, Græcorum inſtar, Liturgiam exceptis Dominicis nequaquam celebrari teſtatur, inquiens: [illegible]

[illegible]

Dies jejunii luctum continent & genuflexionem, neque in iis Sacramenta perfecta cum liturgia fiunt; ſed quum luctus & genuflexio ceſſant, quumque ſacramenta perficiuntur, tùm verò jejunium quoque ceſſare cenſendum eſt. Idque ex omnibus Jejunii Dominicis manifeſtè apparet. Nam uſque ad religioſi Georgii Patriarchæ ætatem, hora ſexta juxta Dominicarum omnium ritum Sacramenta peragebantur: ob eas verò quæ Chriſtianis contigere calamitates, idem religioſiſſimus Georgius præcepit, ut ſub veſperam Sacrum peragerent. Item feria quinta poſtrema, quam in cœna Domini vocamus, *mandavit Jeſujabus, ut poſt ſolis occaſum veſperas primùm celebrarent, deinde Liturgiam conficerent.* Barhebræus eam Georgii conſtitutionem ad Abrahamum cognomento Abrazam refert, ut dixi tom. 2. pag. 441. Georgius autem Jeſujabi Adiabeni diſcipulus Neſtorianis anno Chriſti 670. præerat; Abraham verò anno 1220.

Cap. 14. *Quandonam contigit Domini in urbem Hieruſalem ingreſſus? quo anni tempore? quo die? & undenam pullus aſinæ, cui inſedit? quidve vocabulum Hoſanna ſignificat?*

[illegible]

Cap. 15. *In quam diem incidit Paſcha eo anno quo Dominus paſſus eſt? & quota menſis ſolaris atque lunaris? & quare feria ſexta appellatur?*

 Arub-

Arubtha, quum in ſcripturis ſextus dies dumtaxat vocetur? & quare eo die Judæi unum ex vinctis crucifigebant, alterum dimittebant? & quare nonnullis annis in luna decima quarta ab iis diſcrepamus?

ܟܐܡܢܐ ܕܥܐܕܐ ܐܬܐܡܢܝ ܦܨܚܐ ܒܥܪܘܒܬܐ
ܘܝܗܒ ܡܢܢ. ܘܥܐܕܐ ܒܫܒܬܐ ܘܒܥܪܘܒܬܐ
ܐܘܥܪܘܒܬܐ. ܘܡܬܐܡܢܝܢ ܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ
ܡܫܬܡܫܝܢ ܒܥܪܘܒܬܐ ܐܝܟ ܕܒܫܒܬܗܘܢ
ܒܫܒܬܐ ܐܠܐ ܥܐܕܐ ܕܦܨܚܐ. ܘܡܛܠ
ܗܢܐ ܡܥܪܒܝܢ ܒܥܪܘܒܬܐ ܥܐܕܐ ܐܝܟ ܐܦܪܝܘܬܐ
ܐܦܩܝܢ ܗܘܘ ܚܕ ܡܚܒܘܫܐ ܗܘܘ.
ܘܡܛܠܐ ܕܠܐ ܫܘܝܐ ܘܡܫܬܚܠܦܝܢ
ܒܐܘܪܚ ܡܢܝܢܐ ܡܢܗܘܢ.

Anno, inquit, quo Dominus paſſus eſt, Luna 14. Paſchalis in Sabbatum anni Græcorum 339. incidit: ſed Judæi Luna præcedenti, hoc eſt, 13. feria 6., die 26. Martii ſolaris Paſcha celebrarunt: ſolebant enim illud ad feriam 6. retrahere, quoties in Sabbatum incidiſſet; ne ſcilicet Sabbatum violare cogerentur, ut Agnum Paſchalem occiderent & comederent. Sextam autem hujuſmodi feriam *Arubah* vocabant, ܡܛܠ ܕܥܪܘܒܬܗ ܐܝܟ ܡܬܚܠܛܐ ܥܡ ܥܐܕܐ: *quod cum feſto commiſta eſſet.*

Cap. 16. *Quam ob cauſam feria ſexta celebratum fuit Paſcha eo anno, quo in Sabbatum inciderat? & quodnam eſt hujuſce rei myſterium?*

ܡܛܠ ܗܝ ܕܒܥܪܘܒܬܐ ܐܬܥܒܕ ܦܨܚܐ ܘܗܘܐ
ܥܐܕܐ ܒܫܒܬܐ ܘܐܬܬܚܝܒ ܒܥܪܘܒܬܐ.
ܘܡܢܐ ܐܪܙܐ ܗܘܐ ܗܘܐ.

Cap. 17. *Cur Annunciationis diem menſe Adar minimè celebramus; Circumciſionem verò & Præſentationem Domini in Templum unà cum Calched onenſibus peragimus?* ܠܡܢܐ

ܠܐ ܡܥܐܕܝܢܢ ܣܘܒܪܐ ܕܒܫܘܒܛ
ܒܐܕܪ: ܘܓܙܘܪܬܐ ܕܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝܐ ܘܡܥܠܬܗ
ܕܡܪܢ ܠܗܝܟܠܐ ܡܥܐܕܝܢܢ ܐܟܚܕܐ
ܥܡ ܟܠܩܝܕܘܢܝܐ.

Cap. 18. *Cur Reſurrectio Domini in feriam primam incidit? & quo pacto in ſepulcro triduum manſiſſe dicitur, quum feriam ſextam & primam exiguo temporis ſpatio attigerit?* ܠܡܢܐ

ܐܬܐܡܢܝܬ ܩܝܡܬܗ ܕܡܪܢ ܒܚܕܒܫܒܐ
ܘܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܒܩܒܪܐ
ܐܡܬܝ ܕܫܘܚܠܦ ܐܝܟ ܗܘ ܒܥܪܘܒܬܐ ܘܚܕ
ܒܫܒܐ ܡܫܟܚܐ ܩܠܝܠ ܙܒܢܐ.

Cap. 19. *Quandonam contigit Aſcenſio Domini? quo menſe, & quo die? & quare quadraginta dies poſt reſurrectionem manſit, donec aſcendit?*

ܐܡܬܝ ܗܘܐ ܣܘܠܩܗ ܘܡܢܐ ܒܝܪܚܐ
ܝܘܡܐ ܘܠܡܢܐ ܐܪܒܥܝܢ. ܘܡܛܠܡܢܐ ܐܪܒܥܝܢ
ܝܘܡܝܢ ܩܘܝ ܡܢ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ
ܥܕܡܐ ܠܣܘܠܩܗ.

Cap. 20. *Quot vicibus apparuit Dominus diſcipulis ſuis poſt reſurrectionem ſuam uſque ad aſcenſionem?*

ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܬܚܙܝ ܡܪܢ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܢ ܒܬܪ
ܩܝܡܬܗ ܠܣܘܠܩܗ.

Cap. 21. *Quomodo cogitemus noſtram fore reſurrectionem? & quomodo eamdem naturæ ductu abſque Scripturæ auctoritate concipere poſſimus?* ܐܝܟܢܐ ܢܬܪܐ ܠܩܝܡܬܢ ܘܐܝܟܢܐ

ܡܢܗ ܘܒܗ ܟܝܢܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ
ܢܣܬܟܠܝܗ ܟܝܢܐܝܬ ܕܠܐ ܟܬܒܐ.

Cap. 22. *Quam ob cauſam Dominus ſeipſum Judæis crucifixoribus videndum, ut eos confunderet, minimè præbuit, ſed diſcipulis ſeſe manifeſta-*

feſtavit, confirmans eos, & oſtendens illis manus pedeſque, & comedens cum ipſis? ܡܛܠܐ ܗܝ ܕܒܬܪܗ ܘܠܐ ܚܕ ܡܢܗ ܢܦܩܘ ܠܡܘܬܒܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܦܠܛܘ ܡܫܠܡܘ ܐܘ ܐܒܘܬܐ ܐܝܟ. ܐܠܐ ܢܦܩ ܢܦܩܘ ܠܡܠܟܘܬܗܘܢ ܘܡܙܪ ܐܢܫ ܘܢܦܩ. ܐܝܟ ܐܚܝܕܘܗܝ ܘܩܪܒܗܘܢ ܐܘ ܐܟܠ ܠܡܝܬܘܢ.

Cap. 23. *Quid nobis ſentiendum eſt de interitu filii perditionis?* (Antichriſti) *& quare in Reſurrectione miſericordiam minimè conſequetur, ſicut cacodæmones & homines impii?* ܐܝܟܢܐ ܬܘܒܐ ܘܬܚܝܬܐ ܕܗܘܐ ܠܒܪܗ ܕܒܪ ܐܒܕܢܐ. ܘܡܛܠܢܐ ܠܐ ܩܐܡ ܒܩܝܡܬܐ ܘܡܫܟܚ ܪܚܡܐ ܐܝܟ ܕܠܐ ܫܐܕܐ ܘܐܢܫܐ ܪܫܝܥܐ.

Neſtorianos ex Origenis, Theodori, ac Diodori officina plurimos circa futurum ſæculum errores hauſiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Georgius etſi à vulgari illius ſectæ hæreſi in eo diſſentit, quod Paradiſi Infernique æternitatem adſtruat; has tamen nugas de futuro ſæculo tradit. Primum homines quadruplicis conditionis fingit: quoſdam nimirùm abſolutè bonos, ut Chriſtum Dominum, qui nihil omninò peccavit: alios abſolutè malos, ut Antichriſtum, quem in cunctis delicturum fore fabulatur, itaut nullos commiſſurus ſit actus, qui mali non ſint: alios partim bonos & partim malos, qui ſcilicet in aliquibus animæ potentiis corporiſve ſenſibus peccant, in aliis nequaquam: alios demùm neque bonos neque malos, vel potiùs æquè bonos atque malos, qui nimirùm tantumdem peccant, quantum virtutes colunt. Hos, inquit Georgius, in futuro ſæculo neque præmiis neque pœnis affici: illos ſi in pluribus peccaverint, e.g. ſi in quatuor corporis ſenſibus, malos appellari, & in reſurrectione pœnis ſubiici in iis ſenſibus, in quibus peccaverint; in aliis verò, in quibus minimè peccaverunt, voluptate frui: ſin autem in potiori ſenſuum parte à peccatis abſtinuerint, bonos nuncupari, in eaque parte gaudere, ſecus in aliis: Antichriſtum verò, quod omninò malus ſit, omninò interiturum: ac propterea *filium perditionis* illum vocari ait, quod in perditionem, hoc eſt, ad nihilum redigetur.

Cap. 24. *Quandonam Crux inventa eſt? quo die? & quota luna?* ܐܡܬܝ ܗܘܬ ܫܟܝܚܬܗ ܕܙܩܝܦܐ. ܘܒܐܝܢܐ ܝܘܡܐ. ܘܒܟܡܐ ܒܣܗܪܐ.

Aſſirmat, Crucem inventam fuiſſe anno Græcorum ſexcenteſimo vigeſimo nono (Chriſti 318.) *Sabbato, die decima tertia menſis Septembris, luna decima nona: cognitam verò fuiſſe, quum ejus contactu mortuus revixit, die Dominica, decima quarta Septembris, luna vigeſima:* atque hanc eſſe cauſam ſubjungit, quod Neſtoriani feſtum Crucis die 13. Septembris agunt, cæteri chriſtiani die ſequenti.

LIBER II. *De Officio Veſpertino.* ܡܐܡܪܐ ܕܬܪܝܢ ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܪܡܫܐ. capita XXI.

Cap. 1. *Cur ad Orientem adoramus, non Hieroſolymam verſus, ubi Prophetæ adorabant, & unde ſalus nobis parta eſt.* ܠܡܢܐ ܣܓܕܝܢܢ ܠܡܕܢܚܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܐܝܟܢܐ ܕܣܓܕܘ ܢܒܝܐ ܘܡܢܐ ܗܘ ܗܘܐ ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ.

Cap. 2. *Cur eccleſiam diſtinguimus in cancellos, in templum, & in domum mulierum? & quare præcepit Jeſujabus, ut Baptiſterium in auſtrali latere collocaretur?* ܠܡܢܐ ܠܬܠܬܐ ܦܠܓܝܢ ܥܕܬܐ ܘܦܠܓܝܢ ܘܡܢܐ ܦܠܓܝܢ ܒܝܬ

[illegible]

Hic exponit Georgius, quid ſit Sacrarium, Altare, Bema, Cancelli, & cætera hujuſmodi, quæ Neſtorianorum Templi formam illuſtrant.

Cap. 3. *Cur in feſtis, & ſingulis diebus Davidem canimus pluſquam cæteros ſacros libros? & quare diſtinguimus eum in Laudationes, & Jaculatorias? & quidnam myſticè deſignant Laudationes? & quare inter Laudationes Cathiſmata interponimus?*

[illegible]

Cap. 4. *Cur præceperunt Patres, ut ternas dietim Preces perſolvamus, Veſpertinas ſcilicet, Nocturnas, & Matutinas? & quare Dominicis Feſtiſque diebus Liturgiam Sacramentorum fieri mandarunt? in Jejunio verò, & in Paſſione tres Horas* (Tertiam videlicet, & ſextam, & nonam) *& Apodipnon* ſeù Completorium poſt Veſperas? [illegible]

[illegible]

Cap. 5. *Qua de cauſa Jeſujabus præcepit, ut meridie pervigilii Feſtorum Diaconi & Subdiaconi lampades ſolvant, laventque, & eccleſiam decentibus paramentis ornent? unàcum reliquis, quæ Officio præmittenda eſſe mandavit.* [illegible]

[illegible]

Cap. 6. *Quodnam eſt officium uniuſcujuſque gradus eccleſiaſtici à Patriarcha uſque ad Lectorem, & uſque ad baptizatum? & quare ita ordinati ſunt unus poſt alterum?* [illegible]

[illegible]

Hos gradus eccleſiaſticos [illegible]

Lector, Hypodiaconus, Diaconus, Presbyter, Periodeutes, Chorepiſcopus, Epiſcopus, Metropolita, Catholicus, & Patriarcha, quum enumeraſſet, ſubjungit, Periodevtam quidem & Chorepiſcopum ſolo Epiſcopi juſſu, abſque ulla conſecratione perfici; Catholicum verò & Patriarcham olim quidem in Oriente diverſos gradus fuiſſe, ſed poſtea in unum coaluiſſe, quum Neſtoriani poſt Concilium Epheſinum ab Antiocheno Patriarcha deficientes, proprium Catholicum ſeù Primatem Seleucienſem in Patriarcham inſtituerunt.

runt. Demùm de ſácris veſtibus uniuſcujuſque Ordinis propriis hæc addit. ܗܘ ܓܝܪ ܐܦ ܐܣܛܠܐ
ܕܩܪܘܝܐ ܠܐ ܫܘܐ ܠܗܘܦܘܕܝܩܢܐ.
ܘܐܣܛܠܐ ܕܗܘܦܘܕܝܩܢܐ ܠܐ ܫܘܝܐ
ܠܡܫܡܫܢܐ. ܐܣܛܠܐ ܕܝܢ ܕܩܫܝܫܐ
ܘܕܦܪܝܘܕܘܛܐ ܘܕܟܘܪܐܦܝܣܩܘܦܐ ܚܕܐ ܗܝ.
ܘܐܣܛܠܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܕܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܠܥܠ ܚܕܐ ܗܝ.

Ipſum enim Lectoris veſtimentum ab eo differt, quod Hypodiaconi geſtant. Item Hypodiaconus cum Diacono veſtibus minimè convenit. Presbyterorum autem, Periodeutarum, & Chorepiſcoporum una eſt veſtimentorum ratio. Una item Epiſcopi eorumque qui ſuprà Epiſcopum ſunt.

Cap. 7. *Cur in aliquibus quidem eccleſiis dicitur Pater noſter initio Officii, in aliis verò non? & quare alicubi orat Presbyter ante Pater noſter, alicubi verò poſt?* ܠܡܢܐ
ܡܢ ܥܕܬܐ ܐܡܪܝܢ ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ
ܒܫܘܪܝ ܬܫܡܫܬܐ: ܘܡܢ ܥܕܬܐ ܠܐ
ܐܡܪܝܢ. ܘܠܡܢܐ ܐܝܟܐ ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܒܘܢ
ܘܡܨܠܐ ܡܨܠܐ ܩܫܝܫܐ ܐܝܟܐ ܘܒܬܪ
ܐܒܘܢ ܘܒܬܫܡܫܬܐ.

Juxta conſtitutionem Jeſujabi, ut Georgius affirmat, abſque oratione Dominica Officium Neſtorianorum celebrari conſueverat: Timotheus verò Patriarcha præcepit, inquit, ut Pater noſter Officio præmitteretur: hinc verò nata apud eos diſſenſio, quibuſdam orationem Dominicam primæ Officii precationi præmittentibus, aliis ſubjungentibus. Poſt Georgii obitum acerrima quæſtio de Oratione Dominica Machicham inter & Bagdadenſes exarſit, de qua vide Tom. 2. pag. 448.

Cap. 8. *Cur Dominus noſter hanc orationem diſcipulos ſuos edocuit? quidve ſignificat? & quare Timotheo placuit Jeſujabi canonibus illam adjungere?* ܡܛܠܐ ܗܝ ܕܠܟܠܗ
ܘܡܬܚܫܒܗ ܐܠܨ ܡܢܗ ܠܡܠܦܢܘܬܗ
ܪܟܝܒܐ ܗܘܐ. ܘܡܢܐ ܐܝܟ ܛܘܒܢܐ ܘܕܗ
ܘܡܢܐ ܢܦܩܐ ܠܛܝܡܬܐܘܣ ܘܢܬܠ
ܒܩܢܘܢܐ ܕܝܫܘܥܝܗܒ ܗܘܐ ܪܟܝܒܐ.

Cap. 9. *Quid ſignificat Jaculatoria oratio, quæ initio Officii Veſpertini dicitur? quodve illius myſterium eſt? & quare nonnulli unam, alii binas Jaculatorias dicunt?* ܡܛܠܐ
ܡܢܘܬܐ ܡܪܡܝܬܐ ܕܒܪܡܫܐ
ܡܫܡܫܐ ܘܪܙܗ ܡܢܘ ܘܠܡܢܐ..
ܐܝܟܢܐ ܐܝܬ ܕܚܕܐ ܡܪܡܝܬܐ
ܡܫܡܫܝܢ ܐܝܬ ܕܬܪܬܝܢ.

Expoſitionem *Abrahæ Bar--Liphæ* in hoc & ſeq. capite laudat.

Cap. 10. *Quid ſibi vult canticum, Sicut incenſum? & quare illud in Feſtis & Dominicis, non quolibet die recitamus?* ܡܢܐ ܗܝ ܒܥܘܬܐ
ܕܐܝܟ ܒܣܡܐ. ܘܠܡܢܐ ܒܥܐܕܐ
ܘܒܚܕܒܫܒܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܘܠܐ
ܒܟܠ ܝܘܡܝܢ.

Cap. 11. *Quid ſignificat canticum, Tibi Domine? & quare Diaconus hìc dicit, Pax nobiſcum?* ܡܛܠܐ
ܡܢܘܬܐ ܕܠܟ ܡܪܝܐ ܘܠܡܢܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܫܠܡܐ ܐܡܪ ܗܪܟܐ ܥܡܢ.

Cap. 12. *Cur poſt, Tibi Domine, dicimus orationem, quæ Principium appellatur? in Feſtis autem loco Principii dicitur aliud Canticum, deinde Pſalmus, Domine clamavi ad te, poſtea Principium, & Canticum? & quid ſibi vult hæc vox Principium?*

ܠܡܢܐ ܒܬܪ ܕܠܟ ܡܪܝܐ ܫܘܪܝܐ ܐܡܪܝܢ
ܘܒܥܐܕܐ ܚܠܦ ܫܘܪܝܐ ܥܘܢܝܬܐ ܘܒܬܪ
ܡܪܝܐ

ܡܕܟܪ ܦܘܫܩܗ ܕܐܒܪܗܡ ܒܪ ܠܝܦܐ ܘܡܚܘܐ ܛܥܝܘܬܗ ܕܝܠܗ
ܘܕܦܘܫܩܗ ܥܠ ܡܥܒܕܢܘܬܐ . ܘܐܡܪ ܗܟܢܐ ܕܢܦܫܬܐ .

Abrahami Bar-Liphæ expoſitionem commemorans, ſuum ejuſque errorem circa animarum corporibus exutarum operationes prodit, his verbis. ܘܬܘܒ ܕܢܦܫܬܐ ܕܠܐ ܦܓܪܐ ܪܓܫܬܢܝܬܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܟܠܝܢ ܩܕܝܫܐ ܕܠܐ ܢܣܒ ܐܢܫ ܒܪܥܝܢܗ ܕܢܦܫܬܐ ܪܓܫܢ ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܓܪܐ . ܗܢܐ ܕܝܢ ܛܘܒܢܐ ܡܣܒܪ ܕܐܦ ܩܕܡ ܕܢܥܠܢ ܒܦܓܪܐ ܪܓܫܢ

Item quod animæ abſque corporibus ſenſu præditæ ſint, ſancti Patres interdicunt, nequis credat animas ſentire, poſtquam è corporibus migraverint. At beatus iſte (Barliphe) *credit eas ſentire etiam ante quam in corpora ingrediantur.*

Cap. 13. *Quare poſt Principium conſcenſo ambone Diaconus Proclamationem intonat? & quid hìc ſibi vult? & quare reſpondet ei populus, quemadmodum ipſe præcipit?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܬܪ ܫܘܪܝܐ ܣܠܩ ܡܫܡܫܢܐ ܠܒܝܡ ܘܡܟܪܙ ܟܪܘܙܘܬܐ . ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥܐ ܗܕܐ . ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܥܢܝܢ ܠܗ ܥܡܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ .

Cap. 14. *Cur præcepit* Jeſujabus, *ut hoc Diacono ex ambone deſcendente* (qui nimirùm Proclamationem intonavit,) *aſcendat alter Diaconus, qui pacem dedit, poſtremamque Proclamationem intonet? & quare ſibi mutuo oſculum dant & qui aſcendit, & qui deſcendit?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܦܩܕ ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܕܟܕ ܢܚܬ ܗܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܩܪܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܢܣܩ ܐܚܪܢܐ . ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܡܢܫܩܝܢ ܠܚܕܕܐ ܗܘ ܕܣܠܩ ܘܗܘ ܕܢܚܬ .

Cap. 15. *Quid ſibi vult canon iſte Triſagii? & quid exprimit? & quare dicitur in fine Officii?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܩܕܝܫܐ ܐܠܗܐ ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥ . ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܒܫܘܠܡ ܬܫܡܫܬܐ ܡܬܐܡܪ .

Ait Georgius, anno Græcorum 748., Theodoſii vigeſimo quinto, poſt Synodum Epheſinam, in qua Neſtorius damnatus eſt, quarto, eodemque quo pueri Epheſini, hoc eſt, ſeptem Dormientes ſurrexere, quum regia urbs terræmotu quateretur, Proclo Presbytero Angelos viſos fuiſſe Triſagium hymnum canentes, quem idem Proclus quum decantandum populo tradidiſſet, terræmotum ceſſaſſe: huic poſtea hymno à Petro Fullone, quem Severianæ hæreſeos ſectatorem vocat, appendicem illam, qui crucifixus es pro nobis, adjectam: Jeſujabum denique præcepiſſe, ut idem hymnus, ſine illa tamen appendice, in officio Neſtorianorum uſurparetur. Hæc ille. Sed annus ab Epheſina Synodo quartus, Græcorum erat 746. non 748., idemque Theodoſii 28. non 25. quo Proclus Conſtantinopolitanam eccleſiam Epiſcopus regebat, non Presbyter erat: Petrus autem Fullo appendicis illius auctor Severum anteceſſit: adeòque hic potiùs Petri, quàm Petrus Severi errorem ſequutus eſt. Ita nimirùm in iis, quæ ad Chronologiam ſpectant, dormitat Georgius.

Cap. 16. *Quare, poſt Triſagium præcipit Diaconus inquiens, Inclinate capita veſtra? & quare Vela ligant,* hoc eſt, obducunt? ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܬܪ ܩܕܝܫܐ ܐܠܗܐ ܦܩܕ ܡܫܡܫܢܐ ܘܐܡܪ ܪܫܝܟܘܢ ܐܪܟܢܘ . ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܐܣܪܝܢ ܒܠܐ .

Cap. 17. *Cur hìc abſoluto officio dicitur canticum Baſilicon? & quid ſibi vult hoc nomen Baſilicon? & quare in Feſto antea dicuntur Jaculatoriæ, deinde canticum?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܪܟܐ ܒܫܘܠܡܐ ܐܡܪܝܢ ܒܣܝܠܝܩܝ ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥ ܫܡܐ ܗܢܐ . ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܒܥܐܕܐ ܩܕܡ ܐܡܪܝܢ ܫܘܪܝܐ ܘܒܬܪܟܢ ܬܫܒܘܚܬܐ

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Poſtquam Imperatores Chriſtianam fidem ſuſcepere, cœptum eſt, inquit, canticum pro iis in Eccleſia cani, quod *Baſilicon*, hoc eſt, regium appellatur. Hanc Romæorum conſuetudinem Jeſujabus in Neſtorianorum officium tranſtulit: ſed quum Imperatores infideles eſſent, Arabum nimirùm Perſarumque reges, pro Imperatore Chriſtum ſtatuit, ejuſque crucem, dum canticum Baſilicon intonatur, è Bemate ad Cancellos deferri juſſit.

Cap. 18. *Cur in fine officii quidam dicunt Pater noſter, alii non; nonnulli verò illud dicunt abſque Canone*, ideſt, abſque Præfatione?

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Jeſujabus, inquit, neque initio neque in fine officii dici voluit orationem Dominicam, ſed in Liturgia dumtaxat. Timotheus contra in officio quoque illam recitari juſſit. Vide ſuprà cap. 7.

Cap. 19. *Cur Veſpere, & mane Cantica Martyrum in ſingulis feriis dicimus; non autem in Feſtis, neque in Dominicis, aut in Jejunio, ſive in Paſſione?* [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cap. 20. *Cur circulus Principiorum Dominicarum quidem hebdomadâ abſolvitur; Feriarum verò ſextarum tribus hebdomadis; dierum denique ferialium duabus.* [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cap. 21. *Cur in Feſtis, & Dominicis genua non ſlectimus, nec dicimus, Cum mærore & cura, ſed, Cum gaudio & lætitia?* [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

TRACTATUS III. *De officio Nocturno, & Matutino.* [illegible]
[illegible]

Capita IX.

Cap. 1. *Quare in Dominicæ Nocturno quidam in prima Seſſione dicunt quinque odas: alii ſex, alii ſeptem; alii denique ſeptem Jaculatorias diverſis tonis recitant?* [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cap. 2. *Quid myſticè ſignificat poſtrema ſeſſio? & quare in tonis Jaculatoriarum quidam unam tantùm odam dicunt, alii verò plures; alii demùm nil aliud recitant præter cantus vigiliæ?*
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cap. 3. *Cur poſt ultimam ſeſſionem præcepit Jeſujabus, ut mulieres quidem tacerent, viri autem hymnum dicerent? & quid ſignificat officium ma-*

Matutinum? [illegible]

Hic Georgius craſſum Abrahami Barliphæ errorem refert, ajentis, poſt reſurrectionem hominibus ſolam Dei unius cognitionem ſuperfuturam, Trinitatis autem memoriam abolendam fore.

Cap. 4. *Quid ſignificat officium dierum ferialium, hoc eſt, Veſpertinum, Nocturnum, & Matutinum? & quare Epiſcopus diebus ferialibus ad officium minimè procedit?* [illegible]

Cap. 5. *Cur in nocturnis Feſtorum totum Davidem recitamus, eumque in partes dividimus; ac primùm in quinque odas, quibus cantica ſubjungimus: deinde in ſex, quas Diapſalma ſequitur: mox in quatuor, Canticis præmiſſas: poſtea in duas, quibus Diapſalma ſubjicitur. Demùm in tres, quibus Cantica ſubjungimus, deinde cantus poſtremis, demum cantus Vigiliæ? & quare cantus poſtremos appellamus Catholicos? & quid ſibi vult hoc nomen?* [illegible]

[illegible]

Cap. 6. *Cur in Nativitate & Epiphania ad cantus Vigiliæ flectimus genua, non in reliquis feſtis? & quid ſibi volunt cantus Vigiliæ?* [illegible]

Cap. 7. *Quare Jeſujabus Veſpertino & Nocturno Dominicæ ingreſſus Jejunii officio Cantica minimè aſſignavit, ſed Matutino dumtaxat, & Liturgiæ & Veſpertino etiam officio feriæ ſecundæ ingreſſus Jejunii?* [illegible]

Cap. 8. *Quare in Dominica Reſurrectionis præter odas cantuum Vigiliæ nihil aliud recitamus, neque vigilamus juxta ordinem feſtorum? & quare unum canticum in nocturno dicimus, non tria?* [illegible]

Cap. 9. *Quid ſignificant Proclamationes ad Matutinum dierum Jejunii & Paſſionis?* [illegible]

TRACTATUS IV. *De Liturgia Sacramentorum.* [illegible] Capita XXX.

Cap.

Cap. 1. *Cur præcepit Jeſujabus, ut hora tertia Sacramenta conficiamus? & quid ſignificat hoc nomen, Sacramenta?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܐܝܫܘܥܝܗܒ
ܕܒܫܥܬܐ ܕܬܠܬ ܢܩܪܒ ܐܪܙܐ.
ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥ ܫܡܐ ܗܢܐ ܕܐܪܙܐ.

Excipit Georgius Dominicam Reſurrectionis, in qua media nocte Liturgia celebratur, & feriam quintam majoris hebdomadæ, qua apud Neſtorianos poſt ſolis occaſum Miſſa conficitur. At ex Barhebræo habemus, Abrahamum Neſtorianorum Patriarcham, qui anno Hegiræ 292. electus eſt, præcepiſſe, ut Liturgia Veſpertinis horis in Dominicis & Sabbatis quadrageſimalis jejunii celebraretur: quod hic Georgium non obſervaſſe miror, quum Abraham ſeptuaginta circiter annis ipſum præceſſerit. Vide Tom. 2. pag. 441.

Cap. 2. *Cur Liturgiæ initio Jaculatoriam dicimus, deinde Tibi Domine, & Sanctus?* ܠܡܢܐ ܒܫܘܪܝܐ
ܕܐܪܙܐ ܡܙܡܘܪܬܐ ܐܡܪܝܢܢ. ܘܡܢ ܒܬܪܗ
ܠܟܡܪܐ ܘܩܕܝܫܐ.

Cap. 3. *Quid ſignificat mutatio, quæ fit ante cancellos, quum dicitur, Confitebor tibi in eccleſia magna.*
ܡܢܐ ܡܫܘܕܥ ܫܘܚܠܦܐ ܕܩܕܡ ܩܢܟܐ
ܕܐܘܕܐ ܠܟ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ.

Proceſſionem intelligit, qua Subdiaconis & Diaconis præeuntibus, Epiſcopus Archidiacono comitante ad Bema deducitur.

Cap. 4. *Cur legunt Pentateuchum, deinde Prophetas, mox ſurgunt* (Epiſcopo tamen in Throno ſedente,) *& dicunt Principium?* ܠܡܢܐ
ܩܪܝܢ ܐܘܪܝܬܐ ܘܡܢ ܢܒܝܐ ܘܡܢ ܩܝܡܝܢ
ܘܐܡܪܝܢ ܫܘܪܝܐ.

Cap. 5. *Cur Diaconus Apoſtolum deferens, ex cancellis egreditur, alicubi quidem per majorem, alicubi verò per minorem portam? & quare Diaconi ipſum antecedunt uſque ad Bema?* ܠܡܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܫܩܠ ܫܠܝܚܐ
ܢܦܩ ܡܢ ܩܢܟܐ. ܐܝܟܐ ܕܒܬܪܥܐ ܪܒܐ
ܘܐܝܟܐ ܕܒܬܪܥܐ ܙܥܘܪܐ.
ܘܡܫܡܫܢܐ ܢܦܩܝܢ ܩܕܡܘܗܝ
ܥܕܡܐ ܠܒܝܡ.

Cap. 6. *Cur præcepit* Jeſujabus, *ut* Diacono *tres verſus ex Apoſtolo legente, deſcendat Diaconus ordinis cuſtos* (ideſt, celebrans) *unàcum ſociis ad portam Bematis* (facie ad occidentem converſa) *& adorent ad Bema; Presbyter item ſtans adoret, & crucem manumque Epiſcopi deoſculans, unàcum ipſis Diaconicum ingreditur?*
ܠܡܢܐ ܐܡܪ ܕܟܕ ܩܪܐ ܡܫܡܫܢܐ ܠܬܠܬܐ
ܦܘܣܩܝܢ ܡܢ ܫܠܝܚܐ: ܢܚܘܬ ܡܫܡܫܢܐ
ܢܛܘܪ ܛܟܣܐ ܥܡ ܚܒܪܘܗܝ
ܠܬܪܥ ܒܝܡ ܘܢܣܓܕܘܢ ܠܒܝܡ
ܘܩܫܝܫܐ ܩܐܡ ܘܢܣܓܘܕ ܘܢܢܫܩ ܨܠܝܒܐ
ܘܐܝܕܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܢܥܘܠ ܥܡܗܘܢ ܠܕܝܩܘܢܝܩܘܢ.

Cap. 7. *Cur abſoluta Apoſtoli lectione, dicit Diaconus, Silete? & aſcendit Cantor, & dicit canticum?*
ܠܡܢܐ ܟܕ ܫܠܡ ܫܠܝܚܐ ܐܡܪ
ܡܫܡܫܢܐ ܫܠܝܐ. ܘܣܠܩ ܡܙܡܪܢܐ ܘܐܡܪ
ܙܡܝܪܬܐ.

Cap. 8. *Cur præcepit Jeſujabus, ut Presbyter quum Evangelium profert, Phaina ſeù ſuperhumerali induatur; Diaconi verò tunicis induti, luminaria thuribulumque deferentes, ipſum præcedant; Subdiaconi autem ſuis relictis locis, cum lampadibus obviam ei occurrant?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ
ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܕܩܫܝܫܐ ܘܡܦܩ
ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܢܠܒܫ ܦܝܢܐ. ܡܫܡܫܢܐ
ܕܝܢ ܟܘܬܝܢܐ ܠܒܝܫܝܢ ܢܗܝܪܐ
ܘܦܝܪܡܐ ܫܩܝܠܝܢ ܢܩܕܡܘܢ ܩܕܡܘܗܝ.

ܘܗܘܦܟܝ̈ܡܢܐ ܓܕܫܝ ܕܩܕܡܝܗܘܢ
ܘܐܢܝܢ ܠܫܘܠܡܗ ܒܠܡܫܡܫܢܘܬܐ.

Cap. 9. *Cur in diebus Paſſionis, & in Baptiſmo dicit Diaconus ante lectionem Evangelii, Silete ac tacete; non autem, Stemus parati?* ܠܡܢܐ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܕܚܫܐ ܘܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܩܕܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܒܫܠܝܐ ܗܘܘ ܫܬܝܩܝܢ. ܘܠܐ ܐܡܪ ܢܩܘܡ ܟܫܝܪܐܝܬ.

Cap. 10. *Cur accedens Presbyter, ſuſtentat Evangelium unàcum eo qui legit? & quare abſolutum Evangelium oſculatur Epiſcopus, illudque Archidiaconus tollens, ſuper altari deponit? & quare quum Evangelium profertur, quidam illud oſculantur; alii verò ipſum tùm oſculantur, quum de Bemate delatum eſt?* ܠܡܢܐ ܩܪܒ ܩܫܝܫܐ ܘܡܣܡܟ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܥܡ ܗܘ ܕܩܪܐ. ܘܠܡܢܐ ܟܕ ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܢܫܩ ܠܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܫܩܠ ܠܗ ܐܪܟܝܕܝܩܢ ܘܣܐܡ ܠܗ ܥܠ ܡܕܒܚܐ. ܘܠܡܢܐ ܐܡܬܝ ܕܢܦܩ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܢܫܩܝܢ ܠܗ. ܘܐܝܬ ܕܒܬܪܟܢ ܕܢܚܬ ܡܢ ܒܝܡ ܠܐ ܢܫܩܝܢ ܠܗ.

Cap. 11. *Quid ſignificat ſermo ſeù homilia poſt Evangelium, & quare hìc intonat Diaconus, Sedete & ſilete?* ܡܢܐ ܡܚܘܝܐ ܡܐܡܘܪܐ ܕܒܬܪ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܗܘ ܬܘܪܓܡܐ. ܘܠܡܢܐ ܐܡܪ ܗܪܟܐ ܡܫܡܫܢܐ ܬܒܘ ܘܫܠܘ.

Cap. 12. *Quid hìc ſignificant Proclamationes? & quare qui ſtat in ordine* (hoc eſt, Diaconus celebrans) *intonat primam; qui verò Apoſtolum, legit poſtremam?* ܡܢܐ ܡܚܘܝܢ ܗܪܟܐ ܟܪ̈ܘܙܘܬܐ. ܘܠܡܢܐ ܗܘ ܕܩܐܡ ܒܛܟܣܐ ܡܕܒܪ ܩܕܡܝܬܐ. ܘܗܘ ܕܩܪܐ ܫܠܝܚܐ ܡܕܒܪ ܐܚܪܝܬܐ.

Cap. 13. *Cur duo Diaconi Crucem & Evangelium deferunt; qui verò ſunt in ordine* (ideſt, celebrantes) *illos præcedunt? & quid ſibi volunt hæc, Qui non ſunt baptizati &c. & quare quum dicitur, Diſcedite auditores, Diaconi obducunt vela, Subdiaconi claudunt portas templi, & filiæ fæderis* (ideſt, Diaconiſſæ) *portam mulierum?* ܠܡܢܐ ܬܪܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܫܩܠܝܢ ܙܩܝܦܐ ܘܐܘܢܓܠܝܘܢ: ܘܗܠܝܢ ܕܒܛܟܣܐ ܐܝܠܝܢ ܩܕܡܝܢ ܠܗܘܢ. ܘܡܢܐ ܐܢܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܡܢ ܕܠܐ ܩܒܠ ܠܗ ܡܥܡܘܕܝܬܐ. ܘܠܡܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܙܠܘ ܫܡܘܥܐ: ܡܫܡܫܢܐ ܦܪܣܝܢ ܘܠܐ: ܗܘܦܕܝܩܢܐ ܐܚܕܝܢ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܘܒܢܬ ܩܝܡܐ ܬܪܥܐ ܕܢܫܐ.

Cap. 14. *Quid ſignificat ſeſſio Epiſcopi & Presbyterorum, quum canitur Canticum Sacramentorum in Bemate? & quare unus ex Presbyteris accipit Baculum Epiſcopi, & ſtat loco Archidiaconi? & cur quatuor Diaconi afferunt aquam, & abſterſoria, duo quidem pro Epiſcopo, duo autem reliqui pro Sacerdotibus?* ܡܢܐ ܡܚܘܝܐ ܡܘܬܒܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܘܢܝܬܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܒܒܝܡ. ܘܠܡܢܐ ܚܕ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܢܣܒ ܠܗ ܠܚܘܛܪܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܐܡ ܚܠܦ ܐܪܟܝܕܝܩܘܢ. ܘܠܡܢܐ ܡܩܪܒܝܢ ܐܪܒܥܐ ܡܫܡܫܢܐ ܡܝܐ ܘܡܫܘܝܐ: ܬܪܝܢ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ: ܘܬܪܝܢ ܠܟܗܢܐ.

Cap. 15. *Cur canticum, quod dicitur in Templo, repetitur à Diaconis ad cancellos? & quare hìc præcipit* Jeſujabus, *ut Sacramenta præparent?* &

& quare non declaravit, quomodo panis confici, & vinum miſceri debeat? ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܥܘܢܝܬܐ ܕܗܘ ܕܒܠܐ ܐܢܫ ܠܗ ܒܟܗܢܐ ܡܫܡܫܢܐ. ܘܠܡܢܐ ܗܘܐ ܐܡܪ ܕܡܬܚܫܒ ܕܪܐ. ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܫܠܡ ܐܢܫ ܡܢܗ ܐܦܝ ܠܫܡܥܐ ܘܡܬܚܙܐ ܫܪܪܐ.

Cap. 16. *Quare cum Gloria dicunt, Vela reducunt, & exeuntibus Diaconis, Sacerdotes ingrediuntur?* ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܡܫܒܚܝܢ ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܦܢܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܬܒܪܟܝܢ ܠܟܗܢܐ.

Cap. 17. *Cur hìc dicunt, Credimus?* ܠܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ, ܕܢܝܩܝܐ, ideſt, Symbolum Nicænum.

Cap. 18. *Cur hìc accedit Diaconus ad portam Cancellorum? & quare canit qui Apoſtolum legit? & quare accedentes ad Altare quatuor Diaconi, duo hinc, & duo inde, miniſtrant?* ܠܡܢܐ ܗܘܐ ܩܪܒ ܡܫܡܫܢܐ ܠܬܪܥܐ ܕܩܢܟܐ. ܘܠܡܢܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܫܠܝܚܐ ܐܡܪ. ܘܠܡܢܐ ܩܪܝܒܝܢ ܠܐܪܒܥܐ ܡܫܡܫܢܐ ܠܐܘܢ ܡܢ ܗܪܟܐ ܠܗܠ ܘܬܪܝܢ ܡܢ ܗܪܟܐ ܠܡܕܒܚܐ ܘܡܫܡܫܝܢ.

Cap. 19. *Quare, quum dicitur, Credimus, ubi Patris & Filii & Spiritus ſancti fit mentio, adorant? Item quum dicitur, Pro omnibus, &, Omnes nos cum timore, adorant ad altare, & ad invicem?* ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܒܫܡܗ ܐܒܐ ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܩܕܝܫܬܐ ܣܓܕܝܢ. ܘܐܦ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܚܠܦ ܟܠܗܘܢ: ܘܟܠܢ ܒܕܚܠܬܐ: ܣܓܕܝܢ ܠܘܬ ܡܕܒܚܐ ܘܚܕ ܠܘܬ ܚܕ.

Cap. 20. *Cur hìc dicitur, Sacerdos accedit? & cur ſubjungitur, Offert oblationem talis? & quid deſignat Diaconus, quum accedit ad portam Cancellorum?* ܠܡܢܐ ܗܘܐ ܩܪܒ ܟܗܢܐ ܐܡܪ. ܘܠܡܢܐ ܗܘܐ ܐܡܪ ܘܡܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܕܦܠܢ. ܘܠܡܢܐ ܗܘܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܬܪܥܐ ܕܩܢܟܐ:

Myſticum eorum ſenſum exponit, quæ apud Neſtorianos in Liturgia fiunt à Symboli fine ad benedictionem Sacerdotis, quæ incipit, *Gratia Domini noſtri &c.*

Cap. 21. *Cur hìc dicit Sacerdos Canonem, Gratia &c.* ܠܡܢܐ ܩܢܘܢܐ ܘܛܝܒܘܬܗ ܐܡܪ ܟܗܢܐ ܗܘܐ.

Exponit ea, quæ dicuntur uſque ad Præfationem ad Sanctus.

Cap. 22. *Cur hìc dicit, Pax nobiſcum, Diaconus qui eſt ſuper ambonem, non is, qui Proclamationem intonavit?* ܠܡܢܐ ܗܘܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܘܠܐ ܗܘ ܕܥܠ ܒܝܡܐ. ܘܠܐ ܐܡܪ ܗܘ ܡܫܡܫܢܐ ܕܟܪܘܙܐ.

Cap. 23. *Quare hìc ſuavi tono Sacerdos præfatur? & quid ſignificat hæc Inclinatio?* hoc eſt, Præfatio ad Sanctus, & quæ ſequuntur ad inſtitutam à Chriſto Domino Euchariſtiam ſpectantia. ܠܡܢܐ ܗܘܐ ܒܢܥܝܡܘܬܐ ܡܩܪܐ ܟܗܢܐ. ܘܡܢܐ ܡܚܘܝܐ ܗܕܐ ܓܘܢܝܬܐ.

Cap. 24. *Cur hìc dicit Diaconus, qui ſuper ambone eſt, In cordibus veſtris orate? Deinde ſubjungit, Cum ſilentio & timore? & quare in hac Secreta bis annunciatur Pax?* ܠܡܢܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ ܘܬܘܒ ܒܫܠܝܐ ܘܒܕܚܠܬܐ. ܘܠܡܢܐ ܒܗܢܐ ܐܪܙܐ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ ܫܠܡܐ.

Liturgiam à conſecratione uſque ad Fra-

Fractionem Obſignationemque exponens, veritatem quidem corporis & ſanguinis Chriſti in Euchariſtia hæreticus ſcriptor negat, ſed eam ab aliis ejuſdem ſectæ Neſtorianis adſtrui diſertè affirmat. Verba ejus accipe.

[Syriac text]

Ajunt quidam theophori, hæc ſacramenta verè corpus & ſanguinem Chriſti eſſe, non ſacramentum corporis & ſanguinis. Quibus reſpondemus, res quaſdam naturales eſſe, alias cum natura conjunctas . . . . Sic dicimus; Deus factus homo, & homo factus Deus. Quum certi ſimus, non eſſe mutatas naturas, affirmamus Deum manſiſſe Deum, non hominem factum natura Deum, ſed per unionem Deum hominem factum, & hominem Deum. Quæ quum ita ſint, hìc quoque panis & vinum fiunt corpus & ſanguis non quidem natura, ſed unione: quumque ea corpus & ſanguinem aliqua ratione appellemus, etiam ſacramenta vocamus, ut palam fiat, eadem corporis & ſanguinis myſteria eſſe, quod natura non ſunt. Si enim directè corpus & ſanguis eſſent, nequaquam myſteria dicerentur. Quum autem myſteria ſint, non igitur corpus & ſanguis. Myſterium enim ſignum ejus eſt, quod naturaliter non ineſt. Quidquid naturale eſt, myſticum non eſt: & viceverſa. Quemadmodum enim Diaconum dicimus myſterium Angeli repræſentare, & ſacerdotem myſterium Chriſti, cancellos cœlum, altare ſedem Chriſti, bema Hieroſolymam, & cætera hujuſmodi, quæ reverà non id ſunt, quod repræſentant, nec tamen ea id eſſe negamus quod naturaliter non ſunt, eo ſcilicet quod per unionem id ſint . . . . ita & panis & vinum per

per unionem quidem ac myſticè corpus & ſanguis Chriſti eſt; natura autem panis & vinum. Hæc Georgius contra communem propriæ ſectæ ſententiam, nobis alibi confutatus.

Cap. 25. *Cur hìc iterum dicit Sacerdos, Gratia Domini noſtri? & quid ſignificat hæc Proclamatio, quam intonat Diaconus, inquiens, Nos cuncti? & quare non illam intonat Diaconus, qui eſt ſuper ambonem?* ܠܡܢܐ ܗܪܟܐ ܬܘܒ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܟܗܢܐ ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥܐ ܗܝ ܗܕܐ ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܡܟܪܙ ܡܫܡܫܢܐ : ܟܠܢ : ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܡܟܪܙ ܠܗ ܗܘ ܕܥܠ ܒܝܡ .

Hic agit Georgius de oratione Dominica, de benedictione populi, de elevatione Sacramentorum, deque communione. Ubi notandum quod de Presbyteris affirmat: eos ſcilicet ſolam Corporis ſpeciem ſumere; Diaconos verò, Subdiaconos, clericos & populum in utraque ſpecie communicare. ܐܠܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܐܢܫ ܕܡܬܚܫܒ ܠܡܢܐ ܠܐ ܢܣܒ ܠܗ ܠܟܣܐ ܚܕ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܐܢ ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܚܡܪܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܣܪ .

Sed forte quis quærit, cur nemo Presbyterorum ex calice ſumit, ſi vinum ſunt corpus & ſanguis? &c. Locus notabilis pro communione ſub unica ſpecie.

Cap. 26. *Cur in Feſtis dicitur, Terribilis es, & in Epiphania, Laudatio? & quare hæc non dicitur in omnibus Dominicis? & cur dicit Diaconus, Laudate? & cur dicunt Reſponſorium in Bemate? & quid myſticè ſignificant Reſponſorium, & Verſus, Corpus tuum & ſanguis?* ܠܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܕܚܝܠܬ ܒܥܐܕܐ : ܫܘܒܚܐ ܘܒܕܢܚܐ . ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܒܟܠ ܚܕ ܒܫܒܐ . ܘܠܡܢܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ

ܡܫܝܚ . ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܦܓܪܐ ܕܡܫܝܚ . ܘܡܢܗ ܕܐܝܬ ܘܐܠܗܘܬܗ ܠܗ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܘܦ[illegible] ܡܘܕܝܢ .

De gratiarum actione poſt communionem.

Cap. 27. *Cur iterùm proclamat hìc Diaconus ad portam Cancellorum, Nos cuncti itaque? & quid ſignificant orationes ſacerdotis, & reliqua, quæ hìc fiunt uſque ad finem ſacramentorum?* ܠܡܢܐ ܡܟܪܙ ܬܘܒ ܡܫܡܫܢܐ ܗܪܟܐ ܒܬܪܥܐ ܕܩܢܟܐ ܟܠܢ ܗܟܝܠ . ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥܝܢ ܨܠܘܬܐ ܕܟܗܢܐ ܘܫܪܟܐ ܕܗܘܝܢ ܡܢ ܗܪܟܐ ܠܫܘܠܡ ܐܪ̈ܐܙܐ .

Cap. 28. *Cur Diaconi in tota Liturgia intra cancellos minimè genuflectunt?* ܠܡܢܐ ܠܐ ܡܬܟܪܥܝܢ ܒܩܘܪܒܐ ܡܫܡܫܢܐ ܒܩܢ̈ܟܐ ܒܒܘܪ̈ܟܐ ܠܡܬܟܪܥܘ .

Cap. 29. *Cur in Paſſione, & Jejunio non dicit Diaconus ante Evangelium, Stemus parati, ſed, Silete? & quare non legitur ex Pentateucho & Prophetis in Baptiſmo, & in Liturgia Sabbati?* ܠܡܢܐ ܒܚܫܐ ܘܒܨܘܡܐ ܠܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܩܘܡܘ ܐܠܐ ܫܠܝܘ ܩܕܡ ܟܪܘܙܘܬܐ ܟܠܡܐ ܠܐ ܒܥܡܕܐ ܗܘ . ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܩܪܝܢ ܩܪܝܢܐ ܘܐܘܪܝܬܐ ܘܢܒܝܐ ܒܥܡܕܐ ܘܒܩܘܪܒܐ ܕܫܒܬܐ .

Cap. 30. *Cur foras procedunt mane Dominicæ Reſurrectionis, ſibique mutuo pacem dant, dicentes, Pax reſurrectionis, vel alium hymnum?* ܠܡܢܐ ܢܦܩܝܢ ܠܒܪ ܒܨܦܪܐ ܕܚܕ ܒܫܒܐ ܕܩܝܡܬܐ ܘܝܗܒܝܢ ܫܠܡܐ ܠܚܕܕܐ ܘܐܡܪܝܢ ܫܠܡܐ ܕܩܝܡܬܐ ܐܘ ܬܫܒܘܚܬܐ .

TRACTATUS V. *De officio Baptiſmi*, [illegible]. Capita IX.

Cap. 1. *Quare, quum Dominus in Epiphania baptizatus eſt, Baptiſmum Jeſujabus ordinavit pro veſpere Reſurrectionis?* [illegible]

Cap. 2. *Quare* idem Jeſujabus *præcepit, ut feria ſecunda hebdomadæ mediæ Jejunii* Quadrageſimalis *baptizandi accedant & nomina ſua deſcribant; dimidia autem quadrageſimæ die procedens Presbyter cum duobus Diaconis, precetur pro illis veſpere & mane uſque ad baptiſmum?* [illegible]

Cap. 3. *Quare initio poſtremæ hebdomadæ ingrediuntur Baptiſterium? & cur præcepit* Jeſujabus, *ut ſemel iis diebus veſpere Sacerdos ad baptizandos procedat? & quid ſibi vult fidejuſſorum nomen?* [illegible]

Cap. 4. *Cur præcepit, ut Sacerdos procedat cum habitu ſplendido, & luminaribus, & thuribulo, & cætera, quæ tùm fieri juſſit?* [illegible]

Cap. 5. *Quare quum ex eodem cornu* (Vaſe ſcilicet, ubi chriſma aſſervatur) *ſignamus, ungimus, baptizamus, & perficimus, id non ſemel facimus, ſed quater? &, ſi oleum quod in cornu eſt, ſanctum eſt, quid opus, ut aliud oleum Sacerdos conſecret, & aquas baptiſmi? quumque Spiritus ſanctus ſuper aquas deſcendat, cur indigent, ut oleo, quod in cornu eſt, obſignentur?* [illegible]

Cap. 6. *Quare præcepit, ut quum baptizandi obſignantur, fidejuſſores novo eos linteo contegant? & quare ait, ut hic in Baptiſterium ingrediantur?* [illegible]

Cap. 7. *Cur Evangelium in Baptiſmo legunt? & quare nonnulli id intra Baptiſterium legunt, alii extra?* [illegible]

Cap. 8. *Cur præcepit, ut antequam* Sacerdos *obſignet baptizatos, aqua è ſacro fonte dimittatur? & quid ſignificat po-*

poſtrema manus impoſitio, & reliqua, quæ hic fiunt? ܠܡܢܐ ܗܟܢ ܕܢܬܡܗܘܢ
ܡܢܐ ܗܢܝ ܩܝܡ ܕܢܣܡܘܢ ܠܡܥܡܕܝܬܐ
ܘܡܢܐ ܡܬܪܫܡ ܡܥܡܕܢܐ ܐܚܪܢܐ
ܘܫܠܡܘܢ ܕܥܘܕܪܐ ܡܫܬܡܠܝܢ .

Cap. 9. *Quare Sacerdos linteo caput tegit, quum baptizat? ſacrum autem peragens, caput detegit?* ܠܡܢܐ ܟܘܢܐ
ܡܟܣܐ ܟܕ ܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܕܪܫܗ ܡܟܣܝܐ ،
ܘܟܕ ܡܩܕܫ ܡܓܠܐ ܪܫܗ .

TRACTATUS VI. *De officio conſecrationis eccleſiæ.* ܡܐܡܪܐ ܕܫܬܐ .
ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܩܘܕܫ ܥܕܬܐ :
capita VIII.

Cap. 1. *Quare, quum eccleſiæ conſecratio officia omnia ipſumque etiam Baptiſmum præcedat, Jeſu-abus tamen principium Codicis* (officii eccleſiaſtici) *Annunciationem eſſe voluit, & in Reſurrectione Baptiſmum introduxit, & in fine circuli poſuit conſecrationem eccleſiæ? & quid ſibi vult conſecratio?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܟܕ
ܩܘܕܫ ܥܕܬܐ ܩܕܝܡ ܠܟܠܗܝܢ
ܬܫܡܫܬܐ ܐܦ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܢ ܝܫܘ
ܥܝܗܒ ܣܘܒܪܐ : ܘܒܩܝܡܬܐ ܠܐ
ܡܥܡܘܕܝܬܐ . ܘܒܚܪܬ ܟܠܗ ܚܘܕܪܐ ܣܡ
ܩܘܕܫ ܥܕܬܐ . ܘܡܢܐ ܗܘ ܣܘܟܠܐ
ܗܢܐ ܕܩܘܕܫܐ .

Cap. 2. *Cur præcepit, ut Dominica die conſecretur eccleſia? utque eadem candidis paramentis ornetur; vela autem ad cancellos minimè appendantur?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܕܒܚܕ ܒܫܒܐ
ܢܬܩܕܫ ܥܕܬܐ ܘܒܩܘܕܫܐ ܐܦ ܗܝ
ܘܬܬܨܒܬ ܒܗ ܥܕܬܐ ܒܚܘܪ̈ܐ
ܘܦܪ̈ܣܐ ܠܐ ܢܬܬܠܘܢ ܥܠ ܩܢ̈ܟܐ .

Cap. 3. *Cur Altare ſuperimponitur gradibus? & quare à nonnullis induitur initio conſecrationis, ab aliis verò nudatur, donec conſecretur? & quare ſi quidem vetus eſt, illud lavant; ſin verò novum, nequaquam?* ܠܡܢܐ
ܡܕܒܚܐ ܥܠ ܕܪ̈ܓܐ ܡܬܬܣܝܡ
ܠܗ . ܘܠܡܢܐ ܐܝܟ ܕܡܠܒܫܝܢ ܠܗ
ܡܢܗܘܢ ܒܫܘܪܝܐ . ܘܐܝܟ ܕܟܪܝܟܐ
ܘܡܫܬܠܚ ܠܐ ܡܠܒܫܝܢ ܠܗ . ܘܠܡܢܐ
ܐܢ ܥܬܝܩܐ ܗܘ ܡܫܝܓܝܢ ܠܗ :
ܘܐܢ ܚܕܬܐ ܠܐ .

Cap. 4. *Quare hic præcepit ut Presbyteri & Diaconi intra cancellos ſtent, populus autem in Templo?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܗܪܟܐ ܕܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܢܩܘܡܘܢ ܒܩܢܟܐ . ܥܡܐ ܕܝܢ ܒܗܝܟܠܐ .

Cap. 5. *Quare noctu cancellos ingrediuntur, & ſex Jaculatorias aliaque recitant, quum populus extra cancellos maneat? & quare in Bema non aſcendunt?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܠܠܝܐ
ܥܐܠܝܢ ܠܩܢܟܐ ܘܡܫܡܫܝܢ ܫܬ ܥܘܢܝܢ
ܘܫܪܟܐ ܕܩܢ̈ܟܐ : ܟܕ ܥܡܐ ܩܐܡ ܠܒܪ
ܡܢ ܩܢܟܐ . ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܣܠܩܝܢ ܠܒܝܡ .

Cap. 6. *Cur mane vela appendunt, & hora tertia ad Liturgiam conveniunt, & Epiſcopus unà cum Clero cancellos ingreſſus Sacrum incipit?* ܠܡܢܐ ܒܨܦܪܐ ܬܠܝܢ ܘܒܬܠܬ .
ܫܥܝܢ ܟܢܫܝܢ ܠܩܘܪܒܢܐ
ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܥܡ ܟܠܗ ܩܠܝܪܘܣ
ܠܩܢܟܐ ܥܐܠ ܘܡܫܪܐ .

Cap. 7. *Quid ſignificat oleum, quod hic epiſcopus conſecrat? & quid myſticè deſignant reliqua, quæ ibidem peraguntur?* ܡܢܐ ܡܪܡܙ ܡܫܚܐ
ܕܡܩܕܫ ܟܘܢܐ ܗܟܐ ܘܡܢܐ ܡܪܡܙܝܢ ܫܪܟܐ
ܫܪܟܐ ܕܥܒܕܝܢ ܬܡܢ .

Cap. 8. *Cur ſtatuit Jeſuiabus com-*

commemorationem Dominæ Mariæ poſt Nativitatem, & *Joannis Baptiſtæ poſt Epiphaniam*, *& Confeſſorum Martyrumque poſt Reſurrectionem*, *& feriam ſextam auri in prima hebdomada Apoſtolorum*, *& commemorationem Apoſtolorum in fine hebdomadæ, quæ ipſorum nomine appellatur? & quare præcepit, ut binæ fierent Apoſtolorum commemorationes, altera poſt alteram, Petri ſcilicet ſociorumque, & Evangeliſtarum, nec non Stephani, & Doctorum? & quare cæteras commemorationes in fine circuli diſpoſuit?* ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܣܡ ܥܘܗܕܢܗܘܢ
ܕܘܟܪܢܐ ܕܡܪܬܢ ܡܪܝܡ ܒܬܪ ܡܘܠܕܐ .
ܘܕܡܥܡܕܢܐ ܒܬܪ ܕܢܚܐ . ܘܕܡܘܕܝܢܐ ܘܣܗܕܐ
ܒܬܪ ܩܝܡܬܐ : ܥܪܘܒܬܐ ܕܕܗܒܐ
ܒܫܒܘܥ ܩܕܡܝܐ ܕܫܠܝܚܐ . ܘܕܫܠܝܚܐ
ܒܫܘܠܡ ܫܒܘܥܐ ܕܫܡܗܘܢ . ܘܬܪܬܝܢ
ܠܫܠܝܚܐ ܐܘܪܝ ܕܘܟܪܢܐ ܚܕ ܒܬܪ ܚܕ .
ܕܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܐܘܢܓܠܝܣܛܐ : ܘܐܦ
ܐܣܛܦܢܘܣ ܘܡܠܦܢܐ . ܘܫܪܟܐ
ܕܘܟܪܢܐ ܒܚܪܬܗ ܕܚܘܕܪܐ ܣܡ
ܐܢܘܢ ܒܣܕܪܐ .

TRACTATUS VII. *De exequiis & commemoratione Defunctorum*,
ܡܐܡܪܐ ܕܫܒܥܐ . ܥܠ ܠܘܝܐ
ܘܕܥܢܝ̈ܕܐ ܘܕܘܟܪܢܗܘܢ .

Capita VI.

Cap. 1. *Quare Defunctis magnum deferimus honorem, precibus eos coboneſtamus, & ad tumulum deducimus, quum tandem in corruptionem abituri ſint?* ܠܡܢܐ ܠܥܢܝ̈ܕܐ
ܘܡܝܩܪܝܢܢ ܐܝܩܪܐ ܪܒܐ ܦܪܣܝܢܢ
ܘܒܨܠܘܬܐ ܠܗܘܢ ܡܫܒܚܝܢܢ
ܘܡܠܘܝܢܢ ܠܩܒܪܐ ܟܕ ܚܒܠܐ
ܘܥܠܝܗܘܢ ܡܛܠ ܗܘܐ .

Cap. 2. *Quare antequam defunctos ex ædibus efferamus, cathiſmata ſuper eis recitamus, unicuique ordini proprium cathiſma addentes & laicis quidem duo dumtaxat cathiſmata, eccleſiaſticis verò ſingulis proprium cathiſma? in ſingulis autem cathiſmatibus mulieres canunt? hoc eſt, hymnos canit cantor, qui mulierum vices gerit?*

ܠܡܢܐ ܩܪܝܢܢ ܩܬܐܣܡܐ ܡܩܕܡܝܢܢ
ܥܠܝܗܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܦܩܘܢ ; ܐܝܟ
ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܠܟܠܚܕ ܡܢ ܛܟܣܐ
ܡܘܣܦܝܢ ܩܬܐܣܡܐ : ܘܠܥܠܡܝܐ ܬܪܝܢ
ܩܬܐܣܡܐ ܒܠܚܘܕ ܡܩܕܡܝܢ ܘܠܩܠܝܪܝܩܐ
ܕܝܠܢܝܐ ܚܕ ܚܕ ܒܟܠ ܐܣܟܡܗ . ܘܒܟܠ
ܩܬܐܣܡܐ ܢܫܐ ܐܡܪܝܢ : ܗܢܘ ܕܝܢ ܡܙܡܪܢܐ
ܘܐܡܘܪܐ ܕܥܠܝܗܘܢ ܕܦܐܬ ܢܫܐ ܘܐܡܪ
ܡܦܩ ܦܣܘܩ .

Cap. 3. *Cur poſt cathiſmata leguntur lectiones? & quare pro laico legitur ex Pentateucho & Prophetis dumtaxat; pro Diacono additur Apoſtolus; pro Preſbytero iiſque qui ſuprà Preſbyterum ſunt, Evangelium? & quare nonnulli legunt Evangelium pro Diacono, alii ſecus? & quare cancellos intrant, Sanctumque percipiunt?*

ܠܡܢܐ ܒܬܪ ܩܬܐܣܡܐ ܩܪܝܢ ܩܪܝܢܐ ,
ܘܠܡܢܐ ܠܥܠܡܝܐ ܩܪܝܢ ܒܠܚܘܕ ܩܪܝܢܐ
ܕܐܘܪܝܬܐ ܘܢܒܝܐ ܒܠܚܘܕ . ܠܡܫܡܫܢܐ
ܕܝܢ ܡܘܣܦܝܢ ܫܠܝܚܐ : ܠܩܫܝܫܐ ܕܝܢ
ܘܠܕܠܥܠ ܡܢܗ ܐܘܢܓܠܝܘܢ . ܘܠܡܢܐ
ܐܝܬ ܕܩܪܝܢ ܥܠ ܡܫܡܫܢܐ ܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܘܐܝܬ ܕܠܐ ܩܪܝܢ . ܘܠܡܢܐ ܥܐܠܝܢ
ܠܩܢܟܐ ܘܡܩܒܠܝܢ ܩܘܕܫܐ .

Hucuſque codex Syriacus Vaticanus 31. qui exaratus dicitur à Presbytero Petro Sidonienſi filio Joannis, filii David, filii Abunaſri, anno Græcor. 1578. (*Chriſti* 1267.) die 30. Julii. Quæ ſequuntur capita, ex altero codice Syriaco deſcripta ſunt, de quo ſuprà pag. 518.

Cap. 4.

Cap. 4. *Cur hìc in Officio* (cum Pſalmis & hymnis) *efferunt defunctum uſque ad tumulum? & quamobrem in duos diſpertiti choros incedunt? & quare quum canticum dicunt, ſtant, & quum procedunt, ſilent? & quare quum cantum mutant, ſtat chorus uterque?*

ܠܡܢܐ ܗܟܢܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܡܦܩܝܢ ܠܗ ܒܙܡܪܐ ܠܩܒܪܐ : ܘܠܡܢܐ ܒܬܪܝܢ ܓܘܕܝܢ ܐܙܠܝܢ . ܘܠܡܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܥܘܢܝܬܐ ܩܝܡܝܢ . ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܫܬܩܝܢ . ܘܠܡܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܡܫܚܠܦܐ ܩܝܡܝܢ ܬܪܘܝܗܘܢ ܓܘܕܐ .

Cap. 5. *Quare, quum ad tumulum deveniunt, dicunt Anaphoram? & quare hanc dicit ille, qui præeſt? & quare hìc canunt Gloria, & intonant Proclamationem, deinde dicunt carmen, vel ſectionem?* ܠܡܢܐ ܟܕ ܡܬܩܪܒܝܢ ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܐܡܪܝܢ ܩܘܪܒܐ . ܘܠܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܕܡܕܒܪ ܪܝܫܐ . ܘܠܡܢܐ ܗܪܟܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܟܪܙܝܢ ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܐܡܪܝܢ ܡܕܪܫܐ ܐܘ ܦܣܘܩܐ .

Cap. 6. *Cur tertia die, non ſecunda fit commemoratio defunctorum? & quare item die ſeptima, & decima quinta, & in fine menſis?* ܠܡܢܐ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܥܒܕܝܢ ܕܘܟܪܢܐ ܠܥܢܝܕܐ ܘܠܐ ܒܝܘܡܐ ܕܬܪܝܢ . ܘܠܡܢܐ ܬܘܒ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܥܐ ܘܕܚܡܫܬܥܣܪ ܘܒܫܘܠܡ ܝܪܚܐ .

Quorumdam deliria refellit ajentium, animam corpore exutam prima die ignorare quid agat & ubi ſit; altera die migrare in locum ſuum, ſed nondum eo pervenire poſſe: tertia demùm die Paradiſum aſſequi: atque idcircò commemorationem defunctorum non ante diem tertiam peragi oportere. Quum autem cauſam ipſe Georgius reddidiſſet, cur tertia, ſeptima, decimaquinta & trigeſima die pro defunctis preces fiant, quod ſcilicet ii dies etiam apud Hebræos ſolemnes eſſent, ſubjungit, vivorum ſuffragiis animas defunctorum juvari. ܐܠܐ ܐܝܟ ܠܘ ܫܐܠܬܐ ܕܠܡܢܐ ܡܬܥܒܕ ܕܘܟܪܢܐ ܠܥܢܝܕܐ : ܐܡܪܝܢ ܕܐܢ ܗܘ ܕܠܚܡܐ ܗܢܐ ܘܚܡܪܐ ܕܝܗܒ ܡܪܢ . ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܝܐ ܘܡܝܬܐ ܐܬܝܗܒ : ܘܐܡܪ ܕܡܢ ܕܐܟܠ ܡܢ ܦܓܪܝ ܘܫܬܐ ܕܡܝ : ܐܝܟ ܡܠܬܐ ܚܝܐ : ܘܐܝܟܢܐ ܕܚܝܝܢ ܡܬܝܗܒܝܢ ܒܗܘܢ : ܠܐ ܢܡܘܬ ܠܥܠܡ . ܗܟܢܐ ܐܦ ܚܝܝܢ ܟܠ ܥܢܝܕܝܢ ܕܩܪܝܢܐ ܠܟܗܢܐ ܘܡܬܩܪܒܝܢ ܠܗܘܢ ܒܩܘܪܒܐ ܕܐܠܗܐ ܘܟܗܢܐ : ܡܬܬܕܟܪܝܢ ܩܕܡ ܡܫܝܚܗ . ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܝܟ ܗܘ ܥܠܬܐ ܕܩܕܡܝܢ : ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܘ ܘܚܝܝܢ ܠܐܠܗܐ ܕܒܦܓܪܗ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ ܘܒܕܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܘܡܬܚܘܝܢ ܒܗ ܡܢܗ ܘܡܫܝܚܘܬܗ : ܒܡܫܝܚ ܗܘ ܗܘܐ ܕܢܩܘܡ ܒܥܒܕܗ ܟܠܗ ܩܕܡ ܚܝܐ ܘܡܝܬܐ . ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܢ ܕܘܟܪܢܐ ܠܥܢܝܕܐ : ܚܝܐ ܘܡܝܬܐ ܐܢܫܐ ܘܡܫܝܚܐ ܡܬܩܪܒܝܢ : ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܗܘܢ ܚܘܒܝܗܘܢ ܘܟܘܪܗܢܐ . ܐܡܪܝܢ ܕܝܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢܐ ܢܦܫܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܐܝܟ ܕܡܬܥܒܕܝܢ ܠܗ ܘܡܥܕܪܢܐ . ܘܡܚܘܬ ܠܗܝܢ ܗܘ ܡܬܥܒܕ ܘܡܥܕܪܢܘܬܐ ܠܥܢܝܕܐ .

Sed quærendum nobis eſt, cur defunctorum commemoratio peragitur? Reſpondemus, ſi hic panis, & vinum, quæ Dominus noſter dedit, in remiſſionem vivorum mortuorumque tradita ſunt, idemque Dominus ait, quicumque manducaverit corpus meum, & bibe-

biberit meum ſanguinem, etiamſi mortuus fuerit, vivet: & qui vivit & credit in ea, non morietur in æternum: ita & nos quum defunctorum memoriam facimus, eaque (Sacramenta) *participamus die tertia defunctorum, Domino reſurgenti aſſimilamur: ut quemadmodum ipſe tertia die reſurrexit, ita & is, cujus commemorationis tertia die fit Chriſti commemoratio, qua mortem ejus, & reſurrectionem recolimus, reſurrecturus eſt cum eo ſuprà noxias naturæ affectiones. Item quum memoriam facimus, paſſionem, mortem, & reſurrectionem myſticè deſignamus, quibus debita defuncti dimittuntur. Dicimus autem, animam defuncti requieſcere, quum ejus commemoratio peragitur, & ideo commemorationem defunctorum fieri.*

Caput unicum de matrimonio. *Quid ſignificant ſponſalia, & nuptiæ?* ܡܢܘ ܡܘܟܪܣ ܡܟܘܪܘܬܐ ܘܕܐܝܟܐ ܗܘ ܡܫܬܘܬܐ.

V. Ejuſdem Georgii Fides.

Ejuſdem Georgii Moſulani metropolitæ *Fides* Arabica refertur ab Amro in Libro, quem *Turrim* inſcripſit. Vide Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 509.

CAPUT XXXVI.

Jeſujabus Arbelæ Metropolita.

I. Jeſujabus Arbelenſis Metropolita.

JESUJABUS ex Hadathæ Epiſcopo in locum Georgii, cujus in ſuperiori capite facta eſt mentio, Arbelenſis & Moſulanus metropolita à Mari Patriarcha ordinatus fuit, ut ex Amro notavi To. 2. pag. 443. Mares autem Neſtorianis præfuit ab anno Chriſti 987. ad annum 999.

II. Ejus Hymni.

Exſtant Cod. Syr. Amiden. 3. *quinque Jeſujabi hymni de Defunctis Sacerdotibus, Diaconis, & Clericis* Vide Tom. 1. pag. 581.

CAPUT XXXVII.

Abdjeſus Sciahari.

I. Abdjeſus Sciahari.

ABDJESUS cognomento الشهاري *Sciaharus*, Syris ܫܒܪܝ ܒܪ ܫܒܪܐ *Bar-Sciahare*, Emmanuelis doctoris frater, ſub Ebedjeſu Patriarcha claruit circa annum Chriſti 963. de quibus ſuprà hoc tom. pag. 201. & 277.

II. Ejus Carmina.

Exſtat Syriacum ejus *carmen de S. Michaële, & de diſcipulis S. Eugenii martyris*, Codice Syr. Amid. 7. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 582.

CAPUT XXXVIII.

Abuſahelus medicus.

I. Abuſahelus, cognomento Maſihi, medicus.

ANNO Hegiræ 378. Chriſti 988. obiit Abuſahelus medicus, cognomento *Maſihi*, ideſt, Chriſtianus, de quo hæc Abulpharagius in hiſt. Dynaſt. p. 233.

وقيل ان شيخ الشيخ ابو على فى الطب ابوسهل المسيحى وكان طبيبا فاضلا منطقيا عالما بعلوم الاوايل مذكورا فى بلد خراسان له كتاب يعرف بالماية كتاب مشهور. مات وعمره اربعون سنة.

Ferunt doctoris Abu-Ali Avicennæ *præceptorem in arte medica fuiſſe Abu-Sahelum Al-Maſihi, qui & medicus inſignis fuit, & Dialecticus, veterum ſcientiarum callens, in regione Chorasana inclytus, cui celebre ſyſtema eſt, titulo Majat-Chetab, ideſt, centum libri. Obiit annos quadraginta natus.*

II. Auctor libri, qui centũ tractatus cõtinet.

Ejuſdem Abuſaheli meminit idem Abulpharagius Barhebræus in Chro-

Chronico Syriaco Par. 1. ܘܒܫܢܬ ܫܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܡܝܬ ܥܕܘܕ ܐܠܕܘܠܗ ܐܡܝܪܐ ܕܒܓܕܐܕ܆ ܘܒܙܒܢܘܗܝ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܠܝ ܒܪ ܥܒܐܣ ܐܣܝܐ ܗܘ ܕܐܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܡܠܟܐ ܥܠ ܫܡܗ ܕܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܝܪܐ ܗܢܘܢ ܕܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܚܠܝܦܐ ܕܒܓܕܐܕ܆ ܡܠܟܐ ܡܬܩܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܐܝܬܝܗ ܗܘܐ ܒܟܘܪܣܐܢ ܐܒܘ ܣܗܠ ܡܫܝܚܝܐ ܐܣܝܐ ܡܝܬܪܐ. ܗܘ ܕܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܡܐܐ ܡܐܡܪܝܢ. ܘܐܦ ܟܬܒܐ ܐܚܪܢܐ ܣܝܡ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܪܒܗ ܕܫܝܟܐ ܪܝܫܐ܆ ܘܒܪ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܗܘ ܡܫܝܚܝܐ܆ ܘܩܡ ܒܕܘܟܬܗ ܨܡܨܐܡ ܐܠܕܘܠܗ ܐܚܘܗܝ܀

Anno Arabum ſeptuageſimo ſecundo ſupra tercenteſimum obiit Adodaddaules Bagdadi Ameras, hoc eſt, præfectus: cujus tempore claruit Ali Abbaſides medicus, auctor libri Malchæ, hoc eſt, Regis, quem ejus nomini inſcripſit: nam Ameræ qui unàcum Chalipha Bagdado præerant, Reges vocabantur. Eodem tempore in Choraſana clarebat Abuſahelus Maſihi, præſtantiſſimus medicus, auctor celeberrimi libri, qui centum tractatus continet: Alios præterea libros ſcripſit, fuitque præceptor ſenis principis, Avicennæ: *annos autem quadraginta natus, deceſſit ex hoc ſeculo, cujus locum Samſamaddaules frater occupavit.*

CAPUT XXXIX.

Sabarjeſus filius Pauli.

SABARJESUS Preſbyter, Pauli Moſulani filius, decimo vergente ſæculo claruit, Moyſe Barcepha & Jahia Ben Adi Jacobitis ſcriptoribus paulò recentior, quos in diſputatione cum quodam Judæo laudat. Jahia autem ex ſuprà dictis hoc tom. pag. 518. obiit anno Chriſti 974. Barcepha verò anno 903. ut dixi Tom. 2. pag. 218. I. Sabarjeſus Pauli fil. Preſbyter Moſulanus.

Carmen Sabarjeſu *de Jejunio* exſtat Cod. Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 582.) *Benedictio*, ſeù dimiſſio populi in fine Liturgiæ, Cod. Syr. 1. (Tom. 2. ejuſdem Biblioth. pag. 486.) II. Ejus opera Syriaca & Arabica.

Diſputatio cum Judæo de Chriſto ad calcem libri Amri deſcripta habetur eodem Tom. 2. pag. 510. hoc titulo præfixo. فى شرح ما جرى للقس سبريشوع ابن فولوس الموصلى مع بعض علما اليهود فى امر المسيح. *Enarratio eorum, quæ Presbytero Sabarjeſu Pauli Moſulani filio cum quodam Judæorum Doctore contigere circa Chriſtum.* Præfatur Sabarjeſus, Judæum quendam doctrina Chriſtianorum offenſum fuiſſe ajentium Chriſti matrem Deiparam appellari. Quumque id à Jacobitis, non à Neſtorianis affirmari ipſe reſpondiſſet, adversùs Jacobitas Tractatum ſubjungit, in hæc capita diſtributum. I. فى اثبات ان مريم ولدت المسيح والرد على مَن قال ان مريم ولدت الله. *Oſtenditur Mariam Chriſtum peperiſſe. Reſponſio adversùs eos, qui ajunt Mariam Deum genuiſſe.* Ubi fragmentum refert ex epiſtola Jeſujabi Metropolitæ Niſibeni de eodem argumento. II. فى ذكر القيامس الذى يعقدون عليه ويحتجون به.

Re-

Refertur & confutatur præcipuum eorum (Jacobitarum) *argumentum*: nimirùm, Maria genuit Chriſtum, Chriſtus eſt Deus, Maria igitur genuit Deum. III. *Sex argumenta adversùs eos*, de eadem re. IV. *De Chriſti, ejuſque Matris imagine*, quæ in quadam Jacobitarum Eccleſia aſſervabatur cum hac inſcriptione,

هذا يشوع المسيح مخلص العالم.

Hic eſt Jeſus Chriſtus Salvator mundi: هذه ام الله *Hæc eſt Mater Dei*. V. في الرد على من قال ان الله تالم وصلب ومات.

Reſponſio ad eos, qui dicunt, Deum paſſum, crucifixum, & mortuum. VI. *Patrum teſtimonia* in idem argumentum. Hæc autem Syriacè, adjecta interpretatione Arabica, profert. 1. Euſtathii Patriarchæ Antiocheni.

ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܠܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܚܫ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܚܫ̈ܐ ܕܒܪ̈ܝܬܐ : ܢܗܘܐ ܠܘܛܐ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ :

Si quis dixerit Deum Verbum quaſcumque creaturarum paſſiones paſſum fuiſſe, maledictus eſto in cælo & in terra. 2. Gregorii, fortaſſe Thaumaturgi. ܫܛܝܐ ܐܘ ܣܟܠܐ ܗܘ ܕܡܦܣ ܕܠܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܥܡ ܗܝܟܠܗ ܣܝܒܪ ܚܫ̈ܐ .

Stultus eſt & inſipiens qui affirmat Deum Verbum unàcum ſuo templo paſſiones tuliſſe. 3. Damaſi Romani Pontificis. ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܠܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܥܡ ܗܝܟܠܐ ܕܓܒܐ ܠܗ ܠܥܘܡܪܐ ܟܕ ܐܙܕܩܦ ܥܠ ܨܠܝܒܐ : ܚܫ ܐܘ ܚܫ̈ܐ ܕܡܝܘܬܘܬܐ : ܚܪܡܐ ܢܗܘܐ :

Siquis dixerit, Deum Verbum, unàcum templo, quod in ſuum habitaculum elegit, quum in crucem ſublatum fuit, dolores aut quaslibet mortalitatis paſſiones pertuliſſe, anathema ſit.

4. Amphilochii. ܚܫ ܡܢ ܗܟܝܠ ܒܪܢܫܐ . ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܠܐ ܚܫ ܗܘܐ . ܐܢ ܐܢܫ ܗܪܛܝܩܐ ܢܐܡܪ ܠܟ ܕܡܠܬܐ ܐܠܗܐ ܚܫ : ܐܝܟ ܕܠܣܛܢܐ ܐܬܟܠܝ ܡܢܗ .

Homo igitur paſſus eſt; Deus autem paſſioni nequaquam obnoxius fuit. Quodſi hæreticus quiſpiam tibi dixerit, Deum Verbum paſſum, eum tamquam Diabolum devita. 5. Joannis Chryſoſtomi. ܐܢ ܐܢܫ ܗܪܛܝܩܐ ܢܐܡܪ ܕܐܠܗܐ ܚܫ : ܕܥ ܕܫܐܕܐ ܒܝܫܐ ܥܡܪ ܒܗ .

Siquis hæreticus Deum paſſum dixerit, noveris, malum dæmonem in eo manere. 6. Ephræm Syrorum Prophetæ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܓܠܬܐ ܡܬܦܣܩܐ ܒܣܟܝܢܐ ܕܣܦܪܐ ܘܒܢܘܪܐ ܝܩܕܐ ܒܐܬܘܢܐ : ܡܠ̈ܐ ܕܝܢ ܕܢܒܝܘܬܐ ܠܐ ܡܬܦܣܩܢ ܘܠܐ ܝܩܕܢ : ܗܟܢܐ ܒܪܢܫܐ ܕܡܢܢ ܚܫ ܘܡܝܬ : ܡܠܬܐ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܠܐ ܚܫ ܘܠܐ ܡܝܬ . ܘܐܝܟ ܡܠܬܐ ܕܡܬܟܬܒܐ ܒܕܝܘܬܐ ܘܡܬܠܒܫܐ ܓܘܫܡܐ ܡܢ ܟܬܝܒܬܐ : ܟܕ ܡܬܚܠܠܐ ܒܡܝܐ : ܕܝܘܬܐ ܡܢ ܡܬܚܠܠܐ : ܡܠܬܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܬܚܠܠܐ ܘܠܐ ܡܬܚܠܦܐ ܐܝܟܢܐ :

Quemadmodum membrana quidem cultro ſcriptoris ſcinditur ignique in camino comburitur, verba autem prophetica in ipsâ deſcripta, *neque ſcinduntur neque comburuntur; ita homo ex nobis aſſumptus, paſſus quidem eſt & mortuus; Deus autem Verbum neque paſſus, neque mortuus eſt. Et quemadmodum verbum atramento deſcriptum & corpore quodam indutum, quum aquâ abluitur, ejus quidem ex*

atra-

atramento compoſitum corpus deletur, ipſum vero integrum manet; ita quam paſſa eſt humanitas, abſque paſſione divinitas manſit. VII. Quaſdam item propoſitiones, quas Severianis attribuit, confutat. 1. ܡܝܬ ܐܠܗܐ ܒܦܓܪܐ܆ ܡܝܬ ܐܝܟ ܕܨܒܐ. ܡܝܬ ܟܕ ܠܐ ܡܐܬ.

Deus corpore mortuus eſt. Mortuus eſt ſicut voluit. Mortuus eſt, quin moreretur. 2. ܚܫ ܐܠܗܐ ܚܫܐ ܨܒܝܢܝܐ ܘܟܝܢܝܐ ܘܡܝܬ ܡܘܬܐ ܟܝܢܝܐ.

Deus voluntarias naturaleſque paſſiones ſubiit, mortuuſque eſt morte naturali. VIII. Haſce ſcripturæ ſententias à Severianis depravatas aſſerit, quæ aliter apud Neſtorianos leguntur. 1. Neſtoriani ita legunt illud Pauli ad Hebr. cap. 2. verſ. 9. ܗܘ ܓܝܪ ܣܛܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܠܦ ܟܠ ܐܢܫ ܛܥܡ ܡܘܬܐ.

Ipſe enim præter Deum pro omnibus hominibus guſtavit mortem. Severiani, ܗܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܒܛܝܒܘܬܗ ܚܠܦ ܟܠ ܐܢܫ ܛܥܡ ܡܘܬܐ.

Ipſe enim Deus per gratiam ſuam pro omnibus hominibus guſtavit mortem. 2. Neſtoriani ſic legunt illud Lucæ in Act. Apoſtolor. cap. 20. verſ. 28. ܘܬܪܥܘܢ ܠܥܕܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܝ ܕܩܢܐ ܒܕܡܗ ܕܝܠܗ.

Ut paſcatis eccleſiam Chriſti, quam acquiſivit pretioſo ſuo ſanguine. Severiani. ܘܬܪܥܘܢ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܩܢܐ ܒܕܡܗ ܕܝܠܗ.

Ut paſcatis eccleſiam Dei, quam acquiſivit pretioſo ſuo ſanguine. IX. Denique haſce propoſitiones exponit, quas à Severianis in erroris ſui patrocinium trahi affirmat. 1. Sancti Ephræmi Syri. ان اليدان اللتان جبلتا ادم علقتا على الخشبة . والكف الذى مد السما : سمّره المتمردون بالمسامير . الملايكة اهينوا بسدوم . والمسيح ايضا فى ايامنا صلب ناسوته المتمردون وخربت الارض التى صلبته .

Manus, quæ Adamum formavere, cruci affixæ ſunt. Palmam, quæ cælum extendit, clavis iniqui perforarunt. Angeli Sodomis contumelia affecti ſunt: Chriſti verò humanitatem diebus noſtris iniqui cruci affixere, terraque ſubverſa eſt, quæ eum in crucem ſuſtulit. 2. Alexandri Papæ apud Severum Mokaffæum.

واما ابن المقفع فانه قد ذكر فى الباب الرابع من تاريخه هكذا . ان الكسندرس بطريرك روميه قال . ان اليد التى خلقت ادم هى التى سمّر فيها المسامير على الصليب والفم الذى نفخ فى ادم نسمة الحياة هو الذى شرب الخل والرجل التى سمرت فيها المسامير هى التى اسست الارض .

At verò Mokaffæus in Chronico c. 4. (nimirùm in Synopſi hiſtorica de quatuor Synodis) *hæc habet. Alexander Romanus Patriarcha inquit: manus, quæ Adamum creavit, ipſa clavis in cruce perforata eſt. Os, quod in Adamum ſpiraculum vitæ inſpiravit, acetum bibit. Pes, qui clavis transfixus fuit, terram fundavit.* Vivebat autem Mokaffæus anno Chriſti 978. ut liquet ex hiſtoria Patriarcharum Alexandrinorum per Renaudotium edita pag. 367.

CA-

CAPUT XL.

Abulpharagius Abdalla Benattibus.

I. Abulpharagius Abdalla Benattibus Monachus & Preſbyter.

ABULPHARAGIUS Abdalla 1 Benattibus, patria Aſſyrius ſeù 2 Arakenſis, profeſſione monachus 3 & Preſbyter, ſecta 4 Neſtorianus, ineunte undecimo Chriſti ſæculo claruit, Eliæ primi Neſtorianorum Patriarchæ à ſecretis. Obiit anno Græcorum 1355. exeunte menſe Octobri, hoc eſt, anno Chriſti 1043. ut ex Syriaco Barhebræi Chronico notavi tom. 2. pag. 309. de quo hæc idem Barhebræus in hiſtor. Dynaſtiarum p. 233. ex verſione Pocockii. *Anno Hegiræ 435. (qui inchoatus fuit menſe Auguſto anni Chriſti 1043.) obiit Abulpharagius Abdalla Ebnol-Tyeb Erakenſis, Philoſophus inſignis, qui veterum libros & ſermones pervolverat, & explicandis libris antiquis ope-*

NOTÆ.

1 *Abulpharagius Abdalla Benattibus.* Naironus in præmiſſo ad Evopliam Auctorum Orientalium indico, pro Abdalla, græcum nomen *Theodulus* uſurpat. Alii pro Benattibo habent cum articulo Arabico *Ben-al-Tib*, ſeù *Ebn-al-Tib*: vel ſine articulo *Ben-Tib*, & *Ebn-Tib*. Pocockius ubique legit *Ebnol Tiyeb*, & *Ebnol Taiyeb*: ſed fallitur, quum in Præfatione ad Abulpharagii hiſtoriam Dynaſtiarum, putat, pro الطيب *Al-Taiyeb* (quod bonum ſignificat) reponendum الطبيب *Al-Tâbib*, quod medicum ſonat.

2 *Arakenſis*, ſeù *Irakenſis*: nimirùm Bagdadi in Aſſyria natus

3 *Monachus & Presbyter*. Benattibum *monachum* fuiſſe, teſtatur Barhebræus in Chron. Syr. his verbis : ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܐܬܢܝܚ
ܒܫܘܠܡ ܬܫܪܝ ܩܕܡ ܐܒܘܠܦܪܓ ܕܝܪܝܐ ܢܟܦܐ
ܢܣܛܘܪܝܐ ܓܒܪܐ ܝܕܘܥܐ
ܘܦܝܠܘܣܘܦܐ .

Eodem anno Græcorum 1355. Octobri exeunte obiit Abulpharagius pius monachus Neſtorianus, vir doctus & Philoſophus. Quod verò *Presbyter* fuerit, operum ejus, quæ exſtant, titulus præfert.

4 *Secta Neſtorianus*. Id evincit 1. locus, ubi vixit, & gens, unde ortum duxit: 2. munus ſecretarii, quod ſub Elia Neſtorianorum Patriarcha exercuit. 3. opera, quæ ſcripſit: ac præſertim *Tractatus adverſus eos, qui dicunt Mariam Deiparam*, *Commentaria in Evangelia*, & *Collectio Canonum*, in quibus Neſtorianam hæreſim ubique propugnat, ejuſque patronos ſummis laudibus exornat. 4. denique Barhebræi, & Abulbarcati auctoritas, qui Benattibum ubique *Neſtorianum* appellant. Hinc Abraham Ecchellenſis ad calcem Eutychii Vindicati de Benattibo hæc habet. *Abulpharagius Benattibus Neſtorianus. Inter plura, quæ edidit opera, exſtant illius magnæ, & parvæ in Evangelia Paraphraſes eruditiſſimæ, etſi alicubi Neſtoriana redoleant dogmata.* Naironus in Indice Chronologico Auctorum, quos in Evoplia laudat, indefinitum relinquit, orthodoxus ne, an Neſtorianus is fuerit. *Theodulus*, inquit, *Benattibus à nonnullis Neſtorianus, & ab aliis orthodoxus reputatus, floruit decimo ſæculo, teſte Abulpharagio*, hoc eſt, exeunte decimo, & ineunte undecimo Chriſti ſæculo. At verò doctiſſimus Stephanus Edenenſis lib. 3. Apologiæ pro Maronitis cap. 2. in Reſponſione ad ſecundam objectionem, exiſtimat Benattibum gente Maronitam, ſecta Monothelitam fuiſſe, à Neſtoriana hæreſi alienum: idque ex eo probare contendit, quod is in Præfatione ad expoſitionem Evangeliorum, ſeipſum *Maronitam* vocat, librumque ſuum ad Maronitas Libani montis incolas tranſmittit. واما على قرارة يبان انه كان ماروني الاعتقاد كما نستدل من قوله في الفاتحة التى تتقدم تفسير الانجيل : نكتب نحن الموارنة هذه الامانة المقدسة التى نومن بها بسيدنا يسوع المسيح ابن الله الكلمة . واراد ان كتابة ذلك يكون مرسولا من الاعراق الى الموارنة اهل جبل لبنان. *Quod verò ad ejus fidem ſpectat*, inquit, *patet ipſum profeſſione Maronitam fuiſſe, ut ex ejuſdem præfatione ad expoſitionem Evangelii colligitur, in qua: Nos, inquit, Maronitæ hanc ſanctam fidem ſcribimus, qua in Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Deum Verbum credimus: Præterea librum ſuum voluit ex Iraka (Aſſyria) ad incolas montis Libani Maronitas dirigi.* Pergit teſtimonium ex ejus commentariis proferre, quo duas in Chriſto naturas, unam perſonam, unamque voluntatem adſtruit: denique concludit: واما ارسال كتابه الى اهل جبل لبنان وتسميته ماروني يدلان على انه كان في الاصل ماروني وانه انسان كامن على شبه ما توما

operam dedit tàm in Dialectica, quàm cæteris Philoſophiæ generibus ab Ariſtotele compoſitis, & in medicinæ Galeni libris. In explicationibus ſuis prolixiori uſus eſt ſermone, dum docere, & quæ explicaret, intellectu facilia reddere ſtuderet. Inquit Al-Kadi Al-Acràm, ideſt, honore digniſſimus, Jamaloddin al-koſti: Vidi quoſdam eorum, qui hanc artem profiterentur, Abulpharagio Ebnol Tieb vitio vertiſſe prolixitatem. Cenſor iſte, qui eum reprehendit, Judæus fuit, intellectus anguſtioris, Avicennæ explicatione contentus. Ego verò, & quicumque libris componendis operam dede-

قلنا عن توما مطران كفرطاب الذى سلف قبل منه بنحو خمسين سنة : وان اثنينهما فى خروجهما من بين جماعتهما ومسا كنتهما الامم الغريبة عدما الحرية الاولى ومالا الى الاعتقادات الغير مقبولة من روما ملتهما . . . وتخيلا ان ربنا ذا مشية واحدة وفعل واحد .

Quod autem librum ſuum ad Libaniotas tranſmiſit, ſeque ipſum Maronitam appellavit, indicio eſt, eum origine Maronitam fuiſſe, ſacerdotioque ita initiatum, quemadmodum de Thoma Caphartabenſi Metropolita præfati ſumus, qui eundem annis circiter quinquaginta anteceſſit. Ambo ſiquidem poſtquam patria relicta domicilium inter extraneas gentes fixere, à primæva ingenuitate deflectentes, in hæreſes ab Epiſcopis gentis ſuæ damnatas prolapſi ſunt . . . . Dominoque noſtro unam voluntatem unamque operationem tribuerunt. Verùm Æthiopem ante dealbaverit Edenenſis, quàm Benattibum à Neſtoriano errore purgabit, quem in ſynceris ejus libris paſſim obſervare eſt. Quod autem librum ſuum ad Libaniotas tranſmiſit, ſeque ipſum Maronitam nuncupavit, non id deſertæ Neſtorianæ ſectæ indicium eſt, aut auctorem originem ex Maronitis duxiſſe; ſed quia Maronitas quoſdam unius in Chriſto voluntatis aſſertores audierat, eum exiſtimaſſe, illos non ſecus atque Neſtorianos de Chriſto ſentire: Neſtoriani enim etſi duas Chriſto perſonas duaſque naturas tribuunt; unam tamen voluntatem unamque operationem eidem adſcribunt, ut Tom. 1. pag. 547. & Tom. 2. pag. 292 oſtenſum eſt. Denique loca, in quibus Benattibus اقنوم واحد *unam perſonam* habet, à librariis corrupta exiſtimo. Nam ſicut Jacobitæ, Abulbarcato teſte, commentaria ejuſdem Benattibi in ea parte caſtigarunt, quæ Neſtorianam hæreſim redolebat; ita Maronitas crediderim in iiſdem quædam addidiſſe vel detraxiſſe, quæ ad ſuam religionem confirmandam facerent. Hoc Edenenſis ipſe loc. cit. advertit, quum ait: وهولا كفوا عن شهادات لا تحصى من قول ابوفرج عبدالله : من حيث يفهم القارى ان كتاب ابوفرج وقع بيد احد من علما اليعاقبة فافسد وان عندما كتب فى تجسد الرب اتحد اللاهوت مع الناسوت : كتب فى اوقار الكتاب بطبع واحد : واوقات انه صار طبع من طبعين : واوقات ان اتحادهما طبعا واحدا . ثم ان الناسخ على نقص معرفته ادخل فى الكتاب الغلط المزتاد على الاوقار . وعلى شبه ذلك قوله انه اقنومان . فان هذا القول يضادد راى الكاتب وتاويل شرحه .

Atque hæc pro innumeris quæ ex Abulpharagio Abdalla afferri poſſent, teſtimoniis ſufficiant: unde pronum lectori eſt colligere, à Jacobita quodam doctore librum ejuſdem auctoris corruptum fuiſſe, iiſque Abdallæ verbis de Domini Incarnatione, Divinitas cum humanitate conjuncta eſt, primum in margine adjectum, In unitate naturæ, & alicubi, Facta eſt una natura ex duabus, vel, In unam coaluere naturam: qui poſtea errores ab imperito amanuenſi ex margine in libri textum deducti ſunt. Idem dicendum de ea voce, Duæ perſonæ, quæ menti auctoris contraria eſt, ejuſque expoſitioni repugnat. At, ſi Jacobitæ unam naturam in Abulpharagii textum dolo malo obtruſere, quis, rogo, in eundem textum *duas perſonas* invexit? non certè Maronitæ, qui unam perſonam ſemper in Chriſto confeſſi ſunt. Non Jacobitæ, non Melchitæ, qui à Neſtorianis vocibus abhorrent. Non demùm Neſtorianus quiſpiam ea verba addidiſſet, quin ſimul cætera detraxiſſet, quæ Unitatem naturæ ſecundùm Jacobiticam ſectam demonſtrant. Auctorem itaque ita ſcripſiſſe dicendum eſt, ut ipſum ſenſiſſe aliunde conſtat: quumque Neſtoriano errore commentaria ſua referſiſſet, etſi hæc à Jacobita quodam paſſim emendata ſunt, vel potius Monophyſiticis vocibus conſpurcata, fieri tamen nequiviſſe, quin voces aliquot intactæ relictæ ſint, quæ Neſtorianiſmum, ejuſdem ſcilicet auctoris ſectam, redolent.

5 *Eliæ I. Neſtorianorum Patriarchæ à ſecretis.* Id liquet ex libro Eliæ Niſibeni, quem in ſeptem Seſſiones diſtributum, anno Hegiræ 418. ſub Elia I. Neſtorianorum Patriarcha publicavit: nam illum à Benattibo approbari poſtulat, inquiens: *Quumque huic Epiſtolæ finem impoſuiſſem, priuſquam in tuas, illuſtris à Deo cuſtodite frater, vel aliorum manus incideret, neceſſarium duxi illam ad illuſtrem ſenem Presbyterum, Doctorem, & Philoſophum Abulpharagium Abdallam Benattibum, cellæ Catholici à ſecretis, à Deo confirmatum, dirigere, eundem rogans, ut ipſam inſpiceret ſuumque de ea judicium ferret.*

derunt, haud aliud dicimus, quàm Abulpharagium Ebnol Tieb, quæ ex his ſcientiis obliterata fuerant, luci reſtituiſſe; quæ occulta erant, perſpicua reddidiſſe. Diſcipuli ei multi fuerunt, qui dominium in literis obtinuerunt, alioſque docuerunt: è quorùm numero Al-Mochtar Ebnol Haſan Ebn Abdun, appellatus Ebn 1 *Botlan. Inquit Ebn Botlan: Doctor noſter Abulpharagius Ebnol Tieb viginti annos explicandis metaphyſicis inſumpſit, ac præ nimio in iis ſtudio morbum contraxit, quo animam exhalavit. Unde indicium ſumas de ſummo illius ſtudio & diligentia, quodque ſcientiæ ſui ipſius gratiâ operam dederit.*

II. Scripta quæ exſtant.

Commentaria in vetus & novum Teſtamentum. Barhebræus in Chron. Syr. ܗܢܐ ܦܫܩ ܠܬܪ̈ܬܝܗܝܢ ܕܝܐܬܝܩ̈ܐ ܒܡܡܠܠܐ ܛܝܝܐ: *Hic utrumque Teſtamentum ſermone Arabico commentatus eſt.* Expoſitio *in quatuor Evangelia* exſtat Romæ in Collegio Maronitarum: de qua hæc Abulbarcatus in Synopſi Scriptorum. القس ابولفرج بن الطيب كاتب طيماثاوس الجاثليق له مجموع شرح الاناجيل المقدسه . وقد نقحه بعض اليعاقبة وانتزع منه الالفاظ التى هى موافقة لراى النسطورية سياسة ونقلت منه عدة نسخ بعد ذلك ابتغا لما فيه من الفضايل والمعاني التى تعب جامعه فى ايرادها . *Abulpharagius Benattibus Presbyter, Timothei* (imò Eliæ) *Catholici à ſecretis, edidit Commentaria in ſacra Evangelia, quæ à quodam Jacobita emendata ſunt, deletis data opera propoſitionibus, quæ Neſtorianam hæreſim redolebant. Caſtigata hoc pacto exemplaria plura prodiere, magnoque in pretio habentur ob eruditionem profundoſque ſenſus, quibus congerendis auctor inſudavit.* Ex Ægypto in Vaticanam Bibliothecam attuli Abulpharagii librum inſcriptum فردوس النصرانى *Paradiſus Chriſtianorum*, quo breves continentur in utrumque Teſtamentum quæſtiones, nimirùm, *in Pentateuchum. In Joſue. In Judices. In* 1. *&* 2. *Samuelis. In* 1. *&* 2. *Regum. In Job. In Pſalmos. In Sapientiam. In Eccleſiaſten. In Canticum Canticorum. In Eccleſiaſticum. In Ruth. In Iſaiam. In Hoſee. In Joel. In Amos. In Abdiam. In Jonam. In Michæam. In Nahum. In Habacuc. In Sophoniam. In Aggæum. In Zachariam. In Malachiam. In Hieremiam. In Ezechielem. In Danielem. De morte Prophetarum. In Evangelia. In Actus Apoſtolorum. In Epiſtolam Jacobi. In Epiſtolam Petri. In Epiſtolam Joannis. In Epiſtolas Pauli. De morte Apoſtolorum.* Vide Tom. 1. Biblioth. noſtræ Cod. Arab. 6. & 7. pag. 621. & Tom. 2 pag. 511. Hujus operis, tamquam ab Evangeliorum expoſitione diverſi, mentionem facit Abulbarcatus loc. cit. his verbis. وله كتاب يسمى فردوس البيعه *Habet etiam librum, cui titulus, Paradiſus Eccleſiæ.* Clariſſimus vir Stephanus Edenenſis, Patriarcha Antiochenus, in Præfatione ad tertium librum Apologiæ pro Maronitis, bina Abulpharagii commentaria in Evangelium laudat: alterum, quo Matthæum ſenſu literali, alterum, quo Evangelia quatuor ſenſu allegorico illuſtrat. Quum enim libros Orientales, unde Joannes Baptiſta è Societate Jeſu, & Thomas à Jeſu Carmelita catalogum err●rum deſcripſere, recenſendo examinat, quarto quintoque loco de Benattibo hæc habet. الرابع تفسير انجيل متى من تاليف

N O T A.

1 *Ebn Botlan.* Jacobita fuit, (non Melchita, ut perperàm Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag 353.) Bagdadi natus; in Meſopotamia, Syria, & Ægypto medicinam & philoſophiam profeſſus; in quodam denique cœnobio apud Antiochiam vitam monaſticam amplexus, obiit anno Hegiræ 444. Ejus opera ab Abulpharagio in hiſt. Dynaſt. recenſentur pag. 234.

تاليف القس عبد الله العراقى المعروف بابو الفرج ابن الطيب المعتقد ان بربنا طبيعتين ومشية واحدة . وهذا الكتاب اخذه معه جوان باطشنا الى القدس الشريف وكناه المنامى . وقراه فى نسخة اخرى وسماه شمعون وهو السابع فى العدد . الخامس هو تروحن الاناجيل الاربعة من تاليف ابو الفرج عبد الله المذكور . وجوان باطشنا سماه روبين . وقراة فى نسخة اخرى وهو السادس فى العدد .

IV. Expoſitio Evangelii Matthæi, auctore Presbytero Abdalla Arachenſi, cognomento Abulpharagio Benattibo, qui duas in Chriſto Domino noſtro naturas unamque voluntatem profitetur. Hunc librum Joannes Baptiſta in Sanctam Urbem ſecum tulit, Somniatorem appellans. Ejuſdem aliud exemplar nactus, legit Simeonemque nuncupavit, librorum, quos habebat, ordine ſeptimum. V. Quatuor Evangelia allegoricè expoſita ab eodem Abdalla Abulpharagio. Hunc librum Joannes Baptiſta Ruben nominat, ejuſdemque alterum exemplar ordine librorum ſextum memorat.

Collectio Canonum, de qua hæc Abulbarcatus loc. cit. وله كتاب فقه النصرانيه الجامع للقوانين البيعية والمنهودهات الغربيه والمشرقيه وقد ذكر فهرسة ما تضمنه تلو فهرسة القوانين . *Edidit præterea librum, cui titulus, Jurisprudentia Chriſtiana, continens Canones Eccleſiæ, Synodoſque occidentales æquè ac orientales, deſcriptis canonibus eorumque titulis.* Continet *Canones Conſtitutioneſque Apoſtolorum*: nec non Canones Conciliorum *Ancyrani, Gangrenſis, Neocæſarienſis, Laodiceni, Antiocheni, Carthaginienſis, Nicæni, Conſtantinopolitani, Calchedonenſis: item Conſtitutiones Damaſo Papæ tributas: ſed & Canones Orientalium, videlicet, Iſaaci & Maruthæ: Jaballahæ: Dadjeſu: Acacii: Babæi: Mar Abæ: Ezechielis: Jeſujabi: Joſephi: Georgii: Timothei: Joſue Barnun: Sabarjeſu: Gregorii: & Joannis Abgari Patriarcharum Neſtorianorum: Præterea Statuta Conſtantini & Leonis Imperatorum: nec non Narſetis, & Hanani Canones pro Schola Niſibena: item alios pro Schola cœnobii S. Gabrielis: denique collectanea de miniſterio Altaris: de Sacerdotio: de Contractibus: de matrimonio & de hæreditate.* Exſtat initio & fine mutila, foliiſque confuſis atque permiſtis, Cod. Arabico ms. 36. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507.

De Pœnitentia Tractatus in capita 14. diſtributus: de quo Abulbarcatus loc. cit. وله مقالة في التوبة وتحميل معناها واقسامها اربعة عشر بابا . *Edidit quoque tractatum de Pœnitentia ejuſque praxi, in capita* 14. *diviſum.*

De Hæreditate Tractatus. Exſtat Cod. Arab. ms. 3. & 5. exaratus anno Chriſti 1224. & anno 1372. Vide Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 620. & 621.

De præſtantia iejunii, eleemoſynæ & orationis. Reſponſiones ad quæſita Patriarchæ Neſtorianorum. De Hæreditate. De Divinis officiis. Ad calcem Cod. Arabici 6. Vide Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 621.

Tractatus adversùs eos, qui dicunt Mariam Deiparam. مقالة لابن الطيب فى الرد على من قال ان مريم والدة الله . Cod. Vat. Arab. ms. 29. qui exaratus dicitur بتاريخ السادس والعشرون من شهر برمودة سنة ستة وسبعون وتسعماية للشهدا . *Anno Martyrum nongenteſimo ſeptuageſimo ſexto* (Chriſti 1260.) *die* 26. *menſis Barmudæ.*

Tractatus de Trinitate & Unitate. من مقالة الشيخ ابى الفرج عبدالله بن الطيب فى التثليث والتوحيد . Cod. Arab. Vat. ms. 69. fol. 48.

Commentaria in libros Ariſtotelis: de quibus hæc Barhebræus in Chron. Syr. ܦܫܩ ܐܦ ܠܟܬܒܐ ܕܐܪܝܣܛܘܛܠܝܣ . *Libros etiam Ariſtotelis illuſtravit.*

Sed notandum, inter eos, quos ex Mohammado Iſácide tamquam Ariſtotelis commentatores Hottingerus in Biblioth. Orient. à pag. 219. laudat, diverſum ab hoc Benattibum recenſeri, qui pleno nomine dicitur

احمد بن الطيب الرازى

Achmed Benattibus Razæus: is enim Mahometanus fuit; Abulpharagius verò Abdalla chriſtianus Neſtorianæ ſectæ cultor. Præterea Pocockii error emendandus, qui in Præfatione ad Gregorii Abulpharagii Barhebræi hiſtoriam Dynaſtiarum, Jacobitam illum ſcriptorem cum Neſtoriano Abdalla Abulpharagio Benattibo perperàm confundit, ea ſola ratione, quod uterque Abulpharagii nomen geſſerit.

Approbatio ſeſſionum Eliæ Metropolitæ Niſibeni, de qua ſuprà hoc tom. pag. 271. Exſtat Cod. Arab. 38. (Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 508.

CAPUT XLI.

Jahia Giazalæ filius.

I. Jahia Giazalę f. ex Neſtoriano Mahometanus.

JAHIA, ſeù Joannes, Giazalæ filius, ex Neſtoriana hæreſi ad Mahometanam ſectam tranſiit: de quo hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum ex verſione Pocockii pag. 240. *Anno Hegiræ quadringenteſimo ſeptuageſimo tertio* (Chriſti 1080.) *obiit Jahia ebn Iſa ebn Giazla medicus Bagdadenſis. Chriſtianus fuit, medicinæ ſtuduit apud ejus temporis chriſtianos* 1 *Carchi ſeù fori Bagdadenſis incolas: quumque Dialecticæ diſcendæ ſtudio teneretur, neque eſſet inter chriſtianos prædictos tunc temporis qui artem hanc calleret, mentioque illi facta eſſet Abu Alis Ebnol-Validi Motazaliorum tunc doctoris, ac diceretur illum & ſcientiæ ſcholaſticæ & terminorum logicalium peritum eſſe, ad eum ſe recepit, Logicæ perdiſcendæ gratia. Non deſtitit autem Ebnol-Valid religionem Iſlamiticam illi commendare, donec ipſi annuens, eam amplecteretur. Cui quod nomen dediſſet, lætatus Abu Abdalla Al-Damgani, eo tempore Judex primarius, illum ſibi propius admovit, & ad eum evexit gradum, ut ipſius in ſyngraphis apud ſe ſcribendis opera uteretur. Ille verò ultra operam in ea repoſitam, vici ejus incolis aliiſque ſibi notis medicabatur ſine mercede aut pretio, verùm gratuito & ex mera beneficentia: quin & ipſis medicamenta gratis ſubminiſtrabat. Quum in morbum, quo mortuus eſt, incidiſſet, libros ſuos legavit oratorio antiſtitis Abu Haniphæ. E libris celebrioribus ab ipſo compoſitis, ſunt* كتاب المنهاج *Liber Al-Menhag*, وكتاب تقويم الابدان مجدول & *Liber Takvimol-alabdan de recta ordinatione corporum, tabulis diſtinctus.*

Ejuſdem Jahiæ meminit idem Abulpharagius in Chronico Syriaco; ſed pro anno Hegiræ 473. affirmat eum obiiſſe *anno quadringenteſimo nonageſimo tertio*, qui inchoatus fuit die 17. Novembris anni Chriſti 1099. ܒܗܘ̈ܐ. ܙܒܢܐ ܐܘܦ ܒܫܢܬܐ ܐܘ ܕܒܥܠܐ ܘܐܣܝܐ ܘܠܟܠ ܘܡܫܝܚܐ ܡܕܡ ܢܣܡܘ ܐܣܝܐ ܥܠ ܝܘܡܐ ܕܢܘ ܚܠܬܗ ܡܢܗ ܘܕܡܟܐ ܠܚܫܝܫܐ ܘܡܢܗܘܢ ܕܐܬܝܒ ܐܣܘܬܐ ܘܐܚܪܢ. ܘܕܡܓܢ

NOTA.

1 *Charchi*, Arabibus الكرخ *Al-Carch*, hoc eſt, oppidum in Aſſyria: cujus loci epiſcopus Moyſes apud Amrum laudatur. Vide Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 412.

ܘܣܡ̈ܐ ܦܫܝ̈ܛܐ ܘܡܪ̈ܟܒܐ ܦܫܝܛ̈ܬܐ
ܡܬܢܣܒܐ. ܗܢܐ ܟܪܣܛܝܢܐ ܗܘܐ. ܘܩܪܐ
ܡܠܝܠܘܬܐ ܠܘܬ ܛܝܝܐ ܕܫܡܗ ܐܒܘ ܥܠܝ
ܒܪ ܘܠܝܕ ܡܬܠܡܕܢܘܬܐ ܝܠܦ ܗܘܐ.
ܘܟܕ ܡܬܚܫܚ ܠܗ: ܕܐܝܟܐ ܚܕܝܘܬܐ
ܨܒܝܢܝܬܐ ܘܦܪܨܘܦܝܬܐ ܕܡܘܕܝܢ
ܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ ܡܚܘܝܐ ܠܡܬܚܙܝܘ ܠܐ
ܕܝܢܐ ܠܐܠܗܘܬܐ: ܐܟܚܕ ܗܘ ܘܐܬܗܦܟ.
ܡܛܠ ܕܥܬܝܪܐ ܗܘܐ ܘܠܪ̈ܚܡܘܗܝ
ܒܠܚܘܕ ܟܕ ܡܬܟܪܗܝܢ ܡܐܣܐ
ܗܘܐ ܡܓܢܐ.

Per idem tempus, hoc eſt, anno Arabum quadringenteſimo nonageſimo tertio obiit Jahia medicus Bagdadenſis Giazalæ filius, auctor celeberrimi libri Menbag, ſeu exemplaris, qui præ manibus medicorum noſtræ ætatis circumfertur, deque medicaminibus cibiſque ſimplicibus atque compoſitis tractatum continet. Hic chriſtianus erat, & apud Arabem quemdam, Abu Ali Bar-Valid nomine, Dialecticæ operam dedit: quumque is aliquando cum Jahia de unione affectiva & perſonali, quam Neſtoriani admittunt, diſceptaret, eamque de natura divina nequaquam intelligi poſſe propoſitis ſophiſticis argumentis concluderet, hominem ad Hagarenorum ſectam deceptum pertraxit. Ferunt Jahiam opibus affluxiſſe, ſuiſque dumtaxat amicis, quum ægrotarent, mederi conſueviſſe.

Liber, qui inſcribitur المنهاج *exemplar*, exſtat in Biblioth. Vatic. cod. ms. Arab. 149. hoc præfixo titulo: كتاب منهاج البيان فيما يستعمله الانسان تاليف يحيى بن عيسى بن جزلة: *Liber exemplaris demonſtrationis de iis quibus homo utitur, auctore Jahia filio Iſæ filii Giazalæ.* Ordine alphabetico digeſtus eſt, & præmiſſo brevi tractatu de iis, quæ ad victum potumque humanum tuendamque univerſim ſanitatem proſunt, traditur in eo natura, qualitas & uſus ſeminum, herbarum, plantarum, & arborum.

CAPUT XLII.

Machicha Patriarcha.

I. Machicha Salomonis f. Neſtorianorum Patriarcha.

MACHICHA Salomonis filius, Tirhanæ primum Epiſcopus, deinde Moſulanus & Arbelenſis metropolita, demum Neſtorianæ ſectæ Chaldæorum Patriarcha anno Chriſti 1092. inauguratus, obiit anno 1110. quum annos ſeptemdecim, menſes quinque, dieſque quatuor ſediſſet, Amro teſte, qui de ejus geſtis ex Mari hæc refert.

مكيخا قديسًا فاضلا وزاهدًا عفيفا من اهل دار
الروم ببغداد ويعرف بابن سليمن القنكاي وكان
قسيسًا طاهرًا وطبيبًا ماهرًا ثم صار اسقفـًا على
الطيرهان ثم مطرانًا على الموصل فلما استناح
عبديشوع قام ابن الواسطي في معاونته واخذ له
الشلوث فاختير في خلافة المقتدي واسيم فطركًا
بالمداين وعليه بيرونـًا بنفسجيـًا يوم الاحد
الرابع من سابوع القيامة سنه الف واربعمايـة
وثلثة يونانية وحضر اسياميذه ايشوعياب مطران
نصيبين وهو كان السايوم ومرقس مطران البصرة
ويوحنا مطران حلوان وعدة اساقفـة. وكان
عبديشوع ابن العارض حين صار جاثليقًا رسم
في البـيعـة ان يقـال
ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ
بين كل صلاتين ولم تكن تجر العادة في طخس
البغداديين بذلك جريا على سادة بلادهم.
فلما استتام هذا الاب اعاد الطخس
الى ما كان عليه وترك قول
ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ
بين كل صلاتين فسأله بن الواسطي
ان يجري الامر على ما كان من قول
ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ

قلم

فلم يفعل ووقع الخلف بينهما واحرميه والخدام
الى النيل وبعد مدّة عاد وعمل رسالة مختصرة
فايقه اوضح فيها الامانة الصحيحة التى
يعتقدها المشارقة . ودبّر تدبيرًا معتدّلا واستناج
ودفن بالباصلوث الايمن ببيعة السيدة بدار
الروم سنة اثنين وخمساية عربية وكانت مدة
رياسته سبعة عشر سنة وخمس شهور واربعة ايام :

Machicha, 1 *vir ſanctitate, continentia, & caſtitate inſignis, in ædibus Romæorum Bagdadi natus, cognomento Salomonis Æditui filius, Preſbyter* 2 *religioſus fuit, medicuſque peritus: mox Tirhanæ* 3 *epiſcopus creatus eſt, deinde Moſuli metropolita: mortuo demùm Ebedjeſu, filii Vaſetenſis opera, cleri ſuffragiis, ſub Moktadio* [...] *buit*; qui verò Eliæ debentur, eos ad Machicham perperàm refert; ut tom. 2. p. 448. obſervavi.

NOTÆ.

1 *Machica*, ideſt, Humilis. Barhebræus in 3. part. chron. Syr. in vita Joannis Salibæ, & Dionyſij Moyſis Maphrianorum, inaugurationem Machichæ ad annum Hegiræ 504. ejuſque obitum ad annum 528. collocat.

ܒܫܢܬ ܚܡܫܡܐܐ ܘܐܪܒܥ ܕܛܝܝ̈ܐ ܒܝܪܚܐ ܥܣܝܪܝܐ
ܐܬܡܢܝ ܠܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܡܟܝܟܐ
ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ ܒܓܕܕܝܐ ܓܒܪܐ ܡܝܬܪܐ ܘܢܟܦܐ ܘܥܡܗ ܕܒܓܕܕ:
ܘܗܘܐ ܚܪܝܢܐ ܠܗ ܠܘܩܒܠ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܒܓܕܕܝܐ ܡܛܠ
ܨܠܘܬܐ ܕܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ . . . . ܘܒܫܢܬ ܚܡܫܡܐܐ
ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ ܕܛܝܝ̈ܐ ܒܚܕܒܫܒܐ ܚܡܫܐ ܒܐܒ
ܐܬܡܢܝ ܒܪ ܨܘܡܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ
ܒܬܪ ܡܟܝܟܐ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ .

Anno, inquit, *Arabum quingenteſimo quarto, menſe decimo, ordinatus eſt Neſtorianis Catholicus Machicha Salomonis filius, Bagdadenſis, vir præſtans continenſque: ipſumque inter & quoſdam Bagdadenſes diſſidium de oratione Pater noſter interceſſit ..... Anno autem Arabum quingenteſimo vigeſimo nono, die Dominica, quinta menſis Ab, ordinatus fuit Barſuma Neſtorianorum Catholicus poſt Machicam Salomonis filium*. Idem Barhebræus in vita Joannis Salibæ Sedem vacaſſe ſcribit, antequam Machicha eligeretur, ann. viginti,

ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܘܚܕܐ ܕܝܘܢܝܐ ܒܐܪܒܥܒܫܒܐ
ܒܬܪܝܢ ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ ܫܟܒ ܥܒܕܝܫܘܥ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ ܗܘ ܒܪ ܥܪܝܕ ܒܓܘ
ܒܓܕܕ. ܘܩܘܝܬ ܥܕܬܗܘܢ ܐܪܡܠܬܐ ܐܝܟ ܫܢ̈ܝܢ
ܥܣܪ̈ܝܢ ܥܕ ܩܡ ܡܟܝܟܐ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ ܒܓܕܕ .

Anno Græcorum milleſimo quadringenteſimo primo, feria quarta, die ſecunda Canun poſterioris (Januarii) *obiit Ebedjeſus, qui & Aredi filius, Neſtorianorum Catholicus in urbe Bagdadenſi: viduaque manſit eorum eccleſia annos ferè viginti, quum Machicha Salomonis filius in eadem urbe Bagdado electus fuit*. nimirùm Barhebræus Eliam ſecundum Machichæ ſucceſſorem omittit, annoſque, quibus idem Machicha ſedit, vacationi Sedis tribuit; qui verò Eliæ debentur, eos ad Machicham perperàm refert; ut tom. 2. p. 448. obſervavi.

2 *Presbyter .... medicuſque*. De ejuſdem Machichæ primordiis hæc Mares apud Amrum.

هذا الاب القديس الطاهر من بغداد .
وتعلم فى الاسكول وتروّى فيه وكان من يومه
زاهدًا عفيفا محبًا للصواب . وتعرّض لصناعة
الطب برهة من زمانه وكان قسًا يتردّد الى بيعة
السيدة مرت مريم بالعقبة السلام لذكرها مدّة
من زمانه بغير اجرة ولا خبايبة .

Hic ſanctus ac religioſus pater patriam Bagdadum habuit, ubi in Schola educatus literiſque imbutus, religioni apprimè, continentiæ & juſtitiæ ſeſe addixit. Sed & medicinam aliquandiu coluit; Presbyteratu autem initiatus, eccleſiam Dominæ Mariæ in Akaba, cujus memoriæ pax, longo tempore frequentavit, eidem gratis & abſque ſtipendio inſerviens.

3 *Tirhanæ Epiſcopus .... Moſuli Metropolita .... demùm Patriarcha*. Mares apud Amrum loc. cit.

فاسامه مار عبديشوع
الجاثليق اسقفا على الطيرهان واقام فى المرعيت
قيف وعشرين سنة جميل السيرة مع شعبه يترجم
لهم ما يقرا فى الرازين المقدسة من كتب الحديثه
والعتيقه بالعربية وروح القدس يرقيه من رتبة
الى اخرى . فاستدعاه مار عبديشوع الجاثليق
واسامه مطرانا على الموصل وحزة فاحسن السيرة
مع رعيته فاسام الاساقفة ولم ياخذ منهم شيا مع
صدق حاجته . ولما خلا منصب كرسى الجثلقة
من مدبر وراعى : اختير هذا الاب القديس
للجثلقة ووقع الاجماع عليه بالنص وعقدت له
الفطركة فى المداين فى يوم الاحد ثامن شهر
ربيع الاول سنة خمس وثمانين واربع ماية وهو
اليوم الثامن من نيسان والعقبة
[illegible]
وكان يوما مشهودا سرّ به الحاضرين وتولى الاسياميد
ايشوعيب مطران نصيبين والبموه البيرون واعطاه

بعكاز

tadio Chalipha, in Patriarcham ordinatus fuit Modainæ, pallio violaceo amictus, die Dominica quarta hebdomadæ reſurrectionis anno Græcorum tertio poſt milleſimum quadringenteſimum. Ordinationi interfuere Jeſujabus metropolita Niſibis, qui manum ei impoſuit, & Marcus metropolita Baſſoræ, & Joannes metropolita Halavanæ, aliique complures Epiſcopi. Porrò Ebedjeſus Aredi filius Machichæ præceſſor, *ſtatim atque in Catholicum inauguratus fuit, præceperat, ut binis quibuſque precibus oratio Pater*[1] *noſter in eccleſia ſubjungeretur, contra antiquam Bagdadenſium conſuetudinem. Machicha igitur, quum Ebedjeſum excepit, priſtinum morem ſervari juſſit, orationemque Dominicam prætermitti: neque à ſententia dimoveri potuit, etſi filius Vaſetenſis demiſſas ei preces pro reſtitutione orationis Dominicæ porrexiſſet. Hinc orta inter ipſos contentione, quum hominem Catholicus anathematizaſſet, Nilum oppidum petiit: mox*

Bag-

العكاز ولعد القراع من اميامیده امسلم الرابق
ابو الفتح معد الله بن نظام الملك اركديانن
وقرا الملبیح امقف النعمانیه وتملا مار هرمزد
امقف واسط وقرا الانجیل وقدس مار مكيخا
الجاثليق . وحضر مرقس مطران مصر ويوحنا
مطران حلوان : ومن اساقفة الهوفركيا هرمزد
امقف واسط وعبديشوع امقف الطيرهان
وسرجيس امقف النيل والنعمانية وموسى امقف
سنجار ومار قورياقس امقف معلثايا وعبديشوع
امقف الحديثه وسبريشوع امقف حفتون
والبيا امقف الرقه .

Illum Sabarjeſus cognomento Zanbur *Catholicus Epiſcopum Tirbanæ inſtituit, quam diœceſim annis viginti & ampliùs rexit, populo admodum acceptus, ad quem inter ſacramentorum ſolemnia ex vetere & novo teſtamento homiliam exegeticam Arabico ſermone habere conſueverat. Quum autem à gradu ad gradum Spiritus Sanctus eundem eveheret, ab Ebedjeſu Catholico*, qui Sabarjeſum excepit, *evocatus, & Moſuli Hazæque* (Adiabenes) *Metropolita ordinatus, eam provinciam ſanctiſſimè adminiſtravit, ab iis, quos conſecrabat, Epiſcopis nihil recipere ſolitus, etſi rei familiaris anguſtia premeretur. Denique quum Catholici Thronus rectore & paſtore viduatus eſſet, conſpirantibus omnium ſuffragiis hic ſanctus Pater in Patriarcham electus fuit Modainæ die Dominica octava menſis Rabii prioris, anno Hegiræ quadringenteſimo octogeſimo quinto, qui erat menſis Niſan* (Aprilis) *dies octavus, cujus Antiphona incipit,* Crucifixus in crucem ſublatus eſt. *Fuit autem dies ille inſignis, & ab omnibus, qui interfuere, cum gaudio celebratus, Ordinationi præfuit Jeſujabus metropolita Niſibis, qui Machichæ Baculum paſtoralem tradidit, poſtquam is pallio indutus fuiſſet. Ordinatione autem peracta, idem Machicha principem Abulphathum Saadallam Nadamalmalechi filium Archidiaconum inſtituit. Porrò in ea ordinatione Apoſtolum quidem legit Epiſcopus Naamaniæ, Abſolu[illegible]tem verò Hormiſdas Vaſetæ Epiſcopus, Evangelium autem Machicha Catholicus, qui & Liturgiam confecit. Interfuere Marcus metropolita Meſræ* (hoc eſt, Ægypti: ſed in alio exemplari, Baſſora pro Meſra legitur:) & *Joannes metropolita Halavanæ. Ex Epiſcopis Provinciæ* Patriarchalis, *Hormiſdas epiſcopus Vaſotæ, Ebedjeſus Tirbanæ, Sergius Nili & Naamaniæ, Moyſes Singaræ, Cyriacus Maaltajæ, Ebedjeſus Hadithæ, Sabarjeſus Hephtonæ, & Elias Rakæ.* Annus Hegiræ 485. inchoatus fuit die 11. Februarii anni Chriſti 1092. ſed eo anno Paſcha reſurrectionis incidit in diem 28. Martii; adeòque Dominica quarta reſurrectionis, cujus apud Neſtorianos Antiphona incipit, *Crucifixus in crucem ſublatus eſt*, die 18., non 8. Aprilis fuit. Machicham autem an. Hegiræ 485. Patriarcham inauguratum fuiſſe, liquet & ex regio Moktadii Chaliphæ diplomate, quod apud Marim proſtat hoc titulo inſcriptum: هذا كتاب امر بكتبته عبد الله ابو القسم
الامام المقتدى بامر الله امير المومنين
لمكيخا الجاثليق البطرك .

Hic eſt liber, quem conſcribi juſſit Abdalla Abulcaſemus, Al-Emam Al-Moktadi Bamrilla Imperator fidelium, pro Machicha Catholico Patriarcha, cui ad calcem hæc temporis nota appoſita eſt. كتب في صفر من سنة خمس
وثمانين واربعمايه ولله الحمد .

Datum menſe Sapharo anni quadringenteſimi octogeſimi quinti. Laus Deo.

1 *Pater noſter.* Contigit ea contentio anno Hegiræ 490. ut Mares refert apud Amrum, qui plenum filii Vaſetenſis nomen hoc tradit: ابو الفرج سعيد بن ابراهيم الواسطى
القس الراهب .

Abulpharagius Saidus filius Abrahæ Vaſetenſis, Presbyter & monachus: eumque obiiſſe teſtatur *feria ſecunda, ineunte menſe Gemadi, anno Hegiræ 526. & in eccleſia vetere poſt Bema ſepultum.*

Bagdadum regreſſus, elegantem Epiſtolam de recta Orientalium fide conſcripſit. Rempublicam moderatè geſſit, mortuuſque, in Oratorio ad dextrum latus eccleſiæ Dominæ ſepultus fuit in ædibus Romæorum anno Arabum [1] *quingenteſimo ſecundo, quum ſediſſet annos ſeptemdecim cum menſibus quinque & quatuor diebus.*

II. Ejus ſcripta.

Oratio de Incarnatione. Exſtat Arabicè cod. ms. 41. (Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 59.) hoc præfixo titulo.

مقالة الّفها مار مكيخا الجاثليق فطرك المشرق قول مختصر في الابوة والبنوة على مذهب دين النصرانية وراى عقيدة السريان المسيحيين الساكنين في الجهة الشرقية ،

Oratio compoſita à Mar Machicha Catholico Patriarcha Orientis: in qua breviter agitur de Paternitate & Filiatione juxta profeſſionem chriſtianæ fidei, & ſententiam Chriſtianorum Syrorum in partibus Orientalibus commorantium. De Verbi incarnatione loquens, Monophyſitarum quidem errores refellit, ſed Neſtorianam hæreſim ſimul propugnat.

Epiſtola ad principem Neſtorianorum in Perſide commorantium, Arabicè quidem exarata, ſed Syriacis verbis inchoata & clauſa, eo fere modo, quo Jeſujabi Niſibeni Epiſtolam conſcriptam notavi ſuprà hoc tom. pag. 301. Exſtat in eodem codice ms. 41. hoc titulo prænotata.

كتاب مار مكيخا الجاثليق فطرك المشرق كتبه حين كان مطرانا بالموصل واربيل الى بعض الروسا المومنين باصفهان جوابًا عن كتابه ،

Libellus à mar Machicha Catholico Orientis Patriarcha, quum Moſuli & Arbelæ metropolita eſſet, tranſmiſſus ad quemdam principem fidelium in Aſpahano Perſidis urbe *degentium, quo ad ejus epiſtolam reſpondet.* Veritatem Fidei chriſtianæque religionis ex miraculis, quæ in eccleſia ſuo adhuc ævo patrabantur, & ex Martyrum, quos recenſet, conſtantia demonſtrat. Et miracula quidem hæc refert. Primum, miraculum *Luminis* quod ex Hieroſolymitano Domini ſepulcro quotannis Sabbato ſancto prodire affirmat. من ذلك

نزول النور في بيعة القيامة ببيت المقدس في اخر نهار يوم السبت الكبير الذي صبيحته احد القيامة في كل سنة لا تخرم القانون المستمر ويشعل القناديل التي على القبر المقدس الذي وضع فيه الجسد الكريم جسد سيدنا ايشوع المسيح ثلثة ايام والقبة التي فيها المقبرة مغلقة مختومة بختم سلطان البلد واصحاب السلطان محدقون بالموضع محفظونه خوفا لا يتم في النصارى حيلة ،

Ex his miraculis unum eſt, inquit, *Luminis illapſus in eccleſiam Reſurrectionis in urbe ſancta, vergente Sabbato, quod præcedit Dominicam reſurrectionis; idque unoquoque anno certaque & infallibili regula, quæ uſque in præſentem diem manet. Eo autem lumine lampades ſancti ſepulcri, in quo pretioſum Domini noſtri Jeſu Chriſti corpus per triduum jacuit, accenduntur, quum ejuſdem ſepulcri tholus clauſus ſigilloque regio obſignatus maneat, Præſidis ejus urbis miniſtris*

NOTA.

1 *Anno Arabum* 502. De obitu, & Machichæ ſepultura hæc Mares apud Amrum.

وتوفي مار مكيخا الجاثليق بدار الروم يوم الاربعا ثاني عشر شعبان سنة اثنتين وخمسماية وجنز ليلا ودفن في الهوا الذي على يمين الباسلوس في الصحن الايمن وما عرف له امر يكره لا في صباه ولا في رهبنته ونظر بعده صبريشوع اسقف عكبرا وكان قد غضب عليه مدة لاجل اخيه وطابت نفسه به عند موته ؛

obiit Mar Machica Catholicus in ædibus Romæorum feria quarta, die duodecima menſis Scioabani anni Hegiræ *quingenteſimi ſecundi,* (Chriſti 1110.) *Funus ejus noctu curatum eſt, idemque tumulatus in edito loco ad latus dextrum Oratorii: nec de ipſo quid mali ſive in ejus adoleſcentia, ſivè quum monachus eſſet, in vulgus prodiit. Poſt ipſum vicaria poteſtate Sedem rexit Sabarjeſus Ocbaræ epiſcopus, in quem longo tempore propter ejus fratrem indignatus fuerat, ſed morti proximus homini reconciliatus eſt.*

ſtris in eam oculos attentè defigentibus, eamque diligenter cuſtodientibus, ne cui Chriſtianorum fraudi via pateat. Vide Tom. I. pag. 550. ubi de eodem Lumine. Et hoc quidem miraculum olim patrari ſolitum certis conſtat documentis. Sed æquè certis, imò certiſſimis itidem conſtat, multis ab hinc annis illud ceſſaſſe: quod verò in præſenti fieri dicitur, merum eſſe ſchiſmaticorum figmentum. Alterum miraculum *olei*, in quod Reliquiæ Sanctorum مار شليطا *Mar Scialitæ*, hoc eſt, Artemii; ربن هرمزد *Magiſtri noſtri Hormiſdæ*, مار بابوايه بالبوازيخ *Mar. Babuæi in Buazicha*, ومار مارى السليح *& ſancti Maris Apoſtoli*, immerſæ ſint: id enim oleum adversùs ſerpentium, canum, aliorumque animalium venena præſentem opem ferre ait. Tertium miraculum *ſancti Kaumæ*, hoc eſt, ſtantis, de quo hæc Machicha. ومثل اية القديس مار قوما الذى له نحو من تسعماية سنة تزيد او تنقص قايما على قدميه لم يتسلط الفساد على جسدة ولا انتثر لحمه ولا تنفصلت اعضاه ولا انطحنت عظامه مثل ساير الاموات الا كانه نايم ينتظر الصوت المحيى يوقظه فى القيامة ويبهجه فى المعاد.

Hujuſmodi eſt prodigium ſancti mar Kaumæ, qui nongentis abhinc circiter annis erectus ſtat, incorrupto corpore, carne nequaquam detrita, nec membris diſſolutis, aut oſſibus in pulverem redactis, ut reliquis defunctis evenire ſolet, ſed tamquam dormiens vivificam vocem expectat, quæ ipſum in reſurrectione expergefaciat. Quartum miraculum *ſancti Georgii martyris*, quem terra marique invocatum, à præſentibus periculis clientes ſuos liberare affirmat.

De martyrum autem in perferendis pro chriſtiana fide tormentis conſtantia loquens, primo loco laudat *ſanctam Dochtanſaam Regis Huzitarum filiam*. دختانشاه بنت ملك الاهواز de qua hæc ſcribit. فان اباها ذات يوم الح على قتل الشهدا المومنين بالمسيح وهى جالسة على القصر امام الماشطة تظفر دوايبها. فنظرت بارواح الذين يستشهدهم ابوها تطير الى الهوا على هية القناديل النايرة. فوقع ذلك بقلبها. فاحتجت على الماشطة ببعض الاسباب وقد ظفرت بعض دوايبها وبقى بعضها. ونزلت من القصر فى غفلة حتى دخلت فى حوطة اوليك الذين يقتلون متنكرة. فاستشهدت هى ايضا مع اوليك ولم تعرف. فلما افتقدوها خدمها ولم يصيبوها اعلموا لامها وابوها وجعلوا يطوفون فى طلبها حتى وجدوا راسها مقطوعا بين روس الشهدا مطروحا فعرفوها بشعرها لانهم كانوا قد سالوا الماشطة عن شانها فاخبرتهم انها قالت لها ترين هذه القناديل التى تعلوا فى الهوا. قلت لها لست ارى من ذلك شيا. ففى تلك الساعة قامت مسرعة ونزلت من القصر. فكان هذا ايضا داعيا الى تنصر كثير من الناس. ثم ان الله تبارك وتعالى ارسل ريحا عاصفة. فجمعت على الشهدا ترابا على هية الاكمة وهو ثابت ذلك الاثر الى الان وقد نبت على تلك الاكمة من كثير من الرياحين والحشايش الطيبة الارايح واهل النصرانية فى ذلك البلد يتبركون بذلك الموضع الى الان.

Quum ejus pater die quadam martyres in Chriſtum credentes ad necem & lanienam deſtinaſſet, illaque interea in palatio crines ancillæ pectendos diſcriminandoſque præberet, vidit cæſorum à patre martyrum animas ſplendentiſſimarum lampadum in ſpeciem ad cælum ferri. Quo viſo vehementer animo commota, prætextu domeſtici cujuſdam negotii ancillam dimittens, ipſa clam ſolutis etiam ex parte crinibus, è regia repente, fugam advertente nemine, dilabitur, diſſimulataque perſona, in clauſum ubi Chriſtiani cædebantur ingreſſa, necatur. Quum verò à ſervis quæſita nuſquam in palatio reperta fuiſſet, miſſi qui per urbem requirerent, renunciarunt, caput ejus inter cæſorum Chriſtianorum cadavera truncatum jacere, & crines ex parte impexos ſolutoſque habere. Tùm verò ancilla memorare cœpit quæ de viſo animarum cæſorum mar-

martyrum eorundemque glorioſo in cælum aſcenſu ab hera audierat, quodve repente è palatio diſparuiſſet narravit. Hoc porrò factum plurimos ad chriſtianam religionem amplectendam permovit, alioque miraculo confirmatum fuit. Nam validus repente ventus divina utique virtute excitus, ingentem arenarum vim ſuper martyrum cadavera colligens, velut tumulum in montis ſpeciem compoſuit, qui in hunc quoque diem conſtat, myrtoque aliiſque odoratis herbis ſponte ſoboleſcentibus coopertus poſt paulò apparuit. Quamobrem ab indigenis locus, ſanctorum martyrum opem expetentibus, religiosè etiam hodie viſitatur. Deindè Nicænorum Patrum 318. encomium texit, quos omnes, præter undecim, pro fidei confeſſione cicatricibus inſignitos aſſerit; ac præ cæteris Thomam Marhaſæ ſeù Germaniciæ epiſcopum & Jacobum Niſibenum extollit, quorum primum annis duobus ſuprà viginti martyrium paſſum teſtatur, alterum in ipſa Nycæna Synodo mortuum ad vitam revocaſſe. Denique S. Simeonem epiſcopum Seleucienſem ac martyrem ſociosque commemorat, qui in perſecutione Saporis Perſarum regis pro chriſtiana religione in Ledan Huzitarum oppido ſanguinem profuderunt.

CAPUT XLIII.

Sabarjeſus Epiſcopus Caſcaræ.

I. Sabarjeſus Caſcaræ Epiſcopus.

SABARJESUS patria Bagdadenſis, Caſcaræ & Vaſetæ epiſcopus, cognomento ابـن ابوحيـلـة *Ebn Abu-Hile*, ab Elia hujus appellationis ſecundo Neſtorianorum Patriarcha circa annum Chriſti 1111. ordinatus, anno Græcorum 1445. Chriſti 1134. in ordinatione Barſumæ Patriarchæ, qui Eliam proximus excepit, munus Archidiaconi geſſit, ut ex Amri hiſtoria dixi tom. 2. pag. 449. & ſeq.

II. Ejus Precatio.

Ejus *Precatio* Syriaca exſtat cod. Syr. Amid. 1. fol. 383. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581.)

CAPUT XLIV.

Mares Salomonis filius.

I. Mares Salomonis f.

MARES Salomonis filius ſub Barſuma, & Ebedjeſu Neſtorianorum Patriarchis claruit ab an. Chriſti 1135. ut ex ipſius hiſtoria liquet, in qua congreſſum ſe fuiſſe teſtatur cum nonnullis, qui Machicham, & Barſumam Patriarchas alloquuti fuerant. In vita Machichæ.

وسمعت قايل هذه الاخبار البايس
ماري ابن سليمن المقر بذنوبه وخطاياه من
القسيس ابو السعادات المعروف بابن السن
المرسوم بخدمة الطاهرة السيدة ام النور مرت مريم
السلام لذكرها انه قال وقت ما وقع بين ابن
الواسطي رحمه الله وبين الاب القديس الطاهر
ريس روسا الكهنه مار ماكيخا نيح الله نفسه
وكان قد بات عندي في بعض الليالي وقد
تخاصم مع ابن الواسطى خصومة كبيرة فقام
الجاثليق نصف الليل الى الخ.

Ego pauper Mares Salomonis filius, hujuſce hiſtoriæ ſcriptor, qui debita & peccata mea cognoſco, audivi Preſbyterum Abu-Saadat, cognomento Ebn-Sen, qui ad miniſterium puriſſimæ Dominæ matris lucis Dominæ Mariæ cujus memoriæ pax, ordinatus eſt, eo tempore, quo inter filium Vaſetenſis, cujus, oro, Deus miſereatur, & inter ſanctum patrem principem Archiepiſcoporum dominum Machicham, cujus animæ requiem donet Deus, diſſidium contigit, hæc mihi narrantem. Quum aliquando Catholicus apud me divertiſſet, poſtquam magnam cum filio Vaſeten-

ſetenſis contentionem habuerat, media nocte ſurrexit, meque interpellans dixit &c. In vita Barſumę Patriarchę.

وسمعت انا الخاطى البايس مارى ابن سليمن
من جماعة من المومنين عن هذا الاب مار برصوما
انه قال وقت الجمع لاختيار من يصلح
للبطريركية الخ :

Audivi ego miſer peccator Mares Salomonis filius quoſdam fideles de hoc Patre domino Barſuma hæc referentes. Barſumas, ajebant, quum Synodus pro electione Catholici haberetur, dixit &c. Machicha autem Sedem tenuit ab anno Græcorum 1403. ad annum 1421. Barſumas verò ab anno Græcorum 1445. ad annum 1447. ut ex Amro oſtenſum eſt To. 2. p. 448. & 450.

II. Hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum à Mari conſcripta, & ab Amro in compendium redacta.

Hiſtoria Arabica Patriarcharum Neſtorianorum ab Adæo & Mari Chriſti diſcipulis uſque ad Ebedjeſum Barſumæ ſucceſſorem, qui obiit anno Græcorum 1459. die 25. Novembris, hoc eſt, anno Chriſti exeunte 1147. Laudatur à Renaudotio in Hiſtor. Patriarcharum Alexandrinorum, & tom. 2. Liturg. Oriental. in Diſſertat. de Liturgiis Neſtorianorum. Exſtat in libro, cui *Turris* titulus, tàm in Bibliotheca Palatina Medicea, quàm in Regia Pariſienſi; ejuſdemque *Epitomen* Amrus Matthæi filius fecit, quæ habetur cod. Arab. ms. 41. (Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 509.) Summam publicavi cit. Tom. 2. à pag. 387. De ipſo autem libro quem idem Mares مجدل *Turrim* inſcripſit, ſermo erit infrà, ubi de Amro.

CAPUT XLV.

Hebatolla ebn-Talmid.

I. Hebatolla Abulhaſanus ebn-Talmid.

HEBATOLLA, cognomento Abulhaſanus ebn-Talmid, Saëdi filius, claruit ſub Elia hujus appellationis ſecundo Neſtorianorum Patriarcha, cujus ordinationi anno Chriſti 1111. peractæ interfuiſſe refertur ab Amro, ut To. 2. pag. 449. obſervavi. Ejus geſta deſcribit Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum pag. 258. in hæc verba ex verſione Pocockii. *Fuit* هبة الله
ابو الحسن بن صاعد ابن التلميذ

Hebatolla Abulhaſan ebn Saëd ebnol-Talmid medicus chriſtianus Bugdadenſis ſeculi iſtius (ſexti Mahometani) *decus, & eorum qui tunc vixerunt doctiſſimus. Chaliphis Abbaſidis operam collocavit, ad magnam in eorum famulitio dignitatem evectus, ſummoque apud eos in honore, curando & medicando proſpero uſus ſucceſſu, artis iſtius canonum peritus. Diu vixit, fuitque dum vixit, eminens & illuſtris. Senex fuit formæ decoræ, aſpectus pulchri, ſocietatis & convictus ſuavis, ſpiritus ſubtilis, perſonæ elegantis, cogitationis profundæ, alta animo verſans, acris ingenii, conjectura felix, conſilio prudens. Uſus eſt in carminibus* [1] *componendis verbis ſublimibus, pulchris, ſanis, & deſiderabilibus, quæ naturæ ipſius præſtantiam indicant. Solebat Abulhaſanus ebnol-Talmid ſemel ſingulis ſeptimanis ad* المقتفى *Al-moktafium* Chalipham *accedere, qui eum præ ſenio conſidere juberet, Obiit menſe Safaro anno* [2] He-

NOTÆ.

1 *Carminibus*. Quatuor verſus, ſpeciminis ergo, profert Abulpharagius, quos vide.

2 *Anno Hegiræ 560. Chriſti* 1164. Konigius erravit, quum in Biblioth. vet. & nova ſcripſit *Abulhuſen Ibnu-Telmid* (hunc nimirùm, de quo loquimur, auctorem) *deceſſiſſe anno Chriſti* 1008.

Hegiræ *quingenteſimo ſexageſimo* (qui inchoatus fuit die 18. Novemb. anni Chriſti 1164.) *quum annum ferè centeſimum attigiſſet, intellectu illi in ſtatu priſtino manente. Filio illum, paulò antequam moreretur, roganti, quidnam appetis? Hoc, inquit, ut appetam*. Eundem ex animi demiſſione laudat *Hebatolla Aſtrolabius Poeta* البديع هبة الله الاصطرلابي apud eundem Abulpharagium pag. 260. factâ cum altero Hebatolla Judæo, excellenti quidem, ſed ſuperbo medico, comparatione. Ejuſdem ebn-Talmid in medicina auditores fuere Abulchairus Archidiaconus, & Mohammad ebn-Abdoſſalam Hieroſolymitanus, de quibus Abulpharagius pag. 297.

CAPUT XLVI.

Saëdus Abulhaſanus, & Maras Abulchairus fratres.

I. Saëdus Abulhaſanus.

SAEDUS & Maras, quorum alter Abulhaſanus, Abulchairus Archidiaconus alter appellatus fuit, Hebatolla patre in urbe حضيرة *Hadira* ſeù *Chadira* nati, vergente ſæculo Chriſti duodecimo claruere, fratre Sabarjeſu, qui ex Dakukæ & Beth-Garmæ epiſcopo in Patriarcham Neſtorianorum an. Chriſti 1226. electus, Sedem tenuit uſque ad annum 1256. De utriuſque geſtis ſcriptiſque hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſt. pag. 296. *Porrò & è medicis domeſticis Al-Emam al-Naſeri fuit* صاعد بن هبة الله بن الومل ابو الحسن النصراني الحضيري واخوه ابو الخير الاركدياقون وهما اخوة الجاثليق المعروف بابن المسيحي. *Saëd ebn Hebatolla Ebnol-Movammel Abulhaſan, Chriſtianus Al-Hadirenſis medicus, & ipſius frater Abulchair Archidiaconus, qui fratres erant Catholici, vulgò noti nomine Ebnol-Maſihi. Saëd Chaliphæ Al-Naſero operam collocavit, magnaque apud eum in gratia fuit. Perfectè autem artem medicam & Dialecticam calluit. Librum compoſuit molis exiguæ, quem* الصفوة *Al-Sophua, ideſt, ſelectior pars medicinæ, appellavit, in quo omnes medicinæ partes theoreticas & practicas collegit, & ad finem fen primi partis ſecundæ tres ſectiones adjunxit de circumciſione, quum Bagdadi res ea ad medicos ſpectaret, quamvis apud neminem vel priorum vel poſteriorum facta ſit ulla ejus mentio, ſed rerum ſolummodò, quibus protrahatur præputium. Manu ſua libros medicos deſcripſit. Obiit ſub finem anni* Hegiræ *quingenteſimi nonageſimi primi* (qui inchoatus fuit die 16. Decemb. anni Chriſti 1194.

II. Maras Abulchairus, vulgò Archidiaconus.

Archidiaconus verò *Maras Abulchairus* fuit & ipſe *medicus inſignis, ſcripſitque* كتابا مختصرا *Compendium, in quo explicavit quæſtiones libri generalium è Canone Avicennæ, cui titulum indidit* الاقتضاب *Al-Ektedab: deinde & illud in compendium redegit, quod vocavit* انتخاب الاقتضاب *Entechab-elEktedab. Narravit mihi* (inquit Abulpharagius) *medicorum Bagdadenſium quidam, patrem ejus illum adhuc adoleſcentulum ad Ebnol Talmidum* (cujus in præcedenti capite facta eſt mentio) *adduxiſſe, quo ipſum ſtudiis imbueret, ipſumque dixiſſe: Filius tuus iſte admodum juvenis eſt: reſpondenteque patre: quod peto, eſt, ut à te benedictionem captem, eum primam ex quæſtionibus Honaini ipſi prælegiſſe.*

Maræ Archidiaconi & Archiatri, qui Bar-Meſſia appellatur, *Deprecatio alphabetica, & carmen de S. Phetione martyre* exſtat in codice Syr.

Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 582.

CAPUT XLVII.

Jahia Saidi filius.

Jahia Saidi f.

JAHIA, ſeù Joannes, Saidi filius, obiit anno Chriſti 1193., teſte Abulpharagio in hiſtor. Dynaſt. p. 296. in hæc verba. *Hoc etiam anno* (Hegiræ ſcilicet quingenteſimo octogeſimo nono,) *mortuus eſt* يحيى بن سعيد بن مارى *Jahia ben Said, ben Mari, medicus chriſtanus,* صاحب المقامات الستين *auctor ſexaginta ſermonum* rithmicorum, *quos egregiè compoſuit. Fuit autem inſigniter doctus in veterum ſcientiis linguæ Arabicæ peritia, & poëtica: artem medicam exercendo victum ſibi comparavit.* Hæc Abulpharagius. Subjungit quatuor Jahiæ verſus de canitie, undè auctoris ſtylus & elegantia colligitur.

CAPUT XLVIII.

Joannes Zabarum & Nili Epiſcopus.

Joannes Zabarum Niliquè epiſcopus.

JOANNES utriuſque Zabæ (majoris ſcilicet & minoris) Nilique Epiſcopatum ineunte ſeculo Chriſti decimo tertio geſſit, ut ex Amro liquet, qui poſt vitam Eliæ III. Neſtorianorum Patriarchæ binas ab eodem Joanne deſcriptas viſiones refert in hæc verba. وفى ايام هذا الاب جرى فى بلد الموصل اعجوبتين كتبهما يوانيس اسقف الزوابى والنيل . لما انى انقطعت الى دير باعوث ببلد الموصل بالقرب من مدينة بلد لاتخلى بنفس فيه مثلا واتفق انى سمعت ما جرى فى بارشنايا من الاعجوبة الواضحة فى معنى يوم الاحد وحفظه . فقصدت اسقف المكان وهو يعقوب ابن البحرى الموصلى اسقف بلد واستوضحت منه صحة هذا الخبر الخ .

Diebus hujus Patris (nimirùm Jaballahæ ſecundi) *contigere in regione Moſulana duo miracula, quæ Joannes Zuabiæ Niliquè Epiſcopus deſcripſit. Quum in cænobium Bauthæ,* inquit, *quod apud Baladam regionis Moſulanæ urbem ſitum eſt, ſolitariæ vitæ amore ductus ſeceſſiſſem, quodque in Bauſnaja ſtupendum de Dominicæ diei obſervatione prodigium contigit audiiſſem, Jacobum Moſulanum Al-Bahari* (nautæ) *filium, ejus loci, hoc eſt, Baladæ epiſcopum adii, de rumoris veritate ab ipſo edocendus &c.* Id factum à Joanne aſſeritur فى سابوع القيظ من سنة الف وخمسماية وثلثة عشر لتاريخ الاسكندر الموافق لسنة ثمان وتسعين وخمسماية هلالية . *Hebdomada Æſtatis, anno epochæ Alexandri milleſimo quingenteſimo nonageſimo octavo:* nimirùm exeunte anno Chriſti 1201. Atqui Jaballaha, ex eodem Amro, ſedit poſt Eliam tertium ab ann. Chriſti 1090. ad ann. 1222. ut Tom. 2. p. 453. dictum eſt.

CAPUT XLIX.

Michaël Amidæ & Majapharchini Epiſcopus.

I. Michaël Amidæ & Majapharchini epiſcopus, ex Neſtoriano Catholicus.

MICHAEL ab Elia tertio circa an. Chriſti 1180. Majapharchini, Amidæ & Mardæ epiſcopus creatus fuit, poſtquam Jaballaha Kajumæ Moſulani filius ex ea Sede ad Niſibenam Eccleſiam evectus fuiſſet. Amrus Jaballahæ quidem meminit, quem Eliæ ipſi in Patriarchatu ſucceſſiſſe anno Chriſti 1190. teſtatur, Sed Michaëlis ejuſ-

juſdem Jaballahæ in epiſcopatu Majapharchinenſi ſucceſſoris ne nomen quidem in hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum prodit: ejus tamen fidei profeſſionem in libro ſuo, cui *Turris* titulus, integram exhibet. Quod autem Jaballaham Michaëlis præceſſorem idem Amrus in hiſtor. Patriarcharum nunc [1] *Mardæ*, nunc *Majapharchini* epiſcopum vocat, eo id fit, quia epiſcopatus ille eccleſias Mardæ, Majapharchini, Amidæque apud Neſtorianos per ea tempora complectebatur, quemadmodum & apud Jacobitas eodem ſæculo, hoc eſt, anno Chriſti 1160., Joannes Mardæ, Daræ, Haran, Chaboræ & Niſibi epiſcopus ſimul præfuiſſe legitur, ut Tom. 2. pag. 216. obſervavi. Denique Michaëlem ab hæreſi Neſtoriana ad orthodoxam quoad Verbi incarnationem fidem tranſiiſſe, ex ipſius profeſſione conſtat, de qua mox dicam.

II. Ejus Fides.

Fides Syriacè à Michaële compoſita, à Presbytero Saliba Arabicè reddita, exſtat codice Arabico ms. Vat. 157. à fol. 229. & apud Amrum in libro Turris Part. 5. Fundamento 3. cap. 6. hoc titulo prænotata.

اقرار وامانة يعتقدها النصارى السريان المشارقة من انشا الاب القديس العالم الفاضل الزاهد العابد التقى الكامل مار ميخايل اسقف امد وميافارقين ذكره مع الابرار والقديسين نقلتها انا الضعيف صليبا ابن يوحنا القسيس بالاسم من اللغة السريانية الى اللغة العربية .

Profeſſio Fidei, quam tenent chriſtiani Syri Orientales, compoſita à ſancto Patre, doctore, præſtante, religioſo, pio, & perfecto Domino Michaële epiſcopo Amidæ, & Majapharchini, cujus memoria eſt inter juſtos: è Syriaco autem in Arabicum ſermonem translata à me humili Saliba Joannis filio, nomine tenus Presbytero. Initium.

اني انا الغريب الضعيف ميخايل الحقير عبد ايشوع المسيح الذى هو الاه حق من الاه حق الذى انعم علىّ فوق ما استحق وجعلنى بمدينة امد وميافارقين ينبوع الشهدا المقتلين مومنا لرعى غنمه الناطقة المبتاعة بدمه العزيز الزكى على راس الجلجلة لما رايت اناس غير ذوى ادب ولا عالمين . . . قد يبثون فى اخبارهم ويثنون من شعبنا المستقيم الصحيح الاعتقاد كلمات غير صادقة فى سيرة الامانة كاننا غير مستقيمين فيها سالكين : هزتنى غيرة المحبة فى مخافة الله وقلت اين هى مخافة الله من قايلين الزور الخ : اولاً اوضح وابيّن اعتقادنا فى الثالوث المقدس المتساوى فى الجوهر الاب والابن وروح القدس واقول نومن بالله الخ .

Ego humilis peregrinus abjectus Michaël ſervus Jeſu Chriſti, qui eſt Deus verus

NOTA.

[1] *Mardæ, & Majapharchini.* Amrus in vita Eliæ III. Patriarchæ. واسام وقت اسيامه اربعة وعشرين شماسا . ولما عاد من المداين الى القلاية بدار الروم راى قد استولى عليها الخراب فشرع فى عمارتها وعمارة البيعة ووفقه الله واجرى الخيرات على يده واسام جماعة من المطارنة والاساقفة منهم ططوس مشيلان دير باقوقا مطرانا على الموصل وحزة وببلاها اسقف ماردين مطرانا على نصيبين ويوحنا الموصلى مطرانا على همدان الخ .

Simul autem à ſua conſecratione ordinavit quatuor ſuprà viginti Diaconos. Inde ad cellam in Ædibus Romæorum poſitam profectus, eandemque dirutam contemplatus, reædificari unà cum eccleſia juſſit: favitque ejus conatibus Deus, operaque ipſius uſus, multa contulit eccleſiæ beneficia. Porrò Elias plures Metropolitas & Epiſcopos ordinavit, atque inter cæteros Titum cænobii Kokenſis directorem, Moſuli & Hazæ Metropolitam præfecit; & Jaballaham MARDINI Epiſcopum ad Metropolitanam Niſibis eccleſiam promovit: Joannem denique Moſulanum Hamdanæ Metropolitam inſtituit &c. Idem in vita Jaballahæ.

يبلاها الثاني من اهل الموصل وكان اسقفا على ميافارقين ثم مطرانا على نصيبين ولما استناح اليا ورد مع الابا الى بغداد للاختيار فى خلافة الناصر فاختير واسيم فطركا الخ .

Jaballaha ſecundus, ex urbe Moſul, olim MAJAPHARCHINI Epiſcopus, deinde Niſibis Metropolita, demum poſt Eliæ obitum quum Bagdadum unàcum Patribus ad novi Patriarchæ electionem ſub Al-Naſero Chalipha conveniſſet, in Patriarcham electus ordinatuſque fuit &c..

verus ex Deo vero, meque immerentem urbi Amidæ & Majapharchino cæſorum martyrum fonti præfecit, ut rationales oves ſuas pretioſo ſuo ſanguine in vertice Gogolthæ redemptas paſcerem, quum nonnullos immorigeratos indoctoſque vidiſſem in hiſtoriis ſuis de orthodoxo populo noſtro falſos circa fidem rumores in vulgus diſſeminantes, perinde acſi catholici nequaquam ſimus: zelo charitatis timoriſque Dei commotus dixi: Ubinam eſt timor Dei in iis, qui loquuntur mendacium? &c. Primùm igitur quæ noſtra ſit in ſanctam conſubſtantialemque Trinitatem, Patrem & Filium & Spiritum ſanctum fides demonſtraturus, dico. Credimus in Deum &c. Hìc quum Trinitatis myſterium juxta Nicænum & Conſtantinopolitanum Symbolum breviter expoſuiſſet, de Verbi incarnatione cum eccleſia catholica adverſùs Neſtorianos, Monophyſitas & Monothelitas pugnat. Ejus verba accipe.

وان فى اواخر الزمان من اجلنا نحن البشريين ومن اجل خطايانا ابن الله القنوم المسجود وهو قنوم البنوة نزل الينا واخذ له من ابنة داود البتول القديسة مرت مريم جسدا كاملا بالنفس والعقل مثلنا فى جميعها سوى الخطية اذ مع ذلك السلام الملان من الحياة الذى اوتي به مع رسول الرضى جبرايل الى السيدة البتول ذات الطوبى التى فى جوابها له قالت مذعنة ها انا امة الرب فليكون لى كقولك حلّ ابن الله الكلمة فيها واتحد بالانسان المتجسد بقوة روح القدس فى احشايها وصار واحدا معه بالشخص والبنوة مع بقا الطبيعتان اذ نقرّ ونعتقد انه اخذ جسدا كاملا ذو نفس وعقل وليس كما توهموا الضالين وضنوه انه من النفس والعقل خاليا . . . فهو مسيح واحد قبل تجسده ومن بعد تجسده . فهو اياه المولود من الاب بتوحيد اقنوم البنوة ذو الجوهر الالهى السابق من قبل الدهور كلها بلا ام : وهو اياه المولود من مرت مريم فى اخر الزمان بلا اب بتوحيد ذلك القنوم بعينه ذو الجوهرين الالهى والانسى المجتمعان فى ذلك الاقنوم . . . طبيعة المسيح الالهية ازلية لم تزل بقوامها . فلذلك القوام هو الذى اخذ الطبيعة الانسانية فضمها اليه فكان هو قواما لها منذ كونها ولم تكن قبل حلول ذلك الاقنوم الالهى بمريم فلما حلّ بها كوّن منها كيانا وهو الطبيعة الانسانية وقومها بقوامه . . . نومن بمسيح واحد موحد بتوحيد الاقنوم الموحّد بين اللاهوت وجوهر الناسوت الضامّ لهما جميعا بلا تغليب ولا احتيال ولا تغيير ولا فرقة انقطاع ولا تبرى ولا هو فى احدى الطبيعتين دون الاخرى . . . مسيح واحد بلاهوته وناسوته جميعا وهو من جوهر الاب وروح القدس بلاهوته وهو من جوهر امه وساير الناس جميعا بناسوته . يريد بارادة طبيعة ناسوته فيفعل فعالها كلها غير الخطية : لان الخطية ليس من جوهر الطبيعة لكنها عرض داخل على الطبيعة فلذلك لزم بالمسيح مشيتان للكيانين تامين الالهى والانسى وجنسان تامين خالق ومخلوق مضمومان بلا تخليط باقنوم واحد جامع للكيانين بتوحيد خاصته بلا فرقة منقطعة : يتكلم بخاصة اقنومه الواحد كلام الكيان الالهى وكلام الكيان الانسى . ليس المتكلم بالكلام الالهى اخر والمتكلم بالكلام الانسى اخر لكنه مسيح واحد الذى يتكلم بالكلامين كلاهما ويفعل الفعلين كلاهما بالمشيتين والطبيعتين كلتيهما : يشا بالمشية الالهية ان يفعل فعال اللاهوت فيفعله اين يشا وحيث يشا . . . واذا فعل فعال الناسوت مما هو افعال الجنس والطبيعة من الاكل والشرب واللباس والنوم والحزن والمصايب والموت فقد حقق بذلك ناسوته وانه انسان تام بالطبيعة . . . اذ قال اني ابن الله فعن لاهوته تكلم . واذ قال انني ابن الانسان فعن ناسوته يتكلم . المتكلم واحد والايات له والمصايب له . وهو الفاعل لهذه بلاهوته والمحتمل لتلك بناسوته . غير مصلوب ولا ميت بلاهوته . لان التغيير والمصايب والموت من ذات الناسوت وليس من ذات اللاهوت لانها بريه من جميع ذلك كله . . . . . فقد اكتفينا بما شرحناه وقلناه من اتحاد لاهوت سيدنا المسيح بناسوته ووحدانية بنوته وربوبيته واستبان لكل ذوى عقل وتمييز ان المسيح واحد بتوحيد القوام الواحد قوام الكلمة الازلى ذو طبيعتين الاهية لم تزل وانسية خلقها له وتبيّن فساد ما اعتقدته النسطورية واليعقوبية . . . ومن احبّ ان يعلم ذلك خطا مشروحا فليقر كتابى

الذي

التى يدى كتاب الجدال بين المخالف والنصراني فان فى ذلك الكتاب صحت مقالة النصرانية اعنى الملكية ورددت على كل من خالفها .

Item credimus, in fine temporis pro nobis hominibus & propter peccata noſtra Filium Dei, perſonam adorandam, hoc eſt, perſonam Filiationis, ad nos deſcendiſſe, ſibique ex filia David ſancta Virgine domina Maria aſſumpſiſſe corpus anima menteque perfectum, nobis in omnibus ſimile, præter peccatum. Quum enim ab Angelo pacis Gabriele domina beatiſſima Virgo pleniſſimum vitæ nuncium accepiſſet eique conſentiens reſpondiſſet, ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundùm verbum tuum, Deus Verbum in illam deſcendit, & corporato virtute Spiritus ſancti homini intra viſcera ejus unitum fuit, factumque eſt in perſona atque filiatione duabus permanentibus naturis cum illo unum. Confitemur itaque, & credimus divinum Verbum corpus anima menteque præditum ſuſcepiſſe, erroneam eorum opinionem repudiantes, qui corpus Deo Verbo unitum mente animaque caruiſſe docuerunt...... Unus ergo eſt Chriſtus ante & poſt incarnationem: idemque eſt qui in unitate perſonæ filiationis divinam ſubſtantiam ſimplicem ante ſæcula à Patre ſine matre genitus accepit, quique in fine temporis ex domina noſtra Maria ſine patre natus eſt in unitate illius ipſius perſonæ, duas continens jungenſque in eadem perſona ſubſtantias, divinam atque humanam...... Divina Chriſti & ſempiterna natura haudquaquam amiſit ſubſiſtentiam: quare ſubſiſtentia illa eadem eſt, quæ naturam humanam aſſumens, eam ſibi conjunxit, factaque eſt ejuſdem ſubſiſtentia ab ipſius conditionis primordio: nec enim ante divinæ perſonæ in Mariam illapſum exſtabat; ſed in illam divinum Verbum deſcendens, phyſicum principium condidit, humanam ſcilicet naturam, ſuamque ipſi ſubſiſtentiam præſtitit.... credimus in unum Chriſtum, unum, inquam, unitate perſonæ, quæ divinitatem cum ſubſtantia humanitatis ſimul univit conjunxitque abſque dimiſſione, aut converſione, aut mutatione, aut ſeparatione, aut deciſione, aut alienatione: neque enim in una exiſtit natura ſeorſim ab altera..... Chriſtum proinde dicimus unum in ſua deitate ſimulque unum in ſua humanitate; Patri quidem & Spiritui ſancto in ſua deitate, matri verò cæteriſque hominibus in ſua humanitate conſubſtantialem: qui humanæ quidem naturæ voluntate vult, omneſque ejus operationes excepto peccato operatur: peccatum enim ad ſubſtantiam naturæ non pertinet, ſed ex inobedientia naturæ accidit.... Atque inde conſequens eſt, Chriſtum duas habere voluntates ob dualitatem naturarum perfectarum, divinæ ſcilicet & humanæ duaſque origines, creatam & increatam abſque commiſtione in una perſona copulatas; quæ naturam utramque ſuæ proprietatis unitate inſeparabiliter conjungit. Chriſtus ergo ſuæ unius perſonæ proprietate divinæ naturæ verba atque humanæ loquitur; neque qui divina verba loquitur alius, atque alius qui humana, ſed unus eſt Chriſtus, qui utraque pariter verba loquitur, & utramque operationem pariter operatur in duabus voluntatibus & naturis: qui divina quidem voluntate operationes Deitatis operatur ubi & quando vult.... Quum autem humanas operationes operatur, & ea, quæ ad humanam originem naturamque pertinent facit, velut comedere, bibere, veſtibus contegi, dormire, contriſtari, pati, & mori; veram humanitatem ſuam oſtendit, ſeque verum & perfectum natura hominem confirmat..... Quum ergo ſe Dei filium aſſirmat, id ad ſuam divinitatem retulit: quum autem ſe filium hominis appellat, de ſua humanitate intellexit. Qui ergo loquitur unus eſt, & ipſius ſunt miracula & paſſiones, ipſeque unus eſt qui illa in ſua divinitate facit, & iſtas in ſua patitur humanitate. Non ergo crucifixus eſt nec in

ſua

ſua divinitate mortuus : quandoquidem mutationes & paſſiones atque mors humanitatem ſequuntur, divinitatique neutiquam accidunt, quæ iſta pati nequit.... Atque hæc dicta ſint ſatis ad confirmandum ea, quæ hucuſque diſſeruimus de unione divinitatis Domini noſtri Chriſti cum ejuſdem humanitate, atque unicitate ejuſdem filiationis & deitatis: quibus demonſtratum fuiſſe reor doctis & ſapientibus, Chriſtum unum eſſe unitate unicæ ſubſiſtentiæ, quæ eſt ſubſiſtentia ſempiterni Verbi; duas verò habere naturas, divinam nempe indefectibilem, & humanam ab ipſo ſibi conditam: indidemque oſtenſum fuiſſe Neſtorianorum Jacobitarumque errorem..... Si quis verò prolixiorem plenioremque de his tractationem cupit, librum meum perlegat, cui titulus, Diſputatio inter hæreticum & chriſtianum: in eo quippe opere chriſtianorum, hoc eſt, Melchitarum fidem vindicavi, ejuſque confutavi impugnatores. Hucuſque Michaël.

III. Diſputatio inter catholicum & hæreticum.

Hinc liquet I. alterum ab auctore opus publicatum fuiſſe, cui titulus, *Diſputatio inter hæreticum & chriſtianum.* II. Eundem etſi gente rituque Chaldæum, relictis patriis, hoc eſt, Neſtorianis erroribus fidem Melchitarum ſuſcepiſſe, orthodoxam ſcilicet quoad Verbi incarnationem. An autem Melchitas, ſeù Syros Arabaſque Græci ritus, etiam in iis ſequutus fuerit, in quibus à ſacroſancta Romana Eccleſia per ea tempora diſſentiebant, non conſtat.

CAPUT L.

Georgius Varda.

Georgii Vardæ carmina.

GEORGIUS cognomento ܘܪܕܐ *Varda*, hoc eſt, Roſa, celeberrimus apud Neſtorianos hymnographus, ſæculi decimi tertii chriſtiani ſcriptor, Carmina Syriaca edidit, quæ recenſui Tom. I. Bibl. Orient. pag. 581. 582. & 583. Cod. Syr. Amid. I. 7. & 8. ex quibus ejus ætas colligitur: nam carmine 52. & 53. (Cod. Syr. Amid. 7.) calamitates ſui temporis, quæ ab anno Græcorum 1535. ad annum 1538. contigere, deplorat. Iis inſertum legitur, *Carmen de Amore doctrinæ*, cujus initium: ܐܠܗܐ ܗܒ ܡܠܦܢܘܬܐ *Deus largire doctrinam*: quod tamen codices manuſcripti omnes ſancto Ephræmo Syro adjudicant.

CAPUT LI.

Maſudus Kaſcia.

I. Maſudus Kaſcia medicus.

MASUDUS ܚܟܝܡܐ *Hachima*, hoc eſt, ſapiens, ſeù medicus, cognomento 1 Kaſcia, Gregorii Abulpharagii Barhebræi æqualis fuit, qui in hiſtoria Dynaſtiarum pag. 341. hæc de ipſo refert. *E medicis etiam hujus temporis* (ſæculi chriſtiani decimi tertii) *celebrioribus fuit* مسعود البغدادي المعروف بابن القس : *Maſud Bagdadenſis, qui Ebnol-Kaſs audiit, medicus ſolers & excellens. Chaliphæ* 2 *Almoſtaſemo* المستعصم *ope-*

NOTA.

1 *Kaſcia*. Syriacè ܒܪ ܩܫܐ *Bar-Kaſcia*, ſeu ܒܝܬ ܩܫܐ *Beth-Kaſcia*; Arabicè, ابن القس *Ebn-al-Kaſſ*, hoc eſt, Presbyteri filius.

2 *Almoſtaſemo*. Is periit circa annum Hegiræ 656. qui anno Chriſti 1258. die 8. Januarii inchoatus fuit.

operam collocavit, eique ſe privatim addixit, ipſius uxoribus, liberis, & peculiari famulitio medicando, & ad magnam apud ipſum dignitatem evectus eſt. Quum autem contigiſſet Bagdadi quod contigit (hoc eſt, quum à Mogulenſibus ea civitas capta eſſet, & Almoſtaſemus interfectus,) *ab hominum conſortio ſubductus, domi ſuæ ſe continuit, donec moreretur, relicto filio ſuo* غرس النعمة ابي ناصر *Gorſol-Neemat Abi-Naſro. Porro fuit & Abu-Naſr vir eximius, intellectu pollens, varia ſcientiarum genera callens, fundamentorum geometriæ peritus, quique ejus difficultates ſolveret. Gracili autem corpore fuit, valetudine varius, ptiſanâ continuò tàm æſtate, quàm hyeme utens: fuitque diæta ejus medicinale quid & modicum. Mortuus eſt ætate jam ad ſenium vergente.*

Fratrem habuit Iſam, de quo hæc idem Abulpharagius in cit. hiſt. pag. 342. *Ex eorum etiam numero fuit medicus* عيسى البغدادي المعروف بابن القسيس الخطيري. *Iſa Bagdadenſis, qui audiit Ebnol-Kaſſis Hadirenſis. Fuit pater ipſius medicus eximius, ſub quo ſtudiis operam dederunt homines, & ab ipſo didicerunt. Fuit autem hic temperamenti acrioris, ſubito iraſcens. Interceſſit mihi cum ipſo diſputatio de eo quod Syri noctem diei præmittant, argumento ex textu Legis ſumpto, videlicet quod dixerit Deus, Fuitque veſpera & fuit mane dies unus: &c. Diu autem vixit, & admodum ſenex mortuus eſt.*

II. Ejus carmina. Exſtat ejus *Carmen Syriacum de Epiphania Domini*, cod. Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 582.) hoc præfixo titulo. ܡܐܡܪܐ ܕܚܟܝܡܐ ܒܝܬ ܩܫܝܐ ܥܠ ܕܢܚܗ ܕܡܪܢ: *Hachimæ Beth-Kaſcia carmen de epiphania Domini noſtri.*

CAPUT LII.

Simeon Presbyter, & Monachus.

SIMEON Monachus & Presbyter Neſtorianus, tertiodecimo chriſtiano ſæculo innotuit, Joannis Zugbi, de quo ſuprà pag. 307. dictum eſt, æqualis. Ab eodem Joanne laudatur, quod de ſacro Euchariſtiæ & Baptiſmi fermento ab Apoſtolis, ut ajunt Neſtoriani, ad ſuam ætatem traducto ex antiquis ſibi codicibus hiſtoriam narraverit. Ea de re Tractatum ſcripſit idem Simeon, qui exſtat in codice Syr. 17. fol. 63. (To. 2. Bibl. Orient. pag. 498.) hoc titulo prænotatum: I. Simeon Preſbyter & monachus.

ܫܘܐܠܐ ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܐܠܗܝܐ ܘܥܠ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ.

Quæſita Domini mei Simonis Cephæ de divinis Sacramentis, & de Baptiſmo, undenam originem ducant. Ubi ejus codicis deſcriptor, ut fabellæ illi majorem fidem conciliaret, loco Simeonis Presbyteri Neſtoriani, nomen Simonis Cephæ, ſeù Petri Apoſtolorum principis obtruſit. Hunc autem tractatum non eſſe librum aliquem ſub nomine Petri Apoſtoli olim ab hæreticis confictum, ſed Simeonis ipſius Presbyteri Neſtoriani fœtum, liquet primo ex eo quod idem Simeon ejus initio diſertam mentionem facit libelli, quod ſub nomine Simonis Petri circumferebatur, teſtaturque ſe ex ipſo narratiunculam ſuam hauſiſſe, ut ex infrà dicendis patebit. Deinde Joannes Zugbi in ſuo carmine *de Baptiſmo & Euchariſtia*, de quo ſuprà hoc tom. pag. 309. poſtquam eandem fabulam de utriuſque Sacramenti fermento tradidiſ-

didiſſet, hæc ſubjungit: ܗܳܕܶܐ ܗܝ ܬܫܥܝܬܐ ܕܦܛܪܘܣ ܕܪܫܝܡ ܗܘܐ ܒܟܬܒܗ ܘܩܪܝܬܗ̇ ܘܐܦܩܬܗ̇ : ܘܣܡܬܗ̇ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܠܩܪܝܢܐ ܕܦܬܓܡܐ ܕܐܓܪܬܢ . ܣܗܕ ܥܠ ܗܝ ܬܫܥܝܬܐ ܩܫܝܫܐ ܪܒܢ ܫܡܥܘܢ . ܘܡܚܘܝܢܗ̇ ܗܘ ܐܫܥܝܗ̇ ܠܝ : ܘܚܘܝ ܠܝ ܐܦ ܨܚܚܗ̇ :

Hæc hiſtoria eſt, quam Petri nomine prænotatam legi, eamque lectoribus hujus epiſtolæ noſtræ, quo ſe habet modo propoſui. Ejuſdem hiſtoriæ teſtis eſt Presbyter Rabban Simeon, qui illam mihi primus narravit, ejus exemplum oſtendens. Duos itaque de ea re tractatus ſe legiſſe aſſerit Joannes: quorum alter nomen Simonis Petri præferebat; alter à Simeone Presbytero concinnatus, poſtquam eundem Petri nomine inſcriptum libellum legiſſet.

II. Quid de fermento Euchariſtiæ, & Baptiſmi fabuletur.

Summam hujus fabellæ accipe. Panis euchariſtici à Chriſto in cœna conſecrati Particulas ſingulis Apoſtolis diſtributas, ab his omnibus ſumptas fuiſſe, præterquàm à Joanne Evangeliſta. Hunc enim traditam ſibi Particulam conſervaſſe uſque ad Pentecoſten, ex eaque tamquam ex Fermento Panem Apoſtolos confeciſſe, quo primam Liturgiam in cœnaculo celebrarunt: atque ita fermentum ſacrum ex uno in alterum panem euchariſticum per Adæum & Marim Apoſtolorum diſcipulos ad Syros Orientales traductum, quod ab iis aſſerit ſanctiſſimè aſſervari. Item ab eodem Joanne Evangeliſta, refert, Aquam, quæ ex latere Chriſti effluxit, in urceo collectam, Fermentum alterum aquæ baptiſmalis fuiſſe, & ab eodem Adæo unàcum fermento Euchariſtiæ Syris Orientalibus traditam. Fabulam fabulis confirmat. Id enim ſe hauſiſſe teſtatur ex antiquorum Patrum doctrina, imò ex ipſo Evangelio. ܐܦܝܐ ܕܫܠܝܚܐ ܡܪܝ ܐܕܝ ܐܘܪܗܝ ܡܦܫܩܢܐ ܕܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ . ܘܡܘܕܥ ܠܢ ܗܠܝܢ ܒܟܬܒܐ ܗܘ ܕܡܬܟܢܐ ܐܪܙܐ ܘܟܣܝܬܐ . ܘܗܟܘܬ ܠܢ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܒܟܬܒܐ ܕܡܥܪܬ ܓܙܐ . ܘܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܦܘܡܐ ܕܕܗܒܐ ܗܘ ܕܟܠܗܝܢ ܥܠ ܐܢܝܢ ܕܓܘܕܦܐ ܘܦܘܠܓܐ ܕܐܣܝܩ ܐܟܠܩܪܨܐ ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܡܪܢ ܥܩܪ ܡܫܝܢܐ ܘܒܥܐ ܡܢ ܡܪܢ ܘܐܩܝܡܗ ܠܛܘܒܢܝܬܐ ܡܪܬ ܡܪܝܡ ܘܠܛܘܒܢܐ ܝܘܚܢܢ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܘܥܩܪ ܠܦܠܓܘܬ ܠܒܐ ܘܡܕܥܐ ܘܗܘܢܐ . ܘܐܝܟ ܕܡܘܕܥ ܠܢ ܛܘܒܢܐ ܝܘܚܢܢ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܘܗܘ ܝܘܚܢܢ ܗܘܐ ܫܬܐܣܬܐ ܕܗܠܝܢ ܐܪ̈ܙܐ ܐܠܗܝܐ ܕܚܡܝܪܐ ܡܩܕܫܐ ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܫܪܟܐ .

Quemadmodum, inquit, *literis mandavit mar Theodorus* (Mopſveſtenus) *divinorum librorum commentator, nobiſque hæc expoſuit in libro, qui Arcanorum inſcribitur: idemque nobis teſtatum reliquit S. Ephræmus in libro Speluncæ Theſaurorum* (de quo ſuprà pag. 287.) *& S. Joannes Chryſoſtomus, qui omnes blaſphemiarum modos dubiaque à Diabolo circa adorandam Domini noſtri Jeſu Chriſti diſpenſationem excitata ſuſtulit, precibuſque à Domino impetravit, ut beatam Dominam Mariam, beatumque Joannem Evangeliſtam ſuſcitaret, atque ita corde, intellectu & mente hæſitantibus dubitationem amputaret: & quemadmodum beatus Joannes Evangeliſta in ſacro nobis teſtatur evangelio; ipſe Joannes divinorum horum ſacramentorum fundamentum fuit, ſancti nimirùm Fermenti & ſancti Baptiſmi &c.* Et paucis interjectis. ܗܟܢܐ ܡܪܝ ܩܘܪܝܠܐ ܘܐܦܩܝܡ ܥܠ ܗܠܝܢ ܐܦܝܐ ܕܫܠܝܚܐ

ܘܐܘܕܥܢܝ ܡܢ ܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ ܘܡܢ
ܝܘܚܢܢ ܐܘܢܓܠܣܛܐ ܘܡܢ ܟܬܒܗ
ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܡܢ ܡܪܝ
ܐܦܪܝܡ ܘܡܢ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܦܘܡܕܗܒܐ
ܘܙܗܪܐ ܘܡܢ ܟܬܒܐ ܟܣܝܐ.

Audi domine lector, teque de his perſuaſum reddam, ſicut vidimus, & percepimus ex divinis libris, ex Joanne Evangeliſta, ex libro ſancti Simonis Cephæ, ex ſancto Ephræmo, ex ſancto Joanne Chryſoſtomo, & ex libris Arcanis. Hæc ille. Ubi per *Arcanos libros* perque *librum Simonis Cephæ*, eos fortaſſe intelligit, qui in Arabicam linguam converſi Clementiſque nomen falsò præferentes exſtant cod. 39. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 508. Quod verò de beata Virgine ait ſanctoque Joanne Evangeliſta à Chriſto Domino rogatu Joannis Chryſoſtomi ad vitam revocatis: id nimirùm, ut & cætera quæ hìc de Neſtorianorum fermento narrantur, purum putum eſt Simeonis commentum; quaſi verò aut beata Virgo paulò poſt naturalem mortem, ut communis eſt eccleſiæ catholicæ ſententia, non fuerit ad vitam revocata & in cœlum aſſumpta; aut tanti referret de illius abſurdiſſimi fermenti veritate doceri. Confer quæ de eodem fermento dicta ſunt ſuprà ex Joanne Zugbi p. 309.

CAPUT LIII.

Denha Patriarcha.

I. Denha Neſtorianorum Patriarcha.

DENHA ex Arbelæ & Hazæ epiſcopo Neſtorianis Patriarcha præfuit ab an. Chriſti 1265. ad an. 1281. cujus geſta deſcribit Amrus in hæc verba. دنحا . هذا الاب
كان حسن الشيبه تام القامة نقيا طاهرا كثير
العلم عارفا باصول اللغة السريانيه محبا للعلم
والتعليم وهو من الروستاق وصار مطرانا على
اربل وحزه وهو دون الثلثين سنة لتقاه وكثرة
علمه . ولما استناح مكيخا ورد مع الابا
للاختيار . فاتفق عليه جميع الابا والمومنين
وكتبوا له بالرضا ولم يخالف عليه احد ولما نهى
ذلك الى ابقا خان شرفه بالخلعة السنية
والفرمان والبايزه والجتر وجا فى خدمته الامير
يعقوب والساعور بريخا وثلثة امرا مغل ولهم
الاقامه والاولاق للركوب على الديوان ابن
نزلوا واسيم بالمداين فطركا وعليه البيرون وردى
يوم الاحد الثالث من قدام البيعة الذي عنيته
ܟܠܐ ܫܒܝܚܐ ܡܫܒܚܐ
خامس عشر تشرين الثاني سنة الف وخمسايه
سبعه وسبعين يونانيه . وحضر الاسياميد السايوم
اليا مطران جنديسابور وشمعون مطران الموصل
واليا مطران باجرمى ويوحنا مطران اذربيجان
وعمانويل اسقف الطيرهان وهو كان الاركدياقن
وبريخيشوع اسقف البوازيج وصليبازخا اسقف
اخلاط وبريخيشوع اسقف الواسطه ويوحنا اسقف
جول وايشوعدناح اسقف ماردين ومارنعمه اسقف
بلاديال وايشوعزخا اسقف بابغاش وعبديشوع
اسقف معلثايا وملكيشوع اسقف بانوهدرا
وشمعون اسقف النيل وبريرى ومتى اسقف داسن
وكان اسياميده فى غاية ما يكون من العظمه .
وتقبل فى دير مار مارى السليح وعاد الى بغداد
وسكن فى القلايه بدار الخليفه التى على الدجله
ودبر الكرسى احسن تدبير واقام الاسكولات
من ماله وعمر البيع والاديره واحيا العلم بعد
دروسه . واستناح ليلة الاثنين اول الصوم
المارانى رابع عشرين شباط سنة الف وخمسمايه
اثنين وتسعين يونانيه وخلا الكرسى بعده ثمان
شهور ودفن بالبيعه الجديده وكانت مدة رياسته
ستة عشر سنة وثلثه شهور ولما اخذت المسلين هذه
البيعة من النصارى امروا ان تنبش المقابر وتوخذ
الموتى منها فاجتمع النصارى الى البيعة المذكورة
يوم الخميس رابع عشرين ربيع الاخر سنة خمس
وتسعين وستمايه هلالية الموافق لشهر ادار سنة
الف وستمايه وسبعة للاسكندر ونقلوا اجساد
الابا الذين كانوا بالبيعة المذكورة وهما مار
مكيخا ومار دنحا واتوا بهما الى بيعة سوق الثلثه
واغتموا المومنين لذلك عظيما وصلوا عليهم يوم
وليلة ودفنوا مكيخا فى القنكى ودنحا فى بيت
الشهاد وعمل لهم فى ذلك اليوم

وهو

وهو يوم الجمعة ذكران.

DENHA. Hic pater fuit ſenex venerabilis, juſtæ ſtaturæ, pius, caſtus, doctrina abundè inſtructus, elementorum linguæ Syriacæ gnarus, ſcientiæ eruditioniſque amans: in oppido, quod Roſtachum appellant, natus, ob eximiam, qua commendabatur probitatem doctrinamque Arbelæ, & Hazæ metropolita creatus eſt, quum trigeſimum ætatis annum nondum attigiſſet. Defuncto 1 *autem Machicha, ad electionem ſucceſſoris unà cum Patribus acceſſit, omniumque epiſcoporum ac fidelium votis, nemine prorſus diſcrepante electus fuit: quorum conſenſu accepto, reque ad* 2 *Abakam Chanum* (Mogulenſium Tartarorumque Regem) *delata, pretioſa veſte ab eo de more donatus, diplomate inſuper regio munitus, cuſtodiaque ſtipatus, comitante Jacobo duce, & Baricha Viſitatore, unàcum tribus Mogulenſibus ducibus, commeatu ac vehiculis ex publico ipſis aſſignatis quocumque eos divertere contigiſſet, ordinatus eſt Modainæ Patriarcha, pallio indutus roſaceo, Dominica tertia Dedicationis Eccleſiæ, cujus canticum incipit*, Quàm glorioſum tabernaculum tuum, *die decima quinta Teſri poſterioris* (Novembris) *anno Græcorum milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo. Ordinationi interfuere Elias Gandiſaporis metropolita, qui manum ei impoſuit, Simeon metropolita Moſul, Elias metropolita Bagermæ, Joannes metropolita Adorbiganæ, Emmanuel Epiſcopus Tirhanæ, qui Archidiaconi munus geſſit: Brichjeſus Buazichæ epiſcopus, Salibazacha epiſcopus Chalatæ, Brichjeſus epiſcopus Vaſetæ, Joannes epiſcopus Camulæ, Jeſudenah epiſcopus Mardini, Maranames epiſcopus Badial, Jeſuzacha epiſcopus Ba-Bagas: Ebedjeſus epiſcopus Maaltajæ: Melechjeſus epiſcopus Banuhadræ: Simeon epiſcopus Telæ & Barbariæ: & Matthæus epiſcopus Daſenæ. Ordinatione autem qua majori potuit celebritate peracta, in cœnobio S. Maris Apoſtoli exceptus eſt, deinde Bagdadum regreſſus, habitavit in cella in ædibus Chaliphæ ſuprà Tigrim fluvium ſitis: quumque Sedem optimè rexiſſet, Scholaſque ære proprio, necnon eccleſias & cœnobia exſtruxiſſet, bonaſque artes ab interitu vindicaſſet, deceſſit nocte feriæ ſecundæ, ineunte jejunio dominico, die vigeſima quarta Sebat* (Februarii) *anno Græcorum milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſecundo. Vacavit Sedes poſt ipſius obitum menſes octo. Cadaver in nova eccleſia conditum. Sedit annos ſexdecim cum tribus menſibus. Quumque hanc Moſulmani eccleſiam chriſtianis abſtuliſſent, tumuliſque effoſſis cadavera aſportari juſſiſſent, in eadem eccleſia feria 5., die 14. Rabii poſterioris an. lunari ſexcenteſimo nonageſimo quinto, hoc eſt, menſe Martio anno Græcorum milleſimo ſexcenteſimo ſeptimo, chriſtiani congregati inde oſſa patrum, Machichæ ſcilicet & Denhæ, quæ ibidem jacebant, ad eccleſiam tertiæ regionis magno cum luctu tranſtulere, precibuſque ſuper eis die nocteque recitatis, Machicham quidem in cancellis, Denham autem in Baptiſterio depoſuere, eademque die, quæ erat ſexta feria, eorum commemoratio peracta eſt.*

Eadem de obitu Denhæ Barhebræus: qui eum Joannis nomen prætuliſſe ſcribit, diſſidiumque cum Simeone Bar-Kalig Sinarum metropolita habuiſſe, ejuſque in carcere defuncti loco Jaballaham, ſuum poſtea in dignitate Patriarchali ſucceſſorem, ordinaviſſe. Vide To. 2. pag. 255, & 257.

Ex-

NOTÆ.

1 *Defuncto Machicha*. Is obiit Sabbato poſt Dominicam in Albis die 18. Aprilis, anno Græcorum 1576. Chriſti 1265. ut idem Amrus in ejus vita affirmat. Alius ab eo, de quo ſuprà cap. 42.

2 *Ad Abakam*. Barhebræus in ſua ipſius vita refert, eodem anno & Machicham Neſtorianorum Patriarcham, & Hulachum Tartarorum regem deceſſiſſe; Dokuſcatonæ autem reginæ opera Denham Machichæ ſuffectum fuiſſe. Vide Tom. 2. pag. 251.

II. Ejus fides. Exſtat Arabica Denhæ *Fides*, cod. Syr. 5. fol. 169. (Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 488.) quæ ab amanuenſi exarata dicitur anno Græcorum 1902. Chriſti 1591. ubi Denha ſymbolum Nicænum exponit.

CAPUT LIV.

Gabriel Metropolita Moſulanus.

I. Gabriel ex monacho cœnobii Cochenſis, Moſulanus metropolita. GABRIEL Moſulanam Neſtorianorum eccleſiam metropolita regebat anno Græcorum 1593. Chriſti 1282. quo Jaballaha in Denhæ locum ejuſdem gentis Patriarcha inauguratus fuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 456. Obiit ante annum Græcorum 1629. Chriſti 1318. quo Timotheus Jaballahæ ſucceſſor Synodum celebravit, cui Simeon Moſulanus Archiepiſcopus ſe ſubſcripſiſſe legitur cod. Syr. 14. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 497.

II. Ejus carmina. Quum in cœnobio Sabarjeſu in Coche monaſticam vitam profiteretur, *Carmen* Syriacum edidit, in quo poſtquam de mundi creatione, deque Incarnatione & œconomia Verbi, nec non de prædicatione Apoſtolorum & de laudibus Patrum atque Doctorum diſſeruiſſet, encomium Sabarjeſu texit, ejuſque geſta deſcribit. Exſtat cod. Syr. Vat. 32. pag. 33. & cod. Syr. 7. (Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 488.)

Ejuſdem Gabrielis, ut videtur, fœtus eſt *Apologia pro Apocalypſi S. Pauli Apoſtoli*, quæ unàcum apocrypha ejuſdem S. Pauli Apocalypſi exſtat in eodem cod. Syr. 7. prædicto Syr. carmini præmiſſa.

CAPUT LV.

Chamiſius Kardachi.

CHAMISIUS [1] Bar-Cardachi ܟܡܝܣ ܒܪ ܩܪܕܚܐ hymnographus Neſtorianus, alius à Chamiſio Joannis Themanonæ epiſcopi patre, de quo ſuprà pag. 256. diſſerui, vixit exeunte ſæculo chriſtiano decimo tertio, Gregorio Abulpharagio Barhebræo poſterior, cujus carmina, ut mox dicam, interpolavit. Obiit autem Barhebræus anno Græcorum 1597. Chriſti 1286. ut notavi tom. 2. pag. 266. Chamiſius verò Joannis pater ante annum Chriſti 1100. ut hoc tom. pag. 257. dictum eſt.

Ejus *carmina* Syriaca recenſui tom. 1. pag. 582. & tom. 2. pag. 489. Exſtant in Biblioth. Vat. cod. Syr. 32. (quem Eſau Presbyter Iſaaci filius ex Tela Moſulanæ urbis pago anno Græc. 1789. exaraſſe dicitur) fol. 1.

ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܐܠܗܝܘܬܐ ܘܥܠ ܫܘܡܠܝ ܕܘܒܪܐ
ܕܗܢܘܢ ܕܡܬܟܬܫܝܢ ܒܥܡܠܐ ܕܒܥܝܢ
ܚܟܡܬܐ ܕܡܫܡܠܝܢ ܦܘܪܫܢܐ:

Carmen de rebus divinis, & de perfectione morum eorum, qui ſapientiam indefeſſo labore quærunt, quod Barhebræus quidem compoſuit; ſed Chamiſius binis quibuſque ejus verſibus alios duos adjecit citra ullum contextus aut ſententiarum hiatum, ut tom. 2. pag. 308. obſervavi. A fol. 62. ad 248. ܥܘܢܝܬܐ ܡܡܠܟܢܝܬܐ ܘܥܠ ܩܝܡܬܐ ܓܘܢܝܬܐ. *Cantus* diverſi paranetici, *& carmen de communi reſurrectione.*

CA-

NOTA.

1 *Chamiſius Bar-Cardachi*, hoc eſt, Quintus fabri ferrarii filius.

CAPUT LVI.

Timotheus II. Patriarcha.

I. Timothei II. Patriarchæ ætas.

TIMOTHEUS hujus appellationis Secundus Neſtorianorum Patriarcha, in locum Jaballahæ, qui die 13. Novembris anni Græcorum 1629. Chriſti 1317. obiit, ſuffectus fuit menſe Februario anni Chriſti 1318. poſtquam Moſulanæ & Arbelenſi eccleſiis metropolita præfuiſſet, ut liquet ex Ebedjeſu Sobenſi in epitome Canonum Synodalium ad calcem Partis V. ubi de celebrata in ejus electione Synodo ſic præfatur: ܒܚܝܠ ܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ
ܐܒܐ ܘܒܥܘܕܪܢܗ ܕܒܪܐ ܚܒܝܒܐ
ܘܒܚܝܠܗ ܕܪܘܚܗ ܩܕܝܫܐ ܟܬܒ ܐܢܐ
ܩܢܘܢܐ ܕܐܬܬܣܝܡܘ ܡܛܠ ܛܘܟܣܐ
ܥܕܬܢܝܐ ܟܕ ܐܬܓܒܝ ܘܐܬܩܬܠܩ ܐܒܘܢ
ܡܪܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܕܐܪܒܝܠ ܕܗܘܐ ܫܡܗ
ܒܡܝܛܪܦܘܠܝܛܘܬܗ ܡܪܝ ܝܘܣܦ :
ܟܕ ܩܕܡ ܕܢܣܒ ܟܠ ܟܘܪܣܝܐ
ܐܪܒܝܠܝܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܡܘܨܠ
ܐܬܕܒܪ ܗܘܐ . ܘܟܕ ܐܬܬܢܝܚ ܐܒܘܢ
ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܕܐܪܒܝܠ ܘܫܢܝ ܡܢ ܚܝܐ ܙܒܢܝܐ
ܘܐܬܬܢܝܚ ܠܐܬܪܐ ܕܚܝܐ ܘܢܘܗܪܐ :
ܐܫܬܢܝ ܗܘ ܠܕܘܟܬܗ ܘܫܒܩ
ܟܘܪܣܝܐ ܐܬܘܪܝܐ .

Ope Dei Patris, & auxilio Filii dilecti, & virtute ſancti ejus Spiritus deſcribo canones de eccleſiaſticis ordinationibus conditos, quum in Patriarcham & Catholicum electus fuit pater noſter mar Timotheus metropolita Arbelenſis, cui in metropolitica dignitate nomen fuerat mar Joſeph, quique antequam Sedem Arbelenſem tenuiſſet, Moſulanam Metropolim rexerat: defuncto autem & à temporaria hac vita ad vitæ luciſque regionem tranſlato patre noſtro mar Abrahamo Arbelenſi metropolita, relicto Athurenſi (Aſſyrio, hoc eſt, Ninivitico & Moſulano) *Throno, ad ejus locum tranſlatus fuit.* Hucuſque Sobenſis.

Addit, ejuſdem Synodi Præfationem & Acta deſcribens. ܩܕܡܝܬ
ܫܘܪܪܐ ܕܟܠ ܩܢܘܢܐ ܕܐܬܬܣܝܡܘ ܟܕ
ܐܬܓܒܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܠܩܬܘ-
ܠܝܩܐ ܒܐܝܕܗ ܕܝܠܗ ܐܫܟܚܬ :

Primum, Confirmatio conditorum canonum, quum Timotheus *in Catholicum electus eſt. Ejus manu deſcriptam reperi in hæc verba.* ܒܫܡ ܐܒܐ
ܘܒܪܐ ܘܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ . ܫܪܪܐ ܠܩܢܘܢܐ
ܘܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܘܐܣܟܡܐ ܐܝܢܐ
ܕܐܬܬܣܝܡܘ ܒܣܝܢܘܕܘܣ ܦܛܪܝܪܟܝܐ
ܘܡܕܝܢܝܐ ܘܡܕܢܚܝܐ ܘܡܥܪܒܝܐ
ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܙܒܢܐ : ܘܐܬܩܝܡܘ
ܒܫܡܗ ܕܐܠܗܐ ܘܠܐ ܢܬܩܛܥܘܢ
ܘܒܫܘܠܛܢܗ ܕܒܪܐ ܡܫܝܚܐ
ܘܒܩܘܕܫܗ ܕܪܘܚܐ ܚܝܐ ܘܠܐ
ܢܬܒܛܠ ܐܝܟ ܐܘ ܡܬܩܛܠ ܡܢ
ܐܢܫ ܕܢܣܬܪܐ ܐܦ ܡܢ
ܫܡܗ ܕܐܠܗܐ ܘܡܢ ܩܘܕܫܐ
ܘܢܩܘܡ ܒܕܝܢܐ ܘܢܫܬܩܠ ܘܢܬܟܢܫ
ܩܢܘܢܐ ܕܒܝܬ ܟܢܘܫܬܐ ܘܗܢܐ
ܕܐܡܪ ܕܒܠܗܘܕ ܐܠܗܐ ܘܐܬܬܣܝܡܘ ܘܠܐ
ܘܐܢܫ ܡܢ ܐܝܟ ܘܡܥܒܕ ܠܐ
ܒܫܘܩܐ ܗܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܒܟܠ
ܘܡܕܢܚܐ

ܘܢܛܪܘܢ ܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܝܬܐ
ܘܕܝܠܢ ܢܛܪܘܢܗ̇ : ܟܡ ܒܢܦܫܐ ܬܪܝܨܐ
ܘܟܠܐ ܐܠܗܘܬܐ ܠܡܫܬܘܕܝܘܬܐ ܘܓܠܝܐ
ܐܝܬܝܗ̇ ܡܥܕ. ܘܡܥܕܪܝܢ ܕܝܢ ܘܡܠܟܝܢ :
ܢܘܗܪܐ ܗܢܐ ܡܕܒܪܝܢ ܠܟܠ ܐܢܫ ܡܩܪܐ
ܘܐܬܦܩܕܬ ܠܪܒܝܫܬܐ. ܘܗܘܦܟܐ
ܘܐܠܗܐ ܢܬܠ ܡܢ ܥܡܠܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܘܠܐ ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܠܗܘܢ
ܘܡܬܒܪܝܢ. ܒܐܡܘܢܝܢ ܘܕܠܝܗ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܗܠܝܢ ܠܡܬܒܥܝܢ ܘܐܬܪܝܢ
ܒܡܠܟܘܬܗ ܘܟܠܗ ܒܐܒܝܐ ܘܡܬܚܫܒ
ܗܠܝܢ ܒܪܘܚܐ. ܒܫܡܐ ܩܕܝܫܬܐ
ܘܡܠܟܘܬܗ ܘܟܠܗ ܡܠܝܢ ܡܠܟܘܬܐ
ܘܠܡܥܒܪܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܬܠܬܐ ܒܟܠ ܐܬܪ:
ܘܐܝܬܝܗ ܒܗ̇ ܠܐܒܐ ܘܠܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ
ܘܡܫܪܝܢ ܘܐܠܗܐ ܘܡܬܢܐ ܒܪܘܚ ܩܘܕܫܐ
ܘܡܠܟܘ ܘܫܡܫܐ ܗܘܐ ܐܬܩܢܝܢ ܡܢܝܢ
ܡܫܒܚܬܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܡܠܦܢܘܬܗܘܢ ܕܡܫܡܫܝܢ ܠܟܢܫܐ.
ܠܟܢܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܐܚܝ ܩܪܝܒܐ
ܘܢܦܫ ܡܫܬܘܕܐ ܥܡܪܝܢ ܒܟܠ
ܘܩܕܡ ܠܡܫܡܫܐ ܕܝܢ ܥܡܪܐ ܘܐܦ
ܡܫܡܠܝܐ ܒܦܘܪܫܢܐ ܘܡܬܚܝܠܐ.
ܡܫܡܠܝܢ ܘܡܫܬܟܚܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܠܝܢ
ܟܘܪܐ ܐܝܬܝܗ ܘܫܡܝܐ ܘܐܘܪܫܠܡ
ܒܪܝܫܐ ܘܡܫܒܚܘܬܐ ܘܐܠܗܐ ܡܠܟܝܢ
ܠܟܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܘܡܫܡܠܝܢ
ܘܡܠܐ ܐܘܪܗܐ ܡܩܒܠܐ ܠܓܒܪܐ ܘܟܠܘܬܐ
ܘܡܠܟܐ ܒܪܘܚ ܘܦܬܚ ܠܗ ܒܬܪܥܐ
ܐܝܟ ܘܡܫܡܫܘܬܐ ܘܡܫܡܠܝܐ
ܘܩܪܒܬܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܢ ܪܒܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܒܫܡܝܐ ܘܡܫܒܚܢܘܬܐ
ܘܡܫܒܚܐ ܘܠܫܢܐ ܘܫܡܫܐ ܐܒܪܐ.

ܘܟܕ ܕܪܫܢܘܗܝ ܘܫܒܩܘܗܝ ܠܡܫܬܐܠܘ
ܘܗܘ ܕܠܐ ܫܒܩ ܐܝܟ ܐܘܟܠܣܬܐ
ܘܪܫܢܘܗܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܫܡܝܐ
ܗܝܡܢܘܗܝ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܒܟܝܢܐ ܘܒܬܐ
ܘܩܕܡܐ ܘܟܬܒܢܘܬܐ ܘܡܫܡܫܬܐ
ܘܡܠܟܝܢ ܘܡܫܡܫܝܢ ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܟܢܫܐ ܘܟܠ ܒܪܘܚܗ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܐܡܪ ܥܠ ܩܢܘܡܐ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܥܒܕܐ ܡܢܗ ܡܪܝܐ ܡܫܡܠܝܐ : ܡܢ
ܗܘܝܘ ܟܠ ܡܢܝܢ ܗܘܐ ܠܗܘ
ܕܡܫܠܡܐ ܥܠ ܡܫܘܚܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܘܦܘܪܫܢܐ ܘܢܦܫܝ ܒܪܫܝܬܐ ܘܡܫܡܠܝܐ
ܘܟܝܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܫܒܚܬܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ
ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܘܒܗܘܢ ܡܫܬܘܕܝܢܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܫܘܒܚܐ ܠܐܘܪܫܠܡ
ܘܡܫܡܫܢܘܗܝ ܡܫܡܫܝܢ ܒܢܝܢܐ ܘܫܡܝܐ
ܒܗܝ ܠܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫܝܢ ܠܡܫܬܘܐ
ܘܡܫܘܕܝܢܐ ܒܪܘܚܐ ܘܐܘܪܫܠܡ
ܘܡܠܟܘܬܗܘܢ ܠܗ ܠܡܫܬܘܕܝܢܐ
ܘܡܬܚܙܝܐ. ܘܩܕܝܫ ܐܠܗܐ ܒܟܠܐ ܘܒܪܐ
ܘܡܫܡܫܬܐ ܐܒܗܐ ܡܫܡܠܝܢ ܠܡܫܡܫܘ
ܠܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫܢܘ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܡܫܡܫܢ ܒܗܘܢܐ ܘܡܫܬܘܕܝܐ. ܘܡܠܝܢ
ܘܗܟܢܐ ܗܘܐ ܡܫܡܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܐܠܝܢ.
ܡܢܗ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ ܡܫܡܫܢ ܐܢܫܝܢ
ܘܐܡܪܝܢ ܡܫܡܫܢ ܠܡܫܡܫܢܘܗܝ ܠܐܠܗܐ
ܒܡܠܟܘ ܘܗܘ ܡܫܡܫܐ ܘܐܦܝܢ ܘܐܝܟܐ
ܘܐܬܘܢ ܐܘ ܐܠܗܐ ܕܢܦܫܝ ܒܡܫܡܫ :
ܐܡܝܢ ܐܢܐ ܒܫܡܗܘܢ. ܘܡܫܡܫܢ
ܒܡܠܟܘ ܘܡܢܝ ܗܘ ܘܟܠ ܐܢܫܝܢܐ
ܘܡܫܡܫܐ. ܐܢܐ ܡܫܡܫ ܡܫܡܠܝܢܐ
ܘܒܠܝܢ. ܐܢܐ ܒܫܡܫܘܬܗ
ܡܫܡܠܝܢܐ ܘܕܝܠܝ. ܐܢܐ ܡܫܡܫܢ
ܫܠܡܬ ܬܫܒܘܚܬܐ

ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܡܘܨܠ. ܐܢܐ ܫܡܥܘܢ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ. ܐܢܐ
ܫܡܥܘܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܪܒܠ. ܐܢܐ
ܫܡܥܘܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܒܠܕ. ܐܢܐ
ܝܘܚܢܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ.
ܐܢܐ ܝܘܚܢܢ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܫܢܓܪ.
ܐܢܐ ܥܒܕܝܫܘܥ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܣܥܪܕ.
ܐܢܐ ܐܝܫܘܥ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ
ܙܘܙ. ܐܢܐ ܡܫܒܚܐ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܕܐܠܐ ܘܡܪܕܝܢ. ܘܣܡܟܝܢ ܥܠ
ܦܘܣܩܢܘܗܝ ܘܐܝܟ ܡܠܬܐ ܕܡܪܢ
ܡܫܝܚܐ ܐܝܟ ܕܡܬܘܡ ܩܢܘܢܐ ܟܢܘܫܝܐ
ܘܡܢ ܒܬܪ ܙܒܢܐ ܩܒܝܥܐ ܐܬܟܠܠܘ ܘܡܢ
ܐܦܝ ܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܕܡܠܟܐ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܢܥܒܪ ܥܠ ܩܢܘܢܐ
ܐܠܐ ܡܬܚܪܡ ܐܝܟ ܢܛܘܪܘܗܝ ܘܢܗܡܢܘܢ
ܘܢܩܒܠ ܥܠ ܦܘܩܕܢܐ ܐܠܗܝܐ ܘܕܚܠܬܗ
ܘܗܝܕܝܢ ܩܕܡܐ ܐܬܩܒܥܘ ܘܚܬܝܡܝܢ
ܢܗܘܘܢ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܒܝܬܐ. ܢܛܘܪܘܢ
ܘܢܣܬܒܪܘܢ ܢܗܘܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܘܡܗܝܡܢܐ.
ܘܡܩܒܠܢܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܘܥܕܬܐ ܟܢܘܫܝܐ.
ܘܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܘܡܬܩܒܠ: ܒܫܘܒܚܗ
ܕܡܪܝܐ ܢܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܘܡܫܝܚܐ
ܘܫܡܐ ܢܬܩܕܫ ܒܟܠܗܘܢ
ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ.

In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, Canones iſtos confirmavi, ſanxi, & definivi ego Timotheus Catholicus Patriarcha Orientis, & Metropolitæ atque Epiſcopi, quorum nomina infra ſubjecta ſunt. In virtute itaque Dei principii expertis, & in verbo Filii ſempiterni, & in poteſtate Spiritus ejus ſancti interdiximus, ne cui hominum per ſe, aut ex accepta ab iis, qui deſiderabilia hujus ſæculi magis quà .. Dei amorem diligunt, poteſtate fas ſit corrumpere, aut abrogare ullum canonem ex iis, quos in hoc volumine ſubjecimus, quoniam ſecundùm Dei voluntatem definiti fuerunt; nulluſque eorum, qui in hac Patriarchali Sede nobis ſunt ſucceſſuri, eorundem abrogationem moliatur, ſed ſicut pupilla oculi cuſtodiantur: quandoquidem recto & Deo gratiſſimo ſcopo ad communem utilitatem conſtituti ſunt. Quicumque verò temerario auſu quidpiam contra attentaverit, ab omni honore miniſterii eccleſiaſtici alienus eſto, iraque Dei de cœlo ſuper eum ejuſque complices & fautores deſcendat, ex univerſæ Chriſtianorum eccleſiæ voto & conſenſione. Hæc porrò definivimus, & ſtabilivimus in verbo Domini: definito autem tempore confirmatio iſta facta eſt, anno nimirùm primo regni Domini noſtri Regis regum mundi Abu-Saidi, cui annos & victorias apprecamur; anno videlicet Græcorum milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo nono, menſe Februario ejuſdem anni congregati ſumus nos Metropolitæ & Epiſcopi, quorum nomina infra ſubjiciuntur, ad electionem & ordinationem ſancti Patris noſtri præſtantiſſimi ac beatiſſimi Chriſtumque amantis Domini Timothei Catholici Patriarchæ Orientis, quem, oramus, Deus conſervet & roboret: omneſque communi amoris paciſque conſenſu per Dei voluntatem & adjutorium divinam ejus electionem peregimus, quoniam vidimus ea dignitate dignam honorabilem ejus perſonam, neque eſſe in hac ætate noſtra ipſi parem in ſpeculatione & praxi, neque eruditione, aut mentis acumine, aut perfecta regiminis prudentia, aut linguarum ac temporum cognitione. Poſtquam verò voluntate & ope gratiarum ejus qui omnia ſecundùm propoſitum voluntatis ſuæ facit, peracta eſt cum lætitia ejus benedicta ordinatio in eccleſia magna Cochenſi, quæ eſt in urbibus regiis Seleucia & Cteſiphonte juxta canonem & priſcum Chriſtianorum morem, ſeditque ſuper thronum Apoſtolicum ſancti Domini Maris Apoſtoli; primas ſui officii curas eſſe judicavit canones

nes reſtituere, & regulas ad ædificationem & conſervationem Apoſtolicæ eccleſiæ atque pietatis religioniſque firmamentum utiles innovare, quibus chriſtianus populus augetur Deique gloria amplificatur, quarumque cuſtodia homines apud Deum miſericordiam atque in tempore anguſtiæ gratiam & auxilium inveniunt, ſine quibus nemo juſtificatur & vivit. Univerſi itaque in corde puro & conſcientia bona divinum ejus conſilium & Apoſtolicum mandatum accepimus, atque didicimus in veritate utilitatem & noſtram & communem omnium fidelium eſſe iſtorum canonum ſanctionem: idcircò cum gaudio eos ſuſcepimus, probavimus, & divinam eorum ſcriptionem ratam firmamque habuimus in verbo illius veracis, qui dixit: ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, ibi ego ſum in medio eorum: & decrevimus in verbo Domini qui omnia continet & gubernat, ego Joſeph metropolita Elamitidis: ego Ebedjeſus metropolita Niſibis: ego Simeon metropolita Moſul: ego Simeon metropolita Beth-Garmæ: ego Simeon epiſcopus Tirhanæ: ego Simeon epiſcopus Baladæ: ego Joannes epiſcopus Beth-Vazich: ego Joannes epiſcopus Sigaræ: ego Ebedjeſus epiſcopus Honitæ: ego Iſaac epiſcopus Beth-Daronæ: ego Jeſujabus epiſcopus Telæ & Barbeliæ: & ſanximus juxta ſanctionem noſtri communis Patris, cujus Deus vitam cuſtodiat, ſicut præſcribunt canones eccleſiaſtici, qui à ſanctis Apoſtolis atque à Patribus Occidentalibus & Orientalibus, quorum orationes nobis prodeſſe optamus, traditi ſunt; ut quicumque canones fuerit tranſgreſſus, neque ſecundùm Chriſti legem converſatus fuerit, & Patrum mandata contempſerit per Spiritus ſancti voluntatem ſtatuta; atque ſeipſum à communione abſtraxerit; alienus & abjectus ſit ab eccleſia Chriſti, omnibuſque eccleſiaſticis gradibus ſpoliatus: quicumque verò ea cuſtodierit, & compleverit, benedictio Domini ſit ſuper eum, & gratiam atque miſericordiam in utroque ſæculo conſequatur: Amen:

Sequuntur *Canones XIII.* quorum primo quidem approbatur collectio Synodica ejuſdem Ebedjeſu Sobenſis, in hæc verba. [illegible]

Quod Apoſtolorum & veterum Patrum canones in Synodis Occidentalibus atque Orientalibus ſtatuti, ſicut pupilla oculi cuſtodiantur, neque ulli eos tranſgredi fas ſit: omneſque religioſi Patres eccleſiarumque rectores diligenter ac ſedulò eoſdem meditentur & legant, diſcant & obſervent: duos præſertim tomos brevioris collectionis Canonum Synodicorum, & alterum de ordine judiciorum Eccleſiaſticorum, opus Ebedjeſu Metropolitæ Sobenſis. Poſtremo verò canone revocantur facultates à Jaballaha Timothei præceſſore, aliiſque Patriarchis conceſſæ quibuſdam Viſitatoribus, quos ea poteſtate abuſos fuiſſe conſtabat. [illegible]

[illegible]

[illegible]

De libris Eccleſiaſticæ *viſitationis olim conceſſis hominibus quibuſdam, qui quum indigni eſſent, eccleſiæ regimen ſuſceperunt, & eccleſiaſticis judiciis præeſſe voluerunt; poteſtatemque exercuerunt abſolvendi à cenſuris, atque de ſponſalibus & matrimonio ſtatuere auſi ſunt: unde factum eſt, ut omnia corrumperent, eccleſiamque & fideles depravarent, ſepes perrumperent, canones conculcarent, corruptelas & abuſus plurimos inducerent; ſæculi nempe morem, & avaritiam, & pravas perverſæ ab origine animæ cogitationes, atque incompoſitas hominum affectiones ſequuti: De his, inquam, Viſitationum aut Procurationum libris, qui ſine delectu & examine illis conſcripti ſunt ſub Patre noſtro Domino Jaballaha Catholico, cujus animæ requiem precamur, aliiſve ante illum temporibus, hujuſmodi ſcriptionem hominibus perverſis & imprudentibus ſive ſcienter, ſive ignoranter procurantibus; decrevimus & definivimus in omnipotenti verbo Domini, ut quidquid præter legem factum fuit, minimè conſtet, & ab hac die ac deinceps conſtituatur canon & mandatum Viſitatoribus, qui è cella Patriarchæ viſitaturi loca ad negotia componenda tùm communia, tùm ſacra eccleſiarum ac monaſteriorum mittuntur, ut exacta inquiſitione & recto examine ſapientique perveſtigatione perquirant omniaque explorent; & ſic indignum quidem deponant & à propriæ poteſtatis gradu removeant, Patenteſque eidem literas auferant & ad cellam Patriarchæ deferant: dignum verò gradu, in quo fuit conſtitutus, quique omnia ſecundùm æquitatis leges agit, & ſecundùm Apoſtolorum & Patrum regulas gubernat, eſtque rectus, & prudens, atque in timore Dei converſatur alioſque regit; hunc in ſuo propoſito confirment, nec ullatenus mutent. Quicumque verò iſta tranſgreſſus fuerit, canoni verbi Do-*

mini ſubjaceat. Denique ad calcem Synodi, hanc Timothei benedictionem ex autographo deſcriptam repræſentat idem Sobenſis. [illegible]

[illegible]

Verba, quibus hiſce canonibus finem imponit, ipſiuſmet Catholici Timothei *manu deſcripta reperi, quæ hic ſubjicio. Benedicti ſint à Deo, omneſque benedictiones aſſequantur auctores, & auditores, ac obſervatores horum Canonum, qui ad utilitatem ædificationemque ſanctæ Eccleſiæ, atque ad incrementum pietatis, & religionis conſtituti ſunt. Deus, quæſo, ſit ipſe adjutor, virtutemque & perfectionem per ſuæ miſericordiæ gratiam conferat Amen. Quicumque porrò eos cuſtodierit, à Domino cuſtodiatur, & benedictionem induat, atque benedictione protegatur, & benedictio illum undique circumdet, ſicut ſcriptum eſt: ſic benedicetur homo qui timet Dominum, & qui cuſtodit mandatum, cuſtodietur Amen.*

II. Ejuſdem liber de Sacramentis.

Edidit *Librum de ſacramentis Eccleſiæ*, cujus exemplar ad ſacram Congregationem de Propaganda Fide à Joſepho III. Chaldæorum Patriarcha nuper tranſmiſſum, hoc titulo inſcribitur: [illegible]

Liber de ſeptem cauſis Sacramentorum eccleſiaſticorum, auctore ſanctæ ac religioſæ memoriæ Mar Timotheo Catholico. Codex anno Chriſti 1613. exaratus, ut ex hac amanuenſis nota ad calcem appoſita liquet.

[illegible]

Abſolutus eſt liber iſte feria quarta, die ſecunda Junii anni Græcorum milleſimi nongenteſimi vigeſimi quarti ... exaratus autem in benedicta & ſancta urbe Hieruſalem à peccatore ac paupere Rabban Joſepho Xenaja, ſeu peregrino. Continet Capita VII. in plures ſectiones diſtributa, quorum ſynopſim accipe.

Proœmium ad Barſumam Preſbyterum & monachum, cujus rogatu Timotheus librum hunc compoſuit:

[illegible]

CAPUT I. *De Sacerdotio*.

[illegible]

continet Sectiones XII.

Sectio 1. *De honore ſacerdotii* [illegible]

Citat Dionyſium cap. de Sacerdotio.

Sectio 2. *Deſcriptio ſacerdotii*

& Pontificatus. [illegible] .

Sectio 3. *De ſpeciebus ſacerdotii.* [illegible] .

Sectio 4. *Circa quæ verſetur unuſquiſque trium ordinum eccleſiaſticorum, Diaconatus ſcilicet, Sacerdotium, & Pontificatus.* [illegible] ex Dionyſio.

Sectio 5. *Qua ratione nonnulli tres hierarchias novemque ordines in hac terreſtri eccleſia numerarunt.* [illegible] .

Nimirùm, 1. Hierarchia, Patriarcha, Metropolita, Epiſcopus: 2. Hierarchia, Presbyter, Diaconus, Hypodiaconus: 3. Hierarch. Lector, Cantor, Exorciſta: At verò Timotheus ex Dionyſio tres tantùm ordines ponit, Diaconatum ſcilicet, Preſbyteratum, & Epiſcopatum.

Sectio 6. *Non ſucceſſionis jure ſacerdotium derivari, ſed ex impoſitione manus ſacerdotali.* [illegible]

Sectio 7. *De perfectione per manus impoſitionem: ac primùm de impoſitione manus Pontificatus.* [illegible] .

Citat Synodicam epiſtolam Timothei I. Catholici.

Sectio 8. *De proprietatibus perfectionis Pontificalis.* [illegible] .

Sectio 9. *De impoſitione manus, & perfectione Sacerdotum.* [illegible] .

Sectio 10. *De impoſitione manus, & perfectione Diaconorum.* [illegible] .

Sectio 11. *Utrum Apoſtoli à Domino noſtro tres haſce perfectiones acceperunt nobiſque tradiderunt, an à ſeipſis?* [illegible] .

Sectio 12. *De ſigni crucis deſcriptionibus, quæ ſuper ſingulos ordinandos fiunt, deque earum forma.* [illegible] .

Diſcrimen in forma deſcribendæ ſuper ordinandos crucis hoc inter Præſules Neſtorianos fuiſſe notat Timotheus. [illegible] .

Mares, inquit, *& Joannes Catholici ab occipitio ad frontem, & ab aure dextra ad ſiniſtram ordinandum ſignant. At verò Georgius Aſſyriæ Metropolita à fronte ad occipitium, & à dextra aure ad ſiniſtram crucis ſignum format.*

CA-

CAPUT II. *De eccleſiæ conſecratione.* ܩܦܠܐܘܢ ܬܪܝܢܐ ܡܛܠ ܩܘܕܫ
ܥܕܬܐ ، continet ſectiones 7.

Sectio 1. *Quod nefas ſit altare ingredi eum, qui manus impoſitionem ſacerdotii non acceperit: neque eccleſiam intrare is debet, qui ſacro baptiſmo ſanctorumq; myſteriorum communione mundatus non fuerit.* ܡܛܠ
ܗܘ ܕܠܐ ܙܕܩ ܕܢܥܘܠ ܠܡܕܒܚܐ ܡܢ
ܘܠܐ ܩܒܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܟܗܢܝܬܐ : ܐܦܠܐ
ܠܥܕܬܐ ܡܢ ܕܠܐ ܐܬܕܟܝ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܩܕܝܫܬܐ ܘܒܡܫܘܬܦܘܬܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܩܕܝ̈ܫܐ .

2. *De olei conſecratione, quo altare conſignatur: & quid ſignificet.*
ܡܛܠ ܩܘܕܫ ܡܫܚܐ ܕܒܗ ܡܬܪܫܡ
ܡܕܒܚܐ ܘܡܢܐ ܡܚܘܐ .

3. *Quomodo oleum conſecretur?*
ܡܛܠ ܐܝܟܢܐ ܩܘܕܫܗ ܕܡܫܚܐ .

4. *De precibus & inclinationibus, quæ in ejus conſecratione fiunt.*
ܡܛܠ ܨܠܘ̈ܬܐ ܘܓܘܢ̈ܚܬܐ ܕܩܘܕܫܗ .

Exponit ritum confecrationis olei.

5. *De conſecratione altaris.*
ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ ܕܡܕܒܚܐ .

6. *De gemina conſignatione, quæ fit in ſancto ſanctorum.* ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ
ܬܪܝܢ ܕܒܩܕܫ ܩܘܕܫܐ .

7. *Reſponſio ad hanc, quæ nobis fit, objectionem: Quare, quum ſemel conſecratum unctumque ſit altare, iterum illud conſecratis & ungitis?*
ܡܛܠ ܗܝ ܕܒܥܠܝܢ ܡܬܐܡܪܐ ܕܠܡܢܐ
ܟܕ ܐܬܩܕܫ ܘܐܬܡܫܚ ܡܕܒܚܐ
ܚܕܐ ܙܒܢ : ܬܘܒ ܡܩܕܫܝܬܘܢ ܠܗ
ܘܡܫܚܝܬܘܢ . Citat S. Ephræm Magnum
ܒܦܘܫܩ ܗܘ ܕܨܦܝܪܐ ܕܒܐܘܪܝܬܐ
ܟܕ ܡܬܢܟܣ ܗܘܐ ܠܘܬ ܩܘܕܫܐ
ܩܕܫܐ ܕܒܗ ܡܬܩܕܫܝܢ ܗܘܘ .
in expoſitione ejus, quod in Pentateucho de hirco dicitur: cum ſcilicet in ſanctuario immolari, perque ipſum omnia in eo contenta ſanctificari.

CAPUT III. *De ſacro Baptiſmo.*
ܩܦܠܐܘܢ ܬܠܝܬܝܐ ܡܛܠ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ .
Continet Sectiones 21.

Sectio 1. *De perfectione per ſanctum Baptiſmum.* ܡܛܠ ܫܘܡܠܝܐ
ܕܒܝܕ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ :

2. *De nominibus hujus perfectionis.* ܡܛܠ ܫܡܗ̈ܐ ܕܫܘܡܠܝܐ ܗܢܐ .

3. *De materia Baptiſmi, qui ex aqua & ſpiritu eſt.* ܡܛܠ ܗܝܘܠܐ
ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܡܢ ܡܝܐ ܘܪܘܚܐ ܐܝܬܝܗ .

4. *De modis Baptiſmi.* ܡܛܠ
ܙܢܝ̈ܐ ܕܡܥܡܘܕܝܘܬܐ . octo enumerantur. ܐ. ܕܛܘܦܢܐ . ܒ. ܕܒܝܡܐ
ܘܥܢܢܐ . ܓ. ܗܝ ܢܡܘܣܝܬܐ ܕܒܝܕ
ܡܘܫܐ . ܕ. ܗܝ ܕܝܘܚܢܢ ܕܒܝܕ ܡܝܐ
ܒܠܚܘܕ ܕܬܝܒܘܬܐ . ܗ. ܗܝ ܕܡܪܢ
ܕܐܝܬܝܗ ܕܣܝܡܬ ܒܢܝܐ ܕܒܝܕ ܡܝܐ
ܘܪܘܚܐ . ܘ. ܕܣܗܕܘܬܐ . ܙ. ܕܕܡ̈ܥܐ .
ܚ. ܗܝ ܕܒܢܘܪܐ ܠܡܥܡܕܝܢ .
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܚܪܬܐ ܗܝ
ܘܥܛܝܪܐ ܒܝܬܝܪܐܝܬ .

1. *Baptiſmus Diluvii.* 2. *in mari & nube.* 3. *Baptiſmus legalis per Moyſen.* 4. *Baptiſmus Joannis per aquas tantùm, nimirùm Pœnitentiæ.* 5. *Baptiſmus Domini noſtri, qui eſt adoptionis filiorum per aquam, & ſpiritum.* 6. *Martyrum.* 7. *Lacrymarum.* 8. *Baptiſmus alter, perquam difficilis, quo baptizantur per ignem.*

5. *Quare Apoſtoli n[illegible] Baptiſmi*

ptiſmi nequaquam definierunt, ſicuti definierunt materiam Corporis, & Sanguinis, quum utramque materiam Dominus noſter tradiderit.

ܒܥܡܕܐ ܠܐ ܐܬܚܡܝܘ ܗܝܘܠܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܐܬܚܡܝܘ ܗܝܘܠܐ ܕܦܓܪܐ ܘܕܕܡܐ. ܐܝܟܢܐ
ܕܬܪܬܝܗܝܢ ܗܝܘܠܐ ܡܪܢ ܐܫܠܡ ܐܢܝܢ
ܡܪܢ ܐܫܠܡ.

6. *De partibus ſubſtantialibus, ex quibus conſtituitur ſacer Baptiſmus.*

ܡܛܠ ܡܢܘܬܐ ܐܘܣܝܐܝܬܐ ܕܡܢܗܝܢ
ܡܫܬܡܠܐ ܥܡܕܐ ܩܕܝܫܐ.

Haſce affirmat ܡܢܘܬܐ ܐܘܣܝܐܝܬܐ

ܕܥܡܕܐ ܐܪܒܥܐ: ܡܝܐ ܘܡܫܚܐ
ܘܟܗܢܐ ܘܨܠܘܬܐ ܟܗܢܝܬܐ
ܠܐ ܡܫܬܡܠܐ ܥܡܕܐ ܟܕ ܚܣܝܪ.

partes eſſe ſubſtantiales, quarum una ſi deſit, Baptiſmum nequaquam perfici; aquam ſcilicet, oleum, ſacerdotem, & preces ſacerdotales. Nimirùm loquitur de Baptiſmo juxta ritum ab eccleſia præſcriptum, non ex neceſſitate perficiendo.

7. *Quare ante conſecramus oleum, deinde aquam Baptiſmi.*

ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܥܡܕܐ ܡܫܚܐ ܡܩܕܫܝܢ
ܩܕܡܝܬ: ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܡܝܐ.

8. *Quare quum oleum conſecratum in eccleſiis exiſtat, alterum conſecramus & conſervamus? & quid hoc ſignificat?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܟܕ ܐܝܬ ܡܫܚܐ

ܡܩܕܫܐ ܒܥܕܬܐ ܐܚܪܢܐ ܡܩܕܫܝܢ
ܘܢܛܪܝܢ. ܘܡܢܐ ܡܚܘܐ.

9. *Per ſacrum oleum ut in Vetere Teſtamento, ita & in Eccleſia Spiritum ſanctum repræſentari.*

ܡܛܠ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܒܡܫܚܐ
ܡܩܕܫܐ ܒܥܕܬܐ ܐܝܟ ܕܒܥܬܝܩܬܐ
ܡܬܚܙܝܐ.

10. *Hoc oleum non eſſe vetus illud legale, neque ex eo derivatum.*

ܡܛܠ ܕܡܫܚܐ ܗܢܐ ܠܐ ܗܘ ܥܬܝܩܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܒܢܡܘܣܐ ܐܦܠܐ ܡܢܗ
ܡܬܝܠܕ.

11. *De traditione ſacri olei.*

ܡܛܠ ܫܘܠܡܗ ܕܡܫܚܐ ܩܕܝܫܐ.

Apoſtoli, inquit, *illud conſecrarunt, & fidelibus tradiderunt.*

ܫܠܝܚܐ ܩܕܫܘܗܝ ܘܫܠܡܘܗܝ
ܠܡܗܝܡܢܐ.

12. *Quare in hac olei ſpecie, non in alia traditum fuit?* ܟܠ ܗܘ
ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܒܐܕܫܐ ܗܢܐ ܕܡܫܚܐ
ܐܫܬܠܡ ܘܠܐ ܒܐܚܪܢܐ ܐܝܟ
ܕܒܥܝܢ ܐܢܫܝܢ.

Græcos cæteroſque Orientales tacito nomine reprehendit, qui mortuorum cadavera oleo perungunt; Neſtorianos autem commendat, qui pulvere mortuos aſpergunt.

ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܥܕܬܢܝܐ ܕܙܩܝܪܝܢ ܐܢܫܐ
ܐܢܫܝܢ ܡܫܚܝܢ ܠܥܢܝܕܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ
ܕܐܦ ܡܢ ܒܬܪ ܡܘܬܐ ܥܡ ܫܐܕܐ
ܒܝܫܐ ܥܡ ܥܢܝܕܐ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܚܠܦ
ܗܢܐ ܡܫܘܚܬܐ ܥܦܪܐ ܡܩܕܫ
ܟܗܢܐ ܘܡܕܪܐ ܥܠ ܥܢܝܕܐ.

Plerique, inquit, *eccleſiaſtici, qui aliena dogmata tenent, defunctos ungunt, ajentes, etiam poſt obitum cum defunctis malas virtutes* (cacodæmonas) *pugnare: Apud nos verò iſtius unctionis loco pulverem ſacerdos conſecrat, eoque defunctum aſpergit.* Syros tùm Maronitas, tùm Jacobitas non modò defunctos oleo, Græcorum inſtar, perungere, ſed etiam pulvere aſpergere, ex utriuſque gentis ritualibus liquet.

13. *Quare præ cæteris oleis ad noſtram unctionem conſecrationemque in ſacro baptiſmo oleum olivæ dumtaxat conſecratū deſignatumq; eſt?* ܡܛܠ ܗܘ
ܕܠܡܫܚܐ

ܘܠܡܥܡܕܘ ܡܢ ܡܥܡܕܢܐ ܕܠܗܘܢ ܡܫܝܚܐ
ܘܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܠܡܥܡܕܢܘܬܐ
ܡܕܢܚܝܐ ܕܡܥܡܕܝܢ ܩܢܘܡܐ. ܡܛܠ
ܡܫܝܚܐ ܐܚܪܢܐ.

14. *De cauſa conſignationis.*

ܡܛܠ ܥܠܬܐ ܕܪܘܫܡܐ.

15. *De trina conſignatione, quæ fit tribus vicibus in baptiſmo.* ܡܛܠ

ܬܠܬܐ ܪܘܫܡܐ ܕܡܬܥܒܕܝܢ

ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ.

16. *Quibus modis conſignationes fiant: & quare prima quidem in fronte ab inferiori ad ſuperiorem partem digito peragitur, quem indicem vocant; altera autem ſuper pectus à ſuperiori ad inferiorem partem, & tertia item in fronte, non ſecus atque prima digito fit, qui pollex dicitur.*

ܡܛܠ ܐܝܟܢܐ ܪܘܫܡܐ. ܘܡܛܠܡܢܐ
ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܠܘ ܒܗ ܒܨܒܥܐ ܕܡܢ
ܠܬܚܬ ܠܥܠ ܡܬܥܒܕ ܘܬܢܝܢܐ ܒܚܕܝܐ.
ܘܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܐܝܟ ܩܕܡܝܐ ܡܢ ܠܥܠ ܠܬܚܬ
ܘܬܠܝܬܝܐ ܬܘܒ ܐܝܟ ܩܕܡܝܐ ܒܐܨܒܥܐ
ܘܗܝ ܕܪܒܬܐ.

17. *De fidejuſſoribus, & exorciſtis.*

ܡܛܠ ܩܝܡܐ ܘܡܩܪܝܢܐ.

18. *De veſtimentis eorum qui baptizantur, & ſacerdotis baptizantis: & quid myſticè deſignent.*

ܡܛܠ ܠܒܘܫܐ ܕܡܥܡܕܝܢ ܘܕܟܗܢܐ
ܡܥܡܕܢܐ. ܘܡܢܐ ܡܪܙܝܢ.

19. *De conſignationibus obſervationes aliæ. Et quare ex uno eodemque unguenti cornu conſignationes omnes fiunt?* ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ ܐܚܪܢܝܬܐ.

ܘܡܛܠܡܢܐ ܡܢ ܚܕ ܩܪܢܐ
ܗܘܝܢ ܪܘܫܡܐ.

20. *Si baptiſmus in remiſſionem peccatorum eſt, quare infantes pueroſque baptizamus, qui peccato carent?*

ܡܛܠ ܗܝ ܕܐܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܠܫܘܒܩܢ ܚܛܗܐ ܐܝܬܝܗ. ܠܛܠܝܐ
ܝܠܘܕܐ ܘܡܛܠܡܢܐ ܠܗܘܢ
ܡܥܡܕܝܢܢ.

A Neſtorianis originale peccatum negari, obſervatum eſt to. I. p. 402.

21. *Etſi baptiſmus bonorum omnium fons ſit, non bis, ſed ſemel baptizari oportere, ſicut in fide œcumenicorum* (in ſymbolo) *præcipitur.*

ܡܛܠ ܗܝ ܕܐܦܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܝܬܝܗ
ܡܒܘܥܐ ܕܛܒܬܐ: ܠܐ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝܢ
ܐܠܐ ܚܕܐ ܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܐܝܟ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܬܠܬܡܐܐ.

CAPUT IV. *De ſanctis ſacramentis Corporis & Sanguinis.*

ܩܦܠܐܘܢ ܕܪܒܝܥܝܐ. ܡܛܠ ܐܪܙܐ ܩܕܝܫܐ
ܕܦܓܪܐ ܘܕܡܐ.

continet ſectiones 16.

Sectio 1. *De perfectione, quæ per ea fit,* (hoc eſt, per corpus & ſanguinem.) ܡܛܠ ܫܘܡܠܝܐ ܕܒܗܘܢ.

2. *Quot nominibus hæc perfectio appellatur.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܟܡܐ ܫܡܗܐ

ܡܬܩܪܐ ܫܘܡܠܝܐ ܗܢܐ.

3. *Quum panis nequaquam carneus ſit, neque vinum ſanguineum, quomodò corpus & ſanguis dicuntur?*

ܡܛܠ ܗܝ ܕܟܕ ܠܚܡܐ ܠܐ ܒܣܪܢܝܐ
ܗܘ ܘܚܡܪܐ ܠܐ ܕܡܢܝܐ ܗܘ. ܐܝܟܢܐ
ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܡܬܩܪܝܢ.

4. *Non eſſe dubitandum, quin Spiritus ſancti gratia ſacris myſteriis illabatur, etſi ea occulta ſit.*

ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܐ ܢܬܦܠܓ ܕܛܝܒܘܬܐ
ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܥܠ ܐܪܙܐ ܐܦܢ ܟܣܝܐ

ܗܝ

[illegible]

5. *Reſpondetur huic objectioni, quæ nobis fit: quam, ſcilicet, Deus in Lege eſum corporis & ſanguinis prohibuerit, hujus quidem apud Noëmum; illius autem apud prophetam coarguentem eos, qui homines devorant Baaloque immolant; quare vos Chriſti corpus manducare & ſanguinem bibere affirmatis?* [illegible]

6. *Unum eſſe corpus menſæ vitæ cum cæleſti, non duo.* [illegible]

7. *Neceſſariam eſſe ſacramentorum ſumptionem poſt baptiſmum.* [illegible]

8. *Quare in pane & vino corpus traditum eſt?* [illegible]

9. *Quare nos jejuni ſancta ſacramenta participamus, quæ Apoſtoli poſt cœnam ſumpſerunt?* [illegible]

10. *Utrum Dominus noſter comederit ex corpore, de quo ait, hoc eſt corpus meum, accipite, comedite ex eo; & biberit ex ſanguine, quem ſuum ſanguinem appellavit, nec ne?* [illegible]

Pro affirmativa ſententia, quam auctor ſequitur, citat S. Ephræmum doctorem, S. Joannem Chryſoſtomum, & Neſtorium.

11. *Fermentatus ne debet eſſe panis, an azymus? & vinum miſtum, nec ne?* [illegible]

Nihil horum, inquit, ab Apoſtolis, aut eorum diſcipulis traditum eſt; ſed quum Lex abrogata ſit, vero ſimilius eſſe, Apoſtolos fermentatum adhibuiſſe. Vinum autem miſtum fuiſſe, ex eo colligi affirmat, quod in tota illa regione (Palæſtina nimirùm) nullus meri vini uſus fuerit. [illegible]

Armenis denique, & Francis (ita Latinos vocat) reſpondet, pro Azymo, & puro vino decertantibus. Nam Armeni Latinis quidem adhærent in uſu Azymi; ſed ab iis, & ab univerſa eccleſia in eo diſſentiunt, quod vinum ſolum in calice ſine aqua offerunt.

12. *Quare corpus & ſanguis ſimul conſecrantur, non inſtar olei & aquæ in baptiſmo?* [illegible]

ܐܝܟ ܕܡܫܝܢܐܝܬ ܢܬܩܕܫܘܢ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ :
ܘܠܗ ܐܝܟ ܩܢܘܡܐ ܘܡܢܐ ܕܠܒܣܪܐ :

13. *In quinque partes, ſeù capita, dividi Orationes liturgicas.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܒܚܡܫܐ ܐܢܫܐ ܐܘ ܦܣܩܐ ܩܘܠܐ ܡܬܦܠܓܢ ܨܠܘܬܐ ܕܥܠ ܩܘܪܒܢܐ .

14. *Ad Patrem dirigi Orationes in Liturgia.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܘܬ ܐܒܐ ܡܬܩܪܒܢ ܨܠܘܬܐ ܕܩܘܪܒܢܐ

Id præ cæteris Liturgiis in ea clarè apparere affirmat, quæ Neſtorii nomen præfert.

15. *Quibus orationibus ſacramenta perficiuntur, & quomodo: & quid myſticè ſignificat unumquodque eorum, quæ dicuntur, canuntur, & intonantur. Totius Liturgiæ expoſitio.* ܡܛܠ ܐܝܠܝܢ ܨܠܘܬܐ ܕܡܫܬܡܠܝܢ ܐܪ̈ܙܐ ܘܐܝܟܢܐ . ܘܡܢܐ ܡܪܡܙ ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܬܐܡܪܢ ܘܡܬܙܡܪܢ ܘܡܬܩܠܢ . ܘܦܘܫܩܐ ܕܩܘܪܒܢܐ ܟܠܗ .

Jeſujabum Catholicum præcepiſſe, ait, ut hora tertia myſteriorum miniſterium perageretur.

16. *De conſignationibus, ſeù crucis formationibus.* ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ .

Laudat Patriarchas Neſtorianos Abrahamum, Emmanuelem, Jeſujabum, Salibazacham, & Joſue Barnun.

CAPUT V. *De perfectione Therapeutarum*, hoc eſt, monachorum. ܩܦܠܐܘܢ ܕܚܡܫܐ . ܡܛܠ ܫܘܡܠܝܐ ܕܡܕܒܪ̈ܢܐ .

Continet Sectiones 4.

Sectio 1. *Quare hæc perfectio ſacramentum dicitur.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܡܢܐ ܡܬܩܪܐ ܐܪܙܐ ܫܘܡܠܝܐ ܗܢܐ .

2. *De perfectione therapeutarum.* ܡܛܠ ܫܘܡܠܝܐ ܕܡܕܒܪ̈ܢܐ .

Citat Dionyſii epiſtolam ad Demophilum.

3. *De myſticis hujuſce perfectionis ſignificationibus.* ܡܛܠ ܐܪ̈ܙܐ ܕܫܘܡܠܝܗܘܢ .

4. *De conſignationibus.* ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ .

CAPUT VI. *De miniſterio, quod ſuper eos perficitur, qui in Chriſto obdormiunt.* ܩܦܠܐܘܢ ܕܫܬܐ ܡܛܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܬܓܡܪܐ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܒܡܫܝܚܐ ܫܟܒܘ .

Continet Sectiones 11.

Sectio 1. *Fidelium tranſitum ab infidelium morte differre.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܡܫܢܝܐ ܗܘ ܗܢܐ ܕܡܗܝܡ̈ܢܐ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢ :

2. *Quare Apoſtolorum tempore exequiæ fidelium in eccleſiis celebrabantur; hodie verò ubicumque occurrerit.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܒܙܒܢܐ ܕܫܠܝ̈ܚܐ ܒܥܕ̈ܬܐ ܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܝܘܡܢܐ ܕܝܢ ܟܠ ܐܬܪ ܕܡܬܓܕܫ .

3. *De Odis, & Lectionibus pro defunctis.* ܡܛܠ ܥܢܝܬܐ ܘܩܪ̈ܝܢܐ ܕܥܠ ܥܢܝ̈ܕܐ .

4. *Monachorum, & ſecularium ſtationem in miniſterio & perfectione pro defunctis, licitam eſſe, etſi ab antiquis ea minimè permiſſa fuerit.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܙܕܩܐ ܗܘ ܩܘܡܐ ܕܪ̈ܝܫܐ ܘܥܠܡ̈ܝܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܘܥܠ ܥܢܝ̈ܕܐ ܘܫܘܡܠܝܐ ܐܦܢ ܩܕܡ̈ܝܐ ܠܐ ܐܦܣܘ .

5. *De pace, quæ defuncto datur.* ܡܛܠ ܫܠܡܐ ܕܡܬܝܗܒ ܠܥܢܝܕܐ [illegible].

6. *Ut ii, qui in Chriſto obdormiunt, gradu laboris differunt; ita & orationes oblationeſque in eorum exequiis diverſas eſſe.* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

7. *Si unicuique pro laboris menſura merces retribuitur, quid prodeſt Oratio defuncto? aut Oblatio ei, pro quo offertur?* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

8. *An divites, qui opes ſuas pauperibus poſt obitum diſtribui præcipiunt, aliquid inde utilitatis percipiant, nec ne?* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

9. *Quænam ſit eccleſia primogenitorum in cælo deſcriptorum: & qui ſinus Abraham, & Iſaac, & Jacob.* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

10. *Qua ratione juvamur reliquiis & ſepulcris Sanctorum, quorum benedictionem percipimus.* ܡܛܠ ܗܝ [illegible]

[illegible].

11. *Quare, quum precum noſtrarum initium & finis Oratio Dominica* Pater noſter *ſit, non ita in exequiis defunctorum ſit? & quare in poſtrema crucis formatione, & in ea qua pulvere defunctum aſpergimus, à pedibus defuncti initium ducitur?* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

CAPUT VII. *De Sacramento deſponſationis ejuſque perfectione.* ܡܐܡܪܐ ܕܡܟܘܪܘܬܐ [illegible].

Continet ſectiones 6.

Sectio 1. *Legem deſponſationis à Deo traditam eſſe.* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

Laudat Canonem 1. & 4. Concilii Gangrenſis.

2. *Hanc ſenſibilem copulam intelligibilis copulæ typum eſſe?* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

Ex Dionyſio.

3. *Quomodo quæ in deſponſatione perficiuntur, Chriſti & Eccleſiæ myſterium repræſentant.* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

Ex Ephræmo tetraſtychon profert.

4. *De iis, ſine quibus deſponſatio nequaquam perficitur.* ܡܛܠ ܗܝ [illegible].

 nimi-

nimirùm, ut ait, *Sacerdos, & calix ex vino & aqua miſtus, & crux, & annulus, & pulvis.* ܟܗܢܐ . ܘܟܣܐ ܕܡܙܝܓ ܡܢ ܚܡܪܐ ܘܡܝܐ . ܘܨܠܝܒܐ . ܘܥܙܩܬܐ . ܘܥܦܪܐ .

5. *De benediƈtione calicis* in ſponſalibus; ܛܟܣܐ ܕܒܘܪܟܐ ܕܟܠܠܐ ; ܟܣܐ .

6. *De conſignatione Indulgentiæ*, hoc eſt, *de pœnitentia & remiſſione peccatorum.* ܛܟܣܐ ܕܚܬܡܐ ܕܫܘܒܩܢܐ . ܗ̄ ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ ܘܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ .

Ad calcem ab amanuenſi hæc ſubjunguntur ex Latino ritu paucis mutatis deſumpta, quæ ad Timothei tractatum nulla ratione ſpectant.

ܬܘܒ ܨܠܘܬܐ ܕܥܠ ܡܘܕܝܢܘܬܐ
ܘܐܝܬܘܗ ܚܘܝܒܐ ܥܠ ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ
ܕܟܠ ܫܢܐ ܒܫܢܬܐ ܬܪܬܝܢ ܙܒ̈ܢܝܢ ܢܥܒܕܘܢ
ܒܣܘܒܪܗ ܗܝ ܕܝܢ ܒܨܘܡܐ ܕܒܣܘܒܪܐ .
ܚܕܐ ܙܒܢܬܐ ܒܨܘܡܐ ܪܒܐ : ܘܙܒܢܬܐ
ܐܚܪܬܐ ܒܨܘܡܐ ܕܣܘܒܪܐ . ܩܕܡ
ܨܠܘܬܐ ܕܥܠ ܡܘܕܝܢܐ . ܐܢ ܐܢܬ ܚܪܝܡ
ܐܝܬܝܟ ܐܘ ܟܠܝܠܐ ܡܢ ܥܕܬܐ ܘܫܪܐ :
ܘܡܢ ܒܬܪ ܨܠܘܬܐ ܗܕܐ : ܡܘܕܝܢܐ
ܡܘܕܐ ܒܚܛܗ̈ܘܗܝ . ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܟܗܢܐ
ܫܐܠ ܠܗ ܒܝܕ ܐܕܫܐ ܕܚܛܗ̈ܐ . ܘܫܪܐ .
ܘܒܣܘܦܐ ܐܡܪ ܨܠܘܬܐ ܗܕܐ ܥܠ ܪܫܗ
ܕܡܘܕܝܢܐ . ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܢܫܪܐ ܠܟ ܘܫܪܐ .

Item Oratio ad confeſſionem peccatorum, quam Chriſtiani bis ſingulis annis facere tenentur, hoc eſt, ſemel in Jejunio magno, & ſemel in Jejunio Annunciationis (id eſt, Adventus) *Primum, Oratio ſuper confitentem. Si anathematizatus es, aut ab eccleſia interdiƈtus &c. Poſt hanc orationem confitens peccata ſua confitetur: deinde Sacerdos eum de peccati ſpeciebus ſucceſſivè interrogat &c. Demùm dicit orationem hanc ſuper caput confitentis. Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius Dei vivi abſolvit te &c.*

CAPUT LVII.

Amrus Matthæi.

I. Amrus Matthei filius, Tirhanenſis.

AMRUS Matthæi filius, Tirhanæ in Patriarchali Neſtorianorum provincia natus, claruit circa ann. Chriſti 1340. nam Ebedjeſum Sobenſem, qui anno Chriſti 1318. obiit, laudat Part. 5. operis ſui, de quo mox ſermo erit; ſeque ipſum in vivis fuiſſe affirmat anno poſt Ananjeſu Patriarchæ obitum ſexcenteſimo quinquageſimo, ut tom. 2. pag. 425. obſervavi. Ananjeſus autem deceſſit, eodem Amro teſte, anno Græcorum milleſimo decimo, hoc eſt, Chriſti 699. Alius proinde eſt à Mari Salomonis, quem libri *Turris* inſcripti auƈtorem fuiſſe Amroque duobus ſæculis priorem, oſtenſum eſt ſuprà pag. 554.

II. Maris liber ei perperàm tributus. 1

Qui verò librum illum Amro tribuunt, tùm manuſcriptorum 1 codicum fide moventur, quibus diſſertum Amri nomen præfigitur; tùm potiſſimùm Abulbarcati auƈtoritate, qui in lib. de divinis officiis cap. 7. de

NOTA.

1 *Manuſcriptorum Codicum fide.* Titulus Codicis Vaticani, quem ex Oriente advexi, hic eſt: كتاب المجدل الاستبصار والجدل مجموع عمرو بن متى النسطوري الطيرهاني *Liber Magdal, hoc eſt, Turris, ad ſpeculationem, & diſputationem, collectore Amro Matthæi filio Neſtoriano Tabrahanenſi.*

de Scriptoribus Eccleſ[illegible]ticis hæc de Amro tradit. عمرو بن متى الطيرهاني له كتاب المجدل للاستبصار والجدل ومعنى المجدل البرج وهو جزوان يشتمل على ثلثين فصلا في سبعة ابواب الخ.

Amrus Matthæi filius 1 *Tabrabanenſis, auctor libri, cui titulus Magdal, hoc eſt, Turris, ad ſpeculandum & diſputandum. Dividitur autem in tomos duos, quibus capita ſeptem, ſectioneſque triginta univerſim comprehenduntur &c.* Verùm prætterquàm quod ejuſdem libri auctor in ſectione 5. capitis 5. expreſſe docet, ſe ſub Patriarchis Machicha & Barſuma vixiſſe, quorum prior anno Chriſti 1110. & poſterior anno 1137. obiit; alter ipſius operis tomus, mihi nuper ex Oriente tranſmiſſus, anno Chriſti 1214. ab amanuenſi exaratus dicitur; adeoque ad Amrum, qui diu poſt, nimirùm anno 1340. vixit, nullatenus referri poteſt.

Cauſam hallucinationis hanc fuiſſe puto; quia nimirùm uterque auctor, Mares, inquam, & Amrus, eodem titulo, *Turris* ſcilicet, inſcriptum opus edidit: hiſtoriam præterea Patriarcharum Neſtorianorum quam Mares cap. 5. ſect. 5. ad Ebedjeſum perduxerat, Amrus in compendium redactam multiſque additamentis interpolatam, ad Timothei ſecundi præceſſorem Jaballaham continuavit. Hinc Abulbarcatus, qui Amrum libri Turris auctorem fuiſſe noverat, quum alterum librum eodem quidem Turris titulo prænotatum, ſed à Mari compoſitum, præ manibus habuiſſet, Amro illum adjudicavit; codicis fortaſsè manuſcripti auctoritate deceptus, in quo pro Mari Salomonis nomen Amri Matthæi obrepſerat.

III. Librorum Amri & Maris exempla, quæ proſtant.

Utriuſque libri, Maris ſcilicet & Amri, exempla exſtant, Renaudotio teſte, in Bibliotheca Regia Pariſienſi, & Palatina Medicea. In Vaticana, Maris quidem duo tomi habentur, quorum alteri 2 hæc ad calcem adnotatio ab amanuenſi ſubjecta eſt: كان الفراغ منه يوم الاثنين المبارك ثاني يوم من شهر بابه سنة الف ومايه وخمسه وسبعين. واما النسخة المنقول منها الف وخمسه وسبعين للشهدا الاطهار.

Abſolutus eſt Codex iſte *feria ſecunda, die ſecunda menſis Paopi, anni* Martyrum *milleſimi centeſimi decimi ſeptimi* (Chriſti 1401.) *Apographum autem exaratum erat anno ſanctorum Martyrum milleſimo quinto ſuprà ſeptuageſimum*, hoc eſt, Chriſti 1359. Alter 3 hanc temporis notam habet.

علقه العبد الخاطى الراجي عفو ربه وغفرانه يحيى بن ابى الرضا بن ابى منصور بن فخيمه المتطبب بالجزيرة العمريه لسعيد بن عيسى بن ابو الفضل بن القيمرى رابع جمادى الاول سنة عشرة وستمايه، ووافق ذلك الحادي والعشرين من ايلول سنة الف وخمسماية وخمسة وعشرين للاسكندر بن فيليفوس اليوناني. والحمد لله.

[illegible]

وقوبل وصحح بحسب الطاقة والاجتهاد غير ان النسخة التى نقل منها كانت سقيمة في الغاية. فمن صادف نسخة مستقيمة وقابله وصححه منها كان في حيازة الاجر والثواب شريكا.

Deſcripſit hunc codicem ſervus peccator, qui veniam à Domino ſuo indulgentiamque poſcit, Jahia filius Abi-Razæ, filii Abi-Manſur, filii Phuchi-

NOTÆ.

1 *Tabrabanenſis*. Ita Copti legunt pro طيرهان *Tirbana* طبرهان *Tabrabana*, & pro طيرهاني *Tirbanenſi*, طبرهاني *Tabrabanenſis*: duo nimirùm puncta diacritica, quæ ſecundæ literæ ſubſunt, in unum contrahentes ي *i* elementum in ب *b* commutant.

2 *Quorum alteri*. Eſt primus tomus operis Amri, quo priora Capita IV. cum ſuis ſectionibus: nec non Sectio 1. Capitis V. conti[illegible] [illegible] recenſitus à nobis fuit [illegible]otthecæ noſtræ pag. 625. Codice [illegible]ico ms. 25.

3 *Alter*. Eſt tomus ſecundus ejuſdem operis mihi nuper ex Oriente tranſmiſſus, quo Capitis quinti Sectiones quinque, necnon ſextum & ſeptimum Caput continentur.

thimæ, medicus in Inſula Amrenſi (Meſopotamia) *pro Saido filio Iſæ filii Abu-phadli filii Komorinenſis, die quarta menſis Gemadi prioris, anni* Hegiræ *ſexcenteſimi decimi, qui reſpondet diei* 21. *Elul* (Septembris) *anni Alexandri Philippi Græci milleſimi quingenteſimi vigeſimi quinti* (Chriſti 1214.) *Laus Deo. Deus dirige me, & lætifica me ſecundùm miſerationes tuas.* (ſequitur alia manu) *Collatus emendatuſque eſt qua fieri potuit diligentia, etſi exemplar, ex quo deſcriptus fuit, mendis ſcateret. Si quis verò emendatum exemplum nactus fuerit, huncque codicem ad illud contulerit correxeritque, operæ pretium faciet, dignamque laboris ſui mercedem recipiet.* Amri verò liber in quinque Partes diſtributus, idem eſt, ac ille, quem to. 2. pag. 509. recenſui: ſed ex Abulbarcati teſtimonio ad Amrum ibi retuli, quæ de Mari dicenda erant: Mares enim, non Amrus librum ſuum in Partes VII. diviſit, ut ex ſequenti utriuſque operis ſyllabo patebit.

IV. Syllabus libri Maris filii Salomonis.

Syllabus libri Maris Salomonis, ex Abulbarcato. كتاب المجدل اى البرج . وهو جزوان يشتمل على ثلثين فصلا فى سبعة ابواب . الباب الاول البيان فصل واحد . الباب الثاني البيان ثلثة فصول . الاول توحيد الله تعالى . الثاني اعتقاد اتحاد الكلمة بالانسان وظهور المسيح مولودا . الثالث الايمان بالله وتثليث اقانيمه . الباب الثالث الاركان اربعة فصول . الاول شرف المعمودية . الثاني فى جلالة القربان من الخبز والخمر . الثالث دلايل الانجيل على اللاهوت والناسوت . الرابع فى شناعة صورة الصليب . الباب الرابع المصابيح سبعة فصول . الاول مباهى التقوى . الثاني ميادين المحبة . الثالث مناقب الصلاة . الرابع مفاخر الصوم . الخامس منافع الصلاة . السادس محاسن التواضع . السابع معاني الطهارة . الباب الخامس . العمد . سبعة فصول . الاول حدث العالم . الثاني التصديق بالقيامة والحساب والعقاب والثواب . وهو اخر الجزو الاول . الثالث تحقيق ان المسيح هو الابن . وهو اول الجزو الثاني . الرابع اقامة الحجج على مجى المسيح . الخامس اخذ الفروض والسنن والقوانين من الرسل والتابعين . السادس فى تقريب الامانة وابطال بدع الديانه . السابع كتب العتيقه والحديثه . الباب السادس . الجداول اربعة فصول . الاول فى السجود نحو المشرق . الثاني فى توقير يوم الاحد . الثالث فى شد الاوساط بالزنانير ووقود القناديل والبخور والتزمير . الرابع فى قبول التوبه . الباب السابع الحدايق . اربعة فصول . الاول فى ترك الختانه . الثاني فى حل العمل يوم السبت . الثالث فى اطلاق ما كان محذورا من الماكل . الرابع توبيخ اليهود واظهار بهتهم . وهو تمامه . وفيه شى من ارا القوم واغراضهم يجب الاضراب عنه والاحتراز منه . واكثر ذلك مصنفه فى الفصل الخامس من الباب الخامس المشتمل على اخذ الفروض والسنن والقوانين من الرسل الاصفيا والابا التابعين ومعظمه حشو ضمن ذكر جثالقة المشرق لاخبارهم ومن رام انتزاع ما حواه هذا الكتاب من الفوايد ولا يعنا بهذه المقاصد .

Liber Magdal 1, *hoc eſt, Turris, in duos Tomos diviſus, qui Capita ſeptem Sectioneſque triginta univerſim continent.*

CAPUT I. *inſcriptum* Ædificium 2, ſectio 3 unica.

CAPUT II. Demonſtratio. Sectiones III. Prima de 4 unitate Dei.

Sc-

NOTÆ.

1 *Liber Magdal*. Exſtat in Cod. Arab. Vatic. ms. 25. de quo Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 625.

2 *Ædificium*. Huic Capiti præmittitur فاتحة الكتاب *Libri Præfatio*: deinde *Capitum Index* uſque ad fol. 12.

3 *Sectio unica*. Exſtat in eodem Codice Vatic. 25. fol. 12. Deum exiſtere oſtendit Mares.

4 *De unitate Dei*. In eodem Cod. fol. 28. Titulus الـذروة *Summa*. Initium ذروة الايمان توحيد الله الموجود الحى الناطق . *Fidei Summa eſt Dei unitas exiſtentis vivi rationalis &c.* Ubi fusè diſſerit de attributis divinis.

Secunda de unione [1] Verbi cum homine, deque Chriſti nati apparitione. Tertia de Deo [2], perſonarumque ejus Trinitate.

CAPUT III. Baſes. Sectiones IV. I. De [3] Baptiſmo. II. De oblatione Panis [4] & Vini. III. Argumenta [5] ex Evangelio deſumpta, quibus divinitas & humanitas oſtenditur. IV. De præſtantia [6] figuræ Crucis.

CAPUT IV. Candelabra. Sectiones VII. I. Decus [7] pietatis. II. 7
Termini [8] charitatis. III. Encomium [9] 8
orationis. IV. Gloria [10] Jejunii. V. 9 10
Utilitas [11] orationis. VI. Pulchritu- 11
do [12] humilitatis. VII. Senſus [13] 12
Puritatis. 13

CAPUT V. Columna; Sectiones
VII. I. Conditus [14] mundi. II. Ve- 14
ritas [15] reſurrectionis & judicii, nec- 15
non pœnæ, ac præmii. Atque hic de-
ſinit [16] Primus Tomus. III. De [17] Iſaa- 16
ci 17

NOTÆ.

1 *De unione Verbi &c.* In eod. Cod. fol. 38. Titulus الاساس *Fundamentum*. Initium, اساس الايمان بالله ايشوع المسيح الخ. *Fundamentum fidei eſt credere in Deum Jeſum Chriſtum &c.* Ubi de Incarnatione ex mente Neſtorianorum, deque Chriſti genealogia ex Matthæo & Luca, deque Philoſophorum ſententiis, quorum, ut inquit, Vaticinia de Chriſto refert.

2 *De Deo &c.* In eod. Cod. fol. 54. Titulus التشييد *Conſtructio*. Initium, تشييد قواعد الايمان وتوكيد شواهد البيان تحقيق معاني الاتحاد. *Conſtructio articulorum fidei, & certitudo teſtimoniorum demonſtrationis eſt vera ſignificatuum Unionis intelligentia &c.* Ubi de Deo uno & trino, deque Verbi Incarnatione juxta ſenſum Neſtorianorum.

3 *De Baptiſmo*. In eod. Codice fol. 70. Citat Abrahamum Amri filium, monachum ابراهيم بن عمرو الراهب.

4 *De oblatione Panis & Vini*. In eodem Codice fol. 77. Titulus في جلالة القربان *De excellentia Oblationis*, ſeu *Euchariſtiæ*.

5 *Argumenta ex Evangelio &c.* In eodem Codice fol. 83. Titulus دلايل الانجيل *Demonſtrationes Evangelii*: ubi oſtendit Evangelium eſſe inſpiratum à Deo librum, & contenta in eo ſigna, præcepta, conſilia, geſtaque ſummatim deſcribit.

6 *De præſtantia figuræ Crucis*. In eodem Codice fol. 112. Titulus الصليب *Crux*. Ubi Chriſtum verè in crucem actum fuiſſe demonſtrat ex Prophetis & ex Evangelio, debitamque Cruci venerationem.

7 *Decus pietatis*. In eod. Cod. fol. 122. Titulus التقوى *Pietas*. Ubi de virtutibus & vitiis.

8 *Termini charitatis*. In eod Cod. fol. 133. Titulus المحبة *Charitas*.

9 *Encomium orationis*. In eod. Cod. fol. 137. Titulus الصلاة *Oratio*.

10 *Gloria jejunii*. In eod. Cod. fol. 150. Titulus الصوم *Jejunium*.

11 *Utilitas orationis*. In eodem Codice fol. 159. Titulus الرحمة *Miſericordia*: ubi de eleemoſyna, non de oratione diſſerit. Unde apparet, in titulo Abulbarcati mendum obrepſiſſe.

12 *Pulchritudo humilitatis*. In eod. Cod. fol. 163. Titulus التواضع *Humilitas*.

13 *Senſus puritatis*. In eod. Cod. fol. 169. Titulus الطهارة *Puritas*. Ubi de virginitate & continentia.

14 *Conditus mundi*. In eod. Cod. fol. 183. ubi epocham Hegiræ incepiſſe affirmat feria 5. Alexandræam feria 2. Jezdegerdicam feria 3. Nabuchodonoſoræam feria 4. & Nabolaſſaream feria 1. Ab epocha verò Nabuchodonoſoris ad Jezdegerdem annos fluxiſſe 1379. A Nabolaſſare ad eundem Jezdegerdem annos 955. cum tribus menſibus. Ab Alexandro item ad Jezdegerdem annos 932. cum diebus 259. Ab Hegira denique ad Jezdegerdem annos lunares 10. cum diebus 84. Atque hic deſinit primus Tomus.

15 *Veritas reſurrectionis &c.* Ab hac ſectione uſque ad finem operis nil præter titulorum indicem habetur in laudato Codice Arabico 25. Exſtat tamen ex parte initio tomi ſecundi, qui ex Oriente, ut ſuprà dixi, mihi nuper tranſmiſſus fuit.

16 *Atque hic deſinit primus Tomus*. Non in hac ſecunda, ſed in præcedenti ſectione finem habet Tomus prior Maris, ut ex laudato Cod. Vat. 25 liquet.

17 *De Iſaaci ſacrificio*. Exſtat in laudato Tomo 2. à fol. 17. ad fol. 53. Titulus. تحقيق النبوات في ولد اسحق الذبيح وانتهاها فيها الى ظهور المسيح. *Veritas Vaticiniorum à nativitate Iſaaci immolati uſque ad apparitionem Chriſti*. Ubi Ma-

1 ci ſacrificio. Hic incipit [1] Tomus
2 ſecundus. IV. Argumenta [2] de adventu Chriſti. V. Conſtitutiones, leges, & Canones ab Apoſtolis [3] & diſcipulis deſumpti. VI. Defenſio [4] fidei orthodoxæ, & confutatio hære-

Mares Patrum, Prophetarum, & Regum hiſtoriam ab Abrahamo ad Chriſtum uſque percurrit.

1 *Hic incipit Tomus ſecundus*. Imò in præcedenti ſectione, ut ſupra dictum eſt.

2 *De adventu Chriſti*. Exſtat in Tom. 2. à fol 53. ad fol. 112. Titulus: اقامة الحجج الصادقة بمجى المسيح والشهادات الناطقة بالبرهان الصحيح .

Aſſeruntur vera argumenta de adventu Chriſti, & teſtimonia eandem rem demonſtrantia: ex Pentateucho nimirùm, Pſalmis, & Prophetis. Sed circa annum nativitatis Chriſti non ſibi conſtat auctor: nam fol. 59. Chriſtum natum ait anno mundi 5490. Alexandri 304. vel ſecundùm alios 310. Fol. verò 109 ab Adamo ad Chriſti nativitatem annos ſupputat 5530. & fol. 306. conceptum Chriſtum affirmat anno Græcorum 308.

3 *Ab Apoſtolis & Diſcipulis*. In eodem Codice à fol. 113. ad fol. 256. Titulus: اخذ الفروض والسنن والرسوم والقوانين من الرسل الاصفيا والابا التابعين .

Conſtitutiones, leges, decreta, & canones ab electis Apoſtolis Patribuſque eorum ſucceſſoribus deſumpti. Hic Auctor, quum ea, quæ poſt Chriſti in cœlos aſcenſum ab Apoſtolis geſta ſunt, quæque in eorum nomini inſcriptis conſtitutionibus continentur, breviter enarraſſet, nomina & martyrium Apoſtolorum XIV. & Diſcipulorum LX. ex apocryphis libris deſcribit: Apoſtolorum quidem, *Petri, Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Philippi, Nathanaëlis Bartholomæi, Thomæ, Matthiæ, Jacobi Alphæi, Judæ Lebæi, Simonis Chananæi, Judæ Jacobi, quem & Bartholomæum vocat, & Matthæi*. Diſcipulorum verò nomina ex eodem auctore ſuprà relata ſunt, hoc tom. pag. 320. Deinde præmiſſa Adæi, & Maris in Oriente prædicatione, Archiepiſcoporum Seleuciæ, quos Catholicos ſeu Patriarchas Orientis vocant, ſeriem reſque geſtas exponit, ab Adæo Apoſtolo uſque ad Ebedjeſum Mokli filium, hoc ordine. اسما جثالقة المشرقيين المعلم لذكرهم

Nomina Catholicorum Orientalium, quorum memoriæ pax. 1. Adæus. 2. Mares. 3 Abres. 4. Abraham. 5. Jacobus. 6. Achadabues. 7. Sciachlupha. 8. Papas. 9. Simeon Barſaboës. 10. Sciahadoſtus. 11. Barbaſemĭnus. 12. Tomarſa. 13. Kajuma. 14. Iſaacus. 15. Achæus. 16. Jaballaha. 17. Maanes. 18. Pharabochtus. 19. Dadieſus. 20. Babuæus. 21. Acacius. 22 Babæus. 23. Silas. 24 Narſes. 25. Eliſæus. 26. Paulus. 27 Mar Abas. 28. Joſeph. 29. Ezechiel. 30. Jeſujabus Arzunita. 31. Sabarjeſus. 32. Gregorius. 33. Jeſujabus Gadalenſis. 34. Maremes. 35. Jeſujabus Adiabenus. 36. Georgius. 37. Joannes Marthæ filius. 38. Ananjeſus. 39. Salibazacha. 40. Phetion. 41. Marabas ſecundus, qui & Brichſebiane. 42. Surinus. 43 Jacobus. 44. Ananjeſus ſecundus. 45. Timotheus. 46. Joſue Bar Nun. 47. Georgius. 48. Sabarjeſus. 49. Abraham. 50. Theodoſius. 51. Sergius. 52 Enos. 53. Joannes Narſetis filius. 54. Joannes Theodoſii ex fratre nepos. 55. Joannes Iſæ filius. 56. Abraham. 57. Emmanuel. 58. Iſraël. 59 Ebedjeſus. 60. Mares Tobi filius. 61. Joannes. 62. Joannes Nazuch filius. 63 Jeſujabus 64. Elias I 65. Joannes Targal filius. 66. Sabarjeſus Zanbur. 67. Ebedjeſus Aredi filius. 68. Machicha. 69. Elias II. 70 Barſuma. 71. Ebedjeſus Mokli filius. Ad calcem hæc ab amanuenſi ſubjiciuntur fol. 256. هذا اخر ما وجد . يتلوه خبر ايشوعيب الجاثليق اسقف الجزيرة من اهل الموصل ويعرف بابن الحايك . وبعده مار اليا الثالث وكان مطرانا على نصيبين ويعرف بابى حليم ويلقب بابن الحديثى . وبعده ماريهب الاها الجالس الان فى المنصب .

Hucuſque auctor. (Mares ſcilicet.) *Sequitur hiſtoria Jeſujabi Catholici, Epiſcopi Geziræ, ex urbe Moſulana oriundi, cognomento Ebn-Hajech, ideſt, filii textoris. Deinde Mar Eliæ III. cognomento Abi-Halimi, & Ebn-Hadithenſis, qui Niſibis Metropolita fuerat, Demùm Mar Jaballahæ, qui nunc ſedem tenet* (hoc eſt, anno Græcorum 1525. Chriſti 1214. quo hic codex ab amanuenſi exaratus.) Quæ verò in his Catholicorum ſeu Patriarcharum Neſtorianorum vitis continentur, eadem ferè ex Amri compendio, & ex Barhebræi hiſtoria à me publicata ſunt Tom. 2. à pag. 387 & hoc tomo paſſim prolata.

4 *Defenſio fidei orthodoxæ*. In eodem Codice à fol. 256. ad fol. 278. Titulus: اجتماع الملوك والابا لتقرير الامانة وابطال ما احدث من البدع فى الديانة .

Conventus Regum & Patrum ad confirmandam fidem, & ad confutandas hæreſes. Primum hæreticos hoſce enumerat: *Sabbatianos, Marcionitas, Manichæos, Samoſatenos, Audianos, Cochitas, Bardeſanitas, Arianos, Timotheanos, Novatianos, Simonianos*, alioſque, quorum & errores refert. Deinde Concilia laudat, adversùs hæreſes coacta, Nicænum, ſcilicet, Conſtantinopolitanum, Gangrenſe, Ancyranum, Antiochenum, Africanum. De Epheſino verò, & Chalcedonenſi, deque Neſtorio & S. Cyrillo, partium ſtudio abreptus, ea congerit, quæ Neſtoriani in laudem ſuæ ſectæ comminiſci ſolent, quæque productis ſub nomine Baſilii, Gre-

reſeon. VII. Libri veteris [1] & novi Teſtamenti.

CAPUT VI. Diſputatio, Sectiones IV. I. De adoratione [2] ad Orientem. II. De [3] cultu diei Dominicæ. III. Cur [4] lumbos præcingimus, & lampades accendimus? deque thure, & pſalmodia. IV. Quam accepta ſit [5] pœnitentia.

CAPUT VII. Subtilitas, Sectiones IV. I. De Circumciſionis [6] omiſſione. II. Licitum eſſe opus in die [7] Sabbati. III. De licito [8] ciborum, qui vetiti erant, uſu. IV. Reprehenſio

Gregorii, Athanaſii, & Ephræmi auctoritatibus confirmare nititur: quædam etiam de Jacobo Sarugenſi & Baradæo, atque Severo, deque Jacobitarum, Melchitarum, Neſtorianorumque origine interſerit. Epitomen denique ſubjicit rerum geſtarum ſub Patriarchis ejus gentis; ubi de Synodis ſub Iſaaco, Jaballaha & Marutha coactis; deque Barſuma Niſibeno, Babæo, Acacio, Babuæo, Sila, Narſete, Eliſæo, Paulo, Maraba, Ezechiele, Jeſujabo, Sabarjeſu, Georgio, aliiſque Neſtorianorum Catholicis multa diſſerit, ſuæque ſectæ ſtatum ſub Regibus Perſarum exponit, donec Arabes poſt Mahometum pſeudoprophetam ſumma rerum potiti ſunt. Tria autem hic notanda. Primum, fol. 262. refert, unàcum S. Simeone Barſaboë martyrium paſſos fuiſſe مبينا مطران جنديسابور *Sebinam ſeù Zebinam Metropolitam Gandiſaporenſem*, بوليداع مطران البصرة *Polidaghum* (fortaſſe Heliodorum) *Metropolitam Baſſorenſem*, & يوحنا اسقف دسمسان *Joannem Deſemſanæ Epiſcopum*. Alterum fol. 263. translationem corporis S. Joannis Chryſoſtomi Comanis in regiam urbem ſub Proclo Patriarcha factam, Neſtorio oſcitanter tribuit, quum Neſtorius memoriam tantùm Chryſoſtomi in diptycha referri curaverit. Tertium fol. 278. Mahometi ejuſque ſectariorum laudes perſequitur, & quod ſine horrore dici nequit, illius pſeudoprophetæ nomen eo adjuncto præconio memorat, quo Mahometani ſolent, nimirùm عليه السلام *cui pax*. Eam Neſtorianorum ſcriptorum impietatem notavit & Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 101. ubi rectè obſervat, non modò laudem illam Mahometo tributam, ſed etiam Alcorani teſtimonia cum laude ab iis adduci.

1 *Libri veteris & novi Teſtamenti*. In eodem Cod. à fol. 278. ad fol. 287. Titulus:

جمع النصرانية بين كتب العتيقة والحديثة التي صارت نجاة الخليقة .

Chriſtianorum conſenſus in libris veteris & novi Teſtamenti, in quibus ſalus creaturæ facta eſt. Rationem reddit, cur in eccleſiaſticis conventibus ex utriuſque teſtamenti libris legi ſolet. Univerſos autem veteris inſtrumenti libros continere affirmat capita 451. verſus 64674. Novi autem teſtamenti libros capita 165. verſus 20535.

2 *De adoratione ad Orientem*. In eodem Codice à fol. 287. ad fol. 294. Titulus:

السجود لله الخالق المعبود نحو الشرق على سنة الحنيفية وفعل ازل الخلايق .

Adoratio Dei creatoris adorandi ad Orientem juxta ſtatutum novæ legis, & ſecundùm praxim creaturarum ab initio.

3 *De cultu diei Dominicæ*. In eodem Codice à fol. 294. ad fol. 298. Titulus:

الحجة في يوم الاحد واظهار فضله القديم والجديد .

De præſtantia diei Dominicæ in veteri & novo teſtamento.

4 *Cur lumbos præcingimus &c*. In eodem Codice à fol. 298. ad fol. 309. Titulus:

الموجب شد الاوساط بالزنانير والهاب القناديل وبخور التقدمة والتزمير .

Lumbos zonis præcingendos eſſe, & lampades accendendas; thure demùm in Pſalmodia & Liturgia utendum.

5 *Pœnitentia*. In eodem Cod. à fol. 309. ad fol. 318. Titulus: استشعار قبول التوبة وادراك الخاطي بالامانة نجاح التقربة .

Quod peccator per fidem intelligit, accèptam eſſe Deo pœnitentiam, ſibique utilem ad ipſum acceſſum.

6 *De circumciſionis omiſſione*. In eodem Codice à fol. 318. ad fol. 326. Titulus:

ترك الختانة والاستغنا عنها بصبغة الديانة على ما هو مسطور .

Omiſſio circumciſionis, ejuſque loco veræ fidei ſubrogatio, ſicut ſcriptura docet.

7 *Opus in die Sabbati*. In eodem Codice à fol 326. ad fol. 331. Titulus: حل الحديثة العمل يوم السبت ووجوب امساكه على متقدم الوقت .

In novo quidem teſtamento licitum eſſe opus die Sabbati: ſecùs in vetere.

8 *De licito ciborum, qui vetiti erant, uſu*. In eod. Cod. à fol. 331. ad fol. 337. Titulus: اطلاق ما حظر من الماكل ووجوب حلها لكل اكل .

Jure nunc permiſſos eſſe omnibus, qui prohibiti erant, cibos.

ſio 1 Judæorum, eorumque perfidiæ detectio. Atque hic Libri finis.

Quædam porrò in eo libro occurrunt, quæ illius ſectæ, hoc eſt, Neſtorianæ, *errores olent; adeoque vel obtruncanda ſunt, vel cautè legenda: & ea quidem ſparſim in toto opere cernuntur; ſed potiſſimùm Cap. V. ſect. 5. de conſtitutionibus, legibus & canonibus ab electis Apoſtolis eorumque ſucceſſoribus Patribus deſumptis: ubi auctor hiſtoriam Catholicorum Orientis inſeruit. Si quis verò contentis in eo doctrinis proficere deſiderat, pravas illas opiniones reſpuat oportet*. Hæc Abulbarcatus.

V. Syllabus libri Amri filii Matthæi.

Syllabus libri Amri Matthæi.

كتاب المجدل وهو خمسة اجزا . الجزو الاول
ناقص . الجزو الثاني خمس مقدمات وثمانية فصول
المقدمة الثانية في تعريف امر المشارقه كيف
صاروا يلقبون بالنسطورية ومن الذى ارمى عليهم
اسم نسطوريوس فطرك القسطنطينية وهو رجل
يوناني وهم قوم سريان ولم يكونوا راوه البتة ولا
ايضا طرق بلادهم . المقدمة الخامسة في معنى
الاتحاد والبنوة . الفصل الاول في بيان ان
المشرق اشرف الجهات . الفصل الثاني في بيان ان
مبدا البنا والعمارة في الدنيا كان في المشرق
ومنه امتد الى ساير الجهات الاخر . الفصل
السادس في بيان ان الاصل الاول في معرفة الله
تعالى والايمان به وظهور الناموس والكهنوت
والميعاد بالمسيح انما كان من المشرق . الفصل
السابع في بيان ان من المشرق كان ابتدا ظهور
البشارة بسيدنا ايسوع المسيح والايمان به .
الفصل الثامن في ذكر تلماذ الرسل الاطهار
للافاق والبلدان . الجزو الثالث ويشتمل على
سبعة فصول وجمله . الجملة وهي خاتمة الجزو
الثالث في ذكر البطاركة والملوك وما كان في
ايامهم منذ صارت المملكة للنصارى المبتدية
من الملك قسطنطين . في معنى الصور واكرامها .
في ترتيب بعض الصلوات بالترتيل والالحان .
الجزو الرابع ويشتمل على ذكر الملل والنحل
والارا والاعتقادات وعدد المجامع . وفيه سبع
فصول . الاول . في ذكر الملة اليهودية والانبيا
والملوك . الثاني في ذكر الملة السامرية . الثالث
في ذكر ما حدث قديما في بلاد الروم واليونان
من الارا والاعتقادات . الرابع في ذكر المذاهب
والارا الكاينة ببلاد الروم واليونان بعد تلماذ
الرسل . الخامس في ذكر الهيكل المبني على اسم
ميكايل مما ذكره انبا اوتيشيوس الملكي بطرك
الاسكندرية المعروف بسعيد ابن بطريق .
السادس في ذكر ان المشارقة من قديم الزمان
الى الان كانوا غير محتاجين الى جمع مجمع لاجل
اصلاح ما تغير من قواعد الدين . السابع عدد
المجامع . الجزو الخامس يشتمل على سبعة اصول
وخاتمه . الاصل الاول في ذكر السيد المسيح
والتلاميذ الاثنيعشر وبعض السبعين . الاصل
الثاني في ذكر فطاركة المشرق وتدابيرهم .
مطارنة بطرك المشرق وكراسيهم . الاصل الثالث
يشتمل على اربعة عشر فصل تتضمن بعض ما
وضعوه الابا المشرقيون في الاعتقاد الصحيح
وشرح الامانة . الفصل الثاني وفيه اربعة ابواب .
الاول مقدمة الكتاب التى وضعه ايليا فطرك
المشرق مختصرا في اصول الدين وهو اثنان
وعشرون بابا . الثاني من الكتاب المذكور في
الكلام على اتحاد الكلمة الله بالبشرى التام
الماخود من السيدة مريم العذرى . الثالث من
الكتاب المذكور في الشهادات على ناسوت
المسيح . الرابع في الشهادات على لاهوت المسيح .
الفصل الثالث المشتمل على اربعة اجزا وعشرة
فصول قول ايليا مطران نصيبين من كتاب
البرهان في تصحيح الايمان . الفصل الرابع
قول جيورجيس مطران الموصل في امانة المشارقة .
الفصل الخامس مقالة مكيخا فطرك المشرق .
الفصل السادس امانة ميخايل اسقف امد
وميافارقين . الفصل السابع في التوحيد
والتثليث من قول عبديشوع مطران نصيبين
اصول سبعة وفصول سبعة وعشرين . الفصل الثامن
قول عبديشوع . الفصل التاسع في الحلول والاتحاد
وهو الفصل الثامن من كتاب عبديشوع .

الفصل

NOTA.

1 *Reprehenſio Judæorum &c.* In eodem Codice à fol. 337. ad fol. 346. Titulus: توبيخ اليهود على ما يبتدعونه واظهار بهتهم فيما يدعونه . *Reprehenſio eorum, quæ Judæi excogitant, & detectio errorum, quos profitentur.*

الفصل العاشر من الكتاب المذكور في وجوب نسخ الشرايع القديمة وامتناع نسخ شريعة سيدنا ايسوع المسيح • الفصل الحاديعشر امانة ايشوعياب مطران نصيبين المعروف بابن ملكون • الفصل الثانيعشر كتاب مكيخا البطرك كتبه حين كان مطرانًا بالموصل وارسل الى بعض المومنين باصفهان جوابًا عن كتابه • الاصل الرابع يشتمل على اربع فصول وفيها حجج ومسايل • الفصل الثاني في ذكر ما اتفق عليه فرق النصارى في الاتحاد • الفصل الرابع الرد على من يقول باننا نقول بابنين • الاصل الخامس يشتمل على اربع فصول وفيه مسايل واجوبه • الفصل الاول في ذكر ما جرى للقس صبريشوع ابن فولوس الموصلي مع بعض علما اليهود في امر المسيح • الفصل الثاني الرّد على من قال ان مريم ولدت الله وفيه شهادة من ايشعياب مطران نصيبين من رسالة البيان • الفصل الثالث في ذكر القياس الذين يحتجون به • الفصل الرابع في الرد على من قال ان الله تالم وصلب • الاصل السادس يشتمل على جزين • الاول فيما ذهب اليه اهل الراى الثاني اى الملكيه • وفيه مقالتين • والجز الثاني يشتمل على مقالة واربع فصول فيما ذهب اليه اهل الراى الثالث اى اليعقوبية •

Liber Magdal 1, hoc eſt, *Turris*, *in quinque Partes diviſus*. Pars I. deſideratur.

Pars II. continet Præfationes V. & Capita VIII. Præfatio 1. 3. & 4. deſiderantur. *Præfatio* 2. *Cur Orientales appellati ſunt Neſtoriani, & quis Neſtorii Patriarchæ Conſtantinopolitani nomen iis impoſuit, quum ille Græcus eſſet, ipſi verò Syri, qui hominem nunquam vidiſſent, nec is terras eorum perluſtraſſet. Præfatio* 5. *De ſenſu Unionis & Filiationis. Caput* 1. *Oſtenditur Orientem mundi partium nobiliſſimam eſſe. Caput* 2. *Primam mundi partem, quam homines habitarint, Orientem eſſe, & inde colonias ad reliquas fuiſſe deductas.* Capita 3. 4. & 5. deſiderantur. *Caput* 6. *Dei notitiam in eumque fidem, nec non legem, ſacerdotium, factamque de Chriſti adventu promiſſionem ex Oriente proveniſſe. Caput* 7. *Adventum Domini noſtri Jeſu Chriſti in Oriente primum annunciatum fuiſſe, in eumque homines credidiſſe.* Hìc Amrus de Zoroaſtro, deque Magis multa congerit. *Caput* 8. *De ſanctorum Apoſtolorum prædicatione in diverſis mundi partibus.* Agit de Jacobo fratre Domini, de Philippo, de Matthæo, de Petro & Paulo, de Marco, de Thoma, de Andrea, de Luca, de Adæo & de Mari: & ab his quidem duobus, nec non à S. Petro Apoſtolorum principe prædicatum fuiſſe in Oriente, hoc eſt, in Meſopotamia, & Chaldæa, evangelium affirmat: Babylonem enim in altera S. Petri epiſtola memoratam nil aliud eſſe, quàm celeberrimam illam Aſſyriæ urbem.

Pars III. Continet Capita VII. & Epilogum. Deſunt omnia capita. *Epilogus, de Patriarchis & Imperatoribus, deque iis, quæ eorum temporibus contigere, ex quo Imperium ad chriſtianos devenit*, hoc eſt, *à Conſtantino Imperatore* uſque ad Heraclium. Ubi Amrus Eutychii Alexandri chronicon in compendium redactum deſcribit: necnon ex Severo Mokaſſęo nonnulla mutuatur: de Nicænis autem Patribus, quos ex Oriente adveniſſe confeſſioniſque gloria claruiſſe teſtatur, hæc habet.

وما كان صحيح الجمم غير الذين جاوا من المشرق وهم يعقرب مطران نصيبين وربولا مطران الرها وشمعون ابن صباعى وشهدوست رفيقه وعبشلاما اسقف كورة الرها وهو ابن اخت مار افريم • وبوتا اسقف قرقسيون • ومارا اسقف دارا • وجيورجيس اسقف سنجار • وماروثا اسقف ميافارقين • ويوحنا اسقف الكرخ • وشمعون اسقف

N O T A.

1 *Liber Magdal.* Exſtat Cod. Arab. 41. Tom. 2. Bibl Orient. pag. 509. pervetuſtum quidem exemplar, ſed initio ac fine mutilum, multaque folia ſuo loco mota & alio translata: capita denique nonnulla deſiderantur, ut ex hoc Indice patet.

اسقف امد واداى اسقف ارناى • وانطيوخـيـا
اسقف راس العين وماري اسقف القارة . ويهبالاها
مـطـران الموصل وحزه • ومارس اسقف الحصن .

Nullus Patrum corpore integro erat, præter eos qui ex Oriente advenerant: Jacobum, inquam, Niſibis metropolitam, Rabulam Edeſſæ metropolitam, Simeonem Ben-Subaæ & Sciadoſtum ejus ſocium Papæ Seleucienſis metropolitæ legatos, *Abſclamum filium ſororis ſancti Ephræmi regionis Edeſſenæ epiſcopum, Jonam epiſcopum Circeſii, Maram epiſcopum Daræ, Georgium epiſcopum Singaræ, Marutham epiſcopum Majapharchini, Joannem epiſcopum Charchæ, Simeonem epiſcopum Amidæ, Adæum epiſcopum Irenææ, Antiochum epiſcopum Rheſinæ, Marim epiſcopum Caræ, Jaballaham metropolitam Moſul & Hazæ, & Maræum epiſcopum Heſnæ.* Verùm præterquam quod falſum eſt, reliquos Nicænos Patres corpore mutilos fuiſſe, non conſtat, unde hæc epiſcoporum nomina deprompſerit Amrus; maximè quod Aitallahas, non Rabulas tempore Concilii Nicæni Edeſſenis præfuerit, nec Moſulana urbs niſi ſequiori ævo metropolitam habere cœperit. Vide quæ Tom. 1. p. 170. ad ſimilem Sobenſis locum obſervavi, qui tamen pro Joanne Charchæ, & Adæo Irenææ legit *Joannem Lyſtrorum* & *Adæum Aghel*. Subjungit Amrus, poſtquam Iconoclaſtarum hiſtoriam retuliſſet, hæc duo capita. I. *De ſenſu quo Imagines coluntur*: II. *De cantu in oratione uſurpato*.

Pars IV. De gentibus, & ſectis, & opinionibus & religionibus, deque Conciliorum numero: Capita VII. 1. *De Judæarum gente, deque Regibus & Prophetis.* 2. *De Samaritanis.* 3. *De antiquis Romanorum & Græcorum ſectis.* 4. *De ſectis, quæ poſt Apoſtolorum prædicationem in terris Romanorum Græcorumque extiterunt.* Ex Eutychio Alexandrino hæreticos recenſet à Simone mago ad Monothelitas. 5. *De templo ſub nomine Michaëlis* Archangeli *exſtructo* Alexandriæ, *ex Eutychio Melchita Patriarcha Alexandrino, qui & Saidus Patricides.* 6. *Quod Orientales ab antiquis temporibus ad hanc diem opus non habuerint, ut Concilium ad ſtabiliendam collapſam fidem cogerent.* 7. *Recenſio Conciliorum*: & Occidentalia quidem hæc recenſet; Ancyranum, Neocæſarienſe, Nicænum, Gangrenſe, Antiochenum, Laodicenum, Sardicenſe, Conſtantinopolitanum, Epheſinum primum adversùs Neſtorium, Epheſinum ſecundum, Chalcedonenſe, & Conſtantinopolitanum ſecundum. Orientalia verò, ſub Iſaaco Patriarcha canones 22. ſub Ezechiele canones 36. ſub Jeſujabo canones 22. ſub Timotheo canones 98. ſub Joſue Barnun canones 130. & ſolutiones quæſtionum 70. ſub Ananjeſu canones 20. ſub Joanne Tomum canonum.

Pars V. Fundamenta ſeptem continens & Epilogum. Fundamentum 1. *de Chriſto Domino & Apoſtolis XII. deque nonnullis Diſcipulis.* Hic per capita 19. geſta breviter texit Chriſti, Simonis Petri, Andreæ, Jacobi Zebedæi, Joannis Evangeliſtæ, Philippi, Nathanaëlis Bartholomæi, Matthæi, Thomæ, Jacobi Alphæi, Judæ Jacobi, Simonis Chananæi, Judæ Iſcariotæ, Mathiæ, Pauli, Marci, Lucæ, Adæi, & Maris: ubi & de epiſtola Chriſti ad Abgarum ex Chronico Joannis filii Saidi Melchitæ, cujus verba protuli tom. 2. pag. 393.

Fundamentum 2. *De Patriarchis Orientis eorumque geſtis*: quæ Amrus accuratè deſcribit ab Abre uſque ad Jaballaham Timothei ſecundi *præ*ceſſorem: ſubjicitque ad calcem *Catalogum metropolitanorum & epiſcopalium ſedium, quæ Patriarchæ Orientis ſubjectæ ſunt.* Vide Tom. 2. à pag. 395. ad pag. 458.

Fundamentum 3. *continet capita* 14. *de Orthodoxa fide ejuſque expoſitione ex mente Patrum Orientalium.*

Deeſt

Deeſt caput 1. *Caput 2. in quatuor ſectiones diſtributum: Sectio 1. Præfatio libri de fundamentis fidei ab Elia Patriarcha Orientis compoſiti & in ſectiones 22. diviſi. Sectio 2. ex eodem libro de Unione Verbi Dei cum perfecta humanitate ex Domina Maria Virgine aſſumpta. Sectio 3. ex eodem, teſtimonia de humanitate Chriſti. Sectio 4. teſtimonia de divinitate Chriſti. Caput 3. in quatuor partes & octo ſectiones diviſum. Tractatus Eliæ metropolitæ Niſibis ex libro de Fide Orthodoxa. Caput 4. Libellus Georgii metropolitæ Moſulani de Fide Orientalium. Caput 5. Libellus Machichæ Patriarchæ Orientis. Caput 6. Fides Michaëlis epiſcopi Amidæ & Majapharchini. Caput 7. De Deo uno & Trino. Tractatus Ebedjeſu metropolitæ Niſibis continens fundamenta ſeptem ſectioneſque viginti ſeptem. Caput 8. ex eodem Ebedjeſu. Caput 9. de inhabitatione & Unione: eſt caput octavum libri Ebedjeſu. Caput 10. ex eodem libro, quod leges veteres jure abrogatæ ſint, lex autem Domini noſtri Jeſu Chriſti abrogari nequeat. Caput 11. Fides Jeſujabi metropolitæ Niſibis, cognomento ebn-Malchon. Caput 12. Epiſtola Machichæ ad quendam fidelem Aſpahani commorantem ſcripta, quum metropolita Moſul & Arbelæ eſſet.* Deſunt capita 13. & 14.

Fundamentum 4. continet capita 4. Reſponſa & quæſtiones. Deeſt caput 1. & 3. *Caput 2. In quo conveniant Chriſtianorum ſectæ circa Unionem. Caput 4. Reſponſio ad eum, qui objicit, duos à nobis filios aſſeri.*

Fundamentum 5. continens capita 4. Objectiones & reſponſiones. Caput 1. Enarratio eorum, quæ Presbytero Sabarjeſu Pauli Moſulani filio cum quodam Judæorum doctore contigere circa Chriſtum. Caput 2. Reſponſio adversùs eos, qui ajunt Mariam Deum genuiſſe. Ubi teſtimonium profert Jeſujabi metropolitæ Niſibis ex epiſtola, cui titulus Demonſtratio. Caput 3. Confutatur præcipuum eorum (hoc eſt, Jacobitarum) *argumentum. Caput 4. Reſponſio ad eos, qui dicunt Deum paſſum & crucifixum fuiſſe.*

Fundamentum 6. Continet duas partes. Pars 1. De iis, qui ſecundam ſententiam tenent, hoc eſt, *de Melchitis, in tractatus 2. diviſa. Pars 2. Continet tractatum 1. & 4. capita, de iis, qui tertiam ſententiam tenent,* hoc eſt, *de Jacobitis.*

CAPUT LVIII.

Thomas, Jaballaha, Jacobus, & Denha Indiarum Epiſcopi.

THOMAS, Jaballaha, Jacobus, & Denha, ex monachis cœnobii ſancti Eugenii, quod in Meſopotamia ſitum eſt, Epiſcopi Indiarum ordinati, ad Neſtorianorum Patriarcham anno Græcorum 1815. Chriſti 1504. Epiſtolam Syriacam dederunt, in qua numerum chriſtianorum ejus ſectæ in vaſtis Indiarum regionibus commorantium referunt, adventumque Luſitanorum in Malabaricas terras ſignificant. Exſtat in Cod. Syr. 5. (Tom. 2. Biblioth. Orient. p. 488.) anno Græcorum 1844. Chriſti 1533. exarata, cui eorumdem epiſcoporum, ſociorumque hiſtoria ab anno Græcorum 1801. Chriſti 1490. præmittitur in hæc verba.

I. Neſtoriani Indiarum epiſcopi.

II. Epiſtolam ſcribunt ad Eliam Patriarcham.

[illegible]

Dei univerſorum Domini ope freti ſcribimus Indorum benedictorum Hiſtoriam, deque ipſorum in urbem Gazartæ [1] Zebedææ adventu.

ANNO itaque Alexandri milleſimo octingenteſimo primo venerunt tres viri fideles chriſtiani ex remotis Indiæ regionibus ad Mar Simeonem Catholicum Patriarcham Orientis, ut Epiſcopos pro ſuis provinciis impetrarent, eoſque illuc deducerent. Et alter quidem ſecundùm Conditoris voluntatem in itinere deceſſit: reliqui duo ad Mar Catholicum, qui in urbe Gazartæ Zebedææ tunc temporis morabatur, incolumes pervenerunt, ab eoque ſummâ cum lætitiâ excepti fuere. Et illorum quidem alter Georgius, Joſephus alter appellabatur. Ambo autem à Mar Catholico ſacerdotes ordinati fuere in ſancta eccleſia ſancti Georgii in Gazarta: quandoquidem literis ſatis inſtructi erant. Mox ad cœnobium ſancti ac beati [2] Eugenii miſſi fuere. Indeque duos monachos homonymos, (ambo quippe Raban Joſephi nomen ferebant,) adduxerunt, quos Mar Catholicus Epiſcopos conſecravit in eccleſia ſancti Georgii: & alterum

[illegible]

NOTÆ.

1 *Gazartam Zebedæam*. Aliàs dicitur *Gazarta*, hoc eſt, Inſula, *Cardoa*: Arabibus *Gezira*; Ammiano *Bezabde*, & *Bizabda*; Hieronymo *Zabdicene*; *Gezerta* Maſio. Eſt autem Tigris fluvii Inſula & urbs, XII. circiter paſſuum millibus ſuprà Moſul poſita, decem ferè millia paſſuum ſuo ambitu continens, muris undique cincta. Vide Diſſert. de Monophyſitis, verbo *Gozarta*, & To. 1. Bibl. Orient. pag. 524.

2 *Eugenii cœnobium*. In Hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum à Mari conſcripta in vita Papæ, dicitur Eugenius ex Ægypto Niſibin veniſſe, habitaſſe in monte Izlenſi, de Ario & Concilio Nicæno prophetaſſe, Cherdam & Bizabdam luſtraſſe, cœnobium denique exſtruxiſſe, in quo conditus fuit. In carmine verò Syriaco, cujus ſuprà p. 147. facta eſt mentio, illud cœnobium apud Beth-Maare Niſibenæ ditionis vicum exſtructum fuiſſe.

quidem Thomam [1], Joannem alterum appellavit: dedítque eis literas patentes admirabiles, & alias ſignatas ſuoque anulo munitas, illoſque cum precibus & benedictionibus dimiſit, & unàcum Indis regiones Indorum petere juſſit. Quo quum ipſi quatuor incolumes, Chriſti Domini noſtri auxilio, perveniſſent, à fidelibus illis magno cum gaudio ſuſcepti ſunt: eiſque occurrerunt cum lætitia, præferentes Evangeliorum codicem, crucem, thuribula, & faces; eoſque introduxerunt cum magna pompa, & pſalmorum hymnorumque cantu. Ii autem altaria conſecrarunt, & quamplures ſacerdotes ordinarunt: quandoquidem longo tempore Epiſcopis caruerant. Et Mar Joannes quidem Epiſcopus in India manſit; Mar Thomas verò ejus ſocius ad Catholicum paulò poſt reverſus, primitias, & oblationes, & unum ſervum ei attulit.

Contigit autem, ut ante mar Thomæ Epiſcopi in Indiam reditum, è vivis excederet Mar Simeon Catholicus, & ab hac vita temporaria & fluxa ad illam perpetuò manſuram & immortalem migraret anno Græcorum milleſimo octingenteſimo decimo tertio, qui in monaſterio ſancti ac beati Eugenii ſepultus eſt. Dominus in cœleſtis regni manſionibus requiem animæ ejus impertiri dignetur, Amen. Illi ſucceſſit Elias Catholicus Patriarcha, qui & monachos tres probatiſſimos ex cœnobio ſancti Eugenii adduxit. Horum pri-

NOTA.

[1] *Thomam*. Ejus meminit Ludovicus Guſmanus in ſua de Indicis expeditionibus hiſtoria lib. 2. cap. 37. & Athanaſius Kirkerius in Prodromo pag. 112.

primus fuit Raban David, cognomento Longus, quem metropolitam inſtituit, & Mar Jaballaham appellavit. Alter Raban Georgius dicebatur, quem Epiſcopum conſecravit, & Mar Denham appellari juſſit. Poſtremus Raban Maſudus, quem Epiſcopum ſimiliter creavit, & Mar Jacobum nominavit. Hos omnes ordinavit in cœnobio ſancti Joannis [1] Ægyptii germani fratris ſancti Achæ in finibus Gazartæ Zebedææ anno Græcorum milleſimo octingenteſimo decimo quarto. Mox eoſdem quatuor iſtos Patres ad terras Indorum, & ad Inſulas marium, quæ ſunt intra [2] Dabag, & Sin, ac Maſin ire juſſit: & Chriſti Domini ſui ope omnes incolumes illuc pervenerunt, videruntque Mar Joannem Epiſcopum Indorum adhuc ſuperſtitem, qui unàcum cæteris benedictis fidelibus illic commorantibus de Patrum adventu vehementer gaviſus eſt.

Sequenti anno literas ad Mar Eliam Catholicum dederunt, qui tamen eas non accepit, morte præventus, ſepultuſque fuit in eccleſia Meſchintæ in urbe Moſul: eique ſuffectus eſt Mar Simeon Catholicus Patriarcha. Epiſtola autem à prædi-

NOTÆ.

1 *Joannis Ægyptii germani fratris ſancti Achæ cœnobium in finibus Gazartæ Zebedææ.* Ejus cœnobii meminit Andreas Maſius in Præfat. ad Anaphoram S Baſilii. Mares autem in vita Barbaſemini Patriarchæ refert, Joannem & Acham ſancti Eugenii diſcipulos fuiſſe, & in Bizabde idolorum fanum in eccleſiam convertiſſe, ibique cœnobium condidiſſe, cui poſtea زرنوق *Zarnuchæ* cognomentum impoſitum. Vide Tom. 1. pag. 537. & 540. ubi de Joannis & Achæ memoria in menologio Chaldæorum, deque eorumdem cœnobio in Zebedæa inſula poſito.

2 *Dabag, Sin, ac Maſin.* Inſulas Indis Siniſque adjacentes intelligit: ubi Syros à priſcis temporibus habitaſſe compertum eſt tùm ex illius gentis hiſtoria, tùm ex celebri monumento lapideo in Sinarum regione reperto, de quo Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 255.

dictis Patribus ex India ſcripta, erat hujuſmodi.

Epiſtola, quam miſerunt Patres Indiæ, & Sin, ac Maſin.

Simeoni [1] alteri, & Papæ noſtrorum dierum: Timotheo ſeculi noſtri, & Jeſu filio Nun temporis noſtri, & Jeſujabo noſtri ævi: cui data eſt poteſtas in cælo & in terra paſcendi gregis Chriſti, virgâ Petri, quæ ipſi ſuccedentibus temporibus tradita eſt; (ò Beatum populum, cui ſic accidit: habere, ſcilicet, talem Præſulem & Rectorem!) Mar ELIÆ Catholico Patriarchæ Orientis, quæ eſt mundi pars cæterarum mater: quem Dominus confirmet, erigat, exaltet, magnificet, & confortet ad gloriam chriſtianæ religionis, & ad exaltationem eccleſiarum, Amen. Servi veſtri exigui, & diſcipuli imperfecti, Mar Jaballaha, & Mar Thomas, & Mar Jacobus, & peregrinus Denha, contemptibiles & infirmi, pedum veſtrorum mundorum ſanctorumque ſcabellum adorant, atque pro tribulatione ſua ſubſidium poſtulant acceptarum & efficacium orationum veſtrarum, & elata voce cum obſecratione dicunt: Benedic Domine, Benedic Domine, Benedic Domine. Joannes quoque tabernaculum Dei, ac theſaurarius miniſterii ejus, ſanctus & princeps ſanctorum, Epiſcopus Metropolita Atelæ; & univerſi ſancti Patres, & monachi probi, & puri Presbyteri, & immaculati Diaconi, & electi fideles, & Chriſtiani omnes ibi commoran-

NOTA.

1 *Simeoni alteri* &c. Nominibus præceſſorum ſuorum, qui ſanctitatis vel doctrinæ famâ apud eam gentem claruere, Elias Patriarcha appellatur. Fuit autem *Simeon* cognomento *Bar-Sabae*, martyr ſub Sapore Perſarum rege. *Papas* ejuſdem Simeonis præceſſor. *Timotheus* anno Chriſti 782. Neſtorianis præfuit. *Jeſus filius Nun*, ſeù *Joſue Bar-Nun* Timotheo ſucceſſit. *Jeſujabi* tres præ aliis celebrantur, Arzunenſis, ſcilicet, Gadalenſis, & Adjabenus; de quibus hoc tom. paſſim, nec non tom. 2. Bibl. Orient. pag. 397. 399. 415. 416. 420. 433. & 434.

rantes, ſalutem noſtram in Domino excipiant.

[illegible]

[illegible]

Amabili dilectioni tuæ nunc ſignificamus, divina nos ope & veſtrarum acceptarum orationum ſuffragio adjutos ad benedictas Indorum terras ſalvos & incolumes perveniſſe per divinæ gratiæ virtutem. Gratias agimus Deo univerſorum Domino, qui confidentes in ſe non confundit. Hic porrò à Chriſtianis ſummâ cum omnium lætitiâ excepti fuimus: & Pater noſter ſanctus Mar Joannes adhuc in vivis eſt, & ſalutem plurimam vobis dicit. Sunt autem hic triginta ferè millia familiarum chriſtianarum communis nobiſcum fidei, & Dominum orant, ut vos incolumes tueatur. Nunc autem alias conſtruere eccleſias cœperunt, omniumque rerum copia abundant, ſuntque manſueti & pacifici. Benedictus ſit Deus. Sed & Ædes ſancti Thomæ Apoſtoli à Chriſtianis quibuſdam habitari cœptæ ſunt, qui de earum inſtauratione ſatagunt. Diſtant autem à prædictis Chriſtianis itinere ferè viginti quinque dierum, poſitæque ſunt ad mare in urbe, quæ dicitur Meliapor, in provincia Silan, quæ eſt una ex provinciis Indiæ. Nam Indorum regiones plures ſunt, & validæ, & ſemeſtre iter occupant, ſuaque habet unaquæque regio nomina: noſtra autem regio, in qua Chriſtiani commorantur, Malabar appellatur, habetque viginti circiter urbes, quarum tres celebres ſunt & firmæ, Carangol,[1] Palor, & Colom: & aliæ illis proximæ accedunt. In omnibus verò Chriſtiani habitant,

[illegible]

NOTÆ.

1 *Carangol*, *Palor*, *Colom*. Hoc eſt, urbes in Malabaria Cranganora, Coulanum, & Palaorum. Guſmano in hiſt. Indica lib. 2. cap. 37. & Kirkerio in Prodromo pag. 115. *Cranganor*, & *Colon*. Ejuſdem regionis ſunt *Cananora*, & *Calecutium*, de quibus Baudrandus in Lexico.

tant, & eccleſiæ conſtructæ ſunt; viciniamque habent magnam & opulentam urbem Calecutum, quam infideles idololatræ incolunt.

Hoc etiam, Patres noſtri, diſcite: miſſas, videlicet, in has Indorum terras ex Occidente validas naves à Rege chriſtianorum, qui ſunt fratres noſtri [1] Franci. Tenuit autem navigatio annum integrum: & primùm quidem Auſtrum tenentes, Chus, hoc eſt, Æthiopiam præternavigarunt: inde ad has Indorum terras venerunt; & piper aliaſq; merces mercati, ad ſuos remearunt. Per hunc modũ apertâ & probè exploratâ viâ prędictus Rex, quem Deus incolumem ſervet, ſex alias ingentes naves miſit, quibus ſemeſtri ſpatio mare emenſi, Calecutum urbem tenuere, nauticæ artis peritiſſimi. Habitant Calecutum Iſmaëlitæ frequentes, qui ingenito in Chriſtianos odio concitati, eoſdem apud ethnicum Regem calumniari cœperunt, ajentes: homines illos ex Occidente veniſſe, eiſque vehementer placuiſſe urbem & regionem: quare ad Regem ſuum quamprimùm redituros, & ingentes copias navibus adducturos: inde bellum & regni excidium imminere. Iſmaëlitarum dictis fidem adhibuit Rex infidelis, eorumque conſilium ſecutus, exiliit ſicut amens, & univerſos prædictos Francos occidit, quos nempe in urbe reperit, ſeptuaginta viros, & quinque ſacerdotes

NOTA:

1 *Franci*. Luſitanos intelligit, ut ex infrà dicendis patet. Francorum nomine ab Orientalibus Europæi omnes deſignantur. Vide Tom. I. Bibl. Orient. pag. 479.

dotes probos, qui ipſos comitabantur: quandoquidem ſine ſacerdotibus iter agere, aut quoquam pergere non ſolent. Reliqui, qui in navibus erant, ſolutis anchoris abjerunt cum triſtitia magna & amaro fletu, & ad noſtros chriſtianos utpote affines venerunt in urbem [1] Cocen. Habet hæc itidem infidelem Regem, qui videns eos in gravi commotione & tribulatione magna, ſuſcepit illos apud ſe, & conſolatus eſt, atque juravit, ſe nunquam ipſos deſerturum. Quum autem impius ille Rex, qui eorum ſocios occiderat, hæc intellexiſſet, irâ exarſit, & collecto ingenti exercitu illos adortus eſt. Quare coacti fuere Franci unàcum Rege, ad quem profugerant, in caſtrum munitiſſimum intra maritima ſe recipere, ubi ad aliquot dies manſerunt. Tùm demùm miſertus eſt eorum Chriſtus, & naves quamplures ex terris illorum Francorum huc appulerunt, Regemque Calecuti graviſſimo bello implicuerunt, & admotis tormentis jecerunt in eum lapides prægrandes, multoſque mortales ex impii Regis exercitu interfecerunt, eumque, atque copias ipſius ab ora maritima expulerunt. Inde Franci ad urbem Cocen profecti, caſtrum ingens ibidem conſtruxere, & trecentis præſidiariis viris bellicoſis ex ſua gente munivere, quorum alii ad tormenta tractanda deputabantur, alii ſclopetarii erant. Adjecta ſunt quinquaginta circiter tormenta ingentia, & alia parva fere centum, & ſclopeta. Interea Rex eorum inimicus, cujus memoria pereat, bellum reparabat. Sed mox commiſſo prælio victus eſt Chriſti virtute, amiſſis tribus millibus ex ſuis, quos tormenta diſcerpſerunt, fugitque in urbem ſuam Calecutum. Eum itaque inſequuti Franci maritimo itinere, (mari enim urbs ejus alluitur,)

[illegible]

NOTA.

1 *Cocen*. Cochinum, ſeù Cocinum maritima Malabaricæ regionis urbs, de qua Baudrandus in Lexico.

tur,) comprehenderunt eum, ejuſque naves ceperunt & confregerunt, repertoſque in illis Iſmaelitas ferè centum, navium rectores interfecerunt, urbem verò tormentis vaſtarunt.

Hoc bello defunctus prædictorum illorum Francorum Dux, ad aliam urbem, Cananorum dictam, in eadem regione Malabar, venit ad alium Regem infidelem, & ab eo locum poſtulavit in ipſius urbe, ubi ſuam negociationem exercere liberè poſſent, & in poſterum illuc appulſuri ſuæ gentis homines ſequentibus annis divertere: deditque eis locum, & domum amplam, & cum gaudio illos excepit, tractavitque humaniſſimè. Viciſſim Dux Chriſtianus veſtes auro textas, & pannos murice tinctos Regi rependit. Mox quatuordecim mille tagaras piperis mercatus, in regionem ſuam diſceſſit. Habitant autem ex eorum gente homines ferè viginti in urbe Cananoro: ad quos profecti, poſtquam ex Hormizda (*Hormus*) urbe ad eam Indorum civitatem Cananorum venimus, ſignificavimus, illis nos eſſe Chriſtianos, noſtramque conditionem & gradum indicavimus: & ab illis magno cum gaudio ſuſcepti ſumus, nobiſque pulchras veſtes dederunt, & vi-

& viginti drachmas auri, noſtramque peregrinationem ſuprà virtutem propter Chriſtum honorarunt: & apud eos duos cum dimidio menſes manſimus, & præceperunt, ut conſtituta die nos quoque ſacra myſteria faceremus, hoc eſt, Oblationem celebraremus. Et quidem aptum ad orationem peragendam locum, hoc eſt, Oratorium deputarunt: & ſacerdotes eorum quotidie ſacram conficiunt oblationem & ſacrificant: hic enim eſt mos & ritus eorum. Quamobrem Dominica die [1] Noſardel, poſtquam ſacerdos eorum celebraſſet, nos quoque admiſſi ſuimus & ſacrum fecimus: & placuit valdè oculis eorum. Inde digreſſi, ad noſtros Chriſtianos perreximus, qui ab hoc loco octo dierum itinere diſtant. Numerus prædictorum Francorum, quadringentorum circiter virorum computatur: ceciditque timor eorum & pavor ſuper omnes infideles & Iſmaëlitas iſtarum regionum. Eorundem autem Francorum regio Portugallus vocatur, una ex Francorum regionibus; eorumque Rex [2] Emmanuel appellatur; Emmanuelem oramus, ut illum cuſtodiat.

[illegible]

Ne incuſetis nos, fratres, quod hanc epiſtolam produximus: voluimus enim & quæſivimus, celſitudini veſtræ iſta ſignificare. Et Dominus ſit nobiſcum omnibus, Amen.

[illegible]

Exa- [illegible]

NOTÆ.

1 *Dominica Noſardel* eſt prima *Æſtatis*, ut vocant Chaldæi, & ſeptima poſt Pentecoſten, de qua vide Officium Chaldæorum Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581.

2 *Emmanuel Rex*, cognomento Magnus, in Luſitania regnavit ab anno Chriſti 1495. ad annum 1521.

Exarata, & miſſa fuit hæc epiſtola à regione Indiæ anno Græcorum milleſimo octingenteſimo decimo quinto. Deo autem ſit gloria, & honor, & gratiarum actio, & adoratio, nunc, & ſemper, & in ſæculum ſæculorum, Amen.

ܐܫܬܠܡܬ ܕܝܢ ܘܐܫܬܕܪܬ ܐܓܪܬܐ
ܗܕܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܗܢܕܘ ܒܫܢܬ ܐܠܦ
ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܚܡܫܬܥܣܪܐ ܕܝܘܢܝܐ.
ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ ܘܬܘܕܝܬܐ
ܘܣܓܝܕܬܐ ܗܫܐ ܘܒܟܠܙܒܢ ܘܠܥܠܡ
ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ.

Explicit, & Domino noſtro ſit laus, & ſuper nos miſerationes ejus in ſæcula.

ܫܠܡܬ ܘܠܡܪܢ ܫܘܒܚܐ ܘܥܠܝܢ
ܪܚܡܘܗܝ ܠܥܠܡܝܢ.

CAPUT LIX.

Abraham Epiſcopus Seleuciæ.

I. Abraham Seleuciæ epiſcopus.

ABRAHAM Seleuciæ epiſcopus, ſub Simeone Neſtorianorum Patriarcha vivebat anno Chriſti 1526. alius à juniore Abrahamo Perſidis epiſcopo, qui Synodo Amidenſi, anno 1616. ſub Elia Patriarcha celebratæ ſubſcripſit, ut tom. 1. pag. 547. obſervavi.

II. Ejus Carmen.

Exſtat Syriacum ejus *Carmen de anno novo*, hoc titulo præfixo.

ܫܢܬܐ ܕܠܐ ܕܡܝܐ ܒܫܢܝܐ ܕܪܚܡ
ܐܝܕܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ܒܫܢܝܗ
ܐܝܟ. ܒܫܢܝܘܬܐ:

Carmen de anno novo auctore Raban Abrahamo Seleucienſi anno Græcorum milleſimo octingenteſima trigeſimo ſeptimo. Cod. Syr. 8. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 488.

CAPUT LX.

Elias Patriarcha.

I. Elias Patriarcha.

ELIAS Neſtorianis Patriarcha præerat an. Chriſti 1584. quum Leonardus Abel Epiſcopus Sidonienſis Gregorii XIII. juſſu in Ægypto, Syria atque Meſopotamia Patriarchas Melchitarum, Coptorum, Jacobitarum, Neſtorianorumque viſitavit. Præceſſorem habuit Simeonem Bar-Mamam hæreticum Patriarcham: eoſque ipſe Neſtorianis tempore præfuit, quo Simeon Denha Ahatallæ poſt Abdjeſum proximus ſucceſſor catholicos Chaldæos regebat, de quo Miræus Biblioth. Eccl. pag. 58. obiit anno Græcor. 1902. Chriſti 1591.

II. Ejus Fides.

Exſtat Arabica ejus *Fides*, ſed Neſtorianis plena erroribus, Cod. Vat. 156. exarata menſe Decembri anno Græcorum 1897. Chriſti 1586. de qua vide Tom. 1. pag. 549. Altera orthodoxa Syriacè habetur Cod. Vat. 157. fol. 117. ad ſummum Pontificem Paulum V. tranſmiſſa ab hujus Eliæ cognomine ſucceſſore, de qua eodem tom. 1. pag. 546.

CAPUT LXI.

Simeon epiſcopus Amidæ: Gabriel Heſnæ: & Elias Patriarcha.

I. Simeon epiſcopus Amidæ.

SIMEON Amidæ epiſcopus ſub Elia Patriarcha Neſtoriano, de quo proximè dictum eſt, anno Chriſti 1584. claruit, eique circa annum 1590. defuncto ſucceſſit Elias epiſcopus, quo demùm anno Chriſti 1616. Sedem illam ſponte abdicante, ab Elia orthodoxo Patriarcha hæretici cognominis ſucceſſore electus fuit Adam archimandrita, qui & Timotheus, ut Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 549. obſervavi.

II. Ejus Hymni.

Exſtant ejus Hymni Syriaci *de B. Maria, & Sanctis* in Arabicum ſermonem ab anonymo converſi anno Græcorum 1962. Chriſti 1651. ut legitur in Codice Amidenſi 2. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. Ejuſdem *Carmen paracleticum de defunctis* Arabicè habetur Cod. Syr. 1. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 486.

III. Gabrielis Epiſcopi Heſnæ carmen.

Simeoni æqualis fuit Gabriel Heſnæ Epiſcopus, qui vitam produxit uſque ad annum Chriſti 1616. quo ejuratis Neſtorianis erroribus in Synodo Amidenſi unàcum Elia Patriarcha, & Epiſcopis, Elia altero Sehertæ, Joſepho Geziræ, Abrahamo Perſidis, Timotheo Jeruſalem & Amidæ, & Ananjeſu Vanæ, Catholicam fidem amplexus eſt, ut dixi tom. 1. pag. 547. Ejus *Carmina duo* recenſui eodem tom. 1. pag. 551.

Carmen aliud de anno novo compoſitum anno Græcorum 1908. Chriſti 1597. Exſtat Cod. Syr. 8. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 488.

IV. Eliæ Patriarchæ epiſtolæ.

Denique Eliæ Patriarchæ, cujus epiſtolas V. cit. tom. 1. pag. 546. & ſeqq. laudavi, exſtant in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe binæ aliæ epiſtolæ Syriacæ manuſcriptæ, quarum prima eſt *ad Thomam & Franciſcum Fratres Minores*; altera *ad Paulum V. Summum Pontificem*.

Eliæ Chaldæorum Patriarchæ 1 Epiſtola ad Fratres Minores in urbe Alepo commorantes. [illegible]

NOTA.

1 *Epiſtola ad Fratres Minores*. Anno Chriſti 1615. exeunte exarata, quum Frater Thomas Novarienſis, Cuſtos conventus Franciſcanorum Alepi, ab Elia Chaldæorum Patriarcha, ut Synodo Amidenſi intereſſet, invitatus, accedere diu renuiſſet. Rem fuſiùs narrat Stroza in Præfatione ad Synodalia Chaldæorum. Vide tom. 1. p. 545.

E Cella Patriarchali orationes & vota vobis redduntur, Fratres chariſſimi nobiſque honoratiſſimi, ſacerdotes venerabiles & excelſi aſcetæ Rabban Thoma, & Rabban Franciſce: ſignificamus vobis epiſtolas Cuſtodis veſtri nos legiſſe earumque ſenſa intellexiſſe, indeque ſummam & incredibilem lætitiam hauſiſſe. Idcircò Domino noſtro Jeſu Chriſto gratias continenter agimus, quoniam hanc omnem erga nos dilectionem cordibus veſtris inſeruit, quemadmodum etiam Rabban Adamus nobis renunciavit, ſubdens, vos eandem charitatem cum omnibus filiis noſtræ confeſſionis exercere. Nunc verò, probatiſſime amice Rabban Thoma, fraternitatem tuam rogamus, ut ſi noſtræ Eccleſiæ concordiam conciliationemque juxta Patris noſtri Papæ mandatum à Rabban Adamo vobis exhibitum ad finem perduxiſtis; quamprimùm unàcum ſocio tuo Rabban Franciſco ſine ulla cunctatione ad nos veniatis. Si verò opus

ne cdum perfeciſtis, oramus, ut quàm celerrimè exequamini, & continuò ad nos properetis: nam & cum omni charitate atque deſiderio vos præſtolamur. Quæcumque porrò Rabban Adamus noſtrorum conſiliorum conſcius vobis expoſuit, atque pollicitus eſt, pro certo habetote vobis in quadruplum à nobis fore reddenda, neque literas Domini noſtri Papæ, niſi vobis præſentibus fore reſignandas; poſtquam nimirùm ad nos veneritis: noſque in hoc noſtro cum Papa negotio operâ dumtaxat veſtra uſuros . . . . . Hæc & hujuſcemodi verba ad Papam, & ad Generalem veſtrum ſcripſimus. Nec ambigere debetis, ut magno vos honore excepturi ſimus pro viribus, voſque quaſi pupilla oculi à nobis cuſtoditum iri. Videte autem, ne cuipiam in via dicatis, unde venitis, quove pergitis, aut quinam eſtis: neve per Amidam urbem tranſeatis omninò; ſed de ædibus Mar Gabrielis primi inter Metropolitas percontamini ab incolis pagi In-Tanur propè Amidam, qui vobis viam rectam monſtrabunt: ipſis enim vos etiam atque etiam commendavimus. Sed & illud vos oramus, ne ad nos cum magno nomine & amplo ornatu veniatis . . . . Sed pauperum more vetuſtis veſtibus utamini; quum verò ad nos perveneritis veſtes nos vobis conficiemus, & quæcumque petieritis faciemus. Quare quum noſtra loca ingreſſi fueritis, diſcite, ubinam Mar Gabriel inter Metropolitas noſtros ſenior, & Rabban Adamus commorentur; atque ad ipſos divertite, à quibus ad nos deducemini. Nolite ergo timere, aut perturbari, neque cogitationes in cor veſtrum omnino aſcendant: tantummodò veſtra omnia ſecretò agite. Fraternitati autem veſtræ hæc indicaſſe, ſat eſſe arbitramur. Noſtro intereà in Domino fratri Conſuli Veneto plurimam noſtro nomine ſalutem dicite, eidemque multas habemus gratias pro iis, quæ in Rabban Adamum propter voluntatem Papæ, & noſtram præſtitit. Salutate inſuper excelſum principem fratrem in Chriſto noſtrum Conſulem Franciæ, cumque oramus, ut filios confeſſionis noſtræ diligat, ſicut & ipſi vos diligimus. Valete in Domino etiam Amen.

Humilis Gabriel.

Ejuſdem Eliæ Chaldæorum Patriarchæ Epiſtola ad Paulum V. Summum Pontificem. [illegible]

Univerſalis Pater noſter, Paſtorum princeps, & Patrum caput. Intelligat chariſſimus amor in nos tuus, poſt noſtram Synodum libellos à nobis ſcriptos fuiſſe tuoque legato traditos. Veſtræ inſuper ſanctitati mea manu ſigni-

gnifico; *neque ex benedictionibus*[1] *S. Petri*, *quæ præteritis temporibus à Papis*, *qui in pace requieverunt*, *nobis deſtinatæ fuere*, *neque ex iis*, *quas veſtra Paternitas nuper tranſmiſit*, *ad nos quidpiam perveniſſe*, *neque quidpiam ex illis nos vidiſſe*, *ſicut legati veſtri Pater Thomas & ejus interpres perſpexerunt*. *Vos nihilominus in pace manere millies optamus*. *Iſtud præterea te ſcire*, *Domine mi*, *aveo*, *hoc deinceps inter nos fore ſigillum*. *Quicumque hoc ſigillum attulerit*, *à Paternitate veſtra ſuſcipiatur*. *Qui verò hoc ſigillum non attulerit*, *repellatur*. *Primum quippe illud ſigillum ſuſtulimus*: *& in poſterum omnes literas ad Paternitatem tuam ſcribendas*, *hoc ſigillo ſignabimus*.

Humilis Elias miniſter
Sedis Orientalium.

[illegible]

CAPUT LXII.

Joſephus II. Patriarcha.

I. Joſephi Patriarchæ vita, & ſcripta.

JOSEPHUS hujus appellationis ſecundus Chaldæorum Catholicæ communionis Patriarcha, à Joſepho I. anno Chriſti 1691. Epiſcopus Amidenſis ordinatus, biennio poſt eidem Joſepho ſponte abdicanti ſucceſſit. Pallium confirmationemque ab Innocentio XII. Summo Pontifice obtinuit menſe Junio anni 1696. Obiit anno Chriſti 1714. quum ſediſſet annos 21.

Suam ipſe vitam deſcribit, operumque ſuorum catalogum texit ad calcem libri, cui titulus *Speculum terſum*, in hæc verba. [illegible]

N O T A.

1 *Ex Benedictionibus S. Petri*. Sacra munera à Paulo V. Summo Pontifice ad Eliam Patriarcham tranſmiſſa, recenſentur in epiſtola ad eundem data VIII. Kal. April. 1614. de qua vide Tom. 1. pag. 545.

[illegible]

[illegible]

Ego Joſephus ſecundus, Dei gratia Chaldæorum Patriarcha, patriam habui Tel-Cepham oppidum in ditione urbis Moſul, natus anno Græcorum 1978. (Chriſti 1667.) piis & orthodoxis parentibus. Pater Giomaa, mater Sumone fuit, cognomentum familiæ Bait-Maaruf, ideſt, de Nobilibus. Educatus itaque in patria mea, Syriacos codices legere & intelligere ab eruditis atque orthodoxis præceptoribus doctus fui: ibidem Diaconi gradum circa annum quartum decimum ſuſcepi. Quum autem annum vigeſimumſecundum attigiſſem, ex prædicto oppido Amidam urbem, alio nomine Diar-Bacr, profectus ſum, eodemque anno Presbyter à divino Præſule Mar Joſepho 1 *primo, quum ſub ejus diſciplina viverem, ſum ordinatus.*

N O T A.

1 *Joſepho primo*. Ex Amidenſi Chaldæorum Epiſcopo electus fuit ejuſdem gentis Patriarcha, Pallioque Pontificio donatus ab Innocentio XI. die 24. Junii anni Chriſti 1681. Abdicavit anno 1693. Romamque migravit, ubi obiit poſt ann. 1700. nonnullos Codices manu ejus exaratos habemus in Biblioth. Vatic. quos vide Tom. 1. pag. 583. & 584.

natus. Evoluto biennio idem Præſul me Metropolitam creavit, mox poſt alterum biennium Patriarcham etiam conſecravit, & in proprio throno collocavit: ipſe Amida diſceſſit Romamque petiit, ibidem reliquum vitæ ſuæ curriculum completurus. Ab ejus porrò diſceſſione Arabicis literis operam dare orſus ſum, & Iſmaëlitarum ſcholas frequentare, quod nulla Chriſtianis in Oriente pateret ſchola. In prædictis itaque Tajorum ſcholis Logicam, Phyſicam, atque Metaphyſicam, poſtremam ſcilicet philoſophiæ partem, quæ eſt Theologia omnium ſcientiarum complementum, didici; & niſi Deus fuiſſet adjutor meus, vivus fortaſſe in Infernum deſcendiſſem eorum cauſa, quæ legendo hauſeram ab iis, qui extra gregem 1 *noſtrum vivunt. Interea dum literis vaco, ſex libros ad utilitatem chariſſimorum fratrum compoſui, quorum primus eſt Tractatus utilis, cui titulus, Gaudium juſtorum, & medicina peccatorum, quem ex Arabico Syriacum feci. Secundus Lampas lucis inſcribitur, quem itidem ex Arabico in Syriacum verti. Tertius eſt Eccleſiaſticus Codex, in quo officia feſtorum quatuor ordinavi, feſti videlicet Circumciſionis, & S. Phetionis, atque Tranſitus Virginis, ejuſdemque Nativitatis. Quartus, in quo Carmen compoſui, eo ordine, ut ſingulæ ſtrophæ octo verſus contineant, & ſingula diſticha in unum rithmum, ſeu modulum deſinant; tractavique de præſtantia vitæ anachoriticæ & cœnobiticæ. Quintus Dialecticæ liber ex Arabico in Syriacum mihi converſus, cui brevem expoſitionem Syriacè adjeci. Hoc verò anno Græcorum* 2014. *Chriſti* 1703. *hunc, quem præ manibus habeo librum compoſui, quem Speculum terſum inſcripſi, proteſtans me profiteri & credere ea, quæ manus & digiti mei in hoc codice de rebus fidei ſcripſere: & hæc eſt fides mea, & mea confeſſio, atque in ſpe hujus fidei mortem expecto: quoniam mihi certum eſt nullam omninò cuipiam abſque illa ſalutem fore. Deum interea oro, ne me ab iſta fide ſeparari permittat uſque ad extremum ſpiritum, neque eos, quibus lumen Chriſti affulſit. Amen.* Quæ in hoc libro tractantur, accipe.

II. Liber inſcriptus Speculum terſum.

Liber inſcriptus, ſpeculum terſum:

ܒܡܚܙܝܬܐ ܕܡܪܝܩܬܐ ܡܢ ܢܩܦܬܐ.

Continet Cap. V.

Præfatio Auctoris.

ܬܫܒ̈ܘܚܬܐ ܕܠܐ ܣܟܐ ܘܬܘܕܝܬܐ:

Initium: *Laudes ſine termino, gratiarumque actiones ſine macula Patri, ex quo Paternitas omnis denominatur &c.* ܬܫܒ̈ܚܬܐ ܕܠܐ ܠܫܘܡ

ܘܬܘܕ̈ܝܬܐ ܕܠܐ ܡܘܡ ܠܐܒܐ ܕܡܢܗ

ܡܬܩܪܝܐ ܟܠ ܐܒܗܘܬܐ ܘܫܪ.

CAPUT I. *Quod eccleſia Romana eſt caput eccleſiarum omnium: atque adeò Dominus noſter Papa eſt Pater univerſalis omnium Chriſtianorum: & quod fieri nequit, ut eadem Romana eccleſia in rebus fidei aberret.*

ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ. ܡܛܠ ܕܗܝ ܕܥܕܬܐ

ܕܪܗܘܡܝܐ ܗܝ ܗܝ ܪܝܫܐ ܠܟܠܗܝܢ ܥܕ̈ܬܐ

ܘܡܛܠܗܕܐ ܡܪܢ ܦܦܐ ܗܘܝܘ

ܐܒܐ ܓܘܢܝܐ ܠܟܠܗܘܢ ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ.

ܘܕܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܝ ܕܬܛܥܐ ܗܝ

ܥܕܬܐ ܪܗܘܡܝܬܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ.

Continet ſectiones 4.

Sectio 1. *Quod fieri nequit, ut duo ſint eccleſiæ capita.* ܦܘܣܩܐ

ܩܕܡܝܐ. ܡܛܠ ܕܗܝ ܕܠܐ ܡܫܟܚܐ

ܕܢܗܘܘܢ ܬܪܝܢ ܪ̈ܫܐ ܠܥܕܬܐ.

Sectio 2. *Quod is, quem in præcedenti ſectione caput eſſe oſtendimus,*

NOTA.

1 *Qui extra gregem noſtrum vivunt.* Jahiam Giazalæ in ſchola Mahometanorum à Chriſtiana fide defeciſſe, obſervavi ſuprà pag. 548.

mus, Dominus noſter Romanus Papa eſt, ejuſque prædeceſſoribus, ipſique, ac ſucceſſoribus Pontificibus primatus delatus, & ſuper ipſum ſolum eccleſia fundata eſt. ܡܛܠ ܗܝ ܕܪܝܫܘܬܐ . ܕܐܬܝܗܒܬ ܡܢ ܒܡܫܝܚܐ ܩܕܡܝܐ ܗܘܝܘ ܡܪܝ ܦܐܦܐ ܕܪܘܡܝ . ܘܠܕܩܕܡܘܗܝ ܘܠܗ ܘܠܕܒܬܪܗ ܡܢ ܦܐܦܐ ܐܬܝܗܒܘܬܗ : ܘܡܢܬܐ ܘܥܠܘܗܝ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܬܒܢܝܬ ܥܕܬܐ .

Sectio 3. *Quod Papæ, qui à à ſancto Petro uſque in præſentem diem numerantur, ejuſdem Petri Vicarii fuere, Chriſtique procuratores.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܦܐܦܐ ܕܡܢ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ ܩܕܝܫܐ ܘܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ : ܐܬܡܢܝܢ ܐܢܘܢ ܕܗܢܘܢ ܘܐܦܛܪܘܦܐ ܕܡܫܝܚܐ :

Hìc catalogum Romanorum Pontificum texit à S. Petro ad Clementem XI.

Sectio 4. *Quod fieri nequit, ut Papa Romanus erret in rebus fidei.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܗܝ ܕܢܛܥܐ ܦܐܦܐ ܕܪܘܡܝܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܕܝܢܘܬܐ .

CAPUT II. *Adverſùs Neſtorianos confeſſionis noſtræ filios, deque brevi expoſitione fidei eccleſiæ Romanæ, & quod hæc eſt vera fides.* ܩܦܠܐܘܢ ܕܬܪܝܢ ܠܘܩܒܠ ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܒܢܝ ܬܘܕܝܬܢ . ܡܛܠ ܬܘܪܓܡܐ ܙܥܘܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܪܗܘܡܝܬܐ ܘܡܛܠ ܗܝ ܕܗܕܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ .

Continet ſectiones 3.

Sectio 1. *Elucidatio vocum, quæ in hiſce quæſtionibus occurrunt.* ܦܘܫܩܐ ܩܕܡܝܐ . ܡܛܠ ܢܘܗܪܐ ܕܡܠܐ ܩܠܐ ܐܠܗܝܐ ܘܕܟܫܘܢ ܗܘܝ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܒܫܘܐܠܐ ܗܠܝܢ .

Primùm proponit brevem fidei catholicæ profeſſionem, in qua duas in Chriſto naturas duaſque voluntates, & operationes in una perſona confitetur, & quatuor priora œcumenica concilia amplectitur: deinde hac voces declarat, *Natura* ܟܝܢܐ *accidens* ܓܕܫܐ, *hypoſtaſis* ſeù *perſona* ܩܢܘܡܐ, *Imago* ܨܠܡܐ, *Proſopon* ܦܪܨܘܦܐ, *ſchema* ſeù *forma* ܐܣܟܡܐ, *eſſentia* ܐܝܬܘܬܐ, *Quidditas* ܡܢܘܬܐ, *eſſentia* ܐܝܬܐ: *Icon ſeù figura* ܨܘܪܬܐ : *Proprietas* ܕܝܠܝܘܬܐ : *Voluntas* ܨܒܝܢܐ : *Poteſtas* ܫܘܠܛܢܐ : *typus* ܛܘܦܣܐ. Mox de animæ corporiſque proprietatibus ac potentiis differit, deque Unionis notione ac modis: demùm de iis, quæ de Deo dicuntur, deque arbore, ut dialectici vocant, Subſtantiæ.

Sectio 2. *Quod unio divinitatis & humanitatis in perſona Verbi dumtaxat facta eſt, non in perſona humana.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܚܘܝܕܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܘܐܢܫܘܬܐ ܒܩܢܘܡܐ ܕܡܠܬܐ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܘܠܐ ܗܘ ܡܢ ܩܢܘܡܐ ܐܢܫܝܐ .

Sectio 3. *Quod, ſi humana natura in propria perſona ſubſiſteret, fieri nequiret, ut cum Verbi perſona unionem naturalem & perſonalem haberet.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܟܝܢܐ ܐܢܫܝܐ ܐܠܘ ܒܩܢܘܡܗ ܕܝܠܗ ܩܝܡ ܗܘܐ : ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܗܘܬ ܕܢܗܘܐ ܥܡ ܩܢܘܡܗ ܕܡܠܬܐ ܚܘܝܕܐ ܟܝܢܝܐ ܘܩܢܘܡܝܐ .

Hìc

Hic de titulo Deiparæ diſſerit, Neſtorianorumque objectiones ſolvit: quos prolatis ex Chaldaico ipſorum Officio, & ex Georgio Varda Neſtoriano poëta teſtimoniis abundè refellit.

CAPUT III. *De Incarnatione adverſùs omnes hæreticos in genere; ſed potiſſimùm adverſùs Jacobitas & Armenos, qui unam in Chriſto naturam unamque voluntatem confitentur.*

ܩܦܠܐܘܢ ܬܠܝܬܝܐ. ܡܛܠ
ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ ܐܘ ܐܡܬܘܣ ܠܘܩܒܠ
ܟܠܗܘܢ ܗܪ̈ܣܝܘܛܐ : ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ
ܠܘܩܒܠ ܝܥܩܘ̈ܒܝܐ ܘܐܪ̈ܡܢܝܐ ܗܢܘܢ
ܕܚܕ ܟܝܢܐ ܘܚܕ ܨܒܝܢܐ
ܡܘܕܝܢ ܒܡܫܝܚܐ.

Continet ſectiones 5.

Sectio 1. *Quod Chriſtus perfectus Deus eſt, & homo perfectus.*

ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ. ܡܛܠ ܗܘ ܕܡܫܝܚܐ
ܐܠܗܐ ܗܘ ܡܫܡܠܝܐ ܘܒܪܢܫܐ
ܡܫܡܠܝܐ.

Sectio 2. *Quod Chriſtus duas habet naturas in una perſona conjunctas.*

ܡܛܠ ܗܘ ܕܡܫܝܚܐ ܬܪ̈ܝܢ ܟܝ̈ܢܝܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܚܝܕܝܢ ܒܚܕ ܦܪܨܘܦܐ.

Subjicit tractatum de duabus operationibus ac voluntatibus.

Sectio 3. *Quomodo ſe habeat Unio naturæ humanæ cum perſona Verbi.*

ܡܛܠ ܐܝܟܢܘܬܐ ܕܚܘܝܕ ܟܝܢܐ ܐܢܫܝܐ
ܥܡ ܩܢܘܡ ܡܠܬܐ.

Quod nimirùm poſt Unionem non una conflata ſit natura, ſed duæ remaneant.

Sectio 4. *Quibus & quot nominibus naturæ Chriſti appellentur.*

ܥܠ ܐܝܟܢܘܬܐ ܫܡܗܘ ܕܟܝ̈ܢܘܗܝ
ܕܡܫܝܚܐ ܘܡܢܝܢܘܬܐ ܫܡܗ̈ܝܗܘܢ.

Quatuor modos recenſet, quibus Patres de naturis Chriſti loquutos fuiſſe obſervat. Alios ſcilicet *duas naturas* dixiſſe, alios *naturam duplicem*, nonnullos *unam naturam incarnatam*, vel abſolutè etiam *unam naturam*. Inter eos autem, qui *unam naturam incarnatam* dixere, citat *Symbolum fidei confirmatæ in cœnobio ſancti Maronis*: ܩܢܘܢܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܫܬܪܪܬ ܒܥܘܡܪܐ
ܕܡܪܝ ܡܪܘܢ ܩܕܝܫܐ
de quo vide Tom. I. pag. 513.

Sectio 5. *Quomodo ſe habeat incarnatio ratione naturæ aſſumptæ.*

ܡܛܠ ܐܝܟܢܘܬܐ ܗܝ ܕܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ
ܒܟܠܗ ܟܝܢܐ ܢܣܝܒܐ.

Quod nimirùm humana Chriſti natura perfecta eſt, etiamſi propriâ ſubſiſtentiâ deſtituta ſit.

CAPUT IV. *De orthodoxa Romanæ eccleſiæ doctrina, deque diverſis hæreticorum in fide erroribus.*

ܩܦܠܐܘܢ ܕܐܪܒܥܐ ܡܛܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܬܪܝܨܬܐ
ܕܥܕܬܐ ܪܗܘܡܝܬܐ ܘܕܦܘܪ̈ܫܢܐ ܘܦܠܓܘܬܐ
ܕܗܪ̈ܛܝܩܐ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܐܝܠܝܢ
ܐܢܝܢ ܕܡܬܒܠܒܠܝܢ ܠܫܘܪܪܐ.

Continet ſectiones 4.

Sectio 1. *Quod Spiritus ſanctus ex Patre Filioque procedit, non ex Patre tantùm.* ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ
ܡܛܠ ܗܘ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܡܢ ܐܒܐ
ܘܒܪܐ ܢܦܩ ܘܠܐ ܡܢ ܐܒܐ ܒܠܚܘܕ.

Sectio 2. *De Igne Purgatorio.*

ܡܛܠ ܢܘܪܐ ܡܕܟܝܢܝܬܐ.

Sectio 3. *Quod ſancti ab hodierna die in Regno beatitudine fruuntur, & peccatores in Gehenna torquentur; non autem, ut nonnulli ſectarii garriunt, animarum pœna felicitaſque uſque ad corporum reſurrectionem differtur.* ܡܛܠ ܗܘ ܕܡܢ
ܝܘܡܢܐ ܐܝܬ ܗܘ ܒܡܠܟܘܬܐ ܠܙܕܝ̈ܩܐ
ܒܣܝܡܘܬܐ

ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܡܫܘܚܬܐ ܠܓܝܣܐ ܕܝܡܝܢܐ.
ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܡܫܪܟܝܢ ܒܢܝ ܬܘܕܝܬܐ
ܘܠܘܬ ܒܡܫܡܫܢܐ ܡܫܘܚܬܐ ܠܡܘܕܝܢܐ
ܕܓܒܪܐܝܠ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܡܘܨܠ :

Citat *Narſetis* Doctoris Neſtoriani carmen de Latrone, & aliud de Confeſſoribus: *Gabrielis* metropolitæ Moſul Canticum, cujus initium ܣܓܕܝܢܢ *Adoramus*, in quo ſanctum Ammonem laudat: *Officium* Neſtorianorum in Feriis prima, tertia, quarta, & quinta: *Hymnos de martyribus*, in feria ſecunda ad veſperas: *Apocalypſim* denique ſancto Paulo Apoſtolo tributum, de qua hæc: ܣܗܕܘܬܐ ܕܥܣܪ:
ܓܠܝܢܐ ܕܦܘܠܘܣ ܩܕܝܫܐ ܕܡܩܒܠܝܢ
ܠܗ ܒܢܝ ܬܘܕܝܬܢ:

Teſtimonium X. Apocalypſis ſancti Pauli quam filii confeſſionis noſtræ (ideſt, Neſtoriani) *ſuſcipiunt*.

Sectio 4. *Reſpondetur accuſationibus, quæ à ſectariis adverſùs eccleſiæ Romanæ filios fiunt.*

ܡܢܬܐ ܕܪܒܝܥܝܬܐ ܡܦܢܝܐ ܠܐܟܘܠܣܐ
ܕܡܩܪܒܝܢ ܒܢܝ ܬܘܕܝܬܐ ܠܒܢܝ
ܥܕܬܐ ܪܗܘܡܝܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝܬܐ.

Continet titulos quatuor. 1. De lumine Sabbati ſancti. 2. De quotidiana liturgia, quæ juxta ritum Romanæ eccleſiæ celebratur. 3. De communione laicorum ſub unica panis ſpecie. 4. Reprehenſionum capita xi. adverſùs Neſtorianos: ac 1. apud ipſos ſacramentum Confeſſionis ferè abrogatum eſt, 2. niſi certis diebus, ut puta in feſto Epiphaniæ, S. Georgii, Crucis &c. pueris ſacramentum Baptiſmi non adminiſtrant: ex quo fit, ut plures ſine baptiſmo decedant. 3. carent ſacramento Confirmationis. 4. verba Chriſti *Hoc eſt corpus meum &c.* &, *hic eſt calix ſanguinis mei &c.* in Liturgia prætermittunt. 5. vuæ paſſæ liquorem pro vino in Euchariſtia uſurpant. 6. Fermentum, quod Malcha dicitur, ex Apoſtolis ad ipſos continua ſucceſſione derivatum fingunt. 7. Neſtorianus Patriarcha operto capite Liturgiam celebrat. 8. placentam nomini B. Virginis in Liturgia offerunt, eamque porrigentes dicunt, corpus eſſe ejuſdem B. Virginis. 9. gradus conſanguinitatis & affinitatis nequaquam obſervant. 10. Presbyteri poſt ſuſceptum ſacrum Presbyteratus ordinem uxores ducunt. Denique veſpere feriæ quartæ & ſextæ carnibus veſcuntur, & die Dominico Jejunium quadrageſimale inchoant.

Hæc Joſephus in Speculo terſo. Subjicit ſuam ipſius vitam, quam ſuperiùs deſcripſi. Cæterùm etſi ejus gentis catholici librum hunc magni faciunt, & Neſtoriani ipſi hæretici ex ejus lectione ad orthodoxam fidem aliquando adducti ſunt; argumenta tamen, quibus auctor ad probandam catholicam veritatem utitur, à norma rectæ rationis plerumque aberrant. Nam alicubi rationes adductæ vel nimis probant, vel æquè adverſariis favent: aut demùm quædam ex auctoribus teſtimonia proferuntur, quæ à recentioribus corrupta ſunt, vel quæ ab adverſariis facilè eludi poſſunt, ut quum auctoritates ſancti Cyrilli Alexandrini adverſùs Neſtorianos profert.

Caput LXIII.

Scriptores incertæ ætatis.

Abulbarcatus in lib. de divinorum Officiorum expoſitione cap. 7. Neſtorianorum Scriptorum quos ſuprà recenſuimus, catalogo hoſce adjungit.

I. Omarus Baſſorenſis ܥܡܪ البصرى له كتاب البرهان فى الدين على صيانة التدبير I. Omarus Baſſorenſis

التدبير الالهى كتاب المسايل والاجوبة اربع
مقالات مائة ومئتان . الاولى ٢٨ الثانيه ١٤
الثالثه ٩ الرابعه ٥١

Edidit librum Demonſtrationis de Fide juxta ordinem divinæ œconomiæ per modum interrogationis & reſponſionis, in quatuor partes & centum ac duas interrogationes diſtributum: quarum pars 1. continet Interrogationes 28. Pars 2. Interrogationes 14. Pars 3. Interrogationes 9. Pars 4. Interrogationes 51. Exſtat Cod. Arab. Vat. ms. 49. à fol. 131.

II. Joannes Scholaſticus. II. *Joannes Scholaſticus* الحكيم
يحيى الاسكلابى له كتاب حدث العالم وهو
يفيد فى ازالة الشك الوارد على
الذهن بقول من قال بقدمه .

Edidit librum de conditu mundi: quo dubitatio ab ejus mente tollitur, qui illius æternitatem aſſirmat. Joannem Philoponum proculdubio intelligit Abulbarcatus, cujus *liber de æternitate mundi contra Proclum* prodiit Græcè Venetiis 1535. ſed ille Monophyſita, non Neſtorianus fuit.

III. Jahia Hariri filius. III. *Jahia*, ſeù *Joannes Hariri filius* الشيخ يحيى بن حرير له مقاله فى
الكاهن والكهنوت .

habet Tractatum de ſacerdote & ſacerdotio. Ejuſdem auctoris, qui pleno nomine dicitur ابوالنصر يحيى ابن
جرير التكريتى

Abul-Naſrus Jabia Ebn Harir Tagritenſis, exſtat Cod. Arab. Vaticano 114. liber inſcriptus: فى تشييد
قواعد شريعة المسيحية والقوانين الملكية كما
تقتضيه الملة اليعقوبية وهو اربعون بابا فى الله
تعالى والتجسد والفرق الثلاثة اى الملكية
واليعقوبية والنسطورية والختانة والبيعة اى الهيكل
والقيامة والكهنوت والعماد والميرون
والصلاة والصدقة الخ .

De corroboratione articulorum Legis Chriſtianæ & canonum Apoſtolicorum juxta mentem gentis Jacobiticæ, Liber in quadraginta capita diviſus: in quibus agitur de Deo, de Incarnatione, de tribus ſectis, hoc eſt, Melchitarum, Jacobitarum, & Neſtorianorum: de circumciſione, de eccleſia ſeu templo, de reſurrectione, de ſacerdotio, de baptiſmo, de chriſmate, de oratione, de eleemoſyna &c. Verùm hic quoque ſcriptor ad Monophyſitas, non ad Neſtorianos pertinet, ut ex ipſo libri titulo colligitur.

IV. *Abucara Epiſcopus Haran* ابوقرة اسقف حران له مجادلة معروفة ومقالات . IV. Abucara Epiſcopus Haran.

Edidit notam diſputationem, & diverſos Tractatus. Hìc quoque fallitur Abulbarcatus, quum Neſtorianis ſcriptoribus *Theodorum Abucaram* accenſet, qui adeò Neſtorianus non fuit, ut acerrimè potiùs eam ſectam exagitaverit. Exſtant ejus *Dialogi cum Judæo, cum Arabe Mahometano, cum Neſtoriano, & cum Jacobita*, de quibus vide Caveum tom. 1. pag. 391. *Cariæ* autem fuit Archiepiſcopus, & à Photio Sedis Conſtantinopolitanæ incubatore, cujus partes aliquando ſequutus eſt, ad Sedem Laodicenam ſi non tranſlatus, ſaltem deſignatus. Ab iis, qui Arabicè ſcripſere, vel ejus opera in Arabicam linguam tranſtulere, paſſim appellatur اسقف حران

Epiſcopus Haran, hoc eſt, Charrarum urbis in Meſopotamia: & in Dialogo Arabico, qui exſtat Cod. Vat. Arab. 127. *Monachus* dicitur, his verbis: مجادل بين الراهب ابوقاره
وامير المومنين .

Diſputationes inter monachum Abucaram & Imperatorem fidelium, ſeù Saracenorum Ducem: qui idem videtur ac *Dialogus cum Arabe Mahometano*, de quo ſuprà.

V. *Andreas Edeſſenus* انـدراوس V. Andreas Edeſſenus.
الرهاوى الذى كان يسكن فى جزيرة تكريتى
من جزاير البحر الاحمر له كتاب المعلم
والتلميذ يشتمل على ثلثه واربعين مقالة .

qui in Inſula Tacrit ex inſulis Erithræi maris habitavit, auctor eſt libri cui titulus, Dialogus inter magiſtrum & diſcipulum; continet autem capita quadraginta tria.

VI. Elias Edeſſenus.

VI. *Elias Epiſcopus Edeſſæ* اليا اسقف الرها له مقالة فى بداية تفسير الانجيل . *Edidit tractatum, in quo priora Evangelii capita exponit*. Hæc Abulbarcatus.

In Codicibus Vaticanis bini ſcriptores occurrunt, quorum ætas mihi incerta.

VII. Abraham Baſſorenſis.

I. *Abraham Baſſorenſis* auctor Dialogi cum monacho Sinenſi. Exſtat hic Dialogus Arabicè Codice Vatic. 127. hoc titulo prænotatus:

قصة راهب الصين وابراهيم .

Hiſtoria monachi Sinenſis & Abrahami. Initium: هذا من رواة ابراهيم البصرى . قال مررت بصومعة راهب من رهبان الصين . *Hæc narravit Abraham Baſſorenſis. Aliquando, inquit, adivi cellam cujuſdam ex monachis Sinenſibus &c.* Quum de monaſtico inſtituto diſſeruiſſet, concludit in hæc verba.

قال ابراهيم . اهلنى يا راهب ان اصير مقابلك فى صومعة واصوم صومك واصلى صلاتك . ثم انه جعله فى صومعة وصار يطكمه فى العبادة حتى صار مثله .

Ait Abraham: Fac me dignum, ô monache, ut tuum in cellam receſſum imiter, tuiſque in jejunio & oratione veſtigiis inhæream. Itaque in cella manere hominem juſſit, cumque in vita religioſa ſic inſtituit, ut ſimilem ſibi effecerit. Codex exaratus

فى تاسع ساعة من يوم ثلاثين فى حزيران فى يوم الاحد سنة الف وسبعماية سبعة وثلاثين للاسكندر الموافقة رابع يوم فى رمضان سنة ثلاثين وثمانماية من سنين العرب .

hora nona, die trigeſima Haziran (Junii,) *feria prima, anno Alexandri milleſimo ſeptingenteſimo trigeſimo ſeptimo, hoc eſt, die quarta menſis Romadan, anno Arabum octingenteſimo trigeſimo.*

VIII. Abulezzus Chedri Presbyter.

II. *Abulezzus Chedri Presbyter* ܩܫܝܫܐ ܐܒܘ ܠܥܙܙ ܟܕܪܝ : Binæ ejus Precationes ܬܪܬܝܢ ܨܠܘܬܐ ܕܩܘܕܫ ܥܕܬܐ . *De Eccleſiæ Dedicatione*, exſtant in Codice Syriaco Amidenſi 8. (Tomo 1. Bibliothecæ Orientalis pag. 583.) quarum altera incipit fol. 72.

ܠܟ ܝܡܐ ܕܠܐ ܡܬܒܨܝܢܐ ܒܐܪ̈ܙܘܗܝ :

Tibi mare ſuis in arcanis inexplorabile. Altera fol. 74. ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܪ̈ܘܒܐ : *Domine Deus fortis, qui ſedes ſuper Cherubim*. Codex exaratus ܬܚܝܬ ܡܛܠܬܐ ܕܩܒܪܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܠܗܢ ܒܗܝܟܠܐ ܕܩܝܡܬܐ . . . ܒܚܡܫܐ ܒܫܒܐ ܒܬܡܢܝܐ ܘܥܣܪܝܢ ܒܐܝܠܘܠ ܫܢܬ ܐܦܦܐ ܕܝܘ̈ܢܝܐ . . . ܒܐܝܕܝ ܐܠܝܐ ܚܛܝܐ .

Sub tecto Sepulcri Domini noſtri Jeſu Chriſti Dei noſtri in Templo Reſurrectionis . . . feria quinta, die 28. Septembris, anno epochæ Græcorum 1881. . . . manu Eliæ peccatoris, uti ad calcem adnotatur.

PATRIARCHÆ CHALDÆORUM

SEU

NESTORIANORUM,

Ex Mari, Amro, Bar-hebræo, & aliis.

Thomas Apoſtolus. 1. THOMAS Orientis Apoſtolus, à Barhebræo Sedis Seleucienſis fundator primuſque Orientalium, quos Chaldæos, Aſſyrios & Neſtorianos appellamus, epiſcopus dicitur. Mares & Amrus, Apoſtolos quidem Orientis ſeù Chaldæorum præter Thomam agnoſcunt Petrum Apoſtolorum Principem, Bartholomæum, quem eundem cum Nathanaële faciunt, Thaddæum ſeù Lebbæum, Adæum unum ex ſeptuaginta, Aghæum & Marim: ſed in catalogo Epiſcoporum Seleucienſium, quos Catholicos ſeù Patriarchas Orientis dicunt, Apoſtolorum XII. neminem recenſent, verùm ab Adæo diſcipulo initium ducunt, ut ſequitur.

Adæus. 2. Adæus ex LXX. diſcipulis, Edeſſæ Apoſtolus, quum Abgarum regem à lepra curatum unàcum Edeſſenis civibus baptizaſſet, in Orientem profectus, Evangelium in Adiabene, Bagerma, & Aſſyria prædicavit. Mox Edeſſam regreſſus, ibidem obiit anno prædicationis, eodemque ab aſcenſione Domini duodecimo, vivente adhuc Abgaro, ibique in majori ejus urbis eccleſia cum pompa conditus fuit. Hæc Mares & Amrus: à quibus Barhebræus diſſentit, quum Adæum ab ethnico Abgari filio occiſum fuiſſe die 30. Julii ſcribit. Sed hoc, quod de Adæi nece à Barhebræo dicitur, Aghæo ejus diſcipulo à Mari tribuitur, ut mox patebit.

Achæus. 3. Achæus, vel, ut alii ſcribunt, Aghæus, Adæi diſcipulus & Maris ſocius, à magiſtro Cherdam & Bazabdam ad prædicandum evangelium miſſus, poſt Adæi in urbem Edeſſenam reditum, abjit in Parthiam & Huzitidem, & uſque ad fines Sindorum, & Gog & Magog. Mox in Meſopotamiam regreſſus, tertio poſt Adæum anno Edeſſæ deceſſit die 30. Julii. Barhebræus, Aghæum à Maano Abgari filio, qui Adæum occiderat, interemptum fuiſſe affirmat. A Mari inter Chaldæorum quidem Apoſtolos numeratur; non tamen in Catholicorum ſeù Epiſcoporum Seleucienſium catalogo recenſetur, etſi Adæo tres annos, ut dixi, ſupervixiſſet, quos idem auctor in epiſcopatu Maris Adæi ſucceſſoris minimè includit.

4. Mares gente Hebræus, alter Adæi diſcipulus, prædicavit unàcum Dionyſio Presbytero ſocio in Babylonia, & in Huzitide, & in oppidis Aſſyriæ, & Perſidis, nec non in urbibus Caſcara, & Radana, & Abila, ubi eccleſias 360. conſtruxiſſe dicitur, Helcana viro divite expenſas ſuppeditante. Poſt Aghæi autem ſocii obitum, ex urbe Edeſſena in Orientem profectus, Seleuciam petiit, ubi eccleſiam magnam condidit, Sedemque epiſcopatus fixit. Hinc Seleucienſium Epiſcoporum, juxta Marim, Amrumque, origo. Obiit anno Græcorum 393. *Chriſti 82.*, trigeſimo tertio prædicationis, in Dorkena ſepultus. Mares.

5. Abres Hebræus, ex Joſephi fabri, ut inquit Mares, ſponſi Beatæ Mariæ Virginis genere, à Simeone Cleophæ Hieruſalem epiſcopo ordinatus, & in Orientem miſſus, Abres.

ſedit Seleuciæ annos ſexdecim. Amrus annos ei tribuit ſeptemdecim. Barhebræus ab Antiocheno, non à Hieroſolymitano epiſcopo ordinatum teſtatur. Vide To. 2. p. 395.

Abraham.

6. Abraham Caſcarenſis, affinis Jacobi Adelphothei, quem Mares Joſephi filium exiſtimat: Antiochiæ, ubi domicilium habebat, electus & Seleuciam miſſus, quum filium Regis Perſarum à dæmonio liberaſſet, excitatam in Chriſtianos perſecutionem ſedavit. Obiit vigeſimo ſecundo epiſcopatus anno, hoc eſt, Chriſti 120. Modainæ ſeù Seleuciæ ſepultus. Barhebræus ſediſſe eum ſcribit annos 12. Amrus verò obiiſſe affirmat anno Græcorum 463. hoc eſt, Chriſti 152. quod tamen ſtare nequit, niſi ſediſſe dicatur annos 54.

Jacobus.

7. Jacobus Hebræus, Joſephi, ut inquit Mares, affinis, Hieroſolymis ordinatus, obiit Modainæ, quum ſediſſet annos 18. menſes 6.

Achadabues.

8. Achadabues, Jacobi, ut vult Mares, filius, ab eodem unàcum Jabjeſu, quem Barhebræus Kamjeſum appellat, Antiochiam miſſus, eodem Jabjeſu cum hoſpite in crucem juſſu Præſidis ſublato, Hieroſolymam profugit; ibique ordinatus, Seleuciam repetiit, ubi deceſſit vigeſimo epiſcopatus anno, hoc eſt, Chriſti 159. Barhebræus ſediſſe eum ſcribit annos 15. Amrus poſt ejus obitum vacaſſe Sedem annos 3. eumque obiiſſe affirmat anno Græcorum 531. Chriſti 220.

Sciachlupha.

9. Sciachlupha Caſcarenſis, primus fuit, qui Seleuciæ ordinaretur. Sedit annos 20. Obiit, ſi vera eſt præcedentium annorum ſupputatio, anno Chriſti 179. vel admiſſo vacationis Sedis triennio, 182. Amrus Sciachluphæ mortem conſignat ad annum Græcorum 555. Chriſti 244. quem Saporis quartum appellat. Hinc liquet, epiſcoporum Seleucienſium ſeriem ab Adæo ad Sciachlupham mutilam eſſe: neque enim totum annorum ſpatium, quod ab aſcenſione Chriſti ad annum Græcorum 555. Chriſti 244. effluxit, implere poſſunt; quum ab anno Chriſti 179. quo Sciachluphæ mors ex dictis collocanda eſt, ad annum 244. appareat hiatus annorum 65.

Papas.

10. Papas Aghæi filius, Arakenſis, abſque Patrum ſuffragiis ordinatus, Sedem tenuit annos ſeptuaginta. In Synodo Epiſcoporum, cui S. Milleſius interfuit, Vicarius in viventis locum ſubrogatus eſt ejuſdem Archidiaconus S. Simeon. Id factum anno Chriſti 314. Synodo ſupervixit Papas annos 12. obiitque anno 326. nimirùm altero poſt Nicænum Concilium, ad quod ſuo nomine Simeonem & Saadoſtum legatos miſerat. Eadem ferè Amrus, qui vacaſſe Sedem ante Papæ ordinationem affirmat annos tres, eumque conſecratum anno Græcorum 558. Chriſti 247. obiiſſe ſeptuageſimo nono epiſcopatus anno. Sed à Mari Amroque Barhebræus diſſentit, qui Papam anno Græcorum 577. Chriſti 266. ordinatum ſcribit; anno epiſcopatus 59. hoc eſt, Chriſti 325. legatos ad Synodum Nicænam miſiſſe: nono poſt anno, hoc eſt, Chriſti 334. coactam adversùs ipſum Synodum: anno demùm ſequenti obiiſſe.

Simeon.

11 Simeon Bar-Sabäe, hoc eſt, filius tinctorum, Suſenſis, Papæ Archidiaconus, eo vivente Sedem Epiſcopalem vicaria poteſtate adminiſtravit ab anno Chriſti 314. Papæ verò anno 326. defuncto in Epiſcopatu Seleucienſi ſucceſſit, quem uſque ad annum 330. tenuit. Martyrio coronatus eſt ſub Sapore Perſarum Rege, quum ſediſſet annos duodeviginti (utrinque ſcilicet incompletos.) Compoſuit canticum, cujus initium, ܐܦܢ ܡܫܠܚܝܬܘܢ

Quamvis exuatis. Antequam martyrium ſubiret, fertur in carcere [illegible] 18,4 [illegible] quinta majoris hebdomadæ 26. 27. N[illegible]eret, calicem in ſiniſtra [illegible]cho Huzi[illegible] & pateram in dextera co[illegible]dainæ ſeù [illegible] canticum dixiſſe,

xiſſe, cujus initium ܒܥܝܢܐ ܕܪܥܝܢܐ ܘܕܚܘܒܐ *oculo mentis & charitatis*, quod hodieque canitur. Hæc Mares. Amrus Simeoni annos quidem Sedis duodeviginti tribuit: ſed cum affirmat anno ſexto Saporis in locum Papæ ordinatum, in eo ſcilicet diſſidio quod Papam inter & epiſcopos exarſit; anno verò Græcorum 655. (qui erat Chriſti 344.) lauream martyrii adeptum fuiſſe: Sedem denique vacaſſe poſt ejus obitum annos tres. Barhebræus cæſum fuiſſe eum ſcribit anno epiſcopatus decimo tertio. Verùm ex ſynceris ipſius Actis liquet, Simeonem anno Saporis trigeſimo primo, Regni Perſarum centeſimo decimo ſeptimo, (qui in annum Chriſti 330. incidit ex dictis Tom. I. à pag. 2.) obiiſſe; Sciaadoſtum autem eodem anno ipſi ſucceſſiſſe, & ſequenti martyrium ſubiiſſe. Non igitur vacavit Sedes poſt Simeonis obitum tribus annis, ut ſcribit Amrus; neque ejuſdem martyrium contigit anno epiſcopatus ejus decimo tertio, ut vult Barhebræus. Si autem anno Saporis ſexto Epiſcopatum iniiſſet, ut idem Amrus affirmat, non annos duodeviginti, ſed viginti quinque ſediſſet; cæſus enim fuit anno ejuſdem Saporis trigeſimo primo.

Sciaadoſtus. 12. Sciaadoſtus Simeonis Archidiaconus, ex Bagerma, vel ut alii volunt, ex Suſa, tribus poſt ejuſdem Simeonis cædem menſibus per ſortem electus, quum annos 2. & menſes 5. ſediſſet, juſſu Saporis occiſus fuit cum 128. ſociis. Hæc Mares, Amrus, & Barhebræus. Verùm ex ſynceris Martyrum Orientalium Actis conſtat, eum anno Perſecutionis 2. Saporis 32. menſe Februario martyrium ſubiiſſe, poſtquam menſes 5. in carcere deten[illegible]us fuiſſet. *Tom. I. pag.* 1[illegible]

Barbaſeminus. 13. Barbaſemi[illegible]oris Simeonis, ex [illegible]um ordinatus, quum [illegible]ediſſet, juſſu Saporis cæſus fuit. Ejus corpus ab Epiſcopo Huzitarum in urbe Gandiſapor conditum. Vacavit Sedes annos 22. uſque ad regnum Jezdegerdis. Hæc Mares. Amrus verò Barbaſeminum ordinatum ſcribit anno Græcorum 665. (Chriſti 354.) ſediſſe annos 7. vacuam fuiſſe poſt ejus obitum Sedem annos 31. In ſynceris martyrum Actis paſſus fuiſſe dicitur Barbaſeminus *anno Perſecutionis 6. Saporis 36.* (hoc eſt, Chr. 336.) *Vacaſſe verò poſt ipſum Sedes annos circiter* 20. nimirùm uſque ad annum Chriſti 356. vel paulò amplius; non uſque ad interitum Saporis Perſarum Regis, qui accidit anno Chriſti 370. trigeſimo ſcilicet quarto poſt Barbaſemini martyrium: neque uſque ad initium regni Jezdegerdis, qui anno Chriſti 399. regnum iniit. Sed de his infrà, ubi de Tomarſa.

Tomarſa. 14. Tomarſa, quem alii Tamuzam appellant, ex Caſcara, Jezdegerde regnum ineunte, ordinatus fuit Modainæ, ibique conditus, quum annos 7. menſeſque aliquot ſediſſet. Hæc Mares. Jezdegerde regnum ineunte abdicavit Cajuma Tomarſæ ſucceſſor, poſtquam annos 5. ſediſſet, ut mox dicam. Falſum eſt igitur, Tomarſam initio regni Jezdegerdis ordinatum fuiſſe. Amrus Tomarſam ordinatum ſcribit anno Græcorum 703. (Chriſti 392.) & obiiſſe an. Græcorum 711. (Chriſti 400.) Id ſi verum eſſet, ſtare nequit quod ſuperiùs idem auctor de Barbaſemino ſcripſerat, eum ſcilicet obiiſſe anno Græcor. 665. (Chriſti 354.) Sedemque vacaſſe annos 31. nam ab anno 665. ad annum Græcorum 703. quo Tomarſam ordinatum affirmat, anni fluxere 38. non 31. Barhebræus inaugurationem Tomarſæ ad annum collocat, quo ſub Joviano Imp. pax Romanos inter & Perſas facta eſt; eumque ſediſſe narrat annos octo. Atqui pax ſub Jo[illegible]no Perſas inter & Romanos inita fuit anno Chriſti 363. Vel igitur in ſerie Catholicorum Seleuciæ inter Tomarſam & Barbaſeminum hiatus eſt:

eſt; vel dicendum, poſt Barbaſcmini cædem, quæ anno Chriſti 336. contigit, Sedem vacaſſe annos 49. nimirùm uſque ad annum 384. deinde Tomarſam per annos octo, ab anno ſcilicet 384. ad ann. 392. ſediſſe: demum poſt triennium vacationis Sedis, Cajumam anno 395. epiſcopum inſtitutum fuiſſe.

Cajuma. 15. Cajuma ſecundo poſt Tomarſæ obitum anno, Modainæ ordinatus, quum annos quinque ſediſſet, in Synodo epiſcoporum, cui Maruthas à Romanorum Imp. ad Regem Perſarum legatus intererat, ſponte abdicavit, ſubrogato in ejus locum Iſaaco. Hæc Mares, & Barhebræus, qui notat Cajumæ inaugurationem anno nono Vararanis Perſarum Regis factam. Is erat annus Chriſti 396. idemque nonus annus Vararanis, qui Jezdegerdis pater fuit. Amrus verò id factum refert anno Græcorum 719. Jezdegerdis tertio, Cajumæ quarto. Qui temporum characteres ſtare nequeunt. Nam primo Synodus illa, in qua Cajumæ Iſaacus ſubrogatus, celebrata fuit anno Chriſti 399. Jezdegerdis 1. ut ſuprà pag. 367. oſtenſum. Deinde annus Græcorum 719. Chriſti 408. convenire nequit cum anno Jezdegerdis 3. & Cajumæ 4. Jezdegerdes enim regnare cœpit, ut mox dicebam, anno Chriſti 399. & Cajuma epiſcopatum iniit circa annum 395.

Iſaacus. 16. Iſaacus Tomarſæ affinis, in locum Cajumæ ſponte abdicantis ſubrogatus anno Chriſti 399. Obiit anno 411. *Tom.* 3. *à pag.* 363.

Achæus. 17. Achæus Iſaaco ſuffectus anno 411. Obiit anno 415. *Tom.* 3. *à pag.* 368.

Jaballaha. 18. Jaballaha ſedit ab anno 415. ad annum 420. *Tom.* 3. *à pag.* 370.

Maanes. 19. Maanes Perſa eodem anno 420. quo Sedem Seleucienſem invaſit, exturbatus, Ardaſcirenſem eccleſiam uſque ad tempora Pherozis Perſarum regis adminiſtravit. *To.* 3. *à pag.* 376.

Marabochtus. 20. Marabochtus, quem alii *Karabochtum*, vel *Phruchbochtum* ܟܪܒܘܟܬ appellant, anno 421. ſub Beheramo Rege Jezdegerdis filio Sedem invaſit, eodemque anno depoſitus fuit. Vacavit Sedes uſque ad annum Chriſti 430. *Tom.* 2. *p.* 403. & *Tom.* 3. *pag.* 377.

21. Dadjeſus ſedit ab anno 430. ad annum 465. quo obiit. *Tom.* 3. *pag.* 214. Dadjeſus.

22. Babuæus in Tela ad Sarſaram fluvium loco ortus, à quodam monacho cœnobii S. Abdæ in Dorkena à Magorum ſecta ad chriſtianam fidem converſus ibique baptizatus, poſt Dadjeſum in Modainæ eccleſia anno 465. ordinatus, Barſumæ Niſibeni inſidiis juſſu Pherozis Perſarum Regis cæſus fuit anno Epiſcopatus vigeſimo, Chriſti 485. Hæc Barhebræus. Mares verò & Amrus eum ſediſſe ſcribunt annos 15. & in Hirta ſepultum fuiſſe. *Tom.* 2. *pag.* 403. & *Tom.* 3. *pag.* 68. & 394. Babuæus.

23. Acacius Babuæi affinis anno 485. in Synodo Seleuciæ ordinatus, obiit anno 496. quum annos undecim ſediſſet. Vacavit Sedes annos 2. Mares eum ſediſſe refert annos 15. adeòque anno 499. obiiſſe. *Tom.* 2. *pag.* 406. & *Tom.* 3. *à p.* 398. Acacius.

24. Babæus ab anno 498. (vel, ut Mares ſcribit, 499.) ad annum 503. ſedit. *Tom.* 2. *pag.* 408. & *To.* 3. *pag.* 395. & 427. Babæus.

25. Silas ex Modaina, Babæi Archidiaconus, uxorem habuit & filiam, quam deſignato ſibi ſucceſſori Eliſæo deſpondit: incredibilis avaritiæ vir, pretioſas altarium veſtes filiæ tradidiſſe fertur; quam ob rem à Mari doctore reprehenſus, Marim ipſum excommunicavit. Sedit annos 18. nimirùm ab anno 503. ad annum 520. Amrus Silam ordinatum ſcribit anno Græcorum 816. (Chriſti 505.) Cavadis Perſarum Regis 16. obiiſſe autem anno Græcorum [illegible] hoc eſt, Chriſti 5[illegible]. Silas.

[illegible] [N]arſes, & Eliſæus: ille à Joz[illegible]rum epiſcopo in eccleſia Mo[illegible] Seleuciæ, hic Narſes, & Eliſæus.

Spa-

Spaniræ hoc eſt Cteſiphonte contra antiquam conſuetudinem Biruæo medico procurante ordinatus, unuſquiſque factionis ſuæ epiſcopos inſtituebat. Duravit hoc ſchiſma annos quindecim, hoc eſt ab anno Chriſti 520. ad ann. 535. ut Mares ſcribit. Amrus verò qui Silæ obitum ad annum Chriſti 523. conſignaverat, diſſidium inter Eliſæum & Narſetem duraſſe affirmat annos 12. nimirùm uſque ad ann. Chriſti 535. qua in re cum Mari conſentit. Quum igitur anno 535. Narſes obiiſſet, Eliſæum congregati Patres in Synodo dejecerunt. *Tom. 2. pag.* 409. & *Tom. 3. pag.* 166.

Paulus. 28. Paulus, juxta Barhebræum Archidiaconus Seleuciæ, juxta Amrum verò & Marim Archidiaconus & ſucceſſor Jozachi Huzitarum epiſcopi, juxta alios demùm Metropolita Gandiſaporenſis, in locum dejecti Eliſæi Catholicus renunciatus, ſedit ex mente Barhebræi annum unum; ſecundùm Marim verò & Amrum, menſes duos. Idem Amrus Paulum obiiſſe ſcribit in feſto Palmarum anno Choſroæ ſexto, Græcorum 846. quod tamen ſtare nequit cum iis, quæ de Choſroë Anuſcervano ſuperiùs dicta ſunt pag. 404. Hic enim regnare cœpit die 19. Februarii anni Græcorum 842. Chriſti 531. adeoque ſextus regni ejuſdem annus inchoatus fuit die 19. Februarii anni Græcorum 847. Chriſti 536. *Tom. 2. pag.* 411.

Mar-Aba Magnus. 29. Mar-Aba I., cognomento Magnus, anno Græcorum 847. Chriſti 536. electus, obiit anno Græcorum 863. Chriſti 552. feria ſexta ſecundæ hebdomadæ Jejunii quadrageſimalis, quum annos 16. cum menſibus aliquot ſediſſet. *Tom. 2. pag.* 411. & 412. & *Tom. 3. à pag.* 75. Amrus refert, poſt Marabæ obitum vacaſſe Sedem annos quinque. Mares verò aſſirmat ipſum Marabam decem annos dumtaxat ſediſſe: nimirùm ſivè Sedis vacatio, ſivè Marabæ obitus in annum Chriſti 552. conferri debent.

Joſeph. 30. Joſeph ex medico in Patriarcham anno 552. ordinatus, triennio poſt exauctoratus, obiit anno Chriſti 567. quum ab ejus depoſitione annos duodecim Sedes vacaſſet. *Tom. 2. pag.* 413. & *Tom. 3. à pag.* 432.

Ezechiel. 31. Ezechiel Mar-Abæ diſcipulus ex Zabarum Epiſcopo anno 567. Catholicus renunciatus, deceſſit anno 580. quum annos tredecim ſediſſet. *Vide Tom. 2. pag.* 413. & *Tom. 3. pag.* 435. & *ſeqq.*

Jeſujabus Arzunita. 32. Jeſujabus ex Arzunitarum Epiſcopo anno 580. in Patriarcham electus, obiit ineunte anno Choſroæ Abruizi ſexto, hoc eſt, Chriſti 596. *Tom. 2. pag.* 415. & *Tom. 3. à pag.* 108.

Sabarjeſus. 33. Sabarjeſus ſedit ab anno Chriſti 596. ad annum 604. *Tom. 2. pag.* 415. & *Tom. 3. à pag.* 441.

Gregorius. 34. Gregorius ſedit ab anno 605. ad annum 608. Vacavit Sedes uſque ad annum 628. *Tom. 3. à pag.* 449.

Jeſujabus Gadalenſis. 35. Jeſujabus Gadalenſis ſedit ab anno 628. ad annum 647. *Tom. 3. à pag.* 105.

Maremes. 36. Maremes ex monacho cœnobii Abrahæ Epiſcopus Ninives, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demùm anno Chriſti 647. Patriarcha Neſtorianorum ordinatus, obiit anno 650. *Tom. 2. pag.* 420.

Jeſujabus Adjabenus. 37. Jeſujabus Adjabenus ſedit ab anno 650. ad annum 660. *Tom. 2. pag.* 420. & *Tom. 3. à pag.* 113.

Georgius. 38. Georgius ſedit ab anno 660. ad annum 680. *Vide Tom. 2. pag.* 421. & *Tom. 3. pag.* 149.

Joannes Marthæ filius. 39. Joannes Marthæ filius ex regione Huzitarum quum in ſchola Gandiſaporenſi literas hauſiſſet, monachum in cœnobio Saporis egit, deinde Metropolita Gandiſaporenſis inauguratus, demùm anno Chriſti 680. ineunte, in Patriarcham electus, obiit anno 682. quum annos duos ſediſſet. Vacavit Sedes annos duos. *Tom. 2. pag.* 422.

Ananjeſus Claudus, & Joannes Leproſus. 40. 41. Ananjeſus, cognomento Claudus, Modainæ ordinatus fuit anno Hegiræ 67. Græcorum 996. Chriſti 685. Septem poſt annis Joannes

annes cognomento Leproſus, Metropolita Niſibenus Sedem invaſit tenuitque annum cum dimidio, vel, ut alii ſcribunt, cum novem menſibus, Baſciari Abdalmalechi filii operâ, & Sergunæ atque Mardanſaæ medicorum inſtigatione. Hinc ortum inter Neſtorianos ſchiſma; Moſulani enim, Bagermenſes, & Niſibeni Ananjeſum qui in cœnobium Jonæ ſe receperat, pro legitimo Patriarcha habebant; Arakenſes verò, & quotquot ſub ditione Baſciari, ejuſque in locum ſubrogati Hagiagi erant, Joanni parebant, quos inter Narſes Metropolita Gandiſaporenſis. Ananjeſus Kamjeſum Niſibis Metropolitam ordinavit, eique poſt quadraginta dies defuncto, Sabarjeſum Baladæ Epiſcopum ſubſtituit. Mortuo autem Joanne ſupervixit annos quinque cum dimidio. Sedit univerſim annos 14. cum menſibus novem, è quibus Modainæ quidem annos 7. reliquos verò in cœnobio Jonæ, ubi conditus fuit. Obiit anno Græcorum 1010. Chriſti 699. *Tom.*2. *à pag.*423. & *Tom.*3. *pag.*154. Vacavit Sedes poſt Ananjeſu obitum annos 14. nimirùm uſque ad annum Græcorum 1025. Chriſti 714.

Saliba-Zacha. 42. Saliba-Zacha Tirhanenſis, ex Anbaræ Epiſcopo in Patriarcham operâ Sabarjeſu Metropolitæ Niſibeni electus, ab Ananjeſu Metropolita Hazæ & Moſul anno Chriſti 714. ordinatus, obiit anno 728. quum annos 14. ſediſſet, ut Amrus ſcribit. Mares refert ab eo ordinatum Niſibis Metropolitam Ruzebhanum cœnobii S. Eugenii Abbatem, & Tirhanæ Epiſcopum Phetionem Bagermenſem, ſuum in Sede Patriarchali ſucceſſorem; ipſum verò ſediſſe annos 12. adeoque obiiſſe anno Chriſti 726. *Tom.* 2. *pag.* 430. & *Tom.* 3. *pag.*477. Vacavit Sedes uſque ad annum Græcorum 1042. Chriſti 731.

43. Phetion Bagermenſis, Tirhanæ Epiſcopus, Mar-Abæ Caſcaræ, & Joannis Azrach Hirtæ Epiſcoporum operâ, Abdalmeſſiâ Hirtenſi nequidquam reluctante, ordinatus anno Chriſti 731. obiit anno Hegiræ 123. Chriſti 741. quum annos undecim ſediſſet, ſeu, ut Mares & Amrus ſcribunt, annos decem cum menſibus quinque. *Tom.*2. *p.*430.

44. Mar-Aba II. Epiſcopus Caſcarenſis, qui & Aba, & pleno nomine Maraba Bar-Brich-Sebianch, anno Hegiræ 124. Chriſti 742. Græcorum 1053. Patriarcha renunciatus, obiit annos natus decem ſuprà centum, quum decennium ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 431. & *Tom.* 3. *pag.*157. Mar Aba B. Brich-Sebianch.

45. Surinus primùm Niſibis, deinde Halavanæ Metropolita, demùm anno Græcorum 1065. Chriſti 754. feria 5. majoris hebdomadæ Sedem Patriarchalem invaſit, quam ſex ſuprà quinquaginta diebus tenuit. Jacobus in ejus locum ordinatus, Surinum Metropolitam Baſſorenſem renunciavit. *Tom.*2. *p.*431. & *Tom.*3. *pag.*168. Surinus.

46. Jacobus Metropolita Gandiſaporenſis, anno Græcorum 1065. Chriſti 754. Dominica 6. Apoſtolorum ordinatus, ſedit annos 19. cum menſibus 5. è quibus novem in carcere tranſegit. Obiit anno Græcorum 1084. Chriſti 773. *Tom.* 2. *pag.* 432. & *Tom.*3. *pag.*205. Jacobus.

47. Ananjeſus Epiſcopus Laſciumæ ſeu Dakukæ, Jacobo ſucceſſit anno Græcorum 1085. Chriſti 774. Hegiræ 157. Obiit anno Chriſti exeunte 777. vel ineunte 778. quum annos quatuor ſediſſet. *Tom.*2. *pag.* 432. & *Tom.*3. *pag.*155. Ananjeſus.

48. Timotheus Primus, Bagaſenſis Epiſcopus, poſt Ananjeſum anno Chriſti 778. in Patriarcham electus, obiit anno 820. ætatis 95. quum annos 43. ſediſſet. *Tom.*2. *pag.*433. & *Tom.*3. *pag.*158. Timotheus.

49. Joſue Bar-Nun ſedit ab anno Chriſti 820. ad annum 824. obiit anno ætatis 84. *Tom.* 2. *pag.* 435. & *Tom.*3. *pag.*165. Joſue.

50. Georgius ex Beth-Abenſi Archimandrita Archiepiſcopus Gandiſaporenſis, poſt Joſue obitum in Patriarcham electus anno Græcorum Georgius.

1136. Chriſti 825. Hegiræ 210. ætatis 100. obiit quarto poſt anno. Vacavit Sedes uſque ad annum Chriſti 832. *Tom.2.pag.*435.

Sabarjeſus. 51. Sabarjeſus Haranitarum Epiſcopus, deinde Metropolita Damaſci, demùm poſt Georgii obitum anno Chriſti 832. Hegiræ 217. Patriarcha Neſtorianorum renunciatus eſt. Obiit anno Hegiræ 222. Chriſti 836. *Tom.2.pag.*435. & *Tom.3.pag.*505.

Abraham Margenſis. 52. Abraham Margenſis, primùm cœnobii Beth-Abenſis Archimandrita, deinde Epiſcopus Hadathenſis, demùm anno Chriſti exeunte 836. Patriarcha inauguratus, obiit anno Hegiræ 235. Chriſti 849. quum annos 12. cum menſibus 10. ſediſſet. Vacavit Sedes uſque ad annum 852. *Tom.2.pag.*436. & *Tom.3.pag.*508.

Theodoſius. 53. Theodoſius primùm Anbaræ Epiſcopus, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demùm anno Chriſti 852. Patriarcha renunciatus, obiit anno 858. Dominica prima Dedicationis Eccleſiæ, quum annos 5. menſes 3. dieſque 14. ſediſſet. Vacavit Sedes uſque ad ann. 860. *Tom.2.pag.*436. & *Tom.3.pag.*210. & 509.

Sergius. 54. Sergius Metropolita Niſibis, ordinatus fuit Patriarcha anno Græcorum 1171. Chriſti 860. Dominica poſtrema Apoſtolorum, die 21. Julii, ut Amrus Mareſque ſcribunt. Obiit Dominica 2. poſt feſtum Crucis, die 21. Septembris, anno Græcorum 1183. Chriſti 872. quum ſediſſet annos 12. menſes 2. & diem unum. *Tom.2.pag.*438. & *Tom.3.pag.*512.

Enos. 55. Enos Metropolita Moſulanus, die Dominica poſt Epiphaniam anno Græcorum 1188. Chriſti 877. Hegiræ 263. Patriarcha ordinatus fuit, poſtquam Iſraël Caſcaræ Epiſcopus, qui per annos 3. menſes 3. dieſque 21. de Patriarchali dignitate cum ipſo contenderat, interiiſſet. Obiit die Dominica poſt Aſcenſionem Domini, 31. Maji, anni Chriſti 884. quum ſediſſet annos 7. menſes 4. dies 19. *Tom.2.pag.*439. & *Tom.3.pag.*512.

Joannes. 56. Joannes Narſetis filius, Epiſcopus Anbaræ, per ſortem electus, Dominica 3. Dedicationis Eccleſiæ die 14. Novembris, anno Græcorum 1196. Hegiræ 271. Chriſti 884. exeunte, ordinatus, obiit nocte Nativitatis Domini anno Hegiræ 279. die 2. menſis Scivali, anni Græcorum 1203. Chriſti 892. ineunte, quum ſediſſet annos 8. menſem 1. dieſque 10. Vacavit Sedes menſes 6. dies 20. *Tom.2.pag.*439.

Joannes. 57. Joannes filius fratris Theodoſii Patriarchæ, primùm Chanigiaræ Epiſcopus, deinde Metropolita Moſulanus ab Enoſo ordinatus, demùm Patriarcha renunciatus die 15. Julii, feria 1. anno Arabum 280. Græcorum 1203. Chriſti 892. Obiit feria 6. die 8. Septembris (juxta Marim, die 3. hebdomadæ Eliæ) anno Hegiræ 286. Græcorum 1209. Chriſti 898. quum ſediſſet annos ſex, dieſque 55. Vacavit Sedes annum unum. *Tom.2.pag.*440.

Joannes. 58. Joannes, Iſæ filius, cognomento Bar-Abgari, ſeù Bar-Haghiri, vel Ebn-Al-Aaragi, ex Zuabiæ ſeù Naamaniæ Epiſcopo in Patriarcham electus fuit feria 5. die decima menſis Romadani anni Hegiræ 287. hoc eſt, die 8. Septembris anni Græcorum 1211. Chriſti 900. Obiit die 8. menſis Regebi anni Hegiræ 292. Græcorum 1216. Chriſti 905. *Tom.2.pag.*440. & *tom.3.pag.*234.

Abraham. 59. Abraham cognomento Abraza, Bagermenſis, ex Epiſcopo Margæ in Patriarcham electus feria 6. die 11. Rabii prioris anno Arab. 293. Obiit nocte Dominicæ 6. hebdomadæ Apoſtolorum, an. Arabum 325. quum ſediſſet annos 32. & menſes 2. *Tom.2.pag.*440.

Emmanuel. 60. Emmanuel Baladenſis, olim Amrus, ex monacho cœnobii Joſephi, ordinatus eſt Patriarcha feria 6. die 11. Rabii poſterioris, anno Arab. 326. Græcor. 1249. Chriſti 938. Obiit die 6. Jejunii magni ineunte Dominica, hoc eſt, 8. menſis Saphari, anno Arabum 349.

Chriſti 960. *Tom.* 2. *pag.* 442.

Iſraël. 61. Iſraël ex oppido Gedan, primùm ludimagiſter in Schola Maris, deinde monachus in cœnobio Sabarjeſu in Vaſeta, poſtremo Caſcaræ epiſcopus, anno ætatis nonageſimo Patriarcha ordinatus eſt, die 4. Jejunii Apoſtolorum ineunte feria 6. quæ Auri appellatur; hoc eſt, die 29. Maii anno Hegiræ 350. Græcor. 1273. Chriſti 962. Quumque dies 111. (juxta Amrum 110., vel, juxta Barhebræum, 106.) ſediſſet, obiit eodem anno. *Tom.* 2. *pag.* 442.

Ebedjeſus. 62. Ebedjeſus ex oppido Gedan ditionis Bagermenſis, monachus cœnobii Gabrielis & Abrahæ, ex epiſcopo Maaltajæ in Patriarcham electus eſt feria 4. die 6. Rabii prioris anno Arabum 352. hoc eſt, die 22. Aprilis anni Græcorum 1274. Chriſti 963. Obiit feria 4. die 6. Saphari, anno Arabum 376. hoc eſt, die 2. Junii anni Græcor. 1297. Chriſti 986. quum ſediſſet annos 23. menſeſque lunares 10. *To.* 2. *pag.* 442. & *To.* 3. *pag.* 200.

Mares. 63. Mares filius Tobi, Moſulanus Scriba in aula Naſeraddaulæ, deinde monachus, Presbyter & præfectus cœnobio Saidi in urbe Moſul, ejuſque regionis Viſitator, mox Perſidis metropolita, demùm Patriarcha ordinatus eſt Dominica 6. quadrageſimæ, die 8. Dil-hegge anno Hegiræ 376. hoc eſt, die 17. Aprilis anno Chriſti 987. Obiit Sabbato ineunte, die 28. menſis Moharram anno Hegiræ 390. hoc eſt, die 28. Decembris (ut ait Mares Salomonis) anno Græcorum 1311. quum annos lunares ſediſſet 14. dieſque 40. *To.* 2. *pag.* 443.

Joannes. 64. Joannes ex oppido Gedan, primùm monachus in cœnobiis Caſcaræ, Catholici, & Sedis, deinde epiſcopus Senæ, poſtea metropolita Perſidis, demùm in locum Maris Patriarcha ſuffectus eſt die 5. Dilhegge anno Hegiræ 390. hoc eſt, feria 1. die 26. Octobris anno Græcorum 1312. (Juxta Barhebræum, & Amrum, anno Hegiræ 391. Græcorum 1313. Chriſti 1001.) Obiit media nocte feriæ 3. Jejunii Virginum, die 8. Januarii anno Græcor. 1323. hoc eſt, die 10. Gemadi poſterioris anno Hegiræ 402. (Juxta Barhebræum, an. Hegiræ 400. paulò poſt feſtum Epiphaniæ: juxta Amrum, anno Græcor. 1323. die 2. Decembris, feria 3.) Sedit annos lunares 10. menſes 6. dies 6. *Tom.* 2. *pag.* 444.

65. Joannes, cognomento Abu-Iſa Ben Abraham Ben Nazuch, ex Maaltaja, monachus & archimandrita cœnobii Jeſujabi in ditione Nuhadrenſi, à Mari exeunte anno Hegiræ 377. ordinatus Hirtæ epiſcopus, poſt Joannis obitum per ſortem electus conſecratuſque eſt Patriarcha feria 4. die 19. Novembris anno Græcorum 1324. hoc eſt, die 2. Gemadi prioris anno Hegiræ 403. Obiit Sabbato, die 28. Rabii prioris anno Hegiræ 411. hoc eſt, die 23. Julii anno Græcor. 1331. Chriſti 1020. Sedit annos ſolares 7. menſes 8. dies 4. (Juxta Marim, annos lunares 7. menſes 10. dies 26. Juxta Amrum, annos item lunares 7. menſes 10. dies 20.) *Tom.* 2. *pag.* 446. Joannes.

66. Jeſujabus Ezechielis filius, ex Dor-Kena, in ſchola Maris inſtitutus, epiſcopus Koſræ & Naharvanæ ab Ebedjeſu ordinatus, necnon ejuſdem Scholæ Rector & Viſitator, poſt Joannis Nazuch obitum Sedem Patriarchalem invaſit die Dominica, 11. Decembris anno Græcor. 1332. hoc eſt, die 22. Scioaban, an. Hegiræ 411. Obiit feria 6. die 13. Rabii prioris an. Heg. 416. hoc eſt, die 14. Maii an. Græcor. 1337. (Juxta Amrum, menſe Julio anno Græcorum 1338.) Sedit annos 4. menſes 5. dies 3. (Juxta Marim dies 21.) *To.* 2. *pag.* 446. Jeſujabus.

67. Elias I. ex oppido Gedan, à Joanne *epiſcopus Tirhanæ ordinatus, poſt Jeſujabi obitum per ſortem electus eſt Patriarcha conſecratuſque die Dominica, 16. Junii, anno Græcor.* 1339. hoc eſt, 19. *Gemadi prioris anno Hegiræ* 419. Obiit die 6. Maii anno Græcor. 1360. *Elias I.*

hoc

hoc eſt, exeunte menſe Dil-chede anno Hegiræ 440. nocte in Sabbatum declinante. Sedit annos lunares 21. menſes 6. dies 19. Solares verò annos 20. menſes 10. (imò undecim) dies 20. *Tom.* 2. *pag.* 446. & *Tom.* 3. *pag.* 263. & 264.

Joannes. 68. Joannes Targali filius, Bagdadenſis, ab Elia epiſcopus Koſræ ordinatus, poſt ejus obitum Patriarcha renunciatus eſt Dominica 3. Annunciationis (ſeù Adventus) anno Hegiræ 441. Obiit anno Hegiræ 449. Græcor. 1368. Chriſti 1057. quum annos 7. menſeſque aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 447.

Sabarjeſus. 69. Sabarjeſus cognomento Zanbur, Beth-Garmenſis, in Schola S. Maris educatus, ex Metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham electus Dominica 3. æſtatis, die 3. Auguſti anno Heg. 453. Græcor. 1374. Chriſti 1063. (juxta Barhebræum, die 23. Auguſti anno Græcor. 1373.) Obiit die 3. Aprilis feria 3., anno Hegiræ 464. Græcorum 1383. Chriſti 1072. quum annos lunares decem, menſeſque aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 447.

Ebedjeſus. 70. Ebedjeſus, cognomento Abulphadlus Aredi filius, Moſulanus, Metropolita Niſibis, in Patriarcham electus anno Hegiræ 464. ordinatus eſt poſt duos annos novemque menſes Dominica 4. Dedicationis eccleſiæ die 23. Novembris anno Græcorum 1386. Chriſti 1074. hoc eſt, ineunte menſe Rabio poſteriore, anno Hegiræ 467. Obiit feria 4. die 2. Januarii anno Græcor. 1401. Chriſti 1090. quum annos 15. menſem 1. dieſque decem ab ordinatione ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 448.

Machicha. 71. Machicha, Salomonis filius, Bagdadenſis, Tirhanæ primùm epiſcopus, deinde metropolita Moſulanus, demùm Patriarcha ordinatus die Dominica, 8. Aprilis anni Græcorum 1403. hoc eſt, die 8. Rabii prioris anno Hegiræ 485. Obiit feria 4. die 12. menſis Scioabani anno Heg. 502. Græcor. 1419. Chriſti 1108. quum ſediſſet annos lunares 17. menſ. 5. dies 4. Vacavit Sedes duos annos cum aliquot menſibus. *Tom.* 2. *pag.* 448. & *Tom.* 3. *pag.* 550.

72. Elias II. Mokli filius, Moſulanus, metropolita Hazæ & Moſul, ordinatus fuit feria 1. die 5. Scivali anno Hegiræ 504. hoc eſt, 16. Aprilis anno Græcorum 1422. Chriſti 1111. Obiit Sabbato die 14. (juxta Amrum, 17.) Octobris anno Græcorum 1443. hoc eſt, 22. Dilchede anno Hegiræ 525. quum ſediſſet annos lunares 21. menſ. 7. dies 20. Vacavit Sedes annos circiter duos. *Tom.* 2. *pag.* 449. Elias II.

73. Barſuma in Zebedæa (juxta Marim, Zaidæa) ditionis Niſibenæ loco natus, ex epiſcopo Themanonæ Patriarcha ordinatus eſt die Dominica, 11. menſis Scivali anno Hegiræ 528. hoc eſt, 5. Auguſti anno Græcor. 1445. Obiit Sabbato, die 11. Januarii anno Græcor. 1447. hoc eſt, 5. Rabii poſter. anno Heg. 530. Sedit annum lunarem, cum menſibus 5. & diebus 25. Vacavit Sedes annos 2. menſes 10. *Tom.* 2. *pag.* 450. Barſuma.

74. Ebedjeſus filius fratris Eliæ Catholici Mokli filii, Moſulanus, ex metropolita Bagermenſi in Patriarcham electus feria 4. die 3. Rabii prioris anno Hegiræ 533. hoc eſt, 29. Octobris anno Græcor. 1450., ordinatus eſt die Dominica 13. Nov. ejuſdem anni. Obiit feria 3. die 25. Novemb. anno Græc. 1459. Hegiræ 542. Chriſti 1147. quum annos 9. dieſque 12. ſediſſet. *Tom.* 2. *p.* 450. Ebedjeſus.

75. Jeſujabus Baladenſis, ex Geziræ ſeu Zebedææ Inſulæ & Hirtæ epiſcopo Patriarcha ordinatus eſt Dominica 2. Dedicationis eccleſiæ anno Hegiræ 542. Græc. 1460. Chriſti 1148. Obiit Dominica poſt Aſcenſionem Domini die 25. Maii anno Græc. 1486. Hegiræ 570. quum annos 26. menſeſque 5. cum diebus aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 450. Jeſujabus.

76. Elias III. cognomento Abu-Halim, & ebn-Hadithenſis, Majapharkini natus, ex metropolita Niſibis in Patriarcham electus ordina- Elias III.

tuſque fuit Dominica 3. poſt Epiphaniam anno Hegiræ 571. Græcorum 1487. Obiit fer. 5. die 12. Apr. an. Heg. 586. Græc. 1501. Sedit annos 14. menſ. 2. dies 19. *To.* 2. *p.* 450. & *Tom.* 3. *pag.* 287.

Jaballaha. 77. Jaballaha Kajumæ filius ex Moſul, primùm epiſcopus Majapharchini, deinde metropolita Niſibis, demùm Patriarcha ordinatus eſt Dominica 3. Apoſtolorum, anno Græcorum 1501. Chriſti 1190. Obiit nocte feriæ 2. die 31. Januarii anni Græcor. 1533. Chriſti 1222. Hegiræ 618. die 16. menſis undecimi. Sedit annos 31. menſes 7. & aliquot dies. *Tom.* 2. *pag.* 453.

Sabarjeſus. 78. Sabarjeſus cognomento Kajumæ filius, Jaballahæ ex fratre nepos, ex Moſul, epiſcopus Nuhadræ à patruo primùm ordinatus, deinde Hazæ & Arbelæ metropolita, demùm Patriarcha conſecratus feria 1. die 31. Julii anno Græc. 1533. Obiit feria 2. die 15. Junii anni Græcor. 1536. Hegiræ 622. die 8. menſis ſexti, quum ſediſſet annos 2. menſes 10. dieſque 18. Vacavit Sedes dies 340. *Tom.* 2. *pag.* 453.

Sabarjeſus. 79. Sabarjeſus, cognomento ابن المسيحى filius Meſſihi, ex Bagdado, metropolita Bagermæ & Dakukæ, poſt Sabarjeſum Kajumæ ordinatus fuit Patriarcha Dominica nona, die 26. Aprilis anni Græcor. 1537. Heg. 623. die 12. menſis quarti. Obiit Sabbato die 20. Maii anni Græc. 1567. Hegiræ 654. die 23. Rabii poſterioris. Sedit annos lunares 31. dies 10. *Tom.* 2. *pag.* 453.

Machicha. 80. Machicha ex Giugabad Niſibenæ ditionis loco, metropolita Niſibis, ordinatus Patriarcha Dominica 5. Jejunii, anno Græc. 1568. Chriſti 1257. Obiit Sabbato poſt Dominicam novam die 18. Apr. an. Græc. 1576. quum ſediſſet annos lunares 8. menſes 5. Vacavit poſt ipſum Sedes menſes 7. cum dimidio *To.* 2. *pag.* 455.

Denha. 81. Denha ex Roſtacho, metropolita Hazæ & Arbelæ ordinatus Patriarcha Dominica 3. Dedicationis eccleſiæ die 15. Novemb. anni Græc. 1577. Chriſti 1265. Obiit nocte feriæ 2. initio Jejunii quadrageſimalis, die 24. Febr. anni Græcor. 1592. Chriſti 1281. quum annos 16. menſeſque 3. ſediſſet. Vacavit Sedes menſes 8. *Tom.* 2. *pag.* 456. & *Tom.* 3. *pag.* 564.

82. Jaballaha ex genere Turcorum in regione Cataje natus, à Denha ordinatus metropolita Tanchetenſis, poſt ejuſdem Denhæ obitum Patriarcha conſecratus fuit die Dominica, cujus antiphona incipit, ܢܥܘܠ ܒܬܘܕܝܬܐ *ingrediamur in confeſſione*, hoc eſt, Dominica 1. Dedicationis eccleſiæ, anno Græcor. 1593. Chriſti 1281. Obiit Sabbato exeunte, ante Dominicam 3. Dedicationis eccleſiæ die 13. Novembris, anno Græcorum 1629. Chriſti 1317. hoc eſt, die 7. menſis Romadani anno Hegiræ 717. quum annos 37. ſediſſet. Vacavit Sedes menſes 3. dieſque 8. *Tom.* 2. *pag.* 456. Jaballaha.

83. Timotheus II. olim Joſeph appellatus, ex metropoli Moſulana ad Arbelenſem evectus, poſt Jaballahæ obitum Patriarcha ordinatus fuit menſe Februario anno Græcorum 1629. Chriſti 1318. *Tom.* 2. *pag.* 456. & *Tom.* 3. *pag.* 567. Timotheus I.

Hucuſque ex Barhebræo, Mari, & Amro. Quæ ſequuntur Patriarcharum nomina, in manuſcriptis codicibus adnotata reperi.

84. Denha anno Græcor. 1671. Chriſti 1360. Dioſcori Bar-Kainæi Jacobitæ partes adverſùs Athanaſium Jacobitarum Maphrianum adjuvabat. *Tom.* 2. *pag.* 461. Denha.

85. Simeon anno Græcor. 1789. die 29. Novembris, hoc eſt, Chriſti 1477. ſedebat. *Tom.* 2. *pag.* 457. Simeon.

86. Simeon anno Græcor. 1801. Chriſti 1490. epiſcopos Neſtorianos in regionem Malabaricam miſit. Obiit anno Græcorum 1813. Chr. 1502. *Tom.* 2. Simeon.

Tom. 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 590. & 591.

Elias.

87. Elias Simeoni ſubſtitutus anno Chriſti 1502. Obiit anno 1504. Græcorum 1815. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 592.

Simeon.

88. Simeon in locum Eliæ ſubrogatus eodem anno Græcor. 1815. Chriſti 1504. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 592.

Simeon.

89. Simeon cum fratre Jeſujabo metropolita vivebat menſe Octobri anno Græcorum 1842. Chriſti 1530. Simeone autem defuncto, ſolus Jeſujabus Patriarchalem Sedem vicaria poteſtate adminiſtrabat die 19. Octobris 1850. Chriſti 1538. *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon.

90. Simeon, olim Jeſujabus metropolita, de quo ſuprà, Mamæ filius, vixit ad annum Chriſti 1551. *Tom.* 1. *pag.* 524. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon.

91. Simeon qui & Denha, cognomento Bar-Mama, Simeonis cujus ſuprà facta eſt mentio, ex fratre nepos, anno Chriſti 1552. Sedem invaſit, quum catholici Sulakam monachum ſibi Patriarcham à Romano Pontifice poſtulaſſent, quod nullus apud Chaldæos metropolita, qui Patriarcham ordinaret, reliquus fuiſſet. Idem Bar-Mama anno Græcorum 1866. Chriſti 1555. Sulakam ex Urbe in civitatem Caramit, ſeu Amidam regreſſum, à Mahometano præſide interfici curavit. Obiit anno Chriſti 1559. *Tom.* 1. *pag.* 531. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Joannes Sulaka.

Joannes quem nonnulli Simeonem vocant, olim Sulaka, ſeu Siud, Danielis filius, ex monacho cœnobii Hormiſdæ ineunte anno Chriſti 1552. à catholicis in Patriarcham deſignatus, Romam ut à Romano Pontifice conſecraretur, petiit, quo pervenit die 18. Novembris anni Græcorum 1864. Chriſti 1552. Die 20. Februarii ſequentis anni profeſſionem fidei emiſit, & 9. Aprilis à Julio III. Summo Pontifice Chaldæorum eccleſiæ Muſal Patriarcha proclamatus fuit. Die verò 12. Novembris Amidam regreſſus, quum annum menſeſque duos ſediſſet, inſtigatione Barmamæ Neſtoriani Patriarchæ ineunte anno Chriſti 1555. à Mahometanis interemptus fuit. *Tom.* 1. *pag.* 523. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Ebedjeſus.

Ebedjeſus, ſeù Abdjeſus, Joannis filius, monachus cœnobii Achæ & Joannis fratrum à Sulaka Geziræ metropolita creatus, poſt ejuſdem Sulakæ necem anno Chr. 1555. à catholicis in Patriarcham electus, quum Romæ die 7. Martii an. 1562. profeſſionem fidei emiſiſſet, à Pio IV. Summo Pontifice Pallium de corpore S. Petri & confirmationem Apoſtolicam accepit cum eodem titulo eccleſiæ Muſal. Obiit paucis poſt annis in monaſterio civitatis Seert in Meſopotamia. *Tom.* 1. *pag.* 536. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Ahatalla, ſeù Jaballaha.

Ahatalla, ſeù Jaballaha, monachus, Ebedjeſum excepit, qui non habuit confirmationem Apoſtolicam, quod eam Romæ non poſtulaſſet. Rexit tamen catholicos Chaldæos conſilio & auctoritate Hermetis *Eliæ Archiepiſcopi*, qui Sulakæ *olim diſcipulus fuerat*, & poſt magiſtri necem in Malabaricas regiones profectus, inde ſub Ahatalla in Meſopotamiam redierat. Obiit circa annum Chriſti 1580. *Tom.* 1. *pag.* 538. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon Denha.

Simeon Denha Archiepiſcopus Gelu, Seert, & Salmaſæ, quum ab Eliæ Neſtoriani Patriarchæ obedientia unàcum ſubditis ſuis, qui in finibus Perſarum ſub ditione Zeinalbach degebant, diſceſſiſſet, operâ ac ſtudio Archiepiſcopi Hermetis Eliæ Chaldæis orthodoxis ſub Ahatalla Patriarcha ſeſe adjunxit. Ahatalla autem defuncto in Patriarcham electus, ſub Gregorio XIII. eundem Archiepiſcopum Hermetem Eliam procuratorem ſuum Romam miſit: qui quum nomine Patriarchæ ſui obedientiam Sedi Apoſtolicæ præſtitiſſet, confirmatione cum Pallio Patriarchali obtenta, ex Urbe an. 1582. diſceſſit. Simeon in Ormia urbe in montanis Perſidis poſita Sedem fixit, ubi ſucceſſores ejus aſſumpto

Si-

Simeonis nomine commorari uſque in præſentem diem conſueverunt. *Tom.* 1.*pag.* 538. & *Tom.* 2.*pag.* 456.

Simeon. Simeon Denhæ ſucceſſit circa annum Chriſti 1600. Profeſſionem fidei Romam miſit die 28. Julii anni 1619. in monaſterio Cananes, qui locus erat ditionis Zachariæ Abach Curdorum Principis, exaratam: in qua ait ſe Amidam unàcum P. Thoma Novarienſi Ord. S. Franciſci religioſo viro petere decreviſſe, ut cum eodem Alepum proximo menſe Martio migraret, & inde Romam proficiſceretur. *Tom.* 1.*pag.* 538. & *Tom.* 2.*pag.* 457.

Simeon alter. Simeon alter, ejuſdem factionis Chaldæorum Patriarcha, anno Græcorum 1964. Chriſti 1653. Epiſtolam ad Innocentium X. ſcripſit, in qua hæc habet. *Pax divina, charitas Domini, chriſtianus honor ex ore Domini Simeonis Catholici Patriarchæ Chaldæorum, ad Patrem Patrum & Paſtorem Paſtorum, nectentem diademata, ungentem Pontifices, ſanctum Papam Innocentium, caput totius chriſtianitatis...... nec exiguus eſt numerus Chaldæorum D. Simeonis, qui degunt in regionibus ſequentibus, nempe, Gulmar, Barur, Gur, Galu, Baz, Daſen, Tachuma, Jatira, Valta, Taiig, Batnura, Luun, Nudis, Salmes, Albac, Haſaph, Van, Vaſgan, Arne, Saphtan, Targur, Urmi, Anzel, Saldus, Aſnoch, Marga, Amid, Gulnca. In his autem regionibus quadraginta familiarum millia ſunt, omnes filii Cellæ D. Simeonis. Nos omnes quidem amplectimur & ſuſcipimus Sedem Petri & Pauli..... Data eſt Epiſtola hæc patens die Sabbati feſtivitatis Petri & Pauli, 29. menſis Junii benedicti; Anno Græcorum* 1964. *in regione benedicta Salmes, in urbe Huſarba, in umbraculo S. Georgii, cujus preces ſint ſuper fideles omnes, Amen. Simeon humilis Patriarcha Chaldæorum. Scripſit Ebedieſus filius Petri peccator.* Hæc de Patriarchis, qui Simeonis nomen gerunt in finibus Perſarum.

Nunc ad ſucceſſores Bar-mamæ regredior.

92. Elias, à quo cæteri ad hanc uſque diem nomen Eliæ ſumpſere, Simeonem Bar-mamam excepit anno Chriſti 1559. nam ejus & Jeſujabi metropolitæ Sobæ, Armeniæ & Mardæ diſerta fit mentio ad calcem codicis Syriaci Amidenſis 7. *To.* 1.*p.*583. Ab ejus obedientia Simeon Denha Archiepiſcopus Gelu, ut ſuprà dictum eſt, defecit circa annum 1575. Monachum quendam cum profeſſione ſua literiſque anno Græcor. 1897. Chriſti 1586. Romam miſit. Sed quum ejus Fides Neſtorianis erroribus ſcateret, à Xyſto V. rejecta eſt, nec is ad eccleſiæ Romanæ communionem admiſſus. Obiit anno Græcorum 1902. Chriſti 1591. quum annos 32. ſediſſet. *Tom.* 1. *pag.* 549. *Tom.* 2.*pag.* 457. & *Tom.* 3.*pag.* 599. Elias.

93. Elias anno 1591. in Patriarcham electus, legatos ad Paulum V. anno 1607. miſit, iterùmque anno 1610. Adam archimandritam cum literis fideique profeſſione allegavit, ut in communionem Sedis Apoſtolicæ admitteretur. Anno 1616. Amidæ Synodum habuit, in qua Diodori, Theodori, ac Neſtorii errores abjuravit. Deceſſit circa ann. 1628. *Tom.* 1.*pag.* 543. *Tom.* 2.*pag.* 457. & *Tom.* 3.*pag.* 600. Elias.

94. Elias, qui & Simeon, ſedit ab anno 1629. ad ann. 1659. Quum plures è ſuis orthodoxam fidem anno 1629. ſuſcepiſſent, ipſe communionem Romanæ eccleſiæ recuſavit. Vicarium ſuum in urbe Moſul conſtituit Jacobum Benjaminum Preſbyterum, qui Romæ anno 1636. profeſſionem fidei emiſerat, & anno 1640. in Moſul obiit. Anno 1657. fidem ſuam literaſque ad ſacram Congregationem de Propaganda Fide miſit, quibus rogabat, ut Ritus Chaldæorum immutatus permaneret, utque ſui eccleſiam Romæ haberent. *Sedit annos triginta.* Elias, qui & Simeon.

95. Elias, qui & Joannes Marvagii Presbyteri filius, anno Chriſti Elias Joannes.

ſti 1660. in Patriarcham conſecratus eſt, quum annum ætatis decimum quintum ageret. Obiit anno 1700. Patriarchatus quadrageſimo, ætatis quinquageſimo quinto.

Elias, qui & Marughæus. 96. Elias, qui & Marughæus, aliàs Maruagi, anno 1700. Joanni ſucceſſit. Obiit die 18. Decembris exeunte anno Chriſti 1722. quum annos circiter 23. ſediſſet.

Elias, qui & Denha. 97. Elias, qui & Denha, Marughæo patruo die 25. Decembris anni 1722. ſuffectus eſt, quum annum ætatis 22. ageret. Neſtorianis in urbe Moſulana præeſt hoc anno 1725.

Quo verò tempore Elias, qui & Joannes Maruagii, Neſtorianos regebat, catholici ſuos Patriarchas habere cœperunt, Joſephi nomen gerentes, qui ſequuntur,

Joſeph I. Joſeph I. Amidæ, quæ & Caramit & Diarbechir appellatur, metropolita, ab Innocentio XI. die 20. Maii anno 1681. Chaldæorum Patriarcha inſtitutus, & Pallio donatus, quum anno 1695. dignitatem ſponte abdicaſſet, Romam venit, ubi & vita defunctus eſt.

Joſeph II. Joſeph II. ex Tel-cepha, anno Chriſti 1695. in locum Joſephi primi magiſtri ſui ſubrogatus, ab Innocentio XII. anno ſequenti confirmatus fuit. Obiit anno 1713.

Joſeph III. Joſeph III., olim Timotheus Mardæ epiſcopus, à Clemente XI. menſe Februario anni 1714. Pallio & confirmatione Apoſtolica donatus, orthodoxos Amidæ locorumque adjacentium Chaldæos Patriarcha regit hoc anno 1725.

PATRIARCHÆ CHALDÆORUM

ORDINE ALPHABETICO.

A

ABA I. Vide Mar-Aba magnus.
Aba II. Vide Mar-Aba Bar Brichſebjaneh.
Abdjeſus. Vide Ebedjeſus.
Abraham I. Caſcarenſis, numero Patriarcharum, 6., anno Chriſti 88.
Abraham II. Margenſis, num. 52., an. 836.
Abraham III. qui & Abraza, nu. 59., an. 906.
Abraza. V. Abraham.
Abres num. 5., an. 82.
Acacius num. 23., an. 485.
Achadabues num. 8., an. 139.
Achæus I. nu. 3., an. 45. V. Aghæus.
Achæus II. num. 17., an. 411.
Adæus, qui & Thaddæus ex LXX. Diſcipulis, num. 2., an. 33.
Aghæus, qui & Achæus num. 3. an. 45.
Ahatalla. Vide Jaballaha Ahatalla.
Ananjeſus I. num. 40., an. 685.
Ananjeſus II. num. 47. an. 774.

B

BAbæus num. 24., anno Chriſti 498.
Babuæus num. 22., an. 465.
Barbaſeminus, ſeù Barbaſymes, num. 13., an. 333.
Bar-mama. Vide, Simeon Denha Barmama.
Barſuma num. 73., an. 1134.

C

CAjuma. Vide, Kajuma.

D

DAdjeſus, num. 21. an. Chriſti 430.
Denha I. num. 81., an. 1265.
Denha II. num. 84., an. 1360.
Denha. Vide, Simeon Denha, & Elias Denha.

E

EBedjeſus I. num. 62., an. Chriſti 963.
Ebedjeſus II. Aredi filius, num. 70. an. 1074.
Ebedjeſus III. nepos Eliæ Mokli, num. 74., an. 1138.
Ebedjeſus, ſeù Abdjeſus Joannis filius, 1555.
Elias I. num. 67., an. 1028.
Elias II. Mokli filius, num. 72., an. 1111.
Elias III. Abu-Halim, ſeù Hadithi, num. 76., an. 1176.
Elias Simeonis ſucceſſor, num. 87., an. 1502.
Elias Barmamæ ſucceſſor, num. 92., an. 1559.
Elias ſub Paulo V. num. 93., anno 1591.
Elias, qui & Simeon, num. 94., an. 1629.
Elias, qui & Joannes, num. 95., an. 1660.
Elias, qui & Marughæus, num. 96., an. 1700.
Elias, qui & Denha, num. 97., an. 1722.
Eliſæus num. 27., an. 520. depoſitus.
Emmanuel num. 60., an. 938.
Enos num. 55., an. 877.
Ezechiel num. 31., an. 567.

G

GEorgius I. num. 38., an. Chriſti 660.
Georgius II. num. 50., an. 825.
Gregorius num. 34., an. 605.

I

JAbachues. Vide, Achadabues.
Jaballaha I. num. 18. anno Chriſti 415.
Jaballaha II. Kajumæ fil. num. 77. an. 1190.
Jaballaha III. num. 82., an. 1281.
Jaballaha Ahatalla, an. 1565.
Jacobus I. num. 7., an. 120.
Jacobus II. num. 46., an. 754.
Jeſus. Vide Joſue Barnun.
Jeſujabus I. Arzunita, num. 32. anno 580.
Jeſujabus II. Gadalenſis, num. 35. an. 628.
Jeſujabus III. Adjabenus, num. 37. an. 650.
Jeſujabus IV. fil. Ezechielis, num. 66. an. 1020.
Jeſujabus V. Baladenſis, num. 75. an. 1148.
Joannes I. Marthæ filius, num. 39. an. 680.
Joannes II. Leproſus, num. 41. an. 692. depoſitus.
Joannes III. Narſetis fil. num. 56., an. 884.
Joannes IV. nepos Theodoſii, num. 57. an. 892.
Joannes V. Iſæ fil. num. 58. an. 900.
Joannes VI. num. 64. an. 1001.
Joannes VII. Nazuch, num. 65. an. 1012.
Joannes VIII. Targali fil. num. 68. an. 1050.
Joannes Sulaka, ſeù Siud, alias Simeon, 1552.
Joannes Elias. Vide Elias Joannes.
Joſeph, num. 30. an. 552. depoſitus.
Joſeph I. an. 1681.
Joſeph II. an. 1695.
Joſeph III. qui & Timotheus, anno 1713.
Joſue Bar-Nun, num. 49. an. 820.
Iſaac num. 16. an. 399.
Iſraël num. 61. an. 962.

K

KAjuma, num. 15. anno Chriſti 395.
Karabochtus. Vide Marabochtus.

M

MAanes num. 19. anno Chriſti 420. depoſitus.
Machicha I. Salomonis filius, num. 71. an. 1092.
Machicha II. num. 80. an. 1257.
Mar-Aba I. cognomento Magnus, num. 29. an. 536.
Mar-Aba II. Bar Brichſebjaneh, num. 44. an. 742.
Marabochtus num. 20. an. 421. depoſitus.
Maremes num. 36. an. 647.
Mares I. Adæi diſcipulus, num. 4. an. 48.
Mares II. Tobi filius, num. 63. anno 987.
Marughæus. Vide Elias Marughæus.

N

NArſes num. 26. an. 520. depoſitus.

P

PApas num. 10. an. 256.
Paulus num. 28. an. 535.
Phetion num. 43. an. 731.
Phruchbochtus. Vide Marabochtus.

S

SAadoſtus. Vide Sciaadoſtus.
Sabarjeſus I. num. 33. an. 596.
Sabarjeſus II. num. 51. an. 832.
Sabarjeſus III. Zanbur, num. 69. an. 1063.

Sabarjeſus IV. Kajumæ fil. num. 78. an. 1222.
Sabarjeſus V. ebn-Meſihi, num. 79. an. 1226.
Sadoth, Sadoſtus. Vide Sciaadoſtus.
Saliba-Zacha num. 42. an. 714.
Sciaadoſtus num. 12. an. 332.
Sciachlupha num. 9. an. 162.
Sergius num. 54. an. 860.
Silas num. 25. an. 503.
Simeon I. Barſaboe, num. 11. an. 326.
Simeon II. num. 85. an. 1477.
Simeon III. num. 86. an. 1490.
Simeon IV. num. 88. an. 1504.
Simeon V. frater Jeſujabi, num. 89. an. 1530.
Simeon VI. Mamæ filius, qui & Jeſujabus, num. 90. an. 1551.
Simeon VII. qui & Denha Bar-mama, num. 91. an. 1552.
Simeon Denha, Ahatallæ ſucceſſor, 1580.
Simeon alter, Simeonis Denhæ ſucceſſor, 1600.
Simeon alter. 1653.
Simeon Sulaka. Vide Joannes Sulaka.
Simeon Elias, Vide, Elias Simeon.
Siud. Vide, Joannes Sulaka.
Sulaka. Vide Joannes Sulaka.
Surinus num. 45. anno 754. depoſitus.

T

TAmuza. Vide Tomarſa.
Thadæus. Vide Adæus.
Theodoſius num. 53. an. 852.
Thomas Apoſtolus num. 1. anno Chriſti 33.
Timotheus I. num. 48. an. 778.
Timotheus II. num. 83. an. 1318.
Timotheus. Vide Joſeph III.
Tomarſa num. 14. an. 384.

IN-

INDEX
SYRIACUS ALPHABETICUS
PATRIARCHARUM CHALDÆORUM.

ܐ

ܐܒܐ ܪܒܐ ܟܫܟܪܝ. ܫܢܬ ܫܬܡܐܐ
ܘܫܬܝܢ ܘܬܠܬ ܠܝܘ̈ܢܝܐ.
ܐܒܐ ܒܪ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܘܗܝ . ܩܢ.
ܫܢܬ ܐ̱ܫܟܒ.
ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܡܪܓܐ . ܗ. ܫܢܬ ܦܚ.
ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܡܪܓܐ . ܢܒ. ܫܢܬ
ܐ̱ܠܟܘ.
ܐܒܪܗܡ ܕܗܘ ܐܒܘܐ . ܢܓ. ܫܢܬ
ܐ̱ܠܩܘ.
ܐܒܪܝܣ . ܗ. ܫܢܬ ܦܒ.
ܐܚܝ ܠܟܣܢܕܪܘ ܘܐܪܝܐ . ܓ̰. ܫܢܬ
ܡܒܘ.
ܐܚܝ ܒܪ ܩܕܡ ܡܫܒܚܝܢ . ܟ. ܫܢܬ
ܟܓ̰.
ܐܝܠܐ ܕܐܒܘܗܝ . ܣ. ܫܢܬ ܡܠܓ̰.
ܐܝܫܘ . ܣܠܩ ܠܓܡܘ .
ܐܝܠܐ . ܣ. ܫܢܬ ܠܡܐ.
ܐܘܢܝܣܘܣ . ܢܐ. ܡܪܝ ܫܡܫܘܢ ܒܪ
ܐܣܘܪܝ ܕܐܬܘܪ̈ܝܘܣܐ .
ܐܫܒܥ: ܡܗ. ܫܢܬ ܡܓ̰.
ܐܫܘܐܠܐ . ܡܐ. ܐ̱ܠܡܩܒ.
ܐܠܝܐ ܦܘܡܝܐ . ܡܪ. ܫܢܬ ܐ̱ܒܣܐ.
ܐܠܝܐ ܠܐܪܡܝܐ ܕܗܘ ܒܪ ܡܟܝܢܐ:
ܟܒ. ܫܢܬ ܐ̱ܦܐ .
ܐܠܝܐ ܐܠܝܡܝܐ ܕܗܘ ܐܒܘ ܡܟܝܢ
ܒܪ ܣܘܡܟܐ : ܟܗ. ܫܢܬ ܐ̱ܩܟܗ.
ܐܠܝܐ . ܦܪ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܩܒ.
ܐܠܝܐ . ܪܒ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܩܓ̰.
ܐܠܝܐ . ܪܓ̰. ܫܢܬ ܐ̱ܐܩܪ.
ܐܠܝܐ ܫܡܥܘܢ . ܪܘ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܬܦܓ̰.
ܐܠܝܐ ܡܫܝܚܝ . ܪܘ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܬܫ.
ܐܠܝܐ ܡܪܩܘܣ . ܪܘ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܬܥ.
ܐܠܝܐ ܕܢܝܐ . ܪܐ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܬܡܒ.
ܐܠܝܫܘܥ . ܟܪ. ܫܢܬ ܐ̱ܬܪ.
ܐܢܫ . ܢܘ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܟܪ.
ܐܦܣ . ܦܓ̰. ܫܢܬ ܐ̱ܦܘ.

ܒ

ܒܒܘܝ . ܩܒ. ܫܢܬ ܐ̱ܦܘ.
ܒܒܝ : ܟܘ. ܫܢܬ ܐ̱ܪܣ.
ܒܪܒܥܫܡܝܢ . ܡܓ̰. ܫܢܬ ܡܠܓ̰.
ܒܪ ܨܘܡܐ . ܟܓ̰. ܫܢܬ ܐ̱ܦܠܒ.

ܓ

ܓܘܪܓܝܣ . ܟܚ. ܫܢܬ ܐ̱ܪܣ
ܓܘܪܓܝܣ . ܢ. ܫܢܬ ܐ̱ܐܟܘ.
ܓܪܝܓܘܪܝܣ . ܟܘ. ܫܢܬ ܐ̱ܪܘ.

ܕ

ܕܘܝܫܘܥ . ܣܐ. ܫܢܬ ܐ̱ܠܐ.
ܕܢܚܐ . ܦܐ. ܫܢܬ ܐ̱ܪܦܘ.
ܕܢܚܐ . ܦܘ. ܫܢܬ ܐ̱ܦܦ.

ܢ̈ܘܚܐ ܠܠܫܢܐ . ܚܠܦ ܠܠܫܢܐ ܕܢܘܚܐ .
ܢ̈ܘܚܐ ܫܡܝܢܝ . ܚܠܦ ܫܡܝܢܝ ܕܢܘܚܐ .

ܣ.

ܣܢܛܪܘܩܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ . ܩܝ. ܫܢܬ ܠܐܘܩܘ.
ܣܢܛܪܘܩܘܣ ܠܐܘܡܝܐ . ܡܕ. ܫܢܬ ܠܗܒܘ.
ܣܪܩܝܠܐ . ܠܐ. ܫܢܬ ܠܐܡܣܪ .

ܥ

ܥܒܕܐܠܡܣܝܚ ܩܘܪܒܢܝܐ . ܡܣܚ. ܫܢܬ
ܠܗܒܣ.
ܥܒܕܐܠܡܣܝܚ ܠܐܘܪܒܝܢܐ . ܦܝ. ܫܢܬ
ܐܗܒܣ.
ܥܒܕܐܠܡܣܝܚ ܡܘܫܐ . ܚܠܦ ܡܘܫܐ
ܠܠܡܝܐ .

ܦ.

ܦܘܠ ܐܦܣܩܘܦܐ . ܚܠܦ ܐܦܣܩܘܦܐ .
ܦܘܠܝܛܘܣ ܩܘܪܒܢܝܐ . ܡܣܐ . ܫܢܬ
ܠܡܘܐ.
ܦܘܠܝܛܘܣ ܠܐܘܡܝܐ ܕܗܘ ܕܒ ܩܘܡܝܐ .
ܕܝ. ܫܢܬ ܐܡܝ.
ܦܘܠܝܛܘܣ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ. ܕܗܘ ܕܒ
ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ . ܦܒ. ܫܢܬ ܐܘܦܐ.
ܦܘܠܝܛܘܣ ܕܒܣܠܝܘܣ . ܚܠܦ
ܒܣܠܝܘܣ . ܫܢܬ ܐܠܦܝܢܘ.
ܦܘܠܘܣ ܕܒ ܡܪܕܐ . ܕܟܐ. ܫܢܬ ܠܐܘܦ.
ܦܘܠܘܣ ܕܒܪܟܐ . ܡܕܐ. ܫܢܬ ܠܐܘܪܒ.
ܦܘܠܘܣ ܕܒ ܢܘܗܪ . ܢܗ. ܫܢܬ ܠܐܠܦ.
ܦܘܠܘܣ ܕܒ ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
ܕܗܘ ܐܦܣܩܘܦ . ܢܝ. ܫܢܬ ܠܐܪܒ.
ܦܘܠܘܣ ܕܒ ܩܣܪܝܐ ܕܗܘ ܕܒ ܐܢܛܝܘܟܝܐ

ܘܕܒ ܣܪܓܝܘܣ . ܢܣ. ܫܢܬ ܐܠܦܐ.
ܦܘܠܘܣ . ܣܘ. ܫܢܬ ܐܠ.
ܦܘܠܘܣ ܕܒ ܢܐܨܪ . ܣܘܐ. ܫܢܬ ܐܡܒ.
ܦܘܠܘܣ ܕܒ ܢܘܚܕܪܐ . ܣܣ. ܫܢܬ ܐܝ.
ܦܘܠܘܣ ܫܡܘܐܝܠ . ܫܢܬ ܠܐܡܒ.
ܦܘܠܘܣ ܠܠܫܢܐ ܚܠܦ . ܠܠܫܢܐ ܕܦܘܠܘܣ.
ܦܝܠܘ . ܠܐ. ܫܢܬ ܐܡܒ.
ܦܝܠܘ ܩܘܪܒܢܐ . ܫܢܬ ܐܠܐܘܦܐ.
ܦܝܠܘ ܠܐܘܡܝܐ . ܫܢܬ ܐܠܐܘܪܘ.
ܦܝܠܘ ܠܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܕܗܘ ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܘܣ .
ܫܢܬ ܐܠܐܡܝܢ .
ܦܛܪܘܣ . ܪ. ܫܢܬ ܡܪ.
ܦܛܪܘܣ . ܡܘ. ܫܢܬ ܠܗܒܘ.
ܦܛܪܘܩܘܣ . ܚܠܦ ܦܛܪܘܩܘܣ .
ܦܛܪܘܣ ܕܒܪܝܐ . ܡܕܝ. ܫܢܬ ܠܐܠܦ.
ܦܛܪܘܩܘܣ ܐܘܪܫܠܡ . ܠܚܒ. ܫܢܬ
ܠܐܡܦ.
ܦܛܪܘܩܘܣ ܕܒܟܪܝܐ . ܠܘܐ. ܫܢܬ
ܠܐܘܪܣ.
ܦܛܪܘܩܘܣ ܣܘܪܝܝܐ . ܠܪ. ܫܢܬ ܠܐܘ.
ܦܛܪܘܩܘܣ ܕܒ ܐܣܩܛܝܠܐ . ܗܘ.
ܫܢܬ ܐܡܪ.
ܦܛܪܘܩܘܣ ܕܒܪܝܐ . ܠܘܐ. ܫܢܬ
ܐܡܣܒ.

ܨ

ܨܠܝܒܐ ܠܐܦܣܩܘܦܘܬ ܘܐܘܒ . ܘ. ܫܢܬ
ܡܒܐ .
ܨܠܝܒܐ ܕܒ ܒܘܩܛܝܐ . ܦܝ. ܫܢܬ
ܐܠܐܦܪ.
ܨܡܘܐܝܠ ܕܒ ܡܠܟܝܣܕܩ : ܠܚܐ. ܫܢܬ
ܐܘܪܒ.
ܨܡܘܐܝܠ . ܦ. ܫܢܬ ܐܘܡܪ.
ܡܒܐܠ .

ܥܒܕܝܫܘܥ ܕܝܢ ܡܘܣܠܝ ܕܒܬܪ ܡܘܣܠܝ
ܫܘܒܚܐ . ܫܢܬ ܐܬܩܢܘ.
ܥܡܢܘܐܝܠ ܕܗܘ ܡܘܫܠܚܘܬܐ ܕܒܬܪ
ܥܒܕܝܫܘܥ ܕܝܢ ܡܘܣܠܝ . ܫܢܬ
ܐܬܩܢܘ.
ܥܒܕܝܫܘܥ . ܥ. ܫܢܬ ܐܬܩܠܐ.

ܦ.

ܦܐܦܐ ܒܪ ܥܓܝ . ܐ. ܫܢܬ ܪܢܘ.
ܦܘܠܘܣ . ܟܚ. ܫܢܬ ܐܬܠܘ.
ܦܪܘܒܘܣ . ܫܚ ܡܪܐܒܘܣ .
ܦܬܝܘܢ . ܡܝ: ܫܢܬ ܐܬܠܐ.

ܨ.

ܨܒܪܐ ܙܟܐ . ܡܒ. ܫܢܬ ܐܬܡܘ.

ܩ.

ܩܘܡܝܐ . ܡܘ. ܫܢܬ ܐܪܘܗ.
ܩܘܪܝܩܘܣ . ܫܚ ܡܪܐܒܘܣ .

ܫ.

ܫܘܪܝܫܘܥ . ܡܒ. ܫܢܬ ܫܢܒ.
ܫܠܝܒܐ . ܝܚ. ܫܢܬ ܫܫܒ.
ܫܐܠܐ . ܟܘ . ܫܢܬ ܐܬܩܝ.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ . ܐ. ܫܢܬ ܫܫܘ.
ܫܡܥܘܢ . ܦܘ. ܫܢܬ ܐܐܬܪ.
ܫܡܥܘܢ . ܦܗ. ܫܢܬ ܐܐܬܪ.
ܫܡܥܘܢ . ܦܚ. ܫܢܬ ܐܐܬܩ.
ܫܡܥܘܢ ܦܛ. ܫܢܬ ܐܐܬܩܠ.
ܫܡܥܘܢ ܕܗܘ ܡܥܡܕܢܘܬܐ ܕܝܢ
ܡܝܡܐ . ܫܢܬ ܐܐܬܩܠ.
ܫܡܥܘܢ ܕܗܘ ܕܝܢܚܐ ܕܝܢ ܡܥܡܕܢܐ ܪܐ
ܫܢܬ ܐܐܬܩܘ.
ܫܡܥܘܢ

ܫܒܪܝܫܘܥ . ܟܗ. ܫܢܬ ܐܬܪ.
ܫܒܪܝܫܘܥ ܩܕܡܝܐ : ܟܗ. ܫܢܬ ܐܬܩܠܘ.
ܫܒܪܝܫܘܥ ܕܝܢ ܕܘܝܢ ܙܪܢܘܩܐ . ܡܓ.
ܫܢܬ ܐܬܡܩܘ.
ܫܡܥܘܢ ܐܒܘܡܝܐ . ܡܚ. ܫܢܬ ܐܬܠ.
ܫܡܥܘܢ ܐܒܘܢ . ܟܗ. ܫܢܬ ܐܬܪܩܘ.
ܫܡܥܘܢ ܕܒܪܨܒܥܐ . ܚܝ ܒܪܨܒܥܐ
ܡܪܐܒܘܣ .

ܬ.

ܬܐܘܡܐ . ܟܗ. ܫܢܬ ܐܬܪ.

ܬ.

ܬܚܘܝܫܘܥ ܩܘܕܡܝܐ . ܟܝ. ܫܢܬ
ܐܬܪܘ.
ܬܚܘܝܫܘܥ ܬܪܝܢܐ . ܢܐ. ܫܢܬ ܐܐܬܠܓ.
ܬܚܘܝܫܘܥ ܐܪܒܝܠܝܐ . ܡܚ. ܫܢܬ
ܐܬܩܝ.
ܬܚܘܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܘܡܝܐ . ܟܚ. ܫܢܬ
ܐܬܩܡ.
ܬܚܘܝܫܘܥ ܕܝܢ ܡܫܡܫܢܐ . ܟܚ.
ܫܢܬ ܐܬܪܘ.
ܬܘܠܟܐ . ܫܚ ܡܘܫܐ ܡܘܫܠܚܐ :
ܬܘܪܝܢ . ܡܘ. ܫܢܬ ܐܬܩܝ.
ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ . ܢܘ . ܫܢܬ ܐܬܩܐ.

ܬ.

ܬܚܘܝܫܘܥ ܩܘܪܝܢܐ . ܡܚ. ܫܢܬ
ܐܬܩܝ.
ܬܚܘܝܫܘܥ ܐܪܒܝܠܝܐ ܕܗܘ ܕܝܢ ܟܫܟܪ.
ܠ. ܫܢܬ ܐܬܘ.
ܬܚܘܝܫܘܥ ܐܠܝܐܬܐ ܕܝܢ ܐܣܘܪܝܐ
ܕܒܝܬܐ ܕܝܢ ܡܘܨܠܝ . ܟܝ. ܫܢܬ ܐܬܠܝ.

ܠ

ܠܐܘܢ : ܚܙܝ ܐܘܢ :

ܠܐܘܢܛܝܘܣ . ܝܒ . ܫܢܬ ܐܬܦܚ .

ܠܐܘܢ ܦܛܪܝܪܟܐ . ܐ . ܫܢܬ ܐܢܢ .

ܠܘܩܝܢܘܣ . ܝܘ . ܫܢܬ ܫܟܘ .

ܠܘܩܝܢܐ . ܚܙܝ ܠܘܩܝܢܘܣ .

ܫܡܥܘܢ ܣܘܠܛܢܐ . ܚܙܝ ܡܬܘܡܣܝܢ
ܣܘܠܛܐ .

ܫܡܥܘܢ ܕܒܝܫܐ ܕܥܡܪ ܡܘܪܝܠܐ
ܕܐܠܐܠܘܗ . ܫܢܬ ܐܬܦܩ .

ܫܡܥܘܢ ܕܥܡܪ ܫܡܥܘܢ ܕܒܝܫܐ . ܫܢܬ
ܐܬܦܙ .

ܫܡܥܘܢ ܐܒܘܢܐ . ܫܢܬ ܐܬܦܝ .

ܫܡܥܘܢ ܠܠܐܢܐ . ܚܙܝ ܐܠܐ ܫܡܥܘܢ :

AD-

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

PAGINA 8. *in notis*, *linea* 11. *poſt ea verba*: aut certè Gorionidi tributam: *adde*: De Aſia Joſephi uxore vide fabulas Mahometanorum apud Marraccium in Refutatione Alcorani pag. 734.

Pag. 26. *in notis ad Chryſoſtomi opus inſcriptum*, de Monachis Ægypti, *adde*: niſi dicamus eundem eſſe hunc librum ac *ſermonem de Martyribus Ægyptiis*, qui inter Chryſoſtomi homilias exſtat. Porrò hujus Chryſoſtomianæ homiliæ meminit & Thomas Margenſis in hiſt. monaſt. lib. 1. *cujus verba retuli pag.* 146.

Pag. 31. *in not. ad Theodori commentar. in Samuelem*, *poſt ea verba*, Mamrinum legit Ecchellenſis, *adde*. Fortaſſe ܡܪܝ ܡܪܝܢܐ Mar Marinum.

Pag. 71. *in not. poſt hæc verba*, 1. Abrahamus Beth-Rabanenſis, *hæc Adnotatio ſubjiciatur*: 1. Abrahamus Beth-Rabanenſis primùm in cœnobio Izlenſi monachus fuit ſub Babæo Archimandrita, de quo mox ſermo erit cap. 66. hujus Catalogi: deinde ex eodem cœnobio in locum, quem ܕܐܣܢ *Daſen* appellant, ubi Raban Zachajeſus monaſterium condiderat, quod ex ejus nomine ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܪܒܢ *Dajra*, ſeù cœnobium *Beth-Raban* appellabatur, migravit circa annum Chriſti 590.; eodem ſcilicet tempore, quo Jacobus ex eodem Izlenſi cœnobio ejectus, conventum *Beth-Abenſem* exſtruxit, in quem demùm idem Abrahamus relicto Beth-Rabanenſi ſe contulit, hac lata lege, ut cœnobium utrumque ſub unius ejuſdemque Abbatis præfectura eſſet, ut refert Thomas Margenſis in hiſtoria monaſtica lib. 1. cap. 14. & lib. 2. cap. 19. cujus verba habes infrà cap. CLXXIII. hujus Catalogi, ubi de Davide Beth-Rabanenſi. Antiquior Abrahamo Beth-Rabanenſi fuit Abrahamus alter Edeſſenæ Perſarum Scholæ Alumnus, qui Medorum poſtea Epiſcopus initiatus eſt, ut ſcribit Simeon Beth-Arſamenſis. *Cætera ut in Not.*

Pag. 72. *loco notæ, quæ incipit*: 1. Joannes Beth-Rabanenſis, *hæc ſubſtituatur*. 1. Joannes Beth-Rabanenſis Jacobi Beth-Abenſis cœnobii fundatoris diſcipulus, & in præfectura ejuſdem cœnobii ſucceſſor, ſexto præfecturæ menſe eo cœnobio relicto apud urbem Dakukam in monte regionis Garmenſis anachoriticam vitam duxit in loco, ubi poſtea monaſterium Raban Ezechielis conditum eſt. Jeſujabus Adjabenus Patriarcha, quum adhuc Ninives Epiſcopus eſſet, epiſtolam ad monachos Beth-Abenſes ſcripſit, in qua affirmat Joannem hunc, antequam è cœnobio Beth-Abenſi migraſſet, ſeptuaginta annis monachum egiſſe, è quibus triginta annis vitam anachoriticam, & quadraginta aliis cœnobiticam cum Jacobo coluerat. De eodem vide Thomam Margenſem lib. 1. hiſtor. monaſticæ cap. 31. In conventu Beth-Rabanenſi eundem aliquandiù vixiſſe, non ex hoc tantùm Sobenſis loco colligitur, ſed etiam quia utrumque illud cœnobium, Beth-Abenſe ſcilicet & Beth-Rabanenſe, ab uno eodemque Abbate regebatur, ut disertè notat Margenſis lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 19. Fuit & alter Joannes, Abrahami ſocius & Narſetis diſcipulus, de quo Amrus loco mox citato, ubi de Abrahamo.

Pag. 86. *ad calcem* 1. *notæ*, *poſt* Paulum, Ezechielem, Kajuram, *adde*, Moyſen, Sciub-chalmaranum, Sergium &c.

Pag. 87. *ad calcem notæ* 4. *loco anni*

Græ

Græcorum 875. *ſubſtitue*, 878. *ſic*: Præfuit autem Joſephus Patriarcha ab anno Græcorum 863. ad annum 878.

Pag. 68. *poſt* 1. *notam, quæ incipit*, 1. Diſputationem adversùs Cæſarem, *adde*: Sed retinendus textus Sobenſis. Nam Paulum Niſibenum Diſputationem cum Juſtiniano Cæſare habitam ſcripſiſſe affirmat Abulbarcatus in libro, cui titulus, *Declaratio Officiorum &c.* cap. 7. de Scriptoribus Eccleſiaſticis, in hæc verba.

فولوس البصرى مطران نصيبين له رسالة ضمنها ما اتفق له من الجدل فى اصول الدين مع الملك يوسطيانوس ملك الروم لما اشخص اليه ؛ كتبها الى قشوى طبيب الملك ؛

Paulus Baſſorenſis, Metropolita Niſibis, ſcripſit epiſtolam, qua continetur Diſputatio de fundamentis fidei ipſum inter & Juſtinianum Romanorum Imperatorem habita, quum ab eo accerſitus fuit. Directa eſt autem ab eodem Paulo ad Chiſoëm Regis medicum. Et quidem Juſtinianum Cæſarem tàm Neſtorianos, quàm Monophyſitas Conſtantinopolim evocaſſe, liquet ex Chronico Joannis Aſiæ, & ex Dionyſio Patriarcha. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 89. Paulum autem unàcum præceptore ſuo Mar-Aba eò ſe contuliſſe liquet ex Amro, qui ſuprà hoc Tom. p. 76. ait, Abam cum Thoma in urbe regia aliquandiù verſatum fuiſſe.

Pag. 97. *poſt not.* 6. *quæ incipit*, Matthæo Vago, Syris Meſcianiono, *adde*. Sed pro ܡܫܝܢܝܐ *Meſcianjono*, legendum puto ܡܝܫܢܝܐ *Majſcenojo*, hoc eſt, ex Meſene, quæ Tigris fluvii inſula eſt, teſtibus Plinio, Ammiano, & Stephano, de qua Cellarius in notitia orbis antiqui Tomo 2. pag. 749.

Eadem pag. 97. *dele not.* 8. *quæ incipit*, Gabriele Catarenſi: ex Catara nimirùm Meſopotamiæ oppido &c. *& hanc ſubſtitue*. 8. Gabriele Catarenſi: nimirùm ex Bactriana regione, quæ Syris dicitur ܒܝܬ ܩܛܪܝܐ *Beth-Catraje*, unde derivatur ܩܛܪܝܐ *Catraja*, hoc eſt, Bactrianus. Nam ex ܒܝܬ ܩܛܪܝܐ *Beth-Catraja*, fit ܒܩܛܪܝܐ *Bactraja*, ſicut ex ܒܝܬ ܓܪܡܝܐ *Beth-Garmaja*, formatur ܒܓܪܡܝܐ *Bagarmaja*, & rejecto ܒ, ܓܪܡܝܐ *Garmaja*, hoc eſt, *Garmæus*: & ex ܒܝܬ ܙܒܕܝ *Beth-Zabdaj*, ܒܙܒܕܝ *Ba-Zabdaj*, & ܙܒܕܝ *Zabdaj*, Zebedæa inſula, quæ & Bizabde: & cætera hujuſmodi, quæ in hiſtoria & Geographia Chaldæorum frequenter occurrunt. Bactriana autem regio eſt trans mare Caſpium inter Sogdianam ad ſeptentrionem, à qua diviſa eſt Oxo fluvio, & Ariam ad meridiem: quæ hodie ماوراالنهر Mavaralnahara dicitur, hoc eſt, Tranſoxiana. *Cataram* Syri vocant & inſulam, quæ hodie *Socotora*: ut enim Marcandam Bactrianæ urbem præpoſita litera ܣ s, *Samarcandam* appellant, ita & Cataram, Sacataram ſeu Socotoram. Etſi autem Neſtoriani tàm in Bactriana, quàm in Socotora domicilium habuere, quum tamen Cataræ mentionem faciunt, videntur Bactrianam regionem potiùs, quàm Socotoram inſulam intelligere. Porrò Gabriel alius fuit à cognomine Catarenſi, de quo infrà Sobenſis cap. 101. (hoc tom. pag. 172.) nam ille vixit diu poſt Babæum, nimirùm anno Chriſti 710.

Pag. 133. *columna* 2. *linea* 15. *deleantur hæc verba, quæ ſunt intra parentheſim*, Ad Epiſcopos Catarenſium (hoc eſt, Chriſtianorum in Catara ſeu Socotora inſula adjacentibuſque Arabiæ locis commorantium, quorum in hiſtoriis Luſitanicis fit mentio) *& ſubſtituantur hæc*

alia;

alia: hoc eſt, Chriſtianorum Bactrianam regionem incolentium, quorum Epiſcopos, non ſecùs atque Perſarum, à Sedis Seleucienſis obedientia defeciſſe dolet Jeſujabus Patriarcha. *Nam Bactros unàcum Perſis & Maruanitis Primatum ſibi aſſeruiſſe veroſimilius exiſtimo, quàm Socotoranos; præſertim quum ex hiſtoriis conſtet, infinitum propemodùm Neſtorianorum numerum fuiſſe in Choraſana, Bactriana, Scythia, Chataja & Tartaria uſque ad Sinarum fines, idque maximè ſub vaſto Joannis, ut vocant, Presbyteri imperio.*

Pag. 136. *columna* 2. *lin.* 54. *& ſeq. dele hæc verba, quæ ſunt intra parentheſim*, Catara ſcilicet, ſeu Socotora, eique affines, *&*, Arabiæ juxta ſinum Perſicum: *Nam Jeſujabus, ut ſuprà dixi, de Bactris loquitur, cæteriſque Chriſtianis in vaſtis illis Aſiæ regionibus uſque ad Chatajam & Sinas commorantibus.*

Pag. 143. *ad calcem hæc adde.* Jeſuſabrani monachi & martyris vita à Jeſujabo Adjabeno Patriarcha ſcripta, exſtat Cod. Syr. 2. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 607. de qua vide in not. ad libros Anonymos hoc tomo pag. 285. col. 2.

Pag. 147. *ad calcem not.* 4. *poſt hæc verba*, Quo autem anno Eugenius floruerit, *dele quæ ſequuntur, & hæc ſubſtitue*; docet Amrus in vita Papæ, qui S. Simeonem Seleucienſem Epiſcopum & martyrem anteceſſit: nimirùm, ineunte anno Chriſti 300. Vide Tom. 2. pag. 398.

Pag. 155. *in not. col.* 1. *poſt hæc verba*, Duo hìc miracula &c. *adde.* In vita verò Mar Abæ magni ſubjungit, Abrahamum in Haza ſeù Adjabene dies clauſiſſe, ejuſque cadaver clam ſurreptum, in oppidum Caſcaram deportatum fuiſſe.

Pag. 168. *not.* 1. *dele ab iis verbis*, incertæ ætatis ſcriptor, *& hæc ſubſtitue.* Circa annum Chriſti 600. in Garmæorum regione Epiſcopatum geſſit, teſte Jeſujabo Adjabeno in epiſtola ad Kamjeſum & ſocios, in qua affirmat Simeonem unàcum altero Kamjeſu Epiſcopo pro Neſtoriana hæreſi adversùs Jacobiticam ſectam fortiter decertaſſe. *Vide ſuprà hoc tom. pag.* 142.

Pag. 169. *not.* 3. *dele ab iis verbis*: Diverſus proinde ab eo Barhadbeſciaba videtur: *& hæc ſubſtitue.* Fuit autem hic Barhadbeſciaba Jacobi Beth-Abenſis cœnobii fundatoris æqualis, conditoque à ſe monaſterio præfuit circa annum Chriſti 630. teſte Margenſi lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 15. & 22. Vide Tom. 2. pag. 490. & Tom. 3. pag. 470.

Ibidem not. 4. *dele totam, & hanc ſubſtitue.* Eccleſiaſticam hiſtoriam. Amrus citatus ſuprà pag. 148. teſtatur, ſub Jeſujabo Adjabenó, qui anno Chriſti 660. obiit, Eccleſiaſticam apud Syros Neſtorianos hiſtoriam conſcribi cœptam fuiſſe. Nimirùm Jeſujabo vel Ninivitarum Epiſcopo, vel Adjabenorum Metropolita, hoc eſt, circa annum Chr. 640. Exſtat ejuſdem Jeſujabi ad hunc Barhadbeſciabam epiſtola, de qua ſuprà hoc Tom. pag. 142.

Pag. 172. *ad calcem notæ* 3. *quæ incipit*, Abraham ex Mahuza, *hæc adde.* Claruit autem Abraham ſub Jeſujabo Gadalenſi circa annum Chriſti 630.

Pag. 204. *col.* 1. *lin.* 5. *ad hæc Sobenſis verba de Joanne Garmachita*, & breve Chronicon, *notam iſtam adde.* Breve Chronicon. Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 4. Abrahæ Izlenſis cœnobii fundatoris geſta à Joanne conſcripta teſtatur.

Pag. 257. *in not. col.* 1. *lin.* 15. *delè hæc verba*, Fuit autem Chamiſius & ipſe &c. *& ſubſtitue*: Fuit autem & Chamiſius alter &c.

Pag. 363. *col.* 1. *lin.* 11. *loco* Amrus, *ſubſtitue*, Mares. *Atque ita pag.* 365. *col.* 2. *lin.* 8. *&* 368. *col.* 1. *lin.* 3. *poſt initium cap.* 2. *&* 369. *col.* 2. *lin.* 10. *&* 370. *col.* 1. *lin.* 11. *&* 371. *col.* 2. *lin.* 17. *&* 374. *col.* 2. *lin.* 8. *&* 376. *col.* 2. *lin.* 10. *&* 384. *col.* 1. *lin.* 32. *&* 386. *col.* 2. *lin.* 17. 24. *&* 432. *col.* 2. *lin.* 24. *&* 436. *col.* 1. *lin.* 28. *&* 443. *c.* 1. *l. penult. &* 450. *c.* 2. *l.* 26.

Pag. 365. *col.* 2. *lin.* 34. *ab iis verbis*, In altero Amri codice, *uſque ad*, hæc adnotantur, *dele*, & *ſubſtitue*, Amrus de obitu Iſaaci hæc notat.

Pag. 366. *c.* 1. *l.* 17. & 30. *loco*, Amri interpolator, *ſubſtitue*, Amrus. *Atque ita pag.* 368. *col.* 2. *lin.* 36. & 372. *c.* 2. *l.* 8. & 378. *c.* 2. *l.* 8. & *ubicumque occurrerit nomen Interpolatoris Amri*.

Pag. 378. *col.* 2. *poſt cap.* 5. *lin.* 11. *dele hæc verba*, quumque annos quinque ſediſſet &c. & *ſubſtitue*: quumque annos undecim ſediſſet, obiit anno Chriſti 496. de quo hæc Amrus ſcribit &c.

Pag. 379. *col.* 2. *lin.* 6. *loco*, Amrus Modainæ ſepultum Acacium ſcribit, *ſubſtitue*, Mares Modainæ &c.

Ibid. à lin. 14. *ad pag.* 380. *lin.* 32. *dele totum ab iis verbis*, Sequeretur ipſum obiiſſe anno 499. *uſque ad*, qui idem Anaſtaſii Imperatoris tertius decimus erat; & *hæc ſubſtitue*. Sequitur ipſum obiiſſe anno 499. adeoque ex Maris mente poſt Acacii obitum nulla Sedis vacatio, ſed Babæus eodem anno Acacium excepit: nam, Elia Damaſceno teſte, Synodum habuit anno Zamaſphæ Perſarum regis ſecundo, qui in annum Chriſti 499. confertur, ut ex Chronologia Regum Perſarum conſtat *hoc tom.* 3. *pag.* 402.

CODICES MANUSCRIPTI

SYRIACI, COPTICI, ARABICI, ET ARMENICI

TYPIS IMPRESSI,

Ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ex Oriente tranſmiſſi,

Ejuſdemque Decreto in Bibliothecam Vaticanam illati, ut non ſolùm ad Bibliothecæ, ſed ejuſdem etiam Sacræ Congregationis uſus aſſerventur.

SYRIACI.

I.

ORationes in Feſtis, Dominicis, Feriis, & in commemoratione ſanctorum per anni circulum recitandæ, quæ *Proœmia*, & *Sedræ*, ſeù ordines vocantur, juxta ritum Syrorum; videlicet:

Dominica Reſurrectionis ad Veſperas, ad Completorium, ad primam & ſecundam Stationem noctis, ad Matutinum, & ad Tertiam.

Feria ſecunda in Albis ad Horas veſpertinas, nocturnas, matutinas, & ad Tertiam.

Feria 3. *in Albis*, ut ſuprà in Feria 2.

Feria 4. in Albis.

Feria 5. in Albis.

Feria 6. in Albis, quæ Confeſſorum dicitur.

Sabbato in Albis.

In feſto Reſurrectionis.

Dominica in Albis.

In Aſcenſione Domini.

In feſto Pentecoſtes.

Feria 6. poſt Pentecoſten, quæ *Auri* dicitur, pro XII. Apoſtolis.

In feſto Apoſtolorum Petri & Pauli ad veſperas & matutinum.

De ſancto Adæo Apoſtolo, cujus feſtum celebratur die 14. Majï.

De Patribus Ægyptiis Macario Abbate, Joanne Colobo, Peſæo, & filiis regiis Maximo & Domitio, quorum commemoratio peragitur die 2. Julii.

De Thoma Apoſtolo, cujus feſtum die 3. Julii.

In commemoratione B. Virginis pro ſpicis.

De S. Cyriaco ejuſque matre Julitta.

De SS. Macabæis eorumque matre Samona & præceptore Eleazaro.

In feſto Tabernaculorum, ſeù Transfigurationis Domini.

In Tranſitu B. Mariæ Virginis.

In feſto S. Crucis.

De SS. Sergio & Baccho.

De S. Jacobo Sarugenſi doctore, cujus feſtum die 29. Nov.

De SS. Virginibus Barbara & Juliana.

De S. Nicolao epiſcopo & confeſſore, qui Syris dicitur Mar Zache.

De S. Behenamo martyre, ejuſque ſorore Sara, quorum feſtum die 10. Dec.

De S. Georgio martyre,

De SS. Sergio & Baccho.

De S. Thoma Apoſtolo.

De S. *Behenamo martyre, ejuſque ſorore Sara, & præceptore Matthæo archimandrita monachorum montis Elphephii*, & quadraginta ſociis martyribus: qui paſſi dicuntur ſub Sennacheribo Ninivitarum præſide.

De S. Domitio martyre, cujus feſtum die 24. Septemb.

De S. Eliſæo Anachorita.

De S. Azazaële martyre Samoſateno, qui ſub Maximiano paſſus dicitur, & unàcum *Abæo* ܐܒܝ Nicææ epiſcopo ad tempora uſque Theodoſii Imperatoris perveniſſe; ex apocrypha ſcilicet, ejus vita; quam Michaël Jacobitarum Patriarcha ſcripſit; exſtat autem cod. Syr. 32. ad calcem To. 2. Bibl. Orient. pag. 505. Eadem oratio legitur in commemoratione Thomæ Stylitæ, ut fol. 263. hujus codicis adnotatur. Fuit autem Thomas patria Telenſis, ſecta Monophyſita, cujus mentio in chronico Dionyſii ad annum Græcorum 1021. *Chriſti* 710. Vide Tom. 2. pag. 105.

De uno martyre. Legitur in commemoratione SS. Georgii, ܐܒܝ Abæi, Behenami, aliorumque, ut adnotatur in eodem Cod. fol. 266.

De uno monacho. Legitur in commemoratione Aaronis, & Jacobi incluſi, & ſancti Sabæ, ut adnotatur fol. 270.

De reſurrectione Domini.

De feria 6. majoris hebdomadæ. Arabicè.

De feria 5. majoris hebdomadæ. Arabicè.

De feria 6. ante Dominicam palmarum. Arab.

De Michaële martyre. Arabicè auctore Joanne, ut adnotatur, fol. 290. Hic Michaël ſororem ܣܝܪܣܡ *Sireſam*, (fortaſſe Saram,) ſociumque Joſephum habuiſſe dicitur; ad Chriſti autem fidem ex Magorum ſecta converſus fuiſſe, & filium Cavadæ regis à dæmonio liberaſſe, & anno demùm ætatis 15. martyrium ſubiiſſe.

De S. Nicolao epiſcopo. Arab.

De S. Juliano Saba monacho. Syriacè.

In fol. 304. Codex Syriacis literis exaratus à Presbytero Pharago die 10. Novembris anno Græcorum 1858. Hegiræ 953. die 20. menſis Romadani, *Chriſti* 1546.

II.

Ordo Lampadis pro Pœnitentibus tàm ſanis, quàm infirmis, in Officia quinque diſtributus, quorum unoquoque expleto ellychnium unum accenditur; in fine verò quinti officii Sacerdos manum capiti pœnitentis imponens, orationem abſolutionis recitat.

Ordo Sponſalium. Arabicè.

Ordo Benedictionis Viduarum.

Benedictio Aquæ in die Epiphaniæ juxta emendationem Jacobi Edeſſeni.

Benedictio Olivarum in Dominica Hoſannarum.

Ordo adventus in Portum, qui peragitur poſt tertium nocturnum feriæ ſecundæ majoris hebdomadæ.

Ordo Ablutionis in feria 5. majoris hebdomadæ.

Ordo Proceſſionis S. Crucis poſt nonam feriæ 6. majoris hebdomadæ.

Ordo ſalutationis in dominica Reſurrectionis.

Ordo Adorationis in dominica Pentecoſtes.

Sermo S. Iſaaci epiſcopi Syri de Pœnitentia. Arabicè.

In 4. *char.* 247. Syriacis literis exaratus pro Abrahamo Presbytero filio Manſuri cognomento ebn-Socri.

III.

Beth-Gaza, hoc eſt, Theſaurus: ſeù Officium ſimplex, vel Feriale Syrorum Jacobitarum, pro Feriis 2. 3. 4. 5. 6. & Sabbato.

Octoëchus, ſeù Cantus tonis octo expreſſi, ad Magnificat.

Cantus vigiliarum de Deipara, de Sanctis, de Pœnitentia, & de Defunctis, tonis XVIII.

Cantus de Defunctis, tonis VIII.

Cantus Paracletici de Deipara, de Sanctis, de Pænitentia, & de Defunctis, tonis VIII.

Hymni S. Ephræmi Syri, Tonis XLV.

Cathiſmata, ſeù ſeſſiones, tonis VIII.

In 4. *char.* 327.

IV.

Exequiæ epiſcoporum, præſente cadavere, in officia VII. diſtributæ.

S. Ephræmi hymnus de defunctis.

Officium defunctorum pro ſecunda die à depoſitione.

S. Joannis Chryſoſtomi homilia de defunctis.

Officium defunctorum pro die III. IV. V. VI. & VII.

Officium defunctorum pro die III.

S. Ephræmi hymni II. de defunctis epiſcopis.

Cantus de defunctis.

In 4. *char.* 197.

V.

Officii Syriaci Pars Hyemalis; videli-

Offi-

Officium Encœniorum eccleſiæ.
De *Dedicatione* eccleſiæ.
De *Annunciatione* Zachariæ.
De *Annunciatione* B. V. Mariæ.
De *profectione B. V. Mariæ* ad Eliſabeth.
De *nativitate S. Joannis Baptiſtæ*.
De *Revelatione Joſephi*.
De *Dominica* ante nativitatem Domini.
De *nativitate D. N. Jeſu Chriſti*.
De *Laudibus B. V. Mariæ*.
De *cæde Infantium*.
De *Dominica* poſt nativitatem Domini.
De *Patribus Baſilio & Gregorio*.
De *feſto Luminum*, ſeù Epiphania Domini.
De *laudibus S. Joannis Baptiſtæ*.
De *S. Stephano* Archidiacono & protomartyre.
De *Dominica* 1. 2. 3. & 4. poſt epiphaniam.
De *laudibus* Deiparæ.
De *Præſentatione Domini* in Templo.
De *Feria* 2. 3. 4. & 5. *Ninivitarum*, hoc eſt, Rogationum.
De *Sacerdotibus & Patribus defunctis*.
De *fidelibus defunctis*.
De *S. Jacobo* interciſo.
De *S. Jacobo* doctore.
De *S. Barbara*.
De *S. Nicolao*.
De *S. Behenamo* martyre.
De *Gabriele epiſcopo* in cœnobio Cartaminenſi.
De *S. Antonio Abbate*.
In fol. 194. Syriacè exaratus à Presbytero Atalla Zendo Maronita.

V I.

Ordo Miſſæ Syriacæ juxta ritum Syrorum Maronitarum.
Anaphora, ſeù Liturgia S. Petri Apoſtoli: in qua deſunt verba conſecratoria.
Ordo Miſſæ juxta ritum Maronitarum,
Anaphora S. Xyſti Papæ: in qua deſunt verba conſecratoria.
Anaphora Gregorii epiſcopi Tagritenſis.
Anaphora S. Joannis evangeliſtæ.
Hymnus S. Ephræm Syri.
Hymnus S. Jacobi.
Ordo Miſſæ juxta ritum Jacobitarum.
Orationes, quæ *Procemia* dicuntur, in Liturgia recitandæ.
Abſolutiones ad Horas veſpertinas, nocturnas, & matutinas.
In 8. char. 110.

V I I.

Ordo Miſſæ Syriacæ.
Anaphora Joannis Bar-Maadani Patriarchæ Jacobitarum.
Anaphora Ignatii Patriarchæ, qui & ܒܕܪ ܙܟܐ ܒܪܘܗܝܒ ܡܪܕܝܢܝܐ. *Badr Zachæ Bar-Vahib Mardenſis*, compoſita in cœnobio Ananiæ anno Græcorum 1615. *Chriſti* 1304.
Anaphora Baſilii Maphriani ſeù Primatis Orientis, qui & ܒܗܢܡ ܒܪ ܝܘܚܢܢ ܕܡܬܟܢܐ ܚܒܘܒܢܝ. *Behenamus filius Joannis* cognomento *Habubni*, compoſita in Gezira Cardoa anno Græcorum 1715. *Chriſti* 1404.
Anaphora Lazari Bar-Sabtæ epiſcopi Bagdadenſis.
Anaphora Thomæ Heracleenſis, epiſcopi Germaniciæ: in qua deſunt verba conſecratoria.
Anaphora Maruthæ Catholici Tagritenſis.
In 8. char. 82. codex exaratus in urbe Emeſſa in eccleſia Deiparæ die 22. Auguſti anno Græcorum 1778. *Chriſti* 1467.

V I I I.

Ordo Miſſæ Syriacæ.
Lectiones ex Apoſtolo, & Evangeliis,
Procemia & Ordines.
Oratio dicenda initio Liturgiæ feria 5. & Sabbato majoris hebdomadæ.
Anaphora S. Jacobi fratris Domini in compendium redacta à Gregorio Barhebræo Maphriano ſeù Primate Orientis in montibus Armeniæ anno Græcorum 1593. *Chriſti* 1282.
Abſolutio in fine Liturgiæ, rithmo ſancti Jacobi.
Anaphora S. Joannis Evangeliſtæ.
Anaphora S. Matthæi Paſtoris: cujus ad calcem hæc adnotantur: ܫܠܡ ܩܘܪܒܐ ܕܡܪܝ ܡܬܝ ܪܥܝܐ ܕܗܘ ܗܪܡܐ ܚܕ ܡܢ ܫܒܥܝܢ: *explicit Liturgia S. Matthæi Paſtoris, qui & Herma unus ex ſeptuaginta*.
Anaphora Ignatii Bar Vahib, qui & Badr Zache Mardenſis, Patriarchæ Jacobitarum.

Ana-

Anaphora Joannis Bar Maaduni Patriarchæ Jacobitarum.

In 8. *char.* 117. Codex olim pertinuit ad Thomam monachum, deinde ad Georgium archiepiſcopum Cypri, demum ad Abrahamum monachum ac Presbyterum Orientalem filium monachi Behenami, qui notam hanc appoſuit anno Græcorum 1812. (*Chriſti* 1501.) fol. 9.

I X.

Ordo ſancti Baptiſmi, quem tradidit Clemens Petri Apoſtoli diſcipulus, & ex Græco ſermone in Syriacum tranſtulit Jacobus Edeſſenus, approbavit autem Gregorius Barhebræus Maphrianus.

Jacobi Edeſſeni admonitio de Baptiſmo.

Ordo ſolutionis coronæ, quæ fit ſeptima die à Baptiſmo.

Ordo Baptiſmi, urgente mortis periculo.

In 4. *char.* 21. exaratus à Presbytero Atalla Zendo.

X.

Homologia, ſeù Profeſſio fidei ab ordinandis facienda, auctore *Jacobo epiſcopo Majapharchinenſi*. E' Syriaco in Arabicum converſa.

Ordinatio Diaconorum.

Ordinatio Presbyterorum.

Benedictio olei Catechumenorum, *& Infirmorum*.

Benedictio Altaris & eccleſiæ pollutæ ab hæreticis, vel ethnicis, aut alio quocumque modo.

Abſolutiones ab unoquoque peccato.

Ordo Tonſuræ monachorum juxta ritum ſacri montis Edeſſæ.

Ordo Tonſuræ monialium.

In 4. *char.* 59. exaratus à Presbytero Atalla Zendo.

X I.

Officium defunctorum pro viris, in die depoſitionis, & duobus ſequentibus diebus.

Officium defunctorum pro mulieribus, ut ſuprà.

Officium defunctorum pro pueris.

Officium defunctorum pro puellis.

Benedictio ſponſalium. Arabicè.

In 4. *char.* 100. exaratus literis Syriacis à Presbytero Atalla Zendo.

X I I.

Liber Diaconalis, continens ea, quæ à Diacono in Liturgia miniſtrante dicenda ſunt.

In 12. *char.* 44.

X I I I.

Beth-gaza, hoc eſt, Theſaurus, ſeù Officium feriale Syrorum pro feriis 2. 3. 4. 5. 6. & Sabbato.

Octoëchus ad Magnificat.

In 12. *char.* 164.

X I V.

Gregorii Barhebræi Abulpharagii epiſcopi Tagritenſis & Primatis Orientis, Chronicon Syriacum ab orbe condito ad annum Græcorum 1600. *Chriſti* 1289.

Ejuſdem chronici continuatio ab anno Chriſti 1289. ad annum 1493.

In fol. char. 181.

X V.

Declaratio officiorum eccleſiaſticorum;

Pars I. de diſpenſatione Domini in carne, & anno ac menſe, quibus Chriſtus conceptus, natus, præſentatus in templo, baptizatus, & paſſus eſt.

Pars II. de Horis veſpertinis.

Pars III. de Horis nocturnis & matutinis.

Pars IV. de divina Liturgia.

Pars V. de Baptiſmo.

Pars VI. de eccleſia ejuſque dedicatione.

Pars VII. de exequiis defunctorum.

In 4. *char.* 331. exaratus ab Elia Aſmar 'Abibo metropolita Amidæ, anno Græcorum 1873. *Chriſti* 1562. ſub Ebedjeſu, quem Patriarcham Orientis Julius Papa Romæ inſtituit.

X V I.

Timothei Neſtorianorum Patriarchæ liber de Sacramentis eccleſiæ, inſcriptus, *de ſeptem cauſis ſacramentorum eccleſiaſticorum*, in Partes VII. diſtributus, quarum *Prima* eſt de Sacerdotio, continens capita 12.

Pars II. de dedicatione eccleſiæ, & chriſmate, capita 7.

Pars III. de Baptiſmo, capita 21.

Pars IV. de ſacramentis Corporis & Sanguinis, capita 16.

Pars V.

Pars V. de monachis, capita 4.
Pars VI. de defunctis, capita 11.
Pars VII. de matrimonio & Pœnitentia, capita 6.

In 8. char. 154. exaratus in ſancta civitate Hieruſalem à Joſepho monacho feria 4. die 2. Junii anno Græcorum 1924. *Chriſti* 1613.

ARABICI.

XVII.

ORationes, & *Benedictiones* diverſæ, à Sacerdote recitandæ: puta pro ſterili, pro puerpera, pro pueris &c. Sunt autem omnes numero LII.

In 12. char. 284. Literis quidem Syriacis, ſed Arabico ſermone exaratus à Presbytero Atalla Zendo Maronita die 15. Decembris anno Chriſti 1722.

XVIII.

Periodi Apoſtolorum, quæ ſequuntur. Videlicet.
Martyrium S. Andreæ Apoſtoli.
Hiſtoria S. Jacobi Apoſtoli fratris S. Joannis Evangeliſtæ.
Martyrium S. Joannis Evangeliſtæ.
Acta SS. Philippi & Petri Apoſtolorum.
Martyrium S. Philippi Apoſtoli.
Prædicatio S. Bartholomæi Apoſtoli in civitate Vahat.
Martyrium ejuſdem.
Prædicatio S. Thomæ Apoſtoli in India.
Prædicatio S. Matthæi Apoſtoli Hierapoli.
Martyrium ejuſdem.
Martyrium S. Jacobi Alphæi Apoſtoli.
Prædicatio S. Simeonis filii Cleophæ.
Martyrium ejuſdem.
Prædicatio S. Mathiæ Apoſtoli.
Martyrium ejuſdem.
Prædicatio S. Jacobi fratris Domini & Epiſcopi Hieruſalem.
Martyrium ejuſdem.
Martyrium S. Marci Evangeliſtæ Alexandriæ.
Homilia Cyriaci Epiſcopi Behenſæ (Tabennæ) de laudibus B. Virginis Mariæ ejuſque planctu ad ſepulcrum filii ſui unigeniti.
Epiſtola cœlo, ut dicitur, delapſa anno Græcorum 1042.
Vita S. Mennæ martyris.
Chronicon ab Adamo ad Noë, ad Abraham, ad Moyſen, ad Davidem, ad Chriſtum.
Hiſtoria Abrahæ & Iſaaci.
Hiſtoria Imaginis Chriſti à Judæis Tiberiadenſibus ludibrio habitæ.
Hiſtoria S. Marinæ Virginis, quæ monachi habitum induit.
Hiſtoria Chryſimi Epiſcopi Emiſſeni, quem Petrus & Joannes Apoſtoli baptizaſſe dicuntur & Epiſcopum Emiſſenorum inſtituiſſe.
Homilia de Incarnatione Verbi.
Benedictio Patenæ, Calicis, Velorum utriuſque, Velorum altaris, & crucis novæ.
Hiſtoria Alexandri magni.
Hiſtoria S. Theclæ Virginis.

In 4. char. 160. Arabicis literis & ſermone.

XIX.

Epiſtola Synodica Conciliabuli Conſtantinopolitani, quod exeunte anno Chriſti 1722. habitum eſt à Patriarchis Græcis Hieremia Conſtantinopolitano, Athanaſio Antiocheno, & Chryſantho Hieroſolymitano, præſentibus duodecim Archiepiſcopis & Epiſcopis; tranſmiſſa Græcè & Arabicè ad Græcos Antiochenæ diœceſeos; in qua errores ſchiſmaticorum adverſùs Latinos hi propugnantur.

1. Primatus Petri ſuprà Apoſtolos, & Romani Pontificis ſuprà reliquos Patriarchas & Epiſcopos, ejuſdemque in rebus fidei infallibilitas, & in Principes ſæculares auctoritas impugnatur, uſuſque ferendi ſignatas cruce crepidas damnatur.
2. Proceſſio Spiritus ſancti ex ſolo Patre aſſeritur, & vox illa, *Filioque*, à Latinis Symbolo adjecta rejicitur.
3. Fermentum in conſecratione Euchariſtiæ, Azymo rejecto, probatur.
4. Purgatorius ignis, locuſque à Paradiſo & Gehenna diſtinctus, exploditur.
5. Beatitudo Sanctorum, & pœna damnatorum uſque ad communem reſurrectionem differtur.
6. Suffocatorum uſus interdicitur.
[illegible] Sabbati jejunium perſtringitur.
8 Denique notantur Latini, quod par- [illegible] Baptiſmum Euchariſtiam

non

non porrigunt, neque eos ungunt ſacro Chriſmate, neque oleo ungi permittunt niſi infirmos.

In 4. char. 46. Arabicis literis & ſermone.

COPTICI, ET ARABICI.

XX.

K*Atameros*; ideſt, Pſalmi, & Lectiones ex Actibus Apoſtolorum, ex ſeptem Epiſtolis Catholicis, ex Epiſtolis Pauli, & ex Evangelio, ad Veſperas, ad Matutinum, & ad Miſſam, per anni circulum: Tomus I. pro Dominicis & Feſtis, quæ ſequuntur. Videlicet.

Pro Dominicis priorum quinque anni menſium, hoc eſt, Tot, Baba, Hatur, Chiach, Tuba, & Emſcir.

In feſto S. Joannis Baptiſtæ. S. Crucis. Georgii martyris. Quatuor animalium. Michaëlis Archangeli. Seniorum viginti quatuor. Mercurii martyris. Annunciationis Beatæ Virginis Mariæ. In pervigilio Nativitatis Domini. In Nativitate Domini. In feſto S. Stephani protomartyris, & SS. Dioſcori, Aſclepii, eorumque filiorum in urbe Achmim. In pervigilio Epiphaniæ. In Epiphania Domini. In commemoratione Beatæ Virginis Mariæ. In feſto Quadraginta Martyrum, & S. Macarii Abbatis. In feſto SS. Petri & Pauli Apoſtolorum.

In fol. char. 447. Sermone Coptico ſeù Ægyptiaco exaratus à Raphaële Diacono filio Presbyteri Abdalſajed filii Dioſcori filii Salibæ, ex Bibarat oriundi, urbis Achmim incolæ, anno Martyrum 1428. Hegiræ 1123. (Chriſti 1712.) Feria 3. die 5. menſis Meſori.

XXI.

Katameros, ideſt, Pſalmi, & Lectiones ad Veſperas, ad Matutinum & ad Miſſam, Tomus II. pro Dominicis & Feſtis, quæ ſequuntur: videlicet.

Pro Dominicis Quadrageſimæ uſque ad Reſurrectionem incluſivè.

Pro Dominicis Pentecoſtes, à Dominica nova, ſeù in Albis, uſque ad Dominicam Pentecoſtes: nec non in Aſcenſione Domini.

Pro Dominicis menſium Beſcenſii, Baoni, Abibi, Meſori, & menſis parvi:

In fol. char. 408. Copticè exaratus à Raphaële Diacono an. Martyrum 1430, Hegiræ 1125.

XXII.

Katameros, ideſt, Pſalmi, & Lectiones ex Scriptura, Tomus III. pro hebdomada majori à Dominica Palmarum ad Veſperas Dominicæ Reſurrectionis incluſivè.

Homilia Senutii Abbatis, quæ legitur feria 2. 3. 4. & 5.

Homilia Severiani Gabalorum Epiſcopi, pro feria 4.

Homilia S. Joannis Chryſoſtomi pro feria 5. & 6.

Homilia S. Athanaſii Alexandrini pro feria 6.

Homilia Severi Antiocheni pro Sabbato ſancto. Arabicè.

In fol. chart. 414. Copticè exaratus à Raphaële Diacono anno Martyrum 1427. Hegiræ 1122.

XXIII.

Pſalmodia, ſeù Cantus & Odæ de Chriſto Domino, de Beata Virgine Maria, & de Sanctis, per hebdomadam diſtributæ, juxta ritum monaſterii S. Antonii Abbatis,

Doxologia, ſive Cantus pro Quadrageſima. Pro Dominica Reſurrectionis. Aſcenſione Domini. Sancta Cruce. B. V. Maria. Michaële Archangelo. Gabriele. Raphaële. Uriele. Quatuor animalibus. Viginti quatuor Senioribus. Omnibus Angelis. Joanne Baptiſta. Centum quadraginta quatuor millibus puerorum. Apoſtolis. Stephano protomartyre. Georgio martyre. Mercurio martyre. Menna martyre. Tribus Pueris. Omnibus Martyribus. Antonio Abbate. Paulo Eremita. Macario Abbate. Macario Epiſcopo. Macario Presbytero. Joanne Abbate. Peſæo. Paulo Thmuitano. Maximo & Domitio fratribus. Moyſe Æthiope. Quadraginta novem Martyribus Nitriæ. Omnibus Monachis. Elia propheta. Marco Evangeliſta. Severo Antiocheno. Omnibus Sanctis. Philotheo martyre. Victore

ctore martyre. Claudio martyre. Julio martyre. Pro Patriarcha, qui Sedem tenet.

In 4. *char.* 399. Copticè, & Arabicè exaratus an. Martyrum 1425. Heg. 1120.

XXIV.

Ordo ſponſalium.
Ordo matrimonii.
Ordo ſecundi matrimonii, hoc eſt, Viduorum.
Ordo exequiarum Sacerdotum, Diaconorum, Virorum, Mulierum, Puellarum, & Puerorum.
Benedictio Puerperæ.
Ordo Baptiſmi.
In 4. *char.* 214. Copticè & Arabicè exaratus à Raphaële Diacono an. Martyrum 1423. Hegiræ 1118.

XXV.

Exequiæ Epiſcoporum & Patriarcharum.
Exequiæ Monachorum.
Exequiæ Monialium.
Lectiones in hebdomada majori pro defunctis Presbyteris, pro Diaconis, pro Monachis, pro Monialibus, pro viris, pro pueris, pro mulieribus, pro puellis.
In 4. *char.* 158. Copticè & Arabicè exaratus anno Martyrum 1423. Hegiræ 1118.

XXVI.

Benedictio Puerperæ.
Ordo Baptiſmi.
Benedictio Aquæ in Epiphania Domini.
Conſecratio eccleſiæ.
Conſecratio Altaris.
Conſecratio Calicis.
Conſecratio Patenæ.
Conſecratio Imaginis.
Exequiæ Epiſcoporum & Patriarcharum.
Exequiæ Presbyterorum.
Exequiæ Diaconorum.
Exequiæ Monachorum.
Exequiæ Monialium.
Exequiæ Virorum.
Exequiæ Puerorum.
Exequiæ Mulierum.
Exequiæ Puellarum.
Lectiones in hebdomada ſancta pro defunctis, ut ſuprà Cod. 25.
Lectiones in Miſſa pro iiſdem.
Oratio adversùs morſum canis, quæ ſancto Tarpo inſcribitur.
Adoratio in die Pentecoſtes.
Ritus Dedicationis eccleſiæ obſervatus à Gabriele Patriarcha LXXXIV. in eccleſia S. Mercurii in Cairo vetere die Dominica, 8. Beſcenſii, anno Martyrum 1127.
Ritus Ablutionis pedum Feria 5. majoris hebdomadæ.
Ordo Lampadis, ſeù extremæ Unctionis.
Ordinatio Lectoris.
Ordinatio Subdiaconi.
Ordinatio Diaconi.
Ordinatio Presbyteri.
Ordinatio Hegumeni ſeù Archipresbyteri.
Ordinatio Archidiaconi.
Benedictio Calicis.
Benedictio Patenæ.
Benedictio Paramentorum Altaris.
Benedictio Baptiſterii, auctore *Petro Epiſcopo Behenſæ*, ſeù Tabenneſiotarum.
Benedictio Calicis polluti.
Ordo ſacri Schematis monachorum.
Ordo ſacri Schematis monialium.
Ordo Sponſalium.
Ordo matrimonii virginum.
Ordo matrimonii viduorum.
In fol. char. 217. Copticè & Arabicè.

XXVII.

Ordo Eccleſiæ Alexandrinæ Coptorum, quo indicantur Lectiones ex utroque Teſtamento per anni circulum: videlicet.
Kalendarium Sanctorum, cum Lectionibus Scripturæ pro unoquoque die.
Lectiones pro Jejunio Ninivitarum. Pro Quadrageſima. Pro Hebdomada majori. Pro diebus Pentecoſtes à Dominica Reſurrectionis ad Pentecoſten incluſivè.
Lectiones pro conſecratione Eccleſiæ, Altaris, & Baptiſterii. Pro benedictione Puerperæ. Pro Baptiſmo. Pro conſecratione Chriſmatis. Pro ſponſalibus & matrimonio. Pro ſacro Schemate monachorum & monialium. Pro conſecratione Epiſcopi, ejuſque in Throno collocatione. Pro ſeptem horis canonicis, Pro extrema Unctione. Pro defunctis Epiſcopis, Patriarchis, Presbyteris, & Diaconis.
Severi epiſtolæ ad Anaſtaſium fragmentum.
S. Epiphanii de epocha mundi.
Tabula feſtorum mobilium.
Hiſtoria obitûs Joannis Patriarchæ, qui contigit feria 4. die 10. Baoni, anno Martyrum 1434. Hegiræ 1130. & electionis Petri Patriarchæ, quæ conti-

 git

git eodem anno, ineunte Dominica, die 10. Meſori.

Notitia climatum Ægypti, & tributi, quod ab unaquaque provincia ſolvitur; facta ſub Regibus Circaſſis anno Hegiræ 777.

Tabula ad inveniendam Epactam.

In 4. *char.* 136. Arabicè.

XXVIII.

Katameros, ſeù Pſalmi & Lectiones ad veſperas, ad matutinum, & ad Miſſam pro Dominicis menſium Tot, Babæ, Hatur, Chiach, Tuba, & Emſcir; necnon pro die 28. & 29. Chiach in nativitate Domini, & pro Dominica 5. uniuſcujuſque prædictorum menſium.

In fol. char. 271. Copticè exaratus à Mercurio Iſaaci filio, feria 6. die 4. Chiach, anno Martyrum 1239.

XXIX.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro Dominicis Quadrageſimæ & Pentecoſtes, à Dominica ingreſſus Jejunii quadrageſimalis uſque ad Pentecoſten incluſivè. Necnon pro Dominicis poſt Pentecoſten ad finem anni, quæ occurrunt in menſibus Beſcenſio, Baona, Abibo, Meſori, & menſe parvo.

In fol. char. 326. Copticè exaratus Sabbato, die 19. Baonæ, anno Martyrum 1435. Hegiræ 1131. die 16. Sciabani.

XXX.

Katameros, ſeù Pſalmi & Lectiones pro hebdomada Paſſionis à Dominica Palmarum ad Dominicam Reſurrectionis incluſivè.

Homilia Senutii Abbatis pro feria 3. & 4.

Homilia S. Jo: Chryſoſtomi pro feria 3. & 6.

Homilia Severi Antiocheni pro fer. 5.

Homilia Athanaſii Abbatis (fortaſsè Athanaſii Alexandrini, ut ſuprà in codice 22.)

In fol. char. 298. Copticè.

XXXI.

Synaxarii, ſeù Martyrologii *Coptorum*, auctore *Michaële Atbrikæ & Meligæ epiſcopo*, Tomus primus, à menſe Tot ad Emſcir incluſivè.

In fol. char. 147. Arabicè exaratus feria 2. die 22. Tubæ anno Martyrum 1436.

XXXII.

Synaxarii Coptorum, eodem Michaële auctore, Tomus ſecundus, à menſe Barmahat ad finem anni.

In fol. char. 247. Arabicè exaratus Sabbato, die 9. Hatur, anno Martyrum 1437.

XXXIII.

Ordinatio Epiſcopi.

Ordinatio Metropolitæ.

Nomina Sedium, Patriarchalis Alexandrinæ, Metropolitanarum, & Epiſcopalium Ægypti.

Ordinatio Anagnoſtæ, ſeù Lectoris.

Ordinatio Hypodiaconi.

Ordinatio Diaconi.

Ordinatio Presbyteri.

Ordinatio Hegumeni, ſeù Archipresbyteri.

Benedictio Monachi.

Benedictio Monialis.

Benedictio Abbatiſſæ monialium.

Benedictio Eremitæ incluſi.

Oratio ſuper Reliquiis Martyrum & Sanctorum.

Benedictio Paramentorum Altaris. Patenæ. Calicis. Velorum utriuſque. Cochlearis. Imaginis.

Oratio ſuper Tabula, quæ in Altare erigitur.

Benedictio Baptiſterii.

In fol. char. 131. Copticè, & Arabicè.

XXXIV.

Apocalypſis S. Joannis Evangeliſtæ.

In fol. char. 59. Copticè & Arabicè.

XXXV.

Benedictio Puerperæ, quæ maſculum peperit; poſt diem quadrageſimum.

Benedictio Puerperæ, quæ fœminam peperit; poſt diem octogeſimum.

Ordo Baptiſmi.

In fol. char. 69. exaratus Sabbato, die 28. Beſcenſii, anno Martyrum 1346.

XXXVI.

Semennudi Grammatica Coptica, quæ *Sollom*, ideſt, *Scala* inſcribitur.

Aſaadi Abulpharagii Benaſſali Grammatica altera..

Vagihi Calliopæi مقدمة *Præfatio* in Grammaticam, quæ كفاية *Caphaja*, ideſt, *ſufficientia* appellatur.
Techii ebn-Dobairi Præfatio altera in Grammaticam.
Abulbarcati Ben-Cabari Presbyteri *Scala magna*, ſeù Lexicon Copto-Arabicum in decem partes, & 32. ſectiones diſtributum.
In fol. char. 124. Copticè, & Arabicè, exaratus ab Hegumeno Joanne feria 4. die 5. Barmudæ, ann. Martyrum 1286.

XXXVII.

Diaconale, ſeù Preces, Cantus, & Reſponſoria, quæ ad Diaconum in ſacra Liturgia miniſtrantem pertinent.
Canones, hoc eſt, cantus elata voce recitandi, de Cruce. De nativitate Domini. De martyribus & ſanctis. De Annunciatione. De Epiphania. De Dominica Palmarum. De Reſurrectione. De Aſcenſione. De Pentecoſte. De Dominicis menſis Chiach. De Jejunio Ninivitarum. De Quadrageſima.
Pſaliæ ابصاليات ſeù Cantus VIII.
In fol. char. 130. Copticè, & Arabicè.

XXXVIII.

Homilia de prædicatione Jonæ prophetæ in urbe Ninive: recitanda in Jejunio Ninivitarum.
Homilia recitanda feria 6. hebdomadæ primæ Jejunii Quadrageſimalis.
Homilia pro Dominica 1. Jejunii.
Homilia pro feria 6. hebdomadæ 2. Jejunii.
S. Gregorii Theologi, homilia de tentatione Chriſti, pro Dominica 2. Jejunii.
S. Joannis Chryſoſtomi homilia in Pſalmum VI. pro fer. 6. hebdomadæ 3. Jejunii.
Ejuſdem homilia de filio prodigo, pro Dominica 3. Jejunii.
Ejuſdem de Publicano & Phariſæo, pro fer. 6. hebd. 4. Jejunii.
Ejuſdem de eo qui ab Hiericho in Jeruſalem deſcendens incidit in latrones, pro fer. 6. hebd. 5. Jejunii.
Ejuſdem de Paralytico Probaticæ piſcinæ, pro Dominica 5. Jejunii.
S. Ephræm Syri de Peccatrice, pro feria 6. hebd. 6. Jejunii.
Ejuſdem de cæco nato pro Dominica 6. Jejunii.
S. Baſilii magni de Lazaro & divite, pro fer. 6. hebd. 7. Jejunii.
S. Joan. Chryſoſtomi de Dominica Palmarum.
Ejuſdem de cœna myſtica, deque ablutione pedum diſcipulorum, pro feria 5. majoris hebdomadæ.
S. Ephræm Syri de Abraham & Iſaac, pro fer. 6. majoris hebdomadæ.
S. Dionyſii Athenarum epiſcopi ſermo, pro feria 6. majoris hebdomadæ.
Homilia de reſurrectione Domini, pro Dominica reſurrectionis, & octava.
In fol. char. 183. Arabicè.

XXXIX.

Benedictio Puerperæ poſt diem quadrageſimum, & octogeſimum.
Ordo Baptiſmi.
Ordo pro die ſeptima poſt Baptiſmum.
In fol. char. 85. Copticè, & Arabicè.

XL.

Pſaliæ ابصاليات ſeù Cantus & Odæ de Chriſto Domino, de B. V. Maria, de Angelis, de Martyribus, & Sanctis: ut ſuprà Cod. 23. Unum enim eundemque librum, *Pſalmodiam* & *Pſalias* Copti vocant.
In 4. Copticè exaratus à Joanne Presbytero & monacho die 19. Meſori anno Martyrum 1435.

XLI.

Evangeliorum & Epiſtolarum, quæ per annum leguntur à menſe Tot' ad Emſcir, expoſitio Anonymi, cujus Præfatio in ſectiones 7. dividitur.
In 4. *char.* 242. Arabicè.

XLII.

B. Virginis Mariæ miracula LXXV.
Ejuſdem miraculum in eccleſia Athribæ.
Cyrilli Hieroſolymitani, ut inſcribitur, homilia de miraculo B. V. M. in Saidanaja.
Ejuſdem homilia de Præſentatione B. V. Mariæ in templo.
Baſilii magni homilia de B. V. M. in conſtructione eccleſiæ in civitate فيلبس *Philippis*.
Theophili Alexandrini de fuga B. V. M. in Ægyptum, ejuſque mora in monte قصقام *Caſcamo*, qui hodie دير المحرق *Dair-al-moharrak*, hoc eſt, cœnobium combuſtum.
Cyrilli Hieroſolymitani homilia de ſancto Mathia, & de miraculo B. V. M. in civitate بيروت *Beryto*.

Zachariæ epiſcopi صخيا *Sachæ*, de adventu B. V. M. in Ægyptum.

Cyriaci epiſcopi البهنسا *Behenſæ*, hoc eſt Tabenneſiotarum, de adventu B. V. M. in Ægyptum, ejuſque mora in loco, qui dicitur باى ايسوس اى بيت يسوع *Baj Jeſus*, hoc eſt, domus Jeſu, ad Orientem civitatis Tabennæ: ubi بير الجرنوس علامة نيل مصر *Bir-al-Gernus*, hoc eſt, Puteus Gernos, qui Nili fluminis Ægypti indicium eſt.

Ephræm Syri ſermo de nativitate B. V. Mariæ.

Cyrilli Alexandrini ſermo de B. V. M. Dormitione.

Cyriaci epiſcopi Tabenneſiotarum ſermo de aſſumptione corporis B. V. M.

Encomium in B. V. Mariam.

In 4. *char*. 337. Arabicè die 4. Abibi anno Martyrum 1435. die 22. Scioabani anno Hegiræ 1131.

XLIII.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro Dominicis menſium Tot, Babæ, Hatur, Chiach, Tuba, & Emſcir: ut ſuprà cod. 28.

In 4. *char*. 231. Arabicè.

XLIV.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro Dominicis Pentecoſtes, à Dominica nova ſeù in Albis, uſque ad Dominicam Pentecoſtes. Et pro Dominicis menſium Barmudæ & Beſcenſii: ut ſuprà cod. 29.

In 4. Arabicè.

XLV.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro hebdomada Paſſionis à Dominica Palmarum ad veſperas Reſurrectionis, ut ſuprà cod. 30.

In 4. *char*. 200. Arabicè exaratus feria 2. die 26. Barmudæ anno Martyrum 1389.

XLVI.

Expoſitio in librum Geneſeos, per Lectiones 57. pro Feſtis ac Dominicis diſtributas.

In 4. *char*. 321. Arabicè.

XLVII.

S. Joannis Chryſoſtomi Homiliæ XC. in Matthæum, ab anonymo Arabicè redditæ.

In fol. 185. Arabicè.

XLVIII.

Pſalmodia, ſeù Cantus & Odæ de Chriſto Domino, de B. V., & de Sanctis: ut ſuprà cod. 23.

In 4. *char*. 295. Copticè & Arabicè.

XLIX.

Pſaliæ, ſeù Cantus & Odæ. ut ſuprà cod. 40.

In 8. Copticè.

L.

Theotocia, ſeù Cantus de Deipara per hebdomadam.

In 8. *char*. 157. Copticè, & Arabicè.

LI.

Horologion, ſeù ſeptem Horæ canonicæ per hebdomadam.

In 8. *char*. 254. Copticè & Arabicè.

LII.

Liturgiæ Baſilii, *Gregorii*, & *Cyrilli*.

In 8. Copticè & Arabicè.

LIII.

Abulbarcati Presbyteri Scala magna, ſeù Lexicon Copto-Arabicum per materias in Partes X. diſtributum, ut ſuprà cod. 26.

In 8. Copticè, & Arabicè.

ARME-

ARMENICI TYPIS IMPRESSI.

L I V.

LIturgia Armenica, impreſſa Conſtantinopoli anno Armenorum 1155. *Chr.* 1706.

L V.

Sciaraguuz, hoc eſt, Cantus & Antiphonæ per annum, juxta ritum Armenorum. Conſtantinopoli anno Armenorum 1159. *Chriſti* 1710.

L V I.

Giamachirch, ſeù Horologion per totum annum, juxta ritum Armenorum. Conſtantinopoli anno Armenorum 1161, *Chriſti* 1712.

L V I I.

Donazuiz, hoc eſt, Ordo perpetuus juxta ritum Armenorum indicans Officium, Cantus, Lectioneſque, ac Feſta Sanctorum per totum annum, ut ſequitur.

MENSE JANUARIO. 1. Baſilii Cæſarienſis. 2. Silveſtri Papæ, & converſio Conſtantini. 3. Gordii ejuſque filii Juſtini. 4. Zoſimi, & Abraham Patriarchæ. 5. Vigilia Nativitatis Domini. 6. Nativitas Chriſti. Et miraculum factum, quando flumen impeditum fuit per ſanctum Signum. Et Joannis Urudnenſis. Et cauſa Nativitatis Chriſti. 7. De octava Nativitatis. Et memoria Joannis Præcurſoris, & Stephani. 8. De octava. Et Puerorum Bethlehem. Et Theophili, 9. De oct. & Polyeucti martyris. 10. De oct. & S. Petri, & Lazari, & monachorum montis Sinai. 11. De oct. & Gregorii Nyſſeni. 12. De oct. & Martini, & Theodori eremitæ. 13. Octava: & Hermogenis, & Stratonici. 14. Joannis Præcurſoris, & parentum ejus. 15. Petri Epiſcopi, & Abſalon Diaconi, & Antonii Abbatis. 16. Joannis voluntariè pauperis; & Cyriaci ejuſque matris Julittæ. 17. Antonii eremitæ. 18. Theodoſii Imperatoris. 19. Athanaſii & Cyrilli Pontificum. 20. Euphroſynæ Virginis, & quatuor militum, & Timæi Presbyteri. 21. Eugeniæ Virginis, & Philippi patris ejus, & matris, & duorum fratrum, & eunuchorum. Necnon Tryphonis, & Barſumæ eremitæ. 22. Catenarum Petri Apoſtoli. Et Timothei, & Tatiani, & Iſaaci, & Joſephi. Necnon Blaſii Epiſcopi, & Oneſimi diſcipuli Pauli Apoſtoli. 23. Anaſtaſii, & martyrum, qui coronati ſunt in Perſide, & Jacobi Apoſtoli, & Gurderii. 24. Clementis Epiſcopi; & Silveſtri Papæ: & Conſtantini Imperatoris. 25. Gregorii Theologi, & Gordii mart. & Polyeucti, & Gregorii. 26. Xenophontis & Mariæ uxoris ejus, & duorum filiorum: necnon Eugeniæ virginis, & Philippi patris ejus, & Claudiæ matris, & duorum fratrum Sergii & Ayiti. 27. Reditus Joannis Chryſoſtomi. 28. Ephræmi Syri: & Cornelii Centurionis; & Simeonis propinqui Chriſti, qui crucifixus eſt. Et Polycarpi Epiſcopi Smyrnenſis. Et Orientalium martyrum. 29. Theopiſti, & Ignatii; necnon Maruthæ Epiſcopi, qui ædificavit civitatem martyrum, & congregavit multas reliquias in Maipherchin, & appellavit urbem Martyropolim. 30. Theophili Ducis. 31. Sergii Ducis, & Vanagani doctoris: necnon Eugenii, Macarii, Valerii, Candidi, & Aquilini, qui martyrio coronati ſunt in urbe Trapezuntio.

FEBRUARIO. 1. Barſumæ anachoritæ. 2. Tryphonis & trium fratrum Theodoti, & Pauli, & Agrippæ, & Nebuſeri. 3. Epiphanii, & Scinidæ, & Zuadæ, & Tanachi, & Aſaph prophetæ, & Nathan prophetæ. 4. Papiæ, & Claudii, & Agathæ, & aliorum ſanctorum mille & trium martyrum, & Mathiæ Apoſtoli. 5. Quadraginta martyrum, & Epheſinæ Synodi. 6. Cyri & Joannis medicorum anargyrorum, & Narſetis doctoris. 7. Andronici & conjugis. 8. Abrahami & Parthenii Epiſcopi, & Tryphonis, 9. Nicephori, & Philippi Apoſtoli. 10. Blaſii Epiſcopi, & Oneſimi diſcipuli Pauli. 11. Zoſimi Epiſcopi, & Mechitaris Doctoris. 12. Marinæ, quæ & Marinus. 13. Mariani anachoritæ. 14. Occurſus Domini in templo. 15. Quadraginta duorum martyrum, & Imaræ, hoc eſt, amentis, 16. Judæ fratris Jacobi. 17. Theodoſii militis. 18. Sadoch Epiſcopi, & Alexandri, & XII. Martyrum. 19. Meſrobi Doctoris. 20. Neſtoris & Ale-

Alexandri, & aliorum. Et Theodori Cyrenes Epiſcopi. 21. Jacobi Apoſtoli. 22. Cornelii Centurionis, & Polycarpi. 23. Gervaſii, & Avachi (ideſt, Protaſii,) 24. Inventio capitis Joannis: & Suſannæ. 25. Deodati Izdibuzdenſis, & Bartholomæi Apoſtoli. 26. Apparitio Crucis in Varach. 27. Eliſæi Vartabieti, & Gregorii Nareghenſis. 28. Charitonis, & Eunuahi. 29. Patriarcharum Abraham, Iſaac, & XII. Patriarcharum.

MARTIO. 1. Eudociæ martyris. 2. Cononis, & Amos prophetæ: & detentio fluminis per ſanctum ſignum. 3. Entropii, Cleonici, & Baſiliſci; & Sembatis Armenorum Ducis. 4. Marci, & Macarii. 5. Cononis. 6. Porphyrii Epiſcopi, & Gregorii Albanorum Patriarchæ. 7. Baſilii Epiſcopi: Hermogenis, Serapionis, & Apollonii: & Narciſſi Epiſcopi Hieruſalem. 8. Euphroſynæ Virginis, quæ Smaragdus appellata eſt. 9. Quadraginta martyrum Sebaſtenorum. 10. Theodoſiæ Virginis, Heſychii, & Paralytici. 11. Sanctorum martyrum, qui à Cugiatugis coronati ſunt: Silvani, & Mogri. 12. Prophetarum Ezechielis & Eſdræ, & octo martyrum. 13. *Gregorii Papæ, & Petri ejus* diſcipuli: Coſmæ & Damiani, & Matronæ. 14. Gregorii Dativenſis. 15. Danielis prophetæ, & trium puerorum. 16. Fauſtæ & Suſiæ, & Lazari. 17. Alexii viri Dei: & prædicatio Dominicæ Palmarum. 18. Cyrilli Epiſcopi Hieroſolymitani, & Vanagani Doctoris. 19. Joannis Epiſcopi Hieroſol. 20. Orentii & ſex fratrum ejus, & Gobrili. 21. Jonæ, Barachiſii, & novem martyrum. 22. Benedicti Abbatis. 23. Marci Epiſcopi, & Pionii Presbyteri, & aliorum Sanctorum, qui à Juliano martyrio coronati ſunt. 24. Marci Evangeliſtæ: & Hermenegildi filii regis. 25. *Melchiſedech* Sacerdotis. 26. Pauli & ſororis ejus Julianæ: & Perpetuæ, & Maruſanæ. 27. Catharinæ Virginis. 28. Vahani Cohtanenſis. 29. Marciani, Alexandri, Theodoſii, & 38. ſociorum: & & Guſtazadis Perſæ, & martyrium ſanctorum in patibulo. 30. Lucii, & ſanctæ Crucis. Nonni, & Magni. 31. David, & Jacobi Presbyteri, & Aſæ Diaconi: & incredulitatis Thomæ.

APRILI. 1. Mariæ Ægyptiacæ. 2. Serapionis, & Marci Abbatis. 3. Marci (imò Macarii) Romani, qui orabat juxta Paradiſum terreſtrem. 4. Hemerici, & Eliſveſi; & ſanctarum mulierum Agapes, & Chioniæ, & Barſimæ. 5. Agabii, & Theoduli, & Callippi, & Baſiliſci, & Marci. 6. Sabæ ducis militum, & Romani œconomi. 7. Annunciatio Deiparæ. 8. Principum Iſaaci, & Hamaſaſpi, & qui in captivitate Perſarum. 9. Apoſtolorum LXX. & Apoſtolarum mulierum. 10. Antipæ Epiſcopi, & Georgii monachi, & Petri abſque miſericordia. 11. Artemii, & Acacii Epiſcopi, & aliorum. 12. Creſcentii, & Simeonis Epiſcopi Perſarum. 13. Sabæ, & Leontii, & ſeptem mulierum, & S. Patris Pauli. 14. Sabini, & Abdæ Epiſcopi. 15. Agapiti Papæ, & viſio Joannis Carnenſis. 16. Ardalionis Mimi, & Sembatii regis Armenorum. 17. Joannis Oznenſis, & ſociorum. 18. Juliani, & Iſaaci Perſæ. 19. Epiſcoporum Cherſonenſium, & cujuſdam Senis, qui incidit in infidelitatem in Communione. 20. Athanaſii, & Severiani Patriarchæ Aſſyriæ, & duorum fratrum, qui tentati fuerunt. 21. Quadrati, & Heſperii ejuſque conjugis, & duorum filiorum: & Georgii, & Choſroæ. 22. Theodori anachoritæ & ſociorum. 23. Georgii Ducis. 24. Paſicratis, & Valentini: & martyris *Chriſti Thamar*, & cujuſdam alterius mulieris. 25. Eraſimi ſancti Patris, & Theſſalonici monachi. 26. Baſilii Epiſcopi; & Ugormuthien Patriarchæ Syrorum (*fortaſſe Sarighietæ*.) 27. Maximi, & Tullii, & aliorum. 28. Sanctorum monachorum (*qui congregati ſunt in Manazgher, & fecerunt concilium cum Joanne Oznenſi, & confirmaverunt unam naturam Chriſti*.) 29. Sancti Badæ, & Syrorum trucidatorum à Perſis. 30. Pelagiæ Virginis, & CLX. Virginum Antiochenarum, & cujuſdam alterius monachi.

MAJO. 1. Hieremiæ prophetæ, & Baruch, & Abimelech. 2. Quadrati, & Juſtini *Philoſophi*. 3. Timothei, & Mauræ: & miraculum abſolutionis ſacerdotis. 4. Silvani, & Juſtini, & Georgii cæci. 5. Irenes Thaumaturgæ. 6. Job juſti prophetæ. 7. Apparitio Crucis, & amiſſæ gemmæ: & Moyſis prophetæ. 8. Filiorum Zebedæi. 9. Roſaliæ Virginis, & Acacii, & Drigani amatoris theſauri Epiſcopi. 10. Arſenii, & Antonini, & Marciani. 11. Puerorum Bethlehem. 12. Germani Patriarchæ, & Mucii Preſbyteri.

byteri. 13. Epiphanii Cyprii. 14. Glyceriæ Virginis, & Apoſtolorum Jaſonis, & Soſipatri. 15. Iſidori, & Joannis Epiſcopi Cozhenſis, & ſancti Myropis. 16. Zachariæ prophetæ: & Perſarum martyrum, & Parthenſis Iſaacii. 17. Inventio ſanctæ Crucis in Hieruſalem, & ingreſſus Noë in Arcam. 18. Solochini, & Panphili, & Paphlagonis. 19. Hiacynthi, & Patritii Epiſcopi, & Iſaiæ prophetæ. 20. Aſterii, & Thalelæi. 21. Conſtantini Imperatoris, & matris ejus Helenæ. 22. Theodoti venditoris vini, & Colutæ. 23. Joannis Chepnenſis. 24. Digiti Sancti Apoſtoli Petri. 25. Baſiliſci, & Therapionis. 26. Simeonis Stylitæ. 27. Theodoræ & Didymi. 28. Helcontii, & Maruthæ. 29. Iſaaci, & Hieremiæ, & Timothei. 30. Juſtiniani, & Inventio reliquiarum Thadæi Apoſtoli, & Sandoctæ Virginis. 31. Virginum Theclæ, & Barbaræ, & Mariæ.

JUNIO. 1. Petri & Pauli: Andreæ, & Dionyſii, & Chriſtinæ. 2. Moyſis Æthiopis latronis: & Theodori Epiſcopi, & trucidatorum apud Armenos. 3. Luciani, & quatuor puerorum, & Axii Epiſcopi. 4. Metrophanis Epiſcopi. 5. Philemonis Apoſtoli, & Cyrini Epiſcopi. 6. Cyriaci Epiſcopi Hieroſol. & matris ejus Annæ. 7. Heſychii anachoritæ, & Virginum Suſannæ, & Zoæ. 8. Theodori Heracleenſis. 9. Antoninæ, & Alexandræ, & Pelagiæ peccatricis. 10. Urbani, & Barbariſmæ Epiſcopi, & Acucii. 11. Barnabæ Apoſtoli, & Stachis. 12. Onuphrii anachoritæ. 13. Timothei Presbyteri, & Arginæ Virginis, & Narſetis Ghelajenſis. 14. Chriſtophori capitis canis, 15. Theophanis & conjugis. 16. Cyriaci, & Veneris conjugis. 17. Eliſæi prophetæ. 18. Tullii & Bonifacii. 19. Joſeph novi martyris. 20. Trium fratrum Manuelis, Samuelis, & Iſmaëlis: Zoſimi, & Macarii, & Muciani. 21. Juliani, & Sociorum mart. 22. Theodori monachi. 23. Leontii, & duorum ſociorum. Et Stephani Archiepiſcopi. 24. Tajæ meretricis. 25. Februniæ Virg. 26. Silæ, & Silvani: & Catholici Achtamatenſis. 27. Zenonis & Zenæ, & Ariſtotelis Presbyteri, & Demetrii Diaconi, & Athanaſii clerici. 28. Euſtachii & filiorum ejus. 29. Petri & Pauli Apoſtolorum. 30. XII. Apoſtolorum.

JULIO. 1. Coſmæ & Damiani: & Hiacynthi. 2. Inventio Iconis Beatæ Mariæ Virginis. 3. Januarii & Silvani. 4. Signani ſenis, & ſanctarum Mulierum: & Babylæ Epiſcopi, & LXXXIV. Diſcipulorum. 5. Hiacynthi, Euſtachii Ancyrani, & S. Macrinæ. 6. Serapionis, & Procli, & Hilarionis, & Peregrini, & ſociorum. 7. Procopii. 8. Davidis, & Ramonis. 9. Thomæ Epiſcopi Anglorum. 10. Agnetis, & Melchiſedech, & Præcurſoris. 11. Nativitas Jo: Præcurſoris. 12. Ariſtonis medici, & Cyrilli Epiſcopi, & XLV. Martyrum. 13. Abdelmeſſiæ mart. 14. Pancratii Epiſcopi Tauromenii. 15. Quirici, & Julittæ. 16. Copretis, & Patermutii, & Mariæ Magdalenæ. 17. Athenogenis Epiſcopi, & Nierſeſetis Lampronenſis. 18. Marinæ V. 19. Sancti Patris Joannis, & Olympiæ, & Marthæ, & aliorum. 20. Theodori Epiſcopi Cyrinæ: & Euphraſiæ Virg. 21. *Simeonis Sali*. 22. Quarantecti, & *Schogoni*. 23. Phocæ Epiſcopi: & Chriſtinæ. 24. Stephani Epiſcopi, & Quintilii. 25. Joachim & Annæ: & Luciæ Virg. 26. Hermolai Presbyteri, & Pantaleonis medici. 27. Callinici, & Theodoſii. 28. Gohazinæ Virg. & ſociarum. 29. Titi Apoſtoli. 30. Gregorii, & Narſetis, & ſociorum Pontificum: & Georgii Doctoris. 31. Leontii Presbyteri, & ſociorum.

AUGUSTO. 1. Macabæorum, Eleazari, Samonæ, & ſeptem filiorum. 2. Inventio S. Stephani protomart. 3. Sancti Patris Dalmatii. 4. Sophiæ & filiarum Piſtes, Elpes, & Agapes. 5. Arcæ fœderis Domini. 6. Transfiguratio Domini. 7. Vartani, & ſociorum mart. 8. Domitiani, & Marini. 9. Antonini, & Myronis Epiſcopi. 10. Joſaphat filii regis. 11. Translatio ſancti Joannis Baptiſtæ, & regis Actabani. 12. Aniceti, & Photini. 13. Marcelli Epiſcopi, & S. Hemæ, & miracula Honorati. 14. Deſcenſus Chriſti in civitatem Vagarſabat, & ſancti Surigni. 15. Aſſumptio Deiparæ. 16. Memoria Imaginis in Sudario. 17. Feſtum Imaginis S. Deiparæ. 18. Stephani Ulnenſis, & ſociorum. 19. Adomii, Andreæ, & ſociorum. 20. Baſſæ, & Iconis Deiparæ. 21. Agathonici, & Juſtini, & Samuelis Prophetæ. 22. Thomæ Apoſtoli in India. 23. Irenæi, Leverdii, & mulieris Samaritanæ. 24. Danielis Prophetæ, & Timothei. 25. Abudemii. & feſtum Deiparæ. 26. Antonini, &

XXVI.

XXVI. martyrum. 27. Oſchii, & ſociorum: & Succhiaſii & ſociorum, 28. Stratonici, & aliorum: & Oneſimi diſcipuli Pauli. 29. Decollatio Joannis Baptiſtæ. 30. Valentis, & Nierſetis. 31. Inventio Cinguli Deiparæ.

SEPTEMBRI. 1. Joſue filii Nave: & Simeonis. 2. Mamæ, & Joannis. 3. Anthimi, Athanaſii, Anthuſæ, & duorum Seniorum. 4. Babylæ Epiſcopi, & trium diſcipulorum. 5. Zachariæ patris Joannis. 6. Hermoniæ, & quinque millium Virginum. 7. Nicæni Concilii. 8. Nativitas Deiparæ: & Joachim & Annæ. 9. Iſaaci Patriarchæ. 10. Nymphodoræ, & Mithrodoræ. 11. Macarii, & Romuli. 12. Abdomini, & Severiani. 13. Dedicatio Eccleſiæ S. Crucis: & Joannis Chryſoſtomi. 14. Exaltatio Crucis. 15. Nicetæ, & Euphemiæ Virginis, & Cornelii, & aliorum martyrum, qui à Mahomete cæſi ſunt. 16. Theodoræ. 17. Iſaaci, & Meſrobi interpretum. 18. Moyſis prophetæ. 19. Ariadnæ, & aliorum mart. 20. Euſtachii, & uxoris ejus, & duorum filiorum. 21. Eliſæi, & excidium Amidæ. 22. Phocæ Epiſcopi, & Jonæ Prophetæ. 23. Iraidis, & trucidatorum à Turcis. 24. Theclæ. 25. Apollo, & Cephæ diſcipulorum Pauli; Jacobi *Sarugenſis*, & Emmanuelis Imperatoris. 26. Dormitio Joannis Evangeliſtæ. 27. Calliſtrati mart. 28. Simeonis Apoſtoli; & Mamalchæ: & miracula in Eccleſia Zenonis. 29. Charitonis, & Heſychii patrum. 30. Inventio Reliquiarum Gregorii: & Antonii, & ſanctorum Monachorum: & Gregorii Catholici Albanenſis.

OCTOBRI. 1. XII. Doctorum. 2. Ananiæ Apoſtoli: & Michaëlis, & miracula, & Durani, & Paphnutii. 3. Cypriani & Juſtinæ. 4. Dionyſii, & liberatio dæmonis. 5. Ripſimæ V. 6. Calamarum Virginum. 7. Sergii & Bacchi, & aliorum. 8. Pelagiæ V. & aliorum. 9. Eulampii, & ejus avunculi Ramani; & Viſio quædam: & Joannis Chryſoſtomi epiſcopi. 10. Conceptio S. Eliſabeth. 11. Concilii Nicæni. 12. Carpi, Domæ, & Varoſi. 13. Maſtozi doctoris. 14. Concilii Epheſini. 15. Longini Presbyteri: oratio Antonii: & cujuſdam Presbyteri Alexandriæ. 16. Longini centurionis. 17. Chryſanthi, & Dariæ ejus conjugis. 18. Lucæ evangeliſtæ: Andreæ eremitæ: Oſee prophetæ: & Varoſi. 19. Joël prophetæ, & Artemii, 20. Harethæ, & decem millium martyrum. 21. Hilarionis, & Malachiæ (Malchi) eremitæ. 22. Aberchii epiſcopi: 23. Jacobi fratris Domini. 24. Puerorum Epheſi. 25. Notariorum Marciani; & Demetrii. 26. Amphylochii: & Imbat regis: & Bacharanæ, & terræmotus. 27. Capitolinæ, & ſociarum. 28. Abraham juſti. 29. Nunæ, & Manæ. 30. Zenobii epiſcopi, & Joannis Chryſoſtomi. 31. Epimachi, Melasbi, & aliorum.

NOVEMBRI. 1. Sanctorum Veteris & Novi Teſtamenti: & Coſmæ & Damiani. 2. Hiacynthi, & Martini epiſcopi. 3. Stephani Papæ. 4. Acepſimæ epiſcopi & aliorum. 5. Cyrinæ, & Matronæ. 6. Pauli confeſſoris & aliorum. 7. Porphyrii Mimi, & quædam hiſtoria. 8. Gabrielis & Michaëlis Archangelorum. 9. Antonini, Stephaniæ, & aliorum. 10. Mennæ, Malchi, & Gaſparis mercatoris Ægyptii. 11. Abdiæ prophetæ, & Joannis eleemoſynarii. 12. Milleſii epiſcopi, & Buri Presbyteri. 13. Joannis Chryſoſtomi. 14. Platonis, & Ramani. 15. Miracula Gariæ. 16. Matthæi Apoſtoli. 17. Philippi Apoſtoli. 18. Hiſtoria S. Gregorii. 19. Narſetis epiſcopi, & Chati. 20. Azæ. 21. Præſentatio Deiparæ ad templum. 22. Aurippæ, Philemonis, & aliorum. 23. Gregorii Agrigentini. 24. Gregorii Thaumaturgi. 25. Inventio literarum Armenicarum in Pali civitate; & deploratio propter excidium regni Armenorum. 26. Clementis Papæ. 27. Mercurii militis, 28. Cæciliæ V. & duorum fratrum. 29. Tiridatis regis Armeniæ. 30. Andreæ Apoſtoli.

DECEMBRI. 1. Filiorum & nepotum ſancti Gregorii Illuminatoris. 2. Ariſtarchi, & VII. Virginum. 3. Jacobi Interciſi. 4. Barbaræ & Julianæ. 5. Stephani anachoritæ & aliorum. 6. Pauli eremitæ. 7. Sophoniæ, & Habacuch prophetarum. & Theoduli, & Bolæ (Pauli) eremitæ. 8 Bartholomæi Apoſtoli. 9. Conceptio Annæ de B. M. V. 10. Mennæ, Mercurii, & Evopoſii. 11. Nicolai epiſcopi. 12. Ambroſii epiſcopi. 13. Stradioſianorum martyrum. 14. Luciæ, & Barſumæ, & aliorum. 15. Jacobi de Ulzpna epiſcopi. 16. Ajatali, & aliorum anachoritarum. 17. Ignatii epiſcopi, & aliorum. 18. Theo-

nom-

pempti epiſcopi. Theonæ magi, & Braboſi, & Eliæ. 19. Viſio S. Gregorii Illuminatoris. 20. Abrahami, Choreni, & Julianæ. 21. Adæi epiſcopi, & aliorum, & Anaſtaſiæ. 22. Juliani, & aliorum: Suſannæ, & Marini: 23. Thadæi Apoſtoli, & Sanductæ V. 24. XX. millium Martyrum, Mariæ, & Chinci. 25. David prophetæ, & Jacobi Apoſtoli fratris Domini. 26. Stephani protomart. 27. Petri & Pauli principum Apôſtolorum. 28. Jacobi & Joannis filiorum Zebedæi. 29. Indiæ, & Domnæ, & Joannis Carnenſis. 30. Democliti, & Tatli. 31. Abagari Regis.

In 4. Impreſſus Conſtantinopoli ſub Aſtuazadur, ſeù Deodato Patriar. Ecmiazin.

L V I I I.

Aiſmavurg, ſeù Diarium, hoc eſt, Lectionarium continens vitas Sanctorum per anni circulum hoc ordine.

JANUARIO. 1. Baſilii Cæſareenſis vita. 2. Silveſtri Papæ. Gregorii Perſæ, & Baſilici, qui ſub Juliano apoſtata paſſus eſt. 3. Gordii: & Stephani monachi Armeni. 4. Zoſimi; & Abraham Patriarchæ. 5. Vigilia Nativitatis Domini: & binæ narrationes de Nativitate. 6. altera narratio de Nativitate Domini. 7. Commemoratio Joannis Baptiſtæ, & Stephani protomart. & hiſtoria Carcig Vartabieti Armeni. 8. Theophili mart. & puerorum Bethlehem: & homilia de Nativitate. 9. Polyeucti, & Nicaonis martyrum, & homilia de nativitate. 10. Gregorii Nyſſeni: & homil. de nativ. 11. Petri mart. & Lazari, quem Dominus ſuſcitavit: & monachorum montis Sinai: & homil. de nativ. 12. Megordiæ mart. & Theodori anachoritæ: & homil. de nativ. 13. Hermogenis & Stratonici, & homil. de circumciſione. 14. Nativitas S. Joannis Baptiſtæ: & commemoratio genitorum ejus. 15. Petri Epiſcopi, & Abſalon Diaconi. 16. Joannis Voluntariè pauperis, & Patriarchæ Theochini. 17. Antonii Abbatis. 18. Theodoſii Imperatoris. 19. Athanaſii & Cyrilli Pontificum. 20. Euphroſynæ V. & 4 militum Baſcoſii, Euſebii, Eudichii, & Baſilidis: & Timæi Presbyteri. 21. Eugeniæ V. & Philippi patris ejus, & matris Clodiæ, & fratrum Sergii & Abidonii; & duorum Eunuchorum. 22. Catenarum S. Petri: & Timothei diſcipuli S. Pauli: & Iſaaci & Joſephi, & Bampor mart. 23. Anaſtaſii: & hiſtoria S. Jacobi Apoſtoli: & Gurderii Presbyteri & mart. 24. Clementis Pontificis. 25. Gregorii Theologi. 26. Xenophontis, & Mariæ uxoris ejus, & duorum filiorum Arcadii & Joannis. 27. Reditus S. Jo: Chryſoſtomi. 28. Ephræm Syri. 29. Hiſtoria Theopiſti & trium fratrum Speuſippi, Eleuſippi, & Meleuſippi. 30. Hiſtoria Theophili Ducis, & Theophili, & Oxendii eremitæ: & Ignatii epiſcopi & martyris: & quatuor ſanctorum Valeriani, Candidi, Agingæ, Eugenii: & Ananiæ Sacerdotis: & commemoratio Jonæ prophetæ. 31. Sergii Ducis ejuſque filii Mardiros. Et Vanagani Doctoris.

FEBRUARIO. 1. Barſumæ anachoritæ. 2. Tryphonis & trium fratrum ejus Theodoſii, Boſerii, Tanaptorii, & Pauli. 3. Epiphanii, & Scinidæ, & Zuadæ ſacerdotis, & Zanachii. 4. Papiæ, Gregorii, & Claudii: & Agathæ; & commemoratio mille & trium martyrum: & Eminæ, Brimæ, & Bimæ martyrum: & Ventiamii eremitæ: & Mathiæ Apoſtoli. 5. quadraginta martyrum, & Epheſinæ Synodi. 6. Cyri & Joannis medicorum: & Narſetis doctoris. 7. Andronici & Athanaſiæ conjugis. 8. Abrahæ epiſcopi Perſidis, & Parthenii epiſcopi: & Tryphoniæ V. & m: & duarum ſororum Mariæ & Marthæ: & Hilarionis monachi. 9. Nicephori, & Victorii, & Clodii, & Satabii, Papiæ, & Theodori martyrum: & Philippi Diaconi & Apoſtoli: & Spenevanii, & trium diſcipulorum mm. 10. Blaſii epiſcopi: & Oneſimi diſcipuli S. Pauli: & Zoſimi epiſcopi. 11. Eſdræ eremitæ diſcipuli S. Baſilii: & Mechitaris doctoris. 12. Mariæ, (*Marinæ*) quæ dicta fuit Marinus. 13. Martiniani eremitæ. 14. Occurſus Domini in Templo. 15. XLII. Martyrum, & Imaræ. 16. Judæ fratris ſancti Jacobi. 17. Theodoſii ducis. 18. Sadoch Epiſcopi: & Alexandri martyrum & XII. Martyrum, Pamphyli, Valentis, Pauli, Porphyrii, Seleuci, Theoclis, Juliani, & V. Ægyptiorum Eliæ, Jeremiæ, Zachariæ, Samuelis, & Danielis. 19. Meſrobi doctoris, qui auctor fuit literarum Armenicarum. 20. Neſtorii, epiſcopi Cyriniæ, & Alexandri, & aliorum, & Theodori Cyriniæ epiſcopi & mart. 21. Jacobi Apoſtoli. 22. Cornelii Centurionis, & Polycarpi diſcipuli S. Joan-

S. Joannis Evangeliſtæ, & Melitinæ, 23. Gervaſii, & Avachii, 24. Inventio capitis S. Joannis Baptiſtæ: & hiſtoria Suſannæ. 25. Izdibuzdii, & Bartholomæi Apoſtoli. 26. Apparitio Crucis in Varach, 27. Eliſæi, & Gregorii Nareghenſis. 28. Chriſtinæ, & Eunuadii. 29. XII. prophetarum,

MARTIO, 1. Eudoxiæ martyris: & miracula Maimæ, 2. Cononis hortulani; & commemoratio Amos prophetæ; & Joannis epiſcopi, & Jacobi ſacerdotis; & detentio fluminis: & Narciſſi epiſcopi poſſeſſio Sedis S. Gregorii; & aliæ hiſtoriæ, 3. Eutropii: & Cleonici mart. & Baſilici m. & Sembatis Ducis. 4. Marci, & Macarii eremitarum. 5. Cononis. 6. Porphyrii epiſcopi: & Gregorii Albanorum Patriarchæ, nepotis S. Gregorii Illuminatoris: & commemoratio Tatli (*Talelæi*) & Varoſi, & Thomæ eremitarum. 7. Baſilii epiſcopi; & Hermogenis & Serapionis & Apollonii Romanorum: & Narciſſi epiſcopi Hieruſalem. 8. Euphroſynæ V. 9. XL. Martyrum Sebaſtes. 10. Theodoſiæ V. & Heſychii, & Paralytici cujuſdam. 11. Martyrum, qui à Cuciabugis necati ſunt, Appiaſii, Gonadiſii, Anchiaſii, Ovias, Icas, Iſcois, Icalos, Sichiſas, Ourenii, Surini, Bilos, Tertas, Piltos; & ſeptem mulierum Annæ, Axæ, Vargæ, Animæ, Maigæ, Mamigæ, & Ougigæ, & Silvani eremitæ; & Theophili epiſcopi: & Mogri. 12. VIII. martyrum Arcabii, Alexandri, Dionyſii, Dimolai, Romelii, Biliſon, Ichianes, & Alexandri: & Ezechielis: & Eſdræ. 13. Gregorii Papæ: & Coſmæ & Damiani, & ſociorum Anthimi, Cleontii, & Baboſii, 14. Adam primi parentis, ejuſque filiorum & nepotum. 15. Danielis proph. & Ananiæ, Azariæ, & Miſaëlis. 16. Fauſtæ, & Eulariæ V. & Lazari reſuſcitati. 17. Alexii: & hiſtoria creationis mundi. 18. Cyrilli epiſcopi Hieruſalem & hiſtoria ſecundæ diei creationis. 19. Joannis epiſcopi Hieruſalem: & hiſtoria tertiæ diei creationis. 20. Orentii, & ſex fratrum ejus, & Gobrilli: & hiſt. quartæ diei, 21. Jonæ, & Barachiſii; & novem martyrum, Cantibæ. Lazari, Marubas, Narciſſi, Maris, Abibi, Simeonis, Eurabæ & Melianæ matronæ, & hiſtoria quintæ diei. 22. Benedicti Abbatis: & hiſtoria ſextæ diei. 23. Marci epiſcopi, & Pionii presbyteri, & Cyrilli Diaconi, & Theodidi: & hiſtoria ſeptimæ diei creationis. 24. Marci Evangeliſtæ; & Hermenegildi filii Leovigildi regis: & commemoratio reſurrectionis. 25. Melchiſedech ſacerdotis: & commemor. reſurrectionis. 26. Pauli & ſororis ejus Julianæ; Perpetuæ, & ſororis ejus: & *hiſtoria* cujuſdam eremitæ. 27. Catharinæ *Virginis* Alexandrinæ: & hiſtoria Joannis ſacerdotis. 28. Vahani Cohtanenſis. 29. Marciani, Alexandrini, & Theodoſii, & 38. ſociorum mm: & Puſtazæ Perſæ: & martyrium ſanctorum in Tirapat, h. e. in patibulo. 30. Lucii, & ſanctæ Crucis: & Nonni, & Magni: & Suſannæ filiæ Vartanis. 31. David Perſæ; & Jacobi Presbyteri: & Aſæ Diaconi; & incredulitas Thomæ.

APRILI. 1. Mariæ Ægyptiacæ. 2. Serapionis & Marci Abbatum. 3. Marci Romani eremitæ, qui orabat juxta paradiſum terreſtrem. 4. Ampirici, & Elivi, & Memnoſi mm. & ſanctarum mulierum ſororum Agapes, Jeriniæ, & Xenioniæ: & Severiani, & Memnoſi & 38. martyrum ſub Diocletiano, & Paſimii eremitæ. 5. Agabii Diaconi, & Theoduli, & Calipii, & Boſilibii, & Marci eremitæ. 6. Sabæ ducis, & Proſimi. 7. Annunciatio Deiparæ. 8. Principum Iſaac, & Hamacaſpi fratrum martyrum: & hiſtoria eorum, qui à Perſis capti ſunt. 9. LXX. Diſcipulorum. 10. Antipæ epiſcopi, & Georgii monachi: & Theoſcoriti martyris: & hiſtoria Petri immiſericordis. 11. Artemii Presbyteri, & Acacii epiſcopi. 12. Creſcentii: & Simeonis epiſcopi Perſarum; & Perpuliæ ejuſque ſororis. 13. Sabæ, & Leontii; & ſeptem mulierum Chariſiæ, Nunichiæ, Baſiliſſæ, Caghinæ, Calitoſæ, & Theodoræ; & hiſtoria Pauli eremitæ. 14. Sabini, & Abdæ epiſcopi; Vormſtani, & Sarini, & Beniamini Diaconi. 15. Agapiti Papæ: & Viſio Joannis Carnenſis. 16. Ardelionis Mimi; & Imbatis Regis Armeniorum, qui à Turcis cæſus fuit, & duorum fratrum ejus, & Iſaaci epiſcopi, & octo Presbyterorum, & 200. ſociorum: & commemoratio Anuechi martyris. 17. Joannis Oznenſis. 18. Juliani martyris, & Iſaaci doctoris Perſæ. 19. hiſtoria Cherſonæ urbis: & Antherini epiſcopi: & cujuſdam eremitæ. 20. Athanaſii, & Severiani Patriarcharum Aſſyriæ: & hiſtoria duorum cre-

eremitarum. 21. Quadrati m., & Heſperii ejuſque conjugis, & duorum filiorum Chiracos, & Theotos: & Georgii, & Choſroæ: 22. Theodori eremitæ. 23. Georgii Ducis, & ſociorum. 24. Paſicratis, & Valentini mm. & Thamari novi martyris: & quædam alia hiſtoria. 25. Eraſimi eremitæ: & altera hiſtoria cujuſdam eremitæ. 26. Baſilii epiſcopi: & Patriarchæ Alexandriæ. 27. Gregorii Datenazi: & Maximi & Juliani mm. & commemoratio Theodori, & Aiſani Diaconorum & mm. & X. Martyrum Marciani Nigantuſi, Abogoni, Chevonti, Arapioſi, Chevoreli, Abivochii, Selenitæ, Erinii, Parampoſi, & Alexandri Romani. 28. Baeſimoſii, & alterius eremitæ. & Ammonis eremitæ: & Abavoz eremitæ. 29. Badæ eremitæ: & hiſtoria cædis Syrorum, quæ à Perſis facta eſt. 30. Pelagiæ V. & 160. Virginum Antiochiæ, & cujuſdam eremitæ.

MAJO. 1. Hieremiæ prophetæ, & Baruch, & Abimelech: 2. Eliæ prophetæ migratio in cœlum: & Laſentii. 3. Timothei & Mauræ: & miraculum abſolutionis ſacerdotis. 4. Silvani epiſcopi: & Juſtini, & Georgii cæci. 5. Monii Apoſt. & Irenes V. 6. Job juſti. 7. Apparitio Crucis in Hieruſalem: & hiſtoria cujuſdam hebræi. 8. Jacobi & Jo: filiorum Zebedæi. 9. Roſaliæ V. & Acacii, & Pimonii Apoſt., & Prigani amatoris pecuniæ. 10. Arſenii eremitæ: & Antonini, & Cyriaci. 11. Puerorum Bethlehem: & commemoratio Theodoſii ſub Rege Tiridate. 12. Germani Patriarchæ Conſtantinopolitani & Onughimi (*Mucii*) ſacerdotis. 13. Epiphanii epiſcopi Cyprii. 14. Glyceriæ V. & Apoſtolorum Jaſonis, & Soſipatri: & Epimachi & Gordiani mm. Romæ. 15. Iſidori: & Joannis epiſcopi Coſnenſis, & ſanctæ Miropiæ. 16. Zachariæ prophetæ: & commemoratio Patriarcharum Aptanii, & Aptiniani: & 9. Diaconorum. 16. Mon[illegible]orum, & 7. Monialium: & commemor. Parſpicianii, Iſaac, & Simeonis, & Polinii, & [illegible], & Epenctionorii: & commemor. Vartani novi martyris. 17. Inventio Crucis in Hieruſalem, [illegible] S. Helena. Et hiſtoria ingreſſus [illegible] Arcam. 18. Solodii, Pamphilii, & Pamphilionis. 19. Hiacynthi; & Patritii epiſcopi: & Iſaiæ prophetæ. 20. Aſterii, & Eſantechedi, & Zalili medici. Et hiſtoria Giaphari Amirain. 21. Conſtantini Imp. & Helenæ. 22. Theodidonii doctoris, & VII. Virginum, & Zolothæ. 23. Joannis Chepnenſis eremitæ. 24. Digiti S. Petri Apoſtoli. 25. Baſilici, & Therapionis epiſcopi. 26. Simeonis Stylitæ. 27. Theodoræ, & Didymi. Et David Aſciodii: & Pacraduni Regis Armenorum: & hiſtoria Ananiæ Moguzi Patriarchæ Armenorum, & Joannis Mecighi. 28. Hecolinitii; & Maruthæ epiſcopi. 29. Iſaac, & Hieremiæ. 30. Juſtini Ducis. Et inventio reliquiarum S. Thadæi Apoſtoli. Et Sandoctæ V. 31. Theclæ, & Mariæ.

JUNIO. 1. Petri & Pauli martyrum: & Abdicari, Dionyſii, & Chriſtinæ V. & hiſtoria cædis Armenorum, quos Turcæ interfecerunt. 2. Moyſis Æthiopis: & Dorothei epiſcopi & mart. 2. Luciani, & 4. puerorum: Commemoratio Aſtioſii (*Euſtathii*) epiſcopi. Et Marci, Moghiani, Aguron, & Darcoſen mm. 4. Metrophanis epiſcopi. 5. Philemonis Apoſtoli: & Cyrini epiſcopi & mart. 6. Cyriaci epiſcopi, & Annæ matris. 7. Heſychii eremitæ: & Suſannæ, & Zoæ. 8. Theodori m. 9. Alexandræ & Antoninæ: & Pelagiæ Antiochenæ peccatricis. 10. Urbani epiſcopi & m. Et Onuphrii, & aliorum eremitarum. 13. Timothei presbyteri, & Aginæ mart. Et Narſetis Ghelajenſis Patriarchæ Armenorum. 14. Chriſtophori & ſociorum. 15. Theophanis, & Barſemnæ ejus conjugis. 16. Cyriaci & Veneriæ conjugis. 17. Eliſæi prophetæ. 18. Tullii & Bonifacii. 19. Joſephi novi martyris. 20. Samuelis, Iſmaëlis, & Manuelis fratrum. Et Zoſimi, Marci, Muciani, Haſaſonis, & Pavoſeæ. 21. Juliani & ſociorum. 22. Theodori monachi, & aliorum. 23. Leontii, & duorum ſociorum: & Stephani Archiepiſcopi Sebaſtes & mart. 24. Tajæ meretricis. 25. Febroniæ V. 26. Silæ & Silvani Apoſtolorum. Et martyrium Patriarchæ Actamar. 27. Zenonis, & Zenæ: & Ariſtotelis Sacerdotis, & Demetrii Diaconi, & Athanaſii Clerici. 28. Euſtachii & filiorum ejus. 29. Petri & Pauli Apoſtolorum. 30. XII. Apoſtolorum.

JUL[illegible] Coſmæ & Damiani: & Hia[illegible] 2. Inventio Imaginis Deiparæ. 3. [illegible]nuarii, & Silvani, & Cho[illegible] [illegible]enſis. 4. Signani ſenis, &

Babylæ doctoris & LXXXIV. Diſcipulorum ejus: & ſanctarum ſororum Valentiæ, & Theolopiæ: & Babylæ clerici, 5. Hiacynthi, & Euſtachii Ancyrani, & Macrinæ ſororis S. Baſilii. 6. Serapionis, & Procli, & Hilarionis, & Peregrini, & Luciani, & Brorubii, & Siuchinii, & Faſii, & Saturnili, & Eumantii. 7. Procopii. 8. Davidis, & Ramonis. 9. Thomæ Epiſcopi Angli. 10. Agnetis, & Melchiſedech, & Præcurſoris. 11. Nativitas S. Jo: Baptiſtæ. 12. Ariſtonis medici, & Cyrilli Epiſcopi, & XLV. Martyrum, quorum primi fuere Chevontius, Morigus, Anigdas, Daniel, & Antoninus. 13. Abdelmeſſiæ m. 14. Pancratii Epiſcopi Tauromenii. 15. Julittæ & Cyriaci filii ejus, 16. Copretis, & Patermutii, & Alexandri eremitarum: & Mariæ Magdalenæ. 17. Athenogenis Epiſcopi, & decem diſcipulorum: & Narſetis Lampronenſis. 18. Marinæ Virg. 19. Jovii & Olympiæ, & Marthæ matris Simeonis Stylitæ. 20. Theodoſii Epiſcopi Cyriniæ: & Euphraſiæ Virg. 21. Simeonis Sali, & Joannis. 22. Corantchedi, & Apollonii. 23. Phocæ Epiſcopi: & Chriſtinæ. 24. Stephani Epiſcopi, & Quinti Presbyteri. 25. Dormitio Joachim & Annæ: & Luciæ Virg. 26. Hermolai Presbyteri, & Pantaleonis medici. 27. Callinici, & Theodoſiæ, & filiorum. 28. Goharinæ Virg. 29. Titi Apoſtoli. 30. Patriarcharum Gregorianorum: & Petri, & Georgii Doctoris, 31. Leontii Presbyteri, & ſociorum.

Augusto. 1. Macabæorum, Eleazari, ſacerdotis, Samonæ, & 7. filiorum. 2. Inventio reliquiarum S. Stephani protomart. in Hieruſalem. 3. Dalmatii Abb. 4. Sophiæ & filiarum Elpes, Piſtes, & Agapes. 5. Arcæ teſtamenti, & Narſetis Ghelajenſis Patriarchæ. 6. Transfiguratio Domini. 7. Vartani, & ſociorum mart. 8. Domitiani, & Marini. 9. Antonini, & Myronis Epiſcopi. 10. Joſaphat & Barlaam. 11. Hiſtoria monaſterii Clacæ: & translatio capitis ſancti Joannis Baptiſtæ. 12. Aniceti, & Photini. Et Laurentii, & Xyſti. & Polycarpi. 13. Marcelli Epiſcopi, Heemæ, & Belechiæ. Et Theompi epiſcopi; & Martinæ: & Honorati. 14. Deſcenſus Chriſti in Vagarſciabat, & Ecmiazin, & Uzzini Uſurigni. 15. Aſſumptio Deiparæ. 16. S. Sudarii. 17. Mironis ſacerdotis, & duorum fratrum Coroſi & Ploroſi: & Domitiani medici. 18. Stephani Ulnenſis, & 33. ſociorum. 19. Adomii, Andreæ, & ſociorum. 20. Baſſæ, & trium ejus filiorum Theonii, Agapis, & Piſtii: & Imaginis Deiparæ. 21. Agathonici, & Juſtini, & Samuelis Prophetæ. 22. Thomæ Apoſtoli. 23. Irenæi Epiſcopi: & Leverdii, & Samaritanæ. 24. Danielis Prophetæ, 25. Abudemii: & feſtum Deiparæ, quum Gregorius Illuminator idololatriam abſtulit, & loco imaginis cujuſdam feminæ quam colebant, imaginem B. Virginis collocavit. 26. Adriani, & conjugis ejus Nataliæ, & 26. mm. 27. Succhiaſii & ſociorum, Longini, Boliti, Gotradi, Junchiron, Memiani, Povugas, Neranchii, Domitiani, Adicari, Zoſimi, Victoris, Zalibi, Hortanis, Anaſtaſii, Jacobi, Theodoriti. 28. Stratonici, Philippi, Oneſimi, & medici Antiocheni. 29. Decollatio Joannis Baptiſtæ. 30. Valentii epiſcopi, & Dadjani, & Adinerſis, & Timothei, & Agapii, & Theclæ. 31. Inventio Cinguli Deiparæ.

Septembri. 1. Joſue filii Nave: & Simeonis Stylitæ. 2. Mamæ, & Joannis. 3. Anthimi epiſcopi: Athanaſii epiſcopi, & Anthuſæ, & duorum ejus ſervorum Chariſſimi, & Neſpitorii. 4. Babylæ epiſcopi, & 3. diſcipulorum ejus. Et martyrum Theodoſii, Longini, Amiani, & Juliani. 5. Quatuor Virginum, & Amos, & Zachariæ patris S. Joannis Baptiſtæ. 6. Hermoniæ V. & 13. martyrum, & Pyrrhi ſacerdotis, & Pipi diaconi, & Aruſæ doctoris, & commemor. quinque millium Virginum. 7. Concilii Nicæni. 8. Nativitas Deiparæ. 9. Iſaaci Patriarchæ: & deſcenſus ſancti Gregorii Illuminatoris. 10. Virginum Nymphodoræ, Mithrodoræ, & Baſiliſſæ, & Pauli epiſcopi. 11. Matarii, & Romuli, & Diodori, & Didymi, & Solonis, & Heſychii. 12. Abdomini epiſcopi, & Severiani Sebaſtes. 13. Pervigilium feſti S. Crucis: & S. Joannis Chryſoſtomi. 14. Feſtum Crucis: & homilia S. Joannis Chryſoſtomi. 15. Feſtum Crucis, martyrium Nighitaſii: Euphemiæ Virginis, & Cornelii ſenis. 16. Theodoræ pœnitentis. 17. De S. Cruce, & Iſaac & Meſrobi interpretum, qui Armenicas literas excogitarunt, & vetus novumque Teſtamentum è Syriaco & Græco tranſtulerunt: & diſci-

ſci-

ſcipulorum eorum, Joſephi, Longini Presbyteri, Eliſæi Doctoris, Moſis Corenenſis, fratriſque ejus Mampecuer, & Eſnagh Gopazii, & Stephani Aſſognig, & Coſroæ, & Lazari, qui libros Azzan & Goriun tranſtulit, & Davidis philoſophi: necnon ſancti Varibas. 18. Moſis & Aaron. 19. Sacerdotum Oſghii, & Ariadonæ, & Bab, Trophimi, Dorimenti, & Sabadianæ: & 150. martyrum, quorum præcipui ſunt Abelianus, Negos, Patermutius, Elias, Macrobius, Gordianus, Helius, Zoticus, Longinus, & Valerianus. 20. Euſtachii. 21. Eliſæi, & excidium Amidæ. 22. Phocæ Epiſcopi, & Jonæ Prophetæ. 23. Iraidis: & hiſtoria chriſtianorum, quos Turcæ trucidarunt. 24. Theclæ. 25. Apoſtolorum Cephæ, & Apollo. Jacobi epiſcopi: & Agatochiæ: & Manuelis Imperatoris Græcorum. 26. Dormitio Joannis Evangeliſtæ. 27. Calliſtrati, & Marini. 28. Simeonis conſanguinei Chriſti: Alypii, Philadelphi, Ghimini, & 130. martyrum. & Epicuræ, & Mamelchæ: & miracula in eccleſia S. Zenonis in Aibera. 29. Charitonis, & Heſychii. 30. Inventio reliquiarum Gregorii Illuminatoris. Antonii eremitæ, & ſeptem Monachorum: & Patris Tatli, Varoſii, & Thomæ: & Gregorii Albanorum Patriarchæ.

OCTOBRI. 1. XII. Doctorum, hoc eſt, Dionyſii, Hierothei, Silveſtri, Athanaſii, Cyrilli Hieroſolymitani, Ephræmi, Baſilii, Gregorii Nyſſeni, Gregorii Theologi, Epiphanii, Joannis Chryſoſtomi, & Cyrilli Alexandrini. 2. Ananiæ Apoſtoli, & Theodori: miracula montis Sinai: & Dur[illegible] Epiſcopi: & Paphnutii Eremi[illegible]. 3. Cypriani Epiſcopi, & Juſtinæ Virginis. 4. Dionyſii, Cyriaci, & Adoctorii & filiæ ejus Cæleſtinæ: & ſolutio Diaboli poſt mille annos juxta dictum Joannis Evangeliſtæ. 5. Ripſimæ, & ſociarum Virginum. 6. Caitonæ, & ſociarum Virginum: & Thomæ Apoſtoli. 7. Sergii & Bacchi: & Nazarii, Celſi, Gervaſii, & Protaſii. 8. Pelagiæ Virginis, & Publiæ, & Opandii, & Maximi martyrum. Et ſororum virginum Zenotilæ & Pilonidæ. 9. Eulampii & Eulampiæ, & Marii & Stephani: & Romani Cantoris & Diaconi; & Stephani Sacerdotis qui dæmoni male precatus eſt. Et apparitio Apoſtolorum, quam vidit Joannes Chryſoſtomus. 10. Conceptio S. Eliſabeth. 11. Concilii Nicæni. Et Theodoſii Alexandrini. Et Zarachi (*Tarachi*) & ſociorum. 12. Carpi Epiſcopi: & Papyli Diaconi: & Alpii, Alexandri, Zoſimi, Nigonii, Neonepi, Heliodori, & Marci martyrum Antiochiæ in Piſidia. Et ſanctæ Dommæ, & Varoſii, & ſex monachorum. 13. Maſtozi Doctoris. 14. Concilii Epheſini. 15. Longini Presbyteri, & Darii, & Zotici, & Caji. Et Viſio S. Antonii Abbatis. 16. Longini Centurionis, & Socratis Presbyteri, & Theodoſiæ. 17. Chryſanthi, & Dariæ. 18. Lucæ Evangeliſtæ, & Andreæ Eremitæ, & Varoſii. 19. Joel Prophetæ: & Artemii: & Aberchii & ſociorum: Et Domnii Epiſcopi, & Luciæ Virginis, & ſancti Germani, & S. Anaſtaſiæ Virginis. 20. Arethæ, & ſociorum decem millium & ducentorum mart. 21. Hilarionis Abbatis, & Malachiæ (*Malchi*) Eremitæ. 22. Aberchii Epiſcopi. 23. Jacobi Apoſtoli fratris Domini. 24. Puerorum Epheſi. 25. Notariorum Marciani, Mardionis, & Demetrii. 26. Amphilochii Epiſcopi, & terræmotus qui accidit Conſtantinopoli: & Joannis Huſeni: & Imbatis: & Bacarranæ: & reſuſcitatarum. 27. Capitolinæ, & ancillæ ejus Herodinæ: & trium fratrum Clodii, Saterii, & Neverii. 28. Abraham juſti Eremitæ Sacerdotis. 29. Nuniæ, & Maniæ. 30. Zenobii Epiſcopi, & Zenobiæ, & Joannis Chryſoſtomi. 31. Epimachi, Ananonii, Melasbei & conjugis ejus Caſianæ, & filii Antonini Presbyteri; & Nicephori, & Zepiani, & Germani, & Manatiæ. Et hiſtoria cujuſdam mulieris, cui nomen Teinohfozi.

NOVEMBRI. 1. Coſmæ & Damiani. Et Sanctorum antiquorum & recentium. 2. Hiacynthi, Bicaſti, & Etrempeſtorii: & Martini Epiſcopi. 3. Stephani Papæ & Sociorum. 4. Acepſimæ Epiſcopi, & Joſephi Presbyteri, & Aitallæ Diaconi. 5. Cyrinæ & Matronæ. 6. Pauli confeſſoris. 7. Porphyrii mart. & Leonis Imperatoris. Et hiſtoria quorumdam, qui Edeſſæ è ſepulcris prodiere. 8. Michaelis & Gabrielis: & homilia Narciſſi Epiſcopi in eoſdem: & hiſtoria quædam. 9. Antonini, Victoris, & Sociorum. Et Stephaniæ, & Hypatii Epiſcopi. 10. Mennæ Ægyptii: & Malchi & Gaſparis. 11. Abdiæ Prophetæ: & Joannis

nis Eleemoſynarii. 12. Meliæ Epiſcopi, & Buri Sacerdotis, & Seini Diaconi, & Barſciabæ Archiepiſcopi. 13. Joannis Chryſoſtomi. 14. Platonis, & Ramani, & Domitiani. 15. Guriæ, & Samonæ, & Abibi Diaconi: & hiſtoria in Ponto. 16. Matthæi Evangeliſtæ. 17. Philippi Apoſtoli, & Mariæ. Et homilia Gregorii Datevenſis in Adam & Hevam, deque pomo prohibito. 18. Hiſtoria S. Gregorii Illuminatoris. 19. Narciſſi Epiſcopi, & Cati Diaconi. 20. Azæ. 21. Præſentatio Beatæ Mariæ Virginis. 22. Aurippæ, & Philemonis, & Daſii, & Herſan Epiſcopi, & quatuor aliorum Epiſcoporum, & duorum Presbyterorum, & aliorum monachorum & laicorum martyrum. Et Alypii Stylitæ. Et Barlaam Senis. 23. Gregorii Agrigentini. 24. Gregorii Thaumaturgi. 25. Inventio literarum Armenicarum in civitate Pali, & Petri Patriarchæ Alexandrini, & Abſalon Diaconi. Deploratio regni, quod Armenis excidit, & Sacerdotii, quod à ſtirpe S. Gregorii Illuminatoris defecit. Homilia Moſis Armeni, cognomento Chiertog. 26. Clementis Papæ: & hiſtoria cujuſdam Doctoris Armeni: & altera hiſtoria rerum, quæ Antiochiæ contigere. 27. Mercurii militis. 28. Cæciliæ ejuſque fratrum. 29. Tiridatis Regis. 30. Andreæ Apoſtoli.

DECEMBRI. 1. Patriarcharum filiorum & nepotum Gregorii Illuminatoris. Et Ananiæ Perſæ. 2. Ariſtarchi, & Philemonis; & Theodoſii Epiſcopi. 3. Jacobi interciſi. 4. Barbaræ: & ſancti Sabæ. 5. Stephani Eremitæ; & Petri & Athanaſii monachorum martyrum. 6. Pauli Eremitæ. 7. Sophoniæ Prophetæ, & Theoduli, & Adenatorii Eremitæ, & Habacuch Prophetæ, & Bolæ Eremitæ. 8. Bartholomæi Apoſtoli. 9. Conceptio B. M. V. 10. Mennæ, Mercurii, & Vopoſii Clerici: & miracula ejuſdem Mennæ. 11. Nicolai Epiſcopi. 12. Ambroſii. 13. Stradiſianorum mart. 14. Luciæ: & martyrum Thyrſi, Lucii & Callinici: & Barſumæ ejuſque parentum. 15. Jacobi de Ulzpna, Patriarchæ. 16. Ajatali, Tapſonii, & Danielis Eremitæ, & Babadii Eremitæ, & Spiridionis. 17. Ignatii Epiſcopi; & Philemonis, & Apollonii, & Ariani: & [illegible] Epiſcopi. 18. Theopompi Epiſcopi: & Theonæ magi, & Bromoſii, & Arcoſii, & Eliæ. 19. Viſio Gregorii Illuminatoris in Vagarſciabat: & Bacchi monachi. 20. Diaconorum Abraham & Coreni. Et ſanctæ Julianæ. 21. Adæi Epiſcopi, & Anaſtaſiæ. 22. Martyrum Juliani medici, Marini, Seuli, Saturnini, Pudici, Agatabii, Benedicti, Areſtii, Boci, Gelaſii, Niliani: & Silvani Epiſcopi, Lucæ Diaconi, & Mochimi Lectoris. 23. Thadæi Apoſtoli, & ſociorum. 24. Viginti millium martyrum in Meſopotamia: Chinei & Macarii, & Timothei Diaconi, & Arethæ: & Mariæ, & Polycarpi, 25. David Prophetæ: & Jacobi fratris Domini. Et Suſannæ filiæ Vartanis. 26. Stephani Protomartyris: & ſermo S. Ephræmi de eodem. 27. Petri & Pauli principum Apoſtolorum. 28. Joannis & Jacobi filiorum Zebedæi. Et hiſtoria cujuſdam juvenis. 29. Indæ, & Domnæ, & Joannis Carnenſis. 30. Democriti, & Tatli. 31. Abgari Regis Armenorum.

In fol. impreſſus Conſtantinopoli anno Chriſti 1706. *Armenorum* 1155.

LIX.

Liber Maſtoz Doctoris, hoc eſt, *Rituale*, & *Pontificale* Armenorum, continens Orationes, Benedictiones, & Ordinationes, ut ſequitur.

Ordo Baptiſmi.

Ordo Matrimonii.

Ordo ſecundi Matrimonii, hoc eſt, Viduorum.

Ordo Communionis Infirmorum.

Exequiæ Secularium pro prima, ſecunda & ſeptima die.

Exequiæ Puerorum pro prima, ſecunda & ſeptima die.

Preces pro Defunctis, quum cibus pauperibus diſpenſatur.

Corban, hoc eſt, Sacrificium: quum ſcilicet oves & boves immolantur.

Benedictio Agri, Vineæ &c.

Benedictio Crucis.

Benedictio Aquæ, ſeu Putei novi.

Benedictio Eccleſiæ pollutæ.

Benedictio Paramentorum Sacerdotalium.

Benedictio Libri novi.

Benedictio Paramonarii, ſeu æditui.

Benedictio Gallinarum.

Benedictio Puerperæ.

Benedictio Imaginis.

Benedictio Portæ Eccleſiæ.

Oratio pro Infirmis.

Cantus pro Defunctis, dicendi à Sacerdote.

Cantus pro Defunctis, dicendi à miniſtris.

Exequiæ Sacerdotum pro prima, ſecunda,

da, tertia, quarta, quinta, ſexta, ſeptima, decimaquinta, & quadrageſima die, & in Anniverſario.

Abſolutio Pœnitentis.

Abſolutio Excommunicati.

Homilia pro feria quinta majoris hebdomadæ.

Ablutio pedum Feria quinta majoris hebdomadæ.

Benedictio fundamenti Eccleſiæ, quum primus lapis jacitur.

Conſecratio Eccleſiæ.

Conſecratio Baptiſterii.

Benedictio totius Eccleſiæ.

Profeſſio Fidei, quæ ab Ordinandis exigitur, in qua inter hæreticos rejiciuntur & damnantur Arius, Macedonius, Neſtorius, Paulus Samoſatenus, Sabellius, Diodorus Tarſenſis, Theodorus Mopſveſtenus, Manes, Epicurus, Sabellius, Socrates, Calianus, Carpocrates, Manichæus, Eutyches, Andronicus, & S. Leo Papa. Admittuntur autem & ſuſcipiuntur Dionyſius Areopagita, Ruſticus, Silveſter, Athanaſius, Gregorius Illuminator, Nepotes ejus, Meſrob & Iſaac Interpretes, Cyrillus Hieroſolymitanus, Ephræm Syrus, Gregorius Theologus, Epiphanius Cypri, Joannes Chryſoſtomus, Cyrillus Alexandrinus, Jacobus Niſibenus, Jacobus Sarugenſis, Gregorius Thaumaturgus, Joannes Oznenſis, Gregorius Datevenſis, & Barſumas; nec non Concilia Nicænum, Conſtantinopolitanum, & Epheſinum.

Ordinatio Oſtiarii.

Ordinatio Lectoris.

Ordinatio Exorciſtæ.

Ordinatio Acolythi.

Ordinatio Hypodiaconi.

Ordinatio Diaconi.

Ordinatio Presbyteri.

In 4. *impreſſus* Conſtantinopoli die 23. Julii, anno Armenorum 1163.

INDEX RERUM.

A

AARONIS Abbatis cœnobium apud Baladam. pag. 207. 209. 211. 490.
Aatalla. Vide Ahatalla. & Atia.
Aba I. Patriarcha. 75. Vide Maraba.
Aba II. Patriarcha, cognomento Bar-Brich-Sebianeh. 157. 616. Ejus ſcripta. 158.
Aba Caſcarenſis. Vide Abbas, & Abraham.
Aba Epiſcopus Caſcaræ. 182.
Aba Ephræmi diſcipulus. 171.
Aba monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. Meſſalianiſmi accuſatus. 473.
Aba incluſus. 255.
Aba monachus apud Zotum, & Epiſcopus. 497.
Abadi Eccleſia. 160.
Abæ Sapphiræ cœnobium à Sabarjeſu conditum. 255. 469.
Abæus, ſeù Ab-Hai Epiſcopus Nicænus. 19. 285.
Abaka Tartarorum Mogulenſium Rex. 565.
Abanus Seleuciæ præfectus. 168.
Abarues monachus Beth-Abenſis. 218.
Abbas Caſcarenſis. V. Abraham Caſcarenſis.
Abdalla Abulpharagius Benattibus. Vide Benattibus.
Abdalla Abulhaſanus Ben Mokna, interpres Perſa. 222.
Abdalla Salomonis filius. 216.
Abdalmeſſiæ vita. 19.
Abdalmurus Presbyter Eccleſiæ Jeſujabi Bar-Koire. 519.
Abdas Dorkenenſis, conditor cœnobii apud Sarſaram fluvium. 369. Ejus diſcipulus & in cœnobii præfectura ſucceſſor Achæus. ibid. Ejuſdem diſcipulus Jaballaha Achæi ſucceſſor. 370. Vita Abdæ ab Achæo conſcripta. 368. Abdæ cœnobium in Dorkena. 614.
Abdas Epiſcopus Badrajæ. 447.
Abdas Suſæ Epiſcopus, cujus cauſa mota in Chriſtianos Perſas perſecutio. 369. Huzitarum Epiſcopus dicitur. 371. 373. Abdæ Epiſcopi vita 19.
Abdelmeſſias Hirtenſis. 182. 616. V. Ebedmeſſias.
Abdelmeſſias, qui & Aſer, filius Levi. 285.
Abdelmeſſias Epiſcopus Hirtæ, deinde Metropolita Baſſoræ. 198. 200. 201.
Abdiæ prophetia. 6.
Abdjeſus. Vide Ebedjeſus.
Abdjeſus Sciahari, Emmanuelis frater, auctor carminum. 540.
Abdjeſus Patriarcha poſt Sulakam. 621. Gaziræ, ſeù Gazartæ olim epiſcopus. 32..
Abdon Mochalladi filius. 202.
Abe, Abenſe cœnobium. Vide Beth-A..., Beth-Abenſe.
Abeſſalomus, ſeù Abſalon rex Indiæ. 220.
Abgarus Edeſſæ rex, ſub quo verſio ſcripturæ Syriaca facta. 212. Ejus hiſtoria. 286.
Ab-Hai Epiſcopus Nicænus, ſeù Abæus. 19. 285.
Abibi Epiſcopi vita. 19.
Abibus monachus Izlenſis. 141. 142.
Abibus monachus in monte Janan: & ſcriptor. 177. 500.
Abibus Metropolita Rajæ. 492.
Abibus Abbas cœnobii Gabrielis, vitæ Narſetis auctor. 494.
Abjeſus, æqualis Abdæ Dorkenenſis. 370.
Abile, anachoritæ. 185. 459.
Abraham, Iſaac, & Jacob, hiſtoria. 285. Abrahæ vita. 286
Abraham S. Ephræmi diſcipulus. 43. 44. 171.
Abraham monachus in Ægypto. 44.
Abraham Chedonita, cujus vitam deſcripſit S. Ephræm. 19.
Abraham cognomento Beth-Rabanenſis. 71. 631. præfuit cœnobio Beth-Raban, quod & Zachajeſu ſeù Jeſuzachæ dicitur. 185. 255. 468. 476. ad eum ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 142. Ejuſdem vita à Roſtamo deſcripta. 455. 468.
Abraham Epiſcopus Medorum. 71. 83. in Edeſſena Perſarum Schola operam literis dedit. 71. Narſetis diſcipulus, & Joannis ſocius. ibid.
Abraham, cognomento Magnus, qui & Abbas Caſcarenſis, fundator cœnobii Izlenſis. 93. Monaſticam continentiam, habituſque formam, & tonſuram apud Neſtorianos reſtituit. 94. 147. 154. 155. Regulæ monachis ab ipſo traditæ. 342. 351. Ejus geſta. 155. Obiit in Haza, & cadaver Caſcaram deportatum. 633. Oſſa poſt mortem in Tigrim fluvium juſſu Motuaccheli Chaliphæ projecta. 510. Ejus vita ſcripta à Babæo. 97. à Roſtamo. 455. 468. à Thoma Margenſi. 467. à Joanne. 468. citata ab Ebedmeſſia Hirtenſi. 198.
Abrahæ magni cœnobium in monte Izla. Vide Izlenſe.
Abrahæ, & Gabrielis cœnobium. 200. 284. 618.
Abraham Margenſis, Abbas cœnobii in Beth-Abe, deinde Epiſcopus Hadathæ, demùm Patriarcha. 489. 492. 617. Ejus vita. 508. Obitus. 211. Conſtitutio. 509. Citatus à Sobenſi. 342. 351. Ejus nepos Ephræm. 509. Archidiaconus Euſtathius. 225.
Abraham, cognomento Abraza, Epiſcopus Margæ, deinde Patriarcha. 617. præcepit, ut Liturgia in Jejunii Dominicis & Sabbatis veſpere celebretur. 524. 531.
Abraham Epiſcopus Maſamigh in Catara, 143.
Abraham Bardaſcenadad, cognomento Clau..s, ex Beth-Sajade. 96. 181. Ejus ſcri... 194.

Abra-

Abraham Narſetis diſcipulus, æqualis Abrahæ magno Caſcarenſi. 155.
Abraham ex Mahuza, Jeſujabi Gadalenſis æqualis. 623. ejus ſcripta. 172.
Abraham Mokledi filius. 168.
Abraham Epiſcopus Sciaharzuri, deinde metropolita Baſſoræ. 175. ejus ſcripta ibidem.
Abraham Netpharenus, ſcriptor. 146. 191. ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455. ejuſdem cœnobium. 432.
Abraham chriſtianus Homeritarum rex. 193.
Abraham Bar-Liphe, cognomento Commentator, magiſter Timothei & Joſue Barnun, in ſchola Baſoſæ. 158. 165. 486. ejus vita & ſcripta. 196. 197. ejuſdem liber de expoſitione Officii divini laudatur à Georgio Moſulano. 520. 527. error circa ſtatum animarum corporibus ſolutarum. 528. error circa animas ſanctorum, & quod poſt communem reſurrectionem memoria Trinitatis abolenda ſit. 530.
Abraham æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Abraham Beth-Halenſis cœnobii monachus, Chodavæ diſcipulus, & ſcriptor. 205.
Abraham Teſræ epiſcopus. 211.
Abraham filius Noë, Anbarenſis. 211.
Abraham Bar-Kardache, Scholæ Niſibenæ magiſter, Hanani & Jeſujabi æqualis. 81. 437. ejus ſcripta. 223.
Abraham Saba, ſeù ſenex, Joſephi frater, Jacobi in cœnobio Beth-Abe diſcipulus, ſcriptor. 227. 228. 455. 474.
Abraham Katina, cognomento Commentator, Jeſujabi Arzunitæ magiſter, & in Schola Niſibena doctor. 109. 225. ejus ſcripta 225.
Abraham Suſtrenſis, cujus vitam Gregorius ſcripſit. 229.
Abraham Auni, ſeù Noë filius, ſcriptor, cognomento Sutor. 509.
Abraham Salmavæi frater, regii ærarii præfectus. 508.
Abraham Epiſcopus Hamdanæ. 201.
Abraham Jahiæ filius, Hadithæ præſes. 206.
Abraham medicus Manſoris Chaliphæ. 207.
Abraham Presbyter, æqualis Ebedjeſu Sobenſi. 226.
Abraham Epiſcopus Zabarum, diſcipulus Joannis Iſæ Patriarchæ. 236.
Abraham Epiſcopus Ninives. 480. 486. ejus ſucceſſor Jeſujabus. ibid.
Abraham monachus & Epiſcopus in cœnobio Riſciæ. 497.
Abraham metropolita Arbelæ, præceſſor Joſephi ſeù Timothei. 567.
Abraham epiſcopus Seleuciæ. 599.
Abraham epiſcopus Perſidis. 599.
Abraham Baſſorenſis. 610.
Abraham Caſcarenſis Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciç & Cteſiphontis. 612.
Abraham Ecchellenſis. V. Ecchellenſis.
Abres Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ. 611.
Abruizus V. Choſroës
Abſalon Rex Ind[illegible]nus.
Abſelamus fi[illegible]emi, Epiſcopus re[illegible] 588.
Abſelami Petri martyrium. 18. 19.
Abu-Amrus. 201.
Abubacrus Razenſis. 271.
Abucaltæ medici ex Antinoo hiſtoria. 286.
Abucara epiſcopus Haran. 609.
Abucoraiſus. V. Iſa medicus.
Abulala Saëdus. V. Saëdus.
Abulabbaſus Tuſita. 156.
Abulabbaſus Alphadli. 249.
Abulbarcatus Cabari filius, Presbyter Ægyptius, auctor libri, in quo Scriptorum eccleſiaſticorum catalogus texitur. 3. 13. 14. 20. 21. 22. 23. 30. 43.
Abulcaſemus Hoſainus. V. Hoſainus.
Abulchairus Maras Archidiaconus, cognomento Ben-Maſihi, medicus. 556.
Abulezzus Chedri, Presbyter. 295. 610.
Abulhaſanus Joſue Bahluli filius 201. 257.
Abulhaſanus Hebatolla ebn Thalmid, medicus 555.
Abulhaſanus Saëdus ebn Maſihi, medicus. 556.
Abulmaali Neſralla, interpres Perſa. 222.
Abulphadlus Scirazenſis, Vizirus. 201.
Abulphathus Saadalla Archidiaconus. 551.
Abulpharagius Gregorius Barhebræus. V. Barhebræus.
Abulpharagius Abdalla Benattibus. V. Benattibus.
Abulpharagius Saidus filius Abrahæ Vaſetenſis, Presbyter & monachus. 550. 551.
Abul-Validus Sciochna, ſcriptor. 153.
Abumuſa Maſaadi filius. 160.
Abunæ cœnobium à juriſdictione eccleſiæ Nuhadræ exemptum. 344.
Abunaſrus Maſudi filius. 562.
Abunaſrus Joannis. V. Joannes Targali filius.
Abu-Noë, Anbarenſis. 182. Diſcipulus Abrahæ claudi. 212. Secretarius Abumuſæ Maſaabi Ninives præfecti. 160. ejus ſcripta. 81. 164. 185. 212. adverſatur electioni Theodoſii Patriarchæ. 211.
Abuſahelus, cognomento Maſihi, medicus. 540. 541.
Abuſaidus Manſores, Iſæ filius frater Eliæ Niſibeni. 270. 271.
Abuſaidus abbas cœnobii Salibæ, alias Ebedjeſus. 263. 264.
Abzud ſcholaſticus. 261.
Acacius Amidæ epiſcopus. 51. 365. 371. 372. intereſt Synodo Jaballahæ. 374. ejus epiſtolæ à Mari Perſa illuſtratæ. 51. 172. ejus vita. 19.
Acacius, Babuæi conſanguineus, in Schola Edeſſena diſcipulus, in Schola Modainæ magiſter, Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus, ſeù Patriarcha. 378. 614. an Neſtorianus fuerit. 380. Barſumam Niſibenum deponere cogitat. 69. 382. ejus ſcripta. 389. Synodus eidem tributa. 389. 514.
Aceſima monachus, qui & Akebſcema. V. Ebedjeſus cœnobii Konæ monachus.
Achæ vita, qui ſub Marciano Imper. vixit. 285.
Ach[illegible] Ægyptius, frater Joannis. 147. diſcipulus Eugenii Abbatis. 302. ejus cœnobium in Gezira 593. 621. Achæ monaſterium 18[illegible]

Acha abbas cœnobii Beth-Abenſis, deinde poſt Joannis obitum metropolita Arbelæ ſeù Adiabenes. 479. 480. 500. tuetur partes Jacobi Patriarchæ adversùs Surinum. 482. cœnobium dedicare recuſat. 481. Sergium epiſcopum ordinat. ibid. in eccleſia Salmathæ ſepultus. 483.
Acha monachus in Nirba ad Zabam, & Epiſcopus. 497.
Achadabues Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 612. idem ac Jabachues. 51.
Achadabues metropolita Niſibis. 83.
Achæus, ſeù Aghæus, Adæi diſcipulus & Maris ſocius, Orientis Apoſtolus. 611.
Achæus Patriarcha, ſeù Archiepiſc. Seleuciæ & Cteſiphontis. 73. 614. hiſtorias martyrum colligit. 368. metropolitanæ Sedes ab eo inſtitutæ. 346.
Acheballaha metropolita Bagermæ. 396.
Acœmetarum monachorum pater Jaballaha, & Alexander. 370.
Achudemæ Primatis Orientis Vita. 19. Achudemes metropolita Orientalium à Jacobo Baradæo ordinatus. 192. à Choſroë cæſus. 193. cadaver in eccleſia Mahuzæ conditum. ibid. ejus ſcripta. 192. 193. Catholicus Perſidis appellatus. 193. Inter Syros Grammaticos laudatur à Joanne Stylita. 256. & à Joanne Zugbi. 308.
Actus Apoſtolorum. 9.
Adadas monachus Izlenſis. 255.
Adadus monachus Beth-Abenſis. 469.
Adæus Apoſtolus, ſeù Thadæus, à Jeſujabo Niſibeno dicitur unus ex XII. 299. à cæteris omnibus Syris unus ex LXX. 302. ejus Vita. 19. corpus Edeſſæ. 306. à Salomone Baſſorenſi duo Adæi Diſcipuli aſſeruntur, & unus Apoſtolus. 319. eccleſiam Sciaharkadæ exemit. 344. ejus prædicatio. 584. 587. 588. Orientis Apoſtolus, magiſter Maris & Aghæi, Sedis Orientalis fundator. 611.
Adæi cœnobium, ſeù Rama. 495.
Adæus epiſcopus Irenææ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Adæ monitum, Vaticinium, & teſtamentum apocryphum. 282.
Adam archimandrita, legatus Eliæ Patriarchæ ad Paulum V. 95. 621.
Adeſerus, ſeù Ardaſirus, Sirois filius. 96.
Adhortationes. V. Paræneſes.
Adiabene, ſeù Haza, Archiepiſcopalis Sedes. 92. 160. metropolis unita Aſſyriæ, Moſul, & Ninivæ. 344. Adjabenicæ Sedi loca ſubjecta. 483. Adjabenorum metropolitarum ſepulcra. 478. Adjabeni Roſtamum Honitæ epiſcopum ordinari metropolitam curant, quod Jeſujabus ipſis inſciis à Timotheo ordinatus fuiſſet. 486. V. Arbela.
Adorbigana, Sedes epiſcopalis. 484. Seleucia interior ei adempta, & Adiabenicæ metropoli adjuncta. ibid. metropolitana. 565.
Adrama Joannes. V. Joannes.
Adri pagus Maaltajæ. 391. aliàs Nuhadræ. ibid. Adrenſe conciliabulum Barſumæ Niſibeni. 391. 392. & ſeq.
Ædeſii martyrium. 18. 19.
Æditui & Claudii dæmonis fabula. 286.
Ægyptii. V. Copti.
Ægypti epiſcopus Neſtorianus. 481. hiſtoria ejus, quem Arabes ceperunt. ibid.
Ænigmata. 225. 285. 328. 361.
Æſopi fabulæ Joſepho tributæ. 7. an idem cum Hicar. 286.
Æthiopes, ſeù Abiſſini. iis tributi errores à Neſtorianis. 306. 355.
Africanus Julius, epiſcopus Emmaus, ſcriptor. 14. citatus à Georgio Moſulano, *ſed perperàm dictus affinis Joſephi.* 522.
Agapii martyrium. 18. 19.
Agapitus Elamita, epiſcopus Lapethæ. 60.
Agathopi, & Theoduli martyrium. 18.
Aggæi prophetia. 6.
Aghæus ſeù Achæus, *Adæi diſcipulus, & Orientis Apoſtolus.* 319. 611.
Agnetis martyrium. 18.
Agur filius Jache. pars libri Proverbiorum, Bagur perperàm à Benaſſalio dictus. 6.
Ahatalla ſeù Jaballaha, Patriarcha poſt Abdjeſum. 621.
Ahub Catarenſis. V. Job.
Ajaſus Sobanita. 477.
Aidog chriſtianus Æthiopum rex. 193.
Ain-Barke. 204. vicus regionis Margæ. 492.
Ainata. V. Beth-Ainata.
Aitallahæ cœnobium ſupra Laghes. 496.
Akebſcema. V. Ebedjeſus monachus cœnobii Konæ.
Akræ ſchola. 180.
Akula. V. Cupha.
Albach ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Alchendi. V Jacob Chindæus.
Alchimia, Chimia. 361.
Alcoranus, ſeù Coranus, Mahometicæ legis liber, à Marraccio, & Abu-Noë confutatus. 212.
Alcus apud Niniven, patria Nahum prophetæ. 352.
Alexander epiſcopus Hierapolis. 197.
Alexander acœmetarum pater. 370.
Alexandri vita. 19.
Alexandri Papæ, fortaſſe Alexandrini, locus citatus à Severo Mokaffæo. 543.
Alexandræ & ſociorum martyrium. 19.
Alexii viri Dei hiſtoria. 19. 285.
Ali Ben Saleh, interpres Turca. 222.
Ali Davidis filius, magiſter Scholæ Bagdadi. 253. 506.
Ali Gazenius. 513.
Ali Baſſorenſis, ſeù Alavides rebellis. 513.
Allazacha æqualis Jeſujabi Adiabeni. 141.
Allegorici. V. Origeniſtæ.
Al-Mamon Chalipha. V. Mamon.
Al-Manſor Chalipha. V. Manſor.
Al-Mohdius Chalipha. V. Mohdius.
Al-Moſtadius Chalipha. V. Moſtadius.
Alphæi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Alphæus Theodori Mopſveſteni æqualis 31.
Altaris conſecratio cum chriſmate. 140. altare ligneum vetitum à Joanne Abgari Patriarcha 239. altaris menſa loco mota iterùm conſecratur à Neſtorianis. 253. altaris materia. 238. veſtes 239. mundities. 241. 305. tabula altaris. 250. conſecratio. 252. de altari dubia. 253. acceſſus ad altar[illegible]ſiaſticis, iiſque jejunis, perm[illegible]
Amaleontius Zinæ[illegible] 462.
Am-

Ambroſio mediolanenſi tributa collectio Juris canonici. 269. 351.
Amida, Sedes epiſcopalis Majapharchinæ conjuncta. 367. & Mardæ. 558. ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622. aliàs Diarbechir, & Caramit. 623.
Aminus Chalipha. 161. 502.
Amiralmumenin. V. Emiralmumenin. 235.
Ammonæ monachi & epiſcopi opera aſcetica. 47. 501.
Ammonii Vita. 19.
Ammonius Alexandrinus. ejus Diateſſaron. 12.
Ammonis & ſanctæ Simplicis hiſtoria. 285.
Ammonius Abbas in monte Zinæo. 500.
Amos prophetia. 6.
Amphilochius citatus à Sabarjeſu. 542.
Amrus Matthæi filius, Tirhanenſis. 580. malè Tabrahanenſis dictus. 581. Maris liber ei tributus. 581. auctor libri Magdal, ſeù Turris. 586. epitomator hiſtoriæ Patriarcharum Neſtorianorum per Marim editæ. ibid. ejus hallucinationes. 64. 65. 71. & alibi paſſim.
Amranus filius Mohammad. 489.
Amulchir pagus Margæ. 501.
Ananiæ, Azariæ, & Miſaëlis hiſtoria. 285.
Ananiæ abbatis vita. 485.
Ananias Presbyter & doctor. 141.
Ananias Mardæ & Caphartutæ epiſcopus Jacobita 195.
Ananias monachus, cognomento Taruchata. 480. 481.
Ananias monachus Beth-Abenſis, deinde epiſcopus Ghelanitarum & Dilamitarum. 489. 492.
Ananjeſus abbas, cum quo epiſtolam miſit Jeſujabus Adjabenus. 141.
Ananjeſus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Ananjeſus monachus Beth-Abenſis, auctor libri Paradiſi. 144. 145. 153. 476. ordinat codicem circuli, ideſt, Officium divinum. ibid.
Ananjeſus I. cognomento Haghira, ſeù claudus, Patriarcha. 154. 615. ſub eo Jejunium Virginum inſtitutum. 182. monachos Meſſalianiſmi accuſatos ad cœnobitas Beth-Abenſes examinandos remittit. 218. ejus ſcripta 154. Epiſtola. 269. homiliæ per anni circulum 342.
Ananjeſus II. epiſcopus Laſciumæ ſeù Dakukæ, deinde Patriarcha. 155. 156. 157. 616. ejus ſcripta. ibid. de ejus obitu carmen Salibæ. 463.
Ananjeſus Barſaruſæus, epiſcopus Hirtæ, ſcriptor. 261.
Ananjeſus monachus Izlenſis. 255.
Ananjeſus metropolita unicus Neſtorianorum ſub Simeone Patriarcha. 326.
Ananjeſus, Eliæ monachi nepos, conditor cœnobii apud Niniven. 469.
Ananjeſus, cognomento Sumaka, abbas cœnobii Beth-Abenſis, æqualis Thomæ Margenſis. 487. 492.
Ananjeſu cœnobium ſuprà Chataram. 496.
Ananjeſus conditor cœnobii apud Hadatham. 501.
Ananjeſus Caſcaræ epiſcopus poſt Iſraëlem. 513.
Ananjeſus metropolita Hazæ & Moſul. 616.
Anbara, ſeù Pheroz-Sapor, Sedes epiſcopalis. 172. 211. 219.
Anbaræ cœnobium Cyriaci. 511.
Ancyrani Concilii Canones. 514.
Andreæ Apoſtoli encomium. 284.
Andreas epiſcopus Samoſatæ, ſcriptor. 202.
Andreas princeps Neſtorianorum in eccleſia Edeſſæ. 143.
Andreas Edeſſenus. 609.
Angeli cuſtodes hominum, & regnorum. 93. Angelorum ordines & hierarchiæ. 311.
Anima. De ejus creatione error. 281. & quod Animæ ſanctorum verſentur in Paradiſo terreſtri. 306. 312. earum ſtatus poſt diſceſſum ex corporibus. 281. 322. 323. 528. de anima ſcripſere Gregorius Nyſſenus. 22. Achudemes. 194. anonymus. 281.
Annæ & Joſephi filii Zachariæ hiſtoria. 286.
Annales. V. Chronicon.
Anni Syriaci exordium. 519
Annunciatio Zachariæ, & B. Virginis. 521.
Anonymi libri. 280. & ſeq.
Antichriſtus quis & qualis. 28. 322. 525.
Antii & ſociorum martyrium. 18.
Antiochia ad Chriſtum converſa à Petro, Joanne, & Paulo Apoſtolis. 284.
Antiochena Synodus. 278. 351.
Antiochus epiſcopus Rheſinæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Antonii Magni abbatis vita. 20. 285. epiſtolæ. 501.
Antonii martyris hiſtoria. 286.
Antonini & ſociorum martyrium. 19.
Anuſcervanus. V. Choſroës.
Anzel urbs ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Aon pater monachorum Syriæ & Meſopotamiæ. 303.
Apamcenſis Joannes. V. Joannes.
Aphnimaranus monachus Beth-Abenſis, ſcriptor. 141. 148. 187. 475. Meſſalianiſmi accuſatus. 187. Mar Atkeni ſocius, 217. auctor vitæ Jacobi. 462. & Joſephi. 228. ejus ſcripta. 187.
Aphnimarani cœnobium. 187. 207. 217. 500. Churchomenſe dictum, & privilegio exemptionis ornatum. 344.
Aphraates ſeù Aphrahet, Perſa, ſcriptor. 85.
Aphria, ſeù Jahia Ben-Adi. 518.
Apis, ſeù ſpicilegii liber. 309.
Apocalypſis Joannis. 8. altera apocrypha ſub ejuſdem nomine. 282. Petri. 16. 282. Pauli. ibid. Athanaſii Alexandrini. 282. Athanaſii Romani. ibid.
Apollinarius confutatus à Diodoro. 29.
Apollonii & ſociorum martyrium. 18.
Apologia Euſebii pro Origene. 19. Athanaſii de fuga ſua. 20. Theodoriti pro Neſtorianis. 40. Apologia Jeſujabi Arzunitæ. 111. Eliæ Anbaræ. 258. Gabrielis Moſulani pro Apocalypſi Pauli. 556.
Apophthegmata. V. Sententiæ.
Apoſtolorum Actus. 9. Apoſtolorum XII. Vitæ. 285. 514. 584. 588. prædicatio. 319. 587. hiſtoria apocrypha, ſeù libri Recognitionum. 14. Canones. 14. 275. 514. Conſtitutiones. ibid. Synodus. 278. 351. 521. an quis Apoſtolorum regiones Ghelan & Dilam penetraverit. 491.
Apoſtatarum abſolutio. 140.
Appiani martyrium. 18. 19.

Aqua Baptiſmi, de qua fabulæ Neſtorianorum. 309. aqua fervida in Liturgia Græcorum. 305. aqua benedicta. 155. aquâ miſceri debet vinum in Liturgia. 247.
Aquilinus ſcriptor. 37.
Ara ſcriptor. 230.
Arabes. V. Taii, Canathæi & Monderæi.
Aramæorum ſchola. 341.
Arak, ſeù Irak regio, quæ & Aſſyria & Babylonia. 158. 263.
Arach. V. Edeſſa.
Aranad Ephræmi diſcipulus. 171.
Ararat montes, qui & Cardoi. 214.
Arbela, eadem ac Adjabene, Sedes metropolitana. 479. 480. 500. conjuncta cum Sede Aſſyriæ ſeù Moſuli. 518. ſed poſtea disjuncta, quum Joſeph circa annum 1300. relicta Aſſyriaca ſeù Athurenſi metropoli promotus eſt ad Arbelenſem. 567.
Arcæ ſeù Chibotæ cœnobium. 214.
Arcani libri ſub nomine Clementis 16.
Archelaidis ſeù Joannis Romani hiſtoria. 286.
Archelai vita. 287.
Archidiaconus ſcriptor. V. Maras. 556.
Archidiacono an liceat conſecrare altare. 252.
Archidiaconorum temeritas apud Neſtorianos. 355.
Ardabadenſis in Garmæorum regione, Sedes epiſcopalis. 346.
Ardaſcirus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Ardaſcirus, Ardaſirus, & Adeſerus, ſeù Artaxerſes Sirois Perſarum Regis filius, 96. 417.
Arethæ & ſociorum Homeritarum martyrium. 286.
Arethas chriſtianus Tajorum ſeù Arabum rex. 193.
Aria regio Perſarum, hodie Choraſana. 153.
Ariſtotelis libri è Græco in Syriacum converſi 85 Analyticorum liber elucidatus. 154. Dialectica 154. 176. Philoſophiæ Summa Syriacè reddita. 86. epiſtola ad Alexandrum Magnum. 361. Philoſophia expoſita à Caſcarenſi. 154. ab Honaino. 164. 165. à Surino 169
Ariuna, hoc eſt, Aria regio, cujus urbs Mabuza. 116. urbs Garmæorum, epiſcopatus 375.
Armeni uno eodemque die nativitatem & epiphaniam Domini celebrant. 87. Armenia tertiadecima Metropolis à Timotheo inſtituta. 346. error Armenorum circa Incarnationem. 607. Armeniæ metropolis conjuncta Sobæ & Mardæ. 622.
Armenii Patriarchæ hiſtoria. 286.
Arriani & ſociorum martyrium. 18.
Arne vrbs ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Arughitæ. 209.
Arzun, ſedes epiſcopalis. 109.
Arzun, ubi Saharves cœnobium condidit. 255. Arzuni cœnobium. 469.
Aſeneth, Aſiatha, Aſna, ſeù Aſia, uxor Joſephi Patriarchæ. Ejus ac Joſephi hiſtoria. 7. 8. 631.
Aſer filii Levi, qui & Abdelmeſſias, hiſtoria. 285.
Aſiatha, Aſia, Aſna. V. Aſeneth.
Aſlami medici filii. 234.
Aſna. V. Aſeneth.
Aſnoch, urbs, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Aſraphus Adeli filius, Soltanus. 226.
Aſſyria, ſeù Athur, nunc Moſul, quarta Sedes metropolitana à Papa Seleucienſi inſtituta. 346. 347. complectitur aliquando Arbelenſem ſeù Adjabenicam metropolim, & Ninives eccleſiam. 344. 518. aliquando Arbelenſem ſolùm & Moſulanam Sedem. 279. quandoque Moſulanam & Niniviticam. 173. aliquando ſumitur pro ſola eccleſia Moſulana. 269. 274. 567. ſequiori ævo inferior Adjabenicâ ſeù Arbelenſi Sede. 567. Vide Athur, & Moſul, & Ninive.
Aſtrologi, ſeù Chaldæi: adversùs eos ſcripſere Diodorus. 29. Thomas Edeſſenus. 87. Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223.
Aſtrologia anonymi. 283.
Aſtronomia; de ea liber Timothei Patriarchæ. 162.
Ateia, Sedes metropolitana. 593.
Athanaſius Alexandrinus. Ejus ſcripta. 19. 20. ſub ejuſdem nomine Apocalypſis. 282. altera ſub nomine Athanaſii Romani. ibid
Athur, ſeù Aſſyria: Sedes metropolitana. V. Aſſyria, Moſul, Ninive.
Atia Bar-Oteli, Presbyter, hoc eſt, Aatalla, ſeù Deuſdedit. 167.
Atkenus monachus. Vide Mar-atkenus.
Avach pagus. 479. eccleſia à ſeptuaginta Presbyteris adminiſtrata. ibid.
Avana Nubadræ pagus. 477.
Aunus Geverenſis. 161.
Azrach, V. Joannes Azrach.
Azymus panis in Liturgia uſurpatus à Neſtorianis in India. 239. Fermentato reliqui utuntur. ibid. de Azymo & Fermentato nihil eſſe definitum ab Apoſtolis. 577. V. Fermentum.

B

Ba-Abe. V. Beth-Abe.
Ba-Arbaja. V. Beth-Arabia.
Ba-Arbenſis cœnobii monachis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 143.
Ba-Bagas. V. Beth-Bagas.
Babæus magnus, Abrahæ diſcipulus, & poſt Dadjeſum abbas cœnobii Izlenſis, ſeù monaſterii Abrahæ. 88. 89. 468. incontinentes monachos è cœnobio expellit. 90. ejus ſcripta. 88. Vicaria poteſtate regit Sedem Patriarchalem. 90. 451. 472. de eo, & Jacobo Beth-Abenſi carmen. 461. 462. de Babæo carmen. 147. Babæi error de anima. 95. item de Chriſti perſona. ibid. ad eum ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 140. de ejus morte idem Jeſujabus. 141.
Babæi cœnobium: idem cum Izlenſi, de quo lis inter Ignatium Patriarcham Jacobitarum, & Jeſujabum Niſibis metropolitam Neſtorianum. 300 & ſeq.
Babæus Perſa, epiſcopus Rivardſciri, ſcriptor. 176.
Babæus Niſibenus, ſcholas plurimas fundavit. 147. 177. 179. 180. 452. ejus ſcripta. 181.

Babæus Maarenſis, ſcriptor. 188. 189. auctor libri, qui Interpres Turcarum dicitur. ibid.
Babæus epiſcopus Caſcaræ. 211.
Babæus Patriarcha. 397. 427. 614. ejus Synodus. 428. 429.
Babæus epiſcopus Garmæorum. 489.
Babuæus Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 66. 67. 614. Barſumæ Niſibeni inſidiis cæſus. 68. 393. calumniæ in Babuæum. 394. ejus reliquiæ. 553.
Babuſa æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Babylæ Antiocheni martyrium. 18
Babylon in Aſſyria: Sedes Patriarchalis, aſſerta quinta à Sobenſi. 249. Babylon cujus mentiò in epiſtola S. Petri, an ſit Aſſyriaca. 587. V. Bagdadum.
Bacaſaja, ſedes epiſcopalis. 264. V. Baxaja.
Bacatara. Vide Catara.
Bacchi & Sergii martyrium. 19. 285.
Bacchus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtæ. 198.
Bacchus metropolita Niſibis. 436. 437.
Bachtiſua. V. Boehtjeſus.
Bactra, & Bactriana regio. 632. V. Catara.
Badaraja, ſeù Badraja, locus apud Seleuciam. 191. ibi ſepulcra epiſcoporum Seleuciæ. ibid. cœnobium Koni ibidem conditum. ibid. Sedes epiſcopalis. 264.
Badarona, ſedes epiſcopalis. 570. 341. Vide Beth-Daron.
Bademi archimandritæ martyrium. 19. cœnobium. 94.
Badial, ſedes epiſcopalis. 565.
Badraja, ſeù Badaraja, ſedes epiſcopalis. 447. ibi fidem Chriſti prædicavit Phetion. martyr. 397.
Badrus. 234.
Bagdadum urbs Meſopotamiæ. 112. ab Almanſore Chalipha condita. 506. Sedes Patriarchæ Neſtorianorum. 263. 565. & alibi paſſim. Babylon dicta 349. ibi ſchola à Sabarjeſu fundata. 257. 261. 506. 550.
Bagdadenſibus ſcribit Elias Niſibenus adverſùs electionem Jeſujabi Patriarchæ. 272.
Bagarma. V. Beth-Garma.
Bagerma, Sedes metropolitana. 211. 346. Vide, Beth-Garma.
Bagur liber, pars Proverbiorum. 6.
Ba-hale cœnobium. V. Beth-Hale.
Bahluli filius Abulhaſanus Joſve. 201.
Bahrizus pater Ebedjeſu metropolitæ Moſulani. 173.
Baja, ubi ſedes epiſcoporum Beth-Bagas. 480.
Baidpa, ſeu Bidpai philoſophus. 201.
Balada, ſedes epiſcopalis. 92. 215. Baladæ cœnobium. 490. Vide Joſephi cœnobium in Balada.
Balæus carminis pentaſyllabi auctor. 65.
Balaſces, Blaſes, ſeù Obolas Perſarum Rex. 399.
Bananes & Narſe in Seleucia ulteriori. 479.
Banichitæ. 209.
Baniſa regiò ditionis Garmæorum. 200.
Ba-Nuhadra. V. Nuhadra.
Baptiſmus, Eccleſiæ ſacramentum. 355. 572. ejus materia & forma. 356. Baptiſmi ſpecies. 357. de aqua Baptiſmi, fabula Neſtorianorum. 309. 563. in Baptiſmo Chriſtianos omnes convenire. 514. Neſtoriani niſi certis diebus non baptizant. 608. Officii Baptiſmi expoſitio. 536. 574. de Baptiſmo ſcripſere Joannes Chryſoſtomus. 26. Narſes. 65. Jeſujabus Adjabenus. 140. Ebedjeſus Sobenſis. 357. Georgius Moſulanus. 536. Timotheus ſecundus. 574. Mares Salomonis. 583. Baptiſmi Ritum tradidere Narſes. 65. Jeſujabus Adjabenus. 140.
Bar-Abgari. Vide Joannes Patriarcha.
Baradæus. Vide Jacobus.
Bar-Acre. Vide Ebedjeſus Patriarcha.
Bar-Ali Joſue medicus. 257.
Baraz-Surinus prior cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141. 169.
Bar-Bahlul Joſue Abulhaſanus. 201. 257.
Barbaræ & Julianæ martyrium. 286.
Barbaria, ſeù Barbela. Sedes Epiſcopalis conjuncta Telæ. 341. 565.
Barbaſeminus, ſeù Barbaſymes, Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 275. 613. ejus martyrium. 19.
Barbeja, ſeù Barbaria, Epiſcopalis Sedes Telæ conjuncta. 341.
Barbelius pagus. 497. 498.
Barcanus. Vide Elias.
Barcepha Moſes. 200. 285. 541.
Bar Chaldon. Vide Joannes.
Barchamis. Vide Joannes.
Barchanus. Vide Elias.
Barchardache. Vide Abraham, & Joannes Barchamis.
Barchitæ cœnobium. Vide Baritæ.
Barchoni. Vide Theodorus.
Bardaa, Sedes Metropolitana conjuncta Maruenſi 235. 236.
Bardadjeſus Narſes. Vide Narſes.
Bardaira Abbas cœnobii Aphnimarani. 187. 501.
Bardaſcenadad. Vide Abraham.
Bardenha monachus. 141.
Bardeſanes confutatus ab Ara. 230.
Barducus monachus. 141.
Bardukſinus. Vide Barkoſinus.
Bar-Garaph. Vide Salomon.
Barhadbeſciabæ vita. 19.
Barhadbeſciaba, Arabs, Jeſujabi Adjabeni æqualis. 142. Abbas cœnobii à ſe conditi, & ſcriptor. 96. 169. 470. 633.
Barhadbeſciabæ cœnobium. 470.
Barhadbeſciaba monachus in monte Saharano. 451.
Bar-Haghire. Vide Joannes Patriarcha.
Barhebræus Gregorius Abulpharagius, eccleſiaſticos ſcriptores recenſet. 4. 6. 13. 20. 21. 22. 23. 26.
Baria, Sedes Epiſcopalis ſub Metropolitano Moſul. 264.
Bar-Jacob ſcriptor, qui & Bar-Sahaeh, & Bar-Iſaac. 227.
Baricha viſitator. 565.
Bar-Iſa. Vide Joannes Patriarcha.
Bar-Jamin. Vide Dabarjamin.
Bar-Iſaac. 264. Vide Bar-Jacob.
Barita monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. 458. 473. ejus hiſtoria eccleſiaſtica. 458. 471. Baritæ hiſtoriam ſcripſit Joannes. 458. ejus de diſperſione monachorum Izlenſium prædictio. 469.
Baritæ, ſeù Barchitæ cœnobium. A Jeſuſabrano inſtauratum. 500. ejus monachi ſuſ-

ſuſpecti de hæreſi. 449. 458. 473. 477.
Barkæ cœnobium ad Tigrim. 484. 485.
Barkainæus. Vide Joannes.
Barkoſinus, Bardukſinus, & Barkoſra, Jeſujabus fundator cœnobii Moſulenſis, & ſcriptor. 230. 231.
Barkoſra Jeſujabus. Vide Barkoſinus. 230.
Barkoſræ cœnobium, ubi Sedes Metropolitæ Moſul. 231.
Barliphe. Vide Abraham.
Bar-Malchon, Jeſujabus Niſibis. 295. Joſeph Mardæ. 308.
Bar-Mariam. Vide Daniel Mariæ filius.
Bar-Nazuch. Vide Joannes Patriarcha.
Bar-Nun. Vide Joſue Patriarcha. 141.
Bar Phincaje. Vide Joannes.
Barſabas Sciahakerdæ Epiſcopus, Marabæ diſcipulus. 83.
Barſahac. Vide Bar-Iſaac.
Bar-Sahde. Vide Barſohedes.
Bar-Saphanin. Vide Eliſæus.
Barſaruſvæus Ananjeſus. Vide Ananjeſus.
Barſebiæ martyrium. 19. Cœnobium. 94.
Barſenia. Vide Elias Niſibis.
Barſinæus, & Barſenia. Vide Elias Niſibis.
Barſira, ſeù Joſue, vel Jeſus filius Sirach, auctor Eccleſiaſtici. 5.
Barſohedes, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Barſohedes Charchæ Epiſcopus, & ſcriptor. 229.
Barſohedes Ninives Epiſcopus, à Barſuma Niſibeno cæſus. 229. 393.
Barſumas Niſibis Epiſcopus. 66. Neſtorianam hæreſim in Oriente ptopagat, docetque licere Epiſcopis, Presbyteris, & monachis uxores ducere. 67. 393 394. 429. ipſe Barſumas Epiſcopus monialem duxit. ibid. Ejus cum Acacio diſſidium. 69. Babuæum à Pheroze Perſarum rege interfici curat. 68. 614. ejus ſcripta. 66. & ſeq. orationes paracleticæ. 342. Conciliabulum & canones. 70. 390. 391. interitus. 381. 382. poſt obitum abſolutus. 429. 452.
Barſumas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Barſumas Charchæ Epiſcopus, & ſcriptor. 173.
Barſumas Ægyptius, cognomento nudus. 287.
Barſumas Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 458. ei ſucceſſit Gabriel. ibid.
Barſumas Epiſcopus Themanonæ, deinde Patriarcha. 550. 555. 619.
Barſumas Presbyter & monachus, æqualis Timothei ſecundi Patriarchæ. 572.
Bartholomæus Apoſtolus. Ejus prædicatio, & martyrium. 287. idem cum Nathanaële aſſeritur à Neſtorianis, ejuſque corpus adhuc in Armenia exſtare. 306.
Barturæ cœnobium. 459. 470. 501. exemptum. 344.
Barz-Aurinus Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 458. ei ſucceſſit Barſumas. ibid.
Baruar regio. 310. Barur ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Baruch epiſtola. 6.
Baruizus. Vide Choſroës Abruizus.
Barzaphron, ſeù Parpharon, confutatus à Barkoſra. 231.
Barzi Nirba. 497. 499.
Barzua, ſeù Barzuæus medicus Perſa. 221.
aliàs Perozes, Perzoës, & Buzrovieh. ibidem.
Bar-Zugbi. Vide Joannes.
Baſain urbs Indiæ. 333.
Baſciarus filius Abdalmalechi. 616.
Baſendana. In ea fidem Chriſti prædicavit Phetion martyr. 397.
Baſilius Magnus. Ejus ſcripta. 20. 21. 591. Vita. 286. ejuſdem defenſio auctore Theodoro. 34. Baſilio nuncupatus Theodori liber. 32.
Baſilius Cilix, Epiſcopus Irenopolis, & ſcriptor. 38.
Baſilius Caphartutæ Epiſcopus. 412.
Baſilicon quid ſit. 528.
Baſoſa Saphſaphæ pagus. 158. 180. 196. 218. 486. 489.
Baſſora, Boſra, Boſtra. Sedes Metropolitana. 175. 211. aliàs Meſene, ſeù Maiſan, vel Euphrates ad Meſenen. 151. 143.
Baſtumagus pater Jeſujabi Patriarchæ. 472.
Batnura ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Bavazicha. Vide Buazicha.
Bauſnaja. 557.
Bautha monachus, ſcriptor. 439. magiſter in cœnobio Beth-Abenſi. 488.
Bauthæ cœnobium apud Baiadam. 557.
Baxaja, ſeù Bacaſaja, urbs. Sedes Epiſcopalis. 264. ibi fidem Chriſti annunciavit Phetion martyr. 397.
Baz regio. 310. ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Behenami martyris hiſtoria. 285.
Beheramus, ſeù Varamus, & Vararanes, Jezdegerdis filius, Perſarum Rex. 214. 396. quatuor alii Beherami Reges. 396.
Beheramus Perſarum Dux. 110. aliàs Varamus. ibid.
Beheramus Maſudi filius, è regibus Gaznevidis. 222.
Behjeſus, ſeù Brichjeſus, Camulæus monachus, & ſcriptor. 275.
Ben-Adæus. 201.
Benedictiones. 262. 284. 541.
Benaſſalus Ægyptius, ſacros libros recenſet. 6.
Benattibus Abdalla Abulpharagius monachus, Presbyter & philoſophus. 265. 514. ſecta Neſtorianus. 544. an Maronita. 544. 545. familiaris Gelaloddini. 263. ejus geſta & ſcripta. 544. & ſeq. Patriarchæ Eliæ à ſecretis. 265. 545. approbat ſeſſiones Eliæ Niſibeni. 266. 271.
Benjaminus monachus Izlenſis. 255.
Benjaminus monachus Beth-Abenſis. 469.
Benjaminus monachus Jacobita. 517.
Ben-Mokna, aliàs Mocanna, interpres. 222.
Ben-Naſicha. 200. Vide Naſicha.
Ben Tabbachus Caſcarenſis, ærarii præfectus, qui & Simeon. 206. 215.
Berjamin. Vide Dabarjamin.
Beroës Archidiaconus. 167.
Beth-Abe, ſeù Ba-Abe, locus in Meſopotamia, ubi Jacobus cœnobium condidit. 90. 215. 255. Cœnobii Beth-Abenſis monachorum hiſtoria. 463. & ſeq. Abbates ejuſdem cœnobii. 457. 458. ſub Kamjeſu & Jeſujabo in eo cœnobio monachi erant ſupra tercentum. 474. idem cœnobium exemptio-

ptionis privilegio donatum. 344. conjunctum cœnobio Beth-Raban Zachajeſu, ſeù Jeſuzachæ. 255. poſſeſſiones ei relictæ à Jeſujabo & Gregorio Patriarchis. 462. olim literis floruit, ſed poſtea mutatus ejus ſtatus. 487. Epiſcopi, qui ex eodem cœnobio Beth-Abenſi prodiere. 488. & ſeq. Metropolitæ Adjabeni ex eodem aſſumpti. 480. Eccleſia nova à Jeſujabo dedicata. 475. templum novum à Burenſibus exſtructum. 478. ejuſdem cœnobii Eccleſia à Jeſujabo Metropolita Adjabeno inſtaurata. 486.
Beth-Adri. Vide Adri.
Beth-Ainata, Zebedææ inſulæ pagus. 89. Beth-Ainata in Nirba Beth Gazæ. 440. Beth-Ainata apud Baſoſam. 485.
Beth-Arabia, ſeù Ba-Arbaja, pagus. 109. 169.
Beth-Arughe oppidum. 208. Vide Arughitæ.
Beth-Aſa. 180.
Beth-Bagas, urbs, Sedes Epiſcopalis. 160. 196. 480. 486. 489. 498. Baja Sedes Epiſcopatus. 480.
Beth-Bure vicus. Vide Bure.
Beth-Buzia Saphſaphæ locus. 489.
Beth-Catara. Vide Catara.
Beth-Daraja. Vide Badaraja.
Beth-Daron, Sedes Epiſcopalis. 341. Beth-Darona. 570.
Beth-Dial. Vide Badial.
Beth-Edre. 180.
Beth-Gabare vicus apud Niniven. 165.
Beth-Garma, Bagarma, ſeù Bagerma, Sedes Metropolitana quarta. 346. 347. Sedes Metropolitæ in Sciahagarda. 347. Beth-Garma conjuncta Dakukæ. 556.
Beth-Garma, Garmæorum regio. 211. Vide Garmæi.
Beth-Gavaja in regione Garmæorum. 151.
Beth-Gazæ Nirba, ſeù Clivus. 185. 440. 477. 500.
Beth-Gomes cœnobium apud Senam. 495.
Beth-Haba pagus. 151. Beth-Haba villa cœnobii Beth-Abenſis. 491.
Beth-Hale, Ba-Hale, cœnobium apud Ha-ditham. 156. 160. à Chodave fundatum. 204. Dair-al-Tin dictum. 205. eo divertit Al-Manſores Chalipha, eidemque reditus ex publico ærario aſſignavit. 207.
Beth-Kadiſa. 498.
Beth-Kardag in ditione Margæ. 485.
Beth-Kavaz in ditione Margæ. 501.
Beth-Kokenſe cœnobium. 468. Vide Kokenſe.
Beth-Maare apud Niſibin. 147. 188. Vide Maare.
Beth-Magoſa, Magorum oppidum. 497.
Bethmæ cœnobium. 496.
Beth-Maruth. 498.
Beth-Meſainane pagus Garmæorum. 495.
Beth-Narkum. 180.
Beth-Nua ſub epiſcopatu Seleuciæ. 482.
Beth-Raban cœnobium Zachajeſu ſeù Jeſuzachæ. 216. 254.
Beth-Reva pagus. 485.
Beth-Roſtach. 180.
Beth-Sajade, ſeù Beth-Sajare, cœnobium exemptum. 181. 194. 201. 344.
Beth-Saronitarum Suburbium. 479.
Beth-Sati. 180.
Beth-Seleucia, ſedes epiſcopalis, alias Beth-Seluch. 92. 173. 189. aliàs Charcha, ſeù Oppidum Beth-Seleuciæ in provincia Garmæorum. 187.
Beth-Selom oppidum. 310.
Beth-Seluch oppidum. 189.
Beth-Sori urbs in regione Garmæorum, ſedes epiſcopalis. 204.
Beth-Soti, ſeù Zotus pagus. 497.
Beth-Tachonai ſub ditione Margæ. 484. 495. ibi cœnobium monialium. 485.
Beth-Talai. 498.
Beth-Tarmeſa. 180.
Beth-Timai in ditione Margæ. 501.
Beth-Varch ſub epiſcopatu Seleuciæ. 482.
Beth-Vazich, Buazicha, Bavazicha, ſeù Choniſapor: ſedes epiſcopalis. 264. 310. 311. 341. 489. 565.
Beth-Zabde, ſeù Zebedæa inſula, aliàs Bizabde, & Bezabde. Uchamas & Sebochtes cœnobium ibi condidere. 255. 275. 469. V. Zebedæa.
Bidpai. V. Baidpa.
Bigami ad Sacerdotium apud Neſtorianos admiſſi. 305.
Birtha oppidum ditionis Margæ. 484. locus Saphſaphæ. 489. 497. 498.
Birthæ cœnobium à Cypriano fundatum, 495. 498. in eo monachi quadraginta. 500.
Biruæus medicus. 615.
Bizabde. V. Beth-Zabde.
Biznithæ cœnobium in Ninive. 393.
Bochtjeſus epiſcopus Tirhanæ. 195. 236.
Bochtjeſus filius Georgii. 195. alter filius Gabrielis idemque pater Gabrielis & Joannis. 195. 211. 213. 508. 509.
Bochtjeſus, ſeù Jeſubochtus metropolita Perſidis. 195.
Bochtjeſus doctor, æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Bochtjeſus rector ſcholæ. 447.
Bochtjezdus æqualis Jeſujabi Bdjabeni. 142.
Borane Choſrois filia, Perſarum regina. 96. 419. Baronii hallucinatio in ejus nomine. 419.
Borz-Jeſus epiſcopus Garmæorum. 489.
Boſra, Boſtra. V. Baſſora.
Bricha viſitator. V. Baricha.
Brichuæus æqualis Jeſujabi Adjabeni. 143.
Brichjeſus Camulæus. V. Behjeſus.
Brichjeſus epiſcopus Buazichæ. 565.
Brichjeſus epiſcopus Vaſetæ. 565.
Buaria eccleſia in Moſul. 200.
Buazicha. V. Beth-Vazich, ſedes epiſcopalis. 264. 565.
Bud, ſive Buddas Periodeutes, librum Calilagh & Damnagh ex Indico ſermone in Syriacum tranſtulit. 219.
Buddas ſivè Buttas Philoſophorum Indiæ præceptor. 219.
Buddas ſeù Terbinthus, Scythiani diſcipulus, & Cubri ſivè Manetis magiſter. 219.
Buddas ſivè Baddas, vel Addas, Manetis diſcipulus. 219.
Bujaja, ſeù Paracletici ſermones. 66. 72. 172.
Bute, vicus in regione Ninives. 478.
Buzaidus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198
Byzantina Synodus. 278.

Ca-

C.

CABADES. V. Cavades.
Cajuma. V. Kajuma.
Cajuma Patriarcha, ſeù Archiepiſc. Seleuciæ & Cteſiphontis. 73. 614.
Calata. V. Chalata.
Calecutium urbs Malabariæ. 594. ejus rex Luſitanos perſequitur. 595. ab iis vincitur. 597.
Calilieſu cœnobium à Timotheo conditum. 161. 165. 506. Catholici dictum. 618.
Callinici & ſociorum martyrium. 18.
Callinicum ſeù Raka urbs, ſedes epiſcopalis. 347. 164.
Calilagh & Damnagh liber Indicus, in diverſas linguas translatus. 220. & ſeq.
Calchedonenſis Synodus. 278.
Camjeſus. V. Kamjeſus.
Camelolucha locus à Sedis Adjabenicæ juriſdictione ad Hadathenſis translatus. 484.
Camula, Sedes epiſcopalis. 275.
Camulæ cœnobium in Gezira, Camulenſe dictum, ſub Barbaſemino conditum. 275. inſtauratum ab Uchama Abrahæ magni diſcipulo. ibid.
Cananes cœnobium, ubi ſedes Simeonis Patriarchæ. 622.
Cananor in Malabaria. 594. ejus rex fœdus init cum Luſitanis. 597.
Canathæi. V. Candæi.
Candius ſcriptor, diverſus ab aliis duobus Candiis. 213.
Candæi, Arabes Candæ, vel Chindæ incolæ. 224. aliàs Canathæi. ibid.
Canones, Conſtitutiones, Judicia, Synodi: Apoſtolorum. 14. Damaſi. 16. Ignatii. 16. Nicæni & Conſtantinopolitani à Marutha in Syriacum translati. 74 Marabæ. 81. Jeſujabi Arzunitæ. 111. Georgii. 153. Timothei. 162. Joſue Barnun. 166. Ebedjeſu Moſul. 174. Ibæ. 175. Scialitæ Rheſinæ. 176. Sciaadoſti Tirhanæ. 177. Jeſubochti. 195. Gabrielis Baſſoræ. 203. Joannis Bar-Abgari. 238. 254. Eliæ primi. 265 Eliæ Niſibis. 267. Canones & Synodi. 277 278. 279. Ebedjeſu Sobenſis. 332. 360 Iſaaci. 366. Barſumæ ſub nomine Acacii. 391. Babæi. 429. Joſephi. 444. Ezechielis. 439. Sabarjeſu. 448. Gregorii. 452. Sabarjeſu Damaſceni. 506. Abraham. 509. Theodoſii. 512. Eliæ Damaſci. 513. Georgii Arbelæ & Moſul. 518. Abulpharagii Abdallæ Benattibi. 547. Timothei ſecundi. 570.
Canonum collectores. 279.
Canonicarum horarum liber ordinatus à Jeſujabo. 145.
Canticum Canticorum. 5. 6.
Cantus, Cantica. V. Hymni.
Caphartuta, ſedes epiſcopalis. 412.
Caphartuta & Marde, epiſcopatus Jacobitarum. 195.
Caphar-Uzel oppidum. 180. ibi ſchola. 482.
Caphra, patria Georgii Patriarchæ, in regione Garmæorum. 151.
Caramit ſeù Amida. 623.
Carangol, ſeù Cranganor in Malabaria. 594.
Carcha. V. Charcha.
Cardagus Galanitarum epiſcopus. 162. 163.
Cardagi eccleſia cathedralis Adjabenica ſeù Arbelenſis. 208. 209.
Cardagus ſyncellus Jeſujabi Patriarchæ. 455.
Cardeliabed. V. Sena.
Cardelianenſis. V. Simeon.
Cardiganus Perſarum Dux. 414.
Cardoa inſula. V. Beth-Zabde.
Cardoi montes, ſeù Ararat, ubi Arca conſedit. 90 214
Carmani à fide Chriſti deficiunt. 130.
Carmina de ſanctis, & defunctis. 283. 284.
Carpi & ſociorum martyrium. 18.
Cartaminenſe cœnobium Severianorum. 457.
Cartuæi latrones. 185.
Caſcara, ſedes epiſcopalis. 158. 211. conjuncta Vaſetæ. 554. epiſcopus Caſcaræ eſt cuſtos ſedis poſt mortem Patriarchæ, 234. 349. idem invitat Epiſcopos ad electionem ſucceſſoris. 350. Caſcarenſes favent Abrahæ Patriarchæ. 508. Caſcarenſium contentio cum Hirtenſibus de proëdria. 513.
Caſemus Obaidallæ. 235.
Caſgara ſedes metropolitana. 288.
Catara Meſopotamiæ oppidum. 97. V. Chatara.
Catara, Ba-catara, Bactra, ſeù Bactriana regio. 97. 632. aliis Socotora inſula. 133. malè pro Charta, Chartara, ſeù Chatara ſumitur. 97. Catarenſium inſula, ex qua venit Georgius Patriarcha. 146. Catarenſium epiſcopis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 133. 143. item Catarenſi populo. 134. 143. & monachis. 143. Catarenſes à Metropolitana Perſarum ſede deſecerunt, & à Georgio Patriarcha reconciliati ſunt. 153. V. Bactriana.
Catharinæ Virginis martyrium. 286.
Cathiſmata. V. Seſſiones.
Catholici nomen Archiepiſcopis Seleuciæ & Cteſiphontis tributum. 59. 60. Patriarcha Neſtorianorum appellatur Catholicus Patriarcha. ibid.
Catholici cœnobium, aliàs Calijeſu, à Timotheo Catholico fundatum 161. 618.
Cavades, ſeù Cabades, Perſarum Rex, Pherozis filius. 161. 400. 402.
Cavades, ſeù Cabades & Cabata, aliàs Siroës, Perſarum Rex. 92. V. Siroës.
Cauſæ: de cauſis ſcripſere Scialita Rheſinæ. 176. Ebedjeſus Bar-Akre. 201. de cauſa nativitatis & epiphaniæ Thomas Edeſſenus. 86. Cyriacus Niſibis. 215. de cauſa ſeſſionum. V. ſeſſiones. De cauſis feſtorum, Gregorius Suſtræ. 228. De cauſa feriæ ſextæ Auri, Sabarjeſus Roſtamus. 455.
Centuriæ Evagrii. V. Evagrius.
Cerdoni Theodorus inſcribit commentarium in Pſalmos. 31.
Cerinthi apocalypſis. 16.
Chadira, ſeù Hadira apud Bagdadum. 556.
Chairlani monachi Indi, qui & Namuſa, hiſtoria 28.
Chalata, ſeù Calata, urbs Armeniæ. 173. Mediæ. 309. Sedes epiſcopalis. 288 565.

Chalce-

Chalcedonenſis Synodus . 278. 351.
Chaldæi, Aſſyrii, Orientales: qui hodie Neſtoriani appellantur. Vide Neſtoriani.
Chaldæi, ſeù Aſtrologi. Vide Aſtrologi. 29.
Chaldæi, ſeù Magi, adverſus quos ſcripſere Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223.
Chamiſius, ſeù Chamis, pater Joannis Epiſcopi Themanonæ. 256. 566.
Chamis, ſeù Chamiſius Kardachi, hymnographus. 74. 257. 566. 633.
Charcha, ſeù Carcha, urbs Epiſcopalis in Aſſyria. 92. 173. 229. 230. 276. Charcha altera in finibus Arabiæ & Syriæ. 173.
Charta. Vide Chatara.
Chartara. Vide Chatara.
Chata in Bactriana. 136. 143.
Chatara, aliis Charta, & Chartara, Meſopotamiæ oppidum. 97. ditionis Tirhanæ, diruta tempore Thomæ Margenſis. 482. ditionis Margæ ad fluvium Hazar. 501. 485. 496. Saphſaphæ locus. 489. Chatræ Schola 180.
Chatra. Vide Chatara. 180.
Chedri Abulezzus Presbyter. 295.
Chedrus Hormiſdæ filius, Diaconus. 514.
Cheilan. Vide Chilan.
Chenda, vel Chinda, Cuphæ vicus. 213.
Chendæ reges in chronico Iſmaëlis. 213.
Chephtona, Chephtonitæ. 209.
Chibotæ, ſeù Arcæ cœnobium in montibus Cardois. 214.
Chil, Chilan, Cheilan, ſeù Galan regio. 162. 182.
Chilao inſula trans Malabariam. 131. 594.
Chimia, ſeù Alchimia, an inventum Ægyptiorum. 361.
Chinda, ſeù Chenda. 213.
Chindæi Jacob & Mohammad. 213.
Chirotonia, ſeù manus impoſitio in ordinationibus ſacris. 113. ordo Chirotoniæ compoſitus à Cypriano Niſibis, à Maraba, & à Gabriele Baſſoræ. ibid.
Chodaës. Vide Chodaves.
Chodaves fundator cœnobii Beth-Halenſis. 152. 204. ejus hiſtoria ſcripta à Joanne Garmachita. 204. magiſter Ezechielis. ibid. ejus operâ uſus Georgius Patriarcha. 152. vexationes Ananjeſu Patriarchæ prædicit. 205. carmen de ejus laudibus. 205. 284.
Chodavæ cœnobium. Vide Beth-Halenſe. 152. Chodavæ cœnobium in Maare. 205. 284.
Chodaves claudus, Presbyter Eccleſiæ Bagdadi, frater Joannis Patriarchæ. 234.
Choni pater Theodori. 198.
Choniſapor, ſeù Beth-Vazich, Sedes Epiſcopalis. 310. 489.
Choraſana, olim Aria regio. 153. conſilio Samuelis Tuſæ Epiſcopi defenſa. 214. Choraſanæ Schola. 341. 507.
Choſanſades Perſarum tyrannus. 419.
Choſroës Anuſcervanus, ſeù Nuſcervanus Perſarum rex. 192. 404. in Romanum Imperium invadit. 405. & ſe[illegible] ejus mors. 72. cum Maraba diſputat. 80 [illegible]. ſub eo traductus liber Calil[illegible] & Damnagh. 221. de ejus doctrina. 4[illegible]
Choſroës Abruizus, ſeù Baruizus, Hormiſdæ filius, Perſarum Rex. 92. 110. 411. 471. 474. in Romanam ditionem invadit. 412. & ſeq 442. electionem Patriarchæ Neſtorianorum interdicit. 88. à Siroë interficitur. ibid. ejus mors aliter narratur à Theophane & Pagio. 93.
Choſroës poſt Choſanſadem, Perſarum tyrannus. 419.
Chriſma in altaris conſecratione. 140. Chriſmatis materia & forma. 357.
Chriſti Domini annunciatio & nativitas. 354. 521 522. an carnes comederit. 522. Chriſti Baptiſmus, jejunium, & ingreſſus in Hieruſalem, & Paſcha, & paſſio. 523. reſurrectio & aſcenſio. 524. de Chriſti naturis, perſona, voluntatibus & operationibus. 280. 281. Infantiæ pſeudoevangelium. 282. Incarnatio quando contigerit. 300. Chriſti conceptio, nativitas, paſſio, reſurrectio & aſcenſio in cœlum. 315. 316. 317. 318. De Incarnatione Jeſujabus. 335. Sobenſis. 353. Mares. 583. 584. Amrus. 587. 588. 589. Joſeph ſecundus. 607. Vide Incarnatio.
Chriſtophori & ſociorum martyrium. 19.
Chriſtophorus Armenorum Catholicus. 193.
Chronicon, Annales, Eccleſiaſtica hiſtoria. Africani. 14 Euſebii. 18. Irenæi Tyrii. 39. Theodoriti. 40. Socratis. 41. Joſeph Huzitæ. 102. Eliæ Maruenſis. 148. Timothei Patriarchæ. 163. Simeonis Garmæi. 168. Barhadbeſciabæ. 169. Babæi Niſibeni. 181. Jeſudenah Koſræ. 195. Theodori Bar-Choni. 197. Joannis Garmachitæ. 204. Salomonis Hadathæ. 210. Simeonis Bar-Tabbache. 215. Meſſia-Zachæ, ſeù Jeſuzachæ. 216. Maratkeni. 217. Gregorii Suſtræ. 229. Barſohedæ Charchæ. 229. Jacobi Edeſſeni. 229. Simeonis Charchæ. 230. Danielis Mariæ. 231. Eliæ Niſibis. 266. Sabarjeſu Patriarchæ. 448. Maris Salomonis. 555. Amri Matthæi. 587. Spelunca Theſaurorum. 281. Vide hiſtoria.
Chuz villa apud Niniven. 501.
Cingulum, Zona. 359. 585.
Circumciſio. 585.
Claudii dæmonis & æditui fabula. 286.
Clementis Romani ſcripta 13. 14. libri falſo ei adſcripti. 14. 16 Clementis apocalypſis Petro inſcripta. 282. libri octo, qui Arcani dicuntur. ibid.
Coce, Cocinum, Cochinum, urbs Malabariæ. 597.
Coche, Cochenſis Eccleſia à Mari fundata. 198. à Maraba inſtaurata. ibid. ejus Eccleſiæ ritus ab omnibus ſervandus. 449. Eccleſia Patriarchalis Coche. 569.
Cochenſe cœnobium Sabarjeſu. 566.
Codaves. Vide Chodaves.
Cœleſtino Papæ tributa homilia. 285.
Cohelet, ſeù Eccleſiaſtes. 5. 6.
Colon, ſeù Chilao. 131. 594.
Colophana oppidum, ubi ſchola à Jeſujabo fundata. 126.
Comana monachus. 500.
Communio puerorum poſt Baptiſmum. 250. 253. Vide Euchariſtia.
Concilium. Vide Synodus.
Conciones Narſetis. 66. Conciones Rogationum Georgii Patriarchæ. 153.

Confeſſionis Sacramentum. 580. apud Neſtorianos ferè abrogatum. 608. ritus confeſſionis traditus à Jeſujabo Adjabeno. 140. Vide Pœnitentia.
Confirmationis Sacramento carent Neſtoriani. 608. materia, Vide Chriſma.
Coniſapor. Vide Choniſapor.
Conjugium à Barſuma Niſibeno & Babæo Patriarcha Eccleſiaſticis omnibus permiſſum. 93. à Maraba abolitum. ibid.
Conſecratio Altaris. 140. Eccleſiæ. 140. 537.
Conſtantini Imperatoris hiſtoria. 18. Codex. 269. 278. 351.
Conſtantinopolitana Synodus 278. 514. Conſtantinopolitanæ mulieris hiſtoria. 286.
Conſtitutiones. Vide Canones.
Copti, ſeù Ægyptii, diſcalceati ad altare accedunt. 251. iis tributi errores. 305. 306. 355.
Coranus, ſeù Alcoranus, confutatus ab Abu-Noë. 212.
Corona Clericalis in capite gerenda præſcribitur monachis ab Abrahamo Izlenſis cœnobii fundatore. 94.
Coſmas, Neſtorii æqualis. 36.
Coſra. Vide Koſra.
Coulanum, Colom, & Colon, urbs Malabariæ. 131. 594.
Cteſiphon, & Seleucia, Sedes Patriarchalis. Eccleſia Spaniræ. 167. Synodus Cteſiphonte ſub Jaballaha, Marutha & Acacio. 374. Conciliabulum Barſumæ. 393.
Creſcentis martyrium. 19.
Crucis inventionis feſtum. 84. 96. 525. Crux dono miſſa à Mauricio Imp. ad Sabarjeſum Patriarcham. 411. 447. 448. Crucis lignum in Perſidem abductum. 413. Hieroſolymam reductum. 417. Crux Jacobi Beth-Abenſis in veneratione. 487. Crux pectoralis Epiſcoporum. 492.
Crucis ſignum, ejuſque forma apud Neſtorianos, Jacobitas & Melchitas. 515. Crucis ſignum pro ſacramento Eccleſiæ habetur à Sobenſi. 356. Crucis adoratio. 359. de ſigno Crucis. 583. de Crucis inventione. 525. diſcrimen inter Neſtorianos in forma deſcribendæ ſuper ordinandis Crucis. 573.
Cubri, Vide Cypres.
Cuchtæ cœnobium, alias S. Matthæi in monte Elphephio. 393.
Cumas ſeù Cumi Edeſſenus, Theodori & Ariſtotelis libros Syriacè vertit. 85.
Cupha Arabiæ urbs. 232. 152. Akula dicta. ibid. & 158. 182. 423.
Cuphlana Adjabenæ vicus. 475.
Curta Jazdini filius. 92.
Cuſtos Sedis Patriarchalis, Epiſcopus Caſcaræ. 234. 349. 350.
Cuznahirus ex Baſoſa. 218.
Cypri, fortè Cyzici, Epiſcopus Proclus. 198.
Cypres, ſeù Cubri, filius Sabarjeſu, Abbas cœnobii Birthæ. 501.
Cypriani martyrium. 19. Cypriani & Juſtinæ martyrium. 286.
Cyprianus metropolita Niſibis, & ſcriptor. 111. Patriarchas Neſtorianorum, Jacobitarum, & Melchitarum è carcere dimitti curat. 207.
Cyprianus Abbas cœnobii Birthæ, alias Cypres. 495. 501. ejus geſta. 497. obitus. 498.
Cyriaci monachi hiſtoria. 286.
Cyriaci martyris Eccleſia in Salach. 310. de ejus laudibus carmen. 284.
Cyriacus Patriarcha Jacobitarum. 195. 196.
Cyriacus metropolita Niſibis. 92. 106. 472. ad eum ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 141. 142. ejus ſcripta. 215.
Cyriacus Gabilthenſis, in cœnobio Beth-Abenſi monachus per annos quinquaginta. 487. ejuſdem cœnobii Abbas poſt Jeſujabum. 487. deinde Epiſcopus Baladæ. 215. 489. ejus obitus. 490.
Cyriacus Scriptor, Jahiæ Ben Adi æqualis. 517. Ejus carmina. 74.
Cyriaci cœnobium in Anbara. 511.
Cyriacus Epiſcopus Garmæorum. 489.
Cyriacus Epiſcopus Maaltajæ. 551.
Cyrillus Alexandrinus. Ei Theodorus nuncupat commentarium in Job 31. adverſus eum ſcribit Theodoritus 40. Theophilus Perſa 42. Andreas Samoſatæ. 202.
Cyrilli monachi hiſtoria. 286.
Cyrinus, cui Theodorus nuncupat commentaria in Epiſtolas Pauli. 32.
Cyri martyris vita. 19. Cyri monaſterium. 180.
Cyrus Epiſcopus Hierapolis, ſcriptor. 38.
Cyrus medicus & monachus. 38.
Cyrus Epiſcopus Edeſſenus. 65.
Cyrus, ſeù Kajura, Marabæ diſcipulus, ſcriptor. 76. 170.

D

DABAG in India. 593.
Dabarjamin, ſeu Paralipomenon. 5.
Dabura locus à Seleucienſi ad Sedem Adjabenicam translatus. 484.
Dadjana inſula, Sedes Epiſcopalis. 111.
Dadjazdes æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Dadjeſus Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 214. 614. quid ſentiat de epiſtola occidentalium. 56. 57. ſextus decimus à Mari dicitur. 299. ejus ſynodus. 215. 351. 514.
Dadjeſus Abbas cœnobii Izlenſis, Abrahæ diſcipulus & ſucceſſor. 89. 98. ejus vita & ſcripta. 99. 468. Regulæ monaſticæ ab eodem compoſitæ. 99. 342. 351.
Dailam, regio. 162. Vide Dilumitæ & Dilamitæ.
Daira-Koni, Dair-Koni, & Dair-Kona, ſeù Dor-Kena. 288. Vide Koni.
Dakuka, ſeù Laſciuma, Sedes Epiſcopalis. 156. 198. conjuncta Beth-Garmæ. 556.
Daliatha urbs Meſopotamiæ. 103.
Daliathenſis. Vide Joannes.
Damaſcus, metropolis decimaquarta à Timotheo inſtituta. 107. 145. 211. 346. 505.
Damnagh & Calilagh liber. 220.
Damaſi Papæ ſcripta. 16. 542.
Damnes. Vide Domnius.
Danielis prophetia. 6. corpus in Suſan. 306.
Danielis Ægyptii vita. 19.
Daniel Tobonita, Epiſcopus Talach. 96. ſeù Tahal. 174. ſcriptor. ibid.
Daniel Bar-Mariam, ſeù Mariæ filius, ſcriptor. 148. 231. 521.
Daniel Arbeiæ doctor. 140.
Daniel Metropolita Baſſoræ. 211.

Da-

Daniel Epiſcopus Rheſinæ, ſcriptor. 223.
Danielis incluſi hiſtoria. 286.
Daniel, cui Georgius Moſulanus nuncupat librum declarationis officiorum Eccleſiaſticorum. 519.
Dara urbs Meſopotamiæ. 412. 437. 441. 472.
Darebgerda, Sedes Epiſcopalis. 433.
Daſen, Daſena Sedes Epiſcopalis. 216. 484. 565. 631. ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 632.
Daſenæ cœnobia à Joanne Adrama, Zachajeſu, & Abraham condita. 255. 469. 484.
Davidis Pſalmi. 5.
David Metropolita Maru, Marabæ diſcipulus. 86. 127.
David monachus Beth-Rabanenſis, & Epiſcopus. 218. ejus ſcripta. 185. 218. 254.
David Metropolita Sinarum. 162. 163. 489.
David filius Honaini. 164.
David filius Phalemi, ſeu Dailami. 235.
David pater Iſæ & Ali. 257.
David monachus Beth-Abenſis, deinde Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Dazuvæus monachus. 141. 142.
Defunctorum exequiæ, earumque expoſitio. 341. 538 578 Defunctorum cadavera oleo uncta, & pulvere aſperſa. 575. de defunctis hymni. 62. 283. 284.
Deglatha fluvius, ſeu Tigris. 218.
Dei viſio. 95. 101. 259 530. de Deo paſſo. 542. de Deo trino & uno. 265. 270. 280. 281. 285. 303. 353. 547. 583.
Deipara. Vide Maria.
Denha ſecretarius Viziri. 201.
Denha. Vide Ibas Denha.
Denha Arbelæ & Hazæ metropolita, deinde Patriarcha. 564. 620. ejus fides. 566.
Denha Patriarcha poſt Timotheum ſecundum. 626.
Denha Epiſcopus Indiarum, qui & Georgius monachus cœnobii Eugenii. 589. 592. 593.
Der-Kona. Vide Koni.
Deſemſana, Sedes Epiſcopalis. 585.
Deuteronomii liber. 5.
Dialectica Sergii Rheſinæ. 87. Vide Philoſophia.
Diamperenſis Synodus. 240. 266.
Diarbechir, ſeu Amida. 623.
Diateſſaron Tatiani & Ammonii. 12.
Didaſcalia Apoſtolorum. 14.
Didymi & Theodoræ martyrium. 198.
Dilaitha. Vide Daliatha.
Dilam, Dailam regio ad oram maris Caſpii, in Media magna. 162. 182.
Dilamitæ, Dilumitæ, ad Chriſti fidem converſi. 491. Metropolitam accipiunt. 492.
Dindoës Maaltajæ & Honitæ Epiſcopus. 478. 481. ejus ſucceſſor Sergius. 487.
Diodorus Epiſcopus Tarſenſis. Ejus ſcripta. 28. 29. cum Theodoro & Neſtorio receptus à Neſtorianis. 236. an auctor fuerit, ut Pſalmi in Eccleſia alternatim canerentur. 321. ejus error de fine Inferni. 323. liber de œconomia. 323.
Diodoritæ qui ſint. 96. eorum hiſtoria à Babæo conſcripta & à Barhadbeſciaba. 96. 169. Hymni in Diodoritas auctore Jacobo. 17[illegible].
Diodorus Epiſcopus Beth-Bagas. 489.
Dionyſii Areopagitæ ſcripta. 13. 501. 573. 286. expoſita à Joſepho Huzita. 103. vita. 286.

Dioſcori martyrium. 19.
Dirin inſula Catarenſium. 146 153.
Dir-Kena, Dir-Kona. Vide Koni.
Diſcipulorum Chriſti LXX. nomina & geſta ex Salomone Boſtrenſi, ex Barhebræo, ex Amro, & Amri, ex Dorotheo, ex Elia Damaſceno, & ex Menæis Græcorum & Syrorum. 319. 320. 321. 514. 584.
Diſputationes. Vide Quæſtiones.
Documenta. Vide Paræneſes.
Dochtanſaa virgo, filia regis Huzitarum & martyr. 553.
Dokra Caſcaræ vicus. 154. 156.
Dokuſcatona Mogulenſium regina. 565.
Domitii martyrium. 286. Eccleſia Niſibi. 112.
Domitius æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Domitius monachus cœnobii Beth-Abenſis. 500.
Dominicarum obſervatio. 340. 359. 514. 557. 585.
Dominicæ ante nativitatem Domini. 520. in Dominica jejunant Neſtoriani. 608. nefas eſſe jejunium in Dominica. 340.
Domnius ſeu Damnes, ſcriptor. 227.
Dora pagus. 185.
Doſitheus confutatus à Theophilo Perſa. 42.
Dorkena, Dair-Koni, & Dair-Kuni: cœnobium ibi à Mari conditum. 288. ab Enoſo Patriarcha viſitatur. 513. Dorkenæ ſchola. 288. 369. Vide Koni.
Doſcora pagus, cujus incolas ad Chriſti fidem traduxit Jaballaha. 370.
Dur-Kena. Vide Dor-Kena.

E

EBEDJESUS, ſeu Abdjeſus, cognomento Bar-Bricha, hoc eſt, Brichæ filius, Sigaræ & Arabiæ Epiſcopus, deinde Metropolita Sobæ ſeu Niſibis, & Armeniæ. 3. 325. 327. confunditur ab Ecchellenſi cum Ebedjeſu Patriarcha Sulakæ ſucceſſore. 3. 325. ejus obitus. ibid. Catalogi Scriptorum Eccleſiaſticorum auctor, quem Abraham Ecchellenſis publicavit. 1. 2. nova emendatiorque ejuſdem Catalogi editio. 1. & ſeqq. non tamen omnes ſcriptores, neque omnium, quorum nomina referuntur, ſcripta recenſet. 2. Ebedjeſu Sobenſis ſcripta. 325. & ſeq. commentarium in carmen Simeonis Sancalabarenſis. 226. ejuſdem liber Paradiſi Eden, ſeu Carmina. 328. error de Inferni loco, & de viſione intuitiva Sanctorum. 332. Epitome Canonum ab ipſo elaborata. 332. ejus opera in Synodo Timothei ſecundi recepta. 570. ejuſdem Timothei Synodo intereſt. 341. 570. Liber Sciaſi-Maruriel, ſeu de Rege Maru. 352. Liber Margaritæ de fidei articulis. 352. de fide apud Amrum. 589. Inter ſacramenta Eccleſiæ recenſet Fermentum, & ſignum Crucis. 356.
Ebedjeſus I. cognomento Bar-Akre, monachus cœnobii Gabrielis & Abrahæ, deinde Epiſcopus Maaltajæ, demum ſorte electus in Patriarcham. 199. 200. 618. ejus conſtitutiones & ſcripta. 201. 351. privilegio exemptionis donat monaſteria. 243. 344.

Ebedjeſus II. cognomento Abulphadlus Aredi filius, Metropolita Niſibis, deinde Patriarcha. 550. 619. ejus conſtitutio de oratione Pater noſter. 551.
Ebedjeſus III. Mokii filius, nepos Eliæ ſecundi, Metropolita Bagermæ, deinde Patriarcha. 619.
Ebedjeſus, ſeu Abdjeſus, Joannis filius, Patriarcha orthodoxus poſt Sulakam, olim Geziræ Metropolita. 621. ab Ecchellenſi confunditur cum Ebedjeſu Bar-Bricha Sobenſi. 3.
Ebedjeſus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Ebedjeſus Bar-Bahriz, Metropolita Aſſyriæ, ſeu Moſul & Ninives, ſcriptor. 173. 174. 269. 279.
Ebedjeſus monachus Kokenſis cœnobii, aliàs Akebſcema, ſcriptor. 191. 192.
Ebedjeſus Epiſcopus Hadithæ. 236. 551.
Ebedjeſus Abuſaidus, Abbas cœnobii S. Eliæ. 264.
Ebedjeſus Epiſcopus Honitæ. 341. 570.
Ebedjeſus æqualis Thomæ Margenſi. 464.
Ebedjeſus Epiſcopus Beth-Bagas. 489.
Ebedjeſus Carduæus monachus. 500.
Ebedjeſus Epiſcopus Tirhanæ. 551.
Ebedjeſus Epiſcopus Maaltajæ. 565.
Ebedmeſſias Hirtenſis ſub Maraba magno, ſcriptor. 198. alter ſub Phetione. ibid.
Ebedmeſſias Hirtæ Epiſcopus, deinde Metropolita Baſſoræ, 198.
Ebn Botlan Jacobita. 546.
Ebn Thalmid. Vide Hebatolla.
Ebn-Maſhi, Saidus, Maras, & Sabarjeſus. 556.
Ebn Malchon. Vide Jeſujabus Bar-Malchon.
Ecchellenſis Abraham, Catalogum Ebedjeſu Sobenſis publicavit, ſed mendis alicubi reſperſum. 1. 4. ordinem librorum veteris Teſtamenti ſecus atque in Catalogo Sobenſis habetur, edidit. 5. quædam de ſuo adjecit. 7.
Eccleſiæ forma. 494. 525. munditiès & ornamenta. 526. de Eccleſia ejuſque bonis. 344. 345. 355. Officii Conſecrationis Eccleſiæ expoſitio. 537. 574. Ritus conſecrationis Eccleſiæ à Jeſujabo Adjabeno traditus. 140.
Eccleſiaſtes, ſeu Cohelet. 5. 6.
Eccleſiaſticus Joſue Bar-Sirach. 5.
Edeſſa Meſopotamiæ urbs, quæ & Arach, & Orrhoa. 86. 229.
Edeſſena Schola Perſarum. 63. 66. 226. 376. Eccleſia Neſtorianorum. 143.
Edre patria Abrahæ Patriarchæ 485. ibi Schola. ibid.
Elamitarum Metropolis omnium prima à Papa inſtituta. 163. 346. 347. Schola Elamitarum. 341. 507.
Electio Patriarchæ. Vide Patriarcha.
Electio Metropolitarum & Epiſcoporum. Vide Epiſcopi.
Eleutherii Epiſcopi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Elias monachus cœnobii Izlenſis. 90. 255. ſub Babæo Abbate. 468. cœnobium apud Niniven condidit. 469.
Eliæ cœnobium, aliàs Saidi, apud Niniven. 263. 264. exemptum. 344. ab Elia Izlenſi fundatum. 469.
Elias Metropolita Maru, ſcriptor. 127. 148. 188.
Elias Presbyter & Syncellus Neſtorianorum in Hieruſalem. 243.
Elias Epiſcopus Mukan. 162. 489. olim monachus Beth-Abenſis. 492.
Elias Epiſcopus Anbaræ, ſeu Pheroz-Sapor, ſcriptor. 236. 258. ejus error de viſione Dei, de myſterio Incarnationis, & de animabus corpore ſolutis. 259. de Primatu Petri egregie ſentit. 260.
Elias alter Epiſcopus Anbaræ. 258.
Elias Bar-Chanus, Epiſcopus Caſcaræ, ſcriptor. 262.
Elias I. Epiſcopus Tirhanæ, deinde Patriarcha per ſortem electus. 262. 618. ejus ſcripta. 255. 262. 263. 264. 265. 308. collectio canonum. 269. 279.
Elias II Mokli filius, Metropolita Hazæ & Moſul, deinde Patriarcha. 619.
Elias III. cognomento Abu-Halim, & Ebn-Hadithi, patria Majapharchinenſis, primùm Metropolita Niſibis, deinde Patriarcha. 287. 619. à Renaudotio cum Elia Niſibeno confunditur. 289. A Golio Patriarcha Antiochenus perperàm dicitur. 289. ſtatim atque conſecratus fuit Patriarcha, plures Clericos & Epiſcopos ordinavit. 558. ejus geſta. 288. Homiliæ, & epiſtolæ. 290. Preces pro Horis Canonicis. 291. & ſeq. liber de fide. 589.
Elias Patriarcha, Simeoni ſuccedit in cœnobio Eugenii in Gezira. 591. 621. moritur & ſepelitur in Eccleſia Moſul 593. ei ſuccedit Simeon. 593. 621.
Elias Patriarcha, Simeonis Denhæ Barmamæ ſucceſſor. 599 622. ab ejus obedientia defecit Simeon Archiepiſcopus Gelu, Seert, & Salmaſæ. 621. 622 ejus fides Romam tranſmiſſa 599 622. ejus ſucceſſores nomen Eliæ gerunt ad hanc diem. 622. ejus ædes in Moſul ibid
Elias Patriarcha, Eliæ prædicti ſucceſſor. 600. 622. Ad Paulum V. legationem mittit, & catholicam fidem amplectitur. 622. Amidæ Synodum cogit. ibid. ejus epiſtolæ. 600.
Elias Simeon, Patriarcha, literas ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ſcribit 622.
Elias Joannes Marvagi, Patriarcha, 622. 623.
Elias Marughæus, Patriarcha. 352. 519. 623.
Elias Denha, Patriarcha. 623.
Elias, cognomento Barſenia, ſeu Barſinæus, hoc eſt, Senenſis filius, Metropolita Niſibis, ſcriptor. 266. filius Iſæ. 270. Elias Barſenia ab Elia Niſibeno perperàm diſtinctus. 266. cum Elia I. Patriarcha reconciliatus. 264. ejus ſcripta. 267. collectio Canonum. 267. 269. 279. 351. Epiſtolæ. 270. 272. Homiliæ [illegible] Seſſiones. [illegible] 44.
[illegible] æqualis [illegible]odoro Mopſveſteno. [illegible]
[illegible]ſtachii, ejuſque conjugis & filiorum martyrium. 287. [illegible]
[illegible]ſtathius [illegible]tiochenus, à Sabarjeſu citatus. 542.
Elias. [illegible] Abrahæ Patriar-

Elias cognomento Geveri, Epiſcopus Hieruſalem, & Metropolita Damaſci. 78. 276. 513. ejus Nomocanon. 513. Tractatus de concordia Fidei. 514.
Elias Metropolita Aſſyriæ, ſeù Moſul & Ninives. 274.
Elias Epiſcopus Rakæ, ſeù Callinici. 551.
Elias Metropolita Gandiſapor. 565.
Elias Metropolita Bagermæ. 565.
Elias Epiſcopus Edeſſæ. 610.
Eliſæus, cognomento Commentator, Patriarcha, Silæ gener & ſucceſſor. 166. ejus cum Narſete diſſidium. 167. 614 ejuſdem ſcripta. 167.
Eliſæus monachus. 185.
Eliſæus Bar-Saphaniu, monachus Izlenſis Abrahæ diſcipulus. 224. 432. ejus ſcripta. 224. 225.
Eliſæus, ſeù Hoſee, Metropolita Niſibis, Barſumæ ſucceſſor, ſcripſit librum de ſide. 225.
Eliſæus Epiſcopus Choniſapor, ſeù Beth-Vazich. 489.
Eliſæus monachus Beth-Abenſis, Thomæ æqualis. 490. 492.
Elmacini error circa mortem Choſroæ. 93.
Elphephius mons, in quo cœnobium Matthæi. 196.
Emiralmumenin, titulus Chalipharum, hoc eſt, Imperator fidelium. 182.
Emmanuel doctor, magiſter ſcholæ S. Gabrielis, cognomento Seiaharus. 201. 277. ejus ſcripta. 277.
Emmanuel Baladenſis, monachus cœnobii Joſephi, & Patriarcha. 199. 617. perficit Ebedjeſum Epiſcopum. 200. Baladæ cœnobium privilegio exemptionis donat. 344.
Emmanuel Metropolita Halavanæ. 236.
Emmanuel Presbyter, apoſtata. 485.
Emmanuel Epiſcopus Tirhanæ. 565.
Emmanuel Luſitaniæ Rex. 598.
Enoch Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Enoch diſcipulus Abrahæ Patriarchæ, præfectus Scholæ Gandiſapor, apoſtata. 509.
Enos Epiſcopus Anbaræ ſeù Pheroz-Sapor, ſcriptor. 219.
Enos Metropolita Moſul, deinde Patriarcha, Sergii ſucceſſor, & Joannis Narſetis præceſſor. 219. 512. 617. ejus cum Iſraele Caſcaræ Epiſcopo contentio. 512. 617. Epiſcopos triginta ordinat. 513.
Epheſina Synodus. 278. Epheſi pueri, ſeù ſeptem Dormientes. 19.
Ephræm Syri vita. 19. 285. ſcripta. 60. & ſeq. ei tributus liber, qui dicitur ſpelunca Theſaurorum. 282. 563. homilia de prædicatione Petri & Pauli Apoſtolorum. 286. ſub ejus nomine conficta epiſtola ad Papam Seleuciæ. 435. ejus carmen tributum Georgio Vardæ. 561. citatur à Sabarjeſu. 542. 5[illegible]
[illegible] 180. Ephræmi mona-
[illegible]
[illegible] nde
[illegible] 492.
Ephræm nepos Abrahæ Patriarchæ. 509.
Epiphanius Cypri Epiſcopus. 42. ejus vita. 19. ſcripta. 43.
Epiphaniæ, & Nativitatis Domini feſtum, olim una eademque die celebrabatur. 87. 215.
Epiſcopi, & Metropolitæ. Epiſcopis conjugium à Barſuma Niſibeno & Babæo Neſtorianorum Patriarcha permiſſum. 67. id Marabas Patriarcha coactâ Synodo interdixit. 93. Epiſcopi conſecratio à duobus Epiſcopis permiſſa à Timotheo Patriarcha, ita tamen ut tertii locus ab Evangeliorum Codice occupetur. 163. Epiſcopi à Metropolitano conſecrati, à Patriarcha perficiuntur. 190. 260. 264. 345. 479. 500. Epiſcopi centum triginta quatuor ab Ebedjeſu ordinati. 201. in conſecratione Patriarchæ, munus Diaconorum & Archidiaconi, nonnulli Epiſcopi exercent. 202. Epiſcoporum translatio ab una Sede in aliam reprehenditur. 345. Electio & ordinatio Epiſcoporum & Metropolitarum. 341. 345. 346. Metropoles quæ. 346. 347. Synodus Epiſcoporum & Metropolitarum. 347. Metropolitarum jura & privilegia. 347. Canones de Epiſcopis & Metropolitis. ibid. Populi ſuffragium in electione Epiſcoporum. 208. ideo non admiſſus Jeſujabus Adjabenus, quod à Patriarcha non poſtulato populi conſenſu ordinatus fuiſſet. 208. 486. Maranames poſtulatur ab Adjabenis, & Cyriacus à Baladenſibus. 483. 490. depoſitus Theodorus Bagermæ. 236. *libellus depoſitionis* à Patriarcha ad Bagermenſes miſſus. ibid. idem Theodorus abſolutus. ibid. Epiſcopus Naamaniæ & Zabarum depoſitus à Joſepho Patriarcha. 433. Intentata ſuſpenſionis pœna electis in Epiſcopos, niſi acceptarent. 480. 490. Epiſcoporum nomen prædicatur in Eccleſiis ſubjectis. 484. cœnobia quædam ab Epiſcoporum juriſdictione à Patriarchis exempta. 344. Maranames Adjabenorum Metropolita loca Sedium Epiſcopalium ſubjectarum cum aliis permutat. 484. Epiſcopi à Metropolitano electi. 345. & alibi paſſim. Epiſcopi ex monachis electi. 344. 480. Ordo Sedium Epiſcopalium, & Metropolitanarum. 346. 347. 514. 588.
Epiſtolæ canonicæ ſeù catholicæ Petri, Joannis, Jacobi, & Judæ. 9. Epiſtolæ Pauli. 10. Epiſtola Synodica, ut dicitur, Occidentalium ad Orientales de privilegiis Patriarchæ Orientis. 54. altera ad Papam Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopum. 56.
Epiſtolæ Athanaſii. 19. Baſilii. 21. Joannis Chryſoſtomi. 27. Methodii. 28. Theodori Mopſveſteni. 35. Neſtorii. 36. Theodoriti. 40. Iſidori, Lucii, Abrahæ & Jobi. 43. 44. Ammonæ. 47. Simeonis Bar-Sabæ. 51. Acacii. 51. 172. Jabachuæ. 51. Barſumæ. 66. Marabæ. 76. Thomæ Edeſſeni. 87. Pauli Niſibis. 88. Babæi. 97. Dadieſu. 99. Joannis Daliathenſis. 104. Jeſujabi Gadalenſis. 105. Jeſujabi Arzunitæ. 111. Jeſujabi Adjabeni. 140. Ananjeſu Haghiræ. 154. 458. Abrahæ Caſcarenſis. 154. Ananjeſu ſecundi. 155. Timothei. 163.
Joſue

Joſue Barnun. 166. Abrahæ Mahuzitæ. 172. Pauli Anbaræ. ibid. Abrahæ Baſſoræ. 175. Sciahaloſti Tirhanæ. 177. Babai Niſibeni. 181. Joannis Azrach. 182. Marjabi. 186. Jeſuphanæ. 188. Sciubchalmarani. 189. Joannis Phinchenſis. 190. Gregorii Abbatis. 191. Maratkeni. 217. Abrahæ Bar-Kardache. 224. Eliæ Anbaræ. 258. Eliæ Niſibis. 270. Eliæ tertii. 290. Jeſujabi Niſibis. 297. Ebedjeſu Sobenſis. 361. Machichæ Patriarchæ. 552. Eliæ Patriarchæ. 600. Epiſcoporum Indiæ. 590. Formulæ epiſtolarum ad diverſos. 285.

Epochæ Chriſti, Martyrum, Arabum &c. 313. 583.

Eraniſtes, liber Theodoriti. 41.

Eſaiæ prophetia. 5.

Eſaiæ Abbatis opera aſcetica. 46. 501. illuſtrata à *Dadjeſu*. 99. à *Joſepho Huzita*. 102. citata à *Salomone Baſſoræ*. 322. eorum loctio præſcripta. 342.

Eſaias Tahalenſis. 118. confutatus ab Ananjeſu, Jacobo & Babæo. 81. 118.

Eſaias medicus. 68.

Eſaias monachus, diſcipulus Abrahæ Caſcarenſis. 432.

Eſdræ liber. 6. in tres apud Syros diviſus, quorum ſecundus Nehemiæ dicitur. ibid. Eſdræ ſcribæ tributa viſio. 282.

Eſther liber. 6.

Ethnici. Vide Gentiles.

Evagrii Pontici, monachi, opera aſcetica. 45. 95. 502. Evagrium ab Origeniana hæreſi vindicat *Babæus*. 96. Evagrii centuriæ ab eodem Babæo expoſitæ. ibid. Evagrius non à Nectario, ſed à Baſilio & Gregorio ordinatus. 151. ejus opera illuſtrantur à Daniele Tobonita. 174. ab Abibo monacho. 177. & à Sciubchalmarano. 189. 189. de ejus libro canon Abrahæ Patriarchæ. 342.

Evangelia quatuor. 8. 9. quo primum ſermone conſcripta. *ibid.* Infantiæ Chriſti pſeudoëvangelium. 282. Evangeliorum codex *loco* annis ex tribus Epiſcopis conſecrantibus. 163. loco Crucis pectoralis Epiſcoporum. 493.

Euchariſtia Sacramentum Eccleſiæ. 356. Panis Euchariſticus à quibus præparari debeat. 239. diverſus hac in re uſus apud Orientales. 240. 305. Fermentato utuntur Neſtoriani, azymo Indi. 239. Euchariſtiæ materia & forma. 241. 357. 358. de defectibus Hoſtiæ ſeu panis Euchariſtici. 240. an debeat eſſe recens. 243. 305. de numero Hoſtiarum. ibid. Sale & oleo farina miſcetur apud Neſtorianos. 239. de fermento ſeu Malcha, fabulæ Neſtorianorum. 239. 241. 309. 318. 563. 358. de fermentato & azymo nihil eſſe ab Apoſtolis definitum. 577. Fermentum tamquam ſacramentum ab Euchariſtia diverſum reputatur à Sobenſi. 356. Euchariſtiæ repoſitio in alterum diem à Neſtorianis reprehenditur. 243. 305. Euchari... ad infirmos delatio. 244. à Jeſujabo ... reprehenſa. 305. an liceat ſine D... Liturgiam celebrare. 246. 276. ... an in eodem altari, aut eadem die Liturg... conficere fas ſit. 248. & ſeq. Miſſa quotidiana in Eccleſiis civitatis Baſain in India. 334. Liturgia quotidiana. 598. 608. Modus celebrandæ Liturgiæ ex defectu Altaris. 251. Liturgia in carcere celebrata à Simeone Anbaræ. 433. & à S. Simeone Bar-Sabaæ. 612. Liturgia celebranda diebus Dominicis & feſtis. 449. an præſente Presbytero, liceat Diacono Euchariſtiam ad altare deferre, & communionem populo porrigere. 250. 2.. Reprehenditur à Neſtorianis Miſſa Præſanctificatorum. 305. item miſſa Græcorum in diebus Sabbati pro mortuis. 305. item aqua fervida in calice. ibid. item variæ conſuetudines Græcorum & Jacobitarum. ibid item communio ſub unica ſpecie. 305. apud Neſtorianos, Presbyteri ſolam Corporis ſpeciem ſumunt; Diaconi vero & reliqui Clerici, & populus in utraque ſpecie communicant. 535. communio ſub unica ſpecie propugnatur. 608. Chriſtianos omnes in eo convenire, quod Euchariſtia ſit corpus & ſanguis Domini. 514. veritas corporis Chriſti in Euchariſtia à Georgio Moſulano negatur; ſed, eodem teſte, ab aliis Neſtorianis adſtruitur. 534. in Euchariſtia verum eſſe Chriſti corpus. 254. Euchariſtia, oblatio corporis & ſanguinis Chriſti. 356. De Euchariſtia ſcripſere Sobenſis. 357. Georgius Moſulanus. 532. Timotheus ſecundus. 576. Mares Salomonis. 583. Vide Liturgia.

Eudochus, ſeu Eudoxius Presbyter Molitenenſis. 308.

Eudoxii vita. 19.

Eugeniæ ejuſque patris Philippi vita. 286.

Eugenius monachus & martyr, cum ſeptuaginta ſociis. 147. magiſter Joannis & Achæ fratrum, & Jonæ & Sabæ & Scialitæ. 302.

Eugenius ſub Papa Archiepiſcopo Seleuciæ & Cteſiphontis, fundavit cœnobium apud Niſibin. 94. Pater fuiſſe dicitur monachorum in Oriente. 300. Eugenii mentio an apud antiquos ſcriptores. 307. Eugenium & ſocios, atque diſcipulos extitiſſe certa res eſt. 303. de Eugenio carmen. 284. de diſcipulis Eugenii carmen. 540. Eugenii ætas, & cœnobium. 590. 633. ex cœnobio Eugenii promoti monachi ad Epiſcopatum Indiæ, 589.

Eugenii cœnobium apud Niſibin. 94. alterum in Gezira. 589. 590.

Eunomius confutatus à Diodoro. 29. à Theodoro. 33. 34. & à Jeſujabo Arzunita. 108.

Euphemiæ Virginis Martyrium. 19.

Euphrates ad Meſenen. Vide Meſene, & Baſſora.

Euſebii vita. 19.

Euſebii Cæſarienſis ſcripta. 18. ei tributa ... numeri Aurei decennovennalis. ... 19.

Euſebii Emiſſeni ſcript...

Euſtath...

chæ. 225. Burzadi Senenſis filius, Narſetis vitam ſcripſit. 494.
Euſtratius æqualis Theodori Mopſveſteni, ab Ecchellenſi Eſtratea dictus. 32.
Euſtratius Monachus, Epiſcopus Cypri. 286.
Eutherius Tyanæ Epiſcopus, & Scriptor. 42.
Excommunicatio Eccleſiaſtica. Excommunicati vitandi. 253.
Exodus, liber. 5.
Expoſitiones. V. Interpretationes.
Ezechielis Prophetia. 6. ejus corpus in Zaba. 306. cœnobium apud Doskoram. 370.
Ezechiel, Pauli gener, Marabæ diſcipulus, Epiſcopus Zuabiæ ſeu Zabarum, deinde Patriarcha. 86. 435. 436. 437 615. ejus Synodus in Modaina. 439. 514. Canones. 275. 351.
Ezechiel Chodavæ Beth-Halenſis diſcipulus. 204. æqualis Joanni Garmæo Abbati. ibid cœnobium condidit. ibid. apud Dakukam. in regione Montis Garmæorum. 474. 631.
Ezechielis Monachi cœnobium apud Dakukam. 474. 631. Kokenſe cœnobium, privilegio exemptionis donatum 344.
Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, Sedem Patriarchalem triennio rexit. 263. 264.

F

FEBRONIÆ Virginis Martyrium. 19.
Feria Sexta Auri, quænam apud Syros. 83. 455. Cur Feria ſexta dicitur Arubtha. 525. de feria ſexta. 359. de jejunio feriæ quartæ & ſextæ. 340. Feriæ quartæ & ſextæ ad veſperam carnibus veſcuntur Neſtoriani. 608.
Fermentum Euchariſtiæ, quod Malcha dicitur, à Thoma, Adæo, & Mari ad Neſtorianos derivatum dicitur. 239. 241. 358. 608. de Fermento panis Euchariſtiæ, & aquæ Baptiſmi fabulæ Joannis Bar-Zugbi. 309. Salomonis Baſſoræ. 318. Simeonis Presbyteri. 563. Ebdejeſu Sobenſis. 358. Fermentum pro Sacramento Eccleſiæ habetur à Sobenſi. 356. de Fermentato & Azymo nihil eſſe definitum ab Apoſtolis cenſet Timotheus Secundus. 577. Neſtoriani celebrant in Fermentato; Indi verò in azymo. 239.
Fervida aqua in Liturgia Græcorum, reprehenditur à Jeſujabo Niſibeno. 305.
Feſti patris Clementis, hiſtoria. 286.
Feſtorum & Dominicarum obſervatio. 359. 514. 557. in Feſtis & Dominicis Liturgia celebranda. 449. de feſtivitatum cauſis. 103. 172. 229. homiliæ de feſtis. 290 Kalendarium ad inveniendum Feſta mobilia &c. 283.
Fidei, Spei, & Charitatis martyrium. 18.
Fides. De Fide ſcripſere Damaſus. 16. Ignatius. 16. Athanaſius. 19. Theodorus. 33. Ephræm Syrus. 62 Hananus. 83 Ephræm Elamitidis. 163. Paulonas. 170. Gabriel Catarenſis. 173. Jacobus Calatenſis. 173. Candius. 213. Cyriacus Niſibis. 215. Bud 219. Elias primus de fundamentis fidei. 265. Elias Niſibis. 270. Anonymus. 280. Fides ſeu profeſſio fidei, Jeſujabi Niſibis. 296. Ebedjeſu Sobenſis liber Margaritæ de veritate fidei, ſeù de fundamentis fidei. 352. 360. Acacius de Fide. 389. Iſraël Caſcaræ, de fundamentis fidei. 513. Elias Damaſci, de concordia fidei. 514. Fides Georgii Moſul 540. Michaelis Amidæ & Majapharchin. 558. Denhæ Patriarchæ. 566. Eliæ Patriarchæ. 599. Omari Baſſorenſis, demonſtratio fidei. 609.
Forma & materia Sacramentorum. 356. 357.
Franci, ſeù Latini, quorundam errorum accuſantur à Neſtorianis. 205. 306. in quo differunt à Græcis. 355. Luſitani Franci appellati 595.
Franſe Monachus, cujus memoriam recolit Jeſuzacha Epiſcopus. 479.

G

GABILTHA oppidum in ditione Tirhanæ. 180. 487. Gabilthæ Schola. 482.
Gabrielis & Abrahæ cœnobium. 200. 284. Michaëli & Gabrieli Archangelis dicatum. 266. 271. haud procul à Moſul. ibid. in eo cœnobio Schola. 200. 277. ejus cœnobii Ritus à Neſtorianis omnibus obſervatur. 284.
Gabrielis cœnobium in Charſa, exemptum. 344.
Gabriel Singarenſis Medicus. 68. 161. 165. 450.
Gabriel Metropolita Beth-Seleuciæ. 92. 114. & ſeq. 141. 142. 472.
Gabriel Epiſcopus Hormuzi, frater Theodori Maruenſis, Scriptor. 147.
Gabriel Arius, Scriptor. 153.
Gabriel Catarenſis, cujus vitam ſcripſit Babæus. 97. 63.
Gabriel Catarenſis Epiſcopus, Scriptor. 172. 173.
Gabriel Metropolita Moſul. 170. 566. ejus carmen de Sabarjeſu. 566. Apologia pro Apocalypſi S Pauli. 566. 608.
Gabriel Metropolita Baſſoræ. 202. ejus ſcripta. 202. 203. collectio Canonum. 269. 279. 351.
Gabriel cognomento Sephruna, Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 218. 476.
Gabriel filius Bochtjeſu, Medicus. 164. 213. 258. 503.
Gabriel Metropolita Perſidis, ſeù Sabochoſtæ. 199 201. 277. ejus ſcripta. 277.
Gabriel cognomento Taurata, Abbas cœnobii Beth-Abenſis poſt Barſumam, 456. & ſeq. ejus ſcripta. 458. 476.
Gabriel cognomento Rakoda, Monachus cœnobii Beth-Abenſis, & Metropolita Beth-Seleuciæ Garmæorum. 170. 460. 479. ejus carmen de Jacobo. 462.
Gabriel Abbas cœnobii Birthæ. 495. ejus geſta. 498. & ſeq. obitus. 501.
Gabriel Epiſcopus Margæ. 489.
Gabriel Monachus cœnobii Kokæ. 500.
Gabriel Epiſcopus Heſnæ. 600. Senior Epiſcoporum ſub Elia Patriarcha. 602. ejus carmina. 600.

Gadala Arabiæ pagus. 92. 105.
Galan, Galanitarum regio, Ghelan, Gil, Gilan, Chil, Chilan dicta, ad oram Maris Caſpii. 162. illuc miſſi à Timotheo præcones Evangelii. 162. 491. Galanitæ ad fidem Chriſti converſi. 491. Metropolita Galanitarum, & alter Dilumitarum. 492.
Galu. V. Gelu.
Gandiſapor, urbs in Perſide, Sedes Metropolitana prima omnium poſt Patriarchalem. 87. 206. eadem ac Lapethæ, ſeù Elamitidis. 77. 87. 346. à Papa Archiepiſcopo Seleuciæ, & Cteſiphontis primùm inſtituta. 346. Theodoſius Metropolita Gandiſaporenſis, ſedem mutare cogitat, ſed Gandiſaporenſes reclamant: quamobrem Bagermam profugere coactus eſt. 211. Metropolitæ Gandiſaporenſis jus eſt, poſt mortem Patriarchæ, Synodo præſidere, & electum conſecrare. 357. Si tamen impeditus fuerit, alii Metropolitæ juxta præſcriptum ordinem id præſtant. 77. 235. 346. 551.
Gandiſaporenſis Schola. 509. 615.
Gangrenſis Synodus. 278. 351.
Garcahana. 478.
Garma, Beth-Garma, Bagerma, regio, cujus Metropolis Mahuza. 116. Garmæis Epiſcopis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 143. Garmachitæ poſtulant Metropolitas à S. Simeone. 346. Garmæorum Martyrum numerus. 304. V. Beth-garma.
Garmachita Joannes. V. Joannes.
Gaſæ, ſeu Gypſi, cœnobium. 455.
Gaucha, *Sedes Epiſcopalis*. 495.
Gavicathæ cœnobium Monophyſitarum. 193.
Gazarta Zebedæa. V. Zebedæa, & Beth-zabde.
Gaznevidæ reges. 222.
Gedan oppidum, ditionis Baniſæ. 200. 263. 264. ditionis Bagermæ. 618.
Gehenna. V. Infernus.
Gelaloddinus Bagdadum occupat. 263.
Gelu, Sedes Archiepiſcopalis conjuncta cum Salmaſa, & Seert. 621. alias Galu, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gemaloddinus Cazuinenſis, interpres Turca. 222.
Genealogiæ liber. 521.
Gendiſapor. V. Gandiſapor.
Geneſis liber. 5.
Gentiles ſeù Ethnici, confutati à Gregorio Nyſſeno. 22.
Georgii & ſociorum martyrium. 19. Georgii martyrium. 287. Georgii Martyris miracula. 553. Eccleſia in Gezira Zebedæa. 590. cœnobium in Huſarba ditionis Salmaſæ, ubi Sedes Simeonis Patriarchæ. 622.
Georgius I. Jeſujabi Adjabeni diſcipulus, Monachus Beth-Abenſis, primùm Ninives Epiſcopus, deinde Metropolita Adjabenus; demùm Patriarcha. 146. 149. 151. 476. 615. Georgium Baſſoræ, & Georgium alterum Niſibis Metropolitas ſibi reconciliat. 151. 152. Catarenſes Epiſcopos Metropolitano Perſarum ſubjicit. 153. 184. auctor fuit Monacho Ananjeſu, ut librum Paradiſi, quo aſcetica Monachorum ſcripta continentur, publicaret. 146. Sacram ſupellectilem cœnobio Beth-Abenſi largitur. ibid. ejus obitus. 153. ſcripta. 153. Synodus. 346. 351. 153. præcepit ut in Jejunii Dominicis Liturgia hora ſexta celebretur. 524.
Georgius II. olim Serzares Mairuchi filius, Monachus & Abbas cœnobii Beth-Abenſis, deinde Metropolita Elamitarum ſeù Gandiſapor, demum Patriarcha poſt Joue Barnun. 485. 489. 490. 616. 6[illegible], Magiſter Abrahæ Patriarchæ, ſub [illegible] Thomas Margenſis vivebat. 486.
Georgius Patriarcha Jacobitarum. 11[illegible]07. confutatus à Timotheo Patriarcha Neſtorianorum. 163.
Georgius Monachus cœnobii Beth-Halenſis, competitor Patriarchæ Ananjeſu Secundi. 156. & Timothei. 160.
Georgius Epiſcopus Suſtræ. 131.
Georgius Metropolita Niſibis, hymnographus. 151. 456. 476.
Georgius Metropolita Meſenæ, ſeù Baſſoræ. 143. 151. 476.
Georgius Metropolita Adjabenæ. 125.
Georgius puer ex regia Perſarum ſtirpe, ab Achudeme baptizatus. 193.
Georgius Epiſcopus Beth-Bagas, patruus Timothei Patriarchæ. 196. 197. Nepoti Epiſcopatum reſignat. 486.
Georgius Neſræus Adjabenus, cognomento Barſajade, Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 185. 217. 218. 224. 476. Monachos Meſſalianiſmi accuſatos examinat. 473. ejus ſcripta. 217. 218.
Georgius Athur ſeù Aſſyriæ, hoc eſt Moſul & Arbelæ Metropolita, Lucæ ſucceſſor 518. ejus homiliæ. 294 295. 518. Conſtitutiones. 241. 279. 518. Declaratio Officiorum Eccleſiaſticorum. 518. & ſeq ejuſdem errores circa Sanctos & Damnatos, & Antichriſtum. 525. item circa animas corporibus ſolutas. 528. negat veritatem corporis Chriſti in Euchariſtia. 534. ejus Fides. 589. diſcrimen ipſum inter & Patriarchas Marim ac Joannem in forma deſcribendæ ſuper ordinandis crucis. 573.
Georgius Metropolita Gandiſapor, ſub Manſore Chalipha, Medicinæ peritus. 206. ejus diſcipulus Iſa. ibid.
Georgius alter Metropolita Gandiſapor, ſub Ebedjeſu primo Patriarcha. 200. 201.
Georgius Epiſcopus Choniſapor, ſeù Beth-Vazichæ. 489.
Georgius Meſve Joannis pater. 501. 502.
Georgius Presbyter calligraphus. 518.
Georgius Varda, hymnographus. 74. 561.
Georgius Epiſcopus Singaræ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Georgius Indorum legatus, Sacerdotio initiatur. 590.
Gezira, ſeu Gazarta, hoc eſt, inſula Zebedæa, ſeù Beth-Zabde. 275. V. Beth-Zabde.
Geſluna, Sedes Epiſcopalis. 288.
Ghelan. V. Galan.
Gherin caſtrum. 180. 498.
Giahabedi, in ditione Niſibis, aliàs Giugabad. 216.
Gil, Gilan. V. Galan.
Giugabad, ſeù Giahabedi. 216. 620.

Gloſſæ

Gloſſæ. V. Interpretationes.
Goa Metropolis Indiæ. 334.
Gog, & Magog. 322.
Gole in Seleucia citeriore. 479.
Golii hallucinatio. 289.
Gordii martyrium. 19.
Gophita, pagus apud cœnobium Beth-Abenſe. 228.
Græcorum error rebaptizantium eos, qui ad ipſorum Ritum tranſeunt. 80 errores varios eis tribuit Jeſujabus Niſibenus. 305. & ſeq. V. Melchitæ.
Grammatica, Lexicon, Philologia. Grammatica Jacobi Edeſſeni. 256. Honaini. 165. 256. Joannis Phinehenſis. 190. Joannis Stylitæ. 256. Jeſudenah Epiſcopi. 256. Achudemæ. 256. Joſeph Huzitæ. 256. Eliæ Niſibis. 256.267. Eliæ primi Patriarchæ. 256. 265. Joannis Themanonæ. 257. Jeſujabi Niſibis. 295. Joannis Zugbi. 307. Lexicon, ſeu Vocabularium, Joſue Bar-Bahlul. 257. Joſue Bar-Ali. 257. Joſue Maruzæi. 258. Gabrielis. 258. Ananjeſu Bar-Saru. 261.
Gratiarum Actiones, Hymni, ſeu Orationes Euchariſticæ, Ananjeſu Haghiræ. 154. Eliſæi. 167. Barſumæ Charchæ. 173. Danielis Tahal. 174. Scialitæ Rheſinæ. 176.
Gregorii Nyſſeni ſcripta. 21. 22. Dialogus ad Macrinam Sororem de Anima ab hæreticis interpolatus. 324.
Gregorii Nazianzeni ſcripta. 23. Viſio apocrypha à Joſepho expoſita. 103. Theologia à Cypriano Niſibis illuſtrata. 113. & ab Iba ſeu Denha. 175. homilia de Pentecoſte recitata à Joanne Patriarcha. 203. Nazianzeni opera illuſtrata ab Elia Caſcaræ, & à Joſue Barnun. 262.
Gregorius, fortaſſe Thaumaturgus, à Sabarjeſu citatus. 542.
Gregorius Caſcarenſis, Magiſter Scholæ Mahuzæ, Doctor Eccleſiæ Molikenſis, Meſenâ oriundus, in Schola Modainæ inſtitutus, poſt Sabarjeſu obitum, Patriarcha eligitur juſſu Sirinæ reginæ Perſarum. 90. 441. 450. 451. 472. 615. quæ poſt ejus electionem ſequuta ſint mala. 472. ejus Synodus. 452. 514.
Gregorius, cognomento Aromatarius, Metropolita Niſibis. 90. 450. 451. 472. à Sabarjeſu Patriarcha injuſtè relegatus. 441. 472.
Gregorius Barhebræus Abulpharagius. V. Barhebræus.
Gregorius Metropolita Gandiſapor. 111.
Gregorius Metropolita Adjabenæ. 113.
Gregorius Metropolita Maru in locum dejecti Joſephi à Timotheo ordinatus. 160.
Gregorius Monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Gregorius Abbas in Palæſtina, Scriptor. 191.
Gregorius Suſtræ Epiſcopus, Scriptor. 228. 229.
Gregorius Monachus fundator cœnobii apud Barbelium pagum. 497.
Gubæ. 180.
Gulmar, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Guinca, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gur, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gurdanaſaph. V. Curta.
Gurias Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Gurias doctor in Gabiltha, diſcipulus Babæi Niſibeni. 487.

H

HABA. V. Beth-Haba.
Habacuch, prophetia. 6.
Hachima Epiſcopus Gauchæ. 495.
Hachima Maſudus. V. Maſudus.
Habiſa, ſeu incluſus, monachus. 469. alter, cujus tugurium in Haneſo. 496.
Hadatha, ſeu Haditha, urbis prope Moſul, Sedes Epiſcopalis. 160. 205-209. altera ad Euphratem haud procul ab Anbara, quæ dicitur Haditha Nuræ. 209. 182. 184. Hadathenſes Salomonem Epiſcopum calumniantur. 206. Hadathenſi Sedi ablatum cœnobium Barkæ. 484. eidem ſubjectæ Camelolucha, & Mardè ibid. Hadathæ cœnobium ab Ananjeſu conditum. 501.
Hadira, ſeu Chadira, urbs apud Bagdadum. 556. 562.
Hadud pagus. 470. 489.
Haditha. V. Hadatha.
Hadius Chalipha. 161.
Hæretici. *Adverſus eos ſcripſere Diodorus. 19. Cyrus. 38. Epiphanius. 43. Ephræm Syrus. 63. Joannes Beth-Raban. 72. Hibas. 86 Thomas Edeſſenus, 87. Jeſujabus Arzunita. 109. Surinus. 169. Barhadbeſciaba. 169. Paulonas. 170. Joannes Phinchenſis. 190. Abu-Noë. 212. Daniel Rheſinæ. 223. Gregorius Suſtræ. 228. Ebedjeſus Sobæ. 360. Sabarjeſus Roſtamus. 455. Mares Salomonis. 584.* contentioſi, contradicentes, & ſcrutatores appellantur. 29 Hæreticorum Catalogus apud Epiphanium. 43. Eliam Damaſcenum. 514. Marim. 584. Amrum. 588.
Hagar in Bactriana. 136.
Haigla pagus ad Tigrim fluvium. 208. 218.
Halacha, Metropolis. V. Halavana.
Halavana, ſeu Halacha, & Huluna, octava Metropolis à Jeſujabo Gadalenſi inſtituta. 167. 211. 236. 346.
Hamdana, Sedes Metropolitana. 201. 288.
Hamduna Chriſtianos tamquam idololatras apud Raſcidum Chalipham accuſat. 161.
Hananjeſus. V. Ananjeſus. 473.
Hananus Adjabenus, Magiſter Scholæ Niſibenæ. 65. 81. Scholares octingentos habuit. 81. 437. ejus ſcripta. 81. & ſeq Regulæ pro Schola Niſibis. 82. à Sabarjeſu Patriarcha damnantur ejus libri. 82.
Hananus, ſeu Ananias, Epiſcopus in Galan & Dailam. 489. 492.
Haneſum, pagus in ditione Margæ. 180. 485. 496.
Haphidus auctor Catalogi ſcriptorum Arabum, Perſarum, & Turcarum. 3. 222.
Hara Metropolis, ſeu Heria. 346. V. Heria.
[illegible] Sedes Epiſcopalis, cujus loci Epiſcopus Sabarjeſus. 505. ſubjecta Metropoli Niſibis ibid.

Haranitæ Manichæi. Eorum ſcelus deprehenſum. 161.
Harbus pagus. 497.
Harbat Galal, ubi Schola. 475.
Hardaſcir, Sedes Epiſcopalis. 172.
Hardaſum, ubi Schola. 180.
Haſanus filius Ali: quo anno obierit. 453.
Haſanus Naamanis Arabum Regis filius. 110.
Haſanus Vehebi filius. 236.
Haſanus filius Sabarjeſu. 482.
Haſaph, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Haſcia Garmæorum pagus. 440.
Hatemus Salechi filius. 483.
Haza, ſeù Adjabene, Sedes Metropolitana, aliàs Arbela. 92. 160. V. Adjabene. Conjuncta cum Moſul. 288. 551.
Hazæ cœnobium. 264.
Hazar fluvius. 501.
Hebatolla Abulhaſanus Ebn-Thalmid, Saïdi filius. 555. Magiſter Abulchairi Archidiaconi. 556.
Hebatolla Aſtrolabus. 556.
Hebſotta apud Baſſoſam. 485.
Hebedjeſus. V. Ebedjeſus.
Hebræum caſtrum apud Tigrim, *in tractu Ninives*. 208. 485. 490. 491.
Hebræi caſtri cœnobium. 208.
Helephta, Saphſaphæ locus. 489.
Helmona Nuhadræ pagus. 453.
Henda Naamanis Arabum regis filia, cœnobium condidit, in quo religioſam vitam duxit. 109.
Hephton, Sedes Epiſcopalis ſub Metropolita Moſul. 264.
Heraclidis Paradiſus. 49. Neſtorio adſcriptus. 36.
Herbelotii hallucinatio. 222.
Hermiani ejuſque conjugis & filiorum vita. 287.
Hermes, ſeù Hormiſda, Perſa, Monachus. 276. 553. V. Joannes Hermes, & Hormiſda Perſa.
Hermetis Sapientis epiſtola. 283.
Heria, ſeù Hara, Sedes Metropolitana, ordine nona, à Salibazacha inſtituta. 346. 347.
Heriunitarum Metropolis. 346. 347.
Herpha Saphſaphæ pagus. 126. 476. 489.
Hermes. V. Hormiſda.
Hermes Elias Archiepiſcopus, diſcipulus Sulakæ Patriarchæ. 621. procurator Simeonis Denhæ. 599.
Herodis Regis hiſtoria. 7.
Heina, Sedes Epiſcopalis. 600.
Hibas, ſeù Ibas, Epiſcopus Edeſſæ, Scriptor 85. Theodori libros ſyriacè reddit. ibid. ejus epiſtola ad Marim Perſam. ibid.
Hibas alter, aliàs Denha. 175.
Hicari Sapientis Moſulani fabula. 286.
Hierapolis ſeù Mabug, Epiſcopus Alexander. 197.
Hieremiæ prophetia & Threni. 6.
Hieronymi Paradiſus Monachorum. 49.
Hieruſalem, ejus deſolationis hiſtoria. 7. ibi Eccleſia Neſtorianorum. 143. Sedes Epiſcopalis Neſtorianorum, poſtrema dicta. 513. 514. Hieroſolymitana peregrinatio. 486. lumen è ſepulcro Domini. 552. 608.
Hilarion, diſcipulus Antonii Magni, pater Monachorum Palæſtinæ. 303.
Hippolyti Epiſcopi & Martyris, ſcripta. 15.
Hiramus Tyri Rex, ſub quo Pentateuchus in Syriacum ſermonem ex Hebraico tranſlatus dicitur. 212.
Hirta Arabum Tajorum urbs, Sedes Epiſcopalis. 90. 110. 182. Hirta Naamanis dicta. 491. Hirtenſes favent Abrahæ Patriarchæ. 508. contendunt cum Caſcarenſibus de proëdria. 513.
Hiſtoria Eccleſiaſtica. V. Chronicon.
Hiſtoria S. Antonii per Athanaſium. 20. Martyrum Occidentalium, & Conſtantini Imp. Euſebio auctore. 18. Theodoriti hiſtoria monachorum. 40. Socratis hiſtoria Conſtantini & Joviniani Imp. 48. Maruthæ, hiſtoria Martyrum Orientalium. 73. Babæi hiſtoria Diodoritarum, & Matthæi, Abrahæ, atque Gabrielis. 96. 97. Jeſujabi Gadalenſis diverſæ hiſtoriæ. 105. Theodori Maruenſis hiſtoria Eugenii & ſociorum martyrum. 147. Ananjeſu Haphiræ hiſtoria Sergii Dudæ. 154. Barhadbeſciabæ hiſtor. Diodoritarum. 169. Michææ hiſt. Sabarjeſu. 170 Babæi Niſibeni hiſtoriæ diverſæ. 181. Jeſudenah Koſræ, hiſtoria monachorum. 196. Abu-Noë hiſtoria Joannis Dilumitæ. 185. 212. Joannis Garmachitæ hiſtoria monachorum. 204. ejuſdem hiſtoria Chodavæ. 204. Salomonis Hadathæ, hiſtoriæ diverſæ. 210. Maratkeni, vita Joſephi Abbatis. 217. Gregorii Suſtræ, hiſtoria Abrahæ Suſtrenſis. 229. Achæi, hiſtoria Martyrum. 269 Sergii, hiſtoria monachorum Garmæorum. 440. Sahadunæ, hiſtoria Jacobi & Joannis Abbatum. 454. Sabarjeſu Roſtami, hiſtoria monachorum. 455 Gabrielis Tauratæ, hiſtoria Martyrum Montis Braini, & aliæ hiſtoriæ diverſæ. 458. Baritæ, hiſtoria monaſtica. 458. Salomonis Garaph, hiſtoria monaſtica. 458. Thomæ Margenſis, hiſtoria monaſtica. 465. Joannis Zabarum hiſtoria de obſervatione Dominicarum & Feſtorum. 557. Abrahæ Baſſorenſis, hiſtoria monachi Sinenſis. 610. Anonymi, hiſtoriæ diverſæ. 285 286.
Hobaiſus Honaini nepos, cognomento Bar-Haſan, interpres librorum. 164.
Hodud pagus. 470. 489.
Homeritarum martyrium. 286.
Homiliæ. V. Orationes, Interpretationes.
Honainus, ſeù Joannes, Iſaaci filius, Nicolai librum Summæ Philoſophiæ Ariſtotelicæ in Syriacum vertit. 86. ejus geſta, & ſcripta. 164. Grammatica ſyriaca. 256.
Horabſaa præfectus Scholæ Gandiſaporenſi. 509.
Honita, Sedes Epiſcopalis. 341. unita Maaltæ. 478. 481.
Horæ canonicæ. Liber à Jeſujabo Adjabeno ordinatus. 145. 526. Horarum numerus ex Jeſujabo Niſibis. 305. V. Officium divinum.
Hormiſda, ſeù Hormiſdates, ſub Achæo baptizatus, Eccleſias ædificat. 368.
Hormiſda, ſeù Hermes, Perſa. 276. 284. Abbas monachorum ſub Jeſujabo Gadalenſi

ſenſi. 368. ejus reliquiæ. 553. ejus carmina. 74. 276. V. Joannes Hermes.
Hormiſdæ, ſeù Hermetis Perſæ cœnobium, exemptum. 344. 368. 621.
Hormiſdas, Hormizd, Hormizdad, ſeù Hormiſdates Perſarum Rex, Jezdegerdis ſecundi ſucceſſor. 397.
Hormiſdas Anuſceruani filius, Perſarum Rex. 410.
Hormiſdas Perſarum Rex poſt Boranen. 97. 420.
Hormiſdas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 118. 127. 141. 142. 143.
Hormiſdas Syncellus Jeſujabi Adjabeni. 140.
Hormiſdas Epiſcopus Vaſetæ. 551.
Hormiſdadſcir, ſeù Hormuz, urbs. 148.
Hormizanes, ſeù Hormiſdas, Perſarum Dux. 421.
Hormizda, ſeù Hormuz, urbi. 148.
Hormuz, Hormuzdadſcir, ſeù Hormiſdadſcir, & Hormizda, urbs Caramaniæ juxta Sinum Arabicum. 133. 147. 148. 597.
Hortus monachorum. V. Paradiſus.
Hoſaina locus, ubi Barkosra Eccleſiam fundavit. 231.
Hoſainus filius Ali, frater Haſani. 153.
Hoſainus filius Ali Caſcephius concionator, interpres. 222.
Hoſainus filius Manſur filii Balcra, Rex Choraſanæ. 222.
Hoſainus Abulcaſemus. 266. 270.
Hoſannarum, ſeù Dominicæ Palmarum, feſtum quando inſtitutum. 83. 95. celebratum in cœnobio Cyriaci. 481. 511.
Hoſee prophetia. 6.
Hoſee Presbyter Abdæ Epiſcopi Suſæ. 373.
Hoſee metropolita Niſibis ſub Jaballaha & Marutha. 374. alter Barſumæ ſucceſſor. 429.
Hottingeri hallucinatio. 503.
Hughirus nobilis Neſtorianus, cœnobium condidit inter Baſoſam & Salmatam. 481.
Hulachus Tartarorum Mogulenſium Rex. 565.
Huluna metropolis. V. Halavana.
Humus Presbyter calligraphus. 352.
Huſarba urbs in regione Salmaſæ, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622. ibi cœnobium S. Georgii. 622.
Huſcenghus Perſarum rex. 221.
Huzitarum metropolis Suſa. 371. Abdas nunc Suſæ, nunc Huzitarum dictus Epiſcopus. 371. 373. Michaël Epiſcopus Huzitarum. 211. Jozachus Epiſcopus Huzitarum. 403. Huzitæ contradicunt Abrahæ Patriarchæ. 508.
Hymni, Odæ, cantus, cantica, carmina, verſus. Ephræmi. 62. Narſetis. 66. Barſumæ. 66. Abrahæ Beth-Raban. 71. Joannis Beth-Raban. 73. Maruthæ cantus de Martyribus. 74. Hibæ. 86. Diſcipulorum Marabæ. 86. Hymni de Deiparæ, & Sanctorum laudibus. 97. Jeſujabi Adjabeni. 140. Georgii. 153. Joſue Barnun de virtute hymnorum. 166. Paulonæ. 170. Jacobi Calatenſis. 173. Scialitæ Rheſinæ. 176. Abibi. 177. Babæi Niſibeni. 181. Jeſuphanæ. 188. Jeſudenah Koſræ orationes metricæ. 196. Joannis Garmachitæ. 205. Gregorii Suſtræ. 229. Joannis Bar-Kainæi. 232. Eliæ Anbaræ. 258. Joannis Hermetis. 276. anonymi. 283. 284 Jeſujabi Niſibis. 297. Joannis Zugbi. 309. Ebedjeſu Sobenſis carmina 325. Bauthæ. 439. Georgii Niſibis. 456. Gabrielis Rakodæ. 462. Salibæ. 453. Cyriaci. 518. Jeſujabi Arbelæ. 540. Abdjeſu Sciahari. 540. Sabarjeſu Pauli. 541 Sabarjeſu Caſcaræ. 554. Hebatollæ Thalmid. 555. Maræ Abulchairi. 556. Georgii Vardæ. 561. Hachimæ Maſudi. 562. Simeonis Presbyteri. 562. Gabrielis Moſul. 566. Chamiſii Kardachi. 566. Abrahæ Seleuciæ. 590. Simeonis Amidæ. 600. Gabrielis Heſnæ. 600. Abulezzi Chedri. 610.

I

JABACHUES, ſeù Achadabues, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 51. 612. ejus Epiſtola ad Patriarcham Antiochenum. 59. V. Achadabues.
Jaballaha I. Patriarcha, olim monachus, diſcipulus Sancti Abdæ. 370. incolas Doſcoræ ad Chriſti fidem convertit: cœnobium exſtruxit: Acœmetarum inſtitutum fundavit. ibid. ejus miracula. 371. in locum Achæi, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis ſubrogatus. 370. 614. ejus geſta ex Mari, & Amro. 370. 372. inſtituit ſextam & ſeptimam Metropolim, hoc eſt, Perſidis & Maruæ. 346. ejus Synodus. 73. 374. 514.
Jaballahæ I. cœnobium ad ripas Euphratis, ubi Monachorum Acoemetarum initium. 370.
Jaballaha II Kajumæ Moſulani filius, Amidæ, Maiapharchini & Mardæ Epiſcopus, deinde Metropolita Niſibis, demùm Patriarcha 288. 557. 558. 620.
Jaballaha III è genere Turcorum, in Cathaja natus, Metropolita Tancheti, deinde Patriarcha poſt Denham. 620 in locum Simeonis ordinatus ab eodem Denha Sinarum metropolitanus. 565. præceſſor Timothei Patriarchæ. 567 facultates à Jaballaha conceſſæ, revocantur ab eodem Timotheo. 570. Jaballahæ nuncupatus liber Sobenſis. 353.
Jaballaha, ſeù Ahatalla, Patriarcha poſt Abdjeſum. 621.
Jaballaha Dilumitarum Metropolita. 162. 163. olim Monachus Beth-Abenſis. 489. 492.
Jaballaha Epiſcopus Moſul & Hazæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Jaballaha, olim David cognomento Lopus, monachus cœnobii Eugenii, Metropolita Indorum. 589. 592. 593.
Jacob, Abraham & Iſaac, hiſtoria. 285.
Jacobi Apoſtoli Epiſtola Canonica. 9. in ejus Liturgia locum *corruptum* eſſe affirmat Jeſujabus *Niſibis*. 304. eandem Jacobo Baradæo tribuit. 305.
Jacobi incluſi cœnobium exemptum. 344.
Jacobi Ægyptii incluſi hiſtoria. 287.
Jacobus Epiſcopus Niſibis ex monacho ad Epiſcopatum promotus operâ Eugenii ejuſque ſociorum, 301. ſub ejus nomine con-

conficta epiſtola ad Papam Archiepiſcopum Seleuciæ. 435. ejuſdem cella, in qua [illegible]bus Beth-Abenſis per ſeptem annos vixit. 468. mortuum reſuſcitaſſe fertur. 5[illegible] 588.
Jacobus Sarugenſis, quid de eo Neſtoriani. 385. 386. 387. 585. ejus vita. 285.
Jacobus Baradæus ſeù Zanzalus, Jacobitarum parens. 192. ei tribuitur Liturgia S. Jacobi Apoſtoli. 305. Quid de eodem Neſtoriani. 385. 386. 387. 585.
Jacobus Edeſſenus, ſeù Orrhoënſis: ejus vita 229. Onomaſticon. 4.8. Chronicon & Annales. 229. Grammatica. 256.
Jacobus diſcipulus Joannis Apameenſis, ſcriptor. 50.
Jacobus I. Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, Joſephi, ut dicitur, affinis, Abrahæ ſucceſſor. 612.
Jacobus II. Patriarcha, primùm Metropolita Gandiſapor. 168. 205. 616. cum 36. Epiſcopis Bagdadum venit, ab Iſa medico male accipitur, & in carcerem conjicitur. 111. 206.
Jacobus doctor Scholæ Adjabenicæ Marabæ diſcipulus. 86.
Jacobus Metropolita Beth-garmæ, Marabæ diſcipulus. 86.
Jacobus, Abrahæ diſcipulus, ex monaſterio Izlenſi à Babæo ejectus, cœnobium in Beth-Abe ædificat. 90 457. 470. ejus vita. 468. oſſa tranſlata in Eccleſiam novam. 487 crux, qua uſus fuerat. 487. diſcipuli octoginta. 204. 227. 474. moriturus ſibi ſucceſſorem deſignat Joannem. 204. de eodem 458. 459. 461. 462. 470.
Jacobi cœnobium in Beth-Abe. 90. 196. 204. 470. Vide Beth-Abe
Jacobus monachus, Timothei Patriarchæ competitor. 160.
Jacobus Epiſcopus Sirzur, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142 143. 514.
Jacobus Epiſcopus inſulæ Dadianæ. 111.
Jacobus Calcarenſis, Jazdini filius 156.
Jacobus, cognomento Arabs, Calatenſis Epiſcopus, Scriptor. 173.
Jacob Chindæus, ſcriptor Mahometanus. 213.
Jacobus Metropolita Rajæ. 211.
Jacobus Moſulanus, Bahari filius, Epiſcopus Baladæ. 557.
Jacobus Nuhadrenſis 474.
Jacobus Monachus Izlenſis. 455. 469.
Jacobus Epiſcopus Margæ. 489. 493.
Jacobus monachus in monte Janan. 500.
Jacobus Dux. 565.
Jacobus, olim Maſudus monachus cœnobii Eugenii, Epiſcopus Indorum. 589 592.
Jacobus Beniaminus, Presbyter. 612.
Jacobitæ, Syri à Jacobo Baradæo appellati; confutantur à Jeſujabo Niſibeno. 304. errores iis tributi. 305. 306. 355. eorum appendix ad Triſagium. 355. 379. 385. exagitati ab Imp. 386 damnati in Synodis. 386. 388. an conveniant in fide cum Melchitis & Neſtorianis. 514. propoſitiones iis tributæ. 583. loca Scripturæ ab iis, ut dicitur, corrupta. 543. eorum ſententia circa Incarnationem. 589. 607. quid de Jacobitis Sobenſis. 354. 355. Jacobitarum Patriarcha Georgius. 207. Severiani dicti. V. Severiani.
Jahia ſeù Joannes. V. Joannes.
Jahia Abrahami Mokledi filius. 168.
Jahia filius Adi, Scriptor Jacobita. 169. Aphriha dictus. 518. 541.
Jahia Afandi, commentator Turca. 222.
Jahia ſeù Joannes Giazalæ filius, ſcriptor, apoſtata. 548. 549.
Jahia filius Abu-Razæ, medicus. 581.
Jahia Hariri filius, Tagritenſis. 609.
Jahia Saidi filius, poëta. 557.
Jaman, & Senaa, Sedes Epiſcopalis in Arabia. 162. 249. 489.
Janan Mons, in quo monachi [illegible] 177. 500.
Jatira, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Jatreba, ſeù Medina, Arabiæ urbs. 423. 443.
Javan inſula. 497.
Jazad, ſeù Jazdad, idolum Mukanitarum. 493.
Jazdad, ſeù Jazad, idolum. 493.
Jazdeſapores monachus. 141.
Jazdephana, V Jeſuphana.
Jazdinum oppidum. 397.
Jazdinus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Jazdinus princeps, juſſu Choſrois cæſus. 92. pater Samatæ. ibid.
Jazdinus patruus Phetionis martyris. 397.
Jazdinbad in ditione Margæ. 501.
Jazedchanes princeps. 141.
Jazidades Abbas, Scholæ Edeſſenæ alumnus, Barſumæ & Narſetis æqualis, ſcriptor. 226.
Jazdad, ſeù Jazad, idolum. 493.
Ibas ſeù Hibas, Epiſcopus Edeſſæ. 85.
Ibas, ſeù Denha. 175.
Jejunium Quadrageſimæ. 304 Ninivitarum. 249 514. Virginum. 182. 514 Apoſtolorum. 501 Heraclii. 305. Sabbati & Dominicæ jejunium. 305. in jejunio abſtinentia à piſcibus & vino. 305. Ægyptios in Jejunio lacte veſci affirmat Jeſujabus Niſibenus. 505. idem aſſerit, Latinos feria 5. majoris hebdomadæ aſſos agnos manducare. 305. Jejunus debet eſſe, qui Liturgiam celebrat vel Communionem ſumit. 248. 305. item qui ad Altare accedit. ibid. De Jejunio. 102. 359. 389.
Jeſus Chriſtus. V. Chriſtus, & Incarnatio.
Jeſus filius Sirach. V. Bar-ſira, & Eccleſiaſticus.
Jeſus filius Nun. V. Joſue.
Jeſu-Barnun frater Joannis Patriarchæ. 236.
Jeſubochtus ſeù Bochtjeſus, Metropolita Perſidis. 194 ejus ſcripta. 195. Canones. 195. 269. 279. 351.
Jeſubochtus monachus cœnobii apud Hadatham. 195.
Jeſubochtus Epiſcopus Kenneſrinenſis, Jacobita. 195.
Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ. 210. Ejus ſcripta. 211. 212.
Jeſudadus monachus Beth-Abenſis, magiſter Georgii Patriarchæ. 486.
Jeſudenah Epiſcopus Koſræ, 195. corruptè dictus, Jeſusdnahliabbesra. 196. ejus ſcripta. 195. 196. Grammatica. 256. 308.
Jeſudenah Epiſcopus Mardini. 565.

Jeſu-

Jeſujabus I. cognomento Arzunita, Epiſcopus Arzunitidis, deinde Patriarcha. 38. 88. 108. & ſeq. 615. ejus cum Mauricio Imp. colloquium. 108. ejus ſcripta. 108. 109. 110. 111. Synodus. 111. 269. 279. 514. Reſponſa ad quæſtiones Jacobi Epiſcopi. 111. 514. ſtatutum de Euchariſtia. 514.

Jeſujabus II cognomento Gadalenſis, Epiſcopus Baladæ, deindè Patriarcha. 105. 443. 615. idque poſt obitum Gregorii Patriarchæ, & Chosrois Perſarum Regis. 88. 92. à Siroë Rege ad Romanos pro pace legatus. 105. 106. 416 475. cum Mahomete fœdus init. 108. Exemptionis privilegio donat cœnobium Barturæ, & Jacobi in Beth-Abe. 344. inſtituit octavam Metropolim Halavanæ. 346. ejus obitus. 108. 475. ad eum ſcribit Adjabenus. 141. ejus ſcripta. 105. 351.

Jeſujabus III. cognomento Adjabenus, Baſtumagi filius, monachus Beth Abenſis, Jacobi diſcipulus. 474. 475. 489. Ninives Epiſcopus, poſt Maræ obitum, deinde Metropolita Arbelæ ſeù Adjabenæ & Moſuli, demùm Patriarcha poſt Maremem. 113 159. 204 208. 475. 615. quum Epiſcopus eſſet, arcam oſſium Apoſtolorum Petri & Pauli Antiochiæ ſurreptam, in cœnobium Beth-Abenſe advehit. 106. 114. Jacobitis reſiſtit, Eccleſiam in Moſul ædificare volentibus. 114. 115. Metropolita factus, Sahadunam exagitat, quod Neſtorianam hæreſim deſeruiſſet. 116. & ſeqq. electus in Patriarcham, cœnobitis Beth-Abenſibus litem movet propter Scholam quam in eorum cœnobio ædificare cogitabat. 124. & ſeq Perſas & Catarenſes Epiſcopos ſibi ſubjicere ſatagit. 126. & ſeq. ad pag. 137 ejus ſcripta. 137. 138. 139. 140 ordinat Rituale, Pontificale, & Officium Neſtorianorum. 13?. 140. 520. dedicat Eccleſiam cœnobii Beth-Abenſis. 475. ejus cadaver tranſlatum in Eccleſiam ejuſdem cœnobii, à Jeſujabo altero inſtauratam. 487. ejus liber de converſione cogitationum. 137 490 ejuſdem Epiſtolæ ad diverſos, quum eſſet Epiſcopus, Metropolita, & Patriarcha. 140. 141. 142. 143 Epiſtolæ ad Gabrielem Metropolitam Beth-Seleuciæ de Jacobitis. 114. 115. Ad Clerum & populum Garmæorum de Sahaduna. 116. Ad Sahadunam. 118. ad Hormiſdam Epiſcopum de eodem Sahaduna. 118. Ad Epiſcopos Garmæorum, de eodem. 119. ubi de Græcis & Latinis, deque Chriſti hypoſtaſi, naturis, operationibus & voluntatibus. 123. Ad Simeonem Metropolitam Perſarum. 127. ad eundem, & ad Epiſcopos, Clerum, & populum Perſarum. 131. Ad Epiſcopos Catarenſium. 133. Ad Catarenſes. 134. Ad Jacobum Beth-Abenſem. 469. ad monachos Beth-Abenſes. 474. Vita Jeſuſabrani monachi ab eo ſcripta. 285. 633.

Jeſujabus IV. Ezechielis filius, è Schola Maris, ejuſdem Scholæ Rector & Viſitator, Epiſcopus Koſræ, & Naharvanæ, deinde Patriarcha. 618.

Jeſujabus V. Baladenſis, Epiſcopus Geziræ Zebedææ & Hirtæ, deinde Patriarcha. 619. ejus electionem impugnat Elias Niſibenus. 272.

Jeſujabus Mamæ filius, Metropolita, poſtea Simeon Patriarcha. 621.

Jeſujabus Bar-Koſra, ſeù Bar-Koſinus, Abbas. 230. 437. ejus ſcripta. 230 231. ejus cœnobium in Moſul, ubi Sedes Metropolitæ Moſulani. 231. Eccleſia. 519. perperàm dictus Eſaias Bar-Koſre. 519.

Jeſujabi cœnobium in Moſul. 231. in Riſcia. 475. Jeſujabi cœnobium Sceezenſe, privilegio exemptionis donatum à Joanne Patriarcha. 344. Jeſujabi cœnobium in ditione Nuhadræ. 618.

Jeſujabus, Bar-Malchon, ſeù Malchonis filius, à Jaballaha Patriarcha Metropolitanus Niſibis ordinatus. 295. ejus ſcripta. 295. 297 Grammatica 295 Fides. 296. 589. Epiſtola ad Saidum Diaconum pro Neſtorianis adverſus Ignatium Jacobitarum Patriarcham. 297 & ſeq ubi multa de Neſtorianorum primordiis, & opinione quoad Incarnationem, deque monachatus initio apud eoſdem. 301. 302. 303. Tractatus adversùs Mahometanos, Judæos, Jacobitas & Melchitas. 303. & ſeqq. Machicham Patriarcham ordinat. 551.

Jeſujabus Epiſcopus Hadathæ, deinde Metropolita Arbelæ & Moſul poſt Georgium. 540 ejus hymni. ibid.

Jeſujabus poſt Acham abbas cœnobii Beth-Abenſis 480 485 ab eodem Acha electus Epiſcopus Ninives. 480. 486. poſt Maranamæ obitum Metropolita Adjabenæ. 486. 500. ejus geſta & obitus. 486. 487.

Jeſujabus Epiſcopus Telæ & Barbeliæ. 341. 570

Jeſujabus Aricha, ſeù longus, monachus Beth-Abenſis, æqualis Margenſi. 487. 49.

Jeſujabus metropolita Sobæ, Armeniæ, & Mardæ. 622.

Jeſuphana, Catarenſis, Epiſcopus Caſcaræ. 96 aliàs Jazdephana. 188. ejus ſcripta. ibid.

Jeſu-Rachme, ſeù Jeſuzacha, monachus Beth-Abenſis, Metropolita Beth-garmæ. 20?.

Jeſu-Rochmes monachus, fundator cœnobii Bethmæ. 496.

Jeſuſabrani monachi vita à Jeſujabo Adjabeno ſcripta. 285. 633. Jeſuſabranus monachus, ad quem ſcribit Jeſuſabus Adjabenus. 141.

Jeſuſabranus monachus cœnobii Baritæ, deinde Epiſcopus Ninives. 500.

Jeſuzacha, Zachajeſus, & Meſſia-Zacha, monachus Izlenſis, fundator cœnobii Beth-Raban. 110. 254. 255 ejus obitus. 472. ejus ſcripta. 216. 471. V. Zachajeſus.

Jeſuzachæ cœnobium. V Beth-Raban. 482. 216. 255.

Jeſu-zacha abbas cœnobii Gaſæ. 455.

Jeſuzacha monachus Beth Abenſis. 141. metropolita Beth-Seleuciæ. 478. 480. 481. 489. 500. ei tributa miracula. 479. à Joanne Metropolita Adjabeno ordinatus Epiſcopus Seluch. 480. apud eum habitavit Ananias Taruchata. 481. ei ſuccedit Maranames in Epiſcopatu Seluch, ſeu Seleuciæ. 482.

Jeſuzacha Ocbaræ Epiſcopus. 235.

Jeſuzacha Epiſcopus Beth-Bagas. 565.

Jezdegerdes I. Perſarum Rex, Maruthæ facultatem concedit exſtruendi Eccleſias. 73. Achæum allegat ad componenda negotia cum Bihuro Saporis filio. 369. ejus regni duratio. 396.

Jezdegerdes II. Perſarum Rex Beherami filius. 97. 397.

Jezdegerdes III. ultimus Perſarum Rex, filius Sciahriari. 420.

Jezdegerdica epocha. 420.

Jezdegerdes monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.

Ignatius Apoſtolorum diſcipulus, Antiochiæ Epiſcopus & martyr. 16. 17. cur Nurana dictus. 17. ejus martyrium. 18. inſtituit, ut Pſalmi alternis choris canerentur. 321. ejus ſcripta. 16. 17.

Ignatius Nehemes, Patriarcha Jacobitarum. 17. Ignatius alter à Jeſujabo Malchonis impugnatus. 297.

Imagines Chriſti, & B. Virginis venerandas eſſe. 305. non multiplicandas. 305. Imago Chriſti in Eccleſia Amidæ. 403. Imago Chriſti ejusque matris in Eccleſia Jacobitarum. 54?. quo ſenſu Imagines colantur. 588.

Imperatorum ſtatuta, ſeù Judicia. Codex juris Cæſarei. 278.

Incarnatio Verbi. De Incarnatione ſcripſere Hippolytus. 15 Euſebius. 18. Diodorus. 29 Theodorus. 33. 35. Theodoritus. 40. Epiphanius. 43. Babæus magnus. 95 Gabriel Catarenſis. 173. Joannes Phinchenſis. 190. Achudemes. 193. Elias Anbaræ. 258. Elias primus Patriarcha. 265. anonymus. 280. 281. 285. Jeſujabus Niſibis. 296. 301. Joannes Zugbi. 307. Ebedjeſus Sobenſis. 325. 353. 354. 355. Sabarjeſus Roſtamus. 455. Georgius Arbelæ & Moſul. 518. & ſeq. Benattibus. 347. Machicha. 552. Mares Salomonis. 583. Amrus Matthæi. 587. Joſeph ſecundus Patriarcha. 606. 607. Omarus Baſſorenſis. 609. Andreas Edeſſenus. 609.

India. Indi. Indorum Reges Brachmanus, Lasbus, ſeù Bahajor, Ramanus, Porus, Iſamus, Chuſus, Jalhitus. 221. in India corpus S. Thomæ. 306. Indiæ metropolis decima à Salibazacha inſtituta. 346. 347. Indorum Epiſcoporum Epiſtola. 589. In India triginta millia familiarum Chriſtianorum. 594.

Indulgentia, ſeù Confeſſionis Sacramentum. 140.

Infernus. Gehenna. Inferni pœnarum finem ſtatuunt Origeniſtæ & nonnulli Neſtoriani. 323. terram poſt reſurrectionem ajunt eſſe locum Inferni. 332. 360.

Infantiæ Evangelium apocryphum. 282.

Inkenæ cœnobium monophyſitarum. 193.

In-Tanur pagus apud Amidam. 602.

Interpres Turcarum. 188

Interpretes LXX. eorum nomina. 322.

Interpretationes, gloſſæ, homiliæ, expoſitiones, commentaria, Baſilii Cilicis. 3? Narſetis. 66. Barſumæ. 66 Marabæ. 76. Hibæ. 86. Eliæ Maru. 148. Ananjeſu Haghiræ. 154. Abrahæ Caſcarenſis. 154. Ananjeſu ſecundi. 157. Marabæ ſecundi. 158. Joſue Barnun, 166. Cyri. 170. Abrahæ Mahuzitæ. 172. Pauli Anbaræ. 172. Barſumæ Charchæ. 173. Danielis Tahal. 174 Scialitæ Rheſinæ. 176 Sciaadoſti Tirhanæ. 177. Jeſuphanæ. 188. Ebedjeſu monachi. 192. Jeſudenah Koſræ. 195. Ebedjeſu Bar-Akre. 201. Andreæ. 202. Abrahæ Bar-Kardache. 224. Simeonis Cardalienſis. 226. Gregorii Suſtræ. 229. Eliæ Anbaræ. 258. Emmanuelis. 277. Gabrielis Sabachoſtæ. 277. Eliæ tertii. 290. Ebedjeſu Sobenſis. 361.

Invocatio Spiritus Sancti in Liturgia 358.

Joannis Baptiſtæ conceptio & nativitas quo anno, menſe, & die. 521. Chriſtiani S. Joannis an Sarigani. 483.

Joannis Evangelium. 8. Epiſtolæ. 9. 10. Apocalypſis. 15. falſa Apocalypſis, diverſa à Canonica. 16. 282. Joannis hiſtoria, tributa Clementi. 14. ejus vita. 10. ſuſcitatus fingitur precibus Chryſoſtomi. 562.

Joannes Chryſoſtomus, ejus ſcripta. 24. & ſeq. Homilia de laudibus monachorum Ægyptiorum. 146. ejus ſunt homiliæ, quæ ſub nomine Joannis Hieroſolymitani prodiere. 26. ejusdem teſtimonium apud Sabarjeſu. 542. quid de ejus corporis translatione Mares. 585. Joannem Evangeliſtam ſimul & Deiparam precibus ſuis reſuſcitaſſe fingitur à Simeone Presbytero Neſtoriano 563.

Joannis Eleemoſynarii Patriarchæ Alexandrini vita. 86.

Joannis Calybitæ, qui ab Evangelio aureo nuncupatur, hiſtoria. 286. Joannis Romani ſeù Archelaidis, hiſtoria. 286.

Joannis Epiſcopi vita. 19.

Joannis Presbyteri & Pauli Epiſcopi vita. 10.

Joannes & Acha fratres, diſcipuli Eugenii. 147. 202. eorum cœnobium 503 621.

Joannes Thebæus monachus, ſcriptor. 18. 45.

Joannes Apameenſis, ſcriptor. 81. 50.

Joannes Daliathenſis, cognomento Saba, monachus, ſcriptor. 81 103. 198. ejus opera à Timotheo damnata 104.

Joannes Beth Rabanenſis cognomento Adramah, olim monachus Izlenſis, cum Zachajeſu & Abraham in cœnobio Darſenæ commoratus eſt. 255. 469. 631. ejus ſcripta. 72.

Joannes Abrahæ & Narſetis in Schola Edeſſena Socius. 72. alius à Beth-Rabanenſi. 631. & à Garmachita. 204 Epiſcopus Bethſori in regione Garmæorum. 203.

Joannes Azrach, Epiſcopus Hirtæ. 158. 182. 616. Jejunium Virginum inſtituit. 182. ejus ſcripta ibid.

Joannes Dilumita monachus cœnobii Beth-Raban ſeù Jeſuzachæ, à barbaris captus. 19. 154. 184. 185. 477. vita ab Abu-Noë deſcripta. 212. ejus ſcripta. 186.

Joannes Bar-Phincaje, ſeù Phinchenſium filius, ab Ecchellenſi dictus Bar-Frangaje, ſeù filius Francorum. 189. alius à Joanne Marone. ibid. ejus ſcripta. 190. Joannis Phinchenſis. teſtimonium à Barhebræo & Sobenſi productum. 190. 281 355

Joannes Maro, alius à Joanne Phinchenſi. 189. in libello fidei laudat opera Gregorii Nyſſeni, & Chryſoſtomi. 22. 26.

Joannes Garmachita ſeù Garmæus cognomento Saba, ſeù Senex, Jacobi di[illegible] 3?. & in præfectura cœnobii ſucceſſo[illegible] ?1.

203. 255. 474. ei ſucceſſit Paulus. 474. ejus ſcripta. 204. 205.

Joannes, filius ſpurius Bochjeſu medici, Metropolita Moſul & Ninives, ſcriptor. 213. ejus cum Joanne Abgari Patriarcha diſſidium de Patriarchatu. 234. 235 item contentio cum Ebedjeſu Hadathæ Epiſcopo. 236.

Joannes Bar-Kainæus, ſeù Ebnal-Cheddad, perperàm Bardaknana, metropolita Moſul, ſcriptor. 232.

Joannes Stylita, ſcriptor. 256. ejus Grammatica. 256. 308.

Joannes Bar-Chamis, ſeù Chamiſi filius, Epiſcopus Themanonæ, ſcriptor. 256. 566. ejus Grammatica. 257.

Joannes Bar-Chaldon, monachus, ſcriptor. 265. ejus ſcripta. 266. damnata in Synodo Diamperenſi. ibid.

Joannes Hermes, ſeù Hormiſda, ſcriptor. 276.

Joannes Zugbi, ſeù Bar-Zugbi, Presbyter & monachus. 265. 307. ejus ſcripta. 307. 309. Grammatica. 307. 308. fabula de fermento Baptiſmi & Euchariſtiæ. 309.

Joannes I. Marthæ filius, monachus in cœnobio Saporis, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demum poſt Georgii obitum Patriarcha. 615.

Joannes II. cognomento Leproſus, Metropolita Niſibis, Patriarcha adversùs Ananjeſum. 616.

Joannes III. Narſetis filius, Epiſcopus Anbaræ, per ſortem electus Patriarcha. 201. 617. ordinat Epiſcopum Zabarum Joannem Iſæ filium. 234.

Joannes IV. nepos Theodoſii, Epiſcopus Chanigiaræ, metropolita Moſul, & Patriarcha per ſortem electus. 24. 203. 617. diſcrimen inter ipſum & Georgium Arbelæ in deſcribenda ſuper ordinandis crucis forma. 573.

Joannes V. Iſæ filius, cognomento Bar-Haghiri, ſeù Bar-Abgari, vel Ebnal-Aaragi, ideſt claudi filius, Zuabiæ ſeù Zabarum & Naamaniæ Epiſcopus, deindè Patriarcha per ſortem electus. 232. & ſeq. 617. Theodorum Bagermæ metropolitam deponit. 236. Syngrapha in ejus ordinatione. 237. ejus ſcripta. 238. 249. 254 Synodus. 238. 269. 279. 351. Canones de Euchariſtia & Altari. 238. & ſeq. ad pag. 249. Quæſtiones Eccleſiaſticæ. 249. ad 254. judicia, & de hæreditatum diviſione. 254. Reſponſum de jejunio Ninivitarum & Virginum. 249. 514. Epiſtola Canonica ad Haſanum Presbyterum. 514. ejus canon de iteranda ordinatione apoſtatarum. 80.

Joannes VI. monachus in cœnobiis Caſcaræ, Catholici, & Sedis, Epiſcopus Senæ, metropolita Perſidis, demùm Patriarcha. 618.

Joannes VII. cognomento Bar-Nazuch, ſeu Abu-Iſa Ben-Abraham Ben Nazuch, abbas cœnobii Jeſujabi in ditione Nuhadræ, Epiſcopus Hirtæ, [illegible] electus in Patriarcham. 274. 618.

Joannes VIII. cognomento Abunasrus Targali filius, Epiſcopus Kofræ & Naharvanæ, deince Patriarcha. 264. 619.

Joannes Sulaka, ſeù Siud, aliàs Simeon, Patriarcha 621.

Joannes Elias Patriarcha. 622. V. Elias Joannes.

Joannes Epiſcopus Daræ, ſub ejus nomine prodiit fragmentum ex Greg. Nyſſeno. 22.

Joannis Epiſcopi Mardæ, Daræ & Caphartutæ vita. 285 558.

Joannes Chionita, Maphrianus Jacobitarum. 112.

Joannes Capieghinus, Armenorum Catholicus. 193.

Joannes filius Iſaac. 308. V. Honainus.

Joannes Presbyter & Archidiaconus Arbelæ. 141. 142.

Joannes Archipresbyter Eccleſiæ Edeſſenæ Neſtorianorum. 143.

Joannes Tajus, ideſt, Arabs. 147.

Joannes Cararenſis, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 143.

Joannes Metropolita Damaſci ſub Jeſujabo Gadalenſi. 107. 145.

Joannes Metropolita Damaſci ſub Abraham Margenſi. 211 electus in Patriarcham, apoplexiâ periit antequam ordinaretur. ibid.

Joannes metropolita Halavanæ. 551.

Joannes metropolita Gandiſaporenſis ſub Elia tertio. 288.

Joannes metropolita Niſibenus, æqualis Timotheo, ordinat Sabarjeſum Epiſcopum Haran. 505.

Joannes Epiſcopus, abbas cœnobii Barzi, cum ſex aliis Epiſcopis ad illud cœnobium perrexit, Arianæ perſecutionis declinandæ cauſa. 497. 499. Kuphitas ad Chriſti fidem adducit. 499.

Joannes Meſve medicus, magiſter Honaini, æqualis Bochtjeſu, & Iſraëlis Tiphurenſis. 164. 211. 501. medicos & philoſophicos libros in Arabicam linguam transfert, 501. ejus obitus. 503. 511.

Joannes Meſve Damaſcenus. V. Meſue Joannes.

Joannes Ebn Batrik. 503.

Joannes monachus Izlenſis ſub Babæo. 255.

Joannes cognomento claudus, abbas cœnobii Michaëlis apud Moſul. 266. 271.

Joannes metropolita Moſul, deinde metropolita Camdanæ. 288. 558.

Joannes Epiſcopus Chalatæ, deinde metropolita Caſgaræ 288.

Joannes Rex Luſitaniæ. 334.

Joannes Epiſcopus Beth-Vazich. 341. 579.

Joannes Epiſcopus Singaræ. 341. 570.

Joannes, tertius poſt Acheballaham Bagermæ metropolita. 396.

Joannes monachus & Abbas cœnobii Beth-Abenſis, Epiſcopus Beth-Bagas, & metropolita Adjabenus poſt Simeonem. 180. 461. 477. 478. Epiſcopus Beth-Bagas perfectus à Saliba-Zacha. 479. ejus obitus, 480. ordinat Sergium Epiſcopum Honitæ & Maaltæ. 481.

Joannes Abbas, auctor hiſtoriæ Baritæ. 468.

Joannes monachus Beth-Abenſis. 469.

Joannes monachus cœnobii Nechel. 469.

Joannes Epiſcopus Zabarum & Nili. 557.

Joannes metropolita Adorbiganæ. 565.

Joan-

Joannes Epiſcopus Camulæ. 565.
Joannes Epiſcopus Deſemſanæ & martyr. 585.
Joannes Epiſcopus Charchæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Joannes, olim Joſeph, monachus in cœnobio Eugenii, Indorum metropolita. 590. aliàs Atelæ. 593.
Joannes Scholaſticus, cognomento Philoponus. 609.
Job liber. 5. ejuſdem hiſtoria. 286.
Jobi Abbatis epiſtolæ. 44.
Job commentator, Jeſujabi Arzunitæ in Patriarchatu competitor. 109. monachus Abrahæ diſcipulus. 431. ejus commentaria 432.
Job, ſeù Ahub, Catarenſis, ſcriptor. 175.
Jobi Perſæ vita. 455.
Joël prophetia. 6.
Jonæ prophetia. 6. vita. 286.
Jonas monachus, diſcipulus S. Eugenii. 302.
Jonas monachus cœnobii Izlenſis ſub Babæo. 470.
Jonæ cœnobium apud Anbaram ab Hirtenſi Ebedmeſſia inſtauratum. 198. alterum apud Niniven. 218.
Jonæ Eccleſia diruta. 511.
Jonas Epiſcopus Cireeſir, unus è Patribus Nicænis. 588.
Jonadabus metropolita Adjabenæ. 92. 472.
Joſeph filius Patriarchæ Jacob: carmen de inventione corporis ejus. 284. ejuſdem hiſtoria. 286. item uxoris ejus Aſeneth. 7. 8.
Joſeph Sponſus B. M. V. an ejus filius Jacobus adelphotheus. 612. affines ejus dicuntur Abres & Jacobus Epiſcopi Seleuciæ. 611. 612.
Joſeph Scriba, ſeu Flavius Joſephus, hebræus Antiquitatum Judaicarum ſcriptor, cum Æſopo & Joſepho Gorjonide confunditur. 7. ejus ſcripta 7 8. à Georgio Moſulano confunditur cum Caipha. 522.
Joſeph medicus, Patriarcha Neſtorianorum. 432. 615. ejus Synodus. 434. 514. canon citatus ab Elia Niſibis. 275. ab eo confictæ Epiſtolæ. 435.
Joſeph I. metropolita Amidæ, deinde Patriarcha Chaldæorum 604. 623
Joſeph II. Patriarcha Chaldæorum. 603. 623. libri ab eo tranſlati vel compoſiti. 605.
Joſeph III. qui & Timotheus Mardæ Epiſcopus, Patriarcha Chaldæorum. 623.
Joſephi viri Annæ hiſtoria. 286
Joſephi Ægyptii monachi hiſtoria. 286.
Joſeph Huzita, cognomento Videns, Marabæ ſocius, Niſibenæ Scholæ rector, auctor carminis novem ſyllabarum. 23. 75. 81. 100. ejus ſcripta. 102. 103. errores damnati in Synodo Timothei: 100. & ſeq. controverſia de viſione Dei. 165. Grammatica. 256. 308.
Joſeph Bar-Mari, Metropolita Maru. 159. 160. 207. 208. à Timotheo excommunicatus, fidem chriſtianam ejuravit, demum ad Romanorum ditionem profugit. 159. 209.
Joſeph metropolita Maru, ſub Joanne Iſæ filio Patriarcha. 234.
Joſeph Omari filius, Irach, ſeù Aſſyriæ præfectus. 158. 182.
Joſeph metropolita Baſſoræ, præceſſor Abrahæ. 175.
Joſeph abbas cœnobii Beth-Abenſis ſub Salibazacha Patriarcha, frater Abrahæ, diſcipulus Jacobi, relicto eo cœnobio pergit in cœnobium Baritæ. 217. 228. 455. 474. 477. 495. ejus vita ſcripta à Mar-atkeno, ab Aphnimarano, & à Roſtamo 217. 228. cœnobium apud Paladam fundat. 217. 477. 617.
Joſephi cœnobium apud Baladam. 217. 477 490. 617. exemptionis privilegio ornatum 344.
Joſeph Saher, Presbyter & medicus. 517.
Joſeph Bar-Malchon, Epiſcopus Mardæ 308.
Joſephus metropolita Indorum calligraphus. 334.
Joſeph metropolita Elamitarum. 341. 570.
Joſeph monachus calligraphus. 572.
Joſeph, Indorum legatus, ſacerdotio initiatus. 590.
Joſeph monachus in cœnobio Eugenii, ordinatus Indorum metropolita, & Joannes appellatus. 590 alter monachus in eodem cœnobio, ordinatus Indorum Epiſcopus, & Thomas appellatus 590.
Joſeph metropolita Moſul, deinde Arbelæ, demum in Patriarcham electus, Timothei Secundi nomen aſſumpſit. 620.
Joſue filii Nun, liber. 5.
Joſue Bar-Nun, Patriarcha, Timothei ſucceſſor. 165. 616. prædeceſſoris ſui nomen è diptychis abradi juſſit. 165. exemptiones nonnullis cœnobiis dedit. 344 Moſulanam & Adjabenicam Eccleſias univit. 344. ejus ſcripta, & Canones. 165. 166. 269. 342. 351.
Joſue Bar-Bahlul Abulhaſanus, auctor Lexici Syro-Arabici. 257.
Joſue, ſeù Iſa Bar-Ali, Honaini diſcipulus, auctor Lexici. 257. 308.
Joſue, ſeù Iſa, Maruzæus, auctor Lexici. 258. 438.
Joſue Epiſcopus Garmæorum. 489.
Joſue, ſeù Maranzacha, Epiſcopus Suſæ Elamitarum. 489.
Jozachus Epiſcopus Huzitarum. 167. 614. 403
Jozadachus doctor. 165.
Irak, ſeù Arak, hoc eſt Babylonia ſeù Aſſyria 158.
Irenæus Tyri Epiſcopus, Neſtorii defenſor. 38. ejus ſcripta. 39.
Iſa Abucoraiſus Sciachlaphæ filius, medicus, diſcipulus Georgii Gandiſaporenſis ab Al-Manſore Chalipha adhibetur. 160. 168. 206. Diaconus 206. ab Al-Mohdio facultatem eligendi Patriarchæ impetrat. 156. à Cypriano Epiſcopo Niſibeno apud Chalipham accuſatur. 112.
Iſa Bar-Ali. V. Joſue.
Iſa Maruzæus. V. Joſue.
Iſa Davidis filius, magiſter Scholæ. 257.
Iſa Hachimi filius. 503
Iſa pater Joannis Bar-Abgari Patriarchæ. 232.
Iſa præfectus Scholæ Bagdadi. 506.
Iſa Ebnol-Kaſſis. 562.
Iſaac, Jacob, & Abraham hiſtoria. 285. 286.

Iſaac,

Iſaac, Tomarſæ conſanguineus, in Synodo Seleuciæ in Cajumæ locum Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis ſubrogatus. 363. 614 ejus Synodus & canones 60. 73. 366. 514. in ea confirmati Metropolitæ quinque, quos antea Papa, & Simeon inſtituerant. 346. 351. 368.
Iſaac S. Ephræmi diſcipulus. 104.
Iſaac Metropolita Niſibis, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142. 143. 188.
Iſaac Niniuita, Epiſcopus Ninives & monachus. 104. Ejus ſcripta. ibid.
Iſaac Presbyter Antiochenus. 104.
Iſaac Honaini filius, interpres librorum. 164 169.
Iſaac Daili filius. 236.
Iſaac Epiſcopus Beth-Daronæ. 341. 570.
Iſaacus Armeniæ Patricius. 371. 373.
Iſaac Epiſcopus & monachus in Harbo. 497.
Iſai Marabæ diſcipulus, Scholæ Seleuciæ præfectus. 86. Doctor in ſchola Modainæ. 451.
Iſai monachus Izlenſis. 255.
Iſai monachus Beth-Abenſis. 469.
Iſaias. Vide Eſaias.
Iſamus Rex Indiæ. 220.
Iſdigerdes. Vide Jezdegerdes.
Iſidori Peluſiotæ epiſtolæ 43.
Iſraël Epiſcopus Caſcaræ, ſcriptor. 512. 513.
Iſraël, magiſter in Schola Maris, monachus cœnobii Sabarjeſu in Vaſeta, Caſcaræ Epiſcopus, Metropolita Moſulanus, demùm Patriarcha. 199. 200. 618. Cœnobium Gabrielis in Charſa privilegio exemptionis donavit. 344.
Iſraël Tiphurenſis medicus. 211.
Judæ epiſtola à Sobenſi prætermiſſa. 9.
Judæ Epiſcopi Hieruſalem vita. 19.
Judæi. Adversùs eos ſcripſere Joannes Chryſoſtomus. 26. Diodorus. 29. Euſebius Emiſſenus. 44. Ephræm Syrus. 63. Joannes Beth-Raban. 72 Jeſujabus Niſibis. 303 Abraham Auni. 509. Sabarjeſus Pauli. 541. Mares Salomonis. 585. 586. Amrus Matthæi. 588. Judæis non eſſe committendum regimen publicum. 216.
Judicum liber. 5.
Judicia Imperatorum. 278.
Judicia Eccleſiaſtica. Vide Canones.
Judith liber. 6.
Juliani Sabæ vita. 19.
Julianus apoſtata, confutatus à Cyrillo, Joanne Chryſoſtomo, Ephræmo, Theodorito & Alexandro. 63. 197.
Julitæ & Quirici martyrium. 19. Julitæ virginis martyrium. 19.
Julius Africanus. Vide Africanus.
Julius æqualis Theodori Mopſveſteni. 32.
Juſtinæ martyris vita. 286. Juſtinæ & Cypriani martyrium. 286.
Juſtinianus Imperator Neſtorianos & Monophyſitas ad Eccleſiam catholicam reparare conatur. 632.
Izla mons apud Niſibin. 93. 94. 155. 205. 467.
Izlenſe cœnobium fundatum ab Abrahamo. 93. 155. 457. an ab Eugenio fundatum ſit 303 Ad monachos Izlenſes, epiſtolæ Jeſujabi Adjabeni. 141. 143. Cœnobii Izlenſis hiſtoria per Thomam Margenſem, ab Abrahamo ejus fundatore ad Babæum, ſub quo cœnobitæ diſperſi ſunt. 463. & ſeq.
Izlenſis Schola & cœnobium privilegio exemptionis ornantur. 344.

K

KADERUS Chalipha. 263.
Kajuma. Vide Cajuma.
Kajura, ſeù Cyrus, Mar-Abæ diſcipulus, ſcriptor. 76. 170.
Kala, ſeù Kola, vox Syra. 62.
Kalendarium & Lunarium. 283.
Kamjeſus, aliàs Jabjeſus, martyr. 612.
Kamjeſus Orientalium Monophyſitarum Metropolita poſt Achudemem. 193.
Kamjeſus Metropolita Niſibis. 616.
Kamjeſus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Kamjeſus Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141. 142. 187. 205. 457. 462. ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455. 474. eum præceſſit Paulus, & Paulum Joannes. 474. ſub Kamjeſu monachi Beth-Abenſes ſuprà tercentum. ibid. Jeſujabo Adjabeno volenti ſcholam in cœnobio Beth-Abenſi ædificare, reſiſtit. 476
Kamjeſus Garmachita, magiſter Scholæ Roſtachi. 440.
Kardagus martyr. Ejus Eccleſia Cathedralis Metropolitæ Adjabenici. 208. 209. ibi ſepulcra Metropolitanorum. 487.
Kardagus monachus Beth-Abenſis, deinde Metropolita Galanitarum. 489. 491. 492.
Katina Vide Abraham.
Kauma ſanctus: ejus miraculum. 553.
Kena, ſeù Dor-Kena. 191. Vide Kona cœnobium.
Kenarag frater patris Abrahæ Patriarchæ. 485.
Kenneſrin, Epiſcopatus Jacobitarum. 195.
Kimara, Sedes Epiſcopalis. 288.
Kola, ſeu Kala, vox Syra. 62.
Koka; Kokenſe cœnobium, Kokæ Eccleſia. 288. 308. 344 455. 467 500.
Kona, Koni, Kuni, oppidum, ubi cœnobium. 191. 288. aliàs Badraja. 191. Vide Dair-kona, Dorkena.
Konigii hallucinatio. 503.
Koſra, Sedes Epiſcopalis. 195. 198. conjuncta Naamaniæ. 264.
Kudaſcia, ſeù Liturgia. 65.
Kuni. Vide Kona.
Kuph pagus. 180. 497. 499. Scholam & Eccleſiam in Kuph Joannes exſtruxit, qui Kuphitas ad Chriſti fidem convertit. 500.
Kurab *Kurbana*, hoc eſt, Liturgia. 65.

L

LAGHAS pagus. 496. &c.
Lapeta, ſeù Beth-Lapet, Metropolis Huzitarum. 142. Eadem ac Gandiſapor, Sedes prima omnium Metropolitanarum. 87. Lapetenſis Synodi canon citatus ab Elia Niſibeno. 275. Lapetæ conciliabulum Barſumæ Niſibeni. 391.

Laſciuma, ſeù Dakuka, Sedes Epiſcopalis. 156 Vide Dakuka.
Latini, ſeù Franci: iis tributi errores à Neſtorianis. 305. 306.
Lavarſaphus nobilis Adjabenus. 180.
Lazarus Epiſcopus Margæ. 489.
Leonis Imperatoris Codex. 269. 278. 351.
Leonardus Abel Epiſcopus Sidonienſis, à Gregorio XIII. miſſus in Orientem. 599.
Leontii vita. 19.
Lephephius, ſeù Elphephius mons, ubi cœnobium Matthæi. 141.
Leviticus, liber. 5.
Lexicon. Vide Grammatica.
Libri anonymi. 280 ad 286. librorum publicationem ſine Patriarchæ approbatione prohibet Timotheus. 162. 164.
Liturgia Athanaſii. 20. Baſilii. 20. 21. Gregorii Nyſſeni. 22. Nazianzeni. 23. Joannis Chryſoſtomi. 25. 26. Diodori. 29. Theodori. 30. 237. Neſtorii 36. 237. Narſetis. 65. Barſumæ. 66. Procli. 198.
Liturgiæ expoſitio Procli. 197. Georgii Arbelæ & Moſul. 530. ad 535. Timothei ſecundi. 576. & ſeq.
Liturgia in Dominicis & feſtis celebranda. 449. 526. quotidiana Liturgia, propugnatur. 598. 608. hora tertia celebratur; ſed in Dominica reſurrectionis media nocte, & feria quinta in cœna Domini poſt ſolis occaſum: idque ex præſcripto Jeſuiabi Adjabeni, quod refertur à Georgio Arbelæ. 523. 531. uſque ad tempora Georgii Patriarchæ, hora ſexta celebrabatur Liturgia in Dominicis Jejunii; ſed idem Patriarcha præcepit, ut ſub veſperam celebraretur, ut refert Georgius Arbelæ. 523. Barhebræus tamen ſcribit, Abrahamum Abrazam præcepiſſe, ut in Dominicis & Sabbatis Jejunii, ad Veſperam celebraretur. 523. 531. In Liturgia à Preſbytero apoſtata celebrata miraculum. 110. Liturgia ſine Diacono celebrata, irrita dicitur. 276. in Liturgia verba Chriſti à Neſtorianis quandoque omiſſa. 608 Neſtorianorum Patriarcha operto capite celebrat. 608. Liturgia unica ſuper unico altari. 248. Liturgia in carcere celebrata. 433. ſuper manibus Diaconorum, ex defectu altaris. 251.
Logica, Dialectica. Vide Philoſophia.
Lucæ Evangelium, & Actus Apoſtolorum. 3.
Lucas Metropolita Arbelæ & Moſul. 518.
Luciani & ſociorum martyrium. 8. Luciani & Marciani martyrium. 18. 19.
Lucii Epiſtolæ. 44.
Luharſaphus Adjabenus. 483. 485.
Lumen è ſepulcro Domini. 552. 608.
Lunarium & Kalendarium. 283.
Luſitani in Malabaria, Franci appellati. 595 & ſeq.
Luun, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Luz pagus Garmæorum. 498.

M

MAADDENI, Arabes ſub ditione Homeritarum 224.
Maaltaja, Maalta, Sedes Epiſcopalis. 160. Nuhadræ conjuncta. 200. item Honitæ. 478
Maanes Perſa, Hardaſcirenſis, in Schola Edeſſena Barſumæ ſocius, Metropolita Perſarum, Sedem Seleuciæ invadit, dein exturbatur. 374. 376 614. cauſa depoſitionis ejus. 377. Libros Theodori Syriacos facit. 378. an vixerit uſque ad tempora Acacii. 381.
Maan, ſeù Mahan, interpres librorum ex lingua Perſica. 502.
Maanes monachus. 500.
Maara, Maare, oppidum apud Niſibin, aliàs Beth-Maare. 188. Maarinenſibus ſcribit Elias tertius. 290.
Macabæorum libri. 7. hiſtoria. 7. 286. Carmen de Macabæis filiis Samonæ. 284.
Macabta, pagus, ubi ſchola. 180. 497.
Macarii Ægyptii opera aſcetica. 44. 501. hiſtoria cranii hominis, quem alloquutus dicitur. 286. à Macario Melchiſedechiani hæretici confutati. 473.
Macarii Alexandrini opera aſcetica. 47.
Machicha Salomonis filius, Tirhanæ Epiſcopus, deinde Metropolita Arbelæ, & Moſul, demùm Patriarcha. 549. 550. 619. antiquum ritum in recitanda oratione Dominica reſtituit. 551. hinc diſſidium cum filio Vaſetenſis. 551. 555. ejus obitus. 552. 565. oratio de Incarnatione. 552. 589. epiſtola. 552. 589. cadaver tranſlatum. 565.
Machica II. Metropolis Niſibis, deinde Patriarcha. 620.
Machicha Metropolita Adjabenus. 141.
Madraſcia, vox Syra. 62. 173
Magdal, hoc eſt, Turris, liber Maris. 582 alter Amri. 586.
Magi. Magorum qui Chriſtum adorarunt, nomina. 316. Magi ab Achudeme ad Chriſti fidem converſi. 193. Magos non eſſe præficiendos rebus publicis Motadedus Chalipha edicit. 216. Adversùs Magos ſcripſere Theodorus. 34. Joannes Beth Raban. 72. Mares Perſa adversùs Magos Niſibenos. 172. Achudemes. 193. Barſohedes Charchæ. 229. Ara. 230. Bar-koſre. ibid. Magi, aliàs Chaldæi, & Zoroaſtriani. 229. 316. Magorum pagus in ditione Birthæ. 142. 497.
Magog & Gog. 322.
Mahan, ſeù Maan, interpres. 502.
Mahometi laudes apud Neſtorianos. 585. cum Mahometo fœdus init Jeſujabus. 108.
Mahuza, Ariuni Garmæorum, hoc eſt, Ariæ regionis urbs. 116. 168. à Choſroë Anuſcervano fundata. 172. 406. Eccleſia Mahuzæ, in qua Achudemes ſepultus. 193. Metropolis Garmæorum. 116. Schola Mahuzæ, Hebræis, Neſtorianiſque communis. 341. 441. 507. Mahuzitæ Sahadunam Epiſcopum poſtulant. 475. ab eodem Sahaduna ad fidem catholicam converſi. 143.

Maja-karire, locus in ditione Margæ. 189. 485. ibi ſchola. 485.
Majpheracta, ſeu Majapharchin aliàs Martyropolis Sedes Epiſcopalis. 269. 364. conjuncta cum Amida & Marde. 288. 367. 558.
Majſan, Meſene. Vide Baſſora.
Makabta. Vide Macabta.
Malabar, regio Indiæ, ubi plurimi Neſtoriani. 594.
Malachiæ prophetia. 6.
Malcha, ſeù Fermentum Neſtorianorum. 241. 608.
Malchi monachi vita. 19.
Malechus Validi filius. 234.
Malechus Epiſcopus Darebgerdæ. 433.
Malechjeſus. Vide Melechjeſus.
Mamæ ſeù Mamantis martyrium. 18.
Mamarinus, ſeù Marinus, Theodori Mopſveſteni æqualis. 31. 631.
Mammiæa Barſumæ concubina. 67.
Mamon Chalipha. 161. 502.
Manes, Manichæi. Manes genere Perſa. 220. Manichæorum cauſa in Chriſtianos perſecutio movetur à rege Perſarum. 220. Papæ cum rege Perſarum adversùs Manichæos colloquium. 220. Manichæi in Haran, in Galan, & Dailam. 161. 491. Adversùs Manichæos ſcripſère Ephræm. 63. Diodorus. 29. Titus. 41. Bud. 219. Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223. Nathanaël. 224.
Manſor Chalipha, Bagdadum urbem condit. 112. 168. 206. 506. in carcerem conjici jubet Patriarchas Melchitarum, Jacobitarum, & Neſtorianorum, & Salomonem Epiſcopum Hadathæ. 207.
Manſores Abuſaidus filius Iſæ. 270.
Maphriani nomen apud Syros unde derivatum. 193.
Mara Ephræmi diſcipulus. 171.
Mara Carduenſis, herus Barſumæ Niſibeni. 66.
Mara Archidiaconus, Abulchairus Ebn Maſihi, fater Sabarjeſu Patriarchæ, ſcriptor. 74. 167. 556.
Mara Epiſcopus Ninives, cui ſucceſſit Jeſujabus Adjabenus. 475.
Mara Epiſcopus Daræ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Marabas, ſeu Mar-Aba I. aliàs Aba, cognomento Magnus, ex Mago Chriſtianus, Scholæ Niſibenæ Alumnus, Thomæ Edeſſeni diſcipulus, demùm Patriarcha. 75. 76. 615. ejus ſcripta. 75. & ſeq. Synodus & Canones. 78 269. 275. 351. 514. conſtitutiones Eccleſiaſticæ ſeù Epiſtolæ Synodicæ. 76. & ſeq. in quibus de electione & poteſtate Patriarchæ, Metropolitanorum & Epiſcoporum. 77. 78. 79. 80. cauſa harum epiſtolarum. 78. prohibuit, ne Patriarcha aut Epiſcopus uxorem duceret. 93. Teſtamentum vetus è Græco Syriacum fecit. 75. Choſroïs Anuſcervani cum Maraba diſputatio. 407. 408. Cochenſem Eccleſiam inſtaurat. 198. Abunæ cœnobium eximit. 344. Liturgiam Neſtorii interpretatur. 36. Acham Metropolitam Adjabenum ordinat. 480. martyr vocatus. 77. ejus diſcipuli. 88. Carmen de ejus laudibus. 284.
Marabas II aliàs, Aba Bar-Brich-Sebjaneh, Epiſcopus Caſcaræ, deinde Patriarcha. 157. 616.
Marabas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142.
Marabas Archidiaconus, Eccleſiæ Patriarchalis rector. 451.
Marabas Metropolita Gandiſapor, competitor Abrahæ Patriarchæ. 508. 509.
Marabochtus, Patriarcha illegitimus. 214. 614.
Maræus Epiſcopus Heſnæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Maranames ex Chatara, Scholæ Caphar Uzal præfectus, Seleuciæ Epiſcopus poſt obitum Jeſuzachæ ab Acha Metropolita Adjabeno ordinatus, Achæ ipſi in Sede Adjabena ſuccedit. 158. 480. 482. 483. Simeonem ordinat Epiſcopum Beth-Bagas. 480. ejus geſta. 482. & ſeq. obitus. 485. ei ſuccedit Jeſujabus. 159.
Maranames Epiſcopus Badial. 565.
Maranzacha Abbas cœnobii Beth-Abenſis, Aphnimarani diſcipulus, Epiſcopus Hadathæ. 187. 478. 481.
Maranzacha Epiſcopus Ninives. 487.
Maranzacha Joſue Epiſcopus Suſan. 489.
Maratkenus monachus cœnobii Izlenſis, ſcriptor. 216. 217.
Marci Evangelium. 8.
Marci eremitæ opera aſcetica. 45. 501. illuſtrata à Babæo, & Abrahamo Bardaſcenadad. 96. 194. laudata ab Elia Anbaræ. 260. ejuſdem Marci vita. 286.
Marciani & Luciani martyrium. 18.
Marcion, Marcioniſtæ, in Perſide, in Galan & Dailam. 447. 491. adversùs eos ſcripſère Ephræm. 63. Zenobius. 43. Paulonas. 170. Bud. 219. Daniel Rheſinæ. 223.
Marcus Abbas in cœnobio Barturæ. 501.
Marcus Metropolita Baſſoræ, aliàs Meſræ, ſeù Ægypti. 551.
Mardanſaa, Mardanſes, Mardanſciahes, Merdaſas, Medarſes, Sirinæ filius. 96. 417.
Mardanſaa medicus. 616.
Marde, Mardinum, urbs Meſopotamiæ. Mardæ & Caphartutæ Epiſcopatus Jacobitarum. 195. Marde Epiſcopalis Sedes Neſtorianorum. 288. 308. Conjuncta cum Majpheracta & Amida. 288. 558. Marde Metropolitana Sedes conjuncta cum Soba & Armenia [illegible]
Marde locus Adjabenicæ Sedi ablatus, & Hadethenſi adjectus. 484.
Mares, ſeu Mari, unus ex LXX., diſcipulus Adæi ſeù Thaddæi, fundator Sedis Orientis ſeù Seleuciæ & Cteſiphontis, acceptâ à Thaddæo & Thoma poteſtate. 299. Maris corpus in Dorkena. 306. *Maris* ſchola. 341. 506. 507. 516. *Mares* cœnobium & ſcholam exemiſſe *dicitur*. 344. Maris reliquiæ. 553. cœnobium Maris viſitatur à Patriarcha, quum primùm eligitur. 263. 271. 565. *Maris prædicatio*. 584. 587. 588. Mares primus Epiſcopus Seleuciæ. 611. Ec[illegible] S. Maris in Dor-kena ab Elia [illegible] inſtaurata. 288.
Mares Perſa, Epiſcopus Hardaſciri. 171. Ibæ Edeſſeni ad eum epiſtola. 172. ejus ſcripta, ibid.

Mares Bar-Tobi, ſeù Tobi filius, ſcriba in aula Naſeraddaulæ, monachus ac Presbyter, præfectus cœnobio Saidi, ejuſque regionis viſitator, deinde Metropolita Perſidis, demùm Patriarcha 175. 618. diſcrimen inter ipſum & Georgium Arbelæ, in deſcribenda ſuper ordinandis Crucis forma, 573.
Mares Salomonis filius. 554. ejus liber inſcriptus Turris, in quo hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum. 555. ejus libri ſyllabus. 582.
Mares Epiſcopus Caſcaræ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Mares monachus cœnobii Simeonis in Sena. 225.
Maremes monachus cœnobii Abrahæ, Epiſcopus Ninives, Metropolita Lapetæ ſeù Gandiſapor, demùm Patriarcha. 142. 205. 615.
Maremes monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142.
Marga urbs in ditione Moſulana, Sedes Epiſcopalis. 209. 463. loca ejus ditionis. 484. 501. Nechela & Tallona ab ea ablata, & Daſenæ attributa. 484. Marga ſub ditione *Simeonis* Patriarchæ. 622.
Marganæ cœnobium apud Senam. 494.
Margarita, liber ſic inſcriptus, quem citat Ebedmeſſias Hirtenſis. 198. alter ejuſdem tituli liber compoſitus à Sobenſi. 352.
Maria Virgo Dei genitrix. Quo ſenſu negetur eſſe Deipara à Neſtorianis. 4. 281. 301. 355. 541. & ſeq. Mariæ nativitas. 286. fuga in Ægyptum. 286. miracula Imaginis *ejus in Saidanaja*. 286. Dormitionis & Aſſumptionis hiſtoria Joanni Evangeliſtæ inſcripta. 287. miracula. ibid. Nativitatis hiſtoria & genealogia ejuſdem Jacobo Adelphotheo tributa. 287. genealogia, 315. geſta. ibid. obitus. 317. aſſumptio in cœlum. 318. S. Mariæ Eccleſia in Baſain urbe Indiæ. 333. in Perſide. 412. quare, & quando ſuſcitata fingitur à Simeone Presbytero. 563. de titulo Deiparæ. 589. 607. placenta ejus nomini offertur in Liturgia, quæ in illius corpus converti dicitur à Neſtorianis. 608. S. Mariæ Eccleſia Bagdadi. 236. in Ædibus, quas Romæorum dicunt. 264.
Mariæ Ægyptiacæ hiſtoria. 286.
Maria Mauricii Imperatoris, ut dicitur, filia; aliàs Sira, ſeù Sirina, uxor Choſroïs Abruizi. 111. 412. 446. 451.
Marjabus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Marjabus monachus ſcriptor. 170. 186. 470.
Marinæ, ſeù Margaritæ Virginis martyrium. 286.
Marinæ Virginis, quæ & Marinus, hiſtoria. 285.
Maronis, uxoris ejus filiorumque hiſtoria, 285. S. Maronis cœnobium. 607.
Martiniani eremitæ vita. 286.
Martyres. Martyrum Occidentalium hiſtoria ſcripta ab Euſebio. 19. oratio de laudibus eorundem. 19. martyrum Orientalium acta. 73. 285. 369. martyrum ſeptem Samoſatenorum vita. 18. martyrum Quadraginta paſſio. 18. martyrum CXX. paſſio. 19. Cantus de martyribus 74. de cauſa commemorationis martyrum. 167. martyrum corpora ſub altari 341. de honore martyribus debito. 340. martyrum montis Braini hiſtoria. 458. martyrum cantica in Feriis. 529. martyrum corpora in urbe Mapharchin repoſita, & alia in diverſas Occidentis Eccleſias à Marutha diſtributa. 365.
Maru, ſeu Marua, Sedes Metropolitana à Jaballaha inſtituta. 127. 147. 346.
Maruanitæ Neſtoriani à fide deficiunt. 127. 130.
Maruæus Presbyter & medicus Huzita. 143.
Maruæus Archidiaconus. 156.
Maruaës monachus in regione Honitæ. 500.
Maruthas Majpheractæ ſeù Majapharchini Epiſcopus, Nicæno Concilio intereſt. 588.
Maruthas alter, clarus ſub Theodoſio ſeniore, Arcadio ac Theodoſio Juniore. 73. Vidit Archiepiſcopos Seleuciæ Cajumam, Iſaacum, Achæum & Jaballaham. 73. 365. 373. intereſt Synodis Conſtantinopolitanæ, Antiochenæ & tribus Seleucienſibus. 73. 374. Acta martyrum Orientalium deſcribit. 73. item cantus in eoſdem. 74. eorundem corpora colligit, & partem in urbe Majpharchin reponit, partem in diverſas Occidentis Eccleſias diſtribuit. 365. Canones Occidentales colligit. 364. hiſtoriam Synodi Nicænæ deſcribit, & Canones Syriacè reddit. 74. 269. Quo ſenſu dicitur Epiſcopus Amidæ & Majapharchim. 74. 367.
Maruthas Maphrianus Tagriti, Monophyſita. 193. ejus vita. 19.
Maruzæus. Vide Joſue.
Maruzitæ, ſeù Maruanitæ. Eorum Metropolis Maru. 347.
Maſalmas nobilis Adjabenus. 180. 483.
Maſamig in Catara, Sedes Epiſcopalis. 143.
Maſin in India. 593.
Maſius fluvius. 498.
Maſudus Hachima, cognomento Kaſcia, medicus. 561.
Matæra locus, ubi Synodus pro Patriarchæ electione habita. 202
Materia, & forma Sacramentorum. 356. 357.
Matthæi Evangelium. 8.
Matthæi cœnobium in monte Elphephio, 196. 393. apud Niniven. 104.
Matthæus Meſenenſis, aliis Meſcianiono, ſeù Vagus. 97. 632.
Matthæus Jonæ filius, cognomento Abu-Baſciar, ſcriptor & interpres. 517.
Matthæus Senior, monachus Beth-Abenſis, Thomæ Margenſis æqualis. 478. 481.
Matthæus Epiſcopus Daſenæ. 565.
Mathiæ Apoſtoli prædicatio ſub nomine Cyrilli Hieroſolymitani. 287.
Matrimonium Eccleſiæ Sacramentum. 356. 359. 540. ejus benedictionis expoſitio. 579. gradus conſanguinitatis & affinitatis non obſervati à Neſtorianis. 608. Presbyter poſt ſuſceptos ordines uxorem ducit apud Neſtorianos 608. Barſumas Niſibenus & Babæus Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis & monachis matrimonium permiſere. 67. 394. 429. Maraba Patriarcha vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha uxorem duceret.

ceret. 93. Abraham Izlenſis cœnobii fundator continentiam monachis præſcripſit. 93. De matrimonio, Sobenſis. 336. & ſeq.
Mautbe, vox Syra. 71. 167. Vide Seſſiones.
Medici: libros de medicina ſcripſere Philotheus. 39. Theodorus Maru. 147. Barſumas Charchæ. 173. Simeon Taibutha. 181. Joannes Meſve. 502. 504. Sapores Saheli. 512. Joſeph Saher. 517. Abuſahelus Meſihi. 540. Jahia Giazalæ. 549. Hebatolla Thalmid. 555. Saëdus Abulhaſanus. 556. Maras Abulchairus. 556.
Melchiſedech. De ejus genere fabula Salomonis Baſſoræ. 313.
Melchiſedechiani hæretici à Macario confutati. 473.
Melchitæ, Græci, Romæi. Adversùs eos ſcribit Jeſujabus Niſibenus. 303. 304. 306. 355. errores iis tributi. 305. eorum ſententia circa Incarnationem Verbi. 589. an in ſubſtantia fidei conveniant cum Jacobitis & Neſtorianis. 514. Melchitarum Patriarcha Theodoritus. 207.
Melechjeſus, ſeù Malechjeſus Epiſcopus Banuhadræ. 565.
Meliapor, ubi ædes S. Thomæ in India. 594.
Mephaskana, ſeù Commentator, Interpres. 198.
Mercatoris liber à Joſepho Huzita expoſitus, fortaſsè eſt opus Iſaiæ Abbatis. 102.
Mercurii martyris hiſtoria. 286.
Meruanus Mahometis filius. 207.
Meſcaleg pagus ditionis Arbelæ. 284.
Meſchintæ Eccleſia in Moſul. 593.
Meſene, Maiſan, Euphrates ad Meſenem, Tigris fluvii inſula. 632. Vide Baſſora.
Meſenæ Schola. 341. 507.
Meſſaliani hæretici apud Neſtorianos. 92. 101. Aphnimaranus Meſſalianiſmi accuſatus. 187. item monachi nonnulli apud Ananjeſum Patriarcham. 218. 458 473. Meſſaliani damnati in Synodo Sabarjeſu Patriarchæ. 449.
Meſſias-Zacha, ſeù Jeſuzacha & Zachajeſus, monachus Izlenſis, fundator cœnobii Beth-Raban, Scriptor. 216.
Meſve Joannes, medicus. 501. Meſve alter. 428. 504. Meſve Mardenſis. 504.
Meſve Joannes Damaſcenus, auctor antidotarii. 504.
Methodius Epiſcopus Olympi, Scriptor. 27. 322.
Metropolitanæ Eccleſiæ quando, & à quibus inſtitutæ. 346. 347. Metropolitani. Vide Epiſcopi.
Michææ prophetia. 6.
Michæas Doctor, in Schola Edeſſena Barſumæ ſocius, Epiſcopus Laſciumæ. 169. ejus ſcripta. 170 carmen. 461.
Michaël Epiſcopus Huzitarum, Scriptor. 147. 211.
Michaël medicus. 165.
Michaëlis cœnobium apud Moſul. 266. 271. exemptum ab Ebedjeſu Patriarcha. 344.
Michaëlis Archangeli Eccleſia. 304. fabula de idolo Michaël. 304.
Michaël Epiſcopus Amidæ & Majapharchini. 557. ejus fides. 558. 589. diſputatio cum hæreticis. 561.
Milles Suſæ Epiſcopus. 51. ejus hiſtoria. 481.
Milleſius Tirhanæ Epiſcopus. 158.
Milleſius Zuabiæ Epiſcopus. 177.
Milleſius Senæ Epiſcopus. 411. Vicarius Sabarjeſu Patriarchæ. 446.
Mimi cujuſdam martyrium. 19.
Mimra, vox Syra. 3.
Miſſa. Vide Liturgia.
Mobadre, hoc eſt, Chriſtianorum in regione Damaſcena diſperſorum, Epiſcopus Joannes. 107. 145.
Modaina, Modajen, ſeù Seleucia, Sedes Patriarchalis conjuncta Cteſiphonti. 157. Modainæ cœnobium. 288. Modainæ Schola. 264. 451. Modainæ Eccleſia à Jaballaha inſtaurata, & altera à fundamentis erecta. 371. Modainæ Synodus. 73. Vide Seleucia.
Moëzzaddaules Soltanus. 200.
Mohammad Vide Mahometus.
Mohammad Chindæus. 213. Mohammad filius Zachariæ Razenſis. 271. Mohammad Ebn Iſaac. 517.
Mohdius Chalipha. 156. 160. 161. Timothei diſputatio cum eo. 162.
Mokaffæus Severus. 543.
Moktadius Chalipha. 550. 551.
Moktaſius Chalipha. 555.
Molikenſis Eccleſia. 450.
Monachi, monaſticum inſtitutum. Monachiſmum ad tempora Apoſtolica referri. 300. Antonius monachorum pater, ejuſque diſcipuli Hilarion & Aon apud Syros, Palæſtinos & Chaldæos. 303. an Eugenius Ægyptius apud Chaldæos. 300. Abraham Izlenſis monaſticam vitam reſtituit. 303. monachorum habitus & tonſura. 94. 431. monaſticæ vitæ parentes. 467. Regulæ monachorum ab Abrahamo, à Dadjeſu, & à Sobenſi traditæ. 93. 98. 154. 342 Jeſujabus Adjabenus canones tyronum monachorum præſcribit. 138. monachos incontinentes è cœnobio Izlenſi expellit Babæus. 90. 468. Barſumas Niſibenus & Babæus Patriarcha nuptias monachis permittunt. 67. 394. 429. Ebedjeſus Sobenſis concedit, Epiſcopum poſſe permittere nuptias monachis & monialibus. 336. monachorum & monialium cohabitatio damnata. 449. monachi Vagi damnantur. 452. monaſteriorum privilegia ſeù exemptiones. 343. monaſteriorum cura ad Epiſcopos ſpectat. 452. diverſa cœnobia condita in Aſſyria, poſtquam monachi è cœnobio Izlenſi ejecti ſunt. 469. monachi oleribus contenti. 481. à cœnobitica ad eremiticam vitam tranſitus. 487. 498. monachorum Pſalmodiæ ritus. 497. monachorum perfectio ſeù tonſura, exponitur. 578. Epiſcopi & monachi in Riſcia, ab Arianis exagitati. 496. & ſeq. De re monaſtica ſeù aſcetica, nec non hiſtorias monachorum ſcripſere, Macarius. 45. Marcus. 45. Joannes. 45. Evagrius. 45. Iſaias. 46. Ammonas. 47. Macarius alter. 47. Xyſtus. 48. Nilus. 48. Palladius & Hieronymus. 49. Joannes Apameenſis. 50. Babæus. 95. 96. 97. Dadjeſus. 98. 99. Joſeph Huzita. 102. 103. Joannes Daliathenſis. 104. Iſaac Ninivita. 104. Jeſujabus Adjabenus. 138. Ephræm Elamitarum. 164 Honainus. 165. Daniel Tahal. 174.

Babylæ doctoris & LXXXIV. Diſcipulorum ejus: & ſanctarum ſororum Valentiæ, & Theolopiæ: & Babylæ clerici. 5. Hiacynthi, & Euſtachii Ancyrani, & Macrinæ ſororis S. Baſilii. 6. Serapionis, & Procli, & Hilarionis, & Peregrini, & Luciani, & Brorubii, & Siuchinii, & Faſii, & Saturnili, & Eumantii. 7. Procopii. 8. Davidis, & Ramonis. 9. Thomæ Epiſcopi Angli. 10. Agnetis, & Melchiſedech, & Præcurſoris. 11. Nativitas S. Jo: Baptiſtæ. 12. Ariſtonis medici, & Cyrilli Epiſcopi, & XLV. Martyrum, quorum primi fuere Chevontius, Morigus, Anigdas, Daniel, & Antoninus. 13. Abdelmeſſiæ m. 14. Pancratii Epiſcopi Tauromenii. 15. Julittæ & Cyriaci filii ejus. 16. Copretis, & Patermutii, & Alexandri eremitarum: & Mariæ Magdalenæ. 17. Athenogenis Epiſcopi, & decem diſcipulorum: & Narſetis Lampronenſis. 18. Marinæ Virg. 19. Jovii & Olympiæ, & Marthæ matris Simeonis Stylitæ. 20. Theodoſii Epiſcopi Cyriniæ: & Euphraſiæ Virg. 21. Simeonis Sali, & Joannis. 22. Corantchedi, & Apollonii. 23. Phocæ Epiſcopi: & Chriſtinæ. 24. Stephani Epiſcopi, & Quinti Presbyteri. 25. Dormitio Joachim & Annæ: & Luciæ Virg. 26. Hermolai Presbyteri, & Pantaleonis medici. 27. Callinici, & Theodoſiæ, & filiorum. 28. Goharinæ Virg. 29. Titi Apoſtoli. 30. Patriarcharum Gregorianorum: & Petri, & Georgii Doctoris. 31. Leontii Presbyteri, & ſociorum.

AUGUSTO. 1. Macabæorum, Eleazari, ſacerdotis, Samonæ, & 7. filiorum. 2. Inventio reliquiarum S. Stephani protomart. in Hieruſalem. 3. Dalmatii Abb. 4. Sophiæ & filiarum Elpes, Piſtes, & Agapes. 5. Arcæ teſtamenti, & Narſetis Ghelajenſis Patriarchæ. 6. Transfiguratio Domini. 7. Vartani, & ſociorum mart. 8. Domitiani, & Marini. 9. Antonini, & Myronis Epiſcopi. 10. Joſaphat & Barlaam. 11. Hiſtoria monaſterii Clacæ: & translatio capitis ſancti Joannis Baptiſtæ. 12. Aniceti, & Photini. Et Laurentii, & Xyſti. & Polycarpi. 13. Marcelli Epiſcopi, Heemæ, & Belechiæ. Et Theompi epiſcopi; & Martinæ: & Honorati. 14. Deſcenſus Chriſti in Vagarſciabat, & Ecmiazin, & Uzzini Uſurigni. 15. Aſſumptio Deiparæ. 16. S. Sudarii. 17. Mironis ſacerdotis, & duorum fratrum Coroſi & Ploroſi: & Domitiani medici. 18. Stephani Ulnenſis, & 33. ſociorum. 19. Adomii, Andreæ, & ſociorum. 20. Baſſæ, & trium ejus filiorum Theonii, Agapis, & Piſtii: & Imaginis Deiparæ. 21. Agathonici, & Juſtini, & Samuelis Prophetæ. 22. Thomæ Apoſtoli. 23. Irenæi Epiſcopi: & Leverdii, & Samaritanæ. 24. Danielis Prophetæ, 25. Abudemii: & feſtum Deiparæ, quum Gregorius Illuminator idololatriam abſtulit, & loco imaginis cujuſdam feminæ quam colebant, imaginem B. Virginis collocavit. 26. Adriani, & conjugis ejus Nataliæ, & 26. mm. 27. Succhiaſii & ſociorum, Longini, Boliti, Gotradi, Junchiron, Memiani, Povugas, Neranchii, Domitiani, Adicari, Zoſimi, Victoris, Zalibi, Hortanis, Anaſtaſii, Jacobi, Theodoriti. 28. Stratonici, Philippi, Oneſimi, & medici Antiocheni. 29. Decollatio Joannis Baptiſtæ. 30. Valentii epiſcopi, & Dadjani, & Adinerſis, & Timothei, & Agapii, & Theclæ. 31. Inventio Cinguli Deiparæ.

SEPTEMBRI. 1. Joſue filii Nave: & Simeonis Stylitæ. 2. Mamæ, & Joannis. 3. Anthimi epiſcopi: Athanaſii epiſcopi, & Anthuſæ, & duorum ejus ſervorum Chariſſimi, & Neſpitorii. 4. Babylæ epiſcopi, & 3. diſcipulorum ejus. Et martyrum Theodoſii, Longini, Amiani, & Juliani. 5. Quatuor Virginum, & Amos, & Zachariæ patris S. Joannis Baptiſtæ. 6. Hermoniæ V. & 13. martyrum, & Pyrrhi ſacerdotis, & Pipi diaconi, & Aruſæ doctoris, & commemor. quinque millium Virginum. 7. Concilii Nicæni. 8. Nativitas Deiparæ. 9. Iſaaci Patriarchæ: & deſcenſus ſancti Gregorii Illuminatoris. 10. Virginum Nymphodoræ, Mithrodoræ, & Baſiliſſæ, & Pauli epiſcopi. 11. Matarii, & Romuli, & Diodori, & Didymi, & Solonis, & Heſychii. 12. Abdomini epiſcopi, & Severiani Sebaſtes. 13. Pervigilium feſti S. Crucis: & S. Joannis Chryſoſtomi. 14. Feſtum Crucis; & homilia S. Joannis Chryſoſtomi. 15. Feſtum Crucis, martyrium Nighitaſii: Euphemiæ Virginis, & Cornelii ſenis. 16. Theodoræ pœnitentis. 17. De S. Cruce, & Iſaac & Meſrobi interpretum, qui Armenicas literas excogitarunt, & vetus novumque Teſtamentum è Syriaco & Græco tranſtulerunt: & diſci-

ſcipulorum eorum, Joſephi, Longini Presbyteri, Eliſæi Doctoris, Moſis Corenenſis, fratriſque ejus Mampecuer, & Eſnagh Gopazii, & Stephani Aſſognig, & Coſroæ, & Lazari, qui libros Azzan & Goriun tranſtulit, & Davidis philoſophi: necnon ſancti Varibas. 18. Moſis & Aaron. 19. Sacerdotum Oſghii, & Ariadonæ, & Bab, Trophimi, Dorimenti, & Sabadianæ: & 150. martyrum, quorum præcipui ſunt Abelianus, Negos, Patermutius, Elias, Macrobius, Gordianus, Helius, Zoticus, Longinus, & Valerianus. 20. Euſtachii. 21. Eliſæi, & excidium Amidæ. 22. Phocæ Epiſcopi, & Jonæ Prophetæ. 23. Iraidis: & hiſtoria chriſtianorum, quos Turcæ trucidarunt. 24. Theclæ. 25. Apoſtolorum Cephæ, & Apollo. Jacobi epiſcopi: & Agatochiæ: & Manuelis Imperatoris Græcorum. 26. Dormitio Joannis Evangeliſtæ. 27. Calliſtrati, & Marini. 28. Simeonis conſanguinei Chriſti: Alypii, Philadelphi, Ghimini, & 130. martyrum. & Epicuræ, & Mamelchæ: & miracula in eccleſia S. Zenonis in Aibera. 29. Charitonis, & Heſychii. 30. Inventio reliquiarum Gregorii Illuminatoris. Antonii eremitæ, & ſeptem Monachorum: & Patris Tatli, Varoſii, & Thomæ: & Gregorii Albanorum Patriarchæ.

OCTOBRI. 1. XII. Doctorum, hoc eſt, Dionyſii, Hierothei, Silveſtri, Athanaſii, Cyrilli Hieroſolymitani, Ephræmi, Baſilii, Gregorii Nyſſeni, Gregorii Theologi, Epiphanii, Joannis Chryſoſtomi, & Cyrilli Alexandrini. 2. Ananiæ Apoſtoli, & Theodori: miracula montis Sinai: & Dur[illegible] Epiſcopi: & Paphnutii Eremitæ. 3. Cypriani Epiſcopi, & Juſtinæ Virginis. 4. Dionyſii, Cyriaci, & Adoctorii & filiæ ejus Cæleſtinæ: & ſolutio Diaboli poſt mille annos juxta dictum Joannis Evangeliſtæ. 5. Ripſimæ, & ſociarum Virginum. 6. Caitonæ, & ſociarum Virginum: & Thomæ Apoſtoli. 7. Sergii & Bacchi: & Nazarii, Celſi, Gervaſii, & Protaſii. 8. Pelagiæ Virginis, & Publiæ, & Opandii, & Maximi martyrum. Et ſororum virginum Zenotilæ & Pilonidæ. 9. Eulampii & Eulampiæ, & Marii & Stephani: & Romani Cantoris & Diaconi; & Stephani Sacerdotis qui dæmoni male precatus eſt. Et apparitio Apoſtolorum, quam vidit Joannes Chryſoſtomus. 10. Conceptio S. Eliſabeth. 11. Concilii Nicæni. Et Theodoſii Alexandrini. Et Zarachi (*Tarachi*) & ſociorum. 12. Carpi Epiſcopi: & Papyli Diaconi; & Alpii, Alexandri, Zoſimi, Nigonii, Neonepi, Heliodori, & Marci martyrum Antiochiæ in Piſidia. Et ſanctæ Dommæ, & Varoſii, & ſex monachorum. 13. Maſtozi Doctoris. 14. Concilii Epheſini. 15. Longini Presbyteri, & Darii, & Zotici, & Caji. Et Viſio S. Antonii Abbatis. 16. Longini Centurionis, & Socratis Presbyteri, & Theodoſiæ. 17. Chryſanthi, & Dariæ. 18. Lucæ Evangeliſtæ, & Andreæ Eremitæ, & Varoſii. 19. Joel Prophetæ: & Artemii: & Aberchii & ſociorum: Et Domnii Epiſcopi, & Luciæ Virginis, & ſancti Germani, & S. Anaſtaſiæ Virginis. 20. Arethæ, & ſociorum decem millium & ducentorum mart. 21. Hilarionis Abbatis, & Malachiæ (*Malchi*) Eremitæ. 22. Aberchii Epiſcopi. 23. Jacobi Apoſtoli fratris Domini. 24. Puerorum Epheſi. 25. Notariorum Marciani, Mardionis, & Demetrii. 26. Amphilochii Epiſcopi, & terræmotus qui accidit Conſtantinopoli: & Joannis Huſeni: & Imbatis: & Bacarranæ: & reſuſcitatarum. 27. Capitolinæ, & ancillæ ejus Herodinæ: & trium fratrum Clodii, Saterii, & Neverii. 28. Abraham juſti Eremitæ Sacerdotis. 29. Nuniæ, & Maniæ. 30. Zenobii Epiſcopi, & Zenobiæ, & Joannis Chryſoſtomi. 31. Epimachi, Ananonii, Melasbei & conjugis ejus Caſianæ, & filii Antonini Presbyteri; & Nicephori, & Zepiani, & Germani, & Manatiæ. Et hiſtoria cujuſdam mulieris, cui nomen Teinohfozi.

NOVEMBRI. 1. Coſmæ & Damiani. Et Sanctorum antiquorum & recentium. 2. Hiacynthi, Bicaſti, & Etrempeſtorii: & Martini Epiſcopi. 3. Stephani Papæ & Sociorum. 4. Acepſimæ Epiſcopi, & Joſephi Presbyteri, & Aitallæ Diaconi. 5. Cyrinæ & Matronæ. 6. Pauli confeſſoris. 7. Porphyrii mart. & Leonis Imperatoris. Et hiſtoria quorumdam, qui Edeſſæ è ſepulcris prodiere. 8. Michaelis & Gabrielis: & homilia Narciſſi Epiſcopi in eoſdem: & hiſtoria quædam. 9. Antonini, Victoris, & Sociorum. Et Stephaniæ, & Hypatii Epiſcopi. 10. Mennæ Ægyptii: & Malchi & Gaſparis. 11. Abdiæ Prophetæ: & Joannis

nis

Scialita Rheſinæ. 176. Abibus, 177. Babæus Niſibenus. 181. Simeon Taibutha. 181. Joannes Azrach. 182. Jeſuphana. 188. Sciubchalmaranus. 189. Abraham Netpharenus. 191. Gregorius. 191. Ebedjeſus. 192. Abraham Bardaſcenadad. 194. Jeſudenah Koſræ. 196. Ebedmeſſias. 198. Joannes Garmachita. 204. Salomon Hadathæ. 210. Maratkenus. 217. Georgius Neſræus. 217. Joannes Bar-Chaldon. 266. Behjeſus Camulæus. 275. Ebedjeſus Sobenſis. 361. Sahadunas. 454. Gabriel Taurata. 458. Barita. 458. Salomon Garaph. 458. Thomas Margenſis. 458. & ſeq. anonymus. 285. monachi cujuſdam vita ſub Heraclio Imperatore. 286.
Monderus Arabum rex Naamanis pater, 110. alter Naamanis filius. 110.
Monderus Epiſcopus Anbaræ. 264.
Monderæi, Arabes ſub regum Hirtenſium dominio. Adversùs eos ſcribit Nathanaël. 224.
Morerius Eliam Barſeniam à Niſibeno malè diſtinguit. 266.
Morini hallucinatio. 219.
Moſis Prophetæ Pentateuchus 4. 5.
Moſes Presbyter æqualis Jeſujabi Adjabeni, 141. 142.
Moſes Barcepha laudat opera Athanaſii, Baſilii, Nyſſeni, Nazianzeni, & Chryſoſtomi. 20. 21. 22. 23. 26. ejus vita. 285. ejus diſcipulus Naſicha. 200.
Moſes Epiſcopus Charchæ, Marabæ diſcipulus. 86. ejus ſcripta. 276. 514.
Moſes Epiſcopus Ninives. 188.
Moſes Presbyter & Doctor, æqualis Timothei. 82. 164.
Moſes Niſibenus medicus, aliàs Narſes. 434.
Moſes Saidalenſis ſeù pharmacopola. 201.
Moſes Beth-Sajadæ, magiſter Joannis Bar-Chaldon. 266. ejus hiſtoria apud Ebedmeſſiam Hirtenſem. 198.
Moſes Epiſcopus Singaræ. 551.
Moſlemi, Moſlemani, Moſulmani, ideſt Mahometani. 207. 216. 565. eorum legibus canones Neſtorianorum accommodati. 236.
Moſtadius Chalipha. 288.
Moſul urbs Metropolitana, Sedes in cœnobio Jeſujabi Bar-Koſre. 231. ſub ea Epiſcopales Sedes Hephton, & Baria. 264. Moſul aliàs Athur ſeù Aſſyria, conjuncta Niniviticæ Sedi. 269 item Sedi Hazæ ſeù Arbelæ. 288. à Joſue Barnun conjuncta fuit Adjabenæ & Ninivæ. 344. Moſul & Hazæ Metropolitanus. 518. 551. Moſuli Eccleſia dicta Meſchintæ. 593.
Motadedus Chalipha. 215. 235.
Motaſemus Chalipha. 503. 598.
Motuacchelus Chalipha. 211. 503. 509. movet perſecutionem in Chriſtianos. 510.
Moyſes. Vide Moſes.
Mukan civitas in finibus Dilumitarum. 162. Sedes Epiſcopalis. 492. Mukanitæ ad Chriſti fidem converſi. 493.
Mulleri opinio de verſione Syriaca Scripturæ. 61.
Muſica, Toni. Epiſtola Thomæ adversùs muſicam. 87.

N

Naamanes Arabum Chriſtianorum Rex. 108. Monderi filius. 110.
Naamanes princeps Moſulenſis. 494
Naamania Sedes Epiſcopalis, conjuncta Zuabiæ. 234. 263. Naamaniæ Epiſcopus, vacante Caſcarenſi Sede, Patriarchalis Throni cuſtos eſt. 263. Naamaniæ Epiſcopus legit Apoſtolum in ordinatione Machichæ Patriarchæ. 551.
Nahardairæ Epiſcopus anonymus. 264.
Naharvana, Sedes Epiſcopalis conjuncta Koſræ. 264. 618.
Nahar-Maſi, ideſt, fluvius Maſius. 498.
Nahum prophetia. 6.
Namphruch Bar-Baſtur in Chata. 143.
Namuſa monachus Indus. Vide Chairlanus.
Narſetis Epiſcopi vita. 19.
Narſes cognomento Leproſus, Barſumæ in Schola Edeſſena ſocius, hexaſyllabi carminis auctor. 63. Niſibenæ Scholæ magiſter, cum Barſuma propter Mammæam, rixam habuit, ſucceſſoreſque in eadem ſchola Abrahamum, Joannem, & Joſephum Huzitam. 64. ejus ſcripta. 65. 66. citatus à Joſepho ſecundo. 608.
Narſes Babæi diſcipulus, cœnobii Beth-Abenſis Abbas. 141. 142. 145. 455. 457.
Narſes Marabæ diſcipulus, Anbaræ Epiſcopus. 86.
Narſes Epiſcopus à Machicha Adjabeno ordinatus. 141.
Narſes Patriarcha, Eliſæi æmulus. 167. 614.
Narſes Bar-Dadjeſu, Thomæ Margenſis æqualis. 04. 474.
Narſes pater Joannis Patriarchæ. Vide Joannes filius Narſetis.
Narſes Epiſcopus Chonisapor, ſeù Beth-Vazich. 310.
Narſes Presbyter Maanæ. 377.
Narſes Niſibenus medicus, aliàs Moſes. 434.
Narſes monachus Beth-Abenſis, Epiſcopus Senæ 162. 225. 494.
Narſes Metropolita Gandiſapor. 616.
Narſe, & Bananas, in Seleucia ulteriori. 479.
Naſerus Saidus Abulhaſanus, rex Choraſanæ. 222.
Naſerus Chalipha. 558.
Naſicha Moſis Barcephæ diſcipulus, magiſter Ebedjeſu Patriarchæ, 200.
Naſrus, Manſoris Chaliphæ archiſtrategus. 168.
Nathanaël an idem cum Bartholomæo Apoſtolo. 320.
Nathanaël monachus Beth-Abenſis. 218. ejus ſcripta. 224. 476.
Nativitatis Domini & Epiphaniæ feſtum olim una die ſimul celebratum. 87. 215.
Nechel pagus olim ad Margenſem Epiſcopatum ſpectabat, poſtea Daſenenſi attributus fuit. 484. Nechel cœnobium. 469. illuc perrexit Joannes. 255.
Necuarus Presbyter Eccleſiæ Baladæ. 490.
Nehesſon ſub Epiſcopatu Seleuciæ. 482.
Neocæſarienſes canones. 514.
Neſræus. Vide Georgius Barſajado.
Neſralla Abulmaali interpres. 222.

Ne-

Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus. 35. ejus ſcripta. 35. 36. ſub Paulo Neſtoriano Patriarcha Syriacè reddita. 36. Liturgia à Maraba & Thoma tranſlata. 36. citata à Timotheo ſecundo. 578. Quid de ea Jeſujabus Niſibenus. 299. Quid Leontius Byzantinus. 302. Neſtorii & Theodori Liturgia. 237. Neſtorii amicus Alexander Hierapolis. 197. & Andreas Samoſatæ. 202. ex Neſtorio Chaldæis Orientalibus Neſtorianorum nomen impoſitum. 299. 587. contendit Jeſujabus Niſibenus, Neſtorium amore ſolitudinis ductum ſponte abdicaſſe, Joannem verò Antiochenum judicem conſtitutum fuiſſe cauſæ inter Neſtorium & S. Cyrillum, 299. 302. Quid de Neſtorio & Synodis Epheſina, & Chalcedonenſi Mares Salomonis. 584 & ſeq.

Neſtorii cœnobium apud Senam. 494.

Neſtorius Metropolita Adjabenæ. 492.

Neſtoriani, Chaldæi, Aſſyrii, Orientales, Ad Chriſti fidem converſi ab Adæo, Mari, Thoma, & S. Petro, quem Babylone in Aſſyria prædicaſſe ajunt. 587. Marim Sedem Seleuciæ & Cteſiphontis fundaſſe affirmant. 299. Patriarchatus, ut vocant, Seleuciæ, ſeu Orientis inſtitutio quandonam facta. 59. Sedem Babylonis à S. Petro fundatam, quintam Patriarchalium ordine facit Sobenſis. 349. nullam hæreſim in Oriente extitiſſe contendunt, ſed Apoſtolicam à ſe fidem illibatam cuſtodiri. 298. 299. 301. 302 item monachiſmum ab Apoſtolicis ſe temporibus habuiſſe. 300. Orientales ſe vocant. 355. Orientales præ cæteris Chriſtianis extollunt. 304. 306. Neſtoriani cur dicti. 299. 587. Neſtorii nomen ſerò, & nuper ipſis impoſitum affirmat Jeſujabus Niſibenus. 299. Neſtorianos per injuriam ſe dici contendit Sobenſis 355. Neſtorianum nomen à Xenaja Orientalibus affictum conqueritur Acacius. 69. 383. Ibæ Edeſſeni epiſtola ad Marim Perſam, Neſtoriani erroris ſeminarium fuit. 391. Neſtorianorum expulſio è Schola Edeſſena, duplex: prima ſub Rabula, altera ſub Cyro Edeſſæ Epiſcopis. 376 Maanes, Barſumas, cæterique in Schola Edeſſena ſocii, errores Theodori, Diodori, Neſtoriique in Orientem invexere. 303. 381. ſed Barſumas potiſſimùm Neſtorianiſmum in Oriente confirmavit 303. idem Barſumas Babuæum & Acacium Archiepiſcopos Seleuciæ exagitavit. 69. 70. Acacius à Neſtorianiſmo vindicatur. 381. Babæus Acacii ſucceſſor primus Archiepiſcoporum Seleuciæ fuit, qui Neſtorianam hæreſim amplecteretur, 429. de initio Neſtorianiſmi fabulæ quorundam. 306. Neſtorianis favet Pherozes Perſarum Rex. 68. item Choſroës Abruizus, ſub quo Eccleſiam Edeſſenam Catholicis eripiunt. 407. 409. item Hormiſdates Anuſcervani filius. 411. nec non Tartari Mogulenſes. 565. Neſtorianorum ſtatus luctuoſus ſub Motuacchelo Chalipha. 510. Neſtoriani ad fidem Catholicam converſi, Sahadunas cum Garmæis. 107. 475. Sulaka, Abdjeſus & Ahatalla Patriarchæ. 621. Elias ſub Paulo V. 622. item Joſephi tres, orthodoxorum Patriarchæ. 623. ſcribunt ad Romanum Pontificem Simeones duo. 622. fides Michaëlis Epiſcopi Amidæ & Majapharchini. 559 560. Neſtorianos & Monophyſitas Juſtinianus Imperator ad Eccleſiam Catholicam reducere conatus eſt. 622. Neſtorianorum Patriarchæ ab Antiocheno defecerunt. 302. eorum Catalogus ab initio ad tempora Jeſujabi Niſibeni. 301. Catalogus alter ex Salomone Baſſoræ. 321. ſeries Patriarcharum ad præſentem diem. 611. & ſeq. Schiſmata inter Narſetem, & Eliſæum, Ananjeſum & Joannem Leproſum, Surinum & Jacobum. 614. 615. 616. inter Sulakam catholicum, & Simeonem Denham Barmamam hæreticum, & utriuſque ſucceſſores. 621. item inter Eliam Barmamæ ſucceſſorem, & Simeonem Ahatallæ, & utriuſque ſucceſſores ad hanc diem 621. 622. Neſtoriani Patriarchas tres modo habent, quorum primus dicitur Elias, alter Simeon, tertius Joſephus. 622. 623 Sabarjeſus toparcha Adjabenæ & Aſſyriæ, æqualis Thomæ Margenſi. 482. Naamanes princeps Moſuli, 498 Scribæ, & medici Chalipharum, paſſim Studia literarum ſub Sabarjeſu Patriarcha 507. Sarigani, ſeu Sciaharigani. 482. 483. Indi, Malabares, Catari, Galanitæ, Dailamitæ, Sinenſes, Neſtoriani 156. 162. 219 346. 491. 593. 594. 622. item in Syria, Hieruſalem, Arabia, Ægypto, Perſide, rmenia. 110. 126. 199 297. 505. 513. 481. 489. Quid ſentiant de Latinis, Græcis, Melchitis, Jacobitis, Ægyptiis, Æthiopibus, & Armenis. 304. 305. 386. an cum iis in fide conveniant. 514. 515. In India bene accepti à Luſitanis, in quorum Eccleſia celebrant 508.

Neſtorianorum errores, ritus. Neſtoriani duas perſonas & hypoſtaſes in Chriſto ponunt, unamque voluntatem & operationem. 435. 448. 606 hypoſtaſim pro ſubſtantia accipiunt. 388 Theodorum, Diodorum & Neſtorium ſequuntur. 88. 448. 452. Mariam Deiparam negant, quo ſenſu. 515. 516. 589. carent ſacramento Confirmationis. 608. Sacramentum Confeſſionis apud ipſos ferè eſt abrogatum. 608. Verba conſecratoria in Liturgia prætermittunt. 608. Uvæ paſſæ ſucco pro vino in Liturgia utuntur. 608. Fermentum quod Malcha dicitur, ad ipſos ab Apoſtolis derivatum fabulantur. 608. Placentam in Liturgia offerunt B. Virgini, ejuſque corpus eam fieri autumant. 608. gradus conſanguinitatis & affinitatis in matrimonio nequaquam obſervant. 608. Extremam Unctionem non agnoſcunt, neque matrimonium pro Sacramento habent, ſed eorum loco Signum Crucis & Fermentum, ex ſententia Sobenſis. 356. conjugium Monachis, Diaconis, Presbyteris & Epiſcopis, etiam poſt ſuſceptos ordines, permiſit Barſumas Niſibenus. 390. 393. 394. idem permiſſum in Synodo Babæi. 428. 429. Marabas Epiſcopis conjugia interdixit. 93. Presbyter mortua prima uxore apud ipſos alteram ducit. 608. bigamos ad ſacerdotium admit-

mit-

mittunt. 305. negant viſionem intuitivam divinæ eſſentiæ. 95. 259. 332. Pœnarum Inferni finem admittunt Theodorus, Diodorus & Salomon Baſſoræ. 323. Sobenſis affirmat, terræ ſuperficiem eſſe locum Gehennæ poſt communem reſurrectionem. 332. 360. In Synodo Sabarjeſu definitum, non eſſe inſitum naturæ humanæ peccatum, neque Adam creatum immortalem. 448. Veſpere feriæ quartæ & ſextæ, carnibus veſcuntur, & die Dominico jejunium inchoant. 608. loca Scripturæ ab ipſis corrupta. 304. animas Sanctorum in Paradiſo terreſtri collocant. 306. 312. error circa ſtatum animarum corporibus ſolutarum. 528. an circumciſionem uſurpaverint aliquando. 305. eorum fides circa Incarnationem. 299. 301. 353. 354. 589. neque duos Filios ab ipſis dici, neque quaternitatem Perſonarum ex eorum doctrina ſequi, contendunt. 301. 355. 435. 589. de momento, quo unio Verbi cum humana natura facta eſt, eorum ſententia. 299. 354. Fides, quam Maranames à Sariganis exegit. 483. Triſagium abſque appendice recitant. 528. duobus digitis formant crucis ſignum, idque à dextera ad ſiniſtram inſtar Græcorum. 515. eorum Patriarcha operto capite Liturgiam celebrat. 608. non baptizant, niſi certis anni diebus. 608. Ritum Cochenſis Eccleſiæ in recitatione Divini Officii, & in adminiſtratione Sacramentorum ſequi jubentur. 449. 452. Pſalmos alternatim canendi in Eccleſia ab Orientalibus ad Antiochenos traductum ritum affirmant 321. nullas è Scriptura lectiones in Liturgia recitant, niſi diebus Dominicis. 473. 474.
Netpharenus. Vide Abraham.
Nicæna Synodus. 278. Nicænorum Patrum hiſtoria. 285 335. Nicæni Canones Syriacè redditi à Marutha 74. citati ab Elia Niſibis. 275. ab Ebedjeſu Sobenſi. 351. ab Elia Damaſci. 514. Nicænorum Patrum encomium. 554. 588.
Nicephori & ſociorum martyrium. 18.
Nili monachi opera aſcetica. 48. 501.
Nilus, Sedes Epiſcopalis. 264. conjuncta Naamaniæ. 551. & Zuabiæ. 557.
Ninive urbs, Sedes Epiſcopalis. 104. 188. conjuncta Metropoli Moſulanæ. 269. 213. Ninive ſpoliata Epiſcopatu & conjuncta Metropolitæ Aſſyriæ & Adjabenæ. 344. Ninivitis ſcribit Adjabenus Jeſujabus. 143. Jejunium Ninivitarum. 249. 294. 295. cœnobium apud Niniven conditum. 469.
Nirabrazaja. 180.
Nirba Beth-Gazæ. 185. cœnobium. 500.
Nirba Saphi. 500.
Nirba Barzi ad Zabam. 497.
Nirema in ditione Margæ pagus. 180. 497. 501.
Niſanias æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Niſibis, ſeù Soba, Sedes Metropolitanarum ſecunda. 87. 211. 215. 435. à Papa inſtituta. 346. 347. conjuncta Armeniæ. 297. & Mardæ. 622. Niſibenis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 143.
Niſibis Schola. 83. 101. 143. 223. ejus regulæ. 351. in ea diſcipuli octingenti. 437.
ex ea prodiere Sahadunas. 454. Gabriel Taurata. 457. Gabriel Rakoda. 61.
Nudis, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622
Nuhadra, Ba-Nuhadra, Sedes Epiſcopalis. 200. 265. conjuncta Maaltajæ. 200. in ditione Nuhadræ cœnobium Jeſujabi. 618.
Numerorum liber. 5.
Nuræ Haditha ad Euphratem apud Anbaram. 210.
Nuſcirvanus. Vide Choſroës.

O

OBLATIO. Vide Euchariſtia, Liturgia.
Ocbara, Sedes Epiſcopalis. 235. Ocbaræ Epiſcopus poſt Machichæ obitum, Vicaria poteſtate Sedem Patriarchalem rexit. 552.
Occidentalium martyrum Acta. 18. 285.
Occidentales, hoc eſt, Syri Antiochenæ Diœceſeos. 59. eorum nomine epiſtola ad Chaldæos Orientales ſuppoſititia. 52. & ſeq. 351. altera ad Papam Seleuciæ Archiepiſcopum. 56. 351. Occidentalium Synodi. 277. 351. 588.
Officium Divinum, Pſalmodiæ ritus, Horæ Canonicæ, Codex circuli, Canones per anni circulum. 139. 529 Officium Veſpertinum. 525 Nocturnum, & Matutinum. 529. Officium quotidianum dividitur in Veſpertinum, Nocturnum, & Matutinum; in Jejunio verò & Paſſione continet prætereà Horas tertiam, ſextam, nonam, & Apodipnon. 256. Preces Eliæ & aliorum in Seſſionibus ad Matutinum, ad Nocturnum, & ad Veſperas. 291. & ſeq Horarum Canonicarum numerus ex Jeſujabo Niſibis. 304. 305. de diſtinctione Officiorum, Joſue Barnun. 166. Expoſitio Officiorum Ebedjeſu Moſulani. 174. Abraham Bar-Liphe. 197. Georgius Arbelæ & Moſul. 518 & ſeq. Codex circuli, juſſu Jeſujabi Adjabeni ab Ananjeſu monacho ordinatus. 145. 476.
Oleum ad Altare offerendum. 242. Oleum ſacrum, quo Eccleſia & Altare ſignantur. 574. & quo baptizandi unguntur. 575.
Omarus Chettabi filius, Chalipha, regnum Perſarum delet. 421.
Omarus Joſephi filius, Anbaræ præfectus. 216.
Omarus Baſſorenſis, ſcriptor. 608.
Oneſimi martyrium. 19.
Oneſima filia Antiochi regis: de ea Carmen. 284.
Ophitæ, adversùs quos ſcribit S. Ephræm. 63.
Oratio Dominica, Pater noſter. Eam neque initio, neque in fine Officii Divini recitari voluit Jeſujabus; ſed Timotheus utrumque præſcripſit. 101. 528. 529. Ebedjeſus præcepit, ut binis quibuſque precibus ſubjungeretur. 551. hunc ritum Machicha abrogavit: atque hinc orta diſſenſio inter Neſtorianos. 551. olim verſus ab iis qui intra, & verſus ab iis, qui extra Altare erant, ex eadem Oratione recitabatur; ſed Ebedjeſus præcepit, ut

ut tota ſimul ab omnibus diceretur. 200. Gregorii Nyſſeni expoſitio Orationis Dominicæ. 22.

Orationes, homiliæ, Interpretationes, Preces, Precationes. Euſebii de defectu pluviæ. 19. Athanaſii de fide, 19. Gregorii Nyſſeni. 23. Neſtorii. 36. Baſilii Cilicis. 38. Cyri. 38. Eutherii. 42. Euſebii Emiſſeni. 44. Ephræmi. 62. Narſetis. 65. Barſumæ. 66. Joannis Beth-Raban. 72. Marabæ. 76. Hanani. 84. Aphraatis. 85. Babæi. 97. Jeſujabi Gadalenſis. 105. Jeſujabi Adjabeni. 140. Georgii. 153. Ananjeſu. 154. Ananjeſu ſecundi. 157 Eliſæi. 167. Michææ. 172. Gabrielis Catarenſis. 173. Danielis Tahalenſis. 174. Scialitæ. 176. Sciadoſti. 177. Babæi Niſibeni. 181. Joannis Dilumitæ. 186. Jeſuphanæ. 188. Achudemæ. 193. 194. Abraham Bardaſcenadad. 194. Jeſudenah. 196. Joannis Garmachitæ. 205. Bud. 219. Abraham Barkardache 224. Simeonis Cardalian. 226. Domnii. 227. Eliæ Niſibis. 266. Joannis Hermetis. 276. Eliæ Anbaræ. 258. Eliæ Barcanus. 262. Jeſujabi Niſibis. 295. Joannis Zugbi. 309. Salomonis Baſſoræ. 310. Ebedjeſu Sobenſis. 360. 361. Eliæ tertii. 294. Georgii Moſul. 294. Pauli Anbaræ. 295. Abulezzi. 295. Acacii Patriarchæ. 389. Sahadunæ. 454. Machichæ. 552. Jahiæ Saidi. 557. Anonymi. 284. 285.

Ordines ſacri, Sacerdotium, Chirotonia, Ordinationes: unum è ſeptem Eccleſiæ Sacramentis. 356. 573. Ordines ſacri apud omnes Chriſtianos ſunt, Patriarcha, Epiſcopus, Presbyter & Diaconus, ex mente Eliæ Damaſci. 514. tres enumerat Timotheus ſecundus, Epiſcopum, Presbyterum & Diaconum. 573. juxta alios, Hierarchiæ tres, novemque ordines Sacerdotii recenſentur: prima Hierarchia, Patriarcha, Metropolita, Epiſcopus: ſecunda, Presbyter, Diaconus, Hypodiaconus: tertia, Lector, Cantor, & Exorciſta. 573. juxta Sobenſem ſunt, Lector, Hypodiaconus, Diaconus, Archidiaconus, Presbyter, Chorepiſcopus ſeù Periodeutes, Epiſcopus, Metropolita, Patriarcha. 342. 344. 346. 348. 355. ſingulorum ordinum officia, electio, ordinatio, veſtes propriæ. 342. ad 348 526. 527. Ritus ordinationis ſeù Chirotoniæ compoſitus à Cypriano Niſibis. 113. & à Jeſujabo Adjabeno. 140. De ordinationibus Joannes Phinchenſis. 190. Sobenſis. 356. & ſeq. Georgius Arbelæ. 526. Timotheus ſecundus. 572. Ordinationes iteratæ à Neſtorianis. 81. Presbyteri ab Ezechiele reconciliati. 436. Presbyterorum & Diaconorum ætas. 237. In ordinationibus nulla apud Neſtorianos ætatis ratio. 605.

Orientis prærogativæ. 306. 587. Adoratio ad Orientem. 359. 525. 585.

Orientalium martyrum acta. 285. 369.

Orientales, Chaldæi. 59. cur Neſtoriani appellati. 587. Orientalium Synodi. 277. 351. 589. epitome Synodorum Orientalium. 585. Orientales Monophyſitæ primum Metropolitam Achudemem habent. 193.

Origenis defenſio auctore Euſebio. 19. Origenes confutatus à Theodorito. 40. Origeniſtæ ſeù Allegorici confutati à Theodoro. 34.

Originale peccatum à Neſtorianis negatur. 449. 576 à Theodoro impugnatur. 34.

Ormia, Urmi, urbs, Sedes Patriarcharum, qui Simeonis nomen gerunt. 621.

Orrhoa. Vide Edeſſa.

Orrhoënſis, Orrhoïta. Vide Jacobus Edeſſenus.

Othmanus Chalipha. 114.

Othmanus Saidi filius. 211.

Othmanus Choſroæ filius, Jacobita. 499.

Ozza, Arabum Venus. 110.

P

Pachomii cœnobiarchæ hiſtoria. 286.

Pacorus ſcriptor. 230.

Pacorus Edeſſæ rex. 230.

Pagii hallucinatio. 97.

Palladii Paradiſus monachorum. 49. 501.

Palor, ſeù Palaor in Malabaria. 594.

Pamphylius confutatus à Zenobio. 43.

Pantaleonis martyrium. 19.

Papa Occidentis: ſic Antiochenus Patriarcha vocatur à Sobenſi. 59. ab Ecchellenſi perperàm dicitur Papa Orientis. ibid.

Papa Aghæi filius, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 59. 612. controverſia inter ipſum & epiſcopos in Synodo definita. 59. Simeonem Vicarium ſibi ſubſtituit. ibid. quot annos ſederit. 346 primus fuit, qui Metropolitanas Sedes inſtituerit. 346. Papæ colloquium cum rege Perſarum adversùs Manichæos. 220.

Paphnutii & ſociorum martyrium. 19.

Papyli & ſociorum martyrium. 18.

Paracletici hymni, ſeù ſermones, qui ſint. 66. 72. 99. 140.

Paracletici ſermones, Narſetis. 66. Barſumæ. 66. Thomæ Edeſſeni. 87. Dadjeſu. 99. Jeſujabi Adjabeni. 140 Ananjeſu Haghiræ. 154. Ananjeſu ſecundi. 155. Joſue Barnun. 166. Abraham Mahuzitæ. 172. Pauli Anbaræ. 172. Barſumæ Charchæ. 173. Danielis Tahal. 174. Ibæ. 175. Scialitæ. 176. Jeſuphanæ. 188. Ebedjeſu monachi. 192. Jeſudenah. 195 Theodori Bar-Choni. 199. Enos Anbaræ. 219. Abraham Bar-Kardache. 224. Gregorii Suſtræ. 229. Eliæ Anbaræ. 258. Gabrielis Sabochoſtæ. 277. Ebedjeſu Sobenſis. 361. Sahadunæ. 454.

Paradiſus & Gehenna ex mente Neſtorianorum. 332. 360. an finem ſit habiturus. 323. in Paradiſo terreſtri animas ſanctorum collocant. 306. 312.

Paradiſus monachorum, auctore Palladio & Hieronymo. 49. 287. Paradiſus Occidentalium dictus, ab Ananjeſu monacho collectus, & *Paradiſus voluptatis* inſcriptus. 49. 102. 146. alius à libro carminum Ebedjeſu Sobenſis, qui Paradiſus Eden appellatur. 325. à Dadjeſu illuſtratus. 99. legendus ſenibus. 342. 476. laudatus à Margenſi. 481.

Paradiſus Orientalium à Joſepho Huzita compoſitus. 192.

Paradiſus minor, à Davide monacho & Epiſcopo compoſitus. 49. 103.

Parænefes, adhortationes, documenta. Narſetis. 66. Barſumæ. 66. Joannis Beth-Raban. 72. Eliæ Maru. 148. Ananjeſu Haghiræ. 154. Babæi Niſibis. 181. Joannis Azrach. 182. Jeſuphanæ. 188. Ebedjeſu monachi. 191. Achudemæ. 194. Abraham Bardaſcenadad. 194. Theodori Bar-Choni. 199. Abraham Bar-Kardache. 224. Emmanuelis. 277. Gabrielis Sabochoſtæ. 277.

Parpharon, ſeù Bar-Zaphron, confutatus à Bar-Koſra. 231.

Parſopa, proſopon, hoc eſt, Perſona. 273. 606.

Pater noſter. Vide Oratio Dominica.

Patriarcha, Catholicus, Primas, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. Patriarcharum ordo & primatus. 348. & ſeq. Patriarchalis dignitas quando, & quam ob cauſam conceſſa Archiepiſcopo Seleuciæ & Cteſiphontis. 59. 299. 302. 348. 349. Patriarcha & Catholicus dictus. 59 60. Catholicus olim à Patriarcha diverſus: ſed hæ duæ dignitates in unum poſteà coaluere Archiepiſcopum Seleuciæ & Cteſiphontis poſt Concilium Epheſinum. 526. Patriarchæ Orientis privilegia aſſerta, 350. conficta à Joſepho. 58. 434. 435. Patriarchæ electio, ordinatio & conſecratio. 77. 78. 80. 349. 350 551. 569. Poſt Patriarchæ mortem, Epiſcopus Caſcaræ, Patriarchalis Eccleſiæ cuſtos eſt, eoque abſente, Epiſcopus Vaſetæ, deinde Naamaniæ ſeù Zabarum, & ſic unus poſt alium ex Epiſcopis Provinciæ Patriarchalis. 234. 263. 350. Cuſtos Sedis cum reliquis Epiſcopis Provinciæ Patriarchicæ accedit ad Civitates Catholicas, ideſt, Seleuciam & Cteſiphontem, & de conſenſu Epiſcoporum & Civitatum, ſcribit ad Metropolitas Elam ſeù Lapethæ vel Gandiſapor, Niſibis, Baſſoræ, Arbelæ, Moſul, Beth-Seleuciæ, & ad reliquos. 350. unuſquiſque Metropolita ternos ſecum ducit ex provincia ſua Epiſcopos; ſimulque congregati, de conſenſu utriuſque urbis, eligunt Patriarcham. 77. Metropolita Elamitarum ſeù Gandiſapor, præeſt Synodo, & electum ordinat. 349. Electum deferunt ad Eccleſiam Cochenſem, ibique eum ordinant. 78. Electio facta per tumultum non invitatis Metropolitis, ſeù ante illorum adventum, irrita declaratur: ii verò, qui invitati per literas fuerint, ſi venire detrectaverint, cauſam dicant, & ſcripto ſuum ſuffragium ad Synodum tranſmittant. 350. electio Patriarchæ facta in urbe Bagdado; ſed ordinatio ſemper Modainæ, hoc eſt, Seleuciæ in Eccleſia Cochenſi. 236. 551. 569. Patriarchæ electio per ſortem. 200. 202. 234. 263. 264 electus ſolet in Synodo Profeſſionem fidei emittere, & Canones condere. 288. 453. Syngrapha Joannis Bar-Abgari Patriarchæ. 237. electus Liturgiam celebrat, legit Evangelium, Baculum accipit à digniori Metropolita, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos, alioſque conſecrat, conſecratos à Metropolitis Epiſcopos perficit. 236. 264. 288. [illegible] Metropolitarum & Epiſcoporum [illegible] in ordinatione Patriarchæ. 20[illegible] ctus deducitur ad cœnobium [illegible] deinde Bagdadum ad cellam [illegible] lem. 263. 565. Patriarchalis p[illegible] 428. Patriarchæ Neſtoriani veſti[illegible] vulgaria & abjecta. 447. Sabarj[illegible] triarchæ cuculla, & imago miſſa [illegible] ricium Imperatorem. 447. [illegible] cella direpta. 265. Patriarchæ [illegible] Eccleſia Cochenſi, in cœnobio [illegible], apud Seleuciam & Cteſiphonte[illegible] 569. apud Aramæos. 184. Bagdadi in ædibus Romæorum. 265. Sabarjeſus Sedem fixit in Schola Bagdadi. 506. Sedes in Gezira in Eccleſia S. Georgii. 590. Eliæ Patriarchæ reſident in Moſul, Joſephi in urbe Amida, Simeones in Ormia, & in Huſarba, & in Cananes. 621. 622. 623. Patriarchæ Catholici Sulaka, Abdjeſus, Ahatalla, & Simeon. 621. item Elias ſub Paulo V. 622. item Joſephi tres. 623. Simeones duo ad Romanum Pontificem ſcribunt. 622. Patriarcha Neſtorianorum operto capite Liturgiam celebrat. 608. Schiſmata inter Ananjeſum & Joannem Leproſum, Jacobum & Surinum, Enoſum & Iſraëlem, Narſetem & Eliſæum. 614. 615. 616. 617. Neſtorianis tres nunc Patriarchæ præſunt, Elias, Simeon, & Joſeph. 622. 623. Patriarchæ depoſiti Maanes, Marabochtus, Narſes, Eliſæus, Joſeph, Joannes Leproſus, Surinus. 614. 615. 616. Patriarchalem dignitatem abdicarunt Papa, & Cajuma 612. 614. Patriarcharum catalogus, ſeù ſeries Chronologica. 514. 584. 588. 611. & ſeq. idem catalogus ordine alphabetico. 624. idem Syriacè. 627.

Pauli Apoſtoli Epiſtolæ XIV. 10. 11. 12. hiſtoria Clementi tributa. 14 Apocalypſis apocrypha. 16. 282. apologia pro ea. 566. Pauli cœnobium in Baſain. 333. Pauli prædicatio. 286. Martyrium. 19. 286. Pauli & Petri reliquiæ. 106. Eccleſia, 412.

Pauli Epiſcopi & Joannis Presbyteri vita, 19.

Pauli monachi Samaritani vita. 286.

Paulus Baſſorenſis, Metropolita Niſibis, Marabæ diſcipulus, ſcriptor. 87. 435. 632.

Paulus Metropolita Adjabenæ. 116.

Paulus Huzitarum Epiſcopus, Metropolita Gandiſapor, Patriarcha Neſtorianorum, 36. 615.

Paulus Maphrianus Jacobitarum. 111.

Paulus Epiſcopus Anbaræ, ab Ecchellenſi in Catalogo prætermiſſus. 172. ejus ſcripta, homiliæ & orationes paracleticæ, 172. 295. 342.

Paulus Ægineta, auctor ſyntagmatis medici. 164.

Paulus Perſa, apoſtata, auctor Iſagoges. 439.

Paulus Archidiaconus Eccleſiæ Hieroſolymitanæ Neſtorianorum. 143.

Paulus monachus Izlenſis, deinde Beth-Abenſis. 255. 469. Abbas cœnobio Beth-Abenſi præfuit poſt Joannem, & ante Kamjeſum. 118. 141. 474.

Pau-

Paulus monachus, Gabrielis Abbatis frater. 498. cœnobium Birthæ exornat. 500.
Paulonas, ſeù Paulinus, Presbyter, Ephræmi diſcipulus, apoſtata. 170. ejus ſcripta. 170. 171. Quid de eo Gennadius. 171.
Peccatum liberi arbitrii, non naturæ. 448. 449. originis. 194.
Pelagiæ Antiochenæ vita. 286.
Pentateuchus, Syris Vraitha. 5.
Pephemi Auſimitæ martyris hiſtoria. 286.
Perat-Meſene, ſeu Perat-Majſan, hoc eſt, Baſſora, tertia Metropolitana, à Papa inſtituta. 309. 346. 347.
Perfectio Epiſcoporum per Patriarcham. 55. 190. 264.
Periodevtes, ſeù Viſitator. 219. 355.
Peroës Epiſcopus, legatus Mauricii ad Choſroëm. 447.
Perozes. Vide Pherozes.
Perſarum Regum Chronologia ab Jezdegerde primo ad Jezdegerdem poſtremum. 396. ad 427. Perſarum regni duratio. 108. finis. 425. Perſarum irruptio in Romanum Imperium. 412. & ſeq. Perſarum lingua antiqua, dicta Peheleviana. 221. Perſarum martyrum numerus. 304.
Perſarum Archiepiſcopus renuit obedire Primati Seleuciæ. 126. & ſeq. Perſarum Metropolis ſexta ordine, à Jaballaha inſtituta. 346. 347. Perſidis Metropolitano Catarenſes à Georgio Patriarcha ſubjiciuntur. 153. Elamitarum ſeù Lapetæ, vel Gandiſaporis Metropolita primus omnium Metropolitarum. 346. 347. Perſidis Schola. 341. 507. Edeſſena Perſarum Schola. 63. 376.
Perſona, proſopon, hypoſtaſis. 193. 273.
Peſtis Niſibi ſub Joſepho & Ezechiele. 72. 102. 438.
Petri Apoſtoli epiſtolæ. 9. 10. hiſtoria Clementi tributa. 14. Apocalypſis apocrypha. 16. 282. an prædicaverit Babylone in Aſſyria. 587. Petri primatus ex Elia Anbaræ. 260. Petri & Pauli prædicatio. 286. Martyrium ex Dionyſio. 19. 286. reliquiæ à Jeſujabo clam ſurreptæ. 106. Eccleſia in Perſide. 412.
Petri Abſelami martyrium. 18. 19.
Petrus Epiſcopus Jamanæ, & Senaæ in Arabia. 162. 489.
Petrus monachus Izlenſis, deinde Beth-Abenſis. 255. 469.
Petrus Sidonienſis Presbyter, calligraphus. 538.
Pharaxades Perſarum tyrannus. 419.
Pharuba, vel Phubrius. Vide Probus.
Phenchenſis. Vide Joannes 281.
Phenkita, ideſt, Codex divini officii. 139.
Pherozes, ſeù Perozes Perſarum Rex. 68. 397. alter Perſarum tyrannus. 419.
Pherozanes Perſarum Dux. 421.
Pherozebad pagus Garmæorum. 442.
Pheroz-Sapor, ſeù Anbara.
Phetion monachus & martyr ſub Jezdegerde Perſarum rege. 397. cœnobium ad ejus tumulum conditum. 397. 156. 160. Phetionis cœnobium apud Baladam. 490. Phetionis Eccleſia Bagdadi, inſtaurata à Sabarjeſu Patriarcha. 506. ibi Iſraël Caſcarenſis conditus. 513. de Phetione carmen. 556.
Phetion anachorita. 500.
Phetion Tirhanæ Epiſcopus, deinde Patriarcha. 182. 616.
Phetion presbyter & medicus. 199.
Philemonis & ſociorum martyrium. 18. 19.
Philoſophia. Ariſtotelis Philoſophia Syriacè reddita à Sergio Rheſinæ, Honaino, Hiba, Cuma, & Probo. 85. 86. 87. Ananjeſu Haghiræ, elucidatio Analyticorum. 154. Abraham Caſcarenſis in Ariſtotelis Dialecticam. 154. Honainus de Philoſophia. 164. 165. Ibas in Dialecticam Ariſtotelis. 176. Achudemæ Logica. 193. Jeſubochtus de mundo & cœlo, & de ſignis aëris. 195. Jeſudenah, expoſitio Logicæ. 195. Gregorii Suſtræ, demonſtrationes phyſicæ. 229. Zachæi Suræ, Coſmographia. 232. David Beth-Raban, de menſuris climatum. 255. Abzud demonſtrationes. 261. anonymi introductio ad philoſophiam. 283. Salomon Baſſoræ, de figura cæli & terræ. 310. Ebedjeſu Sobenſis de arcanis philoſophiæ. 360. Pauli Perſæ Dialectica. 439. Libri Philoſophici à Joanne Meſve tranſlati. 502. Matthæi Jonæ philoſophia. 516. Benattibi commentaria in libros Ariſtotelis. 547. Philoſophi confutati à Theodorito. 40. & ab Achudeme. 192.
Philotheus Scriptor. 39. alter Synaita. ibid.
Phinees martyris vita. 19.
Phocæ martyrium. 18.
Phughita locus apud Izlenſe cœnobium. 90. 470.
Pilati hiſtoria. 286.
Pocockii hallucinatio. 548.
Pœnitentia, Indulgentia, Confeſſio, Eccleſiæ Sacramentum. 356. 359. 547. 580. 585. Ritus à Jeſujabo Adjabeno compoſitus. 140. Pœnitentialis liber, & canones. 283. de pœnitentia orationes. 194.
Polidaghus, fortaſſe Heliodorus, Metropolita Baſſoræ & martyr. 585.
Polycarpi Epiſcopi martyrium. 19.
Pontificalis liber Neſtorianorum. 113.
Porphyrius æqualis Theodoro Mopſveſteno. 32.
Probus, Pharuba, & Phubrius, Ariſtotelis libros convertit. 85. Probus alter. ibid.
Proclus Patriarcha Conſtantinopolitanus perperàm dictus Puplius. Ejus ſcripta. 197. 198. an idem cum Proclo, qui apud Jacobum Edeſſenum dicitur Cypri Epiſcopus. 198. Ejus tranſlatio ab Eccleſia Cyzici ad Conſtantinopolitanam reprehenſa à Timotheo. 345.
Procopii martyrium. 18. 19.
Prophetæ majores & minores. 6.
Proverbia Salomonis. 5. 6.
Provincia Patriarchæ. 350. Provinciæ Metropolitanæ. 346. 347.
Pſalmi Davidis. 5. de uſu Pſalmorum. 262.
Pſalmodiæ ritus. 526. Pſalmodia monachorum Orientis. 492. de Pſalmodia. 585. Vide Officium Divinum.
Puerorum trium hiſtoria. 285. pueri regii hiſtoria, qui parentes vendidit. 286.
Puplius, ſeù Publius: corruptum nomen ex Proclo. 197.
Purgatorius ignis. 62. 607.

Q

QUÆSTIONES, Diſputationes, Quæſita. Baſilii. 21. Gregorii Nyſſeni. 22. Gregorii Nazianzeni ad Cæſarium. 24. Joannis Beth-Raban. 72. Hanani. 83. Dadjeſu. 99. Joſephi Huzitæ. 102. Jeſujabi Arzunitæ Reſponſa ad quæſita Jacobi Epiſcopi. 111. Jeſujabi Adjabeni. 140. Michaëlis. 147. Theodori Maru ſolutio quæſtionum Sergii. 147. Ananjeſu Haghiræ. 154. Ananjeſu ſecundi. 157. Timothei. 162. 163. Pauli Anbaræ. 172. Gabrielis Catarep. 173. Danielis Tahal. 174. Babæi Perſæ. 176. Joannis Phinchenſis, 190. Abraham Beth-Halen. 205. Candii, 213. Joannis Ninivitæ. 213. Bud. 220. Nathanaëlis. 224. Abraham Katinæ. 225. Abraham Sabæ. 227. Joannis Bar-Abgari quæſtiones Eccleſiaſticæ. 249. Eliæ primi. 265. Joannis Bar-Chaldon. 266. Gabrielis Sabochoſtæ. 277. Ebedjeſu Sobenſis. 361. Gabrielis Tauratæ. 457. Cyriaci. 518. Michaëlis diſputatio inter hæreticum & catholicum. 561. Abucaræ. 609. anonymi quæſtiones inter diſcipulum & magiſtrum. 28[illegible]. 283. Andreæ Edeſſeni dialogus inter magiſtrum & diſcipulum, 609 Abrahæ Baſſorenſis dialogus. 610.

Quirici, & Julittæ martyrium. 19.

R

RABULAS Epiſcopus Edeſſenus Neſtorianos ex Edeſſena Schola ejicit. 63. 226 376.

Rabulas alter Edeſſæ Epiſcopus, an unus è Patribus Nicænis. 588.

Raca, ſeù Callinicum, urbs, Sedes Epiſcopalis. 347.

Radan, Sedes Epiſcopalis. 264.

Rahaba, Sedes Epiſcopalis. 263.

Raja, Sedes Metropolitana. 211. 226. 492.

Rakoda. Vide Gabriel.

Rama presbyter Eccleſiæ Salmathæ. 480.

Ramæ, ſeù Adæi cœnobium. 496.

Ramjeſus Marabæ diſcipulus, præfectus Scholæ Seleuciæ. 86.

Raſcidus Chalipha. 161. 502.

Ravardſcir, Sedes Metropolitæ Perſarum, 227. 143. 176 Ravardſcirenſi doctori ſcribit Adjabenus. 143. Catarenſes à Sede Ravardſcirenſi deficientes Georgius reprehendit. 153.

Razich; Razichitarum Metropolis. 347.

Razjeſus monachus. 141.

Recognitionum libri ſub nomine Clementis. 14.

Regum libri. 5.

Religio. Vide Monaſtica.

Reliquiæ Apoſtolorum Petri & Pauli in monaſterium Beth-Abenſe illatæ à Jeſujabo. 106. Reliquiarum ſanctorum cultus apud Syros. 107. ſub Raſcido Chalipha. 161. Reliquiæ ſanctorum in oleum immerſæ. 553. Reliquiis & ſepulcris Sanctorum, homines juvari. 579.

Renaudotii Euſebii, hallucir[illegible] 289. 407.

Reſaina, Reſina, Sedes Epiſco[illegible] 223. Reſina altera, pagus S[illegible] regione Margæ. 492.

Rheſina. Vide Reſaina.

Riſcia, pagus regionis Garmæ[illegible] 500. Riſcia exterior. 497.

Riſciæ cœnobium in regione Ma[illegible] 496. in eo ſeptem Epiſcopi o[illegible] 496. 500. Jeſujabi cœnobium in [illegible] regione Garmæorum. 475.

Ritualis liber. 113. Rituum d[illegible] quaquam officit unitati fidei. 5[illegible].

Rivardſcir. Vide Ravardſcir.

Rogationes, ſeù Jejunium Niniviticum apud Syros. 72. 84. 148. 438. Conciones Rogationum, Georgii Patriarchæ. 153. & Georgii Arbelæ. 294. 295. 518.

Romanæ Sedis primatus. 349. 605. 606. 607.

Romani & ſociorum martyrium. 18.

Romæi. Vide Græci, Melchitæ.

Romæorum ædes Bagdadi, Sedes Patriarchæ. 263. 265. 288. 550.

Romizanus. Vide Sarbarzas.

Roſtachum, pagus in regione Margæ, ubi Schola. 440.

Roſtamus Sabarjeſus, ſcriptor. 148. 190.

Roſtamus Epiſcopus Honitæ. 208. 209. 486. Metropolita Adjabenus ſeù Arbelæ à ſchiſmaticis ordinatus. ibid.

Rudekius Haſanus, poëta Perſa. 222.

Ruphilus monachus Jacobita. 517.

Ruth liber. 5.

Ruzbihanus, ſeù Zurabhares, Perſarum Dux. 414.

Ruzebhanus Abbas cœnobii Eugenii, Metropolita Niſibis. 616.

S

SAADOSTUS. Vide Sciaadoſtus.

Sabaë, ſeù Saboë. Simeon Bar-Sabaë Archiepiſcopus Seleuciæ & martyr. Vide Simeon.

Sabaæ Eccleſia Bagdadi. 264. in ædibus Romæorum. 513.

Saba Epiſcopus Mahuzæ Ariuni. 143.

Saba monachus diſcipulus Eugenii. 302.

Saba Abraham. Vide Abraham.

Sabarjeſus I. ex Pherozebad, Epiſcopus Laſciumæ ſeù Dakukæ, poſt Jeſujabum Arzunitam juſſu Choſroæ Abruizi eligitur Patriarcha. 110. 441. & ſeq. 615. ejus mors. 472. Synodus. 34. 448. 514. hiſtoria Eccleſiaſtica. 448. Carmen de Sabarjeſu. 566. Sabarjeſu cœnobium in Bagerma, ubi idem ſepultus. 448. Sabarjeſu cœnobium, ab eodem exemptionis privilegio exornatum. 344. Sabarjeſu cœnobium in Coche. 566. Sabarjeſu cœnobium in Vaſeta. 618. Sabarjeſu Kokenſis, & Hormiſdæ encomium. 170. 277. 284. Sabarjeſu Kokæ cœnobium. 308.

Sabarjeſus II. cognomento Damaſcenus, Haran Epiſcopus, deinde Metropolita Damaſci, demùm poſt Georgium Patriarcha. 505. 506. 617. ejus conſtitutio. 506. 341. 351.

Sabarjeſus III. cognomento Zanbur, Ba-

germenſis, è Schola Maris, Metropolita Gandiſapor, deinde Patriarcha. 551. 619.
Sabarjeſus IV. Kajumæ filius, Jaballahæ Patriarchæ nepos, ex Moſul, Epiſcopus Nuhadræ, deinde Hazæ & Arbelæ Metropolita, demum poſt patruum Patriarcha. 620.
Sabarjeſus V. cognomento Bar-Meſſia, ſeù Ebn Meſihi, filius Hebatollæ, ex Bagdado, Metropolita Bagermæ & Dakukæ, deinde poſt Sabarjeſum Kajumæ Patriarcha. 307. 556. 620.
Sabarjeſus monachus Izlenſis. 255. 469. ejus cœnobium, quod Abæ Sapphiræ ſeù Silvæ pulchræ dicitur. ibid.
Sabarjeſus Epiſcopus æqualis Jeſujabi Adjabeni, 141. Metropolita. 142.
Sabarjeſus Epiſcopus Laſciumæ, à Michæa laudatus. 170.
Sabarjeſus Epiſcopus Beth-Garmæ, 125.
Sabarjeſus Abbas cœnobii Salibæ. 140. ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455.
Sabarjeſus Epiſcopus Callinici, ſeù Racæ, 162. 347.
Sabarjeſus Roſtamus, monachus cœnobii Beth-Kokenſis, ſcriptor. 454 468. 476. monachorum geſta refert. 83. 191. 228.
Sabarjeſus Geslunenſis, Epiſcopus Kimaræ, deinde Metropolita Caſgaræ. 288.
Sabarjeſus toparcha Adjabenæ & Aſſyriæ. 482.
Sabarjeſus Caphipha, monachus cœnobii Kokæ. 500.
Sabarjeſus Presbyter, Pauli filius, ſcriptor. 541 589.
Sabarjeſus Epiſcopus Hephtonæ. 551.
Sabarjeſus Epiſcopus Ocbaræ, poſt Machichæ obitum Sedis Patriarchicæ cuſtos. 552.
Sabarjeſus, cognomento Ebn Abu-Hile, Epiſcopus Caſcaræ & Vaſetæ, ſcriptor, 554.
Sabarjeſus Baladæ Epiſcopus, deinde Metropolita Niſibis ſub Salibazacha. 616.
Sabaruæus æqualis Jeſujabi Adjabeni. 140.
Sabochotta, Sedes Metropolitana in Perſide. 277.
Sabochtes monachus Izlenſis. 255.
Sabochtes. Vide Jeſubochtus Kenneſrinenſis.
Sacerdotum liber, ideſt, Leviticus. 5.
Sacerdotium. Vide Ordines ſacri. De Sacerdotio Chryſoſtomus. 26. & Theodorus. 33.
Sacramenta Eccleſiæ 356. De Sacramentis Theodorus. 33. Narſes. 65. Hananus. 83. Jeſujabus Arzunita. 111. Jeſujabus Adjabenus. 140. Joannes Phinchenſis. 190. Proclus. 197. Cyriacus Niſibis. 215. Joannes Bar-Abgari. 238. Elias Barchanus. 262. Ebedjeſus Sobenſis. 355. Timotheus ſecundus. 572.
Saëdus Abulhaſanus, cognomento Ebn Maſihi, frater Sabarjeſu Patriarchæ, 556.
Saëdus Abulala. 266.
Sahadas, Sahadunas, Epiſcopus Ariunæ, Garmæorum à Jeſujabo Gadalenſi ordinatus, ad fidem catholicam converſus, à Jeſujabo Adjabeno exagitatur. 81. 107. 115. 142. 475. olim in ſchola Niſibis literis vacavit, deinde monachus fuit cœnobii Beth-Abenſis. 453. exagitatus à Gabriele Taurata. 457. ejus ſcripta. 204. 454. 462. 474.
Saharanus mons, ubi monachi. 451.
Saharoës, Saharues, monachus Izlenſis. 255. ejus cœnobium in Arzun, 255. 469.
Saharzur. Vide Sciaharzur.
Sahelus Saporis filius, medicus. 503.
Sahirgani. Vide Sarigani.
Saidalenſis Moſes. Vide Moſes.
Saidanaja urbs, ubi imago Beatæ Virginis, 286. 287.
Saidus Nagranenſium Chriſtianorum princeps. 108.
Saidi cœnobium, aliàs S. Eliæ. 264. Saidi cœnobium in Moſul. 618.
Saidus Diaconus, in aula Bagdadi ſcriba, 297.
Saidus filius Iſæ calligraphus. 334. Komorinenſis. 582.
Sainus Perſarum Dux. 413.
Salacha oppidum Turabdini. 287.
Salach oppidum in regione Barvar. 310.
Saldus ſub ditione Simeonis Patriarchæ, 622.
Salama filius Saidi. 202.
Saliba Presbyter Manſurenſis, 463. ejus carmina. 74. 463. alter Presbyter, qui Michaëlis Epiſcopi fidem è Syriaco Arabicam fecit. 558.
Saliba Aramæus, Abbas. 185. 218.
Salibæ cœnobium. 140. apud Haiglam ad Deglatam fluvium. 218. 473. apud Sarſaram fluvium 506.
Saliba monachus Beth-Aben. 476.
Saliba-Zacha Patriarcha, olim Anbaræ Epiſcopus, 616. inſtituit Sedes Metropolitanas Heriæ, Indiæ, & Samarcandæ. 346. ordinat Gabrielem Metropolitam Garmæorum. 461. de eo, & monachis cœnobii Beth-Abenſis 477.
Saliba Zacha Epiſcopus Tirhanæ. 112.
Saliba-Zacha Epiſcopus Chalatæ, 565.
Salita. Vide Scialita.
Salmaſa Sedes Metropolitana, conjuncta Seert, & Gelu. 621. ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Salmatha pagus, ubi ſchola. 180. in ejus pagi templo conditus Acha Metropolita Adjabenæ. 480. 482. Salmathæ templum à Simeone extructum. 480 501.
Salmavæus, ſeù Salomon, Motaſemi medicus. 503. 508.
Salome ſeù Samona, mater Macabæorum. 7.
Salomonis Regis libri, Sapientiæ nomine comprehenſi. 6.
Salomon Epiſcopus Hadathæ, ſcriptor. 160. 206 & ſeq. 484. 500.
Salomon calligraphus, filius Abrahæ Presbyteri, 326.
Salomon Bar-Garaph, monachus. 186. ejus hiſtoria. 469. 470.
Salomon Barſabta monachus Beth-Abenſis, 487.
Salomon Garmachita, cognomento Mohdius, magiſter in cœnobio Beth-Aben. 488.
Salomon Chalatenſis, Epiſcopus Baſſoræ, ſcriptor. 309 ejus Spicilegium, ſeù liber Apis. 309. ad 324.

Sama

Sama frater Georgii Bar-Sajade . 218.
Sama monachus Beth-Abenſis . 476.
Samanidæ reges Choraſanæ . 222.
Samarcanda Sedes duodecima Metropolitana . 346.
Samata Jazdini filius, Siroëm Choſroïs filium in ſolio collocat . 92. 414. 451. 471.
Samonæ & ſeptem filiorum Macabæorum martyrium . 286. Salome dicta . 7.
Samoſatæ Epiſcopus Andreas . 202. Samoſatenorum ſeptem martyrum hiſtoria, 18.
Samrach pagus . 498.
Samſamaddaules frater Abuſaheli medici . 541.
Samuelis libri duo, hoc eſt, primus & ſecundus Regum . 5.
Samuel Presbyter, æqualis Jeſujabi Adjabeni . 141.
Samuelis Abbatis prædictio apocrypha, 282.
Samuel Maphrianus Orientalium Monophyſitarum poſt Kamjeſum . 193.
Samuel Epiſcopus Tuſæ . 214. 397.
Samuelis cœnobium Nuhadræ . 393.
Sancalabarenſis . Vide Simeon .
Sanctorum commemoratio . 538. Beatitudo, 272. 607. Viſio Dei . 95. 259. imagines, 588. reliquiæ . 161. 553.
Sania æqualis Jeſujabi Adjabeni . 142.
Saphi Nirba . 500.
Saphſapha regio . 126. 158. 180. 196. loca ejus regionis . 489.
Saphtan, ſub ditione Simeonis Patriarchæ . 622.
Sapientiæ liber . 5. Sapientia Bagur, ſeù Agur; pars libri Proverbiorum . 6.
Saporis cœnobium . 615.
Sapores Saheli filius, medicus . 512.
Sapores pater Abrahæ Patriarchæ . 485.
Sapphaus ſub Manſore Chalipha . 168. Sapphaus Chalipha . 207.
Sarbarzas, Sarbarus, ſeù Sciahriarus Siroës Perſarum Rex . 96. 414. 418. Sarbarzas ſeù Romizanus Perſarum Dux . 413.
Sarbelii martyrium . 19.
Sarigani, Sciahrigani, & Sahirgani: in ditione Epiſcopatus Seleuciæ, nomine Chriſtiani, ſed reipſa Ariani & Samoſateni . 482. à Maraname Adjabeno edocti . 483. iidem in Beth-Tachonaja . 485. an iidem cum Chriſtianis Sancti Joannis . 483.
Sarmanraja Soltani Sedes . 202. 503. Eccleſiæ & cœnobia ibi deſtructa . 211. 511.
Sarzur, Saharzur, Sciaharzur, Sirzur, Sedes Epiſcopalis . 175. 143. 457. 477.
Saura, pagus ditionis Birthæ . 498. ibi Schola . 497. 498. cœnobium à Malbado extructum . 500.
Scedadi filii Adi fabula . 286.
Scenitæ Arabes . 193.
Scezenſe cœnobium . Vide Jeſujabi .
Scholæ in Margenſi ditione à Babæo Niſibeno inſtitutæ . 180. Schola ſuperioris monaſterii, ideſt, Gabrielis & Abrahæ . 200. Schola Niſibis . 83. Dorkenæ . 369. Edeſſæ . 376. Scholæ Aramæorum, Theodori, Maris, Mahuzæ, Elamitarum, Meſenæ, & Choraſanæ . 341. & ſeq.
Sciaadoſtus, Saadoſtus, Sadoth, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſipho... tyr . 19. 613.
Sciaadoſtus Epiſcopus Zuabia...
Sciaadoſtus Epiſcopus Tirha... 177.
Sciachlupha Archiepiſcopus Cteſiphontis . 19. 612.
Sciahariarus . Vide Sarbarzas
Sciaharus . Vide Emmanuel,
Sciahargarda, Sciaherkada, ... politana in regione Garmæor... ta à S. Simeone . 346. Sciaharg... ſia exempta . 344.
Sciaharzur, Saharzur, Sarzur, ...ar . 143. 175. 457. 477.
Sciahrigani, Sciahirgani, & Sarigani . 482.
Sciahriganus ex caſtro Uzel . 208.
Scialita ſeù Artemius . Ejus reliquiæ . 553.
Scialita, ſeù Salita, monachus, diſcipulus Eugenii . 302.
Scialita Epiſcopus Rheſinæ, ſcriptor . 176. ejus homiliæ . 294.
Sciama, hoc eſt, Syria, ſeù Damaſcus, Metropolitana Sedes decimaquarta . 346. 347.
Sciſbanus confutatus ab Abrahamo . 224.
Sciubchaljeſus . Vide Subchaljeſus .
Sciubchalmaranus . Vide Subchalmaranus .
Scriptura ſacra, vetus & novum Teſtamentum . Verſio Syriaca vulgata, qua uſus S. Ephræm . 61. Verſio Marabæ ex Græco . 76. Commentaria in ſcripturam, vel in partem; Africani . 14. Hippolyti . 15. Symmachi . 17. Euſebii . 18. Baſilii . 21. Gregorii Nyſſeni . 22. Chryſoſtomi . 26. Diodori . 29. Theodori . 32. 33. Theoduli . 37. Aquilini . 37. Philothei . 39. Theodoriti . 40. Eutherii . 42. Euſebii Emiſſeni . 44 Jacobi . 50. Ephræmi . 61. 62. Narſetis 65. Abraham Beth Raban . 71. Joannis Beth-Raban . 72. Marabæ . 76. Hanani . 83. Hibæ . 86. Diſcipulorum Marabæ . 86. Pauli Niſibis . 87. Babæi 97. Joſephi Huzitæ . 103. Jeſujabi Gadalenſis . 105. Michaëlis . 147. Theodori Maru . 147. Gabrielis Hormuzi . 148. Eliæ Maru . 148. Gabrielis Arii . 153. Joſue Barnun . 166. Eliſæi . 166. 167. Barhadbeſciabæ . 169. Michææ . 170. Sergii . 171. Maris Perſæ . 171. Jacobi Calatenſis . 173. Danielis Tahalenſis . 174. Job Catarenſis . 175. Ibæ . 175. Babæi Maarenſis . 188. Theodori Bar-Choni . 198. Jeſudadi Hadathæ . 211. 212. Dadjeſu . 214 215. Cypriani Niſibis . 215. Nathanaëlis . 224. Eliſæi Bar-Saphanin . 225. Ananjeſu Bar-Saru . 261. Eliæ Bar-Chanus . 292. Emmanuelis . 277. Ebedjeſu Sobenſis . 325. Benattibi . 546. Eliæ Edeſſeni . 610.
Scythianus Manichæorum pater . 219.
Sebaſtiani cœnobium in Baſain . 334.
Sebochtes monachus cœnobii Beth-Zabdæ . 469.
Sebina . Vide Zebina .
Seert, Sedes Metropolitana, conjuncta Salmaſæ & Gelu . 621.
Seleuci & Stratonicæ martyrium . 19.
Seleucia, Selik, Modaina: Sedes Patriarchalis conjuncta Cteſiphonti . 57. 157. 189. 364. fundata à Thoma, Adæo, & Mari . 611. Mares primus Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopus . 611. Eccleſiæ Seleu-

cienſis privilegium quando, & à quo confictum. 54. & ſeq. ritus à cæteris Chaldæorum Eccleſiis imitandus. 76. Seleuciæ Synodi ſub Cajuma, Iſaaco & Jaballaha. 76. 371. conciliabulum ſub Barſuma, Acacio tributum. 391. catalogus Epiſcoporum Seleuciæ. 611. & ſeq. Seleuciæ ſeu Modainæ ſchola. 157. Seleucia & Cteſiphon. civitates catholicæ dictæ. 77.
Seleucia, Seluc, Beth-Seluc, Beth-Seleucia. Sedes Epiſcopalis. 478. 482. Seleucia ulterior & citerior. 479. pagi ſub ditione Seleuciæ. 482. loca Seleuciæ ablata, & Adjabenæ addicta. 484. Seleucia interior Adorbiganæ ablata, & Epiſcopatui Seleuciæ addicta. 484. Beth-Seleucia Sedes Metropolitana. Vide Charcha.
Sem Bar-Arlaitarum, Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Semjeſus Epiſcopus, de quo Adjabenus. 141.
Sena Arabiæ, quæ Cardeliabed, Sedes Epiſcopalis. 162. 225. eadem quæ Beth-Raman apud Tigrim. 226. 145. Sena altera in regione Rajæ. 226. alia Edeſſam inter & Amidam. 226.
Senæ cœnobium. Vide Simeonis apud Senam. 494.
Senaa in Arabia, Sedes Epiſcopalis, Jamanæ conjuncta. 489.
Sendebadus ſeu Sendebarus, philoſophus Indus. 221.
Seniorum traditio, ſeu Miſnah, liber. 6.
Senorinus Chididatus, interpres Carminum S. Gregorii Nazianzeni. 23.
Sententiæ, apophthegmata, capita. Eliſæi Bar-Saphanin, & Abrahæ Katinæ. 225. Sobenſis. 361. Marci. 45.
Sephruna. Vide Gabriel.
Septuaginta Interpretes ſcripturæ. 322.
Septuaginta diſcipuli Domini. 319. & ſeq. 514. 584.
Sergii & Bacchi martyrium. 19. 285. reliquiæ. 405. 411. Sergii Eccleſia in Perſide. 412.
Sergius Rheſinenſis, ſcriptor. 87. ejus quæſtiones à Theodoro illuſtratæ. 147.
Sergius Marabæ diſcipulus, Adjabenicæ ſcholæ præfectus. 86. 87. ejus ſcripta. 171.
Sergius Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142. Sergius medicus, ad quem ſcribit Adjabenus. 140.
Sergius Epiſcopus Hirtæ. 188.
Sergius Duda, cujus geſta ſcripſit Ananjeſus. 154.
Sergius Epiſcopus Maaltajæ. 160. 207. Maaltæ & Honitæ Epiſcopus poſt Dindoen. 481. 478.
Sergius Metropolita Niſibis. 211. 503. 511. Patriarcha poſt Theodoſium. 617. Enoſum Metropolitam Moſul ordinat. 512.
Sergius æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſis. 198.
Sergius monachus, cognomento Subverſor potentum, ſcriptor. 440. 474.
Sergius Epiſcopus Honitæ. 481.
Sergius medicus Arianus. 511.
Sergius Epiſcopus Nili & Naamaniæ. 551.
Serguna medicus. 616.
Serzares Mairuchi filius, monachus Beth-Abenſis, poſtea Patriarcha, Georgius appellatus. 485.
Serzur. Vide Sarzur, & Sciharzur.
Seſſiones, Cathiſmata. Abrahæ Beth-Raban. 71. Eliæ Maru. 148. Eliſæi. 167. Michææ. 170. Salomonis Hadathæ. 212. Eliæ tertii preces ad ſeſſiones. 291.
Severus, Severiani, Jacobitæ. Severi Antiocheni Patriarchæ vita. 19. Severus damnatus in concilio Œcumenico. 167. quid de eo Neſtoriani. 384. 388. 585. Severiani addunt Triſagio appendicem. 379. 384. Severiani monachi raſi. 457. Severianis tributæ propoſitiones. 543. Severiani confutati à Nathanaële & à Gabriele Tauratha. 224. 457.
Severus Mokaffæus. 543.
Sextus Pythagoricus philoſophus. Ejus ſermones Xyſto Papæ falsò tributi. 48.
Sian pagus. 498.
Sigara, Sedes Epiſcopalis. 500. Vide Singara.
Silas Babæi Archidiaconus, poſtea Patriarcha. 614. Metropoles inſtituit. 346. filiam Eliſæo ſucceſſori deſpondit. 614.
Silvanus monachus cœnobii Riſciæ. 98.
Simeonis ſenioris hiſtoria. 481.
Simeonis Sali vita. 286.
Simeonis Stylitæ cœnobium. 423.
Simeon I. cognomento Bar-Sabaë, ideſt, filius tinctorum, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, & martyr. 51. 612. ejus ſcripta. ibid. inſtituit Metropolitanam Sedem Garmæorum. 346. ejus martyrium ſub Sapore. 19. 51. 554. 612. Bar-Sabaæ Eccleſia Bagdadi. 264. 513. S. Simeonis cœnobium Modainæ ſeu Seleuciæ. 119. 168.
Simeon II. Denhæ ſucceſſor. 620.
Simeon III. ſucceſſor Simeonis ſecundi, Epiſcopos Neſtorianos in Malabariam mittit. 590. 620. in cœnobio Eugenii ſepultus. 591. ei ſuccedit Elias. ibid.
Simeon IV. Eliæ ſucceſſor. 593. 621. ad eum pervenit epiſtola Epiſcoporum Indiæ. 593.
Simeon V. frater Jeſujabi. 621.
Simeon VI. qui & Jeſujabus Metropolita, Mamæ filius. 326. 621.
Simeon VII. qui & Denha Bar-Mama, Sulakæ adverſarius. 621.
Simeon Denha, Archiepiſcopus Gelu, Seert, & Salmaſæ, defecit ab obedientia Eliæ Patriarchæ. 621. fit Patriarcha poſt Ahatallam, & mittit Hermetem Eliam procuratorem ſuum ad Romanum Pontificem. 599. in Ormia Sedem figit. 621. ab ipſo deinceps nomen Simeonis ſucceſſoribus impoſitum. 621.
Simeon, Simeonis Denhæ ſucceſſor. 622. ejus fides exarata in monaſterio Cananes. 622.
Simeon alter Patriarcha. 622. ejus epiſtola ad Innocentium X. in qua loca ſuæ obedientiæ recenſet. ibid.
Simeon Sulaka. Vide Sulaka.
Simeon Garmæus, vel Garmachita Epiſcopus. 18. 168. ejus ætas ex Jeſujabo Adjabeno. 142. 633. ejuſdem ſcripta. 168.
Simeon, cognomento Taibutha, monachus & medicus, ſcriptor. 181.

Si-

Simeon Caſcarenſis, cognomento Bar-Tabbache, & Ebn-Tabbachus, ſcriptor. 206. 215. 216.
Simeon Epiſcopus Charchæ, ſcriptor. 230. perperàm dictus Barachia. ibid.
Simeon Metropolita Perſarum, poteſtati Primatis Seleuciæ ſubjectus. 127. Jeſujabi Adjabeni ad eum epiſtolæ. 143. 162. ejuſdem Canones. 269. 279. 351.
Simeon Beth-Arſamenſis. 35. 404.
Simeon monachus Beth-Abenſis æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Simeon monachus Izlenſis æqualis Jeſujabi Adjabeni, 141.
Simeon Epiſcopus Hirtæ. 110.
Simeon Metropolita Niſibis. 111.
Simeon, cognomento Sanuta, monachus. 184. 185. 476. 477.
Simeon Ephræmi diſcipulus. 171.
Simeon, Cardelianenſis cœnobii apud Senam ſeù Cardeliabed fundator. 225. ejus ſcripta. ibid.
Simeonis cœnobium apud Senam. 207. 225. 494.
Simeon æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Simeon Sancalabarenſis, auctor carminis moralis. 226. an idem cum Simeone Cardelianenſi. ibid.
Simeon monachus & Presbyter. 226. 281. ejus fabula de Fermento ſub nomine Simeonis Cephæ. 562. 563.
Simeon Epiſcopus Anbaræ. 433.
Simeon Metropolita Moſul. 341. Gabrielis ſucceſſor. 565. 566. 570.
Simeon Metropolita Beth-Garmæ. 341. 570.
Simeon Epiſcopus Tirhanæ. 341. 570.
Simeon Epiſcopus Baladæ. 341. 570.
Simeon Metropolita Adjabenæ, præceſſor Joannis, ſucceſſor Georgii, qui Jeſujabum exceperat. 478. 480.
Simeon magiſter in ſchola Salmathæ, templum ibidem exſtruxit. 480. Epiſcopus Beth-Bagas à Maraname Adjabeno ordinatur. 480. 501. in Eccleſia Bajæ ſepultus. 480.
Simeon monachus Beth-Abenſis, deinde Epiſcopus Galan & Dailam. 489. 492.
Simeon Epiſcopus Telæ & Barbariæ. 565.
Simeon Bar-Kalig, Metropolita Sinarum. 565.
Simeon Epiſcopus Amidæ, ſcriptor. 600. Simeon alter Epiſcopus Amidæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Simon magus, confutatus à S. Ephræm. 63.
Sinarum regnum fide Chriſti imbutum. 156. David Metropolita in Sinas miſſus. 162. 163. 489. Sinarum Metropolis undecima. 346. 347. Sin & Maſin. 593. Sinenſis monachi & Abrahæ Dialogus. 610.
Singara, Sigara, Sedes Epiſcopalis. 341. 500.
Sirat-Sirin, Canticum Canticorum. 5. 6.
Sira, Sirina, aliàs Maria, Choſroæ uxor, & Siroïs mater, Perſarum regina. 96. 412. 451. 471.
Siroës, aliàs Cavades, Choſroæ filius, Perſarum rex. 92. 415.
Siroës catechumenus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Sirzur. Vide Sciaharzur.
Siſinii ejuſque fratris martyrium
Siud. Vide Sulaka.
Soba, ſeù Niſibis, urbs., Me[illegible] des. 3. conjuncta Armeniæ. [illegible]
Sobenſis Ebedjeſus. Vide E[illegible]
Socotora inſula. 632.
Socrates auctor hiſtoriæ Eccl[illegible]
Sohailus Dux. 222.
Sophiæ & filiarum martyrium. [illegible]
Sophoniæ prophetia. 6.
Sors. Electio Patriarcharum p[illegible] 200. 202. 234. 263. 264.
Spanira, hoc eſt, Cteſiphon [illegible] ibi palatium Regis Perſarum. ibid. Spaniræ Eccleſia. 167. 615.
Spelunca Theſaurorum, opus anonymum, Ephræmo tributum. 281. 282. 563.
Spiritus ſancti invocatio in Liturgia. 358. proceſſio ex Filio. 607. de Spiritu ſancto ſcripſit Theodorus. 33.
Statuta Imperatorum. 278.
Stauropegia, hoc eſt, monaſteriorum exemptiones. 344.
Stephani protomartyris reliquiæ inventæ. 368. ſub ejus nomine Apocalypſis apocrypha. 16.
Stephanus Edeſſenus, interpres. 221.
Stephanus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Stephanus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſis. 198.
Stephanus Epiſcopus Daſenæ. 484.
Stratonicæ & Seleuci martyrium. 19.
Strenia pagus. 208.
Stylita Jacobita in Beth-Kardag. 485. Stylita Joannes. Vide Joannes. Stylitæ Simeonis cœnobium. Vide Simeonis.
Subchalmaranus, ſeù Sciubchalmaranus, Marabæ diſcipulus, Epiſcopus Caſcaræ. 86. 189.
Subchalmaranus Seleuciæ Epiſcopus, ſcriptor. 189.
Subchalmaranus Abbas cœnobii Simeonis apud Senam. 225. 494.
Subchalmaranus Achæ frater. 479.
Subchalmaranus Epiſcopus Sigaræ, ordinatus in Eccleſia Niſibis, & Balada Bagdadum profectus, ut à Patriarcha perficeretur. 500.
Subchalmaranus Metropolita Baſſoræ. 509.
Sulaka, Siud, qui & Joannes & Simeon, Patriarcha orthodoxus. 326. 621.
Sura, Babyloniæ urbs inter Bagdadum & Cupham. 232.
Surinus cognomento Commentator, Metropolita Niſibis, deinde Halavanæ, demùm Patriarcha in ſchiſmate adversùs Jacobum. 113. 168. 206. 616. depoſitus, & ad Sedem Baſſoræ tranſlatus. 168. 616. ejus ſcripta. 169. aliàs Surianus. 169.
Surinus, ſeù Baraz-Surinus, prior cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141. 169.
Surta, ideſt, ſacræ Scripturæ textus. 87. 97. 147. 153. 325.
Suſa, Suſan, urbs Elamitarum, Sedes Epiſcopalis. 227. 369. 489. alia à Suſtra. 228. in Suſan urbe corpus Danielis prophetæ, 306.
S[illegible]æus Suſenſis, ſcriptor. 227.
Suſannæ hiſtoria apud Danielem. 6.

Suſannæ hiſtoria . 285.
Suſatra, Suſtra, urbs Epiſcopalis in Perſide . 131. 228. alia à Suſa . 228.
Sybillæ hiſtoria . 287.
Symbolum fidei, olim per verſus ab iis qui intra & ab iis qui extra altare erant, recitari ſolitum: ſed Ebedjeſus præcepit, ut ſimul & uno tenore ab omnibus recitaretur . 200 In exequiis fidelium recitatur . 201. in Liturgia . 514. Symboli Nicæni expoſitio, Eliæ Niſibis . 271. anonymi . 280. Jeſujabi Patriarchæ apud Sobenſem . 335 Symbolum Nicænum confirmatum in Synodo Sabarjeſu . 448. & Gregorii . 452.
Symmachus Samaritanus, verſionis Scripturæ auctor . 17.
Synodi Occidentalium: ideſt, Apoſtolorum, Nicæna, Byzantina, Gangrenſis, Epheſina, Calchedonenſis, & Antiochena. 277. 278.
Synodi Orientalium: hoc eſt, Iſaaci, Barſumæ, Marabæ, Ezechielis, Joſephi, Jeſujabi, Timothei, Joſue Barnun, Joannis, Jaballahæ, Dadjeſu, Georgii, Sabarjeſu, Ebedjeſu, Theodoſii, Abrahæ, Gregorii, & Timothei junioris . 279.
Synodicæ epiſtolæ, Occidentalium ad Orientales . 54. & ſeq. Mar-Abæ . 77. & ſeq.
Syriaca lingua, an omnium prima . 314. Syriacæ linguæ & Arabicæ comparatio . 326. & ſeq. Syriaca Grammatica à quo primùm conſcripta . 256. ſuprà Arabicam extollitur . 271. Syriaca veteris & novi Teſtamenti verſio . 212. 313.
Syrorum factiones, Melchitæ, Jacobitæ, & Neſtoriani, an in ſubſtantia fidei conveniant . 514. Syri Neſtoriani . Vide Neſtoriani.

T

TACHUMA ſub ditione Simeonis Patriarchæ . 622.
Tacrin inſula . 609.
Tagerbadus Choſroæ Abruizi Dux . 446.
Tagritum, urbs Meſopotamiæ . 112. aliàs Majapharchin . Vide Majapharchin.
Tahal, ſeù Talah, urbs Garmæorum in finibus Perſidis, Sedes Epiſcopalis . 174.
Taherus Bagdadi prætor . 508.
Taibutha . 181. Vide Simeon.
Taji, hoc eſt, Arabes . 147. 193. adversùs Tajos ſcribit Abraham Beth-Halenſis . 205.
Tajig ſub ditione Simeonis Patriarchæ . 622.
Taimla Adjabenæ pagus . 494.
Talana, ſeù Tallona in regione Margæ . 479.
Talmud . Vide Thalmud.
Taloïa in Bactriana . 136.
Tallonæ territorium Daſenenſi Eccleſiæ addictum . 484.
Tamuza . Vide Tomarſa.
Tanes princeps Arbelæ . 142.
Targur ſub ditione *Simeonis* Patriarchæ . 622.
Tatiani Diateſſaron . 12. 335.
Tela *Sedes* Epiſcopalis, conjuncta Barbaliæ ſeù Barbariæ . 341. 501. 565. Tela ad Sarſaram fluvium . 614.
Telazala . Vide Tel-Zala.
Tel-Zala, ſeù Tela-Zala, pagus . 151.
Tela-Zachipha in ditione Moſulana . 326.
Tel-Cepha in ditione Moſulana . 519. 604.
Teſra, Sedes Epiſcopalis . 211.
Teſtamentum vetus & novum . Ordo librorum utriuſque teſtamenti ex Sobenſi, Barhebræo, Jacobo Edeſſeno, & aliis . 4. 5. 8. Teſtamentum vetus è Græco Syriacum fecit Marabas . 75. Vide Scriptura.
Thaddæus, ſeù Adæus Apoſtolus, ſub Abgaro Scripturam ſacram Syriacè reddidit. 212. an unus è XII. vel ex LXX. 299. 302. ejus vita . 19. 584. 585. 588. Orientis Apoſtolus . 611. Vide Adæus.
Thalmud, ſeù Doctrina Rabbinica, Syriacè à Babyloniis reddita . 7.
Theclæ virginis & martyris vita . 286. in eam oratio Theodori Mopſveſteni . 323.
Themanona, ſeù Themanin, Sedes Epiſcopalis . 257. 312. 313.
Theodoræ & Didymi martyrium . 18. 19.
Theodorus Commentator, Epiſcopus Mopſveſtenus, Neſtorianorum pater . Ejus geſta & ſcripta . 30. 35. Liturgia . 236. Oratio in S. Theclam citata à Salomone Baſſoræ 323. liber Arcanorum . 563. libri ab Hiba, Cuma, Probo, & à Maane tranſlati . 85. 378 commentaria ſuſcipienda à Neſtorianis . 84. 236. 342. 448. 452. Theodori error de fine pœnarum Inferni . 323. 324. Theodori Schola in regione Aramæorum . 341 506. 507.
Theodorus, cui Mopſveſtenus nuncupat commentarium ſuum in Epiſtolas Pauli . 32
Theodorus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni . 141.
Theodorus Archidiaconus Eccleſiæ Edeſſenæ Neſtorianorum, æqualis Jeſujabi . 143.
Theodorus Diaconus Eccleſiæ Hieroſolymitanæ Neſtorianorum, æqualis Jeſujabi . 143.
Theodorus Epiſcopus Hormuzi, ſcriptor . 131.
Theodorus Epiſcopus Maru, ſcriptor . 147.
Theodorus Bar-Choni, cognomento commentator, Epiſcopus Laſciumæ, ſcriptor . 198. & ſeq.
Theodorus Metropolita Gandiſapor . 234.
Theodorus Metropolita Bagermæ, nepos Joannis Narſetis Patriarchæ, apoſtata . 236.
Theodorus Epiſc*opus Caſcaræ* 447.
Theodorus *Presbyter* Raithuenſis . 35.
Theodor*itus* Epiſcopus Cyri, ſcriptor . 39. 40. 41.
Theodoritus Patriarcha Melchitarum. 112. 207.
Theodoſiæ virginis martyrium . 19.
Theodoſii Imperatoris Codex . 269. 278. 351. inter ipſum & *Beheramum* Perſarum Regem pax inita . 2:4.
Theodoſii Tiberiadenſis hiſtoria . 286.
Theodoſius, Aubaræ Epiſcopus, deinde Metropolita Gandiſapor, poſtremo Patriarcha . 210. 211. 503. 509. 617. juſſu Motuaccheli Chaliphæ in carcerem conjectus.

jectus. 511. ejus Conſtitutiones. 512. 351.
Theodoſius Edeſſenus, interpres librorum Nazianzeni. 23.
Theodotæ meretricis martyrium. 18. 19.
Theodotæ & filiorum martyrium. 18. 19.
Theoduli & Agathopi martyrium. 18. 19.
Theodulus Theodori diſcipulus, ſcriptor. 35. 37.
Theologia Joſue Barnun. 165. Ibæ. 175. Eliæ primi. 265.
Theonillæ martyrium. 19.
Theopaſchitæ confutati à Nazianzeno. 24. & ab Eutherio. 42.
Theophilus Perſa, ſcriptor. 42.
Theophilus Edeſſenus, aſtronomus. 161.
Thomas Apoſtolus. Ei tributa Apocalypſis. 16. ejus vita & prædicatio. 19. 584. 587. de Thoma & Indorum Rege. 284. 359. Thomas Orientis Apoſtolus. 611. Thomæ corpus in India. 306. Thomæ Eccleſia in Meliapor. 594.
Thomas Epiſcopus Marhas ſeu Germaniciæ, unus è Patribus Nicænis. 554.
Thomas Edeſſenus Jacobita, Marabæ magiſter. 36. 75. Mares & Amrus eum Neſtorianum faciunt. 76.
Thomas Edeſſenus Marabæ diſcipulus, ſcriptor. 86. Liturgiæ Neſtorii interpres. 36.
Thomas Epiſcopus Caſcaræ. 160.
Thomas Margenſis, *Jacobi filius*, monachus Beth-Abenſis, Secretarius Abrahæ Patriarchæ, frater Theodoſii item Patriarchæ, Epiſcopus Margæ, deinde Metropolita Bagermæ. 204. 211. 463. 464. 474. 479. 481. 489. 490. 511. ejus hiſtoria monaſtica. 463. & ſeqq. carmen de Maraname. 485.
Thomas monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. 473.
Thomas Epiſcopus Indorum, olim Joſeph monachus cœnobii Eugenii. 589. 590. ex India in Meſopotamiam regreſſus, tres Epiſcopos ſecum in Indiam reducit. 592. ſcribit ad Patriarcham Neſtorianum. 593.
Thomas Hadudita Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Thorah, Vraitha, Pentateuchus. 5.
Thyrſi & ſociorum martyrium. 18.
Timothei martyrium Gazæ. 18. 19.
Timotheus I. diſcipulus Abrahæ in Schola *Baſſoræ*, Epiſcopus Beth-Bagas, deinde Patriarcha. 158. 160. 196. 486. 616. ejus cum Georgio vel Jacobo monacho, & cum Ephræmo Elamitarum Metropolita contentio. 160. item cum Joſue Barnun diſſidium, à quo Tolemtheus per contemptum appellatur. 165. ordinat Cyprianum Epiſcopum Baladæ. 490. item Subchaljeſum Epiſcopum Galan & Dailam, 491. item Jaballaham & Kardagum. 492. item Eliam Epiſcopum Mukan. 492. demùm Sabarjeſum Metropolitam Damaſci. 505. Epiſcopos mittit ad prædicandum Evangelium Galanitis, Dilumitis & aliis populis. 162. inſtituit ſex Metropoles. 346. ejus ſcripta, ſynodus, & canones. 162. 269. 279. conſtitutio de libris in Eccleſia recipiendis vel repudiandis. 81. 101. 351. de Synodica Occidentalium epiſtola judicium. 55. 58. epiſt. ... politam Sinarum. 489. ejus ... ſione Dei, & de animabus ... tis. 101. 165.
Timothei cœnobium, aliâs ... 506. 618.
Timotheus II. olim Joſeph ... Moſul, deinde Arbelæ, poſt... cha. 567. 620. ejus Synodus. ... revocat facultates à Jaballah... conceſſas Viſitatoribus. 570. ... ber de Sacramentis Eccleſiæ. 572. & ſeq.
Timotheus. Vide Joſeph III. Patriarcha.
Timotheus æqualis Theodori Mopſveſteni. 32.
Tiphurenſis. Vide Iſraël medicus.
Tirhana, Sedes Epiſcopalis. 158. 177. Epiſcopus Tirhanæ in Patriarchæ ordinatione munus Archidiaconi gerit. 565. Tirhana perperàm dicta Tabrahana. 581.
Titus Boſtrorum Epiſcopus, ſcriptor. 41.
Titus director cœnobii Kokæ, Metropolita Hazæ & Moſul. 288. 558.
Tobiæ & Tobith liber. 8.
Tobonita, patria Danielis Epiſcopi Tahal. 174.
Tomarſa, ſeu Tamuza, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 613.
Tomus, ſeù Codex Circuli: Officium Divinum à Jeſujabo ordinatum. 139.
Toni cantuum apud Syros. 73. adversùs Tonos ſcripſit Thomas Edeſſenus. 87.
Traditio Seniorum, liber Miſnah. 6.
Tragœdiæ liber Gregorii Nazianzeni. 24. Neſtorii. 36.
Triſagium, hymnus ter Sanctus. 528. appendix à Monophyſitis excogitata. 355.
Triſjeſus Chorepiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Turcarum interpres, auctor, an titulus libri. 188.
Turgama, vox Syra. 66.
Turis monachus, nomen fictitium. 164.
Tuſa, Sedes Epiſcopalis. 214.
Tyrius, æqualis Theodoro Mopſveſteno. 31.

V

VALTA ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Valentiniano Imperatori tributus Codex. 269.
Van, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Varamus, Vararanes, ſeù Beheramus, Perſarum rex. 214. 396. Dux. 110. 411. 412.
Vaſeta, Sedes Epiſcopalis. 551. conjuncta Caſcaræ. 234. 554. Epiſcopus Vaſetæ legit Abſolutionem in ordinatione Patriarchæ. 551. Vaſetæ cœnobium Sabarjeſu. 618.
Vaſetenſis filius. 550. 555. Vide Abulpharagius Saidus.
Vaſgan ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Uchamas monachus Izlenſis, diſcipulus Abrahæ magni, abiit in Beth-Zabden. 255. 469. inſtauravit cœnobium Camulæ. 275.
Verſio Syriaca utriuſque Teſtamenti à quo-

nam adornata. 212. non Syriacam vulgatam, ſed alteram ex Græco factam ſequitur. Salomon Baſſoræ. 312. 313. Verſio Marabæ. 76.
Victoris & ſociorum martyrium. 18.
Victorini & ſociorum martyrium. 18. 19.
Vinum in Liturgia quale. 247. à vino abſtinentia in Jejunio. 305.
Virginum jejunium. 182.
Viri Dei, ſeù Alexii vita. 19. 285.
Viſio Dei intuitiva negatur à Neſtorianis. 95. 101. 165. Viſio apocrypha Nazianzeni. 103.
Vocabularium, Lexicon. Vide Grammatica.
Vraitha, Thorah, Pentateuchus. 5.
Urmi, Ormia, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Uzel caſtrum. 208. 209.

X

XATHA, panis Euchariſticus, à fractione dictus. 239.
Xenajas Mabugenſis. 35. Neſtorianum nomen Orientalibus affingit. 383.
Xyſti, ſeù Sexti, Pythagorici Philoſophi, ſermones, cognomini Romano Pontifici falſo adſcripti. 48. citati ab Elia Anbaræ. 260. & à Thoma Margenſi. 501.
Xyſtus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.

Z

ZABA fluvius in Adjabene. 207. Zaba ſuperior ſeù major in Tigrim influit ſub Haditha Moſulana. 209. 501. Zaba minor apud Senam in Tigrim influit. 226. 495. Zabæ utriuſque, ſeù Zabarum regio, Epiſcopatus. 556. Ezechielis corpus in Zaba. 306. 472. Vide Zuabia.
Zabaida, Raſcidi Chaliphæ uxor repudiata, & conſilio Timothei recepta. 161.
Zacchæi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Zacchæus Surenſis, ſcriptor. 231.
Zacchæus Beth-Mujalenſis, Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Zachajeſus, ſeù Jeſuzacha. Ejus cœnobium, quod Beth-Baban dicitur. 255. 455. 469.
Zachariæ prophetia. 6.
Zacharias Rhetor. 35.
Zacharias Razenſis. 271.
Zacharias Tiphurenſis. 503.
Zacharias Abach princeps Curdorum. 622.
Zadimandocta, Zadimidocta, ſeù Azadmidochta, Perſarum regina. 97. 419.
Zadanphruchus nobilis Adjabenus. 180.
Zaidæa, ſeù Zebedæa, ditionis Niſibis locus. 619.
Zainæus, ſeù Zinæus mons. 500.
Zamaſphes, Zamſaphes, ſeù Zamaſaphes, Perſarum rex. 402. 428.
Zapharania, regio urbis Bagdadi. 235.
Zapharanenſe cœnobium in ditione Moſulana, ab Aphnimarano conditum 187.
Zaradoſtus, ſeù Zoroaſter, magorum pater. 229. 316. Zaradoſti ſecta. 402. Zaradoſti ſectatores confutati à Barſohede. 229.
Zaran vicus ditionis Beth Bagas 494.
Zebedæa inſula, Beth-Zabde, Bizabde, Zabdicene, Gezira, Gezerta, Gazarta, Gozarta, inſula Cardoa; Sedes Epiſcopalis. 89. 275. 463. 590. ibi Eccleſia Sancti Georgii. 590. Zebedæa ditionis Niſibenæ locus, aliàs Zaidæa. 619.
Zebina, ſeù Sebina, Metropolita Gandiſapor, & martyr, æqualis S. Simeonis Barſabaë 585.
Zeinalbach princeps. 621.
Zenobius S. Ephræmi diſcipulus, ſcriptor. 43. 171.
Zinæus mons, ubi cœnobium Joſephi. 228. 500.
Zoroaſter, Zaradoſtus: Zoroaſtriani. Vide Zaradoſtus, & Magi.
Zoſimi Abbatis vita. 287.
Zotus pagus. 497.
Zuabia, Zabæ, Sedes Epiſcopalis. 86. conjuncta Naamaniæ. 234. 433. Cuſtodia Sedis Patriarchalis, vacante Caſcarenſi, Zuabiæ debita. 234. 236. 263. Zabarum & Nili Epiſcopatus. 557. Epiſcopus Naamaniæ & Zabarum depoſitus. 433. Epiſcopi Zuabiæ. 86. 263. 557.
Zugbi. Vide Joannes.

FINIS.

ADDENDA, ET CORRIGEN[illegible]

PAgina 631. col. 2. verſ. 10. dele notam cujus initium. [illegible] *notæ, quæ incipit, 1. Joannes Beth-Rabanenſis &c.* & han[illegible] *Joannes Beth-Rabanenſis, cognomento Adramah, cœnobii Izlenſi*[illegible] *chus, in ea quam Thomas Margenſis deſcribit, monachorum* [illegible] *archimandrita diſperſione, unàcum Zachajeſu & Abrahamo in Daſenam perrexit, ibique cœnobia ædificarunt, eodem Margenſi teſte lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 14.* (cujus verba habes ſuprà pag. 255.) *Ex eo autem cœnobio, quod Beth-Raban appellatum eſt, utrique, Joanni ſcilicet & Abrahamo, cujus ſuprà facta eſt mentio, BETH-RABANENSIS nomen inditum. Fuit & alter Joannes, cognomento Senior, qui eodem Margenſi teſte, ab Abrahamo cœnobii Izlenſis fundatore Niniven miſſus fuerat, ibique monaſterium exſtruxerat. Garmachitam vocat Sobenſis* (cap. 137. Vide ſuprà pag. 203. & ſeq.) *eumque poſtea ad cœnobium Beth-Abenſe veniſſe & Jacobo ipſi in præfectura ſucceſſiſſe, demum apud urbem Dakukam anachoriticam vitam in loco, ubi poſtea monaſterium Raban Ezechielis conditum eſt, duxiſſe ſcribit laudatus Margenſis lib. 1. cap. 31. Antiquior utroque Joannes alter apud Neſtorianos celebratur, Abrahami ſocius & Narſetis diſcipulus, de quo Amrus loco ſuprà citato, ubi de Abrahamo.* Quam pag. 631. notam appoſui, ea ad Joannem ſeniorem Jacobi in præfectura cœnobii Bethabenſis ſucceſſorem ſpectat.

Pag. 153. ante primum verſum, cujus initium, *Et conciones Rogationum*, deeſt hic verſus, ܣܡ ܠܬܫܒ̈ܚܬܐ ܘܡܥܢܝ̈ܬܐ *Compoſuit Odas & Cantica.* Hæc nota addenda eſt pag. 633. col. 1.

Pag. 633. col. 2. dele notam, quæ incipit, *Pag. 257. in not. col. 1. lin. 15. &c.* & hanc ſubſtitue. *Pag. 256. col. 2. dele notam 3. ejuſque loco hanc ſubſtitue.* 3. Joannes Bar-Chamis, hoc eſt, filius Chamiſii, Epiſcopus Themanonæ præerat ſub Theodoſio Patriarcha circa annum Chriſti 855. Honaino medico æqualis.

Pag. 634. ante notam, quæ incipit, *Pag. 378. &c.* hæc addatur. *Pag. 373. col. 2. lin. 26. dele hæc verba*, quum præclarum illud Acacii facinus contigit. *Nam id Acacii factum contigit anno Chriſti 422. ſub Vararane Perſarum rege, non ſub Jezdegerde.*

Pag. 634. col. 2. adde hanc notam. *Pag. 439. col. 2. in fine Capitis X. adde.* Paulus alter Perſa fuit Neſtorii diſcipulus & Diaconus, de quo vide Caveum tom. 2. pag. 85.

Ibidem adde hanc notam. *Pag. 458. col. 2. in fine Capitis XIX. adde.* Barita alter, ſeù Barchita, fuit, cœnobii cujuſdam fundator, qui ante annum Chriſti 590. floruit. Ejus cœnobii monachos ab hæreſi Meſſalianorum revocaſſe legitur Sabarjeſus Patriarcha in Synodo, quam anno 596. celebravit. *Vide pag. 449.*

ERRA-

E R R A T A.

PAgina 2. columna 2. verſu 20. *Sobenſis*, lege, *Sobenſi*. Pag. 14. col. 1. verſ. 2. *Apoſtolorom*, lege, *Apoſtolorum*. Pag. 16. col. 1. verſ. 7. in notis, *fed*, lege, *ſed*. Pag. 21. col. 2. verſ. 24. *mox*, lege, *modo*: atque ita pag. 29. col. 2. verſ. 27. & pag. 56. col. 2. verſ. 40. & pag. 57. col. 2. verſ. 64. & pag. 614. col. 1. verſ. 35. Pag. 31. col. 1. verſ. 20. *Tetraſtycho*, lege, *tetraſticho*. Pag. 47. col. 1. verſ. 9. *molitiam*, lege, *malitiam*. Ibidem col. 2. verſ. 27. *abrenuciant*, lege, *abrenunciant*. Pag. 49. col. 1. verſ. 11. *ſcu*, *Senaitæ*, lege, *ſeù*, *Sinaitæ*. Pag. 50. col. 2. verſ. 9. *Timatheus*, lege, *Timotheus*. Pag. 59. col. 1. verſ. 16. *Annotatio*, lege, *Adnotatio*. Pag. 61. col. 1. verſ. 17. *Pariarchæ*, lege, *Patriarchæ*. Pag. 63. col. 1. verſ. 12. *Cythara*, lege, *cithara*. Pag. 65. col. 2. verſ. 18. *centum*, lege, *tercentum*. Pag. 67. col. 1. verſ. 32. *Babuæus*, lege, *Babæus*. Pag. 68. col. 2. verſ. 42. *trabentc*, lege, *trabente*. Ibid. verſ. 55. *Gudalenſis*, lege, *Gadalenſis*. Pag. 76. col. 1. verſ. 12. *Rebns*, lege, *rebus*. Pag. 86. col. 2. verſ. 25. *Choſroë Anuſcervano*, lege, *Choſroë Abruizo*. Pag. 92. col. 1. verſ. 21. *ne*, lege, *ut*. Pag. 103. col. 2. verſ. 24. *ſcriptum*, lege, *ſcriptam*. Pag. 114. col. 1. verſ. 2. *doctrinæ ſuæ*, *propenſioni*, lege, *doctrina ſua*, *propenſione*. Pag. 116. col. 1. verſ. 25. *abjeeit*, lege, *abjecit*. Pag. 145. col. 1. verſ. 18. *lectione*, lege, *in lectione*. Pag. 185. col. 2. verſ. 13. *alicunde*, lege, *aliunde*. Pag. 187. col. 2. verſ. penult. *Apemimaranum*, lege, *Aphnimaranum*. Pag. 188. col. 2. verſ. 4. *Chriſti* 600. lege, 630. Pag. 196. col. 1. verſ. 21. *dlligentem*, lege, *diligentem*. Pag. 199. col. 1. verſ. 1. *documenua*, lege, *documenta*. Pag. 204. col. 2. verſ. 13. CCXXXVIII. lege, CCXXXIV. Pag. 235. col. 2. verſ. 36. *cauſarti*, lege, *cauſati*. Pag. 236. col. 2. verſ. 50. *Tbeodorus*, lege, *Theodorus*. Pag. 251. col. 1. verſ. 20. *oblationm*, lege, *oblationem*. Pag. 289. col. 2. verſ. 13. *cira*, lege, *circa*. Pag. 290. col. 2. verſ. 33. *Perænetica*, lege, *Parænetica*. Pag. 300. col. 2. verſ. 28. *ea*, lege, *eam*. Pag. 303. col. 1. verſ. 17. *quem*, lege, *cui*. Ibid. verſ. 40. *At*, lege, *An*. Ibid. verſ. 41. *illum*, lege, *ille*. Ibid. verſ. 44. *inſtituiſſe*, lege, *inſtituerit*. Pag. 309. *Caput CXCVIII.* lege, *CXCVII*. Pag. 312. col. 1. verſ. 10. *formatiene*, lege, *formatione*. Pag. 332. col. 2. verſ. 38. & pag. 333. col. 2. verſ. 23. *Anno Chriſti* 1557. lege, 1556.

Pag. 346. col. 1. verſ. 16. [illegible], lege, [illegible]

Pag. 381. col. 2. verſ. 15. *conjuuctus*, lege, *conjunctus*. Pag. 420. col. 1. verſ. ult. *Heracli*, lege, *Heraclii*. Pag. 508. col. 2. verſ. 16. *Caſcarenſes*, lege, *Caſcarenſes*. Pag. 516. col. 2. verſ. 34. *teligionem*, lege, *religionem*. Pag. 536. col. 2. verſ. 13. *obſignentur*, lege, *obſignentur*. Pag. 572. col. 1. verſ. 20. *fincm*, lege, *finem*. Pag. 573. col. 1. verſ. 28. *ſcd*, lege, *ſed*. Pag. 580. col. 2. verſ. 1. in not. [illegible], lege, [illegible]. Pag. 585. col. 1. verſ. 21. *Heliodorus*, lege, *Hippolytus*. Pag. 587. col. 2. verſ. 23. *in altera*, lege, *in prima*. Pag. 588. col. 2. verſ. 47. *Metropolitanorum*, lege, *Metropolitanarum*. Pag. 599. *col.* 2. poſt initium Capitis LX. verſ. 12. *eoſque*, lege, *eoque*. Pag. 602. col. 1. verſ. 19. *cuſtoditum iri*, lege, *cuſtodiamini*. Pag. 624. col. 1. verſ. 10. *Anno Chriſti* 88. lege, 98. Pag. 608. col. 1. verſ. ult. *vuæ*, lege, *uvæ*.

00051059

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 15 June, 2016